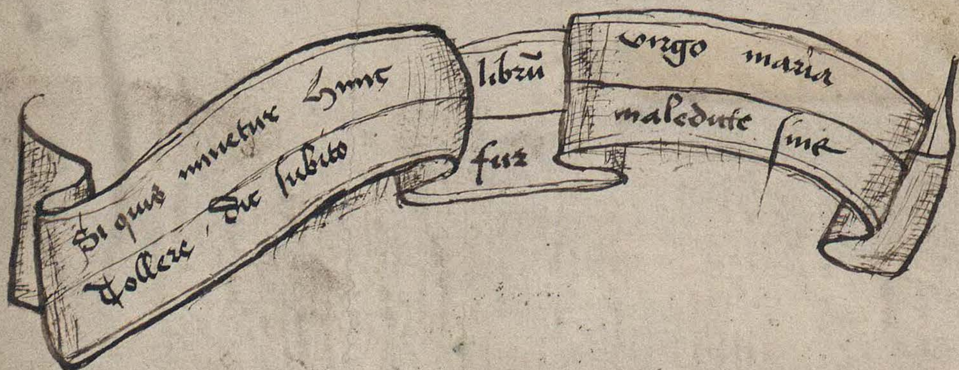

Incun. 233–235

Bibl. Jag.

K VII
5

Supplementu Nicolai de Ausmo. O. M.

[illegible]

Vincentius contra Judaeos [illegible].

Constitutiones synodales ecclae [illegible]

mensis

A. Hain 2149 [illegible]

M C.
N. Inv. 233
Bibl. Jag.

In nomine domini nr̄i Jesu xp̄i amen.
Incipit liber qui dicitur supplemẽtũ.

Quoniã summa que ma
gistrutia seu pisanella vulgariter nũ
cupat̃ ꝓpter ei⁹ cõpendiositatẽ apud
ↄfessores cõius inoleuit. Et qꝛ ꝓpt̃ ei⁹
abachicas q̊tationes nimiũ iu suis q̊tꝭ
ƥgit̃ corrupta: ac ꝓpt̃ ei⁹ breuitatẽ i ple
risq; suis decisionib⁹ valde dubia: de
claratõe ꝛ suppletõe idigẽs: iccirco ad
cõem simpliciũ ↄfessoꝝ vtilitatẽ q̃tuz
mihi dñs dederit decreui dictã summã
emẽdatã ad cõem q̊tatõem reducẽ: ac
ei⁹ breuitati q̃ breui⁹ valuẽo qd̃ visuz
fuerit expedire: addẽdo supplere: vtq;
additio cognoscat̃ i ei⁹ ƥncipio A in fi
ne ƀo B lr̃a ex rubro ponet̃: dicte sum
me alphabeticũ ordinẽ seq̃ndo: ꝛ pag̃
phos i marginib⁹ ꝑ q̊tas nõdo p⁹ ƥn
cipiũ capl̃i: lꝫ i p̃fata sũma cõputetur
ƥncipiũ ꝑ. §. p̊. Et ꝓpt̃ p̃dicta hoc opus
supplemẽtũ appellari põt. B.

Abbas in suo monastẽio ↄferre põt suis sb
ditꝭ ƥmã tõsurã: duos ordĩes
minores dũmõ sit sacerdos: ꝛ man⁹ im
posita sit ei ƀm morẽ p̃ficiẽdoꝝ: ex̃ de
eta. ꝛ q̈li. cũ ↄtigat. ꝛ. 69. dis. qm̃ videm⁹
A. Ordines minores sũt hostiariat⁹:
psalmistat⁹: ꝛ lectoratus: exorcistatus
accolitat⁹. 21. dis. cleros. ꝛ psalmistat⁹ ꝛ
lectorat⁹ idẽ sũt: vt põt colligi ex tex.
ꝛ glo. dci. c. cũ ↄtigat. Abbas aũt cõfer
re põt lectoratũ. dcõ. c. cũ ↄtingat. ꝛ. c.
qm̃ ↄseq̃nter. ꝛ hostiariatũ q p̃cedit: et
sic istos duos: cũ ad ordines nõ sit ꝓce
dẽdũ ꝑ saltũ: vt ex̃ de cle. ꝑ sal. ꝓmo. c.
vno B. Hoc ẽt põt elect⁹ i abbatez
si ep̃s differat euz bñdicere: ex̃ de sup
ple. ne. p̃la. statuim⁹. A. Ibi dr̃ si ep̃s
tertio cũ humilitate ac deuotõe: sicut
ↄuẽit req̃sit⁹: abbates bñdicẽ forte re
nuerit: eisdẽ abbatib⁹ liceat ꝓƥos mo
nachos bñdicẽ: ꝛ alia que ad officium
huiusmõi ꝑtinẽt exercẽ: donec ip̃i ep̃i
duriciã suã r̃cogitẽt: ꝛ abbates bñdicẽ
nõ recusent. B. Alienis aũt cõferre
non põt: ex̃ de ƥuil. abbates. li⁰. 6⁰. A.
Ibi dr̃. Nec abbatib⁹ licitũ sit aliis q̃
mõasterioꝝ suoꝝ ↄuersis: ꝛ qui ad illa
ↄuolauerit: ꝛ i quos ecclẽasticã ꝛ q̈i ep̃a
lẽ iurisdictõem obtinẽt ƥmã cl̃icalez cõ
ferre tonsurã: nisi eis id cõpetat ex ple
no p̃fate sedis indulto. B.

Abbas ꝛ q̈libet ↄuẽtualis p̃lat⁹ re
grẽdꝫ mõachos fugitiuos. A. Adde.
ꝛ eiectos: vt i. c. ne vagãdi. ĩ. al̃ato. B.
Et ad claustꝝ reducẽ salua ordis disci
plina: extra de regula. ne vagandi. A.
Al̃ incipit. ne religiosi. vide. ĩ. aposta
sia. 5⁰. §. 2⁰. B.

Utrũ abbas possit licentiare subdi
tos suos ad aliã religionẽ? R⁰. ƀm Do
naldũ. Põt q̈dẽ licẽtiare ad eq̃lez reli
gionẽ de ↄsensu capl̃i: al̃r nõ. ad mino
rẽ ƀo nõ põt: ar. 19. q. 3. statuim⁹. 12. q. 2.
sine exceptõe. De artiori ƀo religione
dic vt. ĩ. religio. 5⁰. §. p̊. A. Ex ibi dictꝭ
põt colligi q̧ ad artiorẽ põt licentiare
nisi cedẽt i grauẽ iacturã seu ĩfamiam
ↄgregatõis vñ trãsit: B. Ad ep̃atũ
q̈uoq; si subdit⁹ eligat̃: p̃lat⁹ licentiare
põt ẽt nõ req̃sito ↄuẽtu: ex̃ de elec. si re
ligiosus. in fi. lib⁰. 6⁰. A. Intellige si iã
fuerit facta electio. nõ aũt electioni fu
ture: vt in cle. fi. ex̃ de elec. vbi dr̃. Cum
ↄcessa r̃ligioso a sup̃iore suo licẽtia: vt
electõi vel ꝓuisiõi: si quã de ip̃o ↄtige
rit fiẽi: suũ dare possit assensũ: ambiti
onis vitio viã paret: nullius eaꝫ existẽ
volum⁹ firmitatis. B.

Abbas vn⁹ nõ põt p̃sidẽ in diuersis
monasteriis: extra d̃ relig. do. c. vlt i fi.

A. Ibi et dicitur. Ne quis in diversis monasteriis locum monachi habere presumat. B. Vide de hiis religio p. h. io. A. Ex ibi dictis patet quod religiosus non potest preesse pluribus monasteriis seu ecclesiis curam animarum habentibus sine auctoritate sedis apostolice: nisi unum monasterium seu ecclesia dependeat ex alio: vel adinvicem sint annexe. B.

Abbas in collatione alicuius prioratus non potest aliquod novum onus imponere. Hoc expresse continebatur in quadam decretali extravaganti Alexandri quarti: que licet hodie revocata sit per prohemium Gregorianum libri sexti. hoc tamen est etiam de iure communi: extra ut beneficia ecclesiastica. c. ut nostrum. et de supplen. ne. pla. quia regulares. in cle. A. In hac cle. hoc clare dicitur. B.

Utrum abbas possit dare licentiam monacho aliqua retinere? Respondeo quod monachus teneat aliquid tanquam proprium nullo modo abbas potest: extra de sta. mo. cum ad monasterium. in fi. sed quod teneat quantum ad usum: ita tamen quod proprietas sit monasterii concedere potest: ut ponit Guil. s. glosator Ray.

Si episcopus voluerit monachum instituere in prelatum in ecclesia seculari et abbas nolit: obediendum est abbati. 6 q. i. cum pro utilitate. z. 50. dis. c. p. z z. Sed si utilitas ecclesie exigat cogi debet abbas per suum superiorem: ut in. c. cum pro utilitate. A. In hoc. c. de hoc ultimo nil dicitur. sed ex iuribus ibi per glo. in contrarium allegatis: vt. z. q. 7. cum pastoris. z. 16. q. i. q. de. forte potest sumi ratio huius ultimi dicti. B.

Utrum abbas possit prohibere monachis ne confiteantur episcopo vel eius penitentiario? Respondeo secundum Guil. Non potest cum episcopus sit ordinarius omnium subditorum: nisi forte essent exempti: vel contrarium sit in eorum constitutionibus confirmatis a papa: vel in eorum privilegiis. A. Addit glo. Ray. quod nihilominus monachus tenetur abbati suo vel alteri de mandato eius confiteri si hoc ei precipiat postquam confessus fuerit episcopo vel eius penitentiario. Sed in hoc: ut notatur in summa con. lib. 3. ti. 33. q. 17. contradicunt theologi communiter: quia confessionem semel bona fide factam ei qui potuit absolvere nunquam tenetur homo iterare: nisi velit: immo etiam dicit Tho. in quadam questione de quolibet: quod non potest aliquis auctoritate cuiuscunque hominis compelli ad confitendum peccatum quod alteri confessus est qui absolvere potuit. quia confessio peccatorum est quedam sacramentale divino imperio subiacens non humano. B.

Abbatissa statim post confirmationem potest conferre ecclesias et beneficia et instituere clericos in ecclesiis ad suum monasterium pertinentibus sicut faciunt alii confirmati: extra de elec. nosti. et de his que fiunt a pla. ea noscitur. Con. Ber. et Hosti. A. Iura allegata non bene hoc probant: sed bene hoc notat glo. in. c. dilecta. extra de maio. et obe. et habetur in sum. con. li. 3. ti. 33. q. i. B.

Utrum possit excommunicare? Respondeo. Nec excommunicare potest: nec ab excommunicatione absolvere. de maio. et obe. dilecta. et extra de sen. exco. de monialibus. Sed et addit hoc Guil. dicens Credo quod possit precipere presbyteris suis quod excommunicent vel absolvant moniales delinquentes: et illi tenentur obedire. si tamen hoc habent presbyteri ex concessione generali vel speciali diocesani vel pape. vel de antiqua vel approbata consuetudine. A. Idem dicitur in sum. con. dicta q. i. B.

Utrum abbatissa possit aquam benedicere: confessiones audire. sacrales penitentias imponere? Respondeo. Breviter nullum actum sacralem exercere potest: extra de pe. et re. nova. A. Ibi etiam dicitur quod non possunt moniales proprias benedicere nec predicare publice: sed de benedictione aque nil dicitur: nisi forte sumatur ex eius ratione. Et in predictis con. Albricus. B.

Utrum possit suspendere vel interdicere? Respondeo secundum Hosti. Ab officio suspendere non potest quia hoc quasi clavium est et sub nomine censure ecclesiastice continetur. Similiter nec interdicere posset. posset tamen secundum Inno. si esset consuetudo. a beneficio vero suspendere potest: extra de ma. et obe. dilecta. A. Licet sic dixerit Hosti. tamen glo. in dicto. c. dilecta dicit quod potest suspendere ab officio et beneficio monachas suas et clericos sue iurisditioni subiectos sed quod hoc satis inuit. Hoc etiam tenet glo. Ray. et quidam alii. ut in sum. co. li. 3. ti. 33. q. i. Inno. etiam in dicto. c. dilecta dicit quod abbatissa potest suspendere clericos suos ab

BIBLIOTHECA VNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS

officio ꝛ bñficio: ꝛ hoc ē ea rōe: q2 ex cō suetudine iurisditōem ordinariā hꝫ .i. de arbi. dilecti. Al. n. ē ꝯ ius cōe. C. de arbi. l. vlt. hec ille. Et hoc vr̄ veri⁹ ꝙ ex cōsuetudine possit abbatissa suspēdē ab officio ꝛ bñficio per iura p̄allegata. Et subdit Inno. vbi s̄. ꝙ ex ꝯsuetudine induci nō pōt vt interdictum de iure ponē possit: sicut nec excōicatōem. Forte hoc iō dic̄ Inno. q2 res ē magni pōderis. B.

Utrū possit p̄dicare? R. Nec pōt predicare nec publice docē: vt dr̄. i. femina .§. p̄. A. Ibi ad hoc allegātur iura ꝓ quo ēt facit extra de pe. ꝛ re. noua. B. Pōt tñ suas subditas exhortari ꝛ iformare. Itē nō pōt ordinē recipe: nec super spūalib⁹ iudicare. ꝛ q̄dā huiusmōi q̄ feminis ꝓhibētur: vt. i. femina. p to. De electōe abbatisse hr̄. i. electō p̄. §. fi. Et qñ ꝛ q̄lit ꝓ homagio p̄t egredi clausurā monialiū: vide. i. mōialis. §. 3°. A. Hic alkat. §. 3⁹ ꝯputādo p̄ncipiuꝫ capl'i p vno. §. ſꝫ nō sic ponit i q̄tatōe quam h signo cū separatiꝫ soleat allegari p̄ncipiū capl'i ab eius. §. B.

Absolutio p°. cōiter d̄ absolutione ab excōicatōe sciēdum ē ꝙ ab oī excōicatōe siue maiori siū minori lata a iure pōt excōicat⁹ absolui a suo epō: nisi ꝯditor canonis sibi reſuauerit: vt ex̄ de sen. exco. nup. §. i. 2°. pōt ēt ꝓprius sacerdos absoluē a minori: vt i ꝯcō. c. nup. nō āt a maiori: vt dr̄. i. cōfessor. p̄. §. p̄. A. Intellige nisi ꝓpri⁹ sacerdos presit eccl'ie collegiate: vt abbas archip̄sb̄r. ꝛ h⁹. t. l'es. n. p̄nt excōicare: ꝛ sil'r iferiores qbus hoc p̄bet ꝯsuetudo: vt in sū. con. li. 3°. ti. 33. q. 50. Et sic possūt a maiori excōicatōe excōicare: ita ꝛ ab illa absoluē: vt in. §. se. B. A snīa ꝯo iudicis nō pōt qs absolui nisi ab excōicatore vl' ab ei⁹ supiore si ad illū fuerit appellatū. vel si excōicator negligēter vl' malitiose differat absolutōe: ꝛ in aliis casib⁹ in qb⁹ archiep̄s pōt iudicare de subditis suffraganeoꝝ suoꝝ: quos hēs. i. archiep̄s. §. 3°.

Absoluē pōt q ligare seu excōicare pt. 21. di. iferior. Fallit hoc i. 7. casib⁹. p̄ i d̄ legato pape q iobediētē sue snīe excōicare pōt: ſꝫ p⁹ ānū absoluē nō pōt: ex̄ d̄ offi. dele. q̄renti. A. Intellige p⁹ ānū .s. a diffinitiua snīa: vt pꝫ ibi p glo. B. 2°. qñ iudex eēt excōicat⁹ maiori excōicatōe: q2 tunc nec excōicare nec absoluere pōt. 24. q. i. audiuim⁹. Secus si esset excōicat⁹ minori excōicatōe: ex̄ de sen. exco. duob⁹. ꝛ de cle. exco. mi. si celebrat. 3°. fallit qñ p epm excōicat incendiari⁹: qui postq̄ fuerit publicat⁹ ñ absoluit nisi a papa: ex̄ de sen. exco. tua 4°. in cl'icis q exhibēt hēticis eccl'astica sacr̄a: quos ordinari⁹ officio p̄uare pōt ſꝫ nō restituē: ex̄ d̄ here. excōicam⁹. A. in. §. sane. vbi ēt dr̄ idē de recipiētibus ab hereticis elynas aut oblatōes seu q tradiderūt eos eccl'astice sepulture. et qd̄ dictū ē de cl'icis idē ꝛ ibi dr̄ de regl'arib⁹: ꝛ subdit. qbus etiā hoc infligatur: vt eoꝝ p̄uilegia in illa diocesi nō fuēt: i qua tales excessus p̄sumpserint ppetrare. B. 5°. qñ qs p ꝯciliū post p̄mā ꝛ scd̄am monitōem fuerit rept⁹ culpabilis i cōferēdo bñficia idignis. q2 dꝫ p ip̄m ꝯciliū suspēdi a ꝯferēdis bñficiis: quā snīaꝫ nullus nisi papa vl' vn⁹ d̄ p̄ncipalib⁹ p̄triarchis posit relaxare: ex̄ d̄ p̄ben. g̃ue. 6°. in deg̃dato: quē si ep̄s degradat solus papa restituit: ex̄ de cle. nō re. ex tue. A. ibi nō clare hoc dr̄. tñ idē dic̄ Albric⁹. B. 7°. si excōicator nō fuēit sacerdos. q2 q̄uis possit excōicare ꝛ ēt absoluē a snīa iudiciali: dꝫ tñ dicē absoluto vt ōndat se sacēdoti q rōne clauis ip̄ꝫ absoluat q̄tū ad solēneꝫ recōciliatōem eccl'ie. Si. n. minoris excōicatōis absolutio r̄qrit sacerdotē: vt ex̄ de sen. exco. nup. multo mag' regrit i maiori. A. Con. Albric⁹. B. Hāc qōem vide pleni⁹ h. i. §. pl't.

Absolutio excōicatoꝝ i certis casib⁹ ad solū papā ptinet. p̄mus ē de eo qui ꝑberat cl'icū. 17. q. 4. si qs suadēte. Hic tñ casus hꝫ multas exceptōes: quas vide. i. absolutio 2°. p totū. 2⁹ ē de eo q icē

dit vł frāgit eccłiaʒ vel locū religiosuʒ
aut cimiteriū: q añq̄ denūcieť pōt ab
solui a solo ep̄o. postea ħo nō nisi a pa
pa: ex̄ de sen. ex. ꝯquesti. Et idē ē de q̊
cūq̄ alio icendiario si forte excōiceť et
publiceť: ex̄ ō sē. ex. tua. ꝛ vid̄ hūc casū
.i. excōicatio 4. ꝫ q̄n papa aliquē noia
tiʒ excōicat: quē solus papa absoluit. ꝛ
sic ēt sol' absoluit oēs ei ꝑticipātes .s. i
crimie ꝓpť qd̄ excōicat' ē: ex̄ de sē. ex.
significauit. vł ēt q ei sciēter ꝑticipat i
diuinis: vt qdā dicunt ꝑ dcm̄. c. significa
uit. Si alii exponūt .s. q̄n p̄m' erat excō
municat' a papa cū ꝑticipātib'. vł q̄
dcm̄. c. loqť de participātib' i crimine.
A. Veritas ē vt ex ip̄o tex. colligit. et
nōt i directoria. li. 3. ti. xi. §. 41. q̄ dcm̄
.c. significauit loqť de clicis q scient et
sp̄ōte ꝑticipāt excōicato a papa i offici
is diuinis. Jō vt ibi dr̄ ad h' vt ista excōi
catio obtineat: oʒ q̄ ꝑticipātes sint cli
ci. Jtē q̄ i diuinis ꝑticipēt. Jtē q̄ illi sint
excōicati a papa. Jtē q̄ ꝑticipatō ꝛ ad
missio fiat sp̄ōte ꝛ scienť: sic h' totū ma
nifeste colligiť ex tex. dcē decretał. vbi
h' nō. Hosti ꝛ Archi xi. q. 3. placuit. ꝛ
Jo. an. ex̄ eo. statuim'. li. 6. Con. Albri
cus. Et itelligiť siue ista ꝑticipatio i di
uinis fiat i eccłia siue ex̄: vt i sū. cō. lib.
3. ti. 33. q. 34. vltra mediū. B. 4' ō fal
sante lr̄as papales vł scienť falsis vtē
te. ex̄ de fal. dura. Sūt ꝛ alii cāus papa
les p̄ter p̄dcōs. Jn sexto hn̄ť duo. Pri
mus ē de isecutorib' cardinaliū q icur
rūt mł̄tas ꝛ g̃ues penas: vt ex̄ ō pe. fe
licis. eo. li. 2' de illis q occasiōe snīe ex
cōicatōis. suspēsiōis. vł interdci late dāt
lniaʒ g̃uādi illos q tulerūt vł suos i ꝑ
sonis vł bōis. vt ex̄ de sen. exco. qcunq̄
Vide pleni' .i. excōicatio p̄. §. 5. ħ. 21. A.
Poti' ē. §. 3' bʒ q̄ratōem ei'. B. Jtem
qcūq̄ corp' alic' defūcti icidēt vł deco
q̄ret ꝑ ossib' trāsferēdis. Hoc i q̄dā ex
uagā. Bonifacii octaui: q̄ icipit. ōtestā
de. Jn clemētinis sť. 5. Prim' ē si igsito
res hēticoꝝ: odio: grā: amore: vel lucro
ꝯ iusticiā ꝛ ꝯsciam omiserit ꝯ quēpiaʒ
ꝓcedere. vel ip̄am heresim alicui ipo
nerēt: aut iponerent q̄ impediāt offm̄

suū: vt de hēti. multoꝝ. in fi. 2' ē de reli
giosis: q absq̄ sp̄āli lnia ꝓprii sacerdo
tis solēnizarēt mr̄imonia: aut ministra
rēt sacr̄a eucharistie vł extreme vnctō
nis. Suffic̄ tn̄ lnia ꝑochialis ēt si n̄dū
ē sacerdos. A. Lō. glo. i cle. r̄ligiosi. suꝑ
ħ. p̄sbri. de p̄ui. Sʒ h' dʒ itelligi dūmō
sit i. 25. āno sue etatis: ꝛ faciat se ꝓmo
ueri ifra ānū a ꝯmissiōe cure sibi facte
ad sacerdotiū: al's ip̄o iure p̄uat' ē bn̄
ficio: vt i. c. licet. de elec. li. 6. nisi eccłia
ꝑochialis foret collegiata. Tūc. n. nō
p̄uať ip̄o iure: sʒ si admōit' se n̄ faciat
ifra p̄dictū tp̄s ordinari dʒ p̄uari: ex̄ ō
elec. cū i cūctis. §. inferiora. ꝛ i. c. statutū
eo. ti. li. 6. nisi q̄ ep̄i ꝛ suꝑiores p̄nt oc
casione studii scie clicis ꝯueniētis cuʒ
aliqb' dispēsare q̄ nō teneāť ꝓmouēi
ad sacerdotiū nisi p' septēniū: dūmō
ifra ānū ꝓmoueať ad subdiaconatū: ꝛ
p' septēniū ifra ānū ad diaconatū ꝛ p̄
sbyteratū: al's sť ip̄o iure p̄nati. Porro
dcō septēnio durāte ep̄i ꝛ suꝑiores de
bēt sollicite ꝓuidē vt ꝑ bonos ꝛ suffici
entes vicarios ab eis i hi' eccłiis depu
tādos aiaꝝ cura diligēť exēceať ꝛ debui
ať laudabilr̄ in diuinis: qb' de eccł'aꝝ ip̄a
rū ꝓuētib' nccīa ꝯgrue mistrenť. eo. ti.
cū ex eo. li. 6. B. Silr̄ ēt lnia illi' vi
carii q gerit ordinariā curā eccłie. A.
Lon. glo. vbi s̄. q̄ dicit q̄ vr̄ sufficē lnia
vicarii gerētis curā ꝑ modū dcē decre.
cum ex eo. B. Jtem sufficit licētia
diocesani: vt nōt Jo. an. ex̄ de p̄ui'. reli
giosi. in cle. A. Jn directoria. li. 3. ti.
2. §. 229. dr̄ q̄ ad p̄dcā n̄ suffic̄ lnia ep̄i
Glo. ħo i dcā cle. r̄ligiosi. suꝑ ħbo p̄sbri
dicit. puto p' factū a penis excusari il
lū q h' fecit. nā diocesan' ē ꝑochian':
de dona. ap̄lice. ꝛ ep̄s p̄l b̄r. 95. di. oliʒ. ꝛ
de pecu. cle. c. 2. ꝛ facit qd̄ scripsi de pe.
ꝛ re. ois. suꝑ ħbo ꝓp̄o. ꝛ tūc eo forti' q̄n
vacat ꝑochialis eccłia. sʒ q̄n n̄ vacat
ꝯsulas abstieri. ꝛ ex lnia ep̄i vel archi
ep̄i h' nō fiēt: lʒ ab illis r̄cipi possint vt
scripsi ō offō archiep̄i. c. 3. hec ibi. tale
ꝯsiliū vr̄ tenēdū: nisi ꝯsuetudo sit i cō
trariū. q2 optia legū iterp̄s ē ꝯsuetudo
ff. de legi. si ō iterp̄tatōe. ꝛ ꝯsuetudo n̄

mala ꝑ lege hñda ē.dis.i. ɔsuetudo. ꝛ
.ff.de legi.sed ea.ꝛ reqrit lnia spālis hº
ē ꝙ ꝺ ꝑsonis ɔferēte ꝛ recipiēte ꝛ ꝺ sa
crīs fiat specificatio:vt bñ satisfaciat
ire ɔcret].ȝ glo.sup ꝟbo spāli. Crede
rē tñ ꝙ exq̊ ꝺ sacro fit specificatio:lȝ ñ
exꝑmat nomē ꝑrochial' cū dat lnia re
ligioso.vl' nom̄ religiosi cū dat lnia ꝑro
chiāo euitet pena:vt ibidē s'bdit glo.
B .Itē silr excōicari st rligiosi q excōi
catos a canōe absoluūt i casib⁹ ñ ɔces
sis:aut absoluerēt a sētētiis ꝑ statuta
ꝓuincialia siue synodalia ꝓmulgatis.
A .Glo.in dcā cle.religiosi.sup ꝟbo sen
tētiis dic.Puto ꝙ oēȝ sniaȝ includit ex
cōicatōis.suspēsiōis.vl' intdci: c⁹ nccīa
fuerit absol'o.Itē sup ꝟbo a canōe.dicit
ꝙ hec excōicatio ñ obtinēt si rligiosus
absoluēt a snia iudic]. Iꝺ ēt nō. i dire
ctoria.li.º3.ºti.z.§.zz3.ēt si snia iudicia
lis eēt lata a papa.Itē eo.ti.§.z34.nō.
ꝙ si religiosus absoluit a pctō ꝓpt qꝺ
icurrit qs excōicatōeȝ vl' aliā de ꝑdcis
sētētiis:dūmō ñ absoluat ab excōicati
one ipa vl' snia ñ icurrit hāc penā. B.
aut absoluerēt a cl'pa ꝛ pēa: vt i dcō c.
rligiosi.3⁹ē ꝺ isecutorib⁹ epoꝝ:vt ꝺ pe.
si qs.4⁹ē ꝺ cl'ic] ꝛ rligiosi s iducētib⁹ ad
vouēdū.iurādū.l' ꝓmittēdū ꝺ eligēdo
apꝺ eos sepl'turā:vl' vt iā electā vlt⁹
ñ imutēt:vt ꝺ pe.cupiētes.De hº.vide
ī.sepl'tura.zº§.ꝑ. A .Ibi iste casus la
ti⁹ pōit. B .5⁹ ꝺ his q cogūt celebrari i
loco intdcō vl' ad audiēdū vocāt excōi
catos vl' intdcōs:vl' ꝓhibēt eis ne mōi
ti exeāt.ꝛ ꝺ ill' q moniti noiatiȝ nō exe
unt:vt ꝺ sen.ex.q̄uis. A .Ibi dr. Ne igi
tur excess⁹ sic q̄ues excedētiū ipunita
te trahāt ab aliis i exēplū ꝑsūptores
ꝑfatos q i loc] intdcō supposit] quenꝗ
ɔcel'o celebrare officia q̊mōlibȝ cogē:
aut q mō ꝑdcō:vȝ ꝑ cāpanaꝝ pulsatio
nē:l' vocē ꝑconiā:vt ibi ad officia eadē
audiēda aliq̊s excōicatos ꝑsertiȝ vl' in
tdicti snia innodatos euocare.seu q ex
cōicati publice aut intdci ꝺ eccl'iis duȝ
i ipis missaꝝ solēnia a celebrātib⁹ mo
niti vt exeāt ꝓhibē:necnō ꝛ excōicatos
publice vl' intdcōs q in ipis eccl'iis no
miatiȝ a celebrātib⁹ vt exeāt mōiti re
manē ꝑlūpserit excōicam⁹. B .Itē de
ill' q ferꝛ.eq̊s.arma.ꝛ ad ipugnādū xꝑi
anos nccīa deferūt vl' trāsmittūt: seu
galeas aut naues vēdūt:vl' i piraticis
saracenoꝝ nauib⁹ gubnatōeȝ exercēt:
vl' ipēdūt ɔsiliū vl' auxiliū i dispēdiū
tre scē:ex̄ de iudeis.ita q̊rūdā.ꝛ.c.ad li
berādū.ꝛ ē cāus papal' ꝑ ex̄uagātē.vt
hēs.ī.saracen⁹.§.z. A .Ibi ꝺ hº lati⁹
dr. Mlte alie st excōicatōes papales:
q̄s h ob breuitatē omitto:cū de his la
ti⁹ dixeri i q̊dā itrogatorio qꝺ cōpilaui
er.ēt i q̄driga. B .Etiā.ī.vsus clauiū ꝑ.
¶ Defūcto vl' amoto epo q excōicaue
rat ꝛ vacāte sede:capl'ȝ siue ille ad quē
epal' iurisditio tūc ꝑtinȝ pōt absoluē a
snia siue iur] siū iudic]:sicut eps potat
vt i 6º.ꝺ ma.ꝛ obe.c.ꝑ.Eodeȝ mō ēt suc
cessor absoluē pōt a snia quam ꝑdeces
sor tulit:ar.xi.q.3.si eps. A .zº.ꝛ ibi hº.
plene ꝓbatur. B.
¶ Si archieps absoluat excōicatos ab
epo i cāu ñ ɔcesso. A .Nō ē reglarit' ni
si i casib⁹ exceptis: de qb⁹.ī. archieps.
B .ñ vȝ absol'o:qꝛ ē a ñ suo iudice:ex̄ ꝺ
of.or.pastoral.Sȝ si ꝑ appellatōem cā
defert ad eū potit absoluē:ita tñ ꝙ nō
nisi vocatis ꝑtib⁹ ꝛ cognito ꝺ appella
tōe.ex̄ de appel.romana.liº.6º.ꝛ de sen.
ex.c.venerabilib⁹. A .Cō.Albric⁹.ꝛ ē
cōis snia:vt i sū.cō.li.º3.ºti.33.q.14. B.
¶ Eps exñs i aliena diocesi absoluē ñ
pōt i his q̄ reqrūt cāe cognitōeȝ.qꝛ nec
sedē ꝓ tribunali pōt.9.q.z.epm.secus
si nō reqrāt cāe cognitōeȝ: qꝛ hec perti
nēt ad volūtariā iurisditōem.Idē dico
i legato de latē pape ex̄ tminos sue le
gatōis:ar.ff.de offi.ꝓcō.ꝛ le.l.z.ꝛ ex̄ de
offi.le.excōicatis. A .In dcā.l.z.sic dr.
Oēs ꝓcōsules stati postꝗ vrbē egressi
fuerit hēant iurisditōem:sȝ ñ ɔtētiosaȝ
sȝ volūtariā:vt ecce mauumitti apud
eos possunt tā liberi ꝗ serui ꝛ adoptio
nes fieri.Con.ꝑdictis Albric⁹.Et ꝑdcā
faciunt ꝙ licȝ vt nō.glo.in dcō.c.excōi
catis:legatus a latere postꝗ egressus

ẽ vrbẽ q̃uſ3 in vrbẽ reuertat̃ poſſit ab ſoluẽ oẽs a ſnia iniectõis manuũ. h° tñ non poſſit facẽ niſi erga hoĩes ſue legationis ꝛ in terra ſue legatõis quãdo requirit cãe cognitionem. ꝛ videt̃ ſentire glo. eo. c. excommunicatis: cum dictos legatos aſſimilat ꝓconſulibus. ꝛ facit extra de offi. lega. c. nouit. ꝛ ibi nõt Inno. B. Epi aũt expulſi pñt exercere iuriſditõem ĩ alia dioceſi. A. Petita tñ lnia ab epõ dioceſis: ꝛ ſi nõ obtenta. ꝛ ita ꝙ ſubditi nõ expulſores vel eorũ fautores ſeu ↄſiliarii vltra duas dietas a fine ſue dioceſis nõ trahant̃: vt ĩ cle. ꝙuis. ꝺ qua. ĩ. B. Et ſic pñt abſoluẽ vt ĩ cle. de fo. ↄpe. ꝙuis. A. Aduertendũ ẽt ꝙ q̃libet eṗs põt etiã cõtentioſã iuriſditõem ĩ aliena dioceſi exercẽ ꝺ cõſenſu dioceſani: vt in ſũ. con. li° 3° ti. 33. q. 53. Idẽ ẽ etiã in aliis ꝑlatis: vt nõt Inno. in dicto c. nouit. de offi. del. B. Eṗs abſoluẽ põt a ſnia lata ꝑ ſuum archidiaconũ. plebanũ. vel aliũ ſub eo iuriſditõem hñtẽ. ſ3 nõ d3 ſine ↄſcia illi' ꝛ ↄgrua ſatiſfactõe: ex̃ de offi. oꝛ. cu3 ab ecclarũ. ꝛ. c. ad reꝑmendã. ſi tñ abſoluerit v3. ar. xi. q. i. de ꝑſona. Et ẽ rõ. qꝛ eṗs ẽ iudex oꝛdinari' tã laicoꝝ ꝙ clericorũ ſui eṗatus. ar. in auc̃. de defen. ci. in ꝑn°. A. In hoc cõit̃ ↄueniũt doc. vt notat̃ in ſũ. con. li° 3° ti. 33. q. 94. S3 vt ibi pat3 glo. Ray. dicit: l3 h̃ mgr̃ ꝑificet ſimplicẽ ſacerdotem cũ plebano. tñ aliud credo de ꝑ̃ſbytero ꝑrochiali q nõ h3 ↄtentioſã iuriſditõem: ꝛ q nõ ↄſueuit excõicare niſi ꝓ dãnis quoꝝ ignorant̃ actores. ꝛ credo ꝙ eṗs vel ille q ſuꝑ h° gerit vices ei' ĩpo irreq̃ſito ſatiſfactione facta añ ſi fiẽi põt vl' ꝓmiſſa cũ fiẽi poteit: põt talẽ excõicatũ abſoluẽ. B. Et idẽ ẽ ꝺ ſnia infdci: vt. ĩ. infdictũ. 5° §. ꝑ.

Qui de vno eṗatu domiciliũ transfert ad aliũ põt ꝑ ſcõm eṗm abſolui ab excõicatõe iuri quã ĩcurrerat in dioceſi ꝑoꝛis: ſicut ẽt a pctõ ibi ↄmiſſo: vt ponit Guil. A. Con. Albꝛicus. B.

Qñ eṗs ↄmittit alicui abſolutõem de oĩ excõicatõe: nõ ꝓpt̃ hoc põt abſoluere illũ excõicatũ ab eo cui' abſolutionẽ nõ cõmiſiſſet ĩ ſpãli: foꝛte qꝛ excõicat' erat ꝓpt̃ dãnũ illatũ epõ vl' aliq̃d hi': ex̃ de reg. iur̃. ĩ gnãli. li° 6°.

Si papa mãdat alicui ꝙ aliquẽ excõicet: nũq̃d poſtea põt eũ abſoluẽ? Diſtingue. Si cõmittit ei cãe cognitõem põt abſoluẽ: ar. xi. diſ. ĩferioꝛ. Si ꝟo papa iã diffiniẽat negociũ ꝛ mãdet excõicari nõ põt abſoluẽ. qꝛ nõ ei iuriſditio: ſed puꝝ myſteriũ ꝺlegat̃: ex̃ de offi. de le. qm̃. A. 2° qꝺ ẽ. c. ſi. ꝛ hec ẽ ſnia Hoſti. ꝛ Goff. vt in ſũ. cõ. li° 3° ti. 33. q. 89. B.

Papa ſi ſalutat aliquẽ excõicatum vl' participat ei ſiue ſciẽter ſiue ignorãter: nõ ꝓpt̃ h° ille ẽ abſolut'. vt ĩ cle. ſi ſũm'. de ſen. exco.

Si ꝑ papã fuẽit ↄfirmata aliq̃ excõicatõis ſnia quã ĩferioꝛ tulit: nũq̃d ĩferioꝛ põt abſoluẽ? Diſtingue. qꝛ ſi cõfirmata ẽ ex certa ſcia null' ĩferioꝛ ꝑt ſiñ pape mãdato niſi eẽt certũ ꝙ ꝑ falſi ſuggeſtionẽ fuiſſ3 ↄfirmatio ĩpetrata: ex̃ ꝺ ↄfir. vti. vl' iuti. c. 2°. Si ꝟo ſimplr̃ ↄfirmat. ꝛ ſiñ cãe cognitõe: tũc ĩferioꝛ põt ex̃ de inſti. ex freq̃ntib'. A. Hec fuit ſnia Hoſti. ꝛ glo. Ray. Sed Hoſ. dixit. Veri' ẽ ꝙ ille q tulit ſniã3 poſſit ab illa abſoluẽ. ꝑ dcm̃. c. ex freq̃ntib': vt in ſũ. cõ. li° 3° ti. 33. q. 100. ſ3 ꝑmũ tuti' videt̃. B.

Si de facto abſoluo aliquẽ ab excõicatõe de qua nõ poſſu3. ꝛ poſtea aduertẽ debeo ſi poſſu3 eũ certificare de errore meo ꝛ cõſulẽ ꝙ ĩpetret abſolutionẽ ꝛ ĩlĩ3 ꝺbeo me hr̃e ad illũ q̃ ñ abſoluẽ. Guil. A. ut ĩ ſũ. ↄ. li° 3° ti. 33. q. cxi. B.

Abſolutio ex cã falſa nõ v3 ꝭ3 Inno. ꝛ Hoſti. qꝛ iudex ſic nõ ĩtẽdit abſoluẽ vtputa ſi abſoluẽdus dicat ſe ſatiſfeciſſe vl' iniuriã ſibi remiſſã3 fuiſſe. vl' aliquid tale qꝺ nõ ſit vex. At abſolutio ſiue ſit iuſta ſiue iniuſta tenet q̃ ad eccl'iam militãtẽ. ar. ex̃ de reg. iuris. oĩs res. Itẽ qꝛ iura ꝓ̃ptioꝛa ſunt ad abſoluẽdũ ꝙ ad ↄdẽnãdũ. 50. diſ. ponderet. A. Deli' facit. c. cũ ſint. de reg. iur. lib° 6°. Et ꝑdictis con. Albꝛicus. B.

Abſolui d3 excõicat' q offert ſe ad

sufficiā nō obstāte si aduersari⁹ appel
let ne absoluat̄: ex̄ de appel. q̄ frōte. sȝ
ꝛ istū casū hēs. i. pleni⁹. in s dictū 5º. §. 3º
A. Ibi dr̄ ꝙ an̄ absolutōem dȝ suffici
entē cautōezꝫ pstare de parēdo iuri. Et
pdcā itelligēda sc̄: nisi aduersari⁹ dicat
eū excōicatū ꝑ māifesta offēsa: q̊ casu
tmin⁹ octo dieꝝ ei dat̄ ad ꝓbādū. ꝛ si ꝓ
bauerit n̄ relaxat̄ snīa: nisi pus suffici
ens pstet̄ emēda vl̄ ꝯpetēs cautio de
parēdo iuri si offēsa dubia ꝓponat̄: vt
i. c. solet. de sen. ex. li. 6º B. Nō si excōi
cat⁹ ipetrat sibi absolōnē sciēte aduēsa
rio ꝛ n̄ ꝯdicēte: nec aliqd petēte: ipe ad
uersari⁹ n̄ pt postea ꝯq̄ri: q: r̄nuisse vr̄.
ex̄ ꝯ sen. ꝛ re. iu. ꝙuis. A. Lō. Albri. B.
Etiā iuit⁹ qs pt ab excōicatōe absol
ui: sic̄ ꝛ iuit⁹ excōicāi: imo ēt manēte cō
tumacia pt aliqs discrete excōicatōeȝ
iuste latā r̄mittē si vidēit saluti illi⁹ ex
pedire Tho. 4º. sen. di. 18. Iō Albri. A.
Iō dr̄ i sū. cō. li. 3º. ti. 33. q. 113. ꝛ i. q. 13. B.
Cū de excōicatōe dubitat̄: nūqd dȝ
absolō peti: Distīgue. q: siqs sup hº hȝ
ꝯsciaȝ scrupulosaȝ nimis: depōat eā ad
ꝯsiliū boni viri: quā si nolit vl̄ n̄ possit
dponē: vl̄ hēat de hº ꝓbabilē opionē:
faciat se absolui ad cautelā: ar. ex̄ ꝯ sē.
exco. inq̄sitōi. A. Lon. Albri. B
Si excōicat⁹ dic̄ cām excōicatōis fu
isse dubiā vl̄ nullā siue falsā ꝛ petit ab
solui ad cautelā: absoluet̄ cū iuratoria
cautōe: nisi excōicator vl̄ is ꝑ q̊ excōi
catio lata ē ifra octo dies ꝓbauerit de
cā: ex̄ de sen. exco. solet. li. 6º A. Ibi nil
dr̄ de iuratoria: sed de ꝯpetēti cautiōe
q̊ req̄rit pignora vl̄ fideiussores: vl̄ iu
ramētū qn̄ alia n̄ pn̄t pstari. sicut ꝛ ido
nea cautōe dic̄ glo. i. c. Odoard⁹. ex̄ de
solu. Itē i dcō. c. solȝ. nō dr̄ ꝙ excōicat⁹
ꝓponat cām dubiā: sȝ nullā siū iniustā
Et qn̄ȝ i ꝓbatōib⁹ remanet dubia. Et
qd̄ ibi ad finē dr̄ si offēsa dubia ꝓpōa
tur: itelligit̄ n̄ ꝑ ꝓpōeȝ ꝑtꝫ: sȝ i examie
iudicꝫ ꝑ defcm̄ ꝓbatiōis: vt ibi ꝑ glo. ꝛ
de hoc dcm̄ ē i additōe s. §. 14º B.
Excōicator cognoscēs errorē sue ex
cōicatōis dȝ reuocare siue absoluē non
obstāte appellatōe aduēsarii. sȝ si ꝯ er
rore dubitat: pōt absoluē recepta cau
tōe ꝙ iuri pareat. A. Immo dȝ absol
uē r̄cepta sufficiēti cautōe: vt i. c. sacº ꝯ
q. i. B. Sȝ caueat iudex ne errorez fin
gat i p iudiciū alti⁹ ptꝫ. ex̄ ꝯ sē. ex. sac.
Ligat⁹ plib⁹ sentētiis vel vna ex di
uersis cāis si vlt ꝯe absolui dȝ exp̄mē
oēm snīam ꝛ cām: ꝛ sic vna absolutio
sufficit ad pl̄es excōicatōes tollendas:
al̄r nō tenēt absolutio. q: ꝑ subreptōeȝ
obtenta eēt: ex̄ de sen. ex. officii.
Utrū n̄ sacerdos absoluē possit excōi
catū: R. duplex ē absolutio. Una pti
nēs ad foꝝ ꝯtētiosū. ꝛ ista pōt cōmitti
ēt nō sacerdoti: q: poti⁹ ē iurisditōis q̄ȝ
ordis. Alia ē ptinēs ad forum pniale. ꝛ
hec cū ptineat ad ordinē sacerdotaleȝ
n̄ pōt cōmitti nisi sacerdoti: sic nec ab
solō a pctō. hec Huil. A. Lō. Albri B.
In articulo mortꝫ pōt absolui excōi
cat⁹ a simplici sacēdote: ar. de pe. di. s. i.
qm̄ penitet. ex̄ de sen. ex̄. nō dubiū. ꝛ de
sepul. ꝑrochiano. Sȝ si nō fuēit absolu
tus. si tn̄ apparuerit i eo signa ꝯtritōis
pot̄it absolui p⁹ mortē ab illo. s. q eū sa
nū pot̄at absoluē: ex̄ de sen. ex. a nobis
2º. ꝛ valet talis absolō sm̄ Huil. vt sēpe
liat̄ i loco sacro: vel vt sepult⁹ nō exhu
met̄: sȝ vt oret̄ ꝛ celebret̄ ꝑ eo. Et vide
. i. absolutio 5º. §. vlt. A. Articul⁹ mor
tis itelligit̄ nō solū de ꝑiculo mortꝫ ꝓ
pter ifirmitatē: sȝ ēt si sit i ꝑiculo quo
cūq̧ vicino morti: puta si timeat hostē
vel pdonē vl̄ crudelitatē hoīs potētis
aut odiū spāle alicui⁹: vel si nauigatu
rus sit ꝑ loca ꝑiculosa: vl̄ loca isidiosa
trāsitur⁹ sm̄ Inno. ꝛ Hosti. ꝛ in sū. con.
li. 3º. ti. 33. q. 36. addēs Ho. ꝙ idē ē si sit ob
sess⁹ vl̄ obsideat i loco vbi freq̄nt̄ ma
chīe iaciūt̄ ꝛ baliste. Caueat tn̄ absol
uēs ꝙ n̄ nimis laxat habēas i hoc cāu:
alioqn sub hº ptextu possēt fere oēs ab
solui. Et i articlō mortis ēt simplex sa
cerdos pt absoluē ab oī pctō ꝛ excōica
tōe: dcō. c. ꝑrochiano. de sepul. nisi spāli
ter aliud sit statutū: vt i excōicatōibus
ꝓcessus curie: ꝯ qb⁹ in dicto iterrroga

torio. Itē qñ pōt epi copia hēri: nō dz se simplex sacerdos ď casib' rſuatis ēt i h° articulo itromittē ƀz Inno. ⁊ i dcā .q.36.ad fi. Itē h° cāu ⁊ in fi. iiūget ab soluēs excōicato ꝙ ipedimēto cessāte se illi repñtet a q̊ fueāt absoluēd' mādatū ei' hūilr sup h° rceptur'. ex̄ ď sē. ex.ea noscit. ⁊ nō.i.d.q.36.i pn. B.

Absolutio z°. .s.pcutientium clicos. Iniiciētes man' violētas i clicū vł rligiosū ďbēt absolui per papā tm̄.17.q.4.si quis suadēte.pñt ēt absolui p legatos q de latē pape missi sr.ex̄ ď sen.ex.ad eminētiā.⁊ de of.leg. ꝙ trāslatōez.ēt si sr ex̄ rmios sue legationis dūmō sint i via.⁊ ēt si tales excōicati aliūde veniāt,ex̄ ď of le. excōicatis. A. Ibi nōt h° glo.⁊ itellige h° ƀz ea q̄ dcā sr s̄.i additōe.absoło p̊.§.5°. B. Legati v̄o q nō mittūr de latē ex̄ rminos neminē talē pñt absoluē:si dū sint ifra rminos pñt absoluē tm̄ exeūtes ď puicia sibi ꝯmissa ñ aliūde accedētes Alii v̄o legati locales q ex ṗuilegio ecclie sue hñt legatōez: vt archiepꝯ cantuar.⁊ sił es hoc nō possūt: vt in dicto .c.excōicat. Et si vis scire qui sunt legati de latere: vide. ī. legatus.§.p̊.

¶ Sūt cāus ƀz Hosti.i qb' iniiciēs man' i clicos citra sedē aplicā absolui pōt ṗrim' i articło mort.17.q.4.si qs suadēte. Tñ iiūgēdū ē ei ꝙ si euaserit sedi aplice se pñtet.vł ei q possit eū absoluē mādatū ei' sup h° rceptur': ex̄ ď sē. ex.a nob.z°. A. Meli' fac.e.ti.c.qď ď bis B. Et idē i casib' seq̄ntib' rmoto.s ipedimēto ṗterq̄ i pueō: vt ex̄ ď sē.ex.ďcesto.i fi.⁊.c.ea noscit.i fi. A. In his.c.nil dr ď pueō: ƀz dr.e.ti.c.q̄uis.⁊.c.fi.⁊ vt ibi pz itelligit ď pueō ipubē i.minore .14. annoꝝ. B. Et si cessāte ipedimēto ñ se pñtat icidit i eādē sniaz.ex̄ ď sē.ex.eos.li° 6°. Et vid.ī.absoło 4°.§.p̊.z' casus ē qñ qs hƷ inimicitias capitales vł alias iustas excusatōes ṗpt qď nō pōt se sedi aplice pñtare.ex̄ ď sē.ex.deceto. A. In h° c.nō dr de iusta excusatōe seu ipedimēto i genē: ƀz dr eo.ti.c.qď de his.⁊ de h° itelligit qď seqt. B. De ista excusatōe stabit arbitrio boni viri.ff.ď v̄b. ob.ꝯtinu'.§.cū ita.⁊ ex̄ ď vo.ꝙ sup his A. Hoc.c.parū facit:sed meli' facit ď offi.dele.c.de causis. Et idē nōr de hoc arbitrio boni viri i sum.cō.li°.3°.ti.33.q. 36. B. 3' in hostiario qui ṗtextu officii clericū nō grauit lesit: ex̄ de sen.ex. si v̄o. 4' in officiali q arcendo turbaz nō ṗpterea ex ṗposito: ƀz nō sine aliq̄li culpa clicū pcussit: vt nō. in dcō.c.si v̄o 5' si sit mulier.nec distigui dz vtꝝ sit debilis an fort. 6' si sit senex aut valitudinari'.7' si sit mēbris destitut': ita.s. ꝙ ad sedē aplicā accedē ñ possit. Tres casus ṗprie dci hñt ex̄ de sen. ex mulieres.⁊.c.ea noscit.⁊.c.q̄uis. 8' de ifirmo .s.qñ ppetuū hƷ ifirmitatis ipedimētū vel ēt tpale si timet ꝙ accedēt mors. ex̄ de sen.ex.qď de his. A. Idez etiā videt: lz infirmitas nō sit perpetua: sic dr de aliis ipedimētis tpalib'.eo. ti.c. q̄uis.⁊ iō vr ꝙ q̄ntitas ⁊ q̄litas infirmitatis relinq̄nda sit arbitrio boni viri: cū sit idetermiata.ex̄ ď offi.ďle. de causis.⁊ ṗprie dictū ē. B. 9' in paupere quē oportet mēdicare: vt in dcō.c.qď ď his. A. Ibi ista pauptas nō est ďterminata ad mēdicitatē: ⁊ ideo videt ꝙ arbitrio boni viri relinquēda sit: vt ṗxime patuit. x' si regularis v̄berat regularē.ex̄ ď sen.ex.monachi.⁊.c.cū illorū.⁊ etiā si pcussisset sclarē: ex̄ ď sen.ex. religioso.li°.6°. A. Intellige de seculari clerico: vt pz in dicto.c.religioso. B. ⁊ de hoc habes.i.§.7°.xi' in his q nō sūt sui iuris: sicut filii familias ⁊ serui: ex̄ de sen.ex.mulieres. A. Con. Albric'. Et videtur cōis sentētia doc. lz aliq dixerint ꝙ hic casus sit solū intelligēdus ď ſuis: vt pz i sū.ꝯ.li°.3°.ti.33.q.36. Sz vr ṗma v̄ior: q2 cū lex nō distinguat: nec nos distinguē ďbem': vt.l.3.ff.de of. ṗ si.⁊ q2 benigni' leges interpretāde sūt.ff. de le.l.benigni'. B. 12' i his q sūt nobiles ⁊ magne potētie: ⁊ sic delicati ꝙ laborē eundi non sustinerent. Hic tamē

eēt p̄us roman⁹ pōtifex ɔsulēd⁹: vt nō.
i dcō.c.ml'eres. A. Ibi h°clare hr̄. B.
13⁹ i ipubē.ex̄ ō sen.ex.c.p̄. Et h° ēt si p⁹
pubtatem postulat se absolui: vt i.c.fi.
14⁹ de cl'icis q̄ cōiter viuūt: ꝛ sub vno te
ctu dormiūt: ꝛ i eadē domo vescūt. ex̄
de vi. ꝛ ho. cle. q̄m̄. qð cōiter expōit q̄n
sit viuūt i aliq̄ eodē collegio. A. Cō. Al
bric⁹. ꝛ ad h° bn̄ facit dcm̄. c. q̄m̄. B.
15⁹ i mōialib⁹. ex̄ de sē. ex. de mōialib⁹.
A. Istas absoluit eps: vt ibi pꝫ. B.
16⁹ i hospitalariis sci Jo. hierosolimita
ni. ex̄ de sen. ex. canōica. A. Hos absol
uit p̄or su⁹ si ē sacerdos nisi excess⁹ dif
ficilis fuerit ꝛ enormis: vt ibi. B. 17⁹
i his q̄ cl'icis n̄ enormē: sꝫ modicā ꝛ leuē
iiuriā irrogarūt. ex̄ ō sen. ex. puenit. q̄
q̄dē decre. n̄ ɔtinet dispēsatōez: vt q̄dā
dixerūt: sed poti⁹ ɔtinet ius cōe: qð ho
die satis innuit. ex̄ de sen. ex. religioso.
li° 6°. A. Cō. Albric⁹. ꝛ ē cois snia: vt
p̄t colligi ex nōtis i sū. cō. dicta. q. 36. B.
Nūc q̄dā ad ɔclaratōez circa p̄dcōs
cas⁹ dicem⁹. Circa p̄mū q° casū. s. de pi
culo mortis nō q̄ itelligit n̄ solū ppt in
firmitatē: sꝫ ēt si sit i q̄cūq̄ piclo morti
vicio: puta si timeat hostē vl' p̄donē vl'
crudelitatē potētis aut odiū spāle alic⁹:
vl' si nauigatur⁹ sit: l' p loca isidiosa trā
situr⁹. ff. de dōa. cā mor. l. 3. ꝛ. 4. Jð pōit
Hosti. ꝛ addit q̄ idē ē si sit obsess⁹ vel
obsideat vbi iaciūt machie vl' baliste
A. De h° dcm̄ ē s̄. absolō p̄ ad fi. B.
Circa t'tiū ꝛ q̄rtū casū. s. de hostiario
ꝛ officiali nō q̄ si talis n̄ cāu fortuito:
sꝫ ex delibatōe pcussisset cl'icum q̄uit a
papa debet absolui. ex̄ de sen. ex. si vo.
Quid si cl'ic⁹ armat⁹ venit ad bellū
vl' fac̄ isultuꝫ: ꝛ is ɔ̄ quē veit ipꝫ capit:
R° sꝫ Inno. si h° faciat sciēt excōicat⁹ ē
sꝫ ad papā nō mittit. si tn̄ h° fit ad defē
sionē nō ē excōicat⁹. dū tn̄ cessante cau
sa defensiois ipꝫ libere abire pmittat:
vt Hosti. dicit. A. Cō. Albri. Et dr̄ idē
i sū. cō. li° 3° ti. 33. q. 36. ꝛ allegāt Inno. i
c. si vo. p̄. ex̄ de sen. ex. Sꝫ certe Inno.
ibi nō vr̄ illud ad qð allegāt dicē: sꝫ so
lū q̄ q̄n̄ q̄s vsus ē moderata tutela:

nō icidit i excōicatōez: al' sic. B. Si
ēt officialis talē capiat auctoritate p
p̄a. q2 al'r nō posset cōpesci ab iniuria al
teri⁹ nō ē excōicat⁹: imo meret. 23. q. 3.
fortitudo. cū se. Et h° dico si p̄lat⁹ suus
n̄ fuit ibi q̄ hoc faciat: ꝛ ip̄e eū p̄lato q̄
citi⁹ pōt restituat: alioqn ɔ̄. vt ex̄ de sē.
ex. vt fame. §. laici. A. Cō. Albri. B.
De ml'ere dubitat si mutilauerit vl'
occiderit cl'icū: an sit mittēda ad curiā
R° sm̄ Guil. In ptāte epi ē mittē vel
nō: q2 nō distiguit circa eas int' atroceꝫ
ꝛ nō atrocē iniuriā. Et subdit. Credo tn̄
q̄ expediat hi⁹ mulierē mitti ad curiā
si est fortis ꝛ si atrocitas magna ē: ꝛ nō
fit al'i p̄iudiciū de ei⁹ missione. Muli
er vo icēdiaria sacri loci: vel falsificās
l'ras pape: vt ibidē Guil. dicit mittēda
ē ad curiā: q2 nō inueniunt iura parcē
mulierib⁹ in hac pte: ꝛ forte ē cā: q2 nō
cōmittūt hi⁹ crimina nisi p excogitatā
malitiā: sꝫ man⁹ iniectio multotiēs fit
ex subito impetu. A. Con. Albricus
ꝛ idē ponit in sū. con. dcā. q. 36. B.
De regularib⁹ nota q̄ si excessus fu
isset difficilis ꝛ enormis: vt si ad muti
latōeꝫ mēbri l' effusionē sāguis sit pces
sū p absolōe ad sedē ap'icā sit mittēdi.
ex̄ ō sē. ex. cū illoꝝ. vīō. i. absolō. 3° §. p̄.
De filiofamilias ꝛ suo itelligēdū ē
q̄ nō debēt mitti q̄n̄ h° eēt i p̄iudiciuꝫ
p̄ris vl' dn̄i nisi fuissꝫ tā enormis exces
sus q̄ ppt uitādū scādalū ad sedē ap'li
cā eēnt mittēdi. ex̄ de sen. ex. relatum.
A. Ibi dr̄ q̄ serui sūt mittēdi nisi hoc
fecerit in fraudē dn̄oꝝ vt subtrahāt se
ab obseq̄o eoꝝ: aut ip̄i dn̄i ppt hoc sin̄
culpa q̄ue dānū icurrūt: tūc in vtroq̄
cāu n̄ mittūt cū nimis sint a sede ap'li
ca remoti: sꝫ i rcōpēsatōeꝫ laboris quē
in itinē sustinerēt alia eis satisfactō in
iūgat. Pro q̄ui vo ꝛ enormi sp mittūt
B. Et intelligēdū ē de suis q. s. sūt ser
uilis ɔditōis: nō de famul' suientibus.
Sꝫ ꝛ de filiisfamilias itelligit Inno. si
sūt ipuberes. al' si sint adulti: licꝫ sint i
p̄ria ptāte mittēdi sūt ad curiam. quia
in hoc sui iuris sunt quia possūt ire q̄

volũt. A .De h° dcm̃ ē s̃. §.p̃.ꝟ.xi° B.
De ipuberib' dõ ē ꝙ si nõ sunt doli capaces nõ iciderũt i excõicatõem. Si ãt sũt doli capaces tũc icidũt si aio in iuriãdi aut vidicãdi ꝑcutiũt. Sȝ ꝛ post ꝙ veniũt ad pubtatē. vt i.15° vꝛ.16° an no si adhuc tales sũt ꝙ siñ picl'o ad se dē aptcã ire ñ pñt ꝑpt ibecillitatē cor poris vel d̃fectũ discretõis: ab ep̃o pos sũt absolui recepto iuramẽto ꝙ impe dimẽto sublato se pñtabũt. vt nõ. ex̃ de sen.ex.c.fi. A .Con. Albri. ꝛ fuit di ctũ glo. Ray. vt i sũ.con.li°3° ti.33.q.36. ꝟ.14° Doli aũt capax dr̃.7. annoꝝ aut sup̃: vt nõt glo.in c.p̃.extra de delictis pueroꝝ. Juramẽtũ aũt pueri ꝑpt defe ctũ discretionis nõ ē ꝑcise neccium: sed arbitrio ep̃i vl'alteri' absoluẽtis ↄmit tit vtꝝ expediat iuramẽtũ p̃stare vel nõ. vt nõ. i sũ.con.co.ti.q.104. B.
De iniuria ꝟo enormi.s.q̃ dicaꝛ d̃ter miatũ fuit p quãdã decre. Inno. quar ti.ex uagãtē.q̃ incipit ꝑlectis. Sed qꝛ il la decre. vacat ꝑ ꝓhemiũ sexti põt dici s̃m ꝙ hr̃.i.enormia.§.2°. A .Dic lati' ꝙ ibi.ꝙ enormis seu g̃uis iniuria dr̃ si ad mutilatõem mẽbri: vel effusioneȝ sanguĩs sit ꝑcessuȝ aut ep̃o aut abbati fuẽit iniuria irrogata.ex̃ de sen.ex.cũ illoꝝ. vbi dicit glo.ꝙ nõ itelligiꝛ de q̃li bet ꝑua sanguis effusione: sed ꝙ h° pu tat cõmittẽdũ arbitrio iudicis. Dr̃ etiã enormis ex aliis variis circũstãtiis.de q̃bus i Insti.de iniu.§.atrox. vbi diciꝛ. Atrox iniuria extimaꝛ vel ex facto: ve luti si qs ab aliq̃ vulnerat' fuerit: vel fustib' cesus. vl' ex loco. veluti si cui in theatro vel i foro vel i p̃torio iniuria facta sit. vel ex ꝑsona. veluti si mg̃ra tus iniuriam passus fuerit. vel si sena tori ab hũili ꝑsona iiuria facta sit. aut parẽti vel patrono que fiat a liberis: vel libertis. Et s̃m glo. Ray. ꝛ in sũ. cõ. li°3° ti.33.q.36. Jn p̃dictis attẽdiꝛ etiaȝ circũstantia tẽpoꝝ. Et idē dr̃.i.enormia forte alicui' nõbilis solẽnitatis. Jn di rectoria ēt li°3° ti.4.§ xi° dr̃ ꝙ si iniuria fcã i foro dr̃ enormis, multo forti' si fi at i eccl'ia vl' cimitẽio vl' dormitorio: ex̃ de sen.ex.cũ.ꝓ cã. Deniqȝ i non exp̃ssis stabiꝛ iudicis arbitrio. ex̃ de offi. dele. de causis. B .Jn oib' p̃dictis casib' dicit Ber.ꝙ d' absolui r̃gsito ꝑus ep̃o ꝙ si nõ põt haberi põt absolui a ꝓprio sacerdote. ex̃ de sen.ex. nuper. in fi. A. De hoc etiã s̃.absolutio p̃.ad finē. hoc ēt itelligẽdũ ē p̃terq̃ i regl'arib'. de q̃ bus dicetur statim. B.

A Bsolutio 3°. s.regula riuȝ. Re gularis si ꝑcussit reglarē eius dē claustri ab abbate: vel alr̃ dicto pre lato ꝓpo põt absolui. A . Aliq dixe runt ꝙ solũ ab abbate: sȝ est veri' ꝙ ēt hoc põt fieri ab aliis p̃latis diuersis noib' noiatis. ex̃ de sen.ex.cũ illoꝝ.ibi. volẽtes eoꝝ p̃latis.ꝛc̃. Et nõt in sum. con. li°3° ti.33.q.43. Jdē ēt nõtur i dire ctoria. li°3° ti.4.§.39°. Et s̃m glo. Ray. ꝛ i sũ cõ.eo.ti.q.48. inf̃ dictos p̃latos cõ putandi sũt p̃ores cõuẽtuales fratruȝ p̃dicatoꝝ ꝛ guardiani fratrũ minoꝝ: et oẽs p̃ores ↄuẽtuales cuiuscũqȝ ordinis sint q̃ nõ hent sup̃ se maiorē in eodē cõ uẽtu. Sec' de p̃orib' triũ vel q̃tuor re gulariũ q̃ ꝑ volũtate sui sup̃ioris p̃fi ciũtur ꝛ amoueꝛ. Jn dicta ēt.q.48. dr̃ ꝙ ad h° ꝙ dicti p̃lati r̃ligiosoꝝ possint ab hac excõicatione absoluere debent eē sacerdotes. ꝛ facit ex̃ de sen.ex. cano nica. vbi dr̃ ꝙ fr̃es sci Joh̃. hierosoli mitani pñt absolui a suo p̃ore sacerdo te. B .Si ꝟo alteri' claustri tũc per abbatē ꝓpriũ ꝛ ei' q̃ passus ē iniuriaȝ absolueꝛ. ex̃ d̃ sen.ex.cũ illoꝝ. ꝑ moduȝ q̃ h̃ põit i h° eodē.§. Si ãt ꝑcusserit cli cũ sc̃larē absolueꝛ ꝑ ep̃m. ex̃ d̃ sen.ex. religioso.li°6°. A .s. eo cãu q̃ eps pos sit absoluē sc̃larē clericũ si aliũ cl'icũ ꝑ cussisset. vt ibi. B .Et hec intelligen da sunt nisi excessus eoꝝ sit difficilis ꝛ enormis. vt si ad mutilatõeȝ mẽbri vl' ad effusionē sanguis dico ex vulnē sit ꝑcessũ. vl' si i ep̃ȝ vl' i abbatē sit man' iniecta. A. Sãguis effusio nõ regritur ex vulnē: sȝ q̃litcũqȝ fiat s̃m arbitrium

iudicij. vt s. absolō 2º ad fi. B .Eodē q̄z mō pōt absolui regularis q an̄ igres sū r̄ligiōis tale aliqd ɔmisiss3. vt i. c. cū illoꝝ. ꝙ si regularis n̄ h3 p̄latū q sit sa cerdos. aut si sit ō fuct⁹ vl̄ excōicat⁹ ad diocesanū ē r̄currēdū. vt nōt Hosti. ex̄ de sen. ex. mōachi. Qō itelligēdū ē b̄m Guil. tā de exēptis q̄ȝ de nō exēptis siū sint monasteria viroꝝ vl̄ mulieꝝ. A. Idē nō. i directoria li. 3º ti. 4º §. 43. ⁊ in su. cō. dcā. q. 48. B ¶ Qn̄ duo abbates debēt absoluē fit sic. Abbas pcuciētis r̄cipiet a pcutiēte iuramētū. ⁊ abbas p cussi ꝯberabit: q̄ ꝯbera erūt loco satis factōis. q2 mōach⁹ nō h3 vn̄ satisfaciat ⁊ ɔ̄mū abbas pp2i⁹ absoluet. Cōgruen ti⁹ tn̄ fiet si vn⁹ alteri ɔmittat totū. ex̄ de of. o2. c. fi. hec Host. Porro p̄dcā oia de reglāri pcutiēte nō sr̄ extēdenda ad falsarios lr̄aꝝ dn̄i pape. aut alios cāus vel sn̄ias de qb⁹ papa absolōnē rebuat h⁹. n. r̄ligiosis nl̄lō iure ɔcedir̄. s3 nec ab bates siue hi⁹ p̄lati pn̄t s̄bditos absol uē si ligati eēnt p aliq̄ȝ sn̄ia3 latam ab hoīe siū i gn̄ali. siue exp̄sso nomie. hec Guil. A. Cō. Alb2i. Et aduertēdū ꝙ p̄ lat⁹ r̄ligios⁹ sacerdos p̄t absoluē subdi tos suos ēt si se pcusserint ex̄ claustra seu ex̄ septa dom⁹. vl̄ ubicūq3. l3 Hosti. alr̄ dixēit, vt nō. i directoria li. 3º ti. 4. q. 42. q2 i dcō. c. cū illoꝝ. §. nos tn̄. n̄ fit aliq̄ distictio. Et pn̄t dci p̄lati absoluē subditos q ēt an̄ igressū religiōis tale3 excōicatōe3 incurrerit nisi excessus fu erit enormis. dcō. §. nos tn̄. B.

¶ Religiosus vni⁹ diocesis si pcutiat clīcū vl̄ religiosū alt̄i⁹ diocesis: tūc i ab solōne regret̄ diocesan⁹ pcussi sic̄ nūc de duob⁹ abbatib⁹ dictū ē. Hoc tamē hodie nō vr̄ regri s3 a p̄p̄o ep̄o pn̄t ab solui. ex̄ de sen. ex. religioso. li. 6º A. Con. Alb2icus. B.

¶ Qui dicit se excōicatū ppt̄ violētā man⁹ iniectōe3 b̄m Ray. n̄ d3 recipi ad religionē. si tn̄ r̄cept⁹ fuēit p̄t postea ab solui iux̄ modū h̄ dcm̄. §. p. Cō. Hosti. ⁊ Inno. l3 qdā dicant ꝙ recipi pōt. vt ad dit Guil. A. Idē nō. i su. cō. li. 3º ti. 33. q. 44. ⁊ i directoria lib. 3º ti. 4. §. 48. vbi dr̄ ꝙ talis nō d3 r̄cipi. si tn̄ recipiat̄ tenet r̄ceptio l3 male fecerit q recepit. B. Ceteꝝ an tpe pbatōis absolui pos sit. dō ꝙ b̄m Hosti. ꝙ sic. s3 ɔditio ibi intelligit̄ ip̄o iure si i eadē r̄ligiōe pse ueraueit. ꝙ si n̄ pseuerauerit reducen dus ē i eādē sn̄ia3 ab eo q eū absoluit. A. Cō. Inno. ⁊ Archi. ⁊ nōt i directōia eo. ti. 4. §. 48. vbi ēt subdit̄ ꝙ p̄latus eū absoluēs d3 ei iniūgē ꝙ si egrediat̄ religionē si ei q potat absoluē repn̄tet qō si nō fecēit ɔ̄cito ɔmode potit rein cidit ip̄o iure i eādē sn̄ia3. ō sen. ex. eos. li. 6º ⁊ i. §. se. subifert̄. qō si h⁹ ēt ei non fuerit iniūctū ⁊ ifra tp̄s pbatōis egre diat̄ ip̄o r̄cō reicidit i eādē excōicatōe3 q2 tacite subintelligi d3 ꝙ hoc sit sibi iniunctū. ar. dci. c. eos. B.

Absolutio iiii° q̊ ad satisfaciēdum.

Ubi sciendum ꝙ ab soluti a sn̄ia canonis vel hoīs cu3 neq̄ unt recurrē ad illū a quo fuerāt absol uēdi ppt̄ piculū mortis vel aliud ipe dimētū: si cessante piculo vel ipedimē to se nō pn̄tāt illi a q̊ debeāt absolui re cepturi mādatū ei⁹ ⁊ satisfacturi vt o3 reicidūt i eādē sniam. A. Hec pn̄ta tio d3 fieri ɔ̄citi⁹ cōmode pōt: vt i. c. eos de q. i. B. Et eodē mō reicidūt abso luti a sede ap̄lica vl̄ ei⁹ legatis qb⁹ iniū git̄ vt o2diario vl̄ alt̄i se pn̄tēt p pnia ⁊ ꝙ iniuriat̄ satisfaciāt. ⁊ h⁹ faciāt ɔ̄ci ti⁹ cōmode poterūt. ex̄ ō sen. ex. eos. li. 6º Propt̄ violētā manuū iniectōem i clīcū satisfactio pecuniaria fieri solet. q̄ qdē applicabit̄ mōasterio si manus iniecta fuēit i mōachū vl̄ clīcū vl̄ ɔuer su3: ar. 12. q. i. nō dicatis. ⁊ ex̄ ō sta. mo. cū ad monasteriū. p̊ rn̄so. Si āt i clīcu3 sclārē satisfactio ipi clīco applicabit̄ nisi i ɔtumeliā ecclē fuerit pulsat⁹. nā ⁊ tūc ecclā agē pōt iniuriarū. Insti. de iniu. §. ꝙ si vsufruct⁹. Hec Gof. ⁊ Ho sti. A. Dict⁹. §. icipit. si cōi buo. i q̊. §. ē ꝯsus. ꝙ si vsufruct⁹. Et p̄dictis con. Alb2ic⁹. ⁊ l3 p̄dicto cāu satisfactio fiat

ecclesie nihilominus ꝛ clerico: qꝛ vtꝗ potest agere iniuriarū ꝛ lesus. in cuius cōtumeliā facta est lesio: sicut ꝛ ꝓ iniuria filii agit ꝛ pater ꝛ filius. in Insti. de iniu. §. patitur. B.

Excōicatꝰ ꝓpter dānū si satisfacere pōt non debet absolui nisi satisfaciat ꝛ peccant qui talem absoluūt: sed tñ absolutus est ab excōicatōe ꝺm Guil. Si aūt emendam p̄stare nō pōt debet absolui recepta idonea cautōe ꝗ satisfaciat si ad piguiorē fortunā peruenerit. ex̄ de ꝟb. sig. ex pte p̄. ꝛ de solu. Odoardus. Et hec cautio erit pignoraticia vel fideiussoria. qꝛ dr̄ hec idonea cautio: quam si prestare non potest saltē prestet iuratoriam. A. De hoc dictū est s̄. absolutio p̄. §. 17º. B. Absolutō enim nō est deneganda. 26. q. 6. si p̄sbyter. A. Con. ꝓdictis Albricus. B. Talis quoqꝫ ad petitōēȝ aduersarii tenetꝛ cedere bonis: vt dicit Guil. ꝛ vide .i. cautio. A. Hec cessio posset obtinē de rigore iuris ciuil': ſꝫ i foro ꝯscie non sꝫ. ſꝫ tūc qñ creditor eēt i arta necitate nā qñ ē idigēs d̄bitor ꝛ creditor ita sufficiēs ꝗ ꝺm deū tenetꝛ ei subuenire debitor ñ tenetꝛ statiꝫ restituē bꝫ Sco. De q̄ lati' i mā restōnū d̄o dāte dicetꝛ. B.

Absolutio vº quo ad moduꝫ Non potest quis absolui sub conditione: puta si satisfecerit: qꝛ taliter absolutꝰ nō eēt simplr̄ absolutꝰ ꝺm Guil. extra de reg. iuri. act'. li. 6º. A. Con. Albricus. B.

In absolutōe a maiori excōicatione .4. obseruāda sunt. Primū vt excōicatus iuret ꝑus stare mādatis eccle: ex̄ d̄ sen. ex. ex tenore. ſꝫ hꝰ iuramētū nō est de subā absolōnis. ex̄ de sen. ex. cū desideres. vñ ꝛ si omittatꝛ qd̄ fieri non dꝫ: nō ꝓptꝛ hoc minꝰ tenet absolō. Porro de pueris an iurare debeāt iudicio ep̄i relinqtꝛ. A. Idē dr̄ in sū. cō. li. 3º. ti. 33. q. 104. Sꝫ hꝰ vr̄ intelligēdū de puberibus. al' secus. 22. q. 5. pueri. vbi dr̄. Pueri añ. 14. annos nō cogantꝛ iurare: licet alıq dixerit ꝗ hꝰ dr̄ de iuramēto testi. Sꝫ certe tex. loqtꝛ idistīcte. vñ nec nos distingnē debemꝰ de decimis ad audientiā. B. Mulieres aūt indubitantꝛ iurare debēt. Scdm̄ vt si excōicatꝰ sit ꝓ notoria i aliquē offensa nō absoluitur nisi ꝑus sufficiēs emēda p̄stetꝛ. Pro occulta ꝟo offensa aut ꝯtumacia sufficit iuratoria cautio vbi nulle expense petūtur: sed vbi expense petūtur vel satisfactio dāni tenēdū ē qd̄ dcm̄ ē s̄. absolō. 4º. §. 2º. ꝛ 3º. Tertiū ē vt absoluatur p eū q tulit sniāꝫ vł ei' supiorē: aut aliū cui ꝯmiserit cū psalmo ꝛ orōne et ꝟberibꝰ: ꝛ postea subiūgatꝛ. absoluo te a tali excōicatōe. ex̄ de sen. ex. a nob. 2º. Quartū vt postmodū excōicator faciat illi mādata iusta ꝛ rōabilia: al' possꝫ appellari: ex̄ de pac. c. fi. ꝛ de appel. vt debitꝰ. A. Dictū. c. fi. paꝝ facit. B. De hoc vide. i. in se. §. Et sciēdū ꝗ in p̄dictis nō intelligitꝛ absoluēs participare illicite cū excōicato: ſꝫ potiꝰ licite: ꝛ in his q̄ ad salutē aīe ꝑtinēt. ꝛ sic nullā sniam incurrit. ex̄ de sen. ex. cū voluntate. In excōicatōe ꝟo minori exp̄met excōicatꝰ ꝓ ꝑo sacerdori cām: ꝛ sic se faciat absolui sp̄alitꝛ ab hac. Et itelligitꝛ ꝑ prius sacerdos ꝓchianꝰ vel diocesanꝰ: vł ille q̄ d̄ lnia eoꝝ ē electꝰ. Nec reqritꝛ iuratoria cautio: vt ex̄ d̄ sē. ex. nuper. circa fi. A. De absolōne a maiori excōicatōe lati' dr̄ i sū. cō. li. 3º. ti. 33. q. 103. Et de hac ꝛ ēt de absolōne a petō late pōsui i q̄driga sp̄ali. lib. 2º. ti. 5º. §. 9º. ꝛ 10. ꝛ ēt in inkrogatorio. ꝛ. i. vsus clauiū 2º. iō B traseo. B. Que aūt mādata fieri d̄beāt absoluto q iurauit. Dicēdū ꝗ si erat excōicatꝰ a canone iniūgēdū est ei ꝑncipalr̄ ꝗ d̄ illū canonē nūꝗ veniat vt incendiario ꝗ nō icēdat ꝛ ꝑcussori clici ꝗ nō ꝑcutiat. ꝛ silia. 23. q. vlt. pessimā. A. Meli' ex̄ de sentē. ex. ex tenore. B. Aliñ ēt reqritꝛ cautio ꝗ decetero talia nō faciat. ex̄ de sen. exc. guē. A. Ibi hꝰ scribitꝛ i statuarios d̄ libertatē ecclesie. B. Siliter etiam qñ bñs ipedimentum absoluitꝛ ab eo qui

alr̃n ō posset: in iungēdū est vt q̄ cito poterit se presentet. Uide s̄. absolutio 4. §. ꝑ. Sed si apparuerit sententia in iusta nullum mandatuꝫ fiet absoluto. extra de senten. ex. sacro. A. Con. Al bricus. B.

Defunctus hoc modo absoluet̃. Si ē sepultus in cimiterio non exhumabi tur. si alibi: exhumabitur: ꝛ corpus vel sepulchrum verberabitur: vt fit circa viuos: vt notatur ex̃ de sen. excō. a no bis 2°. A. s. in glo. Et intellige hoc qn̄ in defuncto apparuerunt signa contri tōis ꝛ penitentie: vt in sum. con. li. 3°. ti. 33. q. 121. B. Et ad quid valet tal' ab solutio. vide s̄. absolutio ꝑ. §. fi.

Absolutio vi. ᵒˢ. a pctō

Forma absolutionis in sacramēto pe nitentie ẜm Alb. ꝛ Tho. in. 3. pte. q. 84. est. Ego absoluo te. A. Expressis illis a quibus fit absolutio al's super nihilo absolutio fundaret̃. B. Sꝫ ꝑmittit̃ oratō. Misereat̃ tui. ꝛc̄. ne forte effect' sacramēti impediat̃ ex parte peniten tis. Itē postea cōueniēt̃ apponit̃ i no mie p̄ris. ꝛc̄. vt exp̄mat̃ ꝙ sacerdos nō ꝓp̄a auctoritate absoluit: sꝫ quasi mi nister: ꝛ hoc relinquit̃ arbitrio sacerdo tis. Nec ēt reqrit̃ impositio man': qꝛ hoc sacramētū non ordinat̃ ad cōseqn dam aliquā excellētiam gratie sed ad remissionē pctōrum. Magis aūt cōpe teret crucis signatio: qꝛ ꝑ signū crucis xp̄i remittūt̃ pctā. ꝛ tn̄ nō ē de necitate sacri. De mā absolutōis pctōꝝ hētur pla. i. ꝯfessor ꝛ ꝯfessio ꝑ totū. A. De hac forma absolōnis lati' dictuꝫ ē vbi s̄. absolutio 5°. §. ꝑ. ad fi. B.

Acceptilatio

est qdaꝫ imagina ria solutio. vt i Insti. qb' mo. tol. obli. §. ꝑ. ꝛ hꝫ fieri hoc mō. Interro gat debitor creditorē acceptum ne ha bes? Et rn̄det ille. Acceptū habeo. ꝛ sic debitor liberatur. ff. eo. l. i. ꝛ. l. an inutil' . §. acceptum. A. Ibi dr̃ ꝙ acceptila tione non tollit̃ nisi obligatio ꝟborꝫ. Forma aūt ponit̃ in dicto. §. ꝑ. sic. Qd̄ ego tibi ꝓmisi: hēs ne acceptū? Et rn̄ det creditor. Hēo acceptū qd̄ tuli. B.

Acceptio persona

rū. Pctm̄ acceptōis personaꝝ ꝯmittit̃ ẜꝫ Tho. scd̄a scd̄e. q. 63. qn̄cūqꝫ aliqd ꝯfert̃ alicui nō habito respectu ad cām. s. vtrū sit dign'. Un̄ solꝫ queri vtꝝ peccet ep̄s dādo b̄n̄ficiū bono si ꝑ termittat meliorē? R̄ ẜm Tho. in quo dā q̄libet. Contingit aliquē eē meliorē simpl'r: q tn̄ non est melior q̄tum ad hoc ꝙ ꝑficiat̃ in eccl'ia. Ep̄s aūt nō te netur dare meliori simpl'r: sed meliori q̄tū ad hoc. vn̄ si ꝑferat vnū alteri ꝑ pter cām q̄ pertinet ad honorē dei: et ad vtilitatē eccl'e iste melior ē. Si āt cā ꝑferēdi ad h' ꝑtineat erit acceptio ꝑ sonaꝝ q̄ tāto ē g̃uior q̄to i reb' diuinis cō mittit̃. Idē Tho. scd̄a scd̄e. q. 63. A. Idē nō. i sū. con. li. 3°. ti. 33. q. 236. B.

Utꝝ peccet ep̄s dādo b̄n̄ficiuꝫ ꝯsan guineo? R̄: ẜm Tho. i q̄libet. Si cōsan guine' sit eque idone' pōt ep̄s eū ꝑfer re: nisi forte ex hoc scandalū oriat̃: vl' aliq exinde malū exēplū accipiant: vt qn̄ ꝓbabil'r timeret̃ ꝙ alii p̄lati ex hoc exēplo inducāt̃ ad dādū beneficia suis ꝯsanguineis ēt min' dignis. al' i h' cāu lꝫ satisfacē nāli amori q ꝯi' caritati n̄ ē. Si ꝟo ꝯsanguine' sit min' idoneus; nō d eū ꝑferre postposito meliori du plici rōne. ꝑ qꝛ īfidel'r agit dispensator qui negociū dn̄i gerēs nō meliorat cuꝫ possit. 2° qꝛ hoc v̄r ad acceptōem ꝑso narū ꝑtinē. Cōditio. n. ꝯsanguitatis nō est ꝯditio ꝑtinēs ad curā eccl'e: que nō obtinet iure sanguis: sꝫ dīno munē. Est āt ꝯditio faciēs ad negociū dispensatō nis p̄imōialiū bonoꝝ. vn̄ si ep̄s ex his ꝓuideat suo ꝯsanguineo min' idoneo non est acceptio ꝑsonaꝝ. Cō. idē Tho. scd̄a scd̄e. q. 63. A. Idē etiā nōt i sū. con. li. 3°. ti. 34. q. 237. B.

Accidia

quid ē? R̄n° ẜm Tho. scd̄a scd̄e q. 35. Accidia ẜm Damasce. est

quedā tristicia aggrauās aiūʒ hoīs vt nihil ei agere libeat. Et iō accidia ipoꝛtat qđdā tediū operādi. Huiusmōi āt tristicia qñʒ est mala ƀm se. qñqꝫ vero ƀm effectuʒ. ƀm se qdem si est ō eo qđ est vere bonū: lʒ sit apparēs malū: sic tristicia q̄ est de spūali bono. Si ꝟo est de malo pōt eē mala ƀm effectū. s. si sic hoiem aggñet vt eū totalr̄ a bono ope retrahat: ꝛ sic est pctm̄: nō tñ sp̄ moꝛtale. Naʒ si inchoatio pcti sit i sola sensualitate: ꝛ nō ꝑueniat vsqꝫ ad cōsensuʒ rōnis. tūc ꝑpter impfectōem act⁹ ē peccatū veniale. Qñ ꝟo ꝯtingit ad rōem que cōsentit in hoꝛroꝛē ꝛ detestatōem boni diuini carne ꝯtra spm̄ ꝑualente ē pctm̄ moꝛtale. A. Hoc intellige qñ hec tristicia est circa ea q̄ sunt ꝑcepti seu necitatis salutis: vt in sū. cō. li. 3°. ti. 34. q. 22i. B

Accommodatio.

Uide. i. commodatum.

Accusare.

Utrum hō teneať accusare? R° ƀm Tho. scđa scđe. q. 68. Si crimē sit tale qꝫ ꝟgat i detrimētuʒ reipublice teneť hō ad accusatōeʒ dūmodo possit sufficiēter ꝓbare: puta cū pctm̄ alicui⁹ ꝟgit i mnltitudinis coꝛruptelā coꝛpalē siue spūalē. Si aūt nō sit tale qđ i mltitudinē redūdet: vl̄ ēt si sufficiētē ꝓbatōem hre nō possit: nō teneť ad accusādū: qꝛ nullus teneť ad id qđ debito modo ꝑficē nō pōt. A. Nec obstat ꝑdictis si reueleť secretuʒ. qꝛ hoc fit ꝑpter cōe bonū: qđ sp̄ ꝑferēdū ē ꝑuato. ꝛ iō ō bonū cōe nullū secretū licet recipe: nec tñ ē oīo secretū: qđ ꝑ sufficiētes testes pōt ꝓbari ƀm Tho. vbi s. ꝛ in sū. con. li. 2°. ti. 5°. q. 190. B. Quō aūt fieri debeat accusatio. Sciendū ꝑ qꝫ dꝫ fieri i scriptis. 2. q. vlti. q. crimē. Sed hoc sp̄ nō est necciūm: puta in leui crimine. ff. de accu. l. leuia. Silr̄ ēt i notoꝛiis. qꝛ in huiusmōi nec accusatoꝛ reqrit: ex̄ de accu. euidētia. Secus in non notoꝛiis etiā si manifesta sint. xi. q. 3. coꝛ. A. Notoꝛiū dr̄: qđ pʒ ꝑ sentētiā: vel ꝑ cōfessionē factā in iure: aut ꝑ euidētiā rei q̄ tergiuersatōe aliq̄ celari non possit. ex̄ de coha. cle. ꝛ mu. c. fi. Manifesta aūt dici pñt que alr̄ liquēt B. Itē dꝫ accusatio fieri cū iscriptione. i. qꝫ accusatoꝛ debꝫ se ad penā talionis obligare. vt. 2. q. vlt. quisqs. ꝛ. q. 3. calūniatoꝛ. ꝛ. c. q nō ꝓbauerit. Excipiunť qdā casus: vt i leui crimine. Itē in crimine apostasie. Itē cū marit⁹ accusat vxoꝛē de adulterio: ꝛ i silib⁹. Sʒ sciēdū qꝫ ꝛsi accusatoꝛ non inscribat. ex nā tñ accusatōis hi⁹ pena calūnie venit. C. ō accu. l. vlti. Item accusatio dꝫ expꝛimi viua voce ꝛ pñte accusato. 2. q. vlt. per scripta. A. Con. ꝑdictis Albꝛi. ꝛ ideʒ nō. in sum. con. li. 2°. ti. 5°. q. 189. B.

Si accusatoꝛ accepit pecuniā ob accusandū vel nō accusandū: crimen cōcussionis cōmisit: ꝛ teneť ad restitutionē sicut hēť. i. cōcussio.

Accusatio reddiť vitiosa tripl̄r: vt hr̄. 2. q. 3. ꝑ totū. ꝛ Tho. tradit scđa scđe. q. 68. dicens. Accusatoꝛ aut calūniať. s. falsa crimina iponēdo: aut ꝑuaricať. s. adhibendo fraudem in accusatione: ꝛ adiuuando aduersaʒ partē crimina vera fraudulenter abscondendo de qb⁹ accusauit colludens: cum reo ꝑpas ꝓbationes dissimulando ꝛ falsas excusatōes admittendo: aut accusatoꝛ tergiuersatur. s. totaliter ab accusatione desistendo. ꝛ hoc cum fit inoꝛdinate. Contingit enim aliquādo desistere oꝛdinate dupliciter. Uno mō si in ipso accusationis ꝓcessu cognouerit falsum esse illud de quo accusabat. Alio modo si ꝑnceps ad quē ꝑtinet cura boni cōis accusationem aboleuerit. A. Idem nō. i sum. con li. 2°. ti. 5°. q. 121. B. Accusatō ō mrimoniū: vide. i. matrimoniū 7°. et matrimonium 8°.

Accusatus.

Utrū falso accusatus possit accusāti iniuriaʒ remittere? R° ƀm Tho. secūda secūde. q. 68. Falso accusans spālr̄ facit iniuriam

accusato. τ iō si ipe accusat' inocēs fue
rit pōt iniuriā suā remittē: maxie si il
le nō calūniose accusauit: sed ex animi
leuitate. Si ꝟo accusator ab accusatōe
desistat ppt aliquā collusionē cū ad
uersario: tūc facit iniuriā reipublice.
τ hoc mō pōt ei accusat' remittē. sꝫ hoc
ad ꝑncipē ptinet q reipublice curā ge
rit. A. Idē nōt i sū. cō. li. z. ti. 5. q. 192.
Sꝫ nec ꝑnceps dꝫ sine iusta cā remit
tere. Nā interest reipublice ne crimia
remaneāt ipūita. ff. ad. l. acql. l. ita vul
nerat'. τ ex de sen. exco. vt fame. τ qꝛ
facilitas venie incentiuū tribuit delin
quēdi. z3. q. 4. est iniusta. B.

Utrū accusat' peccet mortalr negā
do ꝟitatē i iudicio? R° bm Tho. vbi s.
A. Immo. q. 69. arti. p. B. Accusat'
tenet iudici ꝟitatē exponē. quā ab eo
bm formā iuris exigit. τ iō si confiteri
noluerit vel si mēdaciē negauēit mor
talit peccat. Si ꝟo iudex exgrat qō nō
pōt bm ordinē iuris. nō tenet ei accusa
tus rñdere. sꝫ pōt p appellatōem vl' ali
ter licite subtfugē. mēdaciū tn̄ dicere
nō licet. A. Idē i sū. cō. li. z. ti. 5. q. 193.
assignādo bm Tho. pdictis rōem qꝛ q
cunqꝫ facit ꝯ debitum iusticie mortali
ter peccat B.

Nō licet accusato calūniose se defē
dere bm Tho. vbi s. A. s. dicta. q. 69.
B. Nā i cā criminali iuramētū de ca
lūnia pstādū est. ex de iura. ca. c. iherē
tes. τ quidē accusato licet se defēdē ꝟi
tatē occultando quā cōfiteri nō tenet.
τ hoc p aliquē ꝯueniētē modū puta qꝛ
nō rñdeat. Hoc. n. nō ē calūniose se de
fendē sed prudēter euadē. Nō aūt licꝫ
ei falsū dicē nec ēt ꝟitatē illā tacē quā
ꝯfiteri tenet. nec ēt aliquā fraudē vel
dolū adhibē qꝛ fraus τ dolus vim mē
dacii hēnt. τ hoc ē calūniose se defēdē
A. Idem in sum. con. li. z°. ti. 5. q. 194.
vbi etiam dr̄ qꝛ tunc iudex requirit ꝟi
tatē bm ordinē iuris cū ꝑcedit īfamia
sup aliq̄ crimine vel apparuerūt aliq̄
indicia. vel etiam cum ꝑcessit ꝓbatio
semiplena. B.

An liceat accusato appellare? R° bꝫ
Tho. scda scde. q. 69. Qn̄ appellatio fit
ex ꝯfidētia iuste cāe. qꝛ videlꝫ accusat'
iniuste a iudice ḡuat licet appellare.
Sec' si qs appellet cā afferēde more
ne ꝯ eū sniā pferat. Idē. z. q. 6. qcūqꝫ.

An liceat accusato τ ad mortē ꝯdē
nato se defēdere vl' fugē? R° bm Tho.
vbi s. Si dānat' fuerit iuste nō licet ei
se defendē. sed poti' ꝯpetit iudici resi
stentē impugnare. Si ꝟo iniuste tale
iudiciū sīle est violētie latronū. τ ideo
in tali casu licet resistere ꝑncipib' ma
lis. nisi forte ppt scādalū vitādū. cum
ex h' aliq̄ grauis turbatio timeret. Ac
cusato āt cuicūqꝫ fugē licet. qꝛ τ si nō
liceat resistē. nō tn̄ tenet facē id vnde
mors seq̄tur. s. manē i loco vn̄ ducatur
ad mortē. A. Sic ēt si aliqs sit dāna
tus qꝛ fame moriat nō peccat si sibi ci
bū occulte mīstratū sumat. qꝛ non su
mere eēt seipm occidē bm Tho. ibidē.
vt in sū. con. li. z°. ti. 5. q. 196. B.

Ultrio sciēdū ē qꝛ de qb' crimib' ab
solutus ē accusat' nō dꝫ accusatio repli
cari. ex ꝯ accu. de his. z3. q. 4. si illic. De
mā aūt accusatōis tangit. i. inqsitio. §.
p. De accusatōe etiā ꝯtra mrīmonium
. i. matrimonium 7°. τ matrimoniuꝫ 8°.
per totum.

Adiuratio.

Utrū liceat adiurare? R° bm Tho. scda scde. q. 90.
Si aliqs p inuocatōem diuini nois. vel
p inuocatōem cuiuscūqꝫ rei sacre ali
cui hōi nō sibi subdito adiurādo inten
dat nccitatē agendi aliqd imponē sic
imponit sibiipi iurando. talis adiura
tio illicita est. qꝛ vsurpat in aliū ptātē
quā nō hꝫ. sicut ꝑnceps sacerdotū psū
psit dn̄m nr̄m Jesum xp̄m adiurare.
Math. z6°. Tn̄ ppter aliquā nccitateꝫ
supiores tali genē adiuratōis pn̄t iferi
ores astrigē. Si ꝟo qs intēdat solūmō
p reuerētiā diui nois vel alicui' rei sa
cre aliquid ab alio obtinere absqꝫ im
positione nccitatis talis adiuratio lici
ta ē rspcū q̄rūlibꝫ. Demōes āt possum'

adiurãdo p ꝟtutẽ diui nõis tãꝗ̃ inimi cos expellẽ ne nob̃ noceãt spũalit̃ vel corꝑalit̃ ƀꝫ ptãtẽ nob̃ datã a xp̃o. Luc. 10. Ecce dedi vob̃ ptãtẽ calcãdi sup ser pentes: ꝛ nihil vob̃ nocebũt. Nõ tñ lici tũ est eos adiurare ad aliqd ab eis ad discẽdũ. vel ẽt ab eis obtinẽdũ. qꝛ hoc pertinet ad aliquaꝫ societatẽ cũ eis ha bẽdã: nisi forte ex spãli instinctu vl̃ re uelatõe diña aliq sci ad aliq̃s effectus demonũ ope vtũtur. sicut legit̃ de bea to Jacobo q p demones fecit Hermo genẽ ad se adduci. Adiuratio ꝟo ad ir rõnabilẽ creaturã põt intelligi dupl̃r. Uno modo vt adiuratio referat̃ ad ip sam creaturã irrõnabilẽ ƀm se. ꝛ sic va nũ eẽt ip̃am adiurare. Alio mõ vt refe rat̃ ad eũ a q̊ ipsa creatura agit̃ ꝛ mo uet̃: ꝛ sic dupl̃r adiurat̃ creatura irrõa bilis. Uno qdẽ mõ p modũ dep̃catõis: qđ ptinet ad eos q diuina iuocatõe mi racula faciũt. Alio mõ p modũ cõpulsi onis aduersus diabolũ q in nocumẽtũ nr̃m vtit̃ irrõnalib' creaturis. ꝛ talis ẽ modus adiurãdi i exorcistis per quos demonũ ptãs excludit̃. His igitur mo dis licet. Sed sic adiurare ꝙ per hº de monũ imploretur auxiliũ: nõ licet. A. Idem in sum. con. liº 3º ti. 34. q. 246. cũ duobus se. B.

Adoptio vel arrogatio. Adoptio est ex tranee p̃sone in filiũ vl̃ nepo tẽ: vel deinceps assũptio legitima. s. qꝛ p adoptõem q fili' nõ ẽ p filio hẽtur. A. Hec diffinitio fuit Ray. Tho. Pe. ꝛ Al. vt in sũ. cõ. liº 4º ti. 8. q. 2. B. Lu ius due sũt spẽs. Una dr̃ arrogatio. ꝛ ẽ qñ ille q nõ hẽt p̃rem seu ẽt q emãcipa tus ẽ trãsit cũ reb' suis in ptãtẽ arrogã tis: ꝛ hꝫ hoc fieri auctoritate p̃ncipis. Alia ꝟo spẽs cõi noĩe. s. adoptio nuncu pat̃ qñ adoptat̃ q ẽ i ptãte patris: nec trãsit in ptãtẽ adoptãtis: ꝛ hº fit impio magistrat'. ff. eo. l. 2. ꝛ. l. si pr̃. A. In his. ll. nihil dr̃ ꝙ adoptat' nõ trãseat in ptãtẽ. sed dr̃. C. eo. l. pl̃t. ꝛ reseruat̃ ei tm̃ modo successio ab intestato in hẽdita te adoptantis: vt ibi. Opat̃ ẽt hec ado ptio impedimẽtũ m̃rimonii. ex̃ de cog. le. c. vno. ꝛ nullus ali' ei' vr̃ effect': nisi forte qs det̃ in adoptõem auo vl̃ ꝑauo matno seu p̃rno qñ fili' ẽ emãcipat': di cta. l. pl̃t. Nã tũc trãsit in plenã ptãtem adoptantis: vt ibi. B. Nõ si qs i do mo p se: vel ẽt corã aliqb' aliquẽ rece pit i filiũ vl̃ filiã: nulla ẽ adoptio. C. de pba. l. non nudis.

Adoptare põt p̃rfamilias q sui iuris ẽ ꝛ q generare põt: qm̃ q nõ põt genera re si hoc ẽ ꝑpt̃ aliqđ ipedimẽtũ nãle ñ potit adoptare. Sec' si eẽt ꝑpt̃ impedi mẽtũ accñtale: vt spado siue gladio ca stratus. ff. e. l. 2. A. In hac. l. dr̃ de ipe dimẽto accñtali tm̃. s. ꝙ spado põt ado ptare. sed de nãli dr̃. ff. eo. l. adoptio. B. Itẽ nõ põt adoptare minor ãnis 40. ni si iusta cã intueniẽte. ff. eo. l. si pr̃. §. vlt. A. Quia magis liberoꝝ ꝓcreatõi stu dere dꝫ: nisi forte morb' aut valitudo ĩ cã sit: aut iusta cã arrogãdi: aut si ꝯiun ctã sibi p̃sonã velit adoptare. i. arroga re: vt ex p̃cedẽtib' patet. Itẽ nõ dꝫ qs pl̃es p̃sonas arrogare: nisi ex iusta cau sa: sed nec libtũ alienũ: dcõ. §. vlt. i q̊ nõ dr̃ nisi de arrogatõe. Ideo vr̃ ꝙ minor 40. ãnis possit adoptare ꝛ si nõ arroga re: vt i sũ. cõ. liº 4º ti. 8. q. 5. B. Item mulier adoptare non põt nisi ex rescri pto p̃ncipis in solatiũ liberoꝝ amissoꝝ in bello. C. eo. l. mulierẽ. A. Idẽ poni tur i sũ. con. dicta. q. 5. sed in dicta. l. mu lierẽ. ꝛ in iurib' ibi allegatis nil dr̃ in bel lo. B. Adoptari aũt qlibꝫ põt tã ma sculus ꝗ̃ femina: dũmõ sit itãtũ minor patre adoptãte ꝙ fili' ei' nãlis eẽ possꝫ. ff. eo. l. adoptio. Adoptat̃ aũt p̃ñs ꝛ vo lũtari' tm̃. ff. eo. neqꝫ absens. A. Idẽ in sum. con. eo. ti. q. 6. B.

Effect' adoptõis ẽ ꝙ adoptat' p oĩa vt filius adoptãtis habeat̃. A. Sal uo qđ s̃ dictũ ẽ de simplici adoptato. B. Ita vt etiã ab intestato succedat. C. eo. l. pe. Itẽ ꝙ si sit arrogat': tunc fi lii ei' ꝛ nepotes si q̊s hꝫ trãseũt i ptãtẽ arrogãtis. sec' si sit solũ adoptat': vt in

p.s.p'ctū est. A .Facit.ff.eo.l.si pat. B .Itē q̄ arrogator tenet relinq̄re arrogato q̄rtā p̄tē bonoꝝ oīum que hꝫ. ꝛ h° siue i testō: siue velit eū emācipare. Sꝫ adoptator nihil tenet relinq̄re adoptato nisi velit. L.eo.l.i.ꝛ.z. A .Lex p̄ma nihil facit.sꝫ.z.ꝛ.l.pen. B .Idē Tho.in 4.°dis.4z. Quō āt adoptio impediat m̄rimōiū: vide.ī.ipedimētū. 7°

Adulatio. Utruꝫ sit peccatū? R° scōꝫ Tho.scōa scōe.q.115. Si aliqs volens ad delectatōem alteri loq̄ excedat modū i delectādo peccat. Et si q̄dē hoc faciat sola intētōe delectādi vocatur placidus s̄m pħm. Si aūt h° faciat intentōe alicui' lucri ꝯsequēdi vocatur blāditor vel adulator. Cōiter tñ nomē adulatōis solet attribui oib' q̄ sup̄ debitū modū v̄tutis volūt alios v̄bis vel factis delectare: ꝛ sic est pctm̄. pertinet aūt ad adulatōeꝫ laudare aliquē in q̄bus non ē laudādus. q2 forte sūt mala: vel nō recta siū nō certa bona. Aut etiā si timeri possit q̄ ad inanem gloriam laudat' p̄uocet. Si qs v̄o laudare velit p̄p̄ bonū: puta vt aliquē ꝯsolet ne in tribulatōib' deficiat: vel vt in bono p̄ficiat aliis debitis circunstantiis seruatis: p̄tinebit hoc ad v̄tutē. A . Idē in sum.cō.li°.3°.ti.34.q.258. B .

Utrꝫ adulatio sit pctm̄ mortale? R° s̄m Tho.vbi s̄. Adulatio pōt esse pctm̄ mortale tripliciť. p̄ mō rōne mãe: sicut cum laudat aliquis pecccatū alicuius. hoc.n.cōtrariať dilectioni dei cōtra cuius iusticiam homo loquiť. ꝛ dilectiōi p̄rimi quem in peccato fouet: vnde ē peccatū mortale. 2° modo ratione intētionis: puta cum aliqs adulatur alicui ad hoc vt fraudulenter ei noceat corporaliter vel sp̄ūaliter. ꝛ hoc est ē̄t mortale. 3° mō p̄ occasioneꝫ: sicut cum laus adulatoris sit alteri occasio peccādi etiā p̄ter adulatoris intētōem: ꝛ tūc cōsiderandū est vtruꝫ occasio sit data vel accepta: v'q̄lis ruina seq̄tur ex h° .s. venialis vel mortalis. ꝛ s̄m hoc iudicādū ē. Si aūt aliqs ex sola auiditate delectādi: vel ad euitādū aliq̄d maluꝫ vel consequēdū aliq̄d nccitatis alicui adulat' fuerit: non est ꝯtra caritatem nec mortale sed veniale. A .Idem i sum.con.eo.ti.q.261. B .

Utrꝫ peccet adulator seu ali' volendo placē hoibus? R° s̄m Tho. vbi s̄. Uelle placere p̄p̄ caritatē nutriēdam vt eis sp̄ūaliť: q2 p̄ficere possit laudabile est. i. Cor. 10. Per oīa oib' placeo. Sꝫ p̄p̄ter inanē gloriā vel p̄p̄ lucruꝫ: vel etiā in malis est peccatū s̄m illud ps. De' dissipauit ossa eoꝝ q̄ hoib' placent. Et ad Gal. p̄. Si adhuc hoib' placerē christi seruus non essem. A .Iō in sū.con.eo.ti.q.260. B .

Utrꝫ dare adulatorib' sit peccatum mortale? R° s̄m Tho scōa scōe.q.168. ꝛ ē̄t sꝫ Guil. Nō: nisi al'r appetit' nimi' vane glorie hoc causet: sic̄ herodes delectabať q̄ñ laudes sibi dabātur nō hominū: sed dei. vel nisi itēdat ꝛ cupiat illam adulatōem. de q̄ d̄r in ps. Laudatur peccator i desideriis aīe sue. Et in Isa. Populus meus q̄ bt̄m te dicunt. ꝛc̄ Dec.n. adulatio crimē ē. ꝛ tales largitores cōicant eis in crimine. A .Iō in sū.con.li°.z°.ti.5.q.zz. B .

Adulterium est alieni thori violatio. 3z.q.5. Non mechaberis. Quid faciet mulier que de adulterio suscepit filium vel supposuit sibi alienum.partum. ꝛ ita qui non est fili' suscepit expensas ab eo qui putatur esse pater. ꝛ est causa q̄ illi qui essent alr̄ heredes eius non succedunt? R° scōm Ray. Mulier in penitentia reuelet sacerdoti perito vel ep̄o seu vtriq̄ꝫ. ꝛ tūc p̄dicti ingrant diligētius ꝛ caute d̄ cōditōib' spurii vel suppositi. ꝛ si inuenerint q̄ sit hō sp̄ūalis ꝛ timēs deū: tūc corā muliere si viderit expedire recepto p̄us sacro ab ip̄a q̄ nō calūniose p̄cedat ē̄t ab illo q̄ secretū teneat: poterūt reuelare sibi ꝛ ꝯsulē q̄ igrediať religionē vel transferat se ad longiqua

ita q nihil pcipiat de bonis putatiui pris. Et addit hic Ul. q illa mulier pōt reuelare marito si nō timet piculū: sic sunt aliq viri q sustinēt sciētes adulteriū vxoꝝ. aliq forte qui ɔsētiūt. q2 non possūt ꝑpos hēre filios: ꝛ hi⁹ in tali casu tute mulier pōt reuelare marito: ꝛ si acceptet absoluta est mulier. A . Nisi respectu eoꝝ q nihilomin⁹ remanerent in dāno sicut possent eē filii veri respectu portionis legitie: vl' ēt qcūq alii q̄ ad totā hēditatē qn̄ tal' fili⁹ esset ex adultio seu icestu: q2 penit⁹ excluditur a successiōe. L. de icesti nup. auc. ex ɔplexu. ꝛ de nālib⁹. auc. liceat. ita vt ēt alimēta eis negēt ex suba parētis. dcā auc. ex cōplexu. ꝛ ex q fi. sint legit. p venerabilē. ad fi. Sz de eqtate canonica alimenta cōcedunt. extra de eo q dux. i ma. cū hēret. ꝛ ibi glo. B . Si vo illi spurio vel supposito nō pōt reuelari sine piculo. vel ēt si post reuelatōem n̄ vult acqescē ɔsilio: tunc iniūgat mulieri q de reb⁹ si q̄s hz vl' in futuro hēre potit satisfaciat viro iuxta posse dolēs de peccato ꝛ ēt de eo q nō pōt plene satisfacē. Et talis satisfactio fiat p aliuz secrete ꝛ caute nō reuelādo ipi viro p sonā vxoris: ꝛ ita erit i bono statu: ar. .zz. q. 5. hoc vr̄. ꝛ extra de peni. officii. Idē Hosti. Et tenet mulier viro satisfacē ēt de ɔsūptis ab isto filio. De hēditate aūt tenet heredib⁹ viri ab intestato: vel hēdib⁹ scriptis. vel qb⁹ visilr credit q religsset. ꝛ si hoc nescit det pauperib⁹. Itē dicit Inno. q si mulier non hēet q restituat ꝛ hēt ꝑbatōes p quas dicti successores releuarent a dāno qd̄ hn̄t dz eas adducē nisi graue malū eēt ꝑuētuꝝ: tūc nō dz facē: q2 min⁹ maluz est dānū rerū q̄ piculū aiaꝝ ꝛ corporū. Si vo nō hēt ꝑbatōes sileat. z. q. 7. plerisq. Hec Ray. Hosti. ꝛ Inno. A . Io in sum. con. li°. z°. ti. 5. q. z3. B.

¶ Sz nūqd dcūs fili⁹ tenet credē mulieri? R°. bm Guil. Nō tenet credē mulieri soli. q2 posset esse muliebris fallacia. ꝛ si sana ɔscia nō credit; excua t⁹ ē tā de pceptis q̄ de pcipiēdis. Si vero honestas femie ꝛ alie circūstantie faciunt eidē de hoc ꝑbabilē opionē siū cōsciam: ꝛ vult tutiorē viā eligē: nihil vlteri⁹ pcipiat. de pceptis aūt ꝛ ɔsumptis q̄diu bonā fidē hūit Ray. dat ɔsilium vt restituat vel cōponat. Sed tn̄ talis vt dicit nō ē cogēdus. q2 possessor erat bone fidei. L. de rei vēdi. certū. Hosti. quoq ꝛ Ul. ꝛ Guil. dicūt q nō tenet de ɔsūptis q̄diu fuit bone fidei. A . Io i sū. cō. dcā. q. z3. vbi dr̄ bm Hosti. q mulier tenet restituē ista consumpta per filium putatiuum. B.

¶ Sz nūqd mulier possit filios d̄ adulterio susceptos sibi heredes istituere? R°. Certe sic. q2 qlibet pōt sibi heredez instituē eū cui nō ꝑhibet: reseruata sp legitima pte liberis suis. De quo vide .i. legitima. p totū. A . Intellige hoc nisi ɔsuetudo regionis repugnet bz Albricū. ꝛ i sum. con. li°. z°. ti. 5. q. z6. Pater aūt nō pōt hi⁹ filios instituē: vt sup. §. p° in additōe. i. B.

¶ Uir hn̄s legitimos filios si viuente vxore aliā ducat sciētē ipedimētū. A. Si. n. iustam hēret ignorātie cām legitima foret ꝑles: extra q fi. sint le. c. pr̄r. B . ꝛ ex ea filios hēat: nūqd tales filii adulterini possint succedere pri: an vero teneantur restituere filiis primi matrimonii? Rndeo scdm Guil. Restituere tenent totā hereditatē filiis primi matrimonii cuz fructib⁹ mala fide ɔsumptis q̄tūcūq oporteat eos male egere vel mēdicare. A . De hoc supra absolutio 4°. ad fi. B . Nisi bona fide cōpleta sit legitima p̄scriptio: maxime si ēt post completaz legitimaz prescriptōem retinēt bonā fidē. tunc. n. nō tenentur. A . Idē i sū. con. eo. ti. q. z5. B . De accusatione adulterii: ꝛ quo modo adultera possit dimitti. habes. i. mr̄imoniū. 8°. p totū. Quomodo etiam adulterium impediat matrimonium habes. i. impedimētum. 8°. §. z. Et vtrū liceat vxorem adulteram occidere. ibidem. §. vlt.

Aduocatus eē n̄ pt: im
mo expres
se ꝓhibeť. p̊ qdē si sit hēticus
vľ excōicat⁹: vľ pagan⁹. 4. q. i. c. p̊. ꝛ ex̄
de hēti. excōicam⁹ p̊. ꝛ ꝯ pe. dis. i. nemo
vel in foro. vbi ēt hēs ꝙ peccat iudex
ꝛ puniri debꝫ q scīēter admittit tales.
Itē si sit monach⁹ vel religiosus. Ta
les. n. peccāt aduocādo: nisi ꝓ monaste
rio de mādato p̄lati. 16. q. i. monachi. ex̄
de postu. ex parte. Itē ꝓhibeť si sit cl̄i
cus i sacris ordinib⁹ ꝯstitut⁹: vel ēt in
minorib⁹: dū tn̄ sit bn̄ficiat⁹. Talib⁹. n.
ꝓhibita ē aduocatio corā iudice secl̄a
ri: nisi i ꝓp̄a cā: vel ꝓ eccl̄ia sua. vel ꝓ
ꝯiūctis aut miserabilib⁹ p̄sonis. ex̄ de
postu. clerici. ꝛ. c. cū sacerdotis. Sed an
corā iudice eccl̄iastico possint satis vr̄
ꝙ sic. ar. in dicto. c. cl̄ici. Exceptis ep̄is ꝛ
ēt sacēdotib⁹ qbus vr̄ simplr̄ inťdictū
nisi vt dictū ē in cā ꝓp̄a vel eccl̄ie. vel
ꝓ ꝯiunctis aut miserabilibus p̄sonis
. 14. q. 5. deniq꞉. 88. dis. p̄latū. ꝛ exp̄ssi⁹ in
illa ꝯcre. cū sacerdotis. Et intellige dū
mō i p̄dictis casib⁹ diuinū officium non
impediať ar. dis. 91. cleric⁹. Et nō ꝙ qui
cūq꞉ ē bn̄ficiat⁹ i aliq̄ eccl̄ia ꝛ p̄stat ꝓ
extraneis patrociniū aduocatōis vľ ꝓ
curatōis ꝯtra eā d꞉ illo bn̄ficio expolia
ri: vt in p̄dicto. c. cū sacerdoti. A . Ho
. c. loqtur de cl̄ico. Sꝫ bm̄ Inno. ibi. Idē
ē ēt si sit laic⁹ in ecclesia bn̄ficiatus vt
bn̄ficio illo p̄ueť. vt i sū. cō. li°. p̊. ti. 5. q.
157. B . Itē n̄ d꞉ qs eē iudex vľ asses
sor i cā illa in q̄ vult eē aduocat⁹. quia
duo officia i eadē cā ꝓhibeť exercere.
. 4. q. 4. c. i. ꝛ. z. Sūt ꝛ alie p̄sone ab ad
uocatōe p canones ꝓhibite. vt surdus.
A . s. q penit⁹ nil audit. ff. de postu. l. z.
B . mut⁹. cec⁹. A . vtroq꞉ oculo p̄uat⁹
dcā. l. i. B . furiosus. ipubes vsꝫ ad. 18.
ānū. senatu mot⁹. A . De r̄moto a sena
tu nulla videť fieri mētio: nec i allega
tōe. s̄. posita. nec in dcā. l. i. vbi p̄dcā ori
ginaliť ponūtur. nec i sū. cō. i dcā. q. 157.
vbi eadē nōnť. B . fu⁹. femia. ꝛ vir
passus muliebria. s. ꝯ nāz. A . Nisi vi
olenter fuisset passus dicta. l. i. B .

Itē dānat⁹ capitali crimīe vel calūnia
publici iudicii. Item qui operas suas
locauit vt pugnaret i arena cū bestia.
hec oia. z. q. 7. §. tria.

Utrū cl̄ic⁹ bn̄ficiat⁹ i diuersis eccl̄iis
possit p̄stare p̄rociniū ꝯ aliā? Rn° bm̄
Ber. Nō vr̄ ꝙ possit. Si tn̄ eēt p̄lat⁹ in
vna eccl̄ia: tūc rōe p̄latōis pōt. Et Idē
dicit Inno. A . s. i. c. fi. extra de postu.
vbi p̄dicta dicit Ber. Sed Inno. i hoc
discrepat a Ber. q꞉ tenet ꝙ clericus ēt
nō p̄latus possit aduocare ꝯ aliā. quia
ecclesia nō cōputatur inť extraneos su
per ꝟbo dicens. Secus si ꝓ alia eccl̄ia
vbi simile bn̄ficiuꝫ habuit. B . Ad
dens ꝙ si nccīo officio fungať pōt ad
similitudinē tutoris. ff. de postu. l. pu
to. ꝛ. l. vlt. A . Nō dicit ad silr̄tudineꝫ
sed dicit vt tutor vel p̄lat⁹ eccl̄ie exē
plando officiū necessariū. Et idē vr̄ fa
cere in eo qð seqtur. B . Itē ꝛ ꝓ p̄o
ri ecclesia pōt agē ꝯ secūdā: ar. ex̄ ꝯ iu
reiur̄. tuā. ꝛ. c. itellecto. A . Predicta
ēt nōnť in sū. cō. li°. z°. ti. 5. q. 169. B .

Utrū iudex teneať dare aduocatuꝫ?
R°. Teneť qnq꞉: vt eis q hn̄t nō p̄nt ꝓ
pter paupt̄atē: vel ꝓpter potētiā par
tis aduerse. ff. de offi. ꝓcō. l. nec qcq꞉. §.
fi. Et qdem si iudex hoc alicui aduoca
to p̄cipiat: ꝛ ille sine cā ꝯneget pōt per
iudicē ꝑpetuo remoueri ab officio ad
uocatōis. l. eo. ꝓuidēdū. A . Que est
i. c. de postulādo. B . Dꝫ igitur obedi
re: si tn̄ cōpetens salariū cōstituať de
quo vide. i. §. 6°. ꝛ 7°. A . Idē in sū. cō.
li°. z°. ti. 5. q. 170. Sed q̊ ad salariū addiť
sꝫ Hosti. ꝙ si indigēs aduocato sit pau
per aduocatus gratis aduocet: ꝛ a deo
expectet remuneratōem. B

Aduocatus qui scienter defendit
causam iniustam absq꞉ dubio graviť
peccat: vt dicit Tho. scd̄a scd̄e. q. 71. q꞉
illicituꝫ est coopari alicui ad malū fa
ciendū siue ꝯsulendo. siue adiuuādo. si
ue q̄liťcūq꞉ consentiendo Ro. p̊. Digni
sunt morte non solum qui faciunt. ꝛc̄.
Tenetur etiam ad restitutionē ei⁹ dā
ni qð cōtra iusticiam per eius auxiliū

alsa ps incurrit. Si āt ignorāt iniustā cām defendat excusat sȝ modū q̊ ignorātia excusare pōt. Si vō i p̄ncipio credit cām iustā eē: ⁊ in p̄cessu appareat nō iusta: nō dȝ eā p̄dere: vt. s. alterā partē iuuet: vel secreta sue cāe alteri parti reuelet. Dȝ ēt cāȝ deserere: vel eū cuius cāȝ agit ad cedēdū inducē: siue ad componēdū sine aduersarii dāno. Hec oia Tho. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 171. B. Porro i cā q̄diu dubia est bn̄ pōt aduocat⁹ patrocinari fm Guil.

¶ Quis ē debit⁹ modus aduocandi? R° fm Ray. vt nō p̄ducat falsa instr̄a neq̧ falsos testes: seu corruptos: neq̧ mētiat: neq̧ inducat falsas leges: aut q̄scūq̧ p̄batōes: neq̧ q̄rat i ḡuamē alteri⁹ ptis dilatōes nō nccīas. Itē q̧ fidelr̄ q̄tū iusticia p̄mittit cām foueat nihil de cōtingētibus omittēdo. 3. q. 7. §. siquis aūt. ⁊ ar. extra de testi. itimauit. C. de iudi. l. p̄perādū. §. illo p̄culdubio. 4. q. 4. c. p̊. ⁊. z. Itē nō p̄caciter vel vociferādo. q⁊ p̄p̄t hoc ipedit p̄cessus. 5. q. 4. in loco. 3. q. 7. si qs adeo. A. §. ē. ⁊ ibi dr̄. Si qs adeo p̄cax fuerit vt nō rōe: sȝ p̄bris putet eē certādū opionis sue detrimētū patiet. B. Itē dicit Tho. scda scde. q. 71. q̧ aduocato defendēti cāȝ iustā licitū ē prudēter occl'tare ea qb⁹ ipediri posset p̄cessus eius. Nō aūt licet ei vti aliq̄ falsitate.

¶ Utrū aduocat⁹ possit petē salarium? R° fm Ray. Pōt moderatum: siue ab initio faciēs pactū: siue postea finita cā. Et attēdi dȝ moderamē salarii fm q̄titatē cāe: laborē aduocatōis: ⁊ ɔsuetudinē regionis ⁊ sciam ⁊ honestatem aduocāt̄. 3. q. 7. §. apud vrbē. ⁊ ar. 12. q. 2. vulterane. ⁊. c. cōcesso. ex̄ de p̄ben. de multa. ff. circa sublimes. ⁊c̄. dis. 61. miramur. Con. Tho. scda scde. q. 71. Sed caueat aduocat⁹ ne petat salariū cū ḡui dāno litigatoris. 3. q. 7. §. artēt. Item q̧ cā incepta ⁊ nō finita faciat pactū cuȝ litigatore quē i p̄p̄riā recepit fideȝ: q⁊ possȝ eē occasio magni mali. 3. q. 7. §. p̄terea nō licet. Nā qn̄ videret cām i periculo cogeret clientulū inire pactū ⁊ dare salariū ad libitū. Itē nunq̧ licet aduocato paciscí de certa parte litis: puta de decima vl' cētesima. C. de postu. si qs aduocator. Nō si nullū pactū certū fuit d̄ salario pōt aduocat⁹ implorare auxiliū iudicis p̄ cōpetēti salario. ff. d̄ vari. ⁊ ex̄or. cog. l. i. §. i honorariis. A. Aduertēdū q̧ aduocato circa salariuȝ nō licet excedē ɔstitutā sūmā. s. cētum aureos: fm leges. ff. de var. ⁊ ex̄or. cog. l. i. §. si cui. Sed fm Grego. decimuȝ libras. 20. vt in sū. cō. li° 2° ti. 5. q. 173. vbi ēt sup̄dicta oia de salario sȝ Ray. ⁊ ei⁹ glo. ⁊ Hosti. ponūt. Sed illa ɔstitutio Grego. hodie vr̄ sublata p̱ p̄hemiū sexti: vbi tollunt oēs p̄ores ɔstitutiones postea nō ɔfirmate. B.

¶ Utrū aduocat⁹ teneat gratis p̄stare patrociniū i cā paupez? R° fm Tho. scda scde. q. 71. Hic idē est dicēduȝ qd̄ de aliis opib⁹ mificordie dr̄. Nullus. n. sufficit oibus indigētib⁹ opem mīe impēdere: ⁊ iō sicut Aug⁹ dicit. p̊ de doctrina christiana. Cū oibus p̄desse nō possis his potissime ɔsulēdū est q p̄ locoꝝ vl' tēpoꝝ vel q̄rūlibet reꝝ opportunitatibus ɔstricti⁹ tibi q̄si q̄dam sorte iūgunt. Dicit aūt p̄ locoꝝ opportunitatibus. q⁊ nō tenet homo p̱ mundū q̄rere idigētes qbus subueniat: sed suffic̄ q̧ eis q sibi occurrūt mificordie op⁹ ipendat. Addit aūt ⁊ tēpoꝝ. q⁊ non tenetur hō future nccitati alteri⁹ p̄uidē: sȝ sufficit si in p̄n̄ti nccitate ei subueniat. Subdit aūt vel q̄rūlibet reꝝ. q⁊ hō sibi cōiunctis q̄cunq̧ nccitate maxime dȝ curā impendē. Quib⁹ tn̄ ɔcurrētib⁹ restat vtꝝ aliqs tātā nccitatē patiatur q̧ nō i p̄ōptu appareat quō possit alr̄ ei subueniri. Et i tali casu tenet ei op⁹ mīe ipendē. Si aūt appareat quō ei aliter subueniri possit. vel p̱ se vel p̱ aliā p̱sonā magis cōiūctam: vel maiorē facultatem hn̄tem nō tenet ex nccitate indigēti subuenire: ita q̧ nō faciendo peccet: q̄uis si subuenerit in tali nccitate laudabilr̄ faciat. Un̄ aduocat⁹ nō

teneť sp cáe paupez patrociniuz pſta
re:ſ d ſolū ɔcurrētib' ɔditōib' p̄dictis
A .Jō i ſū.cō.li°.z°.ti.5.q.174. Et itelli
ge p̄dcā cū h°. ꝙ lȝ poſſit paupi ꝑ aliū
ſubueniri:tn̄ ſi ei nō ſubueniť null' ſb
uenire potēs excuſareť.86.di.paſce. Jō
nullaten' dȝ aduocat' q pōt ꝑmittē iu
ſticiā paupez deꝑire. ſȝ Ray.q dič. ꝙ
aduocat' ꝑ miſabilib' ꝑſonis q̄ ꝓpter
defectū aduocati quē nō pn̄t ɔducere
amittūt cās:ꝛ ḡuantur iniuſte:tenetur
aduocare ꝛ de ſua ſcia elynā dare.xi.q.
3.paup. Cō.Ul.hoſti.vt i dcā.q.174. B
¶ In qb' caſib' ꝛ de qb' aduocat' tene
atur ad reſtitutōez:? R° ſm Ray. Prio
qȝ oīuz q̄ illi ɔ̄ quoſ aduocabat ꝓpť ipi
us patrociniū iniuſte amiſerūt ſeu dā
nificati fuerūt. Un̄ ſi ꝑ cauillatōem ſu
am abſtulit aduerſario bonā cām: vel
ēt ſi ipm̄ ḡuauit petēdo dilatōem ſuꝑ
fluam.vľ allegādo falſuȝ ꝛ ɔ̄ ɔſciaȝ. vľ
faciēdo cauilloſaȝ poſitōem.vel iſtruē
do falſū teſtem aut inſtruēdo clientu
lū de negādo ꝟitatē ꝛ ſilib' teneť aduē
ſario ad inteſſe. Jtē teneť illis qb' ꝑſti
tit auxiliū ſi ꝓpť ſuā ifidelitatē vľ ne
gligētiā vľ ipꝛudētiā amiſerūt. Et hoc
qn̄ iacta bat ſe ſciētē ꝛ nō erat: vt dicit
Guil. A .Jō i ſū.cō.eo.ti.q.175.vbi etiā
dr̄ ſm Ray.ꝙ ſilr teneť ſi extorſit ſala
riū vn̄ nō debuit extorquere. vel ſi vl
tra q̄ȝ debuit habere extorſit. B.

Affinitas ſm Ray.ē ꝓxi
mitas ꝑſonaꝝ
ex carnali copula ꝓueniēs oī
carens parētela. De h° plene diceť.ī.in
ter ipedimēta mr̄imōii.ipedimtū.14°.

Alchimia De auro ꝛ ar
gēto alchimi
cho.vtꝝ poſſit vēdi vľ emi. vi
de.ī.emptio.§.5°.

Alea. De oī ludo alee. vid̄
.ī.ludus alee.ꝑ totū

Alienatio rei eccľe imo
biľn̄ valȝ ni
ſi i certi caſib' ꝛ d̄bita forma
ſuata.ꝑ gdē ꝓpť debitū vrgēs.10.q.z.
.§.hoc ius. A .Nn̄ aliūde ſolui nō po
teſt.vt ibi. B .Jtē ꝓpter redēptōez
captiuoꝝ. Jtē ꝓpter pauperes paſcen
dos tꝑe famis.iz.q.z.auꝝ.ꝛ.c.glia. Jtē
ꝓpter eccľiam edificādā aut ꝓpter ci
miteriū ampliandū. Jteȝ vt emať ali
quid magis vtile. Hec poſſunt haberi
.iz.q.z.ſine exceptōe.
¶ Forma alienādi variať ſm varieta
tē eccľarū.ſ.ep̄aliū.monaſterioꝝ.ꝛ ꝑro
chialiū. Colligūtur tn̄ oēs forme i dcō
.c.hoc ius.ꝛ.c.ſiqs ep̄s.ꝛ.iz.q.z. placu
it. A .Adde ꝛ i.c.aliēatōes.ꝛ.c.abba
tib'.ꝛ.c.ſin̄ exceptiōe. B .Sȝ ꝛ Guil.
ſpecificat dicens ſic. Ep̄s res ad mēſaȝ
ſuā ꝑtinētes vel res cathedralis eccľe
non pōt alienare ſine ɔſenſu capľi.ꝛ ſi
res ſit modica ꝛ nccitas magna nō eſt
neceſſarius ɔſenſus capľi.iz.q.z. terru
las. Nec abbas res monaſterii ſine cō
ſenſu ep̄i ꝛ ɔuēt' ſui:nec p̄ſbyť ꝑrochi
alis ſine ɔſenſu ep̄i ſui ſȝ ꝙ dicūt.c. ſu
ꝑius allegata. Hoc de reb' imobilib'
Sec' de mobilib' i q̄ꝝ alienatōe hi' ſo
lēnitas nō reqriť. A .Jō i ſū.cō.li°. p̄.ti.
.14.q.17. B .Jta tn̄ ꝙ null' p̄lat' reli
gioſus pōt vēdē reddit' ſeu ɔcedē ali
cui ad vitā:vľ ad certū tp̄s niſi nccitas
vel vtilitas loci expoſcat:ꝛ de cōſenſu
conuentus.vel ſi ɔuentū nō habeat de
conſenſu p̄lati ſui: vt i cle.monaſterio
rū.de re.eccle.nō alie. A .Jbi tn̄ d̄cla
rādo ſubdiť. Uez premiſſa ad locatio
nes:vel etiā reddituū aut fructuū ven
ditōes ad tp̄s modicū faciēdas d̄clara
mus non extendi. B
¶ Alienatōes rerū eccľaꝝ facte a ſciſ
maticis vel intruſis nō valēt.ex̄ d̄ ſciſ
maticis.c.p̄mo.iz.q.z.alienationes.ꝛ
teneť reſtituē loca ꝛ res ꝛ fruct' perce
ptos ꝛ qui percipi potuiſſent. A .ſ.a
iuſto poſſeſſoꝛe: vt in.c.grauis.ī.allega
to. B .Sič ꝛ qlibet raptoꝛ.ex̄ de reſti.
ſpo.ḡuis. Et q initiť talib' alienatōib'
excōicat' ē.vt.ī.excōicatio p̄.§.z°.in fi.
¶ Si poſſeſſio data fuit eccľie ea ɔdi
tōe ne alieneť an aliq̊ caſu aliēari poſ
ſit.vide.ī.ɔditio.§.3°. Aliēare qdā ſua n̄
poſſunt.ī.ludus alee.§.5°.

Altare non dz eē ligneū s; ecōtra
u3: s3 lapideū. ō cō
se. di. i. altāia. Id Tho. i. 4. di.
13. q si ad celebrādū missā nō hēat alta
re ɔsecratū: saltē hēatur tabula paruu
la lapidea ɔsecrata: q̄ dr altare viaticū
in q̄ ɔcedit epis et eo4 supiorib' i itine
re celebrare: et celebrari facē vbicunq
extra de puile. q̄m. li. 6º. Idē ɔcedit pdi
catoribus et minorib'. sine tn̄ piudicio
prochialis eccl'ie: ex de puil. in his. De
consecratione altaris: habetur. i. conse
cratio. 3º

Licitū ē psbyteris istruē altaria in
eccl'a non ɔsecrata: s3 i cōsecrata nō licet
nisi de licētia epi: ar. di. 68. quis. et de
ɔse. di. i. nullus psbyter. Eodē mō sine
ɔsensu epi nō sūt altaria ɔstruēda: ar.
ō ɔse. di. i. c. eccl'e. et c. placuit. A. Idē
i sū. cō. li. 3º. ti. 24. q. 148. In pdictis iuri
bus nō vr pbari q psbyter possit eri
gere altaria in ecclesia nō ɔsecrata: ni
si a ɔ3io sensu illi'. c. nullus psbyter. Et
tenet glo. i dcō. c. quis. B. Qui altāi
fuit de altari viuē dz. 12. q. i. ex his.

Ambitio qd ē. R. scdm
Tho. scda scde
q. 131. Ambitō ē iordiat' appe
tit' honoris. Qui qdē pt eē iordiat' tri
pliciť. pmo p hoc q aliqs appetat te
stimoniū ō excellētia quā nō h3: qd est
appetē honorē sup suā pportōem. 2º
mō p h' q honorē sibi cupit nō referē
do i deū. 3º mō p hoc q appetitus eius
in honore ipo qescit nō referens hono
rē ad vtilitatē alio4: pter qd ambi
tio sp est pctm̄. A. Idē in sū. con. lib. 3º
ti. 24. q. 266. B.

Angaria et pāgaria. Hec
duo st qdā vir
tutes ipēse p extorsionē supio
ris. Et ē āgaria fuit' psona4. Perāgaia
do seruit' psona4 et re4: v3 quā facit qs
ppo sumptu: vt dicit Ray. A. Albri
cus dicit q āgaria ē seruit' psonarū et
re4 cū qs facit ppo sumptu sm Ray.
Hoff. et Hosti. Itē glo. in. c. nō min'. de
im. u. ec. dic q āgarie dicūť psonalia ob
sega ppriis sūptib' pstita. Perāgarie
vbi psona seruit sūptib' alienis. Sed
de hoc nō ē multū curādū. B.

Appellatio. Utr3 liceat
p appella
tionē iudiciū ēcliare: vide s.
accusat'. §. 4. p' appellatōe3 snia excōi
catōis lata nō val3. et si appellās nō psecq
tur: nō ppť h' snia ɔualescit. Tn̄ excōi
cat' noiati3 si ifra tps statutū appella
tōem nō pseqť vt dz: lapso tpe d3 dnū
ciari: ex ō sen. exco. 13. li. 6º. A. Ibi dr ex
cōicat' noiati vl spālr et expsse q p' ap
pellatōem legitimā excōicatōis sniaz
asserit i se latā: si appellatōem cādem
ifra tps ad ipa3 pseqndā ab hoīe vel a
iure statutū nō fuerit vt debuit psecu
tus lapso eodē tpe excōicatus publice
nunciari debebit. B.

Apostasia pº in gnāli
qd ē. R.
s3 Ray. Hof. et Hosti. Est teme
rari' a statu fidei obie vl religionis re
cessus. Et dr qi postatio. i. retrogda sta
tio. A. Idē i sū. cō. li. 5. ti. 7. q. i. B.
Triplex ē apostasia. s. pfidie qua v3 re
cedit quis a fide: vt Julian' apostata.
De hac habetur. 2. q. 7. non pōt. Item
inobie: q̄. s. trāsgredit spōtanea volūta
te pceptū: vt Adā et Eua. Geā. 3º. Silr et
q sacris canōib' obedire ɔtēnit. De hac
3. q. 4. alieni. ex de ma. et obe. si qs. Itē
irregularitatis. et hec est duplex. Una q̄
qs recedit a statu clicat'. Altera q̄ qs
recedit a statu assumpte religiōis. 47.
dis. qñtūlibet. 16. q. i. legi. A. Idem in
sum. con. eo. ti. q. 2. B.

Apostasia 2º. s. a fide
Sciēdū
q cū apostata a fide sit hēti
cus et ifidel': ipo iure excōicat' ē: ex de
here. ad abolēdā. Itē res taliū ɔfiscāť
et ipi amittūt factōe3 testamēti: nec ēt
pacta pnia i statū pstinū redeūt. C. eo.
l. 2. et 3. A. Melius hoc pbať eo. ti.
ga3aros. que est ɔstitutio Federici. et
hodie fit ista cōfiscatio ipo iure: ex de
hēti. cū scō3. li. 6º. B. Et ō hēt recipi sić

hereticì de qbꝰ.ī.hereticꝰ ꝑ.§.14°.q ici
pit. Qualit heretici ⁊c. Item sunt infa
mes ⁊ repellunt a dignitatibus ⁊ alijs
multis.ex̄ de iureiurā.quelā.6.q.i.infa
mes.ꝯ ꝯse.di.3.celebritatē. A .Alias
incipit.Die dn̄ica.Et idē dr̄ in sum.con.
e.ti.q.3.⁊.q.4.ſm Ray. B
Quid de his q̄ lȝ interiꝰ sunt fideles
tn̄ ꝓpter timorē faciūt exteriꝰ aliquē
actū īfidelitatis.puta reuerentiā idol.
R° ſm Ray. Tales lȝ non sint aposta
te nec heretici: mortalit peccant quā
tuscū q̄ fuerit metus.qꝛ ſm Aug. San
ctius ē mori fame q̄ uesci idolatico.32
q.4.sicut sanctiꝰ.Con.Tho.ſcd̄a ſcd̄e.
q.24. A .Idē in sū.cō.eo.ti.q.5. B.
Utrū liceat xp̄iano in aliq̄ cāu sumē
habitū infideliuȝ? R° ſm Guil. posset
hoc fieri ex rōabili cā. sicut ⁊ btūs Se
bastianꝰ sub clamide militari xp̄i mili
tiā gerebat abscōditā.hoc intelligēdū
ē ſm eūdē Guil.nisi esset institutū ali
qd̄ determinatū signū ad cognoscēdū
ꝓfessores alicuiꝰ idolatrie.tunc.n non
licēt. A .Idē in sū.con.eo.ti.q.6. B

Apostasia 3° .s.inobedientie

Apostasia inobedientie qn̄ qs
obedire ꝯtēnit p̄cepto dei siue canonū
siue p̄latoꝝ.⁊ talis infamis efficit ⁊ re
pellit a testimōio.⁊ dȝ excōicari.3.q.4.
si quis a suo.xi.q.3.si autem nobis.⁊ si
persistiterit in contumacia debȝ crescē
⁊ pena.extra vt lite nō contē.qm̄ freq̄n
ter. A .Idez in sum.con.eo.ti.q.3.ſm
Ray. B .Si aūt redierit si nō fueit
excōicatus recipitur ad pn̄iam.si fueit
excōicatꝰ recipitur cū satisfactōe quaȝ
excōicati tenent facē iniuriam passis.
vt dr̄.s.absolutio 4°.§.3° A .Idez in
sum.con.eo.ti.q.4. B.

Apostasia iiii° .s.ab ordine clericatus.

Talis apostata fit mlꝰ
tipliciter.p̄mo.s.dimittendo tonsuraȝ
coronam vel habitū c̄licalē.20.q.3.c.ꝑ
2° ⁊ 3° ⁊ ex̄ eo.c.ꝑ.⁊ 3°. Item accipiēdo
vxorē.ex̄ ꝯ cle.ꝯiu.ex pte. Itē ꝯuerten
do se ad negocia secl'aria.ex̄ de vi.⁊ ho
cle.ex litteris.⁊ de sen.ex.in audientia
⁊.c.ꝑpendimꝰ.⁊ talis si ē ī sacris interī
ab accusatiōe ⁊ testimonio tanq̄ infa
mis repellit.2.q.7.alieni.3.q.4.beatꝰ.
Itē iteriȝ ad dignitatē vel ordineȝ pro
moueri nō pōt.16.q.i.legi.50.di.c.vl. It
si admonitꝰ se nō correxerit ē deponē
dus.21.q.4.fine.⁊.c.p̄cipimꝰ. Itē interī
caret p̄uilegio clericali ita q̄ v̄berans
eū nō īcidit ī canonē. Hoc tn̄ itelligas
si pꝰ trinā admonitōem ep̄i nō se corre
xerit vel seditōibꝰ vel enormitatibus
se imisceat.ex̄ e.c.ꝑ.⁊ de sen.ex.cū non
ab hoie. A .De trina monitiōe nō dr̄
his capitulis.sȝ de sen.ex.in audientia
Et p̄dcā etiam notant in sum.cō.eo.ti.
q.2.⁊.q.4. B.
Qui p̄mā tm̄ tonsurā accepit: vtruȝ
possit eā deserere? R° licȝ ꝑ antiq̄ iura
videat ꝓhibitū: hodie deserere pōt tā
de ꝯsuetudine q̄ de iure.ex̄ ꝯ coha.cle.
⁊ mu.c.vl. A .Ibi de hoc nil dr̄ sȝ vlt
allegare.c.vnū.de cle.ꝯiu.li° 6°.Et pre
dcis con.Albri.Sȝ de hꝰ oli fuerūt opi
niōes: vt ī sū.cō.li° ꝑ.ti.7.q.7. Dimittē
do tn̄ tonsurā oȝ eū ecc'iasticū reliquē
b̄n̄ficiū.ex̄ de coha.cle. ⁊ mu.c. Johēs.
vel c̄licalē deferre tonsurā: vt ibi. B.
Clericꝰ in miōribꝰ ꝑdit p̄uilegiū cle
ricale si trāsiuit ad actū ꝓrsus ordini ꝯ
riū puta factꝰ est bigamus vel miles
aut exercuit seua puta recepit misteri
uȝ occidēdi: mutilādi: aut aduocādi in
cāis criminalibꝰ.di.84.q̄sqs. A .In
no.in.c°.ꝯ.ex̄ de apo.dicit q̄ lȝ c̄licꝰ fecēit
se militē dūmō non exerceat seua pōt
uiuē c̄licalit ⁊ p̄uilegiis c̄licalibꝰ gau
dere cū h actꝰ n̄ sit penitꝰ ꝯriꝰ ordini: si
cut nec ducē v̄ginē.32.di.seriatiȝ.Et ex
dcō Inno.pȝ q̄ nō sufficit accipe offici
uȝ seua exercēdi nisi illō executiōi mā
det. Nec ēt seua exercē ꝑ se p̄uat p̄ui
legio c̄licali nisi hꝰ fiat ex officio puta
iudicī.vl' executorī vl' siliis ſȝ glo. Ray
ut ī sū.cō.dcā.q.7.ad fi. Et rō pōt eē q̄a
lȝ clericꝰ delinq̄t seua exercendo: tn̄ ex
hꝰ regl'arit nō subiicit curie secl'ari. ex̄

de cle. ꝺiu. c. vno. liº 6º B .Itē ꝑdit si
nullo mō vult viuere clericalr. qđ per
tria pōt parē. p̊ mō si sic ꝯbit. sic cōueīt
ꝛ ꝯuenit sic. laic⁹ vadit i exercitū. talli
atur ꝛ sustinet alia onera laicalia. 2º si
tio admōit⁹ nolit ad clericatū redire.
3º si ꝯuentus corā eccl'astico iudice ex
cipit de foro seculari. vl' alit in iure cō
fitet ꝙ non vult clericalit viuē. Si ꝯo
ꝯrit cū vnica ꝛ ꝯgie ñ oio ꝑdit ꝑuilīū
Uide. i. clericus 2º §. 3º ꝛ se. A .Ad p̊
dicta facit quod notat Inno. in ꝺcō. c. p̊
extra eo. Quod ꝛ ponitur in sum. con.
dicta. q. 7. ꝛ. q. 8. ponuntur omnia pre
dicta. B.

Cum clerico q exñs in sacris de fcō
duxit vxorez. si ad clericatū redeat po
test eṗs dispēsare. ex̄ q cle. vl' vo. c. p̊. 2
2º A .Ista dispēsatio ē vt vtat ordie
ꝑus rite suscepto ꝛ ēt ascēdat ad suꝑio
res. vt pȝ i dictis capitulis. Et nō fit nisi
cum bene contrito. dicto. c. primo. Luz
eo vero de cui⁹ penitentia dubitatur
episcop⁹ nō pōt dispēsare nisi vt vtat
minoribus ordinib⁹ non autem maio
ribus. nisi transierit ad religionē dicto
c. 2º ꝛ ibi glo. B.

Apostasia vº .s. a reli
gione ꝛ
hbi⁹. Apostasia fit ꝑ temerariaȝ
habit⁹ dimissionē cū assumptiōe secl'a
ris vite. Nō tñ dȝ iudicari apostata si
ue fugitiu⁹ ēt si diu aut ad longinq̈ vs
gēt. nisi postq̈ sic viuit ꝙ aium redeū
di se deposuisse oñdit ff. de re militari
desertorē. §. emāsor. Tñ ꝑ solā temera
riā dimissionē hit⁹ excōicat⁹ ē. ex̄ ne cle
vel mo. vt ꝑiculosa. liº 6º. Nō si redierit
recipiet i mōasteriū sȝ ꝙ i regula cōti
net. Hoc dico si monasteriū regularit
viuat. alit ut districti⁹ mōasteriū cum
vsufructu reꝝ q̈s obtulerat ꝑorimona
sterio: q res postea ad ꝑmū monasteri
uȝ redibūt 27. q. 1. si q̈ monachaꝝ. ꝛ. c. si
qs rapuerit. 16. q. 6. de lapsis. 18. q. 1. c. p̊.
Alii dicūt ꝙ res simplr erunt secundi
mōasterii. A .Primā tenet. Ray. et
Ho. in sū. cō. liº p̊. ti. 7. q. 4. vbi ēt ꝑdcā

ponūt de receptiōe redeūtl. ꝛ ꝑma opi
nio satl vr̄ ꝓbari i ꝺcō. c. de lapś. B .
Nō si nullū mōasteriū vult eū recipe
dic vt. i. religio p̊. §. 9º A .s. q icipit. qd
ꝯsulēdū. Et vr̄. §. sȝ ei⁹ ꝯputatōez. B.
Cui⁹ sūt bona q̄ monach⁹ apostata
acqsiuit? Rº si abbas noluit eū recipe
vel neglexit eū reuocare ꝛ sic decessit
denegabit mōasterio bonoꝝ repetitio
ex q̊ maliciose denegauit alimenta. ex̄
ꝺ ifan. ꝛ lan. c. p̊. 87. di. c. vl. Et ꝑtinebūt
bona illa ad secūdū mōasteriū si igre
diat alit ad eṗȝ. Et hoc itelligēdū si cō
uent⁹ tot⁹ deliqt in hoc. Aliter delictū
ꝑsone nō dȝ redūdare ad dānuȝ eccl'ie
16. q. 6. si eṗus. Si ꝯo nō renuit eū reci
pere. tūc qcqd acqsiuit suo mōasterio
acqsiuit. sic seru⁹ dño. 18. q. 2. abbates.
ff. ꝺ acq. re. do. ēt. ꝛ eūdē casū vide. i. re
ligio p̊. §. 8. A .s. q icipit. qd ꝺ his. Et
ideȝ ponit i sū. cō. liº p̊. ti. 7. q. 15. ꝛ. 16. B.
Monachus fugitiuus si non vult redi
re vel habituȝ reassumē dȝ capi. ꝛ sub
graui custodia carcerari. extra de apo.
a nobis. A .Idē in sum. cōfes. eo. ti. q.
17. ꝟm Hos. ꝛ Hosti. B.

Aqua benedcā vtrū
sit sa
crm? Rº ꝟm Tho. i. 4. di. 2. Nō
sȝ ē sacrale q̈si quedaȝ dispō ad sacrm
Nō. n. ordiat directe ad remediū ꝑctā
dū. sȝ ad remouēdū ꝓhibēs. Uñ dat ꝯ
demonū nequitias ꝛ vēialia. ꝛ ꝯ omne
quod impedire potest ēt effectū sacro
rū. Et vt dicunt Pe. ꝛ Al. Remissio ve
nialiū que fit ꝑ aspersionez aque bene
dicte. nō fit ꝑ modū sacri. sȝ ꝑ modum
meriti. vñ vt dictū est non ē sacrȝ. A.
Idem in sū. con. liº 3º ti. 24. q. 2. B.
Quid cū aq̄ bñdicta apponit nō bñ
dcē? Rº ꝟm Tho. i 4. di. 12. Totū est bñ
dictū. vt⁹. n. q̄ acqsita ē aq̄ ex bñdictōe
ꝑuenit ad aquā additā. Idē dicit Pe.
sicut ꝛ ꝯtingit de oleo ꝯsecrato. ī. oleuȝ
§. 3º A .Idē i sū. cō. e. ti. q. 3. Intellige
si aq̄ bñdicta sit maioris quātitatl. q2
si aq̄ bñdicta sit maioris quātitatl. q2
duobus cōcurrentibus preualet quod
mai⁹ ē. ff. de sta. ho. l. querit. Sec⁹ si eēt

q̄titatis minoris vł equalis sicut ⁊ de
sacramento eucharistie dr̄. dum appo
nitur vinū nō ꝯsecratū ꝯsecrato. i. eu
charistia z°. ad fi. B.

Arbiter

Cū ab vno de plu
ribꝰ arbitri vel iu
dicibus aliis p̄ñtibꝰ ⁊ mādāti
bus scripta sententia recitat̄ ꝓinde ē
ac si ab omnibus essz recitata. Op3 āt
vt qui recitat nō vtat̄ verb̄ singulari
numeri s3 pluralis dicendo. Nos tales
arbitri vel iudices ꝓnunciamꝰ ⁊c̄. nisi
in arbitriis super electione que dз fieri
ab vno vice oīum. extra de sen. ⁊ re. iu.
cū ab vno. li° 6° de hoc. i. electio. z° §. 5

Archidiaconus

Quod
est eiꝰ
officium? Rn° ƀm Ray. circa of
ficia archidiaconi prepositi vel decani
fere quot sunt ecclesie tot sunt consue
tudines. extra de consue. cū olim. i fi. ⁊
de exces. p̄la. ad hec. Si tñ uis scire qd
iura dicūt de talibꝰ. vide. z1. di. cleros. ⁊
z5. di. perlecti. ⁊ ex̄ de offi. archi. p ro. A
Precipue. c. p̊. ⁊ z°. Et idem ponitur in
sum. con. li° 3° ti. z7. q. 8. B.

Archiepiscopus

A quibꝰ ⁊ vbi dз ꝯsecrari archi
ep̄s. vide. i. ꝯsecratio p̊. §. pe. ⁊ vlti.
Archiep̄s pōt ꝯpellē subditū sui suf
fraganei ad suscipiēdas ꝯmissiōes eiꝰ
in cāis nisi ubi sit ꝯsuetudo. extra d̄ fo.
ꝯpe. romana. li° 6° ⁊ extra de offi. or. pa
storał. Super quo. c. dicit Hosti. q̄ cū
archiep̄o subsit ep̄s. qr pigiusꝰ ius h3 in
eum q̄ in subditum pōt archiep̄s ep̄z
cogē vt ꝯpellat subditum ad suscipiē
dū. Et si ep̄s ifra certum tempꝰ sibi as
signatū hoc facē neglexerit neq3 aliqd̄
iustū p̄tenderit demū pōt cogē vtrūq3
ar. ex̄ de of. or. q̄rto. in fi. ⁊. c. irrefragabi
li. §. excessꝰ. Lō. Ber. ēt si ab ep̄o appel
latū fuerit. A. Hoc dic̄ Ber. i dcō. c.
pastorał. Et idē pōit in sū. cō. li° 3° ti. z7
q. 4. S3 ꝯ p̄dcā fac̄ qr cū qd ꝓhibet̄ ali
cui vna via ad id alia nō admitti dз. ut
i. c. cū qd. de reg. iu. li° 6°. nec all'ata iura
multū faciūt. nā loquūt̄ in correctōne
delictoꝝ ⁊ nō i ꝯmissione cāꝝ. iō i nō ex
cepti stamꝰ reglē vz q̄ archiep̄s nullā
h3 ptātez i subditū suffraganei sui nisi
i exp̄ssis dcō. c. pastorał. iō hoc casu ꝯsu
lerē archiep̄o q̄ nō cogēt s3 subdito q̄
obediret. B. S3 hic sciendū q̄ iure
nouo archiep̄s cās q̄ p appellatiōez vł
alio iure metropolitico deferūt̄ ad ip̄z
nō pōt audire seu ꝯmittē ;alibi q̄ i sua
ciuitate vel diocesi aut i eis in qbꝰ ap
pellatū existit vel cāe ipse ꝯsistat nisi
aliud sibi ꝯpetat de ꝯsuetudine. ex̄ de
offi. or. vt litigantes. li° 6°.

¶ Archiep̄s nō h3 iurisdictōez i subdi
tos suffraganei sui nisi i quibusdā casi
bꝰ q notāt̄ ex̄ de of. or. pastorał. A. s.
i gl. B. p̊ qdē cū deuiāt i diuinis offi
ciis a ꝯsuetudine metropolitane ecclē
1z. di. de his. Itez qñ subditꝰ ep̄i deligt
i diocesi archiep̄i. 6. q. 3. placuit. In hoc
eni casu efficit̄ aliqs de iurisdictiōe al
teriꝰ cuiuslibз. Itez si h3 p̄diū i diocesi
sua. ex̄ de fo. ꝯpe. c. vl. Et iste ēt casus p
tinet ad quēcūq3 aliū. Itez si cā defert̄
ad eū p appellatōez. ex̄ de of. le. c. p̊. ⁊ d̄
of. or. duo. Itē cū absolutꝰ ab archiep̄o
ñ vłt parē ep̄o. ex̄ d̄ of. or. ad rep̄medā
A. s. satisfaciēdo ep̄o sup excōicatiōe
q̄ ab ep̄o fuerat excōicatꝰ nec de excōi
catōis ꝯstat iusticia: s3 ab archiep̄o fu
erat absolutꝰ. qr ep̄us eū absoluē nole
bat. iō si ep̄o satisfacē ꝯtēnit: archiep̄s
eū i excōicatōez reduc̄ ut ibi. A. Itē
si crialis cā sit int̄ ep̄z ⁊ clīcū suū dз de
duci ad synodū i q̄ p̄est archiep̄s. 6. q. z.
c. p̊. Itē si clicꝰ h3 ciuilē cāz ꝯ ep̄m suuz
1i. q. i. si clicꝰ. Itē qñ ē ep̄s negligēs i eo
qd̄ facē dз. A. s. ad curā ecclie ⁊ aiaꝝ
B. 1i. q. 3. cū simꝰ. ex̄ de sen. ex. p tuas
⁊ de appel. q̄ frōte. Itē qñ defūcto ep̄o
ecclā idoneos clicos nō h3. 1z. q. z. ñ lice
at. A. Tūc. n. archiep̄s h3 curā reruз
ecclē vt ibi. B. Itē cū euidēs ē sniaз
ep̄i eē iustā. ex̄ de ap. sollicitudinē. A
Hoc qñ a subdito fuerit ad archiep̄m
q̄relatū l3 nō appellatū. tc̄. n. rōe euidē
tie potest archiep̄s declarare subdituз

b z

iniuste ab epo excōicatū vt ibi. r poterit
illū absoluē vel remittē absoluēdū ab
epo: q si neglexerit ipe absolutiōez ipē
dat. ex̄ de sen. exco. p tuas. B. Item
cū visitat puinciā. ex̄ de pscrip. cū ex
officii. r ō cēsi. sopite. r. c. nup. Per solā
vacatōez epal' sedis ñ archieps sz capi
tulū suplet vices epi. ex̄ de supplē. ne.
pla. si eps. r. c. eccl'e. li° 6°. Silr si epus sit
excōicat' ex̄ de supplē. ne. p. romana. li.
6°. Aut capt' a pagāis: vt i dcō. c. si eps
A. De his cāib' lati' dr̄ i sū. cō. li° 3° ti.
27. q. 4. Sz qr multū nō occurrunt i fo
ro pnie plixi' dicē nō curaui. B.

¶ Sz nūqd pōt archiepus eccl'e cathe
drali vacāti dare visitatorē seu admi
stratorē? R°. Nō nisi forte capl'm in tē
poralib' r spūalib' negligent vel ma
le admistraret: tūc. n. vocato ca° r cāe
sup hoc cognitiōe pmissa visitatorem
seu admistratorē pōt deputare. q quā
uis hēat legitimā admistratōez i tpali
bus r i spūalib'. tñ illa bñficia q̄ ad so
lā collatōem epi ptinēt ɔferre ñ pōt. si
ab alio q̄z romāo pōtifice fuēit deputa
t'. ex̄ de supplē. ne. pla. eccl'e. li° 6°

¶ Archieps pōt suā puinciā visitare:
lz ñ sint ei' suffraganei negligentes: r
iterare visitationez r pcuratiōes reci
pere ñ obstāie ɔsuetudie ɔ̄ria. Et dū vi
sitat pōt ɔfessiōes audire suffraganeo
rū: absoluē r pnias iniūgē. ex̄ de cē. ppe
tuo. li° 6°. Sz vtr̄ possit aliqd recipe. vi
de. i. visita° §. 2° r 3°. r ibi pl'a ō ei' visi
tatōe. §. p. r 4°. Archieps pōt ɔciliū ce
lebrare reqsito pmare. di. 9z. si qs eps
vacās. i fi. r. 9. q. 3. r. c. 2° r 3°. A. Poti'
vr̄. c. i. r. z. B. Archiepus trāsiēs p q̄
uis loca sue puicie pōt facē añ se crucē
portari bñdicē pplō i pōtificalib' cele
brare r hi'. A. In. c. i. al'lato nil aliō
pl' ɔtinet nisi q̄ diña officia puati vl'
publice ibidē pōt audire: r q̄ ea pōt fa
cere i sua pñtia celebrari sñ pōtificali
b' i locis ēt exēpti. B. Silr r eps ēt i
loci exēpti sue dioce. vt i cle. archiepo.
ō pui. A. Hec tñ debēt sñ piudi° r mo
lestia l' gruedie exēptor̄ fieri. vt ibi. B.

Arra siū subarratio. Arre di
cūt annul' pecūie siū
alie res date spōse: quar̄ datio
subarratio vocat: pcipue qñ fit p ānu
li imissiōez q̄ vl'go despōsa° dr̄. Et si q̄ō
fiāt hec int spōsuz r spōsaz. nō dico ɔ̄hū
tur spōsalia sz psumit p mr̄imonio ni
si pbet ɔ̄riū: vel eēt ɔ̄ria ɔsuetudo vel
repugret etas: vt nō. ex̄ de despon. ipu
be. Si v° fiāt a pentib' tūc sola spon
salia ɔ̄hunt. vt ibi dr̄. A. In glo. vbi
hec ponūt. Et nō dicit glo. ɔ̄hunt sz psu
mūt spōsalia. Et idē dr̄ i sū. cō. li° 4° ti.
i. q. z. vbi hec silr notāt. B. Et hoc i
tellige p moduz quo sponsalia a pen
tib' ɔ̄hi pñt. vide. i. ipedimētū 13° §. fi.

¶ Arre spōsalicie non secuto mr̄imōio
debēt restitui hoc mō. Si mr̄imoniū ñ
fuēit secutū absq̄ alteri' culpa: vt pro
pter supueniētē mortē vel religiōis in
gressū r hi'. restitui debēt arre simpl'r.
si v° ñ fuerit secutū ppt cl'pā dātl per
dit arras. si ppt cl'pā recipientl restitu
et eas i duplū. L. ō spō. l. arras. r. l. fi. A.
Hoc ē ver̄ si accipiēs ē maior. 25. ānis
vel si veniā etatis ipetrauit: r eā i ɔpe
tenti iudicio pbauerit alias non tenet
nisi i simplū. ut in dcā. l. fi. Et dictuz du
plū cū sit pena nō debet i foro pnie ni
si fuerit ad hoc fcā ɔdēna° vt pōt colli
gi ex nōtis p glo. iz. q. z. frn̄itas. B. Et
ō h° vid. i. spōsalia. §. iz. q icipit i qb'.

Arrogatio. Vide supra
adoptio.

Ars. De arte notoria vide. i.
sortilegiū 2°. §. p. De ar
tificib' facientib' r vēdētibus
gladios: balistas: venena: taxillos: ale
as serta. r hi'. vide. i. negocia° §. 5. r se.

Assassinus. Assassini fu
erunt r for
te adhuc sūt qdā ifideles q ex
qbusdā falsis opiōnib' de facili mitte
bāt ad occidendū quēlibz xp̄ianū: non
curātes si ob h° occidēdi eēnt ipi. Con
tra quor̄ pestē statuit Inno. 4' q̄ qcūq̄
pnceps vel plat' vel alia psōa aliquē
xp̄ianū p assassinos iterfici fecerit vel

mādauerit ēt si mors non fuerit subse cuta. ⁊ q assassinos receptauerit vel oc cultauerint nō solū excōicatōis ⁊ depo sitōis icurrūt sniās ipso facto. sz sint ēt cū oībus suis bōis xpianis expositi ⁊ ꝑ petuo diffidati. ita ꝙ ex q̊ de p̄dictꝭ vł aliq̊ p̄dcōꝝ ꝓbabiliꝰ ꝯstiterit documē tis nulla alia excōicatiōis depōnis seu diffidatōis snia reqrat. sz bn̄ficia taliū ꝑ illos ad quos ꝑtinet collatio libē ꝯfe rant. ex̄ de homi. ꝑ humani. li. 6.

Astutia ſm Tho. scđa se cunde. q. 55. dr̄ cuz qs ad ꝯsequēdū aliquē finē bo nū vel malū vtit nō veris viis. sed si mulatis ⁊ apparētibꝰ. Nō. n. oz ēt ad fi nē bonū falsis viis ⁊ sil'atis ꝑuenire: sz verꝭ. Vn̄ astutia ēt si ordinet ad bonuz ē pctm̄. 2° ad Corꝭ. 4°. Abdicamꝰ occul ta dedecoris nō ābulātes i astutia neqꝫ adulterātes ꝟbū dei. Aliqn̄ ꝟo ꝓpter silitudinez accipit i bonū. ꝓꝟ. p̊. vt de tur puulis astutia. sed ꝓprie accipit in malo sicut ⁊ phs dicit i 6° ethicoꝝ. A Idē i sū. cō. li° 3° ti. 4. q. 22. Aduerten dū tn̄ ꝙ sine mēdacio ⁊ lesiōe iusticie alteriꝰ lz vti vtili sil'atiōe. exēplo mlto rū scōꝝ patꝝ ⁊ ipiꝰ xpi: vt dicit Hiero. 22. q. 2. vtilē. B. De dolo āt ⁊ fraude q̄ sīt ꝓpinq̄ astutie. vid. i. dolꝰ. ⁊ i. fraus

Auaritia ⁊ cupiditas vtrū sit peccatū? Rn° ſz Tho. scđa scđe. q. 118. Sic. nā bonū homis circa exteriora oz ꝙ cōsi stat in q̄daz mēsura. s. vt querat hr̄e ex teriores diuitias ꝓut sūt nccīa ad vitā eiꝰ ſz suā ꝯditionē. Et iō in excessu eius mēsure ꝯsistit pctm̄. duz. s. aliqs sup̄ de bitū moduz vult eas acqrere vel reti nere: qđ ꝑtinet ad rōez auaritie q̄ dif finit eē imoderatꝰ amor habēdi. A. Idē in sū. con. li° 3° ti. 13. q. 1. B

¶ Sz vtꝝ sit mortl'e? Rn° ſm Tho. vbi s. Auaritia pōt capi dupl'r. Vno° ꝙ ali qs recipiat vel retineat iniuste res ali enas. qđ ꝑtinet ad rapinā vel furtuz. ⁊ sic ex suo genē ē pctm̄ mortale. Contin git tn̄ in hoc cāu ꝙ ē veniale ꝓpt ipse ctōem actꝰ. sicut de furto dr̄. i. furtū. §. 4°. Alio° pōt accipi auaritia ſz ꝙ ipor tat iordinatū amorē diuitiaꝝ. q si i tan tū crescit ꝙ p̄ferat caritati: vt. s. ꝓpt amorē diuitiaꝝ aliqs nō vereat facē ꝯ amorē dei ⁊ ꝓximi. erit pctm̄ mortale Si āt iordinatio amoris i hꝰ ꝯsistat vt . s. hō q̄uis sup̄flue diuitias amet nō p̄ ferat eaꝝ amorē amori dino. s. ꝙ ꝓpt diuitias nō velit aliqd facē ꝯ deuz ⁊ ꝓ ximū: sic ē pctm̄ veniale. A. Idez in sū. cō. e. ti. q. 2. ꝑ diuersa ꝟba. s. ꝙ auari tia. aut oppōit iusticie ⁊ ē pctm̄ morta le. vt i p̊ mēbro. aut oppōit libalitati ⁊ ē mortl'e l' vēiale vt i 2° mēbro: sz đ hꝰ pleniꝰ dr̄ i q̄driga. B. Auarꝰ seu cupi dꝰ ordiari n̄ dz. vide. i. ordinādꝰ. §. pri°

Baptismus primo q̊ ad subaz ⁊ formā. Quid ē ba ptismus? Rn° Est ablutio facta prescri pta forma ꝟboꝝ vt ponit mgr̄ 4° snīa rū. di. 3. vel q̄i eodē modo ſm Aug. Ba ptismꝰ est tinctio i aq̄ ꝟbo vite scifica ta. De cuiꝰ suba sūt tria. s. mā̄ elementi forma ꝟbi: ⁊ intentio mistri copulans formā mā̄e. Vn̄ Aug. Accedit ꝟbuz ad elemētū ⁊ fit sacrm̄. i. q. i. detrahe. A Idē in sū. cō. li° 3° ti. 24. q. 9. B.

Baptismi forma hec ē. Ego te bapti zo i noīe p̄ris ⁊ filii ⁊ spūs sci. ex̄ đ bap. c. p̊. A. In sum. cō. eo. ti. q. 10. additur amen. Dr̄ tn̄ ibi ꝙ nō ē de suba. B.

¶ Sz qd si mutet hec forma? Rn° ſm Tho. i 4° di. 3. Nulli lz mutare q̄tū ad id qđ ē de eēntia forme. Et si mutat ni hil agit: ⁊ p̄ter hoc cl'pa icurrit. Si ꝟo aliqd qđ ꝑtinet ad formaz ex sola det minatōe eccl'e mutat. nihilominꝰ ē sa cramētū: sz cl'pa icurrit. Vez ab apl'is q baptizabāt i noīe xpi. n̄ fuit imutata forma quātū ad itellectū: qꝛ i xpi noīe tota trinitas itelligit: sz solū q̄tum ad vocē. Nec hoc ipꝫ potuissent nisi ex fa miliari ꝯsilio spūs sci. Rō aūt mutatio nis fuit vt nomē xpi amabile reddēt Hoc ēt nūc eccl'ia posset si spāle prece ptū a spū scō hēret. nō aūt ꝓpria auctre

Uñ mõ sic dicendo nõ eẽt baptism⁹ ꝙꝫ
uis gdã ꝯ̃riũ dicãt. A .In.c.a quodã
de ꝯie.dis.3.dr̃ ꝙ baptizat⁹ in noie xp̄i
nõ ẽ rebaptizãdus:q2 tenet baptismus
lꝫ nõ debuerit fieri ꝟm glo.ibi. B
¶Quid si dicat̃, In noie trinitatis? Nõ
ẽ baptism⁹:q2 nõ exp̄mũt̃ ꝑsone: sꝫ so
lũ nũer⁹ ꝑsonaꝝ. Silr̃ nõ ẽ baptismus
si dicat̃. In noie genitoris ⁊ geniti ⁊ ꝓ
cedẽtis ab vtroqꝫ:q2 genitor nõ sig̃t ꝑ
sonã p̃ris.sic hypostasiꝫ subsistẽtẽ.sed
ꝑ modũ act⁹.⁊ iõ nõ ẽ eadẽ significatio
nec eẽt baptizat⁹.⁊ eadẽ rõ de aliis est
Quãuis aũt nõ sit eadẽ vox in greco ⁊
latino.tñ ẽ eadẽ significatõ. Uñ i q̈libꝫ
lingua illa ꝑtinẽt ad formaꝫ q̃ p̄ncipa
li⁹ iũt istituta ad significãduꝫ ꝑsonas
illas. A .Idẽ i sũ.cõ.eo.ti.q.ii.⁊.iz. B
¶Quid si v̾ba ꝓferant̃ corrupte? Rñº
ꝟm Tho. vbi.s̃. Aut facit aliq̄s ex indu
stria.⁊ sic nõ vr̃ intendẽ qđ eccl'a inten
dit:vnde nõ est baptism⁹. Aut facit ex
ignorantia vel defectu lingue:⁊ tũc si
tata ẽ corruptio ꝙ oĩo auferat sensuꝫ
nõ ẽ baptism⁹. Si v̾o sensus remanet
ẽ baptism⁹ vt dicendo patria ⁊ filia. si
cut hr̃ de cõse.di.4.retulerũt. Et hoc p̄
cipue accidit ꝙ sensus non mutat̃ qñ
fit corruptio i fine:sed mutatio ex ꝑte
p̄ncipii uariat significatõeꝫ:⁊ iõ ñ ẽ ba
ptism⁹. A .Hº itellige vt plurimuꝫ.
Si ãt occurrẽt i aliq̈ lingua ꝙ corrupº
ex ꝑte p̄ncipii ñ mutaret ꝟꝫ eãdẽ sig̃tõ
nẽ salte ꝟꝫ accõmodatõeꝫ usus ñ vitiat
baptismũ ꝟꝫ Pe. ⁊ i sũ.cõ.d.q.xi. B.
¶Quid si aliq̄d subtrahat̃? Rñº ꝟꝫ Th.
in 4º di.3. Si illđ qđ subtrahit̃ sit de es
sentia forme nõ est baptismus.⁊ q sic
baptizat g̃uiter peccat:vt si subtraha
tur iuocatio triũ ꝑsonaꝝ vel expressio
act⁹ vel exp̄ssio ꝑsone baptizate. Sed
exp̄ssio ꝑsone baptizantis nõ ẽ de for
ma q̃tũ ad necessitatẽ sacri sꝫ istitutõ
ne eccl'ie. Et iõ si omittat̃.ego erit bap
tism⁹:sꝫ peccat baptizãs. A .Adde ꝟꝫ
Pe.⁊ Al.⁊ i sũ.cõ.dcã.q.xi.liº3.ti.z4.ꝙ
erga subalia ẽ distinguẽdum:q2 si sub
tractio seu diminutio fit ex voluntate
viciat baptismũ. Si ex necessitate pie
credit̃ ꝙ sũm⁹ sacerdos suppleat:vt si
puer morẽt̃ añqꝫ sacerdos v̾ba forme
ꝑficeret. vñ talis si moriat̃ in cimitẽio
sepeliẽdus ẽ. Si v̾o superuixerit.credo
ꝙ ratione dubii sub conditione rebap
tizandus est. B.
¶Quid si addit̃ aliq̄d? Rñº ꝟꝫ Tho.ubi
s̃. Duo hic obseruanda sũt. Primũ ex
ꝑte addẽtis:q2 si aliq̄d addẽt itendẽs
illud esse de forma q̈si volẽs nouũ ritũ
adducẽ.cõstat ꝙ nõ itẽdit ꝓferre for
mã q̃ vtit̃ eccl'a ⁊ ita nec facẽ quod fac̃
eccl'ia.q̃re nõ eẽt baptismus. Sec⁹ aũt
eẽt q ex aliqua cã addẽt vt ex deuotõe
q̈dã. Scđꝫ ẽ ex ꝑte ei⁹ qđ addit̃:q2 si ẽ
corruptiuũ forme.nõ ẽ baptismus.sic̃
si dicat̃, In noie p̃ris maioris ⁊ filii mi
noris corrũpit̃ fides quã forma ꝓfitet̃
Si v̾o quod additur non est corruptm̃
forme.sicut si additur.⁊ btẽ Marie.ꝓ
babilius videtur ꝙ esset baptismus
A .Con. Pe.⁊ Al.vt in sum.con.dicta
q.xi. B.
¶Quid si fiat iterruptio? Rñº ꝟꝫ Tho.
i 4º sen.di.3. Si sit tanta iterruptio ꝙ
itercipiat intentõem baptizãtis nõ est
baptism⁹.sicut si dicat̃. In noie p̃ris ⁊
iterponat̃ longa fabula.⁊ postea dicat̃
⁊ filii. Si aũt fuerit ꝑua iterruptio. vt
puta v̾bi:nõ corrũpẽtis formã:ut si di
cat̃. In noie p̃ris oĩpotentis.aut iterru
ptio silẽtii aut tussis ⁊ h⁹ qđ itentõem
nõ discõtinuet.ẽ baptism⁹. A .Ideꝫ
in sũ.cõ.dcã.q.xi. Ubi ẽt addit̃ secũduꝫ
Tho.ꝙ si sacerdos vl' baptizans dicat
Ego intendo te baptizare,non est bap
tismus. B.
¶Quid si fiat trãspositio? Rñº ꝟꝫ Tho
vbi.s̃. Si ẽ talis trãspositio ꝙ mutet i
tellectũ.nõ fit baptism⁹.vt si dicatur.
In noie p̃ris baptizo te.⁊ filii. Secus si
nõ mutat itellectum:vt si dicatur. In
nomie p̃ris ⁊ filii ⁊ sp̃us sci baptizo te.
Alii dicũt ꝙ qualitercũqꝫ mutet̃ ordo
v̾boꝝ nõ videt̃ intellect⁹ mutari ⁊ erit
baptism⁹. A .Pe.dicit. Si mutatõ fi
at ex simplicitate.ñ nocꝫ.si ex malitia

ſic. vt i ſũ. cõ. ocã. q. xi. Tuti⁹ videt̃ hoc
caſu rebaptizare ſub ꝯditione rõne du
bii. ſicut i ſili dictuz ẽ. B. De forma
ꝟboꝝ qñ plures ſil' baptizãt vl' qñ plu
res baptizãt̃ vide. ĩ. baptiſm⁹ 3° §. 9°

Baptiſmus 2° quo ad materiã

Utrꝫ aqua ꝑmixta poſſit eẽ cõ
ueniens mã baptiſmi? R° ſꝫ Tho. i 4.
di. 3. Permixtio põt eẽ duplex. Una q̃
tollit ſpẽz. ſ. qñ per alterationẽ tranſit
i aliam ſpẽm: ſicut per putrefactionez
aliquam vel digeſtionẽ tranſit i vinũ
aut ẽt ꝑ additiõem tãtã alterius liquo
ris: quo ſoluat ſpẽs aque. ſicut ſi parũ
aque multo vino admiſceat̃. Alia per
mixtio ẽ q̃ nõ tollit ſpẽz aq̃: ſicut qñ al
terat̃ aq̃ ſm aliqđ accñs ꝛ manet ſpẽs
ut i aq̃ calefacta. vel qñ aque addit̃ ali
qd qđ illi nõ cõmiſcet̃: ſicut ſi aliq̃ ſoli
da ponãt̃ i aq̃. vl' ſi ſit ꝯmiſcibile. ſicut
aliqd humidũ ẽ tã ꝑue quãtitatis ꝙ i
aquã penit⁹ ꝯuertit̃. In aq̃ g° ꝑmo° ꝑ
mixta nõ põt fieri baptiſm⁹: qꝛ iã non
eſt aqua. ꝑmixta autẽ 2° mõ põt fieri.
Uñ i aq̃ marı põt fieri. ſilr i lexiuio. ꝛ in
aqs ſulphureis ꝛ i aliis q̃ ex terra per
quã traſeũt nõ mutãt̃ i aliã ſpẽm. A.
Idẽ in ſũ. con. li° 3° ti. 24. q. 12. vbi addit̃
ꝙ cognoſci põt qñ mutata ſit ſpẽs aq̃
vel nõ ex raritate ꝛ denſitate. vel q̃ñdo
humoꝛ aliqs nõ caliſieret caloꝛe vel ñ
ꝯſtringeret̃ frigoꝛe ſicut aqua. vt pꝫ i
vino: oleo lacte. ꝛ hi⁹. vñ ſi aq̃ paludũ
eẽt intantũ ĩgroſſata ꝙ recederet a ꝟa
raritate aque. nõ eẽt baptiſm⁹. ſicut ſi
eẽt lutũ. Silr nõ põt fieri i bꝛodio pin
guiũ ꝛ h⁹. q̃ infrigidata cõgelant̃. Nec
i aqs q̃s faciũt alchimiſte ad mutãda
metalla. Dr̃ ẽt ibi ꝙ meli⁹ eſſet ſi ſacer
dos facẽt fieri aquã calidam: qꝛ ꝑuuli
ita qñqꝫ penetrant̃ frigoꝛe aq̃ ꝙ ꝯhũt
moꝛtales ĩfirmitates ꝛ moꝛiũt̃. B.

¶ Utrꝫ baptiſm⁹ aq̃ poſſit in aliq̃ ſup
pleri? R° ſm Pe. Scđm oẽm legez nõ
põt in ꝑuulis ſuppleri cuz non poſſint
hr̃e vſuz liberi arbitrii. Sꝫ ſi ꝓ xp̃o oc
ciderẽt̃. pie credit̃ ꝙ ſaluarent̃ ſine ba
ptiſmo. In adultı aũt põt ꝑ baptiſmũ
flaminis ſeu ꝯtritõis: ꝛ ꝑ baptiſmũ ſã
guinis. i. martyrii. Et hoc intellige qñ
ẽ articul⁹ nccitatis: nõ ꝯtẽptus religio
nis. Idem Tho. in 4° di. 4. A. Idez
i ſum. con. eo. ti. q. 20. B.

¶ Pꝛohibitũ ẽ vt nõ fiat baptiſm⁹ ni
ſi cũ chꝛiſmate nouo. ſ. illius anni ꝑter
q̃ꝫ in nccitate moꝛtis. Et punitur ſacer
dos ſi ꝯtrafecerit. de ꝯſe. diſ. 4. ſi qs de
alio. Idẽ intelligẽduz ẽ đ ꝯfirmatiõe ꝛ
tanto magis quãto ꝯfirmatio minoꝛis
ẽ nccitatis q̃ꝫ baptiſm⁹. ar. extra de ſẽ.
excõ. qm̃. li° 6°

Baptiſmus 3° Quo ad miniſtrum.

Debitus miniſter ba
ptiſmi ſcđꝫ omnes theologos eſt ſacer
dos. Sed in neceſſitate quilibet poteſt
baptizare vir ſiue mulier: oꝛdinatus ꝛ
nõ oꝛdinat⁹. fidel' ꝛ ĩfidel': dũmõ habe
ant ĩtentõez baptizãdi ꝛ ſeruẽt foꝛmã
eccl'e. Uñ ꝛ ſi nõ credat ſacr̃ꝫ baptiſmi
neqꝫ aliqd ſpũale ibi fieri: dũmõ ĩ gnẽ
ĩtẽdat facẽ qđ facit eccleſia baptiſm⁹
ẽ. Sꝫ tñ ſimplex cleric⁹ non dꝫ baptiza
re pñte ꝑſbꝛo: neqꝫ laicus pñte clerico:
neqꝫ mulier pñte viro. Pꝛobãtur hec
omnia. de ꝯſe. di. 4. mulier. ꝛ. c. roman⁹
ꝛ. 30. q. 3. ſuꝑ qb⁹. Idem Tho. in. 3. ꝑte. q
67. A. Addẽ ꝑdcis vt meli⁹ ꝓbeẽt. de
ꝯſe. di. 4. c. in nccitate. ꝛ. c. a quodam iu
deo. ꝛ. c. ſiue hẽtic⁹. Pꝛedicta ẽt notant̃
i ſũ. cõ. li° 3° ti. 24. q. 26. Ubi etiam dici
tur ſꝫ Tho. ꝙ pꝛe byter baptizare po
teſt pꝛeſente epiſcopo: quia de officio
ſuo eſt. B.

¶ An baptiſm⁹ tradi poſſit a mal' mi
niſtris? R° ſm Pe. ſic. qꝛ bonitas mini
ſtri nõ eſt de neceſſitate: ſꝫ de ꝯgruen
tia. Uñ dicit Aug. ꝙ ꝑ ebꝛioſũ: homici
dã ꝛ ꝑ quẽcũqꝫ malũ dat̃ baptiſm⁹: et
baptizatı tot⁹ effect⁹ baptiſmi ꝯfert̃.
Idem Al. ꝛ Tho. in 4° diſ. 5.

¶ Sed qd ſi ſacerdos nolit baptizare
niſi dato ſibi ꝑcio aliquo? R° ſm Pe.
ꝛ Tho. in 4° di. 5. A tali lꝫ emẽ aquam
ꝓ baptiſmo ẽt ſi aq̃ ꝯſecrata eſt: ſꝫ nõ

licer ꝓ baptiſmo dare pecuniã nec ꝓ
ſe:qꝛ i tali caſu ſufficit baptiſmus fla
minis.nec ꝓ alio.qa nõ ſunt facienda
mala vt eueniant bona.Ro.3º. Tñ i ca
ſu nccitatis ille q gerit curã pueri lici
te põt baptizare vl' a quocunq; alio fa
cere baptizãi.vt ponit Tho.ſcda ſcđe
q.100. A .Jdẽ in ſum.cõ.eo.ti.q.24.
Ubi ẽt ſubdit Alb.dicit ꝙ i tli cãu licꝫ
redimẽ vexatõeꝫ ſui iur/ ꝛ ꝓ ſe ſi bapti
zandus ẽ.ꝛ ꝓ puulo quẽ velit baptiza
ri.Sꝫ Tho.dicit ꝙ pͥmũ vr̃ meli᷒.hec
ibi.Hoc ita apparet.Nã hoc caſu nõ i
gerit aliqua vexatio ſꝫ ſacr̃i denegatõ
niſi ſimoniace. B.

¶ Utꝝ mal᷒ miniſter peccet mortalit̃
baptizando? Rº ſm Tho.ꝛ Pe.vbi.ſ.
Aut baptizat cũ ſolẽnitate ꝛ vt miſter
eccl'e:ꝛ tunc peccat mortalit̃ ſi pctm̃ re
colit nec penitet. Aut baptizat in arti
culo neceſſitatis ſicut vetula baptizat
ꝛ tunc non peccat.

¶ Utꝝ q ſcient̃ ſuſcipit baptiſmum a
malo miſtro peccet mortalit̃? Rº ſcđꝫ
Tho.ꝛ Pe.vbi.ſ.Si malus miſter ſit
pciſus ab eccl'a.ſuſcipiens ſcient̃ a tali
peccat:niſi in articulo nccitatis:in q̃ re
cipere poſſet a quocũq; heretico. Sed
ſine nccitate.nec ab hẽtico.nec ab ex
cõicato.nec ſuſpenſo recipi dꝫ.Si autẽ
non eſt preciſus.nec peccat ſuſcipiens
ab eo.niſi forte per accidens ſi hoc ipo
foueat ei fouẽdo eũ i peccato. A.Jdẽ
in ſum.con.eo.ti.q.23. B.

¶ Utꝝ melior ſit baptiſmus q cõfert̃
a bono? Rº ſm Tho.in 4º di.5.Equaliſ
ẽ ab vtroq; q̃tum ab ſubales effectus
ſꝫ tñ cuꝫ effectu pncipali põt aliqd pl᷒
ↄferri ex merito baptizãtiſ:ſꝫ h effect᷒
accñtalis eſt.Jdẽ Pe. A .Jdẽ in ſũ.
con eo.ti.q.27. B.

¶ Utꝝ angel᷒ poſſit baptizare? Rº ſꝫ
Tho.vbi ſup̃.Angelo bono ex officio
qdẽ nõ ↄpetit baptizare nec eccl'am cõ
ſecrare.Põt tñ ex ſpãli mandato dei.
Et qꝛ nũq; vſurparet ſibi alienũ offici
uꝫ.iõ ſi ſciat̃ bon᷒ angelus eſſe nõ eſſet
qs rebaptizãd᷒ neq; eccleſia recõſecrã
da.vt de eccl'ia ſci Michaelis factũ ẽ.
Malo aũt angelo.i.diabolo ptãs bap
tizandi ↄpetẽ nõ põt.neq; ex officio nꝫ
ex ſpãli mãdato.nõ.n.põt eẽ miniſter
ſalutis ſꝫ punitõis.Uñ ſp pſumenduꝫ
eẽt ꝙ nõ facerꝫ intentõe baptizandi:ſꝫ
decipiẽdi.Uñ nullo mõ põt. A .Jdẽ
i ſũ.con.q.28.ꝛ.29. B.

¶ Utꝝ i baptizãte regrat̃ intẽtio? Rº
ſcđm Tho.i 4º diſ.6.Sic.Sꝫ ſi qñ pfe
ret vba nõ adſit actualis intentio.dũ
mõ pͥus intenderit.ꝛ ↄ̃ria intentio non
iteruenerit ſufficit ad baptiſmũ.Et ex
his pꝫ ꝙ furioſus ꝛ ebri᷒ qñ oĩo vſu rõ
nis caret baptizare nõ pñt:qꝛ non pñt
habere intentionem. A .Jdem in ſũ
con.q.35.li º 3º ti.24. B

¶ Utꝝ plures pñt vnũ baptizare? Rº
ſm Tho.in 4º di 3.ꝛ in.3.pte.q.67.Poſ
ſunt dũmõ qlibꝫ intẽdat totũ facẽ.Si
milit̃ ꝛ vn᷒ plures ſil' dũmõ itẽdat ba
ptizare oẽs.Neutꝝ tñ dꝫ fieri ſine ma
gna neceſſitate. A al' faciẽtes pecca
rẽt ſꝫ Pe.vt i ſum.cõ.eo.ti.q.25. B.Et
qdẽ qñ plr̃es baptizant ſi dicãt nos ba
ptizam᷒.nõ ẽ baptiſm᷒.ſꝫ quilibꝫ dꝫ di
cere.ego te baptizo.Qñ aũt vn᷒ bapti
zat plr̃es dicẽs.ego vos baptizo bapti
zati ſunt. Et de hoc vide.ĩ.baptiſmus
4º.§.3º A .Uidet̃ ẽt Tho.ſentire ꝙ
ẽt ſi vn᷒ baptizãſ dicat nos baptizam᷒
nihil facit.Sꝫ Pe.dicit.Puto veri᷒ ꝙ
baptizãt ſi dicat̃.vos baptizamus:qꝛ
mod᷒ expͥmẽdi actũ nõ eſt de ſuba for
me.ꝛ iõ cũ dr̃.baptizo vos.ſeruat̃ ſuffi
cient̃ forma eccl'e.Frat̃ Durand᷒ dicit.
ꝙ dicẽtes.nos baptizamus.non bapti
zãt niſi ſm loquẽdi vſuꝫ intendãt pl'a
lẽ nũeꝝ ꝓ ſingulari ponẽ.ꝛ tũc ille ſol᷒
baptizat q pͥus vba cõplet mergendo
ſeu aquã ĩfundẽdo.Puto ꝙ tutior ps
ſit eligẽda.ex̃ de homi.petitio. B.

Baptiſmus iiiiº.

q̃ ad ſuſci
pientes.Utꝝ omes teneant̃ ad
baptiſmũ? Rº ſm Tho.in 4º di.6.Qui
libet tenet̃ ẽt ſcificat᷒ in vtero ꝓpter
tres rões.pͦ qdẽ ꝓpt̃ acgrẽđ caracterẽ

q̄ ānumeraret in pplo dei: ꝛ quasi ꝯpu
tet ad ꝑcipiēda sacra diuina. 2° vt ꝑ ba
ptismi ꝑceptōem passioni xp̄i et corpa
liter cōformet. 3° ppter bonū obie . ga
p̄ceptū de baptismo oib⁹ datū ē.
¶ Utrū in vt̃o ex̃ñs puer possit bapti
zari: R° ſm Tho. i 4° dis. 6. Nō pōt. qꝛ
talis deo not⁹ ē: nō eccl̃ie: nec subiici pt
opationi ministroꝝ eccl̃e. Un̄ dicit Au
g⁹. ꝙ sicut q̄ nō vixerit non pōt mori:
ita q̄ nat⁹ nō fuerit nō pōt renasci. Nō
dꝫ aūt mat̃ scindi vt puer possit nasci ꝛ
baptizari: qꝛ ſm apl̃m nō sūt facienda
mala vt veniant bona. Deberet autē
scindi si iā defuncta eēt: vt. ff. de inoffi.
testō. l. posthum⁹. Qn̄ aūt appet aliq̄d
mēbꝝ ꝛ nō ē plene nat⁹: expectāda est
talis egressio: nisi mortis ꝑiculū imie
at seu timeat̃. Nā i tali periculo egres
sa pte p̄ncipali. s. capite baptizari dꝫ.
Sec⁹ de aliis ptib⁹: vt de manu ꝛ ꝯ pe
de: q̄uis nō noceat si ille ptes asꝑgant̃
aqua baptismali: qꝛ diuina mīa non ē
artanda. Et si postea nascat̃ plenarie n̄
ē rebaptizādus ſm q̊sdā. Sed nihil ꝑi
culi accidit si ad cautelā baptizet̃ sub
hac forma. Si non es baptizat⁹ ego te
baptizo. ꝛc̄. A . Idem in sum. confes.
eo. ti. q. 32. B.
¶ Quid fiet qñ nascit̃ mōstrū: R° ſꝫ
Tho. in q̊libet. Aut certū est esse duas
aīas rōnales: aut nō. Certū aūt ē si sūt
duo capita ꝛ duo colla ꝛ duo pectora:
qꝛ erūt ꝑ cōseq̄ns duo corda: ꝛ sic sunt
baptizādi vt duo. Et q̄uis p̄sumat̃ ꝙ
ptes possint simul baptizari dicendo.
ego vos baptizo. tuti⁹ tn̄ ē eos baptiza
ri singillatim. Si ℞o dubiū est vtꝝ sint
due aīe: tūc p̊ baptizādus ē vn⁹ postea
potest alter baptizari dubie sic. Si nō
es baptizat⁹: ego te baptizo. A . Idē
in sum. con. eo. ti. q. 33. Ubi et dr̃ ꝙ tunc
est dubiū si sint duo capita disticta: vl'
qd simile. B.
¶ Utꝝ in eo q̄ est baptizād⁹ reqrat̃ in
tētio ꝛ volūtas: R° ſm Pe. Suscipien
tiū baptismū tres sūt drie. Quidaꝫ .n.
nunq̄ꝫ habuerūt vsū rōis: vt paruuli ꝛ
ꝑpetuo furiosi: ꝛ in his nō reqrit̃ volū
tas. Quidā ℞o aliqñ hūerūt: lꝫ tūc nō
hēant: ꝛ in his i nccitate sufficit antece
dēs volūtas. Itaq̄ꝫ amētes ꝛ dormien
tes si ante furiaꝫ vel dormitōem habe
ant ꝯriam volūtatē nō recipiūt sacr̃m
Si aūt habuerūt ppositū: ꝛ h° ꝑ signa
aliq̄ inotuit: tūc i articulo nccitatis de
bēt baptizari etiā si furiosus tūc ꝯdice
ret. Si tn̄ nccitas tūc nō sit dꝫ expecta
ri lucidū infuallū vl' vigilia dormien
tis. Quidā ℞o hñt vsū rōis: tūc cuꝫ ba
ptizāt̃ ꝛ i his reqrit̃ ꝯtritio ꝛ ꝯuotio ad
ꝑcipiēdū rē sacr̃i: ꝛ itētio ꝛ volūtas ad
ꝑcipiēdū sacr̃m. Nec tn̄ reqrit̃ volūtas
absoluta recipiēdi qd̄ eccl̃ia ꝯfert: sed
qñq̄ꝫ sufficit volūtas coacta. Et si sit co
actio sufficiēs ꝛ ex toto ab ex̃: vt cū ali
quis reclamans imergit̃ violent̃: talis
nec sacr̃m suscipit: nec rē sacr̃i. Si autē
sit coactio iducēs: sicut minis vl' flagel
lis: ita ꝙ poti⁹ ip̄e eligat baptismuꝫ su
scipe q̄ꝫ talia pati: suscipit sacr̃m: sed n̄
rē sacr̃i. Idē Tho. in 4° dis. 4. ꝛ. 6. Sil'r
ꝛ Al. Sed ꝛ hec pbāt̃. 45. dis. de iudeis.
ꝛ ex̃ de bap. ꝛ ei⁹ effectu. maiores. circa
fi. A . Idē i sū. con. li. 3° ti. 27. q. 36. B
¶ Utꝝ i eo q̄ dꝫ baptizari reqrat̃ fides
R° ſm Pe. In paruulis ꝛ nālr stultis ꝛ
h⁹. q̄ per se nō pñt credē nō reqrit̃ fid̄s
ppa: sꝫ sufficit aliena. In aliis ℞o re
qrit̃ fides ppa nō q̄dē ad susceptōeꝫ sa
cr̃i. qꝛ et sine ea recipet̃ caracter: sꝫ quā
tū ad susceptōem rei sacramēti. i. gr̃e.
Idem Tho. in 4° dis. 6. A . Idem in
sum. con. eo. ti. q. 37. B.
¶ Baptism⁹ iterari nō dꝫ. i. q. i. quod q
dā. Pena aūt iterātis ſm leges ē ꝯca
pitatio. C. ne sanctū baptismū l. 2. A.
Ibi nō dr̃ decapitatio sed vltimū sup
pliciū: qd̄ importat mortē q̄litcūq̄ꝫ ife
rat̃. B . Scdꝫ canones ℞o tales non
pñt pmouēi siue sciēter rbaptizati sint
siue ignorant̃: ꝛ postq̄ꝫ sciuerit ratū ha
buerūt. dis. 50. cōfirmādū. Al'r ℞o q̄ igno
rant̃ rebaptizati fuerūt vt infantes: vl'
coacti absolute pñt pmoueri ſm q̊sdā
de iure. Secūdū alios qd̄ tutius est de

dispēsatōe.de ɔse.di.4.eos. A .Al'in
cipit hos. Sȝ meli' facit.c.q bis.ea.di.
vbi dr̄ q bis ignorant baptizati sūt nō
indigēt p eo penitē nisi ꝙ ꝫm canōes
ordinati nō pn̄t.nisi aliqua magna ne
cessitas cogat. B .Jteȝ clerici iterā
tes baptismū deponēdi sūt.ar.i dcō.c.
eos.ꝛ.c.q bis. Laici ꝟo excōicandi ꝛ pe
na plectēdi ḡuiori.vt ibi. A .Jbi nil
dr̄ de excōicatōe:ſȝ de ḡuib' pnis. B
Si dubiteꝶ an aliqs baptizatus fuerit
baptizareꝶ bis ꝟbis p̄missis. Si es ba
ptizat' nō te baptizo.si non es baptiza
tus ego te baptizo. Jn noīe pr̄is ꝛc̄. de
bapti.c.z° A .Eodē mō faciēdū ē qn̄
dubitaꝶ pbabiliꝶ de collatione alioꝝ
sacroꝝ.puta.an sit aliquis confirmat'.
vel ordinatus ꝛ huiusmodi:vt in sum.
con.eo.ti.q.38. B.

¶ Cū iudeus vel paganus petit bapti
smū an stati baptizādus sit? R° si peri
culū ē in mora: vt qꝛ baptizand' timet
ne alii ifideles si hoc senserint interfici
ant.vꝶ eū aliꝶ ipediāt ꝗcitī' ē baptizā
dus.de ɔse.di.4.ne qꝺ absit. Sȝ si peri
lū nō iminet.tūc p octo mēses vel alio
ꝶino arbitrato dȝ deferri.ꝛ inꝶ cathecu
minos teneri.de ɔse.dis.4.iudei.ꝛ.c.se.
A .Jdē i sū.cō.e.ti.q.41. B .De hac
dilatione iteruȝ habes.i.baptismus.5°
§.z°

¶ Quid si qs nō baptizat' pmoueaꝶ i
sacerdotē ꝛ ep̄m.ꝛ postmodū celebrat
ꝛ multos ordinat? R° ꝫm Tho.i 4.di.
z4. Nō baptizatus nullū ordineȝ reci
pere pōt.nec cōficē.nec absoluē.nec ēt
ordinare. Tn̄ pie credi pōt ꝙ ꝗtuȝ ad
vltimos effectus sacroꝝ sūmus sacer
dos suppleret defectum.ꝛ ꝙ non pmit
teret hoc ita latē qꝺ i piculū eccl'e imi
nere posset. A .Albric' autē dicit ꝙ
putat talē cōficē.nō i ptāte sua:ſȝ i ptā
te eccl'e. Descēdit.n.tc̄ a ꝟtute spūs sci
vegetātis eccl'aȝ ptās i illū ne eccl'a de
cipiaꝶ.ꝛ illuȝ excusat ignorātia iuinci
bilis:vt.i sū.cō.li°3° ti.zz.q.8. Primuȝ
vr̄ veri'. Nā cū de hoc errore cōstitēit
taliter ordinati debēt reordinari:vt i
c.p̄.ex de presbro nō bap. B De ficti
accedentibus ad baptismum habes i
fra baptismus 7°.§.z°

Baptismus v.°q̄ ad tē
pora.

Utꝝ aliqꝺ tp̄s determinatum
sit ad baptismū? R° ꝫm Tho.i 4°.di.6
ꝙ i baptismo duo considerantꝶ.s.suba
sacri ꝛ ꝗtuȝ ad hoc nō ē aliqꝺ tēp' deꝶ
miatū imo q̈libȝ die ꝛ hora baptism'
celebrari pōt. Aliud ē solēnitas.ꝛ ꝗtuȝ
ad hoc ēt hȝ duplex tēpus.s.sabbatum
pasce ꝛ sabbatū pentecostes. A Rō
h' est.qꝛ baptism' habet efficaciaȝ ex
duob'.s.ex ꝟtute spūs sci ꝛ ex passione
xp̄i.cui' morte aliquis configuraꝶ per
baptismū q̈i ɔsepult' xp̄o i morte. Ro
6° vt i sū.cō.li°3°.ti.z4.q.z9. B.

¶ Utꝝ baptism' debeat p aliqꝺ tēp'
differri? R° ꝫm Tho.i 4°.di.4. Magis
ē laudabile ꝙ puer ꝗcitī' pōt fieri ba
ptizeꝶ.p̊ qꝛ interim puer mori posset ꝛ
dānareꝶ.z° qꝛ demones non habēt tan
tā ptātē in baptizatis sicut in nō bapti
zato.neq̧ quantū ad nocumenta spūa
lia neq̧ quantuȝ ad nocumenta corpa
lia.3° qꝛ i pueritia facili' hō inducitꝶ et
assuescit i his q̄ sūt xp̄iane religiōis et
forti' inheret. Adultis autē sicut dicit
Tho.i 3.pte.q.68.nō statiȝ cū ɔuertūꝶ
ē sacrȝ hoc ɔferēduȝ.p̊ qdē ne in talib'
eccl'a decipiaꝶ.z° vt an̄ baptismū de fi
de pleni' instruanꝶ.3° pp̄ter reueren
tiā sacri.dū i solēnitatib' p̄cipuis.s. pa
sce ꝛ pentecostes hoīes ad baptismuȝ
admittūꝶ. Si tn̄ plene essent instructi
aut si mortis piculuȝ immineret: statim
essent baptizandi. A .Jdē i sū.cō.eo.
ti.q.40. B .De differētibus āt baptis
mū vsq̧ ad mortē.viꝺ.i.ordinād'.§.z.

Baptismus vi°q̄ ad ri
tū.vtꝝ

imersio sit de necessitate bap
tismi? R° ꝫm Tho.in 3.parte.q.66. Qn̄
consuetudo eccl'e patiꝶ.vel qn̄ nccitas
icūbit ppꝶ defectū aque.vel pp̄ter pi
culū pueri de cui' morte timeꝶ vel ēt
quia sacerdos non posset sustentare

baptizādū pōt sine imersiōe baptism⁹
celebrari. Et ēt sufficit si tm̄ caput asp
gat. Sȝ imergēdi cōsuetudo laudabili
or ē. Silr̄ laudabili⁹ est ꝙ ter imergat
qō sigt̄ fidez trinitatꝭ ⁊ triduū sepultu
re xp̄i. Pectū significatio nō ē de suba
sacri. tn̄ grauiter peccarent qui contra
consuetudinem ecclie semlr tm̄ imerge
rēt. Idem Pe. ⁊ Al. A . Idem in sū.
con. q. 14. ⁊. 15. B.

¶ Quid si de duob⁹ sacerdotibus alter
sit manch⁹ ⁊ alt̄ mut⁹: vno ꝓferente ⁊
alio imergēte? R° sm Tho. i 4° dist. 6.
Nō ē baptism⁹. Idē Hosti. A . quia
ip̄a ꝟba forme ondunt ꝙ ab eodez de
beat fieri imerssio ⁊ ꝓnunciatio ꝟboꝝ
vt in sum. con. eo. ti. q. 38.

¶ Quid significāt sacr̄alia q̄ fiūt i ba
ptismo? R° sm Pe. in 4° sen. Quatu
or sacr̄alia fiūt an̄ baptismuz q̄ signifi
cant hoc mō. Exsufflatio ⁊ iflatio signi
ficāt spūs mali expulsionez ⁊ boni itro
ductōez. Salis imissio. grām ⁊ sapiam
⁊ a pctōꝝ putredine ꝓseruatōem. Sali
ue cōtact⁹ ad aures ⁊ nares: sensuū spi
ritualiū apitionē. Unctō olei i pectore
⁊ inter scapulas legꝭ dei amorē ⁊ deuo
tā subiectionē. Tria quoqꝫ alia fiunt
post baptismū. s. chrismatio in ꝟtice q̄
sigt̄ xp̄i grāz i mēte. iposítio cerei q̄ si
gnificat fidei ⁊ moꝝ caritatē. vestis cā
dida: q̄ sigt̄ inocētie restōez. A . Idez
i sū. cō. e. ti. q. 44. vbi ēt dr̄. Nota ꝙ lz
pānū q̄ ligant frōtes ꝯfirmatoꝝ seu ue
stē. q̄ ponit i capite baptizati iterato
sumē ad idē officiū. de ꝯse. dist. 4. si qs
voluerit. in tex. ⁊ glo. B.

¶ Utrꝝ i baptismo vel ꝯfirmatiōe pos
sit leuare vel tenē q̄ nō ē baptizat⁹ vel
ꝯfirmat⁹? R° nō pōt. de ꝯse. di. 4. i bap
tismate. nisi i necessitate: qꝛ tūc etiam
baptizare. pōt ⁊ de sacro fonte leuare.
Et de hoc cāu hēs diffuse inter impedi
menta mr̄imonii. i. ipedimētū 6° §. pe.
Religiosis nō licet de baptismo leua
re. Uide de hoc. i. ipedimentum 6° §. fi.
De cathacismo patrinis ⁊ eoꝝ respōsis
habes. i. cathacismus.

Baptismus vii. q̄ ad eius effectum. Quis sit effectus baptis
mi? R° sm Tho. i 4°. dis. 4. Paruuli q̄
dem in baptismo mundantur ab origi
nali ⁊ dant eis ꝟtutes in habitu sȝ nō i
vsu. Adultis aūt fit remissio omnium
peccatoꝝ non solū origialis: sȝ ēt alioꝝ
⁊ totius pene. Neqꝫ requirit alia pnia
Con. Pe. ⁊ mgr̄ sniarum. A . Idez in
sum. con. eo. ti. q. 16. Ubi etiā dicit ꝙ re
grit attritō que tollit indispōnem. s. ꝓ
positū peccandi. ⁊ ꝙ malū ei displicet
sm Pe. ⁊ Tho. Alexander aūt de ales
sup 2° sniarū. di. 37. q. 10. q̄ incipit. Octa
uo q̄rit. ⁊. q. xi. q̄ incipit. Querit postea
dicit ꝙ cū adult⁹ venit ad baptismuz
de nccitate dȝ dolere ⁊ penitē de oibus
mortalib⁹ q̄ꝝ recordat: ⁊ etiam de ve
nialib⁹ in gnē: ⁊ forte de maiorib⁹ ve
nialib⁹ ꝑticularit̄ dolendo ꝙ cōmisit:
seu ꝙ sit in culpa alicui⁹ peccati ēt ve
nialis. Quod si nō fecerit grāz non reci
pit baptismalem.

¶ Utrꝝ fictio ipediat effectū baptismi
R° sm Pe. q̄ fict⁹ ē in h° ꝙ simulat se
velle conferre vel suscipe baptismū ⁊
nō intendit: effectū eius ipedit. Sȝ qui
silat se dispositū iteri⁹ cū nō sit vel qꝛ
nō credit: vel qꝛ cum ꝓposito peccādi
accedit aut ꝯtēnit sacr̄m nō reueretur
vt i sū. cō. seqt̄. Nō suscipit rem sacri. i.
grām sȝ characterē suscipit. Et vt dicit
Aug⁹. Cōualescē incipit qn̄ fictio vera
ci ꝯfessiōe recesserit. Et baptism⁹ qdē
pctā an̄ ꝯmissa delet q̄ ad culpā ⁊ penā
sȝ ꝯmissa p⁹ baptismum delet q̄ ad cul
pā. ⁊ hoc per accidens. qꝛ magis delen
tur virtute pnie. Con. Al. ⁊ Tho. in 4°
di. 4. A . Idez in sum. con. li° 3° ti. 24
q. 17. ⁊. 18. B.

¶ Utrꝝ effect⁹ baptismi eq̄lis sit i oib⁹
R° sȝ Pe. q̄tū ad characterꝭ ip̄ssiōem
⁊ pctōꝝ ⁊ penaꝝ remissionez eq̄lis effe
ct⁹ est. Sȝ q̄tū ad dep̄ssiōem fomitꝭ ⁊
infusionez grē ē ieq̄lis: qꝛ ieq̄lis pōt eē
dispō uolūtatis. In puul' tn̄ qꝛ eq̄lis ē
dispō ⁊ effect⁹ equalis erit. Con. Alb. ⁊

Tho.i 4°dis.4. A. Idē in sū.con.eo.ti.q.zi.vbi etiā dr q ex priuilegio spāli pt plus dare vni q̄ alti. A. Baptism⁹ nō tollit irregularitatē bigamie.i. bigamia.§.6.sz bn̄ tollit illā homicidii.i. homicidiū.4°.§.p̄.in fine.

Bellum p° cōiter ad h° q bellum sit iustū tria requirunt sm Tho. scda scde.q.40. Primū.s. auctoritas pncipis. qz p̄uata psona in iudicio ius suū pōt pseq. Et intellige pncipis siue ecclastici: vt qn̄ pugnat p eccla. siue pncipis sclaris.z3.q.i.quid culpat.z.q.z.c.p̄. Et sm Vl. sufficit auctoritas iferioꝝ dignitatū ad defensionez sibi subditoꝝ qn̄ quis alr p iudicē se iuuare nō potest. Secūdū qd̄ requirit in bello iusto ex iusta causa: vt.s.illi cōtra qs bellum mouet ex aliqua culpa h° meruerūt. Vn̄ Aug⁹ li°.qōnū. Justa bella debēt diffiniri q vlciscūt iniurias si gens vl ciuitas plectēda ē: q vl iudicare neglexerit qd̄ a suis iprobe factū ē vl reddere qd̄ p iniuriā ablatū ē.z3.q.z.dn̄s. Tertiū reqrit intētio recta.s. qua intēdit vel vt bonū pmoueat vel vt malū vitet. vn̄ nō lz fieri ex odio z h°. sz ppt iusticiā z caritatē: vt in p̄dicto.c. quid culpat.z.c.militare. Sūt alia duo q ponūt a qbusdā reqri i iusto bello videlz vt nō sit persona cui bellare non licet: vt clericus.z3.q.8.clerici. Sed hoc est pter spālem phibitōez: vt dr.i. bellū z°.§.p̄. Itē vt fiat p reꝝ repetitōe vl patrie defensione. z h°.z3.q.z.c.p̄. Sz hoc reducit ad iustam cām. A. Idē plirius i sū.con.li°.z°.ti.5.q.45. vbi etiā dr sm glo. Ray. q pnceps qui nullū habz supiorē siue rex siue impatoꝛ auctoritate ppa si iusta cā subsit pōt mouē bellū tam ꝯ subditos q̄ ꝯ extneos. Potest z subditis suis dare auctoritatem mouēdi bellū ꝯ eosdē z eodē mō. Sed certe nullus est p̄ter papā q non hēat supiorē saltem ipm papā.96.di.duo sūt. Jō ad ipz si pōt fieri p iusticia debz recurrē: qz ab ipo ēt imperatoꝛ pōt iudicari.dicto.c.duo. B.

Utrū sine pncipis auctoritate per aliqd̄ pticulare bellū liceat iniuriā repellere? R°. De iure nāli pōt qlibet viz vi repellē: dū tn̄ incōtinēti z cuz moderamie iculpate tutele.i. q tutela illa moderata z sine culpa sit: nec sit ad sumēdā vindictā: sed ad ppulsandā iniuriā ex de homi. significasti z°.circa finē. Dico ppulsandā siue a se siue a socio.z3.q.3.nō inferēda.z.c.vlti. A. Pro socio itellige quēcūq iniuriā patiētē: vt ex dcis.c.pōt colligi. B. et sigdē vis seu iniuria sit i psonā: tūc pōt uis repelli anq̄ sit illata. nā licitū est occidē insidiātē: z eū q vult occidē: si alr non pōt quis man⁹ eius euadē.ff.ad.l.aql.l.4.z 5. A. Si aūt aliqs post vim illataz psone repcutiat: nō vr repulsio iniurie sz vidicta q phibita ē oib⁹. dcō c. significasti. Jō tenet nisi videit iniuriātem paratū d̄nuo pcutē: vt nōt glo.i dcō.c. significasti. Vbi ēt dr q moderamē intelligit si illud tm̄ fiat quo omisso violētia repelli nō posset. z q si qs modū excedat nō tenet si nō facit ex pposito.ff.ad.l.aquil.l.si ex plagis.§.tabernari⁹. Ray. dicit h° veꝝ quo ad sniam excōicatōis qn̄ iniuria fieret in psonā ecclesiasticā. Sz q̄tū ad aliā satisfacrōez de excessu vel q ad pniam vel irregularitatē si ppt repcussionē mors secuta est: tuti⁹ credo q teneat: vt in sum.cō. lib° z°.ti.5.q.5z. Sed dict⁹.§. tabernari⁹. nō loqtur de cōicatōe: sed de satisfactiōe illati dāni: ad quā dicit nō teneri repcutiēdo excedētē nō ex pposito pter p̄cedētē culpā iuasoris. vt ibi. B. Si aūt vis iferat in reb⁹: tūc z illatā z iferēdā licet repellē: sed post illatā dū tn̄ icontinēti.i. q̄cito sit illata vis p̄usq̄ diuertat ad aliū actū: ex de resti.spo. olicām. z in p̄allegato.c. significasti. A. Vbi dic glo. q intelligit incōtinēti fiei ēt collectī amicis: qd̄ puto itelligēduz si ista collectō fiat anq̄ diuētat ad act⁹ iptinētes. ar.l.petēs.C.d̄ pac. Al' posset diu durare z esse mā publice secte: licz

aliud videat dici i sũ.cõ.co.ti.q.53. B.
Sanãt aũt sciẽdũ ẽ ꝙ ad talia nẽo
tenet: imo ꝑfecti⁹ eẽt remittẽ iux̃ illõ
Math.5º.si quis te percusserit i vnam
maxillam.ꝛc.

Utrũ per bellũ vel violẽtiã liceat ꝓ
ꝓpa auctoritate rẽ iã ablatã vł iuasã re
cuꝑare? Rº sꝫ Inno.ꝛ Hosti. Si hº fiat
incõtinẽti: certe lꝫ: ꝓut i ꝓximo.§.dcm̃
ẽ. Si ꝟo ex interuallo: nõ licet: imo debꝫ
adiri iudex raptoris ꝛ ei⁹ auctõitate re
cuꝑari. nã si aliqs ꝓpa auctoritate vio
lent recuꝑaret etiam rem suam: cadit
a iure suo ꝛ perdit eam. A .Facit ad
hº.ff.qõ met⁹ cã.l.extat. B .nisi for
te nõ posset ꝑ iudicẽ eã cõsequi vł recu
ꝑare: vt notat.i.di.s.ius gẽtiũ.

Quid si absq auctoritate suꝑioris
aliqs dãnificat⁹ accepit de reb⁹ dãnifi
cãtis: nũquid põt retinere? Dicẽdũ. Si
accepit absq vitio: vtputa qꝛ iuenit:
vel ali⁹ sibi dedit.ꝛ h⁹.nõ peccauit: ꝛ p̃t
licite retinẽ vsq ad valorẽ dãni.ff.de
ꝯdi.inde.l.si nõ sortẽ.§.si centum. Nisi
forte res q̃ ꝑuenit ad eũ fuisset illi a ra
ptore cõmodata. C.de ꝯmodato.l.ꝑtex
tu. vel etiã deposita. C.depositi.l. siqs:
nã i his cãib⁹ ñ p̃t retinẽ. Hec idubitat
ꝟa sũt sꝫ i foro iudiciali: sꝫ q̃sõ ẽt: lꝫ tał
peccet ꝛ pniam agẽ teneat: tñ in foro
penitẽtiali non tenet ad restitutõem.
In hoc con. Guil.ꝛ Ul. Et ad hoc facit
qõ dic̃ Tho. de illo qui furtiue accepit
rẽ suã apud aliũ iniuste detẽtã: vt hꝫ
.i.depositũ.§.vlt. A .Hic pctm̃ ẽ i ac
cipiẽdo: nõ aũt in retinẽdo. ał nõ possꝫ
ꝛ retinẽ ꝛ penitẽ.14.q.6.si res. Retinẽ
aũt nõ licẽt quãdo sine alteri⁹ iniusto
dãno vł ꝓximi malo exẽplo agẽ ñ pos
set. ad Ro.14. ibi. Si ꝓpt cibũ.ꝛc.ꝛ.2.
Cor.6º. Nemini dãtes vllã offensionem
vt põt cõstare ex dictis.i.depositũ.§.fi.
Possꝫ ẽt i accipiẽdo nõ peccare: vt qñ
non possꝫ iusticiam inuenire scđm In
no.ꝛ in sum.con.libº.2º.ti.5.q.45.ꝛ.§.ꝓ
ximo. B.

Utꝝ in bello liceat vti isidiis? Rº sꝫ
Tho. scđa scđe.q.4. In bello iusto licꝫ
vti insidiis occultãdo ab hostib⁹ ea ꝑ
q̃ volum⁹ eos ipugnare: qꝛ ꝓpositũ no
strũ nõ tenemur eis aperire.23.q.2.do
min⁹. Sꝫ nõ licet eos sic decipe ꝙ dica
tur eis falsũ vel nõ seruet eis ꝓmissũ
23.q.1.noli. A .Idem in sum.con.libº.
2º.ti.5 q.47. B.

Qui hẽt iustũ bellũ suũ facit qcqd
capit ab hoste: vł ei⁹ auxiliatorib⁹ siue
subditis siue aliis quousq sit sibi ple
ne satisfactũ de oi dãno ꝛ labore ꝛ ope
ris tam sui q̃ suoꝝ: vel donec ipe hosti
offerat se ad ius: ꝛ velit satisfacere. di.
.i.ius gentiũ.23.q.7.si de rebus vltra.
Hic aũt nõ debet aliqd accipe nisi for
te eẽt tał hostis ꝙ ꝓpt heresim vł aliõ
h⁹.bona sua eẽnt ꝑ edictũ publicata.
A .Uel nisi bellũ eẽt idictũ a ꝓncipe q
suꝑiorẽ nõ hẽt. Tũc.n.nõ tm̃ hostis: sed
ẽt auxiliatoꝝ iniuste iuuantiũ põt qs
res ꝛ ꝑsonas cape. Et capti serui fiunt
sm Inno vt in sũ.cõ.co.ti.q.45. B.
Subditi ꝟo iniuste bellantiũ si in tali
bello nõ p̃stent dñis auxiliũ vel fauo
rẽ nõ sũt expoliãdi vel in aliq̊ puniẽdi
Peccata.n. suos tm̃ õbẽt tenẽ auctões
ex̃ õ his q̃ fi.a ma.ꝑ.ca.c.q̃siuit.1.q.4.
.c.p̊. Qõ veꝝ ẽ ẽt si dñs p̃dictoꝝ in ipo
iniusto bello vtat reb⁹ ipoꝝ ab eis ab
latis. Silr nõ sũt spoliãdi clici ꝛ religio
si. vel ꝯuersi. ꝑegrini. mercatores. rusti
ci eũtes ꝛ redeũtes ꝛ i agricultura exi
stẽtes.ꝛ aialia quib⁹ arãt ꝛ semia por
tãt. ex̃ õ treuga. inouam⁹.24.q.3.si qs
romipetas. Porro tota p̃da q̃ obuenit
de bello iusto: dñi ẽ: ꝛ ipe tenet diuidẽ
subditis sm ꝓportõem ꝛ q̃litatẽ perso
narum. vt di.1.ius militare.ꝛ nõt.23.q.
.5.dicat. A .s.in glo.ꝛ idẽ nõ.glo.in di
cto.c.ius militare. Et cũ oib⁹ p̃dicti cõ.
Albric⁹. B.

Quid cũ subdit⁹ mouet bellũ man
dãte sibi dñо vel seqtur eum: nunqd
tenet restituẽ si q̃ ab hostib⁹ accepit?
Rº. Si bellũ sit iustũ nõ tenet nisi iux̃
edictũ dñi sui. Si ꝟo sit iiustũ ꝛ ipe scit
tenet: qꝛ plus debuit timẽ deum q̃ ho
minẽ. Si ꝟo dubitat vtruꝫ sit iustũ vł

nō:iterū nō tenet.23.q.i.qd culpat.i fi.
Excusat.n.ꝑpter obiam dñi sui lz dñs
peccauerit si forte male ꝑcepit. A.
Con.Al. Sz hoc pōt itelligi vez ꝗusqꝫ
dubitat. vñ alia lra hz interiz nō tenet
Nā cū sciuerit bellū eē iniustū istatim
incipit eē male fidei:ꝛ tenet restituere
qd hz.ar.c.fi.ex de prescrip. Si vo qd
accepit ꝯsumptuz est bona fide tenet i
qꝫtū ex illo sit factus locupletior.L.de
rei vendi.l.certum. B.

¶ Sed queritur an sicut subditi mouē
tes bellū excusant in dubio vt nunc di
ctuz ē.vtꝝ silr excusent amici cognati
stipēdiarii.ꝛ hꝰ: Rꝰ nō.qꝛ non excusat
eos obia. neqꝫ in dubio debēt se cōmit
tere discrimi vt iuuēt aliquez in ꝑiudi
ciū alteriꝰ.14.q.5.deniqꝫ. A.Hoc fu
it dictuz glo.Ray.vt i sū.cō.eo.ti.q.46.
Et addit. Nec ē sile de aduocato quez
excusat bona fides qꝫdiu credit iustaz
cāz eē quā fouet lz i vitate sit iiusta:qꝛ
ibi ē iudex supior q cāz examinat ꝛ de
allegatis iudicat.In bello vo viribus
corpalibꝰ negociū vincit ꝛ nō p rōem
diiudicat.Con.Al.vt ibi. B.

¶ Quid si subditus hz guerraz ꝯ dñm
vel eꝯ:Rꝰ ſm Guil.Cuz vasallꝰ comi
tis hz aliqd ꝯ comitē. regrenda ē ꝑ au
ctoritas regis. Si aūt comes hz aliqd
ꝯ regē ꝛ rex hūiliter reqsitus p ptes cu
rie nollet illi ius exhibē.credo ꝙ si ius
suū defendat armis cū moderamine ñ
peccat.Impugnare vo regē ꝓpria au
ctoritate nō lz: sz denūciare hz pape q
poterit excōicare.ꝛ crescēte ꝯtumacia
dare auctem mouēdi ꝯ eū arma.vl cō
querat coraz imperatore si rex illi sub
sit ꝛ illiꝰ aucte si optebit mouebit bel
lū.Qñ aūt rex hz cām ꝯ imperatorem
vel impator cōtra regē qui non subest
illi non erit aliusquo querimonia po
nat nisi papa:vt nc dictū ē.Tñ passus
iuriā peccaret mouēdo bellū si alt of
ferret satisfactōem.Cū aūt comes hēt
aliqd ꝯtra subditum.nō ꝓpt hoc debz
sibi ius dicere: sz vel auctoritate iudi
cis supioris gladiuz sumat,vel ad dio
cesanū vasalli recurrat.cui si vasallus
obedire recusauērit excōicabit rōe pec
cati.ex de iudi.nouit.Et si p annū sic p
stiterit:diocesanꝰ ipm ꝛ res eiꝰ capien
das exponet.ar.xi.q.3.rursus.ꝛ.c.qsqs.
ꝛ ex de hētic] excōicamꝰ ꝑ.§.si vo dñs.
A.Hoc vltimū dictuz fuit Hosti. vt
in sum.con.liº2º ti.5.q.48.vbi ēt oia ꝑ
dicta ponūtur.Et non solum subditos
sz ꝛ reges pōt epus iudicare.ꝛ per ꝯñs
eiꝰ aucte poterit ꝯ eos bellū mouēi:qꝛ
ei subst.ex de ma.ꝛ obe.oēs ꝛ ibi gl. B

¶ De dānis ꝛ vastatoibꝰ q fiūt in bell
qs ꝛ cui teneat: Rꝰ ſm Guil.ꝙ q habz
iustū bellū nō tenet de illis dānis que
ipe vel sui bona fide pugnando itule
rūt aut a qbꝰ cōmode abstinē nō potu
erūt.Si aūt crassandi aio maliciose in
tulisset cū als posset sibi ꝯsulē tenebit
ꝛ ꝯpēsabunt illa dāna cū dānis ꝓpt q
bellū motū ē:facta diligēti ꝯputatiōe
hic inde.Suis vo hoibꝰ iste q iuste bel
lat nō tenet de dānis q passi sūt ab ad
uersariis:qꝛ tales subditi se ꝛ sua tenē
tur exponē ꝓ dño.Et dico ꝙ dñs nō te
net nisi forte ipe fuerit i clpa negligēt
defendēdo eos.Talis ēt iuste bellās te
net oibus illis qs vocauit de dānis si q
receperūt nisi venerit illi ex debito vl
cā hūanitatis vel cōsanguinitat].23.q.
3.nō inferēda.ꝛ alus caplis ibi.Qui vo
hz iiustū bellū tenet ꝑ aduersariis de
oibus dānis illatis. Tenet ēt suis pro
priis hoibꝰ de dānis que receperūt ab
aduersario q iuste repugnabat: si ipsi
ꝓprii hoies iuuerūt ipz bona fide.aut
si iducti fuerūt ex eiꝰ ꝯsilio timore vel
coactōe:ꝛ de se nō erāt facturi. Secꝰ si
mala fide iuuerūt illū.In q cāu nullaz
hñt actōem ꝯ eū.nā i re turpi nulla cō
trahit obligatio.Insti.mandati.§.illō
ꝛ.ff.mandati.si remunerandi.§.rei tur
pis.ꝛ.l.si mādauero.§.qui eidē. A.In
his iuribꝰ pz ꝙ exequētes iniustū mā
datū lz coacti vel alias iducti nullā ha
bēt actōez cū bonꝰ hō plꝰ timeat pctm̄
qꝫ mortē.ff.qd metꝰ cā.l.isti quidē. Sz
istis inductis debet satisfactio ſm mo

dū ꝑdictum solum in foro penitentia li ꝭm glo. Ray. ⁊ Ul. vt in sum. con. eo. ti. q. 58. vbi ponuntur etiaꝫ omnia pre dicta. B.

¶ Nūqd dn̄i q bellauerunt pn̄t cōpo nere ad inuicē sup dān̄is q̄ eoꝝ subditi passi fuerūt? R° ꝭm Guil. Si cōpō fiat de ɔsensu dān̄ificatoꝝ. standuꝫ est illi. A. Si ɔsensus ē liber ⁊ debitores erāt parati satisfacē ꝭm eoꝝ posse al' nō. ꝭm glo. Ray. vt i sū. con. li° 2° ti. 5. q. 25. Pu to aūt ꝙ sufficiat liber cōsensus credi toris q̄ ad tollēdū restōez. cuꝫ i re ꝓpa glibet sit moderator ⁊ arbit̄. l. in re mā data. C. mādati. B. al' ille qui iniuste mouit belluꝫ non pōt p suam ɔpōnem ꝑiudicare hoībus suis. qn ipse teneat eis de ꝓprio satisfacē. nisi ipi in culpa fuerint parit̄ cū eo. vt in ꝑcedenti. §. di ctū ē. Qui aūt habuit iustū bellū non dꝫ ɔponē cuꝫ aduersario in ꝑiudicium hoīuꝫ suoꝝ. sꝫ dꝫ ꝓcurare ꝙ eis ab ad uersario dāna reddant. al' si cōponeret ita ꝙ aduersari⁹ nō satisfacēt subditi ipe teneret eis. Hoc itellige de dān̄is i cendioꝝ rapinaꝝ ⁊ h°. Nā de expensis satis ɔsueuerūt dn̄i auc̄re sua cōponē vel ptrāsire A. Hoc bn̄ ꝓcedit ex iusta cā qn̄. s. est ad vtilitatē subditoꝝ al' ɔsuetudo nō foret rōnabilis: qꝛ esset ɔ̄ ꝑceptū diuinum quo ꝓhibetur tolli vel retineri seu concupisci alienum. B. Nō ēt de prius dictis dān̄is ɔcedi pōt si dn̄i ex ꝓbabili cā viderint ea eē remittēda poti⁹ cārē pacis ɔmodo ⁊ icurrē belloꝝ picula. Et cū in hoc casu ꝑnceps vtilit̄ gerat negociū subditoꝝ ipi subditi tenent ratū hr̄e. Si aūt ab initio ɔ̄dicāt ne fiat ɔpō nisi restitutis sibi dān̄is. nō pōt dn̄s ipa dāna getare A. Nā gerēs negociū alteri⁹ eo iuito nō pōt aliqd peterē nisi p bn̄ gestis añ p hibitōem. C. de neg. gest. l. fi. B. Sed pōt desistē a bellādo: qꝛ sicut apō deū ē auctoritas mouendi bellum ita ⁊ de sistendi. Lon. Ul. ⁊ Hosti. A. Idem i sum. con. eo. ti. q. 59. B.

¶ Utrū liceat facē noua castra? R° ꝭm Inn. A. i. c. pisanis. de q̄. i. B. Nō lꝫ hoc facē cū iuria vel emulatōe alte ri⁹. vel ēt icastellare vetera que nō ꝓ bant habitata. C. de edi. ꝑua. l. 3. A. Hāc. l. allat Inno. lꝫ aliq hic hēant de edifi. publi. sꝫ male. ⁊ ad ꝑdcā meli⁹ fa cit. ff. de opi. publi. l. 3. ⁊. l. 2. C. de fundis limitosis. li° xi° qs Inno. ibidē allat. B. ⁊ ad h° pōt agē eps vt destruant vel i ꝑstinā formā reducāt. ar. ex̄ de iu deis ɔsuluit. A. Hoc veꝝ qn̄ epi int est: vt i casu. c. pisanis. de q̄ logt Inno. al' nō. sicut de q̄libet alio. Ideo seqtur B. Et nō solū eps sꝫ glibꝫ q hēret ibi reddit⁹. Nā iuste p uitāda diminutiōe sui pr̄imonii glꝫ agit. arg. ex̄ de resti. spo. pisanis. Idē Host. A. Predicta ēt nōnt in sū. cō. li° 2° ti. 5. q. 60. B.

¶ Utrū liceat bellare in festis? R° ꝭm Tho. scda scde. q. 40. Obseruantia fe stoꝝ nō ipedit ea q̄ ordināt ad hoium salutē ēt corpalē. vn̄ dn̄s arguit iude os dicēs. Johes. 4° Mihi idignamini qꝛ totū hoiēꝫ saluū feci i sabbato. Inō ē ēt ꝙ medici pn̄t licite medicare i die festo. Multo aūt magis ɔseruāda ē sa lus reipublice ꝗ vnius hōis. Hoc aūt fit p bellū. ⁊ iō licitū est bellare in die bus festis si nccitas hoc exposcit. Naꝫ ppt̄ festū i nccitate cessare. eēt deū tē ptare. Sꝫ nccitate cessante ñ lꝫ. qꝛ tūc debēt hoies vacare spūalib⁹. Lō. Ray A. Idē in sū. cō. li° ꝑ. ti. 12. q. 7. B. De facientib⁹ ⁊ vendentibus arma. vide. i. negociatio. §. fi. A. imo potius. §. q i cipit. Quid de artificib⁹. B.

BEllum 2° quo ad clicos

Clericis bellare nō licet. 23. q. 8. p totū. Et h° ē ꝭm Tho. scda scde. q. 40. duplici rōne Prima ē gnālis: qꝛ exercitia belloꝝ in getudines habent ⁊ multum ipediūt a contēplatione diuinoꝝ. ⁊ laude dei ⁊ orōne p populis que ad officiū perti nent clicoꝝ. Scda est spālis qꝛ clici or dinant ad altari misteriū. in quo sb sa cro representatur passio xp̄i. i. Cor. xi° Quotiēscūqꝫ manducabit panē hūc ⁊

calicē bibitis mortē dñi ānunciabitis donec veniat. Et iō nō cōpetit eis occidere vel effundē sanguinē ſʒ mag esse paratos ad effusionē ꝓprii sanguis ꝑ xpo vt imitētur ope qđ gerūt ministerio. A. Idē in sū.cō.li.2.ti.5.q.51. Sʒ nec pñt arma portare absʒ iusta cā: puta si trāseāt ꝑ loca ꝑiculosa ad terrorē latronū: lʒ nō debeant ꝑcutē: ar.23.q.3. maximian⁹. ꝛ nōtur ex̄ de vi. ꝛ ho. cle. clici ꝑ. A. In glo. Et subdit ꝙ al' portare nō debēt ꝛ si 3.ᵒ admoniti nō destiterint: ꝑdūt ꝑuilegiū illi⁹ canōis.17.q.4. sigs suadēte. ꝛ ex̄ de sen.ex.i audientia. ꝛ.c. ꝯtingit 2ᵒ. B. Nisi forte vi vi ꝛpellēdo: vt ī. bellū ꝑ.§.2ᵒ.ꝛ.ī. homicidium ꝑ.§.6ᵒ.7ᵒ.ꝛ 8ᵒ. A. In.§.8ᵒ nil de hᵒ dr: ſʒ poti⁹ ī.§.g icipit. utꝝ liceat clici. B

¶ Quid si clic⁹ iuit cū hñtib⁹ iustū bellū ꝛ cōsecut⁹ ē aliqd: nunqd tenet restituere? Rᵒ ſm Huil. Si datuʒ fuit ei ab eis qb⁹ licuit rape: pōt illud tenē. Si āt ipe rapuit tenet ad restitutōem dānificato qđ si sit: aliogn paupib⁹. Naʒ sic dñs ei⁹ nō potuit ei dare auctoritatem bellādi: ita neqꝫ rapiēdi. Posset tñ retinere de ꝯsensu dñi q iuste pugnauit si ꝯsēserit dū guerra durat: qꝛ perinde ē quasi dñs rem illā ei dedisset. A. Jō in sum.con.eo.ti.q.50. B.

¶ Utrꝫ q bellis infsunt possint fieri clici? Rᵒ ſm Ray. Si qs infsit bello licito nec inficit nec mutilat: nec cām mortis ꝑstat si alr sit idone⁹: pōt ꝓmoueri nec indiget dispēsatōe. Si vo i bello illicito ꝛ ibi hoies sunt occisi: ēt si nō ꝑ illū ei iputabit ꝓpter culpā ꝑcedētē: et ita ꝓmoueri nō poterit.15.q.i.c. vltimo ar ex̄ de cle.pcu.pñtiū. ꝛ de homi. continebat. A. Lō. Hoff. ꝛ Hosti. vt in sū. cō.li.2.ti.2.q.5. ꝛ ſm Hosti. ad secūdū mēbrū meli⁹ facit.c.si qs post acceptū 51.dis. Et addit Ray. Credo tñqꝫ cū talibus possit epūs dispēsare: dūmodo nec mors nec mēbri mutilatio fuerit subsecuta: ar. ex̄ de cle.pu.i du.c.ꝑ. ꝛ 2ᵒ. Flo. dicit. Fuerit subsecuta ꝑ illos: lʒ fuerit subsecuta per alios vt ibi. B.

¶ Licitū ē ꝑlatis ecclasticis ob defensionē reꝝ eccle vl fidei iuocare ꝯ violētos brachiū sclare ꝛ hortari tales non qdē vt occidāt vulnerēt vl mutilēt. hᵒ n. eēt directe ad homicidiū ꝓuocare: sed vt ecclam fidē vel patriā liberent ꝛ terrā ab infidelib⁹ occupatā reducāt ad xpm. ꝛ sup hoc etiā facit remissiōes magnas. ꝛ lʒ hic inde aliq occidāt nō ē hᵒ ꝑlato iputādū: imo peccarꝫ nisi ꝯtra tales se opponēt.23.q.5. de occidēdis: ex̄ ꝯ homi. postulasti. ꝛ.c. tua nos.23.q.3. maximianus. ꝛ.q.8. igit. ꝛ.c. scire. ꝛ.c. oi. ꝛ.c. hortatu. ꝛ.c. vt ꝑdem. Tho. etiaʒ scda scde.q.40. dicit ꝙ ad clicos bene ꝑtinet disponere ꝛ iducere aliū ad bellādū iusta bella: ꝛ lʒ nō debeāt exercē bella māu ꝓꝑa: tñ possūt intesse vt iuste pugnātib⁹ spūalit subueniant suis hortatōib⁹ ꝛ absolutōibus ꝛ aliis spūalibus subuentōibus. A. Idē in sum. con.li.2.ti.ꝑ.q.49. B. Si ꝑsona ecclastica violēter occupat domū alicuius ꝛ nō vult exire sine violētia. vid ꝯ. ī. excōicatio.2ᵒ.§.4ᵒ. Et de ista mā etiam vide mlta.ī. irreglaritas ꝑ. ꝛ 2ᵒ. q̄ ꝑ to.

Bellum 2ᵒ

Bellum 2ᵒ inquantum ecclesias inuoluit. Quid de illis q i bello iniusto incendūt eccias: an teneant ad emēdatōem? Rᵒ ſm Huil. Si non sunt incastellate ꝛ incēdunt ex ꝓposito: icēdentes tenent ad emēdā. Si vo sūt incastellate aut nō ex ꝓposito incenduntur sed cāu. s. dū iuste illi bellātes prestant operā rei licite incēdendo machinas hostiū ꝛ h⁹. ñ tenēt. Idē Ul. A. Jō i sū.cō.li.2.ti.5.q.61. vbi ēt declaratur illō h⁹. qđ ē dū icēdūt castꝝ vel vil lam quam als expugnare cōmode nō possunt. B.

¶ Quid de reb⁹ q capiūt ꝯ eccl'is: aut que sūt de bonis ecclaꝝ seu clicoꝝ exñtiū i terra illi⁹ ꝯ quē bellū agitur? Rᵒ ſm Huil. Raptores hoꝝ tenent ad restitutōem nisi auctoritate ꝑlati ecclastici hᵒ fieret. Idē Ul. A. Ideʒ in sū. cō.eo.ti.q.61. B. Ul nisi eēnt victualia

z h⁹.vt i se.§. A .Nō tñ de bōis eccle
sie vel clericoꝝ vt pōt colligi ex dictis
in dcā.q.61.z ēt in.§.se. B.
¶ Quid si irruētib⁹ hostib⁹ ↄfugiunt
ad ecclam z capiūt ibi? R⁰ sm Guil.si
tales ↄfugiētes icastellauerūt ecclam
aut ide ipugnauerūt iustos hostes:nō
debēt gaudē imunitate eccle quā ipsi
violauerūt ide pugnando. Siltr si repo
nāt ibi victualia de qb⁹ sustētant i ipu
gnatōe hostiū:qꝛ si rapiant a iuste bel
lātib⁹ nō peccāt.z nō tenent ad restitu
tōez. Idē Ul. A .Idē in sū.cō.eo.ti.q
6z. B .Ad hoc facit.i.emunitas cō
fugiētium.§.ii.

Benedictio

Benedictio
nē simplicez
pñt dare sacerdotes etiaz pñte
epo.95.di.ecce. Sz nō solēnem vt pmit
tendo:sit nomē domini zc.vel humilia
te vos ad benedictōem zc.z6.q.6.mini
strare. A .Hoc fuit dictū Ray.z ei⁹
glo.vt i sū con.li⁰3⁰ti.z7.q 10.ibi ēt dr
ꝙ sacerdos non debet dicere.humilia
te vos zc nisi calicez teneat aut corpo
ralia aut patenam aut crucem aut tale
quid sm glo. Dr etiam ibi ꝙ cū presbr
celebrat pñte epo dz sibi innuē an ipe
velit bñdicere. Quod si velit nō bene
dicat presbr. Si aūt nolit presbr bene
dicat predcā simplici bñdictione. Nec
erit ēt i pñtia epi lnia alia expssa epi
nccīa:qꝛ hoc solo ꝙ pmittit eū missaz
celebrare itelligit p ↄñs oia pmittē q
ad missā spectāt.ar.ex de offi.dele.pre
terea. Et bñdictio ptinet ad missaz.de
ↄse.di.i.missas. Et ad predicta fac.c.cuz
ad celebrādū ea.di.vbi dr ꝙ vbi epus
nō fuerit ppls benedictionez accipiat
a sacerdote. Et sic pz ꝙ vbi fuerit p dz
requiri vt dictū est. B .vide de hoc
i.sacerdos.§.3⁰ De aq benedicta vide.s
aqua benedicta. An benedicende sint
scde nuptie vide.i.nuptie.§.z⁰

Beneficium

Beneficium p⁰ cōiter
infra
quod temp⁹ conferri dz vacās
beneficium? R⁰ ecclesiastica ministe
ria seu bñficia ecclesie seu officia que
liber nō debēt vacare vltra sex mēses
aliogn si collatio ptinebat ad epm de
uoluit ad caplm z eoꝝ z si fuerit negli
gēs p alios sex mēses deuoluit ad me
tropolitanū:z postea ad papā.ex d cō
ces.prebē.nlla. Et itelligas solū p illa
vice.ex de supplē.ne.prela.sicut nobis
Et si qs predictoꝝ elapso tpe conferat
nihil valet.ex de supp.ne.prela.c.fi. Et
icipit currē tēpus predictū nō a tpe ua
cationis:sz a tpe scie seu noticie.extra
de ↄces.prebē.qꝛ diuersitatez. Et de di
ctis sex mēsib⁹ subtrahit tēpus suspē
siōis z pegrinatōis.z regrit ꝙ p suam
culpā uel neglīaz distulerit.sec⁹ si per i
potētiā iuris uel fci ēt ex culpa ↄtingē
tē nisi fuisset negligēs i petēdo absolu
tōez ut nō.in dcō.c.qꝛ diuersitatē. Et si
talia eēnt officia seu admistratiōes qꝝ
collatio ptineret ad reglares z ipsi ne
gligerēt:diocesani supplē debent.non
obstāte si ipsi regulares fuerint exem
pti:ut in cle.qꝛ regulares.de suppl.ne.
prela.porro.si fuisset eccla cathedralis
l' ēt reglari hēbunt electores solū tres
menses.i.qs si iusto ipedimēto cessan
te electō nō fuerit celebrata.elegendi
ptās ad primū supiorē deuoluit.ex d
elec.ne p defectu. Et itellige cum aliis
ↄditōnib⁹ nūc.s.dictis. A .Predicta
fere oia nō ēt i sū.cō.li.p.t p.q.9z. Et cū
oībus predcis Con.Albri. B. ¶
¶ Qui hz bñficiū cum cura si recipiat
scdz iteꝝ cū cura:ipso iure uacat pmū
ex de prebē.de multa.z de elec.duduz.
ēt rethomagn.uñ ex tūc cuz talis nō sit
prelat⁹ i pma non pōt subditos in illa
absoluē:nec aliqd tale facē. Et sili mō
uacāt ēt prebende canonicoꝝ z eoꝝ di
gnitates.naz lz ñ hēant curā aiaꝝ:tñ re
cipiēdo secūdā uacat pma:ut i.d.c cuz
multa.z d ↄces.prebē.lras. A .De di
gnitatib⁹ seu psonatib⁹ claꝝ est dicto
c.de mlta. De simplici ꝟo prebēda ē du
biuz. Et uidet idem per dictum.c.lras.
ubi dicit glo.ꝙ eps pōt dispēsare circa
bñficia simplicia:sz non in eadē eccla

habeat plura. Sȝ qꝫ hoc eps nõ possit: sũt opiones ſm dñm An. de bu. ibi. Tã cre. ꝛ qdã alii dixerũt istã vacatõem so lũ optinẽ in bñficiis curatⱶ ꝛ dignitati bꝰ qbꝰ vř obstare dcm̃. c. lr̃as. Un̄ Hoff. ꝑ hoc. c. dicit idẽ eẽ tenẽdũ de ꝑbendis quod de dignitatibꝰ: cũ secũda ꝑbẽda recipiť vt titulꝰ nõ vt simplex bñficiũ vel stipendiũ. vt in sũ. cõ. liͦ 3ͦ ti. i3. q. 9. Dñs An. i dcõ. c. lr̃as. videť hoc sentire verꝫ i cãu dci. c. lr̃as. vȝ qñ prebende cõ ferũtur in eadẽ ecclesia ꝛ altera ẽ ãne xa alicui dignitati seu officõ. quod oio ꝓhibeť sine dispensatione pape. vt i. c ꝑ. ex̃ de ↄsu. liͦ 6ͦ vñ dicit. Quero an ua cet ꝑma ꝑbẽda ꝑ receptõem secũdᷓ in eadẽ eccľa? Rͦ qꝫ ꝑma ꝑbẽda bene va cat ꝑ receptõem ꝑpositure. cui ẽt ẽ an nexa ꝑbẽda bȝ Inno. qꝛ qs nõ põt esse triplex i vna ecclesia: vt de ↄsu. c. ꝑ. li. 6. In. c. vero de multa. de preben. dicit bȝ Hosti. Hoff. ꝛ Jo. an. ꝛ Uin. qꝫ acceptã do secũdã prebẽdam in titulũ vacat ꝑ ma quod ↄfirmat Jo. an. esse verꝫ qñ ꝑ bende dãtur in eadem ecclesia. secꝰ si i diuersis. de q̃ i. d. c. lr̃as. vbi vř cãus ꝛ cũ hoc trãsit. ꝛ ita hoc videť tenendũ. Itẽ ꝑma dignitas tũc vacat ꝑ acceptiõem secũde: qñ secũda accipiť in eadẽ eccľa Ita vř colligi ex textu dci. c. de multa. ꝛ ꝑ dñm An. ibi dũ dicit. Nota qꝫ sicut pluralitas curationũ est inhibita: ita ꝛ pluralitas ꝑsonatuũ ꝛ dignitatuȝ sine cura i eadẽ eccľa. B. Et tunc itelligi tur qs recepisse secũdã ꝛ vacare ꝑmã. qñ habuit eiꝰ pacificã possessionẽ. vel ꝑ eũ stetit q̃ minꝰ hẽret. ex̃ de prebẽ. lȝ liͦ 6ͦ. Quod si forte ꝑ papã fructꝰ istiꝰ secũdi eẽnt ad tẽpꝰ concessi alteri: non vacat ꝑmũ q̃diu ille alter ꝑcipit istos ex̃ de preben. si tibi a nobis. liͦ 6ͦ. Et de hac ẽt mã vide. i. §. 4ͦ. Et eodeȝ mõ va cat siue ꝑdiť ꝑmũ bñficiũ si qs violẽť occupat secũdũ. vel se scienť intrudat in eo. ex̃ de prebẽ. eũ q. liͦ 6ͦ. Et tľes uio lenti seu iniq occupatores ipso facto si ius aliquod habebãt in bñficio qᷓ oc cupauerũt. ꝑdũt illud ꝛ vacat: vt i. d. c. eũ q. Porro ille q bȝ ↄferř dcã bñficia vacãtia dȝ ea ↄferre infra sex mẽses aľ ꝑtãs ↄferendi deuoluiť ad aliũ: vt in ꝑ §. dictũ ẽ. Incurriť ẽt alia pena nisi cõ ferat ifra dictũ tẽpꝰ vȝ qꝫ ipe teneť as signare i vtilitatẽ ipiꝰ eccľe vacantis de suis ꝓuẽtibꝰ. nõ de illis ecclesie sue tm̃ q̃tũ a tpe ipiͦ vacatõis ꝑceprũ fu it a quocũqꝫ detinẽte ipam. A. Hoc hř in dcõ. c. de multa. ex̃ de prebẽ. B. Et si ꝓpriũ nõ bȝ puniež alia pena ad arbitrium iudicis. i6. q. 6. illud. i3. q. 6. si res. vel repetẽtur ab eo q ꝑcepit: quia ipe tãqꝫ inuasor oms fructꝰ restituẽ te neť. C. de rei ven. certũ. A. Cũ ꝑdcis cõ. Al. Et vř qꝫ ille q ꝑcipit fructꝰ prin cipaliꝰ teneať cũ sit ꝑncipalis malefa ctor. Nõ ↄferẽs ꝯo in subsidiũ. ar. l. fi. ff de eo ꝑ quem fac. erit. B.

¶ Quinqꝫ casus sũt i qbꝰ qs põt absqꝫ dispẽsatõe duas vel pľes eccľas seu ꝑ bendas hře. Primꝰ est qñ eccľe sũt ita tenues qꝫ neutra sufficẽt ad sustẽtatio nẽ. io. q. 3. vnio. ex̃ de relig. do. qꝛ mona steriũ. 2ꝰ si vna pẽdet ex altera. ex̃ de eta. ꝛ qli. eã te. 3ꝰ ẽ ꝓpř raritatẽ clerico rũ. 2i. q. i. clic. i fi. 4ꝰ ẽ si eccľia ẽ ãnexa dignitati vľ prebẽde. in q̃ cãu cũ ipe te neať in maiori eccľa ꝑsonaľr deseruire teneť i ipa ꝑrochiali hře idoneũ ꝛ per petuũ vicariũ q ↄgruẽtẽ hẽat de ꝓuẽ tibꝰ ipiꝰ eccľe portõeȝ. ex̃ de ꝑbẽ. extir pãde. 5ꝰ ẽ si bȝ vnã ititulatã ꝛ aliaȝ cõ mẽdatã. 2i. q. i. q pľes. Sȝ talis ↄmẽda de eccľa ꝑrochiali nõ põt fieri nisi ei q attigerit. 25. ãnuȝ. ꝛ q sit sacerdos: ꝛ tñ ẽt nõ põt ↄmitti nisi vna ꝛ ꝑ euidenti necessitate vel vtilitate. ꝛ nõ durat ni si ꝑ sex menses. ex̃ de elec. nemo. liͦ 6ͦ. A. Predicti qnqꝫ casus ponũť ẽt i sũ. cõ. liͦ 3ͦ ti. i3. q. 4. Ubi etⱶ dř ſm Ray. qꝫ gnãliť ↄmendatio nullatenꝰ dȝ fieri ni si subsit iusta cãut qꝛ non iueniť prela tus idoneus vľ aliqd siľe. aľ epi possẽt fraudes multas cõmittere. Colligiť ẽt ex predictis qꝫ extra prefatos quiqꝫ casus qs nõ põt hře pľa bñficia sine di spẽsatiõe. Sȝ qs dispensabit? Dic qꝫ i

bn̄ficiis curatꝫ ꝛ dignitatū siue ꝑsona
tuū vł ꝙ i eadē eccł'a hēant due ꝑben
de seu administratio aliq̄ vel officiū ꝛ ꝑ
ꝑ.ꝑ. In religs ꝟo bn̄ficiis simplicibus
vtꝫ nō.in sum.cō.eo.ti.q.7. Joh.dixit ꝙ
eꝑs pōt dispēsare in eodē eꝑatu.ſꝫ nō i
diuersis.ꝛ hͦ ꝑpꝫ iurꝫ ipossibilitatem.
qꝛ tenēt vtriq̄ꝫ obedire:ꝛ ab vtroq̄ꝫ oꝛ
dines recipe.qd̄ eē nō posset si ꝯꝛia mā
darēt. Sꝫ hāc ꝑplexitatē sol' papa tol
lere posset.g dispēsando vł ei ꝯcedē ꝙ
eligat cui voluerit obedire.vł'a q̊ oꝛdi
nes suscipe. Hoff.aūt dicit. Veri' puto
ꝙ siue i eodē eꝑatu siue i diuersis nul
lus dispensare possit nisi papa ꝛ sic cu
ria tenꝫ. Glo.ꝟo Ray.ait. Credo ꝙ eꝑi
pn̄t dispēsare nō de iure scripto:sed de
ꝯsuetudine sola quā papa scit ꝛ non re
pꝛobat.ꝛ iō ꝑsumit appꝛobare eā. Vn̄
credo hodie derogatū esse ꝑ ꝯꝛiā ꝯsue
tudinē illi.c.scōꝝ.70'di.vbi ꝓhibet ꝙ
qs sit canoicus pꝛebēdari' nisi vni' ec
clesie in q̄ ꝯscript' ē.i.intitulat'.licꝫ ex
dispēsatōe eꝑi vnus diuersis ꝑesse pos
sit eccłiis. Lon.Vl.ꝛ Ber.ꝛ glo. Barto.
bꝛix.in.d.c.scōꝝ.s.ꝙ eꝑs in talib' possit
dispēsare addēs vel ꝙ pōt etiā dispēsa
re ꝙ qs hēat bn̄ficiū simplex.i.sine cu
ra ꝛ ꝑsonatū cū alio qd̄ hꝫ curā' aiaruꝫ
Hosti.ꝟo in.c.lr̄as.dicit ꝙ si eꝑi n̄ pos
sint dispēsare i ꝑłitate h' pꝛebendarū
q̈ ad titulū.dici tn̄ pōt ꝙ possint dispē
sare ob ꝑꝛogatiuā mēitoꝝ ꝙ teneat ꝑ
mā vel secūdā tāq̄ꝫ bn̄ficiū ꝛ ponat vi
cariū q bn̄ deseruiat ꝛ ad ꝯpetētē poꝛ
tionē hēat de pꝛebenda. extra de ꝑbē.
exposuisti.ꝛ de cle.nō re.cū ad hoc.ma
xime qn̄ i eccł'a ē talis ꝯsuetudo.vł sta
tutū ex cā factū.ex̄ de ꝯsti.cū om̄es. Et
sic sensit Hostien. ꝙ nec de iure nec ꝯ
cōsuetudine eꝑs pōt dispēsare sine cā.
Et bn̄.qꝛ irrōabilis consuetudo non ex
cusat:ſꝫ ḡuat.ex̄ de ꝯsue.c.fi. Et vt dic
glo. Ray.ꝛ Vl.dispēsatio ēt ꝑ papā fcā
si fiat sine iusta cā non excusat quo ad
deū.ſꝫ tm̄ quo ad eccł'aꝫ militātēꝫ.ꝛ ad
dit Vl. Poti' dispēsans i eadē dānatōe

inuoluit cū eo cū q̊ dispēsat. Aduertē
dū ēt ꝙ lꝫ eꝑs vel ali' supioꝛ ꝯferat uł
ꝯfirmet bn̄ficiū alicui non ꝑ hoc itelli
git dispēsare nisi exꝑsse dispēset ſꝫ gl.
i.d.c.lr̄as.de ꝯces.ꝑbē. Et idē dic Host.
vt nōt ibi dn̄s An.ꝯ Bu. Ad hͦ bn̄ fac
cle.si sūmus.de sen.excōi. Quod puto
verū qn̄ ex ignoꝛantia iuris vel facti.
vel ex alia cā ꝑcludit libera voluntas
supioꝛis.al' ꝯcessio sꝑ intelligit fcā cū
oib' his sine quib' nō posset soꝛtiri ef
fectū.ff.de iurꝫ.o.iudi.l.2.ꝛ extra de of.
dele.preterea. B.

¶ Quicūq̄ꝫ recipit dignitateꝫ vel ꝑso
natū seu officiū vel bn̄ficiū cui aiaruꝫ
cura sit ānexa si an̄ obtinebat sił'e.cuꝫ
sit ꝑuatus ꝑ postq̄ꝫ possessionē habuit
de secūdo.vel ꝑ eū stetit q̊ min' hēret
tenet absq̄ꝫ moꝛa dimittere in manus
oꝛdinarii i cuius eꝑatu hoc fuerit.alio
qn oēs tales ēt secūdo iꝑo iure sunt ꝑ
uati.ꝛ nō solū ad sacros oꝛdies:ſꝫ ēt ad
qd̄cūq̄ꝫ aliud bn̄ficiū fiūt ihabiles. Et
oīa talia vacatura bn̄ficia sedi apłice
reseruāt. Et si ali' disponat de eis non
valet.hec Johēs papa.22' in extraua
ganti.que icipit. Execrabit. A. Lon.
Al.ꝛ addit.ꝙ in dcā ex̄uaganti cū suis
declaratōibus pleīssime hr̄ de bn̄ficiis
q̄ nō pn̄t sił' teneri sine dispēsatiōe. B.

¶ Qn̄ nō ꝓdest dispēsatio sup ꝑłitate
bn̄ficioꝝ? R. Nō ꝓdest qn̄ impetrās
substituit aliqd̄ quātūcūq̄ꝫ modicum
bn̄ficiū. Qn̄ ēt ꝯcedit vt quis duo bn̄fi
cia curā aiaꝝ hn̄tia possit sił' hr̄e intel
ligit de duob' ꝑmis beneficiis post cō
cessionē. A. Que.s.habuerit ipetrās
vt i.c.nō pōt.de.q̊.i. B. Itē si māda
tur ꝓuideri alicui de bn̄ficio nō obstā
te ꝙ hēat aliud.ꝑ hoc nō est dispēsatū
vt hēat ābo sił'.ex̄ de ꝑb.n̄ pōt.li.6. Itē
si papa motu ꝓꝑo alicui aliqd̄ bn̄ficiū
obtinēti ꝯferat aliud nō habita mētio
ne de ꝑoꝛi.nō ꝓpter hoc iualida ē grā
dūmō exꝑmat in lr̄a ꝙ motu ꝓpꝛio cō
cedit. Sec' si ad petitōem alteri' grāꝫ
facit.extra de ꝑbē.si motu.liͦ 7ͦ

¶ Bn̄ficiū nō vacās nulli ꝓmitti pōt

neci gnāli. vt ꝓmittendo cuꝫ potuerit ꝓuidere. vel cuꝫ facultas se obtulerit aut sub q̄uis forma ꝟboꝝ. al's ꝓmissio nes p̄dicte nec valent nec obligant. ex̄ de ꝯces. p̄bē. detestādo. li° 6°

¶ Quib' clericis debeat ꝑ ordinatorē tā de necessariis q̄ȝ de b̄nficio ꝓuideri ℞° Romana eccl'a nō ꝯsueuit cogē ordinatorē ad ꝓuidendū nō ꝯstitutꝭ i sacris. ex̄ de p̄ben. eps. ꝛ. c. cū scōm. A Con. Alb. B. Et nō ḃ ꝙ si aliq̄s eps̄ ꝯmittit extraneo ep̄o. vt vice ei' i sua diocesi teneat ordinatiōes: ꝛ ip̄e ꝓmouit ad sacros ordines aliquē nō h̄ntēȝ titulū. ip̄e q ordinauit tenet̄ ei nccia ꝓuidē: donec ꝑ eū vel aliū de b̄nficio sit ꝓuisū. Sec' si ei ꝯmisit ordiare certas ꝑsonas int̄ q̄s fuit aliq̄s sīn titulo. Nā i hoc cāu eps̄ q ꝯmisit tenet̄ talit̄ ordinato. A. s. ad nccia mistrāda: donec ꝑ ip̄ꝫ b̄nficiat' fuerit: vt i. c. si eps̄. de ꝗ. i. B. Silr̄ ꝛ ip̄e tenet̄ talit̄ ordiato q̄n ꝯmittit alicui vt possit a quo voluerit ep̄o ad sacros ordies ꝓmoueri. hec oia de p̄bē. si eps̄. li° 6°. A. Dicta necioꝝ ꝓuisio tūc dꝫ fieri q̄n ordinat' sine titlo de sua vel p̄rna hereditate non pōt sustentari. de p̄bē. eps̄. ꝛ. c. tuis. B.

¶ Utꝝ ordinat' ad titulum p̄rimonii sui possit illud vēdere vel donare. ℞° ḃꝫ Ber. ex̄ de p̄b. c. tuis. lꝫ Uincenti' dixerit ꝙ nō. tñ̄ ḃꝫ Tancre. verius credo ꝙ sic. Nā ꝛ b̄nficio ecclesiastico renunciare pōt. A. Con. Albꝫ. ꝛ idē in sum. con. li° 3° ti. iꝫ. q. 14. B.

¶ Capl'ꝫ sede vacāte nō pōt ꝯferre ea b̄nficia q̄ ad collatōem ep̄i ꝑtinēt: sed pōt admittē p̄ntatos a patronis ꝛ eos istituē i b̄nficiis i q̄b' fuerūt p̄ntati. lꝫ ad epꝫ si viuēt ꝑtinuisset. ex̄ de isti. ꝛ si caplꝫ. li° 6°. Pōt ēt caplꝫ ep̄o defuncto vel a b̄nficioꝝ collatione suspenso cōferre p̄bēdas q̄ ad ep̄m ꝛ capl'm cōiter ꝑtinēt. ēt si eps̄ iterēē hēat in collatiōe tali tāq̄ȝ p̄latus. Et ideꝫ pōt ep̄s si caplꝫ sit suspensuꝫ. vl' singularit̄ oms̄ sint excōicati. A. s. maiori excōicatōe: vt in c. si ad epꝫ. de ꝗ. i. B. Sꝫ si ꝑtinēt ad ep̄m cū ꝯsilio capl'i vel assensū. defuncto ep̄o vel suspēso nō pōt caplꝫ se itromittē nisi ep̄us suspēsus fuerit i mora de petēda relaxatōe suspēsiōis. Ubi āt de sp̄āli ꝯsuetudine. A. vl' statuto. d. c. si ad ep̄m. B. b̄nficioꝝ collatio ad aliquē cū ꝯsilio ep̄i ꝑtinꝫ. sublato ep̄o de medio cū ꝯsiliuꝫ neq̄at peti nō ē collatio differēda. Silr̄ ēt si eps̄ egerit in remotꝭ ita ꝙ nō possit ei' p̄ntia i breui h̄ri. ex̄ ne se. va. si ad epꝫ. li° 6°.

¶ B̄nficia ꝛ oēs dignitates vel ꝑsonatus vacātia i curia romana ñ p̄nt ꝯferri nisi ꝑ papā. Silr̄ ꝛ curialiuꝫ seu accedētiū vl' redeūtiuꝫ de curia si decedāt i locis vicinis curie ad duas dietas legales. A. Diete legales sūt. 20. miliaria ꝑ die. ff. si q̄s cau. l. i. ꝛ nō. gl. i. c. p̄nti de ꝗ ifra. Subiūgēs. ꝛ si modicū ēt supeēt nō icludēt̄ sub loco. ff. de ꝟbo. sig. l. 3. Ibi. n. dr̄ ꝙ si sint. 21. miliaria faciunt duas dietas. Et p̄fata itelligēda sūt nisi sup̄dicta morarēt̄ i loco ꝓprii domicilii seu dom' ꝓprie. tūc. n. collatio nō seruat̄ pape nisi eēt curial' q licꝫ hēret domiciliū seu domū sue originis i loco curie tñ̄ ibi occasiōe curie morabat̄. tēc eni reseruat̄. Silr̄ ēt si cur'iales moriat̄ i loco vn̄ recedit curia. vel i itinē dū curiā sequerēt̄. q̄tūcūq̄ȝ loc' ubi decedūt ab ip̄a curia sit remot'. d. c. p̄nti. B. Oia hec ad papā tm̄ ꝑtinent nisi ꝙ ꝑ' mēseꝫ p̄nt ea ꝯferre illi ad q̄s ꝑtinēt ꝑ seip̄os tm̄. vel ip̄is agētib' in remotꝭ ꝑ suos vicarios gnāles q̄b' illud ꝯmissū sit i eoꝝ diocesib' exn̄tes: vel nisi eēnt eccl'e ꝓchiales ꝛ vacassent vacante sede ap̄lica. aut ēt si vacauerit an̄: ꝛ papa ꝓuisꝭ ꝯferret defunct' eēt. Probāt̄ hec oia. ex̄ de p̄bē. lꝫ. ꝛ. c. statutū. ꝛ. c. p̄nti. ꝛ. c. si ap̄l'ica. li° 6°.

¶ Si ꝑ epꝫ ꝯferat̄ b̄nficiū alicui ab̄nti lꝫ nō fiat suū donec ꝯsentiat tñ̄ eps̄ nō poterit cōferre iteꝝ alteri donec ille recuset nec valeret colla°. Secus si eps̄ notificata ip̄a collatōe assignet aliquē terminū ꝯpetentē ꝯsentiendi. ꝛ ille nō consenserit infra terminū potest etiaꝫ

ↄsentire qñcūq3: dūmō ꝑusq3 bñficiuȝ ipȝ alteri cōferat. A Et post istū ↄsē suȝ non poterit beneficiū alteri ↄferri: vt in.c.ī.allegato. B .ex de ꝑben.si tibi absenti libro 6°

Si paup cleric⁹ cui mādat ꝓuideri de bñficio iux̄ ei⁹ merita q nullū habe bat postea assecut⁹ ē.nō tenet ei āpli⁹ eps ꝓuidē.ex̄ de ꝑbē.si paup.li°6°. Bñ ficiati tenet ad horas canonicas.ꝛ qua lit.vide.ī.hore.De bñficiis patȝ nō ha bēdis a filiis.vide.ī.illegitim⁹.§.4.De resignatione bñficii. ꝛ qlit fiat. vide.ī. renunciatio ꝑ totū.De ꝑmutatōe bñfi cioꝝ.vide.ī.ꝑmutatio. Ad māȝ bñficio rū.sat] ꝑtinet.ī.eccl'a z° ꝛ.ī.ꝑbenda.

Beneficium z° quo ad fructus bñficioꝝ.Fruct⁹ tꝑe vacatiōis debent in vtilitatē ecclesie expendi vl' futuris successoribus fidelit reseruari alias in cathedralibus ecclesiis ꝛ in re gularib⁹ ꝛ collegiat] si fiat ↄ̄ ꝑ capitl'a ↄuent⁹ ꝛ collegia vl' singulares ꝑsoās ipi ↄ̄ faciētes sīt suspēsi ab officio ꝛ bñ ficio. A .qcūq3 donec plene restitue rit qcqd ō bonis ꝑceperit a plat] moꝛ tuis dimissis vl' vacatiōis tꝑe obuenie tib⁹:vt i.c.ī allato. B .Nō obstātib⁹ ꝑuilegiis vl' ↄsuetudib⁹.ex̄ de elec.q2 sepe.li°6°. A .Ubi sitr v̄f.Nō obstātib⁹ statutis iuramento ↄfirmatione sedis ap'lice aut alia quacūq3 firmitate val latis. B .Itē similis ꝓhibitio fit ge neralr de oib⁹ eccl'iis ne bōa eaꝝ occu pēt a plat] qb⁹ subsūt seu ad q̄ꝝ custo diā ꝑtinēt. A .aut ab aliis qbuscūq3 ꝑsonis ecclesiastic] ad q̄ꝝ collatōeȝ oꝛ dinatōeȝ ꝑn̄tatōeȝ seu custodiā ꝑtinēt dignitates:ꝑsonat⁹: ꝑorat⁹:vel eccl'ie uacātes:ut i.c.ī.allegaco. B .Nisi ō spāli ꝑuilegio vl' ↄsuetudine ꝑscripta vel alia rōnabili cā.Alit epi ꝛ supioꝛes sūt suspēsi ab ingressu ecclesie: ꝛ aliis ab officiis ꝛ bñficiis donec satisfecerit ex̄ de oꝛ.ꝑn̄ri.li°6°. A .Ibi ēt v̄f.Ubi ex priuilegio vel cōsuetudine seu alia de cā rōabili sibi aliqs ꝑdictoꝝ asserit bonā ↄpetē supradcā.Hoc ō illis bōis solū oȝ itelligi q̄ solut] debit] si q̄ sint ꝛ bis q̄ fuerit nccīa ꝓ seruitorib⁹ ꝛ mini stris ac incūbentibus oneribusq3 ad no uos reddit⁹ supportādis congrue reser uatis ex ipsis reperta fuerit superesse B.

Indulgentie de ꝑcipiēdis fructib⁹ bñficioꝝ in absentia concesse ꝑsonis n̄ ecclesiasticis vel dignitatib⁹ sūt casse ꝛ irrite. extra de rescrip.c.fi.li°6°. A Istud c.vt pȝ intuenti loqtur de ↄcessi onibus factis an̄ illaȝ decre.exinde ꝟo oñdit q̄ cū non sint faciende. B.

Fruct⁹ iā ꝑcepti planū ē q̄ alienari ꝑn̄t.vide.ī.alienatio.§.ꝑ.Sȝ ꝛ fruct⁹ q debēt recipi ꝑn̄t locari ēt si sint decie ꝛ alia.ex̄ de loca.v̄ra.Sȝ hec locatio non extendit vltra tēp⁹ vite locātis: q2 cle ric⁹ in bñficio vsufructuario ↄpat.16.q 6.illud. A .Hec fuit opio Hoff. vt in sū.cō.li.ꝑ.ti.z°.q.z.Sȝ Inno.dicit q̄ si locatio fit noīe eccl'ie ꝛ vtilit.successoꝛ tenet.ex̄ de solu.c.ꝑ.ꝛ.10.q.z.hoc ius. ꝛ 12.q.z.qcūq3 suffragio.Sec⁹ si iutiliter Si aūt suo noie locauit nō intendens obligare eccl'aȝ:nō tenet successoꝛ. sed nec heres ei⁹.s.manutenere locatiōeȝ q̄ terminata ē in vita locātis.Et iō sub dit Inn. Sicut neq3 heres vsufructua rii nisi inq̄tū ad eū ꝑuenit.ff.locati si qs domū.§.hic subiungi. Et hoc veꝝ ē i mīstro vel ꝑlato eccl'ie.s.q̄ successoꝛ tenet hr̄e ratū qō factū ē a ꝑdecessoꝛe Sȝ i canonico ꝑbendario sec⁹ dicimus q2 ille nunq3 pōt locare ꝑbendā suā vl tra tēp⁹ vite sue lȝ de illa possit agē et ↄueniri sicut legitim⁹ admistratoꝛ.Di cit ēt ibi Inno.s.in.c.querelam.ex̄ ne ꝑ la.vi.suas.q̄ ↄtractus initus cuȝ ꝑlato ecclesie:non ꝟuatis solēnitatib⁹ ipso iu re non ualet. seruat] ꝟo solēnitatibus valet lȝ si ↄtractus ecclesie sit inutilis possit petere restōem in integrū.Hosti. ēt dic̄ q̄ inq̄tū pecūia ꝟsa ē i vtilitatē ecclesie:ratū oȝ hr̄e successoꝛ vl' reddē pecuniaȝ.ar.extra de solu.c.ꝑ.vt in sū. con.dcā.q.z.Hoc dictuȝ potest itelligi

ēt si locatio nō fiet noīe eccłe. vel si fiat a ꝑbendario. al' locatio dꝫ oīo rata eē. vt ex predictꝭ ꝯstare potest. B. De hoc vide. ī. locatio. §. fi.

¶ Canōici ⁊ alii bñficiati clerici q diuinis officiis nō intersūt: nō pñt ꝑcipe q̊tidianas distributōnes nec valet ꝯsuetudo. A. s. ꝯria. ut i. c. allato. B. al' nō faciūt eas suas ⁊ tenent ad restōēz nisi excuset eos īfirmitas ł iusta ⁊ rōabił corpał nccītas aut euidēs ecclesie vtilitas. ex̄ de cle. nō re. c. p̊. li° 6°. A. Ibi ēt subiūgit. i distributōib' ēt defūctoꝝ āniuersariis largiēdis idēꝫ decernimus obseruādū. B. Ad mãꝫ istaꝫ pñt ꝑtinē ea q̄ dicūt. ī. clericus. p̊. §. fi. ⁊ clericus 4° ꝑ totum.

Beneficium 3°.

qñ iiuste tēt. Qui nō rite ꝯsequitur bñficiū aut dignitatē vt ait Ray. cum nō itret ꝑ ostiū ē fur ⁊ latro. nec hꝫ viam salutꝭ nisi resignando. vel si ē dispēsabile petat dispensatōēz ab eo q pōt. ⁊ i vtroqꝫ casu agat pñiam de ꝯmisso. Sile. s. bñficium p̊. §. p̊. A. Idem in sum. cō. li° 3° ti. 26. q. 20. B.

¶ Qñ aliqs male possidet bñficiū vel dignitatē: vtꝝ subditi teneāt obedire ei vel debitores rñdē: Dicēdū ꝙ lꝫ i foro iudiciali multiplex esset rñsio: tñ in foro ꝯscie si qs sciat ꝙ possessor eccłie vel dignitatꝭ nō sit ver' ꝑlat'. certe nō tenet ei obedire nec soluē qđ dignitati vel eccłe dꝫ. nec soluēdo libat: ar. ex̄ de iureiurā. etate. ⁊ de sen. exc. īqsitiōi. A. Hoc veꝝ nisi qs eēt ꝑ sñiaꝫ iurꝭ ordine latā nec appellatōe suspēsaꝫ ꝯdēnat' tūc. n. dꝫ obedire ꝭm Hosti. vt in sum. cō. li° 3° ti. 13. q. 20. Et pōt esse rō: qꝛ solutio vel qd siłe non ꝯtinet i se pctm̄. Et cū dictis in hoc. § con. Al. B.

¶ Nūqd male possidēs absoluit ignorātes. Dicendū ꝙ nō. exq̊ nō ē ꝑlatus. ex̄ de pe. oīs. ⁊ de pe. di. 6. placuit. Tñ in cāu isto illi nō ꝑirēt: nō qꝛ iste absoluē posset: sꝫ ꝑ fidē quā hñt in sacro. extra de ꝑ̄sbro n. bap. apłicaꝫ. ⁊ ꝓpt iustā cām ignorantie. Sꝫ tñ sanguis eoꝝ reqret ab his q gerebāt se ut ꝑlatos ⁊ ipos qꝫtū i se fuit ꝑdiderūt. ar. extra de off. or. irrefragabili. De h° ī. ꝯfessio 3°. §. fi. A. Cō. Albri. Sꝫ vt hr̄ in sū. cō. li° p̊. ti. p̊. q. vi. Hosti. sup. c. dudū. 2° de electi. vr̄ sentire ꝯ dicēs. Tal' de ꝯsilio tenet confiteri ⁊ nō de nccitate. qa tał ꝑ̄sbyt ꝯe absoluit exq̊ curaꝫ tenet qꝫdiu ꝓbabił ē ignorātia ⁊ ab eccła tolerāt. Sꝫ sciēt nō debꝫ ad taleꝫ ire. Et sic intelligit decre. oīs. Ad hoc facit qꝛ coīs ignorātia ⁊ tolerantia tribuit iurisdictiōēz nō habenti ēt īhabili. ff. ꝯ of. p̄to. l. barbari'. Sꝫ hoc i humanis in qbus ꝓcedit ꝭm hūanaꝫ opīonem. sec' in reb' ꝯscie. i qbus ꝓcedit ꝭm diuinā ꝟitatē. vñ non ver' sacerdos nullaten' pōt absoluē ⁊ ei ꝯfessus cū sciuerit tenet reconfiteri vt ⁊ tenet Inno. sup idē. c. lꝫ referat ēt aliā opīoneꝫ ⁊ vt pꝫ i sū. cō. in dcā. q. vi. Hoc idē sentit Hosti. i sū. dū dixit ꝙ a tali decipiūt aīe cū ñ possit ligare. nec soluere cū iudex nō sit. ⁊ lꝫ aīe iustā cāꝫ hēant ignorātie: tñ ac si amisse essent reqret sanguis eaꝝ ab ipsis. B.

Bigamia

Multis mōis ꝯhit bigamia. primus qui int' alios ꝓprie dr̄ esse cuꝫ quis successiue ⁊ diuersis tēporib' ⁊ duas habuit vxores: ⁊ vtrāqꝫ cognouit. 21. q. i. aperiāt. 2' est qñ diuersis tēporib' hꝫ plures: vnā de iure ⁊ alteraꝫ de fcō: ⁊ vtrāqꝫ cognoscit. extra eo. nuꝑ. Hic. n. reputat bigam' nō ꝓpt sacri defectū: sꝫ ꝓpt intentionis affectū cum ope ꝯsecuto vt ibi dr̄. 3' qñ hꝫ plres eodē tpe: vnā de iure: ⁊ alterā ꝺ facto: vł ambas de fcō: ⁊ cognoscit vtrāqꝫ. vt dicto. c. nuꝑ. vł corruptā de fcō. 31. q. i. qūo ex̄ de diuor. gaudem'. ex̄ eo. a nobis. A. Istud. c. a nob' meli' fac. B. 4' qñ ꝯhit cuꝫ vidua ab altero marito cognita. 32. di. seriatiꝫ. ⁊ 33. di. maritū. sec' aūt si relicta fuisset ꝟgo. 34. dis. c. fi. 5' qñ ꝯhit cū corrupta a qcunqꝫ alio siue ꝯhat scient' sine ignoranter ⁊ eā cognoscit di. 34. curādū. ⁊ c. ꝑcipim'. 6' qꝫdo

vxorē ꝓpriā cognoscit sciens vel ignorās postq̄ cognita ē ab alio. disti.34.si cui⁹.z.c.se.7⁹ qñ aliqs i ordine sacro cōstitut⁹. vel p⁹ factā ꝓfessionē i religione. de facto ꝯtrahit cū corrupta. ex eo. a nobis.27.q.1.qrdt. A. Idē ēt casus notāt in sū.cō.li°.3°.ti.3°.q.10. B.

Qui ꝟginem deflorauit. z postea in vxorē eā duxit. nunqd pōt ꝓmoueri. R° Sic. qz nō diuisit carnē suā i duas nec illa in duos. ex eo. debitum.26.dis. acuti⁹. z ar. extra qui fi. sint le. tanta. A. Alii ꝯ asserētes q̄ oz q̄ mlier sit ꝟgo tpe q̄ ꝯtrahit mrimoniū ad hoc q̄ ꝯtrahentes nō incurrant irregularitatē.3z.di.nemo. z expssū vr̄.30.q.5.qlis. ꝟ.ꝟgo casta. z despōsata i ꝟginitate zc̄. Et hāc opionē tenet Hosti. vt in sum con.li°.3°.ti.3.q.5. Sz vt ibi patz pmā tenet Ray. Tho. Pe. Goff. z Uld. z sic vr̄ coior z tenenda. Et ad contraria dicūt q̄ debet eē ꝟgo. i. non ab alio cognita. Dicit ēt Ul. q̄ cū oīa p̄cedentia legitimēt p sequens matrimoniū. dcō. c. tanta. ꝓsumit ꝟgo hoc casu q̄si in ꝟginitate eēt despōsata. Prima rn̄sio efficacior ē. Secunda. n. aliqñ non tenet. Nā si defloratio fuisset facta ab vxorato ꝓ sequēs mrimoniū cū deflorata non fit aliqua legitimatio. dcō. c. tanta. B.

Quid si credit ꝯhē cū ꝟgīe: z iuenit corruptā? R°. Nō pōt ꝓmoueri. cū sit marit⁹ corrupte.3z.q.5.ille.15.q.1.c.fi. A. Peli⁹ facit.5z.di.q in aliquo. Nec ꝓm Ray. excusat error. nec violentia. Lex. n. ꝓmotōis factū reqrit nō voluntatē. d. c. fi. z. c. ille aūt. Idē Tho. Pe. z Hosti. vt i sū.con.li°.3°.ti.3.q.6. B.

Quid si qs hūit vnā vxorē nec cognouit z postea ducit aliā ꝟginē z eā pmā cognoscit z nō scdā? R° nō repellit a ꝓmotōe. ex eo. debitū. A. Idē dicas p eandē rōnē si aliqs ducat in vxorē mulierē ab alio desponsatā z traductā nō tñ cognitā ꝓm Ray Tho. z Pe. z Hosti.34.di.c. vlti. z i sū. con. eo. ti. q.7. Sed iste casus est clarus z formalis dicti. c. debitum. B.

Quid si marit⁹ accusat vxorem de adulterio z pēdēte accusatōe vir ad p̄ceptū ecclesie reddit debitū uxori? R° ꝓm Ray. Tho. z Hosti. Irregular) sīū bigam⁹ censet. naz irregularitas sepe ꝯhit solo facto. A. Idē i sū.cō.eo.ti. q.9. Et addit Hosti. q̄ nō peccat in h° casu debitū nō reddēs cū vult ꝓmoueri. qz vxorē repellit p exceptiōem ortā ex adulterio. Sz Ray. ait q̄ tenet reddere cū nō debeat eū spoliare possessione sui corporis vsq̄ ad sniā3. xi.q.i.qz res.s.q.4. nōne. p̄cipue. cū hoc sibi p̄cipit ab eccl̄a. Dictum Hosti. pōt teneri qñ marit⁹ offert se statiz ꝓbatuz ꝯmis suz adulteriuz: vt īfra.s. dies vel circa ar.c. solet. de sen. exco. li°.6°. Quidā tñ vt i dcā.q.9. pz dicūt q̄ in hoc casu cognoscens vxorē adulterā nō fit irregularis cū nō agat: sz poti⁹ patiat. s. qz cōpellit a iudice. Sz p̄ dictū ꝓbabilius z tenendū videtur. B.

Quid de eo q hūit vnā vxorē añ baptismū. z aliā p⁹ baptismū. vel vtrāq̄ añ baptismū? R° irregular) ē di.34. si qs viduā. A. Poti⁹ ē.c. is q viduā. B. Et.26. dist. p to. Silr z q añ baptismū dimisit vxorē ꝓpt fornicatiōē postea accepit eā. Nā p baptismū nō tollit hec irregularitas: vt clare pz p Th i 4° di.27. lz irregularitas hoīcidii tollat. vt. i. hoīcidiū 4° §. p̄. i fi. A. Idē respectu pmi dci. i sū. cō. eo. ti. q. xi. Sz z scdz dcz colligit ex eadē rōne. B.

Quare bigamus nō pōt ꝓmoueri? R° Tres sūt cāe. Pria ꝓpt defectū sacri. s. vnitat) ipi⁹ cū nō sit vn⁹ vni⁹. ex q̄ diuisit carnē suā in duas.26. dist. acuti⁹. ex eo. debitū. Et hec est pma z realis cā de q̄ h. i. nūc dicem⁹. Scda cā ē ꝓpt dignitatē ordinū.16. di. vna. z. c. vltio. Tertia ē ꝓpt signū icōtinētie. di.8z. p posuisti. Ul. Sz z fortasse. Unī z Amb⁹. Quo erit hortator viduitat) q ipsa cōiugia frequētauit. A. Hoc hr̄ i dcō. c. vna. B. Ad itellectū āt pme cāe nō q̄ i mrimonio attēdit duplex. sacrū ꝓpter duplicē ꝯiunctōem q̄ ē i ipo. Pria

est ꝯiunctō aīoꝝ. Scḋa corpoꝝ: pͥma si
gnificat ꝯiūctiōez aīe ad deū. scḋa sigt
ꝯiūctōez xp̄i ⁊ eccl'e q̄ fuit q̄i mr̄imoni
uz initiatū qdē in patriarchis ⁊ ꝓphis
ratū ī tꝑe grē. s. ī natiuitate xp̄i ꝯsuma
tū ī cruce vl' ratū ī cruce: ⁊ ꝯsumabit' ī
glīa. Itē secunda ꝯiunctio sigt ēt vnio
nē diuinitatis ⁊ hūanitatis factā ī vte
ro ꝟginis. 26. di. acuti⁹. ꝺ ꝯse. di. 2. ī xp̄o
pr̄. ex̄ eo. debitū. Cū g° tā ꝯiunctio xp̄i ⁊
eccl'e q̄ꝫ vnio diuinitatꝭ ⁊ hūanitatis n̄
sit nisi vnica. merito significat' in ꝯiun
ctione pͥmi mr̄imonii. Sed cū qs trāsit
ad secundam recedit ab vnitate: ⁊ sic
non potest significare dictā vnicam cō
iūctōem. Et hanc rōnez tangit Aug. in
dicto. c. acuti⁹. in fi. A. Idem in sum
con. li° 3. ti. 8. q. 2. B

Utrꝫ liceat dispēsare cum bigamis?
q̄ꝫuis diuersimode rn̄deāt. mihi videt'
tenendū qꝺ tenet Tho. ī 4° dist. 27. di
cēs sic. Bigamie n̄ ē adiūcta irregula
ritas de iure nāli: sꝫ de iure positio. nec
iterꝝ ē de eēntialib⁹ ordis q̄ aliqs non
sit bigam⁹. Patꝫ ex h° q̄ si aliqs biga
m⁹ ad ordies accedat characterez reci
pit. Et iō papa pōt dispēsare ī tali irre
gularitate. Qꝺ autē obiici posset ꝑ de
cre. ex̄. e nup. soluit Tho. dicēs q̄ ꝑ illā
decrꝭ. ostēdit q̄ eadē ē difficultas dispē
sandi ī ill' q de fcō cū pl'ib⁹ ꝯxerunt. sic
si de iure ꝯxissent nō q̄ subtrahat' po
testas dispensandi. Qꝺ ēt obiicit' q̄ ꝯ
doctrinā apl'i dispēsare non lꝫ soluit di
cens q̄ h° verꝝ ē q̄ꝫtū ad ea q̄ sīt de iure
nāli: ⁊ q̄ꝫtū ad ea q̄ sūt ꝺ nccītate sacra
mētoꝝ ⁊ fidei ⁊ ī aliis q̄ sūt de instōne
aploꝝ cū eccl'a hēat nūc eandez ptātez
statuēdi ⁊ destituendi quā tunc hēbat
pōt ꝑ eū q ꝑmatuz in eccl'a tenet dispē
sari. hec Tho. Sꝫ q̄ꝫuis possit dr̄ q̄ nō
lꝫ q2 nunquā facēt. nisi forte aliqua cā
maxia subeēt. A. De hoc opiones re
ferūt' in sū. con. eo. ti. q. 12. Sꝫ cū Tho.
cō. Pe. ⁊ Al. ⁊ h° vr̄ tuti⁹. ar. c. h° ē. 24.
q. 1. B. Sꝫ ꝺ ep̄o tenet' q̄ nullo° po
test: vt ponit Io. an. ꝑ. c. 1. e. ti. li°. 6°. A.
Silr̄ de h° recitāt' opiones ī. d. q. 12. Sꝫ
hoc vr̄ veri⁹: ⁊ exp̄sse haberi in. c. a on
bis. ex̄ eo. ⁊ dcō. c. vnico. in 6°. B

Bigami iure cōi nudati sunt oī ꝑui
legio clericali ⁊ additi foro secl'ari non
obstāte ꝯsuetudine. ⁊ eis sub pena ex
cōicatōis ihibitū ē deferre tōsurā l' ha
bitū cl'icalē. ex̄ eo. cū altercationis. li. 6.
A. Glo. ibi dicit hoc ītelligēdū de his
q fci st̄ bigami siue ꝟe siue īterp̄tatie
ī miorib⁹. sec⁹ si ī maiorib⁹ ordib⁹. B.

Blasphemia

Blasphemia ꝺm Ambrosium ē vel cū deo attribuit' qꝺ ei nō
ꝯuenit: vel cū ab eo remouet' qꝺ ei cō
uenit. Hec tn̄ duo. s. affirmatio ⁊ nega
tio nō diuersificāt spēm blasphemie.
A. Idē in sū. cō. li° 3° ti. 34. q. 207. Sed
Tho. scḋa scḋe. q. 13. arti. p̄. addit tertiū
modū vꝫ cū attribuit' creature qꝺ ap
p̄ropat' deo. B. Et scḋm gen⁹ suū ē
peccatū mortl'e: q2 repugnat caritati
diuine. Sꝫ possꝫ ꝯtingē q̄ blasphemia
absq̄ꝫ deliberatōe ⁊ ex surreptiōe ꝓce
deret ⁊ h° dupl'r. p̄ mō q̄ aliqs non ad
uertit hoc qꝺ dic̄ eē blasphemiā. vt eū
aliqs subito ex aliq̄ passiōe ī ꝟba cōtu
meliosa ꝓrūꝑet q̄ꝝ significatōez nō cō
siderarer: tūc ē peccatuz veniale. A
Hoc puto verꝝ nisi hoc ei frequēt' acci
deret ex lata culpa ei⁹ nō curādo adhi
bere remediū. Lata. n. culpa eqꝑat' do
lo. ff. depositi. l. qꝺ nerua. ⁊ in. c. vt aiaꝝ
de ꝯsti. li° 6°. B. 2°° qn̄ aduertit hoc
eē blasphemiā ꝯsiderās sigra ꝟboꝝ. ⁊
tūc nō excusat' a pctō mortl'i: sicut nec
ille q ex cubito motu ire aliquem occi
dit. A. Idē ī sū. con. eo. ti. q. 20. Et pu
to a mortali n̄ excusari blasphemuz si
n̄ recto aīo moueat' lꝫ ignoret sua ꝟba
īportare blasphemiā. Nā vt dr̄. ī. Cor.
14°. Si qs ignorat ignorabit': ⁊ stult⁹ in
cl'pa sapiēs erit ī pena. 38. di. q ea. B.
Hec Th. scḋa scḋe. q. 13. ꝺ blasphemia
ī deū vel ī scōs q̄ ꝓprie dr̄ maledictio
vide. ī. maledictio. §. 2° ⁊ 3°.

Babella

Babella Uide. ī. pedagiuz ⁊ vide. ī. tallia: q2
ꝑ eodē accipiuntur vel quasi.

CAlix non debet fieri de vi
tro.ligno.ere.vl'auri
calco.nec de cristallo.aut lapi
de.sed tm̄ de auro argēto aut stagno. ꝫ
ↄse.dis.i.vasa.z.c.vt calix.De consecra
tione calicis: ꝛ an possit vēdi. vide.ī.
consecratio.5º

CAlumniari quid sit. preuarica
ri. ꝛ tergiuersari. Uide supra
accusatio.§.4º

CAnonica portio ē
illud qđ ecclesia ꝑpa debet re
cipe qñ qs eligit alibi sepulturā. De q̄
vide.ī.sepultura 3º.per totum.

CAnonicus. Uide ifra prebēda.
ꝛ upra beneficium.ꝛ infra si
monia.2º.ꝛ 3º.

CAnonizatio. Non li
cet ali
quem venerari pro sancto:ni
si fuerit canōizatus auctoritate roma
ne ecclesie.ex̄ de reli. ꝛ vene. sanc.c. p̊.
In qua quidē canonizatōe p̄ iquirit de
vita eius q canōizādus ē.si fuit i labo
ribus iustis ꝛ multꝭ.si moribꝰ castus ꝛ
actibus strenuꝰ.Opz.n.pñti testificati
one p̄dicari:ꝛ bone fame p̄conꝰ non ta
ceri.ci.dis.miramur.iz.q.z.quatuor.At
est maxime q̄rēdū đ simplicitate ꝛ hu
militate:ex̄ de p̄sump.ex studiis. Itez
queri solet an sustinuerit ꝑsecutōes.7.
.q.i.ois q gemebat.z.c.ibi. Et an illas
sustinuerit cuz caritate.i.q.i.vide q̄rtū.
Inquirenduz est etiā de miraculis fa
ctis in vita ꝛ post mortē. Porro đ mar
tyribꝰ nō fit tāta examinatio: sed que
ritur tm̄ de miraculis:ꝛ cā ꝓpter quaz
passi sūt.ar.de ↄse.di.4.cathecuminū.
ꝛ.c.baptismi vicē. His rite peractꝭ pōt
ad canonizatōez ꝓcedi. A .Idē i sū.
con.li.º p̊.ti.14.q.25.vbi subiungit. Or
dinē ꝛ modū quo ↄsueuit curia roma
na ꝓcedē in canonizatōe scōꝝ ꝑfcē po
nit Hosti.ꝛ Gof.sup.c.audiuimus.ē.đ
reli.ꝛ vene.sanc. B.

CUtrꝝ liceat porrigē orōez ad aliquē
non canonizatū:? R.º ꝺm Inno. Non ne
gamꝰ qn nō liceat porrigē p̄ces alicui
đfuncto:quē qs credit bonū virꝝ. quia
dñs fidē orātis attēdit.sed facē ꝓ eo of
ficiū vl' p̄ces solēnes nō licet: vt in p̊.§.
dictū est. A .Mon. Albricꝰ ꝛ Hosti.
vt in sum.con.eo.ti.q.zz.in fi. B.

CAracter ꝺm Dio. est si
gnū sanctum
cōionis fidei ꝛ scē ordinatiōis
datū a Jerarcha. Ul' ꝺꝫ modernos the
ologos. Caracter ē distinctio a caractē
et̄no impsso aie rōali ꝺm imaginē cōfi
gurans trinitatē creatā trinitati creāti
a recreāti distinguēs ꝛ nō figuratis ꝺm
statū fidei. Et quidē caracter non imp̄
mit ꝑ oia sacra ēt noue legis:sed soluz
ꝑ illa ꝑ q̄ mācipat qs ad aliqđ sacr̄m
spirituale exercendū:sicut ē baptismꝰ
confirmatio ꝛ ordo. Hec Tho. in 4º
A .Mon.Albricus. B .De caractere
etiam ordinis habes plura .ī. ordo 3º
per totum.

CArcer seu incarceratō
Utrū liceat
aliquē incarcerare vel detinē
R.º ꝺm Tho.scda scđe.q.65. In bonis
corꝑis tria ꝑ ordinē cōsiderātur.p̊ qdē
integritas corꝑalis substātie: cui đtri
mētū affert per occisionē vl' mutilatō
nē.2º.delectatio vl' qes sēsus:cui oppo
nit ꝟberatio vel aliud qđlibet sensuz
dolore afficiēs. 3º.motꝰ ꝛ vsus mēbroꝝ
q īpedit ꝑ ligatōem vl' incarceratōem
Et iō incarcerare aliquē vl' q̄litcūq̄ de
tinē est illicitū:nisi fiat ꝺꝫ ordinē iusti
cie:aut ad penā:aut ad cautelā alicuiꝰ
mali vitādi.ꝛ hoc licet tm̄ iudici. Uerū
tñ detinē hoiem ad horā ab aliq̊ opere
illicito statiꝫ ꝑpetrādo cuilibet licet:
sicut cū qs detinet aliquez ne se p̄cipi
tet: vel ne aliū feriat. Sed simpl'r aliū
icludē vel ligare ad eū ꝑtiet solū q hꝫ
vl'iter disponē de actibus ꝛ vita alteri
us. Hec Tho. Nā ꝛ p̄uata ꝑsōa hec fa
ciens ꝺm leges morte punit. C.de p̄ua
carce.l.vnica.

Caritas. Utrum caritas semel hita possit amitti? R. n° s̄m Tho. scd̄a scd̄e. q. 24. Caritatē possum⁹ tripl'r cō
siderare. p̄ mō ex p̄te spūs sācti mouē
tis aīam ad diligēdū deū. ⁊ ex hac p̄te
caritas īspectabilitatē h3: q2 īpossibile
ē hec duo sil' eē v3. s. q̄ spūs sāct⁹ velit
mouē aliquē ad actū caritat: ⁊ q̄ ip̄e
caritatē amittat peccādo. nā donū p̄se
uerātie cōputat' int' bn̄ficia dei q̄bus
certissime liberātur q̄cūq3 liberant': vt
dicit Aug⁹ in li° de p̄destinatōe sanctoꝝ
2° mō pōt ↄsiderari caritas s̄m p̄priā
rōem. ⁊ sic caritas n̄ pōt amitti: nisi id
qd̄ p̄tinet ad caritatis rōem amittat'.
vn̄ caritas nullo mō pōt peccare: sicut
calor nō pōt frigidare. sic nec iniusticia
nō pōt bonū facē: vt Aug⁹ dicit in li° d̄
sermone dn̄i i mōte. 3° pōt considerari
caritas ex parte subi: qd̄ est vertibile
s̄m arbitrii libertatē. ⁊ isto mō caritas
vie amitti potest: non autem caritas
patrie: quia ibi de⁹ p̄ essentiā videtur:
que ē ip̄a eēntia bonitatis.

Que sūt ex caritate diligēda? R. ° s̄m
Tho. scd̄a scd̄e. q. 25. Quatuor sunt vt
ait Aug⁹ in li° de doctrina xp̄iana. vnū
qd̄ sup̄ nos ē. s. d̄s. secūdum qd̄ nos su
mus. tertiū qd̄ iux̄ nos ē. s. p̄xim⁹. i. hō
vl' angelus: q̄rtū qd̄ ifra nos ē. s. corp⁹
p̄priū. A. Idē in sū. con li° 3° ti. 34.
q. 26. Pōt addi. Silr ⁊ corpus p̄ximi
cui exhibē debem⁹ op̄a corp̄alia carita
tis. Math. 25. sed hoc pōt includi i eo
qd̄ sup̄ dictū ē. nos d̄bē diligē p̄ximū
iux̄ nos. B. Et sūt intelligēda h° or
dine. p̄ ⁊ p̄ oib⁹ d̄s. deide d̄bem⁹ diligē
nosip̄os. deide p̄ximū. vltīo corp⁹ n̄rm
Et tūc subdit sic idē Tho. scd̄a scd̄e. q.
26. Nō ē tn̄ de nccitate caritatis q̄ hō
p̄priū corp⁹ exponat p̄ salute p̄ximi:
nisi in cāu quo tenet' ei⁹ p̄uidē saluti.
s3 q̄ al'q̄s sponte se offerat p̄tinet ad
p̄fectōem caritatis. A. Idē i sū. cō.
eo. ti. q. 27. Et h° vltimū, d3 itelligi quo
ad salutē corp̄eā: q2 q̄s nō obligat' ex
ponē reglarit' p̄priū corpus p̄ corpore
p̄ximi sui: sed p̄ salute aīe sic. cū aīa p̄
ximi incōparabil'r sit p̄ciosior corp̄e no
stro. 24. q. 3. si hēs. vn̄ ⁊ s̄ in ordine cari
tatis p̄ximū p̄ponē corpi n̄ro. ⁊ Tho.
scd̄a scd̄e. q. 33. dic̄ mortalit' peccare q̄ q̄
cunq3 timore ēt corp̄alis mortis omit
teret p̄ximū corrigē: q̄n ex hoc v'isil'r
p̄uideret' ei⁹ saluti. B. Et hic ordo
caritat' sub p̄cepto est. vt Tho. tradit
scd̄a scd̄e. q. 44. A. Silr etiā ē sub
p̄cepto vt diligam⁹ meliores vl' magis
ↄiunctos plus aliis: vt ibidē dic̄ Tho.
⁊ in sum. con. eo. ti. q. 28. B.

Utꝝ magis d̄beam⁹ diligē meliores
q̄3 nobis ↄiūctiores? R. ° s̄m Tho. scd̄a
scd̄e. q. 26. Meliori q̄dē: q2 ē deo p̄pin
q̄or mai⁹ bonū ex caritate d̄bem⁹ vel
le. s. maiorē g̃dū b̄titudīs. q2 ad carita
tē p̄tinet vt velit iusticiā dei s̄uari: s̄m
quā meliores p̄fectius b̄titudinē p̄tici
pant. s3 tn̄ hō rōabiliter magis intense
diligit ↄiunctos. ⁊ hoc tripl'r. p̄ q̄dē in
tēsiori affectu diligit ad illud bonū ad
qd̄ diligit eos: q̄3 meliores ad mai⁹ bo
nū. 2° q2 int' ↄiunctos alīq sūt nobis p̄
pinqui s̄m n̄alē originē a qua discedē n̄
p̄nt: sed bonitas s̄m quā alīq appropin
quāt deo pōt accedē ⁊ recedē: augeri ⁊
minui. ⁊ iō possu3 ex caritate velle q̄ il
le qui est mihi ↄiūct⁹ sit melior alio. et
sic ad maioris b̄titudīs gradū perueni
re possit. 3° q2 pl' h⁹ mōis siue cāis ↄiun
ctos diligim⁹. nā ad alios non hēmus:
nisi amicitiā caritatis. sed ad ↄiunctos
nobis hēmus alias amicitias: s̄m mo
dū ↄiunctōis ip̄oꝝ ad nos: vt q2 aliq̄s ē
ↄsanguine⁹ vel coiunx vel ↄciuis vl' p̄
pter qd̄cunq3 aliud licitū. ⁊ ita ex cari
tate plurimis modis diligim⁹ mag' no
bis coniunctos. A. Idē in sū. con. eo.
ti. q. 28. Et cōclusio ē q̄ meliores debe
mus plus diligere: q2 hoc iusticia diui
na req̄rit Math. 12. ibi. Que ē mater
mea. ⁊c̄. sed possum⁹ optare q̄ p̄pinq̄
sint meliores. B.

Utꝝ diligē inimicos sit de nccitate
caritatis? R. ° s̄m Tho. scd̄a scd̄e. q. 25.
Dilectō iimicoꝝ tripl'r pōt ↄsiderari. p̄

mō vt diligant̄ inquātū inimici. ꝛ hoc
ē dil gē malū alteri⁹. 2° mō quātū ad
naturā. ꝛ sic ī vl̄i. ꝛ sic dilectō inimicoꝝ
est de nccitate caritatis: vt. s. aliqs dili
gēs deuȝ ꝛ ꝓximū ab illa gn̄alitate ini
micos nō excludat. 3°° pōt ꝯsiderari in
spāli. vt. s. aliqs i spāli moueat̄ motu di
lectōis ad inimicū. ꝛ illud nō ē de neces
sitate caritatis vel salutis absolute. qꝛ
nec moueri motu dilectōis i spāli ad qs
libet hoīes singularit̄ ē de nccitate ca
ritatis nisi ſm ꝑparatōnem aī. vt. s. hō
hēat animū ꝑparatuȝ ad hoc ꝙ in sin
gulari i imicū diligēt si nccitas occurre
ret. Sȝ ꝙ absq̧ nccitatis articulo dili
gat ꝑtinet ad caritatꝫ ꝑfectiōem. A
Idē in sū. cō. li° 3° ti. 34. q. ziȝ. B.
¶ Utrū sit de nccitate caritatis ꝙ hō
inimico signa vel effect⁹ exhibeat di
lectionis? R° ſm Tho. scd̄a scd̄e. q. 25.
Sicut hō i cōi tenet̄ diligē ꝛ nō i spāli
nisi ſm ꝑparatōem aī: vt nunc dictum
ē. ita signa ꝛ effectus dilectiōis q̄ i cōi
consueuerūt ꝓximo exhiberi tenet̄ ēt
inimicis exhibere: puta cū aliqs orat
ꝓ oībus fidelibus. vel ꝓ toto pplo. vel
cū aliquod bn̄ficium ipendit toti cōita
ti. tūc ēt hoc inimicis exhibere ē de ne
cessitate ꝑcepti. ꝛ ꝯfacē pertinet ad li
uoreȝ vindicte. Specialia vero benefi
cia vel dilectiōis signa q̄ quis exhibet
ꝑticularit̄ aliqb⁹ ꝙ exhibeat inimicis
nō ē de nccitate. nisi ſm ꝑparatōem aī
vt. s. iuuet̄ i articulo nccitatis scd̄ȝ illd̄
ꝓv. 25. Si esurierit inimicus tu⁹ ciba
illū ꝛc̄. Sȝ hoc facē pret̄ nccitatis arti
culū ꝑtinet ad ꝑfectōem caritatis per
quā aliqs cauet nō solū vinci a malo.
sȝ vlt̄ vincē in bono malū. qꝛ. s. nō solū
cauet ne ꝓpt̄ iniuriā illatā ꝑtrahatur
ad odium: sȝ ēt intēdit inimicū ad suū
amorē ꝑtrahere. A Aō. his Pe. vt
in sū. con. eo. ti. q. z14. B.
¶ Utrꝫ inimicis veniā petētib⁹ tenea
mur remittē? R° ſm Pe. 3° sniaꝝ. Ex i
iuria vel dāno dato alicui solent in eo
cui fit tria oriri. s. rancor in affectu. sig
rācoris i effectu. ꝛ actio iuris ꝯ iurian
tē. Primū tenet̄ hō remittē imo nūq̧
i corde hr̄e. A Math. 18. ibi. Sic ꝛ pr̄
me⁹ ꝛc̄. B. Scd̄m tenet̄ hō remittē
veniā veracit̄ petenti. i. ꝑato emenda
re ſȝ facultatē suā. de quo pōt intelligi
qd̄ dr̄ Luc. 17. Si reuersus fuerit ad te
dicēs. penitet me. dimitte illi. imo ēt si
nō petat: vt i ꝓx. §. dictū est. A. Istd̄
imo. non vr̄ dictū Pe. vt pōt colligi ex
habitis in sum. con. eo. ti. q. z15. sȝ poti⁹
eius dicto aduersat̄. Et cum hoc dicto
con. Albricus. vt non debeat expectari
petitio. ꝛ istud videt̄ verius. Naȝ si nō
dȝ rancor teneri in corde. silr̄ nec ab ex
ōndi in oꝑe: qꝛ nō soluȝ a malo sȝ ēt ab
oī spē mali abstinēduȝ ē. i. Thesal. c. fi.
B. Sȝ tertiuȝ non tenet̄ remittere ni
si ille satisfaciat ꝓ posse: vt. c. si qs con
tristat⁹. 90. di. ꝛ nota. i. c. ad aplice. d re.
iu. li° 6° ꝛ i remissionibus dcōꝝ iurium.
ꝛ ex de male. inotuit. cū cōcordātiis ibi
positis. A. Hoc satis claꝝ ē: qꝛ legi
time pt̄ peti extimatō iniurie ēt vltra
itereē reꝝ. ex de imu. ec. qm̄. li° 6° nisi ex
hoc orire ꝑponderans scādaluȝ respe
ctu salutis aīe vel corꝑis: qꝛ in ordine
caritatis hec ꝑferēda sunt: vt pōt con
stare ex dictis. s. §. ꝓ. B.
¶ Utrꝫ oꝑa bona ex caritatē facta ali
qd valeāt? R° ſm Ray. Quāuis nō va
leāt directe ad vitā eternā. tñ valēt ad
alia gnq̧. ꝓ ad tolerabili⁹ iudiciū futu
rū ꝑferendū. de pe. di. 3. si qs aūt. A
Ricardus suꝑ 4° sniaruȝ di. 15. dicit ꝙ
bonū ꝛ pnia acta i mortali sicut nō va
let ad obtinendū regnuȝ: ita nec ad re
missioneȝ penaꝝ: qꝛ ꝓpter illud nō mi
nuet̄ pena ꝓ pctis ꝑorib⁹ debita: sȝ bn̄
minorē penā sustinebit i inferno: qꝛ in
teriȝ dū facit illud bonū cauet a malo.
quoꝝ occasiōe si faceret amplius puni
ret̄. Et ita dicit̄ itelligēdū dictuȝ asserē
tiū minorē penā sustinendā ꝓpter bo
nū sine caritate factū. Sȝ ꝯ hoc videt̄
qd̄ legit̄ in vita patꝝ ꝙ cuidaȝ scō pr̄i
reuelatū ē de q̄dā qui propter luxuriā
exclusus ē a ꝑadiso ꝙ ꝓpt̄ abūdantes
elyas q̄s faciebat liberat⁹ ē ab incēdio

ignis. B .2º ad tpalē pſperitatē. de
pe. diſ. i. cauēdū. 22. q. 2. ſi q̄libȝ. 3º ad hº
ꝙ gs citiꝰ illuſtret ad pniam. de pe. di.
.5. falſas. in fi. 4º ad aſſuefactōeȝ bono
rū operū: ſicut faciebat oliȝ beatꝰ Jo
hānes. de ꝯſe. diſ. 4. nō regnabāt. 5º qꝛ
diabolus nō hȝ i eo tātā ptātem quātā
hēret ſi bona opa nō facēt: ſicut Gregꝰ
refert in dial. liº 3º c. 7º de iudeo qui ſig
tus erat ſigno crucis ꝙ dmones nō po
tuerūt ei nocē. A .Aduertēdū tñ ꝙ
remūeratio q̄ fit ꝑ talibꝰ opibꝰ ſȝ Ric.
i loco pallegato: nō ē ex debito iuſticie
ſed ſolū ex dei clemētia: forte iō qꝛ q
ex ꝯtumacia ꝯ deū meret ſui ꝑditōem
quō pōt extrinſecꝰ aliquid mereri? B.
Utrū hō poſſit deo ſatiſfacere ꝑ opera
extra caritatē facta: habes. i. ſatiſfactō
.§. xiº. Et plura de caritate habes i ſe. §.
Utrū opa extra caritatē exñtiū vnq̄
valeant? Rº ſm Ray. Opa viua q̄ fcā
fuerūt in caritate mortificantur ꝑ ſe
quēs mortale pctm̄. ⁊ ſi vera ſeq̄tur pe
nitētia reuiuiſcūt. Illa vº que nunq̄
viua fuerūt: puta que in peccato mor
tali facta ſt: viuē ñ pñt: qꝛ mortua na
ta fuerūt. vſus. Illa reuiuiſcūt q̄ mor
tificata fuerūt. Uiuē nō pñt q̄ mortua
nata fuerūt. Cō. Tho. in 4º di. 23. A .
Predictum dixit Ray. in ti. de pe. ⁊ re.
.§. itē circa idem querit. Tho. etiā i. 3. p
te. q. 89. arti. 5. ⁊ 6º B .De cōfeſſiōe fa
cta ex caritatē. vide. i. confeſſio pº. §. 3º
Utrū occaſione religiōis ſint ꝑtermit
tēda opa caritatis in parētes. vide. i. re
ligio. pº. §. 3º

Caſus epiſcopales

Illos caſus a quibꝰ nō pōt ab
ſoluere ſacerdos ꝑrochialis. Uide i. cō
feſſor. pº. §. pº.

Cathecismus et exorcismus

Cathecismus et ex
or
ciſmꝰ. Utrū cathecīſmꝰ ꝯueni
ent ꝯbeat ꝑcedē baptiſmū? Rº ſȝ Pe. i
4º ſic. Nā i baptizādo rgri oꝫ ea que ſt
de nccitate fidei: que ſūt tria. ſ. fidei ſu
ſceptio: ⁊ eiuſdē ꝑfeſſio: ⁊ ipſius obſer
uatio: ⁊ ꝓpter hec tria cathecīſmus in
uētus ē. qꝛ in eo fit inſtructio ad fidei
ſuſceptōem. fit ēt rñſio ad fidei ꝑfeſſio
nē: ⁊ ꝓmiſſio ad fidei obſeruatōem. Et
qꝛ adultus per ſe credere ⁊ ꝓmittere
poteſt: requiruntur hec ab eo ꝑ ſeipm
In paruulo vero regrunt ꝑ vicarium
. ſ. ꝑ patruū qui in ꝑſona paruuli rñdet
Credo. Et ſicut dicit. Tho. duplex pōt
eē ſenſus. Unus. Credo. i. ego paruulus
qñ ad ꝑfectā etatē veniā credā. vel cre
do. i. ego patrinꝰ operā dabo ꝙ iſte cre
dat. A .Iſte ſenſus ē magl ꝯueniēs
nā tenentes ad baptiſmū fideiuſſores
fiūt ſuſcepti ꝯ ꝯſe. di. 4. vos añ oia. B.
Nec ē incōueniēs ꝙ patrinꝰ ꝓ paruło
ꝓmittat. qꝛ de illis ad q̄ oēs tenēt vnꝰ
aliū obligare pōt. Secꝰ aūt in his ad q̄
oēs nō tenēt. Et ſi dicis ꝙ patrinus ſic
obligat ad inſtruēdū paruulū de fide
Rñdet Tho. ꝙ nō eſt ibi magnuȝ peri
culū q̄ntum ad modernū tp̄s qꝛ ⁊ parē
tes pueri ſunt xp̄iani ⁊ int xp̄ianos nu
triūtur. Secꝰ aūt erat i ꝑmitiua eccł̄ia
qꝛ tunc diligētior cura hēnda erat. Et
ſilr nūc eſſet ſi parētes pueri eſſent ſu
ſpecti de ifidelitate, vel ſi puer iter in
fideles cōuerſatus eēt. A .Idē ēt eēt
ſi parētes eēnt ſuſpecti i moribꝰ. nā ſu
ſcipiētes de baptiſmo ſūt fideiuſſores
nō ſolū fidei: ſȝ ēt moꝝ. Uñ i dcō. c. vos
eis dr. Jō ſp eos admōete vt caſtitatē
cuſtodiāt: iuſticiā diligāt: caritatē tene
ant. Añ oia ſymbolū ⁊ orōem domini
cā etiā vos ipi tenete ⁊ illis quos exce
piſtis oñdite. Dicta ēt in hoc. §. notant
vt in ſū. con. liº 3º ti. 24. q. 42. B.
Sed ad qd ꝓdeſt exorciſmꝰ? Rº ſm
Pe. ⁊ Tho. i 4º diſ. 6. hēt effectū i cor
pore ⁊ i aīa. qꝛ minuit ptātem demōis
ne poſſit tm̄ i hoie ſicut ꝑus: ne baptiſ
mū ⁊ alia bona impediat. Sȝ ꝑdcā po
teſtas totalr i baptiſmo tollit. ſic Pha
rao ꝑus flagellatꝰ ē pplō nō egreſſo de
Egypto ⁊ poſtea totalr in mari rubro
qd ē figura baptiſmi: ſubmerſus ē. A.
Idē i ſū. con. eo. ti. q. 43. vbi etiaȝ dr ꝙ
circa hūc effcm̄ cathecīſmi pl̄es fuerūt

ꝑſonet. Sꝫ qđ dictū ē meli⁹ uſ. B
Quid ſignificēt ſacr̄alia alia q̄ fiūt an̄
baptiſmū i cathecismo. vide s̄ baptiſ
m⁹ 6º. §. 3º. Per cathecismū ipedit mr̄i
moniū ꝯhendū. i. ipedimētū 6º. §. 2º.

Cautio Noie cautōis qn̄ ſimplr̄ ponit itel
ligit nuda ꝓmiſſio. Sed per
cautionē idoneā ſiue ſufficiētē itelligi
tur fideiuſſoria l' pignoraticia. vt nota
tur ex̄ đ pigno. cū ꝯſtet. A . In gl. B
De hac uiđ s̄ abſolutō 4º. §. ſi. A . De
h° ēt dr̄ s̄ abſolu° p̄. §. 17º. i additōe. B

Cecitas mentis

Utrū cecitas mentꝭ ſit pctm̄
R̄. ſm Tho. ſcđa ſcūde. q. 15. Gregꝭ. 31.
moral. ponit cecitatē mentis int̄ vitia
q̄ cān̄t a luxuria. Ad cuiuſ vitii intelle
ctū ē ſciēdū ꝙ ꝑncipiū itellectual' vi
ſionis ē aliqđ intelligibile principiū p
qđ hō itelligit alia cui qdē itelligibili
principio mēs hois pōt itēdere. ꝛ ꝙ ei
nō itēdat pōt duplr̄ cōtigē. qn̄qꝫ qdem
ex h° qꝛ hꝫ volūtatē ſpōtanee ſe auer
tētē a ꝯſideratione talis ꝑncipii. ſcđm
illud p̄s. Nolui: intelligē vt bn̄ ageret
Alio mō ꝑ occupationē circa alia que
magꝭ diſtrahūt qb⁹ ab iſpectōe h⁹ ꝑn
cipii auertit. ſꝫ illđ p̄s. Supercecidit
ignis. ſ. cōcupie ꝛ nō viderūt ſolem. Et
vtroqꝫ mō cecitas mentis ē pctm̄ Sed
qn̄ ē ex nāli defectu. vt i amentibus: n̄
ē pctm̄. A . Idē in ſum. con. lib° 3º ti.
30. q. 209. B

Censura ecclesiastica

Nomine cenſure tria cōprē
hēdūtur. ſ. interdictū. excōicatio. et ſu
ſpēſio. ex̄ de v̄bo. ſigꝭ. q̄renti. Et de ſin
gul' horū vide ī i uocabulis ꝓpriis vt
ī excōicatio. ꝛ ā interdictū. ꝛ. ī ſuſpenſio.

Cessatio a diuinis

Ceſſat qn̄qꝫ ī aliq̄ eccl'ia a di
uinis ꝓpter iiuriā vel offenſaꝫ alicui
de eccleſia vel eccleſie factā. Et tūc po
ſtro ꝙ etiā aliqs đ canonicis q ſtatue
rūt ceſſationē a dinis ibi celebraret n̄
icurrēt irregularitatē. qꝛ nō ē interdi
ctū ordinariū vt dicit. Inno. ex̄ đ app.
dilectis filio decano. Et nō dꝫ ceſſare a
dinis ꝑ capitulū collegiū vel aliquē
cōuentuꝫ alicui⁹ eccl'e: niſi vocatꝭ oib⁹
ꝗ ſūt vocandi ad electioneꝫ. et niſi
deliberatōe hita diligēti. ꝛ p⁹ hec req
ſito vl' clerico vl' laico cuiuſcūqꝫ digni
tatꝭ aut ꝯditōis l' ſtat⁹ ꝓpt̄ cui⁹ iiuriā
uel offenſaꝫ vr̄ ceſſatio faciēda ꝙ iiuri
am offenſaꝫ emēdet. ꝛ ſi noluerit emē
dare n̄ poterit ceſſari. ꝙ ſi ꝓcedat pre
dicto mō ꝛ ceſſet. ex tūc tā ꝑs eorūꝫ q
ceſſant q̄ ei⁹ ꝯ quē ceſſat. ī. unū mēſeꝫ
ꝑ ſe l' ꝑ ꝓcuratorē cōtinuatꝭ dieb⁹ ad
ſedē ap̄licā tenēt ſe p̄ntar̄. A . Immo
iter arripe ut i textu ī allato. ubi etiaꝫ
pꝫ ꝙ debēt ita ꝯtinuare: ut q̄cito ꝯmo
de poterūt ſe ap̄lico cōſpectui rep̄ntēt
B . cū actꝭ ꝛ munimentis negocii niſi
ꝑ ꝯcordiā infra dictū tempus ceſſaret
ipſa ceſſatio: ꝛ ſic ꝑtibus venientibus
vl' vna ꝛ nō altera veniēte: ꝑs culpabi
lis p̄ūiat. ꝛ nihilomin⁹ ſi ꝑs q̄ ceſſauit
nō veniret nec mittēt nō ſuabit ceſſa°
nec ualebit. ex̄ de offi. oꝛ. q̄uis. li° 6º A
Ibi dr̄. Parte inſuꝑ a diuiniſ ceſſante
ſup̄ſcripta tā ī ceſſando q̄ in veniēdo
ſeu i mittendo ad ſedē ap̄licā nō ſeruā
te nō ſeruet ip̄a ceſſatio: ſꝫ ea nō obſtā
te vt prius in ipſa celebretur. Et con.
predictis Albricus. B .
Qui uolunt ceſſare a diuinis debēt
cauſam idoneam cōſcribē in inſtrumē
to publico vel patentib⁹ l'ris cū auctē
ticis ſigill'. A . ſ. ꝓpriis qn̄ hoc colle
giū facit. vl' cū vno ſigillo vnius alt'i⁹
auctētici. ut i textu. ī. allegato. B . Et
aſſignare illi ꝯ queꝫ ceſſare intēdūt. ꝙ
ſi hoc ꝑtermiſerit vel cā nō fuiſſet iuē
ta canonica: reſtituent oīa que tꝑe ceſ
ſatōis ꝑceperūt de eccl'a illa vbi ceſſa
tū ē. ꝛ q̄ ꝓ illo tꝑe debēt eis de eccl'a n̄
ꝑcipiēt: ꝛ ei ꝯ quē ceſſauerūt: de dānis
ꝛ iiuriis ſatiſfaciēt. Si v̄o cā fuerit iu
dicata canonica: tūc illi q occaſionē de
derūt ꝯdemnandi ſunt ad oē intereſſe

canõicis:ꝛ ad certã quãtitatẽ taxãdaꝫ
ipi eccl'ie in q̃ cessatũ ẽ ꝯuertẽdã in cul
tũ diuinũ.ex̃ d̃ of.oꝛ.si canonici. libro 6º.
A .Ubi pꝫ ꝙ dicta quantitas taxatur
superioꝛis arbitrio. B.

¶ Qui ad agg̃uatõem cessatiõis ima
gines crucis.btẽ v̾ginis.ꝛ alioꝝ scõꝝuꝫ
irreuerẽter tractãt.ꝓsternũt v̾tic̾.vl'
spinis supponũt.vel aliq̃d hi⁹ faciunt:
repꝛobant̾ ꝛ grauiter sũt puniendi.ex̃
de of oꝛ.si canonici.liº.6º.Qualr̾ gnãleꝫ
cessatõem a diuinis religiosi tenentur
seruare.vide.ĩ.int̾dictũ ꝑ.§.xiº. qui inci
pit.Qñ sentẽtia.

Cimiterium
hꝫ eandẽ
imunita
tem:quã eccl'ia quo ad oĩa ca
pitula.q̃ vide.ĩ.immunitas ecclesie.ꝛ
emunitas confugientiũ.Et hoc p̄terq̃
in duob⁹ casib⁹.s.ꝙ nullus moꝛtu⁹ dꝫ ĩ
ecclesia sepeliri.vt ĩ emunitas eccl'ie.
.§.2º.ꝛ ꝙ laici in choꝛo eẽ nõ debẽt.hec
Ray.ꝛ Hosti. A .Idẽ in sũ.con.liº.ꝑ.
ti.14.q.6. B.

¶ Cimiteriũ pollutũ esse censet̾ qñ ec
clesia ẽ polluta effusiõe sanguis vl' se
minis.dico si sit ꝯtiguũ ipi ecclesie.Et
añq̃ recõciliatũ sit nõ dꝫ in eo aliq̃s se
peliri.Sec⁹ si cimiteriũ ipm eẽt remo
tũ ab eccl'ia.Sꝫ eꝯ̾ polluto cimiterio
nõ ẽ polluta eccl'ia:ne minus dignum
trahere videat̾ ad se mai⁹ dignũ.ex̃ d̃
ꝯse.ec.si eccl'ia.liº.6º.Et nõ ẽ cimiteriuꝫ
vnũ sed pl'a qñ paries ẽ ĩ medio:lꝫ sit
ibi poꝛta. A .s.q̃ itur de vno ad aliũ
vt in ꝑallegato.c. B .Uñ vno viola
to nõ ẽ violatũ alterũ:vt in dcõ.c.Cir
ca consecratõem cimiterii.vide.ĩ.con
secratio ꝑ.§.ꝑ.ꝛ 2º.

Clauis
put hic sumit̾ est
ptãs ligandi atq̃
soluẽdi:q̃ eccl'iastic⁹ iudex di
gnos dꝫ recipe:ꝛ indignos excludẽ a re
gno:vt pꝫ 4º. sniaꝝ.ꝛ.p glo. Hiero.sup
Math.16. A .Ray.v̾o dicit ꝙ claues
hic dicũt̾ scia discernẽdi int̾ pctm̃ ꝛ pec
catũ:ꝛ ptãs ligãdi atq̃ soluẽdi. dis.20.
.§.ꝑ.Pe.v̾o vt ĩ sũ.cõ.libº.3º.ti.34.q.171.
dicit ꝙ clauis ẽ q̃dã ptãs spũal'. supnã
liter a deo data ꝛ infusa:non ĩnata nec
acq̃sita.He oẽs tẽdũt ad idẽ:sed vna
magis declarat aliã.Diffinitio.n.Ray.
oñdit ꝙ ptãti dꝫ ãnecti snia.Ista vero
Pe.idicat a q̃ ẽ hec ptãs. B.

¶ Quot sũt claues? Rº ꝫm Tho.i 4º.
dis.18.q2 p clauẽ:vt nũc dictũ ẽ:iudex
dꝫ dignos recipe ꝛ idignos excludẽ:in
diget iudicio discretõis q̃ idoneitatem
iudicet ꝛ indiget ipo actu receptõis:ꝛ
ad vtranq̃ eoꝝ ptãs quedã seu aucto
ritas req̃rit̾.Et ꝫm hoc due claues disti
guũt̾.Una q̃rũ pertinet ad iudiciũ ei⁹
q̃ absoluẽdus ẽ.Alia ad ipam absoluti
onẽ.Et he due claues non distinguũt̾ ĩ
eẽntia auctoꝛitatis:q2 vtrũq̃ sibi ex
officio cõpetit;sed ex cõpatõe act⁹ q̃rũ
vn⁹ aliũ supponit.nã clauis que dr̾ po
testas ligandi ꝛ soluẽdi imediate apit
sed q̃ dr̾ scia discernẽdi:ostẽdit cui api
endũ sit p illã.De his clauib⁹ hr̾ di.20.
.§.ꝑ. A .Sꝫ vt pꝫ in sũ.con.liº.3º.ti.34.
.q.172.Ray.dicit.Credo veri⁹ esse ꝙ ñ
ẽ nisi vna clauis:q̃ est ptãs siue iurisdi
tio.Dicũt̾ tñ pl'alit̾ claues ꝓpter pl'es
eius effect⁹ qui sũt ligare ꝛ soluẽ.clau
dere ꝛ apire:ad istar clauis mãlis.ꝛ ꝙ
alicubi iuenit̾ scia cõiuncta ptãti nõ ẽ
iõ ꝙ scia sit clauis:sed q2 nccĩa ẽ ptãtẽ
hẽnti:sicut lucerna in tenebris ãbulã
ti ne al' seq̃tur qd̃ ait dñs Math.15.Si
cec⁹ cecũ ducit.ꝛc̃.Con.Pe.dicẽs.In so
le potẽtia liq̃faciẽdi ꝛ indurãdi vna ẽ ĩ
radice ꝛ due ĩ effectib⁹.Sic vna tm̃ est
clauis ĩ radice:sed due ĩ effectib⁹. B.

¶ Hay clauiũ seu hui⁹ clauis v sus ẽ
ad aperiẽdũ ꝛ claudẽdũ ꝫm Pe.sicut
ꝛ clauis mãlis sed differenter:quia cla
uis mãlis ꝑ ꝛ ꝑncipalr̾ est ad claudẽdũ
ꝛ ex ꝯseq̃nti ẽ ad aperiendũ.Clauis v̾o
spũalis eꝯ̃.ꝑ ẽ ad aperiẽdũ ꝛ secũdario
ad claudẽdũ. A .Et ꝫm eũdẽ Pe.ista
clausio fit tripl'r.Uno mõ q̃ ad culpaꝫ
ñ absoluẽdo ab ea.Alio mõ q̃ ad penã
sensus ligãdo tp̾ali pena.3º.mõ q̃ ad pe
nã damni p sniam excommunicatiõis
vt in sum con.eo.ti.q.173.Idem etiam

pōt intelligi de aliis cēsuris. ex̄ de spō. sig. grenti. ₇ s̄. cēsura. Et vt p₃ in sū. cō. eo. ti. q. 172. dicit idē Pe. ꝙ ptās ligādi atq₃ soluēdi iteg̃tur ex duob⁹. s. ex ptā re ordis. ₇ ex ptāte iurisditōis. Jurisdi tio. n. dat mām. ꝑma ergo potestas cla uis est essentialiter: scd̄a accn̄talr. B.

Soli sacerdotes hn̄t claues: q₂ ꝑm Tho. i 4° dis. 18. ₇. 19. solis sacerdotibus data ē hec ptās a dn̄o. vbi ait. Quoꝝ re miseritis pctā. ₇c. Jo. 20. Nec obstat ꝙ soli Petro dictū ē. Tibi dabo claues re gni celoꝝ. Math. 16. q₂ illud fecit dn̄s ad demōstrādū ecclie vnitatē vt oēs a Petro ₇ successoꝛib⁹ suis acciperēt sue ptātis originē. 24. q. i. qcūq₃. ₇. c. loqtur Et l₃ oēs sacerdotes hēant ptātē claui um q̄tū ad ordinē: nō tn̄ hēnt vsu₃ po testatis: q₂ deficit eis iurisditio q̄ mini strat mām. vn̄ q nō hēt iurisditōem su per subditos pōt dici ꝙ q̄tū ad hoc nō hēt vsum clauium: sed tamē sacerdos malus q̄uis sit g̃ra ꝑuat⁹: nullo modo ꝑuat vsu clauiū i quo ipe non est agēs ꝑncipale sed instr̄ale. hec Tho. sitr Pe. ₇ Ray. A. Hoc itelligit de sacerdo te ab ecclesia nō abscisō: q l₃ sit malus tn̄ vtit clauib⁹ instrumētalit. i. loco dei vt in sū. con. li. 3°. ti. 34. q. 174. ₇. 175. vbi etiam omnia predicta notantur. De hoc. i. ꝭ. se. B.

Utrū scismatici. heretici. excōicati. suspēsi. degradati habeāt vsu₃ clauiū R° ꝑm Tho. in 4°. di. 19. hēnt qdē vsū i se quātū ad eēntiā: sed talis vsus im pedit ex defectu materie: q₂ talib⁹ ec clesia subtrahit subditos vl̄ simplr vl̄ ad tps. vnde quātū ad hoc ꝑuati sunt vsu clauium. A. Con. Pe. vt i sum. con. eo. ti. q. 176. B.

Quid opet vsus clauiū? R° b₃ Tho. ₇ Pe. vbi s̄. Opat instrumētalr dispo nendo ad g̃ram ₇ iustificatōem. nō āt ꝑncipalr ₇ imediate ip̄am g̃ra₃ ₇ iusti ficatōem efficiēdo. q₂ hoc est solus di. Sed sicut ad mūdatōem originalis in baptismo valet ablutio: ita ad emūda tionē actualis valet absolutio. A. Jō in sū. cō. eo. ti. q. 177. vbi addit b₃ Tho. ꝙ si an̄ absolutōem sacerdotis aliqs n̄ fuisset ꝑfecte disposit⁹ ad g̃ram suscipi endā in ip̄a ꝯfessiōe ₇ absolutōe sacra li g̃ram ꝯseq̃ret si obicē nō ponēt. Idē Pe. ₇ addit ꝙ sufficient ꝯtrito dat ibi augmētum g̃re. B.

Qualr ꝑ claues sacerdotes dicātur soluē vl̄ ligare? R° ꝑm Ray. Trib⁹ mo dis. ꝑ ligāt ₇ soluūt. i. ōndunt aliquem ligatū vel solutū a deo. Un̄ dn̄s Luc. 17° leprosos ꝑ se ꝑ̄us mūdauit: deinde ad sacerdotes misit q̄ꝝ iudicio ōnderē tur mūdati. A. Jmmo vr̄ ꝙ nō solū ōndāt absolutū: sed etiam absoluant instrumētalr tn̄: vt s̄. ꝭ. pxio. nā l₃ sola cōtritio resuscitet pctōrē: remanet tn̄ adhuc ligat⁹: donec si pōt sacerdoti se p̄n̄tet: ₇ ab eo fuerit absolut⁹. nā ꝯtritō ab hac obligatōe nō pōt liberare: de pe. dis. i. non pōt. ₇ de pe. ₇ re. c. oīs. vnde ₇ dn̄s Lazarū ab eo resuscitatū dedit discipulis absoluēdū. Joh. xi° B. ₇. 2°. soluūt qn̄ a pctō sacralr absoluunt ₇ li gant ad pniam peragēdā. A. In sū. con. eo. ti. q. 178. vbi hec ponūtur. vr̄ ꝙ 2⁹ mod⁹ ligandi ē cum satisfactōe₃ pe nitētie iponūt penitētib⁹. soluendi vo cū aliqd dimittūt: vl̄ ꝑ eā purgatos ad sacroꝝ coionē admittunt. B. Unde Leo papa. Xp̄s hāc ꝑpositis ecclie tra didit ptātē: vt ꝯfitētib⁹ pnie satisfactō nē darēt. ₇c. de pe. dis. i. mlriplex. 3° ligāt vel soluūt per excōicatōem: ₇ ad istos oēs modos pōt cōuenire illud. Q̄dcūq₃ solueris sup trā. ₇c. q̄ locū h₃ cū sacer dos iuste iudicat ligādo vel soluendo. A. Oia ꝑdicta pleni⁹ hn̄tur in sū. con. dcā. q. 178. B. De q̄ mā q̄tū ad excōi catōem: vide s̄ absolutio. ₇. i. excōicatō ꝑ totū. De absolutōe peccatoꝝ ₇ pnia. vide s̄. absolō. 6°. ₇. i. ꝯfessoꝛ ₇ ꝯfessio. ꝑ totū. ₇. i. pnia. ꝑ totū. ₇. i. pctm̄. ꝑ to. Et ꝑ dictā expōnem ligandi. ₇ soluendi hēs .i. sacerdos. ꝭ. ꝑ.

Clericus p° cōmunit. Ad h° ꝙ qs sit vere cleric⁹ nō suffic ꝙ

sit lřatus nisi hēat aliquē ordinē clica
lez vel saltē pmā tonsurā ab eo q dare
pōt. A .Per pmā.n.tōsurā qs ꝯstitui
tur cleric⁹.ex̄ de eta.ꝛ qli.cū ꝯtingat.
B .Lñ qꝫdiu hꝫ solū pmā tōsurā vel
minores ordines pōt si voluerit deserē
clericatū.ut sup̄ apostasia 4°.§.2°ꝛ 3°.
¶ Cleric⁹ ornat⁹ dꝫ eē duplici ornamē
to.s.iteriori ꝛ exteriori. Interi⁹ ornam̄
tū ꝯsistit i virtutib⁹ qbus debēt eē or
nati clerici ꝛ pcipue sacerdotes atqꝫ p̄
lati:ne al' male sedētes in cathedra ca
thedre iiuriā faciāt.40.di.multi. Exte
ri⁹ ornamentū consistit in q̄tuor.p̄ in i
icessu.vt nō currēdo sꝫ moderato ꝛ eq̄
li gressu incedāt:ut sic maturitatē ꝛ eq̄
litatē indicēt mētis.4.di.§.vl. Nec in
solo incessu.sꝫ ēt ꝙ oculos linguā ꝛ oīa
mēbra debēt clici sub freno castitatis
ꝛ modestie coercē.6.q.i.ex mērito.32.q.
5.nec solo.2° in habitu.vt nō deferant
vestes icisas ꝛ ligulatas. A .s.frapa
tas. Lingua.n.bm catholicon ē pua lin
gua.ꝛ p silitudinē pōt incissura accipi
vestis q̄ i modū lingue solet fieri. Et i
de linguat⁹.i.sic icisus. Vñ ꝛ i sū.cō.li°
3°ti.7.q.i.vbi hec oīa ponūt q̄ fuerunt
originalit̄ dcā Ray.dr̄. Nō deferāt ve
stes icisas.i.ligulatas ad modū iocula
toꝝ. B .neqꝫ varii coloris.nec rube
as.neqꝫ virides.neqꝫ nimis lōgas neqꝫ
breues. Itē neqꝫ de serico sꝫ d̄ lana nō
nimis pciosa vel vili.41.dis.§.i. Et pre
cipue i hitu debēt se ꝯformāe qꝫtū pñt
ill'ıs q̊s viuūt seruata sp̄.honestate.
ar.di.4.§.erit.ꝛ di.30.si qs viroꝝ. A
Hec oīa i dcā.q.i.in sū.cō.vbi ēt addit
ꝙ i hitu pōt ꝯphēdi ēt tōsura: quia co
mā ꝛ barbā debent deponē.ex̄ de vi.ꝛ
hone.cle.cleric⁹ p̊. B .Et nō ꝙ ex cā
timoris pegrinatōis.vel alia sit licitū
ē clerico hitū trāsformare.21.q.4.epi.
ex̄ de vi.ꝛ ho.cle.clerici 2°. A .In h°
c.clerici.dr̄ de cā timoris. In dcō ꝟo.c.
epi dr̄ de cā pegrinatiōis.qñ.s.lōgo tpe
ābularēt.vt ibi dr̄. De sili cā i dictꝭ capi
tul' nō dr̄. Nec ēt puto ꝙ cā pegrinati
onis etiā lōgissime si causa timoris iu
sta nō adsit dꝫat ita hitū trāsformare
ꝙ cleric⁹ nō appareat. Hoc.n.strictissi
me phibet:vt i.c.ꝯtingit.2°.ex̄ de sen.
exc. Sꝫ forte ꝑpt dictā longā pegrina
tionē lꝫ vestes ferre breuiores. Et in p̄
allegato.c.clerici.pt'a alia de sili mā po
nūt. B .qcūqꝫ aūt clericus virgata
vl' ptita vtit̄ veste publice siñ cā si bñ
ficiat⁹ ē.suspēsus ē a fructuū pceptiōe
p sex mēses. Si nō ē bñficiat⁹ ꝛ ē i sacrꝭ
citra sacerdotiū.p idē tēp⁹ ē inhabilis
ad bñficiū obtinēdū. Si hꝫ dignitatē
vel bñficiū cū cura vel ē sacerdos aut
religiosus ē suspēsus p ānū a bñficio ꝛ
p idē tēp⁹ ē inhabil' ad obtinendū qō
cūqꝫ bñficiū ecclesiasticuꝫ.vt i cle.qm̄.
de vi.ꝛ ho.cleri.3° ꝯsistit clericoꝝ orna
mentū exteri⁹ in cibo.de q̊ vide.i.gula
p totū.4° in potu de q̊.i.ebrietas.§.3°
ꝛ.i.sobrietas.§.p̊.ꝛ 2°.
¶ Cleric⁹ hꝫ deferre rasuraꝫ in moduꝫ
corone sup̄.ꝛ tōsuraꝫ capilloꝝ ab infra.
Cui⁹ rōem assigt Tho.in 4.°sen.di.24.
qꝛ corona ē signū regni ꝛ pfectiōis cuꝫ
sit circularis. Illi aūt q diuinis misteriis
applicāt adipiscūt regiā dignitatē.ꝛ p
fecti i ꝟtute eē debēt. Competit ēt eis
subtractio capilloꝝ ex pte supiori: ne
mens eoꝝ tpalib⁹ occupatiōib⁹ a cōtē
platōe diuinoꝝ retardet:ꝛ ex inferiori
p tonsurā ne eoꝝ sensus tpalib⁹ obuol
uāt. Conuersi ēt tōdēt ꝑpt renūciatio
nē tpaliū:sꝫ nō radūt qꝛ nō occupant
diuinis misteriis i quib⁹ oporteat eos
diuina mente ꝯtēplari. A .Idem in
sum.con.li°.3°ti.7°.q.3. B.
¶ In ꝯuiuio clericoꝝ sunt pcipue sex
obseruāda q̄ hñt di.44.ꝯuiuia. Ut vi
delꝫ vita abn̄tiū nō mordeat. Ut pre
sentes nō irrideāt. Ut iania secl'arium
nō recitent. Ut ꝟba sacre lectiōis legā
tur ꝛ audiāt. Ut cib⁹ nō nisi ad sustēta
tōeꝫ sumat. Et vt i pncipio ꝛ i fine lau
des deo referāt.hec ibi.ꝛ.c.p reuerētia
A .In allegatꝭ iuribus nil dr̄ de istis
laudib⁹.sꝫ eadē di.c.vt nō liceat.vbi dr̄
Nō oꝫ clericos vel laicos religiosos añ
sacrā horā diei tertiā inire ꝯuiuia. nec

aliqñ clericos nisi hymno dcō edere pa
nē ꝛ pᵒ cibos gr̄as auctori deo ꝓferr. B
¶ Cleric' dꝫ in bñficio residē ꝛ i eo sua
officia iplē. Et illi q nō iplēt sꝫ volupta
tib' vacāt ſm Ul. nihil hñt iuris in re
b' ecclesiastic]. ꝛ si recipiūt tenēt resti
tuere. Reddit'.n. ecclaꝝ sūt stipendia
seruitutū. vñ ꝛ iura idixerūt clericis ꝑ
sonalē residentiā. q̄ tñ in multis casib'
ꝑmittūt absentiā ɔtinue: vel ad tēpus
Lñ qcqd sit de foro ɔtentioso videtur
sufficē ad salutē si ipe sua cura ꝛ ipens
ꝓuidet ꝙ eccl'a decent officiet ꝛ popu
lus sufficient regat. ꝛ ipe honeste vite
ꝛ moꝝ bonū exēplū subditis oñdat ꝛ i
terdū ꝑ se ad locuꝫ accedat. ꝛ de p̄dcis
certificet. ꝛ qñqꝫ ꝑ se officium exoluat.
A . Non sic dicit Ul. sꝫ ait. Et ꝑ se diui
nū officiuꝫ diligent exoluat ꝛ mistris
ſꝫ possibilitatē bñficii ꝓuideat suffici
ent. vt in sū. cō. liᵒ p̊. ti. 7. q. 29. Et ex hᵒ
vr colligi ꝙ cleric' exñs in mortali te
neat ad restōem ꝑceptoꝝ ex bñficio il
lo tpe. qꝛ non potuit bñficio debite de
seruire nec diuinū officiū diligent seu
ɔuenient exoluē p̄sertiꝫ si sit notorius
cū glibꝫ pctōr notori' sit ipso iure sus
pensus vt pōt colligi ex notatis in sū.
con. liᵒ. 3ᵒ ti. 29. q. 3. ꝛ 5. Et idē videt posse
dici de illo q ex ideuotōe ꝛ lata neglia
nimis celerit vel al's dissolute seu irre
uerent dicit officiū qꝛ sic non diligent
exoluit. ꝛ qꝛ facit ɔ̄ p̄ceptū eccl'ie. in. c.
dolentes. de cele. mis. B . Tuti' tñ ē
si ꝑ se cōtinue faciat. Reliq̄ vide. i̅. resi
dētia. A . Ibi lati' dr de hac residen
tia. ꝛ ex ibi dcis pōt patē ꝙ nō solū ē tu
tius ꝑ se residē. sꝫ ēt ē nccīuꝫ i bñfiᵒ cu
rato. ꝛ qñqꝫ ēt in aliis. B . De trāsitu
c̄licoꝝ de eccl'a ad eccl'aꝫ. vide. i̅. trāsit'.

Clericus 2ᵒ. s. ꝙ clerici
a qbusdaꝫ
actib' secl'aribus sunt remoti.
Non. n. debēt intendē negociationi de
reb' vēdendis ꝛ emēdis ꝛ hi'. ex̄ ne cle
ri. vel mo. c. p̊. ꝛ. 78. di. fornicari. De hoc
i̅. negociatio. §. 2ᵒ ꝛ. §. anpe. Itē nec qōi
bus in iudicio seculari etiam si benefi
ciū nō hñt dūmō sint in sacris. siue etiā
sint in minorib' ꝛ hēant bñficiū ꝛ ho.
nisi ꝓ se ꝛ miserabilibus ꝑsonis. ex̄ ꝺ
postu. c. p̊. A . Ibi ēt dr ꝓ eccl'ia sua.
B . ꝛ. 86. di. peruenit. vel nisi suaꝫ vel
suoꝝ iuriā ꝓseq̄tur. 4. q. 6. oib'. A .
Ibi nō dr nisi de iniuria ꝓpria: sꝫ etiaꝫ
ꝓ ɔiūctis pōt agē in q̄cūqꝫ honesta cā
si nccitas imineat. vt in. c. cū sacerdoti
ex̄ ꝺ postu. B . Itē nō pñt suscipere
gubernatōes alienaꝝ reꝝ seu ꝓcuratō
nes alienoꝝ negocioꝝ. Bñ autē pñt su
scipe tutelas a legibus ipositas. sꝫ ꝛ cu
rā orphanoꝝ ꝛ viduaꝝ que indefense
sunt. A . Aut eaꝝ ꝑsonaꝝ que maxi
me ecclesiastico indigent admiculo: ut
i. c. i̅. allegato. B . Et ēt de lnia epōꝝ
gubernacula ecclesiasticaꝝ reꝝ. vt i. d.
c. ꝑuenit. Et vide. i̅. tutela. §. 2ᵒ ꝛ 3ᵒ. An
ꝟo clericus possit exercē aliqꝺ artifici
uꝫ vel culturā possessionū ꝛ hi'. vide. i̅.
negociatio. §. pel. Et an possit exercere
officium tabellionatus, vide. i̅. tabel
lio. §. 2ᵒ

¶ Clerici nō debent mistrare in taber
na nec in ea comedē vel bibē nisi cā ne
cessitatis in ꝑegrinatōe. 44. di. non oꝫ
p̊. ꝛ. c. nulli. ꝛ. c. clerici.

¶ Clerici qui relicto clericali hitu por
tāt arma. si tertio moniti nō deponūt
ꝑdūt ꝓuilegiū clericale. ex̄ de sen. exc.
i̅ audientia. Silr ēt si nō sint moniti ꝛ i
miscēt se tyrannidi ꝛ enormitati. ex̄ de
sen. excō. cum nō ab hoie. pñt tñ arma
portare mō quo dr. s̄. bellū 2ᵒ. §. p̊.

¶ Clerici goliardi aut buffones. A .
i. ioculatores. vt pꝫ i tex. i̅. allegato. ꝛ gl.
ibi dicit ꝙ p̄mū ē vulgare gallicū scōꝫ
vulgare tuscor. B . si hᵒ ꝑ annū exer
cuerint carēt ꝓuilegio clericali A . s.
oi. vt i textu p̄dcō. B . Et eodē mō si
minori tēpe ꝛ admoniti nō destiterint
ex̄ ꝺ vi. ꝛ ho cle. c̄lici. liᵒ 6ᵒ A . Ubi pꝫ
ꝙ requiritur trina monitio. B .

¶ Clerici q carnificiū macellariorum
seu tabernarioꝝ officiū publice faciūt
A . ꝑsonalit. ut i. c. i̅. allegato. B . si
3ᵒ moniti. A . noiati vt ibi. B . ñ de

sistāt seu p̄sumāt: ꝛ si sūt ꝯiugati ꝑdūt
ꝓuilegiū clericale. A .oio. vt ibi. B.
Nō ꝯiugati ꝟo q̄ icedūt vt laici ꝑdūt
i ꝑsonis. A .Sed si nō incedāt vt lai
ci ꝑdūt i reb' tm̄. vt ibi. B .q̄diu hoc
agūt. A .In textu cle. diocesanis ad
lr̄am sic dr̄. Si moniti ab his nō ꝯstite
rint: aut ip̄a vt p̄missū ē exercēdo resū
pserit q̄ncūq; ꝯiugati oio. Nō ꝯiugati
ꝟo in reb' ꝛ si oio incedāt vt laici in per
sonis ꝓuilegiū cl'icale q̄diu p̄missis in
stiterit eo ip̄o amittāt. B .De vi. ꝛ
ho. cle. clerici. li. 6°. diocesanis. In cle. e.
ti. A .In p̄dcō. c. clerici. nihil de hoc
ponit: ſʒ solū qꝫ dcm̄ ē i p̄cedēti. §. B.
¶ Clericus ꝯiugat' si ꝯtraxit cū vnica
ꝛ ꝟgine ꝛ deferat tōsurā ꝛ vestes cl'ica
les retinet ꝓuilegiū clericale i duobus
.s. ꝙ ꝑcutiēs eū ē excōicat'. ꝛ ꝙ nō pōt
distringi nec ꝯdēnari a iudice seculari
nec ciuil'r nec criminal'r. In ceteris ꝟo
nō retinet. Itē si nō defert tōsurā ꝛ ha
bitū i nullo retinet. ex̄ de cle. ꝯiu. cleri
ci li. 6°. Quō cl'ic' pōt iudex eē vl' iudica
re. i. iudex. 2°. §. p̄. ꝛ 6°. Et ꝑ quos act' cle
ric' in minorib' ꝑdit ꝓuilegiū clericale
vide s̄. apostasia 4°. §. pe. ꝛ vlti. Et que
negocia clericis sūt interdicta. i. negocia
tio. in tribus vltimis. §.

Clericus 3° scilʒ q̄tuz ad cohitationē mulierum ꝛ honestatē.

Clerici nāq; non debēt habitare cū mu
lierib'. dis. 32. hospitiolū. ꝛ dis. 81. legit'.
Nā cohabitatio ē aliqñ adulterii occa
sio. 15 q. 2. diffinim'. Excipiūtur mater
soror amita matertera. A .Amita ē
soror p̄ris. matertera ꝟo m̄ris ſʒ Catho.
B .Et general'r ꝑ lineā trāsuersalē oēs
ꝯsanguinee que sūt infra secūdū gra
dū. ar. di. 81. cū oib'. Sʒ ꝑ lineā ascēden
tiū ꝛ descēdentiū vsq; ad quartū ḡduz
ar. ex̄ de ꝯsan. ꝛ affi. nō dʒ. ꝛ di. 32. inter
dixit. ꝛ dis. 81. cū oibus. ꝛ c. volum'. Et ē
rō q2 in istis fedus nāle nihil ꝑmittit
seui crimis suspicari. ex̄ de coha. cle. et
mu. a nobis. ex̄ de p̄sumpti. cū in iuuē
tute. A .In allegatis iuribus nō cla
re mōstrat' de isto q̄rto gradu ad h° ꝓ
positū. sed tñ ide dicit Ray. vt in sū. co.
li. 3°. ti. 30. q. xi. Idē ēt dicit glo. in. c. p̄. ex̄
de coha. cle. ꝛ mu. assignās aliā rōnem
videlʒ. q2 vr̄ ꝙ i ista linea recta āplius
possit extēdi ꝑmissio q̄; in collaterali.
Et bñ q2 in linea recta quāto grad' est
distantior: tāto est ātiquior ꝑsona ꝛ mi
noris suspitōis ꝛ ꝑ ꝯseq̄ns maioris per
missionis. 32. di. interdixit. B .Et h°
intellige nisi hērent secū pedissequas:
vel aliq̄s mulieres suspectas. A .Ad
hoc facit. 81. dis. legit'. B .Porro etiā
cū p̄dus dcis cl'ic' nō dʒ hr̄e imoderataʒ
familiaritatē: ne ꝯtēptibil' hēat'. 33. dis.
q̄rūdā. Possūt ēt vltra p̄dictos ḡdus
hitare: si eēnt ātique ꝛ nō suspecte. dis.
81. femīas. ꝛ in p̄dicto. c. interdixit. in fi.
A .Pñt ēt hitare aliq̄ affines ꝛ dome
stice. 81. dis. cū oib'. vbi ex ꝯcilio cartha
ginēsi dr̄. Cū oib'. n. clerici extranee fe
mine nō cohitent sed sole m̄res auie ꝛ
matertere amite sorores ꝛ filie fratrū
aut sororꝝ: ꝛ quecūq; ex familia dome
stica ex nccitate ēt añq; ordinarēt' iam
cum eis hitabāt. vel si filii eorū iaʒ or
dinatis parētib' vxores acceperūt, aut
seruis nō hn̄tib' in domo quas ducāt
aliūde ducē necessitas fuit. hec ibi. Itē
pōt cohabitare vxor ip̄ius clerici ante
ordinationem habita que caste regen
da ē. 81. dis. volum'. Qđ intelligit' quā
do vxor ē iā vetula ꝛ nō suspecta: vt in
dcā. q. xi. ꝛ in sū. cō. nōt'. Itē sciēdum ꝙ
cū nulla suspecta debet cohabitari ēt
strictissime ꝯsanguinitatis. ex̄ ō coha.
cle. ꝛ mu. c. p̄. vbi dr̄. Inhibendū quoq;
est vt nullus sacerdos femīas: de qb'
suspitio pōt esse retineat. sed neq; illas
q̄s canones cōcedūt m̄rem amitā ꝛ so
rorē: q2 instigāte diabolo etiā i illis sce
lus ꝑpetratū repitur. ꝛ etiā i pedissequis
earūdem. Sʒ si quā de his necessitatē
habēt p̄sbyteri habeāt i vico: aut i vil
la domū longe a sua ꝯuersatione: ꝛ ibi
eis que sunt nccīa administrent. Prohi
bēdū quoq; ē vt nulla femina ad alta
re p̄sumat accedē aut p̄sbr̄o ministrare

gut infra cãcellos stare vł sedẽ. hec ibi Sed vt hr̃ in sũ. con. dcã. q. xi. videntur aliq intelligẽ hũc textũ: qñ ɔsãguineę hñt secũ pedisseqs extneas. Sz certe õ cre. ponderat suspitõem nõ solũ pedis sequaꝝ: sed ẽt ipaꝝ cõsanguineaꝝ. ibi qꝛ instigante diabolo. ꝛc. Vñ etiã si nõ hẽant secũ extneas: dꝫ consanguineaꝝ suspectaꝝ cohabitatio vitari: vt super hoc. c. sentit glo. dicẽs. Nõ dr̃ h̃ itellige de suspectis clĩcis iuuenib⁹ ꝛ mulieribus suspectis. qꝛ si suspecte sunt nõ debẽt secũ manẽ. 34. dis. quorũdã. Cõtraria loquũtur de illis mulierib⁹ de qb⁹ nulla ẽ suspitio mali. Item ſm Hoff. ꝛ Hosti. eps ꝛ religiosus indistincte non possunt cũ aliq etiã consanguinea hitare. ar. dci. c. quorũdã. ꝛ in auc. de sanctissimis epis. §. epm. coll. 9. ꝛ de mõachis §. cogitãdũ. coll. i. Ray. ꝟo dicit. Licet hoc tutũ ꝛ honestũ esset: tñ nõ obstant eis illa iura. qꝛ. c. quorũdam loquit̃ qñ ĩmoderatã familiaritatẽ eps habebat cũ filia: cuius occasione vilis ac cõtemptibilis a subditis habebat̃. c. vero sane. loquit̃ de vxore epi que oĩo dꝫ intrare religionẽ. hec in dicta. q. xi. in sũ. cõ. Primũ veri⁹ vr̃. Nam de religiosis expsse hẽt̃. 18. q. 2. diffinimus. De epis vero in dcõ. §. epm. Et sicut non dedignãtur leges sacros canones imitari: ita ꝛ sacroꝝ statuta canonũ ꝑncipum cõstitutõibus adiuuãtur. extra de noui operis nunc. c. ꝑ. B.

Utrũ clĩcus incõtinẽs ꝛ fornicarius sit suspẽsus ꝛ debeat in officiis euitari. R. Quilibꝫ ꝑ mortali peccato ẽ suspẽsus quo ad se. tñ talis non est suspẽsus q̊ ad alios. nec dꝫ in officiis euitari: nisi si pctm̃ ẽ notoriũ. vt qꝛ dãnatus ẽ de illo: aut sponte ɔfessus est in iure. A. vł ẽt nõ spõte. qꝛ hec distinctio non fit ĩ. c. quesitũ. ĩ. allegato. vbi ẽt glo. dic̃. ꝙ hoc cãu ɔdẽnatio dꝫ fieri ꝑ sniam diffinitiuã. B. vel euidẽtia facti que nõ põt aliqua tergiuersatõe celari. vt puta qꝛ mulierẽ multũ suspectã tenet publice. aut qꝛ apparẽt inde argumenta ꝯdiẽtia sup terrã: ex̃ de coha. cle. ꝛ mu. q̃situ. A. Ibi nõ dr̃ de signis hi⁹ euidẽtie: sed hec ponit Ray. vt ĩ sũ. con. li. 3ᵒ. ti. 30. q. 12. B. Et de hoc hẽs. ĩ. fornicatio. §. 2ᵒ. Et ibi de pena clĩci qui duxit vxorẽ. §. 3ᵒ. Utrũ aũt a fornicario liceat accipe sacra. hr̃. ĩ. ordinatus ꝑ. §. 3ᵒ. A. Sup his ꝛ silib⁹ hodie ẽ facta magna inouatio per conciliũ Cõstantiẽse ꝛ postea Basiliense añꝙ reuocaret̃: in q̊ Basil. ɔcilio fcã fuit q̃dã ɔstitutio approbãte dño Eugenio papa 4ᵒ. quam ego extraxi de lib° dñi cardinal̃ Juliani tituli sancte Sabine: q vulgarit̃ dr̃ sancti ãgeli: q ꝑfuit dcõ cõcilio. ꝛ mihi hãc ɔstitutõez oñdit ĩ camera ꝛ studio suo Florentie. die. 2. dcembris. 1440. cui⁹ tenor seq̃t̃: ꝛ ẽ talis. Ad vitãdũ scãdalũ ac multa ꝑicula subueniẽdũ q̊ꝙ ɔsciẽtiis timoratis statuit ꝙ nemo deinceps a cõione alic⁹ in sacroꝝ administratõe: aut aliis qbuscũꝙ diuinis vł extra ꝑtextu cuiuscunꝙ snie aut censure ecclastice seu suspẽsionis aut ꝓhibitõnis ab hoie vł a iure gnãlr ꝓmulgate teneat̃ abstinẽ: vel aliquẽ vitare: aut iterdictũ ecclasticũ obseruare: nisi sententia ꝓhibitio suspẽsio vel cẽsura huiusmõi fuerit: vel cõtra ꝑsonã collegiũ vel vniuersitatẽ ecclĩam aut locũ certũ aut certã a iudice publicata vel denũciata spãliter ꝛ expsse. aut si aliquẽ ita notorie excõicatõis sniam ɔstiterit incidisse ꝙ nulla possit tergiuersatiõe celari: aut aliq̊ iuris suffragio excusari non a cõmunione illi⁹ abstineri vult iuxta canonicas sanctões. Propt̃ hoc tñ huiusmodi excõicatos suspectos interdictos seu ꝓhibitos non intendit ĩ aliquo releuare: nec eis quomodolibꝫ suffragari. B

Clericus iiii° quãtuꝫ ad bona tꝑalia. Utrum clerici possint hẽre ꝑpriũ. R. Sic. 12. q. i. epi. Et si qua capitula inueniantur ɔ̃tria: intelligi debẽt scdm̃ statum ꝑmitiue ecclĩe. qñ nihil ꝓpriũ possidebãt. vel de religiosis

q renunciauerūt ꝓprijs. Et tñ sicut ait Tho. scđa scđe. q. 185. Clerici non sic debent ꝓpriū possidere vt dū curāt propria defectū faciāt in his q̄ ptinent ad cultū diuinū. A. At nō pñt dicē sicut cū effectu debēt ps mea dñs. Hoc. n. dicere nō pōt q ex̄ dominū aliqd hȝ. 12. q. 1. cleric⁹. Et vt dicit Tho. in loco pallato ille cū deo alias ptes hȝ cui⁹ studiū diminuit circa ea que dei sūt dū intendit his q̄ mūdi sūt. Et p̄dictū ēt notat i sū. con. li. 2. ti. 5. q. xi. B.

¶ Utꝝ clerici possint facē testm̄ vl donationē int̄ viuos? R. Si habēt de patrimonialib⁹ vel q̄ sibi aduenerūt aliunde puta ex successione vel donatōe fcā psone non ītuitu eccl̄e. vel de illis q̄ ipi sibi p scripturā vel hi⁹ artificiū licitū qsierūt indubitant pñt de his facē testm̄ vel ēt donāe. 12. q. 3. c. p̄. ꝛ 2. extra de testa. ad hec. ꝛ c. quia nos. Et hec ēt hñt locum si clericus sit in ptāte patris vel aui ɔstitut⁹. C. de epi. ꝛ cle. Auten. p̄sbros. lȝ in alijs psonis secus sit: vt. i. peculiū. De reb⁹ aūt ecclasticis mobilib⁹ ꝛ imobilibus non potest clericus testari: sȝ pōt de mobilib⁹ ꝛ fructibus p ceptis in egritudine cōstitut⁹ dū tñ sit ɔpos mentis ɔferre paupibus ꝛ religiosis locis ꝛ his q sibi honeste seruierūt vt dcō. c. ad hec. ꝛ ex̄ de testa. relatū 2. A. Hoc ēt pōt cleric⁹ vȝ donare de rebus mobilib⁹ fructib⁹ ꝛ silib⁹ ex iusta cā dū san⁹ ē dūmō tpate. ex̄ de dona. cetez. ꝛ c. ad aplice. Et nōtur in sū. con. e. ti. q. 12. ēt ɔsanguineis qui sibi honeste seruierūt dcō. c. relatū 2. de testa. B. De ɔsuetudine tñ clerici alicubi testantur de fructib⁹ ꝛ reb⁹ mobilibus eccl̄e acqsitis. tñ de iure ɔ̄ est. vt in p̄dcis capitul' ꝛ iurib⁹. A. Et vt nōtur i sū. con. dcā. q. 12. ſm Ul. de hi⁹ reb⁹ testari non ceēt illicitū nisi qꝛ in fauorē ecclaꝝ ꝓhibitū ē. vñ ēt qꝛ rō suadet oppositū credo vbi hec ɔsuetudo ē. ꝙ de reb⁹ ecclesiasticis mobilib⁹ possint clerici facere testm̄. hec ille. Hoc intellige verū nisi de sacris vasis. Sup his. n. nullā nō solū donationē: sȝ nec alienationē pñt facere clerici. 12. q. 2. c. 2. nisi forte habēt supflua vasa. Nec ex alijs mobilibus posset debitis satisfieri. 10. q. 2. hoc ius. Et forte idē posset dici in alijs ad diuinū cultuȝ deputatis. ar. c. fi. ex̄ de testa. Immo idē etiā de alijs reb⁹ nisi forte ɔsuetudo foret ꝙ clericus testaret de mobilib⁹ que recepit vt stipendia psonalia. de alijs ꝟo nō pōt testari vt nōt dñs Anto. in. c. relatū 2. de testa. ꝛ dñs Dominicus de scō Seminiano. in. c. p̄senti. de offi. oz. li. 6. B.

¶ Quis succedet clerico ab intestato? R. In bonis acqsitis p ecclesiaȝ succedit eccl̄a: sȝ in alijs succedunt cōsanguinei ſm ordinē iuris. qb⁹ deficiētib⁹ succedit eccl̄ia. 12. q. 5. c. fi. A. Poti⁹ vt c. pe. qđ incipit. qcūq. B. ex̄ de suc. ab inte. p̄ ꝛ 2. c. cū dilect⁹. in fi. Et de h⁹ casu hēs diffuse. i. successio. §. 2. A. Noie aūt ecclesie nō ep̄s vel successor clerici moriētis vbi ē collegiuȝ clericorū: sȝ cōis ɔgregatio intelligit que reꝝ illaꝝ dȝ canonicā distributōeȝ ꝛ curam hr̄e. Ubi aūt i loco defuncti tm̄ vnus ē ordinarius is ea bona hēbit dicto. c. relatū 2. extra de testa. B.

¶ Quid si nescit vtꝝ res fuerint ecclesie vel psone? R. Presumunt oia esse ecclesie. si tñ ɔstat eū hūisse res q̄ non erāt eccl̄e: sȝ psone ꝛ dubitat de quib⁹. p̄sumit ꝓ eo q ē in possessione rei de q̄ ē qō. vñ si p⁹ mortē eccl̄a iuenit in possessione. hēdib⁹ incūbit ꝓbatio: sȝ si hēdes sunt i possessione ꝓbabit ecclesia: ar. 12. q. 4. c. p̄. ꝛ. q. 5. c. p̄. in fin. ꝛ si possessio ē oio cōfusa vel ꝓbat. vide. i. successio. §. 2. A. Ibi dr ꝙ eq̄lis dȝ fieri distributio int̄ eccl̄aȝ ꝛ ɔsanguineos seu heredes nisi forte quis ex seruo factus sit clericus. tunc. n. fiet qđ dr ex̄ de suc. ab inte. c. 2. vbi hoc ideȝ dicit glo. ꝛ vt nō. in sum. con. li. 2. ti. 5. q. 13. Ray. etiaȝ con. predictis de onere ꝓbandi ꝛ ꝙ de seruo facto clerico intelligatur dictuȝ c. 2. vbi dr ꝙ peculiū decedēt dȝ diuidi i. 4. ptes. q̄ꝝ vna ep̄o. altera eccl̄ie. tria

paupib⁹.q̄rta pentib⁹ assignet: ⁊ si nō
parētes sint: eps eā recipiat: ⁊ in vsum
ecclesie diligent distribuat. B.
¶ Utrū clerici siue p̄lati q bona eccl̄ia
rū ɔsumunt i vsus illicitos sint rapto
res? R° s̄z Ray. Clerici q ɔsanguineis
aut potentib⁹ diuitib⁹. meretricib⁹. hi
strionibus. ⁊ silibus bona ecclesiastica
pauperib⁹ debita tribuūt raptores st.
q̄z q̄cq̄d h̄nt pauper̄ ē. 16. q. i. c. fi. Nam
paupib⁹ debēt. Un̄ tales clerici tenēt
ad restōēz oium paupibus. vel in vtili
tatē ecclesie. iz. q. z. glia. z. c. ⁊ si illi. Et
peccāt mortalit non solū q̄z paupibus
subtrahūt: s̄z ēt qm̄ turpib⁹ psonis tri
buunt. 86. di. q venatoribus. z. c. donare
Et qd̄ dictū ē de ɔsanguineis. itelligen
dū ē s̄m Guil. qn̄ dat eis non vt paupi
bus s̄z vltra statū ɔditionis eor̄. A.
Idē in sum. con. li° z° ti. 5. q. 14. Ubi q̄
ad diuites ⁊ potētes dr̄ qn̄ eis dat non
ppt aliquā cām licitā ⁊ honestā: s̄z pro
pter fauorē ⁊ pompā seculi. B. Si
mile ponit p Tho. scd̄a scd̄e. q. 185. de
epis. Dicit. n. q̄ si distincta sint bona q̄
debēt in vsū eccl̄e ab his q̄ sūt pau
perib⁹ ⁊ mistris erogāda. ⁊ aliqd epus
sibi retinuerit d̄e his q̄ paupibus ero
ganda sunt vl̄ i vsū mistror̄ vl̄ i cultū
diuinū expēdēda: nō ē dubiū q̄ morta
lit peccat ⁊ ad restōēz tenet. De his aūt
q̄ sūt spālit suo usui deputata peccant
si imoderata sibi retineant: ⁊ aliis non
subueniāt sicut reqrit debitū caritatis.
Si v° p̄dicta bona non sint distincta
eor̄ distributio ei⁹ fidei ɔmittit. Et siq
dē in modico deficiat aut supabundet
pōt hoc fieri absq̄ bone fidei detrimē
to. q̄z non pōt hō in talibus pūctaliter
accipe illō qd̄ fieri oz. Si v° sit multū
excessus. non pōt latē. vn̄ dr̄ bone fidei
repugnare. Et iō nō est absq̄ pctō mor
tali. Et idē iudiciū ē de bonis. alior̄ cle
ricor̄. vt ponit idē Tho. in q̄daz q̄libet.
A. Idē in sū. con. li° z° ti. 5. q. 16. vbi q̄q̄
subdit. Nota etiā q̄ prelatus tenetur
de bonis amissis eccl̄e dolo ⁊ culpa la
ta ⁊ leui s̄m Ber. ⁊ Hosti. ex̄ de offi. ar
chi. c. ea que. B.
¶ Cleric⁹ siue p̄lat⁹ tenet de bonis ec
clesie sue amissis sua negligētia. dolo.
vel culpa. siue lata siue leui. Notat ex̄
de offi. archi. ea que. Idē Hostiē.
¶ Nūqd clericus q h̄z sufficiens patri
moniū pōt viuē de bonis eccl̄e? R° s̄m
Ul. Si deseruit eccl̄e. pōt viuē d̄ bonis
ecclesie ei⁹. s̄z si nō deseruiat vel i ma
los vsus expēdat mortalit peccat. Cō.
Hosti. Sic. i. decime. §. pen. A. Idē
in sū. con. eo. ti. q. 17. vbi addit. Qd̄ aūt
dicit Hiero. q bonis pentum sustētari
pn̄t si qd̄ ē pauper̄ accipiunt sacrilegi
uz icurrūt. 16. q. i. c. vl. Intelligēdū ē vt
dicit Ul. cū extrema nccitas pauperuz
hoc reqrit. tūc. n. ⁊ sua tenent erogare.
Host. dic̄ q̄ he ⁊ siles auctes itelligūt
q̄ de supfluo debēt largas elyas facē.
H ibi. Et sic nō est expectāda extrema
nccitas. s̄z de bonis clericor̄ ⁊ ecclesie.
paupib⁹ large subueniendū ē. qd̄ ma
gis ɔsonat p̄dcō. c. vl. At nō eēt driā in
ter clericos ⁊ laicos. ⁊ int bona eccl̄e et
bōa ceteror̄. cū i extrema nccitate oēs
de oib⁹ bonis iux̄ eor̄ facultatē teneā
tur p̄rio subuenire. 86. di. pasce. B.
¶ An q male recipiūt a psonis eccl̄ia
sticis teneant ad restōem? R° s̄z Ray.
Fornicarie ⁊ hi⁹ turpes psone tenent
restituē ipi ecclesie. nisi forte eis fuēit
datū cā elye in sūma necessitate: quia
tūc fuit debitū. 86. di. pasce. Idē Host.
Diuites v° ⁊ potentes q receperūt p
fraudes. minas. iportunitates. ⁊ hi⁹. te
nent. clericus q dedit redimēdo vexa
tionē suā excusat. ex̄ de simo. dilectus.
p̄. Si v° nō sūt data ppter p̄dcā: s̄z pro
pter aliā nccīaz vel honestam cām vt
rōne hospitalitatis aut elyne. nō tenēt
ar. xi. q. 3. qm̄ multos. 4z. di. quiescam⁹
A. Ponit exēplū Ray. vt p̄z in sū. cō.
li° z° ti. 5. q. 18. qn̄ p̄dicti diuites ⁊ poten
tes casu fortuito ppt aliquaz cām ne
cessariā vel honestā uenerūt ⁊ ipediti
nō pn̄t redire ad ppria. nec ibi iuenit
aliqd ad emēdū. uel nō h̄nt vn̄ emant
⁊ pcurāt tpāte cā elyne. B. Idē d̄

ꝯſerāt bene meriti ⁊ honeſti viri: ꝯfer tiꝫ q2 iā ipēderēt eccl'ie ſeruitiū defendēdo: vel patrociniū in cā ꝑſtādo. aut elynas ꝯferēdo ⁊ hꝰ. q2 talibꝰ eccl'ia tenet repēdē. 12. q. 2. qcūqꝫ ſuffragio. ⁊ c. eccl'iaſticis. A. Ul. tñ vt pꝫ in dcā. q. 18. dicit ꝙ ēt illi q̄ acceperūt ex illegitima cā reſtituē nō tenēt: niſi ipe cl'icus ꝓpter hiꝰ donatōem factꝰ ſit nō ſoluēdo: ſicut ēt in vſura. ⁊ hoc excepto eo ꝗ extorſit per fraudē vel minas aut violentiam vel hiꝰ. hic ēt tenet ſi cl'icꝰ ſit ſoluēdo. Si aūt clericus non ſit ſoluendo: tenent ad reſtitutōem oēs q̄ illicite acceperūt. hec ibi. Primū dictū veriꝰ vr̄ ꝙ ſiue cl'icus ſit ſoluēdo: vel nō illicite ſuſcipiens teneat ad reſtitutōem: q2 illicita donatio rei eccl'ie de iure nō tenet. ex de dona. c. 2. B. Sꝫ ſi debeat fieri reſtitutio cui fiet? R. Qn̄ non turpiter dederit: ſꝫ timore vl' hiꝰ: reſtituet eidē qui dedit. Al' auctoritate ſuꝑioris ꝯuertet i vtilitatē eccl'ie vel pauperibꝰ erogabit: ar. 17. q. 4. ſi qs i atrio Sati cō. Tho. ſcōa ſcōe. q. 62. A. De hꝰ i dcā. q. 18. clariꝰ dr̄ ſꝫ Ray. ſic. Credo ꝙ auctoritate iudicis ꝓuīalis debeat fieri eccl'ie: cui ſic iniurioſe ablatū eſt: ita ꝙ illi eidē ꝗ dedit niſi cū turpit' dedit. tūc. n. nō ſibi ſꝫ ſucceſſori ſuo poterit fieri: vel ſuꝑiori: vt dicit Hoſti. Uel in vtilitatē eccl'ie ꝯuertat: vl' ēt eiuſdē loci pauꝑibꝰ: ſi hoc expedire videbitur eroget: ar. dci. c. ſi qs in atrio. Hoc vltimū. ſ. ꝙ det pauꝑibꝰ. dicit glo. Ray. ꝙ meliꝰ ē. ſ. cū indigēt pauꝑes vl' ſati abūdet eccl'ia: alioqn meliꝰ ē ꝙ in vtilitatē eccl'ie pauꝑis ꝯuertat. Idē Ul. Super eo ꝟo qd̄ dicit Ray. de auctoritate iudicis ꝓuīalis glo. eiꝰ dicit. ſi tñ ſuꝑ talibus diſponēdi hēant ptātē. B. De fructibꝰ bñficiorꝫ hēnt pl'a ſ. bñficiū 2º ꝑ totū. Cl'icꝰ nō dꝫ recipe eccl'iaꝫ de mānu laici: vt. i. eccl'ia ꝑ. §. pe. Clericus an debeat iurare corā laico. vide. 22. q. vlti. nullus. Et habes ibi ꝙ non ꝓſumat iurare in manibus laici. A. ſ. ad petitōnē cuiuſcūqꝫ laici niſi fuerit ꝑ iudicem eccl'iaſticū regſitus: vt ibi. B.

Coadiutor.

Quō ⁊ qn̄ epīs aſſumē poſſit coadiutorē. vide. ī. viciatus corꝑe. §. 2º in fi. ⁊ §. fina.

Cognatio.

Triplex ē cognatio. q̄daꝫ carnalis que dr̄ conſanguitas quedam ſpūalis q̄ dicit̄ cōpaternitas vel cognatio ſpūalis q̄ ex cōpat'nitate ꝓcedit. quedā legalis q̄ dicit̄ adoptio. Iſte cognatiōes multipl'r impediunt m̄rimoniū. Et iō de eis regre. ī. impedimētū. 5º 6º ⁊. 7º ⁊ ſ. adoptio.

Commenda eccleſie.

Talis comēda nō pōt fieri niſi ꝑ modū ꝗ dr̄ ſ. bñficiū ꝑ. §. 3º in fi.

Committere

alteri vices ſuas regre. ī. delegare. ⁊ ā. vicarius ⁊. ī. cōfeſſor ꝑ. §. pe. ⁊ antepe.

Commodatum.

Cōmodare eſt alicuiꝰ rei ad aliqueꝫ certum vſuꝫ gratuita conceſſio. nam ſi merces īteruenit nō ē cōmodatū ſed locatio vel aliꝰ ꝯctꝰ īnoiatꝰ ſm Hoſti. et Goff. A. Idē in ſū. con. liº 2º ti 6. q. 18. Et eſt locatio qn̄ interuenit merces pecunie. Hoc. n. caſu ſi trāſfert dn̄iuꝫ ē venditio. Si ꝟo nō trāſfert ē locatio: vt in Inſti. de emp. ⁊ ven. ꝑ totū. ⁊ de locatione. ⁊ con. in ꝓncipio. Si ꝟo nō īteruenit merces pecunie ē cōtractꝰ innoiatꝰ ꝗ fit q̄drupl'r. videlꝫ. Do vt des. Do vt facias. Facio vt des. Facio vt facias. ff. de ꝑſcripti ꝟbis. l. nālis. B.

¶ Cōmodare pōt ⁊ ei cōmodari ꝗ pōt ꝯhere. vn̄ nō ſolū ꝓlatꝰ pōt cōmodare ⁊ ei cōmodari: ſed ēt Iconomꝰ. quia is cōtrahere pōt. 12. q. 2. hꝰ ius porrectū. Porro ſi pupillus cōmodet non ē obligatꝰ: ſed aliꝰ ei obligat̄. ff. de acti. emp. ⁊ vē. l. iulianꝰ. §. añpe. A. Idē in ſū. con. eo. ti. q. 20. ſm Hoſti. Et addit. Tenet tñ pupillꝰ inq̄tū locupletior factꝰ ē. Sic ⁊ ſi pſōe ñ eccl'e ꝯmodatū fuerit tenet eccl'ia iq̄tū i vtilitatē eiꝰ ꝟſū ē. B. Poſſumꝰ ēt comodare non ſolum nr̄a

sȝ ēt aliena q̄ possidem⁹.ff.cōmo.l.com modare.ꝛ.l.ita. A .Ibi dicit. Ita vt si fur vł p̄do cōmodauerit hēat cōmodati actōem. Aduertēdū tñ ꝙ de bone fidei possessore nō ē dubitatio. Male fidei ṽo possessori cōmodare nō licet: imo cōmodādo furtū cōmittit: qꝛ ē cōtractio fraudulēta rei aliene iuito dño .ff.de furt.l.i. Sil'r ꝛ rē alienā retinēdo rapinā ꝯmittit.14.q.5.si qd. Sed dicit posse cōmodare q̄ ad h⁰ vt possit ꝯ cōmodatariū agē cōmodati.ocā.l.ita.nisi forte ꝯcurrat dñs rei cū legitimis ꝓbatōibus.nā tūc ei oīo libera faciēda est restitutio. C.de furt.l.in ciuilē. B. Nō tñ licet nobis cōmodare ea q̄ nob̄ sūt cōmodata tñ ad vsū nr̄ȝ.vt.i.§.4.

¶ In cōmodato dȝ restitui res ipa. dis.i.ius aūt nāle. Nec pōt restitutio p̄textu alicui⁹ debiti retineri. C.cōmo.l.fin. Et n̄ d̄teriorata.vt.i.depositū.§.añpe.

¶ Quid si cōmodaui tibi rē ad certū vsū ꝛ tu vteris ad aliū: puta cōmodaui tibi equū vsq̄ ad certū locū: ꝛ tu ꝓcedis vlteri⁹: vł cōmodaui eū vt duceres ad villā: ꝛ tu duxisti eū ad bellū. vł rē quā tibi cōmodaui ꝯmodasti alteri? R°. In oib⁹ p̄dcis furtū cōmittit: nisi qñ ꝯmodatari⁹ credebat dñm ꝑmissurū: ꝛ erat iusta cā credēdi.ff.de fur.l.qre. A .In hac.l.nō dr̄ nisi de ꝛ'.s.qñ excusat a furto.sȝ p̄mū .s.qñ tenet rōne mutati vs⁹ ꝓbat.ff.ꝯmoda.l.si vt certo.§.qnimo.ꝛ.ff.d̄ fur.l.q iumēta. Et in dubio p̄sumit dñs n̄ ꝑmissur⁹ ꝛ iuit⁹.ff.d̄ fur.l.q vas.§.vetare. B. Itaq̄ si in dcis casib⁹ res ꝑiit l'deteriorata ē ille q cōmodatū r̄cepit idubitant' tenet ad r̄stitutōeȝ. A .Idē i sū.cō.eo.ti.q.19. B.

¶ Sȝ nūqd aū ꝯmodatari⁹ tenet si res ꝑiit vł deterioratr? R°. Distiguēdū ē.qꝛ si qs accepit ꝯmodatū gr̄a sui tñ: vt frequēti⁹ solet fieri: ipe tenet d̄ dolo ꝛ culpa siue lata siue leui siue leuissima.ex̄ eo.c.vnico qꝛ in talib⁹ talē diligētiā q̄ lez i reb⁹ suis dȝ adhibē. Nec h⁰ ēt sufficit si res diligēti⁹ custodiri potuit.ff.de ac.ꝛ ob.l.i.§.is quoq̄ cui. De casu vero fortuito q nō accidit culpa sua: non tenet ad restitutōem nisi interuenerit pactū vel mora.s.restituēdi. vt i dicto.c. ex̄. Nō si cōmodatū fuisset factū gr̄a dātis tñ. vbi gr̄a. Cōmodaui vxori vt ad me ornatior ducēt: tūc ꝯmodatari⁹ non tenet nisi de dolo tñ. vt.ff.eo.si vt certo. A .in.§.interdum. vbi dicit de dolo tñ. Sȝ Hosti.dic ꝙ tenet h⁰ cāu etiā de lata culpa: vt i sū.cō.eo.ti.q.zi. vbi hec oia nōnt ꝑ q̄ facit. qꝛ lata culpa eqparat dolo.ff.depositi.l.ꝙ nerua. Et ibi ēt pȝ ꝙ lata culpa dr̄ qñ minorē curā adhibet alienis q̄ȝ suis. B. Si vero cōmodatū fuēit gr̄a vtriusq̄: tūc tenet solū de dolo ꝛ lata culpa.ff.eo.i reb⁹ p̄ rñso.ad fi. A .Immo hoc cāu tenet ēt d̄ culpa leui: vt notat glo.i dicta .l.i reb⁹. B .Idez dicit Hosti. vt pȝ in dicta.q.zi.

¶ Cōmodans tenet comodatario si eū sciēter comodauit vasa vitiosa ꝓpter quā cām vinū ꝛ oleū effusū ē.ff.eo.l.in reb⁹. Itē si añ tp̄s reuocaui cōmodatū .ff.eo.in cōmodato. A .Tenet ēt de impēsis factis in reb⁹ ꝯmodatis sȝ modū q hr̄ in ocā.l.i reb⁹.§.pnt. vbi dicit. Possūt iuste cāe interuenire: de qb⁹ cuȝ eo q cōmodasset agi d̄bēt: veluti d̄ impēsis in valitudine serui factis: q̄ ꝓpt fugā regrēdi reducēdiq̄ ei⁹ cā fcē eēnt Nā cibarioꝝ ipēse nāli rōe ad euȝ ꝑtinēt qui vtendū accepisset. Sed ꝛ id qd̄ de impēsis valitudis aut fuge dixim⁹: ad maiores ipensas ꝑtinē dȝ. Modica n. ipendia vert⁹ ē vt sicuti cibarioꝝ ad eundē ꝑtineāt. Itē q sciēs vasa vitiosa cōmodauit: si infusū vinū vł oleū corruptū effusumue est. B.

Compaternitas.

Regre.i.ipedimētū.6°

Communicare. id

est corp⁹ xp̄i sumē. Quilibet fidelis postq̄ ad annos discretōis peruenerit cōicare tenet saltem in pasca te: nisi de ꝯsilio ꝓprii sacerdotis ꝛ ꝓpt

aliquā rōnabilē cām ad tēpꝯ abstine at. ex̄ de pe. ⁊ re. cōis. A. Rōnabilis cā ē ad faciēdā debitā ꝓparatōez quaȝ negligent omisit. iuxta illud .i. Cor. xi° Probet aūt seipȝ hō: ⁊ sic de pane illo edat. Nō. n. ꝯuenit vt q multis seu magnis pctis fuēit inuolutus. statiȝ ēt post ꝯfessionē accedat. sȝ si tēpꝯ patit debet pluries ꝯfiteri ⁊ orōnibꝯ ⁊ ieiuniis et elemosynis se mūdū ⁊ odoriferꝫ reddē ꝓ q̄ꝫto tpe suo sacerdoti q eiꝯ nouit cō scie secreta visū fuerit expedire. de pe. di. i. nō sufficit. ⁊ c. in accusatōe. Nō est aūt iusta cā differendi. q2 dicat qs se ñ posse idulgē vel non vult alienuȝ resti tuere seu aliud ad qđ obligat facere. Dic. n. nisi peniteat excōicandꝯ ē. de cō se. di. z. si qs itrat. B. Sȝ q̄ꝫtū etatis cōicans dȝ hr̄e. vide. i. §. pest.

¶ Quicūq; cū ꝯscia pcti mortal ad cōi onē accedit: peccat mortalit. i. Cor. xi° Qui mādūcat idigne: iudiciū sibi mā ducat. Et hoc ipm ponit Tho. in 4° di. 9. ⁊ addit sic. q aliqs sit a peccato oio i munis nō pōt ꝓ certitudie sciri. i. Cor. 4° Nihil mihi ꝯscius suȝ. sȝ in hoc iusti ficatꝯ nō sū. Pōt tñ de hoc hr̄i aliq̄ ꝯie ctura: pcipue per. 4. sig̃ sicut dic Ber. ꝑ cuȝ qs vba dei deuote audit: vt Joh. 8. Qui ex deo ē vba dei audit. z° cum qs ad ꝓmptū ad bñ agendū se iuenit q2 ꝓbatio dilectōis exhibitio est opis vt dicit Btūs Greg. 3° cū qs a peccatis abstinēdi in futurꝫ ꝓpositū hȝ. 4° cū d̄ ꝓteritis dolet: q2 in his vba pnia scdm Greg ꝯsistit. vñ si aliqs ꝑ hiꝯ sig̃ fcā di ligenti discussiōe sue ꝯscie q̄uis forte nō sufficienti ad coionem deuote acce dat aliq̄ pctō mortali i ipo remanente qđ eiꝯ cognitōeȝ ꝓterfugiat nō peccat imo magis ex ui sacri pcti remissioneȝ ꝯsequtur. A. Con. pdcis Pe. vt in sū. con. li° 3° ti. 24. q. 69. Ibi ēt dicit scdm Al. q tale peccatū de quo ꝓxime dcȝ ē in ꝯtritione generali dimissum ē licȝ nō ita plene sicut ea que in specie con fessus est. Ibi etiā dr bm Pe. q cōscia peccati mortal pōt esse multiplex: qa aut illa ꝯscia surgit ex certitudie suf ficienti. ut q2 scit se fornicatum vel siti. Aut ꝓbabili: vt q2 morose delectatus est ⁊ timet affuisse ꝯsensum mortaleȝ. Aut ex leui vt hō scrupulosus q timet de leui delectatione ne fuerit peccatū mortale. In ꝑ casu ad cōioneȝ accedēs peccat mortalr. Silr in z° nā in ꝑ ꝯten nit. In z° discrimini se exponit. In 3° nō. Hoc intellige verꝫ si ꝯsciaȝ scrupu losam deponat seu illi nō cōsentiat. ex̄ de sen. exco. inq̄sitōi. Alit nō dȝ accedē: q2, qcqd fit ꝯ ꝯsciaȝ edificat ad gehēnā ex̄ de simo. ꝑ tuas. z° Et subdit Pe. Si aūt non hȝ qs ꝯsciam peccati mortal. Aut hoc est q2 ꝓparauit ⁊ discussit. ꝓ paratione sufficiēti diligentissime cō sciaȝ suā examinando ⁊ pitos ꝯsulenꝯ aut ꝓbabili ꝯsciam suā. s. ꝓbabilit ex aminando ⁊ ꝯfitendo. aut negligenti. In ꝑ casu nō peccat sȝ remissionē pctō rū ēt si q̄ latēt accipit ⁊ meret. In z° ñ peccat: sȝ tñ remissionē nō accipit nec meret. In 3° vo peccat mortalr ⁊ demē tur. ⁊ maxie si negl̄a sit magna. hec ille Et dȝ intelligi bm pdicta. s. q merituȝ coionis ⁊ effectus non pdatur ꝓpter qualibet leuē negl̄am. B.

¶ Non sufficit volēti coicare q sit so lū ꝯtritꝯ: imo si hȝ copiā sacerdotis qui eū possit absoluē: peccat sine ꝯfessione coicando. Si vo nō hȝ copiā. tūc si imi net nccitas coicandi vel celebrādi: vt q2 timet scādalū populi. vel iā incepit misteriū sacri vel aliqs ifirmꝯ amisit lo q̄lā ⁊ ē i ꝓposito ꝯfitēdi q̄ citi pōt: nō peccat coicando. B Pe. ⁊ Al. Silr Tho. i. ꝯfessio z° §. 5. ⁊ Ray. i. missa. §. 8° A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 70. ⁊ incipit miste riū sacri ifra canonē añq sacerdos ꝯfi ciat. vt pȝ in dcō. §. 8°. bm Ray. Et sicut videt post offertoriuȝ. B.

¶ Quāuis exn̄ti in pccō non liceat cōi care vt dictū ē. s. §. 7° vidēdo tñ corpꝯ xpi nō peccat Attñ si infidū ppt hūili tatē abstineat a vidēdo laudādꝯ est bȝ Tho. in 4° di. 9. Cō. Al. dicens q pctōr non dȝ vidē multo aspectu sed eo viso

ꝓcurē pecc⁹ q̄i nō sit dign⁹ ei⁹ aspectu
hęretici ꝟo scđʒ eūdē Tho. arcēdi sē
oio a visione. A .Idē etiā est de oib⁹
īfidelib⁹: vt pʒ i sū.cō.eo.ti.q.71.vbi ēt
supdcā nōnē. B .Silr̄ nō peccat qs
tangēdo cū timore ⁊ reuerētia corpus
xp̄i: vt qꝛ erigit hostiaʒ de terra ⁊ hi⁹.
Aliter peccat vt dicit Inno. A .Idē
in sū.cō.eo.ti.q.72.vbi dr̄ s̄ʒ Pe.ꝙ pec
cator his casib⁹ excusat̄ ꝑpt̄ necessita
tē. Et idē Inno.in.c.qđ i te.ex̄ de pe. et
re.⁊ addit.ꝙ idē ē si sacerdos pctōr ali
cui i nccitate ꝯstituto eucharistiaʒ tri
buit. Hec videnť intelligēda qn̄ pctōr
ē ꝟe cōtrit⁹ cū ꝓposito ꝯfitendi. al̄r est
qđ sibi possit īputari.⁊ iō nō vr̄ excusa
ri: vt pōt colligi ex dcis sup̄.§.2°. B.

¶ Utrū nocturna pollutio īpediat cōi
onē seu celebratiōem? R° ſm Tho.in
4° di.9.q.4.arti.2°. Ad h° vt hō digne
ad sacr̄m eucharistie accedat: tria req
rūť. pmo.n.reqrit munditia ꝯscie que
nō nisi ꝑ peccatū tolliť.2° reqrit eleua
tio mētis ad deū ꝑ actualem deuotōeʒ
⁊ hec interduʒ sine peccato amittiť vt
ꝑ mētis hebetudinē vel occupatiōem
aut euagationē.3° munditia corꝑalis,
vn̄ ⁊ celebrantes vel ēt tractantes ali
qđ sacr̄m ꝓpter reuerentiam lauant
man⁹. Itaq̄ pmo ⁊ pncipalir̄ pctm̄ īpe
dit.2° indeuotio seu hebetudo mentis
3° corꝑalis īmunditia. Et hec tria qn̄q̄
ꝯcurrūt i aliqua nocturna pollutione:
qn̄q̄ duo ex ip̄is. qn̄q̄ vnū tm̄. Et scđʒ
h° hō magis vl̄ min⁹ īpediť. Et iō disti
guēdū ē de pollutōe q̄ pōt multiplr̄ cō
tingē. Et pmo quideʒ ꝯtingit ex sola di
spōne nāe ⁊ nō ex p̄cedenti cogitatiōe
⁊ tūc nō ē signū alicui⁹ pctī: sʒ pōt hebe
tudinē mētis inducē.si sil̄ cuʒ imagina
tōe ꝯtingit. Immūditiā ꝟo corꝑalē hʒ
⁊ iō si nccitas uel deuotio exposcat nō
īpedit. p̄cipue qn̄ sine imaginatōne ac
cidit. tn̄ si ꝓpter reuerentiā qs abstine
at laudandus ē: qn̄ talis dispō non ē ꝑ
petua.2° ꝟo pōt ꝯtingere ex p̄cedenti
cogitatōe. Et h̄ dicendū est ꝙ cogitatō
hi⁹ turpiuʒ: qn̄q̄ pōt esse sine peccato

sicut cū est cogitatio tm̄. vel cuʒ qs dis
putādo de talib⁹ oʒ ꝙ loquēs cogitet.
Aliqn̄ ē cū pctō ueniali.s.qn̄ cogitatio
ꝑtingit ad affectōeʒ.⁊ i sola delectatio
ne finiť sine ullo deliberatiuo cōsensu.
Qn̄q̄ aūt ē mortale.s.qn̄ ꝯsensus adiū
giť.⁊ qꝛ cogitationi tali de ꝓpinquo ē
delectatio ⁊ delectatōi ꝯsensus. iō i du
biuʒ uerti pōt. utrū sequēs pollutio ex
peccato acciderit vel non: ⁊ an ueniali
uel mortāli. Qn̄ g° sic dubitať de prece
denti consensu: oio abstinēduʒ ē. Si āt
nō dubitať sʒ exp̄sse ineniat qs ꝯsensū
nō p̄cessisse ⁊ nccitas urgeat. aut si ali
q̄ potior cā pōt accedē aut etiā celebra
re. ꝙ si cā aut nccitas n̄ sit ⁊ tn̄ celebrat
nō peccat mortaliť sed uenialiť. meli⁹
tn̄ est abstinē ꝓpter reuerentiā sacri.
3° pōt ꝯtingere ex cibo uel potu prece
denti ⁊ tunc idē est iudiciū sicut ex illa
pollutōe que ex turpi cogitatione pro
cessit nisi in tm̄ ꝙ nō ita de facili cōtin
git peccare mortaliť in susceptōe cibi
sicut i cogitatōe turpi. 4.° pōt ꝯtingere
ex illusione.⁊ qdē si illusiois cā i nob̄ p̄
cessit: idē ē iudiciū qđ de cogitatōe pre
cedēte. Si aūt i nob̄ cā non p̄cessit imo
poti⁹ ꝯtria cā ⁊ frequenť accidit ⁊ preci
pue i dieb⁹ in qb⁹ qs cōicare dʒ signū
ē ꝙ diabolus hoi fructum eucharistie
auferre conať. unde in tali casu ꝯsultū
fuit cuidā monacho ut in collationib⁹
patꝝ legiť ꝙ cōicarꝫ.⁊ sic diabolus ui
dēs se nō posse ꝯseq̄ itentuʒ ab illusiōe
cessauit. Generalr̄ tn̄ qꝛ cā ex q̄ ꝯtigit
nō pōt ita ꝑcipi de facili. tuti⁹ est sꝑ ab
stinē nisi nccitas incūbat: sʒ dʒ abstinē
usq̄ʒ ad.24.horas. qꝛ i tali spatio nā q̄
ꝑ corꝑalē īmūditiā ⁊ mentꝭ hebetudi
nē fuerat deordinata. reordinať. A .
Idē in sū.con.li°.3°ti.24.q.73.ubi ēt dr̄
ſm Tho. ꝙ pollutus nisi pollutio hēat
ortuʒ ex peccato mortali deberet cele
brare ꝑ alio q ē in pctō mortali ne ille
celebrando peccaret mortaliť. B .

¶ Corpus xp̄i a ieiunis tm̄ debʒ ꝑcipi
7.q.i.nihil.de ꝯse.dis.2.ligdo .Quod in
reuerētiā tāti sacri īstitutū est nisi ꝓpť

necītatē iminētis mortꝭ:ne ꝯtingat sinͤ
viatico ex hac vita trāsire. Est tñ scien
dū ꝙ duplex ē ieiuniū.s.nāe ⁊ ecclesie.
Jeiuniū nāe ē qđ iportat ꝑuationem
cuiuscūqꝫ ꝑassūpti ꝑ modū cibi vł po
tus:⁊ tale ieiuniū reqrit ad hoc sacr̄m
recipiēdū. Nec refert vtrū aliqd nutri
at vł nō:aūt ꝑ se:aut cū aliis: aut cibi
aut ēt medicie inqꝫtūcūqꝫ ꝑua quātita
te:dūmō sumat ꝑ modū cibi vł potus
nō licet h⁹ sacr̄ꝫ accipe. Relíqe tñ cibi
remanētis i ore si casualr̄ trāsglutiant
nō ipediūt sumptōem hi⁹ sacr̄i:q₂ non
traiiciūt ꝑ modū cibi ⁊ pot⁹:sed ꝑ mo
dū saliue:qđ vitari nō pōt. Aliđ est ie
iuniū eccłie:qđ instituit ad carnis ma
ceratōem:⁊ tale ieiuniū nō soluit ꝑ ꝓ
dicta.q₂ nō multū nutriūt: sed magis
ad alterādū sumūt. A .Jdem in sū.
con.eo.ti.q.64. vbi etiā dr̄ ꝯm Tho. ꝙ
silr̄ nō ipediūt cōionē si casualr̄ sumāt
relíqe aq̄ vł vini qb⁹ os abluit: dūmō
nō traiiciāt i magna quantitate. B.
Porro eccłia diē nālē incipit a media
nocte.⁊ iō si post mediā noctē aliqs sū
psit aliqd ꝑ modū cibi vł pot⁹:nō pōt
ea die h⁹ sacr̄m sumē.pōt vero si ante
mediaꝫ noctē:nec refert vtrū p⁹ cibuꝫ
vel potū dormierit:aut etiā digest⁹ sit
quātū ad rōem ꝓcepti. Refert āt qꝫtuꝫ
ad ꝑturbatōem mētis quā patiunt ho
mines ꝓpter insomnitatem vel indi
gestionē:ex quibus si mens multuꝫ ꝑ
turbet hō reddit inept⁹ ad sumptōem
huius sacr̄i.hec Tho.in.3.ꝑte.q.80. A.
Jdē i sū.con.q.65. B .Dubium occur
rēs sup sūptōe a ieiunis:vide.i. eucha
ristia.3⁰.§.6⁰.in fi.

¶ Utrū post factā cōionē liceat statiꝫ
comedē? R⁰ ꝯm Tho.scđ a scđe.i.3.ꝑte
.q.80. Jn susceptōe hui⁹ sacr̄i reqritur
magna deuotio:q̄ qdem magis impe
dit ꝓpter ꝓcedētia qꝫ ꝓpter seqntia.et
iō magis ē īstitutū ꝙ hoies ieiunēt añ
sumptōem qꝫ p⁹. Debꝫ tñ eē aliq̄ mora
int sumptōem ei⁹ ⁊ reliqs cibos.vñ ⁊ i
missa orō graꝝ actōis post cōionē dicit
⁊ qui cōicant suas ꝑuatas orōes dicūt.

A .Cōtra hoc vr̄ ꝺ ꝯse.dis.2.trib⁹. vbi
Clemēs dicit ꝙ q mane cōicauerit vſꝫ
ad sextaꝫ ieiunet.q ꝟo tertia vel q̄rta
hora ieiunet vſqꝫ ad vesperā.sic secre
ta scificatōe eterna custodiēda sunt sa
cramēta. Sꝫ vt nō.in sum.con. li⁰.3⁰.ti.
24.q.66. Pe.dicit ꝙ hoc decretū loqt
ꝯm antiq̄ tꝑa qñ raro celebrabantur
misse. Scđꝫ g⁰ hāc rōem Pe. etiaꝫ ho
die obtinet in raro celebrātib⁹: vel in
nō sepe cōicātib⁹. Puto g⁰ ꝙ qꝫtū pōt
cōmode fieri etiā hodie hoc decretuꝫ
debeat ꝯuari. Cōtrariū ꝟo non ꝓcedit
nisi ex ideuotōe.ideo nulla potest con
suetudine iuuari.extra de consuetu.c.
finali. B.

¶ Duo sūt modi mādūcādi corpus xp̄i
ꝯꝫ Aug. Unus sacr̄alr̄. ⁊ sic boni ⁊ mali
edūt. Ali⁹ spūalr̄.⁊ sic soli boni mandu
cāt q in vnitate xp̄i ⁊ eccłie quā hoc sa
cramētū significat manēt.hec mgr̄ 4⁰
sen.dis.9. A .Jdē i sū.cō.e.ti.q.67. Et
illi dicunt manē in vnitate eccłie ⁊ xp̄i
q ei cordiali fide ⁊ oꝑe adherēt.24.q.
3.de illis.⁊ de ꝯse.di.2.credē. Jn q̄ ēt.c.
pꝫ ꝙ duplex ē mod⁹ mādūcādi spūalr̄
Un⁹ deuota fide tm̄.vñ ibi dr̄. Qui cre
dit mādūcat. Alius ē fide ⁊ ꝯbita sacr̄i
perceptione. B.

¶ Intdict⁹ suspēsus excōicat⁹ ēt iniu
ste cōicare nō dꝫ.q₂ in talib⁹ ē defectus
rei signate.s.vnitas corpis mystici ꝯm
Pe. A .i.eccłie q̄ mystice dr̄ corpus
xp̄i.ad Ro.12⁰.ibi. Sicut.n.i vno corꝑe
⁊c.⁊.24.q.i. Ubi sana fides.⁊ h⁹ corpo
ris vnitas.h⁰ ē ꝙ fideles debēt inuiceꝫ
vniri fide ⁊ caritate in hoc sacr̄o sigr̄is
Uñ ⁊ vocat mysterium vnitatis:ex̄ de
sū.tri.⁊ fi.ca.c.ꝑ.§.vna ꝟo. Et ꝓdictis in
h⁰.§.con. Ul. Et quo ad excōicatos claꝝ
ē.nā ēt mior excōicatio sepat a ꝑceptō
ne sacr̄oꝝ.ex̄ de sen.ex.c.pe. Et reglarit
excōicatio etiā iniusta timēda ⁊ obser
uanda est.xi.q.3.c.ꝑ.⁊ ex̄ de sen.excōi.ꝑ
tuas. Quo ad intdictos dicēdū ꝙ etiā
eis denegat nisi in articlo mortis.ex̄ ꝺ
spon.nō ē nobis.coniuncto.c.qđ in te.
de pe.⁊ re. Quo autem ad suspensos

dicendū ꝙ tūc eis cōicatio negat̄ qn̄ a
pceptōe sacroꝝ fuerint suspensi. Sec⁹
si ab aliis: vt pōt colligi ex nōtis in sū.
con. li. 3. ti. 33. q. 81. ad fi. vbi pꝫ ƀꝫ Hosti.
ꝙ suspēsio nō egredit̄ termios snie da
te. ꝛ. ī. suspēsus. p totū. Sꝫ h° dcm̄ Pe.
fuit multū breue: quod ponit̄ in sū. cō.
li. 3. ti. 24. q. 77. in fi. B.

¶ Utrꝫ act⁹ coit⁹ mr̄imonialis ipediat
a cōione? R̄n° ƀm Tho. in 3. pte. q. 80.
Coit⁹ ꝯiugalis si sit sine pctō: puta cā p
lis generāde: vl' cā reddēdi debitū non
alr̄ ipedit nisi sicut dictū ē de pollutōe
nocturna q̄ accidit sine pctō. s. ppt̄ im
mūditiā corpalē ꝛ mētis distractōem.
In tali g° cāu vt dicit beat⁹ Grego⁹ sūt
suo iudicio relinqndi. A. Hoc hr̄ in. c.
vir. ī. allegato. B. Sed q voluptate
domināte ꝯiugi miscet̄ phiberi dꝫ ab
hoc sacro. 33. q. 4. vir cū ppa. A. Idē
in sū. cō. eo. ti. q. 75. Et addit̄ ƀm Al. sup
4. sen. dis. 32. ꝙ exigens īfirmitate du
ctus lꝫ moneri debeat ne accedat. si tn̄
oibus modis ex deuotōe se ingerat nō
ē phibēdus. Glo. ēt in. c. ois hō. de ꝯsec.
dis. 2. dicit ꝙ illud qđ ibi dr̄ de abstinē
do ab vxore an̄ cōionē cōsiliū ē nō pce
ptū p dictū. c. vir. Sed certe vr̄ ꝙ cōio
nē ipediat ois coit⁹ mr̄imonialis etiaꝫ ī
reddendo. vt expsse hr̄. 33. q. 4. sciatis.
vbi Hiero⁹ dicit. Sciatis frēs carissimi
ꝙ qcūqꝫ vxori debitum reddit: vacare
nō pōt orōi neqꝫ de carnib⁹ agni come
dere dꝫ. Qđ ħo dr̄ i dcō. c. vir. pōt intel
ligi qn̄do oio ꝯstaret ꝙ i dcō coitu qs
penit⁹ imunis foret ab oi voluptate ꝛ
mentis hebetudine. cui⁹ ꝯriū psumit̄:
vt in dcō. c. sciatis. ꝛ in. c. vir. vbi dr̄. Li
cita ipa admixtio ꝯiugis sine volupta
te carnis fieri nō pōt. ergo nō solū exa
ctio sed ēt redditio mr̄imonialis debi
ti cōionē ipedire reglarit̄ vr̄: nisi forte
necītas imineat vl' qs nimis freqnter
reddē cogētur ne sp vl' nimis diu care
at necīa cōione. Unde ꝛ ꝯsiliū Liberta
nū dicit. Ois homo āte sacrā coionem
a ppa dꝫ abstinē vxore tribus aut qua
tuor. aut. 5. aut. 6. aut. 7. diebus. de cōse.
dis. 2. ois homo. Et vt pꝫ in sum. con. di
cta. q. 75. Al. in scripto. di. 32. dicit. Bene
puto ꝙ sic sit faciēdū. si tn̄ alt̄ ꝯiugū in
ueniat̄ debitū reddē coact⁹ ꝛ non expe
tere ꝛ hoc freqnter facē. eo ꝙ alter ēt il
lo tpe non vult abstinē. ego cōicare cō
cederē illi q reddit iuit⁹. ꝛ alteri non q
extorquet debitū qn̄ nō ē extorqndū.
qꝛ cōstat ꝙ ēt illo tpe reddē tenet̄ si p
babilit̄ timet de icōtinēti alteri⁹. hec
ibi. Scđm ergo pdcā itelligēda videt̄
sup hoc dicta doctoꝝ. B. Et ƀm Al.
etiā post factā cōionē nō licet eo die de
bitū exigere nec etiā exactū reddē nisi
cū difficultate. sed tn̄ ꝯriū non puto
eē mortale. A. Idē in sū. cō li. 3. tit.
24. q. 76. Et ego credo ꝙ aīa hoc agen
tis male se hēret ꝛ diuina grā arida re
manēt ob tantā irreuerētiā. cū ppter
deuotōem ꝛ reuerētiā tanti sacri nō so
lū ab imūditia tali sed ēt a m̄ali cibo
qꝫtum cōmode fieri posset abstieri de
beret. de ꝯse. di. 2. trib⁹. B.

¶ Utrꝫ imūditia pure corpalis ipedi
at cōionē? R̄° ƀm Tho. in 4. di. 9. Cum
iste cib⁹ nō sit corpis sꝫ mētis magis in
ei⁹ sūptōe cōsiderāda ē mūditia mētis
qꝫ corpis. Et iō distinguēdū ē de imun
ditia corpali: qꝛ si sit perpetua siue diu
turna: tūc nullo mō ppter h° aliqs ab
stinē dꝫ ne ppt̄ imunditiā corpis pdat̄
fruct⁹ mētis. sicut accidit in leprosis ꝛ
patientibus fluxuꝫ sanguis vel semi
nis. Si aūt sit tpalis ꝛ facile purgabil:
tūc si aliqs sit i mēte bn̄ disposit⁹ sumē
nō phibet̄ qꝫuis possit ad tps laudabi
liter abstinē ppt̄ reuerētiā tanti sacri.
dis. 5. ad eius. A. Idē in sū. con. eo. ti.
q. 77. B. De sacēdote āt leproso vtrꝫ
possit celebrare. vide. ī. leprosus. §. fi.

¶ Utrꝫ đbeat hō corp⁹ xpi freqnter su
mere? R̄° ƀm Tho. in 4. di. 12. Ea que
i h° sacro gerūt̄ hēnt sītitudinē cū his
q̄ accidūt in corpali nutrimento. qꝛ. n.
fit q̄si continua deperditio nālis hūo
ris p actōem nālis caloris ꝛ exercitiuꝫ
laboris. iō opꝫ freqnter corporalē cibū
assumē ad rstauratōeꝫ ꝯtiue đpditōis

ne pditio otinua mortez inducat. Sic aūt ex ocupia inata et occupatione circa extiora fit depditio feruoris et deuotionis sz q̄ hō i deū colligit. vnd̄ opz q̄ pluries depdita restaurent ne hō totalit alienet a deo. Sz tn̄ sel' in ano sumē necesse est: vt. s. §. p. A .Oli aūt statutū erat q̄ ter i ano vz in natali domini pasca: et pēthecostē hoies cōicarent. de ose. di. z. et si nō frequēti'. Non facientes aūt int fideles nō habebāt. ea. dis. c. seculares. In pmitia aūt eccl'a quotidie cōicabant q2 vigebat deuotio maior. vt nō. in sū. cō. li°. 3°. ti. 24. q. 119. B.

¶ Sz vtr q̄libet die sit cōicanduz? R° sm Tho. in 4°. di. 12. In recipiēte sacrz ista duo reqrūt. s. desideriū oiunctiōis ad deū qd̄ facit amor. et 2° reqrit reuerentia sacri q̄ ad donū timoris ptinet. Primū icitat ad freqnētiaz sacri hui' q̄tidianaz: sz secundū retrahit. iō si aliqs expimētalit cognoscēt ex q̄tidiana sūptiōe feruorez amoris augeri et reuerētiaz nō minui: tal' debēt q̄tidie cōicare. Si āt sentiat reuerētiā minui et feruorē nō multū augeri: debēt interduz abstinē vt cum maiori reuerentia et deuotōe postmodū accedēt. vnd̄ q̄tū ad hoc vnusq̄sq3 relinquend' est iudicio suo. A .Hec fuit snia Aug. vt pz de ose. di. z. q̄tidie. ibi dixerit q̄spiā et c̄. Sz put cōiter accidit q̄tidiana sūptio nō ē laudabil' vel vitupabil'. Vn̄ i dcō. c. q̄tidie. i pncipio dicit Aug. Quotidie eucharistie cōionez accipe nec laudo nec vitupo. Oib' tn̄ dn̄icl dieb' cōicanduz hortor: et put notat in dcā. q. 119. al's in libro de missa i fi. dicit q̄ mediū tenē ē bonū. s. aliqn̄ celebrare et aliqn̄ dimittē nisi officiū exigat vt in oi die celebret. De his autē q mulieres oi die cōicant videt mihi q̄ acrit repheñdēdi sunt: q2 nimio vsu faciūt uilescē sacr̄m: et poti' ex leuitate muliez putat eē desideriū q̄ deuotōe tm̄. In scripto aūt di. 13. dic. Preparantes se ad cōionez p abstinētiā a coitu. Et vidue siue i castitate viuentes nō debēt phiberi a cōione frequēti: pcipue de mēse i mēsē sz solennitates maiores q2 iniuste arcēt q digni sūt: et ipie agit qn̄ subtrahit eis cib' salutaris q dat' augēt eis gratiā quā acceperunt. B.

¶ Vtr liceat cōicare plies i die? R° sz Th. i 4° di. 12. Nō lz nisi sel' vt saltē q̄tū ad vnum diē repn̄tet vnitas dn̄ice passionis et vt q̄tū ad aliqd reuerētia exhibeat sacro. Sacerdos aūt q nō solū p se sz et p aliis celebrat cū sit psōa publica nccitate cogēte pōt pluries in die celebrare. ut. i. missa. §. x°. A .vt dr in sum. con. co. ti. q. 120. B.

¶ A q̄ qs dz recipe cōionis sacrz? R° a pprio sacerdote vl' ei' supiore siū alio de ei' lnia. Si qs vo religiosus absq3 licētia pprii sacerdotl spāli alicui daret icurrit excōicatōem de q̄. s. absolō. p. § 3° circa mediū. q̄ si sacerdos ppri' malus sit an possit ab eo recipi hēs supra clic' 3° §. 2°. et. i. ordinat' p. §. 3°.

¶ Vtr sacerdos possit dare corp' xpi ei quē scit eē i pctō mortli? R° sz Th. i 4° di. 9. Si pctm̄ ē occl'tū puta p ofessionē vl' al' secrete scituz et ille i occl'to petit dz ei negare et monē eū ne i publico petat. Si āt i publico petat dz eidē dare. de ose. di. z. nō phibeat. Si vo pctm̄ ē māifestū: tūc siue i occl'to siue i manifesto petat: dz ei negāe. q̄ si dicat se cōfessū et absolutū an credē ei dēat vid̄. i ofessio 3° §. x° q icipit. vtr sacerdos pochialis et c̄. A .Supdicta i hoc. §. hn̄t etiā i sū. cō. li° 3° ti. 24. q. 78. B.

¶ Vtr aliq̄ casu possit dari hostia non consecrata loco consecrate? R° sz Th. in 4° di. 9. In nullo casu. tū q2 in sacramento veritatis nulla debet eē fictio. tū q2 cū manducans adoret quod mā ducat. vt dic Aug. darz sacerdos ei materiā idolatrādi. vnde et decre. dicit i casu osili. q2 falsa sunt abiicienda remedia q̄ veris sunt picul' grauiora. ex de cele. mis. de homine.

¶ Vtr corp' xpi dēat dari suspectl de crimine? R° sm Tho. vbi sup. Triplex ē suspitio. Quedam violenta q̄ p fcm̄

reputať: vt si īueniať suspect⁹ cū suspe
cta i eodē lecto. ꝛ hꝰ. ꝛ ꝓpť hāc cāʒ sicut
ꝓpť pctm̄ mortale neganda ē cōio: ita
vʒ ꝙ si talis suspitō ꝓcedit ex publica
fama: nō debet cōio dari neq̄ʒ petenti
publice nʒ secrete. Sʒ si talis suspitio
sit soli sacerdoti dʒ dari si petat i publi
co: nō aūt i occulto sicut añ dictū ē: qñ
crimē occultū sit vel publicū. s. §. 15. q ē
s. añ ꝓximum. §. Quedā vō suspitio ē
ꝓbabilis: vt si īueniať soluſ cū sola tē
pore ꝛ loco suspecto colloq̄ntes ꝛ fre
quēter. ꝓpť hāc gꝰ nō dʒ denegari: q̄a
pēa ñ īfligiť vbi cl̄pa ignorať. Quedā
ē leuis vt si appareāt aliq̄ sig̃: ñ tñ oīo
certa: ꝛ ꝓpť hāc ēt negari non dʒ. A.
Jō ēt ƀʒ Pe. vt i sū. cō. eo. ti. q. 80. B.

¶ Utrū corpꝰ xp̄i ꝺbeat dari ad sumē
dū ad aliqꝺ expimētū siue ꝓpť aliquā
purgatōem īfamie. ꝛ hꝰ: Rꝰ ƀm Tho. i
3. pte. q. 80. nō. qꝛ tales purgatōes inhi
bite sūt. ex̄ de pur. ca. ex tuaꝝ. A. Jō
in sum. con. eo. ti. q. 81. B.

¶ Utꝝ corpꝰ xp̄i ꝺbeat dari histriōibꝰ
Rꝰ nō. qꝛ nec diue maiestati: nec eccl'a
stice discipline ꝯpetit. de ꝯse. dis. 2. p di
lectōe. Et itelligiť de histrionibꝰ: q ar
tē illā exercēt illicite: vide. ī. histrio. A.
Idē in sū. con. liꝰ 3ꝰ ti. 24. q. 82. B.

¶ Utꝝ corpꝰ xp̄i ꝺbeat dari amētibꝰ?
Rꝰ ƀm Tho. i 4ꝰ dis. 9. Distinguēdū est
q̄dam. n. dicūť large amētes: qꝛ debilē
hn̄t mētē: ꝛ tñ sť aliq̄ mō docibiles eoꝝ
q̄ ꝑtinēt ad fidē ꝛ deuotōem sacr̄i. ꝛ ta
libus nō opʒ corpꝰ xp̄i denegari. q̄daʒ
vō sūt oīo carētes iudicio rōnis ꝛ isti si
fuerint tales a natiuitate nō debʒ eis
dari. qꝛ nō pn̄t ad deuotōem iduci q̄ re
quiriť ad hoc sacr̄m. Si vō iciderūt in
amētiā post fidē ꝛ deuotōem sacr̄i. A.
vt qꝛ ꝑ ꝑus erāt bn̄ dispositi ꝛ sacrʒ pe
tierāt ƀm Pe. vt i sū. con. eo. ti. q. 83. vbi
hec oīa ponūtur. B. tūc dʒ eis dari
nisi timeať ꝑiculū de vomitu: vł ꝺ ex
puitōe vel aliq̄ hiꝰ. 26. q. 6. his qui. A.
In dicta. q. 83. dr̄ etiā ƀʒ Tho. ꝙ demōi
acis nō ē denegāda cōio: nisi forte cer
tū sit ꝙ ꝑ aliq̄ crimine a diabolo torq̄
antur: puto addēdū. vel nisi timeať de
periculo: vt ꝑ̄tactū est. B.

¶ Utꝝ sit dādū pueris: Rnꝰ ƀm Tho.
vbi s̄. Pueris carētibꝰ vsu rōnis q nō
pn̄t discernē inter cibū corporaleʒ ꝛ ci
bū spūalē: nō dʒ corpus xp̄i dari. qꝛ ad
ip̄m exigiť actualis deuotio quā tales
pueri hēre nō pn̄t. Sʒ pueri īcipiētibꝰ
hēre discretōem ēt añ etatē ꝑfectā: pu
ta cū sint. x. vł. xi. annoꝝ pōt dari si i eis
sig̃ discretōis ꝛ deuotōis appareāt. A.
Rō. Pe. vt in sū. cō. eo. ti. q. 84. B.

¶ Utrū corpꝰ xp̄i debeat dari his q ꝑ
criminibꝰ sūt suspēdēdi vel decapitan
di: Rꝰ. Si sūt cōfessi ꝛ penitēt nō ꝺbet
eis denegari. 13. q. 2. c. fi. Multa alia hn̄
tur de sacr̄o eucharistie. ī. eucharistia.
ꝑ. 2ꝰ 3ꝰ ꝛ 4ꝰ Itē spāľr circa sacerdotē et
missaʒ. ī. eucharistia 3ꝰ ꝛ. ī. missa.

Concussio.

Crimē ꝯcus sionis ē cuʒ quis in officio constitutus ex
torquet aliquid a subditis ꝑ metū: aut
cū nō vult facē qꝺ teneť nisi data pe
cunia. aut cū aliq̄s officialis vltra ꝯsti
tuta sibi stipēdia pecūiā extorquet: vł
cū q̄s accusat seu ab accusatōe ꝺsistit
ꝓpter pecuniā. A. Hoc fuit dictum
glo. Ray. cui con. Ul. vt pʒ in sū. con. liꝰ
2ꝰ ti. 5ꝰ q. 139. ad fi. vbi idē dr̄ de militibꝰ
seu stipēdiariis qꝺ ħ dr̄ de officialibus
Iux̄ illud Jo. bap. Luc. 3ꝰ Neminē ꝯcu
tiatis. cōtēti estote stipēdiis vr̄is. Pre
dicta ēt ꝓbanť i. l. i. ꝛ. 2. ff. de concussio
nibꝰ. B. Et talis ad restitutōeʒ tene
tur ei qui dedit si nō turpiť dedit. alˈ ei ī
cuiꝰ iniuriā data fuit. i. q. i. iubemꝰ. A.
Istud. c. ē. l. iubemꝰ. C. ad. l. iuliā repetū
darū. vbi nihil de hac restitutōe dr̄. sed
bn̄ veꝝ est ꝙ danti faciēda est restitu
tio qñ nō turpiť ꝺdit. p. c. nō sane. i 4. q.
5. ƀm Ray. vt i sū. cō. liꝰ 2ꝰ ti. 5. q. 140. Et
subdit Ray. ꝙ si turpiť dedit nō illi sʒ
pauperibꝰ. vel illi in cuiꝰ iniuriā data
est iux̄ arbitriū eccľe restituēda est pe
cunia. vt in ꝑ̄allegato. c. non sane. Glo.
vō Ray. dicit ꝙ illud qꝺ ħ dr̄ ꝺ restitu
tiōe faciēda ē veꝝ in foro cāꝝ. In foro

quãt pniali forte magis ẽ ɔsiliũ q̃ neces sitas. Scd̃ʒ Ul. ꝟo dʒ de hoc fieri sicut de alio turpi lucro. cuius restitutio qñ turpitudo est ex pte dantis ꝛ accipien tis. regularit̃ ẽ de ɔsilio. nisi i cãib⁹ a iu re exp̃ssis: vt in simonia ꝛ sĩilibus. Põt ẽt reddi ei q turpit̃ dedit. nisi aliud det̃ minaret ius i spẽ. sicut in simonia de q̃ exp̃ssum est ꝙ pecunia simõiaca resti tuẽda ẽ eccl̃e in cui⁹ ignominiaʒ est ac cepta. Et hec possunt colligi ex notat] i sum. cõ. li°. 2°. ti. 5. q. 19. B.

Condemnatus. Utrũ cõdẽ natus possit fugere vel se defẽ dere. vide. s. accusatus. §. 5.

Conditio De cõditionib⁹ que qñq3 appo nunt̃ i m̃rimõio. vide. i. m̃rimo niũ. §. p to. De cõditionibus que qñ3 ap ponunt̃ in quibusdã contractib⁹. vide ibidẽ. §. 5°. Itẽ de conditionib⁹ que ap ponunt̃ in spõsalib⁹. i. sponsalia. §. fi. ꝛ i. ĩpedimentũ. 13°. §. 5°.

¶ Si aliq̃ possessio fuit data eccl̃e ibi aliq̃ apposita ɔditõne siue mõ. vt si ali qd fieret. Si nõ fiat nõ ꝓpt̃ hoc põt re uocari datio. nisi sic facta fueit. s. ꝙ ces sante ɔditione vel mõ reuocari posset. ex̃ de condi. ap. vex. A. Hoc itelligit̃ de ɔditõe ĩpꝛope sũpta. vʒ ꝓ modo. Cõ ditio. n. ꝓprie suspendit dationeʒ: sed modus non. Et ɔditio fit ꝑ si. mod⁹ ꝟo ꝑ vt. sicut notat gl. in dcõ. c. vex. vbi ẽt dicit. ꝙ cõditione non ipleta nec valet donatio. B.

¶ Si possessio data fuit eccl̃e ea ɔditõ ne ne alienet̃. nunqd poterit alienari? R°. s3 Ray. distinguẽdũ est. Nam si ec clesia cui datũ seu relictũ est hẽat al's possessiones. nõ põt alienari in aliquo cãu. Et sic itelligit̃ Autẽ. de alie. ẽphi. § scissimas. Si ꝟo eccl̃a nõ habeat alias possessiones q̃s alienet tũc istas aliẽa re põt i casib⁹ a iure ꝑmissis de qb⁹ vi de. s. alienatio. Nã ꝓhibitio fcã a dõa toꝛe ꝓ ñ adiecta est hñda tãq̃ turpis. Cõ. Hof. Inn. ꝛ Hosti. A. Idẽ i sũ. cõ li°. 4°. ti. 4. q. fi. B. Cũ ñ stat ꝑ eũ ad quẽ ꝑtiet q̃ min⁹ ɔditõ ĩpleat̃. hñi dʒ ac si ipleta fuiss3. ex̃ d̃ re. iur]. cũ stat. li° 6°.

Confessio primo coiter qd sit? R° b̃m Tho. in. 4. di. 17. Cõuenĩẽtissime diffinit̃ ab Aug. sic. Cõfessio ẽ ꝑ quã moꝛb⁹ latens spe venie aperitur. A. Cõ. pe. vt i sũ. cõ li°. 3°. ti. 34. q. 30. Ad cui⁹ intellectũ dicit Nõ ꝙ ɔfessio tripl'r fit. aut i foꝛo aĩe i teri⁹ coꝛã deo. aut i foꝛo pnie exteri⁹ co rã dei vicario. aut i foꝛo ɔtẽtioso coꝛaʒ iudice. In ꝑma pctm̃ latẽs nõ apit̃: qꝛ deo aptuʒ erat. In vltima nõ apit̃ spe venie. In media ꝟo apit̃ spe vẽie pec catũ latẽs. Uñ ɔfessio sacr̃alis q̃ ẽ pars pnie ɔueniẽt̃ describit̃ ꝑ mãʒ q̃ ẽ pctm̃ ꝛ ꝑ actũ q ẽ apire. ꝛ ꝑ fineʒ q ẽ spes ve nie. Põt addi ꝙ iõ d̃r spe venie quia si alia de cã apiat pctm̃: nõ ẽ ɔfessio. Naʒ si apiat̃ cã ɔsilii ẽ ɔsultatõ. Si ꝟo ex la sciuia vl' leuitate est dissolutio. Si ꝟo ad aliquẽ malũ finẽ est malignatio. Et ex his sat] pʒ ꝙ pctm̃ qd̃ d̃r non spe ve nie seu ad ipetrandũ veniã nõ põt dici dictuʒ i ɔfessione. nec tenet̃ illud sacer dos secretũ tenẽ: vt pʒ ꝑ Ray. sub ti. d̃ pe. ꝛ re. §. Pone ꝙ aliq̃s. ꝛ per glo. eius eo. ti. §. de pena sacerdot]. sup ꝟbo pec catũ. Et qꝛ nõ ois q spe venie apit pec catũ ɔsequit̃ veniã. vt si nõ ɔfiteat̃ sa cerdoti idoneo. ex̃ de pe. ꝛ re. c. ois. ꝛ de pe. di. 6. q vl't. vel al' idebite ɔfitet̃. d̃ pe di. 5. falsas. ꝛ. c. frẽs. Ideo Ray. sub ti. d̃ pe. ꝛ re. §. supꝛadicto diffinit vt sequit̃ B. Uel b̃m Ray. Confessio ẽ l'tima co ram sacerdote peccati declaratio. A. Et subdit Ray. in dcõ. §. 2° ꝙ confessio d̃r q̃si simul ex toto vel vndiq3 fassio Nã ille ɔfitet̃ q totũ fatet̃. Glo. sup ꝟ bo vndiq3. i. de oĩb⁹ pctis q̃ occurrunt memoꝛie: ꝛ de circũstãtiis eoꝛũdẽ agg̃ uantib⁹ in aliud gen⁹ pcti: vt si pcussio vel furtũ i eccl̃a factũ fuerit: qꝛ h̃ loc⁹ trahit ad sacrilegium. B.

¶ Quot sũt ɔditiões q̃s dʒ hr̃e ɔfessio R°. s3 Tho. i. 4°. di. 17. Sexdeciʒ sunt q̃ i his ꝟsib⁹ ɔtinent̃. Sit simplex. humil' ɔfessio pura fidel'. Atq3 frequẽs nuda.

discreta:libēs:verecūda. Integra: secreta:lachrymabilis:accelerata. Fortis ⁊ accusans: ⁊ sit parē pata. Quoꝝ expositio talis ē. Sit simplex.s.vt nō recitet i ↄfessiōe nisi qd ad q̄litatē pcti ptinet. Humilis.s.vt miseꝝ se ⁊ infirmū cōfiteat. Pura.s.vt recta sit ↄfitētis intentio. Fidelis.i.vera ⁊ sine falsitate. A: In sū.cō.eo.ti.q.66.qd de sacerdote df. Fidel.i.vt tā ipe ↄfitēs q̄ sacerdos sit i fide catholica: ⁊ sm doctrinā eccl'ie fiat: nō hereticoꝝ. Itē ꝙ fiat sub spe venie al'nō valēt: sicut pnia Caym qui dixit. Maior ē iniqtas mea q̄ vt veniā merear. De q hr sm Aug. de pe.dis.6.q vlt. de z. de pe.dis.i.quē penitet. meli' ea. dis.c.nemo. B .Atq freqns.istud est de bene eē confessionis.s.ꝙ hō freqnt cōfiteat. A .In dcā.q.66.df ꝙ h°duobus mōis pōt intelligi. Uno mō vt si freqnter cadit in pctm mortale freqnt resurgat p pniam.de pe.dis.3. septies. Alio° vt eadē pctā freqnter ↄfiteatur. Aug'. Quāto plib' ↄfitebit qs sub spe venie turpitudinē criminis: tāto facilius ↄsequr grām remissionis: de pe.dis.i. quē penitet. Nō tn ad hoc tenet qs nisi i aliqbus casib'. Est etiā d ↄsilio ista frequētatio respectu venialiū: ad q̄rū ↄfessionē secl'aris nō tenet nisi semel i ãno: nisi fuerit in pctō mortali: vt nō. Bonauētura in 4.°dis.17. B .Nuda vt ñ inuoluat obscuritatē verboꝝ. Discreta.s. vt maiora cū maiori pondē ↄfiteatur. A .In dcā.q 66.df.s.vt discretus q̄rat sacerdotē sciētem ligare ⁊ soluere de pe.dis.i.quē penitet. Item qz debet disticte ⁊ sepatim singl'a pctā ↄfitēi. B. Libēs.i.spōtanea nō coacta. Uerecunda: vt.s.erubescat ⁊ se nō iactet de peccatis pp̄ter aliquā seculi vanitatē. Integra.vt.s.nō subtrahat aliqd de his q̄ manifestāda sūt. Secreta.s.q̄ntū ad cōditōem fori: in quo de occultis conscie agit. Lachrymabil'.q ad dolorē d pctō ↄmisso. Accelerata: vt.s.ñ differat d die i diē.sz stati vl' q̄ citi' pt ↄfiteat. Forti. vt.s.nil ppt verecūdiā dimittat. Et accusans seipm ⁊ nō aliū. Et sit parē pata.s. sacerdoti. A .De his ↄditōib' lati' et clari' dixi in q̄drigā: vbi etiā he.16.ſducuntur ad.xi.iō h omitto. B

Utrum ↄfessio facta sine ↄtritōe ⁊ sine caritate valeat: vtputa qz nō dolet de oibus pctis: vl'nō vult abstinē ab oib' R° sm Tho. vbi s. Cōfessio sm ꝙ ē act' virtutis nō valet sine caritate q̄ est pncipiū meredi.sz sm ꝙ ↄfessio ē pars sacri ordinat ↄfitētē ad sacerdotē q hēt clauē ecclesie: ⁊ p ↄfessionē cognoscit consciam ↄfitētis. Scdm hoc ēt pōt eē i eo qui nō ē ↄtrit': qz pōt pctā sua sacerdoti nota facē ⁊ clauib' eccl'ie se subiicere ⁊ q̄uis tūc ñ pcipiat absolutōis fructū tñ recedēte fictōe pcipere incipiet: sic ⁊ in aliis sacris. vñ nō tenet iterare confessionē ad quā fict' accedit: sed tenet postmodū fictōem suā ↄfiteri. Cō. pe. Et ad istā opionē non solū pdicta rō facere vr.sz ⁊ de pe.dis.i.mēsurā.§.nō ita. vbi df ꝙ nō ē necesse: vt que sacerdoti sel' ↄfessi fuerim' de nouo ↄfiteamur. sz Ray. ⁊ Hosti. tenēt ꝙ talis tenet cōfessionē iterare.qz por ↄfessio q nō fuit facta i carite nō valuit. Sed pmum vr veri'.ex de pe. ⁊ re.ꝙ qdā. A .Istud .c.nō bñ hoc pbat. Sz p ↄcordātia pōt dici ꝙ itm valet ↄfessio: nec opz illā itāri spāit inq̄ntū duret effect' ipi' expssionis vocat q̄ ē ps sacri: al'nō. Nā intelligētia dcōꝝ ex cā est assumēda dicendi: ex de verbo. sig. intelligētia. Uñ dd ē sm glo. Ray. put etiā nōtur i sum cō. lib° 3.°ti.34.q.66. ꝙ in his casib' si ille q est indebite cōfessus cōfiteatur eidē sacerdoti cui pus ⁊ adhuc hēat in memoria pctā sua q̄ audiuit ñ tenet itare ↄfōem Si āt ↄfiteat nouo q al' ñ audiuit eū: aut etiam p̄ si oblitus ē dz iteꝝ ↄfiteri totum. B.

Utrum liceat i ↄfessiōe dicē aliena peccata? R° sm Tho.i 4.°di 16. Nō i ↄfessione dz famā alti' custodire q̄ntū pōt sed suā ↄsciam magi purgare dz: ⁊ iō si circūstātia q̄ ducit i cognitōez psone sit d necessitate cōfessionis. vt quia trahit

i aliā spēm pcti mortalis: tūc debet ꝯfi
teri. sꝑ tamē si pōt occultādo ꝑsonam.
Si āt nō sit de nccitate ꝯfessiōis debet
dimittē: ne pctm̄ alteri⁹ ꝓdat: vel peri
ta lnia ꝯfiteaṫ alṫi: aut supiori q ꝑsonā
ignoret. A .Cō. Pe. ⁊ addit ꝙ ēt qñ
circūstātia ē nccia ⁊ nō pōt exꝑmi sine
ꝑiculo alteri⁹ omittēda ē. ⁊ sufficit pec
catū dicē sine hi⁹ circūstantia: vt in sū.
cō. eo. ti. q. 67. B .Si tñ exꝑmat eam
bona ītentōe nō vt ꝓdat: sed vt pniari
us oret ꝓ eo vt secreto emēdet: nō pec
cat: sed meretur. zz. q. 7. hoc vr̄. A .
Con. glo. Ray. vt in sum. cō. eo. ti. q. 87.
quero etiam. B.

Utrꝫ liceat ꝯfessionē diuidē? R° ꝭm
Tho. in 4.° dis. 17. Nō licet. sed ītegraṫr
dꝫ qs oīa vni sacēdoti ꝯfiṫi: ꝯ pe. di. 5. c.
p̄. circa fi. ⁊ dis. 3. sꝫ pṫes. Nā sic in medi
cina corporali opꝫ ꝙ medic⁹ nō solum
vnū morbū ꝯ quē medicinā dare ꝺbet
cognoscat: sed etiā vṫr totā hebetudi
nē ipius infirmi: eo ꝙ vn⁹ morb⁹ ex ad
iunctōe alteri⁹ aggrauaṫ: ⁊ medicina q̄
vni morbo ꝯpetēt alṫi nocumētū pstā
ret. Siṫr ē i pctis. qꝛ vnū agg̃uaṫ ex ad
iunctōe alteri⁹. ⁊ illud qꝺ vni peccato
eēt couenies medicina alteri icentiuū
pstaret: cū qñqꝫ aliqs ꝯriis pctis ifect⁹
sit. Et iō de nccitate ꝯfessionis ē ꝙ hō
oīa pctā ꝯfiteaṫ q̄ i memoria hēt. alio
qn nō ē cōfessio: sed ꝯfessiōis fiṫatio. ⁊
si qd nō habuit i memoria ⁊ postea re
cordaṫ: sufficit ꝙ hoc pctm̄ ꝯfitēs post
ea dicat explicite: ⁊ alia in gn̄ali dicen
do ꝙ cū alia multa cōfitereṫ hoc obli
tus fuit? A .Et hoc ēt si cōfiteaṫ alṫi
cōfessori: vt i sū. cō. eo. ti. q. 72. ꝭm eūdē
Tho. Con. Pe. B.

Utrꝫ liceat ꝯfiteri ꝑ aliā ꝑsonā vṫ ꝑ
scripturā? R° ꝭm Tho. vbi s̄. Quāuis
ad ꝯfessionē ꝓut ē act⁹ ꝟtutis sufficēt
q̄liṫcunqꝫ fieret: ꝭm tñ ꝙ est pars sacri
hꝫ deṫmiatū actū: sicut ⁊ alia sacra ha
bēt deṫminatā mām̄. Et sicut baptis
mo assumiṫ illud elemētū: cuius ē ma
xime vsus i abluēdo: ita i ꝯfessione ille
actus assumiṫ q̄ maxime ꝯsueuim⁹ ma
nifestare. s. ꝑ ꝓpriū ꝟbū: Alii .n. modi
iducti sūt in supplemētū. In eo aūt q
est mut⁹ vṫ alteri⁹ lingue sufficit ꝙ ꝑ
scriptū: aut nutū: aut inṫpretē ꝯfiteaṫ
qꝛ nō exigiṫ ab hoīe plus q̄ꝫ possit. Sꝫ
nō sufficēt si ipe dicē posset. In absen
tia aūt ꝓprii sacerdotꝭ nō opꝫ ꝙ ꝑ scri
ptū fiat ꝯfessio: sed pōt ēt laico fieri:
qꝛ plus ꝑtinet ad nccitatē confessionis
act⁹ q̄ꝫ ille cui fit cōfessio. A .Ad p̄di
cta facit. c. quē penitet. de pe. dis. i. B.

Quid si sacerdos inṫroget ꝯfitētē: ⁊
ille rn̄deat? R° ꝭm Guil. Sufficit q̄ꝫ tū
ad ea ꝺ qb⁹ inṫrogat: nisi sit talis ꝙ po
tius dimittēt ꝯfiteri q̄ꝫ ore ꝓꝓo cōfiteṫ
peccatū. Hoc. n. de supbia ē. ⁊ de pe. di.
5. c. p̄. ꝟsus fi. De inṫrogatōib⁹ ēt habeṫ
i. confessor. z.° §. pṫt. ⁊ vlt. A . Predi
cta etiam habentur in sum. con. eo. ti.
q. 77. B.

Utrū liceat ꝯfiteri pctā q̄ qs non cō
misit? R° ꝭm Tho. i 4.° dis. zi. Non licꝫ.
Talis. n. si n̄ eēt peccator: mētiēdo pec
cator efficiṫ. zz. q. z. cū humilitatis.

Utrū cū quis dubitat de aliq̊ pctō
an sit mortale: teneaṫ illud ꝯfiteri? R°
ꝭm Tho. in 4.° dis. zi. Teneṫ: aṫ ꝑiculo
se cōmittit si negligit ꝯfiteri: ⁊ mortali
ter peccat: sic̄ q aliqd cōmittit vṫ omit
tit i q̊ dubitat eē pctm̄ mortale. taṫr tñ
dubitās nō dꝫ in ꝯfessione asserē illud
eē mortale: sed factū narret: ⁊ iudicio
relinq̄t sacerdotis. A .Idē in sū. cō.
eo. ti. q. 79. vbi ēt subdiṫ. Qꝺ āt Greg⁹
dicit ꝙ bonaꝝ mētiū ē ibi culpā agno
scere vbi culpa nō ē. dis. 5. ad ei⁹. intelli
gitur ꝭm Tho. nō eē de suba act⁹. s. vt
credat se cōmisisse qꝺ nō cōmisit: quia
hoc ē errare: sꝫ itelligiṫ de ꝯditōe act⁹:
qꝛ sꝑ ē in formidine ne aliqs defectus
sit ex ꝑte sui: vt supbia ⁊ vanagl'a: aut
h⁹. ꝭꝫ illud Job. 9.° Uēbar oīa opa mea
Nec ēt p̄dcā itelligēda sꝫ ꝺ dubio scru
puloso: qꝺ repellēdū ē ad sui pastoris
ꝯsiliū. ex̄ de sen. ex. inquisitōi. B.

Quid de ꝯfessiōe gn̄ali i q̄ q̄dā ꝯfite
tur se ꝯmisisse oīa pctā ⁊ h⁹? R° scꝺm
Ray. Dicas ꝙ taṫr ꝯfitens loquitur in

ꝑsona ecclesie. vł qꝛ ꝫ Aug. ī vno pec
cato pn̄t multa pctā notari. vł ītelligit̄
de generib⁹ singuloꝝ ꝛ nō de singul' ge
neꝝ. q̄i dicēt. peccaui cogitatōe locutio
ne ꝛ ope ꝛ omissione. nō tn̄ hoc sufficēt
ad ꝯfessionez ꝓ mortalib⁹ ad q̄ reqrit̄
ꝯfessio spālis. Lon. Hosti. A. Idē in
sum. con. li°. 3°. ti. 34. q. 80. B.
¶ Utrꝝ ꝑ ꝯfessionē gnālez deleāt pctā
venialia? R° ꝫm Tho. in 4°. dis. 21. Du
plex ē ꝯfessio gnālis. Quedaz sacrālis.
qn̄. s. aliqs in secreto ꝯfitet̄ sacerdoti q̄
dā q̄ꝝ meminit. ꝛ alia venialia ī gnāli.
ꝛ tūc illa gnālis ꝯfessio ex quatuor ꝫ
ꝙ valet ad remissionē pctōꝛuz venia
liū in toto vel in pte. s. ex ꝯtritione ꝯfi
tētis ꝛ hūilitate ꝯfessionis. ꝛ ex oṙone
sacerdotis inquātuz est quedā ꝑsona
publica ꝛ ex vi clauiū. Alia est ꝯfessio
gnālis nō sacrālis q̄ fit publice coram
mltis ꝛ cū multꝭ ꝛ hec ꝫ efficaciaz ad
dimissionē venialiū ex trib⁹ ṗmis ꝛ n̄
ex vi clauiū. A. Et ꝑpt̄ hoc nō subiū
git̄ ī ṗma ꝛ ī ꝯpletorio absolutō nec sa
tisfactōis iūctio ſ; solū oṙo. Misereat̄
vt ī sū. cō. eo. ti. q. 156. vbi hec oīa ponū
tur. Et vbi ēt dr̄ ꝙ hec dimissio fit q̄ ad
culpā ꝛ penam. B. Lon. Pe.
¶ Utrꝝ ꝑ gnālem ꝯfessionē deleantur
mortalia oblita? R° ꝫ Pe. De⁹ nō re
qrit ab hoīe nisi qđ pōt. vn̄ cū pctā ob
lita spālit̄ cōfiteri nō sit ī ptāte hoīs: ſ;
gnālit̄ tm̄. hi⁹ gnālis ꝯfessio cū ꝯtritiōe
gnāli delet pctā oblita. Idem Ray. A.
Idem in sum. con. eo. ti. q. 157. Et intel
lige de ꝯfessiōe gnāli sacrāli que fit sa
cerdoti sīn̄ q̄ si fieri pōt pctā mortalia
nō dimittūt̄. de pe. di. 6. agite. B.
¶ Utrꝝ reqrat̄ ꝯfessio de pctis an̄ bap
tismū? R° ꝫm Pe. triplex ē ꝯfessio pec
catoꝝ. Pria mētalis q̄ fit deo ꝛ hec req
rit̄ a baptizādis adultis. Scđa vocat̄
q̄ fit hoī vt dei vicario. ꝛ hec ꝺ peccatꝭ
an̄ baptismū non reqrit̄ nec antea nec
p⁹. A. nisi a ficte accedentib⁹ ꝫm eū.
Pe. vt in sū. cō. eo. ti. q. 145. B. Ter
tia q̄ fit hoī tanq̄ꝫ sapienti ꝯsiliario ꝓ
pter ꝯsiliū aie: ꝛ hec reqrit̄ ex ꝯgruo n̄
ex debito. A. Idē in dcā. q. 145. B.
¶ Pudor cōfitendi multos retrahit a
pnia ꝯ quez ꝫ Ray. ē triplex remediū.
Primū ē rō nālis. si. n. n̄ erubuisti pec
care qđ inhonestū ꝛ nociuū fuit: nō de
bes erubescē qđ hōestū ē ꝯfiteri ꝛ vti
le. Scđm est rō diuine intuitionis cui
nihil celare potes. Oia. n. nuda ꝛ apta
sūt ocul' ei⁹. vt hētur ad Heb. 4°. Ter
tiū ē opatio future ꝯfusionis. Nau. 3°.
Reuelabo pudenda tua ꝛ ondam gen
tib⁹ nuditatez tuā ꝛ regnis ignominiā
tuā. Et Iere. 20. Cōfundent vehemē
ter qꝛ nō intellexerūt opprobriuz sem
piternū qđ nunq̄ꝫ delebit̄.
¶ Sacerdos q nō vult dare lnīaz suo
ꝑrochiano ꝙ cōfiteat̄ alteri nisi ꝓ pe
cunia simoniā cōmittit: sicut ꝛ Ray. re
fert. A. Hoc poti⁹ videt̄ fuisse dictū
glo. Ray. vt ī sū. cō. li°. ꝑ. q. 36. B.

Confessio 2°

Confessio 2° qualr tene
amur ad
eā. Utrꝝ sit de necessitate salutꝭ
Rn° ꝫm Tho. in 4°. di. 17. Confessio de
necessitate salutis est in eo qui in pctm̄
actuale mortale cecidit. Et ꝓprie loqn̄
do nō ē de iure nāli: ſ; dīno ꝛ noue legꝭ
nā in lege veteri nō tenebāt̄ hoīes ad
ꝯfessionē pctōꝝ spālez ꝛ distinctā: ſ; ad
gnālez ꝛ indistinctā. ad quā tenebant̄
ꝑ determinationē sacrificioꝝ. Lon. Pe
di. 15. A. Idez in sum. con. li° 3° ti. 34.
q. 31. ꝛ 32. Idē ēt Ray. in ti. de pe. ꝛ re. §.
supdicta. vbi dicit ꝛ probat ꝯtritionez
ꝯfessionez ꝛ satisfactōem fore de ṗcep
to legis diuine. Itē Ricar. in 4° dis. 17.
asserit ꝯfessionez fore de necessitate iu
ris diuini adeo vt ad ipsam dicat tene
ri ēt īfideles. tn̄ eis nō ꝑcipit ecclesia: qꝛ
ꝓpt̄ eoꝝ culpaz eis inutilis foret. Glo.
Ho. de pe. di. 5. in sūma. videt̄ sentire ꝙ
ꝯfessio ī spāli non sit de iure dīno. ēt no
uo. Sz veri⁹ est qđ ṗdci theologi dicūt
sicut pōt ꝯstare ex his q̄ latius posui ī
quadriga. li° 2° ti. 6. §. 2°. B.
¶ Utrꝝ papa possit cū aliq̄ dispensare
ne ꝯfiteret̄? R° ꝫ Tho. vbi. s. nō poss;
eo ꝙ ipe sacroꝝ ncc̄itatez nō pōt tollē

ſicut nec noua sacra institueñ. Sũt.n. ex institutiõe diuina lʒ diſpenſare poſſet de tpe: vt.ſ.differret vltra ãnũ. A .Idẽ in sũ.con.eo.ti.q.34. Et de iſta diſpẽſa tiõe circa tps intelligẽdũ ẽ incõtũ reſpicit terminũ cõſtitutiõis eccl'aſtice. vt .ſ. p hoc qs nõ incurreret penã.c.ois.ex̃ d pe.ꝛ re. Non aũt incõtũ reſpicit terminũ legis diuine: p quã qs vr̃ ad confeſſionẽ obligari: ſtatiʒ hita cõmoditate pꝰ caſũ mortal' culpe vt põt cõſtare ex poſitis i quadriga.liꝰ.2ꝰ.ti.7ꝰ.§.2ꝰ. B.

¶ Ois fidel' ſaltẽ ſel' i ãno tenet ex pcepto poſtq̃ ad ãnos diſcretiõis venerit cõfiteri oia pctã ſua ꝛ cõicare.ex̃ d pe. ois.ꝛ adde qd dr̃ ꝫ.cõicare.§.p̃. A .Anni diſcretõis q̊ ad ꝯfeſſionẽʒ iudicant: cũ ẽ doli capax: vt nõt glo.in dcõ.c. ois. ſup v̾bo diſcretõis. Doli aũt capax dr̃ puer vl' puella.7.ãnoꝝ: ꝛ ſ̃. vt nõt glo. i.c.p̃.ex̃ de delic.pueroꝝ. Et ſic puer vel puella.7.ãnorũ obligat ad cõfeſſionẽʒ vt etiam notatur in directoria.libꝰ p̊. titu.15ꝰ.§.65. B.

¶ Utrũ teneamur cõfiteri peccata q̃ manifeſta ſũt? Rꝰ ſm Tho. ꝛ Pe.i 4ꝰ. di.17. Non ſufficit aliqd eẽ notum iudici: niſi ſit ei notũ in forma iudicii. ꝛ id̃ q̃uis pctã manifeſta nota ſint ſacẽdoti: q2 tñ nõ i forma iudicii opʒ ea ꝯfiteri. A .Idẽ in sũ.con.eo.ti.q.68. B.

¶ Utrũ hõ ſtati teneat ꝯfiteri? Rꝰ ſm Tho. vbi ſ̃. Ad ppoſitũ ꝯfitẽdi tenetur qs qñ ꝛ ad ꝯtritõem tenet .ſ. qñ peccata memorie occurrũt. Sʒ ad ꝯfeſſionẽʒ actual'r faciendam tenet ſi debeat eucharistiaʒ percipe ad quã nullus poſt pctm̃ mortale: niſi ꝯfeſſus debet accedere copia ſacerdotis oblata ꝛ neccitate nõ vrgẽte. A .Idem ſm Pe. ſi qs debeat ſacrũ ordinẽ recipe: vel hꝰmõi vt in sũ.con.libꝰ.3ꝰ.ti.14 q.69. B .Similr ẽt tenet ſi piculũ mortis iminet: al'r nõ tenet homo ex pcepto ad ſtatiʒ cõfitẽdum: q̃uis periculoſuʒ ſit differre. Ex pcepto aũt eccl'ie tenet ſalteʒ ſemel in ãno: vt ſ̃.§.3ꝰ. A .Pe.autẽ vt pʒ in dicta.q.69. dicit: ꝙ qs etiã tenetur ſtatiʒ cõfiteri rõe cõſcie: vt ſi dictat ſibi ꝯſcia ꝙ ſtatiʒ teneat. Item rõne dubii: vt ſi nõ ſperat copiã confeſſoꝝ ſibi amplꝰ illo ãno occurrẽ: vel ſi hẽt caſũ de quo ſolus papa põt abſoluẽ: ꝛ habʒ mõ copiã pniarii pape. Dicit ẽt Tho. i q̈dã.q.de quolibʒ ꝙ laudabile ẽ ꝙ peccator peccatũ ſuũ q̃ citius põt ꝯfiteat. Per accñs aũt poſſet dilatio eẽ meritoria: dũmodo non differat vltra ãnũ. videlʒ ſi ad hoc differat vt prudẽtiori cõfiteat. vel deuotiꝰ ppter ſacrum tps. Glo.de pe.di.5.in sũma dicit ꝙ ſi pctm̃ ẽ publicũ tenemur ſtatiʒ confiteri ſub obligatõe pctĩ mortalis. Inno. v̾o i dicto.c.ois. vr̃ tenẽ idiſtincte ẽt in pctis ñ publicis ꝙ ſtatiʒ teneamur ꝯfiteri habita rõabili ꝯmoditate. Et ſubdit. Alii dicũt ꝯ. Sʒ pmũ tutiꝰ vr̃. Id qd Inno. vr̃ ſentire Archi.in.c.ille rex.de pe. diſ. 3. Bonauentura ẽt late hũc paſſum tãgit in 4ꝰ.di.17.ꝛ cõcluſiue ſentit ꝙ religioſi teneant ſtatiʒ confiteri. Et idẽ q̈i ſentit de cl'icis q̃buſcũq̃: ſʒ ſub dubio. De laicis v̾o aſſerit ꝙ teneant ſil'r qñ adeſt talis opportunitas ꝙ nũq̃ rõnabil'r maior expectat: nec q̊ ad tps: nec q̊ ad ſacerdotẽ: ſed q2 tps q̈dragesimale vr̃ eis magis opportunũ videt ꝙ tẽpus illud rõabil'r poſſint expectare. Sʒ hoc dʒ intelligi qñ p pus opportunitatẽ nõ hñt. Al' illud ẽt tps magis opportunũ ẽ quo pmũ poſſint debite cofiteri ppter more piculũ. Unde ipe Bonauẽtura ꝛ oẽs ꝯſulũt ꝙ poſt lapſũ mortalis culpe q̃ citius poteſt qlibʒ ꝯfiteatur quoꝝ cõſiliũ vanũ foret niſi eẽt de meliori. Uñ Iſidoꝰ in liꝰ.2ꝰ.de sũmo bono dicit. Cito corrigit culpa que cito cognoſcit. tardiꝰ aũt ſanat vulnus qd iã putreſcẽtibꝰ mẽbris longo poſt tpe curatõibꝰ adhibet. Preta ꝛ ipe Bonauẽtura inuit ꝙ religioſi ex vi ſacri non teneãtur plus q̃ laici niſi rõe occurrẽtis opportunitatis. Ergo ꝛ cũ laicis occurrerit opportunitas eodẽ mõ tenentur. Sic igit lʒ v̾iſil'r religioſis citius occurrat cõfitẽdi opportũitas q̃ ſecularibꝰ

clericis: et ipis clericis citius q̃ laici. tñ omnes et laici cũ eis cõgrua opportunitas occurrerit: videntur teneri ad statim cõfitẽdũ: sicut et latius ostẽdit in quadriga li. 2. ti. 7. §. 2. B.

¶ Utrũ teneamur confiteri circũstantias peccatorũ? R. sm Tho. in 4. di. 16. Non sunt de necitate confitendi nisi ille circũstantie que ad aliud gen' pcti mortalis trahunt: qz venialia non sũt de necitate confessionis: sed solũ mortalia. Sz et alias circũstantias cõfiteri perfectõis est: sicut et venialia pctã. A. Bonauẽtura i 4. dis. 17. dicit q circũstantiarũ peccati qdam sũt alleuiãtes qdam in aliud gen' trahẽtes: qdam illud in aliq mõ aggrauãtes. Circũstantias in aliud gen' trahẽtes confiteri ẽ necessariũ: qz genus pcti confiteri opz Circũstantias vo alleuiãtes cõfiteri nõ ẽ bonũ: nisi pter h' vt satisfaciat aliene ingsitõi: vel vt puideat ei' scãdalo et ptrbatõi: vtputa si timeat cõfessorẽ ex hoc accipe occasionẽ ad malũ: vel si intm diminuit vt sit in genẽ venialis: sicut comedẽ carnes in qdragesima p pter infirmitatẽ: ita tñ q alr nõ sit gulositas aliq. Et rõ h' ẽ. qz in ɔfessiõe nõ dz se peccator excusare: sed accusare. De circũstãtiis ãt q aggrauãt: sed gen' peccati nõ variãt est int doctores opio diuersa. Quidã. n. dicũt q penitens tenet ɔfiteri: sed pceptũ affirmatiuũ est et obligat nõ ad sp: sz p loco et tpe. s. qñ eas cognoscit siue p se siue p ingsitõez alienã. Uñ sapiens et intelligens tenet cõfiteri absq ingsitõe. Simplex vero tenet si ab eo ingrat. Alii dicunt q nõ tenet ad confessionẽ hax circũstantiarũ tentõe necitatis: sed de bono et equo et q̃to magis sapiẽtes et pfecti sunt: tanto magis debeãt eas distincti' explicare. Sz nõ tenet ad h': nisi forte ex ppa ɔscia obligent. Hãc opionẽ credo pbabiliorẽ. Uñ dicẽdũ q confessio circũstãtiax i aliud gen' trahẽtium spectat ad confessionẽ quo ad necitatẽ. Confessio aggrauãtiũ quo ad ɔgruitatẽ. Cõfessio vo alleuiãtiũ potius facit icongruitatem. Et hoc intelligit exceptis casibus predictis. Omnes igitur rationes probantes circunstantias eẽ confitendas sunt congruitates quo ad aggrauãtes hec ille. Solum ergo de necessitate cõfessionis sunt circunstantie trahentes in aliam speciem seu genus peccati: et hoc communiter tenent doctores: vt et notatur in sum. confes. lib. 3. ti. 33. q. 51. licz alii dicant etiam alias fore necessarias: quorũ dictum vt potest colligi ex notatis in dicta. q. 51. potest saluari q̃ ad illas que licz non trahant in aliam speciem: tamen sunt tales q sinẽ eis sacerdos nõ põt discernẽ qd sit actur', vel ratõe iurisditionis: puta si iniuria sit illata in clericũ vel silem psonã: qz ẽ casus papalis sm qualitatẽ iniurie vel psone. ex de sen. ex. cum illox. Itẽ q̃tum sit dãnũ datũ: qz qñq epi retinent sibi restitutões icertox vsq ad certã quãtitatẽ: vel vt sciatur cui debet fieri satisfactio et qualiter et idẽ in silib'. Jõ confitens debz eas circũstantias ɔfiteri si nouit. vel si a cõfessore iterrogetur: ad cuius officiũ videt pncipalr ptinere de dictis circũstantiis interrogare vt sciat qliter suo sit functur' officio. Circũstantie g' ptinentes de necitate et pncipalr ad cõfessionẽ et si de his nõ iterrogetur: sunt q trahũt ad aliã spẽz pcti seu ad aliud pticulare mortale pctm que pñt eẽ circa octo. videlicet. conditio rei modus peccandi. locus. tempus. numerus. qualitas. inductio. et accidens. sicut de his latius dicitur in quadriga li. 2. titu. 7. §. 10. B.

¶ Utrum homo teneatur confiteri venialia peccata? R. sm Tho. vbi s. Cõfessio ad hoc ẽ necia vt penitens satisfactionem accipiat sm modum delicti. Pro peccato autem veniali non debetur pena taxata: quia pena illa eẽt pportionata pene peccati mortalis a q̃ peccatũ veniale in infinitum distat. Uñ p solã ɔtritõez interiorem pctm veniale remitti potest. Sed an saltem semel in

anno teneat ꝯfiteri qui non h; nisi ve
nialia. Dicunt quidam ꝙ in hoc cāu ꝓ
pter p̄ceptū eccl'e teneť venialia ꝯfite
ri. Alii aūt dicunt ꝙ sufficit ꝙ pn̄tet se
sacerdoti ⁊ ꝙ se imunē a pctō mortali
ondat vt ad cōionem admitti possit. p̄
ceptū.n.ē ad obligandu; illos qui hn̄t
aliq̄ que ꝯfiteri debeāt. Unō si alicui
ꝑ grāz collatū eēt sicut btē ꝟgini ē col
latū vt a pctō veniali imunis eēt non
teneret ad illud p̄ceptū. A. Hoc ꝟi
silr nō pōt ꝯtingē q2 nō ē iuenta nec in
uenieť nisi una ꝟgo Maria. Et p̄ Joh.
p̄ dr. Si dixerim⁹ q2 pctm̄ nō hēm⁹ ipsi
nos seducim⁹. vn̄ ⁊ p̄mū veri⁹ vr̄ cū ēt
nesciā qūo aliqs audeat imunē a mor
tali se existimare infra annū. vel quali
ter hoc valeat ondere. cū ps. 18. dicatur
Delicta quis intelligit ⁊c̄. Et iō fatuus
valde foret q sic dicenti ⁊ alr nō ꝯfitē
ti mīstraret eucharistiā. vn̄ ⁊ Bonauē
tura i 4. di. 17. dicit. ꝙ ꝯgruu; ē maxīe
viris ꝑfcis ꝯfiteri pctā venialia regl'a
riť. Tn̄ nō ē nccīu; nisi i duob⁹ casibus
v; ꝓpť dubiū ⁊ ꝓpter statutū. Propť
dubium v; cū quis ꝓbabiliť dubitat
de peccato vtꝝ sit mortl'e vel veniale.
⁊ iō si non penitet sicut de mortali dis
crimini se ꝯmittit. Jō d; ꝯfiteri sic̄ iac;
in ꝯscia ⁊ iudicio sacerdotis relinquat
vtꝝ sit mortale vel veniale. Con. Tho.
vt. s̄. ꝯfessio p̄. §. 8. Sequiť i Bonauē
tura. Propť eccl'asticū statutū quis te
neť. q2 ois fidelis teneť sel' in anno ꝯfi
teri. s; hoc nō ē rōne venial' s; ꝓpter p̄
ceptum. Con. Jnno. in. c. ois. ex̄ de pe. ⁊
re. Et ex hoc p; ꝙ religiosi teneнť vēi
alia ꝯfiteri sel' seu bis i mēse vel heb
domada vel frequēti⁹ siue rari⁹ scd̄m
suaꝝ ꝯstōnu; formā. qd̄ intelligendu;
vr̄ de venialib⁹ notabilib⁹ q̄ ad ꝯfessio
nē spālez. Reliq̄ ꝟo vix vel nūq̄ʒ possʒ
qs spālit ꝯfiteri cū q̄ oi momēto ꝯmit
tať. vn̄ vr̄ sufficē illa ꝯfiteri gnālit. B
ꝙ aūt de veniali tenemur ꝯtritionem
hr̄e alit nō remittiť. vide infra pctm̄ 3.
§. 3. ⁊ 7. ⁊ ꝯfessio 3. §. p̄.
¶ Utꝝ i aliq̄ cāu teneat qs ꝯfessionez
iterare? R. s̄m Pe. Jterare tenemur i
4. casib⁹. Prim⁹ si sacerdos non potu
it absoluē. A. Quia nō hēbat iurisdi
ctōem siue delegatā siue ordinariā. ex̄
de peni. ⁊ re. ois. B. 2⁹ si nesciuit di
scernē. 3⁹ si ꝯfessio non fuit integra: vt
q2 scienť tacuit aliqd̄ mortale. 4⁹ si cō
tēpsit vel neglexit satisfacē ⁊ oblit⁹ est
satisfactōe; iiūctā. na; si sciret ⁊ iplere
vellet nō o; eā iterare. A. Cō. Ray. ⁊
Hosti. Jpi tn̄ ponūt ꝓ q̄rto cāu cū qs
ꝯfiteť cū idebita dispōne. S; glo. Ray.
simplr con. cū Pe. vt i sū. cō. li. 3. ti. 34.
q. 70. Et q̄ ad scd̄m casum sciēdū ꝙ ex
eo qdā inferūt ꝙ ꝓpť ignorātiā sacer
dotis ꝑdať auctās absoluendi. S; hoc
nō vr̄ veꝝ q2 ptās clauiu; consistit i iu
risdictōe ⁊ nō in scia s; Ray. in ti. d̄ pe.
⁊ re. §. itē q̄riť qd remittit sacerdos ⁊. s̄
clauis. §. p̄. S; dictū eoꝝ pōt itelligi qn̄
qs cum possit sacerdoti idoneo scia et
ꝯscia confiteri: tn̄ eligit insufficiente;:
q2 vr̄ de ꝓpria non curare salute: ⁊ sic
ex sua mala dispōne confessio vr̄ deo n̄
grata ⁊ inualida. de pe. di. 6. qui vlt con
fiteri. S; in q̄cūq; cāu ꝯfessio facta fu
erit ab ignorāte sacerdoti nō sufficien
ti. p̄sertiz de multis seu ḡuib⁹ peccatis
optimū ē ꝯsiliū illā iterare cū qs cōmo
ditatē hūerit sacerdoti ꝑiti scia ⁊ ꝯscia
cū ignorātia sacerdotis i cōfessione sit
multū ꝑiculosa: vt colligiť ex dcis per
Aug. in. d. c. qui vult. ⁊ per Ray. in. d. §.
itē q̄riť. Quo ad tertiū casu; sic dicēdū
ꝙ idē ē ēt si qs omiserit pctm̄ de q̄ du
bitauit vtꝝ fuerit mortale. vt sup̄. §. ꝓ
ximo. vel ei⁹ nccīa; circūstātia;. vt sup̄
§. 5. Et nō solū si h⁹ fiat scienť s; ēt si fi
at ex ignorātia seu obliuione p̄cedēte
a ꝓpria notabili culpa. vt colligiť ex
notati per glo. Ray. sub ti. de pe. ⁊ re. §.
Jtē circa p̄ncipes. Ad hoc ēt facit quia
lata culpa eqparať dolo. vt i. c. ut aiaꝝ.
de cōsti. li. 6. Et iō si quis ex sua culpa
ignorat q̄ d; cōfiteri seu eoꝝ oblit⁹ est
d; de hi⁹ negl'ia ex corde dolē ⁊ firmiť
ꝓponere emendari vt legitime vale
at cōfiteri. vt nō. in sū. cō. li. 3. ti. 34. q. 19

Qñ aũt qs sciens omittit aliqd de ptinentib' nccio ad ↄfessionẽ nõ solũ ãnullat ↄfessionez: sʒ ẽt nouũ ↄmittit pctm̃ mortale vt. s̃. ↄfessio p̃. §. 8. Quo ad q̃rtũ casum ẽ sciendũ ꝙ ex ↄtẽptu seu ex negl'a omittẽs facere iniũctã sibi penitẽtiã mortalit' peccat ẜm Scotũ in 4° di. 15. q2 facit ↄ̃ ꝑceptũ vicarii dei. i. confessoris ꝛ ẽt eccl'e. vt in. c. ois. de pe. ꝛ re. B. Silr ẽt ẜm q̃sdã iterare tenet is q confessus est non contrit' exñs in proposito nõ deserẽdi pctm̃ vt dictũ est. s̃. ↄfessio p̃. §. 3°. A. Et ibi õ hoc pleni' in additõe. Et sic hic ẽ 5' casus. Et sext' adiicit in directoria li° p̃. ti. 15. §. 47°. s. cũ cõfessor in aliq̃ nõ hʒ iurisdictiõem. Oportet. n. tũc ꝙ ꝑ illo penitẽs recurrat ad hñtez ptãtez ꝛ ei illõ iteꝝ ↄfiteatur ar. ex̃ de peni. ꝛ re. significauit. ꝛ sic tres casus sunt ex pte cõfessoris ꝛ tres ex pte ↄfitentis. B. Hic tñ sciendũ ẜm Tho. in 4° di. 17. ꝙ q̃to qs plurib' sacerdotib' ↄfitet' tanto plus de pena ei remittit'. tũ ex erubescẽtia ↄfessiõis q̃ in penã satisfactoriam ↄputat'. tũ ex vi clauiuʒ. vñ totiens posset qs ↄfiteri ꝙ ab oi pena liberaret'.

¶ Sʒ vtꝝ recidiuãs teneat' confiteri p̃ ora pctã? R° ẜm Tho. in 4° dis. 22. Directe qdez recidiuans peccata dimissa nullo° tenet' nec in gnãli nec i spãli cuicũq3 ↄfiteri sʒ indirecte. sicut illud sine q̃ sciri nõ põt debitus satisfactiõis modus tenet' recidiuãs notificãe peccata dimissa q̃tuʒ sufficit ad hoc vt sciat' q̃ satisfactio ei ↄgrue posset iiungi. vt si ip̃e frequent' lapsuʒ carnis passus ẽ ex aliq̃ occasiõe. illa occasio ꝑ satisfactionẽ ꝑcidat'. ꝛ silr de aliis pctis. ꝛ ad hoc vr̃ sufficẽ ↄfessio dimissoꝝ pctõꝝ i gnãli. Tñ qñq3 ad alia spãlia oʒ descẽdẽ sʒ ꝙ ↄfitẽs viderit opportunuʒ. nõ. n. põt i his aliq̃ certa mẽsura p̃figi. A. Inno. i. c. ois de pe. ꝛ re. sentit ꝙ recidiuãs teneat' ↄfessionez iterare rõne ingratitudinis. ꝑ q̃ vr̃ facẽ illõ qõ dr̃ Math. 18 de seruo nequã. ꝛ de pe. di. 4. q. dini. Itẽ glo. Ray. i ti. de pe. ꝛ re. §. itẽ nũqd sel' dimissa pctã. dicit ꝙ recidiuãs non tenet' dicẽ spãliter ꝛ distincte ea q̃ ãte ↄfessus ẽ: sʒ sufficit ↄfiteri i gnãli de ill' exp̃mendo ingratitudinẽ suã ꝛ dicẽdo De multis ꝛ magnis pctis mortalibus me liberauit dñs ꝑ pniaʒ: ꝛ ego nihilo min' ingr̃' exñs offendi eũ. Et si forte nesciat exp̃mẽ. aut nõ exp̃mat nomen ingr̃itudis non nocet dũmõ talia dicat ꝟba ex qb' sacerdos igratitudinẽ possit itelligẽ. Et idẽ nõ. in sũ. cõ. li° 3° ti. 34. q. 71. Hoc dictũ glo. vr̃ itelligenduʒ qñ ista circũstãtia ingratitudis venit ad pticularẽ pcti spẽʒ. naʒ alie circũstãtie regularit' nõ sũt de nccitate ↄfessionis vt sup̃. §. 5. Qñ ꝟo ig̃titudo iducat pticularẽ spẽʒ pcti nõ. Th. i. 3. pte. q. 88. arti. 4° dicẽs. Qõ seqt' oia pctã ñ ẽ spãle pctm̃. Sʒ ꝑ qõcũq3 pctm̃ mortl'e aliqs efficit' deo igrat'. g° ig̃titudo ñ ẽ spãle pctm̃? R° dõ ꝙ igratitudo peccãt] qñʒ ẽ spãle pctm̃. qñq3 aũt ñ: sʒ ẽ circũstantia gnãliter ↄñs oẽ pctm̃ mortale qõ ↄ̃ deũ ↄmittit'. Peccatuʒ. n. recipit spẽm ex itentõe peccãt]. vt ph̃s ingt 5° ethicoꝝ. Ille q mechat' vt furet' magi] ẽ fur q̃3 mech'. Si igit' aliqs peccator in ↄtẽptũ dei ꝛ suscepti beneficii aliqõ pctm̃ ↄmittit illud peccatũ trahit' ad spẽʒ ingratitud'is. ꝛ h̃ igratitudo peccãt] ẽ speciale pctm̃. Ut ãt Aug dic̃ in li° de nã ꝛ gr̃a. Nõ om̃e pctm̃ ẽ ex ↄtẽptu. ꝛ tñ i oi pctõ de' ↄtẽnit' i suis ꝑcepti]. Vñ manifestũ ẽ ꝙ igratitudo peccãt] qñʒ ẽ spãle pctm̃: sʒ ñ sp̃. hec ille. Pʒ g° ꝙ recidiuãs ñ tenet' recõfitẽi nisi inq̃tũ op' sit ad oñdendũ satisfactõis debitũ modũ ẜʒ Th. ꝛ ad demõstrãduʒ ig̃titudis modũ ẜʒ Inno. ꝛ glo. Ray. ꝛ h° qñ ig̃titu° ẽ spãle pctm̃. B. De ꝑcepto in medicos ꝙ iducãt ifirmos ad ↄfessiõeʒ. vĩd i. medic'. §. p̃. ꝛ ex̃ de pe. cũ ifirmitas.

Confessio 3° cui. s. sit cõfitendum

Et qdez regularit' qlibet oʒ sacerdoti ↄfiteri. naʒ solis sacerdotib' dedit dñs potestatem ligandi ꝛ soluendi cũ dixit Joh. 20. Quorum remiseritis

peccata remittūt eis. 2ᶜ. de pe. dis. i. ver bū dei. ⁊ hᵒ intelligēdū ē de mortalibꝰ. Sꝫ venialia nō opꝫ ꝙ aliqs sacerdoti ↄfiteat᷑: qꝛ ipa ↄfessio laico facta sacra le qōdā ē: q̄uis nō sit sacr̄m pfectū: ex ipa caritate pcedit: ⁊ p talia notum est veniale dimitti: sic̄ ⁊ p tūsionē pector̄ ⁊ aquā bn̄dictā ⁊ hiꝰ: vt. i. peccatū 3ᵒ. §. fi. hec Tho. in 4ᵒ. dis. 17.

¶ Utꝝ necesse sit ↄfiteri ꝓpͦo sacerdo ti? Rᵒ ꝫm Tho. i 4ᵒ. dis. 17. cū sacerdos nō absoluat nisi ligādo ad aliqd facien dū ille solus p̄t absoluē q pōt p iperiū ad aliqd faciēdū ligare. iō oꝫ ꝙ hō ↄfi teat᷑ ꝓpͦo sacerdoti. Alienꝰ. n. eū absol uē nō pōt vl̄ ligare: ex̄ ō pe. ois. ⁊ ō pe. dis. 6 c. placuit. Propriꝰ āt sacerdos itel ligit᷑ q̄ ad hᵒois ille q curā aīe illiꝰ ordi nariā hēt: sicut papa. legatꝰ. eps̄. sacer dos ꝓrochial᷑. A. Idē in sū. cō. liᵒ. 3ᵒ. ti. 34. q. 38. B. Sꝫ nec ꝓrochial᷑ pōt ab soluē ab oibꝰ: qꝛ excipiūtur casus eps̄a les. de qbꝰ hr̄. i. ↄfessor p̄. §. p̄.

¶ Utꝝ ꝓpriꝰ sacerdos possit vbiqꝫ suū s̄bditū audire ⁊ absoluē? Rᵒ ꝫ Hosti. Ubiqꝫ pōt siue intra territoriū sue ꝓro chie: siue ex̄. Pnia. n. ē de iurisditōe vo lūtaria. ff. de of. pcon. l. 2. vn̄ ⁊ de loco nihil exp̄mit᷑. ex̄ de pe. ois. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 35. in fi. B.

¶ Utꝝ audiētia ↄfessionū possit cōmit ti alteri? Rᵒ ꝫm Tho. i 4ᵒ. dis. 17. Si ali qs iccirco nō possit audire ↄfōem altiꝰ. qꝛ nō hꝫ iurisditōem in ipos q audiēdi sūt: p̄t ei ↄmitti p quēcūqꝫ hn̄tē iurisdi tōem i ipos q audiēdi sūt: vt p ꝓpriū sacerdotē siue p ep̄m siue p papā. Si aūt aliqs nō pōt audire qꝛ nō hꝫ execu tōem ordis nō pōt sibi cōcedi vt cōfessi ones audiat nisi p eū q hoc ipedimen tū remouē pōt. A. Impediti i execu tōe ordinū sūt interdicti. suspensi. vel degrādati ⁊ excōicati: de qbꝰ ex̄ de cleri co excōicato. intdicto. vl̄ deposito mini strāte. in rubro ⁊ nigro. p totū. ⁊ fortiꝰ heretici ⁊ scismatici. vn̄ ⁊ in sum. con. eo. ti. q. 44. dr̄. Nūqd i articulo necita tis tenet᷑ qs cōfiteri sacerdoti heretico scismatico vl̄ simili si non potest inue nire catholicū? Rᵒ ꝫ Ray. Credo ꝙ n̄: imo saluo meliori iudicio ↄsulerē ꝙ nl̄ lo mō ↄfiteret᷑ ei: sꝫ doleat ō pctis. ⁊ qꝛ tm̄ distulit confessionē ⁊ cōfiteat᷑ i cor de suo ⁊ sufficit ei. Tales. n. ponerēt eū de facili i aliq̊ errore vel desꝑatione: si cut pharisei Iudā dicētes cū ↄfitētur eis pctm̄. Quid ad nos tu videris Ma th. 27. ⁊ de pe. di. 6. c. p̄. vbi hec satis ex presse dicūtur in tex. ⁊ glo. Idē credo de excōicato excōicatōe maiori. naꝫ ēt illi in articulo necitatis nō ē ↄfitēdum. Con. Hosti. ⁊ Tho. Itē co. liᵒ. ti. 24. q. 7. nōt᷑ ꝙ ab hēticis scismaticis vel excōi catis nullū sacr̄m dꝫ recipi nisi baptis mus i necitate mortis catholico defici ente. B. Et nota h̄ ꝙ si ēt p ꝓpriū sacerdotē cōmittit᷑: nō ꝓpt̄ hoc opꝫ ꝙ cōmittat᷑ tali q al̄ hēat iurisditōem su per ppl̄m. Sufficit. n. ꝙ hēat iurisditio nē ipe q sacerdoti cōmittit. Itē nō ꝫm Tho. ꝙ qn̄ alicui sacerdoti cōmittitur p supiorē ꝙ possit audire alienos ꝓro chianos: nō fit p̄iudiciū ꝓpͦo sacerdoti eo ꝙ iurisditōis ptās n̄ ē ↄmissa alicui i fauorē suū: sꝫ i vtilitatem plebis ⁊ ad honorē dei. Et iō si supioribꝰ p̄latis vi deat᷑ expedire ad salutē plebis ⁊ ad ho norē dei ꝙ aliis ↄmittāt: i nullo fit p̄iu diciū iferioribꝰ p̄latis: nec tenet᷑ subdi tus iteꝝ petē lniaꝫ a ꝓpͦo sacerdote: lꝫ Ber. in q̄dā glo. dicat sic. A. s. i. c. ois. de pe. ⁊ re. B. q̄ glo. postea p Clemē tē q̄rtū tāqꝫ oio falsa dānata fuit i q̊dā p̄uilegio idulto p̄dicatoribꝰ ⁊ minoribꝰ: qō icipit. Quidā temē. ⁊ fuit detmiatū i eo ꝙ illi qbꝰ a supioribꝰ ↄmittit᷑ pn̄t audire ēt ꝓrochialibꝰ sacēdotibꝰ ↄ̄dicē tibꝰ ⁊ iuitis. Et hᵒ ēt tꝫ Io. an. ex̄ ō pe. si ep̄s. liᵒ 6ᵒ. A. Sat̄ cō. p̄dctis Pe. vt in sū. cō. liᵒ. 3ᵒ. ti. 34. q. 46. B. Et ↄfessus sacerdoti hn̄ti ↄmissionē a supiori: vt dictū ē: nō tenet᷑ ↄfiteri ꝓpͦo sacerdoti illa pctā q̄ iā ↄfessus ē cuꝫ dimissa sint. Sꝫ ꝓpter statutū ecclesie de confessio ne facienda ꝓprio sacerdoti semel i an no dꝫ eo mō se hr̄e: sicut ille q hꝫ solum

venialia ꝛ illa cõfiteri: vt qdã dicũt. vł ꝯfiteri se a pctõ mortali imunẽ. vt in extͣuagãti Jo. zz. q̃ incipit. Uas electionis. A. Ibi dr̃ ꝙ ꝯfessi religiosis seu sacerdotib⁹ qbus fuerit facta a supiore ꝯmissio: ñ magis tenẽt iterũ eadẽ peccata ꝯfiti ꝙ̃ si alr̃ illi ꝯfessi fuissẽt ꝓp̃o sacerdoti. Et i hͦ approbata fuit sñia Jo. an. hͦ affirmãtis. ꝛ rꝓbata opio Guil. ꝛ alioꝝ ꝯ̃riũ tenẽtiũ: vt nõ. i directorio li. ꝑ ti. 15. §. 77. Quia tñ ꝓꝓri⁹ sacerdos tenet ꝯ̃ eo reddẽ rõez ꝛ ei sacra mistrare: tenet alr̃ ꝯfessi⁹ salte sel' i ãno oñdẽ se ꝓp̃o sacerdoti ꝛ ꝯ̃clarare se ꝯfessuz: vt pꝫ ex nõtis sꝫ Pe. i sũ. cõ. dcã. q. 46. Et puto ꝙ sufficiat notificare cuicũ ꝙ̃ ꝓp̃o siue ꝓꝛochiali: siue ep̃o siue alteri qꝛ i. c. ois. ex̃ de pe. nõ fit disticio ꝯ̃ istis ꝓꝓriis sacerdotibus. B.

¶ Utꝝ i aliq̃ cãu possit qs ꝯfiteri alr̃ ꝙ̃ ꝓp̃o sacerdoti? R. scḋm Tho. i 4. dis. 17. Si sbdit⁹ scit sacerdotẽ ꝓꝓriũ hẽti cũ eẽ: aut sollicitãtẽ ad malũ: aut fragilẽ: qꝛ ad pctm̃ qꝺ qs ei ꝯfitet ẽ ꝓn⁹. vel si ꝓbabilr̃ estimator reuelator ꝯfessionis. vel si pctm̃ de q̃ qs ꝯfiteri dꝫ ꝯ̃ illũ sit ꝯmissũ in his casib⁹ ꝛ silib⁹ i qb⁹ ꝓbabilr̃ timet penitẽs ex ꝯfessiõe faciẽda ꝑiculuz sibi vel sacerdoti iminẽ: dꝫ recurrẽ ad suꝑiorẽ: vel ad ipm sacẽdotẽ ꝛ petẽ lniaz alteri ꝯfitẽdi: quã si hr̃e nõ possit: idẽ ẽ iudiciũ qꝺ de illo q non hꝫ copiã sacerdotis. vñ magis dꝫ eligẽ laico ꝯfiteri: nec i hͦ trãsgredit mandatũ eccłie: qꝛ ꝑcepta iuris nõ se extẽdũt vltra caritatẽ: nec ẽt fit iniuria sacẽdoti: qꝛ ꝑuilegiũ meret amittẽ q ꝯcessa sibi abutit ꝑtãte. A. ex̃ ꝯ̃ reg. lꝫ. B. Lõ. Al. Inno. ꝛ Guil. Et cõiter addũt ꝙ si nullo mõ põt hẽre aliũ sacerdotez. et nccitas imineat ꝯfiteat pctm̃ i genere sine eo de quo posset malũ ꝑuenire. A. Idẽ i sũ. cõ. li. 3. ti. 34. q. 39. in ꝑn. B. Hosti. q̃ꝙ magis explicat: ꝛ ponit octo casus i qb⁹ põt qs audire ꝯfessionez alteri⁹ ꝑochialis. ꝑ q̃ñ ꝓꝓri⁹ sacerdos oio ẽ idiscret⁹. de pe. dis. 6. placuit. nã q vłt ꝯfiteri debꝫ querere sacerdotez q sciat soluẽ ꝛ ligare. de pe. dis. 6. qui vult. Sꝫ hoc dꝫ fieri cũ lnia: ex̃ de pe. oio. quã licẽtiã si ꝓꝓrius sacerdos nõ vult dare: põt ipe ad aliũ ire. ex̃ ꝯ̃ reg. lic. ꝫ. vł vadat ad suꝑiorẽ vt eũ cõpellat: vel ipe lniam det: ex̃ de iure ꝑronat⁹. null⁹. A. Tuti⁹ ẽ hoc fieri si põt. tñ nõ vr̃ ncciũz cũ rõe ignorãtie sacerdotis videat ipo iure ꝯcessa lnia ꝯfitẽdi alteri: vt i. c. placuit. de pe. di. 6. Et ibi hoc sentit glo. ꝛ multo magis si ꝓꝓri⁹ sacerdos eẽt manifeste vitiosus cũ malitia sit ꝑiculosior ꝛ ꝗuior ignorãtia ꝓpt qꝺ duri⁹ punitur. Luc. 12. ibi. Ille aũt seru⁹ q cognouit volũtatẽ dñi sui. ꝛc̃. Et illa sunt ꝗuiora q̃ a deo graui⁹ puniũt: vt dic̃ Hiero⁹. 24. q. i. nõ afferam⁹. Sꝫ si ꝓꝓri⁹ sacerdos eẽt heretic⁹ scismatic⁹ vł excõicatus: claꝝ ẽ ꝙ ab istis nõ dꝫ peti licentia cũ etiã locutio cum talib⁹ ꝓhibeat. xi. q. 3. cum excõicato. Idẽ etiã videt si eẽt intͤdict⁹ seu suspẽsus: qꝛ nemo põt plus iuris trãsferre in aliũ ꝙ̃ sibi cõpetere dignoscat: vt in. c. nemo. ex̃ ꝯ̃ reg. iuris. li. 6. Sꝫ si cã ꝓpt quã qs vult alieno ꝯfiteri nõ ꝓcedit ex defectu ꝓꝓrii sacerdotis: sꝫ alr̃: puta qꝛ aliqd cõmissũ ẽ ꝯ̃ eũ vel suos ꝛ ꝟisilr̃ timet scãdalũ si ei fiat cõfessio dꝫ peti lnia: vt ex̃ ꝯ̃ pe. ꝛ re. c. ois. ibi. Si qs aũt alieno sacerdoti voluerit iusta de cã ꝯfiteri pctã: licẽtiã prius postulet ꝛ obtineat a ꝓp̃o sacerdote. Et dꝫ sacerdos credẽ petenti ꝛ alleganti saltẽ in genẽ iustam cãz. qꝛ nõ est ꝟisile ꝙ cum fallaciis vadat ad pniam: vt dicit glo. in dicto. c. placuit. ꝯ̃ pe. dis. 6. Et si lnia absq̃ rõabili cã denegetur: videtur ꝙ sine alia lnia possit ire ad aliũ. qꝛ non dꝫ cedi indiscretõi ꝛ ꝑuersitati ꝑlati. Et ꝑuilegiũ meret amittere. ꝛc̃. extra de reg. licet. vbi si hͦ cõceditur cã meliorãde vite quãto forti⁹ cã recuperande salutis: qꝺ magis est ncciũm Unde ꝛ Luc. 15. Gaudium est in celo super vno peccatore penitentiam agente magis ꝙ̃ sup̃. 99. iustis q non indigẽt pnia. Idẽ etiã putarẽ. s. ꝙ deberet peti lnia mõ ꝑdcõ quãdo cã eẽt ex defectu

ꝓprii sacerdotis ꝓpt̃ pctm̃ ñ ẽ manife
stũ: qꝛ ex eo nõ dꝫ qs a iurisdictiõe p̃la
ti sui discedẽ. s. q. 4. nonne. B .2º qñ
ꝑochian⁹ trãstulit domiciliũ suũ. naꝫ
tũc ille ad quẽ trãsit iã nõ ẽ alien⁹: sꝫ ꝑ
prius. ex̃ de ꝑochiis. c. fi. 3º qñ qs ẽ va
gabũdus. ff. de iudiciis. l. hẽs abñs. 4º
qñ qs q̃rit domiciliũ q̊ se trãsferat. naꝫ
ꝛ is sine domicilio ẽ. ff. ad mũicipales.
l. labeo. in p̃n. ꝛ. l. ei⁹. §. celsus. 5º qñ quis
deligt̃ i aliena ꝑochia. ex̃ de rap. c. p̊. 6
q. 3. placuit Si tñ peccatũ occultũ ẽ et
nõ sit excõicat⁹ a p̃lato illi⁹ loci. põt ẽt
de hoc ꝯfiteri ꝓp̊o sacerdoti. Si aũt sit
excõicat⁹ a p̃lato illi⁹ loci ꝓpt̃ illõ pec
catũ. sicut ꝯsueuit fieri in furtis ꝛ hi⁹ q̊
rũ ignorãt̃ actores: m ttend⁹ est tal' ad
excõicatorẽ absoluẽd⁹ ab eo. A .Lõ.
Hos. Ray. ꝛ Tho. i eo. qd̊ sup̃ dictũ ẽ ꝙ
qs sortiat̃ foꝝ rõne delicti: ut i sũ. cõ. li°
3° ti. 34. q. 36. Sꝫ glo. Ray. vt ibi pꝫ hũc
casũ nõ recipit subiũgẽs: qꝛ qd̊ dic̃ ius
ꝙ rõne delicti sortiat̃ qs foꝝ. itelligen
dũ q̊ ad ꝑtinentia ad foꝝ cõtentiosum
qꝛ põt illic cõueniri ꝛ iudicari ꝛ puniri
de crimine ibi cõmisso. H ille Nõ fit g°
trãslatio fori i p̃nialib⁹ rõne cõmissio
nis delicti. al' oporteret ꝙ qs diuidẽt cõ
fessionẽ confitendo diuersa delicta di
uersis sacerdotib⁹ sꝫ ꝙ i diuersis deligt̃
ꝑochiis ꝯ id qd̊ dr̃ de pe. di. 5. c. cõsidẽt
ibi caut⁹ sit penitẽs ꝛc̃. Pro hoc ẽt fac:
qꝛ dr̃ia mag̃ ẽ int̃ foꝝ seculare ꝛ sp̃ũa
le. qꝛ sp̃ũale nõ põt ita facil' trãsferri.
ex̃ de fo. ꝯpe. si diligẽti. ꝛ. c. significasti.
vbi pꝫ ꝙ lꝫ seculari possit se ꝑ sua vo
luntate alieno subiicẽ iudici cleric⁹ tñ
non põt se subiicẽ iudici secl'ari. dcõ. c.
si diligẽti. nec ẽt eccl'astico non suo sine
lñia sui ep̃i. d. c. significasti. Item ẽ ma
gna dr̃ia int̃ foꝝ iudiciale ẽt in sp̃ũali
bus. ꝛ foꝝ p̃niale qꝛ foꝝ p̃niale ẽ min⁹
trãsferibile: vt notat glo. in. c. ne ꝑ dila
tione. ex̃ de pe. ꝛ re. Et iõ cum nõ repia
tur aliquo iure cautum ꝙ rõne delicti
qs sortiat̃ foꝝ p̃niale. nõ vr̃ ꝙ hoc pos
sit fieri: ꝛ ꝙ standũ sit regl'e gñali de ꝓ
prio sacerdote. vt in. c. ois. de pe. Et iu

ra in ꝯtriũ all'ata loquũt̃ in iudicialib⁹:
vt satis pꝫ intuẽtib⁹. Hoc ẽt approbat
gñalis consuetudo qꝛ uidem⁹ ꝙ peni
tẽs ꝯfitẽt̃ vni sacerdoti vniuersa pctã
q̃ cõmisit ꝑ totũ mũdũ ꝛ nũq̃ remitti
tur ad sacerdotes locoꝝ in q̃bus deligt̃
ꝓ absol'one. Et optia legũ iterpres est
ꝯsuetu°. ff. de legib⁹. l. si d̃ interp̃tatõe
B .6º rõne studii ut qñ clerici de p̃la
toꝝ suoꝝ lñia accedunt ad studia. naꝫ
tũc efficiũt̃ de foro ꝛ eccl'a illi⁹ ad quẽ
accedũt dũ ibi manent. ar. ff. de iudi. l.
si longi⁹. §. p̃. A .Inno. in. c. ois. ꝯ pe.
dicit ꝙ scholares ꝛ alii incole annales
ꝛ mercenarii debẽt confiteri sacerdoti
ꝑochie quã incolũt ꝑ ãnũ ꝛ ab eo po
terũt absolui. ar. 16. q. 1. q̃sti. vbi dr̃ ꝙ de
bẽt ibi soluẽ decimas ꝑsonales. qꝛ ibi
recipiũt eccl'astica sacr̃a ꝑ anni circulũ
Alii tñ dicũt ꝙ idẽ est ẽt si ad min⁹ tẽ
pus cõducant domos. ar. extra de deci.
ad ap̃lice. ꝛ maxie' si ꝓrogaret̃ sin frau
de cõductio vl' hitatio vltra natiuita
tẽ vel pasca. qꝛ tũc ex p̃cepto dcẽ decr.
omnis. sp̃ debẽt cõfiteri ꝛ cõicare. H ille
Vident̃ p̃dcã posse concordari: ut scd̃a
opio intelligat̃ qñ qs lꝫ non steterit in
aliena ꝑochia per annuꝫ: tñ delibera
uit ibidẽ stare. nã eo ip̊o ꝙ quis delibe
rat i aliq̊ loco hr̃e domiciliuꝫ ibi sortit̃
ꝛ foꝝ. vt in. c. fi. extra de ꝑochiis. Et hi
tatio ãnualis vr̃ quoddã domiciliuꝫ q̊
ad sacroꝝ ꝑceptionẽ. d. c. questi. vel qñ
habitare deliberauit paꝝ min⁹ q̃ per
annũ. nã id qd̊ modicũ ẽ ratõ apprehẽ
dit q̃i nihil. vt nõ. Tho. scd̃a secũde. q.
66. ar. 6º Vel qñ sic se habꝫ consuetudo
Naꝫ cõsuetudo i talib⁹ confert iurisdi
ctionẽ. vt nõ. in sũ. con. li° 3° ti. 34. q. 57.
circa finẽ. Vel qñ scholares accedũt d̃
lñia p̃latoꝝ suoꝝ ad studiũ. Tũc. n. vr̃
eis data lñia recipiendi sacr̃a. ibidẽ. vt
i. §. primo. Et qd̊ dictũ est in scholari
idẽ ẽ ꝛ in q̊cũq̃ alio. vt ꝛ dic̃ Inn. Qui
ẽt subdit. In oĩb⁹ tñ p̃missis tuti⁹ ẽ ꝙ
ꝛ viatores ꝛ alii ꝑegrĩ a proprio sacerdo
te lñiaꝫ accipiãt sp̃alẽ. B .7º tp̃e ne
cessitatis: ut qꝛ ĩfirmat̃ ad mortẽ. vl' dꝫ

ĩtrare iustũ bellũ seu mãe ꝛ deest pro prius sacerdos ita ꝙ ẽt laico licet tunc ↄfiteri. de pe. di. i. quẽ penitet. de ↄse. di 4. sanctũ. 8° si ponat spẽ ĩ ratihabitio ne ꝓprii sacerdotis. hec Host. Sʒ iste casus s' cõiter nõ tenet qꝛ ratihabitio ĩ talib' non hʒ locũ. ex̃ de re. iur. actus li° 6°. A. Dictũ Hostiẽ. põt intelligi qñ ista ratihabitio non refert ad futurũ: si p̃latus ↄfitentis ↄtentabit: sʒ supp̃nti qꝛ ↄtẽtat vt põt extimari ex aliqb' ↄiecturis ex quibus elicit ipsius p̃lati tacitus ↄsensus: vt. ĩ. §. 7°. Utrum vnus. Et ſm hoc videt intelligendum qd̃ dicit glo. Ray. vt notat in sũ. cõ. li° 3° ti. 34. q. 45. vʒ ꝙ sub hac spe rati nullus põt absoluẽ alienũ ꝑrochianũ. ꝛ si de facto absoluat eum etiã noie p̃lati sui. non debet se gerere ꝓ absoluto añ ratihabitionẽ proprii sacerdotis. nec ante intrare ecclesiam. nec ingerere se cõioni fidelium si erat excõicatus maiori excõicatione. aut ẽt recipe eucharistiã si mortale erat pctm̃ de qua ↄfessus ẽ alieno sacerdoti. B. Addũt ulteri' Hosti. ꝛ Ray. ꝙ in oĩ casu in quo sacerdos põt audire ꝑrochianũ alienũ ↄsulũt ꝙ ei iniũgat vt se sacerdoti ꝓprio repñtet. ar. ex̃ de sen. ex. de ceto. ꝛ c. ea noscit ꝛ. c. qd̃ d̃ his. ĩ fi. A. Host. simpl'r dicit iñugat: sʒ Ray. ↄsulit. vnd̃ ẽt ꝛ glo. ei' sup ℣bo ↄsulo ait. Ex q̊ magister dicit ↄsulo. ẽ argumentũ ꝙ non tenet: qꝛ ad ↄsilia null' tenet nisi obliget se ad illa. Põt dici ꝙ q̊ ad simplicẽ repñtatõeʒ oĩo expedit saltẽ sel' in anno ꝓpter statutũ eccl'e. q̊ ℣o ad iterãdũ ↄfessionẽ vel ad accipiẽdũ pñiam nõ vr̃ necesse ex q̊ sel' fuit lr̃ime absolutus. vt. s̃. §. 3° nisi forte ipsi sacerdotes nullã hẽrent curã de suis ꝑrochialibus vtrũ ↄfiteãt vl' nõ. qꝛ tunc illa pñtatio frustra fieret. Itẽ nisi ĩ cãu excõicatõis tũc. n. absoluto dʒ iniungi vt q̃citi' poterit se pñtet ei a q̊ fuerat absoluend' ipi' mãdatũ humilit' receptur'. o. c. ea noscit. cũ religs. Et hoc argumẽto ideʒ vr̃ dõ de oĩbus casibus spãlit reserua

tis pape seu ep̃is marie circa ĩplementũ vel dispensationẽ votoꝝ vt iniũgatur ↄfitentib' vt q̃citi' poterũt se repñtentẽt eisdẽ ad accipiendã necciaʒ absolutõeʒ vl' dispẽsatõeʒ ne in hoc a negligentia teneãt. B. Itẽ dicũt ꝙ non debẽt ↄfiteri cuicũq sacerdoti sʒ poti' ei q al' iurisdictiõeʒ hʒ. A. Hoc non vr̃ neccium vt põt colligi ex dcĩs s̃. §. 3° nisi forte q̊ ad sacerdotes ad ↄfessiões audiẽdas non habilitatos. sicut põt patẽ ex positis in sũ. cõ. eo. ti. q. 40. vbi dr̃ sʒ Ray. ꝙ in cãib' in qb' põt ↄfiteri alteri q̃ ꝓprio sacerdoti. nõ pñt audire ↄfessiones illi sacerdotes qb' non ẽ data ptãs ab ep̃o excepto articulo neccitatis. Et duplex est rõ. Una qꝛ isti nõ sũt mõi dãdi iurisdictiõem ei q al' nõ hʒ. i. ꝓpter hos casus. dicit gl. non dat iurisdictio illi q al' nõ hʒ. Alia rõ ẽ qꝛ lʒ ipi penitẽtes sint absoluti ꝙ possint ↄfiteri alii q̃ ꝓprio sacerdoti: nõ tñ isti sũt absoluti ꝙ possint audire. Itẽ ꝓprius sacerdos nõ potuit dare talib' iurisdictõeʒ seu ptãteʒ talẽ: sʒ ep̃s sol' põt ill' q sũt ĩ suo ep̃atu. ñ tñ aliis q sũt ĩ aliis ep̃atib'. ar. 16. q. i. ꝑuenit. ꝛ. §. ecce ĩ hoc ꝛ. §. hoc idẽ. Glo. sup ℣bo nõ tñ aliis. dicit. Ego credo sine p̃iudicõ ꝙ põt ↄmittere ẽt illis q sũt ĩ aliis ep̃atib' ea q̃ ꝑtinẽt ad iurisdictõeʒ volũtariã: sʒ illos ñ põt ↄpellẽ ad suscipiẽdũ ↄmissiõem eius cũ eis nihil p̃cipere possit. Sʒ certe Ray. non loqt de ↄmissiõe: sʒ de habilitatione ad audientiaʒ ↄfessionum quã nõ vr̃ posse ↄferre ep̃s non suo clerico. sicut ꝛ ipʒ ordinare nõ põt. 71. di. si qs. cũ sup̃dictis. s. ꝙ sacerdotes nõ possunt audire confessiones nisi' prius fuerint ab ep̃o instituti siue licẽtiati. Cõ. Hof. vt in dcã. q. 40. dicens gnãliter nõ licere religiosis nisi ab ep̃o de consensu sui prelati fuerint instituti. Cõ. etiã cũ hoc glo. Ray. Sed Hosti. dicit ꝙ si qs hẽat lñiaʒ iudicis sui ꝙ spãliter tali possit ↄfiteri ĩmo etiã si lñiam hẽret in genẽ ꝙ possit ↄfiteri cuicunq volu erit vel simpl'r ꝙ alteri possit ↄfiteri

in his duob⁹ casib⁹ si subdit⁹ recurrerit ad discretiorē siue religiosum siue aliū. vel ex cā ad nō ita pitū dū tñ pe ritū ⁊ honestū secure cōfiteꝛ ⁊ ali⁹ secure audiat.ar.ex eo.ne ꝓ dilatiōe. Jura aūt q̄ ꝓ se iducūt Ray. ⁊ Gof. itelligit Hostiē.qñ hi⁹ sacerdotes ⁊ religiosi volūt audire sine lnia iudicis pctōꝝ vel sine lnia abbatis nulla alia nccitate instāte. Sec⁹ tñ in casib⁹ q ad epū ptinent. h ibi. Dictū Hosti. vt mihi vr̄ ñ ꝯtrariaꝛ p̄dcis.qꝛ ipe loqꝛ de sacerdotib⁹ ad ꝯfessorē habilitatis. Ray. Ho ⁊ Gof. de nō habilitatis qui habilitari ñ pñt nisi a ꝓprio epo de consensu sui plati qñ habilitādus est religiosus. Et ex p̄dcis pōt cōstare ꝙ sacerdoti nō habilitato non pōt ꝯmitti audientia cōfessionū nisi p eū q pōt eū habilitare. B.

¶ An pegrini ⁊ romipete possint cōfiteri alieno sacerdoti. R° ꝰm Guil. Si accepūt perā ⁊ baculū a ꝓpriis sacerdotib⁹ siue aūr de eoꝝ lnia iter arripiāt presumendū ē datā eis lniam cōfitendi. A. Ad h° addit ipe Guil. de eis q̄ ꝯmiserūt in via. vl' q̄ p obliuionē dimiserūt cōfiteri: aut ēt scient: dū tñ de ill' ꝓponāt cōfiteri ꝓprio sacerdoti post ꝙ redierit. Sꝫ forte hoc posset itelligi de cāib⁹ reseruatis.nā de aliis cū sel' legitime fuerit confessus ⁊ absolut⁹ non oꝫ ꝙ iteꝝ ꝯfiteaꝛ. vt pꝫ. s. abbas ad fi. in additiōe. Vñ ⁊ Jnno i.c ois.ex̄ de pe. ⁊ re. dicit his cāib⁹ simpl'r datā eē lniaꝫ ⁊ nō addit hāc limitatiōem quā ponit glo. Ray. seqꝛ i gl. Ray. ⁊ ēt notaꝛ i sū. con.eo.ti.q.39. Jntelligo ēt talib⁹ datā lniaꝫ eē recipiendi eucharistiā i pasca. Jdē dicit Jnno. i dicto.c.ois. Et de religiosis sacris puto ꝙ sit itelligendū de necessarius cuꝫ rōe nccitatis itelligāꝛ h pmissa ⁊ nō aliꝛ. B. Si aūt sine lnia ꝓprii sacerdotis pegrinanꝛ nō pñt absolui ab alio nisi i nccitate. Et idē ē de aliis negociatoꝛib⁹ ⁊ viatoꝛibus. Con. Jnno. ⁊ Hosti. A. Jmmo h fuerūt ꝓpe dcā nō Guil. sꝫ Jnno. Et addit Tutius ē sp i talib⁹ lniaꝫ a ꝓpo sacerdote spālē hr̄e: vt dicit i dcō.c.ois. ⁊ pꝫ etiaꝫ in dicta.q.39. B.

¶ Vtꝝ pegrinās q hꝫ crimē cui⁹ absolutōeꝫ retinuerat sibi eps: i pegrinatō ne possit absolui a simplici sacerdote. R° ꝰꝫ Guil. Pōt absolui maxie si istet tps gnāl' coionis vt i pasca. Sꝫ dꝫ ei iniūgi ꝙ cū hūerit copiā sui epi iteꝝ ꝯfiteaꝛ ei. ⁊ ab eo recipiat pniaꝫ de illo. h Guil. A. Jdē i sū.cō.dcā.q.39.p⁹ pncipiū. B. Veri⁹ vr̄ ꝙ si tāta fuerit necessitas ꝙ iste potuit absolui ab alio, nō oꝫ ꝙ iteꝝ ꝯfiteaꝛ vl' absoluaꝛ: sꝫ tñ si ē aliqd satisfaciēdū ꝙ satisfaciat et ēt si ob dcām cām fuisset excōicāt⁹ et ab ipo sacerdote fuisset absolut⁹, si postea nō repñtat se epo reicidit i eādeꝫ sniaꝫ: vt. s. absolo 4°. §. p. Si Ho ñ fuit nccitas nec absolo valuit. De q̄ nccitate dictū ē. s. §. 5°. Ho. 7°. A. Jbi dr̄ de necessitate picu li moꝛt. Et sic vr̄ sentire ꝙ istās tps coionis nō sit iusta cā q̄re qs possit absolui ab alieno sacerdote ⁊ spālr̄ de cāib⁹ epalib⁹. Et bñ qꝛ hoc nō vr̄ repiri iure cautū maxie cū coio possit differri ad tps ex cā. ex̄ de pe. et re. ois. Et iteri pōt redire ad ꝓpriuꝫ sacerdotē. l ab eo p nūciū seu lrām lniaꝫ postulare. qđ si nō facit cum possit vr̄ poti⁹ malicia ꝙ nccitas. vel si aliq̄ iusto ipedimēto ꝓhibeaꝛ ei⁹ pegrinatō p annum efficiꝛ foꝛi illi⁹ loci ⁊ ibi pōt recipere sacra. vt. s. §. 4° Ho. 6°. B.

¶ Vtꝝ vnus sacerdos pꝛochial' possit audire ⁊ absoluē aliū sacerdotē. R° ꝰꝫ Guil. nō pōt sine lnia supioꝛis gnāli vl' spāli lnia expssa vel tacita. nā ⁊ si eps scit coiter sic fieri ⁊ tolerat eo ipo p̄sumēdū ē tacite approbare ⁊ lniaꝫ dare. Jdē Hosti. A. Jdē i sū.cō.li.3.ti.34. q.42. vbi addiꝛ ꝰꝫ Host. ꝙ hoc nō mltū expedit fieri. Jdē eadē rōe vr̄ i aliis q ꝯfitenꝛ nō suis sacerdotib⁹ suis sciētib⁹ ⁊ nō ꝯdicētib⁹ cū possent. ar. 83. di. erroꝛ. ⁊ ex̄ de Ho. sig. itelligētia. Nulla tñ ꝯsuetudine pōt induci vt quis p̄ter volūtatē ꝓprii sacerdotis possit cōfessorē eligē. ex̄ de pe. ⁊ re. si eps. li. 6°. B.

¶ Utrum liceat confiteri laico? R° sz Pe. nõ licet nisi in nccitatis articulo vt si in extremis agẽs nõ hẽret sacerdotẽ. et tñ sz q̃sdã teneť laico cõfiteri. Sz pbabi li⁹ et veri⁹ ẽ q̃ nõ teneť de nccitate. sz de tali iudicãdu3 ẽ sic de illo q̃ ñ h3 co piã cõfessoris. A. Et rõ põt eẽ q2 soť sacerdotib⁹ cõcessa ẽ ptãs ligandi atq3 soluẽdi de pe.di.i. Vbũ dei. B. Et lz laico cõfiteri nõ sit de pcepto: est tñ de cõsilio. Con. Guil. A. Idẽ i sũ. cõ.e.ti. q.43. vbi Pe. nõ dicit q̃ non liceat cõfi teri laico: sz q̃ nõ ẽ sufficiẽs nisi i neces sitate. vł nisi respectu pctõꝝ venialiu3 q̃d puto itelligẽdũ nisi i illˀ cãib⁹ i qb⁹ venialia sũt de nccitate cõfessiõis. de q̃ ẽ. cõfessio 2° §.6° in additione. B. Et ita itellige dcã Tho.ẽ.§.p̃.et.5°.

¶ An liceat in nccitate cõfiteri sacerdo ti hẽtico scismatico vel excõicato vel sitĩ? R° sm Ray. Nullo⁹ de pe.di.6.c.p̃ Sz doleat de pctis. et q̃ tm̃ distulit cõfes sionẽ et sufficit. Con. Hosti. et Tho. A. De hoc latı⁹.ẽ.§.3° in additiõe. B.

¶ Utrum sacerdos pochial' debeat cre dere subdito dicenti se cõfessũ alteri vt sic ei det eucharistiã. R° sm Tho. in q̃ dã quolib3. In foro iudiciali crediť ho mini cõ se et nõ p se. In foro aũt pniali crediť hoi p se et cõ se. Si g° sit ipediũ tũ eucharistie tlẽ q̃d ad foꝝ iudiciale ptinet. puta excõicatio nõ teneť sacer dos credẽ subdito quẽ excõicatũ nouit nisi ei de absolõne cõstet Si aũt sit ipẽ dimẽtũ q̃d ad foꝝ pnie ptineat. s. pec catũ. teneť credẽ et iniuste agit si eucha ristiã denegat. Con. Pe. et Hosti. A. B.o. Vo Ray. vt p3 i sũ. cõ. li°3° ti.34.q. 48. dicit q̃ ñ teneť ei credẽ ẽt q̃ cõfess⁹ sit supiori et absolut⁹ nisi cõstiterit ei d̃ h° p lřas supioris vł alio° lrĩmo. Et sb dit auctor sũme. Sz h̃ ne cõria sint pre missis itelligas de pctis manifestis vł q̃ñ suũ subditũ pbabiliť h3 suspectu3 nã de occultis nihil põt scire sacerdos nisi p ip3. Satis vř posse dici q̃ non te neať ei credẽ ẽt de occultis. Licet eni3 pctã occulta sint solũ fori pnialis tñ ñ confiteri ptinet ad foꝝ iudiciale. cũ nõ confitens debeat ab ecclesia arceri et ecclastica puari sepultura. ex. de pe. et re. c. oĩs. Posset tñ credẽ fidedigne et ti morate psone: q2 visiť hi⁹ psona non mẽtireť. ar. xi. q.3. q oĩpotẽtẽ. B.

¶ Utrum frib⁹ pdicatorib⁹ et minoribus liceat cõfessiones audire. R° olim lice bat eis ex puilegiis et spãliť ex cõstõne Benedicti. xi. q̃ incipit. Inť cunctas. q̃ hodie oĩa vacãt. sz ad hoc q̃ possint au dire o3 q̃ mgř vel puincial' pdicatoꝝ vel eoꝝ vicarii et gnãlis vel puinciales mĩstri vel custodes minoꝝ. p̃ qdẽ acce dãt ad pñtia ordinarioꝝ p se vł p alios frẽs et petãt vt frẽs q electi fuerint i eoꝝ ciuitatib⁹ et diocesib⁹ cõfessiões audire valeant et pnias iponere et penitentes absoluẽ. Post hoc dicti plati ordinu3 eligant psonas idoneas et pñtent vł p̃ sentari faciãt dictis platis ecclaꝝ vt d̃ ipoꝝ lnia et gřa possint audire tñ pñta ti nõ ppter hoc poterũt audire in alio epatu. A. Intelligẽ nisi psonas dio cesis vbi fuerint cõstituti. q2 cu3 sit vo luntarie iurisdictõis põt vbiq3 exerce ri. vt. s. §. 2. B. Et debẽt ipi electi in numero esse. put vniuersitas cleri vel ppli exigit. Et si plati lniam cõcesserit tũc pdicte psone officiũ dictũ exeq̃nť Sz si dci plati ecclaꝝ quẽq3 de pñtat nõ admiserit loco ei⁹ ponať alř. Si vo absolute dare lniam recusauerint cõce diť eis lnia auctẽ aplica. tñ in hoc non hñt plusq3 sacerdotes pochiales. A. s. hẽant de iure cõi. vt in textu. ĩ. allato B. nisi ecclaꝝ plati ampli⁹ dare vel lent sibi. h i cle. de sepul. dudũ. A. in §. statuim⁹. Et intelligiť de diocesibus in qb⁹ sunt loca fratꝝ: vel de ppinqs q̃ñ ibi nõ sũt loca. Uñ i. d. §. vř. Statui mus auctẽ aplica. vt in singulˀ ciuitati b⁹ et diocesib⁹ in qbus loca fratꝝ ipoꝝ cõsistẽ dignoscũť: et in ciuitatibus et dio cesib⁹ locis ipis vicinis in qb⁹ loca hi⁹ nõ hñť. mgři⁹ pores et c̃. Similiť etiam vř pat3 q̃ fratres predicti nõ possunt de putari ad audiendum confessiones p

ꝓuincias: ſꝫ ꝑ dcās tm̄ dioceses. Item
ibi dr̄ ꝙ iſta pn̄tatio dꝫ fieri ꝓlatis lo
coꝝ. ⁊ ſm̄ Guil. ⁊ i directoꝛia li° ꝑ. ti. 15. §
16. Hic noīe ꝓlatoꝝ debem⁹ intelligere
ep̄os ⁊ eoꝝ loca tenentes de iure vl' cō
ſuetudine. ſicut ſūt illi q de iure vel de
ꝯſuetudine ſede vacāte eccl'ias regūt.
⁊ ſtricte accipit nomē ꝓlati. ⁊ ſic ex̄ de
offi. oꝛ. ſi ep̄us. ⁊ de tēp. oꝛ. cū nullus. li°
6°. Large accipit. ex̄ de offi. oꝛ. cū ab ec
cleſiaꝝ. Sꝫ qd ſi ꝓlati ꝓma oblatione
fcā rn̄deant ꝓuincialibus prioꝛib⁹ vel
miſtris ſeu miſſis ab eis non eligatis:
neqꝫ pn̄teris aliq̄s nobis: qꝛ nō admit
tem⁹ eos: nūqd poterūt electi ꝑ eos ſi
ne aliq̄ alia pn̄tatione auctē pape con
feſſiones audire? R° in directoꝛia e. ti.
§. 72°. dr̄ ꝙ ſic. qꝛ i his q̄ certa ſūt nō ē
loc⁹ ꝯiecturis. ar. i cle. q̄uis de app. nec
refert an p⁹ vl' poſteri⁹ h° deneget. B.
¶ Sꝫ nūqd ep̄s ſine ꝓdcā ſolēnitate
pōt dictos religioſos ad cōfeſſiones ac
ceptare? R° certe pōt ꝯmittēdo eis iu
riſdictōem ſuā. vt. s. §. 4°. A. Idē in
directoꝛia eo. ti. §. 73°. B. Immo ēt
hn̄t ex ꝓuilegio Clementis q̄rti ꝙ ſi ꝓ
lati hoc ꝯcedant ꝯceſſio ip̄a durat etiā
poſt moꝛtē ꝓlatoꝝ donec eccleſiis pro
uiſum fuerit de paſtoꝛe.

¶ Cui debēt ꝯfiteri curiales? R° ſcd̄m
Hoſti. papa pōt ſibi eligē quēcūqꝫ vlt.
Cardinalis abn̄s cā legatiōis eodē mō
pōt ſibi eligē. ar. ex̄ de pe. ne ꝑ dilatōe.
Si aūt ē in curia ꝯfiteri dꝫ pape vl' pe
nitētiario. Eſt tn̄ tuti⁹ ꝙ a papa lniam
hēat. A. vt ſibi eligē poſſit ꝯfeſſoꝛeꝫ
cū tal' pape ſubſit imediate. Et h° dico
exceptis ep̄is q oēs i h° ſūt ꝓuilegiati
d. c. ne ꝑ dilatiōe. ⁊ i ſū. cō. li° 3°. ti. 34. q.
57. B. Capellani ṽo ⁊ ceti curiales
q ſūt de familia pape ꝯfiteāt pniario
⁊ nō aliis. Si ſūt cū cardinalib⁹ pn̄t de
lnia dn̄i ſui q curā eoꝝ hꝫ de ꝯſuetudi
ne curie ēt alii ꝯfiteri. ar. 6. q. 3. placuit.
⁊ ex̄ de pe. oīs. A. Idē i dcā. q. 57. ubi
ēt imediate ſubiūgit. Sꝫ ⁊ pniario pa
pe pn̄t oēs ſine aliq̄ lnia ꝯfiteri B.
¶ Cui debēt ꝯfiteri ꝓlati? R° ſꝫ Hoſt.
Patriarche: archiep̄i: ep̄i: oīs ēt infe
rioꝛes ꝓlati exēpti pn̄t ſibi eligē cōfeſ
ſoꝛē ꝓuidū. ex̄ de pe. ne ꝑ dilatōe. A.
Etiā ſi iſti ꝓlati venerint ſiue ſint i cu
ria romana lꝫ qdā ꝯtrariū dixerint ſꝫ
Hoſti. vt in ſū. con. dicta. q. 57. Et vt hr̄
eo. ti. q. 61. Ray. vr̄ hoc limitare dicens
Pōt ep̄s ⁊ exēptus eligē ſibi ꝯfeſſoꝛeꝫ
Hoc autē intelligo niſi ſit excōicatus
maioꝛi excōicatione. ar. ex̄ de cle. exc.
mi. c. ſi celebrat. Sꝫ glo. ei⁹ exponēs di
cit. ſ. ille q eligit i ꝯfeſſoꝛē. qꝛ tūc n̄ poſ
ſet eū abſoluē ſic ligat⁹. Si. n. eſſet liga
tus minoꝛi excōicatōe tm̄ poſſet eū ab
ſoluē. ar. dci. c. ſi celebrat. Itē ſꝫ gl. Ray
⁊ in dcā. q. 57. ſi aliq̄ eccl'a exēpta ē non
ꝓpt' hoc ſinguli de collegio pn̄t ſibi eli
gere ꝯfeſſoꝛes ex q̄ hn̄t abbatē vel ꝓoꝛ
rē vel decanū cui ſubſūt. ſꝫ hi⁹ abbati
vel ꝓoꝛi vel decano ꝯfiteri debent: vel
alii de mādato ei⁹. Si aūt hi⁹ decanus
vel ꝓpoſit⁹ de ꝯſuetudine nō hꝫ curaꝫ
aīaꝝ illaꝝ. nec oꝛdinarius nec ip̄ſa vni
uerſitas: nec alius niſi ſolus papa. nec
tunc ſinguli poſſent ſibi eligē ꝯfeſſoꝛē
qꝛ illud. c. ne ꝑ dilatōe non loq̄tur niſi
de ꝓlatis tm̄. vn̄ in h° caſu recurrēduꝫ
ē ad papā q ꝓuideat talibus de ꝯfeſſo
re. B. Sꝫ tn̄ ſic elect⁹ non hꝫ ptātē
abſoluendi ab excōicatione maioꝛi vl'
a caſib⁹ grauioꝛibus: lꝫ quidaꝫ ꝯ̄riū
dixerint. ar. ex̄ de pe. ſi ep̄us. li° 6°. A.
Ibi dr̄ ꝙ ꝯfeſſoꝛ electus ex licentia ꝓ
prii ep̄i non pōt abſoluē a cāibus ep̄o
ſpālit' reſeruatis. Iō non ꝓbat illō ad
qō allegat. ſꝫ ꝙ ꝯfeſſoꝛ electus a predi
ctis de lnia pape nō poſſit ſe intromit
tere de reſeruatis pape. de aliis aūt ſic
ſicut ⁊ ſentit Hoſti. dicēs ꝙ vbi exem
pt⁹ eligit hꝫ ptātē electus pniarii pa
pe. Si ṽo ali⁹ eligat hꝫ ptātē iudicis il
li⁹ cui ſubeſt is q eligit. vt tn̄ ſꝑ publi
ca ⁊ ḡuia excipias. vt in ſū. cō. dcā. q. 61.
Pro iſtis publicis ⁊ ḡuibus intelligo
caſus ep̄ales. ꝑ dictū. c. ſi ep̄s. Item ut
pꝫ in eadē. q. 61. glo. Ray. dicit ꝙ bene
ficia ꝓncipū late īterp̄tanda ſunt. ff. de
cōſti. ꝓn. l. fi. Pōt dici ꝙ illud. c. ne pro

dilatione.non loquit̃ tãtũ de absolõne
maioris excõicatõis dũ tñ ab olonem
hi⁹ sibi non reseruauerit papa. vł nisi
snĩa lata sit ab hoie.q₂ tunc ab ipo ex
cõicatore peteda ẽ absolõ. Et cũ h⁹ vr̃
concordare satis dictũ Hosti.suppositũ:
vt ꝛ ibi subdit. B. Alii iferiores p̃la
ti nõ pñt eligẽ sibi nisi de lnia pape vł
epi vel ꝓprii sacerdotis: vnõ ꝛ abbas
ꝛ qcũqꝫ p̃lat⁹ nõ eps:nec exẽpt⁹ ↄfiteri
dꝫ epo.monachi abbati.vel bm regule
statuta pñt ẽt confiteri epo si ei subsit.
Decanus:p̃posit⁹:thesaurari⁹ ꝛ qlibet
canonic⁹ ꝛ sacerdotes ꝓchiales. ꝛ fa
milia epi ↄfiteri debent epo vel alteri
de ei⁹ lnia. A. Idẽ in sum.cõ.li°3°ti.
34.q.57. vbi dr̃ ẽt de ꝓchiali ꝙ ↄfite
ri dꝫ epo vł alii cui forte subẽ. Itẽꝫ de
familia epi nihil ibi dr̃:sꝫ in.q.60. dr̃ bꝫ
Host.ꝙ familia epi vel archiepi si sit
de aliena diocesi.idem de illa vr̃ qd de
familia alteri⁹ p̃ncipis laici. Si xpo sit
in diocesi ꝓpria tunc ei confiteri debꝫ
vel cui ipe mãdauerit:sꝫ ẽt põt ꝓprio
sacerdoti de cui⁹ ꝓchia est ↄfiteri. B
¶ Cui debet ↄfiteri reges ꝛ alii secula
res dñi? R°. bm Hosti. Si rex hꝫ domi
ciliũ p̃ncipale in aliq̃ ciuitate: illi epo
cõfiteri dꝫ vel sacerdoti nisi sup h° ha
beret p̃uilegiũ. Idẽ dõ ẽ de duce mar
chione ꝛ oib⁹ hñtib⁹ latas iurisdictio
nes i diuersis ep̃atib⁹. Sꝫ si hñt domi
cilia i diuersis locis:ꝛ nõ apparꝫ qd sit
p̃ncipali⁹ pñt ↄfiteri ei in cui⁹ ꝓchia
morant̃.vel qd tuti⁹ est de lnia epi eli
gant sibi ↄfessorẽ.aut si loca st̃ i diuer
sis ep̃atib⁹ de lnia vtriusqꝫ epi. A.
ut pꝫ i sũ.cõ.eo.ti.q.57. Hosti.alit̃ vr̃ lo
qui dices sic. Imperator ꝛ imperatrix
de antiquissima ↄsuetudine ↄfitentur
capellanis suis qui hñt curam aiaꝝ de
consuetudine non reprobata ꝑ papaꝫ.
ar.ex de fo.ↄpe.cũ ↄtingat. Papa tñ si
vellet talẽ posset ↄsuetudinẽ reproba
re. Tutior ẽ via ꝙ tales ꝓ se ꝛ familia
sua ipetrent lniaꝫ ↄfessorẽ eligendi ni
si alio p̃uilegio sint muniti. Rex st̃ hẽt
domiciliũ ꝓpriũ ꝛ p̃ncipale i aliq̃ ciui
tãte:illi epo ↄfiteri dꝫ nisi forte sec⁹ ob
tineat de consuetudine antiqua q̃ ali
cui eccl'e hoc p̃uilegiũ daret.vel nisi sup
hoc hẽret aliqd p̃uilegiuꝫ sp̃ale. Et qd
dictũ ẽ de rege idẽ intelligẽdũ est ꝛ de
oibus hñtib⁹ latas iurisdictões ꝛ in di
uersis ep̃atibus siue sit dux siue mar
chio siue comes. Idẽ dico de ꝓcere siũ
barone si tãtus ẽ ꝙ sub se hẽat ciuita
tẽ vel ciuitates. Si tm̃ castra hẽat ↄfi
teri dꝫ illi sacerdoti infra cui⁹ ꝓchiã
ꝓpriũ ꝛ p̃ncipale domiciliũ hꝫ. vel de
ipi⁹ lnia alii.ex eo.ois. Si tñ baro hẽat
domiciliũ in diuersis castris.nec appa
ret qd sit p̃ncipali⁹ bm Hosti.ꝛ i sum.
con.eo.ti.q.58.vr̃ ꝙ possit cõfiteri cuili
bet q̃diu ifra ꝓchiã suaꝫ morat̃.vel
qd tutius est de lnia sui epi eligat sibi
vnũ ↄfessorem.ꝙ si castra ꝛ domicilia
sint in diuersis ep̃atib⁹ ab vtroqꝫ epo
lnia ipetret̃.vel a metropolitano. Sed
si sunt i diuersis ꝓuinciis recurrat̃ ad
p̃matẽ vel ad papaꝫ.h ibi. Videt̃ tñ ꝙ
lnia p̃matis siue archiepi nõ sufficiat
cũ nõ hẽat hãc iurisdictõeꝫ erga subdi
tos suffraganeoꝝ:nisi dũ visitat ꝓuin
ciã.ex de cẽsib⁹.c.ꝑpetuo.li°6° lꝫ dẽat
scire qs sit cõfessor epi.ꝛ ẽt ipm possit
ↄpellẽ vt sibi confiteat̃ si suspectũ ha
beat ↄfessorẽ.q₂ ab ipso de aia eius rõ
exiget̃. vt ex de of.or.pastorał.ꝛ.c.irre
fragabili.bm Hosti.ꝛ in sũ.con.eo.ti.q.
64. Distingue tñ int̃ crimina publica
ꝛ occulta:vt idẽ Host.dicit sup.c.ne ꝑ
dilatione.h ibi. Hec distinctio vr̃ obti
nere ad ꝓcessum iudicialem in q̊ agit̃
de manifestis tm̃.non quo ad pnialem
in quo p̃ncipalit̃ agit̃ de occultis.vt in
c.fi.ex de simonia. B.
¶ Quid de his q ꝑ pte anni manent
i vna ꝓchia ꝛ ꝑ pte anni manent in
alia? R°. bm Hosti. Si se trãsferũt aio
remanendi.fiũt ꝓchiani illi⁹. Si aũt
nõ intẽdũt relinquere domiciliuꝫ anti
quũ:debẽt ãtiq̊ p̃sbro antiq domicilii
ↄfiteri. Et idẽ dicẽdũ ẽ de familiarib⁹
q cũ eis morãt. A. Idẽ i sũ.cõ.li°3°.
ti.34.q.59. Et hec videt̃ itelligenda qñ

apparz qđ domiciliuz sit p̄ncipali⁹.al'
idē foret h̄ qđ ꝓxime dictuz est de ba
ronibus ꝓpter eandē rōnez. vel nisi ꝑ
annū moraret in aliq̄ ꝑrochia. Tunc
eni oio efficiunt de foro illius ꝑrochie
lz nō intenderēt trāsferre p̄mū domici
liū: vt.s.§.4°.v°.6°. in additione. B.

¶ Nulla ɔsuetudie pōt itroduci ꝙ ali
qs p̄ter sui supioris licētiaz sibi possit eli
gere cōfessorē q eū possit absoluē vel
ligare.ex̄ de pe.si ep̄s.li°6°.

¶ Nūqd ep̄s pōt eligē diuersos ɔfesso
res ⁊ sepi⁹ uariare? R° fm Hosti. Nō
cōsulo ꝙ hoc faciat q̄diu pōt hr̄e copi
am illi⁹ quē eligit. Si tñ hēat diuersos
ɔfessores qb⁹ velit oia pctā integre cō
fiteri ɔmēdandus est. Secus si in frau
dē hoc facēt. A. Hoc n. eēt detestā
dū. vt i sū.con.co.ti.q.62. vbi idē ponit
Ubi ēt dr̄ h̄z eūdē ꝙ pōt alii i subsidiū
cōfiteri: vt tñ si mortale sit ɔfiteat illi
quem eligit q̄cito illi⁹ copiam hēbit.
Sec⁹ aūt ē de venialib⁹. B. Et nō.
ꝙ eo ip̄o ꝙ ep̄s ɔfitet alicui vr̄ ip̄z eli
gere.q2 pl⁹ ē factis ⁊ itentōe ment̄ eli
gē q̄ v̄bis.ar.ff.de legib⁹.de.qb⁹.extra
de ma.⁊ obe.legebat.15.q 6.c.p̄.ad finē
A. Idē in sū.cō.eo.ti.q.63. B.

¶ Quid de cōfessione fcā sacerdoti q
nō de iure tenet bñficiū. R° fm Host.
Qū talis sacerdos nec soluē nec ligare
possit decipiūt aie.ex̄ de ꝑrochiis nul
lus. Et lz aie hēant iustaz cām ignoran
tie: tñ ac si amisse eēnt regret sangnis
eaꝝ ab his q eas ꝑdere voluerūt. Inn
addit ꝙ si qs ignorās a tali pniam ac
cipit ⁊ postea sciat. dz ire ad sacerdotez
veꝝ ⁊ ei cōfiteri ⁊ ab eo absolui. ex̄ de
pe.ois.in p̄ncipio.⁊ ex̄ de p̄sby.nō bap.
vēiēs. Idē.s.bñficiū 3°.§.fi. A. Ibi de h°
lati⁹ dictū ē in additōe. Et qđ dictū est
ponit Inno.in.c.dudū.2°.ex̄ de elec. et
postea subdit. Uel pōt dici ꝙ iste itru
sus v̄e absoluit q̄diu tolerat a supio
re.s.q.4.nōne. Glo.v̄o in dicto.c.sentit
ꝙ talis sacerdos non possit absoluere
vel ligare lz excusent aie iusta ignorā
tia ⁊ h° vr̄ veri⁹. vt tactū ē i.§.fi. p̄alle

gato. Et forte ēt talis sacerdos tenetur
defectū suū māifestare ad satisfactōez
aiab⁹ cepti vt accipiāt v̄az absolōnez
⁊ vt reddat ius alienuz qđ male vsur
pauit. ꝑ q̊ facit qđ dictū ē.s. absolō p̊.
§.12. nisi imineret ꝑiculū. q2 tūc forte
nō teneret reuelare: sz al' ꝓut possz sa
tisfacē.ex̄ de pe.⁊ re.officii. Et eadē rōe
idē vr̄ in oib⁹ sine auc̄te absoluentib⁹
de facto lz non affuerit tm̄ peccatu :et
qñq3 nullum cum nō scient hoc egerit
tñ tenent notificare non v̄e absoluto
q̄citius cōmode poterunt. vt in cle. cu
pientes.circa p̄ncipium.de penis.⁊ i di
cto.§.12°. B. De cāibus confessionū
qui pertinent ad episcopum habes.i.
confessor.p̊.§.p̊.

Confessionis celatio. Utruz sa
cerdos in omni casu teneatur
celare confessionē. R° fm Tho.⁊ Pe.
in 4°.di.21. Sic. Nam in sacramenti il
lud qđ gerit exterius esti signū ei⁹ qđ
geritur interius. vnde sicut deus pctm̄
tegit iteri⁹ sic cōfessor debet tegē exte
rius. Et iō tāq3 violator sacr̄i peccat q
reuelat. Per celationem etiā homies
magis ad cōfessionez attrahunt ⁊ sim
plici⁹ ɔfitent. Uñ ēt si aliqđ ꝑiculum
futuꝝ iminēt: ⁊ hoc sciret solū ꝑ cōfes
sionē: vt de hētico qui corrūperet fidē
vel de mr̄imonio illicito qđ' aliq velit
facē. vel aliq̄ magno dāno tēꝑali nō ꝓ
pter hoc reuelare dz: sz poti⁹ eos q con
fitent monere vt obuient ⁊ desistant
⁊ p̄lato dicere ꝙ uigilet suꝑ gregez et
hi⁹ sine vlla reuelatione. de pe.di.6. sa
cerdos.⁊ ex̄ de pe.ois. A. Idē in sū.
con.li°.3°.ti.34.q.91. Et hec intelligēda
sunt qñ qs cōfiteret vere. Sec⁹ si ficte
vt oꝑet malū aliqđ. vel vt a confesso
re ipetret auxiliū vel ɔsilium suꝑ aliq̄
pctō. Hoc. n. nō pōt dici fore auditum
i cōfessione cū hoc nō sit cōfessio sz con
fessionis destructio. Iō nō vr̄ ꝙ sacer
dos obliget secretū tenē. vt ⁊ Ray. sen
tit i ti.de pe.⁊ re.§.pone ꝙ aliqs.⁊ eius
glo.e.ti.§.de pena sacerdotis.suꝑ v̄bo

peccatū. Inno. ēt in. d. c. oīs. ait ꝙ si cō
fitēs dicat se ab aliq̊ pctō abstinē non
posse ⁊ dolet: ꝙ ⁊ hoc ꝑtinet ad sigillū
ꝯfessiōis ⁊ nō dʒ aliquatenꝰ reuelari.
ex̄ eo. ꝙ quidā. subiūgēs. Illos aūt nō
credimꝰ vt mīstro cōfiteri q non ut pe
niteāt: sʒ vt ꝯsiliū vel auxiliuʒ ab aliq̊
accipiāt dicūt sibi pctm̄ suū: lʒ dicāt hº
dico tibi i ꝯfessione vel in pnia cū non
sit verꝝ ꝙ dicāt i pnia vel dei ministro
cū aīe ꝯsiliū non requirāt. Et tales bn̄ sꝫ
cogēdi sup p̄missis ferre testimōiū. B

Que sit pena reuelantis ꝯfessiōem
Rº de iure antiq̊ dʒ deponi. ⁊ oībꝰ die
bꝰ vite sue ignominosus ꝑegrinari. de
pe. di. 6. sacerdos. Sʒ ſʒ Decre. ex̄ ꝺ pe.
oīs. dʒ deponi. ⁊ ad agendā ꝑpetuā pēi
tentiā i artū mōasteriū detrudi. A.
Glo. in. d. c. oīs. dicit. Hodie hec iponit
q̄ī inuat ꝙ pena. c. sacerdos. sit sublata
Sʒ vt pʒ in sū. cō. eo. ti. q. 99. Host. sup
eo. c. oīs. dicit. Intelligas pniaʒ Grego
rii. s. ꝑegrinatōem q̄ꝺdiu est in pnia tē
porali. puta vsqꝫ ad septenniuʒ vel de
cēniū vel plꝰ vl' minꝰ ſm ꝙ est pnia li
mitata. 30. q. i. si qs sacerdos. s. q̊ elapso ē
in monasterio detrudēdꝰ: vt ibi perpe
tuam agat pniam. vt dr̄ in. c. oīs. Et sic
vnū ius supplet ꝑ aliud. Itē dicit Ho
sti. ibidē ꝙ hāc penā ordinariā ꝑpatiet
sacerdos si ꝯuincit in iudicio. Si autē
sacerdos neget ꝓditionē nec ille ꝓba
re pōt nec sacerdos ēt ꝓbare potest ꝙ
aliūde ꝑuenerit ad ipʒ. nec ꝯuincē pos
sit ipm ꝑrochianū de crimine: tunc ar
bitrarie punief. 7. q. 2. si tn̄. ⁊. c. placuit
vr̄ intelligē Hostiē. de crimine de q̊ sa
cerdos accusauit vl' ifamauit ꝑrochia
nū. Unō ⁊ subiungit. Caueat gº sibi sa
cerdos ne parochiano vl' alteri detra
hat. sic nec vult ꝙ sibi ab altero detra
hat. 6. q. i. deteriores. ⁊. c. se. B.

Quid si iudex instat vel inquirat an
aliqd sciat de hoc ꝑ ꝯfessionē siū alio
mō. Rº ſm Guil. Si sacerdos non pōt
alioº iniquuʒ iudicē declinare: rn̄dere
posset nihil ide scio, qꝛ subitelligit ivt
hō vel nihil scio ꝑ ꝯfessionē: qꝛ subin
telligit nihil scio. s. tibi reuelandū. sic
dr̄. Mar. 13. De die āt illo ⁊ hora nemo
scit: neqꝫ angeli in celo: neqꝫ filius. Et
subitelligit ꝙ filius nihil scit. s. reuelā
dū nob. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 92
Et vt pʒ eo. ti. q. 91. Tho. ⁊ Pe. dicūt ꝙ
si ēt p̄latꝰ p̄cipiat alicui dicē crimē ali
cuiꝰ qꝺ solū scit ꝑ cōfessionē: nō tenet
ei obedire. nec excōicatio in eū ꝓpter
hoc lata tenēt. nec in testem adductus
tenet aliqd dicē de hoc ⁊ potest iurare
ꝙ nihil de hoc sciat: qꝛ nō scit vt hō: sʒ
vt deus. Con. his Hosti. Et i dcā. q. 92.
dr̄. Credo ꝙ hiꝰ questio quādo. s. exp̄s
se q̄reret de scia ꝑ cōfessionē condēnā
da eēt: ⁊ q̄rens tanqꝫ tyrānus ad idola
triam peccatum mortale inducens ob
iurgandus. ⁊ ei esset in facie resisten
dum. B.

Utrꝫ liceat sacerdoti reuelare pctm̄
qꝺ alr̄ preter confessionē scit. Rº scđm
Tho. ⁊ Pe. in 4º dis. 21. Si alioº scit re
uelare pōt: sʒ non dʒ dicē ꝙ audiuit in
confessione. ⁊ nihilominꝰ ꝓpt scanda
lū debet abstinere q̄ꝺtū pōt. ⁊ de hoc n̄
loquat nisi necitas imineat. A. Idē
in sum. con. eo. ti. q. 93. B.

Quid si abbas scit ꝑ confessionem
pctm̄ alicuiꝰ p̄oris sibi subditi. cuiꝰ pec
cati p̄oratꝰ occasio ē? Rº ſʒ Tho. di. 21.
Dicendū ꝙ absqꝫ lesione ꝯscie pōt p̄la
tus ipunituʒ relinquere pctm̄ qꝺ scit
vt deꝰ. nec vllū tenet adhibē remediū
nisi eo mō q̊ ad ipm defert. Un̄ tm̄ i fo
ro pniali dʒ remediū adhibē monēdo
ipʒ vt resignet. vel pōt ex aliq̄ alia oc
casione absoluē ipm ita tn̄ ꝙ oīs suspi
tio de confessione vitet. A. Idem i
sum. con. eo. ti. q. 94. vbi ēt idē faciēdū
in silibus dr̄. B.

Utrꝫ sigillū confessionis se extendit
ad alia q̄ nō sunt de confessiōe. Respō
deo secundum Thom̄. vbi supra. sigil
lum confessionis directe non se exten
dit nisi ad illa que cadunt sub sacra
mentali confessione: sed idirecte etiā

illud qd̄ nō cadit sub sacrali ꝯfessione ad sigillū ꝯfessionis ptinet. sicut sūt illa p q̄ posset peccatū dephendi. nihilominꝰ etiā alia q̄ interdū in ꝯfessione dicunt non ptinentia ad ꝯfessionē sūmo studio sunt celanda. tum ppter scādalū. tū ppter pnitatē que ex consuetudine posset accidere. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 95. B.

¶ Quid cū aliqs dicit alicui secretuz sub sigillo ꝯfessionis? R° fm Tho. i 4. di. 21. Nō nō de facili dz recipe aliquid hoc mō. Si aūt recipiat teneł ex pmissione hoc mō celare ac si in ꝯfessiōe haberet. Con. Hosti. A. Idē i sū. cō. e. ti. q. 96. vbi dr̄ q̄ pmittēs sic teneł q̄uis sub sigillo ꝯfessionis nō hēat. Et sic ex his pz q̄ non obligał ex confessione: sz solū ex pmissione. ꝛ iō cogēte necitate bn̄ poterit reuelare. ut. i. §. 8. Sine necitate aūt reuelās non incurrit penaz reuelantis ꝯfessionē cū hoc nō hūerit in ꝯfessione. Sz bn̄ posset peccare mortalił rōne fracte fidei ꝛ mendacii pnitiosi fm notata per Tho. scđa scđe. q. 110. artiº 4º. B.

¶ Utrū nō sacerdotes q interdū sūt interptes ꝯfitentis teneāł celare ꝯfessionē? R° fm Tho. vbi. s. sic. q̄uis. n. ppe sigillū confessionis non hēant: tn̄ pticipāt in hoc casu aliqd de actu sigilli cōfessionis. Con. Inno. ꝛ ēt Hosti. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 97. vbi ēt addił fz Hosti. q̄ si peccatorē talis pdat lz nō hēat locū pena dci. c. omnis. quia nec sacerdos ē. tn̄ talis arbitrarie punieł. ex̄ de offi. dele. de cāis. in fi. Et idē est q̄ndo vt sacerdos ēt laicus audiret confessionē in necitate: qꝛ teneł celāe sicut ꝛ sacerdos fm Inno. in dicto. c. oīs. B.

¶ Quid si aliqs in ꝯfessione reuelat sacerdoti debita credita vel deposita et postea fiat publica iqsitō ꝯ pdictꝭ. R° fm Guil. q̄ si quis hoc mō reuelet sacerdoti id qd̄ habuit p furtū. vł aliter cū peccato sacerdos teneł celare. Si āt absolute dixerit ea q̄ dz vł que sibi debenł ēt sub sigillo cōfessionis nō dz recipere q̄ si recepit ꝛ fiat inqsitio p epz vel aliū q hz sup hº ptātez: teneł dīcere veritatē. qꝛ q sic recepit de hoc casu non cogitauit vel si cogitasset ꝛ pmisisset: seu ēt iurasset non reuelare: illicitū esset pmissuz vel iuramētum. nec obseruandū in piudiciū iurꝭ alieni. secꝰ si iniuste ꝛ p tyrānidē ingrereł: qꝛ tūc subterfugere dz tacendo vel sophistice respondēdo. A. Con. his Tho. ꝛ Host. vt i sū. cō. liº 3º ti. 34. q. 98. B.

¶ Utrū cōfessio possit reuelari de licētia ꝯfitentis? R° fm Tho. ꝛ Pe. in 4º dis. 21. Dicē pōt nihilominꝰ scandalū dz vitare: ꝛ inq̄ntum pōt nō vti tali licētia vbi scandalū timeł. Ille q̄qz cui sic reuelatur de licētia ꝯfitentis teneł illud celare nisi forte pctōr uelit q̄ ille absolute et libē sciat. s. hoc peccatū qd̄ dictū ē. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 100. vbi ēt rō assignatur: qꝛ ꝯfessio celari dz ppł duo. s. ppł sacrm̄. qꝛ q̄si de eēntia sacri est ꝯfessionē celare ꝛ ppter scādalū. pmuz tollił p licētiam confitentis: sz scđm nihilominus manet. B.

Confessor pº Quos et a quibꝰ pōt absoluere simplex sacerdos. ꝛ q sunt casus epales? R° de hº fuerūt multe ꝛ varie opiones diuersorū doctoꝝ. A. que aliq̄renꝰ referunł in sū. cō. liº 3º ti. 34. q. 50. ꝛ ēt p Albricū q ēt ꝯcordat cū oībꝰ que ponūł in hoc §. B. nec fuerūt determinate vsqz ad tpa Benedicti. xi. q declarauit q̄ q̄tuor sūt casus epales de iure. p̄. s. pctm̄ clerici ppł qd̄ incurrisset irreglaritatē A. Glo. Ray. in. §. itez nunqd pꝛochialis. sup v̄bo ppł illā. de pe. ꝛ re. ꝛ in sū. con. dicta. q. 50. dicit hoc eē veꝝ q̄ ad dispēsatōez nō q̄ ad absolutōez. Sz certe ista declaratio que forte fuit post illaz glo. nō videł loq de dispensatiōe: sz de absolutione. Al' multi alii casus essent epales: vt dispensatio votoꝝ ꝛ alioꝝ multoꝝ. B. 2º de incendiariis. A. s. dolosis. ꝛ de mādātibꝰ hoc fieri siue i hoc dātibꝰ ꝯsiliū vel auxiliū nam etiā

debẽt excõicari nec absolui nisi pri⁹ dã
no cui itulerint resarcito ſ3 facultates
suas: ꝛ iurẽt se vlteri⁹ ignẽ nõ apposituros
ꝛ debẽt hierosolymis aut in hispa
nia ꝑ annũ integꝝ in dei seruitio ꝑma
nere. Si qs aũt archiep̃s vel ep̃s h⁰re
laxauerit dãnũ restituat ꝛ ꝑ ãnũ ab of
ficio ep̃ali abstineat. 23. q. 8. pessimam
B. 3º vbi eẽt indicẽda solẽnis pnia. ꝺ
q̃ dr̃ i. pnia 3º A. Ista pnia indicẽda
ẽ ꝓ aliq̊ delicto g̃ui qꝺ totaꝫ cõmouit
ciuitatẽ siue locu. 26. q. 6. c. fi. Et iõ iste
casus ẽ ep̃alis q2 dari oꝫ pniam solẽnẽ
ꝛ publicã ad satisfaciendũ scãdalo pro
ximi dcõ. c. fi. Ideo simplex sacerdos ẽt
si ei ab ep̃o cõmittẽt: debẽt quantũ bo
no mõ fieri posset uitare itromittẽ se
sup h⁹. q2 cõiter circa talia non potest
simplex sacerdos nccĩam ꝛ cõueniẽteꝫ
idicere pniam. Et int̃ alia pctã ꝓ qbus
indicẽda ẽ pnia solennis ꝛ publica est
blasphemia dei vel scõꝝ publice ꝑpe
trata. ex̃ de male. c. statuim⁹. Ad cuius
itellectũ dñs Anto. de bu. qõnes aliq̃s
formãs dic. An iferior ep̃o absoluat a
pctõ isto. Dic ꝙ non q2 ẽ de cãibus ep̃o
reseruat] vt hic ibi ꝑ ep̃m de qb⁹. i. de
pe. ꝛ re. si ep̃s. li⁰ 6º quod ẽ veꝝ ſ3 Ho.
de publico. de occulto ois presb2 absol
uere põt ſm eũ. Suus ꝟo ep̃s posset rõ
mittẽ nõ ep̃o. ut in. d. c. si ep̃s. Ad hoc. 26
q. 6. c. fi. 2º quero. Qñ quis dicat̃ publi
ce blasphemare: Dic qñ hoc fac̃ siue i
platea siue in camera multis audienti
bus ꝛ ep̃o referentib⁹. Ad hoc sup̃. c. ꝓ
ximo. de exces. pl. int̃ dilectos. ꝛ. c. ꝙ sit
g̃ue. ꝛ. ff. de ꝟbo. ob. palã. Dũ tñ id ꝯfite
atur. vel si negauerit conuincatur de
actu si cõstiterit. Sec⁹ ẽ si nõ cõuincat̃
l3 dixerit corã plurib⁹. puta q2 illi sunt
tales a qb⁹ conuinci nõ põt. puta furio
si vel pupilli ſm Host. vel ſm eum dr̃
publica qñ ẽ vulgatissimũ ꝛ ex h⁰ pec
cato multos scandalizat. 26. q. 6. c. fi. vt
q2 frequent̃ hoc cõmittit vel q2 notori
um iur] vel fci. de coha. cle. ꝛ mu. vr̃a.
Itẽ 3º Quid de clerico: Dic ꝙ nõ h3 lo
cũ hec pena. q2 nõ d3 publice penitere
ſ3 al's ad arbitriũ punit̃. de biga. c. ꝑ. ꝛ. 3
Itẽ 4º Quid si h⁰ dixerit ex calore ira
cũdie vel ebrietate: Dic ꝙ nõ h3 locũ
hec pena. ꝑ ꝟbũ ꝑlũpserit in h⁰. c. posi
tũ. Licꝫ. n. forte peccet nõ in tãtũ. Iteꝫ
5º An si hic blasphem⁹ vlt penitẽ i ex
tremis det̃ ei eccl'astica sepultura: Dic
Vincenti⁹. Si ꝑ ep̃ꝫ lata ẽ ꝯ eũ snia nõ
sepeliet̃. al' sic. Iteꝫ 6º Quis hẽbit hãc
pecuniariã penaꝫ de qua i hoc. c. statui
mus dr̃: Aliq dicũt ꝙ seculari iudex a
clerico ꝛ laico ꝑ id qꝺ sequit̃ int̃ alia
cõitatum statuta ꝛc̃. Alii eõ ꝙ iudex ec
clesiastic⁹ ab vtroq₃ cũ sit crimẽ eccl'a
sticum. dicit Hos. ꝙ iudex laicus hẽbit
penã laici ꝛ ecclasticus penã clerici. Et
ad hoc de heret] excõicam⁹. ꝛ de iudeis
ita quorũdaꝫ. Itẽ 7º An indistincte re
pellat̃ ois dispẽsa⁰ i his penis: Dic Ho
sti. ꝙ sic nisi ex mag̃ cã dispensaretur.
vt si sit honorabilis ꝑsona quaꝫ nõ de
cet publice penitẽ ꝛ vult illã redimere
magnis elynis. Ad hoc de sen. exc. mu
lieres. Et subdit. It] oppono ꝙ iponat̃
alia pena. in auten. ut non luxurient ꝯ
nãm. colt̃. 6. Solutio punit̃ pena illa et
ista q2 punit̃ illo supplicio. ꝛ ſm cano
nes excõicat̃. ꝛ cleric⁹ deponit̃. 22. q. 1.
si qs ꝑ capillũ hec ille. B. 4º de ex
cõicatis. de qb⁹ ẽt aliq ꝑtinẽt ad papã
vt. i. dispẽsatio. §. 6º ꝛ sup̃ absolo ꝑ. §. 3º
A. Hoc ẽ regl'are. Qñꝫ aũt absoluũt
a maiori excõicatione ẽt iferiores ep̃o
vt sup̃ absolutio 2º ꝑ totũ. ꝛ sup̃ abso
lutio ꝑ. in ꝑncipio. in additione. B.
Itẽ declarauit ꝙ qnq₃ sunt casus ꝺ cõ
suetudine approbati. Primus. s. homi
cidii voluntarii. A. Ideꝫ vr̃ i muti
latõe mẽbroꝝ. nã ꝓ hoc pctõ vr̃ ab illo
pnia dãda q eãdeꝫ debeat incendiario
dare ꝛ ꝙ nec mutilans nec mutilatõeꝫ
fieri mãdãs nec cõsentiens debeat ab
solui nisi satisfactione ꝑmissa. 23. q. 8. si
qs mẽbroꝝ. B. 2⁹ falsarii. 3⁹ viola
toris eccl'astice libertatis. A. s. q iiu
ste ꝑsonas vel res eccl'asticas g̃uat ut
si qs secl'aris iurisdictõem ecclasticã i
pediret. vl' si vsurpet sibi iurisdictõeꝫ

sup psonas vł res eccłasticas qđ ius p hibet: ex̄ de fo. ope. si diligēti. B .4ᵘˢ violatoris eccłastice imunitatis. A . Hoc ē q in eccłia seu in loco sacro vel in spatio puilegiato i circuitu eccłie p ximū in psona seu in reb' offendit. 17. q. 4. si qs iuent'. vel alr ei' imunitatē ledit. ⁊ ita oē sacrilegiū vr̄ casus epalis B .5ᵘˢ sortilegi. i. dinatoris. vt. 26. q. 6. c. p̄. hec i q̄dā decre. que icipit. Int cun ctas. i qua decre. multa alia constituit: de religiosis circa pdicatōes ⁊ cōfessio nes ⁊ sepulturas. P' hec pdcā decre. fu it reuocata i Vienen̄. ōcilio ⁊ mlta no ua circa h statuta sūt. vt i cle. dudū. de sepul. De pdcis 'vo casib' nihil innoua tū ē. nā in pdcā decre. Bn̄dicti. xi. d his casib' non fuit facta cōstitutio. Sed vt dicit ibi ē solum declaratio. vn̄ dicēdū vr̄ ꝙ illi idē casus sūt hodie: nisi dicēt ꝙ ipe falsum declarauit: qđ non esset bene dictū: aut noua constitutio seu cō suetudo fieret. Possūt tn̄ nihilominus epi i suis epatib' casus put eis magis expedire videbit reseruare sicut ⁊ pos sunt cōstitutōes facē. ⁊ mlto magis h° posset cōciliū synodale vł puinciale a cuius sentētiis religiosi nō possunt ab soluē: vt s. absolutio p. §. 3°. circa fi. A. De h° i directoria li°. p. ti. 15. §. 76°. sic dr̄. Nūqd epi poterūt de die i diez nouos casus p ōstitutōes suas resuare? Rn̄° Nō vr̄. q2 possent totalr fructū gr̄e fcē frib' pdicatorib' ⁊ minorib' absorbē ⁊ ipoz puilegiū ōtrūcare: qđ nō licet. xi. di. inferior. ex̄ de puił. dilecti. ⁊ c. q̄to. Guil. dicit ꝙ sic. dū tn̄ nō appareat ꝙ malitiose hoc faciāt. Tu distiguas. aut epi faciūt statuta synodalia i qb' sibi seruāt absolutōem. ⁊ i hoc casu curati absoluē nō pn̄t. Sed pdicti fratres bn̄ absoluūt. q2 statuta cōcessioni ōria re uocāt: ex̄ de sepul. dudū. §. vlti. lib°. 6°. Aut faciūt statuta excōicatōe lata: et tūc fr̄es nō pn̄t absoluē. ex̄ de puił. reli giosi. i pn̄. li°. 6°. ⁊ sic loqtur Guil. hec ibi. Qđ h dr̄ de excōicatōe: idē ēt intelligi tur de aliis sentētiis statutorum syno

daliū ⁊ puincialiū: vt i dcā cle. religio si. Itē qđ dr̄ ō curatꝭ idē p eādē rōez in telligit ⁊ de aliis nō puilegiatis. Itē in §. pcedēti videlz. 75° i directoria dr̄: ꝙ nec ōsuetudo que epis aliq̊s casus res uat dcis frib' piudicat: cū ōsuetudies eoz cōcessionib' ōtrarie penit' reuocē tur. dcā cle. dudū. §. nos eteni. B .Et nō ꝙ hic nō fit mētio de cōmutatione votoz aut dispēsatōe incertoz. q2 h nō sunt de cōfessione vł absolutōe. Sz di cem'. i. votū 5°. ⁊ . i. restitutio 6°. A .Ex predictis patere pōt ꝙ nō possunt oēs casus epales bn̄ pticulariter sciri. vn̄ bonuz vr̄ ꝙ accipiētes ab epis auctori tatē audiendi confessiones faciāt sibi ab eis declarari quos casus sibi reser uāt ⁊ ꝙ in aliis gnālē auctoritatē cōce dant absoluēdi: ⁊ q2 differt absolutō a dispēsatōe si volunt super aliquo voto vel aliis posse dispensare de his faciāt fieri spālē mentōem: vł ꝙ auctoritate epi pn̄t dispensare sup oibus ad' foruz pnie ptinētib'. B.

¶ Quid g° agēdū cū qs hēt aliq̄ pctā a qb' ille cui ōfitet nō pōt absoluē? R°. sm Tho. i q̄dā q̄libz. Sacerdos non ab soluit aliquē nisi q diuit' credit absolu tus. A .vel ēt de q̊ dubitat. Nec du bitatōis facile pōt hēri certitudo si pe nitētiā petat. de pe. di. 7. si qs positus. B .Sed postq̄ a deo est absolut' te net adhuc eccłie cōfiteri. ⁊ q2 dispensa tio absolutōis n̄ ē tota ōmissa miori te net totū ōfiteri ei: ⁊ ipe dz absoluē ab his a qb' pōt. Deide tenet remittē euz ad supiorē ō residuo absoluēdū: ar. 33. q. 2. latorē. ⁊ ex̄ de pe. significauit. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 73. B .Ceteꝝ si iferior de facto eū absoluit ponit idem Tho. ꝙ non credit eū absolutū. Tn̄ ac cusat p ignorātiā iuris: nō āt sacerdos cui hoc ius ignorare nō licet. A .Iđ in sū. con. eo. ti. q. 74. Sed certe posset eē ꝙ q̄nq3 min' excusaret cōfitēs q̄3 cō fessor: cū ōfessor nō teneat scire oēs ca sus imo i cōi: nec multū subtilia: vt no tatur in sum. con. lib°. 3°. ti. 5. q. 2. ⁊ vnus

gsqꝫ magi obligeť ꝑpꝰ salutē qꝫ aliene de pe.diſ.3.q vult. B.

Quid si ꝯfitēs sit excōicatꝰ ⁊ nō possit absolui a suo ꝯfessore: nunqd absoluet eū ab aliis pctis? R° ſm Tho.i 4° diſ.18. Sacerdos nullū excōicatū absoluē pōt a culpa: nisi absolutꝰ sit ꝑus ab excōicatione: qꝛ excōicatꝰ nō ē ꝑticeps sacroꝝ eccľie. A. Sꝫ certe hº intelligēdū vř qñ ꝯfitēs nō foret patꝰ sollicite ⁊ debite petē absolutōem ab excōicatōe vľ alr nō bñ dispositꝰ. Al' ēt excōicatus bene dispositꝰ pōt absolui a peccatis. nam capax est sacri pnie: qđ nullī negať ēt excōicato ⁊ hētico: ex̄ de heret. sup eo.li.6°. Est ēt capax absolutionis ꝑpter quod pōt absolui ab vna excōmunicatione ⁊ remanere in alia: ex̄ de sen.exco.cum pro cā.⁊ nōt glo.i.c. officii.eo.ti. vbi dicit qꝫ excōicatus a pluribus poterit ab vnoquoqꝫ singillatiꝫ absolui. ⁊ vltima absolutio confirmat oēs. Dic tñ qꝫ vnꝰ ñ dꝫ absoluē: nisi absoluēdus caueat qꝫ se faciet absolui ab aliis. Et nō dꝫ denunciari absolutꝰ añqꝫ sit ab oibus absolutꝰ. Et in dicto.c.cum ꝑ causa dicit qꝫ excōicatus ex pluribꝰ cāis pōt absolui ab vna ⁊ remāet ligatus ꝑ alia. Idē ēt nō. Ray.li. 3° sue sūme in tractatu de excōicatōe.§. sꝫ nunquid. vbi etiā sentit qꝫ si ēt excōicatus nō exꝑmat oēs cās excōicatōis: ñ tenꝫ absolutio ꝑ exꝑssis. Et idē sentit glo.in .c.ex pte.ex̄ de of.or. Sed in dcō.c.cū ꝑ cā.dicit: qꝫ si absoluēti nō exꝑmantur oēs cāe non valet absolutio tanqꝫ surreptícia. Pōt dici qꝫ si cāe taceanť maliciose: nō valet absolutio. Secꝰ si bōa fide: sicut ⁊ in cōfessione pctōꝝ pꝫ s. cōfessio ꝑ.§.4°. Est gº excōicatus capax pnie ⁊ absolutōis. ⁊ iō si est bñ dispositus pōt a pctō absolui. Vñ ⁊ glo. Ray.i .o.§. sꝫ nūgd. sup ꝟbo.ad illā. formans hāc qōem rñdet. Dicunt quidam qꝫ nō qꝛ manēti in excōicatōe nō sunt impēdēda sacra eccľie. Veriꝰ credo qꝫ si non stetit ꝑ eum qn absoluať: neqꝫ ē in mora petende absoľonis neqꝫ timeť qꝫ negligērior fiat ad petēdā absolutōꝫ sup huiusmodi excōicatōe: ꝑpter absolutionē ipetratā sup aliis pctis poterit eū cōfessor suus absoluē de aliis pctis: sicut qñ eps retinet sibi absolutionem đ aliqbus criminibus sacerdos ꝑrochialis pōt cōfitēteꝫ absoluē de aliis ⁊ postea eps absoluat de illo qđ sibi retinuit: ⁊ due ꝑticulares faciūt vnam integram ⁊ vna ē ꝑpatoria ad reliquā. ⁊ ideo in hº cāu ꝑt cōicare ꝯfessor talr excōicato sicut cōicať i receptōe iuramēti añ absolutōem. Regularīꝰ tñ fieret si absolueret ab huiusmōi excōicatiōe: ⁊ postea de ceteris pctis: cū excōicatio sit fortius vīculū. Et hº seruāt qdā ꝯfessores. Sꝫ benignior ē ꝑus dicta snia. secūda tñ tenēda ē si timeať qꝫ ꝑpť hiꝰ absolutōem fieret negligērior ad petēdū absolutōem excōicatōis. Credo etiā qꝫ cōfessor nō teneať absoluē de peccatis añ absolutōem excōicatōis. hec ille. Hoc vltimum puto veꝝ nisi excōicati nō biliť intereēt ipm absolui a peccatis añ absolutōem excōicatōis. nam cum possit absolui vt postēsum ē: nō dꝫ ꝯfessor ipm notabilr dāmficare cū ab eiꝰ dam no possit legitime abstiere. nā Math. 7° dr. Oia qcunqꝫ vultis vt faciāt vobis hoies ⁊ vos facite illis. B. Sed quō absoluē possit si nō pōt recurrē ad euꝫ a quo fuēit absoluendus? vide sup. absolutio 4°.§.ꝑ.

Nunqd vnus sacerdos possit audire ⁊ aliꝰ absoluē? R° ſm Guil.nō.qꝛ sacrꝫ pnie diuidi non potest: sicut nec alia sacramēta ecclesie.23.diſ.q̄rūdā. A. Jō in sum.con.li.3°.ti.34.q.78. B.

Utrū sacerdos possit absoluē illam cū q̄ peccauit? R° ſm Guil. Nō dꝫ. quia tolliť erubescētia q̄ ē maxia ps satisfactōis. vñ dꝫ eā remittē ad aliū sacerdotē. Sic notauit Hugo.30.q.i.sup.c.oīs. A. s.circa ꝑſ bꝫū grecū ⁊ vxorē.ꝑpaꝫ. ⁊ hř in glo.dci.c.oīs. ⁊ in sū.con.eo.ti.q. 66. B. Et idē de oi pctō in q̄ sacerdos fuit consentiens vľ coopator. Si tñ in his casibꝰ absoluat: valebit absolutio

con. Tho. in 4. di. 19. A .Idē in dcā q. 66. vbi ēt addit ſʒ eūdē Guil. Nec ē ꝯ ꝙ ep̄s nō pōt diſpēſare i ſimonia cū eo ꝯmiſſa. q2 diſpēſatio ē dignitat] ab ſolutio nccitatis. Et iō nō tā facile quiſ amittit ꝑtātē abſoluēdi ſicut diſpēſā di. B .Archiep̄s qñ viſitat pōt audi re confeſſiones ſubditoꝝ ſuffraganeo rū ꝛ abſoluere ꝛ pnīas iponere. ex̄ de cenſi. perpetuo. li. 6.

¶ Si ep̄s ꝯmittit alicui uices ſuas cir ca ꝯfeſſiones audiendas. nūqd tal' pōt circa caſus maiores ꝛ ep̄ales? R. non pōt niſi exp̄ſſe ei ꝯmittat. ex̄ de re. iur] i gnāli. ꝛ de pe. ſi ep̄s. li. 6. Is q̄cq̄ cui cō miſſū ē nō pōt ꝯmittē alteri. ex̄ de offi. dele. qm̄ ap̄lica. in fi. A .Idē in ſū. cō. eo. ti. q. 51. B .Et itelligas ꝙ non pōt de iure cōi. Secuſ qñ exp̄miſ ꝙ poſſit. ar. ex̄ de offi. dele. is cui. li. 6. ꝛ ꝑ ea que nō. ibi Io. an. A .Sʒ qd ſi dicat ep̄s. cōmitto uobis auctē meā in foro pnīa li vt poſſitis abſoluē i oib' cāib' in qb' poſſum'? R. ſʒ glo. Ray. ꝛ in ſū. con. e. ti. q. 52. Licet q oia dicit nihil excipiat. 19. di. ſi romanoꝝ. nō tñ eſt tutū ꝑpter hi' ꝯmiſſionē gnālēʒ vſurpare ea que a iure ep̄o ſunt reſeruata ſpāliter niſi certū ſit ꝙ hi' epiſcopus ꝑ hi' verba gnālia intenderit ꝯmittere ſpālia. Et tñ que in ſynodo ſua ep̄s reſeruare cō ſueuit ſatis credo ꝙ ꝑ hi' gnālia ꝟba cōmiſſa eē debeāt itelligi. Abſolutōes tñ excōicationū que fiūt a ſacerdotib' ꝑ furtis ꝛ dānis q̄ꝝ ignorant actores cū nō ſolū pertineant ad foꝝ pnīale: ſʒ q̄ ad qd ſpectent ad foꝝ ꝯtentioſuʒ nō ſūt itelligende delegari ꝑ hi' gnālia ꝟ ba. ꝛ multo forti' nec abſolutiones eo rū q in forma iudicii excōicati ſunt ꝑ ꝯtumacia aut ꝑ re iudicata aut ꝑ of fenſa quantūcunq̄ ēt gnāliter ep̄s cō mittat vices ſuas quo ad foruʒ pnīale alicui nō ꝑpt' h' ille ſine ſpāli manda to dʒ mutare vota aut relaxare iuram̄ ta de qb' certū ē ꝙ poſſint. vel de qb' ē dubiū an poſſint licite obſeruari licʒ de trāſgreſſione voti iā fcā. ꝛ de ꝑiurio poſſint pnīaʒ iniūgē. B glo. Et ſubdit i dcā. q. 52. In hi' g' ꝯfeſſor in dubio nō ꝓcedat: ſʒ a ſuo ep̄o certificet in ſpāli i quib' caſib' vult ſibi ꝯmittē ſuā aucto ritatē ꝛ in qb' non. Satis vr̄ poſſe dici ꝙ cōfeſſio ſic gnālit' accipiēda ſit ſicut ſonat. nā ꝟba gnālia gnāliter ſunt acci piēda. i. q. i. ſunt nonnulli. ꝛ ex̄ de deci. ad audientiā. ꝑſertim in fauorē ſalut] aiaꝝ q̄ nihil eſt fauorabilius. 24. q. 3. ſi hēs. ꝛ ex̄ de pe. ꝛ re. ne ꝑ dilatione. niſi forte fuiſſet aliqd tale quod non fuiſſʒ delegās ꝟiſit' in ſpē ꝯceſſurus. ex̄ ꝯ re. iur]. in gnāli. li. 6. Que aūt ſūt iſta cū ſint indetermiata ſatis vident' relinq iudicio diſcreti iudicis ꝛ cōfeſſoris. ex̄ de offi. dele. de cauſis. Et ad hoc ēt faci unt q̄ dcā ſunt ſuꝑ in ꝑncipio in vltia additōe. q̄ incipit. Ex ꝑdcis. B.

¶ Sʒ vtꝝ officialis ep̄i habeat aucto ritatē i pniis caſuū ep̄aliū? R. ſʒ Ho ſti. Nō hʒ niſi exp̄ſſe pateat ꝙ hoc vo luerit ep̄s ꝛ ſi habʒ ꝛ nō ē ſacerdos dʒ alteri delegare. ex̄ de pcu petitio. A Idē in ſū. cō. eo. ti. q. 55. Et in. q. 56. dr̄ ſʒ Hoſt. ꝙ cū ep̄s ad remotā regioneʒ ſe trāſfert ꝛ aliū ep̄m vicariū gnālem re linqt talis vicarius pōt oia ſicut ille q ip̄m inſtituit poſſet ſi p̄ns eēt. B.

¶ In articulo mortis oib' ſacerdotib' ꝛ de oib' pctis ꝛ ſnīis concedit' abſolō. ar. de pe. di. 1. quē penitet. ꝛ ex̄ de ſentē. exco. non dubiū. A .Intellige niſi in executione ordis fuerit ipediti. ut ſuꝑ cōfeſſio 3. §. 3. ꝛ 4. ad fi. in additione. De articulo aūt mort] ꝛ q̄lit' tūc ſit agē dū dictū ē ſuꝑ abſolō ꝑ. ad fi. i additōe B .Quis ſit ꝯfeſſor curialiū vl' ꝑla toꝝ vel regū. vide ſuꝑ cōfeſſio 3. §. 14. qui incipit. Cui debent. ꝛ in duobus. §. ſequentibus.

Confeſſor 2.

ſ. qd debe at agere?

Quid agendū confeſſori ſi cre dat ꝙ confeſſus non faciat pnīam aut aliud qđ promittit? R. ſm Guil. Non debet ꝑpter hoc exigere promiſſionē ſiue votum uel iuramentū. ſʒ ſufficit

ꝑ dicat se hr̃e ꝓpositū faciēdi. ⁊ sic dꝫ
absoluē simplr̃ ⁊ sine conditione. facta
tñ ꝓrestatōe si suspectꝰ hētur. ꝙ si nō
restituet qđ abstulit. aut non faciat id
qđ iniūgit fructu cōfessiōis carebit.
A. Idē in sū. cō. liº. 3º ti. 34. q. 136. B.
Excipiūt excōicati q iurāt ut sup̄ abso
lutio. 5º §. 2º A. Et nō solū iurāt sꝫ ēt
anteq̄ absoluant prius satisfacē debent
qñ sūt excōicati ꝓ notoria seu manife
sta offensa. vt in. c. solet. de sen. exco. liº
6º ⁊ ē singularit̃ expressum ī multis ex
cōicationū casibꝰ sicut illos discutiēti
pōt patē. Silr̃ ēt in aliis casibus a iure
exp̄ssis: ut dr̃ in dcā. q. 136. lꝫ ibi sp̄aliter
nō ponāt̃. vñ 2ꝰ post p̄dictū ē in icendi
ario q iiuste ꝓrimū dānificauit incen
dendo seu icendi faciēdo vl̃ hº facien
tibꝰ cōsiliū seu auxiliū i his dādo. Naꝫ
⁊ hi nō uidēt̃ debē absolui nisi prius sa
tisfecerit. 23. q. 8. pessimam ibi. Nec ab
soluat̃ nisi p̄us dāno cui itulerit ſm fa
cultatē suā resarcito ⁊ iuret se ulterius
ignē nō appositū ⁊c. 3ꝰ uidet̃ ꝯ mutilā
tē ꝓrimū seu mutilari faciētē seu i hº
cōsentiētē. nā ⁊ tales eq̄pant̃ p̄dictis i
cendiariis. Et ita uidet̃ ꝙ absolui non
debeant nisi p̄us satisfecerint. 23. q. 8. si
qs mēbroꝝ. 4ꝰ est ꝯ manifestos rapto
res ⁊ eccl̃e uiolatores qui nec absolui
debēt nec ēt ad pniam recipi in uita ul̃
i morte nisi p̄us iux̄ eoꝝ facultatē satis
fecerit uel de satisfacienda idoneā cau
tionē dederit. ex̄ de rap. sup̄ eo. ubi dr̃.
Statuimꝰ ut qcūq̄ ex his q uiolenter
surrexerit in rapinā seu ecclaꝝ uiolati
onē māifeste fuerit dep̄hensus nisi p̄ꝰ
ablata restituat si poterit uel emendā
di plenā ⁊ firmam securitatem fecerit
pnie bñficiū ei penitus deneget̃. Et. i.
Qui aūt in sanitate obstinata mente
nō penituerit uel emēdauerit ⁊ i mor
te securitatē p̄stare nequerit solēnitas
pnie paꝝ ꝓdesse uidet̃ sicut credimus
Sꝫ de pctō ꝯtrito uiaticum non neget̃
ita tñ ut nullꝰ clericoꝝ sepulture illius
intersit nec eius el'yaꝫ p̄sumat accip̄e.
ꝙ si q clicoꝝ uel presbrorum cōtra hº
in uita uel in morte pnias dare aut se
pulture interesse uel eoꝝ el'yas accip̄e
attēptauerit seu hiꝰ rapine participes
inuēti fuerit: ordinis sui dānum irrecu
p̄abilit̃ patiant̃ ⁊ eccl̃astico bñficio ca
reāt. hec ille. Est aūt aduertēdū scđm
Hosti. i sū. cō. liº p̄. ti. 16. q. 6. ꝙ p̄ hac ā itel
ligūt̃ qñ raptor. seu uiolator eccl̃e fuit
monitꝰ de restituendo: ⁊ post admoni
tionē diu i cōtumacia p̄seuerauerit. ali
ter dcā pena nō obtinet. ut in. c. fi. de se
pul. ⁊ de rap. c. in lr̃is. 5ꝰ est ꝯ māifestos
vsurarios q nec absolui nec ad ꝯfessio
nē admitti debēt nisi p̄us satisfecerint
uel de satisfaciendo idoneā cautiōeꝫ p̄
stiterint. ex̄ de usuris. c. q̄q̄. liº 6º ubi in
ter alia dr̃. Nullus manifestoꝝ usurari
orū testis intersit. aut eos ad cōfessiōꝫ
admittat seu ip̄os absoluat nisi de usu
ris satisfecerint uel de satisfaciendo ꝓ
suaꝝ uiribꝰ facultatuꝫ p̄stiterit ut pre
mittit̃ idoneā cautiōem. Testamenta
q̄q̄ māifestoꝝ usurarioꝝ alit̃ fcā nō ua
lēt: sꝫ sūt irrita ip̄o iure. 6ꝰ uidet̃ ꝯ sacri
legiū. s. q aliqd abstulit de loco sacro
seu q iiuriatꝰ ē p̄sonis eccl̃astici. q non
ur̃ absoluendꝰ si admonitꝰ p̄us nō satis
fecerit. 17. q. 4. si qs iuentus. ubi dicit̃.
Si qs domū dei uiolauerit ⁊ aliq̄ sine
lnia illiꝰ cui ꝯmissa eē dignoscit̃ ide ab
stulerit uel ecclesiastici personis iniu
riā fecerit: donec in conuentu admoni
tus legitime satisfaciat: sciat se coione
eē p̄uatū. Si vō post scđam ⁊ tertiam
ꝯuentiōem corā ep̄o satisfacē detracta
uerit sacrilegii p̄iculo ab oibus obno
xius teneat̃ ita ut ſm ap̄lꝫ nemini fide
lium misceatur. B.

¶ An confessor teneat̃ ad memoriam
reducere cōsitēti pctā q̄ audiuit uel sci
uit euꝫ cōmisisse? Rº ſm Guil. Si scit
uel hꝫ ꝓbabilē opiōnē dꝫ ei ad memo
riā reducē: q2 timē pōt ne cōsitens sup̄
hoc crassaꝫ hēat ignorātiā uel ꝙ nō ad
hibeat debitā diligētiā. A. s. ad reco
lenda sua pctā. ut i sū. con. liº 3º ti. 34. q
85. ubi hec notāt̃. B. qđ nō excusat.

¶ Si sacerdos hēat aliq̄s p̄rochianos

surdos.cecos.mutos.vel furiosos.vel
demoniacos ꝛ siles q̄s scit eē i pctō moꝛ
tali qd faciet? R° ƀm Ray.Debet facē
posse suū vt inducat eos ad pniam ƀm
ꝙ ē possibile:ꝙ si nō pōt ꝑficē oꝛet et
faciet oꝛari vt d̄s illustret coꝛda eoꝛuʒ
de ↄfe..dis.4.solet q̄ri. A .Idē in sū.
cō.eo.ti.q.88.vbi ēt dr̄ ꝙ lʒ sacerdos fa
ciat tunc posse suū:tamen est casus in
quo nō excusatur:videlʒ si ex negligen
tia sua ꝓcessit hi⁹casus.hec ibi.Est etiā
sciēdū ꝙ furiosis seu amētib⁹ i moꝛta
li exn̄tib⁹ nullum pōt dari r̄mediū:nisi
reuertant̄ ad mētē.qꝛ ipi ꝛ doꝛmiētes
eq̄parantur:ꝛ intelligunt̄ ꝑseuerare i
eadē volūtate ꝛ statu quo erāt imedia
te añ doꝛmitōem vl̄ amentiā quousq̄
doꝛmiētes existūt seu amentes:ex̄ de
bap.c.maioꝛes.ad fi.ideo non restat ꝑ
eis nisi orō. B.

¶Tria ƀm Al.debēt eē in ↄfessiōe.s.sci
entia discernēdi int̄ pctm̄.iq̄sitio d̄ eis
cauta.ꝛ discreta pnie seu satisfactiōis
iniunctio. A .Idē i sū.cō.li°.3°.ti.5.q.z.
vbi etiā dr̄ ƀm eūdē Al.ꝙ sacerdos nō
tenet̄ scire discernē:nisi i cōi.s.q̄ sint ca
pitalia ꝛ q̄ moꝛtalia cōia ꝛ q̄ venialia
ex genē.Et sciēs hec sufficiēs reputat̄
ꝓ tp̄is h⁹ necessitate ad cōfessiōes au
diēdas.Sʒ bn̄ puto ꝙ hec nesciēs pec
cat moꝛtaliter audiēdo:ꝛ eū instituēs
peccat ad hec plus q̄ ipse.ꝛ permittēs
institutum ministrare moꝛtal̄r peccat
si sua interest tales ꝓhibere.Pōt addi
ꝙ periculosum est ēt audire confessio
nes non habēti cōpetētēʒ noticiā casu
um pape ꝛ epōꝝ.vt in cle.religiosi.de
ꝑuil.Et iō sup̱ his ignoꝛātia cōfessoꝛis
reg̱larit̄ dr̄ iexcusabil̄:vt s̄.ↄfessio p̊.5.
p̄.ad fi.Silr̄ ꝛ nesciēti cōpetent̄ oppoꝛ
tuna cuilibet xp̄iano:videlʒ articulos
fidei ꝛ sacr̄a eccl̄ie.pꝛecepta decalogi.
ꝛ op̱a caritat].ꝛ modū debite ↄfitendi
ꝛ penitēdi.nā Math.15°.dr̄.Si cec⁹ ceco
ducatū p̄stet ābo⁹ i foueā cadūt.Ad h°
etiā foꝛti⁹ obligat̄ q obtulit se officio.
talis.n.tenet̄ de oī exacta diligētia.ar.
ff.d̄positi.l.i.§.sepe.vbi dr̄ ꝙ q obtulit

se deposito tenet̄ de leuissima culpa:lʒ
alr̄ nō teneret̄ nisi de dolo ꝛ lata culpa
cū recipiat ad vtilitatē alteri⁹ tm̄.Qui
aūt nō ingerit se:sed req̄sit⁹ exercet ex
caritate:satis vr̄ ꝙ nō tenet̄:nisi inq̄
tū scit vl̄ pōt cōmode scire:qꝛ ipossibi
liū nulla ē obligatio.ff.de reg.iur].l.im
possibiliū.Et qꝛ hoc agit̄ ad merā vtili
tatē alteri⁹:sicut ꝛ depositū.Et h°si ibi
nō iuenit̄ vita ꝛ scia idoneus q velit ꝛ
possit hoc officiū exercē.Quo cāu etiā
min⁹ idone⁹ ꝛ in p̄dcis nō istruct⁹ si fac̄
ex caritate:pōt se igerē.nā qd̄ nō ē lici
tū nccitas licitū facit.ex̄ de reg.iur].qd̄
nō ē.Vñ ꝛ i nccitate ēt laico pōt fieri cō
fessio.de pe.di.6.q vl̄t.Et h̄ ↄfessoꝛ hoc
cāu nō tenet̄ nisi inq̄tū scit ꝛ pōt:vl̄ sci
re pōt.Paria.n.sūt scire vl̄ scire debē:
vt in.c.fi.ex̄ de iniuriis.Si āt huiusmōi
iperitus etiā in casu nccitatis audiēdo
depꝛehēdat peccātē q̄uib⁹ inuolutū ꝓ
uide facit si ei ↄsulit ꝙ de illis iteꝝ con
fiteat̄ p̱ito:vel ab eo cōsiliū postulet
cū ei⁹ copiā hr̄e poterit:ne foꝛte ip̱e su
per his in aliq̊ errauerit.Itē si magl p̱i
tus rep̱it̄ scia ꝛ ↄscia ꝛ aliq̄s ꝑ certo co
gnoscat se ñ ↄpetēt̄ p̱itū nl̄ſaten⁹ se in
tromittē dʒ ēt r̄q̄sit⁹:alr̄ fac̄ ↄ dcāʒ scri
pturā.Si cec⁹ ceco.ꝛc̄.Itē ↄ iura.ↄ pe.ꝛ
re.oīs.ꝛ de pe.di.6.q vult.Si ṽo dubi
tat de sua cōpetēti p̱itia ꝑ sciam seu ex
periētiā.vel ēt dubitat si ali⁹ p̱itioꝛ re
periat̄ q h° possit ꝛ velit:excusat̄ obia
p̄lati.23.q.1.qd culpat̄.vel pōt credere
penitēti si dicat se nō posse hr̄e p̱itioꝛē
cū nō sit ṽisil̄e cū mēdaciis ad pniam
accedē.Itē i ↄfessoꝛe req̄rit̄ ↄscia mul
to magis q̄ scia.Vñ in dcō.c.q vult.de
pe.di.6.dicit Aug⁹.Sacerdos itaq̄ cui
oīs peccatoꝛ offert̄:añ quē statuit̄ oīs
languoꝛ i nullo eoꝝ sit iudicādus qui i
alio iudicare pꝛōptus ē.ꝛc̄.Et iō exn̄s
i moꝛtali audiendo ↄfessiones moꝛtali
ter peccat.Nā ƀm Tho.ꝛ Al.ꝛ in sū.cō.
li°.3°.ti.22.q.25.exn̄s in peccato moꝛta
li q̄ñcūq̄ in aliq̊ actu exhibet se vt mi
nistꝝ eccl̄ie moꝛtal̄r peccat.Et totiens
moꝛtal̄r q̄tiēs h⁹mōi actū facit.Et iō

etiã si nõ possit hr̃i cõfessoꝛ scia ⁊ ↄscia
idoneꝰ debemꝰ ꝑeligẽ ↄsciam: qꝛ meli
oꝛ ẽ isipiẽtia cũ tioꝛe ꝙ̃ apparẽs sapiẽ
tia. Eccl.19º. Et qꝛ q sibi neqꝫ est: cui alii
bonꝰ erit? Eccl.14º. Itẽ ipfectũ scie sup
plere põt ꝑfectio caritatꝭ: ex̃ de renũc.
.c. nisi. §. ꝓ defectu. sicut pꝫ in btõ Nico
lao ⁊ aliis multis. Sed iperfectũ inocẽ
tie nõ supplet scia. Sꝫ hoc cãu q̃to est
maioꝛ tãto ẽ ꝑiculosioꝛ: sicut ⁊ bonus
gladiꝰ i manu furiosi: vt pꝫ in demone
q sic nuncupatꝰ ẽ a scia. Unde. i. Corꝭ. 8º.
Scia inflat. caritas edificat. Sup q̊ gl.
mgr̃i sniaꝝ ꝰm Aug. dicit. Addite scie
caritatẽ ⁊ vtilis erit. Scia cuꝫ caritate
vtilis ẽ. ꝑ se iflat i suꝑbiã vt demones
q greco noie a scia sic sũt noiati in qbꝰ
scia ẽ sine caritate. Itẽ qꝛ vt ꝓxime pa
tuit deficiẽs scia põt i casu nccitatis si
ne pctõ ↄfessiones audire. Sed nõ defi
ciẽs ↄscia cꝰ pctõ vr̃ ãnecti q ei peccan
di occasionẽ ꝑbet qñ põt sibi alr̃ ꝓuide
re. Sed an possit fieri confessio exñti i
mortali vr̃ ꝙ nõ: qꝛ talis sacerdos: vt
s̃ pꝫ peccat ⁊ eiꝰ pctõ ãnectit̃ q ei i actu
pcti cõsentit. ad Ro ꝑ̊. In ↄ̃riũ facit. qꝛ
nemo suũ dꝫ vitãe ꝑlatũ lꝫ peccatoꝛ ẽ
nisi ꝓus ↄdẽnatũ. 8 q. 4. nõne. De hoc
sic dr̃. i sũ. con. li. 3º. ti. 22. q. 24. Tho. ait
Licꝫ subditꝰ teneat̃ recipe sacr̃a a mi
nistro eccl̃ie etiã exñti in mortali q̊usꝫ
ab eccl̃ia tolerat̃ qui adhuc ei obligat̃.
tñ excepto nccitatꝭ cãu ñ forꝫ tutũ hiꝰ
iducẽ ad executõem alicuius actꝰ spe
ctãtis ad suum ordinẽ durãte ↄscia ꝙ
ꝑdictꝰ mister sit i mortali quã ↄsciam
potest deponẽ. qꝛ in instanti põt ex di
uina gr̃a emẽdari. hec ibi. Hec qõ põt
clariꝰ solui ꝑ id qð in sũi dicit Tho. se
cũda scðe. q. 77. arti. 4º. videlꝫ ꝙ non li
cet iducẽ aliquẽ ad mutuãdũ sub vsu
ra. tñ occurrẽte rõabili nccitate licꝫ re
cipe sub vsura a ꝑparato ad mutuandũ
Itaqꝫ ex ꝑdictꝭ põt colligi ꝙ dũ qs co
git̃ a suo ꝑlato põt ab eo recipe eccl̃ia
stica sacr̃a: lꝫ sit i mortali si ab eccl̃a to
lerat̃. Si ñ cogit̃ a ꝑlato ⁊ aliũ possꝫ ha
bere sacerdotẽ: ñ dꝫ ei quẽ putat eẽ in
mortali cõfiteri. vel ab eo aliqð sacr̃m
recipe. nec ipm inducẽ ad exequẽdum
aliquẽ actũ sui ordis. Si ꝟo aliũ sacer
dotẽ hr̃e nõ possit põt vrgẽte rõnabili
cã confiteri sacerdoti ad hº ꝑparato etiã i
mortali exñti ⁊ ab eo alia recipe sacr̃a
sed nullatenꝰ debꝫ ipm ad hº nõ dispo
sitũ inducere. B.

¶ An interrogatões sint faciẽde in ↄfes
sione? Rꝰ ꝰm Ray. ꝙ sic: dũmõ discre
te fiant: de qbꝰ hẽs plene de pe. dis. 5. c.
ꝑ̊. ⁊ dis. 6. c. q vult. in ꝑ̃n. ⁊ vltra mediũ.
ex̃ de pe. ⁊ re. ois. §. sacerdos aũt. Et de
bẽt eẽ interrogatões ꝑ̃ncipalr̃ de septẽ
vitiis capitalibꝰ: que sunt suꝑbia. aua
ritia. gula. luxuria. iuidia. ira. ⁊ accidia.
A . Predicta pleniꝰ dicunt̃ in sũ. con.
li. 3º. ti. 34. q. 3. Et nõ solũ interrogatões fa
ciẽde sunt de his vitiis: sꝫ ẽt de articul̃
fidei ⁊ de sacr̃is eccl̃ie. ⁊ de ꝑceptis de
calogi. ⁊ de operibus caritatis. ⁊ de ꝑi
tia ↄfitẽdi. ⁊ de multꝭ aliis de qbꝰ latiꝰ
dixi in interrogatorio. B . ⁊ de circũstã
tiis eoꝝ que sũt. Quis. qd. vbi. per q̊s. q̊ti
ens. cur. quomodo quãdo. A . De istꝭ
circũstantiis clariꝰ dicit̃ in ꝑ̃fata. q. 83.
Sꝫ ⁊ latiꝰ dictũ ẽ s̃. confessio 2º. §. 5º. in
additione. B.

¶ Utrũ liceat sacerdoti ingrẽ a ↄfiten
te specificatõem persone cum q̃ pecca
uit? Rꝰ ꝰm Ray. sicut ↄfitẽs non dꝫ spe
cificare nisi vt dr̃ s̃. ↄfessio ꝑ̊. §. 4º. ita
nec sacerdos dꝫ interrogare nisi vt ibi dr̃
A . Idẽ i sũ. cõ. eo. ti. q. 87. B . Quõ
cõfessoꝛ religiosus teneat̃ facẽ ↄfitẽri
cõsciam de decimis hr̃. i. decime ꝑ̊. §.
8º. A . Sꝫ qd si ↄfessori occurrit aliqd
ð q̊ dubitat qd agẽ ðbeat? Rñº ꝙ hec
dubitatõ aut ꝓcedit ex varietate opio
nũ doctoꝝ: aut ex sua iꝑitia. In ꝑ̊ casu
dicit glo. Ray. in ti. ð matrimonio. §. sꝫ
nũqd peccant vxores. sup ꝟbo absti
nẽdũ ꝙ hº cãu nõ ẽ ꝑcipitãda snia nec
denegãda absolutio: sed via tutioꝛ est
cõsulẽda ⁊ terroꝛ incutiẽdus ex ꝑiculo.
Nð vr̃ veꝝ cũ penitẽs ex aliq̃ ꝓbabili
rõe adhẽt alicuiꝰ doctoris nõbil̃ opioni
volens eã tenẽ. nã hoc casu ꝓpter vari

eratē prudentiū doctoꝝ ꝯfessoꝛ ꝯsulen
do sibi viā tutiorē. ꝛ qđ sibi vari⁹ vr̄ ꝫ
deuꝫ si acqescē nolit illud sup̄ cōsciam
suā relinqt. Qñ ꝟo aliqs nō hꝫ i se ali
quā bonā rōeꝫ q̄re magis debeat opio
ni vni⁹ q̄ꝫ alterius adherē, ꝯuenient re
manet in dubio ꝓpt̄ qđ si dubiū sit su
p aliq̄ vtꝝ sit pctm̄ vel nō: oio ē neciūꝫ
ꝙ ab illo abstineat. ꝛ de illo debite pe
niteat eligēdo p̄tē tutiorē ne alr̄ discri
mini se disponat: vt. s̄. confessio p̄. §. 8°.
Si ꝟo dubiū non sit p̄ncipalit̄ sup pec
cato: ſꝫ vtꝝ qs teneat̄ ad aliqd facien
dū vel dandū seu penā subeūdā dꝫ be
nignioꝛ sn̄ia eligi: vꝫ vt i hoc dubio qs
ad nihil obliget̄. nā in dubio regularit̄
ꝓ reo danda ē sn̄ia nisi in cā mr̄imōii
dotis seu lib̄tatis vel testamenti qñ ꝓ
istis data fuerit sn̄ia. vt in. c. fi. ex̄ de re.
iur. ꝛ in. c. cū sit. ꝛ. c. odia. de re. iu. li°. 6°.
ꝛ. ff. de legib⁹. l. benigni⁹. nisi forte esſꝫ
aliqd faciendūꝫ qđ posset facilit̄ expe
diri vt si dubitat̄ vtꝝ qs sit excōicatus
ꝛ possit cōmode facē se absolui ad cau
telā. tūc. n. ē ꝯsulendūꝫ ꝓ tutiori p̄te ꝙ
hoc faciat. ꝛ sic pōt itelligi qđ dicit glo.
Ray. ꝛ ponit̄ i sū. con. li°. 3° ti. 33. q. 64. vꝫ
ꝙ si iudex eccl'astic⁹ dicat. Scias te eē
excōicatū vel hi⁹ ꝟba ꝙ si de excōica
tōe per ꝟba talia agat̄ in foꝛo iudicii n̄
reputabit̄ excōicatus nisi alias ꝯstite
rit de intentione excōicantis: vt q2 ſſp
solit⁹ est sic dicere qñ excōicat. vel alio
mō. In foꝛo aūt pn̄iali eligenda ē i du
bio tutioꝛ via. vt. s. talis reputet̄ excōi
cat⁹ ꝛ ip̄etret absolutioneꝫ. Et idem cō
sulit Hostiē. i his ꝛ sīlibus qñ dubitat̄
de excōicatione. Item qđ dictū est fal
lit qñ vehemens seu ꝓbabil̄ ꝯiectura
eēt in ꝯ̄triuꝫ: q2 inspicimus in obscuris
quod ē ꝟisilius vel quod plerūqꝫ fieri
ꝯsueuit: vt in. c. inspicimus. de re. iu. li°.
6°. vt si ꝯstet aliqueꝫ fuisse excōicatum
ꝛ dubitet̄ vtꝝ fuerit absolutus. tunc. n.
hēbit̄ ꝓ excōicato donec de absolutio
ne ꝯstet legitime: vt in sum. con. li°. 3°. ti
34. q. 48. Item si sit publica fama de
delicto vel excōicatione: vt ex̄ de sent.
ex̄co. cū desideres. §. 2° vbi dr̄ ꝙ si est
publica fama aliquē ꝟberasse clericuꝫ
ꝙ nec ep̄s nec alius cōicare sibi dꝫ nisi
ad arbitriū ep̄i de h° se purgauerit vl'
ad cautelā absolutus fuerit. Si aūt ꝓ
cedit dubitatio ex impitia ꝯfessoris. tē
querat ꝯsiliuꝫ p̄iti. ex̄ de pe. ꝛ re. oīs. ꝙ
si nō hr̄e pōt remittat ꝯfitentē ad ꝯfes
sorē scia ꝛ ꝯscia prudentioreꝫ sicut me
dicus ip̄it⁹ dꝫ ad p̄itiorē egrotū remit
tere. ar. de pe di. 6. q vult. ꝙ si nec hoc
pōt fieri exigat a ꝯfitente ꝙ sit parat⁹
facē oē ad qđ obligat̄ ꝛ querere diligē
ter illud noscere a p̄itis iuxta posse: et
ꝯsulat ꝯfitenti qđ tutius est. ꝛ in dubio
absolutionē sibi nō retineat vt dictuꝫ
ē. ſꝫ ip̄m inquātuꝫ auc̄tas sua se exten
dit absoluat. de pe. dis. 7. si qs positus.
vbi dat̄ absolutio penitenti in extre
mis lꝫ de eius salute penitus dubitet̄:
vt ibi. ꝛ ea. q. c. nullus. 2° vtꝝ absolutio
possit fieri p lr̄am? R°. s̄bm glo. Ray. in
sum. con. li°. 3° ti. 34. q. 77. ꝙ nō ſꝫ pn̄s cō
fitens a presenti sacerdote pōt absol
ui. Facit de pe. di. i. quē penitet. Ex q̄ pꝫ
ꝙ eodē mō nō pōt fieri p nūciū. Item
nō pōt vn⁹ audire ꝛ alter absoluē: vt. s̄.
ꝯfessoꝛ p̄. §. 3° Absolutio ꝟo ab excōica
tione pōt fieri etiā in absentia: q2 igno
rans ꝛ inuitus ab ea pōt absolui: vt in
sum. con. li° 3° ti. 33. q. 113. ꝛ. s̄. absolutio p̄
§. 15. 3° an sacerdos debeat p̄ absoluere
q̄ꝫ pn̄iam iponere? R° vt notat̄ in dire
ctoꝛia li° p̄. ti. 15. §. 124. ꝙ non q2 cuꝫ in
pn̄ie ipōne appeat tertia ps p̄ncipal'
materie. i. satisfactio quate⁹ est ex p̄te
pctōris sine qua saltem in affectu non
ē perfectum hi⁹ sacr̄m nec potest debi
ta foꝛma apponi p mistruꝫ donec ipsa
materia debita p̄ integre sit pacta q̄ i
tribus consistit. s. coꝛdis ꝯtritione: oꝛis
confessione: ꝛ operis satisfactiōe. ar. ex̄
co. ꝙ qdam. Ideo hunc oꝛdinē dꝫ ꝯfes
soꝛ ſſeruare in pn̄ie sacro. p̄ dꝫ audire cō
fessionem. 2° iponere pn̄iam. 3°. absol
uere sacr̄alit̄. ut i cle. dudū. §. statuim⁹.
de sepul. vbi hoc notant Guil. ꝛ Io. an.
hec ibi. Uidetur ergo ꝙ nisi impositio

pnie precedat absolutonē: ipa absolutio est nulla. Sed forte posset excusari si statim post absolutionē añq̄ diuertat ad exneos actus iponat pnia. naz qd fit icontinenti ur iesse. ff. de pactis l. petens. Tutius tamen ē q̄ precedat. ut ex predictis patet. B

Confirmatio electorū. A quo cōfirmāda sit electio. R° s̄m host. A p̄rimo supiore. unde ep̄s cōfirmat sibi subiectos. ex̄ d̄ elec cū monasteriū. nisi aliqs sit exēpt⁹. ex. de cōsue. cū uenerabil. Itē archiepus ɔfirmat ep̄m. ex̄ de elec. cū dilect⁹. i fi. 64. dis. illud. Archiep̄m ῡo cōfirmat p̄mas uel pr̄iarcha nisi ip̄e archieps exēpt⁹ sit. ex̄ de elec. bone. z. c. nihil. Pr̄iarchas ℓ exēptos ɔfirmat papa. ex̄ de elec. scriptū. ℓ ēt legat⁹ d̄ latē. ex̄ d̄ elec. si abbatē. li° 6°. A. ubi dr̄ q̄ legat⁹ de latē pōt ɔfirmare electōes archiepoꝝ z exēptoꝝ. z abbati exēpto in ep̄m electo dare lniaz ɔsēriēdi. Et ab alio eidē talis lnia dari non pōt nisi a papa. B Siīr etiā papa cōfirmat ipatorē. ex̄ d̄ elec. uenerabilē. A. Idē in sū. con. lib° 3° ti. 26. q. 21. B

¶ Qualiter fieri debeat ɔfirmatō. R° s̄m hosti. Dz p̄ fieri examiatio p̄sonaꝝ tā eligentiū q̄ electi. etiā si nihil opponat. A. Facit ex̄ de elec. cū nobis oliz B. Consulit ēt supiori ut ip̄m electuz ad p̄tē trahat. z de his q̄ ipedire ipsuz p̄nt diligent exq̄rat. z si ipedimētū inuenerit secreto ad renūciandū iducat ex̄ de elec. dudū 2° i fi. z ex̄ de simo. per tuas. i fi. A. Nō tñ ip̄m publicet ul' infamet s̄m eūdē hostiē. ut in sū. con. eo. ti. q. 22. B. Al' ῡo s̄m allata z p̄bata p̄cedat. A. Sz si i occulto sit ipedimētū z ille istat p̄ ɔfirmatōe i manifesto caueat q̄ttū pōt ne faciat ɔ̄ ɔsciā. ut dr̄ i ocā. q. 22. B. Nota ēt q̄ si int̄ cetera q̄ obiciūt electo seu postulato seu aliter p̄mouēdo ad dignitatē oppōatur d̄ euidēti defectu scie uel p̄sone. z p̄ dz d̄ h° examiatio fieri, z si h° ineniatur falsū opponētes excludūt ab oib⁹ aliis q̄ opposuerāt. z ēt p̄ūiūt ac si i p̄bacōe oiuz d̄fecissēt. ex̄ d̄ elec. si fōte li. 6°.

Si cōfirmatio fiat nō uocato cōpetitore uel alio q se uellet opponē z ñ discusso negocio irrita ē. Et debz fieri tal' uocatio noiati qñ ē coelectus. ul' apparet oppositoꝝ. al' gn̄alit i eccl̄ia i q̄ electio facta ē. ut si uolūt se opponē apparēat i ɔpetēti termio p̄eptorie assigto Et h̄ h̄nt locū siue electio sit i cōcordia siue i discordia. ex̄ d̄ elec. q̄m. li. 6°. Utrū q oppōit electo aliqd crimē teneat se iscribē. uide. i. iscriptio. §. 2°. Uide d̄ his q̄ p̄nt ipedire cōfirmationē. i. de elect. in multis locis. z. i. ordinādus p̄ totū.

Confirmatio sacramenti. Sacr̄m cōfirmationis utrū sit de nccitate salutis. R° s̄m pe. Duplex ē nccitas salutis. quedā ptinēs ad eē. z q̄dā ad b̄n eē. Et quidē 2° modo cōfirmatio ē nccīa. nō p̄. nā z sine ea potest hō saluari. Est aūt nccīa p̄p̄t spiritualē pugnā ad quā adiuuat hō per confirmationē. lz simplicit nō sit sacr̄m nccitatis. sz nihilomin⁹ ɔtēpt⁹ ei⁹ dānabilis ē. Con. Tho. z Al. i 4° dis. 7. A Idē in sū. con. libro 3° ti 24. q. 45. B

¶ Que sūt de suba cōfirmatōis? R° s̄z pe. gnq̄. Duo q̄dē ex p̄te ipsi⁹ sacri scz materia crismatis z forma uerborum Duo ex p̄te mistri. s. dignitas pontificalis z intentio. Unū ex p̄te suscipiētis. s. q̄ crismet in fronte. nā q2 i ɔfirmatōe ɔfert audacia sp̄ual' euidēti⁹ fit i frōte Con. Tho. z Al. ubi s̄. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 46. ubi ēt dr̄ q̄ crisma ē oleuz cū balsamo ab ep̄o sanctificatū. B Quis ē mister cōfirmationis. R° Solus ep̄s. d̄ ɔse. dis. 5. man⁹. z. c. nouissime z. c. ut ieiuni. A. Idē i ocā. q. 46.

¶ Sz nūqd papa possit cōmittē alteri? R° s̄m Tho. z pe. Lz de hoc sint opiones p̄babili⁹ dr̄ q̄ possit ɔmittē sacerdoti s̄z nō iferiori. 95. dis. peruenit. A Idem in sum. con. eo. ti. q. 47. Con. etiā Albricus. B

¶ Que sit forma cõfirmatõis? R° scd͛z Tho. ꝛ pe. ꝛ Al. Forma ē h̃. Consigno te signo cruc͛ ꝛ cõfirmo te crismate salutis. In noīe p̃ris ꝛ filii ꝛ sp̃us sci am̃. A. Idē in sũ.cõ.eo.ti.q.48. ubi etiā dr̃ s̃m Al. ꝙ oīa illa q̄ s̄ dcā sũt de mutatione forme baptismi eodē mõ itelligēda sunt ꝛ de forma ꝯfirmatiõis. B

¶ Utꝝ i sacro ꝯfirmatõis cõferat gr̃a. R° s̃m Tho. ꝛ pe. Gr̃a cõfert non solũ cõiter sicut i q̊libet sacro cõfert gratia emũdās a pctõ. A. uel a reliquiis pcti ut in sũ.con.eo.ti.q.49. B. sed etiaꝫ sp̃ualis gr̃a ꝑ quā qs deputat̃ ad officiũ sanctitatis ꝛ idoneus efficitur ad xp̃m cõfitendũ. unde ꝛ de grato facit magis gr̃ũ. A. Idē in dcā.q.49. B

¶ Quibus debeat sacr̃m cõfirmatõis cõferri? R° s̃m Tho. ꝛ Pe. Oib⁹ xp̃ianis. Nam ꝛ pueris cõueniēt cõfertur quia minus habent fictionis ꝛ uiris et mulieribus quibus cõis est pugna spiritual̃. Item mutis. q̃a licet nõ uerbo signo tñ possunt cõfiteri. Itē morientibus quibus l᷑ subtrahat̃ pugna tñ pergunt ad p̃miũ militantiũ. ꝛ iõ cõueniēter accipiũt xp̃iane militie signum. A. Idem in sũ.con.eo.ti.q.50. B

¶ Utꝝ cõfirmatio possit iterari. R° s᷑ Aug͛. ꝛ oēs theologos. nõ põt. eo ꝙ imprimat effectũ indelibilē. de ꝯse. dis. 5. dictũ. ꝛ. c. ꝯ hoīe. A. Idē i sũ. con. eo. ti.q.51. ubi etiā idē dr̃ de sacramēto baptismi ꝛ ordinis ꝛ ꝙ alia quatuor sac̃menta possunt iterari. B

¶ Utrũ cõfirmatõ cõferri dēat ieiunis ꝛ a ieiunis. R° s̃m Al. Sic. ꝑpter reuerentiā sacramēti. de con. dis. 5. ut epi. et c. ut ieiuni. Tñ in nccitate melius esset confirmari post prandium q̃ꝫ si ep̃o discedente ꝛ huiusmõi quis nõ possit cõfirmari. A. Idem in sum.con.eo.tit. q.52. B

¶ Utrũ alius debeat tenē aliquē ad cõfirmationē. R° s̃m Tho. in 3. parte. q. 72. Propter hoc aliq͛s ad cõfirmatõnē accedi q̃a se habere robur standi non p̃sumit. Iõq͛ ab alio debet teneri. nec differt utrũ uir uel mulier teneat. Sꝫ nõ cõfirmatus q̃ꝫtũ ē de rõne sacramēti non debet tenē. sed si contrariũ fiat peccat. Sed nõ ꝑpter hoc ē irritum sacramentũ. de cõse. dis. 4. c. i baptismo A. Con. Al. ut in sũ.con.eo.ti.q.53. B Et uide. i. ipedimētũ 6° §. pe.

¶ Utrũ uxor possit in cõfirmatiõe tenē maritũ uel eꝯ. R° nõ. quia cõtrahit cognatio spiritualis. ꝛ est ipedimentũ matrimonii ꝛ coniugalis actus. Itē ñ dꝫ qs tenere ꝓpriũ filiũ uel fr̃em aut sororē. quia sufficit int̃ tales uinculũ carnale. A. Idē in sũ.cõ.dcā.q.53. B Quõ aũt cõfirmatõ ipediat m̃rimoniũ uide. i. impedimētũ 6°. De crismate. s. qd ē materia confirmationis hētur ⁊ baptismus 2° §. 3° ꝛ. i. oleũ sanctum.

Consanguinitas

Quid s͛ h°. i. ipedim̃tũ 5° ꝑ totũ

Conscientia

Utrũ consciētia erronea obliget ad faciēdũ aliquid uel dimittendũ. R° s̃m Pe. Credens se teneri ad aliquid ꝛ non faciēs incurrit contemptum. Et faciens illud quod putat peccatum peccat. Uñ glo. super illud Ro. 14°. Omne quod nõ ē ex fide pctm̃ ē. dicit sic. Omne quod fit ꝯ cõsciam edificat ad gehēnam. Item Luc͛. x°. Si oculus tuus nequā fuerit: totũ corp⁹ tuũ tenebrosũ erit. Manēte g° consc̃ia erronea hõ ꝑplex⁹ ē ñ tñ simpl̃r. q͛ põt ꝛ dꝫ deponē ꝯsciaꝫ taleꝫ ꝑ se uel ꝑ alteri⁹ cõsiliũ. Con. Tho. prima scd͛e. q. 19. arti. 5° ꝛ 6°. A. Ideꝫ in sum.con. li° 3° ti. 32. q. fi. B

Consecratio

p͛ scilicꝫ epoꝝ ꝛ supra. De forma consecrationis ep̃orũ diffuse ꝛ copiose tractatur ꝛ h̃nt epi i ordinariis suis. ꝛ de ipsa. 23. dis. qui ep̃s. ꝛ dis. 75. ordinationes. ꝛ ex͛ de sacra uncti. cũ uenissꝫ. Et dꝫ fieri in die dñica tm̃. dcõ. c. ordinationes. Nec ē nccīuꝫ cõtinuare ieiuniũ a sabbato. i ꝙ i p̃cedenti sabbato icipiēs ieiunare

nõ comedat q̃usq̃ i dñica fuerit ordia r⁹.nã ⁊ i ipa dñica añ prandiũ itelligiẽ ieiun⁹ eẽ. A. Hec fuerũt dcã Ray.ut i sũ.con. li°. 3°. ti.22.q.33.⁊.31.⁊ i hac etiaꝫ additur ꝙ debet fieri hora tertia. B Cõsecratio epoꝝ ultra tres menses p⁹ cõfirmationẽ differri non dꝫ nisi ex cã.75.di.§.p̃. A. In h°.§.nõ dr̃ p⁹ ɔfirmationẽ ſꝫ p⁹ electioneꝫ.⁊ ita tꝫ Ray. ut pꝫ in sũ.con.dcã q.31. Sꝫ poti⁹ ur̃ ꝙ cõputatio fiat a tpe cõfirmatõis.Naꝫ p̃us cõsecrari nõ põt.Jõ illud tẽp⁹ nõ dꝫ cõputari sicut nec tẽp⁹ suspẽsiõis i collatõe bñficioꝝ.ut in.c.ga diuersita tẽ.ex̃ de ɔces.pbẽ.Uñ ut pꝫ in dcã.q.31. glo.Ray.dicit ꝙ tẽpore cõfirmatõnis fit ista cõputatõ.sicut notauit Hugũ. ea.dis.qm̃.Et nisi fecerit ifra dictũ tps se ɔsecrari cõione p̃uat⁹ expectabitur ad h̃ p duos mẽses ifra q̃s si nõ purgauerit morã cedꝫ metropolitani iudicio nec ibi nec alibi postea ɔsecrabir̃.⁊ h° nisi fuerit ipedimẽto legitio ipeditus dcõ.c.qm̃.⁊ dis.45.qm̃. Põt aũt itelligi dictũ Ray.qñ elect⁹ fuisset negligens ad petẽdã cõfirmationẽ.naꝫ ⁊ tẽp⁹ suspensionis i collatõe bñficioꝝ cõputatur negligẽti petẽ solutõnẽ.ut no.gl.i dcõ.c.ga diuersitatẽ.⁊ s̃ bñficiũ p̃mo.i principio. B

A q̃ cõsecrẽt̃ singuli p̃lati⁹. R°. Papa cõsecrat̃ ab epõ Hostiẽsi.q i h° uiceꝫ metropolitani obtinꝫ ul'ẽt a q̃ vl't.dis. 23.i noie dñi. A. ibi non sic dicit̃ ſꝫ ita Quia sedes ap̃lica cũct| i orbe ecc̃aruꝫ p̃fert̃ eccl'us.atq; iõ sup se metropolitanũ h̃re nõ põt.Cardinales :epi : metropolitani ꝓculdubio uice fũgũt : q uꝫ electũ antistitẽ ad ap̃li culmis apicẽ ꝓuehãt.Et ita a dict| a epis cardialib⁹ dꝫ papa ɔsecrari ſꝫ Ray.⁊ i sũ.cõ. eo.ti.q.29.nisi forte ex ɔsuetudine uel ex ipi⁹ electi dispõne aliõ ꝓcedẽt cuꝫ papa stati p⁹electionẽ h̃eat oiuꝫ plenitudinẽ ptãt| dcõ.c.i noie dñi.Et ita põt itelligi qđ dr̃ õ epõ Hostiẽsi.⁊ fuit dictũ Goff.ut i dcã.q.29. B. Primates ꝯo ⁊ metropolitãi ɔsecrari debẽt a tri

b⁹ ꝓpis eoꝝ suffraganeis oib⁹ aliis suffraganeis psonalit̃ aduenietib⁹ nisi eẽnt nccĩre ipediti.⁊ tũc ɔsẽtiãt per l'ras.64.dis.qa.⁊.66.dis.archiep̃us.⁊.c. porro.⁊ dis.51.q in aliq̃.in fi.⁊ ex õ tẽp. or.si archiep̃s.Et lꝫ ita sit de mero iur̃ hodie tñ de cõsuetudine q̃si nullus archiep̃s:p̃triarcha uel p̃mas ɔsecrat̃ nisi a papa uel ab alio de mãdato ei⁹.ar. 24.q.1.pudẽda. A. Hoc fuit dcm̃ Ray ut pꝫ in sũ.cõ.eo.ti.q.28.Sꝫ ei⁹ gl.dic̃ ꝙ nõ credit ꝙ h⁹mõi cõsuetudo sit gnãl'. B. ꝙ si ab alio forsitan cõsecrarẽtur paꝫ ꝓdesset q2 añq̃ possent se archiepiscopos l'p̃triarchas noiare ⁊ plura alia facẽ oportẽt ꝙ palliũ a papa h̃rẽt nisi forte h̃re possent a p̃triarcha.De q̃ mã uide.ĩ.palliũ.⁊.ĩ.p̃triarcha.§.2°. A In his loc| pꝫ ꝙ istõ palliũ ñ põt ɔferri nisi a papa uel ab uno õ q̃tuor p̃ncipalib⁹ p̃triarchis.uꝫ Cõstãtinopolitano.Alexãdrino.Antioceno.⁊ Hierosolymitano. B. Epi ꝯo si sũt exẽpti sil'r debent a papa uel ab alio õ ei⁹ mãdato ɔsecrari A. Cõ. Al. B. Si ñ sũt exẽpti dñt ɔsecrari ab oibus aliis suffraganeis ⁊ auctoritate metropolitãi.uel si nõ oẽs p̃nt ɔuenir̃ saltẽ a trib⁹ epis iussu archiepi uel ab archiepõ cũ duobus epis cõsecrẽt̃ aliis p l'ras ɔsentientib⁹.dis.64.p totũ. A. Hoc fuit dcm̃ Ray.ut in sũ.cõ.eo.ti.q.27. B. Et nota h̃ ꝙ ternari⁹ numer⁹ epoꝝ ẽ de subaɔsecratõis.uñ si a pauciorib⁹ ɔsecrarẽ̃ nihil agẽt̃.ut no.Hugũ. i pdcõ.c.porro. A. Hoc ẽt tꝫ glo.i.c.epi.ex̃ õ tẽ.or. ⁊ ẽt glo.Ray.ut in dcã.q.27.que etiam dicit notasse Hugũ.i dcõ.c.porro.ꝙ si ñ eẽt mõ nisi un⁹ eps ul'duo.ñ posset cõsecrari eps donec aliud cõstitueretur a papa uel mortuo papa gnãl'ecclesia posset mutare hãc formã.lꝫ ab ap̃lis istitutã ⁊ statuẽ ꝙ un⁹ eps sol⁹ ul' duo ɔsecrarẽt epm̃.uel si null⁹ eẽt eps ꝙ.s. p̃sbyteri cõsecrarẽt eũ.Si aũt nec eps nec p̃sbyter eẽt.tũc dic̃ diuinũ iplorãdũ iudiciũ esse quid fieri debeat B Et unus dictoꝝ triũ ẽ p̃ncipalit̃ ɔsecrãs

g oз ꝙ totā cōsecrationē ꝑficiat alr ni hil agit. A .si un⁹ ꝑtē unā facit ⁊ ali⁹ ꝑtē aliā.uel si un⁹ eṗs manū īponat ⁊ simplex ꝑsbyter uł etiā ali⁹ eṗs bñdi ctionē infūdat.ocā.q.27. B. Alii duo sūt q̄si coadiutores.tñ oēs pronuncia re debēt q2 oēs cōsecrāt.hec Hug. Et Lō.Hoff. A. Jnmo h⁹ uř poti⁹ fuisse dictuз Hosti. Hug. aūt ⁊ glo. Ray.di cūt ꝙ cū tres eṗi cōsecrēt eṗm pōt cō cedi ꝙ glibet illoꝝ cōsecret ſꝫ nō solus i.cū alio sacrat. Et ꝙ sūt ibi tres actio nes ſꝫ una sola passio i cōsecrato .sicut i trib⁹ hoib⁹ ferētib⁹ lapidē tres sunt actōes i ferētib⁹.ſꝫ una passio i lapide ut i.d.q.27. Couenietius uř dictū Host. quia saltē iiūctio manuū ⁊ capitis cō secrādi cū sacro crismate nō pōt fieri: nisi ꝑ unū alius assistētib⁹.ut ex̄ ō sac unc.c.uno in ꝑncipio. B. Pñt autem siłr ab eodē plures eṗi cōsecrari.ex̄ de ɔse.ec.uel al.cū sis. A .Jbi dř noueris ꝙ plura i eadē eccłia altaria. ⁊ plures eṗos siłr poteris consecrare. B

¶ Ubi singuli ꝑlati sūt consecrādi: Ro⁹ papa in sua eccłia si fieri pōt: alˀi q̄cū ꝗ ēt ex̄ urbē.dis.23.i noie dñi. Patriar cha ꝟo ꝑmas ⁊ metropolitan⁹ debēt ɔsecrari in ꝓpriis ecclesiis nisi nccitaſ aliud iudicat. A .uel ɔsuetudo appro bata in cōsecratiōe pape ſm glo. Ray.ut in sū.cō.eo.ti.q.32. B.24.q.i. pudēda.ex̄ de tēpo.oř.si archieṗs.eṗs aūt dз cōsecrari ubi elegerit metropo litan⁹.dis.51.c.ulti.i fi. A .Nisi aliō ob seruandū sit de cōsuetudine approba ta ſm glo. Ray.ut i ocā.q.32.ubi etiam dř ſm Ray ꝙ si eṗs fuerit cōsecrat⁹ i alia ecclesia q̄ꝫ metropolitani lnia: dз se pñtař metropolitano suo.i.tres mē ses a tp̄e cōsecratōis.dis.63.cū lōge. B

Consecratio z⁹. scilꝫ eccł sie.uł recōciliatio ei⁹. Ecclesia a solo eṗo pōt cōsecrari.de conse.dist. i.nemo.neqꝫ eṗs pōt h⁹ alteri delegař nisi eṗo.sicut neqꝫ recōciliationem.ex̄ eo.aqua. Et pōt cōsecrari tā i dieb⁹ dñi

cis q̄ꝫ ꝑuatˀ.ex̄ eo.tua. Nec dз ɔsecrari sine missa.de ɔse.dist.i.c.2.⁊.c.de fabri ca.i fi. A .Jdē in sū.con.li⁹ 3⁹ ti.24.q. 48.ſm Hosti.subdendo. Et dixit Ba tianus.s.ꝙ missa eēt de suba consecra tionis. Hug. ꝟo dixit ō. Nam ſꝫ ipsuз si eṗus cōsecret ⁊ ꝑsbyter dicat missā eccłia cōsecrata erit. B ibi. Puto ꝙ at tēdēda sit cōsuetudo q̄ ē optima leguз iterpres.ff.de legib⁹.si de interꝑratione B. Et si eṗs nō petiuit dotē eccłie cō petētē qñ ꝑmariū lapidē posuit: dз in cōsecratione supplere.qa ad h⁹ teneř fabricatoꝛ ⁊ eius heres.ex̄ eo.cuз sicut i.q.2.placuit. Si eccłia i alieno solo sit cōstructa uel consecrata.uide.i.eccłia ꝑ.§.ꝑ. B

¶ Presumiř ecclesia cōsecrata quan do de h⁹ aliq̄ scriptura apparet uł i in strumēto dotatiōis uł i libro eccłie uł i colūna uel in tabula marmorea ⁊ h⁹ uel etiā si appareat unus testis ō uisu uel de auditu.de cōse.dis.i. solēnitates dedicationū. A .Jbi non dicitur aliō nisi ꝙ solennitates dedicatōnum fiāt ꝑ singulos ānos.⁊ ꝙ si certa scriptura uel testes nō appareāt ō ɔsecratiōe ec clesie ɔsecreř. Et idē ea.dis.c.eccłie.⁊ tñ ꝑdicta dixit Ray.allegās etiā ad hoc 24.q.2.sane ꝓferř.ibi. Jn sacris dicti tis scripserit. Et ſm glo. eius dictitie sūt colūne eccłie.ut i sū.con.eo.tit.q. 150. Sꝫ glo.in ocō.c.sane.diē ꝙ dictitie tabule dicūř a dico dic. diē ēt ꝙ ibi est ar.ꝙ si i lapide uł colūna iueniař scri ptura fides ē ei adhibēda. B. Et itel ligas tales ꝓbatōes semiplenas suffi cē.ubi ñ eēt ō h⁹ ɔtētio ꝑ quā tollereř ista ꝓbatō ut q2 fieret inde alteri ꝑiu diciū.ex̄ eo.ꝓposuisti.⁊ ex̄ de adult.si gnificasti. A .Jsta capła paꝝ uideř fa cē ad h⁹ dictū tñ i se uř uez.q2 cū ō al teri⁹ agiř ꝑiudicio reguläriř reqritur plena ꝓbatō.ut i.c.cū sint.ex̄ ō re.iur. li⁹ 6⁹. Et q̄ dicūtur i hoc.§.fuerūt dicta Ray.⁊ Jnno.ut i.d.q.150. B

¶ Tres casus sūt i qb⁹ eccłia cōsecrata dз recōsecrari. Prim⁹ si eccłia ɔbusta

fuerit: ita q pietes sint cōbusti uel di rupti seu notabilit decrustati. uel i to to ul' i maiori pte. de ɔse. dis. i. ecclesiis. Sec' si solū tectū exustū fuerit. ex̄ eo. ligneis. 2' si q̄cunq mō tota ecclia uel maior ps destructa ul' dirupta ē. si vo pietes successiue fuerūt repati eadē ecclia itelligit. Et iō sufficit si tm̄ recō ciliet cū aq̄ exorcizata et cū solēnitate misse. A. Hoc casu bm Hosti. et i sū. con. dcā. q. 150. nō ē ius exp̄ssū de recon ciliatōe. tuti' tn̄ et deuoti' ē q fiat. B Secus si tota fuit p̄ ɔstructa. etiā si ex eisdē lapidib' reedificata fuerit. cōse secrāda. n. ē. de conse. dis. i. de fabrica. 3' casus ē qn̄ dubitat an fuerit ɔsecra ta nec apparet aliq̄ pbatō de his que dcā sūt s. §. primo. A. Idē i sū. con. di cta. q. 150. li° 3° ti. 24. et no. gl. i. c. pposui sti. ex̄ de conse. ecclesie. B

Sūt alii casus i qb' ecclia n̄ dz recō secrari sed recōciliari. Prim' ē ppter homicidiū uel ēt enormez sanguis ef fusionē ibi cōmissam. ex̄ de cōse. ec. p posuisti. Sec' ō leui ut silcasu sanguis de narib' emittit et si qs ungue aliquā tulū excoriet et sanguinez emittat. 2' ppter adulteriū uel semis effusionez ex̄ de adul. significasti. 3' si excōicatus i ecclia fuerit sepult'. de conse. dis. i. ec clesiā. ex̄ eo. consuluisti. A. Idē etiaz ē si i ea fuerit sepult' pagan' ul' ifidel' tūc. n. nō solū corpa extumulāda sunt et abiiciēda sz et pietes radēdi et ei' ti gna. dcō. c. ecclesiā. et c. se. Et silr dz fieri qn̄ fuerit ibi sepult' excōicat' secūdū Hosti. et i dcā. q. 150. B 4' si ecclesia ab epō publice excōicato cōsecrata fu erit. A. uel etiā bn̄dicta. ut i dcā. q. 150 ubi ēt idē dr̄ ō cimiterio uel alio qcūz sacro a tali excōicato cōsecrato uel be nedicto. B. Nā bm Hosti. si corpus mortui excōicati polluit eccliā. m̄lto fortius ubi ip̄a cōsecratō pficit p os et man' excōicati. A. Sec' tn̄ ē in sacris q̄ itrinsec' opant bm eūdē Hosti. ut i dicta. q. 150. ad fi. ubi ēt B oia notantur p̄ter id qd dictū ē de leui effusiōe san guinis. Sz ad h' facit qd notat glo. ex̄ de sen. excō. c. cū illor. §. nos tn̄. sup vo bo effusionē. B

Quid si de lapide cadēte de ecclesia aliqs occidat. aut si aliqs furiosus ibi se occidat. R° Nō ē i his casib' recōci lianda. ex q̄ nō ē sanguis p cōtentōnē effusus nec fuit mala uolūtas ad uio lentiā sz fortuit' casus. Hosti. et hugl A. Idē i sū. cō. li° 3° ti. 23. q. 151. B

Quid si i ecclesia aliqs uulneret le talit et p'ea i domo sua moriat? R. bz guil. et hugl. recōciliari dz. nā ibi dicet mortu' ubi mortl cām accepit. Si vo ecōtra ex̄ ecclesiā uulnerat' sit et in ec clesia postea moriat: nō erit ecclia ui olata ut recōcilianda. A. Idem i sū. con. eo. ti. q. 152. B

Quid si i ecclia martyr occidit? R° bm guil. dicūt qdā q ppt h' ecclia n̄ ē recōciliāda. qz h' mōi sanguis effusio ecclesiaz nō polluit sz poti' ɔsecrat. A Idē i sū. cō. eo. ti. q. 153. B

Qn̄ p semis effusionē recōcilianda ē ecclia. R° bm guil. Pro adulterio qdē et fornicatōne. de cōse. dis. i. ecclesiis. ex̄ eo. c. fi. Propt pollutōnē aūt nocturnā in sōnis nō dz. Si aūt uir uxorē ibi cog noscat credo q idiget recōciliatione. Et ita tenet Jo. et iterū Jo. an. A. Con trariū ur̄ aūt tenē glo. bm Hugl. i dcō c. ecclesiis. Sz p̄mū ur̄ ueri'. ar. c. uir. 33 q. 4. Uñ et in sum. con. eo. ti. q. 154. dr̄ q Hugl. ur̄ loq de recōsecratōe. B. Si milit r̄cōciliāda ē p uitio sodomitico ibi cōmisso. Leterū nō ur̄ reconciliāda A. s. de ncc̄itate sz de ɔsilio. ut in dicta q. 154. B. qn̄ h' mōi sūt occulta. Satl con. hosti. q̄trū ē i sūma uel snia. A. qa lz hosti. in diuersis locis diuersimode locutus sit. tandez hoc tenuit q p oc cultis nō sit ncc̄e eccliam reconciliari. ut pz in dcā. q. 154. B

Sz qs pōt ecclesiam recōciliare? R° bm Ray. eps ppri' p se uel per alium epm. Et pot unus aquā bn̄dicere. et ali us recōciliare. Per siplices vo sacer dotes nō pōt etiam si sit consuetudo.

ex.eo.c.aqua. A .Idem i sũ.cõ.eo.ti.q. 155. B .Sz ſm Inno.ex ↄmiſſione pape ſacerdotes ſimplices pñt eccleſiaz recõciliare aqua tñ p̃us p epm bñdicta A .Inno.ſic dic̃ i dcõ.c.aqua. Uidimus aũt q papa plurib' epis indulſit q p ſimplices ſacerdotes poſſent recõciliare eccleſias aqua tamen p̃us p epm benedicta. B

¶ Quid ſi quis celebrat i eccl'ia ſemis uel ſanguinis effuſione polluta? R° ẽt ſi ſciẽter i ea celebrat nõ ꝓpt̃ h° ẽ irregularis.ex de ſen.excõ.is q.li° 6°. Tñ talis grauiter peccat.ut ibidẽ dr. A .Dr̃ n.ibi q ẽ p temeritate h'mõi puniẽd' B .Uide h° diffuſe.i.iterdictuz.4.§. penul. A .Ibi dr̃ de pena celebrãt] in loco prohibito. B

¶ Quid fiet ſi eccleſia ñ ↄſecrata fuẽit ſemis uel ſanguinis effuſiõe polluta? R° debet aq̃ exorcizata p ſacerdotes lauari ne dine laudis organa ſuſpẽdãtur ⁊ q̃ȝ citius cõſecrari.ex eo.ſi eccl'ia. A .Ibi nõ dr̃ q dcã ablutõ debeat fieri p ſacerdotes niſi i glo.q̃ h° ibi notat Idẽ ẽt tenet gl. Ray.ut in ſũ.cõ.eo.ti.q 156.dicẽs q aq̃ h cõfici põt p ſimplices ſacerdotes.⁊ talis eccl'ia p eos lauari ſiñ mãdato epi ſpãli.ar.i dcõ.c.ſi eccleſia.qa dicit q dẽat ꝓtinus lauari: qd nõ fieret ſi oportẽt mandatũ epi expectari. Alii tñ dicũt ut ibi pz q auctoritas epi ẽ nccia i hoc caſu.qa ſic̃ neceſſaria eſt auctoritas epi ad h° q eccleſia edificet̃.⁊ q ibi celebrent̃ dina a p̃ncipio.de cõſe.diſ.1.nemo ifra.dicũt q neceſſaria ẽ auctoritas epi q̊ ad recõciliationẽ ei' poſtq̃ȝ talit̃ ẽ polluta: h ibi. hoc uidet̃ tuti9. B .Nec ẽ ꝓpt̃ h° eccleſia intdicta nec q ibi celebrat irregularis ẽ etiã ſi cõſecrata fuiſſet .ut in ꝓrio.§.dictũ ẽ. A .lz Hoſti.dixerit cõtrariũ ut pz i dcã.q.156. B

¶ Eccl'ia p̃cipue ↄſecta l'oratoria mõaſteria ⁊ h'.nõ dñt reuerti ad ſeculareȝ habitationẽ ⁊ ꝓphanos uſus.19.q.3.q̃ſet.⁊.c.qm̃.17.q.ult].q̃ſti.ex de relig.do. ad h. A .In h°.c.dr̃ de hoſpitali: quod nullaten' dz mũdanis uſib' deputari cũ ſit loc' religioſus. Hec ẽt oia notãt in ſũ.con.eo.ti.q.160.ſm Ray. B

Conſecratio 3°. .ſ.altaris

Alia ẽ cõſecratõ eccleſie.alia altaris. Et iõ una ſine alia põt fieri.ex eo.c.p̊. Altaria ſine reliquiis cõſecrari nõ debẽt.de cõſe.diſ.1.placuit.⁊.c.nõ oȝ Et põt eps i eadẽ eccleſia plura ſimul altaria ↄſecrare.ex eo.cũ ſis.

¶ Altare qñ ſit r̃cõſecradũ? R° ſz hoſt. Reconſecrandũ ẽ ſi mota rupta ſeu enormiter deſtructa ſit tabula eius ſupior q̃ dicit̃ menſa p̃cipue in angulis ſiue cornib' in qbus p̃cipue ſolet fieri altaris ↄſecratõ. A .Iſta enormis deſtructõ dz eẽ talis q̃ inducat deformitatẽ arbitrio epi iudicãdã ſm Hoſtiẽ. ⁊ Inno.ut i ſũ.cõ.li° 3°.ti.24.q.150. B Itẽ ſi motus fuerit aliqs de lapidib' p̃ncipalib' ſtipitis mẽſam contingentibus.nam in illa cõiũctione p̃cipue itelligit̃ eẽ altaris ↄſẽcrato.ex eo.ad h. ⁊.c.qd i dubiis.qd q̃dã itelligunt qñ ſup q̈tuor colũnas ẽ altare ⁊ ⁊ una mota ſit. A .Hoc fuit dictũ glo. Ray.ut i dcã.q.150. B .Sec' ẽ de aliis lapidib' ſtipitis ſiue pariet] q nõ cõtigũt mẽſã qa ꝓpter illorũ motionẽ ñ ẽ altare recõſecrãdũ. A .Idẽ ẽ ẽt ſi lapides tãgerẽt mẽſã dũmõ nõ eẽnt de p̃ncipalib' ut dcã.q.150. B .Silr̃ nõ ẽ recõſecrãd ſi tota menſa cuȝ ſibi adherẽtib' trãſferatur ſicut nec ↄſecratur altare portatile. Item reconſecrãdũ ẽ ſi ſigillũ lapidis quo ſigillant̃ relige fractuȝ ſit uel diminutũ.ex eo.c.p̊.⁊.c. quod in dubiis.⁊ de cõſe.diſ.1.ſi motũ. A .Idẽ ẽt eſt ſi dictũ ſigillũ fuerit motuȝ dcõ.c. qd i dubiis.⁊ in.dcã.q.150. B Si autẽ altare intantũ augmentet̃ q amittat priorẽ formã recõſecrãdũ ẽ qa forma eſt eẽ rei.ar.10.q.2.hoc ius. Con. Inno. ⁊ Ber. A .Glo.h° dic̃ ex.eo.c.p̊: Secus ſi additio uel diminutio non tollit formã ſm glo. Ray.⁊ in dcã.q.150.ubi oia que dicta ſũt in h°.c.notantur. B

Altaria in quibus degdati ⁊ hꝰ modi
celebrauerũt nõ debẽt ꝓpter hᵒ ꝯsec
ri nec recõciliari.ex̃ ꝺ sacra.iter.a nob.
A. Ibi nihil dr̃ ꝺ recõciliatõe ſ; solũ ꝺ
recõsecratõe. Idẽ tñ põt itelligi ⁊ ꝺ re
cõciliatõe cũ nõ sit iure cautũ ꝙ hᵒ ca
su recõciliatõ fieri dẽat.ar.c. is qui. de
sen.excõi.liᵒ 6ᵒ. B. De altari uide que
dam alia supra altare.

Consecratio iiiiᵒ.

s.cimiterii. Alia ẽ ꝯsecratõ ec
clesie. Alia cimiterii. Si gᵒ cimiteriu;
fuisset pollutũ effusione sanguis ul' se
minis.uide ꝟ cimiteriũ.§.fi. Ceterũ si in
cimiterio corpa fideliũ defũctoꝝ sepl'
ta sũt ab excõicatis scismatic| ul' ifide
libus ⁊ hꝰ mõi.nõ ꝑpt' hᵒ debent exhu
mari.ex̃ de sacra.iter.a nob.

¶ Cimiteria nõ cõsecrata in gbꝰ corpa
paganorũ uel hẽticorũ s'u excõicato
rum sepulta sunt nõ debent cõsecrĩ.
de ꝯse.dis.i.eccl'ia;.ſ; corpa sepulta ibi
dñt ide ꝑus eici. A. Et pietes ⁊ tigna
radi.⁊ tũc si apta fuerit poterũt conse
crari.dcõ.c.ecclesiã. B. Si aũt ꝯsecra
ta fuerãt ꝑus eodẽ mõ corpora ꝑdicta
nõ eiciẽda sũt si discerni pñt alit' ñ.ex̃
ꝺ sepul.sacr|. ⁊ ipa cimiteria recõciliã
tũr.sicut de ecclesia dcm̃ ẽ ꝟ.ꝯsecratio
2ᵒ.§.4.circa finẽ. A. Idẽ i sũ.con.liᵒ 3ᵒ
ti.24.q.159.ſ; hosti. Et addit. Corpora
sanctorũ nemo ꝑsumat transferre siñ
licẽtia ꝑncipis uel episcopi. ꝺ cõse.dis.
i.de loco.ubi dicit glo.ꝙ ꝑ principe ħ
intelligit' papa. Et hoc uerũ est si cor
pora tradita sunt ꝑpetue sepulture al'
sine auctoritate alicꝰ pñt trãsferri.ſm
glo.ibi. Dicit ẽt hosti.ꝙ idẽ ur̃ ꝺ ossibꝰ
aliorũ fidelium.ff.de reli.⁊ sump.fu.l.
ossa. B

Consecratio vᵒ. s.ue

stiũ
pallaꝝ ⁊ uasorũ. Uestes sacer
dotũ ⁊ mistroꝝ.palle altaris ⁊ uasa sa
cra ⁊ oia silia non debent conuerti ad
usũ laicorũ ſ; si qua sũt uetustate con
sũpta cõburi debẽt ⁊ cineres i ecclesia
reponi.19.q.3.q̃ semel.⁊.c.qm̃.de conse.
dis.i.altaris. A. Ibi dr̃. Altaris palla
cathedra:cãdelabrũ:⁊ uelũ:si fuerint
uetustate cõsũpta icẽdio dent' qm̃ nõ
lic; ea q̃ i sacrario fuerũt male tracta
ri sed icendio tradãt' uniuersa. Ciner's
q̃ꝙ eorũ i baptisterio inferantur: ubi
nullus transitũ hẽat aut in piete: aut
in fossis pauimẽtoꝝ iactẽt' ne introeũ
tiũ pedibus coinqnẽtur. Ite; ut pat;
in sũ.cõ.liᵒ 3ᵒ ti.24.q.160 ſm Ray.ide;
ẽt ẽ de pelui in q̃ diaconꝰ ad cꝰ officiũ
spectat cũ mistris hũilibus abluit cor
poralia itra scũariũ. Idẽ ẽt dicit ꝺ ue
lamibus. Et ſm glo.eius palla dicitur
uestis q̃ altare coopitur. Itẽ dr̃ corpa
le ubi corpꝰ dñicũ iuoluit'. Uelũ aũt ⁊
cortinã possumꝰ noiare pãnũ q sub al
tare depẽdet.uel qꝺ i q̃dragesima ex
tẽditur añ altare l' ea q̃ depẽdẽt ad pi
etes eccl'ie. Dic̃ ẽt ꝙ ex hᵒ p; ꝙ corpa
lia nõ sũt abluẽda p laicos aut m'eres
etiã moniales de iure: l; de ꝯsuetudie
fiat ꝯriũ. Itẽ in.c.ligna.de ꝯse.dis.i.dr̃.
Ligna ecclesie dedicata nõ debẽt ad a
liud opꝰ iũgi nisi ad aliã ecclesia; uel
igni ꝯburẽda sũt uel ad ꝑfectũ mona
steriorũ fratribꝰ. In laicoꝝ opa ñ dñt
admitti ubi dicit gl. ꝙ dicta ligna pñt
poni in locis honestis.s.in capitulo ul'
dormitorio uel sil'i ſ; nõ i coqna uel ui
neis pastinãdis ⁊ hꝰ mõi. Et idẽ dicitur
in dcã.q.160. B. Si uo nõ sũt ꝯsũpta
sed reparẽt' remanẽte suba non o; ite
rato ꝯsecrari etiã si ptes plures refici
ant'.secꝰ si forma tota sil' soluat'. Albr.
⁊ Ber. A. Hoc notat glo.ex̃ ꝺ ꝯse.ec.
uel al.c.qꝺ i dubiis. Nec dicit Al.l' dcã
glo.si tota forma sil' soluat'. S; Al.dic̃
si forma soluat' siue muteť. Et ẽ ar.ad
hᵒ qꝺ dr̃ de repatõe eccl'ie.ut in sũ.cõ.
eo.ti.q.172. B

¶ Utrũ uasa sacra possint uẽdi. Rᵒ ꝓ
pter ncc̃itatẽ pñt uẽdi in eadẽ forma
alteri ecclesie ſ; ꝯfracta possũt uendi
cuilibet.de cõse.dis.i.ligna. A. Melꝰ
facit.10.q.2.hᵒ ius.ubi nõ dr̃ cõfracta ſ;
ꝯflata.⁊ forte q̃ ad hᵒ idẽ iportãt. B

Consecratio virginum. De hac. i. virginum consecratio.

Conseruator qs possit eē cōseruator. R. Episcopi ꝛ eoꝝ superiores aut abbates seu illi qui in cathedralib' uel collegiatis ecclesiis obtinent dignitates uel personatus. Alii nō pñt eē. nec aliqs pōt eē conseruator sui cōseruatoris. nec aliquis potest hr̄e cōseruatorē eū q ē sub sua iurisditōe dominio uel districtu ecclesiastico uel tpali. except) regib' ul' regis ex̄ de offi. dele. hac cōstitutōe. li° 6°.

¶ Conseruatores nō pñt ꝓcedē contra aliqs extra ciuitates uel dioceses in qbus fuerint deputati. nec pñt aliqs citare ultra unā dietā a fine illoꝝ diocesis. ex̄ de offi. dele. hac constitutione li° 6°. A. Jn. §. ꝑ. ubi etiā dr̄ ꝙ isti conseruatores nō debēt etiā ꝓcedē nisi i ciuitatib' seu locis īsignib' ubi possit peritoꝝ copia haberi. B

¶ Cōseruatores nō pñt cōmittē uices suas exceptis citatōib' ꝛ sñiarū denūciationib' nisi aliud eis p lr̄as ꝯmitteret. ꝛ tūc cōmittē possent īfra loca i qb' fuerit deputati ꝛ ꝑsonis predictis i ꝑ. §. ex̄ de offi. dele. hac cōstitutione li° 6°. A. §. 2°. B

¶ Cōseruatores nō pñt se itromittere de aliis q̄ꝫ de manifestis iiuriis ꝛ uiolētiis. ex̄ de offi. dele. statuim'. li° 6°. ꝙ si ꝯ aliis siue q̄ idaginē iudicialē reqrūt se intromiserit: sūt suspēsi p unū ānū ab officio: ꝛ ps q̄ h° fieri ꝓcurat incurrit sñiam excōicatōis a qua nō pōt absolui nisi pti ḡuate satisfaciat de expēsis. ut i ꝑdcā decre. hac ꝯstitutōe. Nec ꝓcessus ualet qa excedit fines mādati. ex̄ ꝯ rescript). cū dilecta. Sciēduꝫ tñ ſꝫ Jnno. A. Jn dicto. c. statuimus. B ꝙ lꝫ ꝑncipalit' nō habeāt iudicialem idaginē: i notoriis tñ hñt qa oīa illa sin qbus eoꝝ iurisditō ñ posset explicari intelligunt' eis eē commissa. ff. de iur). om. iudi. l. 2. Vñ cōseruator pōt citare: ꝛ ꝯtumaces punire. ex̄ de offi. dele. de cāis. ff. si qs ius di. l. i. Jtē si maleficiuꝫ ē notoriū aliis ꝛ nō iudici. oꝫ ꝙ sup h° ꝓbationes q̄rat ꝛ cogat testes. 2. q. i. in ꝑmis. ex̄ de testib'. c. 2°. A. Melius facit ex̄ de testib' cog. c. ꝑ. ꝛ p totū. Et ut no. Jnno. ubi ꝯ dicūt qdā ꝙ testes qui inducūt' sup notorio debēt dicē factuꝫ eē notoriū: ꝛ si q̄rat' quō scit pōt rñdere qa ego ꝑsens fui ꝛ uidi qñ publice in platea multis ꝑsentib' fecit illud. immo plus uidet' ꝙ si etiā dicat. Ego non uidi qñ fecit maleficiū. sꝫ uidi qñ ductus fuit corā iudice ꝛ iterrogat' ꝯ maleficio nō negauit: uel confessus fuit. s. ꝙ sic publice fecerit. Quidā dicūt idē etiā si corā multis cōfitet'. Jtē si dic̄ sic Ego nō uidi qñ fecit maleficiū: sꝫ uidi eū fugiētē uel latitātē ꝓpt' h° ꝛ nullo modo se excusantē: nec suberat causa q̄re se nō excusaret. uel qa de hoc cum aliqb' trāsegit. ff. ex qb' ca. infa. irro. l. athlethas. §. fi. ꝛ. l. se. Et sic ē multa talia īuēire. Alii tñ ꝯdicūt. hec ille. Jstorū dictū pōt itelligi i his q̄ nō sunt notoria p sñiam uel cōfessionē in iure ul' p euidētiā facti. ut in. c. fin. ex̄ de coha. cle. ꝛ mu. B. Jtē qa etiaꝫ in notoriis aliquis ordo nccīus ē. ex̄ ꝯ iureiur). ad nostrā. Jtē si reus ꝯfitet' factū sꝫ dicat' ꝙ usus fuit iure suo. i h° cāu admittit ꝓbatiōes. Alit'. n. nō pōt explē iurisditionē sibi ꝯmissā. Silr' oꝫ ꝙ ꝓcedat ad iqsitioneꝫ qñ factū qdē ē notoriū sed nescit' qs fecerit. Jtē ad repellēdā iuriaꝫ pōt iuocare brachiū secl'are. sicut ꝛ alii iudices. ex̄ de offi. or. c. ꝑ. ꝛ. c. qm̄ in plerisq; i fi. A. Et ad h° ptās secl'aris tenet'. al' ꝯseruator pōt illū excōicare. cū h° sit accessoriū ad officiū ꝯseruatoris. 23. q. 5. administratores. ſꝫ Ber. ꝛ i sū. con. li° 2°. ti. 5. q. 147. ubi h oīa notātur B. Jtē si reus q fuerat ꝯdēnat' ꝛ excōicatus ꝯpareat infra ānū. ꝛ dicat se uelle satisfacē: cognoscit ꝯseruator ꝯ quātitate dāni ꝛ h'mōi. h Jnn. A. Et si nollꝫ actor ꝙ ꝯ h° ꝯgnoscē: ꝯsuator reum absoluet. ut in dicta. q. 157. Et cū

ꝑdictis i hᵒ. §. satis uꝛ ɔcordare. Al. B

Officiū cõseruatoris expirat morte ɔcedētis quo ad negocia non cepta ut extra de offi. dele. hac cõstitutõe libro 6ᵒ. Intellige nisi aliud exprimeretur in suis litteris.

Si reᵘˢ negat maleficiū ꝛ actor uelit ꝓbare eē notoriū: ɔseruator cognoscē hꝫ. aliter iutile eēt officiū eius. quia q̈libet posset negare. Nam ꝛ quilibet iudex potest cognoscere an sua sit iurisditio. ff. de iudici. si quis ex aliena. Similꝛ si reᵘˢ ɔfiteretꝛ maleficiū: sꝫ dic̄ n̄ eē notoriū qa ꝑ eiᵘˢ ɔfessionē factuꝫ ē notoriū, ut ex̄ de coha. cle. ꝛ mu. uestra A. Meliᵘˢ eo. ti. c. fi. ꝛ idē i sū. cõ. eo. ti. q 154. B. De notorio uide. i. notorium.

Postq̄ ɔseruator aliquē iuriatorē citauit ꝛ eū ob cõtumaciā excõicauit si ɔstat postea eū iiuriatū fuisse sꝫ nõ manifestū eē: nūqd uere erit excõicatᵘˢ? Rᵒ ꝫ Inno. Nõ. qa iurisditionē nõ hꝫ nisi de manifestis utꝰ dictū ē s. §. 4ᵒ.

A. Albricᵘˢ dic̄ ꝙ hᵒ cãu erit uere excõicatus ꝫm Inno. i. c. tua. ex̄ de coha. cle. ꝛ mu. lꝫ qdā ɔtra. Puto distiguēdū ꝙ si snia sit lata suꝑ negocio ꝑncipali nõ tenet cū nõ sit notoriū nec ad ɔseruatoris iurisditionē ꝑtineat. Et ita potest itelligi qđ dꝛ i isto. §. ꝛ in sū. cõ. libᵒ 2ᵒ. ti. 5. q. 156. Si ꝟo sit lata ꝓpter cõtumaciā nõ cõparēdi: snia tenꝫ qa ad eū ꝑtinet cognoscē an sua sit iurisditõ. ut s. §. primo. Et ita intelligatur dictum Albrici. B

Constitutio ꝯ hac materia uiđ infra lex.

Consuetudo ē ius qđ dā moribus institutum. Unde ꝛ dicitur cõsuetudo quod in cõmuni usu est. dist. i. cõsuetudo.

Cõsuetudo iducitꝛ ꝑ binū actū. 25. q. 2 ita nos. A. Non tñ efficax cū dēat eē rõnabilis ꝛ ꝑscripta. ut in. c. fi. extra de consue. nisi forte actᵘˢ illi eēnt ꝑmanētes tꝑe legitimo ad ꝑscriptionē. de q̈ i. B. Et tūc cū ppl̄s icipit aliqd obsuare ea mente ut de cetero sit cõsuetudo alꝛ nõ. ar. ff. de iti. actuqꝫ pri. l. ulti. Et ubicūqꝫ ius deficit cõsuetudo uim hꝫ legis. dis. i. ɔsuetudo. Intellige dūmõ nõ sit iniqua uel a iure reprobata. A 8. dis. mala. cū se. ꝛ dcõ. c. fi. B. Silꝛ et cõsuetudo interꝑtatꝛ legē. ex̄ cuꝫ dilectᵘˢ. A. meliᵘˢ. ff. đ legi. si đ intꝑratõe. B

An cõsuetudo ꝑiudicet iuri? Rᵒ Contra legē dinaꝫ uel nālem nulla ꝑualet consuetudo. ex̄ eo. c. ulti. 32. q. 7. flagitia. Sed ꝯ ius positiuū preualet dūmodo sit rõnabilis ꝛ ꝑscripta. ut ex̄ i ꝑalꝰo. c.

Sꝫ que dicetꝛ rõnabilis? Rᵒ ꝫm Inno. Rõnabilis dꝛ ois cõsuetudo q̄ nõ reꝓbatꝛ sꝫ sustinetꝛ a iure. ut etiā notatꝛ ex̄ de ɔsue. c. ulti. A. Hosti. aūt dic̄ utruꝫ ɔsuetudo sit rõnabilis uel nõ reliquo iudici: cū nec certa regula possit tradi ar. ex̄ de offi. dele. de cãis. ut in sū. cõ. li. 2ᵒ. ti. 5. q. 206. Hec satis cõcordat cū precedēti. qa oē irrõnabile ꝓhibet ius. ff. de legi. qđ nõ rõne. ꝛ dis. i. c. cõsuetudo Sed qa istud nõ pōt spālꝛ i oibus determiari reliquitꝛ iudicio recti iudicis dcõ. c. de causis. B

Sed quāto tꝑe ꝑscribitꝛ seu firmatꝛ consuetudo? Rᵒ ut hostiē. ait ꝫm canonistas reqritꝛ tēpus. 40. annorū. ex̄ de elec. cumana. ꝛ ex̄ de cēsi. oliꝫ. A. Melius facit ex̄ de ꝑscrip. audiui. Et dicit hosti. ꝙ oēs canoniste dicūt expectandū tēpus. 40. annoꝝ. ut i sū. cõ. eo. ti. q. 207. Sꝫ hᵒ dꝫ itelligi cū agitꝛ de prescriptõe alicuiᵘˢ rei seu iuris ecclesiastici. ut pꝫ i iuribᵘˢ ad hoc allꝰatis. ꝛ h̄ sequitꝛ B. Et hec hn̄t locū i ecc̄iasticis. scđꝫ leges tñ ē diuersitas. nā ꝫm aliq̄s sufficiūt. 10. āni iter p̄ntes. ꝛ 20. intꝛ absentes Sꝫ ꝫm alios expectandū ē tēpᵘˢ tantū ꝙ i cõtrariū memoria nõ existat. Primū ueriᵘˢ uꝛ. ut no. C. que sit lon. ɔsue. in rubro. A. Puto ꝙ uelit allegare. C. de ꝑscrip. lon. tēpo. 10. uel. 20. an. Et. e. ti. l. fi. hētur clare ꝙ longū tēpus quo iducitꝛ ꝑscriptio. dicitur. 10. annoruꝫ intꝛ

presentes.⁊.20.inter absentes. B
¶ Cõsuetudini rõnabili alicuius loci ð
rogat̃ ꝑ statutũ nouũ pape: nisi illud
exp̃mat̃ ex̃ de consti.licet.lib° 6°.
Que aũt ē dria inter cõsuetudinē et
p̃scriptionē? R° ſm hosti.sex possunt
drie assignari. Prima qa p̃scriptio lo
cũ hʒ i reb⁹ mobilib⁹ ⁊ imobilib⁹ coꝛ
ꝑalib⁹ ⁊ icoꝛꝑalib⁹.ex̃ de p̃script.audi
t].⁊.c.se. Cõsuetudo ꝯo i icoꝛꝑalib⁹ tm̃
ut i s̃uitutib⁹ iurisditõib⁹ electõib⁹ et
h⁹. Scđa qꝛ p̃scriptio acqrit̃ singulari
et ꝑuato: sʒ cõsuetudo non acquiritur
magis isti q̃ʒ illi. Tertia qa i p̃scriptõe
exigit̃ titul⁹ ⁊ bona fides.ex̃ ð p̃scrip.
si diligẽti: sʒ in cõsuetudine non reqrit̃
titulus sʒ solũ tẽpus.ff.de usur].l.cũ de
in rem. A .Melius.ff.de legi.de qb⁹ et
dis.i.cõsuetudo. B .Quarta qa p̃scri
ptio ⁊ p̃uilegiũ nõ cõcurrũt.ex̃ de fide
instru.inter dilectos.§.ceterũ.⁊ ex̃ ð p̃
scrip.ueniẽs. Sʒ cõsuetudo ⁊ p̃uilegiũ
bñ concurrũt.ex̃ eo.cũ dilect⁹.⁊ ex̃ de
ꝯbo.sig.abbate. Quita qa p̃scriptio ꝓ
pꝛie ē exclusio actõis siue petitionis sʒ
ꝯsuetudo ē actõis siue iur] acqsitio.ex̃
de elec.cõstitut⁹.⁊.c.in genesi in fi. A
Põt tñ ſm eundē hosti. Consuetudo
etiã uegatiuã respicer̃ ubicũq; ꝓbari
põt.s.q̃ tale qd fieri nõ dẽat.ar.ex̃ de
elec.cuʒ ecc̃lia vulterana.ad fi.⁊ in sũ.
con.lib° 2° tit.5.q.208.ubi hi casus oẽs
notãt̃. B. Sexta qa consuetudo erro
nea nihil iuuat.secus in prescriptione
qa titulus putatiu⁹ ⁊ si uerus ñ sit dũ
tñ ꝓbabilis erroꝛ excuset dat cãʒ pre
scribẽdi.ff.ꝓ empto.qð uulgo.⁊.ff.ꝓ
suo.l.ulti.

Contentio utrum

sit pctm̃ moꝛtale. R° ſʒ tho.se
cũda scđe.q.38.si accipiat̃ ꝯtẽtõ ſʒ q̃ i
poꝛtat ipugnatõnē ꝯitat] ⁊ ioꝛdiatuʒ
modũ sic ē pctm̃ moꝛtale ⁊ hoc modo
diffinit Amb° cõtẽtionē dicẽs q̃ ē im
pugnatõ ꝯitatis cũ ꝯfidentia clamoꝛ]
Si aũt contẽtio dicat̃ ipugnatio falsi
tatis cũ debito mõ acrimonie.sic cõtẽ
tio ē laudabil̃. Si aũt cũ ioꝛdiato mõ
sic põt eẽ uenale pctm̃ nisi foꝛte tãta
ioꝛdinatio fiat in cõtẽdẽdo q̃ generet̃
ex h° scandalũ. Uñ ap̃lus cũ dixisset.2.
Thimot].2°. Noli contendere ꝯbis sb̃
dit. Ad nihil.n.utile ē nisi ad subuersi
onē audientiũ. A .Idē in sũ.con.li.3.t.
34.q.226.ubi etiã dr̃ ſm eũdē Tho. q̃
contẽdere ē ꝯ aliquē tẽdē. Et sicut dis
coꝛdia ꝯrietatē quãdã ipoꝛtat i uolun
tate ita contentio quandam ꝯrietateʒ
ipoꝛtat locutionũ ⁊ q̃ debitus modus
contẽdendi attendit̃ si ꝯuenit ꝑsonis
⁊ negocio. B

Contractus

secundũ guil. ē ul
tro citroq; obligatio ex uolũ
tate ꝑtium surgẽs ut ẽptõ uẽditõ loca
tio conductio mutuũ ⁊ sit̃ia. Quasi cõ
tractus ē obligatõ q̃ quis obligat̃ ali
cui ex aliquo officio uel facto licito et
honesto: lʒ nõ interuenerit exp̃ssa uo
luntas utriusq; ut tutela uel cura aut
negocioꝛũ alienoꝛũ gestio ⁊ h⁹mõi.nã
q̃uis pupillus hñs tutoꝛē: aut pubes
siue furiosus hñs curatoꝛē: uel ille cu
ius ignoꝛãt] gerit qs negociũ nõ exp̃s
se ꝯxerit nihilominus tutoꝛ curatoꝛ ⁊
negocioꝝ gestoꝛ obligant̃ q̃si ꝯxissent.
Idē Ul. A .Idē in sũ.con.libro 2° ti.5.
q.91.ad fi. Sed de his latius hẽt̃ i istit.
de obli.ꝑ to.cũ multis se.ti.⁊ in ti.ð ob
li.q̃ ex q̃si cõtrac.nas̃.ꝑ to. B .De con
tractib⁹ sub conditione ⁊ h⁹modi.uiđ
i.m̃rimonium 5° §.5°.

Contritio

quid sit? R° ſm Pe i 4°
dis.17. Contritio a magistris
sic diffinitur. Contritio ē doloꝛ uolũta
rie assũptus ꝓ pctis cum ꝓposito cõ
fitẽdi ⁊ satisfaciẽdi.nam sicut in mãli
b⁹ aliqd conteri dr̃ qñ totalit̃ i minas
ꝑtes redigit̃.ita coꝛ hois conteri dr̃ qñ
affectus pcti ſm oẽm sui ꝑtẽ i eo tota
lit̃ cõfrigit̃ ⁊ ꝑfecte a pctõ resilit. Et qꝛ
tal̃ resilitio doloꝛ qdē ē iõ ꝯtritio ꝑ do
loꝛem tãq̃ ꝑ ꝓpꝛium gen⁹ diffinitur.

Addit aũt uolũtarie assũpt⁹. tanq̃ dif ferẽtia ponẽs i gnẽ morali. Et additur ꝓ pctis tanq̃ mã specificãs loco ultie oẑie. Hec ẽ gº diffinitõ cõpetẽs cõtri tioni iq̃tũ ẽ act⁹ ꝟtutꝭ. sed ut est ps sa cramẽti pnie sic oȝ ꝙ addat aliqd per respectũ ad alias ptes. ꝛ iõ addit cũ ꝓ posito cõfitẽdi ꝛ satisfaciẽdi. Cõ. Tho. ibidẽ. A. Idẽ i sũ. cõ. li. 3. t. 34. q. 17. B

Que dñia ẽ int̃ cõtritionẽ ꝛ attritõeȝ Rº ẽm Tho. i 4º dis. 17. sicut i corpali b⁹ attrita eẽ dicũt q̃ aliq̊ mõ sũt cõmi nuta lȝ ñ pfecte. Contrita ꝟo qñ oẽs p tes sit̃ ꝛ pfecte trita sũt. sic i spũalibus attritio significat quãdã displicẽtiã õ pctis sȝ nõ pfectã. Cõtritõ ãt pfectam displicẽtiã. A. Idẽ in sũ. cõ. eo. ti. q. 18. Et ista pfecta displicẽtia iportat sum mũ dolorẽ ꝛ ex toto corde. Uñ ꝛ Ray. in ti. de pe. §. 18. seqt̃ q̃lis dȝ eẽ. ait ꝙ cõ tritio dr̃ q̃si sit̃ ꝛ ex toto tritio qꝛ totuȝ cor ad lr̃am q̃si terit̃ ꝛ scindit̃ p̃ nimia angustia ꝛ dolore ira ꝛ indignatione: q̃ ɔcepit õ ipa pctã. uñ dñs p ꝓphetaȝ Joel. 2. Scidite corda uestra ꝛ nõ uesti mẽta uestra. Itẽ p̊s. 50. Sacrificiũ deo spũs ɔtribulat⁹: cor ɔtritũ ꝛ hũiliatuȝ deus nõ despicies ꝛc̃. Puge igit̃ ꝛ pcu te cor tuũ si nccẽ fuerit: spinis: clauis: lancea ꝛ aliis qb⁹ ipe xp̃s fuit ꝓ te pũ ctus i cruce. h ille. Tãto. n. qs dolere dȝ q̃to ẽ grauedo pcti. Grauedo etiã uni us pcti mortalis tm̃ ẽ sũma ꝛ infinita. cũ sit õ sũmũ ꝛ ifinitũ deũ. ar. i instit. de iiuriis. §. atrox. ꝛ ex̃ de sen. excõi. cũ illorũ. §. nos tñ. uñ ꝛ unũ solũ excludit a sũmo ꝛ ifinito bono ꝛ mittit ad ifini tũ malũ. de pe. dis. 5. frẽs. Et sic etiã ꝓ pter unũ solũ pctm̃ mortale debẽt qs sũme ꝛ infinite dolẽ ꝓpter qȝ si fũde ret lachrymas ad eq̃litatẽ aque marꝭ cõdigne dolẽ nõ posset. Debet gº quis recognoscẽ ꝙ ñ posset etiã ꝓ uno pec cato q̃tũ debẽt dolẽ ꝛ si non põt qȝ dȝ speret i mĩa dei faciẽdo qȝ põt. i. ex to to corde dolẽdo. Et tãto magis quanto plura ꝛ grauiora commisit pctã. Joel. 2º Conuertimi ad me in toto corde uestro ꝛc̃. ꝛ de pe. dis. i. quem penitet. B

Utrũ reqrat̃ cõtritio de q̊libet pctõ mortali. Rº ẽm pe. i 4º dis. 17. quia in oĩ pctõ mortali ẽ ac ualis auersio uo lũtatis a deo ad pctm̃. Et õria ɔtrarus curãt̃. Oȝ ꝙ i oĩ r̃missiõe peccati mor tal̃ sit actualis auersio a pctõ ad deuȝ q̃ qdẽ cõtritio appellat̃. De pctis tñ ob litis sufficit cõtritio general̃ cũ cõatu ad recordandũ ꝛ dolẽdũ. Nec soluȝ de pctõ oblito dȝ qs in genẽ dolẽ sȝ etiã õ obliuiõe eiusdẽ q̃ ex negligẽtia ɔtigit A. Hoc ultimũ dictũ õ dolore obliui onis fuit Oph. q con. p̃dictꝭ sit̃ cũ Ray ut in sũ. con. eo. ti. q. 19. B

Utrũ spãlis contritio de q̊libet pctõ reqrat̃. Rº ẽȝ Tho. i 4º dis. 17. ꝙ q̃tũ ad p̃ncipiũ cõtritõis. s. cũ quis õ pctis suis cogitet ꝛ dolet. ꝛ si nõ dolore cõtri tionis saltẽ dolore attritõnis. sic oȝ ꝙ sit spãlis de singulis pctis q̃ qs i mẽo ria hȝ. Sȝ q̃tũ ad terminũ q. s. ẽ dolor iã gr̃a iformat⁹ sufficit ꝙ sit una cõis cõtritio de oĩbus. tũc. n. mot⁹ agit i uir tute oĩuȝ dispõnum precedentiũ. A Idẽ in sũ con. eo. ti. q. 20. ꝛ ut ibi pȝ cir ca hº clarius loqt̃ pe. sic dicens. De⁹ ñ reqrit ab hoĩe ipossibile sed possibile. Aut gº põt hñi ɔtritio spãl̃ siue añ siue p⁹ ꝛ tũc reqrit̃. aut nõ. ꝛ tũc dico ꝙ suf ficit general̃. nã i momẽto põt hõ ɔuer ti ꝛ i momẽto nõ põt hõ ɔteri de singu lis. sȝ postea si tẽpus hȝ de his conteri dȝ. gnãlis tñ contritio õ q̃ dicit Aug⁹ in li. de pnĩa. Penitẽtẽ oȝ ul̃ dolẽ de oĩ crimĩe. h ẽ dispositõ ad gr̃aȝ imediata nã dolẽ de uno pctõ sine alio nõ suffic̃ ad salutẽ. Et ex his pȝ ꝙ sufficit ɔtritõ generalis ꝛ ẽ nccia. qa pticularꝭ nõ suf ficit sȝ p⁹ea si facultas adest: deuenire nccẽ ẽ ad spãlẽ. sicut oȝ uenire ad speci alẽ eorũ recogitationẽ ꝛ cõfessionem de pe. dis. 5. consideret. B

Quot ꝛ q̃ sũt cãe iductiẽ contritõnis Rº ẽm Ray. Sex. Prima ipa pctõruȝ r̃cogitatõ. Jsa. 38. Recogitabo tibi oẽs ãnos meos i amaritudĩe aĩe mee. Se cũda pudor q ad cogitatõnẽ seqt̃. ꝓu. 12º. Putredo i ossib⁹ ei⁹ q ɔfusiõe res

dignas gẽit. Tertia pctõꝝ utilitas ·Di
ere.2°. ꝙ uilis facta es nimis iterãs ui
as tuas. Quãta timoꝝ extremi iudicii
ꝛ tormẽti.i. Petri.4. Impius ꝛ pctõꝛ
ubi apparebũt Ro.6°. Stipendia pcti
mors. Quita doloꝛ.ſ.de amiſſione pr̃ie
celeſtiſ. Apocꝉ.3°. Tene qđ habeſ ut ne
mo accipiat coronã tuã. Siĺr doloꝛ de
offẽſa dei. hic doloꝛ dꝫ eẽ acer: ga offẽ
dim⁹ deũ creatorẽ. acrioꝛ ga patrem
noſtrũ celeſtẽ. acerrim⁹ ga ꝛ nr̃ꝫ redẽ
ptorẽ q nos ꝓprio ſanguĩe libauit. Se
xta ſpeſ q̃ ẽ triplex.ſ. uenie qua pctã di
mittãtur. gr̃e q̃ bona opamur ꝛ gĺie q̃
remunerabimur. Apocꝉ.3°. Ego ſto ad
hoſtiũ ꝛ pulſo: ſi qſ audierit uocẽ meã
ꝛ apuerit mihi ianuã itroibo ad illum
ꝛ cenabo cũ illo ꝛ ille mecũ. A. Idẽꝫ i
ſũ.con.eo.ti.q.21. ubi hec aliquantuluꝫ
latius ponũtur. B

¶ Poſt h q̃rit̃. Utꝝ doloꝛ cõtritõnis de
beat eẽ itellectuaĺ uel ſenſibiĺ. R° ẜm
Pe.i 4° diſ.17. ſicut dicit Criſo⁹. Unũ
qđq꜄ p q̃ſcũq꜄ cãſ naſcit̃ p eaſdẽ diſſol
uit̃. ex de re.iurꝉ.c.p̃. Cũ g° pctm̃ p actũ
uolũtatis ſufficiẽt̃ poſſit naſci. ſufficiẽ
ter ẽt p ſolũ actũ uolũtatꝉ.ſ. p diſplicẽ
tiam ꝛ dolorẽ ꝙtũ ẽ ex pte noſtra põt
tolli. Et cũ h⁹mõi dolorẽ hr̃e ſemp ſit
i ptãte hois. nõ aũt hr̃e dolorẽ ſenſibi
lẽ. iõ deus nõ reqrit dolorẽ ſenſibilem
de ↄtritõnis nccitate: ſꝫ eſt de eius per
fectõe. Con. Hoſti. A. Con. etiã Tho.
ut in ſũ.cõ.eo.ti.q.22. Debet etiã hõ ad
dolorẽ ſenſibilẽ ꝛ lachrymatõnẽ cona
ri. ut pꝫ p Augꝉ. de pe.diſ.i. quẽ penitet
Et ſi nõ põt ꝺ h° ipo debet ſdolẽ ꝛ uelle
poti⁹ mortẽ ꝛ oia mala ſubiiſſe ꝙ uni
pctõ ↄſenſiſſe ꝛ diſponẽ poti⁹ mortem
ꝛ q̃libꝫ mala i futurũ tolerare ꝙ pctõ
ãplius cõſentire. 32.q.2. ita ne. B

¶ Utrũ ↄtritio poſſit eẽ nimia. R° ẜm
Tho.i.4°. diſ.17. Dicẽdũ ꝙ cõtritio ex
pte dolorꝉ q i rõne ẽ.ſ. diſplicẽtia pcti i
ꝙtũ ẽ offẽſa dei nõ põt eẽ nimia ſicut
nec amoꝛ caritati dei q̊ itẽſo diſplicen
tia pcti itẽdit̃. Sꝫ ꝙtũ ad dolorẽ ſenſi
bilẽ põt eẽ nimia ſicut etiam exterioꝛ
corpiſ afflictõ ut ieiuniũ ꝛ h⁹mõi. In
his.n. oib⁹ dꝫ accipi ꝓ mẽſura debita
ↄſeruatõ ſubiecti. Propt̃ qđ dr̃ Ro.12.
Rõnabile obſeqũ ur̃m. A. Idem in
ſũ.con.eo.ti.q.23. B

¶ Utꝝ i ↄtritõe reqrat̃ maioꝛ doloꝛ de
uno pctõ ꝙ de alio. R° ẜꝫ Pe. ubi ſup̃
De pctis in cõi iꝙtũ ſũt offenſa dei dꝫ
eẽ maioꝛ doloꝛ ꝺ maiori pctõ habitu
alit̃ qdẽ nõ actualit̃. Sic etiaꝫ in ſpãli
dꝫ eẽ maioꝛ doloꝛ ꝺ maiori pctõ eo ꝙ
hꝫ maiorẽ rõnẽ doloris. Doloꝛ q̊q꜄ ſen
ſibilis.ſ. penalitatis ↄueniens ẽ ut ſit
maioꝛ non tñ nccium qꝛ maiori offẽſe
maioꝛ pena debet̃. Con. Tho. ibidẽ. A
Idẽ in ſũ.con.eo.ti.q.24. ubi etiã dicit̃
q̊ ad dolorẽ ſenſibilẽ lꝫ ſit couẽiens ꝙ
ſit maioꝛ: tñ nõ eſt nccius ga etiã ſine
eo põt eẽ uera contritio. B

¶ Utrũ poſt remiſſionẽ pcti debeat de
eo eẽ ↄtritio. R° ẜm Tho. in 4°. diſ.17.
Doloꝛ cõtritõis rñdet culpe ex parte
auerſionis ex q̃ ipſa culpa quãdã ifini
tatẽ hꝫ. Et iõ uera cõtritio dꝫ ſaltẽ i ha
bitu ſp manẽ. A. Cõ. pe. ut in ſũ.con.
eo.ti.q.25. Et ad h° ꝺ pe.diſ.i. nõ ita. ubi
dr̃. Lingua cordis nõ carnis apud ueꝝ
iudicẽ pctã iugit̃ ↄfiteri dẽmus. B

¶ Utrũ cõtrit⁹ dẽat poti⁹ uelle eẽ i in
ferno ꝙ peccare. R° ẜm Tho. i q̃libet
Cõtritus tenet̃ ex caritate plus diligẽ
deũ ꝙ ſeipꝫ. Peccare aũt ẽ facẽ ↄ deũ
Penã aũt ſuſtinẽ ẽ ↄ ſe ipm. Iõ oꝫ ꝙ
cõtritus quãlibet penã ꝑeligat culpe
ſꝫ tñ deſcẽdẽ i ſpãli ad hãc penã ut̃ ad
illã nõ tenet̃: imo ſtulte faceret ſi qſ ſe
ipm uel aliũ ſollicitaret ſup h⁹mõi p
ticularib⁹ penis. Con. Inno. A. Con. ꝛ
Al. ut in ſũ.cõ.eo.ti.q.26. ubi etiã dicit̃
ẜm Anſel. i lib° de ſilitudinib⁹ ꝙ qs dꝫ
magꝉ eligẽ eẽ i iferno ſine culpa ꝙ in
padiſo cum culpa. B

¶ Utꝝ pcti r̃miſſio ſit ↄtritõnis effect⁹
R° ẜm Tho. i 4°. diſ.17. Contritio põt
dupliciť ↄſiderari. uel iꝙtũ ẽ ps ſacr̃i
uel iꝙtũ ẽ actus ↄtritꝉ. Et utroq꜄ mõ ẽ
cã remiſſiõis pcti ſed diuerſimode. qꝛ
in quãtũ ẽ ps ſacr̃i coopatur ad remiſ

sionē pcti istrumētalit̃ sicut ꝛ alia sacͣ
mēta. Inq̃tū aūt ē actus ṽtutis sicē
quasi cā mālis remissionis pcti sicut ꝛ
māe dispō. Et addit Hosti. ꝙ lꝫ i cōtri
tione dimittat̃ pctm̄ qn̄ fit cū ꝓposito
cōfitēdi ꝛ satisfaciēdi. si tn̄ postea tp̱e
debito nō seq̄t̃ ɔfessio ꝛ satisfactō pec
catū gdā dimissū nō redit sꝫ mortalit̃
peccat q omittit. Et sic intellige de pe.
dis.i.magna. A. Idē i sū.con.eo.tit.q.
27. Con. etiā p̄dictis Ray. in tit. de pe.
§.19. qui icipit. q̄liter. Refert tn̄ ibi ali
q̄s dicē ꝙ sicut trib' mōis deū offendi
mus: corde: ore: ꝛ op̱e. ita trib' modis
ē nccio satisfaciēdū. al' nō dimittit̃ pec
catuꝫ. ar. de pe. dis.3. p̱fecta. Auctorita
tes aūt illoꝝ qui dicūt pctm̄ dimitti so
la cordis cōtritōe asserūt intelligēdas
eē cū articul' nccitat̄ excludit oris cō
fessionē ꝛ satisfactionē. Alii ṽo dicūt ɔ
ditōnalit̃ fiēi remissionē p̱ cordis ɔtri
tionē. ar. ꝺ pe. dis.3. sane i fi. Dic̃ tn̄ Ray
ꝙ p̄ma opīo uidelꝫ ꝙ p̱ ɔtritionem re
mittat̃ pctm̄ ē celebrior cui' ṽitas igr
pꝫ p̱ exēplū Lazari quem p̊ suscitauit
dn̄s ꝗ̃ a discipul' soluēt̃. Ioh. xi. Item
p̱. 10. le. p̱sos q i uia an̄q̃ uenirēt ad sa
cerdotes mūdati sunt. Luc. 17. ꝛ p̊s. 31.
Dixi confitebor aduersū me iiusticiaꝫ
meā dn̄o ꝛ tu remisisti impietatē pcti
mei. dixi. i. firmiter in aīo ꝓposui. Hec
ille. Puto āt ꝙ ꝛ due alie opiones p̄di
cte saluari possint. naꝫ lꝫ ɔtritio ponat
uere ɔtritū i statu salut̄. tn̄ ꝓpt̃ illā n̄
ur̃ fieri simplex remissio cū cōtrit' ad
huc remaneat iux̃ posse ad. ɔfessionez
obligat'. Un̄ q̊sq̃ fuerit p̱ sacerdotez
i ɔfessione absolutus n̄ ur̃ plene dimis
sus. ut pꝫ in Lazaro q lꝫ fuerit resusci
tatus a dn̄o. adhuc tn̄ erat ligat' q̊usq̃
fuit p̱ discipulos absolut'. Ioh. xi. Io
plena remissio nō ur̃ dari an̄ ɔfessionē
nisi ipossibilitas illā penit' excludat.
Un̄ in li. ꝺ p̱adiso ꝛ de pe. dis.1. n̄ pōt. di
cit Amb. Nō pōt a pctō iustificari q̄s
ꝗ̃ nisi fuerit pctm̄ an̄ confessus. B

Utꝝ cōtritio possit delē totū reatum
pene. R° s̄m pe. ubi s̄ cōtritōnis itēsio
pōt attēdi dupl'r. uel ex p̱te caritatis q̄
cāt displicētiā pcti. uel ex p̱te doloris
q i sensitiua excitat̃ ꝛ utroq̃ mō pōt
tātū itēdi cōtritō ꝙ tota pēa remittēt̃
nihilomin' tn̄ ɔfessio ꝛ pnie iniūcte ex
pletio reqrit̃ ꝓpt̃ p̄ceptū ꝛ etiā ꝓpter
icertitudinē. q. d. i. nō ē q̄s cert' ꝙ sua ɔ
tritio fuerit sufficiēs ad totū reatum
tollendum. Idē tho. ubi s̄. A. Idē in
sū. con. eo. ti. q. 28. B

Contumacia

Contumacia triplex est cōtumacia. nam alia est in nō ueni
endo ad iudiciuꝫ. Et hec triplex. p̊ mō
qn̄ p̱emptorie citatus uenire cōtēnit
2° mō qn̄ malitiose se occultat. 3° quia
ipedit ne citatō ad eū p̱uenire possit.
De q̄b' ex̄ ut lite nō cōtes. qm̄ frequēt̃
Secūda cōtumacia ē qn̄ citatus ad iu
diciū uenit gdē sꝫ non uult iuri parer̃
uel an̄ finitā cāe examiatonē cōtuma
cit̃ recedit. xi. q.3. certū. Tertia qn̄ offē
sa eius ē manifesta ꝛ iussus a iudice n̄
uult emēdare. ex̄ de ṽbo. sig. ex parte
in fi.

¶ Nunqd aliq̄ casu lite nō contestata
possint ɔ̄ ɔtumacē testes recipi ꝛ ad sē
tētiam diffinitiuā ꝓcedi. R° Sic ex a
liq̄ spāli cā. puta si qō moueat̃ sup̱ ali
cui' electōe. ꝛ h° ne ꝓpt̃ longaꝫ moraꝫ
ecclesia patiat̃ i spūalib' ꝛ tp̱alib' le
sionē. Itē si moueat̃ qō sup̱ copla ma
ritali ne uiro uel mulieri fornicatiōis
occasio p̄beat̃. maxie cū ꝓpigtat̄ q̄d'
opponit̃ dīna lege ꝓhibit'. ex̄ ut lite n̄
contest. qm̄ frequenter.

Contumelia

Contumelia ꝛ ɔuitiuꝫ. Hic p̊ q
rit̃ quid sit contumelia. R°
s̄m Tho. seda scde. q. 72. ꝙ cōtumelia
iportat dehonorationem alicuius per
uerba siue per facta. aut gcquid ui sig
nificandi hꝫ. Differt aūt a cōuitio i h°
qa p̱ ṽba cōtumeliosa rep̄tat̃ ꝓprie
defect' culpe. Sꝫ p̱ conuitiuꝫ rep̄tat̃
gnāliter gcūq̃ defect' siue culpe siue
pene. un̄ si aliq̄s dicat alteri iniuriose
eū eē cecū. cōuitiū gdē dicit sꝫ nō con

tumeliã. Si aũt dicat q sit fur ñ solũ cõ uitiũ sz etiã ↄtumeliã infert. Sepe tñ unũ p altero ponit. A. Idẽ i sũ.con. lib° 3° ti.34.q.238. B
¶ Utrũ ↄtumelia siue ↄuitiũ sit pctm̃ mortale. R° ẽm Tho. scda scde. q.72. ꝓpe ꝛ p se utrũq3 hoꝝ pctm̃ mortale ẽ nõ min⁹ q̃ furtũ uel rapina. Nõ.n. hõ min⁹ amat suũ honorẽ q̃ rẽ possessã. Si tñ aliqs ↄuitiũ uel ↄtumeliaz dixerit nõ aio dehonestãdi sz ꝓpt correctionẽ uel aliqd h⁹mõi. nõ dicit ↄuitiũ ul' ↄtumeliã p se sz p accñs. unñ h° põt eẽ qñq3 ueniale pctm̃ qñq3 sĩñ peccato. A. qa ẽm tho. ibidẽ sicut licituz ẽ aliquẽ uerberare ul' in rebus dãnificare cã disciplĩe. sic etiã põt aliqs alĩquẽ corrigẽ o3 ꝟbũ aliqd ↄuitiosuz dicẽ. ꝛ h° mõ dñs discipulos uocauit stultos. Luc. ulti. Et aptus Galathas isẽsatos. Gal. 3°. tñ sicut dic̃ Aug° i li° ð sermone dñi i mõte. Raro ꝛ ex magna necẽssitate obiurgatões sũt adhibẽde. i qbus nõ ut nob̃ sz ut dño fuiat' istem⁹. B In q̃ tñ ẽ nccia discretõ ut hõ moderate talib⁹ ꝟbis utat' qa possz ita g̃ue eẽ ↄuitiũ q p icautelã ꝓlatũ auferrz honorẽ eius ↄ quẽ ꝓfert: ꝛ tũc posset hõ peccare mortalit' etiã si nõ itendẽt dehonorationẽ alt'ius. sicut ẽt si quis icaute aliũ ex ludo ꝑcutiẽs g̃uit' ledat
¶ An liceat cã correctõis ↄuitiũ dicere R° ẽz Tho. scda scde. q.72. Sicut licitũ ẽ aliquẽ ꝟberare uel i rebus dãnificare cã disciplĩne. ita ẽt põt aliqs altẽiquẽ corrigẽ o3 aliqd ꝟbũ ↄuitiosum dicere. ꝛ h° mõ dñs discipulos uocauit stultos. Luc. ul. Et aptus galathas insensatos. Gal. 3°. Tñ ut dic̃ Aug° ex magna nccitate obiurgatões sũt adhibẽde i qbus nõ ut nob̃ sz ut dño seruiat' istem⁹. A. Idẽ in sũ. cõ. eo. ti. q.239. ꝛ h̃ satis possũt ↄp̃hendi ex dcis ĩ. §. ꝓxio p̃cedenti. B
¶ Utrũ hõ dẽat ↄtumelias sibi illatas sustinẽ. R° ẽm Tho. ubi s. Sic in aliis iniuriis. sic ꝛ in uerbis ↄtumeliosis tenemur hr̃e aiuz p̃patũ ad tolerãtiã si expediẽs fuẽit. qñq3 tñ o3 ut ↄtumeliã repellam⁹ ꝓpt duo. Primo qdẽ ꝓpt bonũ eius q ↄtumeliã ifert ut eius audacia rep̃mat'. ꝛ ð cetero talia ñ attẽptet. A. Juxta illð ꝓv. 26°. R̃nde stlto iux̃ stlticiã suã ne sibi sapiẽs uideat'. ꝛ h° qñ ꝟisilit' põt ꝓdesse. al' sec⁹. unñ ꝛ ibi dẽ imediate p̃mittit'. Ne r̃ndeas stlto iux̃ stulticiã suã ne efficiaris ei similis B. 2° ꝓpt bonũ multoꝝ q̃ꝝ ꝓfectus p cõtumelias nobis illatas ipedit'. A Unñ Greg° sup Ezech. oml'. 9. dic̃. Hi q̃ꝝ uita i exẽplo imitatõis ẽ posita debẽt si possũt detrahẽtiũ ꝟba ↄpescẽ ne eorũ p̃dicationẽ audiant gaudire poterãt ꝛ i prauis morib⁹ remanẽtes bñ uiuere ↄtẽnãt. hec ẽt notat' i sũ. cõ. eo. tit. q.240. B

Chorea Utruz chorea et huiusmodi ludi sint liciti. R° ẽm Al. l. 4°. dis. 16. H⁹mõi ludi ẽm se nõ sũt mali quia bñ fieri p̃nt. Sz triplici ð cã possũt fiẽi mali. p̃ si fiãt ad ꝓuocãdũ libidinez ꝛ h°mõi. 2° si nõ ↄueniũt ꝑsone ut cl'ici siue religiosis aut alus h⁹mõi. 3° si fiat nõ cõgruo tp̃e: tristitie uel penitentie Si ꝟo fiãt ex cã alicu⁹ honeste leticie ꝛ a ꝑsonis secularibus ꝛ ↄgruo tp̃e ac aliis debitis circũstãtiis nõ ẽ illicituz uide. i. ludus ꝛ iocus. A. Al. plura ꝛ clarius loquit' ut stati patebit. B
¶ Utrũ ducẽtes illicitas choreas peccẽt mortalit'. R° ẽz guil. ẽdo q sic siue i festis siue i ꝓfestis si h° faciãt cã icitãdi ad libidinẽ se ꝛ alios. aut si choreas ducãt ð cõsuetudĩe. unñ Hiero⁹ in q̃dã oml'. Nõ credo uiro si dicit se illesũ euasisse a spectacul' taliũ. cũ Dauid ex eo q uidit Bersabee lauãtẽ se ad libidinẽ ꝓuocat⁹ sit. Si aũt aliqs uel aliq̃ nõ corrupta intẽtõe aliqñ imisceat se h⁹mõi choreis tene qð i p̃cedẽti. §. dr̃ A. Dict⁹ guil. clari⁹ loqt'. Nam asserit chorizantem corrupta intẽtõe peccat' mortalit' ꝛ sil' chorizantẽ de consuetudine. lз etiã nõ faciat corrupta itentõe subiũgẽs. Si aũt aliqs uel aliq̃ raro ꝛ

ſine aliq̄ corrupta intētōe ſe īmiſceat
h⁹mōi choreiſ nō audeo dicē ꝙ ſit pec
catū mortale.ſed nec audeo eū uł eaꝫ
excuſare uel aſſecurarı̄ a pctō mortali
cū ingerat ſe ꝑiculo ꝓuocādi alios ad
libidinē ⁊ ipſo facto uideaṫ approbaṙ
choreas:⁊ exēplo ſui auctoritatē aliis
ſilia faciēdi ꝓſtare.ut in ſū.cō.lib⁹.3°.ti.
34.q.281.Jō glo.Ray.ſic loqṫ.quia mł
tis cōcurrētibus pn̄t choree aliquādo
excuſari.iō illas ꝓciſe nō dānat ſed qꝛ
ut plurimū ⁊ q̄ſi ſꝑ occurrīt oppoſita ⁊
multorū pctōꝝ occaſiones.ꝓpterea ꝓ
dictos excuſare nō audet. Un̄ ut ſciaṫ
qn̄ pn̄t excuſari ⁊ qn̄ nō.ſciendū ē ſm
Al.ubi ſ̄.⁊ in ſū.con.eo.ti.q.280.ꝙ qñꝫ
concurrētib⁹ ad choream pōt excuſa
ri. Primū ꝙ ſit debito tꝑe.ſ.gaudii ſi
cut in nuptiis uel tꝑe uictorie uel libe
ratōis hoīs uel pr̄ie uł in aduētu ami
ci ꝺ terra lōgīq̄. Secūꝺ ꝙ ſit cū hone
ſtis ꝑſonis de qbus non oriaṫ ꝓſūptio
mali:nō cū leccatorib⁹ uel cū leccatri
cibus. Tertiū ꝙ fiat a ꝑſonis ſeculari
b⁹ ꝗa monialibus ⁊ monachis ⁊ clicis
qꝛ ī aliis dn̄t occupari oēꝫ choreaꝫ pu
tat eē illicitā. Quartū ē ꝙ hōeſto mō
fiāt nō geſticulatōib⁹ nimis īhoneſtis
uł īordinatꝭ. Quītū ē ꝙ cātus excitās
ī talib⁹ ⁊ muſica nō ſit de illicitis:ſꝫ de
morib⁹ uel de deo. Predcis pn̄t ⁊ alia
addi uidelꝫ rectitudo ītentōis. Unꝺ et
idē Al.dic̄ ubi ſ̄ ꝙ ꝓcipua cā q̄ chorea
ſit illicita eſt mala ītentio ut qn̄ fit ad
oſ̄dēdā uł ꝓuocādā libidinē ſicut feṙ
mō īqṫ oēs exercēt. Secūdū ꝙ nō fiat
tꝑe triſticie ſeu penitētie ſm eūdem
ſicut dṙ.Eccꝉ.22°. Muſica ī luctu īpor
tuna ē narratio.Et h° mō dic̄ intꝺicıṫ
penitēti ne ſit in ludis ꝗa dū penitꝫ tē
pus ē flēdi. Tertiū ꝙ nō fiat tꝑe deuo
tioni deputato.ut pꝫ ab aduētu uſque
ad epiphaniā in quo etiā ſolēnitas nu
ptiarū ꝓhibeṫ.34.q.4.n̄ oz. Quartuꝫ
cōuenientia loci.nā nullo mō licꝫ talia
agē in locis ſiue oratoriis q̄ ſolūmodo
deputanṫ ad dina. Math.21. Domus
mea dom⁹ orōnis uocabiṫ.Et diſt.42.
oratoriū ubi dṙ. Oratoriū h° ſit qꝺ dṙ
ut ibi.nec qcꝙ aliud geraṫ aut credaṫ
ꝙ qꝺ dinis laudib⁹ ꝯueniat. Ad idē di.
ea.in oratorio. Et ſic reqſita ad excuſa
tionē choree ſūt nouē. Pn̄t aūt reduci
ad ſex.uidelꝫ.rectitudo ītētiōnis.rōna
bilis cā ut ꝓpter nuptias ⁊ h⁹mōi. Jtē
ꝯuenietia tꝑis ⁊ loci. Jtē cōuenietia ꝑ
ſone ⁊ mōi. Et his ꝯcurrētib⁹ pn̄t cho
ree excuſari ał non. Un̄ ⁊ Lucꝉ.6°.dicıṫ
Ue uob̄ qui ridetis nūc. Sꝫ certe ꝓdcā
oia ut plurimū ī choreis occurrūt ī ꝯ
riū ita ꝙ etiā multa mortalia pctā in
eis ꝯmittūṫ uidelꝫ ſiniſtra intētio.naꝫ
⁊ ut ipe alias dicit fere oēs mō exercēt
tripūdia ad oſ̄dendū ſeu ꝓuocādum
libidinē. Jtē 2°.defectus cauſe ꝗa ſepe
fiūt ſine aliq̄ rōnabili cā.ſꝫ ꝓpter libi
dinē uel uanitatē uel leuitatē. Jtē 3°.ī
cōuenietia tꝑis.ꝗa ut plurimū fiūt in
tꝑe pr̄ie ⁊ tꝑe deuotiori uł ſolēniori.ſi
cut ē a.70.uſqꝫ ad octauā paſce ī q̊ pro
hibeṫ ēt ſolēnitas nuptiarū.33.q.4.nō
oz.uł aliis ſiīıb⁹ tꝑib⁹. Jtē 4°.icōueni
ētia loci.ſepe.n.fiūt ī locis ad dinū cul
tū ꝺputatꝭ. Jtē 5°.icōuēiētia ꝑſone qꝛ
nō nūꝙ intmiſcēṫ religioſi uel monia
les ſeu clerici ⁊ frequētius fiunt cūꝫ ꝑ
ſonis īhoneſtis leuibus uel ſuſpectis ⁊
cū mulierib⁹ ornatu meretritio ꝓpatꝭ
ad capiēdas aias.ꝓū.7°. Jtē 6°.incon
uenietia mōi ꝗa ut plurimū fiūt geſti
bus laſciuis ⁊ diſſolutꝭ. Jtē cū ſono ſeu
cātu īhoneſtoꝝ ⁊ ad luxuriā ſeu ad ali
ud pctm̄ ꝑtinētiūꝫ. Ue g° iſtis tripudi
antib⁹ uel delectabiliṫ aſpiciētib⁹ ſeu
aſtātibus.86.diſ.uidēt.uel q̄litercunꝙ
ꝯſētiētib⁹.ad Ro.ꝓ.ibi. Digni ſūt mor
te ⁊c̄. Jtē non reſiſtentibus cū poſſint
83.diſ.error.2.q.7 negligē.

Correctio p̊ .ſ.punitio quā plat⁹

habet facere. Habet.n.corri
gere delicta ſubditoꝝ nō ex odio:ſꝫ ex
caritate.86.diſ.odio.ꝙ ſi negligit ḡui
ter peccat ⁊ grauiter puniēdus ē. Talꝭ
n.canis īpudic⁹ dicēd⁹ ē potius ꝙ eps
83.diſtiıncti.nemo.⁊c.error.et capitulo

nihil.nec circa h° dz eē remissus qz dū
uni parcit idigno ad contagiū ꝓuocat
uniuersos. Facilitas.n.uenie icentiuū
tribuit deliquēdi.23.q.4.ē iniusta .τ.c.
se. Itē nō dz eē crudelis uel seuer⁹.45
dis.l3.τ ꝓv.30.qui nimis emūgit elicit
sanguinē.τ siue plectēdo siue ignoscē
do h° solū bn̄ agiť ut uita hominū cor
rigať.23.q.5.ꝓdest. Iusticia .n.uel mīa
multū destruiť si una sine alia teneať
45.dis.disciplina . Melius ē aūt de ni
mia mīa ꝙ de nimia seueritate redde
re rōnē.50.dis.ponderet in fi.26 .q .ulti.
alligant.nā τ leuiť castigat⁹ reuerētiā
exhibet castigāti. Asperitatis autez ni
mie increpatio nec correctōnē recipit
nec salutē.45.dis.cum beatus.

¶ Quid si p̄latus i corrigendo excedit
modū? R° si ex caritate correxit nō ex
igiť a subditis ueniā postulare.86.dis.
qn̄. Si aūt ex odio teneť tūc iiuriaruz
ff.ad.l.aquiľ.quēadmodū.§.municipa
les. A .Al'icipit.§.magistrat⁹. B .fa
cilius tn̄ parciť i h° casu p̄latis ꝙ aliis
qz i cura rei familiaris uix pōt uitari
pctm̄.25.dis.q̄lis. A .hoc ē uerū qn̄ pec
catū ꝓcedit ex nimia occupatōe cure
Secus si ex malignitate.tūc.n.prelati
g̃ui⁹ deliquūt τ durius sūt puniēdi q
aliorū trāsgressiōib⁹ debuerūt obuia
re.xi.q.3.p̄cipue. B

¶ Utrū aliqs dēat cessare a correctōe
timēdo ne ille fiat deťior. R° bm Tho
scd̄a scd̄e.q.33. Correctō ptinens ad p̄
latos nō ē dimittenda ꝓpter turbatō
nē eius q corrigiť.tū qa τ si sponte ꝓ
p̄a emēdari nō uelit corrigēdus ē p pe
nas ut peccare desistat.tū ēt qz τ si in
corrigibil'sit ꝓuideť bono cōi dū ŝuať
ordo iusticie τ uni⁹ exēplo alii deterrē
tur.sec⁹ āt ē ō correctōne frna.ut.ī.cor
rectio 2°.§.p̊ τ 5°. A .Idē in sum. con.
li° 3°.ti.9 q.8. B

¶ Utrū pctōr possit aliū corrigē. R° bz
Tho.ubi s̃. Correctō ptinet ad aliquē
inq̄tū i eo uiget rectuz rōnis iudiciuz
Pctm̄ aūt nō tollit qn remaneat i pec
cāte aliqd de recto iudicio. Et bm hoc
pōt sibi cōpetē delicta subditorū cor
rigē τ arguere. Sz tn̄ pctm̄ p̄cedēs ipe
dimentū affert ꝓpter tria.p̊ qa ex pec
cato suo idign⁹ reddiť ut aliquē corri
gat p̄cipue si maius pctm̄ ɔmisit.2° ex
scādalo qō seqť iñ si pctm̄ corrigēt] sit
manifestū qa uť ꝙ nō corrigat ex cari
tate sz magl] sui ostētatōne.3° ꝓpť sup
biā corrigēt] q sua pctā ꝑuipēdēs se ip
sū ꝓprio p̄fert. Itaqꝫ si pctōr cuz hūili
tate corrigat nō peccat.lz p h° ŕ i ɔscia
fris uel saltē i sua ɔdēnabilē se oñdat
A .Idē i sū.con.eo.tit.q.7 .Ubi etiā dŕ
ꝙ sic itelligēdū ē illud Ro.2°. In q̄ ali
um iudicas te ip̄m cōdēnas.eadē eniz
agis q̄ iudicas. Et intelligo h° cū hūili
tate.i.cū uera recognitōe τ ɔtritōe suo
rū pctōrū al'nō pōt eē hūilitas ubi est
dine uoluntatis rebellio . Numeri.15°
ibi.aīa q̄ p supbiā τc̄. Itē qa ꝑsistēs in
pctō oino remanz indignus officio iu
dicādi. Un̄ Greg⁹ omeľ.20. Durū qppe
ē'ut q nescit tenē moderamia uite sue
iudex uite fiat aliene. B

¶ Qualiť ꝓcedēdū ē i correctōe cū mľ
titudo ē i scelē? R° bm Tho .scd̄a scd̄e
q.108. Qn̄ tota multitudo peccat ō ea
debet sumi uidicta .uel q̄tuz ad totū
sicut egiptii submersi sūt i mari rub°
ꝑsequētes filios Isrľ.τ sicut sodomite
vlř pierūt. Uel q̄tū ad magnā multi
tudinis ꝑtē.sicut pz Exo.32°. i pena eoꝝ
q adorauerūt uitulū . Qn̄ ŷo spať mľ
torū correctio dz seueritas uidicte ex
erceri i paucos aliqs p̄ncipaliores qui
b⁹ ceteri terreanť.sicut dn̄s Nūeri.25.
mādauit suspēdi p̄ncipes ppľi ꝓ pctō
multitudis. Si aūt nō tota multitudo
peccauit sz ꝓ parte tūc si pn̄t mali se
cerni a bonis dz i eos uidicta exerceri
si sine aliorū scādalo pōt fieri: alioqn
ꝑcēdū ē multitudini τ detrahēō seueī
tati. Et eodē mō tolerādū eēt pctm̄ p̄n
cipis si sine scādalo multitudinis puni
ri nō posset nisi forte eēt pctm̄ tale qō
magl] nocēt multitudini uľ spūaliť.uel
tpaliť ꝙ scādalū qō timeť. A . Ad h°
50.dis.ut cōstitueret. Et Con.p̄dcis Ul.

ꝛ Ray. ut i sũ. con. li. 3° ti. 33. q. 8. ubi etiã
addit̃ ẜm Ray. ꝙ si pctm̃ qð faciũt au
ctoritate defendũt quasi non sit pctm̃
tũc nõ dꝫ ꝯ tales dormire seueritas di
scipline. qa etiã hẽtici pñt dici. de pen.
dis. 6. c. p̃. i fi. dis. 50. domino sancto. dist.
82. plurimos. Et ẜm glo. Ray. idem uȓ
seruandũ circa publicam p̃dicationẽ
ꝯ delinquẽtẽ multitudinẽ uel p̃ncipeꝫ
qð dictum ẽ de correctõe. B

¶ Quatuor sũt cãe dissimulandi ꝛ non
corrigendi delicta ut ponit Ul. prima
cũ mali sũt occulti ita ꝙ nõ pñt discer
ni a bonis. Secũda cũ multitudo ẽ tã
ta ꝙ nõ possit extirpari sine scismate
eccłie uel cũ nõ põt fieri qn boni iuol
uerẽt̃. ꝯ quo uide s̃. §. prio. Tertia qñ
ꝓbabilit̃ p̃sumit̃ de emẽdatõe ut qa
peccat ex ifirmitate uel ignorãtia ꝛ ñ
ex obstinata malitia. Quarta si exerci
tãdo bonos ꝓsũt eccłie. tũc. n. toleran
di sũt ne boni ocio torpescãt. Probãt̃
h. 44. dis. ꝯmessatiões. ꝛ 50. dis. ut con
stitueret̃. 23. q. 4. ipa pietas. ꝛ. c. cũ qsqs
Con. Ray. A. Idẽ i sũ. con. dicta. q. 8.
ubi circa q̃rtã cãm addit̃ ẜm eundem
Ul. Qñ tales talit̃ ꝓsũt ecclesie ꝙ nõ
obsũt. tũc. n. p̃dicta de cã tolerari pñt.
iux̃ illud p̃s. Dñs ostẽdit mihi sup inimi
cos meos ne occidas eos. Et Iudic. 2°.
dixit dñs. Nõ delebo gẽtes q̃s dimisit
Iosue ut in ipis expiat isrł. h ibi. ꝙ isti
ꝓsint ita ꝙ nõ absint uł ꝙ pl᷒ ꝓsint.
puto uix posse discerni nisi a deo. B
De mã ista plura hẽs. i. pena p̃. Itẽ. i. p
cutẽ. Itẽ de ꝯtumeliis ꝛ ꝯuitiis causa
correctiõis dictis. uide s̃ ꝯtumelia. §.
3°. De punitõe an dimittẽda sit ꝓpter
scãdalũ uide ifra scãdalũ. §. 6°. De cor
rectiõe q̃ ꝑmittit̃ doctoribus. uid̃. i. ex
cõicatõ 2°. §. 2°. circa mediũ. ꝛ. i. locatio
§. 5°. ꝛ. i. magister p̃. §. fi.

Correctio 2°. s. fraterna. Cõrectio fraťna ẜꝫ Tho. scða se
cũde. q. 33. i p̃cepto ẽ. Sꝫ qa p̃ceptũ est
affirmatiuũ ñ obligat ad sp̃ sꝫ ꝓ loco
ꝛ tpe. uñ omissio ei᷒ uno mõ fit mẽito
rie ut qñ qs opportunũ tẽp᷒ igrit. uł ꝙ
ipis metuit ne deteriores fiãt. ł ad bo
nã uitã alios ipediant. ꝛ h᷒ mõi. 2° mõ
omittit̃. s. cũ pctõ mortali. s. cuꝫ formi
datur iudiciũ uulgi ꝛ carnis cruciatio
seu ꝑẽptõ. dũ tñ h ita dñent̃ in aio ꝙ
fraterne caritati p̃ponãt̃. A. Et h᷒ uȓ
ꝯtigẽ ẜm eũdẽ Tho. ibidẽ. arti. 2°. qñ a
liqs p̃sumit ꝯ aliq̃ delinquẽte ꝓbabi
liter ꝙ possꝫ eũ a pctõ retrahẽ: ꝛ tñ ꝓ
pter timorẽ uel cupiditateꝫ p̃ermittit.
B. Tertio mõ ẽ ueniale qñ timor et
cupiditas tardiorẽ facit ad corrigẽdũ
delicta frĩs nõ ita tñ ꝙ si cõstaret ei ꝙ
frẽm posset a pctõ retrahẽ dimitteret
ꝓpt̃ timorẽ ꝛ cupiditatẽ qui i aio pre
posuit caritatẽ. ut dic̃ Aug᷒. A. Ideꝫ
i sũ. con. li° 3°. ti. 9. q. 3. B

¶ Utrũ oporteat q̃rẽ q̃s corripiamus.
R° ẜm Tho. ubi s̃. Dicẽdũ ꝙ illa benẽ
ficia q̃ nõ debẽt̃ certe ꝑsone sꝫ cõit̃ oĩ
b᷒ siue sint tpalia siue spũalia non oꝫ
nos q̃rere etiã qb᷒ ipẽdamus sꝫ suffic̃
ꝙ ipẽdam᷒ eis q nob̃ occurrũt. alioqn
efficeremur exploratores uite aliene
ꝯ illud ꝓu. 24. Ne q̃ras ipietatẽ i do
mo iusti. uñ pꝫ ꝙ nec religiosos oꝫ exi
re claustrũ ad corrigẽdũ delinquẽtes.
A. Idẽ i sũ. cõ. eo. ti. q. 4. ubi etiam dr̃
ꝙ qui habet spãlem curã alicui᷒ debꝫ
eũ q̃rẽr̃ ad h᷒ ut eũ corrigat ꝯ pctõ. B

Utrũ p̃ceptũ de correctõe fraťna se
extẽdat ad oẽs. R° ẜm Tho. scða scðe
q. 33. Duplex ẽ correctõ. Una q̃ ẽ actus
caritatis ꝛ ẽ ꝑ simplicẽ admonitõneꝫ
ꝛ h ꝑtinet ad quẽlibꝫ caritatẽ hñtem
siue sit subdit᷒ siue p̃latus. Est etiam
alia correctio q̃ ẽ actus iusticie q̃ nõ so
lũ fit ꝑ admonitõnẽ sꝫ etiã int̃dum fit
ꝑ punitionẽ ut alii timẽtes a pctõ desi
stãt. ꝛ h ꝑtiet ad solos p̃latos. A. Idẽ
i sũ. con. eo. ti. q. 5. ubi etiã pꝫ ꝙ p̃ma q̃
ꝓpẽ dicit̃ correctio fraterna tẽdit ad
emendationẽ frĩs delĩquẽtis. Secũda
ꝟo q̃ ꝓprie dr̃ correctio iusticie tẽdit
ad bonũ cõe: qð nõ solũ ꝓcurat̃ ꝑ ad
mõitõꝫ frĩs sꝫ ẽt int̃dũ ꝑ pũitõꝫ. B

¶ Utrũ subditi teneãt̃ corrigẽ p̃latos.

R° ꝫm Tho. ubi s. Subditi nõ tenent
nec debent corrigere ꝑlatos correctõe
illa q̃ ē iusticie ꝑ cohertionē pene. Te
nēt aũt correctõe illa q̃ ē caritat{is} si in
eis aliqd ē corrigibile. ita tñ ꝙ nõ cuꝫ
ꝓteruia ſꝫ cũ mãsuetudīe ⁊ reuerētia
A. ga. 1. ad Thimot{heum} 5. dr̃. Seniorē ne
īcrepaueris ſꝫ obsecra ut p̄reꝫ: nisi im
mineret ꝑiculuꝫ fidei. Tũc. n. ēt publi
ce eēnt ꝑlati a subdit{is} redarguēdi ꝫm
Tho. ibidē. ⁊ in sũ. con. li. 3. ti. 9. q. 6. unñ
⁊ Paulus q erat subdit⁹ Petr° ꝓpt̃
īminēs ꝑiculũ scãdali circa fidē Petꝝ
publice redarguit: ⁊ petr⁹ hũilit̃ ⁊ pa
tienter correctionē recepit ad Gal. 2°
ubi etiã glo. Aug{ustini} dic̃ ꝙ petrus maio
rib⁹ dedit exẽplũ ꝙ si i aliq̃ delirarēt
nõ dedignarēt̃ ab īferioribus corripi.
⁊ nõ solũ ob ꝑiculũ fidei: ſꝫ etiã ꝓpt̃ in
ordiatos mores qñ eēnt publici ⁊ scan
dalosi deberēt dure ⁊ publice ꝑlati re
ꝑhendi. 2. q. 7. paulus dicit. B

Quo ordine ꝓcedēdũ sit i correctõe
fraterna. R° ꝫm Tho. scda scde. q. 33.
Peccata publica ꝫm ap̃l̃m. 1. ad Thi
mot{heum}. 5. sũt publice arguēda. In pctis
ṽo occult{is} locũ hꝫ qđ dicit i euangelio
dñs. Si peccauerit i te frat̃ tu⁹ ⁊c̃. A
Math. 18. B. Nã si te offendit publi
ce corã aliis iã nõ solũ i te peccat ſꝫ ēt
in alios q̊s turbat. A. Vr̃ ãt ꝙ pctã
debeãt dici publica nõ solũ si oibus ſꝫ
etiã si mult{is} nota sint ꝓut i ꝑallegato
loco dic̃ Tho. de Joseph. q ut hr̃ Gen.
37. accusauit frẽs suos apud p̄rem de
crimine pessimo. Dicit Tho. ꝙ q̃uis ñ
scribat̃ dꝫ tñ credi ꝙ Joseph ꝑus frẽs
suos monuerit q̃ꝫ accusauerit. uł quia
pctm̃ erat publicũ saltē iter frẽs. Vnđ
pluralit̃ loquēdo dr̃. Accusauit fratres
suos. Et sic Tho. sentit posse pctm̃ dici
publicũ q̊ ad denũciationē siue admo
nitionē faciēdã ēt si notũ sit tm̃ aliqui
bus. Itē q̊ ad ↄsciaꝫ nccē ē ꝑcedē mõi
tionē i accusatione sicut ⁊ in denuncia
tõe. B. Verũ qa i occultis pctis põt
ꝑpetrari ꝓximorũ offensa. iõ distiguē
duꝫ ē qa si h⁹mõi occulta pctã sunt in
nocumētũ ꝓximoꝝ ł corꝑale uł spũa
le. puta si aliqs occulte tractet quõ ci
uitates tradãt̃ hostib⁹. uł si hereticus ꝑ̃
uati hoies a fide auertat dꝫ qs statim
ad denũciatõnē ꝓcedē nisi forte aliqs
firmiter extimaret ꝙ ꝑ admonitõꝫ se
cretã stati posset h⁹modi mala īpedir̃
Si ṽo sũt talia pctã q̃ sũt solũ i malũ
peccãtis ⁊ eius i quē peccat̃. uel qa le
ditur ab eo uł saltē ex sola noticia. tũc
dꝫ si põt sic emēdare frēm ut fama ei⁹
ↄseruet̃. ⁊ sic de nccitate ꝑcepti ē ꝙ se
creta admonitio publicã denũciatõeꝫ
ꝑcedat. A. Nisi forte ex manifesta ð
nũciatõe uel correctõe alicui⁹ delicti
secreti ṽisil̃r publica utilitas resulta
ret. sicut Actuũ 5. Petr⁹ pctm̃ occł̃tuꝫ
Ananie ⁊ Saphire ↄiug{is} manifesta
uit ipsos publice sine alia admonitõe
redarguēdo de fraude ꝑcii rerũ uendi
tarũ qa sciebat ex dicta correctõe uti
litatē publicã resultare. Vñ ⁊ ibidē dr̃
ꝙ dci Anania ⁊ Safira a petro redar
guiti stati mortui sũt ex q̊ magn⁹ timor
fact⁹ ē i oi eccl̃ia ⁊ i oib⁹ qui audierãt
Et iõ Aug⁹ ut ⁊ refert Tho. ibidē arti.
2. dicit{ur} ꝙ ex gestis scõrum possumus
agnoscer̃ q̃lit̃ ꝑcepta diuine scripture
sint itelligēda. Itē ñ ē nccē secretã ad
monitõꝫ ꝑcedē denũciationē gnãlem
q̃ qñꝫ ex aliq̃ cã fit. sicut Math. 26. de
iuda dñs dixit. Vn⁹ u̅r̅m me traditur⁹
ē. B. Et hec secreta admonitio dꝫ uł
semł ł pluries fiēi ꝙdiu spes de correcti
one ex ea ꝓbabilit̃ hēt̃. Cũ autem iaꝫ
ꝓbabilit̃ cognoscē possum⁹ ꝙ secreta
admonitõ nõ ualet ꝓcedēdũ ē ulteri⁹
q̃ꝫtũcũqꝫ pctm̃ sit occultũ ad testiũ in
ductionē nisi forte ꝓbabilit̃ extimare
tur ꝙ h° ad emēdationē fris nõ ꝓficēt
qa tũc a correctõe cessandũ eēt. An tñ
q̃ꝫ testes īducãt̃ ꝫm Aug{ustinum}. ꝑus oñdi dꝫ
ꝑlato ut ē singularis ꝑsona. A. Hoc ē
ueꝝ qñ h° regrēt̃ a ꝑlato ad quē ꝑtinꝫ
cũ oi sollicitudine scire facta sbditorũ
Nã nõ põt eē pastor{is} excusatõ si lup⁹
oues comedit ⁊ pastor nescit. ut in. c. q̃ꝫ
uis. ex̃ de re. iur{is}. Itē qñ hoc ē salubri⁹

etiā si nō regrat̄. al' nō decet ꝑus denū ciare ꝑlato cū nō sit ƀm ordinē euāgelii. ut p₃ Math. 18. Unde ⁊ Tho. ibidē ar ti. 8º dicit ꝙ ꝓcedendū ē ad testiū inductionē nisi ꝓbabilit̄ extimaret̄ ex hoc ꝓximū deteriorari. q̄a hoc casu possꝫ q̄s correctionē penit' omittē ul' secrete denūciare ei q̄ ad emēdationē ꝓximi sit magis idone' uidelꝫ suo ꝑlato cōfessori uel sibi. Et ƀm hāc distinctionē dicit debē itelligi dictū Aug. in regula ubi dicit ꝙ pctm̄ ꝑus dꝫ denūciari prelato ꝗ̄ testib' nō ut iudici sꝫ ut ꝑuare ꝑsone q̄ pl' pōt ꝓdesse ꝗ̄ alī. ⁊ ad hoc bn̄ facit dcm̄ Aug. 22. q. 5. h' ur. ⁊ sc̄dm Tho. i dcō. arti. 8º testes aducūt̄ trib' rōnib'. Prima ƀm Hiero. ut peccanti ondat̄ ꝙ dignū correctōe egēt. Scd̄a iuxta Aug. i regula ut possit delictū ꝓbari ꝯ se n̄ emēdātē. Tertia sc̄dū Criso. ad ꝓbandū admonitōes fore factas. Pōt addi ⁊ etiā ad hoc ut testes peccātē sil' moneāt. Jō euāgeliū dic̄ ꝙ si nō audierit eos ⁊c. B. Et si sic n̄ corrigit̄ i publico ē ꝯuicēd'. ꝙ si ꝑlatus ꝑcipet aliqd ꝯ hūc ordinem: nō esset ei obediēdū quia obedir̄ dꝫ deo magis ꝗ̄ hoib'. iō qn̄ ꝑlatus ꝑcipit ut sibi dicat̄ qd̄ q̄s sciuerit corrigēdū itelligēdū ē saluo ordine correctōnis fratn̄e siue ꝑceptū fiat ad oēs cōiter siue ad unum spāliter. Et nō solū nō ē obediēdū: sed etiā ꝑcipiēdo peccaret. q̄a ip̄e non est iudex occultoꝝ sꝫ deus sol'. Hoc dico nisi ꝗ̄tū ꝑ aliq̄ idicia peccata manifestāt̄. puta ꝑ ifamiā: ꝑsūptōes ⁊ h' mōi tūc. n. pōt plat' ꝑcipe sicut ⁊ iudex ali' iuramētū exigē. A. sup ueritate dicēda ƀm tho. ibidē arti. 7º. B. Jtē nota ꝙ ꝑdictā solēnitatē ⁊ ordinē nō dꝫ seruari nisi i q̄ub' pctis q̄a leuia nō derogāt fame. Unde ⁊ religiosi i capl̄is se ꝓclamāt ꝑmisso ordine nō seruato. A. s i delictis leuib' etiā secreti de q̄b' prelati i capl̄is suis publice redarguūt sb̄ditos q̄a talia sūt q̄ nō derogāt fame. q̄a tales denūciatōes poti' dn̄t dici rememoratō oblitaꝝ culparū ꝗ̄ accusationes seu denūciatōes ƀm Tho. i dcō arti. 7º. Et ex ꝑdcis pōt colligi ꝙ denūciatōnes gn̄ales fieri pn̄t sine secreta admonitōe. Jdē etiā ē i denūciatōib' ꝑticularib' respcū certe ꝑsone qn̄ peccata sūt leuia ⁊ nō diffamatoria ⁊ sil' si sūt grauia ⁊ publica. ⁊ idē qn̄ sūt occulta ⁊ ꝑiculosa corpalit̄ l' spūalit̄. q̄b' ꝑ secretā admonitionē ꝓuidēri n̄ pōt. uel si ex correctōe seq̄ret̄ ꝯsil' publica ⁊ reputabilis utilitas. Jn his g° oibus ad denūciatōnē nō req̄rit̄ secreta admonitio. Jn aliis ꝯo casib' qn̄ pctm̄ ē g̃ue ⁊ diffamatoriū dꝫ oio secreta ꝑcedē admonitō: q̄ nūc solū ⁊ solū semel ⁊ pluries dꝫ fieri q̄usq₃ ꝓbabilis spes emēdatōis ꝑ secretā admōitōꝫ possit h̄ri. si ꝯo dcā nō sufficiat admōitio addi debēt testes bōi ⁊ idonei ꝗ̄tū como de pn̄t h̄ri q̄ sil' cū ꝑ admonitore ꝯmōstrēt culpabili suū errorē ⁊ pctm̄ ⁊ de emēdatiōe admoneāt. ⁊ si nō ul't emēdare denūciet̄ ꝑlati ecclesie corā q̄b' testificabūt̄ denūciatorē debitas fecisse admonitōes ⁊ monitū noluisse emēdare. Et ꝑdicta sūt diligēt̄ notāda ut a manifestatōe defectuū ꝓxi sciat q̄sq₃ refrenare liguā: ⁊ si māifestare necc̄ē ē nouerit manifestādi ordinē ut nō icurrat mortale pctm̄ ⁊ obliget̄ ꝓrio ad restitutionē fame ⁊ toti' intēsse. naꝫ ƀm Tho. sc̄da sc̄de. q. 62. arti. 2º si q̄s ꝯ ordinē ꝑdictū manifestet pctm̄ alt̄i' etiaꝫ ueꝝ. offendit iusticiā ⁊ caritatē ꝓximi ⁊ tenet̄ ad restitutionē ꝗ̄tū fieri pōt sine mēdacio ⁊ si nō pōt famā restituē dꝫ diffamato recōpensationē facere i pecunia uel alio mō. B

Si scia de aliq̄ aliq̄ ipedimēta ul' crimina q̄ etiā ille q̄ ꝯmisit ignorat an ꝯbeā ꝓcedē ad correctionē fratn̄aꝫ ⁊ dicē ei. Ubi g̃ra. Scio aliquē ꝑcussisse aliuꝫ ⁊ iň mortuū fuisse queꝫ ꝑcussor nescit ⁊ uideo ꝑcussorē i officio sacerdotali celebrar̄. Jtē si scio aliquē mistrar̄ ⁊ n̄fuisse ordiatū rite ul' n̄ fuisse baptizatū ⁊ h'. Jtē si scio aliquē excōicatuꝫ ignorāt ordiatū. itē si scio aliquē h̄re i

ux orē quā de iure hr̄e n̄ pōt: aut eccle
siā p alienā simoniā ul' tenē rē alienaz
R̄c° bz guil. si tales laborāt crassa z su
pina ignorātia q̄ n̄ excusat eos teneor
eis dicē si comode possū z maxie si cre
do eos corrigibiles eē. sz si laborāt ig
norātia pbabili: credo nihilomin⁹ q̄
teneor eis dicē vitatē n̄ qa ipi peccent
sz ppt piculū ul' dānū alienū z iiuriaz
sacrīoꝝ. nā n̄ ordiat⁹ celebrās decipit
audiētes z q tenet rē pximi eū dānifi
cat. hec z silia dico si talis psona sit p
suasibilis. sec⁹ si n̄ sit sz timēt ō scāda
lo. tūc. n. suffic̄ si dicā plato n̄ denūciā
do ul' accusādo sz simplr̄ notificādo si
forte remediū cōueniēs possit adhibe
ri. A. Idē i sū. cō. li° 3. ti. 9. q. 10. B De
eo q hz uxorē quā de iure hr̄e n̄ pōt. ha
bes adhuc. i. ipedimētū p̄. §. 8° z 9°

Sz qd si pdcā uel aliqd pdictoꝝ pro
bare possū: nū qd teneor? R̄c° bz eūdez
guil. n̄. nisi forte sit piculū alioꝝ: puta
si alius sacra mistrat z eos decipit. tūc
eni probare teneor. A. Idē in sū. con.
eo. ti. q. xi. ubi ēt pz q lz n̄ assit piculuz
aliorū tenemur probare eo casu q̄ re
nemur ad fraternā correctionē. uidelz
cū visilr̄ possum⁹ proficē ut ex pdcis
pz. A Utrū correctio frna sit dimit
tēda ppt scādalū. uid. i. scādalū. §. 9.

Corpora sanctorū

Vide. i. reliquie.

Corporale uel cor

poralia n̄ sūt abluenda p lai
cos aut mulieres ēt scimoniales cū po
ti⁹ hec abluē ptinet ad officiū diaconi
cū hūilib⁹ mistris. de ɔse. dist. i. nemo.
De ei⁹ ɔsecratōe uide s. ɔsecratō §° A
Et i dcō. c. nemo. idē dr̄ ō lauādis aliis
pānis ad diuū cultuz deputatꝭ. z q dz
hr̄i peluis noua nulli alii usui deputa
ta nisi ad lauādū pānos ad cultuz do
minici altarꝭ deputatos z ptinētes. et
q dn̄t dicti pāni lauari intra sacrariū
Syndō vo q̄ bm glo. ibi ē scōa uestis
sacerdotalis dz foris lauari. Dic tn̄ gl.
ibi hodie huic derogatū ē ɔsuetudini
generali. Ego aūt puto q hec cōsuetu
do inqtū ɔtineat diuinū irreuerētiaz
nec derogz nec excuset. ex̄ ō ɔsue. c. fi.
Itē corporale nō debet fieri de serico
nec de pāno itincto. sz de pāno lineo pu
to ab epō ɔsecrato. sic corp⁹ dn̄i in syn
done mūda linea sepultū fuit. de con.
dis. i. cōsulto. Itē corpalia z ad diuum
cultū ōputata debēt nitida teneri. ex̄
de custo. eucha. relige. ubi dr̄. Precipi
mus q̄q ut oratoria: uasa misterii: cor
poralia z uestimēta pdcā. s. mistroruz
z palle altaris. ut ibi mūda z nitida cō
seruēt. nimis. n. ur̄ absurduz in sacris
sordes negligē q̄ dedecēt i pphāis. B

Corpore uitiatus

an possit ordinari ul' mistrar
uide. i. uitiatus corpe.

Corpus christi

Vid̄ sup

cōicare. z. i. eucharistia. z satis
etiam. i. missa.

Crimen

Crimis appella
tio aliqn̄ cōplec
titur omne peccatū. aliqn̄ il
lud solū qd ad dānationē sufficit. dist.
25. §. qd aūt. A. Poti⁹ ē. §. criminis. et
§. at' aūt. Sz pprie appellatōe crimis
itelligit mortale. Vn̄ Omel. 21. Greg⁹
dicit. Hoc int̄ pctm̄ distat z crimē. qa
oē crimen pctm̄ ē: nō oē pctm̄ crimen.
Et. i. In q̄ uidelz criminū z pctōꝝ disti
ctione pēsandū ē qa nō nulla pctā ani
mā polluūt: crimia extinguūt. B

Crimia q̄dā sunt enormia int̄ q̄ tria
s. heresis homicidiū uolūtariū z simo
nia in ordine z bn̄ficio ēt p⁹ pniaz im
pediūt pmouēdū z deiiciunt iā pmo
tū siue sint occulta siue manifesta. i. q.
i. uērū ē. ex̄ ō heretꝭ. qcūq. z. c. statutū.
li° 6° ex̄ de tēpo. or. q̄situ. z de simo. tā
ta. Et de his uide. i. enormia. z. i. dispen
satio. §. 6° z 7° A. Et qd b dr̄ de homi
cidio uolūtario. idē etiā est de non uo
lūtario qn̄ casū pcessit culpa. ex̄ de ho
mici. continebatur. Secus si culpa nō

pcessit eo. t. ex lris. c. p. 7 2º. B. Alia vo enormia occulta p' pniam nõ ipediũt pmouẽdũ nec deiciũt iã pmotũ. ut i pdcõ. c. quesitũ. A. Suadẽdũ. n. ẽ. ppt talia ne quis faciat se ordinari etiam p' pniaz. Sz tñ ex q̃ sũt occulta ñ sẽ penit' phibẽdi. ex̃ de tẽpo. or. ex tenore. B. Sũt 7 alia crimina mediocria i q bus distigue ga aut sũt manifesta aut occulta. Si maĩfesta ẽt repellũt pmouendũ 7 deiciũt iã pmotũ. A. Hoc ẽ uerũ añ pniaz nõ p'. sicut i. c. fratnitatis. 34. dis. p3. 7 ex̃ d coha. cle. 7 mu. clẽicos. ubi clerici publici ɔcubinarii non deiciũt nisi moniti fuerĩt cõtumaces 7 in illo. c. fratnitatis fuit pmotus qui publice hũerat ɔcubinã nisi aliqõ dlictũ seqret ifamia iur| ul facti. hoc. n. ñ tollit per pniam qñ eẽt publicũ. puta piuriũ: falsũ testimoniũ: adulteriũ: et similia. dcõ. c. q̃situ. Et h pñt dici mediocria respcũ illoz q̃ deiciũt etiã si sint occlta. 7 respcũ illoz q̃ p' pniam nõ deiciũt etiã si fuerint publica. B. Et intellige qñ sũt manifesta p sniam: uel cõfessionẽ in iure uel euidẽtiam fci. ut i. c. q̃situ. q si sũt maĩfesta solũ per famã. idicit purgatio q̃ pstita absoluet: 7 si in ea defecerit deponet. ex̃ d adul. significasti. 7 ex̃ de pur. ca. ex tuarũ. Si vo h' mõi crimia sũt occulta pñt tales p' pniam remanẽ i susceptis 7 promoueri ad supiores ordines. ex̃ de tẽpor. ordi. ex tenore. 7. c. q̃situ. A. Hoc plenius nota. i sũ. cõ. li. 3º. ti. 29. q. 3. B

¶ An si aliqs sol' scit crimẽ alti' teñat reuelare plato: R. ñ tenet etiã si iurauit denũciar nisi posset pbare. nã eẽt pditor crimis. 2. q. 1. si peccauerit. 2. q. 7 plerique. 2. 6. q. 2. si tm. nisi ueller reuelar secreto cũ platus secrete habeat corrigere criminosos. ar. 22. q. 5. h' ur. Deberet que idicare talib' q magi| pñt pdesse q̃ obeẽ. siue eũ corrigendo siue pro eo orãdo. nã ad talẽ denũciationez qlibz tenet ut i. d. c. h' ur. 7 uide s correctõ 2º. §. 5º. 7 in se. 7. i. familia. §. 3º. A. Ibi nõ est nisi unus. §. B

¶ Cõtra crimia pcedit qñq p accusatione de q̃ uide s accusare 7 accusatus qñq p denũciationẽ uel inquisitionẽ. de quibus habes. i. inqsitio. §. p. Qñq vo nõ agit directe ɔ crimẽ sz p moduz exceptiõis. de q̃ habes. i. inscriptõ. §. p. 7 2º. De correctõe 7 pena criminũ hẽs s correctio. 7. i. pena p. Ad materiã criminis põt ptinẽ. i. pctm. 7. i. uitiũ.

CRisma supra baptism' 2º. §. finali. 7 ifra oleum sanctum.

CRuce signatus De idulgentia cruce signatorũ. uide i. indulgentia. §. antepenul. 7 se. De uoto cruce signatorũ uide. i. uotum. § 2º. 6º. 7 7º.

CUpidus nõ est ordinãdus. uide infra ordinandus. §. xiº.

CUrialis Curiales q̃que phibent ordinari. uide infra ordinãdus. §. 15º.

CUriositas sm Tho. secũda scõe q. 167. ẽ uitiũ circa iordinatũ apperitum cognitionis. A. Põt ẽt dici curiositas superuacuũ studiuz ad aliqd pagẽdũ. Unde 7 idez Tho. scõa scõe q. 169. arti. 2º. dicit q artifices ornamentorũ peccant inueniendo supflua 7 curiosa. B

¶ Querit gº utrũ uitiũ curiositat| possit eẽ i cognitiõe itellectiua. R. sz tho. ubi s. Ueritatis cognitio de se bona ẽ sz põt eẽ mala rõne alicuius ɔñtis sex mõis. s. inqrũ aliqs de cognitõe vitat| supbit sm illud. i. Cor|. 8º. Scia inflat. Uel inqrũ hõ cognitõe vitatis utitur ad peccandũ. Uel inqrũ p studiũ min' utile retrahit a studio qd ei ex necitate icũbit. Uel iqrũ hõ studz discẽ a q̃ nõ lz. sicut q futura a demõibus pqrũt. Ul inqrũ appetit ɔgnoscẽ vitatẽ circa creaturã nõ referẽdo ad dbitũ finẽ. s. ad cognitõz dei. Uel inqrũ aliqs

studet ad cognoscēdū ueritatem sup facultatē ꝓprii igenii. Eccl. 13. Altiora te ne q̄sieris ⁊ fortiora te ne scrutatus fueris. Et i plurib⁹ opib⁹ eius ne fueris curiosus. ⁊ istis mōis uiciū curiositatis i pte itellectiua ē. A. Idē i sū. con. li. 3. ti. 34. q. 276. B

¶ Utrū curiositas possit eē circa sensitiuā cognitionē. R. s3 Tho. scda scde q. 167. ꝙ studiū circa sensibilia cognoscēda dupl'r pōt eē uitiosū. Uno modo iq̄tū cognitō sensitiua nō ordinat̄ ad aliqd̄ utile s3 poti⁹ auertit. A. s. ab utili ɔsideratōe sicut Aug⁹ i x. ɔfes. confitet̄ culpā suā ꝙ libēter uidit canē currētē p⁹ leporē. q2 ut ibidē dl̄c. Hec uana a bonis cogitatōib⁹ ipediūt ut i sū. con. eo. ti. q. 277. B. Alio mō iq̄tum cognitio sensitiua ordiat̄ ad aliqd̄ nociuū. sicut inspectō mulieris ordiat̄ ad ɔcupiscēdū. ⁊ inq̄sitio eorū q̄ ab aliis fiūt ordiat̄ ad detrahēdū. ⁊ sic ē curiositatis uitiū. Si q̄s aūt ɔgnitionē sensibiliū itēdit ordiare ad nccītatē sustētationis uel ad studiū itelligēde ꝟitatis. sic ē ꝟtuosa studiositas. A. Idē in dcā. q. 277. ubi etiā addit̄. Ex q̄ p3 ꝙ ispectio spectaculorū uitiosa reddit̄ inq̄tum p h⁹ fit hō ꝓnus ad uitia ul' lasciuie ul' crudelitatis p ea q̄ ibi repn̄tant̄. Unde Criso. dic̄ ꝙ adulteras ⁊ inuerecūdas constituūt mentes tales ispectōes. B

Damnificatus an possit accipe sibi de reb⁹ dānificātis. hr̄ s̄ bellum p. §. 4. ⁊. infra de positum. §. ulti.

Debitum coniugale. Utrū alter cōiugū stati ɔ̄cto mr̄imonio teneat̄ ad redditōnē d̄biti. R. s̄m Tho. i 4. dis. 32. Nō tenetur stati s3 dat̄ tēp⁹ duoꝝ mēsiū ꝓpt̄ tria p̊ ut possit deliberare d̄ trāsitu ad religionē. 2. ut p̄pent̄ q̄ sūt nccīa ad nuptiarū solēnitatē. 3. ne uilē habeat maritus datā quam nō suspirauit dilatam Con. Al. Hosti. ꝟo dic̄ ꝙ magis putat debē statui tēp⁹ arbitrio iudicis ifra qd̄ trāseat uel cōiugi adhēreat. Sil'e. i. uotū. §. 4. ⁊ 5. Idē Ber. A. s. in. c. ex publico. ex̄ d̄ ɔuer. coniu. ⁊ Hosti. ⁊ Ber. loquūt̄ de uolēte itrare religionez cui licz uideat̄ statui termin⁹ duoꝝ mēsiū i dcō. c. ex publico. dicūt tn̄ illud tēpus poti⁹ eē arbitrariū. Sup eo ꝟo q nō asserit se uelle intrare religionē nullum tēp⁹ vr̄ statutū. vn̄ s3 pe. in sū. con. lib. 2. ti. 2. q. 34. talis tenet̄ si petat̄ statim reddē debitū cū nō hēat exceptionem legitimā ad repellēdū. h ibi. Puto ꝙ legitima sit exceptio ut tātū tēp⁹ concedat̄ q̄tū sit nccīu3 ad p̄pationē ⁊ ad obseruationē consuetarū ⁊ honestarū solēnitatū ⁊ cerimōiarū. q2 a. i. ad Coris. 14. dr̄. Oia honeste ⁊ s̄m ordinē fiant i uob. ⁊ s̄m h⁹ pōt itelligi dictū Tho. ⁊ Al. ⁊ id qd̄ seq̄t̄. B. nā ⁊ s̄m guil. mortaliter peccat q an̄ bn̄dictionē nuptialē uxorē cognoscit in locis ubi ē cōsuetū benedictionē adhiberi. hoc dicit gl. Ray. in ti. de mr̄imonio. §. itē3 nota ꝙ matrimoniū ubi dicit h⁹ eē ueꝝ qn̄ fieret sine dispensatōe ⁊ iusta cā. ⁊ idem dic̄ si obmittant̄ alie consuete solennitates cū Hugꝰ. notauēit. 27. q. 2. cū iniciat̄ ꝙ si q̄s cognoscat spōsa3 an̄q̄3 ea3 traducat pn̄ia unius anni ē ei idicēda s3 q̄sdā cāones pn̄iales q n̄ hn̄t i corpe canonum.

¶ An rōne infirmitatis ul' ipotētie excuset̄ ɔiūx a redditiōe d̄biti. R. s3 Tho. ubi s̄. Uxor nō h3 ptātē i corpe uiri nisi salua suba sue psone. und̄ si ultra exigit nō ē petitio debiti s3 iniusta exactio. ⁊ ꝓpt̄ h⁹ nō tenet̄. A. Cō. pe. ⁊ Al. ut in sū. cō. eo. ti. 2. q. 35. B

¶ Utrū peccet q se facit ipotētē ad reddendū debitū. R. s̄m Tho. i 4. dis. 32 si factus est ipotēs ꝓpter redditionez p̄cedētē: mulier nō h3 ius ulteri⁹ petēdi. Si aūt factus ē ipotēs ex alia causa tūc aut illa cā fuit licita. ut ieiunium moderatū ⁊ h⁹ mōi. ⁊ tūc n̄ peccat: aut illicita: ⁊ tūc peccat. ⁊ pctm̄ uxoris si i fornicationē labit̄ aliq̊ mō iputat̄ sibi

Et iō q̄rtū pōt oȝ dare opaȝ ut uxor cō
tineat. Idē Al. A. Idē in sū. con. eo.
ti.q.36. B
Utrū cōiugalis act⁹ sit pctm̄? Rō ſm
Ray. Si cōiūgunt cā suscipiende plis
nō hȝ culpā ſȝ poti⁹ meritū. de quo infra
mrīmonii ṗ. §.7.i.Cor.7. Si nupserit
uirgo nō peccat. Gen.8. Crescite ꝛ mul
tiplicamini ꝛc. Si ꝟo cōiūgūtur causa
reddendi debitū adhuc nō est pctm̄.i.
Cor.7. Uxori uir debitū reddat. A
In his gº duobus casib⁹ nō ē pctm̄. qd
uerū ē si rectitudo intētōis postea ali
q̄ten⁹ nō mutet. hº ē q in executōe ip
si⁹ act⁹ nulla uoluptat] delectatōe te
neat. Sȝ ut dicit Greg⁹.33.q.4.uir. cuȝ
ppa. ualde difficile ē ut stās i igne ne
sciat ardere. Pōt aūt ꝯtingere ex sin
gulari dono dei ꝛ n̄ alit. uñ ꝛ ibidē dicit
Greg⁹. Ipa licita admixtio ꝯiugi sine
carnis uoluptate fieri nō pōt. iō a sacri
loci igressu ē abstinēdū. B. Si ꝟo cā
remedii. ut qr ꝯtinē nō pn̄t. sic ē pctm̄
ueniale. Aug9. Incōtinētie malū ē q
uir cognoscit uxorē etiā ultra necitatē
ꝑcreandi filios. ſȝ ꝛ ibi ē nuptiarū bo
nū. ꝛ illud malū fit ueniale ꝑp̄ bonū
nuptiale. A. Aliq dixerūt hº casu nl̄
lū eē pctm̄. ut notat glo. in. c. qcqd.32.q.
2. ꝛ glo. Ray. in ti. de mrīmonio. §. ſȝ nū
qd h̄ tria sup ꝟbo ueniale. Sȝ ut dicit
glo. Ray. ibidē. hº exp̄sse ē ꝯ dictū Au
gu.25.dis.§. criminis. ubi inter alia pctā
uenialia dicit: Quotiēs excepto filioꝝ
desiderio uxorē suā cognouerit. Et ibi
sentit glo. dū dicit sup ꝟbo desiderio.
Supple ꝛ cā reddēdi debitū quasi di
cat. exceptis his duobus casib⁹ in usu
mrīmonii sp peccat saltē uenialit: et
ita ē ꝟitas. ut no. i sū. cō. liº 4. ti.2.q.37
B. Et ē itelligēdū hº ſm Tho. qñ quis
ita ꝑpter uoluptatē ꝯiugi miscet q si
stat ifra limites mrīmonii. uidelȝ q cū
alia hoc nō facēt. nā tūc ē ueniale. Se
cus si excedit fines mrīmonii: ita etiā
q si nō eēt sua uxor facēt idē: tunc est
mortale. nā adulter ē in suam uxoreȝ
amator ardētior. nihil. n. fedius est q̄
uxorē amare q̄si adulteraȝ.32.q.4.ori
go. A. Idē etiā dicit glo. Ray. i dcō
§. sed nūqd. sup ꝟbo fedius. Et hoc est
idubitabile. qa sola intentō ad morta
le ē mortale. Math.15. Qui uidērit mu
lierē ꝛc. Ex q̄ bn̄ iuestigāti apparebit
q facili⁹ ē religioso int̄ regularit̄ uiuē
tes oīmodā castitatē seruare q̄ ꝯiugi
b⁹ i usu mrīmonii a mortali se custodi
re. qa r̄ligiosus abē ab icētiuo luxurie
ꝛ ꝯ ipm hȝ multa ꝛ continua remedia
Cōiuges ꝟo sūt secus libidinis ignē. ꝛ
ad eā incētiua multa habēt. ꝛ ignis ac
census solȝ ardere qdcūq lignū appo
natur. ꝛ sic mēs cupidine accēsa n̄ solȝ
respicē q̄litatē ꝑsone. ꝛ utrū liceat uel
nō adeo ut n̄ sit tuta mr̄ cū filio ꝛ siles
ut in. c. ṗ. ex̄ de coha. cle. ꝛ mu. uñ ꝛ Ecc]
19º. dr̄. Uinū ꝛ mulieres apostatare fa
ciūt etiā sapiētes. Et iō ualde discretū
ꝛ timoratū oȝ eē ꝯiugē. ut cū accensus
ē cupidine nō trāsgrediat̄ t̄minos mr̄i
monii saltē intentiōe. B q si qs uxo
rē ꝑpter sanitatē corpalē cognoscerȝ
nō excusat̄ a pctō qa q̄rit sanitatē per
id qd ad hº nō ordinat̄. sicut q ꝑ sacra
mētū baptismi tm̄ corpalē sanitatē q̄
rēt. ut pōit tho. i 4º. dis.32. i solutōne c⁹
dā argumēti. A. Idē i sū. cō. eo. ti.2.q.
37.ꝛ 38. Addit et̄ Ray. in dcō. §. sed nū
qd. q usus mrīmonii cā saturāde libi
dinis ē pctm̄ mortale. ꝛ ut dicit ibi gl.
eius. idē notauit Hug].32.q.2.§. his ita
et hoc dictū Hug] refert glo. Jo. in. c.
qcquid. super uerbo adulterio. ea. cā. ꝛ
q. Et dic̄ Hug]. eē dr̄iam int̄ coitum cā
incōtinētie ꝛ cā libidinis iplēde. quia i
ṗ casu ꝑuenit̄ hoc agēs a uoluptate. et
poti⁹ ul̄ sic peccare q̄ fornicari. In 2º
cāu ꝑuenit uoluptatē ꝛ prouocat eam
manib⁹ ul̄ cogitatōe uel utēdo calidis
ꝛ intētiuis ut plies possit cū uxore coi
re. Alii tñ dicūt i hoc casu eē tm̄ ueiale
ut dic̄ glo. in dcō. c. qcqd propter illud
apl̄i. i. Cor.7. Propter fornicationeȝ
unusq̄sq suā uxorē hēat. ꝛ unaq̄q suū
uirū. Sȝ p̄mū dictū uī rōnabili⁹ qa coi
t⁹ int̄ ꝯiuges solū ē i duob⁹ cāib⁹ licite

pmissus .uidelȝ ppł filioꝝ pcreatōnē ꝛ debiti redditionē cū debita honesta te ꝛ tpis ꝛ loci ꝛ mōi. In 3° āt ē a morta li excusatus uidelȝ cū fit cā uitāde for nicationis dcō .c. qcqd. Restat g° ꝙ in aliis casibus stet sub phibitiōe forni catōnis q̄ habet culpā mortalē cuȝ sit ꝯ sextū pceptū decalogi. Exo.20.nā qn̄ regula est phibitiua oē intelligit pbi bitū quod nō ē spāliter ꝯcessū .ut i cle. exiui.de vbo.sig. Hoc etiā satis uidet pbari Thob.6.ubi angelus Raphael dixit ad Thobiaȝ filiū Thobie. Audi me ꝛ ondam tibi qui sunt qbus ꝑualē pōt demoniū. In eos quiꝯiugiū ita su scipiūt ut deum a se ꝛ sua mēte exclu dāt ꝛ sue libidini ita uacēt sicut equus ꝛ mulus in quibus non ē itellectus hȝ super eos ptātem demonium. hec ibi Equus ꝛ mulus nō utūt coitu aliq̄ mō inālī uel alias monstruoso. sȝ ad ipsuȝ nullo fine rōnabili cū careant rōne. sȝ libidine dilabūtur. Et sic q ad hunc fi nē uel suscipiūt mrimoniū uel eo utū tur dant i ptātes diaboli. etiā si nullā aliā inhonestatē uel actualit uel intē tionalit exerceāt. ꝛ ita includit in hoc mortale. nā ppter ueniale nemo dat in ptātem diaboli maxie usq ad mor teȝ sicut dant isti. ut in dcō. c.6° Thob. Nullus ē. n. ita iustus q careat ueniali Ioh.p̄. Si dixerim° qa pctm̄ nō hēm° ipsi nos seducim°. Predictis aūt uide tur obstare dictū Aug in glo. sup pnc. c.7.i. ad Cor. ubi ait. Cōiugalis cōcubi tus generādi grā nō habet culpā. Con cupie uero satiande. sȝ tn̄ cū cōiuge hȝ culpā ppter thori fidem uenialē. Sȝ ad hoc dicēdū ꝙ ibi satiāde dȝ itelligi i. implende quādo ab ea ꝑuenit ad ex̄ ordinariā fornicationē uitandā. qꝛ ma trimoniū p° filiorū pcreationē datur etiā in remediū infirmitatis ad illici tos cōcubitus euitādos. 32.q.2. qcquid. Nō aūt ad iplemētū uoluptatis. Unō 32.q.4.c. liberoꝝ. dicit Hiero°. Libero rū ut diximus i mrimoniū opa ꝯcessa sunt uoluptates aūt q̄ ꝯ meretricū ca

piūtur amplexib° i uxorē dānate sunt Constat aūt ꝙ amplex° i meretricib° fiūt cā iplēde uoluptatis. ꝛ hoc dānat cū uxore. Glo. tamen ibi dicit. In uxor dānate sūt. i. puniende ppter ueniale. Sȝ hec glo. extorqnet lrām qꝺ fieri re gulariter nō debet. ff. de le.3.l. nō aliter nec fūdat sup aliq̄ auctoritate. Itē nō obstat illud apl'i qꝺ allegat a gl. i dcō c. quicqd. uidelȝ. ppter fornicationem ꝛc. ut s̄. qa sm glo. ibi. uxor dȝ accipi a nolente castitatē seruare ppter forni cationē nō saturandā sȝ uitandaȝ. B

¶ Utrū uir teneat reddē debitū uxori nō petēti. R° sm Tho. ubi s̄. Dicendū ꝙ uir nō solū tenet reddē qn̄ uxor ex presse petit. sȝ etiā qn̄ per signa h° ap paret. Nō tamē idē iudiciū ē de petiti one uiri. qa mulieres magis solēt uere cūdare de petitione debiti q̄ uiri. Idē pe. ꝛ Al. A. Idē in sū. con. li° 4° tit.2. q.40. B

¶ Utrū uir debeat uxorē auertē nē pe tat. R° sm Tho. i 4° dis.32. Dicendum ꝙ nō debet h° facere nisi ppt aliquaȝ rōnabilē cām. ꝛ tūc ēt nō debet cū ma gna instātia auerti ppter picula que possent iminere. A Con. Al. ut in sū. con. eo. ti. q.41. B

¶ Utrū peccēt ꝯiuges exigēdo uel red dendo debitū i solēnitatib° ꝛ ieiuniis R° sm Ray. Exactus dȝ reddē nisi cau te ꝛ sine piculo posset differre. exigere tn̄ nō debet in pdcis tpibus. i. Cor. 7° Nolite fraudare inuicem nisi forte ex cōsensu ad tēpus ut uacetis orōni. naȝ ppter dies pcessionis ꝛ ieiunii conue nire nō debēt qa ēt a licitis abstinēdū est ut facilius ipetrari possit quod po stulat. 33.q.4. xpiano. Idē dicit de tpi bus festiuis. 33.q.4. quotiescunq. A Idē etiaȝ de tpe aduētus. unn̄ Ambro. in sermone de aduentu. ꝛ 33.q.4. frēs. dicit. Fratres nō solū dētis ab oī imū dicia abstinere: sed etiā ab uxorib° p priis studiosissime cōtineatis. Nullus oio uxori sue iūgat. Idē ur̄ de similib° tpibus uidelicȝ ad deuotioneȝ seu ad

pniaȝ deputatꝯ i qb⁹ ꝑiẽ ꝓhibeẽ solen
nitas nuptiaꝝ.sicut i aduẽtu uidelicet
a septuagesima usqꝫ ad octauã pasce.
ꝛ ꝑ tres dies añ ascẽsionẽ usqꝫ ad octa
uã pẽtꝯ.33.q.4.ñ oꝫ.ꝛ ex̃ ꝺ̃ ferus.capel
lanus.Et aliq dicũt his tꝑib⁹ usũ mr̃i
monii ñ eẽ ꝓhibitũ.põt itelligi nisi ꝓ
ut i sitib⁹ tꝑib⁹ ꝑserti cũ de tꝑe aduẽ
t⁹ ꝛ ꝓcessiõis qꝺ̃ ẽ añ ascẽsionẽ sit ꝑti
culariẽ exꝑ̃ssũ.d.c.frẽs.ꝛ.c.xꝑiano. ¶
Itaqꝫ q reddit illis tꝑib⁹ non peccat:
sꝫ q exigiẽ aliq̃ ifirmitate puta ꝯcupi
scẽtia duct⁹ sine ꝯtẽptu tꝑis seu eccłi
astice exhortatõis.ueniałẽ tm̃ peccat.
Con.Tho. A .h° ultimũ dictũ uꝛ̃ fuis
se nõ Ray.sꝫ pe.cũ quo cõcordat Tho.
ꝛ glo.Ray.ut i sũ.con.eo.ti.q.42.ubi ẽt
idẽ diciẽ secundũ Hugꝯ.addentem ꝙ
qui cã satiãde libidinis petit ꝺ̃bitũ sꝑ
peccat mortaliẽ sꝫ plus in istis diebus
de qb⁹ ꝓprie dictũ ẽ.Et ut ex predictis
põt patẽ ꝫm oẽs his tꝑib⁹ nõ excusaẽ
usus mr̃imonii a mortali qñ fieret in
ꝯtẽtũ tꝑis seu ecclesiastice ordiatõis
Cõtemnere aũt uꝛ̃ qs si põt sine mag̃
difficultate abstinẽ ꝛ exigit seu libẽẽ
reddit.nã nihil aliud uꝛ̃ eẽ contẽptus
q̃ꝫ nõ curare agere qꝺ̃ oꝫ.Uñ Math.6
dꝛ̃.Aut unũ sustinebit ꝛ alteꝝ cõtẽnet
Sup q̃ Augꝯ.ut ꝛ ibi refert tho. Nulli
us fere ꝯscia põt odisse deũ.Cõtemnit
aũt.i.nõ timet eũ dũ q̃si de ei⁹ bõitate
secur⁹ ẽ.Itẽ ad Ro.2°.An diuitias bõi
tatꝯ ei⁹ ꝛ patiẽ ꝛ lõganimitatꝯ contem
nis.Sup q̃ glo.mgr̃i sniarũ.Hic aũt ꝯ
tẽnit q ñ sic utiẽ ad pniam.Et Isidor⁹
in li° 2° de sũmo bono.Uolũtatẽ ꝗppe
ꝓprii dñi nolle scire:qd ẽ aliud q̃ꝫ uel
le deũ supbiendo contẽnere.Et multo
plus ẽ nolle facẽ cũ sit facẽ finis sciẽdi
ꝛ i faciẽdo cõsistat ois salutꝯ effectus.
Math.7°.Nec qs uꝛ̃ excusari si his tẽ
porib⁹ exigat seu libẽẽ reddat cã ꝓlis
Uñ Amb° sup ꝑmã ad Corꝯ.ꝛ.33.q.4.
dicã dic̃.Si cã ꝓcreandoꝝ filioꝝ duciẽ
uxor nõ multũ tẽpus ꝯcessũ uꝛ̃ ad ipꝫ
usũ.qa ꝛ dies festi ꝛ dies ꝓcessionis ꝛ
ipsa rõ cõcept⁹ ꝛ ꝑt⁹ iuxta legẽ cessaẽ

usum carnis his debere temporibus
demonstratur. ¶
¶Utrũ licet debitũ reddere i loco sac°
R° ꝫm Tho.ꝛ pe.ubi s̃.Licet debituꝫ
sit reddẽdũ oi tꝑe:nõ tñ sitẽ ẽ de loco.
qa locus pollui põt ita ut idigeat recõ
ciliatõe nõ aũt tẽpus.Itẽ qꝛ debitum
reddendũ ẽ salua sꝑ debita honestate
q̃ i talib⁹ exigiẽ.Uñ etiã nõ oꝫ ꝙ stati
i publico reddat debitũ. A .Idẽ in sũ
con.eo.ti.2.q.43.ubi ẽt dꝛ̃ ꝫm Alb.ꝙ si
alius locus hr̃i põt nõ teneẽ reddẽ i lo
co sacro.Si nõ potest alius loc⁹ haberi
tũc reddat cũ dolore cordis.ꝛ etiam si
exigat cũ planctu non credo ꝙ peccet
mortaliẽ.Con.glo.Ray.ꝛ addit ꝙ si a
lius loc⁹ haberi põt peccat mortaliter
q i loco sacro debitũ r̃ddit.Dictũ etiaꝫ
tho.ꝛ pe.ueri⁹ ẽ qa satꝯ uꝛ̃ ridiculum ꝛ
absonũ ꝙ i loco dino cultui deputato
liceat aliq̃ casu tale qd agẽ.Quis.n.h°
auderet i camera uł auditorio magni
regis?Quãto min⁹ debẽt audẽ in pala
tio ꝛ auditorio regis celestis?Oratori
um.n.h° dꝫ esse quod dicitur ut ibi nil
aliud geraẽ nisi qꝺ̃ dinis laudib⁹ con
ueniat.42.dis.oratoriũ.Et iõ ꝓpter re
uerentiam talis loci nullũ negociũ se
culare q̃ꝫtũcũqꝫ paruũ ꝛ honestũ i eo
geri debet.Uñ ꝛ Math.xi.dꝛ̃ ꝙ dñs ñ
sinebat ut qsq̃ꝫ trãsferret uas per tem
plũ.Si g° talia honesta in se fieri i tẽ
plo nõ dñt:q̃ꝫto min⁹ illa ihonesta ꝛ q̃
sũme derogant dine reuerẽtie:ꝛ ihõe
stant imo uiolant locũ.qa i eccłia pol
luta sanguine uł semĩe dine laudis or
gana suspẽdũẽ.ex̃ de ꝯse.eccle.uel al.
c.fi.ꝛ de sen.excõi.is q.li° 6°.ꝓpterã ut
dꝛ̃ i.c.decet de imu.eccle.eo.li° quecũꝫ
dinũ officiũ pñt turbare uel oculos di
uine maiestatis offendẽ ab his locꝯ de
bẽt eẽ ꝓrsus ex̃nea:ne ubi pctõrũ est
uenia postulãda:ibi peccãdi deẽ occa
sio uel deꝑhẽdãẽ pctã ꝯmitti.Quãtuꝫ
etiã sit absonũ uł cogitare in tali loco
licẽ debitũ ꝯiugale reddere.pꝫ q̃qꝫ ex
eo ꝙ q alibi loco ꝯgruo r̃ddidẽit debꝫ
ab igressu eccłie abstinẽ.33.q.4.uir. ¶

Utrũ liceat debitũ reddẽ uel exigeꝛ tpe ꝑgnatõnis. R° ꝫm Pe. Si põt esse sine piculo aborsus reddi dꝫ ⁊ etiã põt sine mortali peccato exigi qꝛ usus mr̄imonii nõ tm̃ ẽ i officiũ sꝫ ẽt i remediuꝫ. Si ṽo eẽt piculũ nec dꝫ exigi nec reddi. qa in mr̄imonio principalioꝛ ẽ institutio in officiũ ꝙ̃ in remediũ. Cõ. guil. A. Idẽ in sũ. cõ. libro 4. ti. 2. q. 44. Et ita quãdo nõ iminet piculũ non exigẽ tali tpe ẽ consilii. Et ita intelligat .c. si cã. 33. q. 4. ⁊. qð ibi dicit glo. Sꝫ tñ omissio h⁹ cõsilii nõ uꝛ sine pctõ ueniali cũ uxore iã grauida ðbitũ peti nõ possit nisi rõne icontinẽtie q̃ saltẽ icludit pctm̃ ueniale. dis. 25. §. alias aũt. ꝑsertim cuꝫ illo tpe etiã cã ꝓlis inhibeat usus matrimonii. dcõ. c. si cã. ⁊ 32. q. 4. origo. B

Sꝫ utrũ liceat p⁹ ptũ añ purificatõnẽ uide. ĩ. purificatio post ptũ. A. Ibi ñ uideꝛ plene de h° dici. sꝫ ibi erit hoc tãgendum. B

Utrũ liceat debitũ reddẽ uel exigẽ tẽpore mẽstruorũ. R° ꝫm Tho. i 4°. dis. 32. Flux⁹ mẽstruoꝝ põt eẽ inãl' qñ ẽ inordinatus ⁊ q̈si cõtinuus ⁊ in tali casu nõ ẽ ꝓhibituꝫ peṫẽ aliogn oporteṙẽ ꝙ uir q̈si ꝑpetuo abstineret. Sꝫ qñ ẽ nãl' ꝓhibitũ ẽ mulieri peṫẽ. Si aũt uir petat distiguẽdũ ẽ qa si petit scieṙ debet eũ auertẽ ꝑcib⁹ ⁊ monitis nõ tñ ita efficaciṙ ꝙ ex h° possit ei eẽ occasio icidẽdi i alias dãnabiles corruptelas. si ṽo ignorãṙ petat tũc mulier põt aliquaꝫ occasionẽ ꝑtẽdere uꝉ infirmitatẽ allegare ne uir debitũ petat. Si tñ nõ desistat: dꝫ mulier debituꝫ reddẽ petenti. Passionẽ aũt suã nõ sꝑ ẽ tutũ uiro idicare ne ex h° abhominatõnẽ cõcipiat. nisi fõre uxoꝛ ꝺ uiri prudẽtia ꝑsumat A. Ad itelligẽtiã ꝑdictoꝝ sciẽdum ꝫm Nico. de lyra sup. 15. Leuit. ꝙ mẽstruum ẽ quidã sanguinis fluxus quẽ mulieres a tpe q̊ sũt idonee ad generãdũ usqꝫ ad tẽpus sterilitatis solẽt quolibꝫ mẽse pati nisi ifirmitas h° ipediꝫ. Et de ꝓhibitione talis tpis hꝛ Leuit. 20. ubi dꝛ. Qui coierit cũ muliere i fluxu mẽstruo ⁊ reuelauerit turpitudinem ei⁹: ipaqꝫ apuerit fontẽ sanguis sui interficieṙ ãbo ꝺ medio ppl'i sui. ⁊ h° loqꝛ Aug⁹. 5. dis. ad eius. De h° q̊qꝫ dꝛ in sũ. con. eo. ti. q. 46. ꝫm Pe. sic. Circa hanc mãm diuersi diuersa dicũt. Quidaꝫ. n. dicũt ꝙ exigẽ ẽ i uolũtate cõiugis. Sed reddẽ de nccitate iuris. Primũ intẽdit Moyses ꝓhibẽ tpe mẽstruoꝝ. Leuit. 20. sꝫ nõ secũdũ. Alii dicũt ꝙ aut petẽti iminet piculũ ꝑsũptũ ꝓbabiliṙ de fornicatõne aut nõ. Si sic. dꝫ reddi. Si ñ reddi nõ dꝫ. qꝛ ꝑceptũ morale ẽ ⁊ nõ cerimoniale seu figurale. Alii dicũt ꝙ aut passio ẽ nãl' s. deṫmiato tpe ꝯtigẽs ⁊ tũc ñ lꝫ exigẽ uꝉ reddẽ. ⁊ qcũqꝫ scienṙ exigit uꝉ reddit uolũtarie peccat mortaliṙ. qa tũc ꝯcipi pñt ⁊ ꝯcipi ꝯsueueṙe fet⁹ dãnati leprosi ⁊ h⁹. Aut passio est inãlis. ⁊ tũc saltẽ licet reddẽ qa tũc nõ pñt fet⁹ ꝯcipi. Sꝫ i his opionib⁹ ꝑma securioꝛ ẽ ⁊ cõioꝛ pe. Glo. ṽo Ray. in. t. de mr̄imonio. §. sed nũqd peccant uxores. sup ṽbo abstinẽdũ. dicit. De tẽpoꝛ mẽstruoꝝ no. Hug. 5. dis. ad eius. ꝙ tã mulier ꝙ̃ uir q exigit debitũ scieṙ tpe mẽstruoꝝ peccat mortaliṙ. qa ꝑceptũ de nõ coeũdo tpe illo morale est sicut dicũt etiã hodie multi theologi. ⁊ uiðtur expꝛsse hr̄i ex glo. Jero. sup Ezech. 18°. ⁊ ex gl. sup Leuit. 15°. 18°. ⁊ 20. Dicit etiã Hug. ꝙ q reddit exact⁹ debituꝫ h⁹ tpe ñ peccat põt tñ negare sine peccato nisi uiderit exigẽti fornicatõis piculũ iminẽ. Dicit ẽt ꝙ mulier teneṙ reuelare menstruũ uiro suo si exigat ab ea debitũ ⁊ ẽt si nõ exigat. ne forte ad exactionẽ ipsius mulieris reddat ei nil sciẽs de mẽstruo. Hoc puto intelligẽdũ qñ nõ timeṙ de scãdalo ꝫm Tho. ubi s̄. Seqꝛ in glo. Alii dicũt ꝙ exigẽ in mẽstruo debitũ ẽt scienṙ nõ est pctm̃ mortale inṫ ꝯiuges sꝫ tm̃ ueniale. Pria tñ opio uideṙ ūerioꝛ ⁊ magis ꝯsonat auctoritatib⁹ scõꝝ. In talib⁹ ẽt i foro pniali ñ ẽ ꝑcipitãda snia nec denegãda absolutio si nolit ꝯiugat⁹ tpe mẽstruorũ abstinẽ sꝫ uia tutioꝛ ẽ ꝯsulẽda. ⁊ terroꝛ

incutiēdus ex p̄iculo glo. Saluo meli
ori iudicio int̄ oēs p̄dictas opiones il
la uī̄ uerior q̄ dicit ꝙ qn̄ hec passio est
nāl̄ tā petitio q̄ȝ redditō ꝓhibet̄ qa ut
ꝯ pȝ p̄ceptū sup hac ꝓhibitōe morale
ē. nā oīs moralitas indicat usū m̄rimo
nii illo tēpore cessare debē̄ qn̄ filii pn̄t
ꝛ solēt morbosi uel leprosi gn̄ari. ꝛ cuȝ
sit morale obtinet ēt hodie sicut ꝛ ce
tera moralia s̄m oēs theologos. iō pe
titō ꝛ redditō prohibita uī̄ Leuit. 20.
ubi dr̄ ꝙ ambo coeūtiū tp̄e menstrui
interficiant̄. Itē si ꝓhibet̄ petitio ꝯn̄t
ad reddēdū alter nō obligat̄ ꝛ cum nō
obliget̄: reddēdo uī̄ ꝯsentiī̄ pctō petē
tis. ꝛ sic in eadē se culpa ligare ad Ro.
p̄. De eo aūt qđ glo. tangit qd agēdum
ꝯfessori sup casu sic dubio. latius dcm̄
ē ꝯ confessor 2°. §. 5°. i additōne. B

Utrū uir cognoscēs uxorē suā alit̄ q̄ȝ
mō nāli peccet mortalit̄. R° s̄m Tho.
i 4°. dis. 31. in expōne lr̄e. Usus ꝯiugi ꝯ
nām ē duplex. uel qn̄ debitū uas p̄ter
mittit̄ uel debit⁹ mod⁹ a nā statut⁹ q̄ȝ
tū ad sitū. Et i p° qdeȝ sp̄ ē pctm̄ morta
le qa ꝓles seq nō pōt. ꝛ sic totalit̄ nāe i
itētio frustrat̄. Sȝ i 2° n̄ sp̄ ē pctm̄ mor
tale ut qdā dicūt sȝ qn̄qȝ pōt eē signuȝ
mortal̄ ꝯcupie: i quo q̄ȝto magis a nāli
dispōne recedit̄ tanto ē ḡuius. Qn̄qȝ
etiā pōt sine pctō eē ut cū dispō corpo
ris aliū modū non patit̄ ꝛ eodem mō
excusat̄ s̄m guil. ꝓpt egritudinē uł̄ ꝓ
pter p̄iculū suffocādi fetū i utero aut
aliā cām rōnabilē. A. Et dic̄ idē guil.
i loco de q̄. i. ꝙ his casib⁹ uir nō peccat
mortalit̄: lȝ tuti⁹ eēt ꝙ hēret eaȝ ut so
rorē in h⁹mōi casib⁹ q̄ȝ sic eā cognosce
ret. ꝛ ad p̄dicti casus maiorē intelligē
tiā sciēdū ꝙ Al. i 4°. dis. 31. ꝛ in sū. con.
eo. ti. q. 47. ait. Uī̄ dicēdū ꝙ nihil eoꝝ
q̄ facit marit⁹ cū uxore seruato uase ꝺ
bito scđm se ē pctm̄ mortale sȝ pōt eē
signū mortalis ꝯcupie. qn̄. s. nō sufficit
eis modus quē nā determiat. Ut aūt
h° meli⁹ intelligat̄ qs. s. sit mod⁹ nālis
ꝛ qs plus uł̄ min⁹ ab illo mō nāli deui
et. Nota ꝙ debit⁹ mod⁹ quē nā docet
ē ut mulier iaceat i dorso: uir aūt i uē
tre icūbat ei. Et sic facili⁹ ꝯcipiūt mu
lieres nisi p accn̄s ipediat̄. Mior autē
deuiatō ab illo ē lateralis ꝯcubitus et
maior sedēt. ꝛ adhuc maior stātiū. et
horū maxim⁹ q ē retro more iumētoꝝ.
Et iō qdā hūc modū ultimū dixerunt
eē pctm̄ mortale qđ mihi non placet.
Ex p̄dict tria notāda sūt. Primū ē ꝙ
agēs cū uxore ex̄ uas nāle: idubitāt̄ sp̄
peccat mortalit̄ s̄m oēs ꝛ ē ḡuissimuȝ
mortale. Un̄ 32. q. 7. adulterii dic̄ Aug⁹.
Usus q ē ꝯ nām execrabilit̄ fit i mētri
ce. sȝ execrabili⁹ i uxore. Ibi etiā dicit
ꝙ usus ꝯ nām ḡuior ē icestu materno.
Secūdū ē ꝙ nihil eorū q̄ facit marit⁹
cū uxore seruato uase debito s̄m se ē
pctm̄ mortale.. ꝛ ex h° dcō occasionem
capiūt lasciui ihōesta plurima q̄si lice
ret p agēdi. tn̄ ut pȝ ex p̄dictis nō affir
mat h° Tho. sȝ dic̄ i isto cāu. non semp
ē pctm̄ mortale ut qdā dicūt quasi di
cat. Hoc n̄ audeo dicē ego. pōt tn̄ h° di
ctū i certo casu saluari ꝺ q̄ stari. i. Ter
tiū ē ꝙ mod⁹ināl̄ lȝ i uase ꝓprio. pōt
eē signū mortalis ꝯcupie. Sic g° qn̄qȝ
ē signū mortal̄ qn̄qȝ uenialis. Signuȝ
uenial̄ ē qn̄ subest aliq̄ cā excusās sed
nō sufficiēs. ut qa forte sine p̄iculo nō
pōt aliter agē cū uxore. ꝛ h° ip̄m agit
ꝓpter icōtinētiā seu uitandā ex̄ordia
riam fornicationē. q̄ casu nō deest sal
tē ueniale. 25. dis. §. al̄ aūt. ꝛ tāto ḡuius
quāto plus discedit̄ a mō nāli lȝ excu
set̄ a mortali ꝓpter subsistētem cām.
Signū aūt mortal̄ uī̄ qn̄ nulla rōnabi
li subsistēte cā. solū cā uoluptat agit̄
ꝛ tanto ē mai⁹ signū ꝛ pctm̄ quāto est
minus nālis. ꝛ hoc uī̄ sentire glo. Ray.
i ti. de m̄rmonio. §. sȝ nūqd hec tria. su
per ℣bo fedius. ubi ait. Nūqd peccat
mortaliter uir si cognoscat uxorē non
ꝯsueto mō dū tn̄ h° faciat i uase nāli?
R°. Credo sine p̄iudicio ꝙ si h° faciat
cā soli⁹ uoluptat āplius sic q̄rēde pec
cat mortalit̄. Si ℣o subsistēt iusta cā
sic agēdi ꝛ sciēter ex̄ semē nō effūdit
nō peccaret mortalit̄ lȝ tutius esset in

his casib⁹ ut dictū ē eā tenē ut sororez subdēs. Nō ē ꝯ.32.q.7.adulteriū. qa qđ ibi dř intelligit de aliis ꝯ nām cognoscētib⁹ uxores aut extraordinarie polluētibus aut cā libidinis saturande ꝛ sui cā hoc faciētibus. B

¶Utrū uir teneat reddē debitū uxori quā accusat de adulterio lite pēdente. R° ſm Ray. Aut ē notoriū illā eē adl'terā aut nō. In p̃ cāu nec reddē nec exigē dz alit mortaliter peccat nisi forte ipsa uelit abstinē a pctō adulterii.ꝛ penitētiā agē.tūc.n.ipe pōt eā sibi reconciliare.32.q.1.c.p̃. Et ex sequētib⁹ cāis. ex̄ de diuor.significasti.ꝛ ex̄ de adul.si uir. A. De isto pccato dicet.ī.§.13. B In 2° casu.s.cū nō ē notoriū dz petenti reddē. Sz ꝫ Tho.i 4° dis.35.uir q̄ cito sibi constat de fornicatōe uxor\|nō tēt debitū reddere.al' nō solum icurreret irregularitatē bigamie ſz etiā generaret sibi p̄iudiciū accusādi. Et hec snia uerior uī. A. Pōt ꝛ pmū dictū itelligi qñ uir cōpellēt a iudice adulterio ñ dū p̱bato.qa dz obedire ex q̃ pōt sine detrimēto salutis agē.xi.q.3.c.p̃. Nisi forte uelit adulteriū incōtinenti seu ifra paucos dies p̱bare.ar.c.solet.ꝯ sē. exc.li° 6°. B. Uerūtamen in hoc cāu uxorē dimittere sine iudicio eccl'ie nō pōt:imo etiā si debitū reddat ꝯpulsus auctoritate ecclesie lꝫ irregularitatez icurrat nō sibi gnāt p̄iudiciū accusādi Et de hac mā hēs.ī.matrimonium.s° §.9°

¶Uir p̱pter fornicationem uxoris nō solū nō tenet ei debitum reddē ſz etiā pōt eā dimittere nisi i septē casib⁹ q̄s hēs.ī.m̃rimoniū.s° §.x°.

¶Sed nūqd peccat uir mortalit exigēdo debitū ab uxore p̱manēte in adulterio? R° ſm q̄ notat Hugu.32.q.1.si qs uxorē. Si alter ꝯiugū scient exigat debitū a reliq̄ p̱manēte i adulterio siue occulto siue manifesto peccat mortalit q̄z facit ꝯ ꝯstitutionē ecclesie. A ex̄ de adult.si uir. Et p̄dicta notat glo. Ray.in ti.de m̃rimonio.§.Itē pone q̄ uir.sup u͡bo si uir. Et addit. Etiam peccat reddēdo si celebratū ē diuortiū iudicio eccl'ie aut si publice morat i adulterio. Si neutrū istoꝝ sit nō peccat reddēdo qa ad h͛ tenet. Si aūt p̱pt i cōtinētiā ꝛ fragilitatē carnis exigit debitū peccat mortalit q̄z facit ꝯ ꝯstitutionē eccl'ie.min⁹ tñ peccat cū adult'iū occultū ē. Alii dicūt q̄ ipotētia ꝯtinendi a copula carnali excusat exigētē in h° cāu q̄rū snia ē benignior lꝫ forte nō uerior glo. Et idē notat i sū.con.li°.4. ti.2.q.49. Aliq tñ nō iprobabilit uidētur asserē q̄ si abstinētia a reddendo seu exigēdo debitū ñ corrigit adulteꝝ ſz poti⁹ ad deteriora p̱uocat ul'alit iutilit scādala opat q̄ licite possit ꝛ reddi ꝛ exigi: q̄z ordiatō eccl'ie facta ē nō ad itroducēdū ſz ad remouēdū scandala ꝛ cessante causa cessat effectus. ex̄ de appel.cū cessante. Et intelligētia dcōꝝ ex cāis ē assumēda dicēdi. ex̄ de u͡bo. sig.intelligentia. Itē pōt peti debitū ꝛ reddi si adulter seu adult'a egēit penitētiā.dcō.c.si uir.de adul. Et i.c.si quis uxorē.32.q.1.dř q̄ uir abstieat a matrimonio adultē donec ipleat satisfactio criminis.iō qa p⁹ satisfactionē pnie non meret uocari adultera. Et glo.sup uerbo expleat dic.ul'saltē ichoet.nā si uoluerit eā sibi recōciliare etiā ifra tēp⁹ pnie ab ea pōt exigē debitū.ex̄ de fur. ex l'ris ex̄ de eo q cogno.cōsang.uxoris sue.c.uenīēs.ꝛ in dcō.c.si uir.dř q̄ uir ñ dz sepe recipe peccatricē. Sz in.c.quēadmodū.ex̄ de iureiuran.dř q̄ uir pōt dimittē uxori peccāti nō solū septies ſz etiā usq̄ septuagies septies ꝫ euangelicā u͡itatē Math.18. Glo.in dcō.c.si uir.sup u͡bo sepe.dic. Marit⁹ ſp pōt ei parcē si uult ꝛ eā recipe p⁹ pniaz ſm euangelicā ueritatē ſz eccl'ia nō iñcedat p̱ ea.ex q̃ aliq̄tiēs ei pepcit. ne uideat ei dare peccādi lniaz. Et ad t'rorē dř ēt h⁹ i gl. Sz certe i.c.si uir.ñ dicitur de intercessione eccl'ie ſz ꝯ receptōe uiri.uñ sat\| uī posse dici q̄ ſp uir pōt fcipe eam p⁹ uerā pniaz et eo casu possit

etiā ꝓ ea ecclia infcedē. In ɔriū nō uł nec auctoritas nec rō. nō. n. ꝓpter hoc dať licētia peccandi cū p̄supponať uera penitētia. Si. n. i hoc uidereť dari licētia ad peccādū nec marito eā recipe licēt ga patron⁹ eēt turpitudis. 32. q. i. si crudelis. Qn̄ aūt sepe peccauit nō ita facilič ē recipiēda sꝫ uigilāter ne forte non sit uere penitēs. ⁊ ita pōt intelligi dcm̄ c. si uir. Rō aūt ē ga sepe peccans seu recidiuās p̄sumiť uerā pniaꝫ non hr̄e de pe. dis. 3. irrisor. Itē gl. in dcō. c. si uir sup ꝟbo reus. dicit ꝙ nisi maritus denūciet adulteram ad pniam mortaliť peccat. 2. q. i. si peccauerit. et dcō. c. quēadmodū. glo. Forte idē si uxor non denūciet adulterū si pōt. ga uxor non ad iparia iudicať dcō. c. si qs uxorē. B

¶ Nūqd diūx ꝓpter adulteriū a se cōmissū stati ꝑdit ius exigēdi debitum? Rᵒ ꝫm Ray. uiť ꝙ sic. saltē q̊ ad iudicium aīe ga peccādo i legē mrīmonii rēddit se idignuꝫ. ⁊ iō n̄ dꝫ petē nisi purgata culpa reddē tn̄ teneť exact⁹. A Iō i sū. cō. eo. ti. 2. q. 50. ubi ēt dr̄ ꝙ lꝫ adulť ipo iure amittat ius petendi debituꝫ si tn̄ petit ⁊ adulterium sit occultum: dꝫ sibi reddi. ga ꝫm glo. Ray. uterqꝫ cōiugū duplex ius hꝫ in reliq̊. s. ius exigēdi. ⁊ ius quod sibi exigenti debituꝫ reddať. Primū amittit fornicando: sed n̄ secūdū. Sic ⁊ p̄latus ius non habꝫ imꝑandi aliqđ illicitū uł đ q̊ dubitat an sit illicitū. subditus tn̄ dꝫ ei obedire in dubio illicito. ⁊ hᵒ ius hꝫ p̄latus i eo lꝫ nō hēat ius iꝑandi: sꝫ peccat iꝑando i hᵒ cāu. 23. q. i. qd culpať glo. Hoc puto uerꝫ nisi cā ꝓhibēs exactionē ɔcernēt utrāqꝫ ꝑtē. tūc. n. ēt si sit occultū reddi nō dꝫ. ut i. c. inqsitōni. ex̄ de sen. ex. Iteꝫ ⁊ qn̄ qs cogiť iudicialiť. alť secus. s. qa n̄ teneť reddere etiā si impedimentum sit secretū. Et sic pōt intelligi qđ dictū ē s. §. 9ᵒ. ad fi. in additōne. B. Sic ⁊ teneť q cognouit cōsanguineā uxoris: sꝫ nūqꝫ exigē pōt. ex̄ de eo qui cog. cōsan. uxoris. trāsmisse. A. Ibi dr̄ ꝙ q ɔgnouit suā ꝓuignā ex uxore p̄mortua ⁊ di

cta alia legitia uxore cū p̄uigna publice ad peccādū redit: nō pōt debitū petē ⁊ exact⁹ dꝫ cū gui cordis dolore reddē. ⁊ si p̄moriať secunda dꝫ sic sine spe cōiugii ꝑpetuo manere. B

¶ Qui cōtraxit cū aliq̄ clādestine ⁊ postea cū alia publice nūqd exactus a p̄ma teneť ad redditionē debiti? Rᵒ ꝫm guil. Credo ꝙ nō teneť si ē i loco ubi ɔsuetū ē ꝙ an̄ carnalē copulā adhibeatur bn̄dictō nuptiał. A. Idē puto ēt si nō sit cōsuetū ⁊ reddi nō possit sine scādalo cū ab oī spē mali abstinēdū sit. i. ad Thesał. ulti. B. ⁊ sibi iputet illa q̄ clamdestine ɔxit ⁊ ingessit se ꝑiculo Credo tn̄ ꝙ si secūda relicta trāseat ad alias ꝑtes cū p̄ma i qb⁹ sine scandalo possunt adhiberi solēnitates dbite uł si đ solēnitatib⁹ nō ē cōsuetudo possit ei cohabitare. Et si sic fecerit licituꝫ ē A. De hᵒ lati⁹ dr̄ in sū. con. liᵒ 4ᵒ. tit. 2. q. 63. ubi pꝫ ꝫm aliq̊s ꝙ iste nō tenetur recedē a secūda lꝫ ei nō dēat debitum reddere ut uadat cū p̄ma ⁊ sibi iputꝫ q̄ clādestie ɔxit. qđ puto itelligēdū qn̄ a secūda nō pōt recedē sine scādalo siue spē mali. ex̄ de uita ⁊ hone. cle. cum ab oī. ⁊ p̄tactū ē. alť bn̄ teneť recedere ⁊ posset hoc agē ꝓp̄a auctoritate. ut i dicta. q. 63. ꝫm glo. Ray. Et addit. Non ē ɔ qđ solet dici ꝙ uir non dꝫ dimittere uxorē sine iudicio ecclesie. Hoc. n. itelligēdū ē qn̄ inter eos ē impedimētum aliud qꝫ sit ligatio matrimonii p̄cedētis uł qꝫ sit uotū solenne ꝓpť qđ ipedimētū nō pōt ɔmisceri cuꝫ ea sine pctō mortali. In q̄ tn̄ casu sic notauit hugu. 35. q. 6. multorꝫ. ⁊ si p̄cepto ecclesie n̄ tenetur. obedire qꝫtū ad rēddēdū debitū tn̄ in cohabitatōe ⁊ nccioꝝ exhibitōe teneť ei obedire ⁊ sine ordine iuri non dꝫ hᵒ denegare uxori cui đ fcō se copulauit. sec⁹ ē ubi qs ɔxit mrīmoniū cuꝫ duab⁹ de pn̄ti successiue. qa cū eo ipo ꝙ ɔxit cū p̄ma teneať ei cohabitare ⁊ nccia exhibē qꝫtū ad hᵒ. n̄ potuit se obligare secūde. un̄ teneť redire ad p̄mā iudicio tn̄ ecclesie si hoc possit fieri. si

aūt nō possit qa forte testes ꝓbari nō
pōt. Credo sine p̄iudicio ꝙ auctoritate
ꝓpria hoc pōt facē: imo tenet̃ p̄sertī si
p̄ma nō fuit i culpa uel si ignorauerit
ius qd̄ ē circa clādestina m̄rimonia s̄m
Hug. qui ēt dixit ꝙ cū aliqs ɔ̄xit clā
destine cum p̄ma ⁊ postea manifeste
cū secūda. p̄ dʒ obedire ɔ̄scie q̄ꝫ ecclesie
excōicāti. Si tn̄ pōt utrāqꝫ exhibere cr̄
do ꝙ secundā exhibē tenet̃ q̄ ea q̄ pōt
facere sine pctō tenet̃ ei facē ad prece
ptū ecclesie. nec ea dʒ ei sine ordine iu
diciario denegare. Et eodē mō credo
ꝙ si aliqs pꝰ ꝓfessionē legitie factā in
monasterio exeat de facto ⁊ ɔ̄hat m̄ri
moniū de facto i facie eccl̄ie. si postea
reuertat̃ ad cor: pōt reuerti ad religio
nē auctoritate ꝓpria. ⁊ potiꝰ tenet̃ seq
ɔ̄sciam de ꝓfessione facta ab eo i reli
gione q̄ꝫ obedire p̄lato uł eccl̄ie p̄cipi
enti manere cū uxore. Idē credo in op
posito casu. s. cū qs pꝰ m̄rimoniū legi
tie ɔ̄ctū ⁊ ɔ̄sumatū iuita uxore transit
ad monasteriū ⁊ ibi facit ꝓfessionē. qꝛ
in hᵒ casu nō obstāte ꝓhibitōne p̄lati
aut excōicatōe eccl̄ie auctoritate ꝓpria
pōt reuerti ad uxorē. ⁊ ad hᵒ tenet̃ nisi
ab uxore ɔ̄tinētiā ꝓfitēte possit liciā
remanēdi i religione ipetrare. aut nisi
ip̄a fuerit fornicata ꝙ p̄textu fornica
tōis possit eā repellere. i q̄ casu poterit
ibi manē ea iuita. H̄ oia gl. A. De hac
mā uide plura. i. m̄rimoniū 7ᵒ. ꝑ totū
De debito reddēdo leproso. uide. i. le ꝓ
sus. §. p̄. ⁊ 2ᵒ.

DEcanus De officio de
cani uide sup̄
archidiaconus.

DEcime p̄ cōiter d̄cima
ē pars oium
bonoꝝ iuste acq̄sitoꝝ dō d̄bi
ta. ex̄ eo. tua nobis. A. Huiꝰ ptis q̄ta
ē sicut uerba sonāt. s. decia s̄m Ray. ⁊
Hosti. ut in sū. con. li. p̄. ti. 15. q. i. B

¶ Decimarū q̄dā sūt ꝑsonales ⁊ q̄dam
sūt p̄diales. Personales sūt q̄ d̄bēt ex
negociatione uel artificio seu scia mi
litia aut uenatōe ⁊ hꝰ. Prediales uo
sūt q̄ ꝓueniūt ex ipsis p̄diis. ut ex̄ eo.
ad ap̄lice. ⁊ c. pastoral. ⁊ ex̄ d̄ prochus
culti. Sʒ de qbusdā dubiū uidet̃ utrū
sint p̄diales uel ꝑsonales. ut de agnis
⁊ aliis fetibꝰ aialiū q̄ i pascuis st̄. ⁊ pōt
dici ꝙ sint mixte cū ꝑtim a p̄diis ueni
ant un̄ uiuūt aialia. ar. ex̄. eo. c. ɔ̄missū
⁊ sic sūt p̄diales. pri uo ꝓueniāt a ꝑso
nis. i. a custodia ꝑsonarū: ⁊ sic uidēt ꝑ
sonales. A. Hec fuerūt dicta Hosti.
lʒ q̄ ad ultimū mēbrū diuersi diuersa
dixerint ut in sū. con. eo. ti. q. 2. B

¶ Utrū de decimis d̄duci possint expē
se. R̄ᵒ. Prediales decīe dari dn̄t idisti
cte nō deductis expēsis. nec etiam illis
q̄ fiūt ꝑ fructibꝰ colligēdis. ex̄ eo. cū
hoies. A. Un̄ nec semē deducēdū est
s̄m Hoff. ⁊ Hosti. ut in sū. cō. libᵒ p̄. tit.
15. q. 23. B. De ꝑsonalibꝰ uo distinguē
dum ē. qa si surgūt ex rebꝰ iā decima
tis deducūtur expēse: alit̃ nō. ex̄ eo. pa
storal. De lucro āt aduocatōis s̄m guil.
nō dn̄t expēse deduci. A sicut q locat
opas suas nō deducit expēsas. ut i dcā
q. 23. ubi hec oia notāt̃. B

¶ Qn̄ debēt decime dari? R̄ᵒ. Predia
les debēt dari stati. qn̄ fructꝰ ꝑcipiunt̃
⁊ anq̄ꝫ sepet̃ ide cēsus uel tributū uel
hꝰmoi. Et si p̄ facta fuerit talis sepatō
nihilominꝰ decia integ̃ dāda ē. A. qꝛ
sicut rusticus tenet̃ decimare qd̄ sibi
remanet. ita dn̄s hᵒ qd̄ de aceruo idecī
mato accepit. ut in dcā. q. 23. B. Ex̄ eo
tua nob̄. ⁊ c. cū nō sitis. Personales āt
pn̄t dari i fine āni. ar. ex̄ de pig. ex l̄ris.
A. In isto. c. nihil d̄r de hᵒ. Sʒ in dcā. q.
23. no. s̄m Ray. ꝙ ꝑsonales pn̄t dari in
fine āni: ut sic maior utilitas ꝓueniat
eccl̄ie q̄ꝫ si ꝑ minutias soluerēt̃. ar. dci
c. ex l̄ris. Idē dicit Host. ⁊ addit. Uerū
si an̄ annū uelit qs soluē non uideo ꝙ
possit refutari. qa hᵒ iure nō ē exp̄ssū
Con. Inn. ut ibi. Ur̄ posse dici ꝙ facto
lucro stati qs soluē teneat̃. nam scd̄m
Tho. scd̄a scd̄e. q. 87. arti. p̄. qd̄ sine tē
poris determiatōe debet̃ nisi stati sol
uat̃ obligat ad pctm̄. Posset ēt solutio
retardari inq̄ꝫtū concernat utilitatem

ecclesie ut dicũt dicti doctores. B

¶ Utrũ optia debeãt dari pro decimis R° agnos pullos uitulos ⁊ h⁹mõi nõ tenet qs dare optimos nec deteriores sꝫ mediocres uel sicut trãseũt sub uirga pastoris. A .De h° sic dr̃ Leuit̃. ulti. Oiuꝫ deciaꝝ bouis ⁊ ouis ⁊ capre que sub pastoris uirga transeũt qcqd deci mũ uenerit sanctificabit dño. B .In dignũ ẽ.n.dar deo qđ dedignat hõ.dis. 49.c.ult̃.16.q.6.oẽs decie. A .Ideꝫ in sũ.con.li°.1.ti.15.q.23 ſm Inno. Hosti. ⁊ Hoff. B

¶ Utrũ debeãt solui i uinea uel predio an debeãt deportari ad eccl'iaꝫ. R° ſꝫ Hosti.põt dici ꝙ in h° debet seruari ꝯ suetudo.ex q̃ sepul.certificari. A .Iõ in sũ.cõ.eo.ti.q.24.ubi ẽt dr̃ ꝙ expense ꝓ colligẽdis fructib⁹ nõ deducũt scđꝫ Hosti.sꝫ si sup p̃dictis nõ appareat cõ suetudo puto ꝙ decime debeãt porta ri ad eccl'iam.qa qñ ẽ spãlis ⁊ cert⁹ cre ditor regularit dꝫ a debitore requiri :ut ei debitũ ꝑsoluat ſꝫ Tho.scđa secũde q.33.arti.2° ad fi. B

¶ Utrũ dare decimas sit p̃ceptũ. R° ſꝫ Tho.scđa scđe.q.87.Decime in ueteri lege debebãt ad sustẽtationẽ mistroꝝ dei Malach.3. Inferte oẽm decimati onẽ i horreũ meum ut sit cib⁹ i domo mea.Uñ p̃ceptũ de solutõe deciarũ ꝑ ti qdẽ erat morale inductũ rõne nãli. ꝑti aũt iudiciale ex dĩna istitutõne ro bur hñs. Rõ aũt nãlis dictat ut his q dino cultui mistrãt ipse ppl's nccia mi nistraret.i.Cor̃.9. Quis militat suis sti pẽdiis unq̃. Determiatio aũt certe ꝑ tis itroducta ẽ ex istitutiõe dina quia trib⁹ leuitica dinis misteriis mancipa ta possessiões nõ hẽbat ⁊ sic erat iudi ciale ꝑtinẽs ad eq̃litatẽ int hoies ſm ꝯditões illi⁹ ppl'i ꝯseruãdam.sꝫ ⁊ cõue niebat cũ cerimõialib⁹ q̃tũ ad aliquã significatõnẽ. A .Sicut ⁊ oia antiq le gis facta ſm illud.i.ad Cor̃.x.Oia in fi gura cõtigebãt illis. Qui.n.decimam dat q̃ ẽ ꝑfectiõis signũ eo ꝙ denarius ẽ numer⁹ ꝑfect⁹ q̃si p̃m⁹ limes nume roꝝ ultra quẽ numeri nõ ꝓcedũt sꝫ re uertũt ab uno nouẽ ꝑtibus r̃seruatis ꝓtestat q̃si i q̃dã signo ad se ꝑtinẽ ip fectionẽ.ꝑfectionẽ xpo q̃ erat futura ꝑ xp̃m eẽ expectãdã a deo ſm Tho.i di cta.q.87.arti.p°.ubi ponũt ẽt oia que i h°.§.ꝯtinẽt. B .Est aũt dria inter ceri mõialia ⁊ iudicialia p̃cepta. quia ceri monialia illicitũ ẽ obseruare tꝑe leg̃ noue. Iudicialia xpo ⁊ si ñ obligãt tꝑe grẽ tñ pñt obseruari sine pctõ ⁊ ad eo rũ obseruãtiã aliqui obligãt si statuã tur auctoritate eorũ q̃rũ ẽ leges cõder sicut si nũc aliqs p̃nceps statuẽt ut q furatus fuerat ouẽ reddat q̃tuor oues ut legit Exo.22.eius subditi tenerẽtur obseruare. ita etiã determiatio decie ꝑt̃ ẽ istituta auctoritate eccl'ie tꝑe no ue leg̃ ut.s.nõ min⁹ ppl's noue leg̃ mi str̃ noui testi exhibeat q̃ ppl's ueteris leg̃ mistr̃ ueter̃ testi.cũ tñ ppl's noue leg̃ ad maiora obliget ſꝫ illud Math 5°. Nisi abundauẽit iusticia ur̃a ⁊c.2 ẽt mistri noui testi maior̃ sũt dignitatis q̃ ministri ueter̃ ut ꝓbat apl'us.i. Co r̃.3°. Sic g° ad solutionẽ decimarũ ho mies tenẽt ꝑti qdẽ ex iure nãli .ꝑtim ex institutõe eccl'ie q̃ tñ pẽsatis oppõ tunitatib⁹ tẽporũ ⁊ ꝑsonarũ possꝫ ali am ꝑtẽ determiare. A .Hec Tho.i.d. arti.p° ubi etiã dicit ꝙ p̃ceptũ đ solutõ ne deciaꝝ i q̃tũ ẽ morale dat a domio Math.x. Ibi.Dign⁹ ẽ.n .oparius cibo suo ⁊c.Et ab apl'o.i.Cor̃.9°. B

¶ De soluẽdis decis confessores religi osi tenẽt facẽ ꝯsciam ꝯfitẽtib⁹. ꝙ si sci enter obmiserit suspẽsi sũt ab officio p̃dicatõis donec faciãt si cõmõde pñt ⁊ si interi p̃dicãt sũt excõicati. A .hoc ẽ uerũ si ab eccl'iarũ rectoribus l' eorũ loca tenẽtib⁹ fuerit requisiti dicti ꝯfes sores ad hãc ꝯsciaꝫ faciendã alias non subiciũt huic pene.ut colligit ex tex. cle.cupiẽtes.i.al'tato.⁊ notat in directo ria libro 3° titulo.2.§.266.⁊ titulo.6.§. 30. B

¶ Illi autem religiosi qui dicunt aliqua ut a solutione decimarum retrahant

audientes excōicati sunt ipo facto. A
Siue h̄ dicāt i p̄dicatōib⁹ siue alibi ut
retrahāt a solutiōe decimarū ecclesiis
debitaꝝ.ut i dcā cle.cupiētes. B. Itē
p̄ceptū ḡuissimū fit p̄dicatorib⁹ ꝙ in
p̄ima dn̄ica q̄dragesime:ꝛ q̄rta:ꝛ ultia
ꝛ in festis ascēsionis dn̄i:pēthecostes:
natiuitatis sci Joh̄.baptiste:assūptio
nis:ꝛ natiuitatꝭ btē Marie: audiētes
informent si fuerit req̄siti ꝙ decimas
soluāt. Sꝫ p̄dicta nō extēdūt ad religi
osos q decias recipiūt. A. Ipsi .n.non
icurrūt dictas penas.qa soli nō ꝑcipiē
tes solēt i p̄dictꝭ deliquere ẜm gl.i tex.
ǒ q̄ stati sup ꝟbo ꝑcipiētiū. B. Hec
oia i cle.cupiētes.de penis.

¶ Utrū i decimis excuset ꝯsuetudo de
nō soluēdo. R° ẜm Ray.ꝛ Hosti. Deci
me ꝑsonales non diuo iure sicut p̄dia
les:sꝫ p̄cepto hois debētur.nā ꝛ Leui.
ulti.tm̄ de p̄dialib⁹ fit mētio. Cōsuetu
do aūt ius hūanū tollit.uel i toto si est
gn̄alis.uel i pte si ē ꝑticularis.dis.12.cō
suetudo.un̄ ur̄ ꝙ ꝯsuetudo ǒria a cl̄pa
liberet nō soluētes illas.nā necessario
ille decime soluēde sunt q̄ debētur ex
lege diua ul'loci ꝯsuetudine approba
ta.s.p̄diales.ex̄ eo.i aliq̄b⁹. A. In hoc
c.nō fit aliq̄ mētio de ꝑsonalib⁹ uel p̄
dialib⁹.sꝫ solū ꝙ ille decime sūt nccio
soluēde q̄ debēt ex lege diua uel loci ꝯ
suetudine approbata. Luꝫ p̄dcis tn̄ ꝙ
ꝯsuetudo excuset i ꝑsonalib⁹ cū Ray.
ꝛ Hosti.con.Goff.ꝛ glo. Ray. ut in sū.
con.lib° p̄.ti.15.q.41. B. Sani⁹ ꝯsiliuꝫ
eēt soluē etiā ꝑsonales ul'sibi remitti
facē. A. Hoc fuit dictū Ray.q ut pꝫ
in dcā.q.41.p⁹ p̄dcā subiunxit. Hoc tn̄
diffinire nō audeo.s.ꝙ ꝯsuetudo excu
set nō soluētes decimas ꝑsonales. Sa
nū cōsiliū eēt ut soluerēt uel saltē au
ctoritate ep̄i ꝛ ecclesiarū q̄bus eēnt ꝑ
soluēde erogaret q̄libet vel sic'vt' ꝑ q̄
tidianas elyas in usus pauperuꝫ.ꝛ ꝙ
idē facēt de decimis q̄s retinuit p̄teri
tꝭ tꝑib⁹.uel petēt saltē a p̄dcis ꝑsonis
remitti intuitu dei ꝛ elye. Glo.ei⁹ ait.
Bn̄ dic ꝯsiliū.qa nō ē ncciuꝫ h°fieri cū
ꝯsuetudo reuera i hac ꝑte excuset. H
ibi. Ur̄ dicēdū ꝙ p̄ceptū deciaꝝ hodie
itantū ē de iure diuo cui cōsuetudo nō
derogat inq̄tū ē morale.uidelꝫ iq̄tuꝫ
cōcernit ncciam subuētionē mistrāti
um diuis.ꝛ iō nulla cōsuetudine ur̄ ex
cusari qn̄ qs iuxta facultates suas siue
ex p̄diis siue ex lucro ꝑsone teneatur
subuenire idigētis mistrātiū sibi spi
ritualia.qa ad h° obligat̄ ex lege diua
Math.x°.ꝛ.1.ad Cor.9.ꝛ pꝫ ex hitis s̄
§.6° in additione. B

¶ Quid de illis q ex antiq̄ consuetudie
nullā decimā soluūt. R° sꝫ Tho. scd̄a
scd̄e.q.87. Dicēdū ꝙ lꝫ eccl'ia possit re
q̄rere decimas:tn̄ laudabiliter nō req̄
rit eas in locis ubi sine scādalo req̄ri n̄
possent ꝓpter dissuetudinē uel aliam
cāꝫ.nec tn̄ illi q nō soluūt i locis illis sūt
i statu dānatōis nisi forte ꝓpt̄ obstia
tionē hn̄tes uolūtatē nō soluendi. A
Hec itelligēda sūt ǒ decimis iur̄ diuo
debitꝭ.nā i aliis plene excusat cōsuetu
do ut s̄.§.ꝓxio. B. Uel pōt dici scd̄m
guil.ꝙ qn̄ nulla decia soluit̄ ur̄ ꝙ dn̄i
p̄dioꝝ breui manu soluerit eccl'ie deci
mas ꝛ eis deiceps eccl'ia redonauerit.
A. hoc idē ē cū sn̄ia Tho.s̄ posita.nā ꝛ
Tho.inuit illos interi absolui ex taci
ta remissione. Sꝫ ut pꝫ i sū.con.eo.ti.q.
42.iste guil.addit ꝙ si ita obtentū ē a
tꝑe cui⁹ nō extat memoria excusatur
q nil l'min⁹ soluit q̄ꝫ decia sit.nec pn̄t
auctoritate ꝓpria q sustinuerūt hui⁹
mōi cōsuetudinē uel successores eorū
aliq̄d pl⁹ solito exigē:aut ǒ reb⁹ ǒ q̄b⁹
n̄ ꝯsueuert̄ decie solui ǒ nouo aliq̄d ex
igē.nec dn̄i p̄dioꝝ ultra solitū tenētur
aliq̄d soluē nisi eccl'ia ad iopiā rediga
tur ul'nisi auctoritate dn̄i pape h° fiat
ex certa scia reuocātꝭ p̄dictā ꝯsuetudi
nē.ueꝝ ē tn̄ ꝙ sola ꝯsuetudo n̄ liberat
debitorē decimaꝝ i p̄dcis cāib⁹.sꝫ ꝯpo
sitio uel remissio facta ab eccl'ia exp̄s
se ul' tacite siue p̄sūpte ex h° ꝙ ꝑ tātū
tēpus pacifice sustinuit:ꝙ aut nil pro
decima soluēt:aut min⁹ q̄ꝫ decia.glo.
Ego puto ꝙ i decimis q̄ nō sūt de iure

dino consuetudo excuset etiã nõ tã lõga dũmõ rõnabilis & pscripta. ex̃ de cõsue. c. fi. In his/do q̃ sũt de iure dino nl' la cõsuetudo excusat. ut s̃. §. px. nisi p ut dicit Tho. & sm h° ẽt põt itelligi dictũ Inno. qd nũc seq̃t. B . Porro Inno. ex̃ eo. i aliqb' dic̃ q̃ i eo q̃ nõ soluũtur decime ul' min' plene nulla õsuetudo u3. 16. q. 7. q cũq3. s3 tũ b3 hosti. sup c. statuim'. ex̃ de transac. õpositio int' psonã ecclesiasticã & laicũ sup aliqua pte seu q̃ta decime facta de õsensu supioris plati ual3. A . Lõ. glo. Ray. ut i sũ. con. lib° p ti. 15. q. 42. Sed Inno. i. c. uenerabilis. de con. uti. ul' iuti. & in sũ. con. eo. ti. q. 43. dicit q̃ nec compositio nec pactũ põt ualẽ i remissiõe decia3 qd põt itelligi qñ h̃ fieret sup decimis dino debit) & sine rõnabili cã. ut s̃ alienatio. ul' qñ fieret uolũtate nõ libera sicut reqritur ad remissionẽ faciẽdam ut no. in sũ. cõ. li. 2° ti. 5. q. 25. al' õpositio & pactũ sup decimis bñ ualet de õsensu supioris. ut clare. dr' in dcõ. c. statuimus. de transac. B

Que sit remuneratio fidelit' soluẽtium decias? R° sm Ray. quadruplex ẽ Prima ẽ abũdantia fructuũ. Secũda sanitas corpis. De his duab' Aug'. si decimã deder) nõ solũ abũdãtiã fructuũ s3 etiã sanitatẽ corpis õseq̃ris. 16. q. 1. decime. Tertia ẽ remissio pctõru3. Quarta celeste regnũ. De his duabus Aug' ibidẽ. Qui pmiũ õpare aut peccatorũ indulgẽtiã desiderat pmereri reddat decimã. & de nouẽ ptib' el3am studeat dare paupib'. Ecõtra q ñ dat punit' p opposita. Malach. 3°. quia mihi nõ reddidisti decias & pmitias. Jcirco fame & penuria maledicti estis. Jtẽ Aug' ubi s̃. Lũ decimas dãdo & t'rena & celestia possis pmereri p auaritia duplicẽ bñdictõe3 fraudas. A . i. fraudãdo tibi subtrahis. ut i sũ. cõ. eo. ti. q. 45. B. Hec ẽ dñi iustissima õsuetudo ut si tu illi decia3 nõ deder) tu ad decia3 reuocer). Dabis ipio militi qd ñ uis dare sacerdoti. Jtẽ Aug' ubi s̃. nõ de' pmiũ postulatis3 honorẽ. & q dignatur totũ dare: decimã a nob dignat' recipe. nec sibi s3 nob pculdubio pfuturã. Hec oia i pdcõ. c. decie. nã & antiqui pr̃es copiis oib' abũdabãt q̃a decias deo dabãt). mõ aũt hec tollit fisc' q̃ nõ accepit xp̄us. 16. q. 7. c. maiores.

Decime &c. A quib' decime dãi d̃ beãt? R° Decime dari debẽt ab oib' laic). 16. q. 7. decias. ex̃ eo. a nob Jtẽ clerici tenẽt' dare decias nõ de ecclesiis/sed de suis reb'. ex̃ eo. c. 2. et. c. a nobis. de õse. dis. 5. q̃dragesima. A . h° no. glo. in dcõ. c. 2°. & ibi in textu pat3 q̃ etiã clerici dñt soluẽ decias psonales his a quibus recipiũt sacra. Clerici uiuẽtes i cõi sicut & religiosi nõ tenẽt' soluẽ decimã d̃ laborib' seu nutrimentis suis ppriis. 16. q. 1. dcias. B. Jtẽ religiosi tã exẽpti q̃ ñ exẽpti d̃ t'ris & possessiõib' acq̃sitis & acq̃rẽdis tenẽt' itegre soluẽ decias illis qb' eedẽ possessiões & terre fuerãt deciales. ex̃ eo. statuto. § ceterũ li. 6°. Jtẽ ẽt leprosi tenẽt' ad decimas. Si tñ sint cõiter uiuentes non tenent' de hortis & nutrimẽtis aialiu3 ubi ẽt itelligũt' fet'. ex̃ d̃ eccle. edi. c. 2. A . Ibi nil dr' de fetib' s3/solũ de hort) & nutrimẽtis aialiũ int' q̃ iste iterp̃tat' fet'. Et cũ eo con. Albri. B . Et omnia pdcã itelligas de iure cõi. Sec' aũt si q aliud hñt ex puilegio. A . Hec ẽt norant' in sũ. con. li. p. ti. 15. q. 12. B

Utrũ iudei teneant' dare decias. R° psonales nõ tenẽt' dare decias cũ ñ recipiãt ecclesiastica sacra nec audiãt dina imo nec sint de corpe eccl'ie. ff. de cẽsi. forma. §. si do qs. A . Idẽ in sum. con. eo. ti. q. 15. B. Sec' de pdialibus. ex̃ eo. de terris. Et de hoc casu habes. i iudeus p. §. pe.

Utrũ c'lici teneãt' dare decimã ul' pecuniã pape reqrenti. R° b3 Tho. scda scde. q. 87. dicẽs q̃ i ueteri lege dabãt' pmitie sacerdotib'. decie aũt leuitis. & q̃a sacerdotib' leuite subditi erant domin' mãdauit leuit) ut ipi loco pmiti

arũ soluerẽt põtifici sũmo sacerdoti ꝺ cimã decime. Unꝺ nũc eadẽ rõne tenet̃ clici sũmo põtifici dare decimaꝫ si exigit. nãlis aũt rõ dictat ut illi q̃ hꝫ curã de cõi statu ꝓuideat unꝺ possit exeq̃ ea q̃ ꝑtinẽt ad cõem salutẽ. A. Idẽ ĩ sũ. con. eo. ti. q. 16. B

¶ Cũ q̃s uẽdit aceruũ añ deciatiõ. emq̃s tenet̃ ad decimã? R° uterq; tenet̃. Uẽditor q̃dẽ ꝓpt̃ dolũ quẽ ꝯmisit. et etiã q̃ hꝫ ꝑciũ qꝺ succedit loco rei uendite. ar. 12. q. 2. monemus: ff. de peti. hẽ. si r rẽ r ꝑciũ. Emptor ꝟo tenet̃. q̃a res trãsiuit ad eũ cũ onẽ deciarũ. ex̃. eo. pastoralis. 12. q. 2. c. Augustio. r ita ecclesia poterit petẽ a quo maluerit si tñ obtinuerit ab uno libatus ẽ alt̃. Absit. n. ꝙ ecclesia suũ recipiat cũ augmẽto. hec Ray. r Tho. ubi s̃. Addit aũt Ray. ꝙ si ẽptor fuit bone fidei q̃ r postea soluit decimã uẽditor tenet̃ ei. A. Idẽ ĩ sũ. cõ. eo. ti. q. 17. ubi ẽt addit̃ scꝺꝫ Ray. ꝙ si ẽptor fuit male fidei uẽditor non tenet̃ ei nisi exꝑsse dictuꝫ fuerit r cautũ. sꝫ tñ uterq; dꝫ agẽ pniam de dolo r q̃si de furto. q̃a ꝯtractauerũt decimaꝫ ĩuito dño. In foro aũt pniali tuti⁹ ẽ si emptor ꝑsoluit decimã ꝙ uẽditor sibi restituat nisi forte ĩ casu. s. si ẽptor non ĩuenit̃ decept⁹ ĩ re. q̃a bñ ualet adhuc ꝑciũ. Sꝫ glo. ei⁹ dic̃. Ut̃ q̃busdã ꝓbabiliter ꝙ r si res adhuc uꝫ ꝑciũ soluta ꝺcima. tñ ĩ foro pniali uenditor tenetur ẽptori restituere id qꝺ soluit ecclie. dũ tñ ĩ ꝯtractu abfuerit fraus r dol⁹. nec decept⁹ fuerit ultra dimidiũ iusti ꝑcii Glo. hoc uerũ in foro iudiciali. ĩ pniali ꝟo tenet̃ q̃s restituere etiã ꝓpt̃ deceptionẽ miorẽ dũmõ nõ ualde ꝑuã. ut. ĩ emptor. §. 2°. B

¶ Quid si aliq̃s uiolẽter uel furtiue rapuit aceruũ de area rustici añ solutionẽ decimarũ: nũq̃d tenet̃ rusticus? R° Cũ decie stati collectis fructib⁹ debeant dari. 16. q. 1. decie. ex̃. eo. cũ homies g° si ñ soluãt̃ stati cũ cõpetẽt̃ solui pñt rustic⁹ ẽ in mora q̃re ꝑiculũ specat ad ipm r sic tenet̃. sed tñ si soluerit dabit ei ecclesia actões suas ꝯ raptorẽ. si ꝟo ñ erat adhuc ĩ mora r uiolẽt̃ sibi ablatũ ẽ ñ tenet̃ sꝫ aget ecclia ꝯ ipm raptorẽ. ff. locati. l. si ĩ lege. §. itẽ utilit̃. Et sil̃r si aliq̃ mõ sacerdos fuisset in culpa ul̃ cã more. q̃a nõ tenebit̃ rustic⁹. A. Iõ in sũ. con. eo. ti. q. 18. ꝺm Ray. qui etiam addit. Et h° teneas ꝓ regula ꝙ sꝑ posterior mora nocet ei ꝑ quẽ fit. ff. ꝺ ꝑicu. r cõmo. rei uen. l. illud. Et iõ si ecclesia fuerit ĩ ultima mora rusticus non tenet̃ soluẽ decimã de sublato. sꝫ tm̃ ꝺ residuo nisi in casu. s. si ꝓpt̃ morã ecclesie sine c⁹ lnia ñ audebat rustic⁹ tangẽ fruct⁹. nec ĩposuerat fruct⁹ q̊s al̃ reposuisset in locũ securũ tunc q̃cq̃d asportat̃ cedit ĩ ꝑiculũ ecclie ad minus usq; ad ꝯplemẽtũ decie. uel si plus ul̃ tãtũ asportatũ ẽ q̃tũ ualet decia. ecclia. n. nõ dꝫ petẽ lucꝝ cũ dãno alioꝝ. 12. q. 2. fraternitatis. imo ꝺm glo. ei⁹ si de ꝯsuetudine uel ꝯstitutõe aliq̃ non licebat rustico tollere r reponẽ fruct⁹ suos nisi de lnia ecclesie si ecclia fuit in mora dãdi lniaꝫ: ecclia tenebit̃ rustico ad restitutioneꝫ toti⁹ dãni. hec ibi. Sꝫ certe ut̃ ꝙ ꝑlat⁹ q̃ fuit ĩ mora seu alt̃ r ñ ecclesia teneat̃ nisi forte tota ecclia fuisset ĩ cl̃pa. q̃a delictũ ꝑsone ĩ dãnũ ñ dꝫ ꝯdũdat̃ ecclie. ex̃ ꝺ re. iu. ꝺlictũ li. 6. B

Quid si aliq̃s lõgo t̃pe recepit uel retinuit decias r nũc ueniẽs ad satisfactionẽ postulat sibi r̃mitti q̃a alit̃ oporteret eũ mẽdicare? R° ꝺm Ray. Si sacerdos uideat istũ ꝯtritũ r ꝑces suas uti ꝟitate: dꝫ ei tãq; pauꝑi remittẽ unꝺ uiuat. cũ h° idẽ ei postea dare dẽret. 16 q. 1. qm̃. A. Et addit Ray. ꝙ h° põt facere eꝑs sine ꝯsensu capl̃i cũ sic decie ad ecclesiã reuertãt̃ ex̃ de his que fi. a ꝑla. sine cõsen. ca. cũ apl̃ica. Et con. Inno. r Hoff. ut in sũ. cõ. eo. ti. q. 39. Sꝫ gof addit. Imponet̃ etiã ei ut in totũ satisfaciat si ad fortunã deuenerit ꝑi̅guiorẽ. ut ex̃ de solu. Odoardus. ff. de cessi. bo. l. 3. B. guil. ꝟo addit ꝙ etiam si diues sit põt ei g̃tis dimittẽ ul̃ in totum ul̃ ĩ ꝑtẽ. ex q̊ uult ĩ posteꝝ abstinẽ r ec

clesiá restituere iuri suo. A. Et h° pōt eps i h° casu.s.dare ul' remittē fruct° p ceptos ,ppt utilitatē eccłie prochialis fm eūdē guil.ut i dcā.q.39. Et ego hoc puto uerū q̄ ad excusationē remittēt] n̄ q̄ ad libationē ei° cui fit remissio. cū sit potēs restituē z n̄ sit pat°.put dz ad h° q remissio ualeat ut s̄ bellū p̊.§.x° i additōe.i. Si uo sit par° nō pōt ei fieri remissio i dānū eccłie.cū ut s̄ pz ēt pau peri qn̄ fit ei remissio dz iiūgi q si ue nerit ad facultatē restituat: nisi forte eret libat remissio sup decis n̄ solut] ,ppt dissuetudinē.ut s̄ decie p̊.§.8.z.9° ga ut ibi pz n̄ solū remissio s; etiā taci turnitas prelati excusat omnes d̄bite paratos. B

Decime z°. Cui z quib° dari debeat decima personalis? R° scōm Hosti. Iure cōi danda ē eccłie prochi ali siue baptismali ubi gs audit diua z recipit sacra.16.q.i.q̄sti.§.p̊. Predial' uo dāda ē ecclesie ifra cui° prochiam pdiū sitū ē.ex̄ de proch.c.ult].z ex̄ eo. qm̄.16.q.i.si gs laicus.13.q.i.§.p̊. Et hoc nisi aliud obtineat de cōsuetudine.ex̄ eo.c.p̊.z 2°.z.c.ōmissū.z.c.ad apostolice uel nisi p̄scripte sint.fm Hosti. Ray. z Tho. A. Idē in sū.con.eo.ti.q.3. Et qd̄ dr̄ de ōsuetudine intelligendū ē q̄ ad pdiales.nam psonales sp dant illi eccłie ubi eccłiastica pcipiūt sacra .ut i dcō.c.ad apl'ice.ex̄ eo. A. B. De mix ti uo decis de qb° dictū ē s̄ decie p̊.§. 2° dicēdū fm Hosti.q si appareat con suetudo seruāda ē:si nō apparet tūc si aialia pascūt ōtinuo i pdiis ,pprie pro chie ei° q dn̄s ē z curā eoz gerit idubi tant illi prochie soluēde sūt. Si uero pascāt in pdiis prochie aliene ur q di uidi debeāt int' ecclesiā ubi pascūt et ,ppriā.ar.ff.d̄ le.3°.q saltum.ex̄ d̄ testa. relatū.§.ulti. Ray. uo dic q si aliquis pascat pecora i una prochia z hz ouile i alia q de lacte fetu z lana dz dari de cia eccłie ubi sūt pascua.ar.ex̄.e.ōmissū. Lō Tho.scda scōe.q.87. Sz fm Alanū si ōtinue iacēt i una prochia z ōtinue pascūt i alia:decime diuidi dn̄t.z idez si p medietatē āni pascuntur in una p rochia z p medietatē i alia.h Ber.ex̄ eo.ad apl'ice. Cōsuetudo tn̄ in talib° ē tenēda. A. Idē dr̄ in sū.cō.eo.ti.q.3. Sz si ōsuetudo nō appar; satis uidet' eq̄ opio Hosti.ōiungēdo eā cum dicto Ber.z Alani.cū iste decie ptim sint p diales z ptim psonales ut s̄ decie p̊.§. p̊. B

¶ Sz cui soluēt decimas personales re ges z pncipes? R° fz Inno. Epo soluēt in cui° diocesi hn̄t pncipale domiciliū z si in duab° diocesib° hn̄t diuidēt int' illas. A. Idez in sū.con.lib° p̊.titu.15. q.4. B

¶ Cui debet' decia uēatōis:piscatōis:z h° mōi? R° fm Inno. Tales decie pso nales sūt.qa ope hois ueniūt. Uñ dan de sūt eccłie ubi pcipiūtur ecclesiasti ca sacra. A. Idē in sū.con.dcā.q.4.et subiūgit' fm eūdē. Et h intelligo uera ubi libē gs piscat' nullo pcio dato: nec pte piscatōnis.qa si inde daret' pciu; uel ps tūc hn̄ uidet' q de illo pcio uel pte dāde eēnt decie eccłie baptismali. qz n̄ ex misterio hois s; ex aq̄ z terra ,p ueniūt. Idē dico d̄ uenatōe z h° modi. Itē ur' q si aligs capiat pisces i māi z porter i stagnū z ibi uiuāt aliq̄t dieb° q d̄cimā dēat ide hr̄e eccłia i cui° pro chia ē stagnū. Idē ur' de bestiis reclus Alii dicūt q sunt decie psonales: z q dāde sūr ecclesie ubi pcipiūt eccłiasti ca sacra.h ibi. Ur' posse dici ut ex pdcis pōt colligi q si dcā aialia r̄clusa uiuāt pncipaliter ex terra uel aq̄ sine labor' hoiu; ptineāt ad pdiales. Si uo uiuūt etiā cū labor' hoiu; ptineāt ad mixtas z d̄ ipis fiat qd̄ s̄ dictū ē d̄ mixtis. B

¶ Quid si arbore excisa; i silua gs por tet ad locū ubi multū pl° ualet? Dicē dū fm Inno.q soluet decimā ecclesie ubi ē silua deductis expēsis q̄s fecit in transferēdo. A. Idē in sū.cō. in dcā.q. 4.ubi etiā ponit' z id qd̄ dr̄ in.§.se. B

¶ Quid si pascua ,p aialibus annuatī

uedant? R° s3 Inno. Decia pcii soluet ecclesie ubi sūt pascua. Et si dns fundi patiat gtis pasci bestias i fūdo cū herba quā euellit bestia trāseat cū onere suo. s. decie. dns bestie tenebit dare et decimā ualoris herbe. ff. de usufruc. si usufructuari°. A. Ista lex nō uidetur hri i illo tl. uñ puto q uelit allegare. l. si usufructus 2° §. p. B

Quid si qs tenet decias in feudum. nūqd ppt h° recipiet decias noualiū R° bm Ray. non. sed debēt eccle prochiali. qa h° mōi ocessiones z puilegia artāda sūt ñ āpliāda. ex eo. tua. nisi forte sint religiosi. z ex puilegio decimas pcipiāt. qa pcipiēt etiā noualiū. ex eo. ex pte 3°. A. Idē i sū. con. lib° p. tit. 15. q. 5. ubi etiā ponit qđ dr in. §. se. bm eū dē Ray. Hosti. z Inno. B

Qō si ipi religiosi ñ ex puilegio decimas alic° eccle pcipiebāt s3 ex pscriptiōe. tūc decie noualiū nō eis s3 eccle soluende sūt. ex eo. cū otingat.

Cū ocedit a papa aliqb° ut noualiū decias rcipe ualeāt p portione q̄ ueteres eos otingūt: nō itelligit de illis noualiū decimis qs tpe h° mōi ipetratōnis alii possidebāt. nec etiā h3 locū nisi solū i loc i qb° ipi ipetratores uetēs hēbāt. z p ea tm portōe. q si ipetratores tēpore ipetratōis possidebant dcimas ueteres i totū uel ultra medietatē nō extēdit indultum ultra medietatē noualiū nisi fuerint cistercienses uel cartusienses. Itē si p h° mōi ocessiōes ecclesie prochiales adeo grauarēt q nō possēt cōmode sustētari. z iura epalia soluē, puideat p ordinarios q hec posint. Itē cauis forte a religios exēptis z aliis fiāt ifeudatōnes deciaz. A. s. a laicis retētarū z recognoscēdo laicos ab ipis religiosis se in feudū detinere ut i. c. statuto. de q. i. B. nō l3 p° talez ifeudationē sic ō facto psūptā h° mōi decias de manib° laicorū recipē absq diocesanorū assensu: z ille tm decime pñt taliter de manib° laicorū a religiosis acgri q̄ añ lateranēse ocilium in feudū ppetuo fuerit ocesse z diocesani faciāt iusticiā prochialib° ecclesiis de ō cimis qs religiosi hñt nisi agat ō reb° exēptis. Hec oia pdicta habēt ex eo. statuto li° 6°.

Utrū decie illarū rez de qb° ātiqt° nō osueuerūt dari debeant illis q eas hñt in feudū uel eas recupauerūt aut ecclesie? R° bm Ray. Uī q milites q alias decias pcipiūt possunt illas petē eo q eis terra illa ab antiq fuit decialis z uuna eadēq res nō debeat duplici iure cēseri. ex eo. cum in tua. Uel forte uerū ē in monasterio l ecclia. A. Ray ñ dic ul forte. s3 dicit. id uerū ē i monasterio ul ecclesia s3 i laico forte secus. ut in sū. cō. eo. ti. q. 7. Ueritas ē eni. q. c. cū in tua loqt tm de mōasteriis z ecclesiis. B. Secus i laico qa nō o3 eas recipe sicut nec decimas noualiū. ar. ff. de ōhen. emp. i lege. Uñ osulendū ē q soluāt prochiali ecclesie. Idē Hostie. A. Idē in sū. con. ocā. q. 7. B

Qui diu decias nō soluit z nūc uult soluē nō o3 soluē illis q ex sola pscriptione hacten° decias perceperūt s3 ecclesie prochiali bm guil. A. Idē i. d. q. 7. ubi addit s3 Ray. p hec nota plerosq epos male facē q oēs decias noualium sue dioces z alias qscūq pñt a militibus recupare sibi usurpāt qđ ñ l3 de iure nisi cū illa noualia uel alia nō sūt ifra termios alicui° prochie ul nisi aliā cāz rōnabilē oñdāt. ex eo. cū i tua. z. c. qm. Idē Hosti. dicēs. Sic ē ueritas q nec de noualibus nec de recupat a laicis o3 eps retinē nisi suā canonicaz h° ē quaten° pcipiebat ō antigs z de his pcipiat: z si nil pcipiebat eps ō antigs ad min° sua qrta fraudari non o3 ex eo. qm. Ibi ēt h° notat glo. B

Quid si sit osuetudo q una prochia A. i. una ecclesia ul aliq prochia ut in sū. cō. eo. ti. q. 8. B. recipiat decimam de blado z alia ō uino: z terra q̄ reddebat granū muret z reddat uinū z eo? q̄ ecclesia pcipiet decimā? R° s3 host. Illa q pcipiebat de blado pcipiet de

uino ⁊ eoꝝ. qa lȝ mutēt q̄litates terre n̄
tñ suba. ex̄ eo. ꝯmissū. §. sicut. A. Idez
in dcā. q. 8. B

¶ Utꝝ decime ꝓscribi possint. R° a lai
cis n̄. ex̄ ꝺ ꝓscrip. caꝫ. ⁊ ꝺ h°. i. ꝓscriptō.
§. 2. Sȝ a cl'icis si ꝑrochiā hēant ꝓscribi
pn̄t. ex̄ de ꝓscrip. ꝺ q̄rta. Religiosi q̊cꝫ
si n̄ hn̄t ꝑrochiā ip̄as ꝓscribē n̄ pn̄t. qꝛ
nec possidē. 16. q. i. placuit. hoc puto ue
rū de personalibus q̄ dāt̄ rōne sacroꝝ
q̄ religiosi mīstrare nō hn̄t nisi obtine
ant ꝑrochiā. Prediales aūt licite pn̄t
hr̄e ⁊ possidere. 16. q. i. c. fi. Sed si habēt
tūc rōne ꝑrochiaꝝ ip̄as qn̄cꝫ ꝓscribūt
ex̄. eo. cū ꝯtigat. ⁊ c. cū in tua. Et no. hic
ꝙ ep̄s'q dic̄ se ꝓscripsisse decias i alie
no ep̄atu oȝ ꝙ alleget ⁊ ꝓbet titulūz
qa ius cōe ē ꝯ eū nisi tāti tp̄is alleget̄
ꝓscriptio c' ꝯrii memoria nō extat. ex̄
de ꝓscrip. ep̄m lib° 6°. A. Ibi etiaȝ dr̄
ꝙ ei q rē ꝓscribit ecclesiasticā si sibi n̄
ē ꝯriū ius cōe uel ꝯ ipsū ꝓsūptio non
hētur: sufficit bona fides. al'cū bōa fidē
req̄rit̄ ēt titul' ut ꝑdictū ē. B

¶ Sȝ cōsuetudo ꝑcipiēdi decimaȝ fuit
ꝓscripta in uno ꝑdio alicui' ꝑrochie. n̄
extēdit̄ ꝓpter h' ad aliud ꝑdium qd̄
de nouo colit̄. ex̄ eo. cū cōtigat. ff. ꝺ pa
ctis. si unus. §. ante oīa.

¶ Quid de cl'icis q hn̄tes sufficiēs pri
moniū uel aliq̄s reddit' recipiūt deci
mas? R° bm Ray. Si deseruiūt eccl'ie
⁊ ꝑcipiūt decias nō ut eas i malos us'
ȝ i pios ꝯuertāt nō peccāt. alit̄ sacrile
giū ꝯmittūt. 16. q. i. qm̄. i. q. 2. pastor. A.
Idē in sū. con. li° ꝓ ti. 15. q. 9. ubi ēt addi
tur bm Hosti. ꝙ si cl'ic' non facit serui
tiū ecclesie ut dȝ: ul' notori' fornicator
sit laicus nō tenet̄ ei dare decimā sed
ꝓprio supiori. ⁊ ꝙ ille dȝ in utilitatem
illi' eccl'ie decimā cōuertē subdens ꝙ
id qd̄ dic̄ decre. tua nob. ex̄ eo. s. ꝙ non
obstat negtia clericorū intelligit̄ ꝺ oc
cultis. B. Sile ꝯ clericus 4°. §. pe.

¶ Quid si ep̄i uel religiosi de cōsuetu
dine uel de ꝑuilegio ꝑcipiunt oēs deci
mas alic' ꝑrochie utrū hoc nō obstāte
ꝺbeat ꝑsbytero cōpetēs portō assigri

R° sic. ex̄ de ꝑben. extirpāde. §. cū igit̄
ex̄ de decimis. statuto. lib° 6° ⁊ ꝫ in 7°.
§. dictū ē. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. xi.
bm Hosti. B

D Ecime iiii.° de quib' decime
debeāt dari. R° bm Ray. De
oībus fructib' terraꝝ: arborū: horto
rū: nutrimētis aialiū: lacte: lana: feno
lignis: piscationib': uenatōib': afflict̄
pēsionibus: molēdinis ēt ad uentum:
balneis: fulloniis: lapidicinis: metalla
riis. Item de negociis ⁊ artificiis ⁊ ce
teris bonis. Etiā de tēpore. de cōse. dis.
5. q̄dragesima. 16. q. i. decime tributa. ⁊
q. 7. qcūqꝫ recognouerit. ⁊ c. omnes de
cime. ex̄ eo. cōmissū. ⁊ c. nūcios. ⁊ c. non
ē in ptāte. ⁊ gnāliter de oi lucro licito.
ut Hosti. dicit ⁊ Tho. A. Idem in sū.
con. li° ꝓ. ti. 15. q. 19. B

¶ Quid si in eadē terra eodē anno diu'
sa semina semināt̄? R° de omnib' de
cima debȝ dari. ex̄. eo. ex pte canōicoꝝ.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 20. B

¶ Sȝ nūqd de rebus donatis ul' legatis
ul' successiue acquisitis. A. i. iur̄ succes
sionis. ut in sū. cō. e. ti. q. 21. B. dēant
dari decie? R° bm guil. Alanus dixit
ꝙ nō. qa ex his tm̄ q̄ nāliter uel de ope
rib' suis quis acqsierit tenet̄ soluere.
ꝓbabilius tamē ur̄ notasse Hugu. 16.
q. i. decime. s. ꝙ legatarius ⁊ donatari'
tenetur dare decimā de re donata ⁊ le
gata licet decimata fuerit a donatore
uel legatore. filius tamen si succedat
patri cū oīa patris quodāmō pertine
āt ad ip̄m nō tenet̄ ea deciare si decia
ta sunt a patre. sȝ heres ex̄neus bn̄ te
net̄. A. Idē in sū. cō. dcā. q. 21. Tamen
ut ibi pȝ Inno. recitādo dictas opiōes
nō uidet̄ multū unaȝ alteri ꝓferre. iō
putarē in hoc standū fore cōsuetudini
que est optima legū interpres. ff. ꝺ le
gi. si de interꝓtatione. B

¶ Sȝ utrū de illicite acqsitis teneatur
qs dare decimā? R° bm Hosti. Predi
ales decime indistincte solui debēt a
possidēte predia siue possessore iusto

rue iniusto.nec solũ a catholico sed ẽt a iudeo heretico ꝛ scismatico uł pagano.ex̃ eo.de terris. ꝛ hoc quia danť rõne ꝑdioꝝũ etiã si terra seminata fuissꝫ semie furtiuo uel hꝰ mõi.Con. Ray.et Tho.De ꝑsonalibꝰ ꝟo distiguiť utruꝫ qs teneať ad restitutionẽ. ut in furto. rapina:simonia:usura:ludo:iiusta extoͤe:ꝛ iiusta snia:ꝛ iniusto bello ꝛ hꝰ mõi.qa tũc nõ debet dari decia nec recipi.Si ꝟo nõ teneať qs ad restitutionẽ.ut in meretricõ:histrionatu:ꝛ similibꝰ.tũc si ex pctõ notorio q̃stus ꝓuenit:ecclesia non dꝫ recipe ne uideatur pctm̃ approbare. A .Licꝫ eccł̃ia nõ dꝫ recipe.tñ ipse teneť dare.ut in sum.cõ. liº ꝑ.ti.15.q.22.ẜm Inno.ꝛ Hosti. Et addit Hosti.Consulo ꝙ mẽtrix ꝛ histrio inde faciãt elemosynã ex q̃ ecclł̃ia ñ recipit ut sic deꝰ citius eos extrahat a peccato.ꝛ ẜꝫ Ray.ꝛ Inno.si tales ad penitẽtiã cõuertãť:põt ecclesia ẽt decimas ꝑteritas recipe.qa ẜm Gregł.nõ debꝫ despici i eo ꝙ fuit.s.pctoꝝ.qa iã incipit eẽ qd̃ nõ fuit dis.50.ferrũ.Cõ.Tho. B Secus si occultũ eẽt q̃uis ꝑlatus hoc sciret.ar.32.q.5.xp̃iana.6.q.1.si oia.Idẽ Tho.scd̃a sde.q.87. A .Idem in sum. con.d.q.22. B

Ecime vº quo ad laicos.Utrum laici aliq̃ casu absq̧ pctõ possint i feudũ decimas hr̃e.Rº ẜm Ray A tꝑe lateranẽsis cõcilii celebrati sub Alexãdro papa nullo mõ pñt decime laicis cõferri.nec uꝫ tał collatio seu infeudatio.ex̃ eo.ꝓhibemꝰ.immo etiaꝫ deponẽdi sũt trãsgressoreſ.ex̃ eo.q̃uis ꝙ si ius ꝑcipiẽdi fructꝰ tꝑales deciaꝝ fuit laico ꝯcessũ in feudũ añ dictũ ꝯcilũ ꝛ laicꝰ bñ uiuat ꝛ defendat eccł̃iaꝫ sicut bonus uasallus:põt excusari aliť i ꝑiculũ aĩe tenet.Hosti.ꝟo diċ ꝙ a tẽpore multuꝫ anteriori. A .s.a tꝑe Urbani pape.ut i tex.ĩ.alłato. B .nõ potuerũt decie laico ꝯcedi.sicut nec mõ pñt ab alio q̃ a papa.ut in ꝯstitutione feudoꝝũ epm uel abbatẽ.Et addit ꝙ Ray.forte nõ uiderat illã ꝯstitutioneꝫ A .Idẽ in sũ.cõ.li.ꝑ.ti.15.q.25.ubi etiã pꝫ ꝙ Ray.post ꝑdicta uideť finaliter tenẽ ꝙ nullo tẽpore potuerũt decime dari in feudũ laico sine ꝑuilegio sedis apł̃ice ob cãm rõnabilẽ ꝯcesso.Goff.et Hosti.dicũt ꝙ hodie nõ pñt cõcedi decime etiã q̊ ad fructꝰ ab alio q̃ a papa ex iusta cã nisi ad tẽpus.nõ in ꝑpetuũ ita.s.ꝙ nõ trãseant ad heredes.Ibi ẽt diċ Ray.ꝙ etiã qñ papa ꝯcedit decias laico intelligiť q̊ ad ꝑceptionẽ fructuuꝫ nõ q̊ ad ꝓꝑetatẽ.qa illud ẽ quoddã ius sp̃uale qd̃ cõuenit deputarł diuinis obsequiis ꝛ nõ laicis.Dñs Garsias de hispania suꝑ hº dicit. Ante debemus ponere casus idubitabiles.Primꝰ qñ ꝯcessio habuit originẽ añ cõciliũ lateranẽse.c.ꝓhibemꝰ.ex̃ ꝺ decimis.quod fuit editũ ꝛ ꝓmulgatũ anno dñi. M. clxxix.ẜm cronicã martinianã ut etiaꝫ refert Io.an.2ꝰ casus qñ pꝰ dictuꝫ conciliũ fuit facta ꝯcessio ꝑ papã seu eius auctoritate.his.n.duobꝰ casibus si de eis ꝯstat:nemini ĩ dubiũ ꝟriť qn laicꝰ ꝛ eiꝰ successores possint tenẽ tale feudũ deciaꝝ sine pctõ.3ꝰ casus ẽ dubitabilis qñ ñ ꝯstat ꝺ auc͞te pape nec ꝺ origine ꝯcessiõis i titulũ feudi uꝫ ante cõciliũ lateranẽse uel pꝰ:tũc ẽ dubiũ an laicꝰ possit tenẽ tale feudũ sine pctõ.ꝛ Hosti.apte tenet ꝙ nõ.ut in sũ.cõ. eo. ti.de decimis.§.ꝛ utrũ ꝑscribi.ꝟ. qd si laicꝰ.ꝛ i.c.q̃uis de decimis.ꝑ pł̃es rões q̃s ibi põit.ꝛ Io.an.r̃petit.i.c.cũ apł̃ica. de his q̃ fiũt a ꝑlatł.Idẽ tenuerũt Archi.ꝛ Io.mo.in.c.2º.§.illos.de decimis liº 6º.ꝛ per easdẽ rationes ꝛ motiua Io.an.tenet ꝯ̃rium si initii in contrarium memoria nõ existat.ꝛ de hoc sit cõmunis opio q̃ fũdať suꝑ tali ãtiqtate Et hº ꝑ tex.c.1.ꝺ ꝑscrip.liº 6º.ꝛ.c. super qbusdã.ex̃ de ꝟbo.sigł.Hoc tenꝫ dcũs Io.an.i oibꝰ dcis locł.ꝛ maxie in dcõ.c. cũ apł̃ica.Possessio.n.tã diuťni tẽporł fũdata suꝑ tali cõi opione hꝫ ĩstar concessionis apł̃ice.ut i dcis iuribꝰ ꝛ ꝑncipalis auctoritatis.l.hº iure.§.aq̃ ductꝰ

ff.de aq̃ cott.ꝛ esti.ꝛ de aq̃ plu.arcen.l.i.§.fi.ꝛ.l.2.§.idē labeo.ꝛ.l.fi.eo.ti.cū sili b⁹.hec ille. Aduertēdū ꝙ tūc dicit̃ rei nō extare memoriā quādo nemo supē q̄ sciuerit factā fuisse.ul' q̄ audierit ab eo q̄ sciuit.ut in dcō.§.idē labeo. Notā dū ēt ꝙ p̄dicta iura de possessiōe tā lō ga uidēt loq̄ de reb⁹ p̄scriptibilib⁹.de cime xo a seclarib⁹ p̄scribi nō pn̄t.ut s̄ decie 3º.§.xi.º un̄ nulla ꝯsuetudie intͦ duci pōt ꝙ laici ꝯpetat recipe q̄ dātur rōne diuoꝝ obsequiorū cū sit ꝯ ius diuū ut exp̄sse hēt̃ i.c.hāc ꝯsuetudinē.10.q.i.ꝛ.16.q.i.c.fi. Itē etiā quādo ifeudatō fit auctoritate pape requirit̃ ꝙ fiat ex iusta cā ut dicūt p̄fati doctores uidelꝫ ꝙ ifeudati faciāt uel fecerit ꝯdecentē recōpensationē eccl'ie spūalē ul' tpalem. ut s̄ dixit Ray.cū nec ipi cl'ici possint uti reb⁹ eccl'iastici iuri sine debita rcōpensatōe nec ēt papa. Un̄ scūs Greg⁹ lꝫ eēt papa loquēdo ꝯ se ꝛ aliis.omel.13 dic̄. Psēsem⁹ cui⁹ dānatōis sit sine labore h̄ pcipe mercedē labori. Ecce ex oblatione fideliū uiuim⁹ sꝫ qd ꝓ aiabus fideliū laboram⁹: Illa i nr̄m stipēdiū sumim⁹ q̄ ꝓ redimēdis pctis suis fidē les obtulerūt.nec tn̄ ꝯ pctā eadem uel orōnis studio uel p̄dicatōis ut dignuꝫ ē isudam⁹. Itē cōcessio pape sp itl'ligitur ea ꝯditōe ut p h° eccl'ie nō p̄uēt̃ suis necessariis.ut i.c.statuto.§.ubi autē ex̄ de decimis lib.º6.º Ex p̄dictis g° pōt colligi ꝙ si p ifeudationē deciaꝝ ecclesie defraudāt̃ suis necessariis nō ualꝫ Si nō p̄nātur tūc si nō fiat ex iusta cā. ꝛ decēti recōpensatōe.silr nō uꝫ.si adē iusta cā ꝛ pape auctoritas ualet.si de est auctoritas pape:tunc si ꝯstat fuisse factū an̄ ꝯciliū lateranēse uꝫ.al'non Itē ɓm Inno.ꝛ in.d.q.25.in sū.con.lib° p.ti.15.sicut nō lꝫ decias ꝯcedere in feudū.ita nec in emphiteosim.nec in locationē ad lōgū tēpus.nulliū.n.cōtractuꝫ sup eis inire dꝫ eccl'ia p quē fiat ul' feudū uel alienatō q̄ fit p dictos cōtract⁹ ex̄ de re.eccle.nō alie.nulli. Ad firmaꝫ āt ꝛ ad certū tēp⁹ ꝯcedi pn̄t.ex̄ ꝯ loca.ꝛ conduc.c.2.º B

¶ Utrū laic⁹ tenēs ab eccl'ia decimā in feudū possit ipm feudū in aliū laicuꝫ trāsferre. R° ɓm Ber. Si ab antiq̄ ꝛ licite teneat satis uidet̃ ꝙ ꝯ ꝯsensu epi possit ɓm similitudinē aliorū feudorū nec dr̃ epus i feudū illas tunc dare.ex̄ de feu.c.2.º Si xo laic⁹ nō i fendū sꝫ de facto teneret decias nec i laicos nec in clericos trāsferre pōt:ēt de ꝯsensu epi ex̄ de his q̄ fiūt a p̄latis.cū ap̄lica. A Hec notat glo.i.c.ꝓhibem⁹.ex̄ ꝯ dcis ut.pꝫ i sū.cō.eo.ti.q.26. Cum predictis con.glo Ray.ꝛ Hosti.in.dicto.c.ꝓhibemus lꝫ dicat alioꝝ opionē tenētiuꝫ ꝙ nō possit tale feudū trāsferri tutiorē eē. Hec uidētur sic posse ꝯcordari uidꝫ lꝫ ꝙ si ꝯcurrāt ꝯditōes dicte s̄ ꝓxie p̄ferri de iusta cā ꝛ debita recōpēsatōne ualꝫ al' n̄.ut pōt ꝯstar̃ ex ibi dcis. B

¶ Utrū laicus quālibet decimā sibi in feudū ꝯcessaꝫ possit dimisso iure feudi liberā ꝯ ꝯsensu epi i locū religiosū simpl'r trāsferr̃. R° h° ur̃ ꝯcedē decre. ex̄ de his q̄ fiūt a p̄latis.cuꝫ ap̄lica. sup quā Inno.dicit sic.nōndum hic ꝙ reuocatio itelligit̃ fieri ad eccl'iam non solū si ad illā rūocet̃ ad quā ꝯ iure spectat sꝫ etiā si ad quācūqꝫ aliā. ꝛ ita ɓm quosdā pōt ep̄s decimas que tenētur ab una eccl'a ꝯferre alteri.q̄a modicū dānū fit eccl'ie a q̄ tenebāt̃.ꝛ magnū ē lucꝝ illi cui ꝯferūt̃. Sꝫ meli⁹ placet ꝙ dcā decre.loq̄t ꝯ decimis q̄ tenēt̃ i feudū ab ep̄is. Nec mirū qō dic̄ ꝙ adimonēd⁹ ē feudatari⁹ ꝙ restituat ecclesie p̄rochiali.q̄a h° itelligēdū ē si ep̄s a q̄ tenēt̃ i feudū ꝯsēserit.sicut ibi dr̃.nec sine ei⁹ cōsēsu aufert̃ ab eo feudū suū Itē nō ē mirandū si dicit poti⁹ ꝙ restituat̃ eccl'ie p̄rochiali q̄ꝫ alteri.q̄a res ꝯ facili redit ad nām suam. Credit̃.n.ꝙ qn̄ ep̄s illā decimā dederit i feudū.fuit accepta ab eccl'ia p̄rochiali ꝓ aliq̄ utilitate ep̄at⁹. A .Nō lꝫ. Iō poti⁹ dꝫ ad eandē redire.imo si ep̄s nollet cōsētire supior deberet eū aliquādo cogē ex̄ de iure patro.null⁹.ɓm eūdē Inno.

ut ĩ sũ.con.eo.ti.q.30.ubi etiã ponũtur
q̃ i hᵒ.§.habeẽt. B .Nã si ab alia eccle
sia q̃ȝ prochiali tenebatᷣ. A . Istud ꝟ
bũ prochiali nõ ẽ Inno.nec bñ sonat.
qa ideȝ ẽ etiã si tenebatᷣ ab eccl'ia pro
chiali.sȝ dũ dᷣ ab alia eccl'ia subaudi.s
q̃ȝ ep̃ali ut põt colligi ex dcis Inno.i.d
c.cũ apl'ica. B .nõ sufficeẽt ꝯsensꝰ ep̃i
ut illa pderet feudũ suũ nisi mag̃ cau
sa subeẽt.ar.ex̃ de re.eccle.ñ alie.c.i. A
Idẽ in dcã.q.30. B

¶ An rustici soluẽdo decimas militibꝰ
q possident eas excusentᷣ a solutõe ꝛ a
pctõ. Rᵒ ſm Ray. Si rustici sciũt ul' cr̃
dunt milites auctoritate eccl'ie licite
petẽ uel recipe excusantᷣ: p̃serti cuȝ ec
clesia: nec a rusticis petat nec militibꝰ
ꝯdicat. Si ꝟo sciũt ꝙ illicite decimas
recipiũt ñ liberãtᷣ.si tñ p metum solue
rẽt excusantᷣ i pre.32.q.5.ita ne.ex̃ qđ
metus cã.sacris.guil.ꝟo dic̃ absolute
ꝙ rustici libantᷣ ꝛ ñ peccãt soluẽdo. A
hoc ñ dic̃ absolute guil.sȝ ubi eccl'ia ñ
petit a rusticis sȝ pmittit tolli a militi
bꝰ.ut i sũ.cõ.eo.ti.q.33. B .nisi placẽt
eis hoc mõ ecclesiã defraudare. A
Dᷣ aũt eis placẽ qñ pñt ꝯdicere ꝛ non
curãt.qa error cui nõ resistitᷣ approba
tur.93.dis.error. B

¶ Utrũ eccl'ia possit ab aliq̃ iiusto pos
sessore redimẽ decimas absq̃ȝ simonia
Rᵒ ſm Ray.põt dici ꝙ redimẽ possit
dũ tñ fiat auctoritate ep̃i q̃ multuȝ ex
cusat in talibꝰ.ex̃ de p̃ben.nisi.ſ͛ ex̃ de
re.pmu.q̃sitũ. Idẽ Hoff.ꝛ Hosti. Sed
ꝛ guil.addit ꝙ si prochialᷣ eccl'ia uelit
redimẽ hᵒmõi decias nõ ẽ nccia aucto
ritas ep̃i: tũ qa cuilibet licitũ ẽ r̃dimẽ
ius suũ.tũ qa nõ dat tẽporale p spiri
tuali sȝ tm̃ tpale p tpali.s.p fructibus
deciarũ.nã ius sp̃ũale pcipiẽdi ꝺcias
remanet sp penes eccl'iaȝ.ꝛ eadẽ rõne
miles lȝ peccet tñ ñ ꝯmittit simoniaȝ.
A . Idẽ i sũ.cõ.li.p̊.ti.15.q.34. B . Licȝ
Hosti.ꝯrĩũ dicat. A .s.ꝙ laicꝰ ꝯmittit
simoniã q ñ uult decimã male detẽtaȝ
dimittẽ nisi detᷣ sibi pecunia.ut no.in
sũ.con.liᵒ.p̊ ti.i.q.68.qđ põt intelligi q̃
ad simoniã mẽtalẽ.s.si intẽdit uenderᷣ
aliquod sp̃ũale sȝ eũdẽ guil. Qui etiã
dicit ꝙ si alia eccl'ia q̃ȝ prochialis.i.ad
quã ptinẽt decie uelit hᵒmõi decimas
redimẽ nccia ẽ auctoritas ep̃i. Et cr̃do
ꝙ sufficiat auctoritas ep̃i sine ꝯsensu
capl'i qñ redimũtᷣ decie laicis in feudũ
ppetuo ꝯcesse.sicut sufficit i g̃tuita cõ
cessione.ut ex̃ de his q̃ fiũt a p̃latis.cuȝ
apl'ca.ꝛ hᵒ cãu tutiꝰ eẽt ꝙ oĩa ponerẽtᷣ
i manu ep̃i ꝛ postea ep̃s aliq̃d dari fa
ceret laico ab illa eccl'ia.ar.ex̃ de p̃bẽ.
nisi i fi.ꝛ de re.pmu.ad q̃ões.ut in sũ.
con.dcã.q.34. B

¶ Utrũ ecclesia possit ab aliquo iiusto
possessore decimas in pignus recipeᷣ
Rᵒ ſm Ray. Ecclesia decimas que si
bi debẽtur põt utiq̃ȝ in pignus recipe.
nec tenetᷣ fructus cõputare in sortem
Et eodẽ mõ dicẽdũ si q̃ possessiones ꝺ
fructibꝰ deciaȝ fuerit ẽpte ab illo pos
sessore.s.ꝙ illas põt recipe i pignꝰ ꝛ ñ
tenetᷣ fructus cõputare i sortẽ.nã res q̃
cunq̃ȝ ẽpta de pecũia eccl'ie ip̃i eccl'ie
acqritᷣ.ꝛ hᵒ dico si eccl'ia nõ ꝺ facili põt
eas alitᷣ recupare.ex̃ ꝺ his q̃ fi.a p̃latis.
cũ apl'ica. Porro decias q̃ alti eccl'ie ꝺ
bẽtᷣ ñ dȝ eccl'ia i pignꝰ nec alitᷣ a laicis re
cipe.ex̃ eo.in t̃dicimꝰ. A . Idẽ in sum.
cõ.li.p̊.ti.15.q.35. B

Defunctus
De suffragiis pro defũctis.uide infra purgatori
um.ꝛ ĩ.suffragiũ. Itẽ de defunctis uiđ
ĩ.mortuus.ꝛ ĩ.sepultura.

Degradatio
Duplex ẽ degr̃datõ
Quedam enim est uerbalis.
s.depositio ab ordibꝰ seu g̃dibꝰ ecclesi
asticis eorũ qui sũt in sacris ordibus
Et h̃ faciẽda ẽ a pp̃o ep̃o assistẽte sibi
canonico numero ep̃oruȝ. A .s.ad mi
nus.12.i degr̃datõe ep̃i. In p̃sbyteri ꝟo
6.in diaconi.3.ꝛ cõsequenter in subdia
coni totidẽ.ꝛ ppriꝰ ep̃s eorũ.15.q.7.fe
lix.ꝛ.c.se.ꝛ i.c.degradatio.ĩ.altaro. B
Si ꝟo deponẽdus nõ eẽt i sacris sufficit
s̃nia pprii ep̃i sine aliorũ p̃ñtia. q̃daȝ

ꝟo degͣdatio ē actualis siue solennis q̄
dȝ sic fieri. Clīcus degͣdādus idutus sa
cris uestib⁹ hn̄s in manib⁹ uas ul' aliō
istrumētū seu ornamētū ad ordinem
suū spectās ac si debēt i officio suo so
lēnit' mistrare ad epi p̄n̄tiā adducatur
ꝛ tūc calix liber seu q̄uis alia res q̄ i or
dinatōe ab epo fuerat ei tradita sigu
larit' auferat' incipiēdo ab eo qd̄ ei ul
timo datū fuerat. ꝛ sic gradati ꝓcedē
do usq; ad p̄mā uestē q̄ tradit' i collati
one tōsure ꝛ p⁹ radit' ul' tōdet'. Poterit
aūt uti epus uerbis aliq̄bus ad trorē
opposit| illis q̄ i collatōne ordinū ꝓla
ta sūt h° mō ꝟsili. Auferim⁹ tibi uestē
sacerdotalē ꝛ te ordine sacerdotali pri
uamus. ꝛ sic d̄ aliis. ꝛ ultio dicēdo. Auc
toritate dei oipotētis p̄ris ꝛ filii ꝛ spi
ritus sancti ac n̄ra tibi auferim⁹ hitū
clericalē ꝛ deponim⁹ ꝛ degͣdam⁹ ꝛ spo
liam⁹ ꝛ exuim⁹ te oi ordie ꝛ bn̄ficio et
p̄uilegio clericali. hec oia ex̄ de penis.
degradatio. li. 6°.

¶ Sacerdos uel ali⁹ clīc⁹ i sacris cum
ꝓ heresi fuerit seculari curie reliquen
d⁹ seu degͣdād⁹. A. lȝ seculari curie n̄
reliquēdus sȝ ꝑpetuo deponēd⁹. ut in
tex. i. allīato. B. poterit fieri per soluȝ
suū epm ꝯuocatis abbatibus ꝛ aliis p̄
latis ꝛ religiosis ꝛ līat| sue dioceſ. sicut
expedire uidebit'. ex̄ de hēt|. qm̄. li. 6°.

¶ Qualit' cleric⁹ degͣdat⁹ ꝓpt' heresiȝ
uel h⁹mōi tradi dȝ ptāti seclari. R°. ei⁹
degͣdatio p̄n̄te potestate celebranda ē
q̄ scō dicet' ei ut in suū forū recipiat d̄
gͣdatū. ꝛ sic itelligit' tradi sȝ ꝓ eo debȝ
eccl'ia intercedē. A. efficacit'. ut i tex.
i. allegato. B. ꝙ nō moriat' ex̄ d̄ ꝟbo.
sig|. nouimus.

¶ Nō ois degͣdatus tradēd⁹ ē ptāti se
culari sȝ solū in trib⁹ casib⁹. Prim⁹ in
crimie hēsis. ex̄ de hēt|. ad abolēdaȝ. §.
p̄. ꝛ 2°. nisi incōtinēti ad pniam redire
uoluēit. ex̄ de hēt|. excōicam⁹. §. dānati
A. Ibi tn̄ d̄r ꝙ sūt ꝑpetuo carceri mā
cipādi si redire noluerit postq; fuerit
dep̄hēsi. B. 2⁹ casus ē in falsario līa
rū dn̄i pape. ex̄ de cri. fal. ad falsarioꝝ.

3⁹ cās cū q̄s deponit' ꝓpt' calūniam
quā itulit suo epo. xi. q. i. si q̄s sacerdo
tū. A. Idē cāus no. i sū. cō. li. i. t. 5°. q. x. ꝫ
hosti. Sȝ i dcō. c. si q̄s. ponūt' plura alia
d̄r. n. ibi. Si q̄s sacerdotū uel reliq̄ruȝ
clericoꝝ suo epo fuerit inobediēs: aut
ei insidias parauerit: aut cōtumeliaȝ
aut calūniā uel ꝯuitia itulerit ꝛ ꝯuici
poterit mox deposit⁹ curie tradat' ꝛ re
cipiat quod inique gessit. B

¶ Degͣdat⁹ ꝫm guil. si fuit i sacris bene
dicē tenet' horas canonicas: q̄a n̄ libe
rat' sȝ obligat⁹ remanet ad ea q̄ sīt one
ris. Nō tn̄ dicat dn̄s uobiscū ꝛ similia
ꝟba q̄ ad dignitatē ordis ꝑtinent. A
Idē in sū. cō. li. p̄. ti. 7. q. 18. ad fi. ubi eti
am d̄r ꝫm eūdē guil. ꝙ ēt idē ē in degͣ
dato beneficiato q̄diu tenet bn̄ficiuȝ
lȝ nō fuerit i sacris. ꝛ ꝙ degͣdatus ul' su
spēsus nō dȝ officiare eccl'iam. B. De
gͣdatū eps nō pōt restituē. i. eps. §. 6°.

Delectatio

Utrū cōsensus i d̄lectatione pc̄ti mortalis sit pecca
tū mortale. R° ꝫm Tho. secunda secū
de. q. 74. A. Ibi nil ur̄ d̄ h⁹ dici. sȝ ali
q̄d tangit' scda scōe. q. 154. arti. 4°. et
p̄ria scōe. q. 83. B. Dicēdū ꝙ sic. sicut
ꝛ theologi cōiter dicūt. nam ꝛ Augusti
nus dic'. 12. de trinitate ꝙ ꝓpt' peccata
cogitatiōis etiā sine uolūtate ꝑficiēdi
sȝ cū uolūtate oblectādi tot⁹ hō dāna
bitur. ꝙ. n. aliq̄s consentiat i talem de
lectationē nil aliud ē q̄; ꝙ cōsentiat ꝙ
affect⁹ su⁹ sit iclinat⁹ i fornicationem
Null⁹. n. delectat' nisi i eo qd̄ ē ꝯforme
appetitui eius. Et notādū h̄ ꝙ ut dicit
idē Tho. Delectatio morosa nō d̄r ꝫm
diuturnitatē tp̄is: sȝ ex eo ꝙ rō delibe
rās circa eā imorat' nec eā repellit: te
nēs ꝛ uolēs libēt' ea q̄ stati ut attigūt
aimū respui debuerūt. ut dic' Aug⁹. 12.
d̄ trini. A. Idē i sū. con. lib° 3°. ti. 34. q.
27. ubi allegat' h° Tho. dicē i p̄ma ꝑte
scōe. q. 84. arti. 8°. Et ut ibi pȝ ex p̄dict|
con. Ul. ꝛ Pe. i aliq̄ clari⁹ loquendo di
cit ꝙ nō solū ē pc̄tm̄ mortale qn̄ ratio
exp̄sse consentit: sed ēt qn̄ non exp̄sse

dũ negligit repmere mot⁹ pcti ꝛ manꝫ talis cōplacentia p⁹ sufficiēteꝫ delibe ratione ꝛ aiaduersionē piculi. B. De tactibus ꝛ osculis ꝛ h⁹mōi uide. i. luxu ria. §. fina.

Elegare est uices suas alteri ɔmittē

Querit ergo an epus possit d legare ꝛ cui. R° ẽm Ray. ꝛ guil. Distin guēdũ ē ꝙ qdã sũt q ptinēt ad ordinē epatē. sicut cōsecratio uel recōciliatio eccliarũ: ordinatio clericoꝝ ꝛ silia. et ista pōt epus delegare tm̃ epis. ex̃ d offi. ordi. ꝙ sedē. ꝛ d ɔse. ec. aq̃. Qui ēt metro politanus p⁹ ɔfirmatōnē añ pallii rece ptionē pōt epis cōmittē ɔsecrationeꝫ suffraganei sui. ex̃ d elec. suffraganeis Sũt alia qdã q ptinēt ad iurisditionē sicut ē audiētia cãrũ ꝛ absolutō pctoꝝ ꝛ h⁹mōi. Et ista indubitãt pōt alteri d legare. ut i dcō. c. aq̃. ita tñ ꝙ crimiales cãs clericoꝝ cũ agit ad depositōnem nō pōt delegare nisi in casu. s. si incipe ret abeē ppt eccłie sue nccitatē ł aliã magnã cãm: ꝛ tũc ɔmittēt nō diffiniti onē cãe sꝫ cognitionē tm̃. ar. ff. de offic. ei⁹ cui mã. ē iuri. l. i. C. de peda. iudi. l. ꝛ. nisi cōmittēt diffinitionē totius cause alteri epo: qd pōt facē ẽm qsdã cuꝫ nō sit ei ihibitũ. Sũt ꝛ alie cãe q lꝫ ñ sint crimiales. tñ ppter earũ excellētiã nō dꝫ eas delegare nisi i cã nccia ꝛ multũ iusta ipedit⁹. ut ē cã mr̃imonii ꝛ silēs. ex̃ de ɔsang. ꝛ affi. ex lr̃is i fi. A. Et tũc etiã nō dꝫ ɔmitti idiotis uel leuib⁹ sed lr̃atis ꝛ gũib⁹ psonis ut pōt colligi ex. d. c. ex lr̃is. ẽm eũdē Ray. ut in sũ. con. li° 3°. ti. 32. q. 5. ubi notãtur etiã omnia que in hoc. §. ponuntur. B. Non debet etiã delegare ptãtem dispēsandi cũ ir reglarib⁹ nec absoluendi eos q man⁹ uiolētas iiecerũt i clericos icasib⁹ sibi a iure cōcessis. ut de pueris ꝛ mulierib⁹ ꝛ silib⁹. ꝛ lꝫ h° delegare nō dēat: potest tñ cũ nō sit ei phibitũ. A. dũ tñ ɔmit tat discretis ꝛ honestis ẽm glo. Ray. ut in dcã. q. 5. B. Inmo de pcutiētib⁹ clericos cōcedit. ex̃ de offi. ordi. eis. A ubi pꝫ ꝙ hoc cōcedit nō solũ episcopis sed etiã omnibus quibus ex officio in certis casibus competit dicta absolu tio. B. Alias uero causas minores etiã spirituales ut de decimis: de iure patronatus ꝛ similes potest delegare nō tñ laicis sꝫ clericis tm̃. ex̃ de iudi. de cernim⁹. ꝛ. c. quanto. Pecuniarias do cãs pōt. imo forte idisticte dꝫ delegare nec dꝫ ipe i talib⁹ occupari. argu. xi. q. i. te quidem.

Sꝫ utrũ delegatus possit alteri cãm subdelegare. R° nō pōt. nisi in tribus casib⁹. Prim⁹ ē si lis ē corã eo ɔtestata ꝛ sic itelligit ex̃ d sen. ꝛ re iudi. cũ Ber oldus. ar. C. de pcura. l. neq₃ tutores. 2⁹ ē qñ uniuersitas cãrũ alicuius uille uł castri uł eccłie ē alicui delegata. tũc n. pōt unã cãm delegare. ff. de iudi. cuꝫ ptor. 3⁹ si ē delegatus a papa uł a pnci pe. tũc. n. pōt totã cãm indisticte ł ptē ei⁹ alteri delegare. ex̃ d offi. dele. q̃uis ꝛ. c. sup qōnũ. ꝛ. c. pastoralis. Ille tñ cui papa ɔmittit inquisitionē uel puisio nē eccłiis d platis seu aliis mistris qꝛ in h⁹mōi casib⁹ idustria ꝛ fides psone cui ɔmittit eligi uł: non pōt h°. alteri dele gare. Itē nec ille pōt delegare cui pa pa cōmittit pdicare crucē: excōicarē: uł absoluē aliquos: dispēsare cũ irregla rib⁹: uł iiũgē pnias. qꝛ nō ɔmittit sibi iurisditio sꝫ certũ misteriũ. Salua sp auctoritate legatoꝝ sedis aplice. ex̃ d offi. dle. qm̃ aplica. A. Idem in sũ. con. li° 3°. tit. 32. q. 6. B. Et saluo si ha beret spāle mãdatũ subdelegandi. ut notat Io. an. ex̃ de offi. dele. is cui li. 6°. A. ꝛ in dcō. c. is cui. expsse colligit ubi dr̃ ꝙ is cui cōmittit a sede aplica ut p uideat certe psone de bñficio in certa eccłia diocesi uł puincia pōt h° alteri subdelegare. sec⁹ si ei ɔmittat ut pui deat eccłie de psona. tũc. n. nō pōt sub delegare nisi subdelegãdi hēat specia le mandatũ. B

Sꝫ nũqd eps pōt delegare his q sũt de alieno epatu? R° sꝫ guil. Delegare pōt ea que pertinēt ad iurisditionem

uolūtariā sȝ n̄ pōt eos ꝯpellē ad suscipiendū ei⁹ ꝯmissionē cū eis nil p̄cipe possit. A. Idē in sū.cō.li° 3° tit.34.q.40. B. Dȝ nō pōt eis delegare ea q̄ ptinēt ad iurisditionē ꝯtentiosam q̄ nō habȝ locū nisi in aleno ep̄atu. A. Ad h° ex̄ ꝯ ꝯsti.ut aiaꝝ.§.p̄.li.6° B. De iudice delegato ⁊ eius officialib⁹ ⁊ an possit aliqd recipē.hētur.ī.iudex p̄.§.4° ⁊ 5°

Denunciatio

Duplex ē denunciatio. Una q̄ fit p̄lato nō tanq̄ iudici sȝ tanq̄ singulari persone ſm exigentiā correctōis fraterne. De hac uide ꝯ correctio 2° A Et ibi patet ꝙ ista fit etiam p̄lato tanq̄ iudici nō ad puniēdū sȝ ad emēdandū denūciatuȝ. B. Alia ē denūciatio q̄ fit p̄lato tanq̄ iudici ut inquirat ⁊ puniat. Et de hac uide.ī.inqsitio ꝑ totū ⁊ ꝯ crimen.§.fi.

Depositum

Quomō ⁊ quando ꝯpositū reddi dȝ. R° reddi dȝ ipsa res deposita ad petitionē ⁊ uoluntatē deponētis. qꝺ tn̄ fallit i.4.casib⁹ Prim⁹ cū qs gladiū deposu it deinde furiosus fact⁹ ip̄m repetit.22 q.2.ne qs. Secundus si deponēs fuerit deportatus.naȝ oīa bona sua publicantur.ff.e. bona fides.3⁹ qn̄ fur deposuit ⁊ cū dn̄o i petitōe cōcurrit.ut i p̄dcā.l.bōa fides ⁊.12.q.2.cum deuotissimam.4⁹ qn̄ fur deposuit apud illū cui subripuit ł apꝺ ꝯpetariū ut ꝓbat ꝑ eadē iura. A .s.i dcā.l.bona fides ad fi. ⁊ idē no. in sum. con.libro 2° ti.6° q.23. B

¶ Depositori licet ꝓ uolūtate sua ꝺpositū reuocare.ex̄ eo.bona fides.⁊ ut In no.ibi no.ēt ꝯ pactuȝ appositū. qa pōt peniteꝛ.ff.eo.l.i. A. Ibi hoc clare hēꝛ in.§.penul. B

¶ Cōtra depositū nō ē locus ꝯpēsatōni s.in totū.uel deductōi.s.ꝓ pte.sȝ ꝯpēsatio admittaꝛ i aliis si cā ē liqda ita ꝙ facilē exitū hr̄e credaꝛ.ex̄ eo.bōa fidꝯ A. Et ibi pȝ ꝑ glo.ꝙ etiam in aliis nō fit cōpensatio spēi ad pecūiam nisi qn̄ spēs ut equ⁹ uel qd sił dari n̄ posset a debitore ⁊ deueniretꝛ ad extiatōnē. B

¶ Utrū depositari⁹ teneaꝛ satisfacere deponēti si res aput eū ꝑeat. R° tenetur si ꝯmisit dolū uł latā culpā utputa si deponis apud me ſuum uictū ⁊ ego mīa duct⁹ soluo eū.ff.eo.si hoieȝ. Iteȝ qn̄ depositari⁹ res suas hȝ saluas ⁊ depositas amisit p̄sumiꝛ contra ip̄m.qa suas clausit i archa ⁊ depositas n̄ clausit. Sed ⁊ tenetur etiam de leuissima culpa si sit in mora uel si obtulerit se deposito ł si recepit aliqd ꝓ custodia A. Hoc casu cū ꝯtract⁹ ꝯcernat ꝯmoditatē utriusq̄ nō uñq̄ teneaꝛ nisi de leui tm̄.⁊ sentit gl.in dcō.c.bona fides. suꝑ ꝟbo de culpa.⁊ expresse dicit gof. ut in sū.cō.eo.ti.q.24. B Aut si grā ꝺpositarii fiat depositū.de casu ēt fortuito tenetur si pactū culpa uel mora p̄cesserit. Hec oīa ex̄ eo.bona fides. A Predicta ēt oīa notanꛇ in dicta.q.24. ſm Hosti. B

Ecclesia nō teneꛇ ꝺ deposito nisi qn̄ ꝺpositū fuerit factū p̄lato ⁊ ꝯuētui uel caplo p̄n̄tib⁹ ⁊ recipiētib⁹: aut nisi ī q̄tuȝ locupletior eēt.ex̄.eo.c.p̄. A. Hoc fuit dcm̄ host.ut pȝ i sū.cō.dcā.q.24. B

¶ Utrū depositario liceat uti re deposita. R° depositarius utēdo ꝯmittit furtū.ff.de ꝯdi.fur.q furtū. Et h° intellige qn̄ ē exp̄sse ꝓhibitū ne utaꛇ: aliꛇ non cōmittit.si tn̄ putauit dn̄m ꝑmissuruȝ. A .etiā si min⁹ ꝓbabiliꛇ h° putauit ſȝ Hosti.ut in sū.cō.li.2° ti.6.q.25.per.l.q re.ī.allatā q̄ ad h° bn̄ facit. Si tamē nō hūerit cām putādi p̄sumiꛇ ꝯ euȝ.ff.de fur.l.qui uas.§.uetare ubi dꛇ. Uetare aūt dn̄m accipim⁹ eū q nō cōsentit. B ut.ff.de fur.l.q re. Itē intellige nisi deponaꛇ qꝺ cōtineꛇ numero pōdē ł mensura ⁊ nō obsigneꛇ. Hic.n.exceduntur fines depositi ⁊ trāsferꛇ dn̄iuȝ.⁊ sic uti pōt. Si ꝟo obsignaꛇ uł claudiꛇ eo ipso uꛇ ꝓhibuisse ne depositari⁹ utaꛇ nisi ꝯriū dicēꛇ exp̄sse.ut.ff.e.l.licȝ.§.rei.⁊.l. die.§.qui pecuniaȝ.⁊.l.qntus. A Hec fuerūt dicta Hosti.cū q̄ cōcor. Hoff.et Monal.ut dcā.q.25. B

Quid si res deterior reddit? R° sedd ad nō uř. ff. eo. l. i. §. si res. A. Hoc intellige qñ deterioratō facta ē culpa depositarii z nō al'ut s. §. 3°. B

Heres depositarii teneť ǒ pcio rei ǒ posite ignoráter ab eo uēdite: imo etiam si nō sit heres nihilominus ab eo id qd cōsecut' ē extor qtur. ff. eo. l. i. § ulti. z l. 2. z 3. A. Addita. l. 4. ubi diciť de non herede q putabat se heredem cum uendidit. B

Utrū peccet qui rem suam apud alium depositā uľ ēt iiuste detētaz furtiz accipit. R° bm Tho. scda scde. q. 66. Jlle q furti accipit rē suā apud aliū ǒposita guat depositariū. qa ille teneť ad restituendū uel ad oñdendū se inoxiū Uñ manifestū ē q peccat z q tenetur ad releuandū guamē depositarii. A Hoc puto uerū nisi ipse depositarius sciēter accepisset i depositū rē alienaz uel si dño pbanti rē suā denegasset restituē sicut dz. ut s i pncipio. his. n. casi b' depositari' furtuz ɔmittit z teneť ad restitutōnē. C. de fur. l. ancille. iō b° casu idē iudicādū ǒ depositario qd de ipo fure. B. Qui vo furtiz accipit rē suā apud aliū iiuste detētaz: peccat qdē nō qa guat eū q detinet: nec teneť ad restituendū aliqd. A. nisi eēt condēnatus. nam pōt pter hoc ɔdēnari ad amissionē rei sue ut s bellu; p. §. 2°. B. sz peccat ǒ cōez iusticiā dū ipe sibi usurpat sue rei iudiciū iuris ordie pretermisso. z iō teneť reo satisfacē. A. s. in foro iudiciali ut dictū ē. B. Et daf opā ut scādalū pxioz si iñ ortū ē sedēť

Derisio Utruz derisio sit speciale peccatū. R° bm Tho. scda scde. q. 75. Dicedū q sicut aliqs ɔuitiādo intēdit depmē ɔuitiati honorē z detrahendo diminuē famā z susurrādo tollē amicitiā: ita irridēdo intēdit q ille q irrideť erubescat. z qa hic finis distictus ē ab aliis: iō etiā pctm̄ derisionis distīguiť a ceťis peccatis. A. Idē in sū. cō. li° 3°. ti. 34. q. 242.

Utrū derisio sit pctm̄ mortale. R° bz Tho. ubi s q cū aliqs malū alicui' psone uel defectū i risū uel ludū ponit. derisio dr z si qdē h° fiat inqtū maluz ē puū bm se: sic derisio ē ueniale. sz qñ accipiť qsi puū rōne psone sic aliquez irridē z eū oino puipēdē z tā uilē extiare ut de eius malo nō sit curandum: sz sit qsi p ludo bñdū. A. sicut solet bři defectus puerorū z stultoz bm eūdez Tho. B. Et sic derisio ē pctm̄ mortale z gui' ɔtumelia qa cōtumeliosus uř accipe malū alteri' seriose. Jrrisor aūt siue illusor i ludum. z ita uř eē maior cōtēptus z dehonoratō. Et bm h° ē gue pctm̄: z tanto guius qto maior reuerētia debeť psone q illudiť uñ guissimū ē irridē deū z ea q dei sř. 2° ē gui' irrisio pentū. 3° derisio iustoz p quam hoies etiā a bene agēdo ipediunť. A Jdem i sū. con. eo. ti. q. 243. B

Desperatio utz sit peccatum. R° bz Tho. scda scde. q. 20. Circa deū uera extimatio intellectus ē q ex ipo puenit hoium salus z uenia pctōribus dať. bz illud Ezech. 18. Nolo mortē pctōris sed ut conuertatur z uiuat. Falsa aūt opio ē q pctōri penitēti ueniā deneget. uel q pctōres ad se nō cōuertat p grām iustificantem. z iō sicut mot' spei q ɔformiť se bz ad extiatōz uerā laudabilē ē: ita oppositus motus s. desperationis qui se conformat extiationi false de deo ē uitiosus z pctm̄. z ǒ hac mā heť. i. psūptio circa mediū. De despatōe iqtū ē unū ǒ ipedimentū penitētie. uide. i. pnia. 4°. §. p. A. Jdē qd in hoc. c. notaf in sū. con. lib° 3°. titu. 34. q. 211. B

Detractio Detractores bm Ray. sūt qui uitāt bonos mores alioz corrūpere uel minuere nitūtur.

Detractio bm Thom. scda scde. q. 73. differt a ɔtumelia dupľr. p qdē quātuz ad modū pponēdi vba. qa. s. cōtumeliosus māifeste ǒ aliquē loqť: detractor

occulte.2° q̄tū ad finē intētū siue q̄tū
ad nocumētū illatū qa. s. contumelio
sus derogat honori: detractor fame. ꝛ
dicūtur uerba detractōis occulta non
simplr̄ sȝ ꝑ ꝯꝑationē ad eū de q̊ dicūt̄
quia eo absente uel ignorāte dicūtur
etiam si coram multis aliis dicantur.
A Cōtumeliosus aūt i faciē ꝯ̄ hoiem
loqt̄ etiā si sol⁹ sit pn̄s bm eūdē Tho.
ut in sū.cō.li.2° ti.5.q.197. B

¶ Quot mōis detractor famā alicuius
diminuit. R° sȝ Tho.ubi s̄. Detractor
h° agit dupłr.qn̄qȝ qdē directe.qn̄que
uero idirecte. Directe quadrupliciter
p̊ mō qn̄ falsū alteri iponit.2° qn̄ pctm̄
suis uerbis adauget.3° quādo occultū
reuelat pctm̄ ꝟbis cōibus: cantilenis:
signis seu etiā in scriptis q̄ appellāt̄ li
belli famosi.ꝯ̄ qb⁹ uid̄.ī.libell⁹ famo
sus. A .Siue ēt ꝟbis artificiosis bm
Ray.ut i dcā.q.197. B .4° qn̄ id qd̄ ē
bonū dic̄ mala itētōe factū. Indirecte
ꝟo dupliciter.s.ł negādo bonū alteri⁹
uel malitiose retinēdo. A .Idē i sū.cō
li.2° ti.5.q.198. B

¶ Utrū detractō sit pctm̄ mortale. R°
bm Tho.scd̄a scd̄e.q.73. Dicēdū q̄ qa
inter res tpales fama uı̄r̄ ꝑciosior ꝛ ꝑ
ei⁹ defectū hō ipedit̄ a multis bn̄ agē
dis.iō detractō ꝑ se loquēdo ē peccatū
mortale. A .Cō. Ray. ꝛ dr̄ detractio ꝑ
se pctm̄ mortale bȝ eosdē qn̄ detrahēs
intēdit ad denigrādā famā eius cui ꝺ̄
trahit.ut in sū.con.eo.ti.q.199.ubi etiā
hn̄tur oia q̄ i h°.§.ponūt̄. B .Cōtigit
tn̄ qn̄qȝ q̄ aliqs ꝓfert uerba per que
fama altius diminuit̄ ꝛ nō ē detractō
formalit̄ loquēdo ut si ꝓferat ꝓpt̄ ali
qd̄ bonū uł nccīuȝ cū debitis circūstā
tiis.ꝛ sic nō ē pctm̄.ut pȝ i denūciatōe
uel accusatōe. Si aūt ꝓferat ex aī leui
tate uel ꝓpter aliqd̄ nō nccīuȝ nō est
peccatū mortale nisi forte ꝟbū qd̄ dr̄
sit adeo ḡue q̄ notabilit̄ eius famam
ledat ꝛ ꝑcipue i his q̄ ꝑtinēt ad hone
statē uite.qa h° ex ipo gnē ꝟboꝝ hȝ rō
nē pcti mortalis.ꝛ tenet̄ aliqs ad resti
tutionem fame sicut ꝛ alterius rei. A

Propterēa dr̄ ꝓꝟ.24. Cū detractoribus
ne ꝯmiscearis qm̄ repēte surget ꝑditio
eorū ꝛ ruinā utriusqȝ qs nouit. Super
q̊ glo.h° spālit̄ uitio.s.detractōis ꝑcli
tat̄ totū pene gen⁹ hūanū.unde Aug⁹
in mēsa sua. Quisquis amat dictis ab
sentū carꝑe uitam. Hanc mēsam idi
gnam nouerit esse sibi. B

¶ Sȝ q̄liter detractor restituet famaȝ?
R° bm Tho.scd̄a scd̄e.q.62. Dicēdum
q̄ aliquis pōt alicui famā auferre tri
plicit̄.p̊ mō uerȝ dicēdo ꝛ iuste.puta cū
aliquis crimē alicui⁹ ꝓdit seruato.de
bito ordie ꝛ tūc nō tenet̄ ad restitutio
nē fame.2° mō falsū dicendo ꝛ iniuste.
puta cū aliqs iponit crimē alteri qd̄ n̄
fecit i audiētia multoruȝ: ꝛ tunc tenet̄
famā restituere ꝯfitēdo falsū dixisse ꝛ
iiuste.3° mō uerȝ dicēdo sȝ iiuste.puta
cū aliqs ꝓdit crimē altius ꝯ̄ ordinem
debitū ꝛ tūc tenet̄ ad restitutionēȝ q̄
tū pōt sine mēdacio tn̄.utpote q̄ dicat
se male dixisse.uł q̄ iiuste eū diffama
uit.uel si non pōt famā restituere dȝ ei
alit̄ recōpensare.sicut ꝛ i aliis iiuriis.
Probāt̄ h.5.q.1.qdā.ꝛ.14.q.6.si res. A
Con.Ul. Pe.ꝛ Ray.ut in sū.cō.lib° 2°.t.
5.q.201.ubi etiā addit̄ bm Ray.q̄ resti
tutio fiet h° mō.uidelicet ubi publice
dixit ꝟbū uel cantilenā.ꝑ se uel ꝑ aliū
uel etiā ubi ꝓiecit libellū famosū nec
nō ꝛ i aliis locis ubi itelligeret illū ꝯtra
quē h acta sūt infamatū occasiōe sui
dicti uł facti ł signi: publice ꝛ siplr̄ re
cognoscat errorē suū ꝛ culpā ꝛ ꝑ pos
se remoueat uł saltē alleuiet sic ifami
aȝ.ar.ex̄ ꝺ̄ pur.ca.int̄ sollicitudies.§.ꝑ
cipias. Idē host. Dic̄ tn̄ q̄ h publica re
cognitō faciēda ē nisi ex tali recognitō
ne publica ille ifamat⁹ āplius ifama
ret̄. Et bm glo. Ray.intelligenda sunt
h.s.si audet h° facē.secus si non audet
ꝓpter potētiā uł crudelitatē aduersa
rii. Addit Ray. Tenet̄ etiā secū ꝯponē
de iniuria ꝛ hūiliter ueniam postulaē
Idē Hosti. Et bm glo. Ray.oportȝ ue
niā postulare i ꝓpria ꝑsona si audȝ.uł
saltē ꝑ interpositā ꝑsonam. B

Utrū peccet aliqs audiēdo detractorē. R° ꝫm Tho. scda scđe. q. 73. Si aliqs detractores audiat absq; resistētia uꝫ detractori cōsentire. uñ fit ꝑticeps pcti ei⁹ ⁊ si qdē iducat eū ad detrahēdū uel saltē placeat ei đtractio ꝓpter odiū eius cui detrahitꝰ nō min⁹ peccat ꝙ̄ detrahēs ⁊ qñq; magꝫ. Si uo ei peccatū nō placet ſꝫ ex timore uꝫ negligētia ꝉ ēt uerecūdia qdā omittit repellē detrahētē ⁊ oñdē ꝙ ei detractio displiceat. tūc peccat qdē ſꝫ multo min⁹ ꝙ̄ detrahēs ⁊ pleruq; uenialiꝰ. Qñq; etiam h° ipm pōt mortale eē. ut qa ex officio incūbit ei detrahētē corrigē uꝫ ēt ꝓpter aliqđ ꝑiculū ide cōsequens. uel ꝓpter radicē q̄ timor human⁹ qñque pōt eē pctm̄ mortale. De q̄ uið. i. timor §. ꝑ. Detractio i quo differt a susurratione. uide. i. susurratio. A. Idē quod in hoc. §. hētur in sum. con. li. 2°. tit. 5. q. 202. B

Jaconus An liceat diacono corp⁹ dñi deferre ad infirmū ⁊ euꝫ cōicare. R° ꝫm guil. Non: nisi in extrema nccitate absentib⁹ episcopis et pſbyteris. ut diſ. 93. diaconi. nam in necessitate etiā pñte pſbytero pōt diacon⁹ iussus eucharistiā populo dispēsare. ut diſ. 93. diaconi ita se. A. potius est. c. pñte. Nccitas aūt ē qñ pſbyter est fessus uꝫ aꝉipotēs h° facē ꝫm eundē guil. ut in sū. cō. li. 3°. ti. 27. q. xi. B. Et sicut ibidē notauit Hugꝫ. etiā absente presbytero si tanta sit nccitas ꝙ iussus pſbyteri expectari nō possit: nō ē expectandus. ꝙ si pſbyter diacono etiaꝫ in nccitate ꝓhibeat ⁊ expſſa cā. ut quia forte usurarius uꝫ aꝉipenitēs ē q petit coionē obediēdū ē ei aliꝰ nō. A. Ideꝫ in dcā. q. xi. ubi ēt dꝛ ꝙ laicus in nulla nccitate nec se ipm nec aliuꝫ cōicare dꝫ. B. nā ⁊ tho. i 4°. diſ. 13. dic ꝙ diaconus lꝫ possit sanguinē i calice dispēsare sicut adhuc i qbusdā ecclesiis diaconus dispēsat mistris sanguinē. ñ tñ dꝫ corpus xpi dispēsare qa nō hꝫ manus ɔsecratas ad tangendū. ⁊ h° itellige nisi de mādato pſbyteri uel epi uꝫ pſbytero lōgꝫ posito in casu nccitatꝫ. ut diſ. 93. pñte. Quō diacon⁹ hēt ꝓuidē de lotione corporaꝉ ⁊ huiusmodi. uide sup̄ corporale.

Dignitas Dignitas ecclesiastica scđm Inno. ⁊ Hosti. ē quedam preeminētia in ğdu. ⁊ quasi pro eodeꝫ sumitur dignitas ⁊ ꝑsonatus ut archidiaconatus ⁊ ꝑmiceriatus ⁊ decanat⁹ et h⁹mōi. A. Hosti etiā dicit ꝙ ista dignitas aliqñ uocaꝰ custodia ⁊ aliquādo misteriū. ⁊ Inno. dicit ꝙ sp pro eodeꝫ sūiꝰ ꝑsonatus ⁊ dignitas ut in sū. cō. li. 3°. ti. 13. q. 17. B. ⁊ itelligiꝰ eē dignitas uel ꝑsonatus ꝫm istitutionē uel cōsuetudinē eccłie. nam posset eē ꝙ aliquis in aliq̄ ecclesia exercēt officiū archidiaconi cognoscēdo de cāis clicoruꝫ ⁊ de aliis nō tñ ē reputādus ob hoc eē i dignitate nisi uoceꝰ noīe qđ dignitatē sonat. ꝙ si uoceꝰ aliq̄ noīe dignitatꝫ uꝫ ꝑsona i dignitate ɔstituta reputeꝰ lꝫ nꝉlū misteriū dignitatis facēt reputād⁹ ē i dignitate. dūmō ꝑpetuo eā obtineat. ex̄ de sta. mo. c. 2°. §. fi. A. Hoc fuit dictū Inn. q itelligit ista q̄ ad dispōeꝫ c. de multa. ex̄ de ꝑben. ut pꝫ in dicta. q. 17. De mā aūt. c. de multa ē tractuꝫ sup̄ bñficiū ꝑ. §. ꝑ. ⁊ tāgiꝰ hi. §. se. B

¶ Nemo pōt hr̄e siꝉ pꝉes ecclesiasticas dignitates. nec ēt plura bñficia curaꝫ aiarū bñtia. uide h° ꝰ bñficiū ꝑ. §. 2°.

¶ Dignitas sine cura ab eo q iam. 20. annos cōpleuit ex dispēsatōe epi pōt hri ex̄ de eta. ⁊ qli. ꝑmittim⁹ li. 6°.

Discere debet qlibet etiam prelatus qui cūq; nō solū a maiori ſꝫ etiā a mimo: dū tñ erudito. Uñ diſ. 38. Nullus eps ꝓpter oppro briū senectutꝫ uꝫ nobilitatē generis a ꝑuulis eruditꝫ et mininis si qd forte ē utilitatꝫ ac salutꝫ igreꝰ negligat. Qui. n. rebelliꝰ uiuit ⁊ discē atq; agere bona recusat magis diaboli mēbꝝ ꝙ̄ xpi eē oñdiꝰ ⁊ potius

ĩfidelis q̃ꝫ fidelis eẽ mõstrat. Unde et
Aug⁹ ait. Ego senex a iuuene ꝛ ep̃s tot
ãnoꝝ a collega nõdũ ãniculo par⁹ sũ
doceri. 24. q. 3. si habes. Ad materiã do
cendi facit. i. mgr̃ p̊. ꝛ mgr̃ 2°. ꝛ. i. scia ꝛ. i.
studium.

Disciplina correc
tionis siue punitionis quã p̃
lati qñq3 iponũt ñ d3 eẽ usq3 ad effusi
onẽ sanguis. ar. ex̃ de rap. i archiep̃atu
ꝛ ƀm guil. intelligi debet de effusione
enormi. A. Idẽ i sũ. cõ. li° p̊ tit. 4. q. 6.
B. De correctõe p̃latorũ uide sup̃ cor
rectio p̊.

Discordia Utrũ sit pec
catu3 morta
le. R° ƀ3 Tho. scđa scđe. q. 37.
Qñ aliqs sciẽter ꝛ ex intẽtione discor
dat a bono dĩno ꝛ a bono ꝓximi i quo
d3 consẽtire. h° ẽ pctm̃ mortale ex suo
genere ꝓpter ꝯrietatẽ sua3 ad carita
tẽ l3 p̃mi mot⁹ h⁹ discordie sint pctã
uenialia ꝓpter ip̃fectionẽ actus. Sed
cũ intẽtio aliq̃ꝝ ẽ ad aliqđ bonũ quod
ꝑtinet ad honorẽ dei uel ad utilitate3
ꝓximi tñ un⁹ existimat hoc eẽ bonũ
ali⁹ añt h3 ꝯriã opionẽ nõ ẽ peccatum
A. q̃a talis discordia ẽ ꝑ accñs ꝛ quia
concordia q̃ ẽ caritatis effectus ẽ unio
uolũtatũ nõ opionũ ƀ3 eũde3 Tho. ut
in sũ. con. li° 3°. ti. 34. q. 226. ubi etia3 no
tãtur q̃ ꝛ B. B. nisi h⁹mõi discordia
uel sit cũ errore circa ea q̃ sũt de neces
sitate salut]. uel si ꝑtinacia idebite ad
hibeat. Ex q̊ etiã p3 ꝙ discordia qñq3
ẽ ex pctõ uni⁹ tm̃. qñq3 ẽ cum peccato
utriusq3. puta cũ uterq3 dissentit a bo
no alterius ꝛ diligit bonũ ꝓpriũ ꝛ uiđ
infra litigium.

Dispensatio ƀm Ray.
ẽ iuris re
laxatio. uñ uocat uuln⁹ quia
uulnerat ius cõmune. 23. q. 4. ipsa pie
tas. circa fi. Hosti. q̊q3 dicit sic. Dispen
satõ ẽ rigoris iur] ꝑ eũ ad quẽ spectat
misericors ꝛ canonice fcã relaxatio ut
colligit. i. q. 7. §. n⁹ si rigor. ꝛ. c. se. A Idẽ
in sum. con. libro 3°. ti. 29. q. i. ad fi. B
Sed nũq̃d dispensatio ẽ ius? R° ƀm
Ray. Dispensatio ƀm ꝙ ẽ in dispẽsan
te ẽ ptãs siue act⁹ ptãtis a iure ꝯcess⁹
S3 scđm ꝙ ẽ i eo cũ q̊ dispẽsatũ ẽ: sic
ẽ ius p̃uatũ. i. licẽtia uel ꝑmissio q̃da3
alicui facta ꝯ rigorẽ iuris s3 nõ est ius
cõe. ar. 32. q. 2. iterfectores. ꝛ. c. in adoles
cẽtia. Con Hosti. A. Idẽ in sũ. con. eo.
ti. q. 2. B
¶ Utrũ dispẽsatõ sit nccia in occultis.
R° ƀm guil. In occultis i q̃bus põt di
spẽsari dispẽsatio nccia ẽ nõ ꝓpt̃ depo
sitõnẽ uitãdã q̃a occulta pctã uideã3 ñ
hñt: s3 q̃a de eo sup̃ q̊ dispẽsatũ ẽ ac
cusari qs nõ põt. ar. ex̃ đ fi. p̃sby. ex tua
Alioq̃n etiã p⁹ ꝑactã pñiam posset ac
cusari. ar. 33. q. 2. admonẽ. 15. q. 5. p̃sbyter
A. Idem i sum. confessio. in dicta. q. 2.
in fi. B
¶ Dispẽsatõnũ aliq̃ ẽ debita aliq̃ ꝓhibi
ta aliq̃ ꝑmissa. Debita ẽ cũ multorum
scandalũ timet. dis. 50. ut cõstitueret.
Caue tñ ne decipiaris i scãdalo. uiđ. i.
scandalũ. Itẽ debita ẽ dispẽsatio rõne
tp̃is uel ꝑsone uel pietatis uel nccita
tis siue utilitatis eccl̃ie uel euẽtus rei
ꝛ đ singulis hoꝝ põit. i. q. 7. §. nisi rigor
ꝛ. c. ꝛ. §. se. usq3 ad. §. ecclesie. A. Hec
ꝛ sequẽtia i isto. §. fuerunt dicta Ray.
ut p3 in sũ. con. lib° 3°. tit. 29. q. 10. ꝛ glo.
Ray. exemplificat euentũ rei đ laicis
ꝓmotis in ep̃os de facto ut dcã. q. 7. c.
exigũt. S3 ut põt ꝯstare ex allẽatis iu
ribus oia p̃dicta reducũt ad tria. uide
licet ad cãm nccitat] siue utilitat]. i. q.
7. ꝛ si illa. seu pietatis ut cũ ꝓpter pie
tatẽ dispensat cũ corꝑe uitiatis uel il
lẽatis ut remaneãt i suis ordinib⁹ ad
q̃s idebite fuerũt assũpti. i. q. 7. hi qui
ꝛ p̃dicta cãnt qñq3 ex ꝑsona ul' tp̃e seu
loco siue accñtib⁹ aliis ut ex dcis iuri
bus põt cõstare. B. Et breuit̃ ubicũ3
subẽ iusta cã dispẽsatio debita ẽ. dist.
50. dño scõ ꝟ. deide. ꝛ ꝟ. ecce. ꝛ. c. conside
rãdũ. et l3 ex cãis p̃dictis dispẽsatio đ
bita sit ꝛ peccet p̃latus nõ dispẽsãdo
ut est argu. 2. q. 5. quanto. in fine. tamen

subditi nõ habent ius petendi nisi forte supplicãdo. Dispẽsatio ꝟo ꝓhibita ẽ ubicũq; ñ põt fieri sine manifesta ꝺ coloratione eccłie. Itẽ ubicũq; non ẽ iusta cã dispẽsandi. i. q. 7. tali. ꝛ. c. si illa. ex̃ de elec. inotuit. §. mtra. ꝛ. §. fi. Dispẽsatio uero permissa ẽ aliquãdo in cãu ut dis. 50. si qs ꝑsbyter. ꝛ multis casib⁹ quibus iura permittũt dispẽsationez A. In dcõ. c. si quis ꝑsbyter. dr̃. Si quis ꝑsbyter aut diaconus iuẽtus fuerit aliquid de misteriis ecclesie uenũdasse. quia sacrilegiũ cõmisit. placuit eũ i ordinatione ecclesiastica non haberi. in iudicio tamẽ epi dimittẽdus ẽ si i suo debeat recipi gradu. B

¶ Quid si eps indisticte dispensat. R° ẽm Ray. si de hoc fuerit accusat⁹ puniendus ẽ pena depõnis dis. 51. c. ꝑ. in fi. ꝛ c. qui in aliquo in fi. Sed Hosti. dic̃ ꝙ hoc forte locum habet si cõmonit⁹ incorrigibilis sit ꝛ ꝓpter hoc suspensus ꝛ sniam suspẽsionis contẽnens etiã in sua cõtumacia perseuerat. ar. ex̃ de ꝑ ben. graue. §. nolẽtes. Uel ꝑdicta. c. possunt intelligi qñ epus dispensat in eo quod de iure nõ põt. A. Idem i sum. con. eo. ti. q. xi. Et sentẽtia Hosti. benignior uider̃ ꝛ tenẽda. ff. de legi. l. benignius. B. Dispensatio in multis casibus episcopis ꝓhibita ẽ. ꝑ quidẽ i hõicidio. dis. 50. miror. Et intellige siue iusto siue iiusto ꝛ quõcunq; fiat. ut si qs uindictaz sanguinis dictat uel scribit: aut cirurgiã exercet aut uindicte sanguinis auctoritatẽ exhibet ꝛ in oĩbus similibus si inde mors fuerit subsecuta uel etiã mutilatõ mẽbri. que notãt Inno. ꝛ Hostiẽ. ex̃ de cle. pu. in du. c. ꝑ. Cũ nullo. n. taliũ potest epus dispẽsar̃ in officio. Secus ꝙ clericus possit esse in beneficio. ex̃ de cle. pu. in du. c. 2. Aut etiã secus si mors uel mutilatio nõ int̃uenit. ut i ꝑallegato. c. ꝑ. De ista materia uide plura. i. irregularitas ꝑ. 2° i simonia ordinis siue beneficii scienter per simoniã acquisiti. uide. i. simonia 7°. in §. ultimis. §. 3° in illo qui cũ esset suspensus interdictus uel excõicatus dãnabiliter ingessit se dinis. ex̃ de sen. ꝛ re iu. cũ eterni. ꝛ ex̃ de sen. excõi. cum medicinalis. lib° 6°. 4° in clerico q excõicatus in concilio accedit ad iudiciũ ꝑncipis cõtẽpto iudice ecclesiastico. 2i q. 5. si quis epus. 5° in bigamo. ex̃ ꝺ bigamis. c. nuper. ꝛ. c. fi. uiꝺ sup̃ bigamia §. 8. 6° in clerico nõ ordiato mistrante. de quo uide. i. ordiatus 3° A. Ubi patet ꝙ epus nõ põt dispensare ꝙ talis ascendat ad supiores ordines: sed bñ ꝙ utatur ordine iã suscepto. B 7° i clerico per saltũ promoto. uide. i. ordinatus 2°. A. ubi patet ꝙ hoc intelligir̃ quo ad illuz qui scient̃ sic ẽ promotus ꝛ i ordine sic suscepto sine dispẽsatõne mistrauit. Tũc. n. nõ potest dispẽsari ꝙ ulterius ascẽdat nisi per papaz sed i ordine suscepto adhuc põt dispẽsari ꝑ epm. B. 8° i illo qui ordinem furtiue suscepit. uide. i. ordinatus ꝑ. §. 4. A. Ibi nil aliud dr̃ nisi quõ dicar̃ furtiue ordinatus. De dispẽsatõe autẽ dic ẽm Ray. ut in sũ. con. li. 3. ti. 22. q. 4. quia aut fuit ꝓhibitus ab epo seu ab alio ꝑlato sub intermiatõe anathatis aut nõ. In ꝑ casu poterit cõdigna satisfactõe ꝑmissa cũ eo ut in susceptis ministret ordibus epus dispensare. Et si intrauerit religionẽ etiã i suscipiẽdis postq; aliq̃to tẽpore i ea fuerit laudabilit̃ conuersatus. In secundo casu poterit cũ tali etiã in seculo remanente post cõdignam satisfactionẽ tã i susceptis q̃ i suscipiẽdis ordinibus dispensare. ex̃ de eo qui fur. ordi. susce. c. ꝑmo Hosti. aũt sup eo. c. ait. Quicqd dicar̃ hic cũ furtiue ordinato etiam si nõ sit excõicatus nisi aliquã religionẽ ingrediar̃ etiã romana ecclesia ꝺ facili non dispensat. Cõcedit tñ Hosti. in. c. 2° eo. ti. ꝙ episcopus dispensat i h° cãu i minoribus ordibus tm̃. ut inuit̃ a dño sẽ su dci. c. primi. B. 9° cuz quis fuerit ordiatus extra tꝑa uel ab alieno epo ꝛ añ dispensationẽ mistrauerit secũꝺ q̃sdam. ar. ex̃ de sacra. nõ ite. c. ꝑ. dis. 52.

sollicitudo. Sz uerū ē q̄ diocesanus cū tali poterit dispensare. ut. 9. q. 2. lugdunen̄. ex̄ ð tēpo. ordi. ꝯsultatōi. A. In hoc. c. dr̄ q̄ eps pōt dispēsare cū ordiāis extra tp̄a. p̄ eis pnia iposita ꝯpetēti in susceptis ordib⁹. Sec⁹ ē g° i ordib⁹ suscipiēdis. ut z no. i. ordo 2° §. que pēa B. nisi forte fuisset sibi iterdicta executio z postea ministrasset ut dictuz ē. s°. si quis excōicat⁹ ordines suscepit ex̄ de sen. ex. cū illoꝝ p̄ rn̄so. Et eodez mō si suscepit ordines exn̄s apostata a religione. ex̄ ð aposta. c. fi. A. Ibi dr̄ ð religioso rcipiēte i apostasia ordiez sacrū. secus g° uī de ordib⁹ minoribus. nisi i apostasia dimisisset hitū: tūc. n. eēt excōicatus. ex̄ ne cle. uī mo. ut picu losa. li. 6°. B. In p̄dictis g° casibus ad papā ptinet dispēsatō nec dispēsat faciliter ut ē i homicidio uolūtario. in simonia z bigamia. z uide etiā. §. se. s. ð casibus papalibus.

¶ Sūt alii casus dispēsatiōis ad papā ptinētes i qbus raro imo nūq̄ dispensat. Prim⁹ qn̄ qs sciēter se baptizari p miserit bis. de ꝯse. dis. 4. eos. z. c. q bis. z idē si ignorāt. z p⁹ea cū sciuerit ratū hūerit. A. Si uo nō hūerit ratū pōt pmoueri. i. q. 4. placuit. scd̄m aliquos de iure. s̄m alios ð dispēsatiōe qð tutius ē. de ꝯse. dis. 4. q bis. s̄m Ray. z i sū. con. li. 3. ti. 24. q. 7. z i dcō. c. q bis. ubi pz q̄ rebaptizat⁹ etiā si nullā culpā ꝯtraxerit erga rebaptizationez: tamē non pōt ordināi nisi mag̃ necitas cogat. B Silr̄ qui bis sciēter recepit eundez ordinē. i. q. 7. saluberrimū. Idem etiā intelligas de recōfirmato. ar. 68. dis. c. p̄. z de ꝯse. dis. 5. c. dictū. A. Idez in sū. cō. dcā. q. 7. B. 2⁹ ē cū qs ad subuertēduz fidez se fecerit ab hēticis ordinari. i. q. 7. cōueniētib⁹. 3° ē si qs ordinet ita q̄ simonia infuēiat taz ex pte ordiati q̄ ex pte ordiatoris. 9. q. i. ab excōicatis. i. q. i. si qs eps. A. Hodie uo nō pōt dispēsari nisi p papā qualitercūq̄ ordiatio fuerit facta simoniace. ut in extuagāti Martini qnti q̄ incipit. dānabile. z in alia Eugenii qrti q̄ incipit. Cū detestabile. B. De his casib⁹ sūt ꝟsus. Siue bis ordo det siue baptism⁹ repetatur. Siue ut uertat fidei stat⁹ ordo petat. Uel siue pstet utriq̄ simō opet. ut dispenset spes irrita prorsus hētur.

¶ Sz pter p̄dictos casus q sūt irregularitatū inductiui sūt adhuc alii casus i qbus diocesani dispēsare nō pn̄t ut q̄ uni ecclesie duo piter psint. 21. q. 2. c. pe. nec q̄ un⁹ hēat plura bn̄ficia cū cura. ex̄ de pbē. ð multa. nisi i casib⁹ q̄s hēs s̄ bn̄ficiū p̄. §. 3°. Itē non pn̄t dispēsare cū illegitie nat̄is nisi ad miores ordies z bn̄ficiū sine cura. ex̄ ð fi. psby. is qui. li. 6°. A. ubi ēt pz q̄ similit̄ episcop⁹ nō pōt dispēsare cū talibus erga beneficia dignitatis seu psonat⁹. B. Itē nō dispēsat cū eo q ē suspēsus in ꝯcilio pter iiustā bn̄ficioꝝ collationē. ex̄ ð pbē. grue in fi. Itē nec i aliis casib⁹ spāliter sūmo pōtifici reseruatis. de qb⁹ uide i. papa. §. 4. z se. A. poti⁹ uī §. 3⁹ etiaz s̄m eius cōputationem. B

¶ Utrū eps possit dispēsare cū eis qui patiūt defectū in etate. R° s̄m Io. an. q̄ aliqs possit pmoueri ad epatū si n̄ ꝯpleuerit. 30. annū. solus papa dispensare pōt. ex̄ de electōe. cū nob oli. §. fin. Sz q̄tū ad alias dignitates si tn̄ sint sine cura pn̄t epi dispēsat cū eis q cōpleuerūt 20. annuz. ex̄ de eta. z qli. pmittimus li° 6°. uide. i. uicari⁹. §. 4°. A. Ibi nil de h° dici uidet. B. q̄tuz uo ad prochiales eccl̄ias non pn̄t ut idē Io. dixit. ex̄ ð elec. lz canō. li° 6°. A. De h° latī⁹ dictū ē s̄ absolutō p̄. §. 2°. ꝟ. 2⁹ ē. i. additione. Silr̄ etiā eps nō pōt dispēsare circa etatē ordinū. ut notat gl. i cle. generalē. de eta. z qli. B

¶ Utrū eps possit dispēsare cū eis qui patiūt defectū i ordine. A. Hoc ē q̄ rōne ordinis eis deficiētis nō pn̄t eligi ad aliqð officiū seu dignitatē ecclesiasticā sicut ē regularit̄ q̄ abbas dz esse sacerdos. ex̄ ð eta. z qli. c. p̄. B. R° bz Io. an. li. 6°. In epatib⁹ sol⁹ papa dispēsat. ex̄ ð of. lega. q̄ trāslatōz. z ð exces.

p̄la. sicut unire. Sȝ q̈ ad alia pōt ep̄s.
ex̄ de eta. ꝛ q̄li. preterea. A. Ibi dr̄.
Licȝ ad regimē ꝑochial' eccl'e nō debe
at aliqs nisi subdiacon⁹ sit ad min⁹ ad
mitti dispēsatiue tn̄ in miorib⁹ ordib⁹
ↄstituti ↄsueuer̄t assumi. dū tales sint
ꝙ i breui tp̄e possint i p̄sbyteros ordi
nari. B. ꝛ. c. tuā. A. Ibi dr̄ ꝙ ꝓpt istā
tē necc̄itatē pōt i abbatē assumi etiam
ī miorib⁹ ordib⁹ ↄstitut⁹. B. De dispē
satiōe ep̄oꝝ uide. ī. ep̄s. §. 5°. De di
spensatiōe i legib⁹ ꝛ ↄstitutiōib⁹. vide
. ī. lex. De dispensatione in votis. vi
de. ī. votū 5°. De dispensatiōe icertoꝝ
vide. ī. restitutio 6°.

Diuinatio

quid. ꝛ q̄t eius sp̄es. ꝛ plura de hac materia vi
de. ī. sortilegiū ꝑ.

Diuortium.

Sicut po
nit Ray.
diuortiū multipliciter hȝ fie
ri. Nā aut dirimit mr̄imoniū ī totum
ita ꝙ uel vterq̈ ↄiugum ↄ̄here potest
vt in maleficiatis. vel saltē alter. vt i
frigidis. aut dirimit in ꝑte. s. q̊ ad mu
tuā seruitutē ↄiugalis debiti seu coha
bitatōis. ita tn̄ ꝙ neuter eoꝝ ↄ̄here po
test: sicut i his q̄ separātur ꝓpter adul
teriū ↄmissū vl' cā religiōis p⁹ carnalē
copulā. Nā si an̄ copulā carnalē alt' cō
iugū fieret religiosus: alter ↄ̄hē posset
vide. ī. ipedimētū ꝑ. §. 2°. A. Idē in sū.
cō. li° 4°. ti. 19. i ꝑncipio. B.

¶ Qū uir petit diuortiū allegās frigi
ditatē suā quō ꝓcedet'? R° ſm Hosti.
Uir hoc ꝓponēs dȝ eē maior ānis. 18. qꝛ
i hoc casu reputat' plena pubertas. Et
si q̄dē mulier h° ip̄m ↄfitet': dabit' a iu
dice tp̄s arbitrariū. vt uni⁹ mēsis aut
trium aut āni ꝑ qd̄ simul morentur ꝛ
postea iurabit uir se nō posse cognoscē
mulierē nec moueri ad appetitū coit⁹
A. Nā si aliquotiēs moueret' lȝ nō pos
set ꝑficē n̄ eēt nālit' frigidus: sȝ ꝑ male
ficiū ipotēs. vt i sū. con. li° 4°. ti. 16. q. 16.
vbi hec oīa notāt' q̄ h̄ hn̄t. B. Muli
er ꝟo iurabit ꝙ nunq̄ aliq̄ mō ꝑcepit
ip̄m ad h° moueri. ꝛ vtq̈ ꝙ diligētiaȝ
adhibuit ad h°. ꝛ utq̈ hēbit septē ꝓpi
q̊s seu uicinos bone fame q̄ iurabunt
se credē ꝙ illi iurauerunt veꝝ. ꝛ sic di
uortiū celebrabit': ꝛ mul'r nubet i dn̄o
sȝ viro mādabit' ne aliam ducat. Et si
duxerit ꝛ cognouerit: re⁹ ꝑiurii hēbit'.
ꝛ p̄⁹ mr̄imoniū reparādū erit: ita tn̄ ꝙ
vxor pōt repellē eū ꝓpt' cōmissū adul
teriū. ar. 32. q. 1. ō bn̄dicto. ꝛ. q. 6. nihil ini
qui⁹. Hoc dico nisi vxor qn̄ fuit ↄfessa
frigiditatē: fuisset cōscia fraudis. q̄a si
hoc fuisset n̄ possȝ nūc eū repellē. ar. ff.
ad. l. iul'. de adul. si vxor. §. iudex. ꝛ. §. fi.
Qd̄ si mulier negat frigiditatē viri: ꝛ
asserit se ab eo cognitā puto standum
ꝟbo mulieris. q̄a nō vr̄ ꝙ assererēt nisi
veꝝ eēt. eo ꝙ p̄iudiciuȝ sibi facēt. s. de
hēndo ipotētē viꝝ. Itē cū rea sit ꝛ si ni
hil ꝓbauerit: absoluēda ē. vt. 6. q. vlt. l.
actor. Alioq̄n multi incurrerēt ꝑiuriū
ut possēt separi ab vxore. A. Hoc ve
rū nisi forte marit⁹ ↄuincat mulierē ꝑ
aspectū corꝑis: vt dr̄ i sū. con. i dicta. q.
16. B. Si āt mulier diuortiū petat ꝓ
pter frigiditatē viri: ꝛ vir hoc fatet' fi
et vt s̄. i ꝑrio. §. ꝛ celebrabit' diuortiū.
Sȝ si vir postea cū alia ↄ̄xerit: ambo
ↄiuges rei ꝑiurii hēbunt: ꝛ ꝑma iniū
cta ad ꝑ̄ora ↄnubia reuertētur. ut ex̄ ō
fri. ꝛ male. laudabilē. in fi. Qd̄ si vir ne
gat se frigidum ꝛ asserit se cognouisse
vxorē standū ē ꝟbo viri: q̄a caput est
mulieris. ex̄ de despon. impu. ↄtinebat'
ꝛ. 33. q. 1. si q̄s accepit. Nisi forte mul'r ꝑ
aspectū corꝑis ꝓbet se ꝟginē. ex̄ de ꝓ
ba. ꝓposuisti. Que ꝓbatio dȝ caute fie
ri ꝑ duas vl' ꝑ plres matrōas honestas
ꝛ ō hoc peritas. ex̄ de fri. ꝛ male. c. fi. ff.
ō ven. isp̄i. l. 1. q̄a hec res occulta ē. ꝛ q̄a
man⁹ ꝛ oculus obstetricū q̄nq̈ i h° falli
tur. 27. q. 1. nec aliq̈. Sȝ si mulier non al
legaret frigiditatē viri. sed poti⁹ dicēt
eū sectū seu castratū fuisse siue defcm̄
mēbri patiētē an̄q̈ eā cognoscēt. ꝛ sic
diuortiū petēt. vir ꝟo hoc negaret. cer
te nō dȝ stare dcō viri eo ꝙ ꝓbari pos
set ꝑ aspectū. A. Predicta etiā notāt'

i dicta.q.16.in sū.cō.li°.4°ti.16. B.
¶ Quid si p vir uel mulierē petatur
diuortiū ppt artitudinē mulieris. R°.
Vocabūt matrōe fide digne atq pite
z iurabūt q diligēter igrēt z referent
an sit arta: z an possit fieri mr. z si dixe
rit q nō sit arta ñ pcedet ad diuortiū.
si āt dixerit q sit arta: z q ñ possit fiēi
mr. icōtinēti pt diuortiū fiēi: z dabit vi
ro lnia ɔhēdi cū alia. sz mulieri ɔtinen
tia indicet. vt ex̄ de fri. z male. fraterni
tati. p riso. Si tñ p° diuortiū mulier in
ueniat q possit h°mōi seras reserare:
redabit pmū mrimoniū. qd verū fuit
ēt si vir accepit aliā. ar. in pdcō. c. frni
tatis. A. Ibi videt casus exp̄ssus qñ p
or vir erat sitis illi q apuit. Si aūt a p
ori viro ppter disparitatē nō pot co
gnosci sine grui periculo nō ē ei redden
da: lz p ɔsuetudinē secūdi reddita sit
apta p. vt notat. glo. i dcō. c. fratnitatis.
sup ṽbo siti. Con. Hos. ut i sū. con. li°. 4°
ti.16.q.5. lz ibi referāt diuerse alie opio
nes dicētiū mulierē debē restitui p. q
possūt itelligi qñ pmus erat vel dubi
tat vtrū sit sitis z°. Sec° si cōstet q p
pter disparitatē psone a p nō pot co
gnosci: vt dictū est. At de hac mā dicit
lati°. i. impedimētū. 15°. B.
¶ Quid si petat diuortiū ppt malefi
ciū. vt qa vir pōt cognoscere alias z ñ
vxorē. R°. Debēt p ɔfiteri ne forte h°
ɔtigat ppter aliqd pcm̄ eor. 33.q.1. si p
sortarias. z sub recepto sacro iniūgat
eis ut sit cohabitēt z bona fide operaz
dent ad debitū carnale. z sic p trienniū
sil habitabūt. A. nisi forte iā bitaue
rit. tūc ñ videt necessariū dari trienniū
sz aliqs ali° termin° arbitrarius ad cō
hiredū. z alia debita remedia adhiben
da. dcō. c. si p sortarias. z ex̄ de fri. z ma
le. c. fi. B. Quo pacto iter accedēt ad
epm iurātes q sicut pmiserāt fecerūt
z nō potuerūt ɔiūgi: z tūc adiuncto sa
cramēto ppiquor: vt dictū ē. §. 2°. cele
brabit diuortiū: z dabit vtriq lnia cō
trahēdi. ex̄ de fri. z malefi. c. vlti. z i di
cto. c. si per sortarias.

¶ Sz qr̄ itelligēda ē pdicta cohabita
tio triēnii. R°. Sufficit q p maiorem
ptē āni cohabitēt. z q bona fide operaz
dent. ar. ff. de aq. cott. z esti. l. i. §. duo. z
§. qd aūt. Qd si infirmitate vel alio
casu ipediat vr tēpus restituēdū. ff. de
iti. actuq pri. l. i. §. 2°. z se. A. Hoc fuit di
ctū Hosti. vt pz in sū. con. lib° 4°. ti. 16.
q. 17. Lñ i. c. fi. ex̄ de fri. z male. dicit q
debēt cohabitare p ɔtinuū triēnium.
Ubi etiā dicit glo. sitr. q p trienniū de
bēt cohitare qñ ppter frigiditatē peti
tur diuortiū. Sz h° ē verū si frigiditas
pus pbari nō possit: vt exp̄sse dr eo. ti.
c. laudabilem. B.
¶ Quid si alter ɔiugū nō vult cohita
re. R°. Dicas excōicādū p quē stabit z
cautionē idoneā exigēdam vt cohabi
tent. ar. ex̄ vt lite non cōtest. qm̄. §. vlti.
vel distringat p curiā secularē. ex̄ d iu
di. cū nō ab hoīe. Idē fiat si cohabitēt
z nō attētant. A. Idē i sū. con. eo. ti. q.
15. sm Hosti. z glo. Ray. B.
¶ Quid si ecclia decepta p aliqs falsas
pbatōes ul h°mōi celebrat diuortiū
z postea vir fact° ē sacerdos. deinde cō
pertū ē q ecclia fuit decepta. nungd
iste sacerdos restituet vxori eū repetē
ti. R° sm Ray. Si nō pōt induci ad cō
tinētiā fiat ut dr. i. mrimoniū. s°. §. 14°.
q icipit. qd si p° latā. A. s. q restituet.
qa etiā monach° restituet sibi: z tene
bit iste debitū reddē vxori petēti: sed
nō ðz exigē. qa q̄tū in se ē solēnizauit
votū. ut z no. i sū. cō. li°. 4°. ti. 19. q. 4. B.
At si posito pdcō casu mlr gdē nō repe
tat virū. nūgd vir poterit vxorē repete
re. R° sm Guil. Nō. qa vir p sacri ordi
nis susceptōez piudicauit sibi. A. Idē
in sū. con. eo. ti. q. 5. B.
¶ Pone q mulier credēs diuortiū iu
ste celebratū ingressa ē moāsteriū. an
cōpta ṽitate de iniusto diuortio poterit
virū repetē iā i sacris ordinatū vel fa
ctū monachū. R° sm Guil. Non. qa
falsa cā ñ ipedit votū monachat°. ar.
ex̄ de voto. magne. z de conuer. coniu.
ex pte. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 6. B.

¶ Pone q duo frēs duxerūt duas soro res seu ↄsanguineas ⁊ int alterū ⁊ uxo rē fert diuortiū sniā ꝑpter ↄsanguinita tē: querit utrū alter debeat ꝑpt hᵒ se pari ab uxore sua. Rᵒ ƀm Ray. Nō. qꝛ res inter alios acta aliis nō ꝑiudicat. ex de fide istru. int dilectos. Sȝ q̄tū ad carnis copulā distiguo. qa si alter côiu gū scit eē īpedimētū int se ⁊ uxorē nō exigat debituȝ neq; reddat. Si ꝟo cre dat ex cā probabili: reddat sȝ ñ exigat Si aūt crdat ex aliq cā temeraria red dat. ⁊ si pôt dimittat erroneā ↄsciaȝ. et sic exigat. ex de sen. excôi. inquisitioni A. Lō. ꝑdict Tho. ⁊ Pe. ut in sū. con. liᵒ 4ᵒ. ti. 21. q. 2. B

¶ Utrū uir ⁊ uxor i cā diuortii iudicādi sint pꝛs. Rᵒ ƀȝ Tho. ⁊ Pe. Ad paria iu dicātur. qa sicut lȝ uiro dimittē uxorē ob cām fornicatōis: ita licet uxori uirȝ dimittere. 32. q. 1. si qs uxorē.

¶ Post latam sniam diuortii ⁊ sepato thoro ꝑpter adultēiū uxoris si uir for nicet nūqd mulier poteīt uirū reperē Rᵒ ƀm Ray. Judex ex officio suo dȝ ui rū cogē redire ad uxorē suā. ar. ex ð iu re iur. tua nos. ⁊ ex de diuor. ex litteris Idē Tho. ⁊ uide hūc casū. i. mřimoniū 8. §. 15. q incipit. Pone q lata. De mā diuortii multa hri pūt ex ipedimentis matrimonii uiđ. i. īpedimētum. Diuor tio facto apud quē filius nutriri dēat uide. i. filius. §. 3ᵒ.

Doctor uel docere uide i fra magister. ⁊ su pra discere.

Dolus Quid ē dolus aut lata culpa. ⁊ hᵒ mo di. Rᵒ ƀm Hosti. Dolus ē īsi diosa machinatio: ut si cômodatarius surripi fecit rē cômodatā. ff. de dolo. l. i. Lata clpa ē ñ itꝉligē qđ oēs itelligūt ꝉ sciūt ut si ↄmodatariꝰ dimisit rē ↄmo datā i platea ⁊ fueīt ablata ⁊ ipe dicat q ñ credebat q accipet. Leuis culpa ē desidia siue negligētia. ut isti. q. mo. re ↄtrahit ob. §. ꝑ. ut si cômodatarius reposuit rē cômodatā in camera sua: ⁊ recessit relicto ostio apto. Leuissima culpa ē q̄ aliq mō pôt ꝑuideri. ff. ad. l. aq. l. si putator. ⁊ 50. dis. hi. qui arborēȝ ut si cômodatarius rē quidēȝ in archa reposuit sȝ nō firmauit. A. i. cū claue ut in loco de q̄ stati. B. Mō si fecisset fur nō surripuisset. Casus fortuitꝰ ē q nullatenus pôt ꝑuideri. sicut incēdiū ruina: naufragiū: rapia. ut. C. cômo. l. i. A. Idē in sū. co. li. 2ᵒ. ti. 6. q. 22. B

¶ Dolꝰ i aliq ↄ̄ctu dupliciť interuenit. Nā qñq; dat cām ↄtractui. puta dolo te induxi ut uēderes qđ alias nō eras uēditurus. ⁊ tūc nō tenet ↄ̄ctus. ff. ð do lo. l. elegāter. 12. q. 2. qsquis eps. in fine. Qñq; dolꝰ icidit i ↄ̄ctu. ut qa eras uen diturus: sȝ per dolū te induxi ut mino ri ꝑcio uēderes: ⁊ tūc tenet quidē ↄtra ctus sȝ satisfaciēdū ē ð dolo. ut. ff. ð ac. emp. ⁊ uen. l. Julianꝰ. Et no. h q ēptor bone fidei nō tenet ð dolo mediatoris sȝ ipse mediator. ut in ꝑ. l. eleganter. et ff. de ꝓxenetis. l. 2. ⁊ 3. nisi in subsidium qñ. s. mediator deficēt uꝉ nō posset. ut i dcā. l. eleganter. A. Delıꝰ facit. l. fi. ff. ð eo ꝓ quē fac. erit. ubi dr q qñ dolosꝰ nō ē soluēdo nō ē equū q qs lucretur ex dolo alieno cū dāno alteriꝰ. ⁊ oīa ꝑ dicta notat etiaȝ in sū. co. liᵒ. 2ᵒ ti. 8. q. 8. ƀm Gof. ⁊ Hosti. ubi ēt ponit quod sta tim sequit. B. Itē no. ƀm guil. q i mo nachatu ⁊ mřimonio etiā si dolus det cām contractui nihilominꝰ tenet. qui dolū allegat dolū ꝓbare debet. ut hēs i. locatio. §. 6ᵒ. in fi.

Domicilium Quando dicat qs trāsferre domiciliū ita q fac tus sit de iurisditōe alterius? Rᵒ scđȝ Hosti. Puto q ƀm ius canonicū q̄ci to ad aliā ꝓchiā transit ⁊ hospitiuȝ constituit explicādo sarcinulas suas: ⁊ se in ipo recipit aīo remanēdi statiȝ fit ꝓchianꝰ illiꝰ. ex de ꝓchiis. c. ul. ⁊ ex de decimis. ad aplice. A. Ideȝ in sū. co. li. ꝑ. ti. 16. q. 13. B.

Dominica dies Dies domi

cū ɔstat int̄ sūmas ⁊ p̄cipuas festiuita
tes ɔtineri. Exo.zo. Memento vt diez
sabbati sanctifices. Dn̄icā.n.colē debe
mus ppt̄ honorē ⁊ gaudiū resurrectio
nis dn̄ice.de ɔse.dis.3.c.sabbato. Nulla
operatio in illa sancta die agat̄:nisi tm̄
hymnis ⁊ psalmis ⁊ canticis spūalib⁹
dies illa transigat̄.de ɔse.dis.3.ieiunia.
Itē tāta ē excellētia h⁹ diei q̄ in nullo
alio die pōt eps̄ ɔsecrari.dis.75.q̄ die
dn̄ico.vbi ēt subdit̄.q̄ qcqd insigne a
deo ē ɔstitutū in terris:in h⁹ diei digni
tate gestū est. In hac mūdus sumpsit
exordium. In hac per resurrectiōem ⁊
mors interitū ⁊ vita accepit p̄ncipiuz.
A . Hec fuerunt dicta Ray.vt p3 i sū.
con.lio.p̄.ti.12.q.3. B.
¶ Utrū obseruatio diei dn̄ice succedat
loco diei sabbati? Ro. s̄m Tho.scd̄a se
cūde.q.122. Non succedit ex vi p̄cepti
s3 ex ɔstōne eccl'e:⁊ ex ɔsīoe populi xp̄i
ani. Ideo non est ita arta p̄hibitio ope
rādi i die dn̄ico sicut fuit in die sabba
ti:s3 quedā opa ɔcedunt̄ q̄ die sabbati
p̄hibebant̄:sicut decoctio cibo⁊ ⁊ alia
hi⁹.de ɔse.dis.3.puenit.in fi. Et in qbus
dā opibus p̄hibitis facilius dispensat̄
i noua q̄ in veteri lege. Quin ēt scd̄m
Host.in sabbati maxie opari debem⁹
ne videamur iudaizare. A . Idē i sū.
cō.lio.p̄.ti.12.q.6. Uidet̄ go q̄ dn̄ica nec
aliqd̄ festū hodie sit ex p̄cepto dino: ⁊
sic vacat tertiū p̄ceptuz decalogi. Me
mēto ⁊c. S3 poti⁹ dicendū est q̄ nō va
cat. Nā l3 eēt q̄ ad spālē diē sabbati ce
rimoniale:ē tn̄ morale q̄ntū ad hoc q̄
aliqs dies hebdomade deputet̄ ad di
uinū cultū s3 Nicolaū de Lira sup.zo
cao. Exo.⁊ alios theologos. Uñ ⁊ ɔueni
ens valde fuit:vt sicut añ xp̄i aduētuz
cū vacabat gr̄a deputar⁹ fuerat ad fe
standū dies vacatōis q̄n deus cessauit
opari ita ⁊ post aduentū xp̄i ⁊ in tpe q̄
dn̄s opat⁹ ē salutez nr̄az deputaret̄ di
es magnifice opatōis. Et l3 scriptura n̄
declarauerit exp̄sse qs sit dies tn̄ satis
declarauit tacite ⁊ sufficient̄ demōstrā
do magnā opa q̄ fecit dn̄ica die. In il
la.n.ichoauit mūdū. Gen.p̄. Xp̄s resur
rexit a mortuis.d̄ ɔse.di.3.sabbato. In
eo spūs scūs dat⁹ ē ap̄lis.⁊ breuit̄ quic
qd isigne ē ɔstitutū a deo:in h⁹ diei di
gnitate ē gestum.75.dis.c.q̄ die dn̄ico.
Itaq3 eccl'a nō statuit hūc diē vt ex se:
s3 poti⁹ ex auctoritate dine scripture:
ita q̄ cōuenient̄ a deo dr̄ statut⁹. Jō ēt
eccl'a in.c.l3.ex de feriis. dicit q̄ ēt scri
ptura noui testi p̄cipit diē septimum.
Clarū aūt:q2 hoc nō pōt itelligi d̄ sab
bato.de ɔse.di.3.puenit. go intelligit̄ de
dn̄ico.d.c.q̄ die dn̄ico. Et ita dies dn̄ic⁹
q̄ hodie subrogat⁹ ē loco sabbati p̄cipi
tur ex lege dina. Qui aūt dicē videt̄ q̄
n̄ sit ex lege dina pn̄t itelligi q̄ ad exp̄s
saz declaratiōez:q2 nō p̄cepit exp̄sse:s3
tacite ⁊ sufficient̄: vt ostensuz ē. Et si
dn̄ica dina lege p̄cipit̄: multo magi fe
stiuitates maiores dn̄ica qs enumerat
glo.i dcō.c.l3 de feriis.v3 natitatez dn̄i
epiphaniā:pasca resurrectionis:ascen
sionē dn̄i.⁊ pēthecosten. Pōt addi ⁊ di
es veneris scā: v3 dies p̄prius passiōis
qa multo plus p̄fuit p nobis mori q̄
nasci.⁊ mai⁹ opus non reperitur deus
fecisse q̄ qd̄ illa die fecit tantā i semet
ipo p nobis recipiēdo passionez. Et qa
ēt sup ope illi⁹ diei fundat̄ salus toti⁹
mundi sine q̄ oēs alie festiuitates fru
stratorie forēt. Itē qd̄ dictū ē nō eē ho
die ita artā obseruātiā dn̄ice sicut oli3
sabbati d3 itelligi ve⁊ q̄ ad cerimonia
lia:sicut erat nō ambulare vltra vnuz
miliare in sabbato. Act.p̄.vt qd sile. q̄
i se ɔtinebāt potius figurā futuro⁊ q̄
aliud. Quo ad moralia: v3 vt inten
dat̄ diuinis obseqīs ⁊ ad dei honorē ⁊
nostrā salutē ptinētib⁹ arti⁹ nunc obli
gamur q̄ oli ex veti testō:cū nouū te
stamtū maiorē reqrat iusticiā. Math
5o ibi. Nisi abūdauerit iusticia vr̄a ⁊c.
Uñ Aug⁹ in quodā s̄mone dicit. Sup
hec oia p̄stamur vt oēs dies dn̄icos
ad ecclaz veniat vt diligenti⁹ scriptu
rs q̄ ibi legūt̄ audiat ⁊ ipo die scō pau
satōez hēat. Si.n.ifelices iudei in tāta
deuotione celebrant sabbatum: vt in

eo nulla opera terrena exerceant: q̃to magis xp̃iani in die dñico soli deo vacare vel despcari p aie salute debent & ad ecclam puenire. B. De mã dñice et aliaꝝ feriaꝝ & festoꝝ. vide. i. ferie.

Dominus tempo

ralis aliquoꝝ. De qstl & talliis quas dñi tpales a subditis exigunt. vide. i. tallia.

¶ An i aliqb' casib' possit dñs a subditis exigẽ vltra ɔsuetũ vl cõe statutuꝫ? R. scdm Ray. & Hosti. pot. Et p̃ qdeꝫ p defensione tre sue. Ad h' n. tenetur oes nõ solũ de reb': sꝫ et laborare corpalr vt sic seipos saluẽt. 23. q. 3. fortitudo. ex de imu. eccle. puenit. Itẽ si vlt dñs ire i exercitũ idictũ ab eccla vl pncipe ꝯ hreticos vl paganos: nec sufficit ad expẽsas: põt a subditis petẽ moderatum auxiliũ. Itẽ si i bello ex pte sua iusto fuit capt' ab hostib': nec sufficit se redimere absꝫ gui dãno. Itẽ si vlt ire ad pncipẽ p obtinẽdo puilegio pcioĩs ipalis p se & subditis: & nõ põt cõmode expẽsas ad h' nccias facẽ. & si aliq alia siis cã emergat: puta qñ maritat filiã Nã acquirit sibi affines & amicos: aut qñ fac filiũ militẽ: aut accipit qd erat feudũ suũ: vel nouũ feudũ acqrit. A. Hec exẽpla fuerũt glo. Ray. addentis q cũ talia videãtur respicere cõmodũ subditoꝝ: nõ credo q dãnãdi sint q talia recipiũt vbi ɔstitutũ vl ɔsuetũ est. dũ tñ nõ recipiãt vltra q̃ ɔstitutũ vel consuetum est. Et si aliquod consuetũ est: & ad arbitriũ exigi consueuit cum moderamie exigat. Io. et tã cũ Ray. q̃ cũ glo. i pdcis cãis Vl. Io. et Tho. i genere & Hosti. addẽs qd statim seqt de refectõe viaꝝ & põtiũ & ɔpaupatõe ex iusta cã: sꝫ bdes. Sec' si egẽt dñs ex cã iniusta: vt in sũ. co. li° 2° ti. 5. q. 35. B. vel ad refectõeꝫ põtiũ & viaꝝ. vl qñ sin culpa ɔpaupat' ẽ vl obligat'. dũ tñ sp moderate & nõ ad grauamen exigat. 10. q. 3. vnio circa mediũ. ex d cẽ. cũ apls h. p hibem'. 22. q. 5. d forma fidelitat]. Nõ si qd plati ipẽdãt legato vl aliis maiorib'. deide pl' ppt h' a subdit] mag] extorqueãt q̃ ipẽdãt: tenẽt extorta restituẽ & tãtũdẽ paupib' erogare. Supior et cui fuerit de h' qrela deposita si i h' negligẽs fuerit canonice subiaceat vl tõi. ex de imu. eccle. q2 plerīq. Qñ vo dñs sine iusta cã extorquet a subditis tenẽt ad rstitutõeꝫ sꝫ Ray. vñ si velit ludẽ vl vltra vires suas ad vanitateꝫ expẽdẽ: vl si i bello qd ex pte sua iniustũ erat cogat se redimẽ: tũc si qd per eũ vl ei' officiales a subditis exactũ ẽ & ad dños ipos puenit tenetur restituẽ illis a qb' exactũ est. si sciũtur. al' in pias cãs vel in vtilitatẽ cõem. Si aũt ad eos non puenit: nihilomin' debẽt officiales suos ad restitutõem cõpellere & eos punire. Con. Tho. in epla qdam ad ducissam Lotringie & Barbantie. A. Idẽ in sum. con. eo. ti. q. 36. B.

¶ Quid si subditi hẽnt vsuariũ i aliq nemore & dñs aufert eis: nunqd tenet ad restitutõem? aut si ali' abstulit eis aliqd: nũqd sufficit si satisfaciat dño illoꝝ? R. scdm Guil. Tales subditi si ita st ẽui q nihil hẽant ppriũ: sed peculium si qd hẽnt ẽ in ptãte dñi vt reuocet qñ voluerit. & ipꝫ vsuariũ hẽnt p peculio dñs põt reuocare. Itẽ et de dãnis eis illatis ab alio sufficit satisfieri dño. Si aũt tales subditi sũt q nihilomin' habẽt res suas ppas: tũc nec dñs põt eis auferre vsuariũ: nec de dãnis eis illat] põt dño satisfieri. A. etiaꝫ si eẽnt tales subditi q eoꝝ dñs posset de ɔsuetudine quãtũ & qñ vult de bonis eoꝝ capere: q2 in talib' rstrigẽda ẽ hi' abusio & extorsio poti' q̃ laxãda sꝫ eũdẽ Guil. vt i sũ. co. li° 2° ti. 5. q. 42. B. De talliis & gabellis & pedagiis quas & que dñi siue cõitates qñq exigunt. vide. i. pedagium. & i. tallia.

Donatio p.

inter viuos qd sit? R. scdm Hosti. Est licite rei nullo iure cogẽte mera libalitate facta collo A. Idẽ i sum. con. li° p° ti. 15. q. 72. B.

¶ Quis pōt donare? R. ꝰ ẜm Hosti. Do nare pōt pr̄familias ⁊ dn̄s rei. Non gº seruus: nō filiusfamilias. ff. eo. l. filius. Itē nō mior. 25. ānis. C. si maior fac. ra. ha. l. vlt. Et multo minꝰ pupillus q alie nare nihil pōt, sine tutoris auctoritate. ff. de acq. re. do. l. pupillus. Itē nec mo nachꝰ vel ꝯuersus. 54. di. abbati. De cli cis an possint donare hr̄. i. §. plt. Item nō pōt donare q nō est ꝯpos mētis: vt furiosus nec ꝓdigꝰ. ff. d cura. fu. l. Julia nus. Sȝ nec is cui alienatio ꝓ legeȝ int dicta ē: vt qꝛ ꝯmisit crimen lese maie statis. C. ad. l. iul. ma. l. vlt. vl' hētic' est. C. de hēti. l. manicheos. A. Ibi solū dr̄ d qbusdā hēticis. Sȝ eo. ti. l. gazaros dr̄ d oibꝰ. Nō tn̄ fit executio hꝰ snie: ni si fuerit ꝓ ecclasticos iudices hētici iu dicialr̄ ꝓnūciati. vt i. c. cū scōm. de hēti cis. li. 6º B. Iteȝ nec ꝯdēnatꝰ de pu blico crimine: lȝ an̄ sniam donare pos set. ff. eo. l. pꝰ ꝯtractū. ⁊. l. dōatōes. §. vlt. A. Idē i sū. cō. li. ꝓ ti. 15. q. 73. Pōt etiā filiusfamilias aliqn̄ donare: vt i dicta l. filius. ff. de dona. vbi dr̄. Filiusfamili as donare nō pōt: nec si liberā peculii administratōem hēat: nisi iusta rōne motꝰ donet: vl' nisi expresse ei sit ꝯces sū donare: vl' nisi ex ꝑsona hº colligat. vt si ē filiꝰ senatoris vl' alicꝰ alterius di gnitatis. Tūc. n. nisi filio spālr̄ donandi facultas adimat ꝯcessisse vr̄ dū ei libe rā dat peculii administratōem. Pōt ēt donare de castrēsi vel qi castrēsi pecu lio int viuos et mortis cā: cū de eo etiā testamēti factōem hēat. Et exceptꝭ his casibꝰ filiusfa. nō pōt donare. Et si cui ꝓmissū ē donare nisi spālr̄ ēt mortꝭ cā fuerit donare ꝓmissū: nō pōt mortꝭ cā donare. hec ibi. B.

¶ Cui possit donari? R. ꝰ ẜm Hosti. Cui libet: nisi ꝓ legē ꝓhibeat: siue sit pn̄s: siue sit abn̄s: notꝰ vl' ignotꝰ. Itē pr̄fa. ⁊ filiofa. dico ex neo. Nam filiofa. suo q̄ diu ē in ptāte pr̄is nō valet facta dona tio: sed ꝯualescit ꝓ emācipatōem. C. e. l. sine. A. Hoc veꝝ ē nisi fuerit reuo cata: vt in ꝺcā. l. sine. B. vide. i. §. an̄ plt. Itē nec int viꝝ ⁊ vxorē valet. vide i. §. 6. 7. ⁊. 8. Itē nec miles pōt donare meretrici. C. de dona. int viꝝ. ⁊ vxo. l. si ācillā. A. Idē in sū. con. libꝰ ꝓ ti. 15. q. 73. B. Immo ēt qlibet ꝓhibet do nare meretrici. 86. di. q venatoribꝰ. Si tn̄ donaui repetē nō possuȝ: vt ibi nō. A. qꝛ in pari cā turpitudis potior est ꝯditio possidētis. ff. de ꝯdi. ob tur. cau. l. si ob turpē. §. porro. Fallit i milite q pōt reuocare donatōem quam fecit fo carie. Et si talis ꝓhibitio donandi ē er ga milites terrenos: fortiꝰ erga clicos ẜm Hosti. vt in dicta. q. 73. B. De dā do siue donando adulatoribus. vide s̄. adulatio. §. fi. De dādo histriōibꝰ. vide i. histrio. A. Aduertēdū etiā q̄ non pōt donari iudicibꝰ siue rectoribus q bus certū salariū ꝯstitutū ē. Al' punit dās ⁊ recipiēs: vt. l. fi. C. ad. l. iul. repe. ni si esculētū vel poculētū mera liberali tate oblatū: qđ paucis diebꝰ consumi possit. extra de rescrip. c. statutum. §. in super. li. 6º B.

¶ Donatio mr̄is de cāis reuocari pōt ꝓcipue modis illis qbꝰ libertꝰ fit suus vide. i. libertꝰ. §. 2º.

¶ Utꝝ donatio facta sub ꝯditōe sit idē qđ facta sub mō? R. Nō. Nā illa q̄ fit sub ꝯditōe: puta si tale qđ fiat vel sit: nō tenet nisi exn̄te ꝯditōe: sed illa q̄ fit sub mō puto vt tale qđ fiat stati tenet sed nō extāte illo pōt reuocari. C. de do na. sub mō. l. i. ⁊. 2. A. In his legibus dr̄ solū d donatōe sub mō. Sȝ eo. ti. l. fi. dicit de donatōe sub ꝯditōe. B. Et idē dicēdū est de vēditōibꝰ ⁊ huiusmōi contractibus. Et vide de hoc. i. matri monium. 5º ⁊ 6º.

¶ An ꝯiuges sibi iuicē donare possint R. q̄ nō. Nec valet donatio: qn potiꝰ ꝓhibita ē tā iure canonico q̄ ciuili. ex eo. donatio. ⁊. ff. eo. l. i. nisi in certis casi bus q̄s hēs in se. §. Hꝰ aūt ꝓhibitiōis sūt. 4. cāe. Prima ē ne ꝓpt amoreȝ alt ꝯiugū n̄ obtēperādo dōatōibꝰ faciliter spoliaretur. ff. eo. l. i. A. Hoc autem preceptuȝ est ne mutuo amore iuicē se

spoliarēt donatōib⁹ nō obtēperātes: sꝫ ꝓfusa erga se facultate agētes. B. Scđa ne melior in paupertatē incidēt: ⁊ deterior ditior fieret. ff. eo. l. z. Tertia ne forte ꝯiuges intēti ad acqrēdū sibi ꝑ donatōes nō eēnt studiosi libos hñdi vel educādi. ff. e. l. z. Quarta ne amor honest⁹ ⁊ debiti exhibitio q̄ debēt eē int̄ ꝯiuges ꝑcio ꝯciliari viderēt. ff. e. l. z. Et sic int̄ eos dona° nō valꝫ ēt si fiat ꝑ int̄ positā ꝑsonā. ff eo. l. si spōsus. §. gnālit̄. A. Hic. §. nō vr̄ hñi in hac. l. sꝫ hoc dcꝫ ꝓbat̄ hñ ea. l. in ꝑncipio. B. Nec ualet int̄ eos remissio alic⁹ debiti aut assignatio cuiuscūqꝫ debitoris. qꝫ hec oia donatōes sunt. A. Hec ꝓbant̄ i dcā l. si sponsus. vbi ēt hētur in ꝑncipio: ꝙ donatio int̄ sponsuꝫ ⁊ spōsam valet. et nō. ēt in sū. cō. li° ꝑ. ti. 15. q. 76. B.

Sūt tñ casus qbus donatio int̄ ꝯiuges valet. Et ꝑ gdē si is q donauit per māsit i eadē volūtate vsqꝫ ad morteꝫ. Nā hi⁹ donatio morte donatoris ꝯualescit. ex̄ eo. donatio. Itē valet donatio si alr̄ nō fit inde paupior: lꝫ alr̄ fiat ditior: vt si maritus hēs ab aliq̄ istitut⁹ nō adeat vt vxori substitute locū faciat. Itē eodē mō valet si alr̄ nō fiat ditior: lꝫ alr̄ fiat ide paupior: ut si vir donauit vxori ad emēdū vnguēta ⁊ hi⁹: vt l. o. c. donatio. ⁊. ff. eo. cuꝫ h̄ status. A. Meli⁹ vr̄ facē eo. ti. l. si spōsus. §. ptr̄. ⁊. § fi. ⁊. l. se. B. Sꝫ ⁊ donatio int̄ spōsum ⁊ spōsaꝫ valet: vt i dcā. l. cū h̄ stat⁹.

Quib⁹ modis donatio fcā int̄ viꝝ et vxorē reuocat̄? R° Primo gdeꝫ reuocat̄ exp̄sse ꝑ pniam. ff. e. cum hic stat⁹. §. ꝑ. A. Et ibi pꝫ ꝙ dꝫ attēdi supma siue vltima voluntas qñ plies murāt intentōeꝫ. B. Itē reuocat̄ si res donata ꝑ donatorē alienet̄. C. eo. l. si maritus. A. Ibi hoc nō ꝓbat̄: sꝫ in dcā. l. cū h̄ stat⁹. §. si maritus. Ubi pꝫ ꝙ nō solū alienādo vr̄ tacite reuocare donatōnē: sꝫ ēt pignori obligando: nisi exp̄sse aliud oñdat̄. B. Iteꝫ si ꝑmoriat̄ ille q donatōeꝫ accepit. ex̄ eo donatio. Iteꝫ si diuortiū fiat: vt in dcā. l. cū h̄ stat⁹. §.

diuortiū. A. Et ibi pꝫ ꝙ hoc veꝝ est qñ diuortiū fit ex displicētia. Sec⁹ si fieret cū bona grā: vt si fieret cā religionis. Itē sec⁹ si p⁹ diuortiū m̄rimoniuꝫ restaurat̄. ut ibi. B. Itē cū socer nūciū diuortii mittit nurui cui donauēat vt i ea. l. cū h̄ stat⁹. §. si socer. A. Oia q̄ habēt̄ i h°. §. fuerūt dcā Hoff. vt pꝫ in sū. cō. li° ꝑ. ti. 15. q. 77. Et ꝑdcā nō solum obtinēt int̄ viꝝ ⁊ vxorē: sꝫ ēt int̄ soceꝝ ⁊ geneꝝ seu nuꝝ: ⁊ int̄ ꝯsoceros q copulatos. i m̄rimonio in ꝑtāte hñt dcā. l. cū h̄ status. §. oro. B.

Pbat̄ ⁊ fili⁹ q ē in ei⁹ ꝑtāte sibi donare nō pñt: eo ꝙ pr̄ ⁊ fili⁹ q̄si vna sunt ꝑsona. C. de impu. ⁊ alus substitut] l. vl. Fallit tñ i dote ⁊ donatōe ꝓpt̄ nuptias quā pr̄ filio ⁊ filie donare pōt. Item fallit cū filiofa. eūti i castra: pr̄ donat mobilia. Itē valet si pr̄ remittat filio vsufructū quē hꝫ in reb⁹ illi⁹ aduenticiis. Itē valet si fiat ob alimenta. h̄ Hosti. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 78. vbi ēt dr̄ hꝫ eūdē ꝙ qcqd dr̄ de donatiōibus int̄ virū ⁊ vxorē ꝓhibitis: idē pene itelligas de donatōib⁹ int̄ p̄res ⁊ filios. B.

Utꝝ sacerdotes ꝓchiales ⁊ alii clīci siue ꝑlati possint donare? R° Quātū ē de ꝑrimōialibus siue de suis ꝓpriis aut q̄ ꝑ aliquā hēditatē uel alio° intuitu ꝑsone acqsierit: donare possunt. ex̄ de suc. ab itest. c. ꝑ. Sꝫ ⁊ de fructib⁹ bñficioꝝ suoꝝ donāe pñt quedā modica hꝫ eoꝝ statuꝫ: sꝫ tñ tenent̄ ⁊ debēt donare paupib⁹ ꝑsonis ⁊ honestis: qꝫ q̄dāmō bona clīcoꝝ sūt paupeꝝ. At ꝑsonis ihonestis donare nō lꝫ: ut. s. 3° §. dictū ē. Et ad istā materiam facit. s. clīcus 4° § 5. A. Et bm ea q̄ ibi ⁊ h̄ dicūt̄ vident̄ intelligenda q̄ notat̄ in sū. cō. li° ꝑ. ti. 15. q. 79. lꝫ ibi uideant dicta latiora poni bm Hosti. Ibi ēt dr̄ bm Hof. ꝙ in donatōe rei modice nō reqrit̄ consensus uel ꝯsiliū clīcoꝝ. Et ad hoc facit extra eo. cererū. Itē ꝙ eps ad ꝯstruēdū mōasteriuꝫ pōt ꝯferre qnqgesimā bonoꝝ sue ecclesie. Ad edificatōem xo alteri⁹ eccl̄ie solū cētesimā. iz. q. z. bōe rei. Nec reqrit̄

nouus ɔsensus: cū semel a iure ɔcessū sit. Et si pl'es donatões fecit q̄ excedāt qnquagesimā uel cētesimā lʒ diuersa circa hoc dicta sint a diuersis: meli' vr ut excedēs reuocet. ɛ nō oēs ƀm eūdeʒ Gof. Itē dcā qnqgesima ul'cētesima ñ dʒ dari qñ eēt in graue dānū ecclesie. ex eo. ad aplice. Itē ēt ɛ in reꝝ donatio ne dʒ attēdi rōnabilis ɔsuetudo loci. ex eo. ceteꝝ. B.

Utꝝ plati ecclaꝝ donare possint. R. Dicendū ꝙ pñt q̄dā modica. 12. q. 2. ter rulas. cōsiderata tñ rei donate quātita te ɛ loci ɔsuetudie. ex de dona. ceteruʒ. De hac mā uide s clic 4. §. 2. ɛ 5. Quā tū eccl'iis donari possit vide. i. ecclesia. p. §. 6.

Donatio 2°.

.s. cā mortl Donatio cā mortis est cum qs magis ul'r se hr̄e ꝙ eū cui donat: magisꝙ eū cui donat ꝙ heredē suū. ut. ff. de dona. cā mor. l. i. ɛ Insti. de dona. §. 2.

In q̄ differt donatio cā mort a lega to. R. Donatio cā mortis ad instar le gatoꝝ redacta ē: ut idē iur sit i utroꝙ ut isti. de dona. §. 2. Differūt tñ in qbus dā. p̄ q2 legatū sp tradit ab herede: sed donatio cā mortis qñꝙ ab hēde qñꝙ a testatore. Itē si qs accusat testm ut falsū amittit legatū: sed nō donatōem cā mortis. Alr si ex aliq̄ cā rescindat te stamētū ɛ donatio cā mortis. ff. eo. l. si aliqs. ɛ. l. si debitor. A. Idē i sū. cō. li. p ti. 13. q. 50. ƀm glo. Ray. q ēt dic ꝙ alie st dr̄ie que solēt notari. C. ȫ dōa. cā mor. i sūma ɛ in littera. B.

Reuocat donatio cā mortis si donan tē peniteat. vel si liberat' ē de pericl'o i quo erat: uel si deficiat ɔditio sub q̄ donatio facta fuit. ff. si cer. petat. l. non ois. Itē si donatari' p̄us decedat ꝙ do nator. ff. eo. l. si filic. ɛ. l. se. ɛ fi. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 75. ƀm Hosti. q etiaʒ ad dit ꝙ idē est ɛ si nō adipleat cā sub q̄ donatio facta ē: ɛ ꝙ p̄dicta ita sūt nisi sic datū fuerit ut statiʒ trāseat dñium nec reuocari possit. qa talis donatio int uiuos facta censet. Et ex quo facta est nec ɔditōem nec modū nec pniam sin cā admittit. ex cā tñ reuocari pōt: ut p pter supueniēte filioꝝ natiuitateʒ. 17. q. ult. quecunꝙ. B.

Donatio 3°.

.s. ppter nu ptias. Dona tio ppt nuptias ē qȫ spōsus sponse donat qñ ab ea dotē accipit. ex de dona. int virū ɛ vxo. c. nun. A. Et ibi pʒ ꝙ idē ē etiā si sponsus donat qñ nō accipit dotē. q2 siue accipiat dotem siue nō: illud qȫ donat sic uocat. vñ ɛ i dcō. c. nup. i fi. dr. Illud te nolum' igno rare ꝙ vxor dr̄ dare dotē uiro. uir autē vxori donatōem facē. ppter nuptias. B. Hu'mōi aūt donatōis ppriū ē ꝙ si paciscat marit' de dote uel pte dotl lucrāda uxore p̄mortua: talē partē dʒ lucrari mulier ȫ donatōe ppt nuptias p̄mortuo uiro. ex ȫ dona. int uiꝝ ɛ uxo rē. donatio. §. sane. ɛ. C. ȫ pac. ɔuen. l. ex morte. A. Ubi ēt pʒ ꝙ ēt si diuerse sint quātitates maioris uel minoris dotis ɛ donatōis ppter nuptias. q2 ēt tūc eq̄ litas de nccitate reqrit in quota ɛ non i quātitate. ɛ ꝙ si pactio ɔ̄ria facta fue rit: nō ualet. Et subdit. Eadē custodiri cēsem' siue pater p filio siue mater si ue ip̄e ductur' uxorē sui iuris ɔstitut' siue qlibet alius p eo añ nuptias dōa tionē nupture dederit. Fili quoꝙ mō p̄r p filia: siue mr̄ siue ip̄a p se sui iurl ɔstituta siue qlibet ali' p ea vxorem ducturo dotē dederit seu pmisit: qm̄ ɛ alio p ea offerēte dotem ip̄a eā p se vr̄ offerre. Nō adeo ueꝝ ē ut ɛ ip̄a ab alio p se oblatā dotē in lucꝝ suū repo scat: nisi forte is q eā obtulit statim. i. tpe obligatōis seu pmissionis stipula tus ul' pact' sit ut sibi dos p̄dcā redda tur. hec ibi. Hodie āt dʒ eq̄litas eē ñ so lū i q̄ta sʒ ēt i q̄titate. ut in auc. de eq̄ li. do. §. p̄. coll. 7. Itē i dcō. c. donatio dr. Sane soluto mr̄imonio sic dos ad mu lierē: ita donatio ppter nuptias redit ad viꝝ. nisi de ɔsuetudine secus obtie at. B. Donatio ppt nuptias alienari

non pōt.ut.ī.dos.§.3°

Dos ē que daẗ uiro a muliere ꝓ onere qđ de mrīmonio sustinet. vñ tā diu durat q̄diu ꝛ mrīmoniū.sed eo soluto soluiẗ.q2 sine eo eē nō pōt.ff.ð iure dotiū .l.3.Et ē dos q̄i ꝓpriū p̄rimoniū mulieris.ff.de mino.l.deniq3.§.l3 uerū. in fi. S3 q̄diu stat in mrīmonio dñiu3 dotaliū ē penes uir.vñ ꝛ ɔ̄ uolūtatē uiri ñ pōt ide ēt elynā facē. ut.ī. elyna.a.§.3°.

¶ Quot sꝫ spēs dot[i]s? R° Due. Nā alia ꝓfecticia.alia aduēticia. Profecticia dos ē q̄ a p̄re ꝓ filia.uel ab auo ꝓ nepte.uel ab alio noīe eoꝝ seu de bonis eorū daẗ .ff.de iure do.ꝓfecticia. Aduēticia ꝟo ē quā ip̄a mulier dat ꝓ se uꝫ alius a p̄re uel auo siue sit fraẗ siue sit alius quis. Itē dos alia extimata .alia inextimata. Si extimata daẗ tā lucrū q̄ dānū ꝑtinet ad māitū sicut ad rei emptorē. A .Extiatio.n.induč emptōem. ut.i.l.plerūq3.de q̄.ī. B . Si ꝟo iextiata:dānū ꝛ lucrū ꝑtinet ad mulierē.ff. de iure dot[i].plerūq3. Fruct⁹ tñ ꝑtinēt ad maritū ꝓpter onera mrīmonii.Vñ fet⁹dotaliū pecoꝝ ad maritū ꝑtinent. q2 i fructib⁹ ɔputanẗ.sic tñ ut suppleat demortua capita ex iā natis fetib⁹: ut i dcā.l.plerūq3. A. Idē in sū.con. libro 4°.ti.25.q.2. B.

¶ Pactū p̄ri factū a filia dum nuptui traderet q̄ dote ɔtēta nullū ad bona p̄rna regressū h̄ret: iꝓbat lex ciuilis. Si tñ iuramēto nō ui nec dolo p̄stito firmatū fuerit:seruari d3.ex̄ de pac.c. q̄uis.li°.6°.

¶ Dos ꝛ donatio ꝓpẗ nuptias alienari nō pōt ēt ɔsentiēte uxore.ff.de fū.do.l. lex iulia. A . Ibi nil aliud dr̄ nisi q̄ alienatio ꝓhibita marito ꝓhibeẗ ꝛ sponso. S3 h° bñ dr̄ i.c.cū ɔtingat.ī. allegato. B . Nec ualet alienatio nisi uxor iurauerit nō ɔ̄uenire. ex̄ de iureiurando.c.cum contingat. ꝛ de iureiurando .c.licet.li°.6°. A . Hoc est uerū qñ sine ui uel dolo sponte p̄stitum fuerit iuramētum:ut in dictis.c. B.

In q̄bus casib⁹ marit⁹ lucraẗ dote3? R° Lucraẗ ex pacto:ut si paciscaẗ ð tota dote uel ei⁹ ꝑte post uxoris morte3 lucrāda.vt.C.de pac.ɔuen.l.ex morte. in p̄n.ꝛ in auč.ibi posita. Itē lucraẗ ex lege:ut si ꝓpẗ adulteriū mulieris fiat diuortiū mulier dotē amittit. ex̄ ð dona.inẗ uiꝝ ꝛ uxorē.plerūq3. A . Ubi ēt p3 q̄ idē ē qñ ꝓpẗ fornicatōem ipsa per se sine alio iudicio recesserit. Et q̄ his casib⁹ amissio h3 locū nisi postea recōciliata fuerit uiro. In dcō ēt.c. plerunq3:p3 q̄ idē qđ i dote ē etiā in dotalicio:qđ h3 glo.ibi ē illud qđ mulier lucraret ex pacto de donatōe ꝓpẗ nuptias.uel q̄ pro dotalicio itelligũtur ꝑafernales. B . Itē mortua uxore intestata ꝛ deficiētib⁹ liberis ꝛ ꝓpiquis vir succedit uxori ꝛ lucraẗ dote3 ꝛ eo°. ut.C.vñ uir ꝛ uxor.l.i. In aliis aūt casibus dos ad mulierē:ꝛ donatio ꝓpẗ nuptias redit ad uiꝝ.nisi sec⁹obtineat ð̄ cōsuetudine approbata.ex̄ ð dona.inẗ vi.ꝛ uxo.c.dōatio.§. sane. A . Hec oia notanẗ i sū.con.li°.4°.ti.25.q.5.ƀm Ray. ꝛ glo.eius q̄ etiā exp̄mit ƀm ius ciuile multas alias cās ex q̄b⁹ marit⁹pōt impune repudiare uxorē ꝛ dotē lucrari. ut i auč.ut liceat ma. ꝛ auie.§.q̄a uero coll.8.et subdit. Nota tñ q̄ q̄cq̄d dicat lex ista uir nō pōt dimittere uxorē nisi ꝓpẗ fornicatōem. B.

¶ Pone q̄ ꝓpẗ adulteriū uxoris facta sepatōe thori mulier dotē amisit. nūc aūt ꝓbata ɔsanguinitate separaẗ oio. nūq̄d poterit mulier dotē repetē? R° Nō. Nā l3 mō appareat q̄ ñ fuēit matrimoniū:mulier nihilomin⁹ puniēda ē ꝓpẗ intētōem cū ope subsecuto.ex̄ ð biga.nup.ꝛ.c.ult[i].ꝛ etiā ut ꝑ hoc ceteri delinquēdi mā auferaẗ ꝛ ne excogitetur falsa ꝓbatio ɔ̄ mrīmoniū.hec Host. Lau. Gof. Ber. ꝛ Jo. A . Idē in sū. con.eo.ti.q.6.l3 ut ibi p3 Lancre. dixēit contrarium. B.

¶ Cui restituēda sit dos? R° Si dos fuerit a p̄re ꝓfecta.tunc si i mrīmonio filia p̄moriaẗ:ɔ̄eb3 dos reddi p̄ri.C.solu.

ma.l.dos a p̄re. A .Hoc uer̄ ē qñ filia erat tp̄e mortis sub ptāte p̄ris. Secus si erat emācipata.ut no.ibi glo. B .nisi si mulier reliq̄rit liberos:q2 tūc l3 ꝯ iure deberet p̄ri. tñ de ꝯsuetudine remanet penes libos.ut no.in dcā.l. dos. A .s.in glo. Quidā ēt intelligūt h° eē ꝯ iure.ar.l.p⁹ dotē.ff.solu.ma. Alii ꝯdicūt Sz p̄ma opio p̄ualet.ut no.in sū.cō.eo.ti.q.7.ubi ēt notāt oia q̄ i h°.§.hñt. B. Si vo uir p̄moriat:tūc talis dos p̄ri z filie reddēda ē. A .Uer̄ ē qñ filia ē in ptāte p̄ris.alr̄ uidet dāda solū filie: ut uidet colligi ex .l.2.ī allcata z ex glo.i dicta.l.dos. nisi pr̄ fuerit tp̄e datōis stipulat⁹ eā sibi reddi.ut dr̄.i. Qñ vo filia ē sub ptāte p̄ris:tūc fit qđ dictū ē.s. z qđ seqtur. B .Ita tñ ꝙ nec pr̄ alit ꝙ̄ ex uolūtate filie eā petē pt.ff.solu.ma. .l.2. A .Ubi ēt p3 ꝙ silr̄ nec filia pōt petere sine p̄re. Et dr̄ filia p̄ri ꝯsentire qñ scit z nō ꝯdicit.uel qñ effecta fuerit demēs. B .Q̄ꝺ si pr̄ nō uiuat uxori reddēda ē.ut ibi. Si vo dos fuerit a q̄cūq3 alio ꝓfecta:tūc si p̄moriat uxor ad heredes eius ptinebit dos. Si p̄moriat uir:dos ad uxorē redibit. Intellige h° nisi ille q dedit fuerit stipulat⁹ dotē sibi reddi. C.de rei uxo.ac.l.unica.z.ff. solu.ma.l.q̄ties.§.p̄. A .Hoc uer̄ ē qñ stipulatio facta ē tp̄e quo dos data ul̄ ꝓmissa fuit. Sec⁹ si postea:cū ius iā q̄situm sit mulieri.dicta.l. post dotem .ff. solu.ma. B.

Qñ restituēda sit dos? R°. Si dos cōsistit i rebus.s.mobilib⁹:restituēda est statim solu.mr̄imonio. Si vo imobilibus d3 restitui īfra ānū. C. de rei uxo. ac.l.unica.§.cū aūt. A .Idē in sū.con. eo.ti.q.8.s̄m Ray.

An sp marit⁹ i casu restituēde dotis ꝯpellat reddē in totū. R°. Maritus in restituēda dote nō cōdēnat nisi in q̄tū facē pōt.s.hita rōne ne egeat si nō dolo vsat⁹ est. C.de rei uxo.ac.l.unica. A .§. cū aūt.ꝯiuncta.l.i ꝯdēnatōe.ff. de reg. iur. B .Et d3 cautōem exp̄mere ꝙ si ad meliorē fortunā p̄uenerit soluet residuū. Hoc ēt p̄uilegiū trāsit ad filios eiusdē mr̄imonii.ut.ff.solu.ma.l. maritū. A .Meli⁹ facit.ff.eo.ti.l.ēt. In .l.n. maritū.nil aliud dr̄ nisi ꝙ h° p̄uilegiū ñ trāsit ad hēdē. B .Sz h° heredi extneo nō ē p̄stādū.q2 tale bñficium psonale ē z cū psona extiguit. A .Hoc dicit.ff.solu.ma.l.q2. q̄ seqt īmediate p⁹ dictā.l.maritū. Et oia q̄ hñt in hoc.§. notātur ēt in sū.con.eo.ti.q.9.s̄m Ray. Aduertēdū ēt ꝙ si marit⁹ paciscētur ꝙ poss3 ꝯueniri ultra ꝙ̄ facē possit:est ꝯ bonos mores z nō ualet pactū .ff. solu.ma.l.alia.§.p̄. B.

Utrū marit⁹ uel ei⁹ heredes i r̄stituēda dote possint detrahere expēsas. R°. Expēsas nccias:utputa ꝙ domū refecē z hi⁹:retinere pōt.ut. C.de ipen.i re.dota.fac.l.i.expēsas vo uolūtarias ul̄ uoluptuosas pdit ēt si uolūtate mulieris facte sūt.ff. solu. ma .l. in uoluntariis. A .Ista.l.ē poti⁹.ff.de ipen.in re. dota. fac.z qđ hr̄ in hoc.§.fuit dictum Ray. ut p3 in sū.con.i dicta.q.9. B.

Quid si marit⁹ tenet de dote z hab3 alia ꝺbita. R°. Mulier ꝓ dote h3 obligata oia bona uiri i tātū ꝙ p̄fert oib⁹ creditorib⁹ ñ hñtib⁹ exp̄ssa3 hypotecā et hoc nisi ali⁹ p̄or sit i sili iure:ut q2 petit dotē p̄cedētē.ut. C.q po.in pig.ha.l. fi.uide.i.restitutio.2°.§.5°. Sz i donatōe ꝓpt nuptias nō p̄fert mulier creditorib⁹ nisi posteriorib⁹. A .Hoc idē colligitur i dicta.l.fi.in fi. z idē qđ i h°.§.dr̄ notat i sū.con.li°.4°.ti.25°.q.xi. B.

Etiā ꝯstāte mr̄imonio mulier pōt recuperare dotē:ut qñ uir vgit ad iopiā C.de iure do.l.ubi. A .Ibi etiā dr̄ ꝙ nō d3 mulier hoc casu dotē alienare s3 ꝯseruare ꝓ sustentatōe sui z mariti z filiorum. B.

Pro ꝺlicto viri ñ d3 vxor dotē amittē ex ꝯ pig.ex lr̄is.ēt si cōmisit crimen lese maiestatis. C.ad.l.iul.ma.q̄squis. Pro possessiōe pignorata geneꝺ ꝓ dote fruct⁹ ñ ꝺbēt ꝯputāi i sorte si gener sustiet onera mr̄imōii.ex ꝯ v͛b.salubriter.vide hoc.i.vsura p̄.§.16.qui incipit

Pone qdam gener.

Qui hꝫ cognoscē de mr̄imonio hꝫ cognoscere ⁊ de dote tāq̄ ꝺ accessorio. ex̄ ꝺ dona' int̄ vi. ⁊ uxo. c. p̊. 2°. ⁊. 3°. ff. de iure do. l. 2. ⁊. 3. A. In his. ll. nil de hᵒ dr̄. sed ad hᵒ bn̄ facit. l. 2. ff. de iur. om. iudi. B

Dubia. Utrum dubia sint in meliorē partē interpretāda. R° ſm Tho. scd̄a scd̄e. q. 60. Dicendū ꝙ sic. ut dicit glo. sup illud Ro. 14°. Qui nō māducat māducātē n̄ iudicet. Nā ex hᵒ ꝙ aliqs hēt malā opinionē de aliq̊ absq̄ sufficiēti cā iniuriat̄ ei ⁊ cōtēnit ip̄m. Nullus āt dꝫ aliū ꝯtēnere ul' nocumētū qd̄cunq̄ iferre absꝫ cā cogēte. Et iō ubi nō apparēt de malicia alicuiꝰ manifesta idicia debemꝰ eū bonū hr̄e interpretādo id qd̄ dubium est in meliorē partem. Et melius est ꝙ aliqs frequēter fallatur habēs bonā opinionē de aliquo malo homie q̄ꝫ ꝙ rariꝰ fallat̄ hn̄s malā opionē ꝺ aliq̊ bono. qꝛ ex hᵒ fit iiuria alicui. n̄ āt ex p̊. ex̄ de re. iu. estote. A. Idē i sū. con. li° 3°. ti. 34. q. 235. B. In dubiis via tutior est eligenda. ex̄ de homici. ad audientiam.

Duellum est singularis pugna pro probatōe ꝟitatis: ita videlꝫ ut q̄ vicerit ꝓbasse intelligat̄: ⁊ si nō vicēit defecisse in ꝓbatōe putet̄. ⁊ dr̄ duelluꝫ q̄i duoꝝ bellū. Dr̄ ēt monachia. i. singularis pugna. A. Idē ēt in sū. con. li° 2°. ti. 3. q. 1. ſm Ray. Hosti. ⁊ Goff. Et addit Ray. Dr̄ etiaꝫ uulgo in quibusdaꝫ ꝑtibus iudicium: eo ꝙ ibi iudiciuꝫ dei expectat̄. B.

Duellū facē n̄ ē licitū. 2. q. 5. monomachiā. Nā est ꝯ̄ p̄ceptū illud. Nō tentabis dn̄m deū tuū. Deut° 6°. ⁊ Math. 4°. Contra qd̄ nullo mō faciēdū est. ⁊. 2. q. 2. querit̄. Item exp̄sse ꝓhibet̄ lege seculari. C. de gladiatoribꝰ. l. unica. li° xi°. Con. i hᵒ Gof. ⁊ Hosti. ⁊ Tho. scd̄a scd̄e q. 25. A. imo. 95. arti. 8°. Et hᵒ fuit p̄ncipale dictū Ray. ut pꝫ i sū. con. li. 2°. ti. 3. q. 2. Et addit Ray. Nec obstat ꝙ crimē lese maiestat crimē ꝑduellionis appellat̄. qa illud nō iō dr̄ ꝙ in illo crimine sit admittēdū duellū ꝓut qdā male intellexerūt. sꝫ qꝛ ꝑduelles dicuntur hostes. vult gᵒ dicē crimē ꝑduelliōis. i. crimē hostile. ff. de ꝟbo. sig. l. q̊ nos B.

Utꝝ i duello ꝯsuetudo gn̄alis aliquē excuset. R° ſm Ray. ⁊ Hosti. Nulla ꝯsuetudo uel veriꝰ corruptela pōt aliquē excusare. qꝛ diuturnitas t̄pis non minuit pct̄m sꝫ auget. ex̄ de simo. nō satis. ⁊. c. cū i eccl'ie. Peccāt gᵒ oēs mortalit̄ sꝫ differenter. Grauit̄. n. peccat q̄ suscipit etiā ꝓpt̄ quēcūq̄ metū. Attenuatur aūt pct̄m eius multū ꝓpt̄ ꝑiculū reꝝ ⁊ ꝑsōaꝝ. 32. q. 5. ita ne. ex̄ qd̄ metꝰ cā. sacr. Ille āt q̄ spōte suscipit ⁊ q̄ offert ⁊ iudex q̄ defert ul' auctoritatē p̄stat. Item ille q̄ ex officio dat ꝯsiliū auxilium ul' fauorē. Itē sacerdotes q̄ dāt bn̄dictōēꝫ sic alicubi ē ꝯsuetudo oēs dico lōge peccāt grauius. Et si ꝯtigerit ibi homicidiū oēs fierēt irreglares. 17. q. 4. oēs. Si gᵒ cl'ico offerat̄ duellum: nullo mō suscipiat nec ꝑ se nec ꝑ alium loco sui. qꝛ de iure dꝫ deponi. ex̄ eo. c. p̊. ⁊ 2°. A. Pōt tn̄ ep̄s cū illo dispēsare dūmō ex duello mors uel mutilatio secuta n̄ fuerit dcō. c. p̊. B. Sꝫ dꝫ eū ep̄s defendere uel eccl'ia: de cuiꝰ iurisdictōe est. ex̄ de fo. ꝯpe. c. 1. ⁊. xi. q. 1. c. p̊. ⁊. 2°. A. Nō. etiaꝫ p̄dictis Goff. ut in sum. con. eo. ti. q. 3. B.

Nūqd fiūt irreglares cl'ici q̄ afferūt religas ad iurādū pugnatur i duello. R° ſm Guil'. Ray. uidet̄ sentire ꝙ sic. qꝛ uidet̄ coadiuuare ad hᵒ ꝙ duellum fiat. sicut illi q̄ dāt bn̄dictōēꝫ. Mihi tn̄ uidet̄ dicēdū ꝙ si tales cl'ici soluꝫ afferūt r̄ligas ad iurādū: ita ꝙ eis n̄ afferētibꝰ nihilominus fieret duellum non sunt cooperatores nec uidētur ēē irregulares. al'r sic. A. Ueritas ē ꝙ nō potest negāi qn aliq̊ mō sint coopatores Et cū bellū sit iustū merito icurrūt irregularitatē. ut pōt colligi. S. belluꝫ. 2°. §. 2°. Un̄ ⁊ idē Guil'. dicit ꝙ nō ē securū dicē ꝯ̄riū. ut pꝫ i sū. cō. li° 2°. ti. 3. q. 4. B.

Quid de epīs.abbatib⁹.ꝛ caplis ꝛ cli
cis:q a seculari dño cogunt aut subire
duellū:aut res ecclasticas ꝑdere. Itē
qd de epīs ꝛ ꝑlatis hñtib⁹ iurisdictio
nes tꝑales:ꝛ i eoꝝ curiis inducūt ꝛ iu
dicātur duella? R° ꝫm Guil. In oībus
h⁹i casib⁹ si ꝑlati seu clerici offerunt
seu suscipiūt duella aut ꝑ se aut ēt ꝑ
alios de eoꝝ mādato:aut ꝑ ea iudicāt
aut aliquā auctoritatē spālē ꝑstāt:pec
cāt mortalr. Et si seqt mors fiunt irre
gulares. Si aūt talia fiāt ꝑ Iconomos
ul ꝑpositos seclares admīstratores ꝑ
latoꝝ sine spāli mādato.ꝑlati qdē pec
cāt mortalit talia tolerādo.ñ tñ credo
ꝙ icurrāt irregularitatē.ex quo super
h° spālem auctoritatē nō ꝑstant:lꝫ ꝑci
piāt baliuis suis ꝙ iusticiā faciāt ī ta
li uel tali cā.qꝛ i tali gnāli mādato nō
intelligit aliqd mādari de duello. ꝛ in
h⁹mōi casib⁹ si rex uelit ꝑsonā eccla
sticā ɔpellere ad duellū aut auferre ei
bona sua:debēt epī se inuicē uirilit ad
iuuare. Cleric⁹ aūt dꝫ potius oīa mala
tolerare ꝙ̄ tali malo cōsentire. Et oīa
ꝑdicta itellige eodē mō de iudicio fer
ri cādētis ꝛ aque buliētis: in qb⁹ oīb⁹
tētat ds ꝓpt qd ꝓhibita sūt exꝑsse.2.
q.5.mēnaꝫ.ꝛ.c.ɔsuluisti.ꝛ ex ō pur.vul.
.c.ult. A. Idē i sū.con.eo.ti.q.5. Et ad
dit ab eodē Guil. Credo ēt ꝙ in publi
cis ꝑdicatōib⁹ pōt itimari sclarib⁹ ru
sticis.ꝛ plebib⁹:dū tñ mature ꝛ mode
ste ꝛ qsi per modū cōpassiōis dicatur
eis ꝙ si hoc faciunt nō sūt i statu saluā
doꝝ.ꝛ ꝑsertiꝫ in his locis ubi sup h° cre
dunt iuri ignorātia laborare q̄ in epīs
ꝛ abbatib⁹ ꝛ ceteris ecclasticis perso
nis non est tolerabilis qcquid sit de se
cularibus. B.

Pena pugnātiū in duello ꝫm Ray.ē
depositio si erāt clici. Et si mors inde
uel mutilatio subsecuta fuerit:nō pōt
epīs cū talibus dispēsare in officio sed
in bñficio sic. Hosti.uo dicit ꝙ nō pōt
Et possꝫ dici ꝙ nō pōt dispēsare i asse
q̄ndo nouū bñficiū:sꝫ i retinēdo hituꝫ
ad sustētatōeꝫ. A. Sꝫ certe i.c.2.ex de
cle.pug.i du.dr ꝙ pōt cū talib⁹ sup bñ
do bñficio dispēsari. Et ita dicit Ray.
Nec ɔ̄dicit Hosti.dic.n.ꝙ cū talibus
ad bñficiū hñs curā aiaꝝ nō dispensa
bit inferior papa.vt pꝫ i sū.cō.eo. ti.q.
.6.vbi etiā dr ꝙ bñficiū sup quo fuēit
dispēsatū tales hre poterūt ut tituluꝫ
ꝫm Hoff. Scd̄m alios uo hebūt tm̄ vt
stipēdiū sicut laicus ꝛ extra ecclesiam
.32.dis.si q uo. Et hoc vr uerius qꝛ bñfi
ciū dat ꝓpter officiū.16.q.1.generalit.
Vñ cū non possint uti officio:nō uidet
ꝙ possint in titulū hre bñficium. B.
Nō si nec mors nec mutilatio fuerit
subsecuta etiā si sacerdos uel clic⁹ i du
ello oblato uel spōte suscepto amisissꝫ
ꝑtē digiti:sꝫ nō tātā qn sine scādalo pos
set celebrare q̄tūcūq fuerit ꝙuis ex
cessus pōt epīs cū tali p⁹ pactā pniam
dispēsare.ex eo.c.ꝑ.ꝛ.2°. A. Hoc uerū
ꝫm eundeꝫ Ray.si alr nccitas uel utili
tas hoc exposcat:ut in dcā.q.6. B. De
pugnātib⁹ in torneamētis vide.ī. tor
neamētū.

Ebrietas utrum sit pec
catum morta
le. R° ꝫm Tho.scd̄a scd̄a.q.
.150. Immoderatus usus uini pōt ɔtin
gere tripliciter.ꝑmo mō ita ꝙ utens ne
sciat potū esse imoderatū ꝛ inebriare
potētem. Et sic ebrietas pōt esse sine
pctō.ꝛ sic de Noe credit.2° mō qñ aliqs
ꝑcipiat potū esse imoderatū:nō tamē
extimet posse inebriare: Et sic pōt esse
cū pctō ueniali. A. Nisi hoc casu ebri
etas sit frequēs seu assidua. tūc.n.est
mortale ꝫ Aug.25.dis.§.al aūt.uo.ebri
etas ēt.ꝛ ut no.in sū.con.li°.3°.ti.4.q.2.
assiduitas ut dicit Aug⁹ facit ebrieta
tem esse pctm̄ mortale nō ꝓper solaꝫ
iteratōeꝫ act⁹.qꝛ multiplicatio actuū
uenialiū nō auget i infinitū.sꝫ qa non
pōt eē ꝙ hō assidue iebriet qn sciēs ꝛ
uolēs ebrietatē icurrat:dū mltotiens
expit fortitudinē uini ꝛ suā habilita
tē ad ebrietatē. Vl melior rō ē ꝫ Alex
de ales.sup 2° sen.dis.39.q.6.ꝙ cum hō
hēt sufficiēter tp̄s delibationis tenet

reprimere mot⁹ veniales ne pcedat regnū pcti sine dñiū. Nō gº p diuturnitate ł assiduitate ɔputaꝛ pctm̄ mortale: ꝫ p manifestū daꝛ intelligi occultū .s. ipse cōtēpt⁹ rōnis. Idē sentit etiam Pe. ut pꝫ. ꝫ. delectatio. ad fi. in additione. B .3º mō qñ qs bñ aduertit potū eē imoderatū ꝛ inebriātē: ꝛ tñ magis uult ebrietatē incurrē φ a potu abstinē. Et talis ppe dꝛ ebri⁹. ꝛ sic ebrietas est pctm̄ mortale.

Quid cū alicui daꝛ imoderatus pot⁹ uł cib⁹ cā medicine ad puocādū vomitū? Rº ꝫm Tho. scd̄a scd̄e. q. 150. In hº casu nō ē pctm̄. q2 lꝫ talis cib⁹ uel pot⁹ sano eēt sup̄fluus: nō tñ ifirmo. ꝫ ppꝛ hāc cām nō dꝫ pot⁹ dari usqꝫ ad ebrietatē: q2 tūc nō excusareꝛ a pctō.

Que pena clici q ebrietati deseruit. Rº ꝫm Ray. Pena ē φ si ē eṕs uł presbyter uł diacon⁹ ꝛ admonit⁹ ñ ɔ̄sistat deponaꝛ. Si ꝟo ē subdiacon⁹ uel ifra: aut ēt laicus: cōione ꝑueꝛ uel ꝟbereꝛ 35. dis. eṕs. ꝛ. c. añ oia. 15. q. i. sane. de vi. ꝛ hone. cle. c. clici. ꝛ. c. a crapula. in fi. A. Ion. Hosti. ut i sū. con. libº. 3º. ti. 4. q. 4. B. Et nota φ ꝫm Hosti. idē ē hodie ꝺ subdiacono qꝺ de diacono. vide. i. lud⁹ alee. §. 4º.

Ebrietas vtꝝ excuset hoiem a pctō qꝺ cōmittit. Rº ꝫm Ray. Si qs i ebrietatē icidit sine culpa sua ꝛ sit oio alienatus mēte certe excusaꝛ. 15. q. i. sane. Secus si culpa sua inebriatus aut nō oio alienat⁹ fuerit. A. Hoc casu cum. qs ebrietatē uel aliā demētiā incurrit culpa sua: dicūt aliq φ excusaꝛ a tāto ꝛ nō a toto. Alii aūt dicūt φ excusaꝛ a toto: si nullū hꝫ iudiciū rōnis. Et ut no. in sū. con. li. 3º. ti. 3. q. 17. hoc ē pbabili⁹ ꝛ uerius. Et ɔsentit cū hoc Ray. Uꝛ posse dici φ qs bñ excusaꝛ penitus ab eo qꝺ fecit i oimoda amētia. sed non a cā amētie. p qua dꝫ puniri. Et utrūqꝫ vꝛ pbari i dicto. c. sane. 15. q. i. ꝛ ibi glo. Tñ p delicto ēt in oimoda amētia facto ad cautelā pnia iniūgēda ē. sed leuior ad mētē reuerso. 15. q. i. si qs insaniēs. ꝛ nolatur i sū. con. in dcā. q. 17. B.

Sꝫ nūqd ebri⁹ pōt ɔ̄here mr̄imoniū? Rº hꝫ Guil. Si ita ebri⁹ ē φ oio careat usu rōnis: non pōt. q2 deest ei ɔsensus rōnis sine q̄ nō pōt eē mr̄imoniū. Sec⁹ si usuꝫ rōnis hꝫ. A. Idē i sū. con. liº. 4º. ti. 2. q. 27. B. Nō ebrietas ipedit ordinādos uide. i. ordinādus. §. 3º.

Ecclesia ꝑ

cōiter. Ecclesia si fūdata fuit in alieno solo qd fiet? Rº ꝫm Ray. ꝛ Hosti. Si dñs soli laic⁹ erat ꝛ hoc sciuit ꝛ nō ɔ̄dixit sibi iputabiꝛ ꝛ ecclia liba remanebit: ar. §. 4. dis. si seruus. Si ꝟo ignorauit ecclia qppe ꝑmanebit ɔstructa ꝛ libera nec efficieꝛ laico cēsualis. sed ille tñ q ɔstruxit teneꝛ dñm seruare idēnem. vł etiā eṕs si ponēdo ṗmariū lapidē uel postea i consecratōe ecclie fuit negligēs. A. s. in examinatōe dotis uel māsi. ut i sū. con. liº. ꝑ. ti. 14. q. 15. ubi etiā habetur oia que i hoc. §. ponuntur. B. de con. dis. i. nemo. 14. q. ult. ɔpimus. dis. 70. scōrum. Si ꝟo solū erat alterius ecclie uel collegii ecclesiastici dꝫ ei restitui hº mō φ ecclia cōstructa fiet ibi subdita quo ad ius patronatus. 12. q. 2. aplicos. 17. q. 4. questi.

Eccliam nemo edificare pōt nisi auctoritate diocesani q dꝫ ponē ṗmariū lapidē. crucē figere. ꝛ cimiteriū ɔ̄siḡre ꝛ etiā petē dotē sufficiētē assiḡri. siñ q̄ ɔsecrari nō dꝫ. de ɔse. di. i. nemo. ꝛ. c. placuit. Et hodie qdem sufficit φ assignetur p dote unus māsus .i. vnū pdium sufficiēs p uno pari boum totalꝛ liberū. ex ꝺ cēsi. c. ꝑ. A. Et ibi glo. no. φ māsus dꝛ q̄titas terre q̄ sufficit duob⁹ bobus ad laborādū i anno. B. Talis tñ ecclia donec i hac pauptate fuerit nō tenebiꝛ ad hospitalitatem seruandaꝫ nec eṗo aliqd psoluēdū nisi inquātuꝫ pōt. A. Hosti. cui⁹ hec fuerūt dcā dic φ nō teneꝛ talis ecclia ad iura eṗalia psoluenda: nisi forte aliqd noie cathedratici. q2 nō pōt. ut i sū. con. li. 3º. ti. 24. q. 48. B. donec pueniat ad pinguio

rē fortunā.ar.ex̄ de ɔsue.cū dilect⁹. A
Meli⁹ vr̄ facē dcm̄.c.pmū i fi.ō cēsi.ibi
Et si aliqd āpli⁹ habuēit ide seniorib⁹
debitū seruitiū ipēdat. B
¶ Exempti n̄ pn̄t ɔstruē oratoria siue
eccl'ias uel capellas in locis nō exēptis
sine diocesanoꝝ lnia. vide.ī.exempt⁹.
.§.6º. De oratoriis autē puatis vide.ī.
oratoriuz. Eccl'ie quō nō debēt reuerti
ad secularē habitationem hr̄.ō.ɔsecra
tio ecclesie.§.fi.
¶ Quis tenet̄ eccl'iā cū idiget repara
re? R̄º. fm̄ Hosti. Si fabrica hꝫ portio
nem deputatā de illa reparari dꝫ.10.q.3.
vnio. Et si nō sufficit tunc rector ꝛ alii
i ea bn̄ficiati ɔferre debēt ex̄.eo.c.p̄.et
c.ō his.16.q.i.si monachus. In q̊ casu
standū ē dispōni epi ꝛ maioris ptis ca
pituli.ex̄ de his q̄ fiūt a ma.pte ca.c.fi.
In qbusdā etiā regionib⁹ laici hoc fa
ciūt expensis suis. Et vbi ɔsuetudo est
tenēt̄.cū i ea pcipiāt sacr̄a eccl'iastica ꝛ
audiant dina.16.q.7.qcunqꝫ ꝛ.c.et hoc
diximus ꝛ.c.filiis. Et ɔpellēdi sūt talez
ɔsuetudinē seruare. ex̄ ō simo.ad apl'i
cā. Si talis ɔsuetudo non reperit̄.q̄rta
ꝓuētuū q̄ quondā a scis patrib⁹ fabri
ce deputata ē ad hoc tenet̄: ita ut q eā
pcipiūt soluāt nō obstāte vlla p̄scrip
tione seu ɔsuetudie.sꝫ post reparatōez
redibit q̄rta ad illos q eā pcipe cōsue
uerūt. Sic itelligit̄.12.q.2.de redditib⁹.
ꝛ vsqꝫ ad.c.statuim⁹. A .Idē in sum.
con.li.3º.ti.24.q.161. B.
¶ Quātū eccl'iis donari pōt? R̄º. Dōa
ri pōt i ifinitū absqꝫ alia insinuatōoe.i
Auten.de non alie.aut pmu.re.eccle.
§.si minus coll.2. Nam ceteris persōis
nō licet donare ul' recipe ultra qnqua
ginta solidos nisi p̄cedat isinuatio ꝛ ni
si in certis casibus. C.de dona.l.siqs ꝓ
redēptione. A .ubi pꝫ ꝙ ista isinuatō
nō ē nccīa i his q̄ donant̄ ꝓ redēptōne
captiuorū. Itē qn̄ mgr̄i militū donant
militibus. Itē qn̄ donat̄ ꝓ refectōe do
mus his quorū icēdio uel ruina dom⁹
corrupte sūt. Item in donatiōe propt̄

nuptias vsqꝫ ad q̄ntitatē dotis.ut.C.ō
dona.auten.eo de cursu.ꝛ nō.glo.i.l.sā
cimus.C.de dona. Que donatio pōt a
viro fieri etiā post ɔtractū mr̄imoniū
ut.l.cū multe.C.de dona. Silr̄ nō ur̄ ne
cessaria insinnatio ēt ī his q̄ dant̄ ꝓ q̄
cūqꝫ pia cā. Nā dicit dn̄s. Uende oīa q̄
hēs ꝛ da paupibus. Math.19. B.
¶ Relictū ecclesie ul' ad alias pias cās
i testō ēt min⁹ solēni uolūtate facto te
net.ex̄ ō testa.cū eēs.ꝛ.c.relatū. Nā in
tali legato sufficiūt duo aut tres testes
ut ibi dr̄. A .Sꝫ in dcō.c.cū eēs. uidet̄
ēt reqri pn̄tia p̄sbyt̄i. Ad cui⁹ intelligē
tiā querit ibi dn̄s An. de bu. Quot te
stes reqrūtur de iure ciuili in testamē
to. ꝛ rn̄det ꝙ septē.sed in codicillis .5.
nisi ꝙ in testamēto rusticoꝝ sufficiūt
.5.C.de testa.l.fi.ꝛ subdit. Quero ēt an
testm̄ corā duob⁹ tm̄ testib⁹ nō assisten
te presbytero parochiali ualeat? R.Di
cūt doc.ꝙ illud testm̄ ualet q̄ntū ad le
gatū i pias cās: sed i alus nō piis cāis
nō ualet nisi assit p̄sbyter cū duob⁹ te
stibus.et sic istud.c.dꝫ intelligi fm̄.c.se.
Et istud cōiter ur̄ placē doc.qa p pn̄tiā
p̄sbyteri tollit̄ p̄sumptio falsitat̄. Et
dicit Specu.ꝙ si infessent tres alii te
stes sine p̄sbytero nō ualēt testm̄. Idē
dicit. ꝛ si adest alius p̄sbyter ꝛ nō su⁹.
qa a solēnitate legali nō dꝫ recedi nisi
inq̄ntū est exp̄ssuz in iure canonico. et
qa iste tex.r̄qrit p̄sbyteꝝ suū.g° dēpto
p̄sbytero suo remanem⁹ i dispōne iur̄
ciuilis.et ista ē cōis opinio. Sꝫ mihi ur̄
ꝙ h⁹mōi testm̄ ualeat in pn̄tia duoꝝ
testiū siue ad pias cās siue ad q̄cunqꝫ.
attenta dispōne h⁹.c.qō nō loqt̄ dispo
sitiue corrigēdo ius ciuile.sed declarā
do irrōabilitatē iur̄ ciuilis. Naz p̄sup
ponēdo uolūtatē defuncti i pn̄tia duo
rū testiū: pctm̄ eēt ꝛ ō ius nāle ꝙ illud
testm̄ nō executōi daret̄.et qa canones
cōsulūt aie.g° qꝛ pctm̄ eēt non exequi
uolūtatē defuncti ō iure ciuili ꝛ cano
nico exeq dꝫ. Item si oīa alia iura defi
cerēt tūc p uiā denūciatōis euāgelice
deberet exeq. Nec obstat qō hic dicit̄

corã p̄sbyt̃o suo. qꝛ hᵒ nõ dicẽ misterio iuris. sꝫ qꝛ de facto sic accidit. Jtẽ p rõnẽ decre. probatur ꝙ sufficiunt duo testes. qa in ore duoꝝ uel triũ .ꝛc̃. Nõ obstat etiã qđ dicũt legiste ꝙ illa ꝯsuetudo ẽ rõnabilis. ſ. ꝙ 5. uel. 7. testes requirãtur in testõ ut sic fraudibꝰ obuiet̃. qꝛ hoc ẽ veꝝ qñ eẽt dubiũ de uolũtate defũcti. sꝫ qñ eẽt certũ: vt in casu hᵒ. c. tũc dico ꝙ duo testes sufficiũt. hec ille. Et pbatio duoꝝ testiũ idoneoꝝ vr̃ uoluntatẽ defũcti oĩo reddẽ certã. ut i dcõ. c. cũ eẽs. ꝛ i. c. se. Pꝫ ẽt ex p̄dictis ꝙ q̈lit̃ cũcꝫ ꝯstet p certo de uolũtate testatoris oĩo dꝫ seruari in foro ꝯscie si legitima est. qa nõ põt ꝯueniri sine pctõ. Sꝫ i foro iudiciali reqrũtur duo idonei testes. io. 13. q. 2. c. vltima dr̃. Ultia uoluntas defũcti modis oĩbꝰ ꝯseruet̃. B.

¶ Quicqd emptũ fuerit de pecunia ecclesie: eiꝰ erit. 12. q. 3. c. p̄. ꝛ q. 5. fixũ. Mõ ꝛ. deo ueꝝ ẽ ꝙ si clericꝰ hẽat pecuniam de p̄benda siue eccl̃ia sua. ꝛ ĩde emat p̄diũ: lꝫ illã pecuniã potuissꝫ dare aliis intuitu pietatis. nõ tñ dare põt p̄dium. qꝛ stati acqsitũ fuit eccl̃ie. siue emptũ fuit noĩe eccl̃e siue noĩe alieno. ex̃ de pecu. cle. c. p̄. ꝛ. c. ingrendũ. Et ppter hᵒ nõ põt hᵒ mõi clericꝰ illud alienare. Eodẽ mõ siqs de pecunia eccl̃ie quã habuerit furto uel rapina seu deposito possessionẽ sibi emit. qa eccl̃ie fit ut dictũ ẽ. A. hec fuerũt glo. Ray. ut pꝫ in sũ. con. li. p̄. ti. 14. q. 17. B.

¶ Eccl̃ia p alienis debitꝭ nõ põt obligari nec eiꝰ possessiões. Et si qs obligauerit ẽ suspẽsus ab administratõe tpaliuꝫ ꝛ spũaliũ. ex̃ de solu. c. 2ᵒ. Poterit tamẽ hec snĩa p epꝫ relaxari: qꝛ papa hᵒ sibi nõ retinuit. ex̃ de sen. ex. nup. Sꝫ nõ dꝫ hᵒ facẽ nisi indẽnitati eccl̃ie ꝯsulat̃. ar. ex̃ de vbo. signi. cũ oli. A. Melius facit eo. ti. ex pte p̄. Et idẽ qđ i hᵒ §. notat̃ i sũ. con. in dicta q. 17. ad fi. ꝛ additur ꝙ hec pena suspẽsiõis nõ cõp̄hẽdit epõs cũ de ipis nõ fiat sp̃alis mẽtio. ex̃ ð se. exco. qꝛ piculosum. li. 6ᵒ. B.

¶ Quicũcꝫ de nouo in eccl̃iis, monasteriis seu i aliis piis locꝭ usurpãtes regalia. i. collectã q̃ fit rõne regis uel impatoris seu tributũ regi debitũ ſm Joh. an. silr̃ usurpãtes custodiã seu guardiã titulũ aduocatõis uel ð fẽsionis q̃ ꝓpe sr̃ noĩa p̄fonatꝰ ipoꝝ locoꝝ uacãtiũ bona occupãt. ꝛ clerici aut monachi ipoꝝ locoꝝ. A. Ac ẽt certe psone eorũdem locoꝝ. vt i. c. gnãli. de q̃. ĩ. B. q hec fiẽi pcurãt ipo fcõ incidunt in excõicationẽ. Clici ãt q nõ opponũt se talibus nihil debẽt pcipe de puẽtibꝰ ipoꝝ locoꝝ. A. p tpe q̃ p̄missa sñ ꝯdictiõe debita fieri pmiserũt. ut in tex. de q̃ statiꝫ. B. ex̃ de elec. generali. li. 6ᵒ.

¶ Clericꝰ q ex collatõe laici recipit ecclesiã uel tenet si monitꝰ nõ renũciauerit. A. i. resignauerit. ut. ĩ. c. relatũ. de q̃. ĩ. B. ab officio uel bñficio suspẽdẽdus ẽ. Et si ꝯtumax pseueret deponendus ẽ. laicꝰ vo excõicãdus. ex̃ de iur̃. pa. p̄terea. ꝛ. c. relatũ. A. ꝯiũcto. c. si autẽ. xi. q. 3. ꝛ ex̃ de iudi. cũ nõ ab hoĩe. B.

Ecclesiaꝝ uacãtiũ bona nõ debent ab aliis occupari. ſ. bñficiũ. 2ᵒ. §. p̄. Qualit̃ res ecclesie alienari possint. vide. ſ. alienatio. De ecclesia ꝛ eius cimiterio. ĩ. emunitas. De p̄uatis oratoriis hẽs. ĩ. oratoriũ. ꝛ. ĩ. emunitas ecclesie. §. 6ᵒ. De ecclesia uiolata aut ꝯsecrãda uide. ſ. cessatio. ꝛ. ſ. consecratio. 2ᵒ.

Ecclesia 2ᵒ.

De parochialis. Collationes de ecclesiis parochialibus his q nõ attigerũt. 25. annũ ipo facto nõ ualẽt. Et tenet̃ q assumit̃ fiẽi sacerdos infra annũ a tpe cõmissionis. alr̃ p̄uatꝰ ẽ ea. Jtẽ tenet̃ p̄sonal̃r residere. Jn hᵒ tñ eps ex cã dispẽsare põt ad tps. ex̃ ð elec. lꝫ canõ li. 6ᵒ. Et no. hᵒ ꝙ lꝫ tãtũ ð ãno trãsierit ꝙ talis ñ possit ad sacerdotiũ pmoueri: ñ tñ uacat ecclesia ipa nec põt ꝯferri alt̃i nisi pꝰ elapsũ ãnũ: q qdẽ ãnus icipit tunc postꝙ possessionẽ illiꝰ pacificã hũit l̃r p eũ stetit q̃ minꝰ h̃ret nec currit si iusto ipedimẽto detẽtus ordiari nõ potuit. Alioqn si sic p̄uatꝰ sit ecclesia ipa ei r̃stitui

nõ põt. A .s.p ea uice.ut s.c. õmissa. de quo.i. B .Jtē nõ φ si recepit eã nõ intēdēs eē sacerdos sȝ ut p annum hēret fruct⁹ tenet ad restõēȝ. Sicut z il le q õtulit ei quē nõ credebat pmouē dū ad sacerdotiuȝ tenet ecclam ipam suare indēnem. Hec omnia extra de elec.cõmissa.li° 6°

¶ Epi pñt dispēsare φ q obtinent pro chiales ecclas isistendo studio nõ tene ant pmoueri infra ānū nisi ad subdia conatū: ad quē si nõ fuerit pmoti pua ti sūt ut i primo.§.de sacerdotio dictū ē. Ad sacerdotiū õo nõ tenebunt usqȝ ad septēniū: z interiȝ puideat eccle p uicariū. z elapso septēnio ifra annū de bent fieri sacerdotes. Aliogn incurrūt dcã penā. ex de elec.cū ex eo.li° 6°

¶ Si ad ecclam prochialē pñtet q nõ ē i sacris dū tñ alr sit idone⁹ z possit in fra statutū tps ordinari admittēdus ē extra de insti.si is.li° 6° Et tñ sm Jo.an. talis nõ pñtat⁹ non posset in tali eccla institui. extra de eta. z qua. ptrerea. nisi dispensatiue ut ibi.

Lectio p°

cõiter qd sit? Rn° Electio pur h sumit ē alic⁹ psone ad di gnitatē uocatio: ut colligit ex eo.cuȝ in cūctis.§.qz pter. A Hoc fuit dictū Hos.z addit. Quãuis õbū eligē ad mlr ta se hēat. Nã dr qs eligi i canõicuȝ. ex eo.cū eccla uulterana. Dicit ēt eligi ar biter.extra eo.i cãis. Jn his z silib⁹ dr si eri electio laxato uocabulo: sicut z po ma dicūt eligi de canistro. Host.õo di cit φ tūc hec descriptio cõueniat noia tioni z postulatõi sic describe. Electõ ē alicui⁹ psone idonee ad dignitateȝ uel fraternã societatē suata forma canõi ca fcã uocatio. Colligūt hec ex eo.cū in cūctis.z.c.cū ecclesia uulterana.z.c.qz pter.z extra de arbi. cum olim. ut in sum.cõ.li° 3° ti.26.q.i. Uidet posse addi φ nõ solū uocatio ad dignitatē uel fra ternitatē sȝ ad misteriū alicui⁹ officii. sicut cū eligūt arbitri ad eligēdū.d.c.i cãis.extra eo.uel ad regimē hospital'

dicto.c.cū oliȝ.de arbi.z idē i silib⁹. B

¶ Ad quē ptinet electõ d iure cõi? Rn° Spectat ad collegiū ēt si duo solū uel tres fuerit.extra eo.c.p.in pn.z extra d cõsue.cū dilect⁹.63.di.Adrian⁹. A .c. Adrian⁹ paz ad hoc facit.sȝ facit ad h° φ qñqȝ laici admittūt ad electõem z p cipue pncipes p pace tenenda.z ut de fendãt ab oppssionib⁹ sȝ Hos.ut i sum. con.eo.ti.q.z. ubi ēt ponūt q hñt i isto §.sȝ Monal.z Hos. B .Sȝ si clici nõ sint in eccla ut collegiū: sed ut singula res psone: tūc supior puidebit p se ul ad pñtatõem patroni si qs sit extra de iurepa.pastoralis. Et electõ qdē nõ so lū ad collegiū ptinet.sȝ plerūqȝ de con suetudine uel pulegio alieni uocãtur extra eo.cumana. Uñ z q ē in qi posses sione eligēdi eligē põt ēt si postea pos sessionē amittat.extra de iurepa.cõsul tatõib⁹.z.c.cū ppt.z ex e.qrelã. Jtē eli gere põt plat⁹ z qlibȝ clic⁹ in que õpro missū fuerit.ut hr.i.electio z°. p totum

¶ Quis nõ põt eligē? Rn° Nõ põt eligē excoicat⁹ maiori excoicatiõe.ut nõ.ex de appel.õstitutl p. A .in glo.que ibi dicit φ excoicati uel suspensi nec eligē nec eligi pñt. B .Sec⁹ si minori.ex de cle.exc.mi.c.ul. Jtē nec suspēsus. ex de consue.cū dilect⁹. Jteȝ nec iterdict⁹ extra eo.cū inf. Jtē nec ille q scient ce lebrauit i loco interdicto.extra de sen. exco.is q.li° 6°. Jtē nec illi qb⁹ iterdcȝ ē eligē absqȝ supioris lnia. extra eo.c. ul. Jtē nec illi q in ea uacatõe elegerūt scient indignū.extra eo.cū in cūctis.z.c inotuit.i si. Nã tales sūt ipo iure ea ui ce eligēdi ptãte puati. Et idē dd si pec cauerūt i postulãdo.extra eo.scriptuȝ. Et h° uez ē qñ fcã noiatõe seqt electio uel postulatio. Sec⁹ si nõ seqt.qz tunc nõ eēnt ppt h° puati.ex eo.ppetue. li° 6° A .Jbi dr. Perpetue sanctõis ora culo declaram⁹.φ scient i electõibus noiantes idignū ppt suffragiū i scruti nio pstitū nisi adeo i eo pstiterit φ ex uotl eoz cõis electio subseqt nequaqȝ eligēdi ptãte puant: lȝ p eo φ idignū

nolando scient ꝯ ꝯscias suas agūt a do
ꝛ aplica sede puniri mereāt. B .Itē
eligē nō pñt q peccauerūt i electōis for
ma:qꝛ debēt ꝑuari iure eligēdi: ex̄ eo.
qa ꝓpter. A .De talib' ibi dr̄. Eligen
di ea vice ptāte ꝑuētur. B .Itē nec
illi q neglexerūt vsqȝ ad lapsū tpis. vi
de.i.§.pxi. A .Predicti ēt cāus nōnt
i sū.cō.li.º3.º ti.26.q.3.ſ3 Hoff. ꝛ Monal.
ꝛ Hosti. Et addit Hosti. Itē q per lai
calē abusū elegerūt. ex̄ eo. qsqs. ibi dr̄.
Quisqs electōi de se facte p sclar] ptā
tis abusuȝ ꝯsentire ꝑsumpserit ꝯ cano
nicā libertatē: ꝛ electiōis cōmodo care
at ꝛ ineligibilis fiat: nec absȝ dispēsati
one ad aliquā eligi valeat dignitatem
Qui ꝟo electōem huiusmōi quā ipo iu
re irritā eē cēsem' ꝑsumpserit celebra
re ab officiis ꝛ bñficiis penit' suspēdā
tur p trienniū: eligēdi tūc ptāte ꝑuati.
B .Itē nō pñt eligē pupilli: nec ēt in
locis regularib' q nō sunt ꝓfessi tacite
vel exꝑsse: sed neqȝ cōuersi. ex̄ de elec.
ex eo. li.º 6.º Itē in cathedralib' collegia
tis secularib' vl' reglarib' ecclesiis vo
cē nō hñt q nō sūt subdiaconi nec i eli
gēdo: nec i aliis fact] capli: ēt si ab aliis
libere ꝯcedat: vt in cle. vt hi q. de eta. ꝛ
quali. A .Ibi ēt addit. Nō obstātib'
qbuslibet ꝯsuetudinib' vel statutis.
Sȝ tñ cle. vt hi. nō loqt nisi quo ad cle
ricos q declinarēt ordiari: vt pōt colli
gi ex tex. ꝛ glo. dcē cle. Vñ lȝ laici ēt con
uersi de iure cōi ñ admittāt ad electio
nē sit cū clicis. vt in. c. ex eo. de elec. li.º
6.º tñ ſm glo. i eo. c. ex eo ex ꝯsuetudine
ꝑscripta laici ꝯuersi deberent admitti
ſȝ non seclares: vt in. c. massana. ex̄ de
elec. Laici ꝟo ꝓfessi admittūt ēt de iu
re cōi: qꝛ in dcō. c. ex eo. nō excludūt ni
si laici ꝯuersi. nō aūt laici ꝓfessi ſȝ glo.
in dcō. c. ex eo. ꝛ i dcā cle. vt hi q. B.
¶ Infra qd̄ tps dȝ fieri electio? R.º In
eccl'ia cathedrali vel regulari hñt ele
ctores tps triū mēsiū: infra qd̄ si iusto
ipedimēto cessāte nō elegerit: ad ꝓxi
mū supiorē deuoluit: vt ex̄ eo. ne p de
fectu. Deinde debent electores pñtare

electōeȝ electo: ꝛ petē ꝯsensū ei'. ꝛ ifra
octo dies postqȝ cōmode pñt. Alioquin
negligētes excludunt a ꝓsecutōe ꝓces
sus: ꝛ sunt suspensi p tres ānos ab oib'
bñficiis ipius eccl'ie. ex̄ eo. cupiētes. §.
cetez. li.º 6.º Elect' ꝟo tenet ꝯsentire ifra
mēsem a pñtatōe: alr̄ ꝑuat' est iure ele
ctōis: nisi forte ea sit electi ꝯditio qꝫ nō
possit ꝯsentire absȝ lnia supioris. Quo
casu tenet elect' vel electores petē li
centiā cum ea celeritate quā supioris
abñtia vel pñtia patit. Et si nō habeat
extūc ad electōem aliā ꝓcedant. Quili
bet etiā elect' post ꝯsensum infra tres
mēses tenet petē ꝯfirmatōem: alit ir
rita ē electio. ex̄ de elec. qȝ sit. lib.º 6.º nisi
petenda sit ꝯfirmatio a papa: qꝛ tunc
elect' tenet infra mēsem post ꝯsensuȝ.
vel si nō fuerit ei electio pñtata infra
mēseȝ a noticia iter arripe ꝟsus curiā
ꝛ sic petē ꝯfirmatōem ac negociū ꝓse
qui. vt in dicto. c. cupiētes. In aliis ꝟo
eccl'iis dȝ ꝓuideri infra. 6. mēses. alreo
dē ꝑdcō modo ad ꝓximū supiorē ꝯuol
uit. ex̄ de ꝑben. ꝯ multa. ꝛ ꝯ ꝯces. ꝑbē.
nulla. Et h° etiā hr̄ s. bñficiū p §. p.
¶ In q loco dȝ fieri electio? R.º Pōt fi
eri in eccl'ia vl' i caplo vl' sili loco hone
sto ꝛ marie iux̄ ꝯsuetudinē. ex̄ eo. i cāis
Sȝ tñ ꝑcipue electōes epoꝝ solēt in ec
clesiis fieri. ex̄ eo. qꝫ sicut. Sȝ ex cā etiā
extra ciuitatē posset fieri. 23. di. in noie
dñi. A .Hosti. āt simplr̄ dicit qꝫ i hoc
seruāda ē ꝯsuetudo: nisi ex aliq cā ali
bi fieret. Qd̄ si ꝯsuetudo nō apparet:
tūc non ē vis vbi fiat: dūmodo sit loc'
clicoꝝ ꝛ honest': vt i sū cō. li.º 3.º ti. 26. q.
.6. Electio aūt epi si fieri pōt debet fie
ri i eccl'a cathedrali: vt exꝑsse dr̄ ex̄ eo.
qꝫ sicut. ꝛ dixit Hoff. vt in dcā. q. 6. B.
Et nō dȝ fieri añ sepulturā ꝑdecessoris
ex̄ eo. bone memorie. Sed tñ si fieret
valeret. A .Hoc sentit glo. in dcō. c.
bone. sup ꝟbo tractatū. ꝛ Hosti. etiam
ibidē: vt in sū. con. eo. ti. q. 7. B
¶ Oēs electores q i ciuitate sūt debēt
ad electōem vocari ꝟbo vl' scripto vl'
ꝯsueto. signo cāpane. Itē q sūt i hortis

ciuitat]. ar. ff. de pcu. l. i. A .ziuncta l. 5. B .Itē debēt vocari oēs q sūt in puincia p l'ras vl' p nūciū. ex eo. corā. Hoc dico s'm ɔsuetudinē obseruandū. A .Inno. dic̄ q vocādi sūt nō solū pn̄tes i caplo: sʒ ēt ex si sciunt eē circa capitulū. qz si al'r fieret eēt malitia q̄ oio i electōib' ē vitāda. Cōsulo ēt q vocēt etiā si sint in ciuitate. ar. ff. de pcu. l. 5. nisi forte āntiq̄ ɔsuetudo excuset vl' certā formā det. Hosti. ēt putat consuetudinē esse seruādā i vocatōe abn̄tium: nisi mora ꝯtat in piculū. vt in sū. con. dcā. q. 7. B .Et si vocati ad cōpetētē t'minū eis a vocātib' assignatuʒ nō veniāt nō opʒ eos vlteri' expectari: ex .e. cū inf. z. c. cū nob. A .Hoc fuit dictū Hoff. addētis. qz dur eēt vsq ad finem termini expectare. s. ad finē triuʒ mensiū cū mora in electiōibus sit dānosa: ex eo. cū inter vniuersas. Hosti. ꝯo dic̄ q in hoc casu si due ptes sit pn̄tes: z cā coartatōis assignet: putat hāc sniaʒ verā. qz tūc dʒ absens saltez vni de collegio cōmittē vices suas. ex eo. qz pp̄ter Si ꝯo due ptes abn̄tes sint: vel nō assignet cā: putat verā sniam Jo. q dixit expectādos eē vsq circa finē triū mensiū. Dicit ēt Hosti. q scrutatores debēt ire ad infirmos q sunt in ciuitate z ingrere vota eoꝝ: sicut alioꝝ pn̄tium. Naʒ z pn̄s ē q in hortis ē. ff. de pcu. l. 5. Nec erit necesse ipos in collatōe vel i aliis que sequūt regrē: sed sufficit ɔsensus i scrutinio hitus. Pn̄t ēt isti vni de collegio vices suas cōmittē: qz sunt ipediti. Sʒ pus dcm̄. s. q ad eos vadāt vl' expediti'. Lō. Inno. vt i sū. cō. dcā. q. 7. B.

¶ An elector abn̄s possit ɔstituē pcuratorē? R. Si iusto ipedimēto tenetur pōt vni vl' plib' cōmittē vices suas: dūtn̄ cuilibʒ insolidū: z erit melior ɔditio occupāris. Qđ si ambo ɔcurrāt z petāt admitti: nō admittētur ābo: sed is quē caplm vel maior ps elegerit. z si nō cōcordent: admittet ille q i ɔmissione p̄noiatus ē. At si nullus sit isolidū nō valet. Qn̄ aūt pcurator vnum nominat p se z aliū noie ei' q cōmisit nihil agit nisi de certa psona hūerit spāle mādatū: qz tūc aliū noie suo poterit noiare. Porro si nullus de collegio vlt eē pcurator nō pōt absens nolente caplo extraneū deputare. Nō pōt ēt p litteras exp̄merevotū suū. Hec oia ex de elec. si quis iusto li. 6. A .Dictus etiaʒ pcurator nullatenus pōt institui cessante impedimēto vel loci ɔgruitate. ex de elec. c. qz pp̄ter. §. illud. vbi dr. Illđ āt penit' inrdicim': ne qs in electiōis negocio pcuratorē ɔstituat: nisi sit abn̄s i eo loco i quo debeat aduocari iustoq ipedimēto detētus venire nō possit super quo si opus fuerit fidem faciat iuramento. B.

¶ Si qs elector ɔtēpt' nec vocat' ad electōem fuit ad petitōem ei' cassāda est electio. potest tamē si vult eā ratā habere. ex eo. q sicut.

¶ Utrꝫ elector possit renunciare voci sue: R. Sic. Nā qlibʒ pōt renunciare iuri qđ sibi ɔpetit. vn̄ z qđ postea fit p alios ipe nō poterit impugnare. Si tn̄ tal' accedat electōe nondū facta admittēdus ē in ɔibus q̄ circa ipam restāt faciēda. ex eo. eccl'ia vr̄a. p̄ rn̄so. A .Ibi nō vr̄ clare h° dici q talis ɔbeat readmitti. Tn̄ cū p̄dcis con. Albric'. Sʒ q qs posset renūciare iuri suo hoc clarū ē. C. de pac. l. si qs i ɔscribēdo. B.

¶ Quot sūt forme electōis? R. Tres Nā aut fit p scrutiniū: aut p ɔpromissū: aut p cōem inspiratōem. z q ɔ predictas formas eligē attētauerit ea vice dʒ eligēdi ptāte puari. ex eo. qa pp̄ter A .Ibi dr̄. Statuim' vt cū electio fuerit celebrāda pn̄tib' oib' q debēt z volūt z pn̄t ɔmode iteresse assumāt tres de collegio fidedigni q secreto z singillatiʒ vota cūctoꝝ diligēter ingrāt: z in scriptis redacta mox publicēt i cōi nullo prorsus appellatōis obstaculo intiecto vt is collatōe habita eligat i queʒ oēs vl' maior z sanior ps capli ɔsentit. vl' saltē eligēdi ptās aliqb' viri idoneis cōmittat q vice oiuʒ eccl'ie viduate

puideant de pastore. Alr electio facta nō valeat nisi forte cōiter eēt ab oībus q̄si p inspiratōez dei absq̧ vitō celebrata. Qui vo 9 pdcās formas eligē attentauerit eligendi ea uice ptāte puentur Et ita electōnes q̄q̧ clādestinas reprobam⁹ statuentes vt q̄scito electio fuerit celebrata solēnit publicet. B.

Qñ pcedit p formā scrutinii debent eligi tres scrutatores q in secreto exqrant vota singulo₂. Et ipi qdē p̄ debēt seipos de suis votis examinare. deide alio₂ vota secreto ₇ singillati ad h⁹ q̧ glibet liberi⁹ dicat qd sibi vr. Uñ si examinatio publice fieret: nō seruaretur forma nec valēt electio: ēt si oms ɔsentirent. extra eo. in genesi.

Per quē vota scribent. R. p tabellionē. vel qd meli⁹ ē vn⁹ de scrutatoribus videntibus aliis ɔscribet ₇ postea publicabit. Et si qs electo₂ū vellet ɔdicere scripture nihilomin⁹ ei stādū est. ar. ex̄ de testi. co. pterea. §. fi. A. Hoc fuit dcm̄ Hosti. q ēt dic q̧ dcā vota poterūt scribi p tabellionē ēt in sacris p epm ɔstitutū: lȝ Jnn. dixerit p tabellionē laicū: vt in sum. cō. li. 3. ti. 26. q. 7. B

Quid si electores pauci sūt. R. fm Jnno. Si sūt tm̄ tres: duo ex eis scrutabūt tertiū: ₇ sic pcedent ad electiōem. Si vo sūt duo tm̄: vn⁹ scrutabit alium Nō si vn⁹ tm̄: ₇ ille sol⁹ vocat testib⁹ exp̄met votū suū: ₇ eligȝ ₇ publicabit. A. Con. Albricus. B.

Jn electōibus vota icerta ₇ ɔditiōata nō valēt: ₇ debēt hri p nō adiectis: puta ɔsentio in quē talis ɔsentit vl si Petrū hre nō potero ɔsentio in Johēm. ₇ silia. ex̄ eo. i electōib⁹. li. 6. A. Ibi dicit. Jn electōib⁹ ₇ postulatōib⁹ ac scrutiniis ex qb⁹ ius oꝛit eligēdi vota cōditionalia altnatia ₇ icerta penit⁹ reprobam⁹: statuētes vt hi⁹ votis p nō adiectis habitis ex puris cōsensibus celebret electio vocē illo₂ q nō pure cōsenserint ea vice in alios residere. B.

Publicato scrutinio electores neq̄unt variare voces: sȝ faciēda est collatio ₇ electio celebrāda. Jlle tñ q nō consensit pōt ɔsentire i eū q al̄r eligēdus ē Al̄r nō pōt ad aliū accedi. ex̄ eo. auditis. §. p. ₇. c. eccl̄a vr̄a. §. ps vo. A. ɔiūcto c. publicato. eo. ti. B. Nō si p viȝ sci scrutinii nullus possit eligi: poterūt pcedere ad scōm ₇ tertium scrutiniū do nec aliqs eligi possit. A. Cuȝ pdcis. i hoc §. con. Al. B.

Collatio pdcā q̄ dȝ post publicatōez scrutinii fieri triplex ē. s. numeri ad numez: ₇eli ad ₇elū: meriti ad meritū: vt ex̄ eo. in genesi. Si tñ vna ps eligētiuȝ fuerit duplo maioꝛ: non pōt ei opponi extenuatio ₇eli vl meriti. ex̄ eo. si qñ. li. 6. A. vbi ēt subdit. Si qd aūt opponere voluerit q̄ votū illi⁹ cui opponit nullū redderet ipo iure: id eis nō itelligim⁹ interdictū. B. Nō si oēs nō in vnuȝ ɔueniāt nihilomin⁹ faciēda ē collatio nō de nūero: sȝ de electorib⁹. vt₂. s. aliqs sit ɔtēpt⁹ vl aliqs affuerit cui⁹ vox nō sit ɔputanda ₇ hi⁹. Et si hac collatione facta nullū occurrit dubiuȝ ad electōem pcedat: alioqn discutiat plene. ex̄ eo. cū terra. Alii dicūt q̧ vbi oēs i vnā psonā cōcurrūt: valet electio ₇ si collatio sit omissa. A. Hoc vr̄ satis pbari. ex̄ eo. qȝ ppt. ibi. nisi forte ₇c. Nā i electōe nō fit collatō nisi numeri. ₇eli ₇ meriti. dcō. c. in genesi. que nō pōt locū hre in electione vniformiter cōcordi. De aliis aūt faciēda vr̄ discussio an scrutiniū vel i ɔfirmatōe. d. c. qȝ ppter ₇ eo. ti. c. auditis. B.

Jn numero eligentiū nō vr̄ ɔputari elect⁹. qȝ null⁹ pōt eligē seipȝ. extra eo. cumana. A. Hoc. c. pa₂ ad hoc facit sȝ meli⁹ ex̄ de insti. cū ad nr̄a₂ ₇ 9 iure pa. p nr̄as. B. licȝ aliqñ hoc locū habeat qñ pcedit p viam ɔpromissi. vt. i electio ₂. §. 4.

Facta collatōe eligi dȝ is in quē maioꝛ ps ₇ sanioꝛ capl̄i consenserit: ₇ maioꝛ ps dicet minori Cū talis sit eligendus si placet vob ipm cōiter eligam⁹. Et si cōsenserit tūc is q poꝛē vocē hȝ in caplo surgēs dicet. Ego p me ₇ p toto

capl'o eligo talē ⁊c̄. Et oēs acceptabūt. Quō si mior ps uel nō oēs ꝯsenserit. diceret. Ego ꝓ me ⁊ ꝓ illis q mecum ꝯsentiunt eligo talē ⁊c̄. Hec ex decre. ga ppē extra eo. A. Con. Albric⁹ B

¶ In oi electōe siue postulatiōe si dicat. Ego eligo postulādo siue postulādū aut i postulandū. uel postulo eligēdo siue eligendū aut i eligendū. nihil agit. Silr nec sub hac forma. Eligo ⁊ postolo put meli⁹ pōt de iure ualē nisi qn̄ ꝓbabilit dubitaret utꝝ qs sit eligēdus uel postulād⁹. q̊ cāu sic postulat⁹ uel elect⁹ tenet unā tm̄ detminatā uiā acceptare. A. tpe cōsensus. Et redeūdi ad aliā postq̄ unā elegerit sibi licētia ē penit⁹ īterdicta. ut i. c. de q̊ stati B. ex̄ de postu. c. ꝑpetuo. li° 6°.

¶ Electio sp̄ dz fieri ꝑ ꝟba numeri singularis. siue fiat ꝑ scrutiniū. siue fiat ꝑ ꝯpmissū. alit ñ ualz. ex̄ eo. sicut li° 6°.

¶ Collige q̄ sūt de suba forme electōis ꝑ scrutiniū. P̊ qdē q electores ꝯgregēt. Itē q scrutatores assumātur. A. i. ō collegio eligentiū. ex̄. eo. ga ꝓpter. et dicit Hosti. in sū. cō. li. 3. ti. 26. q. 7 ad fi. ubi etiā nota q̄ ⁊ B ponūtur. B. Itē q in secreto uota exgrāt. Itez q uota scribāt. Itē q scripta i cōi publicētur Itē q fiat collatio. Itē q seq̄t electio de illo in quē maior ps ⁊ sanior capituli ꝯsenserit. Hec oia ex̄ eo. ga ppt. A

Ibi etiā dr̄ q uota in scriptis redacta dñt i cōi publicari mox. i. nullo actu cōtrario infuenierēte. ut no. i. d. q. 7. Dr̄ etiā in dcō. c. ga ꝓpter. ut q̄ cito electō fuerit celebrata solennit publicet. i. ꝯgregatis electorib⁹ surgat un⁹ ⁊ ānūciet ꝑpl'o ꝯuocato ut moris ē ad electionē factā. Si tñ ista publicatō omittit nō ē ꝓpter h° electō cassāda s3 Inn. Alii tn̄ dicūt alit s3 Host. ut i. d. q. 7. Dictu3 Inno. ueri⁹ uī ut pōt colligi ex dcō. c. q3 ppt. imo si ꝑiculum immineret talis publicatio nō ē faciēda. ar. 23. dis. in nomine dñi ibi. q si ꝑuoꝝ atq̄ iniquorū ⁊c̄. Itē Inno. in. c. ga ppt. ex̄ eo. dicit q ꝓcurator institut⁹ ad eligēdū dz haber spāle mādatū ad iurandū in aiam domini q credat q tpe electōis erat bōa fide. i. sine fraude infra fines q deputati sūt ad uacationes electōnu3: ⁊ q iusto ipedimēto tenet. quare electōi int esse nō pōt mō: ⁊ credit uel dubitat q eodē ipedimēto tenebit tpe q̊ electio faciēda erit. ⁊ h° dr̄ B. Et dz expmē ipedimētū ⁊ fines. nō. n. i suo iuramēto dz exponē ꝟba iuris. Et subdit. Illud aūt placet q nō possit qs cōstituere ꝓcuratorē ad eligēdū nisi ⁊ det ei ptātē iurādi i aiam suā. ga nō uenit istruct⁹. et in̄ seq̄ret absurditas. ga uł oporteret capl'm ꝯgregatū expectare q̊usq̄ nūcius iret. ⁊ rediret ab eo: uel iteꝝ aliu3 terminū assigāre electōi: q̄ absurditas i sili casu tollit. 63. dis. cū lōge. ar. ad h° c. dis. optatū. Itē uī q post ꝑstitū iuramentū si ali⁹ cui uox eius ꝑiudicaret uellet ꝓbare q dñs tpe electōis erat in eo loco un̄ uocari ñ debat: uel q nō detinebat iusto ipedimēto q ñ sit audiēdus. ar. ff. de dolo. q si differēte nisi forte aliud dicas in spūalib⁹ ubi reuocatur qcq̄d fit ꝑ obreptionē etiā p⁹ sētētiā. ex̄ de rescrip. dilect⁹ fili⁹ abbas. ⁊ c. cōstitut⁹. ⁊ c. ad audiētiā. q si nō exigāt iuramētū ꝑdictū a ꝓcuratorē: tūc de certo nō pñt neq̄ de loco neq̄ de ipedimēto excipe. ga hāc exceptione3 uī remisisse capl'm qn̄ sibi iuramentū remisit. et si dicat q capitulū deceptu3 fuerit ignorātia facti q̄ etiā ꝑitissimos fallit. ff. ō iur ⁊ fac. ign. l. 2. puta ga credebat aduersario h° asserēti. dicet ei q supina fuit ei⁹ ignorātia. ga ius i talib⁹ ꝓuid3 q possit exigē iuramētū. B

¶ Qñ ptās eligēdi deuoluit ad alium. R° In cathedralib⁹ ecclesiis si ifra tēp⁹ triū mēsiū nō eligāt deuoluit ad ꝓximū supiorē. q si infra alios tres mēses nō elegerit: deuoluit ad aliū supiorē: ⁊ sic usq̄ ad papā. Si ꝟo eligūt sciēter idignū: ⁊ sic sint ꝑuati iure eligēdi uel ꝑuet ꝑ sniaz. ga nō seruāt debitaz formā: ad papaz deuoluit. In iferiorbus āt ecclesiis sp̄ ad ꝓximū supiorē

deuoluit. ex͂ eo. quā͂q͂ꝫ. li. 6. de hac ma͂ vide s͂. §. 3. ꝛ. s͂. bn̄ficiū. p̊. §. p̊.

¶ Cassanda ē electio illius q̲ req̄sit᷒ an̄qꝫ eēt elect᷒ ꝯsensit electōi de se faciende: q̲a p̄sumit̄ ābitiosus. ex͂ eo. cum post petitā. ꝛ. c. officii.

¶ Qn̄ maior ps capl̄i deligt electio deuoluit̄ ad pauciores: vt notat̄ ex͂ ꝺ po stu. c. 2. Itē deuoluit̄ ēt ad vnū ꝓpter oīum alioꝝ ꝺlictū. 65. di. si forte. ex͂ eo. bone. A. In his. c. nō bn̄ h᷒ ꝓbat̄. ſꝫ i dicto. c. 2. de postu. hoc notat glo. ꝛ videt̄ hoc intelligere qn̄ electores peccauerūt in eligendo indignū. Sec᷒ si ex cōtēptu aliquoꝝ ex hn̄tibus vocem. q̲a tunc non deuoluit̄ ptās eligendi ad cōtēptos. q̲a nō tm̄ in hoc peccauerūt eligētes. iō suffic̄ ꝙ hoc casu cassetur electio. Pōt dici ꝙ hoc veꝝ ē an̄qꝫ eligentes sint p̄uati p̲ iudicē iure eligēdi. nā ꝓpter pctm̄ forme nō sūt ip̄o iure p̄uati sed p̄uādi. ex͂ eo. q̲a ꝓpter. ꝛ ibi hoc sentit Inno. sup ꝟbo p̄uetur. dicēs ꝙ facta p̄uatōe p̲ iudicē ꝓpter pctm̄ forme: tūc ptās deuoluat̄ ad nō culposos nec p̄uatos. Idē in sū. con. li. 3. ti. 26. q. 7. dicitur. Itē nota ꝙ si aliq̲ peccāt in eligēdo ꝯ formā. in nō delinquentes ēt si sit minor ps cadit ius eligēdi etiā si vn᷒ solus sit. ꝛ hoc uel per sn̄iam supioris fm̄ quosdā ul̄ ſꝫ alios ip̄o iure. Alii tn̄ dicūt alr̄. sed p̄ma opio ē magis approbāda. hec ibi. Aliq̲ etiā dicebant ꝙ si maior ps ꝺliq̄rat: tūc ptās nō deuoluebat̄ ad pauciores q̄ꝫ dictū nō ꝓbat̄ nec ē rōnabile: vt pꝫ p̲ Inno. in dcō. c. q̲a ꝓpter. Un̄ ut dictū ē bn̄ deuoluitur ptās ēt ad pauciores ip̄o iure. sed p̲ iudicē p̄us lata p̄uatōis sn̄ia. ꝛ sic pōt itelligi assertio dicētiū ꝙ hoc dꝫ fieri p̲ sētētiā supioris. B. Nō si oēs deliquāt ꝺuoluit̄ ad supiorē siue ad papā. vt dictū ē. s͂. §. qui est hic an̄ ꝓximū.

¶ Electōes clādestine reprobant̄. ex͂ eo. q̲a ꝓpter. ꝛ dicunt̄ clādestine q̄ i cameris p̲ occulta couēticula fiunt. 79. di. c. 2. ꝛ. c. si trāsit᷒. Silr̄ ꝛ ille q̄s int̄ se electores secretas tenent: cuꝫ celebrate ꝺbeāt solēnit̄ publicari. ut i dcō. c. q̲ꝛ ꝓpt̄. A. Idē i sū. cō. dcā. q. 7. ad fi. B.

¶ Quis pōt eligi? R. Eligēdus ē doctior ꝛ sanctior. cui᷒ ꝯparatōe ceti grex dicāt̄. 8. q. i. lꝫ 3. ꝛ qui sit de m̄rimonio legitio nat᷒ ꝛ etatis legitie. ex͂ eo. cuꝫ i cunctꝭ. Nā ep̄s dꝫ eligi. 30. ān̄oꝝ ꝯpletorū. Inferiores ꝟo p̄lati ꝛ alii q̲ curam debēt hr̄e aiaꝝ tegrit̄ ꝙ attigerit ān̄ū 25. A. vt i dcō. c. cū i cūctis. B. Alr̄ eligentes sūt illa vice eligēdi ptāte p̄uati. s͂. §. 22. q̲ incipit qn̄ ptās. Subdiaconus q̊qꝫ pōt i ep̄m eligi. ex͂ ꝺ eta. ꝛ q̄li. a multis. Itē q̲ ad vnā dignitatē reputat̄ dignus si postea eligat̄ ad aliaꝫ dꝫ r̄putari dign᷒. A. 6. ad eq̄lē vl̄ minorē ut pōt colligi ex. c. de quo statiꝫ. B. 74. di. gesta. Fallit qn̄qꝫ. Nā lꝫ qn̄qꝫ q̲s toleret̄ i officio miori nō tn̄ ꝓpter h᷒ i maiori tolerari dꝫ idign᷒. 12. di. nos ꝯsuetudinē. Abbas quoqꝫ exēpt᷒ bene pōt eligi siue i ep̄m siue i abbatē eiusdē regl̄e ꝛ hit᷒. ſꝫ nō pōt trāsire sin̄ lnia pape ul̄ legati de latē si sit i ꝓuicia. ex͂ eo. si abbatē li. 6. Religiosus q̊qꝫ lꝫ nō exp̄sse ꝓfessus q̲n ēt nouiti᷒ eligi pōt ad ep̄atū. ex͂ eo. null᷒ li. 6. A. Siue eligat̄ i secl̄arib᷒ siue in regl̄arib᷒ eccl̄iis ad p̄laturā tn̄ sue ul̄ alteri᷒ religionis nō nisi exp̄sse ꝓfessus. ut ibi. nullus āt religiosus pōt eligi i abbatē uel p̄latū alteri᷒ religiōis ul̄ hit᷒. Nō si sec᷒ actū fuerit eo ip̄o ē irritū ꝛ inane: vt in cle. i. ex͂. eo. B. De cl̄icis alteri᷒ diocesis vtꝝ possint eligi vide. i. postulatio. §. 3.

¶ Quis nō pōt eligi? R. Excōicatus maiori excōicatōe. ex͂ ꝺ appel. ꝯstitutꝭ p̊. Itē nec excōicat᷒ miori q̲ si sciēt̄ electus fuerit cassanda ē ei᷒ electio. ex͂ de cle. exco. mi. si celebrat. A. Et ibi glo. dicit ꝙ si etiā ignorāter eligat̄ excōicat᷒ minori nō ualet electio. q̲a ignorantia eligētiū nō facit ip̄ꝫ habilē. ꝛ si sciēter talē eligerēt p̄uarēt̄ iure eligēdi. ex͂ de elec. cū in cūctis. B. Itē nec suspēsus nec intēdict᷒ nec q̲ intēdictū nō seruauit. ex͂ ꝺ postu. c. p̊. ꝛ. c. cū dilect᷒. A. Hoc. c. cum dilect᷒. nō ē i ti. de postu. ſꝫ ꝺ ꝯsue

tudie. B. Itē nō dꝫ eligi ꝑsona cui ali
qd obsistit de iṗedimētis circa ordinā
dos. de qb' hr̃.i.ordinādus ꝑ totū. Itē
nec is q ppt̃ vitiū ꝑsone sel'reprobat'
fuit.talis.n.nec ibi nec alibi eligi pōt.
ex̃.eo.sup eo. Sec' aūt si cassata fuerit
electio ppter uitiosū pcessuꝫ.qa tūc n̄
iṗedit̃ pmotio ei' ēt in eadē eccl'ia .ut
i dcō.c.sup eo.z.c.inotuit. A .etiā p̄ma
uice.ut in dcō .c.innotuit. Ubi ṽo duo
electi fuerit z utriusq̃ uitiosa ē electio
neuter ē eligēdus p̄ma uice.ex̃ eo. cōsi
derauim'.z h°ut discordia uitet̃. Si āt
alter istoꝝ cōiter eligat̃ deficit rō. z iō
ꝯfirmat̃.ex̃ eo.cū int̃. R.seniorē: ut in
sū.con.li°.3°.ti.26.q.5.ubi etiā p̄dicti ca
sus notant̃. B. Itē nō pōt eligi ep̄s.s.
q iā alligat' ē alii eccl'ie.sꝫ pōt postula
ri.s.a papa.ex̃ de postu.c.fi. Itē in p̄la
tū religiosoꝝ nō pōt eligi nisi exp̄sse p
fessus alit̃ nō valꝫ electio.ex̃ eo.nullus
li°.6°. Nec ēt aliqs q sit alt̃i' religiōis
ul'hitus.ut i cle.cū rōi.ex̃ eo. Item nul
lus religiosus pōt eligi si trāsiuit de or
dine mendicātiū ad non mēdicantes.
ut hr̃.i.religio.5°.§.fi.

¶ Elect' p' ꝯsēsū ꝯiūgit̃ spūalr̃ eccl'e ui
duate.ut ex̃ eo.cū int̃ canonicos. ex̃ de
trāſ.int̃ corꝑalia.§.p̄.z.2°. Itē electio gi
gnit ꝯfirmatōeꝫ.ex̃ eo.nihil.ꝯfirmatio
dat admistratōeꝫ.ex̃ eo.trāsmissaꝫ. De
ꝯfirmatōe uide s̃.ꝯfirmatio electoꝝ.

¶ Si elect' an̄ ꝯfirmatōeꝫ admīstret
remouēdus ē.ex̃ eo.q̄lr̃.nisi i sūmo pō
tifice q i eligēdo ꝯfirmat̃.dis.23.i noie
dn̄i.vl'nisi sic admistrāti parcat̃.ex̃ eo.
nosti.ul'nisi ꝑtineat ad papā. A .s.ꝯfir
matio: vt i.e.de q.i. B .z sic ualde r̃mo
tus a sede ap̄lica. A .videlꝫ ultra Ita
liā ꝯstitut'.ut i.e.c.nihil. B .Qui tal's
si sint i ꝯcordia electi admistrare pn̄t
ēt an̄.ita tn̄ q̄ nihil penit' alienēt nec
pōt eis ꝯmitti admistratio sub nomie
Iconomat' uel pcuratōis z h'i nec in
toto nec i pte.nec i spūalib' nec i tpali
bus. Nō si susceperit p̄uati sūt oi iure
electōis ipsi'.ex̃ eo.auaritie.lib°.6°. A.
Ibi dicit̃. Cū itaq̃ nō sit malitiis īdul
gēdū sācim' ut nullus ꝯceſſo admistra
tōem dignitat̄ ad quā elect' ē p̄usq̃ ce
lebrata ꝯ ipo electio cōfirmet̃ sub I
conomat' ul' pcuratōis noie alio ꝯ no
uo q̄sito colore i spūalib' ul' tpalib' ꝑ
se ul' ꝑ aliū p pte ul' i totū gerē ul' reci
pe aut illi se imiscē p̄sumat oēs illos q
sec' fecerit iure si qd eis ꝑ electōeꝫ q̄si
tū fuerit ꝯcernētes eoipo p̄uatos. Et idē
qd i h°.§.no.i sū.cō.li°.3°.ti.26.q.12. B.

¶ An religioso acqrat̃ ius electōis ex̃
ordinē suū? R°. Nulli r̃ligioso p̄dicato
rū.mioꝝ.hēmitaꝝ. z q̄rūlibꝫ mēdican
tiū ex electōe postulatōe puisione seu
uocatōe ad p̄laturā ex̃ suū ordinē i di
scordia fcā ius aliqd acqrit̃.nec ip̄e cō
sētire p̄t ēt hita lnia. ex̃.e.q̄rūdā.li°.6°.z
dꝫ itelligi discordia q̄ eēt siue de iure si
ue ꝯ fcō.ut i cle.e.ti.qd circa. A .Ibi n̄
clare h° pbat̃.sꝫ ad h° fac.qa cū i dcō.c.
q̄rūdā dicat̃ ꝯ discordia dꝫ idistīcte in
telligi ex̃ ꝯ ꝯcis.ad audiētiā. B. Sꝫ z
aliis r̃ligiosis n̄ acqrit̃ ius i electōib'.
nec ꝯsētire pn̄t si fuerit electi a mioꝛi
pte nūero.ut i dcō.c.q̄rūdā. Et nota q̄
si r̃ligiosus electōi ꝯ se fcē ad p̄latōem
aliq̄ ex̃ suū mōasteriū ul'eccl'iā n̄ peti
ta lnia z obtēta ꝯsēbit ꝯsēsus n̄ valꝫ. z
electō ipa uirib' uacuat̃. Itē no.q̄ p̄la
ti r̃ligiosoꝝ irregsit̄ ꝯuētib' pn̄t h'i li
cētiā dare.ex̃ eo.c.si r̃ligiosus.li°.6°. Nō
āt ualēt lnia q̄ ꝯcedit̃ p futura electōe
quā fieri ꝯtigēt.ut i cle.cū ꝯcessa. ex̃.e.
Nec aliqs r̃ligios' p̄t p̄fici i aliq̄ eccl'ia
q̄ clero careat z pplo xp̄iāo.ut i cle. ple
risq̃.extra eo.

¶ Quid si due electōes fiant? R°. hn̄
hosti.si sīt z i ꝯtinēti fiūt puta q2 i scru
tinio diuisa sūt uota: tūc illa valꝫ q̄ me
lioꝛib' z maioꝛib' mēit̄ adiuuat̃.ex̃.e.
c.licꝫ.i fi.z.c.dudū. Si ṽo electōes fiāt
ex intuallo z p̄ma fuit rite fcā.illa ualꝫ
imo ēt si p̄ma ānullāda sit scđa nihilo
min' cassari dꝫ. ex̃ eo. bone memoꝛie
cre.nisi gr̃a fiat.sic qdā itelligūt.ex̃ eo
bone mēoꝛie magi. Silr̃ ēt cassan̄da ē
scđa ēt si p̄ma nulla fuerit ppter cān̄
nōdū patentē.ex̃ eo.consideratis. z.c.

audit.q si prima ex cā notoria nulla fu it ualebit secūda rite facta. ex de sup plē.negli.pla.c.fi.z ex eo.uenerabilem z.§.fi. A .Idē in sū.cō.lib. 3. ti.26.q.8 ubi etiā subdit. Nota etiā q sola noia tio nō prestat ipedimētū sequēti elec tioni.ut patet ex eo.q sicut. qa p sim plicem nominationē nullū ius acqrit noiato.secus tn̄ sm Ber.ibidez in glo. de noiatione in scrutinio post publica tōnem.qa tūc nec uariare pnt. ex .eo. publicato. B

Sūt casus in quib electores iteruz pnt eligere ut puta si electus nō uult consentire uel p cōsensum renunciat iuri suo uel morit:uel pter occultuz eius uitium irritat. Et his casibus hnt electores integrū tēpus a dissensu ut renūciatōe ut morte seu irritatōne ac si uocatio noua eēt dūmodo nihil ege rint fraudulēter.ex eo.si electio li. 6.

Duas electiones in una ecclesia de se factas nemo pōt psequi:sz unā tm̄ eli gat.ex eo.ut qs.lib. 6.

Quicūq grauāt clericos uel alias p sonas ecclesiasticas ad qs spectat elec tio. A .In aliquibus ecclesiis mōa steriis aut aliis piis locis. B . p eo q rogati seu at inducti eum p q roga bant siue inducebāt eligere noluerit uel consanguineos eorūz:aut ipas ec clesias seu loca bñficiis seu aliis bonis spoliādo seu at iiuste psequēdo. excōi cati sūt ipso facto.ex.eo.sciant cuncti. libro.6.

Quid si qs aliquē ex odio elegit.R. Tenet ei ad omne dānū quod inde ei accidit.dis.74.honorat.z.C.si pter inimicitias creatio facta sit.l.unica. li bro.x.

Circa electiones monialium nota q nulla debet ad electionē admitti nisi 12.annū pegerit z pfessa fuerit tacite uel expsse nec i abbatissaz ut priorissaz ubi per priorissam gubernantur eligi pōt nisi post.30.annū.z nisi fuerit exps se pfessa. Item nota q cū p scrutiniū pcedit illa electio q a duabus ptibus fuerit celebrata nō obstante appella tione partis alterius.pmissa diligenti examinatione si alit iuēta fuerit cano nica ofirmet z bñdicēda benedicatur A Benedicēda ē cōfirmata i abbatis sam.ut in.c.indēnitatibus.de q.i. B Si aūt nulla electio eēt a duabus pti bus celebrata:tūc nō obstāte q sit pu blicatum scrutiniū aut etiā ad electio nē processum pnt alie moniales anq ad actus exneos diuertāt ad illā acce dere q a maiori numero ē electa. Et si per hoc puematur ad duas ptes cōfir metur ut pus dcm̄ ē sz nihilomin ō eā sic ofirmatā postq fuerit i admistrati one poterūt alie opponē in moduz de nūciationis uel accusatiōis ut a digni tate remoueat. q si ad illā q a maiori pte electa ē alie nolūt accedere uel nō tot quot accedāt ad duas ptes tūc sup obiectis que faceret pars altera z sup aliis q sūt ingrēda plane z sine strepi tu iudicii p superiorē inquirat anteq ofirmet:sz ipsa interi in tpalibus z spi ritualibus admistret.ita tn̄ q de reb monasterii nihil alienet nec monialez rcipiat. Si q uero a minori pte electa uel nominata fuerit nō ualet nec pōt ad eā pdicto mō accedi. Item nota q nūq in electionibus monialiū dz fieri collatio zeli.ad zelū uel meriti ad me ritū:sz solū numeri ad numerū. Si uo pcedit p formā opromissi si minor ps se oppōit electe nihilomin cōfirmet z bñdicat odictione ptis nō obstāte.si aūt maior ps se opponit. differt cōfir matio donec de obiectis z aliis fuerit ingsitū:sz interi admistrabit ut pmit tit nisi ps opponētiū fuerit duplo ma ior qz tūc nō admistrabit:sed expecta bit litis euentū. Itē nota q si i hmōi electionib cōtigerit ad curiā appella ri debēt cause exprimi sm modū osti tutiōis.c.ut circa.ex eo.li. 6. A .Ibi dicitur. Prouidem si qn̄ aliqui electi onibus postulationibus puisionibus se opponūt pponēdo aliq ō electōnis postulationis seu puisionis formam

aut ꝑsonas eligētiū uel electi siue illi⁹
cui ꝓuisio erat faciēda uł fcā: ⁊ ꝓpť h°
ɔtigerit appellari appellātes in instr̄o
publico seu litteris suꝑ appellatōe cō
fect] oīa ⁊ singula exꝓmāt q̄ in formā
intēdūt obiicē uł ꝑsonas corā ꝑsonis
autēticis aut ꝑsonā q̄ suꝑ hoc testimo
niū ꝑhibeāt ueritati corꝑali ꝑstito iu
ramēto ꝙ credūt ea q̄ sic exꝓmūt esse
uera: ⁊ se posse ꝓbare. Aliogn tā oppo
nētes q̄ꝫ tꝑe appellatōis uł postmodū
adherētes eisdē obiiciēdi aliq̄ que nō
fuerūt i h⁹mōi lr̄is uel istr̄is expressa
ꝑtātē sibi nouerit intēdictā: nisi postea
forsan aliqd emerserit uel suꝑ antiqs
suꝑuenerit ꝓbandi facultas aut aliq̄
in opponētiū noticiam de nouo ꝑuene
rint q̄ appellātes appellatōis tꝑe ꝟisi
milr̄ ignorare potuerūt ⁊ ignorauerūt
suꝑ h⁹ i āt ignorātia ⁊ suꝑuēiēte facul
tate ꝓbādi fidē ꝑ ꝓꝑiū ꝑstādū corꝑa
liť faciāt iuramētū h° adiiciendo iura
mēto eodē ꝙ ad ea ꝓbāda credunt se
sufficiētes ꝓbatōes hr̄e. hec ibi. nō di
sticto siue appelleť ad curiā siue ad ali
um. B. Sꝫ nō debēt ipe ire gn poti⁹
ꝓcuratores ɔstituē. Itē no. ꝙ hi q̄ euo
canť ad dirigēdas moiales i electōib⁹
nisi abstineāt ab his ꝑ q̄ inť eas oriri
possꝫ circa hec discordia uł nutriri ex
cōicati sť. ⁊ oīa ꝑdicta hn̄t locū ēt apō
mulieres q̄ uiuūt q̄i canōisse. A. i. q̄ ui
uūt ut i seclarib⁹ ecclīis canōici secla
res. dcō. c. idēnitatib⁹. B. Excepto ꝺ ꝓ
fessiōe. q: tales n̄ ꝓfiteť. hec oīa ex̄ eo.
idēnitatib⁹ li°. 6°. De ɔfirmatōe electio
nis hēs. s̄. ɔfirmatio electoꝝ. ꝑ totū. De
electōe pape uide. i. papa. §. i. De hac
mā uide. i. postlatio. ⁊ facit. s̄. acceptio

Electio 2°. s. ꝑ cōpromissuꝫ.

Eligendi ꝑtās pōt alicui uł aliq
b⁹ ɔmitti. ex̄. e. cū i ueti. sꝫ ɔpetēti⁹ com
mittiť i nūero ipari. ex̄. e. i cāis. ⁊. c. cū di
lect⁹. ⁊. c. cū i iure. Et uni ɔmitti pōtēt
nō ꝑlato. ex̄ ꝺ renū. ꝑ⁹ trāslatōeꝫ. ꝑ rn̄so
Nec reqrit ꝙ hi qb⁹ ɔmittiť sint ꝺ col
legio. ex̄ eo. cām q̄. Sꝫ tn̄ i hac ɔmissiōe
si un⁹ dissentiat nō fuať forma nec ua
let. ex̄. eo. q: ꝑꝑ. A. Et ibi h° no. glo. B
⁊. c. cū dilect⁹. Nec. n. cogiť q̄s r̄nūciare
iuri suo iuit⁹. ex̄ q̄ꝺ me. cā. abbas. ⁊. c.
ad audiētiā. Itē nota ꝙ re iegra talis
ꝑtās reuocari pōt. ex̄ eo. in cāis. A. Et
ibi pꝫ ꝙ nō dr̄ res itegra qn̄ cōpromis
sarii ad electōeꝫ iceperūt ꝓcedē. B.
Illi i q̄s ꝑtās eligēdi ɔmittiť pn̄t de
ꝑsona cuiuscūqꝫ loci ꝓuidē. ar. 63. dis. le
ct]. ⁊. c. reathina. Tuti⁹ tn̄ ⁊ meli⁹ ē ꝙ
ꝺ ipa eccla eligāt. ex̄ eo. ꝙ sicut. ⁊. 23.
dis. i noīe dn̄i. A. c. ꝙ sicut. modicū vr̄
facē. sꝫ bn̄. c. in noīe dn̄i. B
Nō ualet ɔmissio sub hac forma: vt
q̄s q̄sitis uot] i secreto illū eligat i quē
ples ɔsenserit. A. Partiū ɔꝑatōe mi
noꝝ: lꝫ ɔsentiētes maiorē ꝑtē capl̄i nō
attigāt. ut i. c. de q̄ statim. B. ex̄ eo. si
cui. li°. 6°. sꝫ bn̄ ualet si ei ɔmittiť ut illū
eligat in quē maior ꝑs capl̄i ɔsenserit
ex̄ eo. cū expediat li°. 6°.
An ɔpromissarii pn̄t eligē unū ꝺ ipis
R. si h⁹ hr̄ ex forma ɔpromissi pn̄t. alr̄
n̄. ex̄ ꝺ sortile. c. vlt. ⁊ ex̄. e. cumana. A.
c. cumana paꝝ fač ad h°: sꝫ bn̄ h° notat
glo. i dcō. c. ult. ⁊ ex̄. e. cū in iure. B.
Siue ɔmissū sit uni siue plib⁹ electio
dꝫ fieri ꝑ ꝟba numeri singlaris. alr̄ nō
ualet. ex̄ eo. sicut. li°. 6°. ⁊ de re iudi. cum
ab uno. li°. 6°.
Cōpromissari⁹ si non eligit infra tp̄s
electōis a iure statutū ad suꝑiorē ꝑtās
deuoluiť. Si ꝟo eligat idignū siue sciē
ter siue ignorāter: eligēdi ꝑtās reuerti
tur ad electores: nisi sciēter electōeꝫ fa
ctā ratā hr̄ent. ⁊ eodeꝫ mō reuertiť ad
eos si eligat idoneū: ⁊ ille nō consentit
Porro cōpromissari⁹ qn̄ eligit scienť
idignū n̄ puniūť ɔpromittētes nisi ra
tā hūerit: sꝫ ipe suspēsus ē triēnio a bn̄
ficiis q̄ obtinet i illa eccla quā sic eli
gēdo offēdit. ⁊ h° nō hꝫ locū nisi ɔpro
missari⁹ sit ep̄s. ex̄ eo. si ɔpromissari⁹.
li°. 6°. A. Ibi ēt pꝫ ꝙ dcā suspēsio sil'r n̄
obtinet nisi cū peccať i electōib⁹ epoꝝ
⁊ suꝑioꝝ ipoꝝ. ⁊ subdit. Et idē i illi⁹ bn̄
ficiis ē cēsendū q̄ a licuius electionem

postulationē aut ꝓuisionē impugnās i ꝓbatōe deficit eius qd̄ obiicit in ꝑso nā.s. ꝙ trienio sit suspēsus a bn̄ficiis q̄ hʒ in ecclia offēsa. B

Lemosyna ꝑ cōiter Scdʒ

Tho. scd̄a scd̄e.q.32.q̄dā elyne sūt corporales.s. septē opa mīe. videlʒ esuriētē pascē. potare sitiētē. vestire nuduʒ. recolligē hospitē. visitare infirmū. redimere captiuū. ꝛ sepelire mortuum. vn̄ v̄sus. Uisito poto cibo redimo tego colligo condo. Sūt ꝛ alie septē spūales .s. docere ignorātem. consulere dubitāti. corrigere peccantē. ꝛ consolari tristē remittere offendēti. supportare onerosos. ꝓ oibus orare. vnde v̄sus. Cōsule castiga remitte solare fer ora. In quo v̄su cū dr̄ ɔsule: intellige cōsulere ꝛ docere. A. Idē i sū.cō.li.3°ti.8.q.2. B. Et q̄dē elyne spūales absolute loquendo meliores sūt q̄ corporales. ꝓ q̄dē ga illud qd̄ exhibet nobili⁹ ē.s. donuʒ spūale qd̄ ꝑeminet corpali. 2° rōne eius cui subuenit. qꝛ spūs nobilior ē corpore. 3° q̄tū ad ipos act⁹ qbus subuenit: qꝛ spūales act⁹ sūt nobiliores corpalib⁹. Pōt tn̄ ɔtingē ꝙ corpalis elyna ꝑferatur spūali i aliq̄ ꝑticulari casu. puta si qs fame deficeret poti⁹ eēt pascēdus q̄ docēd⁹. A. Idē i sū.cō.eo.ti.q.3. B. Utrū dare elynā sit in ꝑcepto. R° ꝭm Tho. scd̄a scd̄e.q.32. dicēdū ꝙ sic. omittēs.n. hoc facē etnalr̄ punit. vt pʒ Math.25. Esuriui.n. ꝛ nō dedistis mihi mādūcare.ꝛc̄. Et hoc intelligēdū ē ꝭm ꝙ recta rō regrit ꝭm quā ɔsideraꝭ aliqd ex pte dantis. s. ut id qd̄ i elynis erogādū ē nō sit neciūm ei sʒ suꝑfluū nō solū respectu suipius sʒ ēt respectu aliorū quoꝝ cura sibi icūbit. qꝛ pus oʒ ꝙ vnusqsq3 sibipi ꝛ suis ꝓuideat: ꝛ d̄ residuo paupib⁹ subueīat. Ex pte quoq3 recipiētis regrit ꝙ nccitatē hēat. alioqn nō eēt rō q̄re elyna ei dareꝭ. sʒ cuʒ nō possit ab aliq̄ vno oib⁹ nccitatē hn̄tib⁹ subueniri n̄ ois nccitas obligat ad ꝑceptū: sʒ solū cū is q nccitatē patitur sustētari nō pōt: tūc locū hʒ qd̄ Amb. dic. Pasce fame moriētē: si nō pauerꝭ occidisti. sic g° dare elynā de suꝑfluo ē i ꝑcepto. ꝛ silr̄ dare elynā ei q ē i extrema nccitate. alr̄ dare elynā ē i cōsilio. sicut ꝛ de quolibʒ meliori bono dantur ɔsilia. ꝛ dico ꝙ suꝑflua d̄ nccitate ꝑcepti sūt erogāda. qꝛ lʒ isti⁹ sint q̄tū ad ꝓprietatē. tn̄ ēt alioꝝ sūt quo ad vsuꝫ .s. illoꝝ q ex eis sustētari pn̄t. vn̄ Basili⁹. Si fateris ea tibi diuit⁹ ꝓuenisse an iiust⁹ ē ds̄ ieqlr̄ nob res distribuēs. cur tu abūdas: ille v̄o mēdicat: nisi vt tu bone dispēsatōis merita ɔseq̄ris: ille v̄o patie brauiis decoreꝭ. est famelici panis quē tu tenes i archa. nudi tunica quā i ɔclaui ɔſuas. discalciati calceus q penes te marcescit. indigētꝭ argētū qd̄ possides humatū. q̄ circa tot iniuriarꝭ quot dare valēs. ꝛ hoc idē dicit Amb. 47. di. sicut hi. ꝛ qd̄ ꝑdictuʒ ē ꝙ nō sit dāti neciuʒ iudicādū ē ꝭʒ ꝙ ꝓbabilr̄ extimari pōt. Nec oʒ ꝙ considerētur oēs casus q pn̄t ɔtingē i futurū. sʒ dʒ iudicari suꝑfluū ꝛ neciuʒ ꝭʒ ea que ꝓbabilr̄ ꝛ v̄silr̄ occurrūt. A. Idē i sū.con.li.3°ti.8.q.4. vbi ēt addiꝭ ꝭm eūdē Tho. ꝙ tūc intelligēdus ē casus extreme nccitatis qn̄ apparēt ꝓbabilr̄ signa extreme nccitatis future nisi ei subueniaꝭ. vt cū aliqs videt aliqs ipotētes vel pigros ad subueniēdū et pauperē idigētē cibo ꝛ potu ꝛ aliis vite necessariis nec sibi posse satisfacē. n̄ .n. expectāda ē vltima nccitas. qꝛ tunc forte nō possʒ iuuari nā fame vel siti ɔsumpta. hec ibi. Itē vr̄ ꝙ nccitas elyne n̄ sit solū respcu extreme nccitatis idigētꝭ: sʒ ēt alteri⁹. Nā ꝛ i aliis nccitatib⁹ vellʒ qs sibi rōabilr̄ subueniri. sic g° ipe inq̄tū pōt dʒ aliis subuenire. Math.7° ibi. Oia q̄cūq3 vulti vt faciāt vob hoies.ꝛc̄. Et.1. Io.3. Qui hūerit subāʒ mūdi h⁹ ꝛ viderit frēm suū necessitatē hr̄e: ꝛ clausērit viscera sua ab eo quō caritas dei manet i illo? Vn̄ et Ricar. sup 4° snia꞉ di.15. dicit. Cū ꝑceptū d̄ elyna sit affirmatiuū q̄uis obli

get ad sp: nō tñ p sp. sȝ p loco ꝛ tpe. cō siderāda ē. n. facultas hñtꝭ ꝛ miseria in digētis. Si. n. hō hēat aliqd qđ non sit neccīum sustētatōi sue nāe nec illoꝝ q bus tenet̃ puidē sicut vxoꝛ ꝛ filii sui ꝛ ācille ꝛ sit cā necitatꝭ seu notabilr̃ idi gētie ex pte illi⁹ cui dādū ē ꝙ imineāt pbabilia sigŋ̃ extreme neccitatꝭ: tūc ha bēs tenet̃ ex p̄cepto subuenire idigēti Si vo nō hȝ aliqd supfluū nō tm̄ sustē tatōi nāe sȝ ēt decētie sui stat⁹ tenet̃ d̃ illo elyną̄ facē idigētib⁹ etiā si nō inue niant q eēnt ɔstituti i neccitate p̄dicta Et si plēs occurrāt indigētes quib⁹ oī bus subueniri nō possit: tenet̃ ceteris pib⁹ magis idigētib⁹ subuenire. B.

¶ Utrū elyna debeat dari de neccīo. R° sȝ Tho. scđa scđe. q. 32. Neccīuȝ dr̃ dupli cit̃. Uno° sine q̄ aliqs nō pōt eē. de tali neccīo elyna dari nō dȝ. puta si aliqs in articulo neccitatꝭ ɔstitut⁹ solū hr̃et vñ posset sustētari ipe ꝛ filii ꝛ alii ad euȝ ptinētes. de h°. n. elyną̄ dare essȝ sibi ui tā subtrahere. sȝ si forte talis casus im minēt vt subtrahēdo sibi daret alicui magne psone p quā eccła vel respub. sustētaret̃ certe p talis psone libatōe seipm̄ ꝛ suos laudabilr̃ piculo mortis exponēt. cū bonū cōe sit ppo p̄ferēdū. Alio° dr̃ aliqd neccīum sine quo nō pōt ɔueniēter vita trāsigi bm statū vel cō ditōeȝ ppe psone vel aliaꝝ q̄rū sibi cu ra icūbit. de h⁹ i g° dare elyną̄ ē bonuȝ: ꝛ nō cadit sub p̄cepto sȝ sub ɔsilio. A. Idē i sū. con. li° 3° ti. 8. q. 5. Et hec intelli gēda sūt bm ea q̄ dicta sūt. s. §. px. i ad ditōe. B.

¶ Quib⁹ poti⁹ elyna dāda sit? R° bm Tho. scđa scđe. q. 32. sic Aug⁹ dic̄ i p̄ li° de doctrina xp̄iana. Illis q nob magꝭ sūt ɔiūcti magis puidē debem⁹ q̄ȝ eis qui q̄dā forte nob aduenīūt. Est tñ cir ca hoc discretōis rō adhibēda bm dif ferētiā ɔiūctiōis ⁊scitatis ꝛ vtilitatis. Nā multo sāctiori magis idigētiā pa tiēti ꝛ magis vtili ad cōe bonuȝ esset magis elyna dāda q̄ȝ psone ppīngori. maxie si ñ sit mltū ɔiūcta c⁹ cura spā lis nob imineat. ꝛ si neccitatē magnam nō patiat̃. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 6. ubi ēt pȝ ꝙ ceteris parib⁹ magis ɔiunctis ē citi⁹ subueniēdū. B. Et vide s. aduo catus. §. pšt.

¶ Utrū i elyna p̄ponēdus sit pr̃ ifidelis exñeo fideli. R° bm Ray. In exhibitō ne nutrimēti p̄ferēdus ē pr̃: lȝ i dilecti one p̄ponēdus sit exñe⁹. ar. 30. dis. c. p̄°. Preceptū. n. dñi est Exo. 20. Honora prem tuū ꝛ mr̃em tuā. Nullū. n. bñfi ciū ē tantū sicut parētū: nō parētes in recōpēsadis bñficiis sūt oib⁹ aliis p̄fe rēdi: nisi neccitas ex alia pte p̄ponderēt uel aliq̄ alia ɔditio puta cōis vtilitas ecclesie vel reipu. Uñ ꝛ i extrema necci tate magis eēnt filii deserēdi q̄ȝ parē tes. Con. Tho. scđa scđe. q. 31. A. Cō. ēt Gof. ꝛ Hosti. ꝛ Pe. vt in sū. con. eo. ti. q. 7. vbi ēt pȝ ꝙ h° fuit spāle dictū Tho. cui ɔcordat Pe. videlȝ ꝙ filii magis deserēdi sunt q̄ȝ parētes. B.

¶ Elemosyna paupib⁹ dāda ē qui suis manib⁹ laborare nō pñt. 82. di. §. p°. Nā ꝛ bm leges q laborare pōt ꝛ se imiscet elyne redigit̃ i seruitutē ipatoris. C. d̃ mendi. vali. l. vnica. li° xi°. A. Ibi alit̃ dr̃ sic. Cunctis quos i publicū q̄stuȝ in certa mēdicitas vocauerit ispectis ex ploret̃ i singulis ꝛ itēgritas corpoꝝ ꝛ robur ānoꝝ atq̄ ihertib⁹ ꝛ absq̄ vlla d̄bilitate. Dicit glo. ibi. s. q sic se gerūt q̄i nō hēant artē cū hēant: ꝛ q̄i sint de biles cū sint fortes. q2 nolūt laborare: sȝ mēdicādo sine labore viuē. seqt̃. mi serādis neccitas inferat̃: vt eoꝝ qdē q̄s tenet ɔditio builis pditoꝛ studiosus ꝛ diligēs dñiuȝ ɔseq̄tur. eoꝝ vo q̄s nata liū sola libtas pseqt̃ colonatu ppetuo fulciat̃. Glo. dic̄ d̃ i auc̄. de q̄sto. §. si vo coll. 6. vbi dr̃ ꝙ serui dñis. liberi operi publico mācipātur. Sȝ hec. l. corrigit̃ bm quosdā. vel ibi i his qui i sacra vr be reperiunt̃ q̄si cū eis miti⁹ sit agēdū vel H loqtur de his q faciūt se videri egros apponētes herbā vel aliud per qđ ɔtūescat. ibi ñ sic d̄liquūt sȝ solū fi gūt paupṫatē seu d̄bilitatē. glo. vitat̃ ē

qð dr̄ ibi de reptis i vrbe ipiali. Item
glo. sup rubca dič ꝙ mēdicātes validi
misis ⁊ ꝓe debilib᷒ panē auferūt. ⁊ ꝯ
talib᷒ cū ꝯstat allegat glo. sup Math.
dicētē. Justi᷒ feceris si iniuste petentē
correxeris ꝙ̄ si ei dederis. B. Cū aūt
aliqs idiget ⁊ ponit distributor elẏna
rū pōt ⁊ sibi accipe sicut aliis admini
strat. Tho. scða scðe. q. 32.
¶ Utꝝ elẏna hoib᷒ malis dāda sit. Rº
bm Tho. i 4º. dis. 15. Dicēdū bm Aug. ꝙ
sic diligēdi st̄ hoies vt eoꝝ n̄ diligant
errores. ⁊ q2 exhibitio bn̄ficii dilectōi
corrn̄det iō pctōri ad sustētatōem nāe
dz elẏna dari si indigeat: cum pcipiat
nob etiā bn̄ facē inimicis. sed ad fouē
dū eoꝝ maliciā nō debem᷒ aliqd dare
eis. Un̄ si ꝯstaret ꝙ eo qð aliqs dat in
pctm̄ abuterent nō debēt eis dari nisi
nccitas extrema exposcēt. A. Idem i
sū. con. liº. 3º. ti. 8. q. 8. B.
¶ Utꝝ elẏna sit danda abūdant. Rº bz
Tho. scða scðe. q. 32. Dicendum ꝙ abū
dantia elẏne dupl̄r pōt ꝯsiderari. pº q
dem ex pte dātis. s. cū qs dat qð ē mul
tū bm ꝓportōem ꝓpe facultatis. ⁊ sic
laudabile ē abundant dare. Thob. 4º.
Si multū fuerit abundant tribue. vn̄
⁊ dn̄s Luc. 21. laudauit viduam q̄ ex eo
ꝙ derat illi totū victū quē hūit misit
obſuatis tn̄ his q̄ dicta sunt de elẏna
faciēda de necessariis s. §. 3º. 2º. pōt ꝯsi
derari ex pte ei᷒ cui dat. ⁊ sic ē abūdās
dupl̄r. Uno mō ꝙ suppleat sufficient
eius indigētiā. ⁊ sic laudabile ē abūdā
ter tribuē. Alio᷒ vt abūdet ad supflui
tatē. ⁊ h᷒ n̄ ē laudabile: sz ē meli᷒ pluri
bus indigētib᷒ nccīa elargiri. In hº ēt
ꝯsiderādū ē ꝙ qdā egētes delicatiori
bus cibis ⁊ vestibus idigent ꝙ̄ alii. vt
Tho. subdit ibidē. A. Idē i sū. con. eo.
ti. q. 9. B.
¶ Quid si qs furat ab vsurario ⁊ hui᷒
modi vt elẏnā ide faciat. Rº bm Ray.
Dico furtū ꝯmitti. Nō. n. faciēda st̄ ma
la vt veniāt qcūq bona. 14. q. 5. forte.
¶ Utꝝ de illicite acqsitꝭ elẏna possit fi
eri. Rº bm Tho. scða scðe. q. 32. Aliqd
pōt eē illicite acqsitū tripl̄r. pº mō qn̄
id qð illicite acqrit debet ei a q̄ acqsi
tū ē. ⁊ hº siue nō trāsferat dn̄iuz vt i ra
pia ⁊ furto. siue etiā trāsferat: vt i vsu
ra: ⁊ de talib᷒ cū qs teneat ad rstitutio
nē nō pōt elẏna fieri. 2º mō ē aliqd illi
cite acqsitū qð ille q acqsiuit n̄ pōt re
tinere: nec tn̄ debet ei a quo acqsiuit.
qa. s. ꝯ iusticiā ē datū ⁊ ꝯtra iusticiā fu
it acceptū vt in simonia. vbi vterq ꝯ le
gē dei agit. ⁊ iō dz hº i pias cās erogari
Et eadē rō i silibus i qbus datio ⁊ acq
sitio ē ꝯ legē. 3º mō ē aliqd illicite acqsi
tū nō qdē qa ipa acqsitio sit illicita: sz
qa illud ex quo acqrit ē illicitū: ⁊ i his
qdē trāsfert dn̄ium: nec ꝯpetit repeti
tio. sicut pz de eo qð mulier acqsiuit p
meretriciū. ⁊ hº ꝓpe vocat turpe lucꝝ
talis. n. mulier turpit agit ⁊ ꝯ legē. sz in
eo qð accipit iiuste nō agit nec ꝯ legē.
vn̄ qð accipit retineri pōt: ⁊ etiā de eo
elẏna fieri: sz nō oblatio publica ad al
tare. A. Jux̄ illud Deutº. 23. Nō offe
ras mercedē pstibuli. ⁊c̄. B. Et hanc
distinctōez ꝓbat Aug᷒. i 14. q. 5. nō sane
i fi. A. Idē qð i h᷒. §. notat i sū. con. liº.
2º. ti. 8. q. 21. Et ad pdictoꝝ intelligētiam
sciēdū ꝙ qn̄ turpitudo ē ex pte dātis ⁊
accipiētis regularit i foro pniali nō co
git qs erogare uel restituē nisi ad hoc
fuerit iudicialit ꝯdēnatus uel sibi a cō
fessore fuerit iniūctū ꝓ satisfactione
pcti ul̄ nisi a iure sit pticularit exp̄ssuz
vt in simonia ex qua regularit restitu
tio ē faciēda eccl̄ie i c᷒ iiuriā acceptū ē
Et hec pn̄t colligi ex notatꝭ p glo. Ray.
in ti. de rapto. §. nūqd ꝯ fornicariis. su
p ꝟbo restituē. ⁊ §. circa pedagia. sup
ꝟbo tenet. Et qn̄ erogatio nccīa facien
da ē vocat poti᷒ restitutio seu satisfa
ctio etiā qn̄ i paupes faciēda sit. ex̄ de
vsur. cū tu. Sz qn̄ erogatio non ē nccīa
vocat ꝓpe elẏna. Jux̄ illud Thob. 4º.
Ex tua suba fac elẏnā. ⁊ qn̄ restitutio n̄
ē nccīa faciēda certe psone sp pōt dari
paupib᷒. dicto. c. cū tu. Sed aliqn̄ dat
vt satisfactio: aliqn̄ vt elẏna. vt pz ex
pdictꝭ. B. Et ꝯ ista mā uide. i. rstitutio

p̃.§.añp̃t. De acq̃sitis ꝑ ludũ alee vid .i. ludus alee. De mã' ẽt elẏne hẽs etiã plura .i. satisfactio. §. 5º. ꝛ vlt.

Elemosyna 2º quis pot facere eã? Utrũ ꝛligiosus possit facẽ elẏnã. R° ſm Ray. Nõ. qa nihil hꝫ di. 54. abbati. ꝛ. 12. q. i. nõ dicatis. ex͂ de sta. mo. cũ ad monasteriũ. in fi. Si ãt monach' administratõem hꝫ põt et dꝫ facere elẏnã. imo q̃cq̃d supest i pias cãs erogãdũ ẽ. 12. q. i. q̃a tua. i fi. 86. dis. ñ satis. vltra mediũ. nisi forte talis esset admĩstratio ꝙ q̃cq̃d supest refundat ad monasteriũ vel aliquẽ spãlem vsũ vt i q̃busdã ꝑoratib'. Itẽ si monach' vidẽt aliquẽ indigẽ ad morte dꝫ dare. q̃a in hoc casu oĩa sunt cõia. 47. dis. sic hi. Nec obstat si abbas ꝯdicẽt. qꝛ debꝫ magis obedire dõ q̃ hoĩbus. Lõ. Tho. scd̃a scd̃e. q. 32. ꝛ in 4º. di. 15. addẽs ꝙ citra extremã nccitatẽ monach' aliquid modicũ dare põt absente abbate sub spe ratihabitõis. A. Con. etiã Hosti. vt in sũ con. li. 2º. ti. 8. q. 26. vbi hẽnt oĩa q̃ i hoc. §. dicunt. B.

Quid si monach' de volũtate abbatis vadit Romã vel ẽ in studio: nũq̃d põt facẽ elẏnã? R° ſm Ray. sic. Nã eo ipo ꝙ dedit sibi lĩiam eũdi uel standi intelligit ei ꝯcessisse lĩiam faciẽdi ea q̃ honesti scholares ꝛ ꝑegrini solent facẽ. ar. ex͂ de offi. del. ꝑterea. ff. de iuris. om. iudi. l. 2. ꝛ. ff. de iudi. si longi'. ita tñ ꝙ moderate faciat. ff. ad macedo. itẽ si fili'. §. qd̃ dr̃. Lõ. Hosti. ꝛ Tho. in 4º. di. 15. A. Con. ẽt Albric': vt in sũ. con. co. ti. q. 27. B.

Nũq̃d. vxor põt facẽ elẏnã sine licẽtia viri. R° ſm Ray. Si vxor hꝫ res ꝑafernales. i. ꝑꝑas ꝑter dotẽ vbi h'i ꝑafernalia de cõsuetudine locũ hẽnt ꝛ vxoris sũt: põt de illis etiã inuito marito elẏnã facẽ. L. de pac. con. hac lege. A. Et ibi pꝫ ꝙ hec bona ꝑafernalia que sũt ꝑter dotẽ nõ solũ de ꝯsuetudine. sꝫ ẽt de iure ꝑtinẽt ad vxorẽ. huic tñ iuri posset derogari ꝑ ꝯ̃riã ꝯsuetudinẽ. sic ꝯtingit in aliq̃b' ꝑtibus ſm glo. Ray. vt in sũ. con. eo. ti. q. 28. B. Itẽ si vxor ẽ lucrosa: ita. s. ꝙ exhibita debita gubnatõe dom' opib' suis lucret: põt õ h° facẽ elẏnã. nec intelligo deducẽdas expẽsas vict' sui: q̃a vir tenet ad oĩa ei' onera ꝑpter dotem ꝛ etiã ꝑpter obsequiũ ab vxore exhibitum. A. Hoc vr̃ fuisse dcm̃ Albrici. s. ꝙ vxor ex dicto lucro põt facẽ elẏnã. vt pꝫ in dcã. q. 28. B. De rebus quoqꝫ viri vt de pane vino ꝛ h'i q̃ de approbato more solẽt ad dispensatõeꝫ vxoris ꝑtinẽ: põt ꝛ dꝫ facẽ elẏnas. moderate tñ ꝛ ſm facultates viri ꝛ maiorẽ vel miorẽ multitudinẽ ꝛ nccitateꝫ paupeꝝ. ꝛ dꝫ sibi formare ꝯsciam ꝙ nõ displiceat marito: licꝫ aliqñ ꝑhibuẽit. qꝛ qñꝫ ꝑhibẽt vt tẽperẽt vxores nõ a toto: sꝫ ab excessu. Põt ẽt sibi formare ꝯsciam ex miseria pauperis cogitãs ꝙ si marit' viderit illũ: placeret ei ꝙ sibi facẽt elẏnã. Si aũt oĩno dictat sibi ꝯscia ꝙ viro displiceat: deponat eã si põt. ꝛ si nõ põt deponẽ non dꝫ dare. h° dico nisi vidẽt eũ indigentẽ ad mortẽ. Et qd̃ dixi de reb' viri: intelligas etiã de reb' dotalib'. nã illaꝝ dominiũ penes viꝝ est. L. õ rei ven. doce ãcillã. L. de iur. do. in reb'. Con. Hosti. ꝛ Tho. scd̃a scd̃e. q. 32. ꝛ i 4º. di. 15. A. Lõ. etiam Albric'. vt pꝫ in dcã. q. 28. vbi ẽt dr̃ ſm glo. Ray. ꝙ si mulier etiã latent det elẏnas moderatas ꝑ se ꝛ pro viro suo vtiliter gerẽdo cõe negociũ ñ peccat q̃uis credat ꝙ viro displicẽt si sciret. ꝛ sufficit in hoc casu ꝙ non veniat ꝯ̃ ꝑhibitõem mariti ꝛ ꝙ eũ nõ scãdalizet. B. Sꝫ an vxor exñs in m̃rimonio 2° possit ꝑuidẽ filiis q̃s hũit ex ꝑ̃. vide .i. vxor. §. 2º.

Nũq̃d filiusfamilias põt elẏnã facẽ. R° ſm Ray. si hꝫ peculiũ castrẽse vel q̃i põt. nã q̃tũ ad illud p̃rfamilias censet. ff. ad Macedo. l. i. De peculio ꝓ ꝓfecticio ꝛ aduẽticio potest si credit patrẽ ꝑmissuꝝ. aliter non. q̃a ꝓfecticium ꝛ q̃cq̃d ex eo acq̃rit p̃ris est. aduẽticiũ ꝓ ẽ p̃ris q̃ ad vsufructũ. vt Insti. per

q̃s p̃so.no.ac.§.p̃. Si tñ eēt in scholis õ
lnia p̃ris vel i pegrinatõe posset de p
fecticio ꝛ aduēticio elynã dare. ar.ff.
de iudi.si longi᷒.ꝛ.ff.ad macedo. Itez
si filiusfa.§. qđ dr̃. Quid aũt sit pecu
liũ castrēse ꝛ h᷒mõi vide.i.peculiũ. A
De his peculiis:ꝛ de his ēt q̃ sũt i hoc
§.hr̃ i sũ.con.li.2.ti.8.q.31. B.

¶ Utrꝫ seru᷒ vel ãcilla possit facē elynã
de reb᷒ dñi. R. fm Tho.i 4. dis.15. Ser
ui ãcille ꝛ famuli q̃uis sint libere ꝯdi
tõis nõ pñt elynas dare de reb᷒ dñoꝝ
sine eoꝝ ꝯsensu nisi panē ꝛ h᷒mõi que
nõ inferũt sensibile nocumētũ. Si ēt
ip̃e famul᷒ sit dispēsatoꝛ reꝝ:nõ tamē
ponit̃ dispēsatoꝛ q̃i ptãtē aliquã i rem
dñi hñs.sed q̃i tractãs eã ad vtilitatez
dñi. De pc͞io aũt sui seruitii ꝯstat ꝙ po
test elynam dare. A. Idē in sũ.con.eo.
ti.q.32. B.

Emphiteosis quid

ē? R. Emphiteosis grece lati
ne melioratio dr̃. Ab initio.n.p hũc cõ
tractũ viles q̃dã terre ꝯcedebãtur q̃s
recipiēs meliorabat:ꝛ meliorationes
sue erãt:qđ postea p̃missũ ē de fertili
bus ꝛ fructuosis ꝛ ꝯsistit in reb᷒ soli tñ
A. Hoc fuit dictũ Hosti.vt pꝫ in sum.
con.li.2.ti.8.q.39.in p̃ncipio. B. Mõ ꝛ
iux̃ vulgare q̃rũdã dr̃ datio ad liuellũ
¶ Emphiteosis nõ alr̃ ꝯbit̃ nisi scriptu
ra interueniēte. L.eo.l.i. Itē p ꝯsensũ dñi
ꝛ emphiteote i hoc.s.vt statiz dñs ali
qd p re accipiat.s. qđ int̃ eos ꝯuenēit.
Item vt decetero singulis annis con
uētũ canonē soluat. vt Insti. locati.§.
adeo. A. Idē i sũ.cõ.dcã.q.39.vbi etiaz
ponit̃ fm Hosti.qđ in.§.se.hr̃. B.

¶ Cõtrahit̃ aliqñ ad tp̃s.i. vsqꝫ ad.10.
vel.20.ãnos i quo ēt succedit heres vsꝫ
ad ip̃m tp̃s.aliqñ ꝯbit̃ in ppetuũ ꝛ tũc
non aufertur emphiteote vel etiam
heredibus eius q̃diu soluerint cano
nem.

¶ Possessio eccl'ie nõ põt de nouo dari
i ēphiteosiz ppetuo.ex̃ õ re.eccle.ñ ali.
nulli. A. Ibi prohibet̃ gnãliter oĩs ali
enatio rei imobilis eccl'ie. Ibi etiã no.
dñs An.de bu. ꝙ locatio dr̃ alienatio
qñ ē ad decē ãnos vel vltra. B. Si tñ
possessio ip̃a p̃us erat emphiteotica ꝛ
puenit libe ad ecclñã:bñ poterit dari i
emphiteosiz alteri ēt ppetuo. A. Hoc
nõ pbauit. B.

¶ Quid sit nã hui᷒ ꝯct᷒? R. fm Hosti.
De nã hui᷒ ꝯct᷒ ē:vt si ꝯhētes aliqd pa
cti sũt id obſuet̃.ꝛ si nihil paciscãt̃ ꝯ
pēsio solui nisi res ex toto pierit. Qui
dam ēt intelligunt si septē partes peri
erũt. Alii intelligũt si tñ medietas pi
erit.qđ equs ē.ar.ff.de vsufruc. etiam
ptis. A. Ibi ēt dr̃ ꝙ in dubio ptis ap
pellatione intelligit̃ dimidia. Iõ cum
iura dicãt ꝙ ex ptis depditiõe ñ libat̃
emphiteota intelligit̃ de dimidia tñ.
vt vsqꝫ ad istã partē i nullo liberetur.
sed vltra medietatē depditio nõ liber
in totũ sꝫ p rata.ar.l.q̃ de tota.ff.de rei
vēdi.ꝛ fm hoc põt teneri p̃ma opio. B.
Itē de nã h᷒ ꝯct᷒ ē vt liceat emphiteo
tã repellere si p triēniũ in secularib᷒:
vel p biēniũ in eccl'asticis non soluēit
pēsionē.10.q.2.hoc ius.§.q rē. nec tene
tur dñs cēsuz regrere.q2 dies statuta
p dño interpellat. L.eo.l.2.§.si aũt nihil
Repellet aũt fm quosdã p p̃a auctori
tate fm alios qđ veri᷒ ē p iudicē. Idē
Inno.ꝛ hoc nisi celerit̃ satisfaciat fm
ꝙ dr̃ ex̃ de loca.ꝛ ꝯduc.ppter.in fi.ꝛ di
co celerit̃.i.ãteq̃ patiat̃ se trahi ad iu
diciũ.alii tñ alr̃ exponũt illã celerē sa
tisfactõem. A. Glo.in.c.fi.ex̃ de loca.di
cit ꝙ hec celeritas ad modicũ tp̃s re
fertur p᷒ biēniũ respectu ip̃ius biēnii.
sicut hec adiectio plus ad modicã quã
titatē refert̃ respectu quãtitatis noiate
.ff.de vb.sig.hec adiectio. Et illud mo
dicũ ꝯsiderabit̃ iudicis arbitrio exq̃
determinatũ nõ est i iure.s.de offi. de
le.de cãis. Dñs Io An.de bu.ibidē dic.
ꝙ nõ soluēs canonē ifra biēniũ p̃uat᷒
ē ip̃o iure fm cõem sniam doc.ꝛ ꝙ re
gularit̃ executõe facta a iure ñ admit
tit̃ purgatio:sꝫ h ex grã.ꝛ spãlit̃ admit
tit̃ dũmõ fiat celerit̃.subdẽs ꝙ dr̃ cele

rit satisfieri qñ incõtinẽti purgat mo rã sine aliquo iudicio ꝛ spontanee. ſi gᵒ expectat iudiciũ non vr̃ celerit̃ satisfa cere. hec ille. Ur̃ gᵒ ꝙ pᵒ vocatõem ad iudiciũ nõ possit purgari dicta mora. añ ꝟo sic dũmõ ĩfra modicũ tp̃s arbi trariũ. B. Jtẽ põt emphiteota ius su uz alii vẽdere: tñ p̃us reqsito dño ꝛ ꝓpo sito p̃cio q̃tũ reuera iuenire põt. dñs n. si ꝯpare velit cuilibꝫ emptori p̃po nẽdus ẽ. ſꝫ si lniam dat vẽdi põt qn ẽt si taceat lapsis a denũciatõe duobus mẽsibᵒ vẽdi põt ẽt siñ ꝯsensu dñi: duz tñ nõ ꝑsonis ꝓhibitis: vt sũt ꝑsone po tẽtiores: vel alie q̃ nõ sũt soluẽdo. ar. ff. q satisda. co. l. 2. ꝛ illũ gdẽ cui sic ven dit tenet̃ dñs suscipe. emphiteota ꝟo si secᵒ fecerit ius suum amittit. De bis oibᵒ no. ex̃ de loca. ꝛ ꝯduc. potuit. A. Jdẽ qđ hẽtur in hoc. §. hẽtur etiã i sũ. con. li. 2. ti. 8. q. 40. B.

¶ Utꝝ emphiteota possit ius suũ dõa re sine ꝯsensu dñi. Rᵒ ẽm hosti. põt etiã dño irreqsito. C. de fũdis. l. i. li. xiᵒ. Insti. locati. §. adeo. Forte silr̃ ẽt põt pignori dare. Jdẽ Inno. ꝛ Ber. A. hᵒ tãgit glo. ex̃ de loca. c. fi. ꝛ idẽ qđ in hᵒ. §. hr̃ in sũ. con. eo. ti. q. 41. B.

¶ Quid si emphiteota soluit cẽsuꝫ p̃ñ tibᵒ ãnis lꝫ añ cessauerit a solutõe per io. ãnos vel pl'es: nũqd põt expelli. R. Nõ. ſꝫ tut' ẽ. L. de iure emphi. l. plt̃. A. Jsta. l. paꝝ facit. Jdẽ tñ no. i sũ. con. eo. ti. q. 42. ẽm hosti. p. l. plt̃. L. de apoc. li. io. Jdẽ ẽt no. glo. in. c. fi. de loca. Addit tñ ꝙ hᵒ veꝝ ẽ in p̃uato ꝛ in eccl'ia non collegiata qñ eius rector recepit cano nẽ. nõ aũt i collegiata qñ p̃latᵒ recepit censuꝫ sine ꝯsensu capl'i: nisi postea ca plm ꝯsensisset. Et ibi no. dñs Anto. de bu. ꝙ ex hoc põt argui ꝙ q̃uis delictũ p̃lati non noceat eccl'ie: tñ delictũ col legii bñ nocet: vt ẽ glo. no. de ordi. cog. c. 2. ꝛ de dolo ꝛ ꝯtu. c. plt̃. ꝛ in regula. de lictũ. Jtẽ ẽt delictũ vniᵒ rectoris p̃iu dicat eccl'ie q̃ hꝫ solũmõ vnũ rectorẽ. Secᵒ aũt in eccl'ia collegiata. Refert ẽt ibi Bar. i. l. 2. L. de iure emphi. limi

tare p̄dicta dicẽdo ꝙ si dñs emphiteo sis recepit ꝓ tpe p̄terito pensionẽ: tũc ꝑ hanc receptõem sibi non p̃iudicat, qꝛ põt ipe vtrũqꝫ petere. s. pensionẽ ꝛ expulsionẽ. gᵒ ꝑ receptõem vniᵒ nõ vr̃ renũciare alteri. Si vero recepit pen sionẽ pro futuro sine ꝓtestatõe: tũc si bi p̃iudicat. Dñs Anto. ꝛ glo. ibi silr̃ et p̄fati doc. vident ibi sentire ꝙ etiã re ceptio p̃teritaꝝ pensionũ p̃iudicat ni si fiat cũ ꝓtestatõe. ſꝫ dñuꝫ Anto. po test ꝯcordari ꝙ si pensio recipiat̃ ꝓ tẽ pore q̃ nõdũ emphiteota ceciderat a iure suo nõ p̃iudicet cũ illi debeat̃ silr̃ ꝛ ius subsequens expulsionis: vt dicit Bar. Nõ si recipiat̃ ꝓ tpe q̃ emphite ota iã ceciderat a iure suo p̃iudicet siñ ꝓtestatõe: cũ iam nõ pensio ꝓ re sed ois fructᵒ ꝛ res rei debeat̃. L. de rei vẽ di. certũ. iõ tunc in recipiendo sibi p̃iu dicat nisi ꝓtestet̃ ẽm dñm Anto. de bu. 2ᵒ etiã dcõ ꝯtrariat̃ dñs Anto. dicẽs ꝙ recipiẽs cẽsuꝫ ꝓ tpe futuro siue ꝓteste tur siue nõ sp̃ sibi p̃iudicat nec ꝓtesta tio ip̃m in aliq̃ iuuat. nam illa ꝓtesta tio ẽ ꝯria facto. qꝛ nõ ẽ possibile ꝙ pen sionẽ recipiat ꝓ ãno futuro ꝛ ꝙ possit eũ expellere. ar. c. cũ. M. de consti. põt dici ꝙ hoc veꝝ ẽ recipiẽdo noie pẽsio nis. ſꝫ si ꝓtestet̃ ꝙ nõ recipit pro pẽsio ne: ſꝫ ꝓ ꝑte sui debiti nõ p̃iudicet. cum hᵒ ẽm ñ ꝯriat̃ ꝓtestatõi. ꝛ ita itelligit̃ dcm̃ Bar. Jtẽ glo. i dcõ. c. fi. ex̃ đ loca. sẽ tit ꝙ dñs possit emphiteotã nõ soluen tẽ expellẽ iuris auctoritate ẽt siñ aucto ritate iudicis. Dñs Anto. refert Bar. dicẽ i. l. 2. L. de iure emphi. ꝙ dñs habꝫ p̃tãtẽ turbãdi: ſꝫ nõ expellẽdi emphi teotã nõ soluẽtẽ canonẽ ĩfra biẽnium. qꝛ emphiteota hꝫ possessionẽ nãlẽ: ſꝫ dñs ciuilẽ. ſꝫ ꝑ viã iudicii bñ possꝫ ꝛ il lud credo veꝝ nisi ex detẽtõe possessio nis nãlis ꝯtingẽt repulsio dñi a sua ci uili quã tenet aio. nã tũc dñs põt se de fendẽ ꝛ icõtinẽti emphiteotã expellẽ a sua nãli. ar. l. clã possidere. §. q ad nun dinas. ff de acq. pos. ꝛ ex̃ de ꝓba. lꝫ cãm Jtẽ glo. i dcõ. c. fi. dic. ꝙ ꝓpt sterilitatẽ

rei emphiteotice nõ minuit pensio: sȝ minuat ppt sterilitatẽ rei locate: vt ex͂ de loca. c. p͞sͭ. Et vt no. dñs Anto. i dcõ .c. fi. Idẽ dicũt Specu. ꝛ Jaco. de are. ꝛ Ly. ꝛ Bar. subiũgẽs rõem. qꝛ in locatõne pciũ qd̃ ãnuatiȝ exoluit dat respcͧu fructuũ q pcipiũtur. ꝛ q̇dãmõ vr̃ in ea tacita emptio fructuũ. gͦ si decipit vltra dimidiã iusti pcii pot petẽ remissionẽ nõ aũt ẽ sic i ɔ̃ctu emphiteotico. qꝛ ibi nihil dat p respectũ ad fructus sȝ in recognitõe dñii. Sec9 si census eẽt magnus rõne fructuũ. qꝛ tũc bñ debe ret fieri restitutio fruct9.

Emptio et vẽditio

Scd̃m Hosti. cũ pure fit venditio etiã sine scriptis de re q̃ degustationẽ nõ exigit oẽ piculum spectat ad emptorẽ excepto casu publicationis ꝛ nisi pactũ mora vel culpa seu calliditas interuenerit. Idẽ de emolumento. A. Idẽ i sũ. con. liͦ. 2ͦ. ti. 8. q. 7. B.

¶ Quid si dolus dat cãm ɔ̃ctui. R. Nõ tenebit vẽditio. vt. s̃. dolus. §. 2ͦ.

¶ Utrȝ liceat aliqd vẽdere plus q̃ᷓ valeat vel emẽ minori pcio. R. ſm Tho. scd̃a scd̃e. q. 77. Dicẽdũ ꝙ cari9 vendẽ aut vili9 emẽ rẽ q̃ᷓ valeat ẽ iniustũ et illicitũ. nisi res q̃ vendit cedat in detrimẽtũ vẽditoris q multũ re illa idiget nã i tali casu iustũ pciũ ẽ vt nõ solum respiciat ad rẽ q̃ vendit: sȝ ẽt ad dãnũ qd̃ vẽditor incurrit ex vẽditõe. ꝛ sic licite pot vẽdẽ plus q̃ᷓ valeat ſm se: q̃ᷓuis nõ vẽdat plus q̃ᷓ valeat ipi venditori. Qd̃ si emptor iuuet ex re quam emit. sȝ vẽditor nõ dãnificat carẽdo re illa nõ dȝ eã supuẽdẽ. qꝛ vtilitas q̃ alti accrescit nõ est ex vẽdente: sed ex ɔ̃ditione emẽtis. Nullus aũt dȝ vendẽ alteri qd̃ ñ ẽ suũ. Qd̃ ãt lex hũana hanc ieq̃litatẽ totalr̃ nõ phibet. Dicẽduȝ ꝙ lex hũana m̃lta pmittit ipunita. Uñ i hoc casu punit solũ qñ ẽ magn9 excessus. puta si aliqs sit deceptus vltra dimĩdiã iusti pcii. tũc. n. cogit ad restitutõeȝ. A. i. vl ꝙ restituat res vl reddat pciũ vl ꝙ ẽptor suppleat qd̃ deest iusto pcio. L. d̃ rescin. vẽdi. l. 2. B. Lex ãt dina nihil ipunitũ religt. vñ ſȝ dinã legẽ illicitũ reputat si i emptõe ꝛ venditõe nõ sit obseruata eq̃litas iusticie ꝛ tenet iste q plus hȝ recõpẽsare ei q dãnificat9 ẽ si sit notabile dãnũ. qd̃ ideo dico: qꝛ iustũ pciũ reꝝ qñq̃ nõ est punctaliter determinatũ. sȝ magis i q̇daȝ extimatiõe ɔ̃sistit: ita ꝙ modica additio vl diminutio nõ vr̃ tollẽ eq̃litatem iusticie. De hac ẽt mã no. 10. q. 2. hoc ius vbi dr̃. A. nõ i tex. sȝ in glo. B. ꝙ si in vẽditõe plus offerat q̃ᷓ res valeat: ecclesia nõ dȝ plus recipe: sȝ tm̃ iustũ preciũ: lȝ lex dicat ꝙ ɔ̃hẽtes põt se iuicẽ d̃cipe. A. ff. d̃ mio. l. i cãe scd̃a. §. p͞sͭ. B. Nã eccl̃ia i suis ɔ̃ctib9 nõ dȝ dolũ facẽ ex͂ de dona. p tuas. A. Idẽ qd̃ i h9. §. notat in sũ. con. eo. ti. q. 9. B.

¶ Utrȝ negociãdo liceat cari9 aliqd vẽdere q̃ᷓ emptũ sit. R. ſm Tho. scd̃a secũde. q. 77. Nihil phibet lucrũ ordinari ad aliquẽ finẽ nccĩum vl honestũ. ꝛ sic negocia licita reddẽt. sicut cũ aliqs lucrũ moderatũ qd̃ negociãdo q̃rit ordinat ad dom9 sue sustẽtatõeȝ: vl etiã ad subueniẽdũ idigẽtib9: aut ẽt cũ aliqs negociatõi intẽdit ppt publicã vtilitatẽ: ne. s. res nccĩe ad vitã patrie desint. ꝛ lucrũ expetit nõ q̃si finẽ sȝ q̃si stipẽdiũ sui laboris. ꝛ sic pot qs cari9 vẽdere q̃ᷓ emit. A. Propt p̃dicta vitiuȝ uitat intentõis vt negociatio nõ dicat illicita ex itẽtione. nõ tñ ex his pot res pluris vẽdi. vt pot colligi ex dcis eiusdẽ Tho. ꝛ ex his q̇ notãt i sũ. con. lib. 2ͦ. ti. 8. q. 15. Nã nõ licet rẽ cari9 vendẽ q̃ᷓ fuerit empta. nisi fuerit mutatũ pciũ rõne forme tpis vel loci ſm doc. ꝛ no. dñs Pe. de anchorano. i. c. p̃. de vsuris. liͦ. 6ͦ. ꝛ int mutatões forme vr̃ ẽt posse ɔ̃phendi. si qs emerit merces i magna q̃ᷓtitate ꝛ minuti vendat. solent. n. res i magna q̃ᷓtitate cõit meliori foro vẽdi. B. Silr̃ etiã si ipe in aliq̃ meliorauit rẽ: aut etiã qꝛ pciũ rei mutatũ est ſm diuersitatẽ loci vel tpis. vel ppter

piculũ cui se exposuit trãfferẽdo ꝯ lo co ad locũ. vel eã ferri faciẽdo: duꝫ tñ moderate. vt Ray. addit. A. Ideꝫ ſm Tho. hꝫ i ſũ. cõ. dicta. q. 15. B. Et ꝯ hac mã hꝫ i. vſura. 3º. §. 9º.

¶ Utrũ vẽditio reddaẽ iniuſta ꝑpẽ ꝯfectũ rei vẽdite. vel ẽt ꝑpẽ latẽtẽ ei⁹ bonitatẽ. R. ſm Tho. ſcḋa ſcḋe. q. 77. Circa rẽ q̃ vẽdiẽ triplex defect⁹ ꝯſiderari põt. Pꝛim⁹ qdẽ ſm ſpẽm rei. vtputa ſi vẽdiẽ auricalcũ ꝑ auro: aut vinum mixtũ aqua ꝑ puro. 2⁹ defect⁹ ẽ hꝫ quãtitatẽ põderꝭ vel mẽſure. vt ſi qs vtaẽ ſcienẽ deficiẽti pondẽ vel menſura. 3⁹ defect⁹ ẽ ex pte q̃litatis: puta ſi aĩal infirmũ uẽdaẽ q̃ſi ſanũ. i his trib⁹ caſib⁹ ſi qs vẽditoꝛ ſciẽter offẽderit fraudeꝫ ꝯmittit ꝛ illicita ẽ vẽditio: ꝛ ad reſtitutõeꝫ teneẽ. Si ꝯo eo ignorãte aliqs ꝑdictoꝝ defectuũ i re vẽdita fuerit: vẽditoꝛ qdẽ nõ peccauit tñ cũ ad ei⁹ noticiã puenẽit teneẽ dãnũ recõpẽſare empꝛoꝛi. Et ex his pꝫ ꝙ illicitũ ẽ vendere auꝝ vel argẽtũ alchimichũ ꝑ ꝯo. qꝛ ñ ẽ adeo puꝝ ſicut veꝝ: nec hꝫ oĩo eaſdẽ ꝓpꝛietates ſicut ꝓpꝛietatẽ letificãdi. aut ꝙ valet ꝯ certas ĩfirmitates ꝛ h⁹mõi. Si aũt p alchimiã fieret veꝝ aurũ nõ eſſet illicitũ vẽdere ꝑ ꝯo. qꝛ nihil ꝓhibet artẽ vti aliq̃b⁹ nãlib⁹ cauſis ad ꝓducẽdos nãles ꝛ ꝯos effect⁹. ſic Aug⁹ dicit i li. de tri. de his q̃ arte demonum fiũt. Et qḋ dcm̃ ẽ ꝯ vẽditoꝛe ĩtelligẽdũ ẽ etiã ex pte emptoꝛis. vt quãdo venditoꝛ credẽt rẽ ſuã min⁹ p̃cioſaꝫ eſſe ꝙ ſit. vtputa vẽdit auꝝ ꝑ minoꝛi p̃cio. qꝛ credit eẽ auricalcũ. aut aĩal ſanum qḋ putat infirmũ. nã ẽptoꝛ ſi h⁹ cognoſcit iniuſte emit: ꝛ ad reſtitutõeꝫ teneẽ. A. Idẽ qḋ i hoc. §. hꝫ in ſum. con. li. 2º. ti. 8. q. xi. B.

¶ Utrũ vẽditoꝛ teneaẽ dicẽ vitium rei tradite. R. ſm Tho. vbi ſ. Uẽditoꝛ q rẽ vitioſã uendẽdã exponit ex hoc ĩpõ dat ẽptoꝛi dãni vꝉ piculi occaſionẽ. dãni qdẽ ſi ꝑpter h⁹mõi vitiũ res ſit minoꝛis p̃cii: ꝛ ĩpe ꝯ p̃cio nil minuit. periculi aũt ſi ꝑpter h⁹modi vitiũ vſus rei reddaẽ ĩpedit⁹ vꝉ noxi⁹. puta ſi qs vẽdat alicui equũ claudicãtẽ ꝑ veloci vꝉ domũ ruinoſã ꝑ firma. vꝉ cibũ coꝛruptũ aut venẽoſũ pꝛo bono. vñ ſi h⁹i vitia ſint occulta ꝛ venditoꝛ nõ detegat ẽ doloſa ꝛ illicita venditio ꝛ venditoꝛ teneẽ ad dãni recõpẽſatõeꝫ. Si ꝯo vitiũ ſit manifeſtũ puta cũ equus ſit monoculus vꝉ vſus rei. ꝛ ſi nõ ꝯpetat vni põt ꝯpetẽ aliĩ. ꝛ uẽditoꝛ ꝑpẽ h⁹i vitiũ ſubtrahat ꝯ p̃cio q̃tũ oꝫ: nõ teneẽ ad manifeſtãdũ vitiũ rei: qꝛ foꝛte ꝑpẽ h⁹i vitiũ emptoꝛ vellet plus ſubtrahere ꝙ eẽt ſubtrahẽdũ. vñ vẽditoꝛ p̃t licite vitiũ rei reticere. A. Idẽ i ſũ. cõ. co. ti. q. 13. B.

¶ Quid ſi aliqs poꝛtãſ merces ad locũ vnũ ſcit multos ſe ſeq. cũ ſimib⁹: qḋ ſi dicẽt ñ poſſꝫ mẽces ſuas adeo care vẽdẽ. R. hꝫ Tho. ſcḋa ſcḋe. q. 77. Uẽditoꝛ q vẽdit rẽ ſm p̃ciũ qḋ inuenit: non vꝉ ꝯ iuſticiã facẽ ſi qḋ futuꝝ ẽ nõ dicit. ſi tñ dicẽt vel de p̃cio ſubtrahẽt abũdãtioꝛis eẽt ꝯtutis: q̃uis ad hoc nõ videatur teneri ex iuſticie debito. A. Idem i ſũ. con. co. ti. q. 14. B.

¶ Quid de mercatoꝛib⁹ q inẽ ſe ꝯueniunt vt certo p̃cio vẽdãt. R. ſm Poſt. Pactũ illicitũ ẽ. ꝛ ſiſr ſi qs in ciuitate ĩpetraret vt ſibi ſoli vendẽ licẽt. ꝙ ſi quis h⁹modi officium exerceat oꝫ ſm leges ſuis bonis expoliari ꝛ exilio ꝑpetuo dãnari ꝛ ſiſr ꝯcedẽtes puniri. A. i. officiales q p̃dcã monopolia ꝯcedũt vel nõ puniũt: vt i. l. de qua ſtatiꝫ. B. C. de monopo. l. vna. A. Ibi dꝛ. Iubemꝰ ne qſ cuiuſcũꝙ veſtꝭ aut piſcis aut pectinũ vꝉ cuiuſlibꝫ alteri⁹ ad victum uꝉ ad quecũꝙ uſũ ꝑtinẽtꝭ ſpẽi uꝉ cuiuſlibꝫ mãe ꝑ ſua auctoꝛitate vꝉ ſacro iã elicito aũt i poſteꝝ eliciẽdo reſcripto. aut pꝛagmatica ſãctõe. i. cãli ſeu ſtatutaria oꝛdiatõe. pꝛagma. tis. n. ẽ cã. inde pꝛagmatic⁹. i. cãtiuus vꝉ cauſidic⁹ ſm Catholicõ. Seqẽ. vel ſacra nr̃e pietatꝭ ãnotatõe monopoliũ audeat exercere Ne ve qs illicitꝭ hitis ꝯuẽtõib⁹ ꝯiuret aut paciſcaẽ vt ſpẽs dꝛſoꝝ coꝛpoꝛum

negociacionis nō minori ꝙ̄ int̄ se sta
tuerit venūdent. Edificioꝝ quoqꝫ arti
fices alioꝝqꝫ diuersoꝝ opeꝝ ꝓfessores
ꝛ balneatores penit᷒ arceantur pacta
int̄ se ꝯponē. vt ne qs qđ alteri ꝯmissū
sit op᷒ ipleṫ vt iniunctā alt̄i sollicitudi
nē alt̄ incipiat data lnia vnicuiqꝫ ab
alt̄o ichoatū ꝛ derelictū op᷒ ꝑ alteruꝫ
sine aliq̊ timore dispēdii implē. si qs
āt monopoliū ausus fuerit exercē bo
nis ꝓprus spoliat᷒: ꝑpetuitate dānet̄
exilii. B.

¶ Quid de illis q vēdē nec emē noue
rūt nisi cū mēdaciis ꝑiuriis ꝛ iuramē
tis: R° bꝫ Ray. Quotiēs cā decipiendi
ꝑiurāt vł mētiunt̄ peccāt mortalr̄ ꝛ̄ te
nētur ad restitutōem. A. s. in c̄ꝫ tū deci
pit primū: vt dic̄ glo. Ray. n̄ distiguit
vtꝝ decepit i modico vł magno: vt in
sū. con. eo. ti. q. 18. B. Si aūt qs ignorā
ter dicit falsū credēs dicē veꝝ vel etiā
si dicit sciēter nō intēdēs nocē, primo:
sꝫ se indēnē seruare: nec ꝓpt̄ h°rē āpli᷒
ꝯbito supuēdat: tale mendaciū pōt di
ci veniale. si tn̄ iurat vł ꝑiurat peccat
mortalr̄. vide. i. ꝑiuriū. A. Idē i sū. cō.
dcā. q. 18. vbi addit̄ ꝙ dicti tales debēt
ꝑter r̄stitutōeꝫ iduci ad largas elýnas
faciēdas ꝓ aiab᷒ illoꝝ: de quoꝝ rebus
lꝫ ignorāter forte aliq̄ hūerūt. Ibi ēt
dr̄ bm Hosti. ꝙ lꝫ Ray. dixēit mēdaciū
ex q̊ alt̄ n̄ dānificat̄ vciale. tn̄ ex q̊ assi
due ꝛ de ꝯsuetudīe qs mētit̄ vr̄ morta
le. sic̄ ꝛ ebrietas si sit assidua mortale
e. 25. di. §. alias. Idē ēt de mēdacio ꝯsue
tudinario vr̄ sētire Tho. scđa scđe. q.
110. arti. 4°. Itē vt patet i dcā. q. 18. glo.
Ray. dicit ꝙ mēcator de suis mercib᷒
pōt accipe moderatuꝫ lucrū qđ ad ar
bitriū boni viri limitādū ē. q2 nō det̄
minarū q̄tū in singulis solidis aut li
bris aut marchis accipe liceat ꝺ lucro
Cō. Tho. Host. aūt dic̄ ꝙ ad h° ꝙ mer
catores sin̄ oī fraude officia sua exer
ceāt bona fide. ꝯsulerē talib᷒ ꝙ de lnia
epi sui facerēt q̄tū pn̄t lucrari i mēsu
ra bladi ꝛ vini ꝛ silib᷒. vel q̄tū pn̄t vl
tra q̄ emerēt ꝓ libra vēdē i recōpēsa
tōe laboris ꝛ expēsaꝝ. ꝛ si sic vēderēt sin̄
mēdacio ipos credere eē i tuto. Hi āt
q hec n̄ faciūt sin̄ ꝑiclo vix euadūt. B

¶ Quicqd aliqs emerit noie suo: ēt de
pecunia aliena ēptori acqrit̄. n̄ ei c᷒ fu
it pecunia. C. de rei vēdi. si ex ea. nisi in
qbusdā casib᷒. Nā qcqd emit̄ de pecu
nia eccl̄ie ipi᷒ ē. vt dr̄ s̄. eccl̄a ꝑ. §. 7°. Eo
dē mō si tutor vł curator ꝺ pecūia mi
noris emerit sibi ipi ꝑdiū. nā mior vē
dicare potit illud. ff. qn̄ ex facto tu. l. 2.
Idē de milite si de pecunia sua alius
emerit ꝑdiū. C. de rei ven. si vt ꝓpōis
Idē i marito ꝛ vxore. q2 si alt̄ eoꝝ ali
qd emerit de pecunia quā ei alt̄ dona
uit: potit ille c᷒ fuit pecunia illud vtili
ter vēdicare. ff. de dona. int̄ vi. ꝛ vxo. l.
vxor marito. A. Et ibi pꝫ ꝙ h° vr̄ veꝝ
qn̄ vxor vł vir q accepit donū efficit̄
n̄ soluēdo. Et idē casus q hn̄t i isto. §.
notāt̄ i sū. cō. li. 2°. ꝑ. ti. 14. q. 17. B.

Utꝝ lib hō vł ꝓpus fili᷒ vēdi possit.
R° bꝫ Host. Nō. nisi solū ꝙ pr̄ vēdē pōt
filiū nccitate famis vrgēte: ita tn̄ ꝙ si
restituat̄ ēptori ꝑciū siue a filio siue
ab alio q̊cūqꝫ ꝛ qn̄cūqꝫ ipe fili᷒ i genu
itatē ꝑueniat. i nullo āt alio casu licet
pr̄i filiū vēdē. Dr̄i ēt n̄ vrgēte nccita
te famis nō licet vēdere filiū. A. Idē
i sū. cō. li. 2°. ti. 8. q. 17. Et ꝑdicta ꝓbātur
in. l. i. ꝛ. 2. C. de pa. q fi. di. ex his q̄ ibi ha
bētur i tex. ꝛ glo. Itē lib hō efficit̄ su᷒
si patiat̄ se vēdi ad ꝑciū participādū.
Insti. de iure ip̄so. §. serui. B. Ad mā3
ēptōis ꝛ vēditōis pn̄t ꝑtinē mlta que
hēs. i. negociatio. De his q̄ emūtur ad
certū terminū, ꝛ de his q emūt vinuꝫ
bladū vt cari᷒ vēdāt. ꝛ plā h᷒modi vi
de. i. vsura. 3°.

Munitas ecclesie

Emunitas est ꝑuilegiū eccl̄ia
stice libtatis vel ꝑsonaꝝ vel reꝝ ad eā
ꝑtinētiū. Et dr̄ emunitas q̄i ex̄ niunia
. i. officia a qbus sūt imunes. vt. i. pate
bit. A. Hoc fuit dictū Ray. vt in sum.
con. li. ꝑ. ti. 14. q. 1. B.

¶ Quā emunitatē hꝫ eccl̄ia ꝯsecrata?

R. sm Ray. Hoc pz vt nullus inde p vi abstrahat nisi i casib' qs vide. i. emuni tas ofugiētiū. §. p. Itē ea q̄ i eccl'ia po sita sūt, nec p vi nec p furtū auferēda sūt: alr sacrilegiū omittit 17. q. 4. q̄sq̄s A. Al' icipit si qs inuēt'. B. Itē q̄ nul lus mortu' i eccl'a sepeliat nisi ep̄i ab bates aut digni p̄sbyt'i aut ēt fideles laici. 13. q. 2. null'. Et itelligūt qdā de il lis laicis q miracl'a faciūt. Alii itelligūt de fideli i dignitate ostituto sic comi te r rege. A. Hoc fuit dictū Host. q ēt addit q̄ sic de facto suat. vt i sū. con. e. ti. q. 2. Glo. āt in dcō. c. nullus. intelligit tex. illū gnālr sicut sonat. videlz q̄ ois xp̄ianus possit sepeliri i eccl'ia nisi ex p̄sse i pctō mortali moriat: vl' ei spā liter sepultura denegeť r ita hodie ser uat. sz d iure aliō vr. vn̄ r p sepeliēdis corpib' videm' cimiteria separi ab ec clesia ostituta. B. Itē emunitatē hēt eccl'a q̄ in choro, nō debēt morari lai ci cū cl'icis. ex̄ d vi. r hone. cle. c. p̄. d ose. di. 2. sacerdotū. Itē q̄ i scl'are hitaculū decēt nō ouertat. de ose. di. 1. ligna. r i §. c. se. ex̄ de reli. do. ad hec. A. In his ēt. c. pz q̄ silr nec vasa eccl'iastica nec cortine nec vestimenta nec cet'a orna mēta debēt polluī ouiuiis nuptiarz vl' aliis scl'arib' vsib'. Dicit tn̄ glo. Ray. vt pz i dcā. q. 2. q̄ si legat' ap̄lice sedis vel ep̄s vel archiep̄s recipet ab ep̄o vl' capl'o alic' eccl'ie vl' mōasterio: bn̄ posset ornari dom' eccl'iastica i q̄ reci pet cortinis r ornamētis eccl'ie. B. Itē q̄ nō possit vēdi ppt aliquā nccitatez. in auc. de alie. r emphi. §. r qm̄. col. 9. Itē q̄ i ea placita scl'aria non sūt faciē da. r marie de cā sāguis. ex̄. e. c. p̄. r. c. cū eccl'ia. nec fiāt ibi parlamēta nec nego ciatōes: r p̄cipue nūdinarz. nec strepit' iudiciorz scl'ariū: nec pcessus iudicum scl'ariū. r snie i dictis locis plate ip̄o iu re nō valēt. ex̄ eo. decet domū. li. 6. A. Ibi dr pcessus iudicū scl'ariū ac spālr plate snie i eisdē locis oi careāt robo re firmitatis. B. Itē q̄ ibi nō fiant lu di theatrales cū laruis r silib' ihone stis. ex̄ de vi. r hone. cle. cū decorē. Se cus vero de honestis r deuotis rep̄nta tionib'. vt rep̄ntare p̄sepe dn̄i. Hero dē magos. r cet'a h' mōi q̄ magis iducūt ad deuotōez q̄ ad vanitatē. Et q̄ talia possint fieri. ē ar. de ose. di. 2. semel. r di. 4. q̄ris. circa finē. nā r qōlibz festū ē si gnū p̄teritarz rez. 75. di. qō die. A. Idē quod notatur in hoc. §. habetur in sū. con. dicta. q. 2. B.

¶ Utrū eccl'ie nō osecrate hēant p̄dcās emunitates. R. sm Ray. Hn̄t. ex̄ eo. eccl'ie. Hoc aūt intelligēdū si auctori tate ep̄orz suorz sūt edificate. ar. ex̄ de reli. do. ad hec. Et vbi ep̄s posuit p̄mū lapidē r edificate sī vt osecrēť. Co. In no. r Host. A. Idē i sū. cō eo. ti. q. 7. B.

¶ Utrz cimiteria hēant emunitatem. R. sm Ray. r Hosti. Habēt eandem quaz ecclesia: vt dictū est. s. cimiteriū. §. p̄. A. Nisi i duobus casibus. vt ibi in sum. con. eo. ti. q. 6. B.

¶ Utrz eccl'ia intdicta p̄uilegiū emuni tatis retineat. R. sm Hosti. r Goffre. Dicendū q̄ sic. hec. n. reuerētia deo de beť. q nō delinqt nec etiam eccl'ia sua: iōq3 nō pdit p̄uilegiū q̄ culpā nō omit tit. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 8. B.

¶ Utrz p̄uata oratoria domorz habeāt p̄uilegia emunitatis. R. sm Hosti. r Goff. q̄ non. Hodie nāq3 qō est orato rium cras poterit eē camera. A. Idez in sum. con. li. p̄. ti. 14. q. 9. B.

¶ Que ē emunitas p̄sonarz eccl'ie? R. sm Ray. Nō debēt fatigari angariis r pāgariis. i. suitutib' p̄sonarz r rez. L. de ep̄is r cle. ois. r. l. p̄sbyteros. 12. q. 2. eccl'iarz. In nccitate tn̄ vt si ciuitas es set obsessa: non dz pati eccl'ia suos ru sticos aliquo defendi p̄uilegio a custo dia r h' modi. imo dz eos opellē. ex̄. eo. puenit. A. Idē in sū. con. eo. ti q. 16. B.

¶ Quā emunitatē hz eccl'a circa res tē porales? R. p̄ qdē q̄ eccl'iis donari p̄t i ifinitū: vt dictū ē. s. eccl'ia p̄. §. 4. Itē q̄ r'lictū eccl'iis, etiā min' solēnit valz vt. s. eccl'ia p̄. §. 5. Itē q̄ i eccl'ia trāsfer tur dn̄iuz rei solo pacto. cū aliis p̄sonis

sit necc͞ia traditio. C. de sacrosan. eccle.
vt int diuinū. A. Ibi ēt p3 ꝙ idē est et
circa hospitalia ⁊ circa ↄcessa i redem
ptōe3 captiuoꝝ. B. Itē ꝙ qcquid em
ptū fuerit de pecunia eccl͞e ad eā d3 re
uerti. vt s̄ eccl͞ia p̄. §. 7. Itē ꝙ nō val3
alienatio rei ecclesiastice nisi in casibꝰ
q̊s hēs. s̄. alienatio. §. p̄. A. Idē etia3 ca
sus notant in sū. con. eo. ti. q. 17. B.
¶ Tpales dn̄i q subditis intdicūt ne p̄
latis siue p̄sonis eccl͞astici qcq̄ vēdāt
vel emāt ab eis vel ip̄is bladū molāt
coquāt panē aut alia hꝰ mōi obsequia
exhibere presumāt: eoip̄o sunt excōi
cati. ex̄ eo. eos. li. 6.
¶ Que est emunitas p̄dioꝝ eccl͞iastico
rū. R. s3 Ray. Nō debent grauari sordi
dis mūeribꝰ. vt calci coq̄nde. arene fo
diēde. cloace purgāde ⁊ silibus q̄ vilia
sūt. 16. q. i. §. nouaꝝ. A. Principit nouel
laꝝ. B. ad honesta ꝟo munera sic̄ sūt
tributa ordinaria tenent etiā p̄dia ec
clesiaꝝ. 23. q. vlt. tributū. Fallit tn̄ i do
mibꝰ. atrijs. ⁊ hortis iux̄ ecclesiā positi
⁊ etiā i māso i q̊ ecclesia dotata ē. A.
Alij dicūt i q̄ eccl͞ia sita ē. vt i sū. cō. eo.
ti. q. 18. vbi etiā notātur oīa q̄ hn̄t in hꝰ
§. S3 potius vr̄ intelligēdū de manso
dotis. vt vr̄ posse colligi ex̄ de censi. c. p̊
vbi ēt glo. dicit ꝙ māsus ē q̄titas ter
re q̄ sufficit duobꝰ bobꝰ in vno āno ad la
borādū. In dcō ēt. c. p̄. dr̄ ꝙ silr̄ nihil d3
solui de decimis ⁊ oblatōibꝰ. B. de q
bus nullū d3 dari tributū. de alijs sic:
nisi exp̄sse fuerit remissu3 ab eo q po
tuit. Nā res ad eccl͞ia3 trāsiuit cū one
re suo. 23. q. vlt. s̄m canonicā. ex̄ de cēsi.
sancitū. 16. q. i. si qs laicꝰ. Si ꝟo sūt ex̄
ordinaria ⁊ de nouo sup̄indicta non te
nentur. 16. q. i. placet. A. Nisi q̄tenꝰ an
tiq̄tus tenebāt ad sup̄indicta. q2 tran
seunt cū onere suo s̄m glo. Ray. ⁊ i. dcā
q. 18. i sū. con. B. Silr̄ nec ad ea q̄ subi
to iniūgūt: nisi r̄spiciāt ad pias cās. vt
q2 p̄nceps mouet exercitū ↄ̄ sarracēos
vel hēticos. vel q2 petit ad ↄstructōe3
pontiū vel aliā silem cām. In talibus
n. si necc͞itas exposcat debēt dn̄i secula
res nō auctoritate p̄p̄a accip̄e: s3 hūili
ter ab ep̄o ⁊ clerici postulare. ⁊ illi uisa
necc͞itate poterūt ↄferre. ex̄ eo. nō minꝰ
⁊ ex̄ de censi. cū apl͞s. Sed hodie nihil
ↄferre debēt i auxiliū p̄ncipū nisi con
sulto papa. ex̄ eo. aduersus.
¶ Utrū laici possint hospitiū exigē ab
eccl͞ia. R. s̄m Hosti. Hospitiu3 exigē
violēter ⁊ tanq̄ ex debito nō pn̄t. ex̄. e.
c. p̄. 42. dis. quescamꝰ. caritatiuū tn̄ ↄ̄ne
gādū non est. Dicit tn̄ Inno. ꝙ si qs in
recognitōe bn̄ficioꝝ suoꝝ reseruasset si
bi hospitiū in aliq̄ ecclesia illud debet
18. q. vlt. Eleuterꝰ. S3 nō licet tali irrū
pere violēter domos eccl͞ie rōe alicuiꝰ
iuri sibi debiti. alit̄ sacrilegiū ↄmittit
12. q. 2. nulli. Et eadē rōne nō pōt tollere
inde necc͞ia hospitiū violēter īgredien
do. A. Quia ēt s̄m eūdē Inno. ex̄ eo. c.
p̄. i p̄dicto casu nulla domꝰ nec aliq̄ res
d3 hāc s̄uiturē. vel etiā ad hꝰ sunt obli
gate. sed ecclesia ē obligata ad hꝰ: ⁊ p̄
sonalis actio nō realis ↄpetit ↄ̄ eccl͞ia3
Secꝰ tn̄ de ep̄o vel abbate vel alio ha
bēte iurisdictōe3 i eccl͞ia aliq̄: q possēt
aliū iniq̄ intrātē violēter expellē ⁊ do
mū irrūpete. Et idē de possessore alicꝰ
eccl͞ie q̄si p̄latꝰ. Secꝰ de abbate respe
ctu domoꝝ capelle sibi subiecte. q2 ca
pellā nō possidet: l3 in ea ius subiectio
nis hēat. ar. ff. ad. l. aq̄l. quēadmodum.
§. p̊. ⁊. 2. Et oīa etiā q̄ sunt i hꝰ §. hēntur
etiā i sū. con. li. p̊. ti. 14. q. 19. B.
¶ Quid si possessio aliq̄ siue domꝰ tene
bat albergū facē alicui ⁊ ip̄a postea p̄
uenit ad ecclesiā. R. s3 Hosti. Ecclesia
tenebit aut rei s̄uitiū exhibē. aut ip̄sā
possessionē vēdere. Idē Inno. A. Idē
i sū. con. eo. ti. q. 20. B.
¶ Que pena violantiū ecclesie emuni
tatē. R. s3 Hof. Qui aliq̄ mō ecclesias
violāt seu p̄sonas vel ab ip̄is recipiūt
violent seu vsurpāt bona ip̄aꝝ: sacrile
giū ↄmittūt ⁊ excōicādi st. 17. q. 4. nul
lus. ⁊. c. si qs deiceps. In certi ēt casibꝰ
excōicati sūt ip̄o iure. vt icēdiarꝰ ⁊ ef
fractor ecclesie. xi. q. 3. canōica. 17. q. 4.
oēs ecclesie. extra de sen. ex. conquesti.

Violator quoque ecclesiastice emunitatis nō solū pena spūali ut dictū ē punit̄: sed et pena pecūiaria quāz maiori quāz minori.17.q.4.quisquis.et.c.si quis contumax.hec arbitrio iudicis relinquēda ē: et dz dari psone uel loco cui facta ē iiuria ul' cuius emunitas ē violata.ex. de sen.ex. parochianos.et.c.se.ex. de simo.de hoc autē 17.q.4.si quis i atrio. A. Hoc fuit dictū Ray.dicētis q̄ lz pena pecuniaria sacrilegii diuersimode i diuersis.c. ponat̄: credo tñ q̄ hodie pena illa arbitrio iudicis relinquit̄. Hosti.tñ exp̄mit pticulares penas sm diuersa iura.vt i sū.con.eo.ti.q.21. B. De pena eoz q̄ de nouo submittūt sibi guardiā vacātiū ecclesiarū.vide s̄ ecclīa p̄.§.plt. Quod ecclastice psone nō tenēt ad tallias et rōne suaz possessionū.i.tallia.§.fi. A. Nisi forte tales possessiones p p̄us fuissent huiusmōi tallius subiecte: qa trāseūt cū onere suo.s̄.§.9. B.

Immunitas confugiētiū ad ecclesiam. Nullus ad ecclīā confugiēs inde p vi extrahi dz p̄ter quam i casibus: puta si ille q confugit ad eam sit public' latro.s.q stratas publicas insidiis et aggressiōibus obsidet. Silr et si sit nocturn' agroz poplator.s.q de nocte agros depopulat̄.i.vastat vel cōburit: tales ipune pñt extrahi.17.q.4.sicut.ex eo.inf̄ alia. Et de talib' vr̄ intelligendū qd̄ p̄cepit dñs Exo.21°. Si qs de industria occiderit p̄ximū suū et p isidias: ab altari meo euellas eū vt moriat̄ sm Ray.c' fuerūt dcā oīa q̄ i isto p̄ncipio habētur: vt in sum.con.li° p̄.ti.14.q.2. Itē glo.in dicto.c.sicut.17.q.4.dicit q̄ lz leges plures alias psonas excipiant ab hac emunitate vt homicidas: adulteros: et raptores vginū: tamē sm ius canonicū excipiūtur solū p̄dci videlz public' latro et nocturn' ppłator agrorū.vñ et i hac pte legi derogatū ē.et stādū ē decretali: vt notat̄ i dcā.q.2.ad fi. idē et dicēdū ē de seqntib'. B. Itē si qs in ip̄a cōmisit maleficiū sperans fa ab ecclīa defēdi: qd̄ sp p̄sumit̄ nisi cōtriū pbet̄: nō dz p ecclīā defēdi.ex. eo. imunitatē. A. Ibi et idē dr̄ de delinquēte in cimiterio: sz de dcā p̄suptōe nihil dr̄. sz fuit dictū glo. Ray. vt pz i dcā.q.2. B. Itē si cōfugiēs sit huius q si p̄stita a dño cautōe de ipunitate nō velit de ecclīa exire: inuit' cōpellit̄ et reddit̄ dño.17.q.4. A. Id cōstituim'.ex eo.inter. B.

Quid si cōmisit maleficiū i vna ecclīa nūqd defēdit̄ cōfugiēdo ad aliā: R° sm Guil. Non.qr cū vna sit ecclīa in toto orbe: iux̄ illud Canti.p̄. Una ē colūba mea.lz sint mlte pticulares ecclīe.q iniuriā facit vni facit et oibus.lz forte de cōsuetudie apud aliquos alr̄ obseruet̄. A. Forte putātes q̄ sic' mior vtit̄ p̄uilegio suo cō aliū miorē: ita una ecclīa cō aliā hz eūdē. Guil. vt i sū.co.e.ti.q.3. B. Quō dz defēdi malefactor q ad ecclesiā cōfugit: R° q̄ cūcūqz gñe dlictū cōmiserit p̄ter ea q̄ i duob' p̄ximis.§. dictasūt: debēt ei rectores ecclīaz saluare vitā et mēbra.et poterūt eū petenti cōcedē recepta sup illius ipunitate idonea cautōe.s.ul' iuratoria tm̄.17.q.4. id cōstituim'.vl' et fideiussoria et penali si timeat̄ q̄ ille q petit nō bñ obbuet iuramētū.ar.ex. de r̄sti.spo.ex trāsmissa et.c.lr̄as.§.fi. A. His et iurib' pz q̄ si nō possz sufficiēs cautio puideri: nō solū nō dz petēti restitui: sz ab eo poti' amoueri. B. Sup eo aūt qd̄ iniq̄ fecit alr̄ legitime puniēdus ē.ex.e.inf̄ alia.§.si liber. A. Et ibi dr̄ q̄ talis cōfugiēs dānari nō dz ad mortē uel ad penā. Vñ et glo.ibi sup vbo puniēdus.dic: q̄ dict' cōfugiēs puniēdus ē pecūialr̄ dūtaxat vel alia satisfactōe p̄ter penā corpalē B. Porro talis q̄diu ē i ecclīa non solū nō extrahēdus ē: sz et nec molestādus nec vestis nec victualia denegāda. C. de his q ad eccle.cōfu.l.pñti.§.p̄. Quod si qs cōfecerit: sciat se maiestatis crimine irretitū: et sic vltio supplicio puniēdus A. De h° in dcā.l.pñti. sic dr̄. Decernimus nullos penit' cuiuscūqz cōditōis de sacrosanctis ecclīis orthodoxe fidei

expelli aut tradi ꝯfugas: nec ꝑ his venerabiles epos aut religiosos Iconomos exigi q̄ a ꝯfugis debeant. eos qui hoc emoliri aut face aut nuda saltē cogitatōe atq̧ tractatu ausi fuerit tētar capitali z vltia supplicii aiaduersiōe plectēdos. Et ꝯ crimie maiestat[is] dr̄. e. ti. l. 2. B. Hāc āt libtatē hꝫ ꝯfugiēs ad ecclīā: z ex eā ifra. 30. passus. 17. q. 4. qsqs z. c. diffiniuit. A. Et si ē ecclīa maior. i. matrix: ēt ifra. 40. passus. 17. q. 4. sic. z no. i sū. cō. li. 3. ꝑ. ti. 14. q. 2. ꝫ Hosti. c' ēt fuisse vidēt oia q̄ i h. §. hn̄t vt ibi: B. vt ad reqsita nāe exeāt ꝯbit[is] locis: ita tn̄ ꝙ nō accedāt ad alias domos. vt i dcō. c. diffiniuit. A. s. ad domos extraneas. vt i ipo. c. diffiniuit. ibi. absꝫ domoꝝ exneaꝝ receptaculo. zc̄. B. Hoc xo ꝑuilegiū de. 30. passib' n̄ hn̄t capelle q̄ sūt ifra ābitū muroꝝ i castris: vt dcō. c. qs qs. A. Ibi dr̄. Capelle q̄ sūt ifra ambitū muroꝝ castelloꝝ nō ponūt i hac. 30. passuū obseruatōe. tn̄ i sū. con. dcā. q. 2. idē dr̄ de exn̄tib'. i. ābitū muroꝝ ville vel ciuitatis. sꝫ forte pōt itelligi ꝯ parua ciuitate. B.

Quid si iude' pagan' vel excōicatus ꝯfugit ad ecclīā. nunqd defendet? R. ꝫm Guil. De iudeo z pagano satis credo ꝙ sic. Cō. Inno. z Bar. p. l. i. C. ꝯ his q ad eccle. ꝯfu. De excōicato aūt qdaꝫ dubitant cū sit ex ecclīā numero z merito. Et subdit ipe Guil. Credo ꝙ idem debeat eē iudiciū ꝯ vtrisq̧. puto tn̄ in h ꝯsuetudinē approbatā eē tenēdam. A. Idē i sū. con. li. 3. ꝑ. ti. 14. q. 5. vbi ēt addit ꝫm Hosti. ꝙ si iude' q obligat xpiano ꝯfugēit ad ecclīā nō recipit q̊usq̧ debita reddiderit vniuersa. B.

An defendat ꝯfugiēs ad palatiū epi? R. Eodē mō defēdit sic ꝯfugiēs ad ecclīā. 17. q. 4. id ꝯstituim'. qꝺ itelligunt qdā qn̄ palatiū ē ꝯiūctū eccle: tn̄ ꝑdictū. c. n̄ distiguit: sꝫ absolute loqt ꝯ domo epi. A. Et ita absolute vr̄ itelligēdū sic ēt tenē vr̄ Ray. vt i sū. cō. eo. ti. q. xi. z firmat glo. i dcō. c. id ꝯstituim'. B.

Quid si qs ꝯfugiēdo ad ecclīā obuiauerit sacerdoti portanti corp' xpi: z ei adhereat: nūqd defēdet? R. ꝫ Hosti. Sic q̄uis nō sit exꝑssuꝫ i iure: tn̄ qlibꝫ catholic' h fouē dꝫ. Nā z mulier q̄ tetigit fimbriā vestimēti xpi salua fcā ē. Math. 9. ꝫ z ꝫ leges statua ꝑfecti saluat hoiem si ad eā ꝯfugerit.

Quis ꝓuidebit de expēsis ei q ad ecclesiā ꝯfugerit? R. Ecclīa ꝓuidebit. C. de his q ad eccle. ꝯfu. l. pn̄ti. i fi. sic z rector carcer[is] ꝓuidebit captiuis. C. ꝯ epi. audiē. iudices. h no. 17. q. 4. diffiniuit. A. s. in glo. z idē i sū. cō. eo. ti. q. 12. sꝫ i dcā. l. pn̄ti nō bn̄ h ꝓbat. B.

An iminēte ꝑsecutōe hostili hoies cū familiis z reb' possint se i ecclīa recipe? R. Eccle cū oib' suis ornamentis debēt teneri mūde. nec debēt ibi ꝯuiuia fieri vl hoies iacē aut supellectilia sua mittē nisi ꝓpt hostiles incursus aut[is] incēdia repentina seu alias nccitates vrgētes. sic tn̄ ꝙ nccitate cessante ide res i loca ꝑstina reportētur. ex ꝯ custo. eucha. relige. di. 42. z. c. pe. z vlt. A. Idem in sū. con. eo. ti. q. 13. B.

An i ecclīa possint fieri ꝓpugūcula et ide pugn̄ri ꝯ hostes? R. ꝫm Ray. Nō dꝫ ecclesia icastellari uel muniri ita ꝙ iñ fiat guēra vel r̄cipiāt q guerrā faciūt z ꝑcipue ꝑdones: alr̄ ꝓpt metū paganoꝝ hēticoꝝ pirrataꝝ siue ꝑdonū pōt muniri: z pn̄t ibi hr̄e recursū nō soluꝫ clīci sꝫ ēt laici z defēdē ecclesiā z q̄ i ea sūt. ar. ex ꝯ custo. eucha. relige. 14. q. 6. si res. z. c. hi q. ita tn̄ ꝙ cessāte nccitate icastellatio cessꝫ. A. Con. Ul. Inno. z Hosti. dicit tn̄ Hosti. ꝙ cū icūbit necessitas ista icastellatio dꝫ fieri auctoritate epi: vt i sū. cō. eo. ti. q. 14. B. Et facit ad h. ꝯ. bellū 3. §. fi. A. Predictis ēt ē addēdū ꝙ si qs i ecclīa fac tumultū seu ipetū: dꝫ ꝫ leges occidi. C. ꝯ his q ad eccle. ꝯfu. l. 3. vbi dr̄. Denūciamus vob oib' vt i sacrosāctis ecclesiis z in aliis qdē venerabilib' locis i qbus cū pace z qete ꝯperit celebrari abstiear[is] ab oi seditōe. nemo ꝯclamatōib' vtat. nemo moueat tumultuꝫ aut ipetum

ↄmittat vł ↄuēticula collecta multitu
dine i q̄libet pte ciuitatis vel vici vel
cuiuscūqꝫ loci colligē aut celebrare co
neť. Nā si qs aliqd ↄ leges a qbusdam
sibimet extiet ppetrari liceat ei adire
iudicē ꝛ legitimū postłare ꝓsidiū. Sci
ant sane oēs ꝙ si qs ↄ h⁹ edicti normā
aut agē aliqd aut seditōem mouē tēta
uerit vltimo supplicio subiacebit. B.

Normia que sūt. R°
Enormia sꝫ
canones dicūtur dupľr. p̄ mō
illa que ad normā penitētie plene re
duci nō pñt qn sp ꝑmaneat aliqd ↄ pe
na. nā ꝛ ipediūt ordis executōez ꝛ bñfi
cii retētōez. A. s. ēt p⁹ penitētiā: vt i iu
rib⁹. i. allegat]. B. Talia sūt tria. s. ho
micidiū. 50. di. miror. i. q. 7. si qs oēm. ↄ
ↄse. di. i. c. p̄. Itē hēsis in q̄ p⁹ vuln⁹ sa
natū remanet cicatrix. i. q. i. vētū. Itez
simonia in ordine. ex̄ ↄ accu. inqsitōis.
ꝛ ibi pꝫ ꝙ idē ē ↄ simonia i bñficio. i. si
qs adept⁹ eēt ordinē vel bñficium p si
mōiā vt ibi. A. De his ēt vide s̄. crimē.
§. 2°. B. 2° mō dicūť enormia q2 dispē
satōem nō recipiūt. vt simonia in bñfi
cio. i. q. i. erga. ꝛ. q. vlt. pꝫ. h° ēt mō dicūť
enormia oia illa delicta q̄ inducūt ifa
miā ciuilē. i. ex qb⁹ qs ꝑmāet ifamis ēt
p⁹ penitētiā vt in iurib⁹ de qb⁹ statiz.
3. q. 7. §. porro. ꝛ. 2. q. 3. §. hic colligiť. A.
Idem qȯ in hoc. §. notať in sū. con. lib°.
3°. ti. 31. q. 7. B.

Enormis iniuria in clicū dr̄ qñ ad mu
tilatōez mēbri seu effusionē sāguinis
. s. p vuln⁹ illatū pcessū fuerit. aut si in
epm vel in abbatē ppriū man⁹ violē
ta iniecta sit. ex̄ de sen. ex. cū illoꝝ. aut
ēt dr̄ enormis ex arbitrio boni viri et
circūstātiis locoꝝ. tēpoꝝ ꝛ psonaꝝ. vt
Insti. de iniur. §. atrox. A. De his lati⁹
dictū ē s̄. absolō. 2°. §. fi. in additōe. B.

Piscopus. Utꝝ stat⁹
epoꝝ sit p
fectior q̄ꝫ stat⁹ religiosoꝝ. R°
s̄m Tho. scda scde. q. 184. In omni ge
nē sp agens est ꝓstāti⁹ patiente. in ge
nē āt pfectōis epi s̄m Diony. se hñt vt
pfectiores. religiosi xo vt pfecti: q̄ruz
vnum ptinet ad actōem. alteꝝ ad pas
sionez. Uñ ꝛ manifestuz est ꝙ stat⁹ p
fectōis potius est in epis q̄ꝫ in religio
sis. si tñ stat⁹ epoꝝ pfunctorie agať ni
hil est miserius aut piculosius. vt. i. ne
gociatio. §. 3°. in fi.

Utꝝ liceat epatū appetē. R° sꝫ Tho.
scda scde. q. 185. sicut diċ Aug⁹. 19. de ci
ui. dei. Loc⁹ supior ꝛ si āministreť vt
decet tamē indecenť appetiť. A. Hr
etiā. 8. q. i. q epatū. B. Cōtingit. n. ipm
appetē ppť altitudinez gdus ad quez
seqť ꝑuerentia honor ꝛ sufficiētia tpa
liū. ꝛ h° mō appetē illicitū est ꝛ ptinet
ad cupiditatez ꝛ ad ābitōez. sꝫ appetē
primis pdesse p se laudabile est. tam̄
ꝓsūptuosū vr̄ eē ꝙ aliqs ꝑeē appetat
ad h° ꝙ subditi] psit. pt tamē sine ꝓsū
ptōe q libꝫ appetē talia opa facē si eū
ↄtigēt in tali officio eē. hec Tho. Qua
lia āt ↄbēt esse opa epoꝝ ꝛ q̄ qs appe
tē dꝫ sat] ostēdit Greg⁹ in pastorali mť
ta ↄ his tractās. sꝫ in q̊dā gnāli diċ ibi
sic. Sit rector cogitatōe mūd⁹. actiōe p̄
cipu⁹. discret⁹ i silētio. vtilis in xbo. sin
gulis p ↄpassionē soci⁹. p̄ cūct] ↄtēpla
tōe suspēsus. intnoꝝ curā extioꝝ occu
patōe nō minuēs. extioꝝ puidētia intē
noꝝ sollicitudinem non relinquens.

Utꝝ epalis dignitas libet a ↄditiōe
ꝑuili vł ascripticia. R°. Ab utraqꝫ libat
etiā dignitas sacerdotalis. di. 54. si ser
uus sciente. A. Ibi nihil dr̄ de sacerdo
tali sꝫ de epali tm̄ sic. epalis. n. ordo li
berat a fortuna seruili vel ascripticia
sꝫ nō a curiali seu officiali. Et glo. sup
xbo epali dicit etiā sacerdotalis s̄. ea.
dis ex antiqs. ꝛ dictum. c. si seruus. vt
ibi pꝫ est lex leonina. B. Et s̄m cano
nes etiam a curiali. dis. 54. ex āntiquis
A. Ibi non videtur dici nisi de seruili.
Sꝫ glo. in dicto. c. si seruus. super xbo.
curiali dicit. Scdm iura canonica h°
non tenet. q2 cum ordo liberet a serui
li fortuna. multo fortius a curiali. B.
Et ↄtrū ad hoc non tenet. c. illud. si ꝑu⁹
sciente. verūtamē nec ꝑu⁹ nec ascripti

ci⁹ nec ēt curialis ordinari dꝫ nisi ꝫ di stinctōem quā hēs.i.seruus ꝛ°. ꝑ totū. A .videlꝫ qꝛ nō debēt ordinari nisi pꝰ fuerit a ꝟuili ascripticia ul' curiali con ditōe absoluti ꝛ ab aliis irregularitati bus sint imunes: vt notat i sū.con.lib° ꝫ°.ti.16.q.ꝛ. A.

¶Int' epm ꝛ ꝓlbyterꝝ q̄stū ad appella tionē q̄nꝫ nō fuit dria.qa isti ꝛ illi dice bāt' p̄sbyti ꝛ epi.sꝑ tn̄ fuit dria realis. vn̄ ꝛ i p̄mitiua eccl'ia soli apl'i cōfirma bāt Act.8°. A .i.ꝑ manꝰ ip̄ositōem spi ritū sanctū dabant.ut ibi.que imposi tio designat' ꝑ ꝯfirmatōeꝫ seu crisma tionē.ꝛ iō soli epi sunt q vice aplōꝝ ꝯfirmāt.vt ex̄ d sac̄ vnc.c.vno.§.ꝑ fro tis. B.Erāt ꝛ olim q̄dā ꝓlati q dicebā tur cor epi d qbꝰ ꝑtrāseūdū ē.qꝛ amo ti sūt.68.dis.§.hi ꝟo.ꝛ.c.se.

¶Eps dispēsare pōt i oi crimie nisi ex p̄sse sibi ꝓhibeat' a iure.di.82.p̄sbyter ꝛ de pe.di.6.c ꝑ.in fi.ex̄ de sen.ex.nuꝑ. circa fi.ad idē.ff.q.ex cau.ma.l.nec nō. §.qō eis.ꝛ hec coīoꝛ doctoꝝ sn̄ia ꝫm Ber.ꝛ no.50.di.si qs p̄sbyt'.ꝛ uide s̄. di spēsatio.§.6°.ꝑ totū. A .Hoc intelligē duꝫ nisi sup aliq̄ crimine epis denege tur absolutio.nam tunc ꝯsequēter m'l to magis intelligit' denegata dispensa tio.ex̄ de sen.ex.cum illoꝝ.vel nisi i iu re sit simpl'r pena exp̄ssa ꝛ nihil de di spēsatōe dictū.tūc.n.nō ē ꝯ ius dispēsā dū: ſꝫ iuri parēdū ꝛ pena exp̄ssa irrogā da.ex̄ de offi.del'.de cāis. B.

¶Eps nō pōt restituē depositū siue de gradatū sed tm̄ papa.di.50.c.p̄.ꝛ.ꝛ°.Nā nec p̄ses ꝓuicie pōt illum restituē quē dānauit.ff.de q̄sti.l.i.in fi.

¶Epi ꝛ supioꝛes nullā sn̄iam suspēsio nis uel intdicti icurrūt ip̄o iure nisi de eis exp̄sse dicat'.ex̄ de sen.exco.qꝛ ꝑicu losuꝫ.li.6°

¶Eps in tota sua diocesi iurisdictionē hꝫ ordinariā.vn̄ pōt ꝑ se ꝛ ꝑ aliū i quo libꝫ loco nō exēpto ꝓ tribunali sedere cās audire.ꝛ ꝑsonas eccl'iasticas cum oportuerit cape.carceri deputare.ꝛ cetā officia. A .q̄ ad ip̄ius spectāt officium

ut.i.c.de q̄ stati. B .libe exercē.ex̄ d offi.oꝛ.cū eps.li.6°.Sꝫ quō possit i dio cesi aliēa hoc facere.vide s̄. absolutio ꝑ.§.6°.

¶Eps q i aliq̄ loco hꝫ iurisdictōeꝫ t̄pal' q̄liter exequet'.R°.ꝫm Ray.Debet cō stituere iudicē sc'l'arē q cās audiat ꝑci pue sanguis cui pōt ꝛ dꝫ ꝑcipe ꝙ vni cuiqꝫ faciat iusticiā.Qō si iudex intro gat eū i sp̄āli' qd agendū de tali q.s.pe nā sanguis meret' pōt rn̄dere ꝯsule iu rispitos.ꝛ caueat ne ꝓpt' suā rn̄sionē directā uel idirectā iudex itelligat ꝙ debeat eū sāguie punire.De h°cāu h' .i.homicidiū ꝛ°.§.ꝑ.ꝛ homicidiū.4.°§. ꝫ° A .Idē i sū.con.li°ꝛ°.ti.ꝑ.q.53.ubi ēt d' ꝫm glo.Ray.ꝙ h° casu pōt epus rn̄ dere ꝛ ei ꝑcipe ꝙ puniat reum ꝫm ꝙ ius dictauerit dūmō nō exp̄mat ꝙ pu niat eū ad sanguinē uel ad mortē.sic notat Hugo di.ꝫ.ois aūt lex.ꝛ addit Ray.ꝙ talis ꝓlatꝰ nō dꝫ etiā p̄ntialit' inesse cāe sāguis nec executōi sn̄ie sā guis.nā cito possꝫ incidē in cām depo sitōis.ex̄ de exces.ꝓla.ex l'ris.vbi dicit' de epo q infuit suspēsioni cuiusdā fu ris ꝛ iudici q̄rēti ab eo ꝯsiliū rn̄derat. malū ē si sic euadat.ꝛ mādat papa ꝙ cedat ep̄atui aut amoueat'.ꝛ dic glo. Ray.ꝙ ob h°nō dꝫ interesse executōi sn̄ie in talibꝰ.qꝛ v' inesse tanq̄ p̄stās auctoꝛitatē.al'r aūt ubi aliqs ꝓuatus ex sola curiositate iterest talibꝰ n̄ icur rit irregularitatē.Subdit ēt Ray.ꝙ si nō apparet casus de facto ꝛ infroga tur eps ul' alꝰcl'icꝰ q̄ pena eēt ifligēda ꝓ furto ꝛ homicidio ꝛ ꝯsilibꝰ: possꝫ di cere talis uel tal' ꝫm leges. B .Sꝫ bn̄ pōt d̄legare alicui ēt sp̄āl'r sup aliquo maleficio ut homicidio ꝛ hꝰi i iurisdi ctōe sua ꝯmisso:ut iq̄sita ꝟitate iusti ciā exeq̄tur.nec ꝓpt' secutā penaꝫ fiēt irregular.ex̄ ne cle.uel mo.eps.li.6°. A .Et ididē d' de q̄cūqꝫ alio ꝓlato seu cl'ico t̄palē iurisdictōem obtinēte. B.

¶Epi debēt h'ꝛe Iconomos.s.q p̄sint rebꝰ eccl'ie:ꝛ vicedn̄os.s.q p̄sint rebus epi.ꝛ tales nō debēt eē laici ſꝫ ꝓbati

clerici eiusdē ecclie.89.di.volum⁹.⁊.c. qa in qbusdā.⁊.c.indicatū. A. Idē i sū. co.li.3º.ti.13.q.15.ſm Ray.q etiā addit. Itē ñ ōbēt dispēsatōēs rex̄ ecclie ɔmittere.ppigs vel fauore hūano ⁊ ihoneste sibi ɔiunctis:qd̄ si fecerit peccāt et debēt excōicatōi ānue subiacē.89.dis. decent. Quidā tñ intelligūt hoc ō malis ppigs.nā si boni sūt videtur ēt aliis pferēdi:qd̄ verū ē q̄ ad sustētatōem nāe.hec ibi. Idē ēt videt quo ad admistratōēs qn̄ sūt boni.cū h⁹casu cesset rō phibitōis:nisi forte oriret scādaluʒ ex suspitōe. B. Et q̄ epi possūt qn̄q3 a subditis modeātū auxiliū exigē.vide s.dñs.§.2º A. Meli⁹ hr̄ in.c.cū apl's.§. phibem⁹.ex̄ de censi. B.

Utrū eps̄ possit iudicare imediate ō subditis platox̄ q sub eo sūt nisi ḡdati ad eū deferat. R̄⁹ ſm Hosti. Licʒ sup hoc a diuersis dīsa notata sint:dico cōsuetudinē cuiuslibʒ ecclie obſuādaʒ q̄ iurisditionē tribuit. Idē Goff. A. Idē i sū.con.li.3º.ti.27.q.5. B.

Epi singuli i suis diocesib⁹ ēt sine cōsilio metropolitāi pñt plima vt Ray. pōit:puta ɔsecrare ṽgies silr̄ ⁊ ecclās ordinare clicos.erigē altaria i eccl'a cōsecrata.nā i nō ɔsecrata sacerdos hoc pōt.vt s̄ altare.§.fi. Itē crisma conficē baptizatos ɔfirmare.recōciliare solennit penitētes.lr̄as formatas seu ɔmēdaticias clicis dare.hec oīa.68.di.q̄uis de ɔse.di.i.nullus p̄sbyter.si.di.ex̄ne⁹. Itē pñt int̄ subditos iudicare: vt s̄.§. prio. Itē anathematizare cū solēnitate.de q̄ hr̄.xi.q.3.debēt. A.s.q̄ debēt assistere.12.sacerdotes cū cādelis accensis.vt ibi dr̄. B. Itē diuidē vnā ecclīaʒ i duas:⁊ duas vnire..vnā subiacē alti ⁊ nouas ecclīas erigere.⁊ hec q̄dem ex cā pñt facē.nō alit̄. ⁊ nihilomin⁹ regsito cōsensu illox̄ quox̄ int̄est.⁊ q forsan ex hoc ledi pñt:etiā qn̄q3 illox̄ cōsensu nō obtēto. A. Ray.dicit.regsito ɔsēsu illox̄ quorum intēst etiā si forte nō obtēto. vt i sū.con.eo.ti.q.7.vbi ēt ponuntur oīa q̄ in isto.§.hēnt. B.ex̄ ō exces. prela.sicut.ex̄ de eccle.edifi.ad audientiā.10.q.2.c.vlt.12.q.2.placuit. Item possunt epalem synodū celebrare.38.dis. quādo. Item reuertentes ab heresi reconciliare.ex̄ de hereti.ad abolendaʒ. A. Intellige hoc ſm glo. Ray.⁊ in dcā.q.7.quo ad dep̄hensos in heresi. quia occultos hereticos credit absolui posse p simplices sacerdotes nisi eps̄ loci retinuerit sibi taliū absolutōem.hec ille. Sed certe hodie iste casus est papalis etiā quo ad occulros.vt p3 in annali pcessu curie. B. Itē canonē late sententie quo ad suā diocesim ɔdē.3.q.4. nullus. Multa quoq3 alia q̄ difficile esset numerare:cū eps̄ pordinator sit in cunctis.25.dis.plectis.

Utx̄ eps̄ pncipalr̄ debeat intēdē cure pastorali vel multiplicatōi tpaliū. R̄⁹ ſm Tho.i q̄libet. Sollicitudo plati ppa ⁊ pcipua d3 eē circa gregis custodiā orādo.pdicādo.sacr̄a dispēsādo. et sua iuxta qd̄ res exigit erogādo.multiplicatio aūt tpaliū pōt exercēi opportunitate se offerēte sine spūaliū notabili dāno.⁊ sic pium est mlriplicare ea ad ecclie vtilitatē. Qd̄ si opportūitas nō se offerat nullatenus licet ei seipsū distractōi ingerere:⁊ seclarib⁹occupare cū ipedimēto notabili. Idē ēt Tho. scd̄a scd̄e.q.183. A. Idē in sū.con. li.3º ti.34.q.289. B. Ad māmi istā pōt pertinere.i.sollicitudo.

Utrū liceat epo pp̄ter aliqn̄ā persecutionē deserere gregē. R̄⁹ ſm Tho.secūda scd̄e.q.185. Ubi subditox̄ sal⁹ exigit psone pastoris pñtiam non debet pastor gregē suum deserere nec.pp̄ter aliqd̄ icōmodū tēporale:nec.pp̄ter aliqd̄ personale periculū iminens:cū bonus pastor aiam suā teneat ponere p ouibus suis. Si ṽo subditox̄ saluti posset sufficiēter i absentia pastoris p alium puideri.tunc licitū est pastori ppt̄ aliquod ecclie cōmodū vl̄ ppt̄ psone piculū corpalr̄ gregē suū deserē.⁊ hoc ipm colligit̄.7.q.i.sciscitaris. A. Ideʒ i sū.cō.eo.ti.q.288. B. posset ēt deserē

plebē ppt ipsius maliciā. vt .i. renūcia
tio p̊.§.2º.ꝟ. Quarta ē. De casib⁹ cōfes
sionū q ptineāt ad epz ꝛ q ad sacerdo
tes: vide s̄.confessor.p̊.§.p̊. Quō epus
tenet dare paupibus.s̄. cleric⁹.4º.§.5º.
Qn̄ epus ē senex vel infirm⁹ qd agē
dū vide .i. vitiat⁹ corpe.§.fi.

Quitas

quid sit vide.i.
ius.§.p̊.

Eucharistia p̊º cōiter
ꝛ ð ei⁹
forma. Et q̄rit p̊. Utrū eucha
ristia sit sacr̄m. R° bm Pe in 4º. dis.8.
ē sacr̄m ꝛ mō cōi cū aliis sacr̄is.s. sācti
ficādo seu cāndo scitatē. ꝛ mō spāli.s.
ɔtinēdo toti⁹ sanctitatis auctorē. ꝛ p
pter hoc excellētissimū ē oīum aliorū
sacror. Idē Tho. A. Idē in sū. con. li.
3º.ti.24.q.54. B.

¶ Utrū sacr̄m eucharistie sit vnū. R°
bm Pe. ꝛ Tho. vbi s̄. Unū qdē est vni
tate pfectōis. q2 ad ei⁹ integritatē pl̄a
reqrūtur: sicut ꝛ dom⁹ pfecta dr̄ vna.
nō aūt ē vnū vnitate indiuisibilitatis
vel ɔtinuitatis. vn̄ qn̄ plalit dr̄. Perfi
ciāt in nob̄ q̄s dn̄e tua sacra qð ɔtinēt
ꝛ h⁹ mōi: intelligit illa plitas soluz mā
liter. A. Idē i sū. con. dcā. q.54. B.

¶ Que ē forma sacr̄i eucharistie? R°
bm Tho. ꝛ scōs vbi. s̄. hec ē forma ɔse
cratōis panis. Hoc ē.n. corp⁹ meū. ɔiū
ctio aūt enī: non est de suba forme: tn̄
apponi dz bm vsū eccl̄ie: q vsus a btō
Petro initiū sūpsit. Qð aūt p̄mittit
accipite ꝛ mādūcate ex hoc oēs: ptiet
ad vsū sacr̄i: ꝛ nō ē de suba forme. For
ma aūt ɔsecratōis sanguinis hec est.
Hic ē.n. calix sanguis mei noui ꝛ eter
ni testi mysteriū fidei q p vob̄ ꝛ p ml
tis effūdet i remissionē pctor. A. Idē
in sū. con. eo. ti. q.55. vbi ēt addit ꝛ sētit
Pe. ꝙ tm̄ illud sit de suba forme. h̄ est
calix sanguis mei. Et idē dicit Albert⁹
in li. de missa. Ul. aūt dicit. forma ꝟbo
rū hec ē ꝛ nō plus. h° est corpus meuz
ꝛ h̄ ē sanguis me⁹. de ɔse. di.2. q2 corp⁹.
Sz vt pz in dcā. q.55. Tho. dic ꝙ q2 cōdi
tōes adiecte ad subz vl̄ ptū sꝫ ð itegri
tate locutōis alic⁹. Jō alii pbabili⁹ dn̄t
ꝙ totū qð seqtur ē de forma: cū totuz
hoc qð addit nō sit locutio p se: sed sit
determinatio p̄ti. hec ibi. Aliū ꝟo sentire
vnt ꝙ totū sit ð suba vsqꝫ ad. vn̄ ꝛ me
mores: cū totū videat ɔnexū: vt hr̄ in
directoria li° p̊. sub ti. de sacr̄o euchari
stie. Puto ꝙ ps tutior sit eligēda. ex̄ ð
homici. ad audiētiā. videlz vt non fiat
adoratio sanguis nisi pactis ꝟbis vsꝫ
ad. vn̄ ꝛ memores. Si ꝟo aliqs dicto
tm̄ h̄ ē calix sanguinis mei. vel hic est
sanguis me⁹. ꝛ aliis omissis pcesserit
ad vlteriora hēatur p ɔsecrato. B.

¶ Quid si mutētur iste forme? R° bm
Albertū in li. de missa. Nō debēt mu
tari: alr̄ nō ɔficeret etiā si eūdē sensuz
hēre videant. Silr̄ non dz aliqd dimi
nui: q2 si dicat hoc ē meū: r̄manet īde
terminatum quid meū sit. Et si dicat.
hoc ē corp⁹: nō significat ppriū corp⁹
xp̄i. Et si aliqd addat qð significatōez
nō mutet nec errorē inducat: nihilomi
nus fit ɔsecratio. vt si dicat hoc est cor
pus meū dilectū vel scm̄. tn̄ q h° facēt
valde increpādus eēt. A. Idē i sū. cō.
eo. ti. q.56. B.

¶ Qualit sit xp̄s in hoc sacr̄o? R° bm
Tho. ꝛ Pe. i 4º. di.10. Xp̄s idez q de vir
gine natus ꝛ p nob̄ passus ē i h° sacr̄o
ɔtinet. ꝛ sic ē ibi ꝟe xp̄s ita ē etiam ibi
sub sua q̄ntitate: sꝫ nō vtit ea occupan
do locū: sicut ēt nō vtit claritate sua il
lumīādo aerē. Itē pōt esse sit̄ i plibus
locis iquātū pl̄a idiuidua. i. pl̄es panes
trāsubant i ipz. Itē i qlibet pte hostie
ē tot⁹ xp̄s ēt in minima. s. q̄diu manet
spēs panis aut vini. A. Un̄ pl̄es hoīes
dūsis ptib⁹ vni⁹ hostie cōicari pn̄t: vt i
sū. con. eo. ti. q.85. vbi ēt hn̄t oīo q̄ i hoc
§. dicūtur. B. Et idē dicēdū q̄diu ma
net i stomacho sub dict̄ spēb⁹. Et eo
dē mō qn̄ hostia cōsecrata diu huaret
dūmō spēs panis nō mutet. alit ɔ. A.
Glo. tn̄ i. c. nō iste. de ɔse. di.2. dic ꝙ spēs
panis ꝛ vini bn̄ vadūt in corp⁹. Et sub
dit. Sed nunqd est ibi sacr̄m. Et r̄ndet

nō.q2 tā diu ē ibi sacr̄m q̄diu ē ibi cor pus xp̄i.sed q̄diu hoc sit.i.vsq3 ad quē locū ꝓcedat p gulā nescio. s3 l3 non sit sacr3 dū ē in corpe. si tñ qs vomit illō cū veneratōe ē seruādū qa sacr̄m fuit B. Itē l3 ex ꝟtute sacri sub specie pa nis sit tm̄ corp᷒.⁊ tm̄ sāguis sub specie vini.tñ ꝓpter nālē ↄcomitantiam sub vtraq3 specie ē tot᷒ xp̄s.s.b3 corp᷒ ⁊ ani mā ⁊ diuinitatē.q2 hec tria sepata ñ st̄.

Utr̄ xp̄s i sacro eucharistie aliqñ vi deat oculo corpali. R̄ bm̄ Pe. ⁊ Tho. vbi s̄. In specie qdē ꝓpa nō vr̄ ibi.sed tñ q̄nq3 illa spēs panis circūfundit̄ q busdā accn̄tibus carnis vel pueri que nō sūt ꝓpe accn̄tia corpis xp̄i.vñ q̄uis ibi exp̄ssiori signo videat̄:nō tñ videt̄ in specie ꝓpa. A. Idē in sū.con.li.3°.ti. 24.q.86. B.

Quid agēdū sit qñ corp᷒ xp̄i sic appa ret in alia specie. R̄ b3 Tho. vbi s̄.cu3 vsus h᷒mōi sacri sit p mādučationē: iō quādo apparet i specie pueri vl̄ car nis cruētare ul' sili nō h3 rōem cibi nec assumi d3 ab eo cui sic apparet. Q̄d si oībus appareret d3 cū reliquiis poni. A. Idē i sū.con.eo.ti.q.87.vbi subdit̄. Idē dicit Albric᷒ in scripto. Et si sic ap pareret sacerdoti in altari in missa. di cūt qdā q̄ d3 iter̄ celebrare ⁊ corpus xp̄i sumē.qa bm̄ canones q ↄsecrat ēt sumē d3.de ↄse.di.2.relatū. Et si 2° h° ac ciderit 3° celebrare d3 ⁊ sumē. Quida3 aūt dicūt q̄ i tali casu sufficit sp̄ualis mādučatio:nec.ꝓpt̄ h° efficit̄ trāsgres sor ↄstitutionis eccl'ie.quia ad ea q̄ fre quēti᷒ accidūt leges aptātur. B.

Utrū ꝟtute vboꝶ possit sacerdos q̄ tācūq3 mām ↄsecrē. R̄ bm̄ Tho.in 4°. dis.11. Quātitas pua vel magna nihil ad hoc facit.s3 tñ ipa forma ꝓnoie de mr̄atiuo vtēs ōndit q̄ mā ↄsecranda d3 eē corā sacerdote.vñ sacerdos exn̄s i domo sua nō poss3 ↄsecrare panē q ē i altari aut etiā i foro.neq3 totū vinu3 q̄d ē i celario.s3 q̄tacūq3 sit q̄titas pa nis vel vini que ꝓpōit̄ corā sacerdote posset ab ipo consecri. A. Dūmō quan titas sit sumibilis ab hoibus. vt i sū. con.eo.ti.q.105 bm̄ eūdē Tho. Unde ⁊ Alex.d̄ ales sup 4.°i mā eucharistie.q. q̄ incipit.ↄñter q̄rit̄ vtr̄ ꝟtus data ver bis.⁊c.dic̄. R̄° sine p̄iudicio q̄ nō ē da ta ꝟt᷒ verb̄ ↄuertēdi eā cuiuscūq3 q̄ti tatis s3 solūmō alicui᷒ quātitat̄.s. quā rōnabilr̄ ↄuertēt itētio ordinata: dico itētionē ordinatā q̄ ↄformis ē aliq̄ mō intētōi eccl'ie.eccl'a aūt nullo modo in tenderet consecrare totum panē q ē i foro sed solum qui possit sumi a fideli bus. Dicit eni3 Hug. Ex q̄ q̄d l3 sacr̄m quod contra institutione3 celebratur irritū deputatur. Unde mihi videtur hoc tamē nō assero q̄ i hoc sacro reqri tur intentio conficiēdi:ut sumat̄ i vsū nec sufficit intentio consecrādi simpli citer:sed requirit̄ itētio cōsecrandi ꝟt sumatur in vsu3.q̄d videtur ex forma tradita a domino dicente. Accipite et manducate ⁊c.vnde sicut intentio dn̄i dantis formā conficiendi fuit ut sume retur.ita est intentio ecclesie et debet esse vniuscuiusq3 sacerdotis. Quia igi tur si aliquis intendēt consecrare totū panē q ē i foro:nullo modo ↄformaret itētionē suā itētioni eccl'ie.dico q̄ non ↄsecraret.⁊.i. S3 ↄ̄ hoc opponit̄. Pona tur q̄ aliqs intēderet ↄsecrare solū ut posset corp᷒ xp̄i aliq̄ loco collocatū ho norare ⁊ venerari ⁊ nō ut sumeret̄ in vsū. nūqd nō cōsecraret̄. R̄° sine p̄iu dicio q̄ sic.q2 intendēs circa veneratō nē corpis xp̄i sp̄ualit̄ sumit.licet nō sa cramētalit̄.hec ille. B. Quin ēt si sa cerdos itēdēt ↄsecrare nō ad sumēdū:s3 ad vtēdū i veneficiis uel ad derisionē nihilomin᷒ ↄsecratū ect. A. Huic dcō ↄ̄riat̄ Alex.d̄ ales aut ꝓrie patuit.sili ⁊ Pe.dic̄.q̄ sacerdos pōt ↄsecrare quā tācūq3 mā3 dūmō itendat ↄsecrare ad vsū ⁊ alimtū fideliū. s3 dimittēdo hāc itētionē nō pōt.q2 deest itētio faciēdi q̄d facit eccl'ia:ut in sū.con.dicta.q.105. Idē. Al. vñ i suo cōpēdio theologie dic̄ Sciēdū q̄ nō solū reqrit̄ itētio ↄsecrā tis:s3 ēt itētio illō sacr̄ istituētis.vñ si

sacerdos aliqs staret in foro ꝛ sup oēs panes ꝓferret ꝟboꝝ formaȝ. etiā cum intētōe ↄsecrādi ñ fiēt ibi transubatio ꝛ hoc non eēt ꝓpter defectū ꝟtut| ver boꝝ. cū vna vice sacerdos posset ↄsec re tot hostias ꝙ toti mūdo sufficerēt si eēt nccitas eccl'ie. sed ꝓpt defectum intētōis illius q hᵒ sacr̄m instituit. q ñ intēdit ꝙ cū tali ludibrio ꝛ stulticia fi eret ↄsecratio. sed ꝓ vtilitate ꝛ nccita te eccl'ie gnālis vel particularis. B

¶ Utrū si aliq̄ hostie ex obliuione rema nēt in altari aut si aliq̄ ps vini: ꝛ sacer dos ↄficit: nūqd sūt ↄsecrate? Rᵒ ſm Al. i liᵒ de missa. Nō. q2 de eis nō intēdi tur. Et ſm Augꝰ. sine intētōe ī sacro ni hil agit. A. Predcā vera sunt etiaȝ si gutta vel ptes gutte vini adhereant pedi calicis. vt in sū. con. eo. ti. q. 109. B

¶ Quid ꝺ accn̄tibꝰ q̄ videtur ī hᵒ sacro? Rᵒ ſm Tho. ꝛ Pe. ī 4ᵒ dis. 12. Dicēdum ꝙ cū suba panis ꝛ vini pꝰ ↄsecrationē nō remaneāt accn̄tia q̄ ibi apparēt si ue videtur: ꝟtute dina subsistūt sine subo. sic. n. imediatius ducūt ī corpus xp̄i qō sub eis ↄtinet. retinēt ēt modū agēdi ꝛ patiēdi quē ꝓus hēbant. vnde fractio ꝛ diuisio fit tm̄ in spēbꝰ ꝛ non in corpore xp̄i. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. cxi. vbi etiam dicit ꝙ hec est cōis snīa theologoꝝ. ad hoc etiā ex̄ de sū. tri. ꝛ fi. ca. c. p̄. §. vna ꝟo. ibi trāsubatis pane in corpꝰ ꝛ vino ī sanguinē ptāte dina. B

Eucharistia ꝛᵒ q̊ ad eius

māȝ. Que sit mā hꝰ sacri? Rᵒ ſȝ Tho. ī 4ᵒ dis. xi. Mā ↄpetēs ē panis triticeus ꝛ vinū vitis cuius p̄cipua cā ē istitutio dina. sȝ ꝛ q2 hec duo p̄cipue ī cibū ꝛ potū veniūt ↄueniētius ꝑ hec cibū ꝛ potū spūalē māducamꝰ. A. Lō. Pe. vt in sū. con. liᵒ 3ᵒ ti. 24. q. 88. B.

¶ Utrū possit ↄfici de pane facto ꝺ spel ta vel farre. Rᵒ ſȝ Pe. De cōi snīa doc. nō pōt confici nisi de pane triticeo. tū quia ipse dominus cōparauit se grano tritici Joh. 12. tū q2 ꝛ ipse creditur cele brasse in pane triticeo ꝛ sic instituisse. tum q2 vsus eccl'ie traditus ab apl'is qui p̄ntes fuerūt hēt vt in solo grano triticeo celebretur: lȝ qdam ↄ̄riū sen tiāt de spelta ꝛ farre dicentes ꝙ spēs frumēti est. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 89. ꝛ addit. Albricꝰ autē ī scripto dicit sic. Absq3 dubio frumētū genꝰ est ꝛ nō spēs grani: ꝛ hȝ sub se triticū ꝛ speltā. vn̄ spelta frumētū est ꝛ de ipa confici pōt corpus dn̄i sicut de tritico. ꝛ hᵒ nul li dubiū est ↄsiderāti granum cū g̃no ꝛ panē cū pane. sunt gᵒ triticū ꝛ spelta non vniꝰ spēi sed vniꝰ generis ꝓximi qō est frumētum. ꝛ sunt vicine valde spēs. ꝛ iō paꝝ distāt ī spicaꝝ formatio ne. sed quasi nihil distāt in forma gra noꝝ ꝛ colore ꝛ sapore panis. B.

¶ Quidꝰ si grana alteriꝰ generis admi xta sunt tritico? Rᵒ ſm Pe. Al. ꝛ Tho. Si tāta ē ꝑmixtio ꝙ trahat ad aliam spēm. vt qn̄ appositū ē p̄dominans. vl' etiam ad spēȝ mediā. vt qn̄ ē eq̄lis vir tus ī vtroq3 miscibiliū: tunc nō pōt cō fici. q2 mutata est spēs panis triticei. Secꝰ si nō est tanta additio qn manet spēs qa tunc confici pōt. A. Idem ī sū. con. eo. ti. q. 90. ꝛ addit. Qn̄ aūt mutata sit spēs vl' nō cognosci pōt ex accn̄tibꝰ vt ex colore ꝛ p̄cipue ex sapore. Accn̄ tia. n. magnā partē ↄferūt ad cognoscē dū quod qd est. ſȝ pħm in liᵒ de aīa. B

¶ Quid si panis fieret de aq̈ rosacea ꝛ hꝰmōi? Rᵒ ſm Pe. Dicūt qdā ꝙ possȝ ↄfici q2 aq̈ ī pane non remanet. Alii di cūt ꝙ nō. q2 ꝑtes p̄ncipales panis q ē mā hꝰ sacri sunt aq̈ nālis ꝛ farina: hāc opionē esse ꝓbabiliorē dicit Tho. ī 4ᵒ di. xi. A. Idē ī sū. con. eo. ti. q. 102. B.

¶ Quid cum hostia consecrāda tā diu steterit ꝙ incipit corrūpi? Rᵒ ſm Tho. ī 4ᵒ dis. xi. dicēdum: ꝙ si sit tanta corru ptio ꝙ spēs panis non remaneat: tunc ñ pōt ex ea confici. Si autē specie ma nēte sit aliq̄ dispositio ad corruptionē pōt cōfici q̄uis grauiter peccet cōfici ens ex tali scienter ꝓpter irreuerētiaȝ sacramenti. ꝛ ꝙ spēs remaneat pōt co gnosci ex hoc: q2 ↄtinuitas nō ē soluta

nec alia accidētia oio ablata. Idez Al. A. Idez i sum.con.eo.ti.q.91. B.

Utrū ɔfici possit in fermētato. R° bz Tho. vbi s. Sic. sz ɔfici nō dz nisi in azimo. et qui ɔfacēt ḡuiter peccaret agēs ɔ statutū et ɔsuetudinē ecclie. A. Con. Pe. et Al. vt in sū.con.eo.ti.q.94. vbi ēt ponit totū qd i ho.§.hr. B. Addit autē Tho. i tertia pte.q.74. q cum ɔsuetu do ɔficiēdi i azimo rōnabilior sit: grecus tn̄ peccaret ɔficiēdo i azimo: q̄si ɔuertēs ecclie sue ritū.

De q̄ vino possit ɔfici? R° bm Tho. et Pe. in 4° dis.xi. Dicēdū q̄ tm̄ de vino vitis. qz in eo et xps ɔfecit: et hoc solum ppe vinū ē: et cōius ēt in potū sumit. A. Idē in sū.con.eo.ti.q.95. B.

Utrz ɔfici possit ɔ aceto et huiusmōi. R° bm Tho. vbi.s. Si vinū est factū oino acetū nō pōt ɔfici. qz differūt vinū et acetū: sicut viuum et mortuū bm phm .8.metaph. sed si vinū sit q̄si in via accescēdi: idē ē iudiciū qd de pane q ē in via ad corruptōez. s. q pōt ɔfici. peccat tn̄ ɔficiēs ppter irreuerētiā sacri. Con. Al. et addit q si vinū ē putridū adeo q vini nām pdidit nō pōt ɔfici. Si aūt nō sit corruptū sz in via ad corruptōez ɔfici qdē pōt. sed ppter reuerētiā sacri nō est assumēdū. A. Si hēri de facili aliud pōt bm eundē Al. vt in sū.con.e. ti.q.96. B. Et idē est dicendū de vino multū pontico seu acri. A. De hoc sic dicit idē Al. Si āt i vino cū sapore vino so ē sapor aromatic⁹ vel pontic⁹ vel stiptic⁹ vel sapor acer ex min⁹ pfecta digestione vini pōt fieri ɔfectio. qz remanet spēs vini: vt i dicta.q.96. vbi etiaz ɔfecta taz diu seruaret q corrūpetur spēs panis non eēt ibi ampli⁹ corpus xpi. ita silr de sanguine si tā diu seruaretur q spēs ille ɔuerterētur i acetū. Secus aūt esset q̄n adhuc eēt i via ad corruptōem. B.

Utrz ɔfici possit de agresto. R° bz Al. et Tho. in 4° dis.xi. Nō. qz adhuc nō hz spēz vini: sed tm̄ est i via generatiōis A. Con. Pe. vt in sū.con.li° 3° ti.24.q. 97. B.

Utrz ɔfici possit ɔ musto. R° bz Tho. et Pe. vbi.s. Sic. qz ɔpletā hēt spēz vini. nō tn̄ est faciēdū de multū recenti ppter ipuritatē. A. Hoc verz nisi necci tas immineat: vt i sū.cō.eo.ti.q.98. B.

Utrū aq̄ debeat apponi vino et q̄ra. R° bm Tho. et Pe. i 4° dis.xi. Aqua apponit nō tanq̄ de nccitate sacri. qz et sine ea ɔficeret: sz tanq̄ ɔ bn̄ esse. s. ppt significationē vnionis ppli ad xpūm. Aque. n. mlte ppli mlti. Apoc. 17°. Graviter tn̄ peccaret q sciēter omitteret aq̄ appositionē. qz agēt ɔ institutionē ecclesie. et qz dn̄s apposuisse credit. Debz aūt apponi adeo paz vt i vinū totalit ɔuertatur al'nō ɔficeret. A. Et ideo ɔ auino siue aq̄tico nō pōt ɔfici. qz nō est vinū sz aq̄ aliquātulū vinata: vt in sū. con.eo.ti.q.99. B. Et nō dz apponi aq̄ rosacea vel alia artificialis. Si tn̄ apponeret nihilomin⁹ ɔficeret. Nā ipsa in vinum ɔuerteret sicut aq̄ nālis. A. Idē in sū.con.eo.ti.q.101. B.

Quid si apponēt aq̄ q̄n adhuc vinū eēt in dolio? R° bm Tho. vbi s. Nō sufficēt. qz hoc nō significaret aliqd: sz dz vt iminēte oblatōe apponat ad sacrm A. Idē in sū.con.eo.ti.q.103. B.

Utrz i terris vbi nō ē vinū possit conficī cū aq̄ rubea in qua lot⁹ ē pannus vino rubeo intinct⁹. R° bm Tho. i 4° dis.xi. nō. qz illud ē magis aq̄ rubea q̄ vinū. vñ hoc dānat. de ɔse. dis.2. cuz oē. Quid g° fiet in illis terris vbi vinū n̄ pōt hēri? R° Nō ē aliq̄ terra ad quam nō possit tātuz portari de vino q̄tum sufficeret ad celebrādū. Uel bm Al. dicēdū vr q de hoc cōsulēdus eēt papa cū ppter intolerabile dānū aiaruz qd incurritur ex sacri defectu dispēsādus videret vt corpus xpi absq̄ vino conficeret. qz corpus nō ē sine sanguine: vt dcm̄ est s. eucharistia. p.65°. A. Idē i sū.con.eo.ti.q.105. B.

Utrū in eucharistia possit aliqs liqr pmisceri spēbus vini. R° bm Pe. i 4°

dis.12. Si addit res alteri9 nãe z maioris vtutis trãsmutat spẽm vini in se. z si eq̄lis vtutis trãsmutat vtrũq3 ĩ nãz tertiã. z sic vtroq3 mõ desinit ibi eẽ species vini z p ↄsequẽs sanguis xpi. Si vo sit minoris vtutis trãsmutat i nãm spẽi vini. Uerũtñ sub ptib9 illis ad q̄s liquor addit9 penetrat cũ n̄ sint ibi accidẽtia sine subo ↄ̄sinit eẽ sanguis xpi. Nõ si liq̄r addit9 sit eiusdẽ nãe z maior tũc ad oẽs diuisiones spẽi puenit z ei9 ↄtinuitatẽ totalr soluit. z sic icipit eẽ ali9 liquor z sanguis xpi ibi eẽ desinit. z idẽ si eq̄lis sit. Si vo sit mior tũc nõ puenit ad oẽs diuisiones spẽi. Sub partib9 g9 illis ad q̄s vinũ additũ puenit desinit eẽ sanguis: cũ iã accñtia nõ sint sine subo. z ↄtinuitas spẽi q̄ erat sine subo soluta sit. Sub ptibus vo illis ad q̄s nõ puenit manet xpi sãguis. Satis con. Tho ibidẽ. A. Idẽ i sũ. con. eo. ti. q. 113. Et addit bm eũ. Pe. Puto tñ q̄ si 9 nõ ẽ nimis notabilr excellẽs q̄d additur ppt dubiũ toto liquore ipo tanq̄ sacro vtẽdũ ẽ. Et q̄ i p̄ casu videl3 qñ apponit liquor alteri9 spẽi maioritas consideranda est non tm̃ quantitate s3 etiã virtute. B.

Eucharistia 3o. q̄ ad ministrũ. s. sacerdotẽ z eius missaz Et querit p̄ vtr3 sacerdos ↄsecrãs semper debeat sumere. R̄o bm Tho. in 4o di. 12. Dicẽdũ q̄ sic. vt de ↄse. di. 2. relatũ Totiẽs ãt sumat q̄tiẽs celebrat. q2 ip3 sacrm̃ in sumptõe ↄplemẽtũ sue significatõis accipit. Et intellige nisi ipediatur p violẽtiã. ĩfirmitatẽ. mortem. aut aliq̄d h9 modi. Nõ si plẽs missas celebrat solũ i vltima pcipiet pfusionẽ z nõ i pcedẽti. q2 tunc nõ ess3 ieiun9: nec aliã missã posset celebrare. ex. de cele. mis. ex parte. Nõ si sacerdos post cõsecrationẽ ĩfirmet z nõ hẽat alia hostia nihilomin9 d3 alius sacerdos hostiã diuidere z vnã pte ipe sumẽ z aliã infirmo dare. A. Idẽ in sũ. con. li. 3o. ti. 24. q. 122. vbi ẽt p3 q̄ idẽ est z si ali9 q̄cũq3 infirmet ad mortẽ. z nõ repiret nisi vna hostia ↄsecrata i missa. B. Utr3 aũt z qñ liceat plẽs missas in die celebrare: hr. i. missa. §. 10.

Quis possit ↄficẽ sacrm̃ eucharistie. R̄o bm Tho. i 4o dis. 13. solus sacerdos põt. Quinẽt si fuerit hẽtic9. scismatic9 excõicat9. aut degdat9: si celebrat ↄficit q̄uis ad suã pditõem. Laic9 vo q̄tum3cunq3 scũs celebrãdo nihil ageret. Lo. Host. Al. z Pe. A. z ceteri theologi cõiter. vt in sũ. con. eo. ti. q. 123. B.

Utr3 plẽs sacerdotes possint sil' eandẽ hostiã consecrare. R̄o. Al. tenet q̄ n̄ S3 pbabili9 vr q̄ sic bm Tho. i 4o dis. 13. vbi dicit q̄ bm morẽ quarũdã eccl'arũ sacerdotes qñ ordinãtur ↄcelebrãt epo ad repñtãdũ q̄ qñ dñs hoc sacrm̃ instituit z ptãtẽ ↄsecrãdi discipulis dedit: sil' cũ eis cenauit. sic eps sil' cũ ordinatis psbyteris celebrat. Et tũc oẽs debẽt itẽtõem referre ad illud instãs i q̄ eps vba pfert. z sic ẽ vna tm̃ ↄsecratio A. Lon. Inno. vt in sũ. con. eo. ti. q. 127. S3 vt ibi p3 Al. dicit q̄ sine piudicio melioris snie dicẽdũ vr q̄ plẽs sacerdotes sil' non pñt nec debẽt sil' vnã ↄficẽ hostiaz. q2 p certo bm Aug. iniuria fit sacro. Adhuc aũt vanũ ẽ p plib9 facẽ q̄d melius ab vno põt fieri. vanũ ãt nihil ẽ in opib9 nãe: z mlto min9 in opibus grẽ. Et q̄ aliqñ plẽs sacẽdotes assistũt pape h' fit ppter obsequiũ nõ ppt consecratõem. Et si obiicit q̄ illi assistẽtes faciũt signa z dicũt vba. Dicẽdũ q̄ iudicio meo fieri non debet: nec etiã fit. q2 iniuria fieret sacro. Et si obiicit de sacerdotib9 de nouo ordiatis q̄ illi assistũt z ↄcelebrãt epo. Dicẽdum q̄ illi vba non pnũciant: sed assistũt ppter reuerẽtiã sacri z ppter doctrinã. z ideo sig̃ faciũt ad imitatõem epi: vt discãt signare. hec ibi. Pro hoc ẽt facit. q2 illa cena facta cũ discipulis sat' repñtat i cõione quã accipiũt ordiati abs3 alia consecratione cũ discipuli tũc non consecrauerit s3 solũ cõionẽ acceperit. B.

Quis minister possit sacrm̃ euchari

stie dispēsare? R^o fm Tho.in 4.º dis.13.
Solus sacerdos ē dispēsator ꝓpri^9.vñ
laicus nō dz ēt in nccitate aliquē cōica
re.qꝛ h^o nō ē sacr̄m nccitatis. Diacon^9
aūt quō possit no.s̄.diacon^9. A. Idē in
sū.cō.eo.ti.q.136. B. Religiosus dispē
sās corpus xp̄i incurrit excōicatōem.s̄
qua vide s̄.cōmunicare.§.15.º q incipit
a quo.

¶ Utꝝ vno sacerdote deficiente in mis
sa debeat p aliū suppleri. R^o fm Tho.
in tertia pte.q.83. Si sacerdos morte
aut infirmitate graui occupef añ cōse
cratōem corpis christi nō dz ꝙ p aliuz
suppleaf. Si ꝟo cōsecrato corpore añ
cōsecrationē sanguis: vel ēt ɔsecrato
vtroq̄ dz misse celebritas p alium ex
pleri.7.q.i.nihil. A. In sum.con.eo.ti.
.q.59.dr̄ ꝙ seq̄ns sacerdos debz inchoa
re vbi p̄m^9 dimisit fz Pe.ꝛ Tho. si sci
atur. Si aūt nescif dz a capite icipere
Et sic inuif ꝙ lz añ ɔsecratōez ñ sit ne
cesse missā suppleri.tñ pōt. Et ad p̄dcō
rū maiorē declaratōem i sū.cō.eo.ti.q.
60.sic dr̄. Nō.fm Al.in li.^o de missa.circa
fi.ꝙ si sacerdos añ canonē i missa defi
ciat aliquo casu:tūc p certo ali^9 sacer
dos dz reincipe ꝛ totū rite pagere. qa
ea que añ canonē i missa fiunt nō sunt
de sacri cōfectiōe sed poti^9 de ppl̄i in
structione. Si aūt in canone deficiat
factis iā aliqb^9 signis sup hostias obla
tas:añ tñ trāsubatōem vr̄ mihi ꝙ ali^9
sacerdos nō ab initio debeat missam
reicipe fz poti^9 vbi ille dimisit dz sup
plere qd omissū ē.ꝛ hoc ꝓpt̄ duas cās.
q̄rū vna est ex parte sacri.alia ex pte
ppl̄i. Ex pte sacri quia q̄uis ex illis si
gnis suba panis ꝛ vini nō trāsubetur.
tñ ex ip̄a mā ex ꝟbis ꝛ signis recipit
sc̄titatē:ex qua efficif magis idonea
ꝙ i corp^9 xp̄i trāsubetur. ꝛ hoc nō ē re
petēdū sup illā hostiā: ne iniuria fiat
ꝟtuti ꝟboꝝ que tanq̄ nihil hēntur qñ
iteꝝ ꝟba eadē sup hostiā iterāf tanq̄
p̄ora ꝟba a p̄ori sacerdote dicta nullā
ꝟtutē hūissent. Cā aūt ex pte ppl̄i ē.qꝛ
ppl̄s ex hoc min^9 ꝟba ꝛ signa canonis

ap̄pciaret si vidēt ea tā facile repert
q̄i p̄us dicta viderētur ānullata. L3.n.
signa illa nō trāsbantiēt: tñ passionez
xp̄i i mysterio repn̄tāt.ꝛ passio xp̄i nū
q̄ irrita dz reputari. Si aūt sacerdos i
ipsa ꝓlatōe ꝟboꝝ q̄ sūt forma sacri de
ficiat ꝟbis iā i pte ꝓnunciat] saluo iu
dicio sn̄ie maioꝝ.ɔsulerē ꝙ illa hostia
p r̄liquiis i altari ɔſuaref ꝛ missa alia
celebraref. Sz Inno.in.c. p̄sbyter. ex̄
de sacra.ite.dicit ꝙ in hoc casu ali^9 sa
cerdos dz incipere ibi. Qui p̄die q̄ pa
teref.ꝛc̄. Dicit.n.ibi Inno. ꝙ si qs itra
conficiēdū sacr̄m eucharistie dū est in
ꝟbis illis.s.h^o ē corp^9 meū deficiat.ali^9
incipiat a capite.s.ibi. Qui p̄die. ꝛc̄. Et
idem dicimus in baptismo. Ideo idez
putarē si dubitaref vtꝝ p̄m^9 sacerdos
ɔpleuerit ꝟba ɔsecretōis. vt ēt tunc re
incipiaf ibi. Qui p̄die.ꝛc̄. qꝛ non itelli
gitur iteratū qd ambigif esse factum
extra de presby.non baptiza. apostoli
cam. B.

¶ Quid si sacerdos post ɔsecratōez cor
poris:sed añ ɔsecratōez sāguinis pcipi
at vinū aut aquā nō eē in calice? R^o fz
Tho.in tertia parte.q.83. Debz statim
apponē ꝛ ɔsecrare. Si ꝟo post oīa ɔse
cratōis ꝟba pcipiat ꝙ aq̄ desit dz nihi
lomin^9 ꝓcedē.qꝛ appositio aq̄ non ē s̄
nccitate sacri. Nullo aūt mō dz aqua
vino iā ɔsecrato misceri. Si ꝟo post ip
saz ɔsecratōez pcipit ꝙ vinum nō fuit
appositū.siqdē pcipiat h^o añ sumptio
nē corporis dz deposita aq̄ si ibi fuerit
ponē vinū cū aq̄ ꝛ resumē a ꝟbis ɔsec
tionis sanguis. Si ꝟo h^o pcipit p^9sum
ptōez corpis dz apponē aliā hostiā ite
rū sil̄ cū saguie ɔsecrādā.ꝛ i fine sumē
hostiā iteꝝ.ɔsecratā ꝛ sanguinē. nō ob
stāte etiā si p̄us sūpsit aquā q̄ erat i ca
lice.qꝛ p̄ceptū de pfectōe sacri maior]
ē ponderis q̄ p̄ceptū ꝙ hoc sacr̄m a ie
iunis sumat. A. Idē in sū.con.lib.^o3.^o ti.
24.q.60.ad finē. B.

¶ Quid si sacerdos nō recolit se dixisse
ea que i cōsecratōe eucharistie dicūf
R^o fz Tho.i t̄tia pte.q.83. Nō dz ex h^o

turbari. Nõ.n.q multa dicit recolit oĩum que dicit. Si tñ sacerdoti cõstat ꝓbabilit̃ se aliq̃ omisisse si q̄dē nõ sunt de nccitate sacr̃i nõ dꝫ resumẽ ĩmutando sacrificii ordinẽ sed dꝫ vlteri⁹ ꝓcedere. Si ỽo certificet̃ se omisisse aliq̄d eoꝝ q̃ sũt de nccitate sacr̃i.s.formã consecratõis dꝫ resumi ipsa forma ꝛ cet̃a ꝑ ordinẽ reiterari. A. Idē in sũ. con.e.ti.q.61. Silr̃ etiaꝫ si q̄s ex lapsu lingue vel iperitia omittēt vl' mutaret vl' nõ bñ ꝓferret aliquã syllabã apte p⁹ nihil ē iterandum: ar. de conse. di.4. retulerunt. B.

¶ Quid si ꝓpter frigus vel ex negligẽtia hostia dilabat̃ ĩ calicẽ? R° s꜠ Tho. vbi s̃.q꜡ solũ mĩma ꝑs hostie mittat̃ ĩ calicẽ hoc respicit corp⁹ xp̃i mysticuꝫ. ꝛ ideo h⁹modi ꝑtermissio nõ facit imꝑfectõem sacr̃i vt ꝓpt̃ hoc sit necesse aliq̄d iterari. A. ꝛ siue dilabat̃ añ fractõem siue post. q꜡ silr̃ nec omissio fractõis facit ĩperfectõem sacr̃i: vt in sũ. con.eo.ti.q.62.ꝭm eũdẽ Tho. B.

¶ Quid si sacerdos infra missã aduertit hostiã triticeã nõ esse vel corruptã? R° ꝭm Pe. Dicẽdum q꜡ si añ consecrationẽ aduertit remota illa hostia aliã ponat ꝛ a canone reincipiat. Si ỽo p⁹ ꝯsecrationẽ idẽ faciat ponẽdo aliã hostiã ꝛ eã sumẽdo. sed ꝛ nihilominꝰ postea ꝑmã hostiã illã sumat aut aliis sumẽdã tradat aut reuerenter reseruet. Si ỽo aduerterit postq̄ sũpserit ĩ isto casu variãt doc. A. Nã idẽ Pe. ꝛ glo. Ray. sentiunt q꜡ hoc casu sacerdos nõ celebret iterum: q꜡ ieiun⁹ nõ est: vt in sũ.con.eo.ti.q.93. B. Tho. tñ in tertia ꝑte tenet q꜡ dꝫ ponẽ aliã hostiã ꝛ cõsecrare ꝛ sumere. q꜡ ꝑceptũ de ꝑfectiõe sacr̃i maioris ē ponderis q̄ preceptuꝫ q꜡ a ieiunis sumatur: vt ꝛ supra. §.6°. dictum est.

¶ Quid si musca vel aranea in caliceꝫ ceciderit: aut venenũ imixtuꝫ fuerit? R° ꝭm Tho. ĩ tertia ꝑte.q.83. Si sacerdos hoc añ ꝯsecrationẽ deprehenderit dꝫ calix ablui ꝛ aliud vinũ poni. Si vero aliq̄d hoꝝ p⁹ ꝯsectõeꝫ acciderit debꝫ aĩal caute capi ꝛ diligẽter lauãi ꝛ ꝯburi ꝛ ablutio ĩ sacrariũ mitti. A. silr̃ cũ cinerib⁹ ꝭm eũdẽ Tho. vt in sũ.con.e.ti.q.107. vbi ēt ponũt̃ oĩa q̃ ĩ h° §. hñt. B

Nõ si venenũ ibi eẽ deꝑhẽderit nullo mõ dꝫ sumẽ nec aliis dare: ne vite calix ĩ mortẽ ỽtat̃: sꝫ dꝫ diligẽter ĩ vasculo ꝯseruari. ꝛ ne sacr̃m remaneat imꝑfectũ dꝫ vinũ apponi ꝛ sacerdos d̃nuo resumẽ ꝯsecratõem sanguis ꝛ sacr̃ꝫ ꝑficere. Nihil.n. abhoiabile assumi dꝫ occasione h⁹ sacr̃i: ar. de ꝯse. di.2. si per negligẽtiã. A. Et ibi h° no. glo. B.

¶ Quid significẽt diuisiones hostie q̃s sacerdos facit? R° ꝭm Tho. in 4°. di.12. triplicẽ hñt significatõeꝫ. Nã ꝑ q̄dẽ significãt diuisionẽ q̃ fuit ĩ corꝑe xp̃i ꝑ eius passionẽ. 2° distributõeꝫ rẽdẽptionis ꝑ diuersa mẽbra eccl'ie. 3° sig̃tur q꜡ ĩ corpore xp̃i mystico.s. in eccl'a q̄dã ꝑs adhuc ē ĩ h° mũdo ꝛ ei⁹ tribulatõibus ꝛ hoc sig̃t ꝑs comesta. Illi aũt q̄ iã sũt ĩ celo ĩ corꝑe ꝛ aĩa: vt xp̃s ꝛ btã ỽgo significãtur ꝑ partẽ missã ĩ calice. q꜡ inebriant̃ ab vb̃tate dom⁹ dei. Sed illi q̄ sũt in celo sola aĩa ꝛ expectãt gl'iam q̄ ad corp⁹. silr̃ ꝛ qui sũt in purgatorio significãtur ꝑ partẽ illã que oliꝫ ꝭꝫ ꝑmitiuã eccl'iaꝫ seruabat̃ vsq̄ ad finẽ misse. A. Et lꝫ hodie nõ seruet̃ remanꝫ tñ eadẽ significatio ꝑtiũ: vt ĩ sũ. con.e.ti.q.112. Et ad ꝑdicta facit.c. triforme. de ꝯse. di.2. B.

¶ Quid agendũ si stilla sanguis ceciderit etc? R°. Si ꝑ negligẽtiã aliq̄d de sãguie ceciderit. si q̄dẽ sup tabulã ligua lãbat̃ ꝛ tabula radat̃. Sꝫ si non fuerit tabula loc⁹ ille radat̃ ꝛ ꝯburet̃ ꝛ cinis iux̃ altare ꝯdet̃ ꝛ sacerdos.40. diebus peniteat. Si ỽo cecidẽit sup lapidẽ altaris: dꝫ bibat sacerdos stillã ꝛ tribus dieb⁹ peniteat. Si ỽo sup lintheũ altaris ꝛ ad aliõ lintheũ stilla ꝑueñit.4. dieb⁹ peniteat. Si ꝑueñit vsq̄ ad tertiũ.9. dieb⁹ peniteat. Si vsq̄ ad q̈rtuꝫ.20. diebus peniteat: ꝛ abluat trib⁹ vicib⁹ linthea mina q̃ stilla tetigerit calice

supposito: et aqua ablutõis iuxᵃ altare ꝯdat. de ꝯse. di. 2. si p negligẽtiã. Possʒ ẽt sumi a sacerdote nisi ꝑpter abhominatõem dimitteret: vt ponit Tho. in tertia parte. Et vt idẽ dicit in 4. dis. 12. cautũ est vt pars illa lithei seu palle post ablutionẽ abscidat̃ et cõburat̃ et cinis in altari ꝯdat̃. A. Idẽ dicit etiã in tertia parte. B.

Quid si qs eucharistiã vomerit. R°. Si sit laic⁹ et ꝑpter ebrietatẽ vel voracitatẽ vomerit. 40. dieb⁹ peniteat. Clerici ꝟo vel monachi pr̃sbyteri seu diaconi. 70. dieb⁹ peniteat. eps ꝟo. 90. Si ꝟo cã infirmitatis euomerit. 7. dieb⁹ peniteat. de ꝯse. di. 2. si qs p ebrietatẽ. Et dʒ vomit⁹ cremari et cineres iuxᵃ altare recõdi: vt s. i. pxio. §. dcm̃ est. De missa et eius celebratõe hcs pl'a. i. missa. De eucharistia q̃ ad sumẽtes hr̃. s. cõicare. Et vtrũ a malo ministro liceat accipe eucharistiã et sacra. vide. i. ordiat⁹ p. §. 3.

Eucharistia quarto

qũtũ ad ei⁹ effectũ. Quis sit ꝑncipalis effectus eucharistie. R°. ꝫm Tho. in 4. dis. 12. Proprius effect⁹ ẽ ꝯuersionis hois in xp̄m: vt dicat cuʒ apl'o. Viuo ego iã nõ ego viuit ꝟo i me xp̄s Gal. 2. Et ad hũc sequunt̃ duo effect⁹. s. augmẽtũ ꝟtutũ: et restauratio deperditoꝝ per pctã venialia vl' alios ꝑcedẽtes defect⁹. A. Quasi idẽ dicunt Pe. et Al. sed sub diuersis ꝟbis: vt i sũ. con. lib. 3. ti. 24. q. 114. B.

Utrꝫ pctã venialia possint ipedire effectũ sacri eucharistie. R°. ꝫm Tho. in 4. dis. 12. Ad h° vt sacrm̃ hoc plene effectũ suũ hẽat oꝫ q᷑ assit actualis deuotio. et q2 inꝑdũ actualis deuotio ipediri põt absq᷑ mortali pctõ: põt effect⁹ h⁹ sacri ipediri: ita q᷑ aliqs augmẽtũ grẽ ñ ꝯseqt̃. nec tñ reatũ mortal' pcti incurret sed forte reatũ venialis. q2 iperat⁹ accedit. Nõ tñ oẽ veniale pctm̃ ipedit effectũ h⁹ sacri: sʒ solum illõ qd tollit actualẽ deuotõeʒ q̃ i h° sacro r̃grit̃. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 115. B.

Utrꝫ ꝑpter hoc sacrm̃ deleãtur venialia. R°. ꝫm Tho. vbi s̃. Sic. Nõ tñ oꝫ q᷑ sp̄ oĩa venialia deleant̃: sʒ ꝫm mẽsurã deuotõis. Posset tñ eẽ feruor tãtus q᷑ omnia venialia deleret. Idẽ Pe. A. Idẽ in sũ. con. eo. ti. q. 116. B.

Utrũ ꝑp' h° sacrm̃ deleãt̃ mortalia. R° ꝫm Tho. in 4. dis. 12. Nõ delet mortalia nisi oblita. vñ qd dr̃. Sit ablutio scelerꝫ dupl'r põt intelligi. s. q᷑ vel dicit̃ crimina abluere inq̃tũ ea impedit. vl' de his q̃ nõ sunt in hois cõscia vel memoria. A. Idẽ i sũ. con. eo. ti. q. 117. B

Exactio

que fit aliqñ a dominis vel a prelatis: vide s̃. dominus. §. ꝑ. et i. tallia. per totum. Item. i. pedagium.

Excommunicator

Dicturi de excõicatõe ꝑ dicemus aliq̃ de eo q põt excõicare siue de ipso excõicatore. Vñ sciẽdũ q᷑ excõicationẽ a iure põt facẽ qcũq᷑ põt ius condere: vt papa in vl'i eccl'a: et singuli epi in diocesib⁹ suis. 16. q. 2. visis. in fi. 24. q. 3. corripiãtur. Itẽ excõicare possũt eorũ officiales. sil'r et oẽs prelati iferiores q collegiis ꝑsunt: vt abbates ẽt nõ bñdicti: dũ tñ fuerit ꝯfirmati. et sil'es. ex̃ ꝯ simo. sicut tuis. ex̃ de offi. ordi. cũ ab ecclesiaꝝ. A. Hoc veꝝ q̃ ad istos inferiores ꝑlatos collegiis ꝑsidẽtes nisi ꝯria cõsuetudo vl' dissuetudo repugnet: vt in sũ. con. li. 3. ti. 33. q. 50. vbi hec notant̃ ꝫm Ray. et Hof. B. Itẽ vr̃ q᷑ archidiacon⁹ possit excõicare: lʒ nõ sit pr̃sbyter: ar. dis. 25. ꝑlectꝭ. ex̃ de offi. archi. c. ꝑ. ex̃ de appel. reprehẽsibilis. Solus tñ eps põt excõicare cũ illa solẽnitate que hr̃ xi. q. 3. debẽt. A. s. q2 debẽt ei assistere seu circũstare. 12. sacerdotes cũ candelis accẽsis. vt ibi. B. Alii aũt ꝑlati in collegiatis eccl'iis q iurisditõem hẽnt sup subditos sine ꝑdicta solẽnitate excõicare possunt. Sacerdotes ꝟo parochiales excõicare nõ pñt nisi vbi esset ꝯsuetudo q̃ etiã tribuit iurisditionẽ. 9. q. 3. ꝯquestus. Con. Hoff. Tho. et Al. A.

Hec fuerūt dicta Ray.ꝑncipalr: vt pꝫ
in dicta.q.50. Ubi etiā addit̄ ſm Host.
ꝙ ſacerdos exquo curā hēt i notoꝛiis:
hꝫ ptātē excōicādi ꝑmiſſa āmonitōe. ꝛ
in oib⁹ his q̄ ſine libelli oblatōe expe
diri pñt.eẋ de clādeſti. deſpon. cū inhi
bitio. Et ſic itellige capl'a q̄ de hac mā
loquūtur.ꝛ hͦ niſi forte ꝯſuetudo ꝯ̄ria
vel ſupioꝛis inhibitio.ſ.epi impediat.
In occultꝭ ꝯo vl' que reqrūt iudicialē
idaginem nō pñt excōicare niſi ꝯ̄ria cō
ſuetudo vl' ſpālis ꝺlegatio ſiue ꝯceſſio
eis plus idulgeat. Nā ꝛ caplm de ꝯſue
tudine vel indulgētia excōicat ꝛ intdi
cit.eẋ de reſcrip.ex ꝑte decani. ꝛ de cō
ſue.cū int̄ vos. Et ſic dicit itelligēdam
ſniam Ray. Itē ēt nō ſacerdos pōt ex
cōicare ꝛ abſoluere quo ad foꝝ ꝯtētio
ſū: ſꝫ i pniāli ſolus ſacerdos. Sꝫ ad ptā
tē excōicādi r̄qrit̄ iuriſditio eccl'aſtica
oꝛdinaria vel delegata ſm Pe.ꝛ in ſū.
con.eo.ti.q.51.vbi ēt nō.ſm Bar.brī.ꝙ
hec ptās poſſꝫ cōmitti ēt laico ꝑ papā
ſed nō ꝑ epm. B.

Utruꝫ excōicatio lata ab alieno epo
poſſit rata hēri a ꝓpo. R° ſm Bar.et
Ber. Non.qꝛ a ꝑncipio nulla fuit. A.
Idē in ſū.con eo.ti.q.52. B.

Utꝝ plat⁹ poſſit excōicare eẋ t̄ritoꝛi
um ſuū. R° ſm Hoſti. Eps eẋ ſuā dio
ceſim ꝛ h⁹modi plati eẋ territoꝛiū ſuū
nō pñt ea que ſūt iuriſditōis ꝯtētioſe.
A.niſi ꝺ ꝯſenſu illi⁹ i cui⁹ territoꝛio ē
ſꝫ eūdē Hoſt.ꝑ caplꝫ eps.9.q.3.vt i ſū.
con.eo.ti.q.53. B. Uñ qꝛ qs nō ē excōi
cādus ſine cāe cognitōe.xi.q.3.nemo.iō
talis nō pōt excōicare nec ſedē ꝓ tribu
nali.nec aliqđ diſponē.9.q.2.epꝫ.ꝛ.c.ſe.
Et intellige niſi inꝯ̄trū dictū ē ſ. abſo
lutio°ꝑ.§.6°. A. In dcā.q.53.dr̄. Quidaꝫ
ꝯo aſſerūt ꝙ eẋ ſuā dioceſim extͣs epſ
pōt excōicare.ſicut Paulus excōicauit
Coꝛinthū abſētē ꝛ irreqſitū. eẋ de ap
pel.cū ſit romana.i fi.qđ ꝑt ꝯcedi i no
toꝛiis.qꝛ nec illa reqrūt cāe examiatio
nē.9.q.3.§.fi.ꝛ dcō.c.cū ſit. Ibi ēt dicit
ꝙ eps extͣs eẋ pōt denūciare excōica
tū.qa ꝑ hoc aplius nō ligat. Item ꝙ li

legatus excōicauit aliquē dū erat i ꝓ
uincia nō pōt eū abſoluere poſtq̄ exi
uit ꝓuinciā dimiſſo officio. Sec⁹ ſi exi
uit reuerſur⁹.qꝛ tunc pōt ſm ꝙ ꝑdictū
ē de aliis oꝛdinariis. B.

Prelat⁹ q in aliq° loco hꝫ tm̄ tpalē iu
riſditionē nō ꝓpt h° poterit excōicare.
ar.eẋ de offi.oꝛ.dilect⁹. A. Idē in ſū.cō.
li.3°.ti.33.q.54.ſm Hoſti. B.

Excōicare non pōt excōicat⁹ qcunq̄.
vñ nec heretic⁹ nec ſciſmatic⁹.nec apo
ſtata a fide.24.q.1.audiuim⁹.ꝛ.§.ſi aūt
in fi. Itē nec intruſus nec ſuſpēſuſ a iu
riſditōe.12.q.2.alienatōes.ꝛ.c.ꝑcarie.eẋ
de ꝯceſ.ꝑben.qꝛ. Itē nec ille q violauit
intdictū.eẋ de exceſ.pla.c.fi. A. Ibi nō
bene videt̄ hoc ꝓbari: tñ ideꝫ dicit Al
bric⁹ ꝛ Hoſti.circa intdictū hoīs: vt i
ſū.con.li°.3°.ti.33.q.73. B.

Excōmunicatio p°

Excōiter qđ ſit? R°. Excōicatio ē
a qlibet licita cōione ꝛ legitīo actu ſe
paratio.xi.q.3.§.euidēter. A. Hoc fuit
dictū Ray.vt pꝫ i ſū.con.li°.3°.ti.33.q.32.
Et ide inqt Adā dr̄ excōicat⁹ ab eſu li
gni vite.dicēte dño Geñ.3°. Uidete ne
forte ſumat de ligno vite.dcō.§.euidē
ter. Con. Hoſti.ꝛ Gof. Sed i directoꝛia
li.3°.ti.2.i ꝑncipio.dr̄ ꝙ hec diffinitio nō
cōpꝛehēdit minoꝛē excōicatōeꝫ. Unde
ibi ſic dr̄. Excōicatio ē a participatione
ſacroꝝ excluſio.vel a cōione fidelium
ſeparatio.dicto.§.euidenter.ꝛ extra ꝺ
excep.a nobis. Sed he diffinitiones vi
dentur particulares.vnde ſatis videt̄
ꝙ pꝛo generali diffinitione poſſit dici
ꝙ excōicatio ē a cōione ſeu conſoꝛtio
fidelium ſeparatio.xi.q.3.omnis. Sed
quādoq̄ particularit̄ ꝛ quādoq̄ vlr ſꝫ
ſuas ſpēs de quibus ſtatim. Et ad hūc
ſenſum poteſt reduci ꝑma diffinitio
Ray.intelligendo eam diſiunctiue ꝛ
non copulatiue. B. Cuius ꝑncipaliter
due ſunt ſpēs.vna que ſeparat a ſacra
mētis ꝛ ab igreſſu eccl'ie ꝛ a cōione fi
deliū.ꝛ hec dr̄ maioꝛ excōicatio vl' ana
thā.alia q̄ ſepat a ſacriſ tm̄. A.videlꝫ a

ꝓceptõe ṗncipalr̄ ñ a collatõe. Peccat tñ talit̄ excõicat⁹ cõferẽdo eccl̄iastica sacr̄a. sed ab eo collata ꝟtutis nõ carẽt effectu. ex̄ de cle. ex. mi. si celebrat. B. Et hec dr̄ minor. Et de vtraqꝫ hr̄. 3. q. 4. Engeltrudã. ⁊ ex̄ eo. si quẽ. A. Scd̃m Ray. ⁊ i sũ. con. eo. ti. q. 33. spẽs excõicationis q̄i infinite sunt. Quot. n. sũt spẽs cõionis: tot sũt vel eẽ pñt spẽs excõicatõis. Sꝫ de ṗdictis duab⁹ frequẽter tractat eccl̄ia. ⁊ in dubio cũ noiat̄ excõicatio itelligit̄ de maiori. dcõ. c. si quẽ. Itẽ excõicationũ alia ẽ iuris. s. quã quis incurrit ip̄o iure delicto ɔmisso: vt si qs iniiciat man⁹ violẽtas in cl̄icũ. 17. q. 4. si qs suadẽte. alia ẽ iudic[ij]. s. que irrogatur a iudice ptãtẽ hñte p ꝓcessuꝫ iudiciariũ. ex̄ eo. iiii. p. Et qs possit excõicare maiori excõicatõe dcm̃ ẽ s̄. c. primo. Minori ãt excõicatõe excõicare pñt ñ solũ epi: sed ⁊ alii ṗlati eccl̄iaꝝ inferiores s̄m Ray. ⁊ in sũ. con. eo. ti. q. 55. B. In quib⁹ casib⁹ incidit quis maiorẽ excõicatõem ip̄o facto? R°. In multis. Nã excõicatio a qua solus papa absoluit icurrit̄ i. 13. casib⁹: q̄s oẽs hẽs. s̄. absolutio p̄. §. 3°. Sunt ⁊ alii casus pl̄imi. Primus cũ qs incidit i heresim iã dãnatã. 24. q. 1. c. q̊. ⁊. 2°. Aut nouã heresim ɔfingit. ex̄ de hẽticis. ad abolendã. ⁊. c. excõicam⁹. Aut ẽ credẽs r̄ceptator vel fautor hẽticoꝝ. ex̄ de hẽticis. sicut ait. A. Hic cas⁹ ⁊ seq̄ns ⁊ ẽt q̄rt⁹ hodie videtur papales: vt pꝫ i ꝓcessu annali curie. B. 2⁹ cũ qs asserendo dicit romanã eccl̄iam nõ eẽ caput oiuꝫ eccl̄iaruꝫ. nec ei tanq̃ꝫ capiti obediẽdũ. dis. 19. nulli fas. 3⁹ qñ rectores ciuitatũ faciũt exactões idebitas i cl̄icos ⁊ eccl̄ias ⁊ amoniti nõ desistũt. ex̄ de imu. eccle. nõminus. A. Et ibi pꝫ ꝙ ẽt est sil̄is sñia ɔ̄ fautores eoꝝ nec debẽt absolui donec satisfecerit cõpetẽter. B. 4⁹ ẽ cũ quis nõ elect⁹ a duab⁹ ꝑtibus cardinaliũ gerit se ꝓ papa. ex̄ de elec. licet. A. Et vt ibi pꝫ eadẽ est sñia ɔ̄ eos q ꝓ papa ip̄ꝫ recipiũt. sed vt ṗdictũ ẽ iste casus hodie est papalis. B. 5⁹ cũ qs magister vel scholaris tractat cũ aliq̊ ciue Bonoñ. de ɔductõe hospitii irreq̄sitis inq̄linis nisi tp̄s ɔductionis fuerit elapsũ. ex̄ ɔ̄ loca. ex rescripto. A. Ibi pꝫ ꝙ iste casus est ɔ̄ magistros ⁊ scholares q in ciuitate Bononie sũt sup ɔducendis domib⁹ alioꝝ videlꝫ scholariũ s̄ꝫ glo. Idẽ posset forte itelligi ẽt ɔ̄ magistri q sup hospitiis i lesionẽ vel ṗiudiciuꝫ hĩtantiũ audẽt tractare nisi ṗus cõstiterit tp̄s cõductõis elapsuꝫ. vel iquilini i h° fauorẽ suũ ṗstiterit ⁊ ɔsensũ. B. 6⁹ cũ mõachi. canõici regl̄ares. archidiacõi. decani. ṗpositi. plebani. cantores. ⁊ alii clerici ꝑsonatũ hñtes: aut etiã q cunqꝫ ṗsbyteri audiãt leges vl̄ physicã. A. nisi religiosi ĩfra duoꝝ mẽsium spacium ad claustrũ redierit. ⁊ alii clerici infra dictũ spatiũ a ṗfatis destiterint. vt in. c. de q̄bus statim. B. ex̄ ne cle. vel mona. non magnoꝑe. ⁊. c. super specl̄a. Sec⁹ si habẽt parochialẽ ecclesiã tm̃ ⁊ nõ sũt ṗsbyteri. ex̄ ne cle. vel mo. statutũ. li°. 6°. A. Et ibi nõt glo. ⁊ domin⁹ Pe. de anchora. ꝙ qñ parochiales sunt ṗsbyteri incurrũt dictã sñiaꝫ non rõe eccl̄iaꝝ sed ordinis ꝑ dictũ. c. super specula. B. 7⁹ cũ qs ꝑticipat excõicato i crimiẽ ꝓpter qd̃ excõicatus est dando ei auxiliũ ɔsiliũ vel fauoreꝫ. ex̄ eo. si cõcubine. A. q2 eodẽ vinculo ligat̄ cũ excõicato dicto. c. si cõcubine. ⁊ eo. ti. c. nuꝑ. §. in secũda. Vñ nõ videt̄ iste casus ꝑticularis: sed regula gnãlis. B. 8⁹ ɔ̄ oẽs qui fecerint statuta ɔ̄ libtatẽ ecclesie ⁊ scriptores eoꝝ. silr ⁊ ptãtes ⁊ cõsules ⁊ rectores ⁊ ɔsiliarios locoꝝ: vbi talia statuta seu etiã cõsuetudines edite sunt vel seruare. ⁊ q seruare fecerint. ⁊ illos q s̄m ea iudicauerit vel in publicã formã redegerit iudicata. ex̄ eo. grauẽ. ⁊. c. nouerit. 9⁹ ɔ̄ illos q initunt̄ ordinatõibus vl̄ alienatõib⁹ a scismaticis factis. ex̄ de scisma. c. p̊. A. Ibi dicit̄ ꝙ res eccl̄ie a scismaticis alienate debẽt ad eccl̄iam sine vllo onẽ reuerti. ⁊ si qs ɔ̄ire ṗsumpserit excõicationem incurrit. B. Dicti casus oẽs ex

iurib⁹ magis ãtiqs collecti sũt. A. Sũt
ĩ dictis iurib⁹ ⁊ alii casus. Vñ decim⁹ ē
.ĩ.c.qm̃.de offi.ordi.vbi ꝓhibeť ꝙ i ea
dē ciuitate sint pl'es epi. Sed si ꝓpter
diuersitatē hitantiũ ꝓpri⁹ eps nõ põt
oibus deseruire põt ⁊ dꝫ quo ad h⁹ aliũ
epm sibi vicariũ cõstituē forte grecũ
q valeat ibi grecis hitantibus ministra
re q vicari⁹ ꝑ oia dꝫ eē obediēs ⁊ subie
ct⁹ pncipali epo. Et subdiť. vñ si qs alr
se ingesserit: excõicatõis se nouēit mu
crone ꝑcussũꝫ. Dicit glo. Et ita ē canon
late snie. xi⁹ ē ĩ.c.clicis.ex̃ ne cle.vľ mo.
vbi diciť. Jubem⁹ ēt sub intminatiõe
anathatis ne qs sacerdotũ officiũ ha
beat vicecomitis aut ꝑpositi sclaris. Si
qs aũt ꝯ hoc venire ꝑsũpserit ⁊ moni
tus emēdare noluerit: excõicatiõi sub
iaceat. Dicit glo. Sic vř canon late sen
tētie. 12⁹ casus est.ĩ.c.excõicatõi.ex̃ de
rapto. vbi dř. Excõicatõi subdãtur q ro
mipetas vel alios xp̃ianos ꝓ negocia
tione vel aliis honestis cãis in nauigio
vectos aut cape aut reb⁹ suis spoliare
ꝑsumunt. Jlli etiaꝫ q xp̃ianos naufra
giũ patiētes qbus ſm regulã fidei cõsi
lio eē tenētur dãnata cupiditate spoli
ant rebus suis nisi ablata reddiderint
excõicatõi se nouerint subiacere. Dicit
glo. Et sic q ꝯ hoc faciũt sunt ipso iure
excõicati. Et hoc verꝫ est quo ad hunc
vltimũ casũ. quo ꝟo ad p̃mũ ē canon
ferende snie: vt ex ipso tex.pꝫ. Et nõt
ibi dñs Anto.de bu.cũ Jo.an.vbi ēt di
cit ſm Joh.an.ꝙ pirate ter in anno ex
cõicanť ex ore pape. B

Eodē mõ sũt alii casus excõicationũ
q hñť in li.6. de qbus duo sũt ꝑtinētes
ad papã: vt dictũ ē.s̃. absolutio ꝑ.§.3.
Prim⁹ de quocũqꝫ q loqtur secrete vľ
mittit scripturã vel nũciũ alicui cardi
nali qñ sũt reclusi occasione electionis
pape.ex̃ de elec.vbi periculũ. Et de do
minis rectorib⁹ ⁊ officialib⁹ q iminēte
dicta electõe nõ seruarēt dictã cõstitu
tionē. A. vel nõ facerēt obſuari.dcõ.c.
vbi. B. 2⁹ de his q grauãt alios. qꝛ eũ
ꝓ quo rogabanť noluerũt eligē. vide
s̃.electio ꝑ.§.33.q incipit. Quicunqꝫ. 3⁹
ē quicũqꝫ vsurpãtes custodiã vacãtiũ
eccl'arũ seu in aliis piis locis occupant
bona ipsoꝝ. ⁊ clerici ⁊ alie ꝑsone eorũ
dē locoꝝ q hoc fieri ꝓcurãt.ex̃ de elec.
gnãli. Hunc etiã casũ hēs.s̃.eccl'a ꝑ §.
pst. 4⁹ ē de electorib⁹ ad regimē vrbis
romane. ⁊ de electis ⁊ fautoribuſ q fece
rit ꝯ ꝯstitutõeꝫ sup hoc factã.ex̃ õ elec.
fundamēta. A. Certe absolutio istius
casus videť reseruari pape ꝑter qꝫ in
mortis articulo. Et nõ solũ ꝯ ꝑfatos: sꝫ
etiã ꝯ obediētes dictis officialibus ele
ctis illegitime seu assũptis: vt in dicto
.c.fundamenta.§.ꝙ si secus.⁊.§.contē
ptores. Et hoc communiter semper acci
dit quando ad obedientiam apostoli
ce sedis Roma non est. B. 5⁹ de his
q vocanť ad dirigēdas moniales i ele
ctionibus. nisi abstineant ab his per q̃
posset in eis discordia oriri vel nutriri
ex̃ de elec.indēnitatibus. 6⁹ de his q ꝓ
curant ꝙ ꝯseruatores dati intromittũt
se õ his que nõ licēt. vide.s̃. ꝯseruator
.§.4. 7⁹ de his q absolutionē ab aliq̃
excõicatõe vel reuocatione eius: aut
etiã suspēsionis ⁊ interdicti extorq̃nt
per viꝫ vel per metũ. Nã nec valꝫ ab
solutio. ⁊ incurriť noua excõicatio. ex̃
de his que vi.absolutõis. 8⁹ de eo q fin
git fraudulēter casũ ꝑ quē aliqſ iudex
vadat vel mittat ad aliquã mulierem
ꝓ testimonio.ex̃ de iudi.mulieres. A.
Jbi nõ videť notari h casus nisi quan
do fictio fit ad hoc vt iudex ꝑsonaliť
accedat. B. 9⁹ de his q ꝑlatos vel coꝝ
capl'a seu alias personas eccl'iasticas
ꝯpellũt ad submittendũ laicis vel ali
enãdũ bona imobilia seu iura eccl'iaꝝ
⁊ silr laici q vsurpãt sibi illicite h⁹mõi
nisi moniti destiterint.ex̃ õ re.eccle.h⁹
ꝯsultissimo. A. Jbi dať ista snia cõtra
illos q coegerit ꝑlatos vľ capl'a eccl'aꝝ
aut alias ꝑsonas eccl'asticas submitte
re eis ecclesias ipis ꝯmissas vel bona
imobilia seu iura ipaꝝ recognoscendo
ab ipis ea tanqꝫ a superiorib⁹ se tenē
seu ab ipis eadē aduocãdo ꝓut i qbuſ

ptib' dr aduocare vel ipsos patronos
vel aduocatos ecclarũ seu bonoꝝ ipsa
ru perpetuo aut ad tps non modicuȝ
statuẽdo. Nã cuiuscũqȝ sint ꝯditionis
aut stat' q ad hec coegerit excõicatõeȝ
icurrũt: nisi hec fierẽt cũ ꝯsensu capli
ꝛ aplice sedis lnia spãli. ꝛ tũc occasiõe
illoꝝ laici ultra id qd ex nã ꝯctuũ ipoꝝ
vel adhibita i ilr lege ꝑmittir aliqd ñ
vsurpẽt. Qui ṽo sec' egerit nisi ãmoni
ti ab h' modi destiterit restituendo ea
que talr vsurparãt: eoipo sniam excõi
cationis icurrũt. ꝛ extunc ad supponẽ
dum terrã ipsoꝝ si opus fuerit ecclasti
co interdicto libere ꝓcedat. hec ibi. B
x' qcũqȝ ab ecclesiis uel personis eccle
siastic| per se vl per aliũ noie suo vel
alieno ꝓ personis vel reb' quas nõ cã
negociatõis deferũt vel deferri faciũt
seu trãsmittũt: exigũt aliqd pedagiuȝ
seu guidagiũ. ex de censi. quanqȝ. li. 6.
Et õ h' cãu hr. i. diffusi' pedagiuȝ. §. fi.
xi' ẽ õ his q ipedirẽt officiuȝ delegati
vel cuiuscũqȝ iudic| ecclastici. ex õ im
mu. eccle qm. quẽ casũ diffusius hẽs. i.
iudex. 2. §. 5. 12' de dñis q inhibent sub
dit| ne ꝑsonis ecclastic| vendant ꝛ h' i
vide. i. emunitas. §. 9. 13' de religioso q
temere vbicũqȝ hituȝ sue religiõis di
mittit vel accedit ad studia nisi a suo
ꝑlato cũ cõsilio maioris ꝑtis ꝯuent' si
bi lnia sit ꝯcessa. 14' de doctorib' seu
magistr| q sciẽter illos religiosos qui
dimiserũt habitũ docent leges vl phy
sicã. Predicti duo casus hẽntur ex ne
cle. vl mo. vt ꝑiculosa. A. Ibi dicit. Di
stricti' inhibem' ne deceto aliqs quã
cũqȝ religionẽ tacite vl expsse ꝓfessus
i schol vl alibi temẽ hitũ sue religiõis
dimittat: nec accedat ad quis studia
lraꝝ nisi a suo ꝑlato cũ ꝯsilio sui ꝯuẽt'
vl maior| ꝑtis eiusdẽ sibi eundi ad stu
diũ lnia ꝑmit' sit cõcessa. Si qs aũt ꝛ
. i. Doctores quoqȝ seu magistri q reli
giosos hitu suo dimisso leges aut phy
sicã audiẽtes sciẽter docẽ aut i scholis
suis ꝑsũpserit retinẽ. sili eoipo sint sen
tẽtia inodati. Sup q Jo. an. in nouella

dicit. Nõ puto q de mẽte cõstitutiõis
sit q monach' i cella sua dimittẽs ha
bitũ vel dũ balneũ intret occulte vel
iacẽs sine hitu liget hac ꝯstitutõe. Al
pauci iuenirẽtur nõ ligati. Pȝ qñ exhi
bet se ꝯspectib' hoium sine hitu vel i
hitu laicali: vel clici secularis sine iu
sta cã: tũc liget. Et ad hoc facit ꝑncipiũ
decre. qd vlt ipoꝝ vagatõi ꝓuidẽ. B.
15' qcũqȝ hereticos vel credẽtes vl re
ceptores. vel defensores vel fautores
eoꝝ sciẽter tradẽt ecclastice sepulture
ex de hereti. qcunqȝ. li. 6. A. Et ibi etiã
pȝ q loc' vbi tales sepulti fuerint dȝ
ꝑpetuo sepultura carere. B. De q ab
soluẽdo vide. i. heretic'. 2. §. 2. 16' qcũqȝ
rector sclaris vel qcũqȝ officialis eius
cognoscẽt de crimine hẽsis: aut captos
liberaret vel diocesanoꝝ vl inqsitoꝝ
officiũ ipediret. ex de hetic|. c. inqsitio
nis. A. Ibi pȝ q iste casus ẽ ꝯ rectores
quoscũqȝ tꝑales q cognoscũt vel iudi
cant de crimine heresis: vel captos ꝓ
heresi relaxãt sine lnia vl mãdato epi
vel inqsitoris. aut recusãt implere exe
cutõeȝ eis ꝓ h' modi crimine a diocesa
no vel inqsitorib' iniũctã ꝓut ad eoꝝ
spectat officiũ. vel alr officiũ epi vl in
qsitoꝝ sniam vel ꝓcessũ directe vel in
directe ipedire ꝑsũpserit. Et si i excõi
catõe ꝑmanserit ꝑ ãnũ aio ꝑtinaci: ve
lut hẽtici sũt ꝯdẽnandi. B. 17' ẽ õ his
q ꝑ assassinos quẽqȝ xpianũ interfici
ꝓcurauerint. vide. s. assassin'. 18' õ cle
ricis qui manifestis vsurariis domos
locant: vel alio titulo ꝯcedũt. ex õ vsu
ris. c. vsuraꝝ. vide. i. vsura. 4. §. 4. 19'
de his q ꝯcedũt repsalias ꝯ personas
ecclasticas spãlr siue gnãlit. ex de iure
iurã. ꝛ si. A. Ut ibi pȝ iste casus ẽ ꝯtra
ꝯcedẽtes repsalias ꝯtra clicos vel eoꝝ
bona. vel gnãlit ꝯcessas extẽdentes ad
eos: quã ꝯcessionẽ vel extẽsionẽ nisi re
nocauerit infra mẽseȝ a tꝑe ꝯcessiõis
vel extẽsionis singularis ꝑsona excõi
cationẽ. ꝛ vniuersitas iterdictum icur
rũt: vt ibi. B. 20' si dñs vl rector tꝑal
ñ fecẽit obseruari ea que statuũt ꝯtra

insecutores cardinaliũ seu alic⁹ de fa milia eoꝝ vel pape. ex̃ de pe. felicꝗ. A. Hoc verꝝ ẽ si nõ fecerit dict⁹ rector vel tpalis vl' spũalis vel officialis ei⁹ obs uari pdicta ifra mẽseꝫ postꝗ delictuꝫ ad eoꝝ noticiã puenerit. Et ciuitas qli bet pter vrbẽ si nõ facit pdicta: vt dcꝫ est infra mẽsem cũ facultas ei affuerit puat eo ipo pontificali dignitate. vt s. ⁊ nihilominus remanet interdicta: vt ibi. 21⁹ qcunqꝫ dat sniam occidendi ca piendi seu aliter in bonis vel personis suis vel suoꝝ grauandi eos qui contra reges baronos nobiles vel quoscunqꝫ alios tulerunt excõmunicatiõis suspẽ sionis vel iterdicti sentẽtias. siue illos quoꝝ occasione sunt plate: vel eos q eas obseruant. aut eos q talr excõica tis cõicare nolunt: nisi sniam ipam re integra reuocẽt ⁊ si qua sint ablata re stituant siue p illis satisfaciãt. A. In c. qcunqꝫ. de quo. i. dr nisi sniam ipsam re integra reuocauerint. vl' si ad bono rum captionem occasione ipsius snie sit pcessuꝫ bona ipa fuerit ifra octo di erũ spaciũ restituta: aut satisfactio p ipis impẽsa. B. Sili'r ⁊ qui dicta snia vsi fuerit: vel ẽt siñ snia suo motu hec fecerint: excõicatiõnẽ icurrũt: in qua si pmãserint p duos mẽses nõ nisi p pa pã absoluẽtur. ex̃ de sen. exco. qcunqꝫ. 22⁹ qñ qs ab excõicatõe absolutus fue rit in mortꝗ articulo vl' alio impedimẽ to. si cessante articulo vel impedimẽ to non repñtet se ꝗ citi⁹ cõmode po terit ei a quo absolui debebat reicidit i eãdẽ sniam. ex̃ eo. eos. 23⁹ qñ aliq ab soluũtur a sede aplica vel a legatꝗ ⁊ in iungit eis ꝗ se pñtẽt ordinariis vl' ali is suscepturi pniam. ⁊ passis iniuriam seu eis qb⁹ obligati sũt satisfaciãt. sili'r si h⁹ non faciãt ꝗprimũ cõmode pote rũt reincidãt in eãdẽ sniaꝫ: vt dcõ. c. eos Itẽ sũt alii casus excõicationũ i cle. de qb⁹ qnqꝫ sẽt papales: vt dictũ ẽ s. ab solutio p. §. 3⁹ Ali sẽt isti. Prim⁹ ẽ de ill' q in cimiteriis sepeliũt corpora tpe in terdicti in casib⁹ nõ cõcessis a iure: vel excõicatos publice aut noiatiꝫ interdi ctos aut vsurarios manifestos sciẽter sepeliũt. A qua excõicatõe non debẽt absolui nisi ad arbitrium diocesani sa tisfecerint eis quib⁹ p pmissa fuerit in iuria irrogata: vt de sepul. eos. A. Et ibi addit. Nullo eis ꝯ pmissa exẽptõis vel quouis alio puilegio qcũqꝫ forma vboꝝ ꝯcesso aliqlr suffragãte. B. 2⁹ de religiosis q decimas eccliis dbitas sibi approp̃iãt vel vsurpãt siue q nõ pmittũt solui eccliis decimas de aiali bus familiariũ ⁊ pastoꝝ suoꝝ vel alio rũ imiscẽtũ ipa aialia gregib⁹ eoꝝ. vl' de aialib⁹ q in fraudẽ eccliaꝝ emũt et empta tradũt vẽditorib⁹ vel aliis ab ipis tenẽda: seu q nõ pmittũt vel phi bẽt solui decimas eccliis de terris qs tradũt aliis excolẽdas nisi reqsiti. A. per eos quoꝝ interest: vt in cle. religio si. de q. i. B. desistiterit ifra mẽsẽ. aut si de his q vsurpauerũt ꝯ pmissa. A. vel retinẽ psũpserit: vt in dcã cle. B. ñ sa tisfecerit dãnificatꝗ eccliis infra duos mẽses sũt suspẽsi ab admistratõib⁹ et bñficiis suis. Nõ si nõ hñt admistratõ nes ⁊ bñficia ipo fcõ excõicatõem icur rũt: vt ex̃ de deci. religiosi. 3⁹ ẽ de mõa chis vel canonicꝗ regularib⁹ q nõ hẽnt admistratõeꝫ ⁊ trãsferũt se ad curias pncipũ sine snia platoꝝ suoꝝ vt dãnũ aliqd iferãt suis platꝗ aut monasterio vt de sta. mo. ne i agro. A. §. qꝛ vo: vbi dr. Prohibem⁹ ne mõachi aut regula res canonici admistratõeꝫ aliquã non hñtes ad curias pncipũ absꝫ snia spãli platoꝝ suoꝝ se ꝯferre psumant. Nõ si vt suis platꝗ aut mõasteriis dãnuꝫ ali qd iferãt ad dcãs curias se ꝯferre psũ serit excõicatõis sniaꝫ eos icurrẽ volu mus ipo facto. Et directe ibidẽ iniũgit platꝗ vt ipos a curiaꝝ accessu ⁊ qbusli bet vagatõib⁹ ⁊ discursu diligenter cõ pescãt. B. 4⁹ de monachis q infra se pta monasterii sine snia arma tenent: vt in dcõ. c. ne i agro. A. In. §. p̃fate. vbi p⁹ dictũ. §. qꝛ vo imediate subiun git. p̃fate qꝫ snie mõachos ifra septa

mōasterii sin̄ lnīa abbatū suoꝝ arma tenētes decernim⁹ subiacē. Et ut ponit̄ i directoria li. 3. ti. 2. §. 254. dicit Guil. ꝙ hoc itelligit̄ d̄ ɔtinue tenētib⁹. qꝛ si dū itrēt septa arma portāt secū: nō tn̄ aīo nocēdi vl̄ secū int⁹ retinēdi nō iputat̄. qꝛ tenē ē ex ꝓposito cū effectu. ex̄ de cle. nō resi. relatū. Et h° ēt intelligit̄ tm̄ de suo monasterio nō de alio. cū nō posset hr̄e lniāz sui abbat̄ ex̄ tritoriū suū. ex̄ de ɔsti. vt aiaꝝ. li. 6. Et noīe armoꝝ nō solū scuta gladios ꝛ galeas intelligimus: sed ēt fustos ꝛ lapides. ff. d̄ vbo. sig̃. armoꝝ. siue sint defensiōis siue inuasionis. ar. ex̄ de homi. c. sicut dignū. §. illi etiā. B. 5⁹ de his q̄ impedirent visitatores monialiū vel canonicaꝝ. A. s. sclarīū. vt in cle. de qua. i. B. nisi moniti destiterit: vt de sta. mona. attendentes. A. qꝛ vt ibi pꝫ excōicatōnem incurrunt non obstantib⁹ quibuscunqꝫ ꝑuilegiis statut̄ vel consuetudinib⁹. Et intelligit̄ de monialib⁹ q̄buscunqꝫ: vt dr̄ i directoria eo. ti. §. 255. B. 6⁹ est de quibusdam mulierib⁹ que beghine vulgarit̄ nuncupant̄. simulr̄ ꝛ religiosi qui eas in illo statu fouent. A. vl̄ ad talem statuz adducūt: vt in cle. de quaꝫ statim. B. vt in cle. de reli. do. cum de quibusdā. vide. i. religio ꝑ. §. fi. 7⁹ d̄ his q̄ sciēter ɔtrahunt m̄rimonia in gradibus cōsanguinitat̄ vel affinitatis ꝓhibit̄ vel cum monialib⁹ vel ꝓ̄fitētes q̄ sunt religiosi siue moniales aut clerici in sacris: vt de ɔsan. ꝛ affini. eos. A. Ibi etiā ꝑcipit̄ ecclaꝝ plat̄: vt ꝑ̄fatos tā diu nuncient excōicatos seu a suis faciāt subdit̄ nunciari: donec suum humiliter recognoscētes errorem separent̄ ab inuicē: ꝛ absolutōis obtinere beneficium mereant̄. B. 8⁹ de inq̄sitorib⁹ hereticoꝝ qui ꝑ̄textu officii inq̄sitōis q̄busuis mōis illicit̄ pecuniam extorquēt: vel scienter bona ecclarum ob delictū clicoꝝ fisco ecclesie applicarēt. A. Eti ꝛ 1ō forti⁹ si fisco sciēti: vt in cle. de qua. i. B. nec pn̄t absolui nisi i mort̄ articulo donec illis q̄b⁹ extorserūt plene satisfecerint de pecunia. A. sic extorta: vt i cle. de q̄. i. B. nl̄lis ꝑuilegiis pact̄ aut remissionib⁹ super hoc valituris: vt de here. nolentes A. Et ibi dr̄ de cōmissariis iq̄sitoꝝ seu epōrum vel caploꝝ sede vacāte q̄ ꝑ̄dicta agerēt. B. 9⁹ ꝑ̄tātes. capitanei. rectores. ɔsules. iudices. ꝛ ɔsiliarii. ꝛ alii officiales q̄ statuta facīūt scribūt vel dictant per que q̄s cōpellat̄ soluē vsuras vel solutas nō repetere. A. vel ꝙ solute non restituātur plene: vt i cle. ꝑ̄ q̄. i. B. ꝛ q̄ ꝫ ea iudicāt. A. vel alr̄ q̄lit̄cūqꝫ sciēter iudicare ꝑ̄sūpserit ꝙ vsure soluant̄: vel nō plene restituātur: vt in dicta cle. B. ꝛ q̄ hn̄t sup. h° ꝑ̄tātem nisi statuta ipa deleuerit. A. ifra tres mēses: vt i ea cle. B. vl̄ si ea ꝑ̄sūpserit obfuare. A. vel ɔsuetudies eoꝝ effcm̄ hn̄tes: vt in tex. de q̄ statim. B. vt de vsur. ex g̃ui. x⁹ de religiosis mēdicantibus q̄ domos ad hitandū vl̄ loca d̄ nouo reciperēt vl̄ recepta mutarent seu alienarēt: vt de penis. cupiētes. A. Et ibi pꝫ ꝙ idē ē ēt si dcā loca seu domos dimitterēt se ad alia trāsferēdo. Et h° nisi ꝑ̄dcā fiāt de sedis aplice lnīa spāli plene ꝛ exp̄sse faciēte de ꝓhibitiōe h⁹modi mētionē. Per hoc tn̄ nō ꝓhibet̄ illis q̄ vitā hēmiticā vl̄ solitariā duxerit eligēdā de lnīa maioꝝ suorum q̄n cellas. mansiones seu hitacula i hēmis possint acq̄rere ac mutare. ex̄ de exces. ꝑ̄la. cū ex eo. li. 6. ꝛ nōt̄ i directoria li. 3. ti. 2. §. 263. Et i dcō. c. cū ex eo. exp̄mit̄ vita heremitica seu solitaria: vbi non sit hoium hitatio de ꝓpinquo. B. xi⁹ de religiosis q̄ dicūt aliq̄ vba vt retrahāt audiētes a solutōe decimaꝝ: vt in dcō. c. cupiētes. A. §. illos etiā. siue dcā vba dicant̄ in ꝑ̄dicatōe: vel alibi: vt ibi. B. 12⁹ de religiosis q̄ ɔfitētib⁹ sibi n̄ faciūt ɔsciaz de decimis soluēdis qui sūt suspēsi ab officio ꝑ̄dicatōis. donec si cōmode pn̄t faciant eis ɔsciam. Et si interiꝫ ꝑ̄dicāt excōicati sūt: vt i dcō. c. cupiētes. A. in. §. ꝛ qꝛ. vbi pꝫ ꝙ h° locū hꝫ q̄n dicti religiosi scienter omiserunt

facere ɔsciam:⁊ si fuerit reqsiti ⁊ nõ alr vt ex ipso tex. colligit: vbi dr̃ ꝙ religiosi teneãtur certis tꝑibus iformare populũ de solutõe decimaꝝ si ab ecclẽiaꝝ rectorib' vl' vicariis aut loca tenẽtib' eorũdẽ fuerit rqsiti. ⁊ imediate sb̃ eod̃ cõtextu seqr q̃ ad ɔfessiones. Necnõ ⁊ his quoꝝ ɔfessiones. ⁊c̃. Hoc ẽt notar ĩ directoria li°. 3°. ti. 2. §. 266. ⁊ ti. 6. §. 30. B

iz' de religiosis qbuscũq qui nõ seruarẽt interdictũ qd̃ seruat matrix eccl'a. Et istũ casũ pleni' vide. ĩ. interdictũ. p̃. §. xi°. qui icipit. Quãdo snia. ⁊c̃. 14' de fratrib' minorib' q tp̃e interdicti reciperẽt ad diuina fr̃es vl' sorores de tertio ordine q̃ continẽtes vocãtur. ex̃ de sen. ex. cũ ex eo. A. Etiã si sup hoc hi vl' isti fr̃es minores vl' ẽtii ordis p̃uil'iis qb'cũq muniti fuerit. Nec ab ista excõicatõe pñt absolui ab alio q̃ a papa. vl' satisfactione p̃missa a locoꝝ ep̃is q auctoritate ap̃lica in hac parte ip̃o iure fũgũr: vt ibi. B. Alius casus B̃ndicti pape. xi. ĩ. ex̃uagãti q̃ incipit. Quia vt nulli. hr̃. ĩ. papa. §. fi. de opponẽtib' lr̃is electi in papã. A. Itẽ 15' ẽ i cle. vna de seques. pos. ⁊ fruc. vbi dr̃. Ad cõpescẽdas litigãtiũ malitias diffinim' vt vna ɔ̃ possessorẽ diffinitiua snia sup beneficio apd̃ sedẽ dũtaxat ap̃licam in petitorio vel possessorio ꝑmulgata bñficiũ ip̃m ẽt si dignitas vel p̃sonat' existat ⁊ curaz hẽat aĩarũ a possessore h'modi: dũ tñ triẽnio pacifice antea possessuz ab eo nõ fuerit. per loci ordinariũ apd̃ aliq̃ p̃sonã idoneã sequestrer q plenã de ipso ⁊ debitã curã gerẽs: id qd̃ fructibus illi' debitis eiusdẽ supportãdis oneribus supeẽ ɔtigerit illi restituat q finalẽ in cã victoriã obtinebit. Si qs autez sequestratõez h'mõi ipedire vl' fruct' seq̃stratos quoq̃ mõ p̃sumpserit occupare: excõicatõis sniam icurrat ipso fc̃õ. a qua nisi p̃us ipedimẽto amoto ⁊ occupatis p eũ fructib' restitut nullatenus absoluat. Itẽ qdã ali' casus excõicatõis vr̃ in. c. religionũ. de reli. do. lib°. 6°. contra quosdam ordines mẽdicantiũ reprobatos qui nõ vidẽtur hodie reperiri: iõ d̃ illo dicere nõ curo. Alii sũt in qbusdã ex̃uagantibus: de qbus. ĩ. v. vsus clauium p̃. §. fi. B.

¶ Ubi dr̃ sub pena excõicatõis non hẽt vim late snie sz cõminatõis: vt. L. comminatões ep̃l'as. A. Ibi dr̃. Cõminationes ep̃l'as pragmata subscriptõez auctoritatẽ rei iudicate non hẽre. B. Et nõtur ex̃ de sagittariis. artẽ. A. s. i glo. B. Et hũc casũ etiã hẽs. ĩ. sagittarius. §. 2°. A. vt pz in sũ. cõ. li°. 2°. ti. 4. q. 2. Quidã dicũt ꝙ h'modi vel si'a ꝟba hẽnt vim late snie. Sed cõior ⁊ ꝟior opinio est ꝙ hẽant tñ viz cõminatõis. Hosti. ꝟo ⁊ Hug. dicũt ꝙ qñ fit ꝓhibitio a lege. i. a canone hec ꝟba hẽnt vim ɔminatõis. 30 dis. p totũ. Quñ aũt a iudice tũc ẽ canõ late snie: dũ tñ iudex hec verba ꝓferẽs hoc intendat. Lon. glo. Ray. Et addit Hosti. Puto ꝙ iudici i hoc credẽdũ sit: qñ dicit ꝙ sic vel sic itenderit sz añq̃ h° declarauerit puto excusatũ illũ qui sniaz nõ seruauit cũ ꝓbabilir credere potuerit ꝙ ɔminatio tñ eẽt. B

¶ Sentẽtius p statuta ordinarioꝝ. A. q̃rũcũq: vt in. c. de quo. ĩ. B. Nõ ligantur ignorãtes: nisi ignorãtia fueit crassa aut supina. extra de cõsti. vt animarum. lib°. 6°. ⁊ infra. l. ex. §. 5°.

¶ Utꝝ sola ɔsuetudo absq snia vel cõstitutõe reddat aliquẽ excõicatũ? R°. Non. q2 iste non est modus ferende sẽtentie excõicatõis. A. Hosti. autẽ dicit ꝙ ɔsuetudo approbata reddit aliquos ip̃o iure excõicatos q al' nõ eẽnt. Ray. nil super hoc determinat: sed glo. eius ait Re vera sine cõstitutione tacita vl' expressa non potest cõsuetudo aliquẽ facere excõicatũ. sz intelligẽdum ẽ ex quo papa ⁊ prelati ecclesie tales reputant excõicatos. constitutõem sup h° editam eẽ. ⁊ ita lata est constitutio vel sententia vera vel sumpta: vt in sum. con. li°. 2°. ti. 5. q. 10. B.

¶ Quibus ex cãis snia excõicatiõis sit ferẽda a iudice? R°. Tres cãe possũt eẽ. Prima ẽ ɔtumacia. vt qñ aliqs fuerit

vocatus siue amonit' p iudicē tribus
edictis vl' vno p oib' z ipse sit ɔtumax
siue inobediēs. Scḋa qñ qs p aliq̄ cer
to dāno vel offensa p qua nō vult satis
facere excōicat'. Et pbant p̄dicta duo.
ex̄ vt lite nō ɔtes. qm̄ frequēter. xi. q. 3.
certe. ex̄ de vbo. sig. ex parte. Sup istis
casib' dicit Tho. i 4.° sniaꝝ. dis. 18. Nul
lus dꝫ excōicari nisi p peccato morta
li. Et qꝛ in dānificādo aliquē ēt corpali
ter siue in reb' corpalibus aliqs mor
taliter peccat. iō p dānō tpali eccl'a ex
cōicare pōt. Sꝫ qꝛ excōicatio ē grauissi
ma penaꝝ nō dꝫ infligi ēt p pctō mor
tali nisi qs ɔtumax fuerit. vel nō veni
endo ad iudiciū. vel inde sine lnia rece
dēdo. vel deꝰminatōi iudicis nō paren
do. tūc. n. postq̄ monit' fuerit excōica
ri dꝫ. A. i. pōt. Et p̄dicta satis pbant' i
iuribus p̄allegatis. B. Tertia cā siue
modus excōicatōis est qñ psona igno
rat': sed excōicat' i gnāli: vt qcunq; fur
tū fecit nisi restituat: vel q scit nisi re
uelet. ex̄ eo. a nobis. Cui aūt debeat re
uelare hēs. ī. reuelatio. §. p̄. A. Ueritas
ē q p oi peccato mortali a quo qs no
lit corrigi p̄t excōicari ēt maiori excōi
catōe. xi. q. 3. nēo epoꝝ. z p̄cipue p ɔtūa
cia ɔtra legitimā obiam. xi. q. 3. si autē
nob̄. nō distincto vtꝝ p modica vl' ma
gna cā fiat obia. vocatio seu ammo
nitio. qꝛ sp ē ibi ɔtumacia: que ē crimē
maximū z gen' idolatrie p̄. Reg. 15. z i
sū. con. li.° 3.° ti. 33. q. 54. vbi ēt ponit' quō
etiā minor excōicatio pōt a iudice irro
gari p ɔtūacia. z silr ēt loco pene ad tē
pus infligēde tā in foro iudiciali q̄ pe
nitēriali. B. Pro pctō vo alterius ne
mo pōt excōicari. 24. q. 3. si hēs.

Quō debeat fieri excōicatiōis snia?
R.° Debꝫ p̄mitti triplex monitio vel
vna p trib'. alit' ē iniusta. z iudex ē su
spensus p mēsem ab ingressu eccl'e. ex̄
eo. sacro. Et dꝫ hēre tēpoꝝ ɔueniētia in
terualla nisi facti nccitas aliud suabit.
Et dꝫ ferri in scriptis ɔtinētib' cām ex
cōicatōis. aliter excōicans ē suspēsus
non solū ab ingressu eccl'e sed etiaꝫ a

diuinis p mēsem. q̄ si qdeꝫ exeq̄tur: ir
regularis efficit'. nec nisi per papā po
terit cū eo dispēsari. ex̄ eo. cū medicial'.
Sed he pene non tāgunt epos cū non
fiat spālis mētio de eis sicut opꝫ: vt dr̄
ē. eps. §. 7.° De h° ēt casu hēs. ī. interdictū
p̄. §. 6.° A. Ad p̄dictoꝝ clariorē itellectū
sciēdū q iste est modus z forma pce
dendi ad excōicatōez. p̄ nāq; dꝫ p̄cedē
rōnabilis z manifesta cā. ex̄ eo. sacro.
vbi d̄ p̄lato dr̄. Caueat diligēter ne ad
excōicatōem cuiuscūq; absq; manife
sta z rōnabili cā pcedat. 2° dꝫ p̄mitti
monitio. vñ in dcō. c. sacro dr̄. Prohibe
mus ne qs in aliquā excōicatōis sniaꝫ
nisi ɔpetēti āmonitōe p̄missa z p̄ntib'
psonis idoneis p quas si necesse fuēit
possit pbari monitio pmulgare presu
mat. Qō si p̄sumpserit ēt si iusta fue
rit excōicatōis snia igressū eccl'e sibi
p mēseꝫ nouerit interdictū. alia nihilo
min' pena mulctādus si visuꝫ fuerit ex
pedire. Et intelligit' h de monitiōe tri
na s'm glo.. Sed in sū. cō. li.° 3.° ti. 31. q. 56.
notatur q cōpetēs monitio dicit' ad ar
bitriū iudicis. siue trina siue vna p tri
bus: maxime in notoriis. 24. q. 3. de illi
cita. Et h' modi monitōes siue tres si
ue vna pro trib' debēt fieri cū cōpetē
tib' interuallis aliq̄rū dieꝝ: nisi nccitas
aliud suaserit. ex̄ eo. ɔstitutōem. lib.° 6.°
3.° snia excōicatōis dꝫ ferri in scriptis.
z scripture copia dari infra mēsem re
quirenti. ex̄ eo. cum medicinalis. lib.°
6.° vbi dr̄. Quisqs excōicat excōicatōeꝫ
i scriptis pferat: z cām excōicatōis ex
p̄sse ɔscribat ppt' quā excōicatio profe
ratur. Exēplū vo huius scripture tene
atur excōicator tradere infra mensem
si fuerit reqsit'. sup qua reqsitōe fieri
volum' publicū instr'm vel lr̄as testi
moniales ɔfici sigillo autētico ɔsigna
tas. Et si dicta forma ɔseruata nō fue
rit tñ snia tenet: sed excōicatus de faci
li absoluit': z excōicans ad intesse ɔdē
natur. z ad alias penas. dcō. c. sacro. z. c.
cū medicialis. ubi dr̄. Si qs aūt iudicū
huius ɔstitutōis temerarius extiterit

violator. p mensez vnū ab ingressu ec clesie z diuinis se nouerit suspensū. su perior vero ad quē recurrit sniam ip sam sine difficultate relaxans: latorez excōicato ad expensas z ad oē intereē condemnet. z aliter puniat aiaduersi one condigna, ut pena docēte discant iudices q̄ graue sit excōicationū sentē tias sine maturitate debita fulminare. Et hec eadē i suspensionis z in interdi cti sententiis volumus obseruari. Ca ueant autē zc. Item 4º q̄ ad formam requirit cōgruitas vborū. Unde put notat i sū. con. li. 3º ti. 33. q. 68. sic consue uit ferri sententia excōicationis. Pro pter talē causam te uel talē excōico ul' excōicamus i scriptis. Huiusmōi ergo vbis vel equipollentibus vti dz excōi cans. z satis colligit in dicto. c. cū medi cinalis. Ar. etiā ad hoc. 2. q. 6. §. diffiniti ua. vbi dicitur. Diffinitiua quoq; snia q̄ absolutionē uel cōdēnationē non cō tinet p nulla hr. vn̄ z Ray. dicit Nō ap probo ɔsuetudinē q̄rūdā simplicium sa cerdotū dicentiū. denunciamus talem excōicatū. z nūq̄ excōicauerūt eū pus nec illa vba sūt apta ad excōicationez Et glo. Ray. dic̄ q̄ re vera h' mōi vba nō sunt apta ad excōicandū. Et lz talis euitandus sit ab illis qb' fit denuncia tio: qz nō ē ipsorum iudicare vtz sit ex cōicat' nec ne. tn̄ si ō hoc agat i forma iudicii nō reputabit excōicat' ppt h' mōi vba, nisi al' pbet excōicat'. B

¶ Cum iudex dicit excōico illū ul' siilia verba itelligit de excōicatōne maiori ex̄ eo. si quem.

¶ Si eps̄ excōicat oēs q furtū fecerit nūqd subditi eius talia ɔmittētes ex̄ suā diocesim sūt excōicati. R. Nō, ut ex̄ de cōsti. ut aiaz li. 6º

¶ Utrū alieni q offēdūt i diocesi illi' q i gnāli excōicauit icidāt i ei' excōica tionē. R. Sic. nā eius subditi fiūt rōe loci ubi offendūt. A. Hoc tenet glo. i. c. a nob. p. ex̄. eo. B. nisi ignorauerit, ut dictum est hic supra. §. 7º

¶ Quid si metropolitan' exn̄s i diocesi sui suffraganei veniat ɔ̄ sniam ab eo latā. R. bz Hosti. Sicut snia vel canō n̄ ligat pferētē: sic nec pferēt| supiorē puta metropolitanū ppriū. ex̄ de ma. z obe. cum iferior. z ex̄ eo. a nobis. Con. Tho. in 4º dis. 18. A. lz Hug. dixerit h' casu metropolitanū ligari nō snia hoīs sed iuris. vt i sū. con. li. 3º ti. 33. q. 59. vbi etiā innuit bm Hosti. q̄ alius eps̄ vel archieps̄ cui nō subest eps̄ q pmulga uit sniam bn̄ ligaret. sed z dictū Hug. vr̄ posse saluari qn̄ ppus metropolita nus participaret cū subdito suffraga nei in crimine dānato. tunc. n. videtur ligari sētētia iuris. ex̄ eo. si ɔcubie. B

¶ Quid si iudex dicit. excōico vnum ɔ̄ istis duob'. R. bm Guil. Credo sn̄ pīu dicio q̄ ille ē excōicatus de q̄ iudex in tellexit. Si tn̄ nō pōt sciri: neuter vitā dus est. similit nec excōicat si vaga fu erit eius intētio. A. Nō magis se refe rēs ad vnū q̄ ad aliū cū non intēderit vtrūq; ligare: ideo neuter est ligatus: vt in sum. con. eo. ti. q. 70. B.

¶ Quid si dicat. excōico te si appellas vel pparaueris appellare. R. bz Ho sti. Videt q̄ non teneat snia cuz qlibz oppressus appellare possit. vn̄ talis sē tentia videtur intolerabilē errorē con tinere. ex̄ eo. per tuas. §. nos igitur. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 79. Et addit. Hos. tamē dicit ɔtrarium. Hoc dictū Hoff. videt posse intelligi quādo appellatio eēt inhibita vel respectu appellatōis friuole. extra de appella. vt debit'. B

¶ Quid si dicat platus. habeo te p ex cōicato z h' modi: nunqd ve erit excōi cat'. R. bz Guil. si p talia vba agat in foro iudicii nō reputabit excōicat'. ni si alr constiterit de intētōe excōicātis vt qz sp solit' est ita dicē z h' i. In foro aūt pniali eligēda ē tutior via. s. vt pu tet se excōicatū z absolutionē petat. Idē Hosti. A. Et dic̄ Hosti. Nō facio vim vtrū iudex dicat. excōico te. vl' sci as te excōicatū. vel te excōicatū cogno scas. vel hēas seu geras te p excōicato vel reputes te excōicatū. vl' alia q̄cūq;

vis dūmō volūtatē ⁊ ɔsensū iudicis ꝺ pñti exp̄māt. sicut ⁊ alias sēe dr̄ extra de spon. si int virum. ⁊ de spon. duo. c. p̄. Et volūtas iudicis spūal' oīo seruāda ē ꝑ lege. xi. q. 3. audi. Et secūdū glo. Ray qcqd dictū ē ꝺ ṽbis ɔsimode ꝑlatis cū sñia excoīcatiōis ꝓfert. idē itelligēdū ē si sb̄ eisdē ṽbis qs ab excoīcatiōe absoluat. Con. Hosti. ut i sū con. lib°. 3°. ti. 33. q. 69. B

¶ Quid si dicat excoīco te. ⁊ absoluo te. R°. fm Guil'. Si uoluit iudex sit' excoicare ⁊ absoluere: nō potuit. ⁊ nihil egit Si aūt voluit excoicar' ⁊ postea absoluere utrūq3 valuit. A. Idē i sū con. eo ti. q. 71. Et ex his p3 q̄ excoīcatio regulariter tenet etiā nullo ordine seruato ut ⁊ clarius notaf eo. ti. q. 73. Et eodem mō tenet absolutio q̄tūcūq3 simplicit' ⁊ isolēnit' data. ⁊ h° nisi aliq° casu aliꝺ ꝑticularit' exp̄mat. q2 generi p spēm ꝺrogat. ut i. c. generi. ꝺ re. iur. li°. 6°. B

Quid de duob' qb' mādatum ē ut aliquē excoicent: ⁊ vterq3 eorum eodem momēto dic excoīco te si ille ñ excoicauit te. R° fm Hug. Vterq3 illorū iudicū excoicat. q2 itētio eo2 ē q̄ ille excoicet. A. Idē i sū cō. eo. ti. q. 72. B

¶ Quid si is q sñiaz gnālem promulgauit morit' uel amouet'. nunqd q postea ɔtrafacit ē excoicat'. R°. s3 Hosti. Nō nisi diffiniendo statuerit. ff. ꝺ offi. ꝓfec v2. l. i. §. fi. uel nisi a successore expresse ɔfirmet'. ex̄ de loca. c. p̄. ⁊. ff. de off. le. c. p̄ A. In hoc. c. p̄ nihil ꝺ hoc hr̄. sed poti° eo. ti. c. fi. ubi hr̄ q̄ cōstitutio legati durat etiā post eius officium. Et idē qꝺ in hoc. §. notat glo'. ex̄ eo. a nobis. p̄. ⁊ i sū. con. eo. ti. q. 60. B

¶ Quid de illis q excoīcati ordies recipiunt. R°. Si sciētes se excoicatos receperunt a susceptis ordinibus sūt i ꝑpetuū ꝺponēdi. A. Hoc verū si sī clerici seclares. Si ṽo iā sī effecti religiosi sī suspēsi ab executiōe suscepti ordinis ⁊ officii. ut i. c. cū illorū. ꝺ q°. i. B. Si ṽo ñ scolētes factū ꝑ q° in excoicatiōnē icideīt l' factū qdē sciētes s3 iur

ignari nesciebāt se excōicatos. tūc cū talibus si sūt seculares archiepi vel epi dispēsare nō possunt absq3 mandato sedis apl'ice. Si ṽo sūt regłares abbates ipso2 post iniūctā pniam ⁊ pacrā poterūt cū eis dispēsare nisi graue fuerit ⁊ notabile factū vel qui fecerit adult' fuerit vel discret'. vt violenter ꝺ obliuionē ⁊ ignorātiā p̄sumat'. Probanf hec oīa. ex̄ eo. cū illo2.

¶ Clericus excōicatus quō teneatur dicere horas canonicas. vide. i. hore. §. s°. qui incipit. Vtru3 clericus. Quid vero fiet de fructib' eccl'e clerici excōicati R° fm Ber. Debēt assignari alicui q celebrat p eo donec ipse est excōicat'. ex̄ de appel. ꝑuenit. Qꝺ si iniuste fuisset excōicatus recuperabit fruct' sibi sublatos. 2. q. 5. sup cā. Idē Ray. ⁊ Hoff. Si ṽo iuste: nō pōt. C. ꝺ re mili. cū allegatis. li. 12. Ad hoc facit ex̄ ꝺ sen. exco. sacro. A. Possent tñ sibi i hoc casu ēt fruct' restitui de grā. C. de re mili. l. stipēdia. fm Hosti. q etiā addit. Qꝺ tñ ꝺ facili fieri nō d3 ne ɔtēnat' rigor eccl'iastice disciplinæ: vt in sū. con. li. 3. ti. 33. q. 83. Itē tūc excōicatus nō percipit fructus bñficii qñ ē in mora absolutionis petēde. alit' sic fm Ray. ar. c. q2 diuersitatē. ex̄ de ɔces. ꝑben. vt i sū. cō. eo. ti. q. 81. vbi etiā notaf q̄ illud qꝺ dictū ē de excōicato circa hāc receptionē fructuū: intelligēdū ē ēt i suspēso a bñf. cio ex̄ de elec. cum i cūctis. §. clerici sane. Et fm Inno. in. c. pastoralis. ex̄ de app. idē ē de suspēso ab officio tm̄. Sed Hosti. hoc itelligit qñ ex gui cā suspēsus ē ex̄ de pur. ca. inter sollicitudines. Sec' si ex leui cā: puta ꝑpter scādalū ppl'i vel infamiā solam: nec diu stetit cōtumax. Idē Hoff. vt in dicta. q. 81. B.

¶ Vtrum sententia excōmunicatōis lata sub cōditione liget āteq3 extet cōditio. R° fm Hosti. Non ligat. ex̄ de appella. preterea 2°. ⁊ ex̄ eo. a nobis p̄. Vnde ⁊ si pendēte conditiōe appellet' tenet appellatio. A. ⁊ impedit effectu3 sentētie cōditione etiā postmodū

aduenie͂te: vt in dicto.c.p̄terea. ƀm eū
de͂ Hosti. ⁊ in sū.con.eo.ti.q.75. B. Sȝ
si pure sn̄ia fert nō releuat ꝑ appella
tione͂.ex̄ de appel.pastoralis. Trāsfert
tn̄ cāe cognitione͂ in supiore͂.ex̄ de sen.
exco.per tuas. A. Ide͂ in dcā.q.75. B.
¶ Sȝ qd si pe͂dente ꝯditōe desinat esse
eius subdit⁹. R°. Tenet sn̄ia nisi appel
let.ex̄ de foro ꝯpe.c.pšt.ex̄ de offi. dele.
gratū.⁊.c.relatū. Ide͂ Inno. A. Ide͂ in
sū.con.eo.ti.q.77. B.
¶ Quid si dicat iudex.excōico te si he͂s
res furtiuas nunqd ꝑ appellatione͂ su
spe͂det. R° ƀm Hosti. Nō suspendet si
hȝ res illas.si tn̄ occultū e͂ eccl̄a non iu
dicat de occultis.sed apud deū ligat⁹ e͂
A. Ide͂ i sū.con.eo.ti.q.78. B.
¶ Quid si dicat.excōico te.qꝛ fecisti fur
tū: ⁊ tn̄ falsū est. R° ƀm Guil. Inno. et
Hosti. Tuti⁹ e͂ dice͂ ꝙ excōicatio tene
at: vt.xi.q.3.c.p̄.⁊.c.si ep̄s.qꝛ nō e͂ error
itolerabilis expressus.⁊ cā lȝ sit falsa
nō e͂ ipossibilis.vn̄ ꝯsule͂dū e͂ ꝙ absol
uatur ad cautelā q̊ ad foꝝ iudiciale: sȝ
q̊ ad deū nō e͂ ligat⁹ nisi forte ex ꝯtem
ptu. A. Cōte͂nere aūt dr̄ qn̄ excōicatio
ne͂ nō seruaret an̄q̄ ꝯclaret iniusta vł
nulla.⁊ ex eo ꝯte͂ptu etiā sn̄ia nulla fie
ret aliq̈ ⁊ tene͂t: vt no glo.in.c.ꝑ tuas.
sup v̄bo cōte͂nere.ex̄ de sen.ex. aliq tn̄
dicūt ꝙ hoc casu excōicatio ex cā falsa
lata nō liget: vt in sū.con.eo.ti.q.74.
ꝑ q̊ bn̄ facit: qꝛ iura p̄ōpriora sūt ad
absolue͂dū q̄ȝ ad obligādū: vt in .c. cuȝ
sint.de re.iur].li°.6°. Sȝ absolutio ex cā
falsa facta nō valet nisi aliud ꝯstiterit
de me͂te absolue͂tis: vt in.c.officii.ex̄ ꝯ
sen.ex.⁊ no.in dicta.q.74.g°multo for
tius nec excōicatio.qđ pōt concedi nisi
aliud expresse ꝯstaret de mente excōi
cantis. Et in hoc casu pōt itelligi p̄ma
opio.⁊ etiā qn̄ nō ꝯstat manifeste ꝯ fal
sitate cāe ⁊ nullitate sn̄ie.tūc.n.lȝ foret
nulla tn̄ seruari dȝ: vt p̄ōsitum est. B.
¶ Quid si iudex p̄cipiat alicui debito
ri ꝙ soluat ifra certū t̄minū alioqn sit
excōicatus.vtrū creditor possit t̄minū
ꝓrogare. R° ƀm Inno. ⁊ Hosti. Non
pōt ꝓrogare.q̄tū ad sn̄iam excōicatio
nis: nisi iudex ꝯsentiat ꝓrogatōi.⁊ tūc
si aduenie͂te 2° termino nō soluerit ite
rū e͂ excōicat⁹.qꝛ termin⁹ vn̄ ꝓrogat⁹
cū accessoriis: ar.ff.de p̄ca.sȝ ⁊ si mane͂
te. Si tn̄ ꝑsona i p̄ reputat sibi vt satis
factū cessat tota excōicatio. A. Ide͂ in
sū.con.li°.3°.ti.33.q.76. B.
¶ Excōicat⁹ q ꝯte͂nit sn̄iam seruare et
ingerit se cōioni fideliū e͂t si sn̄ia erat
forsitā iniusta fit iusta.s.qꝛ ꝓpter ꝯte͂
ptū pōt iuste excōicari.xi.q.3.§.cū g°.⁊
.§.huic. Et talis e͂t tardi⁹ absoluet.xi.q.
3.qui iube͂te.vn̄ talibus ꝯsule͂dū e͂: ꝙ
et si sciāt iniustā sn̄iam: ipam diligent̄
obseruent. A. Glo.in.c.per tuas .sup ver
bo ꝯte͂nere dicit ꝙ ꝓpter conte͂ptū sen
te͂tia que al'erat iniusta vł nulla tene
ret. Et io͂ ƀm Ray. ⁊ in sū.cō.eo.ti.q.73.
ad fi.taliter excōicat⁹ dȝ humiliter sen
tentiā obseruare ⁊ se excōicatori p̄n̄ta
re offerens canonicam satisfactōem si
in aliquo offendit. ⁊ sic instant̄ petat
absolutōeȝ. Si ita fecerit erit ei ad me
ritū.al'si ꝯte͂neret peccaret mortaliter
ex̄ eo.per tuas. Con. Tho. ⁊ Hosti. Ite͂
pōt ꝓponere querimoniam contra ex
cōmunicatorem coram superiore. ex̄
eo.sacro.vt ibi. B.
¶ In qbus casib⁹ sn̄ia excōicatōis nul
la est ip̄o iure. R°. In qnq̄. Primus e͂
si ille qui tulit eā nō he͂bat de hoc ptā
tem: vt qꝛ nō erat eius iudex.io.q.3.ſe͂
tentia. A. Melius ex̄ ꝯ pe.⁊ re.ois. B
vel excōicatus: vel h⁹modi. A. Istud
h⁹modi declarat̄ per id quod he͂tur s̄.
excōicator.ad fi.⁊ in sū.con.lib°.3°.ti.33.
.q.73.vbi dicitur ƀm Ray. ꝙ idem qđ
de excōicatis e͂ etiā de intrusis ⁊ suspe͂
sis ⁊ a iurisditōe alienis.quia tales ex
cōicare non possūt: ar.12.q.2.alienatio
nes.⁊.c.p̄carie.⁊ de ꝯces.p̄ben.quia. Si
tn̄ crimen eoꝝ occultū ee͂t tolerāda es
set illoꝝ sn̄ia: lȝ nulla q̄diu crimen es
set occultū ⁊ illi tolerentur ab ecclesia.
ar.s.q.4.nonne.⁊.3.q.7.§.tria.vbi dicit̄
ꝙ si seruus dū putat̄ liber ex delegati
one sn̄iam dixerit: ⁊ postea i seruitute

dephēsus sit snia ab eo dcā valet. Itē ad h° ex̄ de iurepa. ɔsultatōib⁹. vbi dr̄ ꝙ pn̄ratō facta ab eo q habebat ꝓ pa trono valz. Intellige si possidebat ius patronatus: ꝛ non alr̄: vt dicto. c. ɔsulta tionibus. Sequitur in sū. con. Cū pdi ctis con. Hosti. Pe. ꝛ Tho. Addit autē Tho. ꝙ suspēsus a iurisditione nō pōt excōicare. Suspēsus aūt ab ordie tm̄ non pōt ea que sunt ordinis: sꝫ pōt ea q̄ sunt iurisditionis. ꝛ eꝯ si sit suspēsus a iurisditōe ꝛ nō ab ordie: si ab vtroqꝫ neutꝝ pōt. B. 2⁹ qn̄ est lata post appel latōem legitimā. 3⁹ qn̄ ɔtinet intolera bilē errorē. hi duo casus hn̄tur ex̄ eo. ꝑ tuas. In qb⁹ casib⁹ ille q eos ꝓpōit ēt si nō petat absolutionē dꝫ audiri. vt in dicto. c. ꝑ tuas. Sꝫ ꝛ si ad cautelā petat absolutōem non dꝫ denegari q̄uis ad uersarius ei⁹ vel excōicatoꝛ se oppōat nisi dicēt eū excōicatū ꝓ manifesta of fensa qꝫ tūc dabit sic dicēti ꝭm in⁹ octo dieꝝ. ꝛ si ꝓbauerit nō absoluet̄ nisi pre stet emēdā vel det cautōem de paren do iuri si offensa ꝓponat̄ dubia. Si tn̄ pendēte ꝓbatōe pma. s. illi qui sic fue rat excōicat⁹: dꝫ euitari i illis oib⁹ que vt actoꝛ in iudiciis attēperauerit. Ex iu diciū vo i officiis. electōib⁹. postulatō nibus ꝛ aliis legitimis actib⁹ dꝫ admit ti. ex̄. e. solet li° 6°. Nō si appellationem sup h°ⁿ fuerit ꝓsecut⁹ vt debuit infra tp̄s statutuꝫ a iure vel a iudice ꝛ ipse fuerit excōicat⁹ noiatim ꝛ exp̄sse: dcō lapso tp̄e dꝫ denūciari. ꝛ tā a iudiciali bus q̄ extraiudicialib⁹ actib⁹ remoueri donec de ip̄ius snie docuerit nullitate ex̄ eo. licet. li° 6°. A. De tp̄e appellatōis hr̄ ex̄ de appel. cū sit. vbi dr̄ ꝙ si an̄ sen tētiā vel p⁹ fuerit appellatū: h⁹modi appellātib⁹ ānus idulgeť. aut ex nccīa ꝛ euidēti cā bienīū: nisi forte iudex a q̄ appellatū fuerit ꝭm locoꝝ distātiā ꝛ ꝑ sonaꝝ ꝛ negocii q̄litatē ꝑcisuꝫ tp̄s fue rit moderat⁹ ifra qd̄ si is q appellaue rit cām appellatōis nō fuerit ꝓsecut⁹ tenebit snia. si post sniam appellauēit ꝛ a causa sua cecidisse videť nec āpli⁹

sup eodē negocio audieť appellās. hec ibi. Hoc fallit in snia excōicatōis que p⁹ lapsū dicti tp̄is nō ratificať. ꝛ potest eius nullitas allegari. dcō. c. licet. B. 4⁹ casus ē qn̄ aliqs excōicaret maiori excōicatōe illos qui excōicato ꝑticipa rēt nō in crimine sed i locutōe ꝛ i aliis casibus qbus incurriť minoꝛ excōica tio. Nā talis snia nō valet nisi pmissa trina monitōe vel vna ꝓ trib⁹. ꝛ nisi exp̄mārut noīatīꝫ ip̄i āmonēdi. ex̄. e. statutū. ꝛ. c. cōstitutōem li° 6°. A. h° ēt casu silr̄ nō valet snia excōicatōis vel iterdicti dcō. c. statutū. Et in dcis trib⁹ monitōib⁹ siue vna ꝓ trib⁹ debēt adesse aliquoꝝ dieꝝ cōpetētia interualla: ni si facti nccītas aliud suaserit. dcō. c. con stitutionē. B. 5⁹ ē qn̄ plati iterdicerēt subditis suis ne exponerēt suis supiori bus aut ap̄lice sedis legatis vl̄ īqsitori bus. A. a sede ap̄lica deputatis vl̄ ali is qbuscūqꝫ ꝑsonis ꝑ q̄s ad pdictoꝝ no ticiā valeat ꝑuenire. vt in dicto. c. qa. de q̄. i. B. statū ecclaꝝ suaꝝ siue mōa sterioꝝ. ꝛ de hoc ferrent sniam excōica tōis. ex̄ de offi. ordi. qꝫ plerīqꝫ. li° 6°. A. vbi pꝫ ꝙ hoc casu talis snia nō valet: silr̄ nec interdicti vel suspēsionis. Idē etiā casus notanť i sū. con. li° 3° ti. 33. q. 73. ꝭm Hosti. Et additť ali⁹ videlꝫ si qs excōicet a delegato ɔ intentionē dele gātis. ex̄ de pben. c. fi. B.

Utrꝝ excōicatus obliget sibi aliqueꝫ ɔhendo. R° Hosti. dicit ꝙ nō. A. Dicit .n. Hosti. ꝙ excōicat⁹ ɔhendo pōt ɔdi tionē suā facē deteriorē nō meliorem ꝛ iō obligať alteri ꝛ nō obligat sibi ali um. vt i sū. con. li. 3° ti. 33. q. 84. B. Sed verius vr̄ ꝙ Inno. dicit videlꝫ ꝙ oēs ɔctus initi cū excōicato non solū igno ranter sꝫ etiā sciēter ꝛ ēt durāte excōi catōe tenent: ꝛ ex eis qdē agiť ɔ excōi catū. ipse āt durāte excōicatōe agē nō pōt. Poterit tn̄ post absolutionē ēt de ɔctu inito dū erat excōicat⁹. xi. q. 3. qm̄ multos. in fi. ex̄ eo. si vo. Con Guil. A. Idē i sū. cō. dcā. q. 84. Et vt notať eo. ti. q. 133. glo. Ray. dicit ꝙ in h° distiguēdū

est ꝙ si talis ē contractus ꝙ ex illo trā
sit alterutˀ i ptātē alteriˀ tenet contrac
tus: ut cum quis dat se ī arrogationē
alicuius excōicati ſm illud. Arrogo ꝗ
suus ē: ſʒ hʒ meus eē necesse. uel qñ qs
vendit se in seruū uel ꝯhit mr̄imoniū
cū ꝑsona excōicata. Et ī his casibˀ pn̄t
taliter cōtrahentes sibi inuicē cōicare
tpe excōicatōis. sicut cuʒ aliquis excōi
catus recipitur in monasterio ad pro
fessionē aut recipit ab excōicato credo
ꝙ possint sibi īuicē cōicare ſʒ ꝙ excōi
catis regularibˀ solʒ ab aliis fratribus
cōicari. In aliis cōtractibˀ distiguēdū.
qꝛ si ꝯhēs nō obligat se ad cōicandum
cū excōicato tpe excōicatōis. lʒ peccet
mortaliter ꝯhendo. tn̄ tenet ꝯctˀ. ut si
qs vēdat ⁊ vēdēdo tradat aliqd excōi
cato ꝑcio statī tradito. Si aūt obliget
se ad cōicandū cū excōicato tpe excōi
cationis: uel ī casu nō cōcesso nō tenet
ꝯctus. ut si qs iuret excōicato ꝙ vēdet
ei aliqd aut locabit aut seruiet ei aut fa
ciet aliqd ei. qꝛ illicituʒ ē qđ ei ꝓmitti
tur tpe excōicatōis. Qđ si iurassʒ ꝙ pˀ
absolutionē aliqs opas ei facēt obliga
ret: lʒ peccaret sic iurando. B

¶ Utrū excōicatˀ possit ītrare ecclīam
R° ſm Ray. Excōicati excōicatōe ma
iori siue occulti siue manifesti non de
bēt ītrare ecclesiā q̄diu sūt excōicati.
Et ītelligit ſm Guil. ad orādū siue duʒ
aguntur ibi diua officia. Secˀ si soluʒ ī
trāt ad trāseūdū ꝑ eā. A. dū tn̄ tūc n̄
celebrent ibi diua. ut dic̄ idē Guil. B
aut si ad audiēdū ꝑdicationē q̄ audita
statim exeāt. ex̄. eo. riso. A. Idē ī sū.
cō. li° 3° ti. 33. q. 166. ubi ēt additur scđm
Ray. Et idē ītelligas de interdicto ⁊ su
spēso ab īgressu eccl̄ie. ar. 33. q. 4. vir cū
propria. ⁊ 21. dis. cleros. in fi. Dic̄ tn̄ glo.
Ray. Secˀ eēt si eēt suspensus ab offō
tm̄ uel interdictˀ a sacris ecclesie: qꝛ tūc
posset orare in eccl̄ia ⁊ audire ibi diua
Dic̄ ēt glo. ꝙ ex hoc pʒ ꝙ excōicatˀ licʒ
occulte peccat si ītrat eccl̄iā uel alioꝝ
cōioni se ingerit. lʒ q̄dā dicant ꝯriū. et
male ut credo excusantes talē ꝑ hoc ꝙ
dicūt ꝙ nō tenetur se reddere notabi
lem de excōicatione occulta. qđ facēt
si vitaret cōionē alioꝝ. qꝛ cū alius non
đbeat eū prodere vitādo eū ī publico
multo fortius nec ipse tenet se prode
re: ut dicunt. Sʒ nō est simile. qꝛ nō ē in
ptāte alterius eum corrigere talit euʒ
vitando. ſʒ in ptāte ipsius ē se corrigē
⁊ absolutionē īpetrare. hec ibi. Hec rō
glo. non militat nisi in obstinato. Pre
terea licet qs peccauerit in vno nō tn̄
debet peccare in alio. s. ꝓdēdo delictū
suū ī malū exēplū ⁊ scandalū proximi
qđ pctm̄ ē de pn̄ia. dis. 5. ꝯsideret. vn̄ nō
puto ꝙ debeat se ꝓdē. tn̄ q̄diu ē ī mo
ra petēde absolutōis peccat cōicando
cū aliis cū ꝓcedat ex ꝓpa culpa. sicut
⁊ ī sili dicit Ber. ī meditatōibˀ đ pctō
re ꝙ peccat si docet ⁊ si nō docet. B

¶ Utrū excōicatˀ possit recipi ad religio
nem. vide. ē. absolutio. 3° §. fi.

¶ Uniuersitas uel collegiū excōicari
nō pōt. qꝛ posset irretire inoxios. ex̄. eo.
romana. in fi. li° 6°

¶ Utrū excōicatˀ possit amplius excōi
cari. R° ſm Ray. Pōt siue ꝓ eadeʒ cā
siue pro diuersa siue ab eodē iudice si
ue a diuersis. 3. q. 4. Engeltrudā. xi. q. 3.
excellentissimˀ. 12. q. 2. de viro. A. Lō.
⁊ alii doc. cōiter. ut in sū. con. li° 3° ti. 33.
q. 80. B

¶ Quis ē effectˀ maioris excōicatōis ?
R° ſm Hosti. ꝑ qdē ut nullus cuʒ eo ꝑ
ticipʒ neq̄ loquēdo. neq̄ orādo. salutā
do. cōicando. comedendo. uel bibendo.
xi. q. 3. sicut. ⁊ in tribus. c. se. Item ꝙ nō
possit eligere uel eligi. ut notatur. ex̄ đ
appel. cōstitutis. A. ꝑ. Et ibi glo. dicit
idem etiā in suspēso. Et notatur in sū.
con. li° 3° ti. 33. q. 81. vbi etiā dr̄ de aliis
subsequētibus excōicationū effectibˀ
B. Itē ꝙ nullū bn̄ficiū eccl̄iasticum
acgrē possit. ex̄ de cle. exco. mi. postu
lastis. ex̄ de eta. ⁊ q̄li. cū bone in fi. A
Silr̄ nō valet illud licite retinere. nisi
fuerit cū eo misericordit dispensatuʒ.
cū illud nō fuerit canonice ꝯsecutˀ. ut ī
d°cō. c. postulastis. Et ſm glo. ibi ex quo

nō dicit a quo debeat dispēsari vr relicta ptās dispēsādi epis.ar.ex̄ d sen. ex. nuper. Et bm dnm Anto.de bu.ibidem hāc glo.tenet Hoff.z Inno.ex̄ de tēpo. ordi.dilect⁹. Guil. do in specu. de delegato.§.nūc epoꝝ.ōdicit in excōicato ꝑpter ōtēptum sedis aplice. Hosti.dicit ꝙ si ē talis excōicatio a qua absoluere possit eps:tūc eps poterit dispensare. Si n̄ ē talis solus papa poterit dispensare.ar.ex̄ de offi.ordi.c.pastoralis. z d sen. exco.a nobis z°. Itaqꝫ bm Hosti. ille posit dispēsare qui pōt ab excōicatiōe absoluere z nō alius. Et ꝑ h° bene vr̄ facere.ex̄ de sen.ex.cuꝫ illoꝝ. ibi. Dispensandi facultatē se nouerit nō hr̄e. qbus ē etiā absolutio taliū interdicta. B. Itē vt q̄diu excōicat⁹ ē d bn̄ficus suis nihil pcipiat.ex̄ de appel.pastoralis.i fi. Hoc dico q̄diu est in mora ab solutōis petēde.alr̄ nō.ex̄ de ōces.pbē. q2 ōstitatē. A. Hoc fuit dictū Ray.vt i sū.con.ocā.q.si. vbi ēt pꝫ ꝙ idē ē in suspēso a bn̄ficio.ex̄ de elec.cū in cunct] .§.clerici sane. Et bm Inno.in ocō.c. pastoralis.idē est i suspēso ab officio tm̄. Sed Hosti.hoc intelligit qn̄ ex graui cā suspensus est.ex̄ de pur.ca.inter sollicitudies. Sec⁹ si ex leui cā.puta ꝑpt scādalū populi vel infamiā solaꝫ: nec diu stetit ōtumax. Con. Hoff. B. Itē non pōt ōstitui ꝑcurator.ex̄ de ꝑba.p⁹ cessionē.nec ēt pōt cōstituere. A. nisi ad se defendēdū.vt i.c. intellexim⁹..ex̄ d iudi. B. Quinimo si q̄ cōitas aliquē ꝑcuratorē instituit z ipse excōicatus int ōstituētes fuit vel rector vel pnci palis z expressus. A. s.in lr̄is ꝑcuratoris.vt in.c.de quo.i. B. vt eius auctoritate fact⁹ eēt ꝑcurator.vel si ipa cōitas sciēdo ipꝫ talē vna cū eo ꝑcuratorē fecisset:nō valet. ex̄ de ꝑcu.c. fi. Si tn̄ excōicat⁹ sit reus bn̄ pōt in iudicio se defēdere z ad hoc ꝑcuratorē ōstituere.ex̄ de iudi itellexim⁹. A. vbi notat glo.ꝙ si nō pōt ꝑcuratorē hēre vel fidelem reperire pōt r̄ndere ēt ꝑ seipm. B. Sec⁹ si sit actor vel recōueniat. ex̄ de ꝑba.post cessionē. A. Melius facit ex̄ de excep.cū inl. B. Itē ōstitutiōes z sentētie q̄ ferūtur ab excōicato vl̄ d ipius mādato sūt irrite ipso iure z nullo vnq̄ tpe valebūt.ex̄ de imu. eccle. aduersus. A. Hoc fuit dictuꝫ Ray. vt pꝫ i sū.con.ocā.q.si. Et addit glo. Ray. ꝙ si deregit̄ excōicatio alr̄ post sn̄iam reuocatur sn̄ia.ex̄ de re iudi. ad ꝑbandū.z ꝙ huic iuri derogat̄ ꝑ ōtrariā cōsuetudnē q̄tuꝫ ad pn̄cipes z magrat⁹ z baliuos eoꝝ excōicatos q faciūt obsuari sn̄ias latas ab ipis tpe excōicationis.qđ tn̄ fieri n̄ dꝫ.hec glo. B. Et breuiter excōicato maiori ē ois legitimus actus intdict⁹.vt dictū ē.s.§.p. Itē excōicatio nō suspēdit̄ ꝑ appellationē sequentē.ex̄ de appel.pastoralis. Iteꝫ qcunqꝫ ē excōicat⁹:est ab officio z bn̄ficio suspēsus:vt i ocō.c.pastoralis.§.fi. vnde nō pōt bn̄ficiū ōferre.ex̄ d exces. ꝑla.tāta.tn̄ q̄diu tolerat̄ valet qđ fit ab eo.vt si ꝑuidēt alicui eccl'e vel si cōfirmaret alicui⁹ electionē.ar.8.q.4.nōne.6.q.4.c.ꝑ.z.3°.nisi eēt notoriū. A. vl̄ aliter ꝑbari posset ꝙ esset publice excōicatus bm Hosti.cui⁹ hec fuerūt dicta.vt pꝫ in sū.con.dicta.q.si. B. Iteꝫ excōicatus sicut z quilibet suspensus si sciēn̄ se igerat diuinis fit irreglaris ex̄ de cle.exco.aplice.nec cū eo dispensari pōt nisi ꝑ papā.ex̄ d sen. z re iudi. cū eterni.z ex̄ eo.cū medicinalis.li.6°. Excōicat⁹ quoqꝫ si impetret aliquod rescriptū sup alio articulo q̄ appellationis vl̄ excōicationis nō valet. ex̄ de rescrip.ipo iure.li.6°.

¶ Nūqd excōicato licet baptizare. R°. bꝫ Guil.durā. Si excōicat⁹ parat⁹ solēniter baptizat:irregular] efficit̄. Sec⁹ si alr̄ i necitate h° facit.sicut z de malo ministro dictū est.s.baptism⁹.3°.§.3°.

Iudices seculares cōpellendi sūt ab ecclesiasticis iudicibus repellē excōicatos ab agendo patrocinando z testificando in curiis suis.extra eo.decernimus.li.6°.

¶ Qn̄ rector aliqs fuit excōicat⁹ ꝑ eo

qd fecit in suo regimine si postea amotus sit nihilominus excõicat' est: qn et successor eius. Nam vterq3 dz ecclesie satisfacere p his/q statuit vel i qb' succedit. ex d inmu. eccle. aduersus. A. Ibi dr de excõicatõe q irrogat rõne exacti onũ seu onez ecclesiis seu clicis idebite iniũctaz. Et qd de successore dictuz e intelligit nisi satisfecerit infra mẽse vt dcõ. c. aduersus. qd põt intelligi de eo quod versuz est in ppriũ vel cõitatis vtilitatẽ. alit non est rõ qlr debeat teneri. Intelligit. n. de successore in dignitate. vt p3 ex tex. ibi. cũ succedat in onere q substituit i honore. z ex ibi notat p Inno. q et ibi videl3 in dcõ. c. aduersus dicit q hec hñt locũ tñ qñ qs succedit in regimine illi' q est excõicatus ex pdictis cãis vel pter libtatem eccl'ie. Sec' est si ex cã alia vel ipe ptãs vel etiã consiliũ vel cõe esset excõicatũ vel intdictũ. qz tunc successor nõ esset excõicat'. hec ille. De excõicatõe p pter libtatẽ eccl'ie. s. rõne statutoz seu edictoz vel õsuetudinũ itroductarum d dictã libtatẽ eccl'ie. z quõ dicta excõicatio trãsit ad successores officii nisi p dicta fecerit aboleri hr ex eo. c. graue3. z. c. nouerit. B. Priuilegia qrũdaz ne possint excõicari restringuntur: vt. s. in terdictum p. §. 9°

Excõmunicatio z°.

.s. de pcutiẽtib' clicos. Tales .n. excõicati sũt nec nisi a papa absolui pñt. 17. q. 4. si qs suadẽte. Et d hac mã vide s. absolutio z°. p totũ.

¶ Sũt casus i qbus pcutiẽs clericũ nõ est excõicat'. p qñ ignorabat q eẽt clericus: puta qz comã nutriebat. ex eo. si ho. z° in clicis q nõ ferũt hitũ clicale3 nec tõsurã nec aliqd de clericatu ostendũt si 3° ãmoniti nõ se correxerit. ex. e. õtigit z°. A. Et suffic q ãmonitio fiat nõ solũ ab epo: sed et a quocũq3 pprio plato. ex eo. in audiẽtia. vbi dr gnãlit d platis ppriis. z notat i directoria li° 3°. ti. a. §. 54. B. 3° i clico q õtẽpto hitu fert arma. z 3°. ãmonit' nõ se correxerit ex eo. in audiẽtia. Et et si nõ sit monit' s3 imisceat se tyrãnidi. ex eo. cũ nõ ab hoie. A. Et ibi h° notat glo. z Inno. ex eo. c. nõ dubiũ. vbi idẽ dicit de clico seditionẽ z iniustã guerrã faciẽte. ex eo. ppendim'. B. 4° in clico exercẽte negocia secularia. z itez si ãmonit' fuerit vt dictũ e. ex de vi. z ho. cle. c. fi. Idẽ in sũ. con. li° 3°. ti. 33. q. 34. Et i dcõ. c. fi. sic dr Mãdam' qten' si tales 3° a te moniti ab h' modi nõ respuerit: s3 ptermissis diuinis officiis negociatõibus istiterint secularib': cũ facto ipo puilegiũ abiiciãt clericale. tu quoq3 min' duz his se iplicãt de suis facultatibus statutis z õsuetudinib' p'rie subiaceãt nõ defendas eosdẽ. Et sic hoc casu vr pdi puilegiũ in reb' tñ. Pro hoc etiã facit cle. i. de vi. z hone. cle. B. 5° in clerico õiugato si nõ defert hitum. vt s cleric'. z°. §. fi. A. Idẽ est etiã si nõ ferrent tõsurã. vt in. c. vno de cle. õiu. li° 6°. B. 6° in clicis bufonib' z etiã macellariis. de qb' hẽs. s. clicus z°. §. 4°. z 5°. 7° in illis q nõ ex ira sed iocose se pcutiũt. ex. e. c. p. 8° i mgro q tñ hoc facit leuiter z cã discipline. ex eo. cũ volũtate. §. fi. 9° in eo qui icõtinẽti vim vi repellit ltpate. ex. e. si ho p. §. z°. x° cũ qs inuenit clicũ turpit agentẽ cũ vxore mr'e sorore vel filia ppa. vt i dcõ. c. si ho. §. nec ille. xi° si fiat a plato vel de mãdato eius causa correctõis. vt in dcõ. c. cum voluntate. z. c. ex tenore. Et si nõ fiat cã correctõis tã hõerans q pcipiẽs incurrit excõicatoem. ex eo. vniuersitatis. Nõ si causa subest: põt clericũ cape z carcerare et p laicũ. ex eo. si clericos. li° 6°. A. l3 non dũ appareãt incorrigibiles. vt ibi. B. S3 pcussio non dz fieri p laicũ aliogn itez ambo icurrerẽt excõicationẽ. vt i dcõ. c. vniuersitatis. nisi clicus aliqs esset adeo icorrigibilis q alr capi z corrigi nõ posset. ex. e. vt fame. iz° i turbãte diuina officia quẽ psbyter vel ali' ad quẽ spectat põt eiicẽ de eccl'ia. ex. e. veniẽs. z. c. cũ volũtate. §. si q ho. Sili'

cũ gs rõne offici qδ in eccłia obtinet ꝓ curit clicũ: aut ẽt cũ senioꝛ cã deuotio nis hoc faciat: aut dñs aut parẽs siue ꝓpinqu⁹ q familiã corrigit. Hec oia i hoc. 12. ꝟsu dicta intellige cũ sint i mio rib⁹ ordinib⁹: vt in. c. cũ volũtate. §. fi. A. Ibi sic dicit. Si qui ꝟo rõne officii qδ in eccłia obtinẽt aut ẽt clici alii ꝫm mores zelo deuotõis pueros aut adole scẽtes i minorib⁹ ordinib⁹ ꝯstitutos tur bantes diuinum officiũ. ⁊ hi q obtẽtu ꝑ latõis vł magisterii subditos ⁊ schola res correctõis cã leuiter forte ꝑcusse rint: excõicatõis sniam nõ incurrunt. Qδ ⁊ de his dicẽdũ ẽ q aliq̊s de fami lia sua vel ꝓpinq̊s inferioꝝ graduũ. i. ordinũ minoꝝ ꝫm glo. ibi. Seqtur. Si mili mõ vt cohibeant ab insolẽtiis su is ⁊ scia bonisq̧ morib⁹ informẽtur du xerũt corrigẽdos. hec ibi. Et vt nõt in directoria li°. 3°. ti. 2. §. 70. quo ad ꝑlatuz ⁊ magistrũ nõ distinguit. vtꝝ correcti sint in minorib⁹ vł in sacris. Sed qd si ꝑncipalis magister ꝓhibeat submgrõ vel alii cui ꝯmittit aliq̊s pueros docen dos ne ꝑcutiat eos: ⁊ talr̃ ꝓhibit⁹ eos ꝑcutiat: nũquid incidit in canonẽ? R° ꝫm glo. Ray. ⁊ in sũ. con. li°. 3°. ti. 33. q. 35. Credo ꝙ nõ. qꝛ nõ põt mgr̃ ꝑ ꝓhibitio nẽ h⁹modi auferre ei bñficiũ iuris per qδ ꝯcedit docẽtib⁹ corrigẽ quos docẽt B. 13°. si clic⁹ deposit⁹ sit: vel degdat⁹ ex̃ de iudi. cũ nõ ab hoie. ⁊ ex̃ de pe. de gradatio. in fi. li°. 6°. A. Si tñ clic⁹ sit de posit⁹ vł degdat⁹ ⁊ nõ sit tradit⁹ curie sclari: nõ obtinet h casus. Nã talis ꝑui legiũ retinet i memoriã officii ꝑteriti vt nõ. in sũ. con. dcã q. 35. B. 14°. quan do clic⁹ trãsfert se ad actũ ꝓrsus ꝯri um. vtputa erat i minorib⁹ ⁊ fact⁹ est miles vel bigam⁹ ⁊ h⁹mõi. 84. dis. qs gs. A. Idẽ in dcã. q. 35. vbi ẽt addit ali⁹ casus videlz ꝺ illis q ꝯ ꝓhibitionẽ dio cesani publice factã recipiũt admini strationẽ seculariũ ꝑsonaꝝ. ex̃ ne cle. vel mo. c. 2°. ibi Aug⁹ papa Luceñ. ep̃o dicit. Sacerdotib⁹ ⁊ clicis tuis denun cies publice ne ministri laicoꝝ fiãt: nec

in reb⁹ eoꝝ ꝓcuratores existãt. qδ si ꝑ⁹ modũ facere ꝑsũpserint. ⁊ occasione ipsi⁹ administratõis ꝓpter pecuniariã cãm deprehẽdant in fraudẽ. indignus ẽ eis ab eccłia subueniri ꝑ quos ꝯstat in eccłia gnãri scãdalũ. B.

Sed quid si quis non ob sui tuitõem sed ob tuitionem patris. matris. vxoris familie. filii. vel ẽt ex̃neorum clicuz le dat? R° ꝫm Inno. Talis non icidit ica nonez. ar. ff. qδ me. cã. isti qdẽ. §. fi. Nã ⁊ socii iniuria ꝓpulsanda ẽ. 23. q. 3. forti tudo. ⁊ c. nõ inferẽda. Quidã tñ dicunt ꝙ hoc ẽ veꝝ ꝺ defensione illaꝝ solum mõ personaꝝ ꝑ quas itelligit nob iniu ria fieri. vt Insti. de iniu. §. patitur. A. idem qδ. in hoc. §. recitat i sũ. con. dcã. q. 35. Et ꝑmũ dictũ Inno. videlz ꝙ idẽ sit in repulsiõe. iniurie cuiuscũq̧ vide tur veri⁹: vt ⁊ nõ. in directoria li°. 3°. ti. 2°. §. 90. B.

Sz quid si ꝑsona eccłastica domũ oc cupat alicui⁹: ⁊ nõ vult exire sine vio lẽtia? R° ꝫm Inno. Eiiciẽs non incidit in canonẽ. vt colligit ex̃ ꝺ resti. spo. oli cãm. ⁊ ex̃ de homici. significasti. A. h° veꝝ est si fiat incõtinẽti: ⁊ cũ modera mine inculpate tutele: vt colligit ex tex. ⁊ glo. dicti. c. oliz. ⁊ ibi etiã ꝑ Inno. ad fi. B.

Quid de nõ defendẽtib⁹ clicos cum possint? R°. Fauẽ vidẽtur. qꝛ cum pos sint manifesto facinori desinũt obuia re. ex̃ eo. quãte. Intelligas tñ ꝙ solum illi excõicati sũt ad q̊ꝝ officiũ ꝑtiet de fendere. ar. 13. q. 5. administratores. 2. q. 4. forte. ⁊ c. est iniusta. A. Dñs Anto. de bu. in dcõ. c. quãte. lz aliud ibi glo. vi deat sẽtire: dicit ꝙ cõis ẽ opinio ꝙ in cidat in. canonẽ patiẽs ꝟberari clericũ ⁊ dolose nõ ꝓhibẽs. siue hẽat ꝟberan tẽ i ꝑtãte siue nõ. Et idẽ nõt ꝫm Host. in sũ. con. li°. 3°. ti. 33. q. 34. Sz quid de cõ uersis. B.

Quid si clic⁹ volẽs alicui satisfacere spõte subiicit se ꝟberib⁹? R° ꝫm Ray. Ipe clic⁹ dz excõicari: ⁊ ꝟberãs ẽ excõi cat⁹. Talis. n. iniectio ⁊ si nõ sit violẽta

ē tñ iniuriosa saltē ordini clicali i cui⁹
fauorē canō ille ꝑmulgat⁹ ē.ex̄ eo.con
tingit p̄. In hᵒ ɔcordāt q̄si oēs. A. Hac
excōicatoēm icurrit etiā clic⁹.vel sīlis
ꝑsona irato aīo ꝑcutiēs seipm̄. q̄a fac
iniuriā ordini clericali siue religioni.
Itē q̄ꝛ sicut nō licet offēdere aliū: ita
nec seipm̄.24.q.5.si ꝯo licet.vbi hoc te
net Archi.ꝛ nōt̄ in directoria li.º 3.º ti.2.
§.120. B.
¶ Sꝫ q̄d si magister vel ꝑlat⁹ ex ira ꝑ
cutit. Rᵒ f̄ꝫ Guil. Nō icidit in canonez.
ex quo cā correctōis hᵒ facit.ꝛ si de cor
rectōe nō cogitet actu: si tñ hꝫ hunc fi
nē in hitu sufficit: nec distiguo vtꝝ sit
i sacris vel nō sacris.ex̄ eo.cū volunta
te.q̄ in casu correctōis q̄ fit a mḡro vel
ꝑlato indisticte loq̄r. Q̄ꝺ si ꝑncipalis
magister ꝓhibeat mḡro iferiori ne ꝑ
cutiat.si ꝑcutiat nō v̄r ꝙ icidat. q̄ꝛ nō
pōt ꝑncipalis mḡr auferre bñficiū iu
ris ꝑ q̄ꝺ ɔceditr̄ corrigere posse quos
q̄s docet.
¶ Sꝫ q̄d si officiat⁹ i eccl'a ꝑlat⁹. maḡr.
dñs dom⁹. vl' ɔsanguinei excedant mo
dū i corrigēdo. Rᵒ f̄ꝫ Hosti. Nisi ex ꝓ
posito ꝛ irato aīo m̄ltū excedāt: nō cre
do ꝙ incidāt i canonē q̄ solūmō doluꝫ
ꝑseq̄r: q̄ꝺ colligit̄.17.q.4.si q̄s suaden
te.ꝛ ex̄ eo.c.p̄. Violētia.n.nō ɔmittit̄ si
ne dolo.ꝛ hoc ēt innuit ꝑncipiū. ex̄ eo.
cū volūtate. Lō. Ber.ꝛ Guil. A. Idem
i sū.con.ꝺcā.q.35. B.
¶ Quid de illo q̄ a clico ludēte q̄uit̄ tñ
ꝑcussus cū aīo vīdicādi q̄uiter repcu
tit? Rᵒ f̄ꝫ Guil. Ex q̄ aīo vīdicte ꝛ nō io
cosa leuitate repcutit icidit i canonez.
A. lꝫ sine deliberatōe repcutiat hᵒ non
factur⁹ si plene deliberasset.nisi tanta
eēt surreptio ꝙ se nec vīdicare nec in
iuriari itēderet tūc.n.nō icideret f̄ꝫ eū
Guil. vt i sū.cō.li.º 3.º ti.33.q.200. B. Sꝫ
ꝛ si iocose ꝑcussus a clico q̄uiter repcu
tit: lꝫ tñ cū iocosa leuitate ꝛ sine dolo n̄
icidit. A. lꝫ q̄uiter repcutiat ꝛ cū ira.
q̄ꝛ v̄r ea ɔditio ludētiū ꝙ q̄uiter ꝑcus
sus ꝑcussorē suū q̄uit̄ repcutē pōt ne
inferior videatur i illo ludo aut min⁹

strenuus f̄m eūdē Guil. vt in sū.con.e.
ti.q.201. B. Silr̄ ēt nec sacerdos q̄ pue
rū clicū iportune ludētē secū irat⁹ ꝑcu
tit nō iniuriādi aīo vel libidine vindi
cte. A. sed ꝓpter insolētiā pueri repel
lēdā: vt in sū.con.eo.ti.q.202. B.
¶ Quid si aliq̄s nō mittit man⁹ i clicū
sed spuit aut aliq̄d effūdit sup eū. aut
claudit ei hostiū.vel pōit custodes ad
capiēdū eū si de domo exeat.vel ei eq̄
tanti capit habenas eq̄ vel rūpit cīgu
lū selle.vel minis ꝛ terrorib⁹ arrestat
eū.vel facit ire q̄i captū ad iudicē. Rᵒ
f̄m Ray.ꝛ alios cōiter. Oēs tales sunt
excōicati.nec refert an iniciat q̄s ma
man⁹ i eū.aut i rē sibi talit̄ coherētem
aut rē de manu ei⁹ rapiat. aut vestes
q̄b⁹ indut⁹ ē scindat. Sec⁹ tñ si solo me
tu cogit vt se r̄dimat.vel vt sibi aliq̄d
det. Nā talis nec i ꝑsonā nec in res sibi
coherētes mittit manū. A. Idē i sū.cō.
li.º 3.º ti.33.q.203.ꝛ in directoria li.º 3.º ti.2.§.
114.cum se. B.
¶ Quid si aliq̄s arrestat clicū asportā
tē res q̄s ei fuerat furat⁹: ꝛ ꝑ violētiā
auferat ei. Rᵒ f̄m Guil. Nō credo ꝙ in
cidat i canonē si res illas ei aufert dū ē
in asportando an̄q̄ꝫ asportās se recipi
at ad locū determinatū. Sec⁹ si ex int̄
uallo q̄a nō licet ius sibi dicē. A. Idē i
sum.con.eo.ti.q.205. B.
¶ Quid si q̄s inueniēs clicū turpit̄ agē
tē cū vxore.m̄re.sorore.vel filia: eum
mutilat vel occidit. Rᵒ f̄m Guil. Et si
possit dici ꝙ tali parcit̄ q̄ ad excōicatō
nem.eo ꝙ decre.ex̄ eo.si ꝯo.non distin
guit inter atrocē iniuriā ꝛ nō atrocē: ni
hilominꝰ nō licebit ei occidē.ex̄ de pe.
c.2.º A. Host.ēt sup hᵒ ꝺcō.c.si ꝯo.dicit
ꝙ f̄m canones nō licet eū ꝑimē si aliō
fieri pōt: vt in sū.cō.eo.ti.q.35. vbi etiā
patꝫ ꝙ idē Guil. alr̄ ɔcludit q̄ꝫ s̄.positū
sit. Dicit.n.ꝙ cū p̄fata decre.si ꝯo. non
videat̄ excusare nisi eos q̄ simplr̄ ma
nus iniciūt violētas i tales. ꝛ distigu
at i hostiario q̄ clicos vulnerat ꝛ eos q̄
sine vlnerib⁹ eos ledūt: v̄r tuti⁹ dicen
dū ꝙ eos talr̄ mutilātes vel occidētes

icidũt in canonẽ. Dicit ẽt ꝙ illud qḋ in dcõ. c. si ꝟo. ponit̃ de clico turpit̃ agẽte: putat nõ eẽ restringẽdũ solũ ad coitũ sed ẽt ad amplex⁹ ⁊ deosculatões. ⁊ qñ aliqs ꝑparat se ad op⁹ carnis. Si tñ ñ i loco suspecto sed i publico talia facẽt sicut aliqñ fit i ludo. aliud eẽt qꝛ ꝟberans icidẽt i canonẽ. Cũ aũt constat ꝑ signa ꝙ clic⁹ iã expleuit factum credo ꝙ si talia sũt signa ⁊ tã ꝓpinqua negocio ꝙ ↄstet turpitudinẽ coit⁹ ibidẽ cõpletã nõ ẽ excõicat⁹ statim ꝟberãs talẽ si sint de p̃fatis ꝑsonis. Si aũt nõ st̃ ꝓbabilia sig̃. nec icõtinẽti p⁹ factũ verberat sed postq̃ iã clic⁹ ad alia diuẽtit ⁊ a loco discessit. icidit i canonẽ. B.

Sȝ vtꝝ marit⁹ sic iueniẽs clicũ possit eũ tenẽ inuitũ. R̃ᵒ ƀm Guil. Põt tenẽ vtrũqꝫ. s. clicũ ⁊ vxorẽ sine excõicatõe donec aduocet testes. ff. de adul. capite ex̃ de sen. ex. c. si ꝟo alic⁹. §. fi. Idẽ Ber. A. In illa. l. capite dr̃ ꝙ ista detẽtio nõ debet fieri vltra. 20. horas ↄtinuas. Et idẽ qḋ i h⁹. §. nõt̃ in sũ. cõ. liᵒ. 3ᵒ. ti. 33. q. 25. vbi etiã dr̃ ƀm Inno. in dicto. c. si vero. ꝙ noie mr̃is intelligunt̃ oẽs ascendentes. ⁊ noie filie oẽs descẽdentes. In collateralib⁹ ꝟo vel affinib⁹ dicit ꝙ non audet extendere. Alii aũt dicũt ꝙ simplicit̃ ꝑsonas noiatas h⁹ ꝑuilegiũ non excedit. Et hoc dicit Hosti. ibidẽ tuti⁹ eẽ. Dicit̃ etiã ibi ƀm Ber. ⁊ Hosti. i eo. c. si ꝟo. ꝙ noie vxoris intelligit̃ hic ẽt sponsa de p̃nti. ⁊ ꝙ ƀm Hõsti. intelligitur de mr̃e filia vel sorore tã legitima q̃ꝫ ẽt nãli sed nõ de adoptiua. B.

Quid de illo q ordinat cũ vxore sua vt clic⁹ vocet̃ ad turpitudinẽ. ⁊ sic verberat eũ. R̃ᵒ ƀm Guil. Credo ꝙ tã vir q̃ꝫ vxor icidũt i canonẽ cũ ꝓuocauerit A. Idẽ i sũ. con. dicta. q. 35. B.

Quid de muliere q̃ ꝑcutit sacerdotẽ petẽtẽ eã de turpitudine. R̃ᵒ ƀm Guil. Si solũ verb eã ipetat: icidit i canonẽ Si aũt tangit iuitã: ⁊ illa se d̃fendens cũ moderamie iculpate tutele eũ ꝑcutiat nõ credo ꝙ incidat. Securi⁹ tñ est ꝙ faciat se absolui ad cautelã. A. Idẽ in dicta. q. 35. B.

Quid si qs irat⁹ vadit ↄtra clicũ eleuato pugno ense vel hasta q̃si ꝑcussurus. R̃ᵒ ƀm Ray. Nõ icidat. qꝛ manuȝ nõ iniecit. Idẽ Hosti. ⁊ Goff. A. Idem i sũ. con. liᵒ. 3ᵒ. ti. 33. q. 207. B.

Quid de illo q ꝑseqtur clicũ fugiẽtẽ ⁊ clicus sine ꝑcussione cadit ⁊ leditur. R̃ᵒ ƀm Guil. Non credo ꝙ incidit. Secus si ipe fugiẽs ⁊ q̃i coact⁹ p̃cipitet se i aquã vł i aliud ꝑiculũ se igerit vt euadat. qꝛ tũc ꝑsequẽs incidit in canoneȝ. A. Idem in sũ. con. eo. ti. q. 206. Sed si bñ pẽsetur vtriusqꝫ casus nõ videt̃ rõ diuersitatis cũ i vtroqꝫ lesio causet̃ a ꝑsequẽte. ⁊ iõ vr̃ in vtroqꝫ locũ hẽre excõmunicatio: ar. l. nõ possũt. ⁊. l. de qb⁹. ff. de legi. B.

Quid si qs accipiẽs clicũ ꝑ capillos ⁊ h⁹modi dicat. nisi eẽs clic⁹ ꝑcuterem te. R̃ᵒ ƀm Guil. Si aio iniuriãdi iratus hoc facit credo ꝙ incidat: alr̃ non. A. Idẽ i sũ. con. eo. ti. q. 210. B.

Quid si qs furto accipit corrigiam a clico qua cinct⁹ erat vł vestẽ qua erat idut⁹. R̃ᵒ ƀm Hosti. Nõ vr̃ excõicatus qꝛ minima vel nulla ẽ violẽtia ꝑsone eo ꝙ nõ sentiat̃. A. Idẽ i sũ. con. liᵒ. 3ᵒ. ti. 33. q. 209. Et in directoria liᵒ. 3ᵒ. ti. 2. §. ii4. cum se. B.

Quid si ꝟberet̃ ↄuersus. R̃ᵒ ƀm Hosti. Si tales sũt ↄuersi q se ⁊ sua tradiderũt deo ⁊ totalr̃ translati facti sunt eccłastici. siue eccłia sit regularis siue secularis. ⁊ tales debẽt gaudere eccłastica libertate. 17. q. 4. q̃squis. Secus si esset conuersus remanẽs i domo sua ꝓpria tanq̃ꝫ laicus. ex̃ de ꝑuilegiis. vt ꝑuilegia. §. p̃. A. Idẽ in sum. cõ. eo. ti. q. 34. Hoc etiam tenet glo. in. c. non dubium. ex̃ eo. B.

Quid si ꝟbẽt̃ nouiti⁹. R̃ᵒ. Verberãs excõicatus ẽ. ex̃ eo. religioso. libᵒ. 6ᵒ.

Quid si qs credẽs ꝟberare clericum ꝟbat laicũ. R̃ᵒ ƀm Ray. Nõ ẽ excõicat⁹. Hoc dico ꝓpt̃ lr̃aȝ canonis q̃ exigit actũ cũ dicit si qs iniecerit manus violẽtas in clericũ. A. Con. Hosti. ⁊ addit

.ſ.ꝗ̃diu conſciam hꝫ leſaꝫ debꝫ ſe ꝓ ex
cõicato gerere quouſꝗ̃ ſciat veritatem:
vt in ſũ.con.eo.ti.q.211. B.

Quid de eo q̃ verberat clicũ credẽs eũ
laicũ? R° ſm Hoſti. Si talis errauit ĩ
ꝑſona: vt q2 volẽs percutere Titium
laicũ ꝑcuſſit Seyũ clicũ: cũ vtrũꝗ̃ co
gnoſcit: tutioꝛ ẽ ſnĩa ꝙ incidit. Nã ĩ cli
cũ man⁹ violẽtas iniecit. A. Tancre. ⁊
glo. Ray. tenẽt ꝯ̃riũ: quoꝝ dictũ põt in
telligi qñ ꝑcutiẽs nõ fuit in craſſo ſed
iuſto erroꝛe: vt ſatis põt colligi ex dcõ
eoꝝ: vt in ſũ.con.eo.ti.q.212. ſicut in ſili
pꝫ. ⁊ ĩ ſe.caſu. B. Si ãt errauit ĩ q̃lita
te. q2 de iſto q̃ ẽ clic⁹ putabat ꝙ eẽt lai
cus. Nã videbat eũ ĩ hitu laicali ⁊ non
gerẽtẽ ſe ꝓ clerico. non incidit. ex̃ eo. ſi
vo. 2°. Sec⁹ aũt ſi vidit eũ in hitu clica
li ⁊ ꝓ clerico reputabat: q2 tũc incidit
in canoneꝫ. A. nisi hoc caſu putaret lu
do talẽ hitum eẽ aſſumptũ ⁊ hẽret cre
dẽdi ꝓbabilẽ cãꝫ ſꝫ glo. Ray. que etiaꝫ
dicit ꝙ ſi dubitat vtꝝ ſit cleric⁹ vel lai
cus incidit ĩ canonẽ cum in dubio tene
atur vitare periculum. Si aũt nõ con
ſtet vtruꝫ ſit laic⁹ vel cleric⁹ dicit ꝙ ſi
ita affect⁹ ẽ vel cõmot⁹ ꝙ ⁊ ſi ſciret eũ
eſſe clericũ nihilomin⁹ ꝑcutẽt eũ. inci
dit ĩ canonẽ. Si aũt nõ ꝑcutẽt nõ icidit
vt in ſũ.con.dicta.q.212. B.

Quid ſi aliquẽ clicũ paratũ facẽ ali
quod flagitiũ teneo violent̃ zelo dĩ ne
illud faciat? R° ſꝫ Guil. Si talẽ teneo
modico tꝑe iuitũ etiã ⁊ renitẽtẽ citra
tñ iniuriã ꝑcuſſionis. nõ credo me inci
dere ĩ canonẽ. Satis con. Inno. ⁊ Ho
ſti. A. Iſtud modicũ tẽpus puto deter
minãdũ in q̃ ̃ tũ ſeu ꝓ q̃to expediat ad
obuiãdũ pctõ: ar. c. erroꝛ. 83. diſ. Aliquo
etiã caſu licẽt ꝑcutẽ. ſ. ob tuitioneꝫ ſui
vel alioꝝ. vt. s. §. 2°. B. Idẽ dicẽduꝫ eſt
ſm Inno. ſi ſupuenient̃ib⁹ inimicis cli
cus tenet̃ ne icidẽt in man⁹ eoꝝ: q2 tali
nõ irrogat̃ iniuria: ſꝫ poti⁹ ſalus ꝓcura
tur. ar. 44. diſ. cũ beatus.

Quid de illo q̃ mãdat man⁹ iniici in
clicum. R° ſm Ray. Si ſeq̃tur effectus
tã mãdãs q̃ ̃ is cui mãdatur incidit in
canonẽ. ex̃ eo. mulieres. §. fi. Qd̃ ſi mã
datoꝛ miſit ad reuocãdũ mãdatũ: tũc
diſtinguẽdũ. q2 ſi mãdatari⁹ añ q̃ ̃ reuo
catio ꝑueniſſet ad eũ verberauit. vterꝗ̃
ẽ excõicat⁹. A. Glo. Ray. dicit cõtra. ſi
mãdatoꝛẽ ſufficient̃ penituit. ⁊ ẽ in ca
ritate. Nullũ. n. exiſtẽtẽ ĩ caritate ius
ligare intẽdit vinculo excõicatiõis. q̃a
h° iniuſtũ eſſꝫ. lꝫ talis ab hoie poſſit ex
cõicãi: q̃ aliq̃ñ iniuſte ligat: vt ĩ ſũ. cõ. li°
3°. ti. 33. q. 215. Dictũ tñ Ray. cũ quo ꝯcoꝛ
dãt ⁊ alii doc. de q̃b⁹. ĩ. veri⁹ vr̃. q2 ꝑceſ
ſit culpa moꝛtalis ⁊ ei⁹ occaſiõe dãnuꝫ
irrogatur. iõ dꝫ ſentire penã. ex̃ de iniu
riis. c. fi. Ad h° etiã ex̃ d̃ homici. c. fi. li°
6°. B. Si vo reuocatio ꝑus ꝑuenit nõ
ẽ excõicat⁹ mãdatoꝛ: ar. ex̃ de pcu. ex in
ſinuatõe. ⁊ c. ĩ nr̃a. ⁊ in ꝑ̃dicto. c. muliẽ
res. in fi. Con. Hoſti. Ber. ⁊ Goff. Eadẽ
qõ ⁊ ſolutio põt fieri de eo qui ꝯſuluit
clericum verberari ſi ei⁹ ꝯſilio fiat. A.
Idẽ in ſũ.con.dicta.q.215. B.

Quid ſi mãdãs clicũ verberari ꝑus q̃ ̃
verberet̃ decedat. R° ſm Hoſti. Si no
toriũ ſit: ⁊ talis ĩ fine nõ fuit abſolut⁹
vel ſigna pñie nõ apparuerũt: hẽri dꝫ
ꝓ excõicato: nec dꝫ ſepeliri in cimitẽio.
A. In h° caſu Goff. dicit ꝙ mãdãs ẽ ex
cõicat⁹ niſi mãdatũ reuocauerit ante
moꝛtẽ. cũ intelligat̃ tũc in eadẽ volun
tate decedere. Glo. vo in. c. mulieres.
ex̃ eo. dicit ꝙ nõ ẽ excõicat⁹. q2 moꝛte
mandatoꝛis ſoluit̃ mandatũ. ff. mãda
ti. inter cãs. Hoſti. vo vt pꝫ ĩ ſũ.con.eo.
ti. q. 216. ait. Tu dicas ꝙ q̃ ad ſnĩam mi
litãtis eccl̃ie nullo mõ ligat̃ ſub terra
ſed dũ ẽ ſupſtes tm̃. 24. q. i. qd̃cũꝗ̃. Ue
rũtñ ſi h° notoꝛiũ ſit ⁊ abſolut⁹ nõ fue
rit ĩ fine. vel ſigna pñie nulla apparue
rint: hẽri dꝫ ꝓ excõicato. non ex vi ſen
tẽtie eccl̃ie militãtĩ: ſed rõne pcti noto
rii. vñ nõ ẽ ſepeliendus ĩ cimiterio. Se
cus ſi ſigna pñie apparuerint. B.

Quid ſi nõ mãdauit: ſed qd̃ factuꝫ ẽ
ratũ hũit. R°. Si iniecta ẽ man⁹ in cli
cum noie tuo licet ſine mãdato: ⁊ tu ra
tum hoc hũeris excõicationẽ incurris.
Si vo nõ fuit facta nomie tuo peccas

hn̄do ratū: sed non incurris excōmuni cationem. extra eo cum quis. libro 6°

¶ Quid de illo qui dicit suis ꝙ vellet vīdicari ꝺ tali clērico: ꝛ sic illi ꝟberāt eū R° ſm guil. Si ea dixit aio ꝓuocandi eos. ꝛ ipī ob hoc moti fecerūt ēt nō no mine dicētis. ipē dicēs nihilomin⁹ inci dit i canonē. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 218. Et forte idē est ēt si nō dixit eo aio. cuꝫ dicēdo fuerit in culpa ꝛ debuit cogita re hoc euenire potuisse: ar. c. fi. ex̄ ꝺ ho mi. lib° 6°. B. Si iudex laic⁹ malefacto rē captū detineat: ꝛ ipē se clēricū dicat. vide. ī. iudex. 2°. §. 3°.

Excommunicatio

3°. de excōicatōe falsariorū.

Et qdē cū qs per se vel ꝑ aliū falsat lit teras pape cū fautorib⁹ suis. vel scien ter vtit eis ē excōicat⁹. ex̄ de cri. fal. ad falsarioꝝ. A. Cui⁹ absolutio reſuat pa pe ꝑterꝙ i morti articulo. eo. ti. c. dura. B. Et si qs h⁹modi falsas lr̄as se hēre cognoscit ī fra. 20. dies aut destruat eas aut resignet si penā excōicatōis volu erit euadē: vt ex̄ de cri. fal. dura. Nō in telligēdū est solum qn̄ aliq̄ casu lr̄e ad eū ꝑuenerūt. Sec⁹ si fuerit ꝯscius. qa tūc indistincte ē excōicat⁹. Clerici q̄ꝙ fal sarii debēt degradari ꝛ tradi sclari po testati puniēdi: vt i dcō. c. ad falsarioꝝ

¶ Quid si qs vtit talib⁹ lr̄is ignorāter. R° ſm Hosti. Non excusat. qꝛ ꝑ alios īuestigare ꝺbuit: ar. 37. dis. §. vlt. Si tn̄ falsitas erat ita latēs ꝙ n̄ bn̄ ꝑcipi po terat ꝛ ipse adhibuit diligētiā quā po tuit nec ꝑcepit: excusat⁹ ē. aliogn non ex̄ ꝺ homi. Johēs. ꝛ c. vlt. ff. de redibi. act. l. i. Et nō ꝙ ꝑceptū ē ꝙ in lr̄is papa lib⁹ nec ī magno nec ī modico audeat qs apponē manū ēt vnā lr̄am vl' vnū punctū corrigēdo. aliogn manū appo nēs sn̄iam excōicatōis incurrit que nō pōt ēt citra sedē aplicā relaxari. Hec per sententiam in curia latam.

Excommunicatio

4°. de excōicatōe incēdiario rū ꝛ effractoꝝ eccl'ie. Dis. n. incēdiari⁹ eccl'e vel loci religiosi vel cimiterii vl' spacii ꝑuilegiati i circuitu eccl'ie est ex cōicatus ipso iure. sed anteꝙ sit denun ciat⁹ pōt absolui ab epo. postꝙ ꝟo de nunciatus est siue noiatim siue i gnāli puta denūciamus excōicatos oēs illos qui tale incendium fecerūt. tales solū a papa possunt absolui. ex̄ eo. tua nos. ꝛ c. conquesti. A. Nō aūt dictū est de incēdiariis intelligas etiā de effracto ribus qui silr̄ sūt excōicati ꝛ a papa ab soluēdi. Et sic idem intelligēdū est de effractorib⁹ cimiterii ꝛ aliorū locoꝝ ec clesie adherētiū. de qbus ꝑrime dictū est. Vn̄ in directoria li°. 3°. ti. 2. §. 22°. dicit ꝙ sicut violator eccl'ie excōicatus est: sic ꝛ violator claustri eccl'ie adherētis ar. ff. de rei ven. q̄ religiosis. ꝛ ex̄ de iu di. quāto. Et ſm glo. Ray. ꝛ in sū. con. li°. 3°. ti. 33. q. 34. fractor eccl'ie iudicādus ē qui dolo malo: aut per iniuriā violent vel ēt latenter parietē fodit. aut fene straꝫ vitream fregit. aut seraturā. aut ostia. aut cardies. aut vectes dū tenēt ostia firmata. aut ipsū tectū ecclesie. B. Et idē dicūt qdam cū qs per violē tiā i eccl'ia multū enormia ꝯmittit. vt diruēdo altare. vel frāgendo crucē vel enormiter tractādo corpus xp̄i ꝛ sil'ia. Cōcedūt tn̄ ꝙ isti nūc dicti ꝑ epm pn̄t absolui. A. Hoc pōt itelligi veꝝ nisi fu erit denunciati: vt ꝑtactū est. Nā vio lator eccl'ie, ipso iure incurrit excōicati onē. xi. q. 3. canonica. ꝛ silr̄ raptor eccl'ie 17. q. 4. oēs. Et idē vr̄ dō de talibus qō de effractorib⁹: vt pōt colligi ex nōtis in dcō. §. 22°. vbi de his sil'r sic dr̄. Rapto res eccl'iaꝝ ꝛ violatores sūt excōicati. dicto. c. canonica. ꝛ c. oēs. ꝛ ex̄ eo. conq̄sti Et dicitur violator ecclesie siue raptor q ipam eccl'iam frangēdo ostia. capiē do res suas vel īuadēdo. ꝑuilegia sua non custodiendo vel corrūpendo offē dit. de qbus. 17. q. 4. ꝑ totum. vt notat Hosti. eo. ti. de violatiōe. §. p°. Et. i. Nō si inferentes vim in ecclesia ꝛ res que intra sunt spoliantes excōicati sunt.

multo fortius in ipa hoies verberantes q2 maior ē violētia corpor quam rex.12.q.i.pcipim9.qd pbat māifeste.ex eo. cū p cā.vbi h9notat Hosti. Et adde qd dictū ē. §.se.vbi dr de incēdiariis.quod post quam fuerit denūciati non possūt absolui nisi p papā. Et sic idē intelligit de sacri. Et subdit. Alii aūt q alr offendūt ecclesias vl bōa eaz diripiūt nō sunt ipso iure excōicati sz excōicādi: lz sacrilegi iudicētur. Con.glo.in h9 dcō.c.canonica 7.c.oēs. B. De casib9 istis 7 hac mā vide ē.absolutio p.§.3.7.i.incēdiarius.

Excommunicatio

5. de statuētib9 ꝯ libtatem eccle. Na oēs tals sk excōicati cū diuersis fautoribus: vt s.excōmunicatio p.§.2.v.8.

Utrū heremite 7 reclusi intelligant hic nomine eccle. R9 bm Guil. Nō. nisi subiecerint se alicui religioni approbate. Con. Inno.7 Hosti. A. Con.etiaz Albric9. Puto hoc intelligēdū de heremitis seu reclusis q ab ecclesia nullaz hēnt approbatōem tacitā vel expssaz cū regulariter sit inhibitū nouā religionem seu nouum ordinē adinuenire. vel habitū noue religionis assumere sine licētia sedis aplice: vt in.c.religionū.de reli.do.li.6. At heremite bñ gaudent puilegio clicali.16.q.i.q vere.7 ibi glo. Silr mulier inclusa.xi.q.i.de persona. Et notat dns Anto.de bu.in.c.null9.ex de foro ꝯpe.vbi ēt dicit quod gnāliter oēs psone que reglariter viuunt sūt ecclesiastice psone: lz non faciant pfessionem.7 gaudēt puilegio clericali: vt notat glo.7 tex.in.c.indēnitatibus.ad fi.de elec.li.6.7 notatur.12.q.vlt.c.fi.7 de maio.7 obe.c.dilecta.in glo.plt. quod facit dicit ipe p istis iesuatis 7 marib9 7 mulierib9.7 dicit ēt ibi quod hēnt pfate psōe pdictū puilegiū quādiu sic viuunt etiaz si non intendant perpetuo sic viuē. B

An predicta pena sit extendenda ad illos qui attētant aliquid contra particulares cōsuetudines aliquarū ecclaz vt quia volunt cognoscere de oibus cōtractib9 iuramenti interpositione vallatis. R9 bm Guil. Non. Con. Inno. et Hosti. A. Idē in sum.con.li.3. ti.33.q.34.v.item statutarii.vbi dclaratur quod hec pena solū obtinet circa puilegia concessa eccle vniuersali siue a deo siue a papa siue a pncipibus.non autez quādo sic fit ꝯ spālia puilegia pticularū ecclaz.de quo etiā in.§.se.dicif. B

Que sunt illa ꝯtra que faciēdo fit cōtra libertatez eccle. R9 bm Guil. Plura.vt quod decime 7 oblatōes ad clericos spectēt.16.q.i.reuertimini. Itē quod ecclesia sit libera. 7 sola res ecclasticas administret.96.di.si imperator. Item quod de spūalibus ius cōdere 7 iudicare possit. A. At ista.sūt cōcessa a deo: vt pz i iurib9 allegatis.7 multa alia puilegia que continētur in nouo 7 veteri testamēto: vt dicif in dicta.q.34. B. Qd p cutiēs clericū sit excōicatus.17.q.4.si quis suadente. Qd in legatis ad pias cās sufficiāt duo testes.extra de testa. relatum p. A. Et hec concessa sūt a papa: vt pz i iurib9 allegat. B. Silr 7 si fiat ꝯ generalia puilegia eccle ab imperatorib9 data que in iure ciuili cōtinētur.non aūt si spālr alicui eccle vl ecclesiis data sint. Cō. Inno.7 Hosti. A. Idez in sū.con.dicta.q.34. vbi etiā additur bm Hosti.quod constitutio que irrogat hanc excōicatōem.videlz.c.nouerit ex de sen.ex.modo ligat oēs statim et nō post duos mēses.q2 iādudum fluxerūt illi duo mēses de qbus fit mētio in dcō.c.nouerit.infra quos talia statuta debēt deleri de capitulariis. Addit aūt quod alii ponūt duos mēses post publicationem.i.postquam in singulis locis hec cōstitutio fuerit publicata. Sed cū Hosti.concordat Inno.vt in dcō.c.nouerit videlz vt statiz liget. Et dicunt oēs quod hec cōstitutio frequēter publicāda est ne quis possit ignorantiam allegare. Itē dicūt quod q ignorat statutū h9mōi nō icidit in excōicatōem que nō est nisi p magnis crimib9 isligēda.7 i ꝯtūacē

.xi.q.3.nemo epoꝝ. Et ſubdit in dcā .q. 34. Et hꝰ benignius eſt. Intellige niſi ignorātia craſſa fuerit ꝛ ſupina. ex̄ de ↄſti. vt aiaꝝ. li. 6. Segtur. Item addit Hoſt. ꝙ ſtatutarii ꝛ ſcriptores ſtatutorū ſtatī ligant: nec excuſatōem hēre poſſūt i toto lȝ qnq̄ȝ excuſent a tanto. Ptātes aūt ↄſules ꝛ rectores pn̄t hr̄e qnq̄ȝ excuſatōem q̄ꝫtum ad obſuatōeȝ ſeu deletionē ſtatutoꝝ p̄dictoꝝ q̄ ignorare pn̄t. Erḡ vero certificati ſūt ꝛ obedire negligūt ↄſtitutio eos ligat. quod ad arbitriū boni viri referēdū ē. qn̄. s. ſcire potuerūt vel nō vł ipedire ne ſeruent. Cōſiliarii aūt ita demū ligant ſi ↄſentiāt i delicto ſꝫ Inno. ꝛ Hoſti. B

Excommunicatio

6. ō participatōe cū excōicato: vbi ſciēdū ꝙ eſt quedā ꝑticipatio illicita: q̄ quidē pōt ↄtingere q̄druplici ter. p̄. ſ. qn̄ qs ꝑticipat cū excōicato in eodē crimīe ꝓpt̄ qd̄ excōicatꝰ ē. ſ. dādo ↄſiliū auxilium vel fauorē. ꝛ talis icurrit eādem ſn̄iam. ex̄ eo. ſi cōcubine. ꝛ. c. nuper. Et intellige cōſiliū ſine quo nō erat facturus. ex̄ de homi. ſicut dignū. §. qui ꝟo. A. Paꝝ facit. Un̄ vr̄ intelligēdū ō conſilio ēt ſi alr̄ fuiſſet facturꝰ qꝛ nihilominꝰ ꝑticipat i crimīe: vt no tatur i directoria li. 3. ti. 2. §. 125. ꝛ tenet Inno. ex̄ eo. nuper. cū quo ēt vr̄ trāſire dn̄s Antō. de bu. B. 2. qn̄ qs ꝑticipat q̄dē in crimine mortali. ſed nō in illo ꝓpter qd̄ excōicatꝰ ē. ꝛ talis mortalr̄ peccat: ſed non incurrit eādē ſn̄iam ſꝫ icurrit minorem excōicatōem. A. Cō. Inno. in dicto. c. nup. B. 3. qn̄ ꝑticipat ei i diuinis. ſ. recipiēdo eū ad dīna officia ſeu eccl̄iaſtica ſacr̄a: vel ad eccleſiaſticā ſepulturā. ꝛ talis q̄dem lꝫ non ſit irregularis: vt ex̄ eo. is q. li. 6. peccat tn̄ mortalr̄ ꝛ ē valde ꝓpinquus irregularitati. Nā eſt ei interdictꝰ ingreſſus eccleſie donec de trāſgreſſione huiuſmodi adꝰ arbitriū eiꝰ cuiꝰ ſn̄iam ↄtēpſit ſatiſfecerit ↄpetēter. ex̄ ō p̄uile. c. epoꝝ. li. 6.

A. Et ibi ſentit Archi. vł ꝛ ponit Iohan. in nouella. ꝙ dictū. c. vr̄ ſolū hr̄e locū in celebrantibꝰ excōicatis ab hoīe ꝛ nō a iure ꝓpter ꝟba ibi poſita ad arbitriū eiꝰ. ꝛc̄. B. Et ſi poſtq̄ȝ eſt ſic interdictus igerit ſe dīnis in ſuo officio ſicut p̄us irregularis efficit. Itē ſi ō cedat ſic iterdictꝰ nō dꝫ i cimiterio ſepeliri. ex̄ .e. is cui. li. 6. Sꝫ h̄ caue qꝛ ſi ſepelit hereticū. dic vt. ī. hereticꝰ. 2. §. 2. Itē ſi ſepeliat excōicatū publice: dic vt ſ̄. excōmunicatio p̄. §. 3. in p̄ncipio. A. Vis. n. locis pꝫ ꝙ i iſtis caſibꝰ maior excōicatio ipo facto irrogat. Silr̄ ꝛ ſi qs cl̄icus ſcient ꝛ ſpōte recipiat ad diuina excōicatū iudicialr̄ a papa. ex̄ eo. ſignificauit. ꝛ pꝫ ſ̄. abſolutio p̄. §. 2. i additōe. B. Nō ſi talis participatio i diuinis fit ꝑ metū: vt qꝛ tyrānus cogit metu mortis ſacēdotē ſibi celebrare. beatꝰ eēt ſacerdos ſm̄ Hoſti. ſi ſe ad martyriū p̄pararet. Detꝰ. n. ꝛ ſi culpā attenuet ſimplr̄ nō excuſat. 32. q. 5. ita ne. tn̄ ſm̄ Guil. et Hug. bn̄ excuſat metꝰ q cadēt i ↄſtantē viꝝ. A. In ſū. con. li. 3. ti. 33. q. 173. refertur dcm̄ Hoſti. ſꝫ eo. ti. q. 165. dr̄. ꝙ ſcdā opio vr̄ hūanior ꝛ ꝟior cū caſus nccitatis excuſet i talibꝰ ꝛ ēt caſus vtilitatis: qd̄ minꝰ ē. hec ibi. Primū tn̄ dictū pōt intelligi qn̄ qs ex metu parꝰ eēt ↄſentire ēt pctō. tūc. n. nō eēt excuſabilis. dcō. c. ita ne. B. 4. qn̄ ꝑticipat non in crimine ſed i loq̄ndo vel ſecū orādo vł comedēdo ꝛ hꝰmōi: vt dictū ē ſ̄. excōicatio p̄. circa finem. in. §. Quis effectꝰ. ꝛc̄. De talit̄ ꝑticipāte dic̄ Tho. in 4. diſ. 18. ꝙ q̄dā dicūt ꝙ peccat mortalr̄. Et ſubdit. Sꝫ hꝰ vr̄ valde ḡue ꝙ homo ꝓ vno ꝟbo leui q̄ excōicato loqtur mortalit̄ peccet. ꝛ ipſi excōicantes multis laq̄ꝫ dānatōis inicerēt. qd̄ i eos retorq̄ret. Iō ꝓbabilꝰ vr̄ ꝙ nō peccꝫ mortaliter cōicando niſi i crimīe vł in diuinis: vt dictū eſt. vel i ↄtēptu eccl̄iaſtice diſcipline. qd̄ intelligit decre. videlꝫ ō ꝓhibitōeꝫ ſupioris. ex̄ de cle. exco. mi. ſi celebrat. Iō ſi aliqs ꝑtinacit̄ excōicatis

participat excōicari pōt maiori excōi
catōe. qꝛ mortalr̄ peccat. Jō Al. ꝛ Pe.
A. Et vt pꝫ in sū. co. li. 3º ti. 33. q. 165. pre
dictis con. ēt Hosti. Dicit. n. ꝙ qui sim
plr̄ cōicat excōicato ꝯ ꝓhibitōez cano
nis venialr̄ peccat: nisi hoc facēt i ꝯtē
ptū canonis. Sꝫ si hoc facit ꝑtinaciter
ꝯ ꝓhibitōez iudicis gnāl'r vel spāliter
sibi factā. cū ꝑ hoc casu excōicādus sit
pꝫ ꝙ mortalr̄ peccat: ar. ex̄ eo. in nouel
la. Inno. statuim⁹. li. 6º vbi dr̄ in fi. Alr̄
aūt in participātes excōicatio ꝓlata ñ
teneat. ꝛc. Immo ēt nūc nouo iure ne
cessaria ē āmonitio noiatim exꝓssa: vt
in nouella Greg. decimi. ex̄ eo. ꝯstituti
onē. li. 6º Satis etiā con. Goff. per dcm̄
c. si celebrat. in fi. qđ ꝛ Hosti. adducit
Et ad. c. sacris. ex̄ de his q̄ vi. Tancre.
dicit ꝙ loqtur de ꝑticipāte in crimine
Et Tho. ꝛ Pe. rn̄dent ꝙ loqtur de ꝑti
cipāte i diuinis. ꝛ ꝙ dici pōt ꝙ sicut ne
quaꝙ̄ mortale pctm̄ ita nec vēiale dꝫ
hō ꝯmittere metu mortis eo mō q̄biti
q̄ debēt venialia vitari. Con. etiā dire
ctoria li. 3º ti. 33. §. 148º vbi iter alia dr̄
ꝙ participās cū excōicato non peccat
mortalr̄ nisi i trib⁹ casib⁹. p̊ si ꝑticipat
excōicato i crimie. ex̄. e. nuꝑ. §. i secūda
ꝛ. c. si concubine. 2º si participat postꝙ̄
monitus fuerit. ex̄ eo. statuim⁹ li. 6º et
ꝙ mer⁹ cā sacris. 3º si ꝑticipat i sacris.
xi. q. 3. rogo sꝫ Hug. Et adde q̄rtū si ex
studio vl' ꝯtēptu ꝑticipet reputās excōi
catōem trufam sm̄ Hosti. ex̄ eo. ꝙ i du
biis. ꝛ Joh. ꝛ Archi. xi. q. 3. rogo. B.

Sed nunqđ delegat⁹ pōt excōicare
maiori illos qui in locutōe ꝛ h⁹mōi ꝑti
cipāt excōicatis ab eo. R. Pōt. ꝛ sic ex
cōicati debēt petere absolutōez ab eo
vel a delegante: vtputa papa. ex̄ de of
fi. dele. ꝑterea. ꝛ. c. significasti. ꝛ. c. prudē
tia. in fi. Intelligendū tñ ꝙ ipsi ꝑtici
pantes nō pñt excōicari nisi cū illa so
lēnitate q̄ dr̄ s. excōicatio p̊. §. 27º q inci
pit. In qbus casib⁹ snia. 4. q̄rtus casus
Et ē sciēdū ꝙ excōicatio nō trāsit i ter
tiā ꝑsonā: ut pꝫ h̄ seqnti. §. circa mediū

Sūt ꝛ alii casus i qbus qs licite ꝑti
cipat excōicato. p̊ qdē qñ aliqs loqtur
ei i his q̄ pertinēt ad absolutōem ꝛ sa
lutē aīe lꝫ alia ꝟba icidēter intꝑpōat ut
magis ꝓficiat. Et ꝑ hūc ēt modū p̄di
catores q apud excōicatos i p̄dicatiōi
bus ꝛ cōfessionib⁹ q̄i gerūt cās eoꝝ q
ab ipsis expoliati fuerāt possūt elynas
licite accipe ab ipis excōicatis. p̄sertiꝫ
si esr̄ in locis illis nō valent sustētatio
nē hēre. ex̄ eo. cū volūtate. Et de h⁹ i p̄
dicatorib⁹ vide. i. restitutio 5º §. fi. ꝛ h
. i. §. pñt. Itē Grego⁹ xi. q. 3. qm̄ multos.
subtrahit a minori excōicatione pl'es
cōicātes. videlꝫ vxores. filios. suos. an
cillas seu mācipia. rusticos ꝛ suiētes.
ac oēs alios. s. ei⁹ familiares ꝛ sbiectos
q nō adeo curiales sūt vt eoꝝ consilio
scelera ꝑpetrētur. ꝛ eos q ignorāter ex
cōmunicatis cōicant: siue illos qui ex
cōicatis coicant. Quicūqꝫ aūt orator. i.
cā oratōis vadēs aut ꝑegrinus. aut vi
ator i terrā excōicatoꝝ deueniunt vbi
nō possint emē vel nō hñt vnde emāt:
dat licentiam ab excōicatis accipiēdi

¶ Et nota ꝙ circa ꝓdictas ꝑsonas disti
guendū est inter illos q añ erāt obno
xii siue obligati excōicatis: vt vxor. fi
lii. serui. ꝛ isti tenent eis sicut p̄us tene
bāt. Qui ꝟo nō erant eis obnoxii: nec
ēt nūc sunt. sed pñt cū eis cōicare ꝓut
ꝛ qñ nccē fuerit. ex̄ eo. int alia. A. Idē
in sū. con. li. 3º ti. 33º q. 25. Con. ēt Inno. i
dicto. c. inter alia. B. De ista mā nota
ꝟsus. Utile lex humile res ignorata ne
cesse. Hec anathema qdē faciunt ne
possit obesse. Utile. i. ꝑpter vtilitatem
excōicati vel ēt participātis. vt statim
dicet. Lex. i. mr̄imonii excusat. Humi
le. i. serui ꝛ filii excusantur. Res ignora
ta. i. qñ nesciuit eū excōicatū. Necesse
i. ꝑpter nccitatē cōicās excusat. de qb⁹
pl'es ꝛ varias qōnes vide hic. i.

¶ Utilitas g° excusat a ꝑticipatione ex
coicatoꝝ ꝛ hec pōt duplex eē. Naꝫ pōt
eē vtilitas excōicati: vt qñ qs loqt ei
de his que ꝑtinēt ad eius salutē: vt di
ctum est in ꝓximo. §. vnde ꝛ ad p̄dica
tionem admitti pōt. ex̄ e. r̄isio. p̊ respō

so. Item potest eē vtilitas ex parte pti cipantis. vt cum petit ab excōicato qđ ei debet: vt in. c. si vero. ex̄ eo. Unde et si nolit soluere potest in iudicio conue niri. aliter ex delicto suo commodum reportaret. extra de iudi. intelleximꝰ. Posset etiam loqui licite de salute ani me sue ꝓprie si est necessitas ꝛ nō pos sit habere recursum ad aliuꝫ qui con sulat ei. hec ſm Guil. A. Idem in sum. con. liͦ. 3ͦ. ti. 32. q. 127. vbi etiā dicitur ſm eundem Guil. ꝙ necessitate imminen te possum petere ab excōmunicato cō silium etiā super temporalibus. Pro quanta autem necessitate vel vtilita te liceat hoc agere arbitrio viri limitā dum dicit. ꝛ hoc de consilio. Secus au tem de confessione: quia etiaꝫ in casu necessitatis non licet excommunicato ꝯfiteri: vt nō. i sū. con. liͦ. 3ͦ. ti. 34. q. 64. vel aliđ sacr̄ꝫ ab eo recipe ꝓter baptis mū morte iminēte ꝛ catholico deficiē te: vt notaꝉ eo. liͦ. ti. 24. q. 8. B.

Uxor excusaꝉ a ꝑticipatōe cū viro. s. qñ. de mr̄imonio cōstat. xi. q. 3. q̄m mul tos. Sꝫ nūqd eoꝰ excusatur vir partici pādo vxori? Dicas ꝙ siue vir siue mu lier excōicatōi subdatur ꝓpter mr̄imo niū illicite cōtractū nō licet participa re. sed si alter eoꝝ excōicatus sit ꝓpter aliud delictū: tunc vterqꝫ excusaꝉ quo ad redditionē debiti. A. ꝛ etiā quo ad petitōem nō solū debiti mr̄imonialis: sed etiā alterius: cū etiā ab excōicato debitum peti possit. ex̄ de iudi. intelle ximus. B. Sed in aliis vir nō excusa tur: eo ꝙ dꝫ cogē vxorē vt faciat se ab solui: ar. 7. q. i. sicut. Hec Host. Hoff. et Ray. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 129. ꝛ in di rectoria liͦ. 3ͦ. ti. 2. §. 135. B.

Sꝫ qđ si vir vocet excoicatū ad men sā. nūqd ꝛ vxor poterit ad ipsā mēsam comedē. Rͦ. ſm guil. Credo ꝙ non tñ poterit comedē ad aliā mensā i eadeꝫ domo ita remotam ꝙ merito possꝫ di ci: ꝙ ñ comedāt sil. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 130. B.

Utrū filii excusenꝉ a ꝑticipatiōe pa tris? Rͦ. ſꝫ guil. Filii q sūt i p̄ria ptāte vel etiā emācipati q sūt ꝯmēsales p̄ri ꝛ ab eo hñt nccīa excusanꝉ. alii ꝟo non. A. Idem i sū. con. eo. ti. q. 131. B.

Itē ut. s̄ dcm̄ ē excusanꝉ serui. ācille rustici. seruientes. ꝛ alii subiecti qui ñ adeo curiales sūt ut eorum ꝯsilio scele ra ꝑpetrenꝉ. Naꝫ tales ꝑsone añ sniaꝫ astricte erāt ad familiare obseqū. ꝛ sic ēt nūc tenēꝉ. ꝛ coicare p̄nt. ex̄ eo. inter alia. Qđ itelligiꝉ ſm Guil. qñ ipi ante excoicationē dñi obligauerūt se serui re ꝛ seruitiū itrauerūt. Si aūt pꝰ eius excoicationē itrauerūt. distigue qa si ignorauerūt ꝛ pꝰea sciūt nō tenēꝉ dis cedere cū dāno suo. Si ꝟo sciuerunt a ꝑncipio. tenēꝉ discedē. nisi nccitas eos cōpulissēt ꝙ fierēt de eius familia. Et qđ dič ꝯ rusticis itellige q colūt terrā dñoꝝ suoꝝ. Et ſm eūdē guil. extēdiꝉ ēt ad illos q dicūꝉ medietarii. ꝛ q ꝓpꝉ cul turam recipiūt certā portiōem fructu um. Nā ꝛ possunt coicare q̄tū oꝫ pro pter culturā ꝛ hꝰmōi rōnem Idē itelli gēdū ē ſm Hosti. ꝯ nutricibꝰ ꝛ sitibꝰ. q si a dño recederēt ñ hērēt vñ viuerēt ar. ex̄ eo. si vere. vbi excusanꝉ q cū ex coicatis nautꝭ ꝯueniūt ꝯ transfretādo ꝯ sarracenos. A. Idē i sū. cō liͦ. 3ͦ. ti. 33. q. 131. ꝛ. q. 132. B.

Sꝫ nūqd p̄res ꝛ dñi excusanꝉ si ꝑtici pant cum filiis suis excoicatꝭ? Rͦ. ſm Ray. ꝛ guiel. dicūt qdā ꝙ sic. Sed tuti us ē dicē ꝙ ñ excusanꝉ. qa tenebāꝉ cor rigere suos mīores ne icidērent i cām anathatis. ar. 27. q. i. de filia. Iđ Hoff. ꝛ Hosti. Tñ ſm Tho. l. 4. dis. 18. ad minꝰ debēt eis coicare in his i qbus obliga ti sunt. qa sicut inferiores obliganꝉ ad obseqū supioꝝ: ita ꝛ supiores ad ꝓui dētiā iferioꝝ. A. P̄nt ēt parētes coica re filiis excoicatꝭ qñ ab eis alimēta su merent: vt nōꝉ i sū. con. ocā. q. 131. B. Et eodē mō vr̄ dicēdū ꝯ seruis excōica tis q dño subsūt. A. Idē i sū. cō. ocā. q. 132. B. Seruis ꝛ mercēnariis non pos sunt cōicare ſm Hosti. nisi sine magꝰ icōmodo eos vitare nō possunt. Et idē

de sociis hñtibus aliqd cõe. Con. Ber. A. Idē in sū.con.eo.ti.q.138. B.

¶ Nūqd armiger vel fuiēs militi pōt cōicare cū illis excōicatis cū qb' dñs suus coicat? R° bm Guil. Nō pōt: lz excuset cōicādo dño suo excōicato: vt dictū ē.s.§.3°.z 8°. A. Et idē ē in sili⁹ bm eūdē Guil. vt in sū.con.eo.ti.q.141. B.

¶ Sz nūqd vasalli pñt cōicare dñis suis excōicatis? R° bm Guil. De h'i vasallis nōuit Hug. q absoluti sūt ab obseqo fidelitatis q̃diu dñs illoz est excōicat': z debent ab eo abstinē: vt.15.q.6. nos scōz. Tenētur tñ ei reddē tributa z pensiones: nec peccāt sic cōicādo ei lz soluāt i ppa psona. qz nccitas ē vt qdā dicūt. Uide h°.i.§.27.q incipit. Quid si teneoz. A. Idē i sū.con.eo. ti.q.136. vbi ēt subdit bm eūdē Guil. Sz qz tota die videm' fieri ɔtrariū: pōt dici q illd .c. nos scōz logr in eo casu cū agguat sentētia ɔ̃ nobilē excōicatū. z pcipit in penā eius vasallis suis q nō obediāt ei. z tūc tenent eū vitare sicut dicit Hug. sz ei' snia securioz ē. hec ille. Et seqtur in dcā.q.136. Ambigue de h° loquūt Inno. z Hosti. ex̄ de do. z ɔtu.i.c. veritatis qz qdā dicūt q absoluti sūt ab executione fidelitatis durāte excōicatiōe dñorum. Alii aūt dicūt q nō. nisi snia agg uet. hec ibi. Puto posse dici q pma pcedat qñ vasalli pñt a cōione domioz excōicatoz cōmode abstinē. p.c. nos sāctoz. al' pcedat secūda. cum i h° cāu necessitas z ēt vtilitas excuset. xi.q.3. qm multos. z s.§.4°. B.

¶ An possit vēdi aliqd fuiēti excōicato vl' ab eo emi? R° bz guil. Si emat vl' vēdat noie excōicati ñ ē ɔ̃hēdū cū eo: sic nec cū excōicato. Secus si noie suo aliquid tale faciat dū tñ nō i fraudē. A. Idē i sū.cō.li.3°.ti.33.q.142. B.

¶ Posito q aliqs videt aliquē afferentē victualia de mercato publice excōicato: nūqd tenebit illū vitare? R° bm Guil. Propt hoc solū q video eos afferētes talia nō teneoz illos vitare. nisi aliter innotescat mihi q ibi ea emerint. De reb' aūt emptis ibi qlibet pōt comedere z vti si nō fuit i culpa emendi. A. maxime. vt in sū.con.eo.ti.q.193. vbi hec ponūtur. z sic nō denegat ɔ̃ necessitate vsus dictaz reruz ēt si fuit in culpa. B.

¶ Quid si pſbyter locauit opas suas alicui dño z dñs excōicat' ē. R° bz Hosti. Si tpe locatōis excōicat' erat ñ valuit locatio. Si vo postea fuit excōicatus: caueat ne ei seruiat i diuis. ex̄ eo. significauit. A. etiā si eps sit. qz i h° ei nō ē obediēdū bm eūdū Hosti. vt i sū. con.eo.ti.q.142. B.

¶ Utz excōicat' peccet si igerat se cōioni alioz. R° bm Ray. Sic.6.q.2. si tm̄. ex̄ de cle.exco.mi. illud. circa finē. Et qdez excōicat' ēt alios excōicatos vitare dz Idē Hosti. A. Idem in sū.con.eo.ti.q. 167. B.

¶ Utz si excōicat' itret ecclam alii exire teneant. R° bm Ray. si manifestuz ē eū eē excōicatū. alii exire tenētur vl' pcurare q ille exeat. xi.q.3. sicut apli. 24.q.i.c.oīs q. Si vo ē occultū. tunc q sciūt exibūt secrete z caute ita q non sequat manifestatio si pñt. aliter non exibūt.6.q.2. si tm̄. A. Clari' ad hec ex̄ eo. cū non ab hoie. B. Occulte nanqz excōicat' occulte dz moneri vt exeat. A. Sz si nō vult exire tūc fiet qd dictū ē bm Gof. z in sū.cō.eo.ti.q.171. B. Cō. Goff. Si aūt excōicat' est in eccla non causa orandi: sed p alio negocio: nō videt q̄re in eadē eccla orare nō possim vt Inno. ait. A. In.c. nup. ex̄ co. Aliu tñ ɔ̃. z his vr̄ magis ɔsentire Hosti. ibidē vt z nōt in dcā.q.171. B

¶ Quid si qñ excōicat' intrat ecclaz sacerdos iam icepit missaz. R° bm Ray. Si ē occultū nō dz dimittē officium.7. q.i. nihil. Si vo est manifestum moneat eū publice vt exeat. z si qdem non vult exire z sacerdos nōdum ichoauit canonē dz dimittē: ar.24.q.i. oīs q. A. Puto q hic canō accipiat ab offertorio vltra: vt pt colligi ex dict'.s. eucharistia 3°.§.4° in additōe. B. Si vo plus

q̄ȝ ille intraret ecclīam vel ꝑus q̄ȝ sacē dos eū vidēt iā canonē ichoauit: dȝ sa cēdos ꝓcedē i officio sicꝫ cū eo q̄ assistit ei. A. i. ad missaȝ seruit: vt pȝ in sū. cō. li. 3º ti. 33. q. 172. vbi hec ponūt. B. ita tñ ꝙ finito canone: ꝛ sūpto sacro añq̄ȝ dicat post cōio moneat illū ut exeat. ð ɔse. dis. 2. relatū. Con. Hosti. ꝛ Goff. Nō si nō vult exire pōt eū sacerdos eiicē etiā si clīcus sit. A. dūmō tantā ptātē ħeat ꝙ sine effusione sanguinis hᵒ fa cerē possit: ar. ex̄ eo. veniēs. alr̄ pōt re currē ad brachiuȝ sclare q̄ȝuis videat ibi effusionē sanguinis iminere: ar. ex̄ de homi. postulasti. ſm Hosti. ꝛ i dicta. q. 172. B. Et si nō pōt eiici: in sacristiā ꝫdiēs dicat pˀcoionē ꝛ orōes q̄ rstabāt.

¶ Utrꝫ aliq̄ possint eē in iudicio corā iu dicibˀ excōicatꝭ. Rᵒ ſm Guil. Si sūt de iurisditione illoꝝ ꝛ vocati ab eis stant iuri vr̄ eē casus nccitatis. Silr̄ ꝛ si corā eis ɔueniūt iniuriatores suos. Nā ꝛ in hoc nō solū est nccitas sȝ ꝛ tali coicant i ħis que ptinēt ad salutē aie. s. reddē vnicuiq̄ȝ ius suū. alr̄ apirer via liber tatis raptoribˀ. A. Si autē i aliis casi bus q̄s cōicet hˀmodi iudicibˀ ꝛ recto ribˀ excōicatis: puta comedēdo vel sīli bus: nō excusat: q2 nō sūt de ꝑsonis ex ceptis ſm Guil. ꝛ i sū. cō. eo. ti. q. 137. B

¶ Utrꝫ clerici possint cōicare epō suo ex cōicato. Rᵒ ſm Hosti. Nō. 93. dis. iratˀ ex̄ de exces. p̄la. c. fi. nisi forte eēnt eius ſuitio deputati. q2 tunc eodeȝ mō pñt sicut alii seruiētes. Idē. Guil. A. Ideȝ i sū. con. eo. ti. q. 139. B

¶ Sȝ q̄d de monachis cū abbas ē excō municatus. Rᵒ ſm Guil. Credo ꝙ pñt cōicare ei. q2 q̄si de familia sūt. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 140. B.

¶ Quid si ille q̄ clīcū ꝟberauit iā ɔpo suit cū eo. vel etiā vadit ꝓ absolutiōe vel si nōdū ē denūciatus. Rᵒ ſȝ Ray. In oībus ꝑdictis casibˀ eū vitare tene tur q̄libet cū nōdū sit absolutˀ. ex̄ eo. cum desideres. ꝛ. c. a nobis. 2º A. ɔiūcto. c. cū nō ab hoie. eo. ti. B. Eunti tñ ad curiā ꝓ absolutōe vēdi pōt ꝛ recipi po test ꝛ cōicari in his q̄ ad viaȝ ptinent.

¶ Quid si excōicatˀ iā iurauit stare mā dato epi: ꝛ eps cōicat ei: nunq̄d ꝑ hoc eps intelligit eū absoluere. Rᵒ ſȝ Ray. Nō. imo icidit i minorem eps ꝛ alii cōi cātes. ex̄ eo. cū ɔsideres. Nā ēt si papa salutat aliquē excōicatū vel ꝑticipat ei nō intelligit eū absoluē. vt s̄. absolu tio ꝑ. §. xi. q. incipit. papa. ꝛc. Et itelligē dū ꝙ eps icidit cōicando ēt si ille fue rat excōicatus ab ipo epo cui nec ipse cōicare pōt nec aliis dare licentiā cōi candi ei: q̄n icidat in excōicatōem mio rē. ex̄ eo. nuꝑ. xi. q. 3. excōicatis. A. Con. Hosti. ꝛ glo. Ray. vt in sū. con. eo. ti. q. 161. B.

¶ Quid si eps cōicat in crimine cū illo quem ꝓpter illō crimē excōicauit. Rᵒ ſm Ray. Eandē sniam icurrit ꝛ ligat ñ sua snia sȝ iurꝭ: ar. ex̄ eo. nuꝑ. ꝛ a suꝑio re optebit ꝙ absoluat. Con. Hosti. et Inno. A. lȝ Ber. ꝛ Goff. dixerit ꝙ hoc casu incurrat eps solū minorē. alr̄ liga ret sua snia: qð nō pōt fieri cum nemo possit sua snia ligari: ar. ff. ð arbi. l. p̄t. ꝛ de iudi. l. Julianˀ. Sȝ Ray. Inno. Ho sti. Jo. mo. ꝛ Archi. dicūt ꝙ eps icurrit maiorē. ꝛ ꝙ ligat nō sua snia, sed iuris lȝ occasione sue snie. ꝛ ꝙ sic itelligitur. xi. q. 3. sicut apl̄i. cū tribˀ. c. seq̄ntibˀ. et ex̄ eo. si ɔcubie. Hic ēt Hosti. ꝙ vtrāq̄ȝ icurrit. s. maiorē ꝛ minorē. Sȝ si q̄s ex cōicasset aliquē cū oībus q̄ dedissēt ei auxiliū ad aliq̄d faciendū. ꝛ ipe excōi cator fuerit de illis auxiliatoribˀ nō li gat. q2 nō pōt dici ꝙ talis sit ligatus a iure: sȝ a se tm̄. qð eē non pōt. q2 nemo potest se absoluē vel condēnare. sed su perior tm̄. 21. di. inferior. ex̄ de maio. et obe. cū inferior. ſm Inno. ex̄ eo. cum in dubiis. ꝛ Jo. mo. ꝛ Archi. ex̄ e. statutumˀ liᵒ 6º Et con. Hosti. vt in directoria liᵒ 3º ti. 2º §. 127º vbi hec oīa notant. Et eo. ti. §. 128. dicit. ꝙ pōt sciri excōicatorem participare cū excōicato in crimine: vt si eps excommunicauit suū cōsan guineum vel amicū pro rapina facta mihi quem forte odio hȝ ꝛ latēt fauet

raptori ꝛ ꝑticipat cū eo. vel ipm̄ rece ptat. vel cognouit mulierē quaꝫ excōi cauerat ꝓpter fornicationē. ex̄ eo. si cō cubine. ſm̄ Hosti. B.

Utrū ſit orādū ꝓ excōicatis. R° ſ꜄ Tho. in 4. di. 18. Pro excōicato orari pōt q̄ uis nō inē orōnes q̄ ꝓ mēbris eccłie fi unt: ꝛ tn̄ fructū nō ꝑcipiunt q̄diu i ex cōicatione manēt. ſꝫ oratur vt deꝰ eis ſpūs pnie vt ab excōicatiōe ſoluātur. A. Idē in ſū. con. li° 3° ti. 33. q. 169. vbi cla riꝰ hꝰ ponit. Et dr̄ q̄ ꝓ excōicato orari pōt i ꝑuato ſed nō publice inē orōes q̄ fiūt ꝓ mēbris eccłie. Ibi dr̄ ēt q̄ ſuffra gia ecclesie q̄ ꝓ tota eccłia fiūt excōica to nō ꝓſunt. Et Hosti. dicit q̄ ꝓ excō i cato nō ē orādū ſpāliter. Intellige pu blice. Nā pro hereticis in genē orat in paraſceue ecclesia. hec ibi. B.

Quid ſi iudex mandat ſacerdoti q̄ denūciet aliquem excōicatū. nunquid viſis lr̄is teneē eū vitare. R° ſm̄ Guil. Si ille q̄ mādat ē iudex ordinarius ſa cerdos dꝫ eū ꝑſumere excōicatū. Ideꝫ dico de iudice d̄legato niſi ꝓbabiliter dubiteē de eius auctoritate. A. Idem i ſū. con. eo. ti. q. 179. vbi etiā ſubdiē q̄ idē Guil. nō credit hꝰmodi mādatum ſeu lr̄as mādati ſufficē ad ꝓbandū eē excōicatū ſi poſtmodū deducaē res in iudiciū ꝛ ille neget ſe eē excōicatū niſi aliomō de excōicatōe ꝯſtiterit: hoc pu to intelligēdū qn̄ agereē ꝯ̄ iudicem ex cōicantē ſeu mādātē denūciari coram ſupiore corā quo dꝫ iudex iuſticiā cāe ꝛ iudicii oſidere. ex̄ de ſen. ex. ſacro. At i dubio ſtādū eſt lr̄is iudicis. ex̄ d̄ ꝓba. poſt ceſſionē. Seqtur. Si āt iudex mā dat ſacēdoti q̄ aliquem excōmunicet. non tenetur eum vitare publice vel ꝑ uatim donec eum excōicauerit. B.

Utrum cōtractus initus cum excōi cato teneat de iure. R° ſm̄ Ray. Si cō trahens non obliget ſe ad cōicandum cum excōicato lꝫ peccet nunc cōicādo in ꝯtractu: tn̄ tenet contractꝰ: vt ſi qs vendat ꝛ tradat rem excōicato ꝛ ſtati ꝑcium recipiat. Si vero obliget ſe ad cōicandū cū excōicato i caſu nō ꝯceſſo non tenet cōtractus: vt ſi ꝓmittat vel etiā iuret q̄ vendet ei aliqd̄ aut loca bit. Et vide. ſ. excōicatio ꝑ. circa fi. §. Utrum excōicatus obliget. A. Et ibi latius in additione. B.

Quid ſi teneor iuramēto alicui ſolue re in certo termino ꝛ ille interiꝫ excōi catur. R° ſm̄ Ray. Nō debeo ſoluere 15. q. 6. nos ſanctoꝝ. ſed debeo deponere i ede ſacra. ꝛ ſic vtiliter agetur eius ne gocium: vt per hoc citius veniat ad ſa tiſfactiōem. Si tn̄ verius videtur q̄ Inno. dicit ſic. Si quis cum iuramēto ꝓmiſit aliqd̄ dare excōicato. cōſulumꝰ ei q̄ det. Nā ꝛ ſeruiēs teneē ſeruire ei vt ꝓmiſit. xi. q. 3. qm̄ multos. A. Sꝫ cer te ibi ſolum videē dici de obligatōe ꝓ cedēte ex q̄dā domeſtica ſeu familiari ꝯuerſatione ſeu nccitate. Unde vt pꝫ i ſū. con. eo ti. q. 54. Hosti. tenet ꝑmā cū Ray. ꝛ addit q̄ depoſitio in ede ſacra dꝫ fieri. niſi forte ſupior ꝯtumacia ex cōicati exigēte abſoluerit me in obſer uatione iuramēti q̄diu fuerit ſic liga tus quod facere pōt ecclesia. vt pꝫ. 15. q. 6. iuratos. ꝛ ex̄ de iureiur. venientes. et de pe. c. fi. Sꝫ glo. Ray. ait. Pōt dici q̄ nō teneē ſoluere vel deponere q̄diu ē i excōicatōe qꝛ ſubītelligiē tacite in iu ramēto vł obligatōe ſi talis ꝑmāſerit cui liceat cōicare. ar. 22. q. 2. ne qs. Et ſb dit. Credo veriꝰ q̄ ſi ex auaritia nō ex ꝫelo iuſticie differt ſoluere peccat quo ad deū: lꝫ nō puniaē quo ad eccłiam. ſi cut hebrei qui ex cupiditate bona egy ptioꝝ exportauerūt. Qui āt ꝓpter obe dientiam hoc fecerūt meruerūt. Seq tur. i. Ray. Uel ſi vis tenē ꝑmā opinio nem. ſ. q̄ ſolutio debeat fieri excōica to. cōſulo q̄ veniat debitor cū teſtibꝰ ad domum excōicati ꝛ dicat. Siris mi hi teſtes q̄ ego pono hic pecuniā quā debeo ſibi. vel numero eam vxori ſue vel filio ſuo vel baiulo accipienti no mine ipſius ꝛ ipſo preſente ꝛ non con tradicente. ꝛ ſic liberabitur. Et hoc ca ſu ſm̄ glo. licꝫ quantuꝫ ad veritatē idē

sit' qñ soluit alteri nomie suo ac si sibi soluēt: nō ē ꝯtrā ad spēm facti ꝛ opini onē boīuz ꝛ exteriore supficiē sicut ex cōicat' ꝯpellit rñdere ꝑ pcuratorē. ex de iudi. itellexim'. Sed pdictū ꝯsiliuz reprobat Hosti. duplici rōne. pma est qꝛ fit fraus canonib' pticipatoēz phi bētib'. Sic. n. nō debeo ei solue sic nec alii noie suo. Itē tal' solutio ñ libat me nisi ratū hīet: ꝛ ex sua fiēt volūtate. ex de iureiur. ea te. Et. n. pcuratori nisi ad hº spālit dat' sit nō recte soluit. Itē ad dit Ray. Uel dic ꝙ si ipe fact' ē hētic' vel al' host| ꝛ ꝑsecutor eccłie. paupeꝝ. pupilloꝝ. viduaꝝ. vel aliaꝝ miſabiliuz ꝑsonaꝝ. ꝛ ppt hº ē excōicat' tūc nullo mō ē ei soluēdū: sꝫ est faciēdū iux̄ secū dā opinionē; videlꝫ de depositōe nisi i casu. s. si pagani vel hostes reipublice venirēt i forti brachio ad patriā deua stādā ꝛ ipe excōicat' se oppōeret ex ad uerso pugnās ꝑ patria: tūc. n. eēt soluē dū ei. ꝛ vasalli ꝛ curati sui deberēt euz seq: ar. xi. q. 3. Julian'. vbi dr̄. ꝙ cū Juli anus pcipet xp̄ianos aciē pducē ꝑ de fensione reipublice obediebāt ei. Ho sti. dicit hoc veꝝ eē si eēt dn̄s terre. vł si nō eēt ali' q possēt p̄riam defendere aliꝰ nō eēt ei obediēdū nec soluēdū. B

Quid si qs recipiat mutuū ab excōi cato: nūqd tenebit reddere i termino durāte adhuc excōicatōe. vel si ꝯducit aliqd ab eo ꝑ pcio reddēdo tpe excōi catōis ꝛ hº modi. Rº ꝫ Host. Qui ꝯbit cū excōicato obligat ei quo ad nālem obligatōem ex q̄ si solutū sit non pōt repeti. sed nō quo ad ciuilē obligatōez ex qua actio nascit ꝛ pōt peti. ꝛ iō non dꝫ ei reddere nisi post absolutōez. A. Idē frat Brucardus i sua sūmula: vt i sū. con. eo. ti. q. 135. ꝛ hoc depēdet ex di ctis. s. §. pxio. B.

An possit aliqd recipi ab excōicatis. Rº ꝫm Guil. Oratores. pegrini. viato res. ꝛ siſes in nccitate ꝯstituti recipere possūt. ꝛ dicit hic orator q locū aliquez cā orōis visitat. Idē Inno. ꝛ Host. hº ꝑm tactū e. s. §. 3º. A. Idē pōt fieri ꝯ azi mo iudeoꝝ: vt i nccitate emat ꝛ come dat ꝫ eūdē guil. vt i sū. cō. e. ti. q. 125. B

Utꝝ excōicat| possit aliqd dari. Rº ꝫ Guil. Pōt cā hūanitat| ꝛ i sustētatōez s. qñ idigēt. Nec expectādū ē vltia ne cessitas. Et ēt si excōicat' petit hospiti um nō tenet aliqs expectare donec ab aliis oib' sit repulsus. Et hº itelligo so lū q̄ ad nccia vite vt alimēta. vestes ꝛ hospitiū. Sec' si petat alia vtēsilia. vt securi fossoriū ꝛ hº modi. xi. q. 3. qm̄ mul tos. A. Idē ēt itelligēdū est de ceteris sine qb' viuē nō pōt: vt possint excōi cato dari. Uñ ꝛ intātū possꝫ idigere di ctis securi ꝛ fossorio ꝛ sīlib' ꝙ possent ei dari: quod arbitrio boni viri limitā dū ē ꝫm eūdē Guil. Tho. ēt dic ꝙ i cāu i quo homo ex pcepto caritat| tenetur coīo nō phibetur: vt i sū. con. li. 3º. ti. 33. q. 154. B.

Quid de illo q amico suo excoicato veniēte comedē ad domū suā dimittit ei domū ꝛ claues: vel pmittit eū come dere sepatiꝫ: nunqd itelligit pticipare excoicato. Rº ꝫm Guil. Si hº faci i frau dē vt sic eū nō offēdat ꝫ fauorē ei' acq rat icurrit miorē excoicatōem. Si aūt fac forte qa timet ne ille viꝫ iferat nō icurrit. Si vo facit qꝛ putat euz idigē hospitio vł alimēt| pōt eum cā huma nitatis recipe facta de hº ptestatōe. A. Et hoc ne vel recept' credat fieri ꝑ pter aliud ꝛ alii q hº viderit scādalizēt ꝫ eūdē Guil. vt i sū. cō. e. ti. q. 155. B.

Sꝫ nūqd ab vxore vel familia excōi cati possum' aliqd recipe. Rº ꝫ Guil. De bonis ppriis vxor| vel familiaris si noie suo dederit recipe possum'. nō āt de bonis coib' aut de his q̄ dant no mie mariti. aut dn̄i ꝛ suo sit. nisi forte a marito ꝯcessū eēt vxori ꝙ suo ꝑpo no mie possꝫ dare. A. Ita tñ ꝙ hº mōi cō cessiones nō fiāt i fraudē canonis: vt qñ excōicatus sciens ꝙ nihil recipet ex pte ei' dat lniam seruienti suo vel vxori dādi mihi aliqd de suo. Et si du bitat vtꝝ noie suo vel mariti seu dn̄i vel vtriusqꝫ si sine lnia aut cū licentia

det tenēdū ē cērū ꝛ dimittēdū icērū.ne
recipiēs ꝯmittat se discrimini ꝫ eūdē
Guil.vt i sū.con. eo.ti.q.150. Possꝫ etiā
eē tāta nccitas vt ēt ab ipo excōicato
possꝫ r̄cipi elyna:cū aliūde nō pōt sub
uenīri:vt i sū.con.eo.ti.q.146. B. Non
tñ oꝫ mltū iformare ꝛ istituē talē vxo
rē aut familiā ꝙ dēt.ꝛ hº ꝑꝑ notā cupi
ditatis euadendā.

¶ Quid si hospitat⁹ sū in aliq̄ domo ad
mēsā ꝛ supueniat ꝛ ingerat se excōica
tus nūquid teneoꝛ surgē. Rº ꝫm Guil.
Si ē publice excōicat⁹:surgere teneoꝛ
nō obstāte quocūq̄ scādalo. Si vo est
occultū ꝛ nō possū sine ei⁹ nota:ñ tene
oꝛ surgē. A. Jmmo.hº casu teneoꝛ nō
surgē.ꝫ eū.guil.vt i sū.cō.e.ti.q.176. B

¶ Sꝫ an supueniēte publice excōicato
ego tenear exire de domo. Rº ꝫ Guil.
nō. A. Dū tñ possū hr̄e locū sepatū ita
ꝙ nō oporteat me coicare i aliquo cuꝫ
eo:ꝛ ex hoc nō timeā scādalū ifirmoꝝ
ꝫ eū. Guil.i dcā.q.176. B. Jmmo ēt lꝫ
sciā aliquē publice excōicatū receptuꝫ
eē i aliq̄ domo possū ibi hospitari si tā
te capacitatꝭ sit ꝙ possū ei⁹ cōionē vi
tare. A.ꝛ scādalū silr:vt dictū ē ꝛ pꝫ in
ea.q.176. B. Nā licet mihi cū excōica
to i eadē camēa comedē sꝫ ñ i eadē mē
sa.silr nec i eodē lecto iacē. A. Sꝫ nec i
eadē camera nisi nccitate vrgente: vt
pꝫ ꝑ Jnno.i.c.nup.ex̄ eo.cui⁹ hoc fuit di
ctū origiale.vbi sic dic̄. Nō ꝙ nō dicoꝛ
cōicare excōicato:lꝫ ego ꝛ ipse sim⁹ in
aliq̄ domo ego ꝑ meis negōciis ꝛ ipse
ꝑ suis. Sꝫ si ego ꝛ excōicat⁹ silr̄ hr̄em⁹
vnā camerā cōem:bñ licet mihi cū ex
cōicato eē i eadē camēa ꝛ iacē ꝛ come
dē.sꝫ ñ i eadē mēsa vl̄ i eod̄ lecto.qꝛ hº
ñ pōt eē siñ volūtaria coione. Jbi ēt di
cit ꝙ si excōicat⁹ sit ex̄ ecclīā ꝛ audiat
missaꝫ:statiꝫ sacerdos dꝫ cessare nisi in
cepissꝫ canonē misse ꝛ oēs alii debent
r̄cedē p̄ter scholarē hn̄tē misse. B.

Nō si veniā iuitat⁹ ad aliq̄d festū vel
ꝯuiuiū:ꝛ iueniā ibi aliquē excōicatum
publice teneoꝛ r̄cedē nec ōbeo ibi epu
lari lꝫ sedeat ad aliā mēsā.qꝛ oēs talit̄
veniētes ad festū vl̄ ꝯuiuiū sil̄ iuicem
cōicare dicēdi sī. A. Jdē i sū cō.li.3º ti.
33.q.177. B.

¶ Nūq̄d possū r̄cipe lr̄as excōicati vel
ei mittē siue ēt nūcios vl̄ encēia. Rº ꝫ
Guil. Sic nō. Hug.nullū eoꝝ licꝫ nisi i
cāu i q̄ licꝫ ei loq. Cū tñ scribit ñ ē salu
tād⁹ sꝫ loco salutatōis solꝫ dici. Spꝫ ꝯsi
lii saniorꝭ.vñ ꝛ q̄ vbo salutat̄ ab excōi
cato ñ dꝫ eū salutare.sꝫ pt dicē.de⁹ emē
det vos ꝛ h⁹i. A. Jdē i sū.cō.e.ti.q.143.
ꝛ i directoria li.3º ti.2.§.146. B. Qui āt
mun⁹ ab eo sciēter r̄cipit lꝫ ñ liceat: tñ
ñ tenet̄ reddē:sꝫ iducēd⁹ ē ꝙ i pios vs⁹
ꝯuertat.vl̄ ēt ꝙ bñ facēt si ad ruboreꝫ
iducēdū excōicato r̄mittēt. A. ēt si igº
rāt̄ r̄cepissꝫ:vt i sū cō.e.ti.q.148. B.

¶ Quid si aliq̄s assurgat vl̄ r̄uerētiā ex
hibeat excōicato aut ei salutāti se icli
net aut moueat labia q̄i r̄salutās eū.tñ
nihil dicat. Rº ꝫ guil. Nō icurrit excōi
catōeꝫ.pene.n.ñ sl̄ extēdēde sꝫ restrigē
de. A. Jdē i sū.cō.e.ti.q.145.sꝫ i directo
ria dcō.§.146.dr̄ ꝙ hō loqt̄ ñ solū vbo
sꝫ ēt nutu ꝛ signis ꝑ q̄ fac.26.q.6.q̄ rece
dūt.ad fi.ꝛ sic p̄dcā ñ videt̄ licē. B.

¶ Utꝝ familiaritas aut pudoꝛ excuset
ꝑticipātes excōicato. Rº ꝫ Guil. Dicē
dū ꝙ si ē familiaritas q̄ exp̄mit̄ in illo
.c.qm̄ mltos.qd̄ ēt pōit̄ h̄ s.§.3º.excusat
ꝑticipātē.al̄ nō. A. Jdē i sū.con.eo.ti.q.
166. B.

¶ Utꝝ ignorātia excuset. Rº ꝫ guil. qñ
ē ꝓbabil̄ ignorātia r̄ci excusat.ex̄ d̄ cle.
ex.mi.aplice.ꝛ ex̄.e.significauit.sꝫ igno
rātia iurꝭ ñ excusat nisi illos qb⁹ lꝫ ius
ignorare.vt pueros nōdū doli capaces
A.ꝛ ēt oēs q̄ nec ꝑ se nec ꝑ ꝑitos potu
erūt scire.p̄btiꝫ miores.25.ānis. ꝛ mlie
res.ff.d̄ iur̄.ꝛ fac.igº.l.regl̄a.nisi ignorā
tia fuēit crassa ꝛ supia.ex̄ d̄ ꝯsti.vt aīa
rū.li.6º B. Dr̄ āt q̄s ignorare r̄cm̄ vt
qꝛ ñ ꝯstat ei ꝙ iste fec̄ tale q̄d.puta clr̄i
cū vbauit.qꝛ nec ipe vidit.nec ē fama
ita publica ꝙ oio d̄beat credi.vide de
hº.i.§.4.4º.q̄ icipit. Sed q̄d si ē publica
nā ꝛ si ab aduēsāio audiat l̄ leui fama
nō dꝫ sibi d̄ hº formare ꝯsciaꝫ.22.q.5.h⁹

vł.⁊ ex̄ eo.cū desideres.⁊.2.q.i.c.p̊.⁊.xi.
q.3.nō solū. Jus āt dr̄ ignorare. vtputa
si nesciebat ꝙ ille quē vidit cl'icū ꝟbe
rasse eēt excōicat⁹.ꝗ ignorātia vt dcm̄
ē n̄ excusat.quō āt ⁊ qn̄ ignorātia excu
set a pctō hēs.ī ignorātia.§.2°. A.Lō. ꝑ
dict̄ Hos.⁊ Host.vt ī sū.con.li°.3°.ti.33.
q.154. Sed vidēdū ē qs dicat̄ scire ali
quē eē excōicatū. R° ₛm Ray.⁊ Host.
⁊ in sū.cō.eo.ti.q.150. Dr̄ qs hoc scire cū
videt illū ꝟberare clericū in casu non
ꝯcesso vł sibi.vel erat pn̄s ⁊ audiuit fer
ri sniam.vł ip̄am publice denūciari.vł
ip̄emet excōicat⁹ vel ꝑlat⁹ excōicati
maxie si sit ep̄s dixit ei.vel ab alio cui
merito credēdū ē hoc audiuit.vel ē pu
blica fama ip̄m eē excōicatū. Secus si
audiuit ab aduersario vel a leui fama
Nota ēt ₛm Ray.ꝙ non ē ꝓbabił ig°
rātia si ignoret̄ qd̄ scit̄ a vicinis aut cū
ē in ꝓrochia in q̄ aliqs ē eo tp̄e publice
ꝺnūciat⁹ excōicat⁹:aut si dicat se igno
rasse sniam ꝓprii ep̄i.vł qd̄ publice fa
ctū ē in ꝓuincia.12.q.2.g ⁊ hūanis.16.di.
qd̄ dicit̄.Adeo tn̄ qs posset eē remot⁹
a suo ep̄o vel a loco publicatōis snie.⁊
tā recens posset eē publicatio ꝙ ꝓba
bilis posset eē ignorātia. Non aūt est
ꝓbabilis ₛm leges si ignoret̄ ꝙ publi
ce ꝓmulgatū ē ⁊ factū.ex q̄ lapsi sīt duo
mēses.in auc̄.vt facte noue ꝯstitutōes
circa ꝑncipium.Et addit glo. Credo ēt
ꝙ iudex q iudicat ex ꝑsūptōib⁹ qn̄z iu
dicaret aliquam crassam ignorātiam
eē ⁊ ꝑ ꝯn̄s illū eē excōicatū vbi ꝺs qui
de hoc videt ꝟitatem iudicaret ꝓba
bilem ignorātiam ⁊ illum non esse ex
cōmunicatum. B.
Quid si sciam aliquē habitu eē excō
municatū sed actu nō aduerto ⁊ cōico
ei. R° ₛm guił. Si h° faciam subito et
nō aduerto:credo ꝙ n̄ pecco nec excōi
catōem icido. A. Jo ī sū.cō.e.ti.q.151. B
Quō vitādi sunt illi de quoꝝ excōica
tōe dubitatio ē. A.nō facti.q2 de eo ꝓ
xime dcm̄ ē.sed iuris ꝓpt̄ varietatem
opinionū:vt in sū.con.li°.3°.ti.33.q.194.
B. R° ₛm Tho.in quolibet. Dubitatō
de excōicatione aliquoꝝ aut precedit
sententiā iudicū.aut seqtur. Si ꝑcedit
puta ꝙ nondū est declaratū ꝑ iudicuꝫ
cōsensum non sunt vitādi quousqꝫ cer
to iudicio terminet̄. Sed si post cōcor
dem iudicum determinationē adhuc
ambiguum sit:magis standū est sentē
tie iudicum.⁊ illi vitandi sunt. A.si sic
fuerit iudicatum ex duplici rōne. ꝑ̊ qa
iudices solliciti⁹ discutiētes negocium
plenius possūt percipere ꝟitatē etiam
si sint min⁹ periti ꝙ̄ alii qui ꝑfūctorie
ꝯsiderant ⁊ ex̄ordinarie.2° q2 hoc eēt ī
magnum nocumētum vtilitatis cōis
status hominū si sentētie non staretur
sed qlibet ꝓ suo libitu vellet sentētie
calūniā ingerē:q2 sic litigia eēnt inter
minabilia.⁊ iō in tali casu magis ē stan
dum sententie iudicum:nisi sit per ap
pellationem suspensa. ₛm Tho. vt in
dicta.q.194. B.
Quid si audiui ab aliq̊ dicēte de seip
so ꝙ sit excōicat⁹.nūqd teneoꝛ eū uita
re. Dicēdū ₛm Guil. Si audiui ab eo ī
ꝯfessiōe nō teneoꝛ eū vitare.q2 nescio
sicut hō sꝫ sic ꝺs ⁊ ne ꝯfessio reddatur
odiosa. Jō Hosti.lꝫ Hug.ꝯtriū dixerit.
A. Cui⁹ dictū pōt intelligi ꝙ debeo vi
tare ꝙ̄tum possuꝫ sine scādalo eius ne
dem ei occasionē peccādi ⁊ ingerendi
se ꝯ̄ iuris ꝓhibitōem alioꝝ cōini. iō de
beo ꝺ h°eū in secreto monē:ar.6.q.2.si
tm̄.⁊ ex̄ ꝺ of.oꝛ.si sacerdos.⁊ ēt qn̄ scio
alit̄ ꝙ̄ per ꝯfessionē ⁊ in cōfessione. B
Si aūt qs ex̄ ꝯfessionē se excōicatū di
cit ₛm oēs eū vitare teneoꝛ solū ī occł
to nisi eēt excōicat⁹ publice. A. Jdem
in sū.con.eo.ti.q.188. B.
Quid si audiui ab ep̄o vł alio ei⁹ ꝑla
to seu ei⁹ ꝓrochiali sacerdote ꝙ talis
sit excōicat⁹. R° ₛm Guil. Si aliqs ꝑdi
ctoꝝ dicat mihi denūciādo sententiam
⁊ talē casus de q̊ solet fieri excōicatio
A.i.ꝑtineat ad iurisditōem excōicātis
vt pꝫ ī loco de q̊.ī. B.debeo ei credē ⁊
eū vitare. Sec⁹ si dicat mihi cōi locutō
ne. q2 non teneoꝛ credē nec eū vitare
A. Hoc verum si dicat se excōicasse.

parochianũ alienũ auctoritate supio ris. tunc.n.nõ teneor ei credẽ si ꝓbabi lit' dubitẽ de mãdato.ꝑtertiꝫ si h° dicat in cõi locutõe. Tãc ẽt possent eẽ inimi citie int' epm vel sacerdotẽ ⁊ parochia nũ suũ quẽ dicit se excõicasse ille eps vel sacerdos ꝙ nõ tenerer credere vl' uitare illum: nisi alio mõ ꝗ ꝑ vbũ illi' ꝯstaret mihi de illa excõicatõe ẜm eũ. Guil'. ⁊ in sũ. con. eo. ti. q. 185. Itaq3 etiaꝫ in cõi locutõe videt' credẽdũ ꝓlatis de subditis suis ⁊ circa ꝑtinẽtia ad eoꝝ iu risditionẽ nisi in casib' ꝑdictis. B.

¶ Quid si ꝓlat' vel sacerdos parochia lis dicat mihi ꝙ vidit ꝑrochianũ suũ aliqd faciẽtẽ ꝑpt' qð incidit i excõica tõem. nõ aũt ẽ publicũ. nunqd teneor eũ vitare? R° ẜm Guil. Siue credaꝫ si ue nõ: nõ teneor eũ vitare nec i publi co nec i occlto ꝗtũ ad vitandũ pericu lũ mioris excõicatõis. ⁊ mlto min' si di cat mihi ali'. tñ si credã nõ debeo me ingerẽ cõioni illius si possũ sine scãda lo. ⁊ h°ne dem illi mãm peccãdi dũ mi hi se cõicat. A. Istud põt hodie ꝓcedẽ qñ nõlẽ necesse vitare nisi publice ex cõicatũ: vt pꝫ. ꝫ. eꝭc' 3° ad fi. i additiõe Sꝫ oli erat nccẽ vitare ẽt occltũ: ſꝫ i oc culto: vt ex̄. e. cũ ñ ab hoĩe. ẽt si sciatur excõicat' ꝑ delatõem ꝓlati vel fide di gne ꝑsone: vt. ꝫ. § 39° i additõe. B.

¶ Sꝫ qd si ẽ publica fama vel audio a fide dignis aliquẽ eẽ publice excõica tũ. R° ẜꝫ Ray. Si publica fama est ꝙ ipse sit excõicat' publice. vel qꝛ noto rie fecit aliqd ꝑpter qð icidit in maio rẽ excõicatõeꝫ: teneor eũ vitare. Silr' si audio a fide dignis ꝙ eũ audierunt denunciari. vel ꝙ viderũt eũ notorie fecisse aliqd ex q̃ incidit in excõicatõeꝫ teneor igrẽ vitatẽ. ⁊ īteriꝫ eũ vitare ⁊ i publico ⁊ i occulto donec certificatus fueri. A. Ad h° facit ex̄ eo. cuꝫ desidẽs. §. scðe. ⁊ de reg. iur. i. ſpicim'. li° 6°. B

¶ Quid si Parisi' audiui aliquẽ publi cari quẽ postea inuenio Bononie vbi de hoc nihil scit'. R° ẜꝫ Guil. dicũt qdã ꝙ teneor eũ uitare vbiq3. Põt tñ beni gni' dici ꝙ si possũ facile ꝓbare excõi catõeꝫ. vt quia habeo testes vl' instrã teneor vitare alit' nõ nisi in illa dioce si. A. s. vbi est publicatio fcã ẜm eũdẽ Guil. vt i loco de quo statim. B. ar. ex̄ q ma. ac. pos. cũ in tua. A. Idẽ in sum. con. li° 3°. ti. 33. q. 192. B.

¶ Quid si audiui aliquẽ excõicari vel vidi icidere i excõicationẽ. postea non vidi nisi p' ãnũ: nũquid teneor euꝫ vi tare. R° ẜm Guil. Si hõ ẽ talis q creda tur timorosus ⁊ q tũc seruabat excõica tionẽ ⁊ mõ nõ seruat possuꝫ credẽ euꝫ absolutũ. ar. ex̄ de offi. ordi. ex pte. Si vo nõ ẽ talis debeo eũ vitare. si occltũ ẽ occulte. si manifestũ publice. A. do nec ꝯstiterit vel ꝓbabilit' ꝓsumat' de ei' absolutõe. vt in sũ. cõ eo. ti. q. 191. B.

¶ Quid si sacerdos videat aliqueꝫ qñ missa dr' audire eã stando ex̄ ⁊ nolẽteꝫ intrare: nunqd dꝫ ꝓsumẽ eũ excõicatũ ⁊ sic eũ vitare. R° ẜm Guil. Nõ est cã sufficiẽs q̃re debeat talẽ reputare ex cõicatũ vel infdictũ. Si tñ est ꝓpus sa cerdos q tenet' cognoscẽ vultũ pecoris sui dꝫ ingrere ab eo. ⁊ ei vt melius po test consulere.

¶ Utrꝫ ꝓdicatores possint passiꝫ excõi catis ꝑticipare. R° ẜm Guil. Elynas q dem possũt accipe tpe ⁊ occasione pre dicatõis vel ꝯfessionis: vt h. s. §. 3°. dcm̄ ẽ etiã si aliũde possint sibi ꝓuidere ẜm quosdã. qꝛ vt ibi dicit' Posti. illa cõsti tutio ex̄ eo. cũ volũtate. spãliter ꝑpter ꝓdicantes facta fuit. Nã tpe nccitatis ẽt sine cã ꝓdicatõis vel ꝯfessionis pñt recipere. xi. q. 3. qm̄ multos. Sꝫ ꝓter cãꝫ nccitatis ⁊ ꝓter nũc dcãs cãs ꝓdicatõis ⁊ ꝯfessionis nõ debẽt recipere ab excõ municatis ⁊ sĩlib'. A. s ab oppressorib' paupeꝝ ⁊ dissidẽtib'. vt in. c. statiꝫ alle gatis. B. dis. 90. oblatões. ⁊. c. eorũꝫ. 17. q. 4. miror. Con. Ber. A. Idem i sũ. cõ. lib. 3. ti. 33. q. 157. B. Tuti' tñ vr' ẜm Inno. A. i. c. cũ volũtate. ex̄ eo. B. s. ꝙ occasione ꝓdicationis si aliũde sibi ꝓ uidere pñt non possint ab excõicatis re cipere. A. Quod videt' intelligẽdum

nisi refutatio impediret fructū p̄dica
tionis: cū ꝓ fructu eiꝰ possint ēt v̄ba ī
ꝑtinētia inf̄poni. vt apud excōicatos
magis ꝓficiat p̄dicatio. dcō. c. cū volū
tate. Et sic p̄nt ꝯcordari. videlȝ ut elẏ
ne nō recipiant̄ ab excōicatꝭ: nisi ī nccī
tate sustētatōis vel ꝓfectꝰ p̄dicatōis.
B. Ad eādē quoqȝ mēsam nō debēt co
medere ḃm vtrosqȝ. A. Uelꝫ ē si al̄ pos
sūt sibi ꝓuidē ḃȝ glo. Ray. vt ī dicta. q.
157. B. Nō ꝛ si p̄dicatores nō ꝓficiāt
q̄ꝺdiu tm̄ sperāt ꝓbabilr̄ de ꝓficiēdo re
cipe p̄nt: vt. ff. de nego. ges. ſȝ an vltro.
A. ꝛ al̄ non. ḃm glo. Ray. ꝛ Hosti. vt in
sū. con. eo. ti. q. 158. Ex̄ casus gº p̄dictos
nō licet ab excōicato elẏnā recipe. Et
vt nōt̄ in sū. cō. eo. ti. q. 146. Inno. ī dcō
. c. cū volūtate: sentit q̄ legatuȝ possit
recipi ab excōicato: nisi sit factū ad hº
vt oret̄ ꝓ aīa eius. dicēs q̄ licȝ mortua
ria q̄ ꝓ aīa dātur nō sint recipiēda ab
excōicato cū ꝓ eodē orādū nō sit. tamē
si nō ꝓ aīa: sed sicut alt̄i ꝑuato excōica
tus aliqͩ leget eccl̄ie: illud recipe pōt
qꝛ nec testari ꝓhibet̄ excōicatus. Con.
Pe. de Sāpsona. Sȝ Hosti. sentit ꝯ̄riū
hec ibi. Dictū Hosti. pōt itelligi quādo
lȝ legatū non eēt factū ꝓ mortuario:
tm̄ est factum vt al̄ oret̄ ꝓ aīa excōica
ti; qđ non licet nisi fuisset mortuus cū
signis pn̄ie ꝛ absolutꝰ ēt post mortem
vt in. c. a nobis. 2º. de sen. exco. Al̄ autēȝ
bn̄ possit recipi legatū ab excōicato. qꝛ
pꝰ mortē excōicati cessat cā talis ꝓhi
bite cōionis ꝛ receptōis. s. eiꝰ correctio
ex̄ eo. cū medicinalis. liº. 6º. Sȝ ꝓ quāta
nccītate licet recipe elẏnā ab excōica
to? Glo. Ray. vt pȝ in dicta. q. 146. dicit
Nō credo eē restrīgēdū ad extremam
nccītatē: sed sufficit ad excusatōem q̄
indigeat: ꝛ nō possit cōmode ꝛ de facili
hr̄e nccīa aliūde. In directoria aūt liº
3º. ti. 2. §. 145. dr̄ q̄ aliq̄ ē sustinēda incō
moditas vt eccl̄astica ḃuet̄ iusticia. 19.
dis. ī memoriā. Et vtꝝ nccītas sit mag̃
vl̄ iudicādū arbitrio suꝑioris. ex̄ ꝺ of
ficio del̄. de causis. Quia tm̄ in trāseun
tibꝰ res dilatōeȝ nō capit qͥsqȝ suo iudi
cio relinqͥtur. xi. q. 3. q̄ p̄decessor. Item
an licebit mihi hospitari ī domo excōi
cati ipso abn̄te aut sumere inde nccīa
aut vinū ad celebrādū missaȝ. Rº ḃm
glo. Ray. ꝛ in sū. con. eo. ti. q. 151. q̄ nō li
cet nisi recipiat̄ ꝛ recipiā ab vxore vl̄
dispēsatore eiꝰ ḃȝ q̄ dictū ē. s̄. §. 33º. Itē
nunqͩ licebit mihi hospitari vl̄ nccīa
recipe in domo excōicati quā inuenio
sine custodia. Rº ḃm glo. Ray. ꝛ in sū.
cō. eo. ti. q. 152. Si ex cōfidētia amicitie
hoc facio: nō licet. qꝛ sic q̄dāmodo ꝯ̄ho
cum eo: ꝛ obligo me ad antidota ꝛ ei
cōico. al̄ si credo ei displicē cū sciuerit
furtū vel aliud pctm̄ cōmitto: ſȝ excōi
cationē minorē nō incurro. Itē qͩ de
illo q̄ solitꝰ ē fratribꝰ dare certā sūmā
singul̄ septimānis: ꝛ cū sciret q̄ ī breui
excōicaret̄ rogauit vnū de amicꝭ q̄ di
ctā sūmā daret frībus p̄dictꝭ vsqȝ dum
reuocaret̄ mādatū ꝓmittēs se ei suꝑ
hoc satisfacturꝝ: nunqͩ fratres sciētes
hº deberēt recipe illā sūmā ab illo. Rº
ḃm glo. Ray. ꝛ in sū. con. eo. ti. q. 149. Si
frēs hoc nō ꝓcurauerūt. nec peccabūt
recipiēdo ab illo amico dāte noīe suo.
nec ille peccabit q̄ ita sibi ꝓuidit in fu
turꝝ ꝓp̄o motu ꝛ pia itētōe sciēs q̄ fra
tres nihil reciperēt ab eo tp̄e excōica
tōis. Si āt ꝓcurātibꝰ frībꝰ eēt hº fcm̄: il
licitū eēt: lȝ ille amicꝰ ꝓp̄o noīe daret
ꝛ frēs in hoc casu facerēt fraudē canōi
q̄ ꝓhibet cōicarꝭ cū excōicatꝭ. Fit eniȝ
fraus canoni vel legi cū salua suꝑficie
lr̄e ꝑ adinuētionē aliquā dolo malo ꝯ̄
mentē eius venit̄. ff. de legi. l. ꝯ̄ legem.
Nō ēt ḃm Hosti. ꝛ in sū cō. eo. ti. q. 154.
q̄ lȝ in dictis casibꝰ puta ī viatore et
ꝑegrino ꝛ sil̄ibꝰ cōicari possit excōicatꝭ
sūt tm̄ ēt in illis q̄ꝺtū bono mō fieri po
tēit euitādi: vt pȝ ex mēte dictoꝝ iuriū
. s. xi. q. 3. qm̄ multos. ꝛ ex̄ eo. int̄ alia. ꝛ c.
cū volūtate. ꝛ spāl̄r in. c. si v̄e. in fi. Itē
vt pȝ ī directoria liº. 3º. ti. 2. §. 145º. ī cā he
resis pōt testis excōicatꝰ recipi. ex̄ de
hereticis. in fidei. liº. 6º. Itē iudex excōi
catꝰ requiri pōt vt iuuet inqͥsitores ꝯ̄
hēticos: nec igrētes icurr̄t excōicatōeȝ.

ex̄ de hereti. ꝑsidētes. li. 6º. B

Ultimo notādū ꝙ cui cōicamˀ viuo cōicare debemˀ ꝛ mortuo. ex̄ de sepul. ex parte 2º. nisi pˀ mortē appareat q̄re ei i vita cōicādū nō erat. puta si pˀ mortē ꝯuincat̄ de heresi. 2. q. 2. sane. 2º. ꝛ ꝑter casū de torneamēto. de quo vide. i. torneamētū. §. 3º. Itē notādū ē ꝯ̄ cui nō cōicamˀ viuo nec mortuo cōicare ꝺbemˀ ex̄ ꝺ sepul. sacris. Hoc silr̄ nisi appareat q̄re ei in vita cōicādū fuisset. ex̄ eo. a nobis. 2º ꝛ ex̄ de sepul. ꝓrochiano.

Excommunicatio

7º. de minori excōicatōe. Hec excōicatio ē q̄ sepat a sacris ꝑcipiēdis A. ex̄ ꝺ cle. ex. mi. si celebrat. B. q̄ qdē quo ad deū ꝯtingit q̄cito pctm̄ mortale cōmittit̄. xi. q. 3. audi. Nā talis eucharistia ꝛ cetera sacra recipit in sui dānatione. ex̄ de cohabi. cle. ꝛ mu. c. fi. Sȝ q̄ ad ecclā īfligit̄ minor excōicatio ip̄o iure ꝛ ꝓhibēt̄ sacra. ꝑ qdē ꝛ ꝑncipalr̄ cuȝ cōicat qs excōicato: vt tractatū est i ꝓximo. c. s. excōicatio 6º. 1º cū qs sacrilegiū cōmittit. 17. q. 4. miror. A. Deniˀ vr̄ facē ea. q. c. si qs inuētus. ibi. Donec i ꝯuētu admonitˀ. ꝛc̄. Aliqñ tñ sacrilegiū incurrit i maiorē: vt si iniuriā irroget i ꝑsonā ecclasticā. ex̄ eo. nō dubiū vel si incēdat vel frangat ecclaȝ. ex̄. e. ꝯq̄sti. vel silia agat. de q̄. s. excōicatio 4º. B. 3º. cū qs ē notoriˀ fornicator. ex̄ ꝺ coha. cle. ꝛ mu. c. vr̄a. 4º. cū qs ē simoniacus. ex̄ de simo. tāta. A. Hodie iste casus ē excōicatio maior ꝛ papalis. vt pȝ ꝑ ex̄uagātes Martini qnti. vnaȝ q̄ icipit. Multe. ꝛ aliā q̄ incipit dānabile ꝛ Eugenii q̄rti q̄ incipit. Cū ꝺtestabile B. 5º. cum qs recipit ecclaȝ de manu laici. 16. q. 7. si qs deinceps. ar. ad idē ex̄ de elec. quisquis. A. Et tā laicˀ dās q̄ clicˀ recipiēs nisi emēdauerit dȝ maiori excōicatōe feri: ex̄ de iurepa. ꝑterea. B. 6º. Sȝ q̄sdā qñ qs i bello iusto seu ꝯ̄ xp̄ianos exercet artē balistarioꝝ seu sagittarioꝝ. ex̄ de sagitta. artē. A. Ibi male vr̄ ꝓbari cū ibi nil aliud dicat̄ nisi ꝙ dictā artē sub anathate ꝓhibemˀ nisi forte intelligat̄ rōne notorietatis q2 talis ars coiter notorie exercetur. ꝛ ois notoriˀ pctōr icurrit minorē excōicatōeȝ: vt. i. ꝺ. 9º. B. 7º. in dissidētibus ꝛ paupeꝝ oppressorībˀ. māifestis raptoribus. publicis vsurariis. meretricibˀ qui large dicūtur excōicati. iq̄tū oblatōes eoꝝ ad altare nō recipiūt̄. A. Adde. ꝛ q2 ēt denegātur eis ecclastica sacr̄a. sicut aliis pctōribˀ de q̄ stati. B. 8º. in illis qbˀ negat̄ ecclastica sepultura A. de qbus. i. sepultura. 4º. in ꝑn°. B. vt q morit̄ in torneamēto. q2 nō isepelit̄ i cimitēio ēt si penituerit. vide. i. torneamētū. §. 3º. Et idē posset dici de eo q nō ꝯfitet̄ semel in āno. ex̄ de pe. ois. 9º in quolibȝ notorio pctōre. di. 88. necꝫ. ꝛ di. 95. illud. 13. q. 1. ꝓ obeūtibˀ. A. Et ibi glo. B. de ꝯse. di. 2. ꝓ dilectōe. Oēs casus ꝑdictos ponit Ray. ꝛ Inno. ꝛ silr̄ cōcordāt ꝙ in ꝑdictis casibˀ absolui pōt qlibet a ꝓp̄o sacerdote. A. De ꝑdictis tangit̄ in sū. con. eo. ti. q. 69. vbi ēt dr̄ fȝ glo. Ray. q̄ ad qurū casuȝ ꝙ illi iuri derogat̄ in mltis ptibˀ ꝑ ꝯ̄riā ꝯsuetudinē Reges. n. ꝛ ꝑncipes i aliqbˀ ecclis dāt decanatˀ ꝛ alios ꝑsonatˀ ꝛ ꝑbēdas. ꝛ illi qbus dāt nō instituūtur ꝑ ep̄m. hec glo. Sȝ hec ꝯsuetudo nō ē seruāda nec excusat cū sit mala. 8. di. mala aūt ꝯsuetudo. imo potiˀ q̄uat. Nā cū sit ꝯ̄ ecclasticā libertatē itroducit maiorē excōicatōeȝ ꝯ̄ obsuātes vel obsuari facientes. ex̄ de sen. exco. nouerit. B. Nec obstat ēt si ipse sacerdos sit excōicatˀ minori excōicatōe. ex̄ eo. duobˀ. Nō autē pōt qs absolui ab alieno. ex̄ eo. nuꝑ. Et dico ꝓpriū fm Hosti. i. oēm q pōt illū a pctō absoluē. Idē Tho i 4º. di. 18. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 91. B. Infligi etiā pōt minor excōicatio ab ep̄o ꝛ ēt a quocūꝗ iudice ecclastico iferiori. ex̄ de offi. or. cū ab ecclaꝝ. A. fm Ray. ꝛ oēs. vt i sū. con. li. 3º. ti. 33. q. 55. B. Et hoc siue ꝑ coutumacia: vt. 5. q. 2. ꝑnti. ꝛ. xi. q. 3. audi. siue etiā ꝓ aliis clp̄is. A. Fac. 17. q. 4. miror. B. Itē siue simplr̄. A. i. ad

tēpus indeterminatū. sicut i. c. i actōe. de q̄ stati. D. vt de pe. di. i. i actōe. siue ad tps. A. s. determinatū. vt i. c. de q̄ seqtur. B. 86. di. tanta.

Quis ē effect⁹ minoris excōicatōis? R° pncipalis effect⁹ ē ꝙ talis remoueatur a pceptione sacroꝝ. ꝛ si se imisceat mortalit̄ peccat: nō tñ icurrit irregularitatē etiā si celebrat. Peccat ēt ɔferēdo sacra: sed ab eo collata nō carēt ꝟtutis effectu. nec ꝓhibet̄ eligere. nec ea q̄ rōe iurisditiōis sibi ɔpetūt exercē. Si tñ talis sciens̄ elect⁹ fuerit: erit ei⁹ electio irritāda. ex̄ de cle. ex. mi. si celebrat A. vt notat̄ i sū. cō. eo. ti. q. si. Glo. Ray. dicit colligi ex pdictis ꝙ excōicat⁹ minori pōt excōicare ꝛ absoluere. Itez ꝙ si ignorāter fuerit elect⁹ valet electio si ꝓbabilis fuerit ignorātia. Si aūt crassa ꝛ cōferat̄ tali beneficium indiget dispēsatōe ad hoc ꝙ possit illud retinē. Et idē dicit se credē ō interdicto ab igressu eccl̄ie vel officio dino. De irregulari tñ q ɔcipit bñficiū dū ē irregularis putat ꝙ ipetrata dispēsatōe sup irregtaritate nō idigeat dispēsatōe alia. Nec ē sile de excōicato vel suspenso snia iuris vel hōis. Nā irregularitas nō ē nisi qōdā impedimētū ex defectu sacri vel canonica institutōe ꝓueniens. hec ibi. Sed certe eadē vr̄ rō i irregulari q̄ ꝛ in interdicto vel suspēso. q̄ȝ silr̄ ē inhabilis ad executōem officii suscepti ꝓpe irregularitatis sine dispēsatōe. ex̄ eo. cū illoꝝ. Et ista rō vr̄ ponderari i dicto c. si celebrat. ibi. ꝓ eo ꝙ ad susceptionē eoꝝ eligit̄. ꝛc̄ Et q̄ȝ ꝓpter officiū datur bñficiū. ex̄ de ꝑben. cū scōm. Item glo. in dcō. c. si celebrat dicit ꝙ si excōicat⁹ minori eligat̄ ēt ignorāter nō valȝ electio. q̄ȝ ignorātia eligētiū nō fac̄ ipsū habilē. Et si scient̄ talē eligerent ꝑuarēt̄ iure eligēdi. ex̄ ō ele. cū i cūctis. B.

Vtrū excōicat⁹ minori possit itrare ecclesiā. R° ꝺm Ray. Nō vr̄ intrādo peccare. q̄ȝ nō ē remot⁹ nisi a sacris. vnde ꝛ forsitā pōt intrare ad horas ꝛ dicē cū aliis: dū tñ ñ ad missaȝ. aut si ad missaȝ non ad osculū pacis qḋ ē q̄si loco cōionis a qua sine dubio sep̄atus est. ex̄ de cle. exco. mi. si celebrat. A. Hos passus doc. latius examināt. Vñ quo ad igressum eccl̄ie: vt p̄ȝ i sū. con. li. 3°. ti. 33. q. 169 Ray. ꝛ Hosti. dicūt ꝙ talis excōicatus tutius facit si non intrat añq̄ȝ sit absolutus. Si tñ intrauerit cā orādi: ꝑferti vt dicit Ray. eccl̄iam nō cōsecrataȝ nō videt̄ peccare q̄ȝ non est remot⁹ nisi a sacris: imo forte pōt intrare ad horas dum tamē nō ad missam. Sȝ pmuȝ securi⁹ est. Et satis videt̄ ɔcordare Hoff. dicēs ꝙ pōt audire dīna ꝑter missaȝ. sed securi⁹ facit si ex deuotōe absticat: ar. S. di. ad eius. Glo. ꝟo Ray. dicit. Credo sine ꝑiudicio ꝙ ꝛ misse poterit iteresē. dum tamē ibi non cōicet. q̄ȝ minor excōicatio non separat nisi a participatione sacramētoꝝ que i sola pceptōe cōsistit. ex̄ de cle. exco. mi. si celebrat. Hugo tñ notauit. xi. q. 3. si inimic⁹. ꝙ ab introitu eccl̄ie sepat. qḋ nō credo. Satis tñ credo ꝙ h⁹modi excōicatus pacem non debȝ recipe cum aliis post agnus dei. q̄ȝ osculū illud succedit loco eucharistie. hec ibi. Sȝ hoc nescio quo iure ꝓbetur. Quo ꝟo ad scōm si talis excōicatus possit cum aliis dicere officium in choro. ꝛ an alii debeant ip̄m admittere: vt p̄ȝ in sum. con. eo. ti. q. 170. Hosti. distinguēdo dicit ꝙ sic q̄n est excōicatus. qa casualiter vel ex negligētia cōicauit excōicato. Secus si ex cōtemptu. q̄ȝ ꝓpter pctm̄ mortale etiā si occultū est suspensus ē qs⁹ quo ad se. ꝛ si notorius ē ɔtemptus puta q̄ȝ h⁹ fecit ꝓ⁹ inhibitionē sibi publice factā p iudicē ꝛ hoc nō pōt aliq̄ tergiuersatōe celari. ꝛ vitare dȝ ꝛ uitari. ex̄ ō coha. cle. ꝛ mu. c. vsa. ꝛ c. fi. Itē Hoff. addēs dic̄. Laudo tñ vt ꝑus faciat se absolui q̄ȝ suū officiū i choro cū aliis ꝓseq̄t. Glo. vero Ray. dicit ꝙ licȝ sit notoria h⁹modi excōicatio. q̄ȝ tñ nō ē suspēsus q̄ ad alios nullus tenet̄ ei⁹ officiū vitare. q̄ȝ nō ē ꝑuat⁹ seu suspēsus ab executōe sui ordinis. sed tm̄ a ꝑticipatione sacroꝝ q̄ in

sola ꝑceptõe cõsistit. ex̃ de cle. ex. mi. c. si. hec ibi. Põt dici ꝙ ꝑmũ dictuȝ ꝓcedit nõ rõe minoris excõicatõis notorie sed rõe delicti. Pctm̃. n. mortale notorium inducit suspẽsionẽ quo ad se ⁊ quo ad alios: vt notaꝛ in sũ. con. li. 3. ti. 29. q. 3. Quo tñ ad vitatõem hodie aliq̃ innouata sũt: vt pȝ. s̃. clicus. 3. ad fi. in additione. B. Excõicatõis absolutio vide s̃. absolutio 5.

Excusatio.

Que excusant a cl'pa siue a pena habẽtur infra. pena ꝑ. §. 3.

Exemptus.

Qui dicũt se exẽptos ⁊ allegãt ꝑuilegia rquisiti ab ordinariis oñdere teneꝛ. A. s. totũ priuilegiũ qḋ asserũt se a sede ap'lica hr̃e ipis ordinariis: aut in loco cõgruo ⁊ securo aliq̃bus aliis prudẽtib' viris oĩ suspitione carẽtib' ad h' ꝑ dcõs ordinarios deputatis infra terminũ cõpetentẽ ꝓ facti q̃litate ipoꝝ ordinarioꝝ vel delegatoꝝ suoꝝ arbitrio moderandũ iusto ĩpedimẽto cessante: vt i. c. cũ persone. de q̃. i. B. ⁊ ẽt tradẽ trãscripta articuloꝝ de q̃bus fuerit ꝯtrouersia. Qḋ si ad exẽptõem allegãt solã ꝑscriptõem debẽt de hoc facẽ fidẽ. Si ꝟo allegant vtrũq;: tũc si ꝑuilegiũ ad plenum non sufficiat: sȝ tñ cãȝ ꝓbeat ꝑscribendi tenẽtur ꝑscriptõem ꝓbare. A. videlicȝ. 40. ãnoꝝ: ⁊ allegatũ ꝑuilegiũ exhibẽ per modũ ꝑdictũ: vt in eo. c. B. Et ꝓbatõe pendẽte nõ turbẽtur. A. Cũ rõe ꝑuilegii sint i possessione exẽptiõis nõ violẽta. nõ clãdestina. nõ ꝯcessa ꝑcario de qua fidẽ corã eisdẽ fecerunt: vt ibi. B. Qḋ si nõ allegãt ⁊ exhibẽt tale ꝑuilegiũ qḋ cãm ꝑscribẽdi ꝓbeat. A. saltẽ vt ibi. B. diocesani vtanꝛ iure suo. ex̃ de ꝑuile. cũ ꝑsone. li. 6.

¶ Exẽpta ecc'a ⁊ monachi vl' canonici vel ꝯuersi ⁊ ꝑpetuo oblati itelliguntꝛ exempti. A. siue sint cl'ici. siue nõ: vt i. c. de q̃ stati. B. Nõ ãt ꝓs byt' q̃ ꝑrochianoꝝ curã hȝ quo ad ea q̃ ad ipaȝ curã ꝑtinẽt nec ipi ꝑrochiani. ex̃ de ꝑuile. ꝑ exẽptõem. li. 6.

¶ Si eximãꝛ canonici alic' eccl'ie nõ ꝓpter h' sũt exẽpti cl'ici. sȝ bñ eꝯ. A. s. ꝙ exẽptis cl'icis itelligũtur exẽpti taȝ canonici q̃ȝ alii cl'ici. dcõ. c. ꝑ exẽptõeȝ. B. sȝ ipa ecc'ia nõ ẽ ꝓpter h' exẽpta. A. in neutro casu. siue ꝑuilegium ꝯcedaꝛ canonicis siue cl'icis: vt in tex. de quo statim. B. ex̃ de ꝑuil'. per exẽptõem li. 6.

¶ Per monasteriũ seu ꝑ h'modi locũ exẽptũ intelligi dȝ tã de ipo q̃ȝ de cimiterio ⁊ domib' monasterii. ⁊ theatris. hortis ⁊ areis q̃ sunt iux̃ eccl'iam: ar. 12. q. i. necc'ia. ⁊ c. nulla. 17. q. 4. diffiniuit. A. Idem in sum. con. li. 2. ti. 5. q. 166. circa finem. B.

¶ Exẽpti q̃ȝtũcũq; gaudeãt libertate: nihilominus pñt cõueniri corã ordinariis rõne delicti siue cõtract': aut rei ꝯ̃ qua ꝯ̃ eos agiꝛ: nisi delictũ sit cõmissũ i loco exẽpto. vel ꝯ̃ctus ibi sit initus. vl' ibi sit ipsa res litigiosa. Itẽ nõ pñt ꝯueniri vbi domiciliũ hñt si alibi ꝺliquãt vel ꝯ̃hunt vl' res ipa existat. nec etiaȝ pñt diocesani illoꝝ vbi domiciliũ hñt remittere exemptos si ꝯueniantꝛ ad locũ vbi deliquerũt vel ꝯ̃xerũt vel res ꝯsistit. ex̃ de ꝑuil'. volẽtes. li. 6. saluis q̃ dicunꝛ in se. §. Et h' etiã sciẽdũ ꝙ q̃dã sũt ꝑuilegiati ita ꝙ nec rõne delicti vl' ꝯ̃ct' vel rei pñt ꝯueniri: vt ꝑdicatores minores ⁊ cistertiẽses.

¶ Exẽpti nõ pñt cõstruẽ oratoria vl' capellas i locis nõ exẽptis sine lnia diocesanoꝝ nec i sic ꝯstructis nec tp̃e iterdicti i casib' nõ exp̃ssis. A. s. i iure: vt i. c. auctoritate. de quo. i. B. celebrare vl' facẽ celebrari. aliꝛ ꝑ ordiarios compescãtur. Et si ꝓptꝛ hoc ꝯseruatores eorũ ferrẽt sentẽtias ꝯ̃ ordinarios nõ valẽt. ex̃ de ꝑuile. auctoritate. li. 6. In locis ẽt exẽptis nõ pñt exẽpti ꝑdicta facẽ nisi de lnia vel ꝑuilegio. A. sedis ap'lice spãli. sicut pȝ i tex. q̃ seqꝛ. B. vt i dicto c. auctoritate.

¶ Exẽpti nõ debẽt assumẽ lites suoruȝ hoiuȝ. A. liboꝝ: ut i dcõ. c. auctõitate. B

eti censualiū.ex̄ de p̄uil.auctoritate. li. 6.

¶ Legatus de latē s̄m Ber. bn̄ pōt cognoscē d̄ cāis ꝯ exemptos.q2 per p̄uilegiū eximūtur a ptāte ep̄oꝝ ꝛ hꝰmodi: s3 nō pape vel legatoꝝ eiꝰ. Secus tn̄ d̄ alijs legatis. Notanṫ hec de offi. lega. ꝗ trāslatōem. A. In glo. Et eo.ti.c.p̄.dicit glo.ꝗ legatꝰ de latere q̄ ad hoc itelligiṫ.siue sit cardinalis siue aliꝰ de latē dn̄i pape missus. Nō aūt si sit legatus rōe loci seu dignitatis: vt archiep̄s cātuariēsis.de q̄ dr̄ i dcō.c.p̄.ꝛ sił: vt et notaṫ i sū.con.li. 1.ti.5.q.166.ad fi. B.

¶ Monasteria mōialiū ēt si sūt exempta debēt singulis ānis p ordinarios visitari.vt i cle.attēdētes de sta.mo.

Exorcismus.

vide supra cathecismus.

Expositus

Si paṫ vł alius eo sciente vel ratū hn̄te filiū vel patronꝰ libertū vel dn̄s seruū ifantem vł aliquē p̄dictoꝝ lāguidū cuiuscūq3 etatis exposuerit.vł si alicui eoꝝ alimēta impie negari otigerit.filiꝰ hoc ipso a patria ptāte liberatꝰ ē.ꝛ libꝰ fit ingenuus.ꝛ seruꝰ liber. Isti q3 q hos suscipiunt ñ pn̄t pp̄ł hꝰ i eoꝝ psōis ius aliqd̄ vēdicare.ex̄ eo.c.vnico. A. s.de ifātibꝰ ꝛ lan.expo. B. Quid aūt sit patronus libertꝰ vel ingenuus hēs.i. libertꝰ.§.p̄.

Extrema vnctio.

De ea dr̄.i.vnctio extrema.

Falsum.

Quere.i.mēdacium.De falsariis ꝟo lr̄aꝝ papaliu3. vide s̄.excōicatio 3.

Fama.

Quāuis p̄ncipaliter sit curādum d̄ bona vita: nihilominꝰ q̄tum qs pōt curare d3 de bona fama.ꝛ ne pximi de eo scādalizētur. Hec hn̄ṫ mł̄tū plene.xi.q.3.inṫ ꝟba. A. ꝛ clāiꝰ.12.q.i.nolo. B. ꝛ.i.scādalū.§.fi. Fama quō restituēda sit ab eo q aliquē infamauit hṫ supra detractio.§.pł̄t.

Familia.

Quō paterfamilias d3 regē ꝛ corrigē familiā suā? R. s̄m Guil. Sicut ip̄e teneṫ filiis ꝛ familie i educatōe corporali: sic ꝛ i disciplia morū.vn̄ hꝰ nō seruās ꝛ fidelitacē nālē deserit ꝛ ē deterior ifidelibꝰ: q l3 nō sint sub lege gr̄e: tn̄ s̄uāt illud istinctu legi nāe.vn̄.i.ad Thimo.5. Si qs suoꝝ maxime domesticoꝝ curā nō h3 fidē negauit.ꝛ est infideli deterior.di.47.§.necce est.ꝛ.c.q̄tūlibet. A. Idē in sū.con.li. 3. ti.13.q.i.vbi ēt addiṫ ꝗ ex eo ꝗ dic̄ apostolꝰ.maxie domesticoꝝ p3 ꝗ p̄rfamilias nō solū teneṫ curā regimis hr̄e circa domesticos.i.circa filios: vt exponit Augꝰ: sed ēt circa oēs suos p quos itelligūtur s̄ui q de familia sūt.ꝛ ꝗ hec cura corectōis ñ solū d3 eē ꝟbeꝝ: s3 ēt exēpli boni ꝛ ꝟboꝝ.q2 hec ē sp̄ēs elyne: vt dicit Augꝰ.vn̄ sicut ad elynā corporalē teneṫ qs tpe nccitatis ita ꝛ ad hanc. Si ꝟo nec sic corrigūtur: d3 eos abiicē a se si pbabilr̄ credit p hoc eos corrigi ꝛ sine hꝰ i malitia ptinaciṫ pseuerare: ne sit patronꝰ crimis: sicut p3 in vxore fornicaria. Q̄d si pbabilr̄ credit p hoc eos licētiꝰ peccare.p suā aūt curā ꝛ per suū timorē videt eos a mł̄tis.ꝛ si nō ab oibus malis se tpare ei nō iputaṫ p̄uē sitas filioꝝ.vn̄ ꝛ i dcō.§.necesse est dic̄ Hieroꝰ. Iustꝰ nō polluiṫ ex vitio filiorū.qd̄ tē fiet si ñ erit qd̄ sibi iputeṫ. B Quid si dn̄s facit suos iurare ꝗ dicēt ei si quē viderit sciuerit vł audiuerint surripuisse aliqd de rebꝰ suis? R. s̄m Guil. Credo sine p̄iudicio distinguēdū. q2 si iste dn̄s pbabilr̄ hṫ truculētꝰ ꝛ ferus: nō teneṫ s̄uare: q2 illicitū fuit qd̄ iuratū est. Si aūt crediṫ ꝛ hr̄ māsuetꝰ ꝛ nō nisi rōnabilr̄ pcessurꝰ: distingue. q2 ñ res tales sūt ꝗ ptineant ad custodiā illiꝰ q iurauit: s̄uari d3. puta si qs viderit furē asportārē res q̄ eius custodie cōmēdate sūt pōt psequi res furtiuas.al̄ teneṫ dānū restituere. Si autē non teneṫ ad custodiā illarū reꝝ: tunc

si pōt ꝓbare tenet reuelare. Si ꝟo non pōt ꝓbare nō dꝫ reuelare nisi talibꝰ ꝙ sōis que pñt ꝓdesse ꝛ non obesse. Et si alio mō iurauit: nō fuit licitū iuramentū nec obligatoriū. A. Idē i sū. con. li. ꝑ. ti. 9. q. 31. Ubi ēt dr̄ ƀm Hug. ꝙ si aliquis de testibꝰ synodalibꝰ sciat solꝰ crimē alicuiꝰ nō tenet denūciare epo licꝫ iurauerit dicē crimina que sciret: nisi posset ꝓbare. alꝰ dꝫ tacere ne sit ꝓditor criminis. 2. q. i. si peccauerit. nisi hoc faciat secreto. tñ eps vel aliꝰ cui reuelat dꝫ secrete corrigere hꝰi criminosos: ar. 22. q. 5. hoc vr̄. B. Sile ēt hēt s. correctio 2. §. 5. ꝛ se. ꝛ s. crimē. §. 3. Nō i ordinando reqrit ꝙ bñ psit familie sue hēs. i. ordinādus. §. 12.

Femina non pōt recipe caracterē alicꝰ ordinis clīcalis ipediente sexu. nec ēt actū alicuiꝰ ordis exercere. 23 di. sacratas. A. Hoc fuit dictū Ray. vt pꝫ i sū. con. li. 3. ti. 23. q. i. dic vt ibi pꝫ ꝙ hoc nō pñt facē q̄tūcunqꝫ sint scē ꝛ religiose. B. nec pdicare seu publice docere. di. 23. mulier. 33. q. 5. mulierem. A. pñt tñ i capłis suis ꝛ claustris sorores suas exhortari ad bonū ꝛ docē sed non i ecclia: aut i publico: aut i synodo ƀm glo. Ray. ꝛ in dicta. q. i. B. Item nō potest iudicare sup cāis spūalibꝰ. A. nisi put ponitur s. abbatissa. §. ꝑ. ꝛ 3. circa excōicatōem ꝛ suspēsionē. B. Sup tēporalibꝰ ꝟo vbi est cōsuetudo pōt. ex de arbi. dilecti.

¶ Femine q̄tūcunqꝫ deo sacrate vasa ꝛ pallas sacras aut vestes quibus dño ministrat cōtingere nō debēt. vel incēsum circa altare deferre. di. 23. sacratas ꝛ de cōse. di. i. vestimēta. Femina quō. ꝛ qñ possit esse testis. vide. i. testis ꝑ. §. 3. Femie nō pñt ad iudiciū trahi psonaliter i vlla cā que iure nō exꝓmit. sed nec religiose ēt si ꝯsentiāt vide. i. iudicium. §. 5. ꝛ 6. A. i. q incipit. mulieres ad iudiciū. ꝛ se. B. ꝛ. i. testis ꝑ. §. 3. De clausura monialiū ꝛ ꝙ nō litigent nisi p ꝓcuratores. vide. i. monialis. De multis q̄ nō pñt femine ēt abbatisse vide s. abbatissa. De ornatu quoqꝫ sclariū mulierꝫ hēs. i. ornatus.

Ferie dicūtur q̄i foerie eo ꝙ pstant vacationē ab his que in foro s. iudiciali agi cōsueuerūt. vel dicunt ferie q̄si festiue. A. Idē in sū. con. li. ꝑ. ti. 12. q. i. ƀm Ray. B.

¶ Feriarꝫ q̄dā sūt tpanee: q̄dā repētine q̄dā solēnes. Tēporanee sūt q̄ dant p fructibꝰ colligēdis ꝛ sūt duorꝫ mēsium grā messiū ꝛ vindemiarꝫ. A. quorꝫ mēsiū vnꝰ ē p messibꝰ: ꝛ aliꝰ p vindemiis vt in sū. con. eo. ti. q. 2. vbi ēt notat ꝙ in oi terra dāde sūt ferie p messibꝰ ēt si ñ crescit ibi ānona: qꝛ oēs cōiter g̃no idigent ꝛ hēnt necesse sibi p aliquo tpe puidē. Sꝫ p vidēmiis nō dabūt nisi vbi sūt vinee: vel saltē vbi ē cōis vsus vini. B. Et ƀm dr̄sas regiones citiꝰ aut tardius indicunt ꝛ pcomzant. ff. eo. psides. ꝛ de offi. pcon. si in aliquē. In his nō pōt fiēi pcessus iudicialis nisi de assensu partiū. ex eo. cōq̄st. in fi. Repentine ꝟo ferie sunt q̄s impator indicit ppter victoriā quā fecit. vel qꝛ vxorē duxit vel ei filiꝰ natꝰ ē. ꝛ hꝰi. Et dicunt repentine qꝛ repēte seu subito indicūtur. Et nullus pter pncipē eas indicere pōt. C. de fer. l. a nullo. A. Idē in sū. cō. dicta. q. 2. B.

¶ Ferie ꝟo solēnes seu festiue sūt q̄dā pcipue solēnitates. s. Natał dñi. sancti Stephani. sci Iohis euāgeliste. scōrū Innocētiū. sci Siluestri. circūcisionis. epiphaniarꝫ. ꝛ septē dies dñice passiōis ꝛ resurrectōis cū septē sequētibꝰ. rogatōes etiā tribꝰ diebꝰ. ascēsio dñi. pēthecostes cū duobꝰ q sequūt. festiuitates oēs ꝟginis głiose. B. s. que erāt tpe. c. ꝯquestꝰ. ex eo. vbi hec ponūtur. p. Grego. nonū. B. natiuitas Iohis baptiste. ꝛ aplorꝫ. sci Laurētii. dcatiōis beati Michaelis. oiuꝫ sanctorꝫ. sci Martini. ac diebꝰ dñicis. ꝛ ille festiuitates quas singuli epi in suis diocesibꝰ cū pplo ꝛ clero duxerint solēniter celebrandas.

A .q̄ vicinis tm̄ circūmorātib⁹ idicēde
sūt.nō gnālr oib⁹:vt i.c.pnunciādū.de
q̊.i.nisi forte illis q ibidē p illo tpe mo
rarētur.q₂ forēses ⁊ qcūq₃ bonas loci
vbi se reperiūt ɔsuetudines suare de
bēt di.8.q̄ ɔ̄.⁊ di.12.illa aūt. Et h° intelli
git de sāctis auctoritate eccłie romane
canonizatis.q₂ ep̄s nō pōt p se aliquez
scm̄ canonizare.ex̄ de reli.⁊ vene.sanc.
.c.p̊.qđ ⁊ nōt i sū.con.dicta.q.2. B .de
ɔse.di.3.pnunciādū.⁊ ex̄ eo.ɔq̄stus.Itē
statuit Eusebi⁹ q̄ festū inuētiōis sācte
crucis qnto nonas maii solēnit celebre
tur.de ɔse.di.3. crucis. A .Idē ēt suādū
est de festo exaltatōis sm glo. Ray.p i
dicta.q.2.qđ pōt pcedē vbi h° obtinet
de ɔsuetudine.al' nō vr̄ iure caueri. B.
Itē festū de corpe xp̄i:vt in cle.si dn̄m
de reli.⁊ vene.sanc.Et nota h̄ q̄ int p̄di
ctos dies sūt qdā q de facto nō festant
q̄tū ad cessationē ab opib⁹:s₃ vidētur
abrogari p ɔ̄riā ɔsuetudinē q̄ i eis hēt
locū:cū nō ita sint de p̄cepto dei sicut
ē dn̄ica ⁊ maiores illa. Isti aūt dies sc̄
tres dies rogationū.Quidā ēt nō suāt
oēs septē dies passionis.⁊ etiā p totaz
octauā pasce. A .Dic p₃ q̄ septē dies
dn̄ice passionis p̄cipiūtur in.c.ɔquest⁹
ex̄ eo.nō solū ad vacatōez fori iudicial'
vt qdā voluerūt dicē:s₃ ēt ad cessatōez
ab opib⁹:l₃ ɔsuetudo sit i ɔ̄riū. Patet
ēt h̄ q̄ dies dn̄ica ⁊ maiores illa sūt de
p̄cepto dei.de q̊ lati⁹ dcm̄ ē s.dn̄ica dies
§.p̄.in additōe.Itē q̄ cōsuetudo nō ex
cusat q̄tū ad festa iur] dini.⁊ hū.q₂ nl'
la ɔsuetudo vel ēt hūana ɔstitutio pōt
valē ɔ̄ ius dinū.8.di.vitate.⁊.c.si cōsue
tudinē.⁊.25.q.i.sūt qdā . Quo vo ad fe
sta iur] positiui excusat. s₃ d₃ latius di
stingui.Aut ɔsuetudo ē rōnabilis itro
ducta forte ob aliquā rōabilē nccitatē
tacētib⁹ p̄latis eccłie.⁊ excusat.Nā rōa
bilis ɔsuetudo vi leg] hēt.di.i.c.ɔsuetu
do.Si vo ɔsuetudo nō sit rōnabilis q₂
nō ē introducta ex aliqua rōnabili cā:
sed poti⁹ ex auaritia vel deuotōis tepi
ditate put cōiter solet ɔtingē:p se non
excusat.imo potius guat.ex̄ de ɔsue.c.
fi.⁊ di.8.c.mala.Et iō p̄lati iux̄ posse de
bēt conari talē ɔsuetudinē abolere.⁊ si
n̄ possunt ad pei⁹ euitādū laudabilr ta
ceāt.4.dis.deniq₃.⁊ p̄latis tacētib⁹ non
celebrātes dicta festa excusant:dūmō
non sint ptinacis pposit i ipa non cele
brādi etiā si a p̄latis p̄ciperētur.sicut i
siñ dicit Tho.erga solutōem decimaꝝ
scđa scđe.q.87.arti.p̊.Et forte q̊ ad fe
sta gnālit p̄cepta reqrit auctoritas pa
pe.hoc est q̄ sciat ⁊ toleret ɔ̄riā consue
tudinē.Et nō vr̄ sufficere taciturnitas
ep̄i.cū non hēat ptātem ɔ̄ legē supiorꝭ
⁊ per ɔsequēs nō possit tollere festa ab
eccłia gnāli itroducta nisi forte ppt ta
citurnitatē ep̄i.subditi aūt iusta igno
rātia excusent.Quo vo ad festa pticu
laria loci taciturnitatē sufficē puto ep̄i
pprii.Predictis ēt festis p̄cept] adde
dedicatōem cuiuscunq₃ oratorii: vt in
dicto.c.pnunciādū.de ɔse.di.3. Quod
puto itelligendū q̄tum ad loca ipius
oratorii. B .Sūt etiā alia festa p con
suetudinē introducta toti⁹ eccłie.sicut
sancti Nicolai.⁊ forte alia. A .Et ideo
sunt obseruāda cū consuetudo sit taci
ta lex:⁊ p lege hēatur si rōabilis sit ⁊
saluti pficiat.di.i.c.consuetudo.Et eađ
rō est de cōsuetudinib⁹ particularibus
respectu particulariū locoꝝ.ar.dicti⁹.c.
pnūciādū.⁊.ff.de rei ven.l.que de tota
Vñ ⁊ festū sancti Bartholomei sm di
uersas ɔsuetudines diuersis dieb⁹ cele
bratur.ex̄ de obser.ieiu.cōsiliū. B .De
die dn̄ico spālr ⁊ qd etiā agēdū i festis
hēs s.dn̄ica dies.⁊.i.§.8°.⁊ se.De festo
conceptōis beate Marie vginis dicen
dum sm Tho.in.3.pte.q.27.q̄ l₃ roma
na eccłia ipm non celebret tolerat tn̄
cōsuetudinē aliquarū eccłiarū illud fe
stū celebrātiū.Vñ celebritas non ē to
talit reprobāda.S₃ nec ppt h° q̄ festū
ɔceptōis celebrat dat itelligi q̄ in sua
ɔceptōe fuēit scā.l₃ q₂ q̊ tpe fuit scifica
ta ignorat.celebrat festū scificatōis ei⁹
poti⁹ q̄₃ ɔceptōis i die ɔceptōis ipius.
¶ De faciēdo festū trinitatis ɔsuetudo
tenēda ē.ex̄ eo.qm̄. A .Ibi etiam vr̄ q̄

alicubi celebraᷓ ifra octauas penteco
stes.ꝛ alibi i dñica añ aduẽtũ. ℞. Ho
die tñ ex mãdato Joh̄is pape.xx. fit ꝑ
vlem ecclesiam.

¶ Itẽ nota ꝙ festa aploꝝ.euãgelistaꝝ.
ꝛ.4.doctoꝝ ꝑncipaliũ. A. vꝫ Hierony
mi.Ambrosii. Augustini.ꝛ Gregorii:
vt in.c.glo͛iosus.de quo.ĩ. ℞. debẽt sub
duplici officio ꝑ vniuersas eccl'as solẽ
nit͛ celebrari.ex̄ de reli.ꝛ vene.san.glo
sus.li.6. A. Aliq h° itelligũt q̊ ad offiñ
tñ: ſꝫ ꝯgruẽti⁹ vr̄ intelligẽdũ q̊ ad oĩa.
Nã de apl'is clarꝫ ẽ ꝙ sũt ꝓcepta: vt s̄.
§.2° Idẽ g° dꝫ itelligi de festis euãgeli
staꝝ ꝛ ꝑfatoꝝ doctoꝝ q eqparãt ibidẽ
apl'is: de qb⁹ i tex.dci.c.fit h̄mo sil' cum
apl'is sub vno ꝯtextu ꝛ ꝯstructu ꝟboꝝ
nec ẽ ꝟisĩl'e ꝙ solũ ꝓ duplici officio fu
isset facta tã longa decretalis: ꝓcipue
cũ h° postponat͛ tã i rubricis breuiarii
ꝙ̃ in dcretis seu decretalib⁹. Itẽ qꝛ in
dcõ.c.glo͛iosus: iudicat eccl'a eos int͛ oẽs
scõs singl'arit͛ debẽ honorari. Itẽ quia
hec dictio solẽniter q̃ ponit͛ i dcõ.c.glo
sus sigt celebratõeꝫ oĩmodã ꝛ vacatio
nẽ ab opib⁹: vt i.c. cruc.de ꝯse.di.3. ibi
solẽnit͛ celebrari mãdam⁹. Et oẽs itelli
gũt ĩ h° significari oĩmodã celebratio
nẽ. Et qđ i dcõ.c.glo͛iosus addit͛ đ officio
duplici fit ad augmẽtũ ꝛ ñ ad diminu
tõeꝫ solẽnitat. Et ita cũ sup h° pl'es cõ
tulisseꝫ cũ ꝓuect doctorib⁹ asseruerũt
dcã festa euãgelistaꝝ ꝛ doctoꝝ obh̄uã
da fore q̊ ad oĩmodã celebratõeꝫ sic̄ et
aploꝝ. Sꝫ forte alicubi ꝯsuetudo excu
saret ſꝫ distictõeꝫ positã s̄.§.2°.ꝟ.ꝛ nõ.
i additõe. ℞.

¶ Qñ debem⁹ festũ icipe? R°. Quãtũ
ad feriatõeꝫ a vespa i vespã.ex̄.e.oẽs.
A.ꝛ de ꝯse.di.3. ꝓnũciandũ. Et fuit ori
giale dcm̃ scripꝑe: vt pꝫ Leuit.23. ℞.
Et intellige vesperã.i.sero. A.i.ab vlti
ma ꝑte diei ꝓcedẽt seu vigilie.vꝫ ime
diate post.24.horã.vſꝫ ad vltimã ꝑtẽ
diei festi: qđ ꝛ põt patẽ ꝑ id qđ hr̄ gen̄.
p̊.vbi dr̄. Factũ ẽ vespere ꝛ mane dies
vn⁹. Et ſꝫ Nico.de lira.ibi scriptura lo
qt͛ de die nãli q ẽ.24.horaꝝ. Artificial'

ꝟo ẽ ꝙ̃diu sol' ẽ sup t͛rã.cui⁹ ꝑmã ꝑtẽ vꝫ
mãe ponit ꝓ tota die: ꝛ ꝑmã ꝑtẽ noctis
quã vocat vespe ꝓ tota nocte. Et dicit
idẽ Nico. In vespe ꝯplet͛ dies artificia
lis. Igr̄ ſꝫ scripturã ꝛ scãm ecclesiaꝫ fe
stũ icipit imediate p⁹ occasũ solis diei
ꝓcedentis vſꝫ ad occasũ solis diei festi
℞. Tñ festoꝝ iitiũ ꝛ finis iux̄ eoꝝ q̃lita
tẽ ꝛ dřsaꝝ regionũ ꝯsuetudies seruari
dꝫ.ꝛ sicut magnitudo ipoꝝ exigit ꝑus
incipe ꝛ tardi⁹ t͛miari.ex̄ eo.qm̃. A. h°
dcm̃ aliq male ꝑpẽdũt ipm allegãtes
dinutiue dicẽtes ꝙ per ꝯsuetudinẽ põt
minui festũ.cũ tñ clare ꝯstet ꝙ loqtur
nõ diminutiue: ſꝫ augmẽtatiue dicẽdo
ꝑus icipe ꝛ tardi⁹ termiari.ꝛ nõ dic̄ tar
di⁹ icipe ꝛ ꝑus t͛minari. Itaqꝫ cõsuetu
do ñ põt minuẽ festũ nisi eẽt de ill' qb⁹
ꝯsuetudo derogare põt scđm modũ di
ctũ. s̄.§.2°.ꝟ.ꝛ nõ.i additõe. Põt aũt cõ
suetudo festũ augẽ ꝑterꝙ̃ i dñica cui⁹
solẽnitas nõ dꝫ icipe añ occasũ sol' diei
sabbati ne videamur iudaizare: vt in
.c. ꝓnũciãdũ.de ꝯse.di.3. Et ex ꝓdictis
clare põt colligi ꝙ nulla ꝯsuetudo põt
excusare laborãtes i sabbato p⁹ occasũ
sol'. Et idẽ ẽ de laborãtib⁹ i dieb⁹ ꝓcedẽ
tib⁹ festa maiora ꝙ̃ dñica: cũ vt s̄.pꝫ ĩ
h° fiat ꝯ ius diuum. ℞.

¶ A qb⁹ abstinẽdũ sit i festis? R°. Ut
hoies meli⁹ possint vacare diuis debẽt
abstinẽ ab oĩ ope huili.i.nõ solũ a pec
catis: ſꝫ ẽt a mechãicis ꝛ agricultura ꝛ
h⁹i: vt nec mercatũ fiat.nec placitum
nec aliqs ad penã iudicet͛: vl' ad mortẽ
nec iuramẽta fiãt nisi ꝓ pace. H° tñ.s.
abstinẽ a iuramẽtis ꝛ si honestũ sit nõ
ẽ nccĩuꝫ. A. Sat vr̄ posse dici ꝙ q̊ ad
iudicialia iuramẽta: de qb⁹ vr̄ loq.c.i.
ex̄.e.sit ꝓceptũ.i aliis ꝟo ꝯsiliũ ut magl
abstieat͛ i fest ꝙ̃ i aliis dieb⁹: h° est ꝙ
maior nccitas vrgeat. In eodẽ.c. dr̄ ẽt
ꝙ in festo iurat͛ nõ solũ ꝓ pace: ſꝫ ẽt ꝓ
alia nccitate: vt dicit ibi glo: puta ꝓ fi
de.ꝓ obia.ꝛ ꝓ fama. ℞. Et ꝙ a ꝓdict
abstinẽdũ sit hr̄ de ꝯse.di.3.rogatões.ꝛ
ex̄.e.oẽs.15.q.4.c.p̊.2°ꝛ3°. Et nota ꝙ his
dieb⁹ ꝓcessus iudiciari⁹ nõ tenet etiaꝫ

si fiat ꝯ ꝯsēsu ptiū nisi nccitas vrgeat vl' pietas suadeat: puta si eēt cā ꝯbiliū psonaꝝ. ex̄ eo. ꝯq̄stus. A. Et ibi glo. dat exēplū nccitatis dicēs. Si eēt res tpe pitura: vt vbi res celeritatē desideat B. Et mlto min' dꝫ qs his dieb' facē aliqd qꝺ desse ē pctm̄: q2 magis peccat i festo q̄ꝫ i aliis dieb'. A. Vñ r ſꝫ Nico. de Lira Exo. 20. Qui ꝯmittit adulteriū vel aliud pctm̄ mortale in festo facit ꝯ duo pcepta: r ꝯ illud qꝺ vetat qꝺ agit r ꝯ pceptū de scificatōe festi. vñ cū circūstātia pcti que trahit i aliā spēꝫ sit ꝯ nccitate cōfessionis necesse ē r hāc circūstātiā tpis ꝯfiteri: ꝯ q̄ lati' dcm̄ ē s. ꝯfessio 2°. §. 5°. i additōe. Pctm̄ aūt veniale nō rūpit festū ſꝫ Tho. scꝺa scꝺe. q. 122. arti. 4°. Nihilomin' r a pctō veniali debem' diligēter cauē oi tpe pꝰtim i festo: al'r disponimur discrimini. Eccl'. 19°. Qui spernit modica paulati ꝯcidet. Aduertēdū q̄ꝫ ꝙ i maiorib' solēnitatibus nullo mō licet piscari. In dñicꝭ ꝯo dieb' vl' iferiorib' ēt nō licet nisi cā vrgēte r cū lnia: r tūc fiat portio pauperibus. ex̄ ꝯ feriis. c. licet. Et sic colligitur ꝙ vbicūqꝫ iusta cā cogit opari in festis si pōt fieri dꝫ 'a platis peti lnia. q2 ipi habēt iudicare si ē iusta cā. ex̄ de offi. dele. de cāus. Et ꝯ lucro paupib' portio dꝫ fieri. Et qꝺ dictū ē in piscatōe idē eadē rōne pōt dici i aucupatōe: maxime q2 ibi hōies magis occupātur currēdo vel aliud faciēdo. r fit magꝭ i publico q̄ꝫ piscatio. Itē q2 oē op' ſuile phibet i festo. Leuitꝭ. 23°. r s. §. 6°. Et sic' ē regula phibitiua. Vñ oē illud itelligit phibitū qꝺ nō ē spālit cōcessuꝫ. vt dr̄ in cle. exiui. de ꝯbo. sig. Itē venatio forti' inhibet q̄ ēt oi tpe vr̄ phibita. 86. di. q venatorib'. r c. q venatori. r c. vident. r c. Esau. r c. qd pdest. r c. an putatis. Ad c' itelligētiā glo. in dcō. c. qui venatorib' sup ꝯbo venatorib' dicit. Nota ꝙ est venatio oppressiua. r hec illicita. s. di. 6. c. vlt. §. his ita. vbi dr̄. Cepit Nēbroth eē robust' venator corā dño. i. hoīuꝫ oppressor r extinctor. De hoc dr̄ Gen. 10.

Segt. Quedā arenaria. q̄dā saltuosa. Arenaria ē cū qs pugnat i arena cum bestia dētata. r ad h° locat opas suas. Et hāc q exercet peccat mortalr̄. r q eā aspicit. r q eā exercet ē ifamis nisi grā viriū experiēdaꝝ. ff. de postu. l. i. §. itē senat'. De hac loqt h°. c. r duo seqntia. r 3. q. 7. §. tria. Saltuosa est q̄ fit i siluis r saltib'. r hec licita ē. tñ ē illicita ex tpe vt i q̄dragesima r in dieb' ieiunioꝝ. i. eo. an putatis. Itē ex psona. q2 cl'ico nō ē licita etiā si paup sit ſm q̄sdā. 34. dis. q̄rūdā. q2 pōt al'r victū q̄rere. nā tal' faciat cistas. r calatos. r retia. de cōse. dis. 5. nunqꝫ. Laico licita ē ob nccitatem p pellib' r carnib' non ob voluptateꝫ. r h° de ea q̄ cū clamore fit. Ponē aūt laqueū vel rete sine strepitu r clamore r canib' licet ēt clericꝭ: cū etiā mōacho liceat texē linū p capiendis piscib'. de ꝯse. di. 5. nunqꝫ. De saltuosa logtur. i. eo. Esau. r duo seqntia. c. hec glo. Nō glo. dicit nulli licē venari i dieb' ieiuniorū subaudiēdū. g° mlto min' festoꝝ: i quibus forti' ꝯuenit ab opib' ſuilib' abstineri: cū mercata r silia nō phibeātur i ieiuniis q̄ tñ inhibet in festis: vt s. §. 6°. Itē nō vr̄ licitū sonare vel cātare in festo nisi honeste r cū rōnabili cā. al' ēt oi tpe vr̄ phibitū. vñ i. c. donare. 86. di. dicit glo. Quid de citharistis r aliis q suis vtunt istr̄is: nūqd ē licitū audire vel tāgē ea: vel talib' psonis aliqd dare. Et qdē ad voluptatē vl' luxuriā nō. q2 deū morib° stimulat q vocib' pplꝫ delectat. 92. di. i scā. Sꝫ ad laudē dei bñ vl' ob aliā iustā cām: puta recreatiōis. q2 debilis ē vel ifirm'. B.

Quid agēdū aut qd liceat i festꝭ. R°. Debꝫ qs intēdere magꝭ diuis: vt hymnis psalmis r cāticis spūalib'. de ꝯsec. di. 3. ieiunia. A. i his ꝯphēdit r orō. quia orō oi tpe saluti nr̄e ē nccia. Luc. 18°. Oꝫ sp orare r nunqꝫ deficē. iō est ꝯ pcepto pcipue in festo. vñ i sū. cō. li°. 3°. ti. 37. q. 119. notat ſꝫ theologos ꝙ orō ē de nccitate pcepti: sicut r qꝺcūqꝫ aliud ad salutē ncciuꝫ. r dicūt ꝯtineri sub pcepto

de scificatõe sabbati. vñ ꝛ p̃cipit ꝙ in
festo missa integ̃ saltẽ vsꝫ ad bñdictõeꝫ
sacerdotis iclusiue audiat. de ↄse. di. i.
oẽs fideles. ꝛ. c. missas. B. Itẽ p̃dicatõ
nibꝰ ꝟtutibꝰ ꝛ regularibꝰ disciplinis.
ex̃ de vi. ꝛ ho. cle. cuꝫ decorẽ: ex̃ de sta.
mo. cũ ad monasteriũ. §. 3º. Licet ẽt do
cere talia ꝟbo vł scripto i festo. Nam
ꝛ in sabbato circũcisio fiebat ꝛ sacrifi
cia. A. Idẽ i sũ. cõ. liº. p̊. ti. 12. q. 7. s̃ꝫ Ray.
Et sic int̃ cet̃a debemꝰ attẽdẽ p̃dicatõi
ꝛ hoc s̃ꝫ idigẽtiã oi tp̃e itelligo eẽ de p̃
cepto p̃stitiꝫ i festo: qꝛ vt ꝓxie patuit
oẽ illud ẽ de p̃cepto qδ ẽ nccĩum ad sa
lutẽ aĩe. ꝛ pꝫ qꝛ p̃dicatio ꝟbi dei est ita
nccĩa ad salutẽ aĩe sicut corꝑalis cibꝰ
ad salutẽ corꝑis. Nã cibus aĩe ẽ ꝟbuꝫ
dei. Deutº. 8º. ꝛ Math. 4º. Propt̃ qδ ꝑi
culũ ꝑditõis iminet nõ solũ nõ audien
ti sꝫ ẽt ex negligẽtia ꝟbũ dei auditũ i
mẽoria nõ retinẽti: vt pꝫ ꝑ Greg. omel.
8. vbi dic̃. Uerba dei q̃ aure ꝑcipit) mẽ
te retiere. Libꝰ. n. mẽtis ẽ s̃mo dei: ꝛ q̃si
cibꝰ acceptꝰ stõacho lãguẽte reiicit̃ qñ
auditꝰ s̃mo i vẽtre memorie nõ tenet̃:
sꝫ qsq̃s alimẽta ñ retinet hꝰ ꝑfecto vi
ta ↄ̃spat̃. Et ne gº mortis ꝑiculũ formi
date si cibũ scẽ exhortatõis ñ accipit).
si ꝟba vite. i. alimẽta iusticie i mẽoria
nõ tenetis. hec ibi. Si gº audiẽtia ꝟbi
dei ẽ saluti nccĩa ꝛ ↄñter de p̃cepto. vñ
ꝛ in dicto. c. oẽs. ↄ̃ ↄse. di. i. dr̃ ꝙ oẽs fide
les q ↄueniũt. i. debẽt ↄuenire i sacris
solẽnitatibꝰ ad eccłiaꝫ audiant scriptu
ras apłoꝝ ꝛ euãgeliũ. Pro qbꝰ scriptu
ris vr̃ intelligẽda p̃cipue ipa p̃dicatio
ꝑ quã exponũt̃ ppło ipe scripture. vñ et
stati i. c. sacerdote: qδ imediate seq̃tur
pꝰ dcm̃. c. oẽs. dr̃. Sacerdote ꝟbũ i eccła
faciẽte q egressus de oratorio fuẽit ex
cõicet̃. Ex hoc vr̃ inuere ꝙ hꝰ sit morta
le: cũ excõicato nõ irroget̃ nisi ꝓ culpa
mortali. xi. q. 3. nemo epõꝝ. Itẽ de ↄse.
di. i. q die. dr̃. Qui die solenni omisso ec
cłie ↄuẽtu ad spectacula vadit excõice
tur. Claret ãt. qꝛ omittit̃ ↄuẽtꝰ eccłie qñ
ad missaꝫ ꝛ ad p̃dicatõeꝫ ad q̃s oẽs de
bẽt ↄuẽire ñ veniũt. B. sꝫ vt põit Tho

scδa scδe. q. 122. ñ ꝓhibet̃ qs facẽ oꝑa q̃
ꝑtinẽt ad ꝓuidẽtiã nccĩoꝝ tã sibi q̃ꝫ ꝓ
ximis: sic s̃uãdo ꝑsonam vł res seu qδ
cũq̃ꝫ aliud dãnũ vitãdo. A. Non tñ ꝙ
ↄsistat i cessatõe lucri. alł licẽt mercari.
qδ veꝝ nõ ẽ. ex̃ eo. c. p̊. Nec cũ omissiõe
dinoꝝ qbꝰ p̃ncipalr̃ itẽdẽdũ ẽ: vt statiꝫ
p̃oñsũ e. B. Math. 12. Quis ex vob̃ hõ
q hũerit vnã ouẽ ꝛ ceciderit sabbato i
foueã: nõne tenebit ꝛ leuabit eaꝫ. Im
mo ẽt licet ꝓ nccitate bellare. vñ ꝛ ma
chabei i sabbato pugnãtes excusãt̃. 23.
q. 8. si nulla. A. Meliꝰ ex̃ ↄ̃ reg. iur̃. qδ
nõ ẽ. de q̊ hr̃ p̊ Mach. 2º. De q̊ ẽt vide s̃.
bellũ p̊. §. fi. B. Itẽ s̃ꝫ Guil. si iacẽtibꝰ
segetibꝰ i agro: aut fenis i prato imine
at tẽpestas pñt inde r̃mouẽi. A. Si du
bitet̃ ꝛ timeat̃ ꝙ dcẽ res corrũpãt̃ vel
młtũ ↄ̃teriorẽt̃ s̃ꝫ eũ. Guil. vt i. sũ. cõ. liº.
p̊. ti. 12. q. 9. B. Itẽ ñ credũt̃ peccare mõ
talit̃ carnifices ꝛ picerne q p̃parãt vi
ctualia vt seq̃nti die vẽdãt si p̃us ñ po
terãt ↄmode p̃ꝑare aut p̃ꝑata s̃uare.
A. Idẽ i dcã. q. 9. s̃ꝫ eũ. Guił. Et põt dici
ꝙ hꝰ veꝝ ẽ si cibaria sũt nccĩa ꝓ die fe
sto: aut ꝓ die seq̃nti i q̃ nõ poterãt con
gruo tp̃e p̃ꝑari. alł nõ licet cũ sit opꝰ ser
uile. Leuit. 23. B.
¶ Sꝫ qd ↄ̃ his q ↄpellũt̃ a dñis vt ope
rẽt̃ i festis. Rº. s̃ꝫ Guił. Si iusto metu in
ducti hꝰ faciũt vident̃ ꝓpt̃ nccitatẽ ex
cusari. alł nõ tenẽt̃ obedire nisi i licitis
ꝛ honest). A. Idẽ i sũ. cõ. dcã. q. 9. B
¶ Quid ↄ̃ his q ↄ̃bẽtes dñis vecturam
bladoꝝ afferũt i diebꝰ festiuis. Rº s̃m
Guił. Nõ excusãt̃ nisi alia nccitas ad
hꝰ eos cõpellat. Uectores tñ merciũ et
alimẽtoꝝ aut ꝑsonaꝝ ad loca remota
cũ alr̃ ñ possint siñ g̃ui icõmodo credo
excusari. ꝛ silr̃ ↄ̃ viatoribꝰ ꝛ cursoribus
A. Idẽ i dcã. q. 9. B.
¶ Utꝝ in fest) liceat scribẽ. Rº s̃ꝫ Guil.
Nõ licet scribẽ i aliq̊ grãdi: vt ↄ̃ q̃tno
i q̃ternũ: sꝫ scholaribꝰ lectões suas no
tare ꝛ s̃mões. ꝛ i lectõibꝰ libros corrigẽ
Nõ ãt licet circa p̃dcã locare oꝑas su
as ꝛ ꝓ p̃cio facẽ. A. vł ẽt ↄducẽ ad hoc
oꝑas alienas s̃m Guil. vt i dcã. q. 9. B

sz tm̄ spūalia z sine ꝑcio.
¶ Quid ō barberiis z minutoꝛib⁹ z fer ratoꝛib⁹ eq̄ꝝ. R̄c fm Guil. Si i festꝭ hᵒ faciūt ꝑncipalr̄ ꝑpt̄ nccitatē eoꝝ qbus fuiūt: credo q̄ pn̄t excusari. Sec⁹ si ꝑ pter cupiditatē lucri. Sz z illi q de tali bus regrūt eos excusant̄ si alr̄ nō pote rāt sibi cōmode ꝑuidē. aliogn nō excu sant̄. A. Jō i sū. cō. dcā. q. 9. Sz q̄ ad bar bitōsores nō video q̄ cā occurrē rōabil̄ z excusabil̄ possit cōit̄ quare nequeat post festū differri. B.
¶ Sz qd de molēdinis. R̄c fm Guil. In molēdinis ad vētū vel ad aquā q̄ absꝫ mag̃ opa hois exercēt̄: credo suadā cō suetudinē regiōis nō ꝑhibitā a ꝑlatis. Molēdina xo cū iumētis debēt qescē. Nā z iumēta vacare iussa st̄ sabbato. Exo. 20. A. Certe idē vr̄ de q̄cūq̄ molē dino. Nā lꝫ aliq̄ nō rgrūt magnū labo rē hois regrūt tn̄ iuge misteriū z occu patōez. z sic diuinū cultū z duotōem ipe diūt. z cū regula sit ꝑhibitiua z hᵒ non repiat̄ pmissū ɔstat ex supdictis nō li cere: nisi rōnabilis arteī nccitas. B
¶ Quid ō eūtib⁹ ad mercata q̄ fiūt i fe stis. R̄c fm Guil. Si aliqs hoc faciat ñ ɔsuetudiarie sz ꝑ sua nccitate: ñ credo q̄ peccꝫ moꝛtalr̄. Sec⁹ si ɔsuetudiarie seu lucrādi cupiditate. z maxie subtra hēdo se a diuinis: aut ēt si h⁹i mercata ꝑ hibita sint a ꝑlatis illi⁹ loci siue foꝛsan excōicata. A. q̄ cāu ēt si aliq ō aliena diocesi veniret icideret i excōicatōem rōe delicti fꝫ eū. Guil. vt i sū. cō. li. ꝑ. ti. 12. q. 12. B. Mercata tn̄ q̄ ex q̄ō nccitate fiūt ō victualib⁹ z necessariis ad diez aliquē nō credo illicita eē. dū tn̄ ꝑpter h⁹ ñ subtrahāt se a diuino offō. A. Jō in dcā. q. 12. Et hᵒ pōt itelligi veꝝ ꝑ q̄tidia nis nccitatib⁹ occurrētib⁹ qb⁹ ñ ꝑt alit̄ ꝑuidēi: vt st̄ tabne vl̄ hospitia ꝑ via toꝛib⁹ z ꝑ pegrinis nccio ābulātib⁹. vl̄ ēt icolis alr̄ nccia ñ hn̄tib⁹. qꝛ nō hēnt. nec aliis tpib⁹ pn̄t sibi ꝑuidē. z sꝑ qn̄ hec agūt̄: ñ ꝑpt̄ cupiditatē sꝫ ꝑpt̄ ncci tatē egētiū fiāt̄. z ō lucro paupib⁹ poꝛ tio det̄. ex̄ ō feriis. c. licet. z §. 6. xiᵒ. B

¶ Quid ō illis q i dieb⁹ festiuis ꝑ elya tn̄ arāt agros paupeꝝ vl̄ faciunt opa eoꝝ. R̄c fꝫ Guil. nō credo q̄ dn̄icꝭ dieb⁹ aut maioꝛib⁹ solēnitatibus liceat. A. Glo. i. c. licet. ex̄ eo. dicit q̄ maioꝛes so lēnitates st̄ natiuitas dn̄i. epiphāia. re surrectio dn̄i. z ascēsio z pētecostes. Sꝫ glo. Ray. vt pꝫ i sū. cō. eo. ti. q. xi. vocat solēnitates maioꝛes festa xp̄i. z beate xgis. z ꝑcipue diē dn̄ice passiōis. z apo stoloꝝ Petri z Pauli. Sꝫ hec glo. q̄tū ad festa btissime xgis z Petri z Pauli ꝑt itelligi ñ q̄ sint ō iure diuino: sꝫ q̄ in eis min⁹ liceat opari. B. De mioꝛibus āt festis sic. i. z añ octauas pasce z ɔsili b⁹: credo q̄ liceat seq ɔsuetudinē rgio nis. Ad hᵒ āt q̄ licite fiūt: oꝫ q̄ ꝑpt̄ ista ñ subtrahāt se a diuinis. z q̄ talia ñ faci ant ꝑpt̄ affectōez carnalē aut spe rmu nēatōis: sꝫ pp deū z q̄ pauptas illi⁹ hᵒ exigē uideat̄. A. Jō i sū. cō. dcā. q. xi. vbi addit̄ fꝫ eū. Guil. q̄ oꝫ ēt q̄ ista ɔsuetu do sciēt̄ tolēt̄ ab epō. z si dubitet̄ vtꝝ eps talia sciat z sustieat: recurrē oꝫ sa cēdos loci ad epꝫ: vt sup hᵒ certificetur ab eo. q̄ō puto intelligēdū qñ dubitat̄ vtꝝ ɔsuetudo sit legitie ꝑscripta. Als ɔsuetudo circa h⁹i festa satꝭ ꝑ se excu sat: vt pꝫ s. §. 2ᵒ. v. z nō. B.
¶ An liceat opari circa edificatōem ec cl'aꝝ. z h⁹i. A. vꝫ locoꝝ sacroꝝ z ad op⁹ mistroꝝ paupeꝝ eccl'ie: vt i sū. con. dcā. q. xi. B. R̄c fꝫ Guil. Credo q̄ liceat ꝑ cipue ad op⁹ mistroꝝ paupeꝝ q ñ hēnt reddit⁹ sibi sufficiētes. ita tn̄ q̄ h⁹i la boꝛ nō sit vsꝫ ad vltimā fatigatōez. vl̄ ne ꝑpt̄ hᵒ dimittat̄ missa z h⁹i diuina. A qꝛ nō oꝫ dimitti missa q̄ ē obligatōis z id ad q̄ō qs tenet̄ ꝑpt̄ id ad q̄ō ñ tenet̄ fꝫ eūdē Guil. z i dcā. q. xi. vbi ēt dicit q̄ hᵒ cāu istō opari ꝑt fieri ēt in ꝑcipuis festiuitatib⁹ si ñ sit ꝑhibitū vl̄ ɔsuetu dini loci ɔtrariū. B.
¶ Utꝝ p⁹ celebratōez diuinoꝝ in festꝭ au dita missa liceat opari. R̄c fꝫ Guil. Nō lꝫ. ñ tn̄ ꝑpt̄ q̄ōlibꝫ modicū op⁹ peccat̄ mōtalr̄: vt si i vinea vl̄ i agro purgꝫ qs aliq̄ō modicū q̄ō rstabat ꝑ icuriā aut

repet fracturā i sepe. z h'i. A .Quātū tñ laboris aut opis possit qs sine pctō facere i festo nō ē determinatū: sz ad arbitriū bōi viri recurrēdū ē sz eū. Guil. vt i sū. cō. eo. ti. q. 13. Silr ēt dic recurrendū ad arbitriū boni viri p q̄ta nccitate liceat opari in festis: vt pz eo. ti. q. 9. Qui ēt dic q qñ occurrit rōnabil' nccitas: recurrēdū ē p dispēsatōe ad epm si cōmode pōt adiri. Al' putat q sufficiat dispēsatio pprii sacerdotis discreti tñ. z q tāta possit eē nccitas z tā notoria q auctoritate ppa posset qs talia facē: Et h° notat i sū. cō. eo. ti. q. 8. B. De his q in festis faciūt serta z h'i vana. vide. i. negociatio. §. 8°. z de choreis sup chorea. §. 2°. De die dñica. sup dñica.

Feudum ē concessio rei imobil' fcā pro homagio. ex. de simo. c. ex diligēti. A. Hec fuit diffinitio Hof. cui i effectu ɔcordat diffinitio Hosti. vt pz in sū. con. li° p̄. ti. 15. q. 56. vbi ēt pz q pprietas remanet apud ɔcedētē. z vsufruct' trāsit in feudatariū seu i accipiētē. z in heredes masculos z feminas si de eis noīatiz dictū fuerit ad h° vt ipe seu heredes ei' dño suiāt ad determinatū suitium siue ad ideterminatū. B. Et aliud qdē est pñnū. s. qd a pre vel a quocūq ƌ supiorib' ē acqsitū. Aliud mrnuz. s. qd p feminā ē acqsitū. Itē feudoz aliud ē ɔditōale. s. qd dat ad certū suitiuz seu ɔditōez. A. Et si negauerit vasallus cōditōez feudi ipm amittē dz: vt i sū. cō. eo. ti. q. 59. vbi hec oīa sm Hosti. notāt. B. Aliud ē nō cōditōale. Itē qd dā est ppetuū. s. qd trāsit ad hēdes: qd dā nō. Et sciēdū ēt q sūt q̄dā incorporalia q̄ qñz dāt loco feudi vt guardia z castaldia. A. Et ista nō hēnt ppriā nām feudi sz Hosti. vt in dicta. q. 59. B.

Res imobilis ecclie de nouo non pōt dari in feudū. Nā z plati h° iurāt. Sed res q̄ erāt prius feudales pñt iterz infeudari: puta si vasall' ppt aliq cāz pdat feudū vl' moriat pōt plat' ɔcedē filio eius vl' alteri. ex. de feudis. ex pte.

Quō acqrit feudū? R° sm Hosti. q̄drupl'r. p̄ mō p inuestiturā: puta cū aliqs tradit alicui possessionē rei imobil' corpalit. vl' cū hasta. vl' cū baculo: aut aliq tali a dño q dicit se ppt h° iuestire. 2°. acqrit p id qd loco iuestiture hēt vt cū dñs dicit alicui. Uade i possessionez illi' fundi z teneas p feudo. 3°. acqritur pscriptōe: vt si. 30. ānis tenuit feudū z dño suiuit lz iuestit' nō fuerit. 4°. acqritur p successionē nō qdē ex testamēto: sz poti' ab intestato. Nec. n. valet aliq ordinatio defūcti in feudo fcā. nā āt h' mōi successionis tal' ē q ascēdētes nō succedāt i feudo: puta pr̄ filio. Descendētes xo sic. z p̄ qdē fili' pri z nō filia. Itē nepos ex filio z nō neptis. z sic vsz i ifinitū. postea xo succedūt collaterales. Sz isti ƌ ɔsuetudie iperii nō succedūt: sz solus fili': q ƌficiēte fuertit feudū ad iperatorē z cōfert cui vl't. A. Iō in sū. con. eo. ti. q. 60. B.

Sz nūqd filia succedit i feuduz? R° sm Hosti. Nō nisi de pacto vl' qlibz cōditōe feudi. vel nisi filia p' mortē pris redemerit feudū a dño. aut dñs iuestierit eā de bñficicio pris ppt pris amorē: vt i ɔstitutōe Frederici queādmod feudū ad filiā ptinet. c. p̄. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 61. Ubi ēt idē qd dr de filia dr ƌ oi ple ex femineo sexu descēdēte. z q si feudū sit femineū: tūc sm q̄sdaz succedit filia pri z mri i feudo. B.

Sz p quē pōt fieri iuestitura feudi? R° sm Hosti. Fieri pōt tā a femina q̄z a masculo ēt miore. 25. ānis si feudū sit vet'. si xo sit nouū n̄ pt a miore fiēi nisi sit pubes z iurauerit nō ɔuenire. Inuestiri āūt pōt qlibet ēt suus: nisi dñs ignorauerit eū suū. Pōt ēt qs inuestire z inuestiri tā p se q̄z p aliū vt p pcuratorē. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 62. B.

An feudatari' hēat pstare iuramētū z qle. R° sm Hosti. In oi feudo statim facta iuestitura regrit iuramētū fidelitat: nisi ex pacto remissū sit. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 69. B. Et hz fiēi his verbis z silib'. Ego talis iuro ad sacra dei

euāgelia ꝙ ab hinc ī āteа ero fidelis
tali: sicut dꝫ eē vasallus dn̄o: nec id qđ
mihi sub noīe fidelitatis cōmiserit pā
dā alii ad eiꝰ detrimētū me sciente. Et
hoc sufficit. Et nota ꝙ vasallus obliga
tur dn̄o ſm ꝙ ꝯuētū ē: ⁊ hꝫ ꝙ feudi nā
⁊ cā regiōis ipiꝰ vł vicinaꝝ ꝯsuetudo
reqrit: qbꝰ ꝯficiētibꝰ potiꝰ vti iure scri
pto. A. Jō ī sū. cō. liᵒ. p̄. ti. 15. q. 57. B. Cō
muniť āt obligať vasallꝰ dn̄o ī pl'ibꝰ. p̄
ne sit ei in aliqđ dānū ꝯ corpe suo sed
vitabit ⁊ ipediet. 2ᵒ ne id qđ dn̄s facē
intēdit ⁊ facile pōt fieri reddat ei diffi
cile vł ipossibile. s. latēter ꝯ ꝓcurando.
3ᵒ ne reueleť secretū suū alicui maxie
q possit obeē. silr nec illa p que minus
tutꝰ fiēt. 4ᵒ ne sit ꝯ eiꝰ iusticiā vel hōe
statē. s. impediēdo. dehonestādo filiaꝫ
vel vxorē. maculādo eiꝰ famā dcō fcō
vel ꝯsensu. A. Etiā tacito: vt dissimulā
ter audiēdo vba ifamie ꝯ dn̄m. Facro
vo vt p libellū famosū: vt in sū. cō. eo.
ti. q. 63. vbi hec oia notanť. B. 5ᵒ ne ali
qđ dānū in tpalibꝰ ei faciat vel vtilita
tē ipediat. 6ᵒ vt fideliť ei p̄beat ꝯsiliuꝫ
q̄ ad vbū ⁊ auxiliū. s. de rebꝰ ⁊ psōa sua
Probanť hec ī liᵒ feudoꝝ. de forma fi
delitatis. c. p̄. ⁊. 22. q. 5. de forma. ex̄ de iu
reiuř. ego. Itē lꝫ vasallus nō debeat eē
ꝓ aliis ꝯ dn̄m suū. ex̄ de postu. c. fi. tn̄ ꝓ
se ⁊ suis hoibꝰ pōt petē ⁊ ꝯfendē ius su
um: ar. ex̄ de iureiuř. petitio. A. Idem
ī sū. cō. dcā. q. 63. Ubi ēt addiť ꝙ idē ho
sti. pōit aliā formā iuramēti fidelitatꝭ
videlꝫ. Ego Titiꝰ iuro sup scā dei euan
gelia ꝙ ab hac hora ī antea vſꝫ ad vl
timū diē vite mee, ero fideł tibi Saio
dn̄o meo ꝯ oēm hoieꝫ excepto ipatore
vł rege. Uasallꝰ. n. ꝯ oēm hoieꝫ dꝫ dn̄m
iuuare ēt ꝯ frēm ⁊ filiū ī cā iusta: nisi ꝯ
aliū dn̄m ātiqorē. Uñ ⁊ in sacro illū ex
cipē dꝫ. Et notādū ꝙ ī p̄dictꝭ oibus dn̄s
dꝫ fideli suo vicē reddē. vt. ī. §. 7ᵒ dř. A.
hoc clare hř ī. c. de forma. 22. q. 5. B.
Quibꝰ ex cāis amittiť feudū. Rᵒ ſm
hosti. p̄ qdē amittiť si vasallus fuēit
clicꝰ vł rligiosus. qꝛ nec tales succedūt
ī feudo. 22. q. 5. §. p̄. 2ᵒ amittiť si hēs. va
salli steterit p ānū ⁊ diē ꝙ nō petiuēit
a dn̄o iuestituraꝫ feudi. silr ⁊ si ipē va
sallꝰ pꝰ mortē dn̄i nō petiēit ab hēdibꝰ
dn̄i: vt in liᵒ feudoꝝ. in qbꝰ cāis feuduꝫ
amittitur. c. i. Et hᵒ veꝝ. nisi ipē vasallꝰ
fuerit minor ānis. 14. qꝛ tał nō cogiť fi
delitatē facē. Itē nisi sit miles: qꝛ hꝫ ꝑ
ťmino ānū ⁊ mēsē. Itē nisi iusta cā ipe
dierit: vt ī libᵒ feudoꝝ. ꝯ ꝓhibita feudi
alie. p lothariū. qm̄ inť dn̄m. Et itelligi
tur iusta cā: vt p mortēꝫ vł capitales
inimicitias vł aliā iustā abūtiā. 3ᵒ amit
tiť cū vasallꝰ tribus vicibꝰ corā pibus
⁊ hꝰmōi reqsitꝰ fidelitatē iurare nolue
rit: q̄uis dn̄s patꝰ sit facē iuestituram.
4ᵒ si vasallus ifeudauerit feudū alia
lege q̄ ea quā ipē hꝫ. vel ī talē vasallū
q feudū suare nō pōt. 5ᵒ si vasallus inť
fecit suū ꝓpriū germanū vel germāi
filiū. vel aliqd cōmisit qđ pricidii noie
ꝯticeať ad hᵒ vt totā hēditatē hēat. De
pricidis hēs. ī. pricida. 6ᵒ si vasallꝰ dimit
tit dn̄ꝫ suū ī p̄lio n̄ mortuū nec ad mor
tē vlneratū. Silr ꝓpť alias mltas ingꝛ
titudies q̄ enumerāť ī liᵒ feudoꝝ. qbus
mōis feudū amittiť. c. p̄. ⁊ 2ᵒ. 7ᵒ si vasal
lus sciēter negauerit feudū vł ptē aut
ꝯditōeꝫ eiꝰ. Secꝰ si ignoranť. Nō si va
sallus nō vult ondē de pte feudi presu
meť ꝙ totū teneat ī feudū. 8ᵒ si vasal
lus feudū alienauerit. ⁊ si qdē ꝓ parte
alienauerit: illā ptē amittit: ⁊ libe ad
dn̄m reuerteť nulla p̄scriptōe obstāte
Nec ꝓderit vasallo si pꝰ factā alienati
onē recupauerit feudū ipm nisi igno
rāter alienasset. 9ᵒ si vasallꝰ dn̄m accu
sauerit: aut si testimoniū ꝯ ipm ī cā nō
tm̄ criminali sed ēt ciuili tulerit: licꝫ q
dā dixerint ꝙ ī ciuili pōt. 10. si vasallus
vocatꝰ a dn̄o ꝙ secū vadat ī expeditōe
publica. puta vocatꝰ ab ipatore vt sec
vēiat Romā ꝓ suscipiēda corōa ⁊ hꝰ ī n̄
venēit: nec aliū ꝓ se dn̄o suo acceptum
misit. vł ei stipēdia militie nō ꝯderit.
A. hec oia ēt nōnť in sū. cō. liᵒ. p̄. ti. 15. q.
64. B. et qđ qñ ꝓpť fidelitatē n̄ suatā
amittiť feudū nō itelligiť ipō iure sed
p sniaꝫ. Si vo alienatū fuerit ipō iure

ꝑdit̄: vt Inno.dic̄.hec oīa Hosti.ꝓbat
i sū.ti.de feudis. A. Hosti.q̊ꝙ ad hunc
casū vr̄ simpl'r dicē ꝙ amissio feudi fit
ꝑ sniaz.ꝫ Inno.dic̄ ꝙ i cāu alienatiōis
fit ipo iure: vt nōt̄ i sū.cō.e.ti.q.65. B
¶ Nū dn̄s amittit ius qd̄ in feudo hēt?
R°ꝫ Hosti. Sicut vasall' amittit feu
dū ꝓpt̄ culpā: ita dn̄s ꝓprietatē feudi
vt i li.° feudoꝝ.si de feudo controuersia
fuēit.c.dn̄o amitrēte. Dn̄s.n. vasallo dꝫ
vicē repēdē: vt i li.° feudoꝝ. ꝺ forma fi
delitatis c.p̊.i fi.ꝛ si nō repēdēit: mēito
cēsebit̄ malefic'. A. al' malefid'.ꝛ ten
dit ad idē.ꝫ clari'. B. vt ē ille q ꝯ̄ va
allū deꝑhēsus fuerit ꝑfidus.22.q.5.ꝺ
forma.95.di.esto subiect'.ex̄ ꝺ iureinr̄.
ꝑuenit. Et tal' ēt ꝑuat̄ iure qd̄ hꝫ in va
sallū.ꝛ feudū trāsit ad supiorē. Nō itel
ligas tn̄ ipo iure: ꝫ ꝑ sniaz. A. Idē i sū.
cō.dcā.q.65. B.

¶ Quid si dn̄s moriēs plēs filios relin
qt.nūqd uasall' iurabit fidelitatē oīb'
R°ꝫ Hosti. Nō puto. qm̄ vasall' n̄ co
git̄ ꝑ vno feudo plēs hr̄e dn̄os maxīe
i comitatib'.ducatib'.marchiōatib'.q
hodie diuidi n̄ pn̄t. A. Id i sū.cō.e.ti.q.
67. Ubi ēt addit̄ ꝫm Hosti.ꝙ nec pōt
dn̄s sine volūtate vasalli feudū aliēa
re. Jō ēt i gnāli alienatōe vasalli n̄ ꝯti
nēt̄ nisi h° noiati dcm̄ sit. Et subdit. Ali
q tn̄ volūt dicē ꝙ eq̄li vl' miori dn̄o cō
cedi pn̄t. B. Sꝫ si vasall' moriēs plēs
filios religt: oēs debēt iurare fidelita
tē si feudū iduisū hn̄t. Sꝫ si ex diuisio
ne totū feudū ad vnū ꝑuenēit: ille sol'
iurabit. A. Id i sū.cō.li.° p̊.ti.15.q.66. B
¶ Utrꝝ vasall' possit feudū r̄futare? R°
ꝫ Hosti. Pōt ēt sin̄ volūtate dn̄i.ꝛ p'
h° n̄ tenebit̄ ꝓuire dn̄o. verū tn̄ nō dꝫ eū
offēdē. A. Id i sū.cō.e.ti.q.68. B. Qui
dā dicūt ꝙ nō pōt ipꝫ r̄futare iuito do
mīo: vt. C. de acti.ꝛ obli.l.sic̄ initio. Pri
mū vr̄ ꝟius si tꝑe ꝛ loco ꝺbito repudi
et.al'r ꝯ̄. A. Dictū Hosti.formal'r hr̄ in
.c. vno de vasallo q ꝯ̄ cōstitutōeꝫ lotha
rii feudū alienauerit. B.
¶ Utrꝝ fili' repudiās hēditatē pr̄is pos
sit retinē feudū. R°ꝫ Host. Nō. ꝫ aut
totū dꝫ retinē.aut totū repudiare. nisi
forte eū dn̄s tanq̄ ꝺ nouo bn̄ficio iue
stiat agnat| ꝯsentiētib'. A. tūc.n. bn̄ re
tinet feudū sine aliq̊ onē hēditario: vt
i tex.i.allato. vbi ēt idē dr̄ ꝺ agnatis re
pudiātib' hēditatē.qd̄ ēt nōt̄ i sū.cō.e.
ti.q.69. Et dicunt̄ agnati q ꝑ virilēꝫ se
xū ꝯscēdūt. Cognati ꝟo q ꝑ femineum
ꝫm Hug. B. Agnati ꝟo bn̄ pn̄t aliqd̄
feudū retinere repudiata hēditate: vt
i ꝯstitutione Frederici.an agnat' vl' fi
li' ꝺfūcti repudiās hēditatē possit feu
dū retinē.c.si cōtigerit.
¶ Utrꝝ feudū possit ꝑ vasallū legari ec
clesie. R°ꝫm Hosti. Si feudū fuit ꝺ ca
mera dn̄i ꝛ ad tp̄s datū: nō pōt legari:
nec ēt hēs succedit. sil'r ēt eccl'ie nō pōt
legari si de nā feudi ē ꝙ vasall' ꝓuiat i
ꝓpa ꝑsona. A. Et i tali nō succedit cl'i
cus ēt si fili' sit ꝫm Hosti.ꝛ i sū.cō.e.ti.
q.71. B. Si ꝟo sit pr̄nū ꝛ ꝑpetuū: tūc
pōt ꝑ aīa legari. A. si ꝯsueuit ꝑ alium
seruiri.dcā.q.71. B. nisi consuetudo re
pugnet. A. Idē dcā.q.71. B.
¶ Utrꝝ eccl'ia possit recipe i pign' feu
dū qd̄ laic' ab ea tenet: ita ꝙ nō ꝯputē
tur fructus in sortē. R°ꝫ Inno. Dicūt
qdā ꝙ pōt: dūmō durāte pignore non
recipiat seruitiū feudi.qd̄ tūc solū ve
rū ē qn̄ ipi fruct' nō multū excedūt va
lorē seruitii aliogn eēt ꝯ̄ mādatū dei.
ex̄ de feudis.c.p̊. Uel dic̄ꝫ eūdē ꝙ hec
ꝺcretal' ꝛ sil'es loquūt̄ qn̄ feudū illicite
a laico ꝺtinet̄ ꝛ recuꝑari n̄ pōt. A. Cō.
Hoff.ꝫ aliq al'r dixerint: vt i sū.cō.eo.
ti.q.38. B.

FIdes. vtrꝝ oēs teneātur
hr̄e fidē explicitā
R°ꝫm Tho. scd̄a scd̄e.q.2. Di
cēdū ꝙ maiores ad q̊s ꝑtiet alios eru
dire tenēt̄ hr̄e pleniorē noticiā ꝺ credē
dis q̄ inferiores: nihilomin' tn̄ oēs te
nētur fidē hr̄e explicitam ꝺ mysteriis
xp̄i ꝓcipue q̄tū ad ea q̄ cōiter in eccl'ia
solēnizātur ꝛ publice ꝓponūtur: sic̄ de
incarnatōe passione.ꝛ h'i.ꝫ al' subtiles
ꝯsideratōes tenētur aliq magis vl' mi
nus explicite credē ꝫm ꝙ ꝯpetit statui

⁊ officio vniuscuiusq̧.

¶ Utꝝ oēs teneant explicite credē̄ trinitatē. R°. ꝭm Tho. vbi s̈. Dicēdū ꝙ q̄ꝛ mysteriū xp̄i explicite credi nō pōt sin̄ fide trinitatis: vt q̄ꝛ fili' d̄i carnē assū psit. ⁊ de spū scō ɔceptus fuit: iō p' tp̄s grē tenet̃ qlibꝫ ad explicite credēdum mysteriū trinitatis.

¶ Utꝝ ɔfessio fidei sit necc̄ia ad salutē. R°. ꝭꝫ Tho. scd̄a scd̄e. q. 3. Cū ɔfitēri fidē ptineat ad p̄ceptū affirmatiuū. iō non sp̄ nec in q̄libꝫ loco ē de neccitate saluti sꝫ i aliq̊ loco ⁊ tp̄e. qn̄. s. aliqs interrogat' de fide si tacē̄t credē̄t vł nō h̄re fidē vł ꝙ fides n̄ eē̄t v̄a. vł alii ppt̄ ei' taciturnitatē auerterē̄t a fide. Utꝝ cū infidelibus sit disputandum de fide. hēs. ī. infidelis. §. 3°.

Filius. Quadruplex est stat' filioꝝ. Alii. n. s̄t nāles ⁊ legitimi. vt q ð vxorib' p̄creāt̃. ⁊ ð his hēs. ī. legitim'. Alii nāles tm̄ vt filii ɔcubine q de soluto ⁊ soluta q̄ vxoꝛ eē̄ possit nascūt̃. Alii sūt legitimi tm̄ ut adoptiui. Alii spurii qui de adult̃io vł icestu. vł al' p leges dāna to coitu nascūt̃. A. vł al' vulgo ɔcepti q p̄rē̄ demōstrare nō pn̄t. ff. de sta. ho. l. vl'go. Et p̄dcā ēt nōt glo. in. c. tāta. ex q fi. sint le. Ponūt q̄ꝫ in sū. cō. li°. 4°. ti. 34. q. i. B. Utꝝ filiusfamilias possit facē̄ elymā vide s̈. elya. 2°. §. 4°. Et vtꝝ aliquo mō de reb' p̄ris accipe vł expēdē̄ hēs. ī. peculiū.

¶ Apud quē fili' debeat nutriri fcō diuortio. R°. ꝭm Hosti. Si fili' minoꝛ sit triēnio regularit̃ verꝝ ē ꝙ dꝫ eē̄ penes m̄rē̄. si maioꝛ penes p̄rē̄. sꝫ iudex examinare dꝫ apð quē ɔmodi' moret̃. nec p' triēniū alēd' ē apud m̄rē̄ ēt expēsis p̄ris. A. Hꝫ dicē̄ vt tn̄ p' triēniū apud m̄rē̄ alēd' sit expēsis p̄ris: vt pꝫ in sū. cō. li°. 2°. ti. i. q. 61. vbi hec nōnt̃. B. C. so. ma. l. i. A. Immo poti' diuoꝛtio facto apud quē libi mo. vł educari debe. l. i. ⁊ ibidē i auc. si p̄r. d̄r. Si p̄r cāꝫ diuoꝛtii p̄stitē̄it apud m̄rē̄ ad scdās nuptias nō veniētē libi nutriāt̃ p̄ris expensis. Si vō eǒ. apud p̄rē̄ m̄ris locupleti expēsis. si p̄r min' idone' sit. tūc. n. apud m̄rē̄ locupletē nutriāt̃ queādmodū filii locupletes cogūt̃ m̄rē̄ egētē alē̄. qð āt de alēda m̄re egēte ⁊ filiis idigētib' edictū ē. h° q̊ꝫ in oīb' ascēdētib' ⁊ descē dētib' p̄sōis vtriusꝫ nāe p̄cipim' obseruari. B. Si tn̄ alt̃ ɔiugū eē̄t infidelis ⁊ puer in minoꝛi etate dꝫ dari fideli. non obstāte ꝙ indigeat m̄ris obsego. vt ponit Tho. in 4° dis. 39.

¶ Utꝝ malitia p̄nti noceat filio. ⁊ eɔ°. R°. ꝭꝫ Ray. Nō nocꝫ q̄ ad deū: sꝫ noceat int̃dū q̄ ad penā tp̄alē. di. 56. nunq̧. ⁊. c. nasci. 6. q. i. si qs. Et de hac mā̄ hēs. ī. pena p̄. §. 7°. Itē malitia p̄entū induc̄ presūptōeꝫ ɔ̄ filiū. di. 56. si gēs āgloꝝ. ⁊ ecōtra malitia filii inducit ɔ̄ p̄rem.

¶ An filii nāles aliq̊ mō succedāt p̄ri? R°. Si p̄r hꝫ filios alios legitimos vel nepotes: tūc licet ei dare vł reliq̄re naturalib' eoꝛūq̧ m̄ri v̄nā vnciā ⁊ nō vltra. vł soli ɔcubine semiunciā ⁊ nō vltra. C. de nālib' libe. l. m̄re. Si āt nō hē̄t alios filios legitime descēdētes sed habeat ascēdētes. tūc legitima p̄te r̄licta ascēdētib' reliquū int̃ nāles distribuē̄ pōt. Qð si nec ascēdētes nec descēdentes hēat tūc licet ei instituē̄ nāles isolidū hēdes. C. de nāli. li. auc. licet. Ab intestato v̄o quō nāles succedāt. vide. ī. successio. §. plt̃. Debent quoq̧ nāles pasci arbitrio boni viri etiā si legitimi extant ⁊ succedant. aut si ɔiuge viua alii sint hēdes ⁊ ipi p̄stant idē patri' si op' sit. vt in dicta auc. licet.

¶ Quid de spuriis. R°. Spuriis. s. q ex dānato coitu sunt ꝭm leges. A. vꝫ cum muliere quā quis nō posset hēre i vxorem rōne ɔsanguinitatis. affinitatis. religionis vel alteri' m̄rimonii. seu cum quis hꝫ p̄les. vel etiā duas cōcubinas sił. vt in dicta auc. licet. B. omni proꝛsus bn̄ficio excludūt̃. vt. C. de nāli libe. auc. licet. Sed tn̄ interest ep̄i facere ꝙ vterq̧ parētum talibus liberis necc̄ia submistret ꝭꝫ ꝙ suppetāt facłtates. ex de eo q duxit i ma. quā pol. cū h̄ret. Et

i h⁹ mitt⁹ agit ius canōicū q̄ ciuile. De filiis ex adulterio vide s̄. adulterium. Itē de h⁹mōi vide. i. illegitimus. De fi liis aūt nutriēdis ꝛ aliis expositis vide s̄. exposit⁹. Filii excludūt ab heredita te p̄ris i trib⁹ casib⁹: vt. i. hereditas. §. 2º. Cui⁹ parētis ꝯditōem. s. liberā vł ser uilē seqtur fili⁹. vide. i. filius p̄. §. 3º.

Flagella i quib⁹ ꝯsistāt ꝛ quō sint satis factoria hēs. i. satisfactio. §. 7º. Itē de his hēs. i. pena p̄. §. 5º.

Fornicatio videt̄ eē ge nus cuiusli bet illiciti coit⁹: ꝛ tamē sp̄alit̄ intelligit̄ i. vsu solutaꝝ. Stuprū ꝟo est p̄p̄e illicita ꝟginū defloratio. Adulte riū ē tori alieni. i. vxoris violatio. de q̄ ēt hēs sup̄ adulteriū. ꝛ. i. ipedimētū. 8º §. 3º. A. Poti⁹ vr̄. §. 2. B. ꝛ seqntib⁹. In cest⁹ ē ꝯsanguineaꝝ vel affinū abus⁹ aut ēt scimonialiū. Rapt⁹ ē cū puella violēter ꝛ ꝯ̄ ei⁹ vel parētū volūtatem educit̄: vt corrupta i vxorē hēat. 36. q. i. §. cū g°. A. Et ibi de p̄dictis sp̄ēbus dr̄. B. vel ēt vt hēat in ꝯcubinā. ex de ra pto. cū cā. vide de h⁹. i. raptor 2º. A. Pre dicta posuit Ray. i ti. de rapto. §. nota. ꝛ glo. eius ibi. que ēt sup̄ ꝟbo i vxorē. di cit q̄ raptus q̄ꝫ ꝯmittit̄ si qs rapiat vt ētsemel abutat̄ muliere renitente: vt 36. q. i. §. ex hac. Et dr̄ renitēte. q2 si ipsa ꝯsentiēte: nō eēt raptus sed stuprū: vł simplex fornicatio. Si ꝟo ꝯ̄ volūtateꝫ parētū rapit̄ vt eēt vxor vel ꝯcubina eēt rapt⁹: lꝫ rapta ꝯsensisset. B. Pret̄ hos oēs est peccatū ꝯ̄ nām. A. Et ꝺ̄ isto tāgit Tho. scd̄a scd̄e. q. 154. arti. xi. B. Et de gr̄uitate cuiuslibꝫ dictoꝝ hēs. i. luxuria. a. p̄. Addūt quidā sacrilegiū ꝺ̄ quo sīr. i. luxuria. §. p̄. A. De isto sacri legio Tho. logt̄ scd̄a scd̄e. q. 154. arti. 10. vbi dicit q̄ manifestū est q̄ etiā lu xuria sm̄ q̄ violat aliqd ad diuinū cul tū ptinēs: pertinet ad sp̄ēm sacrilegii. Ex quo dicto colligit̄ q̄ h⁹ sacrilegiuꝫ cōmittit̄ respectu loci ꝛ p̄sone. ad qꝺ̄ etiam facit. 17. q. 4. si quis inuentus. ꝛ qꝺ̄ notat glo. ꝺ̄ pe. di. 5. ꝯsidēt. B.

Simplex fornicatio i clerico publice tenēte concubinā inducit depositōem dico si āmonit⁹ nolit se corrigē. Nā tal' p̄mo qdē monit⁹ dꝫ suspēdi a bn̄ficiis: ꝛ si se nō correxērit dꝫ ppetuo ab eis re moueri siue sit i sacris. extra de coha. cle. ꝛ mu. sicut. siue nō in sacris: vt ibiꝺ̄ in. c. si aūt clerici. A. Et ibi videt̄ innui q̄ ad p̄dicta requirat̄ trina admonitꝺ̄ B. Nō si tale crimen sit notorium: su spensus ē ipso iure: vt dictū est sup̄ cl'i cus 3º. §. 2º. Si ꝟo sit publicuꝫ ex fama tm̄ ita q̄ merito talis habeat̄ suspitio q̄ scandalū generet̄ etiam si nō appa reat accusator: erit purgatio indicēda. in qua si defecerit aut se purgare nolu erit: canonice puniet̄. ex de coha. cle. ꝛ mu. tua. Et talis interiꝫ nō dꝫ in officiis euitari. Utꝝ aūt sit audiēda missa vel officiū clerici fornicatoris tenēdū est quod dicitur sup̄. cl'icus 3º. §. 2º. A. Et ibi latius de hoc i additōe. B. Et. i. ordina tus p̄. §. 3º.

Que pena clerici in sacro ordine qui aliquā ducit in vxorē. R. Debet p̄uari ordine ꝛ beneficio ecclīastico. ꝛ mulier si erat libera debet redigi in seruitutē eccl'ie. di. 32. eos qui. si ancilla debet vē di. di. si. quidā clerici. ꝛ filii inde nati re digūtur in seruitutē eccl'ie. 15. q. vlti. c. multe. Itē talis cleric⁹ est excōicatus p̄so facto. vt sup̄. excōicatio p̄. §. 4º. ꝟ. 7º. Et nota q̄ qñ clericus i sacris sepat̄ ab ea quam duxit in vxorem debet eā abiurare. s. q̄ ꝺ̄ cetero non accedet ad eam nec comedet nec bibet cum illa⁹. nec i eadem domo manebit. nec i alio loco nisi tam publico q̄ mala suspitio esse non possit. nec loquetur cum ea ni si coraꝫ idoneis testibus ꝛ certa neces sitate. A. ꝛ in ecclesia vel in alio pu blico loco: vt in sū. con. lib. 3º. ti. 30. q. 13. vbi hec notantur sm̄ Ray. B. 35. q. 6. ab isto die. extra qui cle. vel vo. ex lraꝝ tamen si clericus habetur suspectus q̄ forsitan iuramentum non seruaret non debet exigi. sed p̄ sniaꝫ indicti vł

suspēsionis vł alioꝝ h'i ē ↄpescendus. ex ↄ̄ coha.cle.⁊ mu.cl'icos. A. Idē i ocā .q.13.in sū con.ŝm Ray.⁊ Hosti. q etiā addit ꝙ nō ē aliqd iiugēdū alicui p iuramētū de cuius trangressione ↄisilꝶ timet. Ibi ēt dr ŝm Ray. ꝙ si ducta esset ancilla ⁊ filii sui paruuli nō vedere tur sed retruderet i mōasterio ne ppt ei'absentiā filii eius peant.di.34.fraternitatis.subiungēs.Uel intellige illō.c. ꝙ nō ↄ̄xit cū ea mrimonaliter. B. De materia fornicationis plurima habes .ī.luxuria.

Fraus et dolus

alicui pĉocinari nō debēt.30.q.i. dictū.extra de rescrip.ex tenore. fraus fit legi qñ quod alicui phibetur vna via:vult sibi licere per aliā viam.ex ↄ̄ puile.quanto. ⁊ de conces.pben. constitutus. A. vel cum quis saluis verbis legis sententiam eius circūuenit.ff. ↄ̄ legi.l.cōtra legem.⁊ dicto.c.quanto. B Ad fraudem pertinere possunt que habentur ŝ.dolus.⁊.ŝ.astutia.

Frigiditas

quō ipediat mrimoniuꝫ. vide.ī.impedimētum 15°.quasi per totum.

Funus.

De expensis funeris .ī. heredi tas.§.6°.⁊.ī.sepultura p.§.7°.⁊ .ī.restitutio 2°.§.5°. Itē de iniuriantib' funeri vel moribundo. infra sepultura p.§.8°.

Furtum

est ↄ̄tractatio rei aliene mobilis ⁊ corporalis fraudulosa inuito domino lucrifaciendi gratia siue ipsius rei siue etiam vsus possessiōis ve. vt.ff.eo.l.i. A. Ista fuit diffinitio Ray. que ⁊ ponit in sū.con.li.2°.ti.6°.q.i. B. Cōtractatio ponit i pdicta diffinitiōe quia sine ea non est furtum etiā si interueniat voluntas vel verbū. A. Facit .ff.eo.l.i.§.p. B.tamē.per solam voluntatem erit trāsgressio alterius pcepti .s.illi'. Non ↄcupisces rem pximi tui. Rei aliene ponitur in diffinitione.qꝛ in re.ppria non cōmittitur furtum. intellige nisi alius habeat in re illa aliqd ius:puta ille coi res erat pignorata vł cōmodata. A. Et fecit i ea vtiles expēsas:vt pꝫ in iurib'.l.allegatis. B.ff.e. si res.§.p.⁊.l.si is q rem. in pn°. A. Immo potius in fi. B. Ideꝫ Tho.scda secūde.q.71. Mobilis ⁊ corporalis dr. qꝛ in reb'imobilib':vt in agro.vel in corpalib':vt sūt actōes ⁊ ↄ̄uitutes nō cōmittit furtū eo ꝙ talia nō pnt ↄ̄ctari A.ff.eo.l.verū.i. B: Fraudulosa dicit. ꝙ si aliqs credebat rem eē suā que nō erat:vel si erat sua.credebat ꝙ etiam ab eo q habebat ibi ius posset accipe non cōmittit furtum:lꝫ al'teneatur. A videlicꝫ quia perdit ius quod hēbat i re.⁊.si nō hēbat ius aliquod cōdēnabit ad restitutionem rei.⁊ insuper ad extimatōem illius ex eo ꝙ voluit ius sibi facere:vt in tex.de q statim. B. Insti. de vi bono.rapto.§.qꝛ tñ.⁊.§.se. Inuito dño.qꝛ si credit dñm pmissuꝝ ⁊ subest iusta causa credēdi non tenetur. Sec' si non subest.ff.eo.si is qui rem. A. In dubio.n.presumit dñs inuitus.ff.eo.l. qui vas.§.vetare. B. Et dicitur dñs inuitus etiā si videat rem auferri ꝗuis nō cōtradicat.ff.eo.l.plt. A. Ibi vr colligi ꝙ hoc verꝫ est quādo rōne timoris vel et verecūdie non contradixit. alꝛ cōtradicendo cum potuerit vr cōsentire:ar.c.erroꝛ.83.di.⁊.c.consentire. B. Si āt putauit facē iuito dño ⁊ tñ dñs vlt. furtū quidē facit quātum ad itentōeꝫ sed non tenet ad restitutionē:nec dñs potest petere obstante sibi sua voluntate.ff.eo.iter oēs.§.plt. A. Hoc fallit i.l.si quis seruo. L. de furt.l.vt psuadens seruo vt tollat rē a dño.⁊ seruus tollit eam domino etiā permittēte cui pus denunciauit tenet furti ⁊ serui corrupti. B. Lucrifaciēdi gra.qꝛ siquis alienam ancillā rapuerit non cā lucri:lꝫ libidinis:nō cōmittit furtū.ff.eo.verūꝫ. A.2°.al'incipit certū. B. Ipi' rei vsus possessionis ve:qꝛ nō solū committit

furtũ q rei dñium vult sibi lucrari. sed ẽt q vult i re ipsa lucrari vsũ z possessionẽ. di. 50. q sacrũ. ff. eo. q iumẽta.

¶ Quot sũt spẽs furti? R. Due. Nam aliud ẽ manifestũ. s. illud i quo fur dephẽditur pus q̃ʒ veniat ad locũ destinatũ. A. siue dephendat ab eo cuiꝰ res ẽ siue ab alio. ff. eo. l. 3. B. Aliud nõ mãifestũ cũ quo fur nõ dephẽdit. ff. eo. l. 2. z 3. Itẽ nõ q̄ q̃dã remanẽt i noie gnãli q̃dã in spãli. veluti sacrilegiũ qd ẽ furtũ rei sacre. A. seu ẽt nõ sacre. sʒ de loco sacro siue etiã de ecclia: vt i. c. qd g° de quo. i. B. Peculatꝰ qd ẽ furtũ d republica. 23. q. 4. qd g°. Abigeatꝰ qñ qs dispgit gregẽ z ide furat. A. ff. d abigeis. l. i. §. p. B. Plagiũ qd dr furtũ hois. s. qñ sciẽter qs liberꝶ hoiem vẽdit vel emit. ff. de plag. l. i. z 4. Et eodẽ modo si alienũ seruũ sollicitauerit vel asportauerit. A. i. ad aliã regionẽ furtiue duxerit. C. de plag. l. i z notat in sũ. con. li° 2° ti. 6. q. 2. B.

¶ Que pena furti? R. Pena furti variat sm q̄ varie de ipso agit. Nã si agat criminalr. i. ad penã crimis nõ est ppt hoc fur suspẽdendꝰ aut demẽbrãdus: sʒ alr puniedꝰ: vʒ vt fustiget vl exulet vel alio mõ put iudici videbit. z h° in simplici fure. s. q occulte z sine armis delinqt. C. eo. auc. sed nouo iure. A. sed hodie in multis locis ẽt simplex fur suspẽdit de ɔsuetudine. sm glo. Ray. z dicit Ul. q̄ hãc ɔsuetudinẽ facit rõabilẽ necitas pacis cõis z frequẽs incorrigibilitas expta huiꝰ malitie hoiũ: vt in sũ. cõ. e. ti. q. 3. B. Si aũt plꝰ ẽ q̃ʒ fur. vt qꝛ cũ armis vel ẽt siñ armis violenter aggredit i domibꝰ vl i itinẽ vl i mariꝰ. tũc acriꝰ pcedet ɔ eũ. ff. d pe. l. capitalium. §. crassatores. z §. famosos. Itẽ si qs palã subripit z ẽ famosus. Oẽs. n. tales furcis suspẽdunt. A. dcõ. §. famosos. vbi ẽt dr q̄ debẽt suspẽdi i loco delicti. B. Nõ si nõ est famosus punitur ea pena de q̃ dr. i. raptor. p. §. p. Quidã ẽt taliũ sm leges qsiʒ licite absʒ iudice occidũt: vt. i. homicidiũ p. §. 2° ex d homi. si pfodiẽs. Si vo agat ciuilr pena furti manifesti ẽ q̃druplũ. nõ mãifesti ẽ duplũ. A. vt i Insti. de obli. q̃ ex delic. nas. §. pena. Et ibidẽ. §. fi. pʒ q̄ istud duplũ seu q̃druplũ exigit vltra rẽ sublatã. Et hec pena põt peti ẽt pꝰ ãnũ: vt in Insti. de perpe. z tpali. ac. §. furti. Et si egit aliqs crimialr potit iterũ agẽ ciulr z e ɔ°. C. qñ ciui. acti. piu. cri. l. vnica. z. ff. e. l. fi. Et hoc itellige in foro cõtẽtioso. sed in foro cõsciẽtie qñ quis siñ lite vlt restituere sufficit restituere simplum cũ oi dãno sm Tho. z Al. A. Ideʒ i sũ. con. dicta. q. 3. qꝛ nisi fuerit facta condẽnatio in foro pniali nõ debet pena: vt notat glo. in. c. fratnitas. 12. q. 2. B. Et qdem pl'a hẽs. i. circa restitutõem. restitutio p totũ. Itẽ spãlit de pena. i. restitutio 3°. §. fi.

¶ Utrꝫ in re pua cõmittat furtũ sicut i magna. R. Sic. qꝛ in furto nõ qd ablatũ est sʒ mẽs furãtis attẽdit. 14. q. 4. c. vlt. Et h° itelligẽdũ ẽ qñ volũtas ẽ tal' q̄ ẽt maiora subtrahẽt: vl qñ ex ablatione parue rei dñs itelligit gũari. A. p oppositã volũtatẽ. i. qꝛ ei nõ placet: vt ɔstat ex his q̃ sequũt. B. Nã sicut dic Tho. scda scde. q. 66. Si aliqs furtiue res mimas accipiat p q̃s hõ ñ reputet sibi nocumẽtũ iferri: z ille q accipit possit psumẽ nõ eẽ ɔ volũtatẽ dñi excusat. alr furtũ ẽ sp pctm̃ mortale. qꝛ est ɔ dilectõem pximi cui ifert nocumentum. vñ z in talibꝰ mimis si hẽat quis aĩum furãdi z iferẽdi nocumẽtũ prio ẽ pctm̃ mortale: vt Tho. ibidẽ dicit. A vñ z furtũ cõmitti põt in vna gallina: vt i Insti. de rerꝫ diui. §. gallinarꝫ. vbi ẽt dic glo. q̄ ɔmittit i vno ouo. Sʒ z si putet qs ẽt cũ volũtate dñi recipe ista minima: z postea ɔstat sibi de ɔ̃ria voluntate restituat qd accepit: z penitꝰ excusat. al' nõ: vt i. c. pctm̃. de re. iur. l. li° 6°. B

¶ Quicũqꝫ vtit re apud eũ deposita vl re ei ɔmodata ad aliũ vsũ vel vtit pignore furtũ cõmittit: vt dictũ ẽ. s. d deposito. §. 6° z s. ɔmodatũ. §. 4° z i. pignus §. 7°.

¶ Quid si mulier fecit furtũ siue ante mrimoniũ siue p⁹ ꝛ vir ꝑticipauit. aut vir fecit ꝛ vxoꝛ ꝑticipauit: nunqd licebit vxori de reb⁹ cõib⁹ satisfacere? R° ſm Guil. Ubi de cõsuetudine regionis vir ꝛ vxoꝛ cõicãt sibi credita ꝛ debita ex ɔtractu vł malificio. si res furtiua adhuc existit in eoꝝ potestate vxoꝛ potest illã restituẽ etiam contradicente marito. A. Idẽ etiã eẽt si inter eos nõ foret talis cõmunio. Nam quicũqꝫ habet rẽ furtiuã debet illam dño restituere. L. eo. in ciuilem. B. Si aũt cõsumpta est potest vxoꝛ si expresse vir non ɔdicat negocia mariti gerẽdo ꝛ se liberãdo extimationẽ restituere de cõibus bonis. ꝓhibente aũt marito nõ credo ꝙ debeat facere huiusmõi restitutõez cum nõ habeat administrationẽ reruz sed maritus. Si tamen restitueret de bonis cõib⁹ bona fide: nõ credo ꝙ essz ei iniungenda pnia quasi pro mortali. A. aut ꝙ peccaret mortalr si hoc fiat latẽt ꝛ sĩn alioꝝ scãdalo cũ h̃ ñ sit fraudulẽta ɔctatio nec aĩo lucrandi ſm eundem Guil. vt i sũ. cõ. li° 2° ti. 6° q. 12. B

¶ Contra quem datur actio furti. Rn° ſm Hosti. Contra furem etiam si ipubes sit: dũmodo sit doli capax. ff. eo. l. impuberem. Pater etiam agit contra filium suum si peculiũ castrense hẽat: alr non esset iudicium inter eos. ff. eo. l. ne cum filio. Eodẽ modo aget filius si pater ei aliquid subripiat de peculio castrensi. A. Facit. ff. eo. si quis vxori. §. sed ꝛ si filius. B. Item vir contra vxorem vel ecõuerso nõ agit furti matrimonio constãte: sed datur actio i factum. sed qui ei opẽ tulerit furti tenet. ff. eo. si qs vxori. ꝛ. L. rez amotaruz. l. 2. Itẽ dat actio furti contra eum q dedit opẽ vł ɔsiliũ ei q furtũ fecit. ff. eo. si is q. §. si tu. A. Hoc verum si furtuz secutum sit: vt in sum. con. eo. titu. q. 15. B. Et tam ipse q̃ etiaz qui receptauit ad restitutionẽ tenet: vt. ĩ. restitutio 3°. §. 2°. dicit. A. Et ibi patet quia qđ dictuz est de consilio obtinet etiã qñ ex eo similr dãnum secutum ẽ. B. Utrũ peccꝫ qui rem suã apud aliũ depositã vł ẽt iniuste ɔtentã furtiz accipit. regre s. ɔ positum. §. vlt.

¶ Quid si quis furatur ꝓpt nccitatem famis vel frigoꝛis. R°. Si est extrema nccitas nõ peccat: sed vtit iure suo. de cõse. di. 5. discipulos. vnde põt occulte subtrahere. vt dicit Tho. scđa scđe. q. 66. non tm̃ ꝓ se. sed ẽt ꝓ alio. Nam i tali casu omnia sunt cõia. di. 47. sicut hi Quod si nõ sit extrema nccitas peccat quidem. sed ꝓpter necessitatez attenuatur peccatũ. Et in tali casu intelligit penitẽtia que iponitur. extra ɔ furt. l. si quis per nccitatem. A. Idem in sũ. cõ. eo. ti. q. 8. ſm Ray. ꝛ Tho. Aduertendũ tamen ꝙ lꝫ furans in extrema necessitate non peccet. si tamẽ ɔueniat postea ad facultatẽ puto ꝙ obligetur ad restitutõem: sicut ꝛ q cessit bonis. L. ɔ his qui possũt ce. bonis. l. i. ita tamẽ ꝙ non teneatur nisi inquãtum facere potest. ff. ɔ cessi. bo. l. 3. Et in hoc vel simili casu intelligit facere posse ɔducto ne egeat. ff. ɔ re iudi. in condẽnatõe. Aliq tamẽ dicunt ꝙ furãti etiã in extrema necessitate si rem nõ restituat ɔbꝫ impõr ꝙ peniteat ꝑ tres hebdomadas. dicto. c. si qs ꝑ necessitatẽ. Sꝫ illud. c. non intelligit i extrema nccitate ſm Tho. scđa scđe. q. 66. arti. 7°. ꝛ ſm Ray. in ti. ɔ furtis. §. Item quid si aliqs furat. ꝛ ſꝫ Inno. ꝛ glo. in dicto. c. si quis. ꝛ s. patuit. Sed inquãtum dicit ibi glo. ꝙ intelligitur in necessitate non magna debet intelligi respectu necessitatis extreme sed bene alr magna. quia vt ibi patet fur non cogitur restituere. sed vel penitentiam agere vel restituere. vnde dicitur ibi. Si reddiderit non cogatur ieiunare. quod non concederet ꝓ nccitate pua. alr null⁹ cogẽt mẽdicare. Sed ꝛ iste si ɔueniat ad facultatẽ tenet ꝓci se restituẽ. sicut ꝛ de furãte i extrema nccitate dcm̃ ẽ. Et silr si fuerit furatus exñti i tãta nccitate sicꝫ ꝛ ipe. q2 i pari cã potioꝛ dꝫ eẽ cõditio possidentis. ff.

de cōdi. ob tur. cāz. l. si ob turpē. §. porro. ꝛ maxime dñi. Al' furās in nccitate ēt nō extrema, sʒ magna: nō cogit̄ ꝑcise restituē dcō. c. si qs. Et qꝛ nō ē determinatū q̄liter intelligat̄ illa nccitas magna relinqtur arbitrio boni iudicꝭ. ex̄ ō of fi. dele. de cā. B. De restitutōe faciēda vide. i. restitutio. ꝑ totum.

¶ Quid si qs furet̄ xp̄ianos detētos a paganis: vt eos liberet? R° ſm Ray. et Hosti. Si est tp̄s guerre: in nullo tenetur. 23. q. 2. dñs. ꝛ. q. 8. vt ꝑdē. Si vero est tp̄s treuge tenet̄ ip̄i pagano restituē n̄ holem ꝑpt̄ ꝑiculū aīe sʒ extimatōem Silr ꝛ tenet̄ de aliis ablatis: vt. 23. q. i. noli. A. Hoc etiā casu dic̄ Ray. Credo ip̄m furātē nullo mō peccasse q̄tū ad hoiez quē furat̄ ē si rectā habuit intētionē: imo poti⁹ meruisse: dūmō al's satisfaciat: vt i sū. con. eo. ti. q. 9. Ego vo puto ꝙ etiā ad nullā satisfactōez teneatur qn̄ pagan⁹ xp̄ianū iniuste detinebat. qd̄ est regulare: vt i rubrica. C. ne xp̄ianū mācipiū heretic⁹ vel paganus vl' iude⁹ hēat vel possideat. ꝛ in. l. vna ibi posita. ꝛ. 54. dis. mancipia. B. Si tn̄ pagani ꝯpulerant eū ad circūcisionē. vel idolatriā: vl' aliqd̄ mortale peccatū: tūc ille penit⁹ lib̄ fact⁹ ē. ꝛ sic furās eū non peccat: sʒ meret̄: ar. dis. 54. nulla. A. Idē in dcā. q. 9. B.

¶ Nūqd xp̄iano q detinet̄ a sarraceno liceat furari ei? R° ſm Hosti Si iste xp̄ian⁹ dū eēt treuga frāgeret eā: ꝛ sic erat i culpa ꝛ fuit capt⁹: nec ei imminet ꝑiculū nccitatis nō licet furari: sʒ tenetur ad restitutionē. Nā talis iuste detinebat̄. A. sed nō ꝑ seruo: vt pʒ ex dcīs s. §. prio. B. Si āt iiuste detiebat̄: vt qꝛ tp̄e belli capt⁹ ē vl' imineat nccitas: nō tenet̄ ad restitutōez. A. cū talē teneat̄ sarracen⁹ pascē: vt i sū. cō. eo. ti. q. xi. B. Utruʒ liceat furari ab vsurario vt elyna det̄ hēs s. elyna ꝑ. §. 9°

Gloria vana.

Utrū appetitus inanis gl'ie sit mortale pctm̄. R° ſm Tho. scd̄a scd̄e. q. 132. Pōt eē mortale dupl'r. ꝑ mōrōne mãe: puta cū aliqs gl'iatur de aliquo falso: qd̄ ꝯrīat̄ dine reuerētie. A. sicut Ezech. 28°. ꝯ ꝑncipē tyri dr̄. Eleuatū est coꝛ tuū. ꝛ dixisti. deus ego sū. B. vl' cū qs bonum tp̄ale de q̊ gl'iat̄ ꝑfert deo. A. Hoc aūt fit cū circa illud plus attēdit q̄ꝫ erga deū vel dina. qꝛ illō dr̄ qs ꝑferre circa qd̄ plus laboꝛat: vt dr̄ ꝑ Greg. 47. dis. oēs. B. seu cū qs ꝑfert testimoniū hoiuʒ testimonio dei. A. videlʒ cū qs vecūdat̄ ꝯfiteri. seu sequi qd̄ ōs ꝑ sacrā scripturā docet ꝑpt̄ ꝯriā opionē hoiuʒ ꝯ q̊s dr̄ Luc. 9°. Qui me erubuerit ꝛ ſmones meos: hūc filius hoīs erubescet cū venerit i maiestate sua ꝛ p̄ris ꝛ scōꝝ angeloꝝ. B. 2° mō ex ꝑte ip̄ius gl'iantꝭ q intētōez suā refert ad gl'iam tanq̄ꝫ ad vltimū finē ad quē ordinat ēt v̄tutꝭ opa: ꝛ ꝑ quo nō ꝑtermitrit ēt q̄ sūt ꝯ deū. Hic g° mōis est mortale. aliter nō. A. Obscuꝝ est hoc. Ad cui⁹ itelligētiā sciendū ꝙ sub gnāli diffinitōe pōt dici ꝙ vana gl'a ē inutil' delectatio. Uanū. n. idē ē qd̄ inutile. ꝑ Reg. 12. ibi. Nolite decliare post vana. ꝛc̄. Et gl'iari sepe capit̄ in scriptura ꝑ delectari. Iere. 9°. ibi. Nō gl'iet̄ sapiens ꝛc̄. Et ad Gal. vltꝭ. Mihi aūt absit gl'iari nisi i cruce. ꝛc̄. Et ista inutilis delectatio aliqn̄ ē simplex. ꝛ aliqn̄ nō simplex. Simplex est qn̄ venit sīn appetitu honoꝛis. Et h° casu aut talis delectatio ē sup eo qd̄ est mortale: aut nō. ꝑmo cāu absʒ dubio ē pctm̄ mortale: qꝛ ꝯsēsus n̄ solū i actū mortal': sʒ ēt i solā ꝺlectationē ē mortale: vt nōt Tho. scd̄a scd̄e. q. 154. arti. 4°. 2° cāu n̄ ꝺest pctm̄. nā qd̄libʒ vanū appetē vitiosū ē. ꝑs. 4°. Ut qd diligitꝭ v̄itatē. ꝛ nōt Tho. scd̄a scd̄e. q. 132. arti. ꝑ. Nō puto tn̄ ꝙ sit mortale: nisi iteruēiat mag̃ libido siue mentꝭ relaxatio. Nā vt nōt Bonauētura sup 4° sniaꝝ dis. 16. pctm̄ vēiale ꝑ magnā libidinē fit mōtale. n̄ sipl'x ē qn̄ vēit cū appetitu honorꝭ seu r̄uerētie. ꝛ h° cāu si ꝑcedit ex q̄dā mētꝭ ſbreptōe ul' maxia ꝑnitate ꝯcupie ē vēiale. qꝛ vt dic̄ Beda

super epl'a Jac.c.25.dis.§.criminis.q̄ ex
humana īfirmitate ꝯmittūtur venia
lia sūt. Et ex subreptōe seu maxima ꝓ
nitate cōcupiscētie ꝟisilr ꝓcedit vana
gloria: cū ē sup re pua. tūc.n. ꝟisilr deli
berat' ꝯsensus rōnis nō adest delecta
tioni rei pue. Pōt tñ ⁊ erga rē paruā
delibat' ꝯsensus adesse cū malitia: et
tūc nō erit subreptio mēt[is]: seu ꝓnitas
ꝯcupiscētie: sꝫ malitia mentis. Nec re
fert ꝙ sit sup re pua. qꝛ d's coꝛ respicit
nō manū. 14.q.5. si qd. Et facit qd̄ dcm̄
ē s̄. furtū. §.3°. Procedit ēt vana gl'a ex
mag̃ ꝯcupie ꝓnitate sup re magna: vt
qñ sup illa defert̄ hōi non q̄sit' honoꝛ.
Difficile.n.ē tūc ⁊ si rō nō ꝯsentiat aliq̄
ten' nō delectari. Vñ super illud .i. ad
Thessal.2°. Nō q̄i hoib' placētes sꝫ d̄o
dicit glo. Aug. Et si cuicūq; facile ē lau
dē nō cape dū negat̄. difficile tñ ē ea ñ
d̄lectari dū offert̄. Si ꝟo vanagl'ia cū
appetitu honoris ꝓprii seu reuerētie
nō veniat ex dicta supreptōe seu ꝓni
tate: sꝫ ex delibato cōsensu vr̄ mortale
Nā hoc casu ē appetit' ꝓprie excellen
tie. q appetit' ē spēs supbie: vt pꝫ. 2°. sē
tētiaꝝ. dis. 42. c. ex supbia. vbi dr̄ ꝙ sup
bia ē amoꝛ ꝓpe excellētie. ⁊ iō istō aīn
vocat̄ inanis gl'ia ꝓpter inutilē d̄lecta
tionē quā cōtinet. vñ omel. 24. dic̄ Gre
go'. Nemo qppe vestimēta p̄cipua ni
si ob inanē gl'iam q̄rit. vꝫ vt honorabi
lioꝛ ceter[is] eē videat̄. Aliqñ ꝟo ꝓpter
amorē ꝓprie excellentie vocat̄ elatio
seu supbia. 21.q.4. ois. ibi. Dē qppe qd̄
nō ꝓpter ncc'itatē suā .⁊c̄. Supbia ꝟo
cum venerit ex deliberato ꝯsensu pec
catū est mortale: vt nōt Tho. scd̄a se
cūde. q. 162. arti. 5°. Sic g° vana gl'ia hoc
casu que ex supbia ē: peccatū est mor
tale. ⁊ etiā g̃ue. qꝛ vr̄ ꝓcedē a radice in
fidelitatis. vñ Aug'. 5°. de ciui. dei. c. 14.
dicit. Tā est h° vitiū inimicū pie fidei
si maioꝛ in corde sit cupiditas gl'ie q̄3
dei timoꝛ vel amoꝛ: vt dñs dicēt Joh.
5°. Quō potestis credere gl'iam ab iui
cē expectātes ⁊ gl'iam que a solo deo ē
nō querētes. Maioꝛ vr̄ esse cupiditas
gl'ie q̄3 d̄i timoꝛ vl' amoꝛ qñ huic gl'ie
qs ex delibato ꝯsēsu adhēt. qꝛ dñs h° ꝓ
hibet Jere. 9°. ibi. Nō gl'iet̄ sapiēs. ⁊c̄. ⁊
Math. 5°. ibi. Attēdite ne iusticiā vr̄aꝫ
⁊c̄. Et iō ꝯ faciēdo vr̄ illi gl'ie ꝑ dilectio
nē adherē ⁊ a diuina recedē caritate.
Greg' omel. 23. Qui adhuc ꝑ illicita de
sideria defluit deū ꝓfecto nō diligit. qꝛ
ei in sua volūtate ꝯdicit. Et eadē rōne
ꝑ hūc ꝯsensuꝫ vr̄ abiect' dei timoꝛ. Ec
cl'a. 2°. Qui timēt dñm ingrēt q̄ bñplaci
ta sūt illi. Et tāto erit g̃ui' h° pctm̄ q̄to
fuerit sup re vitiosa. ps. 51°. Quid gl'iar[is]
in malitia. ꝫꝫ Nico. de lira. q̄i dicat. pes
sima ē ista gl'ia. qꝛ ꝓpe ē illoꝝ q peccāt
ex certa malitia ⁊ hitu. Signū.n. hitus
gnāri ē delectatio i ope: vt dr̄ i 2°. ethi.
ꝓpt̄ qd̄ dr̄ ꝓuer. 2°. Letāt̄ cū malefece
rit. ⁊c̄. Et ad p̄dicta facit qd̄ pōit Alex.
de ales sup. 2°. sniaꝝ. vbi dicit. Jnanis
gl'ia aliqñ ē mortale. aliqñ veniale. nā
inanis gl'ia qñꝫ ꝓcedit ex subreptione
qñꝫ ex delibatōe. Et iteꝝ aliqñ ē circa
res q̄ īducūt maximā ꝓnitatē. ⁊ aliqñ
nō circa h'i res. Venialis g° dicet̄ cū ē
ꝓpt̄ subreptōem. vel ꝓpt̄ maximā cō
cupie ꝓnitatē. Jnnuit g° doctoꝛ iste ꝙ
ex̄ exp̄ssos casus vana gl'ia sit mortale
qꝛ cū aliqd de vno negat̄ ꝯtrꝫ de alio
ꝯcedit̄. 25. di. q̄lis. Et clari' colligit̄ ex p̄
dictis. Et ꝭm h° pōt itelligi qd̄ dic̄ Tho.
scd̄a scd̄e. q. 132. arti. 3°. vꝫ ꝙ si amoꝛ hu
mane gl'ie q̄uis sit ianis nō repugnat
caritati neq; q̊ ad id d̊ q̊ ē gl'ia. neq; q̄3
tū ad itētōeꝫ gl'iā q̄rēt[is]. ñ ē pctm̄ morta
le sꝫ veniale. Et illud qd̄ dic̄ Tho. scd̄a
scd̄e. q. 169. arti. 2°. vꝫ ꝙ si mlr ornat se
ex q̄dā leuitate vel ēt vanitate ꝓpt̄ ia
ctātiā quādā nō sꝑ ē pctm̄ mortale: sed
aliqñ veniale.

Radus consāgui

nitatis quō debeat computāi
⁊ quō impediat mr̄imoniū reqre. ī. ipe
dimētū. 5°. de affinitate. ī. ipedim̄tū. 14.

Guerra quō ⁊ quādo sit li
cita vl' illicita. de
hac mā hēs s̄. bellū ꝑ totum.

Ula vtrum sit pctm̄ mortale R° sm Tho. scda scde q.148. Dicēdū q̄ si delectatio ni gule inhereat hō tanq̄ fini ppt quē deū cōtēnit. paratus ꝯ dei pcepta agere vt delectatōes h'i assequat. sic ē peccatū mortale. Si vo in gula sit inordinatio sm ea que sūt ad finē. vtpote q2 nimis ꝯcupiscit delectatōes cibor: sz nō ppt hoc faceret aliqd ꝯ legē dei. sic ē veniale A. h° dcm̄ min' clarū ē. sz clari' ponet i §. se. sup spēb' ei'. Sz h sciēdū ē sz Tho scda scde. q.148. arti.4. 2 i sū. con. li. 3° ti.4. q.7. q̄ gula ē iordinata comeden di ꝯcupia. vl' put ponit i sūma ꝯ vitiis gula ē inordinat' amor sz gustū. Et sic etiā includit ebrietatē. B.

Quot sūt spēs gule? R° sm Tho. vbi s. Grego'. 2°. li. moral. ponit. 5. spēs q̄ no tāt h' vsu. Prope laute nimis ardēter studiose. A. h° dcm̄ Greg. positū ē ꝯ cō se. di.5. gnq3 mōis. B. Prope. i. ga qs p uenit horā ꝯbitā. Laute qn̄ q̄rit cibos pciosos. Nimis. qn̄ excedit i quātitate. Ardēt. vt q2 n̄ suat modū ꝯbitū. sz trās gredit ex ꝯsiderio edēdi. Studiose. q2 q̄rit cibos nimis accurate ppatos. A. De his spēb' z q̄le pctm̄ i eis ꝯsistat la ti' d̄r i sū. con. eo. ti. q.8. Un̄ q̄ ad pmam spēz sciēdū ē vt ibi nōt q̄ si hora puei at ex aliq̄ necitate ifirmitat) vl' itiner) vl' alic' h'i nullū ē pctm̄. 2 ēt qn̄ volu ptas ē i cā adhuc nō ē peccatū morta le nisi ille cibi appetit' sit adeo imode ra t' q̄ hō ip3 seq̄ret si eēt ꝯ pceptū di nū vl' si iducet ad solueēdū ieiuniū sub pcepto ab eccla istitutū. vl' si ppt hoc facēt aliq̄ fraudē pcepto: sic faciūt illi q mane icipiētes ptrahūt mēsā vsz ad vesperā tpe ieiunii. Glo. ēt. 25. di. §. al' āt sup vo. Quotiēs qs aliis ieiunātib'. 2c. vl' asserē q̄ tpe pcepti ieiunii ex concu pia an̄ horā comedē sit mortale. Quo ad scdaz spēz sciēdū. vt 2 d̄r i dcā. q.8. q̄ lauta pcuratio si fiat ex necitate infir mitat) vl' pstie ꝯsuetudis n̄ ē pctm̄ cu3 h° ēt ꝯcedat fieri i mōasterio. al' pctm̄ ē ppt excessū cupiditat): sz n̄ ē pctm̄ mor tale nisi nimis sit effrenata cupiditas q̄ subuērat rōis iudiciū. vl' nisi qs ve scat tpe ieiunii cibis illicit) sin̄ necita te. 2 dispēsatione sic q comedēt cānes i q̄dragesima. Quo ad tertiā spēz d̄o vt 2 notat ibid. q̄ nimietas cibi 2 pot' ac cipit sz pportōez sumēt) cibū. q2 quod vni eēt par h° alii eēt mltū: vt dic ph's i ethic). Un̄ tpantia n̄ h3 mediū rei ed pportōis. Et sic pdictū ē q̄ ebrietas q̄ pcedit ex electōe tali q̄ qs delectatōez pot' pponit bono dino 2 bono rōis: est pctm̄ mortale: ita dico idē ꝯ excessu tā to i cibo q̄ ipe sil'is est ebrietati. Et ab aplo vocat ꝯmessatio cū dicit Ro.14. Nō i ꝯmessatōib' 2 ebrietatib'. Quo ad q̄rtā spēz ibidē d̄r q̄ ardor n̄ signifi cat q̄libz auiditatē 2 ꝯlectatōez i cibo q̄ vl' nullū ē pctm̄ si ē ex sola nā. vl' ē ue niale pctm̄ si tali ꝯlectatōi rō plusq̄ oz ihēt: sz signt igneā auiditatē q̄ qs ppōit oib' h' ꝯlectatōez: vt Esau q. ppt vnaz escā vēdidit pmogēita. vn̄ 2 a bn̄dictio ne reprobat' ē. Heb.12. Sz g° h' eē mor tale pctm̄. Quo ad qntā spēz d̄r vbi s. q̄ studiositas que est pctm̄ mortale ē studiositas diuit) epulonis qui epula bat q̄tidie splēdide. qn̄. s. aius tot' ipli cat circa appatū cibor. q2 studiū ē ve hemēs applicatio ai ad aliqd: vt dicit Tulli' i rhetorica. Pōt tn̄ qn̄z eē pctm̄ veniale vl' ēt nullū peccatū. s. cū h° req rit ifirmitas vl' ꝯsuetudo vl' honestas alic'. Pōt. n. rex in appatu cibor excel lē rusticū sic i aliis sine pctō. B

Quid siqs sumat potū vl' cibū nociuū. R° Si qdē h° faciat vt sibi nocumētū iferat seu mortē n̄ peccat i gula. sz a lit guit peccat in odio sui ppii corpis. si vo ex nimio appetitu: i gula peccat. 2 magi) si sciat nociuū q̄ si ignorz. A. Et sz Jnno. 2 i sū. cō. li. 2. ti. p. q.39. si qs non credēt mortifer cibū seu potū: sz crede ret ifirmitatē ex illo roborāi n̄ peccaret mortalr: vel ad min' n̄ ita guit. Pōt. n. h' fieri ꝯpatio guiozis aff lictōis q̄lis ē aff lictio sit) ad min' guē: q̄l' ē aff lictio febris. D. ꝯ h° casu nō peccaret morta

lic. põt intelligi qñ nocumẽtũ forꝫ par uũ. Alr cũ nõ paꝝ offẽdẽt caritatẽ q̃ te netur diligere corp' suũ vt deo fruiat: vt ibidẽ dr̃ fin eũ. Inno. nõ vr̃ a morta li posse excusari. Jõ p' illa ꝟba. nõ pec caret mortalr̃. subiũxit Inno. vl' ad mi n' ñ ita gũic sic supior vꝫ q sumit rem morti ferã. Segr̃ i dcã. q. 39. De fruitori b' ãt ꝛ mistr̃ dõ vr̃ ꝙ peccãt si dãt noci uũ aliqd ĩfirmo ex cẽta scia. l' iprobabi li ignorãtia. In sanitate ãt dicim'. ꝙ ñ tenet aliqs viuẽ medicialir̃. q2 oĩa sũt sana sanis. Sꝫ ꝛ tũc si scient accipet si ne cã aliqd nociuũ vñ mors ei euenirꝫ vel ĩfirmitas q̃ subtrahẽt eũ a fruitio dei. dicim' ꝙ peccat. cũ Inno. ɔcor. Ho sti. Et intellige ꝙ h° cãu qs peccarꝫ vl' vẽialr̃ vel mortalr̃ sꝫ nocumẽti quãti tatẽ: vt p̃ostẽsuꝫ est. B.

Ultimo nõ ꝙ d cib' dic Aug'. Diligẽt iqt attẽdẽdũ ẽ qd loco ꝛ tpi ꝛ psõis cõ ueniat: ne temẽ flagitia rephẽdam'. Fieri. n. põt vt siñ aliq vitio cupidis vl' voracitatis p̃ciosissimo cibo sapiens vtat. isipiẽs ãt feridissima gule flãma i vilissimũ ol' ardescat. ꝛ sani' qsqꝫ ma luerit more dñi pisce vesci q̃ lenticl'a more Esau aut ordeo more iumẽtorũ di. 41. qsqs. Que regrẽda sũt i ɔuiuiis clicoꝝ. vide s̃. cl'ic' p̃. §. 4°. De gula etiã vide. i. sobrietas. ꝛ. s. ebrietas.

Habitus.

An liceat clericis hitũ trãsformare. vide. s̃. cl'ic' p̃. §. 2°. Et an liceat religiosis vide s̃. apostasia. 4. §. p̃. A. In toto il lo. c. nõ vr̃ de religiosis aliqd dici. B. ꝛ apostasia 5°. §. p̃. ꝛ fi. A. Nec ibi iste cãus tãgi videtur. B.

Hebetudo sensus.

Hoc vitiũ sꝫ Greg. 31° moral'. orir ex gula. Et sꝫ Tho. scd̃a scd̃e. q. 15. sꝫ rõeꝫ pcti iq̃ztũ ẽ volũtãia: vt pꝫ i eo q ẽ ita affect' circa corpalia qd d spũa lib' subtilr̃ discutẽ fastidit vl' negligit.

Hereditas

diuiditur i 12. partes q̃ appellant. 12. vncie. ꝛ hẽt ista noĩa. Se xtãs. i. sexta ps hereditat. s. due vncie. Quadrãs. i. q̃rta ps. s. tres vncie. Triẽs. i. tria ps. s. q̃tuor vncie. Quicũs. i. qnqꝫ vncie. Semis. i. dimidietas hẽditat. s. sex vncie. Septũs. i. septeꝫ vncie. Bes i. octo vncie. Dodrãs. i. nouẽ vncie. Dex trãs. i. decẽ vncie. Deũs. i. vndeci vncie appellatõe ꝟo assis vl' põder. 12. vncie ɔtinẽtur. Hec i Insti. d heredi. insti. §. hereditas. A. Ibi p̃dcã vocabl'a ponũ tur. ꝛ dr̃ ꝙ tota hereditas vocat assis sed de põdere nil dr̃. B.

Bona defũctoꝝ ad hẽdes deuoluũt ẽt illoꝝ q dãnati fuerit. C. d bo. dã. auc. bona. A. Et ibi pꝫ ꝙ h° veꝝ ẽ q̃ ad ascẽ dẽtes ꝛ descẽdẽtes. Ex latẽ ꝟo vsqꝫ ad tertiũ gdũ. Et subdit. Uxores ꝟo eoꝝ dotẽ ꝛ donatõeꝫ añ nuptias recipiant. Si vero sint sine dote accipiãt parteꝫ legib' diffinitã. siue filios hẽant: siue nõ dicit glo. i. quãtũ ex more lucraret. Segtur. Si neminẽ p̃dictoꝝ hẽant qui delinquũt eoꝝ bona fisco sociãtur. B. I trib' tñ casib' filii ẽt excludunt ab he reditate prĩs. p̃ qdẽ si pr̃ fuit heretic'. q2 bona hereticoꝝ sũt ipso iure ɔfisca ta. ex̃ de hereti. cũ sm. li° 6°. 2°. si cõmisit crimẽ lese maiestatis. 6. q. i. si qs. 3°. si erat patron': vel hẽbat aliqd ius siue feudũ i eccl'ia qd d̃bẽt trãsire ad filios ꝛ ipse interfecit vel mutilauit rectorẽ vel clericũ illius eccl'ie perdit oẽ ius et oẽm dignitatẽ quã in ea habebat. ꝛ ni hil p̃uenit ad filios. ex̃ de pe. i qbusdã. A. Ibi dicit Inno. In sacri concilii ap probatione statuimus quatenus si pa troni vel aduocati. aut feudatarii. seu vicedñi. ꝛ alii bñficiati alicuius eccl'ie per se vel per alios occidere vel muti lare rectorem vel cl'icum aliuꝫ ipi' ec clesie ausu temerario p̃sumpserint. pa troni ius patronatus. aduocati aduoca tiã. feudatarii feudũ. vicedñi vicedña tuꝫ. ꝛ beneficiati bñficiũ prorsus amit tant. dicit glo. ꝛ deuoluantur ad ecclesi am cui facta ẽ iiuria. Segr̃. Et ne min' videẽ q̃ excess' mẽoria proget. ñ solũ

de p̄missis nihil ꝑueniat ad heredes: sed etiā vsq̄ ad quartā generationem posteritatis talium in clicoꝝ collegiū nullatenus admittant: nec in domib' regularib' alicui' p̄lationis assequāt honorē nisi cū eis fuerit dispēsatum. Glo. ait. Cum non determinet a q̊ pos sit dispensari: dicit Joh. ꝙ eps pōt di spensare exq̊ papa spāliter sibi non re tinuit absolutionē: ar. de sen. exco. nuꝑ Et subdit. Honestū eēt ꝙ nullus eps sine lnia pape dispēset cū talibus ad ti morē alioꝝ. B: Possūt quoq̄ filii per prem exheredari certis ex cāis que ha bentur in auc̄. vt cū. de ap. cogno. §. cau sas. ꝛ notat ex̄ de iureiur. gntaualt. A. Ibi glo. notans cās expressas i allega to. §. cās. coll. s. dicit. Si filius man' pa rentibus intulerit. si grauem iniuriaȝ eis fecerit. si eos crimialiter accusaue rit ō causa que nō sit aduersus p̄ncipē vel rēpublicā. si cū maleficis ꝯuersat. si maleficus efficiat. si vite parentum fuerit insidiat'. si vxori vel cōcubine eius se imiscuerit. si ex delatōe filii gra uia dispendia parētes sustinuerint. si ꝓ persona vel debito eius inq̄tum po tuit fideiubere noluit: vt ex hoc paren tes liberentur ab inclusione ꝛ filii reg siti a parētibus fideiubere nolunt: vt pȝ in dicto. §. cās. sequit in glo. Et h° ad filios masculos tm̄ pertinet. s. de ista fi deiussione: vt. i. eo. §. cās. Sequit. Si ꝓ hibuit eos facere testamētū. si ꝯtra vo luntatē parentum: imo etiā p̄ter volū tatem: vt in eo. §. sequit. inter arenari os aut mimos perseuerauerit: cū pat non fuerit illius ꝓfessiōis. si filia luxu riosam vitam egerit: cū parentes vel lent eam ꝓ posse dotare: ꝛ nō neglexe rint eam maritare vsq̄ ad. 25. ānuȝ. An n. hanc etatem si fornicata fuerit vel sine consensu parētū se maritauerit: vel etiā post dictā etatē si seruo se con iunxerit etiā per mr̄imoniū sine volū tate parentum: videt iusta cā exhere dationis: vt i dicto. §. cās. Et ibi glo. Se quit. Si parētib' furiosis ōbitaȝ curā nō impēderit. Et hoc obtinet nō soluȝ in filiis: sed etiā in q̄buscūq̄ aliis qui possunt ab intestato succedē. vel etiaȝ qui i testamēto sunt heredes instituti q² p̄dicti non solū possunt exheredari sed ēt a quocūq̄ ex̄neo i script] admo neri vt eos ꝓcurare festinēt. Si aūt p' h' attestatōem neglexerit: ꝛ ex̄neus in sua domo furiosuȝ susceptū sumptib' suis vel ꝓpriis vsq̄ in finē vite sue ꝓ curauerit: eius dȝ hēre successionē eua cuata institutione ip̄oꝝ q curaȝ negle xerūt: ita tm̄ vt cetera testamēti capl'a i sua maneāt firmitate. dicto. §. causas vbi ēt glo. dic̄. Quid si nō faciat testm̄. nec aliqs ex̄neus eū ꝓcurauerit. R°. Liberi vel agnati sunt heredes. sȝ pōt eis auferri hereditas: vt. ff. de his q̄b' vt indi. l. ȝ. Uel dic ꝙ in hoc casu sicut ꝛ in sequēti eis denegetur hereditas ex suo delicto. in hoc g° vr̄ iclinari glo. ꝛ hoc vr̄ veꝝ ꝓpter eādē rōem cū casu sequēti. de quo statiȝ. Seqtur i glo. dci c. gntauallis. Si parētē ō carcere edu cere neglexerit. Glo. Intellige. i. de ca ptiuitate. siue fuerit in carcere siue nō vt in dcō. §. causas. ꝟ. si vnū. Ubi etiaȝ dr̄ ꝙ si per liberoꝝ negligētiā i captiui tate decesserit illos ad successionē ei' nō patimur venire q nō festinauerint ei' redēptōeȝ citi' ꝓcurare. sȝ oib' libe ris i h° negligētib' res vniuersas ab eodē derelictas eccl'ie ciuitat] ex q̄ ori tur applicari: inuētario. s. sub publica attestatōe celebrando: ne qd ex ei' fa cl'tatib' ꝑeat: ita vt q̄cquid exinde ad eccl'iam ꝑuenerit captiuoꝝ redēptioni bus ꝓficiat. hec ibi. Idē etiā vr̄ in. simi lib' cāis: videlȝ ꝙ qn̄ fuerit subuentio i religs magnis nccitatibus denegata subtrahatur negligētib': ꝛ successio in pias distribuat cās ꝓpter eandē rōem. ff. de legi. l. non possūt. Ad hoc ēt facit. ff. de his q̄bus vt indi. l. ȝ. vbi dicit ꝙ indignus iudicat' est successione muli eris a qua fuerat istitut' qui ꝑ negligē tiam ꝛ culpā suā id egit vt mulier mo reret. Dicit glo. nō adhibēdo medicuȝ.

B. Sed tñ nõ licet parẽtib⁹ liberos vł liberis parẽtes ab hereditate sua r̃pellere monachos factos. Quis dum laici fuerãt in cãm ingratitudinis icĩderint 19.q.vlt.c.fi. Idẽ hẽs.ĩ.religio ꝑ.§.12° q incipit. Utrꝫ religiosi.ꝛc.

¶ Usqꝫ ad q̃tũ gradũ durat successio i hereditate. R°. Nõ terminaꝰ in q̃rto gradu: sicut quo ad impedimẽtũ mr̃imonii: sed durat vſꝫ ad decimũ.35.q.5. ad sedẽ. A. Ibi quo ad successiones nõ videꝰ fieri aliq̃ grad⁹ determinatio. s. vsqꝫ ad quẽ numerꝫ determinetur: sed potius indetermiate. Et sic in ĩfinituꝫ quousqꝫ memoria hẽri de cognitione possit. vt ꝛ silr̃ ꝛ diffusius ponitꝰ in Insti.de gradi.cogni.ꝑ totũ. Unde ꝛ ĩ sũ. con.li°.2°.ti.5.q.119. dicitur ꝙ admittunꝰ cognati ĩ infinitum.exq̃ gradus attinẽtie ꝓbatur. Quod g° aliqui dicũt de decio: põt ĩtelligi ex eo ꝙ vix ẽ ꝙ memoria vltra extẽdaꝰ. Et vt pꝫ ĩ dcõ.c.ad sedem.multũ variat ꝯputatio respectu successionis ꝛ mr̃imonii. Nã in mr̃imonio fr̃es sunt in ꝑmo ꝛ filii eoꝝ in scd̃o. In successiõe ꝟo fr̃es sũt in 2°.ꝛ filii eorũ ad inuicẽ ĩ 4°. ꝛ sic de religs. vt ibi B. Et qui ꝛ q̃ꝺ succedãt. vide.ĩ.successio. De heredũ substitutõe. vide.ĩ.testamentum 2°.§.2°.

¶ Utrꝫ heredes teneanꝰ ad debita defuncti. R°. Heredes qdeꝫ ſm leges nõ tenenꝰ de maleficio testatoris: nisi in quãtũ ad eũ ꝑuenit vel nisi cũ testatore fuerit lis cõtestata. tñ ſm canones ꝛ ſꝫ ꝯsciaꝫ hẽs qlibꝫ teneꝰ ad oĩa debita siue fuerint ex ꝯtractu. siue ex maleficio. vel q̃si. ꝛ siue res ꝑuenerit ad herẽdẽ: siue nõ. siue lis fuerit cõtestata: siue nõ.16.q.6.si ep̃m.ꝛ ex̃ ꝺ pigno.ex pñtiũ.ꝛ de solu.c.ꝑ.ꝛ de vsur.tua nos.ꝛ de rap.ĩ lr̃is.ꝛ de sepul.c.vlt.ꝛ de sen.ex.a nobis 2°. Hoc intellige si hereditas sufficiat.vt.ĩ.ĩ.§.primo dicitur. Con. ĩ h° oẽs canoniste. A. Idem in sum.con.e. ti.q.91. B.

¶ Quid si hereditas non sit sufficiẽs ad oĩa debita. R° ſm Ray. Credo ꝙ in iudicio aĩe ẽt si nõ fecit iuẽtariũ nõ teneꝰ nisi q̃tũ sufficit. Distiguo tñ int̃ legata ꝛ ꝺbita. qꝛ ꝺbita teneꝰ siñ dimiutõe soluẽ. ꝺ legat] ꝟo si tot sł ꝙ ñ r̃maneat ei legitĩa põt detrahẽ suaꝫ legitimã: ꝛ iterꝫ q̃rtã ſm quosdã si fuerit istitut⁹ hẽs. Idẽ Hosti.ꝛ Ul. A. Idẽ in sũ. con.eo.ti.q.92. vbi ẽt dꝛ ꝙ iuẽtarium ẽ scriptura quã dꝫ hẽs ichoare ſm lleges ĩfra.30.dies a morte testatoris. vł post q̃ scit se hẽdẽ ĩstitutũ. ꝛ describere ibi oẽs res defuncti sub testib⁹. ꝛ dꝫ illam ꝑficere ĩfra.60.dies. vel ĩfra annũ si remote sunt res. ꝛ tũc nõ teneꝰ creditoribus vltra id qꝺ iuẽtũ fuerit de hẽditate. Ał si nõ fecerit iuentariũ tenebiꝰ in solidũ. C. de iure deli.l.sancim⁹. B. Et de legitima hẽs.ĩ.legitima.

¶ Quis ordo tenẽdus ĩ soluẽdo creditorib⁹ aut legatariis. R° ſm Ray. Si creditores ꝛ legatarii silł veniant. ꝑ est satisfaciẽdum creditorib⁹. Sed si veniant sepatiꝫ: liberaꝰ hẽs soluẽdo ꝑ illũ ordinẽ quo venerũt: dũ tñ nihil faciat dolo. Et creditores postmodũ venientes nõ debẽt ĩqetare hẽdẽ nisi remãsit ei ꝺ hẽditate: ſꝫ hñt ius suũ saluũ ꝯ legatarios. Sꝫ si hẽs scit vel credit siue dubitat ꝙ hẽditas nõ extẽdiꝰ vltra debita siue fuerit ex ꝯ̃ctu. siue ex maleficio: vel q̃si: nihil dꝫ dare legatariis donec satisfecerit. Et idẽ modus tenẽdus ẽ ĩ satisfaciẽdo ꝑus creditorib⁹ ꝑorib⁹ ꝛ ĩ iure potiorib⁹. de q̃ hẽs.ĩ.r̃stiturõ 2°. §.4°.5°.ꝛ 6°. A. ꝛ si hẽs hũc ordinẽ mutaueit. ꝑ.s. soluẽ° legatãiis ł scd̃ariis creditorib⁹ ꝑus q̃ potiorib⁹: ñ absoluiꝰ hẽs ĩ foro ꝯstie nisi h° faciat ignorãter r̃putãs.s. hereditatẽ ad oĩa soluẽda sufficẽ vel nesciẽs hũc eẽ potiorẽ creditorẽ ſꝫ Ul. ꝛ Hosti. vt ĩ sũ.con.lib°.2°.ti.5.q.94. vbi ẽt di glo. Ray. ꝙ sic ꝑores seu potiores creditores ab aliis ꝑuẽti nõ debẽt ĩqetare hẽdẽ ita nec illos q ab eo emerũt res q̃rũ ꝑcia ĩ legata vel fideicõmissa vel alios creditores ꝓcesserũt vt ĩ.l.sancim⁹.ĩ.allata. Nã vt in hac.l. patꝫ creditoribus potiorib⁹ ſuaꝰ ius ꝯ

legatarios: et contra alios creditores inferiores qui prius ab herede acceperunt. B. Et nota quod heres potest deducere ante omnia expensas funerales et etiam alias necessarias quas fecit cum hereditatis: ut in testo. inuentario. et hoc in. Et breuiter quando obita totam hereditatem hauriunt: heres debet esse immunis a lucro: sicut et a grauamine. C. de iur deli. l. sancimus. §. et si prefatam. cum sequentibus. Item nota quod licet obligatio testatoris transeat ad heredem. non tamen periculum periurii et huiusmodi quod non possunt excedere singularem personam. Idem Hosti. et Ul. A. Idem in sum. co. dicta. q. 94. vbi etiam hoc ponitur exemplum de fractione voti quod non transit in herede. B.

¶ Quid si plures sint heredes: quomodo tenentur ad obita vel legata? R. Regulariter tenetur quilibet heres pro hereditaria parte. C. de acti. hedi. l. 3. A. Hosti. est. l. 2. quod incipit. pro hereditariis. B. Excipiuntur quinque casus. Primus si aliquid sit in obligatione faciendi vel non faciendi. tunc enim quilibet tenetur insolidum. ff. de vbo. obl. in executionibus. §. 2. Secundus si testator promisit se aliquod opus facturum. vel promisit pro se et pro herede non fieri quod minus pro fundum suum ire liceat. pro quilibet heredum insolidum obligatur. Tertius casus est si res quam debet restitui insolidum possideatur ab vno. C. de hedi. acti. l. 2. ff. commoda. l. sed mihi. §. heres. Quartus in alimentis legatis quando pro voluntate . . . Quintus in factis vel iudiciis vel ab vno in solidum. vel a pluribus pro partibus designatis petuntur. ff. de ali. lega. l. 3. Quartus si testator ab vno heredum legauit creditori hereditario compensandi animo: tunc ille heres onus sustinebit vsque ad quantitatem legati. A. vt heres soluat sibi integrum legatum. vel si creditor noluerit legatum heres soluat sibi de portione sua tantam quantitatem ad quantam ascendit legatum: vt in l. quod statim sequitur. B. ff. de lega. 2. l. cum ab vno. Quintus in expensa funeralis vxoris quod non tantum astringit heredes pro hereditatis portionibus sed etiam viros pro portione quod peruenit ad eum de dote vxoris. A. vtputa si ad eum peruenerunt centum: et in hereditate ducenta sunt: ipse vir tenetur pro tertia. et heredes pro duabus partibus: vt in l. veluti. de q. i. B. ff. de reli. et sumpti. fune. l. aliquoties. et l. veluti A. Predicti etiam casus notantur in sum. co. li. 2. ti. 5. q. 95. secundum Ray. et Host. B.

¶ Quid si heres est pupillus: nunquid potest differri debitorum solutio pretextu pupillaris etatis? R. Non vt. C. de acti. hedi. l. sub pretextu.

¶ Pone quod heres vel executores nolunt soluere que testator in pios vsus legauit. nec satis facere creditoribus: vt dixit. quid fiet. R. Per episcopum loci premissa monitione ad hoc cogendi sunt. ex. de testa. tua nobis. et c. Johannes. etiam si a testatore id contigerit interdici. Nam et si defunctus prohibuerit ne episcopus se intromittat: talis prohibitio non valet: vt in dicto. c. tua. Heredes quos testator tenetur instituere. vide. in. testamentum 2.

Heremita. Utrum heremitica vita seu solitaria sit perfectior quam congregationis religio. R. secundum Tho. secunda secunde. q. 188. Uita socialis necessaria est ad exercitium perfectionis. quia mutuo se instruunt verbo et exemplo et correctione quod ad perfectionem perducunt. Solitudo autem competit iam perfectis qui aliorum regimine non indigent. Sicut ergo illud quod iam perfectum est preminet ei quod ad perfectionem exercetur: ita vita solitaria si debite assumatur preminet vite sociali. Si tamen absque exercitio precedenti talis vita assumatur: est periculosissima: nisi suppleatur per diuinam gratiam.

¶ Utrum religiosi mendicantes possint vitam heremiticam eligere. R. possunt de licentia suorum maiorum et cellas siue habitacula in heremo siue locis vbi non sit hominum habitatio de propinquo possunt acquirere et etiam mutare. ex. de exces. pla. cum ex eo. li. 6.

Hereticus proprie communiter hereticus est qui de fide falsam opinionem inuenit vel inuentam sequitur. 24. q. i. hec est fides. 2. q. 3. hereticus. imo etiam qui circa fidem dubius est. ex. eo. c. 1. Et intelligendum est esse dubium eum qui determinare in dubietate persistit. Secus de illo qui temptatur de fide cum dolore cordis. Item hereticus est ille qui male sentit de ecclesie sacris. A. tic est ille qui male sentit de baptismo. peccatorum confessione. altaris. sentiendo de baptismo. peccatorum confessi one. eucharistia. matrimonio. et de religione . . . sacris quam predicet et obseruet sacrosancta romana ecclesia: vt in. c. de quibus statim. B. ex. e.

ad abolendam. 3° qui male sentit circa veritatem scripture sacre. 24. q. 3. heresis. 4° qui aduersus romanam ecclesiaz agit: et eius dignitatē a dn̄o traditā auferre conat. dis. 22. oēs. A. Ibi dr. Qui romane ecclie priuilegium ab ipso oium sūmo eccl'az capite traditū auferre conat: pculdubio i hēsiz labit. B. Qūz vo sz nō ita ppe dr hētic' qlibz excōicat'. 4. q. i. Q̄ō aūt. Silr et simoniacus. i. q. i. qsqs. A. Idē ēt casus nōnt in sū. cō. li° p. ti. 5. q. i. Aduertēdū q̄z q ille dr hētic' q i dubiis ptinētiū ad salutez n̄ vlt acqescē declaratōi dn̄i pape. 24. q. i. hec ē fides. Silr hēticus ē q ptinaciter affirmat exercē vsuras nō eē pctm̄ vt i cle. ex gui. ō vsur. Itē nōndū q lz qs ex ignorātia hēat opionē hēticā nō ē hētic' si refert se ad intellectū ecclie vel subiicit se ei' correctōi. ex̄ de sū. tri. et fi. ca. dānam'. ad fi. Itē nō ē hētic' q sn̄ie sui erroris nō ptinacit adhēt: sed q̄rit cauta sollicitudie vitatē: pat' corrigi cū inuenerit. 24. q. 3. dixit apl's. B

Quid ppe facit hēticū. R° bm pe. Ad rōem hētici duo ocurrūt. Unū ē in rōe. s. hēsis initiū. A. s. error erga credēda: vt pz i sū. con. eo. ti. q. 2. vbi ponūtur q̄ in isto. §. hn̄t. B. Alter in volūtate qō ē hēsis oplemētū: vt qz ptinaciter a fide deuiat. et talis ppe dr hētic'. Cō. Tho. in 4° addēs q si qs erret i his ad que explicite credēdū nō tenet: nō est hēticus. vt si qs putaret Jacob fuisse prez Abrahe et h'i. et cū cognoscit h° eē ō vitatē fidei et scripte: credit ei. silr et circa ea de qb' int doctores st opiones nōdū p ecclīā detmiatū sit. vt idē Tho. pōit i pma pte. q. 32. An excuset schola ris q tenet opionē sui doctoris habes ī. opinio.

Utruz heretici sint vitādi. R° Possum et debeo eos monere et iducere vt ad veram fidem redeant. In aliis non licet eis cōicare. quia excōicati sūt. 43. dis. In mandatis. A. Clari' vr facē. ex de hēti. excōicam'. oiuncto. c. cū voluntate. de sen. exco. B. Utrz aūt cū eis vl cū aliis infi delib'sit publice disputandū. hēs. ī. ifidelis. §. 3°

Offm̄ iqsitōis hēticoz pdurat post mortē sūmi pōtificis ēt q̄ ad negocia nō cepta. vl que nōdū emerserūt. ex̄. e. ne aliq. li° 6°. A. Et ibi pz q h° itelligit qn̄ omissio fcā ē a papa. B. Sz nō pn̄t pcedē ō epos et supiores nisi in lr̄is sit expssū. Si tn̄ aliqd ō eis itellexerit debēt pape nūciare. ex̄ eo. li° 6°. iqsitores. A. Et ibi pz q ad istā denūciatōem tenēt. B. Itē nō pn̄t nec debent se intromittē de dinatōib' seu sortilegiis. A. Ar. n. dz tales fliqre suis iudicib' puniendos: vt i. c. accusat'. de q̄. i. B. nec de qōnib' vsuraz etiā ō illos qb' restitutionē vsuraz i pnia p hēsi iniūxerūt. et illi se et sua ad h° obligauerūt. ex̄ eo. accusat'. §. sane. et. §. se. li° 6°. A. Districte tn̄ tenēt inqsitores pcedē ō ptinacit affirmātes exercē vsurā nō eē pctm̄. vel ō diffamatos vel suspectos q h'i tācq̄ ō hēticos vl diffamatos seu suspectos ō heresi: vt in clementina ex graui. de vsuris. B.

Ptātes sclares. A. qbuscūq officiis fūgātur. vt i. c. excōicam'. de q̄. i. B. debēt moneri: et ēt si necc̄e ē ōpelli p ecclasticā cēsurā. A. s. p metropolitanū et ceteros oprouīciales epos. vt ibi. B. oēs hēticos ab ecclīa denotatos ō suis puiciis exfmiare. et cū de nouo qs eligitur i ptātē ppetuā seu tpalē. de h° iurare. A. Et si ppt suā negligētiā aliqs tal dn̄s fuerit excōicat'. et n̄ satisfecerit ifrā ānū dz itimari pape vt ipe oēs vasallos ei' a fidelitate ipi' denūciet absolutos. et trā suā catholicis exponat occupādā. et illū si expedire uidebit a sua dignitate deponat. extra eo. excōmunicamus. §. moneantur.

Archiepiscopi et episcopi qui circa extirpandos hereticos fuerit negligētes debent deponi et alii substitui qui hoc velint et possint. ex̄ eo. excōicam'. §. fi. A. Ibi dr. Adiicim' insuper vt qlibet eps vl archiepiscopus per se aut archidiaconū suum. vel alias hōestas

idoneasq̄ ꝑsonas bis aut saltē semel ī
āno ꝓpriā ꝑrochiā ī q̄ fama fuerit hē
ticos hītare circueat: ⁊ ibi tres vł plꝫs
boni testimonii viros. vel ēt si expedi
re videbiť totā viciniā iurare ꝯpellat.
ꝙ si qs ibidē hēticos sciuerit: vel aliqͦs
occulta cōuenticula celebrantes seu a
cōi ꝯuersatōe fideliū vita ⁊ morib9 dis
sidētes: eos epō studeāt indicare. ipse
aūt eps ad pn̄tiā suā ꝯuocet accusatos
q nisi se ab obō reatu purgauerit. vł si
post purgatōem exhibitā ī pstinā fue
rint relapsi ꝑfidiā canonice puniātur.
Si q ꝟo ex eis iuramēti religionē ob
stinatōe dānabili respuētes iurare for
te noluerit: ex hͦ ipō tanq̄ hētici repu
tenť. Volum9 igiť ⁊ mādam9. ⁊ ī ꝟtute
obie districte p̄cipim9: vt ad hec effica
ciť exeq̄nda epi ꝑ dioceses suas diligē
ter iuigilēt si canonicā voluerit effugē
vltōem. Si qs. n. eps sup expurgādo de
sua diocesi hētice p̄uitatꝭ fermento ne
gligens fuerit vel remissus. cū id cer
tis īdiciis apparuerit ab epāli offō de
ponať: ⁊ in locū ipius alť substituatur
idone9 q velit ⁊ possit hēticā ꝯfundere
prauitatem. B.

¶ Sꝫ q̄lr īgrēdi sūt hētici? R°. Si pa
pa dat certā formā: illa tenēda est. Al'
pn̄t q̄ri ꝑ accusatōez. inq̄sitōez ⁊ denū
ciatōem. Itē tenētur diocesani ꝑ se vł
ꝑ alios saltē semł ī anno q̄rē hēticos vbi
fama ē eos hītare. ⁊ illos qͦs credūt ali
qd de hͦ scire debēt ꝯpellē iurare vt in
dicēt si qͦs hn̄t suspectos ꝓpť occulta
conuēticula vł alia sīg. ex̄. e. excōicam9
§. adiicim9. Suspect9 si vocat9 ꝯfitetur
⁊ sperať d̄ correctōe: pōt ei iiūgi pnīa
salutarꝭ. si āt negat ⁊ tn̄ sit īfamat9 īdi
ceť ei purgatio quā si nō p̄stitēit excōi
cabiť: ⁊ vsq̄ ad satisfactōem ꝯdignam
ab oīb9 euitabiť. Et si ꝑ ānū sic steterit
extūc velut heretic9 cōdēneť: vt in dcō
c. excōicam9. §. q aūt.

¶ Quali pena hereticus puniť? R°.
Quadrupli. s. excōicatōe. d̄positōe. rez
ablatōe. ⁊ militari ꝑsecutōe. Excōicati
one. q2 oīs hētic9 siue occult9 siue mani
fest9 ē ipō iure excōicatus. 24. q. i. c. pͦ ⁊
2°. ex̄. e. ad abolēdā. A. Clari9 ex̄. e. excōi
cam9 pͦ. ⁊ 2°. B. 2°. depositōe. q2 idistīcte
siue clīc9 siue laic9 ēt papa vel ipator
vł q̄lib3 ali9 dꝫ deponi ab oī dignitate.
40. di. si papa. 24. q. i. q̄ ꝯ pacē. A. Ibi
dř. Qui ꝯ pacē eccłie sūt si dignitatem
vt cīgulū militie hēant nudēť eis. Si
āt p̄uati sūt. si q̄dē nobiles sūt: suarum
subaꝝ ꝓscriptōez patiāť. Si āt ignobi
les: nō solū corꝑe ꝟberēť sꝫ ēt exilio ꝑ
petuo castigēť. B. ⁊ ab oī offō ⁊ bn̄fi
cio expoliari. Et si clīc9 sit dꝫ deq̄dari. ⁊
demū q̄lib3 tał dꝫ relinq arbitrio sc'la
ris ptātis aīaduersiōe debita puniēd9
. s. crematōe. A. De ista crematōe n̄ vř
ī iure hr̄i de ꝯsuetudīe. B. nisi ꝯtinuo
p9 dep̄hēsionē erroris ad fidē velint re
uerti: ⁊ errorē suū abiurare ⁊ satisfacti
onē exhibē. A. Istud ꝯtinuo de ꝯsuetu
dine ab aliq̄b9 obseruať de p̄ma sessiōe
iudicꝭ a p̄ma die q̄ examinať h9 cā: ita
ēt ꝙ hoc faciat spōte: ⁊ nō ꝓpť metum
ꝓbatōꝝ ⁊ cruciatuū b̄m glo. Ray. ⁊ in
sū. cō. li°. pͦ. ti. 15. q. 4. vbi ēt hec nōnť b̄m
Ray. B. Et sic redeūtes debēt perpe
tuo carceri detrudi. ex̄ eo. excō: cam9 2°.
A. §. si q. vbi dř ꝙ si postq̄ fuerit dep̄
hēsi redire voluerit ad agēdā pnīaꝫ cō
dignā ꝑpetuo carcē detrudāť. Et sic
B nil dř de illa ꝯtinua ⁊ spontanea re
uersione. sꝫ dř eo. ti. c. ad abolēdā. vbi ēt
dř de p̄uatōe ab officio ⁊ bn̄ficio. B.
Et nō ꝙ ēt sūt relinq̄ndi iudicio sc'lari
q dep̄hēsi fuerit incidisse ī abiuratam
hēsim: vt. ī. hētic9 2°. §. 5°. ⁊ duob9 sequti
bus. ⁊ B. §. an̄plr. 3°. puniť reꝝ ablatiōe.
q2 bona eoꝝ oīa ipō iure sť ꝯfiscata. sꝫ
tn̄ executio ipius ꝯfiscatōis vł bonorū
occupatio nō dꝫ fieri ꝑ p̄ncipes sc'lares
an̄q̄ ꝑ iudicē eccłasticū sn̄ia suꝑ eodē
crimīe fuerit ꝓmulgata. ex̄ eo. cū b̄m
li°. 6°. A. Et si tales erāt clīci eoꝝ bona
ꝯfiscāť eccłe cui d̄seruiebāt. Et iō si erāt
laici eccłe ī tp̄ali iurisditione subiecti.
Alioꝝ ꝟo laicoꝝ bona p̄ncipib9. ex̄ eo.
excōicam9. ⁊ di. 8. quo iure sꝫ Ray. ⁊ in
sū. cō. dcā. q. 4. B. 4°. punitur militari

ꝑsecutiōe.q2 si aliř nō pōt fieri:manu ar
mata sūt ab eis bona oīa auferēda. De
pena credētiū heretico ꝛ fautoꝝ hēs.i
.§.12°.qui incipit. Quā penam.ꝛc̄.

¶ Quid si hēticꝰ hēat filios catholicos
nūqd illi saltē hēbūt bona pr̄is.vł ptē
R°. Nō.vt hēs ħ.§.ꝑcedēti.ꝛ.s̄.hēditaſ
.§.2°. A. Hoc pbaꝛ ex̄ eo.ꝯgētis. Nō.c.
corrigit.l.manicheos. C.eo.q̄ permitte
bat ꝯsanguineos catholicos succedere
hereticꝭ.qđ vetaꝛ i ꝺcō.c.ꝯgentis. Nō
videꝛ intelligēdū qn̄ pr̄ publice ꝑdica
uit cōtra fidē catholicā:vł publice pro
fessus ē vel defēdit errorē.vł corā ꝑla
to suo ꝯfessus ē.vel ꝯuictꝰ.aut sn̄ialiꝛ
ꝯdēnatꝰ.ex̄ de ꝟbo.sig.sup q̄busdā.ſm
Ray.ꝛ in sū.con.li°.p̊.ti.15.q.7. B.

¶ Qualř aūt clicꝰ ꝑpter hēsiꝫ deg̃da
tus dicaꝛ tradi ꝑtāti sclari.hēs.s̄.đgra
datio.§.3°. Et an oīs degradatꝰ sit tradē
dus.habes ibidē.§.4°.

¶ Quid de vasallis hēticoꝝ? R°. Abso
luti sūt a debito fidelitatꝭ.homagii.et
totiꝰ obsequii qcūqꝫ lapsis manifeste
i heresim aliq̊ pacto q̄cunqꝫ firmitate
tenebanꝛ astricti.ex̄ eo.c.vlt. Idē đ va
sallis dn̄oꝝ q̇ sūt negligētes ꝯtra here
ticos:vt.s̄.§.5°.dictum est.

¶ Quā penā icurrūt credēteſ.recepta
tores.defensores.ꝛ fautores hereticoꝝ
R°. Quilibꝫ talis ē excōicatꝰ.ꝛ si nō sa
tisfecerit ifra ānū ex tūc ipo iure ē ifa
mis:nec ad publica officia seu cōsilia:
nec ad eligēdos alios ad hꝰ.nec ad te
stimoniū dꝫ admitti.nec pōt ꝯdē testa
mētū.nec ad alicuiꝰ hereditatis succes
sionē accedē. Nullus quoqꝫ eis sup q̊
cunqꝫ negocio:sꝫ ipe aliis cogiꝛ rn̄dere
Si iudex ē:eiꝰ sn̄ia nō valet. Si aduo
catꝰ:nō admittiꝛ eius patrociniuꝫ. Si
tabellio nō valent eiꝰ instr̄a.ꝛ sic i siħ
bus. Si ꝟo sit clicꝰ:ab oī officio ꝛ bn̄fi
cio dꝫ deponi. Et illi q̇ tales postqꝫ fue
rint ab ecclia denotati euitare ꝯtēpse
rint debēt excōicari. Probanꝛ hec oīa
ex̄ eo.excōicamus p̊.§.credētes. Item
oēs clici q̇ talibꝰ exhiberent ecclastica
sacr̄a.vel traderēt ecclastice sepulture
aut elymas seu oblatōes eoꝝ reciperēt
debēt ꝑuari suo officio ad quod nunq̄ꝫ
restituētur sine idulto sedis aplice spā
li. Silř ꝛ regulares quoꝝ etiā ꝑuilegia
i illis locis. A.i diocesi:vt i.§.sane. B.
non serueꝛ eis:vt i ꝺcō.c.excōicamus
.§.sane clerici. Et nō ꝙ ipsi credētes he
retici sūt dicēdi.ex̄ eo.excōicamꝰ.2°. A.
ibi dicitur. Credētes eoꝝ erroribus he
reticos similiꝛ iudicamus. B.

¶ Si heretici ꝯuertanꝛ:nūqd restitu
entur eis vł eoꝝ filiis bona? R°. nō.sed
ipso iure oīa cōfiscata sūt.ex̄ eo.vergē
tis.ꝛ.c.cū sꝫ.li°.6°. A.nisi eis ad cor r̄uer
tētibꝰ ꝛ abnegātibꝰ hereticoꝝ cōsortiū
misereri aliqs voluerit.ꝺcō.c.ꝯgentis.
et puto ꝙ ista mīa possit hēri ab eo ad
quē bona ꝑ ꝯfiscatōeꝫ deuoluūtur.de
quo.s̄.§.7°.ad finem.in additione. B.

¶ Qualř heretici ad fidē redeūtes re
cipi debēt? R°. Debēt ad arbitriuꝫ sui
epī abiurare errorē.ꝛ ꝙ firmiter tene
bunt fidem catholicā.i.q.7.q̊tiens.ꝛ đ
conse.dis.2.ego Beringarius.ex̄ eo.ad
abolendam. A. Et dꝫ ista abiuratio ꝛ
promissio fieri per scripturā.ꝛ publice
vł ꝑuate ſm ꝙ crimē fuerit publicum
vel ꝑuatū ſm Ray.ꝛ in sū.con.lib°.p̊.ti.
5°.q.14. B. Nō si post abiuratōem vł
postqꝫ ad arbitriū epī se purgauerint:
vt dictū est s̄.§.7.deꝑhensi fuerit i ab
iuratā heresim recidisse:iudicio sclari
sunt sine vlla penitus audiētia relinq̄n
di:vt in.c.ad abolēdā. A. Hoc verꝫ cū
post hꝰ abiuratōem seu purgationem
deꝑhenduꝛ in heresi ꝑ facti euidētiā
aut ꝑ ꝯfessionē ꝑpriam vel ꝑ testes:i
quo non parciꝛ eis nec quo ad vitam:
nec quo ad bona. Si aūt absqꝫ hꝰ deꝑ
hēsione occulte recidiuāt ꝛ occulte pe
nitētes reuertanꝛ ad eccłiam parcitur
eis quo ad vtrūqꝫ ſm glo. Ray.ꝛ in di
cta.q.14.vbi etiā dr̄ sꝫ Ul.occultos he
reticos absolui posse per simplices sa
cerdotes:nisi eps loci retinuēit sibi ta
lium absolutiones. Sed hoc clarum ē
ꝑ ꝑcessum annalē curie ꝙ nunc pape
reseruaꝛ casus iste. In dicta etiā.q.14.

nõtur ẜm Inno. ꝙ heretici ēt in extremis agētes nõ recõciliantur sñ solēnitate p̄missa si adest facultas. Si āt ad eā nccitatē venerit ꝙ cõfiteri nõ valeant: p̄cesserũt tamē signa pnie: tunc ēt sine p̄missa solēnitate recõciliabuntur. Lex. n. q̄ aliud statuēr inhumana esset. Con. Hosti. in. c. a nob. 2°. ex̄ d̄ sen. exco. vbi etiā p̄dicta tangit Inno. Aduertē dũ quoqꝫ ꝙ ēt cũ reuertētib⁹ nõ parcitur q̄ ad bona ꝛ vitā nõ sũt petita pnie ꝛ eucharistie sacrã denegāda. ex̄ eo. super eo. li°. 6°. B.

¶ Utrꝫ cũ redeũtib⁹ ab heresi dispēsari possit. R°. Iure qdem cõi tales exq̊ recõciliati sũt ad laicā cõionē recipiuntur. i. q. 7. c. p̄. Adhibet etiaꝫ qñqꝫ circa eos quadruplex dispēsatio. s. semiplēa: vt solũ recipiant in ordinib⁹ ante hec oīa susceptis. i. q. i. si qs heretice. A. ibi dicit hoc p magno bñficio hēant si ad empta oī spe pmotõis in quo inueniũtur ordine pmaneāt. B. plena vt possint sacēdotes fieri. i. q. 7. cõuenientib⁹. plenior vt possint eē epi. 12. dis. nos consuetudinē. plenissima vt etiā ad supiores dignitates pmouēi possint. 23. q. 4. ipsa pietas. A. Idē in sũ. cõ. li°. p̄. ti. 5. q. 15. ẜm Hosti. Ray. ꝛ Gof. B. Utrũ p̄latus heretic⁹ habent ptātem spiritualem. vide. ī. scisma. §. 3°.

Hereticus 2°. s. per librũ sextũ. Plura d̄ hereticos hēnt i 6°. de qbus q̄dam in p̄cedēti. c. iaꝫ dicta sunt ẜm ꝙ regrebat mā. Illa vo que restant nunc eruntꝫ dicenda.

¶ Quicũqꝫ hēticos. credētes. receptatores. defensores vel fautores eoꝝ sciēter p̄sumpserit ecc̄liastice tradē sepulture excõicati sunt. ꝛ non debēt absolui nisi ppriis manib⁹ publice extumulent ꝛ piciant corpora dānatorum. Et locus ille ppetuo careat sepultura. ex̄ eo. quicunqꝫ. li°. 6°.

¶ Heretici cũ oīb⁹ fautoribus modo dictis. A. s. credētibus. receptatoribus defensorib⁹ ꝛ fautorib⁹ eorũ: vt i dcõ. c. quicunqꝫ. B. ꝛ ipsorum filii vsqꝫ ad secundam generationē ad nullum ecclesiasticum beneficium seu officium publicum admittantur. Aliter irrituꝫ est. ex̄ eo. quicunqꝫ. Et itellige per lineam paternam. nam per maternam nõ puniuntur nisi vsqꝫ ad p̄mum graduꝫ ex̄ eo. c. statutum. A. Ibi etiam dicitur. Hoc sane de filiis ꝛ nepotibus hēticorum. credentium. ꝛ aliorum h⁹. qui tales esse vel etiā tales decessisse pbant intelligendum esse videtur non auteꝫ illorum quos emendatos esse cõstitēit ꝛ reincorporatos ecclesie vnitati. ꝛ pro culpa h⁹ ad mandatum ecc̄ie pniam recepisse quam ipsi iam perfecerit vl̄ humiliter psecutioni eius insistant vl̄ parati fuerunt ad recipiendum eandē. B. Itē omnes viri ecclesiastici q ad p̄ces talium receperunt dignitates vl̄ bñficia ecc̄iastica p̄uati sunt. ꝛ si receperint scienter nõ debent in posterum admitti ad talia vl̄ similia. Itē filii talium psonarum non sunt in potestate paterna: sꝫ sunt sui iuris: vt in dicto. c. quicunqꝫ.

¶ Quid si quidam duꝫ in egritudine decumberēt petierunt hēticos consolaturos vt ab eis ẜm consuetudinē eorũ consolationē reciperēt. A. per manus impositionē: vt in. c. filii. de quo. ī. B. ꝛ sic decesserunt. sꝫ modo filii vl̄ hēdes volunt pbare ꝙ ipsi defuncti nõ sane mētis effecti susceperint. vel post p̄ditam loquelaꝫ: nunqd audiri d̄bēt? R°. Si tales dũ viuebāt erant diffamati vl̄ suspecti de hēsi. vl̄ si cõstiterit ꝙ ipsi sane mentis existētes petiuerunt: hēdes non debēt admitti. alioqn admitti possunt ad pbandum non p vxores filios familiares aut aliquos d̄ suis: sed per testes fidedignos ꝛ fidei zelatores extra eo. filii. lib°. 6°.

¶ Illi qui post abiurationē erroꝝ vl̄ postqꝫ se pprii antistitꝫ examinatione purgauerint: dep̄hēsi fuerint in abiuratam hēsim recidisse q̄uis sñ vlla penitus audiētia relinquēdi sint iudicio

seculari: tamē si pnie signa i eis appareant manifesta z petiuerint humilit' sacramēta pnie z eucharistie non sunt deneganda. extra eo. sup eo. li°. 6°.

¶ In inqsitōe criminis hēsis ēt excōicati z participes atq3 socii criminis ad testimonium admittunt' pertim i defectum aliarum pbationū cōtra hēticos. credētes fautores z defēsores eoz si ex numero testium aut psonaruz tā deponētium q3 contra quos oponitur qualitate z aliis circūstantiis non falsa dicē psumantur. ex̄ eo. in fidei. li°. 6°.

Similit' illi admittūtur qui sup facto hēsis iurauerūt dicē vitatē tam de se q3 de aliis. z eam celando piurauerunt z postea velint corrigere dictum suuz contra se z alios si manifestis indiciis apparuerit tales nō leuitate: aut odio seu pecunia: sed zelo fidei velle reuelare. extra eo. accusatus. li°. 6°.

¶ Presidētes regimini alicuius loci: l3 sint excōicati: vel de facto z non d iure iurisditionez hēant: ad requisitionē ordinariorum vl' legatorū ipoz3 aut inquisitorum. A. nō valētiū sīn more dispēdio vl' negocii piculo recursū habē ad susperiores q legitime in locis ipis possint iusticiam exequi: vt in. c. psidētes. d quo. i. B. possunt z debēt cōtra hēticos. credētes. fautores. z rcceptatores. z defensores eoz suum officium exercē. z illi qui requirūt eos nō incurrunt aliquam sniam. tamē dict] psidētib' ppter hoc i aliis nullum ius est cōcessum vl' pmissuz. ex̄. eo. psidētes li°. 6°.

¶ Suspect' de hēsi z ob h° citat'. z q2 non comparet excōicatus est. si excōicatōem p ānum sustinet ex tunc est velut hēticus condēnādus. ex̄ eo. cum cōtumacia. li°. 6°.

¶ Accusat' d hēsi vl' suspectus vehemēti suspitione q hēsim in iudicio abiurauit z postea omittit i ipa3 cēsetur relapsus: l3 ātea ipm hēsis crimē n̄ fuerit plene pbatum. S3 si levis suspitio fuit nō o3 iudicari relapsus: s3 alr' grauiter puniri. ex̄ eo. accusatus. lib°. 6°.

¶ Qui in vna hēsis specie: siue i vno articulo vel sacro errauit: z postea abiurauit simplr' hēsi3: si postea errat in a° rlaps' ē iudicād'. ex̄. e. accusat'. li°. 6°.

¶ Ille d cui' lapsu i hēsi3 añ abiurati ōnē ɔstiterat vl' nūc ɔstat: si postea hēticos recepter. deducat. vl' associet: eis donet munera siue mittat. vel fauorē ipēdat q excusari nō possit. A. seu etiā visitet. dcō. c. accusat'. B. iudicari d3 relapsus. ex̄ eo. accusat'. li°. 6°.

¶ Quid si qs p receptiōe hēticorum. A. vl' etiā p defensione seu fauore. dcō. c. accusat'. B. z nō q2 esset hētic' sub obligatōe bonorū inqsitorib' se abstrixerit ad recipiēdā pniam. z ea iiuncta z nō pacta ɔcesserit. R°. Logi debēt hēdes i bonis ad cōplēdum. A. Uerum ē si sit pnia in bonis talib' iniuncta pficiēs ad salutē. vt ibi. B. Sec' si talis solum se obligauit ad pniam quā inqsitores vellēt iniūgē: z ea nōdū iniūcta decesserit. ex̄ eo. accusat'. §. si. vo. lib°. 6°.

¶ Nūqd post mortē hētici poterūt occupari bona ei' si. d hēsi non fuerit i ei' vita declaratum. R°. poterunt si postea declaretur. ex̄ eo. accusatus. li°. 6°.

¶ Sacerdotes q instruunt hēticos de celanda vitate. z h': debēt pena dbita castigari. Religiosi etiā hētici sūt grauius puniēdi aliis. ex̄ eo. accusat'. lib°. 6°. A. §. fi. vbi dicitur. Sacēdotes z alii clerici q negociū inquisitōis istruendo citatos hēticos vl' eoru3 credētes d celāda vitate vl' dicēda falsitate seu eos indebite liberādo inuēti fuerint impedire: cum nō sit dubium ipsos ea facē in fauorē hētice prauitatis per inquisitores a talib' compesci possunt z pena debita castigari tam p captionē psonarum q3 al' put culpa exegēit delinqnt] Religiosi ēt sunt imutationis pena. i. carcerationis. ex̄ eo. c. plt. Seqtur. vel al' grauius puniēdi q3 sclares si inuēti fuerunt in hēsi vl' similib' deliqsse. B.

¶ Statutu3 loci p quod impediretur negociū iqsitōis hēticoz nō valet. A. siue ipediat directe siue idirecte: vt in

.c.statutū.de quo.i. B.⁊ dñi. A.vł alii qcunq rectores: vt ibi. B.tenentur il lud exhibere. A.diocesano loci vel ei⁹ vicario: seu inqsitoribus.⁊ hoc sīn mo re dispēdio.vt ibi. B.⁊ corrigere. A.i. oīo reuocare si necesse fuerit.vel saltē eatenus moderari ꝙ ꝑ illud inqsitiōis ꝓcessus nō impediatur vł aliquaten⁹ retardet.vt in.c.qđ seqtur. B.ex eo. statutū.li.6.

¶ Inqsitores in certis ꝓuinciis pñt ꝓ cedere sil' vel separatim ꝓut negocii vti litas suadebit.ex eo.vt officiū.li.6. A. Et ibi pꝫ ꝙ hoc obtinet quādo in aliq bus locis sūt plures deputati simul. B

¶ In examinatōe testiū ꝯ hereticos A.i.sup crimē heresis: ipmq̄ cōtingē tibus: vt in.§.vez.de quo.i. B.debent iteresse due religiose ꝑsone.A.⁊ discre te: vt ibi. B.⁊ si fieri pōt per publicā ꝑ sonā ꝯscribi testium dicta.ex eo.vt offi cium.§.verum.lib.6. A.Et ibi patꝫ ꝙ si persona publica cōmode non potest haberi ista conscriptio debꝫ fieri ꝑ du os viros idoneos. B.Et quidē religi osi qui fuerint notarii. A.in seculo. vt ibi. B.⁊ alii qbus iniunctum est. A. a sede apostolica tabellionatus offici um: etiā tpe religionis rōne negocii in quisitionis contra hereticos: vt ibi. B.tenentur ad conscribendum: vt in dicto.c.vt officiū. A.si fuerint per di ctos inqsitores reqsiti: vt ibi.vbi etiā pꝫ ꝙ in hoc negocio etiā clerici possūt exercere tabellionat⁹ officiū: lꝫ ipi vel etiā p̄fati religiosi sint in sacris. B.

¶ Inqsitores si opus fuerit possūt in uocare auxiliū brachii secularis ⁊ cō tradictores ꝑ censuram ecclīasticā cō pellere: non obstantib⁹ p̄uilegiis ꝯces sis quibuscunq ꝑsonis vel religiosis vel vniuersitatib⁹. A.cuiuscūq ꝯditi onis dignitatis vel ḡdus religiōis vł or dinis spāl' vel gnālit sub quacūq for ma ṽborū concessis vel in posterū con cedēdis.⁊ pñt sic cōpellere etiā appel latione postposita: vt ibi. B.nec etiā cōstitutōe de duab⁹ dietis. A.s.ex ꝯ re

script.nōnulli.vbi cauet' ne qs ꝑ lras aplicas possit trahi ad iudicium vltra duas dietas extra suam diocesim. B. extra eo.vt officium.lib.6.

¶ Oēs rectores locoꝝ reqsiti a dioce sanis vel eoꝝ vicariis seu ab inqsitori bus tenētur iurare seruāe ⁊ seruari fa cere ꝯstitutiones ꝯ hereticos.fautores ⁊ d̄fensores eoꝝ.⁊ eoꝝ filios ⁊ nepotes A.a sede aplica ꝓmulgatas ac etiam approbatas.dcō.c.vt officium. B.Et qui iurare noluerit ⁊ seruare: habetur vt infamis ⁊ hereticoꝝ fautor ⁊ d̄ fide suspect⁹: nec dꝫ hēri ꝓ dño nec ad ali quod officium publicū vlteri⁹ assumi ⁊ ea q̄ interiꝫ vt rector fecēit nullā hñt firmitatē.ex eo.vt officium.lib.6. i fi.

¶ Debēt oēs rectores in hoc negocio parere diocesanis ⁊ inquisitorib⁹: nec aliquo modo debēt cognoscere de hoc crimine nec captos liberare.⁊ h⁹. A.i. diocesanoꝝ vel inqsitōꝝ iudicium sen tentiā seu ꝓcessuꝫ directe vel idirecte impedire: vt in.c.qđ sequit. B.Aliter sūt excōicati.⁊ si sustinuerint ꝑ annuꝫ A.aīo ꝑtinaci: vt ibi. B.ꝯdēnari d̄bēt tanq̄ heretici.ex eo.vt inqsitionis.lib. 6. A.vbi etiā idē statuit ꝯtra oēs q sci enter i p̄dictis dederint cōsiliū auxiliū um vel fauorem. B.

¶ Concessū est inqsitorib⁹ cōmittere citatōes ⁊ denūciatōes sniarū.Itē au ctoritas aduocādi pitos. A.ꝓut expe dient vt eis assistāt.⁊ in ferēdis h⁹ sen tētiis p̄beant ꝯsiliū oportunū: ac ꝙ eis sup his hūiliter pareāt in ṽtute obedi ētie iniūgendi: vt i.c.cōmissi.de quo.i. B.⁊ clerū ⁊ ppl'm loci ꝓut viderint ex pedire negocio fidei.Itē ꝓcedēdi ꝯtra illos q in ꝓuincia eoꝝ ꝯmiserūt ipꝫ cri men heresis etiā si ad aliā se trāstule rint.Itē faciendi sibi assigri a quocūq libros i qb⁹ eēnt aliq ꝓcessus ꝯ h̄ticos A.vł alia scripta i qb⁹ inqsitōes facte ⁊ ꝓcessus ꝑ qscunq auctoritate sedis aplice vel legatoꝝ ei⁹ hiti ꝯ hereticos ꝯtinentur vt ibi. B.⁊ circa hereticos incarceratos vna cū p̄latis qb⁹ subsūt

penā eoꝝ mitigādi vel mutādi. Itē ꝓpri
uādi vel ꝓuatos nunciandi dignitati
bus vel aliis bn̄ficiis eccl'iasticis: ⁊ of
ficiis publicis ⁊ honorib⁹ oēs h̄ereticos
⁊ fautores. A .⁊ credētes. receptatores
⁊ defensores eoꝝ: ipsoꝝ quoq filios et
nepotes: vt ibi. B .Sūt aūt diocesani
regrendi. A .vel eis absentib⁹ eoꝝ vi
carii: vt ibi. B .⁊ de eoꝝ consilio faciē
dū nisi ipi sciēter talib⁹ ꝯtulissēt. A .s.
dicta beneficia ꝑfatis hereticis seu cō
plicibus. tunc .n. ipi diocesani vel eoꝝ
vicarii non sunt requirēdi: sed poti⁹ a
suo iudice puniēdi: vt in textu qui seq
tur. B .extra eo. vt cōmissi. lib. 6.

¶ Contra xp̄ianos qui efficiuntur iu
dei vel redeunt ad iudaismum etiam
si infantes vl' metu mortis eēnt bapti
zati: ꝓcedēdum est sicut contra hereti
cos. Silr̄ ēt contra eorum fautores. A .
tanq cōtra fautores. receptatores he
reticoꝝ. ⁊ eorum defensores. si ꝑfati fu
erint de hoc ꝯfessi aut per christianos
vel iudeos conuicti: vt in .c. de quo sta
tim. B .extra eo. contra. lib. 6.

¶ Propter heresim maritorum non
cōfiscant̄ dotes vxoꝝ nisi cū eis scient̄
cōtraxissent. A .i. quia tunc sciebant il
los esse hereticos: vt in .c. quod sequi
tur. B .extra eo. decreuit. lib. 6.

¶ Quando negociū heresis cōmittit̄
alicui vel aliquib⁹ generaliter in certi
locis non adimitur ep̄is auctoritas eo
rum ordinaria vel etiā delegata si eaꝫ
habeant. Et vtriq etiam de eodem
facto inquirere possunt cōiter vel diui
sim. Et si diuisim ꝓcedant tenētur cōi
care sibi inuicem ꝓcessus. ⁊ per vtrosꝫ
simul snīa ꝓferatur nisi alter alteri de
ferat. Quod si i snīa nō ꝯcordant ad se
dem ap̄licam mittant. A .vterq nego
cium sufficienter instructum: vt in .c.
quod sequitur. B .ex eo. ꝑ hoc. lib. 6.
A . Ibi etiā dicit̄ q̄ si ordinaria seu de
legata ep̄i ptāte ꝓcedant: illum in ꝓ
cedēdo modū obseruēt quem inquisi
tores possunt ⁊ debent per iura cōia:
vel spāles ꝯcessiones seu ordiatōes se
dis ap̄lice obseruare. B . Nō ēt vn⁹ si
ne alio non possit ad snīaꝫ ꝓcedere vi
de expressius. i h̄etic⁹. 3. §. ꝑ. Et intelli
ge q̄ ꝑdictā cōicatōem ꝓcessuū oꝫ fie
ri qn̄ nihil aliud r̄stat agēdū nisi q̄ sē
tentia ꝓmulget̄. Nō si alter nō posset
cōmode ꝓcedere nisi visis actis alteri
us: tūc sel' tm̄ cōicatio tribuat̄: vt i ex
uagāti. Bn̄dicti. xi. q̄ incipit. Ex eo.

¶ H̄ereticis appellatio ihibita ē. ex eo.
vt inqsitōis. li. 6. A .Et silr̄ ꝓclamatio
qbus nō obstātib⁹ rectores seu officia
les tp̄ales ꝯdēnatos h̄ereticos: ⁊ sibi reli
ctos statiꝫ debēt recipe ⁊ indilate aiad
uersione debita punire. ⁊ idem ēt est ō
credentibus ⁊ eorum receptatoribus
fautoribus ⁊ defensoribus: vt ibi. B .

¶ In negocio heresis pōt ꝓcedi sim
plicit̄ ⁊ ō plano. A .absꝫ aduocatoꝝ et
iudicioꝝ strepitu ⁊ figura: vt i .c. statu
ta. de q̄. i. B .⁊ si periculū eēt nō nomi
natis accusatoribus vl' testib⁹ publice
nisi corā aliqb⁹ ꝓuidis ꝑcipiēdo de te
nēdo secretū. ⁊ h⁹. A .s. corā diocesano
vel eo absente ipsius vicario qn̄ inqsi
tores ꝓcedūt. Qn̄ xo ꝓcedit ep̄s corā
inqsitoribus, si h̄eri possit cōmode co
pia eorūdē. ac nihilomin⁹ siue ep̄s siue
inqsitores ꝓcesserint aliqb⁹ aliis ꝑso
nis ꝓuidis ⁊ honestis iurisq periti: q̄s
ad h⁹ vocari ⁊ eis totū ꝓcessū sup quo
deliberādū ē seriose manifestari ac in
tegralr̄ explicari: ⁊ de ipsoꝝ cōsilio ad
sentētiā vl' ad cōdēnatōeꝫ ꝓcedi dꝫ. Et
ep̄s vl' inqsitores possūt indicē secretū
ꝑfatis qb⁹ fit reuelatio. ⁊ i eos si archa
na ꝯsilii seu ꝓcessus sibi sb secreto ab
eisdem patefacta preter eorum licētiā
aliis patefecerit excōicatōis snīaꝫ quā
ex secreti violatione ipso facto incur
rant si eis expedire videbitur ꝓmlga
re. sic tamē q̄ inqsitores ep̄m vel ep̄s
inquisitores non excōicent hac de cau
sa. sꝫ ipsi ex districto ꝑcepto iuris ad se
cretum h⁹ tenētur. Et in his ex ꝑcepto
tam episcopi q̄ inquisitores debēt pu
ram ⁊ prouidam intentionem habere
ne ad accusatorum vel ad testiū noīa

suppmenda vbi e securitas piculuz ee dicant: nec i eozūdem discrimē securitatē asserāt vbi piculum iminēt: super quo eozūdē conscie onerant: vt ibi. B. Sz cessante piculo publicetur: vt fit i aliis iudiciis. ex eo. statuta. li. 6.

Hereticus 3° Nec que sequunt p̄ hereticos sunt in clemētinis. p̄ qdē q tam eps q̄ inqsitoz vnus sine alio pōt citare z cape: z tute custodie mancipare. A. ponendo etiam in compedib' vel manicis ferreis si ei visuz fuerit: necnon ingrē contra illos de qb' p h' negocio sm deum z iusticiam viderit expedire: vt in cle. multozum. de qua. i. B. Sed deputare duro carceri z qui magis ad penam q̄ ad custodiā videatur: vl' tozmētis expone: vel ad sētentiam pcede nō pōt eps sine inqsitore: nec inquisitoz sine epo aut ei' super hoc delegato: aut epali sede vacāte delegato capituli si sui adinuicem copiā possint habē infra. 8. dies postq̄ se reqsierint. A. z si sec' psumptum fuerit: nullum est z irritum ipo iure: vt ibi. B. Potest tamē qlibet pdictozuz cōmittē alteri vices suas vl' p litteras significare suum consilium vel assensum. extra eo. multozum.

¶ Quilibet carcer vel mur' hereticozū debet esse cōmunis epo z inquisitori. z debz habē duos custodes. vnum quē volet eps z ei puidebit alteruz quem volet inquisitoz z ei puidebit. z vtercq̄ eozum pōt habē sub se vnum fidelem ministrū z illius loci erunt due claues A. diuerse z p quolibet conclaui carceris: vt i dicta cle. multozum. B. quaz vn' custodum vnam: z alius aliā tenebit z poterit officium ministrandi carceratis cōmittere suo ministro. z tenent predicti custodes anq̄ exequātur officium corā eis a quib' assignātur iurare tactis sanctis euāgeliis q in custodia oēm diligētiā quam poterunt adhibebunt. z q alicui incarceratozum nihil loquetur vn' nisi alio audiēte. z q ipsi carceratis fidelit cōferēt puisionem quam ipsi recipiūt ex ozdiatione cōi. z q a parētib' vel aliis personis confertur eisdem nisi episcopi vl' inquisitoris vel suozū cōmissariozum ozdinatio refriget. Et eodez modo iurabunt predicti custodū ministri z corā eisdem: vt i cle. multozum. ex eo. A. Ibi et subdit Et qz sepe contingit epos ppos habē carceres sibi z dictis inqsitozib' non cōmunes: districte pcipim' vt custodes ad incarcēratoz p dicto crimine custodiam per epos vl' sede vacāte p capl'z deputandi z eozū ministri cozam dictis inquisitozib' vel substitutis ab eis prestent simile iuramētum. B. Notarii inquisitōis cozam epo eum inquisitore vel substitutis ab eis iurabūt suuz officium fidelit exercē. Et idem fiet de aliis psonis necessariis ad dictū officium: vt in dicta cle. multozz. ex eo.

¶ Episcopi z inqsitozes vel substituti ab eis malitiose aut frauduleter non imponant alicui crimen heresis: nec q aliqui ipsos in executione officii sui impediunt imponant aliquod falsum Quod si episcopi causa odii gratie vl' amozis. vl' lucri. vel cōmodi tempozalis omiserint pcedere. A. contra iusticiam z conscietiam suaz vbi fuerit procedēdum super h' prauitate. vt in dcā cle. multozum. B. vel aliquem vexare imponēdo ipam heresim. vel q impediant suū officiū. si epi sunt: vel super triēniuz incurrūt suspēsionē ab officio. si inferiozes sunt: sunt excōicati: a qua snia nō nisi per papā absolui poterunt. A. pterq̄ in moztis articulo. et tunc satisfactione pmissa nullo in hac parte pulegio suffragante: vt in tex. qui sequitur. B. In cle. multozz. ex eo.

¶ Inqsitoz non pōt esse nisi attigerit 40. ānum. Et tā ipse q̄ cōmissarii dputati non possūt pecuniā extozquē. Nec sciēter ecclīarū bona ob delictū clicozum fisco ecclie applicare. alit sūt excōmunicati. Quē casuz vide plene. s. excōicatio p̄. §. 4°. A. Et ibi de hoc dictuz

ē in additōe. B. ꝛ in cle. volentes. ex. e. Nullus aūt inqsitoꝛ pōt ꝓcedere ꝯtra officialē aliquē vel nūciū romane curie. vt in extrauaganti Johānis. 22. que incipit cum frater.

Hermofroditus.

Nunquid talis oꝛdinari pōt? R. Si magis vigit in sexu virilē q̄ femineū pōt recipe caracterē. si econuerso non pōt. 4. q. 3. testes. v. Itē hermo froditus. Sꝫ tū in vtroq̄ casu nō debet oꝛdinari ꝓpter deformitatē ꝛ mōstruositatem: ar. 36. dis. illustratoꝛ. ꝛ. 49. di. c. vlti. Si vo equaliter inualescit i eo sexus virilis ꝛ femine⁹: caracterē recipere non pōt s̄m Guil. A. Idem i sū. con. lib. 3. ti. 23. q. 2. B.

Hironia

per. h. scribitur. Uide tamē i litera. I.

Histrio.

Utrum officiuꝫ histrionum sit licitum? R. s̄m Tho. scda scde q. 148. Tale officiū. q2 oꝛdinatur ad solatium hominibus exhibēdum: non ē illicitum s̄m se: dūmodo non vtantur aliquibus verbis vl' factis illicitis. ꝛ nō adhibeant ludum negociis ꝛ tpib⁹ indebitis. Unde ꝛ illi q moderate eis sb ueniūt non peccāt: sꝫ iuste faciunt mercedē ministerii eoꝛum eis retribuēdo. Si qui vero supflue sua in talibus consumūt vel largiunt illis qui illicitis ludis vtuntur: peccant q̄si eos in peccatis fouētes. A. Con. Ul. ꝛ addit. q̄ si aliqs etiā malis histrionibus parce dat ad conseruandā famam suā ne a talibus vituperetur: non credo talem peccare moꝛtaliter: vt in sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 22. B. De histrionibus hēs s̄. cleric⁹. 4. §. 5. ꝛ s̄. cōicare. §. 20. qui incipit. Utrū coꝛpus xpi debeat dari histrionibus.

Homicidium

p⁹ cōit qd est? R. Est hoīs occisio ab homine facta. Et cōmittitur non soluꝫ facto: sed etiam verbo. Et verbo triplici ter. s. pꝛecepto. consilio. ꝛ defensione. s. defendendo homicidam suis verbis ab illis qui volebāt ipm retrahere vel impedire: vt. 50. dis. si quis viduam. de pe. dis. i. periculose. Facto vero cōmittitur quatuoꝛ modis. iusticia necessitate casu. ꝛ voluntate. A. Glo. Ray. dicit. Defensione. vt cum aduocat⁹ defendit reum in causa crimiali: vbi accusatoꝛ si non ꝓbauerit tenetur ad penam talionis: vt in sum. con. li. 2. ti. p̄. q. 2. Et eo. ti. q. 21. dicit̄ s̄m Ray. Defensione. i. dissuasione: vt si quis dissuadendo retrahit a bono ꝓposito hoīem volentem aliuꝫ a moꝛte liberare. At glo. eius dic hoc intelligēdum quādo coꝛrupta intentōe fit. Nam si mater filiū volentē liberare aliquem a periculo moꝛtis retrahat vel dissuadeat: q2 timet ne ille ibi inficiat: vl' parum vl' nihil peccat Et s̄m Ray. ꝛ in dicta. q. 2. est etiā homicidiū spūale q̄ quis spūalit̄ ꝛ q̄dam iuris fictōe occidit̄: quod fit. 5. mōis. Obediendo. i. Joh. 3. Qui odit fratrē suum homicida est. Itē detrahēdo. de pe. di. i. homicidioꝝ. Item male cōsulendo seu suadendo. ea. dis. c. noli putare. Itē nocendo. ea. di. homicidium. vbi dicit̄: q̄ oīs iniqu⁹ mot⁹ ad nocēdū fr̄i: p homicidio cōputat̄. Item victum subtrahendo. 86. dis. singulis. ꝛ. c. pasce. B.

¶ Utrum occidere animalia sit peccatum. R. s̄m Tho. secūda secunde. q. 64. Non. quia nullus peccat vtendo re sua ad hoc ad quod est oꝛdinata. Generaliter autem plāte ꝛ aīalia ꝓpter hominē sunt oꝛdinata. A. Idē in sum. con. lib. 2. ti. p̄. q. 3. B.

¶ Utrum liceat iudici occidere malefactoꝛem. R. s̄m Tho. secunda secunde. q. 64. Sicut pꝛo salute totius coꝛpoꝛis pꝛescidit̄ laudabiliter putridū membꝛum: sic malefactoꝛ ꝛ coꝛruptiuus alioꝛū occiditur vt bonum cōe cōseruetur. Si tamē hec occisio fieret a iudice vl' ministro liuoꝛe vidicte vl' ōle ctatōe fūdēdi hūanū sāguinē: lꝫ ille iuste occidat̄: nihilomin⁹ iudex moꝛtalit̄

peccat. sil'r ꝛ minister. Et eodē modo si faceret hoc iuris ordie non seruato. 23. q. 4. §. pſt. ꝛ. q. 5. miles. ꝛ. c. cum mister. ꝛ. c. lex eterna. ꝛ. c. officia. ꝛ. c. cum homo ꝛ. c. qui malos. A. Idem in sū. con. eo. ti. q. 4. B.

¶ Utrū liceat ꝑuate ꝑsone malefactorē occidere. R. ſ̄z Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. 64. Nō licet. sed illi tm̄ cui cōitatis cura cōmissa est sicut ꝑncipi hn̄ti publicam auctoritatē. nō aūt ꝑuato: ꝛ multo amplius nec ꝑ clico. Nā clicis cōmittit ministeriū noue legis in q̄ non determinatur pena occisionis vel mutilatōis corporalis. ꝛ ideo vt sint idonei ministri debēt a talibus abstinē. A. Hoc intellige nisi fieret ad repellēdā viz cū moderamine inculpate tutele: vt in cle. si furiosus. de homi. B. De muliere in adultēio deprehensa vtrū possit occidi vide. i. impedimētū 8°. §. vlt. ꝛ de adulterio. vide. i. lex. §. 9°. ꝛ. 4°.

¶ Utrū aliq̄ ncc̄itate liceat occidē hominē. R. ſm Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. 64. Illicitū q̄dem ē ꝙ homo intēdat directe occidē hoīez vt seipm̄ defendat. nisi ei q̄ hēt publicā auctoritatē. A. ꝛ etiā priuato si nō excedat limites defensiōis. legitime dicta cle. si furiosus. Iō seq̄t B. Pōt tn̄ vim vi repellē cū moderamine īculpate tutele. Et si ꝑter intentōez defēdēt̄ ille occidat̄ n̄ peccat.

¶ Utrū liceat occidere furē. R. Fur nocturn᷒ si non poterat discerni ꝙ ad furandū ꝛ non ad occidēdū venisset. nec al'r poterat deprehendi: potuit occidi. al'r nō. ex̄. e. si ꝑfodiēs. ff. de sicca. l. furē. A. Ibi dr̄. Furē nocturnū si q̄s occiderit ita demū impune foret si parcē ei sine suo ꝑiclo nō potuit. B. Furē vero diurnū nō licet occidere nisi se telo defendat. q2 tunc plus ē q̄ fur: vt i dicto. c. si ꝑfodiens. Latronē etiā isidiantem itinerib᷒ ſm leges cuilibet licet occidē sil'r ꝛ nocturnum ꝑplatorē agrorū. C. q̄n licet vni. se sine iu. vi. l. i. ꝛ. 2. De quibus duobus vide infra latro.

¶ Utrū liceat clericl occidē suū inuasorem. R. Clici quidē pn̄t sicut ꝛ laici vi vi repellere defendēdo se ꝛ sua: ar. ex̄ de homi. significasti. Et hūc casū vide s. bellū. §. 2°. ꝛ ex̄ de sen. exco. dilecto. li°. 6°. A. Ibi hoc clare hr̄. vbi ēt dr̄ ꝙ potest ꝛ dz q̄libet ꝑpulsare iniuriā etiam a vicino ꝛ ꝑximo. B. Nō si clicus ita inuadatur ꝙ aliter mortē vitare non poterit nisi occidat vel mutilet inuasorem hoc faciēdo nō est irregularis. in cle. si furiosus. ex̄ eo. Et eodē mō non ē irregularis si occidat furiosus: aut ifās aut dormiens: vt ibidē dicitur.

¶ Utrum grauius peccet q̄ occidit iustū q̄ qui occidit peccatorē. R. ſ̄z Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. 64. Sic. q̄drupli rōe. ꝑ q2 nocet ei quē plus dz diligere. ꝛ ita magis agit ꝯ caritatem. 2° q2 iniuriam infert ei q̄ ē min᷒ dign᷒. ꝛ ita magis agit ꝯ iusticiam. 3° q2 ꝑuat cōitatem maiori bono. 4° q2 ſpernit deū. Luc. 10. Qui vos spernit me spernit. A. Idem i sū. con. lib° 2°. ti. ꝑ. q. 18. B.

¶ Utrū homicidiū semꝑ sit mortale R. ſm Ray. Homicidiū volūtarium mortale est ꝛ enorme. di. 50. si q̄s volūtarie. A. Ibi dicit̄. Si q̄s volūtarie homicidiū fecerit ad ianuā catholice ecclīe ſꝑ iaceat. Dic̄ glo. i. hor̄l statut̄l. Seq̄t. Et cōionē i exitu vite sue recipiat. Dic̄ glo. supple si morit̄ an̄ finitū tp̄s pnie. q2 p᷒ tp̄s pnie licite cōicat: vt. 36. q. 6. si q̄s de corpe. Seq̄t. Si āt n̄ volūtare sed casu aliq̄ homicidiū fecerit: ꝑ or canon. 7. annis agē pniam iussit. 2° canō. 5. mādauit. B. nisi fiat iur̄l ꝑmissione: vt in iudice ꝛ i eo q̄ se defēdit et sua. vel in bello iusto. 23. q. 1. quid culpatur. A. Idē in sum. cō. eo. ti. q. 20. B.

¶ Utrum quilibꝫ teneat liberare primuz ab iniusta morte cum potest. R. Dicendum ꝙ ex debito caritatis quilibet tenetur repellere a proximo iniuriam si potest. vn̄ Amb°. Qui nō repellit iuriā a proximo si potest taz est in vitio q̄ ille q̄ facit. 23. q. 3. non inferenda. ꝛ. c. se. ꝛ. c. ostēdit. ꝛ. q. 5. reos. Hec ē sn̄ia Ray. Guil. ꝛ Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. 60. In h᷒

tñ sicut ponit Guil. diuersitas ẽ nõnda
q2 ille q hꝫ publicã ptãtẽ tenet defen
dere ẽt cũ armis si oꝫ. A. ⁊ se ẽt morti
exponẽ ẽm eũ. Guil. vt in sũ. con. eo. ti.
q. 32. vbi hec nõntur. B. dũ tñ speret
ꝙ possit. Persone ꝟo ꝑuate si qdẽ so
lo ꝟbo possint hoĩem liberare. aut ẽt
facto sꝫ sine ꝑiculo ꝑsonaꝝ suaꝝ tenẽt
ita tñ ꝙ cum moderamĩe inculpate tu
tele: vt Tho. addit. Sꝫ nõ credo ꝙ ĩ hᵒ
casu teneat qs exponẽ se corꝑali ꝑicl'o
vt ait guil. ⁊ glo. 83. di. ĩ ꝑncipio. A. Glo.
ibi dicit ꝙ teneor dare pecuniã ne ali'
iiuste occidat: lꝫ qdã dixerint hoc veꝝ
eẽ de ꝑlatis. Itẽ dicit ꝙ medicus debꝫ
poti' ḡtis curare ẽt suis sũptib' q̃ꝫ per
mittat infirmũ mori: nõ solũ pauperẽ
sꝫ ẽt diuitẽ. Dicit etiã ꝙ põt ⁊ inuitum
curare ⁊ postea a potẽte vel ei' heredi
bus cure debite adhibite salariũ petẽ
ẽt si infirmus moriatur. B.

¶ Utꝝ teneat qs dare pecuniã ne ali'
occidat. R. Glo. 63. dis. in ꝑncipio põit
de hoc duas opiones. vna ẽ ꝙ qlibꝫ te
net. alia est ꝙ solũ ꝑlati. Et subdit. A.
qd̃ seqtur nõ vr̃ ibi poni in glo. tamen
veꝝ puto. B. Mihi vr̃ distinguẽdum
q2 si ↄstat illũ iniuste occidi: qlibꝫ tene
tur pecuniał'r subuenire q̃ꝫtũ sua pos
sibilitas põt. salua tñ nccitate sua. Nõ
si nescit an iniuste occidatur: aut si ne
cessitas isti' nõ põt: nõ tenetur. Utruꝫ
medic' teneatur poti' ḡtis curãe aliquẽ
q̃ꝫ ꝑmittẽ mori. vide. ĩ. medic'. §. 3º. Et
vtꝝ medici vł cirurgici possint ꝓmoue
ri. Itẽ vtꝝ liceat clicis hᵒ exercẽ hẽs ĩ.
medic'. §. anp̃r ⁊ vlt.

¶ Utꝝ mutilare aliqd̃ mẽbꝝ̃ sit lici
tũ. R. ẽꝫ Tho. scd̃a scd̃e. q. 65. Precidẽ
mẽbrũ sanũ ñ põt eẽ licitũ nisi ꝓut or
dinatur ad vtilitatẽ cõitatis. s. ꝑ puni
tõe alic' culpe. sꝫ hᵒ nõ licet alicui ꝑsõe
ꝑuate ẽt volẽte eo cui' ẽ mẽbꝝ. q2 ꝑ hᵒ
fit iniuria cõitati. sꝫ hoc licet tm̃ publi
ce ꝑtãti: cui cõmissa ẽ cura cõis. Si ꝟo
mẽbꝝ ꝑpter putredinẽ sit corruptiuũ
corꝑis: tũc licitũ ẽ ꝑcidẽ. de voluntate
tñ eius cui' est: aut illi' ad quẽ pertiet

curare de salute illi'. Porro nõ lꝫ aliq̃
mõ mẽbꝝ ꝑcidere ad vitãdũ ꝑiculum
aĩe siue pctm̃. q2 saluti spũali sẽꝑ põt
aliť subueniri: cũ pctm̃ subiaceat ipsi
volũtati. Uñ ⁊ Chriso' sup illud Ma
th. 19º. Sũt eunuchi q seip̃os castraue
runt ꝓpter regnũ celoꝝ. dicit sic. Non
mẽbroꝝ abscisione sꝫ malaꝝ cogitatio
nũ iteremptõe. Maledicto. n. ẽ obno
xius q mẽbrũ abscidit. ⁊ postea subdit
Nõ ↄcupia mãsuetior ita fit sꝫ molesti
or. Aliũde. n. hꝫ fontes. Sperma. n. ĩ no
bis est: ꝑcipue a ꝓposito incõtinẽti et
vita negligenti. nec ita abscisio mem
bri comprimit tentatiões vt cogitati
onis frenum.

Homicidium 2º. qd̃ cõ

mittit consilio vł mãdato. ho
micida qdem ↄsilio itelligitur ẽꝫ guil.
de ↄsilio exhortatõis vel approbatõis
ꝙ homicidiũ fieri debeat. nõ aũt d̃ rñ
sione sue cognitõis siue opionis. Uñ si
q̄rẽti an liceat xp̃iano occidẽ paganuꝫ
vł iudici malefactorẽ: rñdeat ꝙ sic. nõ
tm̃ rñdẽs nõ peccat sꝫ nec fit irreglaris
nisi tal' ꝓbabilr̃ videat ꝙ ille iudex si
ue bellator ẽm ei' ↄsiliũ velit agẽ. ⁊ sic
postea fecit. A. ꝑdicta obtinẽt q̃ꝫtũ ad
irregularitatẽ: lꝫ ẽt rñdens errasset in
ↄsulẽdo ẽꝫ eũ. Guil. vt ĩ sũ. cõ. libº. 2º. ti. ꝑ.
q. 6. B. de hᵒ ẽt cãu hr̃ s. ep̃s. §. 9º.

¶ Quid si nõ cõsuluit homicidiũ sꝫ cõ
suluit aliqd vñ secutũ ẽ. R. ẽm Inno.
Si ꝟisilr̃ possit estimari ꝙ inde seq̃re
tur mors: irregularis ẽ: vt si suasit ia
ctum machine vel baliste. vł ꝙ eatur
ad capiẽdũ castrũ qd̃ nõ poterat de fa
cili capi sine morte hoĩum: ⁊ sic mors
secuta est. Si ꝟo non potuit estimari
nec erat ꝟisibł ꝙ mors seq̃retur: tunc
quidẽ si ↄsuluit rẽ licitã nõ ẽ irreglaris
etiã si mors inde fuerit subsecuta. Si
ꝟo illicitã irregularis ẽ: ar. ex eo. ↄtine
batur. ⁊ c. cis q mãdat. li. 6º. A. Idẽ ĩ sũ.
con. dcã. q. 6. Et additur ẽm eũdẽ Inno.
ꝗ tñ fit irregularis si directe ĩ morteꝫ
alicui' ↄsiliũ dederit. ex̃ ne cle. vł mo.

sníam. Et cõ. Hosti. z addit. Idem si de
volũtate sua turbata ꝓcessit: puta pa
rẽtes clici ꝟberati ↄueniũt z dicunt ꝙ
volũt hoc vĩdicare nec clic⁹ expsse cõ
tradicit: ar. ex̃ de simo. mathe⁹. ſʒ si ex
psse hoc ꝓhibeat sec⁹ ẽ ar. ex̃ de simo.
sicut tuis. z ẽ expssũ i. c. petr⁹. ex̃ de ho
mi. dũmõ ex corde h⁹ faciat. aliogn i cõ
spectu dei cadit cũ tacite ↄsentiat ho
micidio. B. z idẽ dñ ẽ si mãdauit. Con.
Hosti. Et eodẽ mõ distigue si iste qdeʒ
cui cõsultũ ẽ nõ occidit: sed ipe occidit
A. lʒ aliq dixerint h⁹ cãu nõ ẽẽ irregula
ritatẽ: vt nõt in sũ. con. eo. ti. q. 7. B.

¶ Quid si aliqs ↄsuluit homicidiũ fi
eri z añq̃ seq̃ret effect⁹ reuocauit? Rẽ
ſm Inno. Si expsse z sine vlla fictõe ꝓ
hibuit: imunis ẽ ab homicidio: ar. ex̃ d
simo. sicut tuis. z. i. q. 4. qꝛ psular⁹. ita
tñ q̃si nõ firmit credit ꝙ reuocatio lo
cũ hẽat tenet idicare illi ꝙ sibi caueat
A. Idẽ i sũ. con. dcã. q. 6. Ubi ẽt dr ſʒ eũ
dẽ ꝙ ista indicatio dʒ fieri caute ne ꝓ
datur qsq̃. z ꝙ si añq̃ reuocet ↄsilium
ꝓcedat ẽt postq̃ ↄsulens iam penitue
rat: irregularis efficit. B.

¶ Quid si qs mãdauit hõicidiũ fieri
noĩe suo: z añ effectũ reuocauit? Rẽ ſʒ
Inno. Id quod de ↄsulẽte nũc dictũ ẽ
nisi ꝙ h̃ sufficit reuocatio tm̃. s. ꝙ etiaʒ
si nõ indicet illi ꝙ sibi caueat nõ fit ir
rgl̃aris qꝛ ex ei⁹ dicto nil agit. A. Dic
clarius. Rõ diuersitatis ẽ. qꝛ ille cui cõ
sulit agit ꝓ se. z iõ plus rgrit ad remo
uẽdũ effectũ ↄsilii q cõcernit ipm ope
rantẽ: sed mãdatari⁹ agit ꝓ mãdãte. iõ
sufficit ꝙ ei ↄstet de ↄ̃ria volũtate mã
dãtis nõ solũ expsse sʒ ẽt tacite. vt si pacẽ
iniret cũ occidẽdo vl parẽtelã vl aliaʒ
amicitiã ↄ̃heret sciẽte eo cui mãdatuʒ
erat de occidẽdo ſm eũdẽ Inno. z in di
cta. q. 6. B.

¶ Quid si mãdauit qs aliquẽ ꝟbera
ri ihibẽs expsse ne occideret vl muti
laret z ille nihilomin⁹ mutilet vel occi
dat. Rñ. Mandatoꝛ irregularis effi
cit. qꝛ mãdãdo i culpa fuit. z qꝛ h⁹ eue
nire posse d̃buit cogitãe: ex̃. e. is q. li⁹ 6⁹

¶ Quid si aliqs suadeat alicui ꝙ ex
ponat se ꝑiculo ꝓ pr̃ia vl iure suo. Rẽ
ſm Inno. Nõ est irregularis ẽt si iste
cui ↄsultũ ẽ moriat. 23. q. 3. ꝓ mẽbris. z
. c. se. z. q. 8. igit. z. c. se. Sʒ si sciret eũ ꝟisi
milit moriturꝭ irregularis fieret. Ideʒ
Hosti. A. qꝛ ordinata caritas ẽ ꝙ qsʒ
plus diligat corp⁹ suũ q̃ alteri⁹ ſm eũ
dẽ Inno. z i sũ. cõ. li⁹ 2⁹ ti. p̊. q. 8. z ꝙ silr
ẽt plus diligat corpus ꝓximi q̃ bona
fortune. 86. dis. pasce. Iõ hoc ꝙ dictũ ẽ
si sciret eũ. zc. itelligẽdũ est qñ suasio
eẽt facta ꝓ iure suo q̊ ad bona fortune
vl ẽt ꝓ defensiõe aliq̊ꝝ ꝑticulariũ. sec⁹
si ꝓ defensione pr̃ie seu reipub. maxie
fidei z eccle. nã h⁹ cãu lʒ ẽt imineret ꝑi
cula z seq̃ret mors nõ irrogat irregl̃a
ritas. cũ hoc casu ẽt ad p̃latos eccle ꝑ
tineat facẽ suasiones: vt s̃. bellũ 2⁹. 6. fi.
Uñ z si qs suadet alicui ꝙ idubitãter
se morti exponat ꝓ honore xp̃i. vel ꝓ
fide: vel ꝓ statu eccle: nõ fit irregularis
ẽt si mors seq̃tur. qꝛ xp̃s ꝓ nob mortu⁹
ẽ z sancti martyres ꝓ eccl̃a ſm Inno.
z i sũ. cõ. e. ti. q. 9. Et hic seqtur. B.

¶ Quid si suadet ꝙ idubitãt expõat
se morti ꝓ xp̃o vel eccl̃a. Rẽ ſʒ Inno.
Nõ fit irregularis ẽt si seq̃tur mors. qꝛ
xp̃s mortẽ subiit ꝓ nob. Idẽ Hosti.

¶ Quid de illo q volẽti fugẽ inimicos
ꝓpt timorẽ mortis ↄsuluit ꝙ remane
ret z ꝙ ꝓcuraret pacẽ: z remãsit z occi
sus ẽ. Rẽ ſm Guil. Si ille q ↄsuluit ha
buit ꝓbabilẽ cãm credẽdi ꝙ illi nõ im
minẽt ꝑiculum: puta qꝛ inimici illius
adeo erãt ↄsanguinei vel amici ꝙ mẽi
to potuit psumẽ ꝙ eos posset cohibẽ:
nõ ẽ irregularis: alr sic. A. Et idẽ si ẽt po
tuit hr̃e dictã psũptõem: tñ fuit negli
gens i iteruẽtõe. qꝛ h⁹ casu ex clp̃a sua
seqt homicidiũ z iõ fit irregl̃aris. ex̃ d
homi. tua nos. Et colligit ex dictis i sũ.
cõ. eo. ti. q. xi. vbi hec notãtur. B.

¶ Quid si aliqs ↄsuluit ꝙ infirm⁹ ꝟte
ret vt citi⁹ morẽt. Rẽ ſʒ Guil. Si ex ta
li trãsuersione citi⁹ morit: irregularis
est q ↄsuluit z q fecit: nec põt ꝑ ep̃m di
spensari lʒ a pctõ absolui possit. A. Iõ

in sũ.con.eo.ti.q.io.vbi ẽt addit.ꝙ si ex hac cã ñ citi⁹ moꝛit:nõ icurrit irreglãri tas.ſꝫ sufficit penitẽ de pctõ ꝛ mala in tẽtõe. Nec ẽ ꝑsumẽdũ ꝙ si h⁹ trãsuersi onis fiãt ſm sortilegiũ vetulaꝝ:sic qñ faciũt apponi securi ad caput moꝛien tis:vel aliqd h⁹ friuolũ fieri vt citius moꝛiat ꝯtutẽ tãlẽ habeant hec soꝛtile gia.agi tñ dꝫ pnia de pctõ. B.

¶ Quid ð illo q dissuadet hõicidiũ ſꝫ nihilominꝰ associat hõicidã vt eũ si oꝫ defendat. R° ſm Hosti. hõicida ẽ. nec põt ꝓmoueri.ꝛ sic itellige ꝙ ꝯfẽsiõe ꝯmittit homicidiũ.ex̃ ð cle.pu.i du. hẽ tic⁹. A. Jõ i sũ.cõ.eo.ti.q.34. B.

Homicidium 3°

Homicidium 3° ð casuali homicidio.s.qð ꝑter itentio nẽ fit. Ubi distinguẽdũ ẽ sic. Aut.n.is q fecit casuale hõicidiũ dabat operã rei illicite.aut licite. Et si qdeꝫ licite puta reꝑabat domũ vł incidebat arboꝛẽ ꝓ pꝛiã ꝛ h⁹ ꝛ adhibuit oẽm diligẽtiã quã potuit.ꝛ tñ casu ꝯtigit hõicidiũ.talꝰ nul lã culpã nꝫ penã icurrit: lꝫ foꝛte casus oẽs foꝛtuitos nõ ꝓuidẽit.ex̃ eo. Jo͡hes ꝛ.c.qdã vt asseris.ſꝫ si diligẽtiã non ad hibuit tenet.silr etiã tenet indistincte si dabat operã rei illicite. Jõcꝫ si clicus exercitatõe vel venatõe iaculũ mittat ꝛ sic aliũ ꝑimat irreglãris efficit. qꝛ ta lia oꝑa ð bẽt ab eo eẽ ꝑeit⁹ aliẽa.5o. di. clico. A. Jõ i sũ.cõ.li°.2°.ti.ꝑ.q.19.ſꝫ Ray Hosti.ꝛ Goff. B. Silr ꝛ si aliqs ludo ꝓiicit lapidẽ ꝯ aliquẽ:ꝛ ille volẽs ð cli nare ipigit i aliũ lapidẽ ꝛ moꝛtu⁹ ẽ ille ꝓiectoꝛ irreglãris effect⁹ ẽ. qꝛ lud⁹ no xi⁹ erat mittẽ lapidẽ,ꝛ ita ẽ i silib⁹. A. Hoc fuit dictũ Jnno.ꝛ Hosti. vt pꝫ in dcã.q.19. B.

¶ Quid si aliqs hꝫ ceruũ vel leonẽ q aliquẽ occidit. R° ſm Jnno. Non vr ir regularis dũmõ maliciã vel culpaꝫ in moꝛte nõ hũerit.ar.5o.di.hi q arboꝛeꝫ ꝛ.c.sepe. A. Jdem i sũ.cõ.li°.2°.ti.ꝑ.q.28. vbi ẽt pꝫ ꝙ aliq hoc itelligunt de lata culpa.aliq ꝯo ẽt de leui. Et si ẽ aliquid qð possit iputari tenẽti dicta aĩalia. et h° vr ꝓbabili⁹ ꝛ tutius.nã i dcĩs.c.hi q. ꝛ sepe.dr̃.simplr de culpa ꝛ nõ restrigi tur ad latam. B.

¶ Quid de custodiẽtib⁹ ifirmos qui ad eoꝝ petitõem vocauerũt minutoꝛẽ vt minueret eis sanguinẽ vel dederũt eis vinum vel nõ bene custodierunt eos ita ꝙ ipsi moꝛtui sũt. R° ſm Guil. i oĩbus talibus vbi bona fide fiãt non dꝫ aliqs de facili scrupulosã hr̃e cõsciẽ tiã nisi sit euidẽs culpa aut negligẽtia dissoluta. ꝛ si hẽat deponẽ dꝫ. A. ad cõ silium boni viri ſm eũdẽ Guil. B. Si aũt lata culpa fuit vel negligẽtia disso luta:ꝛ certũ sit ꝙ inde moꝛs ꝓuenerit irregularitas cõtracta est. A. Jdẽ etiã esset si ꝓbabilr dubitat ſm iudicium medicoꝝ ſm eũdẽ Guil. ꝛ in sum. con. eo.ti.q.41. B.

¶ Quid de parẽtib⁹ i quoꝝ lectis paruu li filii inueniũtur moꝛtui. R° ſm Ray. Si moꝛs interuenit graui eoꝝ culpa pre cedẽte atqꝫ negligẽtia grauis ẽ pnia in iungẽda.ex̃ de pe.ꝛ re.qsiuium. Si autẽ leuis culpa ꝑcessit.non tam grauis pe nitẽtia ẽ iponẽda.ex̃ de his q fi.occi.de infantib⁹. A. ibi dr̃ de pnia triũ ãnoꝝũ qrũ vn⁹ dꝫ ꝑagi in pane ꝛ aq̃. Et ſꝫ glo. Ray.ꝛ in sũ.con.eo.ti.q.57.qñ parẽtes filios sponte oppꝛimunt maioꝛ est eis penitẽtia iniũgẽdã qꝫ ꝓ alio hõicidio. Si autem casu ꝛ graui culpa pꝛecedẽ te.penitentia.5.vel.7.annoꝝũ est impo nenda. Si autẽ leuis culpa pꝛecessit. penitentia trium annoꝝ indicenda est Addit Hosti.ꝙ in hoc casu si culpa sit occulta ꝛ penitẽtia debet esse occulta si vero manifesta ꝛ penitẽtia debꝫ esse manifesta. Et ꝙ maioꝛ penitẽtia est in iungẽda si in lecto suffocentur qꝫ si in cunis.ꝛ maioꝛ sacerdoti greco qꝫ latio dcõ.c.qsitũ.de pe.ꝛ re. B. Si ãt nulla ꝑcessit negligẽtia vł culpa.de iure non sũt puniẽdi.ar.ex̃ de hõici.ex lr̃is.tñ ad cautelã ꝓpter ãbiguitatẽ duplicitatis ẽ eis aliq pnia iniũgẽda. ar.23.q.5.excõi catoꝝ.ꝛ.34.q.2.i lectũ. Con. Hosti.ꝛ ad dit ꝙ admonẽdi sũt parẽtes ne puẽos

teneos secū i vno lecto collocēt ne for
te opprimant. 2. q. 5. consuluisti.

Homicidiū quarto

De pena ꝛ irreglaritate homi
cidaꝝ ſꝫ Ray. ſic teneas. Si homicidiū
cōmittit verbo. ſ. ꝓcepto cōſilio vel de
fenſione: pena eſt irregularitatis. q̄ et̄
p⁹ pactā pniaꝫ īpedit ꝓmouēdū ꝛ deii
cit ꝓmotū. di. 50. ſi qs viduā. Et intelli
ge defenſione qñ homicidā defēdit diſ
ſuadēdo eis q volebāt defendē occiſuꝫ
ſi tñ corrupta intētōe hoc fecit. nam ſi
mater filiū volentē liberare aliquē a
morte retrahit. qꝛ timet ne fili⁹ occida
tur: paꝝ vł nihil peccat. nec ēt alius cō
ſanguineus vel amic⁹ tali intētiōe diſ
ſuadens aliquā irregularitatē īcurrit.
¶ De pena vero homicidii facto com
miſſi diſtingue. Nam quatuor modis
pōt ɔmitti. ꝛ p̊ qdem ſi eſt ɔmiſſū ꝓ iu
ſticia ꝛ recto ꝓceſſu ꝛ intētiōe nō com
mittit culpa: ſꝫ poti⁹ faciēs meret. nihi
lomin⁹ tñ irregularitas ɔtrahit que ſi
milit īpedit ꝓmouendū ꝛ deiicit ꝓmo
tū. 50. diſ. aliquātos. A. niſi fuiſſet h° fa
ctū añ baptiſmū. Nam p baptiſmum
tollit iſta irregularitas ſm Ray. ꝛ cōit
etiā alios doctores: lꝫ Gatian⁹ dixerit
non tolli niſi illā que eſt ſequela pecca
ti: vt in ſū. con. eo. ti. q. 21. B. Quicunqꝫ
g° in tali caſu fuerit iudex aut aduoca
tus ſiue ꝓ actore ſiue ꝓ reo. s. cū actor
obliget ad talionē. qꝛ agēdo ꝓ reo agit
ɔ̄ actorē. A. Sꝫ ſnia Gatiani qui exce
pit aduocatū rei teneri poſſet vbi ꝺ cō
ſuetudine accuſator nō teneret ad pe
nā talionis vel ſanguis ſm glo. Ray. ꝛ
in dcā. q. 21. B. Itē aſſeſſor official. te
ſtis. notari⁹ ſniam ſcribēs vel ꝓferens
ſilr ꝛ q ſcribit atteſtatōes. vł legit eas
dum publicātur. A. ſeu in examine cāe
vt in dcā. q. 21. B. Itē qui ſcripſerit vł
dictauerit lras ꝓ tali vindicta ſāguis
oēs irregulares efficiunt. di. 50. ſi qs. et
diſ. 51. aliquātos. ex̄ ne cle. vel mo. ſniaꝫ
A. Hec dicta fuerunt Ray. cui concor.
Goff. ꝛ Hoſti. vt in dicta. q. 21. B. Et in
tellige p illū modū q dicit. ī. irregulari
tas p̄. §. p̄. 2° ſi homicidiū factū ſit nccī
tate: tunc ſi nccitas euitabilis erat ad
maiores ordines nō aſcēdet: imo nec ī
ſuſceptis tolerat: niſi ex magna diſpē
ſatōe. A. Alii aūt vt Goff. dicūt ꝙ ꝺ iu
re cōi poſt pactā pniam pōt exequi of
ficiū ordinis iā ſuſcepti. ꝓ quo vr̄ face
re. 50. diſ. de his clericꝭ. 2° vbi dr̄ ꝙ poſt
pactā pniam officio ꝛ cōioni reddatur
Sed hoc pōt intelligi p diſpēſatōem:
que etiā nō dꝫ fieri ſine magna cā. Alr̄ ꝺ
tali dr̄ 50. di. de clericis p̊. ꝙ multū ſibi
conſulit ſi ab officio receſſerit. Jō pri
mū tenēt Ray. Ber. ꝛ Hoſti. vt ī dcā. q.
21. B. Si aūt fuit nccitas prorſus ine
uitabilis: non incurrit irregularitateꝫ
vt dictū ē ſ. homicidiū p̊. §. 6°. 7°. ꝛ. 8°. A.
. ſ. q incipit. vtꝝ aliq̄. cū duob⁹ ſequenti
bus: qui vident alr̄ quotati. B. 3° ſiſſit
homicidiū caſuale. diſtingue vt ſ̄. ho
micidium 3°. §. p̊. 4°. ſi homicidiū ſit vo
luntate ſpōtanea factū ſiue ī ope ſiue
ēt in ꝟbo: vt in p̄n° huius. §. dictū ē: ta
lis nō ſolū nō dꝫ ꝓmoueri: ſed ī ppetu
um debet deponi. ex̄ eo. ſicut dignū. ꝛ ī
dcō. c. ſi qs viduā. etiā ſi paganū inter
ficiat ſiue ſarracenū. 50. di clicū. ꝛ. c. de
his clicis. ꝛ ex̄ eo. c. plt. Et cū tali nunqꝫ
diſpenſat in ordine vel officio. 50. diſ.
miror. Et etiā ſi ſit occultū miniſtrare ī
ordine ſuo nō pōt. ex̄ de tēpo. or. c. v ltī.
Poterit aūt cū tali diſpēſari in benefi
cio. ex̄ de cle. pu. in du. c. 2°. Si qs tñ ali
quid p̄dictoꝝ añ baptiſmū cōmiſiſſet
non impediret p⁹ baptiſmuꝫ. diſ. 50. ſi
qs poſt remiſſionē. ꝛ diſ. 51. aliquātos.
Con. Inno. Goff. ꝛ Guil. Irregularitas
ꝟo bigamie nō tollit per baptiſmū. vt
ſ̄. bigamia. §. 6°. ꝛ. ſ̄. baptiſm⁹ 4°. ꝛ 7°.
¶ An plat⁹ vel clic⁹ q de malefactori
bus ſuis q̄relā deponit apud iudicem
ſecularē: ꝛ emēdā petit ſibi fieri ꝛ ꝓui
deri ne talia p̄ſumāt: incurrat irregła
ritatem ſi iudex mortē inferat iuſticia
exigēte. R. nō ſi ꝓteſtatus eſt expreſ
ſe ꝙ ad penam ſanguinis non itendit.
ex̄ eo. platis. li° 6°.

¶ Quid si ꝑlatus habēs iurisditionez tēporalē iniūgat officiali suo ut sup tali vł tali maleficio ītatē ingrēs iusticie debitū exequatᷣ: ⁊ baiul⁹ sup h° ad penā sanguinis ꝓcedat: nūquid ꝑlat⁹ irregularitatē incurrit. R°. non. ex̄. ne cle. vel mo. c. ep̄s. li°. 6°. Eundem casum vide supra ep̄s. §. 10.

¶ Utꝝ oēs qui intersūt vindicte sanguis fiāt irregulares. R°. ṡm Guil. Nō. dūmō nec auxilium nec ꝯsiliū nec auctoritatē ꝑstiterit. Idē Inno. A. Hoc tñ clīcis ē expꝑsse ꝓhibitū. ex̄ ne cle. vel mo. sniam. Sȝ ⁊ alii qui ex curiositate intersūt h⁹ vindicte. vł vbi aliquis interficitᷣ in duello: multū grauitᷣ peccāt ṡȝ eūdē Guil. ⁊ i sū. cō. li°. 2°. ti. ꝑ. q. 22. B.

¶ Quid si qs percutit mulierē ꝑgnantem: vel dat ei venenū vt faciat aborsum? R°. ṡm Ray. Si cōcept⁹ iā erat format⁹: ⁊ mulier ꝓpᷣ ꝑcussionē aborsuȝ fecit: homicidiū fuit. alr̄ non est homicidiū q̄tuȝ ad irregularitatē: sed ē homicidium q̄tuȝ ad pniam: sicut ⁊ qui dat vel accipit venenū ne fiat ꝯceptio A. vł ēt ne fiat gnātio. ex̄ eo. si aliquis. Idem ēt notatᷣ in sum. con. eo. ti. q. 29.

B. Quod si dubitatᷣ vtꝝ aborsus fuerit ex illa percussione: vel vtrū fuerit iam format⁹: dicēdū ꝙ si ꝓbabiliter dubitat vel credit: debet a ministerio ⁊ ꝓmotōe abstinē: ne ꝑiclo se ꝯmittat. Si aūt temerariā hēt opinionē: deponat eā si pōt: ⁊ sic poterit ministrare ⁊ ꝓmoueri. aliter non. A. Idem i sum. con. eo. ti. q. 30. B.

¶ Quid si pl'es in pugna fuerunt vbi aliq interfecti sunt: nec pōt sciri a qb⁹ nunqd oēs sunt homicide vel irreglares? R°. Si bellū fuit iniustum tūc quātū ad pcm̄ homicide sunt qui ꝑcusserunt ⁊ qui cū volūtate occidēdi venerunt: lȝ nō ꝑcusserint. Silr̄ ⁊ illi q venerunt vt si oporteret ꝑstarēt occisorib⁹ auxilium. Item non sunt imunes a culpa qui cum possent non liberauerunt. 23. q. vlt. si quatuor. 2. q. 3. non inferēda. ⁊ c. vi. extra eo. sicut dignum. Si vero bellum sit iustū: nō peccant nisi sit ibi corrupta intētio. vel persona cui bellare non licet vt clīcus. Porro q̄tū ad irregularitatē oēs repellendi sūt qui sūt ex parte iniuriātiū. Silr̄ ⁊ qui erāt ex parte iniuriā accipientiū si isti erāt clīci. ⁊ sic illicite mouerūt arma. dis. 51. si qs post acceptum. ex̄ de cle. ꝑcus. ꝑsentium. ⁊ c. cōtinētia. A. Glo. Ray. dicᷣ vt ⁊ nōtur in sū. con. eo. ti. q. 31. Hoc intelligo qñ clīci erant in culpa: vt qꝛ voluntarie ⁊ siñ nccitate mouerūt arma. Si .n. defenderēt se vel socios nccīo: lȝ aliquis esset interfectus a defendentib⁹ ex altera parte: reliqui q nō intfecissēt nec interfectores iuuissent non eēnt irregulares: lȝ volūtatem interficiendi habuissent. quia lex ꝓmotōis factuȝ requirit: nō voluntatē. 15. q. 1. si qs nō iratus. Nō obstat dis. 51. si qs post. quia intelligitᷣ in milite q sepe interfuit bello vel officiali. Ibi dicitᷣ. Si qs post acceptū baptismū militauerit: ⁊ clamideȝ susceperit ac cingulū ad necāduȝ fideles etiā si grauia nō admiserit si ad cleruȝ admissus fuerit: diaconii nō accipiat dignitatem. Ecce g° casus in quo aliqualis incurritᷣ irregularitas: lȝ qs nō peccauerit. nec etiā factuȝ secutū fuēit sed solū ex acceptōe officii cum frequētatōe. Seqtur in glo. Non obstat. ex̄ d cle. ꝑcu. ꝑsentiū. vbi sacerdos i quodaȝ cōflictu vbi aliq interfecti sunt fuit ex parte violētiā repellentiū ⁊ ꝓiecit lapidē: ⁊ lȝ neminē ꝑcusserit: tñ suspēsus est a celebratione missarū ꝑ bienniuȝ qꝛ ad tp̄s fuit suspēs⁹ ꝓpᷣ ābiguū duplicitatis. Et con. cū his Inno. vt in sū. con. dicta. q. 31. Uidetur etiā ꝙ in h° casu clīcus non suspēderetᷣ ad aliqd tp̄s si intraret religionem. vt in. c. continētia. ex̄ de cle. ꝑcu. B. Nō si qs siue laicus siue clericus in bello iusto ꝑcussit quēdam sȝ nō letaliter neqꝫ aīo occidēdi: nec etiā hoc aīo venit nec alios prouocauit: tunc nec de occisione tenetur nec ordinē recipe ꝓhibetur: lȝ alii occiderit. ex̄ eo. significasti. §. ꝙ si discerni.

A .Et ibi pz ꝙ hoc verū est qñ ict⁹ pos
sunt discerni. aľ irregularitatē oino in
currit q ālitercunq₃ ꝑcussit: vt ibi. B.
Lō. Inno. Hosti. ꝛ Gof. Et addit Inno.
ꝙ si animo occidēdi fecit: tūc quantū
cunq₃ leuiter percuteret tenet̃. qꝛ auxi
lium morti ꝓbet. Idem Ber. A. Idez
in sū. con. dicta. q. 31. B.

¶ Utrū q non liberat a morte cuz pos
sit sit irregularis: vtputa aliqs iudex
qui reū nō liberat: aut diues qui nō pa
scit fame moriētē ꝛ sequit̃ mors? Rn⁹
ꝺm Guil. Licz tales grauissime peccēt
nō tñ sunt irregulares. qꝛ lex ꝓmotōis
factuz requirit. 15. q. i. si quis nō iratus.
A. Idē in sū. cō. li⁹. 2⁹. ti. ꝑ. q. 33. B.

¶ Quid si cľicus non occidit. tñ vľ hēa
uit? R⁹. Si venit ad trūcatōem mēbri
irregularis est sicut ꝛ ꝺ homicidio: ita
ꝙ solus papa dispēsare secum pōt. ex
ne cle. vel mo. clericis. ꝛ ex̃ eo. is q. li⁹. 6⁹.
De hac etiā irregularitate plura hēs. ī.
irregularitas. per totum.

Homicidium v⁹. de ho

micidio vľ mutilatione suūp
sius. Et quidē occidere seipsū peccatū
mortale est: vt ꝓbat Tho. scđa scđe. q.
64. q̄drupliciter. ꝑ quidē qꝛ est contra
naturalem inclinationem q̄ vnaqueq₃
res nitit̃ seipam cōseruare q̄tum pōt.
2⁹ quia est contra caritatē q̄ tenet̃ quis
se diligere. 3⁹ quia est iniuria cōitatis.
quia qlibet hō ps cōitatis est. 4⁹ quia
talis in deū peccat: sicut qui alienū ser
uum inficit peccat in dñm. Ideo hoc
nullo modo licet: vtputa vt miserias
pn̄tis vite quis euadat. Nā finis oiuz
terribiliū est mors ꝺm pħm. Itē ꝑpt
vindictā alicui⁹ peccati nō: qꝛ malefa
ctorē occidē non licet nisi solū publice
potestati: sed etiā quia adimit sibi ne
cessariū pnie tempus. ꝛ ad hoc facit s.
homicidiū ꝑ. §. fi. A. immo se occidēti
bus denegat̃ penit⁹ eccľiastica sepultu
ra. ꝛ ꝺ. 23. q. 5. placuit. B.

¶ Utrꝫ liceat mulieri seipam inficē
ne ab alio corrūpat̃? R⁹. ꝺm Tho. scđa
scđe. q. 64. Nō. qꝛ non dꝫ ī se cōmittere
crimen maximū vt vitet min⁹ crimen
alienū. Nō eni est crimē mulieris si ei
violētia inferat̃. Et iterꝫ. Fornicatio vľ
adulteriū est min⁹ pctm̄ q̄ homicidiū
ꝑcipue suiipius: qđ etiā est periculosis
simū. qꝛ non restat tp̄s: vt per pn̄iam
expietur. A. Idem in sum. con. eo.
ti. q. 15. B.

¶ Utrꝫ liceat alicui occidē se ob timo
rem ne cōsentiat in pctm̄? R⁹. ꝺm Tho.
vbi s. ꝙ nō sūt faciēda mala vt ueniāt
bona: vel vt vitētur mala ꝑsertim mi
nora ꝛ min⁹ certa. Incertū est vt aliqs
ī futuro cōsentiat in pctm̄. Potēs ē. n.
deus hoiem quacūq₃ tētatione supue
niēte eripere a pctō. Tñ vt dicit Aug⁹
ꝑ de ciui. dei. Excusant̃ Sampson ꝛ quī
dam alii ex familiari consilio spūs san
cti. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 16.
ꝛ. 17. B.

¶ Quid de his q seipos mutilant? R⁹.
Non licet. nisi sicut dictū est s. homici
diū ꝑ. §. fi. Et si quidē talis mutilatio fi
at ex impatiētia alicui⁹ īfirmitatꝭ aut
etiā si credebat se obsequiū ꝓstare ꝺo
vtputa vt caste viuerēt: nihilominus
repellunt̃ a ꝓmotōe ꝛ deiiciunt̃ ꝓmo
ti. ex̃ de corpo. vitia. significauit. quia
tales homicide sui iudicant̃. di. 55. si qs
abscidēit. ꝛ dis. 33. maritum. Secus ē si
mēbrū ideo abscidit̃ a se vel ab alio.
qꝛ est corruptiuuz corporis: vt dictum
ē. s. in. §. ꝓallegato. A. Tñ ꝛ hoc cāu ad
est lꝫ non pctm̄ sed irregularitas si ex
abscisione iducat̃ deformitas seu ipo
tētia ad executōem ordinis: vt in sum.
con. eo. ti. q. 42. vbi hec nōntur. Pōt et
eps dispensare cum eo qui se abscidit
putādo se obsequiū ꝓstare deo vt vta
tur ordine prius suscepto absq₃ altarꝭ
ministerio. i. vt nō ministret ad altare
sed ī aliis: vt in dicto. c. significauit. de
corpo. vitia. ꝛ ibi glo. B.

Hore canonice. Utrꝫ cleri

ci teneantur ad horas canoni

eas⁹. R°. ſm Guil. Jccirco a laicis dati ſunt redditus clericis vt ipſi in officio vices laicorum ſuppleant. Et ideo bñficiati tenent ad horas non ſolũ ex ſtatuto eccleſie: ſed etiã ex obligatiõe iuſticie. Et quia ordinẽ ſacꝝ nullus debꝫ ↄferre niſi bñficiato vł ei q ad ſuũ pñmoniũ: loco eccłaſticoꝝ redditũ vo luerit ordinari: vt ex̃ de ꝑben. cum ſm ꝛ. c. epś. iõ qlibet habẽs ordinẽ ſacrum tenetur ad horas canonicas: qꝛ eccłia ordinando ipſũ intendit eum ad h° miniſterium obligare. A. Jdem in ſum. con. lib° p. ti. 7° q. 18. B.

¶ Utrũ clericus nõ dicẽdo horas peccꝫ mortaliter. R° ſm Guil. Qui ex aliqua neceſſitate ſm formã eccłie non dicit. puta ꝑpter defectuꝫ viſus vel infirmitatẽ vel paupertatem. vt qꝛ libro caret. recõpẽſat tamẽ equalens ꝑ pſalmos ꝛ orõem dñicam: non peccat mortalit̃ Nam quia diuerſe eccleſie diuerſum hñt modũ officii: pꝫ ꝙ ñ ẽ ꝑceptũ circa determinatũ modũ. A. i. ſpãlem ad quẽ oẽs teneantur. vt in dicta. q. 18. Sꝫ bene vnuſqſqꝫ tenet̃ ad modũ ſibi determinatũ: niſi ex legitima cã vel ꝑuilegio excuſet̃. vt in cle. ſi. de cele. miſ. B. Silr̃ non peccat mortalit̃ qui vba quidem dicit: ſed ad illa nõ attẽdit. qꝛ cuꝫ de dicẽdo horas ꝑceptũ ſit de iure poſitiuo: non refert niſi ad ea que ſub iudicio humano cadere poſſũt. ꝛ iſta ſũt que exercẽtur ꝑ act⁹ exteriores: nõ ãt interiores. A. Certe etiã de iure diuino debem⁹ deuote ꝛ attẽte orare ꝛ pſallẽ ꝑs. 2° Exultate ei cũ tremore. ꝛ ꝑs. 46° pſallite ſapient̃. Jta etiã ius poſitiuũ ſe extẽdit ad interiora i foro pniali: vt in. c. cõſuluit. ex̃ de vſur. Unñ vt pꝫ in. c. dolentes. ex̃ de cele. miſ. hoc ꝑceptũ extendit̃ etiã ad interiora. Jbi. n. oib⁹ clicis ꝓhibẽdo extrinſecas vagatões ꝛ ꝑcipiẽdo attẽtõeꝫ dicit̃. Hec igit̃ ꝛ ſilia ſub pena ſuſpenſionis inhibem⁹ diſtricte ꝑcipientes in vtute obedientie. vt diurnuꝫ officiũ parit̃ ꝛ nocturnũ qñtũ eis ds dederit ſtudioſe celebrẽt parit̃ ꝛ deuote. B. Sed et ſi dicens officium aliqua verba pretermittat non oportꝫ ꝙ ꝑpter hoc a capite reſumat diſturbando officium: imo etiã ſi dicendo in choro cum aliis ex aliqua neceſſitate intermiſerit pſalmum vel lectionẽ vł aliquid h⁹: ꝛ non aliter poſſit omiſſum ſupplere niſi ſubtrahendo vocẽ ab adiutorio chori: meli⁹ eſt ptranſire ꝙ officium chori diminuere. At ſi is qui tenetur ad horas ex induſtria ꝛ negligẽtia ſola omittat: mortaliter peccat. ex̃ de cele. miſſa. dolentes. Secus autẽ ſi ex obliuione vel alia neceſſitate. A. tamen ſm Guil. ꝛ i dicta. q. 18. nõ ſunt tot peccata quot ſunt hore omiſſe. quia totum officium diuinũ vnius diei ẽ vnũ totum integratuꝫ ex ſuis partib⁹: ꝛ iõ precepto vno precipitur. ꝛ trãſgreſſor non tranſgreditur niſi vnuꝫ preceptũ ꝛ hoc tanto amplius quanto plures ꝑtes eius omittit. ꝛ ſubdit. Bene tamẽ concedo ꝙ plurib⁹ vocib⁹ omiſſio uni⁹ officii plura facit peccata mortalia qꝛ totum hoc integrale precipitur quotidie adimpleri. B. Dicere autẽ miſſaꝫ quotidie non eſt preceptuꝫ: nec etiam quotidie audire: quia nec eſt ſemper poſſibile. A. dum autẽ ĩpedimentũ rõnabile non adeſt: ſatis ẽ ĩconueniẽs miſſam non audire vbi quotidie celeſtis rex de celo veniẽdo aſſiſtit vt nos ſuꝑno ꝛ eterno ꝛ angeloꝝ alimento reficiat ꝛ ſalutifera petita ↄcedat ac peccata dimittat. Unde non ſolũ debem⁹ cauere ne ex negligentia miſſã aliquo die omittamus: ſꝫ ꝛ ſuꝑ hoc ipo vt nobis cõcedatur poſſe fieri inſtant̃ orare iux̃ illud dñice deꝑcatõis. pauẽ nr̃ꝫ. ꝛc. Jtem in. c. quoniã de priuilegiis libro. 6°. dicitur ꝙ non decet epiſcopos ꝛ ſuperiores abſqꝫ cauſa rationabili vllaꝫ diem tranſire in qua non celebrẽt ſeu miſſã ñ audiant: vt deſignetur quia maior neceſſitas debet adeſſe ad excuſationem talium ꝙ aliorum. B. De materia miſſe vide. ĩ. miſſa.

¶ Quid ſi clic⁹ ſit ꝑbẽdatus ĩ duabus

ecctiis. A. Intellige ex legitima cā et dispensatōe: vt in sū.con.eo.ti.q.19 vbi hec notantur: qꝛ alʼ hoc nō posset fieri: vt.s̄.bn̄ficiū p̄.§.2.º in additōe. B. cuiꝰ officiū dicet. R.º ḃm Tho. in quolibet. Sufficit qdem φ semel officiū dicat ḃm cōsuetudinē aliquaꝝ ecctiaꝝ in q̄bus hēt prebēdaȝ. Et videt̄ φ debeat dicē officiū illius eccłie in qua hēt maiorē gradū q̄uis forte in alia pinguiorem obtineat p̄bendā. A. puta si ī vna sit decanꝰ: ꝛ in alia simplex canonicus. Nō si ī vtraq₃ fuerit simplex canonicꝰ dȝ dicere officiū dignioris eccłie q̄uis ī minori ecctia opulētiorē hēat p̄bēdā qꝛ tp̄alia nulliꝰ momenti sunt sp̄ūalibus cōparata ḃm eūdē Tho. ꝛ in dicta q.19. B. Si vō vtraq₃ ecctia paris est dignitatis. ꝛ ipse sit absens pōt eligere qđ voluerit. Si pn̄s fuerit dȝ se cōformare cū illis cum quibꝰ conuersat̄. A. Idem in dicta.q.19. B.

¶ Utꝝ liceat clico matutinas dicere de sero. R.º ḃm Tho. in q̄libet. Hic ē cōsideranda intentio eius q p̄uenit tp̄s. Si.n. hoc facit vt qetius sōno ꝛ voluptati vacet non est absq₃ peccato. Si vero facit ꝑpter nccitatē honestaꝝ occupationū licite p̄t dicē d̄ sero matutinas: ꝛ ī aliis horꝭ tp̄s p̄uēire. sic̄ hoc ēt qn̄q₃ in solēnibꝰ ecctiis fieri solet. A. qꝛ meliꝰ ē deo vtrūq₃ reddere. s. ꝛ debitas laudes ꝛ alia honesta officia q̄ȝ ꝑ vnū aliud impediat̄ ḃm eūdē Tho. ꝛ ī sū.con.eo.ti.q.20. B. qn etiā ꝑpter hº cōsulit̄ p̄sbytero φ de mane dicat omnes horas vsq₃ ad vesp̱as iclusiue. ex̄ de cele.mis.c.p̄. Sed hore in ecctia tp̄e suo dici debent: vt ī dicto.c.p̄. A. Clarius in cle.i.de cele.mis. vbi dicit̄. In cathedralibꝰ regularibꝰ ꝛ collegiatis ecclesiis horis debitis deuote psallat̄. in aliis cōueniēter ꝛ debite celebret̄ diurnuȝ ꝛ nocturnū officiū: si d̄i ꝛ ap̄lice sedis indignationē euitare voluerit. Et hoc ip̄m intelligēdum videt̄ nisi rōnabilis nccitas seu cā aliud suadeat: vt ꝛ hoc eodē.§. p̄tractum est. B.

¶ Sȝ que est hora dicendi matutinas. R.º D̄rsaꝝ ecctiaꝝ d̄rsa ꝯsuetudo seruatur. tn̄ si ꝓp̄e dicimus. Matutinū ē q̄rta seu vltima vigilia noctꝭ: vȝ pꝰ tres ꝑtes noctis vsq₃ ad aurorā. Unde ḃm Papiā Hugꝭ. ꝛ Isidoꝝ etymologiarū 4.º Matutinū ē int̄ abscessuȝ tenebrarū ꝛ aurore aduētū. Et sic etiā sonant ṽba tunc cātata: vt est illud. Nox p̄cessit dies aūt appropinquauit. ꝛ iteꝝ q̄si in fine matutinaꝝ. Lucꝭ aurora rutilās coruscat. Sȝ qdaȝ d̄. qꝛ ꝛ Dauid surgebat vt cōfiteret̄ media nocte. ex̄ de cele.mis.c.p̄. in fine. Primū aūt veriꝰ vr̄. vt in eo.c. in p̄n.º A. In dicto.c. p̄ clariꝰ videtur dici de media nocte q̄ȝ de alia hora. Puto tn̄ in hº ꝯsuetudinē rōabileȝ seruādā: ꝛ qđ magꝭ ꝓficiat diuinis obsequiis: ar.12.dis.illa. B.

¶ Utꝝ clicus existēs in scholis teneatur dicere officiū mortuoꝝ. R.º ḃȝ Tho. in quolibet. Officiū mortuoꝝ in ecctia qn̄q₃ dicit̄ ordinarie sicut pertinēs ad officia eccłie sicut fit in die aiarū. ꝛ silr̄ in qualibet ecctia ē de hoc aliq̄ sp̄ālis ꝯsuetudo. vt φ dicat̄ sel̄ ī septimana. vel sic. ꝛ ad tale officiū tenet̄ clicus bn̄ficiatꝰ in ecctia etiā in scholis existens. Si vō dicat̄ officiū ꝑpter aliquā cām emergētē nō tenet̄ ad hoc clicus ī scholis existēs. A. Idē ī sū.cō.e.ti.q.21. B.

¶ Sed qd cū monachꝰ p̄ficit̄ eccłe parochiali. qđ officiū sequet̄. R.º ḃm Hosti. Seruabit ꝯsuetudinē eccłie ad quā transit. ar.12.dis.illa. ꝛ.4.i.dis.q̄sqs. A. Idem in sū.con.eo.ti.q.22. B.

¶ Quid si quis p̄termissa vna hora dicat seq̄ntem. R.º ḃȝ Guil. Credo φ sufficit φ caute suppleat illud tm̄ qđ omissuȝ est. ꝛ agat pn̄iam de negligētia. Penitētia quoq₃ de omissis horis arbitraria est sicut ꝛ alie: vt.ī. pn̄ia 2.º §.2.º A. Inno. in.c.p̄. ex̄ de cele.mis. dicit φ satꝭ est conueniēs φ sacerdos qui imponit penitētiaȝ de peccato omissiōis officii iniungat pn̄iam in quo omittēs d̄ligt. s. in dicendo eadem officia omissa. Sȝ si hoc non crederet ei proficē: mutabit

in aliam penitentiam. Idem etiã sen
tit Ul. vt patet in sum. con. lib° ꝑmo. ti.
7. q. 18. B.

Utrũ clericus excõicatus teneat dicẽ
horas? R°. Si est excõicatus minori: nõ
est dubiũ ꝙ oꝫ τ dꝫ dicẽ per modũ quẽ
hẽs s. excõicatio. 7°. §. 8°. Si vero excõi
catus ẽ maiori: dicẽdũ fm Hosti. ꝙ te
netur quidẽ dicere sed nõ in ecclia vel
cum alio. aut quasi in officio suo: sꝫ so
lus τ q̃si ꝑ modũ orõnis. A. i. vt non di
cat. dominus vobiscum: vt in sum. cõ. li°.
3°. ti. 33. q. 174. vbi hec notãtur. B. xi. q.
3. si qs eps dãnatus. τ c. se. Nã cuꝫ obli
gatus sit ad hanc seruitutem: ex̃ de ce
le. mis. c. ꝑ. per excõicatõem non libera
tur ab ipa. 16. q. 1. legi. Idẽ Hoff. τ Ray.
A. Item fm glo. Ray. τ in sum. con. li°.
ꝑ. ti. 7. q. 18. tenet ad horas canõicas ẽt
degradatus si fuit in sacris ordinibus
qꝛ tenet ad ea que sunt oneris τ nõ ho
noris. Idẽ de degdato bñficiato q̃diu
tenet bñficiuꝫ. Degradatus etiã vł suspẽ
sus non dꝫ officiare ecclĩam. τ cuꝫ solus
dicit horas aut cũ aliis non officiando
ecclĩam non dꝫ dicẽ dñs vobiscũ: vel si
milia verba q̃ ad dignitatẽ ordinis eius
pertinẽt. Itẽ fm Inno. ex̃. c. ꝑ. de cele.
mis. infirmi excusantur a dicẽdo offm.
τ forte etiã ab audiẽdo si talis est infir
mitas in qua directe vł occasionalr si
bi obesset vł obesse timeret si celebra
tioni diuinoꝝ interesset. Ibi etiã videtur
sentire ꝙ qui omisit officiũ ex infirmi
tate nõ teneat ad aliqd: sꝫ q omisit ex
culpa tenet ad satisfaciẽdũ ꝓ peccato
omissionis. i. ad redicẽduꝫ omissum vł
aliud ꝓ eo vt ꝑtractũ est. B.

Clerici τ religiosi cõmorãtes cũ car
dinalibus: aut cũ epis. A. i. cũ qbusdam
pontificibus grãm τ cõionẽ sedis aplice
habentibus: vt in cle. dignũ. de q̃. i. B.
pñt se coaptãe illis i diuis officiis: nec
ad alia tenet: vt i cle. dignũ. de cel. mis.

Hospitalitas.

Clericus siue or
dinandus debet esse hospita
lis ꝓpter multa que habes infra ordi
nandus. §. 7°.

Humilitas.

Utruꝫ ho
mo debeat
se omnibus per humilitatem
subiicere? R°. fm Tho. scda scde. q. 161.
Dicendum ꝙ in homine duo possũt cõ
siderari. s. id quod est dei. s. quicqd per
tinet ad perfectionẽ. τ id qd est homis
. s. qcquid pertinet ad defectũ. Humili
tas autẽ ꝓpe respicit reuerẽtiã qua hõ
deo subiicitur. τ ideo quilibet homo fꝫ
id quod suum est: debꝫ se cuilibet ꝓxi
mo subiicere quãtuꝫ ad id quod est dei
in illo. Sed absq̃ ꝑiudicio humilitatis
potest dona que quis accepit preferre
donis que alteri apparent collata. A.
Ita tamẽ ꝙ ex his se non maioris me
riti existimet: sed obligatõis: iux̃ illud
Greg. omel. 40. Cum augentur dona:
rõnes etiã crescunt donoꝝ. τc. Itẽ vt in
his nõ glorietur: alr̃s in speciẽ incidit su
ꝑbie qua diabolo comparatur. Unde
Grego. 23°. moral. c. 16°. In hac arrogan
tie quarta specie crebro humanis ani
mus labit: vt id quod habꝫ habere se
singularit̃ glorietur: i qua tamẽ diabo
lice silitudini vicinius appropinquat.
B. Similit̃ etiã hoc non requirit hũi
litas: vt aliqs id quod suum est in seip
so subiiciat ei quod est hominis in al
tero: alioqn oporteret ꝙ quilibꝫ repu
taret se maiorem peccatorẽ quolibet
alio. Potest tñ aliquis reputare aliqd
boni in ꝓximo qd ipse non habet: vel
aliquid mali esse in se qd in alio non ẽ
τ sic absq̃ falsitate põt se credẽ τ ꝓnũ
ciare oĩbus viliorem fm defectus occl
tos quos in se recognoscit τ dona dei
q̃ in aliis latent. A. Con. Ul. vt in sum.
con. li°. 3°. ti. 33. q. 274. Et iõ ꝓpter quod
cunq̃ pctm̃ qd in ꝓximo videmus nõ de
bemus nosipos illi in nostra existimatiõ
ne ꝑferre ꝓpter bonũ quod potest in
illo latere. τ qꝛ forte i nobis ẽ maius vł
simile pctm̃: vel saltem olo esse potest
Unde Beda i omel. sabbati tertie domi
nice in quadragesima. Euenit sepe vt
q homicidã publice peccantẽ iudicãt:

peius ociosorum malum quo ipsi i secreto de pulsant nō sentiant. Qui fornicatorem ac cusant pestē supbie qua de sua castita te extollunt ignorant. Qui ebriosus cō dēnant: virus inuidie quo excedūtur ip se nō videant. Quid g° nobis in hi⁹ peri culis remedii? Quid restat salutis nisi vt cū peccātes cōspicim⁹ aliū mox icli nemus deorsū: i. q̄ deiecti ex nr̄e cōdi tōe fragilitatis simus si nos diuina pi etas non sustēteret hūilit ispiciam⁹. B.

I Actantia quid sit? R° scdm Tho. scda scde. q. 112. Iactā tia pprie importat q hō verbis se extollat dicēdo de se aliquid qd supra se est. Hoc aūt contingit du pliciter. Quādoq. n. aliquis loqtur de se: nō qdem sup id qd est i se: sed sup id qd ḋ eo hoies opinant. Quādoq vero loquit ḋ se sup id qd est in se bm rei veritatem Et in isto secūdo mō mag' pp̄e iactan tia ɔsistit: q̄uis vtroq mō dici possit.

¶ Utrū iactātia sit mortale peccatū R° bm Tho. vbi s. Iactātia pōt dupl'r cōsiderari. pᵒ mō bm se. A. i. inq̄tū est qdā mēdaciū. B. z tunc est mortale pctm̄ qn̄ aliqs iactanter pfert qd est ḋ gl̄am dei. Ezech. 23°. A. imo potius. 28° vbi quod seqtur dicit cōtra pncipē ti ri. B. Eleuatū est cor tuū z dixisti. Ds ego sū. Uel ēt ḋ caritatē pximi: sicut cū quis se iactādo prūpit i contumelias alioꝝ: vt Luc. 18° Nō sum sicut ceti ho mines raptores. iniusti. adulteri. velut etiā hic publican⁹. Sz si non sit ḋ gl̄iaz dei: vel caritatē pximi ē pctm̄ veniale 2° mō pōt considerari iactantia bz suā cām. Et si qdē pcedit ex supbia vl' ina ni gl̄a tali que sit pctm̄ mortale: z ipa erit mortale: al'r erit veniale. Si ḋo sit pp̄ter appetitū lucri vl' pertinere ad pximi deceptōem vel dānū. z sic ma gis ē pctm̄ mortale. Sed nec hoc semp qz pōt eē tale lucrū ex quo alius nō dā nificat. Qd hironia q̄ ē ɔ̄ria iactantie quandoq est quedam iactantia. vide s. hironia. § 2°.

I Eiunium Triplex est ieiuniū. pri mum corpis a cibo māli. Se cūdū aff lictōis a gaudio tpali. Tertiū volūtatis a peccato mortali. A. ḋ his duob⁹ vltimis dicit de ɔse. di. 5. ieiuniū B. Est sciēdū q pmū ieiuniū dn̄s isti tuit i paradiso: sed postea sāctificauit 40. diebus z noctib⁹ i deserto. Math. 4° z Luc. 4°. A. De institutione nō. Ge nesis. 2°. B.

¶ Utrū ieiuniū sit sp laudabile vel nō? R° bm Tho. in 4° di. 15. In trib⁹ casib⁹ non est laudabile nec etiā licitū. Naz pᵒ qdē per ieiuniū subtrahere quod est nccium vite non licet: sicut nec seipm interficere: sed hoc est valde modicuz qz nā modicis cōtēta ē. Itē nō licet sub trahere quod est nccium bm ea que in cūbūt facienda ex officio vl' ex societa te eoꝝ ad quos qs cōuiuit. Hoc. n. esset de rapina hostiā offerre. Itē 3° nō debz esse tanta abstinētia q hō ab operib⁹ vtiliorib⁹ impediat. Nā z lz ad ea non teneat: indiscretū tn̄ erit tale ieiuniū z nō licitū. Sed abstinētia siue ieiuniū laud abile ē quādo per ipm caro dimi nuitur a suo robore ita q facilius spūi subdat: nec pp̄ter hoc accelerat mors qz ex abundātia plres moriuntur q̄ ex ḋfectu. A. Idē i sū. cō. li. 1°. p. ti. 12. q. 14. B

¶ Utrū ieiuniū cadat sub precepto? R° bm Tho. scda scde. q. 147. Dicēduz q ieiuniū q̄tū ad nccitatē coertionis peccati vel satisfactōis i pnia: vel ad eleuatōem mētis ad spūalia: sic in cōi cadit sub pcepto legis nāe. Sed deter minatio tpis z mōi ieiunādi cadit sub precepto iuris positiui: qz ab eccl'ia sic est statutū: nec tn̄ qlibet transgrediēs peccat mortal'r: sed tm̄ qui trāsgredit ex cōtemptu. vel sic q impediat finis quē intendit legislator. Sed qui ex cā rōnabili frāgit ieiuniū: nō peccat mor taliter nec est transgressor pcepti. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 15. B.

¶ In quib⁹ dieb⁹ tenetur qs ieiunare R° Quātū ex pcepto tenetur qdem p

totam quadragesimā.de conse.di.3.nō licet.z.c.non op3.z.c.placuit. Idem de quatuor tēporib'.di.76.statuim'. Itē in vigilia natiuitat' dñi.ex eo.c.p̄. Itē i vigilia pēthecostes:vt nōt dist.76.ne cessario. A.in glo.z est.H. B. Et in vi gilia assūptiōis btē ṽginis.ex eo.c.p̄. Item in omnibus vigiliis aplo4ū pre terq̄ Philippi z Jacobi:quia venit tē pore pascali.z Johānis euāgeliste: q2 venit infra octauas natiuitatis.ex eo. consiliū. De festo etiā beati Bartholo mei consuetudo seruāda est non de ie iunādo.quia hec ē iam firma z vl'is :s3 de die celebrādi festum: vt in dicto.c. consilium. Item ex vniuersali eccl'ie consuetudine preceptū est de vigilia beati Johānis baptiste.z oium sancto rum.z vt Inno.ponit sancti Laurētii. Quod si aliqua dicta4 solēnitatu3 ve nerit in scd̄a feria: vigilia ieiunabitur in sabbato: vt in.c.consilium. Simili' de ieiuniis que episcopi i suis epatib' indicunt: de conse.di.5.ieiunia.z dis.3.c. p̄. A. Scd̄m Inno.super rubrica de ob ser. ieiunio. Translatio ieiunii pōt etiā ex alia causa fieri q̄ cu3 festū occurrit scd̄a feria. Dicit.n.ibi. Nota q̄ lic3 ieiu nia non debeant cōmutari vel redimi sine causa: tñ cum causa possūt cōmu tari: sicut dicit' q̄ in quibusdā loc' Frā cie vbi sunt ecclesie sancti Quintini non ieiunatur in vigilia oium sancto rum sed tertia p̄cedente die. B. Sunt z alia ieiunia non de precepto sed d' cō silio sicut de aduentu.vt in dicto.c.con siliū. A. Inno.vbi s̄.videt' dicere q̄ ie iuniū aduentus sit etiā de p̄cepto vbi est consuetudo. B. Item in quarta z sexta feria z sabbato: de conse.di.3.ieiu nia.z.c.sabbato. A. In dicto.c.ieiunia. dicit' q̄ non ieiunans quarta feria vi detur cum Juda tradere xp̄m: z nō ie iunans sexta feria videt' cū crucifixori bus crucifigere. Et sic hec ieiunia non videntur de cōsilio sed dē p̄cepto. Q̄d potest concedi vbi est consuetudo: ar. .12.dis.illa autē. Nam vt sup̄ patet in

obligatione ieiunio4ū etiam consuetu do operatur. Consuetudo vero 9ria nō excusat nō ieiunātes i vigiliis aplo4ū z i aliis solēnibus ieiuniis. In aliis ṽo sic: nisi p̄latus aliud iniungat s̄m Ho sti.z in sum.con.eo.ti.q.16.ad fi. B. Itē rogationes: de 9se.di.3.rogationes.

¶ Utrū liceat ieiunare in dñica? R̄n° s̄m Tho.scd̄a scd̄e.q.147. Dicendū q̄ die dñica ieiunare non cōuenit.q2 dies est leticie. Unde si quis tunc ieiunaret quasi faciens cōtra cōsuetudinē popl'i xp̄iani nō esset a peccato imunis: l3 ie iuniu3 de se sit laudabile omni tpe. A. Quod dicit' hic intellige qñ cū scanda lo alio4ū ieiunare'.vel a d quanda3 ce rimonialem obseruātia3 qua3 illa die faciebant pagani ieiunātes. Unde z p̄ pter hoc idē statutū fuit etiā de feria quinta: de con.dis.3.ieiunium. Secus si ieiunare' rōne simplicis abstinētie: vl' aliquo religioso respectu: vl' per se: vl' per ipositōem superioris: sicut fit i qn ta feria: in qua ieiunam' ex debito in ieiuniis statutis: de cōse.dis.3.non licet z.c.non op3. Unde z.76.dis.c.vtinam.di cit Hiero'. Utinā oi tpe ieiunare pos sem'. Q̄d i actib' aplo4 diebus pēthe costes: z die dñico aplm Paulū z cum eo credentes fecisse legimus. B.

¶ Que hora sit cōpetēs comedendi? R̄° s̄m Tho.vbi s̄. Cōueniens ē hora nona. A. Pro hoc facit de con. dis.i. so lent. B. Nec illā op3 stricte considera re sed sufficit grossa estimatio.s. q̄ sit circa horam illam. Nec multū nocet si ex aliqua causa aliquātulū hora illa p̄ ueniat'.vel si forte p̄pter infirmitate3 vel etatē vel aliqd h':tali hora come dere cederet alicui i magnū grauamē Nā eēt cum eo in ieiunio dispensādu3 vel vt aliquātulū p̄ueniret horā. A. Idē in sum.con.li.°p̄.ti.12.q.32. B.

¶ A quibus cibis ieiunātes debēt ab stinē? R̄° s3 Tho.scd̄a scd̄e.q.147. In ieiunio quadragesimali interdicuntur vniuēsal' oua z oia lacticinia. In aliis aūt ieiuniis diuerse cōsuetudines sunt

quas quisqꝫ seruare debꝫ ſꝫ mores eo rũ inter quos cõuersat̃.76.di.vtinam. Esus aũt carniũ general'r in oĩ ieiunio ꝓhibitus est.qꝛ gnãliter magis ẽ delectabilis ꝛ ad humorẽ luxurie magꝭ cooperat̃. Unde ꝛ in sexta feria nccio est abstinẽdũ a carnibꝰ: ꝛ etiã in sabbato ſm quorũdã consuetudinẽ: ex̃ eo.consiliuꝫ. Con. ⁊ Hosti. A. Con.etiã Inno.vt in sum.con.eo.ti.q.33. Et regl'arit̃ i oĩ ieiunio nisi cõsuetudo excuset vtenduꝫ est cibis quadragesimalibus: de cõse. di.3.rogationes. De cibis vero quadragesimalibꝰ Gregoꝰ.4.dis.deniqꝫ.ita dicit. Par est vt qui his diebus a carne aĩalium abstinemꝰ: ab oĩbus quoqꝫ q̃ semẽtinã trahunt carnis origineꝫ ieiunemꝰ: a lacte vꝫ caseo ꝛ ouis. Ceteꝝ pisciũ esus ita xp̃iano relinqtur: vt hº ei infirmitatis solaciũ nõ luxurie pariat incẽdiũ. Deniqꝫ qui a carne abstinent: nequaq̃ sumptuosiora marinaꝝ beluarũ ꝯuiuia ꝑparent. Uinũ quoqꝫ ita bibere ꝑmittimꝰ ꝙ ebrietatẽ oĩo fugiamus.alioquin restat vt oĩa que corporibus libent sil'r faciamus. B.

¶ Utrũ ꝑ potũ soluat̃ ieiuniũ. Rº ſm Tho.scd̃a scd̃e.q.147. Ieiunãtes nõ ꝓhibent̃ pluries bibere. qꝛ potꝰ sumit̃ magis ad alteratõem corꝑis ꝛ digestionẽ ciboꝝ q̃ ad nutritõem: lꝫ aliq̃ mõ nutriat. Pñt tamẽ imoderate bibẽtes peccare ꝛ meritũ ieiunii perdere.sicut etiã si imoderate i vna comestione cibũ assumãt. Con. Inno.siue potꝰ assũatur añ cibũ siue post. A. Idem in sum. con.eo.ti.q.31. B.

¶ Quid de cõfectõibus? Rº ſm Tho. vbi s̃. Per cõfectões seu electuaria nõ soluit̃ ieiuniũ sicut nec per alias medicinas: nisi qs in fraudẽ ea sumẽt i magna quãtitate ꝑ modũ cibi. Cõ. Inno. A. Tho.tangit hº i dicta.q.147.arti.6º. ꝛ nil dicit de confectionibꝰ ſꝫ tm̃ de electuariis.ꝛ dũ assumũt̃ solũ cã medicie. Et hoc idem posset intelligi de confectionibus ꝛ aliis que non in fraudẽ assumerentur ꝓ medicina: al' non. Unde Al.dicit ꝙ esus sp̃ẽrũ ꝛ electuariorum soluit ieiuniũ: nisi fiat cã nccitatis: vt pꝫ in dicta.q.31. Inno.etiã suꝑ rubrica de obser.ieiu.dicit. Electuariis aũt delicatis nõ credimꝰ ꝙ aliter liceat vti nisi sicut alio cibo delicato. Medicinam aũt ꝓ remouẽda infirmitate vl' fugiẽda accipe lꝫ sine peccato i die ieiunii: sed ꝓ cõseruãda sanitate vbi nõ est signum ĩfirmitatis non credo. Ecce gº ꝙ nõ est differẽtia inter electuaria cõfectiones ꝛ alia: nisi inquãtũ assumant̃ ꝓ vera nccitate infirmitatis: imo q̃to ẽ cibꝰ delicatior siue p̃ciosior tanto minus licitꝰ tp̃e ieiunii.dis.4. deniqꝫ: vt pꝫ etiã in dicta.q.31. Al.dicit ꝙ potꝰ añ prãdiũ soluit ieiuniũ ſꝫ post nõ: nisi fiat imoderate preter nccitatẽ. Sꝫ ut potest colligi ex Inno.vbi s̃.circa istã potatõeꝫ q̃tũ ad hoc vt liceat añ vel pꝰ prandiũ attẽdenda est consuetudo. B

¶ In qua etate tenet̃ quis ad ieiunãduꝫ? Rº ſꝫ Tho.scd̃a scd̃e q.147. Quãdiu aliq sunt in statu augmẽti non tenentur.s.vsqꝫ ad finẽ tertii septennii.i. 21.anni. Cõueniens aũt ẽ vt etiã in hoc tp̃e se ad ieiunãdũ exerceant plus vel minꝰ ſm modũ sue etatis ꝛ possibilitatis. A. Nñqꝫ tñ magna tribulatõe imĩnẽte i signũꝫ penitẽtie artioris etiam pueris ieiunia indicunt̃: sicut ꝛ de iumẽtis legit̃ Ione 3º. Homines ꝛ iumẽta nõ gustent quicq̃: neqꝫ aquã bibãt ſm eũdẽ Tho.ibidẽ. B. Nouicii q̃qꝫ ꝛ iuniores religiosi ſm Guil. super soluendo ieiunio iuxta discretiõem prelatoꝝ sc gerere debẽt. A. Inno.autem vbi s̃.dicit ꝙ ad ieiunãdũ tenent̃ oẽs sane mẽtis: ꝛ doli capaces potentes ieiunare cũ ipsi peccare possint ꝛ peccata deflere.ex̃ de delic.pu.c.p̃. Dispẽsatiue tñ cũ impuberibꝰ ꝛ etiã maiori etate poterit dispensari: vt ab indictis ieiuniis absoluãtur. Et hoc videtur tutiꝰ lꝫ super hoc passu diuersi diuersa sentiant. B.

¶ Quid de peregrinãtibꝰ: aut multũ laborãtibus? Rº ſꝫ Tho. vbi suꝑ. Si

peregrinatio ꝛ labor cōmode differri possit aut diminui absq̄ detrimēto: nō sunt ꝑpter hoc eccl'ie ieiunia ꝑtermit tenda. Si aūt imineat necitas statim peregrināndi: ꝛ magnas dietas faciēdi: vel etiā multū laborandi: ꝛ sic cuȝ hoc non possint ieiunia obseruari: nō obligatur homo ad ieiunādū. Videt tamē in talibus recurrēdū eē ad supioris dispensatōem nisi forte vbi nō est cōsuetū. q2 plati dissilantes ānuere videtur. A. Idē in sū.con.eo.ti.q.19. vbi etiaȝ additur ꝭm eundē Tho. ꝙ qui nolūt conducere oparios nisi frāgāt ieiuniū: nō sūt imunes a peccato: nisi forte sit causa neccīa que festinatōem operis exposcat. Itē ꝙ ex parte operātis intentio maioris lucri nō necessariū a pctō non excusat si ieiuniū frangit. Ibidē etiaȝ dicitur ꝭm glo. Ray. ꝙ ꝑpter ieiuniuȝ seruādū quis non cogitur mēdicare cū n̄ ɔsueuerit al' mendicare. B.

¶ Quid de cursorib' quoꝝ vsus ē dominis necessarius? R. ꝭm Guil. Si nō possūt simul currē ꝛ ieiunare excusanť. Secus quādo morātur vel modicum vadunt. A. nisi forte iminēt eis grādis vlatio quaȝ nō possūt ꝑficere: soluant ieiuniū paucis diebus añ. ꝭm eū. Guil. vt in sum.con.eo.ti.q.20. B.

¶ Quid de seruitoribus nobiliū? R. ꝭm Guil. Si tales ex cā ꝑueniant horā comedēdi: nō credo ꝙ peccent. sil'r si ꝑlibāt modicū: dico añ horā vt quasi ꝑpter cōtinuatōeȝ tꝑis totū possit post ea reputari quasi vna mēsa. Sicut ēt nec peccāt q ꝑgustāt cibos dñoruȝ ad cautelam veneni: imo ꝛ casu licet etiā ꝑgustare carnes dñorū. Nec iterū peccant qui qñq̄ surgūt ð mēsa vt portēt vinū encenia. ꝛ h'. Lon. Inno. A. ꝛ addit. Idē credim' de medicis ꝑgustantibus medicinas. Et i his casibus credimus ꝙ monachis licet ꝑgustare carnes. Et cō. Hosti. vt i sum.cō.eo.ti.q.21. B. Et idē dicit Guil. de seruitorib' ꝛ lectorib' mense inť religiosos dū tñ cuȝ licētia. A. Idē in sū.con.eo.ti.q.22. B.

¶ Quid de paupibus ꝛ mēdicātibus? R. ꝭȝ Tho. scda scde. q.147. Si possūt hēre tātū sil'r ꝙ sufficiat ad vnā comestionē nō excusanť a ieiunio: si nō pñt excusanť. Sil'r ꝛ quādo ꝑpter ꝑcedentē inediā ieiuniū nūc ferre nō possunt. A. Idem in sum.con.eo.ti.q.26. B.

¶ Quid de mulierib' ꝑgnātib' seu lactantib'? R. Si necitas debilitatꝭ corporis ipediat eas: nō tenentur ad ieiuniuȝ: imo si credit ꝑbabil'r de periclo earū vel aborsu: nō solū possunt: sȝ ēt tenenť soluē ieiuniū: sicut Guil. ponit. B. Et idē si timeať de periculo pueri lactētis: ꝭm eundē Guil. vt in sum. cō. eo.ti.q.24. B.

¶ Utꝝ vxores ꝑpter ꝓhibitōeȝ virorū debeāt dimittere ieiunia? R. ꝭȝ Inno. Licet dimittere debeāt vota. A. i. ieiunia seu abstinētias votiuas. 3.q.5. manifestū. B. nō tñ ieiunia. A. s. indicta ab eccl'ia: vt in sū.cō.eo.ti.q.27. vbi hec notanť. B. nisi forte ꝙ ꝑpter scādalū vitādū sacerdos dispēsare posset so. di. vt cōstitueret. ex de cle.ex.mi. latores. Lon. Hosti.

¶ Quid de ifirmis ꝛ debilib'? R. ꝭm Guil. excusanť. sȝ ꝓ quāta ðbilitate arbitrio boni viri standū est. Idē in senibus. A. Hoc fuit dictum Inno. vt in sum cō.eo.ti.q.25. B.

¶ Utꝝ sup solutōe ieiunii sit petenda dispēsatio? R. ꝭm Guil. Si cōstat ð cā ꝑpť quā soluēdū ē ieiuniū nō ē necciuȝ vt petať dispēsatio ꝑserti vt dic̄ Tho. ɔsuetudine iteruenięte. Si aūt dubiū sit vtꝝ sit cā neccīa. A. siue dubiū sit sibi siue aliis ꝭm eū. Guil. vt in sū.cō.eo. ti.q.28. B. tunc petēda ē dispensatio ab epō loci si ɔmode pōt haberi. alit' a ꝓpo sacerdote. A. Hosti. dicit ꝙ i ista dispēsatione non sufficit licentia simplicis sacerdotꝭ etiā ex iusta cā: nisi sūma necitas imineat ꝙ ad epm sine piculo hēri nō possit recursus. Et ē cā sufficiēs ad dispēsandū: vt dicit: Infirmitas nāe debilitas. ciborū caristia seu penuria. paupťas. pegriatō. labor ꝛ ptractō

nimia mēse: vt patet in seruientibus mensis nobilium: ꝛ huiuscemodi: vt i dicta. q. 28. B.

¶ Utrū ieiunia possint redimi? R° ſꝫ Inno. Jeiunia ecclie nō possūt redimi nisi cā vel nccitas subsit: sꝫ ieiunia voluntaria possunt etiā sine vlla cā redimi. A. s. que subsit in ieiunante dūmō al'sit vtile ſm eūdē: vt in sū. con. eo. ti. q. 29. vbi etiā pꝫ ꝙ etiā hoc casu ista redemptio facienda ē auctoritate supioris. B. ꝛ intermitti. A. De ista intermissione nō dicit Inno. vt pꝫ i dicta. 29. qꝛ vt pnto ipse loquit̄ de volūtariis respectu originis: seu necessariis respectu executionis forte rōne voti. Jō dicit ꝙ ad hāc redēptōem nccīa est auctoritas superioris. Sꝫ bn̄ credo ꝙ si ieiuniū adeo eēt volūtariū ꝙ ad illud nullo mō qs obligaret̄ ꝙ posset intermitti. B. Jeiunia aūt que i pnīa iponunt̄ redimi possunt auctoritate superioris. A. dūꝫ tamē ex iusta cā ꝛ discrete ſm Ray. ꝛ in sum. con. li° 3° ti. 34. q. 133. B. ex de voto. c. fi. A. potius in. c. p. vt pꝫ intuēti. ꝛ etiā in dicta. q. 29. B. ꝛ dis. 82. p̄sbyter. ī fi. Si v̄ ieiunio fuit votū quomō possit redimi vel mutari: vide. i. votuꝫ. §. per totum.

¶ Utꝝ ieiuniū factū in mortali psit? R° ſm Al. Quātū ad vitā eternā nō pdest: sed tn̄ valet p̄cipue q̄trū ad tria. s. obediētiā mādati ad qđ qs tenet̄ siue obligāte ecclīa: siue cōfessore pnīaꝫ iniūgente. Jtē qꝛ q̄tum ad castitateꝫ ieiuniū optime disponit. 3° qꝛ magis con finē diuine gratie facit. A. Jdē in sum. con. eo. ti. q. 34. B. Ad qd valēt bona opera ex̄ caritatē facta: hēs v̄. caritas. §. fi. A. potius. §. p̄l't. B.

¶ Utrū ieiunās teneat̄ dare in elymas qđ sibi restat. A. i. qđ per abstinētiam reseruatur iux̄ illud Greg. Hoc qđ tibi p ieiuniū subtrahis alteri largire. B. R° ſm Al. Nō. Sancti vero qui vident dicē ꝙ sic: intelligunt de ꝯsilio vl' in diuitib' q viderint frēm suū nccītatē hēre. A. qꝛ tunc si claudunt viscera ab eo in vitate in caritate nō ieiunant. i. Joh. 3° ſm eūdē Al. ꝛ i sū. con. li° p̄. ti. 12. q. vlt. B. Jeiuniū quatuor comitāt debēt ſm Ray. s. largitas. Hiero°. Nō manducatur' eras si non ieiunares da pauperib': vt ieiuniū tuū sit saturitas aie. nō marsupii lucrū. Jtē leticia. Mat. 6. Cū ieiunatis nolite fieri sicut hypocrite tristes. Jtē hora opetēs. i. Reg. 14. Jonathas q p̄uenerat horā adiudicat' ē morti. Jtē mēsura. Aug°. Mēs auidate ciboꝝ laxata pdit orōis vtutē

¶ De diuersis intētōibus ieiunātium nota vsuꝫ. Abstinet eger egens cupid' gula simia vtus. Abstinet eger. qꝛ non pōt comedere: vel ppter medicinam. Egens. qꝛ nō hēt qđ comedat. Cupid': ne expēdat. Gula. i. gulosus: vt postea auidi' comedat. Simia. i. hypocrita: vt laudet̄. Uirtus. i. vtuosus vt mereat̄.

Ignorantia.

Utrum sit pctm̄? R° ſm Tho. p̄ma scd̄e. q. 76. Ignorātia eoꝝ que quis tenet̄ scire. s. sine quibus nō pōt debitū actū exercere pctm̄ ē ppter negligētiā. Oēs auteꝫ tenētur scire cōiter ea que sūt fidei et vniuersalia iur̄ p̄cepta. Singuli autē ea que ad eoꝝ statū vl' officiū spectāt. Sꝫ ignorātia. s. ꝙ qs nesciat ea que scire nō pōt cū non sit ex volūtate nr̄a nō ē peccatū. Silr̄ non est etiā pctm̄ ignorantia eoꝝ que quis lꝫ posset scire: non tn̄ tenet̄ sicut theoremata geometrie. A. i. regulas a theoro. ras. qđ est vidē ſm Catho. B. aut quedā cōtingentia particularia. A. Jdē i sū. con. li° 3° ti. 32. q. 16. vbi dicit̄ etiā quō nulla ignorātia iuincibilis est peccatū. ꝛ ꝙ ignorantia inuincibilis dicit̄ que studio superari n̄ pt. ꝛ ꝙ qn̄ ignorātia ē pctm̄ ignorās nō sp est in peccato. s. actuali: sed soluꝫ quādo est tps acquirēdi sciam quā habere tenet̄ ſm eū. Tho. Nō pōt intelligi nisi intētio continua eēt obliqua. s. negligēdi nccīa scire. B.

¶ Ignorantia facti non iuris excusat extra de regu. iur. l. ignorantia. libro 6°.

Huius dicti intentionem tene vt in sequenti. §.

Utrum ignorantia excuset a peccato R. ꝯ bz Guil. Duplex ē ignorātia. quedā est iuris: vt si nescit furtum esse peccatum. Queda3 est facti: vt si nescit hāc rem quā accepit esse alienā: sed putat suā. Ignorantia aūt iuris aut oīo ē inuincibilis z inuolūtaria: vt q2.s. aliqs sine culpa sua scire nō pōt. sicut i infantib⁹ vł amētibus a natiuitate z tūc excusat a toto. Et eodē mō si aliqs de aliq̄ casu dubitans cōsuluit ꝑitos a quib⁹ tn̄ hūit alr̄ q̄ vitas se hr̄et excusat ꝑ talem ignorātiā. nā in se fecit qđ potuit. Si vero i hāc iuincibilē ignorātiam incidit culpa sua: tunc aut hoc fuit per opus licitū: vt si ꝑ vigilias vł abstinētiā deuenit ad amētiā. z tunc excusat a toto: etiā si feruoris excessus peccatū veniale fuerit. aut fuit per opus illicitū z tunc dicūt qda3 ꝙ excusat a tanto: l3 non a toto: ar. dis. 50. sepe. 15. q. 1. §. sed hoc. Quidā aūt dicunt ꝙ pctm̄ sequēs excusat a toto si nullū hēr vsum rōnis. Et hoc ꝓbabili⁹ z veri⁹. 15. q. 1. aliquos. z. c. sequēti. A. Scđm canones oībus talib⁹ si liberati fuerit ē pnia iponenda: sed leuior q̄ si sani tale qd cōmisissent. 15. q. 1. si quis insaniēs. Et hoc fit ad cautelā: vt i sum. con. eo. ti. q. 17. vbi etiam dicit̄ sm glo. Ray. ꝙ habentibus vsu3 rōnis quo ad ea sine quib⁹ non est salus: nulla ignorātia est inuincibilis simplr̄ z omnino. quia si non inueniret homine3 a quo doceretur: vnctio doceret eū nisi staret per ipm. B. Si vero ignorātia iuris sit vincibilis z voluntaria: tunc si fuit affectata i nł̄ lo excusat: imo ē speciale peccatu3. Si vero non fuit affectata sed solu3 quia neglexit addiscere: excusat a tanto: s3 nō a toto. Hec de ignorātia iuris. A. Idē in dicta. q. 17. Tamē sciendū ꝙ h⁹ intelligēdū est sm modū negligentie: vt tāto minor sit excusatio quāto maior fuerit in addiscendo negligentia: i tm̄ vt lata negligētia equiparet̄ dolo: vt. ff. deposi. l. ꝙ nerua. z de consti. vt aiarū. li. 6° B. Si vo sit ignorātia facti hec pōt eē duplex. Nā vel ignorantia ē causa agendi: ita ꝙ si sciret illam circūstantiā que trahit i pctm̄ nō facēt z se fecisse dolet: z hec excusat a toto. si tamē debita diligētia ꝓmissa fuit: q̄ si ꝓmissa non fuit: excusat solū a tanto A. z q̄n3 a nullo. v3 si ignorantia fuerit crassa z supina. dicto. c. vt aiarū. B. vł ignorātia ē comitās actū. s. ꝙ etiā si sciret circūstātiā peccati: nihilomin⁹ faceret: z hec non excusat. Con. ꝑdict̄ Pe. z Tho. in scripto. z in ꝑma scđe. q. 76. A. Idem in sum. con. eo. ti. dicta. q. 17. B. Utrū ꝑ ignorātiā excuset̄ q̄s a statutis ordinarioꝝ hēs. l. lex. §. 5° z §. excōicatio ꝑ. §. 6° Et vtrū excusetur scholaris qui ten3 sui doctoris opinionem: vide ī. opinio.

Ignorātia crassa z supina dicit̄ per metaphorā hoīs crassi z supini q non videt etiā ea que corā eo sūt. A. vł qa talis est largus z distētus. z sic h⁹mōi ignorantia magna z lata. B. sicut q publica z manifesta dicit se ignorare cui nō facile credit̄. 16. distinc. qđ dicit

Illegitimus.

Illegitime nati multiplr̄ sunt. Nā alius dr̄ mancer: ille ꝓꝑe qui nat⁹ est de scorto. Alius spurius vel notus q de adultera A. In sū. cō. li. 3° ti. 19. q. 1. dr̄ b3 glo. Ray. ꝙ spuri⁹ dicit̄ nat⁹ ex cōcubina ꝓ spurcitia icōtinentie. Not⁹ vo nat⁹ de adultera. Uidet̄ .n. fili⁹ eē de matrimonio: cum nō sit: sicut z notas febres dicim⁹ que vere quartane z huiusmodi vidētur z non sunt. Sed veritas est ꝙ ex adulterio natus dicitur etiā spuri⁹: vt in. c. tanta. extra qui fi. sint le. B. Ali⁹ naturalis qui ō soluto z soluta. z tales oēs ꝓhibētur ordinari. q2 per ātiquā legē manceres ꝓhibiti sunt intrare ītē plū dei. A. vsq3 in decimam generationē. Sitr̄ z spurii. in. c. ꝑ venerabilē. de q̄. l. z in dicta. q. 1. B. Deut. 23. extra de elc. inotuit. z ex q fi. sint le. ꝑ venēabilē

in fi. Cā aūt ꝓhibitōis triplex ē.s. digni
tas clīcalis. que hꝰmodi vilibꝰ cōferri
non dꝫ. ex̄ ꝺ excess. pla. inf dilectos. Itē
detestatio pr̄ni criminis. ex̄ de heret.
vergētis. Itē ꝙ tales filii solēt eē imi
tatores pr̄ni sceleris. 6. q. i. si qs cū mili
tibꝰ. ꝛ dis. 56. si gēs. In sclaribꝰ tñ digni
tatibꝰ tales nō sp ꝓhibētur. ff. de ꝺcu.
l. spurii. ꝛ l. gnālit. §. spurios. A Et in
hoc. §. pꝫ ꝙ si iste illegitimꝰ hēat cōpe
titorē legitime natū ei p̄fert in officio
dignitatis. Et supdicta oīa habētur in
sum. con. dicta. q. i. fm Ray. Hosti. et
Goff. B.

Quid si illegitimi per ignorātiam
ꝓmoti fuerit? R. fm Hosti. i hoc cāu
fm oēs ꝓbabilis ignorātia excusat: ar.
. C. de testa. l. i. ff. de offi. pto. l. 3. Ipe ꝯo
si ꝯitatē nouit in cōspectu dei cecidit
ꝗtūtuncꝫ occultū sit. ex̄ de tēpo. or. c.
fi. Si nihil scit excusatꝰ ē. A. Idē i sū.
con. eo. ti. q. i. B.

Sꝫ nunquid filius dꝫ credere ꝯbis
mr̄is cuiꝰ filiꝰ sit? Rº fm Hosti. Prima
facie credēdū est matri. ex̄ de ꝓba. per
tuas. ꝛ de p̄sum. afferte. ꝛ c. lr̄as. §. p̄. ve
rūtñ nō cogit credē: ar. C. de testa. l. nec
ꝓfessio. A. cū ipe fuerit cōiter habitꝰ
ꝓ legitimo: vt pꝫ in sū. con. dicta. q. i.
B. Si tñ hēt ꝯsciam ipetret dispēsati
onē q in hº cāu satis facile obtinē dꝫ.

Quid de filiis sacēdotū quos susce
pit de legitima vxore añ sacrū ordinē
Rº fm Ray. Tales de iure cōi ꝓmoue
ri pñt ad oēs ordines ꝛ dignitates: nisi
in illa ecclīa i qua patres eoꝝ imedia
te fuerunt p̄lati vel canonici vbi non
possunt canonicari vel ꝓmoueri. A.
Uerꝫ est ad easdē dignitates ꝛ p̄bēdas
quas p̄res eoꝝ tenuerūt. Ad alias aūt
etiā in eadē ecclīa poterūt ꝛ canonica
ri ꝛ ꝓmoueri: sicut dicit exp̄sse Ray.
vt in sū. con. eo. ti. q. 6. etiā viuētibꝰ eoꝝ
patribus. ꝛ in eadē ecclīa i suo officio
manentibus. ex̄ de fil. p̄s by. ad hec. ꝛ
pꝫ in iuribꝰ q̄ sequūt. B. ex̄ eo. ad hec
ꝛ c. ad extirpādas. ꝛ c. ad abolēdā. Et ꝺ
talibꝰ pōt intelligi. 56. dis. §. sꝫ hº. Idem
Hosti. Ber. ꝛ Goff. Et addit Goff. Nō
ꝙ cū pater habuerit ꝑsonatū vl̄ vica
riā perpetuā in aliqua ecclīa filiꝰ ime
diate ipm vel ipam hēre nō pōt. ex̄. e.
qm̄. ꝛ c. ad extirpādas. Itē si pater hūe
rit ꝑsonatū filius nō pōt hēre vicariā.
nec ꝯ°. ex̄ eo. Michael. ꝛ c. cōstitutus.
A. Istud ꝯ° intelligit ꝙ si pr̄ habuit
vicariā ꝑpetuā filiꝰ imediate ꝑsonatū
hēre nō pōt: vt in dicto. c. cōstitutus. Et
est rō. qꝛ ꝑpetuus vicariꝰ curaꝫ hēt ec
clesie cuiꝰ vicariꝰ existit. ex̄ de of. vica.
ex parte. fm eūdē Goff. vt in dicta. q. 6.
B. Nō si filius dispēsatiue succedat
patri: frat istiꝰ bñ poterit postea succe
dere patri: vt ponit Hosti. qꝛ in hº nō
succedit patri imediate. Sed secꝰ si p̄ꝰ
habuisset ipam ecclīaꝫ solū de facto.
A. s. p̄mus frater. qꝛ tunc secūdus non
poterit succedē: vt pꝫ i sū. cū. eo. ti. q. 9.
B. Porro ad nepotes hec ꝓhibitio ñ
extēdit: vt Ray. ponit. Idē Gof. ꝛ Ho
sti. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 8. B.

Pone ꝙ aliqs hñs vxorē ea viuen
te fit sacerdos: ꝛ postea ex ea generat
filiū: nūquid ē legitimꝰ? R. fm Hosti.
Si vir factꝰ ē sacerdos ignorāte vel in
uita vxore: filius nō indiget dispēsatō
ne. 27. dis. si vir. ex̄ de cōuer. ꝯiu. qdam.
ꝛ c. placuit. Sed si vxor cōsensit ꝙ vir
ordinaret vel sciēs nō ꝯdixit: tūc filiꝰ
illegitimꝰ ē ꝛ dispēsatōe indiget. ex̄ eo.
lr̄as. 77. di. ep̄s. 32. di. seriatim. in fi. ar.
54. di. si seruus. 25. q. 2. agathosa. Inno.
Goff. ꝛ Ber. vidētur sentire ꝙ indisti
cte talis dispēsatiōe idiget. A. Dic hº
clarius. Nā vt pꝫ in sū. con. eo. ti. q. xi.
Ray. dixit simplr̄ ꝙ talis filiꝰ est legiti
mus: maxime si vxore ꝯdicēte vl̄ igno
rāte vir fuerit ordinatꝰ. Goff. vero ꝺ. s.
ꝙ sit illegitimꝰ. Et Inno. ꝛ Ber. sētiūt
cū Goff. Glo. vero Ray. dicit ꝙ iste est
legitimꝰ quo ad successionē heredita
tis nō quo ad ordines ꝛ ecclīastica bñ
ficia. Hosti. vero hos doctores concor
dando distinguit: vt s. ꝛ eius distinctio
satis etiā consonat iuribꝰ allegatis in
quibꝰ clare cōstat q nec per religionē

nec per ordinationē potest vir separa ri ab vxore inuita vel ignorante. B.

¶ Quid si nato aliquo de illegitimo coitu postea pater cōtraxit cū matre? R. Si tempore cōcept⁹ pater poterat eā habere in vxorē ⁊ postea ducit. legitimatus ē filius: ⁊ ad oēs actus legitimos admittet. A. ⁊ etiā ad hereditatē sm Ray. vt in sum. con. eo. ti. q. 10. B. etiā si post natiuitatē filii mater nupserit alteri quo mortuo ꝯxit cū isto. vel eo⁹ pater duxit aliā qua mortua duxit istā. Sec⁹ aūt si tpe cōcept⁹ ñ poterat eē matrimoniū inter ipos: quiā tūc: licet sublato impedimēto ducēt illā: non legitimatur filius: ex̄ qui fi. sint le. tanta i auc. qui. mo. na. effi. le. coll. 6. circa principium. A. Idē i sū. cō. dicta. q. 10. sm Ray. Hoff. ⁊ Hosti. ⁊ addit Ray. Nō dixi in pmo casu legitimatum talē quo ad omnes actus legitimos: videtur ꝙ fallat in epatu ad quem non poterit talis pmoueri absq̄ dispensatōe pape: vt pꝫ sm vnam litterā. ex̄ de elec. innotuit. circa pncipium. Idē recitāt Hoff. ⁊ Hosti. sed magis approbant ꝙ talis dispensatione nō idigeat etiā i hoc casu: ⁊ hoc i fauorē plis. ex̄ qui fi. sint le. ex tenore. ⁊ qui ma. accu. pñt. videntur. in fine. B.

¶ Quis potest dispensare cum illegitimo? R. Eps potest dispensare quantum ad ordines minores. ⁊ beneficiū sine cura: aliter non. nec ad dignitates aut personatus nisi papa. extra eo. is qui. li. 6. A. Ibi etiam patꝫ ꝙ etiam si p papā fuerit cum tali dispensatum vt possit beneficiū curatū obtinere: intelligit solum de vno. B. Nō si papa dispēsatōeꝫ obtinuerit: ⁊ postea impetrauit ꝙ duo aut plura beneficia cum cura possit habere. tacuit autē pdictuꝫ ꝯcess̄ ñ valet hec secūda gratia. extra eo. si is cum quo. li. 6.

¶ Que dispensatio est circa illegitios R. sm Ray. Si tales intrāt monasterium ꝯ iure cōi possūt pmoueri ad oēs ordines. 56. dis. §. p. ex̄ eo. c. p. Religiōis enī ingressus tollit irregularitatē sicut ⁊ ingratitudinē. 19. q. vlt. non liceat. Ad plationē tamē non possunt pmoueri absq̄ dispēsatōe: vt in dicto. c. p. A. .e. pape sm quosdā: cū hodie illegitime nati absq̄ dispēsatione sedis aplice: nec ad dignitatē: nec ad personat⁹: aut alia bñficia curā hñtia debeāt admitti. ex̄ eo. nimis. Alii dicunt ꝙ cū talib⁹ religionē ingressis possunt epi dispensare ꝙ possint pmoueri i abbates: nō autē i epos. Et ad. c. nimis dicunt ꝙ intelligitur de remanētibus in seculo: vt in sum. con. li. 3. ti. 19. q. 2. Sed certe i dicto. c. nimis. nec in. c. p. eo. ti. fit hec distinctio. Uñ nec nos distinguere debemus. ff. de offi. psi. l. 3. ⁊ ex̄ de deci. ad audiētiam. Unde pmū veri⁹ videt. B. Si vero remanēt in seculo: nec ad ordinem nec ad platurā pñt absq̄ dispēsatōe pmoueri: vt ibi dicit. Sed circa eos qñꝫ adhibet dispēsatio magna: vꝫ vt ordinētur ⁊ instituātur in eccliis. aliis a paterna: dico si sunt filii psbyteri. Aliter vero in qbuscunq̄ eccliis: ar. ex̄ eo. ptium. Maior vt etiā in pa̾na: aliq̄ tñ medio: ut ex̄ eo. ex trāsmissa. Maxima vt in pr̄na. nullo tñ medio: ex̄ eo. ex tua A. Idē i sū. cō. dcā. q. 2. B.

¶ Quid si cū illegitimo dispensetur quo ad ordines ⁊ beneficiū ecclasticū R. Si ab epo facta sit dispensatio: nō extēditur nisi ad ea que pot. s. vt i 7. §. dictum est. Si vero a papa: poterit pmoueri ad pochialē ecclīam nō ad psonatū vel rectoriā ad quā p electōeꝫ pcedi cōsueuit: ex̄ de pben. c. vlt. A. Idē in sum cō. eo. ti. q. 14. ꝫ Ray. Hof. ⁊ Hosti. B.

¶ Utrū legitimat⁹ quo ad act⁹ ecclasticos sit per hoc legitimat⁹ ad act⁹ seculares? R. De hoc sunt multe opiniones. Probabilior tñ videt opinio Jnno. dicētis: ꝙ qui legitimat⁹ fuit ab aliquo pncipe seculari: vel ciuitate: intelligit legitimat⁹ quo ad oēs actus seculares i terris q̄ legitimāti subsint: gn etiā i aliis terris quo ad secularia nisi

sint talia q̄ eēnt ī alterius ꝑiudicium. Nā nec in aliis terris succeder ab intestato. qꝛ sic auferentur bona heredibꝰ defuncti. Sꝫ talis non itelligiᷓ legitiatus ad ordines. qꝛ hoc non est de iurisditione iudicis laici. Si ꝟo legitimatꝰ fuit ab ep̄o inquātuꝫ potuit. s. quo ad minores ordines ꝛ beneficia sine cura etiā in alia diocesi poterit ꝓmoueri ad ꝑdicta: qꝛ hoc est de iurisditione ecclesiastica ꝛ in nullius ꝑiudiciū: ꝛ multo magis si papa. Sed talis nō est legitimatus quo ad actꝰ seculares: nisi in terris qui tp̄aliᷓ pape subsūt. Satꝭ cō. Ber. ex̄ qui fi. sint le. per venerabilē. A. In sum. con. eo. ti. q. 15. diuersa sup̱ his dc̄ā ponuntur. Et dominꝰ Anto. de Bu. sup̱ dicto. c. per venerabilē. latius ꝛ clarꝰ ꝑdicta tangit sic. ꝙ quedam est legitimatio plenissima per quaꝫ deletur fūdamētum vitii a quo surgit differētia legitimatōis ꝛ illegitimatiōis: ꝛ hanc solus papa facē potest. qꝛ solus dispōere potest sup̱ matrimonio. Quedā est legitimatio plenior que ītegrat ad iura ꝑmeuende non disponendo i vitiū ꝛ hanc potest ꝛ papa ꝛ imperator ſꝫ illa que ad eos spectāt. Quedā est plēa vt dispēsatio cum eo in aliquo effectu ligitimatōis non ex toto integrando: adhuc illam possunt vtriqꝫ. Adde. ꝛ ēt inferiores: vt potest colligi ex ꝑdictis. Seqtur. His visis si queratur an papa possit legitimare in terris imperii. dico sic. Aut papa vult disponē in mrimonium ꝛ ꝓlem futurā. ꝛ non dubito ꝙ pōt etiā in terris imperii. qꝛ suū ꝑncipalr̄ est disponere de matrimōio. Et sic intelligo q̄ dicunt Jo. an. ꝛ Hosti. Jō omnes filii qui ꝓducunᷓ hodie de matrimonio vltra quartū gradū etiā in terris īperii sunt legitimi. ꝛ oēs etiā q nati sūt ex pupilla ꝛ tutore. ꝛ ex ꝯtrahentibꝰ sine cōsensu p̄ris: ꝛ ex rectore ꝓuincie cū subiecta. Aut papa vult legitimare disponēdo i radicē matrimonii quo ad ꝓlē iam ꝓditā: ꝛ tūc dico ꝙ i oībꝰ casibꝰ i qbꝰ legitiare pōt disponēdo in radicem matrimonii ꝙ in oībus illis casibꝰ pōt legitimare ī terris iperii. si tn̄ legitimat icipiēdo a radice matrimonii. ꝛ in oibus casibꝰ in quibꝰ nō pōt: vel nō vult dispēsare incipiēdo a radice matrimonii: in oībꝰ illis legitimat quo ad terras suas ꝛ nō imperii. Videamus gͦ qn̄ pōt incipiēdo a radice mr̄imonii. Ideo si vult disponē legitimādo natū de rapto cōsensu mr̄imoniali inᷓ parētes: ꝛ nō video ꝙ possit. Nā non posset facere ꝙ eēt mr̄imonium absqꝫ cōsensu cū sit nāliter de eēntia illius: lꝫ possit fingere cōsensū stante dubio. ex̄ de spō. is qui. Et si dicatur. Princeps fingit cōsensū vbi non ē: vt. l. i. C. ꝺ rei vxo. acti. dico ꝙ illō i positiuis ꝛ nō in sacr̄alibꝰ. Nā talia sacr̄alia habēt formā facti nālem: ꝛ exigūt verā eēntiā consensus: i qbus non video ꝙ papa aliquid possit. Vbi. n. ꝓ forma veritas exigiᷓ fictio nō operaᷓ. Cō. Jo. an. Aut vult legitiare ꝓductos ex matrimonio quo ad formā suā eēntiato: inualide tn̄ ꝓpter resistētiā iurꝭ. ꝛ si resistētia eēt iurꝭ ciuilis: qꝛ ad ip̄m n̄ spectat de mr̄imonio: dico ꝙ posset legitimare: qꝛ hec fictio posset trahi retro cū nō hēret aliquod ꝑncipiū resistens quod validū esset: qnimo ex quo solū ius ciuile resistēt: filii ab ipso ꝑncipio essent legitimi. Aut mr̄imoniū validū quo ad formā rudē extrinsecā: hēbat impedimētū canonicū vel diuinū. Nō facio inter ista dr̄iam h. Et adhuc non credo ꝙ posset legitimare disponēdo in radicem matrimonii. qꝛ ex quo matrimoniū habuit resistentiā iuris ciuilis est impossibile ꝙ fictio opereᷓ r̄surgendo matrimonium vt retro. qꝛ deficit in extremo a quo s. eo. tanta. ff. ꝺ sena. l. paulꝰ. al'l. senatores. Unde credo ꝙ hec legitimatio nō valēt vt trahēs radicē a matrimonio: sed bn̄ pōt valē vt legitimatōis collatura ꝺ nouo. Qn̄ ꝟo dispōit i radicē mr̄imonii: aut ꝓles ē ꝓdita ex mr̄imonio quo an ius canonicū resistat mr̄imonio vel legitiatiōi

prolis potest eē dubitatio ꝓbabilis. Et dico ꝙ hoc casu pōt legitimare dispo nēdo ī matrimoniū. ꝛ declarādo legiti mitatē ꝓpter dubiū matrimonii qđ est ei subiectū. ꝛ ad euitādā ꝑplexitatē stante dubio. ꝛ qꝛ exquo nō habꝫ clarā resistētiam iuris pōt retro trahi fictio ad ꝑncipiū legitimatōis. ꝛ qꝛ ꝓpter du bium ꝓbabile casus ē supposit⁹ pape vt de grauiorib⁹: vt pꝫ in hac decre. ꝑ venerabilē. ꝟ. rōnibus igit. ꝛc. Et sic pē dente dubio ꝛ ꝗdiu latet īpedimētuꝫ videm⁹ ꝙ papa ex colore matrimonii auctoritate eccl'ie ꝑlē legitiat⁹: de clā. despon. cū inhibitio. ꝛ §. eo. peruenit. ꝛ vbilibet. Unde hoc casu legitiat etiaꝫ in terris imperii. qꝛ disponit in radiceꝫ matrimonii. ad hoc §. eo. tanta. Nam nulli dubium ꝙ legitimatio q̄ fit ex il lo casu ex solo matrimonio etiā dēpta quacunq; solēnitate dotaliū instrōꝝ quā requirit lex habilitat ꝛ prolē legi timat: etiā in terris imperii. Et sic de facto consului Mutine. Qñq; papa in tendit legitimare solū conferēdo iura legitimitatis nō disponēdo in radiceꝫ matrimonii. vel qꝛ nō vult. vel qꝛ non potest. qđ patꝫ ex ꝑdictis. ꝛ tunc clarū est ꝙ in terris eccl'ie pōt legitimare: ꝛ vt ꝭ. ꝟ. rōnibus igit. ꝛc. qꝛ in istis exer cet iura imperii. Aut vult legitimare ī terris imperii: ꝛ tūc aut vult legitima re sibi suppositū vel supponēdū rōne clericatus: q eo ꝙ se legitimat ꝓpter clericatū dicitur cleric⁹ saltem mente iuxta nō. de trāsac. ex litteris. Et dico ꝙ pōt. ꝛ eo legitimato secuto clericatu legitim⁹ est quo ad tꝑalia ꝛ spūalia et quo ad oīa: vt pꝫ ex vna allegatōe hic. Nec obuiat ꝙ ex hoc ꝑiudicet nō sup posito: nec dicat ꝙ sit legitim⁹ ꝛ illegi timus q̄si monstrū. Aut vult legitima re non suppositū nec supponēdū de ꝑ ximo. Et tunc aut vlt legitimare cum consensu illi⁹ qui supiorē non recogno scit. ꝛ sic ē in quasi possessione liberta tis. Et talis pōt legitimari: vt ꝭ. ꝟ. rōni bus. Aut in terris illius qui supiorem

recognoscit: vt impatorē. ꝛ casus vide tur hic ꝟ. rōnibus: ꝙ nō possit: qꝛ hec que sunt supremi īperii vt legitimare non possūt fieri sine ꝯsensu superioris vt⁹ vult hec decre. que nō est alibi ī h⁹. Et hoc ꝙ papa non legitimet in terris imperii quo ad bōa tꝑalia tenēt Bar. ꝛ Ly. Sed si vis tenere ꝙ hec ptās sit ꝓrogabilis in habētē silem potestatē sicut dicim⁹ in his que sunt meri impe rii: vt dixi de fo. cōpe. c. si diligenti. cre do ꝙ nō posset facere papa istā legitia tōem circa subm̄ imperio: nisi vbi con sentirent oēs q̄bus ꝑiudicat: qꝛ talis iurisditio nō pōt ꝓrogari ad ꝑiudiciuꝫ eoꝝ. Et hoc tenet Jo. an. dicēs ꝙ papa hoc in terris eccl'ie pōt libere. i. sine ali cuius ꝯdictiōe. In terris ꝟo subiectis imperio nō pōt q̄n cōtradicere possit is cui fit ꝑiudiciū non in spe sed in re .i. qui iā possidet hereditatē. Secus si solū speret. Uñ ꝯm Hosti. solo pr̄e reg rente dū viuit pōt fieri legitimatio. eo aūt mortuo ꝯsentiētibus illis q̄bus iā delata ē hereditas. al' non. ꝛ quo ad feu dalia consentiente dn̄o feudi: nō obstā te cōtradictione habentium spem tm̄. Sed tamen in eoꝝ preiudicium fieri non debet sine causa. Ideo in dubio si fiat alio non exp̄sso non attenditur ad preiudicium agnatorum spem haben tium nisi consentiant vel papa aliud exprimat. Circa imperatorē vero sub dit. ꝙ aut intendit legitimare dispo nendo super matrimonio ꝛ incipiēdo a radice. Et dico ꝙ non potest: quia h⁹ est solius pape. Et sic leges que dicunt ꝙ ex matrimonio subsecuto legitimā tur filii: nisi fuissent approbate per ca nones non credo ꝙ valerent. Et per hoc patet ꝙ non potest facere plenissi mam legitimationem que vitium de leat originale. Aut vult legitiare col latiue conferendo iura legitimitatis ꝛ q̄ ad spūalia credo ꝙ non possit. Jo puto ꝙ legitimatus ab impatore non possit ordiari: nec bn̄ficiari: nisi aliter

dispẽsef. Et hoc tenẽt Jo. an. ꝛ Archi. Aut vult legitimare q̊ ad tp̱alia ꝛ honores ꝛ hereditates. Et dico ꝙ pōt in terris imperii sicut ꝛ olim poterat. In terris aũt eccłie an possit, dic. Aut legitimat legẽ gnalẽ ꝯcẽdo. Et dico ꝙ virtus legis se extẽdit ad existẽtes in terris eccłie: nõ ex ꝟtute legis solũ: sed ex gnāli approbatõe eccłie. di. io. si i adiutorium. quã facit canon: ex quo lex nõ repugnat canoni quã papa approbare censet: eo ꝙ nõ improbat: vt dixi ꝺ iudi. nouit. Non puto tamẽ ꝙ tales essent legitimati quo ad spũalia ꝓpter nãm materie que nec directe nec indirecte supposita ẽ ptãti laici. Aut vult legitimare ꝑ rescriptũ: ꝛ credo ꝙ non possit in terris eccłie nisi eo mõ quo s̃. dictũ est papã posse in terris imperii. Ibidẽ et tangit ꝙ impator pōt legitimare: vt s̃. dictũ est etiã ante coronatõez ẜm Jaco. de arena. ꝛ Jo. an. Itẽ dicit ꝙ hñs ptãtez legitimãdi ab impio: pōt vbi pōt impator ẜm verba ꝓuilegii, et vbi nõ pōt: minus pōt hñs ptãtez ab eo. Et silr dico de hñtibus ptãtez a papa. In habẽte ptãtem ab imperatore tenet Bar. in. l. ꝓses ff. de offi. ꝓsi. ꝙ nõ possit legitimare in terris eccłie: quia alius a proconsule non potest extra ꝓuinciã sibi decretã iurisditõem etiam volũtariã exercere. Puto etiã ingt ꝙ habẽs ptãtẽ a papa vel a ꝓncipe non possit legitimare ad preiudiciũ alterius: etiã respectu spei: qꝛ tales cõcessiones itelligunt sine alioꝝ preiudicio. de priuil. pastoralis. cũ siłibus. hec ille. q etiã ibidem multa alia ꝓsequit ꝺ hac materia. B. Quib' aũt modis illegitimus legitimet: hẽs. ĩ. legitim'. §. 2°. Et vtrũ malitia parẽtis debeat nocere illegitimo siue cuicunqꝫ filio: habes sup̃ filius. §. 3°. Ad materiã illegitimoꝝ pōt pertinere s̃. filius. ꝛ. ĩ. legitimus.

Llicite acquisitũ.

Quot modis dicit illicite acq̃sitũ. ꝛ quãdo restitui debeat vł i elyꝫ dari possit: habes s̃. elemosyna ꝑ. §. si. ꝛ ĩ. restitutio ꝑ. §. antepłt.

Immunitas.

De immũitate seu emunitate ecclesie aut confugientium ad eccłiam: vide supra emunitas ꝑ. ꝛ 2°.

Impedimentum

ꝑ cõiter. Circa impedimenta matrimonii ꝑ agem' de impedimẽto i genere. 2° de impedimẽto erroris ꝑsone. 3° de impedimẽto cõditionis. 4° de impedimẽto voti. 5° de ipedimẽto cognationis carnalis. s. cõsanguinitatis. 6° de ipedimẽto cognatõis spũalis. s. cõpaternitatis. 7° de cognatõe legali. s. adoptõnis. 8° de ipedimẽto criminis. 9° ꝺ dispari cultu. 10 de violẽtia siue metu. 11° ꝺ impedimẽto ordinis. 12° de impedimẽto ligationis ad aliã vxorẽ. 13° de publice honestatis iusticia. 14° ꝺ affinitate. 15° de impotẽtia coeundi. 16° de matrimonio cõtracto cõtra interdictũ ecclesie. 17° de impedimẽto feriarũ. De ꝓdictis impedimẽtis sũt ꝟsus i qbus explicãtur ẜm ꝓdictũ ordinẽ sic. Error. cõditio votũ. cognatio. crimẽ. Cultus. disparitas vis. ordo. ligamẽ. honestas. Si sis affinis. si forte coire neqbis. Hec sociãda vetãt ꝯnubia. iũcta retractãt. Eccłe vetitum. necnõ tẽpus feriarũ. Impediunt fieri. permittunt facta teneri.

Que impediunt matrimonium iã contractum? R. n° 12. sunt que impediunt non solum matrimonium contrahendum: sed etiaꝫ dirimunt contractũ que ꝛ continentur in trib' ꝑmis versibus positis in primo §. Et intelligas ꝙ dirimunt contractum si ꝑcesserint matrimonium. Si autem superuenient post matrimonium rite factuꝫ vt affinitas vel crimen ꝛ huiusmodi: non dirimunt. A. etiam si non sit subsecuta copula carnalis: vt in sum. con. lib. 4° ti. 3°. q. i. B. preter vnum votum. s. religionis cuꝫ effectu quãdo quis ꝯtracto qdẽ m̃rimõio: sꝫ añ carnalẽ copulã

ligionē ingredit͛.ex̄ ꝺ cōuer.cōiuga.ve
rū.ꝛ.c.ex parte.2°. A. Ibi dicit͛ clare ꝙ
cōtracto mr̄imonio legitime per ꝟba
de pn̄ti:in nullo pōt cāu dissolui:etiā si
vn⁹ cōtrahētiū efficeret͛ heretic⁹ vt vi
uēte reliquo alter ad secūda vota trāſ
migret:nisi vnus religionē ingrediat͛
A.ꝛ de sponsa. cōmissuꝫ. Expectari tn̄
debꝫ vsqꝫ ad ꝓfessionē:vt ponit Tho.
in 4°.di.27. A.i.quousqꝫ religioni etiā
in genere sit saltē tacite obligatus: vt
si nolit vitā absolute mutare: īfra qꝺ
tēpus beneficiū ingrediētis nō est alti
cōferēdū sine eius assensu:vt i.c. bene
ficiū:de regula.li°.6°. B. Naꝫ āte nō di
rimitur etiā ſꝫ Pe. Sic͛ hēs.i. votuꝫ
4°.§.5°.in fi. Aduertēdū ꝙ per susceptī
onē sacri ordinis dirimit͛:vt quidaꝫ di
cere voluerūt:sed contrariū declaratū
est hodie ī quadā ex̄uagāti. Jo.22.que
incipit. Antique.

¶ Que sunt illa que īpediunt matri
moniū cōtrahēdū:sed tn̄ non dirimūt
contractū? R°. p̄ quidē sunt duo predi
cta in p̄.§.i.ꝓhibitio ecclesie:ꝛ tēpus
feriarū:de quibus dicit͛.ī. īpedimentū
16°.ꝛ īpedimētū.17°. Itē sͭ quedā crimi
na:de quibus habetur.ī.ipedimentuꝫ
7°.§.p̄. Itē īpediunt matrimoniū cōtra
henduꝫ sponsalia que sunt p̄us cū alia
contracta:de quo.ī.sponsalia.§.8°. Iteꝫ
īpedit cathecism⁹ qui precedit baptiſ
muꝫ:vt habetur.ī.ipedimentū.6°.§.2°.
Itē īpedit votuꝫ simplex:de quo.ī.ipe
dimētū 4°.§.p̄.ꝛ 2°.

¶ Utruꝫ aliqua consuetudo īpediat
matrimoniuꝫ contrahēdū vel dirimat
contractuꝫ? R° ſꝫ Hosti. Si consuetu
do est approbata per papā ne matri
moniū contrahatur:ꝛ vt contractū se
paretur certe īpedit ꝛ dirimit. dico in
quibuscunqꝫ casibus hoc posset facere
canonica cōstitutio.ex̄ de cogna. spi.c.
p̄.ꝛ.c.super eo.extra de cōsan.ꝛ affi.qꝺ
dilectio. Nā approbatio pape hēt viꝫ
constitutionis. Sed si consuetudo non
sit per ipꝫ approbata nec reprobata
tunc ad euitāduꝫ scandalū quod forte
sequeretur faciendo contra eaꝫ īpedit͛
contrahenduꝫ:sed non dirimit contra
ctuꝫ. Idē Ber.ꝛ Inno. A. Idē in sum.
con.eo.ti.q.2. B.

¶ Quid agēdū quādo doctores discō
dāt circa īpedimētū matrimonii? R°
ſm Hosti. Ubicunqꝫ doctores per glo
sas suas dicunt solui matrimoniū:si n̄
inducant ius expressuꝫ contrariū dicē
ti adhereas:ex̄ de testi.lꝫ ex quadā .in
fi. A. Idē in sū.con.eo.ti.q.3. B.

¶ Quid si eccl'ia p̄cipiat alicui ꝯiugū
cohabitare cuꝫ altero:ꝛ ille cui p̄cipit͛
sciat esse īpedimētuꝫ? R° ſꝫ Hug. In
hoc casu quātuꝫ ad reddēdū debituꝫ n̄
tenetur obedire.tn̄ in cohabitatione ꝛ
neccīorū exhibitōe obedire debet ꝛ nō
negare ei cui de facto se copulauit. A.
Naꝫ obedire debꝫ inquātū potest sine
peccato:vt in.c.inquisitioni:ex̄ de sen.
exco. B.

¶ Quomō an̄ matrimoniū sit īquirē
dū an sit aliquod īpedimētū? Rn̄°. De
bent banna publice ī eccl'iis per p̄sby
teros ꝓponi:vt infra cōpetētēꝫ termi
nuꝫ q̄ scit īpedimētuꝫ ꝓponat. ꝛ si ap
paruerit ꝓbabilis cōiectura cōtra co
pulā futurā intdicat͛ exp̄sse donec con
stet qd fieri debeat:alr̄ si cōtraherent
sine bānis aut post ꝓhibitōes ꝛ extite
rit īpedimētū:vtputa gradus ꝓhibiti
tūc filii dicētur illegitimi:ꝛ nō excusa
būt͛ ꝓpt͛ ignorātiā parētū. Sacēdos q̄ꝫ
qui tales cōiunctōes inhibere cōtēpse
rit:vel regularis qui interesse p̄sūpse
rit:p trieniū ab officio suspēdat͛. Qui
vero falsū impedimētū maliciose ob
iecerit:canonicā non effugiet vltioneꝫ
ex̄ de clā.despon.cum inhibitio. In ali
quibus vero locis non fiūt hec banna
sed solum cōtrahuntur sponsalia solē
niter ꝛ publice multū āte mr̄imoniuꝫ
ꝛ ītериꝫ pōt manifestari an sit impedi
mētuꝫ. De matrimonio qꝺ fit sine bā
nis.ꝛ clādestine aliquid habes.ī.legiti
mus.§.p̄.ꝛ .s̄.debitum.§.fi.

¶ Quid si aliqs audiuit perpetuum
īpedimētū eē inter se ꝛ vxorē: nunqd

tenet ingrere: R°. sm Guil. Si audiuit a fidedignis τ nõ suspectis: cũ non debeat eẽ negligẽs sue saluti: tenet ingrẽ veritatẽ: alr eẽt affectata ignorãtia q̃ ñ excusat: τ si cõcipiat pbabilẽ opinionẽ de dicto alicui' nõ debȝ exigẽ ðbitũ lȝ reddere teneat. A. Idẽ in sũ. con. li°. 4°. ti. 21. q. 2. B. Secus si ita iuenẽit veritatem q eẽ impedimẽtũ hẽret pcõstanti: tunc. n. nec exigere nec reddẽ dȝ A. facit ex̃ de sen. exco. inquisitõi. B. Porro qui tale ipedimentũ audit a viro fidedigno etiã iurato: aut cõpatre suo: aut a pprio sacerdote: aut publica fama nõ ita tenet credẽ q peccet mortalit si nõ credat: sȝ venialr: sicut etiaȝ peccare põt qui nimis de facili credit. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 4. B.

¶ Nunquid peccat sacerdos vel ali' quicunq̃ sciẽs ipedimẽtũ insinuando h° alteri ɔiugũ vel ãbob' seu alter alti. R°. sm Guil. Si pbari nõ põt. dicendo agit indiscrete: nisi credẽs q audiens paratus sit in hac parte peritoꝝ ɔsilio obedire. Si vero possit pbare τ sciat hoc sacerdos pꝛochialis: vel alter coniugũ: tenet solẽnit ad diuoꝛtiũ agẽ nisi de cõi consensu velit τ possint cohitare tanq̃ germani. A. Idẽ in sũ. cõ. eo. ti. q. 5. τ. 6. B. Istũ etiã casuȝ hẽs s. coꝛrectio. 2°. §. 6°.

Impedimentum

2°. de erroꝛe psone. Sciendum p̊ q nõ oĩs erroꝛ ipedit mr̃imoniuȝ sȝ solũ erroꝛ persone τ cõditõis. Cuius rationẽ assignat Tho. in 4°. dis. 30. dicẽs q oȝ q erroꝛ q matrimoniũ impedit sit alicuius eoꝝ que sũt de eẽntia mr̃imonii. Ibȝ autẽ matrimoniũ duo iclu dit. s. personas que cõiunguntur: τ mutuã ptãtem inuicẽ in qua mr̃imoniuȝ cõsistit. Primũ tollitur per erroꝛẽ persone. Secũdũ per erroꝛẽ ɔditõis. quia seruus nõ põt ptãtem sui coꝛpoꝛis libe alteri tradere sine cõsensu dñi sui. hec Tho. Itaq̃ si sit erroꝛ persone nullus est cõsensus. Nã qui errat nõ cõsentit ff. de iurisdi. om. iudi. si per erroꝛẽ: τ errantis voluntas nulla ẽ. C. ð iur. τ fac. igno. l. cũ per testamẽtũ. τ. l. nõ icclrco. Et sic nullũ ẽ ɔiugiũ: vtputa si Johẽs dicat se eẽ Petrũ. sed erroꝛ foꝛtune et qualitas nõ excludit ɔsensuȝ: vt si mulier nubat paupi quẽ credit diuitẽ. vel si q̃s ɔtrahat cũ coꝛrupta siue inhonesta quã credit ɣginẽ tenet mr̃imoniũ 29. q. i. his ita. A. Glo. Ray. in ti. de erroꝛe psone sup ɣbo ɣgo. dicit q Hug. notat. 27. q. 2. raptoꝛ. q si quis despõsauerit de futuro coꝛruptã quã credidit eẽ ɣginẽ: ɔpta postmoð ɣitate añ carnalẽ copulã: nõ est cõpellẽdus cõsumare mr̃imoniũ cũ ea. q2 per hoc ipediretur ei' pmotio ad oꝛdines eccliasticos. B

¶ Quid si quis dicat se esse filiũ regis cũ nõ sit? Dicẽdũ sm Tho. in 4°. dis. 30. q erroꝛ nobilitatis inq̃tũ h'mõi non euacuat matrimoniũ sicut nec erroꝛ q̃litatis. Sed si erroꝛ nobilitatis vel dignitatis redũdat in erroꝛẽ persõe: tũc ipedit matrimoniũ. Uñ si cõsens' mulieris feratur in istã psonã directe: erroꝛ ð nobilitate ip si' nõ ipedit mr̃imoniũ. Si aũt directe intẽdit ɔsentire i filiũ regis qcunq̃ sit ille: tunc si ali' pñtet ei q̃si filius regis: est erroꝛ psone: τ impedit mr̃imoniũ. Et eodẽ modo vr dicẽdũ si quis dicat se pmogẽitũ τ nõ est. A. Ad intelligẽtiã pdictoꝝ sȝ Ray. τ in sũ. con. li°. 4°. ti. 3. q. 4. sciendũ q ad h° q aliq̃s vel aliqua dicat errare in persona: opȝ q per visũ auditũ vł famã hẽat aliquã noticiã illius psone absentis: quã credit istã pñtẽ. q2 i ignotũ penit' nec affectũ nec cõsensũ dirigere possum'. Uñ si nullã noticiã hẽat mulier de persona abñte nõ errat i ea: sȝ decipit i pñte. Uerbi grã. Si aliquis ãglicus rusticus veniat ad aliquã mulierẽ nobilẽ dicens se esse filiuȝ regis ãglie. τ cõtrahit illa cũ eo credẽs eum filiuȝ regis nõ impedit mr̃imoniũ. q2 nõ fuit erroꝛ persone sed potius q̃litatis. Hoc exẽplũ nõ videt placere Hosti. q2 cuȝ vbiq̃ hẽatur noticia regl ãglie saltẽ p

famã vt q̃ h̃ sit error p̃sõe: nec ĩ p̃ntẽ personã: sed ĩ p̃sonã filii regis anglie cõsẽtire videt. Vñ ĩquit. Intellige hoc quãdo nõ exp̃mit aliquã certã locutiõ nẽ p̃ quã hẽatur noticia p̃ris z filii per p̃nãs: puta dicit se eẽ filiũ regis vl' comitis in genẽ: nõ dicit cui⁹: vl' si specificat nulla habet noticia filii neq̃ patris. Itẽ ḃm glo. Ray. z in sũ. cõ. eo. ti. q. 6. si aliqua scit aliquẽ m̃ltos hẽre filios q̃rũ tamẽ nullus ẽ not⁹ ei. z vn⁹ eoz mẽtitur se esse p̃mogenitũ: z ista cõsẽtit ĩ eum p̃pter spẽ successiõis bonoz̃ paternoz: nõ est error persone: s; fortũe siue relatõis. s. p̃mogeniture: z ideo nõ impedit matrimoniũ. B.

Impedimentum

3ᵒ de errore cõditiõis. Nota q̃ q̃ si libera mulier c̃hit cũ seruo vl' lib cũ ãcilla sciẽter: tenet m̃rimoniũ. 29. q. 2. si qs liber. z c. si qs ãcillã. z duob⁹ se. Si vo ignorãter nullũ est m̃rimoniuz 29. q. 2. si qs ingenuus. z c. si femina: h⁹ nisi postq̃ sciuit ei⁹ c̃ditõem c̃senserit ĩ eũ vel ĩ eã verbo vel facto: vt per carnalẽ copulã: vt ĩ dict̃. c. si qs igenuus. z c. si femia. z ex̃ de cõiugi. ser. z. c. p̃posuit. z. c. ad n̄ram. A. hoc vez est qñ liber p̃ certo sciuit seruitutẽ: vel si ex his q̃ audiuit hũit p̃babilẽ de ea opionem. tũc. n. si exigat ab ea debitũ nõ potest postea eã relinquere. Si aũt habuit leuẽ aut temerariã cui credi nõ deb;: nõ p̃iudicatur ei: ar. ex̃ de sen. exco. ingsiti oni: cum ẽt titubãs p̃ ignorãte hẽndus sit. C. de cõdi. idebi. l. vlt. vt z notat glo. Ray. ĩ ti. de ĩpedimẽto cõditõis. B.

¶ Quid si ille q̃ cõtraxit cũ ãcilla quã putabat liberã sit seruus: nunqd erit matrimoniũ? R⁹ ḃm Ray. l; error seruilis cõditõis ĩpediat z dirimat: vt dictum ẽ: nõ tñ dirimit si sit error paris c̃ditõis vl' melioris q̃ sua. Nã si seru⁹ ignorãs cõtrahat cũ ãcilla quã credit liberã nõ decipit: nec hab; q̃d ei obiciat: ar. 32. q. 2. p̃ totũ. z ex̃ de diuoz. signi ficasti: z m̃lto min⁹ decipit si c̃trahat cũ libera quã credebat ãcillam. Con. p̃e. Al. Hoff. Tho. z Inno. Si tñ mulier ignorasset ṡuitutẽ viri nõ eẽt matrimoniũ: vt ĩ p̃. §. p̃xĩ est. A. Idẽ ĩ sum. cõ. li. 4ᵒ. ti. 4. q. i. B.

¶ S; nũqnid error c̃ditõis libertine vl' ascripticie vl' originarie ĩpedit m̃rimoniũ sicut z c̃ditõis ṡuilis? R⁹ ḃm Guil. Nõ. sic notauit Hug. 29. q. 2. ĩ p̃n⁹ q2 oẽs tales sũt liberi: l; ad quasdam opas pl⁹ ceteris teneãt. Idẽ Hosti. A. Idẽ in sum. cõ. eo. ti. q. 2. B.

¶ Quid si qs ignorãter cõtraxit cum ãcilla quã dñs viro ignorante postea manumisit: nũqd eo ip̃o ẽ m̃rimoniũ. R⁹ ḃm Hosti. Nõ. q2 talis cohitat qdẽ mulieri: s; h⁹ ex p̃mo cõsensu facit: qui cũ fueit errone⁹ nõ fueit effectiuus matrimoni. Cõ. Tan. Hof. Inno. z Ber. B. Alii dicũt q̃ ip̃a manumissa stati est m̃rimoniũ: q2 sublatũ ẽ ĩpedimẽtum. Quoz s̃niam glo. Ray. credit saniorẽ: vt in sũ. cõ. eo. ti. q. 3. Põt dici q̃ si cõstet liberã personã penituisse h⁹ matrimõii añq̃ altera fuit manumissa nec exp̃sse nec p̃ cõiecturas apparet de reuocatione dicte p̃nie: p̃cedat p̃ma opinio: q2 añ manumissionẽ cõsensus nõ fuit validus. z post manumissionẽ nullus affuit cõsensus. Si vero de dicta p̃nia non cõstat p̃cedat secũda opinio Nã semel cõsensit ĩ mulierẽ vt in liberã: z ex quo nõ cõstat de reuocatõe: in cõsensu itelligit p̃seuerare: vt in. c. maiores. ad fi. ex̃ de bap. Et l; a p̃ncipio nõ fueit libera sufficit q̃ nũc sit liba. Nã cessante cã impedimẽti cessat z impedimẽtu;. ex̃ de appel. cum cessante. B.

¶ Quid si liber contraxit cum ancilla ignoranter z illa durante ignorantia contraxit cum alio non ignorante conditionem eius? R⁹ ḃm Guil. tenz matrimõium cum 2ᵒ cum nullum fuerit primum. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 4. B.

¶ Quid si liba ignorãter c̃rit cũ ṡuo: z postea scita seruitute nihilominus vult eẽ cũ eo. z ille vult discedere? R⁹

ſm Guil. Debet cōpelli ad ↄſentiēdū₃. Si tamē pēdēte cōpulſione ↄhēt cum alia: vel illa cū alio: tenēt mrīmoniu₃: vt Hoſti. addit. A. Idē in ſū. con. eo. ti. q. 5. Et ad p̄dicta fac. c. i. ex̄ de eo q dux. in ma. quā pol. per adul. B.

¶ Quid ſi qs cōtrahit ignorāter cū ancilla: ſ₃ poſtq̄ ſciuit exegit ab ea debitū: nūquid poſtea poterit ab ea ſepari R. ſm Guil. Si ex his que prius audiuit habuit p̱babilē opinionē d̄ ſeruitute eius: ⁊ nihilomin⁹ exegit debitū nō pōt eā relinquere: vt ĩ p̄. §. dictū eſt. Si habuit opionē leuē ⁊ temerariā: tūc nō obſtāte q exegit debitū: poterit cū veritatē certius ſciuerit ſeparatōe₃ petere. ex̄ de ſen. exco. inquiſitōi. Na₃ dubitans p̱ ignorāte hendus eſt. L. de códi. indebi. l. vlt. A. Idem in ſum. con. eo. ti. q. 6. B.

¶ Quid de illo q mouit ↄ̄ vxorē qōnē conditionis. ⁊ illa lite pendēte petit debitū. R. ſm Tho. in expōne lr̄e quarti ſniarū. diſ. 36. Si non ē certus de ſeruitute vxoris: deb₃ reddē debitū ad mādatū eccl̄ie ſine ſuo p̄iudicio. ⁊ in h⁹ caſu cognoſcit eam ex p̄mo conſenſu: nō ex nouo. Si autē conſtat ei de ſeruitute vxoris: vł p̱babiliter p̄ſumit: nō d₃ ei reddere debitum etiā ſi eccleſia p̄cipiat: quia vel ſibi p̄iudiciū faceret ſi eam affectu vxorio cognoſcēt vel fornicaret ⁊ mortalit̄ peccaret. A. Salua reuerētia niſi euident̄ ⁊ manifeſte conſtet p̱pter p̱babilē p̄ſumptōem impedimēti non d₃ denegare debitu₃. ex̄ de ſen. exco. inquiſitōi. ibi. Ve₃ cū conſcia pulſat aīum ex credulitate p̱babili et diſcreta q̄uis non euidēti ⁊ manifeſta debitū quidē reddere pōt: ſed poſtulare non deb₃: ne in alterutro: vel ↄ̄ legē cōiugii: vel ↄtra iudiciū conſcie cōmittat offenſam. Et p̱ p̄dicta pōt cōcordāi diuerſitas opinionū q̄ referūtur in ſū. cō. eo. ti. q. 7. B. De mrīmonio ſeruo₄: vide. ĩ. ſeruus 3⁰ p̱ totum.

Impedimentum

quarto de impedimento voti. Utrum votū de contināetia impediat mrīmoniū. R. Duplex ē votū. Quoddā eſt ſolēne qđ. ſ. fit per ſuſceptōem ſacri ordinis: aut per p̱feſſionē exp̄ſſa₃ vel tacitā factā alicui de religionibus approbatis: ⁊ tale votū impedit mrīmoniu₃ ↄtrahēdū ⁊ dirimit ↄtractū. Aliud eſt votū nō ſolēne: ſed ſimplex. ⁊ hoc ſi fiat de nō ↄtrahēdo vł de caſtitate. ⁊ h⁹ modi ĩpedit matrimoniū ↄtrahēdū. et quāto manifeſtius ē emiſſū tanto maior debet̄ pena tranſgreſſori. nō tamē dirimit mrīmoniū iā contractū: ex̄ eo. q votū. li⁰ 6⁰. Et de h⁹ vide ĩ ſeqnti. §.

¶ Quomodo debeat intelligi q votū ſimplex impediat mrīmoniū ↄhendū. R. ſm Ray. Intm̄ impedit q ſi ille q fecit tale votū poſtea p̄ſtitēit iuramētum alicui q eā ducēt: d₃ votu₃ implē ⁊ agere p̄niam de iuramēto illicito: ex̄ qui cle. vel vo. rurſus. Idē Hoſti. Qđ ſi primo iurauit ⁊ poſtea vouit. in hoc caſu ſm Hoſti. ⁊ Goff. p̄ualet iuramētum. poteſt tn̄ intrare religionē: vt ex̄ de ſpon. cōmiſſū. Quod ſi poſt tale votum cōtrahat per verba de p̄n̄ti: nō poterit cognoſcere vxorem ſine peccato mortali: quia adhuc poteſt intrare religionem. Poſtq̄ vero cognouit iam factum eſt ei illicitū non reddē debitu₃. Unde l₃ petere non debeat: reddere tenetur ſiue petat̄ exp̄ſſe ſiue inī̄p̄retatiue: qđ dico quia alit̄ eſſet nimis oneroſum vxori ſi oporteret ſemp exp̄ſſe petere. hec Tho. in 4⁰. diſ. 38. A. Con. his p̱e. vt in ſū. con. li⁰ p̄. ti. 8. q. 21. B.

¶ Quid rn̄dendū cū p̱ſona que fecit votū ſimplex querit an poſſit mrīmoniū cōtrahere. R. ſm Hoſti. Deb₃ rn̄deri q nō. Et ſi vltra querit dicēs. qđ ſi ↄ̄xero: nūqđ tenebit mrīmoniu₃: nō d₃ reſpōdere: alr̄ peccat. q₂ dat occaſionē mortalit̄ peccādi. A. aut mērit̄. Unde talib⁹ aggrauādū eſt peccatū: qđ committūt in cōtrahēdo. ⁊ cauēdū ne det̄ occaſio cōtrahēdi ſm eū. Hoſti. ⁊ in ſū. confeſ. eo. ti. q. 22. B. De votis multa

alia habes.i.votuz.per totuz.

Impedimentum 5. de cognatione carnali. Hic pmo sciendu3 q triplex est cognatio.s. carnalis que dicitur əsanguitas. spūalis q dr əprnitas: z legal q dr adoptio.

¶ Quid ē cōsanguitas. R. b3 Ray. Est vinculū personaru3 ab eodem stipite descendentium carnali ppagine ətractum. Et dico stipitem illam persona3 a qua aliqui duxerunt originē. Unde z cōsanguinei dicuntur quasi de vno sāguine procedentes. A. Con. z alii doctores: vt in sum.con.li. 4. ti. 6. q. i. B.

¶ Consanguinitas autem habet tres lineas. i. procedit triplici ordine. Pria nanq linea dicit ascendentium: vt pater auus z huiusmodi. Secunda descēdentiu3: vt filius nepos. Tertia collateralium: vt fratres z fratru3 filii: qui et patrueles dicuntur. Hec eadem intellige in feminis: vt in matre z auia. i filia z nepte. z duabus sororib9 z filiab9 earu3. A. Idem in sum.con.eo.ti.q.3. b3 Ray z alios doctores. B.

¶ Quomodo computātur gradus cōsanguinitatis. R. In linea ascendētiū vel descendētium quelibet psona addita alicui facit gradum. Unde pater z filius sunt in pmo gradu. nepos in 2. p nepos in 3. Sed in linea collateraliu3 aliter computantur bm legēs: z aliter bm canones. Nam bm leges in cōputādo debemus reuerti ad stipitē. s. ad cōmunē persona3. z ita duo fratres sunt in 2. gradu. z filii duoru3 fratrū sunt in 4. gradu. Na3 computātur oēs persone. s. ascendendo vsq ad stipitem, z inde descēdendo. Sed b3 canones i linea collateralium nō opo3 reuerti ad stipitem. qn potius per se duo fratres sūt in pmo gradu. horū filii in 2. z ita vlterius. ex de consan. z affi. tua nos. z ex ō testi. lic3 ex quadam. A. melius. 35. q. 5. ad sedem. B.

¶ Usq ad quem gradū phibetur et non tenet matrimoniu3. R. bm Jo. an. Inter ascēdētes z descēdentes puto ppetuā phibitōem. A. Alii dicunt solū vsq ad quartū gradū etiā in linea recta sicut z in transuersali. Alii autem tenent pmā dicentes q si Adam viueret nō posset cōtrahere cu3 aliqua muliere. Et hanc vidētur sequi Pe. z Hosti. vt in sum.con.eo.ti.q.5. B. S3 inter collaterales est vsq ad quartū gradū computādo bm canones. ex de consan. z affi. nō deb3. qnimo si aliqve persone attinēt sibi ex vna parte in pmo 2. vel 3. gredu. z ex alia parte in 5. bene poterunt cōtrahere. qnia in cōsanguinitate semper est stādū remotiori persōe ex de cōsan. z affini. c. vlt. A. Nisi esset consuetudo q fieret a gradu stipiti pximiori. tunc. n. illa oino seruāda sunt. z quo ad impediendū z dirimēdū matrimoniū. vt in. c. qd dilectio. de cōsan. z affi. B. Et nō bm Hosti. q l3 consanguinitas qtum ad mrimoniū cōtrahēdum terminet in 4. gradu. nec etiam cōmittat incestus in vlteriori gradu. tamē qtum ad successionem hereditatis durat vsq ad decimū gradū. vt habes sup hereditas. §. 3. A. Et ibi de h9 dictu3 est in additione. B.

Impedimentum 6. ō cognatōe spūali q cōiter est cōpatrnitas. Ubi sciēdū q cognatō spūalis pvenit ex h9 q qs əfert sacrm baptismi seu cōfirmatōis vel suscipit siue tenet illum cui tale sacrm cōfert.

¶ Inter quas personas ətrahitur cognatio spūalis. R. Inter baptizatū et eū qui suscipit. Itē inter baptizatu3 et filios suscipiētis. Hoc dico siue sint legitimi siue illegitimi. Sec9 si eēnt adoptiui. q3 tales filii suscipiētis legitime copulant baptizato siue suscepto. vt Inno. ponit. A. sup rubrica de cogna. spi. B. Item contrahitur int baptizatum z vxorem suscipientis si ante susceptionē cognita fuit ab eo. Itē inter suscipientē z parētes baptizati. Et hec cogtio impedit z dirimit mrimonium

post cõtractũ. Et que dixi de suscipiẽte intellige de baptizãte. ꝛ idẽ de sacro ꝯfirmatõis. ex̄ eo. neduz. li.° 6.° In alijs sacris nulla cognatio spũal' causatur. ex̄ eo. q̄uis. li.° 6.° Per cathecismũ vero contrahit spũalis cognatio: que tñ impedit ꝯhẽdũ: sꝫ nõ dirimit ꝯtractũ. ex̄ eo. p cathecismũ. li.° 6.°

¶ Quid si plures sint suscipiẽtes. R.° Prohibet ne fiat. de cõse. dis. 4. nõ plures. ꝛ simˡr i cõfirmatõe. A. vt in eo. c. nõ plres. B. Si tñ fiat. cũ oib' ꝯhit cognatio spũalis. A. impediẽs ꝛ dirimens: vt in. c. qḋ sequit. B. ex̄ eo. q̄uis. li.° 6.° Sed tñ isti suscipiẽtes bene possũt contrahere int se. q2 nõ ꝓhibẽt: vt Inno. ponit. A. Con. Hosti. vt in sum con. i.° 4.° ti. 7. q. 3. B.

¶ Quid si quis baptizat seu tenet ad baptismũ ꝓpriũ filiũ. R.° sꝫ Tho. i 4.° dis. 42. si vir vel mulier hoc fecit in articulo nccitatis seu p errorẽ non impeditur exigere seu reddẽ debitũ. ex̄ eo. si vir. Si ho fecit p fraudẽ: ipedit exigẽ: sꝫ tenet reddere. Qḋ si vtrq̄ fuit i fraude: neuter põt exigere sꝫ vterq̄ tenet exactus reddere: vt Hosti. ponit. A. Glo. Ray. eo. ti. §. vlt. sup ho. cõtracto. dicit. q etiã qui fecit in fraudẽ non pdit exactõez. quia nõ reperit iure ꝓhibitũ p quo vr facẽ dictũ. c. si vir. ex̄ eo. Sed pmũ dictũ cũ Tho. tenẽ videntur Pe. Hosti. ꝛ Goff. vt in sũ. con. eo. ti. q. 2. B. Et addit q meli' esset q vterq̄ contineẽt. Eodẽ etiã mõ si vir teneat aliquez filiũ vxoris sue vl' vxor filiũ mãiti sui si ex ignorantia excusat. si ex malitia: sua fraus non dꝫ ei patrocinari: nec ꝓpter hoc põt ꝺbitũ subtrahere: sed nõ potest exigere. Con. Pe. ꝛ Ber.

¶ Utꝝ spũalis cognatio ꝓcedat ad nepotes ꝛ vlteriores. R.° Nõ. q2 nõ habꝫ gradus. Filia qppe mea spũalis lꝫ nõ possit cõtrahere cũ filio meo. põt tñ cõtrahere cum filio filii mei: ar. 30. q. i. c. pᵒ A. Hoc dixit Inno. sup rubrica ex̄ de cogna. spi. qḋ ꝛ nõtur in sum. con. dicta q. 3. B.

¶ Utꝝ aliqs possit successiue hr̃e in vxores duas cõmr̃es. R.° Pꝫ ex dict' i. §. 2.° q si pma tua vxor tẽuit filiũ alti' anq̄ cõmisceris ei: poter' hẽre illã altera. Si vero tẽuit postq̄ fuit a te cognita nõ poter' secũdã hẽre: eo q ꝯpater eius factus es. Si ãt alia mulier tenuit filiũ vxoris tue quẽ de alio viro habuit: illa mulier ẽ cõmater vxoris tue: sed tua nõ: siue illa tenuerit anq̄ inter vos esset carnalis copula: siue post: iõ poteris illã hr̃e. Et simˡr si filius tu' quẽ de alia genuisti ab aliquo suscipiatur: tũc suscipiẽs est cõpat tuus: nõ autem vxor' tue. Uñ si cãus tue mort' euẽirꝫ suscipiẽs posset cõtrahere cũ illa que fuerat tua vxor: vt Inno. dicit. 30. q. 4. Qui spũalẽ. A. Iõ i sũ cõ. eo. ti. q. 10. B

¶ Utꝝ si aliquis cognouit aliquã fornicarie. ꝛ postea fit cõpat alicui' alterius: puta leuat aliquẽ de sacro fõte: nũquid etiã illa mulier fornicaria fit cõmater. R.° sꝫm Tho. in 4.° dis. 42. Dicendũ q sic ꝯpatnitas trãsit i vxorẽ que a viro fuerat ꝑus carnalr̃ cognita eo q iã effecti sunt vna caro: vt. 30. q. 4. si qs ex cõiugio: pari rõne videt trãsire ad aliã mulierẽ carnalr̃ cognitã: q̄uis nõ sit vxor. Idẽ sẽtit glo. sup dicto. c. si qs dicẽs q per fornicariũ coitũ acqritur ꝯpaternitas. q2 vna caro efficiũtur. 32. q. 4. in eo. nã ꝛ affinitas acquirit p fornicariũ coitũ. 35. q. 3. de incestis. ꝛ. c. non eã. ex̄ de eo q cogno. con. discretionem. Tenet igit p vero q cõpatnitas ꝯtrahitur: vt ꝓbat per ꝑdicta iura: lꝫ qbusdã mirabile videat. Iõ tenẽdũ q sic. cui dicto Io. an. con. i 6.° A. Uere mirabile est dictũ hoc: vt ex peccato abhominabili oriat parẽtela spũal': sicut ex glacie calor. Et si hec foret mẽtrix publica eẽt mat spũalis siue cõmater q̄si oium de ciuitate: ꝛ multa valde forẽt mr̃imõia illegitima ꝓpter mltas que iugiter fiant fornicatões. cũ tñ vt constat edictũ de matrimonio sit ꝓhibitorium vt qlibet admittat qui spãliter nõ ꝓhibet. Nec in hoc casu apparet

aliquam ꝓhibitiōem a iure fieri. Nec
obstat ꝙ carnalis copula sit cā trāsmit
tendi ↄpꝛ̄nitatē de viro ad vxorē. ⁊ eō.
qꝛ illa nō est cā solum sed ⁊ sacrm̄ mr̄i
monii. Unde nō repit̄ aliqđ ius dictās
hāc trāsmissionē fieri nisi in ipso mr̄i
monio. ⁊ ita etiā affirmat glo. Ray. vt
pꝫ in sū. con. li. 4. ti. 7. q. xi. Silr̄ ⁊ alii
vt ⁊ pꝫ in dcō. c. si qs ex cōiugio. Puto
tamē ꝙ ꝓpter rei grauitatē ⁊ doctorū
varietatē sup hoc nō sit p̄cipitanda sē
tentia: sed poti⁹ dn̄s papa cōsulēdus.

¶ Utrū liceat ↄtrahere mr̄imonium
cū sorore filie mee spūalis. R. Quāq̄
cū filia mea spūali nō liceat vt dictuꝫ
est s̄. §. 2. alr̄ eēnt sepandi. 30. q. i. de eo.
33. q. 3. si qs cū mr̄e. a cōiugio tn̄ sororis
non opꝫ abstinere: sed cōcedit̄. 30. q. 3. il
lud etiam. A. Ideꝫ in sum. con. eo. ti. q.
13. s̄m Ray. B.

¶ Utrū ille q baptizauit aliquā posi
to ꝙ sit laicus vel in minorib⁹ ordini
bus possit cōtrahere cū illa. R. Nō. qꝛ
filia sua spūalis est. ⁊ si cōtraheret di
rimēduꝫ eēt. ex. eo. nedū li. 6. Silr̄ nec
ille quē p̄sbyter baptizauit potest du
cere filiā carnalē ipsius p̄sbyteri. ex. e.
c. vlt. nec fili⁹ p̄sbyteri pōt illā ducere
quā p̄sbyter ille baptizauit. Et idē de
crismate seu cōfirmāte dicēdū per p̄di
cta iura. Sec⁹ de sacro pnie aut aliis sa
cramētis: vt s̄. §. 2. dictum est.

¶ Utrū filii duoꝝ cōpatrū possint ma
trimonialr̄ copulari. R. Sic. siue sint
geniti añ cōpatnitatē siue postea. exce
pta solū illa psona p quā cōpatnitas ē
ↄcta que nunq̄ pōt copulari alicui fili
oꝝ sui prīs spūal. 30. q. i. sup qb⁹. ⁊ c. pita
ciū. ⁊ c. nō oꝫ. ⁊ ex. e. c. p. A. nisi consuetu
do ecclesie que scādalū generet aliter
se hēret. vt ex. de cogna. spi. c. p. Et hoc
casu seruāda est forma cōsuetudis taꝫ
i cōtrahēdo q̄ i dirimēdo. ⁊ nō soluꝫ ec
clesie ꝓpe: sed etiā metropolitane vel
aliaꝝ circūpositaꝝ. eo. ti. c. super eo. vbi
etiā pꝫ ꝙ sp est honestū ⁊ ↄueniēs ab
h⁹modi cōiugiis abstinē: nō aūt est ne
cessariū nisi rōe ↄsuetudis: vt dcm̄ ē. B

¶ Utrū pr̄ possit cōtrahē cū illa quā
fili⁹ eius leuauit. R. Pōt: vt nōtur. 30.
q. 3. illud. A. in glo. q̄ etiā dicit qđ seq̄t.
Nō aūt est. qꝛ vt p̄tactū est edictuꝫ de
mr̄imonio est ꝓhibitoriū. vt qui spālr̄
nō ꝓhibetur admittat̄. vt notat Ray.
in ti. de ipedimēto ↄditōis. §. i. B. Sed
filius nō pōt cōtrahere cū illa quā pat̄
leuauit. vt ibidem dicit̄. ⁊ in. §. ꝓximo
p̄cedenti habes.

¶ Quid si aliqs vult eē patrin⁹. A.
Melius puto diceretur non vult esse
ideo fingit. B. ⁊ simulat se tangē pue
rū. sed nō tangit ⁊ rn̄det verba solita.
R. s̄m Guil. Nō efficitur patrinus ni
si tangat ipm̄ tenendo seu leuando de
sacro fonte. Et simile dicēdum est đ cō
firmatōe. A. Idem in sum. con. eo. ti. q.
21. B. Si vero teneat ⁊ nō respōdeat
credo ꝙ nihilominus efficit̄ cōpater.
si itendit agere vt verus patrinus. A.
i. illud quod agit patrin⁹ etiā si nō in
tendat eē cōpater. vt pꝫ in sū. con. eo. ti.
q. 22. vbi hoc clarius ponitur. B. Nā
responsio non ē đ substātia ↄpꝛ̄nitatis

¶ Utꝝ aliquis possit fieri cōpater al
teri⁹ p ꝓcuratorē. R. Si loquamur so
luꝫ q̄tum ad effectū nō erit dubiū. qa
ad talem effectū ꝓmittēdū vel tenen
dū etiā per ꝓcuratorē qs rn̄dere pōt.
Sꝫ si loquamur q̄tum ad verā cōpat̄
nitatē ⁊ cognatōem spiritualē. nō pōt
cōtrahi p ꝓcuratorē. vt ponit Archi. p.
l. post mortē. ff. de adop. A. Ibi dicit̄.
Neq̄ adoptare nꝫ arrogare qs absens
neq̄ p aliū huiusmōi solēnitatē agere
pōt. B. Et qđ videt̄ ↄ. ex. đ ꝓcura. c. fi.
lib. 6. A. Ibi dicit̄ ꝙ mr̄imoniū pōt
cōtrahi p ꝓcuratorē hn̄tē ad hoc spāle
mādatū. B. Soluit̄ s̄m eū p id qđ nōt̄
ex. de ↄse. ecc. aqua. A. Ibi dicit̄ ꝙ ep̄s
nō pōt cōmittere recōciliatiōeꝫ eccl'ie
simplici sacerdoti. ⁊ sic qđ coheret per
sone non pōt per alium adimpleri. Ad
qđ ēt facit. c. fi. ex. de offi. dele. Exp̄ssio
aūt cōsensus per quē cōtrahitur mr̄i
moniū bn̄ pōt fieri per aliū. dcō. c. fi. đ p
cur. B. Iđ Io. an. i q̄dā qōe disputata.

¶ Utrū in plibus actib⁹ sacralibus reqrātur ples patrini. R. In cathecismo baptismo ꝛ cōfirmatōe vn⁹ ꝛ idē patrinus eē pt si nccitas cogit: sꝫ nō ē consuetudo romana qn potius per singulos act⁹ singuli suscipiant. de conse. dis. 4. in cathecismo.

¶ Utrū ille q nō ē baptizat⁹ possit aliquē suscipe in baptismo. vel qui non ē confirmat⁹ possit tenē in ɔfirmatione. R. s̄m Tho. ꝛ Pe. Nō. qꝛ talis nō ē mēbrū eccl̄ie cuius psonā gerit tenēs ad sacrā. de cōse. di. 4. in baptismate. Et si de facto siue in necessitate leuat vel tenet seu ēt baptizat: non cōtrahit aliq̄ spūalem cognatōem. Et h addit Al. ꝙ si alter cōiugū est baptizat⁹: tamē per eū non trāsit cognatio ad non baptizatū. Idem in cōfirmatōe. A. Glo. in dcō .c. i baptismate. Idē dicit quo ad suscipiētes: sed sec⁹ dicit esse in baptizante. Glo. ēt Ray. dicit q̄ huiusmōi cognatō spūalis ɔhitur etiā int iudeos: qn vn⁹ tenet vel suscipit filiū alteri⁹ in baptismo vl confirmatōe: vt in sū. con. eo. ti. q. 5. Al. simplr con. cū positis i h⁰. §. Dubium est: io puto ꝙ tutioꝛ pars ē eligēda. B. Qō si baptizat⁹ teneat filiū nō baptizati seu infidelis: bene ɔhit cōpr nitatē. vide s. ɔfirmatio sacri. §. plt.

¶ Utrū religiosus possit fieri patrinus vl ɔpat. R. Prohibitū ē abbatibus ꝛ monachis puerꝝ d baptismate suscipe vel baptizare. ꝛ h⁹. 16. q. i. placuit. de cōse. di. 4. non licet. Idē intelligēdū ē de oibus religiosis ꝛ canonicis reglarib⁹. ex de postu. ex parte. Nō. n. licet religiosis cōmatres facē ppter familiaritatē que solet inde puenire. A. Idem i sū. coe. no. ti. q. vlt. B

Impedimentum septimo de cognatōe legali q̄ fit per adoptōem. Ubi sciēdū ꝙ p adoptionē puenunt tres spēs legalis cognatiōis. Prima ē ascēdētiū ꝛ descēdētiū q̄ attēdit int prem adoptātē ꝛ filiū seu filiaꝫ nepotem vl neptem ꝛ h⁹ adoptatos: ꝛ hec indistincte īpedit mrimoniū qm̄ pat adoptatoꝛ nō pōt ɔhere cum filia adoptiua: nec ēt cū adoptiua nepte ꝛ h⁹. 30. q. 3. ita diligere. A. ēt post emācipationē. i Insti. de nupt]. §. ergo. B. Scda spēs ē collateraliū. s. int filiū meum nālem ꝛ adoptiuū. ꝛ hoc īpedit matrimoniū q̄diu sunt in ptāte pris eiusdē. Ea ꝟo soluta. s. morte pris vl emancipatōe filii nālis vel adoptiui nō īpedit. ex eo. c. p̊. 30. q. 3. post susceptū. Tertia spēs ē quasi legalis affinitas inter prem adoptātē ꝛ vxorē filii adoptiui. silr inter filiū adoptiuū: ꝛ vxoreꝫ pris adoptātis. ꝛ hec iterū oi tpe īpedit matrimoniū: qm̄ pr adoptatoꝛ nunq̄ pōt cōtrahere cū illa q̄ fuit vxoꝛ adoptiui filii etiā post emācipationē. ff. de ritu nup. l. nā adoptiuus. A. Incipit adoptiuus. B. i Insti. de nupt]. §. p. ꝛ 2⁰. Silr filius adoptiuus p⁹ mortē pris adoptiui n̄ pōt ɔtrahē cū illa q̄ fuit vxoꝛ adoptiui pris: vt in dcā. l. adoptiu⁹. A. Etiā si an̄ morteꝫ fuisset emācipatus: vt ibi Et de dictis etiā spēbus hētur in sum. con. li⁰. 4⁰. ti. 8. q. 8. B.

¶ Nūqd fili⁹ adoptiuus pōt ɔhē cum filia illegitima pris adoptiui. R. s̄m Guil. Credo sine piudicio ꝙ sic. ꝛ ꝙ filius illegitim⁹ pōt cōtrahere cum filia adoptiua: sicut nōt Hug. 30. q. 3. in pn⁰. Nā illegitim⁹ filius vel filia nō ē in patria ptāte. A. Insti. de nupt]. §. plt. B. Con. Hosti. ꝛ Inno. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 9. B.

¶ Utrū adoptiuus qui nō transit i ptātem pris adoptantis possit ɔhere cum filia legitima ipsius adoptant]. R. De hac qōne varie sunt doctoꝝ opiniones Dici tn̄ pōt ꝙ cū iura canonica indistincte loquantur de adoptōe nō distiguēdo int simplicit adoptatū. s. qui nō trāsit in ptātem. ꝛ arrogatū q transit: innuunt ꝙ q̄tum ad hoc idē ius sit i vtroq̄ casu. s. ꝙ nō possit nisi adoptio pus dissoluatur p emācipationē q̄ emancipatio q̄tum ad aliqd hēt locum ēt i adoptato: lꝫ nō trāseat i ptāteꝫ. C. d adop.

.l.pKt.§.si aũt. A.vz quo ad successionẽ ab intestato: que daꝛ adoptiuo tali nõ emãcipato: sed nõ daꝛ emãcipato: vt ibi. ꝛ sic ipediꝛ matrimoniũ cũ adoptato siue trãseat in ptãtẽ siue nõ. Hoc tenet Hosti. ꝛ Guil. i spe. Sed Inno. tenz ꝙ non ipediaꝛ qñ adoptat' nõ transit i ptãtem: vt nõt dñs An. de Bu. ex̃ eo. .c. vno. ꝛ idẽ dicit Hug. vt in sũ. con. eo. ti. q. io. vbi nõ p̃ferꝛ aliq̃ istaꝝ opionuz Silr̃ nec per dñum Anto. vbi s̃. iõ ñ vr̃ pcipitanda isententia. B.

¶ Quid si adoptiuus durãte adoptõe contrahat cum filia legitima adoptantis: nunqd solueꝛ mr̃imoniuz? R. nº ſm Guil. Quidã dixerũt ꝙ nõ: sed verius tenẽdũ qḋ Hug. nõuit. s. ꝙ soluaꝛ: ex̃ eo. c. vno. A. Ibidẽ dr̃. Quãdiu durat adoptio inter tales nuptie cõsistere nõ pñt. sed p̃mã tenet Spe. In secũdã autẽ. s. ꝙ magis matrimoniũ soluaꝛ cõiꝛ magis vidẽtur inclinari doctores: vt ibidẽ nõt dñs Anto. de bu. q ẽt dicit ꝙ prõptũ est dare remediũ. s. dissolueudi adoptõem: qua dissoluta poterit constare matrimonium. B.

¶ Sz nunqd due persõe que ab eodẽ sunt adoptate possũt inter se cõtrahẽ R. ſm Guil. Pñt. cũ nusq̃ reperiatur phibitũ: sicut ꝛ duo spũales filii alic' cõtrahere possunt ꝛ spũales cum adoptiuis. Con. Hug. ꝛ Ber. A. Idẽ in sũ. con. eo. ti. q. xi. B.

¶ Utꝝ inꝛ p̃rem adoptãtẽ ꝛ p̃rem adoptati siue mr̃em aliqua cognatio ꝯtrahatur. R. ſm Tho. ꝛ Pe. nulla. A. Idẽ in sum. cõ. eo. ti. q. 13. B. De mã adoptõnis ꝛ arrogationis habes plura supra. adoptio.

Impedimentum

8º. de impedimẽto crimis. Sciendum p̃ ꝙ quedã crimina impediũꝛ matrimoniũ cõtrahendũ: sed non dirimunt contractũ. ꝛ sunt septẽ. Primuz ẽ icestus. 32. q. 7. si qs viduã. ꝛ c. qui dormierit. ꝛ c. cõcubuisti. Secundũ est de illo qui interfecit ppriã vxorez. 33. q. 2. admonẽ. ꝛ c. inꝛfectores. Tertiũ qñ qs rapuit sponsã alteri'. 27. q. 2. statutum. Quartũ qñ qs isidiãdo mr̃imonio propriũ filiũ de sacro fonte leuauit vt posset p̃uare vxorẽ debito cõiugali. 30. q. i. de eo. Quintũ quando quis inꝛfecit sacerdotẽ: ex̃ de pe. ꝛ re. qui p̃sbyteꝝ. Sextũ ẽ solẽniꝛ penitẽs. 33. q. 2. de his. ꝛ c. antiqui. Septimũ ẽ si qs monialez in vxorẽ sciẽter accipiat. 27. q. i. hi q. Oẽs p̃dictos casus ponũt Ray. Tho. Pe. ꝛ Hosti. p̃ter vltimũ: quẽ solus Hosti. addit. Licet aũt hec ꝛ forte multa alia impediãt ꝯhendũ. si tamẽ timetur de incõtinẽtia dz eis eps cõcedere licẽtiã nubẽdi: ar. 33. q. 2. antiqui. ꝛ c. in adolescentia. ꝛ ex̃ de eo q cog. con. vxo. sue. c. ex lr̃is. Et ſm ꝙ addit Guil. A. s. ad proxime dictũ: qḋ fuit Ray. vt in sũ. con. li. 3. ti. 9. q. i. vbi hec notanꝛ. B. sufficit licẽtia pprii sacerdotis: imo de consuetudine non seruatur iste rigor petendi licentiam.

¶ Que sunt crimina que dirimũt matrimoniũ iã ꝯctũ? R. solũ duo. Primũ ẽ. Si qua mulier machinata fuit i mortem alicui' vxoris: ꝛ ipam cũ effectu occiderit aĩo habẽdi viꝝ illi' i suum. ꝛ silr̃ si qs machinatus fuerit ꝛ cũ effc̃u occidẽit virũ alicui' vt habeat ei' vxorẽ: tales si cõtraxerint perpetuo sũt separãdi. 3i. q. i. si qs viuẽte. Uel si qs interficit suã vt ducat illã cũ qua mechatur. hec Tho in 4º. dis. 3i. Idẽ intellige si qua occidit ppriũ viruz: vt ducat illũ cũ quo mechaꝛ. A. Idem in sũ. con. eo. ti. q. 2. ſm Ray. ꝛ glo. ei'. B. Qui casus ſm quosdã intelliguntꝛ solũ si dum eẽt p̃mũ ꝯiugiũ eo ꝙ ambo viuerent fuerat cõmissuz adulteriũ. A. Hoc dixit glo. Ray. ꝛ Goff. vt pz in dicta. q. 2. B. Sed verior videꝛ opinio Inno. et Hosti. dicentiũ ꝙ sola machiatio mortis cũ effectu sufficit ad dirimẽdũ matrimoniũ: lz nõ inꝛuenẽit adulꝛina pollutio: ex̃ de ꝯuer. infi. laudabilẽ. A. Ibi .n. nulla fit mẽtio ꝯ adulꝛina pollutõe B. Hº ẽ p̃mũ crimẽ dirimeꝛ mr̃imõiũ

Secūdū ē adulteriuꝫ. ⁊ hoc qñ adulte
rātes sibi p̄stant fidē ꝓmittēdo seu iu
rando ꝙ cōtrahent siue de facto ꝯhāt
Et intelligēdū si viuēte altero cōiuge
fuisset int̃ illos adulterina cōmixtio: si
ue fuerit añ dictā ꝓmissionē vl' ꝯctum
siue p'. Nō si adulterina pollutio pri'
vel p' nō īteruenēit nō impedit̃ matri
moniū. ex̄ de eo q cog. c. vlt. A. Ibi dr̃
Fide data ꝓmisit. Sꝫ tñ sub noīe fidei
intelligit̃ etiā nuda ꝓmissio. Et h' mōi
ꝓmissio ē quasi q̄dā despōsatio de fu
turo. ꝭm glo Ray. ⁊ in sum. con. dicta
.q.2. B.

¶ Quid si qs occidit maritū adultere
nō eo aio vt vxorē eius hēat: sed ī bel
lo: vel casu: vel odio? R°. ꝭm Inno. nō
dirimit̃ matrimoniū postea ꝯtractum
nisi ad h° int̃ficēt vt eā ducēt: ex̄ de cō
uer. īfi. laudabilē. circa fi. A. Idē in sū.
con. dicta. q.2. B.

¶ Quid si qs p̄cepit mādauit vel con
suluerit īterfici ⁊ ī effect' est? R° ꝭꝫ Guil.
⁊ Hug. Idē ē ac si int̃fecisset. Sꝫ si non
mādauit aut cōsuluit: sꝫ postq̄ꝫ fuit int̃
fect' ratū hūit. Dicēdū ꝙ lꝫ al' in male
ficiis ratihabitio retro trahat̃ ⁊ man
dato eq̄paret̃: tamē ꝑpter hoc nō diri
mit̃ mr̃imōiū sequēs. Idē Lau. ⁊ Ber.
A. Idē in sū. con. dicta. q.2. B.

¶ Quid si qs vxore viuēte de facto cō
trahit cum adultera? R°. Distinguēdū
est. q2 aut ista sciuit eū hr̄e aliā vxorē:
aut nesciuit. Dico v sq̄ ad mortē p̄me
Si g° qñ eā duxit ipsa sciuit ꝙ hēbat
aliā nō pōt cū illo in mr̄imonio eē. Si
ꝟo p̄us nesciuit ⁊ nūc mortua iā p̄ma
vxore de nouo scit: in p̄tāte ignorātis ē
mr̄imoniū ratificacē vl' diuortiū petē.
ex̄ de eo q dux. in mr̄i. quā polu. c. p̄. ⁊ c.
veniēs. ita tñ ꝙ si postq̄ꝫ sciuit carnali
copule ꝯsenserit nō poterit diuortium
petē: ar. ex̄ de diu. ser. c. ꝑposuit. ⁊ c. fi.
Nō si ab initio q̄dem fuit ignorās. sed
p̄ma viuente facta est conscia: non dꝫ
pati ꝙ cognoscat̃ a viro: al' in ꝑpetuuꝫ
mr̄imoniū īpediret̃: ar. ex̄ de p̄scrip. c.
fi. in fi. ⁊ c. pl't. in fi. 34. q.2. si ꝟgo. ex̄ ō se

cū. nup. dñs. Hoc ītelligēdū ē si p̄mum
mr̄imoniū veꝝ fuit: alit̃ nō p̄stat īpedi
mētū 2°. ex̄ de spō. veniēs. ⁊ de mr̄i. ꝯtr.
ꝯ int̃. ecc. ex litteris. in fi. A. Idē in sū.
con. eo. ti. q.3. B.

¶ Sꝫ qd si mortua iā p̄ma vir non co
gnoscat carnal'r istā scd̄am adulteram
q secū ꝯxerat ignorāter: sed ip̄e ducat
tertiā? R° ꝭm Hosti. Debꝫ manē cū ter
tia q̄ꝫuis postea etiā cognoscat secūdā
ex̄ de eo q dux. in ma. quā pol. c. veniēs
Nā p̄ma viuēte cōsensus hit' cū scd̄a
nullus fuit. ⁊ sic nō impedit cōsensum
tertie. Qui etiā si p' mortē p̄me carna
lit̃ cognouerit scd̄am q fuit ignorans
istū hūisse vxorē: ⁊ nunc ēt ignorās est
⁊ ip̄e vir ꝯhat cū tertia: adhuc cuꝫ ter
tia remanebit: ex̄ de elec. bone memo
rie 2°. ex̄ de cōiu. ser. ꝑposuit. c. fi. A. Iō
in sū. cō. eo. ti. q.4. ⁊ 5. B.

¶ Quid si qs vxore viuēte ꝯxit ⁊ ꝯcu
buit cū duab' vl' pl'ibus insciis? R° ꝭm
Hosti. Locus ē gratificatōi. q2 q̄ꝫcūq̄ꝫ
certificatā ō morte p̄oris p̄mo cogno
uerit p' mortē legitime illā tenebit. ex̄
de eo q dux. i matri. quā pol. veniens.
A. Idē ī sū cō. eo. ti. q.6. B.

¶ Sꝫ q̄liter ītelligit̃ inscia? R° ꝭꝫ Ho
sti. Qñ hꝫ iustā cām ignorādi. vt q2 vir
de remotis veniēs asserebat se nō hr̄e
vxorē: ex̄ de spon. cū ap'lica. Iō aūt in
scia nō cōmittit adulteriū: q2 nō ꝯmit
tit̃ sine dolo. ff. ad. l. iul'. de adul'. l. pl't.
34. q.2. ī lectū. A. Idē in sum. con. eo. ti.
.q.7. vbi etiā addit̃ ꝭꝫ eundē q̄l'r filii ēt
legitima viuēte suscepti legitimi cen
sent̃. si tñ scd̄m mr̄imoniū ī facie eccl'e
sit ꝯtrū. Secus si clam. B.

¶ Utꝝ liceat vxorē adulterā occidere
R° ꝭm Pe. ⁊ Tho. in 4°. dis. 37. Hoc po
test ꝯtingē dupl'r. Uno mō q2 ꝑ iudici
um iudicis ꝓcurat occidi. ⁊ hoc licꝫ fa
cere amore iusticie nō liuore vindicte
Nō tñ licet h° fieri ī iudicio eccl'astico:
sed ciuili. Scd̄o mō quia ex̄ iudiciū oc
cidit eā vl' facit occidi. ⁊ h° nūq̄ꝫ licet ꝭꝫ
legē diuinā: lꝫ aliq̄ casu ꝑmittat̃ ꝭm le
gē ciuilē: vt qñ inuenit vxorē in actu

adulterii.tūc.n.lex ꝓpt incitamētū nō punit. A. Idē in sū.cō.eo.ti.q.9. B. Et intellige hoc dictū Tho. ꝙ lex non punit.s. ꝙ nō punit morte sicut alia homicidia. sed tñ punit satis acriter: vt.ff.ð adul.l.si adulteriū.§.si marit⁹. A. alr̃ incipit.§.imꝑatores.ꝛ ibi dr̃.ꝙ si occisor erat humilis seu vilis ꝑsona: dānat ad opus ꝑpetuū. si aūt honestior. in īsulā relegatur. B. Utꝝ aūt viro liceat occidere adulteꝝ: vide .ī. lex.§.9º. In foro cōscie tales nihilomin⁹ puniendi sunt. Utrū magis peccet q occidit vxorem q̄ȝ qui occidit matreȝ: habes īfra. vxor.§.pl̃t.

Impedimentum

9º.de dispari cultu.s.qñ fidelis cōtrahit cū infideli vt iudeo cū pagāo A. vl̃ heretico ſm Ray.ꝛ in sū. con. liº 4º.ti.10.q.1.vbi hec notant.ꝛ dr̃ in.c.caue.qð sequit.ſȝ de hº.ī.§.pl̃t. B. Nam tūc nullū est mr̃imoniū.28.q.1.§.ex his.ꝛ.c.caue. Unde Exo.34º.ꝛ Deut.º7º. ꝓhibuit dn̄s dicēs. Nō accipies vxorē filiis tuis de filiab⁹ alienigēaꝝ: ne traducāt eos p⁹ deos suos. Sȝ tñ spōsalia bñ possunt ꝯtrahi cū hac cōditione.si infidel̃ cōuertat.28.q.1.non oȝ. Hec etiā Tho. ꝛ Pe.in 4º.dis.39. A. si l̃cum Ray. vt i dicta.q.1. B.

¶ Sȝ nūqd int̃ īfideles pōt eē mr̃imoniū? R.º ſm Tho.ī 4º.dis.39. Inter infideles pōt eē mr̃imoniū inq̄ȝtum ē ordinatum ad ꝓlem ſm perfectionem nature: non autem inquantum est ordinatum ad ip̄aȝ ſm perfectōeȝ grē. ꝛ iō mr̃imoniū q̄dē ē sed nō perfectū. Uñ infidelis cognoscēs vxorē nō peccat si ꝓpter bonū ꝓlis aut illi⁹ fidei q̄ tenet vxori debitū reddat. Idē.56.dis. deide.

¶ Utꝝ ꝯiunx cōuersus ad fidē possit remanē cū vxore īfideli nolēte ꝯuerti R.º ſm Tho. vbi s̄. Fidelis ꝯuersus potest cū īfideli remanē sub spe ꝯuersionis si eā ī īfidelitate obstinatā non viderit.ꝛ bene facit commanendo. Et de hoc est cōsiliū Apl̃i.1.ad Cor].7º. Nō tñ tenet: sed pōt dimittere eā etiā si ipsa velit ei cohabitare sine cōtumelia creatoris si cōuerti nō vult. A. Con. Ray. vt in sū.cō.eo.ti.q.2. B.

¶ Quid si iudei vel pagani contraxerūt cū cōsanguineis ſm rit⁹ suos: nunquid post cōuersionē poterūt remanē R.º ſm Tho.in 4º.dis.36. Si ꝯtraxerint ī gradib⁹ diuīa lege ꝓhibitis Leuit].18º. tunc siue vterq̄ȝ siue alr̃ ad fidē ꝯuertatur: nō possūt in tali mr̃imonio ꝯmanē. Si aūt ꝯ̄xerint in ḡdibus ꝓhibit] per statutū eccl̃ie: possūt cōmanere si vtq̄ȝ cōuertat.vel si vno cōuerso sit spes de ꝯuersione alteri⁹. A. Idē in sum.con. eo.ti.q.4. Et facit.extra ð diuor.gaudemus. B.

¶ Quid si infidelis q conuertit hēat pl̃es vxores? R.º ſm Tho. vbi s̄. Nō fuit veꝝ mr̃imoniū nisi cū ꝑma. q2 esset ꝯ̄ legē nāe. Uñ si talis cū oib⁹ vxorib⁹ ꝯuētat pōt cū ꝑma cohabitare.ꝛ alias debet abiicere tanq̄ȝ penitus extraneas.ꝛ si ꝑma cōuerti nollet: nō ꝓpt hoc est mr̃imoniū cū aliq̄ istaꝝ: sed pōt cū aliq̄ istaꝝ de nouo cōtrahē ſm moduȝ qui ī sequenti.6º.§.dicit. A. Con. Ray. Hosti.ꝛ Ber.vt in sum.confes.eo.titu.q.5. B.

¶ Quid si infidelis repudiata prima vxore aliā duxerit ꝛ conuertatur? R.º ſm Tho.ī 4º.dis.39. Dicēdū ꝙ repudiū vxoris ē ꝯ̄ legē nāe. Unde infideli nō licet repudiare.ꝛ iō si ꝯuertat postq̄ȝ ipse vna repudiata alterā duxit: idē ē iudicium sicut de illo qui pl̃es sil̃ vxores hēbat. q2 tenet ꝑmā quam repudiauerat accipere si conuerti voluerit ꝛ aliā abiicere: vt dictuȝ ē ī ꝓximo.§. A. Iō in sum.con.eo.ti.q.5. B.

¶ Quid si ipsa conuerti noluerit? R.º ſm Tho. vbi supra. Si ipsa infidelis vult cohabitare viro fideli sine contumelia creatoris ꝛ sine hoc ꝙ ad infidelitatem inducat: potest q̄dem vir fidelis ab ea discedere: sed discedens non potest aliam accipere. Si āt hec vxor īfidelis nolit ei cohabitare: vel nō sine

ꝯtũelia creatorꝫ. aut si ad ĩfidelitatem ꝑtrahere nitat̃. in his tribus casib᷒ vir fidelis discedẽs põt alteri ꝑ matrimoniũ copulari. A. Idẽ etiã si vellet euꝫ retrahere ad q̇ðcunqꝫ mortale pctm̃. ex̃ de diuor. gaudem᷒. §. q꞉ aũt. vbi p᷒ ea subditur. Quod si conuersum ad fidem: ⁊ illa conuersa sequatur antecꝫ ꝓpter cãs p̃dictas legitimã ille ducat vxorẽ: eã recipere cõpellitur: nec potit dimisse obiicere fornicatõem ꝓ eo ꝙ nupserit alt̃i nisi fuẽit al̃ fornicata. B.

¶ Sꝫ nũqd licet viro ad fidẽ cõuerso vxore exñte ĩ infidelitate emittẽ votũ cõtinẽtie? R̃ᵒ ɓm Tho. in 4.ᵒ dis. 39. Si post ꝯuersionẽ viri sit aliq̃ ꝓbabil̃ spes de cõuersione vxoris: nõ dꝫ vir votum cõtinẽtie emittere: nec ad aliud matrimoniũ trãsire. q꞉ vxor difficilius ꝯuertereẗ sciens se sic p̃uatã esse. Si autem non sit spes de cõuersione p̃t ad sacros ordines vel ad religionẽ accedere p̃us requisita vxore ꝙ ꝯuẽtat̃. ⁊ tũc si p᷒cꝫ vir sacros ordĩes suscepit: vxõ ꝯuẽtat̃ ñ ẽ sibi uir su᷒ r̃dded᷒. sꝫ dꝫ sibi ĩputare ꝙ ĩ penã tarde ꝯuersionis sue p̃uatur viro suo. A. Idẽ ĩ sũ. cõ. eo. ti. q. 10. B.

¶ Si alter ꝯiugũ cõuertat̃: ꝓles queꝫ dꝫ seq? R̃ᵒ ɓm Tho. ĩ 4.ᵒ dis. 39. Si ꝓles ꝑuenerit ad etatẽ ꝑfectã libere potẽit sequi parẽtẽ quẽ voluerit. Si aũt est ĩ minori etate: tũc debꝫ dari fideli: non obstante ꝙ ĩdigeat matris obsequio ad educatõem. Hoc idẽ hẽt. s̃. filius. §. 2.ᵒ A. Idẽ in sũ. con. eo. ti. q. 12. B.

¶ Quid si vtercꝫ cõiugũ tp̃e ꝯcti matrimonii erat fidelis: nũc alt̃ labit̃ ĩ ĩfidelitatẽ? R̃ᵒ ɓm Ray. Alt̃ nõ põt ꝯhere. Nec distiguo vtꝝ ĩteruenerit carnalis copula vel nõ. nã in vtrocꝫ casu fidelis tũc teneẗ cõtinere. A. Idẽ in sũ. cõ. eo. ti. q. 13. ⁊ facit ex̃ de diuor. q̃rto. B.

¶ Quid si catholic᷒ ꝯhit cũ hẽtica baptizata: nunquid tenet m̃rimonium? R̃ᵒ ɓm Tho. in 4.ᵒ dis. 39. Verũ ẽ matrimoniũ q̃uis peccet ꝯhendo si sciat hẽticã: ñ tñ ꝓpt̃ hoc matrimoniũ dirimetur. ⁊ eõ. si aliqs cathecumin᷒ sꝫ nõduꝫ baptizatus cũ aliq̃ baptizata ꝯhẽt: nõ eẽt verũ m̃rimoniũ. Idẽ Pe. Al. ⁊ Ray. A. Idẽ ĩ sũ. cõ. eo. ti. q. 14. ⁊ 16. B.

¶ Vtꝝ infidelis vni᷒ rit᷒ possit ꝯhere cũ infidelib᷒ alteri᷒ rit᷒. R̃nᵒ ɓm Tho. vbi s̃. Potest. nisi per aliqð ius positiuũ eoꝝ ꝓhibeat̃. q꞉ tũc cult᷒ disparitas ĩpedit m̃rimoniũ. A. Cõ. Pe. vt in sũ. cõ. eo. ti. q. 15. B. De m̃a infideliũ multa habes. s̃. infidelis. cum aliis ad que remittit.

Impedimentum

.io. de violẽtia siue metu. vbi p̃ sciẽdũ ꝙ violẽtia siue met᷒ ex sui nã ẽt sine ꝯstitutõe eccl̃ie m̃rimonium excludit. q꞉ excludit cõsensũ. A. sine quo m̃rimoniũ eẽ non põt: vt in sum. cõ. li.ᵒ 4.ᵒ ti. xi. q. i. vbi hec notant̃ ɓm Ray. B Et qdẽ quid sit vis hẽs. s̃. vis. §. i. Et qd sit metus. s̃. met᷒. §. p̃.

¶ Vtꝝ coactio ĩpediat m̃rimoniũ? R̃ᵒ duplex est coactio. Quedã absoluta q̃ fit ꝑ vim. ⁊ ista nõ hẽt cõsensũ aĩ ĩ quẽ nõ cadit coactio. Sꝫ põt eẽ coactio ad copulã carnis vel aliud extrinsecũ ad qð trahit̃ persona ĩuita. ⁊ talis coactio qñ nõ cõsentit̃ ĩ matrimoniũ nõ efficit illð. Quedã ãt coactio ẽ ꝯditõata ⁊ ista fit ꝑ metũ quãdo. s. quis cõsentit timore alic᷒ mali. Sup quo sic distinguitur duplex ẽ met᷒. Quidã cadit in constãtẽ virũ. ⁊ iste excludit m̃rimoniũ: ex̃. e. ꝑlatũ. ⁊ c. ad audiẽtiã. ex̃ de spon. veniens. 2.ᵒ Quidã ẽo met᷒ ẽ ĩsufficiẽs. s. q non cadit ĩ constãtẽ viꝝ. ⁊ iste nõ excludit m̃rimoniũ. ff. eo. necꝫ timore. A. Idẽ ĩ sũ. cõ. eo. ti. q. 3. B. Quis aũt est met᷒ qui cadit ĩ cõstantẽ virũ hẽs. s̃. metus. §. 2.ᵒ A. Positis ibi adde ⁊ vĩculatõem que dr̃ met᷒ ꝯstantꝫ. ff. eo. l. necꝫ timore Aduẽtẽdũ ẽt ꝙ talis metus dicit̃ cadẽ ĩ vnũ q nõ dicit̃ cadẽ ĩ aliũ. ⁊ minor met᷒ magis excusat feminã q̃ viꝝ. et sic iudex ɓm diuersitatẽ personarũ vl̃ locorũ iudicabit qualis sit metus vel violentia. ⁊ sic vtrũ matrimonium sit aliquod vel nullum: vt notat̃ in dicta

.q.3.vbi etiam dicitur sm Hosti. ꝙ si filia timore mortis patris in aliquē consentiat ꝙ verius est ꝙ non sit mrimonium. quia non est liber consensus: licȝ quidam ꝯrium dicant. B.

¶ Quid si quis in captiuitate contrahat mrimoniū? R. n° sm Hosti. si capt⁹ ē ab hostibus seruus fact⁹ ē. vñ nō alr pōt cōtrahere nisi sicut seruus: de quo s. ipedimētum 3°. Si vero captus ē vt cogatur ad tale matrimoniū cōtrahēduȝ non valebit: ar. extra de pcura. accedens. Si vero ex alia causa detinet: bene potest contrahere. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 4. Et de hostibus intellige vt s. bellum ꝑ. §. 5° in additione. B.

¶ Quid si mulier post consensum coactum morā trahat in domo mariti? R. sȝ Guil. Si mulier que allegat metum steterit per ānum ⁊ dimidium cū marito. aut ēt minori tēpore. dū tamē tantū sit ꝙ iuxta arbitrium boni viri pstandum sit p consensu: non dȝ p⁹ea audiri: ex̄ d spō. ad id. Lō. Host. ⁊ Ber. ⁊ cōponitur ab eis versus. Effuge cum poteris ne cōsensisse puteris: ar. ad h° ex̄ de spon. consultationi. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 5. vbi etiā ponit quod dicit in. §. primo sequenti. B.

¶ Sȝ quid si post consensum coactum carnaliter cognoscitur? R. sm Pe. Si hūit opportunitatē reclamādi: psumitur tacite consentire in matrimonium. Nō si coacta fuit p viȝ absolutā siue metū sufficiētē n̄ est matrimoniū: sed si non fuit sufficiens: tunc in iudicio qdem exteriori psumitur p matrimōio si tamen vere non consentit non ē matrimonium.

¶ Quid si ad consensum coactum apponit iuramentum? R. sm Pe. Tale iuramentum in foro quidem iudiciali dicetur nō fuisse obligatoriū: tamē in foro consciētie consulendū est ꝙ ipse at iuramētum: vel saltem p supiorem impetret absolutōem. Lon. Guil. ⁊ Hugo. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 6. B.

¶ Utrȝ cōsensus coactus saltē ex pte cogētis faciat mrimoniū. R. sȝ Tho. in 4. dis. 27. Dicēdū ꝙ non. q⁊ mrimonium claudicare non pōt. Si tñ p⁹modū cōsentiret coact⁹: eēt mrimonium dūmodo cogēs adhuc in suo consensu manēt. Sec⁹ si mutauit volūtatē. A. Lon. glo. Ray. ⁊ Pe. ⁊ addit Pe. ꝙ si pus cōsentiens postmodū v ult dissentire cū alter velit: cōpellet per ecclīam. psumit eniȝ manere in eodē consensu nec ei licet variare cōsēsuȝ: vt i sū. con. eo. ti. q. 7. ⁊ ad h° facit. c. i. ex̄ de eo qui dux. in ma. quā pol. B.

¶ Utrȝ pr possit cogē filios ad ꝯhēduȝ. R. sȝ Pe. Nō pōt. neq; gnālr nȝ i spāli cū aliq. q⁊ i matrimōio requirit cōsensus maxime liber rōne perpetue obligatōis q̄ ibi ꝯhit: ex̄ de spon. requisiuit. Nō tñ pter hoc parētes temē iurant matrimonia filioꝝ. q⁊ ex nā ipi⁹ ꝯctus itelligit ista ꝯditio. s. si liberi ꝯsenserit ⁊ ipsi parentes obligātur ad iducēduȝ eos. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 8. ⁊ 9. B.

Impedimentum

xi° de ipedimēto ordinis. Ubi sciendū ꝙ clerici i minorib⁹ ordinib⁹ ni si sint religiosi qui cōtinētiā pfitentur licite possūt cōtrahere. dis. 32. si q ꝯo. ⁊ .c. seriati. ex̄ d cle. diu. c. ꝑ ⁊. 2°. ⁊ 3°. Si vero sūt in sacris: ꝯhē nō pñt. ⁊ si ꝯxerint sepabit mrimoniū. dis. 32. si quis eoruȝ ⁊. c. lectores. ⁊. c. erubescāt. ⁊. c. placuit. ex̄ qui cle. vel vo. c. ꝑ ⁊. 2°.

¶ Utrū ordo possit supuenire mrimonio. R. sm Pe. Coniugatus si ordietur cōsentiēte vxore: suscipit ordinē ⁊ executōeȝ. ⁊ sic ipa cū eo si ē in sacris itelligit cōtinētiā pfiteri. A. facit. c. seriati. 32. dis. B. Si vero nesciēte aut nō ꝯsentiente vxore: recipit quidē caracterē ordinis: sȝ nō executōem. A. Hoc veruȝ in ecclīa occidētali: sec⁹ in orietali: vt i sū. cō. li. 4. ti. 12. q. 2. B. In nllo āt cāu ordo sacer si sit p⁹ mrimōiū dirimit illud: sed dirimit solū postea ꝯctū: vt in exuagāti Johis. 22. q̄ icipit. Antique. A Aduertēdū ꝙ faciēs se ordinari i sacr|

inscia vel ɔ̄dicēte vxore peccat morta liter ꝫm Al. ꝛ in sū. con. lib. p̊. ti. s. q. 59. Ubi etiā pꝫ ꝫm Ray. ꝙ talis nō pōt exi gere debitū sed reddere tenet̄ etiaꝫ si sit fact⁹ ep̄s vel papa ꝫm glo. ei⁹. ꝛ Hu go. nisi vxor possit induci ad cōtinētiaꝫ ꝛ ꝙ restitutus vxori nō portabit coro nā aut habitū monachalē cū scandalo vxoris si forte factus fuerit monach⁹ de facto. Con. pe. ꝛ addit ꝙ tonsuram ꝛ bitum cl'icalē tenetur deferre si sine scādalo vxoris eē pōt: al'nō. Tho. etiā dicit ꝙ vxor nō tenet̄ ei debitū reddē. Inno. addit ꝙ si talis p⁹ mortē vxoris ɔ̄hit nō tenet m̄rimoniū. Itē Ray. ꝙ si ordinatōi mariti vxor consensit: vl' dū sciret nō cōtradixit fit ei duplex p̄iudi ciū. Unū ꝙ oportebit eā decetero con tinere. Aliud q̄ etiā mortuo viro non poterit cū alio ɔ̄here. ꝛ si ɔ̄xerit non te nebit. ꝛ hoc ꝫm quosdā ꝑpter votū qd̄ vr̄ solēnizasse ex ꝑsona viri. Cui rōi cō. Al. lꝫ alii dixerint ꝙ ꝑpter cōstitutōeꝫ eccl'ie que in hoc casu dirimit m̄rimo niū. Sꝫ certe ista direptio nō fit nisi ra tione ordinis vel religionis: vt i. c. vno de voto. li. 6. Addit etiā Ray. ꝙ lꝫ ali qui dixerit ꝙ ista vxor ꝓmoti ad ordi nes sacros teneat̄ ingredi religionem. ego tn̄ teneo cū Jo. Lau. ꝛ Tan. ꝙ non tenet̄: sꝫ sufficit si in seculo caste viuat qd̄ ēt dꝫ ꝓmittere. Tho. etiā dicit ꝙ n̄ tenet̄ religionē intrare si sibi nō time at de periculo castitatis. Idē dicit Al. Idē Hosti. Fallit hoc ꝫm Ray. in vxo re eius q. ꝓmouēdus ē in ep̄m. q̄ non dꝫ vir eligi nisi vxor intret religionem ex̄ de cōuer. cōiuga. cōiugat⁹. ꝛ. c. sane. Con. Inno. Cleric⁹ aūt orientalis vt cō muni⁹ ꝛ ꝓbabili⁹ dr̄ sine cōsensu vxoris ꝓmoueri non dꝫ: vt hēt̄ in dicta. q. 59. Itē eo. ti. q. 60. dicit̄ ꝙ ɔ̄sulendus ē pa pa vtꝝ per susceptōem sacri ordis rū pat̄ m̄rimoniū an̄ carnalē copulā sicut per ingressuꝫ religionis. sed hoc vide tur hodie declaratū ꝙ nō ꝑ p̄fataꝫ de cre. Antique. B.

Impedimentum

tiu. de impedimēto ligatōis vꝫ quando quis alteri cōiugi ē alligat⁹. Si qdē al ligat⁹ ē vxori ea viuēte aliā accipe nō pōt: al' adulteriū cōmittit. ex̄ de spon. du. licet. A. Et ibi pꝫ ꝙ hoc verū ē etiā si p̄mū m̄rimoniū solū ɔ̄ctū sit per ver ba de p̄nti: ꝛ secūdū etiā per copulam carnalē. B. Sed nec ātiquo tp̄e potu it: nisi diuina reuelatōe ꝛ instinctu vt fuit in patriarchis. ex̄ ꝺ diuor. c. gaude mus. §. p̊. Pōt tn̄ alter cōiugū an̄ cāna lē copulā altero inuito ad religionem transire: vt dictū ē s̄. impedimētū p̊. §. 2. ꝛ tūc alter cōiugū remanebit liber. Pōt quoqꝫ vir vxorē dimittē ꝑpt̄ for nicatōem. s. q̄tum ad cohabitatōꝫ ꝛ de bitum ɔ̄iugale: sed aliā ducē nō pōt. 32. q. 7. c. p̊. ꝛ 2. ꝛ 3. Post mortē ꝟo alteri⁹ cōiugis alt̄ nubere pōt cui vult: ꝛ īfra tēpus luct⁹ mulier sine pena infamie: ex̄ de secūdis nup. super illa. Qd̄ si alt̄ alligatus ē alteri tm̄ per spōsalia. vide .i. sponsalia. §. 8.

Quid si vxor credat virū mortuuꝫ ꝛ ɔ̄hit cū alio? R. ꝫm Ray. Si credit ex ꝓbabili cā: excusat̄ ꝑpter ignorātiam facti. ꝛ filii si quos susceperit iudicabū tur legitimi. Si tn̄ post de morte p̄mi dubitat: dꝫ quidē reddere debitū sꝫ nō exigere: ex̄ de scd̄is nup. dn̄s. Sꝫ. si pro cessu tp̄is credit eū ꝓbabilit̄ viuē non pōt debitū exigere nec dꝫ reddē ꝑicl'o adulterii se exponendo. A. Immo qn̄ dubitat oīno dꝫ reddere: dicto. c. dn̄s. ēt si dubiū sit ꝓbabile: ex̄ de sen. exco. in quisitioni. B. Si ꝟo p̄mus reuertat̄ vl' alt̄ sibi de ei⁹ vita ɔ̄stiterit: statiꝫ dꝫ recedē a scd̄o ꝛ redire ad p̄mū: qd̄ si n̄ fecerit adultera iudicabit̄. 34. q. 2. cum per bellicā. ꝛ. c. cū in captiuitate. ꝛ. c. si ꝟgo. Prim⁹ quoqꝫ eā recipe tenetur: vt in dictis. c. patꝫ: nisi forte illa postq̄ꝫ sciuit de vita p̄mi ꝑmisit se cognosci a secūdo: ꝛ sic adultera fuit. A. Idē i sū. con. li. 4. ti. 13. q. 3. ꝛ 4. B.

Quid si contraxit cuꝫ aliquo putās virum suum viuere qui reuera mortu us est: nunquid est matrimonium? R. ꝫm Guil. Credo sine preiudicio matri

moniuz esse in hoc casu. A. nō districto vtrum contrahētes credant hoc sibi licere nec ne: sm eundē: vt in sū. con. eo. ti. q. 7. B. Quod itelligendum est nisi constet q̄ coiunx credēs impedimētū esse non intendebat cōtrahere. Naz si non est intentio non est m̄rimonium: extra de spon. tua.

¶ Quid si vir iuit in exercituz ɔtra saracenos vel in regionem longinquam ꝛ nescit vtrū sit viuus vel mortuꝰ: qd faciet vxor? R. sm Ray. contrahē non pōt donec certitudinez recipiat ō morte viri: ex̄ de spon. in p̄ntia: aut verisilr de morte p̄sumat: ex̄ vt lite non ɔtest. qm̄ frequēter. A. s. per receptōem certi nuncii: dicto. c. in p̄ntia. ꝛ in sū. con. e. ti. q. 8. vel per iuramētuz eius sub quo militauit: vel etiā sociorū eius q mortem eius bene nouerūt sm Ray. in sū. con. eo. ti. q. 9. vl' p vnuz testē fama publica acclamāte sm Hug. ꝛ glo. Ray. vel sm Hug. per solam famā publicā si ex aliis p̄sumptionibus videt verisile maritum esse mortuū. vl' si diu multū stetit. vel si senex ꝛ egrotus recessit ꝛ hꝰ. vt in sū. con. eo. ti. q. 10. vbi etiā dicit sm Hosti. q̄ de facto cōtrahens ante certificatōem mortis p̄oris viri: si tn̄ fama publica habeat q̄ mortuus sit: reddere pōt debitum. dū tamē eā conscīētia non remordeat: sed non exigere. Nam tale m̄rimonium non dirimitur: lz ɔtra interdictū eccl'ie sit ɔtractū Facit. ex̄ de scōis nup. c. dn̄s. B.

Impedimentum

13ꝰ de publice honestatis iusticia quid sit? R. sm Tho. in 4ꝰ dis. 41. Est ppinquitas ex sponsalibꝰ pueniēs robur trahens ab eccl'ie institutiōe ,p pter honestatē eius. A. Idem in sum. con. liꝰ 4ꝰ ti. 14. q. 1. B.

¶ Quādo aliq sponsalia inter se ɔtraxerūt: nullus de consanguinitate sponsi pōt sponsam illam hēre in vxorem: nec aliq de cōsanguinitate sponse pōt sponsum illū hr̄e in virū: ex̄ de despō. impu. continebatur. §. vlt. ex̄ de spon. iuuenis. ꝛ c. ad audiētiā. Et durat hec ,p hibitio vsq̄ ad quartū gradum ipsoz cōsanguineoz: ex̄ de spon. c. spōsam. et de despon. impu. c. cōtinebatur. i fi. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 2. B.

¶ Quid si sponsalia de iure non tenuerūt? R. Si sponsalia fuerūt pura et certa etiā si fuerūt nulla rōe cōsanguinitatis affinitatis frigiditat, religiōis aut alia quacūq̄ rōne orit publice honestatis iusticia ad dirimēda sequētia sponsalia vel m̄rimonia: nisi fuisset nl'la rōne consensus: vtputa quia ambo vel vnꝰ erat infans: ex̄ de spon. ex spōsalibꝰ. ꝛ c. se. liꝰ 6ꝰ A. Istud. c. sequens ē. c. si infantes. de despon. ipu. vbi etiam pꝫ q̄ infans dicitur minor septēnio cuius desponsatio non inducit hoc ipedimētum: vt dictū est: nisi traductio secuta fuerit etiā tpe infantie. tunc n bene videt hoc ipedimētū iducē ēt ad dirimēdū: vt i. c. iuuēis ex̄ de spon. B.

¶ Quid si qs p̄. sponsalia cū aliq̄ ɔtraxit ꝛ postmodū cū alia ipsius p̄me consanguinea idem fecit? R. Debꝫ ɔhere m̄rimoniū cū p̄ma. Nam sponsalia sequētia non impediūt p̄cedentia. ex̄ de sponsa. ex sponsalibus. liꝰ 6ꝰ

¶ Quid si sponsalia cū aliq̄ sint facta sub conditōe ꝛ pendente conditōe vir cū alia illiꝰ ɔsanguinea ɔtrahit p vba de p̄nti? R. Cū secūda remanē dꝫ. quia ex sponsalibꝰ ɔditōalibus sicut ex non habētibꝰ cōsensum ꝛ incert, nō oritur publice honestat, iusticia. ex̄ ō spō. ex sponsalibus. libꝰ 6ꝰ

¶ Quid si duo infantes vel vnus maior septēnio alter minor spōsalia ɔxerunt ipsi vel parētes ,p eis? R. Si facti maiores septēnio p cohitationem mutuā: seu alr̄ verbo vl' facto eoꝝ liquido apparet q̄ i eadē volūtate pdurant: sponsalia cōualescūt: al' nō. Naz ab initio nulla fuerūt ex defectu cōsensus. ꝛ iō non inducūt publice honestat, iusticiaz. extra de despon. impu. si infātes libꝰ 6ꝰ

Quid si pubes et impubes: vel duo impuberes cõtrahũt mrimoniũ? R. Si nõ erãt pximi pubertati i qb' malicia non suppleat etatẽ: nõ fit mrimoniũ. A. etiã per aduẽtũ pubertatis: nisi p carnis copulã subsecutã: vl aliquẽ modũ aliũ ɔtrahẽtes eosdẽ cũ eiusdez pseuerãtia volũtatis ad pubertatẽ tẽpora puenisse constiterit euident: vt i dicto. c. si infantes. B. Sed tñ si erant maiores septẽnio fuerũt sponsalia. et ex eis ẽ inducta publice honestatis iusticia: ex de despõ. ipu. si ifãtes. li. 6.

An ex sponsalib' q parẽtes p filiis puberib' vel impuberib' cõtrahunt filii obligẽtur? R. Si expsse vel tacite cõsenserũt: vt si pñtes fuerũt nec ɔdixerunt obligantur: et i eis orit publice honestatis iusticia. Idẽ dicẽdũ si absẽtes fuerũt: et postq̃ sciuerũt ratificauerũt tacite vel expresse: al' ex spõsalib' factis a parẽtib' filii non obligantur: nec orit publice honestatis iusticia. ex de despon. impu. si infantes. lib. 6. De sponsalib' hẽs p'la. i. sponsalia.

Impedimentum 14. de affinitate quid sit dcm est s. affinitas. Et cõtrahitur affinitas etiã per fornicariã copulam. 35. q. 3. nec eã. ex de eo qui cogno. cõsã. vxo. sue. discretionẽ. et c. tue.

Qui sunt affines et in quo gradu? R. Quãuis hactenus multa fuissent genera et gradus affinitatis: hodie solũ est tale gen' q oẽs ɔsanguinei vxoris mee sunt mihi affines. et in eodem gradu in quo sũt ɔsanguinei vxoris. Silr oẽs consanguinei mei sũt affines vxoris mee: et in eodẽ gradu in quo sũt ipsi cõsanguinei mei. A. Xbi gra. Soror vxoris mee ẽ ipsi vxori in pmo gradu ɔsanguinitatis et mibi erit i primo gradu affinitatis. Filia sororis in 2. gradu consanguinitatis vxori et mihi i 2. affinitatis. Ideoq; vtriq; in ceteris agendum est successoribus. 35. q. 5. porro. B. Et quod dixi de vxore idem itelligas de quacũq; alia muliere carnaliter cognita: vt in p. S. dictũ est. Sed cõsanguinei mei nullo mõ sunt affines ɔsanguineis vxoris mee: nec inter eos mrimoniũ phibetur. ex de consang. et affini. q super his.

Quid si morit persona mediante q̃ contrahit affinitas: vtputa morit maritus vel vxor siue cõcubina vl cõcubitor? R. Nihilomin' pmãet affinitas q̃ erat ad cõsanguineos eius: nec põt eẽ mrimonium inter eos. 35. q. 10. fraternitas. A. Idẽ sũ. con. li. 4. ti. 15. q. 4. B

Quid si aliqs polluit aliquã exordinarie. i. ex nãlia? R. Quãuis talis pollutio criminosa sit et dãnabilis: non tñ ex hoc contrahit affinitas. Unde non impediunt cõsanguinei viri accipe illã in vxorẽ: nec cõsanguinee mulieris accipere illum in virũ. 35. q. 3. exordinaria. A. nisi cum hac pollutõe cõcurrãt sponsalia: tũc. n. impedit mrimonium pp̃ter iusticiã publice honestatis d̃ q̃ dictũ est in. c. pcedẽti. vt ex de eo q cogno. con. c. fraternitati. B. Et idẽ dicẽdum si vir intrauit claustrũ pudoris: sz non peruenit ad cõsumatõem operis qz talis pollutio nõ facit sanguinis cõmixtionẽ neq; carnis vnitatẽ. Sed si vir peruenit ad emissionẽ seminis etiã si mulier nõ emittat: dicendum vr sm Hosti. q affinitas cõtrahit. Sufficit. n. q per hũc modũ facta sit admixtio de qua Tho. et Al. dicunt q regrit. A. dicti Tho. et Al. et ẽt Inno. videntur dicẽ q ad affinitatẽ ɔhendam requirat cõmixtio seminũ: et non sufficiat q alt tm emittat. Sed glo. Ray. sẽtit cũ Hosti. vt in sum. con. eo. ti. q. 5. B.

Pone q mortua vxore vir vult accipere in vxorẽ illam que quõdaz fuit vxor alic' de ɔsanguitate pme vxoris nũquid põt? R. Dicẽdũ q lz nullaz feminã de ɔsãguitate pme vxoris possit accipere: qz ẽ ibi affinitas. tamẽ feminã vxorẽ olim alicui' de ipsa cõsanguinitate bene põt accipere. Et idẽ dicendũ si ponat silis casus ex parte vxoris

Nã mortuo viro lz nõ possit accipere aliquẽ virũ de cõsanguinitate p̃mi viri: tamẽ vir olim maritũ alicuius femine de ip̃a cõsanguinitate bene põt accipere. Nã in tali cãu nõ ꝓprie ẽ affinitas nisi in secũdo genere affinitatis qꝺ olim imponebat̃ ĩpedire: hodie nõ: extra eo. non debz. Ad cui⁹ intelligẽtiã sciendũ ꝙ q̃ñcunqꝫ affinis meus ꝯbit m̃rimoniũ cum illa ꝑsona quã accepit oꝛ qdẽ mihi affinis sed in secũdo genere ⁊ si hec persona cõtrahat postea aliud matrimoniũ illa persona quã accepit dicit̃ mihi affinis in tertio genere. A. De istis generib⁹ affinitatis dicit etiã glo. dicti. c. non dz. extra de cõsanguini. ⁊ affini. B.

Quid si cognoscit qs consanguineam alicui⁹ in q̃nto gradu vel sup̃? R° ꝫm Ray. ⁊ Hoff. Non ꝯbitur affinitas nec impedit̃ m̃rimoniũ. ⁊ si erat consãguinea vxoris sue in dicto gradu: non perdit vir ius exigendi debitũ suum.

Impedimentum

i5° de impotẽtia coeundi quid sit? R° ꝫm Ray. Est viciũ aĩe vł corporis vel vtriusqꝫ quo quis ĩpedit̃ alteri carnalr̃ cõmisceri. A. Quasi idem dic̃ Hosti. s. ꝙ est defectus nãlis seu acc̃ntalis quo quis. ⁊c̃. vt in sum. con. li° 4° ti. i6. q. i. B.

Quot sũt sp̃es impotẽtie? R° ꝫm Ray. Sũt p̃ncipaliter due. Nã vna est nãlis vt impotẽtia pueri vł frigiditas senis seu etiã frigiditas cõplexionis: aut artatio mulieris. Alia nõ nãlis sed acc̃ntalis: vt castratio silr̃ ⁊ maleficiũ A. Idẽ in sũ. con. eo. ti. q. 2. B.

Utrũ nãlis impotẽtia impediat matrimoniũ. R° Illa q̃ est ĩ puero vel puella ĩpedit ad tp̃s. q2 q̃diu inest nõ potest ꝯhere. 30. q. 2. c. p. ex̃ eo. ꝙ sedez. De hac vide. s. matrimoniũ 2°. ꝫ. p. Sed illa nãlis impotẽtia q̃ est in frigido: si est ꝑpetua impedit m̃rimoniũ ꝯhendũ ⁊ dirimit ꝯctũ. 33. q. i. c. p. ⁊ 2°. ex̃ eo. laudabilem. Illa tamẽ que est in sene nõ impedit. C. ꝺ nupt. l. sancim⁹. 27. q. i. nuptiarũ bonũ. in p̃n. Nã senes ⁊ si nãli calore destituantur opere tñ medicoꝝ poterit aliq̃liter subueniri eis. A. Idem dicit glo. in dicto. c. nuptiaꝝ: subiũgens ꝙ nemo ẽ adeo senex qn calere possit nã vel artificio: quod nõ est in frigido vel puero. Et ex dc̃o istius glo. pꝫ ꝙ si senex nullo mõ possit calere: idẽ iudicãdũ eẽt ꝺ illo qꝺ de frigido. s. ꝙ ñ põt cõtrahẽ. Et satis facit dc̃m. c. qꝺ sedez. B.

Quid si vir nõ ẽ oĩno frigidus: sed vel mẽbrũ nõ erigit̃ seu diuersimode ineptum ẽ ita ꝙ nõ põt vxori cõmisceri: vel statiꝫ spargit semẽ extra: ⁊ hui⁹ modi. R° ꝫm Hosti. Si põt iuuari medicinis planũ est: aľr expectãdũ erit triẽniũ: ⁊ postea forsan separari poterit sicut põt nãliter frigidus. Tuti⁹ tamẽ eẽt cõsulẽdus papa. A. Ego puto ꝙ ñ sit necesse consulere papaꝫ: q2 siue ex frigiditate siue ex causa quacunqꝫ cõstet personam impotẽtẽ ad reddeduꝫ debitum reputat̃ inepta ad cõtrahendũ matrimoniũ: vt i. c. qꝺ sedẽ. ex̃ ꝺ frigi. ⁊ malefi. ⁊ vt pꝫ eo. ti. c. laudabilem expectatõ triẽnii fienda est: nisi ꝑ pri⁹ possit de impedimẽto constare. B.

Quid si mulier dicit virũ ĩpotentẽ ꝓpter defectũ mẽbri? R° ꝫm Hosti. Uirũ eẽ inspiciendũ ꝑ honestos hoĩes sicut de muliere arta dicit̃. i. ꝫ. xi°. Si ꝟo alleget excessuꝫ mẽbri: dicit ibi Hosti. ꝙ papa cõsulendus eẽt. A. Uidet̃ h° casu dicẽdũ idẽ qꝺ de arta q̃ potest cõtrahere cũ vno: ⁊ nõ cũ alio: vt. i. ꝫ. Pone ꝙ est arta. B.

Sed qd si qs nõ põt copulari cum ꝟgine ſꝫ cũ corrupta? R° ſꝫ Tho. in 4° di. 34. Possũt medicinalr̃ cum aliq̃ instrumẽto claustra pudoris frãgi. Nec eẽt h° ꝯ nãm: q2 nõ fiẽt ad delectatõeꝫ sed ad medicinam.

Quid si qs mouet̃ ad pulchrã ⁊ nõ ad turpẽ? R° ꝫm Tho. vbi ꝫ. H⁹ modi abhominatio mulieris nõ ẽ cã nãlis ſꝫ accidẽtalis. ⁊ iõ idẽ iudiciũ ẽ qꝺ de maleficio. de q. i. ꝫ. añp̃'t. ⁊ sequẽtib⁹.

¶ Quid si vir sciat se frigidū & ineptū & tamē sciens ꝯhit cū aliq̄? R° sꝫ Ray. Si mulier vult cohabitare nō pōt vir ab ea recedere: ar. ex̄ de eo q duxi in ma. quā pol. c. p. & ex̄ eo. cōsultatōi. Et quas tā vxores hr̄e nō pn̄t: hēant vt soro res: vt in c. ꝯsultatōi. in fi. Et idē dicen dū si mulier sciens se artā ꝯxit cū aliq̄ q2 si vir cohitare velit non poterit illa discedere. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 25. Et hec intelligēda sunt sm ea que sta tim dicentur in. §. se. B.

¶ Quid si vir scienter cōtraxit cuꝫ ar ta? R° sm Inno. Tenet cū ea stare vt frater & soror. Si tamē cōtrabat cum alia tenet mr̄imoniū q̄uis nihilomin⁹ p̄mā vt sororē tenere & alere teneat. Et eodē modo si q̄ mulier sciens ꝯhat cū frigido vel impotēte dꝫ ei cohitare vt soror. Et silr̄ dō si frigidus & arta sci enter ꝯxerūt. A. Con. Ray. vt pꝫ in sū. con. eo. ti. q. 26. Sed Hosti. ait ꝙ nulluꝫ ius dicat vt aliqs cōpellatur talem re tinere. sed ꝙ si consentiūt sil̄ cōmorari hoc facē pn̄t q̄diu eis placebit. Idem dicit glo. in c. laudabilē: ex̄ eo. & ibi eaꝫ sequit dn̄s An. de Bu. Et si sic cōmanē tes ambo vel alt̄ ihoneste viuāt volē tes sic luxuriā suā palliare: ep̄us dꝫ oc currere sm Hosti. vt pꝫ in dicta. q. 26. vbi et̄ sm Ray. dr̄. ꝙ posset vn⁹ petere separatōem si alter eoꝝ viuēt incōtinē ter vel alt̄ inhoneste. vel si vnus male tractat aliū & nollet se corrigere. B.

¶ Utrū artatio mulieris sit semp̄ im pedimētū cōtracti matrimonii. R° sꝫ Ray. Si absq̄ periculo pōt subueniri bn̄ficio medicine vel per futuꝝ vsum viri ꝓportionati. A. De vsu h⁹mōi vi ri tenēdū ē: vt. i. dicet. B. non ipedit ꝯhere mr̄imoniū: ex̄ de frig. & male. ex lr̄is. Si ꝟo non pōt aliquo mō sine gra ui dāno & periculo subueniri: certe se parabit & poterit se copulare alt̄i cui forsitan apta foret vel cuius respectu subueniri possit. Nō si per vsum secū di facta sit idonea p̄mo reddet p̄mo: etiā si p̄m⁹ cū alia ꝯxerit quam in hoc casu dimittere debꝫ & ad p̄maꝫ redire: nisi ipsa p̄ma ad religionē transeat: et sic solēni voto se astrinxerit ad cōtinē tiā. tunc. n. remanebit cū secūda cuꝫ q̄ ꝯtraxerat post factū diuortiū. Itē non tenet redire ad p̄mā si ipa alt̄ fuēit for nicata ita ꝙ ꝓ illā fornicatōem velit eā dimittere quo ad thorū. Si ꝟo ista simplex votū de cōtinētia fecit: & p⁹ ea nihilomin⁹ nupsit publice secūdo: non pōt repelli a p̄mo ꝓtextu fornicatiōis q̄i fornicata fuēit cū illo secūdo q̄diu de p̄mo mr̄imonio dubiū erat: sed am modo nō debꝫ cū illo secūdo remāere. Hec oīa ex̄ eo. fraternitatis. A. Ista intelligēda sunt sm ea que dicent. i. §. Quid fiet. B.

¶ Quō cōstabit ꝙ illa que fuit sepa ta a p̄mo ꝓpt̄ artitudinē sit facta ido nea ei per vsuꝫ cū secūdo? R° sꝫ Guil. per iuramētū matronaꝝ a quib⁹ inspi cietur ipa: vel forsitā vterq̄. A. Idem in sū. con. eo. ti. q. 4. B.

¶ Quid fiet si reddita p̄mo cognosci nō possit? R° sm Hosti. Remanebit ꝑ trieniū cū ipso quasi p̄sumat malefici atus & si interiꝫ eā cognoscē pōt: cuꝫ il lo erit: alt̄ lapso termio restituet secun do sine spe ꝙ iterū reddatur p̄mo. A. Idē dicit glo. super dictū. c. fraternita tis. lꝫ glo. Ray. dixerit ꝙ ista restitutio facienda est secūdo & tertio & vsq̄ ad infinitū. Et sm Goff. considerandū est an cognoscibilis fuerit p̄mo sicut scd̄o puta q2 hoīes erāt eiusdē stature & cō ditōis & sic restituet. Sed si nō fuēit co gnoscibilis ꝓpter disparitatē cōditōis nō r̄stituet. Et ad hoc videt sonare lr̄a dicti. c. fraternitatis: vt et nōtur in sū. cō. eo. ti. q. 5. Unde & si a p̄mo nullo mō poterat cognosci sine corpali periculo nō fuit inter eos mr̄imonium sm glo. Ray. Uin. Jo. Tan. & Hugl. ar. a ꝯrio sē su in dicto. c fraternitatis. ex ꝟbo ibi posito: absq̄ corpali periculo. & ar. i. c. ex lr̄is. eo. ti. sm vnā expositōem. Ideo in hoc casu si per sequētē vsuꝫ secundi viri reddat idonea p̄mo: nō ꝓpter hoc

restituetur ei sed remanebit cũ secun do: vt in sũ.con.eo.ti.q.6. B.

¶ Sꝫ nunq̃d põt cõtrahi m̃rimoniuꝫ cũ illa que ẽ arta si per incisionẽ põt fi eri apta? R̃o sm Guil. dicit Hug. q̃ nõ credit nisi facta incisione. Nõ si añ in cisionẽ ducat eá: tũc si facta incisione adhuc duret p̃mus cõsensus: suffic̃ ad m̃rimoniũ. A. Idẽ in sũ.con.eo.ti.q.7. ꝛ.8.licet Hug. dixerit q̃ sit opus nouo cõsensu: vt ibi pꝫ. At ista faciũt ꝯ id q̃ hẽtur s̃.impedimẽtũ 3.º§.3.º ꝛ p bis que ibidẽ dicuntur in additõe. B. Si ħo ñ duret vel nõ de nouo cõsentiat in eam aut nõ carnal'r cognoscat eam: põt ab ea recedere ꝛ aliã supducẽ. Nõ si nolit pati incisionẽ nõ est cogẽda maxie cuꝫ timeatur periculũ. A. Idẽ in sum. cõ. eo.ti.q.io. B.

¶ Pone q̃ est arta vni ꝛ apta alteri nunq̃d põt ꝯhere? R̃o sm Guil. Contra her e põt cum illo cui põt sine p̃iculo cõmisceri cũ alio non tenet matrimõi um. A. Idẽ in sum.con.eo.ti.q.9. Idem etiã si mulier eẽt inepta ad reddẽdum debitũ ꝓpter latitudinẽ sm Hosti. ꝛ i sũ.con.eo.ti.q.xi. B.

¶ Circa ipotẽtiã coeũdi quãdo ẽ ꝑpẽ ipedimẽtũ accidẽtale puta p castratio nẽ querit̃ an tales ꝯhere possint? R̃n. Indubitanter tales q̃ oĩo inepti sunt ad reddẽduꝫ debitũ ꝯhere nõ possunt ꝛ si cõtraxerint diuidẽdi sũt: q̃m nullũ est matrimoniũ: ex̃ eo.q̃ sedẽ.

¶ De impotẽtia coeũdi que est p ma leficiũ. R̃o sm Hosti. ꝛ Tho. i 4.º di.34. sic tenẽdũ q̃ si maleficiũ superueniat m̃rimonio añ carnalẽ copulam: tunc si maleficiũ est perpetuũ impedit ꝛ di rimit matrimoniũ: ita q̃ celebrato di uortio vir aliã poterit ducere. Sil'r et mulier poterit cum alio cõtrahẽ.33.q.i. si per sortiarias. ita tñ q̃ si mulier ipa ꝓcurauerit maleficiũ non põt petere diuortiũ. q̃ sua culpa ad hoc deuenit 50.dis. si euãgelica. ꝛ nõtur in dicto.c. si per sortiarias. A. s.in glo. B. Si ħo maleficiũ ẽ tp̃ale: nõ impedit nec diri mit matrimoniũ. Et a p̃ncipio q̃dẽ ma leficiũ q̃olibet p̃sumit̃ tp̃ale: sed p' q̃ cõiuges per triẽniũ sil' cohitauerũt dã tes operã carnali copule si adhuc du rat impedimẽtũ: p̃sumit̃ maleficiũ es se ꝑpetuũ: vt ex̃ eo. laudabilẽ. ꝛ.c. vlti. A. Idẽ dicunt etiã alii doc. vt pꝫ i sũ. con.eo.ti.q.iꝫ. ꝛ i4. B. Sed qual'r itel ligenda sit cohitatio triẽnii hẽtur sup̃ diuortiũ. §.6.º

¶ Quid si post triẽniũ diuortio cele brato redeat potẽtia se cognoscendi? R̃o Varie de hoc sunt opiones. Tenen dũ tñ ẽ sm q̃ vr̃ sentire Tho. in 4.º dis. 34. vꝫ q̃ si maleficiũ fuẽit vniuersale respectu cuiuslibet ꝑsone: tũc si alteri nupserit oñdit̃ maleficiũ nõ fuisse per petuũ. vñ dꝫ redire ad p̃mũ. Si ãt ma leficiũ fuit particulare respectu sp̃alis persone: tunc cũ vtriq̃ detur licentia contrahẽdi cũ alio nõ põt ad p̃stinum matrimoniũ redire: cũ p̃mũ m̃rimõiũ nullũ sit. ꝛ sc̃d'm sit ver̃. A. Sed certe ñ video quõ aliquo mõ possit sciri q̃ ipedimẽtũ fuẽit v'e r̃spectu cuiuslibꝫ ꝑsone: q̃ cũ q̃libet hr̃et expiri p trien niũ: vt i.e.ti. ex̃ eo. q̃d ẽ ipossibile. Vñ vt pꝫ in sum.con.eo.ti.q.i5. Al. dic̃ sim plicit̃ q̃ etiã si p̃tãs cognoscẽdi redeat nõ restituit̃.33.q.i. si per sortiarias. i fi. vt ibi pꝫ. Hoc intelligẽdũ q̃ñ deuẽtuꝫ ẽ ad secũdũ m̃rimoniũ. Ibi etiaꝫ dicit̃ q̃ si forte sanari nõ potuẽit separi va lebunt. Sed postq̃ alias nuptias expe tierint in carne illis viuentibus quib' iuncte fuerint p̃oribus quos relique rant etiam si possibilitas concubendi eis reddita fuerit reconciliari nequi bunt. B.

¶ Utrũ maleficiũ p aliud maleficiuꝫ sit tollẽdũ. R̃o sꝫ Tho. vbi s̃. Si malefi ciũ ñ põt r̃moueri nisi p aliud illicituꝫ vt p demonis auxiliũ v'l h'mõi: etiaꝫ si sciret̃ sic posse reuocari: nihilominꝰ impedimẽtũ ꝑpetuũ iudicat̃. q̃ reme diũ nõ ẽ licitũ. Idẽ Pe. Al. ꝛ Hosti. Et addit Hosti. q̃ lꝫ aliq̃ remedia videãt̃ vana tolerari: potest tamẽ retundere vana vanis. nõ aũt dicit de illicit). Al. Sed certe oĩa vana remedia nõ nũlla

sunt illicita ꝛ pernitiosa.26.q.2.illō. B.
Qualiter aūt ꝛ qñ sit faciēdū diuortiuꝫ
ꝓpter impotētiā coeūdi: vide s̄.diuoꝛ
tiū quasi per totū.

Impedimentum

16° de matrimonio ɔtracto ɔ̄
interdictū ecclie. Circa qd̄ sciendū ꝙ illi
inter quos mr̄imoniū interdicit nō debent
cōtrahere. si tñ ɔtraherēt nō sunt sepa
rādi nisi ad tp̄s vt agāt pniam qꝛ man
datū ecclie cōtēpserūt: ex̄ de mr̄imōio
ɔtrac. ɔtra inter dic. ecclie. p totum.
Interdicta etiā sūt mr̄imōia clāde
stina: ꝛ debēt p̄mitti bāna: vt dictū est
s̄. impedimētū p̄. §. 7°. Itē de talib᷒ ma
trimoniis hēs. i. legitim᷒. §. p̄. ꝛ. s̄. debi
tum. §. fi. ꝛ. i. matrimoniū 3°. §. fi.

Impedimentum

17° de impedimēto feriarum.
Ubi sciendū ꝙ tp̄e feriaꝝ ſm Ray. pos
sunt cōtrahi spōsalia ꝛ etiā mr̄imoniū
qd̄ fit solo cōsensu: sed traductio vxo
ris ꝛ oīs nuptiaꝝ celebritas ꝓhibetur
ex̄ de mr̄imo. ɔtrac. ɔ̄ inter. ec. per totum.
33. q. 4. nō opꝫ. ꝛ tribus. c. sequentibus.
A. Hosti. tñ in sua sūma vt ꝛ nōtur in
sū. con. li. 4°. ti. 27. q. i. dicit se putare ꝙ
etiā ꝓhibeat consensus. qꝛ his diebus
nō interponit ecclia auctoritatē suā. Sꝫ
in. c. capellan᷒. ex̄ de fer. hoc non affir
mat: lꝫ opiniones quoꝝdā recitet. For
te pōt dici ꝙ simplicia sponsalia etiaꝫ
de p̄nti nō ꝓhibent: vt dicit Ray. cum
quo con. glo. i dicto. c. capellan᷒. nisi for
te fierēt cū magnis solēnitatib᷒ ɔuiui
oꝝ vel sīliū: a qb᷒ his tp̄ibus oꝫ cessa
re: q̄ spālit deputata sūt ad pniam et
dei honorē. 33. q. 4. non opꝫ. Et hoc cāu
pōt intelligi dictū Hosti. B. Luius ꝓ
hibitōis rōem assignat Tho. in 4°. dis.
32. dicens sic. Qñ noue sponse traducū
tur aīus ɔiugū magis ex ip̄a nouitate
ad curā carnaliū occupat. ꝛ iō in nupti
is cōsueuerūt signa multa letitie disso
lute ostendi. ꝛ ꝓpter hoc illis tp̄ibus i
qbus hoīes p̄cipue debent se ad sp̄ua

lia eleuare ꝓhibitū ē nuptias celebra
ri. Hoc aūt est ab aduentu vsq̄ ad epi
phaniā ꝓpter cōioneꝫ q̄ ſm antiquos
canones fieri in natiuitate coīter solet
A. de cōse. dis. 2. ꝛ si nō frequētius. ꝛ. c.
seculares. B. ꝛ a septuagesima vsq̄
ad octauā pasce ꝓpter cōionē pascalē
ꝛ a trib᷒ dieb᷒ añ ascēsionē vsꝫ ad octa
uā penthecostes ꝓpter p̄paratōeꝫ ad
cōionē illo tp̄e sumendam. Et de p̄mis
duobus tp̄ibus hētur. 33. q. 4. non opoꝛ
tet. ꝛ trib᷒. c. se. De vltima extra de fer.
capellanus. vbi etiaꝫ Guil. dicit. ꝙ con
trariū faciēs moꝛtalr̄ peccat. A. Ideꝫ
in sū. dicta. q. i. B. Sed tñ vt Tho. sub
dit in illis dieb᷒ nunq̄ est ꝓhibitū de
bitum exigē. qꝛ nō est tanta distractio
aīoꝝ in redditōe vel in petitōe debiti
sicut in celebratōe nuptiaꝝ. A. Potest
dici ꝙ etiā si nō sit ꝓhibitū ex p̄cepto.
est tñ de consilio diligenter amplecten
do: cū p̄dicta tp̄a ad pniam ꝛ deuo tio
nē deputent: vt pꝫ p Ambr̄i sermōe de
aduētu: vbi de his loquēs dicit. Nō so
lū ab oī imunditia sꝫ etiā ab vxoribus
ꝓpriis studiosissime ɔtineat. qd̄ ꝛ pōi
tur. 33. q. 4. fratres. B. Nñ tñ ꝓhibet
exactio debiti in dieb᷒ solennib᷒ ꝛ ieiu
niis: vt dicit s̄. debitū cōiugale. §. 7°.
Sed nunquid in p̄dictis dieb᷒ inclu
ditur octaua epiphie? R°. Nō. qꝛ nō in
uenit ꝓhibitū. Nā ꝛ si canon hoc volu
isset certe exp̄ssisset: sicut exp̄ssit ɔ̄ octa
uis pasce. 33. q. 4. non oꝫ. 2°. Sꝫ nec Tho.
nec magister sniaꝝ de ip̄is octauis ali
quā faciūt mētionē: lꝫ aliq minus bñ
dixerit ɔtrariū. A. Dictū istoꝝ pōt sal
uari in locis in qb᷒ ē de consuetudine.
Nā in ɔtrahēdo mr̄imonio seruāda ē
consuetudo honesta: extra de consan.
ꝛ affini. ꝙ dilectio. B. Similiter non
includitur infra predictum tempus il
dominica que est post penthecō. quia
ipsum festum non habet diem octauū
Unde in ip̄sa possunt nuptie celebrari
extra de fer. c. capellanus. in fi. A. Ho
fuit dictum glo. Ray. vt patet in sum.
confessio. co. titu. q. 2. Sed in dicto. c.

capellanus.hoc nō clare pbat. Unde ꝛ Hosti.ibidē dicit dñiū.ſ.ꝙ nuptie non pñt fieri i illa dñica pᵒ pentħ.ſ.qñ agit̄ feſtum trinitatis:ſ; i craſtino ſic. B.

Impubes dicitur

côit̄ puer īfra.14.añū ꝯpletū Puella īfra.12.ex̄ de deſpō.impu.ex lit teris. His.n.annis tranſactis dicūt̄ an ni diſcretōis.ex̄ de regu.cū te. A. Poti us incipit.cū ſimᵒ.ꝛ.c.cū virū. Et anni diſcretōis dicūt̄ a ſeptēnio ſup̄.quo ad cōfeſſionē:vt p; p glo.in.c.oīs.extra d̄ peni. ꝛ re.ꝯiūcta glo.in.c.p̄.de delic. pu. B.ꝛ.c.ſignificatū.ꝛ ex tunc dicūtur pu beres. Pōt etiā dici pubes qui vel que ex habi tu corporis pubertatē oñdit ꝛ generare ſeu ꝯcipe pōt.ex̄ de deſpō.im pu.puberes. An ipubes poſſit ꝯhē ma trimoniū:vide.ī.matrimōiū.2.§.p̄. Et an ſponſalia.vide.ī.ſponſalia.§.4.

Incantatio Reg re īfra ſortilegiū.2.§.5.ꝛ.6.

Incendiarius dr̄ ſm Ray.ꝛ Huil.q icendit auctoritate ꝓ pria ciuitatem vel villā: manſionem vel ſegetē ꝛ ſilia aliena malo ſtudio: vt ꝓ odio vl̄ vidicta.23.q.vlt.peſſimā. 12.q.2.cū devotiſſimā. Sec' ſi facēt iuſſu eius q hēt ptātē indicendi belluʒ qđ ē iuſtū. Itē incēdiariᵒ eſt qui incendi fa cit p̄dicta.aut cōſiliū vel auxiliū ipen dit. A. Secᵒ eēt ſi qs domū ꝓpriā vel ſegetē incēderet.q2 l; peccaret re ſua abutēdo:nō tñ tenet̄ pena incēdiarii: niſi dolo malo hoc facēt.ſ.vt per incen diū rei ſue aliena icēderet̄ ſ; glo. Ray. ꝛ Ul.vt in ſū.con.li.2.ti.5.q.9. B. Et dr̄ malo ſtudio qa ſi qſ caſu vl̄ negligētia hoc faciat:nō iudicatur vt icēdiarius. A. Hoc veꝝ quātū ad penā.ſed q̄ ad in tereſſe dānificati bñ tenet̄ ex negligē tia:vt in.c.fi.ex̄ de iniur̄. Tenet̄ etiā q̄ ad penā ſi tā lata culpa fuit vt luxurie aut dolo ſit prima:vt in.l.pl't.ff. de in cen. B. Con. Hoſti.ꝛ Goff.

¶ Que pena icēdiarii? R. Scđ; leges ē vt ipſe igne cremet̄ aut capite puni atur.ff.de incen.rui.ꝛ nau.l.q.edes.ꝛ.l. plt.ꝛ vlt.ff.d̄ pe.l.capitaliū.§.icēdiarii .ff.ad.l.cor.de ſicca.l.ſi qs dolo. A. Cre mātur ꝓꝑe qui incēdia fecerit īt ra op pidū:vt in dicto.§.incēdiarii. Qui vo caſaʒ aut villā leuiᵒ puniūt̄:vt ibi. Et ita intelligit̄ qđ hētur in dicta.l.qui edes.vbi dicit̄. Qui edes aceruum ve frumēti iuxta domū poſitū cōbuſſerit vinctᵒ vberatus igni necari iubetur. Et ꝙ appellatione ediū oēs ſpēs edifi cii continent̄. S; in dignitate poſiti ca pite puniunt̄:vt i dicta.l.ſ.vbi dicitur. Qui data opa i ciuitate icēdiū fecerit ſi humiliori loco ſint beſtiis ſubiici ſo lēt.ſi in aliquo gradu exñtes id fecerit capite puniun tur:aut certe in īſulam deportant̄. B. Scđm canones vo eſt pena multiplex. Nā incēdiariᵒ ecclīaꝝ vel locoruʒ religioſoꝝ vel cimiterii vl̄ ſpacii ꝓuilegiati in circuitu eccl'ie:ē ex cōicatus ipſo iure:qui etiā poſtꝙ fue rit denūciatᵒ non pōt abſolui niſi a pa pa:vt dictū eſt ꝫ.abſolutio p̄.§.3.ꝛ ſup̄ excōicatio 4. Que aūt ſint loca ꝓuile giata habes ꝫ.emunitas cōfugiētium §.3. Incēdiarii vo alioꝝ locoꝝ cū man dātibus cōſulētibᵒ ꝛ fauētibᵒ:ſūt excō municādi.23.q.8.ſi qs mēbroꝝ.ꝛ.c.peſſi mā.ꝛ iſti etiā poſtꝙ fuerit denūciati ñ niſi a papa poſſunt abſolui:vt dr̄ ſup̄ abſolutio p̄.§.3. Tales ēt icēdiarii in q buſdā locis ipſo facto hēntur ꝓ excōi catis ex ꝯſuetudine:l; reuera abſ; con ſtitutōe aut ſnia non iferat̄ excōicatio A. De hoc dic vt ꝫ.excōicatio p̄.§.6.in additōe. B.

Incertorum reſti

tutio ſiue diſpenſatio: vide.ī. reſtitutio 6.per totum.

Inceſtus quid ſit ꝛ ꝙ ꝗ ue habes ſup̄ fornicatio.§.p̄.ꝛ.ī. luxuria.§.p̄.

Indulgentia. Quis poſſit

concedere indulgentias? R. sm Tho. in 4.° dis. 20. solus papa. quia ipse sol⁹ plenariā hēt ptātē; prout vult potest idulgentias facere. causa tamē existē te legitima. Archiepūs quoqꝫ licꝫ nō sit iudex ordinarius omniū de sua proui cia: vt snp̄. archiepiscopus. §. 3.° potest tamen nō solum in sua diocesi: sed ēt i tota sua puincia indulgētias concede re dūmodo non excedat statutum gnā lis concilii. ex̄ de pe. ꝛ re. nostro. Item hoc pn̄t episcopi in sua diocesi: nec per peccatuꝫ tollitur eis talis potestas, qꝛ est potestas iurisditionis. A. nisi esset pctm̄ ex q̊ ligaret aliq̄ cēsura eccl̄iasti ca qꝛ tūc n̄ p̄t absoluē nec ligare: vt s̈. absolutō p̊. §. p̄. vo. 2.° B. Sacērdotes vo parochiales aut decani non possunt nisi sibi ex concessione ab episcopis fa cta. A. Simil̄r nec etiaꝫ alii prelati in feriores episcopis: vt abbates ꝛ huius modi: vt extra de exces. prela. acceden tibus. quia eis dispensatio cōis thesau ri: cōmissa non est. tamē possunt conce dere participatōem bonorū cōgrega tionis sibi cōmisse. Nam hec partici patio fit per mutuam caritatem: sꝫ in dulgētia requirit auctoritatē, sm Pe. vt in sū. cō. li.° 3.° ti. 34. q. 184. qui ēt dicit ꝙ cōfirmat⁹ etiā an̄qꝫ sit sacerdos pōt indulgētias facere. ꝛ etiā legati non sa cerdotes: vt ex̄ de pe. ꝛ re. ꝙ aūt. quia hec potestas magis cōpetit ex iurisdi tōe q̄ꝫ ex ordine. Hosti. vo dicit ꝙ ele ctus cōfirmat⁹ an̄ ep̄alem cōsecratōeꝫ tutius facēt si a talib⁹ abstineret: ma xime si non sit sacerdos: vt pꝫ in ea. q. B. Est autē per conciliū limitata quā titas per hunc modū. Quādo dedicat̄ eccl̄ia non debet nec potest indulgētia extendi vltra ānum siue ab vno siue a plurib⁹ ep̄is dedicet̄. In āniuersario vero dedicatōis: aut etiā ex quacunqꝫ alia causa non potest dari indulgentia nisi. 40. dieruꝫ: ex̄ de pe. ꝛ re. cuꝫ ex eo. in fi. ꝛ hoc siue concedat̄ ab vno ep̄o si ue a multis. quia nunq̄ꝫ excedit p̄dcāꝫ taxatōem: ex̄ de peni. indulgentie. lib.° 6.° A. Ibi dicit̄. Indulgētie que ab vno vl̄ plib⁹ ep̄is i eccl̄aꝝ dedicatiōib⁹ vel aliis qbuscūqꝫ casib⁹ cōcedūtur vires nō obtinēt si statutū excesserit conciliū generalis. B.

¶ Sꝫ nunquid idulgentie valēt aliis q̄ꝫ subditis eoꝝ q eas faciūt? R.° Valēt illis qb⁹ ꝓprii epi ꝯcesserūt vt ꝓsint: ex̄ de pe. ꝙ aūt. A. Et non solū epi: sed etiā ꝓprii sacerdotes inferiores h° pos sūt cōcedē sm quosdā. quia tunc nō ip si dant eis indulgētiaꝫ: sed ꝯcedunt vt remissiones ab ep̄is facte eis ꝓsint: vt sic i absolutōe penitētꝭ p diuersos mo dos ꝓuideant liberādi a peccatꝭ ꝛ a pe nis: qđ ē officii sacerdotalis. Et cū hoc con. Hosti. ꝛ Guil. durā. dicēs ꝙ cū con fitens hꝫ multa peccata mortalia p q bus forte tota vita hois q̄ꝫtum ad se ptēnē pniam non sufficēt: tūc sacēdos hoc exponat penitēti ꝛ addat. Vn̄ iniū go tibi ꝙ q̄ꝫdiu viues dicas totiēs i die pr̄ nr̄. vl̄ sit̄e. qꝛ pnie arbitrarie sūt. De bet etiā dicē. Concedo tibi ꝙ ꝓsint tibi oēs remissiones a quocunqꝫ fient. al̄ ei non ꝓdessent. dcō. c. ꝙ aūt: vt in sū. cō. eo. ti. q. 189. B. Qn̄ aūt ex̄ne⁹ ep̄s dat idulgētiā i vno loco: indulgētia ei⁹ va let tm̄ subditis suis. vt Hosti. dicit. A. ꝛ aliis qbus concessum est: vt statim patuit. B.

¶ Vtꝝ indulgētie faciēde sint ꝓ subsi dio tpali. R.° sm Tho. ꝛ Pe. i 4.° dis. 20. Pro tpalib⁹ nō sūt spūalia dāda. ideo idulgētie dāde sunt p̄ncipal̄r ꝓ vtilita te spūali ꝛ nō ꝓ subsidio tpali. A. Iō i sum. con. eo. ti. q. 185. B.

¶ An idulgētie i foro diuo aliqđ vale ant ꝛ quātū. R.° sm Pe. vbi s̈. In eccle sia ē thesaur⁹ meritoꝝ tā ipius eccl̄ie q̄ꝫ xp̄i cui⁹ thesauri p̄lat⁹ hēt claues. et dispēsare pōt. ꝛ sic idulgētia valꝫ. Qua tuor tn̄ requirūtur ad hoc vt valeant Duo ex parte dantꝭ. s. auctoritas ꝛ cau sa rōabilis. Alia duo ex parte suscipiē tis. s. ꝙ sit in statu merēdi. ꝛ vt faciat il lud ꝓ quo indulgētia dat̄. Con. Tho. ꝛ Al. A. Idē in sum. con. eo. ti. 180. vbi ēt

dicitur ꝙ cā rõnabilis ē vtilitas eccłie. quia thesauri eccłie ꝓ ei⁹ nccitatib⁹ dispensādi sunt. B. valēt igiẗ indulgentie quātũ sonāt. vz. 40. dies idulgētie valent tātũ q̃tũ. 40. dies pnie ſʒ taxatōem factā siue a iure siue a sacerdote siue a iusticia diuia. Dies. n. isti siue anni nõ sũt anni celi nec purgatorii: sed mũdi. ⁊ sicut ĩ mũdo. 40. dies pnie pl⁹ valent vni ꝓficiēti cũ maiori feruore q̃ꝫ valeāt alteri: ita. 40. dies indulgētie plus valent illi qui cũ maiori caritate seu rei date quātitate accedit. Sat ꝗ cõ. Tho. ⁊ Ray. Et addit Tho. ꝙ qui vicinior est eccłie: ⁊ etiā sacerdotes ⁊ cłici: ita consequũtur indulgētiā sicut remoti. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 181. B.

¶ Quid cũ pnia alicui⁹ ē. 7. annorum ⁊ ipe successiue dat. 7. nummos eccłie alicui que habet indulgētiā vnius āni nunqd liberat⁹ est? R° ſm Hosti. Nõ ē dubiũ ꝙ liberat⁹ est quo ad eccłiam militantē: ex̃ de pe. ⁊ re. cũ ex eo. §. adhuc prelat⁹. tamē si indiscrete facit huiusmodi indulgētias se onerat. Et consulim⁹ ꝙ ille qui acquisiuit huiusmõi indulgentias nõ vtatur eis in hac vita sed reseruet in purgatorio vbi grauissima erit pena. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 182. B.

¶ An quis totiēs hēat indulgētias q̊tiens intrat eccłiam: vbi posita est. R° ſm Tho. in 4.° dis. 20. Aliquādo idulgētia determinata est ad tps: puta qcũqꝫ vadit ad talē eccłiam vsqꝫ ad tale tps hēat tātum de indulgentia. ⁊ tunc itelligitur semel tm̃. Aliquādo indulgētia est ꝑperhēnis sicut i eccłia beati Petri ĩ Roma. 40. dierũ. ⁊ tunc quotiēs quis vadit totiens indulgētiā cõsequiẗ. A. Idē in sũ. con. li.° 3.° ti. 34. q. 183. B.

¶ Quib⁹ ꝓsunt indulgētie? R° ſʒ Pe. Nõ ualent exñtibus in peccato mortali. q2 manēte offensa reatus pene tolli non potest. Ualent aũt religiosis sicut secularibus. Quin ēt si sit indulgentia de dando possũt dare si non habeant administratōem vel licētiā ꝓ dandi a suis ꝑlatis. Prelatus etiā lʒ sibiipi ꝑ̃ et ꝑ̃ncipaliẗ indulgētiā dare nõ possit: põt tamē vti indulgentia aliis data: ⁊ sub eadē forma. Con. Tho. vbi s̃. A. Idem in sũ. con. eo. ti. q. 186. B.

¶ Utrũ indulgētia valeat illi q libenter facerer illud ꝓ quo daẗ: sed non potest. R° ſm Tho. in 4.° dis. 20. Non. q2 indulgētia tm̃ datur sub hac forma. s. vt faciat vel det hoc vel illud. Idem Al. A. Idē in sũ. cõ. eo. ti. q. 187. B.

¶ Utrũ vn⁹ possit alteri indulgētiam mereri. R° ſm Tho. in 4.° dis. 45. Nõ põt: nisi ꝓcedat ex intētõe dantis. Uñ possʒ si indulgētia fieret hoc modo dicendo: ꝙ ille qui facit vel ꝓ quo fit habeat talē indulgētiam. Con. Al. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 188. B. Et siłe dicēdũ est de his qui sunt in purgatorio. quia si fiat sub hac forma. Quicunqꝫ fecēit hoc vel illud ipse vel alius ꝓ q̃ facit in purgatorio detent⁹ habeat talem indulgentiam: valebit illi: alʼ non. Nec ꝓpter hoc sequiẗ ꝙ ꝑlatus possit ꝓ suo arbitrio aīas a purgatorio liberare quia ad hoc ꝙ indulgentie valeant requiritur causa conueniēs indulgentias faciendi. Con. Pe. ⁊ Inno. A. Similiẗ Ray. ⁊ glo. eius. Sed Hosti. dicit simpliciter ꝙ ex vi indulgētie non valent huiusmodi defunctis remissiões: ⁊ cuʒ nõ sint de foro ecclesie. sʒ bona opera quibus quis meretur indulgentiaʒ vt elemosyne vel peregrinationes valent eis sicut ⁊ alia suffragia ecclesiastice emunitatis: vt in sum. confes. eo. titu. q. 191. Sed certe non videtur ratio quare ad defunctos possit transferri meritum bonorum operum: ⁊ nõ meritum xp̃i vel militantis ecclesie. Unde si papa huiusmodi faceret indulgētias: non debēmus os ponere in celuʒ de plenitudine potestatis eius temere dubitando scđm glo. Ray. ⁊ in dicta. q. 191. B.

¶ Quid de illo qui cõsequiẗ generalē indulgētiam positā per papam? Rñ° ſm Hosti. Statiʒ euolat si i tali statu

decedat. A .Con.glo. Ray. vt in sũ.con. eo.ti.q.182. B.

¶ Utrũ cruce signatus q moritur añq̃ iter arripiat hẽat indulgẽtiã? R. ẽm Tho. in quolibet. Forma cõsiderãda ẽ Nam si cõcedat accipiẽtib' crucẽ stati bẽt etiã si decedat anteq̃ iter arripiat Sec' si ɔcedat trãseũtib'. A .Cõ.glo. Ray. vt in sũ.con. eo.ti.q.192. B .Precipitur in ṽtute obediẽtie sub pena ex cõicatõis. A .Tex. dicit sub iterminatione maledictõis eterne: vt i cle. religiosi. de ṗuil. de quã.i. B .religiosis ne ṗdicent indulgẽtias idiscretas: vt i cle. religiosi. de ṗuil. De q̃stuariis q portãt indulgẽtias aut predicant: habetur .i. questuarii.

Infamis.

Duob' modis est aliqs ĩfamis.s. de facto z de iure. Infamis de facto est cuius apud bonos z graues grauata est opinio super crimine aliquo. Infamis de iure est quẽ ius ponit esse infamẽ: vt qui cõuict' est de furto. vel q pugnat in harena ṗ lucro z ṗ̄ta h' modi. A. Hoc fuit dictum glo. Ray. vt patz in sũ.con.li°.3°.ti.25.q.i. B. Dis aũt infamis tã de iure q̃ de facto debz r̃pelli a ṗmotõe: siue sit dignitas siue ordo: qz porte dignitatis ĩfamib' patere non debẽt. di.51.q in aliquo. ex̃ de iureiur. infamib'. li°.6°. A .Hoc fuit dictũ Ray. vt pz in dicta.q.i. B .Item infamis nõ põt eẽ iudex vel ṗcurator: ex̃ de iudi.cũ deputati. A .Parũ vr̃ facere. sed plus facit dcm̃.c. infamib'. B. Itẽ repellit ab accusando. ff. de accu.l. q accusare. Itẽ a testificãdo: nisi in casibus. ex̃ de testi.c. testimoniũ. A .nisi eẽt in integrũ restitut': vt .i. testis. §.5°. B .Itẽ a postulãdo. ff. de postu.l.i. de q̃ postulatõe hẽs .i. postulatio .§.fi. Hec aũt de infamib' sic sufficiant dicta sufficiãt. Alia pl'a potes vidẽ.3.q.7.§. porro in tex. z glo. Qualit z q̃n infamatis sit indicenda purgatio: vide infra purgatio.§.2°.

Infidelis.

Utrũ liceat fidelib' cõicare cũ infidelib'. R. ẽz Tho. scda scdẽ.q.10. Qui in fide firmi sunt ita q ex eoz cõicatõe cũ infidelib' sperat magis illoz cõuersio q̃ hoz subuẽsio: nõ sũt ṗhibẽdi cõicare cũ ĩfidelib'. Simplices aũt z infirmi ṗhibendi sũt ne sine magna necessitate cum eis cõuersentur.

¶ Que infidelitas sit graui' peccatũ? R. ẽm Tho. vbi s. Heretici quidez q ṗfitent legẽ euangelii z eã corrũpunt grauius peccãt q̃ iudei qui fidẽ nunq̃ susceperũt z iudei q susceperũt figurã ei' i veteri lege quã male interpretantes corrũpunt grauius peccant q̃ gentiles q nullo mõ fidẽ euãgelii susceperũt. Posset tñ ẽm quid aliter cõparari.

¶ Utrũ cum infidelib' sit disputandũ R. ẽm Tho. vbi s. In disputatione fidei cõtra hereticos duo sunt ɔsiderãda. Unuz ex parte disputantis. qz si disputat tanq̃ de fide dubius: z experiri volẽs veritatẽ: tũc peccat ṗculdubio tanq̃ infidelis. Si aũt disputat ad confutandũ errores vel ad exercitiũ: laudabile est. Aliud est cõsiderandum ex parte audiẽtiũ vtrũ ipsi sint instructi z firmi in fide. tunc.n. nullũ est periculuz disputare. Aut si audiẽtes sint simplices z i fide titubãtes. Circa tales distiguẽdũ est. qz si sũt sollicitati ab ĩfidelibus nitẽtibus in eis fidẽ corrũpere: tunc necesse est publice disputare dũ mõ inueniantur aliqui ad hoc idonei. Per hoc.n. simplices in fide firmabuntur z tollet ĩfidelibus decipiẽdi facultas. Si ṽo nõ sũt sollicitati: tũc periculosum est publice disputare de fide corã simplicibus quoz fides etiã ex hoc ipõ ẽ firmior q nihil diuersũ audierũt z iõ non expedit eis vt audiãt ṽba infidelium disputãtiũ ɔ̃ fidẽ. Prohibẽtur quoq̃ omnes laici disputare õ fide publice vel occulte: ex̃ de heretic. q̃cũq̃ li°.6°. A .Et ibi dicit. Qui ṽo cõtrafecerit excõicatõis laqueo innodet. B .Utrũ

liceat infideles trahere ad fidē per ali qua data munera: vide.i. munus .§.2º z.i.iudeus 3º.§.p̄.circa fi. Infideliū ma trimoniū de hoc q̄re s̄. impedimētum 9º de dispari cultu per totū. Itē de infi delibus hereticis vide s̄. hereticus. De iudeis.i.iude⁹. De saracenis.i.saracen⁹

Ingratitudo. Utrū sit peccatū mortale. R⁹ ŝm Tho. se cūda sc̄de.q.107. Ingratus d̄r aliq̄s du plicit̄. Uno mō per solā omissionē: pu ta q2 non recognoscit vel retribuit vi ces p̄ bn̄ficio accepto. z hoc non sp̄ est peccatū mortale. Nā si ingratus p̄ter mittat illud ad quod nō tenet̄. A .s.ex obligatione necitatis: sed ex debito ḡ titudinis: quod ē vt homo aliquid libe raliter tribuat etiā ad quod non tenet̄ ŝm eundē Tho. ibidē. B .non peccat mortaliter: sed venialiter. quia p̄ue nit ex negligētia quadā seu indisposi tione. A .s. hois ad virtutē: vt p3 ibidē B . Pōt tamē eē mortale p̄pter interi orem cōtēptū: aut si s̄btrahat illud qd̄ ex necessitate debet̄ beneficio siue sim plicit̄ siue in aliquo necitatis gradu. A . vt si omitteret facere quod p̄misit p̄pter acceptū beneficiū. aut si bn̄faci enti non subueniret cum posset in no tabili necitate. B . Alio modo d̄r ingra tus nō solū q2 p̄termittit s3 z cōtrariū agit. Et hoc etiam ŝm conditōem eius quod agit̄ qn̄q3 est peccatū mortale: quandoq3 veniale.
¶ Utrū ingratis benefitia sint subtra henda. R⁹ ŝm Tho. vbi s̄. circa igratū duo sunt cōsiderāda. p̄ qdem q2 ipe sit dign⁹ pati. z sic certum est q2 meretur beneficii subtractōem. 2º considerādū ē q2 oporteat beneficiū facere. p̄ nā q3 non debet esse facilis ad igratitudinē iudicādā. Nā forte non occurrit bn̄fici ato facultas aut debita opportunitas retribuēdi. 2º deb3 tendē ad hoc q2 de ingrato gratū faciat: qd̄ si nō pōt p̄ be neficio facere forte faciet secūdo. Si do ex bn̄ficiis multiplicatis ingratitu dinem augeat z peior fiat: d3 a benefi ciorum cessare exhibitōe.

Iniuria. Quedam est enormis q̄da3 nō: vt s̄. enormia. §.2º A . De lius s̄. absolutio 2º.§.fi.in additōe. B .
¶ Utr3 aggrauet̄ iniuria ex h⁹ q2 omit tatur in p̄sonā plibus cōiunctā. R⁹ ŝm Tho. sc̄da sc̄de.q.65. Ceteris paribus q̄to aliq̄ iniuria i pl'es redūdat: tanto ē grauius pctm̄. Et inde ē q2 graui⁹ pec catū ē si aliquis p̄cutiat p̄ncipem q̄3 p̄ uatā p̄sonā: q2 redūdat in iniuriā toti⁹ multitudinis. Cum aūt infert̄ iniuria in personā coniunctā alteri q̄litcunq3. tunc iniuria illa p̄tinet ad duas perso nas: z ex hoc ipso aggrauat̄ pctm̄. Quō z q̄n liceat iniuriā persone vel rerum repellere: vide s̄. bellū p̄.§.2º De mate ria iniuriarū: vide.i. patiētia.

Iniusticia. Utrum fa ciens iniu sticiā sp̄ peccet mortalit̄. R⁹ ŝm Tho. sc̄da sc̄de.q.70. Cū iniusticia cōsistat in nocumento alterius: mani festum est q2 cōtrariat̄ caritati. z sic ex suo genere ē peccatū mortale. Ille tn̄ qui in paruis facit iniusticiā deficit a p̄fectōe eius qd̄ est iustū facere inquā tū pōt reputari non esse oino 5 volūta te3 eius qui hoc patit̄: puta si auferat aliquis alicui vnū pomū vl' aliq̄d tale d̄ quo p̄babile ē q2 ille nō ledatur: nec ei displiceat. De iniusticia iudicis eccle siastici vide.i. iudex 2º.§.fi. A . Immo .§.p̄. B . Item multa circa iniusticia3 iudicū vide.i. iudex p̄.§.3º z se.

Inobedientia. Utr3 sit peccatū mortale. R⁹ ŝ3 Tho. sc̄da sc̄de.q.105. Sic. Nam inobediētia 5riatur caritati dei q̄ exigit vt ei⁹ p̄ce ptis obediat̄. In p̄ceptis aūt dinis 5ti net̄ q2 etiā supiorib⁹ obediat̄. Un̄ Ro. 13º. Qui resistit p̄tāti: dei ordinatōi resi stit. Itē 5riat̄ dilectōi p̄ximi inquātū supiori p̄ximo subtrahit obediētiam quā ei d3. Si āt plat⁹ aliq̄s tot p̄cepta

ingerat q subditus ea implere nō pos
sit excusat. De obedientia hētur .ī. obe
dientia.per totum.

Inquisitio. Sciendū
q tribus
modis pcedit cōtra aliquē de
crimine.vz p accusatōez. denūciatōez.
z inquisitōem. Et qdem quō debeat fi
eri accusatio hētur .ī. accusare. z .ī. ac
cusatnis. Ad denūciatōez āo dz pcedē
caritatiua āmonitio: ex de accu. super
his.z.c.qliter z qn.2°. Et ad inqsitōez p
cedere clamorosa insinuatio: vt in dcō
.c.qualr. Addit z quart' modus.s.cū cri
mē obiicit per modū exceptōis: d quo
agit.ī.inscriptio.§.p.z.2°

Qn z a quo sit pcedēdū ad inquisi
tōem. R°. Cū subdit' aliqs vel etiā pre
latus offendit si per clamorē z famam
ad aures supioris peruenerit: nō qdez
ortā a maliuolis z maledicis: sz a pui
dis z honestis: z non sel tm sed sepe dz
excitarē diligēti' pscrutari vt puniat si
opz: nō tanq idē sit accusator z iudex:
sed qi denūciāte fama: ex de accu. qlit
z qn.2°.z ex de simo.lz heli. A. In dicto
.c.qliter.nō dr de ortu infamie: sed de
denūciatōe q facienda ē a puidis z ho
nestis. Sufficit.n.fm Ray. q apud bo
nos z graues qs sit diffamat': nō disti
cto a quib' ortū hūit infamia. qz infa
mia ab icerto auctore pcedit: de ɔsec.
di.4.sanctū. Con. Ber. z Hosti. in dicto
.c.qliter.z in sū.con.li.3°.ti.33.q.5. Et ad
dūt q tūc purgatio est indicēda saltē
ppt scādalū: ar.ex de pur.ca.accedēs.
Addit Hosti. Si nō oino cōstaret q a
maliuolis orta ifamia eēt: nec scanda
lū imineret: nec multū sparsa eēt infa
mia: nō eēt de necitate purgatio indicē
da: ex de pur.ca.cū in iuuētute. Itē vt
pz ibidē. Ul. dicit q ad inqsitōem pce
ditur ex qtuor causis.s.ex clamorosa in
sinuatiōe: vt dictū ē. Itē ppter scāda
li timorē: qd pōt turbare eccliam: siue
sit vn' adeo potens q ipe scandaliza
r' pōt eccle scādalū suscitare: siue sint
plures. Ad remotōem autē talis scan
dali indicitur purgatio.z illa seqtur in
quit inqsitōem. Itē pōt fieri inquisitio
ɔ eū qui suspect' ē suo prelato vel p n
cipi terre vel aliis bonis viris. qz ex h°
indicit purgatio. Itē fit inqsitio pter
periculū etiā sine ifamia: sicut fit i he
resi z in aliis criminib' que serpūt i oc
culto. Ibidē etiā pz fm Hosti. qlr eps
ex officio suo visitet qlibet āno quāli
bet eccliam etiaz si nulla pcedat infa
mia. z tūc ingrere dz ex officio puro tā
de clericis q de laicis. Dicit etiaz q ar
chieps h' visitat si de consuetudine hoc
habeat: postea eps de iure cōi: postrēo
archieps eodē iure. z legat' ab aplica
sede missus. Et ɔ h° nō currit pscriptio
ex de pscrip.cū nō liceat. qz nisi visita
retur aia piclitaret. puilegia tamē bn
possunt eximere. Hec oia i dcā.q.5. B

Qualiter pcedendū sit in inqsitōe
que fit ɔtra singularez psonā. R°. Pri
mo quidē sciendū q dz fieri i loco vbi
conuersatur psona de qua ē inquirēdū
.23.q.i.paratus.ex de elec.postq. z ex d
pscrip.quosdam. Citabit aūt ipse ɔtra
quē inquirendū est. z sic debz esse pñs
nisi per cōtumaciā se absentauērit. z dz
fieri corā eccle seniorib'. A. De istl se
nioribus non dicit in.c.allatl. sz bñ dic
Hoff. Et pōt itelligi de legitimis offici
alib' iudicis ingrentis. B. Itē exponē
da sunt ei illa capla de qbus fuerit in
quirendū vt facultatem hēat defendē
di se. Et non solū dicta testium sunt ei
dicenda: sed etiā nomina eoz: vt qd z
a quo sit dictuz appareat. z ne suppres
sione nominū detur audacia ifamādi
A. Dicit tamē Hosti. q cauti iudices
cōsueuerūt tradere depositōes sine no
minib' z noia sine dpositōib' pter te
stium euitāda pericula: vt in sū.cō.li.
3°.ti.31.q.6. B. Itē admittēde sunt ex
ceptōes z replicatōes legitie. Hec oia
ex de accu.qualr z quando.2°.z .5.q.2. si
pmates. Et talis quidem potest oppo
nere cōtra inquisitorem de suspecto. vl
q sit criminosus: z cōtra denunciatōez
A .i.denunciantem: vt in dicta.q.6. B.

vel litteras ad inquirēdū impetratas. ⁊ contra testes ⁊ dicta eoꝝ: ex̄ de accu. cum oporteat. ⁊ c. cum dilectus 2°. Naꝫ nō debēt admitti testes nisi legitimi: ex̄ de sen. ⁊ re iudi. cū I. ⁊ A. Item inq̄sitor debet facē iurare ⁊ testificari etiā illos qui denunciauerunt: ex̄ de simo. licꝫ heli. Secus est in via accusatiōis. quia accusator non potest esse testis: ex̄ de accu. cum P. Itē sciēdū ꝙ in nullo crimine pōt ꝓcedi ad inquirendum ex denunciatione nisi ꝑcesserit fratn̄a correctio: vt in dicto. c. licꝫ. de quo vide s̄. correctio fraterna. §. 5°.

¶ Qualr̄ ꝓcedēdū sit in inq̄sitōe gn̄ali: pn̄ta cū cōmittit̄ alicui inquisitio ecclesie tam in capite q̄ȝ in mēbris? R̄n°. Debꝫ ꝓcedi de plano ⁊ sine strepitu iudicii: cū non deceat seruos dei talibus implicari: ex̄ de accu. olim. nō ita ꝙ ordo iudiciarius oīno ꝑtermittat̄: sed ꝑ modū qui hēt̄ .i. iudicium. §. p̄. Item ī tali inquisitōe recipiunt̄ testes quales in eccl̄ia inueniunt̄: quia que domi fiunt ꝑ domesticos ꝓbari opꝫ: ex̄ de testi. veniens. 2°.

¶ In quo differt inquisitio quam fac̄ iudex ex officio ad clamorem fame: et ea ad quā ꝓceditur alio ꝓcurante siue ꝓmouente. R̄°. In multis. Nam cū ꝓcedit ex officio tunc is ꝯtra quem inq̄ritur cogendus est iurare ꝙ r̄ndeat ṽitatē ad interrogata. ⁊ hoc dico siue inq̄ratur ꝯtra determinatā personaꝫ siue cōtra conuētum. Si ṽo ꝓceditur alio ꝓcurante: non est aduersarius cogendus iurare: ne ꝓpter hoc ꝓmotor inq̄sitionis possit instrui: sed ipse tenet̄ ꝓbare suam intentōeꝫ. alit̄ puniet̄ suspēsione vel hꝰmodi. A. i. suspendet̄ ab officio ⁊ beneficio: vt in. c. cum dilectꝰ de quo. s̄. B. donec se purgauerit ꝙ n̄ aīo calūniādi crimina ꝓposuit: ex̄ de calū. c. cū dilectꝰ. Itē cum inquisitor ex officio ꝓcedit publicatis attestatōibꝰ pōt denuo ab aliis testibus iq̄rere: vt .2. q. 5. hēt. ⁊ c. mēnam. Cū ṽo alio ꝓcurante fit tunc publicatis attestatōibus n̄ recipiētur alii testes. q2 timet̄ de subornatōe. A. Idē in sū. cō. i dicta. q. 6. B.

¶ Que forma iuramenti testium i cā inq̄sitōis? R̄°. Si ē ꝯ ꝑsonā ⁊ crimen determinatū: iurat testis ꝙ sup̱ crimine dicet plenā ṽitatē: ex̄ de simo. lꝫ beli. Si ṽo est inq̄sitio sup̱ statu eccl̄ie: iurat de his dicere qđ scit vel credit ī ecclesia reformāda. vel ꝙ r̄ndeat ad int̄rogata: ex̄ de accu. cū dilectus. Et nota ꝙ in talibꝰ iuramētis non dꝫ nec solet iurari de occultis. Nā secretoꝝ solꝰ d̄s iudex ⁊ cognitor ē. dis. 32 erubescāt. 2. 2. q. 5. consuluisti. ⁊ solū deū hēt vltorem C. de iureiur̄. l. iusiurādi. A. hic vocātur occulta siue secreta ƀm Guil. ⁊ ī dicta. q. 6. nō solū secretū cōfessionis: sꝫ ⁊ oē crimē de quo quis nō est infamatus. Et addit ꝙ si aliq̄s infamatꝰ sit de aliq̊ crimine: puta de fornicatōe: ⁊ sup̱ hoc crimine fiat inquisitio: dꝫ testis etiam dicē secretas circūstantias q̈s nouit lꝫ iurauerit tenere secretum. Item ꝙ qn̄ fit inq̄sitio gn̄alis: tunc si de occultꝭ de q̄bus nō ꝑcessit īfamia aliq̄d dixerint testes nō valebit dictū eoꝝ: nec ille cōtra quē deposuerūt ꝓpter hꝰ erit puniendus: vt ex̄ de accu. inquisitōis. B.

¶ Qn̄ fit inquisitio ī aliquo monasterio: q̄s ꝓuidebit de expensis inq̄sitori vel monachis q̄ ꝓsequūtur ꝯ abbatē? R̄°. Pro oībus dꝫ ꝓuideri de rebꝰ mōasterii: ⁊ nō tm̄ denunciātibꝰ seu accusātibꝰ: sed etiā quos iudices ad ꝓsecutionē negocii idoneos duxerint assumendos: ex̄ de accu. ex parte. ⁊ c. oliꝫ. A. In his. c. nihil dici vr̄ de expēsis īquisitorꝭ sed alioꝝ ꝑdictoꝝ tm̄. B.

¶ An durāte inquisitiōe monachi debeant obedire abbati? R̄°. Debēt in licitis ⁊ honestis dūmodo non impediatur prosecutio negocii: extra de accu. ex parte. ⁊ c. olim.

¶ Nō pōt p̄latꝰ īferior suis subditꝭ int̄dicere ne reuelēt statū suuꝫ vel eccl̄ie sue aut ꝑsōaꝝ his q̄ missi st̄ ad īq̄rēdū cōrigēdū ⁊ r̄formādū: nec tenent s̄nie excōicatōis. suspēsiōis. vl̄ int̄dicti ꝯtra

huiusmodi late: nec etiā iuramēta vel ꝓmissiones ⁊ obligatões alie facte ad celandū. Insup ab inqsitorib⁹ talis temeritas aīaduersione digna ꝑcipit castigari: ex̄ de offi. ordi. q2 plerisq3. li. 6º.

¶ Postq̄ corā eo q̄ ꝯ aliquē sup certis crimibus iqsitor fuerat deputatus eadē crimina ille cōfessus fuit: nō pōt ipugnare cōfessionē quo min⁹ puniat: nec ideo pōt punitōem euadē dicēs q̄ super eisdē crimibus antea nō fuerat diffamatus. vel q̄ per eūdē inqsitorē capl'a super qbus volebat inquirere sibi tradita non fuerunt: ex̄ de accu. postq̄ lib. 6º.

¶ Si is cui ꝯtra te cōmissa fuit inqsitio sup certis crimibus ꝓcesserit ad vitatē inquirēdā omissa inqsitōe īfamie te pn̄te nec reclamāte aut qcq̄ super hoc excipiēte non poteris impugnare ꝓcessū ei⁹ ob h⁹. q2 nō fuit de īfamia pmutus inqsitū: ex̄ de accu. si is. li. 6º.

¶ Quis est effectus inqsitōis? R. Si inquirit ꝯtra ꝑlatū siue hn̄tem administratōem ⁊ cōuincit: pena eius ē remotio exemplo villici diffamati cui dictum est. iam nō poteris āplius villicare. Luc. 16º. ex̄ de accu. qualiter ⁊ qñ. 2º. Si vero nō hēt administratōem pena est arbitria ſm merita ꝑsone ⁊ q̄litatē excessus: ex̄ de accu. inquisitōi. i fi. ꝑmi rūsi. sed hoc fallit in crimibus enormibus q̄ ordinis executōem aut retentionē beneficii etiā post ꝑactā pniam impediūt: vt est in simoniaco in ordine ⁊ beneficio: ex̄ de accu. inqsitōis. In his .n. sic est sicut in accusa tōibus in iudicio ꝓcedēdum: vt in dcō. c. inquisitiōis A. Effectus aūt inqsitionis est qa iducit degradatōem. Denunciatio vo ad pniam: vt pōt colligi i dicto. c. qualiter ⁊ qñ. ⁊ nōtur in sū. con. li. 3º. ti. 31. q. 4. ſm Ray. B. Que aūt dicant crimia enormia: vide s̄. enormia. ⁊ s̄. crimen. De inquisitorib⁹ hereticoꝝ hēs s̄. hereticus ꝑ. §. 4º. ⁊ heretic⁹ 2º. §. 16º. qui icipit. Inquisitores i certis ꝓuinciis: cū sequētibus. ⁊ hereticus 3º. per totum.

Nscriptio.

Qui accusat aliquē dꝫ se inscribere. i. ad penā talionis si non ꝓbauerit obligare: vt sup accusatio. §. 2º.

¶ Utruꝫ inscriptio sit semper necc̄ia. R. Qñ crimē nō opponit directe per modū accusationis vl' dn̄ūciatiōis. A. Quādo opponeret ꝑ modū denunciationis: etiā tunc nō est necessaria iscriptio: sed caritatiua monitio: ex̄ d̄ accu. qualr ⁊ qñ. 2º. B. sed ꝑ modū exceptionis: vt cū obiicitur accusatori vel testi ad h⁹ vt ab accusatōe vl' testificatōe repellatur: vel electo vt a ꝓmotōe excludat: non ē necessaria inscriptio. Sed si obiiciat iam confirmato: puta in cōsecratōe: obiiciens debet se obligare ad penam extraordinariā ad arbitriū iudicis circa vinculū inscriptōis. Nā electus crimine sic ꝓbato perdit qd̄ per electōnē ⁊ confirmationē ei fuerat acquisitū sed ꝑus habita non amittit: ex̄ d̄ accu. super his. ⁊. c. qualiter ⁊ quādo. 2º. in fi.

Nstitutio.

Capitulū sede vacāte pōt admittere ⁊ instituere i bn̄ficiis pn̄tatos a patronis si sint idonei: lꝫ al' talis admissio ⁊ institutio ad epm̄ pertinēt: tamē sede vacante non pōt cōferre beneficia q̄ ad collatōꝫ epi ꝑtinent: ex̄ de insti. c. ꝑ. li. 6º. Instituere heredes quomō teneat testator vide .t. testamētū 2º. §. ꝑ. per totum.

Nterdictum pº.

cōiter. Interdictū aliud ē gn̄ale: aliud particulare. Generale dicitur quādo generaliter interdicitur regnū aut ꝓuincia siue etiā ciuitas aut castꝝ A. aut villa: vt in. c. cum in partibus. de quo. i. B. Et intelligēdum ē gn̄ale i hoc casu etiā si iterdicat terra alicui⁹ qui nullā hēt integrā: sed tn̄ ꝑ parte. Particulare vo qñ de multis eccl'iis vna vel pauce interdicuntur: ex̄ d̄ v. sig. cum in partib⁹. A. Idem i sū. con. li. 3º. ti. 33. q. 222. ⁊ se. B.

¶ Quid ē dicē: inīdico tale locū? R̄n° bm Inno. Nihil aliud ē dicere q̄ inīdicere ibi hoīes hitātes a cert| sacris ibi accipiēdis: ⁊ a sepultura. ⁊ q̄ clici ibi publice celebrare ⁊ sacra conferre phibētur. A. Sic g° interdictū ē qdā ecclesiastica censura q̄ qs phibet a participatōe quozūdā sacroꝝ ⁊ diuinoꝝ ⁊ sepltura. Et ad hoc facit qđ hētur in sū. co. eo. ti. q. 220. Qnq̄ aūt ponitur ⁊ p alijs particularib⁹ phibitōib⁹: vt cū alicui inīdicit ingressus eccle: ex̄ ꝰ sen. exco. is cui. li. 6°. B. locus. n. p se nō est i culpa: nec ē sacroꝝ pceptibilis.

¶ Interdictū bm Inno. Hosti. ⁊ Ber. nō pōt poni sine rōabili cā. sicut nec cessatio a diuinis: vt dictū est s̄. cessatio. §. p. ⁊. 2°. ex̄ eo. cū medicinalis. li. 6°. ⁊ ex̄ de his q̄ fi. a ma. par. ca. q̄siuit. Quā decre. Inno. ⁊ Hosti. intelligūt q̄ snia interdicti nō est ferēda pter culpaꝫ alicui⁹ pticular| persone: sed pter culpā vniuersitat|: nisi cū sit dn̄s loci: ex̄ de spon. non est nobis. ⁊ ex̄ de offi. dele. sane. Vn̄ pōt fieri pter delictū dn̄i: siue capl'i: siue alic⁹ cōitatis. A. Idem i sū. con. li. 3°. ti. 33. q. 227. B. Sed h̄ nō. q̄ nl'lus locus pōt inīdici auctoritate ordinaria vel delegata p pecuniario debito vel p cuiusuis pecunie quātitate: al'n̄ tenet nisi fieret de aplice sedis spāli ⁊ expssa licentia. Hoc Bonifacius octauus in qdā extrauagāti q̄ incipit. Proinde attēdētes.

¶ Vtr̄ inīdictū possit iponi non pcedente admonitōe. R̄° bm Inno. Si imponatur p culpa q̄si pena siue penitētia: tunc pbata culpa vel notoria ext̄te imponi pōt sine vlla admonitiōe etiā penitēti ⁊ correcto: sicut inuenit de sententia suspēsionis q̄ fert otra delinqntem ⁊ non cōtumacē siue monitū. 5. q. 4. in loco. A. Sed bm Hosti. hoc itelligit de pena quā quis ipso facto incurrit a canone statutā. nā tunc nō oꝫ pcedere monitionem. Sec⁹ aūt si ab hoīe iponat p pena. q2 tūc admonitio debꝫ pcedere: ex̄ de coha. cle. ⁊ muli. c. sicut. vt ⁊ nōt in sum. con. eo. ti. q. 231. B. Sꝫ qn̄ p otumacia ifert nō oꝫ iferri nisi ꝯ incorrigibilē otumacē ⁊ tūc oꝫ admōitio pcedere: ex̄ de appel. rephensibilis

¶ Que differētia ē int̄ inīdictū ⁊ excōmunicatōem aut suspēsionē? R̄n° bm Ray. Pro q̄ lo qndo excōicat persona. xi. q. 3. certū. ex̄ de v̄bo. sig. ex parte. Et qdem si est maior separat nō solū a sacramētis: sed etiā a cōione fideliū: vt s̄ excōicatio. p̄. §. 2°. sed vniuersitas nō excōicat: vt dictū est s̄. excōicatio p̄. §. 32° q incipit. vniuersitas. A. Illum. §. quotaui. p. 29°. B. Suspendit quoq̄ psōa ⁊ qnq̄ qdeꝫ a bn̄ficio. qnq̄ ab officio. qnq̄ ab vtroq̄. 2. q. 5. p̄s byt. ex̄ de pur. ca. int̄ sollicitudines. Inīdicit v̄o qnq̄ ipse locus: vt regnū. ciuitas. castrū. vel eccl'ia: ex̄ de v̄b. sig. cū in partib⁹. Sitr̄ aliqn̄ inīdicit vniuersitas: vt cler⁹ vel ppl's: ex̄ eo. si snia. li. 6°. A. Idē in sum. cō. eo. ti. q. 229. B. Et nihil ē aliud q̄ separatio a certis sacris: ⁊ oibus diuinis officiis: ⁊ eccl'iastica sepultura: vt ex̄ de spon. non est nob. ex̄ de pe. ⁊ re. q̄ in te. Et de hac mā plene hētur. i. inīdictū 4°. §. p̄. 2°. ⁊. 3°. ⁊ aliqd dictū est s̄. §. 2°.

¶ In quo ꝯueniūt excōicatō inīdictū ⁊ suspēsio. R̄° bm Hosti. in plibus. Primo qdē quia sicut excōicatio debet fieri in script| otinētib⁹ cām. ⁊ cui⁹ scripture exemplū tenet iudex excōicato tradere ifra mēseꝫ si fuerit reqsit⁹: ꝯ qua requisitōe oꝫ fieri publicū instrm̄ vel antētice lr̄e. Iudex aūt h⁹modi ostitutionis violator p mēseꝫ vnū ab ingressu eccl'ie ⁊ a diuis suspēsus ē. ⁊ supior ad quē recurrit oꝫ ipam sniam relaxare ⁊ excōicatorē ad inīesse odemnare. Idem per oīa est in sententiis suspēsionis ⁊ interdicti. ⁊ de hoc habes s̄. excōmunicatio p̄. §. 8°. A. q icipit. quō debꝫ B. ex̄ eo. cum medicinalis. li. 6°. 2° q̄ snia excōicatōis inīdicti ⁊ suspensiōis non releuatur per sequētē appellationem: sed bene per pcedenteꝫ: ex̄ ꝯ appel. ad hoc qn̄. ⁊. c. pastoralis. ⁊ ex̄ eo. is cui. li. 6°. 3° q̄ ligati aliq̄ snia de pdict|

nec eligere nec eligi possūt: ex̄ de app. ɔstitutus p̊. ꝛ ex̄ ꝺ ɔsue. cū dilect⁹. ꝛ ex̄ de excep. apl'ice. ꝛ ex̄ de elec. cuꝫ inter. 4° q꞉ nullus dictoꝝ dꝫ celebrare dīna: ex̄ de cle. exco. mini. c. 2°. ꝛ. c. postulasti. §. fi. 5°. q꞉ tales sn̄ias dꝫ monitio p̄cedere qđ itellige: vt s̄. §. 4°. A. cū additione sua. B. ꝛ ar. ex̄ de sen. exco. si canonici. li°. 6°. A. Potius ē sub rubrica de offi. ordi. eo. li°. B. 6°. q꞉ qlibet eoꝝ iurat an teq̄ꝫ absoluat non ampli⁹ ɔtrauenire. Et i oibus pōt fieri relaxatio ad caute lā: ex̄ eo. venerabili. nisi eēt interdictū gnāliter ꝓmulgatū: in quo nō hꝫ locū relaxatio ad cautelā: ex̄ eo. p̄n̄ti. lib°. 6°. 7° q꞉ talis sn̄ia ē etiā a superiorib⁹ obs̄ uanda: ex̄ de offi. or. cū ab eccl'iaꝝ. 8°. q꞉ nullus eoꝝ durāte sn̄ia pōt testificari ex̄ de excep. apl'ice. ꝛ ex̄ de testi. veniēs. in fi. 9°. q꞉ supior nō dꝫ ipas sn̄ias reuo care vel ꝓnunciare nullas eē nisi voca tis ptibus: ex̄ de appel. romana. §. pl'r. li°. 6°. A. salua ꝯ̄ria ɔsuetudine quo ad relaxatōem si hētur: vt in. c. romana. ꝺ sen. exco. li°. 6°. B. x°. q꞉ illi q ꝑ p̄uilegi um sunt recepti ī ꝓpōs ꝛ spāles roma ne eccl'ie filios: lꝫ ꝓpter hoc nō sint exē pti: tn̄ sicut nec excōicati: sic nec int̄di ci nec suspendi possunt ab alio q̄ꝫ a ro mano pontifice vel legato a latere: ex̄ de ꝟbo. sig. veniēs. li°. 6°. xi°. q꞉ oēs p̄dc̄e sn̄ie noīe censure eccl'iastice cōtinētur ex̄ de ꝟb. sig. querēti. A. Io. Inno. vt ī sū. con. eo. ti. q. 231. vbi p̄dicta nōnt. B.

¶ Quis pōt int̄dicere? R. S̄m Inno. ꝛ Hosti. Quilibet p̄latus habēs iurisdi tionē ordinariā. Quilibꝫ etiā hēns iu risditionē delegatā pōt interdicē eccle siā terrā vel personā ɔtumacē sue iuris ditionis: etiā si ɔtumax sit eps̄: extra ꝺ offi. del'. sane ꝗa. diocesan⁹ tn̄ non dꝫ su spendere seu interdicē cl'icos seu eoruꝫ eccl'ias perpetuo: vl' ad longū tp̄s: nisi de cōsensu capituli: ex̄ de exces. pla. c. p̊ A. Ibi nō dr̄ de isto tp̄e longo vl' i per petuuꝫ. sed hāc limitatōem ponūt dci Inno. ꝛ Hosti. Nā vt ait idem Hosti. mirū eēt ꝙ eps̄ sine iudicio capl'i non possꝫ suspēdere vl' eccl'ias iterdicē: cuꝫ nō tantuꝫ delegatus solus: sed etiā sub delegatus per se valeat excōicare: vt extra de offi. dele. ex litteris: vt ꝛ notat̄ in sum. con. eo. ti. q. 228. B. Et hoc ma xime quādo ꝓcedit ex officio suo: quia tunc cū maiori deliberatione ꝓceden dum est. Sed regulariter ꝛ de iure ꝛ ꝺ consuetudine sentētia pastoris solius timenda est ꝛ tremēda. xi. q. 3. c. p̊. 16. q. 7. visis. extra de offi. ordi. cum ab eccl'aꝝ. Item interdicere potest electus cōfir matus licet nonduꝫ consecratus: quia hoc est iurisditionis. extra de elec. trās missam. Item sede vacante interdicē potest capituluꝫ: extra de maio. ꝛ obe. his que. ꝛ. c. cū olim. ꝛ extra de hereti. ad abolendam p̊ rn̄so. Abbatissa vero interdicere non potest: vt dictum ē s̄. abbatissa. §. 3°. A. Predicta etiam no tantur in dicta. q. 228. B.

¶ Quis potest interdici? R. Sicut potest colligi ex. §. p̄cedenti qlibꝫ sub ditus vel etiam terra vel eccl'ia pōt in terdici a suo p̄lato: aliter sn̄ia a nō suo iudice lata non tenet: extra de offi. del'. sane 2°. ꝛ extra de iudi. at si clerici. Exē pti vero a p̄latis non possunt ab eis in terdici. Si tamē ille qui est exemptus ex vna parte haberet aliquod benefi cium rōne cuius nō esset exemptus: in hoc sui diocesani sententiis subiacet: extra de p̄uile. cum capella. Prohibet̄ etiam ꝙ in odiū exēptoꝝ vl' in fraudē p̄uilegiorū non interdicātur vel excōi centur vendētes illis: vl' ab eis emen tes aut eis cōicantes. al' ɔtra faciētes puniendi sunt: extra de p̄uile. quanto. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 229. B. Sunt tamen casus in qbus exēpti sub sunt diocesanis in quibus possunt eos interdicere siue punire ꝛ condemnare: quos hēs s̄. exemptus. §. 5°. Iteꝫ nō pos sunt interdici nisi a papa illi q̄ sunt spā les eccl'ie filii: vt s̄. §. 6°. dictuꝫ est. in fi.

¶ Priuilegia ꝙ aliq non possunt ex cōicari vel terre eoꝝ interdici cōcessa singularib⁹ ꝑsonis eccl'iasticis vl' icl'a

ribus non extēdunt ad sn̄ias epoꝝ: qꝛ
ipsi pn̄t tales excōicare ꝛ interdicere.
A .Ter.c.i.allegati non dicit epoꝝ:sed
gn̄aliter ordinarioꝝ. B .nisi fuerit cō
cessa regibus.reginis.vl' eoꝝ filiis. vel
religiosis nō rōne personaꝝ:sed rōe or
dinis vel locoꝝ:ex̄ de p̄uil.ne aliqui.
li°.6°.

¶ Sub q̄ forma vboꝝ dꝫ poni interdi
ctum: R°. Forma hec est.vl' siles.Nos
pp̄ter talē cām ecclīam siue terraꝫ ta
lē supponim' in̄dicto:ex̄ de vb.sig. cū
in partib'.ꝛ ex̄ de offi.dele. sane.2°. Ad
dunt etiā cōiter iudices dicētes: eccl̄ia
stico supponim' interdicto: vt Inno.
dicit.ꝛ hoc ad differētiam interdicti le
galis:de quo trāsim' ad pn̄s. Pōt etiā
sn̄ia interdicti ad volūtatē iudicis det
minari:puta vt interdicat missam cuꝫ
cātu vel vespas.vl' sepulturā ꝛ h'mōi.
Pōt etiā iudex ab interdicto excipere
ꝛ subiicere quos vult:ꝛ quādo vlt: pu
ta quādo dn̄s terre ibi fuerit pn̄s ꝛ h'
modi:ex̄ de spon.non est nobis. A. Idē
in sum.con.eo.ti.q.232.ꝫm Inno. ꝛ Ho
sti.Et addunt ꝙ si p̄sona esset iterdicta
vel suspensa p̄ culpa sua nō posset de
licētia alicui' celebrare nec suspēdi in
terdictū vel suspēsio. Sꝫ si suspēsa vel
interdicta esset ob culpā alteri': quod
aliquādo fit:dici pōt sicut de iterdicto
loci ꝙ talis sn̄ia suspendi pōt. B.

¶ Ān sn̄ia iterdicti obliget? R°. Suf
ficit sn̄iam interdicti publice p̄mulga
ri:nec postea necesse est eā singuloꝝ
auribus inculcare. Sufficit etiā cū qs
scit vicinos suos maxime metropolita
nam ecclīam recepisse sn̄iaꝫ ꝛ seruare:
ex̄ de postu.pla.c.p̄. A .Idem in sū.cō.
eo.ti.q.261.ꝫm Hosti. B. Insup oēs re
ligiosi tam exēpti q̄ non exempti q vi
derint vel sciuerint matricē loci ecclīā
A .i.maiorē seu baptismalē:vt pꝫ per
glo.in cle.ex frequētibus:de qua.ī.vbi
idē dicit de cathedrali. B .seruare qd̄
cunq; in̄dictum positū auctoritate se
dis ap̄lice vel ordinarioꝝ debēt ꝛ ipsi
seruare.aliogn non seruantes icurrūt
excōicatōem ipso facto. Idē etiā in in
terdictis ꝛ cessatōib' a diuis indictis p̄
statuta p̄uincialiū ɔciliorꝝ.vel epoꝝ
auctoritate. Idē in generalib' cessatōi
bus a diuis.ciuitatū.terraꝝ.ꝛ alioꝝ lo
coꝝ quas aliquādo ex ɔsuetudine.ca
pitula.collegia vel ɔuētus secularium
aut regulariū ecclīarū sibi vēdicāt h°
non obstantib' qbuscunq; appellatiōi
bus antea etiā ad sedē ap̄licam vel ad
alium interiect].ꝛ aliis obiectōibus q
buscūq;: vt in cle.ex frequētib'.de sen
ten.exco.

¶ Si sn̄ia interdicti p̄ferat in clerū.
non tn̄ p̄pter hoc intelligit pp̄lus iter
dict'.nec eɔ°. Cū vno ipoꝝ iterdicto
ali' licite admittit ad diuina:extra eo.
si sn̄ia.li°.6°. Cū vero alicui' terre pp̄ls
est interdict': singlares ei' persone in
telligunt iterdicte vt i dcō.c.si sn̄ia .§.
fi. In gn̄ali quoq; interdicto alicui' ter
re clici lꝫ teneat illud obseruare. tn̄ eo
rū persone nō sūt iterdicte ꝫm Guil.ꝛ
Inno.ꝛ iō alibi exn̄tes i nullo tenētur
vt.ī.interdictū 2°.§.fi. A .Idē in sum.
con.eo.ti.q.264.Et addit ꝫm eū.Inno.
ꝛ Gonal.ꝙ si familia alic' iterdiceret
ꝛ clici eēnt d ei' familia.ꝙ ꝛ ipi iterdi
cti essent:nisi sp̄alr exciperetur. B.

¶ Utrū sn̄ia iterdicti suspēdi possit ita
ꝙ liceat celebrare diua. R°. ꝫm Hosti.
ꝛ Inno. Ān loc' vel eccl̄ia iterdicit: ta
lis sn̄ia suspēdi pōt.ꝛ tūc licet ibi cele
brare.ex̄ de p̄uil.vt p̄uilegia. Ān vo ē
interdicta p̄sona seu suspēsa.si factum
ē p̄ culpa suspēsi vl' interdicti:nō possꝫ
de licētia alicui' celebrare nec iterdi
ctū vl' suspēsio suspēdi. Si vo factū es
set p̄pter culpā alteri': qd̄ aliqn̄ fit.vt
.17.q.4.miroꝛ.ꝛ.c.felix. A .Hoc.c.felix
nō vr̄ ibi hr̄i. B .tunc dici pōt sicut de
interdicto loci ꝙ talis sententia suspē
di pōt p̄ epm sicut ꝛ tolli.

¶ Quid si infra tempus suspensionis
vel interdicti appelletur? Respondeo
ꝫm Hosti. Appellari potest a suspēsa
sententia sicut a conditionali. extra
de appel.preterea.et.c.dilectis.vo. veꝝ

dicim⁹. ⁊ idē in sñia suspēsionis. Secus
aūt in sñia excōicatōis cui⁹ effect⁹ nun
q̄ pōt relaxari ad tps nisi oīno tollat:
ex̄ de sen. exco. cuꝫ desideres. i pncipio.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 233. B.

Interdictum 2º

.s. spāliter: qd̄ ponit in aliquā
terraꝫ. Ubi sciendū ꝙ cū dr̄. intdicim⁹
terram talis regis vel dn̄i: sm Inno. ⁊
Hosti. intelligit oīs terra q̄ iurisditiōi
sue subest tpe late sñie. ⁊ silr qui in cri
mine sibi fauet. Lon. Ber. Si ꝟo post
sñiam terrā emit: non est intdicta: nisi
sñie lator exp̄sserit sue itēdēit tā ō ea
quā hꝫ q̄ ō ea quā hitur⁹ eēt. Si ꝟo vē
dit suā remanet illi terre on⁹ intdicti
donec relaxet: vt ponit Hermān⁹ i tra
ctatu de intdicto: ar. ex̄ de postu. pla.
ad hec. A. Idem in sum con. eo. ti. q.
225. ⁊ se. B.

Quid si dn̄s tpalis supponat terraꝫ
suam ⁊ ꝓroget in se iurisditionē alic⁹
epi: an possit terra eius ab illo interdi
ci? R. sm Hosti. Si ordinarius cōsen
serit i ꝓrogatōem. tūc planū ē ꝙ pōt:
ex̄ de foro cōpe. significasti. Sꝫ si nō cō
senserit: adhuc puto ꝙ possit: ⁊ clerici
tale interdictū seruare tenent: ex̄ ō iu
reiur. ex rescripto. ⁊ de offi. del. P. ⁊ B.
Licꝫ. n. laicus p spālē ꝯuētōem nō pos
sit supponē aliis ecclīas vel personas
ecclīasticas terre sue: tamē cū vniuer
sitate tacite transeunt. A. Idē in sum.
con. eo. ti. q. 230. B.

Si ciuitas castrū aut villa sunt int
dicta illoꝝ sburbia ⁊ ꝯtinētia edificia
intelligūtur iterdicta: ex̄ eo. si ciuitas.
li. 6º. At ꝟo noie ciuitatis intelligit qd̄
muroꝝ ambitu ꝯtinet: vt ibi dicit.

Nūqd hoies de terra iterdicta pos
sint audire alibi dina? R. Si est intdi
cta ꝑpter delictū dn̄i vel rectoris: tunc
ciues qui culpabiles non existunt pn̄t
extra ipam licite interesse diuinis: nisi ⁊
ipsi fuerint iterdicti ꝑpter dn̄m puniē
dū in eis: qꝛ tunc etiā alibi non possūt
interesse diuinis: sicut ⁊ non possunt si
ꝑpter culpam illoꝝ positum fuit int
dictum: ex̄ eo. si ciuitas. li. 6º. Et idē itel
ligēdum si aliquis de ipis hoibus alio
transfert domiciliū. Et eodem mō itel
lige de clericis alicui⁹ terre intdicte: qꝛ
si culpabiles nō existūt: nec fuerint ip
si interdicti: pn̄t alibi celebrare dina.

Interdictum 3º

.s. in aliquā eccl̄iam. Ubi p̄ sci
endum ꝙ si eccl̄ia interdicit: nec in ca
pella eius celebrari: nec i cimiterio po
terit aliqs sepeliri si ipa capella vel ci
miteriū sint eccl̄e coniuncta: al̄s sec⁹: ex
tra eo. si ciuitas. li. 6º.

Quid si aliqs scient celebrat i eccle
sia aut q̄cūꝗ loco intdicto? R. Nisi sit
ꝑuilegiat⁹ in hoc vel nisi in casib⁹ a iu
re concessis celebret: irregularitatē in
currit: a qua non poterit nisi per papā
absolui: nec pōt eligi nec eligere. extra
eo. is qui. li. 6º.

Interdictū quarto

.s. quid ꝓhibet vel concedi
tur tpe intdicti. Et p̄ quidē nulla dina
officia ꝑmittuntur: extra de pe. ⁊ re. ꝙ
i te. ⁊ extra de spon. non est nobis. Sed
hoc in 6º eo. ti. c. alma. tēperat multum
hoc modo. ꝙ singulis dieb⁹ i eccl̄iis ⁊ i
monasteriis misse celebrent: ⁊ alia di
uia officia submissa voce ianuis clau
sis. excōicatis ⁊ intdictis exclusis. cāpa
nis etiā nō pulsatis: ita tn̄ ꝙ nullos ali
os etiā si aliūde veniāt debēt admittē
nisi illi sint sup hoc ꝑuilegiati: ex̄ de ꝑ
uil. li. 6º. ita ꝙ tā canonici q̄ clerici ec
clesiaꝝ in quib⁹ distributōes q̄tidiane
tribuunt illis q intsunt horis: si nō ve
nerint amittāt eas sicut amitterēt si n̄
eēt intdictū: ita ꝙ solū in festiuitatib⁹
.s. natalis. resurrectōis. pēth. ⁊ assūptio
nis beate Marie. A. Idē est hodie ēt
de festo corpis xpi ⁊ ei⁹ octaua: sicut ē
statutū per Martinū q̄ntū ⁊ Eugeniū
q̄rtū: vt pꝫ per extuagātē q̄ incipit. Ex
cellentissimi. B. campane pulsentur
⁊ ianuis aptis alta voce dina celebrēt

excõicati exclusis. interdictis admissis: ita tñ q̄ illi ppter quos platum est in terdictū altari nõ appropinquēt: non obstantibus gbuscūq̧ priuilegiis q̄ re uocant̃: q2 sufficere dz oib' q̄ celebret̃ vt dictum ē. Hec oīa in p̄dicto.c. alma Item nõ q̄ tpe gnālis interdicti pōt con fici chrisma ī die cene: ex̄ eo.qm̄.li.º 6.º

¶ Utrū tpe interdicti ministrari possint ecclīastica sacra. R.º Non.ex̄ de sen.ex. rn̄so. Et hoc multas recipit exceptiões Nam p̄ gdem excipit̃ baptism' cathe cismus z ɔfirmatio nõ solum paruulo rum: vt in dicto.c.rn̄so.sed ēt adultorū ex̄ eo.qm̄.lib.º 6.º Item excipit̃ pnia nõ solum morientiū: sed etiā viuorū z sa norum: dum tamē non fuerint excõica ti qui non pn̄t admitti nisi in morte: et exceptis illis ppter quoꝝ culpā vl' do lū lata est sn̄ia interdicti. vl' qui p̄bue runt consilium auxilium vel fauorem si non p̄us satisfecerit vl' de satisfacien do dederint idoneam cautõem. aut si hoc non possunt nisi iurauerint q̄ cuz poterūt satisfacient: z ad satisfactõem faciendā per illos qui tenentur dabūt consilium z auxiliū z p posse labora bunt. Nec ppter aliquod p̄dictorū dz fieri relaxatio interdicti: vt ex̄ eo.alma. li.º 6.º Item excipit̃ eucharistia quo ad decedētes: ex̄ de pe.z re.q̄ in te. negat̃ extrēa vnctio: vt in dicto.c.q̄ in te. A. Melius facit.c rn̄so.ex̄ de sen. exco. et idē nõ. in sum.con.li.º 3.º ti.33.q.235. B. Ad ordines aūt non poteit laic' loci in terdicti pmoueri Secus aūt de his g erant clerici nec sunt interdicti. A. nā tales ad alios ordines poterūt pmoue ri: s3 eū. Inno.z in dicta.q.235. B. Ma trimonia v̄o sm Inno.fieri pn̄t apud interdictos: q2 z apud īfideles ɔtrahunt̃ 26.dis.deinde: nõ tñ dz fieri bn̄dictio nu ptiaꝝ: sm Hosti. A. Idē in sū.con.eo. ti.q.137. B.

¶ Utrū tpe gnālis īterdicti ɔcedat̃ eccle siastica sepultura. R.º sm Inno. Quā do in interdicta cõiter aliq̄ t̃ra vl' aliqua vniuersitas denegat̃ laicis ecclīastica sepultura: etiā si pniam acceperit: ex̄ de pe.q̄ in te.q2 interdicti sūt etiā si pec catores non sūt.24.q.3.si hēs.17.q.3.mi ror. S3 illi g inter p̄dictos excõicantur etiā si ab ipa excõicatõe absoluant̃ re manent tñ adhuc interdicti donec solua tur interdictū. Si tñ in morientib' appa ruerint signa pnie z postea fuerit solu tū interdictū: tunc taliū corpa erūt apō ecclīam transferēda: ar.ex̄ d̄ sen.exco. cū illoꝝ. A. Meli' eo.ti.c.2.ª B. Et si apud ecclīam stante adhuc interdicto sepulti fuerint: non erūt postea exhu mandi: cum ad eū statum venerit res a quo incipe potuit. Et p h'modi inter dicti.s.qui penituerūt: l3 mortuaria re cipere: ac p eis orādū est.xi.q.3.gcunq̧ S3 si nõ penituerit: nec p eis orādum est nec mortuaria recipiēda sūt.80.dis. .c.fi. A. Idē in sum.con.eo.ti.q.250. B. Clicis v̄o qui in tali gnālitate nõ sunt interdicti non negat̃ ecclīastica sepul tura. sine pulsatõe tñ campanaꝝ z ces sante omni solēnitate: vt in dicto.c q̄ i te. S3 q̄ ibi dr̃ cū silentio: nõ vr̃ hodie intelligēdū de silētio funeralis officii q2 cū cõcedat̃ qd̄ maius est.s.dicere ho ras z missas submisse: vt in p̄.§. dictuz est. z de officio funerali cõcedi videtur

¶ Utrū qn̄ ecclīa est singl'arit̃ interdicta illi de pplo possint alibi eligē sepultu rā. R.º sm Inno. Si est interdicta ī penā ppl'i etiā si multi ex eis non deliq̄runt. s3 forte vniuersitas vel maior ps. vel forte q2 deligt dn̄s z in hoc punit̃: tūc parochiani non possunt ī alia ecclīa ēt non interdicta eligere sepulturā: nisi for te ex priuilegio: ex̄ de priu. vt priuilegia. Si v̄o est interdicta ppter delictum cli coꝝ tm̄. vl' ppter hoc q̄ violata fuerit tūc prochiāi pn̄t ī alia eccl'a n̄ interdicta eligē sepulturā z audire dina. A. Con. Hosti. vt in sū.cõ.eo.ti.q.250.ī p̄n.º B.

¶ Utrū oēs interdicti vitandi sint. R.º sm Inno. Hosti.z Ber. In dinis offici is vitādi sūt oēs illi g ppo noīe vl' alia certa circūlocutõe p sn̄iam designant̃ g z dicunt̃ noīatim interdicti in Insti.de

exhere.li.§.noiatim. Item vitandi sūt
tanq̄ȝ noiatim intdicti oēs illi de qbus
ↄstat ꝙ interdicti sunt: vt si ciuitas vł
castrū intdicit. Si vero iterdicant fau
tores siue participātes in crimie: nō di
cunt noiatim intdicti: sed tm̄ in genere
Vn̄ tales nō tenet quis euitare q̊usq̄ȝ
ꝑ iudicē specificēt ꝛ iudicent: nisi forte
eoꝝ ꝑticipatō eēt mltū notoria: ita ꝙ
ificiatōi non eēt locus: ex̄ ͦ coha. cle. ꝛ
mu. tua nos. A. Idē in sum. con. eo. ti.
q. 236. B.

¶ Quādo cōcedit alicui persone singu
lari: vt tpe iterdicti possit celebrare et
audire dina i voce submissa: tunc eius
familiares ad audiēdū cum illa ꝛ cele
brādum sibi admittūtur. Sȝ non sic ͦ
familiarib' alicui' collegii: qꝛ nisi ꝑui
legiati fuerint admitti nō debēt. Tali
quoq̄ȝ ↄcessione nō pōt gaudere ille cu
ius culpa dolo vel fraude fuit snia la
ta: seu qui ad perpetrādū ipm̄ delictū
ꝑbuit ↄsiliū auxilium vł fauorē: ex̄ de
ꝑuil. licȝ. li. 6.

¶ Epi qui sunt in via possunt secū fer
re altare portatile: ꝛ facē sibi celebra
re vbicunq̄ȝ fuerint nō obstāte interdi
cto: ex̄ de ꝑuil. qm̄. li. 6. Epi quoq̄ȝ non
incurrūt ipso facto sniam iterdicti: vt
s. eps. §. 5. A. qui incipit. episcopi ꝛ su
periores. B.

¶ An i locis exēptis celebrari possit tē
pore interdicti gn̄alis. R. Nō. nisi sic
in aliis: ex̄ eo. alma. in fi. ꝛ de ꝑuile. au
ctoritate. hec li. 6.

¶ Sed nunqd ex sola cōsuetudine pōt
aliquis venire ͦ iterdictū? R. Non. ex̄
de ↄsue. cū inter. A. Idē in sum. con. e.
ti. q. 243. bm Inno. ꝛ Hosti. B.

¶ Utrū tpe intdicti liceat secularib'
extra eccliam audire vł auscultare of
ficiū qd̄ fit in ecclia. R. bm Hosti. Ex
cōicatis ꝛ interdictis nō licet audire:
neq̄ȝ clicis licet ita alte celebrare ꝙ de
foris possint audiri: nec ē eis pax portā
da: aut fenestra vł ostiū aperiendū ad
vidēdū corp' xpi: vel ad offerēdū post
euāgeliū. Hec colliguntur ex̄ de pe. ꝙ
in te. Cō. satis Ray. ꝛ Guil. Et idē dicit
Guil. ꝙ nō ꝓhibētur sclares audire ho
ras q̄ ex̄ eccliam siue ꝑ viā dicunt. A.
Con. cū Guil. Monal. vt pȝ in sum. cō.
eo. ti. q. 260. B.

¶ Nūquid tpe intdicti possit sacēdos
bn̄dicē perā ꝛ baculū ꝑegrinoꝝ? R. bȝ
Guil. Cū non reperiat esse ꝓhibitū vi
detur eē cōcessum. A. Idē in sum. con.
eo. ti. q. 247. B.

¶ Quid si ꝓpter fauorē ꝛ ad instantiā
aliquoꝝ positū ē iterdictū ꝛ illi nō ser
uant sed allegant ꝙ hēant ꝑuilegia ꝛ
h'. R. Neq̄ȝ alii seruare tenētur: ne de
alioꝝ fletu ipi ridere videant: ex̄ de ꝑ
uil. petistis. A. Verꝝ est si ꝑuilegiati ex
cesserint terminos suoꝝ ꝑuilegioꝝ i ob
seruantia intdicti: vt pȝ in eo. c. petistis.
Hec etiā nōntur i sum. cō. eo. ti. q. 249.
vbi etiā addit bm Hosti. ꝙ si aliq po
nunt vel poni ꝓcurant interdictū: vt
postea ipsi soli celebrēt: ꝛ ad ipos ppl's
cōcurrat a qb' oblatōes accipiāt ꝛ alie
ecclie defraudent: istis celebrare nō li
cet occasione sui ꝑuilegii. B.

¶ Quō clici in officio violēt iterdictū
R. bm Inno. Clicus violat iterdictuȝ
vn̄ officiū vel ordinē exequit i missa n̄
solū celebrādo vt sacerdos: sed etiā ca
licē offerendo vt subdiacon': vel vrce
os siue āpullas vt acolit': ꝛ h'. Silr et
celebrādo ꝑncipalr. A. i. quasi in offi
cio suo: vt in. c. si qs eps: de quo. i. B.
vesperas ꝛ matutinas ꝛ h' modi. xi. q.
3. si quis eps. in fi. A. Immo i medio
ꝛ est. c. si qs eps. 2. Sȝ ꝛ in ꝑ de hoc ali
qd dr. Et hoc ē veꝝ siue qs vtat officio
ordinū maioꝝ siue minoꝝ bm Inno. ꝛ
in sum. con. eo. ti. q. 251. B. nec credim'
irregularitatē vel suspensionē icurrē
q officio interest ēt si cantet cū aliis:
nō tn̄ celebrat nec aliud in officio suo
agit cum hoc nusq̄ȝ inueniam: lȝ peccȝ
Et intelligēdū nisi hoc faciat ex contē
ptu: bm Hosti. ex̄ de exces. ꝑla. tanta.
A. Dicit etiā Hosti. ꝙ tunc talis q int
est officio ab irregularitate excusatur
qn̄ ignorant audit dina officia ex q̄daȝ

simplici deuotõe. Secus si ex cõtẽptu puta qꝛ facit celebrare diuina ꝛ auctoritatẽ pstat. qꝛ tunc irregularitatẽ incurrit: vt in eo. c. tanta. ꝛ ex̃ de cle. exco. mi. illud. §. fi. Con. Guil. du. vt in eadẽ. q. 251 B. Legẽ aũt psalmos vel euãgelia dicere qlibet põt in terra iterdicta sicut ꝛ pdicare. ex̃ de sen. ex. rñso. A. Idẽ in dicta. q. 251. B.

¶ Quid si clicus dicat eplam sine apparatu? R. ſm Inno. Si ꝯsuetudo est ꝙ aliquis sine distinctõe ordinis dicat eplam vel portet cereũ vel faciat qc quid aliud pertinẽs ad aliquẽ ordinez non erit irregularis q id facit. Ubi vo ꝯsuetudo nõ est fit irregularis. xi. q. 3. si quis eps ꝛc. Sꝫ si faciat ea que nõ sunt alicui ordini vel officio deputata: vt si in matutinis legat lectõem vel cantet responsoriũ: non fit irregularis. Con. Hosti. ꝛ Guil. du. A. Idẽ in sum. con. li. 3. ti. 33. q. 257. B.

¶ Quid de simplici clico q hꝫ tm̃ prima tonsurã? R. ſm Hosti. Si i officio suo cantet: puto ꝙ irregularitatẽ icurrat. 23. dis. psalmista. Idẽ Guil. du. i spe. A. Prefati doc. nõ videnť loqui d̃ clerico pme tonsure tm̃: ad cuiꝰ officiũ nil spãle videtur ptinere: cũ pma tonsura non sit ordo: sed qdam dispositio ad ordines ſm theologos cõiter: vt in sũ. cõ. e. ti. q. 258. vbi etiã pꝫ ꝙ dicti doc. dicũt de simplici clico: nec addũt ꝙ hꝫ pmaz tonsurã tm̃: sed videnť loqui de clico ordinũ minoꝝ: de quo logť allegatũ. c. psalmista. B.

¶ Quid de bñdictõe mense vł aque? R. ſm Inno. In bñdictõe mense non ꝯhiť irregularitas: cum nulli ordini deputata sit ar. 44. dis. c. fi. Sed i bñdictione aque secus videť. qꝛ annexa est ordini: d̃ ꝯse. dis. 3. aqua. Idẽ Guil. du. A. Idẽ in sũ. con. eo. ti. q. 255. B. Intelligẽdum aũt ẽ ꝙ ita fuit tpe pdictoꝝ Inno. ꝛ Guil. qñ nõ licebat in ecclis celebrare etiã secrete: nisi ex puilegio. Hodie qꝛ licet celebrare secreto: quod maius est: ex̃ eo. alma. li. 6. ꝛ secreto aquã benedicẽ licet: quod minꝰ est.

¶ Quid si qs tpe iꝫdicti aliquẽ excõmunicat vel absoluit? R. ſm Inno. et Hosti. Non ẽ irregularis: qꝛ hoc nõ cõpetit ex ordine: sꝫ ex iurisditõe. 2. q. i. nemo. ꝛ ex̃ de elec. transmissam. Sꝫ absolutõis solẽnia exhibẽ: sicut ẽ dicẽ cum stola psal. ꝛ orõem: vel in ecclãz introducere excõicatũ est ordinis ꝛ officii: ar. ex̃ eo. nup. in fi. xi. q. 3. debꝫ. ꝛ. c. se. vñ hoc faciẽs irregularis est. Idẽ Guil. du. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 256. B.

¶ Utrũ tpe iterdicti possit fieri introductio mulieꝝ in ecclam pꝰ partũ. R. ſm Hermanũ. Nõ licet. A. Idem in sum. cõ. eo. ti. q. 251. vbi etiã dr̃ ꝫ Hosti. ꝙ sitr nõ licet bñdictio nuptialis. B.

¶ Quid si laicus violat iterdictũ? R. ſm Inno. non incurrit irregularitatez vel suspensionẽ: cum nec ordinẽ nec officiũ habeat. grauiter tamẽ peccat et puniendus est. Idẽ Hosti. A. Idem i sum. cõ. eo. ti. q. 254. B. Si vo tpe iterdicti exerceat aliq̃ officia que nõ sť alicuiꝰ ordinis: puta doceat scholares: exerceat tabellionatũ: aut aduocatõem ꝛ hꝰmodi: non peccat: vt ꝛ ponit Guil. du. A. Idẽ in sũ. con. eo. ti. q. 254. Ibi tamẽ solũ videť dici de irregularitate quã quis hac occasione non icurrit. Et con. Hosti. lꝫ Inno. visus sit sensisse cõtrariũ: vt pꝫ in dicta. q. 254. cuiꝰ dictuꝫ põt intelligi i clico: qui exerceret scholas vel aliquid hꝰmodi: qđ esset annexum ordini ex cõsuetudine vel ex constitutione. Et claꝝ vt põt cõstare etiã ex dictis ipsius Inno. ibidem positis. qꝛ ex talibꝰ q̃ non cõpetunt nec ordini nec officio ecclastico non irrogať irregularitas: sed nec pctm̃: cum non repiatur phibita. B. Quid de illo cui iterdictus ẽ aliquis spãlis actꝰ: puta igressus ecclie. Hunc casuz vide. i. §. pxi. i fi. A. In hoc etiã dicẽdũ ꝙ cui iꝫdiciť aliqs actꝰ vel spãle officium põt alia exercere ſm Monal. ꝛ in sum. con. eo. ti. q. 251. B.

¶ Sꝫ nũqd laici iterdicti pñt orare in

ecclia? R° sm Guil. ꝓpꝫ gnāle interdictū nō intelligo hoc eē ꝓhibitū. Secus si expſſe sit eis interdict⁹ igressus ecclesie. Idē Monal. A. Idē in sum. cō. eo. ti. q. 260. vbi etiā dr ꝙ pōt orari oratōe puata etiā i ecclia interdicta: nisi ab excōicato maiori vel interdicto ab igressu ecclesie. B.

¶ Quid si sacerdos ꝓbabilr credit ꝙ aliq interdicti sint in ecclia? R° ƀʒ Guil. Debʒ monē in gnāli ꝙ exeant: alr nō tenetur vitare eos maxime publice donec cōster de snia. A. Hodie circa hoc magna facta ē inouatio: vt pʒ sup. cle⁹ 3° ad fi. in additōe. B.

¶ Quid si sacerdos recipiat scientr hominē interdictū: nūquid alii tenebūt exire? R° sm Guil. Credo ꝙ nō. nꝫ peccant audiendo diuina: sed solus sacerdos. Idē Monal. A. Quo ad peccatū verū ē nisi ɔsentiāt in hoc sacerdoti: aut eis placeat factū ei⁹ sm eosdē: vt in sū. cō. eo. ti. q. 255. B. Et vide in sequenti. §. primo.

¶ Que pena clerici nō seruātū interdictū? R° sm Hosti. Ille q scienter celebrat in loco interdicto vndecūq sit irregularis ē ꝛ suspēsus: ex̄ de cle. exco. mini. postulastis. §. vlt. ꝛ ex̄ de elec. cum inter. ꝛ ex̄ eo. is q. li° 6°. Et iō nō pōt bnficia ɔferre: ex̄ de ɔces. ꝑben. qꝛ diuersitatē. ꝛ ex̄ de exces. ꝑla. tanta. Cō. Inno. ꝛ Ber. Itē nō pōt talis eligi nec eligē: ex̄ de ɔsue. cū dilect⁹. §. qꝛ nobis. ꝛ i dcō. c. is qui. nec ēt postulari: ex̄ de postul. ꝑla. c. ꝑ. Itē qui nō seruat interdictum remouēdus ē a bnficio: ex̄ de cle. exco. mi. postulastis. §. vltū. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 267. vbi etiā addit ƀʒ Inno. ꝛ Hosti. ꝙ violās iterdictū ꝛ alios ad violādū iducēs suspēsus est. ꝛ si ē plat⁹ ois eius institutio destitutio collatio prebēdaꝝ beneficioꝝ ac dignitatū ꝛ sententie in quoscunq ꝑlate sunt irrite ꝛ inanes. Nō g° pōt ꝑmissa facere. Et vt aiūt idem forte dicēdū in aliis spūalibus. s. ꝙ sicut eis ɔferri nō pñt: sic nec facta ab eis collatio valet: vt in dicto. c. postulastis. ꝛ ex̄ de eta. ꝛ qli. ordi. cū bone. B. Et nota hʒ ꝙ si aliqs scienter celebrat i aliq̄ ecclia q̄ non ꝓpe dicenda sit iterdicta: ƀʒ violata siue polluta: nō incurrit irregularitatē: vt i dicto. c. is q. tñ talis grauiter peccat vt ibidē dr. Et dicit ecclia violata siue polluta semie vel sanguine: vide sup. cōsecratio. 2° §. 4° cum seqntib⁹. Silr etiā si qs i aliq̄ ecclia nō supposita iterdicto celebrat pñtibꝰ ꝑsonis iterdictū: lʒ gūiter peccet celebrādo eis: tñ nō fit irregularis. qꝛ hoc nō hētur in iure: vt ibidē. Sed tñ ois scienter celebrās siue in loco interdicto siue ꝑsonis interdictū a iure vel a quocūq iudice. vel recipiēs publice interdictos ad diuina officia seu sacra siue ad sepulturā est iterdict⁹ ab ingressu ecclie: ex̄ de ꝑuil. epoꝝ. li° 6°. Et si in ea se igerat i suo officio fit irregularū: ex̄ eo. is cui. li° 6°. Et de h° casu hēs. i. suspēsus. §. 3°. A. Ibi dicit de interdicto ab ingressu eccle. B.

¶ Quid si clici exñtes noiatiꝫ interdicti celebrent diuina? Rn° sm Inno. Irregulares fiunt. xi. q. 3. si qs epūs i domicilio. ꝛ sunt deponēdi perpetuo: nisi ꝙ si multi sunt tūc ꝑncipales sūt deponendi. cum aliis vero super irregularitate poterit dispensari: sed ñ nisi p papam. A. Idē in sum. cō. eo. ti. q. 267. Et fac ex̄ de cle. exco. mini. c. latores. Ibi etiā dr ꝙ multitudo intelligitur cum excedit numerum. 40. B

Interdictum v°.

De relaxatōe iterdicti. Ubi sciendū ꝙ postq̄ snia iterdicti p aliqs inferiores ꝑlatos rōnabilr lata est: maiores nō debēt eā relaxare absq ɔgrua satisfactōe ꝛ ɔscia illi⁹ q tulit eam: ex̄ de offi. ordi. cū ab eccliaꝝ. Si vo nō rationabilr lata sit: dʒ q tulit eā sine difficultate relaxare: ex̄ de offi. ordi. gūe. seu supior ad quē recurrit: ex̄ eo. cum medicinalis. li° 6°.

¶ Archiepūs nō pōt relaxare iterdictū vel excōicatōem siue suspēsionē latas

ab officialib⁹ archidiaconoꝝ seu aliis iurisdictōem hñtib⁹ subditi suffraganeorū ipis q̄ tulerūt omissis: nisi eēt ɔ̄ria ɔsuetudo. ex̄ eo. romana. lib. 6°. A. Ibi dicit ꝙ archiepiscopus vel ei⁹ officiales nisi p̄dicto mō dictas sniās nō relaxēt. Uñ dr̄ ꝙ si relaxauerit: lȝ male egerint: tñ tenet relaxatio: vt pȝ in sū. con. li. 3°. ti. 33. q. 269. vbi dr̄ s̄m Inno. ꝙ si eps ō facto r̄laxet snias ab iferiorib⁹ latas male q̄dem facit sed tenet relaxatio: nisi forte aliqua consuetudo obstaret. B.

Cū qs interdicto vel excōicatione astrictus offert se ad iusticiā eorū pro quib⁹ sniam accepit: iudex eū ne sic decedat absoluē pōt: etiam si aduersa ps appellet ne absoluat. Debȝ tñ añ absolutōem recipi ab illo sufficiēs cautio: ꝙ in p̄ntia romani pontificis ad quem appellat si voluerit appellator vel corā iudice cui cām delegauerit iuri parebit. Et idē de his qui dicūt se iniuste excōicatos vel iterdictos. A. etiā si hi qui h⁹modi ꝓtulerūt sniam ad sedez aplicam appellarent: vt in. c. de q̄ stati B. ex̄ de appel. qua fronte.

Utꝝ snia iterdicti relaxari possit nudo ꝟbo. R. s̄m hosti. Licȝ in snia excōmunicatōis expressa sit solēnis forma quā hēs s̄. absolutio 5°. §. 2°. sec⁹ tñ i sententia iterdicti ꝛ suspensionis q̄ nudo ꝟbo ꝓferūtur vł total'r relaxātur. cū iuramēto tñ: vt s̄. iterdictū p̄. §. 5°. A. g incipit. In quo cōueniūt. B. ꝛ ar. est ex̄ eo. alma. li. 6°.

Quid si aliqs tpe gnālis interdicti vult satisfacē: ꝛ sic absolui? R. s̄m Jo. an. Si is ꝓpter cui⁹ culpā latū est iterdictū satisfacē vult: tollet interdictuȝ. Ui ꝟo culpabilis fuit tanq̄ consiliari⁹ vel auxiliari⁹: lȝ accipiat cautio: ꝛ iniungatur pnia nō relaxabit interdictū ex̄ eo. alma. li. 6°. Nō si nō ꝓpter eius culpā latum est: ipse q̄dē punit: sed ei⁹ satisfactio nō req̄rit: ex̄ eo. si snia. §. p̄. A. li. 6°. B. ꝛ in dicto. c. alma.

Ntestatus.
Requi re. ī. succcessio ab intestato.

Ntimiditas.
Req re. ī. timor. §. fi.

Nuenta.
Quid ē agēdum de inuētis? R. s̄m Tho. scđa scđe. q. 66. Distinguēdū est circa res inuētas. Quedam .n. sunt q̄ nunq̄ fuerunt i bonis alicuius sicut lapilli ꝛ gēme que inueniuntur i littore maris: ꝛ talia occupanti cōcedunt. Et eadem rō ē de thesauris antiquo tpe sub terra occultatis quoꝝ nō est aliquis possessor: nisi ꝙ s̄ȝ leges ciuiles tenetur medietatē dare domino agri. Intellige si inuenit i alieno non data opa: sed si data opa inuenit: nihil tenet dare dño. A. Immo totū tenet dare: vt in. l. vnica. C. ō thesauris. li. x°. ꝛ nōt glo. in Insti. de re. diui. §. thesauros: super ꝟbo opera. Et h⁹ est verū etiā si cū volūtate domini requireret: q2 etiā cū volūtate dñi ñ posset querere in alieno thesaurū suo nomine: vt in dicta. l. vnica. vbi etiā patȝ ꝙ thesaurus dicit coadunatio rerum mobiliuȝ abscōdita quoꝝ ignorantur possessores seu domini ꝓpter vetustatem tpis. Ibi etiam pȝ ꝙ nec in suo solo pōt quis querere thesaurū arte magica diuinatōibus vł aliis illicitis modis: al' thesaur⁹ esset fisci: vt nōt glo. i dicto. §. thesaurus. B. in Insti. de re. diui. §. itē ea. A. Ibi ō hoc nihil dicit. sed puto ꝙ velit allegare. §. immediate sequētē. s. item lapilli: vbi dr̄. Item lapilli ꝛ gēme ꝛ cetera q̄ in littore maris iueniuntur iure nāli statim inuētoris fiūt. Sed ad mām thesauri melius facit eo. ti. §. thesauros. vbi dicit. Thesauros quos quis i suo loco iuenerit: diuus Adrianus nālem eq̄tatē secut⁹ ei ɔcessit qui inuenerit. Ideoq̄ statuit. Si quis i sacro aut religioso loco fortuito casu inuenerit. At si qs i alieno nō data ad hoc opa sed fortuito casu inuenerit: dimidium inuentori ꝛ dimidiuȝ domino soli ɔcessit. Si quis in Cesaris

loco inuenerit:dimidiū inuentoris et
dimidium Cesaris eē constituit. Cui cō
ueniēs ē:vt,si qs in publico loco vel in
fiscali vl' ciuitati inuenerit:dimidium
ipius esse dimidiū fisci vel ciuitatis.
B. Quedā āo res inuēte fuerūt de ꝓ
pinquo in alicui' bonis:ꝛ tunc si quis
eas accipiat nō aīo detinēdi:sed resti
tuēdi dn̄o nō cōmittit furtum:al' furtū
cōmittit.14.q.5.si qđ.ꝛ.c.multi sine.

¶ Quid si res ab aliquo inuenta sit q̄
fuit a ꝓp̄o dn̄o habita ꝓ derelicta? R°.
Res q̄ hētur ꝓ derelicta:occupāti ꝯce
ditur siue sit mobilis ꝛ abiiciat̄:siue
sit imobilis:vt si exeam de hoc fundo
hac mente vt ꝓ derelicto hēam.ff.pro
derelic.l.i.sed si in mari iectauero res
meas cā alleuiādi nauē non hēo ꝓ de
relictis.qꝛ non hac mentōe abiicio.Vn̄
si librū iuolutū iectaui:nō hēo ꝓ dere
licto. Secus p̄sumit̄ si iectaui apertū:in
Insti.de re.diui.§.vlt. A. Ibi dr̄ de re
b' iectatis:sed n̄ de ista p̄sūptōe.sed ð
ea dr̄ in sum.con.lib°.2°.ti.6.q.16.ſm Ho
sti.ꝛ Vl. B.

¶ Sed q̄l'r restituet̄ res inuēta? R°. ſꝫ
Ray.ꝛ Hosti. Studebit iuenire illum
qui eā amisit.ꝛ si oꝫ faciet publice dici
per p̄conē vel in eccl'iis ꝑ locuꝫ vbi ex
pediet.ꝛ illum si iuenerit ꝛ per circun
stantias certificet̄ ꝙ illius fuerit:illi re
stituet̄:al' eroget paupib':vel ip̄e pōt
tenē si est indigēs.ꝛ hoc ſm quosdā au
ctoritate penitētiarii sui. A. Hoc fuit
dictum Ray.qui etiam dicit:ꝙ tunc
oret pro illo cuius res fuit:vt in sum.
con.eo.ti.q.17. B. seu diocesani si for
te sibi retinuerit dispensatōem taliuꝫ.
A. Hoc fuit dictum glo.Ray.cui con.
Vl.vt in dicta.q.17. B.

Inuidia

Utrū inuidia sit tristicia de alieno bono. R° ſꝫ Tho.scđa
scđe.q.36. De alieno bono pōt eē tristi
cia dupliciter. Uno modo qn̄ aliqs tri
statur de bono alicui' inquātum ex h°
iminet sibi periculū alicui' nocumēti
sicut cū hō tristat̄ de exaltatōe inimici
timens ne ledat eum:ꝛ talis tristitia n̄
est inuidia:sed magis timoris effect'
vt ph̄s dicit. Alio modo inq̄ntum bonū
alteri' existimat̄ diminutiuū ꝓp̄e gl'ie
seu excellentie.ꝛ hoc modo de bono al
terius tristat̄ inuidia:ꝛ iō p̄cipue de ill'
bonis inuident hoīes in qbus ē gl'a ꝛ i
qbus amāt honorari ꝛ in opinione est
vt ph̄s dicit 2°.ethi. A. Potest etiam
esse inuidia:lꝫ tristicia non ꝓcedēt ex
hoc respectu:sed al' ex defectu caritatis
Nā ꝛ diabolus nō timebat per hoīem
diminutōem glorie sue:quam nullate
nus poterat hēre:ꝛ tamē inuidet hoī.
Sap.2°. Inuidia diaboli.ꝛc. Unde ꝛ ge
neral'r pōt dici ꝙ inuidia est tristitia
boni fraterni ex defectu caritatis ꝓce
dens. Pōt etiā quo ad p̄mum modum
adesse peccatū:vt si qs occasiōe timo
ris declinaret ad aliqd cōtra caritateꝫ
dei vel ꝓximi. B.

¶ Utꝝ inuidia sit pctm̄. Rn° ſm Tho.
vbi s̄. Inuidia ꝓprie est tristicia de bo
nis alicui' inq̄ntum alter excedit ipm.
ꝛ istud semper est prauuꝫ:vt ph̄s etiā
dicit 2°.ethi.qꝛ dolet de eo de quo ē gau
dendū.s.de bono ꝓximi. Nō si qs dole
at de bono ꝓximi non quia hēt:sed qꝛ
sibi deest nō erit inuidia:sed zelus:de
quo habes.ī.zelus.

¶ Utꝝ inuidia sit pctm̄ mortale. Rn°
ſm Tho.vbi s̄. Inuidia ex suo genere
est pctm̄ mortale:qꝛ ꝯriatur caritati q̄
gaudet de bono ꝓximi. Si tn̄ sit imper
fecta rō inuidie.s.in motu sensualitatis
sic est veniale pctm̄.

Ypocrisis.

Utrum sit peccatuꝫ:ꝛ quale:ꝛ quādo:hēs.ī.simulatio:ꝛ
ī.ypocrisis in littera.y.

Ira.

Utrum sit pctm̄ mor tale. R° ſm Tho.scđa
scđe.q.158. Motus ire pōt esse
inordinat' dupl'r. A. Nā vt hr̄ in sū.ð
vitiis. Ira est irrōnabilis turbatio mē
tis:vel inordinat' appetit' vindicte.
B. Uno mō ex parte appetibilis:vt
puta cū quis appetit iniustā vindictā

⁊ sic ex genere suo ira est mortale peccatum. qꝛ ꝯtrariatur caritati ⁊ iusticie. Pōt tamē contingē ꝙ aliqs appetit⁹ vindicte sit veniale ꝓpter imꝑfectōem act⁹ q̄ qdem imꝑfectio vel est ex parte appetētis: puta cū mot⁹ ire ꝑuenit iudicium rōnis: vel ē ex parte appetibilis: puta cū aliqs appetit in aliquo modico se vindicare: ita ꝙ si actualr̄ inferat nō est mortale: puta si pat̄ trahit aliquē puerū per capillos vel aliqd hui⁹ modi. Alio modo potest eē mot⁹ ire inordinatus quātum ad modū irascēdi: vtputa si nimis ardēter irascatur interius vel nimis manifestet exteri⁹ signa ire. ⁊ sic ſm se ex suo genere nō hꝫ rōez peccati mortalis. A .qꝛ appetit⁹ nō ē inordinat⁹ ex parte māe cum nō appetatur vindicta iniusta: vt pꝫ per eūdez Tho. B .Pōt tñ cōtingē ꝙ sit mortale: vt si ex vehemētia ire qs excidat a dilectōe ꝓximi vel dei. A .Quatuor modis pōt quis hoc casu a dei vl' a ꝓximi caritate decidē. ꝑ qñ ex ira multuz turbaret̄ ꝯ deū. qꝛ ira ꝯtrariatur caritati que includit in se patiētiā ⁊ benignitatē. i. ad Cor. 13°. 2°. cum quis ex ira agēt aliqd reputabilis scandali. Nā Math. 18°. dr̄. Ue illi per quē scādalū venit. 3°. si ex ira decideret i odiū. Qui. n. odit fratrem suū homicida ē. i. Johis. 3°. 4°. si ira longo tp̄e teneat̄: ſm Aug. in omel. de igne purgatorii. ⁊ di. 25. §. al' aūt. Et videt̄ longū tp̄s si ꝑseuerat p diē nālē iux̄ illud ad Eph. 4°. Sol non occidat suꝑ iracundiā vestraz. ⁊ videt̄ sentire Alex. de ales suꝑ 2°. sniarū. di. 39. q. 6. B Et de hac materia vide. i. patiētia. ⁊ .i. vindicatio.

Irregularitas p°.

de irregularitate homicidarū

Oēs qui habuerūt officiū in vindicta sanguinis sunt irregulares: vt dictum est s̄. homicidiū 4°. §. ꝑ. ⁊ etiā ſm Guil. si nō fuerit secut⁹ effect⁹: tamē in h° casu ſm eum ep̄s pōt dispensare. A .⁊ cū illo sil'r q nō ex officio sed odio vl' rācore operā dedit ⁊ fecit qd̄ potuit vt occideret aliquez: sꝫ tñ nō occidit nec mutilauit. Sꝫ tñ talis indiget dispēsatōe ſꝫ eundē Guil. vt i sū. cō. li. 2°. ti. ꝑ. q. 23. B. Nō aūt pōt si effect⁹ secut⁹ ē. De his āt qui intersunt vīdicte sanguis hēs suꝑ homicidiū 4°. §. 4°. A .q icipit. Utrꝫ oēs ⁊c̄. B .Quid de illo q fuit i pugna vbi aliqui iterfecti sunt: vide s̄. homicidiū 4°. §. 6°. A .q icipit. Quid si p̄res.

¶ Quid de illis qui iuris ignari zelo fidei ⁊ ꝓpter indulgētiā q̄ dabat̄ attulerūt ligna ad cremādū hereticos: nūquid sūt irreglares? R° ſꝫ Guil. Si mā illa est coopata ad mortē irregulares sunt: nec dispēsabit̄ cū eis nisi per papā. Si aūt nō est coopata: qꝛ iam forte mortui erāt: vel anq̄ mā illa incēderetur mortui sꝫ: nō efficiūtur irreglares A .Aut si indigēt dispēsatōe suffic̄ epi dispēsatio: ſm eū. Guil. ⁊ in sū. con. e. ti. q. 24. B .Nō si dubitat̄ meli⁹ est tenere certū ꝙ absq̄ dispēsatōe pape ñ ministrēt nec ꝓmoueant̄: ex̄ de temp. ordinan. ad aures. A .Idem in dicta. q. 24. B.

¶ Quid d̄ illis clicis q cū aliis trahūt ad manganellas vñ aliqs ꝓbabil'r creditur interfect⁹? R° ſm Guil. Meli⁹ ē tenere certū: vt in ꝑcedēti. §. dictū ē. A. Idem in sū. cō. eo. ti. q. 25. B.

¶ Quid de p̄sbytero qui misit puerū ad aquādū equū monens vt cauēt a flumine: ⁊ tñ submersus est? R° scd̄m Hosti. Hunc p̄sbyter culpabilē iudico sicut ⁊ diaconū qui non remouit falcē q̄ cinct⁹ erat cū sciret ludi ꝯsuetudinem: extra de homici. continebatur. ⁊ sacerdotem qui non remouit cultelluz a corrigia cum qua verberabat famulum: extra de homici. ad audientiam. ⁊ 50. dis. clerico iaciente. A . Intellige quando de periculo pueri nisi poterat rationabiliter dubitari: vt quia erat infans: vt patet in sum. confes. eo titu. q. 26. B .Quid si quis percutit mulierē ꝑgnantem: vel dat ei venenū vt faciat aborsum: vide s̄. homicidiū

4.° §.5.° A. q incipit. qd si quis percutit B. An liceat cleric] ꝓponē corā iudice seculari q̄relā de suis raptorib⁹ hēs s. homicidiū 4.° §.2.° A. Et adde ibi posi tis: ꝙ si intētio deponēt] q̄relā erat vt ad mortē rei dānarent: irregular] effi citur qbuscunqꝫ vbis fuit intētio. vela ta.lꝫ p eccl̃iaꝫ nō ꝓhibeat: nisi ei ꝯstet ꝑ ꝯfessionē vł ꝓbatōem ſm Hosti. ⁊ i sū.con.eo.ti.q.46. B.

¶ An liceat clico furem cape ⁊ iudici tradere. R° ſm Guil. Si al' pōt res suas recupare non dꝫ eū cape nec iudici tra dere: ar. ex̃ de homici. suscepim⁹. Si āt alr̃ res suas recupare nō pōt: credo ꝙ nō efficit irregular]: dū tñ nō sit ei⁹ cor rupta itētio. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 47. B. Sed hoc intelligē opꝫ ꝙ fiat cuꝫ ꝓtestatōe: vt s. homicidiū 4.° §.2.° ⁊ ꝙ non hūerit cām suspicādi ꝙ hoc cō tingē poterat. Al' ꝯtra. vt B i sequētib⁹ duob⁹. §. dr̃. A. Hoc qđ dr̃ in fi. istius §. est nōbilis limitatio ad id qđ dr̃ sup̄ homicidiū 4.° §.2.° B.

¶ Quid si clic⁹ scribat ꝙ aliqs capiat ⁊ ex illa captōe seqtur mors vł detrun catio ei⁹ ipo tñ ignorāte ⁊ factū ⁊ cām? R° ſm Hosti. Videt irreglar], qꝛ ꝺbuit suspicari hoc posse euenire. A. Idem i sum. con. dicta. q. 67. B.

¶ Quid si clamet aliqs latrones? R° ſm Inno. Siue sic clamet siue aliquid aliud agat ꝑ qđ potuerit itelligē ꝙ ex clamore vel actu suo poterat sequi ho micidiū: irregularis ē: nisi facēt ꝓpter timorē corpis sui. Nā si timēt ꝙ aliqs vellet eū occidē bñ posset clamare pro auxilio: qꝛ non intēdit i alic⁹ mortem: sed in suā liberatōem. Idem Hosti. Et addit. Sec⁹ si clamaret ꝓ solis rebus. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 48. B.

¶ Quid de illo clico q cū latro ducēt captus dixit: claudite ei os ne clamet: nungd est irregular] si mors inde seq̄t R° ſm Guil. Credo ꝙ sic: qꝛ iuuit ducē tes dādo eis ꝯsiliū. A. Oñ al' forte fu isset liberat⁹ rōne suspectōis loci: vt in sum. con. eo ti. q. 55. B. Et eodeꝫ mō si q̄rentib⁹ malefactorē idicauit eū: nisi forte ignorauerit ⁊ ignorare rōnabilr̃ potuit nesciēs ꝙ ad mortē q̄reret. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 56. B. Qualiter eps pōt inuocare brachiū sclare: hēs s. bellū 2.° §.4.° Et qlr̃ exequat si habꝫ iurisdictionē tpalē: vide s. eps. §.7. A. qui incipit. Eps q in aliquo. B.

¶ Quid si clicus cōmodat balistā: ⁊ in de aliqs occidit? R° Si ꝯcessit in bello iniusto: non ē dubiū ꝙ irregīar] ē. quia dabat operā rei illicite: ex̃ de homici. c. fi. ⁊ eodē mō si bellū sit iustū. qꝛ ars sa gittādi ꝓhibita ē: ex̃ de sagitta. artem. Sed in bello iusto ensem vł lanceā mi nistrare non ē ꝓhibitū. tñ ōis talis ſm Guil. iudicādus est irregular]: qꝛ cām ꝓpinquā p̄stat homicidio. A. Cō. Ho sti. vt in sū. con. eo. ti. q. 51. B.

¶ Quid si clici fauorē p̄stant suis pti bus ꝯfortando ꝙ securi⁹ pugnent: aut incutiendo terrorem aduersariis? R° ſm Inno. Si bellum ē iniustuꝫ ⁊ mors inde fuit subsecuta efficiuntur irregu lares: vt in. §. ꝓmo dictū est. A. nisi irēt ad bellum iniustū cā pacificādi vł al' ex iusta causa: dūmodo dolus absit ⁊ lata negligentia. ſm eundem Inno. ⁊ Hosti. vt in sum. con. eo. ti. q. 52. B. Secus si iustū. Qualr̃ rn̄dere debeat clic⁹ cū īterrogat de iudicio sanguinis: hēs s. homicidiū 2.° §. p̄. ⁊ s. eps. §. 8.° A. q incipit. Eps qui in aliquo. B.

¶ Utrum irregularitas homicidii tol latur per baptismum? R° Sic. Sed non illa bigamie: vt sup̄. homicidium 4.° §. p̄ in fi. De materia irregularitat] homicidii plura habentur sup̄. homici dium p̄. ⁊ sequentibus. c. per totum. De irregularitate bigamiē. sup̄ bigamia. per totum. De multis irregularitatib⁹ in quibus solus papa dispensat: habes sup̄. dispensatio. §. 6.° A. qui incipit. Di spensatio in multis. B. ⁊ se.

Irregularitas 2.°

de illo q exn̄s irregular] mini strat. Ubi sciēdū ſm Guil. ꝙ irregular]

celebrās non ꝓpter hoc aliā irregularitatē ɔtrahit. alioqn totiēs nouā irregularitatē ɔtraheret qtiēs celebraret: nec etiā talis imo nec aliqs ē iudicādus irregularis: nisi inquātuȝ inuenit̄ iure expressuȝ: ex̄ de sen. exco. is q. li. 6. A. Et in hoc casu vr̄ exp̄ssum. nā ois irregularis est suspensus: vt statim sequit̄. ꝛ nōtur in sū. con. lib. 3. ti. 29. q. 3. circa fi. Et ois suspensus vtens ordine a quo ē suspensus incurrit irregularitatē etiā papalem: extra de sen. exco. cuȝ medicinalis. li. 6. Nā videtur ꝙ lȝ iā fuerit irregularis tn̄ possit nouū vinculū irregularitatis incurrere: ita ꝙ absolutꝰ ab vno remanet ligatꝰ in alio: sicut ꝛ ɔ̄ excōicato hr̄. ꝛ nōtur extra de sen. exco. c. cū ꝓ cā. ꝛ c. officii. Al' sequeret̄ ꝙ si irregularis cōmitteret hoīcidiū: non incurreret nouā irregularitatē ɔ̄ id qḋ hr̄. 50. dis. si quis viduā. B. Sed tn̄ ois irregularitas siue ɔtingat ex pctō siue nō: impedit ordinis executōem: qa nō exequi dȝ qs anteꝗ̄ dispenset̄.

¶ Utrū celebrās in pctō mortali fiat irregularis. R. ꝯm Inno. ꝛ Hosti. Licȝ ois qui est in peccato mortali dicatur esse suspēsus quo ad se. s. qꝛ non dȝ celebrare: non tamē si celebret incurrit ꝓpter hoc irregularitatē: nec post pniāȝ indiget dispēsatōe: nisi sit notoriū: ex̄ de temp. or. ꝗsitum. A. Naȝ notorius peccator etiā post pniam nō bȝ ordis executōem nisi dispēsetur ꝑ epm̄ i casibus pape spālit̄ nō reseruatis dūmō añ dispēsatōem nō celebrauerit dina: alr̄ nō posset dispensari nisi ꝑ papam: ꝯm Hosti. ꝛ nōtur i sū. con. dicta. q. 3. ad fi. B. Et eodē mō dicēdū de ꝗcunꝗ̄ q celebrat solū post simplicē ꝓhibitōeȝ A. facit dictū. c. quesitū. ꝛ quod notat̄ in dicta. q. 3. B.

¶ Utꝝ clicꝰ i minoribꝰ exn̄s si excōicatus legat ep̄lam sine solēnitate fiat irregularis. R. ꝯm Guil. Credo ꝙ nō. tuȝ qa sine solēnitate hoc facit: tū etiā qa a laicis qñꝗ̄ legunt̄ ep̄le de ɔsuetudine: tū qa etiā in illis. c. xi. q. 3. si quis ep̄s ꝑ. ꝛ 2. nō fit mētio nisi de epō p̄sbro et diacono. Immo etiā si sacerdos vl' diaconꝰ talr̄ sine solēnitate legat ep̄lam: ñ credo ipm ꝓpt̄ hoc incurrere irregularitatē: cū pene nō sint extēdēde sȝ restringēde. A. Idē in sum. con. lib. 3. ti. 29. q. 7. B.

¶ Utꝝ clicus q in excōicatōe cuȝ solēnitate ministrat fiat irregl'aris. R. ꝯm Guil. Si ē in minoribꝰ: credo ꝙ nō. cuȝ duo cap̄la. xi. q. 3. si qs ep̄s. i. ꝛ 2. nō loqũtur de eis sȝ de epō p̄sbro ꝛ diacono de qbꝰ si ministrēt i suis officiis: non ē dubiū qꝛ irregulares efficiũtur: ex̄ ɔ̄ cle. exco. mi. latores. Et idem intelligo de subdiacono: cū hodie in multis parificetur diacono: ex̄ de eta. ꝛ q̄li. a multis A. i. cōputet̄ int̄ ordines sacros: vt ibi Quo ad ordies miores: dicit idem Guil. ꝙ ꝛ si clicus hoc casu icurrat irregl'aritatē putat ꝙ ep̄s posset dispēsare cū hoc nō inueniat̄ ei ꝓhibitū. Sȝ Hosti. sentit ꝙ talis oio incurrat irregularitatē p. c. cū medicinalis: ex̄ de sen. exco. li. 6. vt in sū. con. eo. ti. q. 8. ꝛ sic sentit ꝙ non possit dispensari nisi ꝑ papam. Sic. n. loqtur pictuȝ. c. cū medicinalis. Recipiens aūt ordines etiā minores i maiori excōicatōe incurrit irregularitatē indispēsabilem nisi ꝑ papā: vt i. c. cum illoꝝ. de sen. exco. vbi non distiguitur int̄ ordines maiores ꝛ minores: ꝯm Guil. du. ꝛ notat̄ in dicta. q. 8. Recipiēs aūt ordines i minori excōicatōe nō incurrit irregularitatē ꝯm glo. Ray. cuȝ non sit exp̄ssuȝ: addēs ꝙ talis siue sit irregularis: siue non: pōt ꝑ epm̄ dispensari: cū non sit ei inhibitū: vt i sū. con. eo. ti. q. 9. B. Utꝝ excōicatꝰ baptizādo fiat irregularis habetur s. excōmunicatio ꝑ. circa fi.

Ronia. Utrū ironia. s. cum qs minora dicit de se sit peccatū ꝛ quale R. ꝯm Tho. scd̄a scd̄e. q. 113. Minora de se dicere pōt contingi dupliciter. Uno modo salua veritate dum. s. aliqs maiora q̄ sunt in eo reticet: ꝛ qdā minora

ꝑfert.⁊ hoc nō pertinet ad ironiā: nec est peccatū ſm gen⁹ ſuum. Alio modo dicit quis minora declinādo a ꝟitate: puta cū aſſerit de ſe aliquid vile qḋ in ſe nō recognoſcit.aut cū negat aliquid magnū qḋ tamē ꝑcipit in ſeipo eſſe.et ſic pertinet ad ironiā:⁊ eſt ſp peccatū Nulla.n.cauſa mētiendū eſt.22.q.2.cū humilitatis cā mentiris:ſi nō eras peccator mētiēdo efficieris.

¶ Ironia ſm phm qn̄qꝫ iactātia ē qḋ Tho.vbi ſ̄.ſic exponit dicēs:ꝙ duplex eſt excellētia. Una in tpalib⁹. Alia i ſpiritualib⁹. Contingit aūt qn̄qꝫ ꝙ aliqui per exteriora ſigna ⁊ ꝑ ꝟba ꝑtendunt quidē defectū in exteriorib⁹ reb⁹:puta ꝑ aliquā veſtē abiectam: ſed per hoc ipm intēdūt oſtētare aliquā excellētiā ſpūalem. Un̄ ſimul incurrūt vitiū ironie ⁊ iactātie:de q̄ dictū eſt ſ̄.iactantia.

Hiſtrio. vide ſup̄.hiſtrio in littera h.

Iudeus p̄o coīt Iudei dicunt qui legē Moſaycam ad litterā tenent:ſic dicti a noīe ꝑncipalis trib⁹.ſ. Iude:qui ēt ꝑus hebrei dicebātur ab Heber cui⁹ familia cultū dei tenuit ceteris idolatria fedatis.hec Ray.⁊ Hoſti. A. Idē in ſū.con.li.º ꝑ.ti.4.º q.i. B.

¶ Quō xpiani ſe debēt habere circa iudeos? R.º ſm Ray. Non debent cum eis comedere aut eos ad cõuiuia recipe nec cum eis cohitare. A. Idem dicunt Ray.Lau.Jo.Inno.⁊ Goff.etiaꝫ de ſaracenis.q2 ⁊ illi hodie iudaizant. Unde eadē eſt cauſa ꝓhibitōis. Euntes tamē ad ꝑdicādum ſaracenis: cibis eoꝝ vti ꝑñt ſm tempora licitꝭ:dūmodo nō de his q̄ fuerūt idolis imolata. In extrēa tamē neceſſitate vti poſſūt idoloticꝭ: dūmodo nō in veneratōem idoli:vt in ſum.con.eo.ti.q.5. P. Itē infirmi xpiani non debēt in ſuis infirmitatib⁹ vocare iudeos:nec ab eis recipe medicinas:nec ſe cū eis in eiſdeꝫ balneis balneare.28.q.i.nullus.⁊.c.oēs. Item non debēt permitti int̄ xpianos habē officiā publica:ne occaſionē hēant ſeuiendi:di.54.nulla.17.q.4.conſtituit. Qḋ ſi iudeus talia officia receperit: debet ei negari xpianoꝝ cōio: donec quicqd accepit rōne officii ſm ꝓuidētiā dioceſani ꝯuertat̄ in vſus paupeꝝ. A.ſ.xpianoꝝ:vt in.c.cū ſit.extra eo. B. ⁊ ipſe officium dimittat. A.ſ.cuꝫ pudore qḋ irreuerenter aſſumpſit. Et idē etiaꝫ obtinet in paganis:dicto.c.cum ſit. Dicit tñ Hoſti.ꝙ lꝫ iude⁹ in publicis officiis poni nō poſſit:pōt tñ dn̄s reddit⁹ ſuos iudeo vendere:deputato cuſtode xpiano honeſto:⁊ nō ſuſpecto: a quo iudei redditus accipiāt: ita ꝙ per hoc xpiani ⁊ clici a iudeis nō grauent̄:extra eo. ex ſpāli.⁊ nōtur in dicta.q.5. B. Et itē legit̄ ſm Tho.quo ad dignitates de nouo acquiſitas. Sec⁹ ḋ dominio ꝑexiſtēti.q2 illud qn̄qꝫ tolerat ecc̄ia ꝓpter ſcādalū vitandū:lꝫ ordinaria auctoritate tollē poſſit ſicut tollit in ſuis. A. ſ.xpianis:vel q volunt fieri xpiani a qbus tollit ius ſeruitutis reſpectu iudeoꝝ: vt i.c.fi.extra eo. Et quicqd hic dicatur tex.ꝓallegati gn̄āliter ꝓhibent officia publica iudeis ⁊ paganis:cū nimis ſit abſurdū:vt blaſphem⁹ xpi in xpianos viꝫ ꝑtātis exerceat:dicto.c.cū ſit. Nec tolerātia ecc̄ie excuſat qḋ de ſe illicitum eſt.4.diſ.deniqꝫ.⁊ ibi glo.ſup ꝟbo venia. B. Itē nullus pōt iudeoꝝ congregatōi ſeu alicui iudeo vł pagāo aliqd relinq̄re in teſtamēto.⁊ ſi fecerit ēt poſt mortē iudicabit̄ anathema:extra de hereticꝭ.ſi quis eps.24.q.2.ſane.2.º A. Hoſti.dicit ꝙ vniuerſitati iudeoꝝ legari non poteſt.C.eo.l.i.ſed ſingulis forte ſic ſm Azo. Sed clico non licet ēt ſi iudeus frat̄ ei⁹ ſit: tamen eos paſcē licet:vt in dicta.q.5. B. Et videt̄ intelligēduꝫ ſm Guil.niſi legaret ad ſuccurrēdū nccitati. A. Idē Guil.dicit: vt pꝫ in ꝑfata.q.5. Credo ꝙ ſiue ſit clic⁹ ſiue laicus ſi daret vel legaret aliquid talibus ⁊ maxime conſanguineis non ad ditandum:ſed ad ſuccurrēdū extreme vel mixtum arte neceſſitati:non eēt pu

niendus. Dictum tamen Hosti. videt
pbabilius per dictū.c.si quis eps. B.
Item non debꝫ iudeis permitti nouas
erigere synagogas: sed antiquas refi
cere: dum tamē non ampliores vl' pci
osiores solito. Ritus aūt ꝛ solēnitates
suas sunt ꝑmittendi seruare: ex̄ eo. iu
dei. ꝛ.c. consuluit. Item in dieb' lamen
tatōis ꝛ dñice passionis non debēt i pu
blicum pdire: extra eo. in nōnullis. A.
Forte idē essꝫ si ecclīa limitaret p ali
quo cōi infortunio xp̄ianitatis ſm glo.
Ray. ꝛ in dicta. q. 5. B. Quin etiā i die
parasceue nō debēt hēre ostia vl' fene
stras apertas: ex̄ eo. q꞉ super his. Iteꝫ
cogendi sunt talem hitum cōtinue de
ferre ꝙ manifeste ab aliis distinguan
tur: ex̄ eo. in nōnullis. Item cogendi st
ad decimas: vt s̄. decime 2°. §. 2°. Item
cogendi sunt xp̄ianos testes recipe cō
tra se. sꝫ iude' nō pōt ferre testimoniuꝫ
ꝯtra xp̄ianum: extra de testi. iudei. A.
Ibi dicit ꝑmū. scōm nōtur in glo. B.
Iudeis permittit agē ꝛ cōuenire apud
iudices nr̄os: sed non apud seniores eo
rū. Arbitrum ēt possunt eligere. iudeū
cui' sñiam ordinarius exeq̄tur. C. eo. ti.
iudei romano. Item in sabbatis suis
nō debent trahi ad iudicia: nec ipsi ali
os trahere: sꝫ nec in aliis festiuitatib'
suis debēt turbari. A. nisi in locis suis
fecerint signū xp̄i vel aliud in ꝯtēptū
xp̄iane legis: vt. C. eo. l. iudeos. B. nec
sepulchra eoꝝ obtētu forte pecunie ef
fodi. vt. C. eo. ti. die sabbato. ex̄ eo. sicut
iudei. §. p̄. ꝛ 2°. A. Nō etiā ꝙ etsi iudeo
rū vel saracenoꝝ filii vel alii ad fidem
conuertantur debēt hēre portōem sue
hereditatis: ex̄ eo. iudei. 2°. ꝛ in dicta. q.
5. B. De iudeoꝝ seruis iudeis vl' xp̄ia
nis hētur. i. iudeus 2°. per totū. Silr ꝛ d̄
nutricib' infantiū iudeoꝝ.

¶ Que sit pena participantiū cum iu
deis ꝯtra casus nūc dictos? R°. ſꝫ Ray.
Si sint clerici ꝛ admoniti satisfacere ꝛ
emēdare nolunt debēt ꝑuari officio ꝛ
beneficio. Si laici sūt vtputa ꝑncipes
qui nolunt exequi predicta: siue alii q
aliquod impedimentum afferunt. A.
siue quicunq; alii contrafacientes: vt
in iuribus allegatis. B. ꝛ admoniti
non satisfecerint debent excōmunica
ri. 28. q. i. nullus. Si vero sunt iudei taꝫ
diu sunt xp̄iani ab illorum cōmuniōe
ꝛ commercio separandi sub pena excō
municationis donec illi emēdauerint
ꝛ satisfecerint: vt oporter. extra eo. ꝛ si
iudeos. in fi. ꝛ extra de decimis. de terri
ꝛ extra de vsuri. cum tu. A. Deli' eo.
ti. post miserabilem. Quādoq; etiam
puniuntur pena sanguinis ꝛ mortis:
vt si impugnarent fidem xp̄i. C. de iu
deis. l. fi. vbi dicitur. Cernat iudeus bo
na sua pscripta mox pene sanguis de
stinandus qui fidem alteri' expugna
uerit peruersa doctrina. Item si impe
dierit volentem conuerti. C. eo. l. iudeis
vbi dicitur. Iudeis ꝛ maioribus eoꝝ
ꝛ patriarchis volum' intimari. ꝙ si qs
post hanc legē aliquem qui eorum fe
ralem effugerit sectam ꝛ ad dei cultuꝫ
respexerit saxis vl' alio furoris genere
quod nunc fieri cognouimus ausus fu
erit attētare mox flāmis d̄dendus est.
ꝛ cum omnibus suis participib' cōcre
mandus. B.

¶ Quid fiet de iudeis vel aliis xp̄um
blasphemātib'? R°. ſm Hosti. Ois tal'
ſm leges decapitat etiā xp̄ian'. Unde
ꝑncipes seculares iudeos xp̄ꝫ blasphe
mātes g̃uit punire debēt siue pena pe
cuniaria siue ēt g̃uiori. ex̄ eo. c. i nōnul
lis. in fi. A. Idem in sū. con. eo. ti. q. 6.
Sꝫ i. c. i nōnullis. aliud q̊ ad hoc non dr
nisi ꝙ condigna aīaduersione debēt cō
pesci. Sꝫ d̄ pena pecuniaria dr in. c. sta
tuim'. ex̄ de maledi. vbi etiam nōt dñs
An. d̄ bu. ꝙ silr etiā ꝑncipes debēt eos
punire pena vltimi supplicii. i. morti.
B. De xp̄ianis blasphemātib' vide. i.
maledictio. An liceat xp̄ianis cōicare
cū iudeis vel aliis ifidelib' hr̄ s. ifidel.
§. p̄. ꝛ h s. §. 2°. Contra aūt xp̄ianos qui
fuūt iudei pcedēdū ē sicut ꝯtra hereti
cos. vt sup̄. heretic' 2°. §. 22°. q incipit. cō
tra xp̄ianos.

¶ Utrũ liceat dñis terrarũ exactõem facere in iudeos. Rꝰ ſm Tho. in q̃dam littera ad duciſſam Lothoringie. Quã uis ſicut iura dicunt iudei merito ſue culpe ſeruituti ſint addicti. ⁊ ſic eorũ res dñi poſſint accipere tanq̃ꝫ ſuas: ita tñ vt non ſubtrahant neccīa vite. quia tñ oportet nos ambulare honeſte etiã ad eos q foris ſunt ne nomẽ dñi blaſphemetur. hoc obſeruãdum eſt vt exactõibus quas facere non conſueuerũt A. id eſt nõ ſoluẽ vel cõſueuerũt facẽ .ſ. ꝑdeceſſores dñoꝝ: vt pꝫ ꝑ eũdẽ. ⁊ in ſũ. con. eo. ti. q. 9. B. nullatenus ꝑgrauentur: ſed ad cõſuetas cogi poſſunt.

¶ Quid ſi iudei nihil hñt niſi vſuraſ cui reſtituẽtur ea que male accepta fuerũt ab eis? Rꝰ ſm Tho. in predicta littera. Cum ea que iudei ꝑ vſurã extorſerũt: non poſſint licite retinere: ꝯñs ẽ vt ſi vos illa ab eis receperitꝭ: nec vos licite retinere poteſtis: niſi forſitan eſſent talia q̃ a vobis vel ãnceſſoribꝰ veſtris hactenꝰ extorſiſſent. Si qua vͦo habẽt q̃ extorſerunt ab aliis debẽt reſtitui illis qbus iudei tenebãt reſtituere ſi inueniuntur. alioqn in pios vſus ſm cõſiliũ dioceſani ⁊ alioꝝ ꝓborum: vel in cõem vtilitatem terre ſi neceſſe eſt: nec eſſet illicitũ ſi vos de nouo exigeritis talia a iudeis: ſeruata tamẽ cõſuetudine ꝑdeceſſoꝝ vr̃orum hac intẽtione vt in pios expendant vſus. A. Idem in ſum. con. eo. ti. q. 10. Et iſta conſuetudo attẽdẽda eſt ĩ exactione. non aũt in vſurarũ reſtitutione ad quam ꝑciſe ⁊ oĩo per ꝑncipes compelli debẽt quacũqꝫ conſuetudine non obſtante: ex̃ de vſur. poſt miſerabilem. ⁊ ĩ cle. ex graui. eo. ti. B.

¶ Utrꝫ iudeꝰ q nihil habꝫ ꝑter vſuraſ poſſit puniri pecuniarit. Rꝰ ſm Tho. vbi s̃. Dicendũ ꝙ expedit oẽs pecuniarit puniri: ne ex ſua iniqtate cõmoduꝫ reportẽt ⁊ maiori pena q̃ꝫ qcunqꝫ aliꝰ non vſurarius in ſiꝯ caſu quãto pecunia que eis auferẽ minus ad eos ptiet. Põt etiaꝫ ſuperaddi ⁊ alia pena ne ad penã ſufficere videatẽ ꝙ pecuniã aliis debitã deſinũt poſſidere. Pecunia tñ pene nomĩe ab eis ablata retineri nõ põt: ſed debꝫ de ea fieri ſicut in ꝑcedẽti. § dictum ẽ. A. Idẽ in ſum. con. eo. ti. q. xi. Et addit ſm eũdẽ. Si vͦo dicatur ꝙ ex hoc ꝑncipes terraꝝ dãnificãt: hoͦ dãnũ ſibi ĩputent: vtpote ex eoꝝ negligentia ꝓueniẽs. Melius. n. eſſet vt iudeos laborare ad ꝓpriũ victũ lucrãdũ cõpellerent q̃ꝫ vt ocioſe viuentes ꝺ ſolis vſuris ditẽt: ⁊ ſic eoꝝ dñi de ſuis redditibꝰ fraudẽtur. Ita. n. ⁊ ꝑ ſuaꝫ culpam ꝑnceps defraudaret redditibus ſuis ſi ꝑmitteret ſubditos ſuos ex ſuo latrocinio vel furto lucrari. teneret. n. reſtituẽ qcqd ab eis exigẽt. B.

¶ Utrꝫ liceat recipere donũ vel ꝑciuꝫ laboris ⁊ huiuſmõi a iudeis vſurariis. Rꝰ ſm Guil. Si iudeꝰ hꝫ aliqd aliud q̃ꝫ vſuras: põt accipi ab eo. A. Uerũ ẽ niſi ipi vſurarii ſint ñ ſoluẽdo vl̕ ex hoc reddant impotẽtes ad reſtituẽdũ: vt .ĩ. vſura 6ͦ. §. vtꝝ dona. de q̃ͦ in ſe. §. B. Si vͦo nihil hꝫ ꝑter vſuras: tũc aut recipiẽs certat de dãno ſuo vitãdo. ⁊ ſic accipiẽdo nõ peccat ſicut q a fure vl̕ a raptore dãnificatꝰ eſt: vtputa per incẽdia ⁊ hꝰmodi: non peccaret ſi recuperaret ab eo dãnũ ſuum: licꝫ ipe fur vel raptor nihil hẽret niſi qꝺ eſſet q̃ſituꝫ ex furto vel rapina. dũ tñ ñ recipet ꝓ dãno ſuo ĩ ſpẽ ipas reſ aliẽas. Addit tho. ĩ epl̕a ad duciſſam. dicẽs ꝙ ſi iudeꝰ vltro ꝯferat pecũiã vl̕ encẽiũ: expedit recipe: vt pecunia ſic recepta reddatur his qbus de iure debẽt ſeu aliis: vt dictũ eſt s̃. §. 8. A. Idẽ in ſũ. con. liͦ. p̊. ti. 4ͦ. q. 12. B. Utrꝫ dona ⁊ elemoſyna data ab vſurario poſſint recipi: vide .ĩ. vſura p̊. §. 12. qui ĩcipit. Utrꝫ dona.

¶ Quid ſi iudei occupãt totã aliquaꝫ parrochiã emẽdo q̃ a xp̄ianis ſolebãt poſſideri: nũquid põt eccl̕ia hac occaſione petere aliqd ab eis? Rꝰ. Petẽ põt ⁊ ſoluere tenẽtur decias ꝑdiales ⁊ oẽs cẽſus ſiue ꝑſtationes ſiue oblatões reales q̃s xp̄iãi de domibꝰ ⁊ poſſeſſiõibꝰ

soluere tenebātur: ex̄ de vsur. quanto. Sed sec⁹ de decimis seu oblatōibus ꝑsonalibus: vt dictū est s̄. decime 2°. §. 2°.

Azima iudeoꝝ in nccitate pn̄t emi ꝛ comedi ꝭm Guil. A. Idem in sum. con. li°. 3°. ti. 33. q. 125. Sine nccitate autē hoc ꝓhibet̄ sub pena depositōis q̄tū ad clicos. ꝛ excōicatōis q̄tum ad laicos 28. q. i. nullus. B. Quō iude⁹ compellatur restituē vsuras. ī. vsura ꝑ. §. fi.

Iudeus 2°. Quo ad seruos ꝛ seruientes iudeis. Quid g° ō seruo iudei si vult fieri xp̄ianus? R°. ꝭz Ray. Si seru⁹ est vnaculus. s. de illi⁹ ancilla natus ꝛ velit fieri xp̄ianus statī eripitur in libertatē nullo ꝓcio dato. L. de epi. ꝛ cle. l. deo nobis. §. is ita. A. Ibi dicitur. Iubem⁹ vt nullus iude⁹ vl̄ paganus vel heretic⁹ xp̄ianos seruos hēat ꝙ si inuenti in tali reatu fuerint sancimus seruos oibus modis liberos esse. Ibi etiā dicit̄ ꝙ serui iudeoꝝ paganorū vel hereticorū qui voluerint ad catholicā fidē venire foueantur ꝛ defendant̄ per rectores sp̄ūales ꝛ t̄pales. et postq̄ fuerit ecclesie catholice associati omnibus mōis liberi remaneāt: nec redigantur iterū in seruitutem etiam si eoꝝ dn̄i postea ad fidē catholicā conuertant̄. Et subditur. Contēptores h⁹ legis non solū pecuniaria mulcta: sed etiā capitis supplicio punientur. B. ꝛ ar. dis. 54. fraīnitatē. Idem si seruus fuit emptus qui erat xp̄ianus. dis. 54. mācipia. vel eē volebat: q2 tales nō licet iudeo emē vel in seruos tenē. Idez si seruus emptus erat paganus: ꝛ fuit emptus cā seruiendi: ꝛ tunc vult fieri xp̄ianus: vt in dicto. c. fraternitatē. Itē idem si emit eū cā mercimonii: puta vt vēderet eum alteri ꝛ non exposuit eū venalē infra tres menses. quia ꝓsumitur ꝙ ad seruiēdū emerit. Si vō exposuit eū venalē infra tres mēses et non stetit per eū quo minus vendiderit. ꝛ ipse vult fieri xp̄ianus infra illud spatiū vel etiā post: libēabit̄ dato precio. 12. solidoꝝ ab aliquo xp̄iano: vt ī. c. fraternitatē. ꝛ ex̄ eo. c. ꝑ°. ꝛ 2°. ꝛ vlt. A. In dicto. c. vlt. sic dicit̄. Nulli iudeo baptizatū vel baptizari volētē emē licet vel in suo seruitio retinere. Quod si quē nondū ɔuersū ad fidē cā mercimonii emerit ꝛ postmodū factus sit vl̄ fieri desideret xp̄ianus: datis ꝓ eo. 12. solidis ab illi⁹ ꝓtin⁹ seruitio subtrahatur. Si aūt infra tres mēses ip̄m venalez non exposuit vel ad sibi seruiendum emit eundē nec ip̄e vendere: nec audeat alius cōparare. sed nullo dato ꝓcio ꝑducatur ad ꝓmia libertatis. B. Et erūt illi. 12. solidi vsualis monete illius loci. ex̄ de maledi. statuim⁹. A. Alii dicunt cū quibus sentit Hoff. ꝙ hic solidus capit̄ ꝓ aureo: vt in Insti. ō pe. te. liti. §. fi. vbi nōt glo. ꝙ in legibus capitur solidus ꝓ aureo. ꝛ ꝙ. 70. aurei faciunt librā auri. Alii dicunt cū quib⁹ sentit Ray. ꝙ capit̄ ꝓ solido vsualis mōete. ff. de lega. 3°. l. nūmis. vbi dr̄ ꝙ in legato nūmoꝝ in dubio intelligit̄ minor moneta. Predicta etiā nōntur in sum. cō. li°. ꝑ. ti. 4°. q. 16. ad fi. Et ꝓ dicto Ray. facit. c. cū sint. ꝛ. c. odia. de reg. iuri s. lib°. 6°. B. Et hoc intellige nisi dn̄s eum volentē circūcidēt: vel alteri⁹ secte signaculū imꝓmeret. A. s. cū diceret se velle xp̄ianū fieri. dicta. q. 16. vbi etiā nōntur hec. Et addit̄ ꝭm Ray. ꝙ idē dicendum ē per oīa de seruis saracenorum. Con. Lau. ꝛ Io. Idē. n. vt dicūt piculū est in vtrisq̄. Et qd̄ dicit̄ ad Eph. 6°. ꝛ. i. Pe. 2°. Serui obedite dn̄is vr̄is carnalibus: dicunt intelligi debere scd̄m statū ꝓmitiue eccl̄ie. Sz Hosti. dicit ꝙ h° dz intelligi de his qui seruiūt in gleba ꝛ nō domi. ex̄ de censi. oīs. Melius fac̄ ex̄ eo. c. 2°. In dicta. q. 16. dr̄ ꝭm Ray. ꝙ serui hereticoꝝ impune pn̄t dn̄os relinquere ꝛ ad eccl̄iam cōfugē. L. ō hereti. l. manicheos. B. Tūc. n. ꝓpter iniuriam corꝑis sine ꝓcio liberabit̄. dis. 54. nulla. Idem Hoff.

Sed nunqd iste redēptus erit seru⁹ redimētis? R°. scd̄m Ray. Non. sz erit

liber. A .s.soluto pcio. Per pus aut re manet seru' qn redept' e ad seruiedu3 ex eo.c.p. Et ad h' facit.§.dns.i.all'atus. B .r restituet ei pciu: ar. Insti. de noxali.acti.§.dns. Et si no het pciu3 qrat medicado vel seruiat ei tatu q fruitiu copensetur cu pcio r p'ea eat q vlt: ar. 36.q.6.de raptorib'. A .Tepus seruiedi pot itelligi de qnquenio ad istar ei' q redept' e ab hostib': vt.l.fi.C.d post li. reuer. ab hosti. vel erit ad arbitriu3 boni viri sm Ray. r i su.con.eo.ti.q.17. B .Et hoc intellige nisi ca pietatis empt' fuerit. tuc.n.no tenet aliqd reddere vel seruire. q3 qd pietate dat phibet ius ne repetatur. r sic dedisse psumit nisi 3trium fuerit ptestatus .ff. de reli. r sup.fu.l.at si qs.§.sed in fu. A .Ibi dr q quis ptestari d3 d intetoe sua: ne videat ca pietat| gratuite egisse supt' funer|. Et ibi glo.dicit. No q attestato pbat uolutatis nre sniam. Et pdest h' notare i mrimonio cu qs p ptestat' e se no desponsare ca mrimonii: sed alia de ca. B .Con. Hoff. r Hosti. A .Ide3 in dicta.q.17. B.

¶ Quid si null' emptor apparet? R' sm Ber. Nihilomin' erit liber r ostiatim. qrat pciu: aut opas pstet: vt i pcedeti.§.dcm e.ff.d mau mis.l.4. A .Ibi dr q seru' redept' suis numis cosequt libertate. Et dicut numi sui: si sunt ex aduenticio lucro siue ex donatoe amici siue ex eius peculio: qd etia ad veditorem pertinet. Et predicta notat glo. in .c.p.ex eo. B.

¶ Quid si plres sint qui velint emere? R' s3 Hos. Eps loci eligat magi idoneum.ff.de accu.l.si plres: vel si sunt pares gtificet eps cui velit: ar.ex de iure patro.cum aut. Idem Hosti. A .Ide in sum.con.eo.ti.q.18. B.

¶ Utru aliq mo licitu sit xpianis q seruiant iudeis. R' sm Hosti. Cu phibitu sit q nullu macipium xpianu3 seruiat iudeis: multo min' xpiani libi eis seruire debet. No.n.debent ee assidue itra domu iudei: n3 taq famla aut obstetrix. Al' si ipsi xpiani ab eis discede nolut debet excoicari: ex eo.iudei.r .c. ad hoc.r .c.r si iudeos. Si aut iudei nolunt eos dimittere phibet iudeis commerciu cu eis: vt i dicto.c. r si iudeos. i fi. Sed extra domu3 possut eis fruitia fieri. vnde pnt hre xpianos colonos: ex eo.multor. A .Con. Ray. vt in sum co. eo.ti.q.21. vbi etia dr. Eadem teneas de saracenis. B

¶ Utru xpian' possit eme vel hre fruu3 iudeu. R' s3 Ray. r gof. Sic. ex eo.c.r si iudeos.23.q.8. disp. No tn d3 cu eo morari: ita q heat eu tanq familiare.28. .q.i.c.sepe.r.c.nullus. Et si voluerit fieri xpian' n pt eu dns phibe.19.q.2.due sunt. Ide Hosti. A .Idem in su.co.eo. ti.q.19. B.

¶ S3 nunqd iude' q est seru' xpiani si baptizet fiat liber? R' sm Ray. No. s3 remanet seru'. q3 fruit' introducta e d iure dino.35.di.sexto die.r p ius getiu: di.i.i' getiu. r iur canoico 3firmata.12. .q.2.eccliar. Con. Hoff. r Hosti. Addit Ray. q vbi de bona cosuetudine non solet xpiani ee serui: cosulere q i rmissione pctor dns manumitteret eu. vel salte de pecunia medicata vl' seruitio ad tps pstito sm arbitriu boni viri redimet se.12.q.2.cum redeptor. A .Ide3 in su.con.eo.ti.q.20. B.

Iudeus 3.° De 3uersione iudeoru

Ubi sciedu q iudei r ceteri infideles non debent ad fidem compelli asperitatib': s3 potius debet iduci auctoritatib' roib' r dulcib' verbis. Na3 coacta seruitia non placet deo.45.dis. q sincea.r.c.d iudeis. Si tn 3ditoali coacti puta p mias vl' rer suar ablatoe3 vel per vbera r h' modi baptismu susceperut r postea recesserut a fide copelledi st redire ne nome dni blasphemet. r fides cotemptibilis heat: vt i pdicto.c.de iudeis. Si vo fuerut absolute coacti: vt si per violetia i aquaz mersi sunt no recipiut baptismum: ex de baptis.maiores. Con. Tho.scda scde.q.10.

⁊ etiã ꝑosti. Addit Ray. ꝙ tales ĩfide
les possũt trahi mũerib⁹ ⁊ ꝓmissis. Et
intelligẽdũ ẽm Guil. nõ ꝙ liceat aliqd
dare ꝓ fide suscipiẽda: sȝ si aliqs ĩ fide
lis timẽt paupertatẽ si baptizaret̃ possȝ
illud obstaculũ ab eo tolli q sciret ei⁹
ꝓpositũ. De hac mã pleni⁹. i. mun⁹. §.
2⁰. Possũt ẽt ẽm Ray. induci per gruio
rẽ exactõem pẽsionũ faciẽdã in pn⁰ lo
catõis. 23. q. 4. dȝ bõ. ⁊ q. 8. iã vo. A. Jd
in sũ. con. li⁰ p. ti. 4⁰ q. 3. B.

¶ Utrũ pueri iudeoꝝ ⁊ ĩfideliũ inuitis
parẽtib⁹ sint baptizandi. R⁰ ẽm Tho.
scda scde. q. 10. Nõ licet. sȝ qñ ad annos
discretõis puenerit possũt fidẽ suscipe
etiã parẽtib⁹ inuitis. A. Jdẽ in sũ. co.
eo. li⁰ ti. 4⁰ q. 4. B. Con. Guil. dicens:
ꝙ nec licet nutricibus occulte baptiza
re puulos iudeoꝝ. Si tñ in articlo mor
tis puulorũ hoc facerent non credo ꝙ
peccarent.

¶ Quid fiet de possessionib⁹ ⁊ bonis
iudeoꝝ: ⁊ alioꝝ infideliũ ad fidẽ cõuer
soꝝ? R⁰ ẽm Ray. Nõ debẽt ab eis exclu
di: ex eo. iudei 2⁰ nisi sint vsuraria: vl' d
vsura empta. qꝛ vẽdẽda ⁊ restituenda
sunt illis a qbus sunt accepta vl' here
dibus eoꝝ. Qd si nõ inueniuntur pote
rũt sic cõuersis tanq̃ pauperib⁹ p epũ
assignari.

¶ Que pena iudeoꝝ q tẽtãt subuertẽ
baptizatos? Rñ. Debẽt public' flagell'
dputari. 28. q. 1. sepe. ita tñ ꝙ hec pẽa ñ
trãseat ĩ vĩdictã sãguis. qꝛ tal' pẽa reli
quẽda ẽ brachio sclari. A. Nã ppt' sub
uersionẽ pfatã vl' sĩl' ẽȝ leges irroga
tur pena mortꝭ: vt pȝ s. iude⁹ p. §. 2⁰ i ad
di tõe. Flagellatio ãt irrogat̃ ẽt ꝓ sola
cõuersatõe: dcõ. c. sepe. vbi dr̃. Sepe ma
loꝝ ꝯsortia ẽt bonos corrũpũt. ⁊ i. Qui
cũq̃ g⁰ ãmodo ex his q baptizati st̃ ĩfi
deliũ ꝯsortia nõ vitauerit. ⁊ hi xp̃ianis
donẽt: ⁊ illi public' cedib⁹ depureñ. B.

Iudicare potest in
telligi dupl'r. Uno mõ qñ ali
quis vidẽs opa ꝓximi de quibus dubi
um est q̃ aio fiũt iudicat ĩ peiorẽ ptẽz
⁊ de hoc dicit̃ s. dubia. Alio mõ dicitur
iudicare iudex qñ sñiam pfert. ⁊ de h⁰
dicet̃ stati i. c. iudex p. §. 3⁰ ⁊ se.

Iudex p⁰ cõiter. Quan
tã sciam dȝ ha
bere iudex? R. deo ẽm Ber.
ex de rescrip. sciscitat⁹. Debet esse peri
tus nec querere ab aliis quid eum lo
oportet. in auc. de iudi. i pncipio. coll.
6. ex de consangi. ⁊ affini. ex litteris. in
fi. Et tamẽ etiã si illitterat⁹ sit ⁊ hẽat
ꝯsuetudinem ⁊ peritiã iudicãdi põt ei
causa cõmitti. L. de iudi. certi iurꝭ. Sed
iudex maxime eccl'iastic⁹ eẽ nõ potest
nisi sit peritus saltẽ mediocri iuris sci
entia: notatur dis. 20. c. p. A. Jdẽ in sũ.
con. li. 2⁰ ti. 5. q. 139. Sed certe videt̃ ꝙ
quis possit esse iudex etiã sine scia iurꝭ
dũmodo hẽat experiẽtiã cãrũ ex ꝯsue
tudine. Nam dicta. l. certi iuris: non di
stinguit int' iurisditionẽ ordinariã ⁊ de
legatã. ⁊ videt̃ expresse hẽri i auc. d iu
di. in ꝑn. coll. 6. ibi. neq̃ cãrũ habẽtium
experimẽtũ. ⁊c. vbi etiã pȝ ꝙ admistran
tes imperatori ⁊ hẽntes dignitatẽ sin
guli possũt esse iudices ordinarii etiã
si nec sciam iuris nec experiẽtiã hẽant
cãrũ: sed debẽt hẽre peritos assessores
vt ibi. B.

¶ Utrũ qs possit super se ꝯstituẽ ex̃ne
um iudicem. R⁰ Laic⁹ põt ꝯstituere su
um iudicẽ oẽm q als iurisditioni pest.
non alium. L. de iuris. om. iu. l. i. ⁊ l. pua
torũ. Clerici vero non possunt in nõ su
um iudicem consentire: nisi sit persõa
eccl'iastica. ⁊ de consensu sui epi: extra
de fo. compe. significasti. nam ⁊ secula
ris iudex nullam in eo potest habẽ iu
risditionem nec in criminalib⁹ nec in
ciuilibus. L. de epi. ⁊ cle. auc. statuim⁹.
A. Jbi dicitur. Statuimus aũt vt nul
lus ecclesiasticam personã in crimina
li cã vel ciuili trahere ad iudiciũ scla
re psumat contra cõstitutiones iperia
les ⁊ canonicas sanctões. Qd si fecerit
actor a iure suo cadat iudicatũq̃ non
teneat ⁊ iudex ex tũc sit iudicandi prã
te puat⁹. Sãcim⁹ aũt vt si q clericis vl'

personis ecclíasticis iusticiā denegare ꝑsumpserint tertio regsiti suā iurisditionē amittāt. B.ꝛ ex̄ de fo.ɔpe. seclares.li°.6°. Nec cl'ic⁹ pōt huic ꝓuilegio renunciare: vt.ī.renūciatio 3°.§.3°. Et hoc ip̄m vide h.§.pst.ꝛ.ī.sn̄ia.§.6°.

¶ Utrū iudex possit aliquez iudicare sine actore vel accusatore. Respōdeo ḃm Tho.scđa scđe.q.65. Cum iusticia non sit ad seipsum: sed ad alterū: opz ꝙ iudex vnus est actor ꝛ alius re⁹. Uñ in criminibus nō pōt aliquē cōdēnare nisi hēat accusatorē: ex̄ de accu.si legitimus. Nihilomin⁹ tñ iterdū infamia hēt locū accusatoris: ex̄ de accu. euidētia.ꝛ tunc ē ꝓcedēdum ad inquisitōem vt s̈.inquisitio.§.2°.ꝛ 3°.

¶ Utrū iudex possit aliquid accipe a partib⁹. R°. ḃm Ray. Ordinarii iudices nō debēt petere aut recipe a partibus etiā expensas: cū ꝓpter iusticiā tenēdā hēant suas ꝓuisiones.s.ne dū sumpt⁹ queritur ꝑdo crassetur.di.86.non satis 23.q.i.militare.in fi. Nec credo ꝙ etiaz sponte oblata debeat recipere ꝓpter suspitōem vitādā. Ab aliis ꝟo encenia spōte oblata ac etiā moderata recipe pōt.dis.is.de eulogiis.ff.de offi.ꝓcō.solent. A. Ibi dicit. Non ī totū enceniis abstinere debebit ꝓconsul sed modū adiicere: vt neqꝫ mō se in totū abstineat nec auare modū encenioꝝ excedat. Nā valde inhūanū ē a nemine recipe sed passim vilissimū.ꝛ per oia auarissimū. Hec etiā notant in sū.con.li°.2°.ti.5.q.142. B. Iudex etiā delegatus nihil ꝛcipere pōt a partib⁹ nisi forte esculentū vel poculentū ex mera liberalitate oblatū: qđ paucis dieb⁹ consumi possit. vel nisi moderatas expensas cū ip̄m ꝓpter cām sibi cōmissaz cōtigerit ex̄ suū domiciliū ꝓficisci: ita ꝙ in ipis expensis nō excedat modū: nec exigat plus ab vna parte q̄ꝫ ab alia. ꝛ ꝙ ꝓpt expensas habēdas nisi cā requirat occasionē ꝓficiscēdi non assumat ꝛ si litigantes fuerit notabil'r pauperes etiā ꝓ expensis nihil exigat: ex̄ de rescrip. statutum.§.insuper.li°.6°. Assessorē nō accipiat nisi eo indigeat. aliogn ō suo ꝓprio tenet ꝓuidere ei. Sed si indigeat assumat neutri parti suspectū. ꝛ ei de competēti salario moderato ab eo faciat a partibus ꝓuideri. Notarios in cā sibi cōmissa ab imoderato salāio refrenet: nec cū eis nec cū assessore lucrum participet.ꝛ si ꝯ hec reciperet ad restitutōem tenet ꝛ nō ꝓdest remissio A.s.eorū quibus facienda est restitutio gn teneatur ad integrā restitutōez vt in.c.de quo statim. B.vt in dicto.c. statutum. Sil'r debꝫ refrenare nūcios ꝛ officiales quoscunqꝫ.

¶ Quid si iudex iniuste iudicauit? R°. ḃm Ray. Si sciēter male iudicauit: puta timore.cupiditate.odio.amore. vel alia quacunqꝫ causa: tenet leso ꝑcise ad oē interesse: nisi posset inducē illuz ꝓ quo tulit sn̄iam ad plenariā restitutionem. C.de pena iudi.l.vlt.xi.q.3.quatuor. Et ḃm leges multas alias penas dꝫ sustinere. Debet etiā preter restitutionem imponi ei pn̄ia tanq̄ꝫ ꝓ grauissimo crimine.xi.q.3.quicunqꝫ. A. Hoc.n.grauius ē rapina simplici: q2 auctoritate diuina abutēdo ꝑter iniuriaz ꝓximi deū inhonorat: ḃm Ul. ꝛ in sū. cō. eo.ti.q.137. B.etiā si sit iudex ecclíasticus. Adhuc al' multipl'r punit: vt.ī.iudex 2°.§.2°. Si vero ꝑ ignorātiā iniuste iudicauit: tenetur ḃm leges leso inquātū bonū ꝛ equū videbit religioni iudicantis.ff.de va.ꝛ ex̄or.cogni.l.vlti. In iudicio tamē aie tenet: vt in p̊ casu si in culpa fuit.s.q2 sciuit vel scire debuit se insufficiētē ꝛ iudicare talem cām ꝑsumpsit. Et idē si erat sufficiens sꝫ neglexit studere ꝛ videre quod debuit. Mitius tamē agēdum cū isto ē q̄ꝫ cuz illo qui scienter fecit. Et addit h Ul. ꝙ si iste ignorans fuit delegatus ꝛ necessitate obediētie male iudicauit: sed tñ bona fide ꝛ de consilio peritoꝝ non tenetur. A. Tenetur aūt ad restitutōez si in petēdo cōsiliū fuisset negligēs aut culpabilis ḃm eūdē Ul. ꝛ glo. Ray. in

dicta.q.137.vbi etiā hr̃ qđ statim seqꝛ.
B .Et idē dicit Ray.si talis iudex tulit
iniquam sñiam deceptus ꝑ assessorem
talem qui cōiter sufficiens putabatur.
A .Ray.vt pꝫ vbi s̄.non videtur loqui
de delegato tm̄ sed generaliter de om
ni iudice. B.
¶ Quid si iudex accepit pecuniam vt
male iudicaret? R̸ᵒ ſm Ray. Non solū
punitur: vt s̄.in ꝓcedēti.§.dictum est.
ꝙ scienꝛ male iudicauit: sed etiā pecu
niaꝫ sic receptā teneꝛ restituē non ei q
dedit: cū turpiꝛ dederit: sed ei in cuius
iniuriā r̃cepit.1.q.1.iubemꝰ.⁊ ar.17.q.4.
si qs in atrio.ff.đ calū.l.gnāliter.§.illđ.
A .Idē in sum.con.eo.ti.q.139.Et hᵒ ve
rū in foro iudiciali. Secus i pniali i q̊ ñ
succedit obligatio nisi ad solū iteresse
⁊ non ad penā nisi ꝓcesserit iudicialis
sñia alꝛ pena nō debetur i foro pnie: vt
dicit glo.12.q.2.fratnitas. Hec ēt sentit
glo. Ray.vt pꝫ in sum.con.eo.ti.q.140.
Et vt ibi pꝫ ſm Ul.hoc cāu dicēduꝫ ē đ
hac pecūia idē qđ đ aᵒ turpi lucro. B
¶ Quid si accepit pecuniaꝫ vt iudica
ret vel etiā vt nō male: sꝫ bene iudica
ret? R̸ᵒ ſm Ray. Teneꝛ restituē ei qui
dedit. A .nisi dedisset vt aīum iudicis
sub spe recti inclinaret: ⁊ ita indirecte
⁊ tacite intēdebat ipm corrūpere ſm
eūdē: vt in dicta.q.140. B .qꝛ cū ex of
ficio suo teneretꝛ gratis iudicare ⁊ bñ
turpiꝛ accepit ⁊ crimē ꝯcussiōis ꝯmisit
Et idē dico: si ex aliq̃ cā opꝫ̄tebat eū ñ
iudicare: ⁊ nihilominꝰ vt nō iudicaret
accepit aliqd.1 q.1.iubemꝰ.⁊.c. lege iu
lia.⁊.c.venale ius. A .alꝛ incipit vl.⁊ se
quiꝛ imediate post.c.l.iulia. B .ex̃ de
symo.nemo.Et Aug.xi.q.3.Nō licet iu
dici vendē iustū iudiciū.⁊ si liceat ad
uocato vendē iustū patrociniū ⁊ iuris
cōsulto iustū ꝯsiliū. A .Hoc hr̃ ea.q.c.
non licet.Et ꝓdictis con.Ul.vt pꝫ in di
cta.q.139.⁊.q.se. B.
¶ Quid si iudex teneꝛ ⁊ nullo mō vlꝛ
iudicare.⁊ ꝓpter hoc amittit aliqs ius
suum? R̸ᵒ ſm Ray. Teneꝛ restituē to
tā litꝭ extimatōeꝫ ei qui ꝓpter hoc est
lesus.23.q.2.dñs.⁊.q.5.administratores.
in auc̃.vt diffe.iudi.§.pl̃t. A .Con. Ul.
vt in sum.con.eo.ti.q.141. B.
¶ Utrꝫ iudex possit penā reo totalꝛ re
laxare. R̸ᵒ ſꝫ Tho.scđa scđe.q.167. Du
plici rōne impediꝛ iudex ne reū a pēa
absoluere possit.ꝓ q̊dem ex parte accu
satoris ad cuiꝰ ius qñqꝫ pertinet vt reꝰ
puniatur: puta ꝓpter aliquā iniuriam
in ipm cōmissam: ⁊ hꝰmodi relaxatio
nō est in arbitrio iudicis: qꝛ teneꝛ vni
cuiqꝫ ius suum reddē. 2ᵒ mō ipediꝛ ex
parte reipublice ad cuiꝰ bonū pertiet
ꝙ malefactores puniantꝛ. Sed tamen
q̃tū ad hᵒ dr̃ia ē iter iferiores iudices
⁊ supmū.s. ꝓncipē cui ē plenarie ptās
publica ꝯmissa. Iudex.n.iferior nō hꝫ
ptātē absoluēdi reū a pena ꝯ leges a su
ꝑiore sibi ipositas: sꝫ ꝓnceps q hꝫ ple
nā ptātē i republica poterit reū licite
absoluē: si hᵒ reipublice videꝛit expedi
re ⁊ passus iniuriā noluꝛit remittē. Hꝫ
tñ locū mīa iudicꝭ ꝓut i se.§.dr̃.in fi.
¶ Utrꝫ iudex possit penā diminuē. R̸ᵒ
ſm Hosti. Reo ꝯuicto si i iure certa pe
na inueniaꝛ illa ipōi dꝫ.alꝛ arbitrio suo
ꝯmittiꝛ. C.de vi pub.vel ꝓua.l.seruos.
i fi.⁊ ex̃ de trāsac.c.vlt.tñ in hūaniorē
partē dꝫ sꝑ decliare ⁊ sic mitigare ma
xie cū cā subest: puta qꝛ nō ex ꝓposito
sed casu culpa ꝯmissa fuit. vel qꝛ iniu
ria effectū nō hūit: vlꝛ ꝓpꝛ etatē pueri
lē aut ēt senilē ⁊ hꝰmōi.de qbꝰ .ī. pena
ꝓ.§.3ᵒ ⁊ 4ᵒ A .Dñ facit ad hoc dictum
.c.fi.de transac. B .Et intelligēdū est
ſm Tho.vbi s̄.ꝙ mīa iudicꝭ hēt locuꝫ
solū in his que eiꝰ arbitrio relinq uūtꝛ.
circa que vide.ī.pena ꝓ.§.anp̃lt. A .Ad
hoc vidētur itēdē q̃ hñtur i sū.cō.eo.ti.
.q.146.vbi etiā dr̃. In ex̃ordinariis āt
tunc diceꝛ pena diminui vlꝛ augeri: cū
iudex non seruat id quod i talibus ser
uari consueuit. B.
¶ Utrꝫ iudex possit penā augē. R̸ᵒ Au
genda ē pena aliqñ ad terrorē alioꝝ q
ꝓni sunt ad culpā.qꝛ multis crassanti
bus opus ē exēplo.ff.de pe.l.aut facta.
.§.vlt. A .Idē in dicta.q.146. B

¶ Utrū liceat iudici iudicare ꝓpter ꝓ
bata ꝯ̄ ỽitatē quā ip̄e nouit? R° sc̄d̄m
Tho. sc̄d̄a sc̄d̄e. q. 47. Judex in iudicā
do magꝭ dꝫ sequi legitīa documēta ꝓ
instrā ⁊ testes ⁊ alia hꝰmōi q̄ꝫ id qđ ip
se nouit tanq̄ꝫ p̄uata ꝑsona. Ex hac tm̄
p̄uata cognitōe pōt iuuari vt districtiꝰ
discutiat ꝓbatōes inductas: vt possit
eax defectū inuestigare. Nō si eas nō
pōt de iure repellē: dꝫ eas in iudicādo
sequi. Dicit ēt Tho. sc̄d̄a sc̄d̄e. q. 64. ꝙ
si aliquis quē scit iudex innocētē falsis
testibꝰ ꝯuincit vt occidat: si iudex non
pōt inuenire occasionē liberādi inoxiū
dꝫ eū ad suꝑiorē mittē iudicādū. Si āt
neq̄ꝫ hꝰ pōt: nō peccat s̄ꝫ allegata ferēs
sniam. q2 nō ip̄e occidit eū: sꝫ illi q̄ euꝫ
asserūt nocētē. Con. Pe. ⁊ Ray. A. Ul.
aūt dicit: ꝙ exq̊ iudex scit negocii ỽita
tē cū suis circūstātiis: impossibile iudi
cat q̄n aliquā viā iurꝭ iueniat qua libe
ret inoxiū: nisi sit ex iprudētia vł negli
gētia iudicis. Et posito ꝙ nullā viā iue
niat ꝑ quā eū liberare possit: nec acto
rē: nec testes possit emolire ꝙ desistāt
a cā: dꝫ ꝓtestari se nō hēre ꝯsciam con
dēnandi eū. q2 scit eū inocētē. ⁊ hoc cer
tis indiciis ostēdat ꝓbabile: ita ꝙ cōi
tas non scādalizet: ⁊ sic absoluat euꝫ a
suo iudicio ptātem relinq̄ns eis vt de
ferant crimē ad suꝑiorem si voluerint
siue agat de rebꝰ siue de persona. Glo.
aūt Ray. dicit q̄ nō vr̄ tutū ꝙ talis ad
suꝑiorē mittat: nec credit hoc faciēdū
esse: sed potiꝰ debēt oīa mala tolerare
q̄ꝫ inocentē scient ad mortē vł ad mu
tilatōem ꝯdēnare: vł etiā exponē cōdē
nādū. Et dicit ēt ꝙ iudicē i hoc casu cō
dēnantē nō audēt a peccato mortali ex
cusare. Jtē dicit. Credo ēt ꝙ iudex īfe
rior q̄ scit ỽitatē non dꝫ ꝯdēnare inocē
tem etiā si p̄cipiat ei a suꝑiore iudice
Jdē nōt Nico. de lira Exo. 23°. Nec est
ꝯtra ex̄ de offi. del. pastoralis. vbi dicit
ꝙ ordinatꝰ dꝫ exequi sniam lataꝫ a de
legato ad mādatū eius: q̄ꝫuis idē ordi
narius sciat illā esse iniustā nisi possit
obtinē ab eodē legato vt ab hoc onere
absoluat: q2 loq̄tur ibi de ciuilibꝰ cāis
⁊ ecclīasticꝭ: vbi nullus ꝯdēnat ad mor
tē. ⁊ iō nō est ibi tātū periculū sicut in
casu ꝓposito. Pro hoc optime facit. c.
inq̄sitōi: ex̄ de sen. exco. Ad dictū etiaꝫ
c. pastoralis pōt dici ꝙ loq̄tur nō i co
gnitōe seu ꝯdēnatōe: sꝫ in cause execu
tōe: ⁊ circa ea q̄ non sūt tanti p̄iudicii.
Et p̄dicta nōnt in sū. cō. eo. ti. q. 149. B
¶ Utꝝ iudex laicꝰ possit iudicare de
clīco. R°. Nō pōt. sed si eū vocat dꝫ pri
uari officio iudicādi. xi. q. i. inolita. A.
Deliꝰ vr̄ facē auc. statuimꝰ. de qua. i.
B. nec snia valebit: ex̄ de iudi. at si clīci
ci. ⁊. c. cum non ab homine. Sꝫ etiam q̄
eū vocari fecit dꝫ amittere cām. Jntel
lige per sniam: ⁊ dꝫ excōicari: vt i dicto
c. iolita. Jdē etiā pꝫ. C. de epi. ⁊ cle. auc.
statuimꝰ. Et s̄m Hosti. ex sola vocatōe
exq̊ cleritꝰ tractꝰ erit: aduersariꝰ patiet
p̄dictā penā. xi. q. 3. placuit: ex̄ de exces.
p̄la. grauē. Judex ỽo nō patiet p̄dictaꝫ
penā: nisi iudicauēit vł forte solū citra
litis ꝯtestatōeꝫ locꝰ est pnie. A. Certe
vr̄ ꝙ i his casibꝰ ip̄o iure pena irroget.
vt in dicta auc. statuimꝰ. ⁊ pꝫ s̄. §. p̄. in
additōe. B. De mā hꝰ q̄ōis: hēs h̄ sup̄.
§. 2°. ⁊. i. sentētia. §. 6°.
¶ Utꝝ minister peccet exequēdo sen
tētias iudicū ꝯ̄ inocētē? Rn° s̄m Tho
sc̄d̄a sc̄d̄e. q. 64. in fi. Si snia ꝯtinet in
tolēabilē errorē: minister nō dꝫ obedi
re. Al' excusarēt carnifices q̄ martyres
occiderūt. Si aūt nō ꝯtineat māifestā
iniusticiā non peccat p̄ceptū exeq̄ndo
q2 ip̄e nō h̄ꝫ discutē sniaꝫ suꝑioris: nec
ip̄e occidit: sed iudex cuiꝫ ministerium
adhibet. Et intelligit Ray. ꝙ si ip̄e mi
nister sciat ꝙ ꝯdēnatꝰ inocens est: non
dꝫ exeq̄ mandatū iudicis: secꝰ si dubi
tat. tūc. n. excusat obediēdo. xi. q. 3. q̄d
q̄° 23. q. i. q̄d culpat. A. Con. cū Ray. Ul.
vt in sum. con. eo. ti. q. 150. ⁊ faciūt ad ea
q̄ dicta sunt supra. §. xi. in additōe. B.

Udex 2° de iudice ecclī
astico. Et h̄ ad
uertēdū ꝙ ꝑsona ecclīastica

potest iudex esse et causas ventilare et iudicare inter subditos in quibus iurisditi onem habet preterquam clericos.xi.q.i.c.p.et.c. experientie: ex de fo.cope.per totum. Et nisi ecclesiastic' non pot exercere iurisditioem nec habet eam in clericum: vt s.iudex p.§.2° Nec cle cus pot huic iuri renunciare. Et quid si de facto renunciet hr.i.renunciatio 3°.§. 3°.et 4°. De hac qone clare habes supra. iudex p.§.pen.

Iudex ecclesiastic'. A .ordinari' siue delegat': vt in.c.cum eterni.de se.in.vi. B .q contra iusticiam in grauamen alteri' partis in iudicio quicquam facit per gratiam vel per sordes: puta per pecuniam: suspensus est per annum ab executione officii.et debet condemnari ad extimationem litis parti quam lesit.et si suspensione durante ingesserit se diuinis fit irregularis: et non nisi per papam poterit liberari: ex de sen.et re iudi.cum eterni.li° 6°. Et adde hic quod hr.i.simonia p.§.25.qui incipit. quid si datur.

Numquid pertinet cognitio ad iudicem ecclesiasticum si iudex laic' tenet malefacto rem qui dicit se clericum et petit remitti ad curiam ecclesiasticam: vel ipsa curia petit eum et ipse iudex denegat? R° Ad iudicem ecclesiasticum pertinet cognoscere: quia de re agit spirituali siue ecclesiastica: sed debet vocari iudex secularis vel ali' cui' interest: ex de sen. exco.si iudex.li°6°.

Sed quomodo procedit in dicta questione? R° Si notorium est quod ille sit cleric' qui tali priuilegio gaudere debeat: statim absque alia cognitione debet reddi. Non si fama publica de hoc est vel ipse pro clerico communiter habebatur: vel se prius non gerebat pro laico: et deprehensus fuit cum tonsura et habitu clericali: debet etiam reddi incontinenti. Non dico sine cause cognitione: sed ante cause cognitionem de clericatu ita tamen quod probandi necessitate non ipse sed aduersari' astringatur. Si vero ante deprehensionem pro laico publice se gerebat et pro tali communiter habebatur: etiam si tempore deprehensionis in clericali erat habitu: non est restituendus quousque fidem fecerit de clericatu: sed tamen interim contra eum processus iudicialis quiescet: ex de sen. exco. si iudex li°6°.

Quicumque impediunt quominus coram iudicibus ecclesiasticis delegatis vel ordinariis in causis que ad eos pertinent illi qui conqueruntur possint iusticiam obtinere. vel quicumque compellit impetratores literarum vel alios recurrentes ad forum ecclesiasticum in causis que de iure vel antiqua consuetudine ad ipsum pertinent ad desistendum vel ad litigandum de eis in foro seculari grauando iudices ecclesiasticos: vel impetrantes vel litigantes siue litigare volentes coram eis.vel grauando propinquos ipsorum: seu capiendo res ecclesiasticas talium vel quocumque alio modo. Item qui ad predicta darent auxilium consilium vel fauorem: omnes tales ipso facto sunt excommunicati: ex de imu.ec.c.quoniam.li°.6°. A. Et ibi additur quod a dicta excommunicatione nullatenus absoluatur: nisi tamen iudici cui' cognitio fuerit impedita vel iurisditio vsurpata: quod parti que turbata fuerit in prosecutione sui iuris de iniuria.damnis.expensis.et interesse prius integre satisfecerint. B.

Utrum iudex ecclesiastic' possit iudicare de subditis laicorum principum et de ipsis principibus? R°. Omnis xpian' ratione peccati efficitur de foro ecclesie. Iere.p. Ecce constitui te super gentes et regna.etc. ex de iudi. nouit. Ideo si iudex laic' negligit facere iusticiam de subditis pot iudex ecclesiasticus compellere illum ad tenendum iusticiam vel supplere defectum ei' cognoscendo de causa: et sic de illi' subditis iudicare: ex de fo. cope. ex transmissa.et.c.licet.et.c.ex tenore 23.q.5.administratores. De papa vero quomodo possit in principes seculares hr.i.papa.§.4° prope fi. A .Iste.§.incipit. Quot sunt casus. Predicta etiam nonnulli in sum.con.lib°.p.ti. §.q.13. B .Quando iudex ecclesiastic': puta eps habet etiam iurisditionem temporalem quam exerceat hr s.eps.§.7° A .qui incipit.eps qui in aliquo. et est.§.9. B .et sup.homicidium 2°.§.p.

Utrum iudex ecclesiasticus possit iudicare de infidelibus? R° secundum Ray. Directe non iudicat de his que foris sunt .s.aliquis religionis regulas eis imponendo: sed indirecte iudicat substrahendo xpianos ab eorum communione: vt patet contra iudeis.s. iude' p.

.§.4.° Itē iudicat de his si loquūtur ɔ̄ xp̄m: vt ibidē.§.5.° Itē si attentant sub uertē fideles.§.iude⁹ 3.°§.fi. A. Breui ter iudicat in oib⁹ ad defensionē fidei ptinētib⁹ ac etiā ad delictoꝝ correctio nē q̄ ad infideles seu tpali iurisditiōi subiectos: ar. C. de iudeis .l. iudei Ro mano. B.

Uedicium.

Quid est di cere cum oꝫ pcedi simpl'r sine strepitu et figura iudicii? R.° Tūc non oꝫ ꝙ nccio exigat libellus vl' litis ɔtestatio. Pōt ēt iudex pcedē tpe feriaꝝ ob nccitates hoium inductaꝝ. Amputet dilationes q̄tū pōt. exceptōes appellatōes ꝛ dila tōes frustratorias repellēdo. ptiūꝫ ad uocatoꝝ ꝛ pcuratoꝝ iurgia repellat. re frenet m'ltitudinē testiū: sꝫ pbationes nccias ꝛ defensiones legitimas recipi at. Sꝫ nō debēt ppter hoc excludi cita tiōes. iuramētū de calūnia vl' malicia vl' de ꝟitate dicēda. Est etiā in ipo lit exordio petitio faciēda p pte agentis siue etiā rei si voluerit. ꝛ hoc i scriptis vel ꝟbis mox r̄digēda in actis. Pōt ēt iudex certū diē ꝛ terminū assigre. A. s. sil' vtriqꝫ parti: vt in cle. sepe. de qua .i. B. ad dādū positōes ꝛ articl'os ꝛ ad ex hibēdū oīa acta ꝛ munimēta qb⁹ ptes vti volūt i cā: nisi aliud de ptiū volun tate pcedat: eo sp saluo ꝙ qn̄cūqꝫ fiēt remissio p testib⁹ pducēdis possint ēē instra pduci. A. assignatōe dicti termi ni nō obstante: vt ibi. B. Item iudex ex officio siue ad alteri⁹ partis instātiā pōt interrogare qualibꝫ ptē vbicunqꝫ eqtas suadebit. Itē potest s̄niam ferre in scriptꝭ citatis ptib⁹: lꝫ non pempto rie stando ꝛ sedēdo ꝛ si ei videbit ɔclu sione nō facta. A. put ex petitiōe ꝛ p bat ꝛ aliis actitatis i cā fuerit facien dum: vt ibi. B. Et si etiā i pmissis casi bus solēnis ordo iudicii in toto vel i p te nō ɔtradicētib⁹ ptib⁹ obseruetur va lebit. Hec oīa in cle. sepe. de ꝟb. sig.

¶ Procedi pōt simpl'r ꝛ de plāo i cau sis sup electōib⁹ postulatōib⁹ vl' pui sionib⁹: ꝛ sup personatibus canonicati bus vl' pbendis ꝛ beneficiis qbuscūqꝫ ꝛ sup decimis m̄rimoniis ꝛ vsuris ꝛ ea tangētib⁹: vt i cle. dispēdiosā: ex eo.

¶ Quatuor mōis puertit' hūanū iudi ciū. s. timore. cupiditate. odio. ꝛ amore. Un̄ ꝟsus. Quatuor ista timor odiū di lectio cēsus. Sepe solēt hoium rectos puertere sensus. xi. q. 3. q̄tuor.

¶ Mulieres ad iudiciū nō possūt euo cari vl' trahi cā testimonii vel alia q̄cū qꝫ cā q̄ in iure non exp̄mit. A. s. inuite. vt in. c. mulieres: de q. i. B. Sed cum necessariū fuerit testimoniū eaꝝ fia vt dī. i. testis p̄. §. 3.° Al' est irrituꝫ qcqd fit: ex eo. mulieres li. 6.°

¶ Mulieres religiose p̄sertiꝫ q̄ debēt sub clausura morari nō vocētur ad iu diciū psonalit' ex q̄cūqꝫ cā etiā si velit'. A. Al' totū qđ fit ɔ̄ est irritum: ex eo. mulieres. li. 6.° B.

¶ Nō licet accusato i iudicio negare ꝟitatē: vt s̄. accusatus. §. 2.° De iudicio ferri candētis ꝛ aq̄ bulientis hēs s̄. du ellū. §. p'lt. Utrū iudiciū vitādū sit ppt scādalū: vide. i. scādalū. §. an̄plt.

Urare

quid sit? R.° scđm Tho. scđa scđe. q. 79. Iurare ē deū in testē inuo care: ꝛ est act⁹ latrie. Un̄ Hiero⁹ super Math. Qui iurat aut venerat aut di ligit eū per quē iurat. A. Scđꝫ Ray. ꝟo. ꝛ in sum cō. li.° p. ti. 9. q. i. Iuramētuꝫ est affirmatio de aliq̄ sacre rei attesta tōe firmata. B.

¶ Utrū liceat iurare p creaturas? R.° s̄m Tho. vbi sup. Iuramētū p̄ncipalit' refert' ad ipm deū cui⁹ testimoniū iuo cat'. Scđario āt assumūtur alique crea ture: nō s̄m se: sed inq̄tū in eis dīna ꝟi tas manifestat': sicut iuram⁹ p euāgeli um. i. p deū cui⁹ ꝟitas in euāgelio māi festat': ꝛ p sāctos q hāc ꝟitatē credide runt ꝛ obseruauerūt. Ali⁹ ē quoqꝫ mo dus iurādi p execratōeꝫ qn̄ iducit' crea tura aliq̄ i q̄ dīnū iudiciū exerceat'. sic solet qs iurare p caput suū aut p filiū ꝛ h⁹mōi. Hō āt dn̄s phibuit iurare p

creaturas: vt pꝫ Math. 5º intelligit ꝓ hibitū: ita ꝙ eis exhibeaꝛ reuerentia diuia: sicut iudei ꝑ āgelos ⁊ creaturas iurabāt: vt ait Hieroꝰ. At eo mō punitur clicus iurās per creaturas. 22. q. 2. clicū. ⁊ c. si qs ꝑ capillū. A. Nō. glo. Ray. vt in sū. con. eo. ti. q. 6. B.

¶ Quid de his q iurāt ꝑ membra dei? R. Si ē cleric° dꝫ deponi. Si laic° anathematizari. 22. q. i. si qs per capillum. Sed intelligēdū vr̄ qñ cū irreuerētia ⁊ q̄si blasphemia iurāt. Vñ subdiꝛ ibi. Uel alio mō blasphemia ꝯ deum vsus fuerit. ⁊c̄. Sec° vr̄ si cū reuerētia: vt si per sanctū caput dei iurarēt. ⁊ hꝰmodi A. Glo. Ray. dicit hoc intelligēdū esse qñ hr̄ ex ꝯsuetudine. Al' si qs aliqñ iurat ꝑ caput aut ꝑ oculos dī: aut ꝑ alia mēbra eius q̄ in ceterꝭ hoibꝰ non cēsentur turpia vel ihōesta: nō credo ꝙ peccet mōtalr. Ribaldos aūt illos qui passim ⁊ assidue iurāt ꝑ mēbra dñi nō audeo a peccato mortali excusare: ⁊ credo blasphemiā esse qñ qs iurat ꝑ mēbra dñi q̄ i aliis hoibꝰ reputāꝛ inhonesta: vt i sū. cō. eo. ti. q. 7. Tales. n. ſm leges puniūtur vltimo supplicio sicut cum sodomitꝭ: i auc. vt ñ lux. ꝯ nāꝫ. col. 6. B.

¶ Quid si qs ex ipetu iurauit id quod ꝯliberate nō iurassꝫ? R. ſm Guil. Seruare teneꝛ si licitū est. A. Sufficit. n. ad hoc ꝙ sit obligatꝰ ꝙ intēderit deū inducē in testē illiꝰ rei quā dixerat: ſm eūdē: vt in sū. con. eo. ti. q. 10. B.

¶ Utꝝ vxor pꝰ q̄ꝫ ꝯfessa ē sacerdoti de adulſio possit iurare marito ꝙ nō hēt culpā? R. ſm Guil. Potiꝰ dꝫ q̄libet mala tolerare q̄ꝫ hoc iurare: q2 certa esse nō pōt ꝙ hꝰmodi culpa sit ei dimissa: ex̄ ꝯ pur. ca. c. accepimꝰ. Jō Ber. ⁊ Hosti. A. Jdē i sū. cō. eo. ti. q. 12. B.

¶ Quid si qs iurauit aliqd facere qꝺ est veniale pctm̄: iō ꝯmittit illud? R. ſm Guil. Hug. nōuit ꝙ talis mortaliꝛ peccat. Nā impia ē ꝓmissio q̄ scelē adimpleꝛ. 22. q. 4. i malis. Et subdit Guil. Ego credo ꝙ nō peccat nisi venialr. A. Hoc pōt eē veꝝ qñ ex iusta ignorātia nesciebat illicituꝫ eē quod iurabat. Al' secꝰ. qa cū iuramēto hoc casu deficiat iudiciū eqparaꝛ ꝑiurio. 22. q. 2. animaduertendum. B.

¶ Qui sunt illi qui nō admittunꝛ ad iurandū? R. ſm Tho. scd̄a scd̄e. q. 89. Nō admittūtur siue nō cogūtur pueri añ annos pubertatis. 22. q. 5. pueri. vbi ēt dr̄ ꝙ si iurauerit ⁊ pr̄ vt audiuit statim ꝯdixit: irrita sūt iuramenta. Item nec al's periuri. 22. q. 5. paruuli. Item nō debēt accedē ad iurādū nisi ieiuni ꝓpꝛ reuerētiā. 22. q. 5. honestū. A. Jbi pꝫ ꝙ h° ē ꝺ suasiōe ⁊ nō de ꝑcepto. B. Jtē solēnibꝰ diebꝰ ñ ē iurādū ꝓ rebꝰ tēporalibꝰ: nisi i magna nccitate: ex̄ de ferꝭ. c. ꝑ. A. de hoc dictū est s̄. ferie. §. 6º cū additōe. B.

¶ Utꝝ sacerdotibꝰ liceat iurare? Rn° ſm Tho. vbi s̄. Nō licet eis nisi ꝓ magna nccitate ⁊ vtilitate. 2. q. 5. si qs ꝑsbyter. Et ponit Ray. 7. casus i qbꝰ pñt et debēt iurare. ꝑmꝰ ne ꝑ defectu ꝓbationū aliqs ledaꝛ vl' rē suā amittat. tūc. n. dꝫ iurare ⁊ testificari ꝑ modū q ponit. i. testis. 3º §. 10. A. i. ſm distinctōeꝫ ibi positā. B. Jtē ꝓ fide. Jtē ꝓ obediētia Jtē ꝓ pace. Jtē ꝓ indēnitate eccl'ie: q cāus pōt reduci ad. ꝑmū. Jtē cū absoluitur ab excōicatōe. Jtē cū infamatus dꝫ se purgare. Probanꝛ hec oia ex̄ de elec. significasti. vltra mediū. 28. dis. de syracusane: ex̄ de offi. or. ad reꝑmēduꝫ. 2. q. 5. ꝑsbyter. ꝑ. ⁊ 2º. A. Jdē i sū. con. eo. ti. q. 16. B. Pōt hodie addi. 8. ⁊ 9. casus. q2 si sacerdos litiget siue i cā spirituali siue alia dꝫ iurare de calūnia. similiꝛ ⁊ de ꝟitate dicēda: ex̄ de iura. ca. si de calūnia. li° 6º. A. Uideꝛ ꝙ i his casibus vl' silibꝰ dꝫ iurari tactis sacrosanctis euāgeliis: nisi ab epo q iurat ꝓpositis tm̄: sꝫ nō tactis: vt in. c. fi. ex̄ de iura. cal. Jn aliis ꝟo leuioribꝰ sacerdotes nō tāgūt euāgeliū: sed interrogāꝛ ꝑ sanctā ꝯsecrōem: dcō. c. si qs ꝑsbyter. At idē vr̄ i aliis clericis: vt interrogētur per sanctā ordinatōem. q2 nec ipi sin̄ mag nccitate debēt tangere euangeliuꝫ. 22.

.q.5.nullus. B.

¶ Utrū si qs simplr iuret aliq̄ ɔditio ītelligat? R. fm Hosti. Multe ɔditio nes etiā si tacētur intelligūt. Nā qn̄ iu ro q faciam aliqd: intelligit si deo pla cuerit: qn ēt si pape placuerit: qz semp ei auctoritas vr̄ excepta .25.q.i.c. vlti. Sūu ipsi nanqz. Itē si res in eodē statu pmanserit. Un̄ si qs gladium deposuit apud me: z factus furiosus repetit: nō teneor reddē etiā si iurraui.22.q.2.ne qs Itē intelligit si mihi fidem fuaueris. Nō seruāti.n. fidē nō est fides seruāda Un̄ si nō faci mihi qd pmisisti: non te neor: ex̄ de iureiur. puenit.2°. z.c. sicut. Itē si iuro tibi pecuniā reddē ad certū tps spe future nūeratōis: itelligit si pe cuniā mihi prius nūeraueris siue mutu aueris. C. de nō nu.pecu. idubitati. Itē si iuro tibi soluē ad certū tps: intelligi tur nisi iudex ɔtriū pcipiat. Nā ius sup ioris sp videt exceptū: ex̄ de iureiur. veniētes. §.p̄.ad fi. Silr nisi p te fueriz absolut⁹: ex̄ de iureiur.c.p̄.z.c.sic. Item si iuro tibi dare dotē: sbaudit si nuptie secute fuerint: vt.ff. de iure do. stipula tōem. Itē si iuro tibi tanqz regi vl' epo te ɔposito nō obligor. Idē vr̄ si tu tanqz eps iuras mihi restituē pecuniā quam mutuaui. Nā deposit⁹ non teneberis. Nō verū credo si in vtilitatē eccl'ie pe cunia ɔsa est.15.q.6.ali⁹. Itē si iuro sta re mādatis tuis p offensa tibi vl' tuis facta: intelligit nisi pcipias imodēatū ininstū.ipossibile: vl' h⁹modi: ex̄ de iu reiur. veniēs.z.c. qntauallis. Cō. Ray. addēs: q oēs tales ne det mā piurādi debēt petē auctoritatē ab eccl'ia: vt col ligit ex eisdē decretalib⁹. Et con. Tho. scda scde.q.58. Itē intelligit si facultas siue possibilitas se obtulerit: alr nō im putabit: ex̄ de iureiur. qrelā.z.c. breui. Un̄ excusat hoiez ncciras siue ipossibi litas. Uez q iurat pecuniā reddere ad certū terminū z nō pōt: ɔsulit Ray. q añ diē veniēs corā iudice cedat bonis: ex̄ de solu.odoardus. Itē si iuras mihi reddē vinū vl' bladū: subaudit eiusdē bonitat. ff. si cer.pe.l.cum qd. Itē si iu ro tibi dare filiā meā in vxorē: itelligi tur q bona fide laborabo vt eā hēas: nec ad aliud obligor: cū alienū factum pcise pmittē nō possim: ex̄ de spon. ex litteris. Itē si iuro alicui fidelitatē vel q nō ero ɔtrariū: itelligit ne pcurē vl' con sentiā q vitā vl' mēbrū vel res suas p dat: z si me offendat vl' ɔiunctos mihi posso me tueri: ex̄ de iureiur. petitio. z .c. ego. Et de h⁹ iuramēto hēs ṡ. feuduz. §.6°. A. Idē i sū.con.eo.ti.q.18. B.

¶ Quid si quis iurauit tenē obstagia i certo loco: nec hz ibi qd comedat vel vñ soluat? R. fm Hosti. Si tpe obliga tōis iā erat nō soluēdo: tenet obstagia fuare: qz vr̄ ad hoc se obligasse. z que rat victū manib⁹ suis vl' mendicando Sed si tpe obligatōis erat soluendo z nūc deuenit ad pauptatē: tūc distiguo qz si est talis q possit mēdicare sine ve recūdia: dico idē qd prius: ar.93.di.diaco ni. sed si ē nobilis z in dignitate tali sb ueniēdū ē iuris bñficio: ex̄ de iureiur. q relā.z.c. breui. A. Idem i dcā.q.18. B

¶ Quid si debitor iurauit creditori se soluturū i certo termino z impedit⁹ nō pōt? R. fz Hosti. Si qn̄ iurabat cre debat se nō posse soluere: vl' nō hēbat pbabilē cām credēdi: tūc in vtroqz ca su piurat. qz in p̄ deerat ɔitas in 2° de erat iudiciū. Si ɔo ab initio pbabilit credebat se posse soluē nō piurabat. et si postea fecit posse suū nō ē piur⁹. Sz z multo magis excusat si misit pecuni am tpe debito: sed casu pdita fuit: ex̄ de iureiur. qrelā.23.q.8. si nulla. de ɔse. di.i. sicut. Nō si postea lapso termino posset z nō soluēt piur⁹ eēt: ex̄ de dolo z ɔtu. cū dilecti. Con. Tho. scda scde.q. 89. A. hoc vr̄ fuisse pncipale dcm̄ Ray. vt pz in dcā.q.18. B.

¶ Quid si iuro aliqd gnālr: nunqd ad spālia teneor? R. fm Hosti. Lz gnālis tas obscuritatē pariat: nō videor cogi tasse de his sup qb⁹ spālr iuratur⁹ non fuissem. z sic interpretādū est iuramē tum fm intētōem iurātis qn̄ sine dolo

quis iurat. Pec⁹ aūt qñ ip̄e cū dolo ē: ⁊ ille cui iurat̄ ē sine dolo. Igit̄ si emer gat casus iopinat⁹ de quo si cogitassez nullo modo iurassem: nō teneor. Sat̄ con. Ray. ⁊ Guil. ⁊ etiā Tho. vt hr̄. ī. iu ramētū ꝑ. §. 5°. A. Idē i dcā. q. 18. B.

¶ Quid de duob⁹ hñtib⁹ mēsurā cōita tis vel staterā quā ꝯsueuerūt portare ad vēdentes ⁊ mercedē recipere: si iu rauerūt sibi inuicē decetero non porta re? R° ƀm Guil. Etiā si ex hoc mltū dā nificati sint: puta qa ꝓuisū ē d̄ alia mē sura: nō p̄nt auctoritate ꝓp̄a venire ꝯ̄ iuramētum: nisi forte ex hoc ad extre mā nccītatē deuenirēt: nec vllo modo possent hr̄e vñ viuerēt. Ep̄s tñ absꝫ tā ta nccītate posset h⁹modi iuramētum i meli⁹ ꝯmutare: cū nulli sit vtile ⁊ ali qbus dānosū. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 19. B. Sed si vn⁹ p̄dictoꝝ piurat: nun qd alter p̄dictoꝝ poterit venire ꝯ̄ iura mētū? Dicēdū ꝙ si intendebat iurare sub ꝯditōe. s. si alter nō portaret: tūc al tero portāte nō tenebit̄. Si aūt absolu te iurauerit tenet̄. Nō si nescit quō iu rauerit vl̄ intēderit: tūc si emolumētū mēsure sit cōe ambob⁹: vno piurante reliqu⁹ nihilomin⁹ tenet̄: cū nullum ex hoc ei fiat p̄iudiciū. Si aūt emolumē tū ē solum ei⁹ q portat: tūc benignius interp̄tandū est. s. ꝙ nō seruāti fidem nō ꝓmiserit cū suo dāno ⁊ lucro alteri⁹ Nam gnāliter ƀm Hosti. ⁊ Ber. si duo sibi ad inuicē aliqd iurauerit: vno non seruāte nec ali⁹ tenet̄: ex̄ eo. sicut. 3°. in fi. nisi qd̄ iuratū est eēt in honorē dei: vt si iurauim⁹ ꝙ diceremus psalteriuz vnū ꝓ inuicē vl̄ vt certā elemosynam darem⁹. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 36. ⁊ 37. B. Et de hoc vltimo hēs ℏ. ī. §. añ p̄lt. in fi. ⁊ vide ēt. ī. iuramētū 2°. §. 2°.

¶ Nūquid pagan⁹ q iurat per falsos deos vel creaturas nō ꝯcessas teneat̄? R° ƀm Ray. Dico ꝙ cuz iurauit pctm̄ cōmisit i iurādo: sed si mō non huat fi dem ꝓmissam addit pctm̄ pctō. 22. q. i. mouet te. Cō. Inno. Hosti. ⁊ Tho. scd̄a scd̄e. q. 98. ⁊ addit ꝙ licitū ē recip̄e iura mentum eius q paratus est per falsos deos iurare: nō tñ licet eū iducē ad h° ꝙ per falsos deos iuret. Con. Pe. ⁊ In no. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 28. ⁊ se. B.

¶ Quid de eo q cōpulsus ē ꝑ metū iu rare se aliquid datuꝝ. ⁊ h⁹mōi? R° ƀm Ray. Talis ꝗtūcunqꝫ fuerit met⁹ nihi lomin⁹ obligat̄ dūmō sit de re licita. Sec⁹ de illicita: ex̄ eo. si vero: ex̄ quod me. cā. ad audiētiā. tñ q sic iurauit po terit ab ep̄o petere vt cogat illū absol uē eū a iuramēto: ex̄ eo. ex administra tionis. Si hoc ipetrare nō pōt soluat ⁊ postea repetat. qꝛ lꝫ iurauerit soluē nō tñ iurauit nō repetē: ex̄ eo. debitores. ⁊ dcō. c. ad audiētiam. Nō si ēt iurauit ñ repetere: tūc denūciet eccl̄ie ƀꝫ formā euāgelicā: vt eccl̄ia ꝯpellat illum ad re stitutōem. Si ħo iurauit ꝙ nō denun ciaret tale iuramētū est illicitū: ⁊ ideo nō seruādum: ex̄ eo. queadmodū. Con. Tho. scd̄a scd̄e. q. 89. ⁊ Pe. ⁊ Inno. et Ber. A. Idē in sum. cō. eo. ti. q. 30. vbi. etiā additur ƀm Hosti. ꝙ cum qs iura uit non denūciare eccl̄ie tñ denūciare pōt: dūmodo hoc faciat p̄ncipalr̄ inten tione salutis fratr̄e. B. Silem casuz hēs. ī. vsura 6°. §. 7°. Quid si dn̄s facit fa miliā suā iurare ꝙ reuelabūt ei si quē sciunt vel audiunt subripuisse de bōis suis: vide ꝫ. familia. §. fi.

¶ Quid si quis audit aliquē iurare il lud. qd̄ audiēs scit falsum esse? R° ƀm Ray. Sufficit audienti ⁊ tenet̄ vt indi cet illis q magis p̄nt ꝓficē ꝗ obesse ꝑ iuro siue eū corripiēdo: siue ꝓ eo oran do. 22. q. 5. hoc videtur.

¶ Quid si clericus iurauit se seruatu rum statuta in ecclesia sua edita: et postea fit nouum statutum? R° ƀm Tho. scd̄a scd̄e. q. 98. Nō tenetur ex iu ramento seruare futura nisi intendēit se obligare ad omnia preterita ⁊ futu ra. tenet̄ tamē ea seruare ex vi ip̄sa. sta tutoꝝ. Nō si talis cl̄ic⁹ ꝓmisit ꝑ p̄us p̄ stitum iuramētū seruare illud statutū qd̄ p⁹ea factū ē iteꝝ nō ē obligatus ex iuramento: extra eo. clericus. Et idem

ītelligēdū ē de eo q fit nou⁹ ciuis alic⁹ ciuitatꝭ. ꝛ iurat ſuare ſtatuta. Lō. Ray.

¶ Quid ſi aliq dñi tpales vł clici: aut ꝑlati iurāt ſeruare ſtatuta ꝛ cōſuetudines alicui⁹ loci vel eccłie. ꝛ inť illa ſunt aliq̄ illicita īpoſſibilia. vel libtati eccleſie obuiāria? R. Si iurantes hoc ſciūt nō debuerūt ſic gnāliter iurare: nec ſť aliq̄ten⁹ h⁹modi iuramēta ſeruāda: ſꝫ ſolū alia. Siłr etiā ſi neſciūt: nō ſūt ſeruāda: quia nō tenētur ad illa: ex̄ de iureiuř. ꝯtingit. li. 6.

¶ Utrū ille cui iurādo aliqd ꝓmittiť poſſit relaxare iuramētū? R. ſm Tho. ſcđa ſcđe. q. 89. Nō pōt ꝓmittē aliqd alteri ſub iuramēto. dupłr. Uno⁹ q̄ſi ꝑtinēs ad vtilitatē ipius: puta ſi ſub iuramēto ꝓmittat ſe ſeruituꝝ ei vł pecuniā daturū: ꝛ a tali ꝓmiſſiōe pōt abſoluē ille cui ꝓmiſſio facta ē. Intelligitur .n. ei ſoluiſſe ꝓmiſſuꝫ q̄ñ fecit de ea ſꝫ ei⁹ volūtatem. Alio⁹ ꝓmittit qs alteri qđ pertinet ad honorē dei vł vtilitatē alioꝝ: puta ſi aliqs cū iuramēto ꝓmittit alicui ſe ītratuꝝ religionē: vł aliqđ opus pietatis facturū: ꝛ tūc ille cui ꝓmittit nō pōt abſoluē ꝓmittētē: qꝛ ꝓmiſſio nō eſt facta ei ꝑncipałr ſꝫ deo: niſi forte ſit īpoſita ꝯditio. ſ. ſi illi videbiť cui ꝓmittit: vel aliquid aliud tale. Lon. Hoſti. ꝛ Ray. A. Idem in ſū. cō. eo. ti. q. 35. B.

¶ Quid ſi vēditoꝛ aliqs iurauit non venire ꝯ venditōem: ꝛ nunc dicit ſe deceptū vltra dimidiū iuſti ꝑcii: nūquid dꝫ audiri? R. ſm Ber. Si maioꝛ eſt: nō credo ꝙ audieť. Sec⁹ ſi minoꝛ. qꝛ ꝑ tale iuramētū nō excludiť niſi bñficium etatis: nō aūt ꝙ renunciet iuri cōi. vñ pōt agē ad ſupplemētū ꝑcii: vel ad reſcindēdā venditōeꝫ: ſꝫ illud ex̄ ꝺ emp. ꝛ ven. cū cā. A. ꝛ ibi h⁹ nōt glo. nōtur etiā ꝛ in ſū. con. eo. ti. q. 41. B. Quid ꝺ puella que iurauit nō hr̄e regreſſū ad bona ꝑrña: ſꝫ ꝙ eēt dote ꝯtēta hētur ꝺ dos. §. 3. Uel ſi vxoꝛ iurauit nō ꝯuenire alienatōi dotis ibidē. §. 4. Multa circa hanc mām habētur hic ſtatim. c. iuramentum ꝑ. ꝛ 2. ꝛ. i. periurium.

Iuramentum p⁹.

Iuramentum cōiter. Que cā inſtitutiōis iuramenti? R. ſm Ray. Duplex ē cauſa Una ꝓpter infirmitatē nō credentiuꝫ: vt puta cū alicui ſuadetur aliqđ bonū ꝛ non credit ꝟbo ſimplici: introductuꝫ ē ꝙ poſſum⁹ iurare. 22. q. 1. nō eſt cōtra ꝛ. c. ſi pctm̄. Alia cā fuit ꝑmiſſiua. ſ. ꝓpť euitandā idolatriā ꝓpter quod ꝯceſſū fuit iudeis iurare ꝑ deū: ne iurādo per creaturas in idolatriā inciderēt. 22. q. i. ꝯſidera. Eſt g⁹ iuramētū licitū ꝛ meritoꝛiū q̄ñ ꝑ ipm ꝓximo ſubueniť. Uñ i in pſał. Dñe. qs hītat in tabnaculo tuo: ꝛ ſeqtur. Qui iurat ꝓximo ſuo: ꝛ nō decipit. A. Idē in ſum. con. lib⁹ ꝑ. ti. 9. q. 3. B. Nō tñ ē aſſueſcēdū ad iuramētuꝫ ꝓpť periculū ꝑiurii ꝓpť qđ nō niſi ob nccitatē vel vtilitatē ē iurandū. 22. q. i. ita g⁹. Et ſic intelligēdū ē q̄ñcunqꝫ iuramentū inueniť ꝓhibitū. A. ſ. ꝙ ſꝑ intelligiť ꝓhibitū niſi rōnabilis nccitas vꝛgeat: ex̄ de iureiuř. 2 ſi xp̄s. ꝛ nōt Nico. de lira ſup. 20. c. Exo. B.

¶ Quot ſunt ſpēs iuramēti? R. ſcđm Ray. Due. Nā aliud eſt aſſertoꝛiū: vt cū iurať de p̄ñti aut ꝺ ꝑterito: puta ſic eſſe vł nō eē. Aliud ē ꝓmiſſoꝛiū. ſ. de futuro: vt cū aliqs iurat aliqd ſe daturꝫ vel facturꝫ. Idē Tho. in 3⁹ ſniaꝝ. diſ. 39. ꝛ ſcđa ſcđe. q. 79. Et addit ꝙ hec aliq̄ñ fiunt ſimpłr: vt cum dr̄. Teſtis ē mihi deus: vel corā deo loq̄r: vel per deum qđ idē ē ſm Aug. Aliq̄ñ ꝟbo ꝑ execratōnē: vt cū qs obligat ſe ad aliquā penā vt ſi hoc nō fecēo hoc accidat mihi vł filiis meis ꝛ hi⁹. ꝛ tūc ſꝫ Aug. illa ꝑer q̄ ſic iurat obligat deo vt h⁹ illis eueniat ſi ſec⁹ ē q̄ꝫ dicit. A. Idē in ſū. con. eo. ti. q. 2. Et addiť ſm Ray. ꝙ alie diuiſiōes iuramēti ꝑtinēt ad foꝝ ꝯtentioſuꝫ. B.

¶ Que eſt forma iuramēti? R. ſꝫ Ray In veteri lege iurabāt ſic. Uiuit deus ꝛ viuit aīa mea. Hoc faciat mihi deus ꝛ hoc addat. 22. q. 1. ꝛ. iurabūt. ꝛ. i. Reg. 14. ꝛ. 25. In ꝑmitiua ꝟbo eccłia iurabāt

sic. Testis ē mihi de⁹. Ro.p̄. Itē testis est mihi ɔ̄scia mea. Ro.9. Vel corā deo loquor ꝛ h⁹modi.22.q.i.si peccatū. Hodie ꝟo iurat̄ sic. Per deū. vel si me de⁹ adiuuet. vel ꝑ istas sanctas reliquias. vl' ꝑ ista sancta euāgelia. ꝛ silia.35.q.6. de parētela. Et vt dicit Inno. nulla vl' modica differētia est: siue qs iuret vt dictū est: siue si solū h° dicat. Promitto hoc in fide mea. Mai⁹ tū pctm̄ ē fallere iuramētū factū ꝑ increata vl' per suꝑiores creaturas q̄ꝫ ꝑ iferiores. Itē iuramētū ē qn̄ asserit se dicē ꝟitatem in periculo aīe sue: ex̄ de frig. ꝛ malefi. fraternitatꝭ. Semꝑ tū qn̄ ꝑs ꝑti iuramētū defert iurādū est ꝟm ꝙ placet ābobus. ff. de iureiur. l.3.§. vlt. ꝛ l.4. ꝛ.5. In iuramētis ꝟo que a iure ꝑcipiūt̄: vt ē iuramētū testis: vel iuramētū calumnie ē iurādū suꝑ sancta dei euāgelia. A. Idē i oīb⁹ aliis iuramētis q̄ a iure vel iudice vel a ꝑtib⁹ ex necitate deferūt̄. ꝟꝫ eūdē Inno. ꝛ Hosti. vt i in sum. cō. eo. ti. q.8. Et addeiq̄ꝺ hꝛ s̄. iurare. §. 7. in vltima additōe. B. ex̄ de iura. ca. c. vlt. xi. q.i. testimoniū. Idē q̊ꝫ si ꝓmiserit qs aliqd iurare: vt dic̄ Hosti. A. s. nulla forma distincta ꝟm eūdem: vt in dicta. q.8. B.

¶ Que exigunt̄ vt recte fiat iuramentū? R° ꝟm Ray. Tria. s. ꝟitas. iudiciū. ꝛ iusticia. Jer̄. 4°. Iurabūt viuit dn̄s i ꝟitate ꝛ iudicio ꝛ iusticia. 22. q.i. ꝛ iurabūt Veritas. n. sꝑ dꝫ adesse: vt. s. sciat qs firmiter ꝙ veꝝ ē qꝺ iurat. A. Debꝫ enim adesse ꝟitas rei. s. ꝙ sit verū qꝺ iurat̄. ꝛ ɔ̄sciētie. s. vt putet esse verū: vt nōt glo. in. c. aīaduertendū. 22. q.i. B. Alit̄ si tm̄ credit non debꝫ iurare de scia sed de credulitate. Itē dꝫ eē iudiciuꝫ idest discreta deliberatio: vt. s. non iuret etiā verū: nisi ꝓpter necitatē vel vtilitatē. 22. q.i. ita ergo. Item iusticia. s. vt illud quod iurat̄ licitū sit ꝛ honestum: vt in dicto. c. ita ergo. Idē Tho. scd̄a scd̄e. q. 89. A. Glo. Ray. exponit iusticiam. s. ꝙ non sit peccatū mortale vl' veniale ꝓncipaliter vel ꝑ accidēs: vt in sū. con. eo. ti. q.9. Et si aliqꝺ ꝑdictoꝝ triū defuerit nequaq̄ꝫ iuramētū erit: sed ꝑiuriū dcō. c. aīaduertēdū. Et ꝟm Tho. ꝛ i dcā. q.9. nō ꝑmo ꝛ ꝓncipalr̄. periuriū ē qn̄ deest ꝟitas: qꝛ iuramētū ꝓncipalr̄ ordinat̄ ad ɔfirmatōem dicti humāi cui ɔfirmatōi falsitas opponit̄. Scd̄ario āt qn̄ d̄est iusticia. 3°. qn̄ dee̅ iudiciū. B.

¶ Quid qn̄ i iuramēto nō est eadē intētio iurātis ꝛ recipiētꝭ? R° ꝟꝫ Tho. secūda scd̄e. q. 89. Si h° ꝓuēit ex dolo iurātis opꝫ iuramētū ꝟuari ꝟm sanū itellectū ei⁹ cui iuramētum ꝑstat̄. Si ꝟo iurās dolū nō adhibeat obligat̄ soluꝫ ꝟm suam itentōeꝫ. Pi. s̄. iurare. §. 12°. q icipit. Quid si iuro. A. Videtur aūt iurans dolū adhibere qn̄ legitie interroganti studiose non clare respōdet. 22. q.5. quacunq̄ꝫ. B.

¶ Vtꝝ iuramētū ꝓmissoriū sit sꝑ obligatoriū? R° ꝟm Tho. vbi suꝑ. Quicunq̄ꝫ iurat se aliqd factuꝝ obligatur ad illud faciēdū: nisi ꝟgat in peiorē exituꝫ vt cum iurat aliqs aliqd qꝺ est ꝟm se malū: vtputa se patratuꝝ adulteriū: i q̊ cāu peccat iurādo: ꝛ peccat iuramētū seruādo. Silr̄ vergit in deteri⁹: qꝛ est maioris boni impeditiuū: puta cū aliquis iurat se non intratuꝝ religionem vel ꝙ nō fiat cleric⁹ ꝛ h⁹modi. Et in h° peccat qdem iurando qa ponit obiceꝫ spūi sancto: sed mlt̄o meli⁹ facit n̄ implēdo. Nā que mala sunt vel maioris boni impeditiua sub iuramēto cadere non possunt. Sed ꝛ alio modo vergit ī deterius ꝓpter aliqd qꝺ de nouo emēgit: qꝺ fuit īpremeditatū: sicut cū Herodes iurauit puelle saltanti se datuꝝ qꝺ petisset. Hoc. n. iuramētū poterat eē a ꝓncipio licituꝫ itellecta debita cōditōe. s. si peteret qꝺ dare liceret: sꝫ impletio iuramēti fuit illicita. 22. q.4. ꝛ s̄ officium. A. Con. glo. Ray. vt in sum. con. eo. ti. q. 13. Et addit. Credo sine ꝑiudicio ꝙ iuramentū vergit in peiorem exitū sex modis. p° cū iurat̄ aliqd qꝺ ē mortale in se. 2°. cum iurat̄ qꝺ ē vēiale in se. 3°. cū iurat̄ aliqd indifferēs qꝺ ex

circũstantiis efficit mortale vel veni ale. 4º cũ iuramẽtũ excludit op⁹ pieta tis ex caritate faciẽdũ: vt cũ iurat ali quis ꝙ nihil dabit isti ex caritate. 5º cũ excludit op⁹ de genẽ bonoꝝ: vt cuȝ qs iurat ꝙ nõ erit eps. mõach⁹. vł caõic⁹. vł nõ celebrabit vsꝗ ad mẽsẽ. vel ꝙ ñ ieiunabit ꝓ deo vł peccatis suis i pane ꝛ aqua nisi ꝑcipiatꝛ ei. vel ꝙ non dicet psalteriũ vł septẽ psalmos. 6º cũ exclu dit opus indifferẽs pia intẽtiõe ꝓ deo aut ꝓximo faciẽdũ: vt si quis iurat ꝙ nõ loquetꝛ Martino vł nõ intrabit do mũ eius: vel nõ coquet ad furnũ eius. vł ꝙ nõ vendet ei rẽ ꝓ minori ꝑcio ꝙ̃ tanto. vel ꝙ nõ comedet ad eãdẽ men sã cũ eo. Jõ credo ꝙ ꝓpꝉ h⁹mõi iuramẽ ta qs nõ dȝ declinare a talib⁹ si ea facẽ velit pia intẽtõe ꝛ ꝓpꝉ deũ ꝛ salutẽ aie sue: ꝛ ꝓpꝉ tollẽdũ scãdalũ ꝓximi ꝯ quẽ sic iurauit. Jn ꝑmis aũt tribus modis credo ꝙ possit qlibet sic iurãs auctori tate ꝓpa ꝯtrauenire: sed imponenda ẽ ei pnia de temerario iuramẽto. Jn re liqs trib⁹ ꝯ̃uis h⁹mõi iuramẽta ñ sint obligatõia nec iponẽda sit pnia ꝓ trãs gressiõe eoꝝ tanꝙ̃ ꝓ mortali: nõ expe dit tñ ꝓpa auctoritate ꝯuenire nisi ꝓ pter vrgẽtẽ nccitatẽ. tũ ꝓpꝉ reuerẽtiã sacri. tũ ꝓpꝉ scãdalũ simpliciũ. Vñ pe tẽda ẽ absolutio a supiore q h⁹mõi iu ramẽta dȝ facile relaxare vł poti⁹ ostẽ dere sic iurantes non fuisse obligatos ꝛ imponere pniam de temerario iura mento. Et cum his cõ. theologi: vt pa ret in dicta. q. 13. B.

¶ Que maior obligatio voti vel iura mẽti? Rº bȝ Tho. scđa scđe. q. 89. Votũ ex sui rõne ẽ magis obligatoriũ. Nam obligatõ voti causatꝛ ex fidelitate quã deo debem⁹ cui⁹ trãsgressio ifidelitatẽ ꝛ per ꝯñs irreuerẽtiã ꝯtiet. Obligatio aũt iuramẽti causatꝛ ex reuerẽtia quã debem⁹ ei ex qua tenemur ꝙ verifice mus id quod per nomẽ ei⁹ ꝓmittim⁹ cuius trãsgressio cõtinet irreuerẽtiam tñ. A. Jdẽ in sũ. cõ. eo. ti. q. 14. Et alia etiã est rõ bm Tho: vbi sup. q2 pl⁹ obli gat simplex ꝓmissio deo facta ꝙ̃ homi ni cum iuramento. B.

¶ An viri possint irritare iuramenta vxoꝝ? Rº bm Guil. Non. nisi sint talia q̃ vxor nõ põt implere sine scãdalo ꝛ ꝑ iudicio viri. Et sic itelligẽdũ videtꝛ qđ dicit Tho. in. 4. se. i fi. A. Jdẽ in sũ cõ. li. 1. ti. 9. q. 36. B.

¶ Utrũ in iuramẽtis possit dispẽsari? Rº bȝ Tho. scđa scđe. q. 89. Jn iuramẽ tis ꝓmissoriis dispẽsari põt sicut i votis vbi nõndũ ꝙ illud qđ cadit sub iura mẽto ꝓmissorio aliqñ ẽ manifeste pec catũ vel maioris boni ipeditiuuȝ. ꝛ ta le iuramẽtũ dispẽsatõe nõ indiget. Ali qñ ẽ dubiũ vtꝝ sit licitũ vł illicitũ ꝓfi cuũ vł nociuũ aut simplr aut i aliquo casu: ꝛ in hoc põt qlibet eps dispẽsare. Cũ xo ꝓmittitꝛ aliquid sub iuramẽto qđ ẽ manifeste licitũ ꝛ vtile: in tali iu ramẽto nõ vł hẽre locũ dispẽsatio vł cõ mutatio: nisi aliquid meli⁹ occurrat fa ciẽdũ ad cõem vtilitatẽ qđ maxie vł ꝑtinere ad ꝑtãtem pape qui hȝ curaȝ vlis eccłie. sił ẽt ꝛ iuramẽti absoluta relaxatio. A. Hoc ẽ vex ex iusta cau sa: vt si iuramẽtũ esset ꝯ ꝑtinentia ad obediẽtiã superioris: vł ob aliã iustaȝ cãȝ. Alłec⁹. cũ obseruatio iuramẽti vt pȝ Nũeri 30. fit de iure diuĩo ꝯ qđ nemo aliqd põt. 25. q. i. c. sunt qdã. B. Nã ad vnũquẽꝗ ꝑtinet irritare iuramẽtum: qđ a subditis factũ est circa ea q̃ subdũ tur ei⁹ ꝑtati: sicut pł põt irritare iura mẽtũ puelle ꝛ vir vxoris: vt dł Nũeri 30. A. Ray. dicit vt nõtur in sum. con. li. 1. ti. 9. q. 26. ꝙ idẽ iudicãdũ ẽ de abso lutõe a iuramẽto ꝛ a voto. Et glo. eius dicit ꝙ nõ solũ papa sȝ ẽt eps põt in iu ramẽtis dispẽsare sicut ꝛ i votis. Põt etiã licite iuramẽta mutare in melius nec est hoc venire ꝯ iuramentũ: ex. e. ꝑuenit. 2º cũ etiã nõ magis obliget vo tũ ꝙ̃ iuramẽtũ exceptis tñ iuramẽtis circa ꝗuiora que reseruãtur pape: vt puta si ꝯcerneret aliquã nõbilẽ vniuẽ sitatẽ: ex de elec. venerabilẽ. Et i h⁹ ca su dicit itelligẽdũ dictuȝ eoꝝ q dicunt

dispēsatōem seu ꝯmutatōez iuramēti reseruatā pape. Et satis vr̄ cō. Inno. dicens ꝙ ep̄s in iuramētis dispensat si sūt dolo metu vł vi extorta. ꝛ etiā qn̄qꝫ ex cā i iuramētis licite ꝓstitis. Et cō. Hosti. vt in dicta. q. 26. B. Utꝝ debitoꝛ ꝓpter vim iuramēti teneaᷓ reddē debitū excōicato: vide s̄. excōicatio 6°. §. 27°. qui icipit. Quid si teneoꝛ. De iuramento fidelitatis hēs s̄. feudū. §. 6°. ꝛ s̄. iurare. §. 9°. i fi. Itē de iuramēto fidelitatis si non ꝓsteᷓ pape a ꝓlato: vide. i. pegrinus 2°. §. fi. i fi. De iuramēto eoꝝ q absoluunᷓ ab excōicatōe hēs s̄. absolutio 5°. §. 2°. ꝛ 3°. De matēia iuramēti habes mł'ta s̄. iurare. ꝛ. i. piuriū. Itez de iuramēto vniuersitatis hēs h̄ statim.

Iuramentum 2°

de iuramēto vniuersitatis siue alicuius societatis. Aduertēdum ē ꝙ qn̄ vniuersitas alicuiꝰ ciuitatis vel collegii iuramēto se obligauit: ꝛ iurantes iam mortui sūt: successores facientes cōtra nō sunt ꝓpter hoc ꝑiuri. Naz obligatio iuramēti ꝑsonalis ē ꝛ nō trāsit ad successores. Teneᷓ tn̄ ex q̄dā fidelitate adimplē qđ iuratū fuit: ar. ex̄. e. veritatis. hec Ray. ꝛ Tho. scđa scđe. q. 98. A. Idē i sū. cō. li°. p. ti. 9. q. 33. B.

Quid si hoīes alicuiꝰ vniuersitatis seu societatis iurāt aliqd se facturos vł non facturos: nūqd pn̄t sibi remittere. R°. ꝺm Guil. Hoc pōt eē q̄tuoꝛ modis. P°. qdē si iuramētū sit de his q̄ ꝑtinent ad cultū dei seu ad religionē vł ad pietatē: ꝛ tunc nō pn̄t remittē: vt si duo iurēt ꝙ ibūt vltra mare militare ꝓ deo vł ꝙ intrabūt religionē: aut ꝙ dicent duo vel tria psalteria ꝓ inuicē. aut si q artifices iurēt ꝙ de lucro suo certaz portōem dabūt fabrice alicuius eccl'ie vel i alios pios vsus. Ubi tamē aliqui iurāt ꝙ ibūt vltra mare simł': pn̄t qdē sibi remittē ne vadāt simul: sꝫ nō pn̄t remittere qn vadāt: qꝛ q̄i duo iuramēta sunt. s. ꝙ vadāt: ꝛ ꝙ simul vadāt. 2°. si iuramētū sit de tꝑalibꝰ: ꝛ sit tale qđ absqꝫ iuramento tenentur facere qđ iurant: ꝛ tunc etiā nō pn̄t sibi remittē. qꝛ ꝓpter salutē aiarū videᷓ sic iurati. vt si carnifices iurēt ꝙ nō vēdant carnes ifectas ꝓ sanis: aut ꝙ nō sophisticabunt merces suas: ꝛ hꝰ modi. 3°. pōt contingere ꝙ iuramentum sit qdē super re tꝑali: sed tali ꝙ absqꝫ iuramēto nō tenebantur facē qđ iurāt. Et tunc si obseruātia iuramēti spectat tm̄ ad cōmodū vel icōmodū iurātiū possūt sibi remittē: vt si quis iuret ꝙ faciat alteri librū vel domū: ꝛ ille ꝙ reddet ei mercedem. Silr̄ qn̄ duo socii iurāt de cōicādo sibi inuicē oīa lucra. Si aūt spectat ad cōmodū alioꝝ magis q̄ꝫ iurantiuꝫ n̄ possūt sibi remittere: vt si artifices aliqui iurent ꝙ in mercibꝰ. 20. solidoꝝ non accipiēt de lucro vltra vnū solidū vel ꝙ nō vendēt oꝑa nisi de mā sic parata. vł ꝙ n̄ trahēt petias pāni vltra tm̄ ꝛ hꝰ modi. 4°. si obseruatio iuramenti sit aliis dānosa. Nam tale iuramētum non ē obligatoriū: vt si iurent sutores ꝙ certo tꝑe nō laborabūt. ꝛ hoc vt ꝓpter raritatē cariꝰ vēdāt: vł carnifices nō incidēt siue parabunt carnes vltra certū numerū. vel aliq opifices ꝙ nō operabūᷓ ꝓ minori ꝓcio q̄ꝫ tali ꝛ huiꝰ modi. Que qdē iuramēta q̄uis nō sint obligatoria: n̄ expedit tn̄ ꝙ ꝓp̄a auctoritate sibi remittantur: sed ꝙ auctoritate ep̄i reuocētur vel potiꝰ denunciētur non tenuisse. A. Et pnia est ipōnēda de temerario iuramēto ꝺm eūdem vt in sū. con. eo. ti. q. 36. B. Uel dic ꝙ sufficit auctoritas ꝓp̄a qn̄ iuramētum fuit de eo qđ ē manifeste pctm̄ aut maioris boni ipeditiuū: vt dictuꝫ est s̄. iuramētū p°. §. 6°. A. Hoc ē veꝝ qn̄ manifeste oībus ꝯstat ꝙ illicitū fuerit iuramētū. al' saltē ꝓpter alioꝝ scādaluꝫ vitandū tenendū est ꝓus dictum. B.

Qn̄ multitudo iurat aliqd facē vel nō facē: nūqd aliqbꝰ ꝯuenientibꝰ pn̄t alii ꝯuenire? R°. ꝺm Guil. Si absolute ꝛ i oēm euētū iuratū ē qlibet fuare tenetur. Si xō sub ꝯditiōe vel ob determinatā causam: puta si alii seruarēt ꝛ

h⁹modi: nõ tenet qs nisi exñte õditiõe ar.32.q.8.nõ solũ.ex̃ de õdi.appo.verũ. ex̃ de iureiur.puenit. Unñ si oẽs alii vł p̃les nõ seruẽt: in hoc casu absoluti videntur alii. Si vero pauci sunt q nõ seruarent: recurrẽdũ est ad itẽtõem iurãtiũ vz q̃ si intẽdebãt q̃ quocũq nõ seruãte ipi nõ tenerẽtur: aut solũ si multi essent illi q nõ seruarẽt. At si de intentõe nescit tutius ẽ seruare. A. Glo. Ray. vt pz in sũ.con.eo.ti.q.40.dicit q̃ qñ me dietas vel maior ps multitudinis ad huc seruat iuramẽtũ si hoc vergit i dam nũ seruãtiũ z in lucrũ nõ seruantiũ benigne ĩterpretãdũ ẽ sicut dictum est s̃. iurare.§.12º in casu de mẽsuris. B.

Iurisditio. De iurisditione epi spirituali vbi z qñ possit exercẽi vide supra eps.§.8º z supra absolutio p̃.§.6º. De tẽporali supra eps.§.9º.

Iurisditio q̃dam ẽ volũtaria.s. quãdo nemo se opponit. z hec põt exercẽi oĩ tpe z loco: vt.ff.de adop.l.emãcipari Quedã õtẽtiosa.s.qñ litigat. z hec non põt expediri a iudice pcedẽte. A.i. nõ p tribunali sedẽte: vt in.§.spatiuz: de quo.i. B. nec dieb⁹ feriatis: nec de nocte.3.q.3.spatiuz.v.a iudice pcedente. ex̃ de offi.dele.c.consuluit.

Ius. Quid est ius. Quid rigor. Quid eqtas. Et qd dispẽsatio? R. bm Ray. z Hosti. Ius est ars boni z equi cui⁹ merito qs nos sacerdotes appellat. A. h° est de textu: qd sequit est expositio. B. i.sacror p̃ceptor ministros.ff.de iusti. z iure.l.i. Rigor vero est excessus siue austeritas iuris aliq̃tiẽs ad terrorẽ script⁹ qui q̃dẽ nõ ẽ seruãdus: nisi vbi timet exẽpluz mali. A. i.ne pctm̃ deducatur ad alios p exemplum: vt i.c.sed z illud de quo stati. B. dis.45.sed z illud. Qñ q̃ tñ rigor idẽ ẽ qd subtilitas iuris z seruãdus ẽ: ex̃ de resti.spol.in lr̃is. Eqtas vero ẽ mediũ int rigorẽ z dispẽsatiõem. L.de iudi.placuit. Et diffinit sic. Eqtas ẽ iusticia dulcore mĩe tpata. Uel eqtas est mod⁹ rõnabilis regẽs mĩam z rigorez. Hanc iudex sp oz p̃ oculis habere .ff.de eo qd cer.loco.l.q̃ si ephesi. in fi. 45.dis.disciplina. z.c.q emendat. z.50. dis.põderet.i fi. z.c.dño scõ. Nã melius est de mĩa q̃ de seueritate reddẽ rõez 26.q.7.alligant. Hoc intelligo bz Ray. nisi ex cã iusta seruet rigorẽ vel faciat dispẽsatõem. Quid ãt sit dispensatio z pl̃a de ipa hẽs s̃.dispensatio.per totũ. A. Idẽ in sũ.con.li.4º.ti.29.q.i. B.

Ius publicũ dr̃ vno mõ quodlibet ius in scriptis redactũ: qd dr̃ publicuz. q2 a publicis psonis ĩtroductũ est: vt a p̃ncipalibus vel õsiliis.sil̃r z cõstitutio municipalis vł epalis. Itẽ alio modo dr̃ ius publicũ: qd publice vtilitati expedit: vtputa ne qs sua re male vtat. z h⁹modi. Itẽ alio mõ z spãliter dicit ius publicũ illud qd õsistit i sacris z sacerdotib⁹.ff.de iusti. z iure.l.i. Qd etiaz spãl̃r diuinũ dicit: ex̃ de iureiur. nimis diuino. A. Al' incipit nimis de iure. Et hec ẽt nõntur in sũ.con.li.3º.ti.26.q.24. bm Hosti. Ibi etiam plura alia de isto iure publico dicunt. B.

Utrũ ea q̃ õtra ius fiũt valeant. R. Regula dicit. Que õ ius fiunt debẽt p infectis hr̃i: ex̃ de reg.iuris. que õtra li.6º. Quã regulã quidã voluerũt dicere hr̃e locũ solũmodo quãdo ius ita phibet q̃ addit: z si õ fiat nõ valeat. Sed hec expositio reprobat exp̃sse. L. de legi.non dubiũ. Ideo ĩdubitant tenẽdũ est q̃ qñcunq lex phibet si nihil aliõ addit tũc ea que õtra fiũt ipo iure nõ valent: vt sũt venditões.donationes. electiones.testamenta: z oia h⁹modi: nisi sint talia q̃ eor effect⁹ reuocari nõ possint: vt homicidiũ. z h⁹modi. Si vero lex addit aliquid plus: tunc cõsiderandũ est q̃ addere potest tripl̃r. Et p̃° qdẽ õtingit si addat vba exp̃sse ãnullantia vt dicẽdo.si õ factũ fuerit sit irritũ z inane. Et tũc est planũ.ff.de tutel.l.muto .§.sub conditione. Secundo contingit si addit verba exprimentia modum per quem illud factum annullatur: vt

dicēdo q̄ ꝯfecerit remoueatur excepti one tali vł tali: vt macedomani ⁊ vel leiani. de dolo ⁊ sitib⁹. Et tūc qd̄ ꝯ legē factū est p̄ma facie valet: sꝫ remouet exceptōe opposita. 3º cōtingit addi ali qua verba confirmātia: vt dicendo sic Si cōtra factum fuerit valebit qdem. ⁊c. ⁊ tunc valet. ff. de fideiusso. l. grece. §. a tutore. ⁊ de interdic. ⁊ rele. l. relega torꝫ. §. ad tp̄s. ⁊ qn̄ appel. sit. l. i. §. biduū. Et hec ē snia Dy. ⁊ Ly. Ad mām iuris p tinere potest. infra lex.

Iustificatio. Que exi gunt ad iustificationem impii? R. nº ẞm Ray. Quatuor que sūt simul tem pore. s. motus liberi arbitrii. contritio animi. infusio gratie. ⁊ remissio culpe. A Con. Tho. ⁊ Pe. vt in sum. con. lib⁹ 3º ti. 34. q. 29. B.

Karacter. Karitas. Karhecis mus ⁊ silia quere i lra. c.

Latro. Quis dicat la tro public⁹: vł nocturn⁹ ppl̄ator agrorū: R. Latro public⁹ dr̄ q insi diat ⁊ aggrdit i publicis strat̄. Noctur nus ꝟo ppl̄ator agroꝝ q ꝯ nocte agros vastat ⁊ incendit. Hos ẞm leges impu ne occidere licet: vt ꝭ. homicidiū p̄. §. 6º nec gaudēt emunitate si confugiūt ad ecclesiam: vt sup. emunitas cōfugi entium. §. p̄. Et ad istam latronis ma teriā potest ptinere. i. p̄do. ⁊. i. raptor.

Legare. Quid iuris si te stator legauit rē alienam? R. ẞm Hosti. Si te stator ignorauit ipam esse alienā: he res non tenet p̄stare eam nisi forte is cui relinquebat esset persona coniun cta puta vxor vel alia p̄sona cui erat tātūdē flictur⁹ ꝯ suo. q̄ tc̄ tenꝫ legatū. l. de leg. cū alienā. l. nisi ipa res eēt he redis: q̄ tunc tenet eā p̄stare. ff. ꝯ leg. 2º vnū ex familia. §. si rē tuā. Si ꝟo te stator scit rem esse alienā tūc tenetur heres emē ⁊ tradē. ⁊ si ille cui⁹ est non vlt vēdē vł nō nisi nimis gui p̄cio: te net hēs p̄stare iustā estimatōem: nisi forte eēt talis res c⁹ cōmerciū nō hr̄: vt res sacre: ⁊ h⁹. Nā ñ obstat ex ꝯ testa. fili⁹. q̄ res ille erāt res eccl̄ie i qbus le gatū nō tenuit. Con. Inno. A. s. in dicto. c. fili⁹. Ibi etiā h⁹ nōt glo. ⁊ addit ꝙ le gatario incūbit pbare sciam testatoris Predicta ēt nōnt i sū. cō. li. 2. ti. 5. q. iio. B. Legatū ad pias cās valet cum mi nori solēnitate: vide. i. lex. §. 9º ꝟsu. xi. Quō hēdes debeāt soluē legata aut cr̄ ꝯbita defūcti hr̄ ꝭ. hēditas. §. 5º A. q incipit. Utrū heredes. B. ⁊ seqn̄tib⁹.

Legatus. Quot sunt ge nera legatorꝫ? R. ẞm Ber. ex eo. c. excōicatis Tria sunt. Nā qdā sūt legati de latere pape: vt sunt cardinales p̄ncipaliter: ⁊ ēt alii sicut ibi Ber. subdit. qui mittū tur de curia. Secūdi sūt ñ de latere. s. q mittuntur a papa: non exn̄tes in curia Veri⁹ tn̄ tenedū qd̄ pbat Jo. an. in 6º. s. ꝙ solū cardiales dicūt de latē. A. Cō. glo. Ray. vt in sū. con. li. 2. ti. 33. q. 89. B. Oēs alii vndecūqꝫ missi nō dicūtur de latere. Sūt ⁊ tertii q p̄textu eccl̄iarū suaꝝ hn̄t legatōez. An ꝟo tales possint absoluē percussores clicoꝝ hēs sup. ab solutio 2º in p̄n. A. ⁊ etiā in dicto. c. ex cōicatis. s. ꝙ non possunt absoluē. B.
¶ Legat⁹ de latere pōt ꝯfirmare ele ctōes epoꝝ. A. ac etiā archiepoꝝ: vt. s. c. si abbatē. de q. i. B. ⁊ exemptorꝫ. Alii legati nō sine sp̄ali mādato: ex de elec. si abbatē. li. 6º. Pōt etiā legatus ꝯ latere cognoscere de causis ꝯtra exem ptos: vt sup. exemptus. §. plt.
¶ Quid si legat⁹ aliquē excōicauit dū erat in puincia sibi decreta: nunquid postq̄ʒ egressus ē pōt eū absoluē? R. nº ẞꝫ Inno. Si reuocat⁹ ē nō poteit. Si ꝟo exiuit reuersur⁹ postq̄ʒ reuersus fueit poteit: ⁊ etiā an̄ regressū si est legat⁹ ꝯ latē. A. Immo si nō sit de latē potest absoluere in foro pniali sibi subditos etiā ex puinciam cum sit voluntarie iurisditionis: vt supra. confessio 3º. §. 2º.

Judicialr aũt absoluere ex̃ ꝓuinciam
non potest etiã legat⁹ de latere: vt sup̃
absolutio p̊.§.5º. B.

¶ Nõ legat⁹ q̃tũcũq₃ plenã legatio
nẽ hẽat: siue etiã hẽat ꝑtextu eccl'e sue
nõ h₃ ex hoc ptãtẽ cõferẽdi beneficia:
nisi ei spãlir sit ꝯcessũ: vel nisi sit car
dinalis: hr̃ ex̃ eo. officii. li. 6º. Nõ si ec
clesia hẽt patronũ laicũ: non põt ꝯfer
ri per legatũ: nisi ei quẽ patron⁹ p̃nta
ret. Eodẽ modo si hab₃ patronũ cl'icu₃
cui patronat⁹ ꝯpetit rõne sui patrimo
nii: ex̃ eo. cũ dilect⁹. A. s. in ti. d̃ iure pa
tro. B. Sec⁹ si cl'icus sit pron⁹ rõe ec
clesie: vel etiã si sit collegiũ. q₂ tunc eo
irreqsito põt legat⁹ ꝯferre: q₂ põt qd̃
maius est. s. ipsas eccl'ias cõferre nõ re
quisito ep̃o. A. Facit ex̃ de offi. le. dile
ct⁹. ⁊ ibi hoc notat glo. B.

¶ Oẽs reseruatões q̃rũcunq₃ bñficio
rum facte a quocũq₃ legato auctorita
te legatõis. A. vel ab executoribus de
putatis p ipm: vt in. c. p̃nti. de q̊. i. B.
⁊ oia decreta siue denunciatões ⁊ ꝓces
sus carẽt virib⁹ finita legatõe. A. du₃
modo ad collatõem eorũdẽ bñficiorũ
iã vacantiũ minime sit ꝓcessũ: vt ibi.
B. Quin etiã si durãte legatõe legat⁹
in aliq̃ eccl'ia. A. s. cathedrali vl' colle
giata: vt ibi. B. fecit aliquã reseruatõ
nẽ: nõ põt illa pendẽte facere aliam in
illa eccl'ia. Silr ẽt postq₃ resuauit vnũ
bñficiũ ꝑtinẽs ad collatõe₃ cuiuscũq₃
ip̃a reseruatõe pendente non poterit
aliud reseruare quod ad eũdem perti
net. hec ex̃ eo. p̃nti. li. 6º.

¶ Nullus legat⁹ põt facere aliquã re
seruatõem de eccl'iis ⁊ dignitatib⁹ eaꝝ
vbi illi qui ꝓficiũtur habẽt per electõ
nem assumi nec se intromittere qn eli
gere ⁊ postulare valeãt: ex̃ eo. delibe
ratione. li. 6º.

¶ Nullus legat⁹ põt ꝯcedẽ alicui i ge
nerali vel i spãli vt recepta resignatio
ne illoꝝ qui habẽt bñficia possint illa
alteri ꝯferre: alr non valet: ex̃ eo. deli
beratõe. li. 6º.

¶ Constitutões facte a legatis i sua ꝓ
uincia durãt postea ꝑpetue. Secus si
cãs delegẽt. q₂ egressis illis d̃ ꝓuĩcia
nõ durat iurisditio delegatoꝝ nisi añ
legatoꝝ discessu₃ citatio ꝑcesserit: ex̃
eo. nemini.

¶ Legat⁹ nõ põt ꝓcessũ delegatoꝝ ipe
dire aut ei⁹ sniam irritare: sed põt ea₃
cõfirmare ⁊ exeq: ex̃ d̃ of. del'. studuisti

¶ Quot mõis finir legatio? R. s₃ Jo.
an. Quatuor modis. p̊ mõ si dat⁹ fuit
legat⁹ ad tp̃s finito tpe finita est lega
tio: ex̃ de offi. del'. de cãis. 2º. qñ reuoca
tus est. ff. de iudi. l. iudiciũ. 3º. qñ egres
sus ẽ legatõem aĩo non redeundi. Se
cus si aĩo redeundi: ex̃ eo. nouit. 4º. per
mortẽ ip̃ius legati: nõ tñ morte ꝯstitu
entis: ex̃ eo. legatos li. 6º.

Legitimus filius quis est? R. s̃m Ray.

Legitim⁹ filius est qui
de legitimo m̃rimonio nat⁹ ẽ: vel d̃ eo
qd̃ legitimum reputabatur: ex̃ eo. cu₃
inter Johem. ⁊ hoc siue ambo in facie
eccl'ie ꝯiuncti sunt bona fide credẽtes
se legitime copulatos. vel si alr tm̃ cre
debat. Nã ⁊ sic legitim⁹ ẽ fili⁹ ⁊ vtriq₃
parẽti succedet: ex̃ eo. ex tenore. Sec⁹
si clãdestine ꝯtraxerũt. q₂ videt fuisse
ignorãtia affectata. Aut etiã si ambo
ipedimẽtũ sciẽtes publice ꝯ̃xerunt: ex̃
eo. de clãde. despõ. cũ inhibitio. Idem
Thõ. ⁊ Pe.

¶ Quõ p̃nt legitimari q legitimi non
sunt? R. Mltiplr. Et p̃m⁹ qdẽ modus
ẽ per seq̃ẽs m̃rimoniũ qñ solutus de
soluta filios hẽt. s. nãles si contrahit cũ
ea legitimanr. Sec⁹ d̃ spuriis. s. ex adul
terio nati: ex̃ eo. ꝯq̃stus. ⁊. c. tãta. 2⁹ est p
spãlem indulgẽtiã pape: ex̃ eo. p vene
rabilẽ. Hi duo modi in canonib⁹ repe
riuntur. Sũt ⁊ alii s̃m leges. Prim⁹ ẽ
pat filiu₃ nãlem offerat curie impato
ris: fiatq₃ curialis: vt in auc. q. mo. na.
effi. le. §. si qs igir. coll. 7. Idem si eum
offerat curie ciuitati: de q̃ vl' cui⁹ vico
ẽ oriundus: vt Insti. de nup. §. vlr. A.
Deli⁹ in auc. q. mo. na. effi. le. §. si quis
igit. 2º. B. 2⁹ modus ẽ si pat decedens i

testamento nālem filium nominet legitimū hēdē: ꝛ ipe postea offerat pnci pi testamētū: fiet legitim⁹. 3⁹ modus ē si nullo filio legitimo exñte ipe nālis filius seipm offert curie: vt dictū est i auc̄. q. mo. na. effi. le. §. p̄. ꝛ. §. si quis igit̄ 4⁹ mod⁹ ē si pr̄ in instr̄o per publicam manū ɔfecto: vel alr̄ scripto cum subscriptōe triū testiū eū noiet filiū: nec adiecerit nālem: vt in auc̄. vt li. ma. et auie. §. ad hec. coll̄. s. A. Ibi dicit̄. si qs filium aut filiam habēs de libera muliere cum qua nuptie cōsistere pñt publico instrumento dicat siue ꝓpria cō scripto manu ꝛ habēti subscriptōez trium testium fide dignoꝝ siue in testamento siue in gestis munimētoꝝ hūc aut hanc filiū suum eē vel filiā: ꝛ non adiecit nālem. h⁹modi filiū vl̄ filiā legitimos eē: ꝛ nullā aliaꝫ ꝓbatōem ab eis queri: sed oi frui eos iure filioꝝ legitimoꝝ. Ex h⁹ n. ꝛ cū eoꝝ matre monstrat̄ legitimū habuisse m̄rimonium. Ibi etiā dr̄ ꝙ sic noiando vnū idē ius extēdit̄ ad oēs alios filios ex eadē muliere natos. B. Spurii ꝟo nō possunt legitimari ꝗ̄tū ē ꝑ leges: sed iperator vl̄ alius auctoritate ei⁹ aliqñ de gr̄a legitimat. ꝛ silr̄ papa. A. Predicta etiā nōntur in sū. con. li. 4. ti. 24. q. 2. scd̄m Ray. Tho. Pe. ꝛ Al. B.

Quid ꝓdest filios eē legitios? Rn̄. Succedūt in oibus bonis parētū: vt i auc̄. q. mo. na. effi. le. §. ꝛ qm̄. ꝛ. C. de suis ꝛ legit. here. per totum: ex̄ eo. conqst⁹. ꝛ. c. tanta. Et hoc intellige nisi excludātur ab hereditate i casib⁹ q̊s hēs s̄. hereditas. §. 2. Utrum legitimatus q̊ ad actus ecclīasticos intelligat̄ legitimatus q̊ ad sclāres hēs sup̄. illegitim⁹. §. fi. A. ꝛ ibi plen⁹ i additōe. B. Ad materiā istā ꝑtinē pr s̄. fili⁹. ꝛ s̄. illegitim⁹

Legitima portio

Legitima portio triplex est. Una est q̄ē ꝺbita iure nāe. ꝛ dr̄ debitū bonoꝝ subsidium ꝛ hec ꝺbet̄ filiis tm̄ qui sine cā exheredari nō pñt: ꝛ huic portōi nullū grauamē pōt imponi. C. de inoffi. testa. l. omni mō. ꝛ duab⁹. l. se. Et hec est talis. Si sunt quatuor filii vel infra: debēt hr̄e tertiam partē. Si sunt qnqꝫ vel vltra debēt hr̄e medietatē ei⁹ qꝺ eis deferebatur ab itestato. C. de ioffi. testa. auc̄. nouissima. Et intelligi dꝫ detractis debitis si qua eēnt. A. Facit. l. venisse. ff. de ꝟb. sig. B. Itē ē alia portio. s. q̄rta falcidie q̄ debet̄ iure institutōis: vt cū aliquis est istitut⁹ hēs: ꝛ illa hēditas ē exhausta ꝑ legata: tūc istitut⁹ pōt detrahere sibi vsqꝫ ad q̄rtā ꝑtē hēditatꝭ detrahēdo de singulis legatis: nisi ad pias cās. A. Hoc hēt̄ in auc̄. silr̄. C. ad. l. falcidiam. Cessat ēt falcidia qñ testator sciens q̄titatē p̄rimonii sui exp̄sse illā ꝓhibuit. vel si heres nō fecit inuētariū tpe ꝛ modis a iure statutꝭ: vt in auc̄. sed cū testator. C. eo. vel si heres infra legitimū tp̄s volūtati non paruerit testatoris: ex̄ de testa. Raynaldus ad fi. Et ibi glo. dicit ꝙ tp̄s legitimū ē tp̄s anni cōputādū a iussu iudicis ifra qꝺ tp̄s si nō paruerit dicit ꝙ etiā ꝑdit oia: excepto qꝺ sibi debet̄ ex fideicommisso. Item cessat falcidia quādo aliq̄ sunt ita relicta vt non alienent̄: sed remaneāt apud successores ei⁹ cui relinquūtur: in auc̄. sꝫ ꝛ in ea. C. eo. B. ex̄ ꝺ testa. Raynaldus. ad fi. ꝛ. C. ad. l. falci. ꝑ totū. Itē ē tertia q̄ dr̄ trebellianica: vt cū aliqs institutus heres rogat̄ vt alii restituat hereditatē. Nam talis institutus pōt retinē quarta partē de tota hereditate: vt Insti. ꝺ fideicō. here. §. sed q2. ꝛ. C. ad trebel. ꝑ totū. Hec detrahit̄ de vniuersitate hereditatis. et in hac ɔputant̄ legata ꝛ donatiōes. ff. ad. l. falci. in quarta. A. Hec lex nō videtur ibi habēi: ꝛ puto ꝙ velit allegare. l. in q̄titate. que est eo. ti. sed meli⁹ vr̄ facē Insti. de fideicō. here. §. sed qa. cū se. vbi pꝫ ꝙ cōmoda ꝛ onera hēditatis diuidunt̄ int̄ heredē ꝛ fideicōmissarium siue sit vn⁹ heres: siue plēs ꝑ suis portiōibus. B. Notant̄ hec ex̄ de testa. Raynutius. Et si plures heredes

instituti fuerint diuidēt inter se dictas portões. Hec q̄ dicta sūt de iure sūt. Le tez circa hº diuersaꝝ terraꝝ varia ē cō suetudo q̄ si rōnabilis sit ꝛ prescripta seruari dꝫ: vt s̄. ꝯsuetudo. §. 3º. 4º. ꝛ 5º. A. hic posset ꝯsuetudo irrōabilis discerni quādo esset cōtra relicta ad pias cās: vt notaꝛ in sū. con. li. 2º. ti. 5. q. 93. Et cōse quēter idē foret qñcunq̄ esset ꝯ ꝯbitū pietatis seu caritatis. B.

Eprosus.

Quid de cō iugio lepro soꝝ? R. Lepra supueniēs sol uit sponsalia. A. s. de futuro: vt i. c. lrāſ de quo. i. ꝛ ibi glo. q̄ etiā dicit ꝙ idem ē de qualibꝫ enormi deformitate. B. sꝫ non soluit m̄rimoniū: ex̄ eo. lrās. Unde si ꝯtractū fuit teneꝛ cōiunx ad redditō nem debiti: ex̄ eo. c. p̄. ꝛ 2º. Leprosus ēt contrahere potest si inuenit volentem extra eo. c. 2º.

¶ Utrū cōiunx teneaꝛ cohabitare ꝯiu gi leproso. R. ꝫm Tho. in 4º. dis. 32. Li cet teneaꝛ reddere debitū: nō tñ teneꝛ ei cohabitare. Non. n. ita cito inficiꝛ ex coitu sicut ex frequēti cohabitatione. Et ꝫm Pe. hec opinio celebrior ē: quaꝫ ꝛ Hosti. declarat sic. Sufficit leproso ꝙ vxor ita ppe sit ꝙ ppꝛ loci distātiaꝫ non fraudeꝛ debito: nec opꝫ ꝙ in eodē lecto aut in eadē domo moreñ. Filii quoq̄ leprosoꝝ cum sano manē debēt ne inficiantur. A. Idē in sum. cō. li. 4º. ti. 2º. q. 66. cū duabꝰ se. B. Utrū leprosi teneātur dare decimas. hēs s̄. ꝯcime 2º. §. p̄. Et vtrū de sepultura. A. s. alicuiꝰ le prosi intrātis domū leprosoꝝ: vt i loco allegato. B. teneaꝛ ad canonicā porti onē: vide s̄. sepultura 3º. §. xi. qui icipit. Quid de leprosis.

¶ Utrū sacerdos leprosus debeat cele brare. R. ꝫm Guil. Populo qdem ppꝛ scādalū celebrare non dꝫ. Sed puati si nō sit nimis deformis. A. aut debilis ꝫm eūdē: vt in sum. con. li. 2º. ti. p̄. q. 43. B. nō est phibēdus: sed tñ cessabit a ministerio q̄ ad sanos. A. sed leprosis cantare ꝛ ministrare poterit diuina: vt in dicta. q. 43. B.

Ex et constitutio

Quid est lex? R. Lex ē ꝯstitu tio ppli in qua maiores natu siꝛ cū ple bibus aliqd sanxerūt. dis. 2. lex. Et de hº etiā vide in fine sequētis. §.

¶ Quis pōt facē legē? R. ꝫm Tho. p̄ ma scđe. q. 90. Lex pncipalr respicit ad bonū cōe. Ordiare aūt aliqd ad bonū cōe est vel totius multitudinis: vel ali cuiꝰ gerētis vicē totiꝰ multitudinis. Et ideo cōdere legē vel ptinet ad totā mlꝛ titudinē vel ad psonā publicā q̄ totius multitudis curā hēt. Est tñ pmulgatio nccīa ad hoc vt lex hēat suā ꝯtutē. Un̄ dis. 4. A. in. §. leges. B. diciꝛ ꝙ leges instituuntur cum pmulgātur. Et sic po test colligi talis diffinitio. Lex ē quedā ratōis ordinatio ad bonū cōe ab eo q curaꝫ coitatis hꝫ pmulgata. A. Con. Hosti. vt in sum. confes. libº. 2º. titu. 5º. q. 203. B.

¶ Sed qui sūt illi q ita curā cōitatꝫ ha bēt ꝙ possint legē facē? R. ꝫm Hosti. Gnālē ꝯstitutōeꝫ papa pōt facere in oī bus spūalibꝰ ꝛ eccliasticis: ex̄ eo. c. fi. Itē legatus in puincia sibi cōmissa: ex̄ de offi. le. c. fi. ex̄ de loca. ꝛ ꝯduc. ex rescri pto. Itē synodus puicialis. 16. dis. ꝙ dr. Item synodus epālis. 18. dis. c. p̄. ꝛ c. fi. Itē eps in sua diocesi pōt ꝯstitutōem facere: ex̄ de maio. ꝛ obe. si quis. ex̄ de loca. ꝛ ꝯduc. vr̄a nobis. Itē caplm pōt sibi constitutōem facē: ex̄ eo. cuꝫ acces sissent. Silr ꝛ vniuersitas clicoꝝ ꝛ ma gistroꝝ: ex̄ eo. ex litteris. Itē i tpalibuſ gnālem legē pōt facere impator. C. de legi. l. 2. ꝛ l. fi. Nō tñ in spūalibus seu ec clesiasticis. Item pfectꝰ ptorio ꝛ oēs q bus imperator hoc mādat. Itē ppls ro manꝰ. Itē senatus romanus. Oēs isti legē gnālē facē pñt. Itē oīs ciuitaſ siue ppls pōt sibi legē facere. Hec oīa i In sti. de iure nāli. §. p̄. ꝛ 2º. Idem credo de quolibet collegio approbato: ex̄ eo. q̄ i ecclīaꝝ. ꝛ. c. ex lrīs. A. Idem in dicta. q. 203. Et additur ꝫ Inno. in. c. vr̄a nobis

ex de loca.r oduc.vbi dicit q lz eps cu caplo suo possit statuta face sup iuris ditoe sua.sup alius tn no potest nisi hi quoru interest consentiant vl ad min sint pntes:de ose.dis.3.c.p.r ex de his q fiut a pla.sine con.ca.c.pst.r finali. B.
¶ Sz infra qd tps incipit artare? R. Bm Hosti.Constitutio gnalis icipit ar tare post duos meses a tpe publicatio nis:vt in auc.vt fac.no.osti.in rubro et nigro. A .col.5. B .Idem Ber. r Jo. an.dicens sic.Cum istud sit iure ciuili expssum r iuri canonico ozium non sit cautu illud seruabimus:qm etia robo ratum videt:ex ne cle.vel mo.c.vlt.et de sen.exco.nouerit.Et addit dicens.ni si in ipa ostitutoe aliud caueat.Et per hoc soluutur si q inueniunt ozia. Infe riorz aut constitutio bm eude Hosti. vtputa caploz r vniuersitatu in conti neti ligat facta pmulgatoe:nisi forte absentes r ignorates: quib nec tps dabo nec limitabo:sed iudici arbitrio reliquo: ar.extra qui ma.accu.pnt.c.fi. A .Ide in dicta.q.203. B.
¶ Utr ignorates excusentur ab obser uantia legum r ostitutoiz? R. Coiter loquedo no excusantur: nisi sicut pdi ctu est sup.ignorātia.§.3. tn a sententi is platis p statuta ordinarioz excusa tur ignorates:qr no ligant illis:nisi eo ruz ignorātia fuerit crassa aut supina: ex.e.vt aiaru.li.6.Et que sit crassa seu supina hetur s.ignorātia.§.fi.
¶ Utr ostitutio respiciat pteri a? R.Futura tm respicit:no p'erita : ex eo.cognoscentes.nisi in ea noiatiz de p teritis caueatur:ex eo.c.fi.
¶ Utr posterior ostitutio tollat pore? R.Tollit etia si de pori nullam faciat metione:ex de cog.spi.c.p.licz secus sit i rescriptis:ex de rescrip.ceter. r .c. ex parte.Ite secus de cosuetudine. A .s. qr ei no derogat p noua ostitutoem pa pe:nisi de ea fiat metio:vt in loco alle gato. B .s.consuetudo.§.6.
¶ Utr leges humane obligent i foro coscie? R. bm Tho.pma scde.q.96. Leges huane si iuste sint hent viz ob ligatois i foro conscie a lege eterna:a qua deriuātur: bm illud puer.8. Per me reges regnat r legu oditores iusta decernut.Dicunt aut leges iuste.p qui de ex fine.s.qn ordinatur ad bonu com mune.Ite secudo ex auctoritate .s. qn lex lata no excedit ptatem ferētis.Ite tertio ex forma qn.s.bm eqlitate pporz tionis imponūtur subditi onera ad bo nu coe:r bm hoc leges h modi onera iponetes iuste sunt r obligant in foro coscie:dis.9.quicuqz.Leges vo iniuste non obligant:de quibus vide in se.§. A .Ide in su.con.eo.ti.q.204. B.
¶ Que sut leges iniuste? R. bz Tho. vbi s.Iniuste sut.pmo quide p otrari etate ad bonu humanu:r hoc triplicit .s.cotrariis modis nuc dicti de legibus iustis.Na vno mo sunt iniuste ex fine: sicut cu aliqs psides leges iponit one rosas subditis no pertinentes ad vtili tate coem:sed magis ad ppria cupidi tate vel glam.2. mo ex auctoritate .s. cum aliquis legem fert vltra comissaz sibi ptatem.3. mo ex forma:puta cum ineqlit onera multitudinis dispesant etiam si ordinetur ad bonum coe. r ta les magis sunt violetie q leges.Unde non obligant in foro conscie:nisi forte ppter vitadu scadalu. Ite iniuste sut per cotrarietate ad bonu diuinu:sicut le ges tyrannoruz iducentes ad idolatria vel ad qdlibet aliud quod est cotra le gem diuinam.r tales leges nullo mo do licet obseruare.
¶ Sz nuqd inter leges impiales que nuc vigent sint aliq casus illiciti r bm aiam no seruadi? R.Sut. vt dr dis.10. lege.Et pmo qdem i mrimoniis. Naz bm leges fili vnius germani copula ri pot p mrimoniu cu filia alteri ger mani:vt Insti.de nupti.§.inter eos .C de nup.l.nemini.r bm deu tales debet. penitus separari:ex de osang.r affi.no debet.r.35.q.3.pgeniez.2. qr bm leges puella rapta non pot contrahere mri monium cu suo raptore.C.de rap. vir.

vnica. Et idem erat olim s'm antiquos canones: sed hodie potest: ex. de rap. c. fi. et vide. i. raptor. 2° §. 2°. 3°. quia s'm leges licitum est homini soluto tenere mulierem solutam in concubinam: vt in auc. quib' mo. na. ef. fi. sui. §. si quis aut. Sed s'm deum etiam fornicatio simplex mortale peccatum est et excludit a regno dei: vt dicit Apl's. i. Cor. 6°. 4°. quia s'm leges licitum est viro occidere adulterum vxoris deprehensum in adulterio si est persona vilis: et cui non debet reuerentia. ff. de adul. l. merito pro rnso. et l. si adulterium. et C. de adul. l. Gracch'. et similiter licet patri qui habet filiam in potestate occidere adulterum filie in domo filie. et econuerso licet patri occidere adulteram filii et generi: et occidere filiam. ff. de adul. l. pat. et l. nec in ea. et l. quod ait. Similiter et latronem siue perpetratorem agrorum: vt sup. homicidium p. §. 6°. Sed s'm deum nihil corum licet et prohibetur cum precipitur Exo. 20. Non occides. 5°. quia s'm leges damnatur qui comprehensam in adulterio tenet vxorem. C. de adul. l. crimen. et l. castitati. Sed s'm deum et iura canonica potest tenere sine vlla pena: dummodo ipsa velit ab adulterio recedere. 32. q. i. §. subauditur. A. Aliter incipit. hic subaudiendum. B. 6°. quia s'm leges in multis casibus licitum est vxorem repudiare et matrimonium rite contractum dissoluere et maxime in casu q notatur di. io. lege. et 27. q. 2. sunt qui dicunt. A. In his capitulis dicitur de dissolutione matrimonii etiam consumati causa religionis quod prohibetur licet leges permiserint. B. Sed hoc lex diuina prohibet: vt in eisdem c. dicitur. 7°. quia s'm leges mulier que mortuo marito nubit infra tempus luct'. s. vni' anni infamis fit et incurrit multas penas. C. de scd'is nup. l. i. et 2. Sed s'm deum vt ap'ls dicit: nubat libere cui vult: ex. de scd'is nup. c. fi. Et vt notat Inno. remittuntur ei omnes ille pene que sunt tantum ad ipsi' penam. Secus si inde proueniat aliquid ad alios. A. Dns An. de Bu. clarius hoc ponit in dicto. c. fi. de scd'is nup. dicens quod quedam sunt pene que fundantur sup odio secundarum nuptiarum: vel festinatione transitus. et tales pene sunt correcte: vt h. quia contrahere matrimonium non est odiosum neque prohibitum sed ab ap'lo permissum. Quedam sunt pene que fundantur sup fauore primi matrimonii. et iste adhuc hodie durant: vt si mater consequitur aliquid ab intestato: vel ex testamento alic' filiorum prioris matrimonii habet solum vsufructum super eo dum viuit: remanente proprietate apud filios eiusdem matrimonii si extant: quibus non extantib' consequitur plenum ius: vt. l. femine. §. fi. C. de scd'is nup. Item quod vir siue mulier non possit in vita vel p' mortem donare nouerce vel vitrico pl' quam donauerit vnicuique filiorum prioris matrimonii: vt. l. hac edictali. C. eo. Et idem in multis similib' que ponit dns An. vbi sup. B. 8°. quia s'm leges fili' spuri' non est alendus: sed s'm deum et canones contra: vt sup. fili'. §. 7°. A. qui incipit. Quid de spuriis. B. 9°. quia s'm leges heres si non fecerit inuentarium tenetur ad omnia debita defuncti. Sec' s'm deum: vt s. hereditas. §. 5°. 10°. quia cum in certis casib' s'm leges heres teneatur de maleficio defuncti: secus est s'm deum: vt s. hereditas. §. 4°. A. quia vt ibi patet tenetur ad omnia debita defuncti etiam ex maleficio inquantum hereditas sufficit. B. xi°. quia s'm leges id quod relinquitur in vltima voluntate non valet nisi habeat. 7. vel 5. testes. C. de testa. l. si vn' et l. fi. sed s'm deum in relictis ad pias causas sufficiunt tres aut etiam duo testes: ex. de testa. cum esses. et c. relatum. A. De hoc plenius s. ecclesia p. §. 5°. in additione. B. 12°. quia s'm leges si promitto aliquid nudo pacto. A. i. simplici promissione sine alia iuris solennitate. B. non teneor. quia non oritur inde actio: vt. ff. de pac. l. iure gentium. Contra est s'm deum et canones. quia mortaliter peccat recedens a pacto: ex. de pac. c. p. cum similib' que ibi notantur. Et vide. i. promissio. Et idem si promitto vni recipienti pro alio. quia s'm deum teneor. s'cd'z leges non. A. Nisi promissio facta fuerit persone existenti sub potestate alteri': vt seruo seu filiofa. vel procuratori seu negociorum gestori. Per hos. n. bene acquiri

tur patri ⁊ dño: vt Insti. per quas ꝑso.
no. acquirit obli. ꝑ to. ⁊. ff. ⁊. L. de pcur.
⁊ de negl. gestis. B .13.° qꝛ int emētes
⁊ vēdētes ꝯcedūt leges. A .Deli⁹ di
ceret ꝑmittūt. Nullū. n. dolū leges ꝯce
dunt. ff. de dolo. ꝑ totū. B .deceptōem
⁊c. Uide sup̄. emptio. §. 3.° 14.° qꝛ scd̄m
leges non licet emere seu vēdere iura
⁊ actōes que quis habꝫ ꝯ alium ꝑ mi
nori ꝑcio q̄ꝫ sit ꝑncipale debitum: alit
non valet emptio: nec peti potest nisi
vsqꝫ ad id quod solutum est: nec etiaꝫ
possunt talia iura pro parte vendi et
pro parte donari. L. mandati. l. per di
uersas. ⁊. l. ab anastasio. Sed secunduꝫ
animam nihil ꝑhibet me emere iura
cōtra aliquē ꝑ minori ꝑcio q̄ꝫ sint ipsa
iura: dum tamē non faciā hoc in frau
dem vsure: sed ꝓpter interesse meum
aut laborē qui forsitan erit i rehn̄do.
seu qꝛ dubito ne debitor fugiat aut ad
pauptatē veniat. Uide hoc. ī. vsura. 3.°
§. pst. A .Et ibi patet. ⁊ etiā in dictis. ll.
ꝑ diuersas. ⁊ ab anastasio q̄ꝫ hoc fuit
statutum ad remouēdas lites ⁊ ꝑ cōi
bono. Ideo non ē cā quare in ꝯsciētia
non obligent. ⁊ sibi imputet q se intro
mittit h⁹modi periculis ⁊ letigiis. B.
15.° qꝛ ꝫm leges in longissimo tempore
etiā possessor male fidei ꝑscribit. Sec⁹
scd̄m deum ⁊ iura canonica: ex̄ de reg.
iur. possessor male fidei. li.° 6.° De h° vi
de. ī. ꝑscriptio. §. 5.° 16.° qꝛ ꝫm leges ma
leficia cogitatōis regularit nō puniun
tur. ff. de penis. l. cogitatōis. sed tamen
omnis cogitatio mala vel a deo vl per
pniam punienda est. 33. q. 2. omnis. 17.°
quia ꝫm leges licꝫ magi ⁊ venefici pu
niantur: tn̄ qui hoc faciunt ꝯtra ibres
ventos ⁊ grādines ꝑmiantur. L. ꝯ ma
le. l. eorꝫ. sed scd̄m deū talia etiā sic face
re grauissimū pctm̄ est: vt clare ꝓbat
Tho scd̄a scd̄e. q. 94. A .Et bene. qa
non sunt faciēda mala vt veniāt bona
ad Ro. 3.° B .18.° qꝛ scd̄m leges licituꝫ
est in causa sanguis corrūpere accusa
torē. ff. de ꝑuari. l. fi. A .Ibi dicit in oi
bus causis ꝑter q̄ꝫ in sanguie q delato

rem corrūpit ꝑ victo hēt. ⁊ sic nō intui
tu q̄ꝫ hoc liceat: sed qꝛ tali pena nō pu
nitur. B .Sꝫ scd̄m deū nō licet: vt po
nit Tho. scd̄a scd̄e. q. 96. Hec itaqꝫ sūt
que notare potui. que q̄tum ad casus
aie nō sunt scd̄m deū tenēda: lꝫ sint cō
cessa ꝑ leges. Alias vero iuris subtili
tates ⁊ diuersitates iuris canonici ⁊ ci
uilis iuristis relinquā. Porro de illis
legib⁹ q̄ ꝑmittūt vsuras nihil dico. qꝛ
oēs abrogate sunt etiā per leges: vt. ī.
vsura ꝑ. §. 28. q incipit. Quid de legib⁹.
¶ Utꝝ i legib⁹ possit dispēsari: R° ꝫm
Tho. scd̄a scd̄e. q. 97. Rectores multi
tudinis dispēsare possunt in legib⁹ hu
manis in aliqb⁹ casibus. A .s. in qbus
dispensatio a iure ꝑmittit. Al' sec⁹. cuꝫ
nemo possit venire contra legē supio
ris. 19. di. nulli fas est. B .ita tamen q̄ꝫ
dispensatio nō cedat in nocumētuꝫ bo
ni cōis: sed poti⁹ ad illud ꝓficiat. Qui
aūt sunt casus iuris canonici dispensa
biles solū per papā: habes s. dispensa
tio. §. 7.° 8.° ⁊ 9.° A .s. in. §. qui incipit. Di
spensatio. cum sequētibus. B.
¶ Utꝝ in constitutionibus itelligant
cōcessa quecunqꝫ non sūt ꝓhibita: R°
scd̄m Hosti. Si constitutio promulga
ta est affirmatiue omnia que contiet
⁊ ex eis sequētia vident cōcessa: nisi re
periant ꝓhibita: puta concessum ē cō
trahere mrimonium. ergo cuilibꝫ ⁊ sp
nisi reperiat ꝓhibitū. Si vo ꝓmulga
ta sint negatiue: omnia ex eis sequen
tia intelligunt ꝓhibita nisi reperiant
cōcessa: sicut ꝓhibet ne qs occidat. g°
semp ⁊ omnib⁹ ꝓhibetur nisi quando
inuenitur concessum.
¶ Leges impiales imitāt canōes. Un̄
dicūt sic. Nō ꝯdignātur sacre leges ca
nones sacros imitari spālr i mrimōiis
⁊ vsuri. in auc. vt clici apud ꝓpos epos
coll. 6. ⁊. 2. q. 6. §. h colligit. ex̄ de no. opis
nūc. intellexim⁹.
¶ In legis fraudē nihil agēdū. ff. ꝯ le.
contra legem. qꝛ cum quid ꝓhibetur
vna via intelligitur ꝓhibiri ⁊ alia: ex̄
de reg. iur. cū quid. li.° 6.°

Quid de cõdentib⁹ leges iniquas?
R. Si leges inique sunt ꝯtra liberta
tem ecclesie: tũc condẽtes ꝛ seruantes
sunt excõicati ipso facto: vt habes ex
tense sup̃. excõicatio p̃. §. 2. v. 8. Si vo
sint simpliciter contra aliqua dei ꝛ ec
clesie mandata: vtputa ꝙ liceat facẽ
simonias vel alienare feudum p̃cipue
ecclesiasticũ ꝛ huiusmõi: ipso iure non
valent. dis. 8. que contra. 32. q. 7. flagicia
ex̃ de consti. que in ecclesiaꝝ. Et facien
tes ꝛ seruantes peccant mortaliter: ex̃
de simo. cũ in ecclesie. ꝛ c. non satis. Et
si qui dãnificati sunt occasione talis le
gis conditores ꝛ eorum heredes tenen
tur ad restitutionem. Illi etiam qui
induxerunt conditorem ad talez legez
faciendã tenentur insolidum. ꝛ silr oẽs
seruantes tenentur ad restitutionem
oĩuz eoꝝ que taliũ legũ occasiõe lucra
ti sunt vel alios damnificauerunt. Et
eodez modo imo multo magis peccãt
ꝛ tenentur qui leges cõdũt directe con
tra deũ: sicut de idolatria: vt h̃ s̃. §. 8. ẽ
dictũ. A. Hec etiã notãtur i sũ. cõ. lib.
2. ti. 5. q. 205. sm Ray. ꝛ Hosti. Et vltra
p̃dictum casuz etiã in aliis irrogat̃ ex
cõicatio ꝯtra taliuz legũ cõditores: pu
ta si cõderent legẽ super vsuris facien
dis vl' non restituẽdis: vt in cle. ex gra
ui. de vsuris. vel sup simonia cõmittẽ
da: cum in simonia hodie sit excõicatõ
papalis: vt pꝫ p extrauagantem Euge
genii quarti. cũ detestabile. ꝛ idẽ i mul
tis aliis casib⁹ q pñt colligi sup̃. absolu
tio. p̃mo. § p̃mo. et excommunicatio
p̃mo. §. 2. cũ sequẽtib⁹. B. Ad materiã
legis põt ptinẽ sup̃. ius. Leges audire
nõ licꝫ quibusdã clericis sup̃. excõicatio
p̃. §. 2. v. 6. ꝛ ibidẽ. §. 3. v. su. 14. Quõ pa
pa possit tollere leges: habes. i. papa. §.
antepl'.

Liuellarius cõtra

ctus. Cõtract⁹ iste qui i qbus
dã locis dicit̃ datio ad liuelluz est idez
qd cõtractatus emphiteoticus. ꝛ ideo
de hoc vide supra. emphiteosis.

Libellus famosus

dicitur quãdo aliquis scribit
cedulam continẽtẽ iniuriã siue ifamiã
alteri⁹: ꝛ pĩicit eam in loco vbi inueni
atur: ꝛ sic alius infamatur.

Que pena cõficiẽtis libelluz famo
sum? R. Quadruplex est pena sm ꝙ
q̃tuor modis põt agi de eo. Et p̃mo qui
dem si agat̃ crimialiter etiã sm leges
est pena capitis tam cõtra illũ q fecit
ꝗ̃ contra illuz qui iuenit: nisi corrupe
rit vel nulli reuelauerit. C. eo. l. vnica. 5.
q. 1. si quis famosũ. A. Ibi trãsumpta
est pars dicte legis vnice. vbi dicit̃. Si
qs libellũ famosuz siue domi siue i pu
blico vl' i quocũꝗ loco ignar⁹ repetit
aut corrũpat p̃usꝗ̃ alter inueniat: aut
nulli cõfiteatur inuẽtũ. Si vo nõ stati
easdẽ cartulas vl' rupẽit vl' igni ꝯsum
pserit: sed vim eaꝝ manifestauerit sci
at se q̃i actorẽ huius delicti capitali sẽ
tentia subiugandũ. Huiusmodi aũt li
bellus alteri⁹ opionẽ nõ ledat. B. Et q
libet de populo accusare põt tales: qn
etiã accusatori cõstituit̃ p̃cium p mõ
substantie accusate persone. vl' si erat
suus p̃ducit̃ in libertatem. ff. de iniur.
l. lex. §. fi. ꝛ C. eo. l. vnica. 2º si agat̃ ciui
lit̃. s. actiõe iuriaꝝ q̃ nõ publici iudicii
sꝫ p̃uati cõtinet querelã. C. de iniur. in
iuriaꝝ. Et sic puniet̃ sꝫ iuramẽtũ acto
ris ꝛ taxatõem iudicis: vt in Insti. de
iniur. §. pena. 3º si agat̃ sm canones: ꝛ
sic q famosum libellũ cõficit flagella
tur ꝛ excõicat̃. 5. q. 1. q in alteri⁹. ꝛ c. hi q
Et põt deponi cũ sit graue crimẽ ꝛ dã
natõe dignissimũ 25. di. §. nũc aũt. 4º i
foro pniali. qꝛ tã isti ꝗ̃ alii detractores
tenẽtur ad restitutõez fame p moduz
q dict⁹ ẽ sup̃. detractio. §. 4. ꝛ 5. A. Io
in sũ. con. li. 2. ti. 5. q. 200. B.

Libertus

est ille qui ex
seruo fact⁹ est
liber per manumissionẽ. Ma
numissor autem patron⁹ dicitur ꝛ sem
per libertus patrono tenet̃ ad quedaz
obsega. Ingenuus ãt vocat̃ qui liber

natus ē: ꝛ sic nulli tenet obsequii. Est aūt casus quo libertus eripit i ingenuitatē. s. si a dn̄o fuerit exposit⁹: vt dicit supra. expositus.

¶ Utrū libert⁹ possit reuocari i seruitutē? R°. Libertus in seruitutē reuocatur ꝓpter ingratitudinē. s. cū man⁹ iniecit in patronū: aut atrocē iniuriā seu graue dānū rerū vel vite periculū iferre p̄sumpsit. Et eisdē causis pōt glibet donatoꝛ donatōem reuocare: ex̄ de dona. c. fi. A. Et ibi nōt glo. qđ hr̄ in isto §. nōtur ꝛ i sū. cō. li°. 3°. ti. 17. q. 14. B.

¶ Que differētia est int liberos eccl̄e ꝛ p̄uatoꝝ? R° bm Hosti. Multiplex. Prima q2 liberti eccl̄e reuocant in seruitutem ꝓpt operas nō p̄stitas. 12. q. 2. diaconi. Sec⁹ in liberto p̄uati. C. de lib. cā. solo. Inno. tn̄ intelligit hoc de obsequiis impositis: nō ō aliis. A. quia ad nō imposita nō tenētur: vt dicit ipe Inno. in. c. de famulis: ex̄ de ser. nō oꝛ. vbi etiā dicit ꝙ per omissionē obsequii impositi nō redigit libert⁹ in seruitutē: nisi eēt nimis necessariū obsequiū: puta q2 negaret alimēta. Tunc. n. inquit reuocabit in seruitutē. B. Scđa quia filii libertoꝝ eccl̄e etiā nati post manumissionē sunt obnoxii eccl̄e. 12. q. 2. de libertis. ꝛ. c. liberti. 2°. Sec⁹ in aliis. C. e. l. i. ꝛ. 2. A. s. i ti. de libertis ꝛ eoꝝ liberis B. Tertia. q2 liberti eccl̄e tenent seruire eccl̄e etiā si nulla oꝑa sint iposita eis. 12. q. 2. diaconi. in fi. ꝛ. c. liberti 2°. Secus in aliis. C. eo. l. i. ꝛ. 2. A. Ibi non bn̄ hoc apparet. sed bn̄ dicit Inno. in dicto. c. de famulis. ꝯiunctis q̄ notantur scđꝫ Ray. in sū. cō. li°. 3°. ti. 17. q. 14. B. Quarta est. q2 liberti eccl̄e si iniurientur ecclesie vl accusent illā vl testificent ꝯ illā reuocant in seruitutē etiā si ordinati fuerit. dis. 54. q ex famulis. ꝛ in p̄dcō. c. diaconi. ex̄ de ser. non oꝛ. de famulis. Quinta q2 liberti eccl̄e manumissi ad hoc vt ordinētur nō possūt de acquisitis q̄cunqꝫ mō ad alios trāsmittē scđm quosdā: qn poti⁹ oia ad eccl̄iam ꝑtinebūt. Sed veri⁹ puto ꝙ hoc sit verꝫ solū quādo in manumissione fuit dictū. At etiā testamētū possūt cōdere de his q̄ acqsierūt: ar. ex̄ de ser. nō ordi. eo libentius. 12. q. 3. c. i. ꝛ. 2°. A. Idem in sū. cō. eo. ti. q. i. bm Ian. Ray. Ul. ꝛ Hosti. Predicta etiā notātur in dicta. q. 14. B. Ulta circa mām libertoꝝ habes. ī. manumissio. ꝛ. ī. seruus.

LItttere.

De falsariis lr̄aruꝫ: vide supra absolutio p̄. §. 3°. v. 4°. Iteꝫ s̄. excōicatio 3°. Quilibet dꝫ portare ꝯ curia litteras de dignitate quam dicit se habere: vt. ī. peregrin⁹. §. fi.

LItigium

put h̄ sumit est cū vn⁹ verbis alterius ꝯdicit: in qua ꝯdictōe bm Tho. scđa scđe. q. 146. duo possunt attēdi. Qn̄qꝫ. n. ꝯtingit cōtradictō ꝓpter h° ꝙ ꝯtradicēs recusat persone dicētis ꝯsentire ex defectu amoris animos vniētis. ꝛ hoc ꝑtinet ad discordiā caritati ꝯriā. Qn̄qꝫ v° ꝯtigit ꝓpter h° ꝙ ꝯtradicēs nō veret cōtristare dicentē. ꝛ sic fit litigiū qđ amicitie vl affabilitati opponit: ad quā pertinet delectabilit aliis cōuiuere. Un̄ ph̄s dicit 3°. ethi. ꝙ illi q ad oia cōtrariant cā ꝯtristandi: neqꝫ quoscunqꝫ curātes. discoli ꝛ litigiosi vocant. ꝛ vide s̄. discordia.

¶ Utrū litigiosus plus peccet q̄ adulatoꝛ? R° bꝫ Tho. vbi sup. cū virt⁹ amicitie p̄ncipali⁹ tendat ad delectādū q̄ ad ꝯtristandū. iō litigiosus q supabundat in cōtristādo graui⁹ peccat q̄ adulatoꝛ q supabūdat in delectando. Per accn̄s tn̄ posset ecōuerso eē: puta si in aliq̄ particulari adulatoꝛ magis itēderet p deceptōem nocē. vl h⁹ modi.

¶ Sꝫ q̄re litigiosus ꝓhibet ordinari R°. bm Hosti. Triplex ē cā. Prima q2 tales non sūt apti ad humilē doctrinā que requirit ab eis. Un̄ dis. 46. §. p̄. vr. Nihil est impudēti⁹ arrogātia rusticorū qui gārulitatē auctoritatē putāt: et pati ad lites i s̄biectos tumide itonāt. Scđa cā est q2 litigiosi vl adulatōib⁹ aios p̄ncipū sibi ꝯciliāt vl fratrib⁹ suis

detrahēdo infamie notā ingerūt: vł inter fratres discordiā seminādo: seditiones nunq̄ cessant facere: dis. 46. §. 2°. Tertia cā ē. q2 cū ipi debeāt discordantes ad ↄcordiā trahere: ↄ etiā oblatōes dissidētiū ꝓhibeāt recipere: nō debēt litigādo alios ad discordiā ꝓuocare: di. 90. in p̄n°. ↄ per totā dis.

Locatio uel conductio.

Locator dicit qui rei sue vsū alteri ꝑ ꝓcio ↄcedit. Ut cū loco tibi domū meā: ego sum locator: tu vo cōductor. Et ēt q̄nq3 quis dr̄ locare operas suas qn̄ offert se ad faciēdū aliqd ꝑ ꝓcio. vł ēt qn̄ accipit rē vt i ea aliqd faciat: qō dr̄ inoiatus ↄtract°. A .nisi inueniat ꝓcium pecunie. tunc. n. esset mera locatio: vt in Insti. de loca. ↄ conduc. in ꝓncipio. B.

¶ Quo tēpore d3 solui merces locatori? R° ẜm Hoff. Seruari d3 qō int̄ eos actū est. Si vo non apparet quid actū sit: seruādus ē mos regionis: qui si etiā nō apparet vel ē vari° seruādu3 ē qō minimū est. s. vt soluat in fine āni: ex de reg. iur. in obscuris. li° 6°. Idē Azo.

¶ In qbus casib° pōt dn̄s expellere inqlinū seu ↄductorē? R° In q̄tuor. Primus si dom° locata nccīa facta sit sue habitatōi: puta si dom° quā hitabat casu ↄ̄structa est. aut si postea duxit vxorē: vel alia siñs nccitas supuenit. Intelligēdū ẜm Hosti. qn̄ tp̄e locatiōis illa nccitas nō iminebat. Secūdus casus ē si dom° h3 nccitatē reparatōis. Et intelligo de nccitate ortā post locatōem. Et in his duob° casib° remittenda ē pēsio ꝑ rata tp̄is. Terti° si ↄductor ꝑuerse in domō vset: vt si tenet porcos i solario vel nō ē in ea ẜm pactū ↄductōis. vł si deteriorē faciat. vel malas femias ibi teneat aut etiā puerlos hoies: ar. i auc. de leno. §. sancim°. cōiuncto. §. si qs aūt eo. ti. vbi ēt p3 ꝙ nisi dn̄s expellat ↄ̄ domo sua h°modi turpes ꝑsonas ↄ lenones grauit̄ punit̄. B. In quo cāu aliqui dixerūt nō eē remittēdū partē pensionis ꝑ rata tp̄is. Sed ↄ̄riū vez est ꝙ dn̄s tenet̄ remittē. pōt aūt agere ↄ̄ inqlinū ꝑ dāno dato: vt ex̄ eo. ꝑpter. A. Et ibi hoc notat glo. addens ꝙ locator aget actōe legis aquilie ↄ ex locato. B. Quart° cū inqlin° ꝑ biēniū non soluit pēsionē. q2 pōt expelli etiā si ad qnquēniū vel vltra ↄduxit. A .nisi celeriter satisfecēit: dicto. c. ꝑpter. Et de ista expulsione lati°. sup̄ .emphiteosis. §. 4°. in additōe. B. Hos q̄tuor casus hēs in dicto. c. ꝑpter. A. Hec ēt nōntur in sū. con. li° 2°. ti. 8. q. 35. vbi ēt addit̄ ẜm Hosti. ꝙ cōductor itelligit̄ iꝑrobe versari si opa rustica suo tp̄e nō exercet: vł si ꝑpter inimicitias ex ei° culpa ꝓcedentes dānū detur. B.

¶ Utrū ↄductor teneat̄ locatori de dāno qō i re locata cōtigerit? R° ẜm Hosti. Tenet̄ si cōtigerit culpa sua: vel illoz quoz opera vtitur. Et in hoc ↄtractu venit ēt culpa leuis: cū grā vtriusq3 celebret̄: q̄uis qdam ↄ̄riū dixerint: vt in Insti. qui. mo. re ↄtrahit̄ obligatio. §. vlt. A .Qui tn̄ accipit mercedē ꝑ custodia: tenet̄ etiā de leuissima culpa ẜm Hosti. ↄ in sū. con. eo. ti. q. 36. ↄ sentit glo. in. l. qui mercedē. ff. de loca. Et intellige qn̄ obtulit se custodie: ar. l. i. §. sepe. ff. deposi. Al' sec°: vt s. depositū. §. 3°. i additōe. B. Un̄ si auriga dū ceteros curru suo trāsire ↄtēdit: curru3 euertit ↄ seruū quē ↄduxerat q̄ssauit: vel occidit tenet̄. Debuit. n. se tēperare ↄ diligētius se hēre. ff. eo. Itē q̄rit̄. Sed si fecit qō qcunq3 diligēs fecisse sec° erit: vt. ff. eo. si merces. §. qui colūnam. De dāno vo dato vel alio cui obuiare nō potuit nō tenet̄. ff. eo. s3 de dāno. A. Et ibi p3 ꝙ tenet̄ ↄ̄ dāno dato ab eo quē posuit i custodiā. B. Silr̄ ēt nec ↄ̄ cāu fortuito.

¶ Utrū ille q locat operas suas faciendas in aliqua re teneat̄ de dāno illi° rei? R° ẜm Hosti. sicut ↄ in supiori q̄stione Si dānū cōtingit culpa illius tenet̄. aliter nō. Un̄ si colūnam transferēdā accepit vel dolia ↄ h°modi: ↄ fracta sīt sua culpa vel illoz quoz opa vtit̄. tenetur

etiã de culpa leui. Sec⁹ si diligẽtiã ad hibuit. ff. eo. si merces. §. qui colũnã. Et lz de dãno ab alio dato nõ teneat: vt. ff. eo. sed de dãno. tenet tñ de custodia. ff. eo. qui mercedẽ. Nã ꝛ qui mercedeꝫ ꝓ sola custodia accipit: tenet etiaꝫ de le uissima culpa: ex̃ de depo. bona fides. sed de cãu fortuito nõ tenet: nisi ex pa cto: vt ibi. A. vbi etiã idem dicitur si ꝓcessit culpa vel mora. B. Iteꝫ si su tor puerũ quẽ cõduxerat forma calcei tã vehemẽter percussit vt ei oculus ef foderet: tenetur. quia leuis tñ castiga tio ei ꝑmissa est. ff. eo. Itẽ q̃ritur. ꝛ ex̃ õ homici. ad audientiam. Item qui reci pit palliũ meũ: ꝛ postea per errorẽ de dit alteri: tenet. quia non toleratur error in facto ꝓbo. ff. eo. Itẽ queritur. §. item si pallium. Itẽ si vestimẽta polienda ac cepit ꝛ mures roserunt de culpa tenet. ff. eo. item queritur. §. si fullo. Iteꝫ si ali quid sarciẽdũ vel poliẽdũ: vel gẽmaꝫ sculpẽdã: vel includẽdã accepit: tenet. excepto si res vitio suo frãgat. nã tunc non tenetur: nisi per spãle pactum. Et eodẽ mõ si vitulos pascẽdos accepit. ff. eo. si quis fundũ. §. si quis vitulos. ꝛ. l. itẽ queritur. §. si gẽma. 23. q. 4. §. tres ꝑ sonas. Itẽ si nauta me iuito ponat res meas in alia naui q̃ vbi posueriꝫ: ꝛ pe riit: tenet. ff. eo. itẽ queritur. A. in. §. p̊. Et ibi pꝫ ꝙ si transtulit nõ inuito dño: sed bona fide ꝛ sine culpa: nõ tenet. vel ẽt si mala fide trãstulit: sꝫ i eadẽ nauiga tione vtraq̃ nauis periit. ff. ad. l. ro. de iact. l. fi. §. i. posita ẽt i hoc. §. nõtur in sũ. con. li° 2° ti. 8. q. 36. B.

Põe ꝙ locatori oꝑis vt pastori res periit ꝛ dñs dicit ꝙ periit culpa seu do lo illius: ꝛ pastor negat cui incũbit pro batio? R° ꝫm Hosti. Pastori. nã cũ ip̃e rõne officii debeat custodiã hẽre si dic amissã ouẽ ꝓbet abfuisse clpã siue do lũ: sicut argẽtarius ꝓbare dꝫ amisisse rõnes cũ ruina vel incẽdio. ff. de eden. si qs ex argentariis. §. vlt. Idem in cu stode carceris. ff. õ custo. ꝛ exhi. re. l. vlt. cum als qui dolum allegat: dolum pro bare debeat. ff. de ꝓba. quotiens. §. qui dolum. A. Idem in dicta. q. 36. F.

In quib⁹ casib⁹ rmittit census siue pensio rei locate? R°. Si conductor ex pellitur fit remissio ꝓ rata tꝑis: vt s̃. in 3°. §. dictũ est. alr etiã conductor corꝑis alicuius: vtputa agri: excusat a soluti one ꝓpter vim maiorẽ cui⁹ resisti non potuit. Itẽ ꝓpter id qõ ꝓter ꝯsuetudi nẽ euenit. A. puta tẽpestas vl alia ae ris intẽperies in deuastatiõe fructuuꝫ: vt in. l. de qua statiꝫ. B. vt. ff. eo. l. ex ꝯducto. §. 2° ꝛ 3°. Itẽ spãliter ꝓpter steri litatẽ afficiẽtẽ cõductores magno icõ modo nisi sterilitas valeat cõpensãri cũ vbertate ꝓcedẽtis ꝛ seq̃ntis ãni: ꝛ fi et hec remissio ꝓ rata sterilitatis: ex̃. e. ꝓpter. A. Et ꝫm Hos. in sũ. cõ. li° 2° ti. 8. q. 37. sterilitas ꝛ vbertas intelligũt ꝫm vulgi opinionẽ: lꝫ qdã dixerint ste rilitatẽ qñ semen non ꝑcipit. Silr pro pter vbertatẽ si casu fortuito ꝯtingat augmẽtanda est pensio. nõ aũt si hec fi at diligẽtia possessoris. Et. i. subiungit Itẽ hec que dicta sunt de pensione mi nuẽda vel augẽda intellige ꝫm Hos. i eo colono q nũmis colit. Nã partiari⁹ q̃si iure societatis ꝛ lucrũ ꝛ dãnuꝫ cũ do mino fundi ꝑtitur: vt. ff. eo. l. si merces B. Sed si aliqs locat oꝑas suas tm̃. vl accipit rẽ vt aliqd in ea faciat. A. vel etiã locat rẽ ꝛ operã. vt in dcã. q. 37. vbi hec notãtur ꝫm Inno. ꝛ Hosti. B. to tam mercedẽ recipit etiã si casu fortui to impeditus fuerit: nisi mora vel cul pa possit iputari. ff. de variis ꝛ ex̃or. co gni. l. i. §. pit. ꝛ. ff. de statu libe. l. cũ hẽs. §. pit. A. Poti⁹ vr̃. §. añpit. B.

Quid si conductor fundi aliquid ex pendit in rẽ conducta? R° scdm Host. Si expẽdit necessario vel vtilit auxit. edificauit vel instituit: aget ꝯ locatorẽ vt expẽsas recipiat. ff. eo. l. dñs. Al'sec⁹

Utrum conductor agri vel domus vel alterius rei possit rem ipsam alte ri locare? Respondeo. Potest. C. eo dem. l. nemo. et tunc res posterioris conductoris obligate sunt principali

domino vsq ad illā q̄titatē quam ille
secūdus əductor tenet p̄ori.ff.eo.l.si i
lege.§.si colon⁹. A .Ibi dicit q fruct⁹
rei locate sunt in cā pignoris ac si p̄or
əductor eos pcepisset. ꝛ q alie res po
sterioris əductoris nō obligāt dn̄o.Sz
glo.dicit ibi.s.in totū.sed p parte sic.vł
nō obligant qn̄ nō sunt inuecte. B.
¶ Nullus p̄latus religiosus pōt əce
dere ad vitā nec ad certū tps redditus
vł partē eoꝝ. A .aut iura aut possessio
nes monasterioꝝ vel aliaꝝ admīstrati
onū sibi cōmissaꝝ: vt in cle. de qua .i.
B .alicui etiā p quacunq pecunia ni
si nccitas vł vtilitas əuēt⁹ siue loci ex
poscat. ꝛ accedēte əsensu əuētus.aut si
cōuētū nō hz accedēte cōsensu supiori
ꝛ qui əfecerit incurrit sniam suspensio
nis:nec recipiēti acqrit aliqd ius. Tn̄
hoc non extēdit ad locatōes vel reddi
tuū aut fructuū venditōes ad modicū
tps: vt de reb⁹ eccle.nō alie.monasteri
orū.in cle.vide.i.simonia. 4.º§.3.º Bōa
əductoris sunt obligata locatori: vt .i.
pignus.§.2.º

Ludus et iocus.

Utrū in ludis ꝛ iocis possit esse
ṽtus. R.º sm Tho.scda scde.q.168.Sic
hō indiget corporali refocillatōe: qr n̄
pōt ətinue laborare:ita etiaz ex parte
aīe indiget qete ꝛ solatio:qd fit p ludi
cra ꝛ iocosa.Circa que tria vidētur p̄ci
pue eē cauenda.p̄mū ꝛ p̄ncipale est q
p̄dicta delectatio nō querat i aliquib⁹
opib⁹ seu ṽbis turpib⁹ ꝛ nociuis.Secū
dū ne totałr grauitas aīe rsoluat.Ter
tiū vt ludus sit əueniēs sm əgruitatē
psone tpis ꝛ loci: ꝛ sm alias circūstan
tias debite ordinet.Et hec ṽtus.ſz ph̄z
vocatur eutrapelia.

Quō i ludis sit vitiū? R.º sm Tho.
vbi s̄.Uitiū ē in ludo.p̄ qdem ſz exces
sum: qn̄ quis ad ludū assumit turpia
ṽba vel facta.vel etiā ea q̄ ṽgunt in p
ximi nocumētū q̄ de se sunt pctā mor
talia. ꝛ sic excessus ludi ē pctm̄ morta
le.Et pōt esse excessus in ludo qn̄ non ē
cū debitis circūstantiis:puta qr nō cō
petit loco seu tpi negocio aut psōe. Et
hoc qdē qn̄q pōt eē pctm̄ mortale pro
pter vehemētiā affect⁹ ad ludum: ita
q qs cōtra p̄ceptū dei vel eccłe talib⁹
vti nō recuset.Qn̄q aūt veniale.s.cuz
aliquis nō tātū afficiat ad ludū q pro
pter hoc velit aliquid ətra deū cōmit
tere. A .nec ēt actuałr cōmittat. quia
non sufficit bona volūtas cui əriatur
op⁹.86.dis.nō satis. B .2.º pōt eē in lu
do vitiū pp̄ter eius defectū. Nam con
tra humanā rōem est vt aliqs se onero
sum aliis exhibeat:puta dū nihil dele
ctabile exhibet ꝛ delectatōes alioꝝ im
pedit.Un̄ Seneca dicit.Si te geras sa
piēter vt nullus exhorreat tanq aspe
rū:nec ətēnat qi vilē.Sed qr ludus nō
pp̄ter se q̄rit: ſz pp̄ter operatōem. idō
dfect⁹ ludi min⁹ ē vitiosus q excessus.
vn̄ ph̄s dicit 9.º ethi.q parū de delecta
tione suffic̄ ad vitam q̄si p ədimento
sicut parū de sale sufficit in cibo.
¶ Utrū liceat cā ludi vti habitu religi
osoꝝ? R.º Nō licet.sed puniri dz g̃uiter
q hoc facit: vt in auc̄.de sanc.epis.§.fi.
A .p̄oti⁹ vr̄.§.pst.vbi dr̄.Oībus gnāłi
ter i seculari vita cōuersantib⁹ ꝛ maxi
me theatralia exercentib⁹ viris ac mu
lierib⁹ iterdicim⁹ vti scemathe.i. hitu
mōachi aut mōastrie aut assistrie aut
cuiuscūq psone h⁹. Scientibus vniuer
sis p̄sumētib⁹ in tali scemathe aut imi
tari:aut illudere i quacūq eccłiastica
disciplina.qr ꝛ corporalia supplicia su
stinebūt ꝛ exilio ətradēt puidētibus
h⁹modi locoꝝ epis ꝛ qui sub eis st̄ cle
ricis.Sed ēt qbuslibet militaribus iu
dicib⁹ ꝛ q sub eis sūt officiis ꝛ locoꝝ de
fensorib⁹. B .ꝛ ar.E.de epi.audiē.l.mi
nime. A .Ibi dr̄.Minime ꝛ q̄ ludibrio
corpis sui q̄stū faciūt publice habitu
eaꝝ ṽginū que dedicate sunt deo non
vtantur. B.
¶ Utrū in cātu sclari.citharis.ludo sca
choꝝ ꝛ h⁹modi sit pctm̄? R.º sm Al. Si
hec fiūt a psonis sclarib⁹ tpe ꝛ loco cō
petēti licēt.sicut ꝛ gnāłr de ludis dictū

est in p̊.§.Si ꝟo fiant a clicis nō viden
tur cōpetē nec licē maxie si clic⁹ ludat
cū laico.2.q.7.laicos.23.di.his igit. ¶Pt
to ēt min⁹ ↄpetūt religiosis. A .Regri
tur ēt q̊ ad sclares honest⁹ modus: vt
s̄.in pn̄.° ⁊ decēs cā. Un̄.86.dis.in.c.dona
re.dicit glo.ꝙ nō est dādū aliqd citha
ristis ⁊ silib⁹ nisi qn̄ sonarēt ad laudez
dei vl̓ ob aliā iustā cām:puta recreati
onis.vt qꝛ aliqs ē debil̓ vl̓ infirmus.⁊
ꝙ ex̄ has cās silr non licet talia sonare
vl̓ audire. Hec in glo.Et idē ꝓpter ean
dem rōem pōt intelligi ⁊ in cantu. B.
¶ Utꝝ īspectio spectaculoꝝ sit pecca
tū? R° bm Tho.scda scōe.q.167.Inspe
ctio spectaculoꝝ viciosa reddit inq̄tū
ꝓpter hoc hō fit ꝓnus ad vitia lasci
uie vel crudelitati per ea q̄ sibi repn̄tā
tur. A .Et inq̄tū ꝑ hoc retrahitur ab
vtilib⁹ ⁊ bonis:vt s̄.curiositas. q̊ casu
qn̄qꝫ ēt excōicatio iminet.Un̄ de cōse.
dis.i.in.c.qui die.dr̄.Qui die solēni ꝑter
misso eccl̓e ↄuētu ad spectacula vadit
excōicet. B . Et ad h° facit s̄.curiosi
tas.§.3.° ⁊.s̄.chorea.§.2.°
¶ Utꝝ liceat vti ludis ī eccl̓ia. vide s̄.
emunitas eccl̓ie.§.2.° in fine. De chore
is vide supra.chorea.

Ludus alee ⁊ oīs lud⁹
qui initit
fortūe:⁊ oīs talis est ꝓhibit⁹
bm leges.non tm̄ si qs certet hasta siue
pila iaciēdo currēdo luctādo vl̓ pugnā
do:qꝛ hec fiunt cā ꝟtutis corporis.ff.e.
.l.2. A .Et ibi ⁊ in.l.se.pꝫ ꝙ oīs lud⁹ ēt
si nō initat virib⁹ fortūe est ꝓhibitus
nisi initat alicui exercitio ꝟtuoso ⁊ vti
li. B .Pro eo aūt qd̄ ponit in cōuiuio
vescendi causa ꝑmittūt leges ludere
familie.ff.eo.l.fi. A .Ibi dr̄.Qd̄ in ↄui
uio vescēdi cā ponit in eam rem fami
liā ludē permittit.Et intelligit d̄ ludo
licito ⁊ honesto cū debitis circūstātiis
de quibus in.c.ꝑcedēti:in pn̄.° Ista etiā
que hic habentur notantur in sum.cō.
lib.2.ti.8.q.23.bꝫ glo.Ray.⁊ Hosti. B.
¶ Utrum ludus alee sit peccatū? R°
bm Ray.Quicunqꝫ ludunt alea siue ta
xillis vel qui sunt participes seu inspe
ctores ludi sꝑ peccāt.ff.eo.ꝑ totū.⁊.L.
eo.in ↄstitutōe greca.⁊ maxime si sūt
clerici.in auc̄.de sanc.epis.§.īterdicim⁹
A .Ibi etiā dicit ꝙ clici nō debēt acce
dere ad aliqd̄ spectaculoꝝ cā videndi
B .⁊ ex̄ de vi.⁊ ho.cle.clerici.Et est p̄n
cipalr̄ ⁊ per se pctm̄ auaritie siue rapi
ne.Est etiā cā mltoꝝ pctōꝝ ⁊ mēdacio
rum.ꝑiurioꝝ.blasphemiaꝝ.deceptōuꝫ
⁊ huiusmōi. A .De hoc lati⁹ i dcā.q.23.
vbi dr̄ bm Ray.Quā magnū sit h° pec
catū pꝫ int̄ alia ex nouē q̄ in talib⁹ at
tēdunt.Primum est desideriū lucrādi
Ecce cupiditas q̄ radix ē oīum maloꝝ
vt dicit.i.ad Thi.vlt.Secūdū est volū
tas spoliādi ꝓximū.Ecce rapina. Ter
tiū est vsura maxima.s.xii.p.xi.non so
lum in āno vel in mēse:sed in eadē die
ex̄ de exces.pla.int̄ dilectos.Quartū ē
multiplicia mēdacia ⁊ ꝟba ociosa ⁊ va
na.Quintū ē blasphemia.Ecce heresis
Sextū est corruptio multiplex ꝓximo
rū q ad ludū inspiciēdū de cōsuetudie
praua cōueniunt.Septimū est scanda
lū bonoꝝ.Octauū est cōtēptus ꝓhibi
tionis sancte mr̄is eccl̓ie.Glo.dic̄ argu
mētuꝫ ꝙ bm magistrū huiusmōi ludi
sunt ꝓhibiti:nō tm̄ dissuasi:qd̄ securi⁹
est dicere.Nonum est amissio tēporis
.i.bonoꝝ que in illo tꝑe tenent facere.
Con.Hosti.⁊ addit septē peccata alia
que sunt furtuꝫ.qꝛ lusores sepe inopia
cogente discunt furari.Item violētia.
Aliq̄tiens.n.ad h° vt aliquis ludat vio
lenter detinetur.ff.de aleato.solēt.Ec
ce seruitus iniusta.Item crimen falsi
qd̄ cōmittit in falsis taxillis faciendis
⁊ ex certa scia cōmodādis siue locādis
Item homicidiū.qꝛ de ludo veniūt ad
verba ⁊ ex his ad ꝟbera.tandē ad ho
micidia.Ecce iniuria.Ecce homicidia.
qbus iudex ex officio suo occurrere dꝫ
vt.ff.de vsufruc.eqssimū.Itē fraus ⁊
d̄ceptio:qꝛ q meli⁹ scit decipe:melius
credit ludē.Itē adulatio.Un̄ dicūt ho
mines.Pulcher ⁊ bon⁹ lusor ē dn̄s me
us.Itē turpis ⁊ ihonesta vita B.

¶ Utrum ludus alee sit peccatū mortale
R°. ſm Guil. Etiā ſi hō nō ducit i ɔſue
tudinē mortalr̄ peccat. Intellige qñ ex
auaritia ludit. A .qđ ſp occurrit cū
q̄rat lucꝝ ꝑ modū illicitū qđ nil aliud
ē q̄ȝ auaritia: vt colligitur ex nōtis per
Tho. ſcđa ſcđe. q. iis. arti. 4. Grauitas
etiā h' pcti ɔprehēdit aliq̄tenus ex di
ctis in ꝑrimo. §. p̄cedēti. cū additōe. B
q2 ꝛ auaritia de ſe ē pctm̄ mortale: vt
ſupra auaritia. §. 2°.

¶ Que pena clicoꝝ ludētiū ad aleas?
Rn°. De hoc legit. 35. diſ. c. p̄. vbi dr̄ ſic.
Eps aut p̄ſbyter aut diacon' alee aut
ebrietati deſeruiēs: aut đſinat aut cer
te dānet. Subdiacon' aūt aut lector:
aut cantor: aut deſinat: aut cōione p̄ue
tur. A .Idē i laico qđ in minoribus
clericis: vt pȝ in dicto. c. p̄. B .Et nō
q̄ ex dcō canone colligit q̄ ſi nō ducit
i cōſuetudinē: nō ſuſtinebit p̄dictā pe
nā. Uñ dicit deſeruiēs. Silr̄ ꝛ ſi duxit i
ɔſuetudinē ꝛ vult deſinere. Uñ dicit.
aut deſinat. Dȝ tñ in vtroq̄ cāu pniam
agē de pctō. Et ſȝ Hoſti. idē hodie. i ſub
diacono qđ i diacono: ex̄ de ſer. n̄ or. mi
ramur. A .Idē i dcā. q. 23. Et addit ſȝ
Ray. q̄ ex eo q̄ i dcō. c. p̄ dr̄. dānet ꝛ cō
munione p̄uet. colligit q̄ tale ſit pctm̄
mortale ꝛ graue. B.

¶ Utrum q i ludo alee vicit illi q nō pote
rat alienare teneat ad reſtitutōeȝ? R°.
ſȝ Tho. ſcđa ſcđe. q. 32. Qđ aliqs lucre
tur ab eis q rē ſuā alienare nō pñt: illi
citū ꝛ ɔ̄ ius diuū ē. Uñ q talib' vicit ad
reſtitutōem tenet. ꝛ hic addit Ray. q̄
tales ſūt furioſi. ꝑdigi. minores. 25. an.
ꝛ maxime pupilli. Itē mēte capti. ſur
di. muti. ceci. ꝛ qui morbo ꝑpetuo labo
rant. q2 tales ſupeſſe reb' ſuis nō pñt.
Idē de ſeruis. de religioſis. de filiiſfa.
q nō hēnt peculiū caſtrēſe vel q̄ſi. Idē
de vxore q̄ nō hē res pafernales. ꝛ ēt
đ adminiſtratore reꝝ eccliaꝝ q̄ paupe
rū ſūt. Qui g° talib' vicit reſtituē tene
tur: nō dico illi qui amiſit. ſed tutori. cu
ratori. dño. mōaſterio. pr̄i. marito ſiue
eccl'e. A .niſi forte cllic' rector eccl'e eſ
ſet correct' ꝛ crederet in debitos vſus.
expēſur' ſm glo. Ray. ꝛ in ſū. con. eo. ti
q. 25. vbi pȝ q̄ cū Ray. con. Hoſti. circa
dicta in hoc. §. B.

¶ Utrum qcūq̄ traxit aliquē ad ludum
teneat reſtituē qcqd vicit. R°. ſȝ Tho.
vbi s̄. Reſtituē tenet. A .ſ. ei quē attra
xit. Uñ nec de eo pōt facē elynā: ſm eū
dē Tho. vt in ſū. con. eo. ti. q. 24. B.
Et nō q̄ iſta attractio large intelligen
da ē. ſ. quōcunq̄ ꝟbis vel fact' iduxit
eū: cū ille al'n erat luſur'. Itē ſiue idu
xit a p̄ncipio ſiue in medio ludi cū ille
vellet deſiſtere: vt Azo. dicit.

¶ Utrum q fraudulēter ludit teneat r̄ſti
tuere? R°. ſm Tho. vbi s̄. Tenet. A .ſ.
ei a q̄ vicit: vt etiā ꝑxime dictū ē. ꝛ col
ligit ex poſitis in dicta. q. 24. B .Et
intellige ſiue cōmiſit fraudē añ: puta
q2 fingebat ſe q̄ſi inſciuȝ de ludo ꝛ q̄ſi
hoiem q poſſit decipi cū tñ decipe itē
deret. ſiue ɔmiſit fraudē i ipō ludo: vt
ſubmittēdo taxillos falſos ſiue etiam
ꝟos male ꝛ frauduloſe iactādo ſeu mē
dacit dicēdo q̄ obtinuiſſȝ ſeu male pe
cuniā numerādo. ꝛ oia h' modi.

¶ Utrum q vicit ꝑhibēte iure ciuili. A.
qđ ꝑhibet oēm ludū fortune: ꝛ etiam
nō initērē exercitio alicui' opis ꝟtuoſi
vt tactū eſt s̄. in p̄n°. ꝛ dat repetitōeȝ ei
q ꝑpt ludū ꝑhibituȝ aliqd ſoluit ꝛ he
redib' ei' vſq̄ ad. 50. ānos. vt. l. fi. C. eo.
B .teneat ad reſtitutōeȝ? R°. ſȝ Tho.
vbi s̄. Ius qdē ciuile nō obligat oēs: ſȝ
eos ſolos q ſunt h' mōi legib' ſubiecti.
ꝛ iteꝝ ꝑ diſſuetudinē abrogari pñt. iō
apud eos qui ſūt h' modi legib' aſtri
cti tenēt integralr̄ ad reſtitutōem niſi
forte ɔ̄ria ɔſuetudo p̄ualeat: aut quis
vicerit ei q traxit eum ad ludū i q̄ cāu
nō tenet reſtituē. q2 ille qui amiſit nō
eſt dign' recipe nec pōt licite retinē ta
li iure poſitiuo durāte: ſed tenet illud
dare in elynas. hec Tho. Porro dictū
ius poſitiuū hr̄. C. eo. l. alearū. ꝛ ff. eo. l.
vlt. in fi. Et idē ɔſulerē etiaȝ dicto iure
poſitiuo durāte. ſ. q̄ ille q attractus fu
it non tenet reſtituē. nec tñ licite pōt te

nere ꝓpt ipam turpitudinem talis lu
cri: vt in se. §. dicitur.

Utrꝫ ille qui vicit qñ volũtari⁹ cum volũtario lusit teneat ad restitutõem. R. Quidã dicũt ꝙ nõ. sed pauperibus ẽ erogãda tal' pecunia: ar. 14. q. 5. nõ sane. Et hec ẽ opio Pla. Alii dicũt ꝙ teneatur. ff. eo. l. vlt. i fi. ⁊ C. eo. l. ꝯstitutõe greca. Et hec ẽ opio Ber. vt nõt ex de vi. ⁊ ho. cle. clerici officia. ⁊ ẽt Ray. cõtrũ est i ꝓposito casu. s. in eo q lusit volũtari e ⁊ per eadẽ iura. Sꝫ vt mihi vr̃ vtraꝗ opinio stat. ⁊ scd̃a qdẽ opio. s. ꝙ teneat reddẽ locũ hꝫ vbi legib⁹ viuit impiali bus p q̃s ⁊ ipa opio ꝓbat. Ubi ỽo non sic viuit: vl' vbi leges ille abrogate essent: vr̃ valẽ ꝑma opio. s. ꝙ debeat pauperib⁹ erogari. Nã cũ ludus sit q̃dã expoliatio nõ põt quis per ipm̃ licite aliqd acqrere: ⁊ sic nõ põt tenẽ. sed nec illi dꝫ reddẽ: q꞉ ille nõ ẽ dign⁹ rehr̃e q cõtũ i se fuit primũ expoliare conabat. De factorib⁹ taxillo꞉ scaco꞉. alea꞉ ⁊ huius modi: vide. i. negociatio. §. 7°. A . qui incipit. Quid de factorib⁹. Et ad p̃dcã p̃nt r̃duci q̃ nõt i dcã. q. 24. i sũ. cõ. lib° 2°. ti. 8. vbi dr̃ bꝫ Inno. i. c. q꞉ plerīꝗ. ex ꝯ imu. ec. ꝙ attract⁹ nõ tenet r̃stituẽ: intellige illi a q̃ vicit: vt pꝫ s. Sꝫ q aliuz attraxit tenet. q꞉ dolose fec̃. Et sl'r q lusit modicũ cã recreatõis nõ tenet restituẽ: intellige si lud⁹ erat hõest⁹ ⁊ licit⁹. ar. Luc. 6°. dr̃. Ue vob̃ q ridet' nũc. Un̄ i ead̃. q. 24. dr̃ bꝫ Ray. Si dicat. qs ꝙ bona itẽtõe vl' cã recreatõis ludat ad aleas: faciat h° sine denariis aut accipiat vnũ ꝯ ludis approbat'. Et glo. Ray. super ỽbo recreatõis dicit argumẽtũ ꝙ lud⁹ alee nõ ẽ gnal'r ꝓhibit⁹: q꞉ põt ludi bono fine. ⁊ iõ taxilli ⁊ alee ⁊ scacheria p̃nt fieri bono fine. Sꝫ de h° dicet sup dcõ. §. qd de factorib⁹. Ex p̃dict' g° pꝫ quõ gs teneat restituẽ que vicit in ludo. Sed qd si aliqñ vicit ⁊ aliqñ ꝑdidit. an fiet ꝯpẽsatio? põt distigui utrũ fiat lud⁹ cũ eadẽ ꝑsona vl' d'rsa. Si cuz eadẽ. aut lud⁹ ẽ mutat⁹: vt q꞉ ꝑm⁹ fuit licit⁹. ⁊ 2⁹ illicit⁹. ⁊ nõ fit ꝯpẽsatio. q꞉ solutũ vni vl' ẽt eidẽ ex d'rsa cã non libat a debito ex alia cã vl' cũ alio. C. qñ ciui. ac. ꝑiu. cri. l. vna. Aut lud⁹ nõ ẽ mutatus: vt q꞉ vterꝗ erat illicit⁹. s. i quo vicit ⁊ ꝑdidit. ⁊ vr̃ ꝙ debeat fieri ꝯpensatio. Nã ⁊ si sit dare casũ i quo qs nõ teneat restituẽ illi a q̃ vicit rõe par' cãe turpitudinis põt tñ restituẽ eidẽ: ⁊ r̃stituẽdo libat: vt nõt in sũ. cõ. li. 2° ti. 8. q. 25. ad finẽ. Et iõ ꝑdẽdo cũ eodẽ vr̃ ei restituisse ꝑ ꝯcurrẽti q̃titate. Si lud⁹ fiat cũ d'rsa ꝑsona nõ fiat ꝯpẽsatio. quia ꝑ iteritũ rei moꝛosus debitoꝛ ñ libat. l. in re furtiua. §. ꝑ. ff. de cõ. fur. marie qñ ipemet dedit cãm iteritui. ff. de ỽb. ob. l. si ex legati cã: vbi ille tenetur q occidit hominẽ quem debebat. P.

Luxuria.

Cum luxuria multiplex sit: vt dictũ ẽ s. fornicatio. §. ꝑ. q̃ ẽ graui⁹ pctm̃? R. ꝯm Tho. scd̃a scd̃e. q. 154. Grauissimũ int' oĩa pctã luxurie ẽ uitiũ ꝯ nãz. sicut ⁊ Aug. dicit i li. ꝯ adulterinis ꝯiugiis. Et hoc ideo. q꞉ trãsgredit' illud qd̃ ꝯm nãm determinatũ est tã q̃ ꝑncipiũ circa vsũ venereũ. Post h° ẽ icest⁹: qui est ꝯ nãlem reuerentiam quã debem⁹ ꝑsonis ꝯiunctis. Alie aũt spẽs st̃ ꝯ r̃ctã rõnẽ tñ ex suppositõe nãliũ ꝑncipio꞉. Magis aũt repugñt rõi ꝙ aliquis venereis vtatur: non solum ꝯ illud qd̃ cõuenit ꝓli generãde: sed ẽt cũ iiuria primi. ⁊ iõ foꝛnicatio simplx mima est iter spẽs luxurie. Adulteriũ vero graui⁹ est q̃ stuprũ. q꞉ maioꝛ iniuria fit in abusione mulieris alterius potestati subiecte q̃tum ad vsuz gnãtionis q̃ subiecte ad solã custodiam. Utrũꝗ aũt aggrauatur per violentiã ⁊ iõ rapt⁹ ỽginis ẽ grauioꝛ q̃ simplex stupꝛum. ⁊ raptus vxoris q̃ adulteriũ Et de tali raptu quedam habes. i. raptoꝛ. 2°. De stupro vero ⁊ adulterio. supra foꝛnicatio. §. ꝑ. Et sup. adulterium. Hec etiã omnia aggrauant scd̃m rationez sacrilegii. qñ. s. persona deo sacrata rapitur. A . Et hoc sacrilegiũ gui⁹ est incestu cũ sit ꝯ diuĩã reuerẽtiã. P.

Itē int pctā ɔ nām ḡuissimū ē pctm̄ bestialitatis.s.vbi nō seruat debita spēs. Post hoc āt ē vitiū sodomiticū vbi nō seruat debit⁹ sexus. Et de hoc aliqd .i. sodomia. Post hoc aūt pctm̄ molliciei ex eo ꝙ nō seruat debit⁹ modus concūbendi. Magis aūt si nō sit debitū vas ꝙ̄ si nō sit debit⁹ modus. Min⁹ aūt int pctā ɔ nām ē pctm̄ molliciei qd̄ ɔsistit i sola emissione seminis sine ɔcubitu ad alteꝝ. Et de ista mā satis hr̄ .32.q.7. adulterii.

An q deflorat ꝟginē solutā teneat eā ducē vel maritare? R°. In foro iudiciali videt teneri ad alteꝝ p̄dictoꝝ. ex̄ de adul.c.p̄. Sz ꝑm glo. hec fuit pēa antiqua. hodie ꝟo sic punit. ꝙ aut ducat eam aut ꝟberat⁹ ⁊ a sacris exclusus retrudat ad pniam i monasterio de quo nō possit egredi: ex̄ de adul.c.2°. A. Ibi pȝ ꝙ hec pena ꝓxime dicta obtinet qñ seductor nō vult stupratā ducē quo casu ēt vr̄ ꝙ teneat eā dotare: vt eo.ti.c.p̄. Si aūt pater nō vult eā ei dare: vel ipa non vult ɔsentire: tenet eā dotare: vt in dcō.c.p̄. qd̄ non corrigit: sed in diuerso casu loqtur: vt ex his pȝ. ⁊ ex tex. ⁊ glo. vtriusq̄.c. Et ꝑm glo. Ray. ⁊ in sū. cō.li.2°.ti.5.q.6. glosatores p̄dicta itelligunt de raptore q seducit.i. seorsū ducit a domo pr̄is ⁊ extrahit ꝟginē ꝑ violentiā. sed certe etiā si nō interueniat violētia tenet seductor ad satisfactōem dāni: vt in.c.fi.ex̄ de iniur. B. In foro āt pniali sic agēdū est ꝑm Guil. Si deflorauit ipam volūtariā nō tenet. qꝛ ille nō seduxit eā. Si aūt iuitā vel seductā iniungēdū est ei ꝙ satisfaciat vel ɔponat cū ea. A .s. cōpositōe que ꝓcedat a libera eius volūtate. Al' absolut⁹ nō est tut⁹ in cōscia: ar.l.i.§.q̄ onerāde.i fi. .ff. quaꝝ reꝝ ac. nō dat. B. Silem casum hēs .i. mr̄imoniū 4°.§.2°.

Utꝝ ɔsensus i delectatōem.s. cogitatiōis carnalis absq̄ h° ꝙ ɔsentiat i actū sit mortale? R°. Sic. vt hēs s. ɔlectatio

Utꝝ i tactib⁹ ⁊ osculis ⁊ h⁹modi sit pctm̄ mortale? R° ꝑȝ Tho. scda scde.q.154. Osculū amplex⁹ vel tact⁹ ꝑm suā rōem nō noiant pctm̄ mortale: qꝛ pñt absq̄ libidine fieri vl' ꝓpter ɔsuetudinē pr̄ie vel ꝓpt aliquā nccitatē vel rōnabilē cām. Sed si fiāt cum libidinosa delectatōe sunt mortalia. Nam ⁊ sol⁹ cōsensus i delectatōeȝ mortalis: ē mortale: vt in p̄cedēti .§. dicit. multo magis ꝓgressus ad actū mortale. Addi pōt ꝑȝ Al. ꝙ etiā aspect⁹ libidinosus mortale ē. Math. 5°. Qui viderit mulierē. ⁊c̄.

Magister p°. iue doctor primo cōiter. Quelibet eccl'ia cathedralis debet tenere mgros liberaliū artiū ad min⁹ grāmatice qui cl'icos ⁊ alios pauperes gratis instruāt. Et debent magistro assignari ꝓuētus vnius p̄bende. Et eodē modo debent facere alie eccl'ie quarum sufficiunt facultates. In metropolitana ecclesia debȝ vlterius esse mgr̄ in theologia: ⁊ eodē modo recipe ꝓuētus. nō tn̄ ꝓpter hoc fiat canonic⁹. A. Sed tamdiu reddit⁹ ipos ꝑcipiat q̄diu ꝑstitēit in docēdo. Qd̄ si forte de duob⁹ eccl'ia metropolis grauet: theologo iux̄ modū p̄dictū ipa ꝓuideat. grāmatico ꝟo in alia eccl'ia sue ciuitatis siue diocesis q̄ sufficē valeat faciat ꝓuideri: vt in .c. qꝛ nōnullis: ex̄ eo. B. 37. dis. de qbusdam. ex̄ eo. per totū. A. Presertiȝ i.c.p̄. ⁊ in dicto.c. qꝛ nōnullis. Nō etiā ꝙ a p̄latis ⁊ capitulis ad theologie studiuȝ debent aliqui habiles destiari q alios postmodū valeant erudire. qbus si ꝓprii ꝓuent⁹ eccl'ie nō sufficiūt. p̄dicti.s. p̄lati ⁊ capl'a necessaria ministrabunt. Docentes ꝟo in theologica facultate dū in scholis studuerit ⁊ studētes i ipa integre ꝑ annos qnq̄ recipiāt de lnia sedis apl'ice ꝓuentus p̄bendaꝝ ⁊ bñficioꝝ suoꝝ non obstāte aliq̄ ɔsuetudie ɔtraria vel statuto. Hec oia ex̄ eo. sup specula. vt in sū.con.li.p̄.ti.3.q.i. B. Et de hac etiā materia vide .i. scientia .§.p̄. ⁊ sequentib⁹.

Utꝝ aliquis possit recipi i canonicū

cũ pacto φ doceat ⁊ scholas tẽeat? R°
ſm Hosti. Dicũt doctores φ nõ: al' eẽt
simoniacũ. sed vacãti p̄bende bñ põt
hoc onus annecti: ex̄ de p̄ben. significa
tũ. Con. Ber. A. Idẽ in sũ. con. eo. ti. q.
4. B. In curia romana debent eẽ do
ctores ⁊ studium vtriusq3 iuris vide. i.
studium. §. fi.

¶ Utꝝ magister possit scholarib' col
lectam imponẽ vel exigere? R° scđm
Hosti. Si mgr̄o ãnexũ ẽ sufficiẽs bñfi
ciũ vel sufficiẽs salariũ publicũ non li
cet ei exigere: alr̄ simoniã cõmitteret:
q2 vendẽt obsequiũ sp̄ũale qđ ex offi
cio suo tenet facẽ: ex̄ de simo. nemo. i.
q. 3. vendẽtes. ⁊ c. nõ solũ. sed tñ spõte
oblata recipe põt. Si ͦ non sit ãnexũ
tale bñficiũ vel salariũ aut si non suffi
ciat ei põt accipe collectã p laborib'
suis: ar. 12. q. 2. qcunq3. ⁊ c. eccl'iasticis. et
c. caritatẽ. Et videt Hosti. innuere φ ñ
solũ ab ex̄neis: sed etiã a cl'icis eccl'ie
possit exigere: nõ tñ dз exigere a pau
pere cũ ip̄e potius debeat paupi sub
uenire. Sed ⁊ talis exactio ſm Guil. ñ
dз eẽ coactoria: vt φ nisi soluãt expel
lat eos de scholis aut accipiat res eoꝝ
sed poti' inopiã suã eis exponẽdo. Et
hec oia ſm Hosti. intelligẽda sũt si ma
gister est sufficiẽs. Qđ si insufficiens ẽ
⁊ officiũ docẽdi assumit nõ est ei ex de
bito p̄uidẽdũ: sed sibi culpã imputet.
ff. ad. l. aquil. idẽ iuris. Si ͦ sufficiẽs
ẽ ⁊ nõ hз p̄uisionẽ vt dixi etiã si diues
ẽ põt a diuitib' licite accipe. q2 nõ tene
tur eis grat[is] seruire. Satis con. Inno.
Ray. ⁊ Ber. A. Idem in sum. confes.
eo. ti. q. 2. B.

¶ Quid de mgr̄o qui festũ alic' sancti
qđ de se colẽdũ est nõ vult ɔcedẽ ad ce
lebrãdũ nisi data sibi pecunia? R° ſm
Ray. Simoniã cõmittit. quia vendit
sp̄ũale ad qđ tenet: vt in p̄ncipio p̄ce
dentis. §. dictũ est. Et per eadẽ iura et
eodẽ mõ si festũ nõ ẽ celebrãdũ. ⁊ ipse
vult illud festare nec vult legere nisi
data pecunia. A. Idẽ si diẽ nõ colẽdũ
vt alicui' minoris sancti ɔcedit colen
dũ p pecunia: vt in sũ. con. eo. ti. q. 3. Et
subdit. Si aũt p data pecunia ɔcedẽt
mgr̄ scholarib' aliquo die p festo cessa
re a lectõib' siue vacatõem aliquaз p
pter recreationẽ sicut ɔsueuit fieri ab
auctoristis turpe lucrũ eẽt sed nõ esset
simonia. hec ibi. Sed nõ videt rõ diuer
sitatis in hoc casu a sup̄dictis. B.

¶ Doctoris seuitia. s. in nimis corrigẽ
do culpe iputat. q2 leuis tm̄ castigatio
ei p̄missa ẽ. ff. locati. l. itẽ querit. ex̄ de
homici. ad audiẽtiã. 23. q. 5. c. p̄. Quid te
nẽdũ ab auditorib' diuersoꝝ mgr̄orũ
qui habẽt ɔ̃rias opĩones. habet. i. opio
Utꝝ act' doctrine sit p̄termittẽdus p
pter scandalum. vide. i. scandalum. §
7° ⁊ 8°

Magister 2°. s. quãtum ad licẽtiaз

docendi. Quid g° si aliqd exi
gatur vel p̄mittat p licẽtia docendi?
R° ſm Hosti. Exactuз debet restitui ⁊
p̄missũ remitti: ex̄ eo. p̄hibeas. A. Et
incipit p̄hibem'. B. Simonia tñ nõ
ɔmittit: sз ɔmittit exigẽs crimẽ ɔcussi
onis ⁊ dз dignitatib' ⁊ officiis ⁊ bñfici
is expoliari: ex̄ eo. c. p̄. ⁊ c. quanto. A.
Con. Ray. ⁊ Hoff. vt in sum con. li. p̄. ti.
3. q. 5. B.

¶ Quid si ille qui hẽt p̄tãtẽ ɔcedendi
licẽtiã docẽdi vel legẽdi vult legere in
p̄p̄a p̄sona: nũqd põt alteri licẽtiã de
negare? R° ſm Hosti. Nõ põt eũ ipe
dire vel ei denegare etiã si ip̄e sit val
de idoneus: ar. ex̄ de offi. archi. c. vlti.
Hoc. n. esset i p̄iudiciũ auditoꝝ. cum se
pe qs hẽat gr̄am discẽdi ab vno: ⁊ non
ab altero. A. Idẽ in sũ. con. eo. ti. q 6.
Et satis hoc dr̄ in. c. quanto. ex̄ eo. B.

¶ Quid si aliquis obtẽta licẽtia legẽ
di velit aliũ substituere: nũquid a sub
stituto põt recipere expẽsas quas fecit
in ɔuiuiis ⁊ huiusmõi? R° ſm Guil. Si
ɔsuetudo loci est φ possit aliũ substi
tuere: tunc ab illo põt recipere expen
sas factas quasi loco interesse: dũ tñ ille
doceat noĩe ei'. Si autem totum ius
transferat in substitutũ: non dз aliqd

recipe etiã ꝑ interesse: nec pōt ēt i ꝑ ca su pacisci cũ substituto de certa portio ne emolumēti recipiēda. A. Idez in sũ. con. eo. ti. q. 7. z. 8. B. Et multo mi nus potest in casu 2º.

Utrũ liceat alicui ꝓ seipo petē licen tiã docēdi i theologia. R° sꝫ Tho. i q̄li bet. Dicēdũ ꝙ sic. Nullã. n. petit excel lētiã prātis: qđ q̄dē turpe eēt: sꝫ petit solã oportunitatē cõicãdi id qđ hꝫ. Cõi care aũt sciam quã qs hꝫ laudabile ē ⁊ ad caritatē ꝑtinēs ſm illud Sap. 7º. Quã sine fictiõe didici ⁊ sine inuidia cõico. ⁊ i. Petri 4º. Unusq̄sq; sicut acce pit grãm in alterutrũ illã admistrātes Pōt tñ turpitudinē ɔtinere rõe ꝑsum ptõis si ille q nõ est idone⁹ petēt docen di officiũ. A. Jõ i sũ. cõ. li. 3º. ti. 5. q. 5. B.

Maioritas

ſm Ray. ꝑnci palr in q̄tuor ɔsistit. Primũ q̄dem i ꝓroga tiua ordis: vt ꝑſbyter maior est diaco no. dis. 93. legimus. in fi. eẋ eo. statuim⁹. Secũdũ ē i ꝓrogatiua cõsecratõis: vt eps maior est ꝑſbytero. dis. 95. olim. et eps in eccl'ia. Tertiũ est in ꝓrogatiua admistratõis: vt archidiacon⁹ maior ē archyꝑſbytero. ⁊ ei subest atq; obedi re dꝫ. dis. 25. ꝑlectis. Quartũ ē i ꝓrogati ua antiquitatis ſm ꝙ maior est: vel q ꝑrius fuit ordinat⁹ vł ꝑus religionem ingressus vel etiam ille q ꝓcedit alios in etate. dis. 75. ordinationes: eẋ eo. c. ꝑ. eẋ de elec. dudum ꝑ. Et addit etiam ſm Hosti. quintũ. s. scõm ꝓrogatiuam eius qui ordiauit. q2 ordinat⁹ a supio re int' alios eiusdē ordinis magis ē ho norãdus: eẋ eo. per tuas. Ad maiorita tē obediētia sequit. de qua hētur. ĩ. obe dientia per totum.

Maior pars.

Generalr quod fit a maiori parte capituli seu col legii vires obtinet. 65. di. c. ꝑ. 2º. ⁊ 3º. nisi ex alia parte ꝓpõderet auctoritas: eẋ de elec. dudum. extra de testi. in ꝑſētia ꝑreualet tñ q̄nq; minor pars. s. q̄n ali quid ab eis rõnabile fuerit obiectum vel oñsum: eẋ eo. c. ꝑ. Nec oportꝫ voca ri absentes nisi in electõibus: vt s̃. ele ctio ꝑ. 5. 6º. Silr i cessatõe a diuinis: vt s̃. cessatio a diuinis. 5. ꝑ. A. Concor. Albricus. B.

Maledictio.

Utrum ma ledictio sit peccatum mortale? Rn° ſm Tho. scđa scđe. q. 76. Maledictio de q̃ nunc loquimur est per quam ꝓnunccia tur malũ ɔ aliquē vł imꝓcando vel in optando: qđ q2 scđm se repugnat cari tati: ē peccatũ mortale. i. Cor. 6º. Neq; maledici neq; rapaces regnũ dei pos sidebunt. ⁊ tãto grauius quãto ꝑsonã cui maledicim⁹ magis amare ⁊ reuere ri tenemur. Unde Leuit. 20. Qui male dixerit patri suo aut matri morte mo riat. Contingit tamē esse veniale vł ꝓ pter paruitatē mali qđ qs alti impre catur: vel etiã ꝓpter affectũ eius q ꝓ fert: dũ ex leui motu: vel ex ludo aut subreptõe aliq̃ talia verba ꝓfert. quia peccata ꝟborum maxime ex affectu pensantur.

Que differētia est inter maledictõ nem ⁊ blasphemiam? Rn° ſm quorũ dam vulgare: vt in tuscia: idem sunt. ⁊ hoc etiã ꝓbatur ꝑ decre. eẋ eo. statui mus. Sed tamē ꝓprie loquēdo aliud ē blasphemia. q̄ñ. s. verbis. A. vel intē tione: cum etiã sola intentione pecca tum cõmittatur. Jsa. ꝑ. B. attribui tur deo quod ei non couenit. vel eoꝝ: vt dictum est sup. blasphemia. A. Ter tio cuꝫ attribuitur creature qđ appro priatur creatori ſm Tho. scđa scđe. q. 13. arti. ꝑ. B. Aliud maledictio. s. q̄ñ aliquis imꝓcatur vel optat alicui ma lum siue homini siue deo.

Que pena ꝓferētis maledictõeꝫ ɔ deũ? R°. Si quis ɔ deũ vel aliquē san ctuꝫ maxime beatã ꝟginē talia ꝑsum ꝓserit: dꝫ septē dieb⁹ dñicis ꝓ foribus eccl'ie manifesto eē dũ missa dicit: ita ꝙ vltimo die nec palliũ nec calciamē ta: sed corrigiam circa collũ habeat: ⁊ ꝙ septē ꝓcedentibus feriis sextis ieiu

net i pāe ⁊ aq̄: nec igrediat ecclaz. ⁊ i q̄ lib3 dictoꝝ dieꝝ tres reficiat paupes. ⁊ si n̄ pt tres saltē duos vl vnū. ⁊ si n̄ pt h°illud i penā aliā ɔmutet. ⁊ si pdcā re nuēit o3 ei īt̄dici igress° eccle. ⁊ i obitu o3 carē ecclastica sepultura. Insup ta les debēt ɔdēnari pena pecuniaria: ex eo. statuim°. Et hec oīa s3 Hos. p tribu nali fiūt. Leteꝝ i iudicio aie discret° sa cēdos molliet hūc rigorē. A . Jmmo ⁊ i foro pniali ēt h̄ rigor seruādus est pterq̄ i ɔdēnatōe pene pecuniarie qn̄ blasphemia publica ē: s̄m modū tn̄ po sitū s̄. ɔfessor p̄. in additōe magna. B

Utꝝ liceat maledicē creature irrōa li? R. Creature irrōali ɔtingit maledi cere q̄nq3 modis. p̄ mō s3 q3 ordinat ad hoīez p modū subuētōis. s. q2 p eas s̄b uenit hūane necitati. Et h°mō ds hōi dixit. Maledcā tra i ope tuo. A . Gen̄. 3°. B . vt. s. p ei° sterilitatē hō punire tur. Et ita ēt itelligit q̄d hr Deut° 28° Bndicta horrea tua. maledictū horre um tuū. Sic ⁊ Dauid maledixit mon tes gelboe s3 expositōez 2 reg. 2° scōm q3 ordinat ad hoīem p modū significa tōis. sicut dn̄s maledixit ficulnee in si gnificatōem iudee Math. 21. 3° scd3 q3 ordinat ad hoīem p modū ɔtinēti. s. lo ci vl tpis. Et sic Job maledixit diei na tiuitatī sue. Job 3°. Et h° ppt culpā ori gialē quā nascēdo ɔtraxit: ⁊ ppt pena litates ide seq̄ntes: ⁊ ppt h° ēt pōt itel ligi Dauid maledixisse mōtib° gelboe 2° Reg. p̄ ppter cedē ppli q̄ i eis ɔtige rat. Predictis trib° mōis nō ɔpetit nec licet hōi maledicē irrōnali creature: ni si forte spāli dei reuelatōe. A . Uel ni si i his nō itēdēt odiū creature: s3 dete statōez mali cl'pe vl pene: iuxt illō Job 5°. Uidi stultū firma radice: ⁊ maledi xi pulchritudini ei° statiz. B . 4°. ɔti git maledicē irrōabilib° reb°: inq̄tum st creature dei. ⁊ h° ē pctm̄ blasphemie s°pōt ɔtingē maledicē eis s3 se ɔsidera tis. ⁊ h° ē ociosū ⁊ vanū ⁊ p ɔn̄s illicitū hec sūpta st de Tho. scda scde. q. 76.

Malefactor. Si male factor pōt fugē vl se defēdē. vide s̄. accu satus. §. pñ.

Maleficium dicit dupl'r Uno° q̄lī bet sortilegiū de quo agit. C. de male. ⁊ mathe. p to. de quo ēt m'lta hn̄t. i. sortilegiū. p totū. ⁊ de tali malefi cio inq̄tū ipedit mrimoniū hr ex de fri. ⁊ male. ⁊ s̄. ipedimētū 15°. i q̄tuor vl timis. §. Alio° dr maleficiū q̄dcūq3 cri mē. vt furtū rapina. homicidiū ⁊ hui° mōi. Dr ēt q̄i maleficiū qn̄ ē nocumētū pter ppositū: vt cū iudex p iperitiam male iudicat: vel cū de domo alicuius aliq̄d ē eiectū q̄d nocuit trāseūtib°: vt in Insti. de obli. q̄ ex q̄si delic. i pn̄°. ⁊ p totū. Utrū3 maleficiū quod est sortile gium possit tolli p aliud maleficium: vide s̄. impedimētū. 15°. §. fi.

Manumissio est datio libertatis Nam q̄ diu quis in seruitute est manui ⁊ potestati suppositus est. manumissus vero liberatus est. in In sti. de liberti in pn̄°. Et manumissi dicū tur liberti: de q̄bus hētur sup. libertus. Quis pōt manumittē? Rn̄. Manu mittere pōt dn̄s q ē maior. 20. ānis. nisi al' nō hēat admistratōem: vt furiosus ⁊ pdigus. Minor vo. 20. manumittere int vivos nō pōt nisi ex cā. ⁊ tunc si est maior. 17. ānis. L. q manumit. nō pn̄t. l. si minor. A . cōiūcto. §. fi. in Insti. ex q̄b° cau. manu. licet. B . S3 in vltima volūtate pōt: ex quo pōt testari. s. post 14. annū. L. q manumit. nō pn̄t. auc. s3 de iure. A . al' incipit. sed hodie. ⁊ idez dr in dcō. §. fi. in Insti. B . Item eps pōt manumittē seruos eccle beneme ritos. 12. q. 2. si q̄s. Pōt etiā alios non be nemeritos: dū tn̄ det eccle p vno du os eiusdē mēiti ⁊ peculii. 12. q. 2. eps q̄ mācipiū. Et s̄m Guil. intelligi o3 q3 det de suis bonis ppriis: nō de reb° eccle. Itē ipōt manumittē causa miseratōis. 12. q. 2. cū redēptor: q̄d intelligi pōt de

bene meritis. Itē abbas nō pōt manu mittē seruū monasterii nisi de cōsensu epi ꝛ monachoꝝ. dis. 54. abbati: nisi sit ɔ̃ria ɔsuetudo: ex̄ ō his que fi. a pla. ea noscit̄. Itē seruus cōis pluriū māumit ti pōt ab vno: sed dꝫ manumissoꝛ alios seruare idēnes. A. Hoc ē ꝙ añ māu missionē dꝫ pciū iustū dare. vl' si recusa tur recipi dꝫ deponē p publicas perso nas cū sigillo apud edē sacrā: vt in. l. de qua statim. B. L. de cōi ser. ma. l. i. Et nō ꝙ nō valet manumissio in fraudeꝫ creditoꝝ facta. L. q ad liber. puo. ñ po. A. Meli⁹. L. q manumit. nō pñt. B. l. i. in Insti. q. ex cau. ma. li. §. p̄. A. Iō in sum. con. lib° 3° ti. 17. q. 10. bꝫ Ray. Ul. ꝛ Hosti. B.

Qualiter fieri debeat manumissio? R°. multis modis. Aliqñ in eccl'ia sub aspectu epi ꝛ plebis. ꝛ debꝫ de hoc fiēi scriptura ad cautelā futuri. A. de his q in eccle. ma. l. i. ex̄ de ser. nō oꝛ. c. p̄. Item fit qñqꝫ corā iudice. ꝛ dicit̄ māumissio vindicte. nam vindicta appellabatur virga ptoria cū qua tangebantur a p tore illi q manumittebant̄. A. De h⁹ in Insti. de libertis. §. multis. ꝛ ibi glo B. Et si qdē manumissio fiat ad hoc: vt manumissus ordinet̄ dꝫ poti⁹ fieri corā iudice eccl'astico ꝙ̃ corā seculari: ar. ex̄ de ser. nō ordi. c. p̄. Itē pōt manu missio fieri i secreto: vt dicat dñs. esto liber. vel int̄ amicos. vel p eplam. vel p testamētū. vel quālibet vltimaꝫ vo lūtatē. Itē pōt fieri dieb⁹ feriatis. Itē tā de die ꝙ̃ de nocte. ꝛ a pcedēte p viā A. i. a iudice ꝛ nō p tribunali sedēte: vt in textu de quo statim. B. in Insti. de liberti. §. multis aūt. Insup serui fi unt liberi p alios modos ꝙ̃ p māumis sionē: quos vide. i. seruus p̄. §. fi. Prin ceps quoqꝫ sola volūtate manumittē pōt. L. de cōi ser. ma. cū apud.

Matrimonium p°. cōiter: qd sit mr̄imoniū? R°. Matrimonium est viri ꝛ mulieris cō iunctio indiuiduā vite consuetudineꝫ retinēs. 27. q. 2. c. p̄. ex̄ de psump. illud. ꝛ in Insti. de nup. §. 2°. A. In hoc. §. ni hil de hoc videt̄ dici: sed in aliis allega tis. B. qd̄ Ray. exponēs dicit. Uiri et mulieris nō viroꝝ ꝛ mulieris: nec viri ꝛ mulieꝝ. qꝛ nec vn⁹ vir pl'es vxoꝛes: nec vna pl'es viros hr̄e pōt. Cōiunctio .s. aīoꝝ ꝛ mr̄imonialis. Indiuiduā vite ɔsuetudinē retinēs: hoc ē ꝙ neut̄ absꝫ cōsensu alteri⁹ pōt ɔtinētiā pfiteri vel orōi vacare: vt h. i. §. vlt. in fi. nec se al teri copulare sꝫ sibi īuicē mutuā fideꝫ seruare: ꝛ debiti redditōem ꝛ mutuam īuicē in necessariis vt pñt subuētōeꝫ p bere debēt. Et ꝙ dr̄ indiuiduā. ꝛc. intel ligit̄ bm Guil. de mr̄imonio ɔsūmato p carnalē copulā. qꝛ añ posset separi i ca su: vt dr̄ s. impedimētū p̄. §. 2°. Itē intel ligit̄ de mr̄imonio fideliū. qꝛ ꝛ mr̄imo niū infideliū posset separari: vt s. ipe dimētū 9°. p totū. A. Idē in sum. con. li° 3° ti. 2° q. i. vbi ponūtur ꝛ alie diffini tōes matrimonii que possūt reduci ad pdicta. B.

Un̄ dr̄ mr̄imōiū? R° bꝫ Ray. Dr̄ q̄si mr̄is muniū. i. offm̄. qꝛ dat mulierib⁹ es se mr̄es. ꝛ iō magis denoiat̄ a mr̄e ꝙ̃ a pr̄e: qm̄ in eo plus apparet mr̄is offm̄ ꝙ̃ pr̄is. Idē Tho. Pe. ꝛ Hosti. A. Idē in dcā. q. i. in sum cō ti. 2°. B.

Utꝝ mr̄imoniū sit sacr̄m? R° bm Tho. in 4° di. 26. Sacr̄m iportat reme diū ɔ̄ peccatū p sensibilia signa ꝛ cum hoc inueniat̄ in mr̄imonio: inter sacr̄a cōputat̄. A. Et istud remediū est du plex. s. curatiuū ꝛ pseruatiuū. Primū dat̄ in aliis sacr̄is. Scdm i sacr̄o matri monii bm Pe. ꝛ in sū. con. li° 3° ti. 2. q. 2. Magis aūt videt̄ dici sacr̄m ex eo ꝙ ē sacre rei signū. i. cōiūctōis xp̄i ꝛ eccl'ie. ad Eph. 5°. Et ut pꝫ i dicta. q. 2. Pe. addit ꝙ cōiunctio exterioꝛ ē sacr̄m tm̄. cōiun ctio ɓo interioꝛ aīoꝝ sacramētū ꝛ res. effect⁹ grē: que ibi confert̄ res ꝛ non sa cramētuꝫ. ꝛ est res pmo sig̃ta. Res ɓo sig̃ta secundario ē ɔiūctio xp̄i ꝛ eccl'ie. B. Et forma qdē hui⁹ sacramēti sunt ɓba. A. siue alia signa: vt i dicta. q. 2.

B. quib' ɔsensus mrimonialis exprimitur: ꝛ sicut pnia non hēt aliā mām nisi ipos act' sensui subiectos q sunt loco mālis elemēti. sic sacrm mrimonii hēt p mā ipos act', qꝛ pficit per actū ei' q sacro ipso vtitur. Unde apls Eph 5° dicit. Sacrm hoc magnū. ꝛc.

¶ Qñ mrimoniū fuit istitutū? R° bm Tho. in 4°. di. 26. Mrimoniuz bm q ordinat ad pcreatōem plis que erat necessaria etiā peccato nō existente institutū fuit añ pctm Ade in hoc q homini mulierē i adiutoriū de costa formauit. ꝛ dixit eis. Crescite ꝛ multiplicamini. ꝛc. Geñ. 2°. A. ɔiuncto. c. p̄. B. Adā vo cū dixit. h° nūc os ex ossibus meis. ꝛc. vba illa ptulit a deo inspirat': vt intelligeret mrimonii institutōem a do factā. sed bz q mrimoniuz pbet remediū ɔ vuln' peti. sic institutū fuit post pctm tpe legis nāe. Scōm aūt indeterminatōem psonaꝝ institutōem hūit i lege Moysi. Et bm q repñtat cōiūctionē xpi ꝛ eccle institutōem habuit in noua lege. ꝛ bz h° ē sacrm noue leg]. hec Tho. ꝛ de pma ꝛ scda istitutiōe. 32. q. 2. §. his ita. ꝛ ex de diuor. gaudem'.

¶ Que sūt cāe institutōis mrimonii? R° bm Ray. Due sūt pncipales. s. susceptio sobolis educāde ad cultū di. Geñ. p̄. Crescite ꝛ multiplicamini. ꝛc. ꝛ vitatio fornicatōis. i. Cor. 7°. ppter fornicationē vnusqsqꝫ hēat suā vxorē ꝛ vnaqqꝫ suuz virū. ꝛ ista cā solū post peccatū extitit. Secundarie vo multa sunt: vt qñz pacis reformatio. pulchritudo vxoris. diuitie. ꝛ h' modi.

¶ Nūqd tenet mrimoniū nō factum cā plis: sed ppter scdarias cās nunc dictas: puta ppter pulchritudinē diuitias ꝛ h' modi? R° bm Ray. Sic. Sufficit. n. q ɔtrahere intēdūt ꝛ ɔsētiūt p verba de pñti. 32. q. 2. solet queri. Deut° 21. Si videris mulierē pulchrā in medio captiuoꝝ ꝛ amaueris eā volueris qꝫ in vxorē hēre: introduces eā in domū tuam. ꝛc. Con. Tho. ꝛ Pe.

¶ Quot sūt bona mrimonii? R° scōm Ray. Sūt pncipalr tria. s. fides ples ꝛ sacramētū. 27. q. 2. oē. In fide attēditur ne cū alio vel cū alia ɔmisceat. In ple vt amāter suscipiat ꝛ religiose educetur siue iformetur. In sacro vt mrimoniū nō separet. A. Hec satis colliguntur i dicto. c. oē. B. Licz. n. fiat int dū separatio corporalis: vt ex cōi cōsēsu cā orōnis vel religionis: vl etiā propter fornicatōem. tñ mrimoniū int fideles postqꝫ rite ɔtractū ꝛ cōsūmatuz ē: inseparabile est vsqꝫ ad mortē. ꝛ pdicta tria bona adeo sunt substātialia cōiugio q cōditio ɔ aliqd istoꝝ apposita vitiat cōtractū mrimonii: ex de condi. appo. c. fi. De qua mā plene habetur. i. mrimonium. 5°. §. p̄.

¶ Utrum intētio nō seruandi fidem vitiet mrimoniū. R° scōm Guil. Si aliquis ɔtrahit mrimoniū nō habens ppositū seruandi fidē sed adulterādi: nihilomin' tenet mrimonium. A. Con. Pe. vt in sum. con. li° 4°. ti. 2. q. 54. B. Dum tamē hoc nō deducat in pactum si autez deducatur in pactū: vt q liceat adulterari: vel q pstituat vxorē nō cōtrahit mrimoniū: ex de ɔdi. app. c. fi. De illis vero qui nō habēt intentionez cōtrahendi habetur. i. mrimonium 4°. per totum

¶ Utꝝ intētio nunqꝫ exigēdi debituz vitiet mrimonium? R° scdz Guil. Credo q ɔbit mrimoniuz: sicut fuit int beatam vginē ꝛ Joseph. ꝛ credo etiam si intendat nō solū nō petere: sed etiā negare q teneat mrimoniū: dūmodo h° non deducatur i pactū: qꝛ tūc nō tenēt. A. Cū p dicto cō. Pe. sed discordat a secūdo dicēs q de bono fidei mrimonialis duo actus sūt. Un' eēntialis. s. nō negare ɔiugi vsū sui corpis. ꝛ intētio opposita huic mrimoniū excludit. Alter accessori'. s. non exhibere alteri corp' suū. ꝛ intentio huic opposita mrimonium nō excludit: vt i dicta. q. 54. ꝛ se. B.

¶ Utꝝ intētio nō hēndi plē excludat mrimoniū? R° scōm Pe. Firma itētio plē euitādi excludit mrimoniū: dico

maxime si deducat in pactū: sed tñ in tētio nō educādi plem nō excludit. A. Iō. Hug. z glo. Ray. vt in sū. cō. eo. ti. q. 56. B. Silr nec excludit mrimoniū ōsperatio plis. qz adhuc pōt eē mrimoniū i remediū. A. Idem i sū. cō. i dicta q. 56. B.

Utrz ītētio ducēdi aliā vxorē excludat mrimoniū? R. bm Pe. si intendit ducē aliā dimissa ista nō ē mrimoniū. qz z bm Guil. talis vr ōhē ad tps. 2. q. 2. solet qri. A. Et ibi pz q ppter hoc isto cāu mrimōiū nō valz. Nec obstat q iudei ōhūt cū pposito diuertēdi qñ voluerit p libellū repudii. qz hº nō deducūt i pactū q̄uis ex vi ōstitutōis vl ōsuetudinis: vel ēt sola voluntate mutata postea diuertāt: sicut z ō eo q mutata volūtate itrat religionē bm Pe. z i sū. cō. eo. ti. q. 57. B. Si vo ista retēta nibilominꝰ cū ipa erit mrimōiū. A. Idem in dicta. q. 57. B.

Utrz inter beatā vginē z Joseph fuerit pfectū mrimoniū? R. bz Pe. i 4º dis. 30. Duplex ē pfectio mrimonii. vna q̄tū ad esse. q gdē fit p ōsensū vbis de pñti exprssum. z tali pfectōe mrimoniū illud pfectū fuit. Alia pfectio q̄tū ad opatōez. z sic nō fuit pfectū. qz actꝰ pꝰ mrimonii ē carnalis copula: i quā vt ibidē dicit Tho. vgo non ōsensit explicite: sz iplicite a deo certificata. A. i. si fuisset certificata: vt pz ex se. B. Et sic vginitatē suā deo ōmisisse i libº sniaz dr.

Que dria est inf mrimonium legitimū z ratū? R. scdm Ray. Mrimoniū legitimū z nō ratū ē qd legali tm̄ institutōe vl puincie moribꝰ inf fideles cōtrabif: qd iō dr nō ratū: qz sine fide fit. Uñ Augꝰ. Nō est ratū coiugiū qd sine deo est. Ratū vo z nō legitimū est qd inf fideles z legitimas psonas: sz sine legitia solēnitate ōhif. Hec distinctio pbaf. 28. q. i. §. Itē illō. z extra ō diuoz. quanto. z. c. gaudemus.

Quis ē effectꝰ mrimōii? R. bz Ray. Effectꝰ ē q exquo semel ē ōiugiū inter aliquos fideles: nunq̄ ōsinit eē: etiā si alter efficiaf hēticꝰ. 32. q. 7. c. ꝓ. z 2º ex ō diuoz. c. quāto. Nec maritꝰ pōt dimittē vxorē siue efficiaf ceca siue leprosa vl aliqd tale: nec vxor virz. 32. q. 5. horrēdꝰ z. c. si vxorē. nisi tm̄ cā fornicatōis. z tūc si dimittat maneat sine ōiuge vl recōcilief vxori. 32. q. i. dixit dñs. Itē aliꝰ effectꝰ ē. qz mulier ptātem sui corpis nō hz: sed vir: z vir ptātē sui corporis non hz: sed mulier. z iō pꝰ copulā carnalem nec religionē pōt alf eligē inito altero nec ōtinētiā pfiteri. 33. q. 5. c. ꝓ. 2º. 3º. z 4º. Est z aliꝰ effectꝰ. qz vir ōpellēdus ē reddere debitū vxori: lz nunq̄ cognouerit eam. z eoꝰ non obstāte supueniēte affinitate: ex̄ de eo q cog. cō. vxo. sue. discretōem. z. c. tue. Ille tñ ōiunx q de ipa ꝰaffinitate ē inocēs monēdꝰ ē q ōtineat: qd si nolit tūc nocēs tenef ei debitum petitū reddē: sz exigē nunq̄ pōt. A. vt pz in allegatꝫ iuribꝰ. z dz reddi cū timore: vt i. c. tue. B. Itē vnꝰ cōiugū siñ cōsensu alteriꝰ nō pōt orare: intellige orōne pnuata z tā longa q eēt ipeditiua de biti cōiugalis. Secꝰ de orōne solēni vt misse tpe a canonibꝰ diffinito. de cōse. dis. 2. oīs hō. z. 33. q. 2. quos ōs. A. ō ōse. dis. i. oēs fideles. z. c. missas. B.

Matrimonium 2º

qs possit ōtrahere. Et p̄ gdem vtrz puer possit ōtrabē? Rnº bm Ray. Etas apta in puero ē annoz 14. z in puella. 12. ex̄ de despon. impu. ipuberes. et c. cōtinebaf. z si añ ōhunt nō ē mrimoniū: vt hēs s̄. ipedimētū. 13. §. plt. A. nisi eent pximi pubertati. z ita q malitia suppleret etatē: ex̄ de despon. ipu. de illis. Lon. Tho. z Pe. vt in sum con. libº 4º. ti. 2. q. 19. B.

Utrū furiosus possit ōtrabē? R. Furiosus vel insanꝰ dicēdo vba mrimōnū efficiētia nō ppter hoc cōtrabit. qz aio cōsentire nō pōt. 32. q. 7. neq̄ furiosus. Intelligēdū q̄diu ē in furore, nam si habeat lucida intualla contrahere potest. ar. 3. q. 9. indicas. 7. q. i. q̄uis triste.

A .Idē in sum.con. eo .ti.q.26.secundū
Ray. B.
¶ Utrū ebri⁹ possit ↄtrahē? Rn° scd̄m
Guil. Si ita ebri⁹ sit q̄ nescit qd agat
non potest: sicut ⁊ de furioso dictū est.
nisi qd̄ fecit ī ebrietate ratū habuit po
stea. Qd̄ si ebrietas nō sit tanta q̄ vsū
rōnis auferat cōtrahere pōt. sicut ⁊ di
ctū ē s̄. ebrietas. §.5°. A Idem ī sū. cō.
eo. ti. q.27 ⁊ se. B.
¶ Nūquid absētes possint per ꝓcura
torē ↄ̄here mr̄imoniū? Rn°. Pn̄t sicut
Isaac cum Rebecca. 32.q.2.§.cū dicitur
Sed nō ē idoneus ꝓcurator nisi super
hoc hēat spāle mādatū: nec pōt alium
substituē nisi sit ei spālr̄ cōmissum. ⁊ si
fuerit reuocat⁹ anteq̄ ↄ̄xerit: lꝫ tam il
le q̄ illa cum qua ↄ̄xit hoc ignorauēit
tamē nō tenet mr̄imonium postea con
tractū: ex̄ de ꝓcura. ꝓcurator. li°. 6°.
¶ Multi sunt qui nō possūt ↄtrahere
ꝓpter ipedimēta que sunt inꝯ eos. Ui
de. e. s̄. ipedimētū p̄. cū oib⁹. c. se. An lepro
sus possit cōtrahere. vide s̄. leprosus
.§.p̄. A .Aduertēdū ēt q̄ edictū ↄ̄ ma
trimōio cōtrahendo dicitꝰ ꝓhibitoriū
.i. q̄ ois q non ꝓhibetur ↄtrahere pōt:
ex̄ de spon. cū apud: vt nōtur in sū. cō.
eo. ti. q.26. s̄m Ray. B.
¶ Sed nunquid absentes possūt ↄtra
here p solas lr̄as? R° s̄m Ray. Si ille
vel illa cui mittunꝰ nulli exp̄mit ↄsen
sum suum credo sine p̄iudicio q̄ q̄tū
cunq̄ consentiat nō est mr̄imoniū. sed
tūc demū erit qn̄ notificauerit siue si
gnificādo hoc illi q misit lr̄as siue alii
dicēdo. A . Hoc videꝰ potius fuisse di
ctū glo. Ray. vt pꝫ in sum cō. eo ti. q.31.
Ratio autē ē vt ⁊ ibi colligiꝰ. qꝛ ad ma
trimoniū ↄsensus nō sufficit nisi fuerit
ad extra exp̄ssus. Facit ex̄ de spon. cuꝫ
apud. B .Utrū q cum vna ↄ̄xit spōsa
lia possit ↄtrahere mr̄imoniū cuꝫ alia.
vide. ī. sponsalia. §.8°.

Matrimonium 3°.

[M]...quō cōtrahiꝰ. Et q̄riꝰ p̄. Utruꝫ
per cōsensū ↄtrahaꝰ mr̄imoniū? Rn°
s̄m Ray. Ex q̄ vir ↄsentit p v̄ba de p̄n̄ti
ī mulierē: ⁊ illa ī viꝝ dicēdo. accipio te
ī meā. ⁊ accipio te ī meū. vl̄ ↄsentio ī te
tanq̄ ī vxorē. seu alia eq̄pollētia v̄ba:
statiꝫ ē mr̄imoniū ēt si ↄsensus nō exp̄
maꝰ v̄bis vl̄ signis ī his q nō p̄n̄t dicē
vt mut⁹. vl̄ nō audire vt surd⁹. Sūt cō
sensu v̄o q̄cūq̄ alia dicanꝰ vl̄ fiāt ēt si
inꝯueniat carnalis copl̄a nō ē mr̄mōiū
ex̄ ↄ̄ spō. duo. tuas. ⁊. c. dudū. ⁊ ex̄ ↄ̄ spō.
si inꝯ. ⁊. c. cū apud. ⁊ vide se. §.
¶ Sꝫ vtrū ip̄a v̄ba sint nccīa? R° scd̄ꝫ
Pe. sic dicit mgr̄ sniaꝝ. Nō solum ↄsen
sus īterior facit mr̄imoniū: sꝫ regritur
exp̄ssio v̄boꝝ. qꝛ sacr̄m res sensibilꝰē: ⁊
ī eo r̄griꝰ signū exteri⁹ exp̄ssū. Exp̄ssio
āt h⁹ ↄueniēti⁹ fit p v̄ba de p̄n̄ti. A . Jō
ī valētib⁹ loq nccīa sꝰ v̄ba: ex̄ de spon.
.c. tue fr̄nitatis. sꝫ Ray. ⁊ vt nōꝰ in sū.
cō. e. ti. q.3. B . Sꝫ ⁊ pōt fieri p aliū mo
dū: vt p lr̄as abn̄tiū: vt dictū est s̄. mr̄i
moniū 2°. §. pl̄t. vl̄ p euidētia signa p̄n̄
tiū n̄ valētiū loq: vt ī p̄cedēti. §. dēꝫ est
¶ Quid si qs dicat. volo te decetero
hr̄e in vxorem. vel volo q̄ tu sis mea
vxor: seu te eē vxorē meā: nunqd ↄ̄hiꝰ
mr̄imoniū? R°. s̄m Guil. In talib⁹ r̄cur
rēdū est ad intētōem ↄ̄hentiū. ⁊ s̄m eā
iudicādū. Qd̄ si ↄ̄ itētōe ↄstare nō pos
sit v̄e nec p̄sūptiue. dicendū q̄ qn̄ hoc
v̄bū volo coniūgiꝰ infinitiuo v̄bi sub
stantiui vt eē: vel v̄bi nō significātis
actū: sed relatōem: vt hēre seu tenere
A . Quia in his videtur q̄dam relatio
mariti ad vxorē. ⁊ eↄ°. qꝛ nō pōt de iure
aliq̄ teneri ꝓ vxore nisi ip̄e teneaꝰ ꝓ
marito. ⁊ eↄ°. B . Tunc per hoc v̄bum
volo poti⁹ dꝫ exp̄mi volūtas concomi
tans q̄ p̄cedens. vn̄ p p̄dicta v̄ba p̄su
mēdū ē mr̄imoniū eē ↄ̄ctum: extra de
spon. ex parte. p̄sertim qn̄ p̄cessit inter
rogatio: vt vis me hēre? ⁊ adhuc exp̄s
si⁹ ē si addit dicēs. decetero volo. Sec⁹
aūt eēt si h⁹ v̄bū volo iūgereꝰ cum in
finitiuo significante aliquē actū. A . s.
simplicē absq̄ relatōe vt ī exēplis que
subiūgūtur. B . Tunc. n. videꝰ exp̄mē
volūtatē p̄cedētē poti⁹ q̄ ↄcomitātem

vt cū dicit. volo bibere. volo comedē. ꝛ
ita si dicat. volo te accipe. A. Nam
aliqs pōt etiā de iure velle aliquā acci
pere: ꝛ illa ñ eū. ꝛ sic hic ē simplex act⁹
sine relatōe. B. vel in te cōsentire tan
tū i meā nō erit mrimoniū. A. Idem
in sum. con. eo. ti. q. 4. ꝛ se. B.
¶ Quid si dicat vir. pmitto q sy pui
debo tibi sicut vxori ꝛ illa sitia rñdet?
R. bm Hosti. Nisi aliud ptestentur p
mrimonio iudicabo: ar. ex de spon. ex
litteris. ꝛ extra de iureiur. queadmodū
p rñso. in pncipio. A. Idē in sū. con. eo.
ti. q. 6. B.
¶ Quid si dicat vir. pmitto q non di
mittā te p meliori vl peiori? R. scōm
Host. idē qd in supiori pximo. §. dictū
est. Nā in talib⁹ dubiis ē p mrimonio
iudicādū: ex de sen. ꝛ re iudi. c. fi. ex de
testi. licz ex quadā. A. Idē in sum. cō.
e. ti. q. 7. Et addit. Idē si dicat quis. vis
vel placet tibi talis. ꝛ ipa rñdet. volo
vl placet. B. Tamē scōm ɔsciaz iten
tioni eoꝝ ē stādū. A. Hoc veꝝ ē si il
lud cōtigat sine alioꝝ piudicio vel scā
dalo: al' etiā in foro cōscie stādū ē cōi
significatōi vboꝝ seu iuri interpretatōi:
vt in. c. ex lris p. ex de spon. B.
¶ Quid de illis qui post datā fidē de
cōtrahēdo dicūt. bibam⁹ noie mrimo
nii: vel osculemur nos inuicem: nungd
ɔhitur mrimoniū? R. bm Guil. Credo
q nō: nisi hoc agēdo voluerint recedē
a sponsalib⁹ de futuro ꝛ ɔtrahē de pñti
Nā q dicūt noie mrimonii intelligen
dū est cōtrahēdi potius q cōtracti cuz
añ actū nō sit de mrimonio: sz de spōsa
lib⁹. A. Nisi de ɔria itētōe ɔstet saltē
p certa idicia: bm eundē: vt i sū. cō. e. ti.
q. 8. B.
Quid si nihil actū sit de sponsalib⁹
sz simplr vtq dicit dicta vba: ꝛ sequit
osculū de cōi cōsensu? R. bm Guil. Cre
do q si ɔhētes per hoc intēdebāt ɔtra
here ɔtractū ē. Ad iudicādū aūt de itē
tōe recurrēdū est ad circūstantias ver
boꝝ pcedētiū ꝛ subseqētiū ꝛ h⁹modi
indicia. Nō si nulla appareant nō cre
do q sit mrimoniū iudicādū: ꝛ pserti
si vterq vel alt negat se intētōem ha
buisse cōtrahēdi: aut si alt ad scōa vo
ta transierit. Cō. Hosti. A. Idez in sū.
con. eo. ti. q. 9. B.
¶ Quis sit ɔsensus ille q requiritur i
matrimonio? R. bm Ray. intelligitur
de consensu mrimonialis societatis p
pter quē seqtur q eos oz cohitare: non
aūt intelligit pncipalr de cōsensu cohi
tatōis. q2 tunc int frēz ꝛ sororē eēt ma
trimoniū: nec etiā de ɔsensu i carnalez
copulā. q2 tunc iter Mariā ꝛ Joseph ñ
fuissz mrimoniū: de quo dictū ē supra
mrimoniū p. §. añplt. Vñ Tho. i 4. di.
28. dicit. q iste cōsensus nō ē in carnalē
copulā explicite: sed iplicite. quia i con
iugali societate implicat mutua ptās
cōionis: nō tm reꝝ: sed etiā corpoꝝ. A.
Con. Pe. vt in sū. cō. eo. ti. q. 12. Et quod
dicit de cōione reꝝ itelligit quo ad ne
cessarioꝝ subuētōem: ꝛ nō quo ad alia
bona: cū nullo iure caueat. B.
¶ Utꝝ cōsensus ad tps faciat mrimo
niū? R. bm Pe. Cuz inseparabilitas sit
essentialis mrimonio: vt in diffinitōe
eius ponit. iō ad mrimoniū reqrit con
sensus ad iseparabilitatē. ꝛ si sit ad tps
non facit matrimoniū. 32. q. 2. soler que
ri: ex de con. appo. c. vlt. A. Idez i sū.
con. eo. ti. q. 13. B.
¶ Pone q qdā in pñtia pluriū soroꝝ
dicat eis. pmitto vobis q vnā ex vob
ducā in vxorē. ꝛ oēs rñdent. placet. post
ea cognoscit vnā: nūgd ē mrimoniū?
R. bm Hosti. Sic. q2 ipo facto cōsētit:
ar. ex de appella. dilecti. ꝛ. c. vt nostruz.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 15. Aduerten
dū aūt bm Pe. ꝛ in sū. con. eo. ti. q. 10. q
in his qui sūt alieni iuris suffic ad mri
moniū ēt tacit⁹ ɔsēsus: tūc expssus ver
bis eoꝝ i qꝝ sūt ptāte. vt pz i filio seu in
filiofa. 32. q. 2. honorat. Cō Tho. ꝛ Inno.
ꝛ h⁹ clare hr i. c. si ifantes. ex de despō.
ipu. li. 6. Blo. ēt Ray. dicit. Quid si vir
dicat. accipio te i meā vxorē. ꝛ mulier
nihil rñdet: nūgd est mrimonium? Et
Rñdet q vba i mrimonio non sunt de

substãtia mrimonii sicut i baptismo et eucharistia. Vba tñ aut nutꝰ aut alia in dicia sũt nccia ad hoc vt constet eccl'ie de mrimoniali ɔsensu. vñ si puella loq verecũdatur: et tamẽ patitur se subarrari p annuli imissionem: vl' patit se dotari: ipsa taciturnitate et patiẽtia cõsẽsus eius exprĩmit q̃uis lingua taceat ƀ; Hug. Et Tho. etiã dicit sufficere in hoc cãu q ɔ̃dicat. Si aũt nulla alia sint in dicia de cõsensu eius dicit glo. eiꝰ. Nõ credo q p̃sumẽdũ sit p mrimõio ppt illa tm̃. Hosti. q̃cq dicit q solũ ɔsensuz reqrit eccl'ia quo ad eẽntiã mrimonii. vba aũt reqrit ad hoc vt cõsensus pbetur: q̃ si deficiãt: sufficere debẽt signa etiã in loquẽte. Dicit ẽt q si scribãt voluntatẽ suã sine vbis vr̃ etiã sufficẽ. B.

¶ Quid si omittãtur ɔsuete solẽnitates et fiat mrimoniũ clãdestine siue occulte? R. ƀ; Ray. In hoc cãu ñ p̃sumit cõiugiũ: ƀ; adl'teriũ siue fornicatio. 30. q. 5. al'r. nõ tñ itelligas qn possit eẽ vez mrimoniũ. sed canon loqtur ƀ; illud qd ecclesia p̃sumit. A. Vel q2 etiã non dicit legitimũ quo ad honestatẽ ƀm eũdem Ray. et in sũ. con. eo. ti. q. 58. B. Addit Pe. dicens q cõsensus clãdestinus duplex esse põt. Vnꝰ q q̃uis fiat sine solẽnitate eccl'iastica et publica: fit tñ in p̃ñtia testiũ: et talis ɔsensus facit mrimoniũ et verũ et p̃sumptũ. Alius q fit sine p̃ñtia testiũ. et talis q̃uis faciat mrimoniũ vez. nõ tñ facit p̃sumptũ. Vñ cõsulendũ est talibꝰ. A. Hoc fuit dictum Ray. in sum. cõ. dicta. q. 58. B. q õ nouo et publice ɔtrahãt et faciãt pñiam: q2 scandalizauerũt eccl'iaz. et p̃dicti certe exposuerũt se non paruo periculo. nã posset alter altez dimittẽ qñ vellet et de facto cũ alio vel alia cõtrahere: et sic in adulterio manere. q2 nõ posset pbari p̃mum matrimoniũ. Idẽ Hosti.

Matrimonium iiii.

si fiat cõtra intẽtõem. Et q̃rit p̃mo si q ɔ̃hũt vbo ƀ; dissentiũt aĩo: nũ qd sit mrimoniũ? R. ƀm Guil. Si vl' cq vel alter aĩo dissentiat nõ ẽ mrimoniũ. Si tñ de vbo cõstiterit eccl'ia cõpellet eos simul eẽ: cũ de intẽtõe cõstare non possit. vnde nec crederet eis si dicãt se nõ intẽdisse. q2 et glibet sic posset dicẽ et separarẽtur. Si tñ signis euidẽtibus appareat de siĺatõe eccl'ia non iudicabit mrimoniũ eẽ. vel aliis vbis stabit q̃si vere dicta sint. Idem Tho. et Pe. in 4o di. 28. A. Hec partim fuerũt dicta Ray. et ptim pallegatoz doctoz. et etiaz Al. vt in sũ. con. lio 4o ti. 2. q. 14. B.

¶ Quid si illũ q cõtrahit ĩponsalia vl' etiã ɔtrahit vbo de p̃ñti. et nõ ƀ; intẽtionẽ ɔ̃hendi: sed extorquẽdi carnalẽ copulã: deinde cognoscit eã: nunqd ẽ matrimoniũ? R. p̃sumi p mrimonio debet: vt nõtur ex de spõ. tua. et ita iudicaret in foro iudiciali: sed in foro penitẽtie si ille nõ pposuit eã ducere nec vnq̃ ɔsensit i eã nõ ẽ ex illo facto matrimoniũ iudicari: qm̃ ex altera parte dolus affuit et defuit oĩo ɔsensus siñ q̃ nequeũt cetera fedus efficẽ cõiugale: vt in dicto. c. tua. Idẽ Tho. et Pe. et Al. Et addũt q illa ex parte cuiꝰ nõ est dolus excusat a peccato: sed deceptor si verã vult facẽ pñiam: necesse habet illam sine fictõe ducere q̃tum in eo est. A. nisi interim cõtraxerit cum alia: q2 tenet mrimoniũ cũ scõa hoc casu ƀm doc. cõiter: l; qdam ɔ̃dixerint: vt in sũ. cõ. eo. ti. q. 15. B. vel dare ei viruz sibi cõueniẽtẽ: aut al'r sibi satisfacere. Addit tñ Tho. q ad hoc tenetur si vir sit eq̃lis ɔditõis cũ illa. A. et multo plus si inferioris ƀm eũdẽ. vt in sum. con. eo. ti. q. 14. B. Nam si sit multo melioris cõditõis vl' aliud signũ euidẽs fraudis apparuerit põt pbabil'r p̃sumi q sponsa nõ fuerit decepta: sed se dcipi finxerit. et tunc nõ tenet ad p̃dicta: vt qdam dicũt. A. Hoc tenet Al. et addit. Item si vnꝰ sit melior fortuna non obstat qn teneatur eã ducẽ et in eã cõsentire: vt i dicta. q. 14. B. Silem casum habes sup. luxuria. § 2o

¶ Quid si talis ptestet coraz pluribꝰ

ꝙ qcqd facit nõ fac aĩo ꝯhendi: ꝛ post
ea verbo cõtraxit ꝛ cognouit carnalit
nũqd iudicabit mr̃imoniũ? R° scdm
Guil. Sic.q2 recurrẽdũ est ad cõem in
telligẽtiã ꝟboꝝ.ꝛ q2 ĩterp̃tatio facien
da est ꝯtra eũ q dolũ adhibuit.ꝛ q2 ꝙ
uis ꝓtestatõem ꝓbet.potuit tñ postea
volũtatẽ mutare. A .Con.^hosti. vt i
sũ.con.eo.ti.q.17.Et hoc ĩtelligẽdum ẽ
qñ quis dolose fecit ꝓtestatõem.quia
tũc fiet: vt in p̃cedẽti.§.dictũ ẽ. Secus
si fecit ob iustã cãm forte ad euitãduꝫ
scandalũ:nec fuit secuta carnal' copl'a.
q2 tunc nõ ẽ mr̃imoniũ per deficiẽtem
consensum.nec iste ad aliqd tenet cũ
nõ fuerit in dolo: vt pꝫ i dicta.q.17.Ul.
dicit ꝙ qñ qs cõtrahẽdo mr̃imoniũ: vl'
sponsalia aĩo decipiẽdi tm̃ vtit verbis
cõsuetis dicẽdo.accipio vl' accipiã te i
vxorẽ.ꝛ sequit postea carnalis copl'a
aĩo fornicandi ꝯ h⁹modi p̃sumptũ ma
trimoniũ non admittit ꝓbatio i cõtra
rium: ex̃ de spon.is cui. Qñ aũt taliter
ꝯtrahẽs nõ vtit forma ꝯsueta ꝟboruꝫ.
sꝫ dicit mutato suo noĩe. Jobes vl' Pe
trus desponsat te: sicut ꝯtingit in casu
c.tua nos: ex̃ d spõ.tũc ꝯ h⁹modi p̃sum
ptũ mr̃imoniũ ꝓpter carnalẽ copulaꝫ
subsecutã admitti põt ꝓbatio in ꝯriũ
ad ꝓbandũ fraudẽ: lꝫ difficile sit eaꝫ ꝓ
bare qua ꝓbata ꝓnunciabit nulluꝫ fu
isse mr̃imoniũ ꝛ poterit ad scd̃a vota
transire. Nec negat in illo.c.tua nos.ꝙ
de fraude h⁹modi ꝯstare nõ possit. sed
dicit tm̃. Qualr tibi ꝯstiterit non vide
mus.ꝛ nõ q̃lit constare potuerit.hec il
le. Jste tñ fraudulẽt⁹ tenet sicut ꝓrie
dictũ est in.§.p̃cedenti. B.

Matrimonium v°.

M.s.sub cõditione. Querit ergo
Utrꝫ mr̃imoniũ factũ sub ꝯditiõe tene
at? R° Distinguẽdũ est de cõditionib⁹.
Nã q̃dam sunt cõditões gñales q̃ sẽp
debẽt intelligi: vt quas ponit btũs Ja
cob⁹. A .c.4.° B .vt si ds̃ voluerit ꝛ si
vixẽimus.ꝛ hec nullũ ꝯtractũ suspen
dunt. Quedam ꝟo sunt ꝯditões de his
que in matrimonio sunt oĩo necessarie
ꝛ al' impediret mr̃imoniũ: vt si es xp̃i
ana.aut nõ es affinis .consanguinea. ꝛ
h⁹modi. Et iste etiã cõditões intelligi
debẽt apposite: nec vitiant ꝯctũ. Ter
tia est aliq̃ ꝯditio de futuro necessaria
sicut solem oriri cras. Uñ si dicat. Con
trabo tecũ si sol oriet cras. cõtractum
ẽ matrimoniũ: vt posuit Tho.i 4.° dis.
29.q2 talia futura iam sũt p̃ntia i cãis
suis. Quarta ẽ cõditio cõtingens ꝛ ho
nesta que potest apponi ꝛ nõ apponi:
vt si pater me⁹ voluerit.aut si dederis
mihi cẽtũ.hec si apponat suspẽdit ma
trimoniũ vsq; in euẽtũ ꝯditõis. A .ẽt
si fuerit ꝯtractũ p ꝟba de p̃nti cũ addi
tõe alic⁹ dictaꝝ ꝯditionũ: vt in.c. super
eo.ex̃ de cõdi.appo. B .nisi interim cõ
sensus de p̃nti vel carnalis copula fue
rit subsecuta: eo ꝙ tales vident recef
sisse a ꝯditõe: ex̃ de ꝯdi.appo.de illis.et
.c.super eo.ꝛ.c.per tuas. Quinta ẽ ꝯdi
tio inhonesta: sed tñ non est contra sub
stantiã mr̃imonii: vt si furtũ feceris: vl'
si hoiem int'feceris.hec si apponat dꝫ
haberi ꝓ nõ adiecta: ꝛ tenent spõsalia
siue etiã mr̃imoniũ: ex̃ de cõdi.appo.c
vlt.ꝛ scdm ꝙ notat ibidẽ. A .s. in tex.
vbi hoc clare dicit. B. Jdem intelligi
debet de conditiõe impossibili.s.ꝙ ha
betur ꝓ non adiecta.vt si digito celuꝫ
tetigeris. Sexta est cõditio inhonesta
ꝛ contra substantiaꝫ ꝛ contra bona ma
trimonii: vt si dicat Contrabo tecũ si
generatõem ꝓlis euites: q2 h° est con
tra bonũ ꝓlis.vel donec inueniã aliaꝫ
digniorẽ.q2 hoc est contra substãtiam
insepabilitatis.vel si ꝓ questu te adul
terãdum tradis ꝛ hoc ẽ ꝯtra bonum fi
dei.ꝛ tales ꝯditões si apponãtur nihil
agit. A .s.q2 ãnullant mr̃imoniũ: vt i
iurib⁹ de quib⁹ statim. B .32.q.4.int
cetera.32.q.2.aliquãdo.ꝛ.c.solet queri:
ex̃ de ꝯdi.appo.c.vlt. Si tñ postea talis
cõditio remittat ꝛ sequat carnalis co
pula iudicabit ꝓ mr̃imonio. Et si tm̃
vnus ꝯiugũ ponit talẽ ꝯditõeꝫ ꝛ alter
contradicit: vel tacet iudicabit ꝓ mr̃i

monio: vt in dicto.c.aliquando. Predi
cta assũpta sunt de Ray. Tho. Inno. ꝛ
Hosti. A. Idẽ in sũ.con.li.º 4.º ti.4.q.
15.ꝛ addit ſm glo. Ray.ꝙ si mr̃imoniũ
cõtrahit sub conditõe que de necessita
te eueniet: vt si dicat. Cõtraho tecũ si
sol erit in cancro ĩ estate: credo ꝙ non
ẽ mr̃imoniũ in instãti anteꝗ̃ extet ꝯdi
tio. Et si in medio tp̃e cõtraheret cum
alia tenẽt mr̃imoniũ: sicut notauit Jo.
per.c.fraternitati.ex̃ de fri.ꝛ male. Cõ.
Ber. Pe.etiã dicit ꝙ qcunqꝫ ꝯsensus
exp̃mat ꝑ v̄ba de p̃nti ꝛ sub conditõe
futura ꝙ tũc idẽ iudiciũ ẽ qđ de cõsen
su ꝑ v̄ba de futuro. Con. Inno. ꝛ Host.
Quñ g.º ꝯditio futura ẽ necessaria: vt cõ
trahã tecũ si sol orietur cras: ꝯditio ꝓ im
pleta haberet: ꝛ ꝯ̃hunt sponsalia ꝛ nõ
mr̃imoniũ: vt ibi. B. De cõditiõibus
sponsaliũ. vide. ĩ. sponsalia. §. fi.

Quid si quis significauit patri ab
senti ꝙ ꝯtraxit tale mr̃imoniũ sub cõ
ditõe si ipsi patri placuerit: ꝛ anteꝗ̃ pr̃
cõsentiat penitet. sed pater ꝯsentit: nũ
quid erit mr̃imoniũ? R.º ſm Guil. Dicẽ
dum ꝙ nõ. qꝛ non videt ꝙ debeat dici
ꝯsensus nisi duret quousqꝫ pater ꝯsen
tiat. Tñ anteꝗ̃ transeat ad secũda vota
debꝫ ꝯpelli siue induci vt illã recipiat
ex quo semel ĩ eã consenserit sub cõdi
tiõe que extitit: ar. ex̃ de ꝯ̃spõ. impub.
de illis. Idem Hosti.ꝛ Ber. A. Idez
in sum.cõ.eo.ti.q.18. B.

Quid si qs cõtrahat sponsalia sub
hac ꝯditõe si ꝓmiserit coitũ? R.º scðm
Guil. Si cõditio illa intelligit de coitu
fornicario ꝓ nõ adiecta dꝫ hẽri cũ sit
turpis: ex̃ de ꝯdi. appo .c.fi. ꝛ sic erit ꝓ
mr̃imonio iudicãdũ. A. s. qꝛ in p̃ coitu
iudicat mr̃imoniũ p̃sumptũ. Potius
n. vr̃ hortatio. i. ꝙ ꝓmittat eũ rẽ secũ
habere. aut modus aut causa. ꝗ̃ veri
nõis cõditio scðm eũ. Guil. vt in sũ. cõ.
eo.ti.q.19. B. Et multo fortius si itelli
gatur ꝺ̃ coitu legitimo ꝛ maritali. ꝛ eo
dẽ modo si dixerit. Cõtrahã tecũ si vn
ꝗ̃ ꝯtraxero si ꝓmiseris. ꝛc̃. A. s. tecum
coire: vt idẽ sit in hoc casu qđ in p̃cedẽ

ti: l. ꝫ sit adiectum si vnꝗ̃ ꝯ̃xero. B.

Quid si dicaꝫ. accipiam te vel acci
pio si inueniã te virginẽ: postea sequa
tur coitus nec inuenit virgo? R.º scðm
Inno. Ber. ꝛ Hosti. Iudicãdũ est pro
mr̃imonio sicut ĩ p̃cedenti. §. Et addit
Hosti. ꝙ lꝫ sic oporteat iudicari ĩ foro
iudicii ꝓpter hoc ꝙ nõ possint haberi
alie ꝓbationes. tamẽ in iudicio aĩe nõ
est matrimoniũ: extra de cõdi. apposi.
de illis. ꝛ.c. super eo. ꝛ.c. per tuas. Nam
ꝛ bene est ꝙ mulier que in fraudẽ mẽ
tita fuit decepta permãeat ꝛ viro sub
ueniat qui forte intendit bigamiã vi
tare. A. Et sic conditio fuit honesta lꝫ
actus inhonestus scðm eũdem Hosti.
ꝛ in sũ.con.eo.ti.q.20. Et sic si ꝓbari pos
sit per cõfessionem ꝓpriaꝫ vel al' ꝙ nõ
fuerit virgo etiam in foro iudiciali nõ
tenet matrimonium. B.

Que differentia est inter contrahe
re matrimonium sub conditione ꝛ cõ
trahere matrimoniũ sub modo? R.º
scðm Guil. Generalit sciẽdũ ꝙ contra
ctus qui non fit absolute ꝛ libere põt
esse aliquãdo sub cõditõe: vt dono vl'
vendo tibi hoc si hoc feceris: vel, si h.º
fuerit. Item põt esse sub modo: vt si di
catur. dono vel vendo vt facias hoc vl'
illud. aliogn reuocet quod donaui vel
vendidi. Itẽ põt esse cũ appositõe cau
se: vt si dicatur. qꝛ hoc ꝛ hoc est siue fu
it. Et conditio quidem fit ꝑ si. modus ꝑ
vt. causa ꝑ quia. v̄sus. Scito ꝙ vt mo
dus ẽ. si cõditio. quia causa. Et si qdem
contractus fiet sub conditione non te
net nisi existente conditione: sicut ꝛ ꝺ̃
matrimonio dictum est sup̃. in p̃. § v̄.
4.º Si vero fiat sub modo statĩ tenet
sed si non seruat modus poterit reuo
cari. Credo g.º ꝙ lꝫ matrimonium siue
sponsalia possint cõtrahi sub conditio
ne nõ tñ sub modo: ita ꝙ illo modo nõ
seruato dissoluatur mr̃imõiũ: sicut fit
in aliis cõtractibꝯ. qꝛ mr̃imõiũ rite fa
ctum non dissoluitur. A. nec etiã spõ
salia: vt in sum.con.eo.ti.q.22. vbi hec
notantur. Et dicit scðm eũdẽ Guil. ꝙ

exquo semel cõtracta sunt mr̃imonia vel sponsalia: ita q̄ teneat ip̄o iure: nõ pñt reuocari seu dissolui p̄ modũ non existẽtẽ siue pactũ. B. Matrimoniũ vero factũ ex cã tenet siue cã sit vera si ue falsa: vt cõtraho tecũ: q2 diues es. vel q2 fecisti sic: nisi qñ falsa causa cõti neret in se aliqđ ip̄edimẽtũ: vt cõtraho tecũ: q2 libera es. 7 nõ eẽt. A. scđm di stinctõem positam sup̄. impedimentũ .x.7.3°. B.

¶ Quid si dicat. Accipiã te in vxorem vel dabo tibi centũ. A. si p̄miseris vl' vt p̄mittas me coire tecũ. ista. n. sunt d' casu isto: vt p3 in sũ. con. eo. ti. q. 23. B. 7 sequaẽ carnalis copula: nũquid p̄su metur pro mr̃imonio? R°. f̄m Guil. Nõ credo. Nã cũ ille q̄ sic dixit hẽat optio nẽ q̄ liberare se possit vtrũlibet faciẽ do non credo p̄sumptõem inductã esse a iure q̄ intelligatur recedere ab opti one p̄pter carnalem copulam. A. Jõ in dicta. q. 23. B.

¶ Quid si dicat. p̄mitto q̄ nunq̄ defi ciam tibi in vita mea: 7 secuta est car nalis copula? A. s. sub p̄missione non deficiẽdi: vt p3 i sũ. con. eo. ti. q. 24. vbi hec nõntur. B. R°. f̄m Guil. Nõ d3 p̄ sumi p̄ mr̃imonio cũ spõsalia aut mr̃i moniũ nõ soleãt cõtrahi p̄ p̄missiones negatiuas. A. s. h9modi vl' siles: vt in dicta. q. 24. B. nisi forte constaret q̄ per hoc intendebant contrahere spon salia.

¶ Quid si dicat. ducã te p9 ãnũ. A. s. vt p̄mittas. vel si p̄mittas me tecum coire: vt in sũ. con. eo. ti. q. 25. vbi hec po nuntur f̄m eũ. Guil. B. 7 secuta ẽ car nalis copula? R°. f̄m Guil. Credo presu mendũ p̄ mr̃imonio: q2 p̄pter carnalẽ copulã subsecutã vr̃ renunciasse dilati oni t̄pis. A. certe h° cãu nõ videtur re nũciasse cũ exp̄sserit clare mr̃imoniu3 differẽdũ l3 sibi cõsentiat p̄ p̄us i copu lã. vñ 7 vt p3 i dicta. q. 25. dicit idẽ Guil. q̄ in h9modi casib9 qui nõ sunt oĩo ex p̄ssi in iure nõ ẽ p̄cipitãda sentẽtia. 7 si post h9modi cõctus cõditionales trãse

ant ad alia vota solẽniter. forte tutius est dissimulare aut papam consulere q̄ mr̃imoniũ cũ secũda solẽniter cõtra ctum dirimere. B.

¶ Quid si q̄s cõhat cũ aliqua sub cõdi tõe. deinde añ euẽtu3 cõhit cũ alia pure R°. Debet remanẽ cũ scđa etiã si sit cõ sanguinea p̄me: vt s. ip̄edimentu3 13°. §. 5. A. Et etiã l3 cõditio apposita cu3 p̄ma postmodum eueniat f̄3 glo. Ray. vt in sum. con. eo. ti. q. 26. 7 Con. Hosti. 7 Per. vt ibi. B.

Matrimonium vi°

quo ad debitũ cõiugale. Sciẽ dum g° q̄ cõtracto mr̃imonio mulier nõ hab3 p̄tãtẽ sui corp̄is s3 vir. nec vir sui: sed vxor. vt dictũ est s. mr̃imoniu3 p̄. §. fi. Sed an stati3 teneaẽ debitũ red dere: hr̃ s. debitũ cõiugale. §. p̄.

¶ Utrũ cõtractis sponsalib9 añ secutaś solẽnitates carnalis cõmixtio sit p̄ctm̃ R°. f̄m Tho. in 4°. dis. 28. Si sponsa cre dens sponsũ velle cõsũmare mr̃imoni u3 admittit eũ: excusaẽ a peccato: nisi aliq̄ fraudis signa appareãt exp̄sse sic multũ distantis cõditõis. vel q̄tu3 ad nobilitatẽ vel q̄tũ ad fortunam. A. Quo ad cõditõem fortune Al. sentit cõ: vt s. mr̃imonium 4°. §. p̄. in additione. B. vel aliud signũ euidens appareãt Et eodẽ mõ intelligiẽ q̄ excusaẽ vir si p̄ hoc intendebat mr̃imoniũ cõsũmare S3 f̄m Guil. in illis locis vbi est cõsue tum q̄ p̄us adhibeaẽ nuptialis bene dictio si absq̄ dispẽsatõe eccl'ie 7 siñ iu sta cã hoc faciat mortaliẽ peccat. A. Jdẽ etiã est in omissione aliaꝝ hõesta tum 7 cõsuetaꝝ solẽnitatũ f̄m eũdem: vt s. debitũ coniugale: circa p̄ncipium in additione. B. tñ secũde nuptie nõ solent benedici: vt. i. nuptie. §. 2°. De ma teria debiti cõiugalis multa habẽtur s. debitũ coniugale.

Matrimonium vii°

quãdo accusatur mr̃imoniu3 p̄pter aliquod impedimẽtum qđ i eo

est vel fuit. Et pmo quidē querit. Qui phibētur vel q pñt mrīmoniū accusare? R. Prohibent gnālit oēs exnei q̄ diu sūt aliq ɔsanguinei. Et ē istud spāle q ɔsanguinei admittant ad accusatōez: sicut pat. mat. sozoz. frater. patruus. auūculus. amita. matertera. ꝛ tota ꝓgenies. 35. q. 6. c. p. ꝛ 2º. A. Ista spālitas nō vr̄ respectu accusatōis sed testificatōis: vt in. c. videt. de quo. ī. B. cuius rō ē qꝛ vnusqsq suā genealogiam scire laborat. ex q mrī. ac. pñt. vr̄. Cōsāguineis aūt deficiētibus admittuntur antiquiores: ꝛ veraciores vicini quibus ea ꝓpinquitas nota est: vt in dicto. c. p. 35. q. 6. A. Idem i sū. con. li. 4º ti. 20. q. i. vbi ēt addit q i multis locis hº hodie nō seruatur qn extranei admittātur ad accusatōem etiam existētibꝰ ɔsanguineis q hoc possūt. B. Itē taz maritꝰ q̄ vxoz pōt mrīmoniū accusare nec vlla defendūtur longingtate ānorū: ex̄ de ɔsan. ꝛ affi. nō debꝫ. A. Licet olim tā ipi ɔiuges q̄ exnei ꝓhiberēt ab accusatōe tpis diuturnitate. f. si steterint sit sine questione per. 20. vel. 18. ānos: vt nōtur in dicta. q. i. B.

Pone q aliqs tpe ɔtracti mrīmōii tacuit ꝛ nunc vlt accusare: nungd pōt R. Si qñ bāna vel denunciatōes fcē fuerunt ipe erat extra diocesim: vl alr denunciatio non potuit ad eum pueni re: puta si nimia infirmitate laborans nō erat sane mētis: vel ita puer q non poterat ɔprehēdere talia vel alia causa legitima impeditus erat: eiꝰ accusatio debet audiri. aliogn cū rōnabiliter p̄sumat q denūciatōem publice factā ipse existēs in dioceſi nō ignorauerit: tanq̄ suspectꝰ est repellēdus: nisi iurauerit q postea didicerit q̄ obiicit. ꝛ ad hoc ex malitia non ꝓcedit: qꝛ tunc etiā si didicisset ab illis qui tpe denūciationis tacuerūt admitti dꝫ. qꝛ lꝫ illi non essent admittēdi: quia fuerunt in culpa iste non debꝫ repelli cuꝫ non sit culpabilis: ex̄ qui matri. ac. pos. cū in tua.

Qualr fieri debeat accusatio matrimonii? R. ſm Ray. In p̄dicto casu im p̄pe dicit accusatio. qꝛ nō fit inscriptō in qua accusatoz obligat se ad taliōnē sed dr̄ denunciatio q̄ fit ꝓpter pctm̄ in quo iūcti male ꝑmanēt ꝛ pōt fieri etiā sine scriptis. A. dum tñ redigat i scriptis in actis iudicialibꝰ: vt in cle. sepe. de ver. sig. ɔiuncta cle. dispendiosam. d iudi. B. Sed meliꝰ est q fiat i scriptis ar. ex̄ de testi. spo. lr̄as. ex̄ qui ma. accu. pos. a nobis. Huiusmodi denunciationis forma talis est. Ego talis denūcio vobis dñe epe q mrīmoniū Petri et Marie stare non pōt: qꝛ sunt i tali gradu ɔsanguinei designādo personas. vl si ē alia cā vt affinitas ꝛ huiusmodi. ꝛ datur libellꝰ etiā pti aduerse: vt sciat quid impetit. A. ꝛ qd actoz ꝓbare velit: in quo libello ɔtinētur gradus consanguinitatis ꝛ psone ꝓprus noibꝰ designate: ſm eūdē Ray. vt in sum. cō. li. 4º. ti. 21. q. i. B. quo facto ꝓceditur i lite moze solito. A. f. q sacrm̄ de veritate dicēda a partibꝰ suscipiat: ꝛ examiatio ꝛ ꝓbatio ꝑ ordinē fiant: vt in dicta. q. i. B. Et nō q in hº cāu pōt ɔ ɔtūacē lite nō ɔtestata ꝓcedi ad testiū receptōez ꝛ diffinitiuā sniam: ex̄ vt lite non ɔtes. qm̄ frequēter. A. Hoc veꝝ ē ɔ ɔtumaciter absentē. Secꝰ si nō sit ɔtumax: vt pꝫ in eodē. c. qm̄. B. Secꝰ aūt eēt si fieret accusatio de adulterio; ad thozi ſſeparatōem: ex̄ vt lite nō ɔtes. c. p. ꝛ. c. qm̄ frequēter. A. Idem qd̄ in hoc. ß. nōt in sū. cō. li. 4º. ti. 20. q. 4. ꝛ ti. 21. q. i. B.

Qui pñt eē testes in cā mrīmoniali R. ſm Ray. Oēs qui admittunt ad accusatōem admittunt ad testificatōem de qbus dictum est s. ß. p. ꝛ. 2º. Et lꝫ pr̄ ꝛ mr̄ sint idonei testes in hoc casu vbi agitur de fedē mrīmonii. f. vtꝝ sit ibi affinitas vel ɔsanguinitas: vel sile impedimētū: vt ex̄ qui matri. acc. pos. vr̄ nobis. tñ si de ipso ɔctu agat. i. vtꝝ matrimoniū sit int eos ɔctū: tanq̄ suspecti sunt repellendi: nisi ille vel illa: vel filiꝰ vel filia cuiꝰ ɔiuncta dicit eēt supioz i ditiis nobilitate potētia ꝛ honoze

quia parētes videntur filiorum et filiarum incre mētum et honorē diligere: ex de testi. super eo. Item in hoc casu pdicto pōt eē idē accusator et testis: ar. 35. q. 6. eps i sy nodo. et c. de parētela. ex de testi. cogen. ꝑterea. Idem Tho. in 4° dis. 41. Idem in sum. con. li° 4° ti. 20. q. 3. Et addit sm glo. Ray. ꝙ in allegatis iurib' nō pbat ꝙ ēt i cā mrīmonii qs possit eē accusa tor et testis: sed i illis dr de forma iura mēti quā debēt ꝑstare epo testes syno dales. i. assumpti de cōitate ad denun ciandū delicta. Pōt tñ dictum Ray. et Tho. verificari i casu. c. sup eo. 2° ex de testi. s. qñ matrimonio nō ɔcto mat alt utri' dicit eē ɔsanguinitatē int ɔiungē dos: qr statur dicto eius in dubio et im pedit mrīmoniū ɔtrahendū. B. De impedimentis multa habes s. impedi mentum p. cum se. c.

Matrimonium viii°

M qñ ɔtracto mrīmonio accusa tur coniunx de adulterio et petit diuor tiū. Querit g° pmo. Qui admittuntur ad talē accusatōem? R° sm Ray. Licz tam sm leges ꝙ sm canones qlibz bo ne fame admittat ad accusatōez adul terii cū agit ad penā legalē vl canoni cā. tñ cū agit ad thori sepatōem null' admittit nisi marit' et vxor.

Quali hi' accusatō fieri dbeat? R. Marit' volēs vxorē accusare de adul terio ad penā legalē dz iscribē et ad pe nā talionis se obligare. Nec pōt agē p pcuratorē sz per seipm pñtem agē dz. Sed si corā ecclastico iudice vult agē ad thori sepatōem tenet scribē et dare libellū accusatōis: sed nō dz se ad penā taliōis obligare: qm siue pbaret quod obiicēt siue non: hēret qd vellet: qr se pararet ab vxore. Et pōt marit' agere. et illa rñdere p pcuratorē. A. si neci tas id postulauerit: vt in. c. tue. de quo s. B. Nō et si d crimie fiat accusatō nō tñ est criminalis: sed quasi mixta. Probant oia pdicta expsse ex de pro cura. tue.

Utrum marit' possit vxorē dimittē p pter adulteriū? R° Accusare pōt et di mittē. Math. 19. Qui dimiserit vxorez excepta cā fornicatōis. et c. Et eodē mō vxor virū. qr in tali casu nō ad imparia iudicant. 32. q. 7. siquis vxorē. et q. 5. pce pit. et c. xpiana. Nō tñ intelligēdū ē ꝙ posset nubē alteri. 32. q. 7. oēs cātiones. Sed nec eā dimittē pōt in septē casib' vt hr. i. §. 10. Et ista cā extēdit ad forni catōis suspitōez. s. qñ suspitio ē multū violēta et certa: vbi gfa. Si pbatū ē ꝙ fuerit solus cum sola nudus cū nuda i eodē lecto aut sil' in multis secretis lo cis et in latebris ad hoc ɔmodis et horis electis libere vxor dimittitur. 32. q. i. di xit deo. ex d psump. lrīs. Itē extēditur ad vitiū sodomiticū vt p illud possit vxor dimittē virū: et eo. 32. q. 7. oēs cau satōes. et c. adulterii. A. Est aūt vitiū sodomiticū cū mascul' in masculū vel femina in feminā turpitudinē opatur sm glo. Ray. vt in sum. con. li° 4° ti. 32. q. 2. B. Idez intelligēdū est d spūa li fornicatōe: vt si marit' vel vxor inci dat in heresim vel iudaismū siue gēti litatē et trahit ɔiugē ad infidelitatem A. Ergo videt ꝙ si nō trahat ꝑpter h° pctm nō debeat sepatio fieri. et p h° vr facē. c. ꝗsiuit. ex d diuor. B. In quo cāu ab illo pōt separari: lz alii nubē ñ li cebit. 28. q. i. idolatria: ex d diuor. ꝗsiuit et c. de illa. ex d ɔuer. ɔiu. c. vlt. Immo. nec dimittere pōt si se corrigē velit: vt i. c. de illa. A. Idē quod in h° §. notat in sum. confes. in dicta. q. 2. sz Ray. pe. et Tho. B.

Utrum si vir polluat aliq ex claustra pudoris vxor possit eū dimittē? R. Lz ex tali coitu affinitas nō seqtur: tamē vir eque vl magis violat fidē mrīmo nii et magis peccat: et iō videt ꝙ dimit ti possit. nā cōstat in hoc casu ꝙ forni catōem cōmisit: ar. 32. q. 4. meretrices. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 4. B.

Quid si aliqs tale qd egerit cum p pria vxore? R° sm Hug. et Lau. Uxor pōt eum dimittere. Sed videt intelli

gendum si ipa non fuit in culpa sed vi
olẽtata: vł somno decepta ꝛ huiusmõi
A .Glo.in.c.oẽs causatões.32.q.7. sen
tit ꝙ ꝑpter hꝰmodi extraordinariã pollu
tõem cuꝫ vxore vir non possit dimitti:
põt distingui. Si vir vult ꝑseuerare ĩ
tali peccato ꝯtra periculũ salutis quod
ĩminet vxori: ꝑpter quod põt ꝛ dꝫ sibi
ꝑuidere: vt ex̃ de diuoꝛ.gaudemꝰ. pos
sit dimitti. Alr secꝰ: cum in hoc casu nõ
diuiserit carnẽ suam in plures: iõ non
põt ex hꝰ dimitti sic̃ nec in casu.§.se. B

Quid si alr̃ coniugũ seipm̃ polluit?
Rꝰ bꝫ Guil.ꝙ nõ credit ꝙ possit dimit
ti. A .Idẽ in sum.con.eo.ti.q.4. B.

¶ Nunquid ꝑpter solam volũtatem
seu intentõem adulterãdi possit alter
coniugũ alterũ dimittere? Rꝰ bꝫ Guil.
Non qꝛ vbum fornicationis cum effe
ctu accipiẽdũ est: ar.de pe.di.i.hec aũt
verba. A .Idem in sum.con.eo.titu.
.q.5. B.

Utrũ vir teneaꝛ̃ vxorẽ adulteram di
mittere? Rꝰ bm̃ Pe. Si fornicatio est
occulta nec põt ꝓbari nõ dꝫ dimittere.
Si vo est manifesta distinguẽdum est
qꝛ si nõ est secuta nec speraꝛ̃ correctio
non licet retĩere: ne videaꝛ̃ peccato cõ
sentire. Si vero speraꝛ̃ correctio licet
vxorẽ retinere. qꝛ ꝛ speratio ad corre
ctioneꝫ indulta est. A .Con.Tho. vt
in sum.con.eo.ti.q.6. B.

¶ Utrũ vir mulierẽ adulterantẽ possit
ꝓpa auctoritate dimittere? Rn̄ꝰ scdõꝫ
Tho.in 4.ꝰdis.35. Quãdo viro ꝯstat de
fornicatõe vxoris põt auctoritate sua
eam dimittere q̃ntum ad thorũ.s. debi
tum ei negando. Nam si cõmisceretur
ei nõ solum incurreret irregularitateꝫ
sed etiã generaret sibi impedimẽtum
accusandi: vt dictũ est s̃.debitum con
iuga e.§.12.ꝰqui incipit. vtruꝫ vir tene
atur. Sed si ei debitum reddat cõpul
sus auctoritate eccłe: lꝫ irregularitatẽ
incurrat. non tñ sibi generat ꝑiudiciuꝫ
accusandi. Si vero loquamur quo ad
cohabitatõem nõ licet viro vxoreꝫ di
mittere suõ iudicio eccłe ꝛ si dimiserit
dꝫ cogi ad recipiẽdũ nisi vir in cõtinen
ti fornicatõem ꝓbare possit. ꝛ bm̃ Ho
sti.si ꝓbaꝛ̃ infra octo dies nõ restitueꝛ̃
q̃bus elapsis si nõ ꝓbauerit plena rsti
tutio fiet. ꝛ sic põt intelligi.33.q.2.eccle
siastica. A .alr̃ incipit historia. B.
Dicit etiã Hosti.ꝙ si adulteriũ sit no
torium: ita ꝙ iustificatõi non sit locus:
tunc põt adulteram sua auctoritate di
mittere: ex̃ de diuoꝛ.significasti. ꝛ mul
to fortius debitum denegare. Idẽ In
no. Sꝫ addit Guil.ꝙ ꝛ si notoria sit for
nicatio mulieris q̃diu ipa tñ non rece
dit a viro: nec publice moraꝛ̃ cũ adul
tero non põt eam dimittere seu expel
lere auctõitate ꝓpa: qđ si fecerit coge
tur eã recipere: sed si ipsa publice mo
retur cũ adultero nõ teneꝛ̃ eaꝫ maritꝰ
recipere siue eã expulerit siue nõ. A.
Idẽ in sum.cõ.eo.ti.q.7.ꝛ.q.2. B .Si
militer etiã nõ teneꝛ̃ eaꝫ recipe si postq̃
illam expulerit adultereꝛ̃ notorie etiã
si cum adultero nõ moreꝛ̃. A .Pro
hoc satis vr̃ facẽ ex̃ de diuoꝛ. significa
sti. B .Et in hoc etiã cãu põt ea inui
ta monasteriũ intrare: nisi etiã ipe fu
erit fornicatus.

In quibus casibus non possit adul
tera a viro accusari vel dimitti? Rꝰ scdõꝫ
Ray.i.7. Primꝰ si vir ꝯuiciꝛ̃ đ fornica
tione.32.q.6.per totũ.ex̃ de diuoꝛ, signi
ficasti.2ꝰ si ipe ꝓstituit eã.ex̃ de eo qui
cog.cõsan.vxo.sue.discretõi. A .alr̃ in
cipit discretõem. B .3ꝰ est cum ipa
credebat virum defunctum ꝛ nupsit
alii: quia maritus rediens tenetur eaꝫ
recipe: vt dictũ ẽ s̃.ipedimẽtũ.12.ꝰ§. 3.ꝰ
A .Qui ĩcipit. Quid si vxoꝛ. B .4ꝰ
si cognita fuit latenter ab aliq̃ quẽ cre
debat esse virũ suuꝫ: ar.34.q.2.i lectũ
5ꝰ si fuit vi oppressa.32.q.5. proposito.
Quod intellige de vi absoluta: alr nõ
excusareꝛ̃.32.q.7.oẽs causatiões. 6ꝰ qñ
recõciliauit eã sibi post adulteriũ vel
eam publice adulterãtẽ retinet ĩ ꝯsor
tio maritali.32.q.i.c.2.ꝰ ꝛ 3.ꝰ A .In his
.c. parũ videꝛ̃ hꝰ ꝓbari: sed bñ in.l. de
qua stati. B .C.de adulte .l. crimine

adulterii.7ᵘˢ est si aliqs infidelis cōiugē repudiauit et illa nubat alteri. postea vir cōuertat ad fidē similiter et mulier: tenet eā recipe: ex̄ de diuor. gaudemus. §. ult. De hoc s. impedimētū 9º. §. 5º. Con. Tho. et Pe. in 4º. dis. 35. A. Con. etiā Hoff. et Hosti. vt i sū. cō. liº. 4º. ti. 12. q. 8. B.

¶ Quis sit effectus accusatōis de adulterio? R° sm Ray. Effectus ē q si maritus pbet vel illa cōfiteat nec excipiatur cōtra eū de aliq. 7. casuū q hentur i pcedēti. §. absoluit a cohitatōe et seruitute q ei tenebat et pōt ingredi religionez ea inuita. 27. q. 2. agathosa. Sz tn̄ cōtinere tenet qdiu illa vixerit. Idem Tho. et Pe. i 4º. dis. 36. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 9. B.

¶ Quid si vir ppa auctoritate dimisit adulterā et intrauit monasteriū: nunqd pōt ab ea reuocari? R° sm Guil. Videt Hug. nōsse q si vxor publice morata sit cū adultero vir etiā an̄ sniam pōt intrare mōasteriū ea inuita: sed illa eo inuito nō pōt. Secus si nō publice moret: qz tunc nō pōt an̄ sniam: et si ingressus fuerit poterit reuocari. A. s. q usqz pbet adulteriū. 27. q. 2. agathosa. Et facit qd dictū est sup. debitū coniugale. ad fi. in additōe. Et si pbetur i cōtinēti nulla fiet reuocatio: vt potest colligi ex dictis sup. §. 8º. B.

¶ Quid si mulier adultera igressa est monasteriū: nunqd vir poterit eaz reuocare? R° sm Guil. Eā reuocare pōt. Nā innocēs pōt ingredi. Adulter uero vel adultera nō pōt sine licētia alterius. A. nisi sit lata snia diuortii. tūc. n. idez iudiciū est de viro et muliere. s. q vterqz altero inuito pōt intrare religionē. gaudē sniam ecclie vterqz ex toto renūciauit iuri suo sm Hug. et in sum. con. libº. 4º. ti. 22. q. 14. B. Si tn̄ ē ingressa viro sciēte et nō cōtradicēte satis pōt videri data licētia et vir tenet cōtinere. A. Facit. 27. q. 2. Agathosa. B.

¶ Quid si post latā diuortii sniam: et postqz vir fact° ē sacerdos vel religionē intrauit cōstet ecclia3 fuisse deceptā vtputa p falsos testes: nunquid restituet? R° sz Ray. Etiā si pfessionē fecisset: nihilominus restitueret et teneretur reddē debitū: nō tn̄ exigē posset. Sed i dictis nūc casib° si mulier non repetit interim vir nō pōt vir repetē vxorem qz pjudicauit sibi p sacri ordinis suscēptōem: vel religionis ingressū. A. Jō i sum. cō. liº. 4º. ti. 19. q. 4. Et forte si mulier petiisset diuortiū non posset reuocare. quia videt renunciasse suo iuri p talē petitōem sm Hug. vt pz ex dictis i primo pcedēti. §. Nisi forte ducta fuisset ex cōscia putās affuisse impedimētum qd nō erat qz errās non vr consentire. ff. de iurif. om. iu. l. si p errorē. B

¶ Pone q lata ē snia diuortii pter adulteriū vxoris postea vir adulteratur: nunqd mulier poterit eū repetere R° sm Ray. Nō pōt de rigore iuris. Judex tn̄ ex officio suo pōt illum cōpellē: ar. ex̄ de iureiur. tua nos. ex̄ cō diuor. ex litteris. Vn̄ 1. Cor. 7º. dr de his q mrimonio iuncti sunt. Precipio nō ego: sz dn̄s vxorē a viro suo non discedē. Qd si discesserit manē innuptam: aut viro suo rcōciliari: et vir vxorē suā nō dimittat. vn̄ et sm Guil. vxor de canonica eqtate pōt virū repetere. qz exceptōe rei iudicate elidit replicatio de adulterio Idem Tho. Al. et Pe. A. Con. etiam Hosti. vt in sū. con. liº. 5º. ti. 22. q. 12. Et q hec repetitio possit fieri de eqtate canonica satis vr pbari in. c. significasti. et c. ex lris. ex̄ de diuor. B.

¶ Utrū vir et vxor eqlit peccent pter adulteriū? R° sm Pe. Licz i cā adulterii vir et vxor ad eqlia iudicent: vt sup dictū est. qz vtriqz licitū ē alterū dimittere: nō tn̄ h° est ex eqli cā siue pctō. nā vno mō mulier plus peccat: qz peccat cō bonum plis. sed alio mō eqliter peccant. s. cō bonnm fidei. Et hec ē sufficiēs cā dimissionis. Jō iuste licet vtriqz dimittere aliū. 3º mō ceteris parib° plus peccat vir pter pdominātiā rōis. Jō Tho. in 4º. dis. 35. A. Idem in sum. cō. eo. ti. q. xi. B.

Pone ꝙ vir ꝓpter fornicatõez vxoris separatus est ꝑ sniam: mõ vult eam recõciliare sibi ⁊ illa non vult: nũqd ẽ cogenda? R. ẜm Ray. Uir qui non peccauit potest petẽ cõpelli eã etiã inuitã non obstãte snia. qꝛ qđ fauore meo introductũ est in dãnũ meũ retorqueri non debet. C. de legi. qđ fauore. ar. 32. q. i. non erit. Idẽ Tho. Pe. ⁊ Hos. A. Hec intelligẽda sũt nisi vir post sniaz fuisset fornicatus. vel nisi mulier mutasset statum. s. ingrediẽdo religionem ẜm Pe. ⁊ Tho. vt in sum. con. eo. ti. q. 13. Et facit qđ dictum est s. i. ℌ. quid si mulier. in additione. B.

Pone ꝙ vir adulteratus est occulte: sꝫ vxor manifeste: nunqd põt vir illam accusare ⁊ sĩn pctõ dimittere? R. ẜm Ray. Credo ꝙ nõ: qꝛ nõ deficit vxori ius excipiẽdi: sed ꝓbandi: ar. 32. q. 6. ꝑ totũ. Idẽ Tho. Al. Hoff. ⁊ Hosti. Si tñ vir egisset pniam ⁊ vxor monita nollꝫ agere: sed in adulterio ꝑseuerare sine pctõ posset eam per sniam dimittere. 32. q. i. c. ꝑ. 2º 3º ⁊ 4º Idẽ Hof. ⁊ Hosti. A. Idẽ in sum. con. eo. ti. q. 15. B.

Sed vtrũ vxor adultera post pniaz possit repellere virũ ab accusatõe? R. ẜm Ray. Credo ꝙ non põt: qꝛ pnia nõ tollit ius accusandi in foro iudiciali. 22. dis. ꝑmum. 33. q. 2. admonẽ. 6. q. i. qui crimen. ℌ. videndum. A. i. i ꝑncipio. B. Idẽ Tho. Al. Hof. ⁊ Hosti. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 16. B.

Quid si alter cõiugũ fornicet carnaliter ⁊ alter spũaliter: nũquid fiet cõpẽsatio? R. ẜm Hosti. Dicas ꝙ si accusatur quis de spũali fornicatõe: vt de heresi: ⁊ excipiatur de carnali. s. adulterio nihilominus ꝓcedet: nisi cõuerti voluerit. qꝛ si cõuerti velit cõpensatio hẽt locum. Si vero fiet accusatio de carnali ⁊ exceptio de spũali: exceptio admittetur: ⁊ super ipsaz exceptõez ꝑmpti' ꝓcedetur. Hec dixi ꝓpter periculũ heresis siue infidelitatis. A. Idem i sũ. con. eo. ti. q. 17. B.

Utꝛ ꝓpter aliud crimẽ posset vxor dimitti? R. ẜm Tho. in 4º dis. 29. Propter alia peccata dimitti non põt. nec quo ad vinculũ: nec quo ad actuꝫ: nisi forte ad tps velit se subtrahere a ꝯsortio vxoris ꝑ castigationez eius subtrahendo ei solatiũ presentie sue. Nam ⁊ quãdo vxor ꝑ̃stat magnã occasionem ruine viro suo: tunc vir subtrahere se põt ab ei' ꝯuersatõe. Idẽ Ai. addẽs ꝙ non oꝫ cohabitare furi aut vsurario: si nõ vult resipiscẽ: sed cessante scãdalo reconciliari debꝫ. 28. q. i. vxor. A. Et ad dictã subtractõem facit illud Math. 18. Si dextera tua scandalizauerit te: abscide eã. ⁊c. Ubi dicit glo. ꝙ i manu ⁊ in oculo pñt fratres. vxores. ⁊ ꝓping. ⁊ filii intelligi ẜm eũ. Tho. Predictis etiã ꝯcor. Pe. q dicit ꝙ qñ ꝯiunx ꝑ peccatũ suũ est scãdalũ potest dimitti q̃ ad cohitatõem tpalẽ q̃usq₃ corrigatur ⁊ cessante scãdalo debet fieri recocilia tio: vt in sũ. con. eo. ti. q. 18. B. De mã adulterii quedã hẽs s. adulteriuꝫ. Itẽ impedimẽtũ s. 6. 2º ⁊ se.

Matrimonium ix°.

Qñ aliquis petitur in viruꝫ vł aliqua in vxorẽ. Querit gº quõ in hac cã ꝓcedẽdũ sit? R. ẜm Ray. Si mulier petat aliquẽ tanq₃ virũ vel eꝯ' videndũ ẽ vtꝝ velit agere petitorio iudicio: vł possessorio. i. an mulier dicat aliquẽ eẽ suum maritũ: qꝛ ꝯtraxit cuꝫ ea ⁊ petit eũ sibi adiudicari in maritũ: quod ẽ agere petitorio q̃i agat de ꝓꝑetate: an eũ petat sibi restitui tanq₃ ab eo fuẽit iniuste dimissa. ⁊ hº est agẽ possessorio qm̃ petit possessionẽ viri sui. Igitur si agat petitorio dicẽs aliquẽ eẽ viꝝ suũ ⁊ ille negat excipiẽdo ꝙ illa non possit eẽ vxor ꝓpter tale vel tale ipedimẽtũ ꝑus tractabit exceptio mariti: qꝛ ea ꝓbata qđ ꝑncipalis pimit. erit. n. vir ab soluẽdus: ex̃ de ordi. cog. c. i. A. Idẽ in sum. con. liº 4º ti. 30. q. i. B.

Quid si agat possessorio? R. ẜꝫ Ray. Quando petit sibi maritũ restitui licꝫ marit' obiiciat de ꝯsãguinitate vł alio

ĩpedimẽto ꝑus dꝫ fieri restitutio muli
eri ꝙ̃ cognoscat̃ de exceptõe mariti: ex̃
de diuoꝛ. poꝛꝛo. ex̃ ꝯ̃ resti. spol. ex ꝯque
stione. ꝛ. c. lr̃as. A. Etiã si impedimẽ
tũ ꝯsanguitat[is] vel hꝰ. eẽt notoꝛiũ: vt i
dicto. c. poꝛꝛo. B. Hoc tñ fallit in q
busdã casibꝰ: in qbꝰ restitutio nõ dꝫ fie
ri. Primꝰ ẽ si obiiciat̃ mulieri foꝛnica
tio publica ꝛ manifesta: de qua ꝓbato
ꝙ sit notoĩa ita ꝙ nõ possint aliq̃ tergi
uersatõe celari: nõ restituet̃ nisi ip̃a ꝓ
baret viꝝ adulteriũ ꝯmisisse: qꝛ tũc re
stitui dꝫ etiã si fuerit foꝛnicata publice
ex̃ de diuoꝛ. significasti. Et de isto casu
vide s̃. matrimoniũ 8º. §. 8º. ꝛ 9º. 2ꝰ casus
ẽ si obiiciat̃ ꝯsanguitas: maxie q̃ diña
lege ꝓhibita sit ꝛ ꝓbatões offerãt̃ i cõ
tinẽti parate in q̃ cãu dꝫ recipi iuramẽ
tũ ad cautelã: ne. s. hꝰ. obiectio malitio
se fiat: ꝛ tunc fiet qdẽ restitutio ꝙ̃tum
ad cohitationẽ: nõ tñ ꝙ̃tum ad carnis
copulã: vt in dicto. c. lr̃as. 3ꝰ casus est si
obiiciat̃ exceptio rei iudicate. A. s. su
per diuoꝛtio: vt in. c. cãm. de quo ĩ. B.
Nõ. n. ẽ restitutio faciẽda: nisi p̊ de illa
exceptõe cognoscat̃: ar. ex̃ de offi. dele.
cãm. 4ꝰ est qñ. s. vir petit sibi restitui
vxoꝛẽ: ꝛ ip̃a timet ꝯ̃ seuicia viri. Debꝫ
qdem restitui sufficienti cautiõe rece
pta ꝙ ei malũ nõ iferat: ex̃ de restitu.
spo. ex trãsmissa. De qua cautõe hẽs h
. i. §. fi. Et si ita capitali odio eã ꝓsequit̃
ꝙ merito de ip̃o diffidat: nec possit ei
sufficiẽti securitate ꝓuideri: nõ solum
nõ dꝫ restitui: sꝫ ab eo potiꝰ remoueri:
vt i dcõ. c. lr̃as. Sõ. Tho ꝛ pe. Addit vl
tiꝰ Ray. In oĩbꝰ aliis cãibꝰ credo ꝙ mli
eri virũ petẽti sit restitutio faciẽda: et
eꝯ̃ dũmodo ꝓbet se in possessione fuis
se ꝛ a viro spoliatã sine iur[is] oꝛdine: qꝛ
hec duo ꝓbare hꝫ: ex̃ de offi. del. ꝯsulta
tionibꝰ. ꝛ ex̃ q fi. sint le. cãm. 2º. A. Jõ
in sum. cõ. dicta. q. i. B.
Quid si mulier ꝓp̃a auctoꝛitate re
cessit a viro: ꝛ modo ip̃a petit restituti
onẽ: nũquid dꝫ restitui? Rñº ḿm Guil.
Scd̃m quosdã non dꝫ restitui. Sꝫ ḿm
Vin. debꝫ. Quod credo veꝝ eẽ. qꝛ eoip
so ꝙ rediẽs nõ admittit̃ ẽ expulsa vt ꝛ
cadat a possessione. ff. de acq. pos. l. claꝫ
possidere. in fi. ff. de vi ꝛ vi ar. l. i. §. siue
aũt. Idẽ Ber. nõt ex̃ de diuoꝛ. significa
sti. Idẽ Hug. nisi ip̃a fuerit foꝛnicata
publice: vel cũ adultero publice moꝛa
ta. ar. etiã ꝓ hac opiõne: extra de iure
iur̃. tua nos. A. Idem in sum. cõ. eo.
ti. q. i. B.
Quid si is qui petit̃ tanꝙ̃ ꝯiunx ne
gat mr̃imoniũ? Rº. sꝫ Ray. Ille q ꝓpo
nit habꝫ ꝓbare: alioqn succũbit: ex̃ de
cã pos. ꝛ ꝓp̃e. cum ecclesia. ꝛ extra de iu
reiurando. c. fi.
Pone ꝙ post latã ex erroꝛe diuoꝛtii
sñiam vir factꝰ ẽ sacerdos vel religio
sus: nunqd dꝫ r̃stitui vxõi petẽti? Hẽs
hunc casũ s̃. mr̃imõiũ 8º. §. 14º. q icipit.
Quid si post latã sñiam. Qõ si vxoꝛ in
gressa est monasteriũ al̃ non ingressu
ra nisi qꝛ credebat diuoꝛtiũ iuste cele
bꝛatũ: nunqd cõperta ꝟitate põt virũ
suũ repetẽ? Rº ḿm Guil. Non. qꝛ falsa
cã non ipedit votũ mõachatꝰ: sicut ẽt
de viro dictũ ẽ s̃. in ꝑdicto. §. 4º. A.
Idem in sum. con. eo. ti. q. 6. B.
Quid si religiosus vel religiosa pe
titur tanꝙ̃ coniunx ꝛ confitet̃ mr̃imo
niũ ꝛ copulã carnalẽ? Rº ḿm Guil. In
hoc casu standũ erit ꝯfessioni: vtputa
mulieris. ꝛ restituẽda erit viro petenti
Nulli. n. ex hoc fit ꝑiudiciũ nisi ipsis:
nec est credẽdũ eos immemoꝛes salu
tis sue. i. q. 7. Sancimꝰ. Aliud tñ essꝫ di
cendũ in rebus quas dedissꝫ monaste
rio. Idem Ber. ꝛ Inno. in glo. ex̃ ꝯ̃ rap.
cũ cãm. A. Posti tñ dicit ꝙ si ꝯstat ꝑ
sonã oĩo tendẽ ad sepatõem mr̃imonii
spũalis. s. religionis vel carnalis cõtra
qꝺ ꝯfitet̃ nõ stabit̃ ꝯfessioni sue: vt ex̃
de eo q cog. con. vxo. sue. sup eo. Sed si
ꝯstat ꝙ nullo modo vellet mr̃imoniũ
separi: tunc stabit̃ ꝯfessioni eiꝰ: vt i di
cto. c. cũ cãm. qꝛ cuilibet credit̃ ꝯtra se
ꝛ non ꝓ se. ꝛ ꝙ in dubio tenẽdũ ẽ id qꝺ
in ꝑmo loco dictũ est. s. ꝙ stet̃ eiꝰ ꝯfessi
oni: vt in sum. cõ. eo. ti. q. 9. Sꝫ certe nõ
vr̃ ꝙ debeat stari ꝯfessiõi ꝯ̃ mr̃imoniũ

ẽt carnale: vt in dcõ. c. sup eo. ⁊ mĩtomi nus ꝯ spũale cũ sit fauorabili⁹: vt i. c. ex publico. ex̃ de ꝯuer. ꝯiu. nisi ꝯstaret ꝑsonã añ igressuȝ religionis fuisse tra ductã. qꝛ tunc crederet sibi cõfitẽti co pulã intuenisse. ⁊ iste ẽ cãus dicti. c. cuȝ cãm. ẽm glo. ibi. Nec mirũ. qꝛ hoc casu ẽt si mulier negaret crederet viro asse renti copulã intuenisse: extra de ꝯ spõ. impu. continebatur. B.

Qualr̃ seu ad qd coniunx spoliatus ẽ restituẽdus? R. ẽm Ray. Restitui dȝ ad oĩa illa: de qbus ꝓbauerit se spolia tum: ut gaudeat pacifica possessione ⁊ plena securitate. 3. q. i. reintegrãda. Sȝ si mulier dicat se hẽre suspectũ virum ne forte eã ledat ⁊ cãm ẽisitem oñdat ad iudicẽ spectat facẽ sibi caueri suffi cienti cautõe ꝙ tractabit eaȝ bñ sicut vir debet vxorẽ ⁊ ꝙ non ledat eã in ꝑ sona vel reb⁹ ⁊ h⁹. ⁊ hanc cautõem pre stabit ꝑ iuramẽtũ. 32. q. i. de bñdicto. A. Ibi nihil hẽtur de iuramẽto. Sed glo. ibi dicit ꝙ si mulier nihil allegat de su spitõe viri: sufficit nuda ꝓmissio. Si ãt dicat eũ suspectũ dȝ ꝙ idonea cautio ei ꝓ̃stetur. s. fideiussores vł pignora: vł ẽt iuramẽtũ si forte illud magis time at vir. Si vero tanta sit seuitia viri: vt nulla cautio videatur sufficẽ: tũc non est ei reddẽda: sȝ alicui honeste matro ne cõmittẽda: ex̃ de resti. spo. ex trans missa. ⁊ c. lr̃as. in fi. B. Sȝ si mulier non cõfidit de iuramẽto dȝ ꝓ̃stare cau tionem pignoraticiã vel fideiussoriaȝ sub certa pena: ar. extra vt lite nõ con tes. qm̃ frequẽter. ⁊ 23. q. 5. ꝓdest. ⁊ q. 4. si vindicta. De hoc etiã habet̃ s̃. hic. §. 2º circa finem.

Medicus vel chirurgicus. Preceptũ est medicis vt cũ eos ad infirmos vocari ꝯtigerit ipos añ oĩa moneant ⁊ inducant ꝙ vo cent medicos aiaꝝ: vt postq̃ fuerit ifir mo de spũali salute ꝓuisum ad corpo ralis medicine remediũ salubri⁹ ꝓce datur. Si qs aũt medicoꝝ h⁹modi ꝯsti tutõis transgressor extiterit: tãdiu ab ingressu eccłe arceat̃. s. ꝑ sniam bȝ glo. donec de transgressione h⁹modi satis fecerit cõpetenter. Et ẽm Hosti. ex quo dicit ꝑcipim⁹: transgressor mortaliter peccat: ex̃ ꝯ pe. ⁊ re. cũ infirmitas. Itẽ in eodẽ. c. sub pena excõicatõis ꝓhibet̃ medicis ne ꝓ corpali salute aliqd sua deãt qꝺ i piculũ aĩe ꝯuẽtat̃. Iꝺ i sũ. cõ. li. 3. ti. 34. q. 69. ad fi. Ubi ẽt addit̃ ẽm Hosti. ꝙ ꝯ statutũ dicti. c. cum infirmi tas. ꝓ̃scribi nõ põt: nec aliq̃ ꝯsuetudĩe tolli: cũ ꝑ salute aiaꝝ itroductũ sit. B.

Quõ se dȝ hr̃e medic⁹ i medicinis cõ ferẽdis? R. ẽm Inno. Diligẽter attẽde re dȝ ne illas medicinas ꝯferat de qb⁹ ẽm artẽ ei nõ ꝯstat. Nã si dubitatõem hẽt ꝙ noceat vel si hr̃e dȝ: ꝯferẽdo pec cat. A. etiã si vehemẽter credat medi cinã ꝓfuturã. si tñ cum hoc aliqd dubi tatõis hȝ vel hr̃e debeat ne noceat ẽm eũ. Inno. ⁊ in sũ. con. li. 3. ti. ꝑ. q. 35. B. Quia in tutiorẽ partẽ tenẽdũ est. ex̃ ꝯ homici. petitio. Securi⁹ est. n. relinq̃re hoĩem in manu creatoris sui q̃ꝫ medi cine de qua dubitat. Itẽ etiã peccat si debitas medicĩas omittat. Iꝺ Hosti.

Quid si ꝓpt̃ ꝯfectũ vł corruptõem aut sophisticatõeȝ rerũ i medicia posi taꝝ ifirm⁹ icurrit piculũ? R. bȝ Inno. Si medic⁹ diligẽtiã quã ꝺbuit adhibu it i reb⁹ eligẽdis: iculpabił erit. Iꝺ Ho sti. A. Iꝺ i sũ. cõ. eo. ti. q. 36. B.

Utrũ medic⁹ teneat̃ poti⁹ g̃tis cura re q̃ꝫ ꝓmittẽ mori? R. ẽm Ray. Medi cus tenet̃ curã ⁊ consiliũ ipendẽ paupi languido. Mortẽ. n. lãguentib⁹ ꝓbat̃ infligẽ q hanc cũ possit excludẽ nõ ex cludit. 83. dis. in pn̄. Ubi dicit glo. ꝙ me dicus poti⁹ dȝ gratis curare q̃ꝫ ꝓmittẽ mori nõ solũ pauperẽ: sed ẽt diuitẽ. A Idẽ in sum. con. eo. ti. q. 32. ad fi. ẽm glo. 83. dis. in pn̄. Ubi etiã dicit ꝙ debȝ me dicus curare nõ solũ gratis: sed ẽt suis impẽsis etiã diuitẽ q nollet aliqd dare ꝓus q̃ꝫ ꝓmittere eũ mori: ⁊ si ꝯualuẽit repetet expẽsas: qꝛ vtilit̃ gessit nego cium ei⁹. Et si etiã moriat̃ eger: põt re

petere:q2 sufficit si vtilit cepit gerẽ:lz
euẽtus nõ sit secutus.ff.de neg.ge. sed
an vltro. Nec põt ei obiici q cã pietati
fecerit sumpt⁹ nisi ppinquus eẽt infir
mo:vt.L.eo.alimẽta.Et q medic⁹ põt
⁊ dz pdicta facẽ ⁊ repetẽ etiã si infirm⁹
phibuerit:sicut inuitũ possum⁹ extra
here de domo ruitura:⁊ bñficiũ ↄferre
inuito.23.q.4.ipa pietas. Jmmo psumi
tur q infirm⁹ talia dicẽdo fuerit furio
sus.ff.de condi.insti.quidam. B.

¶ Utrũ peccet infirmus non obediens
medico? R° scd̃m Inno. Uidetur q nõ
quia medicus nec prelatus est nec ho
mo cuius mandatis obedire teneatur
tamẽ bonũ est q ei credat tanq̃ pito i
arte. A. Jdẽ in sum.con.eo.ti.q.38. B.
Nã ⁊ si infirm⁹ scienter sumat cibuz vl
potũ nociuũ peccat. A. Jdem si hoc
faciat ex affectata seu iprobabili igno
rantia scd̃m eũ. Inno.vt i sũ.con.eo.ti.
.q.39. B. q2 tenet corp⁹ suũ scd̃m deũ
diligẽ. Põt tñ dici q si nõ credẽt morti
ferũ q̃uis credẽt inde infirmitatez au
geri:non peccat mortaliter vl saltem
non ita grauiter. A. i.mortalr vel ve
nialiter ⁊ plus vel min⁹ scd̃m q̃titatẽ
nocumẽti in qua ↄ̃nditur mod⁹ offẽsio
nis caritatis ↄ̃ quã illud qd̃ agit ẽ pec
catũ mortale scd̃m oẽs theologos: vt
nõt Tho.scd̃a scd̃e.q.59.arti.4°. B.
Peccant ẽt seruientes scient talia mi
nistrãtes. A. vel etiã iprobabili igno
rantia:vt in dicta.q.39. B. Jn sanita
te tñ qñ qs ñ tenet viuẽ medicinalr si
scienter accipet aliquod nociuũ:vnde
mors vel infirmitas veniret peccaret
grauiter. A. Et scd̃m q̃titatẽ nocumẽ
ti:vt dictũ est. B. Con. Hosti.

¶ Quid d̃ illo qui secat vel fleubotho
mat aliquẽ q ĩde morit? R° scd̃z Guil.
Si perit⁹ erat ⁊ adhibuit debitã diligẽ
tiã nõ tenet in aliq̃:q2 poti⁹ casu q̃ ei⁹
culpa mors euenisse psumit:ar.23.q.5.
de occidendis. A. Jdem in sum.cõfes.
eo.ti.q.40. B.

¶ Quid si incidẽdus nõ hẽt ↄsuetam
dispositõem neruoꝝ vel venaꝝ. A. vl
si subit⁹ ⁊ insolit⁹ timor vl tremor irru
it sup eũ: vt in sũ.cõ.eo.ti.q.37.vbi hec
notantur. B. ⁊ incisus a medico mori
tur? R° scd̃m Inno. Si incisor in hoc
nõ errauit ppter suã inexperiẽtiã:non
peccat:nec fit irregularis. Tñ qñ in ali
quo dubitat:poti⁹ dz dimittẽ q̃ incidẽ.
Jdem Hosti.

¶ Utrũ phyci vl chirurgici possint ad
ordines pmoueri? Rn° scd̃m Ray. Si
periti erant in arte ⁊ nihil de cõtingen
tib⁹ omiserũt ⁊ habẽt de hoc pbabilẽ
ↄsciam:poterũt pmoueri:alr nõ:ex̃ de
eta.⁊ q̃li.ad aures.ff.de va.⁊ exordi.co
gni.⁊ si medic⁹. A. alr incipit medic⁹.
B. Jdez Inno. Hosti.⁊ Gof. Est tñ cõ
siliũ Hosti.⁊ Gof. q pmouendi a pra
ctica medicine abstineant ⁊ potissime
chirurgia q̃ adustionẽ vel icisionẽ req
rit:cum in nullo vacillare debeat con
scientia pmouẽdi.33.dis.laici. A. Jdẽ
in sum.con.eo.ti.q.35. B.

¶ Utrũ liceat clicis opari in medicĩa.
A. i.in physica:vt pz in dicta.q.35.vbi
hec nõntur. B. R° scd̃m Ray. Si st̃ i
sacris ordinib⁹:vel etiã i minorib⁹ duz
tñ sint sufficient bñficiati non licet:ni
si gratis p miserabilib⁹ psonis vl suis
ↄsanguineis. Nec tũc vbi posset eẽ pe
riculũ qd̃ etiã i claustralib⁹ districtius
ẽ obseruãdũ:ex̃ ne cle.vel mo.multa.

¶ Utrũ liceat clicis opari i chirurgia.
R° scd̃z Ray. Officiũ chirurgie qd̃ in
ducit adustionẽ vel incisionẽ ẽ clericis
oĩb⁹ interdictũ:ex̃ ne cle.vel mo.sniam.⁊
de homici.tua nos. A. Jn his.c.non vr
dici nisi de exñtib⁹ in sacris. Sed idez
põt intelligi etiã de exñtibus in mino
rib⁹ qñ sunt sufficiẽter bñficiati:ar.c.i.
ex̃ de postul. vt etiã põt colligi ex posi
tis in dicta.q.35.scd̃z Ray. B. De cli
cis ⁊ religiosis audiẽtib⁹ medicinã:ha
bes s̃.excõicatio p̃.§.2°.v.7°.⁊ ibidẽ.§.3°.
v.14°. De seruitorib⁹ quoq̃ infirmoruz
s̃.homicidium 3°.§.1°.

Mendacium est falsa si
gnificatio
vocis cuz intẽtõe fallendi.22.

q.2.§.Ille ergo. Et noīe vocis tanq̄ ꝓncipali itelligi dꝫ oē signū: vt scripture siue etiā nutus: vt s.i.§.6°.

¶ In quo differt mēdaciū a falso? R°. Falsū dicit qcunq̄ aliud q̄ qđ verū ē loquit. Et hoc pōt dupl'r ꝯtingere. Uno mō qn̄ credit dicē verū. ꝛ si hꝫ de hoc ꝓbabilē cām: nō peccat vel saltē nō mortal'r: qꝛ reā linguā nō facit nisi rea mēs 22.q.2.hoies. Alio modo quando credit dicē falsū: ꝛ ꝯ mentē loquit. ꝛ hoc ē mēdaciū: vt in ꝑcedēti.§.dictū est. Nam ꝛ mētiri dr̄ q̄i ꝯ mētem ire: gn etiā dicendo ꝟitatē: sed ꝯ mētē suā. s. qn̄ credit dicere falsitatē: ꝛ sic decipe erit mendaciū. qꝛ q̄tū i eo ē falsū sigt. Hec ē snīa Ray. A. H° sat] hr̄ i dicto.c.hoies. B.

¶ Quot sūt gnā mēdacioꝝ? R°. Aug° pōit octo genera q̄ plāe hēntur .22.q.2. ꝑmum. Breuioꝛ aūt ꝛ planioꝛ vt dicit Ray. est distinctio q̄ mendacioꝝ aliđ est perniciosum. aliud iocosum. ꝛ aliud officiosum. ꝛ hec hēnt. 22.q.2.ne qs.

¶ Utꝝ mendaciū sit pctm̄? R°. Omne quidē mēdaciū pctm̄ est. 22.q.2. mibi āt ꝛ.c.ꝑmū.in fi. Sed vtꝝ sit mortale. Dicēdū scđm Tho. scđa scđe. q.110. Mendaciū pōt ꝯriari caritati tripl'r. p̄ mō scđm se. s. ex ip̄a falsa significatōe. Ubi ꝯsiderādū ē circa qđ sit ip̄a falsa significatio. Nā si sit circa res dinas: ꝯriat caritati dine cui° ꝟitatē aliqs tali mendacio occultat vel corrūpit: ꝛ iō ē mortale ꝛ grauissimū. Sil'r si sit ꝯ aliquid cuius cognitio pertineat ad homis bonum: puta ad ꝑfectōem scie: ꝛ iformationē moꝝ ꝯriat caritati ꝓximi. ꝛ est mortale. Qđ si sit circa aliqđ de q̊ non refert vtꝝ sic vel sic cognoscat: tūc ex tali mēdacio non dānificat ꝓxim°: sicut si qs fallat in aliqbus ꝑticularib° ad se nō ꝑtinētib°: ꝛ tūc nō est pctm̄ mortale. 2° modo pōt ꝯriari caritati rōne finis intēti: puta si dr̄ in iniuriaꝫ dei: qđ sp̄ est mortale pctm̄: aut in nocumētū ꝓximi q̄tum ad ꝑsonā. diuitias. vl' famā. ꝛ hoc iteꝝ est mortale. Qđ si finis ip̄e nō eēt ꝯri° caritati non ē pctm̄ mortale: sicut apparet in mēdacio iocoso ꝛ officioso. 3°. mō mēdaciū pōt ꝯtrariari caritati per accn̄s rōne scādali vel cuiuscunq̄ dāni ꝯseqntis. ꝛ sic erit ēt peccatū mortale. Sꝫ qđ qdam dicūt q̄ ꝑfectis viris oē mēdaciū ē peccatū mortale irrōnabiliter dicit. Nulla .n. circūstantia aggrauat in infinitū nisi que transfert in aliam spēm: non aūt circūstantie ꝑsone.

¶ Accusat° negans ꝟitatem in iudicio qn̄q̄ peccat mortal'r: vt s. accusat°.§. 2°. Sil'r ꝛ testis falsū dicēs: vt .i. testis. 3°.§.fi. A. Hic clari° q̄ testificās falsum peccat mortaliter nisi debita deliberatōe ꝛ sollicitudine adhibita putaret se certū esse de eo quod falsuꝫ est scđm Tho. vt i sum.con.li°.ꝑ.ti.10.q.4.ad fi. vbi ēt dicit scđm Ul. q̄ oē mendaciuꝫ ꝑter iocosum qđ in iudicio dr̄ de his q̄ ad iudiciū ꝑtinēt est perniciosū ꝛ mortale. qꝛ subuertit ꝟitatē iudicii qđ cedit in ꝑniciē vniuersitatis. B.

¶ Utꝝ maius pctm̄ sit mētiri ꝟbo q̄ facto? R° scđm Tho. in q̊libet. Cuꝫ eadem intentio fallēdi sit i vtroq̄: vtq̄ equal'r peccat. Uerbū .n. ꝛ factum assumunt vt instrm̄ fallēdi. vn̄ non refert q̄tum ad pctm̄ vtꝝ aliqs ꝟbo. scripto: vel nutu vl' q̊cunq̄ facto mentiat: sicut nec refert q̄tuꝫ ad homicidiū vtꝝ qs gladio vl' securi interficiat. A. Idem i sum.con.eo.ti.q.5. B.

¶ Utꝝ sit licitū mētiri ꝓpt liberatōeꝫ hois q̊cunq̄ ꝑiculo? R° scđm Tho. secūda scđe. q.110. Nō. sed licet occultare ꝟitatē prudēter sub aliq̄ dissimulatiōe. vt Aug° dicit in li°. ꝯ mēdaciū. Et sic ēt Abrahā fecit: vt hr̄ in se.§. A. Idē in sum.con.eo.ti.q.6. ꝛ facit 22.q.2.ne qs. ꝛ ex̄ de vsur. suꝑ eo. Ubi dicit q̄ scriptura sacra ꝓhibet ꝓ alt° vita mētiri. B.

¶ Quid de Abrahā ꝛ aliis sanctis veteris testamēti q videtur mētiri fuisse? R° scđm Tho. vbi s. Sicut Aug° dicit in sacra scriptura inducūtur aliq̊rum gesta q̄i exēpla perfecte ꝟtutis ꝯ qb° nō ē extimādū eos fuisse mentitos. Si

qua tñ i eoꝝ dictis appareāt q̄ menda
cia videātur: itelligēdū est ea figurali
ter ꝛ ꝓphetice fuisse dcā. Abrahā tñ vt
Aug⁹ dicit i. q. Geñ. dicēs Saraz eē suā
sororē: ꝟitatē voluit celare ꝛ nō mēda
ciū dicē. Soror. n. dr̄ qꝛ filia p̄ris. Geñ.
20. Uere soror mea ē filia p̄ris mei ꝛ ñ
m̄ris mee. qꝛ. s. ex pte p̄ris ei attinebat
Jacob ꝟo mystice dixit se eē Esau pri
mogenit⁹ Jsaac: qꝛ vȝ p̄mogenita illi⁹
de iure ei debebātur. Usus āt ē h⁹ mō
loq̄ndi p spūȝ ꝓphetie ad designādum
mysteriū: qꝛ vȝ minor pp̄ls. s. gētilium
substituēdus erat i locū p̄mogeniti. s. i
locū iudeoꝝ. Quidā ꝟo ꝯmēdant i scri
ptura nō ꝓpter ꝑfectā ꝟtutē: sed ꝓpt
q̄dā ꝟtutis indolē. ꝛ h⁹ mō Judith lau
daṫ: nō qꝛ mētita est Holoferni: sȝ ꝓpt
affectū quē hūit ad salutē ppl'i ꝓ q̄ pi
culis se exposuit: q̄uis ēt dici possit ꝙ
ꝟba ei⁹ ꝟitatē habēt ſm mysticū intel
lectū. A. Jdē i sū. cō. eo. ti. q. 7. B.
Utrꝝ mēdaciū obstetricuȝ fuerit di
gnū aliq̄ remuneratōe? R. ſm Tho. se
cūda scđe. q. 110. Mēdaciū obstetricuȝ
pōt dupl'r ꝯsiderari. Uno⁹ q̄tū ad affe
ctū beniuolētie i iudeos ꝛ reuerētiā di
uini timoris. ꝛ sic debeṫ eis remūeratō
eterna. Uñ Hiero⁹ exponit ꝙ ds edifi
cauit illis domos spūales. Alio⁹ pōt cō
siderari q̄tū ad exteriorē actū menda
cii q̄ q̄dē nō potuerūt eťnā r̄mūeratio
nē mereri: sed forte aliquā remunera
tōeȝ tp̄alē cui⁹ merito nō repugt̄ dfor
mitas illi⁹ mēdacii sicut repugnbat me
rito remūeratōis eterne. Et sic itelligē
da sēt ꝟba Greg. cū dicit ꝙ benignita
tis eaꝝ merces q̄ eis potuit i eťna vita
tribui p̄missa culpa mēdacii i terrenā
ē remuneratōem declinata. vñ nō itel
ligiṫ ꝙ illo mēdacio mererētur amittē
remuneratōem eternā quā iaȝ ex p̄ce
denti affectu meruerāt. Con. Pe. A.
Jdē in sū. cō. eo. ti. q. 8. B. De his qui
ꝓmittūt aliquid ꝛ nō faciūt: vide. i. ꝓ
missio. Et etiā si iurauerit. vide s. iura
re. §. 9. ꝛ iuramētū. p̄. §. 6. Jtē q̄n quis
mētitur de se: vide s. iactātia. §. p. ꝛ 2. ꝛ

s. ironia. §. p. ꝛ 2.

Mercator. Mercatores
siue nūmula
rii ꝛ cāpsores ꝛ hi⁹ multis ꝛ di
uersis ꝯtrib⁹ vtūtur siue i emēdo: siue
in recipiēdo pecuniā: in q̄ꝛ ꝯtrib⁹ faci
le ꝯtigit eē vsurā. vñ vide. i. vsura. pci
pue vba. 3. ꝛ uba 6. ꝛ uid. i. societas. p to.

Meretrix. Preciū mere
tricis dicit illi
cite acq̄situm. Et quid debeat
vel possit ide facē: vide s. elyna p̄. §. fi.
Jtem ꝙ non licet donare meretrici vi
de s. donatio p̄. §. 3.

Meritum. Utrum vnus
ꝛ idem actus
possit eē meritorius ꝛ demeri
torius: siue bon⁹ ꝛ malus: R. ſȝ Tho.
scđa scđe. q. 20. Si accipiaṫ vn⁹ act⁹ ꝓ
ut ē in genere moris: ipossibile ē ꝙ sit
bon⁹ ꝛ malus bonitate ꝛ malitia mora
li. Si tñ sit vn⁹ vnitate nāe ꝛ nō vnita
te moris pōt eē bon⁹ ꝛ malus. Ambula
tio. n. ꝯtinua ē vn⁹ act⁹ ſm gen⁹ nature.
Potest tamē cōtingē ꝙ sint p'tes scđȝ
gen⁹ moris si mutetur ambulantis vo
luntas. A. i. act⁹ pōt eē ꝓ parte meri
torius: ꝛ ꝓ pte vitiosus ſm diuersitatē
intentōis: vt pȝ in sum. con. li. 3. ti. 34.
q. 196. vbi hec notantur. B. q̄ est p̄n
cipiū moraliū actuū. Jdē Pe. De q̄bus
dā opib⁹ meritorius q̄d ꝛ q̄atū per ea
fiat deo satisfactio. hēs i. satisfactio.

Metus. Quid sit metus?
R. Metus est in
stāt) vl' futuri piculi cā iust
mentis trepidatio. ff. eo. l. i.
Sȝ nunq̄d est met⁹ q̄ cadit in ꝯstan
tem virū? R. Quadruplex est. p⁹ vȝ me
tus mortis. 2. cruciat⁹ corpis: ex eo. cuȝ
dilecti. 3. met⁹ stupri. ꝛ 4. seruitut) ff.
eo. nec timorē. A. Et ibi addiṫ ꝙ idē
est de metu vinculoꝝ: sed sec⁹ de metu
ifamie seu vexatōis: q. s. nō cōphenda
tur sub aliq̄ p̄dictoꝝ. B. ꝛ. l. isti q̄dē.
§. p. ꝛ 2. A. Jbi dr̄ ꝙ si dederit ne stu
prū patiaṫ vir vel mulier: hoc edictuȝ
locū hēt: cū viris bonis iste met⁹ ma

gis q̄ morti eē debeat. B .Lō.Tho.
z Al.addēdo ꝙ nō differt vtꝝ p̄dicta
q̄tuor fiant siue in persona nr̄a siue li
beroꝝ. A .Hoc hētur in dicta.l.isti.i
fi. B .siue vxoris.De p̄dictis q̄tuor
sūt ꝯsus.Excusari metus hos posse:pu
ta q2 nescis.Stupri iue stat⁹ ꝯberis
atq3 necis. A .Idem in sum.cō.li°.4°
ti.xi°.q.3. B .Quō vis vl' met⁹ impe
diant m̄rimoniū:hēs s̄.impedimētuꝫ
.10.Sꝫ vtꝝ met⁹ excuset a participatio
ne excōicati:hēs sup̄.excōicatio 6°.§.p̄.
De mā etiā metus hēs.i.vis.

Militia.

Utꝝ sit pctm̄? R°
sm Al.Militia sꝫ
se nō est illicita: sed abusus.
Qui lꝫ multipl'r possit fieri:tn̄ in trib⁹
p̄cipue ꝯsistit.p̄ vꝫ i cōcussione inocen
tiū.2° in exactōe imoderati salarii.3°in
exercitio imoderato vel indebito: pu
ta si fiat ad ostētatōem viriū cū nocu
mēto aliquoꝝ:sicut sūt torneamēta si
ue pugna singularis iter socios hasta
rum lāceaꝝ z h⁹.Sūt tn̄ quedā exerci
tia eis licita: vt que nulli sūt nociua: si
cut cursitatōes equoꝝ z versatōes:ars
ꝑcutiendi z defendēdi:z ꝓiiciendi tela
z h⁹modi.vn̄ z Dauid precepit vt doce
rent filios isrl' arcū.i.artē sagittādi.2°
Reg.p̄. A .Ibi hoc nō videt' hēri sa
tis.Tamē puto ꝙ exercitiū q̄ discitur
ars bellandi sit licitū secl'arib⁹: dū tn̄
fiat recta intētōe z sin̄ ꝑiculo:ex̄ ō tor
nea.c.p̄.z ad hic posita facit.c.noli.z.c.
quid culpat'.z.c.militare.23.q.i. B.

Miserabilis persōa

Miserabiles persone sꝫ Ho
sti.sūt.Cecus.pauper.pupillus.vidua.
z huiusmodi.

Missa.

An quotidie debeat
celebrari missa? R°
scd̄m Tho.in 4°.dis.13. Dicen
dū ꝙ sm Inno. quinq3 de causis opꝫ
q̄tidie celebrari.p̄ma q2 opꝫ sp̄ medi
cinā paratā eē ꝯtra q̄tidiana peccata.
scd̄a vt lignū vite sit sp̄ in medio para
disi.tertia vt nobis sp̄ xp̄s vniat' sacra
mētalit':z nos ei spūalit'.q̄rta vt apud
nos sit iugis memoria passionis. q̄nta
vt ꝓ agno loco typici q̄tidie vtamur
quem iudei ad vesperā ꝯuertēdi esuri
ent: sm illud p̄s. A .f.58. B .Cōuer
tant' ad vesperā z famem patient'.zc.
A .Idē in sū.con.li°.3°.ti.24.q.128. B.
¶ Utrum missa debeat solū dici i die.
R° sm Tho.vbi sup̄.Cōiter loquendo
dꝫ missa dici in die z nō in nocte.q2 hoc
sacr̄m ad tp̄s gr̄e ꝑtinet qd̄ ꝑ diē signi
ficat'.sm illud apl'i Ro.13°.Nox p̄cessit
dies aūt appropinquauit.Dies aūt iu
dicatur non solum ab ortu solis:sed ex
q̄ incipiunt oriri solis signa manifesta
ꝑ aliquā aeris illustratōem.In duab⁹
aūt noctib⁹ missa decantat' ꝓpt' p̄uile
giū illarum noctium .s.in nocte natiui
tatis qn̄ xp̄s nat⁹ ē.z i nocte resurrectō
nis i p̄mitiua eccl'ia: vt pꝫ ex orōne.De
us q hanc sacratissimā noctē:q3uis h°
nō sp̄ oporteat obseruari.Et addit hic
Guil.Credo ꝙ qui sciēter celebrat añ
diē cū sit ꝯtra ꝯsuetudinē gnālē eccl'e:
mortalit' peccat:nisi sup hoc ꝑ ep̄m di
spenset' in casu si aliquis infirmaretur
ad mortē z non possit aliter haberi eu
charistia. A .Idē in sum.con.eo.ti.q.
129.Glo.etiam in.c.fi.ex̄ de p̄uile.li°.6°.
dicit ꝙ ep̄i itinerantes possūt celebra
re ante consuetam horā diei vel facē
celebrari ex nccitate itineris. B.
¶ Qua hora debeat missa celebrari?
R° sm Tho.vbi sup̄.Solēnis misse ce
lebratio tribus horis instituta est fie
ri.s.in tertia diebus festiuis.de conse.
dis.i.nocte.In sexta diebus ꝓfestis.In
nona diebus ieiuniorum.de conse.dis.
.i.solent.Nam in missa recolitur mors
xp̄i:qui q̄dem hora tertia crucifixus ē
linguis iudeoꝝ.hora sexta manib⁹ mi
lituꝫ:hora nona expirauit.Sed quan
do fiunt ordines potest missa cātari sꝫ
canones etiā p⁹ nonā. A .facit de con
se.dis.i.§.in ieiuniis. B .Uel etiā di
cendū ꝙ vt diligētior fiat preparatio
missa differt' quantū differri pōt ante
prandium.z id̄ qn̄ non est dies ieiunii

celebrat' int' tertiā ⁊ sextā i. q̄ hora cōit comedit'. Sed in dieb' ieiunii in nona. Priuate aūt misse dici pñt a mane vs ad tertiā vl' etiā vsq; ad nonā in dieb' ieiunio⁊. de ɔse. dis. i. necesse. A. Idē in sum. con. i ocā. q. 129. Et qd̄ h dicit' a ḱsu. vel ēt. vr̄ meli'. cū iurib' pallegat nihil videat' dici de hora sexta. Puto ēt in talibus seruādā fore ɔsuetudinē non inhibitā vel que nō sit ɔ̄ honesta tē seu diuinā reuerētiā: ar. dis. 4. erit. ⁊ dis. 12. ille aūt. B.

Quid de illis q̄ nondū dictis matutinis celebrāt? R. ɓm Guil. mortaliter peccant. cū hoc sit ɔ̄ gnāle⁊ ⁊ approbatam ɔsuetudinē. Idē Hosti. Qui aūt celebrat āteq; dicat pmā nō peccat mortalit': nisi sit ɔ̄ pceptū vel statutū. A. siue ɔsuetudinē loci ɓm eūdē Guil. vt in sū. con. eo. ti. q. 130. vbi ⁊ additur. Qui aūt p negligētiā ptermissa pma dicit tertiā credo q sufficit q caute suppleat quod dimissū est: ⁊ agat penitētiam de negligētia. B.

Ubi debeat missa celebrari? R. ɓm Ray. In ecclia ɔsecrata si fieri pōt: vel saltē in altari ɔsecrato. vl' si nō sit altare ɔsecratū habeat' saltē altare puulū de quo dictū est s. altare. §. p̄. Et pōt ēt celebrari sub diuo. A. i. sub aere ɓm glo. in. c. ɔcedim'. de ɔse. dis. i. B. vel in tētoriis. vel etiā in loco exercitus honesti: dū tñ habeat' altare: vt dictū est ⁊ cetera nccia: de ɔse. dis. i. c. p̄. circa fi. ⁊ c. concedimus. ⁊. c. missa⁊. Nō tñ. intelligendū q liceat celebrari in mari vel fluminib': ne nutante naui fiat sāguinis effusio vel sacri ɔmotio. Introitus tñ misse pōt ibi dici. Hec h⁊ Guil. Et ēt attēdēdum ē q pdicta fiant de pmissione epi: vt in. c. missa⁊. ⁊ sine piudicio parochialis sacerdotis: vt notatū est s altare. §. p̄. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 131. B.

Utr⁊ vno solo pñte vel sine lumine possit missa celebrari? R. n° ɓm Hosti. Quāuis ɓm illud qd̄ hētur de ɔse. dis. i hic q̄q; duo debeant eē psentes qui sacerdoti rñdeant. tñ vn' sufficit. ar. ex ō ḱbo. sig. quesiuit. p rñso. Mulier aūt psbytero in missa ministrare non pōt: imo nec pallas nec vestes ɔtingē: vt s. femina. §. 2°. Sine lumine ḱo nō licet celebrare: ex̄ ō cele. mis. c. vlt. A. Id in sum. con. eo. ti. q. 133. ⁊ se. B.

Utr⁊ sit melior missa boni sacerdotis q̄ mali? R. ɓm Tho. in 4°. dis. 13. De missa possum' loqui dupl'r. Aut q̄tum ad id qd̄ est eēntiale in ea. s. corp' xp̄i. ⁊ sic a q̄cunq; dicatur equal'r bona ē: vel q̄tum ad id qd̄ est ānexū sacro ⁊ q̄i secūdariū: ⁊ sic missa boni sacerdotis melior est. q⁊ non solū h⁊ efficaciā ex opato: sed ēt ex deuotōe celebrātis. ⁊ ideo ceteris parib' meli' est audire missam boni sacerdotis. Idē Pe. ⁊ etiā Al. addens: q iō dr̄ ceteris parib': q⁊ obediētia posset cogē audire missa⁊ mali ⁊ sic eēt meli'. q⁊ obediētia melior ē q̄ uictima. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 134. B.

Q̄ō si malus sit ppus sacerdos: an debeat ei' missa audiri hēs s. clicus. 3°. §. 2°. A. Et ibi lati' in additōe. B. Et an ab eo sacra recipienda sint hēs. i. ordinatus p. §. 3°.

Quid si sacerdos celebrās infra canonē recolit se cōmisisse aliqd̄ mortale? R. ɓm Ray. Credo tutiorē eē viam vt peniteat ⁊ doleat q ita tarde penitet ⁊ pponat cōfiteri q̄ cito habuerit opportunitatē ⁊ sic conficiat ⁊ sumat. Idem Tho. Pe. ⁊ Al. A. Ide⁊ in sū. con. li. 3°. ti. 30. q. 10. Idē putarem etiam si ante canonē qñ non posset sacerdos ɔfiteri absq; mā scādali seu suspitiōis ppter eandē rōem. videl⁊ q⁊ in pnia d⁊ caueri scandaloza pcti reuelatio: ex̄ de pe. ⁊ re. c. officii. B.

Utr⁊ liceat oīo sacerdoti a celebratione abstinē? R. ɓm h⁊ Tho. in 4°. dis. 13. L⁊ quidā dixerit q qui dimittūt celebratōem nō peccant nisi ppl⁊ hēant vl' ex obediētia teneant'. tñ q⁊ vt Greg. dicit cū crescūt dona ēt rōnes crescūt donorum. iō cum sacerdoti sit data ptās nobilissima re' negligentie erit nisi illa

vtat ad honorē dī ꝛ ad salutē suā ꝛ aliorum viuorum ꝛ mortuorum. ſm illud .i. Petri 4. vnusquisqꝫ ſicut accepit grām i alterutrū illā adminiſtrātes ꝛc. Niſi forte ex familiari ſtinctu ſpūs ſancti dimitteret. Vñ ꝛ ſacerdotibꝰ ꝑceptū ē. Hoc facite in meā cōmemoratōem. Idem Tho. in .3. parte .q. 82. ꝛ addit ꝙ celebrare tenet ſaltē in ꝑcipuis feſtiuitatibꝰ ꝛ maxime etiā in illis diebꝰ in qbus fideles cōicare cōſueuerūt. A. Idē i sū. con. li. 3. ti. 24. q. 125. B.

Utrum liceat vni plēs miſſas celebrare in die? R. ſm Ray. Nō licet. Nam ꝛ valde felix eſt q vnā digne celebrat: ex de cele. miſ. te referēte. ꝛ c. consului ſti. ꝛ de ɔſe. di. i. ſufficit. Excipiūtur iſti caſus. Vnꝰ in die natiuitatis dñi in quo pōt cantare tres. Alius ſi neceſſe fuerit vnā miſſam dicē de die ꝛ aliā p defunctis: nec diſtinguo ſiue ofunctꝰ ſit pñs ſiue non. A. qꝛ in dicto .c. ſufficit. vbi hoc dicit nō diſtinguit. B. niſi ſit cōtra cōſuetudinē loci approbatā vel cōſtitutōez. Tertiꝰ eſt ꝑpter necitatē peregrinorum cōmeantiū ꝛ infirmorum: ꝛ forte ꝑpter necitatē nuptiarum. A. Ubi tps laberet: vt in ſum. con. eo. ti. q. 126. vbi hec notātur. B. Et ꝑpter aliqđ predicto non celebret vltra duas. nec i prima ſumat ꝑfuſionē: vt ſ. euchariſtia. 3. §. i. Con. Hoſti. ꝛ addit caſum .ſ. qñ ꝑpter raritatē clericorum vel pauptatem ecclīarū due eccle cōmendāt vni. A. Idē in dicta .q. 126. ꝛ in dicto .c. ſufficit. ſubdit. Qui vo p pecuniis aut adulatiōibꝰ ſctariū vna die ꝑſumūt plēs, facē miſſas ñ eſtimo euadē dānatōez. B

Utrum debeat celebrari p paruulis defunctis? R. ſm Tho. in 4. di. 13. Pro paruulis baptizatis miſſarū ſolēnia celebrātur nō qꝛ eis ꝑſint ad remiſſionez alicuiꝰ culpe. vel ad augmētū glīe: ſed ꝑpter alias rōnes: tū ꝑpter ſolatium viuorum: tum ad oñdendū paruulos ad vnitatē corporis myſtici ptinere. dum idez modus exequiarum ſeruat in ipſis ꝛ in aliis. tū ad cōmēdandū redēptōis myſteriū: qđ in hoc ſacro cōmemorat p quod paruuli ſine ꝓpo merito ſalutez eternā conſequūtur. A. Idem in sū. con. eo. ti. q. 127. B.

Quid ſi omittat aliqd de his q̄ ad ritū celebratōis ptinēt? R. ſm Tho. ꝛ Al. ꝛ oēs theologos. Quilibet omittēs aliquid tale: puta tps obitū. altare. veſtes ꝛ hꝰ modi: nihilominꝰ cōſecrat ſi ē ordinatꝰ ꝛ aſſit intētio ꝛ debita mā et forma: ſed grauiſſime peccat ſi ſciēter hoc faciat. A. Idem in ſum. con. eo. ti. q. 125. B.

Utrum hymnꝰ angelicus .ſ. gloria i excelſis deo. vel credo. debeat decantari qñ miſſa de btā ꝟgine ꝛ de ſpū ſancto vel de cruce celebrat in ꝑfeſtis diebꝰ. R. ſm Ray. Non dꝫ: lꝫ ꝓpa ꝑfatio decantetur: ex o cele. miſ. cōſiliū. Sꝫ huic iuri i multis locis ꝑpt ɔ̄riā ɔſuetudinē derogatū eſt maxime in ſabbato: qa qđāmodo dies ſolēnis ē deputatꝰ beate ꝟgini. A. Hoc vltimū dictum fuit glo. Ray. Hoſti. q̄ꝙ dicit. In talibꝰ deuotā ɔſuetudinē nō reprobamꝰ: vt in sū. con. eo. ti. q. 126. ad fi. B

Utrum quilibet teneat audire miſſaz. R. ſm Hoſti. Die dñico qlibet tenet ex ꝑcepto audire miſſam ꝛ totā: ita ꝙ accipiat bñdictōem ſacerdotis: vt de ɔſe. di. i. miſſas. ꝛ c. ſe. ꝛ c. oēs fideles. niſi excuſent magna necitate: vt nōtur in dicto .c. miſſas. A. In glo. que ibi loquit tam de ꝑcepto ꝙ̄ de ɔſuetudine. B. Qui aūt die ſolēni ꝑtermiſſo eccleſie ɔuentu ad ſpectacula vadit dꝫ excōmunicari. de ɔſe. di. i. qui die. Et nō ꝙ diebꝰ dñicis ꝛ feſtiuis iterrogandum ē ſi parochianꝰ alteriꝰ ibi ſit q cōtēpto ꝓpo ſacerdote audire ibi velit. ꝛ ſi iuētus fuerit ſtatiꝫ ab ecclīa eiiciatur: ex de poch. c. 2. A. Et ibi nō glo. ꝙ hꝰ nō obtinet qñ nō fit ex ɔtemptu ſed ex iuſta cā. Et ideꝫ qđ in hꝰ. §. notat in ſum. cō. eo. ti. q. 130. B.

Utrum ꝑpt miſſā peculiarē vt de aliq ſancto: vel aliā debeat qs dimittē qn audiat miſſaz ꝓpaꝫ illiꝰ dici. A. miſſa

peculiar̄ ið ē qð missa spāl' de aliq̄ scō ſꝫ Ray. ⁊ i sū. ɔ.e.ti.q.126. ⁊ iō ꝑ alia mis sa p̄t itelligi ð trītate vl' ꝑ defunct̄: vl' sil'ib⁹: vt i.c.2°.ex̄ ð cele.mis. B. R° ſꝫ Guil. Si dies hēt ꝓpriā missam quam ⁊ quis al' audire tenet nō dꝫ dimitti ꝓpter aliā: ex̄ de cele.mis.c.2°. Sꝫ ꝙ qdāꝫ laicoꝝ oi die volūt missā de trinitate ⁊ de scō Michaele: ⁊ hi⁹: nō debēt hº facere nisi suis dieb⁹: vt in p̄allegato .c. A .s.2°. Et ibi pꝫ ꝙ tā ꝓ viuis q̄ꝫ ꝓ mortuis vtilioꝛ missa q̄ possit dici est missa de die. ⁊ ꝙ etiā in dieb⁹ ꝓfestis ꝓpt̄ missas peculiares seu votiuas vel etiā mortuoꝝ nō dꝫ derogari misse de die. vn̄ ⁊ de laicis p̄fatas missas regrētib⁹ ibi dr̄. Si voluerit vt sibi misse cantentur de eodē die missas audiant ꝓ salute viuoꝝ ⁊ ēt mortuoꝝ. Bene tn̄ puto ꝙ dicte misse votiue ⁊ ꝓ defunctis possint dici i dieb⁹ ꝓfest̄ si nō derogat ex hº misse de die: vt in dicto .c.2°. Existio aūt aliq̄s circa p̄dicta ex ɔsuetudie excusari qn̄ vrgētur rōabili nccitate: ⁊ n̄ al'. vt in.c.fi.ex̄ de ɔsue. B. De oblationib⁹ q̄ ad missā fiūt hēs. i. oblatio. Et ibi ēt. §. fi. si cōfessoꝛ possit recipe pecuniā ꝓ missis quas in pnia iniūxit. Multa alia circa mām misse pn̄t colligi sup̄ eucharistia 3°. ꝑ totū. ⁊ facit etiā .i. suffragiū. A. Aduertēdū ꝙ etiā sacerdos cū dicit missaꝫ dꝫ stare capite discooꝑto: vt i.c. nullus. de consecra. dis.i. vbi dicitur. Nullus eṗs aut p̄bꝛ seu diaconus ad celebrāda missaꝝ solennia p̄sumat cū baculo intrare aut velato capite altari dei assistere: qm̄ ⁊ apl's ꝓhibꝫ viros velato capite in eccl'ia oꝛare. Et si temē p̄sumpserit cōione puet. Iteꝫ ꝙ ad euāgeliū dꝫ stari deuote ⁊ non sedendo: vt in.c. apl'ica. ea. di. vbi dr̄. Apl'ica auctoꝛitate mādam⁹: dū sancta euāgelia in eccl'ia legunt: vt sacerdotes ⁊ ceteri oēs nō sedentes sꝫ venēabiliter curui ⁊ in ɔspectu euangelii stātes dominica v̄ba intēte audiāt ⁊ fidel'r adorent. i. venerētur ſm glo. B.

Mollicies dupl'r dr̄. Uno° ē spēs luxurie ⁊ peccati ɔ nām. de quo s. luxuria. §. p̄. i fi. Alio mō ꝓut est ɔ̄riūm vitio ꝑtinacie ⁊ v̄tuti ꝑseuerātie. de qb⁹ trib⁹ qd sint. Tho. scða scðe. q.138. māifestat sic. Sicut Isidoꝛ⁹ dicit in li°. etymol'. Pertinax dr̄ q ē ipꝛudēter tenens q̄i ad oia tenax. Et h̄ etiā dr̄ ꝑtinax eo ꝙ i ꝓposito suo ad victoꝛiam ꝑseuerat. Et tales p̄hs 7°. ethi. vocat foꝛtis snie ⁊ ꝓp̄e sententie: q2. s. durant in ꝓp̄a snia plus q̄ꝫ oꝫ. Mollis aūt min⁹ q̄ꝫ oꝫ q a bono de facili recedit: ⁊ nō ꝑseuerat ꝓpter aliq̄ difficilia ⁊ ꝓpter tristicias aliq̄s causatas ex defectu ðlectatōis: vt dicit p̄hs. Perseuerās aūt tenet se in ꝓp̄a snia ſm ꝙ oꝫ. Unde pꝫ ꝙ ꝑseuerās laudat sicut in medio existens. ꝑtinax aūt vituperat ſꝫ excessū. moll'ᷓt ſꝫ ðfcm̄. B.

Monachus. Utruꝫ monach⁹ possit fieri canonicus scl'aris? R° ſm Hosti. Licꝫ qdam dixerint ꝙ sic. dicēdū tn̄ cū Jo. ꝙ nō. q2 nō est arādū cū boue ⁊ asino. Nec hoies diuerse ꝓfessionis debēt sic ēē sil': ex̄ de elec. cū c̄ām que inter p̄sbꝛū. A. Idem in sum. cō. li°. p̄. ti. 7. q. 44. B.

¶ Utꝝ possit fieri canonicus regl'aris. R° ſm Tho. scða scðe. q.189. Utraqꝫ religio. s. monachoꝝ ⁊ canonicoꝝ regulariū oꝛdinat ad oꝑa vite ɔtemplatiue int̄ q̄ p̄cipue sunt ea q̄ agunt i diuis misteriis ad q̄ oꝛdinat directe oꝛdo canonicoꝝ regulariū qbus ꝑ se ɔpetit ꝙ sint clerici religiosi. Sed religioni monachoꝝ non ꝑ se ɔpetit ꝙ sint clerici vt hētur. 16. q. i. alia cā. Et iō q̄uis oꝛdo monachoꝝ sit artioꝛis obseruantie: tn̄ si monachi eēnt laici licēt eis transire ad oꝛdinē canonicoꝝ regulariū. nō aūt eɔ°. vt. 19. q. 3. mandam⁹. Sꝫ si monachi sint cl'ici sacris misteriis obsequentes habēt id qð est canonicoꝝ regulariuꝫ ⁊ cū maioꝛi artitudine: ⁊ iō licituꝫ erit transire de oꝛdine canonicoꝝ regl'ariū ad oꝛdinē monachoꝝ petita tn̄ licētia supioꝛis: ⁊ nō eɔ°. 19. q. 3. statuim⁹.

¶ Utꝝ liceat mōacho hr̄e locū i dr̄sis

monasteriis? R. Nullo mō licet: extra de relig. do. c. fi.

Utrū mōacho possit ɔmitti regimē eccl'ie secularis? R. Bm Hosti. Dic cuꝫ Hug. Ber. ⁊ Gof. A. licꝫ alii alr̄ dixerint: vt pꝫ in sum. con. li. 3. ti. 28. q. 2. vbi hec notant. B. Quod monachus pōt ab epō pfici in eccl'ia sclari cū cōsensu abbatis. 58. dis. c. p̊. ⁊ 2. 16. q. i. sic viue. ⁊ c. se. Et intelligas dictū de eccl'iis q̄ ad monachos pleno iure nō pertinēt: in qbus sine auctoritate epi non possūt monacho curā cōmittere nec monachū pñtare iuito epo. Et sic intellige. 16. q. i. p to. ex̄ de capel. mo. c. p̊. Sꝫ voluntate epi hoc fieri pōt. Qd̄ si epūs velit ⁊ abbas non. hēs s. abbas. §. pit. In eccl'iis autē que ad mōachos ptinēt mero iure sufficit sola auctoritas abbatis ⁊ ɔuētus 16. q. 2. visis. vel etiā solius abbat si ad ipm pertinet eccl'ie puisio.

Sꝫ vtrū monach⁹: vt dictū est eccl'ie pfect⁹ possit eē sine socio mōacho. Hosti. tenet quod sic. Inno. quod nō. Utercꝫ hēt motiuū: ex̄ de sta. mo. quod dei timorē. Iō dicēdū videt sicut in dcō. c. or̄ de canonico regulari quod dꝫ hr̄e sociū si cōmode pōt fieri. ⁊ hoc melius ⁊ tutius ē. Si vo cōmode non pōt: tene qd̄ Hosti. dicit. A. Idē ɔcludit An. de bu. i dcō. c. quod dei timorē: vbi plene tractat d̄ hac mā. B

Utrū h⁹mōi monachus q fact⁹ ē rector alicui⁹ eccl'e sclaris teneat ad statuta sui ordinis? R. Bm Hosti. Si talis eccl'ia pleno iure ptinet ad monachos pfat⁹ monach⁹ in ea remanet subiect⁹ abbati: ⁊ seruabit oīa sicut pus preter tria. s. ieiuniū silētiū ⁊ vigilias q̄ cōmode seruari nō pñt in eccl'ia seclari: ar. 43. dis. sit rector. ⁊ 16. q. i. nemo pōt. Si vo eccl'ia nō ptinet ad monachos: sed ad epos: tunc mōach⁹ institut⁹ a trib⁹ substantialib⁹ nō absoluit simplr nam ⁊ ɔtinētiā seruare tenet. Ab obediētia abbatis absoluit qdeꝫ impio epi subiicit q decetero erit abbas suus. Et palia dispēsabit rōe ɔmisse administratiōis Et si hēt sociū monachū nō excusatur ab esu carniū: ex̄ d̄ sta. mo. quod dei timorē. nisi sit infirm⁹: de ɔse. di. 5. carnē. vel nisi imperante epo q abbas suus ē. Si aūt sociū nō hēt pōt se his cū quibus viuit ɔformare. 41. di. qsqs. ex̄ de sta. mo. recolentes. §. p̊. In oi tñ cāu hitum deferre dꝫ: nec pōt temerarie dimittē: alr̄ eēt excōicat⁹. vt s. excōicatio p̊. §. 3. vo. 13. Qd̄ si fiat epūs ad qd teneat vide i. religio p̊. §. 16. q incipit. vtrū religios⁹ factus epūs. ⁊ §. se. A. Idē quod i hoc. § notat in sum. con. eo. ti. q. 3. Dn̄s etiā Anto. de bu. in dicto. c. quod dei timorem. dicit quod monachus fact⁹ curat⁹ absoluitur ab officio monachali. qꝛ dꝫ se ɔformare officio cl'icoꝝ seculariū. 41. di. qsquis. B.

Utrū ex cōtractu monachi obliget abbas vel monasteriū? R. Bm Inno. Si monacho cōmissa ē administratio abbas ⁊ ɔuentus tātū obligātur q̄tuꝫ administratio se extendit. Si vo nō hꝫ administratōem obligat monach⁹: sꝫ non tenet soluere: qꝛ nō hēt vnde: ex̄ de solu. Odoardus. A. Lō. Hosti. vt i sum. con. eo. ti. q. 26. B.

Sꝫ quid de obligatōib⁹ siue pmissiōnibus ab aliquo factis monacho vel abbati: nūquid acqrunt monasterio? R. Bꝫ Inno. ⁊ Hosti. Ex ɔtractib⁹ initi cū mōacho vl' abbate obligat qs mōasterio: qꝛ pōt mōach⁹ monasterio actōnē acqrē: nō tñ pt obligare mōasteriū: ar. i Insti. de auc. tu. i pn. Uñ q̄uis abbas siue mōasteriū possit agē nō tñ tenetur rñdere nisi de eo qd̄ ad ipm ptinet. Et lꝫ ois ɔtract⁹ phibit⁹ sit mōasterio nisi iperāte abbate: vt. 12. q. i. nō dicatis. ⁊ 16. q. i. sūt nōnulli. ⁊ c. d̄ pñtiū h⁹ itelligit iniqrū mōasteriū obligare tur. Sꝫ obligatio alt⁹ ad mōasteriū pt p monachū acqri. Silr̄ ⁊ possessio etiā p monachū fugitiuū. ff. de acq. pos. l. i. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 29. B

Quid d̄ reb⁹ ablatis monacho? R. Bm Inno. ⁊ Hosti. Si res erāt mōasterii vel ēt alteri⁹ ⁊ monasteriū ad restitutōem tenebat: tunc aget mōasteriū

Si vo non erāt ei⁹: nec de eis tenebaꝛ mōasteriū: tūc aget ille qui dn̄s est rerū: ita tn̄ ꝙ si tales res erant deposite apud mōachū: ⁊ abbas videt eas subtrahi: ⁊ facile eēt abbati eas liberare satis credit Inno. ꝙ abbas teneaꝛ depositi insolidum ꝓpꝛ dolū. Sʒ si nō vidit: nec ꝓhibere potuit nō teneꝛ etiā si monach⁹ eas abstulisset. qꝛ non ē obligat⁹ ex ei⁹ maleficio: vt i se. §. diciꝛ. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 29. vbi ēt addiꝛ Hosti. tn̄ de ꝑori casu dicit ꝙ lʒ abbas vidēdo res auferri: ⁊ nō ꝓhibendo peccet: nō tn̄ credit ꝙ ꝓpter h° ipe vl̄ monasteriū obligeꝛ ex q̊ fuerūt tm̄ penes personā monachi: ⁊ non penes mōasteriū cōmodate: ex̄ de depo. c. i. B.

¶ Quid de maleficio ↄmisso ꝑ monachū: vel abbatē? R° ꝫʒ Inno. ⁊ Hosti. Nō teneꝛ monasteriū. qꝛ delictū ꝑsōe nō dʒ redūdare i dānū eccl̄ie: ex̄ de re. iur. delictū. li° 6° nisi q̄ntū ad monasteriū ꝑuenisset: ⁊ in ei⁹ vtilitatē ꝯsuʒ fuisset: ar. 10. q. 2. hoc ius. A. Idē i sum. cō. eo. ti. q. 27. B. De ingressu monasterii hēs. ī. religio 2° ⁊ 3° Itē. ī. nouiti⁹. ⁊. ī. votū 4° Itē de monachis q̄ntū ad obediētiā. ī. obediētia 4° Itē q̄tuʒ ad religionē. ī. religio. ꝑ totū. De monacho apostata. sup̄ apostasia 5°

Monialis.

In monasteriis monialiū nō mēdicantiū nō debēt recipi nisi que possūt de ꝓuētib⁹ monasterii absʒ penuria sustētari. Aliter nulla eēt receptio: ex̄ de sta. regu. periculoso libro 6°

¶ Oēs moniales debēt manere sub ꝑpetua monasterii clausura. nisi ꝓ tali ⁊ tanto morbo ꝙ nō possent cum aliis absq̃ graui periculo siue scandalo morari: ex̄ de sta. regu. periculoso. li° 6°

¶ Nū abbatissa vl̄ ꝑorissa dʒ alicui tēporali dn̄o occasione alicui⁹ feudi facē homagiū vl̄ ꝑstare fidelitatis iuramētū: nisi posset facē apud ipm ꝙ ꝑ ꝓcuratorē ꝑster: pōt exire cū honesta ⁊ decēti societate: ⁊ ꝑstito iuramēto euesti gio dʒ reuerti: ita ꝙ in fraudē residentie nihil fiat: vt in ꝑdicto. c. periculoso. de statu regu. li° 6°

¶ Dn̄i tꝑales nō debēt abbatissas ꝑorissas ⁊ alias moniales habētes officia monasterioꝝ ꝑmittē litigare corā eis: ne oporteat illas euagare ꝓ statuēdis ꝓcuratorib⁹. A. In tex. allegato nō sic dꝛ. sed ꝙ ipi dn̄i ꝑmittant eas ꝑ ꝓcuratorē in suis curiis litigare: ⁊ nō cogant eas ꝙ per se litigent. ne ꝓ ↄstituēdis ꝓcuratorib⁹: vel aliis huiusmodi eas oporteat euagari. cū sit iuri ↄ̄triū ꝙ mulieres ꝑsertiʒ religiose per seipsas litigare cogātur. B. Etsi ipi dn̄i ↄ̄fecerit per suos ordinarios ↄpellanꝛ A. s. cēsura eccl̄astica: vt in tex. qui sequitur. B. vt in dcō. c. ꝑiculoso.

¶ Iniūgiꝛ epis ⁊ aliis ꝑlatis ꝙ negocia: ⁊ cās monialiū. A. s. quas moniales ipe hn̄t agē corā ipis vl̄ i curiis eorū: vt in dicto. c. ꝑiculoso. B. faciant corā ipis fieri ⁊ tractari ꝑ ꝓcuratoreʒ eaꝝ siue sint homagiū vl̄ fidelitatꝭ iuramēta: vel quicquid aliud: vt in dcō. c. periculoso.

¶ Prelati tenētur ex ꝑcepto in oībus monasteriis monialiū etiā exemptis ꝓuidere de clausura expēsis monasterii: vel de elēmosynis fideliū. Idē ꝑcipiꝛ abbatib⁹ ⁊ aliis īferiorib⁹ ꝑlatis quo ad monasteria sibi subiecta: vt in dicto. c. periculoso. Itē eaꝝ monasteria etiam exempta visitari debēt s̄. exēpt⁹. §. fi. Itē nulli inhoneste nec ēt honeste ꝑsone dʒ patē accessus vl̄ ingressus ad moniales: nisi ex rōnabili ⁊ manifesta cā: ⁊ de illi⁹ ad quē ꝑtinet licētia spāli: vt in dicto. c. A. s. ꝑiculoso. B. De electōe que fieri hʒ ꝑ moniales hēs s̄. electio ꝑ°. §. vlt. Ad māʒ monialiū pōt ꝑtinere qd possit sup eas abbatissa: vide s̄. abbatissa. Itē quid ꝓhibeaꝛ monialib⁹ ⁊ ceteris feminis s̄. femina.

Mortuus.

De his q̄ ipediunt sepulturam mortui: vel funeri vel morienti iniuriāꝛ. vide. ī. sepltura ꝑ°. §. fi.

¶ Utrũ liceat spoliare mortuos? R. Nõ licet: imo tales sʒ leges grauissime puniunt. ff. de sepul. vio. l. 3. §. aduersus eos. Nã et phs 4.º ethicoꝝ. spoliatores mortuoꝝ latronibꝰ annumerat. Si mortuus suscitaretur q̃ sacramẽta essẽt ab eo iteranda. vide. i. sacrm̃. §. 5.º De materia mortuorũ habes. i. resuscitatus. et. i. suffragium.

Mulier. Nõ mulieres siue femine multa nõ possũt facẽ nec etiã 9tra eas fieri: hẽs sup̃ femina. Et d̃ mõialibꝰ. i. s. monialis. et d̃ mulieꝝ ornatu. i. ornatꝰ.

Multitudo. Quid fiet cuʒ peccat multitudo: vide supra corectio p̃. §. finali.

Munus. Triplex ẽ genus munerũ. Vñ Grego.ꝰ sup illud Isai. 33.º Qui excutit manus suas ab oi munere dicit. Nõ aut ẽ munꝰ a manu: aut ab obsequio: aut a lingua. Munꝰ a manu ẽ pecunia. Et noie pecunie itelligit ois res tpalis siue mobil' siue imobil. i. q. 3. per totũ. Munus ab obsego ẽ seruitꝰ idebite ipẽsa. Munꝰ a lingua ẽ fauor. i. q. i. sũt nõnulli. De 2.º pleniꝰ hẽtur. i. simonia p̃. §. 14.º qui incipit. Utrum munus ab obsequio.

¶ Utꝝ liceat p munera ad fidẽ trahẽ ifideles? R. sm Ray. Infideles ad fidẽ trahi possũt pmissionibꝰ et muneribus: ar. 23. q. 4. dʒ hõ. et. q. 7. ꝙ aũt. dis. 45. q. sincera. et ẽt p grauiorẽ exactõeʒ pensionũ in pncipio locatõis. Nã postea ñ licẽt. 23. q. 6. iã vo. Sʒ addit h Guil. ꝙ nõ iõ. dãda sunt munera. s. ppt fidẽ recipiẽdã ex pacto: sed si vellẽt baptizari nisi timẽnt paupratẽ int xpianos possint eis dari vl' pmitti. Iteʒ posset xpianꝰ infideli dare nõ ppter fidẽ recipiendã: sed ppter beniuolẽtiã captandam: vt sic facilius eũ 9uertẽ posset. et hꝰ modi. Ad hº facit s̃ iudeꝰ 3.º §. p̃.

¶ Utꝝ aũt liceat p mũera attrahẽ ad religionẽ. vide sup̃. religio hº. §. 2.º A.

Et vtꝝ iudici liceat recipe mũera a ptibꝰ. vide sup̃. iudex p̃. §. 4.º B.

Mutilare. Utꝝ liceat aliquẽ mutilare: hẽs s̃. homicidiũ p̃. §. fi. Sil'r an liceat mutilare seipm hẽs sup̃. homicidiũ 5.º §. fi. Et de mutilatis siue a se siũ ab alio: vide. i. vitiatꝰ corpe. §. 2.º

Mutuum dicitur quia de meo fit tuũ. A. et obligaris ad reddẽdũ tantũdem i genẽ suo. et 9sistit i his q̃ dantur ad numeꝝ põdus vel mẽsurã: vt. l. 2. ff. si cer. pe. B. Et dʒ dari mutuũ nihil inde sperãdo vltra sortẽ al'r eẽt vsura vñ vide m'ta circa hº. i. vsura p totum

Naufragus. Quicqd ex naufragio accipit: siue de ipa naui: siue de mari: siue de littore restituẽdum est. ff. eo. l. si qs ex nauigio. Aliter nulla 9suetudie statuto vel p̃cepto excusatur quis. qꝛ furtũ cõmittitur. ff. de acq. re. do. l. qua ratione. in fi. C. de furt. l. meũ. Quin etiã sm leges si petat infra annũ 9dẽnabit ad restituẽdũ q̃druplũ: sʒ pꝰ ãnũ i simplum: vt in p̃dicta. l. meũ. et. ff. eo. l. i. Secũdũ etiã canones si is qui accepit res naufragoꝝ etiã eẽt eps vel p̃latus aut clericꝰ dʒ deponi. ex̃ de accu. cũ dilecti. p̃. Laicꝰ vo nisi satisfecerit dʒ excõicari imo excõicatꝰ ẽ: ex̃ de rap. excõicatiõi. A. Et ibi pʒ ꝙ hec excõicatio 9prehẽdit etiã cl'icos. cũ tex. indisticte loquat. B. Hoc intelligas nisi sint talia nauigia q̃ piraticã tyrãnidem exerceãt. vel sint inimica nõi xpiano vel pncipi. C. de fur. i auc. nauigia. A. Et ibi pʒ ꝙ p̃dantes naufragos seu vsurpãtes de pdita ex naufragio debent oiuʒ bonorũ publicatõe mulctari. Et oia etiã predicta notantur in sum. con. li.º 2.º titu. 5. q. 27. B.

¶ Quid si dñi terrarũ cõponãt cũ nautis aliq̃ ab eis recepto p eo ꝙ securant eos ꝙ si naufragantur nihil accipient vel accipi pmittẽt ab eis? R. sm Guil.

Lũ alʼ deberet hᵒ gris facẽ nõ licer ali
gd ista de cã recipe ab eis. A. Et ac
ceptũ dꝫ rstitui: cũ naute pẽsionẽ hui⁹
mõi ñ ↄstituerit simplr ꝛ absolute spõ
tanei: ſꝫ ne deteriora sustinerẽt ꝫ eũ.
Guil. ꝛ i sũ. cõ. eo. ti. q. 28. vbi ẽt pꝫ ꝙ id
qđ seqtur nõ vr dictũ Guil. B. Nisi
sicut i qbusdã locꝭ ↄstituit ꝙ qcũqꝫ ac
cipit aliqd de ipo mari debeat ide cer
tã moderatã portõeꝫ hr̃e. Hi⁹. n. statu
tũ fit i fauorẽ naufragoꝝ ad hoc ꝙ ho
mines magis studeãt pquirẽ res ipas
ꝛ pmient de labore suo. A. Tale sta
tutũ seu ↄsuetudo vr oio nil valẽ: cum
penit⁹ tollat p auc. nauigia. C. de furtꝭ.
ꝛ. c. excõicatõi. ex de rap. Vñ ꝛ s. in pn°
bñ dr ꝙ i hᵒ cãu nulla ↄsuetudie statu
to: vl pcepto qs excusat. B.

Negligentia.

Utrũ sit peccatuꝫ mortale? R° sm Tho. scđa se
cũde. q. 54. Dupl'r põt eẽ mõtale. p mõ
ex pte ei⁹ qđ ptermittit p negligẽtiã.
Qđ quidẽ si sit de nccitate salutis siue
sit act⁹ siue circũstantia erit pctm̃ mor
tale. Alio° ex pte cãe. Si. n. volũtas itã
tũ sit remissa circa ea q̃ sũt dei vt tota
lit a caritate dei deficiat: tal' negligen
tia ẽ pctm̃ mortale. Et hoc pcipu e ↄtin
git qñ negligẽtia seqt ex cõtẽptu: alio
qn si negligẽtia ↄtingat i ptermissiõe
alic⁹ act⁹ vl circũstantie q̃ nõ sit de ne
cessitate salutis: nec hᵒ fiat ex ↄtẽptu:
ſꝫ alio defectu feruoris q ipedit inkdũ
ppter aliqđ veniale: tũc negligentia
nõ ẽ mortale pctm̃: ſꝫ veniale. A. Jo
in sũ. con. li° 3° ti. 33. q. 230. B. De negli
gẽtia iudicis laici ꝛ quõ suppleat p iu
dicẽ eccl'iasticũ hẽs s. iudex 2° §. 6° De
negligẽtia ↄferẽdi bñficia eccl'iastica:
hẽs s. bñficiũ p. § p. Et ibidẽ ẽt đ negli
gẽtia eligẽdi vl puidẽdi i eccl'ia cathe
drali vl regulari.

Negociatio.

Que sunt negocia il
licita: ꝛ que nõ? R° sm Ray.
Jllicita de sui nã sũt illa q̃ sine pctõ fie
ri nõ pñt. vt vsura. simonia. furta. ꝛ adl
teria. ꝛ hᵒmodi. Et sunt hec oib⁹ phibi
ta. i 4. q. 4. nec hoc quoqꝫ. i. q. i. reperiũ
tur. in fi. ex đ iureiur. ꝛ si xp̃s. ꝟ. Quedã
. n. phibẽtur qꝛ p se mala sunt. Quedã
ꝟo nõ sũt illicita ex sui nã: vt tutela. cu
ra ꝛ omne exercitiũ artiũ mechanica
rum. vt textorie sutorie ꝛ similiũ q̃ ne
cessaria sunt vsui humano.

¶ Utꝝ negocia q̃ đ se sũt licita possint
eẽ illicita? R° sm Ray. Possũt fieri il
licita multipl'r. p mõ qdẽ ex cã: vt qñ
fierẽt ppter auaritiã. s. ppter iprobaꝫ
cupiditatẽ diuitiaꝝ ꝛ nõ ad nccitatem
ſꝫ ad aliũ finẽ malũ. A. Qđ spe ẽ nisi
fiant ad subuẽtõem alic⁹ rõnabilis ne
cessitatꝭ sue vel primi ꝛ nõ pncipalit
ppt lucrũ: vt pt colligi ex dictꝭ p Tho.
scđa scđe. q. 77. arti. 4.° ꝛ p dñm Pe. đ
anchorano. i. c. p. de vsur. li° 6° ꝛ p ea q̃
hẽnt i sũ. cõ. li° 2° ti. 8. q. i. sm glo. Ray.
B. Et ſꝫ hoc phibita sũt oib⁹. 47. di.
oẽs. ꝛ. c. sicut hi. 2° ex tpe: vt si fiant die
bus festiuis i qb⁹ ab hᵒmodi opib⁹ ces
sandũ ẽ: vt s. ferie. §. 7° ꝛ 8° A. q inci
pit. quib⁹. ꝛ se. B. Jtẽ ex tpe sic pñt
dici iudicia inhonesta q̃ fierẽt đ nocte
aut nõ clara die: ex de offi. del. cõsuluit
. ff. de ori. iurꝭ. l. 2. §. ꝛ qꝛ mgr̃atib⁹. 3° ex
psona. qꝛ cl'icis ꝛ religiosis talia phibi
ta sũt. 2. Thi. 2° nemo militãs deo ipli
cat se negociis scl'arib⁹. Hiero⁹ dis. 88.
Negociatorẽ clericũ ꝛ ex inope diuitẽ
ꝛ ex ignobili gl'iosuꝫ q̃si quãdã pesteꝫ
fuge: ex ne cle. vel mo. p totũ. De hac
mã hẽt adhuc. i. §. añpl't. ꝛ pl't. Laicꝭ ꝟo
illa sunt cõcessa. dis. 86. puenit. ꝛ Aug⁹
. 88. dis. Fornicari hõibus semp nõ licꝫ
. i. nunqꝫ. Negociari aliqñ licet: aliquã
do nõ. Añ. n. qꝫ aliqs sit eccl'iastic⁹ licet
ei negociari: facto iã eccl'iastico non li
cet. 4.° ex loco. qꝛ i loco ihõesto ꝛ suspe
cto non dꝫ qs negociari seu conuersari
. ff. de arbi. l. si cũ dies. §. si arbiter. si. di.
in oibus. 27. q. i. siqs sacro. Jtẽ qñqꝫ sũt
ihonesta ex loco ppter loci excellẽtiaꝫ
puta qñ in eccl'ia hᵒmodi fierẽt: q̃ non
est loc⁹ negociatõis: ſꝫ orõis. vñ ꝛ ipse
dñs eiecit inde vendentes ꝛ ementes.

Math.21.ᵉ ꝛ Joh.20.et.16.q.8.ꝛ hoc dixi mus. A .Adde ꝙ quinto negociatio reddit̃ illicita ex mõ: vt si fiat cũ men dacijs deceptõib⁹ ꝛ fictibus: vt in sum. con.dicta.q.1.vbi hec nõntur ẜm Ray. ꝛ Hosti.ꝛ Al. B.

¶Negocia quedã sunt q̃ sinẽ pctõ vix fieri pñt.d̃ pe.dis.5.negociũ.Et gr̃a exẽ pli ponũtur qnqꝫ.s.cura rei familiaris militia.mercatio. ꝓcuratio. ꝛ admini stratio.de pe.dis.5.qlitas.ꝛ.c.falsas.dis. 35.qualis.dis.88.cõsequẽs.hec Ray.Sꝫ Hosti.addit dicẽ.Adde sextũ qd̃ q̃si pi culosi⁹ ẽ oibus.s.aduocatio. Sꝫ ꝛ septi mũ nõ dimittas.s.ep̃atus officiuꝫ q̃ ni hil miseri⁹ ꝛ piculosi⁹ si ꝑfũctorie aga tur.40.dis.añ oia. A .Ista duo vltia pñt sub ꝓcuratõe ꝛ administratõe com ꝓhendi: vt in sũ.con.eo.ti.q.15.vbi etiã addit̃ ẜm Ray.ꝙ pn̄ialis caute ꝛ diligẽ ter dꝫ dirigẽ intẽtos talib⁹ vt fcto fine laborẽt ꝛ exerceãt officia sua. B.

Utrꝫ negociatores possint licite lu cra recipe? R. ẜm Guil.Cũ laborent ꝓ oib⁹ ꝛ q̃i cõe negociũ i mercib⁹ gerant: possũt moderatũ lucrũ accipere.Sec⁹ de imoderato: ex̃ de emp.ꝛ ven.c.ꝑ. A. Moderamẽ aũt h⁹modi lucri ẜꝫ glo. Ray.ꝛ in dicta.q.15.ad arbitrium boni viri limitãdũ est.qꝛ nõ ẽ determinatũ q̃tũ in singulis solidis aut libris aut marchis accipe liceat de lucro.Hosti. aũt vt ibi pꝫ dicit ꝙ ad hoc vt merca tores sinẽ oi fraude officia sua exerceãt bona fide ꝯsulerẽ talib⁹ ꝙ de licentia ep̃i sui scirẽt quãtũ pñt lucrari i mẽsu ra bladi ꝛ vini ꝛ silib⁹: vel quantũ ꝓ li bra possent vltra q̃ emerũt vendere i recõpensatõeꝫ laborꝫ ꝛ expẽsarꝫ. ꝛ si sic vẽderẽt sine mẽdacio: ipos crederẽ eẽ i tuto q̃ ad peccatũ negociatõis: ar. ex̃ de emp.ꝛ ven.c.ꝑ.Ubi autẽ qui hoc non faciũt.sine piculo vix euadũt. B.

¶Quid de artificib⁹ q faciũt vel ven dunt gladios sagittas balistas aut ve nena ꝛ silia? R.ᵒ ẜm Ray.Si ꝓpter h⁹ faciũt vel vẽdũt vt hoĩes hẽant talia ad abusum: aut etiã si scient̃ vẽdũt il lis seu donãt quos extimãt talib⁹ abu suros mortalr̃ peccãt.Et oĩa pctã que inde sequũtur eis iputantur.xi.q.3.ꝑci pue.27.q.2.si tu abstines.5.q.1.votum. Si aũt tales negociatores dicãt se bo nã intẽtõem habuisse: qꝛ credebãt ꝙ emerẽtur ꝓpter licitũ vsũ. vl̃ si nihil super hoc cogitabãt seu ignorabãt ꝙ eẽt illicitũ talia facẽ vl̃ vẽdẽ: i oib⁹ di ctis casib⁹ distiguo.qꝛ si ille res pñt eẽ vtiles: vt arma in bello iusto. aurifri giũ ad ornamẽta ecc̃lastica.q̃dã etiaꝫ venena ad aliquod medicinale vel ꝯ alia nociua: q talia vẽdũt nõ peccãt ni si forte ꝓbabilr̃ dictaret sibi conscia ꝙ emptor rẽ q̃rit ad malũ.Luc.n.non dꝫ vẽdẽ.23.q.5.de occidẽdis.ꝛ.5.q.5. nõ oĩs. A .vel nisi exercitio alic⁹ artis indiffe rent̃.i.q̃ põt eẽ licita ꝛ illicita pl̃es ma le vterẽt̃: qꝛ tũc tal̃ ars efficĩt illicita ꝛ extirpãda.Uñ Chriso⁹ sup Math. et ponit Tho.scd̃a scd̃e.q.169.art..2.ᵒ dicit Eas solas dꝫ artes vocare q̃ nutrimen torꝫ ꝛ eorꝫ que ꝯtinẽt vitã nr̃am sũt tri butiue ꝛ constructiue.Si tñ operibus alicui⁹ artis vt pl̃es male vterẽt̃ q̃uis de se nõ sint illicite: sũt tñ ꝑ officiũ ꝑn cipis de ciuitate extirpãde ẜꝫ documẽ ta Platonis.hec ille.Nõ põt intelligi uerꝫ nisi tal̃ ars eẽt circa rẽ oino nccia ꝫ puta tab̃nã.hospitiũ.ꝛ hi⁹.qꝛ tũc nõ ꝓ hiberet̃ ꝓpter nccitatẽ: sed alr̃ ꝓuidẽ dũ foret ꝯ icõuenient̃ accñtia .83.dis. ꝯsentire. B .Si vo ille res ad nullũ vsũ sũt vtiles nisi ad peccãdũ. A .sic sũt q̃dã venena mortifera ꝛ ad nulluꝫ bonũ vsũ vtilia: vt future superflue ac sũptuose camisiarꝫ q̃s ꝑcipue faciunt hispani dãtes ꝓ factura vni⁹ camisie pl⁹i triplũ vl̃ q̃druplũ q̃ valeat tota camisia.ꝛ silia ẜm eũdẽ Ray.i ti.d̃ neg. sc̃laribꝰ.§.sed quid.vbi ꝑdicta ponit. B .tũc indubitanter peccãt faciendo tenẽdo.uẽdẽdo.seu donãdo alijs.21.q.1. c.ꝑ.ff.d̃ ꝯhẽ.emp.ꝙ sepe.§.veneni ma li.qꝛ flagiciose rei nec ẽptio nec mãda tũ: nec societas valẽ põt.ꝛ oĩa mala se q̃ntia isti iputabũt̃.qꝛ q occasionẽ dã ni dat dãnũ d̃disse vr̃.ex̃ d̃ iniur̃. ꝛ dam.

t 2

da.si culpa.Con.Tho.& Hosti.

Quid de his q faciūt vel vendūt ornamēta mulierꝝ:aut sotulares pictos: aut vestes cū imoderata sūptuositate ɔsutas? R. n° ƀm Tho.scđa scđe.q.169. Quia mulieres licite pñt se ornare: vl vt ɔseruēt decētiā status sui:vel ēt aliquid supaddere vt placeāt viris ppriis:ɔñs ē ꝙ artifices taliū ornamētorꝝ nō peccāt i vsu talis artis:nisi forte inueniendo aliq̄ curiosa & supflua. vnde Chriso⁹ dicit sup Math.ꝙ ab arte calceariorꝝ & textorꝝ multa abcidē opꝫ. Et .n.ad luxuriā deduxerūt nccitatē eius corrūpentes artē male arti ɔmiscētes A .Satis pꝫ per Tho.i loco allegato: ꝙ artifices itm̄ peccāt inq̄tū & vtētes ƀm distinctōēꝫ positā i.§.pcedēti.Quō vero peccēt vtētes & dāte dicetur .i. ornatus. B.

Quid de factorib⁹ taxillorꝝ.schacorꝝ aleaꝝ.& h⁹mōi? R. ƀꝫ Guil.Quia lud⁹ taxillorꝝ vt frequēti⁹ pctm̄ mortale est. vt dictū est .s.lud⁹ alee.§.3.nō est licitū viuere de artificio taxillorꝝ.Sed de facientib⁹ schacos & tabellas qb⁹ freq̄ntius ludiť ad subleuatōem tedii vl laboris nō videť illicitū:vt .s.lud⁹ & ioc⁹ .§.p.2°& 4°. A .Uerꝝ ē si sic eēt ꝙ cuꝫ his sine pctō luderet qđ hodie sic esse nō videť:alˀ idē dicēdū eēt de his qđ đ taxillis ppter eādē rōnē:ar.ex̄ de ꝟb. sig.itelligētia.vt & pōt colligi ex dictis .s.§.quid de artificib⁹.i additōe. B.

Quid de faciētib⁹ serta de floribus in dieb⁹ festiuis? R.° Nō credo eē excusabiles:qꝛ p̄ter periculum qđ de facili pōt ɔtingē ex abusu hi⁹ que sunt icitamēta vanitatis & lascivie violať obseruantia diei sacre i operādo. A .Huc usꝫ vr̄ fuisse dictū Guil.vt in sū. cō.eo. ti.q.20.ad fi.Nō aūt qđ seqtur:sed & illud verꝝ eē puto sane intellectū. B . lꝫ posset eē labor tā modic⁹ & sine p̄cio nec ad lasciuā itētōem:sed moderatā recreatōem ꝙ nō eēt pctm̄ aut nō mortale sn̄ia est Guil.

Utrꝝ aliqua negociatio sit clericis licita? R.° ƀm Ray.Si cl'ic⁹ indigeat pōt aliq̄ honesto artificio sibi nccīa acq̄rē. dū tñ ppter h° nō desit a diuinis officiis dis.91.p to.de ɔse.di.5.nunꝙ. ex̄ ne cle. vel mo.c.p̄.Itē pōt recipe possessiōes excolēdas ad q̄rtā vel q̄ntā ptē.& h⁹: seu ɔducē ip̄as ad sustētatōem suā et suorꝝ:ar.dis.86.pueni.in ꝟbo auaritie cā. A .Et ibi h° sentit glo. B .Et dis. 91.cleric⁹.Satis con.Hosti. Pōt etiaꝫ locare aīalia vt oues & boues. A .Uerū est si hēat eos de suis decimis:vl de successione parētū vl aliunde sibi datos:& si ēt hēat mlta pascua & emat pecora vt pascātur ibi ad nccīam sustentatōem suā & suorꝝ & in alimētū pauperuꝫ. Si aūt emat pecora vt tradat ad cremētū:vl vt aliqd agat in fraudē negociatōis illicitū est ƀm glo. Ray. vt in sū.con.eo.ti.q.3. B .ad certū fructuꝫ dūmō per ɔctū q alˀ sit licit⁹:vt & Guil. dicit addēs ꝙ ēt pōt emē rē vt eā meliorātā cari⁹ vēdat:vtputa pullū equuꝫ nutriēdo.vel si tabulā emat vt faciat imaginē.Nā i talib⁹ nō ē negociatio sꝫ artificiū:vt nōtur.14.q.4.canonū. A . In glo. B .đ ɔse.di.5.nūꝙ. ex̄ ne cle. vl mo.c.p̄. A .Predcā ēt nōnť i sū. cō. li.2°ti.7.q.41.& ti.8.q.2.ad fi.&.q.se. B.

Que pena cl'icorꝝ q alˀ negociis secularib⁹ se imiscēt? R.° Debet excōicari: ex̄ ne cle.vl mo.sub infmiatōe. A .Istđ .c.nō vr̄ ibi hēri.verꝝ tñ est ꝙ p oi peccato mortali a q̄ qs nō vult corrigi pōt excōicari.xi.q.3.nemo epōꝝ.Al'.c.icipit ƀm instituta.& est ibi. B .& si nō se correxerint debent deponi.dis.91.clericus. ex̄ ne cle.vel mo.sꝫ nec.Ita tñ ꝙ religiosi districti⁹ ꝙ̄ alii puniāť:vt i dicto .c. sꝫ nec.In foro aūt pniali dꝫ eis iniūgi vel saltē ɔsuli:vt ea q̄ đ forma p̄dictā lucrati sūt studeāt paupibus erogare. 14.q.5.q hētis. A .Nā ad h° non teneť p̄cise ƀm glo.Ray vt in sū.con.eo.ti.q. 5.vbi ēt nōntur q i h°§.hn̄tur. B .Circa negocia cl'icorꝝ p'la hent .s. cl'icus 2° A .Et ibi lati⁹ de his penis dr̄. B .Itē ad mām negociatōis ꝑtinēt plura que:

hētur s. emptio. t. i. vsura 3°

Neophitus quis di
cat? R° s3 Ray. Neophit⁹ dr
nouellus in fide. a neos qd ē nouum t
phitos qd ē fides. 48. dis. qm̄. Itē neo
phiti dicunt nouelli i rligiōe. di. 48. sic.
Jo. host. A. Jo i sū. 3. li° 3° ti. 14. q. 1. B

Quare neophiti phibēt ordinari?
R° s̄m Ray. Causa ē duplex. Una cā ē
ne incidant in supbiā putātes q fides
xp̄iana siue religio multū eis idigeat.
48. dis. §. p̄. t. c. qm̄. Alia cā est q2 nō sūt
expti stat⁹ eccl'ie vel religionis nec sci
unt modos psonap. Item nō ieiunaue
runt nec fleuerūt nec pbauerūt nec p
bati sunt: vt in dicto. §. p̄. t. c. quoniam.
Uñ tales nec ad minores ordines pro
moueri debēt: imo nec tonsurari: ar. 19.
q. 3. monasteriis. Satis con. Hoff. t Ho
sti. A. Idem in sum con. eo. ti. q. 2. t 3.
B. De neophitis in religione: vide. i.
nouitius.

Otorium qd sit? R° s3
Ray. Noto
rium aliud iuris: aliud facti.
Notoriū iuris ē de quo qs canonice ē
cōdēnat⁹: vl' in iure ɔfessus: vl' legitie
ɔuict⁹. 15. q. 5. p̄sb2. t. q. vltia. si qs. p̄sb2
t. c. sciscitātib⁹. 2. q. 6. si qs appellat. A.
Al' icipit. t q apellat. B. §. sī t quop
ex̄ de cōba. cle. t mu. vr̄a. t. c. q̄situ. No
toriū v° facti ē cū pplus ē testis t dissi
mulatiōi nō ē loc⁹. 61. dis. i sacerdotib⁹
in fi. ex̄ de coba. cle. t muli. tua. ff. de ri.
nup. l. palā. i p̄n°. Et hoc itelligit siue sit
crimē notū oib⁹ q sūt i illo loco. s. villa
vel pochia. A. Etiā si i loco nō sunt
nisi decē. qa decē hoies pplm faciunt.
10. q. 3. vnio. s̄m glo. Ray. ut i sū. con. li°
3° ti. 30. q. 15. vbi etiā hec oia notant que
ē hic ponūt. Et nōt glo. in dicto. c. vnio
s. q decē faciūt plebē. Et glo. Ray. vbi
s. dicit q si ēt parochia hēat mille pro
chianos t solū decē ex illis ques t hōe
ste psone scādalizētur. ō focaria sacer
dotis pōt dici q ppls scādalizat: cū de
cē hoies pplm faciūt: vt dictū ē. Hoc
glo. Ex quo p3 q illi sup quo ē tale scā
dalū est purgatio indicēda. ex̄ de cohi.
cle. t mu. tua nos. B. siue maiori pti
A. facit. 2. q. 1. de manifesta. B. Et
tale notoriū itep subdiuidit. q2 aliud
ē notoriū facti actus durātis: vt cū qs
tenet adulterā publice i domo: siue ēt
ɔcubinā. Aliud ē notoriū facti transeū
tis: vt cum aliquis publice hoiem iter
fecit. S3 t ē tertiū notoriū facti p̄sum
pti: vt si aliquis publice hitus ē p filio
vel affine t h⁹modi. In notorio igitur
iuris exigit q̄nq3 pbatio ɔ negantē: ex̄
de sen. t re iudi. sicut. In notorio v° fa
cti nō reqrit ordo iuris q al' etiā regla
riter obseruādus ē: ex̄ de iureiur. ad no
strā. 2°. Euidētia nāq3 patrati sceleris n̄
indiget clamore accusatoris: extra de
accu. euidentia.

Ouitius. Utrū ipubes
s. an̄. 14. annū
A. s. quo ad masculum: q̄ v°
ad feminā pubertas dr i. 12°. 20. q. 2 puel
la. t s. ipubes. B. possit itrare religi
onē: vt sit ibi nouiti⁹? R°. Talis qdem
pōt offerri a parentib⁹ si ip̄e cōsentit
20. q. 1. puelle. Et nihilomin⁹ q̄3 cito pue
nerit ad pfectā etatē. s. ad. 14. ānū pōt
egredi. 20. q. 3. p̄ns. ex̄ de regu. cū simus
A. Et ibi hoc notat glo. B. Qd si tal'
ipubes ppa volūtate intrat: pōt exhi
a p̄re vel tutore. 20. q. 2. puella. A. Et
ibi addit. Ac si ānum t diē dissimulādo
ɔsēserit siue tutores siue parētes neq3
ip̄e neq3 ip̄a mutare potit dic glo. vsq3
q̄ puenerit ad legitimā etatē. B.

Utp nouitio ingredieti religionem
sufficiat q attigerit 14. ānū? R°. Non
sufficit: s3 op3 q perfecerit: vt exp̄sse
hēt ex̄ de regu ad nr̄am. in tex. t glo. t
c. significatū. Alit pōt reperi vt in p̄ce
dēti. §. dictū ē. A. Ad p̄dicta vr̄ facere
c. is q. de re. iur. li° 6°.

S3 vtp sufficiat si malicia suppleat
etatē? R° s̄m Ray. Sufficit ex̄ ō regu.
postulasti. S3 h° nullo° ē vep. sic exp̄sse
nōt. 20. q. 1. i sū. q. Et idē ponit Jo. an. ɔ
reg. eos. i cle. Qd aūt Ray. dixit q suffi

ciebat si malitia suppleret etatē. verū
dixit suo tpe.s.qñ fec sūmā ꝛ currebat
ꝓoꝛ ꝯpilatio decretaliū:sed hodie ꝺ ip
sa decretali postulasti:ꝟba illa subtra
cta sūt. A .Idem dicit glo.in dicto.c.
postulasti. B.

¶ Qō ē tp̄s ꝓbatōis i nouicio? R°. Sic
ex p̄dictis pꝫ:ē.15ꝰ.ānus. Nā cū nō pos
sit igredi nisi ꝯpleto.14.°āno:vt in 2.° §.
dictū ē.seqtur ꝙ tūc incipiat annꝰ pro
batōis. Et h°ēt ipꝫ exp̄sse tradit Jo.an.
ex̄ de regu.bn̄ficiū.li.°6.°ꝛ.c.is q.eo.lib.°
Sꝫ ꝛ h°rōnabile ē.qꝛ tp̄s ꝓbatōis daꝛ
ad ꝓbādū austeritatē r̄ligiōis:vt ex̄ ꝺ
regu.ad ap̄licā. Inꝛ q̄s p̄cipua ē custo
dia castitat̄:quā cōiter loq̄ndo nō est
aptꝰ antea ꝓbare.ꝛ iō si infra dictū tp̄s
gestatꝰ fuit habitꝰ q nec scissura nec co
loꝛe distinguiꝛ ab h̄itu ꝓfessoꝝ nō ꝓpꝛ
hoc inducit tacitā ꝓfessionē. Secꝰ si taľ
h̄itus pꝰ dictā etatē gestatꝰ fuerit:quia
ꝓfessionē iducit:vt i cle.eos.de regu̇.
A .Satis ꝓ p̄dict̄ vr̄ facē.c.i.i p̄n.° ex̄
de regu.li.°6.° B.

¶ Que pena si q̄s an̄ legitimū tp̄s ꝓ
batōis nouiciꝰ recipiatur ad ꝓfessionē
R.° In oꝛdibus mēdicātiū illi q r̄cipe
rēt icurrerēt triplicē penā.p̄ma ē quia
peccarēt moꝛtaľr eo ꝙ agūt ꝯ id quod
p̄ceptū ē i ꝟtute obie ꝛ sub pena excōi
catōis.scd̄a pena ē qꝛ oēs q r̄cipiūt sūt
suspēsi a receptōe cuiuscūqꝫ ad ꝓfessio
nē.tertia est ꝙ a suis fr̄ibus debēt pu
niri pena q̄ solet isligi ꝓ culpis ḡu.bꝰ:
hn̄ꝛ hec ex̄ de regu.nō solū.li.°6.° ꝛ.c. cō
stitutōem. Ille quoqꝫ q sic receptꝰ fuit
lꝫ secular̄ eē nō possit: nō tn̄ est alliga
tus ipi oꝛdini p illā ꝓfessionē. A .In
dicto.c.n̄ solū.sic dr̄. In ꝟtute obie sub
pena excōicatōis districtiꝰ ihibemꝰ:ne
an̄ ānū ꝓbatōis elapsū q ē maxime in
subsidiū fragilitatis hūane regulariꝛ
istitutꝰ queq̄ꝫ ad ꝓfessionēꝫ vr̄i oꝛdinis
seu ad renūciatōeꝫ scl̄o faciēdā recipe
nec ꝯstitutū ifra hꝰmodi annū aliq̄te
nus ipedire:q̊ minꝰ ifra ip̄m ad aliā re
ligionē quā maluerit trāseat. Uel nisi
maioꝛ tn̄.14.ānis exn̄s ꝓfessus fuerit
tacite vel exp̄sse aut euidenꝛ ꝯstet illū
uitā voluisse mutare:qꝺ tn̄ nō p̄sumiꝛ
nisi clara ꝓbatōe vľ ꝯpetētibꝰ indiciis
oñdaꝛ oio ad seculū redire:sicut ꝺ sua
volūtate p̄cesserit p̄sumat̄. Qꝺ si foꝛ
te cōtra.ꝛc. Et intelligiꝛ q̄s seculo r̄enū
ciare:ꝛ vitā voluisse mutare qñ bona
sua distribuit paupibus: vt nōt glo. ꝛ
Pe.de ancha.sup dicto.c.nō solū. Ubi
etiā idē dicit Archi.addēs idē esse si q̄s
qñ ingrediꝛ religionē facit testamētū.
at si debēt moꝛi ꝛ transferat oia bona
sua in heredes ꝛ legatarios ꝛ i pias cās
ꝛ mutat h̄itū. Et iō ꝟba illa q̄ h̄enꝛ i re
gula oꝛdis minoꝝ. Uadāt ꝛ vēdāt.ꝛc.n̄
sic accipiēda sunt.vt ex his volētes in
gredi religionē cogātur vľ ēt inducanꝛ
ad distributōem faciēdā ifra ānū ꝓba
tōis:aľ locū h̄erent pene dicti.c.non so
lū. Sꝫ vt eis oñdaꝛ ꝙ illud debēt agē
an̄ ꝓfessionē oio si p p̄ns ꝓp̄o motu nō
fecerit.ꝛ q̄liter i religione debeāt viuē
vꝫ exp̄ropꝛiari penitꝰ tā in sp̄āli q̄ꝫ ēt in
cōi:sicut ꝛ accepi ex collatōe peritissimo
rū doctoꝝ. B .In aliis ꝟo oꝛdibꝰ ꝓ
fessio exp̄ssa vľ tacita pōt fieri licite in
fra annū.ꝛ si fiat exp̄sse etiā scl̄ari h̄itu
nō mutato illi religioni p̄cise obligaꝛ
quā ꝓfessus est. Si ꝟo fiat tacite.s.per
susceptōem habitꝰ ꝓfessoꝝ: tūc infra
ānū nō obligaꝛ illi religioni sp̄āľr sꝫ ge
neraľr religioni:dūmodo recipiens sit
etatis apte.ꝛ si fuit sciēs ꝛ volūtarius:
ꝛ si i illo h̄itu ꝛ volūtate triduo p̄seue
rat: ex̄ de regu.ꝯstitutōem.li.° 6.°

¶ Pone ꝙ nouiciꝰ apte etatis fuit in
aliq̄ religione mēdicātiū p tres mēses
postea exiuit:ꝛ post alios tres menses
reitrauit:nūq̄d p̄mi tres mēses debēt
cōputari ad ānū ꝓbatōis? R.° ꝑm Bo
nicōtruꝫ doctoꝛē decretoꝝ filiū Jo.an.
i q̄dā qōe disputata. Dicēdū ꝙ nō. Nā
ꝯstat ꝙ iura statuerūt ānū ad ꝓbādū
regulares austeritates: vt ex̄ de regu.
ad ap̄licā. Sꝫ regular̄ austeritas ꝓ sui
maxima p̄te in continuatōe consistit.
Nam aliquis posset faciliter ieiunare
siue abstinē vno die vľ mēse q forte n̄

possz ꝯtinuare: iō ad verā ꝓbatōez cō tinuatio regrit. Nā alr eēt ꝓbatio si qs vno mēse staret i ordie ꝛ vno i seculo ꝛ postea iteꝝ vno in ordie: ꝛ vno i sclo. ꝛ sic facēt ꝑ ānū ꝛ hm̄. Preterea cū tex. indiffinite loq̄tur dicēdo austeritates vniuersalr ip̄as ꝯp̄hēdit: vt nō. ꝑ Dy. ꝺ re. iur. i rubca. A. fac ex̄ ꝺ ōci. ad au dietiā. B. Pōam⁹ q° ꝙ itrauit i ianu ario ꝛ exiuit i carnispriuio: deinde rein trauit in pasca si p̄mi mēses ꝯputabū tur ei nihil ꝓbauit de q̄dragesi ma. Et sile dicā ꝺ aduētu vl ꝺ hyeme seu esta te: i qb⁹ āni ptib⁹ vāie st rligiōis auste ritates. Prefea qñ iura loquūt de āna li spacio de ꝯtinuo itelligēdū ē: vt nōt ꝑ. o. p̄rem meū. de elec. c. p. li. 6°. Et ē ēt tex. eo. li. ꝛ. c. cupiētes. §. certū. Ad h° ēt facit qꝺ nōt. ff. de his q no. ifa. l. geneō. ff. de diuer. ꝛ tēp. p̄scrip. sup rubca. Itē ꝙ iura dicūt ꝙ q̄libet p̄scriptio ita im pedit ꝑ actū ꝯriū ꝙ necesse ē aliā icho ari. vt ex̄ de p̄scrip. auditis. cū silibus. Prefea casus vr legis q̄ dic ꝙ ille ser uus dr eē veteran⁹ q āno ꝯtinuo serui uit. Ille aūt dr nouici⁹ q nō seruiuit an no ꝯtinuo: vt. ff. de pub. l. fi. §. q̄tiēs B. Nec ē ꝯ. qꝺ nōt ꝑ Spe. in rubca de sta. regu. Nā errore scriptoris thema ei⁹ mutatū fuit. Casus. n. speculatoris est qñ qs itegro ꝓbatōis āno i monastēio stetit: ꝛ añq̄ ꝓfessionez facēt exiuit et postea redit vtrū ꝓbatōis ann⁹ sit ei de nouo ꝯcedēdus. Et tenet ꝙ nō. Qui cāus a nr̄o multū diuersus ē. Et ꝙ spe. talē casū posuerit duplr pꝫ p̄ qꝛ dic ip sam qōem eē Bar. brix. i venerabilib⁹ A. Puto aliquē tractatū fore. B. Et ēt ei⁹ v̄ba i rn̄dēdo scribit. cū tamē ibi Bar. nihil de nr̄o cāu: sꝫ nūc ꝺ dicto lo quat. 2°. qꝛ ip̄e Spe. ꝓbat solutōez illā ꝑ. c. fratnitatꝭ. 34. di. Qꝺ. c. ꝺ nostro ca su nihil penit⁹ dicit.

¶ Utꝝ q vlt itrare rligionē vt sit ibi no uici⁹: si loc⁹ nō pōt ei ꝓuidē de vestib⁹ ꝛ suis nccitatib⁹ possit hac occasiōe tol lere alteri vt sibi ꝓuideat? R°. Qui rē accipit cui⁹ nō ē dn̄s male facit; qꝛ fur tum cōmittit. Mala aūt nō sūt facien da cōpensatōe boni. 1. q. 1. non ē putāda. 14. q. 5. forte. 32. q. 4. sicut. 22. q. 2. p̄mꝫ. Uide. ī. peculiū. in fi.

¶ Utꝝ nouici⁹ possit eligi i p̄latū? R°. Ad abbatiā vl p̄laturā religionis eligi nō pōt nisi exp̄sse ꝓfessus. Ad ep̄atuꝫ v̄o dū tñ al sit idone⁹ eligi pōt. A. Si ue ecclia cathedral sit seclaris: siue rgla ris: vt in. c. null⁹. de q̄. ī. B. Et nouici⁹ ꝛ ñ exp̄sse ꝓfessus: ex̄ ꝺ elec. nullus. li. 6°.

¶ Utꝝ nouicius licite possit ordinari? R° bm Ray. Nec p̄mā tonsurā nec ali quē minorē ordinē recipe dꝫ donec ꝓ bat⁹ sit: ar. 19. q. 3. monasteriis. hec Ray. ꝛ Hos. Sꝫ qꝺ i ip̄o. c. monasteriis dr ꝙ expectandū ē ꝑ biēniū: dicit Guil. Cre do ꝙ ex q̄ recepti sunt ad ꝓfessionē le gitime vel hiti ꝑ ꝓfessis eoip̄o hēant ꝓ ꝓbatis ꝛ ordines possint recipe. Sa tis cō. Host. A. Jo i sū. cō li. 3°. ti. 14. q. 3. B. Qꝺ ꝑcutiēs nouiciū excōica tus ē hēt s. excōicatio. 2°. §. 21°. q incipit. Quid si v̄beret. ꝺ m̄a etiā nouicioꝝ ha bētur p̄la. ī. religio. 2°. Et si nouici⁹ erat b̄nficiat⁹ qd fiet de b̄nficio: vide. ī. reli gio 2°. §. xi°. q incipit. Utꝝ epi.

Nuptie.

De tempore quo ꝓhibentur nup tie. hētur s. ipedimētū. 17°. Et de plurib⁹ aliis q̄ ipediūt nuptias sar dictū est s. impedimētū p̄. cū. c. se. Itē ad nuptias ꝑtinēt ea q̄ dcā sūt s. matri moniū primo. cum oib⁹. c. ibi seq̄ntib⁹.

Utrum nuptie secunde sint benedi cēde? Rndeo scꝺm Ray. Uir ꝛ mulier transiens ad bigamiam non debet ite rum a presbytero benedici. extra ꝺ se cun. nup. vir autem. Aliter presbyter qui talem benedictionem celebrauērit suspensus a b̄nficio ꝛ officio debꝫ ad se dē apostolicā mitti: extra ꝺ scꝺis nup. c. p̄. Et hoc intellige bm Guil. ꝛ Hoff. ni si de ꝯsuetudine alicui⁹ ecclie aliter ob tinēt. qꝛ tunc posset sine periculo b̄ndi ctio iterari. de pe. dis. 3. §. ex ꝑsona. A. qꝛ tale statutum forte factum est ad exhortationem ꝯtinentie bm Hoff. vt

in sū.con.li⁹.3⁹.ti.24.q.6. ⁊ .Quin etiā
ꝺm Tho.i 4⁹.dis.42.cum dr̄.ꝙ scōe nu
ptie nō debēt benedici:intelligit᷑ qn̄ tā
ex parte viri ꝙ̄ ex pte mulieris vl' sal
tē ex parte mulieris sunt scōe. Si autē
ꝟgo cōtrahit cū illo q habuit aliā vxo
rē nihilominꝰ nuptie bn̄dicētur. Sal
nat.n.ibi aliquo mō significatio. Con.
cū hᵒ Per. A .s.in dcō.c.vir aūt. vbi n̄
hoc simpliciter tenet. sed dic̄ ꝙ cum
aliquis ducit virginem bn̄dictio ista
iterat᷑ ꝺm ꝯsuetudinē q̊rūdā locoꝝ ⁊ hᵒ
si papa sciat talē ꝯsuetudinē ⁊ tolerat:
al' nō valet. Host.etiā vt pꝫ i dicta.q.6.
dic̄ ꝙ siue vir siue mulier ī alio mr̄imo
nio bn̄dictꝰ ē:nō dꝫ bn̄dictio iterari im
mo oīo dimitti.qꝛ vnꝰ sine alio benedi
ci nō dꝫ.Dicit etiā ꝙ duo bigami ꝯhen
tes 2ᵒ q.nunꝙ̄ fuerūt bn̄dicti benedici
pn̄t. ⁊ .De nubēte infra tp̄s luctꝰ s̄.
lex.§.9⁹.ꝟ.7⁹.

Obediētia pᵒ cōiter
an sit ꝟtus? R̄ᵒ ꝺm Tho. se
cūda secūde.q.104.Est qui
dē ꝟtus moralis:cuiꝰ spāle obm ē p̄ce
ptū tacitū vel exp̄ssum.Volūtas.n. su
perioris q̊cūqꝫ modo inotescat ē qͦdā
tacitū p̄ceptum.⁊ tanto videt᷑ obediē
tia promptior:quanto plus p̄uenit pre
ceptum exp̄ssum.

¶ Utrꝫ obediētia sit maxia ꝟtutū. R̄ᵒ
ꝺm Tho.vbi s̄.Uirtutes theologice .s.
q̄ deo.ꝺm se inherēt sūt potiores ꝟturi
bus moralibꝰ qbꝰ aliquid terrenū con
tēnit᷑:vt deo inhereat᷑.Int᷑ ꝟtutes aūt
morales tāto aliq̄ ē potior quāto magis
aliquid ꝯtēnit᷑:vt deo inhereat᷑. Sunt
aūt tria gnā bonoꝝ q̄ hō pōt cōtēnere
ꝑpter deū.quoꝝ īfimū sunt exteriora
bona:mediū sunt bona corporis.supre
mū aūt bona aīe. Int᷑ q̄ quodāmō p̄ci
puū ē volūtas:inꝙ̄tū.s. ꝑ volūtatē hō
oībꝰ aliis bōis vtit᷑.⁊ iō ꝑ se loq̄ndo lau
dabilior ē obie ꝟtꝰ q̄ ꝑpter deū ꝯtēnit
ꝑpriā volūtatē ꝙ̄ alie ꝟtutes mōales
ꝑpter deū aliq̄ alia ꝯtēnūt.Un̄ Greg.
vlt.moral. Obia victimis iure p̄ponit᷑
qꝛ ꝑ victimas aliena caro ꝑ obiam ꝟo
volūtas ꝑpria mactat᷑. A . Hoc etiaꝫ
dictū trāsūptū ē.s.q.i.sciendū. ⁊ .

¶ Utrū subditi teneātur ī oībꝰ suis su
ꝑioribꝰ obedire? R̄ᵒ ꝺm Tho. vbi sup̄.
Dupl'r pōt cōtingē ꝙ subditus suꝑiori
suo nō tenet᷑ obedire. p̄ mō ꝑpter p̄ce
ptū maioris ptātis. vn̄ sup illō Ro.13⁹.
Qui r̄sistūt ptāti ipsi sibi dānatōeꝫ ac
quirunt.dicit glo. Si qd iusserit curator:
nūquid faciēdū ē si ꝯtra ꝯsulē iubeat.
Rursus si quid ꝓcōsul iubeat ⁊ aliud
imperator:nūquid dubitatur isto ꝯtē
pto illi eē seruiēdū.g⁹ si aliud impator
aliud dn̄s iubeat ꝯtempto illo obtēpe
randū ē deo.⁊ ad idē facit illud act. 4⁹.
Si iustū ē vos potiꝰ audire ꝙ̄ deum iu
dicare.⁊ dis.s.q̄ ꝯtra mores.xi.q.3. q re
sistit.⁊.c.nō semp.Ubi dicit glo.ꝙ infe
rior nō solū obedire nō dꝫ cū p̄ceptum
est iniustū:sꝫ etiā cū ē inhonestum. 2⁹
mō nō tenet᷑ īferior suo suꝑiori obedi
re si ei aliqd p̄cipiat in q̊ ei nō subdit᷑.
Dicit.n. Seneca. 3⁹ de bn̄fi.Errat si qs
estimat seruitutē ī totū hoīem descen
dē.ps.n.melior excepta ē. corpa obno
xia sunt ⁊ ascripta dn̄is suis:mens sui
est iuris.Et iō in his que ꝑtinēt ad iteri
orē motū volūtatis hō non tenet᷑ hōi
obedire.sꝫ in his q̄ exteriꝰ ꝑ corpus sūt
agēda:in qbꝰ tn̄ ꝺm ea q̄ ad nāꝫ corꝑis
ꝑtinēt hō hōi obedire n̄ tenet᷑.sed soli
deo:qꝛ oēs hoīes nā sunt pares.vn̄ nō
tenēt serui dn̄is nec filii parētibꝰ obe
dire de mr̄imonio ꝯhēdo vl' ꝟginitate
seruāda:aut aliq̄ hꝰmōi. Sꝫ in his q̄ ꝑ
tinēt ad dispēsatōem actuū ⁊ reꝝ hūa
narū tenet᷑ subditꝰ suo suꝑiori obedire
ꝺm rōem suꝑioritatis.sicut miles duci
ī his q̄ pertinēt ad bellū.⁊ seruus dn̄o
ī his q̄ ꝑtinēt ad seruilia oꝑa.⁊ filiꝰ p̄ri
ī his q̄ ꝑtinēt ad disciplinā vite ⁊ curā
domesticā.⁊ sic de aliis.

¶ Quid si dubitat subditꝰ vtꝝ qͦd pre
cipit᷑ sit ꝯ deū vel nō? R̄ᵒ ꝺm Ray. De
bet obedire:nisi eēt tale in q̊ nullo mō
excusaret᷑ ignorantia:puta ꝯ articuluꝫ
fidei p̄cepta vl' ꝓhibitōes dei:vel ꝯtra

gnāle statutū eccl'e. Alr.n.ī dubiis obe
diēdū est.ex̄ de tēp.or.ad aures. Quin
ēt bonū sine q̊ pōt eē salus dz dimitti
ꝓpter obiam.xi.q.3.qd g°. A. Jbi dr.
Aliqñ dz ꝑ obiam bonū qd̄ agit̄ inter
mitti. B. Con. Tho.⁊ Hos. A. Dicē
ꝙ gnālit̄ qñcunqȝ subdit⁹ nō pōt ꝑ con
ueniētē īquisitōem certificari dz obe
dire ⁊ obediēdo excusat̄ etiā si dubitet
circa p̄ceptū dei.i. vtꝝ qd̄ sibi manda
tur sit ꝯ dei p̄ceptū.23.q.i.qd culpat̄. B.
¶ Utꝝ obia in his q̄ qs vlt ꝑ se sit me
ritoria? R° ɓm Tho. scd̄a scd̄e.q.104.
Si id qd̄ p̄cipit̄ sit ꝑ se volitū ⁊ absqȝ
rōne p̄cepti sicut accidit in ꝓsperis iaȝ
ex ꝓp̄a volūtate tendit in illud ⁊ nō vi
det̄ implē ꝓpter p̄ceptū. Sȝ qñ illud
qd̄ p̄cipit̄ nullo mō ē ɓm se volitū: sic
accidit ī asperis: tūc oio ē manifestum
ꝙ nō implet̄ ni ꝓpt̄ p̄ceptū. Et ideo
dicit Grego⁹ i moral'. ꝙ obediētia q̄ hȝ
aliqd de suo ī ꝓsperis nulla est vel mi
nor. q̄r. s. volūtas ꝓp̄a nō vr̄ p̄ncipalit̄
tendē ad implēdū p̄ceptū: sed ad asse
quēdū ꝓpriū volitū. Jn aduersis autē
vel difficilib⁹ ē maior: q̄r ꝓp̄a volūtas
in nihil aliud tendit q̄ȝ ī p̄ceptū. A.
Predicta etiā hēnt̄ .8.q.i.sciēdū. B.
Et hoc intelligēdū ē ɓm illud qd̄ exte
rius apparet. Scd̄m tñ iudiciū dei qui
corda rimat̄ pōt ꝯtingē ꝙ etiā in ꝓspe
ris obia aliqd de suo hñs nō ꝓpter hoc
sit min⁹ laudabilis.s. si ꝓp̄a voluntas
obedientis nō min⁹ ꝯuote tēdit ad im
pletōem p̄cepti. Con. Ul. A. De iobe
diētia hēs s̄.inobediētia. B.

Obedientia 2°. .s. laicorū.

Utrū xp̄iani teneant̄ scl'arib⁹
ptātib⁹ obedire? R° ɓm Tho. vbi sup̄.
Dicēdū ꝙ sic. ꝑ fidē.n. xp̄i non tollitur
ordo iusticie: sed magis firmat̄. Ordo
aūt iusticie r̄qrit vt inferiores suis su
perioꝛib⁹ obediāt. alr̄.n. nō posset hūa
naꝝ reꝝ stat⁹ seruari. Hāc tñ obiaȝ itel
lige inq̄ȝtū ordo iusticie r̄qrit. ⁊ ideo si
nō hēant iustū p̄ncipatū sȝ vsurpatū
vl' si iniusta p̄cipiāt nō tenent̄ eis sub

diti obedire: nisi forte per accñs ꝓpter
euitādū scādalū vel ꝑiculū. Con. Pe.
¶ Utrū laici teneātur obedire p̄latis
eccl'iasticis? R° ɓm Guil. Laici nō tenē
tur obedire p̄latis eccl'asticis nisi ī his
ad q̊rū obƀuantiā in baptismo se obli
gauerūt.s. vt teneāt verā fidē.s. cū oꝑi
bus vt abrenūcient sathane ⁊ oib⁹ pō
pis ⁊ opib⁹ ei⁹. ⁊ per ꝯseqns q̄ȝtū ad oē
pctm̄ vitandū ⁊ spūale bonū ꝓseq̄ndū
Jn aliis actib⁹ nō subdūtur eis nisi in
quātū ad ista ꝑtinē vel reduci pñt. A.
Jdē ī sū.cō.li°.3°.ti.33.q.5.circa finē. Et fa
cit.xi.q.3.si aūt vob̄. B.

Obedientia 3°. .s. clericoꝝ.

Quib⁹ ⁊ q̄lr̄ cl'ici teneant̄ obe
dire? R° Cl'ici tꝑalib⁹ dn̄is nō sūt subie
cti: nec eis obedire tenētur. Nā laicis
nec de cl'icis: nec de reb⁹ eccl'asticis di
sponēdi aliqd ꝯmissa ē facultas.96.dis.
bñ qdē.ex̄ de ꝯsti.eccl'a. Sȝ p̄latis eccle
siasticis indubitant̄ tenent̄: vt pape: ⁊
oib⁹ inferioꝛib⁹ p̄latis suis. Nō aūt ex̄
neis. q̄r sicut non valet sn̄ia non sui iu
dicis: ita nec p̄ceptū: ex̄ de iudi. at si cle
rici.7.q.i.q̄r frater.
¶ Quid si ep̄s mādet sacerdoti vt ex
cōicet illū quē ip̄e reputat innocētē?
R° ɓm Tho. ī q̄libȝ. Aut mandat̄ sacer
doti sola denunciatio excōicatōis: aut
ip̄a excōicatio. Si denūciatio certe te
net̄ denūciare ex ꝑte ep̄i. Si aūt p̄cipi
at ꝙ eū excōicet. tūc si est notoriū illū
eē innocētē dz corā ep̄o illi⁹ inocētiā al
legare ⁊ ꝓbare: ⁊ si deficiat ī ꝓbādo: dz
obedire q̄ȝtūcunqȝ sciat ei⁹ innocētiā.
A. Jmmo hoc casu vr̄ ꝙ non debeat
obedire: sicut pōt colligi ex dictis s̄. iu
dex p̄.§.xi° ī additōe. B. Si ꝟo legi
time ꝓbet: nō dz obedire: sȝ recurrē si
opȝ ad suꝑiorē ptātē. Si aūt sit dubiū
obedire tenet̄.23.q.i. qd culpat̄.
¶ Utꝝ cl'ic⁹ teneat̄ obedire ep̄o qui im
ponit ei ꝙ vadat Romā ꝓ negociis ec
clesie? R° ɓm Ray. Tenet̄. ⁊ non valet
excusatio dicētis ꝙ alii sint magis ido
nei. q̄r ī talib⁹ legatōibus nō opȝ hunc

ordinē seruare.ff.ꝯ lega.l.sciēdū.§.pl'r. Nec etiā pōt valere excusatio ſm Ho sti.ꝓpt curā rei familiaris.q2 cōis vti litas ꝑferēda ē ꝓuate:ex̄ de postu.ꝑla. bone ꝑ. Non tñ tenet obedire vt ꝓmo ueat negocia ꝯtra seipm: vt in dicta .l. sciendū.§.si accusatio. A .Facit etiā .c.petitio.ex̄ de iureiur. Predicta etiā nōnt in sū.con.li°.3°.ti.33.q.12.ꝛ se. B

Pone q epūs precipiat capellāo vl' mādet alii clico vt det libros ꝓꝑos ne poti ipius epi:vel vt renūciet bñficio: q2 vult alteri ꝯferre:vl' aliqd h'modi: nunqd tenet obedire: R°ſm Ray. Nō pertinet hoc ad epū.7.q.1.q2 frat.Et ad dit q non tenet clicus ad obiam ꝯ suis reb' dādis. Intelligas sine cā:ar.ex̄ de censi.cū aplūs.§. inhibem'.16.q.1.ꝑdica tor. Itē addit q si clic' hēns libros ine ptus sit:ꝛ epūs ꝑcipit clico vt cōmodet clico bone indolis: vt in studio ad qd ipm mittit ꝓficiat:tunc obediēdū vr q2 non mouet ipsū carnalitas:sed cōis ecclie vtilitas:ar.i dicto.c.q2 frat.ꝛ ex̄ ꝯ mgr̄is.sup Specula.Et hoc itelligas si de bonis ecclasticis libri sint acqsiti. alr nō.ex̄ de testa.reqsisti.ꝛ de iurepa. cū dilect'.§.nos igit. A .Idē in sum. con.eo.ti.q.14. B.

Utr clic' magr debeat obedire epō suo q archiepō: R°ſm Ray. Epo: nisi i qbusdā casib' q̄s hēs s. archiepūs.§.3°. A .Idē in sū.con.eo.ti.q.15. B.

Obedientia iiii°. .s.re ligio

sor. Utrū religiosi teneātur ꝑ latis ꝓpriis in oib' obedire: R°ſm Tho.scđa scđe.q.104. Religiosi ꝓfitē tur obiam q̄tū ad regularē obſuādaz cōuersatōem ſʒ quā ꝑlatis suis subdū tur.ꝛ iō q̄tū ad illa sola obedire tenēt q̄ ꝑtit ad rglarē obſuātiā ꝑtinē. Et ista videtur oia licita ꝛ hōesta ꝛ possibilia q̄ manifeste nō trahūt ex̄ ꝓpriā ꝓfessi onē etiā ꝑ excessū:puta si ꝑcipet tran sit' ad aliā rligionē ēt artiorē: vl' q sub dit' offerat se martyrio. In talib' enī obia nō ē nccīa:lʒ q̄nq possit' eē ꝑfectō nis. In religs ꝯo honestis vr nccīa. nā cū alicui dat iurisditio seu ꝑtās: ꝯnter ꝛ oia illa itelligūtur cōcessa sine qbus ꝑtās explicari non possit.ff.ꝯ iuri.om. iudi.l.2.ꝛ ex̄ de offi.dele.ꝑterea. Patet āt q mlta ꝑnt occurrē q̄ ꝑlati videbū tur opportuna ad regularē obseruātiā q̄ singuli ex subditis diiudicare nō po terūt.ꝛ forte videbūtur eis ad talē ob ſuātiā nō opportuna.vñ si de eis opor teret ꝑlatos rōem subditis reddē apte insurgēt qdā dubior scrupulosa ꝛ inex plicabilis perplexitas ad regularis ob seruātie ꝛ recti ei' stat' subuersionē.l.nā oium.ꝛ.l.se.ff.de legi. Et ꝓpter h° tenē tur subditi in oib' ꝑlatis obedire. B. Et hec ē obia sufficiēs ad salutē. Si āt ꝛ in aliis obedire voluerint:hoc ꝑtine bit ad cumulū ꝑfectōis:dū tñ illa non sint ꝯ deū:aut ꝯ ꝓfessionē regularē: q2 talis obia esset illicita. Sic g° pōt obia tripl'r distigui.vna sufficiēs ad salutez q̄.s.obedit in his ad que obligat. Alia ꝑfecta q̄ obedit in oib' licitis. Alia indi screta q̄ ēt in illicitis obedit. Con. Pe. A .Idē i sū.cō.li°.3°.ti.33.q.7.ꝛ.8. B.

Utr monach' teneat obedire abba ti ꝑcipiēti q stet i scholis: R°. Sacris lr̄is itēdē nō ē ꝯ vacatōem monasticā: sed poti' adiuuatiuū ꝯtēplatōis: vt er manifestat Tho.scđa scđe.q.188. Et iō abbati ꝑcipiēti monacho q ad h' mōi studeat ipe obedire tenet. Ire etiā ad studia publica pōt certe ꝛ dʒ si abbas ꝑcipiat. Quin etiā sine ei' mādato siue ꝑcepto ire pōt.dū tñ vadat de sua licē tia ꝛ ꝯsilio ꝛ ꝯuent'. Alr eēt excōicat': ex̄ ne cle.vel mo.vt ꝑiculosa.lib°.6°. Et hūc casū plenī' hēs s.excōicatio ꝑ.§.3°. ꝯ.13°. A .Lʒ h° qd ꝓprie dcm̄ ē fieri pos sit nō tñ expedit.nā ad h° q possit mo nach' in studio publico lr̄is sacris iten dere duo ꝑcipue exigūtur.ꝑmū vt obe diētia cogat.q2 ex se dʒ ſꝑ velle i clau stro manē.2°.vt itētio ei' nō sit ad gl'iaz sed ad sapiam aspirare.q2 dic Hiero'. Monach' ñ doctoris sʒ plāgētis hʒ offiīm qui vel se vel mūdū lugeat.ꝛ dñi paui

dus pstolet aduētū.16.q.1.monach⁹. ꝫ
eūdē Tho.ꝛ in sū.con.eo.ti.q.10.Et ex
his pꝫ ꝙ rligiosus tenet obedire circa
studiū:ꝫ nō ꝯtineat i regula.Et fac̄ ad
id qđ ꝓxime dictū ē. B.

¶ Utꝛ monach⁹ magꝭ obedire teneat
abbati ꝙ epo? R° ꝫm Ray. Monachi
sūt astricti poti⁹ obedire abbati.58.dis.
.c.p.ꝛ 2°. A .Idē in sū.cō.eo.ti.q.15.B.
Un̄ nō pōt eps institue monachū in ec
clesia sclari iuito abbate:vid̄ s.abbas
§.pst.Et vtꝛ abbas possit ꝓhibē mona
cho subdito ne ꝯfiteat epo:vide ibidē
§.finali.

¶ Utꝛ monach⁹ teneat obedire epo
vocāti eū ad ministeriū vel comitatū
suū inuito abbate? R° ꝫm Hosti. Pu
to ꝙ nō.ꝫ hoc ē solius pape q quēlibꝫ
siue clicū siue mōachū pōt ad se voca
re. A .Etiā ad misteriū.vt in tex.đ q
stati. B .9.q.3.ꝑ pncipalē. Qđ si ꝯsē
tiēte abbate vocat⁹ sit vl'ēt auctorita
te pape ꝛ ibi nō pōt statuta sui ordinis
obseruare:cōsulo ꝙ si pōt ad claustrū
reuertat:nec ꝑiculū suū exponat com
modis alioꝝ.41.dis.sic̄.ꝛ.c.nō ē.ꝛ.c.nos.
Si n̄ pōt licētiā obtinē:necesse hꝫ obe
dire.ar.ex̄ de offi.dele.si qn̄. A .Idē
in sū.con.eo.ti.q.20.ꝛ se.Et intellige h°
nisi monacho manifeste imineat salu
tis ꝑiculū.nā tūc in his sicut ꝛ in aliis
illicitis nō eēt obediēdū.vt s.in pn°. B

¶ Magis sūt religiosi astricti suis p
latis obedire ꝙ clici seclares suo epo.
Nā religiosi nō solū renunciauerūt oi
bus tpalib⁹:ꝫ ēt ꝓpe volūtati.12.q.2.n̄
dicatis.ex̄ de offi.oꝛ.quāto. A .Idē i
sū.cō.eo.ti.q.21 ꝫm Ray.ꝛ Hosti.Et ad
dūt ꝙ clici sūt magis astricti obedire
epo ꝙ laici:ar.71.dis.ꝑuant. B.

¶ Utꝛ religiosi teneātur obedire epis?
R° ꝫm Guil. In his q̄ nō sūt ꝯ deū vel
ordinē suū tenēt:saluis sꝑ ꝑuilegiis ꝛ
ꝯstitutōib⁹ eoꝝ:ex̄ de simo.ne dei.vn̄ si
pciperēt plato eoꝝ vl' subdito ꝙ irent
ad papā vl' regē:vl' ꝙ reciperēt ꝯmissi
ones cāꝝ vt visitatōes seu executiōes
testamētoꝝ ꝛ silia:nō tenētur obedire:

ꝫ alios clicos possint epi ad talia cogē
Sūt ēt plēs religiosi in talib⁹ expsse p
uilegiati. A .Idē in sū.con.eo.ti.q.23.
B .Multa q̄ ad obiam ptinē pn̄t s.
monach⁹.ꝛ.i.religio. A .Aduertēdū
ēt ꝙ religiosi nisi sint ꝑuilegiati sic̄ ce
teri clici tenēt petē licētiā a ꝓpo epo
vt possint ordinari ab alieno:vt in sū.
cō.eo.ti.q.22.Ubi ēt dr̄ ꝫ glo. Ray. Nec
approbo qđ faciūt qdā q de ꝯuētu ad
ꝯuētū mittūt fratres alterius diocesis
modicū ibi moraturos vt sic recipiāt
ordines ab epo loci: vel alia q̄ regula
rit nō nisi a ꝓpo epo sunt recipienda.
Et subditur i dicta.q.22. Nota tn̄ ꝙ ho
die sup his fres pdicatores ꝛ minores
ꝛ multi alii sūt ꝑuilegiati. Et ad pdcā
facit.c.cū nullus.ex̄ de tēp.oꝛ.li°.6°. Itē
si clicus hꝫ plēs iudices q̄rū vtriqꝫ eq
lit teneat obedire.vel si duob⁹ epis ꝓ
miserit obiam ꝛ pcipiāt diuersa.ꝫ Ho
sti.ꝛ in sū.cō.eo.ti.q.16.dicēdū ꝙ vtriqꝫ
tenet obedire si pōt:alr obediat ei cui
p iurauit.q2 pmū iuramētū licitū: ser
uādū ē:psertiꝫ cū n̄ possit hr̄e nisi vnū
titulū:nisi forte rōe maioris beneficii
translat⁹ intelligat. Si aūt ex sufficien
ti dispēsatōe ititulat⁹ sit i duob⁹ locis ꝛ
sub diuersis platis tunc obediat ei a q°
mai⁹ bn̄ficiū hꝫ ꝛ q vtili⁹ pcipit: ar. ex̄
de testa.cū in officiis.ꝛ.c.relatū.2°.in fi.
ꝛ ex̄ de postu.c.fi. Qđ si oia eqlia sint:
locus ē gratificatōi.ff.ad sill.se.cō.si qs
in graui.§.si cū oēs. Hec oia locū hn̄t
in ordiariis iudicib⁹. Ceteꝝ si duo sint
delegati ꝯ2ia alicui mādātes:tūc locū
hꝫ decre.ex̄ de rescrip.cū ꝯtingat. Ubi
dr̄ ꝙ aut is cui mādat aliqd a talibus
nescit inter iudices aliquam esse cōtro
uersiam ꝛ tunc exequatur mandatum
illius q pmo mandat:nisi an̄ executio
nem innotescat ei de disceptatōe inter
se. Receptis aūt ꝯ2iis mādatis a diuer
sis postulet copiā lraꝝ ad vtrosqꝫ iudi
ces directaꝝ quas papa pcipit exhibe
ri:ꝛ diligēter aduertat an scđe littere
reuocēt pmas vel nō. Si pme reuocan
tur ꝑ scđas obediat scđis. Sin āt obe

diat ꝑmis. Sȝ si ō his clare sibi p lraꝝ inspectōem ↄstare nō pōt: nō opȝ exeq̄ hꝰ vł illiꝰ donec p arbitros inť eos hiꝰ ↄcertatio sopiať. Caueat tñ ne fingat se certū vbi certꝰ non est: aut dubitare vbi dubitandū non est. ex hoc etiā licȝ deť doctrina q̄liť is cui mādať se hēre debeat. nulla tñ ei tribuiť ptās: vt inť delegatos aut partes de iurisditōe debeat iudicare. Itē circa hanc mām in .c.fi.ex̄ de sen. ꝛ re iudi. sic dř. Duobꝰ iudicibꝰ diuersas snīas ꝓferentibꝰ: si ex iurisditōe ordinaria ꝓcesserūt tenet ꝓ reo nō actore snīa: nisi in cā fauorabili. puta mřimonio. libertate. dote seu testamēto. si ꝓ ipo fuerit ꝓmulgata. Si ṽo ex delegata ptāte: vtraqꝫ pēdet sentētia ex arbitrio delegātis. Qđ si ex cōpromisso: neutra dȝ hře vigorē. B.

Oblatio. Quot sunt spēs oblationū? R. Tres. Prima est donatio alicuiꝰ rei deo vel eccłie gratis facta iter viuos. De hac dictū ē s̄. donatio ꝑ. per totum. et supra. ecclesia primo. §. 6°. Scđa spēs oblationū ē dōatio cā mortis. de qua s̄. donatio 2°. ꝛ hec etiā aliqñ dř mortuariū suū legatū ꝓ aīa. Tertia ē quotidiana ꝛ vsualis quā faciūt fideles ad missam. ꝛ hiꝰ. ꝛ ista cōius diciť oblatio. A. Hoc fuit dictū Hosti. vt pȝ in sū. con. li° ꝑ. ti. 15. q. 50. B.

¶ Cui debēt dari oblatōes? R° sȝ Ray. Sacerdoti ꝓchiali. qꝛ ꝓ peccatꝭ offeruntꝛ ꝓ quoꝝ remissione ille ex officio orare teneť. Aut si eccła nō ꝓchialis dande sunt ꝑlato illiꝰ eccłie. 10. q. 1. qꝛ sacerdotes. ꝛ c. hanc ↄsuetudinē. 16. q. 1. doctos. A. Ray. dicit ꝙ oblatōes q̄ fiunt eccłiis ꝓchialibꝰ dāde sť sacerdoti ꝓchiali tm̄. qꝛ ꝓ peccatis. ꝛc. Uel si alii eccłie offerūtur ꝑlato eiusdē eccłe dāde sūt. Qđ ē veꝝ nisi ↄstiterit donatorē aliud voluisse sm glo. eiꝰ. vt in sū. con. eo. ti. q. 51. B.

¶ Utꝝ liceat religiosis oblatiōes recipere? R° sȝ Tho. scđa scđe. q. 86. Dicendū ꝙ sic. ꝛ hꝰ tripłr. ꝑ mō si sint paupes ꝑ dispēsatōem sacerdotū vł ordiatōeꝫ eccłe. 2° mō si sint mi̅stri altarꝭ. ꝛ sic pñt rcipe oblatōes spōte factas. 3° modo si ꝓchie sint eoꝝ: ꝛ tunc ex debito pñt recipe sicut eccłie rectores. sicut ꝛ h̄. i. §. 5°. dř i fi. A. Idē i sū. cō. e. ti. q. 52. B.

¶ Cū eps celebrat cꝰ sť oblatōes? R° sm Hosti. De iure cōi sūt epi. qꝛ sibi offeruntꝛ ꝛ a suis ꝓchianis. Nam tota sua diocesis ꝓchia itelligiť: ex̄ de rapto. c. ꝑ. ꝛ de ꝓch. sup eo. Sȝ si de consuetudine ↄ̄riū eēt: sequēda ē. dū tamē eps ↄsuetā canonicam accipiat. Qđ si eps in vno loco nimiā morā ↄtraheret ꝛ nimis freq̄nter celebraret aut in aliena diocesi secus eēt: ar. ex̄ ō deci. suggestū. Idē in archiepo ꝓuinciā visitante ex̄ de censi. romana. §. fi. li° 6°. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 53. B.

¶ Utꝝ oblatōes debeanť de nccitate ꝓcepti? R° sȝ Tho. scđa scđe. q. 86. Oblatōes de sui nā hñt ꝙ volūtarie offerātur sm illud Exo. 25. Ab oī qui offert vltroneꝰ accipietis eas. Pōt tñ ↄtingē ꝙ aliqs teneať ad oblatōes q̄druplici rōne. ꝑmo qdē de ꝑcedēti ↄuētōe: sicut cū alicui ↄcediť aliqs fundus eccłie vt certis tꝑibꝰ certas oblatōes faciat: qđ tñ hȝ rōem cēsus. 2° ꝓpter ꝑcedētē deputatōem vł ꝓmissionē: sicut cū aliqs offert donatōem inť viuos: vel relīqt ī testamēto eccłie aliquā rē mobilē vel īmobilē ī posteꝝ soluēdā. 3° ꝓpť eccłie nccitatē: puta si mi̅stri seu sacerdotes eccłe nō hēant vñ sustēteť. Sȝ h̄ addit Inno. A. Immo videť potiꝰ Hosti. ꝛ glo. Ray. vt in sū. con. eo. ti. q. 54. B. ꝙ intelligiť nisi ꝛ ipi subditi ꝓpť paupꝛtatē sacerdoti subuenire nō possent: illq̄ casu q̄rat manibꝰ victū. 91. dis. clicus victū. 4° ꝓpter ↄsuetudinē. Teneť .n. fideles ī aliqbꝰ solēnitatibꝰ ad aliquas oblatōes ↄsuetas. tñ his duobus vltimis casibꝰ remanet oblatio quodāmō voluntaria. s. quantū ad quātitatē vel spēm rei oblate. Con. Ray. ꝛ Hoff. ꝛ addunt ꝙ ꝓchiani ī hac ꝑte ad tenēdā ↄsuetudinē cogi pñt nō a sacerdote sed

ab epo: cui⁹ officiū i talib⁹ implorādū est: ex͂ ō simo. ad apostolicā. Idē Tho. A. Idē in dicta. q. 54. Et additur q̄ c. ois xp̄ianus. de cōse. dis. i. vbi vr̄ dici q̄ oblatio oio debeat fieri. ꝫm Ray. ⁊ ali os intelligit̄ de interiori oblatōe quaȝ q̄sq̄ tenet̄ oio facē. vel q̄ logt̄ de cōsi lio. Hosti. ṽo dicit q̄ i p̄cipuis festiui tatib⁹ tenet̄ qs offerre ⁊ cogi pōt: maxi me cū sit q̄si gn̄alis ɔsuetudo vbiq̄ ter raꝝ. Dictū Hosti. pōt itelligi veꝝ si de hac ɔsuetudie ɔstat. ⁊ sic ɔcō. cū eis. B.

Utrū oblatōes aliquoꝝ sint respuē de. R̄. ꝫm Ray. In detestatōeȝ crimis respui debēt ab eccl'a oblatiōes inscri ptoꝝ. s. notorie dissidētiū. Iteȝ eoꝝ qui paupes opprimūt. di. 90. oblatōes. Itē raptoꝝ ⁊ vsurarioꝝ: ex͂ de rap. sup eo. ⁊ de vsur̄. q2 i oib⁹. Iteȝ meretricū. Silr̄ etiā ei⁹ q eccl'e imunitatē violauerit nec emēdare voluerit. 17. q. 4. miroꝛ. Iteȝ p̄pter aliud crimē notoriū ⁊ hoꝛ rendū. A. ar. dicti. c. miroꝛ. ꝫm Ray. ⁊ in sum. con. eo. ti. q. 55. vbi pȝ. ⁊ in iuri bus allegat]. q̄ p̄dicta intelligunt̄ q̄n crimina sūt manifesta ⁊ delinquentes emēdari nolūt. B. Silr̄ de quolibȝ heretico vel publice excōicato. A. Hoc dictū de heretico publico vel ex cōicato fuit Hosti. q etiā addit. Sȝ p̄re sbyteri n̄ri t̄pis vix discernūt: vt in di cta. q. 55. B.

Utrꝫ debeat recipi ab eccl'ia oblatio nes iudeoꝝ. R̄. ꝫm Guil. Si nihil h̄nt nisi ex vsura: eccl'a non dȝ recipe: ne vi deat̄ peccatis eoꝝ cōicare. Et in h° cāu loqtur. c. quāto. de vsur̄. A. i. ꝫm hāc distinctōem debȝ limitari. Ibi. n. dicit̄ q̄ iudei cōpellēdi sunt ad satisfactōeȝ eccl'iis p̄ decimis ⁊ oblatōib⁹ debitis: quas a xp̄ianis de domib⁹ ⁊ possessiōi bus aliis p̄cipe ɔsueuerant an̄q̄ ad iu deos q̄cunq̄ titulo deuenissent. B. vbi āt aliqd habēt iusto titulo: pōt ec clesia ab eis exigē oblatōes debitas. s. ꝫm Hosti. q̄n possessiones ipoꝝ sc̄ obli gate ad aliq̄s oblatōes faciendas p̄ se ptimo tricesimo āniuersario: ⁊ h⁹mōi

A. Sȝ certe isto cāu nō vr̄ facienda di stictio vtꝝ iudei h̄eant aliqd aliō q̄ ō vsura: sȝ indistincte dȝ eccl'ia oblatōes re cipe cū recipiat suū: ex͂ de deci. de tris. Ideo. c. quanto. videtur intelligenduȝ de aliis oblationib⁹: cum distinctōe ta men Guil. p̄refata. B.

Utꝝ sacerdos possit recipe pecuniā oblatā p̄ missis quas in pn̄ia iniūxit. R̄. ꝫm Hosti. Nō dȝ missas q̄s ipse in iunxit celebrare. q2 sp̄ēs mali est: ex͂ de vi. ⁊ ho. cle. cū ab oi. Sȝ vel talia nō in iungat. vl' si iniūgit dicat ei q̄ ip̄as fa ciat celebrari p̄ aliū: ita tū q̄ nō p̄ vici nū sacerdotē de quo merito sit suspitō q̄ ille sacerdos mutet aliū penitētem ad ip̄m. sed vel ip̄e cōfessoꝛ gratis cele bret vel oblatū hac occasiōe paupib⁹ eroget. Qui offert alicui religioso loco vel eccl'e oia bona sua: nunq̄d itelligū tur futura: aut iura ⁊ actiones. Dic vt. i. pignus. §. 4°

Obligatio.

Quot mōis aliqua taci te obligantur. vide. i. pign⁹. §. 2°. ⁊ ibi de mā obligat]. p̄ to.

Obligatus ad rōci nia.

Utꝝ illi q obligati sūt ad rōcinia q2 gerūt administratōem alic⁹ vt sunt tutores. p̄curatores. ⁊ h⁹modi possint ordinari. R̄. ꝫm Ray. Si exer cent h⁹modi administratōes p̄ p̄sona secl'ari ⁊ nō miserabili nō p̄nt p̄moue ri. 21. q. 3. c. p̄. ⁊ 2°. ex͂ ne cle. vel mo. c. p̄. et 2°. Si ṽo exercēt p̄ p̄sona eccl'astica: vl' etiā seculari miserabili: vt est cec⁹ pau per. pupillus. ⁊ vidua. p̄nt p̄moueri si aliud nō ip̄ediat. dis. 89. indicatū. ⁊ dis. 88. p̄uenit. ⁊ 16. q. i. monachi.

Sed qd si officiū q̄ō gesserūt finitū sit: ⁊ tū sunt obligati ad rōciniū. R̄. ꝫm Ray. Si nō moueat̄ eis q̄ō neq̄ mora est: bene p̄nt p̄moueri: nisi manifestū sit aliquē talē teneri de dolo. tūc. n. ep̄s deberet eū ex͂ officio suo repellere: sic̄ ⁊ quēlibet criminosū siue īfamē. 2. q. 7. alieni. 6. q. i. infames. ff. de postu. l. quos

ꝓhibet. Si vo in ipa ꝓmotiõe moueť eis q̃stio vel antea mota est: distingue q2 si q̃õ moueať de dolo nõ debet ꝓmo ueri ante decisam litem. si. dis. tãtis. 23. di. illud. ex eo. c. ꝑ. Tñ dz taxari tps in fra q̃õ q̃stio decidať: ar. ex q fi. sint le. lator. ⁊ qui ma. accu. pos. ad hec. A. Ibi non videtur haberi hoc. c. B. L. de inge. ma. l. diffamari. Si vero q̃stio moueatur de culpa tm̃: talis põt ꝓmo ueri non obstante actoris reclamatio ne. tñ lis postea ꝓcedet sicut ꝑus ⁊ sub eodẽ iudice. ff. de iudi. vbi ceptũ. ff. õ iu ris. om. iudi. l. cũ quedã. A. Predicta intelligunť de obligatis rõciniis ꝑua te ꝑsone. si vero reipublice: de hoc dici tur in sequenti. §. B.

¶ Utrũ qui sũt obligati reipublice pos sint ordinari? R. Si sunt obligati rei publice ex administratõe quam gesse runt nõ debẽt ꝓmoueri añ reddita ra tiocinia. dis. 51. ꝑterea. L. de epis. ⁊ cle. of ficiales. Sec' si aľ reipublice sint debi tores. ff. de mu. ⁊ ho. l. rescripto. §. debi tores. L. de epis. ⁊ cle. q̃sq3 emersis. A. Idẽ in sũ. con. li. 3. ti. 16. q. 4. Ubi ẽt pz. ⁊ in iurib' allegatis ꝙ q̃ ad obligatos rõ ciniis reipublice nõ fit distinctio: vtrũ sit mota questio vel nõ. B.

¶ Utrũ obligat' ꝑ iuramentũ vel alio modo ad aliquid dãdũ vel faciendum possit ordinari? R. ẽm Ray. Bene põt sz remanet obligatus sicut ⁊ añ. vľ põt scribẽdo: vel alia honesta faciendo sa tisfacẽ. Nec obstat dis. 53. legem. ⁊ dis. 54. quicunq3. q2 illa intelliguntur de perpetuo obligatis. puta de seruis cu rialibus. ⁊ huiusmõi. Si tamen obliga tus erat ad indecentia: puta ad mistrã dũ in balneis vel in tabernis: vel ad purgandũ cloacas ⁊ h' mõi: non debet ordinari donec satisfecerit: vel alium eque idoneũ supposuerit ad talia. A. Hoc vltimũ dictũ a v. si tamẽ. ⁊c. fuit glo. Ray. vt pz in sum. con. eo. ti. q. 5. ad fi. Et addit. Sed in transeũte ad mona sterium hoc nõ req̃riť: hoc est: q2 non obstante quacunq3 obligatõe dãdi vel faciendi etiã iuramẽto firmata põt q3 libere ad religionẽ trãsire: iuxͣ faculta tẽ suã satisfaciẽdo creditorib': si h' nõ faciat ex leuitate vel volũtate subtra hẽdi debitũ: sed ex caritatis feruore ⁊ spũs sancti ispiratõe. Nec facit iste in iuriã creditori. Excusať. n. spũs sãcti au ctoritate cui nemo resistere põt. 19. q. 2. due sunt. ⁊ ex de regu. lic3. vt pz in. dcã. q. 5. B. Utrũ obligat' ad rõcinia pos sit ingredi religionẽ: require. ĩ. religio 2. §. 7.

Occulta. Quõ ⁊ q̃liter ta lia corrigenda sunt habetur s̃. correctio 2. § 5. Itẽ require. ĩ. reuelatio.

Odium. Utrũ odiũ ꝓximi sit peccatum? R. ẽm Tho. scõa scõe. q. 34. Dz homo in fratre odio hẽre peccatũ. ⁊ oẽ id quod pertinet ad defectũ diue iusti cie. sed ipam naturã ⁊ grãm fratris nõ potest aliquis habere odio sine pecca to. Hoc aũt ipm ꝙ in fratre odim' cul pam ⁊ defectũ boni ꝑtinet ad fratris amorẽ. Eiusdem. n. rõnis est ꝙ velim' bonũ alicui' ⁊ ꝙ odiam' malũ. Unde simpliciť accipiendo odiũ fratris ẽ cu3 peccato. i. Joh. 3. Qui odit frẽm suum homicida est. De dilectione siue carita te que 5riať odio hẽs s̃. caritas.

Officium ecclesie.

Multa habes de hoc supra. hore. ⁊ supra missa.

Oleum sanctum si ue chrisma. In die cene ꝑ episco pos triplex oleum cõsecrať. Primu3 et ꝑncipale est sanctũ chrisma. s. ex oleo ⁊ balsamo. ⁊ cũ isto bñdicũtur fontes baptismales. Itẽ calix ⁊ patena. Item consecratur ecclia ⁊ etiã altare. Itẽ pu er postq̃ baptizatus est inungiť ĩ ver tice ⁊ in fronte. Itẽ inunguntť epi quã do cõsecranť in capite ⁊ in manibus. Itẽ oẽs fideles q̃ñ recipiunt sacrm̃ cõ firmatõis. Et de isto chrismate ãnuatĩ

renouādo hēs s̄.baptism⁹.2.§.3.° Scd'z dicit oleū cathecuminoꝝ siue oleū sanctū: siue bn̄dictū. Et isto inungit puer qui dz baptizari in pectore ⁊ int scapulas. Item vnguntur man⁹ eius q ordinatur sacerdos. Itē inungit tam ecclia q̄ altare ante chrismatōem ⁊ cōsecrationē. Itē inūguntur reges ⁊ pn̄cipes i brachio siue in humero. Tertiū ē oleū ifirmoꝝ quo inunguntur infirmi in mortis articulo. De qua vnctōe hētur.ī. vnctō extrema per totū. Predicta oia hn̄tur sūmatim ex̄ de sacra vnc.c.vnico. ⁊ in pontificali romane curie.

¶ Vtrū nūqd pn̄t hec olea alio tpe ɔsecrari? R.° Oleū sanctū siue chrisma in die cene dn̄i ɔfici dz: vt nō.ɔ̄ ɔse.di.4. oi tpe.⁊ ex̄ de sen.exco.qm̄.li.° 6.° De aliis aūt non inuenio ꝓhibitum.

¶ Quid si oleū nō ɔsecratū apponat oleo ɔsecrato? R.° Totū efficit cōsecratū.ex̄ de ɔse.eccle.vel al.qꝺ in dubiis. sicut ⁊ de aqua bn̄dicta dictū est s̄.aq̄ bn̄dicta. A. Et ibi de h° i additōe. B.

Opinio. Utrꝫ auditores f diuersoꝝ magistrorū tenētiū diuersas opiniōes excusentur a peccato si opiniones magistroꝝ suoꝝ teneāt? R.° ḟm Tho. i qlibꝫ Si diuerse opiones doctoꝝ sacre scripture non pertineāt ad fidem ⁊ bonos mores. absq̄ pi̇culo auditores vtrāq̄ opinionē sequi pn̄t. Hic.n.hēt locū qꝺ apl's dicit Ro.14.° vnusqsq̄ in suo sensu abundet. In his ꝟo que pertinent ad fidē ⁊ bonos mores nullus excusat si seq̄tur erroneā opionē alicu⁹ mgri. In talib⁹.n.ignorātia nō excusat. A. nisi qs intēdat tenē qꝺ tenet ecclia. ⁊ querat diligēter noscere veritatē.24. q.3.dixit apl's. B. alioqn imunes fuissent a peccato qui secuti sūt opinionē Arrii. Nestorii. ⁊ alioꝝ heresiarchaꝝ. nec possūt excusatōem hēre ꝓpt simplicitatē si in talib⁹ opinionē erroneaꝫ sequātur. In talib⁹.n.dubiis nō est de facili ꝓstandus assensus: sed poti⁹ vt dicit Aug⁹ 3.° de doc.xp̄iana: consulere

dꝫ qs regulā fidei quā de scripture planiorib⁹ locis ⁊ eccl'e auctoritate ꝑcipit Qui g° assentit opinioni alicui⁹ mgri ɔ̄ manifestū scripture testimoniū siue ɔ̄ id qꝺ publice tenet ḟm eccl'ie auctoritatē non pōt ab erroris uitio excusari Con. Monal. Guil. ⁊ Ul. A .s. qn̄ error est ɔ̄ manifestaꝫ sn̄iam scripture vl' ecclesie. In dubiis ꝟo dicit Monal. q nō gnātur aliquod p̄iudicium ꝟitati: cuꝫ int diuersas opiniones a magistris approbatī scripturī autēticī āiōtas illā qs amplectitur q̄ sibi magis vr̄ cōsona rationi. Et con. glo. Ray. ⁊ Ul. vt in sū. cō. li.° 3.° ti.33.q.18. B. Hosti. addit q qn̄ sūt diuersa iura ⁊ opiniones.s.nō ɔ̄ deū et bonos mores: humanior sn̄ia est ꝑferenda.s.ceteris pibus: ex̄ de trāsac.c.fi. A. facit.ff. de legi.l.benigni⁹. B. Alr̄ ꝟo stādū est illi qui meliori innititur rōi: ex̄ de fer̄.capellanus.

Oratio quid sit? R.° ḟm Ray. ⁊ Hosti. Oratio ē pius affect⁹ mētis in deū tendēs. ⁊ plerūq̄ ne aius pigritet i vocē ꝓrūpēs. A. Uel ḟm eosdē. Oratio ē ɔgeries vocū ad aliquid iperrādū i deum tendentiū: vt in sū. con. li.° 3.° ti.34. q.cxi. Et decetero cū allegabit sūma i dubio intelliget de ꝑfata sūma confessoꝝ. B. vel ḟm Hug. de sanc. victo. Oro est deuotio quedā ex cōpunctiōe ꝑcedēs: vel ḟm Damas. Oratio est petitio decentiū a deo. Et ḟm Tho. in 4.° dis.15. hec diffinitio Damas. verissime essentiam oratōis declarat. A. Idem in dicta.q.cxi. B.

¶ Quare deū oram⁹? R.° ḟm Tho. secūda scđe.q.83. Deū oram⁹ nō vt diuinaꝫ dispositōem imutem⁹: sꝫ vt ipetrem⁹ quod ds̄ disposuit per orōes sctōꝝ eē iplendū: vt.s. hoies postulādo mereantur accipere qꝺ eis oipotēs deus ante secula disposuit donare: vt Greg⁹ dicit ꝑ dial'. Nō g° ꝑces nr̄as deo porrigim⁹ vt ei nr̄as indigētias manifestem⁹. sed vt nosipsi consideremus in his ad diuinum auxilium esse recurrendū. A. Jꝺ

in sū.con.eo.ti.q.iiȝ. B.

¶ Utrū aliq̄ orō dirigēda sit ad scōs? R° fȝ Tho. vbi sup̄. Sanctis porrigit᷑ orō nō tanq̄ꝫ p ip̄os iplenda. sȝ vt eorū meritis ⁊ p̄cib⁹ orōnes sortiant᷑ effectū Uñ a scā trinitate petim⁹: vt nostri misereat᷑. ab aliis ꝟo scis vt orēt ꝓ nobis A. Et idē ē de angelis: vt in sū.con.eo.ti.q.iiȝ. B.

¶ Utrꝫ orō debeat eē vocalis? R° ſm Tho. scda scđe.q.8ȝ. Cōis orō ē que per mistros eccl̄ie in ꝑsona toti⁹ ppl̄i offertur. Et iō oȝ ꝙ talis orō innotescat toti ppl̄o ꝓ quo offert᷑. Qđ non posset fieri nisi eēt vocal'. Orō ꝟo q̄ offert᷑ a singulari ꝑsona: siue ꝓ se: siue ꝓ aliis orāte: nō est de nccitate ꝙ sit vocalis. Adiungit᷑ tñ vox tali orōi triplici rōne. p̊ qdē ad excitādū iteriorē deuotōem: q̄ mēs orātis eleuat᷑ in deū. q꞉ p exteriora sig̃ siue vocū siue etiā alioꝝ factoꝝ mens hoīs mouet᷑ ſm apprehēsionē. ⁊ ꝑ ɔñs ſm affectōem. vñ Aug⁹ dicit ad ꝓbaꝫ. ꝙ ꝟbis ⁊ aliis signis ad augēdū sācrū desideriū nosip̄os acri⁹ excitem⁹. Et iō in singl'ari orōe i tātū est vocib⁹ ⁊ hui⁹ modi signis vtēdū: inquātū ꝓficit ad excitādū mentē. Que si ꝑ hoc distrahatur vel q̄litercūqꝫ ipediat᷑: est a talib⁹ cessandū. Qđ p̄cipue ɔtigit i illis: quorū mens sine signis h⁹modi est sufficienter ad deuotōem ꝑata. Uñ in p̊s. Tibi dixit cor meum: exquisiuit te facies mea. Et de Anna legit᷑ p̊ Reg. p̊. ꝙ loq̄batur in corde suo. 2° adiungit᷑ vocal' orō q̄si ad redditōeȝ debiti: vt. s. hō đo seruiat ſm totū illud qđ ex deo hȝ. i. ñ solū mēte: sed ēt ore. Osee vlt. Oēȝ aufer iniq̄tatē ⁊ accipe bonū: ⁊ reddem⁹ vitulos labioꝝ nr̄oꝝ. 3°. adiūgit᷑ ex q̄dā redūdātia ab aīa ad corp⁹: ⁊ ex vehemēti affectōe. p̊s. Dilatatū ē cor meū ⁊ exul. lingua mea. A. Idē in sum. cō. eo. ti. q. iiß. B.

¶ Utrū attētio mētis in orōe sit nccīa R° ſm Tho. vbi s. Nccīuȝ aliq̄d dr᷑ dupliciť. Uno° ꝓpť qđ meli⁹ ꝑuenit ad finē. ⁊ sic attētio absolute nccīa ē orōni. Alio° dr᷑ sine q̄ res nō pōt ɔseq suū effectū. Est āt triplex effect⁹ orōis. Prim⁹ qdē ē mereri. Et ad hūc effectū non ex nccitate reqrit᷑ ꝙ attētio assit orōi per totū: sȝ vis p̄me itētōis totā orōeȝ meritoriā reddit. A. Hoc verꝫ ē nisi qs studiose seu ex notabili negligētia mētē distrahat. tūc. n. nec mētur nec impetrat: sȝ poti⁹ peccat: ex̄ de cele. mis. dolētes. B. Scđs effect⁹ orōis ē impetrare. ⁊ ad hūc ēt effectū sufficit p̄ma intētio quā đs p̄ncipal'r attēdit. A. Si āt p̄ma itētio desit: orō neqꝫ mēitoria est neqꝫ ipetratiua. Illā. n. orōem đs ñ audit: cui ille q orat nō itēdit: vt dic̄ Grego⁹: vt i sū. cō. eo. ti. q. iiß. B. Tertius effect⁹ ē q̄dā spūalis mētis refectio: ⁊ ad hūc đ nccitate reqrit᷑ i orōe attētō. i. Cor. xiiȝ°. Si orē ligua: mēs mea siñ fructu ē. Est āt triplex attētō q̄ orōi vocali pōt adhibēi. Una q̄ attēdit᷑ ad ꝟba ne qs i eis erret. Scđa q̄ attēdit᷑ ad sensū ꝟboꝝ. Tertia q̄ attēdit᷑ ad finē orōnis. s. ad deū: ⁊ ad rē ꝓ q̄ orat᷑: q̄ qdē maxie ē nccīa. ⁊ hāc ēt idiote pñt hr̄e. Et qñqꝫ i tātuȝ abūdat hec attētio: vt ēt alioꝝ oium mēs obliuiscat᷑. sicut dicit Hugo de scō vic. A. Iđ i dcā. q. iiß. B.

¶ Utrꝫ in orōe euagatio mētl' sit pctm̄ R° ſm Tho. scđa scđe. q. 8ȝ. Si qs ex ꝓposito in orōe mēte euaget᷑. pctm̄ est. ⁊ ipedit oratōis fructū. Et ɔ h° dic̄ Aug⁹ in regula. Psalmis ⁊ hymnis cū orat' deū hoc ꝟset᷑ i corde qđ ꝓfert᷑ in ore. Itē ɔ h° p̄cipit᷑ cl'icis ꝙ officiū diuinū q̄ꝫtū eis de⁹ dederit studiose celebrēt pariter ⁊ deuote: extra de cele. mis. dolētes. Euagatio vero que fit preter intentōem: orationis fructum non tollit vnde Basilius dicit. Si debilitatus a peccato fixe nequis orare: quātum potes teip̄m exhibeas: ⁊ de⁹ ignoscet: eo ꝙ non ex negligentia: sed ex fragilitate non potes vt oportet assistere corā đo. A. Idē i sū. cō. in dcā. q. iiß. Et additur circa finē: ꝙ i orōnib⁹ ad q̄s obligamur ex voto vel ex pn̄iali iniūctōe vl' ex statuto eccl'ie: tenemur repellere

nõ solũ cogitatões vanas: sed ēt bonas tamē ipertinētes. vnde dicit Ber. sup Cant. Spũs scũs illa hora. s. orõis gtũ nõ recipit qcqd aliud q̃ qd debes obtuleris: neglecto eo qd debes. B.

¶ Utrũ oro debeat eē diuturna vel ēt cõtinua? R° bm Tho. vbi s. Oro bm se ↄsiderata nõ põt esse ↄtinua. qr opz ēt aliis opib⁹ occupari. Sz sicut dic̄ Aug⁹ ad pbã. iõ p certa interualla horarũ ꝛ tēpoꝝ deũ oram⁹: vt in illis reꝝ signis nosipsos moneam⁹: q̃tumq; in hoc desiderio pfecerim⁹ nobipis inotescam⁹ ꝛ ad h° agēdũ nos acri⁹ excitem⁹. Un̄ vniuscuiusq; aũt rei q̃titas dz eē pportõata fini: sicut q̃titas potõis sanitati. vñ ↄñs ē vt oro tm̃ duret q̃tũ est vtile ad excitãdũ interioris desiderii feruorē. cũ vero hanc mēsurã excedit: ita q si ne tedio durare nõ possit: nõ est vlteri⁹ oro ptēdēda. Un̄ Aug⁹ dicit ad pbam Dicunt fratres in egypto crebras qdē hēre orões: sed eas tã breuissimas: ꝛ raptim quodãmodo iaculatas ne illa vigilanter erecta q̃ oranti plimũ nccia ē p pductiores moras euãescat atq; hebetetur intētio. Ac per hoc etiã ipi satꝫ oñdũt hãc intētõem sicut nõ eē ptēdēdã si perdurare nõ põt: ita si pdurauerit nõ cito eē rũpendã. Et sicut h̓ est attēdēdũ in orõe singulari p cõparatõez ad intētõem orãtis: ita etiã in orõe cõi p cõparatõem ad ppl̓i deuotõem. Nõ aũt dñs dicit Luc. 18°. Opz sp orare. et Apl̓s. 1. ad Thessal. 5°. Sine itermissiõe orate: itelligēdũ ē q aliqs ↄtinue oret ppter ↄtinuitatē d̃siderii: siue affectũ caritatis ex quo pcedit oro: q in nobis dz esse continu⁹. vl̓ qr nõ intmittat qn statutis tpib⁹ oret: vl̓ ēt ppter affectũ q post orõem remanet i ipo orãte aut i alio quē ipe suis bñficiis puocat vt p se oret. Et h̓ nota etiã illud Hiero. Nõ ē xbis tm̃: sed corde orãdus ds. Qua ppter melior ē septē psalmoꝝ decãtatio cũ cordis puritate ꝛ spũali hilaritate q̃ toti⁹ psalterii modulatio cũ anxietate cordis atq; tristicia. de ↄse. dis. 5. non mediocrit. A. Jõ i sũ. cõ. eo. ti. q. 116. B

¶ Utrũ ds exaudiat pctõres orantes? R° bz Tho. scda scde. q. 83. Si peccator aliqd petit inq̃tũ peccator. i. scdm desideriũ peccati hic a deo nõ exauditur ad miam: sed qñq; audit ad vindictaz dũ ds pmittit peccatorē amplius ruē in peccata. Deus. n. q̃dam negat ppiti⁹ que ↄcedit irat⁹: vt Aug⁹ dicit. Orõem xo peccatoris ex bono nãe desiderio pcedētē ds audit: nõ q̃i ex iusticia: quia peccator hoc modo nõ meret: sz ex pura mĩa. obseruatis tñ q̃tuor ↄditõibus que cõiter requirunt ad orõnem q̃ dz exaudiri. s. vt p se petat nccĩa. s. ad salutē pie ꝛ perseuerãter. Alias ēt ↄditiões orõnis hēs h̓ i. §. q ē in x̃ pxie se. A. Jõ in sũ. eo. ti. q. 118. B.

¶ Utrũ oro cadat sub p̃cepto? Rn° bm Ul. Ad orõem qdē mētalē. A. ꝛ etiaz vocalē scdz eũdē: vt pz i sũ. eo. ti. q. 119. vbi hec notant. B. hõ tenet ex iure nãli q dictat hõi q disponat se ad ea sine qb⁹ nõ ē sal⁹. A. Que dispositio nõ ē sine orõe: vt ibidē. B. Et ad hoc ius accedit auctoritas xpi dicētꝭ Luc. 18°. Dz sp orare. Sup q̊ Chryso⁹ dic̄. Dz nccitatē dicit. A. hoc ↄtinet sub illo p̃cepto. Memēto vt diē sabbati sãctifices: vt ibi. B. Ad vocalē xo orõnē seu cũ cãtu nõ tenet qs ex p̃cepto diuino. A. s. quo ad determiatũ modũ orandi vt ibidē. qd intelligi dz q̊ ad q̃titatem al̓ bñ determinat: qr dicē debem⁹. pat nr̃. ꝛc̄. Math. 6°. ꝛ Luc. xi°. Jõ oēs xpiani debent orõez hanc dñicã scire ꝛ dicere. de ↄse. dis. 4. vos añ oia. B. Sed ex statuto eccl̓ie q̃ missas ꝛ horas canonicas idixit ministris eccl̓e vel etiã ex iniunctõe ↄfessoris pro satisfactõe pnie. Con. Tho. i 4°. dis. 15. addēs q ꝛ oib⁹ cõiter etiã nõ ministris videtur ab eccl̓ia determinatũ tps statutũ esse: cũ ex canonũ statutis teneãtur dieb⁹ festiuis diuinis officiis interesse. vt ministris p pplo orãtib⁹ suã intētõem ↄforment. A. Idē in sũ. eo. ti. q. 119. B. Põt ad h° ptinē s. missa. §. plr. ꝛ s. hore.

¶ Quot sūt ɔditōes quas ōro dȝ hr̄e?
R°. ɓm Ray. ⁊ Hosti. Xiii. Prima ē ꝙ
sit fidelis. Nā sine fide impossibile est
placere deo: ⁊ sancti ꝑ fidē adepti sunt
repromissiones. ad Heb. xi°. Scd̄a vt
sit secura seu ɔfidēs. Jacobi. p̊. Postu
let i fide nihil hesitās. Tertio sit hūil'
Eccl'. 35°. Ōro hūiliantis se nubes pene
trabit. ⁊ de ɔse. di. 5. n̄ mediocrit'. Quar
to sit discreta. Math 20. Nescitis qd
petatis. Jac. 4°. Petitis ⁊ nō accipitis
eo ꝙ male petatis. Quito deuota. i. po
ti⁹ corde q̄ꝫ ore. p̊. Reg. p̊. Anna loque
batur in corde suo ⁊ vox penit⁹ nō au
diebat'. Aug⁹. Quid ꝓdest strepit⁹ labi
orū si mutū ē cor? Sexto verecūda: vt
i publicano qui nō audebat oculos ad
celū leuare. Luc. 18°. Septimo. secreta.
Math. 6°. Tu aūt cū oraueris. ⁊c̄. Jsido
rus. Ōro p̄uatis locis opportuni⁹ fūdi
tur. Octauo pura. Aug⁹ sup p̊s. Orōis
pure magna ē ꝟtus ⁊ velut fidelis nū
ci⁹ mādatū ꝑagit ⁊ penetrat q̊ caro nō
ꝑuenit. Jtē Johēs os aureū. Non pōt
qsq̄ꝫ grām vite celestis accipe: nisi pur
gat⁹ fuerit ab oi sorde. de pe. di. i. nō po
test. Nono lachrymosa. Jsai. 38°. Audi
ui orōem tuā. ⁊ vidi lachrymas tuas.
Et glo. Aug. sup Thob. 4°. Ōro deuȝ le
nit. lachryma cogit. hec vngit. illa pū
git. Decimo sit attēta. vt h̄ s̄. §. 5°. dictū
ē. Undecimo feruida. p̊s. Dep̄cat⁹ sum
fa. tuā i toto corde meo. Duodecio ꝺꝑo
sa. Thob. 12°. Bona ē ōro cuȝ ieiunio et
elyna. Et sup illō Tren. 3°. Leuem⁹ cor
da nr̄a cū manib⁹ nr̄is. di. Greg⁹. Cor
cū manib⁹ ad deū leuat q̄ orōem suaȝ
opib⁹ roborat. Decimotertio assidua.
exēplo illi⁹ q panes ab amico petebat
Luc. xi°. Et apl'i ꝑseuerātes i orōe spm̄
scm̄ acceperūt. Act. 2°. A. Jō i sū. eo. ti.
q. 20. Et in. q. se. dr̄ ꝙ q̄tuor sūt ɔditōes
qb⁹ ɔcurrētib⁹ ōro sp ē efficax ad ipe
trādū: quas ponit glo. Luc. xi°. sup ista
ꝑabola. Quis vestrū hēbit amicū. ⁊c̄.
videlȝ vt petat' pie. pro se. ꝑseuerāter:
⁊ ad salutē. Et exponit Ul. dicēs. Pie. s.
vt petēs nō ponat obstaculū grē. ⁊ h⁹
obstaculū ē idispositio petētis ad illō
qō petit'. Pro se. qꝛ merito ɔdigni vn⁹
alt'i grām nō meret': cū vix sibi suffici
at ꝓpriuȝ meritū ɓm illud Math. 25.
Ne forte nō sufficiat nob̄ ⁊ vobis. Ad
salutē. qꝛ ꝑ aliis ad salutē n̄ ꝑtinētib⁹
deus nō exaudit. Perseuerāter. At ille
si ꝑseuerauerit pulsans. ⁊c̄. Luc. xi°. Et
subdit'. Tamē ds̄ ex abūdātia pietat|
exaudit frequēter etiā cū nō oēs he cō
ditōes cōcurrūt: sed his concurrētibus
nunq̄ꝫ ē inefficax ōro. B.
¶ Utrꝫ in orōe sit aliqd determiate pe
tēdū? R°. ɓm sniam Tho. scd̄a scd̄e. q.
83. Si loq̄mur de bonis spūalib⁹: vt de
ꝟtutib⁹ grā ⁊ glia: qb⁹ nec hō pōt male
vti: nec de se malū euētū pn̄t hr̄e talia
sci absolute petūt: ɓm illud p̊s. Ondē
faciē tuā ⁊ salui erim⁹. Et iterꝫ. Deduc
me in semita mā. tuo. Sȝ si loq̄mur de
tꝑalib⁹: dicēdū ɓm Aug. ad Probā de
orādo deū. Hoc licet orare qō licet de
siderare. Tꝑalia aūt licet desiderare:
nō qdē p̄ncipalr̄ vt in eis finē ɔstitua
mus: sȝ sicut q̄dā āminicl'a qb⁹ adiuua
mur ad tēdēdū i beatitudinē inq̄ꝫtū ꝑ
ea vita sustētat'. ⁊ inq̄ꝫtū nob̄ organice
deseruiūt ad actū ꝟtutū: vt ⁊ phs dic̄
p̊ ethi. Et iō ꝓ tꝑalib⁹ licet orare: q̄ qui
dē ex q̊ nō p̄ncipalr̄ petim⁹: sed in ordi
ne ad aliud: eo tenore a deo petim⁹ ɓm
ꝙ expediunt ad salutē. Alr̄ tꝑalia det'
minate a deo petē nō opȝ: qꝛ pn̄t malū
euētū hr̄e: ⁊ eis hō pōt bn̄ ⁊ male vti.
Un̄ Ualeri⁹ dicit. Nos plerūq̄ꝫ id vot|
expetim⁹ qō nō ipetrasse meli⁹ foret
Et con. Ray. ⁊ Hosti. Et addūt ꝙ dn̄s
⁊ mgr̄ oia petēda ɔclusit in. 7. petitioni
b⁹ cū docuit nos orare pr̄ noster. ⁊c̄. B
¶ Quō ordināt' petitōes in orōne dn̄i
ca? R°. ɓm Tho. vbi s̄. Ōro dn̄ica perfe
ctissima ē. Et ɓm Aug. si recte oramus:
non aliud dicē possum⁹. Nā p̊ ponunt'
ea ꝑ que i nobisipsis fiduciā excitam⁹
. s. consideratio caritatis ei⁹ ad nos: qꝛ
bonū nr̄m vult. Jdeo dicim⁹ pr̄ noster
Et ɔsideratio excellētie q̄ pōt. iō dr̄. qui
es i celis. Deinde sequūtur. 7. petitōes

τ eo ordine q̃ petēde sūt. Prima ptiet ad dilectōem dei q̃ deū in seipo diligi m⁹cū dr.sanctificet nomen tuū.i.sācrū ab oib⁹ hēat:qd̄ ptinet ad gloriā dei i hoībus ppagādā. Secūda pertinet ad dilectōem q̃ diligim⁹nos cum dr.adueniat regnū tuū.i.p quā petim⁹ad gl̃iaz regni eius peruenire. Tertia petitio p quā petit directe id q̃ beatitudinē meremur.cū dr.fiat volūtas tua sicut i celo τ in terra. Quarta per quaz petitur illud quo instrumentalr̄ iuuamur ad merēdum:cū dr.pa.no.q̃ti.da no.hodie siue hoc intelligat de pane sacramēta li:cui⁹ quotidianus vsus pficit hōi. in quo etiā intelligunt oia alia sacra:siue etiā intelligat de pane corpali:vt per panē intelligat ois sufficiētia victus. Quinta est remotio eius qd̄ esset ipedimētū pme petitōis.qꝛ directe excludit a regno.s.pctm̄.vn̄ dr. Dimitte nobis debita nr̄a sicut τ nos di.debi.nostris. Sexta est remotio ei⁹qd̄ nos ipedit a scđa petitōe.s.ab obseruātia diue volūtatis:cū dicim⁹. Et ne nos idu.in tenta.p qd̄ nō petim⁹ne tētemur:sed vt a tētatōe nō vincamur:qd̄ ē in tētatōez induci. Septima ē remotio penalitatꝭ pn̄tis q̃ est ipeditiua tertie petitōis.s. sufficiētie circa vitam.vn̄ dr. Sꝫ libera nos a malo. A .Possunt τ alie expositōes orōnis dn̄ice poni: sꝫ ppt̄ breuitatē omittūtur. Ad rōem tn̄ horaꝝ canonicaꝝ sciēduꝫ ƀm Ul.τ in sum.cō.eo. ti.q.i22 ꝙ iō hore canonice diuidūtur in septem tpa.qꝛ i his diuersa saluatoris mysteria gesta sunt. Nā i nocte na scit:orat pnoctās in orōe. pditiose tradit.capit vt latro cū gladijs τ fustib⁹. oēm patiētiā exhibet gladiū phibēdo pditorē τ alios hostes suos caritatiue amonendo.auriculā abcisam sanādo. volūtarie se pati ostēdēdo:ea que ista bant pdicendo.ad locum pditioni congruum se transferēdo.hostib⁹obuiam pcedendo.eos solo ṽbo soleten⁹.psternēdo.seipm̄ eis indicando. opprobriis falsoꝝ testiū saturat.alapis a seruis ce

ditur.τ vt falsus ppheta puerili ludo illuditur τ cōspuit.a discipulis deserit. a Petro negatur τ ptinus oculo misericordie ituet.corp⁹ei⁹in sepulchro gescit.aīa in inferno. Mane qd̄ ē hora pma i ɔciliū iudeoꝝ ducit.falsa testimonia ɔ̄ eū ɋruntur.extorta ab ipo pfessio ṽitatꝭ blasphemia iudicat. vincit cum falsis accusationibus. Pilato traditur:τ ƀꝫ quorūdam opinionez resurgit. Hora tertia accusat. Herodi mittitur.ab ipo τ suo exercitu spernit a q̃ etiā illusus in veste alba ad examen Pilati remittit.clamorib⁹iudeoꝝ crucifigit.a Pilato flagellat.spm̄ scm̄ mittit. Hora sexta iudicat. condēnat. conspuitur.illudit.spinis coronat.arūdine cedit.crucē sibi baiulās egredit.felle τ aceto potat.cū sceleratis ɔputat.blasphemat.irridetur. tenebris corporalibus occasus veri solis ostenditur. Hora nona matrē consolatur.clamās moritur.velū templi scindit.terra mouet petre diuiduntur.monumēta aperiuntur.cēturio ɔfitet.alij sua pectora tundētes reuertūtur. Hora vespertina lancea lat⁹eius perforat.ex vulnē sāguis cū aqua egredit. Sero qd̄ ē hora ɔpletorii cēat cū apl̄is cenā legalē. istituit sacr̄alē. lauat pedes aploꝝ τ extergit lintheo.apl̄is pdicat.pro eis p̄rez orat ad locū pditōis pperat.tristiciā suam māifestat discipulis.trinā orōez emittit. fact⁹in agonia guttas sudoris sanguinei defluentis in terrā fūdit.de cruce deponit.aromatibus conditur. inuoluitur syndone.sepulchrum lapide pregrādi claudit. signat. custodit. vallat.

Ratorium. Utrum liceat cuilibet i domo ppria hēre oratorium pͥuatū? R. Oratoriū i forma ecclesie nō licet hr̄e absꝫ auctoritate epi A .Si ṽo nō fit i forma eccl'e bn̄ licet hēre cuilibet fideli:vt in sū.con.li.3.ti. 24.q.14.s. B .nec ibi missa celebrari nisi ɔ̄ ɔsēsu epi τ ppt̄ necc̄itatez. τ ꝙ non fiat inde pͥudiciū enorme ecclesie

parochiali. Cleric⁹ aũt q sine auctori tate epi i tali oratorio celebrauerit dz deponi. de ɔse. dis. i. vnicuiq3. ꝛ. c. clicos. ꝛ. c. si qs. A. Jdē in sũ. con. li. 3. ti. 28. q. i48. Ubi ēt dr̃ ſm glo. Ray. ꝙ ɔcessa licẽtia edificãdi monasteriũ intelligit ꝛ ɔcessa edificãdi oratoria opportuna ĩfra septa ei⁹. Et in alľato. c. si qs. dr̃ ꝙ i pcipuis solẽnitatib⁹ nõ dz in pdicti p̄ uatis oratoriis celebrari nisi d̄ ɔsensu epi. Qd̄ vr̃ ĩtelligẽdũ qñ maior vrget necessitas q̃3 in aliis tpib⁹ i qb⁹ ēt sine licẽtia epi ꝛ iusta cã nõ dz ĩ talib⁹ locis celebrãi vt p̄ractũ ē. Jtẽ in dcã. q. i48. dr̃ ꝙ quilib3 põt auctoritate ꝓp̄a facẽ hospitale ad recipiẽdũ paupes siñ ora torio tñ: s3 talľ loc⁹ nõ gaudet libtate ec cľiastica: ꝛ emi ꝛ vẽdi põt.

ORdo p⁹ cõiter quid sit? R⁹ ſm mgr̃m sẽ tentiaꝝ ꝛ Tho. i 4. di s. 25. Or do ē signaculũ qd̄dã i quo spũal' ptãs tradiť ordiato ad officiũ. A. hec dif finitio fuit Hug. d̄ scõ vic. Et ƀ3 Pe. ibi act⁹ exterior dr̃ signaculũ: sed executõ illius ptãtis dicitur officiũ: vt in sum. con. li. 3. ti. 22. q. i. B.

¶ Utꝝ p̄ma tonsura siue corona sit or do? R⁹. Si loq̃mur de ordine inq̃3tũ est sacramẽtũ ꝛ imp̄mit caracterem: isto mõ tõsura non ē ordo. q2 nec sacr̃m est nec imp̄mit caracterẽ. Et hec ē senten tia Tho. in 4. dis. 24. Et ꝓpter hoc iu ra inť ordines nõ posuerũt tonsurã. 32. dis. seriatī3. 77. dis. illud. 93. dis. a subdia cono. Si ꝟo loq̃mur de ordine non vt ē sacr̃m: sed largo mõ ꝑ d̄putatõe ad di uinũ cultũ: sic ſm eũdẽ ordo ē. ꝛ ita no minaľ ex̃ de eta. ꝛ quali. cũ ɔtingat. s3 ꝙ ibi dicit Ber. ꝙ ē idẽ qd̄ psalmista tus nõ ē sic: vt in se. §. p3. A. Nõ ē g⁹ p̄ma tonsura ꝓp̄e ordo s3 dispositio ad ordines: vt in sũ. con. eo. ti. q. 2. B.

¶ Utꝝ psalmistat⁹ sit ordo? R⁹ ſm Tho. in. 4. dis. 24. In decretis dis. 2i. cleros. psalmistat⁹ 2⁹ ab hostiario iter ordines poniť: non ꝙ sit spãlis ordo: s3 q2 ē officiũ ordini. s. lectoratui ãnexũ. 23. dis. psalmista. Nã q2 psalmi cũ can tu ꝓnunciant: iõ lector dr̃ psalmista et cantor: qd̄ ē qd̄dã officiũ inť ordines. A. Con. Pe. vt i sũ. eo. ti. q. 3. B.

¶ Quot sũt ordies? R⁹ ſm sniaꝫ Tho. in 4. dis. 24. Si ꝓp̄e accipiam⁹ ordies inq̃3tũ sũt sacr̃a septẽ sũt. q̃tuor. s. mio res: vt hostiari⁹. lector. acolitus. ꝛ exor cista. ꝛ tres sacri. s. subdiaconus. diaco nus. ꝛ p̄sbyter. Si ꝟo largo mõ suma mus addeť minorib⁹ p̄ma tõsura siue psalmistat⁹: vt qdã dicũt. Et de h⁹ hẽs i p̄cedẽtib⁹ duob⁹. §. Sacris ꝟo addeť epatus. q tñ vtꝝ sit ordo hẽs i se. §. A. Hoc cõiter tenẽt oẽs theologi. s. ꝙ or dines ꝓp̄e sunt tñ septẽ: vt in sũ. con. eo. ti. q. 4. B.

¶ Utꝝ epat⁹ sit ordo? R⁹ ſm Tho. in 4. dis. 24. Ordo põt accipi dupľr. Uno mõ ſm ꝙ ē sacr̃m: ꝛ sic ois ordo ordina tur ad sacr̃m eucharistie. Uñ cũ eps ñ hẽat q̃3tum ad hoc ptãtem supiorẽ sa cerdote epatus nõ ē ordo. Alio mõ põt cõsiderari ordo ſm ꝙ est officiũ qd̄dã respectu q̃rũdã actionũ sacraꝝ. Et sic cũ eps hẽat ptãtẽ in actõib⁹ hierarchi cis respectu corpis mystici sup̄ sacer dotẽ epat⁹ erit ordo. Et isto mõ loquũ tur qñq3 iura. vt cũ dr̃ ꝙ non põt ɔmit tere ea q̃ sunt epalis ordis nisi epo: ex̃ de ɔse. eccle. aqua. A. Et sic ordo ali quãdo accipiť ꝑ sacr̃o: aliquãdo ꝑ gra du dignitatis: vt p3 in sũ. con. eo. ti. q. 3. Hoc cõiter tenẽt oẽs theologi. s. ꝙ or dies ꝓp̄e sť tñ septẽ: vt i sũ. e. ti. q. 4. B.

¶ Utꝝ ordo sit vnũ sacr̃m? R⁹ ƀ3 Pe. Unũ ē nõ vnitate indiuisibilitatis sic̃ punct⁹: nec ɔtinuitatis sicut linea: nec ꝑfectõe vni⁹forme sicut corpus aĩatũ sed ē vnũ ꝑfectõe vni⁹ finis: q2 cũ ɔsti tuať ex diuersis ordib⁹ spãlib⁹ oẽs ordi nanť ad vnũ actũ. s. cõsecratõis eucha ristie. A. Sicut etiã dom⁹ dr̃ vna ſm eũdẽ: vt in sũ. eo. ti. q. 5. B.

¶ Utꝝ in ordine ɔferať gr̃a? R⁹ scd̄m Tho. ꝛ Pe. i 4. dis. 24. In ordie ɔferť gr̃a gratũ faciẽs q̃ nccia est non solum ad digne suscipiẽdũ sacr̃m: sed etiã ad

digne ministrandū. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 9. B.

Utrū ordo liberet a fortuna seruili. R° bm Ray. Nō solū epalis dignitas sȝ etiā sacerdotal' liberat a cōditiōe uel a fortūa seruili vel ascripticia. dis. 54. si seru' sciēte. Et bȝ canōes etiā a curia li fortūa siue viculo: qa vt dictum est liberat a buili q̄ fortior est. di. 54. frequens. z. c. ex ātiquis. Uñ q̄tū ad h° nō tenet illud c. si seru' sciente. A. quia illud. c. est q̄dā lex q̄ reuocat p ius cānonicū bm glo. ibi p rōne p̄tactā. B. Uerūtū curialis nō dȝ ordinari. vt. ī. ordinād'. §. 15°. A. s. q incipit. 15°. B.

Utrū votū castitati sit ānexū ordini sacro. R° bm Guil. Nō. ut pȝ ī grecis q nō tenent ad continētiā nec apud nos illi q iuiti vxorib' ordinant. A. Tales tñ nō p̄nt debitū exigē licȝ teneant reddere. ut s. ipedimētū xi°. §. p̄ i additiōe. B. Sȝ tale votū ānexū est ordini ex ɔstitutōe eccłie p̄p̄t honestatē sacri ordis: sicut Hug. nouit. 28. di. in p̄n°. A. Con. Tho. scd̄a scd̄e. q. 88. B.

Quot mōis ordinatio dr̄ simōiaca? R° bm Ray. q̄tuor mōis. Nam alia ex parte ordinatoris tm̄. alia ex parte ordināndi tm̄. alia ex pte vtriusq̄. alia ex neutriusq̄ parte: vide. ī. simōia p̄. §. 6°.

Rdo z° quo ad ritum z temp'.

Utrum necesse sit instr̄m in ordinatōne exhibitū corpalr̄ tangi? R° bȝ Tho. ī 4. dis. 24. Quidā dicūt ɔtactū instrumētoꝝ maliū ab eo q suscipit sacr̄m ñ eē de necitate sacri: sed solā porrectōeȝ. Añ ip̄a v̄ba forme videtur ōndere q̄ ɔtact' mãe sit de eēntia sacri. qȝ dicitur accipe hoc vel illud. zc. A. Primā opinionē seq̄tur Al. quā ēt ñ oio reprobat Tho. licȝ scd̄a videat sibi tutior: vt pȝ in sū. con li. 3. ti. 23. q. xi. vbi etiā patȝ q̄ Hosti. multum discrepat ab his. Ideo hic passus penit' v̄r ābiguus. p̄p̄ea p̄s tutior ē eligēda: ex° de homi. petitio. et de p̄sby. nō bap. veniēs. ibi nō itelligit iteratū q̄d ābigit eē factū. B.

Utrū p̄les ordines eodē die possint ɔferri? R° bm Ray. Uno die nō debēt ɔferri vni oēs minores nisi hoc obtineat de ɔsuetudine eccłie. Itē vn' ordo sacer cū minorib' vl' duo sacri nullo° ɔferūtur eodē die vni. dis. 77. i singulis z. c. q̄cūq̄. ex° de eo q fur. or. suſ. cuȝ h̄ la tor. ex° de tēpo. or. lr̄as. z. c. dilect'. Et de pena epi q ɔ̄ hoc ordinat hēs. ī. ordinator. §. 3°. Ille vo q furtiue ɔ̄ p̄dictā formā ordinē recipit dȝ deponi. di. 77. s h̄ diacon'. ex° de eo q fur. ordi. suſ. inotuit. Si tñ receptis iux̄ ɔsuetudinē patrie q̄tuor minorib' ordinib' subdiacōatū eadē die furtiue recipiat: pōt permitti misericordit̄ i minorib' tm̄ ministrare Et si itrauerit religionē z vita moresq̄ ei' exegerit abbas si voluerit in aliis ordinib' poterit dispensare: vt in dicto. c. cū. h. Et idē bm Hosti. si duos sacros ordines sic recepit. A. Idē i sum. cō. eo. ti. q. 13. B. Sȝ si lata fuisset p̄us excōicatōis snīa ɔ̄ sic recipiētes. A. i. fuisset inhibitū ne sic ordines reciperent sub pena excōicatōis: vt in dicto. c. inotuit. B. z nihilomin' receperint non poterit cū eis dispēsari nisi per papaȝ vt in dicto. c. inotuit. A. Hoc videtur sentire Gof. z Hosti. q absolute dicunt q̄ q post iterminatōem anathematis ordinat: nō pōt cū eo dispēsari nisi per papā nisi q̄ ad minores ordines in q̄b' h° cāu pōt dispēsare ēt eps bm Hosti. z in sū. eo. ti. q. 14. Sed hec videtur itelligēda bm distinctōem Ray. q dicit vt pȝ i dicta. q. 14. q̄ si qs ɔ̄ p̄hibitōeȝ factā sub pene excōicatōis clādestine recepit duos ordines sic tunc non poterit cū eo in executōe ordinū ēt si r̄ligionē itrauerit dispensari nisi de licentia pape. dicto. c. inotuit. Si vo aliqs recepe rit furtiue ordinē sacrū vel nō sacrum distingue. qȝ aut fuit p̄hibit' sub interminatōe anathematis aut non. In p̄° cāu poterit ɔdigna satisfactōe p̄missa cū eo: vt in susceptis mistret ordinib' eps dispensare. z si itrauerit religionē ēt i suscipiēdis postq̄ aliq̄nto tempore

fuerit i ea laudabilr ↄuersat᷒. In 2° āt cāu poterit cū tali ēt i seclo remanēte p᷒ ↄdignā satisfactōem tā in susceptis ꝙ̄ in suscipiēdis ordib᷒ dispēsare: ex̄ ꝺ eo q fur. or. sus. c. p̊. hec ibi. Et dr̄ qs ꝑpe furtiue ordinē suscipe q ↄ̄ cōsciam sui epi ꝛ siñ examiatōe ꝑmouer̄ ꝫ glo. ex̄ de eo qui fur. ordi. sus. c. p̊. B. Et addit Hosti. ꝙ etiā papa de facili non dispensat. De dispēsatōe cū ordinatis ab alieno epo ꝛ h᷒modi. habes .ī. ordinatus p̊. §. añplr. B.

Utrꝫ in ordie faciēdū sit scrutiniuꝫ R° ꝫm Hosti. Circa hoc faciēdū ē duplex scrutiniū. Unū añ ordinatōeꝫ: qđ diligēter faciēdū ē: ex̄ de elec. nihil est. §. epi. Et incipit i feria q̄rta p̄cedente sabbatū ordinatōis ꝛ durat vsqꝫ ad dictū sabbatū. p archidiaconū q̄dē de iure cōi: ex̄ de offi. archi. ad hec. ꝛ c. vt nostrū. A. Olim eps eligebat scrutatores seu examinatores. 24. di. qñ. Et nō tur in sū. eo. ti. q. 17. ꝫm Hos. Sed vt hic dr̄ ꝛ etiā ibi hodie de iure spectat examinatio ad archidiaconū. B. Qui hēbit diligēter ingrē de vita ordinādi de genere. de patria. de etate. de titulo ad quē ordinar̄. de loco in q̊ ↄuersatur. de scia. de fide. ꝛ de aliis q̄ ↄtinēt in regula ap̄lica. de q̄b᷒ dr̄. ī. ordinādus q̄si per totū. Et sic i sabbato q ꝑbati sunt epo p̄ñtenr̄. 38. dis. quando. Istud. c. potius est. 24. dis. B. Aliud scrutiniuꝫ fit in ip̄a ordinatōe quādo ordinandi epo p̄ñtantur añ altare cū archidiaconus dicit. Postulat scā mar̄ ecclia. ꝛc̄. ꝛ ordinatore iterrogāte. Scis illos esse dignos. Et rñdet. Quātū humana fragilitas. ꝛc̄. Et q̄dē p̄ñtator i tali rñsiōe nō peccat: dū tamē ↄ̄ ↄsciam nō loquatur: ex̄ de scru. i or. fa. c. vno. Aliogn ↄ̄. 28. q. i. §. p̊. A. Deli᷒ fac dictū. c. vnicū. B. Nā quē nescit indignū debꝫ p̄sumē dignū: ex̄ de p̄sump. dudū. Nō si archidiaconū remordeat conscia de aliq̊ q nō sit dign᷒: tūc añqꝫ veniar̄ ad ordinatōem secreto studeat epo denūciare. ex̄ de scru. in or. fa. c. p̊. Et si epus nolit desistere archidiacon᷒ dꝫ se subtrahere: ꝛ si nō pōt sine scādalo dꝫ illa ꝟba dicē tanqꝫ mister ecclie q̄ nō indicat de occultis: sed nullo mō crimē litteris dꝫ publicare. Con. Inno. A. Iō in dicta. q. 17. ꝛ se. B.

Quid si sine examinatōe qs ē ordiatus? R° ꝫm Hosti. Si sit not᷒ ꝛ dign᷒ ñ peccar̄: qꝛ tales nō sūt examinandi: ar. 24. dis. nullus. A. Fallit hoc i epo cōsecrādo q q̄uis sit not᷒: tñ examinar̄ 23. dis. q eps. ꝫm Hos. ꝛ in sum. con. eo. ti. q. 19. Sꝫ si indign᷒ sit deponi dꝫ. B. ex̄ de corpo. viti. exposuisti. Si ꝟo sit ignot᷒ q̄uis dign᷒ deponēdas ē. 24. di. c. vlt. ꝛ multo forti᷒ si indign᷒. 50. dis. ex penitētib᷒. A. Iō i dicta. q. 19. B.

Quid si in examinatōe crimē suuꝫ nō exposuit? R° ꝫm Hosti. Ordinād᷒ tener̄ ↄfiteri crimina seu impedimēta notoria iuris vel facti: nisi fuerit cum eo dispēsatū. dis. 50. ex penitētib᷒. Itez tener̄ ꝑdere grauia seu enormia. s. q̄ ēt p᷒ pniam executōem impediūt: vt homicidiuꝫ simonia in ordine ꝛ h᷒modi A. Etiā si sint secreta: vt in. c. q̄situm. ex̄ de temp. or. B. Alia ꝟo q̄ nō impediūt: non tener̄. ex̄ de temp. ordi. c. fi. Si ꝟo frauduleter defect᷒ subticet nō hēbit executōem ordinis sic suscepti: ex̄ de renūci. nisi cum p̄dem. §. ꝑsone. Si ꝟo ↄfiter̄ ꝛ dispēsetur cū eo secur᷒ erit ꝫm Inno. vt vlteri᷒ nō accusetur. Alr̄ secus. 34. dis. c. vlt. A. Poti᷒ vr̄ 24. dis. c. fi. B. Si nō dispēser̄ ꝛ nihilomin᷒ ordiner̄ nō dꝫ ordinat᷒ i illo ordine admitti. 81. dis. si qs sane. Cō. Hos. A. Iō i dctā. q. 19. B.

Quib᷒ tpib᷒ debēt ordies cōferri? R° ꝫm Ray. Ordines generalr̄ ↄferri p̄ñt in sex tpib᷒ anni. s. In sabbatis q̄tuor temporū. Et in sabbato añ dñicā de passione. Et in sabbato sancto pasce dis. 75. c. vlt. ex̄ de temp. or. de eo. Papa ꝟo pōt cōferre subdiaconatū in dieb᷒ dñicis. ꝛ in aliis p̄cipuis festiuitatib᷒. Itē in dñicis dieb᷒ solēnibus quilibet epus pōt cōferre minores aliquibus

ita tñ q̃ nõ multis ne videatur gnãlẽ
ordinatõem facẽ: vi nõt in dicto .c. de
eo. Con. Hosti. ꝛ Goff. ꝛ alii. A. Idem
in sum. con. eo. ti. q. 30. B.

¶ Quare sacri ordines sp̃ sũt cõferen
di in sabbato? R. bm Hosti. quia sab
batũ significat requiem. ꝛ qui transit
ad clericatũ irreuocabilr̃ per susceptõ
nem sacri ordinis transit de labore se
cularium negocioꝝ ad vacãdũ spũalib'
dis. 88. fornicari. Et aplus. 2. Thi. 2º Ne
mo militans deo implicat se negociis
sclarib'. Con. Inno. ꝛ Gof. A. Lõ. etiã
W. vt in dicta. q. 30. B.

¶ Utꝝ aliquo modo ordines sacri pos
sint ɔferri in dñica? R. bm Ray. Si in
sabbato ordinationũ tã ordinãs q̃ or
dinandus ɔtinuaret ieiuniũ nec come
deret nisi forte celebrãdo: tunc ĩ mane
sequẽtis dñice posset sacer ordo ɔferri
quia tunc mane diei dñice intelligitur
trahi ad sabbatũ ꝓpter ɔtinuatõez ie
iunii. Et idẽ itelligẽdũ est de nocte añ
diem pasce si tunc celebraret vt erat
mos antiquit'. A. s. q̃ in dicta nocte
possint ordinatões fieri: ꝛ nõ ĩ aliis no
ctib' bm Inno. in. c. litteras. ex̃ de tẽp.
or. B. Porro talẽ cõtinuatõem ieiu
nii non expedit facere nisi in necessita
te. Lõ. Hosti. Inno. ꝛ alii. A. Hec par
tim fuerũt dicta Ray. ꝛ partim alioꝝ:
vt patz in dicta. q 30. vbi etiã dicit̃ bm
glo. Ray. q̃ ɔtinuatio ieiunii sic dz in
telligi q̃ die sabbati ꝛ nocte sequenti
nihil comedat̃ vel sumat̃ vel bibatur
Et bz Inno. in dicto. c. litteras. celebrãs
die sabbati non debz sumere nisi cor
pus ꝛ sanguinem. B.

¶ Que pena eoꝝ q̃ extra statuta tem
pora sacrũ ordinẽ susceperũt? R. Nõ
debẽt ꝑmitti in susceptis ordinib' mi
nistrare: ex̃ de tempo. or. c. 2º Tñ cara
cterẽ susceperũt. Et eps imposita eis
ꝓmo penitentia ɔpetenti sustinere po
terit vt postea in susceptis ordinibus
ministrent: ex̃ de tempo. or. ɔsultatõi.
Et bm Inno. Ber. ꝛ Guil. q̃ addit. q̃ se
cus est in ordinib' suscipiẽdis. A. Idẽ

in sũ. con. eo. ti. q. 33. Si tñ ante mistrẽt
habes s. dispẽsatio. §. 6º v. 9º Ordiato
res vero debẽt priuari auctoritate or
dinandi: vt in eo. c. 2º B.

¶ Quid si aligd omittat̃ in ordinatõe
de forma? R. bm Ray. Si aligd omit
tatur qd̃ sit de substãtia. aut etiã si du
bitet̃ vtꝝ sit de substãtia tota ordina
tio debz iterari q̃si nihil sit factuz. Ni
hil. n. intelligit̃ iteratũ qd̃ nescit̃ eẽ fa
ctũ: de ɔse. dis. i. solẽnitates. Si autem
omissũ ẽ id d̃ q̃ exp̃ssũ ẽ q̃ ñ ẽ de suba
nõ dz ordinatio iterari: sz qd̃ omissuz ẽ
dz statuto tpe caute suppleri. ex̃ de sa
cra. ite. c. p̃sbr. ꝛ. c. p̃. Lõ. Inno. A. Idẽ
in sũ. con. eo. ti. q. 34. B. De eo q̃ scien
ter ordinẽ iterat: hẽs s. dispẽsatio. §. 7º

¶ Que sunt illa q̃ nõ sũt de substãtia?
R. bm Ray. Exp̃ssuz ẽ q̃ de substãtia
nõ est ipm tp̃s ordinationũ: ex̃ de tẽp.
or. sane. Itẽ nec etas ordinãdi dis. 77.
subdiacon'. ꝛ. c. in veteri. Item nec vn
ctio: ex̃ de sacra. vnc. c. p̃. circa finẽ. ꝛ de
sacra. nõ ite. c. p̃. Itẽ q̃ ordinandus in
p̃sbyteruz vel diaconũ recipiat impo
sitõem manus epi. A. s. tactu corꝑali
vt in. c. vlt. de quo statim. B. ex̃ de sa
cra vnc. ite. c. vlt. Itẽ q̃ ordo recipiat̃ a
ꝓpo epo vel q̃ nõ recipiat q̃s oẽs ordi
nes sil̃. sed seruatis debitis interstitiis
ex̃ de tempo. ordi. q̃ trãslatõem. ꝛ. c. lit
teras. ꝛ. 9. q. 2. Lugdunẽsis. Con. Hosti.
ꝛ bm eũdem Hosti. ꝛ etiã Hug. ꝛ Guil.
non est de substantia q̃ ordinans ꝛ or
dinandus sint ieiuni. A. Hoc cõiter
tenent doc. licz Ray. de hoc dubitaue
rit: vt pz in sum. eo. ti. q. 34. B. Sunt
alia de quib' nescit̃ vtrũ sint de substã
tia vel nõ: vt missa. de qua etiã Hosti.
dicit dubium. A. In dicta. q. 34. B.
Tamẽ in minorib' ordinib' non videt̃
dubiũ q̃ missa nõ est de substãtia. A.
Forte hoc põt itelligi ex ɔsuetudine:
que ẽ optima legũ iterpres. ff. de legi.
si de itepretatõe. Itẽ ad mãm aduertẽ
dũ bm Inno. ꝛ in dicta. q. 34. q̃ cũ in or
dinatione alicuius in diaconuz vel sa
cerdotem omissa est manus ipositio ꝛ

postea supplet. dicunt etiã omnes orõnes que pcipiunt dici qñ fit man⁹ impositio. q2 ipi man⁹ impositioni adherent. Et de man⁹ impositõe fit mentio in orõnibus. Item dicit ꝙ vbi diuisi ꝛ diuersi sunt actus non est iterandũ: sꝫ supplẽdũ: sicut in ordinatõe sacerdotꝭ alius act⁹ est tenẽ manus super caput alius dare ei calicẽ ꝛ patenã: quorum si aliquod defuerit legitime factuꝫ nõ erit postea iterãdũ. Quidã tñ dicũt ꝙ hec duo. s. de calice ꝛ de patena nõ sũt supplenda. q2 nõ sunt de substãtia. tñ securi⁹ ẽ supplere. Itẽ si pars alicuius orõnis omissa eẽt: a capite inchoanda foret. Tñ in ordinib⁹ mlte orõnes possunt eẽ que nõ sunt de substãtia ordis Unde si talis ordo legitime collat⁹ eẽt non ppter hoc reiteraret. Item si tm̃ vna manus inuncta est postea solius alterius manus inũctio supplenda ẽ. ꝛ vbi in orõnibus dicit manus in p̃rali dicetur manus in singulari. Et si facta esset vnctio in aliquo ꝛ nõ dicta orõ: vꝉ ecõuerso: repetẽdũ erit vtrũqꝫ. q2 act⁹ nõ sunt diuisi cũ in orõnib⁹ fiat mentõ de vnctõe. Item quod omissuꝫ ẽ debet suppleri per eũ qui ordinauit. Quod si fieri non põt per aliũ suppleri potest. Itẽ si ep̃s in ordinãdo ex infirmitate deficiat per eum postea vel p aliuꝫ inchoabit vbi ipse dimiserat nisi sint aliqua coherentia: vt vnctio ꝛ orõ: vt dictũ est: vel nisi vn⁹ sit act⁹: vt pꝫ in forma cõsecratõis eucharistie: ꝛ in forma baptismi: cui⁹ parte iã dicta si deficiat minister p aliũ reincipit forma in baptismo ꝛ in missa ab illo loco: qui pdie ꝛc̃. Con. Hosti. Itẽ qđ dictũ ẽ omissuꝫ caute suppleri. Hosti. in. c. p̃sbyter. ex̃ de sacra. ite. vbi ꝛ Inno. ponit p̃ dicta: vt ꝛ pꝫ in dicta. q. 34. expõit ꝙ fiat suppletio tp̃e ordinatõis ꝛ veniat patiẽs defectũ q̃i ministrans ep̃o: nec erit intẽtio ep̃i nec ipsi⁹ ꝙ orõnes super ipm iterent. ꝛ cũ venerit ep̃s ad id qđ omissum ẽ suppleat: ꝛ põt fieri vltio p⁹ alios eiusdẽ ordis: vt magꝭ celet. Põt ẽt ep̃s ei dicere. Uade ꝛ porta mihi librũ vel aliã rẽ q̃i credant circũstãtes ꝙ ppter mãdatũ sibi iniunctũ imposuerit manũ: vel etiã in capella sua paucis ꝛ bonis secretariis vocatis p̃uatiꝫ poterit ordines celebrare. Quousqꝫ autẽ hoc supplemẽtum recepit executõeꝫ suscepti ordinis nõ hẽbit. 52. dis. sollicitudo. ꝛ ex̃ de sacra. ite. c. p̃. ꝛ ibi glo. ꝛ in dicta. q. 34. B.

Ordo 3º quo ad caracterem. Utꝝ i quolibet ordine impmat sp̃ãlis caracter: ꝛ an caracter vni⁹ ordinis p̃supponat caracterẽ alteri⁹ ordinis? R⁹ ẽm Tho. in 4º. dis. 24. In q̃libet ordine sicõfert specialis ptãs: ita impmitur specialis caracter: nec caracter vnius ordinis p̃supponit caracterẽ alteri⁹ ordinis. Nã recepto ordine posteriori ꝛ pretermisso p̃cedẽti: non ppter hoc debet reordinari in ipo posteriori: ex̃ de cle. per sal. pmo. c. vnico. Cõ. theologi oẽs. A. Idem in sum. con. liº. 3º. ti. 22. q. 6. B.

Utꝝ añ caracterẽ ordinis p̃exigat caracter baptismi ꝛ cõfirmatõis? R⁹ ẽm Tho. vbi s̃. Caracter baptismi preexigit de nccitate. q2 est fundamẽtum oium sacroꝝ: ex̃ de p̃sby. nõ bap. c. p̃. et c. veniẽs. Sꝫ caracter cõfirmatõis non p̃exigit de nccitate qn sine illo recipi at qs caracterẽ ordinis: tñ de ꝯgruo p̃ exigit. Con. Pe. ꝛ alii. A. Idem i sũ. con. eo. ti. q. 7. B.

In quo actu impmit caracter i singulis ordinib⁹? R⁹ ẽm sñiam Tho. in 4º. dis. 24. ꝛ 25. Sacerdotalis caracter impmit qñ datur ei ab ep̃o calix cũ vino ꝛ patẽa cũ pane ꝛ sub d̃bita forma v̇boꝝ: q2 tunc ꝯfert ei ptãs ad p̃ncipalem ei⁹ actũ qui est ꝯsecrare corpus ꝛ sanguinẽ xp̃i. A Pe. aũt dicit. ꝙ in ordine sacerdotali impmit caracter i impositõe man⁹ que ẽ organũ organorum: ꝛ organũ cõsecratõis ꝛ ministratõis sacroꝝ: vt in sũ. con. eo. ti. q. 10. B. Diacono v̇o impmitur in datiõe libri euãgelioꝝ. tũc. n. ei dat potestas legẽdi

euãgelia in eccl'ia: qd ē eius scdarius act⁹: in quo includit̃ pncipalis. s. dispē satō sacri eo modo quo dicit̃ s̃ diacon⁹ Subdiacono vo in porrectōe calic vacui. A. s. ɔsecrati sm Pe. ⁊ Al. i dcā. q. io. B. q2 hēt portare vasa dñici corporis ⁊ sanguinis. Acolito in acceptiōe vrceoli ⁊ candelabri: sed pcipue vrceoli: q2 ei⁹ ē pparare vinū ⁊ aquaz ad ministeriū. ⁊ accipit hec ab archidiacono nō q archidiacon⁹ ɔferat sacrm ordis q cōfert vtute vboꝝ que dicit eps. A. Scdm Al. ⁊ Pe. magis vr̃ impmi character cū dat̃ candelabrū q̄ȝ in datione vrceoli. Itē dicit Pe. q i traditōe quā facit archidiacon⁹ fit ptātis collate ex pfio: vt in dicta. q. io. B. Exorciste cū recipit librū exorcismoꝝ. Ei⁹. n. officiū est exorcismos memorie cōmēdare: et man⁹ sup cathecuminos ⁊ energuminos ponere. Energumin⁹ est demoniacus sm catholicon. B. Lectori cū datur liber pphāꝝ. q2 ei⁹ offm ē ppheti as legē ⁊ cathecuminos pma erudimēta fidei docē. Hostiario cū ɔferūtur ei claues ostioꝝ eccl'ie. q2 ei⁹ officiū est dignos ad sacra recipe ⁊ indignos excludere. Hec sumpta sūt breuiter partiȝ de Tho. vbi s̃. ⁊ partiȝ ex canone di. 23. A. s. in. c. subdiaconus. cū multis aliis se. Et pdictis quo ad exorcistā lectoreȝ ⁊ hostiariū. cō. Pe. vt in dcā. q. io. B

Sȝ nunqd laic⁹ q oio nescit lr̃as recipit characterē si ordinet̃? R⁹ sm Ray. Credo q reciper. q2 exquo baptizat⁹ ē susceptibilis ē cuiuslibet sacri: cum baptism⁹ sit ianua oīuȝ sacroꝝ. 32. dis. verꝝ circa fi. Et fac ad hoc. i. q. 2. vērū. v. sȝ dicit̃. A. Deli⁹ in. c. veniēs. ex̃ de psby. non bap. B. Hoc tñ nullo⁹ dȝ fieri. 33. dis. oēs. Sed qd ibi dicit̃ q substantia sacerdotū sunt eloqa dina: non intelligit̃ q sit de substātia ordis: sed d̃ substantia executōis. Idē Hosti. A. Idē in sū. li⁹. 3⁹. ti. 5. q. 3. Aduertēdū etiā q laicus q nullū hȝ ordinē posset oib⁹ aliis ptermissis recipe ordinē sacerdotaleȝ sm theologos cōiter: lȝ Hug. dixerit q non pōt recipe nisi hēat ad min⁹ pmaȝ tonsurā: vt in sū. con. li⁹. 3⁹. ti. 22. q. 41. B

Utꝝ q coact⁹ ordinat̃ recipiat characterē? R⁹ sm Ray. Si coactio fuit ɔditōalis vt p aliquā cōminatōem vl' cruciatū vtiq3 recipit characterez. ar. dis. 74. vbi ista. 5. dis. de iudeis. i. q. i. q qdā. Nā in tali casu volūtas ē saltē indirecta. de qua Aug⁹ voluit facē: q2 voluit viuē. A. 15. q. i. merito. B. Sȝ si coactio fuit absoluta: vt si oio inuit⁹ violenter teneat̃ sub manu ordinatoris nullū recipit ordinē: vt de baptizato pȝ sup. baptism⁹ 4⁹. §. 3⁹. Con. Hosti. ⁊ Gof. A. Idē i sū. eo. ti. q. 49. B. Sȝ an talis teneat̃ ɔtinē ⁊ an retineat puilegiū cl'icale: hēs. ī. ordiat⁹ p. §. 8⁹.

Ordinandus.

Quales debeāt eē ordināndi quib⁹ regimē aiarū cōmitti dȝ ōndit apl'us. i. Thimo. 3⁹. vbi ponit tredeciȝ capl'a dicēs. Primo dȝ epm eē irrephēsibilē. 2⁹. vni⁹ vxoris virū. 3⁹ sobriū. ⁊. ī. dicit nō vinolētū. 4⁹ prudētē. 5⁹ pudicū. 6⁹ ornatū. 7⁹ hospitalē. 8⁹ doctorē. 9⁹ nō pcussorē. x⁹ nō litigiosū. xi⁹ nō cupidū. 12⁹ domui sue bene pposirū. 13⁹ paꝝ. ī. subdit. nō neophitū. Hāc eādē regulā tradit ad Titū p: licȝ aliquātulū varient̃ vba. Et lȝ apl's videat̃ dictā regulā in epis posuisse. Extēdēda tñ est ad oēs ordināndos: vt probat Aug⁹ dis. 34. cognoscam⁹. A. Ar. cognoscim⁹. B. Et Ambrosi⁹ dis. 81. apl's. A. Hoc vr̃ poti⁹ dictū Aug. qui ibi signat̃. Et idē qd B nōt̃ in sum. li⁹. 3⁹. ti. p. q. i. B. Sūt ⁊ alia. io. impedimēta ordināndoꝝ iure positiuo inducta. q̄ si addātur ad pdcā tredeci capl'a erūt viginti tria que reqrūtur circa ordināndos. vñ. 14⁹. q nō sit solēniter penitēs. 15⁹ nō curialis. 16⁹ nō rōciniis obligatus 17⁹ nō seruus. 18⁹ nō corpe vitiat⁹. 19⁹ ñ illegitime nat⁹. 20. non qui distulit baptizari vsq3 ad egritudinē mortalem. 21⁹ non pegrinus vel ignot⁹. 22⁹ non minor i etate. 23⁹. nō femina. De his nūc p ordinē ē dicēdū.

v

Primū ergo caplm aplice regule ē
ꝙ ordinādus irrephēsibilis sit. Qd̄ ad
Titū dicit sine crimine: non est intelli
gendū de quolibet crimine. Alit null⁹
posset ordinari: qꝛ nemo sine crimine
viuit. Vñ Hiero⁹ exponit irrephensibi
lē. i. nō obnoxiū rephensioni. A .i. cō
dēnatōi: vt in. §. nūc aūt. de quo. i. ꝛ nō
tur in sū. li. 3° ti. 2. q. i. vbi nōn̄t que i h°
§. ponūtur. B . Nā res pene ꝯ nām
ē vt sine pctō aliqs sit. Sed talis eliga
tur cui⁹ ꝯparatōe ceteri grex dicant. ꝯ
hoc dis. 25. §. nunc aūt. Pōt tñ intelligi
sine crimine indispēsabili: vel etiā siñ
crimine qd̄ reqrit dispēsatiōem ꝛ nō ē
adhuc dispēsatū. De qua mā hēs sup.
dispēsatio. §. 7° ꝛ 8° A .imo. §. p̄. p to.
B . vl siñ crimie enormi: ꝺ q̄ vide s̄. cri
mē. §. 2° ꝛ s̄. enormia. §. p̄. A . Breuit
itelligit de crimine digno cōdēnatōe:
vt dictū ē. s. ꝙ impedit ꝓmouēdū: vel
deiicit iam ꝓmotū: qd̄ aliqñ recipit di
spēsatōem ꝛ aliqñ nō: vt pꝫ sup. dispen
satio. p totū. B.

2° ordinandus sit vni⁹ vxoris: qd̄ est
intelligēdū negatiue. i. nō pliū. s. ꝙ
nunq̄ hūerit duas vxores. dis. 82. ꝓpo
suisti. Nam nisi sic exponeret: seqret
ꝙ virgines ꝛ q nunq̄ hūissent vxorēz
non possent ꝓmoueri: qd̄ esset absur
dū. A . Idē i sū. li. 3° ti. 3° q. 1. ꝺm Ray.
Vl. ꝛ Hosti. B . De mā ei⁹ q ples ha
buit vxores ꝛ dr̄ bigamus hēs s̄. biga
mia per totum.

3° ordinādus sit sobri⁹ ꝛ nō vinolen
tus. Et qdē q̄re sobrietas cibi ꝛ pot⁹ re
quiritur in ordinando: habes. i. sobrie
tas. §. p̄. ꝛ 2°

4° ordinādus sit prudēs. Debꝫ. n. ha
bere triplicē prudētiā. s. sacre scripture
.36. dis. p totū. Itē sclariū lrarū. A .s.
iq̄ntū expediūt ad salutē ꝛ nō vltra: vt
in. §. sed ecōtra. de q̄. i. B .37. dis. legi
mus. §. sed ecōtra. ꝛ. c. se. Itē sclariū ne
gocioꝝ. A .s. inquātū ad salutē expe
diūt: al sec⁹. qꝛ nemo militans deo. ꝛc̄.
ex̄ ne cle. vel mo. c. p̄. B .39. dis. p to.
De ista mā plene hēt. i. scia. p totū. ꝛ s̄
discere. ꝛ sup̄. mgr̄. p̄. ꝛ 2°

5°. sit pudic⁹ vt morib⁹ ꝛ ꝟbis pudici
tiā indesinēter ōñdat. Vñ Cant. p̄. gene
spōse. i. p̄dicatores. turturi ꝯparāt aui.
.s. caste. Nā ꝟecūdia ingenuos ꝓdit na
tales: vt ait Amb° 86. dis. non satis. A.
Idē i sū. con. li° 3° ti. 7° in p̄n° B . De
mā pudicitie hr̄ satis. i. pudicitia. A .
Et quo ad clicoꝝ pudicitiā spāliter s̄.
clic⁹ p̄. ꝛ 2° per totū. B.

6° ꝙ sit ornat⁹ ornamēto interiori ꝛ
extiori. de q̄ dcm̄ ē s̄. clic⁹ p̄. §. 2°

7° ꝙ sit hospital Hiero⁹. Dom⁹ cli
coꝝ oib⁹ debēt eē cōes. 16. q. i. qm̄. Nam
hospitalitatis hortator eē nō potit q
domū ꝓpriā hospitib⁹ clauserit. 42. di.
§. p̄. Itē qꝛ pietas hospitalitatꝭ remu
nerat eternalr. Math. 25. Hospes eraꝫ
ꝛ ñ col. me. Itē remūerat tpalit. i. Thi
mot. 4° Exerce teip̄m ad pietatē. Et se
qtur. Pietas ad oia valet ꝓmissionēz
hñs vite: que nūc ē ꝛ future. Vñ Abra
hā ꝛ Loth hospitales erāt ꝛ āgelos re
cipe meruerūt. A . vt in dcō. §. p̄. 42.
di. B . Et ad istā hospitalitatē pōt ēt
reduci elyna: de q̄ hēs s̄. elyna p̄. ꝛ 2° ꝛ
sup̄. clicus 4° §. 5°

8°. s. ꝙ doceat. Vñ ꝛ dic̄ doctorē. Vbi
sciēdū ꝙ doctrina ordinādoꝝ dꝫ in duo
bus ꝯsistere. s. in disciplina correctōis:
de qua dictū est s̄. correctio p̄. per totū.
Itē in sermone p̄dicatōis: de q̄ dr̄. i. p̄
dicator. p totū.

9° ꝙ nō sit pcussor: de q̄ mā vide. i. p
cutē. Cōcedit aūt mgr̄is ꝛ officialibus
clicis ꝛ p̄latis aliq̄lis ꝟberatio minoꝝ:
vt s̄. excōicatio 2° §. 2° ꝛ 7°

x° nō litigiosus. Et qdē qd sit litigiū
ꝛ quale pctm̄ ꝛ q̄re litigiosus ꝓhibetur
ordinari hr̄ sup̄. litigiū. p totū.

xi° nō cupidus. i. auar⁹. Naꝫ talis or
dinari non debꝫ. Et est duplex rō. p̄ma
est qꝛ cupiditas ē radix oium maloꝝ
.i. Thimot. 6° ex̄ de consti. nam concupi
scētiā. ꝛ. 47. dis. virū. ꝛ. c. bonoꝝ. Scda
est quia mens eius cupiditate astricta
semper auꝝ ꝛ reddit⁹ cōputat: gratius
intuetur auruꝫ q̄ solem. 44. dis. sicut

hi.3.q.5. accusatores. De auaritia q̊ꝙ vide supra. auaritia. ꝛ sup̄. negociatio. §. 2º.

¶ 12º sit domui sue .i. familie bñ p̄posi tus. s. ꝙ eā honeste regat ꝛ eā a vitiis ad virtutes verbo ꝛ exēplo trahat. 47. dis. §. necesse. Sz q̄re spālr in ordinādo hoc requirit? R. sm Ray. Duplex ē ratio. Una q2 non hēt frontē rep̄hendendi alios q suos negligit corrigere: vt i p̄dicto. §. necesse. Alia rō. q2 p̄sumit vehemēter ꝯ eū de crimie negligētie: qd̄ adeo magnū ē ꝙ ēt depositōem induc. 81. dis. dictū. Si tamē sine culpa sua familia mala eēt non imputaret ei. 47. dis. sicut hi. A. Poti9 i dicto. §. necesse. B. in fi. ꝛ c. quātūlibet. A. Idē in sū. con. li. 3. ti. 13. q. 2. sm Ray. ꝛ addit. Itē postq̄ p̄motus fuerit ad ep̄atum: debet esse bene prepositus domui sue .i. eccl'ie sue. q2 non debz plā eccl'astica bñficia ꝛ maxime que curā hēnt aiarū annexam vni quātūlibet exercitate p̄sone vno tempore committere. sed singula singulis. 89. dis. singula. 7. q. 1. in apibus. B.

¶ 13º nō neophitus. Quis dicatur neophitus in fide ꝛ q̄re p̄hibetur ordinari: hēs sup̄ neophit9. Silr ꝛ neophit9 in religione sup̄. nouiti9. §. plt. A. poti9 vr̄. §. vlt. B.

¶ 14º nō solēniter penitēs. q2 tales nō debēt ordinari. dis. 50. ex penitētibus. ꝛ 38. dis. illitteratos. A. In hoc c. nihil videtur de hoc hēri. B. Et ō tali pnīa hētur. i. penitētia 3º. Sed quare tales n̄ debent ordinari? R. sm Ray. Quadruplex est rō. Prima quia nō sunt digni recipere vasa sacrorū q dudū fuerūt vasa vitiorū. dis. 50. illud. L. 3. n. peccatū deletū sit per pniam remanet tn̄ cicatrix. s. irregularitas q̄ ipsū impedit. 1. q. 1. vētū. Scd̄a ē timor ne iterū labat: q quidem timor de consuetudine p̄stina surgit. 61. dis. in sacerdotibus. in fi. Tertia est scandalum populi. Cum. n. talis pnīa nō imponat nisi p̄ vulgatissimo crimine: vt q2 totā cōmouit vrbē. 26. q. 6. c. fi. nō posset talis sine aliorū scādalo ministrare. 40. dis. de his vero. Quarta ē q2 non hēret frōtē rep̄hēdendi alios: cū ip̄e sibi tacitus rñderet eadē se cōmisisse vl' maiora. 25. dis. p̄mū. 42. di. §. p̄. Idē Tho. in 4º dis. 14. A. Idē in sum. li. 3º ti. 15. q. 1. B. Pōt aūt cū eis dispēsari in minorib9 p̄pter necitatē vel vtilitatē eccl'ie. dis. 50. placuit. Et hoc per ep̄m exquo nō est ei p̄hibitū ex de sen. ex. nuper. Sed si absq3 dispēsatōe sciēter ordinat: aut indiscrete dispensat dz p̄uari potestate ordinandi: vt in dicto. c. ex penitentibus. A. Jō in sum. eo. ti. q. 2. B.

¶ 15º nō curialis. Ubi sciēdū ꝙ curialis sm Ray. tripl'r dicit. Primo mō large dicūt curiales illi qui quacunq3 conditione obligati sūt curie alicui9 publice ptātis: siue sint milites siue aduocati: siū iudices: siū officiales: siue ēt histriones. ꝛ breuit' q̄cunq3 hn̄tes officiū honestū vel inhonestū: dūmō curie obligati sint. 2º stricte dicunt curiales q curāt ꝛ gerūt honesta curie officia: vt decuriones iudices ꝛ sil'es. 3º stricti9 dicūtur qui in causa sanguinis sunt officiales. ꝛ q dum ptātib9 obedirent sanguinē hūanū effuderūt. ꝛ dicunt isti curiales a cruore. Alii dicunt a curia. Oēs autem curiales indistincte sm Ray. p̄hibentur ordinari nisi p̄us sint absoluti a curia. dis. 51. c. 2º ꝛ 3º. Sed postq̄ a curia sunt absoluti: distigue. quia si exercuerūt seua vt officiales vel milites q sanguinem humanum effuderunt. siue turpia ꝛ inhonesta vt histriones: n̄ possūt p̄moueri. dis. 51. c. p̄. ꝛ 3º ꝛ. 46. dis. clericus versus clericum. ꝛ de consec. dis. 2. pro dilectione. Si vero honesta officia exercuerunt vt iudices aduocati tabelliones ꝛ huiusmodi in causa ciuili siue pecuniaria admittuntur. dis. 61. osius. Sed in causa sāguinis repelluntur: vt sup̄ homicidiū 4º. §. p̄. Sunt aūt sm Ray. tres p̄ncipales cāe q̄re curiales ordinari p̄hibēt. Prima ē quia q̄dā ex p̄dictis freq̄nt irregularitatem

ꝯhũt ex offõ suo. Scđa ẽ qꝛ tales qñꝫ repetũtur. ⁊ sic eccłia ꝑturbať. Tertia qꝛ p̃sumiť ꝯ̃ eos ꝙ nõ transeãt ad clericatũ voto religionis: sꝫ vt fugiãt rócinia dñoꝝ suoꝝ. dis. 51. c. p̃. 2º ⁊ 3º 53. dis. legem. Idẽ Hoff. ⁊ Hosti. A . Idẽ i sũ. cõ. li. 3º ti. 16. q. 1. 2. ⁊ 3. B.

¶ 16º nõ rócinijs obligat⁹: sicut sũt tutores. curatores. ꝓcuratores. ⁊ hi⁹. De quibus an sint ordinãdi: vide s̃. obligatus per totum.

¶ 17º ñ bulus. ꝯ̃ q mã hẽs i. bu⁹. 2º p to.

18º nõ corpe vitiat⁹. de qb⁹. i. vitiat⁹ corpe. Et nõ ħ ꝙ ꝗcunqꝫ hꝫ hũc defcm̃ ꝙ nõ põt bibẽ vinũ: nõ dꝫ ordinari: vt nõť. 2. q. 7. ipi apłi. A . In glo. B . qꝛ talis mistrãs cõicare dꝫ. ꝯ̃ ꝯse. dis. 1. ep̃s deo. ⁊ de ꝯse. dis. 2. pacta.

¶ 19º nõ fili⁹ sacerdotis nec al' illegitie natus. sup̃. illegitim⁹ p totũ.

¶ 20. nõ q distulit baptismuꝫ. Nã si qs adult⁹ san⁹ distulit baptizari: ⁊ postea i egritudie tiore morti se baptizãri fecerit ꝓmouẽi ñ p̃t. et cã ẽ. qꝛ p̃sumiť ñ ꝟe ꝯtrit⁹. Nã ñ ex volũtate: sꝫ ex nccitate vr̃ recepisse baptismũ. dis. 57. si qs. de pe. dis. 7. nullus. Aliam cãm addit Wil. s. vt p hãc penã hoies inducerẽtur non negligẽ suã salutẽ. Talis tñ põt ꝓmoueri duob⁹ casib⁹. p̃m⁹ si p⁹ baptismuꝫ fides ⁊ vita ei⁹ ꝓbabilis apparuerit. 2⁹ si raritas cłicoꝝ hoc exegerit: vt i dicto. c. si qs. Sꝫ cũ baptism⁹ tollat oẽ peccatũ ⁊ sequelã peccati: vt dis. 26. deinde ⁊. c. vna. q̃re nõ tollit irregularitatem istã? R. ꝭm Ray. Quia baptism⁹ ita dilat⁹ inducit eã. vñ nõ põt eã tollẽ: qꝛ idẽ nõ opať ꝯ̃rios effect⁹: ar. ex̃ de baptismo maiores. vltra mediũ. ꝟ. sꝫ hec tanqꝫ incõpossibilia. ⁊ 26. dis. deide. Secus tñ ẽ de illo q distulit eucharistiam vsqꝫ ad talẽ egritudinẽ. qꝛ ꝓpter h⁹ nõ repelliť ab ordie. dis. 50. si ꝟo. Et ẽ ratõ diuersitatis: qꝛ baptism⁹ vix vel nũqꝫ põt differri sine culpa: ⁊ etiã sine piclo sed cõio qñqꝫ differť sine culpa. s. ex reuerẽtia. dis. 5. c. ad ei⁹. ⁊ ꝯ̃ pe. dis. 5. c. p̃ ꝟ. paueat. ⁊ de ꝯse. dis. 2. q̃tidie. ⁊. c. vt qd paras. A . Idẽ i sũ. li. 3º ti. 20. q. 1. 2. ⁊ 3 ꝭm Ray. ⁊ Wil. B.

¶ 21º nõ ꝑegrin⁹ ⁊ ignot⁹: de qb⁹ vide. i. ordiatio. §. 6º ⁊ 7º. ⁊. i. ꝑegrin⁹ 2º p totũ.

¶ 22 nõ minor i etate. Ubi sciẽdũ ꝙ a septimo ãno. A . s. ꝯpleto: sicut. i. dr̃ ꝯ̃ ãno. 12º ⁊ colligiť ex tex. ⁊ glo. c. in singulis. de q̃no. i. B . vsꝫ ad. 12. põt recipe p̃mã tonsurã ⁊ minores ordines p̃ter accolitatũ: quẽ p⁹. 12. tm̃ r̃cipiet. di. 77. in singulis. Subdiaconatũ ꝟo recipe põt in. 18º Diaconatũ i 20. p̃sbyteratũ i 25º: vt in cle. gnãlẽ. de eta. ⁊ q̃li. ⁊ suffiẽ attigisse p̃dictũ tp̃s: ar. ex̃ de elec. cuꝫ i cunctis. A . Et nõť glo. in dicta cle. generalẽ. B . Sed ep̃atũ nõ nisi p⁹ cõpletũ. 30. ãnũ: vt in dicto. c. cũ in cũctis. A . Aduertẽdũ ẽt ꝙ si ꝑsona ꝓuecte etatꝭ vl't ordiari: ñ stati ꝓpť ꝯplemẽtũ etatꝭ dꝫ ad oẽs ordies ꝓuehi. sꝫ ꝭꝫ Ray. ⁊ Hosti. ⁊ in sũ. con. dicta. q. 12. p septẽ ãnos põt recipere oẽs ordines hoc mõ In duob⁹ p̃mis ãnis recipiat q̃tuor minores. Religs qnqꝫ ãnis oẽs alios. 77. dis. ꝗcunqꝫ. Dispẽsatiue ꝓpter nccitatẽ eccłie possꝫ laic⁹ oẽs ordines recipe ꝑ ãnũ ⁊ dimidiũ. Mõach⁹ ꝟo p ãnũ. 67. dis. monachus. B.

¶ 23º non femina. de quo habes supra. femina. §. p̃.

ORdinator siue ordinans. Quid si ep̃s nõ baptizatos ordinat: vide supra. baptismus 4º. §. fi.

¶ Que pena ordinãtis aliquem infra etatẽ? R. Primo qdẽ ꝙ in ei⁹ ꝯtumeliam ille q sic ordinat⁹ fuit dꝫ suspẽdi ab executõe illi⁹ ordis vsꝫ ad legitimã etatẽ. ⁊ ip̃e ordinãs dꝫ suspẽdi a collatiõe ordinũ ⁊ cõpelli ꝓuidere talr̃ ordinato i bñficio cõpetenti: ex̃ de temp. or. vel nõ ẽ. A . Idẽ in sũ. li. 3º ti. 22. q. 12. ꝭm Ray. Et con. glo. in cle. generalẽ. ꝯ̃ eta. ⁊ q̃li. B . De etate aũt quã ordinandus dꝫ hẽre vide sup̃. ordinãdus. §. pl't. A . qui icipit. 22º B . Et h. i. § 8º

¶ Que pena ei⁹ q minores ordies cũ

subdiaconatu vel duos sacros ordies
sit ꝯfert? R°. Si hoc fecit ex certa scia
dꝫ deponi.51.dis.q in aliquo. Si vo ex
negligētia dꝫ puari ptāte cōferēdi talē
ordinē.di.36.q ecclasticis.i.q.i.si qui epi
ex̄ de temp.or.litteras.ꝛ.c.dilectus. A.
Idē in sum.con.eo.ti.q.16. B.
¶ Utrꝫ eps scienter ordinās indignū
peccet mortalr? R°. bm Tho.in 4°. dis.
24. Sic qꝛ infidelis ē dño suo ꝯmittēs
indigno ei⁹ ministeriū pcipue cū hoc
vgat in detrimētū eccle ꝛ honoris di
uini q p bonos mistros pmouet. Et si
nō pnt tot boni inueniri mistri meli⁹ ē
hrē paucos mistros bonos q̄ꝫ multos
malos.23.dis.tales.ex̄ de eta.ꝛ qli.cum
sit ars. Con. Al. A. Idem in su.eo.ti.
q.23.vbi ēt addit bm eūdē Al. ꝙ absq̄ꝫ
oi dubio qcūq̄ꝫ idignū sciēter pmouet
ad sacros ordines: vel ad qd̄cūq̄ꝫ bnfi
ciū ecclasticū mortalr peccat: nec excu
sat nobilitas vt malus pmoueat. quia
quāto nobilior tāto est nociuior. Nec
puto ingt sufficē ꝙ nescit eū eē maluꝫ
sꝫ nccīuꝫ est ad euitādū pctm̄ scire euꝫ
eē bonū p talē rōem qlē possibile ē hri
de hoie. Et sic dr̄ ꝙ al nō eēt ita vtilis:
oio nihil valet. qꝛ ois vtilitas tpalis ē
spūali p⁹ponēda. Itē idign⁹ dr̄ dupl̄r.s.
ꝯrie ꝛ puatie. Cōtrarie q ꝯriū hꝫ digni
tati. ꝛ ille nullo° est pmouendus. Pri
uatiue q puat ꝯdecētib⁹ dignitati non
tn̄ hꝫ ꝯriū. Et in talib⁹ ppter nccitateꝫ
aliquarū ecclarū q̄ indigent lr̄atis ꝛ de
fensorib⁹ posset dispēsari vt a cōi hr̄et
de ecclia donec addiscēt. Sꝫ puto ꝙ si
ne pctō mortali nō possꝫ ei ꝯferri cura
vel pbenda: sed expense p eo possent
fieri de ecclia: vel de bnficio ecclesie:
qd̄ alteri interiꝫ cōmitteret. hec ille. B.
¶ A quo possint ꝛ debeāt ordines con
ferri? R°. bm Ray. Presbyteri ꝛ oēs in
feriores regularit̄ debēt ordinari a su
is epis.67.dis.c.vno.ꝛ.24.dis.eps. Sed
qd̄ dr̄ in pdictis.c. ꝙ dꝫ adesse assensus
suoꝝ clericoꝝ bm Hosti.eo ipo ꝙ nō cō
tradicūt ꝯsentire psumūtur. A. Idē
in sum.eo.ti.q.26. B.

¶ Utrū alien⁹ eps possit ordiare alie
num clicum? R°. Nullū dꝫ ordinare p
ter licētiā supioris epi ipius. Et intelli
git supior in hoc casu eps de cui⁹ dioce
si iste qui ordinari vult ē oriūdus: vel
i cui⁹ diocesi bnficiū ecclasticū hꝫ: vel
vbi hꝫ domiciliū: lꝫ alibi nat⁹ fuerit. In
feriores āt plati siue religiosi siue alii
nō pnt talē licētiā dare nisi hērent a se
de aplica ꝙ possent subditos suos a q̄
voluerit epo facē ordinari. Itē nō pōt
talem licentiam dare officialis episco
pi: sed epo in remotis agēte vicari⁹ ei⁹
i spūalibus gnālis: vel sede vacāte ca
pitulū seu is ad quē tūc administratio
spūaliū ptinet pnt licētiā dare. Religi
osi quoq̄ꝫ q a suis platis sūt i n̄ exēpti
poratib⁹ ꝯputati pores ꝛ eoꝝ socii pos
sūt a locoꝝ diocesanis q̄ꝫdiu ibi moran
tur licite ordinari: lꝫ nō sint ꝺ ipis dio
cesib⁹ oriūdi. Et hec oia ex̄ ꝺ temp.or.
cum nullus.li°.6°. Quicūq̄ꝫ aūt alienuꝫ
sine licētia sciēter seu affectata ignorā
tia ordinauērit p ānū a collatōe ordinū
est suspensus ꝛ interim clerici sui absꝫ
ipius licētia possunt a vicinis epis or
dines recipe. A. postq̄ꝫ sui epi i hoc
casu fuerit suspēsio manifesta: vt.in.c
de quo statiꝫ. B. ex̄ de tempo.ordi.
eos.li°.6°. Et per istam decre.reprobata
est opinio dicētiū ꝙ quis ordinare po
terat alienū sub spe ratihabitōis. De
ordinatis ab alieno: vidē.i. ordinatus
p.§.anpl̄t. Quādo aūt ordinās alienuꝫ
teneat ordinato puidē ꝺ beneficio: vi
de s.beneficiū p.§.7°. De ordinatōe ve
ro vltramōtanoꝝ ab epis italianis ha
bes in se.§.
¶ Utrꝫ eps italie possit ordinare vltra
montanū clicū? R°. Nō. nisi hēat licen
tiam a papa vel ab epo vn̄ est oriūd⁹:
vel in cui⁹ diocesi ē bnficiat⁹. ꝛ per pa
tētes ipius epi lr̄as ꝯtinētes cām rōna
bilē quare ipm nolit vel nō possit ordi
nare. Et qui ꝯ hoc ordinati fuerit suspē
si sūt absq̄ꝫ spe dispēsatōis. A. Etiaꝫ
a sede aplica obtinēde: vt in.c.sepe.de
quo.i.vbi ēt addit. Oib⁹ nr̄is pniariis

inhibem⁹ districte ne absq̃ nr̃a licẽtia
spāli cū talr̃ ordinatis dispẽsent vl' su
as eis tradant lr̃as p q̃s cū ipis ōbeat
dispẽsari. B .Et ordināntes debẽt cō
digne puniri: ex̃ de temp. or. sepe. li° 6°

¶ Que sūt persone qb⁹ ordiatores p
hibẽtur ɔferre tonsurā clicalẽ? R°. Nl'
lus eps vl' qs ali⁹ dʒ ipam ɔferre īfan
ti nisi forte religionē ītraret. A .s. de
ɔsensu parẽtū vel tutor̃: ⁊ nō al': vt s̃.
nouiti⁹. in p̃n°. B .nec illr̃ato: nec ho
mini diocesis aliene sine licẽtia. A .s.
legitima: de qua s̃. §. 5°. B . nec cōiu
gato nisi volẽti religionē ītrare aut ad
sacros ordines pmoueri. s. qñ de iure
pōt: vt. ī ordinatio ɔiugator̃. §. 2°. Et q
ɔfecerit p ānum suspẽsus ē a collatōe
tonsure tm̃: ex̃ de tẽp. or. nullus. li° 6°.

¶ Utr̃ eps q resignauit epatū possit
ordines ɔferre? R°. Si renūciauit loco
tm̃: pōt ordines ɔferre sicut añ si roget
a ppo loci epo. Si v° renūciauit loco
⁊ dignitati pōt nihilomin⁹ oēs miores
ɔferre: sed sacros nō pōt. Et qcunq; ab
eo sciẽter recepit minores sine licẽtia
sui epi de iure cōi debẽt deponi. 7. q. i.
eps in diocesi. ⁊ 9. q. 2. epm. Dispẽsatiue
tñ pōt in ordinib⁹ deseruire. Si v° a ta
li recepit sacros ordines sciẽter non re
cipit executōem. Si v° ignorant' pote
rit eps cū eo dispẽsare: nisi ignorantia
fuerit crassa ⁊ supina. ex̃ de ordi. ab eo
q renūci. c. p̊. Utr̃ aūt abbates possint
ordines ɔferre: hẽs s̃. abbas. §. p̊. A .
Idē qd̃ in h° §. nōt in sū. li° 3°. ti. 22. q. 26.
sʒ Ray. ⁊ Host. Ibi ẽt addit' sʒ Inno. q
abbas exorcistatū ⁊ acolitatū cōferre
nō pōt: nisi hoc hẽat ex puilegio. Item
ibi dr̃ q p̄sbyter pōt ɔferre psalmista
tū. 23. dis. psalmista. q2 psalmistat⁹ nō ē
ppe ordo: vt ibi dr̃. ⁊ s̃. ordo p̊. §. 2°. B

¶ Utrū eps possit cōpellẽ clicū ad su
scipiẽdos ordines? R° bm Ray. Si or
do sit ānex⁹ bñficio vel dignitati quā
hẽt. vtputa si electū in archidiaconuʒ
vult cogẽ ad diaconatū. aut decanū ar
chip̄sbyter̃ abbatē vel p̄positū vlt co
gere vt fiant p̄sbyti: pōt p subtractio
nē illius bñficii cogẽ. dis. 60. inouamus

⁊ ex̃ de elec. cū in cunctis. ⁊ d̃ eta. ⁊ q̃li.
c. p̊. Quin ẽt si elect⁹ ad regimē p̄rochi
alis ecclie nō fiat sacerdos infra ānuʒ
ipo iure puat⁹ est illa: ex̃ de elec. licʒ ca
nō. ⁊ c. cū ex eo. li° 6° ⁊ s̃. eccl'a. 2°. §. p̊. Fal
lit tñ si ex iusta cā remāserit: dcō. c. cuʒ
ex eo. in fi. A .De hoc dictū ē s̃. abso
lutio p̊. §. 2°. v°. 2⁹ ē. in additōe. B . Si
milit' fallit ppter iustā cām in p̄us di
ctis: vtputa si postq̃ archip̄sbyter vl'
abbas ⁊ hi⁹ ɔfirmat⁹ fuit: ⁊ añ ordina
tōem fact⁹ ē irregularis sine culpa: vt
q2 pdidit manū vel oculū. Uñ ⁊ in dcō
c. cū in cūctis. dr̃ si canones non obsi
stāt. Sec⁹ si ɔ̃xit ipedimẽtū culpa sua:
in quo cāu puādus ē. Et in hoc casu lo
quit' dictū. c. i. de eta. ⁊ q̃li. Idē Hosti. ⁊
Gof. A . ⁊ etiā Ul. vt i sū. e. ti. q. 48. B

¶ Quid si talis ordo sit ānex⁹ illi digni
tati vl' bñficio qd̃ obtinet? R° sʒ Ray.
Nō dʒ eps eū inuitū cogẽ ad ordinem
alr̃ puniẽdus ē. dis. 74. c. p̊. ⁊ 2°. ⁊ c. vbi
ista. Nisi h° exigat nccitas vl' vtilitas
ecclie: vt q2 indiget ministris: ⁊ nulli
alii vel pauci sunt idonei: q2 tunc cogẽ
pōt: ita q si se excuset rōe crimis: qd̃
dicit se cōmisisse dʒ eps pmouẽ alios ⁊
illū remouẽ a bñficio qd̃ obtinet: nisi
alr̃ eẽt valde vtilis vl' nccius: ex̃ d̃ eta.
⁊ q̃li. q̃ris. Et ita intelligi pōt. 74. dis. cō
suluit. Si v° excuset se rōe alteri⁹ ipe
dimẽti nō puenientis ex delicto suo vt
infirmitas. ⁊ hi⁹: non dʒ cogi al' appel
lare posset sicut ⁊ tutor dat⁹. A .s. qñ
ei⁹ iusta excusatio nō admittẽtur: vt i
l. de q̃ statiʒ. B .ff. qñ app. sit. l. i. §. si
qs tutor. Si aūt excuset se sola volūta
te absq; alia cā dʒ ɔpelli p subtractōeʒ
officii ⁊ bñficii. dis. 74. c. 3°. ⁊ 4°. ⁊ in p̄di
cto. c. q̃ris. Idē Hosti. ⁊ Gof. A . Si
milit' ⁊ Ul. vt in dicta. q. 48. vbi etiam
additur bm eosdē q dicitur exigẽ vtili
tas ecclesie qñ eccl'ia indiget aliqbus
mistris ⁊ sunt alii idonei in eccl'ia p̄ter
istum quem eps vult cōpellere. Ncci
tas autem ē quādo eccl'ia idiget mini
stris ⁊ nullus alius i eccl'a ē idone⁹. B

¶ Pone q vtilitas exigit q aliquis
ordinetur: sed eps nō ex hac cā: sed ex

odio ꝯpellit istū vt ordinē recipiat: nū quid tenet obedire? R. ſm Ray. credo ꝙ sic. Licꝫ. n. eps peccet sic ꝑcipiendo iste tamē obedire dꝫ ex q̊ nō est malū qđ ꝑcipit: imo iustū ꝛ vtile eccłie: ar. xi. q. 3. qđ ergo. 23. q. i. qđ culpat. in fi. 33. q. 5. manifestū. Idē Hosti. ꝛ Hof. A. Idē in sū. eo. ti. q. 53. Et aduertēdū ꝙ si ne iusta cā coact⁹ ad ordines ꝑ metū q cadēt in cōstantē nō tenet continē ſm Io. ꝛ glo. Ray. Alii vo dicunt ꝙ tenet: ar. 45. dis. de iudeis. vt in sum. eo. ti. q. 50. Et hoc vltimū tutius est: de quo ēt. i. ordinatus p̊. §. 5º. B.

¶ Quid si clicus vult ꝓmoueri: ꝛ eps non vult? R. ſm Ray. Si cleric⁹ hꝫ ius petēdi ordines forte rōe bñficii cui or do est annexus: eps non pōt eum ꝓhi bere ꝗuis sciat peccatū eius occultuꝫ Et ita pōt intelligi ex̄ de temp. or. ex te nore. Si vo non habꝫ ius petendi non tenet eps eū ordinare. Porro reglarꝭ nullo mō dꝫ ordinari ꝯ volūtatē sui ꝑ lati: ex̄ de temp. or. ad aures. Idē Hof. Hosti. ꝛ Per. A. Et etiā glo. Ray. vt in sū. eo. ti. q. 52. B.

¶ Quid si sciam epm meū hereticuꝫ vel scismaticū occultum: ꝛ cōpellit me ad ordines? Rn̄ ſm Hoff. Non debeo obedire: sed poti⁹ ꝑmittere me excōi cari ꝙ̄ a tali recipere: ex̄ de sen. exco. inquisitioni. Tales. n. conferre nō pos sunt ordinis executōem quā non hñt i. q. 7. daibertū. Et idem si sciam ꝑlatū meū suspensū excōicatū vel interdcm̄ Quid tñ si a tali ordinat⁹ sū? vide. i. or dinatus p̊. §. płt. A. Idē i sum. eo. ti. q. 54. vbi hētur id quod i isto. §. dr. B.

¶ Quid de illo qui scit epm suū simo niacū: ꝛ tñ ꝑcipit ei ꝙ recipiat ordies ab eo? R. ſm Tho. scđa scđe. q. 100. Nl lo mō dꝫ obedire siue māifesta siue oc culta sit simonia dūmō ipe sciat. Et hº intellige si eps est simoniacus in ordi ne suscepto: imo potius dꝫ ꝑmittere se excōicari: ar. ex̄ de sen. exco. inquisitiōi Qđ si ignorabat eū eē simoniacum cū tñ esset quātūcūqꝫ sit occultum ꝛ iste ignoret non recipit executionē: sed in diget dispensatione: ꝛ hoc in detestabi lem criminis. i. q. i. si quis a simonia cis. Idem Hosti. ꝛ Ray. Addit Tho. ꝙ si eps simōiac⁹ ē ex alia cā pt ab eo recipe ordies: dūmō sit occultuꝫ. qꝛ nō est suspensus q̊ ad alios: sed solū quo ad seipm. Addit Hosti. ꝙ si possuꝫ ob tinere vt ordiner ab alio debeo facere A. Hodie idē dicēdum est de oī simo niaco quod de excōicato cū oīs q quo modolibet dādo vł recipiendo cōmise rit simoniam vel ei⁹ mediator extitēit excōicatōem incurrat papalem. i. cui⁹ absolutio pape reseruat: vt i extraua gāti Eugenii quarti que incipit. cuꝫ de testabile. B. Quibus clericis dꝫ per ordinatorem de beneficio ꝓuideri: vi de sup̄. beneficium p̊. §. 7º. Et de ordina to ad titulum p̄rimonii sui ibi. §. 8º.

Ordinatus pº

cōiter. Queri tur ergo Quid si aliqs in pec cato mortali existēs fuerit ordinatus? R. ſm Ray. siue sit occultū siue mani festū: ille qui cum hoc recipit ordineꝫ: vel quecūqꝫ alia sacra mortaliter pec cat. dis. 40. multi. distin. 25. illud. xi. q. 3. audi. Idem Tho. in 4º. distinctio. 24. A. Con. etiā Pe. vt in sum. libº. 3º. ti. 22. q. 22. B.

¶ Utrꝫ ordinat⁹ existēs in pctō morta li possit sine pctō vti ordine suscepto? R. ſm Tho. in 4º. dis. 24. Nō pōt. Nā facit ꝯtra illud ꝑceptū. Deutº. 16. Iuste quod iustū est exequeris. Indigne. n. sacrum pertractat: nec in hoc aliquis pōt dispensare: qꝛ est de iure nāli: vt homo scā scē ꝑtractet. Vñ talis q̊tiēs actū alicui⁹ ordis facit peccat mortali ter: vt qui tangit res sacras q̄i suo offi cio vtēs. Sec⁹ āt eēt si aliq̄ nccitate sa crū aliqđ ꝯtingēt vel exeq̄ret i illo cāu in quo ēt laicis licēt: puta si baptizarꝫ in artitulo nccitatis vel corp⁹ xpi ꝯ ter ra colligēt. Con. i oibus Al. ꝛ etiā Ray. A. Idem in sum. eo. ti. q. 24. ꝛ sequen. Ubi ſm eū. Tho. dicitur ꝙ totiēs talis

mortalr peccat quotiēs hi⁹ actũ facit.
Et addit Al. Qd̄ si dr̄ hoc eē valde gra
ue:? R° ꝙ lata via ē q̄ ducit ad infernũ
ꝛ multi sũt q vadũt ꝑ eā Math.7°. B.
Sȝ an teneat eē ꝯfess⁹ vid̄ s̄.ꝯfō 2°.§.5°.
¶ Utrũ a tali liceat recipe sacra:? R°
bm Tho. vbi.s̄. tenet hō recipe a mini
stro ēt in pctō mortali exñte q̄diu ab
ecclia toleratur:q2 adhuc ē ei obligatus
nec ēt debēt tales in officiis euitari: vt
s̄. clic⁹ 3°.§.2°. Tñ vt ibidē subdit Tho.
nō eēt tutũ ꝙ qs ꝑter nccitatis articu
lũ talē ministrũ inducēt ad aliqd sui
ordinis exeq̄ndũ durāte ꝯscia ꝙ ille es
set in pctō mortali quā tñ deponē pos
set. q2 in istāti hō a dina grā emēdat.
Dicit ēt idē Tho. in 4°. dis.13. ꝙ a noto
rio cōcubinario nō ē recipiēda coīo eu
charistie: siue sit notoriũ q2 ꝯuict⁹ ē: si
ue per ꝯfessionē in iure factā: siue ꝑ ta
lē euidētiā facti ꝙ nulla pōt tergiuer
satōe celari. Ab aliis aũt occultis cōcu
binariis recipi pōt. A. Idē in sũ.eo.
ti.q.24.ad fi. Et lati⁹ de his s̄. clicus 3°.
§.p°.in additōe. ꝛ s̄.confessor 2°.§.3°. cir
ca fi.additōis. B.
¶ Quō dr̄ qs furtiue ordinat⁹:? R° bm
Hosti. Tripl'r. p° mō cũ qs sine ꝯscia ꝓ
prii epi: ꝛ sine examinatiōe ꝓmouet.
64.dis. ex cōsciam. 24.dis. qñ eps. In q̄
casu nō ꝓsunt lr̄e archidiaconi. A. s.
vt ꝑ ipas possit ordinari sine ꝯsēsu epi
vt in tex. qui seqtur. B. vt ex̄ de off.
archi. significasti. 2° ordiatur furtiue
si ꝑter ꝯsciam epi eodē die recipit oēs
minores vl' aliqs sil' ꝛ subdiaconatum
vl' duos sacros: ex̄ de eo q fur.or.sus.cũ
h.ꝛ.c.inotuit. de quo hēs s̄. ordō 2°.§.2°.
A. Etiam si qs recipiat minores cum
subdiaconatu vel duos sacros cũ ꝯsen
su epi. Nāȝ ꝛ hoc cāu dr̄ furtiue recipe
bm eũ. Hosti. vt in sũ.eo. ti.q.15. B.
3° qñ gradu omisso saltũ facit. de q̄ dr̄
s̄. ordinat⁹ 2°. ꝑ to. A. Idē in dcā.q.15.
Et addit bm eũdē ꝙ in his casib⁹ nec
suo supiori obediēs excusat: vt ex̄ de
tēp.or. dilect⁹. tñ supior pl⁹ deliqt. B.
¶ De illis q exñtes excōicati recipiũt
ordines regre s̄. excōicatio p°.§.20.q. In
cipit. qd de illis. Quedā ēt crimina nō
solũ impediũt ordinādũ: sȝ etiā ordina
tũ deiiciũt. de quib⁹ s̄. crimē.§.2°.
¶ Utrũ coacte ordinat⁹ teneat ad casti
tatē:? R°. Si coactio fuit absoluta nō ē
dubiũ ꝙ nō tenet: q2 nec ē ordiat⁹: vt
dictũ ē s̄. ordo 3°.§.fi. Si fuit ꝯditōalis:
puta ꝑ aliquē metũ: distingue bȝ Ray.
q2 si talis fuit met⁹ qui posset cadē i cō
stātē virũ nō tenet: ex̄ qd̄ me.cā. platũ.
ꝛ.c. cũ dilect⁹. Cōtinētia.n. nō debet ni
si volũtaria. dis.31. añ triēniũ. 20.q.3. ꝑ
sens. Et hoc itellige ꝙ si añ hēbat vxo
rē poterit illa vti sine pctō: sȝ si non hē
bat ꝯtinē tenet: ar. dis.35. ō iudeis. Itē
tenet ꝯtinē si nō fuit talis met⁹. Idem
Gof. ꝛ Hosti. A. Et hec videtur ꝟba ꝛ
colligi ex iurib⁹ allegat ꝛ ex positis in
sũ.eo.ti.q.50. ꝛ se. lȝ nō clare. Et dictũ ē
s̄. ordinator.§.xi°. in additōe. B.
¶ Sȝ nunqd talis. s. ordinat⁹ ꝑ metum
q potuit cadē in cōstātē virũ vtet ꝑui
legio clicali:? Dicēdũ bm Ray. ꝙ sic. si
al' vult viuē clicalit. nisi transiret ad
actũ penit⁹ ꝯ̄riũ. A. puta si efficiat
bigamus: vt in.c. qd̄ sequit. B. dis.
84. qsqs. Et tñ si hēat vxorē poterit il
la vti: vt in ꝑcedēti.§. dictũ est. Si tñ
ipa vellet ꝯtinē ꝛ ipe nollet nō hȝ ꝑui
legiũ clicale. Si ꝟo ipe velletit illa nō:
certe hȝ si vt dixi al' viuēt clicalr: ar.
27.q.2. multorũ. A. Idē in sũ.eo.ti.q.
51. B. Et hoc oȝ supplē. s. ꝙ si vxor
fuit vnica: ꝛ ꝟgo tũc hȝ ꝑuilegiũ clica
le. sed tm̄ in duob⁹ casib⁹ quos hēs s̄.
clericus 3°.§.fi. B.
¶ Quid de ordinatis ab alieno epō si
ne licētia ꝓprii:? R° bm Ray. priuant
executōe. A. s. ipō iure. Nā vt pȝ in
sum.eo.ti.q.35. ipam executōem nō re
cipiũt: vt in.c. ꝙ translatōem. ō tēp.or.
bȝ eũdē Ray. Meli⁹ facit. 71. dis.c. siqs.
Ubi dr̄ ꝙ irrita sit hi⁹ ordinatio. Non
obstat dictũ.c. ꝙ trāslatōem: vbi dr̄ ꝙ
sic ordinat⁹ nō sit suspēsus vel suspen
dēdus. Ibi intdicēda ē ei ordis execu
tio: q2 nō intelligit de interdictiōe di

spositiua.h° ē q2 ñ suspēsū suspēdat. sȝ itelligit de iterdictōe ꝛ snia declaratoria ꝛ executiua: vȝ q̄ declarat sic ordiatū a iure suspēsuȝ ꝛ exegtur iuris dispositōem. Et vr̄ sentire Jo. mo. i. c. eos. de temp. or. li.° 6.° B. Poterit tñ eps dispēsare. 9. q. 2. Lugdunēsis. ex̄ de temp. or. ꝙ translatōeȝ. Sȝ ꝛ que licētia reqritur ꝛ que pena ordinātis sine licētia: hētur sup̄. ordinator. §. 6.° ꝛ 7.°

¶ Quid de ordinatis ab hereticis. scismaticis. excōicatis. depositis. ꝛ hi⁹? R.° A talib⁹ nō dȝ qs recipe: vt dictū est s̄. ordinator. §. pl't. Si tñ aliquē ordinent tenēdū: vt dic̄ Ray. ꝙ oēs tales v̄ba cōferāt sacr̄a: dūmō in forma eccl'e cōferant. i. q. i. dñs declarauit. ꝛ c. non nocet de ɔse. dis. 4. non in nobis. Peccant tñ mortalr̄ tā dātes q̄ȝ suscipiētes ab eis q̄cunq̄ȝ sacr̄a nisi baptismū i extrema nccite. Idē Tho. scd̄a scd̄e. q. 39. ꝛ Pe. ꝛ Gof. A. Idē i sū. li.° p̄. ti. 5.° q. 16. vbi etiā pȝ s̄m eosdē ꝙ dicti h̄etici ꝛ sil'es nō ɔferūt ordis executōem. B.

¶ Sȝ nunqd sic ordinati poterunt ministrare? R.° s̄m Ray. Si sūt ordinati a tali q suscepit vltimā man⁹ impositionē in eccl'ia. A. i. ordinē epalē. B. ꝛ nūc ē heretic⁹ vel excōicat⁹ ꝛ hi⁹. dō ꝙ siue isti ordinati sciebāt siue ignorabāt tolerant dispēsatiue in oib⁹ suscepti ministrare. Ad supiores v̄o non debēt pmoueri nisi eēt nccitas mag̃ ꝛ cōuersatio scā. 9. q. i. c. p̄. ꝛ 2.° ꝛ 3.° Si v̄o ordinati fuerint a tali q recepit vltimaȝ man⁹ impositōem ex̄ eccl'iam: ꝛ ipi scienter a tali ordines receperit nūq̄ȝ tolerāt. Si ignorant tolerāt. A. dūmō pbauerit ignorātiā s̄m Ray. ꝛ Gof. ꝛ i dicta. q. 16. p. c. qd̄ statiȝ seqt. B. 9. q. i. ordinatōes. Con Gof. Sed p quē poterit dispēsari? vide. i. scisma. §. 7.° A. Aduertēdū s̄m Inno. i. c. innotuit: ex̄ d̄ eo q fur. or. sus. ꝙ de quolibet viro noto bone fame q vbi ɔuersat h̄r p ordinato. ꝛ sic longo tpe hacten⁹ vt ordiat⁹ hitus ē: credē debeo eū bñ ordinatum nec cogit al'r pbare. Hec. n. sūt sufficiētia argumēta sue ordinatōis: ar. ex̄ de cle. pere. c. inf. ꝛ c. se. 9. q. 2. Lugdunēsis. ꝛ nōt in sū. eo. ti. q. 35. ꝛ eo. li.° ti. 21. q. 4. ad finem. B.

Ordinatus 2.° p saltū

Quid de ordinatis per saltū? R.° s̄m Ray. Ordines ordinate recipi debent s̄m ꝙ nūerati sūt sup̄. ordo p̄. §. 4.° dis. 59. si officia. ꝛ dis. 77. c. p̄. Si tñ p saltū aliqs pmoueat. i. ꝙ aliq̊ ordine p̄termisso ad supiorē ascēdat: recipit qdē caracterē: tñ de rigore dȝ deponi etiaȝ si nō ex malitia sed ex ignorātia aut negligētia aliquē ordinē p̄termisit. Sed tñ ex dispēsatōe epi ad ordinē p̄termissū poterit pmoueri: ꝛ interiȝ ab executōe supioris ordinis erit suspēsus. dis. 48. sicut oliȝ. dis. 52. sollicitudo. ex̄ d̄ cle. p sal. pmo. c. vnico. Et eodē mō poterit cū eo dispēsari si iterim ministrauerit in illo ordine credēs ꝙ fuisset gradatim pmot⁹: vt in. c. vnico. ex̄ de cle. p sal. pmo. Nō si talis p sal. pmot⁹ sit sciēter ꝛ in ordine sic suscepto sine dispēsatōe ministrauerit nō pōt dispēsari ꝙ vlteri⁹ ascēdat nisi p papā. Sed i ordine suscepto adhuc pōt dispēsari p epȝ: sicut cū nō ordinato ministrante: vt dr̄. i. ordiat⁹ 3.° §. p̊. In hac snia Hosti. ꝛ Guil. satis ɔueniūt. A. Hec partiȝ fuerūt dicta Ray. ꝛ ptiȝ glo. ei⁹: ꝛ partiȝ Hosti. i summa sua. Sȝ in glo. dicit simplr̄ ꝙ cū pmoto p saltū scient solus papa dispensat: vt pȝ in sū. eo. ti. q. 40. ad fi. Et hoc vltimū vr̄ pbabili⁹: cū iura allegata nō loquātur: nisi de pmotis p saltū ex ignorātia seu negligētia. B.

¶ Sȝ nūqd laicus q nullū hȝ ordineȝ possit recipe sacerdotiū oib⁹ aliis p̄termissis? R.° s̄m Ray. Pōt dūmō sit baptizat⁹. Idē Tho. Pe. ꝛ Hosti. A. lȝ Hug. dixerit ɔ̄triū: ꝙ nō pōt recipe nisi saltē hūerit p̄mā tōsurā: vt in sū. eo. ti. q. 41. B.

¶ Quid si cl'ic⁹ p̄termisso aliq̊ ordine ɔsecret in epm? R.° s̄m Ray. Dicūt fere oēs doc. ꝙ nullo mō pōt eē eps: nisi

sit sacerdos: q2 ordo sacerdotalis ē q̄si subale fūdamētū ordinis ep̄alis. Con. Hoff. Sz 7 Hosti. qui v̄r alit̄ sētire. A. .s. q͡ꝫ ordo ep̄alis ɔferat̄ ēt nō sacerdoti s3 nō executio. B .Cō. in hoc q͡ꝫ tal̄ ep̄s nō hr̄et executōem nec aliq̄d ɔferret: nisi postq͡ꝫ sacerdos fact⁹ eēt: ex̄ de ex ces. pla. ex l̄ris. Si v̄o p̄termisit aliū ordinē a sacerdotali sentiunt fere oēs q͡ꝫ ep̄s est 7 conferre pōt oēs ordines preter illū quē nō accepit. i. q. i. gr̄a. 7. i. q. 7. Daibertū. Addit Hosti. q͡ꝫ talis ep̄s executōez de iure nō hz ēt q̄ ad ordies q̄s suscepit. A .Jō i sū. eo. ti. q. 43. B

Rdinatus 3° negatiue. s. q n̄ est ordiat⁹: 7 tn̄ aliq̄d tale exercet. Quid g° de talib⁹? R° s̄m Ray. Laici q nullū ordinē hn̄tes diuīū offim̄ exercēt idebite nisi cessare velit debēt excōicari. A .Et nūq͡ꝫ ordinari: vt ex̄ de cle. nō or. mi. c. p̄. vbi d̄r. Si qs baptizauerit v̄l aliq̄d diuīū officiū exercuērit nō ordinat⁹ ꝓpter temeritatē abiiciat̄ de eccl̄ia 7 nunq͡ꝫ ordinet̄. B .Pn̄t tn̄ licite facē officia minoꝝ ordinū q͡ꝫuis ad hoc nō hēant offim̄. sicut i domo non ɔsecrata pōt dici missa: l3 ɔsecratio ad hoc ordinet̄: vt in ea missa dicat̄. Clerici v̄o qui exercēt officiū illius ordinis quē nō hn̄t sunt deponēdi vel ꝑpetuo suspendēdi ab ordine quē hēbant nisi postq͡ꝫ iux̄ ꝓuisionē ep̄i biēnio v̄l triennio suspēsi fuerint misericorditer tolerent̄. Nunq͡ꝫ tn̄ pn̄t vlteri⁹ ꝓmoueri: ex̄ de cle. nō or. mi. c. p̄. 7 2°. ar. xi. q. 3. p̄uilegiū. 25. q. 2. sic decet. Nec cum tali pōt dispēsari q͡ꝫ ascēdat vlterius nisi p papā s̄m Ray. Hof. 7 Guil. Hosti. tn̄ tenuit i sūma q͡ꝫ ep̄s pōt dispēsare: s3 i glo. reuocauit. A .Immo 7 in sūma sua v̄r Hosti. cū Ray. ɔcordare: vt i sū. li°. 3°. ti. 22. q. 44. Sz vt ibi p3 q̄dā dicunt q͡ꝫ hoc cāu pōt ep̄s dispēsare cū ei non exp̄sse ꝓhibeat̄. Sed certe ex̄ eo. c. 2°. d̄r q͡ꝫ talis ad vlteriores ordines nō poterit ꝓmoueri. Et glo. ibi dicit. sine dispensatōe. 7 non declarat p quē dispenset̄. Sz glo. Ray. vt p3 in dicta. q. 44. dicit p̄dictū rigorē debē intelligi de illis q mētiunt̄ se ꝓmotos ad ordies ad quos reuera ꝓmoti nō sunt: vel q tāq͡ꝫ scismatici ingerūt se officio ordis quē non hēnt. sicut rex Osias vsurpauit sibi officiū sacerdotis. Nec credo istū rigorē extēdēdū eē ad cl̄icos minoꝝ ordinū: vel q in missis nouis mistrāt i offō subdiaconat⁹ cā cuiusdā gaudii 7 solēnitatis faciēde nō mētiētes de ordib⁹ suis cū fere oēs assistētes sciāt v̄itatez. Tales tn̄ grauiter peccāt: hi⁹ etiā sine malitia attētādo. Equitas isti⁹ glo. nō v̄r aliquo iure ꝓbari cū. c. p̄. 7. 2°. ex̄ eo. ad illatōem declarate i eis pene videantur solū pōderare q͡ꝫ quis v̄tat̄ ordine nō suo. B .De bn̄ficio aūt misericordit̄ agēdū ē cū eo. A .siue sit in sacris siue i minorib⁹ s̄m glo. Ray. 7 in dicta. q. 44. B .ne sustētatōe p̄uatus ad secl̄i negocia reuertat̄. Salubrit̄ āt sibi ꝓuidebit si ad religionē trāsierit. Hn̄tur hec i p̄dicto. c. 2°. de cle. n̄ or. mi.

¶ Quid si qs exercet tale officiū non ad deceptōem: sed ex ludo cā festi? R° s̄m Hosti. Certe lud⁹ noxi⁹ in culpa est. Vn̄ talis peccat g̈dē 7 tenet̄ penitē. 15. q. i. §. illud. in fi. Nō tn̄ credo q͡ꝫ icurrat p̄dictas penas. q2 volūtas 7 ꝓpositū distinguūt maleficia: ex̄ d̄ sen. exco. cū volūtate. A .Idē i dcā. q. 44. ad fi. B.

¶ Sed qd si cl̄ic⁹ q ē i minorib⁹ ordinibus tm̄ legat ep̄laz i missa? R° s3 Guil. Licitū ē ex quo sine solēnitate h° facit. vt nōtur ex̄ de vi. 7 ho. cle. vt glq͡ꝫ. Et s̄m Inno. intelligēdū est qn̄ ibi nō est subdiacon⁹. Nec d3 talis cātare solēniter 7 cū ornamētis subdiaconi. 23. dis. subdiacon⁹. 74. dis. si qui cl̄ici. Cō. Hosti. A .qui dicit q͡ꝫ ꝓpter necitatē. s. qn̄ deest subdiacon⁹ cui hoc possit iniūgi sufficit q͡ꝫ talis non teneat manipulū i manu sua: vt in sū. eo. ti. q. 45. B.

Ordinatio cōiugatoꝝ. Quid si marit⁹ accipit ordinē sacrū īuita v̄l nesciēte vxore? R°. Mortaliter peccat s̄m Tho. A .H° videt̄ poti⁹ fuisse dictū Al. vt in sū. li°.

p.ti.8.q.59. vbi hec notatur. B. Sz vt dicit Ray. nō fit ppf hoc piudiciuz vxori: sed ille tenebit ei ad redditōem debiti: nō aūt poterit exigere. 28. di. dia coni. 25. q. 2. multorum. A. Uxor etiā nō tenet ei debitū reddere: fz Tho. vt in dicta. q. 59. B. Quod verū est fm Guil. et si fact' sit eps seu rligiosus. A. vel etiā papa fm eūdē, vt in dicta. q. 59. B. nisi illa posset induci ad oti nētiā. Debz gᵒ restitui vxori: nec dz fer re aut coronā aut hitū clicalē cū scāda lo vxoris. Sed si pōt sine ei' scandalo dferre tenet. A. fz Pe. z i dcā. q. 59. B. Et fm Inno. talis si post mortē vxoris contrahat cum alia: nō tenet mrimoni um. A. Idē in dicta. q. 59. B.

Quid si marit' sit ordinat' osenti ente vxore vl sciēte z non otradicente R. fm Ray. Si clicus ē de eccla occidē tali factū ē vxori piudiciū ita q̄ opor tebit eā decetero otinē: z etiā mortuo viro nō poterit cū alio dhere. 28. dis. q2 sunt culpe. z duob'. c. se. z. 32. dis. seriati A. Et in his iurib' pz q̄ si dxerit post ea mrimoniū etiā mortuo viro non va lebit. z notatur in dicta. q. 59. fm Ray. z fm quosdam inquit ppter votū qd videtur solennizasse ex psona viri. Et huic rōni cōsentit Al. vt ibi. Alii dicūt q̄ p ostitutōem eccle que dirimit ma trimoniū otra eā dctū. z subdit Ray. Lz aliq dixerit q̄ ista vxor pmoti ad ordines sacros teneat itrare religionē Ego tñ credo cū Jo. Laurl. z Tacre. q̄ nō tenet: sed sufficit si i seclo caste vi uat: quod z dz pmittē. Tho. etiā dic q̄ nō tenet religionē intrare si sibi nō ti meat de piculo castitatis. Con. Al. et Hosti. z hoc fallit fm Ray. i vxore ei' q pmouēdus ē in epm: q2 non dz eligi nisi vxor intret religionē. ex de duer. diug. diugatus. z. c. sane. Itē cleric' oriē talis vt cōius z pbabili' dr sine osensu vxoris pmoueri ñ dz: vt i dcā. q. 59. B.

Qui duxit vxorē vilez mulierē: pu ta acillam vel ioculatricē: vel aliquā ex illis que publicis spectaculis mãci pantur: lz virginem repellitur ab ordi ne. dis. 34. siquis viduā. 2ᵒ.

Sed qd si marit' añ carnalē copulā facit se ad sacros ordines ordinari. R. Non ppter hoc dissoluit mrimonium qd pus fuerat otractū. sed maritus sic ordinatus recipiēs alr q̄ a sacris cano nibus cōcedat etiā post mortē vxoris non poterit ministrare in illo ordine: nec ascendere ad alios: nec aliquod bñ ficiū vel officiū ecclasticū obtinē: vt i extra. Jo. 22. que incipit. Antique. A. Olīz āt in hoc cāu aliq dixerūt q̄ mri moniū dissoluebat. Alii q̄ nō. Et finali ter dixit Hosti. consulas pāpā. vt i sū. eo. ti. q. 60. B. De mā ista aliqua hēs sup. impedimētum. xi. § p. z. 2ᵒ.

Ornatus.

De ornatu bo no clericorum habes sup. clicus p. §. 2ᵒ. De or natu vero mulierū nunc dicēdum est.

Utrū mulieres possint se licite orna re. R. fm Tho. scda scde. q. 169. Circa ornatū mulierū attēdēda st ea que cōi ter circa exteriorē cultū dicūtur. s. q̄ ñ sint pter osuetudinē: aut nō ex iordia to affectu z hi': que hēs explicite. i. ve stis. §. p. At hoc modo pōt mulier licite operam dare q̄ viro suo placeat ne p eius contēptum i adulteriū labatur. Unde dicit. i. Cor. 7ᵒ. Mulier que nu pta est cogitat que mūdi sūt quō pla ceat viro. Et iō si mulier coniugata ad hoc se ornet vt viro suo placeat: pōt hoc facere sine pctō. A. Hoc veruz quando maritus apparēt pn' ad adul terium: vel nollet reddere debitum. z cum tali ornatu verisimiliter contra pdicta icōueniētia puideret. al' cessan te cā cessat effect'. ex de appel. cuz ces sante. Itē cū hᵒ reqrit q̄ ex tali ornatu nulli dīsit dec peccādi occasio. al' sine pctō pditōis hᵒ fieri ñ possz. q2 ve illi p quē scādalū venit. Math. 18. nec dbe m' iuuāe primū: nisi ictū possum' siñ pctō. 22. q. 2. faciat. Itē q2 ñ st facienda mala vt veniāt bōa. Ro. 3ᵒ. Itē iercusa biles st mlcres se ornātes cū videāt hᵒ

viris suis minime placere: ꝛ forti⁹ si ab ipis ꝓhibeanꝛ. Patet.n. ꝙ tūc si imoderate se ornāt h⁹ faciāt ex supbia siū ex libidie. Et pctm̄ oīuz būtiū icitamēta libidinis ex tali ornatu redundat i p̄dcās: ſʒ Ul. ꝛ i sū.li°.3°.ti.34.q.284. B.

¶ Utrū in illicito ornatu sit mortale pctm̄. R° ſm Tho. vbi sup̄. Muliebris cult⁹ de se viros ad lasciuiā ꝓuocat. ꝓuer.8°. Mulier occurrit illi ornatu meretricio p̄parata ad capiādas aīas. Et iō ille mulieres que viros nō hēnt nec intendūt hr̄e nō pn̄t absq3 pctō appetē placē viroꝝ aspectib⁹ ad ɔcupiscēduz q2 hoc ē dare eis incētiuū peccādi. Et sigdē hac intētione se ornēt vt alios ꝓuocēt mortalr̄ peccāt. Si aūt ex q̄dam leuitate vel ēt ex vanitate ꝓpt̄ q̄dāz iactātiā nō sp̄ ē pctm̄ mortale: sed qn̄q3 veniale. Et eadē rō ē q̄ꝛtū ad hoc de viris. A. Hoc clari⁹ patebit ex infra dicēdis B.

¶ Quid de mulierib⁹ se colorātib⁹ et alia figmēta adhibētib⁹. R° ſm Tho. scd̄a scd̄e.q.169. Hi⁹ fictōes nō pn̄t esse sine pctō: nō tn̄ sp̄ ē mortale: sed soluz qn̄ fit ꝓpt̄ lasciuiā: vl̄ i dei ɔtēptū. A. Aduertēdū ꝙ nisi aliū expresse appareat: ip̄o facto p̄sumiꝛ intētio lasciuie: ꝛ diui ɔtēpt⁹. Nū.n. act⁹ in se sit adulterine fallacie ꝛ inhonest⁹: vt dicit Aug⁹ in.c. fucare. de ɔse. di.5. nō pōt in se pretendē nisi lasciuiā ꝛ mētis ihonestatez adeo ꝙ mulieri ɔ̄riū asserēti nō credētur. Ait.n. Aug⁹. Non dicatis vos aīos hr̄e pudicos: si hētis oculos ipudicos: q2 ipudic⁹ oculus ipudici cordis ē nuncius.32.q.5. nec solo. Itē cuz act⁹ in se cōtineat quādā ipugnatōem diui opis: vt dicit Cypan⁹ in li°. de hitu v̄ginū. Et cū mulieris cult⁹ maxie talis ꝓuocet alios ad libidinē: iux̄ illud ꝓuer.7°. Ecce mlr̄. ꝛc. ꝛ nōt Tho. scd̄a scd̄e.q.169. arti.2°. quō eē pōt sine diuo ɔtēptu cū n̄ curet illas aīas p̄dē q̄s xp̄s suo ꝓpo redemit sanguie. Et iō h̄ nō solū simplex ɔtēpt⁹ ɔp̄hēdiꝛ: sed ēt talis vt videaꝛ p̄sona in deū man⁹ iferre cū sui p̄ditione. vn̄ Cypan⁹ vbi sup̄. dic. Nō v̄gines tm̄ aut viduas: ſʒ ꝛ nuptas: puta ēt oēs oio femias admonēdas ꝙ op⁹ dei ꝛ fracturā ei⁹ ꝛ plasma adultare nullo° ɔ̄beant adhibito flauo colore vl̄ nigro puluē vl̄ rubore: aut q̄libz liniamēta natiua corrūpēte medicamine. Et subdit. man⁹ deo iferūt qn̄ illud qd̄ ille formauit r̄formare ɔtēdūt. Impugn̄tio ē ista diui opis p̄uaricatio v̄itatꝭ: deū vidē nō potis qn̄ oculi tibi nō sꝛ q̄s d̄s fecit: ſʒ q̄s diabolus ifecit. de inimico tuo tēta cū illo p̄iter arsura. Et ꝓpt̄ea alii inꝛ q̄s vr̄ fuisse Alex. de ales. asserūt i his ꝛ silib⁹ inesse mortale pctm̄. Sed forte possꝫ aliq̄ a mortali excusari qn̄ aliqd tale paruū facēt solū ex q̄dā subita leuitate sin̄ alioꝝ scādalo siue p̄iculo. B. Sciēdū tn̄ ꝙ aliud ē fingē pulchritudinē: ꝛ aliud ē occultare turpitudinez ex aliq̄ cā ꝓuen iētē: puta p̄ egritudinē: et hi⁹. H°.n. ē licitū. q2 ſʒ aplz.i. Cor.i2°. q̄ putam⁹ ignobiliora mēbra eē corpis his abūdātiorē honorē circūdam⁹. A. Ad p̄dictoꝝ āt pleniorē itelligētiā vl̄tius aliqd vl̄ breuiꝛ tangēdū ē de mā ornat⁹ tā mulieꝝ q̄3 viroꝝ. ꝛ tā vestiū q̄3 aliaꝝ reꝝ. p̄ vz q̄lr̄ pōt discerni ornat⁹ illicit⁹. 2° q̄le pctm̄ sit i ei⁹ vsu. 3° si circa ip̄m aliqs pōt excusari.

¶ Quo ad p̄mū g°dico ꝙ p̄t discerni mltiplr̄. p̄ rōe itētōis vtētꝭ: vt si itētio eēt ad pōpā vl̄ lasciuiā: ꝛ hi⁹: q2 cū mala itētōe nil pōt eē licitū vl̄ sin̄ pctō. 86. di. nō satꝭ. ex̄ de sen. ex. cū volūtate. Iō vitiosū ēt eēt si qs q̄rēt p̄ cultū supfluum vestiū delitias cū vestis ordieꝛ ad corpis fomētū ſʒ Tho. scd̄a scd̄e.q.169. arti.2°.

¶ 2° rōe ꝓfessiōis clical̄: vt si clici ɔ̄ferrēt ornatū seu hitū nō ɔdecētē hōestati clicali. de q̄ i.c. clici officia. ex̄ de vi. ꝛ ho. cle. Itē rōe ꝓfessiōis regularꝭ: vt si religiosi seu r̄ligiose ferrent ornatum seu hitū n̄ ɔueniētē ꝓfessiōi i q̄ si nō modicum excedunt ēt mortalr̄ peccāt ſm Ul. ꝛ in sū. li°.3°.ti.34.q.284. q̄ cāu qn̄q3 ēt excōicatōez icurrūt vz cuz mutant

formã ⁊ temẽ sue ꝓfessionis hitum di
mittũt: ex̃ ne cle. ł mo. vt ꝑiculosa. li. 6°
¶ 3° rõne inhonestatis. Nihil. n. inho
nestũ põt esse licitũ: cũ hõestas sit vna
de trib' partib' ꝑncipalib' iusticie. ff. ꝯ
iusti. ⁊ iure. l. iusticia. §. iuris ꝑcepta. vñ
⁊ vnũ de excludẽtib' de regno dei ẽ im
pudicitia. Ad Gal. 5°. Ad inhonestatẽ ãt
ois transformatio nãe ꝑtinet: q2 qcqd
agit̃ ꝯ ordinẽ nãe: magnaꝫ in se ꝯtinet
ĩhonestatẽ. 32. q. 7. adulteriũ. Ut si quis
vel si qua ex hitu vel ornatu velit ap
parẽ maior seu pulchrior ꝙ̃ a nã fuerit
ꝯpositus: qđ marie solet ꝯtingẽ ĩ fuca
tõib' seu colloratõib' faciei ⁊ capillorũ
qđ penit' inhonestũ ⁊ illicitũ est. de cõ
se. dis. 5. fucare. ⁊ in excessiua altitudine
planellaꝝ ꝯ illud Math. 6°. Nõ potes
adiicẽ ad staturã tuã cubitũ vnũ. Iteꝫ
ad inhonestatẽ ꝑtinet apte ꝙ ex defor
mitate habit' viri oñdãt verẽda ⁊ mu
lieres hũeros seu pectora. Itẽ ꝙ muli
eres icedãt capite discoꝑto. Vñ. i. Cor.
xi°. dr̃. Debꝫ mulier velamẽ hr̃e sup ca
put suũ. Et Aug' ĩ ep̃la ad Possidiũ. et
ponit̃ ĩ dcõ arti. 2°. dicit. Capillos nuda
re feminas q̃s ⁊ caput velare ap̃lus iu
bet nec maritatas decet. Dic̃ tñ ibi glo.
ꝙ pñt aliq̃ excusari a pctõ qñ h° nõ fie
ret ex aliq̃ vanitate: sꝫ ꝓpt̃ ꝯriã ꝯsuetu
dinẽ ꝙ̃uis talis ꝯsuetudo nõ sit lauda
bilis: qđ põt intelligi veꝝ qñ occasiõe
ꝯsuetudis nõ posset omittẽ siñ reputa
bili scãdalo. ⁊ h° agẽdo nulli dat occasi
onẽ scandali. Al' irrõabilis ꝯsuetudo ñ
excusat. ff. de legi. qđ nõ rõe. Immo po
tius ꝗuat: ex̃ de ꝯsue. c. fi. Forti' ãt ad
inhonestatẽ ꝑtinet si ĩ capite mulieꝝ
appareat aliqd ĩpudicitie vel elatiõis
ꝯsiuũ: cũ in ea debeat apparẽ ois ho
nestas ⁊ hũilitas in cui' signũ ei coma
data est ꝓpter qđ eã ãputare sub ana
themate ꝓhibet̃. 30. dis. quecunꝙ. vbi
dr̃. Quecunꝙ mulier religioni iudicãs
ꝯuenire comã sibi ãputauerit quã de'
ad velamẽ ei' ⁊ ad memoriã subiectio
nis illi dedit tanꝙ̃ soluẽs ius subiectio
nis anathema sit. Si g° anathema dr̃ ꝯ

faciẽtes hoc ẽt' sub ꝑtextu religiõis cũ
nõ itrẽt religionẽ: ꝙ̃to vehemẽti' ꝯ fa
ciẽtes sub signo: qđ ei directo ꝯriat̃ vꝫ
supbie seu ĩhonestatꝫ: sicut ẽ capite dis
coꝑto ⁊ reuelata facie ⁊ frõte incedẽ.
⁊ sicut aliq̃ faciũt mitras sibi seu alia
elatõem desigñãtia: vel inhonestateꝫ
seu ad libidinẽ ꝓuocãtia apponẽ. Itẽ
inhonestũ ẽ ꝙ femina vtat̃ veste viri
li vel eꝯ. Deut. 22°. Nõ induet̃ mulier
veste virili nec vir vtet̃ veste femiea.
Abhominabilis. n. apud deũ ẽ q fac̃ h°.
Et gnãliter q̃lit̃cũꝙ in hitu seu ornatu
aliqd appareat inhonestatis: cũ nihil
ĩhonestũ possit ẽẽ licitũ. ff. de ꝯdi. insti.
. l. filius. vbi dr̃. Que facta ledũt pieta
tẽ extimatõeꝫ vel ꝟecũdiã nr̃am. ⁊ vt
gnãlr̃ dixeri q ꝯ bonos mores fiũt nec
facere nos posse credẽdũ est.

¶ 4° rõne supfluitatis. Naꝫ vsus sup
fluus ẽ oĩo vitiosus. Vñ ad Gal. 5°. int̃
alia excludẽtia a regno dei cuꝫ fuisset
dictũ de fornicatõe ponit̃ luxuria: vbi
dicit glo. i. quelibet supfluitas. Nã ⁊ in
dicto arti. 2°. dicit Tho. ꝙ ꝓhibet̃ orna
tus supfluus ipudicus ⁊ iuerecũdus.
Supfluus aũt attẽdi põt tripl'r. ꝑ° mõ
respectu nũeri: vt cũ qs vtit̃ seu iutil'r
retinet vestimẽta seu alia ornamenta
vltra numeꝝ q̊ rõnabil'r ĩdiget. ꝯ quos
. 47. dis. sicut hi. dicit Amb°. Nudoꝝ in
dumẽtũ ẽ qđ tu recludis ⁊ qs taꝫ inui
stus. ⁊c. 2° respectu forme vt si forma
ẽ excessiue longa seu lata: qđ in mulꝝ
põt apparere ⁊ ꝑsertiꝫ in vestib' muli
erũ caudaris in qb' apparet vitiũ nõ
solũ manifeste supfluitatis sed ẽt ĩho
nestatis. Nã ad inhonestatẽ ⁊ mollitiẽ
ꝑtiet ꝙ qs trahat vestimẽtũ ꝑ terraꝫ
ꝓm phm: ⁊ nõt Tho. scda scde. q. 169. ar
ti. ꝑ°. 3° respectu ꝑciositatis: vt cũ quis
vtit̃ maiori ꝑciositate ꝙ̃ ꝯueniat sibi:
q2 maiori dignitati maior ꝯpetit orna
tus: ex̃ de vi. ⁊ ho. cle. clerici officia. et
nõt Tho. in dicto arti. ꝑ°. Ex quo pꝫ ꝙ
maior ornat' ꝯpetit ad cultũ diuũ ꝙ̃
ad quẽcũꝙ aliũ vsũ cũ nulla sit maior
dignitas ꝙ̃ diuina. Et tñ ẽt ĩ cultu diuo

dz ornat⁹ eē moderatior q̄ᵹ oliz fuerit ꝑ
pꝛ exēplū xp̄i q nos hec despicē docuit
Un̄.12.q.2 glā dicit hiero⁹. Nec mihi
aliqs opponat diues i iudea tēplū mē
saz z lucernas.zc̄. ex auro fabrifacta.
Tūc hec ꝓbabāt a dn̄o qn̄ sacēdos ho
stias imolabat z sāguis pecudum erat
remissio pctoꝝ: quanq̄ꝫ hec oia ꝓcesse
runt in figura. Nūc vo cū paupta tē do
mus sue paup dn̄s dedicauerit porte
mus crucē z dl̄icias lutū putem⁹. Mo
derat⁹ gͦ ornat⁹ ad cultū diuinū regrit z
multo moderatior ad quēcū vsuz ꝑ
phanū etiā impatoris: cū nulla sit cō
paratio ipatoris freni ad celestē. Mi
nor āt ꝯpetit regi q̄ꝫ ipatori: z mior du
ci q̄ꝫ regi: z sic de singulis gdati. Que si
bn̄ ꝯsiderētur valde moderat⁹ ꝯpetit
inferioribus.

5ͦ rōe curiositatis. Un̄ z Tho. i dicto
arti.2ͦ dicit ꝙ artifices ornamētoꝝ pec
cāt iueniēdo supflua z curiosa. Curiosi
tas āt itelligitur qn̄ nimia sollicitudo
seu diligētia erga ornatū hr̄. Un̄ Tho.
in dicto arti.ꝑ. dicit ꝙ inordinatio affe
ct⁹ circa ornatū ꝯtigit qn̄ nimiā solli
tudinē qs apponit ad exteriorē vestiū
cultū ēt si nō sit aliq̄ iordinatio respc̄u
finis. Fac̄.c. ꝓsimoniā.41.dis. ibi. pter
corpis diligētiā. Et pōt ista curiositas
dep̄hēdi. p̄ respectu forme: vt qn̄ i ipa
forma oñdit curiositas. Un̄ i sūma de
vitiis dr̄ ꝙ in forma reꝑhēsibilia sunt
corrugatio z incisio. Facit dictū.c. par
simōiā. ibi Dissolutos āt z ꝯfractos ve
stib⁹ z incessu nō recipim⁹: maxie qn̄ i
talib⁹ adest qn̄z vitiosa ꝓdigalitas quā
leges ꝯtestāt z egparāt furori. ff. d̄ cu
ra. furio. l.1. In dc̄a et sū. ponit exēpluz
de sotularib⁹ rostrati vl̄ ꝑforatis. z idē
i sikib⁹ mlr̄is.2ͦ dep̄hēdit respectu arti
ficis: vt qn̄ circa vestē seu ornatū mul
tū laborat cū nl̄la vl̄ pua vtilitate rei
Un̄ Ray. li.2ͦ ti. de neg. scl̄a. dicit ꝙ ad
nullū vsū sūt vtiles nisi ad peccādū su
ture supflue ac sūptuose camisiaꝝ q̄s
ꝑcipue faciūt hispani dātes ꝓ sutura
vni⁹ camisie plus in duplū vl̄ triplum
q̄ꝫ valeat tota camisia. z silr̄. Et sbdit
ꝙ peccāt faciētes vēdētes seu al̄ alie
nātes seu tenētes ꝓdicta. Et satis inter
ꝓdicta vr̄ posse ꝯputari racamaturas
sūptuosiores z inutiliores ꝑpter idēti
tatē z maioritatē rōnis. ff. de legi. l. nō
ꝑpt.3ͦ ex pte vtēris qn̄ ad ornatuz seu
bitū maiorē sollicitudinē adhibet q̄ꝫ
expediat: vt dicit Tho. i dc̄o arti.ꝑ. q̄ꝺ
manifeste dep̄hendit qn̄ circa hec pl⁹
sollicitat q̄ꝫ circa ea q̄ sūt salutis ꝯ illō
Math.6ͦ ꝑmū q̄rite regnū dei.

6ͦ rōe scādali. Nā dn̄s dicit Math.
18ͦ. Ue illi ꝑ quē scādalū venit. vn̄ z ab
stinē debem⁹ ēt a licitis ꝑpt salutē pxi
mi ne vz ei det occasio scādali al⁹ sum⁹
ex caritatē. Ro.14ͦ ibi. Si ꝑpt cibū fr̄
tu⁹ scādalizat.zc̄. Unde Tho. dicit sc̄da
cd̄e.q.44.arti.8ͦ ꝙ tpalia que sr̄ nr̄i
dn̄ii sūt dimittēda ad tollēdū scādalū
pximi qn̄ ꝓcedit ex ifirmitate vl̄ igno
rātia. Mo gͦ oz ꝙ i vsu ornat⁹ remoue
atur scādalū a pxio. Un̄ z Alex. d̄ ales
sup 2ͦ sen. dicit ꝙ lz bm nobilitatez ꝑso
ne ꝯsuetudinē terre z dignitatē officii
se ornare ꝓciosis vestib⁹: ita tn̄ ꝙ ab
sit libido i volūtate z scādalū i exriori
ope. Hoc āt scādalū pōt ꝯtingē dupl̄r.
ꝑrio si ex ornatu aliqs iducit ad pec
catū: puta ad vtēdū sibi ornamēto: q̄ꝺ
sibi nō ꝯpetit siue ad aliud pctm̄: ꝓser
tiz ad carnalē ꝯcupiaz siue ornat⁹ viri
inducat mulierē siue ornat⁹ mulier] in
ducat viꝝ: q̄ꝺ freq̄nti⁹ ꝯtingit ex q̄daz
hūana fragilitate. Eccl̄.19ͦ. Uinū z mu
lieres apostatare faciūt ēt sapiētes. Et
iō cū ꝑsona aduertit ex suo ornatu ali
quē seu aliquā iduci ad scādalū pcti dz
oio ab illo abstinē. Cōstat aūt ꝙ orna
tus z pulchritudo mulier] facil̄r allicit
ad ꝯcupiam: vt i dc̄a auctoritate Eccl̄.
vinū.zc̄. Et pꝫ ꝑ expiētiā. Exēplū hr̄ 2ͦ
Reg.xiͦ. in Dauid tā pfecto viro q ex
solo visu Bersabee iduct⁹ ē ad adulte
riū. Et ꝑpt hoc dicit Tho. in dicto arti.
2ͦ ꝙ circa ornatū mulieꝝ eadē sūt attē
dēda q̄ cōiter dicta sr̄ circa exteriorem
cultū. Insup z q̄ꝺdā aliō spāle. s. ꝙ mu

lieris cult⁹ viros ad lasciuiā ꝓuocat. ꝛ
iō ēt ex h⁹ solo mulieres oīo ꝯberēt ab
stinē ab oꝛnatu aut illo vti cum mľto
moderamīe ꝛ honestate ꝛ tremoꝛe ne
oꝛto scādalo ex eaꝝ occasiōe dicaꝼ illis.
Ve vobis. 2ᵒ mō accidit scādalū qn̄ per
oꝛnatū ſm ꝓbabilē ꝯiecturā extremis
nccitatib⁹ paupeꝝ derogaꝼ. Hoc. n. cāu
detrahiꝼ ēt oꝛnatui ecclastico: ita vt
ēt sacra vasa ꝯminuāꝼ ꝛ expēdātur in
hi⁹ nccitates: vt pꝫ. 86. dis. cōpatiamur
ꝛ. 2. q. 2. aurū. Forti⁹ g° detrahi dꝫ oꝛna
tui ꝓphano: lꝫ alꝛ ꝯ se nullā aliā hr̄et il
licitatē. Teneꝼ. n. ex nccitate q̄sq; sbue
nire exn̄tib⁹ i talib⁹ idigētiis ꝯ supfluo
nccitatis nāe: lꝫ nō eēt supfluū respcu
ꝯdecētie: vt ꝓbaꝼ i pallegatis. c. vbi dr̄
Oꝛnamēta ꝯdecētia oꝛnatui ecclasti
co debē i hi⁹ nccitates expēdi: ꝛ nōt Ri
car. sup. 15. dis. q̄rti sen.

7° rōe ꝯsuetudis: vt siqs ꝯsiderata
ꝯditōe sua excedit i oꝛnatu metas ꝯsue
tudinis bonoꝝ int̄ q̄s ꝯuersaꝼ. 41. di. c.
ꝑ. Nō tn̄ qs excusaꝼ seq̄ndo ꝯsuetudi
nē loci nō rōabilē: qꝛ illa dici nō pōt cō
suetudo bonoꝝ de qua dr̄ i dcō. c. ꝑ. Nā
ꝯsuetudo irrōabilis nō excusat: sꝫ ḡuat
vt i. c. fi. ex̄ de ꝯsue. Et satis dr̄ irrōabilꝛ
si infueniat aliqꝺ ꝯ p̄fat i icōueniētib⁹
vt ex p̄dictis clare colligi pōt.

8° rōe defect⁹ cāe: vt qꝛ ex nulla rōa
bili cā qs moueꝼ ad vsū oꝛnat⁹: sꝫ ex so
la ꝯplacētia volūtatis. In h°. n. ipo vr̄ ꝛ
oꝛdini nāe ꝯ̄triari ꝛ creatoꝛi iiuriari. vn̄
Boeti⁹ li° 2° ꝓsa. 5. de ꝯsolatōe dic̄. Sic
reꝝ ꝯ̄sa ē ꝯditio vt diuinū merito rōnis
aīal nō alr̄ sibi splēdē nisi iaīate supel
lectilis possessione videaꝼ: ꝛ alia suis
q̄dē ꝯtēta sūt. vos aūt deo mēte ꝯsiles
a reb⁹ infimis excellētis nāe oꝛnamē
ta captatis: nec itelligitis q̄ꝫtā cōditoꝛi
vr̄o faciatis iniuriā. Itē hoc ipo vr̄ se
qui vitia ꝛ ꝯ̄triari ꝯ̄tuti. Vn̄ Grego⁹. ait
omel. 24. Sūt nōnulli q cultū subtiliū
p̄ciosaꝝq; vestiū putāt n̄ eē pctm̄. Qꝺ
si vꝫ culpa nō eēt neq̄q̄ sermo dei taꝫ
vigilanꝼ exp̄mēt q̄ꝺ diues q torq̄batur
apud iferos bysso ꝛ purpura indut⁹ fu
isſꝫ. Nemo q̄ppe vestimēta p̄cipua ni
si ob inanē gl̄am q̄rit vꝫ vt honoꝛabili
oꝛ ceteris eē videaꝼ: res ipa testaꝼ. qa
nemo vult ibi p̄ciosis vestib⁹ idui vbi
ab aliis nō posset videri. Quā culpam
possum⁹ meli⁹ ex ꝯ̄rio colligē. qꝛ si abiꝛ
ctio vilis vestimēti ꝯ̄tus nō eēt euāgeli
sta vigilāter de Johē nō dicēt Marci
p°. Erat indut⁹ pilis cameloꝝ.

Quo ad secūdū p̄ncipale vꝫ. Quale
pctm̄ sit i vsu illiciti oꝛnat⁹. Dicēdū q̄ꝺ
si fiat intētōe deliberata ꝓpꝼ ꝯplacen
tiā libidinosaꝫ sui vel alteri⁹: claꝝ ē q̄ꝺ
ē pctm̄ moꝛtale: cum consensus etiam
i solam delectat ōem peccati moꝛtalis
sit moꝛtale: vt s̄. delectatio. Si aūt ex
q̄dā vanitate vel leuitate ꝓpꝼ iactan
tiā q̄ꝫdā qs vtaꝼ oꝛnatu: non sp peccat
moꝛtalr̄: sed qn̄q; venialr̄ ſm Tho. se
cūda scꝺe. q. 169. arti. 2°. Ad hoꝝ clarioꝛē
itelligētia dꝺ q̄ꝺ in tali vsu illicito du
plr̄ pōt ꝯtigē pctm̄ veniale. p° qn̄ vitiū
ē in sola itētōe: ꝛ hec itentio nō ē ꝺliba
ta. nā sine deliberato ꝯsensu nō deueni
tur ad rōem moꝛtalis. Vn̄ ꝛ Tho scꝺa
scꝺe. q. 162. arti. 5°. dicit q̄ꝺ supbia ſm ge
nus suū ē moꝛtale. Sicut tn̄ ꝛ i aliis q̄
ex suo genē sūt moꝛtalia: puta foꝛnica
tōe vel adulterio sūt aliq mot⁹ q sunt
pctā venialia ꝓpꝼ eoꝝ impfectōem. qꝛ
. s. p̄ueniūt iudiciū rōis ꝛ sūt p̄ter eius
ꝯsēsū: ita ēt circa supbiā accidit q̄ꝺ ali
qui motus superbie sūt peccata venia
lia: dū eis ratio non consentit. 2° ratiōe
paruitatis rei. Nam quod modicū est
ratio appꝛehēdit q̄i nihil: vt nōt Tho.
secūda secūde. q. 46. arti. 6°. nisi in isto
modico adesset magna mētis libido.
Nam talis libido etiā in paruis indu
cit moꝛtale: vt notat Bona. 16. di. q̄rti
sententiaꝝ. Extra p̄dictos ergo cāus in
tali vsu illicito videtur includi moꝛta
le pꝛopter multa mala ꝛ peccata que
solent illi accidere ꝛ saltem nunq; de
est vitiuꝫ superbie que est appetitus
honoꝛis seu ꝓpꝛie excellentie: vt pꝫ 2°
sniaꝝ. dis. 42. c. ex superbia coniuncto
dicto Gregoꝛii in dicta omel. 24. ibi.

Nemo qppe vestiméta ꝑcipua. ⁊c. Et expsse hr.21.q.4.ois.vbi dr. De qppe qd nō ppt necitate suā: sȝ ppt venusta tē accipit elatōis hȝ calūniā queadmo dū magnus ait Basilius. Et vt ex pdictis pȝ: supbia hȝ genus suū est mortale. Iteȝ qꝛ si i tali ornatu adest sūptuositas in cludit in illo mag iniusticia ⁊ auaritia Vñ.47.dis.c.sicut hi.dicit Amb. Quis tā iniustus ⁊ tā auarus q̄ꝫ q multoꝝ alimē ta nō suū vsum: sȝ abūdātiā ⁊ delitias facit. Auaritia aūt magna pctm̄ ē mor tale: vt pȝ s. auaritia. Immo radix est oiuȝ maloꝝ.1.Thi.vlt. ⁊ cōputat p do latria. Eph.5. Itē iiusticia ex suo genē iportat pctm̄ mortale: vt nōt Tho. se cūda scōe.q.59.arti.4. Et ppter pdcā ⁊ alia talis illicitus vsus singlarit deum ad irā puocat. Isai.3.ibi. Pro eo q ele uate sunt.⁊c. Et Sophonie p̄.ibi. Visi tabo sup pncipes ⁊ sup filios regis: et sup oēs q induti sunt veste pegrina. Et pdcā maxie obtinēt qñ vtētes a tali il licito vsu nollēt desistere: cū ɔtēptus et vilipensio etiā venialium sit mortale pctm̄: vt dic glo. de pe.dis.1.in.c.tres sūt sup xbo opprimēt. Et pōt colligi ex p dictis per Bona.sup.16.dis.arti 1niaꝝ.

Quo ad tertiū pncipale vȝ si circa pfatū vsū possit aliqs excusari vr dd: q si vtēs in illo nō delectat nec possit illū omittē absq nōbili scādalo q dem pro omittēt. ⁊ si in illo vsu nō apparet aliqd ihonestū ... ex illo dat alii scan dalū mali exēpli: vel alterius pcti q pos sit excusari exēplo btē Cecilie q desup auro textis vestibus vtebat: quas tñ pe nitus ɔtēnebat: vt ex eius pȝ histōia ⁊ exē plo siliū. Et facit ex de reg.iur.c.qd ñ est. ⁊ hȝ hoc dȝ itelligi dcm̄ Jo.an.i.c.ea que.de reg.iur.in 6.in nouella. P.

Pactum. Pacta que faciūt pores vel guardiani cōuētuales religiosoꝝ mendicantiū de suoꝝ ɔnētuū assensu cū platis vel pso nis eccliaꝝ i illis locis vbi hitāt debēt ppetuo huari nō obstāte q nō fueit as sensus mgri vl ministri puincialis aut gnālis. aut q sedes aplica q ad fres mi nores auctoritatē ñ pstiterit. ex d pac. qꝛ ex. eo.li.6. Pactū pri fcm̄ a filia dū nuptu tradētur.⁊c. vide s.dos.§.3. Qd etiā nudo pacto obligat qs hm deū. s. lex.§.10.v.2.⁊.i.pmissio. Pactū de non recipiendo ad sepulturaȝ. vide.i.sepul tura p̄.§.3.

Palla dr linens pānus ɔsecratus qui extēdit sup alta re ⁊ sūper quo extēdit corpa le. Et d palla aliqd dcm̄ ē s. ɔsectio ve stiū.§.p̄.silr ⁊ de corpali s.corpale.

Pallium vt h sumit est spāle ornamen tū archiepoꝝ: in q plenitudo pōtificalis officii confert: ex eo.nisi. Dȝ āt palliū peti a papa ifra tres mēses a tpe ɔsecratōis siue ɔfirmatōis si ante fuerat ɔsecratus. Alr si accusetur pōt re moueri.dis.100 qm̄.⁊ dȝ peti cū instātia dis.100.psca. Et dȝ petēs pstare sacrȝ fi delitatis ⁊ obediētie Romāe eccle.dis. 100.optatū.ex de elec.significasti. Itē in datōe pallii dȝ dari nouū puilegiuȝ vel ātiquū inouari.dis.100.rōis.⁊.c.scri ptoꝝ. Itē recepto pallio ⁊ nō añ pōt se archiepȝ noiare: ex eo.nisi. Nec añ po test ɔciliū ɔuocare.cōficē chrisma. de dicare basilicas.ordiare clicos.seu epi scopos ɔsecrare: ex de elec. qd sicut.§. pst. Itē archieps nō pōt palliū suū alci cōmodare: qꝛ palliū psonā eius nō trāsit Vñ ⁊ dȝ cū eo sepeliri: ex eo.ad hec.⁊.c. ex tuaꝝ. Itē solus Romanus pōtifex sp ⁊ vbiq vtit pallio. Ceteri aūt ifra missa rū solēnia i/qlibet ecclia sue puincie. Nō aūt si egrediat eccliam vt i pcessi one ex eo.c.p̄. Et hoc in diebus in qbus cō cedit in suo puilegio. Alr nō pōt: sȝ bñ pōt qñq sine pallio celebrare: ex eo.c. fi. Ibi dicit. Rñdemus q tā in tua q̄ꝫ in aliena diocesi potes absq pallio vl sandalis celebrare q vtiq i tua dió cesi nō sp debes celebrare cū pallio: sȝ diebus illis dūtaxat q in ecclia tua pui legiis st expssi. Et idē qd in h.c.nōt in

sũ.li.3.ti.26.q.36.ẜm Ray. Et addit ꝙ
papa sp̄ ꝛ vbiqꝫ põt pallio vti in signũ
plenitudinis ptãtis. B. Pãtriarche an
possint dare palliũ. vid̃.i. pãtriarcha.§.2.
Papa dꝫ eligi a duab⁹ ptibus cardinaliũ. Aliter
qui gerẽt se ꝓ papa excõicat⁹
ẽ: vt s̃. excõicatio p̃.§.2.ꝟ.4. Et pl'a no
ua circa electõem pape ꝛ reclusionem
cardinaliũ: ex̃ de elec. vbi periculũ. li.
6. Et ꝙ in illa ꝯstitutõe collegiũ cardi
naliũ nullã põt facẽ dispensatõem seu
inouatõem: ꝛ quedã alia circa hoc in
cle. ne romani. de elec. A q̃ ꝛ vbi debe
at cõsecrari hẽs s̃. consecratio epoꝝ.§.
plt. ꝛ vlt.

¶ Papa ẽ sũm⁹ int̃ oẽs. Ip̃e.n. hꝫ ple
nitudinẽ ptãtis. Alii ptẽ sollicitudinis
.2.q.6. decetero. ꝛ.c.q se scit. Vñ cũ dñs
apl'is dicẽt vt laxarẽt retia soli Petro
dixit. duc in altũ. Luc.5. Itẽ ei soli dixit
vt piscaret̃ hamo. Math.18. ꝑ quẽ pre
eminẽs iurisdictio significat̃.23.q.i. nõ
turbat̃. ꝛ.c.ẽ aliud. Itẽ soli Petro dictũ
ẽ. tu es Petr⁹. ꝛ c.21. dis. Quis. Io spãlit̃
ip̃e ẽ vicari⁹ Ihu xpi: ꝛ quodãmõ ma
ioꝛ hoĩe minoꝛ deo: ex̃ de trãsla. int̃ coꝛ
poralia. A. Idẽ i sũ. li.3.ti.27.i p̃n. D.

Quot sũt cãus q ad solũ papam pti
nent? R⁹ ẜm Ray. Sũt multi. de qbus
etiã pl'es. A. imo oẽs ẜm eũ. Ray. vt
pꝫ in sũ. eo. ti. q.i. B. nõ trãseũt cum
gnãli mãdato: sed regrũt spãle. dis. 17.
huic soli sedi. ex̃ de transla. licꝫ. ꝛ de of.
le. ꝙ translatõem. vt qđ fidei.24.q.i. q̃
tiens. dis.12. p̃cepti. Itẽ trãslatio epi vl'
electi. s. cõfirmati. ex̃ de transla. int̃ coꝛ
poralia. ꝛ de offi. le. c.3. ꝛ 4. Itẽ deposi
tio epi.3.q.6. Quis. ꝛ.c. dudũ. Acceptatõ
renũciatois epi vel electi. s. cõfirmati.
.6.q.3. deniqꝫ. ex̃ de trãsla. int̃ coꝛpalia
ex̃ de regul'. licꝫ. Exẽptio epoꝝ.16.q.i. fr.
Itẽ restitutio depositoꝝ ab oꝛdine.2.q.
.6. ideo p̃. ꝛ.2. ꝛ etiã s̃. eps.§.6. A. Ad
de idem in remoto ab officio ex eo ꝙ
hẽticis tradidit eccl'astica sacra vl' eos
tradidit eccl'astice sepulture vel obla
tões seu elẏnas recipit eorum ẜm glo.

Ray. ꝛ in dicta.q.i. B. Itẽ iudicialit̃
diffinitio seu interp̃tatio p̃uilegioꝝ su
oꝛũ: ex̃ de iudi. cũ venissent. Et idẽ ẜm
Hosti. si dubitetur de rescripto aplico
ita ꝙ ab alio ꝑ viã rõnis. A. i. iuris
qđ disponit de validitate vl' inualidita
te rescriptoꝝ: vt ex̃ de rescrip. ꝑ totuꝫ.
B. solui nõ possit: vt ex̃ de offi. dele.
.c.2. Idẽ ẜm Inno. de int̃pꝛetatiõe sta
tuti facti ꝑ legatũ cui⁹ iurisditio finita
ẽ: nec aliqs ei successit. Et idẽ de dispẽ
satõe i casib⁹ q ꝑ eadẽ statuta pape re
seruantur. A. Ad hoc ẽ ar. ex̃ de offi.
del'. c. fi. B. Itẽ mutatio sedis epal'.
7.q.i. tꝑis. Itẽ ꝯstituẽ alicubi de nouo
sedem epalem.16.q.i. felix. ꝛ ar. de cõse.
dis.i. de locoꝝ. Itẽ subiicẽ vnũ epatum
alteri: vel vnũ in duos diuidẽ: seu duos
insimul vnire. Hos cãus hẽs.16.q.i. let
tꝑis: ex̃ de exces. pla. sicut vnire. ꝛ ꝺ of.
dele. ꝙ translatõem. Itẽ cõmutatio vo
ti Hierosolymitani. ex̃ de voto. ex mlt̃
ta. Sil'r de qbusdã aliis votis de qbus
vide. i. votũ.5.§.2. Itẽ solus papa põt
ꝯcedere vt qs veniat ꝺ licitũ iuramen
tũ. ex̃ de iureiur. veniẽtes. vel ẽt ꝺ quo
dubitat̃ an sit licitũ: ex̃ de elec. venera
bilẽ. qđ intelligit̃ ẜm Guil. solũ i ardu
is. Al' vide s̃. iuramẽtũ p̃.§. plt. A. Et
ibi pꝫ ꝙ hoc hẽt locũ qñ fit cõmutatio
in meli⁹. ꝛ ꝙ qñ ẽ dubiũ. vtꝝ iuramen
tũ sit licitũ etiã eps põt dispẽsare. B.
Solus dispẽsat cũ irregl'arib⁹. s. in cri
minib⁹ maioꝛib⁹ adulterio: ex̃ de iudi.
at si cl'ici. Et circa hoc vide s̃. dispẽsatõ
.§.6.7.ꝛ 8. A. Et ibi clari⁹ de h. D.
Solus põt ꝯciliũ gnãle celebꝛare. dis.
.17. per totũ.2.q.6. ideo. Solus põt ꝯde
re canonẽ gnãlẽ.26.q.i. si g. circa mediũ
.L. de legi. l.i. Solus põt ꝑsonã eccl'asti
cã iure suo p̃uare. A. hoc veꝝ circa
collatõem bñficioꝝ vel vocatõem ꝑso
narũ eccl'iasticaꝝ ad sui vel alioꝝ obse
quiũ ꝓpter publicã vtilitatẽ vl' in sim
bus pertinẽtib⁹ ad regimẽ eccl'iarũ ꝓ
cõi vtilitate: vt pꝫ ꝑ iura.i. allẽgata. B.
.9.q.3. ꝑ p̃ncipalẽ. dis.19. in memoriã. ex̃
ꝺ ꝯces. p̃bẽ. c. q2. Sol⁹ põt ꝯcedẽ p̃bẽdã

vel ecclīam nō vacātē.ex̄ de ↄces.p̄bē. nulla.⁊ de rescrip.eā te. A .Et lȝ hoc legat' etiā a latē missus nō possit: pōt tn̄ sibi retinē p̄ vacātē ecclīam: ēt si ecclesia ista patronū hēat ecclasticū. Secus si sclarē.ex̄ de iurepa.cū dilect'. Et de offi.lega.dilect'.ſm Hosti.⁊ in sum. li.3.ti.27.q.i. B .Legat' aūt ēt hēns plenariā legatōem hoc nō pōt in qbuscunq̄ p̱sonatib' debeat quis p̱ electionē assumi.ex̄ de offi.leg. deliberatiōe. li.6. A .Ibi dr̄. Delibatiōe p̱uida duxim' inhibēdū ne aliqs aplice sedis legatus q̄tūcūq̄ legatōeȝ obtinē plenariā dinoscat cathedrales vl' regulares aut collegiatas ecclias:seu ip̄aꝝ ecclīarū cathedraliū dignitates ad quas hi q̄ p̄ficiūtur eisdē maiores in eoꝝ capitulis p' ep̄os exn̄tes hn̄t p̱ viaȝ electōnis assumi sue ordinatōi.collatōi.p̱uisiōi. electōi.aut dispositōi quōcūq̄ reb'uet: nec d̄ ip̄is ordinādis.ↄferēdis.disponendis se aliq̄ten' itromittat:nȝ aliqd̄ q̄min' ad q̄s p̱tinet eligē aut postulare libere valeant cū vacabūt. obstaculū quōlibet iterponāt:d̄cernētes qc qd ↄ̄ hoc actū extiterit eoipso irritum sit ⁊ inane. B .Sol' pōt excōicatū a se absoluē:ex̄ de elec.venerabilē. Et vide de hoc s̄.absolutio p̄.§.3.v.3. Sol' pōt absoluē excōicatū a suo delegato. q̄ nolebat obedire sn̄ie diffinitiue. si steterit in excōicatōe p̱ ānū.ex̄ de offi. dele.querēti. A .Idē ē de excōicato a legato vel delegato cui' iurisditio expirauit:⁊ nullus successit: vt in dcō.c. querēti:ex̄ de offi.or.pastoralis. B . Solus cognoscit appellatōe penit' remota.9.q.3.cuncta.⁊.c.alioꝝ. Solus cognoscit de cāis ad eū delatis p̱ appellatōem vel relatōem.ex̄ de offi.le.lȝ. A. Est aūt relatio cū iudex cām instructā remittit ad papā vt eā diffiniat si voluerit.⁊ pēdēte hi' relatiōe nō valet p̱cessus iudicis q̄ retulit. vt in dcō.c.lȝ.⁊ nōtur i dicta.q.i.ſm glo. Ray. B .Solus ordinat illū ad sup̱iores quē ordinauit subdiaconū.ex̄ de tēpo.or.cū in distribuēdis. Solus ↄcedit palliū.di.ioo. palliū.vel ſm Guil.etiā alii q̄ ↄcedēdi hēnt p̱uilegiū:vt p̄riarche.vide.i. p̄riarcha. Itē solus sp̱ ⁊ vbiq̄ pallio vtit̄ ex̄ de vsu pallii.ad honorē. Itē sol' dispensat cū bigamo.34.dis.lector.ex̄ de biga.nup. Uide de h°s̄.bigamia.§.plt̄. Solus dispēsat cū illegitimo q̄tū ad ordines sacros ⁊ bn̄ficiū cū cura vel p̱sonatu.ex̄ d̄ fi.p̄s by.is q̄.li.6. Silr̄ cuȝ minore q̄ p̱moueat̄ ad curā aiaꝝ vel dignitates:nisi q̄tū p̱mittit̄ ep̄is.sup̄. dignitas.§.3. Silr̄ de eo q̄ nō ē in sacris vel alr̄ ē de iure indign'. A .s.positio sec' si de iure dino:sup̱ quo nō dat̄ per hoiem dispēsatio. B .vt p̱moueat̄ i ep̄m: ar.ex̄ de ele.dudū.§.fi.⁊ L. d̄ cri. sacri.l.disputari. Solus dispēsat vt qs hēat plr̄a bn̄ficia cū cura:vl' plr̄es dignitates seu p̱sonat' ēt si curā nō hēant: aut ēt in eadē ecclā. A .s.q̄ qs possit hēre plr̄a bn̄ficia vel dignitates in illa vt in iurib':de qb' statiȝ. B .Ex̄ de p̄ben.de multa.⁊ de ↄsue.ↄsuetudinē. li.6. Sol' pōt ↄferre ordinē subdiaconalē die dn̄ico ⁊ aliis p̄cipuis festis: vt s̄ ordo.2.§.6. Solū ad eum appellatur omissis mediis.2.q.6.c.3.4. ⁊ 5.⁊.c.d̄cetero.⁊.2.q.6.metropolitanum.xi.q.3.p̱uenit. A .h°c.p̱uenit nō vr̄ ibi hēri. B .Addit Hosti.q̄ legat' vr̄ hr̄e ideȝ p̱uilegiū:ex̄ de offi. le.c.p̄.qd̄ obtinet tm̄ de ↄsuetudine:vt dicit. A . Hoc tm̄ nō ponit Hosti.sed dicit q̄ hoc obtinet de ↄsuetudine quicqd alii scribāt vt in dicta.q.i. i sum.li.3.ti.27.⁊ sic inuit q̄ obtinet de iure ⁊ ↄsuetudīe. Et facit.2.q.6.decetero.⁊ in.c.p̄.ex̄ de offi.dele. B .Silr̄ p̄riarcha.vide.i.p̄riarcha.§.2. Itē maiora negocia ad papā st̄ referēda 2.q.6.ois oppressus. Et iste cāus mltos obtiet vt dispēsatōeȝ i simonia vide.i.simonia 6.⁊ i.7.§.vl'tis Itē i homicidio volūtario.5o.dis.miror. A .vr̄ ēt culposo.ea.dis.c.hi qui. B .Et cum illo q̄ excōicat' celebrauit.vt s̄.excōicatio p̄.§.32.q̄ icipit. Quis ē effect'.circa finē. Et silr̄ cū illo q̄ excōicat' recipit or

dines: vt s. excõicatio p̊. §. 20. q incipit Quid de illis. Addit et Hosti. alios ca sus: vt ꝙ supplet defectũ regis vacan te regno. ex̃ de elec. cũ int̃ vniuersas. in fi. ⁊ ex̃ de sup. ne. p̃la. grandi. li. 6. Item defectũ imꝑatoris. ex̃ de fo. ꝯpe. lz. §. p̃. Itẽ electũ iꝑatorẽ cõfirmat vel cassat vl' et iꝑatorẽ deponit. ex̃ de elec. vene rabilẽ. ⁊ de sen. ⁊ re iudi. ad ap'ice. Et qñcunqȝ et p̃nceps secularis fuerit in utilis ⁊ negligẽs circa regimẽ ⁊ iustici am põt per papã deponi. 17. q. 4. si qs deinceps. xi. q. 3. nullus. 22. q. 5. p̃ceptuȝ. Vñ ⁊ Zacharias papa deposuit Lodo uicũ regẽ francoꝝ. 15. q. 6. ali⁹. Et Inno. terti⁹ Ottonẽ: vt in dicto. c. venerabilẽ Et Inno. q̃rt⁹ Federicũ: vt in dcõ. c. ad ap'ice. A. Idẽ in sũ. li. p̊. ti. 5. q. 13. B. Itẽ solus absoluit illos excõicatos de qb⁹ dcm̃ ẽ s. absolutio p̊. §. 3. Itẽ solus electõem nõdũ factã ꝓnunciat nullaȝ si fiat. ex̃ de elec. inotuit. Itẽ solus hẽt canonizare scõs: vt sup̃. canõizatio. Itẽ qd̃ valet fac̃ nõ valẽ ⁊ eꝯ. ex̃ de exces. p̃la. tanta. ⁊ de ꝯces. p̃ben. ꝯstitut⁹. Itẽ nulli legi subiacet. decet tñ eũ iura ser uare. ex̃ de sup. ne. p̃la. licȝ. xi. q. i. ꝑuenit Sñia ei⁹ facit ius. ex̃ de sen. ⁊ re iudi. in cãis. Itẽ põt monachũ tã ꝯ volũtateȝ suã q̃ȝ abbatis de monasterio exhere: ⁊ alicui p̃lato vl' p̃ncipi i sociũ assig̃re vel secũ tenẽ. 9. q. 3. c. fi. ⁊ di. 8. q̃ ꝯ mores xi. q. 3. qui resistit. A. verꝫ ẽ ꝑ eccl'ia stica vtilitate. vt in dcõ. c. fi. 9. q. 3. B. Itẽ in mr̃imonio in multis casib⁹ ipse tm̃ dispẽsare põt: vt in g̃dib⁹ ꝓhibitis ⁊ hi⁹. A. s. impedimẽtis de iure posi tiuo sup q̊ papa hȝ plenã ꝑtatẽ. 25. q. i. §. si ergo. B. ex̃ de resti. spõ. l'ras. ex̃ de ꝯsã. ⁊ affi. nõ dȝ. Itẽ ordinat eodem die q̊ ꝯsecrat̃: ex ꝯ elec. qd̃ sicut. §. p̃ter ea. A. Poti⁹ i. §. sup eo. B. Itẽ sol⁹ põt cl'icũ ꝯpositũ vl' deg̃datũ restituẽ. vt sup̃. ep̃s. §. 6. Multa alia ad papaȝ tm̃ ꝑtinẽtia i variis casib⁹ ꝑticulatim poteris iuenire. A. Hec ⁊ alia nõne i sũ. li. 3. ti. 27. q. i. Int̃ que ẽ ꝫm Hosti. ꝙ papa ñ p̃t iudicãi ab aliq̊ nisi ꝯ hẽsi

40. di. si papa. vel nisi submittat se iu risditõi alteri⁹. 2. q. 7. nos si icõpetẽter. Itẽ ꝫm Hug. ꝙ papa põt ꝯcedẽ simpli ci sacerdoti ꝙ ꝯfirmet ⁊ ꝙ chrisma cõ ficiat ⁊ oẽs ordines ꝯferat p̃ter ep̃alez quẽ nõ hẽt ⁊ ꝟgines ꝯsecret. Et ꝙ pos set ꝯcedẽ diacono ꝙ ꝯferret diacõatuȝ ⁊ minores ordines. Et cuilibȝ hñti ordi nẽ posset ꝯcedẽ ꝙ ꝯferret illũ ordineȝ Et ꝙ possȝ et ꝯcedẽ laico ꝙ ꝯsecret vir gines. si tñ talis ꝯsecratio possȝ fieri siñ missa. al' nõ. Sȝ ꝫm glo. Ray. tuti⁹ ẽ di cere ꝙ ea q̃ sũt ordis nõ põt aliis ꝯmã dare q ñ hñt ordinẽ q exigit̃ ad exeq̃n dũ id qd̃ demãdat̃: sed ea q̃ sũt iurisdi tionis põt. Tho. ꝟo dicit ꝙ ꝓbabili⁹ dr̃ ꝙ papa põt ꝯmittẽ sacerdoti ꝙ confir met: sed nõ inferiori. q2 hoc ꝑtinet ad ꝑfectõem corꝑis mystici: sup qd̃ hȝ pa pa plenitudinẽ ꝑtãtis. Sed non posset simplici sacerdoti ꝯmittẽ ꝙ aliquẽ or dinaret in sacerdotẽ. q2 sacerdotiũ ꝑti net ad corpus xp̃i veꝝ: respectu cui⁹ ñ ẽ maior ꝑtãs epi q̃ȝ sacerdotis. Posset ãt ꝯmittẽ sacerdoti simplici ꝯferre mi nores. Con. Pe. vt in dicta. q. i. B.

¶ Utꝝ papa possit tollẽ leges ciuiles? R. ꝫm Io. an. Ubi papa nõ hȝ tꝑaleȝ iurisditõem nõ põt tollẽ legẽ q̊ ad foꝝ ciuile: nisi i his i qb⁹ ꝟtit̃ ꝑiculũ aie: cũ ꝑtãtes distincte sint. 96. dis. cũ ad veꝝ. ⁊ dis. 10. qm̃. ex̃ qui fi. sint le. cãm. 2. In his aũt in qb⁹ ꝑiculũ aie ꝟtit̃ quo ad vtrũqȝ foꝝ tollit legẽ. ꝓbat̃ ex̃ de iudi. nouit. ⁊ de rescrip. c. fi. ⁊ de scdis nup. c. pl't. ⁊ vlt. ⁊ ꝯ fo. ꝯpe. c. vlt. li. 6. ⁊ de iure iur. c. 2. li. 6. ⁊ de excep. c. 2. li. 6. ⁊ ꝯ sen. exco. decernim⁹. li. 6. Nã i his leges sa cros canones imitari nõ dedignãt̃: ex̃ de iudi. cl'ici. ⁊ in auc̃. vt cl'ici apud ꝓpri os ep̃os. ad fi. A. coll'. 6. B.

¶ Utꝝ papa possit absoluẽ aliquẽ ab obligatõe qua tenet̃ hõi? R. ꝫm Inno. Potest facẽ hoc de plenitudine ꝑtãtis ar. 9. q. 3. per p̃ncipalem. L. de quadri. p̃ scrip. bene a zenone. L. de p̃ci. impera. offe. l. quotiens. Idẽ Hosti. ⁊ Ber. A. Hoc verũ ex cã ⁊ in pertinentibus ad

officiū ei⁹: vt p₃ in iurib⁹ allegatis. Ar secus. ff. de iusti. ꝛ iure. l. iusticia. §. iuris precepta. B.

¶ Papa ēt añ coronatōem suā pōt exercē offm̄ suū. Et q̄ hac occasione lr̄as ei⁹ ipugnaret excōicat⁹ ē: vt i extrauagā. Bn̄dicti. xi. q̄ incipit. Quia nōnulli. Casus i q̄b⁹ papa raro vł nūq̄ dispensat: habent̄ s. dispēsatio. §. añplt. A. q. in cipit. Sunt alii. B.

Paraferna. A. al' parafernū bm̄ Catholicon. B. Paraferna ē q̄cq̄d h₃ mulier p̄ter dotē: ꝛ dr̄ a para qd̄ est iuxta: ꝛ ferna qd̄ est dos: q̄si iuxta dotē: l₃ in q̄busdā regionib⁹ talia non habeant locū: vbi bm̄ ɔsuetudinē vir oīa imobilia mulieris recipit in dotē: ꝛ oīa mobilia sūt cōia. Hab₃ aūt paraferna p̄uilegiū ad instar dotis. Sicut .n. vxor h₃ oīa bona mariti tacite obligata p̄ dote: sic ꝛ p̄ reb⁹ parafernalib⁹ marito datis: nisi per spālem ꝛ exp̄ssā obligatōem sibi p̄uiderit: q2 tunc alii videt̄ renunciare. C. de pac. con. l. fi. A. Idē in sū. li. 4⁹. ti. 25. q. 3. bm̄ Ray. ꝛ glo. ei⁹. B. Quin etiā bm̄ Hosti. si parafernalia inferant̄ in domo viri eo sciēte cōuenitur marit⁹ depositi vel mādati nisi dn̄ium translatū fuerit in maritū. A. Qd̄ nō p̄sumitur nisi expresse appareat bm̄ eudē Hosti. ꝛ in dicta. q. 3. B. q2 tunc aget ɔditōe certi vel sine cā: vel ob cām. A. Ista sunt noīa iuris que pa₂ faciūt ad fo₂ p̄niale: et importāt in effectu q̄ q̄s h₃ ius petendi actōe p̄sonali. i. iuris: qd̄ respicit obligatōem p̄sone ꝛ nō rei. B. De parafernalib⁹ nō d₃ se marit⁹ intromittere muliere inuita: q̄uis bonū videāt: vt sicut mulier seipam viro ɔmittit: sic et ɔmittēt res suas. C. de pac. con. l. hac lege. A. Idē i dcā. q. 3. B.

Parentes. Utrū filii teneantur alē parētes? R⁹. Filii locupletes tenent̄ nutrire parētes egenos: sic parētes locupletes tenētur filios. Et noīe parētū ꝛ filio₂ siue libero₂ itellige oēs ascēdētes ꝛ descēdētes. in auc. vt liceat ma. ꝛ auie. §. illud quoq̄. coll. 8. Cessat tñ hec obligatio bm̄ Hosti. si illi p̄nt sustētari de bonis p̄p̄riis vel de suo artificio. A. Nā hec obligatio alendi nō cadit nisi circa indigētes. dcō. §. illud. B. Et de h⁹ ēt s. familia. §. p̄. ꝛ s. expositus. Utrū aūt opa pietatis in parentes possint p̄termitti occasione religionis regre. i. religio. §. 3⁹.

Paricida p̄prie dicitur q̄ parentē occidit q̄i parēticida. Sed tñ lex q̄ punit paricidas locū h₃ in oībus ascēdētibus ꝛ descēdētibus i infinitū. Itē locū h₃ in vxore. viro. nuru. genero. vitrico. socero. patruo. auūculo. amita. ɔsobrino. patruele. patrono. nouerca. sponsa. p̄re ꝛ m̄re sposi ꝛ sponse. Et sil'r intelligas si femina p̄dictas personas diunctas occidēit vł ab eis occidat̄. Itē qui emit venenū vt hoc fieret. ff. eo. l. i. 3. et 4. A. In dcā. l. i. dr̄. Et q̄ emit venenū vt p̄ri daret q̄uis dare nō potuerit. B. Sil'r oēs ɔscii tenētur. ff. eo. l. vtrū.

¶ Que ē pena paricide? R⁹. Scd̄m leges ē vt p̄ v̄gis cedat̄: deinde sacco corii ɔsut⁹ cū cane ꝛ gallo gallinatio. vipera ꝛ simia in mari iactet̄: vel in amnē p̄ximū: vt oium elemēto₂ vsu careat. ꝛ celū supstiti: ꝛ terra mortuo auferat̄. ꝛ si mare vel amnis nō sit p̄xim⁹: bestiis subiicit̄. C. eo. l. i. ff. eo. l. plt.

Parochianus alienus in festis de missa eiiciendus est: vt s. missa. §. plt.

Paterfamilias debet regē ꝛ educare familiā suā. vt s. familia. §. p̄. ꝛ s. exposit⁹. ꝛ s. parētes.

Patientia quid sit? R⁹. bm̄ Tho. scd̄a scd̄e. q. 136. Sicut dicit Aug⁹ i li⁹ de patiētia. Patiētia ē q̄ eq̄ aīo mala toleram⁹: ne aīo iniquo bona d̄seram⁹: p̄ q̄ ad meliora p̄ueniamus. De q̄

ēt dicit Jac. p̄. Patiētia op⁹ ꝑfectū hēt
Et Grego⁹ i omel. Patiētia est radix ⁊
custos oīum v̄tutū.

¶ Utrū iniurie ſꝑ ſint patiēt ſustinē
de? R° ſm Tho. ſcda ſcde. q. 108. Mali
tolerādi ſūt a bonis in hoc ꝙ ab eis in
iurias ꝓꝑas patiēter ſustinēt ſm ꝙ oꝫ
Vn̄ ſup illō Cāt. 2°. Sic liliū int̄ ſpīas.
dic glo. Nō fuit bon⁹ q malos tolerare
n̄ potuit. Nō āt tolerāt eos vt ſustieāt
iniurias dei ⁊ ꝓximoꝝ. vn̄ Chryſo⁹ ſup
Math. Jn iniuriis ꝓpriis eē quēpiam
patientē laudabile eſt. iniurias aūt dī
diſſimulare nimis ē impiū. Hoc tn̄ in
telligēdū eſt qn̄ iniuria illata ꝑſone ad
ſolā ꝑſonā ꝑtinet. Tūc. n. patiēter ſusti
nēdū eſt. Qn̄ aūt redūdat i iniuriā dei
vel eccl'e: tūc dꝫ aliq̄s ꝓpriā iniuriā vl
ciſci: vt pꝫ de Helia qui fecit deſcende
re ignē ſup eos qui venerāt ad ipm ca
piēdū. 4°. Reg. p̄. Silr̄ Heliſe⁹ maledi
xit pueris ipſū irridētib⁹. 4°. Reg. 2°. Et
Silueſter papa excōicauit eos q ipm i
exiliū miſerūt. vt 23. q. 4. Guilliſarius.
Hi⁹. n. p̄cepta patiētie intelligēda ſūt
ſm ꝑparatōeꝫ animi: vt Aug⁹ dicit i li°
de ſermone dn̄i in mōte.

¶ Utrū ꝑcutiēti vnā maxillā ſꝑ altera
ſit p̄benda? R° ſm Ul. Aug⁹ in ep̄la de
puero Cēturionis dicit ꝙ p̄cepta patiē
tie magis ſt̄ ad ꝑparatōeꝫ cordis q̄ ad
op⁹: qd̄ in apto fit: vt in ſecreto teneat
animi patiētia. Jn manifeſto aūt id fi
at qd̄ eis vr̄ ꝓdeſſe quib⁹ bn̄ velle d̄be
mus. Vn̄ ⁊ dn̄s ſe ꝑcutiētē rep̄hendit.
Jo. 18°. ⁊ Paulus ꝑcuſſus in facie dixit
ꝑcutiet te d̄s paries dealbate. Act. 23°.
Si aūt hoc nō ꝓdeſt: tūc ꝑcutiēti vnā
maxillā q̄trū ad animi ꝓmptitudinem
exhibēda ē altera: nec reſiſtendū ē ma
lo: q2 ꝑ patiētiā ꝑſecutores deo lucrari
poſſum⁹. Ad mām patiētie ꝑtinē pōt
ſ. ira. ⁊ ſ. ꝯtumelia. ꝗ. ſ. ti. ⁊. i. vīdicatio.

PAtriarcha ⁊ p̄mas ſūt diuerſa no
mina: ſꝫ cōiter idē ſūt i re. 99.
diſ. ꝓuincie. Proꝓe tn̄ dicūtur patriar
che q̄tuor p̄ncipales. ſ. Conſtātinopoli
tanus. Alexādrin⁹. Antiocen⁹. ⁊ Hiero
ſolymitan⁹. Et ſm ordinē hic poſitū ē
ēt eoꝝ maioritas: vt ex̄ de ꝑuil. antiq̄.
Alii v̄o ꝓꝑe dicunt̄ p̄mates: vt Aglegi
enſis. Gradēſis. Cantuariēſis. ⁊ hi⁹. A.
Jō i ſū. li° 3°. ti. 27. q. 2. ſꝫ Ray. ⁊ gl. ei⁹. B

¶ Quot ſūt ꝑuilegia q̄tuor p̄ncipaliū
p̄riarchaꝝ? R°. Quatuor ſunt. Primū
ē q2 poſtq̄ r̄ceperūt palliū a ſede ap̄li
ca ꝯferūt palliū metropolitanis qui ſt̄
ſub eis. Scd̄m ē ꝙ recipiūt fidelitatis
⁊ obediētie iuramētū ꝓ ſe ⁊ ꝓ Roma
na eccl'a. Tertiū ē ꝙ faciūt an̄ ſe vbiq̄
crucē deferri: niſi vbi papa fuerit aut
ei⁹ legat⁹ vtēs inſigniis papalib⁹. A.
ſ. ap̄lice legatōis. vt in dicto. c. antiqua
B. Et niſi in vrbe Romana. Quartū
eſt q2 appellat̄ ad ip̄os omiſſis mediis
Hec oīa hn̄t ex̄ de ꝑuil. antiqua. i tex.
⁊ glo. p̄cipue Jnno. A. Con. glo. Ray.
vt in dicta. q. 2. Sed vt ibi pꝫ aliq̄ dicūt
ꝙ eccl'ia Cōſtantinopolitana hꝫ vltra
alios p̄riarchat⁹ duo ſpālia ꝑuilegia ſi
milia Romane eccl'ie. vꝫ ꝙ ꝯponit ep̄i
ſcopos ſuos ſicut ⁊ Romana eccl'ia. ar.
3. q. 5. q2 ſuſpecti. Jtē q2 appellat̄ ad ip
ſam ſicut ad Romanā omiſſis mediis
⁊ hoc dicūt velle canonē illū. renouan
tes. 22. diſ. vbi ⁊ hoc ſentit glo. ⁊ ibi etiā
dicit idē de Alexādrino. ponit tn̄ ſub
dubio. Sed i dcā. q. 2. dr̄ ſꝫ Hug. ꝙ Ale
xandrin⁹ nō pōt deponē ep̄os inconſul
to papa: niſi ſup hoc hēat ꝑuilegium
ſpāle. B.

¶ Sed q̄ iuriſditio p̄riarche ſiue p̄ma
tis i ſubditos ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ? R°
ſm Ray. Hēnt iuriſditōem i octo caſi
bus. Prim⁹ eſt cū appellat̄ ad eos. diſ.
99. ꝓuincie. 2⁹ cū vacat eccl'a metropo
litana ⁊ poſtulat̄ p̄mas ꝙ diſponat de
reb⁹ ad metropolitanū ꝑtinētib⁹. ſ. cu
ſtodiēdis: ex̄ de offi. oꝛ p̄ſenti. li° 6°. 3⁹
ex ꝯſuetudine vel ꝑuilegio. A. ſ. pc̄r
agē qd̄ ſibi ex his ꝯcedit̄: vt in. c. cōque
ſtus. de quo. i. B. Hos duos caſus
hēs. 9. q. 3. ꝯqueſt⁹. 4⁹ cū ſup arduo ne
gocio dubitat̄: nec pōt i ꝓuiciali ꝯcilio
terminari. tunc. n. metropolitan⁹ debꝫ

pmatē cōsulē.dis.18.de ɔciliis. A .Ho .c.nō vř ibi hři. Idē tñ nōtur in sū.e.ti.q.3. B 5ᵒ cū metropolitanus est negligēs: vł remissus pōt supplē defectū ei⁹.9.q.3.cū sim⁹.6ᵒ cū aliqs ɔquereret ꝯ archiepo pmas eēt iudex.xi.q.1.si clericus.7ᵒ si subdit⁹ metropolitani ɔqueraẗ pmati ꝙ iniuste ipm excōicauit.⁊ pmas remittat eū ad metropolitanū vt absoluat.⁊ ille nō posset absolutōez obtinē poterit absoluē pr̄iarcha:ita ꝙ pcipiat ei ꝙ metropolitano satisfaciat Al' reducet eū in eādē sniam. A .nisi ɔstiterit eū iniuste excōicatū: vt in.c.ꝯ quo statiz. B .ex̄ de offi.oꝛ.ad repꝛimēdā.8ᵒ est ꝙ si archieps vł eps fecit mādatū illicitū vł iniustū: ⁊ subditus appellauit ad papā:pōt pr̄iarcha ꝺclarare ꝙ subdit⁹ legitime appellauit:ar. ex̄ de appel.sollicitudinē. A . Idem in dicta.q.3. B.

Patronus siue ius

pr̄onat⁹. Ius pr̄onat⁹ bȝ Hosti.est ptās repn̄tandi istituēdū ad bn̄ficiū ecclasticū. A .s.simplex ⁊ vacaẗ bm Ray.⁊ in sū.li°.p̄.ti.p̄.q.80.vbi nōnẗ hec oia q̄ in isto pn° ponūtur bm Ray. Hoff. Inno. Hosti.⁊ Ber. B .⁊ puenit vt Hof.dicit de eccle fundatiōe. dotatione.soli collatōe.16.q.7.filiis.⁊.c.q cunqꝫ.Vñ ꝟsus. Patronū faciunt dos edificatio fundus.Et ius pr̄onat⁹ bȝ diuersas regiones diuersimode noiatur Qñqꝫ dr̄ aduocatio:ex̄ eo.qꝛ clici.Qñz vicedn̄atus vł custodia siue guardia: ex̄ eo.p̄terea ⁊.c.qm̄.Qñqꝫ dr̄ ius freqn̄tatōis vel pcessionis.16.q.7.pie ment]. ⁊.c.frigētius. Hec.n.oia p eodez supponunt:ex̄ de sta.mo.in singulis.§.fi.

¶ Quod ius cōpetit patrono ecclie? R°. Quadruplex ius cōpetit ei.Vñ versus. Patrono debeẗ honoꝛ onus emolumētū. Pn̄tet pꝛesit defendat alatur egen⁹. Pꝛimū g° ē ꝙ ipse hȝ pn̄tare instituēdū ad pbendas:siue eccl'ias non collegiatas.ex̄ eo.fere per to. In collegiatis ꝟo nō electōi faciēde: sed iaȝ facte postulaẗ assensus pr̄oni. A .⁊ etiā faciēde qñ sibi ē ɔcessuȝ ab epo i fūdatōe eccle si pr̄on⁹ ē clicus.Si ꝟo laicus a papa:vt in.c.de quo statiz.coniuncta glo. B .ex̄ eo.nobis.Scōm ē ꝙ q̄si pncipalis pmus in pcessione icedit.16.q.7.pie mētis.⁊.c.frigēti⁹. A .In his iurib⁹ nō vř hoc bn̄ pbari:sed facit dictū.c.nobis. B .Tertiū ē ꝙ defēsoꝛ ē pcipuus eccle:⁊ iō teneẗ eā defendē ab oibus oppꝛessoꝛibus .16.q.7.filiis Quartū ē ꝙ si vergat ad inopiā alēd⁹ ē de bonis eccle:vt in dicto.c.filiis.⁊.c. quicunqꝫ. Itē in ipsa fundatōe pōt patron⁹ laicus de ɔsensu epi certū censū tenē:ex̄ eo.p̄terea.2°.Sed vltra nihil dȝ exigē nec in aliquo grauis eē:ex̄ de sta.mo.in singulis.§ fi.Sȝ qñ pr̄on⁹ ē loc⁹ religiosus:vt si aliq monachi in ppꝛio solo ⁊ ppꝛiis expensis eccl'iam edificauerūt:habēt in eo oia tpalia sicut episcopus oia spūalia. vt.16.q.2.sane.⁊.c. statutū.ex̄ de puil.cū ⁊ plantare.§.i ecclesiis.⁊ de capel.mo.c.p̄.⁊ hēnt nihilo minus ius pn̄tandi:ex̄ de sup.ne. pla. sicut. A .Predicta etiā tāgūtur i sū. eo.ti.q.81.bm Hosti.⁊ Hof. B.

¶ Sȝ infra qꝺ tps dȝ pn̄tare pr̄onus? R°. Si ē patron⁹ laic⁹ teneẗ infra q̄tuoꝛ mēses.si ē eccl'a vł monasteriū tenetur infra sex mēses etiā si ius pr̄onat⁹ habuerit ex collatōe laici.ex̄ eo.si laicus. li°.6°. Aliter eps oꝛdinabit de eccl'a. ar. ex̄ eo.c.3°.⁊.c.cū ppter.

¶ Quid si pr̄on⁹ pn̄tet p̄ vnū ⁊ postea aliū? R°. Si pr̄on⁹ ē laic⁹ iudicio epi relinquiẗ quē velit acceptare. A .Vez ē si 2° pn̄tat⁹ ē eque idone⁹ cū p̄: vt i.c. cū aduocat⁹.de quo.i. B .Si ē collegiū vel eccl'astica psona variare nō pt sed pm⁹ pferēdus ē:ex̄ eo.cū aduocat⁹.

¶ Quid si vn⁹ construat eccl'iam ⁊ ei plures succedāt:nūquid oēs erūt pr̄oni? R°. Ius pr̄onat⁹ apud quēlibet hēduz est insolidū:etiā si ex eq̄lib⁹ ptib⁹ sint hēdes.⁊ cōpetit cuilibet patrono q̄ ad oēs effect⁹ p̄ter sacerdotis pn̄tatōem: que est ita apud omnes cōiter ꝙ apud

nullum singulariter: ex͂ eo. c. p̄. ꝛ. 2º. A.
Et etiam preter censum qui debet ex
iure patronatus cum oia debita ꝛ cre
dita diuisibilia debeant diuidi ꝑ here
ditariis portõibus. L. de acqui. here. l.
pro hereditariis. B.

¶ Quid si patroni sint plures ꝛ nõ cõ
cordant in pñtando? R. Ille debet pfi
ci qui maioribus iuuat meritis ꝛ a plˡi
bus eligitur: ex͂ eo. qm̃. Q̄ si numerus
est equalis recurrẽdũ est ad merita. 63.
dis. si forte. Si oia sint equalia potest
eps dicere ꝙ cõcordent ꝛ iterũ pñtent.
79. dis. si duo. Si vero non cõcordãt lo
cus est gratificatõi: ex͂ de elec. venera
bilem. §. obiectioni. ꝟ. ꝙ aũt. Sz si neu
ter põt poni sine scandalo: tunc eps ec
clesiam ordinabit ꝓut viderit melius
expedire: vt in dicto. c. qm̃. A. Idem
ƀm Hosti. vt in sum. liº. p̄. ti. p̄. q. 85. ꝛ ad
dit ꝙ si eps talẽ ecclam ordinare non
põt: tunc ecclam interdicere dz ꝛ reliq
as extrahere in patronoꝝ verecundiã
ꝛ ruborẽ: ex͂ eo. c. p̄. ꝛ. 2º. ꝛ ƀz Inno. Ber.
ꝛ eũ. Hosti. intelligẽdũ est de reliquiis
que sunt extra altare in capsis: alr̃ nõ li
ceret. Q̄ si nec sic possunt cõpesci vel
ad concordiã reuocari: tũc putat recur
rẽdũ ad brachiũ sclare: ex͂ de offi. or. c.
p̄. vt in dicta. q. 85. Et hec intelligenda
sunt nisi ex his maiꝰ scandalũ oriretur
tunc. n. omittẽda forent. 50. dis. vt cõsti
tueretur: ꝛ interiʒ durãte discordia po
netur ab epo in ecclia iconomꝰ appel
latõe cessante: qui eius fructus aut ex
pẽdet in vtilitatẽ ecclie: aut instituẽdo
fideliṫ reseruabit: ex͂ de offi. ordi. cum
vos. B.

¶ Nũqd a t roni inter se pñt pacisci
vt alteriꝰ vicibus pñtent? R. nº ƀz Ber.
Sic. ar. ff. de vsufruc. l. quotiẽs. §. p̄. ꝛ in
cle. pl̃es. ex͂ eo. A. Et ibi hº clare ha
bet. B. Idẽ Hosti. Sed Inno. non
placet: q̄ põt intelligi ꝙ honestiꝰ eẽt
si concordarent semp.

¶ Quid si inṫ pñtantes sit q̄ qˢ sit pa
tronꝰ? R. Si nõ fuerit finita infra ter
minũ de quo dcm̃ est s. §. 3º. eps institu
at saluo iure eiꝰ q vicerit: ex͂ eo. si vero
ꝛ. c. qm̃ i qbusdã. A. In dicto c. si ꝟo.
dr̃. ꝙ ille qui euicerit debet institutuʒ
ab epo repñtare. B.

¶ Quid si patronꝰ pñtat nõ idoneum
seu idignũ? R. Si patronꝰ sit collegiũ
siue ꝑsona ecclastica ꝑuatus est ꝑ ea
vice iure pñtandi: ex͂ de elec. cũ in cun
ctis. ex͂ de sup. ne. pla. sicut. Silr̃ etiã ƀz
quosdã si patronꝰ laicꝰ sit: ꝑuatꝰ est iu
re pñtandi ꝑ ea vice ꝛ deuolutũ est ad
supiorẽ. vl̃ saltẽ ꝑuari dz. ꝛ tñ vt addit
Inno. bñ facit eps si interim remittat
ꝓuisionẽ laico patrono. A. Hosti. di
cit simplr̃ hoc cãu ꝙ patronꝰ laicus est
ipso iure ꝑuatus: sicut ꝛ clicus. Dicit tñ
ꝙ eps põt ei recõcedẽ repñtatõem: vt
in sũ. eo. ti. q. 88. Glo. vero in. c. cuʒ vos.
ex͂ de offi. or. dicit ꝙ nõ ẽ ꝑuatus vel ꝑ
uandus: qꝛ laicꝰ ẽ minꝰ expꝰ circa eccli
astica. ꝛ qꝛ hz minꝰ tps ad pñtãdum q̃
clicus. Vñ ꝛ laicꝰ in pñtando variare
põt: sz nõ clicus. ex͂ eo. cũ aũt. B.

¶ Utꝝ patronꝰ possit pñtare seipm? R. Non. q̃tũcũq sit idoneꝰ. ex͂ eo. per
nras. 8. q. 1. in scripturi. Si tamen pl̃es
sint pñoni bñ pñt vnũ de se pñtare: ar.
ex͂ de elec. cũ in iure. A. Idẽ in sum.
eo. ti. q. 89. ƀm Hosti. Gof. ꝛ Ber. B.

¶ Utꝝ pater possit filiũ vel nepotem
pñtare? R. ƀm Hosti. Põt dũmodo sit
idoneꝰ: qn potiꝰ vr̃ pñtandus q̃ alius:
ar. ex͂ de cohabi. cle. ꝛ mu. c. p̄. ꝛ ex͂ de cẽ
si. cũ apl̃s. §. inhibemꝰ. Con. Gof. Inno.
ꝛ Ber. A. Idẽ in sũ. eo. ti. q. 90. B.

¶ Quid si vacãte ecclia eps vocat pa
tronũ ꝛ ꝯfert ei? R. ƀm Hosti. Si non
habuit originẽ a se sed eps motu ꝓpo
ꝯtulit ei. credo ꝙ possit ꝯsentire volun
tati ꝑlati: ar. ex͂ de elec. cum in iure. A.
lz aliq ꝯ̄dixerit: vt in sũ. eo. ti. q. 91. B.

¶ Utꝝ ius pronatꝰ sit spũale? R. Ius
pronatꝰ directe nõ dr̃ ius spũale eo ꝙ
cadit in laicũ. Tñ ƀm quid potest dici
spũale eo ꝙ per ipm ꝑstat via ad con
sequẽdũ spũale bñficium. ideo etiã vo
catur annexũ spũali: ex͂ eo. de iure. ꝛ ꝑ
iudi. quanto.

¶ Qualr̄ ius ꝑ̄sonatꝰ trāſferat̄ i aliud̄z?
R̄°. ſm̄ Hoſti. Quatuoꝛ mōis. ꝓ̊ qdē ꝑ
ſucceſſ oné hēditariā: vt hr̄ s. §. 5°. 2°. ex
ꝑmutatōe. q2 cū alio ſpūali permutari
pōt. 16. q. 7. nemini. ex̄ de reruz ꝑmu. ad
qōes. ⁊. c. fi. 3°. ex donatōe. Et qdez ſi ius
ꝑ̄ſonatꝰ donat̄ laico r̄qrit̄ ꝯſenſus ep̄i.
ex̄ eo. ꝑ̄terea. maxie qn̄ dubitat̄ ne fiat
i fraudē ⁊ tralferat̄ i potētioꝛez: vt ibi
inuit̄. Si ꝟo donet̄ cl̄ico nō reqrit̄ ꝯſen
ſus ep̄i. ex̄ eo. ex inſinuātōe. c. illud. ⁊. c.
ſignificaſti. A . Hꝰ vr̄ veꝝ qn̄ eccl̄ia
vacat. al̄r vr̄ ꝙ ſine ꝯſenſu ep̄i nō poſ
ſit donari ēt ꝑſone eccl̄aſtice: vt i dicto
. c. illud. B . 4°. ex vēditōe: q2 lꝫ non
poſſit vēdi ſpāliter: ex̄ eo. de iure. tamē
trāſit cū vniuerſitate: niſi de ip̄o ſpāl̄r
excipiat̄: ex̄ eo. ex l̄ris. ⁊. c. cū ſcdꝫ. Sil̄r
trāſit cū vniuerſitate i ꝯductōe ad fir
maz ſiue ad pēſionē: vt in eo. c. ex l̄ris.
A . Idē in ſum. eo. ti. q. 84. B.
¶ Utꝝ poſſit pignoꝛi obligari? R̄°. De
hꝰ ſūt opiones. Quidā dicūt ꝙ pōt ob
ligari cū vniuerſitate. ꝟioꝛ tn̄ vr̄ opio
Inno. ꝙ nec ſimpl̄r nec cū vniuerſita
te pōt pignoꝛi obligari. A . In dicta
. q. 84. referūtur de hꝰ opiones nullaz ꝓ
ferēdo. Sꝫ forte dcm̄ Inno. pōt ꝟifica
ri ex eo ꝙ créditoꝛ nō pōt vti re pigno
rata: nec debitoꝛ qn̄ trāſit i creditorē. ⁊
ſic cū neut̄ poſſit ꝑ̄ntare fiēt ꝺtrimētū
eccl̄ie: qd̄ nō debet eē dicto. c. cū ſꝫ. B
¶ Utꝝ poſſit i feudū dari? R̄°. Cū vni
uerſitate dari pōt. ex̄ eo. cum ſcdm̄. Sꝫ
ſpāl̄r ⁊ exp̄ſſe ſm̄ Hoſti. nō pōt. q2 feu
dū reqrit homagiū: qd̄ ē rei tp̄alis. A.
Idē in ſū. dicta. q. 84. B . Si eccl̄ia
hēt patronū vtrū cōferri poſſit ꝑ lega
tū: vide s̄. legatꝰ. §. 3°. De his q de nouo
vſurpāt ſibi ius patronatꝰ vacātiū ec
cl̄aꝝ. vide s̄. eccl̄ia ꝓ̊. §. ap̄l̄t.

Peccatum pꝰ cōmuni
ter. Utꝝ
volūtas ⁊ opꝰ exteriꝰ ſit vnū
pctm̄? R̄° ſm̄ Pe. Si loquamur de vo
luntate ⁊ ope ꝓut ſūt ꝯiuncta vt cā et
effectꝰ: ſic ſunt vnū peccatū formalit̄
lꝫ pl̄a māliter; q2 vna ē rō deoꝛdinādi;
lꝫ pl̄a deoꝛdinata. Si ꝟo loq̄mur ꝓut
ſūt ſeparata: vtputa ſm̄ aliud ⁊ aliud tē
pus ſūt diuerſa pctā. q2 diuerſe auerſio
nes ⁊ ꝯuerſiones. A . Idē i ſū. li°. 3°. ti.
34. q. 197. B.
¶ Quō vnū pctm̄ ſit grauiꝰ al̄io? R̄°.
Si loquamur de pctis eiuſdem generꝭ
inuenit̄ vnū pctm̄ grauiꝰ alio ſm̄ gra
dū tranſgreſſionis: vt manifeſtū eſt ꝺ
peccatis luxurie s̄. luxuria. §. ꝓ̊. ⁊ eodez
modo de aliis. Si ꝟo loq̄mur de pctis
diuerſoꝝ generꝝ erit pctm̄ grauius alio
ꝑ̄cipue ſm̄ diuerſitatē obiectoꝝ. ſ. ſꝫ ꝙ
ē ꝯ̄ aliquid ꝑ̄ncipalius vl̄ minꝰ ꝑ̄ncipa
le. Un̄ homicidiū qd̄ ē ꝯ̄ ſubām hoīs ē
grauiꝰ peccato: quod ē circa res exteri
oꝛes ſicut furtū. ⁊ ſil̄r grauius q̄ꝫ homi
cidium eſt pctm̄ quod imediate ꝯ̄ deū
ꝯmittitur: ſicut ifidelitas blaſphemia
⁊ huiuſmodi: vt ponit Tho. ꝑ̄ma ſcd̄e
. q. 73. Et idem haberi pōt. 33. q. 2. ſi quid
veriꝰ. vbi dr̄ ꝙ homicidiū eſt grauiꝰ q̄ꝫ
adulteriū. ⁊. 17. q. 4. ſicut qui. vbi dr̄ ꝙ
ſacrilegiū ē maiꝰ pctm̄ q̄ꝫ fornicatō. A.
Cō. Ray. vt i ſū. eo. ti. q. 200. B.
¶ Scd̄m quid vnū pctm̄ poſſit eē gra
uius ⁊ leuius? R̄° ſm̄ Ray. ꝑ̄rio qdez
ex circūſtantiis. Nā ⁊ circūſtantia qn̄ꝫ
talis ē ꝙ nō ſolū aggrauat: ſed ēt i aliā
ſpēm trahit ſicut fornicatio cū fit cum
cōiugata dr̄ adulteriū. Sꝫ ⁊ 2° aggraua
tur pctm̄ ex ꝑſona: puta ihoneſtas i cl̄i
co grauiꝰ puniēda ē q̄ꝫ in laico: ar. ex̄
de vi. ⁊ hone. cle. vt clericoꝝ. Et de hoc
etiā dicit̄ in ſe. §. Item aggrauat̄ 3° ex
actu ip̄ius. Idem. n. pctm̄ malū eſt i cō
ſenſu. peius in facto. peſſimū in conſue
tudine: de quo Augꝰ. Peccati ſūt tres
differentie. ſ. in coꝛde. in facto. ⁊ in con
ſuetudine. de pe. diſ. 2. ſicut. Itez aggra
uatur 4°. ex motiuo. q2 vt ait Gregoꝰ.
Pctm̄ tribꝰ modis ꝯmittit̄. Nā aut ex
ignoꝛātia aut ex ifirmitate aut ſtudio
ꝑpetrat̄. Et grauiꝰ qdem infirmitate
q̄ꝫ ignoꝛātia. ſꝫ multo grauiꝰ ſtudio q̄ꝫ
infirmitate peccat. de pe. diſ. 2. ſciendū
A . Ambꝛoꝰ aūt dicit ꝙ ꝗuiſſime pec
cat qui ignoꝛat. ſed illud exponit̄. i. peri

gulosissime. qz spālis pnīa nō agitur ɔ̄
peccato quod ignorat᷑ ɓm Ray. ꝛ i dcā
q. 200. vbi etiam subditur. Non obstat
ēt dictū Clemētis. 32. q. 7. c. quid. vbi dr̄
Quid i omnibus pctis grauius ē adul
terio: qz in eo ꝙ dicit quid: non infert
negatōem sed raritatez quasi dicat: de
facili non inuenitur. Uł expone graui
us .i. cōmunius. B.

¶ Utrū magnitudo peccantis agg̃uet
pctm̄: R. ɓz Tho. p̄ma scđe. q. 74. Pec
catū qñz fit ex surreptōe ꝓueniens ex
infirmitate humane nāe. Et tale pctm̄
minus imputat᷑ ei qui est maior in vir
tute eo ꝙ min⁹ negligit huiusmōi pec
cata rep̄mere: que tamē oīo subterfu
gere infirmitas humana nō sinit. Pec
cata vero que ex deliberatōe ꝓcedunt
tanto magis alicui imputant᷑: quanto
maior est. Et hoc ꝓpter quatuor. p̊ qz
maiores facilius possunt resistere pec
cato: cū excedāt i scia ꝛ virtute. Unde
Luc. 12º. Seruus sciēs volūtatē dn̄i sui
ꝛ nō faciēs plagis vapulabit multis.
2º. ꝓpter igratitudinē. qz oē bonū quo
quis magnificat᷑ ē dei bn̄ficiuz cui hō
fit ingrat⁹ peccādo. ꝛ q̃ꝫtum ad hoc q̄li
bet maioritas etiā i tp̄alib⁹ bonis pec
catū aggrauat. 3º ꝓpter spālē repugnā
tiā act⁹ pcti ad magnitudinē ꝑsone: sic͂
si p̄nceps iusticiaz violet qui ponit᷑ in
iusticie custos: ēt si sacerdos fornicet᷑ qui
castitatē vouit ꝛ alios ad hoc hortari
dꝫ. 4º. ꝓpter exēplū siue scādalū: qz vt
Grego⁹ dicit i pastorali. In exēplū cul
pa vehemēter extēdit᷑ qñ ꝓ reuerētia
ordinis peccator honorat᷑. Ad pluriuz
etiā noticiā ꝑueniūt magnoꝝ pctā et
magis ea hoies indigne ferūt. A. Jō
in sum. eo. ti. q. 201. B. Utrꝫ idē actus
possit eē pctm̄ ꝛ meritū hēs s̈. meritū.
De septē vitiis ꝛ que ex eis oriunt᷑ hēs
.s̈. vitiū. De pctō ēt s̈. crimē.

Peccatum 2º .s. mortale

Que sunt peccata mortalia?
R. ɓm Ray. In p̄mis notare potes eē
pctā mortalia omnes transgressiones
decalogi. Itē quedā enumerantur ab
apostolo. Ro. p. de quibus in fine sub
dit: ꝙ qui talia agūt digni sunt morte.
Et p͛a imo oīa reducunt᷑ ad decalogū
vt idolatria. vitiū ɔ̄ nām. inīqtas. mali
tia. fornicatio. auaritia. nequitia. inui
dia. homicidium contētio. dolus. mali
gnitas. susurratio. detractio. ɔtumelia.
suꝑbia. elatio. inuentio maloꝝ. iobediē
tia. insipiētia. incōpositio. Et subdit de
his que sine affectōe: ꝛ absꝫ fedē ꝛ sine
mīa fiunt. Et seq᷑. Qui talia agunt di
gni sunt morte. Itē Gal. 5º. Manifesta
sūt opa carnis que sunt fornicatio. im
mūditia. impudicitia. luxuria. auāitia.
que est idoloꝝ seruit⁹. veneficia. inimi
citie. contētiones. emulatōes. rixe. dissē
siones. secte. inuidie. homicidia. ebrie
tates. cōmessatōes. ꝛ his silia. Et sequi
tur. Qui talia agunt regnū dei non cō
sequētur. Aug⁹ etiā dicit sic. Mortalia
sunt sacrilegiū. homicidiū. adulteriuz.
fornicatio falsum testimoniū. rapina.
furtū. superbia. iuidia. auaritia. ꝛ si mł
to tp̄e teneat᷑ iracūdia. ꝛ ebrietas. si as
sidua sit. Quicunqꝫ aliqđ de istis in se
dn̄ari ꝑmiserit eterno igne cruciabit᷑.
hec Aug⁹ dis. 25. §. crimis. A. Idē i sū.
li. 3. ti. 34. q. 199. B. Sed in oīb⁹ pre
dictis attēdēdū est qđ dic͂ Tho. scđa se
cūde. q. 35. ꝙ mortale pctm̄ dr̄ quod tol
lit spūalem vitā aīe que est ꝑ caritatē
Unde illud pctm̄ ex suo genere ē mor
tale: quod ɓm ꝓpriā rōem ɔ̄riat᷑ carita
ti. A. Idē dicit Nicolaus de lira. su
ꝑ. 7. Math. B. Sed tn̄ in oīb⁹ pecca
tis que sunt ɓm gen⁹ suū mortalia ɔsi
derādū ē ꝙ n̄ sūt mortalia nisi qñ suā
ꝑfectōem ɔsequūtur. s. in ɔsensu rōnis
Un̄ si sit inchoatio pcti in sola sensuali
tate ꝛ nō ꝑtingat vsqꝫ ad ɔsensū rōnis
ꝓpter impꝑfectōem act⁹: ē peccatū ve
niale. sicut in genē adulterii cōcupiscē
tia que cōsistit i sola sensualitate ē pec
catum veniale. Si tn̄ peruenit᷑ vsqꝫ ad
cōsensum rōnis est pctm̄ mortale. Et
idem de p̄mis motib⁹ ire vel inuidie
que inueniunt᷑ qñz etiā in viris ꝑfcis

ꝛ sunt peccata venialia: vt Tho. sub dit ibi.q.36. A .Fac.6.dis.testiũ.al'. ꝫ pensandũ. B .Sed tñ hec in singl'is pctis hẽs pleni' declarata. Quedaꝫ .n. que sunt venialia hẽs in se.c.s.pctm̃. 3° Utrũ per ꝯfessionẽ gnãlẽ mortalia de leãtur.hẽs s̃.ꝯfessio p.§.12' qui incipit. Utꝝ ꝑ gnãlẽ. Et plura ẽt de pctis de q bus tenet quis cõfiteri sup̃ confessio, per totũ.ꝛ.i.pnia p̃.

PEccatum 3°. s.veniale. Que dicunt pctã venialia? R° fm Aug.dis.25.§.al'.vbi sic dicit. Que autẽ sint minuta pctã lꝫ oibus nota sint, tñ qꝛ longũ eẽt vt oĩa replicẽtur op' ẽ vt ex eis aliq̃ noiem'. Quotiẽs aliqs i ci bo vel i potu plus accipit q̃ necesse est ad miuta pctã nouerit ptinẽ. Quotiẽs plus loqtur q̃ opꝫ: plus tacet q̃ expe dit. Quotiẽs pauperẽ iportune peten tẽ exaspat. Quotiẽs cũ sit corꝑe sanus aliis ieiunãtib' prãdere voluerit: aut sõno dedit' tardi' ad eccl'aꝫ surgit: aut q̃tiẽs excepto filioꝝ desiderio vxorem suã cognouerit. Quotiẽs in carcẽ posi tos tardi' reqsierit: infirmos tardius visitauẽit: ꝛ discordes ad ꝯcordiã reuo care neglexerit. A .Hoc est in p̃lato mortale fm glo.in.§.al'.ꝑ.c. p̃cipimus. 90.dis. B .Si plus aut ꝓximum aut vxorẽ aut filiũ aut seruũ exasperauẽit si ampli' blãdit' fuerit q̃ opꝫ. Si cuiq̃ maiori ꝑsone ex volũtate: aut ex ncci tate adulari voluerit. Si pauperibus esuriẽtib' sibi nimiũ deliciosa vl' sum ptuosa ꝯuiuia p̃parauerit. A .Istud sibi videt nõ hẽri in tex.sed poti' addi tum hic est. B .Si se aut i eccl'a: aut ex̃ ecc'iam fabulis ociosis de qbus in die iudicii rõ reddẽda est occupauerit. Si dũ iocãtes. A .h° iocãtes nõ vr̃ de tex. B .incaute iuram': ꝛ cũ hoc per aliquã nccitatẽ implẽ non poterimus: vtiq̃ piurem': ꝛ cũ oi facilitate vel te meritate maledicim'. hec Aug'. Plu ra de his in sp̃ualib' suis locis manife stant. A .Et in his põt apparẽ q̃ hec

qñ̃ꝫ sunt mortalia: ꝛ p̃dicta sũt exẽpla venialis pcti. diffinitio aũt vr̃ ista. Ue niale ẽ quod nõ aggrauat vsq̃ ad rea tum ꝑpetue dãnatõis. 2° sen dis.42.c. veniale. B.

¶ Utꝝ pctm̃ veniale possit fieri mor tale? R° fm Pe. Idẽ actus numero q ẽ venialis nõ põt fieri mortalis. ꝫ ideꝫ i sp̃e põt. ꝛ sic intelligit v̓bũ Aug. q̃ ni hil est adeo veniale q̃ non possit fieri mortale.dis.25.§.hinc ẽt. A .al' icipit criminis. B .Et q̃ in li°. sniarũ dicit q̃ uenialia multiplicata ita pñt obruẽ sicut vnũ mortale: intelligit ꝑ occasio ne: qꝛ assuetudo venialiũ cadẽ facit in mortale. A .Circa hoc Bona. super 4°.sen.dis.16.sic dicit. vꝫ q̃ triplex ẽ ge nus uenialis pcti. Quoddã.n.ẽ ex surre ptõe ꝛ iõ veniale qꝛ vitari non potest. Quoddã ex cogitatõe siue volũtate si ne ꝯsensu: ꝛ iõ veniale qꝛ plene nõ con sentit hõ in cogitatõe: vt de muliere'. vl' delectatõe circa ꝯsensũ i delectatio nẽ. Quoddã ẽ veniale cũ rõe ꝛ ꝯsensu. sed tñ iõ ẽ veniale qꝛ nõ ẽ deordinatio ꝯ p̃ceptũ: vt ebrietas ꝛ mẽdaciũ ioco sum. Nũ igit q̃rit vtꝝ veniale fiat mor tale. Si intelligat q̃ hec culpa ꝑ eẽn tiã fiat illa nulla ẽ qõ: qꝛ hoc ẽ ipossibi le. Si itelligat q̃ illud qd̃ al' erat veni ale possit eẽ mortale vt mẽdaciũ ioco sum ꝛ ebrietas: dico q̃ qd̃dã ñ fit mor tale: qd̃dã fit mortale ꝑ ꝯplacẽtiã. Pri mũ igit veniale qd̃ ꝯmittit ꝑ surrepti onẽ sp̃ est veniale. Scd̃m 2° mõ venia le.s.per delectatõem citra ꝯsẽsuꝫ fit mortale ꝑ cõplacẽtiã fm q̃ placitũ dr̃ ꝯsensus plenus. Tertiũ veniale qd̃ est per delectatõeꝫ citra deũ põt fieri mor tale ꝑ libidinẽ magnã sicut mẽdaciuꝫ iocosuꝫ. Et hoc fit mortale ꝑ placitũ fꝫ q̃ placitũ dr̃ gerata volũtas. ꝛ qꝛ itera tio act' disponit ad libidinẽ ꝛ cõplacen tiã: hinc est q̃ Aug' dicit in plurib' lo cis q̃ venialia plura obruũt nõ ꝑ se: ꝫ qꝛ disponũt ad libidinẽ nõ dispõne ne cessitat): ꝫ pnitat). hec ille. Est ãt aduẽ tendũ q̃ gerata volũtas ꝛ libido h̃ in

telligit qñ nõbilis negligẽtia adhibet
circa venialiũ resistẽtiã. q2 dũ nob ad
ẽ sufficiẽs tp̃s deliberãdi tenemur mo
tus vẽial es rep̃mẽ fz Alex. de ales. z ẽt
alios: vt pz s̃ ebrietas. in p̃n.º in additõ
ne. H.º ẽt pz p glo. 25. dis. §. crimis. Ubi
dic̃ q assiduitas z ɔtẽpt' vitãdi venia
lia efficit culpa mortalis. z õ pe. dis. i. c.
tres. sup vbo opprimẽt dicit. Cõtẽptus
venialiũ z vilipẽsio pctm̃ ẽ mortale. Et
sup vbo tres sũt dicit. Si qs ɔtẽnit ve
nialia ppt ɔtẽptũ eoz ɔstituit dignus
mõte etna. Itẽ aduertẽdũ put dic̃ Bo
na. vbi s̃. q pctm̃ veniale occurrẽs p
mẽrã surreptõem nõ põt effici mortale
Et h.º vez ẽ q̃tũ in se cũ ɔsensũ deliba
tũ hr̃e nõ possit. Põt tñ effici mortale i
sua origine z accidẽte: sic̃ in sili pz õ no
cturna pollutõe: q̃ lz in se hr̃e nõ possit
mortale pctm̃ põt tñ hr̃e i origie vl ac
cidẽte. i. si añ vel p' placẽt alicui pollu
tõis carnalis delectatio: vt põt colligi
ex nõtã i sũ. li.º 3.º ti. 24. q. 74. Et eodem
mõ si qs p mẽtis surreptõem ɔmittẽt
qc̃q̃ õ sp̃e pcti mortalis: vt ẽ deũ blas
phemare vel aliud: lz hoc i se nõ videa
tur mortale: põt tñ in sua origie pctm̃
mortale hr̃e si forte pcedat a mẽte ad
hoc disposita: vl ex nõbili incuria z ne
gligẽtia qñ si vellet posset ɔmode pui
dẽ ne illud occurrẽt. Uñ nõ puidẽdo vi
det mali iose peccare: cũ lata clpa eq
paret malitie: ex̃ de ɔsti. vt aiaz. li.º 6.º
Põt ẽt pctm̃ p surreptõez occurrẽs ha
bere mortalẽ culpã i suo accñte. vz cõ
placẽtia z ipnia. ɔplacentia. i. qñ alicui
placẽt pctm̃ ɔmissũ añ vl p' ɔmissionẽ
vt s̃ de nocturna pollutõe p̃tactũ ẽ. p
ipenitẽtiã vo qñ eoz pnia ɔtẽnẽtur: de
q̊ i se. §. dicet. B. Un' aũt actus quõ
possit esse bonus vl malus. vide s̃. me
ritum.

¶ Utz teneamur penitẽ de venialib'
R.º fm Tho. in 4.º dis. 16. Cũ dr̃ aliquis
ad aliqd teneri q̃dã nccitas iportatur.
Nccitas ãt ẽ duplex. Una absoluta. z fz
hãc tenet facẽ ea sine qb' nõ ẽ sal'. Et
h.º mõ nõ tenet qs ad pcti venial pniaz
q2 mortẽ ex h.º ñ icurrit nisi forte ex cõ
tẽptu dimittat. Alia nccitas ẽ ex suppo
sitõe alic' finis sic̃ dr̃ aliqd eẽ nccũz si
ne q̊ nõ possum' finẽ itẽrũ ɔseq. Et hoc
mõ nccium ẽ q hõ de venialib' penite
at si ei remitti debeãt i hac vita. Et fm
hoc nõ p̃p̃e dr̃ teneri aliqs ad aliqd. Et
iõ dõ q hõ nõ tenet ad pniaz venialiũ
nisi large sumẽdo. Idẽ Pe. A. Sup
hoc passu Bona. sup dis. 16. q̃rti sniaz
sic dicit. Nõndũ q sicut tactũ ẽ tria st
genera venialiũ. Quedã ex surreptõe.
z de his nõ tenemur penitẽ nisi de con
gruo. Quedã ex volũtate cui si ɔsẽtia
tur incidit hõ i mortale. Et de talib' te
net hõ penitẽ nõ simpl̃r fz i casu. s. p lo
co z tp̃e qñ recogitat ea ne si cõsentiat
cadat. Quedã st venialia q̃ p sui mul
tiplicatõem augẽt libidinẽ: sicut ea in
que ẽ ɔsensus: fz deordinatio i deũ. Et
de talib' dico q tenet hõ penitẽ ne mlt
tiplicẽt: z hõ piculo z discrimini ɔmit
tat se. hec ille. Aduertẽdũ q qñ in aliq̊
cãu doc. videt dicẽ q de aliq̊ veniali ñ
teneamur penitẽ: vr̃ itelligẽdũ nisi ei'
pnia omittat ex ɔtẽptu: vt s̃ dic̃ Tho.
Et vr̃ fieri ex ɔtẽptu qñ saltẽ i genẽ nõ
vult qs dolẽ de oi dei offẽsa z forte de
maiorib' venialib' de qb' põt recorda
ri in sp̃e. Talis. n. ipnia ipedit mõtaliũ
pctõz idulgẽtiã ẽt in baptismo. Unde
Alex. de ales sup 2.º sniaz. dis. 36. q. 10. q̃
incipit. Octauo q̃rit dicit. Cõcedim' q
i eo q recipit grãm baptismalẽ si nõ fi
ctus accedit delet ois culpa tã venial
q̃ mortalis. Sz dicim' q ad h.º q fict'
ñ accedat postq̃ adult' ẽ exigit q ɔte
ratur de peccatis mortalibus quoruz
habet memoriam. z etiam venialibus
saltem in genere dolendo q ipse fecit
aut habet aliquod veniale. Si enim
non ita faceret dicimus q fictus acce
deret z non reciperet gratiam baptis
malem. Et eadem dis. q. xi. que incipit.
Queritur postea. dicit q debet dolere
õ mortali: z de venialibus saltẽ i genẽ
z etiam forte de maiorib' venialib' in
sp̃ali si hẽat illoz memoriam. vt sicut

mltiplicant pctā multiplicent dolores de illis. hec ille. Et si hoc obtinet circa remissionē pctōꝝ baptismalē: forti⁹ et erga sacrm pnie p qd difficili⁹ ꝙ p baptisma remittūt pctā: vt pȝ p Aug. in li.º de pnia. ꝛ de pe. dis. 7. c. nullus. B. Utrū aūt teneamur ad ꝯfessionē veniali ū hr s. confessio. 2.º §. 7.º

¶ Utꝝ pctm̄ veniale possit remitti sine mortali? Rn̄º bm Tho. in 4.º dis. 16. Remoto pori rmouet posteri⁹: nec posteri⁹ restituit nisi pori restituto. Feruor āt caritatis cui veniale opponit ē posterior ipa caritate. vn̄ ꝙdiu caritas nō restituit. s. per dimissionē pcti mortalis: nec feruor caritatis repari pōt: i qua reparatōe ꝯsistit venialis peccati dimissio: ꝛ sic n̄ dimittit ei cui mortale nō dimittit. Idē Pe. A. Hoc veruȝ ꝙtū ē ex parte feruoris. sed p solutōeȝ pene bn̄ remittit veniale sine mortali vt nōt Scotus dis. 15. qrti sniaꝝ. B.

¶ Utꝝ vnū vēiale possit dimitti sine alio? R.º bm Tho. vbi s. Sic. qꝛ vēialia nō hn̄t ꝯnexionē ad inuicē ex pte auersiōis sic mōtalia. qꝛ i eis nlla ē auēsio a do: nec ēt ex pte ꝯuersiōis: vt p se patȝ

¶ Utꝝ veniale possit dimitti voluntate manēte ad illd? R.º bm Tho. i 4.º di. 16. Nō pōt tolli culpa nisi reordinet volūtas q reordiari nō pōt ꝙdiu i ipa deordiuatōe manet: alr eēnt duo opposita sil: ꝛ iō nullo mō veniale dimitti pt ꝙdiu volūtas ad illud māet. Idē Pe.

¶ Utꝝ ad remissionē venialis reqrat ꝯtritio? R.º bm Tho. vbi s. Pctm̄ vēiale vt dcm̄ ē s. i pcedēti. §. nō remittit ꝙdiu volūtas manet i illo. Ipȝ āt recedē volūtatl ab eo qd pus volebat ē displicere ei qd voluit: ꝛ talis displicētia qn̄ ē grā iformata dr dolor ꝯtritōis ꝛ ideo veniale sine ꝯtritōe nō dimittit. Sȝ sciendū ꝙ ꝯtritio pōt accipi triplicit. s. vl hitu vl actu. vel medio mō. Hitu qdē ꝯtritio nō suffic ad pcti venialis dimissionē. qꝛ tūc qcunqȝ hēret hitū ꝟtutis pnie cui⁹ act⁹ ē qlibȝ ꝯtritio ꝯsecut⁹ eēt pcti venialis dimissionē: ꝛ sic ipm veniale cū grā eē non posset. Nec iteꝝ requirit ꝙ sit actualis ꝯtritio: qꝛ seqret ꝙ pctm̄ qd aliqs i memoria vel i cogitatōe nō hȝ remitti nō posset. Et iō dō ꝙ rqrit ꝯtritio medio mō. qn̄. s. ꝛ si actu pctm̄ nō displiceat explicite: displicet tn̄ iplicite: qꝛ ꝟtute act⁹ quē agit seqretur displicētia explicite pcti venial si cogitatio ad illd ferret. Idē Pe.

¶ Quot mōis venialia dimittūt? R.º Octo mōis. pº qdē p dignā cōionem. de ꝯse. dis. 2. cū oē crimē. ꝛ c. si qtiēscūqȝ. et vt qdā addūt p extremā vnctōeȝ. ex̄ d sacra vnc. c. vnico. ꝟ. d pnia. Iteȝ p aq bn̄dicte aspsionē. de ꝯse. dis. 3. aquā sale 3.º p elⁱynaꝝ largitōeȝ. de pe. di. 1. ꝙobrē. ꝛ c. medicia. dis. 3. sane. Addūt qdā p iniuriaꝝ rmissionē q ē elⁱyna spūal. Luc. 6.º Dimittite ꝛ dimittet vob. 4.º p orōnē pcipue dn̄icā. d pe di. 3. d qtidiāis. 5.º p ꝯfōeȝ gnālē: vt s ꝯfō pº. §. xi.º 6.º p epale bn̄dictōeȝ: ꝛ bȝ qsdā ēt p sacerdotalē. i. q. i. mlti. in fi. 7.º p deuotā pectorl tunsionē. d pe. dis. i. tres actōes. 8.º p cordis ꝯtritōeȝ: vt i pcedēti. §. dictū ē. De his sūt ꝟsus. Cōfiteor tundo cōspergor cōteror oro. Signor edo dono: p hec veniali a pono. Et nō solū p ista spālr nūerata: sȝ ēt p qdlibȝ bonū op⁹ delēt: vt i p dcō. c. medicia. ꝟ. redie te d opib⁹ tuis Et sicut dicit Tho. pla vl pauciora venialia p pdicta remittūt: bm ꝙ p hec maior vl minor feruor ꝯcitat q de plibus vl paucioribꝰ saltē iplicite ꝯtritionē ꝯtineat. Un̄ nō oȝ ꝙ p hec oia vēialia dimittātur. A. Idē in sum. li. 3. ti. 34. q. 158. B.

Eculiū.

Quia ꝯtigit ꝙ filiifamilias habēt aln̄ aliqd suū: qd dr peculiū. de hº nūc ē dd. Est siqdē qdruplex. Quoddā ē qd dr castrēse. vȝ ꝙ filiofa. occasiōe militie a parētibꝰ vl aliis donatur: vl ipe i militia acqrit. Quasi castrēse ē qd filiusfa. ex aduocatōe vl aº offō publico pcepit. ꝛ lilr qd obuēit p rbris ꝛ clicl de officio suo: ꝛ i qlibȝ dcō peculio pater nihil iurl habȝ qn potiº

ip̄e fili⁹ in eo pr̄ famil̄.censer̄.ff. ad ma
cedo.l.i.§.vlt.z.l.z.z.L.ↄ̄ ioffi.testa.l.fi.
Profecticiū aūt ē qđ ex reb⁹ pr̄is: vel
earū occasione aduenit vt fruct⁹ siū lu
crū. Et i hi⁹ peculio nihil iur̄ hʒ fili⁹: sʒ
pr̄ plenā ꝓꝓetatē hʒ: vt insti.ꝑ q̄s ꝑso.
no.acq.§.p. Aduēticiū ꝟo ē qđ ex alia
q̄cunq̄ cā filio aduēit siue a mr̄e: siue
ab ex̄nea ꝑsona: siue de aliis oꝑatōib⁹
seu laborib⁹ suis. Et in hoc peculio ser
uatur filiis ꝓꝓetas. z si pr̄ p̄moriatur
filii ē. sʒ viuēte pr̄e hʒ in eo pr̄ plenum
vsufructū: ita q̄ de eo nec testari pōt
fili⁹. vt ex̄ de sepul.licʒ pr̄.li°.6°. A. Pre
dicta fuerūt glo. Ray. vt in sū.li°.2°.ti.8.
q.31.ad fi. Sʒ satis puto q̄ si quid filio
aduenēit partim ex reb⁹ pr̄is: z partiʒ
ex labore vl̄ aliūde: debeat dici partiʒ
ꝓfecticiū z partiʒ aduēticiū. q̄z qđ ius
ē de toto q̊ ad totū: idē ēt de ꝑte q̊ ad ꝑ
tē.ff.ↄ̄ rei vē.l. q̄ de tota. B. Porro i
bonis q̄ pr̄ hʒ m̄rtomin⁹ hʒ fili⁹ aliq̄ po
testatē: nisi q̄z dʒ ali. vt s̄ .exposit⁹. z s̄
familia. A. Uerꝫ ē si n̄ p̄t se alē. vt s̄.
parētes. B. vñ si p̄ter voluntatē pr̄is
acciperet rē alienā ↄ̄ctaret. z sic furtum
committeret.

Pedagiuz et guida
giū qđ sit? R° fʒ Guil. Peda
gia dicūr̄ q̄ dār̄ a trāseūtib⁹ i loc̄ ↄsti
tut̄ a p̄ncipe. Guidagia ꝟo dār̄ ꝓ ↄdu
ctu ꝑ terrā alicui⁹ vt securi⁹ vadāt. A.
H° dicit glo.i.c.sup q̄busdā.ex̄ ↄ̄ ꝟbo.
sig. vbi ēt dicit q̄ salinaria dicunr̄ que
danr̄ ꝓ sale. B. hec solus p̄nceps et
nō ꝑticularis ciuitas pōt ↄstituē. A.
h°. pʒ in dcō.c.sup q̄busdā. vbi dr̄. Duxi
mus ↄ̄clarādū illa eē pedagia. guida
gia. salinaria. iterdicta: q̄ nō apparent
Impatoꝝ vel Regū vl̄ lateranī. ↄcilii
largitōe ↄcessa: vel ex antiq̄ ↄsuetudi
ne a tp̄e cui⁹ nō extat memoria itrodu
cta. Hosti.tñ vt pʒ in sū.li°.2°.ti.5.q.29.
sētit q̄ sol⁹ rex Romanoꝝ possit illa cō
stituē. z idē sētit ↄ̄ rege Frācie q nō re
cognoscit i tp̄alib⁹ supiorē. ex̄ q fi. sint
le.ꝑ venerabilē.§.insup. Et h° itelligit
si ppl̄s sibi eādē p̄tātē ↄ̄derit q̄ ipatori
data ē.ff.ↄ̄ ori.iur̄.l.2. Inno. ꝟo vt ibi
dē pʒ: dic̄ simpl̄r q̄ reges p̄nt iponē no
ua pedagia. Peccāt tñ si h° faciūt sine
iusta cā. z h° vr̄ magis ꝟificari ex dicto
.c.sup q̄busdā.ibi. ipatoꝝ vl̄ r̄gū. zc̄. B.
Utꝝ pedagia vl̄ guidagia possint lici
te peti? R° fm Ray. Si pedagiū ē anti
quū z fuit ipositū ab his q potuerunt
vt p̄ncipib⁹ vl̄ regib⁹: z p̄sertiʒ auctori
tate eccl̄e: ac ēt ex iusta cā: vt ꝓ ↄ̄fēsio
ne trāseūtiū vl̄ nauigātiū vel pr̄ie. et
hi⁹. z recipiēs facit id ꝑpr̄ qđ fuit iposi
tū sin̄ scrupulo ↄsciē pōt recipe. z eodē
mō si nescit a q̄b⁹ fuit institutū: putat
tñ ab illis q poterāt z ex p̄dictis causis
A. verꝫ ē si adest ↄsuetudo cui⁹ initiū n̄
extat memoria. al̄ sec⁹. vt in dcō.c. sup
q̄busdā. B. Itē si iste recipiēs nō la
borat mō nec facit expēsas: q̄z nō ē ne
cesse. parat⁹ tñ est si necesse eēt labores
z expēsas ipēdē nō solū q̄s tūc acciperet
sʒ ēt p̄us acceptas z āpli⁹ si oportēt. A.
.s. q̄ nūc accipiat. vt pʒ ꝑ eū. Ray. z i di
cta.q.29. B. Si ꝟo pedagiū sit nouuʒ
nō pōt aliq̄s ab aduenietib⁹ vl̄ trāseū
tibus aliqđ accipe: nisi certū sit illđ a
p̄ncipe vel rege statutū ꝑpr̄ iminētēʒ
nccitatē. Probar̄ h°.24.q.3. si q̄s romi
petas. ex̄ de treu. z pa. inouam⁹. ff. de
pub.l. vectigalia. ex̄ ↄ̄ cen. ꝑuenit. ꝟ. oʒ
q̄ppe. z.c. cū apl̄s.§. ꝓhibem⁹.12.q.2. no
bis.n. circa fi. ꝟ. si qđ forte.ff. loca.ex cō
ducto.§. vno. Si ↄ̄ formā p̄dictā aliqđ
acceptū ē: restituēdū puto illi a q̊ acce
ptū ē. Si sciri nō pōt i pias cās. Lō. Ul.
z Inno. A. Idē i dcā.q.29. vbi ēt parꝫ
Hosti. dicē q̄ si dñs terre q recipit pe
dagiū nō ↄ̄fendat soluētē i reb⁹ et ꝑso
na ꝑ posse suo: lʒ nō teneat̄ ad restitu
tōem pedagii: nisi ↄstaret q̄ hac de cā
istitutū eēt: tener̄ tñ ad satisfactōem
plenariā: qđ plus ē. z ēt si inueniar̄ i de
fectu iusticie.23.q.2.dñs. B.
Utꝝ mercatores seu trāseūtes tene
antur soluē pedagiū? R° fm Ray. Te
nētur soluē z ātiquū z nouū fuata for
ma dicta in p̄cedenti.§. z non soluendo

furtũ ↄmittũt: sed ad penã taxatã non
tenetur i foro ↄsciẽ: nisi postq̃ fuisset
ide sniã ał' ↄdẽnati. Nõ si petitor peda
gii nõ illud faciat ꝑpter qȭ fuit istitu
tũ cũ necesse sit tũc trãseuntes pñt pe
dagium negare. Nam causa cessante
in recipiente: cessat obligatio in dan
te. 16. dis. §. his omnibus: extra de iure
iur. ꝑuenit. Ul' tales pñt sup hᵒ adire iu
dicẽ: qȭ tuti' vr̃. A. Primã tñ partẽ
sentit Ray. verã eẽ de iure: subdẽs. La
ueãt tñ sp mẽdaciũ: vt in dcã. q. 29. Itẽ
qȭ sup̃. dictũ est de pena fuit dcm̃ glo.
Ray. ⁊ idẽ dicit i oi casu i q̃ pena esset
iponẽda. Lõ Tho. ⁊ Ul. ⁊ glo. 12. q. 2. frat'
nitas. ⁊ nõtur in sũ. eo. ti. q. 30. B.

¶ Nũqd xp̃iani teneñt soluẽ pedagia
saracenis? Rᵒ ẽm Ray. Si trãseãt per
terras eoꝝ tpe treuge ⁊ ipi saraceni de
fendũt eos a latronib' ⁊ hi': xp̃iani te
neñt eis ẽm statutũ ⁊ pactuȝ ⁊ subtra
hẽdo tenerẽtur ad restitutõem. Naȝ fi
des hosti seruãda ẽ. 22. q. 4. innocẽs. 23.
q. 1. noli. Addit tñ Guil. ꝙ de pacto si
infueniat planũ ẽ. Sȝ de statuto est di
stinguẽdũ. Nã ꝑ statuta illoꝝ qui per
vim occupauerũt ⁊ tenẽt terrã q̃ aliqñ
fuit xp̃ianoꝝ cũ ipi sint male fidei pos
sessores nõ obligãtur fideles nisi spon
te ↄsenserit vł' sabiecerint se hi' statu
tis. Sec' dicerẽ de illis saracenis q non
sũt violẽti possessores terraꝝ q̃s tenẽt
qꝛ ab hi' pedagiis fraudari nõ debent
ab aliq̊ ẽt xp̃iano trãseũte. Si ꝟo tran
seãt tpe guerre aut qñcunq̧ cũ merci
bus ꝓhibitis nõ tenentur eis ad peda
gia. A. Idẽ in sũ. eo. ti. q. 31. vbi ⁊ addi
tur. Hosti. tñ dicit. Nõ puto ꝙ xp̃iani
teneãtur ad soluẽdũ hec pagãis. verũ
si volũt hr̃e ↄmoditatẽ terre saracẽoꝝ
oȝ ꝙ soluãt. qꝛ nec ał' saraceni ipoꝝ
trãsitũ sustinerẽt: hᵒ dcm̃ põt intelligi
ẽm distinctõem dicti Guil. Portantes
ẽt dcãs merces ꝓhibitas ał' puniendi
sunt ẽm Ray. ⁊ in dicta. q. 31. Et õ pena
h'. i. saracen'. §. p̊. B.

¶ Nũqd q faciũt portari bladũ vł' vi
nũ ad vsuȝ suũ vł' familie teneãtur ad
pedagiũ? Rᵒ ẽm Hosti. Nõ. si ẽt ↄsue
tudo sit in ↄ̃triũ: qꝛ irrõabilis ẽ ⁊ nõ te
nẽda: qꝛ pedagiũ nõ ẽ dãdũ nisi de re
bus que cã negociatõis deferũtur. C. ↄ̃
vecti. ⁊ cõmis. l. vniuersi. Lon. Ber. A.
Idẽ in sũ. eo. ti. q. 33. In dcã ãt. l. vniuer
si. dr̃ sic. Uniuersi ꝓuinciales ꝓ his re
bus q̃s ad vsũ ꝓpriũ: vel ad fiscũ infe
rũt: vel exercẽdi iuris gr̃a deferũt nul
lũ vectigal a stationariis exigatur. Ea
ꝟo q̃ ex̃ ꝑdictas cãs: vel negociationis
gr̃a portãt' solite ꝑstatõi subiugamus
Et subdit' pena capitalis ↄ̃ ał' exigen
tes. Et i hac. l. ẽt pȝ ꝙ pedagiũ siue ve
ctigal põt exigi ẽt ꝓ reb' q̃ nõ deferũt'
cã negociatõis nisi i ꝑticularit' excepti
Et qȭ h̄ dr̃ de nõ soluẽdo pedagio de
ꝑtinẽtib' ad victũ vr̃ veꝝ q̊ ad foren
ses. Incole. n. bñ vidẽtur teneri de fru
ctib' terraꝝ q supponũtur ad sustẽtan
dũ onera loci. Et hᵒ rõ suadet ⁊ ↄsuetu
do iterp̃tat' q̃ est optima legũ inťpres
. ff. de legi. si de inťpretatõe. Sec' autẽ
de reb' q̃s emerẽt. qꝛ tũc i eis hᵒ cãu nõ
vr̃ diuersa rõ cũ forẽsib' nisi emẽt' res
subiecta pedagio de qua pedagiũ solu
tũ nõ foret: qꝛ trãsit cũ onẽ suo: sic pȝ
de emptõe reꝝ indecimataꝝ. ↄ̃. decime
2ᵒ. §. 3ᵒ. B.

¶ Utꝝ laic' a cł'icis possit exigẽ peda
giũ? Rᵒ. Eccł'astice ꝑsone ad pedagia ⁊
guidagia penit' ñ tenẽt: nec ẽt ꝓ reb'
suis: q̃s ñ cã negociatõis deferũt vł' de
ferri faciũt: ⁊ ihibet' ne ab eis talia exi
gãt' ↄ̃tria ↄsuetudie nõ obstãte. ał' q ta
lia exigũt suo noie vel alieno si sũt per
sone singł'ares sũt excõicate ipo facto
si collegiũ vł' vniuersitas castrũ vł' ci
uitas ipo facto subiicit' iterdicto: nec a
ꝑdicti absolui pñt: nisi plene restituãt
⁊ de transgressione satisfecerint: ex̃ de
censi. quanq̃. liᵒ. 6ᵒ.

Pena pᵒ . s. iudicialis aut
diuina. In foro
iudiciali pena triplicis gene
ris infligi solet. Et ꝑmũ q̃dẽ gen' ẽ pẽa
spũalis i ã q̃i ꝑambulũ solet ꝑmitti in
crepatio. dis. 84. ꝑuenit. ⁊ hec põt dici

prima spiritualis pena. Secunda spi
ritualis pena est censura ecclesiastica
.s.excōicatio. interdictū vl' suspēsio.ex̄ de
ve.sig.q̄rēti. Tertia ē pēa īfamie: de q̄ vi
de s̄.īfamis. Quarta ē pena depositōis
dis.50.si eps̄.ꝛ de hac s̄.degradatio. Est ali
ud gen' pene.s.corpalis.p̄ma q̄dē solet
eē ieiunii siue abstinētie q̄ solꝫ qn̄ꝫ īfli
gi īcarcerat) p eoꝝ scelerib'.de hac p̄t
ītelligi dis.90.si q̄s ꝯtristat'.ꝛ.27.q.i.si
hō eēs. Scda ē verbatōis.23.q.5.circūceli
ones de q̄ hr̄.ī.pcutē.§.fi.ꝛ sup̄.excōica
tio.2°.§.2°.ꝛ 7°. Tertia ē fustu(?) de q̄.ī.ra
ptor.2°.§.2°.ꝛ sup̄.fornicatio.§.fi. Quar
ta ē publicatōis oiuꝫ bonoꝝ.di.63.adri
anus.ī fi. A .h°c.modicū vr̄ facere.
B .Et de hac sup̄.hēric'.p̄.§.8°. Quinta
exilii.dis.63.ī synodo.in fi. Et h° exiliuꝫ
pōt eē triplex. Primū in loco certo: vt
cū q̄s ītrudit' ī mōasterio.ex̄ de adul.p
uenit. Scdꝫ a loco certo qn̄ q̄s ab aliq̄
loco phibet'.2.q.i.ī p̄mis. Tertiū ab oī
loco: vt cū interdicit' penitētib' q̄busdaꝫ
ne moreēt in aliq̄ loco vltra vnū vl' du
os dies.de pe.di.6.sacēdos. Tertiū ge
nus pene ē pena pecuniaria q̄ īfertur
aliqn̄ p iniuria illata psone vl' loco: de
q̄ sup̄.emūitas eccle.§.fi. Aliq̄ p satisfa
ctōe illati dāni: vt p furto vl' rapia: vt
sup̄. furtū.§.3°.ꝛ.ī.raptor p̄.§.p̄. Sūt ꝛ
alie pene sāguis s̄m leges vt mort) de
trūcatōis vl' ēt deportatōis ꝛ hi': de q̄
bus prtrāseūdū ē ad pn̄s. A .De his
pēis lati' nōtur.in sū.li°.3°.ti.32.q.i scdm
Ray. B.

¶ Quis pōt penā īfligē? R° s̄m Ray.
Gnāliter iudices qui pn̄t punire subdi
tos iux̄ q̄litatē culpaꝝ: ꝛ nullus ali'.16.
.q.i.c.p̄.33.q.2.§.in hoc. Nā iurisdictio si
ne coertōe saltē modica nulla ē: ex̄ de
offi.dele.c.pastoralis.ꝛ.c.ex lr̄is. H° tn̄
scias q̄ maiores penas vt decapitare
q̄ntū ad foꝝ sclare n̄ pn̄t īfligē nisi illi
iudices q̄ dicūt' hr̄e meꝝ imperiū. Silr̄
q̄ntū ad foꝝ eccl'asticū depone nō pōt ni
si eps̄ ad quē ptinēt maiora negocia.
di.25.p̄lectis. A .Jo ī sū.eo.ti.q.4. B.

¶ Que sūt illa q̄ excusāt a pena siue
ēt a culpa? R° s̄m Ray. Gnālit' sūt septē
Nā p̄ q̄dē excusat menti) alienatio. Dr̄.
āt hō alienate mētis tripl'r.s.p stuporē
ꝛ hoc mō Aug' excusare vr̄ Loth.q̄ vo
luit filias suas pstituē vt hospites li
beraret.dis.14.q̄ ait. Itē p furorē.15.q.
.i.aliq̄s.ꝛ.c.illa cauēda.3.q.9.īdicas. Itē
p ebrietatē.15.q.i.inebriauerūt. Et ītel
ligas si ex toto sint alienate mētis. al'r
nō excusareēt a toto: sed a tāto. vide s̄.
ebrietas.§.4°.2°.excusat coactio q̄ si ab
soluta fuerit excusat a toto. si ꝯditōata
excusat a tāto.di.50.p̄sbyteros.3°.excu
sat deceptio.si forte aliq̄s dolo alterius
decept' p errorē pbabilē fecit aliq̄d: vl'
omisit.15.q.6.si sacerdotib'.34.q.2.ī le
ctū.ff.de iureiur̄.si eū. H° tn̄ fallit' ī his
q̄ nō licet ignorare: vt q̄ sūt de fidē vel
expssa di p̄cepta.22.q.2.in tpaꝝ.16.q.i.
si cupis. Vn̄ de h°.i. Cor.14°. Si q̄s igno
rat ignorabit'. 4°.excusat qn̄ꝫ multitu
do nō q̄dē a pctō: sed releuat aliq̄l'r a
pena.vide sup̄.correctio p̄.§.5°. Silr̄ et
ꝯsuetudo s̄ꝫ Inno.qn̄ꝫ excusat a pena
tpali: sed nō a culpa vel a pena eterna
5°.excusat etas qn̄ꝫ q̄dē a toto: vt si nō
ē doli capax.15.q.i.illud relatū. qn̄ꝫ vo
nō a toto: vt si ē doli capax.ex̄ de delic.
pue.c.p̄. Alie vo etates s̄m eaꝝ varieta
tē attenuāt pctā ꝛ penas: ar.86.dis.tan
ta.6°.excusat cāus.vt sup̄.homicidium
3°.§.p̄. 7°.excusat iocatio.15.q.i.illud re
latū. A .Et ibi pꝫ p glo.q̄ hoc ē veꝝ
si ioc' nō sit noxi'. Nā lud' noxi' in cul
pa ē: ar.ff.ad.l.aquil.l.nā ludus. B.

¶ Quō varietas criminū inducit va
rietatem penarum? R°. Aut facta pu
niuntur vt cedes ꝛ furta. Aut dicta sic
ꝯuitia ꝛ inique aduocationes. Aut scri
pta.s.falsa vel famosi libelli.s.infama
torii. Aut consilia: sicut coniurationes
vel cum quis est conscius cum latroni
bus ꝛ suadet vel fauet eis. Hec autem
quatuor genera semptem modis sunt
consideranda. Et p̄ quidem considerā
da est causa sicut verbera que si illata
sūt a mgr̄o vl' parēte ipūita sūt: q2 videt'
facta emēdatōis aīo.sꝫ cū fiūt p iram

ab extraneo certe puniunt. 2° ɔsiderāda
est ꝑsona.ꝛ hoc dupliciter.s.illi⁹ q fecit:ꝛ il
lius q passus ē.Alr.n.puniunt serui q̄ꝫ
liberi:ꝛ alr q sunt ɔ̄ dn̄m suū vel parē
tē q̄ꝫ q ɔ̄ extraneū:sicut ꝛ alr q est ɔtra
aliquē q ē in magistratu publico ꝛ alr
qui ɔtra ꝑuatū.Et ad hāc ɔsideratōeꝫ
de ꝑsona ꝑtinet ēt etas facientis ꝛ ei⁹
q passus ē. 3° ɔsiderādus ē loc⁹.Nam
idē act⁹ si fiat in quolibet loco erit fur
tū ꝛ nō puniēdū capite.Si i eccl'ia erit
sacrilegiū ꝛ capite puniēdū.4° ɔsiderā
dū est tp̄s.Nā ꝑ hoc discerni solebant
emāsores a fugitiuis.Emāsor.n.erat q
ꝓp̄a volūtate diu euagatus postea ad
castra reuertebat.Fugitiuus ṽo q re
cedebat aīo nō r̄uertēdi.Itē tp̄s discer
nit effractorē seu furē diurnū a noctur
no.Et dr̄ effractor q carcerē effrigit vt
euadat inde:vel alia loca vt īde aliqd
surripiat.Et nocturn⁹ qdē fur vl' effra
ctor acri⁹ puniri dꝫ. 5° est cōsiderāda
facti q̄litas:ꝑ quā atroci⁹ vel leui⁹ est
puniēdus:vt furta manifesta q̄ acrius
puniunt q̄ꝫ nō manifesta.Itē ꝑ hoc di
scernit rixa a crassatura.nā rixa ē qdā
ɔflictus altcantiū.crassatura ṽo ē vio
lentia illata a latronib⁹ vt ī nemorib⁹
ꝛ hi⁹.Itē ꝑ hoc discernūt expilatiōes
a furtis.Et dr̄ expilatio subtractio reꝝ
hereditariaꝝ anq̄ꝫ hereditas adeatur
Nā in eis nō dr̄ ꝓprie furtū qđ fit inui
to dn̄o:cū hēditas nō hēat dn̄m.Iteꝫ ꝑ
hoc discernit petulātia.i.qđ fit ꝑ quan
dā lasciuiā:qđ dr̄ h̄ petulātia ab eo qđ
fit ꝑ violētiā. 6° ɔsiderat quātitas ꝑ
quā discernit fur ab abigeo.vt q suem
vnū surripuerit vt fur coercebit.q ṽo
gregē vt abige⁹. A .Decē oues ꝛ q̄nq̄ꝫ
vel q̄tuor porci faciūt gregē.ff.de abi
geis.l.fi. B .7° expectat euēt⁹.i.si res
habuit effectū:vt si qs etiā demēs ni
sus est aliqd ɔtra aliū ꝛ res habuit ef
fectū ɔdēnabit. A .Sed nō ꝑsona de
mēs.Nam lꝫ.l.aut facta:de q̄.ī.dicat ꝙ
euēt⁹ cōsiderat etiā in demētissimo:pu
to intelligēdā q̄ ad diligētiorē ꝓuisio
nē:ꝛ nō quo ad punitōem:cū demēs n̄
puniat etiā si occidērit m'rem.ff.de offi.
ꝑsi.diuus. B .Nō si res nō habuit ef
fectū nō ɔdēnabit nisi ī q̄busdā atroci
bus.s.que ad aliquē actū extrinsecum
ꝓcedūt:vt si qs occidēdi cā cū telo sit
deꝑhensus.Probātur oīa ꝑdicta.ff.de
pe.l.aut facta.ꝛ de pe.dis.i.aut facta.
A .Idē qđ in h° §.ꝛ ī ꝓcedēti nōtur in
sū.eo.ti.q.7.vbi ēt ad finē ponūtur ex
positiōes dcōꝝ vocabolorum ƀm glo.
Ray. B.
Utrū ds alicui penā inferat sine cul
pa? R° ƀm Tho.scđa scđe.q.108.Pena
ƀm ꝙ hꝫ ꝓpriā rōem pene nō infert a
deo sine culpa.Sꝫ pena inq̄ꝫtū ē medi
cina nō solū sanatiua pcti ꝑteriti:sꝫ ēt
ꝑseruatiua a futuro ꝛ ꝓmotiua ī aliud
bonū:ƀm eā intētū punit aliqs sine cul
pa sicut in medicina.q2 q̄nq̄ꝫ infert no
cumētū in minorib⁹ ꝛ meliorib⁹ auxi
liū ꝑstat.Et q2 bona spūalia sunt ma
xima.bona aūt tp̄alia sūt mīma.ideo
q̄nq̄ꝫ punit aliqs ī tp̄alib⁹ bonis absq̄ꝫ
culpa:cuiusmōi sunt pl'es pene vite ꝑ
sentis diuit⁹ inflicte ad hūiliatōem vl'
ꝓbatōem.Nō aūt punit qs in spūali
bus bonis sine culpa ī p̄nti:sꝫ nec ēt in
futuro:vbi pene nō sūt medicine:sꝫ cō
sequūt spūalē dānatōem. A .Idē in
sū.eo.ti.q.8. B.
De penis ꝛ flagellis a deo illatis sic
Aug⁹ loqt.ꝛ hēt 4° sniaꝝ dis.15.Quicq̄ꝫ
mōis flagella ɔtingūt.Uel vt iustis ꝑ
patiētiā merita augeant:vt Job.Uel
ad custodiā ṽtutū:ne supbia tētet:vt
in Paulo.Uel ad corrigenda pctā:vt
Marie lepra.Uel ad glām dei manife
stādā:vt de ceco nato.Uel ad initiū pe
ne:vt Herodi.q̄ten⁹ h̄ videat qđ ī ifer
no seq̄tur. A .Idē nōtur ī sū.eo.ti.q.
19.De Paulo hr̄.2.Cor.12°.Et ɔ̄ Maria
Numeri.12°.ꝛ de ceco Jo.9°.ꝛ de Hero
de act.12° B.
Utrū aliqs ƀm iudiciū hūanū debe
at puniri sine culpa? R° ƀm Tho.scđa
scđe.q.108.Nō dꝫ puniri pena flagelli
vt occidat mutilet vl' ṽberet:sꝫ pena
dāni.Punit ēt aliqs ƀꝫ hūanū iudiciū

sine culpa sua sed nõ sine cã. Et hoc tripliciter
p̄mo ex hoc q̄ aliq̄s hõ reddit̃ inept⁹
ad aliq̄d bonũ hñdũ vl' asseq̄ndũ: sic
ppt̃ vitiũ lepre aliq̄s amouetur ab ad
ministratõe eccl'ie: ⁊ ppt̃ bigamiã vel
iudiciũ sãguis aliq̄s ĩpedit̃ a sacris or
dinib⁹. 2º. q2 bonũ in q̊ dãnificat̃ nõ ẽ p
priũ bonũ s3 cõe. sicut q̄ aliq̄ eccl'ia ha
beat ep̄atũ ptinet ad bonũ toti⁹ ciuita
tis: nõ aũt ad bonũ cl'icoꝝ tñ. 3º. q2 bonũ
vni⁹ depẽdet ex bono alteri⁹: sicut ĩ cri
mine lese maiestatis fili⁹ amittit hẽdi
tatẽ p pctõ parẽtis: ⁊ punit̃ ẽt pena ĩfa
mie. 6. q. i. si q̄s cũ militibus. A. Con.
Ul. vt in sũ. eo. ti. q. 8. Ubi ẽt addit̃ ſm
Ray. q̄ pena excõicatõis nunq̄ d3 beat
aliq̄s puniri p delicto alteri⁹. 24. q. 3. si
heres. Pena ꝟo interdicti sepe punit̃ fa
milia. ciuitas. vel ẽt tota puĩcia p deli
cto dñi. ⁊ hoc ppt̃ magnitudinẽ peccati.
⁊ q2 al'r nõ poss3 ꝯpelli ad satisfactõem
ex̃ de spon. nõ est nob. Aliq̄n ẽt remoue
tur familia ab altari oblatõib⁹ p pctõ
dñi 17. q. 4. miror. B. De ista materia
tractãs Ray. specificat sic. Puñit̃ aliq̄s
licite sine culpa: s3 nõ sine cã. Uñ ꝟsus.
Paup̄tas odiũ fauor vitiũ scelus ⁊ or
do. Personas spoliant ⁊ loca iure suo.
Paup̄tas. nã ppt̃ paup̄tatẽ siũ pauci
tatẽ eccl'a q̄ ꝯsueuit hr̃e ep̄3 pdit ip̄3. 16.
. q. i. ⁊ tp̄s. Itẽ ppt̃ odiũ. s. ciuiũ: puta q2
occiderũt duos ep̄os. vel ex alia enor
mi cã pdit eccl'a ep̄3. 25. q. 2. ita nos. Itẽ
ppt̃ fauorẽ: vt ciuitati Cõstãtinopoli
tane: quã Cõstãtin⁹ ꝯstituit q̄i nouam
Romã ꝯferẽs se ad eã datũ ẽ vt eccl'ia
Cõstantinopolitana hr̃et p̄mũ locũ p⁹
Romanã. dis. 22. renouãtes. A. Et hũc
locũ amisit Alexãdrina. s3 eũdẽ. ⁊ ĩ sũ.
eo. ti. q. 9. vbi nõnt̃ ⁊ oĩa q̄ ĩ isto. § ponũ
tur. B. Itẽ ppt̃ vitiũ: vt puta lepre
amouet̃ p̄lat⁹ ab admĩstratõe. ex̃ d̃ cle.
egro. tua nos. Debẽt tñ iux̃ facultates
eccl'e sibi neccia mĩstrari. A. vt p3 ibi
dẽ. s. i. c. allegato. B. Itẽ ppt̃ scel⁹: vt
ppt̃ scel⁹ prĩs vl' dñi familia q̄n3 spoli
at̃ bonis tp̄alib⁹. Itẽ ordo. Nã p pctõ
mõachi vl' monache d3 peccãs retrudi

ĩ arti⁹ mõasteriũ: ⁊ sic p̄mũ mõasteriũ
res q̄s illi⁹ occasiõe fuerat ꝯsecutũ per
dit saltẽ ad tp̄s. vt s̄. apostasia 5º. § . p̄.
S3 q̄r̃ q̄n3 vn⁹ pcutit̃ vl' puñit̃ p pec
cato alti⁹? R̃. ſm Tho. vbi s̄. Pena spi
rituali ñ punit̃ aliq̄s p pctõ alteri⁹. q2
pena spũalis ptinet ad aĩa3: ſm quã q̄
lib3 ẽ liber sui. Pena tñ tp̄ali vn⁹ q̄n3
punit̃ p pctõ alteri⁹ triplici rõne. Prio
q̄dẽ q2 vn⁹ hõ tp̄al'r ẽ res alteri⁹: ⁊ ita ĩ
penã ei⁹ ẽt ip̄e punit̃. sicut filii sũt ſm
corp⁹ q̄dã res prĩs. ⁊ s'ui q̄dã res dñorũ
2º. mõ inq̄ntũ pctm̃ vni⁹ deriuat̃ ad alte
rũ. ⁊ hoc vel p imitatõe3: sicut filii imitã
tur pctã parẽtũ ⁊ s'ui pctã dñoꝝ vt au
daci⁹ peccẽt. Ul' p modũ meriti sic pec
cata subditoꝝ merẽt̃ peccatorẽ p̄latu3
ſm illud Job 34. Qui regnare fac̃ ho
minẽ hipochritã ppt̃ pctã ppl'i. siue ẽt
p aliquẽ ꝯsensũ siue dissi'latõe3. Sic .n.
inẽdũ boni sil'r puniũtur cũ malis. q2 eo
rũ pctã nõ redarguerũt. vt Aug⁹ dic̃ p̊
de ciui. dei. 3º. ad cõmẽdãdã vnitatẽ hu
mãe societati ex q̄ vn⁹ hõ d3 p alio sol
licit⁹ eẽ ne peccet: ⁊ ad detestatõe3 pctĩ
dũ. s. pẽa vni⁹ redũdat ĩ oẽs q̄i oẽs sint
vnũ corp⁹: vt Aug⁹ dicit d̃ pctõ Achor
A. Idẽ ĩ sũ. eo. ti. q. 8. B. Ex p̄dictis
p3 q̄re puuli sodomoꝝ puniti sũt. A.
vt p3 Geñ. 19º. B. tũ q2 erãt res parẽ
tũ: ⁊ in eis parẽtes puniebãt̃. tum ẽt q2
hoc ĩ eoꝝ bonũ cessit: ne si reseruarent̃
eẽnt imitatores prñe malitie: ⁊ sic g̃ui
ores penas mererẽt̃. A. Idẽ ĩ sũ. eo. ti.
. q. 9. Et addit̃ q̄ sil'r ĩ detestatõem pctĩ
⁊ in punitõem hoĩu3 occisa sũt q̄nq3 et
iussa inẽfici aĩalia eoꝝ. vt p3 p̊ Reg. 15º.
⁊. ĩ. subdit̃ ſm Ray. Ex p̄dicti patẽt cãe
q̄re dñs aliq̄n sine culpa puniuit ⁊ pu
nit creaturas aliq̄s tã rõnales q̄3 irrõa
les: vt in talib⁹ q̄ tibi dubia fuerit. quia
iudicia dei abyssus m'lta. Dic cu3 ap'lo
O altitudo diuitiaꝝ sapiẽtie ⁊ scie dei.
⁊c̃. Ro. xiº. Itẽ cũ Aug⁹. Si rõe pfũdita
tẽ iudicii dei penetrare nõ possumus:
manifestissime tñ scim⁹ veꝝ esse q̄d di
xit: ⁊ iustũ eẽ quod fecit. ⁊c̃. Q̄d pena
excõicatõis nõ possit puniri vnus pro

alio.hẽs s̄.excõicatio p̄.§.8º in fi. Sȝ in terdictū qñȝ põt poni ppł pctm̄ solius dñi: vt s̄.inłdictū p̄.§.3º

¶ Utrū postq̄ qs est semel punit⁹ p aliq̄ crimine debeat ei alia pena infligi. R̄º sȝ Ray. Nõ.qꝛ d̄s nõ iudicabit bis i idip̄m. Naū 2º. Et nemo dȝ duplici cõ tritõe cõteri.ex̄ de iudi.at si. Mꝫtotiēs tñ p eadē culpa imponił multiplex pe na siłin eodē iudicio. Nā ⁊ tūc oēs ille pene accipiūł p vna qñ aliq̄ ꝑ se suffi ciēs nõ fuisset. Sed in diuersis iudiciis nõ licet bis in idip̄m iudicare: vt dictū ē nisi forsitan cresceret ꝯtumacia: ex̄ vt lite nõ ꝯtes.qm̄ freq̄nter. in fi. A. imo in diuersis ⁊ in eodē iudicio iponū tur inłdū ples pene qñ ē delictū ḡue: sicut pȝ in blasphemia dei vł sanctoꝝ p qua de iure canonico iponił penā ꝑ sonalis ⁊ pecuniaria in foro iudiciali ⁊ pniali.ex̄ de maledi.statuim⁹. ⁊ de iu re ciuili vltimū suppliciū.in auc̄.vt nõ luxu.ꝯ nām.coll.6. Et oēs pene pñt ipo ni: vt dicit dñs An.de bu.in dicto.c. sta tuim⁹. Et hic fuit sensus Ray. vt pȝ in sum.eo.ti.q.xi. B.

¶ Quis ordo i penis tenēdus sit? R̄º Si pcedił ꝯ aliquē p crimie ⁊ crimē ē tale q̄d inducat suspēsionē dȝ suspendi vel si iducit d̄positõeȝ dȝ depõi. Et tūc q̄dē si corrigibilis apparuerit non pce dił ampli⁹ nisi in falsario lr̄aꝝ aplice se dis.qꝛ ille ipo iure excõicat⁹ ē: ⁊ dȝ d̄po ni ⁊ tradi iudici sclari: vt dcm̄ ē s̄.excõi catio 3º.§.p̄. A. Si ꝟo depositus sit in corrigibilis dȝ p̄ excõicari minori.dein de excõicatõe maiori exīde tradi curie sclari vt deputeł in exiliū vel aliā pe nā.vt in.c.cū non ab hoie.de q̄.i.⁊ i sū.e. ti.q.12.bm Ray. B. Ubi ꝟo quis pu nił p ꝯtumacia p̄ dȝ suspēdi postmoꝺ crescēte ꝯtumacia dȝ excõicari: deinde deponi.23.q.4.forte. Notāł hec ex̄ de iudi.cū nõ ab hoie. A. In glo. B.

¶ Utrū iudex possit penā relaxare di minuē vł augē: satis hł s̄. iudex p̄.§.9º ⁊.xi. Sȝ hic spālr q̄rił vtrū possit pe nā ꝯmutare? R̄º bm Hosti. Crimine p bato si certa pena reꝑił in iure illa infli gēda ē nõ mollior nȝ durior. Aliogn iu dex eēt ifamis. C.d̄ vi pu.vel p̄ua.l.ser uos.in fi.nisi vt s̄.dł.iudex p̄.§.9º ⁊.xº. A. s.nisi sit iudex q possit sup iura di spēsare.qꝛ tūc possȝ ⁊ penā cõmutare: vt ⁊ nõtur in sū.eo.ti.q.14. B. Nõ si ples pene taxate sūt: ⁊ arbitrio iudi cis pena relicta: dȝ illā imponē q̄ ma gis timeł.ex̄ vt lite nõ ꝯtes.qm̄ freq̄nł. in fi. Si ꝟo certa pena statuta nõē: sed iudici cõmittił: dȝ eq̄tare ꝑuata sꝑ i bu maiorē ptē ꝺcliare: ex̄ d̄ trāsac. ex pte.

¶ Utrū q ꝯmittit furtū vł hi⁹ sup q̄b⁹ statuta ē grauis pena pecuniaria: vel forte alia: teneał soluē penā illā? R̄n. bm Ray. Siue pena illa fuerit statuta ꝑ quācunq̄ legē: siue ꝑ canones nõ est iniūgēdū in foro pniali q̄ soluat nisi fuerit ꝯdēnat⁹ ad illā. Aliogn suffic̄ q̄ soluat inłesse. Ul si fuerit iniuria satis faciat ad arbitriū boni viri. Con. Tho. scd̄a scd̄e.q.62. A. De hoc dictū ē ēt s̄.pedagiū.§.2º ⁊ ibi lati⁹ i additõe. B. Quid fiet cū peccat multitudo vide s̄. correctio p̄.§.5º Et de q̄tuor cāis dissi mulādi ibidē.§.6º Cui applicabił pēa ppter violētā man⁹ iniectõem i clicuꝫ vide s̄.absolutio 4º.§.2º B.

Pena 2º. s.que pueniᵗ ꝑ ti lese a ledente iue nõ seruāte pactū. Et q̄rił p̄.vtrū dñi q̄b⁹ dāna illata sł vel milites ⁊ hi⁹ possint licite tenē emēdas quas p dānis sibi illatis capiūt: cū pena sit mł to maior q̄ dānū illatū? R̄n.º bm Guil. Tā dñs q̄ milites ⁊ ēt eccl̄astice ꝑsone retinē possūt illas penas quas leuāt ꝫ ꝯsuetudines legitimas ⁊ statuta regio nis: nec peccāt qñ in hac pte subest cā ⁊ seruał iuris ordo: ⁊ nõ fit ppł cupidi tatē: sed ppł zelū iusticie. Nec obstat q̄ pena excedit dānū.qꝛ hi⁹ pene nõ so lū ppter inłesse statute sūt: sȝ ēt ppter crimia coercēda. Sūt tñ tēperāde pen satis circūstātiis: nec laxāde habene i talib⁹. Securi⁹ tñ eēt hi⁹ excessū emen de i pios vsus erogare. A. Idē in sū.

li.3.ti.32.q.13. B.

Pone q iudex mādat aliqd faciendū vel dādū alicui in certo termino et alr iponit certā penā: nūquid iste p q mādatū siue iudicatū est poterit p'terminū illā penā petere? R° bm Hosti. Licite pōt peti etiā si excedat interesse. Lō. Inno. Sz et Hosti. addit dicēs q ēt religiosi pñt talē penā petē siue ɔsistat in pecunia: siue in alio. i.q.7. qtiēs. gn etiā penā a iure inductā. 12.q.2. eps q manci piū. Alici tñ benigni' q laici se hre de bēt. Sz et si ps fecit qd potuit vt adimplēt mādatū iudicis et paupertate vl im potētia pssa nō potuit totū implē: licz mero iure teneat ad penā isolidū: tñ d benignitate canonica nihil vltra q in tersit exigēdū ē. Et sic itelligas ex de penis. suā. Et de hac mā hr. i. restitutio 3°. §. fi. A. Idē qd in h°. §. nōt in sum. eo. ti. q. 2. vbi ēt dr idē de penis ɔuētiōalibus dūmodo non sint apposite i fraudē vsurar. Et pdicta intelligēda sūt ni si caritas in aliq cāu aliud suadēt: q2 tpalia que sūt nri iuris dimittēda sūt ad tollēdū scandalū pximi et pter salutē ei' bm Tho. scda scde. q. 44. arti. 8°. B.

Quid si pena fuit ɔditōalis. s. de ɔsēsu ptiū apposita i ɔctu ex iudiciū? R° bm Guil. Si pena apposita ē loco interesse: peti pōt quāti interest. ff. d ac. emp. et ven. pdia. Si aūt apponat i fraudez vsurar nō pōt peti: ex de emp. et vē. ad nrām. Lon. Ber. et Inno. Et de hac mā. i. vsura p. §. 22°. q incipit. Quid si pena A. Et si nō ē apposita i fraudē vsurarū pōt peti etiā vltra interesse: vt in dcā. l. pdia. et nōt i sū. dicta. q. 2. bz eū. Guil. de quo etiā dictum ē in. §. pcedēti. B.

Sed nūquid soluta pena iudiciali vel ēt ɔuētionali stabit adhuc sententia vel ɔct'? R° bm Hosti. Nō stabit: nisi in ɔpromisso vel pacto expresse dictū sit q pena soluta rata remaneat sētētia et hi'. L. de trāsac. l. cū ppōas. Idē Ber. et Guil. Idē nōt glo. i dicto. c. dilecti. ex de arbi. q ad sniam arbitri. et idē in sū. eo. ti. q. 3. q ad sniam arbitri: et quo ad ɔct'. vbi et addit bm glo. Ray. Ul distingue. vtr apponat pena p cōtumacia et tūc peti possit pena et res: aut loco interesse. et tūc tm agat ad interesse. hec ibi. In dubio aūt psumet posita loco interesse. ar. l. benigni'. ff. de legi. et sic pcedet distinctio s. posita. B. In penis benignior ē iterptatio faciēda. ar. ex de reg. iur. l. in penis. li°. 6°. De penis q apponūtur i sponsalib' et nō seqt mrimoniū: qre. i. sponsalia. §. 12°. q incipit. quid de penis.

Penitentia p° cōit. Et p qrit quid est? R°. bm Amb°. Pnia est mala pterita plāgere: et plāgēda iterū nō cōmittere. de pe. di. 3. in pn°. Lon. Greg' dicens. Penitē est an acta pctā flere et flenda iter nō cōmittere. Et sic dicunt Tho. et Pe. in 4°. di. 14. Diffinitōes iste date sunt per effect' pnie q diffinit p duplicē actum. vnū qui est rspectu pcti pteriti. s. pterita mala plāgere. alter respectu futuri. s. plangēda nō cōmittere. pm' ē in re. 2' in' pposito. i. vt pponat talia decetero nō cōmittē. Accipitur āt hic flet' cōiter siue p inferiori: siue p exteriori. Et he diffinitōes scdz Tho. copletissime sūt. Et ad has reducunt alie: vt diffinitio Aug. A. q hēt in li°. de pnia. et de pe. di. 3. c. pnia. B. Pnia est quedā dolētis vindicta puniens in se qd dolet cōmisisse. Et alia diffinitio Amb°. Penitētia ē dolor cordis et amaritudo aie p malis q qsq cōmisit. Et dr pnia qi pene tentio. s. ad puniendū illicita que sūt cōmissa. A. Idē in sū. li°. 3°. ti. 34. q. i. Predicte aūt diffinitōes sūt poti' bm effect' q bz eentiā. Scdm. n. eentiam vr sic posse diffiniri. Pnia est vnū de sacramentis eccle q bn dispositis sp remittūtur pctā. Probat ex de sū. tri. et fi. ca. c. p. §. sacramentum. vbi dicit. Et si post susceptōez baptismi qsq plapsus fuerit i pctm: per verā sp pōt pniam reparari. B.

Utr de qlibet pctō possit agi pnia?

R°. bm pe. Hec ē dr̃a spūs vniti carni
z sepati.q2 ille ē susceptibilis pnie iste
nō bm Dama. Hinc ē q̄ ꝺ oi pctō com
misso a spū in carne exn̄ti dū in carne
ē pōt agē pniam.p⁹ sepatōem nō pōt.
A .Idē in sū.eo.ti.q.2.vbi z addit bm
eūdē. Sūt tn̄ pctā qdā de qb⁹ difficili⁹
agit pnia:q̄.s.nō ɔmittūtur ex fragili
tate vel ignorātia obnubilate rōnis ꝑ
carnē:sed ex malitia.z iō in his diffici
lius agit pnia. Et sic itelligit illō Ma
th.12°. Qui peccauerit i spm scm̄ non re
mittet ei.z c̄.i.vix remittet. B.

Utꝝ de quolibꝫ pctō debeat eē ppe
tua pnia? R° bm pe. Pnia pcti exterior
nō oꝫ q̄ sit ꝑpetua:sꝫ pnia iterior dꝫ eē
ꝑpetua saltē q̄ntū ad hitū:sicut de ɔtri
tōe dictū ē ꝫ.ɔtritio.§.9°. A .Idē i sū.
eo.ti.q.3. B.

Utꝝ ꝟe penitēs possit postea morta
liter peccare? R°. Posset videri q̄ nō.
Nā si peccet.vr̃ q̄ nō fuerit ꝟe penitēs
Inanis ē.n.pnia quā seq̄ns culpa ɔma
culat.z mlta silia de qb⁹ qdā dixim⁹ ꝟ
in p̄.§. Et oia q̄ hn̄tur de pe.di.3. circa
pn. Sꝫ ipa oia nō ad diuersa tpa: sꝫ ad
idē tp̄s quo qs penitet sūt referēda: vt
ɔsiderādo lrāꝫ ibi pꝫ. At i hoc con. Ray.
mgr̄ sniaꝝ. Tho.z pe. A .Idē in sū.
eo.ti.q.4. B.

Quot sūt actōes pnie? R° bm Ray.
Tres. Pma q̄ fit an̄ baptismū: vt si ba
ptizādus adult⁹ sit. A .i. doli capax:
vt i.c.tres.de q̄.i. vbi soli paruuli exci
piūtur q̄ peccare nō pn̄t. B .Qui ni
si peniteat nouā vitā inchoare nō pōt.
Sꝫ si peniteat z baptizet nō tenet ad
exteriorē pniaꝫ. vt ꝫ.ɔfessio p̄.§.anp̄r.
Sꝫ z ab hac pnia paruuli sūt imunes:
sicut et a pctō. Scd̄a actio pnie ē q̄ fit
p⁹ baptismū de mortalib⁹. Tertia q̄ fit
de venialib⁹.de pe.di.i.tres sūt. A .
Idē in sū.eo.ti.q.6. B.

Utꝝ an̄ baptismū regrat pnia? R°
bm pe. Pnia pōt accipi dupl'r. vno° ꝓ
ut ē sacr̄m:z sic nō ꝓcedit baptismū: sꝫ
seqtur.q2 baptism⁹ ianua ē z fūdamē
tū oium sacroꝝ. Alio° ꝓut ē ꝟt⁹.z tunc
distinguēdū ē.q2 in q̄ntū ē ꝟt⁹ formata
nō regrit.q2 sic culpa i tali nō remittēt
ꝟtute baptismi:sed in q̄ntū ē ꝟt⁹ infor
mis.i.qdā pcti detestatio q̄uis nō suf
ficiēs cū ꝓposito emēdādi:regrit vt cā
remouēs ꝓhibēs.q2 volūtate remanē
te ad pctm̄ nō eēt hō susceptibilis gr̄e.
A .Idē i sū.li°.3°.ti.34.q.144. Ad hoc
etiā facit qd̄ nōt bm eū. pe. z Tho. in
sū.li°.3°.ti.34.q.15. B.

Utꝝ pnia tollat totū reatū.i.oēꝫ obli
gatōem ad penā? R° bm pe. Sicut q̄
hoieꝫ:ita z q̄ deū offēdit peccat dupli
cit̄.ꝑ qdē ɔ̄ eq̄litatē amicitie in q̄ntū de
bitū effectū nō ipendit.z° ɔ̄ eq̄litatē iu
sticie in q̄ntū rē vl' honorē vl' obsequiū
subtrahit. Opꝫ g° vtrūq̄ restituē. Et
q2 restituta amicitia nō ē ꝓpt' h° resti
tuta res ablata.iō p⁹ remissionē culpe
remanet reat⁹ pene. Idē Tho.in 4°.di.
20.vt.i.pnia.2°.§.4°. A .Idē in sū. li°.
3°.ti.34.q.7. B.

Quot sūt spēs pnie? Rn° bm Ray.
Tres. Nā alia ē solēnis.alia publica.
alia ꝓuata. Solēnis ē que fit i capite q̄
dragesime cū solēnitate q̄ hr̄ di.50.in
capite. Publica ꝟo ē q̄ fit publice:sꝫ si
ne ꝓdicta solēnitate. Et de his duabus
dicem⁹.i.pnia.3°. Priuata ꝟo q̄ secreto
i ɔfessiōe iponit:de q̄.i.pnia.2°. ꝑ totū.
A .Pnia ꝓuata poti⁹ vr̃ dici illa q̄ qti
die fit singlarit':cū qs pctā sua soli sa
cerdoti ɔfitet bm Ray.z Hosti.z in sū.
eo.ti.q.15. Et de istis spēb⁹ pnie nōt̄ eti
sum.eo.ti.q.8. B.

Utꝝ pnia hēat ptes: z q̄ sūt? R° bm
pe. Tres st' ptes pnie.s.ɔtritio cordis.
ɔfessio oris.z satisfactio opis. Et st' iste
q̄i ptes integrales bm pfectū eē pnie.
Nā lꝫ i ɔtritōe dimittat pctm̄:oꝫ tn̄ cō
fessionē z satisfactōem eē saltē i ꝓposi
o. Un̄ de his ptib⁹ Chryso⁹. Perfecta
pnia cogit pctōrē oia sufferre.in corde
ɔtritio.in ore ɔfessio.in ope tota humi
litas. Hec ē fructifera pnia.de pe.di.i.
pfecta. Con. Tho.z Ray. A .Idē i sū.
eo.ti.q.16. B. De ɔtritōe.hēs ꝫ.ɔtritō
De ɔfessione.ꝫ.ɔfessio. De satisfactiōe

.i.satisfactio.
¶ Utrū pctā q̄ p verā pniam sūt dimis
sa redeāt qñ qs iterū relabit̄ i pctm̄? R°
ſm Tho.in 4.°dis.22. Aliquid pōt redi
re dupl̄r. Uel in se.ꝛ sic pctā dimissa nl̄
lo mō redeūt q̄tū ad maculā ꝛ p ɔn̄s
nec ad reatū. Uel in suo effectu. ꝛ hoc
mō pctā dimissa redeūt inq̄tū ex pec
catis dimissis aliqd in sequētib⁹ relin
quit̄. Et h°.n. ꝙ hō deū p pctm̄ offendit
p⁹ remissionē p̄cedētiū pctōꝝ quādam
deformitatē ingratitudis act⁹ seq̄ntis
pcti acqrit. ꝛ iō dr̄ cōit̄ ꝙ redeūt q̄tuꝫ
ad ig̃titudinē. Lō. Pe. Hosti. ꝛ alii. A.
Jō i sū.eo.ti.q.143. ſm theologos cōit̄
Et addit̄ ſm eosdē ꝙ lꝫ pctm̄ sequens
agg̃uet̄ ex ing̃titudine remissionis p̄o
rū peccatoꝝ: nō tamē est ita graue sic̄
oīa p̄terita simul. B.
¶ Utrū reqrat̄ pnia de pctis p ignorā
tiā ɔmissis? R°. Si ignorātia ē talis ꝙ
excuset nō tenet̄. al̄r sic. De hoc s̄. ignorā
tia.§.p̄.ꝛ 2° A. Idē in sū.eo.ti.q.146.
B. Et vtrū ō veīalib⁹. s̄. pctm̄.3°.§.2°
¶ Utrū reqrat̄ pnia ō pctis oblitis? R°
ſm Pe. Si hō pctm̄ ita ē oblit⁹ ꝙ nullo
mō r̄cordet̄ nō tenet̄ ad pniaꝫ: nisi i ge
nerali. Sꝫ tñ dꝫ p posse laborare vt re
cordet̄: ꝛ si recordari pōt tenet̄. Delet̄
ēt p ɔfessionē gnālē: ut s̄. ɔfessio p̄.§.12°
q icipit. vtrū p gnālez. A. Idē in sū.
eo.ti.q.147. Et h° casu dꝫ qs penitē nō
solū de pctis oblitis i genē: sed ēt ō ip
sa negligētia ex qua oblitus ē in specie
ſm Tho.ꝛ in sū.eo.ti.q.19. B.
¶ Utrū debeat eē pnia de pctō origia
li? R° ſm Pe. Pnia nō est nisi de aliq̊
actu p̄p̄o ꝛ volūtario. Originale autē
nō ē factū p̄priū: imo nec volūtarium
volūtate.s. exñte in ip̄o sꝫ in alio. Et iō
de eo nō reqrit̄ pnia. Reqrit̄ tñ displi
cētia in adulto ɔsiderāte illō. Jō Tho.
i 4°di.17. A. Idē i sū.eo.ti.q.148. B
¶ Utrū aliqs i fine vite possit penitē?
R°. Diuina gr̃a nulli se subtrahit faciē
ti qō in se ē. Uñ hō q̄diu hꝫ vsū liberi
arbitrii pōt se ad gr̃am p̄parare dolen
do de p̄terito ꝛ p̄ponēdo cauē de futu
ro. Uñ de pe.dis.7.in p̄n°. dr̄. Tp̄s pnie
ē vsqꝫ ad vltimū articulū vite. Unde ꝛ
Leo papa. Nemo ē desperādus in h°
corpe ɔstitut⁹: qꝛ nōnunq̄ qō diffiden
tia etatis differt̄: ɔsilio maturiore p̄fi
cit̄. A. Hoc hr̄ de pe.dis.7.c.p̄. B.
Sꝫ tñ p̄iculosū ꝛ dubiū ē ꝙ illud vlti
mū tp̄s expectet̄. Uñ ꝛ ibidē subdit̄ si
cut Aug⁹ scribit. Si qs posit⁹ i vltia ne
cessitate sue egritudinis pniaꝫ accipit
fateor. nō negam⁹ qō petit: sed nō p̄su
mim⁹ qꝛ bñ hic exit. Pniaꝫ dare possū
securitatē aūt dare nō possū. Et sequit̄
.i. Nullus expectet qñ peccare nō pōt.
Et iterū. Quē sero penitet oꝫ nō solum
deū timē iudicē: sꝫ ꝛ iustū diligē: nō tā
tū penā timeat: sꝫ anxiet̄ p gl̃a. Et mul
ta silīa ibidē. A. Hec hētur de pe.
dis.7.si qs posit⁹.ꝛ.c.nullus. Et idē qō i
h°.§.nōt̄ in sū.eo.ti.q.159. ſꝫ Tho.ꝛ Pe.
Et addit̄ ſꝫ Al.ꝛ Ray. ꝙ ratū ē ꝙ ex ca
ritate qs in extremis pēiteat. B ꝛ.i
tali casu qlibet sacerdos pōt absoluē:
vt s̄. absolutio p̄.§.fi. A. Et ibi de h°
lati⁹ in additōe. B. ꝛ absolutio 2°.§.
2°.ꝛ s̄. confessio 3°.§.4°.v°.7°. tpe. Et de
hoc casu hēs.i. pnia 2°.§.pl̄r. Nec tali ē
pnia iponēda sꝫ inotescēda. 26.q.7.c.p̄.
A. Et ibi subdit̄. Et cū amicoꝝ orōib⁹
ꝛ elẏnaꝝ studiis pōdus pnie subleuan
dū si forte migrauerit: ne obligati ꝛ a
cōione ꝛ ɔsortio venie fiant alieni: a q̊
p̄iculo si diuinit⁹ erept⁹ ɔualuerit pe
nitētie modū a sacerdote sibi ipositūꝫ
diligenter obſuet. B.
¶ Quid ē in pnia sacramētū? qd res?
R° ſm Tho.ꝛ Pe.in 4.°dis.21. In sacr̄o
pnie exterior pnia ē sacr̄ꝫ vt signū tm̄
.s. interioris pnie. Et ē ibi act⁹ penitētī
q̄i māle. Act⁹ aūt sacerdotis.s. absolu
tio q̄i formale. Pnia v̊o interior seu cō
tritio put iniūgit̄ pnie exteriori saltēꝫ
i p̄posito ē ps sacr̄i ꝛ est res.ꝛ signum.
A. Non aūt put ē act⁹ v̊tutis p se ſm
eosdē. ꝛ in sū.eo.ti.q.179. vbi hec nōnt̄
B. Res qdē pnie exterioris ē signuꝫ
remissionis pctōꝝ: remissio aūt pecca
toꝝ est res tm̄. Satis cō. Ray. Pnia v̊o

non valet nisi restituatur ablatū: vt. i. re stitutio p. §. fi.

Penitentia 2ª. s. illud qd̄ sacerdos iponit penitēti in ꝯfessiōe. Quid g° cū sacerdos dicat penitēti i cōfessione. qcqd boni feceris sit tibi in remissionē peccatoꝝ? R. ꝰ ẜm Tho. in quodā quolibet. Hic ē q̄druplici ꝯsideratione vtēdū. p°. n. ꝯsiderādū ē ꝙ pctōr est debitor satisfactōis dupl'r. Uno° ex iniunctōe sacerdotis. Alio° ex ip̄o pctō cōmisso. Uñ si ꝯtingat ꝙ sacerdos minorē satisfactōem iponat q̄ʒ requirat culpa residuū exoluet aut hic aut i purgatorio. Si ꝟo maiorē iniūgat: nihilominꝰ penitēs tenet facē qd̄ sibi iniunctū est si adsit facultas. 2° ꝯsiderādū ē ꝙ opus qd̄ qs facit ex iniunctōe sacerdotis dupliciter valet penitēti. Uno° s. ex nā opis iniūcti. Alio° ex vi clauiū: ita ꝙ ex his ampliꝰ valet ad expiādū pctā q̄ʒ si ꝓp̄o arbitrio idē facēt. 3° ꝯsiderādū ē ꝙ satisfactio ad duo valet. s. ad expiatōeʒ culpe p̄terite: ⁊ ad cautelā future. 4° considerādū est ꝙ sacerdos pōt penitenti satisfactōem iniungē: vel ex ꝓp̄o arbitrio: vel ex consilio alieno. ⁊ ita ēt arbitrio ipsiꝰ penitētis: vt si dicat sacerdos Facias hoc si potes ⁊ si nō potes facias hoc. Sil'r vr̄ cū sacerdos dicit. qcqd boni feceris sit tibi in remissionē peccatoꝝ q₂. s. grauis pnia eēt ei iniūgenda: que tñ ei indicari dʒ. Et dicēdo p̄dicta ꝟba illa q̄ penitēs p̄ter iniūctōem exp̄ssam facit accipiūt maiorē vim expiationis culpe p̄terite ex illa gnāli iniūctōe. vñ p̄dicta ꝟba laudabilit' solēt dici. Et q̄ʒ tū ad hoc satisfactio ē sacr̄alis inq̄ʒtuʒ ꝟtute clauiū est culpe ꝯmisse expiatia lʒ nō hēat maiorē vim ad remediū contra culpā futurā. A. Idē in sū. li°. 3°. ti. 34. q. 110. Et eadē rōe Ray. ⁊ Hosti. vt ⁊ ponit eo. ti. q. 108. dicunt ꝙ cautꝰ ⁊ discretꝰ sacerdos post iniūctā pniam dicat penitēti ꝙ oīa bona q̄ fecerit: ⁊ oīa mala que sustinuerit ei ꝓficiāt ad salutē. ⁊ p pnia hec oīa iniungat. B.

¶ Que pnia ē p pctis singulis iniūgēda? R. Pro q̄libet pctō mortali eēt regularit' septēnis pnia iniūgēda. 33. q. 2. Hoc ip̄m. ⁊. §. se. 22. q. i. p̄dicandū. A. Ibi hoc nōt' in glo. Et vt nōt' in sū. eo. ti. q. 125. hꝰ rei duplex est rō. Una q₂ p̄cipit dñs Nūeri. 12°. Mariā sororē Aarō lepra ꝑcussaʒ poni extra castra p septē dies: vt in dicto. c. hoc ip̄ʒ. Et sic accipit dies ꝓ āno. Alia ꝟo rō ē: vt sicut p peccatū septiformē sp̄ūs sancti gr̄aʒ amisit: ita p septēnē pniaʒ gr̄aʒ r̄cupet. Et ista pnia vr̄ agēda vtplurimū in ieiuniis. vt. 32. q. 2. §. hoc quanq̄ʒ. ⁊ ex̄ de furtis. sigs ꝓpter. B. Et ista septennis pnia magis vł minꝰ aspera dʒ imponi ꝓut maioritas vel minoritas crimīs ⁊ circūstantiaꝝ exposcūt: q₂ apud deum magis valet mortificatio vitioꝝ q̄ʒ abstinētia ciboꝝ: de pe. dis. i. mensurā. A. Et iō magis ꝯtrito minor pnia est iniungēda: vt ibi. B. Sʒ hodie oēs pnie sacerdotis arbitrio taxāde sunt cōsiderantis circūstantiis ꝑsonaꝝ ⁊ ꝯditionū. 26. q. 7. tp̄a. ⁊ dicto. c. mēsurā. ex̄ eo. ꝯs qui. A. Ion. glo. in dicto. c. tp̄a. s. ꝙ hodie pnie sūt arbitrarie. ⁊ notat dñs An. de bu. in dicto. c. si qs ꝓpter. Et nōt' ēt i sū. eo. ti. q. 125. vbi ēt nōnt' multiplices. penitētie q̄ sp̄alibꝰ pctis sūt statute. B

¶ Sacerdos sp dʒ iniungē pniam per ꝯ̄riū pctō: vt supbo iniūgat humilem orōem. auaro elynaꝝ largitōem. accidioso peregrinatōem seu laborē. guloso abstinētiā. luxurioso carnis macerationē. ⁊ qñq̄ʒ loci mutatōem: vt dis. si. valet. 15. q. i. mulier. Tñ sp cauē dʒ ne per pniam quā iniungit alteri p̄iudicium faciat: vt viro in p̄iudiciū vxoris ⁊ familie: aut seruo in p̄iudiciuʒ dñi ⁊ hiꝰ. A. vel ꝙ ex pnia seqnat' aliquod scādalū seu periculū sp̄ūale vel corpale. ar. c. officii. ex̄ de pe. ⁊ re. Et p̄sertim vt sit pnia que ꝟisil'r fiat: ne penitens nouis laqueis inuoluat'. q₂ omittendo penitētiā mortal'r peccaret ẜm Scotum. 15. dis. q̄rti sniaꝝ. B.

¶ Utrꝝ penitēs cōpleta pnia sit total'r absolutus? R. ꝰ ẜʒ Tho. i 4°. dis. 20. Siue

sacerdos pniam iniūgat discrete: siue non: sp remanet reat⁹ ad penā eiusdez ꝙtitatis. Et iō si eā hic nō implet i pur gatorio exiget. Non tñ sequtur ꝙ ppt hoc ɔfessor peccet sp si minorē pniam iniungit: tū qꝛ nō pōt determinate ꝙti tatē pene cognoscē: tū qꝛ qñꝙ ēt ex in dustria minorē penā iponens plus ꝓ dest penitēti qui forte magnitudie pe ne posset a pnia peragēda ipediri. Et iō confessor negligit min⁹ dānū: vt ma ius euitet. ꝛ itez qꝛ paulatim cōfortat i penitēte diuin⁹ amor ad pfa pnie ꝑa pagēda. Lon. pe. s. pnia ꝑ. §. 7°.

Utrꝫ sacerdos possit ɔmutare pniaꝫ quā iniunxit? Rñ°bm Ray. Lredo breui ter ꝙ sic. dū tñ discrete ꝛ ppt cām ꝛ cir ca subditos suos. al'r nō. dis. 82. ꝑsbyter Et hoc exponēs Guil. dicit. ꝙ ille idē q iniunxit aut successor ei⁹ aūt supior si ē ordinari⁹ iudex penitētis pñt pniam cōmutare vel relaxare. Si vo sit alius ɔfessor a quo ɔmutatio petit. qꝛ de pa ri ābo curā vni⁹ hñt vel duo epi i quo rum epatibus penitens domiciliū hēt Hic dicēdū ꝙ si pnia fuit publica req ri debet ɔsensus pmi qui dedit eaꝫ ne scandalizet. Dico si de facili possit req ri ꝛ maxime si penitens iaꝫ publice in choauit pniam. Nō si non de facili pos set requiri aut si pnia fuit occulta pote rit secūd⁹ cōfessor ɔmutare vel relaxa re. A. Idē in sū. eo. ti. q. 133. vbi ēt ad dit bm eū. Guil. ꝙ quo ad dictā relaxa tōem ꝛ cōmutatōem archieps videtur ordinari⁹ quo ad foꝛ pniale subditorū suffragāei sui. Et pꝫ ꝑ h°qꝛ archieps ꝑ ꝓuicia suā r̄missionis lr̄as cōcedē pōt gnāles. ex̄ de pe. ꝛ re. nostro. Lertum ē aūt ꝙ nullus eps pōt facē remissionē: nisi subditis suis ꝛ aliis de voluntate ꝑlatorū suoꝝ: ex̄ de pe. ꝛ re. ꝙ aūt. Ergo subditi suffraganeoꝝ quo ad hoc sunt subditi archiepi ꝙuis ipse quo ad foꝝ contentiosum non sit ordinarius nisi i casib⁹ expressis a iure. hec ille. Idem quoꝙ videtur quo ad foruꝫ pniale vt non sit ordinarius nisi in expressis cuꝫ non possit confessiones subditoruꝫ suf fraganeorū suorum audire nisi dū vi sitat ꝓuinciam: vt in. c. ꝑpetuo. ex̄ de censi. li. 6°. B.

Utrꝫ inferior possit relaxare pniam iniūctā a supiore? Rñ°bm Guil. Si pe nitētia iniuncta est in tali casu de q̄ ab initio poterat inferior pniam iniungē potest ꝛ relaxare ꝛ ɔmutare nisi supior reseruauerit sibi talē relaxatōem vel cōmutatōem. ar. ad hoc. 50. dis. accedēs ꝛ. 33. q. 2. latorē. ꝛ in glosis vtriusꝫ capli Si vo pnia iniuncta est in casu reserua to supiori non poterit inferior relaxa re vel cōmutare absꝙ licentia eius q iniunxit nisi vrgeat necessitas aut sua deat vtilitas. Pium est. n. iterptari ꝙ supior i his casib⁹ cōcesserit iferiorib⁹ ptātem cōmutādi vel relaxandi. A. Idē in sū. eo. ti. q. 134. Aduertēdum tñ ꝙ qñcunꝙ alius sacerdos ab eo qui in iunxit pniam vlt facē istā cōmutatōeꝫ vel relaxatōem videt ꝙ nō debeat fa cere nisi examīata cā ꝑpter quā pnia iniūcta ē penitenti: vt dicit Ray. vt et pꝫ in precedenti. §. ne sequens min⁹ be ne factum tollat ꝑcedens maturi⁹ ge stum. Propter qđ non videt posse fie ri nisi fiat noua cōfessio vt gnālis si pe nitētia cōcernit oia peccata: vel ꝑticu lari si respicit ꝑticulare pctm̄: nisi for te sit euidēs penitentē non posse facē iniunctam sibi pniam. B

Quid si qs dicit se penitē sꝫ nō vlt subire onus pnie: dicēs se teneꝝ ꝛ hi⁹? Rñ°bm Ray. Sacerdos debꝫ talem in ducē sicut pōt vt paratus sit ad implē dā pniam. A. qꝛ al'sine ista dispositi one nō videt in statu salutis: cū ad h° obliget. ex̄ ɔ pe. ꝛ re. omnis. B. Ostē dēdo magnitudinē pctoꝝ ꝛ quanta bo na amisit ꝑpter illa: que oia recupera bit ꝑ pniam. ꝛ finalit cuꝫ volūtate sua imponat ei talem pniam quam vel si milit possit portare ne deterius contin gat ei pniam violādo. Ad h° aūt preci pue laboret vt pctoꝝ causas ꝛ peccā di occasiones remoueat. qꝛ bm Aug.

Satiffacere ē peccatoꝝ cās excidē: nec
eoꝝ suggestionib⁹ aditū indulgere. Et
si sacerdos nō pōt gaudē ꝺ oimoda ei⁹
purgatōe: gaudeat tñ qꝛ ipm liberatū
a gehēna ad purgatoriū mittit. Et sic
dicit Hosti. nullaten⁹ dꝫ sacerdos per
mittē peccatorē desperatū recedē. 26.
q. 6. si p̄sbyter. Sed poti⁹ iponat vnuꝫ
pr̄ nr̄ vel aliqd leue. Et ꝙ alia bona q̄
fecerit: ꝛ mala que tolerauerit sint ei i
pnia. A . Hoc dictū Guil. sed potius
fuit Ray. Et subdit. Mādat tñ ei ꝙ id
qd̄ min⁹ agit h̄ cōplebit i purgatorio:
vt in sū. eo. ti. q. 135. vbi hec nōnt. B .
Cō. Tho. i 4.° dis. 19. A . Cō. ēt glo. Ray.
Et addit. Consulo. ꝙ ad vitādā inobe
dientiā ꝛ trāsgressionē talib⁹ nulla aut
parua satisfactio iniungat sub p̄cepto
ꝛ ꝙ ꝯcedat eis ꝙ liceat ieiuniū sibi in
iunctū vł orōes aut elynas: aut q̄cūqꝫ
alia sibi iniuncta redimē cū voluerit.
Con. Inno. vt in dicta. q. 135. ad fi. B.

¶ Quid si sacerdos credit ꝙ ꝯfitens
nō faciat pniam. vide s̄. ꝯfessor 2.° §. p̄.
A . ꝛ ibi lati⁹ in additōe. B . Aut qd
de illo qui nō vult ꝛ dicit se n̄ posse ab
stinē a pctō. vide s̄. ꝯfessio p̄. §. 2.°

¶ Quid de penitētib⁹ i extremis vł ēt
in sanitate ꝛ nō cōplent h̄ pniam? R.°
ſm Ray. Tanta posset eē ꝯtritio ꝙ suf
ficēt ad delēdā oēm penā: ita ꝙ aliqs
talis statim euolaret ad celū: vt pꝫ de
latrōe Luc. 24.° Si tñ min⁹ sufficiēs ē
ꝯtritō ł pnia: purgabit igne purgatōii
vñ ꝛ ꝺ talib⁹ dic̄ Aug⁹. Et si ꝯuēs⁹ vita
viuat ꝛ nō moriat. tñ nō ꝓmittim⁹ ꝙ
euadat oēm penā. Nā p̄us est purgan
dus igne purgatōis q̄ in aliud seculuꝫ
distulit fructū ꝯuersionis. de pe. dis. 7.
c. vlt. circa fi. A . Poti⁹ vr̄ i. §. fi. B.
Et eādē sniam ponit Grego⁹. 25. di. q̄lis
De qōne ista hēs ēt s̄. pnia p̄. §. plt. De
purgatorio quoqꝫ. i. purgatoriuꝫ. A .
Idē in sū. eo. ti. q. 162. B.

¶ Utꝝ pena mortis diminuat aliquid
de pena ꝓ pctō debita? R.° ſm Tho. in
4.° dis. 20. Mors nāls ē pena ꝯsequēs
originale pctm̄ ꝛ q̄i iam in nāꝫ v̄sa. Et
iō ꝑ mortē nālē nō purgat aliqd ꝺ pec
cato actuali: sed ꝑ illatā mortē bñ pōt
purgari. Uñ si aliqs mortē illatā patiē
ter sustineat etiā si ꝓ aliis crimib⁹ sit il
lata valet ad diminutōem pene ꝛ ad
liberatōem etiā a tota pena ſm quan
titatē culpe ꝛ patientie ꝛ ꝯtritōis. A .
Idē in sū. eo. ti. q. 163. B . Ad p̄dictaꝫ
māṁ pnie pōt ꝑtinē. i. satisfactio ꝓ to
tū. Et de sacerdote qui ꝓ missis iniūct
pecuniā recipet. vide s̄. obligatio. §. fi.

Penitētia 3.°

. s. de peni
tētia solē
ni ꝛ de publica. Et quidē pnia
solēnis nō ē hodie in vsu. Et iō breuit
sciendū ꝙ dꝫ fieri cū illa solēnitate et
modo q̄ habet dis. 50. in capite. ꝛ impōi
tur tm̄ ab epo vel de ei⁹ mādato. A .
. s. ab alio inferiore sacerdote: vt in sū.
li.° 3.° ti. 34. q. 8. vbi hec nōntur ſm Ray.
ꝛ Hosti. B . Et dꝫ imponi ꝓ crimine
publico ꝛ vulgatissimo qd̄ totā vrbeꝫ
vel aliū locum cōmouerit. 26. q. 6. c. vlt.
Itē nō dꝫ imponi clerico nisi deposito:
qꝛ nec laic⁹ q̄ semel egit eā debet post
ea ꝓmoueri: nec cłicus dꝫ postea mini
strare. dis. 50. confirmādū. ꝛ. c. illud. ꝛ. c.
alienū. ꝛ. c. ex penitētib⁹. Et de hoc dcm̄
est s̄. ordinādus. §. 14.°

¶ Utꝝ aliqs possit cogi ad solēneꝫ pe
tentiam? R.° ſm Ray. Si crimē sit ma
gnū ꝛ publicū ꝛ scandalū mouerit po
terit quis cogi ad solēnē pniam. sꝫ ꝛ ꝓ
occulto crimine si penitēs voluerit im
poni pōt: alit non. ar. de cōse. dis. 3. ꝺ pe
nitētibus. A . Idē in dicta. q. 8. ſꝫ Hu
go. ꝛ Tho. B.

¶ Utꝝ solēnis pnia possit iterari? R.°
ſm Ray. Nō. de pe. dis. 3. repiunt. Sed
alia quelibet penitentia siue publica
siue p̄uata potest ꝛ debet iterari q̄ciēs
hō peccat. de pe. di. 3. septies. ꝛ. c. adhuc
instāt. Quare aūt pnia solēnis nō itat
assignat Tho. in 4.° dis. 14. tres rōnes.
Prima ne ex iteratōe vilescat. Scda
qꝛ figura ē expulsionis hoīs de ꝑadiso
que tm̄ semel facta ē. Tertia ē qꝛ solen
nizatio pnie est q̄i q̄dā ꝓfessio ꝑpetuo

pniam ꝑuadi. Et iõ iteratio solennitati obsistit. A. Idē i sū.eo.ti.q.io. vbi et additꝰ ꝫ glo. Ray. ⁊ Pe. ꝙ pnia solēnis iteratꝰ si est consuetudo. B.

¶ Utꝝ qñ iponitꝰ pnia publica itelligatur peccati reuelatõ? Rꝫ ꝫm Tho. i 4º dis.14. Nõ reuelatꝰ ꝑpꝫ hoc quis suspitio oriatꝰ illū aliqd enorme cõmisisse. Nõ.n.culpa ꝑ certo sciꝰ ex pena: qꝛ et qñ aliqs facit pniam ꝑ alio: sicut legitur i vitis patrū de q̄dā q vt sociū suū ad pniam ꝑuocaret: ipē cū eo pniam egit. A. Idē in dicta.q.8. B.

¶ Sꝫ que ē pnia publica? Rꝫ ꝫ Ray. Publica dꝛ qñ illa solēnis de qua iaz hic dcm̄ ē ꝫ.ꝑ.⁊ seq̄ntibꝰ. Sꝫ ⁊ ꝑpe illa dꝛ publica que fit in publico: nõ tñ cum ꝑdicta solēnitate: vt cū iniungitꝰ peregrinatio ꝑ mūdū cū baculo cubitali ⁊ cū scapulari.⁊ hꝰ. Posset hãc imponē glibꝫ sacerdos ꝑrochiāo suo. A. nisi ꝯsuetudo ꝯria sit i aliq̄ eccl'a: vt in sū.eo.ti.q 12.ꝫm eūdē q ēt addit. Item nõ dꝫ imponi clico nisi deposito: nec dꝫ iponi nisi ꝑ crimie enormi ⁊ māifesto. Et cõ. Hosti. ⁊ Gof. Tho. vo dicit ꝙ talis pnia publica: sꝫ nõ solennis ēt clico posset iponi qñ crimē ē publicū. Et cõ. glo.28.di.ꝑsꝫ.⁊ ex̄ de pe.⁊ re.q̄situ. B.

¶ Ubi ꝑ sedē aplicā imponitꝰ pnia publica? Rꝫ ꝫ Guil.duran. Pniam publicā sedes aplica nõ inducit nisi i eo loco vbi ē curia Romana: ⁊ tūc tm̄ ꝑ enormibꝰ. Pniarii.n.pape faciūt tales denudatos triduo aut plus aut minꝰ icedere ꝑ oēs eccl'as ciuitat] vbi ē curia. ⁊ postea remittūt ad suos epōs vt ꝯsideratis circūstantiis eis indicēt pniaz salutarē. lꝫ qdam ribaldi ꝑ questu fingāt sibi tales pnias a sede aplica iniūctas falsas pniarioꝝ lr̄as oñdēres. A. Idē in dicta.q.12. B.

¶ Que cã est ꝙ detꝰ aliq̄ pnia publica Rꝫ ꝫm Tho. i 4º dis.14. Quadruplex ē cã.ꝑ vt pctm̄ publicū publicam hēat medicinā.2º qꝛ maria ꝯfusione ē dignꝰ q grauissimū scelus cõmisit.3º vt sit aliis ad terrorē.4º vt sit exēplū penitēdi ⁊ nõ desperādi eis qui grauibꝰ detinentꝰ A. Idē in sū.eo.ti.q.13. B.

¶ Utꝝ ꝑ quolibet pctõ māifesto teneatur hõ manifestare pniam? Rꝫ ꝫm Al. Nõ oꝫ, sed q scandalizauit iꝯõi tenetꝰ q dē ad oñsionē boni exēpli: ita ꝙ ꝑsumi debeat eū de ꝑteritis pniam egisse: ⁊ sufficit. A. Idē in sū.eo.ti.q.14. B.

Penitētia iiiiº .s.impedita vꝉ falsa. Que sūt ipeditiua pnie Rꝫ ꝫm Hosti.⁊ Ray. Multa sūt: ꝫ intꝰ alia q̄tuoꝛ ꝑncipaliter.s. pudoꝛ.timoꝛ. spes.⁊ desperatio. Primū igitꝰ impedimētū ē pudoꝛ ꝯfitendi: de quo dictū ē ꝫ.ꝯfessio ꝑ.ꝫ.pꝉt. Scdm impedimētuz ē timoꝛ.s.cū qs timet ne possit ferre penitētiā. Cõtra quē sunt tria ꝛmedia cõsiderāda.s.pñt] pene modicitas.leuitas ⁊ breuitas. Et ecõtra future pene imēsitas.acerbitas.⁊ eternitas. Tertiū impedimētū ē spes.⁊ hec ē triplex.s. spes diu viuēdi. A. Et ꝯ istā ⁊ seq̄ntes sūt auctoritates q̄ subdūtur. B. i. Thessal.5º Dies dñi sicut fur i nocte ita veniet. Itē spes tpales diuitias acqrendi. Luc.12º Anima mea regesce.bibe.⁊ comede.⁊c. Itē spes m̄iam ꝯseq̄ndi. Contra illud Eccl'i.5º Ne dicas miseratio dñi magna ē.multitudis pctõꝝ meoꝝ miserebitꝰ. M̄ia.n.⁊ ira ab illo cito ꝑxiat. Quartū impedimētū ē despatio.⁊ hec ē duplex.s.desperatio venie.sicut dixit Cayn Geñ.4º Maioꝛ ē iniqtas mea q̄ꝫ vt veniā merear. ꝯ qd̄ ē illud psal. Misericoꝛdia.n.eiꝰ sup oīa opa eiꝰ. A. Et iteꝝ. M̄ia dñi plena est terra.ps.32º cuz multis similibꝰ. B. Itē despatio perseuerātie: ꝯ qd̄ ē illud ṽbū dñi Math. 18º Nõ dico tibi vsqꝫ septies: sed vsqꝫ septuagies septies.de pe.dis.3.septies. ⁊.c.adhuc instant. Pñt ēt ⁊ alia ipedimēta assignari. Primū ē alleuiatõ culpe ꝑpe. Scdm ē aggrauatio culpe aliene ⁊ maxime maioꝝ. Tertiū ē multitudo peccantiū. A. Sꝫ nõ minꝰ ardebunt q cū m̄ltis ardebūt.2.q.i. multi. i fi. B. Quartū ē ꝯsuetudo peccandi.

Quintū elatio cordis. Ultimū delectatio pcti A. De his ipedimētis latius dr i sū. eo. ti. q. 195. B. Que qdē qꝛ nō ad casus: s3 ad psuasiones ptinent pdicatoribus derelinquo.

¶ Que sit pnia falsa? R. Falsa dr cū spretis plib' de vno solo pnia agit. aut cū sic agit de vno vt nō discedat ab a°. Uñ ꝛ scriptū ē. Qui totā legē obseruauerit: offēdat āt i vno fact' ē oiu3 reus. Jac. 2°. s. ꝗtū ad vitā eternā. Sicut. n. si pctis oib' eēt inuolut': ita si in vno tm̄ maneat eterne vite ianuā nō intrabit. Hentur hec de pe. dis. 5. c. fi.

Ercutere siue verberare.

vtꝝ liceat? R. s3 Tho. scda scde. q. 65. Nocumētū alicui inferre non licet nisi p modū pene ꝓpt maliciā. Nullus aūt iuste punit aliquē nisi sit ei' iurisditiōi subiect'. ꝛ ideo vberare aliquē nō licet nisi hn̄ti ptātem aliquam sup illū. Et quia filius subdit ptāti patris ꝛ seruus ptāti dn̄i: licite potest pater verberare filium ꝛ dominus seruum causa correctionis ꝛ discipline. A. Idem in sum. li. 3° ti. 10. q. 2. Ista aūt correctio ꝛ pcussio debet esse moderata: ex̄ de sen. exco. cū volūtate. §. fi. ꝛ s. correctio p. in pn°. Itē eps nullū d3 suis manib' vberare. 86. di s. nō liceat. B. Eadē qōem ptractat Ray. ꝛ qi eodē modo determinat dicēs sic. Qñ pcussio siue verberatio fit aliqñ ex malitia vel odio. Et hec ē pctm̄ mortale: ꝛ in clico inducit depositōem. 45. dis. c. p. ꝛ. c. epm. Qñq3 vo fit ex caritate vt cā correctōis. Et hec in oib' hn̄tibus ptātem ē licita i suos subditos. 35. dis. añ oia. 45. dis. cū btūs. Eps tñ nemiē d3 suis manib' vberare. 86. dis. non liceat. sed pōt p aliū. 5. q. 5. illi qui. Et si vberādus ē clicus nō d3 eū vberare p laicū. Et tā eps ꝙ vberās incidēt i excōicatōem. ex̄ de sen. exco. vniuersitati vt dictū est s. excōicatio 2°. §. 2°. nisi clericus eēt incorrigibilis: vt ibi dicit. A. Idē in sum. eo. ti. q. 1. B.

¶ Qua de cā cleric' corrigēdus possit verberari? R. s3m Ray. Pueri in minorib' ordinib' ēt ꝑ minorib' culpis licite verberant. maiores verberari non debent nisi ꝑ maioribus criminibus. dis. 45. cū btūs. Porro regulares scd3 regulas suas subiiciūtur vberib' etiā p leuib' culpis: ar. ex̄ de appel. rephensibilis. in fi. ex̄ de simo. p tuas. ex̄ de accu. qualr. in fi. S3 nō vsq3 ad sanguinē3 vt s. disciplina. De mā pcutiētiū clicos satis hētur s. excōicatio 2°. Quō percutiēti vnā maxillā pbenda sit altera. s. patientia. §. fi.

Peregrinus p°.

côiter Ad quē pertinet defensio pegriorū? R. s3m Ray. Oēs peregrini defēdi debēt ab eccl'ia. ꝛ quicūq3 eos i reb' vl psonis offenderit nisi admonit' satisfecerit excōicet. 24. q. 3. siquis romipetas. ꝛ duob'. c. se. ex̄ de treu. ꝛ pace. inouam'. ex̄ de pegrināntib'. ꝯquerēte. A. Idē in sum. li. p. ti. 8. q. 87. B.

¶ Quid de reb' pegrinoꝝ qui moriuntur in via? R. s3m Hosti. Quicunq3 acceperit peccat mortalit: nisi ea intētōe accipiat vt rstituat heredi: nec excusatur aliqs statuto. ꝯsuetudine vel pcepto. sicut de naufragis dictū est supra. naufragus. A. Idem in sum. li. 2°. ti. 5. q. 27. B.

Peregrinus 2°.

quātum ad clicos. Qui dicuntur clici peregrini? R. s3m Ray. Peregrini clici pñt large appellari oēs qui non sūt de epātu ordinantis. Nā nullus talis siue clic' siue laic' pōt recipi a tali epō ad dignitatē vel ordines: vel alia eccliastica sacra. dis. 71. per totū. ꝛ spāliter i. c. pmat'. ex̄ de proceb. c. 2°. ꝛ 3°. A. Huic tñ iuri derogatū est hodie per ꝯriaꝫ ꝯsuetudinē: cū quotidie clici vni' diocesis bn̄ficient ab epis aliaꝝ diocesu3 sine litteris dimissoriis sui epi s3m glo. Ray. ꝛ Ul. vt in sū. li. 3° ti. 21. q. 1. B. Sed de ordinib' hēs s. ordinator. §. 6°. ꝛ 7°. Institui vo bn̄ pñt in eccl'iis etiaꝫ exēnei epi ꝛ ab abbatib' vel iferiorib'

prelatis de consensu et dispẽsatione ip sius epi. A. Cũ litteris tamẽ sui epi: vt in iurib' s. allegatis. B. Al' non. ex eo. c. fi. et ex de insti. ad decorẽ.

¶ Quare pegrini et ignoti repellũtur a pmotõe? R. bm Ray. Duplex est cã. Una qz nõ licet epo ponẽ falcez i messem alienã subditum alterius ordinã do. 71. dis. per totũ. 6. q. 3. c. fi. Scda causa est qz tales qñqz solẽt esse criminosi infames. irregulares. vel excõicati. et qñqz metiũtur se hre ordies cũ nõ habeant: vel ptes hẽre qz habeant. dis. 98. afros. 19. q. 2. due. Et nõ qz clicus hñs ecclesiam: nec peregrinari põt sine licentia epi. de cõse. dis. 5. non opz. ex de voto magne. A. Con. Hosti. et Ul. vt in sum. eo. ti. q. 2. B.

¶ Ãn clici peregrini debeant ad celebrandũ admitti? R. bm Ray. Si tales ignoti clici volunt publice celebrare pplo admittunt cum gnqz sigillis eporum. 98. dis. c. p. 2. 2°. ex eo. c. p. et hoc si sigilla sunt ignota. A. Et h° casu tales peregrini debẽt in suspensione aliquã to tpe hẽri: in quo pleni' de actib' ipo rũ pateat. ex eo. c. p. B. Al' sufficeret sigillum sui epi tm. dis. 71. pmatus. 19. q. 2. due. et multo magis sufficẽt aplice sedis madatũ: ex de cle. nõ resi. tue. A. Melius in. c. fraternitati. eo. ti. B. Si do vellẽt in secreto ex dnotõe celebrare tolerari põt. ex eo. tue. Et est rõ scõz Hosti. qz in publica celebratõe posset eũ mouere ad celebrãdũ glia humana vel lucrũ. Sec' si in secreto. Itẽ qz i publico cõe malũ posset incidẽ. s. si non ordinatus celebraret: sed in secreto non v̄tit in periculũ nisi soli' celebrantis. A. Idem in sum. eo. ti. q. 3. B.

¶ Sed qre recipiũtur tales cũ gnqz sigillis ignotis cũ ignota nõ faciãt fidẽ? R. bm Ray. Quia nõ ita de facili posset omitti falsitas in gnqz sicut i vno. Et addit Ioh. qz nisi aliqlis noticia habeatur de sigillis non est eis credẽduz A. Cõ. Ul. et Hosti. vt i sũ. eo. ti. q. 4. B. Sed et addit Ray. Cũ sigillis sufficeret vnus testis. A. Hoc fuit dictũ Hosti. qui etiã addit qz sufficẽt etiã si hẽretur noticia vni' de gnqz sigillis: vt in dicta. q. 4. B. Ita tñ qz bm Inno. et Hosti. si ex receptõe taliũ clicoz fieret pjudiciũ et dãnum alicui. A. s. magnũ vt in dicta. q. 4. B. non deberet credi etiã gnqz sigillis nisi al'r pbaret. Sz viatorẽ trãseuntẽ nõ opz ita subtiliter examinare. 42. dis. quiescamus. A. Hoc dictũ a v. sed viatorẽ fuit. J no. qui et addit qz si clericus non querit alterius patrimoniũ: et al' sit bone vite: et habeat gnqz sigilla epoz: lz ignorata si aliq noticia hẽatur p famã vel alio° de epis vel terris eoz: lz al' nõ sint sufficiẽtes pbatões: tñ in pñti casu tales crederem posse admitti: vt in dicta. q. 4. B.

¶ Quid si talis amisit lras? R. Si pbet per duos testes ordinationem suã et conuersationem. A. Et etiam licẽtiam sui epi scõm Ray. vt in sum. eo. ti. q. 5. Et addit qz al' ei non crederetur: etiã si pprio iuramẽto firmaret. Et cõ. Ul. et Hosti. vt ibi. B. recipi põt. ex. e. tue. in auc. de fide instru. §. si vero. coll. 6. et C. de fide instru. in exercẽdis. Et si non existant testes de ordinatione: qz forte longũ tempus est. sed cõstet qz se gessit vt psbyter admitti poteit. ar. ff. ad macedo. l. 3. et ex de psby. nõ bap. c. 2° et 3°. A. hoc dictum a v. Et si. fuit Hosti. vt in dicta. q. 4. ad fi. B.

¶ Quales debent esse littere que dantur clericis peregrinis? Rndeo scõm Hosti. Ad hoc qz suscipiãtur in executione ordinum debent littere continere hanc clausulam: vel similem. Quez gradatim ad talem ordinem pmouimus. 73. dis. In nomine patris. et c. se. Et he littere cõmendaticie vocantur: seu testimõiales. ex eo. tue. Si vero ordies vult recipere necesse est qz habeat a suo epo licẽtiã expssam p modum qui habetur s. ordinator. §. 6. et 7°. A. Idẽ in sum. eo. ti. q. 7. Et aduertẽdum qz si aliq abbates. archidiaconi. v'l alii

inferiores plati hnt ius istituēdi i aliq bus ecclīis z instituūt clīcos alteri' epi scopat' non valet hi'istitutio. Immo eps diocesan' pōt eū remouē: nisi cum tal'r istituto voluerit dispēsare: ex. e. c. fi. bz Ray. z Hosti. z i sū. e. ti. q. 6. B.

Epi z supiores silr abbates z pores z ceteri psidētes monasteriis q apud aplīcā sedē pmouētur. ofirmanf. cōse cranf z bndicūt: nō accedāt ad cōmis sas ecclīas sine lrīs aplīcis continenti bus pmotōem. ofirmatōem. oscratio nē seu bndictōem. nec accipiāt ocās ad mistratōes z nemo eis pareat: nisi ostē dāt. Al' qcquid ipi faciūt ē irritū z ipsi nihil pcipiēt de pūctib'. z illi q eos re cipiūt vel eis obediūt sūt suspēli a bn ficiis ecclīasticis. Et idē p oia si dicti p lati recederēt de curia non pstito iura mēto fidelitatis: vt i extrauagāti Bonifa cii octaui: que icipit. Iniuncte.

Periurium

qd sit? Rn° bm mgrum sniaz z Ray. Periuriū ē men daciū iuramēto firmatū. Sed z Tho. scda scde. q. 98. dicit q falsitas ē de rōe piurii: addēs q sicut dicit Hiero' qō cunqz illoz triū defuerit. s. vitas. iusti cia. vel iudiciū piuriū est. A. 22. q. 2. aiaduertēdū. B. Nō tn eodē ordine sz p quidē z pncipalr qn deest vitas scdario aūt qn deest iusticia. Quicūqz n. iurat illicitū ex hoc ipo falsitatē in currit. qz obligat' ad ōriū faciēdū. 3° qn deest iudiciū. qz cū indiscrete iurat ex hoc ipo piculo se cōmittit falsitatez incurrēdi. A. Jō i sū. li. p. ti. 9. q. 20. B

Quot modis ōmittif falsitas i iura mēto assertorio? Rn° bm Aug. Tribus mōis ē ibi falsitas z omittif piurium. Prim' ē cū qs iurādo loqtur falsuz sin intētōe fallēdi: qz ipe fallif z credit di cere vez. 2° cū loqf falsū z cū itētōe fal lēdi: qz z ipse falsū putat. 3° qn loqtur vez cu itētōe tn fallēdi. qz credit eē fal sū. 22. q. 2. hoies. A. Jō i sū. e. ti. q. 21. B

Quot modis cōmittif falsitas siue piuriū i iuramēto pmissorio? Rn° bm Ray. Trib' modis. Prim' cū qs iurat se facturz vl' dictuz aliqd illicitū vl' in honestū. 2° qn zsi iurat aliqō licitū: tn absqz nccitate sz cū solēnitate. 3° qn h° ipm facit z sine solēnitate: vt i iuramē tis qtidianis ex qdā mala osuetudine vt p deū ibo cras ad ecclīam: vel aliqd silr. vel ēt cū hi' iuramēta fiūt ex ioco. In oib' pdictis statiz cū iurat piurat. 22. q. 4. qui sacramēto. Sz intellige lar ge. vt in p. §. dictū ē. A. Idē i dcā. q. 21. Et ad pdicta facit pdictū. c. aiaduertē dū. 22. q. 2. B.

Utz piuriū sit pctm mortale? Rn° bz Tho. scda scde. q. 98. Ex suo genē pctm ē mortale: qz iportat otemptū dei: nec excusaf a pctō mortali nō implens ēt qō coact' iurauit. Pōt tn per auctōita tē pape ab obligatōe iuramēti absolui psertim si coact fuit tali metu q cadē posset i cōstātē viz. A. De hoc s. iura re. §. 14. z s. iuramētū p. §. pt. cū additi one. B. Minor tn pnia impōif tali. Itē nō excusaf a mortali pctō q iocose piurat. qz nō euitat dinā irreuerētiam imo qtū ad aliqd magis auget. Silr z ille q ex lapsu lingue iurat: sigdē aduē tat se iurate z falsū esse quod iurat nō excusaf a pctō mortali: sic nec a dei cō tēptu. Si aūt hoc nō aduertat n vr ha bere itētōem iurādi: z iō a crimine per iurii excusaf. A. Idē in sū. eo. ti. q. 22. vbi ēt addif q cū male iuraf: qz qtuis vez sit: sine cā tn iuraf: nō sp ē morta le bm Tho. Nā sicut dicit Ray. Si iura tur in cōi sermone aliqō licitū: puta. cras ibo ad ecclīam: vel hi': sicut fit in qtidianis iuramētis ex qdaz leuitate veniale est. 25. dis. §. criminis. Nō pōt itel ligi qn ista leuitas pcedit ex surreptōe nō pcedēte ex nōbili negligētia. Alr se cus cū sit ō secūdū decalogi pceptuz: vt nōt Nico. de lira sup Exo. 20. Et fatl facit dictū. c. aiaduertēdū. Subdit aūt Ray. Si vo licitū sine cā iuraf: sed cū solēnitate: z indiscrete mortale ē. B.

Utz excusef a pctō mortali qn iura tur falsū qō credit eē vez? Rn° bz Pe.

Qñ iurať falsũ iuramẽto assertorio ⁊
iurãs credit verꝫ: si gdẽ adhibuit debi
tã diligẽtiã nõ ẽ mortale. Silr ⁊ qñ iu
ramẽtũ fuit ꝓmissoriũ si ꝓpter legiti
mũ ĩpedimẽtũ omittiť impleri excusa
tur saltẽ a mortali. A. Idẽ in dicta
q.22. B. Sed gd faciet q ꝓpter me
tũ iurauit se aliqd daturꝫ vel facturũ
vide s iurare. §.15° q incipit. qd de eo.
¶ Utrꝫ piuriũ sit grauiꝰ pctm̃ q̃ homi
cidiũ? R° fm Tho. in quolibet. Sicut
apl's dicit ad Hebr.6°. hoies ꝑ maiores
suos iurãt ⁊ ois ꝯtrouersie eorꝫ finis ẽ
iuramẽtũ. Frustra aũt in cã homicidii
ꝯtrouersie finis eẽt iuramẽtũ si homi
cidiũ eẽt grauiꝰ q̃ piuriũ. Presumere
tur. n. ꝙ q maiorẽ culpã. s. homicidiu cõ
misit nõ vereret minorẽ. s. piurii incur
rere. Uñ ex hoc ipo ꝙ in cã cuiuslibet
pcti deferť iuramẽtũ manifeste ondiť
ꝙ piuriũ ꝓ maxio pctõ dꝫ hẽri. Necꝫ
imerito. qꝛ piurare nomen dei bñdicti
vř q̃dã negatio nois diuini. Uñ scđꝫ lo
cũ post idolatriã pctm̃ piurii tenet: vt
ex ordine p̃ceptorꝫ pꝫ. Sed ⁊ apud gen
tiles iusiurãdũ erat honoratissimũ: vt
dř circa p̃ncipiũ metaph. Sꝫ ꝙ homi
cidiũ g̃uiꝰ puniť i eccl'a: rõ ẽ: qꝛ g̃uiꝰ no
cumẽtũ inferdũ hoibꝰ imiet ẽt ex mino
ri cl'pa. tñ fꝫ iudiciũ dei maiꝰ pctm̃ gra
uius puniť. A. Jõ i sũ. eo. ti. q.23. B.
¶ Utrꝫ peccet q ab aliq̊ exigit iuramẽ
tũ? R° fꝫ Tho. scđa scđe. q.88. Qui exi
git iuramẽtũ vt ꝑsõa p̃uata ⁊ hꝰ faĉ qꝛ
nescit: sed dubitat de ṽitate fꝫ ꝙ Aug.
dicit nõ peccat. sꝫ tñ ex hũana tentati
one. i. ex infirmitate hũane nãe ꝓcedit
Si aũt scit vel ꝓbabilr credit eũ falsũ
iuraturꝫ ⁊ cogit iurare homicida ẽ. Nã
fm Aug. Ille de suo piurio interemit
se. Sed iste manũ inficiẽtis impssit.
A. Ad hꝰ 22. q 2. ille qui. ⁊ c. se. vbi hẽť
hoc dictũ Aug. B. Si aũt aliqs exi
gat iuramẽtũ tanq̃ ꝑsona publica fm
ꝙ exigit ordo iuris nõ vř eẽ i culpa siũ
sciat verꝫ iuraturꝫ siue falsũ. qꝛ non vř
ipe exigere: sed ille ad cuiꝰ instãtiã exi
git. A. Cor. p̃dictis Ray. ⁊ glo. eiꝰ: vt
in sũ. eo. ti. q.24. B.
¶ Que ẽ pena piurii? R° fm Ray. De
bet fm canones grauis impõi pnia cũ
circũspectis circũstãtiis magis vel mi
nus aspera ẽ iponẽda. A. s. ñ mior q̃
ꝓ homicidio sponte cõmisso. 22. q. 1. p̃di
candũ. B. Itẽ piuri sũt infames. 6.
q. 1. infames. ⁊ c. qcunq̃. 22. q. 4. si quis
conuictus. A. Ibi ẽt ꝯ cãntes piuriũ
dř. Si qs ꝯuictꝰ fuerit alios ad falsa te
stimonia vel piuria traxisse vel q̃cũq̃
corruptõe pecunie sollicitasse: ipe qui
dẽ vsq̃ ad exitũ vite nõ cõicet. Hi ṽo
qui ei i piurio cõsensisse ꝓbãť ab omni
testimonio sũt remouẽdi ⁊ fm legem
ifamia notabũtur. Et fm Tho. scđa se
cunde. q.98. arti.3°. in iuramẽto asserto
rio qs non efficiť infamis ipo iure: sed
solũ ꝑ sniam diffinitiuã ꝯ iurãtẽ lataꝫ
in cã accusatõis. Frãgens ṽo iuramẽ
tũ ꝓmissoriũ solẽniter factũ ipso iure
fit infamis. qꝛ i ptãte ipius mãet post
q̃ iurauit vt det suo iuramẽto ṽitatez
qđ nõ cõtingit in iuramẽto assertorio
Hof. aũt vř sentire ꝙ piurꝰ indifferenť
sit ipo iure infamis: vt in sũ. eo. ti. q.25.
Cõtra qđ est. c. testimoniũ. ex̃ de testi.
Unde dictũ Tho. vř ꝓbabilius. B.
Nec ãpliꝰ ad testimoniũ dꝫ admitti: vt
dicto. c. qcunq̃. ⁊ 22. q.5. paruuli. non ob
stãte ꝙ egerit pniam: ex̃ de testi. testio
niũ. A. In dicto. c. qcunq̃. sic dř. Qui
cunq̃ sciens se piurauerit. 40. dies in
pane ⁊ aqua ⁊ septẽ seq̃ntes ãnos peni
teat. ⁊ nunq̃ sit sine pnia: ⁊ nunq̃ in te
stimoniũ recipiať. cõionẽ tñ i post hꝰ re
cipiat. Itẽ Hosti. dicit ꝙ ex q̊ semel ꝓ
batũ est piuriũ ꝯ aliquẽ etiã i modum
exceptõis: repellit eũ a testimonio sp:
ẽt i alio iudicio: lꝫ glo. Ray. videať al
iud sensisse: vt in dicta. q.25. Sed ꝓ dcõ
Hosti. satis faciũt iura p̃allegata. B.
Et hoc verꝫ de periurio falsitatis. i. qñ
quis falsũ iurauẽit. Secꝰ de piurio rõe
deficientis iusticie seu iudicii. i. qñ qs
iurauit iniustũ seu sine cã. qꝛ ex hoc ñ
vř repelli a testiõio. ex̃ de testi. co. c. fi.
¶ Quõ solẽnitates adhibite aggĩuant

piuriū? R° scdm Ray. Quicūq3 iurat per deū multū obligat. Qui vo p deū ⁊ per euāgelia magis obligat. ⁊ adhuc magis q istis adiungit scōꝝ religas. Et ita crescētib⁹ solēnitatibus crescit obligatio. Et sicut dicit Tho. scda scde. q. 98. grauius pctm̄ ē si aliqs solēniter iurās p euāgeliū piurꝫ q̄ si p deū i cōi s mōe piurat. tū ppt scādalū. tū ppt maiorē delibatōeȝ qb⁹ aliqlr hic de posit] grauius est si quis p deū iurās piuret q̄ p euāgeliū. Idē Pe. ⁊ Inno. A. Jo in sum. eo. ti. q. 27. B.

Quid si aliqs audit aliquē piurare. vide s. iurare. §. 17° q incipit. Quid si qs audit. Et multa ibi ad hāc mām ptinētia. Silr s. iuramētū p̄ ⁊ 2° p totum.

Permutatio. Qualit fiēi possit pmutatio de bn̄ficiis ecclīasticis? R° scdm Ray. Bn̄ficia ecclīastica nō pn̄t adinuicē pmutari auctoritate vel pactōe ptiū sine simonia. Sꝫ eps si vtile eē videit pōt ex officio suo trāsferre psonas ⁊ facē pmutatōeȝ: ita tn̄ q ptib⁹ int se non licet de hoc pacisci ⁊ tractare: vt Inno. ponit. sꝫ totū exponāt ⁊ relinquāt in manu superioris. A. Dicit ēt Inno. q talia possunt esse vba ad epm. Cum ego nō possim secure in ecclīa mea cōmorari vl pficē. s. ppter diuersitatē lingue vel alia iusta ō cā: supplico vt de mea pbēda vl ecclīa alii puideatis ⁊ mihi puideat] i alia. Credim⁹ ēt q possit ei dicē: ⁊ tali meli⁹ ɔpetēt mea ecclīa ⁊ mihi sua. ex̄ de preben. inter cetera. Con. Hosti. Ho. autē Ray. dicit q partes pn̄t sine pctō sibi inuicē itimare volūtates suas. Sed p̄mū tuti⁹ est fm Gl. vt in sum. li° p̄. ti. p̄. q. 6. Sed ⁊ secūdū sustineri pōt qn̄ tal intimatō fit sine pacto. q2 necubi vr̄ phibitū. B. Permutatio vo possessionū p se non est inhibita. q2 dat ibi tpale p tpali. ex̄ ō reꝝ pmu. ad qōnes. Ita tn̄ q si altera pars pponderēt poterit pecunia refundi vt sic ad eq̄litatē permutatōis pueniat. Sed h̄ nō q hec pmutatio est quedam alienatio: vt ex̄ ō re. ec. alie. nulli. Et ideo seruandus est modus qui dr̄ s. alienatio. §. p̄.

Quādo duo volētes sua bn̄ficia permutare libere ⁊ sine fraude resignant in manu epi: nō pn̄t impediri p illos q hēnt lrās aplicas de bn̄ficiis vacaturis. ex̄ de re. pmu. licet. li. 6°. Et si talia bn̄ficia ɔferant aliis non valet: vt in cle. ne ɔcessione. ex̄ eo.

Perplexitas alia iuris: alia facti vt Ray. ponit. Perplexitas iuris ē cum aliqs circa illō qō sibi occurrit faciēdū vel nō inuenit diuersas auctoritates sibi iuicē oppugnātes. Hec pplexitas p peritoꝝ ɔsiliū ⁊ ɔrioꝝ concordiā reformanda ē. A. De hoc latius s. cōfessor. 2°. §. fi. in additōe. B. Alia ē pplexitas facti qn̄ vt ait Greg⁹ diabolus suggestione sua pleroſq3 ita peccare facit: qten⁹ si pctm̄ fortasse fugere appetāt sine alio pctō nō euadāt. 13. dis. nerui. Et dat ibi ɔsiliū q tūc minus malum eligat. i. qō al' fm se consideratū eēt minus pctm̄. Nā vitate inspecta nō pōt aliqs esse perplex⁹. i. necessitate astrict⁹ ad aliqō malū. Unde Aug⁹. Uasis ire nunq̄ de⁹ reddēt iteritū si spontaneū nō iueniret hō hēre peccatū. 23. q. 4. Nabuchodonosor. Item Aug⁹. Usq3 adeo pctm̄ volūtariū malū ē vt nullo mō sit malū nisi sit volūtarium. 15. q. 1. §. p̄. circa fi. Con. Tho. i 4°. di. 39. Silr ⁊ oēs theologi. A. Idē in sū. lib. 3°. ti. 30. q. 2. B. Si sacerdos celebrans recolit se cōmisisse aliqō mortale. vide s. missa. §. 8°. Et de tenētib⁹ opiniones diuersoꝝ magistroꝝ s. opio. §. p̄.

Personatus. vide supra. dignitas. §. p̄.

Pertinacia ē oppositum vitio mollicie ⁊ vtuti perseuerantie: de quibus habet s. mollicies.

Pignus quid sit? R° fm Host. est obliga

tio rei licite ꝑ debito facta. Fit aũt ad
maiorẽ securitatẽ. qꝛ tuti⁹ ẽ pignori in
cũbere ꝙ agẽ in personã: vt in Insti.
de obli. q̃ ex deli. naſ. §. furti. Unde qñ
trãsit i ptãtẽ creditoris dr̃ pign⁹. ſꝫ si re
manet apud debitorẽ dr̃ hypotheca. ſꝫ
quãtũ ad actõem nõ differũt. A. Jõ
in sũ. li. 2. ti. 7. q. 77. B.

Quot modis intelligant aliq̃ tacite
pignori obligata? R. ſm Hosti. Mul
tis modis. Nã si qs tibi dotem ꝓ aliq̃
ꝓmiserit oĩa bona sua tacite obligant
Itẽ ꝓ restituẽda dote vxori oĩa bona
mariti obligãtur tacite ẽt si extraneus
.ſ. q mulierẽ nõ hꝫ in ptãte dotẽ ꝯfert.
.C. de rei vx. ac. l. vnica. De hoc vide s.
dos. §. 2. ꝛ xi. qui incipit. Quid si mari
tus. Itẽ oĩa bõa ꝯductoris iuecta ꝛ illa
ta i rustico ꝑdio sciẽte dño nisi ad tps
iferãtur tacite obligata sũt dño ꝓ pen
sione. In vrbano aũt nõ distiguo vtrũ
dñs sciat vł nesciat. C. de locato. l. certi.
Itẽ bõa tutoꝝ ꝛ curatoꝝ tacite obligã
tur minorib⁹ ꝓ eoꝝ officio aut si nõ ad
ministrauerũt. C. de admi. tu. l. ꝓ offõ.
Itẽ bona prĩs tacite obligãt filiis ꝓ re
bus aduẽticiis ꝛ ꝑciis eaꝝ. vt. C. de bo
nis q̃ liberi. l. cũ opꝫ. Itẽ bona mr̃is cõ
uolantis ad scdas nuptias sũt filiis ꝑo
ris mr̃imonii tacite obligata vt eis re
stituat que a ꝑori marito lucrata fuit.
.C. de scdis nup. l. hac edictali. §. pł't. A.
Et ibi pꝫ ꝙ hec restitutio faciẽda ẽ sal
tẽ p⁹ mortẽ mr̃is: cũ interim ipa hẽat
vsufructũ. B. Itẽ bona defũcti taci
te obligãtur ꝓ legatis ꝛ fideicõmissis. C.
cõmunia de le. l. i. A. Idem i sũ. eo. ti. q.
.74. B.

Que res pignori obligari pñt vł nõ?
R. ſm Hosti. Obligari pñt tam res ꝑ
sentes ꝙ future: vt fruct⁹ pẽdẽtes. par
tus ancillaꝝ. fetus pecoꝝ. ꝛ ea que na
scent. ff. eo. ꝛ que nondũ. Itẽ res corpo
rales ꝛ incorporales: vt cautões ꝛ etiã
noĩa debitoꝝ. ff. eo. cũ ꝯuenit. Itẽ vsu
fruct⁹. ff. eo. si is. Itẽ seruitutes rustice
vt. ſ. ꝙdiu pecunia soluta nõ sit his ser
uitutib⁹ creditor vtat. Et si infra certũ
diẽ nõ fuerit reddita creditori vendere
vicino valeat. ff. eo. sed an vie. Sed hic
caue ab vsura. sicut dr̃. i. §. 7. A. Et
ibi pꝫ ꝙ q̊ ad vsũ talis ꝯuẽtio nõ valet
qꝛ ẽ feneraticia. lꝫ lex ꝑmiserit i dicta
.l. sed an. B. Urbane aũt seruitutes
nõ debẽt sic pignorari. Et rõ ẽ ne ex va
rietate vsus vtẽtiũ edificia destruant
ꝛ inutilia fiant. ff. eo. si is. §. fi. Pignori
aũt obligari nõ pñt: vt Hof. refert. res
sacre vt vasa ꝛ ornamẽta. vt. C. d̃ sacro
san. ec. l. sancim⁹ nemini. A. nisi etiã
supflua vasa hẽat ꝛ debitum vrgeat.
B. Et ibi excipit cã rdẽptõis captiuo
rũ: vt ꝓ ea possint pignorari: vt i tex. q
seqtur. A. Neqꝫ aliũde ex reb⁹ mobi
lib⁹ solui possit: vt i tex. q seqt. B. io.
.q. 2. hoc ius. Uel nisi i aliis cãis necessa
riis in qb⁹ res eccł'e alienari pñt. 12. q. 2.
aurũ. vide s. alienatio. §. p̊. Sed nec res
eccł'e pñt pignori obligari. In auc. de
alie. ꝛ emphi. §. ꝛ qm̃. coll. 9. Itẽ liberi
hois nulla est obligatio: qꝛ ꝯ̃ria ẽ liber
tati. ex. eo. c. 2. C. de ac. ꝛ obli. l. obes. C. q̃
res pigno. l. qui filios. in auc. vt nulli iu
di. §. qꝛ ꝟo. coll. 9. In casib⁹ tñ tenet obli
gatio liberi hois: vt i redempto ab ho
stib⁹. C. de capti. ꝛ postli. reuer. l. fi. A.
Ubi pꝫ ꝙ talis remanet obligat⁹ q̊uſꝫ
satisfecerit ꝓ ꝑcio sue redẽptõis saltez
seruitio qnquẽnii. B. Itẽ ob nccita
tẽ famis pater filiũ obligare põt. C. de
pri. qui fi. dis. l. 2. ꝛ s. emptio. §. fi. A. ꝛ
ibi de hoc i additõe. Et idẽ qd̃ in h. §.
notat in sũ. eo. ti. q. 75. B.

An si qs res suas obligat intelligãt
futura? R. De pñtib⁹ ꝛ futuris sensisse
ꝑsumit. C. q̃ res pig. ob. pñt. l. fi. Sed in
telligit exceptũ omne illd̃ quod specia
liter obligaturus non erat: vt vestes.
supellectilia que in vsu hẽbat. ꝛ silia.
.C. q̃ res pig ob. pñt. l. i. A. Addita. l.
obligatõe. cũ sequẽtib⁹. ff. d̃ pigno. Jõ
etiã nõtur in sũ. eo. ti. q. 75. B. Sed
bene intelligunt obligata iura ꝛ actio
nes. C. de senten. pas. l. si ademptis. ꝛ. l.
casus. Si vero dicat mobilia ꝛ immo
bilia ꝛ se mouentia: non ob hoc intelli

gunt actões ꝛ noĩa siue credita. C. de ꝓ to. pigno. l. i. Idẽ dõ de his q offerũt ecclesie oĩa bona sua. Itẽ q obligat istrumẽta. ꝛ de agris ꝛ de oĩb⁹ q̄ ibi ꝯtinent sensisse vr. C. q̄ res pig. ob. pñt. l. 2.

¶ Quãdiu pign⁹ remanet obligatũ? R°. Quãdiu ẽt vn⁹ denari⁹ remanet ad soluẽdũ. C. de distra. pigno. l. q̃diu. A. Idẽ in dicta. q. 75. i fi. ꝛ in dicta. l. q̃diu. pꝫ ꝙ pign⁹ põt ẽt vẽdi: lꝫ maioꝛ pars pcii: sed nõ integra fuissꝫ soluta B.

¶ Utꝝ eccl'astici reddit⁹ siue stipẽdia possint pignoꝛari vl'obligari? R° scdꝫ Inno. Nõ pñt obligari spãli ꝯuẽtõe: sꝫ a iudice ꝓ debito canonici: ꝛ ex cã iudicari pñt obligãi. ar. C. d excep. rei iu. stipẽdia. ff. d re iudi. ꝯmodis. Jõ Per. ex d fideiuss. ꝓuẽit. Uide s. locatio. §. vlti. A. Jõ qõ h hr i sũ. eo. ti. q. 76. Et vr intelligẽdũ qñ aliũde nõ põt debitꝫ satisfieri. Al'nec ẽt ꝑ iudicẽ videt posse obligari: vt in dicta. l. stipendia. B

¶ Utꝝ vti pignoꝛe sibi obligato sit vsura? R° ɓm Tho. scda scde. q. 78. Si pign⁹ sit res aliq̃ cui⁹ vsus pcio extimari põt dꝫ ille q mutuauit ꝯputare vsuꝫ illi⁹ rei in estimatõeꝫ ei⁹ qõ mutuauit aliogn idẽ ẽ ac si pecuniã acciperet ꝓ mutuo qõ ẽ vsurariũ: nisi foꝛte eẽt tal' res c⁹ vsus sine pcio solꝫ ꝯcedi int amicos: sic pꝫ de libꝛo ꝯmodato. A. Jõ i sũ. eo. ti. q. 77. B. Et h° itellige ꝙ sit vsura si vtat pignoꝛe ꝯsẽtiẽte dbitoꝛe Si xᵒ eo nolẽte eẽt furtũ. ff. d furtis. l. pignoꝛe.

¶ Quid de expẽsis factꝫ a creditoꝛe i pignoꝛe? R° ɓꝫ Ray. Creditoꝛ põt exigẽ vl'ꝯpẽsare nõ solũ expẽsas q̃s fecẽit colligẽdo fruct⁹: sꝫ ẽt q̃s fec bona fide circa rẽ pignoꝛatã: puta colẽdo fundũ vl'pascẽdo iumẽtũ. ꝛ h° nisi fuerit imoderate. A. vel ẽt tãte ꝙ eaꝝ occasione dbitoꝛ nõ possit rẽ redimẽ: vt i. l. de qua statĩ. Et idẽ qõ hic nõt i sũ. e. ti. q. 79. B. ff. de pigno. ac. l. si seruos. Sed fruct⁹ quos ꝑcepit vl'ꝑcipꝫ debuit cõputabit i soꝛtẽ. C. de pigno. ac. l. 2. ꝛ ex co. cũ contra.

¶ Quid si pign⁹ periit vl'deterioꝛat? R°. Si sine culpa creditoꝛis periit vel detioꝛatũ ẽ nõ tenet. Et nihilomin⁹ debitoꝛ tenet soluẽ dbitũ, nisi actũ sit ꝙ amissio pignorꝫ libet debitoꝛẽ. Si xᵒ cl'pa creditorꝫ: tenet creditoꝛ. C. d pig° ac. l. 2. 4. ꝛ 5. A. Jõ i sũ. e. ti. q. 80. B.

¶ Quid aget creditoꝛ hñs pign⁹ si parat⁹ cõputare fructus in soꝛtẽ petit residuũ debiti? R° ɓm Ray. Põt qdẽ pecuniã mutuatã ꝑ actõeꝫ ꝑsonalẽ petẽ. C. de pigno. ac. l. q̃uis. ꝛ. l. distractꝫ. Itẽ põt pign⁹ alteri pignoꝛare. C. si pign⁹ pignoꝛi. l. i. ꝛ. 2. Sꝫ nũqd possit pign⁹ vendere habes in se. §. A. Idẽ quod hic notatur in sum. eo. ti. q. 78. B.

¶ Utꝝ creditoꝛ cui nõ soluit possit pignus vẽdere? R° ɓm Ray. Si pactum fuit ꝙ possit vendẽ certo tꝑe vl'modo vel persone vl'pcio debet creditoꝛ denunciare debitoꝛi: ꝛ postea poterit vẽdere ɓm foꝛmã ꝯuẽtã: ꝛ nõ alr. Si vero pactũ fuit de nõ vendẽdo nõ pot'it vẽdere nisi p⁹ trinã denũciatõem factam debitoꝛi vt soluat: ꝛ si nõ soluat postea poterit vẽdẽ. Sꝫ si vendẽt ante teneretur furti. Si vero nullũ pactũ fuit sufficit vna denunciatio: ꝛ postea elapso biennio. A. s. a denunciatõe vl'a sententia iudiciali numerãdo: vt in. l. fi. de qua. s. B. poterit fieri vẽditio. Probantur hec. ff. de pigno. ac. l. si conuenit de distrahendo. C. de iure do. impetra. l. fi. A. Idẽ in dicta. q. 78. B.

¶ Quid si pignoꝛe vẽdito creditoꝛ minus accepit q̃ꝫ erat debitum? Rn°. Si hoc vendidit bona fide põt agẽ ad residuũ. Et si plus accepit tenet restituere debitoꝛi. C. de iure do. impetra. l. fi. A. Idẽ in sum. eo. ti. q. 81. B.

¶ Cui ꝛ ꝯ quẽ dat actio ꝑsecutiua pignoꝛis siue hypothecaria? R° ɓꝫ Host. Datur creditoꝛi ꝯ quẽlibꝫ possessoꝛem. ff. eo. l. pignoꝛis. ꝛ. l. debitoꝛẽ. ita qdem ꝙ si possessoꝛ hꝫ titulũ lucratiuũ: tunc creditoꝛ hẽt eleciõem vtꝝ agat ꝑsonalit ꝯ dbitoꝛẽ vl'hypothecãie ꝯ possidẽtem. C. eo. distractis. ꝛ. l. ꝑsecutionem.

Et idē si hȝ titulū onerosū si fuit frau dis cōscius .s.q2 sciebat rē aliis obliga tā. Sed si nō fuit fraudis ɔscius nō pōt creditor ɔ̄ eū agere quousq; egerit con tra debitorē z fideiussorē z mādatorē. z postea agi poterit ɔ̄ pignorꝝ possesso res. A . Idē in sū.eo.ti.q.82. B.

Cui z ɔ̄ quē daẗ actio pignoraticia? R°. sm Ray. pōt agere debitor vl' hēs ei' ɔ̄ creditorē vel heredē ei' vel aliuȝ si forte creditor rē sibi pignoratā i aliū trāstulit. nā z iste possessor teneẗ cōpu tare in sortē nō solū fruct' quos ipē ꝑ cepit: sed ēt oēs quos āteriores perce perūt a tpe ꝑmi ɔ̄ctus. z sic soluto resi duo restituē oȝ pign'. ex eo.cū ɔ̄. A . Idē in dicta.q.82. B . De pignoratio nib' q̄ vocāẗ repsalie. vide.i. repsalie

Pirata. Pirate oēs ter in anno ab ore sūmi pōtificis excōicanẗ: vt Hosti. refert z ita ē. A . Idē etiā nōt domin' An. de bu.cū Jo. an.in.c. excōicationi : ex de raptoribus. B.

Placere. Utꝝ velle pla cere sit pctm̄. vi de s̄.adulatio.§.pl't.

Pollutio. Utꝝ per pollu tiōem i somnis amittaẗ ꝟginitas? R°. sm Al. Non. eo ꝙ volūtas z deliberatio non imediate voluptati coit' cōiungantur. A . nisi seq̄tur placitū. Unū vt nōtur in sū.li°.3°.ti.3 q.22. Ul. dicit ꝙ si placet de lectatio pollutōis nocturne añ vl' post credo ꝙ ꝟginitas ē amissa. Idē credo de eo qui cām huic pollutōi dat i vigi lia ꝑ cōsensū i turpē delectatōem vel actū: q2 tūc hec duo ɔiungūtur in rōe vni' pcti. Et sicut pollutio ɔseq̄ns pre missoꝝ alterū in vigilia corrūperet ꝟ ginitatē. sic ē z hic. Sed si ꝑ venialem negligētiā circa delectatōes carnales: vel repletōem cibi siue pot': vl' ꝑ aliā siẽ ei' deẽ occasio ꝑter intētōeȝ: nō cre do ꝟginitatē amitti. Et addit Ul. dicēs Pollutōem aūt appellam' eā solā q̄ ē ꝑ emissionē semis. Hoc aūt iō dixi' q2 triplex hūmor de mēbris genitalibus fluit .s. semē vrina z humor silis semi ni q̄ ē medi' inter semē z vrinā. z distil lat infdū ꝑpẽ solū tactū femine: vel ꝑ pter auditū aliq̄rū turpiū. Sed ꝑ solaȝ seminis resolutōem amittiẗ ꝟginitas. q2 ipa sola supplet locū coit' vel com plet ei' delectatōem. hec ibi. B . Utꝝ pollutō nocturna ipediat cōionē: vide s̄. cōicare.§.5°

Utrū pollutio q̄ i somnis icipit z in vigilia terminaẗ sit pctm̄? R°. hȝ Tho. in 4.° dis.9. Pollutio q̄tū ad rōem me riti vel demeriti magis iudicaẗ sm ꝑn cipiū qd̄ est in dormiēdo q̄ sm finem q est in vigilādo. q2 corpalis mot' non pertinet ad meritū vel demeritū: nisi hȝ ꝙ a volūtate cātur. Ex q̄.n. excitat' est mot' i dormiēdo nō subiacet volū tati vigilātis vlteri' nec reputaẗ eui gilasse q̄sȝ ꝑfecte vsū libi arbi. rcupa uerit. Pōt tñ ɔtingē ꝙ in ipa vigilatio ne pctm̄ oriaẗ: si qdem pollutio place at ꝑ delectatōem. qd̄ quidē erit venia le pctm̄ si talis placētia sit ex surreptio ne. mortale aūt si sit cū deliberato con sensu ꝑcipue cū appetitu futuri. Ipsa āt postplacētia nō facit ꝑteritā pollu tōem pctm̄. Qd̄ si placeat vt nāe exo neratio vel alleuiatio pctm̄ nō crediẗ. A . Idē i sū.li°.3°.ti.24.q.74. Et aduer tēdū ꝙ pollutio nocturna i se nō habȝ pctm̄ cū nō subiaceat iudicio seu ꝑtāti rōis. Pōt āt hr̄e in sua origine morta le vel veniale sm q̄litatē rei vñ oriẗ .s. cogitatōis seu crapule: vt colligiẗ ex di ct] ꝑ Tho. scd̄a scd̄e.q.154.arti.5°. Itē z i suo accn̄te .s. ꝑ ɔplacētiā: vt ꝑtactū ē.

Populus. Quot homies faciūt ppl'm? R°. Decē.io.q.3.vnio. A . Ibi h° nōt glo. B . sicut duo faciūt ɔgre gatōem. ex de elec.c.ꝑ. z tres collegiuȝ. .ff.de ꝟb.sig. Nerati'. z tñ retiẽ i vno. .ff.qd̄ cuiusq; vniuer.no.l.sicut munici piū.io.aūt aut.20.faciūt turbā.ff.vi bo. rap.l.fi.§.ꝑ. A . Immo.l. ꝑtor.2°.§.ꝑ. Et ibi dr̄ ꝙ.io.vel.20. faciunt turbam.

¶ Quatuor aũt vel qnq̃ porci vł de
cem oues faciũt gregẽ. ff. de abigeis .l.
oues. A. Idẽ i sũ. li. 3° ti. 30. q. 15. vbi
ẽt ex hoc arguit q̄ pōt dici ppłm scan
dalizari qñ. x. q̃ues ꝛ honesti de poplo
scādalizant: lꝫ in pplo sint ẽt mille. B.

Portio canonica.

De portõe canonica circa sepł
turas. vide. i. sepultura 3°. Itẽ de porti
one legitima filioꝝ ꝛ hedũ. vide supra
legitima. per totũ.

Postulatio

quid sit? R° sm Hosti. lꝫ
Gof. dicat q̄ postulatio ẽ gře
petitio. ar. ex̃ eo. bone. Tu dic q̄ postu
latio ẽ alicui' psone que eligi phibet
non ppł vitiũ sed ppł defectũ q tñ po
stulatũ nõ oio ihabilẽ reddit ad puidẽ
dũ eccłe 9cors ꝛ certa capituli petitõ.
A. Idẽ in sũ. li. 3° ti. 26. q. 13. B.
¶ Quis sit postulād' vel nõ? R° scđꝫ
Hosti. In p̄mis qdẽ non pōt postulari
criminosus: puta piur' homicida: vel
inobediẽs. Tales. n. nec eligi nec postu
lari pñt. ex̃ eo. c. p̄. ꝛ 2°. Itẽ nõ pfessus ta
cite vel expsse nõ postulat in reglarẽ
platũ: sicut nec eligit: ex̃ de elec. cum
cām. ꝛ c. cũ ad nřam: nisi ncitate instā
te: qꝛ tũc posset dũmõ in regula fuerit
cōpetent instruct': sicut pōt colligi ex̃
de elec. cũ monasteriũ. ꝛ c. officii. §. fi.
Itẽ non postulat epiletic': sicut nec eli
git: ex̃ de elec. cũ int canõicos: nisi for
te sit liberat' ita q̄ iā p ānũ fuit liber
.33. di. cōiter. A. Et ibi pꝫ q̄ si talis ce
ciderit cũ clamorib' seu vexatõib': i p
petuũ nõ admittit. B. Itẽ nec muti
lat': qꝛ talis oio inhabilis ẽ: ex̃ de cor
po. viti. exposuisti. De hoc. i. vitiat' cor
pore. §. 2° ꝛ ibidẽ de multis vitiis corpo
ralib' p totũ. Itẽ nec bigam' vł irregu
laris. qꝛ talia ꝛ silia oio ihabilẽ reddũt
Nõ si talis defect' ẽ qui nõ reddit oio
ihabilẽ admittit postulatio. iõ postula
ri pōt si defect' sit i etate. ex̃ eo. A. s.
de elec. B. cũ nobis oliꝫ. §. pł. ꝛ vlt.
Itẽ si defect' sit i ordinib'. Nã ad oẽs
dignitates hñtes curā postulādus ẽ q
nõ est in sacris: ex̃ de elec. dudũ p̄. §. fi.
ex̃ de eta. ꝛ qli. a multis. Itẽ si sit defe
ctus in natalib': ex̃ de elec. inotuit. Itẽ
si sit eps: ex̃ eo. c. fi. Et si talis eligeret:
ñ valet. vt ibi hř. A. Idẽ i octā. q. 13. B.
¶ Utꝝ cłic' aliene diocesis sit postulā
dus vel possit eligi? R° sm Cer. ex̃ de
elec. ꝛ si vnanimit. A. h°. c. nõ videt
ibi hři. B. Quāuis cłici non possint
dimittẽ eccłias suas siñ 9sẽsu epoꝝ su
oꝝ: nihilomin' eligi pñt siue i sua siue
i aliena diocesi: ex̃ de elec. cũ int canõi
cos. A. Io nõt glo. i. c. inotuit. ex̃ de
renũ. ꝛ addit q̄ si eps malitiose dene
gauerit licẽtiā cōpellẽdus erit per suũ
supiorẽ. ex̃ d iure pa. nullus. Et idẽ nõt
in dicta. q. 13. B.
¶ Utꝝ religiosus debeat postulari vł
eligi? R° Diuerse fuerũt hacten' opio
nes. Hodie tenet indistincte q̄ siue in
suo mōasterio siue ex̃: siue ẽt ad epalẽ
dignitatẽ eligi dꝫ: vt nõt p Jo. an. ex̃ d
elc. null'. li. 6°. A. Et i dcõ. c. null'. vř ex
psse colligi. vbi ẽt dř q̄ null' pt eligi i p
latũ rłigiõis nisi fueit expsse pfess'. B.
¶ Si aliqs eligat postulādo vł postu
lādũ vł i postulādũ vł postulet eligen
do vł eligẽdũ: vł i eligẽdũ: ꝛ hi' hẽs s.
electio. p. §. 18° q incipit. In oi.
¶ A q̄ sit aliqs postulādus? R°. Si sit
eps a papa postulād' ẽ: ex̃. e. c. fi. Si po
patiat d fectũ i ordie vł etate dꝫ postu
lari ab eo q i hac pte dispẽsare pōt. Un
si aliqs. 20. ānoꝝ postulet ad dignitatẽ
siñ cura: ab epo pōt postulari. Si cum
cura: a papa: vt s. dispẽsatio. §. pł. ꝛ fi.
Si po sit defect' qꝛ ẽ cłic' aliene dioce
sis vel subest alti vt religiosus ꝛ hi': ñ
oꝫ q̄ postulet: sꝫ eligi pōt: vt dictũ est
s. §. 3° ꝛ 4°. A. Ad hoc pōt reduci qđ
nõtur i sũ. eo. ti. q. 13. B.
¶ Quis pōt postulare? R° sm Hosti.
Qui ꝛ eligẽ pōt: ex̃ eo. bone. 2°. §. ceteꝝ.
ꝛ p to. ex̃ d elc. inotuit. ꝛ valꝫ siũ admit
tit postłatio si 9cors fueit. s. si ab oibus
fiat. vł saltẽ si due ptes 9sẽtiũt: qꝛ tũc
idẽ ẽ ac si oẽs 9cordarẽt. al' ñ facile ad

mittit̃:ex̃ õ elec.scriptũ.§.fi.nec regrit̃
forma ɔcilii:ex̃ õ elec.qꝛ ꝓpt̃.s. vt fiat
p modũ scrutinii ꝛ formatõis decreti.
A .i.ƀƺ formã dcti.c.qꝛ ꝓpt̃. B .q̃uis
ƀƺ q̊sdã regrat̃ ꝛ tuti⁹sit. A .Ad hᵒ fa
cit qd̃ hr̃ i sũ.eo.ti.q.15.ꝛ se. B.

Quis ẽ effect⁹postulatõis? Rᵒ qꝛ po
stulatõe admissa tanq̃ꝫ rite facta pote
rit postulat⁹ ɔfirmari:ac si elect⁹fuissƺ
ex̃ de elec.cũ monasteriũ. A .ꝛ sic ser
uat curia ad vitãdũ circuitũ:ꝛ nos ser
uare debem⁹:lƺ de ordine iuris videat̃
vt p postulatõeƺ p̃ qs habilitet̃ vt pos
sit eligi:exinde ɔfirmari ƀm Gof.ꝛ Ho
sti.ꝛ i sũ.eo.ti.q.17.p.c.inotuit.in fi.ex̃ õ
elc̃.vbi ñ vr̃ bñ ꝓbari ꝙ talis sit ordo
iuris. B.

Utꝝ p postulatõem aliqd̃ ius acqui
rat̃ postulato? Rᵒ ƀƺ Jo.an.sup 6ᵒ. Si
postulatio ɔcors fuerit vel saltẽ a dua
b⁹ptib⁹fcã:pẽdet qdẽ a gr̃a gnãli.sƺ tñ
ƀƺ q̊sdã peti põt ɔfirmatio.ex̃ õ elec.cũ
mõasteriũ.ꝛ.c.officii.§.fi.Et si taleƺ ad
miserit supior dicet̃ facẽ gr̃aƺ:si nõ ad
misit facit iiuriã.ff.de aq̃ q̊ti.ꝛ esti.§.
plt.Si ãt nõ sit facta i ɔcõdia vł a dua
b⁹ptib⁹:sƺ ex cã:tũc depẽdet a gr̃a spã
li:ex̃.e.postulatõeƺ.ꝛ.c.bone. A .vt pƺ
in sũ.eo.ti.q.18.Hosti.dicit. Quicquid
alii dixerit sic distiguo: aut duo postu
lantur aut vnus postulat̃ ꝛ ali⁹eligit̃.
Si duo postulãt̃ aut i alteꝝ ɔueniunt
due ptes capl̃i ꝛ postulatio fit ex cã.pu
ta ꝓpt̃ vrgẽtẽ nccitatẽ aut euidẽtẽ vti
litatẽ eccl̃e aut alteꝝ istoꝝ deficit. In
p̃ cãu acqrit̃ ius postulãtib⁹adeo ꝙ ẽt
ɔfirmatio peti põt ar.ex̃ de elec.cũ mo
nasteriũ.sƺ ñ acqrit̃ ius postulato: nisi
fuerit supiori postl̃atio pñtata. tũc.n.
ius sibi acqret̃.Nõ tñ aget postl̃at⁹ ne
p̃sũptuose se igerẽ videat̃.ar.ex̃ õ elc̃.
q̃lit̃.veꝝ in modũ õnũciatõis forte ad
mittet̃ ob vtilitatẽ eccl̃e:ar.ex̃ de elec.
publicato.Nõ si neut̃ duoꝝ postl̃atoꝝ
hƺ duas ptes vł hƺ sƺ nõ fit ex cã:nõ iu
ri:sed gr̃e initit̃.Si aũt vn⁹eligit̃ ꝛ ali⁹
postulat̃ ꝛ i postulatũ due ptes ɔueni
unt ꝛ fit ex cã.p̃fert̃ postulatio ꝛ vicit
electõeƺ:ex̃ õ elc̃.scriptũ.Nõ si vn⁹ de
duab⁹ptib⁹deficiat vł cã nõ subest ele
ct⁹obtinet:vt in dicto.c.scriptũ.Et hec
ṽa si psone sint idonee. aliogn psona
idonea electa õ psonã postulatã min⁹
idoneã q̃uis duas ptes hẽat:obtiebit:
ex̃ õ elc̃.dudũ p̊.§.fi.ꝛ dcõ.c.scriptũ. B.

Utꝝ postulãtes variare possint? Rᵒ
ƀƺ Hosti.Uariare pñt re ĩtegra s. quo
usq̃ꝫ miserit p ɔfirmatõe petẽda. Aliq
tñ dicũt ꝙ nõ.sicut de electõe: vt sup̃.
electio p̊.§.15ᵒ q icipit. Publicato. Si
tñ postulãtes ꝛ supior a q̊ postulat̃ cõ
cordarẽt possẽt resilire nõ obstãte õdi
ctione postulati. A . Ideƺ in sum.eo.
ti.q.10.ꝛ.19. B.

Postulati a papa⁹q patiũt̃ i ordib⁹
vł etate defectũ tenẽt̃ i mag̃ pte sua
re constitutõem:ex̃ õ elec.cupiẽtes.de
q̃ dcm̃ ẽ s.electio p̊.§.4ᵒ. A . Hᵒ ꝓbat̃
i dcõ.c.cupiẽtes.ad fi. vbi ẽt pƺ ꝙ idẽ ẽ
de oib⁹aliis postulatis p̃terq̃ꝫ de his q
sũt alligati aliis eccl̃iis. B.

Utꝝ eps̃ postl̃at⁹õbeat ɔsẽtire? Rᵒ
ƀƺ Jo.an.liᵒ6ᵒ.Eps̃ postl̃at⁹ad aliã eccl̃i
am sic dƺ rñdẽ. Nec ɔsẽtio nec dissẽtio.
sƺ i hᵒ volũtati dñi pape me suppono:
ad hᵒ.8.q.1.i scriptur]. A .Hᵒ vr̃ sat] ꝓ
bari i dcõ.c.cupiẽtes.ad fi. B.

Postulatio siũ postl̃are ƀƺ iuristas
ẽ desideriũ.suũ siũ amici sui i iure apd̃
eũ q iurisditõi p̃est exponẽ vł alteri⁹
desiderio õdicẽ.ff.de postu.l.i.Et õ ista
postulatõe hẽs mł̃ta.3.q.7.§.tria.

PRebenda.

Quid sit p̃
bẽda siũ ca
nonia? Rᵒ ƀm Hosti. Prebẽ
da est ius percipiendi ꝓuentus in ec
clesia competens tanq̃ꝫ vni õ collegio.
ꝛ nascitur ex canonia sicut filia. qꝛ ex
quo aliquis habet canoniam debƺ ha
bere ꝛ prebendam:extra eo.c.relatuƺ.
Prebẽda igit̃ ꝓp̃e consistit in fructuũ
perceptione. Canonia aũt in iure alic⁹
q in canonicũ receptus ẽ ad quod ius
postea ptinet p̃benda.stallus in choro
vox in capitulo: vt in dicto.c. relatum.
A . Idem in sum.libᵒ3ᵒ.ti.13.q.17. B.

dignitas ꝟo qd sit: vide s. dignitas. ⁊ ibi. quid personatus.

¶ Utrũ in receptõe canonicoꝝ ⁊ collatione p̄bendaꝝ absentes canonici vocãdi sint? R. Si cõmode fieri valeat vocandi sũt nisi cõsuetudo hẽat eos ad talia nõ vocari. alr̃ qđ in eoꝝ absentia fieret eis instãtib' irritari dꝫ: ex̃ eo. cum in ecclesiis. li. 6.

Receptum. vide sup̄ obedientia p̄. 2. 3. ⁊. 4.

Predicator. Sciendũ ꝙ offm̃ p̄dicatõis oib' laicis ẽ interdictũ: ex̃ de hẽti. sicut i vno. Itẽ nõ dꝫ admitti ad p̄dicãdũ q dic̃ se p̄ visionẽ missũ a dõ nisi p̄bet. sicut ⁊ Moyses p̄bauit miraclo: de ↄse. dis. 2. reuera. Sꝫ tñ sufficit ad p̄batõem bonoꝝ testimoniũ. Uñ nec clic' admittit nisi mittat: ex̃ de hẽti. cũ ex iniuncto. § p̄. Epi ꝟo vbiq3 p̄dicare possũt nisi ab alieno epõ in ei' diocesi p̄hibeant. Nullus ali' põt nisi ab apostolica sede vel ab episcopo loci hanc habeat potestateꝫ: ex̃ de hẽti. excõicam'. §. qz ꝟo. Et si p̄dicat in mortali pctõ mortalit̃ peccat: vt põit Tho. in 4. dis. 19. Sed an teneat ẽẽ ↄfessus vide s. ↄfessio. 2. §. 5. A. Et ibi latius in additõe. Et idẽ qđ in h' p̄ncipio nõt̃ I sũ. li. p̄. ti. 5. q. 19. sm̃ Hosti. B.

¶ Officiũ p̄dicatoꝝ est p̄cipuũ i eccl̃a dei: ex̃ de hẽti. cũ ex iniũcto. Et mĺtis p̄uilegiis dotat̃: ex̃ de sta. regu. ꝙ dei timorẽ. ex̃ de exces. p̄la. nimis. p̄. ⁊ 2. A. In his caplis dr̃ spãlr̃ de p̄uilegiis p̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ: qz p̄dicatoꝝ ordo ⁊ fratrũ minoꝝ tãq3 fideles clypei orthodoxe fidei spãli sũt hodie p̄uilegio decorati sm̃ Hosti. ⁊ in dicta. q. 19. B.

¶ Predicator dꝫ hr̃e tria p̄cipua. p̄ vt sit interi' caritate ardẽs. i. Cor. 13. Si linguis hoiũ loquar ⁊ angeloꝝ: caritatẽ aũt nõ hẽam fact' sũ velut es sonans: aut cymbalũ tiniẽs. 2. vt sit exteri' vita lucẽs. Grego' in omel. de decẽ ꝟginibus. Cui' vita despicit̃ restat vt ei' p̄dicatio ↄtẽnat̃. 3. q. 7. §. porro. Nã q bñ p̄dicat ⁊ male viuit: deũ instruit quõ eũ ↄdẽnare d̃beat. 40. di. mĺti. xi. q. 3. p̄cipue. 3. vt sit ad actũ p̄dicãdi ↄpetẽs. In q̃ q̃tuor sũt ei attẽdẽda. p̄mũ ẽ tp̄s. s. aptuꝫ. Uñ sup illud. 2. Timoth. 4. p̄dica ꝟbũ ista oportune iportune. ait Grego'. Dictur' iportune p̄misit oportune. qz apud auditoꝝ mẽtes ipsa sua vilitate se destruit si hr̃e oportunitatẽ iportunitas nescit. 44. dis. sic rector. in fi. Scđꝫ est loc'. qz fieri dꝫ p̄dicatio vl' in eccl̃ia: vel in alio publico ⁊ honesto loco: nõ ãt i p̄uat loc vl' domib': ⁊ per occulta ↄuẽticula laicoꝝ ne forte oriat̃ suspitio heresis. 30. dis. si qs. ex̃. Math. 10. Quod in aure audistis p̄dicate sup tecta. ex̃ de hẽti. cũ ex iniũcto. circa p̄ncipiũ. Tertiũ ẽ q̃litas audiẽtiũ. Nã sapiẽtib' ⁊ doctis alta ⁊ p̄funda p̄dicare p̄t. simplicib' ꝟo pauca ⁊ plana. i. Cor. 2. Sapiam loqmur inter p̄fectos. Et. i. Cor. 3. Lac vobis potum dedi nõ escã Non. n. poteratis. ⁊c̃. Item infidelibus secreta fidei non sunt predicanda: nisi forte signa apparerent ꝙ vellent conuerti: ⁊ tunc cũ cautela. 42. dis. in mandatis. Quartũ est qualitas dicendorũ. s. vt vtilia doceat. Isai. 48. Ego dominus docẽs te vtilia. Nõ itaq3 fabulas aut grãmaticalia ⁊ hi'. 86. di. cũ multa A. Hec videt̃ fuisse dicta Ray. vt in sũ. li. 3. ti. 9. q. i. B. De q̃stuariis p̄dicantibus. vide. i. q̃stuarii. Quomõ predicatores possint cũ excõicatis p̄ticipare: ⁊ ab eis recipe. vide s. excõicatio. 6. §. 3. ⁊ cũ raptoribus. i. restitutio 5. §. fi.

Predo dicit̃ qcũq3 alios p̄dat̃ iniuste. Et possum' q̃tũ ad p̄ñs quatuor modos ponere. In primis quidem dicuntur predones qui viatores expoliant reb' suis: vt dr̃ s. latro. 2. dr̃ p̄do miles qñ accipit ⁊ tollit a personis vltra stipendia sibi ↄstituta. 18. q. i. militare. 3. sũt p̄dones p̄lati qui vt p̄curationem ĩpedãt legato vl' sil'es expẽsas faciãt plus extorquẽt a subditis q̃ soluãt: ex̃

de imu. ec. q2 plerice. 4.° vr pdo iudex si
ue officialis pecunias idebite accipiēs
.C. ad. l. iul. repe. oēs. hec Hosti.

¶ Que pena pdonis? R. fm Ray. Ea
dē pena ē pdonis q̄ 7 raptoris cū vtrq;
raptor sit. Et iō quos par facin⁹ coinq
nat pena oʒ sil' comitari. 15. q. 3. sane. vi
de. i. raptor. p. §. p.

Prelatus q̄lis eē debeat
collige ex r̄gu
la aplica quā hēs. s. ordinād⁹.
§. p. Itē p̄la p̄uinētia ad p̄latos s. eps.
7 s. correctio p. 7 s. obediētia. p totum.

Presbyter. quere. i. sa
cerdos. Itē
s. ɔfessor. 7 ɔfessio. p totū. Itē
ēt s. eucharistia. 3.° Itē ēt s missa.

Prescriptio qd sit? R.° Prescri
ptio vl' vsucapio est acqsitio
dñii p ɔtinuatōem possessionis tpis a
lege diffiniti. ff. de vsucapi. l. 3. Et pp̄e q
dē p̄scriptio ē i imobilib⁹: vt in domo
7 in agro. Vēr ēt locū in reb⁹ incorpali
bus: vt i seruitutib⁹ actōib⁹. 7 hi⁹. ex̄ d
cā pos. 7 ppe. cū ecclia. 16. q. 3. quas actō
nes. Vsucapio vo ē de mobilib⁹ 7 ɔple
tur triēnio. sed p̄scriptio reqrit maius
tps: vt iā dicet. A. Ad p̄dicta facit i
Insti. de vsucapi. in pn.° B. At vo gc
qd de p̄scriptōe dr 7 de vsucapione in
telligi oʒ.

¶ Que res p̄scribi pñt vl' q̄ n pñt? R.°
Gnalr oēs res 7 oē ius p̄scribi pōt: ex̄
eo. ad aures. C. de p̄scrip. 30. vel. 40. an.
sicut in rē. Excipiūt q̄dam. In p̄mis q
dē i crimibus nullo tpe p̄scribit: sʒ po
tius ex diuturnitate tpis augēt: ex̄ de
simo. cū in eccle. 34. q. 5. qd deo. Itē nō
p̄scribit ɔ obediētiā visitatōem 7 ɔ p
curatōem q̄ rōe visitatōis debēt: ex̄. e.
cū nō liceat. 7. c. cū ex officii. ex̄ de cen.
cū instātia Et talia q̄dē no p̄scribit sub
dit⁹. q2 ea oʒ p̄lato. Ali⁹ tñ pōt talia p̄
scribē: vtputa abbas: vl' ali⁹ p̄lat⁹ pre
scribit ɔ epm circa subditos ei⁹. Et sic
dicit Inno. in h⁹ cāu lʒ subdit⁹ aliq̄liter
p̄scribat: nō p̄scribit noie suo sʒ potius
noie alteri⁹ cui de subiectōe r̄ndet: vt
in dicto. c. cū ex officii. Itē eccl'e 7 ceta
sacra vel religiosa loca. decime. p̄mitie
7 oblatōes. nullo iure pñt a laici p̄scri
bi vel possideri. 16. q. 3. §. pōt. ex̄ de pre
scrip. cām que. 7. c. si diligēti. Et de hoc
s. decime. 3.° §. xi.° q incipit. vtr decime
p̄scribi. Itē nō pōt p̄scribi limes: vl' q̄
adhēt limiti epatuū vl' p̄ochiaꝝ. 16. q.
3. licʒ. 7. c. inf. ex̄ de p̄och. sup eo. Nō ē
ne termini epatuū vel p̄ochiaꝝ ɔfun
dant. A. Nō bñ colligit ex iurib⁹ al
legatis. B. Limes tñ p̄dioꝝ pōt pre
scribi. 16. q. 4. volum⁹. ex̄. e. q2. Itē nec
liber hō pōt p̄scribi. 16. q. 3. §. pōt. Item
res publice q̄ sūt in vsu ppl'i Romani
vel aliaꝝ ciuitatū. vt vie platee. pōtes
aqduct⁹. 7 hi⁹ nō p̄scribunt. Intellige
nec in toto nec i parte. ff. d vsucap. vsu
capionē. C. de opi. pub. l. p̄scriptio. A.
In dcā. l. vsucapionē. dr. Vsucapionem
recipiūt marie res corpales except re
bus sacris scis public ppl'i Romani 7
ciuitatū. Itē liber hoi⁹. B. Itē pu
blice functōes siue ciuilis canon q. s.
solui oʒ reipublice. p agris nō p̄scribū
tur a colonis: vt i dcō. §. pōt. Itē posses
siones agroꝝ nō p̄scribūtur a colonis.
.C. de p̄scrip. 30. vel 40. an. male agit.
Itē res furtiue vel vi possesse seu etiā
q nascūt ex eis nō p̄scribunt aut vsuca
piunt: vt in Insti. de vsucap. §. furtiue
A. Idē qd in h⁹ §. nōt in sū. li.° 2.° ti. 5. q.
124. fm Ray. 7 Hosti. B.

¶ Que sūt spēs p̄scriptōis? R.° scđm
Ray. Omissis mlt' aliis due sī. Una ē
.n. longi tpis vt. 10 annoꝝ int pñtes. vl'
20. int absēres. 7 intelligūt pñtes q sūt
in eadē p̄uincia. sed hodie debēt intel
ligi in ciuitate fm Ac. vt nōt. C. de pre
scrip. lon. tēp. cū i longi. A. In glo. q̄
ēt assigt rōem. q2 hodie singule ciuita
tes hēnt sua regimia: sicut oliʒ singule
p̄uincie. B. De re vo nō differt vbi
cunq; sit. vt i ea. l. Alia p̄scriptio ē lōgil
simi tpis. vt 30. vel. 40. annoꝝ. 7 hec lo
cū hʒ int laicos vl' p̄uatas psonas. 16.
.q. 3. §. pōt. Cōtra ecclas vo quascunq;

nccīa ē ꝑscriptio.40.ānoꝝ: siue ꝓuata
ꝑsona siue ecclīa ꝯ ecclīam ꝑscribat.16.
.q.3.q̄s actōes. A .Et ibi subdit. Usu
capiōe triēnii ꝑscriptōe suū locū hn̄ti
bus. B .Et.q.4.nec decēnii. Excipit
Romana ecclīa ꝯ quā non ꝑscribit nisi
spatio cētū ānoꝝ.16.q.3.nemo.ex̄ eo. cū
nob. A .Idē in sū.eo. ti.q.125. nisi ꝙ
ibi nōt ſm Hosti.glo.Ray.ꝛ Ul.ꝙ pn̄
tes itelligūt q sīt i eadē ꝓuincia. B.

Quid si possedi rē tuā te pn̄te per.5.
ānos ꝛ demū te absente ꝑ alios.5? R.
Nō est cōpleta ꝑscriptio: sꝫ sicut dupli
cat ꝯcēniū vbi nullo tpe fuisti pn̄s. sic
te abn̄te dꝫ duplicari qcqd de decēnio
restabat: vt C.de ꝑscrip.lon.temp.auc.
ꝙ si qbusdā. A .Idē i dcā.q.125.scd̄m
eūdē Hosti. B.

Utꝝ i ꝑscriptōe reqrat bona fides?
R. Sic ſm canones. Scd̄m aūt leges
reqrit bona fides i ꝑscriptōe.10. vl.20.
ānoꝝ.C.de ꝑscrip.lon.tēp. in auc. male
fidei. A .Ibi dr. Male fidei possesso
re alienāte cessat vsucapio: ꝛ longi tē
poris ꝑscriptio si verꝰ dn̄s ignorat ius
suū ꝛ alienatōem factā. Spectat ergo
30.ānoꝝ defensio. B .Sed i ꝑscriptio
ne.30.vel.40. ānoꝝ nō reqrit.16.q.3.§.
pōt ꝛ ex̄ eo.vigilāti.C.de ꝑscrip.30. vel
40.an.cū notissimi.ꝛ.l.si qs ēptōis: nisi
velis dicē leges ipas eē correctas.ex̄.e.
.c.vlt.q̄ pōt papa facē ꝓpt ꝑiculū aīe
vt s̄.papa.§.plr. A .Potiꝰ vr̄ anplr.
Et sic ē ꝟitas ꝙ dicte leges sīt correcte
ſm Ray. Hosti.ꝛ Inno.ꝛ Ber.vt nōt
i sū.eo.ti.q.130. B .Et reqrit bona fi
des nō solū ab initio: sꝫ ēt in q̄libꝫ ꝑte
ꝑscriptōis: vt in dicto.c.vlt. ꝛ.c. vigilā
ti.ex̄ de reg.iur.possessor.liº 6º. Sꝫ scd̄ꝫ
leges vbi requirebat bona fides suffi
ciebāt tm̄ eaꝫ ab initio hūisse: vt i dcō
.§.pōt.ꝛ in dcā.l.cū notissimi. que vt di
xi ꝓpt ꝑiculū aīaꝝ nō hn̄t locum. Hec
nōt Io.an.sup dicta reglā. A .Et hº
satis exꝑsse colligit in dicto.c.fi.vbi dr
Diffinimꝰ vt nulla valeat absꝫ bona fi
de ꝑscriptio tā canonica q̄ ciuilis: cuꝫ
gnāliter sit oī ꝯstitutōi atq̄ ꝯsuetudini

derogādū: q̄ absꝫ pctō mortali nō pōt
obseruari. Un̄ oꝫ vt q ꝑscribit in nulla
parte tpis rei hēat ꝯsciam lesā aliene.
Et si aliq doctores videātur dicē ꝙ ꝑ
scribat debitū spatio.40.ānoꝝ etiā ab
eo q sciebat se debitorē: pōt intelligi
veꝝ qn̄ ex hac scia nō ꝯstituit male fi
dei: puta q2 ex rōabili cā cogitabat cre
ditorē sibi remisisse nō petēdo ꝑ tā lon
gū tp̄s cū potuisset petē si voluissꝫ. Sꝫ
in dubio rmittē nō ꝑsumit nisi ex ami
citia vl parētela: vl alia ꝯiectura aliō
ondat: cū nemo estimet rē suam iacta
re.ff.de ꝓba.cū de indebito. Itē iuris
ignorātia nō facit aliquem bone fidei
possessorē.vt si qs credat pupillū vel
illū qui curatorē hꝫ posse rē suā aliena
re sine auctoritate tutoris aut curato
ris.ff.de vsucap.nunq̄.hꝫ Ray.glo.eiꝰ.
ꝛ Ul.ꝛ in sū.eo.ti.q.126. Itē mala fides
vēditoris seu ꝑncipalis auctoris nocet
q̄ ad ꝑscriptōeꝫ.10. vel.20.annoꝝ: vt in
auc.male fidei.C.ꝯ ꝑscrip.lō.tē. Itē qn̄
res fuit furto seu vi possessa: nisi post
ea redierit i liberā ptātē dn̄i. Alr āt mala
fides auctoris nō nocet ꝑscribēti. i In
sti.de vsucap.§.furtiue cū seq̄ntibꝰ. ꝛ
nōt in dcā.q.126. Itē si qs hēat ꝯsciam
dubiā nō vr̄ bone fidei. q2 hec ē bona
fides vt recipiēs credat tradētē eē do
minū: vel hēre ꝓbabilit ius alienandi
.s.ꝙ sit ꝓcurator vel tutor.ff.ꝯ ꝟb.sig.
.l.bone fidei.ꝛ nōt in dcā.q.126.ꝛ glo.in
.c.si diligēti.ex̄ eo.nisi fuissꝫ dubiū scru
pulosū ꝛ nō rōnabile.q2 si ei nō ꝯsētiat
non obsistit bone fidei.ex̄ de sen. exco.
inquisitioni. B.

Utꝝ ille q ꝯpleta ꝑscriptiōe incipit
hēre malā fidē teneat restituē? R. ſm
Hosti. Si ex oī ꝑte ꝑscriptōis habuit
bonā fidē iā res illa facta ē sua ꝯ bn̄fi
cio iuris. Un̄ tūc nō ē dō ꝙ hēat ꝯsciam
rei aliene: sꝫ tm̄ rei q̄ fuit aliena. Idem
Ber. Io.an.ꝛ q̄i oēs. A .vt pꝫ i sū.eo.
ti.q.131. B .Si tn̄ qs hr̄et ꝯsciaꝫ i ꝯriū
ꝛ nō posset eā deponē teneret. ad resti
tutōem. A .Hoc fuit dictū Ray. vt
pꝫ in dicta.q.131. B.

¶ Sz qs dr̄ possessoꝛ bone fidei? R̄n°. Bona fides intelligit̄ cū aliqs credit tradētē eē dn̄m: vl' hr̄e ius distrahēdi: lz erret in fcō. ff. de vb. sig. l. bone fidei Et hec bona fides p̄sumit̄: nisi ꝓbetur ꝯtriū. ar. ff. de ꝓba. veri⁹. Qn̄z tn̄ p̄sumi tur ꝯtriū ꝓpter denunciatōem. C. de rei ven. si fundū. vel qꝛ mercat̄ ꝯ leges. C. de agri. ꝛ censi. l. queēadmodū. li°. xi°. vel si emit a ꝓcuratōe meo ꝑ collusionē: l' qꝛ emit a ꝓdigo vl' luxurioso cui bōis interdictū ē. ff. ꝑ emptoꝛe. qui fundū. §. qui sciēs. ꝛ. l. si quis A. Et ibi dr̄ ꝙ emēs ab eo q stati in malos vsus con sumptur⁹ ē p̄sumit̄ male fidei: nec ibi distinguit̄ vtꝝ sit ei intdicta administra tio bonoꝝ vel nō. B. Nōnt̄ hec ex eo. si diligēti. Idē Jo. an. A. Hec in telligenda sūt b̄m ea q̄ an̄ ꝓximū. §. po sita sunt in additione. B.

¶ Utꝝ in p̄scriptōe reqrat̄ iust⁹ titul⁹ R̄n°. Si ius cōe vel p̄sūptō nō ē ꝯ posses soꝛē suffic̄ bōa fides: al' necesse ē allgare titulū ꝛ ꝓbari: nisi allet̄ p̄scriptio tāti tp̄is c⁹ ꝯtriu n̄ sit mēoꝛia. ex. e. ep̄m. li°. 6°.

¶ Utrū in p̄scriptōe reqrat̄ possessio? R̄n°. Sic. ꝛ dz eē ꝯtinua: qꝛ si iterrūpat̄ possessio interrupta est p̄scriptio. 16. q. 3. §. pōt. ex eo. illud. Sed si fiat interru ptio ciuilis. s. per litis ꝯtestatōem non currit āmodo p̄scriptio. qꝛ p̄sumit̄ titu bare ꝛ malā fidē hēre. Hec Jo. an. ex ꝯ reg. iur. l. sine possessiōe. li°. 6°. A. hoc ꝓ bat̄ in dicto. §. pōt. 16. q. 3. B.

¶ Qualr̄ iterrūpat̄ possessio nālr̄? R̄° b̄m Ray. per occupatōem aque siū flu minis occupantis fundū. Itez ꝑ violē tam deiectōem: vel ēt si res sit a posses soꝛe furto sublata. ff. de vsucap. nāliter Itē si quocunqꝫ mō amisit possessionē seu aium deserēdi hūit. ff. de serui. vꝛb. ꝑdi. si heres. §. p̄. Cō. Inno. A. Con. ēt Ul. vt in sum. eo. ti. q. 127. ad fi. vbi etiā dicitur b̄m glo. Ray. ꝙ solo aīo pōt qs desinere possidere: lz nō possit solo aīo acquirere possessionem. B.

¶ Quō p̄scriptio inṫrūpatur ciuilit̄? R̄° b̄m Ray. In iudicio trib⁹ modis. p̄ mō ꝑ libellū p̄ncipi oblatū. Et h° valet tm̄ i qbusdā actōib⁹ q̄ ānales vocant̄: qꝛ p⁹ ānū nō p̄nt moueri: sicut ē actio iniuriaꝝ ꝛ q̄dā alie. in Insti. de ꝑpe. et tēpo. ac. circa p̄ncipiū. Per talem ergo oblatōem libelli perpetuātur. 2°. ꝑ q̄re lā iudici factā ꝛ conuētōem rei. Et hoc valet in oibus actōib⁹. C. de p̄scrip. 30. vel. 40. ānoꝝ. sicut in rē. Itē i oib⁹ actō nib⁹ inṫrūpit̄ p̄scriptio ꝑ lit̄. ꝯt̄. C. de p̄ scrip. 30. vel. 40. annoꝝ. l. fi. A. Itē 3°. ꝑ lit] ꝯtes. ꝛ hec i oib⁹ valet: vt dicta. l. fi. que ꝑ Ray. ad h° allegat̄. ꝛ ad scōm allegat̄. l. sicut in rē. C. de p̄scrip. 30. vel 40. annoꝝ. Et ad p̄mū facit. l. 2. C. qn̄ li bel. p̄n. ob. ꝛ idē ꝑ oia dicit in q̄i litis cō testatōe. i. qn̄ aliqs ꝯuētus i iudicio su per rebus īmobilib⁹ quas possidet no mine alieno noīat dn̄m in iudicio. ꝛ re portatis indiciis in quib⁹ denunciet do mino vt veniat aut mittat: ipo quoqꝫ nihilomin⁹ dn̄o legitimis edictis voca to a iudice nō ꝯpareat idē dn̄s: tunc. n. lis est quasi ꝯtestata ꝯ eū q̄ꝫtū ad iter ruptōem p̄scriptōis. ex. vt lite nō ꝯtes. qm̄. ꝛ notatur in sū. eo. ti. q. 127. b̄z Ray. ꝛ glo. ei⁹. B. Extra iudiciū vo iterrū pit̄ qnqꝫ mōis. p̄ mō ꝑ vsuraꝝ solutōez per quā inṫrūpit̄ p̄scriptio que currē videbatur contra creditoꝛē nō petētez debitū. C. de p̄scrip. 30. vel 40. an. cum notissimi. 2° mō inṫrūpit̄ ꝑ secūdā cau tōem qn̄ debitoꝛ facit nouā cautōem: vt in dicta. l. cū notissimi. 3° ꝑ ꝓtestatio nē: vt qn̄ quis iusto metu. vl' alia cā im pedit⁹ nō pōt rē suā petē. ꝛ ꝓtestat̄ co rā iudice oꝛdinario vl' coꝛā publicis ꝑ sonis. ex. de offi. oꝛ. pastoꝛalis. ex. de ap pel. si iust⁹. 16. q. 3. §. si pōt. A. In dcō. c. si iustus. dicitur: ꝙ p̄fata ꝓtestatio quando non pōt haberi iudex: potest fieri coꝛā bonis viris: nec distinguitur vtrū sint persone publice vel nō. B. 4°. per denunciatōem factam colono: ex. vt lite non cōtes. c. qm̄. C. vbi in rem actio expe. pōt. l. 2. A. Ista denuncia tio fit ꝑ citatōem factā de parēdo iur i coꝛā iudice sup re quam possidet noie

alieno ꝟm glo. Ray. vt in dicta.q.127. vbi ꝛ oia que i isto.§.hñtur nõnt scd̃m Ray.Ul.ꝛ Inno. B .5° p synodalē p clamatōem: vtputa aliqs sacerdos p clamat in synodo gnāli vel puinciali: ꝙ ali⁹ sacerdos tenet rē eccie sue.extra eo.sanctorum.

¶ In qb⁹ casib⁹ nō currit p̄scriptio: lꝫ nō intrūpat? R° ꝟm Ray. In septē.p̄ ē tp̄e p̄lati q male alienauit rē eccl'e. Nā q̄diu ip̄e viuit. A .ꝛ tenet eccl'am ꝟꝫ eū. Ray. vt in sū.eo.ti.q.128. B .ñ currit p̄scriptio ꝯ eccl'am: vt nõt.16.q.3. si sacerdos.2° toto tp̄e vacatiōis eccl'ie q̄ petē hēt.3° si p̄lat⁹ ei⁹ hētic⁹ fuerit. De his duob⁹ ex̄ eo.c.p̄.ꝛ.c.auditis. 4° tp̄e scismatis.ex̄ eo.cū nob. A .Ibi dr̄ ꝯ p̄scriptōe q̄ nō currit ꝯ Romanā ecclesiā tp̄e scismatis. B .5° tp̄e excōicationis ip̄ius p̄lati nisi sit negligēs i petendo absolutōem: ex̄ de ꝯces.p̄ben.q2. 6° ꝯ eū q ē in etate pupillari. C. in qbus cāis nō ē neces.l.fi. A .Ibi gnālr dicit de oib⁹ minorib⁹: vt ꝯ eos nō currat p̄scriptio nisi 30.vel 40.annoꝝ. Sꝫ in .l. sicut in rē.C.de p̄scrip.30.vel.40.an.dr̄ ꝙ ꝯ pupillū nulla currit p̄scriptio. B. 7° qñ qs iusta cā ipeditus non pōt agē ex̄ de appel.ex rōne.ff.qb⁹ ex cau.ma. .l.ꝙ qdē.ꝛ.l.nō enꝫ. A .Ibi dr̄. Nō.n. negligētib⁹ subuenit: sed nccitate reꝝ impeditꝭ. B .16.q.3.porro. ex̄ ꝯ elec. ne p defectu. De hoc vide.i.§.pxt. A. Idē i dicta.q.128. B.

¶ Utꝝ currat p̄scriptio ꝯ eum q aliqd diu soluit sine cā? R° Nō currit sꝫ pōt retinē qd̄ nō ꝯ iure p̄stitit ēt si diu illd̄ soluerit. C.de agri.ꝛ cēsi.l.litib⁹. ex̄ de censi.puenit.16.q.3.clerici.ꝛ.c.si ep̄s. A. Idē nõt glo.10.q.3.c.q2. Nõtur ēt i dcā .q.128.ad fi. B.

¶ An currat p̄scriptio ꝯ eū q non pōt agē? R° Regularit̄ ñ currit nisi postq̄ qs agē pōt iure nō ipediēte. Uñ ꝯ filiū familias nō currit p̄scriptio in reb⁹ aduēticiis nisi ex q̄ fuerit libat⁹ a p̄ria potestate: nec mulieri in dote nisi soluto m̄rimonio vl' viro ꝯgēte ad iopiā: nec creditori nisi extāte debiti petēdi ꝯditione: vel adueniēte die. Probāt hec. C. de ānali excep.l.i.ꝛ.§.fi.ꝛ. C. de iure do. .l.in reb⁹.§.ois.ꝛ. C. de p̄scrip.30.vl'.40. an.l.cū notissimi.§.illud aūt. Ex q̄ nota ꝙ si credidi tibi cētū vsq̄ ad decē ānos nō icipit currē p̄scriptio ꝯ me: nisi post illos decē ānos. A .Hoc hr̄ i dicto.§. illud. Et idē qd̄ i h°.§.nõt in sū.eo.ti.q. 129.ꝟm Ray. B.

Resumptio

triplr̄ dr̄. Prio mō circa aliū ꝟꝫ ꝙ iuriste cōit sumūt quā ꝛ Hof. diffinit sic. Presūptio ē alic⁹ facti dubii qñꝫ plena qñq̄ semiplena pbatio. Et de hac hēs ꝯ. cōicare .§.18° q incipit. Utꝝ corp⁹ xp̄i ꝯbeat dari suspectꝭ.ꝛ ꝯ.cl'ic⁹ 3°.§.fi.ꝛ ꝯ.m̄rimoniū 8°.§.3°.ex̄ eo.p totū. A .Et q̄le peccatū possit circa hoc occurrē: pꝫ p Nico. de lira sup.7°.Math. vbi dicit. Sciēdum ꝙ aliqs pōt p̄sumē seu iudicare malū de pxio m̄triplr̄. Uno° ex euidētia facti vt cū aliqs iudicat aliquē homicidam q2 vidit eū iterficē hoiem. Et h° nullū ē pctm̄. Alio° ex signis euidētib⁹: vt si aliqs iudicat fornicatorē aliquē: q2 vidit eū nudū cū nuda.solū cuꝫ sola. Et hoc silr̄ nullū ē pctm̄.3° mō ex signis leuib⁹. Et in hoc iudicio est triplex ḡdus. Prim⁹ ē qñ ex leuib⁹ signis aliqs incipit dubitare de bonitate fr̄is. Et hoc ē pctm̄ veniale: q2 pcedit ex hūana infirmitate.ꝛ hoc nō vocat̄ iudiciū.s. p̄p̄e: sꝫ suspitio.2⁹ grad⁹ ē qñ ex talib⁹ signis firmiter tenet in aīo ꝙ fr̄ sit malus. Et h° p̄p̄e dr̄ iudiciū.q2 iudiciū importat sniam. Et hoc ē pctm̄ mortale si maluꝫ qd̄ iudicat de fr̄e ex leuib⁹ signis sit de genē pcti mortalis. Pctm̄.n.mortale ē qd̄ ꝯriat̄ caritati. Qd̄ aūt aliqs p̄dicto mō iudicet fr̄eꝫ ē ꝯ caritatē fr̄nā.3⁹ gradus ē qñ ex leuib⁹ signis nō solū p̄dcō mō iudicat: sꝫ ēt pcedit ad pūitōeꝫ fr̄is sic de facto. Et h° ē graui⁹: q2 nō soluꝫ ē ꝯ caritatē: sed ēt ꝯ iusticie eq̄tatē. Et ꝯ talib⁹ intelligit̄ illud ꝟbū. Nolite iudicare.ꝛc. B .2° modo dr̄ p̄sūptio circa

seipm.s.qñ aliquis vltra rõem de seip
so psumit. De qua gdẽ Tho.scða scðe
q.130.dicit q opponit magnanimitati
sm excessuz.z etiã pz p phm 4.º ethico
rũ.vbi dicit q psũptuosi pter exteri
orẽ fortunã fiunt despectores z iniuri
atores alioz. Et talis psumptio vt ibi
dẽ dicit Tho.sine dubio pctm est qsi ɔ
nãlẽ ordinẽ existẽs.s.vt gs assumat ad
agẽdũ ea q pferunt sue vtuti: qð pti
net ad rõem psumptõis:sicut ipm no
men manifestat. Huic gº psumptõi sz
defectũ opponit pusillanimitas: de q
hr̃ i.pusillanimitas.z int hec vitia me
dia vtus ẽ magnanimitas.3.º modo dr
psumptio circa deũ.s.iordinata de deo
spes. De qua Tho.scða scðe.q.21.dicit
sic. Sicut falsũ est q ds penitẽtibꝰ nõ
idulgeat: vel q peccãtes ad pniaz non
cõuertat:ita z falsũ est q i pctõ pseue
rãtibꝰ veniaz cõcedat: z a bono opere
cessantibꝰ glam largiat. Cui extimatio
ni cõformit se hẽt psumptõis motus:
z iõ ẽ pctm minꝰ tñ q desperatio qto
magis ppriũ ẽ deo misereri z parcẽ q
punire. Et hec psũptio opponit vtuti
spei z vitio despatõis.de q s.despatio.

Primas. Quere s.patri
archa.

Primitie. Primitia sm
Ray.est pars
frugum siue fructuuz dño of
ferẽda. A .Jõ i sũ.li.º p.ti.15.q.46. B.
¶ Utrz hoies teneãtur ad soluẽdũ pri
mitias? Rñº sm Tho. scða scðe.q.86.
Primitie ptinẽt ad ius nãle.s.vt hõ ex
rebꝰ sibi datis a deo aligd exhibeat ad
eiꝰ honorẽ. Sz q talibꝰ psonis.s.sacer
dotibꝰ exhibeant:aut d pmis fructibꝰ
aut in tali quãtitate. A .s.sm modũ
in veteri testamẽto determinatũ.de q
segtur. B .Hº gdẽ fuit i lege vete
ri iure diuino determinatuz.i noua ãt
lege diffinitur p determinatõem eccl'e
ex qua hoies obligantur vt pmitias
soluant sm ɔsuetudinem patrie z indi
gentiã mistroz eccl'e. A .Con. Ray.
vt in sũ.eo.ti.q.47. B .Per qð con
cludi ẽt põt quibꝰ dãde sint.s.his gbus
est ɔsuetũ z qui eis magis idigẽt. A .
Jn sũ.eo.ti.q.48.dr sm Ray.z Hosti.
q pmitie dãde st sacerdoti pchiali.
Sed Hof.dicit q diuidẽde sũt sicut de
cime:vt ibi.de q s.decime 3.º Hec pñt
intelligi nisi aliud appareat de ɔsuetu
dine:vt ptactũ ẽ sm Tho. B .Et eo
dẽ mõ pz quota pars sit dãda. Nã z sz
Jnno.ex quo nõ inuenit expssuz d qti
tate relinqt arbitrio danti.nisi ɔsuetu
do aliud inducat. Uñ z addit Ray.q si
eccl'a eẽt tenuis:nec hrẽt sacerdos vñ
posset sustentari ampliꝰ dãdũ eẽt. A.
.i.ɔsuetudo eẽt eligẽda p quã ãpliꝰ sol
uit:vel saltẽ media qñ varie sũt cõsue
tudines sm eũdẽ:vt i sũ.e.ti.q.49. B.
ar.10.q.2.§.hoc ius. Ubi aũt nõ ẽ ɔsuetu
do q pmitie soluãtur: z est obtẽta a tẽ
pore de quo nõ est memoria: nõ soluẽ
tes sm Guil.excusant. A .Hoc verũ
sz eũdẽ si hiꝰ ɔsuetudo sit sine ɔdictõe
obtẽta:vt i dcã.q.49. B.

Princeps. Quõ pnceps
z gcunq dñs
scl'aris subsit pape.hr s.papa
§.3.º circa fi. Et d materia pncipis:vide
supra dominus.

Priuilegium quid sit?
Rñº. Pri
uilegiũ ẽ puatũ ius ɔ ius cõe
indultũ. Nã nisi aligd indulgẽt nõ eẽt
puilegiũ.ex de vb.sig.abbate.ex eo.in
his. A .Jdẽ in sũ.li.º 2.º ti.5.q.159.scðm
Hosti.z Hoff. B.
Utrz aligd psit puilegiũ qð ɔtinet
ius cõe? R.º Tale puilegiũ qñq ɔcedit
ex de pcu.qz in causis.z nõ ẽ frustra.sz
potiꝰ dat multi ex cãis.p qz magi solet
timeri qð spãlr phibet q qð gnãlr.23.
di.quãq. A .Hosti.cuiꝰ fuerũt dicta
q i hº §.hẽnt.vt pz i sũ.eo.ti.q.60.in hº
sic dicit. Magi ɔsueuit timeri qð spãli
ter cauet q qð gnãlit indulget. B .
Jtẽ multi qñz sciunt puilegia talia et
ignorãt iura. Jtẽ cũ freqnter iura ma
le obseruẽtur:ipa p puilegia inouant:
ex de treu.z pa.c.2.º

¶ Quis possit ɔcedere priuilegiū? R°. Quicunq3 pōt legē facē ⁊ in quib' pōt: pōt ⁊ priuilegiū indulgere: vt papa i spiritualib'. ⁊ qnq3 ēt in tpalib': vt in terris sue tpalis iurisditōis. vel qn iurisditio ad eū deuoluēr: vt dr̄ s̄ papa. §. 4°. circa fi. Et nō hic scdm Ber. q3 eccl'ia Romana siue papa nunq3 ɔsueuit aliquē ɔ̄ se priuilegiare: ar. L. de sacrosanc. ec. iubem' nullā. ⁊ ar. ex̄ de pscrip. cum ex officii. Qd est ɔ̄ eos q dicūt vl' poti' fingunt se hēre priuilegia q3 possint iudicare de rescript] pape. ⁊ q3 absq3 eorū approbatōe nō sit pcedēdū bm rescripta pape ⁊ hi'. Itē pōt ɔcedē priuilegiū impator in tpalib': sed nunq3 in spūalib': qz de eis nil pōt statuē. 96. dis. bn̄ q dē. Itē pōt ɔcedē priuilegiū eps: ex̄ ɔ̄ reli. do. cōstitut'. ex̄ de censi. cū venerabilis. 16. q. 2. visis. ex̄ eo. cū olim. a. rn̄so p. dū tn̄ faciat volūtatē sui capli: ex̄ de iure pa. pastoralis. ex̄ de exces. pla. sicut vnire. Multo forti' ptriarcha: ex̄ de cle. nō resi. cū ad h°. A. Hoc fuit dictū Hosti. q ⁊ addidit. Et breuit intelligi pōt: q3 quicūq3 pōt ɔstitutōez facere. ⁊ qtenus ⁊ in qbus pōt: ⁊ priuilegiū ⁊ idulgētiā pōt dare. Et idē qd in h°. §. nōt in sū. eo. ti. q. 162. bz eūdē Hosti. ⁊ Ber. ⁊ Hof. B. Quis aūt possit legē facē. regre s̄. lex. § p. ⁊ 2°.

¶ Quis possit priuilegiū iterptari? R°. bm Hosti. Si vba sūt obscura siue ambigua: tūc eius est interptari cui' ē condere ⁊ interiz negociū suspēdet: ex̄ de sen. exco. int alia. ex̄ de iudi. cū venisset. Si vo nō sint vba obscura vel ābigua tūc dz diligēter tenor ɔsiderari: ex̄ eo. porro. ⁊ c. recepim'. Et poti' insistēduz est intētōi priuilegii q̄ verbis. i. q. i. marchio. 38. dis. sedulo. ex̄ de vb. sig. itelligētia. ⁊ c. in his. Et quātū fieri pōt latissime ē iterptandū. ex̄ de dona. cū dilect'. ff. de ɔsti. pnci. bn̄ficia. nisi piudicet iuri alieno: qz tūc reducit ad ius cōe. ex̄ de cōsue. cū dilect'. §. plt. ⁊ fi. duz tn̄ aliquid opet. vt s̄. §. p. Lon. Inno. Ber. ⁊ Hoff. A. Idē i sū. eo. ti. q. 163. B.

¶ Utrū priuilegiū amittat p actū ɔ̄riuz vel nō vtēdo. ⁊ in quāto tpe? R°. Multi circa hoc dixerūt multa. Un̄ Ber. ex̄ ɔ̄ consti. cū accessissent. post mlt̄as opiones recitatas cōcludit sic. Meli' vr̄ dd q3 sicut sūt diuersa priuilegia ⁊ in diuersis casib' cōcessa. sic qdlibet priuilegiuz locū hēat in suo cāu: sicut i pscriptōe i qua diuersa tpa regrunt: vide s̄. pscriptio. A. Dic q3 priuilegiū amittit alīn p actū ɔ̄riū: quo cāu si sit ɔcessuz in fauorē psonaꝝ amittit ēt p vnicū actuz ex̄ de ɔsti. cū accessissēt. vbi dr̄ de qbusdā canonicis qbus fuerat cōcessū ne tenerētur hēre pmiceriū. Qd si postmodū pmiceriū elegerit nō pn̄t amplius vti dicta cōcessione. Si vo sit ɔcessum i fauorē eccle: puta si alicui religioni siue mōnasterio sit ɔcessū q3 non teneat soluē d̄cimas: tūc nō amittit priuilegiū nisi plat' tanto tpe ɔ̄rauerit. q3 pscriptio sit cōpleta saltē lapsu 30. ānoꝝ: ex̄ de priul. si de terra. ⁊ c. accedētib': lz als pscriptio nō currat ɔ̄ eccl'az nisi. 40. annis. qz cū priuilegiū ɔ̄ ius cōe cōcedat citius amittit. Nā de facili res ad nām ei' reuertit bm Hosti. ⁊ in sū. li. p. ti. 15. q. 14. Itē pdit p ɔ̄riam sniam. p pscriptōem. p renunciatōem p reuocatōez. ⁊ p abusionē. xi. q. 3. priuilegiū. Et de his plen' notat p Hosti. vt pz in sum. dcā. q. 14. ⁊ li. 2°. ti. 5. q. 164. B.

¶ Sed qd cū aliqs allegat ⁊ ōndit priuilegiū: sed nō seruat ei? R°. bz Hosti. Nō dz isti iputari. ff. cōmodati. l. ad eos nō obstāte si obiiciat q3 nō fuit vsus: vl' q3 ɔ̄riū factū est. Quō. n. vtet priuilegio q vti nō pmittit. Nisi forte si snia ferret ɔ̄ eū ⁊ non appellaret: ex̄ ɔ̄ sen. ⁊ re iudi. suborta. Qz ille qui se oppōit paniēdus ē: ex̄ eo. dilecti. A. Idē i sū. li. 2°. ti. 5. q. 165. B.

¶ Qn̄ priuilegiū dz reuocari? R°. bz Hosti. Nō decet q3 reuocet sine cā. sed cuz cā pōt ⁊ dz reuocari: vtputa si aliqbus religiosis cōcessuz sit priuilegiū de non dandis decimis. ppt eoꝝ pauptatē. deinde ditati sunt: ita q3 ēt dando decias

pñt cõmode sustẽtari: ⁊ nõ dando enor mit ledũtur ꝑochiales eccl'ie: dꝫ cessa re priuilegiũ. Et sic intellige ex̃ de ɔ̃ci. suggestum. ⁊ c. nup. Itẽ si qs nõ seruat ꝓuilegia supioris ɔcessa subditis: etiã ipsius priuilegium merito reuocatur. extra eo. dilecti. Sed nota hic ꝙ si su perior ex certa scia confirmauit priui legiũ ɔcessuꝫ ab inferiori nõ poterit re uocari postea ꝑ inferiorẽ. 25. q. 2. ꝓuile gia p̃. ⁊ 2ᵒ. ⁊ c. seqntib⁹. A. Idẽ in sũ. eo. ti. q. 164. ẜm. Hosti. q ⁊ addit. Ideo Imꝑator vel rex ꝓuilegiũ ɔcessum ec clesie ẽt ꝑ dñm papã quẽ ɔstat supiorẽ eẽ oib⁹ ex certa scia ɔfirmatũ nõ pote rit reuocare. B. De ꝓuilegiis exem ptõis ⁊ de ip̃is exemptis hãbes plura s̃ exemptus.

PRobatio.

Per q̃ aliq̃ ꝓbant? R̃nᵒ ẜm Ber. Sicut ꝑ testes ⁊ in strumẽta ꝓbant aliq̃: ita ẽt scriptura antiquoꝝ libroꝝ facit fidẽ: ex̃ eo. cum cãm. ex̃ de ꝓ̃scrip. ad audiẽtiã. Itẽ si re periat scriptura in aliq̃ colũna vel la pide ei stat. 24. q. 2. sane 2ᵒ. Sed ad hoc Hosti. sic addit. Caue tñ tibi: q2 nõ oĩa talia faciunt plenã fidẽ: sed illa tm̃ q̃ sub fideli custodia remanẽt: cetera ad minicula ꝓ̃stant nõ ꝓbatõem. A. Iõ in sum. liᵒ. 2ᵒ. ti. 5. q. 177. vbi ⁊ addit ꝙ di cta custodia dꝫ esse etiam publica ẜm eũdem Hosti. B.

Rofessio.

De mã ꝓfessi onis q̃re sup̃. nouiti⁹. ⁊ ĩ. religio 4ᵒ.

PRomissio.

Quid de il lo qui aliqd ꝓmisit: ⁊ postea nõ facit? R̃ᵒ ẜꝫ Tho. scd̃a scd̃e. q. 110. Si ille q ꝓmit tit aliqd hꝫ aĩum faciẽdi qd̃ ꝓmittit ñ mẽtit: q2 nõ loqtur ɔ̃ illud qd̃ gerit in mẽte. Si ṽo nõ facit qd̃ ꝓmisit: tũc vi det ĩfidelr agẽ ꝑ hoc ꝙ aĩum mutat. Põt tñ excusari ex duob⁹. Unoᵒ si ꝓmi sit illud qd̃ ẽ mãifeste illicitũ: q2 ꝓmit tẽdo peccauit. mutando aũt ꝓpositũ bñ facit. A. Facit. 22. q. 4. in malis. B. Alio mõ si sũt mutate ɔditiões ꝑ sonaꝝ ⁊ negocioꝝ. Ut. n. dicit Seneca ĩ liᵒ. de bñficiis. ad hoc ꝙ hõ teneat facẽ qd̃ ꝓmisit regrit ꝙ oĩa ĩmutata ꝑma neãt. Uñ ⁊ apl's nõ ẽ mẽtit⁹ nõ implẽs: qd̃ ꝓmisit cũ nõ iuit corinthũ. 2. Cor. p̃. ⁊ hoc ꝓpt̃ ĩpedimẽta q̃ supuenerunt. Et nõ ẜm Ber. ꝙ ex nudo pacto siue ꝓ missione orit actio: lꝫ ẜm leges sit ɔtra Et ꝙ mortalr peccat recedẽs a pacto: nõtur hoc ex̃ de pac. c. p̃. A. in glo. Et ad hoc facit qd̃ nõt Tho. scd̃a scd̃e. q. 110. arti. 4ᵒ. vꝫ ꝙ oẽ mẽdaciũ qd̃ venit ɔ̃ honorẽ dei vel dãnũ ꝓximi ꝑniciosũ dr̃ ⁊ mortale. B. In altnatiuis ꝓmis sionib⁹ ⁊ debitis electio ẽ debitoris ⁊ sufficit alteꝝ adimpleri. ĩ Insti. de act. §. ꝓterea. ex̃ ɔ̃ reg. iur. ĩ altnatis. liᵒ. 6ᵒ.

Rudentia carnis

vtrũ sit pctm̃? R̃ᵒ scd̃m Tho. scd̃a scd̃e. q. 59. Prudentia carnis ꝓp̃e dr̃ qñ aliqs bona carnis hꝫ vt vltimũ finẽ vite sue. Hoc aũt manifestũ ẽ ꝙ est pctm̃. q2 ꝑ hoc deordinat circa finẽ vltimũ q nõ cõsistit ĩ bonis corꝑis: sed aĩe. Uñ ad Ro. 8ᵒ. Prudẽtia carnis ini mica ẽ deo. Et siqdẽ prudẽtia carnis ac cipiat ẜm absolutã prudẽtie rõem: ita .s. ꝙ in cura carnis ɔstituat vltimus fi nis toti⁹ vite: sicut ẽ pctm̃ mortale. A. q2 prudẽtia ꝓp̃e est circa ea q̃ sunt ad finẽ toti⁹ vite studiosa inqsitio: vt põt colligi ꝑ eũdẽ Tho. ⁊ ĩ sũ. liᵒ. 3ᵒ. ti. 34. q. 231. vbi nõnt oĩa q̃ in hᵒ c. hẽnt. B. Si ṽo accipiat ẜꝫ rõeꝫ ꝑticlari prudẽtie: sic ẽ pctm̃ vẽiale. Cõtigit. n. qñꝫ ꝙ aliqs ĩordiate afficitur ad aliqd̃ ɔ̃lectabile carnis: absꝫ hᵒ ꝙ auertat a dõ ꝑ pctm̃ mortale. Uñ nõ ɔstituit finẽ toti⁹ vite ĩ ɔ̃lectatõe carnis. Et sic hr̃e studiũ ad hãc ɔ̃lectatõeꝫ asseqndã ẽ pctm̃ vẽiale Si ṽo aliqs curã carnis referat ĩ fineꝫ honestũ: puta cũ aliqs studet comesti oni ꝓpt̃ corꝑis sustẽtatõeꝫ nõ vocatur prudẽtia carnis. q2 sic vtit hõ cura car nis vt ad finẽ ꝑducat. Nõndũ ẽt ꝙ s b prudẽtia carnis cõprehenditur etiam

prudētia hᵒ seculi.qꝛ etiaꝫ exteriores res mundi appetimᵒ) ꝑpter carnē.

Pubes. Require supra. impubes.

Publice hōestatis iusticia.vide s̄.ipedimētū.i3º

Pudicitia. Sicut ponit Tho.scda se cūde.q.151.nomen pudicitie a pudore sumit̃ i quo verecūdia significat̃ Et iō opꝫ ꝙ pudicitia ꝓpē sit circa illa de quibᵒ hoīes magis verecundāt̃. Maxime āt verecūdant̃ de actibᵒ venereis: vt dicit Augᵒ 14º de ciuitate dei. Vñ neqꝫ actᵒ ꝯiugalis verecundia caret.ꝛ hᵒ iō qꝛ motᵒ mēbroꝝ illoꝝ imperio rōis nō subdit̃.Verecūdat̃ aūt hō nō soluꝫ de illa mixtione venerea:sed ēt de quibuscūqꝫ signis eiᵒ:vt dicit phs 2ºrhetorice.Et iō pudicitia attēdit̃ circa venerea ꝛ pcipue circa signa venereoꝝ: sicͭ sūt aspectᵒ impudici.oscula.tactus. Et qꝛ hec magꝭ solent deꝑhendi: iō pudicitia magis respicit hiᵒ exteriora signa Castitas āt magꝭ respicit ipaꝫ veneream ꝯmixtionē. Interdū tñ vnū ꝑ alio ponitur.

Punitio sine culpa nisi subsit cā nō est aliqs puniendus:ex̃ de reg.iurꝭ.sine culpa.libº 6º De punitōe quā hꝫ facē platᵒ.qre s̄.correctio ꝑ. Itē s̄.disciplina. Itē s̄.pena ꝑ Itē de punitōe an sit dimittēda ꝑpter scādalū:vide.i.scandalū.§.6º

Purgatio quid ē? Rᵒ ꝭm Ray. Est ꝯ obiecto crimine inocētie ostēsio.s. ꝑ iuramētū vel alio debito mō ꝭꝫ Hos. ꝛ hꝫ duas spēs. Una dr̃ purgatio canōica. Alia dr̃ vulgarꝭ. Canōica fit qñqꝫ ꝑ solū iuramētū ipius diffamati:qñꝫ ēt ꝑ iuramētū testiū ꝯpurgātiū.s.ꝛ iurantiū ꝙ credūt illū veꝝ iurasse ꝛ inoxiū eē. Et ista purgatio approbat̃ tāqꝫ bōa .2.q.5.fere ꝑ to. Vulgaris ꝟo purgatio ē que a vulgo iuēta ē:vt ferri cādentis: aq̄ feruētis:seu ēt frigide.duelli.ꝛ hiᵒ. Hec i totū reprobata est tāqꝫ a diabolo inuenta.2.q.5.mēnā.ꝛ.c.ꝯsuluisti.ꝛ.c. monomachiā. Et est ꝯ illud Deutᵒ 6º Math.4ºꝛ Luc.4º Non tētabis dñm deū tuū.vt in.c.monomachiā.i fi.ꝛ.22. .q.2.queriẽ. Et de ista mā hēs s̄.duellū. .§.pᵘt. A . Idē i sū.liᵒ3ºti.3i.q.i.ꝛ.2.ꝭm Ray.ꝛ glo.eius. B.

¶ Sꝫ qñ ē idicēda purgatio? Rñᵒ Qñ qs ē publice īfamatᵒ de crimie ꝛ ꝯuici nō pōt seu ēt nō excusat̃:ex̃ de purg.ca no.nos int̃ alia. A .vel ēt ꝑpter aliā crimis vehemētē suspitōem:vt i.c.int̃ sollicitudies.ex̃ eo.de q̄.i.§.fi. B.

¶ Sꝫ cū q̄t ꝑsonis dꝫ fieri purgatio? Rᵒ ꝭm Ray. Numerᵒ ꝯpurgatoꝝ taxabit arbitrio boni iudicis. Qñqꝫ .n. maior qñꝫ minor numerᵒ taxādus ē ꝭm ꝙ īfamia vl̃ crimē sūt magꝭ vl̃ minᵒ grauia.2.q.5.ꝑsb̃r.ꝛ.c.oibᵒ.in fi. Vñ Innoc. idixit cuidā decano purgatōeꝫ cū.14. sui ordis.ex̃ de purga cano.int̃ sollicitudines.ꝛ cuidā epō idixit purgatōeꝫ cuꝫ duobᵒ abbatibᵒ tm̃.ex̃ de pur.ca.cū in iuuētute. Et ad hoc ex̃ de accu.cum .p. A .Idē i sū.co.ti.q.8. B.

¶ Quales debēt eē ꝯpurgatores? Rᵒ Si pñt h̃ri aliq̄ eiusdē ordis vl̃ dignitatis h̃ri debēt.ex̃ de pur.ca. int̃ sollicitudines. Alᵒ si h̃ri nō possint:puta qꝛ illi sūt inimici cū alus inferioris ordis: vl̃ ēt cū laicis possꝫ qs se purgare.2.q.5. si legitime.ꝛ.c.oibus.i fi.ex̃ de pur.ca.cū in iuuētute.dis.si.clerici. Debēt tñ esse viri catholici. A .ꝛ vita ꝓbati.vt i.c. inter sollicitudines.de quo.i. B .ꝛ q ꝯuersatōem ꝛ vitā eiᵒ ēt transacto tpe nouerint. A .nō solū i p̄iti:vt in tex. qui sequit̃. B .vt in dicto.c.int̃ sollicitudines.ꝛ.c.se. Quin ēt cū mulieribᵒ religiosis ꝛ honestis possꝫ qs se purgare.15.q.2.i decia.i fi. A . Jō i dcā.q.8. B.

¶ Corā quibᵒ dꝫ fieri purgatio? Rᵒ Si aliqs ē īfamatᵒ apud ppl̃m dꝫ se purgare i publico. Si apō cleꝝ:corā clero. Si i vtroqꝫ casu:corā iudice.23.dis.illō.22. .q.5.de crimie. A . Jō i dcā.q.8. B.

¶ Que forma iuramẽti in purgatõio R. Forma talis erit. Ego. N. iuro ꝙ ñ feci tale quid per me. nec mãdaui. nec cõsiliũ. nec fauorẽ. nec auctoritatẽ ꝺdi. dis. 50. si qs viduã. 2. q. 5. auditum. ex̃ de pur. cano. quotiẽs. 2. c. fi. Põt etiã addi. Nec ratũ habui ꝙ meo noĩe factũ fuerit: ex̃ de resti. spo. cũ ad sedẽ. ff. de vi ꝛ vi arma. l. 3. §. cũ ꝓcur. A. Quidaꝫ ẽt addũt. nec sciui. vl̃ si sciui ꝓhibẽ nõ potui: vt in dicta. q. 8. vbi notant oĩa q̃ in isto. §. habent. B. Cõpurgatores ꝯo iurabũt sic. Juro siue iuram᷑ ꝙ credimus verꝫ eẽ illõ qd̃ ipẽ iurauit: ex̃ eo. quotiẽs. Uel breui᷑ fꝫ Hos. Infamat᷑ iurabit se imunẽ a crimine de q̃ ifamatur. A. Hec forma exꝑsse reprobat ex̃ eo. c. fi. Ideo ꝑma melior ẽ. B. Et cõpurgatores iurabũt se credere illuꝫ verũ iurasse.

¶ Quid si infamat᷑ defecerit ĩ purgatõe? R. Puniet tanq̃ ꝯuict᷑. ex̃ de accu. cũ. p. ꝛ ex̃ de simo. de hoc. 2. c. isinuatũ. Si ꝯo purgatõeꝫ rite fecerit iudex sine mora ꝛ difficultate dꝫ suspẽsionez si forte facta fuerit relaxare: ꝛ eũ ab infamia crimis absoluẽ. A. Et eũ boni testimonii ãnunciare. vt in. c. qd̃ seqt. B. ex̃ de pur. cano. ex tuaꝝ.

¶ Quid si purgatio ñ fuit rite fcã? R. Si ñ fuit fcã corã suo iudice: vel ẽt corã eo: sed fuit facta purgatio vulgaris etiã si infamat᷑ absolut᷑ fuerit: nihilomin᷑ tenebit iteꝝ canonice se purgare ex̃ de pur. ca. ex tuaꝝ. 2. c. cũ dilectis. A. Idẽ in dicta. q. 8. ꝺm Ray. B.

¶ Utꝝ purgatio sꝑ sit recipiẽda qñ infamat᷑ offert eã? R. ꝺm Ray. Duo casus sũt in qb᷑ nõ dꝫ recipi. Un᷑ ẽ qñ crimen est notoriũ. Alter ẽ qñ est accusator ꝛ offert ꝓbatõem: ex̃ de pur. cano. c. 2. ꝛ. c. cũ dilectis. A. Hoc fuit dictũ Ray. vt pꝫ in dicta. q. s. ꝑ dictũ. c. cũ dilectis. siue. c. 2. quod ad hoc nihil facere videtur. B.

¶ Utꝝ iudex possit indicẽ purgatõem ei quẽ suspectũ hẽt ipẽ tm̃? R. Nõ nisi forte accusat᷑ fuerit ꝛ remaneat suspect᷑ suo epo aut sacerdotib᷑ aũt honestis viris. 2. q. 5. oĩbus. A. s. qñ ex ipso ꝓcessu: lꝫ delictũ nõ sit plene ꝓbatũ tñ accusat᷑ remanet suspect᷑ etiaꝫ soli iudici: vt pꝫ i sum. eo. ti. q. 9. vbi hec notant ꝺm Ray. Et facit ex̃ eo. inter sollicitudines. B.

Urgatorium.

Igni purgatorii: etiã si etern᷑ nõ sit: mirotñ mõ grauis ẽ. Excellit. n. oẽm penam quã aliqs vnq̃ passus ẽ i hac vita. Nũq̃ in carne tanta pena inuẽta est lꝫ mirabilia martyres passi sint tormẽta, ꝛ multi neqter quãta sepe sustinuerunt supplicia. hec de pe. dis. 7. c. fi. A. Potius vl̃. §. plt. B. Et q̃si eadẽ. 25. dis. q̃lis. i fi. A. Coniũcto. c. q in aliõ. B.

¶ Que crimina purgãtur i purgatõio? R. Nõ capitalia sꝫ minuta. 25. dis. §. alt ea. 2. c. q̃lis hinc. Itẽ illa pctã de qb᷑ nõ fit sufficiẽs pnĩa: vt s. pnĩa ꝑ. §. 7. ꝛ penitẽtia 2. §. 4. A. Clari᷑ in purgatorio purgãtur pctã de sui nã venialia: vel que sunt facta venialia per pnĩam verã si de eis nõ est plene satisfactum de pe. dis. 7. §. fi. B.

¶ Utꝝ exñtes i purgatorio possint iuuari ab existẽtib᷑ i hoc seculo? R. ꝺm Pe. Sic. vt pꝫ 2. Math. 12. Sancta ꝛ salubris ẽ cogitatio ꝓ defunctis exorare vt a pctis soluant. Nã ꝛ apls. i. Cor. 12. loqtur de corꝑe mystico ad silitudineꝫ corꝑis humani. A. Corp᷑ mysticum dr̃ eccl̃ia Ro. 12. ibi. Multi vnũ corpus eẽ. B. In corꝑe ꝯo hũano nã ꝑ vnũ mẽbrũ supplet indigẽtiã alteri᷑. Ergo cũ grã sit potentior q̃ nã in corꝑe mystico vnũ mẽbrũ põt supplere indigẽtiã alterius. Et hinc ẽ ꝙ suffragia mẽbroꝝ ecclesie pñt ꝓdesse mẽbris idigẽtibus. Quia ꝯo per mortẽ nõ desinũt eẽ mẽbra eiusdem corꝑis suffragia viuoꝝ pñt ꝓdesse ẽt defũctis. Uñ Aug᷑. Nõ ẽ negãdũ speꝫ defunctoꝝ pietate suoꝝ viuẽtiũ posse releuari. Con. Tho. in 4. dis. 45. A. Idẽ i sũ. lib. 3. ti. 34. q. 164. B. Et de hac materia vide. i.

suffragium.

Purificatio post partum

Utrum propter partum debeant mulieres abstinere ab ingressu ecclesie? Respondeo. Si intrare volunt ecclesiam ad agendum gratias non peccant: nec sunt prohibende. Si tamen ex veneratione volunt aliquantulum abstinere devotio earum non est improbanda: extra. e. c. uno

¶ Utrum vir cognoscens uxorem ante purificationem post partum peccet mortaliter? Respondeo. secundum Guil. Non credo: licet videatur .5. dis. ad eius. 33. q. 4. si cum. 32. q. 4. origo. 2. q. 7. non solum. Quia illa capitula loquuntur de honestate et consilio. Sed qui uxori debitum reddit his temporibus non peccat: sed tamen de honestate et consilio non debet reddere nisi timeat fornicatio: sicut notatur de co. c. ad eius. A. in glo. que dicit quod ideo his temporibus prohibetur usus matrimonialis. quia ex tali coitu nascuntur filii morbosi et leprosi. Item dicit quod si mulier petit a viro debitum tempore menstrui vel purificationis non debet reddere nisi timeatur de fornicatione. Et sic innuit quod dictum Aug. non sit de consilio: sed de debito. Puto quod potest distingui inter exactum et exigentem secundum quod predictum est de tempore solemnitatum et ieiuniorum. s. debitum coniugale. §. 6. cum additionibus. P.

Pusillanimitas. utrum sit peccatum? Respondeo m Tho. secunda secunde. q. 133. Sicut per presumptionem aliquis excedit proportionem sue potentie dum nititur ad maiora quam possit: ita et pusillanimus deficit a proportione sue potentie dum recusat in illud tendere quod est sue potentie commensuratum. Et ideo sicut presumptio est peccatum: ita et pusillanimitas. quia est contra naturalem ordinem quo unaqueque res naturaliter inclinatur ad exequendam actionem commensuratam sue potentie. Inde est quod servus accepta pecunia domini sui fodit in terram: neque operatus est ex ea propter quendam pusillanimitatis timorem punitur a domino: ut habetur Math. 25. et Luc. 19. De presumptione habetur s. presumptio.

Quarta multiplex est. s. falcidia, trebellianica et legitima sive debita filiis iure nature que est redacta ad tertiam. De his tribus habetur s. legitima. §. p. Est et quarta de funeralibus: quam debent predicatores et minores de sepultura apud eos. ut. s. sepultura. 3. §. p.

Questuarii. Questores qui discurrunt pro elemosynis prohibentur admitti nisi exhibeant vas litteras apostolicas vel diocesani. A. Littere autem apostolice acceptari non debent priusquam fuerit per diocesanum diligenter examinate: ut in cle. abusionibus. extra de pe. et re. B. et nihil proponant nisi quod in litteris continetur et ponitur forma litterarum. extra de pe. et re. cum ex eo. B.

¶ Questuarii tales debent esse modesti et discreti et ne in tabernis aut aliis incongruis locis hospitentur: nec faciant incongruas expensas: nec assumant habitum false religionis. extra de pe. et re. cum ex eo.

¶ Ad questuarios nullatenus pertinet predicare: sed tamen caritativa subsidia petere et indulgentiam si quam habent exponere. extra de heret. ut officium. li. 6. et in cle. abusionibus. de peni. Et si per eos impediretur officium inquisitorum possunt et debent ab ipsis compesci et removeri a predicatione: ut in dicto. c. ut officium.

¶ Questores non debent concedere indulgentias motu suo de facto: nec dispensare super votis: nec absolvere a piurlis homicidiis et aliis peccatis confitentes sibi. A. Et sic videtur eis penitus interdictum officium audiendarum confessionum. Sed forte hoc intelligitur de gravioribus et reservatis: sicut patet in exemplis positis. et per rationem dicte cle. abusionibus. si ne auctoritas clavium veniat in contemptum. B. Nec male ablata incerta data sibi aliqua pecunie quantitate remittere. Nec tertiam aut quartam partem et huiusmodi de iniunctis penitentiis relaxare. Nec animas ut mendaciter asserunt de purgatorio trahere. Nec plenam peccatorum remissionem indulgere. Nec a pena et culpa absolvere. Et omnia privilegia super predictis vel aliquo predictorum revocata sunt: ut in cle. abusionibus. de pe.

Raptor p° .ſ. quā
do per
violentiam quis rapit
reſ alienas. Cuius pena
ē ſm leges ꝙ ſi agaṫ in
fra ānū ciuiliṫ puniṫ i q̈druplū cōputa
ta.ſ.ipſa re. Poſt ānū ꝟo in ſimplū .ff.
vi.bo.rap.l.i.ꝛ.2. Et ad iſtā penā raptoꝛ
qdem teneṫ ſolū poſtꝗ ꝯdēnat⁹ ē: vt
ponit Tho.ſcða ſcðe.q.62. A . De h°
lati⁹ ē dictū ṡ.pedagiū.§.2°.cū additiōe
B .Si ꝟo agaṫ crimialr:tūc ꝑpṫ vim
ſine armis puniṫ in tertiā partē bono
rū ꝛ fit īfamis.ff.de vi pu.l.i.ꝑ rnſo.ꝛ.l.
fi. Et de h° vide ṡ.infamis. Si aūt cum
armis:puniṫ depoꝛtatōe.ſ.qꝛ depoꝛta
baṫ in inſulā ꝛ ꝑdebat oīa bōa ſua: vt
in Inſti.de pub.iudi.§. Itē lex iulia.de
vi. Scðm canones ꝟo raptoꝛ multipli
citer puniṫ. Et ꝑma pena eſt qꝛ excōi
catur.ſ.ab illo ep̄o in cuius ep̄atu rapi
nā fecit: ex̄ eo.c.ꝑ.6.q.3.placuit. Itez de
negaṫ ei pnīa:niſi reſtituat ablata: vł
plenā ſecuritatē ꝺ rddēdo faciat ſi ha
beat vn̄ poſſit. Si ꝟo cū hēret vn̄ poſ
ſet diſtulit accipe pniam vſq3 ad moꝛ
tē:ꝛ ſic n̄ pōt ſatiſfacere:ſi petat pniaz
dabiṫ ei ꝛ ēt viaticū. Si ꝟo decedit im
penitēs:tūc ꝛ viaticū ꝛ ſepultura ꝺne
gabiṫ: ex̄ eo.ſup eo.ꝛ.c.in lr̄is. Nō ſi n̄
hēat vn̄ reddat:nec hēdes nec ꝑping
volūt ſatiſfacē:ipe tn̄ ꝯtritus facit qꝺ
pōt lʒ tarde:nō ꝑuabiṫ pnīa ꝛ viaticō:
ſed tn̄ ſepultura ꝺenegabiṫ: qꝺ ſtatu
tū ē ad terroꝛē alioꝝ. Preſ byteri ꝟo q
ꝯ ꝑdicta fecerit ſepeliēdo ipm̄:ꝛ hı⁹ de
bet deponi ab officio ꝛ bn̄ficio: vt ī di
cto.c.ſup eo. Sed tn̄ ꝺ occultis raptoꝛi
bus ſm Inno.nō dʒ talis rigoꝛ ſeruari
ar.ex̄ eo.ī lr̄is. A .In dcō.c.ſup eo. ſic
dr̄. Statuim⁹ vt qcunq3 ex his qui vio
lenṫ ſurrexerint in rapinā ſiue ecclaꝝ
violatōez manifeſte fuerit deꝑhēſus:
niſi ꝑus ablata reſtituat ſi poterit.vel
emēdādi plenā ꝛ firmā ſecuritatē fece
rit pnīe bn̄ficiū ei penit⁹ deneget. Si
ꝟo vſq3 ad obitū in ꝯtumacia ſua du
rauerit ꝛ in extremis poſit⁹ remediuz
pnīe poſtulauerit humiliṫ:ſi emenda
tōem:vel emēdādi ſecuritatē ꝑſtiteīt:
ei pnīa ꝛ ſepultura eccl̄aſtica ꝯcedaṫ.
Qui aūt in ſanitate obſtinata mēte n̄
penituerit vel emēdauerit ꝛ in moꝛte
ſecuritatē ꝑſtare nequerit:ſolennitas
pnīe paruz ꝓdeſſe vr̄ ſicut credimus.
Sed de pctō cōtrito viaticū nō negeṫ:
ita tn̄ ꝙ nullus clericoꝝ ſepulture ei⁹
intēſit nec ei⁹ elẏnam ꝑſumat accipe.
Nō ſi qui clicoꝝ vel pſ byteroꝝ ꝯ hoc
ī vita vel ī moꝛte pnias dare vel ſepul
ture inteſſe: vel eoꝝ elẏnas accipe ten
tauerit ſeu hı⁹ rapine ꝑticipes īuenti
fuerit:oꝛdinis ſui dānū irrecupabiliṫ
patianṫ ꝛ ecclaſtico bn̄ficio careant.
hoc ibi. Et h°.c.intelligiṫ de publico ra
ptoꝛe.vt ꝛ nōtur ī ſū.h°.ꝑ.ti.16.q.6.vbi
etiā ſubiungiṫ ſʒ Hoſ.ꝙ ſi dict⁹ raptoꝛ
in moꝛte ſatiſfacē nō pōt: ꝯtrito viati
cū cōcediṫ:ſed ſepultura denegaṫ: vt
dicit decre.ſuper eo. Si vero in moꝛte
conſtitutus ſatiſfacere ꝓmittit:ſi con
ualeſcat:ꝛ an̄ ſatiſfactionem deceſſeīt
nō denegabiṫ ſepultura: ſed heredes
ad ſatiſfactōem cōpellērur: ex̄ de rap.
in lr̄is. Et ꝙ hoc caſu ſepultura negaṫ
ꝗuis viaticū cōcedaṫ fit ad terroꝛem:
vel fit ad cōuerſionē heredū qui nolūt
ſatiſfacere: vt ꝑ hoc ad ſatiſfactōez in
ducanṫ: vt dicūt Hoſt.ꝛ Ray. Et addit
Ray. Uel dic hanc cōſtitutōem localē
eſſe. Uideṫ.n.iure nouo ꝙ ſi qs eēt etiā
pꝛo huiuſmodi criminibus excommu
nicatus: ꝛ dum in extremis ageret iu
xta foꝛmam eccleſie eſſet abſolutus:
non deberet cimiterinm ꝛ alia ei ſuf
fragia eccleſiaſtica denegari: ſed eius
heredes ꝛ pꝛopiqui ad quos bona per
ueniūt ipſius vt pꝛo eo ſatiſfaciāt ſūt
eccleſiaſtica cenſura compellendi: ex̄
de ſepul.c.parrochiano. Hoſti.in ſum.
dicit ſimpliciter ꝙ ei ſepultura dene
gatur: vt dicit decre.ſuper eo.licet via
ticum concedatur quod maius eſt. Et
hoc fit ad terroꝛem:ꝛ ꝑpter inobediē
tiam ꝛ contumaciam ſuam in qua lon
go tempoꝛe ſtetit. Si vero ſuper hoc

muncꝙ fuit admonit⁹: vel fuit admonitus: sed modico tp̄e ꝯtumax stetit: absolut⁹ ꝑ ꝓpriū sacerdotē erit sepeliendus: ⁊ hēdes cōpellēdi sūt satisfacē iuxta facultates defūcti: vt ex̄ de rap. in litteri. Quasi idē dicit ipē Hosti. i glo. sup dicto. c. sup eo. hec ibi. B. De pena ēt raptoris. vide s̄. furtū. §. 3.

¶ Utrū rapina sit grauiꝰ pctm̄ ꝙ furtū. R̄. ꝫm Tho. scd̄a scd̄e. q. 66. Sic. Nam violētia est magis ꝯ volūtatē ꝙ ꝯ ignorātiā. Itē qꝛ ꝑ rapinā nō solū infertur alicui dānū i rebꝰ sed etiā ꝟgit i quādā ꝑsone iniuriā. Qꝺ aūt hoies minꝰ verecūdant de rapina ꝙ de furto ex hoc ē ꝙ hoies sensibilibꝰ īherētes magis glāt de ꝟtute exteriori que magis manifestat in rapina ꝙ de ꝟtute īteriori que tollit per pctm̄. Et iō minꝰ verecūdant de rapina. Ad māꝫ raptoꝝ ptinere pōt s̄. latro. ⁊ s̄. naufragiū. ⁊ s̄. pirata. ⁊ s̄. ꝑdo. ⁊ i. restitutō. ꝑ to. Nō licꝫ rape a saracenis tp̄e treuge. i. treuga

Raptor 2°. s. ꝑsonaruꝫ.

Raptor dicitur nō solū rex vt in p̄cedēti. c. sꝫ ēt ꝑsonaꝝ. ⁊ sicut ab illo dicit rapina: ita ⁊ ab isto dr̄ raptꝰ. ⁊ cōmittit qn̄ puella violent rapit: vt iperpetuū teneatur: vel ēt qn̄ non ipa sꝫ vsus eius violēter rapit. 36. q. i. §. ex hac. Itē raptꝰ nō solū cōmittit in ꝟgine: sꝫ ēt large sumptꝰ in vidua ⁊ sāctimoniali. 36. q. 2. raptores. ⁊ c. si quis nō dicā. Et de hac mā hēs s̄. luxuria. §. p̄. A. De isto raptu clariꝰ dictū est s̄. fornicatio. i p̄ncipio. cū additōe. B.

¶ Que pena raptoris? R̄. Scd̄ꝫ leges pena ē vt capite puniat. Et si igenuaꝫ rapuit eiꝰ substātia rapte applicetur. Secꝰ si ancillā vl' libertā. qꝛ tūc decapitat qdē: sed nō ꝑdit subam. Et itelligitur si rapuit mulierē honestā. Secus si meretricē: qꝛ ꝫm leges nō punit. vt. L. de adul. l. que adulteriū. A. Nō punitur. s. p̄dicta pena. Ab aliis aūt penis n̄ ꝑ pit imūis. B. Itē n̄ distiguit: vtꝝ volētē qs rapiat: aut iuitā spōsaꝫ ꝓpriam aut alienā: ꝯiugatā: vl' n̄ ꝯiugatā. Itē ꝙ p̄t puella rapta ꝯhē cū raptōe. Itē oēs fautores raptoꝝ capite puniunt. Probāt hec oīa. L. de rap. vir. raptores. Secūdū canones ꝟo alr̄ puniunt. Naꝫ raptor efficit seruꝰ rapte: nisi velit se redimere. 36. q. i. de raptoribꝰ. A. Et ibi pꝫ ꝙ si mlier volūtarie rapta ē: raptor obligat pri ipius rapte ad p̄dicta. s. ad fuiēdū: vl' ad se redimēdū. B. Hec aūt pena pōt infligi in foro iudiciali n̄ aūt i pniali. Itē raptor dꝫ excōicari cū fautoribꝰ suis. 36. q. 2. c. p̄. ⁊ 4. Itē si rapta velit ꝯhere cū raptore pōt: ex̄ eo. accedēs. Itē nō intelligit raptor si rapuit sponsā ꝓpriā. 36. q. i. lex iulia. ⁊ q. 2. de puellis. ⁊ c. si quis virginē. ex̄ eo. cuꝫ cām. Itē raptꝰ nō ē vbi puella ꝯsentit. vt in dicto. c. cū cām. A. s. qn̄ p̄us consentit in mr̄imoniū: lꝫ ꝯ volūtatē parētū. vt ibi. Secꝰ si ꝯsentit solū rapine: qꝛ tūc bn̄ dr̄ raptꝰ. ⁊ punit raptor. dcō. c. de raptoribꝰ. ⁊ s̄. tactū ē. B. An q deflorat ꝟginē teneat eā ducē vel maritare: hēs s̄. luxuria. §. 2°. A. Aduertēdū ēt ꝫm leges ꝙ raptores filioꝝ seu seducētes filios a prībꝰ si sunt nobiles dānant in metallū. Si nō sūt nobiles: aut si p̄res hoc cōmiserunt dānant ad mortē. Et seruus vl' libertꝰ subiicit bestiis. L. de plagiariis. l. fi. ⁊ ibi glo. B.

Ratiociniis obligati.

vide s̄. obligatꝰ.

Recōciliatio ecclesie.

vide. s̄. cōsecratio 2°. §. 4°. Itē de recōciliatione cimiterii. s̄. cōsecratio 4°. §. 2°.

Religio p°.

cōiter. Utrū liceat nouaꝫ religionē adinuenire? R̄. Nullo modo: ex̄ de reli. do. religionū. li° 6°. A. qꝛ q religionē assumē cupit debet vnā de approbatis accipe. extra de religio. do. c. fi. B.

¶ Utrū illi qui cōstruūt hospitalia mutāt hitū. accipiūt certū signū. aliquam

& hospitalitatē exercēt: tñ hñt vxores ⁊ ꝓpriū: sint aliq̄ mō dicēdi r̄ligiosi seu ꝑsōe eccl'astice? R°. Si h° fit siñ auctoritate epi: tūc nullo° debēt dici eccl'iastice ꝑsone: nec religiosi. 93. dis. nulla. A. Nō obstāte ↄsuetudine ↄ̄ria: quia oio irroābilis est ſm Hosti. ⁊ in sū. lib° 3°. ti. 28. q. 24. B. Si aūt fiat auctoritate epi: tūc loc° q̄dem religiosus censet. ex̄ de reli. do. c. 3° ⁊ 4°. Persone q̄cꝫ si ꝓmittāt obediētiā ⁊ caste viuē cum vxore ⁊ ea mortua aliā nō ducē ⁊ ꝓprium nō hēre: ꝑsone eccl'astice sūt ⁊ quodāmodo religiosi dici pñt. Nec obstat ꝙ vxorē aliquis talis hēat. Nā ⁊ itelligit̄ caste viuē. 31. dis. Nicena. A. Etiā si vtat̄ mr̄imonio dūmō honeste: vt ex eo. c. p3. B. Itē nō obstat ꝙ q̄i ꝓpriū h3. q2 illud pōt hr̄e rōne admistratōis: nō tñ ꝓpe religiosus dici pōt: nisi ꝓmittat aliquā approbatā regulā: ex̄ de reli. do. c. fi. Nec pōt tali cōmitti administratio spūaliū si laic° ē. A. Nec in hoc vr̄ excusare epi auctoritas scd3 Hosti. q̄ ⁊ addit. Cōsulim° ēt epīs vt talib° quo ad oēs de vna diocesi vniformē hitū ⁊ regulā certā tradāt. Consulimus etiā ꝙ eis graue nō erit sicut credim° q̄ librā piperis vel cere: vel aliū certū cēsū i signū subiectōis sibi retieant: ⁊ vt eoꝝ ꝓtectio euidēti° elucescat vt in dicta. q. 24. B.

Utrꝫ occasione religiōis ꝑtermittēda sint pietatis officia i parētes? R° s3 Tho. in q̄libet. Al'r dō ē de illo qui nondū religionē intrauit: ⁊ al'r de illo q in religione iā ꝓfessus ē. Qui. n. nōdū intrauit si videat pr̄em suū i magna necessitate ⁊ cui ꝑ aliū subueniri nō possit: nō d3 religionē intrare: sed d3 ministrare parētib°: maxime si absq̄ periculo pcti possit in sclo r̄manē. Si vō ꝑ aliū possit parētib° suis mistrari: pōt si vult religionē intrare. Uñ Chryso° exponēs illō Math. 8° ⁊ Luc. 9° Dimitte mortuos sepelire mortuos suos dic ꝙ malū est abducē hoiem a spūalib° ⁊ maxie cū fuerint q ministeriū parētū cōpleant. Extrabāt. n. aliq̄ q cōplere possent illi° funeris sepulturā. Postq̄ vō iā aliqs est in religione ꝓfess° mortuus est mūdo. Uñ ꝑ spūalē mortē deobligat̄ a cura ipendēda parētib°: sicut ēt deobligaret̄ ꝑ mortē corpalem. Et iō ñ peccat nec ↄ̄ ꝑceptū dei agit si i claustro remaneat sub ꝑcepto plati parentū mistratōe ꝑtermissa. Et. n. fact° est ipotēs ad reddēdū debitū ministeriū absq̄ ꝓpa culpa. Deb3 tñ q̄tū pōt salua ordinis sui obediētia satagē: vt ꝑ se vel ꝑ aliū suis parētib° subueniat̄ si in necitate fuerint. Idē etiā Tho. scd̄a secūde. q. 189. A. Idē i sū. eo. ti. q. 12. Et Idē nōt Nico. d lira sup. 15° Math. B.

Scd3 q̄d attēdit̄ g̃dus diuersaꝝ religionū? R° ſm Tho. scd̄a scd̄e. q. 188. Sūmū gradū i religionib° tenent q ordinant̄ ad docēdū siue ad ꝑdicādū. A. hoc veꝝ ceteris eq̄lit̄ cōputatis. Al'r secus: vt p3 in statu cl'ici scl'aris ⁊ curati q ordinat̄ ad ꝑdicādū. ex̄ de cele. mis. sane. §. sacerdos. ⁊ tñ stat° ei° minor est statu regl'ariū. ēt ad ꝑdicādū non ↄ̄putatoꝝ. 19. q. 2. due sūt. in fi. Et idē q̄ō hic nōtur in sū. eo. ti. q. 21. B. Scdm tenēt illi q ordinat̄ ad cōtēplatōem. Tertiū illi q occupāt̄ circa exteriores actiones. In singulis āt hoꝝ graduū pōt attēdi ꝑeminētia ſm ꝙ vna religio ordinat̄ ad altiorē actū i eodē genē: sic int̄ oꝑa vite actiue poti° est redimē captiuos q̄ recipe hospites: ⁊ in opib° cōtēplatiue potior ē orō q̄ lectio. ꝑt ēt attēdi ꝑeminētia si vna eaꝝ ad pl'a hoꝝ ordinet̄ q̄ alia. vel si ↄuenietiora statuta hēat ad finē ꝓpositū ↄseq̄ndū. Utrꝫ āt ꝑfectior sit religio solitarioꝝ q̄ i societate viuētiū. vide s. heremita. §. p°.

Utrꝫ religiosus peccet mortal'r transgrediēdo ea q̄ sūt i regl'a? R° ſm Tho. scd̄a scd̄e. q. 186. Uotū ꝓfessiōis r̄spicit ꝑncipal'r tria. s. pauptatem ↄtinētiā ⁊ obediētiā: ⁊ hoꝝ trāsgressio obligat ad mortale. Alioꝝ aūt trāsgressio nō obligat nisi vel ꝓpter ↄtēptū regule: quia hoc directe contrariat̄ professioni per

quã vouit aliqs regularẽ vitã. A .qꝛ
.s.religiosus nõ tenet ee̾ ꝑfect⁹:sꝫ ad ꝑ
fectõem tẽdere cui ꝯ̄ꝛiat ꝑfectõis cõtẽ
ptus ẜm eũdẽ Tho.scđa scđe.q.186.ar
ti.9º. B .vel ꝑpter p̄ceptũ siue a p̄la
to ozeten⁹ factũ siue in reg̾la exp̄ssuꝫ:
qꝛ hoc ee̾t facẽ ꝯ̄ obie votũ. Non aũt q
ꝓfitet vouet seruare oĩa que sũt in re
gula:sed vouet reg̾larẽ vitã q̃ ee̾ntiali
ter ꝯsistit i trib⁹ p̄dictis. Vñ ⁊ in qbus
dam religionib⁹ cauti⁹ aliq ꝓfitent nõ
qdẽ regulã:sꝫ viuẽ ẜm regulã.i.intẽdẽ
ad hº ꝙ aliqs mores suos iformet ẜm
regulã sicut ẜm qđdã exẽplar. Et hº tol
lit ꝑ ꝯtẽptũ. In qbusdã aũt religiõib⁹
adhuc cauti⁹ ꝓfitet obiam ẜm regulã
ita ꝙ ꝓfessioni nõ ꝯ̄ꝛiatur nisi illud qđ
ẽ ꝯ̄ p̄ceptũ regule. Transgressio ꝟo ali
oꝝ obligat solũ ad pcctm̄ veniale.qꝛ ta
lia st̄ q̃dã dispositões ad p̄ncipalia vo
ta. In aliq̃ tñ religione.s. fratrũ p̄dica
toꝝ:talis trãsgressio vel omissio ꝯstitu
tionũ ipoꝝ ex suo genẽ nõ obligat ad
culpã neq₃ mortalẽ neq₃ vẽialẽ:sꝫ solũ
ad penã taxatã:qꝛ ꝑ hũc mođ ad talia
obseruãda obligãtur q tñ possent vel
venial̾r vel mortal̾r peccare ex negli
gẽtia vel libidine siue ꝯtemptu. A .
Lõ.Vl.vt i sũ.liº.3º.ti.33.q.25. B.
¶ Utꝝ religiosus eodẽ genẽ pcti g̃ui⁹
peccet q̃ȝ sclaris? Rñº ẜm Tho. vbi s̄.
Pctm̄ religiosi põt ee̾ g̃uius pctõ scla
riũ eiusdẽ spẽi tripl̾r. Primo si sit ꝯtra
votũ religionis:puta si religiosus for
nicet vel furet:qꝛ fornicãdo facit ꝯ̄ vo
tũ ꝯtinẽtie:⁊ furãdo facit ꝯ̄ uotũ paup
tatis.2º. mõ si ex ꝯtẽptu peccet.qꝛ ex hº
vr̄ ee̾ magis ingrat⁹ diuis officiis vl̾ be
neficiis qb⁹ ẽ sublimat⁹ ad statum ꝑfe
ctõis.sicut ap̄ls dicit Heb.10. Qđ fide
lis grauiora meret supplicia:ex hoc ꝙ
peccãdo filiũ dei ꝯculcat ꝑ ꝯtẽptũ. Vñ
⁊ dñs ꝯquerit Jere.xiº. Quid ẽ ꝙ dile
ct⁹ me⁹ in domo mea facit scelera mul
ta? 3º. mõ pctm̄ religiosi põt ee̾ g̃uius ꝓ
pter scandalũ.qꝛ ad vitã ei⁹ pl̾es respi
ciũt. Si ꝟo religiosus nõ ex cõtemptu
sed ex infirmitate vel ignorãtia aliqđ
pctm̄ qđ nõ ẽ ꝯ̄ votũ sue ꝓfessionis cõ
mittit absq₃ scandalo:puta in occulto:
leui⁹ peccat i eodẽ genẽ pccti q̃ȝ sclaris
qꝛ pctm̄ ei⁹ si sit leue absorbet ex mul
tis bonis que facit ⁊ si sit mortale: fa
cili⁹ ab eo resurgit.p̄ qdẽ ꝓpt intẽtõeꝫ
quã hẽt erectã ad deũ:q̃ ⁊ si ad horã in
tercipiat de facili ad p̄stinã repat. Jtẽ
scit delicta corrigẽ:iuuat ẽt a sociis ad
resurgẽdũ:ẜm illud Eccl̾iastes 4º. Si
vn⁹ ceciderit ab altero fulciet. Ue soli
quia si ceciderit non hꝫ subleuãtẽ. A.
Jdẽ in sum.eo.ti.q.26. B.
¶ Quid ꝯsulẽdũ eiectis ⁊ fugitiuis q
nõ pñt ipetrare recõciliatõem ẜm for
mã decre.ex̄ de reg.c.fi. A . Jbi dicit
ꝙ debẽt tales reqri ⁊ ad reuertẽdũ cõ
pelli ⁊ sic forti⁹ recipi : salua tñ ordis
disciplina.i.ẜm ꝯueniẽtiã regule. ⁊ sic
pñt subiici discipline ⁊ coertioni. B.
nec inueniũt religionẽ i qua recipiãt?
Rº ẜm Ray. Tenet viuẽ regulariter ⁊
honeste tã apostate q̃ȝ eiecti. A . Hº
dcm̄ vr̄ poti⁹ fuisse glo. Ray. vt pꝫ i sũ.
liº.3º. ti.28.q.2. vbi dicit hoc glo. B.
¶ Quid de his q̃ lucrat monach⁹ fugi
tiuus seu apostata? Rº. Toto monaste
rio suo lucrat.18.q.2.abbates. ⁊ sic Jn
no.dicit etiã si vetãt e monasterio acq
rit.ff.de acq.re.do.ẽt. Sꝫ ẜm eũdẽ si mo
nach⁹ sit eiect⁹ ea q̃ lucrat nulli acqui
rit nec valet ꝯ̄ct⁹ ei⁹. Et addit. Posset
tñ dici ꝙ acqrit ep̄o a cui⁹ iurisditione
nõ ẽ absolut⁹. Uide ẽt hũc casũ s̄. apo
stasia 5º.§.2º. A .⁊ ibi ꝯ̄ hº clarius di
ctum est. B
¶ Utꝝ piculũ sit religiosis siue mona
chis si ab abbate negligat cura eccl̾aꝝ
⁊ ppl̾oꝝ ꝑtinẽtiũ ad eũ? Rº. ẜm Tho.in
quolibꝫ. Nullus põt exigẽ aut recipe
carnalia alioꝝ:maxime p̄cia pctõꝝ: ni
si spũalia seminet p̄dicãdo vel orãdo:
vel salutẽ eoꝝ a qb⁹ recipit ꝓ viribus
ꝓcurãdo. Dico gº ꝙ totũ claustrũ sic
recipit:sic tenet refũdẽ. Si gº ꝯstat eis
ꝙ cura negligat ꝯ̄bẽt supplicãe abba
ti:⁊ ꝯ̄bẽt eũ monẽ i capl̾o.⁊ si videant
ꝙ r̄mediũ ñ appõat ꝯ̄bẽt appellare ꝯ̄

abbatē sic ꝯ aduĕsariū ꝟitat]. Et si eēt mihi notū aliqđ tale mōasteriū: ñ audere ꝯsulē ꝙ aliqs i tali eligēt mōachatū. A. Idē i sū.li.3°ti.28.q.23. B.

¶ Utrū aliqs religiosus possit pesse plib' loc]? R° Nulli rligiosi vl' mōachi pñt pesse plib' pozatib'. Itē nec plib' eccl'us curā aiaꝝ hñtib': ēt si eadē cura nō p ipos sz p pſbyteros ad eoꝝ pñtatōēʒ p epos ištitutos hēat exerceri: nisi auctoritate sedis aplice. vel si vn' ex eis ab alio depēdeat vel adinuicē sint āneri. Et qcūqȝ talē pozatū vl' talē eccl'iam obtinēs recepit aliū. pmo pua tus ē ipso iure ꝛ statiʒ teneť dimittere ꝛ p eū ad quē ptinet libere ꝯferať. ꝛ nisi dimittat fit ineligibilis: ꝛ ab vtroqȝ penit' repelli dʒ: ex° de pben. cū singla li.6°. Circa h° pl'a vid° s. būficiū p̄. §.4°.

¶ Priorat' vel eccl'ie aut admistratōnes seu officia vni' mōasterii ꝯsueta p eiusdē mōachos gubnari nō debēt cōmitti monachis alteri' mōasterii sine licētia pape. Et ꝯ h° ordinātes sūt pua ti ptāte puidēdi de ipis. A. .s. ea vice ꝛ de ipis p diocesanū si exēpta nō fuerint. aliogn p sedē aplicā ordineť: vt i dcō.c. cū singl'a. B. Et rcipiētes sť ieligibiles ipo iure: ex° ꝯ pbē. cuʒ singula. §. fi. lib°. 4°.

¶ Utrū rligiosi succedāt i bōis parentū ꝛ hi'? R° Sic. imo pl' ꝙ parētes nō pñt eos exhēdare ꝗuis dū laici fuerāt i cām igratitudis icidissent. C. de epi. ꝛ cle. deo nob. 19.q.3.c.fi.

¶ Religiosis pcipiť i ꝟtute obie ꝛ sb ītermiatōe maledictōis eterne ne i sermonib' suis plati] detrahant vel retrahant aliqs ab eccl'aꝝ suaꝝ frequētia: vel idulgētias indiscretas pnuncient: ꝛ ne retrahāt testatores a restitutōib' debit]: aut legatis mr̄icib' eccl'iis faciēdis. nec legata vel debita: aut male ablata incerta sibi vl' sui ordis frib' vel ꝯuētib' i alioꝝ piudiciū fieri vel erogari pcurēt: nec absoluāt quēqȝ in casib' reſuatis pape vl' epo ꝛ pl'a hi'. vt i cle. religiosi. de puile. A. Ibi. n. ponūtur

ēt aliq̄ ꝯ qb' dictū ē s. absolutio p̄. §.2° ꝟ.2° ē de religiosis. Et addiť ꝙ ipi religiosi nō psumāt psonas eccl'iasticas p fertiʒ corā iudicib' ꝯlegatis a papa suam ꝯ eos iusticiā psequntes vexare idebite. aut ad loca pl'a ꝛ pfertiʒ multū remota ꝯuenire. Si q aūt de vetitis aliqd ibi attētare psumpserit: p duos mēses subiaceāt penis q̄ bm eoꝝ regulam vl' statuta p quib' cl'pis eis ꝯsueuerūt iponi. sup qb' absqȝ maīfesta nccitate cū eis nō valeat dispēsari. Ceteꝝ plati eoꝝ nisi de his q̄ occasione pmissoꝝ ex cessuū ad eos q̄quo mō puenerit ecclesiis aut psonis eccl'astic] dānificat] vl' lesis satisfactōem plenariā exhibuerit ifra mēseʒ postq̄ sup h° fuerit reqsiti: suspēsionē vsʒ ad satisfactōēʒ debitaʒ eoipo icurrūt: nō obstātib' statut] aut puilegiis cuiuscunqȝ tenoris existāt.

¶ Religiosi mēdicātes si recipiāt loca noua vel āntiqua dimittāt sūt excōicati vt s. excōicatio p̄. §.4°. ꝟ. decim'. A. Et ibi de hoc plenius in additōe. B. Silr' etiā sūt excōicati religiosi q vbicunqȝ temerarie dimittūt hitū vel accedūt ad studia sine licentia: vt sup excōicatio p̄. §.3° ꝟ.13°.

¶ Utrū cū religiosis possit dispēsari i voto ꝯtinētie? R° bm Tho. scđa scđe. .q.88. Uotū ꝯtinētie nō ē eēntial' annexū ordini sacro: sʒ ex statuto eccl'ie. Uñ per ecclesiā vr̄ ꝙ possit dispēsari. Sed debitū ꝯtinētie ē eēntiale statui religionis p quā homo abrenunciat sclo totalr' dei seruitio mācipat': qđ nō pōt simul stare cū mr̄imonio in q̄ icūbit necessitas pcurāde vxoris. ꝛ plis. ꝛ familie. ꝛ reꝝ q̄ ad hoc reqrūť. Uñ dicit apl's .1. Cor]. 7°. Qui ē cū vxore sollicit' ē que sūt mūdi quō placeat vxori: ꝛ diuisus ē. Uñ nomē monachi p oppositū ad diuisionē pdictā ab vnitate sumiť. A. Dicitur. n. a monos qđ ē vnū q̄si vnic' ꝛ solitari'. 16.q.1. si cupis. B. Et ideo i voto solēnizato p pfessionē religiōis non pōt per eccl'iam dispensari. Et rationē assignat decretalis. qꝛ castitas ē

ānexa regule monachali: ex̃ ō sta. mo. cū ad mōasteriū.i fi. A .Lon.Al. Sed Jnno.ꝛ Hosti.ꝛ multi alii dicūt ꝙ ppt reputabilē cām bn̄ posset papa dispensare. Sed ꝛ ipe Tho. in scripto dicit ꝙ illi pbabili' dicūt q asserunt ꝙ si cōis vtilitas totius ecclesie: vel vnius regni vel prouincie exposceret posset papa i voto ɔtinētie ꝛ religionis dispēsare ꝗtūcunqꝫ eēt solēnizatū: vt i sū.lib. p.ti.8.q.72. B.

¶ Utꝝ religiosus fact' eps absoluat a voto paupṫati ꝛ obie? R. ſ Tho. vbi s. Sicut n̄ absoluit a voto ɔtinētie: ita nec a voto paupṫati: qꝛ nihil dꝫ hr̄e tā ꝗ ppriū: ſꝫ sicut dispēsatoꝛ oīuꝫ bonoru eccle. Silr nō absoluit a voto obie: ſꝫ p accn̄s nō tenet obedire si supioꝛeꝫ nō hēat: sicut ꝛ abbas monasterii: qui tñ nō ē a voto obie absolut'.

¶ Utꝝ religiosus fact' eps teneat ad obſuātias reglares? R. ſ Tho. scda secūde.q.185. Si qua sūt i reglarib' obſuātus q̄ nō ipediāt pōtificale offm̄: sed magi valeāt ad pfectōis custodiā: sicē ɔtinētia pauptas ꝛ hi'.ad hec remāet obligat'.ꝛ p ɔn̄s ad poꝛtādū hitū sue religiōis: q ē hi' obligatōis signū. Si q̄ ꝟo sīt q̄ officio pōtificali rpugnēt: sicut ē solitudo. silētium. ꝛ aliq̄ abstinentie vl vigilie q̄ues ex qb' ipotēs coꝛpe redderet ad exeq̄ndū pōtificale officiuꝫ: ad hi' nō tenet. Jn aliis tñ pōt dispēsatōe vti ſm ꝙ regrit nccitas psone vel officii ꝛ ɔditio hoīum cū qb' viuit per modū q̄ ēt plati religionū i talib' secū dispēsāt. A .Lō. Hosti. vt i sū.li.3.ti. 28.q.4. B .Utꝝ āt religiosus factus rectoꝛ alic' eccle teneat ad statuta sui ordinis: vide s. monach'. §. 6.

¶ Utꝝ religiosus possit eē iudex? R. Simplex religiosus iudex eē non pōt: vt nōtur. ff. de iudi.l.cū ptoꝛ. A .Jn glo.q̄ ēt idē dicit de ɔuersis. B .Sed nec pōt p cōpromissū recipe arbitriū: qꝛ nō dꝫ eē disceptatoꝛ foꝛēsiū negociorū.16.q.1.monachi.ꝛ.c.de pn̄iū. ꝛ .L. de epis.ꝛ cle.repetita. Sed arbitratoꝛ seu amicabilis ɔpositoꝛ eē pōt. in auc. vt dif.iudi.§.si ꝟo ɔtigerit.coll.9.xi.q.3.in iustū. Et h' itellige de īperio sui plati: vt i dcō.c.mōachi.ꝛ ex̃ ō postu.c.2. hec ē snīa Guil.du.ꝛ Hosti. A .Lō.Albri. B

¶ Utꝝ religiosus possit exercē offm̄ tabellionat'? hēs.i.tabellio.§.fi. Et vtruꝫ possit eē testis.i.testis.3.§.9.

¶ Utꝝ rligiosus possit eē executoꝛ testamētoꝝ? R. Si ē oꝛdis minoꝝ nō pōt eē executoꝛ testamētoꝝ: ſꝫ pōt ɔsulē: vt i cle.exiui §.verū et.de ꝟbo.sig. Si ēt ē alteri' oꝛdis nō pōt nisi sup hoc petita licētia ꝛ obtēta: vt ex̃ de testa.religiosus.li.6. Talis quoqꝫ etiam si sit exēptus vl plat' tenet reddē rōem oꝛdinario ꝛ oꝛdinarius tenet exigē. vt in cle. religiosus.de testa.

¶ Quid de ɔuētib' quarūdaꝫ mulierū q̄ canonice appellātur nec ſt pfesse ꝛ hn̄t ppriū: imo ꝛ mr̄imoniū cōtrahere possūt: nūgd dicēde sunt religiose? R. ſm Jnno.ꝛ Ber. Nō: imo eaꝝ stat' satis reprobat.18.q 2.pniciosū.nisi forte aliud ondāt. Debēt quoqꝫ p oꝛdinarios visitari auctoꝛitate ppa: vel si ex ēpte ſt auctoꝛitate papali: vt in cle. ō statu mo. i .c.attēdēres.circa fi. A . Jbi ēt pꝫ ꝙ status dictarū canonicaꝝ non ē approbatus. B .Erant ēt q̄dā alie que dicebant beghine assumētes certuꝫ habitum nulli pmittentes obedientiā nec renunciātes ppꝛiis neqꝫ regulā hn̄tes: ſꝫ religiosis q̄busdā spālr adhērent. Jste beghine ꝛ oēs assumentes statū eaꝝ ꝛ religiosi qui fouēt eas in statu beghinagii sunt excōicati: vt s. excōicatio p.§.4.ꝟ.6. Sed hoc nō includit beghinas seu vestitas de pnia bti dominici i Lumbardie ꝛ Thuscie partib' ɔstitutas: vt pꝫ in declaratiōe Joh.22.q̄ incipit. Lū de mulierib'. Ad mām aūt religionis pōt facē s. monach'.ꝛ s. mōial. Si rligios' vl religiosa petit tāꝗ ɔiux: regre s. mr̄imoniū.9.§. pst. A. Et ibi de h' lati' i additōe. B.

Eligio 2. quo ad ingressum.

Utꝝ de ingressu religiōis hn̄da sit ma
gna delibatio? R°. s. Tho. scd̄a scd̄e. q.
vlt. Diuturna delibatio ꝛ mltoꝝ ꝯsilia
reqrunt̄ i magnis dubiis: vt phs dicit
3°ethi. In his āt q̄ sūt certa ꝛ detmina
ta nō reqrit̄ ꝯsiliū. Circa ingressū aūt
religionis tria p̄nt ꝯsiderari. p̊ qdē ipe
ingressus religionis bm se. Et sic certū
ē q̄ est meli⁹ bonū. Et q de h° dubitat
q̄tū in se est derogat xp̄o q hoc ꝯsiliuz
dedit. Un̄ Aug⁹ in lib°. de v̄bis dn̄i. Uo
cat te oriēs. i. xp̄s. ꝛ tu attendis ad occi
dētē. i. hoiem mortalē ꝛ errare potētē.
2°. mō pōt ꝯsiderari religionis igressus
p ꝯpatōem ad vires ei⁹ q ingressur⁹ ē
Et sic nō est loc⁹ dubitatōi. q2 illi q reli
gionē ingrediūtur n̄ ꝯfidūt de sua v̄tu
te: sed de diuina bm illud Isa. 40. Qui
sperāt in dn̄o mutabūt fortitudinē. as
sument pēnas sicut agle. current ꝛ nō
laborabūt. ambulabūt ꝛ nō deficient.
Si tn̄ sit aliqd̄ spāle impedimentū: pu
ta infirmitas corpalis: vel onera debi
toꝝ: vel aliqd h⁹mōi. in his reqrit̄ deli
beratio ꝛ consiliū cū his de quib⁹ spe
rat̄ q̄ p̄sint ꝛ nō ipediant. Unde dicit̄ i
eccl̄astico. 37°. Cum viro irreligioso tra
cta de sanctitate: ꝛ cū iusto de iusticia
Quasi dicat nō. Un̄ seqtur. Nō atten
das his in omni consilio: sed cū viro sā
cto assiduus esto. In quib⁹ tn̄ nō ē diu
turna deliberatio habēda. Un̄ Hiero⁹
i ep̄la ad Paulinū. Festina queso te ꝛ
herēti in salo nauicule funē magi p̄ci
de q̄ solue. 3° aūt pōt ꝯsiderari modus
intrādi religionē ꝛ quā religionē aliqs
ingredi debeat: ꝛ de talibus pōt heri
consilium cū his qui non impediant.
Utꝝ aūt impubes possit ingredi religi
onē hēs s. nouiti⁹. §. p̊. ꝛ 2°.
¶ Utꝝ aliqs debeat iducē alios ad re
ligionis ingressū? R°. bm Tho. scd̄a se
cūde. q. vlt. Inducētes alios ad religio
nem nō solū nō peccāt: sed ꝛ magnum
p̄miū merent̄. Dicitur. n. Iac. vlt. Qui
cōuerti fecerit peccatorē ab errore vie
sue liberabit aīam suā a morte ꝛ opit
multitudinē peccatoꝝ. ꝛ Danielis. 12°.
Qui ad iusticiā erudiūt multos erūt
quasi stelle i ppetuas etnitates. Possꝫ
tn̄ ꝯtingē circa hi⁹ iductōeꝫ triplex ior
dinatio. p̊ si qs violēter aliū ad religio
nē cogēt: qd̄ p̄hibet̄. 20. q. 3. p̄n̄s. 2°. si qs
simōiace aliū ad religionē trahat mu
nerib⁹ dat). 1. q. 2. q̄ pio. Nec tn̄ ad h° p
tinet si aliquis alicui paupi nccīa mi
nistret i seculo nutriēs eū ad religionē
vel si sine pacto aliqua munuscula tri
buat ad familiaritatē captādā. 3°. si mē
daciis eū alliciat. Imminet. n. sic indu
cto periculū: ne cū se deceptū inuenēit
retrocedat. ꝛ sic fiūt nouissima hois il
lius peiora p̄oribus. Math. 12°.
¶ Utꝝ adultus ingressus religionem
possit ad seculū redire? R°. Quādiu ē
nouiti⁹ in p̄batione posit⁹ redire pōt li
bere infra ānū p̄terq̄ in trib⁹ casib⁹. p̊
mus est si sciēter receperit habitū qui
dari p̄fitentib⁹ ꝯsueuit: quod hꝫ locuꝫ
in illis religionib⁹ in qbus habitus no
uitioꝝ est distinct⁹ ab habitu p̄fessoꝝ:
q2 p talē susceptōem intelligit̄ tacite
p̄fessus. A. Et idē qn̄ habitus nouiti
orū est indistinct⁹ ꝛ illū gestauerit per
ānum integrū: vt in. c. p̊. de regu. lib°. 6°.
B. 2°. si fecerit p̄fessionē 3°. si euident̄
apparet q̄ talis absolute voluerit vi
tā mutare: qd̄ tn̄ nō p̄sumit̄: nisi clara
p̄batōe vel cōpetentib⁹ indiciis osten
dat̄. A. Et hoc cāu cū qs voluerit vi
tā absolute mutare, assumēdo hitum
ēt nouitii vr̄ tacite p̄fessus ꝛ obligatus
religioni in genē. ex̄ de regu. ꝯsulti. Et
iō si postea ꝯbat m̄rimoniū non valet
bm Hos. ꝛ Inno. ibidē. vbi ēt cū Inno.
transit dn̄s An. de bu. i dicto. c. consulti
Et hec vr̄ doctoꝝ cōis sn̄ia: nisi forte in
grediens ad vnā ꝛ ad nullam aliā reli
gionē se obligare intēderet. Nam hoc
casu si ex aliqua rōnabili causa nō pos
sit in intēta religiōe p̄sistere nulli obli
gatur: ꝛ m̄rimoniū contrahere pōt: p
ut notat dn̄s Pe. de ancharano. in. c. cō
stitutōem. de regu. li°. 6°. Qn̄ aūt quis p̄
sumit̄ vitam voluisse absolute muta
re: vel seculo renunciare dictum est s̄.

noniti⁹.§.4.ᵒin additõe.Et i eodẽ.§.cla
ri⁹ tãgit id qđ i h⁹.§.ponit. B.Sꝫ i pdi
ctis casib⁹ distigue.qꝛ si aliqđ pdictoꝝ
triũ fecerit i aliq religione mẽdicãtiũ:
ñ erit ꝑpt h⁹ illi ordini obligat⁹:sꝫ gnã
liter alicui ordini.ex͂ đ reg.ñ solũ.li⁹ 6⁹
In aliis vo ordib⁹.⁊c. vt s̃.noniti⁹.§.
5⁹circa medium.

¶Utrꝫ fu⁹ igredi possit vel recipi i re
ligionẽ? R⁹.No pot ingredi nec dꝫ reci
pi siue sciat ꝙ sit seru⁹ siũ si ẽ ꝑsona in
cognita ⁊ nesciat vtrꝫ sit seru⁹ vl liber
Et si igressus fuẽit ⁊ ifra trieniũ petit
a dño suo dꝫ reddi cũ oib⁹ q̃ attulit si
de tñ accepta de ipunitate ipi⁹. P⁹ tri
ẽniũ vo repeti nõ pot nisi eẽt tã longe
ꝙ iueniri nõ posset.17.q.2.si gs icogni
tus.Et erit dictũ tps a tpe scie dñi:ar.i
dcõ.c.si gs incognit⁹. A. Hug. autẽ
dic a tpe igressus.sꝫ Laur. Joh. ⁊ alii
pleriqꝫ doctores dicũt a tpe scie: vt in
sũ.cõ.li⁹.p.ti.8.q.64.vbi nõnt ẽt oia q̃ i
h⁹.§.hñt ꝫ Ray.⁊ glo.Ubi ẽt idẽ dicũt
de obligatis ad rõcinia reipu. B.Et
hec itellige vo eẽ i oi genere fuoꝝ ẽt si
sint coloni originarii siue ascripticii.de
qb⁹ h.i.fuus p.§.4.ᵒ

¶Quid si fuus igressus mõasterium
recipit ad ꝑfessionẽ añ dictũ tminuꝫ?
R⁹ꝫ Ray.Credo ꝙ dꝫ remanẽ i ordie
⁊ mõasteriũ dꝫ satisfacẽ dño.qꝛ fuit in
culpa recipiẽdo.ar.dis.54.si seru⁹. Ul.
dicit ꝙ si erat incognit⁹ ⁊ ꝑbabat for
te p falsos testes ꝙ eẽt liber:dꝫ rstitui
dño si petat:ex͂ đ ser.nõ or.c.de seruoꝝ
Con. Hosti. A. Et idẽ ꝫ eosdẽ est si
talis dolose itrauit rligionẽ sciẽs se ser
uum.Sec⁹ si bona fide putabat se lib e
rũ:vt in sum.eo.ti.q.65. B.

¶Quid si talis p⁹ factã ꝑfessionẽ fue
rit dño restitut⁹: ⁊ postea mãumissus
sit:nũquid tenet redire ad mõasteriũ?
R⁹ꝫ Guil.Sic.qꝛ q̃rtũ i eo fuit mo
nach⁹ fuit. A. Idẽ i sũ.eo.ti.q.66.B.

¶Utrꝫ obligati ad rõcinia possint in
gredi vel recipi i religionẽ? R⁹.Si sũt
obligati ad rõcinia reipublice nõ sunt
recipiẽdi.dis.53.lege. Sed si obligati sũt
ad rõcinia priuatoꝝ honestũ ẽ ꝙ prius de

rõciniis se expediat. A. Nõ aũt ẽ ne
cessariũ ꝫ glo. Ray. ⁊ in dicta.q.64.
B. Utrꝫ aũt sic obligati possint ordi
ri.vide s̃.obligat⁹.p totũ.

¶Utrꝫ ille q ẽ obligat⁹ ad aliqd soluẽ
dũ possit igredi religionẽ? R⁹ ꝫ Ray.
Ingredi pot nõ obstãte obligatõe vel
iuramẽto:dũmodo nõ ex volũtate vel
intẽtõe subtrahẽdi debitũ hoc faciat:
sed ex caritatis feruore. Nec facit iniu
riã creditori:qꝛ excusat auctoritate spi
rit⁹ sãcti cui nemo rsistẽ pot.19.q.2.due.
ex͂ de reg.⁊ transe.licꝫ.Sꝫ mõasteriũ te
net satisfacẽ de his q̃ ipe ꝯtulit mona
sterio.19.q.3.si q̃ mulier.E.de epi.⁊ cle.
deo nob.§.p. Qđ si nihil ꝯtulit mona
sterio:qꝛ nihil hẽbat:ianis ẽ actio quã
excludit iopia debitoris.14.q.6.si res.
ff.đ dolo.nã is.Si tñ p⁹ igressũ rligiõis
occasiõe ei⁹ mõasteriũ aliq̃ acqrẽt: pu
ta p successionẽ hẽditãiã vl donatõeꝫ
seu ex testamẽto:teneret monasteriũ
quãtũ illud eẽt.ar.in dicto.c.si qua mu
lier.Cõ. Inno. Hosti.⁊ Tho.scda scẽ
.q.vlt. Posit ẽt vt ait Ray.i mõastẽio
exñs scribere vel aliud honestũ opus
facere ad liberãdũ se dũmõ non negli
gat ꝑpter hoc diuinũ officiũ.dis.19.cli
cus.⁊.21.q.i.clericus.Et deducent expẽ
se ꝫ q̃sdã ne sit onerosus monastẽio.
16.q.6.de lapsis.Sꝫ addit Inno.ꝙ aliq
addũt nõ đducẽdas expẽsas.qꝛ ex quo
altari seruit: de altari viuẽ dꝫ.12.q.i.ex
his.Et hoc ꝑbabili⁹ vr dũmodo nõ im
pediat i aliq̃ ab obseruãtia regulari.
A. i.ab obsequiis regule ⁊ religionis:
qbus est sp astrict⁹. Ideo ad pdictã so
lutõeꝫ nõ tenetur ꝫ Ul.⁊ in sum.lib.ᵒ
3ᵒ.ti.16.q.5. B.

¶Quid si sit obligatus ad aliquid fa
ciendum? R⁹ ꝫ Hosti. Nihilomin⁹
igredi pot ⁊ ꝑficiat qđ ꝑmisit.Et si h⁹
ñ pot saltẽ ꝑficiat p aliũ nisi man⁹ ei⁹
spãlr electa eẽt.qꝛ tũc nõ licebit ei per
aliũ facẽ:nisi de licẽtia ei⁹ cui ꝑmisit:
ar. C.de cadu.tol l.i.§.ne aũt.ex͂ de offi.
dele.c.fi. Pot etiã satisfacẽ ei cui ꝑmi
sit siue de bonis q̃ cõtulit mõasterio si
ue operando aliquid vt ei satisfaciat.

De hoc vide in p̄cedēti.§. A .Et ibi ta
ciū ē ꝙ ad hi⁹ opatione nō tenet: nisi
forte ꝓpter vitādū scādalū qn̄ occur
reret. Et sic intelligi pōt qd̄ hic dr̄. P.

¶Utrū rector q iurauit regē ciuitatez
p ānū. siue magister q iurauit legē. vel
capellan⁹ q iurauit seruire in capella
nia possit ingredi religionē? R° scd̄m
Ray. Sic. Non. n. iuramētū violat q il
lud i melius cōmutat. ex̄ de iureiur. p
uenit. Idē Inno. ⁊ Goff. Hosti. quoq
idē. Sed addit. Cōsulo ꝙ p̄us impleat
qd̄ ꝓmisit. ex̄ de iureiur. debitores. h°
.n. tuti⁹ eēt nisi ab illo vel illis qb⁹ iura
uit possit licētiā obtinē. A .Hoc ↄsili
um nō vr̄ bonū p qd̄ ingressus religio
nis retardat. Et in. c. debitores: nō idu
cit aliqd̄ impedimētū vel retardatio
boni: sed solū dr̄ ꝙ qui iurauerūt soluē
vsuras soluāt. Nec etiā obstat. c. ↄmis
sū. ex̄ de despon. vbi ↄsulit ꝙ qui iura
uit ↄ̄here m̄rimoniū p v̄ba d̄ p̄nti p̄us
ↄ̄hat ⁊ exinde ingrediat religionē: qꝛ p
talē ↄ̄ctū nō retardat religionis ingres
sus ſm glo. Ray. ⁊ i sū. eo. ti. q. 6. vbi hec
oia nōnt. B .Utrū ꝓpt obsequia pa
rētū debeat qs retrahi ab ingressu re
ligionis hēs ī. religio p̄. § 3°. Et vtrū con
iugat⁹ possit igredi. vide. i. votū. 4°. § p̄

¶Utrū epi archidiaconi vel p̄sbyteri
curati possint igredi religionē? R° ſm
Tho. scd̄a scd̄e. q. vlt. Obligatio voti
ppetui ad vacandū diuinis obsequiis
cōpetit ꝓp̄e epis ⁊ religiosis. p̄sbyteri
aūt curati ⁊ archidiaconi non obligan
tur voto perpetuo ⁊ solēni ad curā aia
rū retinēdā sicut ad hoc obligant epi.
Uñ epi p̄sulatū deserere nō p̄nt absq
auctoritate Romani pontificis. ex̄ de
reg. licz. Archidiaconi autē ⁊ p̄sbyteri
curati p̄nt libere abrenūciare epo cu
rā eis cōmissaz absq licētia pape q so
lus pōt i votis ppetuis dispēsare. A .
Et etiā epi nisi in casib⁹ ꝑticlarit exce
ptis: vt. i. votū. 5°. § p̄. B .Uñ mani
festū ē ꝙ archidiaconis ⁊ p̄sbyteris cu
ratis licet ad religionē trāsire ēt epo ↄ̄
dicente: vt. 19. q. 2. due sunt. Bñficia āt
alicui⁹ taliū toto tp̄e ꝓbatōis non de

bēt alteri ↄferri nisi de ip̄ius ↄsensu vl
nisi ↄstet ꝙ voluerit absolute mutare
vitā vel ꝓfessionē fecerit vel hitūz p
fessoꝝ scient recepit: sed interiz seruie
tur bñficio p aliū cui de portōe ↄgrua
ip̄ius bñficii ꝓuidebit: ex̄ de reg. bñfi
ciū. li° 6°. Utrū excōicati possint ingredi
vel recipi i religionē. vide ī. absolutio
3°. § fi. A .⁊ ibi de h° pleni⁹ i additōe. B

¶Utrū illi q nō sūt exercitati i obser
uātia p̄ceptoꝝ debeāt ingredi religio
nē? R° ſm Tho. vbi ī. Sic. Naz ⁊ dn̄s
Matheū publicanū q in obseruantia
p̄ceptoꝝ exercitat⁹ nō erat vocauit ad
ↄsilioꝝ obseruātiā: vt pz Luc. 5°. Ingre
di. n. religionē non solum expedit his
qui sunt exercitati i p̄ceptis vt ad ma
iorē perfectōem perueniant: sed etiaz
his qui non sunt exercitati vt facilius
peccata vitēt: vt pz. qꝛ per vigilias ie
iuniū ⁊ obediētiā tollūtur occasiones
pctōꝝ ⁊ luxurie gule ⁊ h⁹ modi.

¶Ingressi monasteria se ⁊ sua d̄dicāt
deo. Oia. n. eoꝝ bona monasterio itelli
guntur eē collata. C. de epi. ⁊ cle. A .
imo de sa. sanc. ec. B .in auc. ingressi
⁊. 19. q. 3. qꝛ ingredictib⁹. Hoc tn̄ i mltis
locis nō seruat de ↄsuetudine in qbus
exq° qs ingressus ē ꝓping ei⁹ bona imo
bilia occupāt: nisi q̄tenus de illis d̄dit
monasterio ſm ↄsuetudinē regionis.
Idē fit alicubi etiaz circa mobilia. Et
ſm Ray. dicta cōsuetudo valet si ē ap
probata vel obtēta p 40. annos. Naz
minori tp̄e nō currit ↄ̄ eccl'iam prescri
ptio. A .Talis ↄsuetudo nullatenus
vr̄ valē cū deroget ingressui religiōis
spoliādo igredietem bonis suis. ⁊ sic ē
irrōabilis ⁊ inualida. ex̄ de ↄsue. c. fi. ni
si forte qn̄ ꝓping eēnt honesti ⁊ egen
tes ⁊ monasteriū non indigeret. B.

¶Utrū p religionis ingressuz cōsequa
tur qs remissionē oium pctōꝝ? R° ſm
Tho. scd̄a scd̄e. q. vlt. Roabl'r dici pt ꝙ
sic. sicut p assūptōem crucis. Si. n. aliq
bus elymis factis homo pōt statim sa
tisfacē de pctis suis ſm illud Danielis
4°. Peccata tua elemosynis redime.
mlto magis in satisfactōe ꝓ oib⁹ pctis

sufficit q aliqs total'r se diuis officiis mácipet p religionis ingressum: q excedit oē gen' satisfactōis etiā publice penitētie: vt hr.33.q.2.admonē: sicut et holocaustū excedit sacrificiū: vt Grego' dic. Vñ i vita patrū legit q eādē grāz ɔsequūt igrediētes religionē quā ɔsequūt baptizati. Si tñ p igressū ñ absoluet ab oī reatu pene, nihilomin' igressus religiōis vtilioz eēt q̄ pegrinatio terre sancte ad pmotōez i bonū qđ p pōdeat absolutōi a pena. A. Ho'lati' tetigi i qdriga.li.p.ti.49.§.23. B.

¶ Quid de eo q dolo iduct' itrauit religionē? R. sʒ Ray. Nō pōt allegare deceptōem cui' ɔditio melioz fcā ē. ex. qđ met' cā cū dilect'. z de ɔuer. cōiuga. ex pte. z. c. veniēs. A. Con. Hosti. z addit q idē ē et si qs ex falsa cā intrauit: vt si putauit spōsaz suā leprosaz z non erat: ex. de ɔuer. ɔiuga. ex parte. 2. z nō tur in sū. li.3. ti.28. q.10. B.

¶ Quid si qs ingrediat religionē sub ɔditōe aliq? R. fm Guil. Si ponat cōditio ɔ̄ subam religionis: puta q liceat ei tenē pprīū. A. vel ēt vsufructū fm eūdē Guil. z in sū. li.p. ti.8. q.18. B. nō valet mōachat'. Vñ tñ pōt aliqua tenē ad vsuz de ɔsensu plati. Si vo cōditio appōat ɔ̄ aliquā pticularē austeritatē: v; puta vt liceat ei comedē carnes: tūc si scit hoc cōtineri in regula vl' ɔstitutōe quā pfitet: tenet. Sec' si nescit id i eis ɔtineri. A. Sup his vltimis a vo. si vo. z. l. nil vr Guil. dixisse. Sʒ vt pʒ in dcā. q.18. Inno. ait q si ad igrediētē diceret. tu debes pfiteri regulaz bti Aug. z bñ potes comedē carnes. z i illa eccla eēnt ɔstitutōes q nō comederēt carnes bñ possʒ comedē carnes: cū nec h' regula hēat neq vlis constitutio: nec ei posset aliqd iputari nisi esset scādalū. z tunc possʒ ad aliū locū mutari. Sed Hosti. dicit q hoc casu licebit pdicto carnes comedē nisi forsitā ei cōstaret de ɔsuetudīe vl' cōstitutōe illius monasterii: vel hoc notoriū eēt oībus. Itē fm Inno. sec' ē si diceret sibi. Profitere regulā bti Benedicti. Nā cū fm eā oēs gnālit abstinē debeāt a carnib' fatuitati eius imputādū ē si credat ei qui pmittebat sibi q licēt comedē carnes. Cō. Hosti. Addit postea Inno. Alii dicūt q exq̄ submittit se obie alicui' ñ obstātib' talib' pmissiōib' tenet fuāe regulā z ɔstitutōes ei'. 12.q.1. nō dicatis z hoc vr veri' cū vnusqsq ōbeat se cōformare bonis morib' eoz cū qb' ɔuersat. 35. dis. §. at aūt. v. qñ̄cunq. B.

¶ Quid si aliqs vidēs aliqđ monasteriū vbi monachi splēdide viuūt cogitat. hūc ordinē bñ possū sustinē: z sic ingredit? R. fm Ray. Dico indistincte q si fecerit pfessionē nō pōt ad seculū redire: qn poti' si erat perit' z sciebat ea que seruāda erāt itelligit se obligasse nō ad id qđ fiebat: sed qđ fieri ōbebat. Idē si erat simplex z fuit ei explanata regl'a z ɔditōes ordis z pfessus fuit. Si vo nō fuit ei exposita austeritas regl'e tūc si solū ad illā vitam intendebat se obligare nō ad supiozem: z hoc exp̄ssit nō coget ibi manere: sed transibit ad aliū ordinē quē sustinē possit. Si vo ñ exp̄ssit debet remanē nec pōt allegare dolū: vt ɔ̄. in. §. añplt. dictū ē. A. Cō. pdictis Hosti. z addit q talis cogēdus est: vt vl' pfessionē ab initio institutaz in eodē loco faciat z religionē fuet: vel locū exeat z penit' dimittat: in q̄ nec abusus ɔ̄rius: nec numer' defendit an noz: ex. de elec. cū cām q int p̄sbyterū Et si oēs deficiāt alii iducātur alterius religionis. ex. ne cle. vel mo. relatū. Et si illi sīl' deficiāt tūc loc' mutata istitutione auctoritate ordinarii pōt per seculares clicos retineri. Et sic pōt intelligi ex. de reli. do. inter q̄tuoz. Itē Ray. addit. Vel dic indistincte q talis dʒ remanere: quia dolus alioz vel simplicitas vouētis nō excusant i talib'. Et dicit glo. eius q hoc bñ pbatur. 20. q.3. cōstituit. vt in sū. eo. ti. q.17. Sed certe nō videt q votū se extēdat vltra intētionem pure z simplr' vouētis: vt i. c. exiit de vbo. sig. li.6. B.

Religio 3° q̄ ad votum ingrediendi.

Utrum pueri possunt se voto
obligare ad ingressum religionis. R°
fm Tho. scd̃a scd̃e. q. xlij. Uotum sim
plex consistit in sola ꝓmissione cũ ite
riore mentis delibatõe. Et hoc votum
h₃ efficaciã ex iure dino q̄ tñ duplr tol
li põt. Uno mõ ꝑ defectũ deliberatõis
ut p₃ i furiosis q̄ꝝ vota non sũt obliga
toria. ut ex̃ de regu. sic̃ tenor. Et eade₃
ratio est de pueris q nõdũ hñt debitũ
vsũ rõnis ꝑ quẽ sint doli capaces. quẽ
quidẽ pueri hñt ut frequẽti⁹ circa. 14.
annũ. puelle xo circa. 12. q dicunt̃ anni
pubertatis. In qbusdã aũt anticipat̃
⁊ in quibusdã retardat̃ fm diuersã dis
positõnẽ nãe. Alio mõ ipedit̃ efficacia
simplicis voti siqs deo voueat illd̃ qd̃
nõ ẽ ꝓpe ptãtis. puta si seru⁹ ẽt rõnis
vsũ hñs vouet se religionem ingredi
aut etiã ordinet̃ ignorãte dño. dis. 54.
. c. si seruus. Et q₂ puer ul' puella infra
pubtatis ãnos nalit̃ sũt in ptãte pris
q̄tũ ad dispositionẽ sue vite potit pr̃
eoꝝ votũ reuocare ul' acceptare si sibi
placuerit. ut expresse dr̃ d̃ mliere Nu
meri. 30. Sic igit̃ si puer añ tp̃s puber
tatis votũ emittat non obligat̃. Si tñ
añ hẽat vsu₃ rõnis obligat̃ qdẽ q̄tu₃
in se ẽ ex suo voto. s₃ põt reuocari per
auctoritate₃ pris. q₂ ordinatio legis q̄
vn⁹ hõ subdit̃ alteri respicit illud qd̃
i pluribus accidit. Si xo ãnos pubta
tis excedat nõ põt reuocari auctorita
te parẽtũ. Et si nõdũ hẽret plene vsu₃
rõis nõ obligaret̃ q̊ ad deũ. A. Idẽ i
sũ. li° 3° ti. 28. q. xi. Et adde s₃ Ray. ⁊ in
sũ. li° ꝑ. ti. 8. q. 30. ꝙ si ipubes doli tñ ca
pax emittit aliud votũ q̄ continentie
videt̃ ꝙ sit obligat⁹ nisi pr̃ stati cum
audierit reuocet. 32. q. 2. mulier. Et ide₃
ẽ de iuramento fm glo. eius. ⁊ Tho. Et
idẽ dicit glo. de voto ꝯtinẽtie ⁊ d̃ voto
circa ingressum religionis: q₂ non põt
reuocari nisi stati ꝛuocet̃. i. ipa die. ar.
Nũeri. 30. vbi dr̃. Et i alteru₃ diẽ distu
lerit sniam. Ite₃ dicit glo. ꝙ si ipubes
doli tñ capax vouerit se seruaturũ cõ
tinẽtiã ⁊ igressurũ religionẽ: cũ vene
rit ad etatẽ uel cũ mortu⁹ fuerit pr̃. pt
pr̃ illud irritare ꝯdicẽdo stati fm cõe₃
opionẽ. licet Hug. dixerit ꝙ non põt.
S₃ dictũ Hug. fat. põt uerificari nisi
votũ ipuberis ex iusta cã fuerit dispẽ
satũ. Uñ ut ibide₃ p₃. Inno. dic̃. Credi
mus ꝙ ẽt ipubes si doli capax sit ⁊ vo
tũ fecerit abstinẽtie uel ꝑegrĩatõis ul'
aliud ꝙ d₃ illud adiplẽ postq̄ patria₃
ptãtẽ exiuit. q₂ potuit se obligare deo
sicut ⁊ diabolo. ex̃ de delic. pu. c. ꝑ. Tñ
cum talib⁹ ẽ facile dispensãdũ ⁊ com
mutandũ. q₂ lic₃ i aliq̊ sint capaces ñ
tñ multa cognoscunt cum sint iexpti
Con. Host. Itẽ ut ibi p₃ Ray. dic̃ ꝙ si
ipubes intrat religionẽ põt extrahi a
pr̃e uel tutore ifra ãnũ ⁊ diẽ a tp̃e scie
fm glo. ei⁹. Idẽ Hoff. ⁊ Hosti. 20. q. 2. c.
ꝑ. ⁊. 2°. ⁊ ar. 17. q. 2. si quis incognitus. et
ex̃ de conces. prebẽ. q₂ diuersitatẽ. Si
vero ponatur in religiõe ab alio. puta
a pr̃e uel tutore. si ip̃e nõ cõsentit põt
egredi qñ voluẽit vsq̄ ad etatẽ legiti
mã. 20. q. 1. puelle. ⁊. q. 3. pñs. Si autẽ ꝯsẽ
tit licet ꝯsensus ille q fit añ ãnos. s. pu
bertatis ñ teneat. exire tñ põt ꝑusq̄ ꝑ
ueniat ad etatẽ legitia₃. 20. q. 1. illud. ad
instar carnalis mr̃imonii. ex̃ d̃ despõ.
ipu. de illis. ꝑ. Sed q̄cito ꝑuenerit ad
etatẽ perfecta₃ põt egredi. 20. q. 3. pñs.
ex̃ de regu. cũ sim⁹. Itẽ ut p₃ ibidem
Innocen. dic̃ ꝙ si ipubes de ꝯsẽsu ꝑen
tũ uel tutoꝝ tacito uel expresso intra
uerit religionẽ: eũ vlteri⁹ reuocare nõ
potunt. ex̃ de regu. significatũ. ⁊ ꝙ si i
pubes vnũ tm̃ ꝑentẽ hẽat: ille sol⁹ eũ
offerre põt: ⁊ si habeat tutores alios
q̄ parẽtes. tñ ꝑentes iuitis tutorib⁹
eũ pñt offerre. Idẽ ẽt credũt aliq ⁊ si
sit au⁹ q hẽat filiũ aut nepotẽ i ptãte
ꝙ pr̃ iuito auo eũ potit offerre ⁊ non
eꝯ. q₂ i his spũalib⁹ ius nãe ꝑfert̃ po
sitiuo uel ciuili: ut i dctã. q. 30. A. Ce
teꝝ d̃ voto solẽnis ꝓfessiõis dicet̃ i se. c.

Utꝝ liceat aliq̊s se voto obligare ad
religionis igressũ. R° fm Tho. vbi. s.

Unũ ⁊ idẽ opus voto factũ laudabili⁹ ẽ ꝙ̃ si sine voto fiat. ut dr̃. i. votuz. p̃. §. xi.º q incipit. vtꝝ melius. Et iõ obligari voto ad ingressũ religionis bz se ẽ laudabile. A. Idẽ i sũ. li.º 3.º ti. 28. q. 6. Tñ nisi hoc fiat cũ maturitate põt esse cã discriminis. vñ ab iductione taliũ votorũ ⁊ silium p q̃ renũciet̃ seculo ifra annũ ꝓbationis fratres mendicãtes oĩo d̃bent abstinẽ. ut i. c. nõ solũ. ⁊ c. se. d̃ regu. li.º 6.º B

¶ Utrũ q vouit igredi religionẽ teneatur. R.º bm Tho. vbi. s̃. votuz ẽ ꝓmissio deo facta d̃ his q̃ ad deũ ptinẽt. Ut ãt dicit Greg⁹ in ep̃la ad Bonifaciuz. Si int̃ hoies solẽt bone fidei cõtractus nl̃la rõne dissolui ꝙ̃to magis pollicitatio quã qs cũ deo pepigit solui sine vidicta nõ poterit. Et iõ ad iplendũ illud qd̃ homo vouit ex nccitate tenet̃. Uñ glo. sup illud p̃s. vouete ⁊ reddite. dicit Vouere volenti cõsulit̃. sz p⁹ voti promissionẽ redditio necessãio exigit̃. Tenet̃ g.º qs ex nccitate iplẽ votũ dũmõ sit aliqd qd̃ ad deũ ptineat. Mãifestũ ẽ ãt ꝙ igressus religiõis maxime ad d̃um pertinet. qꝛ p h.º hõ totalit̃ se mãcipat dĩnis obsequiis. Uñ r̃lingt̃ ꝙ tenetur ingredi. s. bz ꝙ se obligare intendit ita. s. ꝙ si se intendit absolute obligare tenet̃ ꝙ̃ citi⁹ poterit legitio ipedimento cessante. Si aũt ad certũ tẽpus uel sub certa ↄditiõe. tenet̃ adueniẽte tpe ⁊ ↄditõe exñte. A. Idẽ i sũ. e. ti. q. 7. B

¶ Quid si illi nolũt eũ recipe. R.º bm Tho. scd̃a scd̃e. q. 88. Si quidẽ intentõ sua fuit se obligare ad religiõis ingressũ pricipalit̃. ⁊ ex ↄñti elegit hanc religionẽ uel hũc locũ q̃i sibi magis ↄgruentẽ. tenet̃ si ibi recipi nõ põt aliaz religionẽ itrare. Si ãt principalit̃ intendit se obligar̃ ad hãc religionẽ uel ad hũc locũ ꝓpt̃ spãlẽ ↄplacentiã h⁹ religiõis uel loci illius. nõ tenet̃ aliã religionez intrare si illi nolũt eũ recipe. Tandem sñiam ponit idẽ Tho. eo. li.º q. vlt]. A Si ãt icidit i ipossibilitatem implendi votuz ex propria culpa. tenet̃ facẽ qd̃ põt. ⁊ isuper pñiam agẽ de culpa p̃terita. Si autẽ dubitat quã intentionẽ habuit. dz tutiorẽ viã eligere bm eundez Tho. ⁊ Pe. ut i sũ. li.º p̃. ti. 8. q. 5. Et ad p̃dicta facit qd̃ positũ ẽ s̃. religio. 2.º §. 2.º in additione. B

¶ Utrũ ille q vouit vnã determiataz religionẽ intrare licite possit iduci ad aliam. R.º bm Tho. secũda secunde. q. vlt]. Quia in maiori intelligit̃ min⁹. iõ ille q obligat⁹ ẽ voto vel iuramẽto ad ingressũ religionis minoris põt licite induci ad hoc ꝙ ad maiorẽ religionez trãseat. nisi sit aliqd spãle qd̃ ipediat. puta ifirmitas uel ẽt spes maioris ꝓfectus i miori religione. Ille v̾o q obligat̃ voto ul̃ iuramento ad igressũ maioris religionis non põt licite iduci ad minorẽ religionem nisi ex aliqua euidenti cã ⁊ cũ dispensatione superioris Si tamen ingrediatur et profiteatur vide infra religio. 5.º §. 3.º

¶ Utrũ ille qui vouit ingredi r̃ligionẽ teneatur ibi perpetuo remanere. R.º scd̃z Tho. vbi s̃. Si vouẽs intendit se obligare nõ solũ ad igressũ religionis sz ad ꝑpetuo r̃manẽdũ tenetur perpetuo remanere. Si ãt intẽdit se obligar̃ ad ingressum causa experiendi cũ libtate remanendi uel nõ remanẽdi. manifestum est ꝙ remanere nõ tenet̃. Si autem in vouendo de hoc nihil cogitauit videtur obligari ad ingressum bm formam iuris cõis q̃ est ut ingredientibus detur ann⁹ probationis. vnde nõ tenetur ibi perpetuo remanẽ. Si tñ tali itẽtõe itraret ut statiz exiret. non vr̃ satisfactũ voto. qꝛ i vouẽdo hoc nõ intendebat. ⁊ iõ tenet̃ ut saltẽ velit experiri an ei expediat manẽ. A. Idẽ i sũ. li.º 3.º ti. 28. q. 9. vbi ⁊ addit̃ bm Inno. ꝙ cũ quis in vouendo nõ distiguit cui regule se deuoueat. itelligit̃ se vouere regule illi⁹ i cuius manib⁹ facit ꝓmissionem. argu. c. ꝙ dei timorem. extra de sta. monach. vbi etiam hoc notat Innocen.

Eligio iiii.° q̊ ad ꝓfes
sionē. Utrū
ipuberes possint ꝓfessionē fa
cē. R° ſʒ Tho. scđa scđe. q. vlti. Profes
sio ē solēne votū qđ fac̄ eē mōachū uł
religiosū. qđ qdē subdiť ordiatōi ecc̄le
ꝓpť solēnitatē quā hʒ ānexaʒ. Et q2 ec
clesia respicit illđ qđ i pł'ib' ē. ꝓfessio
añ tp̄s pubtatī facta q̄tūcūq3 aliquis
hēat vsū rōis plenū uł sit doli capax ñ
hʒ suū effectū ut faciat ꝓfitētē iā esse
religiosū. A. Idē in sū. li° 3° ti. 28. q. xi.
B. Adde h̄ quod dr̄ s̄. nouiti'. §. p̊. τ 2°.
Que ē ꝓfessio exp̄ssa τ q̄ tacita siue
p̄sūpta. R°. Professio exp̄ssa ē que fit
i manu abbatis siue p̄lati recipiētis eā
uel i manu ei' quem p̄lat' ad h° mittit
ex̄ de regu. τ trāse. ad aplicam. Tacita
ṽo fit p susceptionē habit' ꝓfessoruʒ.
Itē si māifeste ońdit q̄ velit vitā mu
tare. Itē si gestat habitū etiā nouitio
rū p ānū vbi nō ē distinct' i colore uł
scissura. vid hoc s̄. nouiti'. §. 4°. A. Et
de hoc dictū ē clarius s̄. religio 2°. §. 2°.
cum additionibus. B. Si autem pro
fessio fiat infra annum vide ibidē. §. 5°.
Utrū ille qui fecit ꝓfessionē tacitaʒ
teneať ad oēs obseruantias regulares
R° ſʒ Tho. i 4°. dis. 38. In oi casu tene
tur ad tria vota religionis p̄ncipalia.
sed ad alias obseruātias quaʒ trāsgres
sio ex dissimłatōe p̄laroʒ iducit. q duʒ
vidētes nō corrigūt id ulgē videť, non
vr̄ obligari p̄cipue si sit simplex q ta
lia discernē sufficiēť nesciat. Lō. Al. A
hec vidētur vera q̊ ad illa q̄ p̄lat' pōt
dispēsare. Al' vr̄ obligari q̊ ad oēs regu
lares obseruantias. ut s̄. religio 2°. §. fi.
cū additionibus. B

Eligio v.° q̊ ad transitū
ad aliaʒ. Utrū
liceat transire de vna religiōe
ad aliam. R° ſm Tho. scđa scđe. q. vlti.
Transire de vna religione ad aliā nisi
propter magnam vtilitatē uel nccita
tē nō ē laudabile. tū q2 ex h° plerūq3
scādalizanť illi qui relinquūť. tū etiaʒ
q2 facilı' aliqs ꝓficit in religiōe quaʒ
ɔsueuit q̄3 i illa quā nō cōsueuit ceteris
paribus. Unde i collationib' patrū Ab
bas Nestori' dicit vnicuiq3 vtile q̄ ſʒ
ꝓpositū qđ elegit sūmo studio ac dili
gentia ad op̄is incepti p̄fectionē p̄ue
nire festiet. τ nequaq3 a sua quā semel
elegit ꝓfessione discedat. Et postea rō
nē assignās dicit. Impossibile nāq3 est
vnū eūdēq3 hōieʒ simł vniuersis ṽtu
tib' fulciri. q̄s si qs voluerit siť attēta
re in id eum incidere necesse ē. ut dum
oēm seqtur nullā itegre consequať. Di
uerse eni religiōes preeminēt ſʒ diuer
sa virtutū op̄a. Pōt tam̄ aliqs de vna
religione laudabiliter trāsire ad aliaʒ
triplici ex cā. p̊ quidē ex zelo p̄fectioris
religiōis i q̄ nō attēdiť excellētia ſʒ so
lā artitudinē vite. ſʒ p2icipalr̄ ſʒ illud
ad qđ religio ordinať τ ɔsequēť ſʒ dis
cretionē obseruantiaʒ fini ꝓportiona
tarū. ut s̄. religio p̊. §. 4°. Et i hoc casu
ꝓpter hūilitatē dʒ qs petere licētiā. q̄
tam̄ ei negari nō pōt dūmō cōstet reli
gionē illā artiorē eē. Si ṽo de hoc ꝓba
bilr̄ dubiteť. est i hac sup̄ioris iudiciū
regrendū. ex̄ de regu. τ trāse. licet. Nō
si nō petita licētia trāsiuit nō pōt repe
ti ſm Huil. A. Hoc verū si trāsiuit in
casu licito licet nō seruato mō. Sec' si
i casu illicito. q2 tūc posset repeti. ar. c.
fi. ex̄ de regu. B. maxie si ꝓfessionē i
hac scđa regula fecit. 2° ꝓpť declinatō
nē religionis a debita ꝓfessione. puta
si i aliqua religiōe artiori icipiant ip̄i
remissius viuē. laudabilr̄ trāsit aliqs
ad religionē ēt mitiorē si meli' obſue
tur. Et i h° casu ēt reqriť sup̄ioris iudi
ciū. 3° ṽo ꝓpť ifirmitatē uel debilitatē
ex q̄ interdū ꝓuenit q̄ nō pōt aliqs ar
tioris religionis statuta seruare q pos
set statuta seruare latioris. Et in hoc
casu dispensatō est necessaria. A. Idē
in sum. eo. ti. q. 15. B
Utrū religiosus sēp possit transire
ad artioreʒ religionem. R° ſm Inno.
Etiā si constet eā eē artiorē tam̄ nō po
terit trāsire si ex suo trāsitu p̄or r̄ligio
incurrat grauē iacturā uel infamiam.

ar.ex̃ de regu.⁊ trãſe.lʒ.xi.q.3.ſi qs ꝟo. Nam ⁊ ipſe non debet eſſe cã ſcãdali. ex̃ de renũ.niſi cũ ꝑdẽ.Sʒ cõeȝ vtilitatẽ q̃ ẽ ut nõ fiat iactura illi ꝯgregatõni debet ꝑferre ꝑuate q̃ ẽ ut ſit in artiori religiõe. A .Idẽ in dicta.q.15. B .Abbas q̃cꝫ q imediate ſubeſt pape nõ poteſt tranſire ſine licẽtia pape.ex̃ de cõſue.cũ venẽabil̃. A .Lon.Albri. B

¶ Utrũ q iã ꝓfeſſus ẽ i latiori teneat̃ ad votũ qd̃ fecerat de artiori. R° Remanere põt in latiori.qꝛ p ſcõm votũ ſolẽne derogatum eſt p̃ quod fuit ſimplex.tñ ꝓ voto p̃ nõ completo erit ei penitentia iponẽda.ex̃ de regu.⁊ trãſe.c. qui poſt votum.li° 6°

¶ Pone ꝙ aliqs regular̃ ipetrauit licẽtiã trãſeũdi ad artiorẽ religionẽ p⁹ ea penitet eũ.nũqd ꝑmi tenent̃ eũ recipere. R° ſm Guil. Si nõ iuenit artiorẽ religionẽ vbi r̃cipiat̃: uel ſi nõ poterat ſuſtinẽ auſteritatem illi⁹ ⁊ reuerti vult añ factã ꝓfeſſionẽ:nõ põt repelli ꝑtextu ꝑoris licentie uel renũciatiõis cũ facta fuerit ex cã.ſ.ut trãſiret ad artiorẽ religionẽ ⁊ cauſa ſecuta non ſit. Sec⁹ ſi ꝓfeſſionẽ fecerit in ſecũda. A Lon.Albri. B

¶ Quid ſi abbas ⁊ cõuent⁹ licẽtiauerit aliquẽ ſimplicit̃ ⁊ ipẽ renũciat ſimplicit̃ non ex aliq̃ cã niſi forte ex odio. R° ſm Guil. Nõ ualet licẽtia.qꝛ hoc ẽ dare licẽtiã vagãdi. Tam̃ ſʒ Aug). r̃pelli ꝑt q nõ vult ferre penã ꝺ culpa quã forte ꝯmiſit A .Lon.Albri. B

¶ Utꝝ bona q̃ mõach⁹ ꝯtulit ſuo monaſterio ſequant̃ eũ ſi trãſeat ad ſecũdum monaſteriũ. R° ſʒ Hoſt. Si exeat ante ꝓfeſſionẽ non ẽ dubiũ ꝙ cum rebus ſuis põt exire.ex̃ ꝺ regu.⁊ trãſe. ſtatuim⁹. Intellige niſi ea abſolute et irreuocabilit̃ donaſſet. Sʒ ſi poſt ꝓfeſſionẽ ⁊ ſine licẽtia trãſit ad aliud mõaſteriũ res ſue ꝑmo monaſterio remanẽt.⁊ q ipſuȝ recipit iputet ſibi. Si ꝟo cũ licẽtia uel ẽt iuitus ex aliqua cã vadat ad ſecundũ monaſteriũ: tunc vſufruct⁹ rerũ quas cõtulit debet̃ ſecũdo monaſterio q̃diu vixerit ne ei exiſtat oneroſus. Sic intellige.16.q.6.cognouimus. A Poti⁹.c.de lapſis. B Et.17 .q.1.ſi qs rapuerit. A .Idẽ in ſũ.eo.ti. .q.25.ſm Hoſti.q etiaȝ addit. Si vero ſit ſecularis q religt conſortiũ ſpũale ſeu religionẽ uel eccleſiã.idiſticte bõa ſua recuperat:ut apte inuit̃ ex̃ de cle. ꝯiuga.ꝙ a te i fi. Et ſubdit. Uel dic ad ſaluãdas opiones maioꝛuȝ ꝙ bona ipſũ tacite ſequũt̃. Si aũt exp̃ſſe ꝯtulit ſe ⁊ ſua ⁊ eſt paup q nõ hʒ vnde uiuat tunc de benignitate canõica ſine ꝯ̃dictiõe cuiuſcũqꝫ bona recupat.ar.86.diſ. non ſatis.17.q.4.qcũqꝫ. Si alias ſuſtẽtari põt non recupat.ſicut nec ſi dediſſet ſine ſe.17.q.4.ſunt q opes. Et h° niſi gr̃a fiat uel niſi aliq̃ cõditio appoſita fuiſſet.ex̃ de ꝯdi.appo.verũ. Et ſubdit i dicta.q.26. Poſſũt hec itelligi qñ aliqs igredit̃ eccleſiã ſecularẽ tãqꝫ cõuerſus. Nã ſi tãqꝫ canonic⁹ non ſeq̄ret̃ ipſũ bona tacite. Et ſic etiã tenet ꝯſuetudo. B

¶ Religioſi mendicãtes ſi trãſeũt ad oꝛdines nõ mendicãtiũ etiã de licẽtia pape nõ h̃nt vocẽ uel locũ in capitulo etiã ſi ab aliis eis cõcedat̃:nec poſſũt h̃re ꝑoꝛatũ:nec aliquã admiſtratiõeȝ uel qcũqꝫ officia etiã ãnua:nec tãqꝫ vicarii uel miniſtri uel loca eoꝝ tenẽtes nec pñt qõcũqꝫ aiaꝝ regimẽ exercet̃. A .nec ꝑ ſe nec ꝑ alios. Et qcqd cõtrarium attentatũ fuerit eſt irrituȝ ipſo iure quouis priuilegio non obſtãte.vt in tex.qui ſequit̃. B .Ex̃ ꝺ regu.⁊ trãſe.ut ꝓfeſſoꝛes.i cle.ſicut ⁊ tactum eſt s̃.electio.ꝑ.§.27.qui incipit. Quis non poteſt.

Eliquie et coꝛpo

ra ſanctoꝝ. Antique reliquie nõ debẽt ex̃ capſam oſtẽdi nec exponi venales. Inuentas ꝟo de nouo nemo dẽt publice venerari niſi auctoꝛitate Romani pontificis fuerit approbate ⁊ p̃lati nõ ꝑmittant ꝙ illi q accedũt ad eoꝝ eccleſias cã venẽatõis ꝺcipiãt̃

falsis ficmēt]. sicut quīꝗ occasiōe q̊st⁹
fieri ꝯsueuit. Habētur hec ex̄ eo. cum
ex eo. ⁊ de ꝯse. dis. i placuit. Et nota ꝙ
religas emē ul' vēdē ꝫm Ray. A. Po
ti⁹. ꝫm glo. ei⁹. ut i loco de q̊ stati. B
⁊ Hoff. simoniacū ē. A. Idē quod hic
notat̄ i sū. li°. 7. ti. 14. q. 22. B
¶ Utrꝝ sanctoꝝ relige possint furtiue
subtrahi ut honorabili⁹ reponant̄. R°
ꝫm Guil'. Nō. Nā sacrilegiū ē q̊tiēs au
fert̄ sacrū de sacro. A. s. etiā nō sacrū.
ut i. c. de q̊ stati. B. 27. q. 4. quisquis.
A. Con. Ul. ut in sum. eo. ti. q. 23. B
Cui⁹ auctoritate reliquie seu corpa
sanctoꝝ de loco ad locū sūt trāsferēda.
R°. Nō sūt trāsferenda sine ꝯsilio pri
cipis. s. pape uel sine licētia epoꝝ ⁊ san
cte synodi. de conse. dis. i. corpa. A. At
incipit de loco. B. Et hoc sicut notat̄
ibi verꝝ ē cū corp⁹ traditū ē sepulture
ppetue. C. de reli. l. vlt]. nisi necessitas
immineat. ⁊ tūc sufficit auctoritas p̄sidis
prouīcie. C. de reli. l. i. Si āt non ē tradi
tū ppetue sepulture: bñ pñt transfer
ri sine alicui⁹ auctoritate. C. de reli. sed
necdū. Et nota ꝙ preallegate leges de
oib⁹ corpib⁹ loq uident̄. A. Et ita est
ꝟitas. qꝛ loquūt̄ dicte leges de oibus
corpib⁹ gnālit̄. Et idē quod i h°. §. nota
tur i sū. eo. ti. q. 24. De istis etiam reli
quiis tactum est supra canōizatio. B
¶ Utrꝝ liceat portare religas ad collū
R° ꝫm Tho. secūda secūde. q. 96. Eadē
rō ē sicut de ꝟbis script]. qꝛ si portent̄
ex fiducia dei ⁊ sanctoꝝ q̊ꝝ sūt r̄lige ñ
erit illicitū. Si aūt circa hoc attēderet̄
ad aliqd̄ vanū puta ꝙ uas eēt triāgu
lare ⁊ h⁹mōi quod nō pertinet ad reue
rentiam dei ⁊ sanctorum eēt supersti
tiosum ⁊ illicitum. De uerb autē scrip
tis habes. i. sortilegiū. 2° §. 3°

Renunciatio p°. cōiter
quid sit. R°. Renunciatio est
iur] proprii spontanea refutatio. Nā
iuri alieno renunciari non pōt. Itē si
renunciatio non esset spontāea sed co
acta non obeēt repetere uolenti. extra

eo. super hoc. A. Hoc fuit dictū Ho
sti. ut patet in sū. li°. 3°. ti. 26. q. 23. B
Ex quibus causis petenda uel admit
tēda sit renunciatio epat⁹? R°. Due sūt
cāe probabiles siue apparentes. sꝫ ñ sūt
sufficientes. Prima ē ppt̄ frugē meli
oris vite. i. religionis. Scđa ē cā ppri e
hūilitatis. He due cāe nō fuerūt acce
ptate. ex̄ de renū. nisi cū pridem i pn°.
Sūt alie cāe sufficiētes sex. ut ibi dici
tur. Pria ē ꝯscia crimis. s. talis p qđ ip
sius officii executio ēt p⁹ peractā peni
tentiā ipedit̄. Secūda ē debilitas cor
poris ex infirmitate uel senectute. s. p
quā ipotēs redderet̄ ad exequēduꝫ of
ficiū pastorale. Tertia ē defect⁹ sciētie
Quāꝗ āt ꝯsiderāda sit eminēs scia in
pastore. est tñ ꝯpetēs toleranda. Quar
ta ē malitia pleb. nō ꝙ pro qualibꝫ cl'
pa debeat gregē deserē ne mercenāio
cōparetur qui videt lupū venienteꝫ ⁊
dimittit oues ⁊ fugit. Sed de superio
ris licentia tūc demū pōt ñ tā timide
fugē q̄ꝫ puide decliare cū oues ꝯuertū
tur in lupos. ⁊ q debuerāt hūilit̄ obedi
re iā irreuocabilr̄ ꝯdicūt. Quīta ē ḡue
scandalū: cū alit̄ sedari nō pōt licitū ē
epo petē cessionē ne plus tpaleꝫ hono
rem q̄ꝫ eternā videat̄ affectare salutē
Sed de hoc vide. i. scandalū. Sexta ē
psone irregularitas. ut puta si sit biga
mus aliq̊ mō de qb⁹ s. bigamia. Nō tñ
ppt̄ quālibꝫ irregularitatē dꝫ ei dari
licētia. ut si nō sit nat⁹ de legitio mr̄i
monio si ē occultū ⁊ ille laudabilit̄ su
um ipleat officiū. A. Dūmō ñ sit na
tus de adult̄io uel de scorto. Nā tales
oio remouētur. ut i dcō. c. nisi. ⁊ ibi glo.
B. Si ꝟo ppt̄ alias causas petat eps
licentiā renūciādi nō dꝫ ꝯcedi. ut i dcō
c. nisi cū pridē. A. predicta ēt notant̄
in sū. eo. ti. q. 34. B
¶ Quis effectus renunciatōis. R°. Effe
ctus ē ut q renūciauit ad id cui renun
ciauit regressū nō hēat nisi ex nouo iu
re cōcesso uel antiquo restituto. ex̄ eo.
cū inter ⁊ c. ex trāsmissa. ⁊ c. cū i presē
tia ⁊ c. sane. Et q sel' renūciauit epatui

ꝑpter cõſcientiã crimĩs ãmodo nõ po
terit eligi nec poſtulari. Secus ſi ꝑpť
malitiã plebis.ex̄.eo.pꝰ tranſlationez
Renunciãti ãt eſt cõpetens ꝓuiſio fa
ciẽda ne in vituperiũ miſteriũ ꝯfectũ
i tpalibꝰ patiať.ex̄.e.ad ſupplicatõez
In qua prouiſione dignitatis ꝛ ſcie rõ
habẽda ẽ.ex̄ de ꝑbẽ.ꝯ multa ad fi. Si
militer ꝛ quantitatis reddituũ bñficii
cui reſignat.ex̄ de vita ꝛ bone.cle. qm̃
ꝛ de ꝑben.niſi eſſẽt.12.q.2.bone rei.ex̄
de dona.apľice.§.plt.ꝛ vlt]. A .Idẽ in
ſũ.eo.ti.q.35.ſm Hoſtien. B

Enũciatio 2°. Qua
liter
debet fieri renunciatio officii
uel bñficii eccleſiaſtici. R°. Debꝫ eſſe
voluntaria. Nã iuitꝰ nõ cõpelliť renũ
ciare.7.q.1.q̄uis.ex̄ qđ me.cau. ad au
dientiã. Itẽ debꝫ fieri pure ꝛ abſolute
ex̄ de offi.dele.ex pte. Nã ſiqs renũci
et alicui bñficio ſeu rei ſpũali aliq̄ da
to uel ꝓmiſſo ſimonia eſſet. A .Naz
ſꝑ ſimonia cõmittiť niſi renũciatio pu
re fiat ſm Hoſtiẽ.ꝛ in ſũ.li°.3°.ti.26.q.
32.vbi hec notãť ſm eundẽ. B .Nõ ſi
nõ procedat datio uel ꝓmiſſio ſꝫ ſolũ
intentio eſſet ſimonia mentalis q̄ per
pniam aboleť.ex̄ de ſimo.mãdato. vi
de.ĩ.ſimõia.2°.§.4°. A .Ibi parũ de h°
vř dici. B .Itẽ dꝫ fieri cõueniẽť i ſcri
ptis.7.q.1.§.ecce.ꝛ.c.q̄liť. A .Allegata
iura loquũť i renunciatione epatꝰ que
dꝫ fieri i ſcriptꝭ. Forte i aliis ſcriptura
nõ ẽ neceſſaria. Et h°. vř inui i dcã.q.32.
B .Et debet fieri i mãu illiꝰ a q̄ habe
tur inſtitutio uel cõfirmatio.extra.eo.
admonet. Fallit tñ i epo q non põt re
nunciaŕ niſi i manu pape. extra.eo. ni
ſi cũ ꝑdẽ i fi. Silŕ nec electꝰ epš poſtq̃
fuerit cõfirmatꝰ.extra ꝯ trãſla.inť cor
poralia. Nec itruſus.ut.ĩ.§.plt. A .Si
miliť ꝛ abbas imediate ptinẽs ad Ro
manã eccľiaꝫ nõ põt řnũciare ſine licẽ
tia ſedis apľice ſpãli ſm Ray. Qui ẽt
addit q̄ ſi alř renũciatõ fiat tenet i pre
iudiciũ renũciãtis:ſꝫ nõ in ꝑiudiciũ ec
cleſie uel ꝑlati in cuius manu debuit
renũciare. Itẽ dicit q̄ põt qs ſimplici
bñficio renũciare ſicut vult. Et glo.eiꝰ
dić q̄ h° põt ad minꝰ de ꝯſuetudie. Sꝫ
ꝑus dictũ ẽ magꝭ regulare.ſ. q̄ fiat in
manu eiꝰ cuiꝰ ẽ iſtituẽ.ut i ſũ.e.ti.q.33.
vbi ẽt addiť ſm Hoſti.q̄ cũ renũciať
alicui iuri renũciatio facienda ẽ aduer
ſario uel ſeruo publico ſeu alteri reci
pienti noĩe aduerſarii. B

¶ Quõ renũciať iuri ſcripto. R°. Taľ
renunciatio ex certa ſcia facienda eſt.
Ideoq̃ ſi talis renũciãs ius ignorat ẽ
ei notificandũ. ar.in Autẽ.quõ oportꝫ
epos.§.igitur ordinãdus.colľ.i. Nec.n.
põt qs renũciare ei qđ ignorat. ff. de ĩ
offi.teſtato.l.ſi mater. A .Idẽ in dcã
q.32.ſm Hoſti. B

¶ Quõ qs renunciat iuri expreſſe.ꝛ q̊
mõ tacite. R°. Expſſe cũ dić. Quietuz
clamo ius tale:uel ſilřa. ex̄ de deci. ex
multiplici. A .Hoc verũ qñ qs renũ
ciat qđ ſibi debeť.ut pꝫ i tex.allegato.
B .Tacite ꝟo cũ facit cõpoſitionẽ. A
.ſ.ſuꝑ iure qđ ſibi cõpetebat. Nã cõpo
nendo videť iuri ſuo renunciare ſꝫ for
mã cõpoſitionis ut i.c.ꝯ q̄ ſtati. B .ex̄
de elec.cum iter.p̊. Itẽ tacite renũciat
faciẽdo ꝯ.ut exhibẽdo honorẽ illi cuiꝰ
electõi ꝯdixerat.extra de his q̄ fi.a ma
pte.ca.ex ore. Silř řcipiẽdo aliqd ex te
ſtamento qđ ipugnabat.ff.de ioff.te
ſta.ſi ꝑpõas.extra de ſẽ.ꝛ re iudi.quod
ad ꝯſultation ẽ. Uel ſi petẽtis legatuz
aduocatus vel ꝓcurator fuit.ff.de ĩof
fi.teſta.l.fi. A .Idẽ i dcã.q.32. B

¶ Utrũ clericꝰ q ipetrauit bñficiũ ſi
ſubiiciat ſe miſericordie canõicoꝝ itel
ligať renũciaſſe. R°. Nõ extra.eo.veni
enſ. Quin ẽt ſi reddat eis lřas ſuas ꝛ ip
ſi ſint imiſericordes dꝫ talis officio iu
dicis reſtitui.extra.eo.ſane. Nã decep
tis ꝛ nõ decipientibꝰ iura ſubueniũt ex
tra de rex ꝑmu.cũ vniuerſoꝝ. Sꝫ ſi re
nunciet lřis ꝑ certa pẽſiõe priuať pẽſi
one ꝛ lřis.ex̄ de reſcrip.ad audiẽtiã. A
Iõ.Albri. ꝛ fac qđ nõ.i ſũ.e.ti.q.30. B

¶ Pone q̄ epš nõ bñ intrauit ſed ꝑ ſi
moniã ꝛ hꝰmõi.quõ renũciabit inſtan

te morte. R°. sm Hosti. Renunciabit mēte τ i manu archiepi si pōt. al' i manu simplicis sacerdotis sub hac ↄditione. si pape placuerit. τ si ↄualuerit vadat ↄ̄uiti⁹ pōt ad eū τ petat ei. ar. extra de sen. exco. ñ dubiū. τ. c. ea noscit. §. fi. Sꝫ τ caueat ne morā ꝑstet/τ fructus sibi approꝑet sꝫ fidelit' custodiat uel in vtilitatē eccl'ie expediat. ar. extra. ꝺ offi. or. cum vos. τ de offi. or. c. pñti. li°. 6°. Al' ad rstitutionē oiuꝫ tenet'. extra ꝺ ꝑbē. dilecto. §. fi. Tñ tal' sm Hostiē. de licentia ꝓpru ↄfessoris quē sibi pōt eligē. A. Hoc vr̄ ꝟuꝫ si legitie fuerit ordinatus. al' cū ab initō ñ habuerit executionē sui ordis non videt' ꝙ possit sibi eligē cōfessorē tāq̄ꝫ eps. ar. l. nō dubium. L. de legi. B. Poterit vite necessaria stricte recipe. ar. 86. dis. non satis. τ. c. pasce. Talis ēt si titulū nō habeat tñ possessionē quā de facto hēt nō dēt dimittē sine licentia pape. sed a fructibus dēt abstinē. extra. e. p⁹ trāslationē §. 3°. A. Nō. Inno. q τ addit. Et idē in oibus suspēsis siue ab hoie siue a iure dici pōt. ut i sū. e. ti. q. 33. ad fi. B

Utrū qs possit renūciar' ꝑ aliū. R°. sm Host. Pōt ꝑ aliū hñtē spāle mādatū. extra de offi. dele. cuꝫ oli. §. qꝛ vero. Idē videt' si hēt gnālē administrationē. ff. de ꝓcu. l. cui. libera. A. Immo incipit ꝓcurator vbi dr̄. Procurator cui libera gnālit' administratio rerū cōmissa ē potest exigere. nouare. aliud ꝑ alio ꝑmutare. B. Secus si tm̄ gnāl' ꝓcurator esset extra de ꝑbē. dilecto. ꝑ. rñso. et de reli. do. c. pñ'. A. Deli⁹ vr̄ facere. l. mādato. ff. de ꝓcura. Et idē qꝺ in h°. § notat' i sū. eo. ti. q. 31. ad fi. B. Et an talis procurator reuocari possit. vide. ī. i se. c. §. fi.

Renunciatōꝫ. 3°. Quis potest renunciare. R°. sm Hostien. Renunciare pōt is ad quē illud quod renunciatur pertinet. extra de regul. ad apostolicā τ. c. statuim⁹. A. Idē in sum. li°. 3°. ti. 26. q. 31. B

Utrꝫ papa possit renūciare. R°. Potest libere resignare τ maxie cū se isufficientē agnoscit ad regēdū vniuersalē ecclesiā. extra. eo. qm̄ li°. 6°.

Utrū clericus possit renūciare foro suo. R°. Renunciatio facienda ē auctoritate illoꝝ q̊ꝝ iterest. extra de offi. archi. ad hoc. §. fi. Ideo clericus nō pōt renunciare foro suo sine consensu epi. qꝛ ex h° ꝑiudicaret' ipsi epō. extra de foro cōpe. significasti. aliogn q̄libet cleric⁹ de vno epatu posset sibi ↄstituē iudicē i alio epatu. ff. de iudi. l. i. Et de h° vide ŝ iudex. ꝑ. §. 2°. Eadē rōne ñ pōt cleric⁹ renunciare priuilegio illi. 17. q. 4. si qs suadēte. Nā τ si actionē iiuriarū r̄mittere possit ↄ̄trū ad ꝓpriā ꝑsonā. 23. q. 4. si is. iiuriā tñ ecclesie siue collegii sui i ꝑsona sua illatā remittē nō pōt. extra de sen. exco. cū desideres. §. fi. A. cōiūcto. c. contingit. ꝑ. eo. ti. B

Que pena si clericus ita renunciet foro suo ꝙ rñdeat corā iudice seclari. R°. Si cā ciuilis sit cadit a cā. alioqui suū locū amittit. extra ꝺ fo. cōpe. si diligenti. A. Ibi dr̄. Et si ꝑ eis lata sit sētētia locū suū amittāt. τ h° in crimiali actiōe. In ciuili ꝟo ꝑdāt qꝺ euicerint si locū suū maluerit obtinē. B. In crimiali ꝟo locū amittit. τ si ñ hēt locū siue dignitatē pōt al'r extraordiarie puniri. Et sic patet ꝙ pōt tacite r̄nūciare ↄ̄tū ad dānū suū. xi. q. 3. placuit. Sꝫ τ ml'to magis puniēd⁹ ē si exꝑsse ↄsētiat τ respondeat. Si ꝟo trahat' ad iudicē scl'arē vide ŝ. iudex. ꝑ. §. pl't. A. cōiūctis additionibus. Et idem qꝺ in hoc. §. notatur in sum. eo. ti. q. 25. secundū Hosti. B

Qñ aliqs expectat ꝑmā ꝑbendam proxime vacaturaꝫ in aliqua ecclesia si alius obtinens prebendā tenuē fraudulenter renunciet ut expectanti precludatur via ad pinguiorem q̄ sperat' vacare. nō ipedit primū expectanteꝫ. Et si prebenda pinguis postea vacās conferat' isti qui renūciauit ꝑuat' ipse vtraq̄ꝫ extra. eo. si te. li°. 6°. A. Ibi dr̄ ꝙ de dicta fraude dēt saltē ꝑ aliquas

ꝓbabiles ꝯiecturas appe͞r.ut q͞ꝛ dicte renũciationis tp͞e is q̄ p̄bẽdã ul' digni tatẽ piguiorẽ hẽbat ĩfirmitate graui detinebat͞ uel aliq͞d aliud ĩminebat ꝓ pter q͞ꝺ illi' p̄benda uel dignitas va care ĩ ꝓxĩo ꝓbabilit͞ credebat͞. Et sub ditur. Ceteꝝ si p̄dicto renũciãti h'mõi p̄benda uel dignitas forsitan piguior ꝯferat͞ eo ĩp̄o dicta fraus ĩtelligat͞ eẽ ꝓbata ꝛ idẽ renũciãs oio careat habi ta ꝛ ãbita. B

¶ Utrũ renũciãs possit penitẽ. R° b͞z Hosti. Si q͞s mittat nũciũ ad sup͞iorẽ ut cedat penitẽ põt q̃diu res ẽ ĩtegra ex͞.eo.lecte. Sec' si nõ est ĩtegra. ex͞ de elec.in causis .§.vlti. A .Idẽ ĩ sũ.e.ti. .q.31. Et videt͞ q͞ res non sit ĩtegra qñ superiori exposita renunciatiõe cepit cogitare super acceptatione.ar.dicti.§ vlti. B .S͞z ꝛ si talẽ ꝓcuratorẽ igno rantẽ. A .s.cõstitutũ ad renũciãdũ.ut p͞z in tex.allegato. B .reuocauerit te nebit nihilominꝰ cessio facta añq̃ ̃reuo catõ p̲ueniat ad eũ: nisi malitiose fue rit factũ q͞n p̲uenerit ad eũ.ut ĩ cle.cũ illusio.ex͞ de renũ. A .ibi d͞r. Siq͞s ad cedendũ pontificali uel alii cuilib͞z di gnitati uel bñficio procuratorẽ spõte ac libere cõstituerit ꝛ ipsũ ignorãtem postmodũ duxerit quolib͞z reuocãdu͞z teneat cessio facta p̲ eũ añq̃ ad ipsius uel illiꝰ ĩ cuiꝰ mãibꝰ cessio fuerat faciẽ da noticiã reuocatio h'modi deducta sit nisi forte p̲ ĩp̄os aut alios malitiose factũ fuerit q̊ minꝰ ad eos ul' eoꝝ alte rũ añ cessionẽ potuerit reuocatio per uenisse. B .Qui ꝟo ĩpetrauerit licen tiã cedẽdi cogendus ẽ. A .s.cedẽ.ut i.c. q͞ꝺ seq͞t͞. B .ex͞.e.quidam.

Enunciatio quarto.

Que pñt renũciari. Utrũ hñs vocẽ ĩ electione possit renũciare. R° s͞.elec tio.p̄.§.9°. A .Et idẽ q͞ꝺ ibi notat͞ ĩ sũ. li° 3° ti.26.q.26. b͞m Hosti. B

¶ Utrũ debitor possit renunciare ꝓ bationi solutõis p̲ testes ꝛ huiusmodi A .Istud h'mõi nõ põit Hosti.ut p͞z ĩ sũ.eo.ti.q.27. vbi hec notant͞. B .R° Licet quidã dicãt q͞ valet renũciatio. tñ b͞m Hosti.nõ videt͞ veꝝ.q͞ꝛ ius ꝓbã di p̲ testes ꝓpt͞ cõe͞z vtilitatẽ ĩductu͞z ẽ. Unde vsus testiũ frequẽs ꝛ necessa rius ẽ.ff.de testi.l.i.rñso.p̄. Ergo tali iu ri ̃renũciari ñ põt.ar.ff.ꝺ postu. q̊s p̄tor

¶ Utrũ renũciatio iuris possit fieri ĩ futurũ. R° b͞m Hosti. Si lex iã ẽ. A .s. ex qua ius alicui orit͞ cui renũciat͞. B põt ꝓ futuro renunciari. Al' nõ. q͞ꝛ q͞ꝺ non ẽ renunciari nõ põt.ff.de pac.tres fratres.ff.de ꝯhen.emp.ꝛ vẽ.l.in lege. A .Idẽ ĩ sũ.eo.ti.q.28. B

¶ Quid si quis renunciat oi iuri sibi ꝯpetẽti ꝛ cõpetituro sil'r ꝛ l'ris ĩpetrati ꝛ ĩpetrandis. R° b͞m Host. Quo ad fu turũ si gn͞alis sit renũciatio non valet ut in p̄cedenti.§.dictũ ẽ.ex͞ de ꝯsti. cu͞z accessissent. Si ꝟo sp̄alis in q͞buſdã iu ribus ꝛ sequat͞ gñalis renũciatio val͞z A .i.si q͞busdã specificatis subseq̃t͞ re nunciationis clausula gñalis: ut in.sũ. eo.ti.q.29.ubi hec notãt͞. B .C.qñ mu lier tu.offi.fun.põt.l.fi.circa mediũ.ꝛ ĩ Auten.ut li.ma.ꝛ auie.ibi posita. In sũma nota.b͞m Host:en.q͞ renunciari pñt oia iura cõpetentia circa s͞uitutes etiam si annalia sint.ex͞ de sepul.ĩ pre sentia.ꝛ de deci.ex multiplici. A .Ho sti.dicit q͞ pñt ̃renũciari iura ẽt ñ scrip ta puta circa seruitutes cõpetẽtia. Et si etiam ãnalia sint ĩ futurũ renũciari pñt.ut in dcõ.c.in pñtia.ꝛ.c.ex multipli ci.ut in sum.eo.ti.q.30.vbi hec nõ. B Item iura cõpetentia circa bñficia si cut ꝛ ipsa bñficia renũciari pñt.ut dic tũ ẽ s͞.renunciatio 2°.§.p̄.ꝛ renunciatõ 4°.§.p̄. Itẽ oia iura ꝯpetẽtia p̲ aliq̃ ĩ strumenta sicut etiam ipsa instrumẽ ta renunciant͞. C.de fide instru.l.3.ex͞ ꝺ pac.cum pridem.

Represalie.

Dicũtur re presalie qñ aliquis oriundus de vna t͞ra spoliatur uel damnificatur ab oriũdo de alia terra.uel etiam si debitum nõ soluitur ei tũc datur p͞tãs isti spoliato

ꝙ satisfaciat sibi ꝯ quẽlibet de terra
illa vñ ẽ ille spoliatoꝛ uel debitoꝛ.
¶ Queritur ergo vtꝝ sint licite. R°. Et
si inique sint ⁊ legibus ꝓhibite tanq̄
nãli equitati ꝯrie: qꝛ ali⁹ ꝓ alio ĝuat.
nihilominus spãlit̃ prohibet̃ ne conce
dantur uel extendant̃. A .s. per inter
pretationẽ cũ fuerit gnãlit̃ cõcesse nõ
expressis personis ecclꝫiasticis.ut i.c. ⁊
si de quo,i. B .ꝯtra personas eccꝫia
sticas uel bona ipsarũ p̃textu cuiuscũ
ꝗ ꝯsuetudis. Et qui cõtrafecerint nisi
reuocauerint ifra ãnũ. A .s.a tpe ꝯces
sionis uel extẽsiõis ut ibi. B .si ꝑsone
sint singulares sũt excõicate.si vniuer
sitas est interdicta.ex̃ de iniurꝫ.⁊ dãno
dato.⁊ si pignoꝛationes.li°. 6°.
¶ Sed põe ꝙ aliquis expoliat⁹ poꝛtat
litteras ciuitatis seu ad ciuitatez vbi
manet expolians ⁊ petit iusticiaz nec
fit ei.nũqd i hoc casu põt cõcedi repsa
lia. Videt̃ ꝙ sic. qꝛ hoc mõ nõ ĝuatur
ali⁹ ꝓ alio: sed poti⁹ ponit̃ rectoꝛ ul̃ ci
uitas i suis ciuib⁹ ꝓpt̃ negligẽtiã. Vñ
23.q.2.c.dñs de⁹.dicit̃ ꝙ gẽs uel ciuitas
plectẽda ẽ: q̃ vidicar̃ neglexit qđ a su
is ciuib⁹ iꝓbe factũ ẽ.uel reddẽ qđ ꝑ
iuriã ablatũ ẽ. Satis videt̃ cõcoꝛdar̃
Tho. scđa scđe.q.40.⁊ Jo.an.suꝑ dcõ
.c.⁊ si pignoꝛationes.ita tñ ꝙ etiam in
hoc casu ad clericos nõ extendat̃. ⁊ ꝙ
sibi de reb⁹ nõ auctoꝛitate ꝓpꝛia: sed
iudicis satisfaciãt.ut idẽ Joã.dicit. A
Jo.an i dcõ.c.⁊ si pignoꝛatiões i nouel
la dic̃ ẜm Archiđ.⁊ ẽt Guil.ꝙ itelligit̃
de auctoꝛitate iudicꝫ spoliari ꝓcedẽte
ꝓ sñia suꝑ negligẽtia ⁊ ꝺfectu iusticie
ẜm alios ãt de auctoꝛitate iudicꝫ spoli
antis seu iusticiã facẽ negligentis. Et
subdit ħ Guido.ꝙ ꝓmũ dictũ põt itel
ligi verꝫ qñ ñ põt ħri recursus ad iudi
cẽ spoliantis seu iusticiã facẽ negligẽ
tis.quod dicit raro posse cõtingẽ. B.

Residentia.

.s.clericoꝛũ i suis eccle
siis. Ubi nota ꝙ qui habꝫ bñ
ficiuꝫ cũ cura tenet̃ ad residẽtiã ex̃ ꝺ
elec.licet canõ.li°. 6°. Silr̃ ⁊ q hꝫ q̃cũq̃
alia bñficia quibus hoc ꝯpetat ex sta
tuto uel pꝛiuilegio seu ꝯsuetudine ap
pꝛobata.ut Jnno.ponit ex̃ de cle.ñ re
si.clericos. Et addit. Jntellige oẽ bñfici
um residentiã regrere nisi ꝯriũ ꝯstet.
Et eãdẽ quasi sñiam ponit Hosti. dif
fusius.dicẽs ꝙ quilibet cleric⁹ tenetur
residẽ.ex̃.eo.c.fi.siue magnũ sit bñfici
um: ut epar⁹.7.q.1.ꝑuenit.⁊ dꝫ crisma
ꝯficẽ.oꝛdines celebꝛare ⁊ quolꝫ die do
mico dinis officiis intẽesse.de ꝯse.dis.3.
eps nisi iusta cã ipediat ut ibi dr̃. Silr̃
ẽt si modicũ sit bñficiũ. ut ex̃.eo.ꝯq̃rẽ
te. Et dꝫ bñficiat⁹ interesse matutinis
⁊ vesperis.al̃ si icoꝛꝛigibilis sit depõit̃
92.dis.c.fi. Et vide ꝯ clericus.ꝓ.§.fi. A
Jdẽ qđ hic notat̃ i sum.li°.ꝓ.ti.7.q.27.
vbi ⁊ additur ẜm Hosti.ꝙ is cui tãq̃
bene merito assignant̃ pensiones aliq̃
seu stipendia ad residentiã nõ tenetur
Talis tñ ad ãtidota obligat̃.⁊ si offen
dit ecclesiã a qua tenet beneficiũ.tãq̃
ingratus pꝛiuatur. B
¶ Utrũ qs ex cõsuetudine possit reci
pere fruct⁹ bñficii in absentia. R° ẜm
Hosti. Põt ut ex̃ de cõsti.cum oẽs. A
Et ibi hoc notat glo.q̃ ẽt dicit ꝙ sec⁹ ẽ
de iure cõi. Sꝫ ⁊ puto hoc intelligẽdũ
inq̃tũ per hãc cõsuetudinẽ nõ deroge
tur dino cultui.uel al̃ nõ sit irrõnabil̃
Al̃ secus.ex̃ de cõsue.c.fi. B. Sꝫ talis
ꝯsuetudo ꝯrio statuto tolli põt.ut si ec
clesia sit ministris destituta ita tñ ꝙ ꝓ
benda absentis assignet̃ subrogato.ex̃
eo.cũ dilect⁹. Sꝫ si tale statutũ facerẽt
canonici ꝓpt̃ ꝓpꝛia cõmoda.puta ut
inter se diuidãt illud quod absens con
sueuit accipere non valet.ex̃ de ꝯsue.
cũ oẽs. A. Jdem in dicta.q.26. B.
¶ Quõ cleric⁹ i bñficio debeat reside
re? R° ẜm Hosti. Residere debet in ꝓ
pꝛia persona seruiẽdo ecclꝫie.ex̃. eo. qꝛ
nõnulli ⁊.c.se. Et debet seruire i suo oꝛ
dine.ex̃ de fi.ꝓsby.ꝓposuit. Parũ eni
esset sui ꝓñtiã exhibere ⁊ curã pꝛopꝛie
ecclesie negligere. A. Jdẽ in sũ.eo.ti.
q.27.vbi ⁊ additur ẜm eundẽ. Et hoc ẽ
ꝯ pꝛauam cõsuetudinem quarundam

ecclesiarū q̄ reputat canōicos residen
tes ex q̄ p̄ntes sūt. l3 ñ itrēt ecclesiā. B
¶ Utrū nō residens possit excusari ex
aliquibus causis. R°. Excusat̄ p̄ gde3
si iusta sit cā sue absentie. ut ꝓpt̄ inimi
citias uel aliqd h⁹ mōi. ex̄. eo. int̄ q̄tuoꝛ
Et tūc tenet̄ p vicariū deseruire. ut s̄.
clericus. p̄. §. fi. Et idē intellige si p̄ns sit
sed sine sua culpa ipotens sit fact⁹ aut
infirm⁹. extra. e. cū dilect⁹. 7. q. i. p̄ntiu3
2° si de licentia p̄lati cā rōnabili sit ab
sens. extra. e. relatū. extra de elec. l3 ca
non. li°. 6°. Aūt sine licentia p̄lati pere
grinari nō pōt de ɔse. di. 5. non oportet
ex̄ de voto. magne. §. vex. 3° si h̄eat ec
clesiā pochialē pōt ex dispēsatione epi
eē i studio p septē ānos. ut s̄. ecclesia. 2°.
§. 2°. 4° si haberet sup hoc sp̄ale p̄uile
giū. hr̄ ēt absens ꝓ residente. ut hēs in
§. se. A. An illud quod hētur. h̄ ⁊ in. §.
se. facit qd̄ notat̄ i sū. dcā. q. 27. B
¶ Sūt ⁊ alie cause i quibus ñ residēs
habetur ꝓ residente. p̄ma ē si sit i ſui
tio pape. extra. e. cū dilect⁹ i. Secūda ē
si vnus vel duo ex canonicꝭ sint i serui
tio ꝓprii epi. extra. eo. de cetero. ⁊. c. ad
audientiā. S3 eps suffragane⁹ si more
tur cū archiepo non videt̄ r̄sidē. ar. ex
tra de offi. ordi. pastoralis. Et nota q̄ q
ē i seruitio pape uel epi sui recipit qdē
fructus b̄nficii p̄ter victualia siue q̄ti
dianas distributiones q̄ nō solēt absē
tibus dari. ut i dcō. c. de cetero. et extra
de p̄bē. licet. ⁊ extra d̄ cle. nō resi. c. p̄. li°.
6°. Et de h° vide. s̄. b̄nficiu3. 2°. § p̄t. A
Potius videt̄. §. fi. B. Tertia est si se
nō absentat in fraudē s3 eccl̄ie sue iura
fideliē ꝓsequit̄. extra. e. ex p̄te. In qb⁹
casibus possit qs p vicariū deseruire.
vide s̄ cleric⁹. p̄. §. fi. ⁊. i. vicari⁹. §. p̄.

Res inter alios ac
ta ⁊c̄. vide. i. snia. §. 9°. ⁊ x°.

Restitutio rei alie
ne p̄ cōiter. Utru3 quis tenea
tur stati restituē. R° b̄m Tho. scda se
cunde. q. 62. Sicut accipe rē aliena3 ē d̄
iusticiā. ita ⁊ d̄tinē eā. q2 p hoc q̄ aliqs
detinet rē alienā inuito dn̄o ipedit eum
ab vsu rei sue ⁊ facit ei iniuriā. Manife
stū ē āt q̄ nec p modicū tēpus licet in
pctō morari s3 qlibet tenet̄ stati pctm̄
deserē. b̄m illud Eccꝭ. 21. Quasi a facie
colubri fuge pctm̄. Et iō tenet̄ qlib3 sta
tim restituē uel petē dilationē ab eo q
pōt vsū rei ɔcedēr. Con. Ray. A. Ista
petitio dilationis uel remissionis faci
enda ē p se vel per aliū qñ debitoꝛ est
ipotēs ad soluendū b̄m eundē Tho. se
cūda scdē. q. 62. arti. 8°. Et h⁹ nisi ex ip̄a
petitōe sequeret̄ reuelatō peccati seu
aliud scādalū. ar. c. officii. extra de pe.
⁊ re. Et ad p̄dictoꝝ clarioꝛē itelligētiā
distinguēdū ē. q2 aut debitoꝛ ē potens
restituē aut nō. p̄ casu tenet̄ stati resti
tuere ut dictū ē. 2° casu aut est ipotens
oio. aut nō oio. Si oio. excusat̄: q2 iposs
biliū nulla est obligatio. ff. de re. iurꝭ. l. i
possibiliū. ⁊ iō sufficit hoc casu q̄ ꝓpo
nat restituē cum poterit. 14. q. 6. si res.
Si non oio tunc tenet̄ statim restituē
id qd̄ pōt. Et b̄m Ray. in ti. de rapto. §.
forma. ista potentia videt̄ cōsiderāda
vsq3 ad mendicitatē suā ⁊ sue familie
reseruata sibi solū extrema nccitate.
Et idē no. i sū. li°. 2°. ti. 5. q. 86. Sed certe
non solū extrema: s3 etia3 magna ncci
tas videtur excusare a restitutione.
extra de fur. c. si qs ꝓpt̄. vbi dr̄ q̄ si qs
ꝓpt̄ nccitatē famis furat⁹ fuerit. aut
r̄stituat aut tres hebdōadas pēiteat
Et sic nō cogit̄ p̄cise restituē. Et illd̄. c.
itelligit̄ i nccitate etiā nō extrema b̄m
glo. ⁊ Inno. ibi. Unde ad clarius hoc in
telligendū iterū subdistinguēdū ē. q̄
aut debitoꝛ ē i articulo extreme neces
sitatis. aut nō. p̄. casu nō tenet̄ ad resti
tutionē. q2 i extrema nccitate oia sunt
cōia. l. i. §. cum in eade3. ff. ad. l. rodi. de
iac. Uñ ⁊ sup 4°. sniarū. di. 15. dic̄ Sco
tus q̄ si detinens rē alienā ē in extrēa
nccitate. ⁊ ille cuius est res nō: sed hēt
aliqua citra nccitatē extremā dicimus
q̄ ista res ē detinentꝭ iure poli quo in
extreme nccitatis articulo ad ꝓuiden

dū nccitati nature via oibus extrema necessitate detentis ē ɔcessa. extra de ver.sig].exiit qui seminat.li° 6°. Si ambo sunt in extrema nccitate si ꝑus dñs deuenit ad eā dꝫ reddi dño duplici iure tū q2 prius suuꝫ.tū q2 iam ex ista sua necessitate factum est suū. Si vo ꝑus deuenit detinens factū ē suū. ꝛ tūc domino postea deuenienti ad istaꝫ necessitatē nō debet reddi.q2 cessauit dominium eius ī re ista ꝛ factū ē alteri⁹ iure poli. Si ambo simul deueniāt dicim⁹ ꝙ debꝫ reddi dño.q2 nūꝙ̄ cecidit a dominio. Pro hoc facit q2 duob⁹ ɔcurrētibus preualet qđ ē potius.ff.ꝺ sta.bo. .l.querit. Et subiūgit Scot⁹. Si detentor ꝺueīat ad pinguiorē fortunā tenetur restituere qñ occupauit cessāte extrema nccitate. Sed si nūꝙ̄ ante extremā necessitatē occupassꝫ.tūc iuste simpliciter occupasset.i.reꝫ suā nec ad aliquā tenet restitutionē.hec ille. Tuti⁹ videtur ꝙ si deueniat ad potentiaꝫ restituat sicut ꝛ qui cessit bonis. C.de his qui.po.ce.bo.l .i. Nō tamē tenetur nisi inquantuꝫ facere pōt.l.ꝫ.ff.de cessi. bo. Et in hoc vltimo casu intelligitur facē posse deducto ne egeat.ff.de re.iur].in condēnatione.2° casu qñ debitor non ē in articulo nccitatis extreme. aut restitutio est incerta aut certa. Si icerta ut q2 ñ iuenit creditor uel eius heres restitutio faciēda ē pauperibus.extra de vsur].cū tu. Et tūc debitor īpotens poterit se liberē ponere ī manu epi ad quē pertinet ꝓuisio pauperū.ꝛ eps si viderit ꝺm deū expedire poterit ei relaxare debitū ut pauperi ī totū uel in partē uel ꝓbeē ei dilationē ut paulati eroget paupib⁹.ut ꝛ pōit ī dicta.q.86. in sum.li°.2°.ti.5.ad fi. Sed in eo ꝙ loqtur ibi de penitentiario ut possit h° facere.pōt itelligi si ip̄e penitentiarius habeat super hoc auctoritatē ab epo. alias per se nō pōt:q2 iure nō cauetur. Ideo dñs An.de bu.in dicto.c.cū tu. in .i.q.dicit penitentiariū hoc ñ posse. Sꝫ ꝛ quādo apud debitoreꝫ aliqd relaxat ab epo uel ab alio habente ab ipso auctoritatē dꝫ orare uel alia bona facere ꝓ his quorū ille res sūt uel quibus debentur.ꝛ inꝙ̄tum veniat ad facultatē pro illis facere elemosynas. ut si ñ potest facere qđ debet saltē faciat qđ potest.sicut dic Tho.scđa scđe.q.62.arti. 2°.ī eo q nō pōt mēbrum abscisū uł sblatam famā restituē. q2 debet in pecunia uel alio mō quo pōt recōpensare. Si restitutio ē certa:idest q2 scit siue pōt sciri particular] persona cui dꝫ fieri:tūc si debitor ē in tanta necessitate ꝛ creditor in tanta facultate ꝙ debitori teneret ꝑ elemosynam subuenire:ꝺbitor nō tenet ad restitutionē. Nā h° casu ipse creditor teneret retro reddē. Vñ.48.dis.sicut hi.super vbo inuadē dicit glo.ꝙ pñt paupes cogē diuites ad eis ꝓstādū nō per viaꝫ actiōis sꝫ denūciationis ad ecclam,q pōt diuites cogere ad hoc agendū. Itē gnālit ꝺbitor nō tenetur ad restitutōnē eo casu quo creditor rōabilit deberet nolle sibi fieri restitutōnē ut dicit Scot⁹ sup 4° sētētiaꝝ.dis.15.vbi subiungēs exēpla dicDꝫ.n.uelle glibet restitutionē sibi non fieri qñ ē in preiudiciū cōitatis uel recipientis restitutioneꝫ: q2 debet uelle bonū suū ꝛ bonū cōe. Debet etiā velle non fieri restitutionē qñ eēt ī diffamationē restituētis:q2 debet magis velle famā ꝓximi ꝙ̄ illud modicum suū statim. Consilit debet magis velle ꝙ vitet magnū icōmodū ꝓximi restituentis ꝙ̄ modicū icōmodū suuꝫ uel nullū ī illa modica dilatione restituēt]. Ex his sequit ꝙ qñ eēt restitutio dānosa rei publice uel ei cui fit vel diffamatiua restituēt] uel nimis notabilit dānosa ñ,tenetur ad stati restituenduꝫ:sed sufficit ꝙ stati ex affectu restituat. et ꝙ actu restituat cessantibus icōueniētiis hic ide. Et ex predictis etiā subinfert. Qñ ablatio fuit occulta tūc ñ tenetur ablator se ꝓdere.nec ꝑ oñs ꝑ se ipsum restituere sꝫ per aliā personā secretā ꝛ fidelē.ꝛ expedit] ꝙ ꝑ ɔfessoreꝫ.

qꝛ sibi ē crimē detectū ꝑ confessionē et de eius fidelitate ꝙ restituat fidei sue commissū satis debꝫ credi. Patꝫ igitur hic differri restitutōnē quousqꝫ voluntas talis persone ⁊ opportūitas habeatur. hec ille. B

¶ Cui restituenda ē res furtiua uł rapta seu ał male accepta. R° sm Ray. Ei cui res subtracta fuit etiam si non sit dñs rei: sꝫ sua intersit ex causa honesta rem non esse subreptā. ut puta qa habebat in ea ius pignoris uel vsum aut aliquod huiusmodi. ff. de furt. l. Licinius. Si ꝟo ipse cui nūc res ablata ē furatus fuerat eā: nō sibi sed domino erit restituēda. uel ille cui prior fur uł raptor subripuerat si sua ut dictum ē intererat ex causa honesta. Et fiat caute q̄ntū pōt per religiosum ⁊ huiusmōi ita ꝙ nulli persōa furis prodaṫ. Itaqꝫ regulariṫ restitutio spoliatis facienda ē. 3. q. i. reintegranda. ⁊ fere ꝑ totā qōnē ⁊ ex̄ de resti. spo. fere per totum. Fallit tamē quādo non tm̄ iste male accepit sed alius ei turpiṫ dedit. de quo faciē dū ē. ut dictū ē s̄. elemosyna p̊. §. fi. A Et ibi latius in additione. B. Et hic .i. §. antepenult. A. Et ibi de hoc dicetur. Et ad maiorē huius §. declaratōēꝫ potest generaliter dici ꝙ restitutio facienda ē pricipalibus uel eorū heredibus si iueniūtur. ał paupib⁹. ex̄ ꝺ vsuris cū tu. Sed in hoc clarius distiguendo dicendū ē ꝙ aut quis obligaṫ rōne turpis receptōis in q̄ participauit etiā dans. aut ał p̊ casu non teneṫ restitueṫ danti. qꝛ in pari cā turpitudinis potior est cōditio possidentis. ff. de ꝯdi. ob turpē cām. l. si ob turpem. §. porro. et. C. e. l. 2. Et ideo hoc casu cū restitutio nō fiat persone principali saltē debet fieri pauperibus tāqꝫ si nō iueniretur ꝑncipalis uel eius heres. ꝑ dictum. c. cum tu. Fallit in accepto per simoniā. qꝛ debꝫ restitui illi ecclesie i cui⁹ iiuria acceptum ē. ex̄ de simo. c. de hoc. Item etiaꝫ non erogatur paupib⁹ quādo turpiter acceptū ipso iure applicareṫ fisco uel priuato. qꝛ de alieno non potest fieri elemosyna. i. q. i. non ē putanda. Et hoc etiam notatur in sum. li° 2° ti. 8. q. 32. Et excepto hoc casu cum res applicareṫ ipso iure fisco uel priuato: licet turpiṫ accipiens nō cogaṫ restituere turpiter dāti. tn̄ si vellet posset restituē eidē dāti. Nā iure nullo ꝓhibeṫ hoc. Et pene sūt restringende. de pe. dis. i. c. pene. ⁊ i. C. odia. de re. iur. li° 6°. Et notatur i sū. li° 2° ti. 8. q. 25. ad finem. Est etiam cāus in quo licet dās nō fuerit in turpitudine particeps. non tamen ei sed pauperibus fit restitutio. qꝛ dans ex obligatione dedit licet accipiens turpiṫ recepit. videlꝫ qn̄ iudeus uel pagan⁹ fuerit aliquid lucratus a xp̄anis occasiōe officii publici. Illud enim debet cōuerti in vsus pauperū xp̄ianorum secundū prouidentiā diocesani epi. ex̄ ꝺ iudeis cum sit. 2° casu quando obligatio ē aliunde q̄ꝫ ex dicta turpi causa distiguendum ē. Aut nō iueniuntur creditores seu eorū heredes. ⁊ de hoc diceṫ. i̊. restitutio 6°. Aut iueniūtur. ⁊ tūc aut obligatio est personalis. ⁊ de hoc diceṫ. i̊. restitutio 2°. Aut obligatio est realis. vt qꝛ habet quis rem alienā. ⁊ tūc si hēt a nullo uel saltē a dño clarū est. qꝛ sēꝑ dño ē restituēda. ff. de rei ven. ꝑ totum ⁊. C. eo. qꝛ cuiqꝫ dandū ē qꝺ suum ē. ff. ꝺ iusti. ⁊ iure. l. iusticia. §. iur. precepta. Sed si habuerit ab aliquo alio titulo trāslatiuo puta per donationē uel venditionē uel silem. siłr restitutio fit dño rei gratis. C. de furt. l. in ciuilem. Si ꝟo habuit titulo nō trāslatiuo puta in cōmodatū uel locatū uel etiā sine titulo forte qꝛ sustulit. illi videṫ restituenda a quo habuit. C. locati. l. si qs ꝯductōis. Ubi dicitur ꝙ cōductor debet oio locatori rem reddere. licet dicat se dñm. ⁊ postea agere ꝺ domio. Sed hoc dꝫ intelligi qn̄ nō ꝯstat de dominio nec poterat incōtinenti ꝓbari. Ał bn̄ audiretur mouēs qōnē de dominio. ff. depositi. l. bona fides. vbi dr̄ ꝙ qn̄ fur deposuit rē apud dñm dicte rei dñs nō cogiṫ

reddē. Cogit̄ ergo i hoc casu hn̄s rē3 il lā restituē a quo habuit nisi stati pos sit de suo dominio ꝓbare. adeo ꝙ si ēt a fure uel ꝑdone qs habuit tn̄ dēt ei restituere quādo habuit cā3 ab eo. ut p3 i dicta. l. bona fides. Sed si nō hūit cām ab eo. puta q2 ei ꝑ furtū uel rapi nā abstulit tūc quādo ꝑ furtū puto ꝙ nō debeat furi ꝑdoni restitui: q2 nullus male fidei possessoꝛ h° casu h3 ius r̄pe tendi. Nā ei dat̄ actio furti cui⁹ int̄est ex honesta cā. ff. de furt. l. cui⁹ interest ⁊. l. is cui⁹ interest. Itē nemo debet ex improbitate sua ꝯsequi actionē. ff. de furt. l. itaqꝫ. §. ꝑ. Est tam̄ casus in q̄ fur actionē furti hēt. ff. de fur. l. q vas. §. si ego. vbi dr̄. Si ego poliēda vestimēta tibi locauero ⁊ tu ticio ꝯmodaueris ti cioqꝫ furtū factu3 sit: tibi datur actio furti. q2 tua interest cū mihi tenearis reddē. ⁊ mihi aduersus te dat̄ actō q2 furtū fecer̄ ticio ꝯmodādo. Hoc itaqꝫ casu fur ad uersus furē actionē habet hec ibi. Et hoc ideo ē q2 a pricipio ha buit rē de volūtate domini eā sibi lo cādo: ꝑpt̄ qđ itererat ei⁹ ēt ex hōesta cā. Alias sec⁹ ut p3 ex ꝑdict̄. Quando āt ꝑ rapinā qs rē abstulit a fure uel ꝑ done: tūc vr̄ ei restituēda: q2 ēt ꝑdo ē restituēdus. ex̄ de resti. spo. c. in litte ris. Immo nec domio l3 rape rē suam nisi in casu de q̄ s̄. bellū. ꝑ. §. ꝑ. ⁊ 2°. Al's perdit ius suū. Et nō domius tenet̄ ad extimatōe3 rapte rei r̄gularit̄. C. vnde vi. l. si quis in tantā. Qui ergo furat⁹ ē furi uel ꝑdōi nō tenet̄ furi sed domio uel alii habēti ius i re restituet̄. Sec⁹ ē in raptoꝛe. S3 in quocūqꝫ casu dcm̄ ē debere furi uel ꝑdoni fieri restitutōe3 si concurrat dominus in repetitōe dēt domio poti⁹ restitui. dicta. l. bōa fides Immo ēt si domin⁹ nō r̄petēt q2 igno raret qs h̄ret. d3 q h3 domio denūciar̄ ut ipsā recipiat. ex̄ de furt̄. q cum fur dūmō fiat sine ꝑiculo fur̄. 22. q. 5. hoc videtur. vbi dicit̄ ꝙ peccata proximi eis reuelanda sūt qui possūt ꝓdesse ⁊ nō obesse. Et qđ dictū ē de domino cō

currente ad repetitionē cū fure ide3 ē de omni alio ꝑtēdente aliqđ ius hone stum: q2 sp illi facienda ē restitutio q fouet maius ius. dcā. l. bona fides. ⁊ ē ar. in. l. querit̄. ff. de statu. ho. Et iō q vi cerit filio ul' seruo pecuniā tenet̄ resti tuere pr̄i uel domino c⁹ ē. ff. de alea. l. fi. Immo filii etia3 tenent̄ restituē pa tri res q̄ spectant ad eos iure ꝓꝑrieta tis s3 vsufruct⁹ ad pentes qđ ē regula re. Fallit i castrēsi uel q̄i castrēsi pecu lio. Itē i beneficialib⁹. ut i. c. si ānū. i. 4. ex̄ de iudi. li° 6°. q2 eas nō possūt admi nistrare vel obligare. ⁊ minus alienar̄. C. de bonis que liberis. l. fi. §. filii autē familias. Et assignatur ratio ibi. Ne li⁹ ē. n. coartare iuuēiles caloꝛes ne cu piditati dediti tristē exitū sentiant q eos post dispersū expectat pr̄imoniū. Propter qđ in oībus his casibus vr̄ patri restitutionē fieri debere. Et ide3 vr̄ eadē rōne i oīb⁹ similib⁹. ut siquis accepit re3 a pupillo restituat tutori. S3 cui restituent̄ res ecclesie? Dicēdū ꝙ ꝑlato si nō ē i culpa. Si vero ē i cul pa ut quia res ecclesie ipse dissipauit. uel ex carnali affectu ⁊ nō iusta cā do nauit: qđ facē nō pōt. cū eps̄ ⁊ q̄l3 ꝑla tus rerū ecclesie sit ꝓcuratoꝛ ⁊ nō dn̄s ⁊ ꝯditionē ecclesie melioꝛare pōt. dete rioꝛē ꝯo facē non d3. ex̄ de dona. c. frat̄ nitatē. tūc ꝓpter ꝑticipiu3 culpe si vr̄ ꝙ debeat se itromittere. ex̄ de cle. ꝯiu. diuersis. Et iō fiet restitutio successoꝛi eius dicto. c. fraternitatē. Uel si adhuc nō ē successoꝛ expendat̄ i vtilitate3 ec clesie. ex̄ de simo. ꝯ hoc. Hoc ēt notat̄ in sū. li°. 2°. ti. 5. q. is. vbi ⁊ de talibus dr̄. Sed cui fiet restitutio? Et subdit̄ dicit Ray. Credo ꝙ auctoꝛitate iudic̄ peni tentialis debeat fieri ecclesie cui sic iiuriose ablatū ē. ita ꝙ illi eidē qui de dit nisi cū turpiter dedit. tūc. n. nō sibi sed successoꝛi suo poterit fieri uel su perioꝛi ut dic̄ Hosti. uel i vtilitatē eccle sie ꝯuertet̄ ul' ēt eiusdē loci paupib⁹ si hoc expedir̄ videbit̄ eroget̄. ar. 17. q. 4. si quis i atrio. Hoc vltimu3. s. ꝙ detur

paupibus dic̄ glo. Ray. q̄ meli⁹ ē cū in digēt paupes uel satis abundet eccl'ia Alioquī meli⁹ ē q̄ i vtilitatem eccl'ie paupis ouertat. Idē Ul. Sat| cō. Tho. scda scd̄e.q.62.arti.5.ꝛ arti. vltimo. Qd̄ autē hic dicit Ray. de auctoritate iudicis pnialis glo. dicit. Si tñ sup talib⁹ dispensādis habeat ptātē. hec ibi. Et ad pdicta attēdāt accipiētes a cleric| ō rebus ecclesie cū nō idigeāt uel nō ouertant in vtilitatē ecclesie uel nō alia iusta. rōe. sʒ poti⁹ occasiōe ↄsāguinitatis uel amicitie: quia tenent ad restitutō nē. ut' Tho. pōit dcō arti. 5. Et multo fortius si accipiāt ex cā turpi: ut ex mē tricio ludo uel alia quacunqꝫ turpi cā. ut ꝛ notat i sū. li. 2. ti. 5. dicta. q. is. Quādoqꝫ tñ lʒ dn̄s cōcurrat i repetitione ñ pfertur siqs forte habuit rē ab eo q etiā ō dn̄m habēt actionez, puta qꝛ est vsufructuarius. Nam magis eius int est hr̄e rē q̄ dn̄i. qꝛ dn̄s hʒ ppietatē q̄ cōsistit i nudo iure dū ē p se separata ꝛ vsufructuari⁹ hʒ ius vtendi ꝛ fruendi .ff. de vsufruc. p totū. ꝛ. L. ꝛ Insti. eo. ti. Immo etiam si ipse dn̄s sustulisset teneret furti. ff. de furtis. l. cū res. §. si bona fide. Itē si esset q possʒ rē retinē rōne ipēsaꝝ factaꝝ i ea. ff. de furt| .l. si is q cōmodasset. Ibi dr̄ q̄ si dn̄s furatus ē rē cōmodatario. i. ei cui cōmodauit. nō tenetur furti nisi cōmodatari⁹ potuisset rē retinē rōne impensarū in re factarū. Idē ē si rē hr̄et obligatā propter candē rōnē. Itē qd̄ dictū ē de re aliēa restituēda domio. idē p oia itelligēdū ē de re affectata. puta q̄ per vim cōpulsiuam alteri data est. Naz illi est restituenda qui viz passus est. ff. quod me. causa. l. metum. §. cum autem. B

Utrū quis absoluat a restitutione si is cui debebat remisit siue dōauit. R⁹ Absoluit si ē psona q̄ donare posset. ō q̄ vide s̄. donatio. p. §. 2. Que donatio postq̄ facta est postea ex penitentia nō reuocatur: ut Ray ponit. De hac ēt q̄one vide. s̄. restitutio 3. §. penult. A Et intellige hoc si remissio fiat libera

voluntatē creditoꝛis. al' nō valeret. vt .s̄. §. penult. ꝛ dictum ē supra. bellum. p .§. x. in additione. B

Quid si psona cui debebat restitui defuncta est: R⁹ s̄m Ray. Restitutio facienda est heredibus. Sed hic distingue. qꝛ si heres est aliquis in toto uel i parte: tunc fiet ei restitutio sicut cōtigit in toto uel in parte. Si autē heres institutus est in aliqua determinata quantitate. puta in centum uel etiaʒ i domo. ꝛ nō plus tunc restitutio ñ dʒ fieri heredi. A .quia scriptus heres i certa quantitate uel rebus particularib⁹ nō ē heres sʒ poti⁹ legatari⁹. L. ō here. insti. l. quotiens. B .sed illi uel illis q bus testatoꝛ reliquit dispositionē resi duoꝝ bonoꝛū. A .i. veris heredib⁹ ul' executoribus a testatoꝛe deputatis sʒ dispositionē testantis cuius voluntas oio seruanda est. 13. q. 2. vltima. B

Utrum quis teneatur restituere rez cum fructibus. R⁹ s̄m Ray. Quilibet malefidei possessoꝛ tenetur restituere rē cum oibus fructib⁹ pceptis ꝛ q̄s ipe dn̄s pcepisset si possedissʒ. ex ō re. spo. grauis. ff. ō condi. fur. in re. ff. de rei vē. si nauis. §. generaliter. Et intellige fructus qui supersunt deductis expensis illis que fiunt grā fructuū querendo rū ↄgregādoꝝ ꝛ cōseruādoꝝ q̄ deducūtur tam a male fidei q̄ a bone fidei possessoꝛe. ff. de peti. heredi. l. a patre §. vlt| Possessoꝛ autez bone fidei non tenetur de fructibus quos percepit q̄diu fuit bone fidei possessoꝛ si iam cōsumpti sunt. sʒ de extantibus tenetur L. ō rei ven. l. certū. A. Hic latius ē distiguēdū. Aut qs obligat ad restitutionē rei aliene. aut alteri debite. Si eniʒ rei aliene tunc si ē male fidei possessoꝛ q statī dicit male fidei cū sciuerit rem ad aliū ptinere. ex̄ de pscrip. c. fi. tenet oēs fruct⁹ restituere. L. ō rei vē. l. certū Sʒ h iteꝝ distiguit. Nā si tal' possessoꝛ nō habuit titulū. claꝝ ē q̄ tenetur oēs restituere ñ solū pceptos sʒ ēt q̄ pcipi potuerūt p dn̄m rei si rē habuisset. ff. ō

re.iuris.l.gnālit. Si vo habuit titulū
puta donatiōis uel venditionis ul'ali
um solū tenet de pceptis.l.si fundū.C.
de rei ven. Fallit qñ titul' ē habit' per
metū: qr tūc ēt tenet de pcipiendis.l.
sed z ptº.ff.qd me.cā.vbi glo. addit ēt
tres alios casus videlicet qñ titul' hr
ɔ interdicta legū.l. quēadmodum. C.de
agri.z cen.li.º xi.º Itē qñ hr in fraudem
creditoȝ. Itē qñ emit res fisci sine so
lēnitate. Nō si ē bone fidei possessor ñ
facit suos fruct' nāles.videlicet q nas
cūt sine idustria hoīuȝ.ut poma z silua
z illos tenet restituē: nō tñ vltra q̄ ex
illis sit fact' locupletior.l.vtȝ.ff.de pe.
here. Fruct' vo idustriales.i. puenie
tes ex idustria hoīs nō tenet restituer
nisi extantes.sȝ p' litē ɔtes.oēs qui p cō
testationē sit ɔstitut' male fidei.dicta
.l.certū. Putarē tñ q si hūit iustā cām
litigandi q nō teneat nisi iq̄tuȝ fact'
sit locupletior.z vr pbari in.l. illud. ff.
de peti.here.vbi expresse dicitur q cō
uentus de hereditate nō tenet d reb'
pditis p' acceptū iudiciū si habuit iu
stā cām litigādi. Et de istis fructib' est
plena z mgra glo.i.l.ex diuerso.i prin.º
ff.de rei.ven. Si alteri debite.dicendū
est q si debetur mihi res que non fuit
mea.puta qr fuit vendita uel pmissa
p' ceptū iudiciū .i.contestationē litis
debētur cū re oēs accessiones.i. fruct'
ac si illo tpe fuisset res mihi tradita.ff.
si cer.pe.l.cū fundus. Sȝ si mihi debea
tur res q̄ fuit mea z ad aliū sine cā pue
nit.puta solui rē quā estimabā me de
bē cū nō deberē.tūc simlt cū re ɔbētur
oēs accessiōes.i.fruct' z alia q̄ ipsi rei
a pricipio quo fuit data euenerūt.ff.d
condi.inde.l.indebiti.in principio. In
oībus aūt sciendū ē q bone fidei pos
sessor nūq̄ tenet vltra q̄ sit fact' locu
pletior.dicta.l.vtrū de peti. here. A
Et nota q q solū vsū rei furat' fuit nō
sufficit si restituat rē: sȝ tenet etiaȝ ad
extimationeȝ vsus . Con. Hosti.z Ui.
Et eodem mō tenet qs restituē dāna si
qua dñs rei ppt ei' absentiā passus fu

it.12.q.2.si qs de ecclesiis. De quo vide
i.vsura.p.§.16.q icipit. Utrȝ vsure pos
sint z.§.26.q incipit. Sed nunquid est
vsura.z.i.vsura 6º.§.plt. A .Ad pre
dictorū itelligētiā sciēd q interesse qd
alicui debetur ɔsiderat aliqñ respectu
lucri cessantis.aliqñ respcū dāni emer
gentis.p casu extiatio nō dȝ deduci i i
finitū.sȝ vbi rei pricipalis ē extimatio
interesse nō dȝ excedē duplū rei pricipal'
sȝ vbi ē incerta fit extimatō ad arbitri
um boni iudicis.adeo q i imensuȝ nō
pcedat.l.vna.C.de sen.q̄ p eo qd int
ē profe.2º casu videlicet respectu dāni
emergent] si venit interesse rōne omissi
onis ɔsiderat solū iteresse intrinsecuȝ
ff.de ac.emp.l.si sterilis. §.cū p vendi
torē .vbi dr q si frumentū uel sile non
sit datū ēptori suo tpe nō veniet extia
tio.qr aialia sūt mortua ex eo q nō ha
buit bladū suo tpe. Nam illud interesse
extrisecū ē a re.sȝ bñ ueiet ut det mai'
preciuȝ quo res valuit a tpe q̊ debuit
dari.qr hoc est interesse intrinsecū qd
concernit rē z venit ex ipsa re . Extrise
cū vo qd nō ex re venit sed ppt rē. ut
i exēplo pposito. Predicta auteȝ puto
vera si dānū occurrit creditori ex sim
plici omissiōe debitoris. ut si creditor
erat icursur' dānū etiā si debitor mihil
sibi pmisissȝ.qr nō hēbat quō aliunde
sibi puidēt . Sec' si cū omissiōe adue
nit etiā ɔmissio: ut qr creditor aliter si
bi puidisset ut nō morerēt aialia eius
si nō fuisset decept' pmissiōe dbitoris
Hoc.n.casu interesse venit rōne ɔmis
sionis.i.false pmissionis.z ideo debet
itereē ēt extrisecū: ut stati patebit pre
serti in foro cōsciē vbi quis tenet pro
ximo satisfacere oē dānū quod ei' cul
pa uel dolo proxim' incurrit ut in.c.si
culpa ex de iniuriis. Propterea hº ca
su saluo meliori iudicio tenetur ēt de
morte aialiū. Si vo rōne cōmissiōis d
bet interesse cōputat interesse ēt intrin
secū.ff.de ac.emp.l.iulianus in prin.º
ubi dr q dās tignū uitiatū tenebit ēt d

ruīa dom⁹. Et sic illa extiātō ꝯsiderat
hoc casu etiam multo vltra duplū rei
principalis: nō tn̄ in infinitū. licet eniꝫ
veniat ruina domus: n̄ veniet si forte
oportuerit ipsū ꝑpt hoc ꝙ mltos ānos
uel vsq; in tps vite ꝯducē domuꝫ. Fa
cit. ff. de ser. corrup. l. i h° iudicium. ⁊ l.
neratius. vbi corruptor serui tenet nō
solū ō seruo sꝫ ēt de oibus rebus quas
seru⁹ tūc fugiēs tulit: nō de aliis quas
postea successiue furat⁹ fuerit. R.

¶ Quid si in ipsa re furtiua fecit qs ex
pensas? R° fm Guil. In foro pnie si ex
pensas fecit ad ꝯuatione rei ut pascē
do equū. siue ad oportunā melioratio
nem. ut puta curādo aial morbosuꝫ ul'
nutriendo porcū ⁊ h⁹mōi deducē eas
pōt exq̄ satisfacit alias itegralit dam
nū passo. Idē Ul. A. In foro āt iudici
ali dicte ipense non cōputant. ut in sū.
li° 2°. ti. 5. q. 75. vbi hec notāt. Ad pleni
orē āt māe intelligentiā. vtꝝ qs possit
petere sūpt⁹ factos in re aliena. Dicen
duꝫ est ꝙ aut fecit noie dn̄i rei. aut no
mine proprio. i. tāq̄ i re sua. p° casu claꝝ
est ꝙ pōt cōputare. Nā utilit gessit ne
gociū dn̄i. l. i. ⁊ 2. ff. de negl. ge. ⁊ p totuꝫ
In tantū ꝙ si dn̄s tollat reꝫ pus q̄ sol
uat sūpt⁹ ꝯmittit furtuꝫ. ff. de furtis. l.
si is q comodasset. 2° casu qn̄ fecit tāq̄
in re propria clarū ē ꝙ p viā petitiōis
nullo mō pōt cōmutare. l. si in area. ff.
de condi. inde. sꝫ p viā retētionis qn̄q;
sic ut ibi. Un̄ distinguendū ē q2 si fuit
malefidei possessor a pn̄° nullo modo
pōt cōputare. l. ex argento. ff. ō ꝯdi. fur.
⁊ i Insti. de re. diui. §. ex diuerso. nisi re
spectu fructuū. Nā ut dicit glo. i. c. gra
uis. ex̄ de resti. spo. fruct⁹ dicuntur qui
supsūt deductis expēsis q̄ fiūt gr̄a fru
ctuū q̄rendoꝝ colligendoꝝ ⁊ ꝯseruādo
rū tā i bone fidei possessore q̄ in male
fidei. etiā predonib⁹. ff. de peti. here. si
a dn̄o. §. fructus. ⁊ l. plane. in fi. ⁊. C. de
fruc. ⁊ lit] expen. l. i. Nā nullus casus in
teruenire pōt q hoc genus deductōis i
pediat. ff. famil. hercis. fund⁹ q. p° rn̄so.
in fi. ⁊. ff. so. ma. fructus. Fructus eniꝫ i
telligunt deductis necessariis expēsis
. ff. de op. fuo. l. fruct⁹. Si vo a pricipio
fuit bone fidei pōt solū tollere qō fec
sine lesione rei. ff. de rei ven. l. Julian⁹
scribit. l. si i area. Ita tam̄ ꝙ si domin⁹
vellet dare pciū illaꝝ reꝝ: uel si uellet
tollē illud in q̄ tm̄ noceret ⁊ sibi nō p
deesset nō ē pmittēd⁹: q2 nō ē cedēduꝫ
malitiis. ff. de rei ven. l. in fundo. Glo.
tam̄ i Insti. de rerū diui. §. littere. dicit
ꝙ q scripsit i paginis aliēis bona fide
etiā reddito libro hꝫ actionē i factū ō
dominū paginaꝝ. ff. de rei ven. i rē. Sꝫ
glo. Jo. eo. ti. §. ex diuerso. dic ꝙ nō da
tur ei actio p. l. si in area. ff. de cōdi. in
debi. Istud secundū pōt itelligi ō sub
tilitate iuris. pmū āt de eqtate ⁊ in fo
ro pnie. q2 nō ē equū aliquē locupleta
ri cū alteri⁹ dāno. ut i. c. locupletari. de
re. iur]. li° 6°. Et sine culpa ⁊ cā rōnabi
li nō dꝫ qs ꝑuari labore suo: ut i. c. sine
culpa. e. ti. Et si domin⁹ rei nō sit potēs
uel si hoc preeligat satisfiat sibi ō re
sua. ar. in Insti. ō reꝝ diui. §. si qs i alie
na. Itē malefidei possessor nō tenetur
de fructibus q pcipi potuerūt ex meli
oramēto qō ipse fetit i re. ff. ō rei vē. l.
ceteꝝ. Sꝫ si sp fuit bone fidei. i. quādo
habuit rem ⁊ qn̄ edificauit si dn̄s rei ē
potēs pōt rē retinē donec sibi satisfiat
de sūptib⁹. Si dn̄s ē ipotens pōt soluꝫ
tollere qō fecit fm modū pdictum. di
cta. l. in fundo. R.

¶ Quid si res rapta reddit deteriora
ta? R° fm Ray. Nō liberabit raptor.
ut de deposito dictū ē s. depositū. §. 7°.
A. hoc clari⁹ dr i. l. i re. ff. ō ꝯdi. fur. R.

¶ Quid si res rapta periit? R° scōm
Ray. Quocūq; casu perierit raptor te
net ad restitutionē. q2 fuit i mora resti
tuēdi ⁊ tenet pstare extiatōnē ei⁹ fm
illud tps i q̄ plus valuit. Nō si nō fuit
in mora. ut q2 obtulit rē dn̄o loco ⁊ tpe
debito: ⁊ dn̄s neglexit accipere non te
nebitur de casu. ff. de condi. fur. l. in re.
A. Ibi hoc clare dr. ⁊ notat etiā i dicta
q. 75. i sū. li° 2°. ti. 5. R. Et q̄ de raptore
dicta sūt itellige etiā ō fure q̄cūq;. A

.s.quo ad restitutionē. ut in dcā.q.75.
B .Et vterq̧ etiā post restitutionē dā
ni tenetur petē remissionez de iniuria
saltē per aliquā iterpositaz ꝑsonā sup
presso uel expresso noīe furis ſm ꝙ q̄
litas negocii patit. A .s.cauendo sēp
reuelationē pcti ⁊ scandalū.ex̄ de pe.⁊
re.officii. B

¶ Quid si plures fuert̄ raptores? R°
ſm Ray. Si vadant simul q̄si sit vnus
exercitus qlibȝ tenet̄ isolidū. Nā ⁊ gli
bet iuuat alios ⁊ fac̄ eos fortiores ad
hoc.ex̄ de hoīci.sicut dignū. Hoc dico
ſm Guil.qn̄ vn⁹ sine alio nō fecissȝ. At
quilibȝ tenet̄ ꝓ dāno qd̄ itulit. Si vo
nō uerūt simł̄ sȝ qlibȝ ꝑ se fecit dānū
quilibȝ tenet̄ pro eo qd̄ intulit. Simi
lē casū vide.i.restitutio 3°.§.p̄. A .Et i
eodem.c.de hoc dicetur. B

¶ Quid si qs furatus fuit rem qn̄ plus
valuit ⁊ mō restituit qn̄ minus valȝ?
R° ſm Al.in 4°. Non satisfecit nisi lu
crū tpis i q̄ plus valuit apponat. A.
De hoc dictū ē s.§.6°. B

¶ Qualiter restituet qui ipediuit ali
quē a cōsecutiōe alicui⁹ bn̄ficii. R° ſȝ
Tho.scd̄a scd̄e.q.62. Aut ipediuit euȝ
iuste ut si intēdēs honorē dei uel vtili
tatē ecclesie ꝓcuret ꝙ det̄ alicui digni
ori.⁊ tūc i nullo tenet̄. Aut ipediuit in
iuste.ut puta si itendebat ei⁹ nocumē
tū ꝓpter dānū odiū uel vindictā ⁊ h⁹
modi.⁊ tūc si ipediuit nō det̄ digno.di
co an̄q̧ firmatū sit ꝙ det̄ ei tenet̄ qui
dē ad aliquā recōpēsationē pensatꝭ cō
ditionibus ꝑsonaꝝ ⁊ negocii. A .ſȝ ar
bitriuȝ sapientis.ut i sū.e.ti.q.77.vbi
hec notātur. B .Nō tn̄ tenet̄ ad eq̄le
q̄ ille nōdū fuerat adeptus.⁊ poterat
multipliciter ipediri. Si vo ipedit ne
detur p⁹q̄ iā det̄minatū ē ꝙ det̄.pro
curans idebite reuocari tenet̄ ad resti
tutionē eq̄lis ſm suā facultatē. Et idez
iudiciū de eo q impedit aliquez a cōse
cutione cuiuscūq̧ munerꝭ qd̄ honeste
reciperet. Con. Pe. A .Con etiaȝ Ul.
ut in dicta.q.77. B

¶ Qualit̄ satisfiet ꝓ his q̄ restitui n̄
pn̄t ut mutilatio mēbri.stupꝝ ⁊ silia.
R° ſm Ul. In his i qbus dānū neq̧ in
se neq̧ i equalenti r̄stitui pōt satisfiet
ꝑ recōpēsationē faciendā arbitrio bōi
viri. Idē Tho.scd̄a scd̄e.q.62.⁊ in 4°.
dis.15. A .Con.etiam Pe.ut in sum.
.eo.ti.q.80. B

¶ Qualit̄ restituet q semia alicui⁹ agri
effodit.uel q dānificauit aliū eo ꝙ suo
tpe nō soluit. R° ſm Ul. Predicti nō
tenent̄ ad restituendū totalit̄ dānū.q̄
dubiū ē q̄lit̄ fructus agri ꝓfecisset. ut̄
an mercator dānū uel lucꝝ i mercati
one habuisset.sed restituet tātū q̄tuȝ
fructus agri in illo dubio vendi potuis
sent:uel q̄tū mercator in illo dubio lu
crū suū vendidissȝ. Lō. Tho.scd̄a scd̄e
.q.62. A .Idē i sū.eo.ti.q.81. B

¶ Utrū qs teneat̄ restituē qcqd illici
te acq̄siuit. R° ſȝ Tho.scd̄a scd̄e.q.62.
Circa illicitā acquisitionē ⁊ dationē di
stinguendū ē. Aliqn̄ enim ipsa datio ē
illicita ⁊ ꝯ legē sicut pȝ i eo q simonia
ce aliqd dedit.⁊ talis meret̄ amittē qd̄
dedit.vnde non debet ei restitutio fie
ri.Et q̄ ēt ille ꝯ legē accepit non debȝ
sibi retinē sȝ dȝ i pios vsus ꝯuertē. A
Immo dȝ dari illi eccłie in cui⁹ iiuriā
accepta ē.ex̄ de simo de hoc. B .Alio
mō aliqs illicite dat q̄ propt̄ rē illicitā
dat.lȝ ipsa datio nō sit illicita.sicut cū
qs dat mētrici ꝓpt̄ fornicationē. vn̄ ⁊
mulier pōt sibi retinē qd̄ ei datū ē. et
si supflue aliqd ꝑ fraudē uel doluȝ ex
torsissȝ tenet̄ eidē restituē. De hac mā
hr̄ s.elemosyna p̄.§.fi. A Et ibi meli⁹
in additione. Sed de hac mā latius di
cenduȝ ē.videlȝ ꝙ aut illicita acq̄sitio
fit cū iniuria ꝓximi ⁊ ꝯ eius volūtatē
aut cū eius voluntate.p° casu qs idisti
cte tenet̄ restituē dānificato.ut ex̄ de
iiurꝭ.c.fi. Ad hoc.n.pertinet qcqd fuerit
acquisitū ꝑ furtū uel rapinā uel ꝑ vio
lentiā seu ꝑ fraudē ⁊ h⁹moi. Et ſm In
no.i.c.q̄ plerīq̧.ex̄ de imu.ecc.h° casu
tenet̄ qs ad restitutionē siue sit ꝯbitū
iure nāli ⁊ ciuili siue iure nāli tm̄ q̄le ē
qd̄ ꝯbetur seruo.⁊ iō ide nō faciat ele

mosynā sed restituat Si autē sit debi
tū iure ciuili tm̄.ut si legatū ꝺ q̊ potui
ꝺtrahere falcidiā.i.potui diminuē scꝺꝫ
legē illā.integrū solui credēs heredita
tē sufficē ad oīa:non tenetur legatariꝰ
mihi restituere. Et subdit. Quidā tam̄
dicunt contrarium. Jsta secunda ē ve
ra saltē in foro iudiciali et etiaꝫ pn̄iali
cū lata fuerit sn̄ia.qꝛ hoc casu erroꝛ fa
cti causat repetitionē lꝫ n̄ erroꝛ iuris. C.
ad.l.falci.erroꝛ. Sꝫ notādū ē dictū Jn
no.ꝓ foro pn̄iali si sn̄ia n̄ fuerit ī ꝯriuꝫ
lata iudicialit̄. Jtē dicit ꝙ ꝯdēnatꝰ ad
aliqd iiuste n̄ tenet̄ sponte date lꝫ sn̄ie
parē dēat. 2° casu distiguēdū ē ꝙ aut il
licita acq̄sitio ē respcū cāe aut respcū
ꝑsone. Si respcū cāe.puta qꝛ ex cā tur
pi.dicēdū ꝙ aut turpitudo ē ex ꝑte ac
cipientis tm̄.aut ex ꝑte vtriusqꝫ. Si ex
ꝑte accipiētis tm̄.puta si recepit aliqd
ut delictum nō faciat ul'ut id faciat ad
qꝺ tenet̄.puta ut rē iuētā restituat. Et
claꝝ ē ꝙ h° casu tenet̄ recipiēs restituē
dāti.l.i.ꝛ.2.ff.ꝺ ꝯdi.ob tur.cāꝫ. Sꝫ turpi
tudo ē ex parte vtriusqꝫ.puta si dat̄ ad
coꝛrūpēdū iudicē nō tenet̄ restituē dā
ti.qꝛ in pari cā turpitudinis potioꝛ est
conditio possidentis.ff.ꝺ condi.ob.tur.
cām.l.si ob turpem.§.porro.ꝛ.C.eo.l.2.
Sed hoc casu an ꝛ qn̄ ꝛ cui restituē te
neatur ē magis dubium. Et ṗ̊.vr̄ ꝙ sꝑ
teneatur restituere.ff.de offi.ꝑsi.l.illici
tas i ꝑn° vbi dr̄. Jtē ne qs iniquū dam
nū aut lucrū sētiat ꝑses ꝓuicie ꝓuide
at. Ad idē.ff.de calū.l.i hēdeꝫ. vbi dr̄ ꝙ
ꝯuenit illicita lucra ab oībꝰ extoꝛq̄ri.
Et in foro iudiciali ꝛ ciuili dꝫ dari fisco
.C.de mō.mulc.l.mulctaruꝫ. Sed in fo
ro canonico uel pn̄iali dꝫ erogari pau
ꝑibꝰ.14.q.5.non sane ad fineꝫ.ꝛ ex̄ de
vsuris.cū tu.etiam si ex meretricio acci
piat̄. Nec obstat qꝺ dr̄ Deut°.16°.ut nō
offeratur merces ꝓstibuli i domo dei.
qꝛ illud itelligit̄ q̊ ad oblationem alta
ris uel sacrificii publicā.nō q̊ ad ꝓuatā
elemosynā.ut dic. Tho.scꝺa scꝺe.q.32.
arti.7°. Acquisitū tn̄ ꝑ simoniā dꝫ resti
tui illi ecclesie in cuius iiuriā acceptū
ē.ex̄ de simo.c.ꝺ hoc. Contra ṗdicta fa
cit qꝺ dr̄ in.l.4.§.ṗ̊.ff.ꝺ ꝯdi.ob. tur.cāꝫ
vbi dr̄ ꝙ meretrix licꝫ turpiter faciat
ꝙ sit meretrix:nō tn̄ turpit̄ accipit qꝺ
ei dat̄ ēt ex meretricio. Tho.i dcō arti.
7°. distinguit ꝙ qn̄ lex ꝓhibet datōeꝫ
ꝛ acceptionē.tūc dꝫ oīo acceptū ex tur
pi cā restitui.ut patet in simonia ꝛ in
eo qꝺ dat̄ iudici ad coꝛrūpendū.ꝛ i lu
do ꝓhibito.ꝛ in m̄ltis silibꝰ. Si ṽo lex
nō ꝓhibet dationē lꝫ ꝓhibeat cāꝫ dādi
tunc nō cogit̄ qs ad restitutionē.ut pꝫ
i lucro meretricis.de q̊ dictū ē. Dicit.n.
ꝙ pōt retineri ꝛ de eo elemosyna fieri
Sed certe quotiēs aliqd ꝓhibetur.et
oē illud itelligit̄ ꝓhibitū qꝺ sequit̄ ex
eo uel ob id.C.de legi.l.nō dubiū. Et iō
cū lex ꝓhibet aliqd ergo ꝛ solutioneꝫ
ul'receptionē ex illa uel ob illā.ꝛ tāto
magis quāto ista solutio ul'receptio n̄
solū ē qd cōsequēs.imo ꝛ cā ṗncipalis
rē ꝓhibitā iducens.qꝛ sine ea turpitu
do ṽisilr̄ nō fieret. Jō principal'cā ꝓhi
bitionis stat i illa datiōe uel receptiōe
ex qbus causat̄ res turpis. Et iō cū lex
aliqd simplicit̄ ꝓhibet videt̄ ꝓhibē et
dationē ꝛ receptionē ex illa uel ob illā
Secus si nō simpliciter ꝓhibet lꝫ illud
notet ifamia sicut mētriciuꝫ ꝛ silia. Et
h° sētit glo. Ray.in ti.de rapto.§.lꝫ qd
de focariis.sup ṽbo tenēt restituē.ubi
dicit. Quid de oībꝰ illis q turpit̄ acqui
rūt aliquid.nūqd possūt sibi illud i ali
q̊ casu retinē. Et subdit. R°. Ubi trāsla
tū ē dominiū i accipiētē ꝛ nō competit
ṙpetitio illi cuius fuit res illa.distigui
potest.qꝛ in illis q̄ sūt ꝓhibita qꝛ ma
la quedā sūt que nō puniunt̄ a iure ci
uili i forma iudicii nisi pena infamie:
vt hystrionatꝰ ꝛ exercitiū eoꝝ qui pu
gnant in arena ul'duello ul'oꝑe mētri
cū solutarū. Et i talibꝰ turpit̄ acq̄sita
res retineri pōt ad vsū acq̄rētis. Que
dā sūt que puniūtur a iure ꝑ coꝛꝑaleꝫ
penā uel ꝑ extoꝛsionē turpiū lucroꝛuꝫ.
ꝛ taliter acquisita retineri nō debent
ad vsū acquirentis nisi ei ꝯcedatur a
pn̄iario suo tāqꝫ alii paupi lꝫ debēt in

pios vſus erogari. niſi forte reſtituta
ſint iā illis a qb' ſūt habita. uel niſi q
hʒ reſtituē velit eis a qbus habuit. ad
qḋ tñ nō tenet. Et reſtitutio h'mōi i fo
ro pniali iudicāda ē ꝑ pte ſatiſfactōis.
Et iō ibi late pʒ officiū penitētiarii. et
ibi forte pōt diſpēſare ſicut ꝛ i limitan
do tpe penitētie: ꝛ mēſura ieiūioꝝ. In
illis āt q ſūt mala: qꝛ ꝓhibita ſicut ſūt
torneamēta. negociatio clerici. lucꝝ ad
uocatōis uel medicine i caſib' nō ꝯceſ
ſis. emē bladū uł vinū ut poſtea cari'
vendat. facē ſerta de florib' ad vēden
dū qrū vſus ē frequēti' ad laſciuiaʒ ꝛ
ſilia. ꝛ his cauſis acqſita retineri ñ pñt
Et ſubdit. Licet aūt hec diſtictō videa
tur ꝓbabilis. qꝛ tñ pene reſtrīgende ſt
ꝛ q nimis emūgit elicit ſanguinē. veri
us credo ꝙ lʒ i p̄dict) caſib' bonū ſit ꝛ
ſalubre ꝙ penitēs iducat i foro pniali
ad erogandū i pios vſus talit acqſita.
nō ē tñ cōpellend' niſi velit. nec iudicā
dus nō eē i ſtatu ſaluandorū ſi ñ velit
huiuſmōi pniam accipe. niſi i caſib' a
iure expreſſis. ut in ſimonia de qua ex
preſſū ē ꝙ pecunia ſimoniaca eſt rſti
tuenda eccłie in cuius ignominia ē ac
cepta. lʒ ꝛ hoc poſſet intelligi qñ recep
ta eſt de bonis eiuſdē eccłie. uł qñ ꝯ h°
agit in foro cāꝝ. Silr qñ qs aliqd reci
pit ut faciat dānū uel iniuriā uel calū
niā alii. qꝛ tūc nō ille q dedit repetit ſʒ
ille ꝯ quē datū. ē. ff. de calū. l. gnāliter. §
illud. Nō tñ itelligit qñ agit in forma
iudicii. quā ſeueritatē nō oʒ obſeruari
in foro pniali. Glo. tñ eadem in ti. de ra
pto. §. 12° circa pedagia ſuper verbo te
netur. n. in fi. ait ꝙ tuti' ē dicē ꝙ pecu
nia ex pacto ſimoniaco accepta retieri
nō poſſit ēt in foro pniali. licet ſec' ſit
ſi abſʒ pacto fuerit accepta. ar. a cōtra
rio ſenſu. ex̄ de ſimo. mandato hec ille.
Ex hac glo. ꝛ ex ſupradictis pōt colligi
ꝙ acqſitū ex turpi cā qs iudicialiter te
net reſtituē. niſi illa cā nō fueit ſimpli
citer ꝓhibita. ſʒ ſolū a lege īfamia no
tata. In foro āt pniali qñ reſtitutio nō
ē faciēda certe ꝑſone. de ꝯſilio ē ꝙ oia

illicite acquiſita erogent in pios vſus.
de nccitate āt nō ē. niſi iudicialis cōdē
natio facta fuerit. uel niſi inīqtuʒ ꝯfeſ
ſori videatur. Nā i foro pniali qs reſti
tuere ꝓxio nō tenet. niſi iniqtum ipm
dānificauerit ſeu cōdēnatus fuerit ut
ſepe poſtēſū ē. Et notat glo. 12. q. 2. fra
ternitas. Deo āt ſatiſfacē debet ꝓ tur
pi cā ſm arbitrium confeſſoris. 26. q. 7.
turpia. Et qꝛ ſap̄. xi°. dr̄. Per q̄ peccat
quis ꝑ hec ꝛ torqt. inuēs ꝙ qs debʒ pu
niri i illo i q̊ deliqt. iō cū i receptiōe ob
turpē cām fuerit deus offenſus cuius
occaſione deuentuʒ ē ad peccatū. ꝯuē
ens eſt ꝙ ſacerdos inīqtū ſm deū pōt
facere iiungat penitenti ꝙ oē acceptū
ex turpi cā eroget in pios vſus ut ſic ſa
tiſfaciat deo in q̊ offendit. niſi penitēs
ꝯſtitutus fuerit in magna nccitate. Et
penitēs dēt ſe p̄parare ad reſtituēduʒ
ꝛ faciēdū qcqd cōfeſſori ſm deū viſuʒ
fuerit. qꝛ ad h° obligat. ex̄ de pen. ꝛ re.
oīs. Itē ēt in foro pniali qs tenet reſti
tuer qñ ius h° ſpālit exprimit. ut i vſu
ra uł ſimonia ꝛ ſilib'. ut i ludis alearū
taxilloꝝ. ꝛ ſiliū ꝓhibitoꝝ. ut ꝯ ludus
alee. §. 5°. uſqꝫ ad finē. Itē ſm Inno. i. c.
qꝛ plēriqꝫ. ex̄ de immu. eccle. in glo. ſua
vſu. hypocrita autē. Hypocrita qui ſb
forma boni xp̄ani cū nō ſit accipit ele
moſynas tenetur ad reſtitutionem. Et
ſubiungit ꝙ forte non tenet reſtituer
illi qui dedit. qꝛ cōſecut' ē mercedē ſuā
Puto ꝙ hoc ſit notabile dictuʒ. ꝛ ꝙ lʒ
ñ fiat reſtitutio illi q dedit. tñ ſi datū ē
uel acceptū aliqua ſpāli cā ꝛ expreſſa.
puta in calicē uel altare uł i ſubuētōeʒ
alicui' hoſpitalis uel qḋcūqꝫ aliud. in
illā cāʒ oʒ fieri reſtitutō. qꝛ nil tā equū
eſt qꝫ ꝙ res transferantur ſm volūta
tem dñi ipſaꝝ. in Inſti. de acq. re. do. §.
ꝑ traditionē. Et ſic caueant ſibi oēs cle
rici. laici. religioſi. heremite. ꝛ quicūqꝫ
alii q oñdūt bonā vitā ut recipiāt ele
moſynas. Sʒ qd ſi ꝓ cā honeſta ꝛ iho
neſta dat res idiuiſibił. puta ſuir' vie
uł alia. uł bos. equ'. ꝛ ſilia. an i toto res
dēat adiudicari cāe hōeſte an ihōeſte

cũ indiuisibilibus nã potentioris solꝫ
ad se attrahere minus potẽs.ff.de sta.
ho.l.queritur.Hãc qõnẽ tãgit glo.i.l.z.
ff.de condi ob turpẽ cãm.nec determi
nat.Et licet multa possẽt allegari hici
de.tñ propter breuitatẽ saluo meliori
iudicio dico ꝙ res data ꝓ pte adiudi
cabit cãe honeste ⁊ ꝓ parte cãe ihone
ste.qꝛ lꝫ in se sit idiuisibil' tñ ẽ diuisibi
lis ꝑ reductionẽ ad extimationẽ pecu
nie .ar.ff.fini.regũ.l.i.§.p̃.⁊.l.se.vbi po
nitur casus i ponẽdis finib⁹.ut si ñ po
sint bñ poni tollat de terra vni⁹ ⁊ dtur
alteri data extimatione illi a q̊ t'ra tol
litur.Et sic in casu ꝓposito poterit res
data retineri si adipleta sẽ cã honesta
ꝓpter quã data ẽ.⁊ pars p̃cii ɔcernen
tis ihonestã cãm erogabit s̃m ea q̃ su
perius tacta sũt.Qñ ãt illicita a cqsitõ
ẽ respcũ ꝑsone.h° cõtingit uel qꝛ aliqd
accipit ab eo q non põt dare.uel qꝛ ali
quid datur ei q nõ põt recipe.p̃mũ ɔti
git nõ solũ cũ aliqd accipit a nõ vero
dño:sed ẽt a rei dño cui denegata ẽ ad
ministratio seu alienatio bonorũ suo
rũ.de qbus dictũ ẽ s̃.donatio.p̊.§.p̊.et
ibidẽ.§.9°.ponit an clerici possint dõa
re.Itẽ regulariter null⁹ põt donare ul'
ꝑ donationẽ recipere vltra qngentos
solidos:nisi p̃cedat certa isinuatõ.Fal
lit i aliquib⁹ casib⁹ de qb⁹ dictũ ẽ s̃.ec
clesia.p̊.§.4.° cum additione.Et solid⁹
in legibus capit ꝓ aureo.ut Instit.de
pena teme.liti.§.fi.⁊ ibi glo.Itẽ regu
ariter nõ valet donatio inter ɔiuges.
⁊ inter prẽm ⁊ filiũ q ẽ i eius ptãte.vt
s̃.donatio.p̊.§.5°.cũ sequẽtib⁹.Itẽ re
gulariter fili⁹ famil'.non põt donare ul'
admistrare nisi sint res castrensis pe
culii ul' quasi.de q̊ s̃.elemosyna.2°.§.3°.
⁊ s̃.peculiũ.Itẽ nullus põt aliqd dare
i fraudẽ creditorũ suoꝝ.al' recipiẽs ab
eo tenet ad restitutionẽ cũ distinctõe
qꝛ aut recipit titulo lucratiuo aut one
roso.Si lucratiuo ⁊ creditores fraudã
tur.oĩo tenet ad restitutionẽ.ff.que in
frau.cre.l.qui ãt.§.siliꝙ mõ.Et videt
intelligendũ h° qñ fraus inueniebat

tẽpore donationis.Secus si postea:qꝛ
factũ legitie retractari nõ debet.lꝫ ca
sus postea eueniat a q̊ nõ potuit ichoa
ri.ex̃ de re.iur.factũ legitie.li° 6°.Nisi
forte qs accepissꝫ acquisitũ ex delicto
puta ex vsura.Tũc.n.qñcũqꝫ vsurari⁹
efficit non soluẽdo talis obligatur ad
restitutionẽ.licet a principio ñ recepe
rit in fraudem creditoꝝ.qꝛ nõ ẽ equũ
ut ex dolo alicui⁹ alter ɔmodũ sentiat
cũ dãno tertii .l.fi.in prin°.ff.de eo per
quẽ factũ erit.⁊ qꝛ locupletari qs ñ dꝫ
cũ iactura aliena.ex̃ de re.iur.locuple
tari li° 6°.Et ita videt eẽ de mente dñi
An.de bu.in.c.cuꝫ tu.ad fi.ex̃ de vsur.
Et predicta faciunt ꝙ cũ iudei cõiter
viuant ex vsuris nec sint potentes re
stituere accipientes per donationeꝫ ul'
alio titulo lucratiuo aliquid ab eis te
neantur ad accepti restitutionẽ faciẽ
daꝫ illis a quibus iudeus accepit vsu
ras etiã si aliquid ab eis acceptũ sit ꝓ
pena ut s̃ iude⁹.p̊.§.6°.⁊ 7°.Si vero titu
lo oneroso qspiã aliqd accepit ab eo
qui nõ ẽ soluendo.puta qꝛ emit uel ha
buit ꝓpt operas suas ul' ꝑ ꝑmutatõeꝫ
uel aliã onerosã cãm.nõ tenet ad resti
tutionẽ nisi sciuẽit illud fieri i fraudẽ
creditorũ.ff.q i frau.cre.l.ait p̃tor.§.ꝙ
ait p̃tor.Et dr̃ scire si creditores sũt si
bi protestati ꝙ fit i fraudẽ eoꝝ dicta.l.
ait pretor.§.si qs particeps.Itẽ qñ ali
enauit sil' omia bona sua.Ex illa.n.vni
uersali alienatione fraus p̃sumit.ff.e.
l.oẽs.§.lucius.Itẽ ẽt qñ euidẽter hoc
appareret.ut qꝛ scit aliquẽ ipotẽtem
restituẽ ⁊ aliqd vẽdẽ ul' emẽ ad ludũ
luxuriã.gulositatẽ.ul' alit iutilit ɔsum
dũ.⁊ sic i fraudẽ creditorũ cũ efficiat
minus potẽs ad soluenduꝫ.Itẽ illi cre
ditores tñ ꝑñt p̃dicta reuocare i q̃ruꝫ
fraudẽ facta sũt.Nõ ãt alii creditores
qui postea facta sũt nisi ex pecunia ip
sorũ eẽt priorib⁹ satisfactũ dicta.l.ait
p̃tor.§.ita demũ.Ex his colligit ꝙ cuꝫ
iudei cõiter ꝓpt vsuras nõ sint soluen
do accipiẽs aliqd ab eis ẽt tit'lo onero
so.puta locatõe vẽditõe ul' sili ex quo

manifeste fiunt ipotentiores ad satis
facīedū .tenet rstituē illis a qb⁹ accep
te sunt vsure sicut ɔtigit i vēdente eis
gallinas uel alia ad gulositatē ptinen
tia.uel pulchra vestimēta ꝛ alia sitia
ad pōpositatē.uel q ad talia locāt sibi
opas uel ad radēdū vel ad poliēdū.Et
gnālit̄ quocūq3 mō ab eis aliqd accipi
atur ex q̊ māifeste fiāt ipotētiores ad
restituēdū:lȝ ēt titulo oneroso. hoc fit
i fraudē creditoꝝ.ꝛ p ɔñs accipiens te
netur ad restituendū.ut pōt ex p̄dictis
colligi. Itē aduertēdū ꝙ ex p̄dictis ac
cipientibus ꝛ nō valētibus alienat̄ ali
q tenentur ad restitutionē statiȝ.Aliq
p restitutionē in integrū .Stati tenēt
q rē acceperūt cui⁹ alienatio ipso iure
non valuit.vt si marit⁹ alienet fundū
dotalē.uel i qbuscūq3 casibus ius ꝓhi
bet alienationē.de qbus aliqd ꝓxime
tactū ē maxie si qs accipit a miore.52
ānis dono rē imobilē uel etiā p vendi
tionē sine iuris solēnitate puta sine tu
toris uł curatoris auctoritate uel sine
iudicis decreto.i.auctoritate. Nā tene
tur stati ad restitutionē bm. Inno.i.c.
q2 plerīq3 de imu.ec.ꝟ.si āt ex donatō
ne. Idē pōt dici i ēptore rei ecclīastice
qñ nō iteruenit debita solēnitas.tunc
.n.cōtract⁹ non valet.de q̊ s̄.alienatio.
Et oēs isti tenent ad restitutioneȝ rei
cū fructibus oib⁹.de q̊ s̄.§.4.º cū addi
tione.q2 q ɔ̄ iura mercat bonā fidē nō
p̄simit hr̄e .ex̄ de re.iur.l.q ɔ̄.li.º6.º Nisi
sit forte p̄sona q̊ excuset iuris ignoran
tia.ut mior.mulier.rustic⁹.ꝛ miles.ff.d
ꝓba.l.cū de idebito .§.si aūt is q. Per
restitutionē i integrū tenēt aliq qñ ɔ̄
ctus est solēniter celebratus .sȝ ex p̄ui
legio ecclīe uel minoris res pōt ab eis
tolli p i integrū rstitutionē q2 allegāt
se i aliq̊ lesos.Et hoc casu q rē talit̄ ha
buerūt ꝛ nō tenent restituē nisi obten
ta restitutione i itegrū ab ecclīa uł mi
nore bm Inno. in dcō.c.q2 plerīq3. ꝟ.sȝ
qd dicesi i eo.vbi dicit nō teneri eos ad
restitutionē nisi i cōtrahēdo vsi fuerit
malitia.uel facta restitutōe ut dictum
ē.Adde.Uel nisi iteruenerit nō parua
deceptio ēt sine malitia.ut s̄. emptio .
§.2.º 2.º ratione p̄sone succedit obliga°
ad restitutionē qñ ei aliqd dat̄ cui da
ri ꝓhibet̄.Et de hoc aliq casus supra
notati sūt.sicut de donatōe int̄ ɔiuges
ꝛ inter p̄rēȝ ꝛ filiū sub ei⁹ ptāte ɔstitu
tū. Nūc alii ponēdi sūt videlȝ rōe eta
tis ꝛ officii. Rōne etatis puta si soluat̄
d̄bitū pupillo sine tutoris auctoritate
ꝛ iudicis d̄creto .Tūc.n.res non efficit̄
pupilli nec liberat̄ debitor.ꝛ tenet̄ reȝ
illā iteꝝ soluē si pupillus rē solutā ma
le cōsūpserit uel furto amiserit. Tamē
si pupillus rē illā hȝ uel ex illa sit fact⁹
locupletior ꝛ petit adhuc debitū p ex
ceptionē doli mali submoueri poterit
in Insti.per q̄s perso.nobis acq.§.plt.
Idē propt̄ eādē rōnē putarē i furioso
Rōne officii iura ꝓhibēt aliqbus dari
ut rectoribus ꝛ iudicib⁹ . de q̊ s̄. iudex
p̊.§.3.º cū additionib⁹. Insup q aliquid
dat iudici uel aduersario.puta ꝓcura
tori uel aduocato aduerse partis amit
tit cām.L.de pena iudi.q ma.iu l.i. Sȝ
h° ē itelligendū nisi euidēter ɔstiterit
quēpiā aliqd d̄disse ne iiusticiā patia
tur uel ut iiusticiā ɔseq̄tur.Tūc.n.etiā
datū pōt repetē ꝛ nullam penā icurrit
i4.q.5.c.nō sane.ꝛ ibi glo. Minorib⁹ tñ
officialib⁹ q sūt i auxiliū rectoruȝ ꝛ iu
dicū pñt d̄oa dari:ꝛ ipsi ēt pñt ꝓ iusto
bñficio p̄stito aliqd extorq̄re.dcō.c.nō
sane.ad fi.Nō'glo.dicit veꝝ nisi sit eis
certū salariū ɔstitutū.q2 tunc si aliqd
vltra petierit crimie ɔcussiōis tenent̄
ꝛ ad penā quadrupli. Iteȝ ep̄o uel alīi
prelato visitanti seu eoꝝ familiarib°
nil pōt dari p̄ter ꝓcurationē .ut.i. visi
tatio.§.p̊.ꝛ 2.º Silr̄ nec sarracenis seu i
fidelibus uel hereticis i dispendiū xp̄ia
norū.ut.i.sarracen⁹.§.p̊.ꝛ i processu an
nali curie. B

¶ Quid de illis q ponūt se in manus
creditorū sȝ nō intendūt restituē. imo
sperāt ꝙ ꝓ nihilo uel de modico quie
tabuntur.alr̄ nō ponerēt se. R̊° bm frēȝ
Egidiū i quolibȝ.Tales qdēa pctō ra

pine nō sūt absoluti.q2 pctm̄ p pniam z ɔfessionem dimittit. Sed vtruʒ sint absoluti a debito restituēdi distingue q2 si creditor ppria volūtate dimisit, n̄ tenet apli⁹ restituē. Sec⁹ si decept⁹ uel coactus.uel q2 putauit se nunq̄ aliquid posse hr̄e. De hac et q̄ne habes s̄.§.3°. A. Ad predicta faciūt q̄ hn̄tur i sū.li°.2°.ti.5.q.25.z.q.87. Et quod notat dn̄s Pe.de ancharano.in.c.q̄q̄.ð vsuris.li°.6°. B. An qui male recipiūt a p sonis ecclesiasticis teneant ad restitutionē z cui.vide.s̄.clericus.4°.§.fi. A Et ibi in additione. B. Vtr restitutō sit ps satisfactionis.vide.i.satisfactio.§.9°. Ad mām etiā restitutionis facit.i vsura 6°.per totum.

Restitutio 2°. s.quando ðbitor non est soluendo. Ubi sciēdum fm Ray.q si simpliciter non pōt soluē doleat z pponat restituer q̄cito poterit.i4.q.6.si res.C.de cessi.bo.l.i.

¶ Quid si is qui tenet restituē pluribus non pōt absq̄ magno detrimento sue familie. R°. fm Ray. Consulēdū ē q petat dilationē z assignet eis certaʒ ptē de redditibus suis. Qð si denegēt dilationē z velit q cedat bonis tenet absq̄ dilatione ēt si oporteret ipsū mēdicare. Unde nō dico habito respectu ne egeat. Nā ɔ̄ hoc notat.ex de vsuris. cū tu. Cn̄ ut Ul. addit sine culpa pōt accipere vite necessaria.s.extrea. In hac .q.con. Tho.scða scðe.q.62.dicens sic. Si nō pōt stati soluē ab istāti restōne liberatus ē ppter ipotentiā sicut z totaliter a restitutōne absoluit si oīo est ipotens. Debet tn̄ remissionez uel dilationē petē ab eo cui debʒ p se uel p int positā psonā. Idē esset siqs obligaret ēt vni. Et de hoc satis dictū ē s̄. restitutio p.in pricipio. B

¶ Quid cū debitori petenti dilatiōeʒ alius creditor vult dare. alius non sed vult q cedet bonis. R° fʒ Ray. Standū ē maiori pti. Et intellige maiorem partē vbi ē maius z fortius debitū. vn̄ si vni creditori plus q̄ reliqs oībus debeatur stādū ē volūtati illius de dāda dilatōne ul' petēda cessione. Si vo par sit ðbitū. stādū ē maiori nūero creditorū. Si oīa sint paria eligend a ē clemētior snīa.s.q dilatio det. C.de cessi.bo.l.fi. A. Et ibi additur. Nulla dr̄ia iter hypotecarios z alios creditores q̄tuʒ ad hanc electionē obseruāda. Et ibi dr̄ de dilatione quinquēnali.z hec obtiet in foro iudiciali. Quo vo ad pniale dictū ē s̄.restō p.i pn̄°i additione. B

¶ Quid si qs tenet plurib⁹ z non pōt satisfacē oībus.fm quē ordinē restituet. R°. Primo qdē si tenet ex furto ul rapina z res furtiua extat, istam restituet.q2 nūq̄ fuit sua. A. Ideʒ ē qualr cūq̄ hēat rem alienā.q2 sp dn̄o ipsius restituēda ē.ff.z.C.de rei ven.p totuʒ. Idē etiā si habuit rē q̄ fuit alteri⁹ z ab eo sine iusta cā abdicata ē. puta p metū uel aliter.q2 silr illi restituenda est. ff.qð me.cā.l.metū.§.cum autē. B. 2° restituet oībus creditoribus hn̄tibus pignora uel hypotecas p̄usq̄ hn̄tibus actōes psonales. C.q po.in pig.ha.l.eos 3° restituet aliis qbus dʒ q̄cūq̄mō. A Et hoc fm ordinē ð q̄ i duob⁹.§.se. B

¶ Sed q̄ ordine restituet hn̄tib⁹ pig°ra ul' hypotecas. R° siue hēant pignus spāle siue oīa bona obligata: ut in instrumentis solet dici dʒ eis restitui h° ordie.q q prior ē tpe potior ē i iur. C.q po.in pig.l.si decreto.z.l.si fundū z.l.diuersis. Excipiūtur quedaʒ persone priuilegiate. Nā mulier in dote prior ē oībus hn̄tib⁹ tacitā hypotecā ēt si hēant pri⁹ pterq̄ filiis prioris mr̄imōii agētibus de dote cōtra nouercas. C.q po.i pig.l.assiduis. Itē pfert creditorib⁹ ð q̄rū pecūia ipse res ēpte uel refecte st. Nō āt pfert mutuātib⁹ ad militiaʒ. z fisco. C.q po.in pig.in Auten q̄ iure. A Et ibi patet q mutuare ad militiaʒ ē q̄n ex pecunia mutuata militia ēpta ē.z h° i script| pbato q̄ ad hāc māʒ. Itē ibi de fisco nil dr̄.sʒ de eo dr̄ in.l.q̄uis. C.de puile.fis. B. Nā tales creditores

oībus aliis p̄feruntur. A .nō āt p̄ferū tur hn̄tibus p̄orē hypotecā etiā tacitā dicta.l.q̄uis. B .Itē qui expendit in funerando testatorez p̄fert cuilȝ hn̄ti tacitā hypotecā.ff.de reli.l.plt.ꝛ.l.at si qs.§.p̄.Forte āt nō ē idē in habentibꝰ expressā.ut azo dic̄. A .hoc dicit cū ver bo forte,ut pȝ in glo.l.plt̄. ff.de reli. Et bn̄ dic̄ forte.qꝛ videt̄ apte ꝯriari dcā.l. plt.que idisticte loquēdo dicit. Impē sa funeris,sꝫ ex hereditate deducetur q̄ ēt oē creditū solet p̄ceder̄ cū bōa sol uendo nō sint. B .Et de mā pignoris vide s̄.pignus.

¶ Quo ordine restituet̄ qđ debet̄ ex aliis causis. A .i.ex actionibus ꝑsona libꝰ.qꝛ de realibus dictū ē s̄.ꝑximo.§ B .R° ẜm Guil̄.Si debet̄ ex cā p̄uile giata.ut i deposito illud p̄ restituendū ē.ff.ꝺposi.l.si hoīez.Si ꝟo ex aliis cau sis.tūc siue ex cōtractu siue ex malefi cio ul̄ q̄i.eq̄liter debetur.ita tn̄ ꝙ si ali qs āpliꝰ vigilauit i petendo illi p̄ resti tuendū ē.Alit̄ ꝟo soluet̄ ꝑ rata.ut.ff.q̄ i frau.cre.l.pupillus. A .Et ibi pȝ ꝙ si debitor ꝑ se nō exactus i iudicio ul̄ ex̄ gratificauerit alicuiꝰ creditorū.illđ qđ datum est reuocat̄:ꝛ diuidatur int̄ cre ditores pro rata.ꝛ notatur i sū.con.eo. ti.q.90. B .Et in hoc vltimo casu iure qdē poli ꝛsi nō iure fori excusaret̄. vt credit ꝺbitor si pietate motus ḡtifica ret plurimū idigenti. A .Idē i dcā.q. 90.Et ad hꝰ mãe declaratione distiguē dum ē.vtrum debitor sit obligatꝰ pri cipaliter actiōe reali.ꝛ de hoc dictū ē s̄ restitutio.p̄.§.p̄.in additione.An vero sit obligatus principal̄r actōe ꝑsonali ꝛ tunc aut ē soluēdo.aut nō.p̄ casu dēt ꝑut tenetur oībus creditoribꝰ soluere ꝛ pōt soluē nō solum creditori suo:sed etiam creditori creditoris sui. qꝛ intel ligitur facē meliorē conditionem eius ꝛ vtiliter gessisse negociū.nisi forte su us creditor ꝓhibuisset sibi.ff.manda ti.l.si ꝓ te.vbi dr̄ ꝙ si quis gerit nego ciū altiꝰ dn̄o ꝓhibente nullā hȝ actio nē ꝯ dn̄m. Fallit i casu in quo ēt si ꝓhi beatur pōt solui creditori creditoris. videlicet qn̄ secundus debitor ē debi tor ex eadē cā ex q̄ ꝛ creditor.puta unꝰ ꝯduxit domū quā ꝛ ipse locauit. Nam secūdus cōductor pōt soluē p̄mo loca tori.ut.l.solutū.§.solutā.ff.de pign.ac. 2° casu qn̄ nō ē soluēdo ꝛ hȝ plures cre ditores qbus oībus nō pōt satisfacere tūc dȝ satisfacē ẜm ordinē dictū hic.ꝛ i §.p̄cedenti.Sciendū tn̄ ꝙ hec mā.s.q bus creditoribus debeat p̄us satisfiēi lȝ aliq̄tenꝰ pateat ꝑ predicta.tn̄ in legi bus longa ē ꝛ magis ꝑtinet ad forū iu diciale q̄ creditores iter se disceptent: an dēant p̄ferri q̄ȝ ad pniale ubi de cō sciētia agit̄ debitoris cui dēat restituē Nā ipse ad ꝯsciam tuēdā nō dēt alicui creditorū ꝓpter affectionē ul̄ amiciti am.tꝑalē seu carnalē i p̄iudiciū aliorū soluē.ff.q̄ i frau.cre.l.pupillꝰ.Sȝ iq̄ȝtū ipse cognoscit p̄ dȝ dare qbꝰ magꝭ tene tur.ꝛ sic excusat̄ nisi crasse ꝛ supine ig° rauerit.ex̄ de cle.exco.mi.ap̄lice.qđ cō p̄hēdit̄ ẜm q̄litatē ꝑsōe ꝛ loci.ff.ꝺ iurꝭ. ꝛ fac.igno.l.regula.§.sed iurꝭ.videlicet vtrū potuerit eē ꝑitus ꝑ se uel hr̄e co piā peritorū. B

¶ Heres debitoris tenet̄ eo ordine q̄ ipse debitor.sȝ q̄ ordīe teneat̄ ad lega ta hēs s̄.hēditas.§.6°. A .Et ibi pȝ ꝙ iste ōdo ē ut pꝰ satisfiat crēditōibꝰ ꝺfūcti. B

Restitutio 3°

q̄ȝtū ad fautores raptorum. Quid ergo de his qui sequūtur raptores ad predaz. R° ẜm Ray.Si illi qui sequuntur uel asso ciāt raptores sciunt ul̄ existimant eos rapinā facere ꝓpt̄ eorū sequelā siue ꝯ siliū siue exhortationē.ita ꝙ al̄ n̄ eēnt facturi.quilibet eoꝝ tenet̄ in solidum. Si ꝟo ꝓpter suā sequelā uel ꝯsiliū nō plꝰ fecerūt q̄ȝ al̄ eēnt facturi.tūc tenēt tm̄ de his q̄ inde habuerūt uel expēde rūt ꝛ de dāno qđ ipi uel aliq ꝺ familia ipsoꝝ fecerūt directe ul̄ occasiōal̄r.ar. ad hāc distictionē.ex̄ de sen.ꝛ re iu.cuȝ I.ꝛ a.ꝛ ex̄ ꝺ eta.ꝛ q̄li.tuam.ꝛ de sentē. exco.inter alia.xi.q.3.qm̄ multos.Idē.

Tho.scda scde.q.62. A .Con.etiam Ul.z host.qui z addit.q si credit q et sine suo adiutorio uel instigatione danu fecissent s3 no tatu3 tenet ad id qd probabiliter credit eos plus fecisse pter sua istigatoes uel adiutoriu.ut in su.li.2.ti.5.q.64. B .Et sile s.rstituto p.§.9. Ite multo forti tenent insolidu defensores z receptatores ipsoru3. Similiter z madatores.uel si eoru3 noie facta e rapia z ipsi rata3 habuerut.xi.q.3.q osetit.z.c.se.ex de resti.spo.cu ad sede.i fi. A .Con.cu Ray.in predictis Tho.z Ul.ut in pdicta.q.64.Et d hac ma latius habes in.§.se. B

¶ Quot modis aliq sut fautores raptoru ita q teneat ad restitutione? R sm Tho.scda scde.q.62. Illi sut q his vsibus otinet. Jussio.osiliu.consensus palpo. recursus. participas. mut. no obstans.no manifestans.Eosde etiam vsus ponit Guil.quo3 expositio s3 eude3 Tho.Al.z Guil.z alios talis e. Jussio.i.ille q iussit.q principalr tenet ad restitutione toti. Et itellige qn ex sua iussione secuta est ablatio rei uel uoie suo facta rata habuit.al.no. A .Tenetur etia qn verisilitter ul pbabilit credit ex sua iussioe secuta ee ablatione. ut in dicta.q.64. B .Consiliu3. Hoc ite3 itelligedu qn ex h e uel credit pbabilit danu secutu.Tuc.n.tenet isolidu.al no.Consensus.s. cooperationis. Si.n.tatu coopet q sine eo n poterat danu fieri.tenet i solidu. Si at sine eo fuisset. factu restituat qtu nocuit p se uel p suos.aut qtu de reb illis habuit uel expendit. A .Ide in dca.q.64. Et addit, Collige et ex h q si ples danu faciut sil z tn vn sine alio uel ples sine isto fecisset: q tenet solue p rata .i.pro portione sua. s.qtu cotingit eu3 de dano vniuerso.si non pot distingui danu3 qd ipse itulit ab eo qd alii itulerut s3 Ray.z glo.ei.z Ul.z Jnn.z Hosti.Et addut q in hoc tn extimatio habenda e.ut q strenuior e z qui timore3 maiore icussit hostib in plus teneat. Jte dicut q si quis vadit cu raptorib z furibus z non cooperat eis ad aliqd danu faciendu:no vr teneri i aliq si nihil receperit de rebus ablatis.Caueat tn oscie sue i hoc si parat erat defedere si forsita illi spoliadi res suas a predonibus defende voluissent z ppt sua pntia z socioru eius no audebant resistere spoliantib uel domos suas icendentib qz sic n pot liber ee a restitutone. Jte dnt Jnno.z Hosti. q si aliq et no aio lededi uel offendedi ledetes vadat cu aliis.imo etia si aio pacificandi vadut no excusant nisi significent aduersariis.qz alit aduersarii timore eoru no auderet res suas defede. Un ide e ac si iuuaret. B .Palpo.i. adulator laudas raptore qi strenuu. At qde si ex hoc secutu e danu.in solidu3 tenet. A Al.non tenet nisi iqtu danificauit. Et ide per oppositu itelligas in detractore uel vituperatore.ut in dicta.q. 64. B .Recursus.i.receptator. Na q recipit latrones z tuet eos uel re rapta dolose celat ita q ipedit restitutio i solidu tenet. Participans.s.i crimie furti uel rapine sociando eos.sicut i p.§. dictu e. S3 participas i re accepta illd solu tenet restitue qd scienter emit uel recepit. Si at ignorater dic ut.i.restituto 4. p totu. Mutus.i.qui videt furtum fieri z dolose tacet cu3 posset ipedire. Hic at no tenet restitue nisi ex officio ad hoc teneat. Non obstans.i.q posset obsiste z no facit.Et de hoc eode mo dicedu sicut de muto. A .s.q ad restitutione tenetur qn h3 ex officio sic sunt pncipes z rctores q ex officio tenetur iusticia coseruare.qz reddit qs hnt se stipendia ad h istituta ut iusticia coseruet i fra.vn tenet restitue sm Tho. Ul.z glo.Ray.ut i dca.q.64. B .No manifestans.i.qui sit ut res rapta uel furata est z non indicat etiam cum de hoc iterrogat. A .s.seruato ordie euagelico seu al sm forma iuri. Aliter non tenet rnde.ut s.correcto.2.§.4. B Hic similiter no tenet restituere nisi

ex officio ad h° teneať. Sȝ tñ vr̃ teneͣi
ex̃ de fur. q cum fure. A .hoc.c.loqtur
q̊ ad pctm̃. ut pȝ i decã.q.64.ubi hec oĩa
notantur. Posset ẽt qs hoc casu teneri
ad restitutionẽ qñ legitie ꝓductus i te
stẽ occultat ꝟitatẽ. qꝛ tunc teneť ex of
ficio manifestare. ꝛ iõ nõ manifestãdo
restituere tenetur: ut. ĩ. testis. 3°. §. vtrũ
homo. ꝛ. §. fi. B

Sȝ quid si vnus dictoꝝ satisfecerit
nũqd alii liberabunť. R° ſm Ray. Si
vnus satisfecerit integraliter de oĩ dã
no ꝛ expensis ꝛ icõmõ siue intẽsse. oẽs
alii liberanť. qꝛ nõ tenenť dãnificato.
Nã bona fides ñ patitur ut idẽ d̃bitũ
bis exigatur. ff. de re. iur. l. bona fides.
Idẽ Hosti. ꝛ Tho. Addit vlteri⁹ Ray.
dicens sic. Ille cui sic satisfit credo ꝙ
põt ꝛ dȝ ꝗtũ ad iudiciũ aĩe cedẽ actio
nẽ illi qui totũ soluit. ñ qdẽ ut ab vno
totũ exigat nisi forte a pꝛicipali. sȝ ꝓ p
tibus petat a singulis. Sȝ ꝗtũ ad foꝝ
ꝯtẽtiosuȝ non teneť cedẽ. Nã q̃ fronte
põt petẽ cessionẽ q ex culpa sua dãnať
ff. de admi. tu. si plures. 2° ꝛ. ff. de tute.
ꝛ ra. distra. l. i. §. nũc tractem⁹. Tñ ꝛ sic
Hosti. dicit. siue sit facta cessio siue nõ
alii qui nihil soluerũt tenenť ex ꝯscia
ad releuãdũ illũ q i solidũ satisfecit q
libet pꝛo suis partibus. Nã soluẽs vti
liter gessit eoꝝ negociũ. Vñ tenentur
hr̃e ratũ ꝛ ei satisfacẽ. ar. ff. de neg. ges.
l. cũ pecuniã ꝛ. l. põponi⁹. i fi. ꝛ. l. soluen
do. Tho. q̊ꝗ scd̃a scd̃e. q. 62. q̃i declarãs
dicit ꝙ si ille qui fuit pꝛicipalis: ut pu
ta pꝛecipiẽs soluit. oẽs illi liberati sũt
q fuerũt ab eo ad dãnũ faciẽdũ iducti
A .nisi illi qui aliqd habuissent de ra
pina ut diceť in. §. se. B. Si ꝟo ali⁹ re
stituit. tũc illi q sũt pꝛicipales ꝛ illi ad
q̊s res deueñit teneñť restituẽ illi q resti
tuit. A. Idẽ ẽt i sũ. li°. 2°. ti. 5. q. 65. B.
Et vr̃ itelligẽdũ ꝙ si isti tales nõ resti
tuant ei, ceteri tenenť ꝓ partibus suis
ut pꝛius dictũ ẽ restituẽ.

Quid si spoliatus liberaliter remit
tit restitutionẽ. R° ſȝ Inno. Si dimit
tit pꝛincipali ut raptoꝛi uel p̃cipienti.
liberatus ẽ cõsiliatoꝛ. ꝛ huiusmõi. qꝛ li
beratus ẽ is qui pꝛicipalr̃ tenebať ꝛ q
res habuerat. sȝ si dimittat cõsiliatoꝛi
nõ credo liberatos alios eẽ ad q̊s res
ꝑuenerũt. nisi expꝛesse itellexerit eos
liberare. Neqȝ ẽt illũ q rapinã fecit ẽt
si de rapina nihil habuerit. qꝛ d̃ iur̃ nã
li ꝛ diuo cõueniẽs ẽ ꝙ sublato p̃ncipa
li tollatur accessoꝛiũ. ꝛ nõ eõ̃rio. ex̃ de
ꝯsti. translato. Immo plus ꝙ ꝛ si libe
raliter absolutereť pꝛincipalis: nõ ꝓpť
hoc absolut⁹ eẽt cõsiliarius si aliqd ad
eũ peruenit de rapiã. nisi alius ꝓ eo sa
tisfecissȝ. ꝛ tũc iste ꝯsiliari⁹ in casu aĩe.
A .i. in foro ꝯscie ꝛ ñ i foro iudiciali. vt
i dctã. q. 65. vbi hec notanť. B. Teneť
ei q satisfecit ꝓ eo. A. Etiaȝ si satisfa
ciẽs fuissȝ pꝛicipalis i rapiã. nõ ãt offẽ
so. qꝛ ei iã satisfactũ ẽ ſm eũdẽ Inno.
ꝛ in decã. q. 65. B

Nũqd in restitutiõe põt a p̃dict͡ꝭ oĩ
bus exigi pena ut de rapina ꝛ d̃ oĩ fur
to mãifesto pena q̃drupli. ꝛ d̃ alio fur
to pena dupli. R° ſm Tho. scd̃a scd̃e.
q. 62. H⁹mõi pene nõ debẽtur p⁹ꝗ̃ fu
erint adiudicate. in q̊ casu pena vnius
ut Ray. ponit nõ liberat aliũ. 12. q. 2. cũ
deuotissimaȝ. De hoc casu hẽs s̃. pena
p̊. §. plť. A .q icipit. vtruȝ qui ꝯmittit.
De hoc ẽt s̃. pedagiuȝ. §. 2°. ꝛ ibi lati⁹ in
additione. B

Restitutio iiii°. s. quã
tũ ad
Rementes. Quid de his q sciẽť
emerũt de rapiã uel furto. R° ſȝ Ray.
Si hoc sciebat quis, aut ꝓbabiliť cred̃
bat ꝛ emit cupiditate acquirendi sibi
.s. ut haberet uel uenderet alteri sicut
vellet. idisticte teneť ad restitutionẽ.
neqȝ liberatur alienando alteri. uel si
res pereat moꝛte uel q̊cũqȝ casu. uel si
ei auferatur. Et rõ ẽ. qꝛ ipse furtũ ꝯmi
sit rẽ alienã iuito dñõ ꝯ̃ctãdo. ff. d̃ furt͡ꝭ
.l. i. Fur ãt sꝑ ẽ i moꝛa. ut. ff. d̃ cõdi. fur.
.l. si ꝓ fure. §. cõditio ꝛ. l. plť. Vñ neqȝ p̃
ciũ qd̃ dederit põt repetẽ ab illo cuius
res ẽ. A. Facit. l. in ciuilẽ. C. d̃ fur. B
ꝛ teneť restituẽ omneȝ vtilitateȝ. ut s̃

restõ.p̊.§.5. Et si restituit rẽ deteriorez q̃ȝ ad ipsũ puenit nõ liberat̃. Et si i aliq̊ tẽpore medio res fuit melior etiaȝ forte p⁹q̃ȝ vendidit alteri tenetur ad extimationẽ pluriũ. ff. de cõdi. fur. l. i re furtiua. ff. de fur. l. q̄ iuẽta. ff. cõmodati. l. si ut certo. §. sed interdum. C. de rei ven. l. certum. Et idẽ intelligo de secundo, ꝛ tertio ꝛ vltio emptore male fidei. ff. de mino. sed vbi. A. Predictis cõ. Host. ꝛ Ul. ꝛ addit Ul. ꝙ si res restituit̃ sufficit ꝙ sit adeo bona sicut erat quãdo ablata fuit. Si aũt rẽ non hȝ facienda ẽ extiatio ẜm tps i q̊ plus valuit. ut in sũ. eo. ti. q. 69. Nõ põt intelligi veꝝ nisi medio tpe res plus valuerit. ꝛ illo tpe iterfuerit dñi rẽ sibi redditã fuisse, q̄a forte vendidisset uel vsus fuisſȝ. ex cuius carentia oportuit eũ aliã emẽ. Nã tunc tenet̃ ad oẽ iteresse dñi ẜm eũdez Ul. ꝛ in dcã. q. 69. ꝛ iõ non liberaret̃ dando rem eiusdẽ bonitatis q̄lis erat tẽpore quo abstulit. B

¶ Quid qñ quis emit bona fide. s. cuȝ volũtate restituendi. R̸° ẜm Ray. Si emit q̄i vtiliter gerẽs negociũ illi⁹ cui fuerat ablata res q̄ȝ ipse videbat perire. põt a spoliato petẽ id qõ dedit ꝓ ipsa re. ꝛ q̄cq̄d expẽdit ad cõseruationez eius. nisi cũ re illa aliq̄d lucrat⁹ fuisset q̄ꝛ tũc discõputaret̃ vsq̄ȝ ad quãtitatẽ expensaruȝ. Et breuiter dicendo q̄cq̄d sibi adest ex illa re tenet̃ restituẽ. ut pẽsionẽ ꝛ mercedẽ ꝛ fruct⁹ ꝛ siñia. ꝛ q̄cq̄d sibi abest põt repetẽ. Et rõ ẽ q̄ꝛ vtiliter gessit negociũ expoliati. A. Hoc veꝝ qñ negociũ vtiliter gestũ ẽ. puta quia forsit̃ expoliatus rẽ ñ erat rehabitur⁹ ꝛ redempta ẽ paruo precio. alit̃ cessat cã h⁹ repetitionis ꝛ ꝯñter effect. ex̃ d appel. cum cessante. B Et h° põt esse si res sine culpa sua p̄eat uel amittat̃. Sed licet in iudicio aie credat̃ tali emptori. i iudicio tñ ꝯtẽtioso nõ crederet̃ ei nisi publice h°. ꝓtestaret̃. ar. ff. d nego. gest. l. nensem⁹. C. de fur. l. 2. ex̃ ut eccle. bñfi. c. vnico. Et si tal̃ ẽptor p⁹q̃ȝ fecit diligenter igri ñ potuit iuenir̃ cui⁹ eẽt res illa. quicq̄d res illa valet vltra id qõ isti ẽptori debetur dãdũ ẽ ꝓ aia illius cuius res fuit. ꝛ sic liberatus erit A. Et dic̃ Ray. Consulo ꝙ hoc publice fiat ut euitet̃ ois suspicio. ut i sũ. e. ti. q. 72. vbi hec notant̃. B. q̄ꝛ i h° ẽt vtilr̃ gessit negociũ illi⁹. arg. 12. q. 2. quatuor. circa fi. Satis cõ. Hosti. Ul. ꝛ Guil. A Tñ si talis ẽptor paup̱ eẽt hoc casu qñ nõ inuenitur dñs rei sibi res relīq̄ posset a p̄lato sicut alii paup̱i ẜȝ Ul. ꝛ Hosti. ut in dcã. q. 72. B

¶ Quid qñ q̄s hẽbat ꝯsciaȝ ꝙ res quã emit venderet̃ iuste. ꝛ nunc cõperit rẽ fuisse vitiosã. s. ex furto ul̃ rapina. R̸° ẜm Ray. Si temere credebat uel ignorabat ignorãtia crassa ꝛ supina uel ex negligentia nihil sup̱ hoc cogitabat. tenet̃ ad restõez. A. i. sicut male fidei possessor. q̄ꝛ lata culpa eq̄parat̃ dolo. ex̃ de cõsti. ut aiarũ. li. 6°. B. Si vero emit bona fide. tũc ẽt p⁹q̃ȝ cõp̱it reȝ vitiosã fuisse poterit expensas retinẽ q̄s existẽs i bona fide fecit circa rẽ cõsuã dã uel meliorandã. ꝛ nõ tenet̃ de fructibus tpe bone fidei p̱ceptis. ex̃ de i ite. restitutione req̄siuit. ex̃ de re. ec. ñ alie. ad nr̃am. ff. de acquirẽ. re. do. bone fidi Tenet̃ tñ de fructibus illis q̄ nõ essent adhuc ꝯsũpti sed extarẽt. ex quo icipit hr̃e malã fidẽ. Con. Hosti. Ul. ꝛ Guil. A. De his sũptibus ꝛ fructibus dictuȝ ẽ s. restõ. p̊. §. 4°. ꝛ 5°. B. Itẽ ẜm Ray. ꝛ Hosti. si durãte bona fide res p̱iit. nõ tenet̃. q̄ꝛ nõ erat i mora. Silr̃ si aliena uit. q̄ꝛ nõ dolo desiit possidẽ. ꝛ p̄ciuȝ ex re furtiua r̄dactũ ñ ẽ furtiuũ. ff. d fur. q̄ vas. §. fi. ex̃ de alie. iudi. mu. cã fac. c. p̊. A. Idẽ i sũ. eo. ti. q. 74. ad fi. Tamẽ restituet̃ p̄ciũ q̊ possessor factus ẽ locupletior si dñs rẽ cõseq̄ nõ põt. q̄ꝛ p̄ciuȝ succedit loco rei. ff. de peti. hẽ. si ꝛ rẽ. B

¶ Sed nũquid ille q̄ emit bona fide. s. credẽs rẽ nõ eẽ furtiuã. si p⁹ea iueniat rẽ eẽ alienã põt petẽ a dño preciũ. R̸°. Certe nõ. C. de fur. l. in ciuilẽ. Sed agat ꝯ vẽditorẽ de euictõe. A. Et si p̱ plr̃es emptores successiue res trãsierit vn⁹

aget ꝯ aliū.ff.de mino.l.ſʒ vbi. R

Eſtitutio v.ᵒ q̇ ad edē tes ⁊ reci pientes de rapina. Ubi ſciēdū ſm̄ Ray. ꝙ q recipiūt dono p̄ciſe te nentur ad reſtitutionē. Intellige ſcḋʒ Hoſti.niſi conſūpſiſſent anteq̄ȝ intelli gerent fuiſſe de rapina.L.de rei vēdi. l.certum.A.Hoc enim caſu non tenen tur niſi inq̄tuȝ facti fuiſſent locupleti ores.ff.de peti.here.l.vtrū. R.

¶ Quid ꝺ vxore ⁊ familia que ſcient comedit ⁊ bibit ⁊ induit ꝺ talibus.R.ᵒ ſm̄ Rai.Tenentur de omnibus que ſic conſumunt. niſi in caſu ſcʒ cum agunt cām ſpoliatorum monendo ⁊ inducen do ipſum raptorem ad reſtitutionem faciendam.tunc enim non tenent. Nā q alteri⁹ negociū gerit vtilit̄ ē̄t ignorā tis ⁊ abſētꝭ.licite recipit expēſas ſiue ſe cuta fuerit vtilitas ſiue nō.ff.de negꝭ. geſtꝭ.l.2.⁊.l.pōponius.⁊.l.ſed an vltro. Et h° itelligo ꝓ eo tp̄e quo circa taliuȝ correctōne laborauerūt.n̄ ꝙ vxor ⁊ fa milia poſſit viuē toto anno de raptꝭ re b⁹ ꝓ vna āmonitōe vł duab⁹. ſʒ q̄ȝdiu ꝯtinue iſtat opp̄tunis horis.Satꝭ cō. Hoſt. Ul.⁊ Guil.A.Satꝭ pōt cōp̄hēdi ꝑ iura ⁊ doctores ꝙ talib⁹ reb⁹ nec fa milie nec cuiq̄ȝ alteri licet vti:niſi i ca ſu extreme neceſſitatꝭ: vt i ſū. li.° 2.° ti.5. q.65.uł niſi iq̄ȝtum viſimilr̄ q̄s gereret utilit̄ negociū eoꝝ q̄ꝝ ſunt res ⁊ nō alit̄ ff.de negꝭ.geſ.l.ſʒ an ultro. Jō ſupradi cta p̄dicatio nō excuſaret q̄n viſimilr̄ nō ꝓdeſſet ipſis dn̄is rerū. R.

¶ Unde uiuet uxor ⁊ familia raptorꝭ. R.° ſm̄ Ray.ſi ibi ſunt aliq̄ de iuſto p̄ cio pōt de illis ꝯſumere ⁊ expēdē. ſi nō ſūt alia aliūde ſibi victum q̄rat. vł ab amicꝭ aut ꝯſāguineis.vel operando vł etiā elemoſynā querēdo.Et idē dico ſi etiā aliq̄ ſunt ſibi ꝺ iuſto.ſʒ vł ita ſūt mixta ꝙ nō p̄nt diſcērni uel ſi p̄nt ma rit⁹ nō pmittit.A.De iſtꝭ reb⁹ pmixtis Ul dicit ꝙ non ſolum uxor his liciti po teſt uti:ſʒ etiā q̄cūq̄ȝ ali⁹ cui uir aliqd de ſuo daret:niſi ꝑ h° fieret n̄ ſoluēdo

Et idē dicit glo. Ray.dū tn̄ in mēte ha beat uiuē de licite acq̄ſitꝭ. ut i dicta .q. 65.Sʒ niſi neceſſitas cogat dctm̄ Ray. tuti⁹ uidet̄. q2 i dubio tutior ps eſt eli gēda.ex̄ de hōici.petitio. R.ꝙ ſi nullo de p̄dictꝭ mōis uictū iuenit̄ pōt reſtat triplex auxiliū. Primuȝ ſi pōt habere de dote uł ſpōſalitio .ſ. donatiōe ei fcā ꝓpter nuptias iñ uiuat. Secunduȝ ut denūtiet talib⁹ q p̄nt ꝓdeſſe. uel etiaȝ ſi ꝓbari pōt denūciet ep̄o.ut cōpellat eū paſcē uxorē de iuſto.2.q.i.ſi peccaue rit.22.q.5.h°.uidet̄ ex̄ de iure iuran.quē admodum.⁊ ex̄ de pig°.ex litteris.⁊ ex̄ ꝺ dona. ꝓpt̄ nup.ꝑ uraſ.Tertiū auxili ū ē ut ſi eēt i arto poſita tc̄ i neceſſita te poſſet etiā de rapina uiuē.q2 neceſſi tas nō hʒ legē.de conſe.diſ.i.ſicut.⁊ diſ. 5.diſcipulos. H .Et ibi pʒ ꝙ intelligi tur ꝺ neceſſitate extrema.ſ.q̄n aliūde non pōt honeſte hr̄e vnde viuat.Et pʒ etiā ex notatis i dcā. q.65. vbi etiā hec oia ponūtur. R .Quicq̄d āt ſic expen dit doleat aio.⁊ ꝓponat q̄ȝcitius pōtit reſtituere.⁊ vtatur parci⁹.ſ.ad ſolā ne ceſſitatē.Poſſet ēt viuere ipſa ⁊ quilȝ alius cui raptor daret de p̄cio rerū ra ptaꝝ quas vendidiſſet.q2 p̄cium rei furtiue nō ē furtiuum:ut s̄.reſtō.4.°§. pſt.h° dico ſi marit⁹ at̄ ē ſoluēdo. Se cus ſi nō ē ſoluēdo aut ꝑ h° fieret n̄ ſol uēdo A .uel poſtmodū efficiat̄ n̄ ſol uēdo.ut pōt colligi ex dictis s̄.reſtō p̄. §.13.° i additōe.R.itē nullus. R

Utrū fratres p̄dicatores q vadūt ad raptores ut eos iducāt ad p̄niaȝ ⁊ r̄ſti tutionē poſſūt ꝯmedē de rapia. R.° ſʒ Ray.Siue iducant eos i p̄dicatiōe ge nerali ſiue i p̄ſuaſiōe ſpāli excuſantur maxie ſi apud alios non poſſint ꝯmo de iuenire.ex̄ de ſen.exco.cū volūtate. Et hoc itellige cū moderamine. ⁊ ſi ſit ſpes de illorū correctione. Iteȝ ſi ꝓpt̄ eoꝝ expenſas raptoribus n̄ ſubtrahat̄ facultas reſtituendi nec i toto nec in ꝑ te.ar.2.q.6.anterioꝝ.§.illud.Lō.Hoſti. A .Idē vł ēt ſi raptores efficiāt̄ aliq̄ȝ tulū ipotētes q̄n viſilr̄ ꝑ ipſas admoi

tiones vtilit gerit negociū. dñoꝝ rex
deo. c. cū volūtate. ⁊ facit ꝫ. §. p.

Restitutio vi°. sicer toruz ⁊ huiusmōi. Si expoliati ignorantur uel nō iueniūt: tūc scdm Ray. distribuūt i pias causas in loco uel salte in diocesi vbi rapina facta ē. de consilio illius epi uel saltē capellāi. ar. dis. 87. diuine. ⁊ dis. 88. eps. ⁊. 12. q. 2. cōcesso. ⁊. c. quatuor. 6. q. 3. c. fi. ex de rap. c. p. Et scias hic fm Guil. ꝙ nō oportet ꝙ rstitutio fiat in dicto loco nisi cōmode fieri possit. al' sufficit alibi fieri. Lō. Host. Tho. ꝓ scda scde. q. 62. dicit sic. Si ille cui dꝫ fieri restitutio sit oio ignot⁹. dēt hō restituē fm ꝙ pōt. s. dando elemosynas pro salute ipsius. siue sit mortuus siue viuus ꝑmissa tñ diligenti igsitōe de persona eius. Et si mortu⁹ sit dēt restitui hēdi q cōputat̃ qi vna ꝑsona cū ipso. Si ꝓ sit multū distās dꝫ sibi trāsmitti qd ei debet̃. ⁊ precipue si sit res magni valor] ⁊ possit cōmode trāsmitti. Alioqui dꝫ i aliq̄ loco tute depōi ut ꝓ eo cōseruet̃. ⁊ sic dño significat̃. hec Tho. Addit Guil. ꝙ h̓ pēsande sūt circunstantie ⁊ ꝙ tā modica possꝫ eē q̄titas ⁊ tā larg⁹ ⁊ taꝫ diues ille cui debēt restitui ꝙ nō oportēt ei mitti. A. Pro ꝑdictoꝝ meliori itelligētia duo vidēda sūt. Primū cui faciēda ē rēstitutio qñ nō iuenit̃ ꝑncipal' cui debet̃. Secūdū vbi dꝫ fieri siue iueniat̃ siue ñ. Ad primū dicendū ꝙ dꝫ ꝑmitti diligēs inquisitio. ut dicit Tho. Et si nō pōt iueniri det̃ ei⁹ herdib⁹ si pñt iueniri. Qd si nec heredes diliget̃ ingsiti iueniunt̃ eroget̃ in paupes. ex de vsur]. cū tu. Et inter paupes ꝑeligendi st̃ pauꝑiores Inter eq̄lit̃ paupes iustiores. Naꝫ ⁊ si oibus debet̃ misericordia. iusto āplius ut dicit Amb°. i li. de offi. ⁊. 86. dis. ñ satis. Et. 16. q. i. c. fi. dicit Jero⁹. ꝙ i paupibus nō tā pauptas q̄ religio attēdēda ē. Qui āt dicāt magis paupes hr̃. L. de epi. ⁊ cle. si qs ad declinandaꝫ. §. fi. vbi loquēdo qbus detur hēditas qñ paupes indisticte sūt scripti hēdes. dicitur. Quis pauꝑior ē illis hōibus q iopia tēti ⁊ i xenonē ꝓpositi. i. hospitale. a xēos qd ē ꝑegrinū. q2 ibi recipiūtur paupes ⁊ ꝑegrini. Sequit̃. ⁊ suis corporib⁹ laborātes necessariū victū sibi ñ pñt afferre. Et. i. Si aūt āpliores i ciuitate xenones ul' ꝓthochia st̃. Prothochiū idē ē qd xenon. a ꝓthos qd ē ꝑmū quasi ꝑm⁹. i. venerabil' locus. Seqt̃. Ne incerta videat̃ pecuniarū datio. tūc ei ꝓthochio ul' xenoni q pauꝑior eē digno scitur easdē res uel pecunias assignāi. h⁹ videlicet discutiēdo reuerēdissimo locoꝝ ātistite ul' sub eo ꝯstitut] cleric] Si aūt nullus sit xenō: tūc fm] ꝺ capitulis sancionē ꝑ tpe iconom⁹ sacrosācte ecclesie uel eps hereditatē accipiat: et sine falcidie rōne paupib⁹ q i ciuitate sūt ul' penit⁹ mēdicātes uel alia sustentatiōe egētes eedē pecūie distribuant̃ Et. i. In oib⁹ aūt h⁹mōi casib⁹ celestes iracūdias sacrosanctarū reꝝ admistratores expectēt si qualecūqꝫ lucrū ex h⁹mōi gubernatiōib⁹ sibi acqsierint uel si h⁹ ꝯmitti ab alio ꝯsenserit ⁊ non grauissima pena ⁊ itermiatiōe qd per perā factū ē studeāt corrigē. Quo ad secūdū sciēdū ꝙ glo i. c. cū tu. ex ꝺ vsu. sup ꝓ. supstitib⁹. dic ꝙ vsurari⁹ debet remittē rē ei a quo accepit sūptib⁹ illi⁹ cui mittit. ⁊ si sūptus excedit ualorem rei ꝺ dari paupib⁹. ⁊ si ignorat ubi sit ille cui dꝫ restituē nō tenetur ingrēdo vagari. ff. ꝺ ope. liber. l. qd nisi i fi. Hostie. ut ⁊ ibi refert dñs An. ꝺ bu. dicit ꝙ imo dꝫ rem mittere suis sūptibus cuꝫ sit male fidei possessor. Aliqui tñ theologi dicūt debē cōsiderari circūstātias rei ⁊ q̄litat] ꝑsone cui dꝫ fieri restitutō ⁊ itiner] ꝓpter sūpt⁹. Nā dicūt ꝙ res posset eē tā modica ⁊ ꝑsona cui dꝫ fieri restitutio ita diues ꝙ nō eēt necesse ipaꝫ mittē ad eū. ſ3 posset tribui paupibus. S3 si res ē magni valor] ⁊ nō possit cōmode mitti deponat̃ i loco tuto ⁊ denūciet̃ dño si pōt. ut ⁊ ꝑtactū ē. sed ad hoꝝ itelligentiā puto lati⁹ ⁊ clari⁹

dicēdū. Aut scit psona creditorl aut n̄. Si scit clarꝫ ē ꝙ dꝫ restitui in loco in q̄ int ptes fuerat cōuētū. qa nil ē tā con gruū hūane fidei ꝙ̄ cōuēta seruare. ff. de pac. l. i. Si vero sup h° nihil ē ꝯuentuꝫ tūc si res ē remota a loco ex defectu ꝺ bitorl. puta ipam transferēdo. clarū ē ꝙ tenet eā suis sūptib' mittere ad cre ditorē. ff. ad exhibē. l. ꝫ si hēditas. §. q̄ aūt loco. q. §. ē clauis h' materie. Ibi. n. dr ꝙ si quis petit rē quā hꝫ alius exhi beri. i. p̄ntari i iudicio ut videat an sit sua uel ppt aliā cām. ꝙ dꝫ ipam exhi bere in loco in quo petit. sūptib' petē tis nisi data opa reus transtulerit a lo co. tūc. n. dꝫ eā reus suis sūptib' i loco exhibere vbi petit. Ex quo bn̄ colligit qđ dictū ē videlicꝫ ꝙ dꝫ ꝺbitor remit tere suis sūptib' qn̄ res fuerit suo facto remota a loco. Et ita itelligat dictum hosti. s. recitatū. Uerūtn̄ si hoc n̄ pos set tute facē ppt piculū itinerl ꝛ tēpo rū. bn̄ interi excusat inꝗtū durat picu lū ꝛ n̄ ultra. ex ꝺ dolo ꝛ cōtu. cū dilecti. vbi dr ꝙ iussus venire ad papā excu sat dū ipedit. ꝛ nō al'. Et ita pōt itelligi qđ dicūt s. theologi. Qđ aūt dicūt de deposito ē cōsiliū nō nccitas. ga nullo iure h° cauet. Si vero nō ē piculū in mit tendo sꝫ debitori ē difficile ppt paup tatē uel ppt magnos sūpt'. p h° nō vr excusari. qa difficultas dissolutiōis ob ligatōis nō liberat debitorē. l. cōtinu' §. illud. ff. de vbo. ob. Et dānū qđ quis sua culpa sentit dꝫ sibi nō alii s' imputa ri. ex ꝺ re. iurl. c. dānū. li° 6°. ꝛ. ff. ꝺ re. iur l. qđ qs. Et iusti' patit culposus ꝙ̄ ino cens: nisi forte debitor eēt ita pauper ꝛ creditor ita diues ꝙ mēito cā elemo syne deberet ei remittere. ut pōt colli gi ex dictis s. restitutio p° in principio in additione. Et secūdū hoc etiā pōt i telligi qđ sup̄ dicūt theologi videlicet ꝙ dꝫ hri respect' ad q̄litatē psonaꝝ. al' nō uideret curādū ꝙ res mittēda eēt modici valorl. Nā dānū passo etiā mi nimū dānū restaurandū ē. ff. de dam. i fec. l. si ppzietari'. Nec obstat qđ dr in l. scio. ff. de mino. videlꝫ ꝙ lex nō curat de mimis: qꝛ ibi loquit qn̄ venit p ius spale restōnis in integrū ꝫ ius cōe: uel quādo p illa mima p̄iudicaret maiori bus eiusdē psōe. Nō tn̄ putarē ꝙ res ita scrupl'ose sit accipiēda ut ꝺbeat ex pēdi valde excedēs p̄ciū p remittēda re valde pua. ff. ꝺ excu. tu. l. sꝫ h. vbi dr. Sed h nimiū scrupulosa sꝫ nec admit tenda. Nūꝙ̄. n. scrupulositatel magne sunt admittende: ut ibi dr. adeo ꝙ nec larga nec scrupulosa int̄ptatio hēatur qꝛ non dꝫ creditor velle magnuꝫ debi toris dispendiū p pua sua vtilitate: ut dictū ē. s. restō p̄ in p̄n. in additione. Et sm h° pōt itelligi qđ sup̄. dicūt the ologi debere ꝯsiderari ꝗ̄titatē rei ꝛ di stantiā itineris. Sp tn̄ puto ꝙ lꝫ qs di stribuerit alienū paupib': si appareat dn̄s ꝯgruo loco ꝛ tpe debeat ipsi resti tui: ꝛ hoc qn̄ debitor non adhibuit de bitā diligentiā ad iueniēdū dn̄ꝫ rei seu creditorē. Al' non qꝛ bōa fides nō pati tur ut semel exactū iteꝝ exigat: ex de re. iu. bōa fides li° 6°. Et sine culpa regu lariter non ē qs puniēd': ut in. c. sine cl' pa: de re. iu. li° 6°. Iđ ꝫ quosdam q rap ta erogauerunt ex culpa paupibus dr ex de homi. sicut dignū. §. eos. Nō eiꝫ aliena cū ipsa potuissent eis quoꝝ fue rūt restituere debuerūt paupibus ero gare. Pꝫ in trāslatōe rei restituēde nō interueniat culpa debitoris: tūc aut nō iteuēit fcm creditoris aut sic. p̄ casu si res ꝯcernit ꝯmoditatē creditoris. pu ta deposuit qs apud aliquē res suas. h° casu non tenet debitor illas remit tē nisi sūptib' creditoris. ff. depo. l. si in asia. Sed si res ꝯcernit ꝯmoditateꝫ de bitoris: puta qꝛ res ē sibi ꝯmodata dꝫ suis sūptib' remittē: ut q sentit cōmo dū sentiat ꝛ onus: ut nō. glo. in dicta. l. si in asia. Sed si res ꝯcernit cōmodita tem vtriusꝙ ut. i locatōe puto ꝙ sūpti bus vtriusꝙ dꝫ remitti: qꝛ quod obti net de toto q̄ ad totū idē de pte q̄ ad p tem. ff. de rei ven. l. qua de tota. Et si in teruenit factum creditoris: qꝛ forte se

trāstulit ad aliū locū. vr ꝙ res debeat mitti sūptib⁹ ipi⁹ creditoris. ar.l.ꝙ ni si.§.fi.ff.de op. liber. vbi dr ꝙ libertus q est in ꝓuīcia tenetur ire Romā ad ꝓ stādas opas patrono si ibi moratur vt bon⁹pr̄familias. Nō aūt si cepit vaga ri p mūdū. Et iteri du3 vadit Romam dies operaꝝ pereūt patrono. Et sic vr ꝙ sūptu suo porteꝛ sibi opeꝛ. Et i istis sūptib⁹ nō ɔputāꝛ sūpt⁹ciboꝝ apportā tis s3 alii nisi forte apportās si non im pedireꝛ in portādo lucrareꝛ sibi sūpt⁹ vt ꝓbaꝛ i dicto.§.quo autē.ꝛ in.l.sed si hereditas.ff.ad exhiben. Et hec locum habent qñ debitor fuit bone fidei pos sessor.q qñ teneꝛ remittere rem vr ꝙ debeat facere sūpt⁹ saltē vsq ad locū vbi ꝑus habitabat creditor. quia i eo nō grauaꝛ s3 exīde nō ꝓpꝛ cā3 ꝓxime dictā. Si vo sit male fidei possessor ꝛ ꝛ ipse teneꝛ re3 vsq ad locu3 vnde ha buit reportare. Exinde vo si iterest cre ditoris potius apportasse illas sil'cum aliis reb⁹ suis vsq ad locū ad quē trās tulit domiciliū: teneꝛ debitor ad illud iteresse exq eū dānificauit i illo. Et ido forte tantum erit iteresse ꝙ oportebit i ɔsū rē remittē sūptib⁹ suis vl'pōtare. S3 si creditori n̄ iterest: n̄ teneꝛ vlteri us portare q̄ ad locū vbi rē accepit. ni si sūptib⁹ creditori vt ꝓtactu3 ē. Si vo creditor nō solū recessit a loco sed etiā diuersimode cepit vagari. tūc n̄ teneꝛ s bi re3 mittē. dicta.l.ꝙ nisi.§.fi. Et ꝛm ꝓdicta pōt itelligi glo. Ber.dicentis ꝙ vsurari⁹ d3 mittere rem sūptib⁹ credi toris.ꝛ ꝙ nō teneꝛ creditorē vagādo i quirē. S3 si nesciꝛ ꝑsona cui d3 fieri re stitutio.aliq theologi dicūt rē debē di stribui paupib⁹ i loco vbi dānū datu3 ē vel saltē3 i diocesi de auctoritate epi illi⁹ vel saltē3 capellani vt ꝛ ꝓtactu3 ē S3 certe auctoritas capellani nō suffi cit. vt notat dñs An.de bu.in.c.cum tu. ex̄ de vsuri. Et auctoritas epi nō est ne cessaria.vt.i.§.se. Nō vo restitutio fiēi debeat i tali loco vbi dānū datu3 ē nul lo iure vr ꝓbari. s3 simplr dicunt iura ꝙ fiat erogatio in paupes.dicto.c.cum tu.ꝛ ex̄ ꝺ homi.sicut dignum cū simili b⁹. Nō obstat.c.i.ex̄ de rap. q2 ibi ꝑsōa cui debebat fieri restitutō sciebat ꝛ in stabat apud epm. Et eps nō fuiss3 mo tus ad excōicādū ex officio suo nisi ad petitione3 partis.ex̄ de elec.inotuit.ad fi.ꝛ.ff.de dā.infec.l.4.§.hoc autem. Un de non mirū si restitutio fit in loco vbi est dānū datū: cum ibi sit ꝑncipalis cui restitutio fieri d3.vt.s̄.dictū ē. Qñ aūt eēt de cōsilio ꝙ i loco eodē fieret. tum quia videtur equu3 ꝙ res publica ha beat commoditatem ex bonis persōa rum suarum.tu3 quia nōnunq in tali bus locis forsitan fieret distributio ill' personis a quibus res accepte sunt. Et ita t3 dñs An.de bu.i dēo.c.cū tu. B. Sed nūquid est de necessitate salu tis ꝙ talis restitutō fiat auctōitate su perioris. R. Hec questio disputata fu it per dominum Guidonem de abasio arch.bonoñ.doctorem decretoru3.ꝛ no tatur per eundem.14.q.i.c.ꝑ.ꝛ dicit sic Ray.dicit ꝙ si non inueniunꝛ sic spoli ati vel etiam ignorantur: tunc de cōsi lio ꝛ auctoritate ecclie siue supiori pe nitētiarii distribuātur i pias causas ꝛc. vt i ꝓcedēti.§.habes. S3 Hosti. dicꝛ ꝙ restitutio male ablatoꝝ ē vn⁹ ꝺ casib⁹ ꝑtinētib⁹ ad epm: vt p3 ꝛm eūdē ex̄ de iudeis.cu3 sit. C.de epi.ꝛ cle.nulli. C.cōia de suc.in auten.omnes. Ad idē extra ꝺ testa.tua.§.i.i auctē. de. eccle.ti.si autē coll'.9.ꝛ satis large prosequtur extra de vsuri.cū tu.ꝛ in predicta decre.de iude is cum sit.ꝛ in sū.sua de pnia.§. vltimo circa fi.ꝛ facit ad.b.ii.12.q.2.precipimus. Tu dic hāc sniam eē vera3 i hoc casu ꝛ in aliis quando nullus deputatus est qui hoc exequatur i2.q.2.de laicis in fi. ꝛ notatur extra de verbo.significa.c.cū tibi.in glo.que icipit.nō intelligas Nā vbi certa persona a testatore deputa ta est illa debet exequi: vt in predicto c.de laicis. ꝛ C.de episcopis ꝛ clericis nulli.ꝛ extra de testa.tua.ꝛ.c.iohānes. ꝛ i auc. de ec.ti.§.sigs.imo credo ꝙ ipe

raptor bona incerta que debēt paupi bus dari pōt dare sine licentia epi uel alterius iudicis ecclesiastici. ut satis col ligitur ex̄ de vsuris. cum tu. §. p̄. vsq. fi. uel de his. Et hoc ēt innuitur clare. ex̄ de ho mi. sicut dignū. §. eos in glo. qr nō. Nec obstat ex̄ de iudeis. cū sit. Nam illa de cretalis loquit nō de xp̄ano. sz de iudeo cui⁹ auctoritas ⁊ dispēsatio merito su specta habet ab ecclesia q̊ ad paupes xp̄ianos. ⁊ iō iuste dicit ſm ꝓuidētiam diocesani ⁊c̄. q̄ suspicio cessat in fideli xp̄iano. ⁊ sic nō dubito ꝙ eps nō habz se itromittere de talib⁹ nisi in defectū. Idē rūdet dn̄s Simō de fauilla capel lanus dn̄i pape. ⁊ auditor dn̄i portuen sis. Tho. etiam nihil dicit de auctorita te epi. vt pz i p̄cedēti. §. ¶ . Quod h̄ di cit satis verū videt. cū iura que dicunt hanc distributionē debē fieri pauperi bus sicut ē dictū. c. cuz tu. ⁊ ex̄ de homici. sicut dignuz. ⁊ similia. nullaz faciāt mē tionez de ista auctoritate epi. Et ad. c. cū sit. satis bene rn̄sū videtur. Non ob stāt etiā alia i cōtrariū allegata. quia i ipsis n̄ dr̄ ꝙ requirat auctoritas epi. sed ꝙ epi debēt ꝓcurare ꝙ fiāt huiusmōi distributiōes i pias causas. nō tn̄ ꝙ nō possint sine eorū auctoritate fieri. Im mo i aliqb⁹ iuribus exp̄sse dr̄ ꝙ epus tūc se iterponet cū null⁹ ē executor. vl̄ si ē quod dz nō adiplet. vt i pali. l. nulli ⁊ in. §. fin autez⁹ ꝑ redēptione captiuo ruz. ⁊ in. c. tua. ex̄ de testa. Posset tamē circa p̄dicta dici ꝙ si distributō est bn̄ facta paupib⁹. tūc nō vicietur qr defue rit auctoritas epi. Sz si sit facta alit et iteruenit dolus vel lata culpa. puta de dit suis ꝯsanguineis vl̄ amicis q nihil vel parū idigebant. vel etiā scienter ⁊ dolose elegit n̄ eligēdos. ꝙ tūc eps po test se itromittē ꝙ iterū fiat legitime. Nā ad ei⁹ officiū spectat ꝑut dictū ē. Nec dr̄ factū qd̄ alit factū ē q̄ʒ debuit ex̄ de re. iur. l. q ex timore. Et dictum est de lata culpa vel dolo. qr ſm Inno. i. c. sicut dignuz. ex̄ de homi. alia culpa i fo ro pn̄iali non artat ad restitutionē Sz

de hoc latius dicetur i se. c. Item puto ꝙ si qs male distribueret nō excusaret qr iteruenerit auctoritas epi. Nā eps nō habet se intromittere negocio huic nisi ꝙ bene fiat distributio vt dictum ē. Ideo ambo celestes icurrerēt iracū dias. C. de epi. ⁊ cleri. si quis ad declinā dam. ad fi. ¶

Restitutō septimo

Ut materia hec meli⁹ intelligē tie memorieq̄ ip̄rimatur. aliqua ordi narie sūmarieq̄ vidēda sūt. videlicet. Qui teneāt ad restitutionē. 2º quātuz teneāt restituere. 3º cui. 4º qn̄. 5º vbi. 6º qb⁹ modis tollit restituēdi obligatio. ¶ Ad p̄mū dicēdū ꝙ ad restitutionez aliq obligant rōne illicite acqsitionis Et ista illicita acqsitō aliqn̄ ē respectu cause. aliqn̄ respectu ꝑsōe q̄ non potest dare seu nō pōt recipere. p̄serti cū hoc ꝯtingit i fraudē creditorū. Et de his di ctū est. s̄. restitutio p̊. §. 13. in additione. Aliqui obligātur ad restitutionem ra tiōe dānificatiōis. Ista autez dānifica tio aliqn̄ ꝯtingit ꝑ ꝯmissionez. aliqn̄ ꝑ omissionē. Per ꝯmissionē vero tollen do deuastādo seu ipediendo. Tollēdo aūt plerūq̄ ꝯtra oēz volūtatē dn̄i rei. Plerūq̄ ꝯtra liberā volūtatē. Si ꝯtra omnē volūtatē iterdū clā. ⁊ h° ē furtuz de quo dictū ē. s̄. furtū. Interdū palā ⁊ h° ē rapina. d̄ q̊. s̄. raptor p̊. Et ista ra pīa aliqn̄ ē manifesta sicut pz i aggres soribus itinerū. Aliquando cooperta sub velamine belli iusti cū sit iniustū. de quo. s̄. bellū p̊. 2º ⁊ 3º. vel pretextu iu ste sn̄ie cum sit iniusta. de q̊. s̄. iudex p̊. §. 4º. p̄sertim sub colore rep̄saliarū. d̄ qui bus. s̄. rep̄salie vel collectarū seu tallia ruz. de quib⁹. s̄. dn̄s. et. i. tallia. Aut sub colore pedagiorū siue vectigaliū d̄ quo s̄. pedagiū. Interduz vero aliqs accipit rē alteri⁹ n̄ ꝯ oēz volūtatē ei⁹. sz ꝯ libe rā volūtatē. ⁊ h° ꝑ vī ꝯpulsiuā vl̄ qua si. Uis ꝯpulsiua est cū qs ꝑ metū cogit aliq d dare. tūc eniz accipiēs cogit resti tuere. vt. ff. quod met⁹ cā ꝑ totū. Sz nū

qd oīs metus causet hāc restitutionē videtur ꝙ nō.q2 vani timoris nulla ē excusatio.ff.de re.iur.l.vani.Facit etiā ff.qđ me.cā.l.metū.vbi dr non debē at tendi metū vani hoīs.s3 qui merito in hoīe constantissimo cadat.In ɔtrariū facit.q2 etiā si nullus interueniat met' sed solū ob timorē reuerētie aliqd det̄ ɔtra volūtatē dantis.dat̄ repetitio.l.i. §.que onerande.ad fi.ff.quarū rerum actio nō datur.Ergo multo magis qñ i teruenit metus qlīscunq3.q2 met' ma gis cōtrariatur volūtati dantis.ꝛ ɔ̄mō strat maiorē turpitudinē ꝛ delictū i ac cipiente.Vñ qñcūq3 non adest oīo libe ra volūtas dñi rerū seu creditoris.re3 accipiēs seu debitū non soluens semꝑ remanet obligat' ad restitutionē.ut ꝛ p3 sup̄.restitutio p̄.§.pl't.cum additōe Ad cōtrariū pōt dici ꝙ aut cōditio me tuētis ñ fit deterior.ꝛ si non adest iu stus metus ei non subuenit̄.ex̄ de his que vi.c.pl't.vbi dicitur de rligiosis q busdā qui iurauerūt transire ad artio rē religionē nō ꝑ iustū metu3:licet ali quātulū circūuēti fuerit.quibus nō sb uenitur.q2 eorū cōditio non fit deteri or.Et hanc rōnē sentit ibi glo.Si autē metuētis cōditio fieret deterior.tūc si habetur respectus ad ꝓsumptionē.eti a3 verū ē ꝙ ei nō subuenit̄.Nā cu3 ne mo presumatur facile iactare suū.ff.ɔ̄ ꝓba.l.cū ɔ̄ idebito.presumit̄ ꝙ qñ ñ iteruenit iustus met'.potius spōte q̄ꝫ coacte dederit.Et isto casu loquunt̄ iu ra que requirūt metū qui cadēt incon stātē.Si ꝟo loquamur de volūtat] ve ritate.puta q2 cōstat de volūtate ɔ̄ria dantis.tūc oīo quocūq3 metu duct' fu erit recipiēs ad restitutionē tenet̄. vt satis colligitur ex predictis.Et si affue rit metus q caderet in cōstātē.nō solū tenet̄ recipiēs restituē.s3 etiā qcunq3 alius ad quē dicta res peruenerit q̄cū q3 titulo etiā oneroso.q2 hec actio i rē scripta ē ꝛ transit res affecta.ff. quod me.cā.l.metū.§.cum āt.Item in h° ca su met' d3 iudicari ꝫm conditionē ꝑso

ne.vnde alit̄ iudicat̄ i mulier̄ q̄ꝫ i viro ut notat glo.in.c.cū locū.ex̄ de spon.et ꝑ ɔ̄ñs alit̄ i hoīe duro ꝛ forti.ꝛ aliter i fragili ꝛ molli.ut in sū.li°4.°ti.xi.q.3.

¶ Quasi cōpulsiua vis ē qñ nullus in teruenit met'.sed contra voluntatem dātis aliquid extorquetur.puta ob re uerentiā.ut si patron' petit aliqd a li berto:qđ libertus ɔcedit nō volūtate mera sed ob reuerentia3 ex quo nō au det negare. Nā patronus tūc tenetur ad restitutionē.dcā.l.i.§. que onerāde ad fi.ff.quarū rerū actio nō datur. vbi etiam dicit glo.idē esse in vxore et ma rito. et ꝙ vxor potest reuocare vendi tionē factam ob reuerentiam mariti. ul' etiā renūciationē iuris hypotece Et idē dicit i clerico qui renunciauit ꝓ bēde ob reuerētiā epī ut ipsā renūcia tionē possit reuocare.Idē putarem in dño seu rectore uel officialibus ꝛ sbdi tis.ꝛ idem in filibus.Et sic quocunque modo possumus cōprehendē nō esse ɔ̄ mera volūtate cōcedētis ad nos deue nire qđ al' nobis nō debetur.iniuste te nemus ꝛ ad r̄stitutionē obligamur.ut satis ex predictis colligi pōt.

¶ Sed quid si qs cōcedit de suo alicui ob solā iportunitatē petentis ꝛ non ob reuerentiā uel aliam causam.R°. Vi detur ꝙ ꝛ isto casu teneatur recipiens ad restitutionē cū nō habeat ex mera voluntate concedentis.In ɔtrariū fa cit:q2 aliud ē i cōcedendo non habere meram vuluntatē.ꝛ aliud ꝙ ex p' fac to efficiatur volēs q in principio fuit nolens.sicut Luc.xi°.legitur de amico qui ab alio amico habuit panes ꝓpt̄ i portunitatē petendi.qui nō potuit ha bere in pria petitione.Potest tamen distingui ꝙ si donans ex post facto ef ficiatur mere volūtatis.donatio fit iu sta.q2 vult cū donat.quod satis est.S3 si nec tꝑe dationis est mere volūtatis sed ideo dat ut tollat a se inquietudi nē iportune petent].recipiens tenetur ad restitutionē.ꝛ hoc presumitur i du bio.pro quo facit.C.de petit.bo.subla.

l.i.li°.x°.vbi prohibetur ne petanť a pri cipio bona dānatorū que sūt fisco acq sita.ꝛ si aliquis obtinuerit sibi concedi non valet concessio. quia presumitur per importunitatē obtenta. Ad idē ex̄ de rescrip.c.fi.li°.6°. Fallit in paupē im portune petente ab eo qui pōt ei sbue nire.q: tunc non datur repetitō: immo debet dans puniri de tardatione.ꝛ ita loquitur quod ponitur Luc.xi°.ꝛ Ma th.25°. Sed quid si concedit aliquis al teri de suo quia sperat sibi seruiri ī ali quo ab eo cui concedit. R°. hanc cōces sionē esse licitam. Sed si accipiens in telligit sibi cōcessum ex illa cā ꝛ possit sibi honeste seruire ꝛ nolit:puto ꝙ te neatur ad restitutionem .quia deficit causa cōcessionis ꝛ incipit habere ꝯtra volūtatē cōcedentis. Nō obstat. l.si re petenti. C.de condi.dato.ob cām.vbi ꝯ ditio in corde retenta nō īducit repeti tionē.q: aliud est de iure poli vbi iudi catur secretum conscientie.ꝛ aliud ꝺ iure fori vbi regulariť nō iudicatur ꝺ intrinsecis.ex̄ de simo.c.fi. Al' quilibet posset dicere. Cogitaui talem causaꝫ.ꝛ lites fierent infinite. Propterea aliꝺ iudicatur de iure poli.17.q. 4.c.fi. Ul' etiaꝫ q̄ ad ius fori pōt dici ꝙ loquitur quādo conditio non apparebat .Sec' si apperet vbis ul' alio mō.ff.si cer.pe. .l.certū.vbi diciť nō interesse an ꝓpiis nominibus res demōstretur.an ex cir cūstantiis. Et ideo si recipiens non de seruiret vel non posset deseruire in eo qꝺ dans sperabat.si a pricipio sciebat ꝯditionē inesse teneť ad integrā resti tutionē sicut si causa essꝫ expressa:vt patet ex ꝓdictis. Sꝫ si nō intellexit cō ditionē inesse nisi post cōsūptā reꝫ da tam:non tenetur nisi inq̄tū ex ipsa fa ctus sit locupletior.ff.de pe.here.l.vtꝛ. Item aduertenduꝫ ꝙ in oī casu ī quo ē dictū ē dari repetitionē quando qs dedit rem suā.preterq̄ ī casu iusti me tus.impeditur repetitio si solutio sit fa cta in causam piam ut puta dotis.ff.ꝺ ꝯdi.indebi.l.cū is.§.si mulier.vbi diciť

ꝙ si mulier soluit quod credebat se ꝺ bere ꝛ non debebat:si soluit in cā dotꝭ impeditur repetitio propter pietateꝫ. Hoc puto intelligendū quando dolus non fuit ex parte recipientis.quia nō potest quis licite retinere quod dolose lucratur.ff.de re.iurꝭ.l.non fraudanť. §.nemo.ꝛ.ff.de dolo.per totum. Itē ni si esset eadem uel maior causa pieta tis apud dantem.tunc enim ex parte dantis essent due rationes.s.causa pie tatis.ꝛ q: suo errore spoliatus est.ꝛ ex parte accipientis vna tantum. Et due cause preualent vni.in Insti.de adop. .§.sed hodie.vbi diciť ꝙ datus ī adop tionē nō transit in eius potestatem sꝫ si detur auo materno.sic.quia in eo cō currūt iura consanguinitatis ꝛ adop tionis. Itē notandū ꝙ aliquādo nō da tur repetitio subtracti uel ablati.ut in .l.i.in pricipio.ff.de alea.videlicet qñ ꝺ domo vbi retineť illicitus ludus tꝛe q̄ luditur qs aliquid subtraxerit uel ra puerit. Nam dñn dominus pōt etiaꝫ tunc īpune verberare.ut ibi. Hoc tam̄ nemini cōsulereꝫ ꝙ facēt.q: etsi apud leges sit imunis:nō tñ apud illum qui Math.5°.dixit. Si qs dixerit fratri suo fatue ꝛc̄. Item hoc casu licet nō tenea tur rstituē illi cui subtraxerit:ñ tñ pōt ipse retinere.cū ex turpi causa habue rit ꝛ ꝯtra omnē volūtateꝫ domini rei. Unde si nō restituat ei.teneť saltē ero gare pauperibus.ex̄ de vsurꝭ.cum tu. nisi forte dicatur ꝙ pōt sibi retinē au ctoritate legis in penā lusoris.

Error etiā dantis cū excludat eius liberā volūtatē rgulariter obligat ac cipientē ad restitutionē.cū ꝛ ipse dās possit repetē. Circa quod distinguēdū ē.aut datū erat oīo indebitū.ꝛ tūc oīs error inducit repetitionē. Et ita īdisti cte intelligatur.l.cuius ꝑ errorem.ff.ꝺ re.iurꝭ. Aut ē oīo debitū.ꝛ tūc null' er ror causat repetitionē.ff.de condi.inꝺ. .l.repetitio nulla. Aut quod dať ē ꝺbi bitū non oī iure sed iure ciuili tantuꝫ. puta q: debebatur per stipulationem

elisā per pactū de nō petēdo.qđ pactū quando ē nudū solū tollit vinculuz naturale qđ erat in stipulatione ꝛ non ciuile ff.de pac.l.si vnus.§.pactus.Et hoc casū eodē mō omnis error inducit repetitionē.dicta.l.cuius.ꝛ sic accipiens tenetur ad restitutionē. Aut qđ datur ē debitū iur nāli: ſ non ciuili puta quādo in testamento relinquitur legatuz qđ diminuitur p.l.falcidiā.s.qñ facta sūt tot legata uel fideicōmissa ꝙ q̄rta ps hereditatis apud heredē nō remanet. ꝛ hoc casu si soluēs errat in facto puta qꝛ credit bona hereditatis esse ampliora repetit Inno. tñ hoc casu dicit recipientē nō teneri ad restitutionē i foro ꝯscie.ſ de hoc dictū ē s.restitutio p̄.§. iꝫ.in additione.in prin°.Aut dans errat in iure.ut qꝛ credit se obligatuz ad soluenduz oīa legata licet quarta ps hereditatis apud eum non remaneat.ꝛ tūc solutū non pōt repetere nec recipiens tenetur ad restitutionē. C.ad.l.falci.l. error.Predicta tñ fallūt quādo aliqd solutū fuerit in causā pietatis.ut pꝫ.s̄ prio.§.circa fi.Contingit etiā damnificatio non solū tollēdo.de quo dictuz ē sed etiā deuastando.Et qualitercunqꝫ qs sic dānificauerit ꝓximū ul occasionē dāni dederit.ad restitutionē tenet. ut ex̄ de iniur].c.si culpa.ubi dicit. Si culpa tua datū ē dānū ul iiuria irrogata.uel aliis irrogantibus opem forte tulisti.aut hec imperitia tua seu negligentia euenerunt.iure super his satisfacere te oportet.nec ignorantia te excusat si scire debuisti ex facto tuo iniuriam verisimiliter posse cōtingere uel iacturā. Qđ si aīalia tua nocuisse ꝑpo nas nihilominus ad satisfactionē teneris.nisi ea dando passis damnuz velis liberare teipsum.quod tñ ad liberationem nō proficit si fera aīalia uel q̄ consueuerunt nocere fuissent.ꝛ quam debueras non curasti diligentiam adhibere.Sane licet qui occasionē damni dat damnū videatur dedisse.secus tñ ē de illo dicendum qui ut nō accidēt de contingentibus nihil omisit. Et aduertendū ꝙ licet in foro iudiciali qs teneatur ad restitutionē propter damnū illatū ēt ex leuissima culpa.ut.ff.ad.l.acq.l.in.l.acquilia.etiā leuissime. tñ i foro pniali sm Inno.in.c.sicut dignū §.eos.ex̄ de homi.ad finē magne glo. qs non tenetur ad restitutionē nisi ex dolo uel lata culpa.ponens exempluz. ut si quis ꝓiiceret ignē i domuz plenā stupa.Et idē uidet ibi tenē dñs An. de bu.nisi forte ꝓcesserit ꝯdēnatō.ut s.restitutio.3°.§.fi.

Predicta āt dānificatio pōt contingere aut circa res.aut circa corp°. aut famā.aut mores.Si circa res.tūc damnificans tenet satisfacē pro rebus ꝛ in rebus oē dānū illatū .dicto.c .si culpa. ex̄ de iniur].Si circa corpus.aut p verbera seu per vulnera.uel per mortē.prio casu dānificans tenetur ad omnes expensas factas in medicinis ꝛ medicis ꝛ ad extimationē operarum quib° dānificatus caruit uel est cariturus. Nō āt fit extimatio cicatricū ꝛ deformitatis corpis.qꝛ liberū corp°nō recipit extimationē.ff.si qua pau.fe.di.l.ex h°. ꝛ de his qui deiec.uel effu.l.i.ꝛ.l.fi.ꝛ in.c p̄.ex̄ de iiur].qđ ad lrām extractū ē ab Exo.zi.ibi. Si rixati fuerint viri .ꝛc. 2° casu qñ hō ē mortuus si est seru° iđ dicet qđ de rbus aliis ꝙ fiat extima° ſ valorē serui .ff.ad.l.acquil.l.2.in p̄ncipio.Si ē liber hō.qꝛ liber corp° ñ recipit extimationē ut dictū ē.taxat pēa quinquagīta aureoꝝ.ff.de his q diec. uel effu.l.i.ꝛ hoc nō cōcernit infesse. ſ solū penā.ut notat glo.i dcō.c.p̄.de iniur].Et loqtur eo casu qñ sine dolo hōicidiū factū ē. Nā alit corporalr hōicida punit lege cornelia de sicca.ut pꝫ.ff.ad .l.cor.de sicca.p totū.Et qm illa taxatō qnq̄gita aureoꝝ ē pena:nō debet in foro ꝯscie nisi ꝓcesserit ꝯdēnatio.ut sup. restitutio.3°.§.fi.Uerūtñ si aliqrū iter est tenebit eis hōicida ad infeē multo magis ꝙ vulnerās.ne alias pei° ꝓpe trās videat meliori ꝯditōis cōtra.l.nō

fraudat̃.§.nemo.ff.de re.iur.ꝛ ut etiaꝫ satisfiat dãnificatis sicut decet.ex̃ de i iur.c.fi.Et qm̃ dãnũ illatũ est ex ↄmis sione fiet extiatio ẽt iteresse extriseci. .ff.de ac.emp.l.iulianꝰ.i princ.ͦ Et sic ho micida tenebit̃ aleñ filios occisi.ꝛ aliis subuenire qbus occisus ↄuisit̃r pocat et tenebat̃ subuenire ꝛ subueniebatꝛ hͦ ſm arbitriũ boni viri.ut s̃.restitutio p̃ .§.xi.ͦ ꝛ xii.ͦ Si dãnificatõ est circa famã multo magꝭ eius dꝫ fieri restitutõ q̃ꝫ re rũ sublatarũ.qꝛ fama p̃ponderat r̃bꝰ ff.de re.iur.l.si in duabus.de q̃ s̃.detra ctio .§.4.ͦ cũ additiõe.Si circa mores dicendũ ꝙ corrũpẽs aliorũ vitã facto dicto uel exẽplo ad restitutionẽ magis tenet̃ q̃ꝫ diffamator.cũ sine fama possi mus saluari:ſꝫ nõ sine bona vita ul̃ cõ sciẽtia.12.q.1.nolo.ꝛ plus q̃ꝫ aliꝰ qcunqꝫ dãnificator iq̃ꝫtũ aĩa icõparabiliter p̃põ derat oĩbus tp̃alibꝰ etiã corp̃alibꝰ.24. q.4.si habes.Vñ ꝛ.6.q.6.ex merito.dr̃ Deteriores sũt q vitã moresq̃ꝫ bonorũ corrũpũt his qui subas aliorũ p̃diaq̃ꝫ diripiũt.Jõ talis corrũpens iuxta pos se ad bonos mores reducere tenet̃ q̊s corrupit.ꝛ si aliud nõ põt saltẽ oret.et orari faciat.ꝛ alia bona q̃ põt agat taꝫ ꝓ pñia q̃ꝫ ut sup̃ hͦ ĩpetret diuinã g̃ti aꝫ.Nõnq̃ꝫ etiã tenet̃ ad pecũiaꝝ itereẽ. puta si seductorie uel violẽt̃ aliquam stuprauit.ex̃ de adul.c.p̃.ut si ex hoc in currit aliquod pecuniariũ dãnũ.uel ẽt ꝓ recõpensatione iĩurie.ut in sil̃i de fa ma.dic̃ Tho.scda scde.q.62.arti.2.ͦ Sꝫ hec recõpẽsatio cũ sit pena nõ d̃betur i foro ↄscie nisi p̃cesserit ↄdẽnatõ.ut se pe dñsũ ẽ.3ͦ dãnificatio irrogat̃ ipediẽ do.ut cũ quis ĩiuste ipedit aliquẽ a cõ secutione alicuius iusti emolumenti. nã tenet̃ ad oẽ intesse dãnificati.ut pꝫ s̃.restitutio.p̃.§.x.ͦ Et ad p̃dicta debẽt attẽdẽ q q̊tidie ꝓcurant ne officia uel bñficia aliis dent̃ uel ꝓpt̃ odiũ uel ut ipsi ipediẽtes seu eoꝝ amici ea obtine ant:licet qñq̃ꝫ sint minus idonei q̃ꝫ ipi ipediti.Jtẽ ipediẽtes iusta munera ul̃ elemosynas fieri forte vituperando p̃

sonas uel alio mõ.uel ipedientes cõui uamina artificibus ul̃ aliis vñ possint viuẽ.ꝛ siñia facientes de qbus nullam faciũt ↄsciam.Et si ipediẽs ne qs ↄseq̃ tur ↄmodũ tenet̃ ad r̃stõnẽ.potiꝰ tene tur ipediẽs ne quis ↄseq̃t̃ suũ.Vñ.14. q.6.si res.Augꝰ ait.Jllud euidẽtissime dixeri eũ q pro hõie ad hoc interuenit ne male ablata restituat.ꝛ q ad se ↄfu gientẽ q̃ꝫtũ honeste põt ad reddẽdũ ñ cõpellit.socium eẽ fraudis ꝛ criminis. Nã misericordiꝰ op̃am nr̃am talibus subtrahimꝰ q̃ꝫ ipendimꝰ.Et ad hͦ attẽ dant oẽs aduocati.ꝛ ꝓcuratores.et of ficiales.curiales.ꝛ ciues ipedientes ali quos a ↄsecutione iusticie.qꝛ tenẽt̃ ad restitutionẽ dãnuꝫ passo.Nõ obstat p̃ dictis ꝙ nõ videt̃ dãnũ pati q ipedit̃ a lucro.ff.de dã.infec.l.ꝓculꝰ.qꝛ ibi loqt̃ q̊ ad eũ ad quẽ ꝑtinebat tale lucrũ.qꝛ de suo põt facere qcquid vult.Secꝰ q̊ ad tertiũ ad quẽ nõ pertinet.ut satꝭ ex p̃dictis põt patẽ.Et si p̃dicta obtinẽt i tp̃alibus fortiꝰ i sp̃ũalibꝰ inquantũ st̃ p̃ciosiora.Vñ nõ solũ ipediẽs cõmodũ sp̃ũale obligat̃.ſꝫ etiã q nõ adiuuat ad illud cõsequendũ ẽt inimicũ.Unde in omel.ferie.3.dñic e.3.in q̃dragesima lo quẽdo de cõuiciãte.Augꝰ ait.Tu vidꝭ frem tuũ perire ꝛ negligis.peior es ta cendo q̃ꝫ ille cõuiciando.Nõ ergo i nos aliqs peccat.magnã curã habeamꝰ ñ ꝓ nobis.Gloriosũ ẽ.n.iiurias obliuisci sed obliuiscẽ iiuriã tuã non vulnꝰ fra tris tui.Et ex his pꝫ ꝙ ipediẽs aliqueꝫ a seruitio dei uel ingressu religiõis te netur deo cui subtraxit aĩaꝫ illã.eccle sie cui subtraxit militẽ p̃liantẽ.Potu isset eni forte multũ ꝓfuisse eccl̃ie ꝟ bo ꝛ exẽplo.Tenet̃ ẽt impedito cui ab stulit r̃gnũ celorũ.Nã iux̃ Ber.i medi tationibꝰ.ad religionẽ vocari est ab in ferni porta reuocari ꝛ ad portaꝫ para disi adduci.Tenet̃ ꝛ religiõi cui sb̃tra xit ↄmilitonẽ ad itereẽ sp̃ũale ꝛ tp̃ale Et iõ obligatur reducẽ sb̃tractũ ad eũ statũ.vnde eũ retraxit.ꝛ si nõ põt tene tur cũ cõtritione satisfacẽ deo ꝛ eccl̃ie

ꝛ ipedito ꝛ religiōi ēt ad itereē pecuniarium. quantū ſꝫ extiationē veriſilꝫ dubii euētus pōt diſcrete extiari ꝙ ꝓ fuiſſet religiōi ſm cōditionē perſone. ut in ſili pꝫ ṡ. reſtō. p̄ §. 12°.

¶ Eſt ēt ſciendūꝫ ꝙ ad reſtitutionem tenet nō ſolū dānificās ꝓximū p̄dictis modis. ſ. tollēdo deuaſtando uel ipediendo per ſeipſū. ſꝫ ēt qui dānificauerit ꝑ aliū. ut ſiqs mādaret dānificari. q̄ caſu tenet ꝛ mandans ꝛ mādatari⁹. ff. ō iur. l. nō ſolū. §. ſi mandato. imo etiaꝫ ſi adiplēs excedat fines mādati tenet ad oia rōne conſequētie: uti. c. ſi. ex̄ ō homi. li° 6°. vbi dicit ꝙ mandās aliquē ꝟberari lꝫ ꝓhibuerit mutilari uel occidi: tñ tenet ſi mutilet uel occidatur ꝛ efficit irregularis. q2 poterat cogitare illud ſeq. Et facit ad multa. Et nō ſolū mandās ſꝫ ꝛ ratificās maleficiū factū noie ſuo: tenet ñ tm̄ ad pctm̄ ſꝫ etiā ad oia alia. ex̄ de ſen. exco. cū qs. li°. 6°. vbi ratificās ꝟberationē clerici factā noie ſuo excōicationē icurrit ac ſi mādaſſet. Sec⁹ ſi nō fuiſſet facta noie ratificantis. q2 tūc licet peccet ratificādo. nō tñ eſt excōicat⁹. ut ibi. Itē tenet qs de oi dāno dato ab alio ſeu aliis qḋ ſine ipſo factū nō fuiſſet. ut ſup̄. reſtō 3°. in p̄n°. ꝛ. §. p̄.

¶ Et ñ ſolūꝫ ad reſtōnē qs obligat cōmittēdo ut dictū ē. ſꝫ ēt omittēdo cum diſtinctōe. ꝙ aut quis obligat ſolo intuitu pietatꝭ ad aliqd faciēdūꝫ. aut aliq̄ ſpē obligatōis. p̄ caſu lꝫ quis omittēdo peccet ñ tñ tenet ad aliquā reſtōeꝫ ut ſi quis ñ tribuat elemoſynā indigēti. Math. 25°. Nā h° caſu nō obligatur quis aliq̄ obligatiōe q̄ ad hoies. q2 ille cui dꝫ fieri poſſet aliquid directe petē. Vñ lꝫ quiſ ex pietate teneat icꝫtū pōt defēdē ꝓximū. 23. q. 3. ñ inferēda. tñ pro iſta ōfēſiōe pōt p̄ciū accipe. ff. qḋ me. cau. l. metū. §. ſꝫ lꝫ. Quod ñ eēt ſi ad h° apud hōies efficacit obligaret. Nam accipiens p̄ciū ut faciat id ad quod obligatur. puta ut reſtituat reꝫ ſibi commodatā uel aliquid aliud ad reſtitutōnem dicti p̄cii tenet. q2 turpit accepit ff. de condi. ob turpē cām. l. ſi. Quo ad ſecūdū caſū ſciendūꝫ ꝙ triplex ē ſpēs obligatōis. videlicet naturalꝭ tm̄. ciuilꝭ tm̄. ꝛ nālis ꝛ ciuilis ſimul. Nālis ē q̄ ex ipſa nā cōis ē oibus hōib⁹. puta ꝙ qs obligetur ex promiſſione. Nam nil tā congruū humane fidei q̄ꝫ ꝯuēta ſeruare. ff. de pac. l. i. in prin°. Ciuilis eſt que nō a nā ſꝫ ab hōibus ad moralē vitaꝫ inuenta ē. puta ut quis obliget p⁹ bieniuꝫ ex chirographo a ſe facto lꝫ nihil accepit. Naturalis ꝛ ciuilis qñ in vno actu vtreqꝫ cōcurrūt: ut in ſtipulatōe Nā ibi ē nālis q̄ cōſiſtit in conſenſu ꝑtiū ꝛ cōuētiōe. Ineſt ꝛ ciuilis reſpectu ſolēnitatis a ciuili iure introducte. Et de his obligationib⁹ ꝛ virib⁹ earuꝫ hr̄ in Inſti. de obli. ꝛ ibi in p̄n° ꝑ glo. Aut g° quis ē obligat⁹ nāli tm̄. aut ciuili tm̄ aut vtraqꝫ.

¶ Si nāli tm̄ quis obligatiōe tenetur ex omiſſione tenet. ꝛ debet illud dare ſeu facē ad qḋ obligat. ſicut ē quod debetur ſuo ſm Inno. i. c. q2 pleriqꝫ. ex̄ ō immu. eccle. vbi multa de hac matēia ponit. Hoc. n. caſu nō poteſt hr̄e ſeru⁹ q̊ ad ſe niſi naturalē. quia quod attiet ad ius ciuile ſeru⁹ ꝓ nihilo reputat. ff. de re. iurꝭ. l. quod attinet. Item dꝫ hoc dñs ſeruo. puta q2 ꝓmiſit ſibi. Naꝫ ſi dñs nō ꝓmiſiſſet uel al' debuiſſet nō ō beret ſeruo ſꝫ ipſi dño. cum oia acquiſita ꝑ ſeruū acquirāt ipſi dño. i. Inſti. ꝑ q̄s perſo. nobis acqui. §. p̄. Et ex h° dicto Inno. pōt colligi ꝙ q̊ ad forū penitentiale poti⁹ attēdim⁹ nālē equitatē q̄ꝫ iuris hūani ſeu ciuilis ſubtilitatem Et iō qñ quis nudis ꝟbis ꝓmittit aliquid dare uel facē licet de iure ciuili ñ obliget. ff. de pac. l. iurꝭ. gentiū. §. ſed nꝭ la. ꝛ. C. eo. l. lēgē. tñ q̊ ad forum penitentiale tenet implere ꝓmiſſū. quia quo ad obſeruantiā int ſimplicē loq̄lā ꝛ iuramentū nō facit de⁹ differentiam. 22. q. 5. iuramēti. Et facit ex̄ de pac. c. p̊. Sꝫ ut meli⁹ intelligat qñ nālis equitas i foro penitentie preualeat ciuili iuri

distinguēdū ē ꝙ aut ius ciuile non obstat naturali. ut in casu ꝓposito. Licet .n. nō adhibeat ius ciuile vinculū suū inter obligationē serui ꝛ dñi ut seruus possit a dño petē. tñ nō obstat nāli. Unū si dñs soluat seruo iam libero facto ñ pōt repetē. ff. de condi. inde. l. si qđ dñs. Et tunc preualꝫ equitas naturalis ut pretactum ē. Aut ius ciuile obstat naturali. Et si quidē ex cā. preualet ius ciuile. Et principes pñt ex causa contra ius naturale statuere. ut notat Inno. in dcō. c. q2 pleriqꝫ. circa mediū magne glo. ꝯ. Secus āt in aliis. ꝛ ponit exēplū in prescriptionibus. Et hoc veruꝫ nisi ius ciuile contrariet etiā iuri dino. qa tunc licet causa iuris ciuilis esset sufficiens q̊ ad gubernationē tpaliū. tñ ex eo ꝙ obstaret et̄ne saluti preualet ius nāle quod concordat cuꝫ diuino. q2 generaliter oi cōstitutiōi ꝛ ɔsuetudini ꝺ rogandū ē q̄ absqꝫ pctō mortali nō potest obseruari. ex̄ de p̄script. §. fi. Propterea licet ius ciuile nō regrat bonā fidē i p̄scriptiōibus nisi i p̄n°. tñ ius canonicū ꝛ diuinū regrit ꝑ totuꝫ tēpus. dcō. c. fi. Sine cā āt non pōt ius ciuile ꝯ nāle. i Insti. de iure na. gē. ꝛ ci. §. sed naturalia. Et iō nec hō nec hūana ɔstitutio posset statuē ꝙ qs posset tollē alienū. aut nō reddē. aut nō seruare licitas ɔuētiones. nisi ex iusta cā ꝛ vrgenti. q̄ ñ veniret ꝯ ius diuinū ꝛ detrimentuꝫ salutis. puta si fieret ad puniendū delictū alicuius. uel ꝓpt̄ vtilitatē publicam ul̄ ne ipediret̄ meliora. Quia comunis vtilitas dꝫ priuate p̄ferri. ꝛ maior vtilitas mīori. ex̄ ꝺ postu. bōe. p̊.

¶ Si ꝯo qs ciuili tm̄ iure obliget̄. puta p chirographū ul̄ aliā autēticā scripturā i qua cōfitet̄ se recepisse qđ nō recepit. ꝛ sic nulla equitate nāli tenet̄. tūc i foro ɔscie nō obligat̄ ſm Inno. i .c. q2 pleriqꝫ. ex̄ de imu. eccle. Ideꝫ dic̄ ibi Inno. qñ qs obligaret̄ ex s̄nia iniusta. q2 tunc ēt nulla rōne nāli tenetur. Nec his casibus ius ciuile obstat nāli ſꝫ tm̄ ꝓpter ignorantiā facti hoc statuit. Si .n. appareret pecuniā ñ eē nūeratā uel s̄niaꝫ iiustā. puta ꝑ ɔfessionē aduersarii ēt i foro ciuili nō coget̄. ut ibi nōt Inno. Ueꝝ tñ dubietate facti istā te si cogeret̄ per iudicem soluere dēt parere. ut ꝛ ibidem dicit.

¶ Si āt aliqs obliget̄ iure nāli ꝛ ciuili. tenet̄ facē oio illđ ad qđ obligatur ꝛ si omittit facē. tenet̄ ad interesse p̄ti siue obliget̄ ex cōuentione solēni. ff. ꝺ re iudi. l. siqs ab alio. §. fi. vbi colligit̄ regl̄a ꝙ ꝓmittēs aliqd facē si ñ faciat succedit obligatio ad intereē. siue ex ꝯtu reali ut ēptōe vēditōe locatōe conductiōe mādato societate ɔmodato. ff de ac. ēp. l. i. i. p̄n°. vbi pꝫ ꝙ vēditor nō tradēs rē vēditā tenet̄ ad itereē. Utrū āt precise cogat̄ tradē rē vēditā. lꝫ sit magna q̄stio inter doctores. ut notat̄ i dcā. l. i. vbi ēt disputat̄ per glo. puto tñ ꝙ sic si velit ēptor ꝛ maxime in foro pniali i q̊ qs obligat̄ ēt ex sola nāli obligatione. ut s̄. §. 9°. Que nālis obliga° orit̄ ēt ex nuda ꝓmissione. ff. de pac. l. .i. ꝛ nihilominus obligatur etiā ad int̄esse qđ esset vltra rē. C. de sen. q̄ pro eo qđ interest ꝓfe. l. vna. Itē si qs detiet rē alienaꝫ obligat̄ ex omissione ut oio cogat̄ reddē. ff. de rei ven. l. qui restituere. Itē ex omissione obligat̄ qͥ rōe assumpte seu ɔmisse sibi cure admistrationis alicuius. C. de nego. ge. l. tutori. vbi dr̄ ꝙ tutor ꝛ curator tenentur oia negocia sibi cōmissorū gerere. ꝛ. C. mādati. l. in re mādata. vbi dicitur ꝙ omne cōmissū ꝛ neglectū in re quaꝫ quis accepit i curā suā nō ē culpa vacuū. Et iō oēs dñi tenent̄ de oibus dānis ɔmissis ꝑ eorū subditos nō tm̄ eoꝝ cōsensu sed ēt negligentia. Idē de officialibus ꝛ rectorib᷒ ꝓuīciarū ciuitatū ꝛ locorū. Idē i oi gubernatore familie. ut maritus ꝓ vxore. ꝛ pr̄ ꝓ filiis. ꝛ dñs ꝓ ſuis si eorū iteruenīat negligentia. q2 tenētur ex officio curā hr̄e. Nā ēt cōsentir̄ vr̄ errāti q ad resecāda q̄ corrigi ꝺbēt nō occurrit. 83. dis. ɔsentire. Et facit. 23. .q. 4. duo ista. Facit etiaꝫ. C. de iudi. l.

sancim⁹. vbi dr̃ ꝙ iudex tenetur ad re
ficiendas expensas ꝑti si omisit quod
erat sui officii. videlicet cōdēnare alte
rā ꝑtē in expensis. Dñi ergo attēdant
dñi ꝛ alii rectores locoꝝ ꝙ nō solū te
nentur ꝯ homicidiis ꝛ furtis ꝛ rapis et
aliis malis q̄ sub eoꝝ iurisditiōe fiūt
si fiāt ex eoꝝ malitia. de qb⁹ Isa. p̄. dr̃.
Pricipes tui ifideles socii furū. sꝫ ēt si
fiāt ex eoꝝ negligētia lꝫ ignorāt. Pro
p̄dictis ēt facit qꝺ hr̃ in Insti. de obli. q̄
ex q̄i deli. §. i. vbi dr̃ ꝙ dñs dom⁹ seu ha
bitator tenet de his q̄ habitātes i illa
domo cū ipso deiecerūt ex domū si ex
hoc aliquē dānificauerit. Idē dr̃. ff. de
his q deiec. ul' effu. l. i. §. p̄. Itē ad h°. qꝛ
dr̃ iiusticiarū ꝑticeps q secū socios iiu
stos detinet seu officiales. i Autē. ut iu
di. sine quoq̄ suf. §. eos. ꝟ. ꝛ nō solū ipsi
coll'. 2. Ex his oibus pꝫ ꝙ p̄sidētes alio
rum regimini seu gubernationi nō so
lū tenent ꝯ omissis ꝑ subditos qb⁹ cō
senserunt: sꝫ ēt si fuerit negligētes. Im
mo qꝺ pl⁹ ē tenet ēt de dāno dato per
eoꝝ aialia bruta si p̄cessit eoꝝ culpa
al' sufficit illa dare. ff. si qua. pau. fe. di
cat. l. i. §. p̄. ꝛ ex de iniuris ꝛ dam. da. c. fi.
Item pro seruis dñi si nō fuerint i cul
pa tenent aut dare seruos ꝓ noxa. aut
reficere dānū. Pro filiis āt pr̃ i nihilo
tenetur. sꝫ filius castigat. i Insti. de no
xa. ac. §. fi. Sꝫ hec erit dr̃a int filiū ꝛ ſ
uū ꝛ bruta aīalia. qꝛ in brutis p̄sumi
tur dñs culposus si aīalia sic ꝯsueuerit
facē. et nō ꝓbat ꝙ dñs adhibuerit de
bitā diligentiā. dcō. c. fi. de iniuris. Sed
in filio ꝛ seruo nō p̄sumit culpa pr̃is ꝛ
dñi. nisi probet. puta qꝛ fuerūt sciētes
ꝛ nō ꝓhibuerūt cū potuerūt. ff. ad. l. ac
qui. l. in lege acqlia. etiā leuissima ꝛ. l.
se. Et ē rō qꝛ aīalia cōsueuerūt magis
sub freno teneri. serui āt nō tantum. ꝛ
min⁹ filii. Uerūtn̄ p̄sumit culpa pr̃is ꝛ
dñi si fili⁹ ul' seru⁹ dat dānū i eoꝝ loco
i q̄ hitat simul cū eis ut p̄tactū ē. vide
lꝫ qn̄ ꝓicit ex domū i qua simul habi
tāt. Silr ꝛ dñs admistrator seu rector
locoꝝ vr̃ i dubio culposus ex delictis
cōmissis a secū habitantibus officiali
bus ꝛ seruitorib⁹. dicto. §. eos. i Autē.
Et predicta faciūt ꝙ fauētes vsurariis
ul' etiā nō ꝓhibentes vsuras exerceri
uel nō cōpellētes ipsas restitui cū pos
sint ꝛ habeāt ex officio. teneant ad re
stitutionē qꝺ ēt dr̃. i. vsura. 6°. §. qd ꝯ re
gib⁹. Itē faciūt ꝙ abscōdētes uel non
exhibētes instrumēta ul' publicas scri
pturas alioꝝ. uel cōes libros rōnū. te
neantur ad iteresse ꝑtis maxime si ex
officio ad h° tenebāt. ut notarii ꝛ iudi
ces. C. de eden. l. is apud quē. Itē argē
tarii. i. cāpsores ꝛ faciētes cōes rōnes.
Et hec oia ꝓbant. ff. de edē. l. argētarii
in prin°. ꝛ. §. cum autem.
Hucusq; dictū ē q obligāt ad resti
tutionē. Nūc dicēdū ē quātū teneant
restituē. Et dico ꝙ quilibet tenet resti
tuē quicqd hꝫ de alieno siue qꝺ ad ali
uꝫ spectat ꝛ qcqd alteri dꝫ siue ex ꝯtu
uel q̄si. siue ex delicto uel q̄si. siue ex te
stamēto uel ex q̄cūq; aliā cā honesta.
14. q. 6. si res. ff. ꝺ iusti. ꝛ iure. l. iusticia
§. iuris. precepta. siue obliget iure nāli
ꝛ ciuili. siue nāli tm̄. ꝛ qn̄ꝫ ēt obligatur
ciuili tm̄. puta propter sniaꝫ. ut s̄. §. 9°.
ꝛ se. Item nō solū obligat ad principa
le debitū. sed ēt ad totū ꝯñs videlꝫ ad
restitutionē rei cū fructibus. de q̄ s̄. re
stitutio. p̄. §. 4°. i additōe. Et vtꝝ possit
cōputare expēsas factas i re hr̃ s̄. resti
tutio. p̄. §. 5°. cū additione. Itē tenet ad
oē iterēe creditoris. ꝺ q̄ s̄ restitutio p̄.
§. 4°. i additōe. ꝟ. ad p̄dictoꝝ. Itē tenet
ad oē dānū non solū quod ipse dedit ꝑ
se uel ꝑ aliū sꝫ ēt qꝺ datū ē ab aliis. oc
casione sui. ita ꝙ sine ipso ꝟisilr nō fu
isset datū. de q̄ supra. restō 3°. i p̄n°. ꝛ. §. p̄
cū additione. Tenet ēt ad oē dānum
datū a subditis ob ei⁹ negligētiā. de q̄
supra. §. xi°. ꝟ. itēꝫ ex omissione.
¶ Cui autem facienda sit restitutio.
Distinguenduꝫ est. ꝙ aut inueniūtur
creditores uel eorum heredes. aut nō
primo casu aut obligatio est realis. et
de hoc dictū est supra. restitutio. p̄. §. p̄.
i additiōe. vbi silr dr̃ qn̄ aliqd receptū
ē ex turpi cā. Aut obligatio ē ꝑsonalis

Et de h° habes s. restitutio 2°. §. plt. in additione. 2° casu qñ nõ inueniũt creditores uel eorũ hedes qd sit agẽdũ dicitũ e s. restõ 6°. i pñ°. 2. §. p. cũ additione.

Qñ vero restõ faciẽda sit. d h° dictũ e s. restõ p. in princ°. in additõe. Itẽ vbi debeat fieri vide s. restitutio 6°. in pñ°. in additione ꝟ. quo ad secũdũ.

Restitutio viii.

Q

Quibus modis restituendi obligatio, tollatur. Et dicendum quatuor modis principalit. videlicet absolutione, solutione uel q̃. rei iteritu. 2 cessione.

Quo ad absolutionẽ sciẽdũ ẽ q sufficit debitori q sit absolut a creditore cui bonorũ suorũ nõ est interdicta administratio sicut i minorib furiosis 2 pdigis. Nã i re ppria qlʒ ẽ moderator et arbit. C. mã. l. i. re mãdata. Et sufficit d bitori satisfacẽ sʒ volũtatẽ creditoris .l. inter cãs. §. abesse. ff. mã. Nõ tñ intelligit satisfecisse si vn pmittit creditori soluẽ p debitore ẽt de volũtate creditoris. sʒ vterq ẽ obligat nisi expsse agatur ut nouet obligatio de priore d bitore i pmissorẽ. C. d noua. l. fi. Et ista absolutio dʒ pcedẽ de mera volũtate creditoris. Al nõ valet. ut. s. restitutio. p. §. plt. cũ additione. Et ideo i. c. qq. d vsuris li°. 6°. dñs pe. de ancha. dicit sm hy. q ad h° q psit absolutõ seu remissio requirit q pecunia sit parata restitutioni. i. q debitor sit parat satisfacẽ sm q obligat 2 creditor ex mera volũtate remittat. Et si veraciter creditor ex libera volũtate remittit valʒ absolutio: licet ẽt debitor nõ habuerit debitã dispositionẽ ad restituendũ. q2 i trãslatiõe dñii rerũ seu circa ipsas res attendit pl volũtas dñi earũ q alterius in Insti. de fur. §. placuit. vbi dr q accipiẽs rẽ alienã. lʒ putauerit dñm non pmissurũ si tñ pmittat furtũ ñ cõmittit nec ad restitutionẽ tenet. nec dñs põt petẽ obstante sibi sua voluntate. ff. de fur. l. int oẽs. §. plt. sʒ tñ d bitor tenetur de pctõ ppt malã intẽtõnẽ, ut etiã põt colligi s. restitutio p. §. plt.

Sʒ nunqd õsiliũ etiã vle põt remittere qd debet singulari psone d ei voluntatẽ. R° sm Inno. i. c. nrã. ex de iiurij q sic si debet iure ciuili tm: ut ex statuto t alio h° mõi. Sec si dbet iure nãli. qd põt itelligi nisi ex cã. Ex cã eni ius ciuile põt d ius nãle. ut notat iõ Inno. i. c. q i ecclĩarũ. ex de osti. 2 glo. in. l. fi. C. si d ius uel vti. pub. vbi ẽt tenet q publica vtilitas sit licita cã ut tollat qd alteri debetur etiam iure nãli. de quo etiã s. restitutio 7°. §. 9°. ꝟ. Sʒ ut meli Et faciũt ad multa 2 maxime in restitutione dãnorũ datorũ in bellis ciuilib u l'iter terrã 2 terrã iuicẽ. Utrũ cõitates sup his valeãt disponẽ 2 remittẽ. Et vr q sic si publica suadʒ vtilitas. puta ne carerẽt cõmodo pacis. Uerũtñ quo casu talis remissio fieret ex malitia ul p tinacia aduersariorũ. q2 nolunt dãna resarcire nec iuri stare sʒ poti bellare nõ pdesset i õscia illã extorquentibus ut 2 pxie tactũ ẽ. Uñ tuti vr 2 ordinatius 2 magne vtilitatis q vniuersitas vtriusq serus p psidẽtes solẽnit õuocetur ad pdicationẽ uel alio õgruo loco 2 tpe 2 õpetẽti tmĩo 2 vn ppoat i psone dicte vniuersitatis iuicẽ seu per sonis alteri vniuersitatis cũ qb bellũ habuerũt seu discordiã: spõte 2 libẽ remittũt oẽm iiuriã dãnũ 2 infesse. et oẽ illud i q in pteritũ vsq ad pñs sibi obligarent pterq occasione õct ul qi seu relictorũ i vltia volũtate. cũ qdaʒ tamen rõabili 2 pia modificatione videlicet q icerta plene remittãt. ita tñ q debitores qbus fit remissio iux cõmodaʒ eorũ facultatẽ sm õscias eorũ de dict icertis erogent in pias cãs. Certa ꝟo vsq ad aliquã puã qtitatez silr remittãt. Illa ꝟo q sũt maior qtitat i potẽtibus remittãt qusq cõmode poterũt restituẽ. ita tñ q creditores non sint i eqli uel maiori idigẽtia q ipsi d bitores. Ceti ꝟo q pñt cõmode rest itu ere rstituãt. Et si qdẽ ad pdicta omẽs expresse consentiãt bene est. Si vero

aliqui dissentiāt.q̄ ad illos nō valebit remissio.ff.de rei vē.l.q̄ de tota.nec ēt q̄ ad eos q bonoꝝ suoꝝ administratōez nō hñt:ut sūt miores.ꝛ fatui ꝛ silēs.ni si forte māifesta ꝛ reputabilē cā publi ce vtilitatis aliud exigat.Propt hᵒ n. ipsi rectores vniuersitatis rmissionez facere posse videntur ut ꝛ pōsitū est. Si aūt de aliqbus dubitaẗ vtrū ꝯsen serint p̄fige tur p rectores certᵒ tmīn ifra quē q nolūt ꝯsentire exp̄māt claẗ ītentiōē suā cuidā ad hᵒ deputato ut redigāẗ i scriptꝫ ꝛ māifestenẗ vniuersi tati ut sciaẗ respectu q̄ꝝ n̄ valet remis sio.ꝛ q ifra tmīnū nō ꝯdixerit nisi rōna bili cā excuseẗ.hři dꝫ ꝓ ꝯsētiente.ar.c. 2ᵒ.ex̄ de confes.li.6.vbi dr̄ ꝙ nō rñdēs positionibus pᵒ admonitionē sibi fac tā hr̄ ꝓ cōfesso.Et si p̄dicta diligēẗ at tēdātur ꝛ negociū bñ ducaẗ.exonerāt ꝯscias a multiplicibᵒ ꝛ ḡuibᵒ oneribᵒ petēdaꝝ idulgētiarū ꝛ restitutionū fa ciendarū.Utꝝ āt dñi q habuerūt iuicē guerrā possint cōpositionē uel remissi onē facē de dānis datis subditis eorū hēs s̄.bellū.p̄.§.xᵒ.cū additione.

Tollitur etiā obligatio solutione uł q̄si solutōe.Et q̄ ad solutionē sciendum est ꝙ solutio dꝫ fieri cōgruo loco ꝛ tpe .C.de solu.l.obligatione.Jtē dꝫ fieri rei que ōbetur.Alia.n iuito creditore sol ui nō pōt.i Jnstit.qbus mo.tol.obli.in p̄rinᵒ.nisi res illa nō posset p̄stari.tūc eni dꝫ solui extimatio.ff.de cōdi.fur.l.i re furtiua.Jtē reddi dꝫ res nō deterio rata.l.3.§.si reddita.ff.cōmo.Jbi enim dr̄ ꝙ non vr̄ res reddita q̄ deteriorata redditur.Jmmo si esset res furto uł si mili mō sublata dꝫ rddi cū oī meliora mento q̄ meliorata ē ēt p psū male fi dei possessorē ac si eā meliorassꝫ dñs. ff.de cōdi fur.l.ex argento.vbi dr̄ sic.ꝙ si ex argento furti sublato fiāt p furez pocula seu vascła.fiet extiatio ꝯ furē. nō simplr̄ argenti sꝫ poculoꝝ lꝫ sint fa cta p furē.Jtē si qs furatus ē seruum puerū fit extimatio adolescētis.lꝫ cre uēit apud furē ipsiᵒ sūptibᵒ.Et hᵒ fia

cit ꝯtra furātem aīalia:ut debeat illa reddere ſm maiorē extiatiōez q̄ vnq̄ fuerit.dcā.l.ex argēto.Et hoc i foro iu diciali.Jn foro ꝟo pniali sufficē vr̄ ꝙ restituaẗ ꝓrio oē iteree.ut s̄.restitutō p̄.§.5ᵒ.nisi secuta fuerit snia ꝯ debitorē ut s̄.restitutio.3ᵒ.§.fi.uł nisi res sic me liorata deuenerit legitie ad manᵒ dñi. tūc eni videẗ ꝙ nō obligetur ēt i foro pniali ad restitutionē sūptuū i re fac torū cū ipse debitor nō possit ab eo pe tere.Naꝫ dolo facit q petit qd̄ necesse hꝫ restituē.ut i.c.dolo.ex̄ ō re.iur.li.6ᵒ. Jn iudiciali ēt foro fallit qd̄ dictū ē q̄ ad bone fidei possessorē q nō dꝫ rema nere i dāno.sꝫ solū teneẗ inq̄tū ē factᵒ locupletior.ff.de peti.hē.l.vtꝝ.nisi res pectu p̄cii p̄ncipaẗ qd̄ nō pōt repetē a dño rei quā emit ab alio.ut s̄.restitutō 4ᵒ.§.fi.Dñ ꝟo pecunia ōbeẗ tūc n̄ suf ficit ptē soluē.q2 ipsā creditor iuste po test refutare.Nā pticularis solutio so let nō paruo icōmō afficē creditorē.ff. famił.hercis.l.plane.nisi qñ debitor n̄ putaret sed plus debere q̄ qd̄ offert. Cogitur.n.tūc creditor oblatū accipe .ff.si cer.pe.l.qdā extiauerūt.Jtē aiad uertendū ꝙ si ēt alter soluit ꝓ debito re licet iuito liberat eū.Nā ignorantꝫ ꝛ inuiti cōditionē meliorē facere licet .ff.de negi.gef.l.soluendo.Qualiẗ aūt debet satisfieri ꝓ vulnē uł homicidio siue dāno fame siue morū.dictū ē s̄.re stitutiō.7.§.5ᵒ.Jtē si p̄cipaẗ uel aliqs eorū q tenet soluerit totū:vtꝝ ceteri liberētur ꝛ qualiter.vide s̄.restitutioꝫ. 3ᵒ.§.2.cum se.

Quasi solutione ꝟo fit satisfactō qñ creditor non vult acceptare qd̄ offerẗ legitime congruo loco ꝛ tēpe ꝛ ſm mo dum dictū s̄.§.proximo.Tunc.n.si qd̄ offertur consigneẗ ꝛ deponaẗ i ede sa cra uel apud aliū quē iudex aditᵒ deẗ minauerit.liberaẗ debitor ac si soluis set.dūmō tale depositū nō reaccipiat. .C.de solu.l.obsignatione ꝛ de vsurꝫ.l. acceptam.

Sed quid si debitor non pōt soluere

seu r̄stituere.nūqd teneť petē a credi toꝛe veniā seu dilatōem? R̄o vr̄ q̄ sic. vt.s̄.restitutō .2º.§.p̄.Sȝ dic lati⁹ bȝ glo. Ray.ꝛ in sum.li.2º.ti.5.q.24.q̄ dānifi cās ꝓximum teneť petere veniaȝ per seipm̄ si pōt ꝛ audet.vel si nō audet ꝑ interpositā personam. q̄ debȝ subticē nomen ꝛ circūstantias ꝑsone ꝓ qua i tercedit si timeatur ꝑiculum sen scan dalū.Offendens.n.dȝ reconciliari offē so.Math.5º.Sȝ si ille qui dānificat⁹ ē nescit hoc nec sciuit.lȝ tuti⁹ sit petē ve niā mō p̄dcō qn̄ satisfacere nō pōt.nō tn̄ teneť.q2 non ē in moꝛa in hoc casu q̄ ad diuinū iudiciū.Hoc ēt obſuāduȝ credo eē vbi aliqs debitoꝛ ē alterius ex ɔ̄ctu vel q̄si ɔ̄ctu.Et silr̄ distinguen dū ē hoc ēt obſuandū in regularib⁹ q̄ recolūt.se eē debitoꝛes alicui ex eo q̄d fecerūt i seculo.hec ibi.Puto q̄ qn̄ ali qs dānificauit ꝓximū ꝛ scitur a dāni ficato ꝑsona dānificans.sēp q̄ntuȝ pōt fieri dȝ recōciliari ꝓxim⁹.Math.5º.Et hoc petēdo veniā vl̄ q̄buscūqȝ aliis li citis mōis ꝑ se vel ꝑ mediā ꝑsonā bm̄ q̄ p̄t sine ꝑiclō fieri.vt ꝛ dic̄ glo.Ray. ēt p⁹ satisfactōem dāni.Petē ꝟo dila tōeȝ vel remissionē debiti silr̄ puto q̄ sit necesse inq̄ntū ꝑtineat ad recōcilia tōem ꝓximi cū p̄dcīs circūstātiis inq̄ tū possit comode et sine scādalo fieri Als credo q̄ sit de ɔsilio nō āt de necci⁹ tate q̄ ad ipotētes satisfacē.q2 sat] ipa ipotētia excusanť.ff.de re.iuř.l.ipossi biliū.ꝛ.14.q.6.si res.

Rei interitu tolliť etiā obligatō.S q̄ aliqd dcm̄ ē.s̄.restitutō.p̄.§.7º.Sȝ la tius distinguendū ē q̄ aut qs obliga tur in gn̄e.aut i spē.Si in gn̄e puta q2 dȝ aliquā q̄ntitatē vel bouē vel asinū seu aliud aial.non hoc vel illud.lȝ i ge nere.tūc lȝ omēs res debitoꝛis ꝑeant igne vel alio mō.tn̄ remanet obligat⁹ l.incendium.C.si cer.pe.vbi dr̄ q̄ icen diū rerū debitoꝛis nō liberat ipm ab ere alieno.Et ē rō.q2 hoc casu nō aliq̄ res lȝ ꝑsona ipa ē obligata.Et q̄si vul gariter apud ipos iuristas dr̄.Genus

ꝑire non pōt.ꝑpter q̄d in gn̄e obliga tus rei interitu nō liberať dcā.l.incen diū.Nō ꝟm ē nisi p̄cedēt obsignatio debite fcā q̄ bȝ locū solutōis.de q̄.s̄.§. 4º.Qn̄ āt debitoꝛ obligať in spē puta ad hāc rē vel ad illā.sēp liberať rei in teritu.nisi fuerit in moꝛa vel nisi cau sauerit interitū.ff.de verboꝛum obli. .l.si ex legati causa.vbi dr̄ q̄ debens hominem ex legato vel ꝓmissione et moꝛiať añq̄ petať ab ipo.liberať nisi ipm occiderit.In moꝛa aūt semp itel ligiť obligat⁹ ex delicto.ff.de ɔdi.fur. l.in re furtiua.§.p̄.Si ꝟo qs obligatur ex ɔ̄ctu.aut ē adiectū tp̄s.aut nō.p̄ ca su tp̄e trāsacto statim debitoꝛ ē i mo ra.q2 tp̄s interpellat ēt si admonitus nō fuerit.ut.l.magnā.C.de ɔ̄hen.et cō mit.stipu.ꝛ in.c.fi.ex̄ de locato.Et ad uerte q̄ licȝ iusta cā subsistente excu setur si nō impleat tp̄e ꝓmisso.tamē si nō implet q̄ncitius pōt post deficiē tē cām impedimēti.intelligitur i mo ra.ff de arb.l.celsus.§.p̄.vbi dr̄ q̄ ius sus ab arbitro ut det certo die.excusa tur si illo die fuerit ipeditus.dūmodo cessante iusto ipedimēto det q̄ncitius pōt.Ad idē ex̄ de dolo ꝛ cōtu.cū dilecti vbi iussus uenire ad papā nō excusať lȝ fuerit ipedit⁹ tp̄e ɔstituto si postea cessante ipedimento nō uenit.2º casu qn̄ tp̄s nō est adiectū nō dr̄ debitoꝛ in moꝛa nisi cū fuerit interpellat⁹ uel ab eo debitū petitū.dcā.l.si ex legati.Et ista interpellatio dȝ fieri ɔgruo loco ꝛ tp̄e ff.d ꝟbo.ob.l.ɔtinu⁹.§.cū ita.ubi dr̄ q̄ ꝓmittente dare ephesi nō pōt peti añq̄ illuc potuēit accedē qn̄ pro missoꝛ est rome.

Sȝ qd qn̄ qs obligať q2 bȝ reȝ alie nā.R̄o vr̄ idē q̄ qn̄ qs obligať ex ɔ̄ctu ad spēm.ꝑ dcām.l.si ex legati.ff.de ꝟ bo.obli.videlȝ q̄ nō sit i moꝛa añ iter pellatōem.ꝛ hoc qn̄ habuit a p̄ncipio rem bona fide.al' obligareť ex delicto ꝛ esset semp in moꝛa.ut in ꝑrio.§.p̄di ctū est.Sȝ si a p̄ncipio habuit bonā fi dē nō uideť in moꝛa añ iterpellatōem

qꝛ ďcā.l.ſi ex legati.loquitᷣ ēt ĩ legato ĩ
q̄ ōbetᷣ res aliena. Sꝫ pōt dici ꝙ ſaltē
de iure diuino ⁊ canonico ⁊ in foro pe
nitētiali qñcūqꝫ habuerit ſciaꝫ rei alie
ne ⁊ nō reddat q̄cūqꝫ pōt dicatᷣ ĩ mora
qꝛ ꝯſtituitᷣ in mala fide.ex̄ de p̄ſcrip.c.
fi.Et ĩ mala fide nō lꝫ uel p momentuꝫ
morari.qꝛ ōe qđ nō eſt ex fide pctm̄ ē.
ďcō.c.fi.Et ꝗcquid fit ꝯ̄ ꝯſciam edificat
ad gehēnā. ex̄ de ſimo.c.ꝑ tuas.2°.Nā
⁊ ſi tenetᷣ ꝗs indicare dn̄o reꝫ ſuā etiā
qñ ali⁹ bꝫ ne ip̄am ꝑdat.ex̄ de fur.qui
cū fure.q̄to magis tenetᷣ indicare et
dare qñ ip̄e habꝫ ⁊ ſcit dn̄m ei⁹.p̄ſtim
qñ dn̄s rei ĩpediretᷣ ab interpellatōne
uel petitōe ꝓptᷣ pauptatē vꝉ aliā cām
niſi forte poſſeſſor habuerit iuſtā cām
retinēdi ꝓptᷣ.ſ.ſūptus q̄s in re bona fi
de fecit.ff.de fur.l.ſi is ꝗ rē cōmodaſſꝫ
uel ſi iuſto errore putauerit rē ſuaꝫ.q̊
caſu etiā ꝑ petitōem nō cōſtituitᷣ ĩ mo
ra.ff.de peti.hēdi l.illud. Itē aduertē
dū ꝙ añ interituꝫ rei mora ſemꝑ pur
gari pōt. Purgatio āt dꝫ fieri ꝑ oblatō
nē rei integre ⁊ q̄litatis nō viciate. et
ꝯgruo loco et tꝑe.ut.ſ̄.§.4°.Itē nō ꝙ
ſemꝑ vltia mora nocet.ff.de peri ⁊ cō
mo.rei ven.l.illud.vbi dr̄ ꝙ ſi vēditor
fuit in mora dādi vinū vendituꝫ.⁊ ex
inde obtulerit ⁊ emptor fuit ĩ mora re
cipiendi.mora nocet emptori ⁊ nō vē
ditori.⁊ idē eꝯ̄ eſſꝫ.qꝛ ut ibi ꝯcluditur
ſemꝑ vltia mora nocꝫ.

¶ Sꝫ an moroſus teneatᷣ de re ꝑdita
ſi eodē mō fuiſſet ꝑitura apud euꝫ cui
debebatᷣ. R°.Urᷣ ꝙ nō ſi ex ꝯ̄ctu debe
batur.ff.ad.l.rodi.ď iac.l.fi.§.fi.vbi dr̄
ꝙ ſi nauta cū ſciret dn̄m nolle poſuit
res in naui deteriori q̄̄ ꝯuenerat ⁊ pe
rierint.tenetᷣ.niſi forte ⁊ illa nauis me
lior in q̄ erāt ponēde ſimꝉ perierit. Li
cet eĩm nauta dereliq̄rit qꝛ fecit ꝯtra
ꝯuenta.ex q̊ tñ dn̄s ꝓpter hoc non ē dā
nificatus cū res oīo ꝑiture erāt non te
netᷣ. Sꝫ ſi res debebatᷣ ex delicto vide
tur ꝯcludi cōitᷣ ꝑ iuriſtas ꝙ tenetᷣ.ꝑ.l.
ſuito.ff.de vi ⁊ vi ar.vbi dr̄ ꝙ ſi res pe
reat cāu fortuito.tenetᷣ ꝗ eam abſtulit

ēt ſi res ꝑeat ſine ſua culpa.qꝛ a p̄nci
pio fuit in mora. Idē ꝓbatᷣ eo.ti.l.i.§.
rectiſſime. Sꝫ aduertēdū ꝙ aliud ē di
cere ēt ſi res eēnt apud creditorē eodē
mō ꝑiture.⁊ aliud ēt ſi pereūt ſine cul
pa debitoris. Pōt.n.eē ꝙ lꝫ culpa ďbi
toris nō interuenerit.nō tñ fuiſſent apđ
creditorē eodē modo ꝑiture.imo etiaꝫ
ꝯſideratᷣ qꝛ forte añq̄ꝫ ꝑiiſſent creditō
uendere potuiſſet. Io debitor tenetᷣ ēt
ſi fuiſſent apud creditorē ꝑiture.l.cuꝫ
res.§.fi.ff.de lega.p̊.vbi dr̄ ꝙ ſi fund⁹
legat⁹ ꝑeat caſuale.tñ debitor tenetᷣ
qꝛ legatarius potuit vendē. Idē dicitᷣ
in.l.itē ſi ꝟberatū.§.fi.ff.de rei ven. et
hoc in dubio ſuaretᷣ ꝑ hec iura. Sꝫ ſi
oīo appareret ꝙ creditor nō potuiſſꝫ eaſ
uendē uel ex eis utilitatē aliquā hēre
añ ꝑditōem ut in reb⁹ in naui poſit] ď
ꝗbus ďcm̄ ē.nullo mō tenetᷣ reſpectu ĩ
tereſſe cū nullū ſit.⁊ delictū alitᷣ punie
tur penis legalibus. Et ſic pn̄t ꝯcorda
ri opiniones ut debitor moroſus tene
atur ēt ſi res eodē mō fuiſſet apud cre
ditorē periture nō tm̄ in delicto ſꝫ eti
am in aliis obligatōibus. ďcā.l.cū res
niſi oīo appeat ꝙ creditor eam nō po
terat vendē uel aliā vtilitatē ex ea ca
pere añ illius ꝑditōem. Nec fiat q̊ ad
hoc dr̄ia inter delicta ⁊ ꝯ̄ctus.⁊ maxie
in foro pn̄iali.vbi regularitᷣ cōſideratᷣ
ſolū intereſſe ⁊ nō pena.vt nōt glo.12.
q.2.fraternitas.

¶ Ceſſione q̊ꝫ obligatō tollitᷣ.qꝛ quā
do aliq̄s ē ĩpotēs ſoluē.nō dꝫ carcerari
uel aliis penis ſubiici.ſꝫ bonoꝝ ceſſiōe
pōt a debito pecuniario liberari.C.ꝗ
bo.ce.poſ.l.i.⁊ nōt glo.ex̄ ď ſolu.c.odo
ardus.vbi dr̄ ēt ꝙ ĩpotens ſoluē ñ de
bet excōicari ꝓptᷣ debitū.imo ſi fuerit
excōicatuſ dꝫ ſine difficultate abſolui
recepta idonea cautōe ſatiſfaciendi ſi
ad pinguiorē fortunā uenerit. Sꝫ ſciē
dū ē ꝙ nemo p̄t libērari ꝑ ceſſionē niſi
p̊ in iudicio vel ex̄ agnouerit debitū uꝉ
fuerit condēnatus. Non.n.pōt dicē.ni
hil debeo.ſꝫ ſi deberē cedo bonis ⁊ nō
potes a me petē.ff.ď ceſ.bo.l.plt. Pōt

aũt qs cedẽ nõ tm̃ p̃tialit̃.sed ẽt p nũ
ciũ ꝛ p ep̃las.ff.eo.l.fi. Et ẽ effectus ces
sionis ut nõ possit cedẽs postea ꝯueni
ri nisi inq̃tũ facẽ põt.ff.eo.l.is q. Et in
telligit̃ facere posse deducto ne egeat
Regulare ẽ.n.ut q̊tiens qs nõ põt ꝯue
niri nisi inq̃tum facẽ põt ex bñficio le
gis intelligit̃ deducto ne egat.ff.de re.
iur.l.in ꝯdẽnatione.

¶ Sed nũqd cedẽs debeat cauẽ,ꝺ sol
uẽdo si ad pinguiorẽ fortunã ꝑuenẽit
R.º Ur̃ ꝙ sic.ex̃ de solu.odoardus.ꝓut
ibi vr̃ intelligẽ glo.ꝙ ille tex.loquat̃ i
cedente. Sȝ certe tex.ille vr̃ simpl'r lo
q in eo q ꝓpter ipotentiã ñ põt soluẽ
ut nõ excõicet̃.ꝛ si fuerit excõicat⁹ ab
soluat̃ cũ cautõe ꝙ soluat cum potue
rit.nec aliud dicit de cessiõe. Uñ nõ vr̃
ꝙ cedẽs teneat̃ cauẽ.q꞉ iure cautũ nõ
reperitur ut memini. Et põt dici ꝙ ibi
glo.nõ asserit ꝙ tex.ille loq̃tur i cedẽ
te.sȝ ꝙ ibi intueniũt aliq̃ sĩlia cedenti
videlȝ debiti recognitio ꝛ nõ plena so
lutõ.s.q̊usq; soluẽ possit.que oĩa occur
rũt in cedente ut postẽ suȝ est.

¶ Itẽ an cedẽs debeat pati aliquã penã
R.º nõ.nec carcerẽ nec aliquẽ cruciatũ
corꝑalez seu uituꝑiũ. C.q bo.ce.poss.l.
fi.in p̃n.º Et iõ valde rep̃hendende sũt
ꝯsuetudĩes aliq̃rũ ciuitatũ ꝛ terraruȝ
qbus pauꝑes bonis cedẽtes aliquem
cruciatũ seu vituꝑatõnem patiuntur
Nã ista ẽ q̃dã frustratoria ꝛ irratõna
bilis ꝛ inhũana seuitia.ut dicit Aug⁹.
14.q.6.si res. Et iõ nulla ꝯsuetudie ul'
lege põt firmari. Nã lex dȝ eẽ iusta et
sancta.dis.4.c.erit aũt.

¶ Sȝ nũqd cedenti tollent̃ oĩa bona
R.º Nec p cessionẽ nec p quãcũq; aliã
exactõeȝ debitori auferẽda sunt vesti
mẽta a dorso seu a lecto ꝛ qbus neces
sario utit̃ ipse ꝛ familia ei⁹. Uñ Exoꝺ.
22.º dr̃. Si pignus a ꝓxio tuo acceperi
vestimentũ eius añ solis occasũ redꝺ
ei. Ipsũ est.n.solũ q̊ opit̃ indumẽtum
carnis eius.nec hȝ aliud in q̊ dormiat.
Si clamauerit ad me exaudiã euȝ qa
misericors sũ. Et ex his ꝯstat ꝙ officia
les ꝛ exactores in talibus nõ debẽt fa
cere exactões.q꞉ ꝯ legẽ dei ẽ. Iõ g̃uit̃
peccant ꝛ tenent̃ ꝓxio satisfacẽ si ꝯfa
ciũt. Et istud cessionis remediũ videt̃
de melioribus qꝺ dari possit his q su
pra modũ sũt obligati. sicut sũt tyrãni
capitanei.ꝛ stipendiarii.q꞉ postea lici
te possunt retinẽ sufficientia sibi ꝛ fa
milie sue.licet essent in imẽsũ obliga
ti. Sȝ ex inde sup̃ tenent̃ ad restõnem
ſm eoꝝ cõmodã facultatem.vt.s̃.§.9.º
Et si qdem sũt creditores certi cessio
dȝ fieri in manibus eoꝝ.ut patȝ supra
§.9.º al'cũ sit restitutõ faciẽda pauperi
bus q̊ꝝ ꝓuisio ꝑtinet ad ep̃m.ut.s̃.re
stitutio 6.º.§.p̃.cessio fiet i mãib⁹ ep̃i.

¶ Quid si debitor velit poti⁹ q̃nquẽ
nales iducias q̃ cedẽ bonis.ꝛ credito
res inuicẽ discordãt. R.º Attendẽda ẽ
sñia maioris ꝑtis creditoꝝ.nõ nũero ꝑ
sonaꝝ.sȝ q̃ntitate debiti.ꝛ si in oĩb⁹ sit
eq̃les attendit̃ sentẽtia hũanior.vide
licȝ ꝯcedentiũ iducias. C.qui bo.cede.
poss.l.fi. De q̊ ẽt.s̃.restõ 2.º§.2.º Sȝ in.l.
maiorẽ.ff.ꝺ pac.vr̃ ꝙ p̊ ꝯsideret̃ digni
tas creditoꝝ q̃ hũanior sñia. Põt dici
ꝙ q̊ ad hoc isti sũt digniores q in hũa
niorẽ ꝑtem declinant. Iõ in dcã.l.fi.nõ
fit mẽtio de dignitate. Naȝ neq; facul
tates neq; dignitas ita sufficiens ẽ ad
fidẽ sicut bõa electio ꝛ benigni mores
ff.de tuto.ꝛ curato.l.scire oportet.§.cũ
reliquis. Et ita intelligitur dcã.l.maio
rẽ.ut sñia dignioꝝ p̃ferat̃ nisi ineniat̃
valde inhumana. Sed satis videtur i
humana quando vult debitorem po
tius omnibus bonis expoliare q̃ qui
quennales prebere inducias. dicta.l.
fi.C.qui bo.cede.possunt. Secus in re
missione ꝑtis debiti de q̃ loquit̃ dicta
l.maiorẽ.q꞉ ẽ maius p̃iudiciũ q̃ solaȝ
ꝯcedere dilatõem. Iõ q̊ ad illud nõ vr̃
sñia eoꝝ tã inhũana. Posset tñ eẽ tan
ta pauꝑtas debitoris ꝛ facultas credi
toris ꝙ in hoc q̊ȝ deprehenderet̃ ma
gna ihũanitas eoꝝ.ꝛ sic debẽt p̃ferri
ẽt tũc sñia benignioꝝ potius q̃ dignio
rum uel ditioꝝ.q꞉ neq; facultates ꝛc̃.

dcā.l.ſcire.maxīe cuꝫ in caſu neceſſita
tis poſſint paupes cogē diuiteſ ad ſibi
ſubueniendū.ut nōt glo.47.diſ. ſicut
hi.Et ꝫ pdcā pōt intelligi mā dcē.l.fi.
ꝛ.l.maiorē.qꝛ benigniꝰ leges interptā
de ſūt q̄ uolūtas eaꝝ ſuetur.ff.ð legi.
l.benigniꝰ.Jtē in dcā.l.maiorē.cū aliq
bus ſequētibꝰ.necnō cū.l.iurꝗ gētium
§.fi.pꝫ ꝙ maior ps creditoꝝ hita ꝯpu
tatōe maioritatis ꝫ modū pdcm̄ pōt
remittere ptē debiti ex cā.uidelꝫ qñ ð
bitor nō eſt ſoluendo.Nā hoc uenit in
utilitatē oīum.vt dicit ibi glo.qꝛ forte
nihil hērent ſi nō fieret remiſſio.Pōt
addi p pdcā:uel etiā qꝛ qñqꝫ poſſent ī
conſpectu dei uel hoīuꝫ rephendi de
crudelitate qð peius eſt.qꝛ quāſ ꝯmu
tatōem dabit hō p aīa ſua.Math.16º.
Et pdcā faciūt an ciuitas uł maior ps
cōitatis poſſit remittere dāna ciuita
tis ſue.de quo.ṡ.§.2º.

¶ Sꝫ an obligatꝰ ex maleficio ut ex fur
to uł rapina poſſit liberari ceſſiōe.Rº
vr̄ ꝙ nō de iure ciuili.ſꝫ loco pecunie
quā ñ pōt ſoluē ſuſtineat penā corpa
lē.l.fi.ff.de in iuſ uocan.vbi dr̄ ꝙ liber
tus q ſine uenia.i.licentia iudicis vo
cauit patronū in ius incidit in penaꝫ
qnquaginta aureoꝝꝗquā ſi nō pōt ſol
uere luit.i.ſoluit ī corpe.Et hoc vr̄ po
ni p gñali regula in oī caſu quo aliqd
debetur ex delicto.l.i.§.ꝛ gñalr.ff.ð pe
nis.Et hoc idē uideť ſentire glo.ēt de
iure canonico.i.c.nō ſatꝗ.86.diſ.Et idē
in.c.ſi reſ.14.q.6.Pro q̄ vr̄ facē qð ibi
dicit tex.videlꝫ peccati q̄ res male ab
lata ē penas luit.Sꝫ hoc vr̄ expſſe ibi
reprobari ubi dr̄ ꝙ ñ dꝫ fruſtra homo
ſeuire in hoīem p penā corpalē qñ nō
pōt ſoluē.Et loqtur ēt qñ qs obligať
ex delicto ut ibi pꝫ.Poſſet tñ dici ꝙ ſi
agiť rōne ꝯmodi puati,ut cū qs petit
rē ſibi furto:uł ī alio mō ſublatā.uł ēt
penā ex maleficio.ꝛ ꝯuentꝰ debitor nō
ſit ſoluendo,ſatis libereť ceſſione.ne
fruſtra hō in hoīem ſeuiat.ut ibi diciť
Sꝫ ſi agereť de publico cōmodo puta
qꝛ fieret accuſatō de maleficio.vel iu
dex ex officio ad illū puniēdū pcederēt
tūc bene ſi nō pōt ſoluē in ere luit ī cō
pore.Et ita intelligiť glo.in pdcis locꝗ
Nā publice utilitatis intereſt ut deli
cta nō remaneāt īpunita.ex de ſen.ex
cō.ut fame.ne facilitas uenie incenti
uū tribuat ðlīqndi.23.q.4.ē iiuſta.D.

R Eſuſcitatus.

Poſito ꝙ aliqſ reſuſcitareť q̄ ſacra eſſent ab
eo iterāda uide īfra ſacrm̄.§.5.De ſa
muele reſuſcitato uide infra ſortilegi
uꝫ p̄.§.7º.in fi.

Reuelatio.

Qñ excōica
tō fit ꝯ eū vť
eos q ſciūt furtū niſi ſuelent
cuiꝰ teneť reuelaſ.Rº ſm Hoſt.Nō te
nenť reuelare dānuꝫ paſſo ſꝫ plato ec
cleſie.35.q.6.eps in ſynodo.Sꝫ neqꝫ illi
reuelare publice dꝫ ſi ſolus reuelator
ſcit.ut.ṡ.crimē.§.3º.vtꝝ aliqs teneať
reuelare credita uel debita ſibi ī ſecre
to ꝯmiſſa.uide.ṡ.ꝯfeſſiōiſ celatō.§.pe.
ꝛ in eo.c.multa de reuelatōe ꝯfeſſiōis
Utꝝ familia ſiue ſbditi teneanť reue
lare dño eū q ſibi dānū fecit.uide.ṡ.fa
milia.§.fi.

R Jgor.

Uide ṡ..ius.§.primo.

Jxa

Utꝝ ſit mortale pec
catū.Rº ſm Tho.ſe
cūda ſcðe.q.41.Sicut ꝯtētio ī
portat quādā ꝯdictōem in ꝟbis:ita ri
xa dicit quādā inuaſionē in fcis.Unð
ſup illud Gal.5º.ubi rixa pōiť intꝰ opa
carnis.dicit glo.ꝙ rixe ſunt qñ ex ira
aliq inuicē ſe pcutiūt.Et iō rixa vr̄ qð
dā puatū bellū qð inter puatas pſo
nas agiť nō ex aliq̄ publica auctorita
te.ſꝫ magis ex inordiata uolūtate.Et
iō rixa ſemp importat pctm̄.Et ī eo q
dē q alterū inuadit iniuſte ē mortale
pctm̄.Jn eo āt q ſe defēdit pōt eē ſine
pctō.ꝛ qñqꝫ cū ueniali.qñqꝫ ēt cū mor
tali ſm diuerſū modū ſe defēdēdi.Nā
ſi ſolo aīo repellendi iniuriā:ꝛ cū ðbi
ta moderatōe ſe defendit ñ ē peccatū
nec pōt pprie dici rixa ex parte eius.

Si ho cũ aio vindicte uel odii .uel cũ
excessu debite moderatõis se defẽdat
semp ẽ pctm̃. lz veniale qdẽ qñ aliqs
motus odii. vel vindicte se imiscet. vl'
cũ rõ. A .i. hõ ex deliberatõe rõnis. ut
põt colligi ex dictis eiusdẽ. Tho. B. ñ
multũ excedit moderatã defensionez.
Mortale aũt qñ obstiato aio ꝯ aggre
dientẽ insurgit ad eũ occidẽdũ ul' ꝗuit
ledẽdũ. A. Idẽ i sũ. li° 3° ti. 34. q. 227. B

Acerdos.

Qualit sac
dotes dican
tur ligarẽ ꝛ soluẽꝛ. R° ꝫ Ray.
Tribus mõis. ꝓ ligãt ꝛ soluũt. i. oñdũt
aliquẽ ligatũ uel solutũ eẽ a deo. Vñ
Luc. 17° dñs leprosos ꝓus ipẽ ꝑ se mũ
dauit. deinde ad sacerdotes misit quo
rũ iudicio oñderent mũdati. Itẽ Laza
rũ ꝓus suscitauit. deinde mandauit di
scipulis suscitatũ soluere. Joh. xi° Nã
ꝛ si qs apud deũ solutus sit. tñ in facie
ecclesie nõ absolutus hẽtur nisi ꝑ iudi
ciũ sacerdotis. de pe. dis. i. ꝗtũlibet 2°
ligant cũ satisfactõem penitentibꝰ im
ponũt. uel soluũt cũ de ea aliqd dimit
tũt. ul' ꝑ eã purgatos ad sacrox cõionẽ
admittunt de pe. dis. i. multiplex. 3° ꝑ
excõicatõem uel absolutõem. de q̃ satis
dictum est. s̃. excõicatio. ꝛ. s̃. absolutio
Silia hẽs s̃. clauis. §. vlt. A .et ibi de
hoc dictum est. B.
Utrꝫ quecũqꝫ sacerdos ligat uel soluit
liget uel soluat deus. R° ꝫm Ray. Illa
auctoritas. quodcũqꝫ ligaueris super
trã ꝛ solueris ꝛc. nõ simplr intelligen
da ẽ. sꝫ tũc demum cũ sacerdos iuste li
gat uel soluit. Nam iudiciũ triplex ẽ.
ꝓmũ dei q̃. s. deus mũdat aiam in con
tritõne. Scdm ẽ sacerdotis q auctorita
te clauiũ ligat uel soluit. Tertiũ est iu
diciũ curie celestis. s. approbãtis. Ita
qꝫ quodcũqꝫ ligaueris ꝛc. exponit sic.
Iuste uel claue nõ errante. erit ligatũ
ꝛ in celis. s. ꝑ approbatõem. xi. q. 3. tunc
vera. ꝛ. 24. q. i. manet. A. Idẽ in sum.
li° 3° ti° 34. q. 178. B. De mã hac. s̃. pe
nitentia 2°. ꝛ. s̃. ꝯfessio 3°.
Que sũt ꝑtinentia ad officiũ sacre
dotis. R° Principale eox officiuz est
missam celebrare seu eucharistiã cõ
secrarẽ. ut supra. eucharistia 3°. §. 2°. Et
ꝓter hec ẽt vt ponit Ray. pñt baptiza
re ꝓdicare. pnias dare. pplõqꝫ darẽ sim
plicem bñdictõem. dis. 95. ecce. Sed tñ
cũ celebrãt ꝑsente epõ debẽt ei innuẽ
ut bñdicat si velit. ꝛ si nolit bñdicat ꝓ
sbyter. Dico cũ bñdictõe sine alia solẽ
nitate. ꝛ sic loquit dcm̃. c. ecce. Et de hꝰ
s̃. bñdictio. A .Et ibi de hoc plenius ĩ
additõe. B. Item sacerdos hꝫ ꝯferre
infirmis extremã vnctõem. 95. dis. §. sꝫ
ꝛ illud. Vñ Jac. vlt. Infirmat quis ĩ
vob ꝛc. Itẽ põt in necessitate. s. absẽte
epõ. recõciliare solẽniter penitentẽ. 26
q. 6. c. vlti. Als nõ. 26. q. 6. c. ꝓ. A. Licꝫ ꝓ
dicta ꝑtineant ad officiũ sacerdotale
nõ tñ oẽs sacerdotes pñt ꝓdicare. sed
solũ q ad hoc officiũ fuerint istituti.
ex de hẽ. cũ ex iniũcto. Itẽ nec sacmẽ
ta ministrare: nisi qbꝰ data ẽ cura aia
rũ. uel quibꝰ ꝯmissũ ẽ ab habẽtibꝰ cu
rã. ut in cle. religiosi. de ꝓuile. B. Sa
cerdotalis ordo liberat a fortuna ꝟui
li uel ascripticia. ut. s̃. ordo. ꝓ. §. añplt.
Ad mãꝫ q̃ꝫ sacdotis facit. s̃. eucharistia
3°. ꝛ. s̃. cõicare. ꝛ. s̃. ꝯfessio 3°. Itez ꝯfessio
nis celatio. Itez ꝯfessor ꝓ ꝛ 2°. Itẽ mis
sa. Item ordo. cuz oibus ibi tractatis.
Item penitentia 2°.

Sacramentuz

quid
ẽ. R°
q̃tuor diffinitões inueniũtur
Una ẽ mgri sniarũ sic. Sacramẽtũ est
sacre rei signũ. Altera est Aug. ꝺ doc
trina xpiana. Sacrm ẽ inuisibilis grẽ
visibilis forma. Et huic addit mgr sen
tẽtiax sicut eius siltitudinẽ gerat ꝛ cã
existat. Tertia ẽ eiusdẽ Aug. Sacrm
est illud in quo sub tegumento rerum
visibiliuz diuina virtus secretiꝰ salu
tem operatur. Quarta est Hug. ꝺ sã
cto victore in libro de sacramentis sic
Sacramentum est materiale elemen
tum extrinsecus oculis suppositũz. ex
institutione signans ex similitudie re
presentans ex sctificatõne aliquam

inuisibilem grãz cõferens. Et ƀz Tho. ꝛ Pe.in.4°.dis.i.in sacramentis aliud est sacramentũ tm̃.ut est in baptismo ablutio sub forma vboꝝ.aliud est sacmentũ ꝛ res sacramẽti.ut i baptismo caracter.tertiũ qḋ est res ꝛ nõ sacramẽtum.ut grã siue vltimus effect⁹ sacramẽti. A. Idẽ in sum.li°3°ti°24.q.i. Et idẽ est sacramẽtũ ꝛ res qḋ signum ꝛ signatũ.cũ sacramentum sit sacre rei signũ. ut ꝑtactũ est. B. Et qdez ȯ substãtia cuiuslibꝫ sacri noue legis necessario sunt tria.s.mã ut elemẽtũ.forma .s.vbi.ꝛ intentio ministri copulãs formã materie. Nam ƀm Aug⁹.accedit vbũ ad elementũ ꝛ fit sacrm̃.i.q.i.ȯtra be. A. Regritur ẽt intentio sacrm̃ instituentis.s.xpi.ut.§.eucharistia ꝑ.§.7°.i additõne. B.

Que sũt sacra necessitatis. R°. ƀm Ray.qnq3.videlꝫ baptismus.cõfirmato.eucharistia.pnia.ꝛ extrema vnctio Et dicunẽ esse necessitatis. q2 sunt i ꝑcepto:ꝛ teneẽ quilibet ad ea suscipienda ꝑ loco ꝛ tpe. Reliq̃ duo sacramẽta sunt volũtatis.s.ordo ꝛ mr̃imonium. Et de his oĩbus hẽẽ plenius in suis ꝑpꝛis vocabulẽ. A. Idẽ i sũ.e.ti.q.4. B.

Quis est effect⁹ sacroꝝ. R°. ƀz Ray. Ut talia sint cuilibet qualis ipse accedit.i.q.i.dñs declarauit. Nã ꝛ scã malobesse possunt.de ȯsecra.dis.2.ꝛ facta. .i.Corĩ.xi°. Qui manducat ꝛ bibit indigne ꝛc. A. Apertius dic ꝙ bonis sunt ad salutẽ ꝛ male credentib⁹ ad ꝑditionẽ.ut in sũ.eo.ti.q.5. B.

Utꝝ sacra debeãt ȯferri pctõribus R°. Nõ.95.dis.illud. Hoc ƀm Ray. itelligendũ ẽ de peccatis manifestis. Naꝫ ꝑpter occulta peccata non pñt alicui sacra negari nisi ꝑ ãmonitiõem secretã vel publicã factã in gnãli.de conse. dis.2.non ꝓhibeat. A. Idẽ in sũ.ȯcã q.5. B. Existens ãt in pctõ mortali siue occulto siue manifesto mortaliter peccat recipiẽdo sacra. dis.40.multi. dis.25.illud. A. Istud.c. nõ vr̃ ibi hẽri ꝫ hẽẽ.95.dis. B. xi.q.3.audi. A. Con.

Tho.ꝛ Pe.ut in sũ.li°3°.ti.22.q.2.ad fi. B. Silr ꝛ minister sacramẽti exñs i peccato mortali tractans sacra in suo ordine mortaliẽ pecat.ut.§.ordinatus ꝑ. §.2°.ꝛ uide.i.§.pẽt.in fi.

Utrũ sacra pñt iterari. R°. Tria sacramẽta nõ pñt iterari.s. baptism⁹. ordo.ꝛ ȯfirmatio.i.q.i.ꝙ qdã.de consec. dis.5.dictũ.ꝛ.c.de hoĩe. Nulli.n. sacmẽto facienda est iniuria.que dr̃ fieri qñ nõ iterandũ iteraẽ.quasi ꝑma collatõ nõ valuerit.i.q.i.sacra.de cõse. dis.3.c. ostenditur. In collatõe eni cuiuslibet ꝑdcoꝝ trium impꝛimiẽ caracter aie q ẽt post mortẽ nõ pȯt ab ea separi. Uñ ẽt si qs resuscitaret ñ eẽt rebaptizãd⁹ aut recõfirmãd⁹ aut reordinãd⁹. Sec⁹ i alĩs q̃tuor sacramentis.32.q.2.licite. ꝛ i.q.i.ꝙ quidam. A. Idem in sũ.li°3° ti.24.q.6. B. Unde ꝛ Hugũ.notauit ꝙ Lazarus post suã resuscitatõem nõ potuisset repetere uxorẽ suaz.nec illa illũ. Sed si vellent iũgi oporteret ꝙ cõtraherent de nouo. Et sic iterari pȯt mr̃imõiũ.eucharistia.pnia.ꝛ extrema vnctio.vt ꝛ hic in singulis eoꝝ locĩ dr̃. A. Idem in sũ.eo.ti.q.51. Et additur ꝙ talis cõtrahens post resurrectõem non eẽt bigamus.quia non diuideret carnẽ suã ꝑpter hoc in duas ƀm eũdẽ Hugũ.Con. Pe.ut pꝫ ibi. B.

Quid cuꝫ dubitaẽ an aliqs recepit baptismũ uel aliud sacrꝫ. R°. Debꝫ iterari sub ȯditõne uel ꝑ silẽm moduꝫ q dcũs est de baptismo.§ baptism⁹ 4°. §.antepit. Nam nõ intelligitur iteratũ quod nescitur eẽ fcm̃.de conse.dis.i. solẽnitates.ꝛ ȯ ȯse.dis.4.si nulla. ex ȯ ꝑsby.non bap.veniens. A. Idem in sum.eo.ti.q.38.qñ dubitaẽ ẽt circa aliquod substãtialiũ sacramenti. videlꝫ de forma.uel mã.uel intentõe mĩstri. ƀm Tho.ꝛ Ray. B.

A quibus mĩstris sacra sint cõferẽda uel recipienda. R°. Sacrm̃ cõfirmatõnis a solo epõ ꝛ sup̃ conferri pȯt.de cõse.dis.5.manus.ꝛ.c.nouissime. ꝛ.c.vt ieiuniũ. Silr ꝛ sacramẽtuꝫ ordis salteꝫ

sacri. A. Nam non sacros ꝯfert qñq; etiã abbas. ut sup̃ abbas. in prin. B. ut sup̃ ordinator. §. 5°. Similr̃ ⁊ pnia solẽnis. nisi aliud necessitas inducat. dis. 50. in capite. 26. q. 6. c. si. Alia vero sacramenta a sacerdotibus conferri possũt ⁊ non refert a quo sacr̃a conficiant̃ vł conferant̃. s. bono uel malo. etiã excõicato uel degradato uł heretico. dũmõ in forma ecclesie. A. s. quo ad essentiam sacramẽti. sed bñ refert quo ad effectum. ut in iuribus allegatis. ⁊ h̃ sequr. B. Peccant tñ q indigne conficiũt. ⁊ qui recipiũt ab hereticis degradatis. simoniacis. uel scismaticis. excõicatis. seu notoriis fornicatoribus. preter baptismũ in articulo mortis. dis. 32. §. uerũ. i. q. i. sacramenta. ⁊ c. sicut ficti. A. Immo in articulo mortis dũ ð sũt alii. etiã a notoriis fornicatorib⁹ cõio recipi potest. ⁊ per ꝯñs etiã pnia. sed a p̃cisis ab ecclesia sol⁹ baptism⁹. 32. dis. §. porro. Et de hoc aliqd clarius. s̃. clericus. 3°. §. p̃. in additõne. B.

Quod sacr̃m sit excellentius. R°. Baptismus excedit alia rõe efficacie de conse. dis. 4. per baptismũ. Nam ꝟtute eius dimittũtur oĩa peccata q̊ ad culpã ⁊ quo ad penaz. neq; est necessaria alia pnia. A. Facit de pe. dis. 7. nullus. B. Itẽ q2 etiam ẽ fundamẽtum alioꝝ sacramẽtoꝝ. ex̃ de p̃sby. nõ bap. veniens. Eucharistia aũt excedit rõne dignitatis ⁊ sanctitatis. de conse. dis. nihil. Cõfirmatõ aũt excedit rõne conferentis. quia confertur a solo epo sicut ẽt sacer ordo. ut in p̃cedenti. §. dr̃. Matrimoniũ ꝟo excedit rõne significationis. q2 significat coniũctõem xp̃i ad ecclesiaz p̱ vnionẽ diuine ⁊ hũane nature ex̃ de biga. debitũ. Vnð ꝟsus. Maior in effectu baptismus. corpus i esse. Coniugium signo. maiori crisma ministro. A. Idez in sum. co. ti. q. 138. ₛm Ray. ⁊ glo. ⁊ Tho. B.

Sacrilegium quid sit. R°. Sacrilegiũ est sacre rei violatio uel vsurpatõ. Et dicitur sacrilegium quasi sacrilediũ. i. sacrũ ledens. A. Idem in sũ. li° p̃. ti. 13. q. i. ₛm Ray. ⁊ Tho. B. uł sacrũ legens. i. furans uel diripiẽs.

¶ Quibus modis cõmittit̃ sacrilegium. R°. ₛm Ray. Cõmittit̃ qñq; rõne p̱sone. ut cũ qs verberat clericũ uł rapit monialem. Qñq; rõne loci. ut cum uiolat ĩmunitatẽ ecclesie uel cimiterii. Qñq; rõne rei. ut cũ res sacra uł sacro usui deputata vsurpatur. Et hoc subdiuiditur sic. Sacrilegium committitur auferendo sacrum de sacro. uel nõ sacrum de sacro. uel sacrum de non sacro. 17. q. 4. quisquis. Large tamen quis dicitur committere sacrilegium etiam multipliciter. Vt transgressor iuris publici quod consistit in sacris sacerdotibus ⁊ magistratibus. disti. i. ius publicuz. Item qui articulos fidei et precepta uel prohibitiones dei negligendo uel nesciendo violat ⁊ offendit. Quod intelligenduz est ₛm Tho. quando legem dei impugnat vt hereticus ⁊ blassfemus. qui quidem ex hoc ꝙ deo non credit incurrit infidelitatis peccatum. Et ex hoc nota ꝙ qui diuine legis verba peruertit sacrilegium incurrit. A. Hoc verum scd̃m acceptõnem specialem. Generaliter tamen loquendo potest intelligi ð omni peccato. scd̃m Vl. ⁊ in sum. co. ti° qõne. 2. B.

¶ Item qui disputat de iudicio principis vel iudicat. et hoc nisi euidenter constaret illud eẽ contra deum. Et dico disputat reuocando in dubium. Secus si propter maiorem discussionem A. i. intelligentiam. Et hoc fuit dictũ glo. Ray. ut in dicta qõne. 2. B. Itẽ qui publica officia committit iudeis De predictis casibus. 17. qõne. 4. §. q autem. et. c. nemini. et. c. constituit. Itẽ qui quancũq; rem ecclesie retinuerit vel acceperit contra eius voluntatez. 12. qõne. 2. nulli liceat ignorare. A. Concor. predictis Tho. et Vl. in dicta qõne. 2. B.

¶ Secūdū quā spēm sacrilegiū ē mai⁹ peccatū. R. Sm Tho. scd'a scd'e. q. 99. Tāto sacrilegiū est grauius q̄to res sac in quā peccat maiorē obtinet scītatē. Vn̄ si sacrilegiū cōmittat̄ ꝯ psonā uel sacrū locū. grauius est ꝯ psonā q̄ ꝯ sacrū locū. q2 scītas loci ordinat̄ ad scītatē hoīs. Itē hec tāto sūt grauiora q̄to psona uel loc⁹ sūt sanctiora. Si uo sacrilegiū ꝯmittat̄ circa alias res sacras tūc diuersos hꝫ gdus hꝫ diuersitatē sacrarū rerū. int̄ qs sūmū gdū obtinent ipsa sacra qbus hō sanctificat̄. q̄rū pcipuū ē eucharistie sacrm̄ qd cōtinet ipsū xp̄z. ⁊ iō sacrilegiū qd ꝯ hoc sacm̄etū ꝯmittit̄ grauissimū est inter oia. P̄ sacra āt secūdū locū tenēt uasa ꝯsecrata ad sacroꝝ susceptōez: ⁊ ip̄e imagies sacre ⁊ scōꝝ reliquie. in qbus q̄dāmō ipse psone scōꝝ venerant̄ uel dehonorant̄. deinde ea q̄ ptinent ad ornamentū ecclesie uel mistroꝝ. deinde ea q̄ sūt deputata ad mistroꝝ sustētatiōez siue sint mobilia siue imobilia.

¶ Que pena sacrilegii. R. Si iiuriae atrox fiat psōe ecclīastice hꝫ leges ē pena ꝯcapitatō. L. ꝯ epi. ⁊ cle. si qs i ho. al' uo iudici arbit̄o reseruat̄ p q̄litate psōe. rei. tpis. ⁊ loci. ff. ad. l. iul̄. pecu. l. lege. §. p̄. ⁊ l. sacrilegii. A. Punit̄ ēt sacrilegus vltio supplicio hꝫ leges. q. n̄. s. facit ꝯ legē ꝯfugientiū ad ecclesiā ut. s. emunitas ꝯfugiētiū. §. 2°. B. Secundū canones duplex ē pena. Vna spūalis. s. excōicatio. Nā p sacrilegio i personā ecclesiasticā cōmisso ē maior excōicatio ipso iure. A. 17. q. 4. si qs suadente. ex̄ de sen. exco. non dubiū. B. Pro sacrilegio uo in reb⁹ ē minor excōicatio. A. Facit. 17. q. 4. si qs domū ibi. Donec in ꝯuentu āmonit⁹ legitie satisfacit sciat se cōione eē puatū. Si uo post secūdā ⁊ t̄tiā ꝯuentōez coram epō satisfacere detractauerit. sacrilegii piculo ab oibus obnoxi⁹ teneat̄. ita ut hꝫ apl'm nemini fideliū misceatur. B. Et in aliquibus casibus ēt maior ut cū quis incendit uel frāgit. vt sup ab solutio p̄. §. 2°. h. 2°. est de eo. ⁊ sup excōicatō. 4°. Alia ē pena pecuniaria. 17. q. 4. si qs in atrio. ⁊. c. si quis ꝯtumax ⁊. c. qsqs inuent⁹. ⁊. c. si qs deinceps. A. Idē notat̄ in sum. eo. ti. q. 4. Sm Ray. Tho. ⁊ Ul. B. In quibus. c. diuerse ponuntur pene pecuniarie q̄ Sm q̄ntitatē crimis ⁊ locoꝝ ꝯluetudines infligēde sunt. A. Hoc fuit dcm̄ glo. Ray. vt in dcā. q. 4. vbi ēt dr̄ Sm Ul. q̄ hec pena pecuniaria hic ē arbitraria. B.

Sagittarius.

Utrū liceat vti arte sagittarioꝝ uel balistarioꝝ. R. Pūt xp̄iani hoc officiū exercere ꝯ paganos ⁊ fidei persecutores. ꝯ xp̄ianos āt ⁊ catholicos non. ex̄ eo. c. vnico. Dicūt tn̄ qdam q̄ in bello iusto possit licite hoc officiū exerceri etiā ꝯ xp̄ianos. q2 in tali bello vt dicit Aug⁹. vtrū apte quis pugnet an ex insidiis nihil ad iusticiā interest. 23. q. 2. dn̄s. ⁊. q. 8. et pdem. A. Idem in sū. li. 2°. ti. 4. q. i. hꝫ Ray. Goff. Hosti. ⁊ Ber. q vident̄ hoc tenere q̄ in bello iusto liceat vti balistis ēt ꝯ xp̄ianos. B.

¶ Que ē pena exercētiū artē ipsam mō phibito. R. Pena eoꝝ est q̄ sub anathemate phibent̄. ex̄ eo. c. vnico. in fi. Et dicūt quidā q̄ vbicūq̄ exp̄mitur talis forma v'boꝝ. s. sub anathēate uel sub pena excōicatōnis. est canon late snie. ⁊ excōicatus ē q ꝯfecerit. dis. 63. salōnitane. Alii dicūt q̄ huiusmōi v'ba non hēnt vim nisi ꝯminatōnis. ut. L. ꝯminatōes epl'as. l. r. Et hec opinio verior ē. Vn̄ nō sūt excōicati sꝫ excōicādi. A. De hoc dcm̄ est. s. excōicatio. p. §. 4°. in additōe. B. De facientibus ⁊ vendētib⁹ balistas. vide. s. negociatō. §. 5°.

Sanctorum

corpora. vide. s. reliquie ⁊ corpora sanctorum.

Saracenus.

Saraceni dicūt̄ q nec nouū nec vet⁹ recipiūt testamentū. q nō ab agar ācilla Abrahe ꝯ qua orti sunt voluerūt se noiare

ſꝫ potius a Sara uxore libera ſaraceni ſe appellauerũt. Et int̃ eos ſunt quidam ſamaritani a Samaria ciuitate ꝛ puĩcia. q receperũt ſolũ quinq̧ libros Moyſi. alios reſpuerũt. A. hoc fuit dictũ Ray. ut in ſũ. li. p̊. ti. 4. q. 2. B.

Xp̃iani q deferũt ſaracenis ꝓhibita uel eis fauent ↄ̃ xp̃ianos excõicati ſunt. vt hẽs. s̃. abſolutio p̊. §. 3º. circa fi. Et adde ꝙ tales xp̃iani ſi capiant̃ fiãt ſui capientiũ. ex̃ de iudeis. ita quorundã. ꝛ. c. ad liberandã. Et nõ h ꝙ Nico. 4ʷ. in q̈dã ex̃ua. q̃ incipit. Olim cãꝫ in generali. ſtatuit ꝛ inouauit. ꝙ nulli arma. equos. ferrũ. lignamia. victualia. ꝛ alia q̃cũq̧ mercimonia in Alexãdriam uel alia loca ſaracenoꝝ terre egypti deferre uel mittere: ſeu d̃ ſuis portibus vt eis deferant̃ ex̃bere uel ex̃bi permittere. aut eis uel auxilium uel fauorẽ p̃ſtar̃ p̃ſumant. al̕ ſint excõicati ipo facto. nec p̃nt abſolui niſi tantũ de bonis ꝓp̃iis in terre ſancte ſubſidium ↄuertendũ exoluerit quantum ad partes p̃dictas detulerit uel miſerint aut deferri uel de ſuis portibꝰ deferẽdum eis extrahi ꝑmiſerint. Et nihilominus ſi capiunt̃ fiãt ſui capientium. Et ſil̕e ſtatuit d̃ oibꝰ terris Soldano ſubiectis. Et addit ꝙ p̃ter penas p̃dictas ſint ꝑpetuo ̇i fames ꝛ iteſtabiles ita ꝙ nec teſtari valeant. nec aliquid ex alieno teſtamento ꝑcipe. nec ex teſtamento uel ab iteſtato ſuccedẽ. nec admitti ad publica officia. ꝛ oẽs actꝰ legitimi ſint eis penitus interdicti. et ꝙ poſtq̧ de hoc ↄſtitẽir debẽt publice denũciari. ꝛ oia eoꝝ bona ad fiſcum d̃uolui. hec in p̃dcã d̃cre. Que tñ intelligebatur reuocata ꝑ ꝓhemiũ ſexti. ſꝫ tñ poſt factum ſextũ infra ãnuꝫ papa Bonifacius inouauit eã in q̈dã ex̃ua. q̃ incipit. Cõtra illos. Poſt hᵒ Clemẽs quintꝰ ẽt innouauit. ꝛ pape abſolutõꝫ p̃terq̧ in mortis articulo reſeruauit in ex̃ua. q̃ incipit. Multa mẽr. De treugis obſuandis ẽt ſaracenis vide. ĩ. treuga.

Utrum ritus gentilium ſiue paganorum ſint tolerandi. R̊. ſm Tho. ſcd̃a ſcd̃e. q. 10. Licꝫ eccleſia ritus ꝛ feſta iudeoꝝ agi toleret. Ritus tñ gentiliũ non toleraret. niſi forte ꝓpt̃ ſcãdalũ uitandũ uel ſciſma. ſiue diſſidium. uel huiuſmõi malũ ſint aliq̃n ad tẽpꝰ tolerandi ritus paganoꝝ uel ẽt hereticoꝝ. A. ꝛ ſic aliq̃n eccleſia tolerauit. vt in ſũ. co. ti. q. 15. B.

Utꝝ liceat furari xp̃ianos q detinẽtur a ſaracenis. uel liceat eis xp̃ianis detentis furari aliq̃d ſaracenis. hẽs. s̃. furtũ. §. plt. ꝛ vlti. Quõ ẽt debeãt ad fidẽ induci require ſup̃ iudeꝰ 3º. §. p̊. Itẽ de ſeruis ſaracenoꝝ dic ſicut de ſeruis iudeoꝝ. ſup̃ iudeus 2º. ꝑ totum. A. ga alii infideles ꝛ hẽtici ꝓhibentur hẽre ſeruos xp̃anos ſicut ꝛ iudei. C. ne xp̃ia. mã. in rubᵒ ꝛ nigᵒ. B.

Saraceni in terris xp̃anoꝝ non ſũt ꝑmittendi facẽ publicã inuocatõnem de noie Machometi. neq̧ pegrinationes ad aliquẽ ipſoꝝ tãq̧ ad ſanctũ. vt in cle. cedit. ex̃ eo. Utꝝ ãt liceat vti habitu. ĩfideliũ. vid̃ ſup̃ apoſtaſia 2º. §. fi.

Satiſfactio

Satiſfactio põt intelligi dupliciť. Uno mõ q̃ fit homini. ſ. cuꝫ ſatiſfit ei de eo qd̃ qs illi tenet̃. ꝛ de hac ſufficiãt que dcã ſunt ſup̃. reſtitutõ ꝑ totũ. ꝛ h. i. §. 9º. Alia eſt ſatiſfactio q̃ ſatiſfit d̃o ꝓ pccisꝰ. ꝛ d̃ hac nũc dicẽdũ ẽ.

Quid eſt ſatiſfactio. R. ſm Augꝰ. Satiſfactio eſt cãs peccõꝝ excidere ꝛ earũ ſuggeſtionibus aditũ non indulgere. A. hoc hr̃ de pe. diſ. 3. ſatiſfactio. B. Scd̃m d̃o Anſel. liº 2º. cur deus hõ. Satiſfacere ẽ deo honorẽ debitũ reddere. Iſtas diffinitões exponẽs Pe. in 4º. diſ. 15. dic̃ ſic. Satiſfactio curat peccata p̃terita recõpenſando. ꝛ p̃ſuat a futuris cauendo. Et iõ ꝑ actũ p̃mũ diffinitur ab Anſelmo. cũ dicit deo honorẽ debitũ. ſ. qui per pctm̃ ablatus fuerat reddere. Sed per actũ ſecũduꝫ diffinitur ab Aug. ſ. cauſas excidere ꝛc. ꝑ q̃ fit p̃ſeruatio a futuri. Et vocat cãs. ſ. intrinſecas radices ex pctõ relictas

Suggestiões vero vocat oportunitates extrinsecas. ut temp᷒. locũ. ⁊ huiusmodi. A. Idem in sũ. li. 3. ti. 34. q. 101. Ricar. vero. 15. dis. 4. sen. sic dicit. Satisfactio est pro illata iniuria volũtaria recõpensatio scd̃m iusticie equalitatem cũ ꝓposito non cõmittendi nouam iniuriã. Volũtaria dr̃. q2 al'nõ est ex caritate nec meritoria. de pe. dis. 7. nullus. Scd̃m iusticie eq̃litatem dr̃. q2 nisi fiat ſm debitũ iusticie non est ad vitam valida. de pe. dis. 5. falsas. ⁊ c. fr̃es. Cum ꝓposito ⁊c̃. dicit̃ q2 al' non est pnia. sed derisio. de pe. dis. 3. irrisor. B.

¶ Utrũ homo possit satisfacẽ d̃ vno peccato sine alio. R. ſm Tho. in 4. dis. 15. Non. Naz oz ꝙ talis sit mod᷒ satisfactõnis qui competat ad tollendã offensam. Offense aũt ablatio ẽ amicitie r̃stitutõ. Et iõ si aliqd sit qd̃ amicitie restitutionem impediat etiã apd̃ hoies satisfactio esse non põt. Cum ergo quodlibet pctm̃ impediat amicitiã caritatis q̃ ẽ hois ad deũ. impossibile ẽ ꝙ hõ de vno pctõ satisfaciat alio retẽto. sicut nec homini satisfaceret q pro alapa sibi data se ei ꝓsternẽt. ⁊ aliã sil' daret. A. Cõ. Pe. ut i sũ. e. ti. q. 102. B.

¶ Utrũ satisfactio fieri debeat p opa penalia. R. ſz Pe. in 4. sen. dis. 15. Sic q2 p talia opa fit solutio emende d̃bite ꝓ offensa ꝑterita ⁊ fit preseruatõ a futura offensa. Pene. n. medicine q̃dã sũt. ut dicit phs 2. ethicoꝝ. Et quidem qñ pena satisfactoria idicit̃ ꝓpt emẽdã culpe ꝑterite. sic maiori culpe maior debetur pena. Qñ vero indicit̃ ꝓpt cautelã culpe future. sic aliqñ ẽt minori culpe maior ĩponit̃ pena. vtputa in iuuene fornicante ꝙ̃ in sene. Quãuis eĩm senex magis peccet. tñ iuuenis indiget fortiori retrahente. Idez Tho. ea. dis. A. Idẽ ĩ sũ. eo. ti. q. 103. ⁊ se. B.

¶ In quibus opib᷒ cõsistit satisfactõ. R. scd̃m Ray. in trib᷒. s. in orone. ieiunio. ⁊ elemosyna. In ꝑ d̃ supbiam. In 2. d̃ carnis ɔcupiscentiã. In 3. d̃ auariciã. Uñ Thob. 12. Bona est oro cũ ieiunio ⁊ elemosyna. Et ut ait Pe. ad has reducunt̃ oẽs alie satisfactõẽs. Nã vigilie. ꝑegrinatõẽs. discipline. abstinẽtia. ⁊ oĩa opa carnẽ affligentia reducũtur ad ieiuniũ. Opa ãt mĩĩcordie corporalis ad elemosynã. Opa vero misericordie spũalis ad orõnez. A. Melius diceret opa spũalia. Hec. n. reducunt̃ ad orõnẽ ſm Pe. ⁊ in sũ. eo. ti. q. 105. vbi hec oĩa notant̃. B. Et p ieiuniũ ordinat̃ hõ in seipso. p elemosynã ad ꝓximũ. p orõnẽ ad deum. Item fit satisfactio de bonis exterioribꝰ p elemosynã de bonis corpis per ieiuniũ. de bonis anime p orõnẽ. A. Addit Ray. Põt ẽt dici ꝙ satisfactõ cõsistit in duobus s. i largitõe elemosyne. ⁊ carnis maceratõe. Et tunc ſm glo. eius sub carnis maceratõe ɔ̃phenditur ẽt orõ. ut i dcã qõne. 105. B.

¶ Qualit̃ elemosynaꝝ largitõ sit satisfactoria. R. ſm Tho. in 4. dis. 15. Illaꝝ elemosynaꝝ largitio ad quã quis al' tenet̃ non ẽ ps satisfactõis. sz p̃ambulũ ad ipam. Ille vero elemosyne ad q̃s qs al' nõ tenet̃ ꝑtĩt eẽ satisfactorie cũ sint opa bona ⁊ penalia. qd̃ exigit̃ ad opus satisfactoriũ. A. Idem ĩ sũ. eo. ti. q. 106. Bonauẽtura vero sup eadẽ dis. 15. dicit ꝙ hoc ẽ verũ d̃ rigore iusticie quia non videt̃ satisfactoriũ id ad qd̃ qs al' tenet̃. sz credit ꝙ diuine misericordie benignitas tãta est ꝙ totuz acceptat ⁊ quasi ꝓ nihilo saluat nos. B.

¶ Utrũ flagella quibus a dño in hac vita flagellamur sit satisfactoria. R. ſm Tho. in 4. dis. 19. Si flagella fiant aliq̃ mõ ipsius patientis inꝙ̃tũ. s. ea acceptat ad purgatõem pctõꝝ eis vtens patient̃. sic rõnem satisfactõnis accipiunt. Si ãt patiẽs eis p impatiẽtiã oĩo dissentiat. tũc nõ efficiunt̃ aliquo mõ ipsius ⁊ iõ nõ hñt rõez satisfactõis. sz vĩdicatõis tm̃. A. Idẽ ĩ sũ. e. ti. q. 109. B.

¶ Quid sit magis satisfactoriũ an elemosyna uel orõ ul' ieiuniũ. R. ſz Tho. ubi. s. elemosyna includit in se orõnez ⁊ ieiuniũ duplici rõne. ꝑ q2 elemosyna

eũ cui daȓ ↄstituit debitorē ad orãdũ
⁊ ieiunãdũ. ⁊ ad alia bõa q̃ p̃t faciẽdũ
ꝓ eo q dedit. ⁊ͦ qꝛ elemosyna ꝓpt deũ
data ē q̃si q̃dã oblatio deo fcã. Uñ phĩ
dicit 4.ͦ ethicoꝝ ꝙ dona hñt aliqd siȓe
deo sacratũ. Oblatõ ãt ipa deo fcã viȝ
oꝛonis hȝ. Itē in q̃tuȝ bona exterioꝛa
ad corporis cõseruatõem ordinanȓ. sb
tractio exterioꝝ bonoꝝ ꝑ elynaȝ q̃si v
tute ↄtinet ieiuniũ q̃ maceraȓ corpus
Siȓr ēt oꝛo vtute ↄtinet ieiuniũ. qꝛ ex
tensio intellect⁹ ad deũ debilitatē cor
porꝭ parit. Uñ elemosyna ↄpleti⁹ hēt
vim satisfactõis q̃ oꝛo. ⁊ oꝛo q̃ ieiuni
um. Et iõ dr̃. i. Thimotꝭ. 4.ͦ Corpaȓ ex
ercitatio ad modicũ inutilis ē. pietas
ãt ad oia valet. Et ꝓpter hͦ elemosy
na magis indiciȓ ut vl'is medicia pctĩ
q̃ alia. Lucꝭ. xi.ͦ Date elemosynã ⁊ oia
mũda sunt vobis. Daniel 4.ͦ Pctã tua
elemosynis redime. Et Thob. 4.ͦ Ele
mosyna ab omni pctõ liberat. A. Idē
in sũ. eo. ti. q. 124. B.

¶ Utrũ restitutio sit ps satisfactõnis
R. ͦ ẜm Pe. in. 4.ͦ dis. 15. Aliqd põt dici
ps satisfactõis dupl'r. Uno mõ õe illõ
qõ ad debitã satisfactõem exigiȓ. ⁊ sic
restitutõ ē ps satisfactõis. Alio modo
illud solũ in q̃ ↄsistit satisfactõ. ⁊ sic re
stitutõ nõ ē ps satisfactõis. qꝛ restitu⁰
dicit tm̃ cessatõeȝ ab iniuria. ẜm ē fun
damentũ ⁊ q̃si p̃ambulũ ad satisfactõ
nē. A. Idē in sũ. eo. ti. q. 124. B.

¶ Utrũ vnus ꝓ alio possit satisfaceȓ
R. ͦ ẜȝ Pe vbi. s̃. Duplex ē effcũs satis
factõis. Un⁹ solutõ debiti pctõꝝ p̃cedē
tiũ. alȓ excessio cãꝝ pctõꝝ seq̃ntiũ. et q
dē q̃ ad hũc secũdũ effcm̃ ↄstat ꝙ vn⁹
ꝓ alio ñ põt satisfacē. Quãtũ vo ad p̃
mũ distiguendũ ē. qꝛ si qs ipotens est
ꝑ se satisfacē tũc ali⁹ q est in caritate
põt ꝓ eo satisfacē. sicut ēt ↄfiteri. ut s̃.
ↄfessio p̃. ẜ. 6.ͦ Si vo ē potēs tũc oȝ ꝙ ip
semet satisfaciat ꝑ seip̃o. põt tñ iuuari
ꝑ aliũ. Et addit h̃ Tho. ꝙ ēt si sit potēs
ali⁹ possȝ ꝓ eo satisfacē. sȝ ñ ē ꝑmitten
dũ ut aliqs ꝓ alio satisfaciat nisi d̃fe
ctus aliqs appeat in penitēte uel cor

poralis ꝑ quē ĩpotēs sit ad sustinēduȝ
uel spũalis ꝑ quē nõ sit ꝓmpt⁹ ad por
tandũ pniam. A. Et hoc casu ei pnia
nõ vr̃ ꝓdesse nisi aium ꝑatũ habuēit
ad faciendũ qõ sibi a sacerdote i pnia
iuste fuēit iniũctũ. qꝛ ad hͨ obligatur
ex̃ de pe. ⁊ re. ois. Naȝ ꝑfcã pnia cogit
pctõrē oia libenȓ sufferȓ. de pe. dis. i. ꝑ
fecta. Iõ clarioꝛ vr̃ snia Pe. q̃ etiã po
nitur siȓ cũ dicto Tho. i sũ. eo. ti. q. 129.
Nam ncc̃e ē ꝙ hõ recognoscat pctm̃
suũ saltem ꝑ aliquē actũ satisfactõis
exterioꝛis. alȓ nõ vr̃ in vitate dolē. Uñ
⁊ Iohel. 2.ͦ dicit dñs. Couertimi ad me
i toto corde vr̃o. i ieiunio ⁊ fletu ⁊ plã
ctu ⁊c̃. Ad hͦ ēt facit de pe. dis. i. nõ suf
ficit. Uñ ⁊ Ricar. suꝑ 4.ͦ sen. dis. 15. dic̃
ꝙ in lege cõi ẜm oēs nũq̃ dimittiȓ ac
tuale peccatũ mortale sine aliq̃ satis
factõe. qꝛ sꝑ ad hͦ reqriȓ act⁹ penitēdi
i q̃ ꝑncipalioꝛ ps satisfactõis ↄsistit. et
ꝙ d̃ lege cõi ꝓ mõtali actuali cũ satis
factõne meriti xp̃i reqriȓ aliq̃ satisfa
ctio penitētis. nõ ꝓpȓ impfectõeȝ me
riti xp̃i. sȝ qꝛ de⁹ vult. ⁊ ꝓpȓ sui honorē
⁊ nr̃m bonũ ut ꝓ his que voluntate ꝓ
p̃a ↄmittimus uel omittim⁹ volũtate
ꝓp̃a satisfactõeȝ aliquã faciam⁹. Itē
Scotus sup. 15. dis. 4. sen. idē sētit sub
dens. Si arguis. Contritõ põt delē qõ
cũq̃ pctm̃. igiȓ ꝓ nullo corrñdet alia
satisfactio ꝓp̃a. Nõ seqȓ. qꝛ ↄtritõ in
cludit aliquã satisfactõeȝ saltē i voto.
⁊ lȝ q̃ñq̃ sit intēsa ita ꝙ sufficiat et sa
tisfaciat ꝓ tota pena. p̃ceptũ tñ d̃ pẽa
ifligēda ñ est irratõnabile. qꝛ ↄtritõ ñ
est nisi satisfactõ ꝑticularꝭ. p̃cepta vo
gnãlia danȓ ꝓpȓ remedia gnãlia. ⁊ ẜȝ
illas ↄditões que inueniunȓ in hoib⁹
ut in pluribus.

¶ Utrũ satisfactõ possit fieri ꝑ opa ex̃
caritatē fcã. R. ͦ ẜm Tho. ⁊ Pe. ubi sup̃
Non. nã satisfactio ē amotio offense
⁊ restitutio amicitie. Hoc ãt non põt
fieri sine grã ⁊ caritate. Uñ. i. Corꝭ. 13.ͦ
Si distribuero in cibos pauperũ oēs
facultates ⁊c̃. caritatē ãt non habuero
nihil mihi ꝓdest. Talia. n. opa nõ sũt

accepta deo. et licet hõ nõ habeat certitudinem q sit i caritate. et per zñs certus eẽ nõ possit de satisfactõe. ppẽ qd dr Eccl. 5.° de ppiciatu pctoꝝ noli esse sine metu. tñ sufficit certitudo pbabilis diecture. A. Nam gl'ia nr̃a hec est testimoniũ consciẽtie nr̃e. 2. Cor. i. p. Et idẽ quod hic notat in sũ. eo. ti. q. 130. Et addit Pe. q satisfactio ẽt non põt fieri p opera in caritate inchoata sed non pfecta. quia non põt esse aliquod op' meritorium sine intentiõe bona. Hic aũt bona intentio non continuat nec ẽm actum nec ẽm habitum. Itẽ quia illud quod fit in peccato opus mortuum ẽ. ut in sum. eo. ti. qõne. 131. B.

¶ Utꝝ satisfactionez iniunctam s in peccato mortali expletam necesse sit iterare. R. ẽm Tho. vbi. s. Alique satisfactiones sunt ex quibus manet aliquis effectus in satisfacientib' ẽt postq actus satisfactõis trãsit. sicut ex ieiunio manet corporis debilitatõ. et ex elemosynis largitis substãtie diminutio. et sic de siꝉibus. Et tales satisfactiones in peccatis facte non oz q iterentur. qz ad illud qd ẽ eis manet per penitentiã sequẽtẽ accepte sunt. Satisfactões aũt que non relinquũt aliquem effectũ in satisfaciente postq act' trãsit oz q iterent. sicut de orõne et similib'. Act' ãt interior. A. i. dolor ẽ peccatis. B. q totalit trãsit nullo modo viuificat. sed oz q iteret. Idẽ Al. Addit ãt. Guil. q tal' tenet ad suscipiẽdã postea pniam siue satisfactõem. nõ tñ est ei iponenda postea pnia tãta quãta si nulla fuisset imposita. qz psumẽdũ est q ppter illa iniũcta que fec. lz ex cãritatẽ zñs maiorẽ ztritõez ei ẽderit. A. Iste Guil. vr sentire q pnia in pctõ mõtali facta sit indifferent itẽanda. lz q ppter rõem ab eo dictã possit diminui. Pe. ẽt vr sentire q sitr sit iteranda. ut in sũ. eo. ti. q. 132. vbi secũduz eũ dr q satisfactio in mortali pctõ facta p sequentẽ pniam non incipit valere. qz talia opa a caritate nõ sũt elicita nec impata. et iõ ab ea non viuificant. Idem Ricar. 15. dis. 4. sen. q etiaz nõ videt approbare q ad hoc driaz qlitatis rerũ de quib' fit satisfactio dicẽs q cũ deus bonoꝝ operũ nr̃oꝝ non egeat. opa hois nõ acceptat tãq remuneratione digna vel satisfactoria nisi acceptet opantem. Vñ et Geñ. 4.° pus dr Respexit dñs ad Abel. et postea subiũgit. et ad munera ei'. demõstrãdo acceptõem munerũ ex acceptõe psone. et reprobatõez ex ei' reprobatõe. ut etiã dicit Aug' in li.° de pnia. et de pe. dis. 5. cõsideret ibi. Semp offerat deo mũeres &c. Ad h' ẽt p Cor. 13. ibi. Et si distribuero in cibos pauperũ oĩs facultates meas &c. Scotus vo sup eadez dis. dic q ista snia vr nimis dura ẽ pctõres. et occasio maior obstinatõnis. Si. n. iste hodie ve penitẽs et hũilit recipiens satisfactõez puta ieiuniũ triũ dieꝝ cras recidiuet i mortale. et ẽ illo nõ penitẽs 2° die ieiunat. qz sibi ipositũ ẽ. si dicat qs q ieiuniũ istud scõe diei ñ ẽ aliq satisfactio extior. magna occasio est in ducẽdi istũ iã lapsũ ut scõa die ñ ieiunet. et p zñs ad nouũ peccatũ mortale qz transgrediẽdo pniaz illã a sacerdote receptam uidet peccare mortaliter cũ sit transgressio pcepti ecclesie et vicarii dei i isto actu. Ex h' posset formari talis rõ. Si p' lapsũ et añ pniaz nouã nõ exegtur satisfactionem pstinã sibi ipositã peccat mortalit nouo peccato. Igit si exequit bñ facit. qz facit actuz obedientie. Sz hoc nõ facit nisi inqtũ illd ẽ sibi ipositũ ut ps satisfactionis. ergo. Dico igit sine piudicio q q semẽ ve penitet et recipit pniam uel satisfactõem cõdignã sibi impositã ab ecclesia claue non errante. qtũcũq postea recidiuet nũq tenebit nisi ad illã vnicam satisfactõem implendã. et si eã impleat in caritate melius ẽ. qz nõ tantũ soluit penã sed etiã meretur grãm. Sz si ipleat eã volũtarie ex caritatez. soluit penã. sed nõ meret graz. Si autez ipa ab eo ex caritatẽ exigatur. soluit

quidē pena lȝ ipē nō soluat. ꝛ i p̊ q̄dē ē satisfactō simplicit̄. qꝛ recōciliās ꝛ placās. In 2° āt ē satisfactio. qꝛ uolūtaria redditio. sȝ nō simplicit̄. qꝛ nec recōcilians nec placans. In 3° āt est satisfactō ultra quā nō exigit̄ ulterioꝛ pena. Ex 2° sequit̄ ꝙ si magnā ꝑtem satisfactōnis īposite qs fecit ex̄ caritatē. non est iterato īponenda pnīa seu satisfactio ꝓ p̊ pctō de q̊ pniam expleuit in pctō moꝛtali et pᵒ iterū penitet. qꝛ de pctō satisfecit lȝ ex̄ caritatē. sȝ tm̄ de nouis peccatis q̄ fuerūt cā. qꝛ illa satisfactō fuit moꝛtua. Et si arguas. Fuit mōtua ergo nō satisfactio. Nō seq̄t̄ nisi ꝙ nō ē recōciliās ꝛ placās in amicitiā. Et si arguas. Igit̄ nō satisfactio. nō seq̄t̄. qꝛ suffic̄ ɔ̄o ꝙ aliq̄s uolūtarie soluat penā debitā ad punitōeȝ peccati ɔmissi. lȝ nō recōciliet̄ in amicitia. qđ pȝ in actibus hūanis. Si eīm alicui offense in regē coꝛrespondeat p̄cise ſm legeȝ abscisio manus. si isti ēt inuito abscindat̄ manus satis patit̄ ꝛ regi satisfit sufficient̄. qꝛ ſm iusticiā non ab eo exigere vult ulterioꝛem penam ꝛ tamen non recipit eum in gratiam et in amicitiam. Multo igit̄ magis posset sufficē ꝓ punitōe culpe si aliq̄s debitam sibi infligeret penā. lȝ nō ad gr̄am uꝉ amicitiam iudicis offensi. Ex 3° mēbꝛo posset dici ꝙ talis si ꝓpt̄ nouū peccatū i qđ ꝯcidiuit dānet̄ anteq̄̄ totā pniāȝ ɔpleuisset puniet̄ in inferno tꝑaliter pena coꝛrespōdente illi q̄ non fuit hic soluta. ꝛ pᵒ aliqđ tp̄s non puniet̄ aliq̄ pēa ꝓ illis peccatis ꝓ q̄bus fuit pnia illa īposita sicut ꝛ de ueniali. qꝛ moꝛiēs in pctō ueniali simꝉ ꝛ moꝛtali nō puniet̄ eťnaliter ꝓ ueniali. ut dicet̄. ī. Et eodē mō i ꝓposito. Ex quo. n. ſm plenā iusticiam punitiuā semel est īposita pena tꝑalis isti de peccato ꝓ q̊ uere penituit. nūq̄̄ isti ꝓ isto pctō debet̄ nisi pēa tꝑalis. ꝛ illa soluta nllā alia. Hec Scotus. Ad ɔcoꝛdiā oīuȝ pōt dici ꝙ aut satisfaciendū ē ꝓxio aut deo. p̊ casu in q̊ cūq̄̄ statu fuerit fcā sufficit. Nō enim

intest ꝓximi cuiᵒ meriti fuerit satisfaciens. Propꝉea ꝛ bona fides nō patit̄ ut bis ab eodē idē debitū exigat̄. ff. de re. iur. l. bona fides. 2° casu dicenduȝ ꝙ satisfactio pnīalis respectu q̄ntitatis posita est in arbitrio sacerdotis. ut. s̄. pnia. 2°. §. p̊. Unī post aliq̄lē pniam sine q̊ regularit̄ oio fieri non pōt ut. s̄. §. 9. cū additōe. a uolūtate ɔfessoꝛis d̄pendet vtꝝ satisfactio ex̄ caritateȝ fcā debeat iterari uel nō. ꝛ si de eius uolūtate ɔstat stamᵒ illi. ꝙ si nō ɔstat recurrimus ad ɔiecturas. Unī si iniūcta pnia nō relinq̄t post se aliquē effectū. sicut ē ōrō. nō p̄sumit̄ īposita ad satisfactionē pena. sȝ ad īpetratōem recōciliationis seu gr̄e remissiue que hēri nō pōt nisi ꝑ oꝑa fcā in caritate. Iō hmōi penitentia dȝ tāq̄̄ inualida q̊ ad hoc iterari. Silr̄ vr̄ iteranda qñ pctm̄ anullat effectū iniūcte pnie. sicut ꝛ uisitare loca indulgentie ad q̄ inutilit̄ accedit q ē ex̄ caritatē. Iō illuc accedē uidet̄ taliter iniūctū ut non sit inutile sȝ ex eo seq̄tur effectus. nisi ɔstaret sacerdotē illud iniūxisse potiᵒ ad penā ꝑegrinatōis q̄̄ indulgentie acq̄sitōem. Si ꝟo iniūcta pnia relinq̄t post se aliquē effectū rerū seu coꝛꝑis diminutm̄. p̄sūitur iniuncta ad satisfactōnem pene q̄ pōt ēt ex̄ caritatē fieri. ut dicit Scotus. Iō nō est necesse iterari ſm eundē. et Tho. nisi pnia hmōi eēt ualde ꝑua respectu ꝑsone penitent et pctōꝝ ab ea ɔmissoꝝ. Nā tā ꝑua pnia nō vr̄ iiūcta ad satisfactōem pene. sȝ ad impetratōnē gr̄e remissiue q̄ ex̄ caritatē haberi nō pōt. Propꝉea illā necesse ē iterari. ſm Ricar. Et sic doctoꝛes ɔcoꝛdāt. Et ex his pōt colligi ꝙ ad ꝯuitādū dictas ambiguitates dȝ prudēs sacerdos penitēti aliquā iniūgere satisfactōnem quā statim exequat̄ ꝟisilr̄ in statu gr̄tie. ꝛ ex inde q̊ ad reliquā satisfactōeȝ quā successiue agē debȝ. ꝛ ei d̄clarare vtꝝ debeat illā iterare si ex̄ caritatēȝ egerit. Et lȝ i aliquo cāu satisfactō iterari debeat si ex̄ caritatē fiat p̄tactū ē

tamē hoc ⁊ quodcūq; aliud bonū etiā
ex caritatē factū valet ⁊ utile ē ad mer
ta. de pe. dis. 5. falsas. ⁊ nōt Ricar. 4° sē.
dis. 15. B. Et nō q nō ē in pctō morta
li q est ɔtritus. ut. s. ɔtritio. §. plt. Mul
ta q ptinēt ad satisfactiōez. vide. s. ele
mosyna. Itē ieiunīū. Item orō. Itē pe
nitentia ⁊c.

Scandalum

Scandalum Quid sit
R° scd̄m
Tho. scd̄a scd̄e. q. 43. Sicut
Hieronym⁹ dicit sup illud Math. 15°
Scis q̄ pharisei audito v̄bo hoc scan
dalizati sūt. qd̄ greci scandalū dicunt.
nos offensionē vel iniuriā uel īpactō
nē pedis possum⁹ dicere. Cōtingit. n.
qn̄q; q aliqs obex pōit alicui ī uia cō
opali cui īpigēs dispōit ad ruinā. ⁊ tal
obex dr̄ scandalū. Et silr ī pcessu uie
spūal ɔtingit aliquē dispōi ad ruinā
spūalē p dcm̄ vel fcm̄ alterius inq̄tuz
.s. aliqs sua admonitōe uel inductōne
aut exēplo trahit alterū ad peccandū
⁊ hoc ppe dr̄ scandalū. Nihil aūt sʒ p
priam rōnez disponit ad spūalem rui
nam. nisi qd̄ hēat aliquē defectū recti
tudinis. q̄ id qd̄ ē pfecte rectū magis
munit hoīem ɔ casū q̄ ad ruinā indu
cat. Et iō ɔuenient dr̄ q scandalū ē di
ctū uel factū minus rectū pbens alt̄i
occasionē ruine. Et hec diffinitō sumi
tur ex glo. Math. 15°. A. Eandē diffini
tōem ponit. Nico. de lira. sup ps. 49°.
B. Scādalū tn̄ aliqn̄ sumit large pro
q̄libet īpedimēto. Math. 16°. Scanda
lum mihi es.

Utrū scandalū sit pctm̄. R° sʒ Tho.
vbi. s. Duplex est scandalū. s. passiuuz
in eo q scandalizat. ⁊ istud ē semp pec
catū. Nō. n. scandalizat nisi inq̄tū ali
qualit ruit spūali ruina q est peccatū
Aliud ē scandalū actiuū. s. qd̄ ē in eo q
scandalizat. et hoc ē ēt semp pctm̄. q̄
t op⁹ qd̄ fac pctm̄ ē ul ēt si n̄ ē pctm̄ sal
tez hʒ peccati siue mali spēm. iō dimit
tendū est ppter pximi caritatez ex q̄
vnusqsq; conat saluti pximi puidere
Et sic q uō dimittit ɔ caritatē agit. A.
Uñ ⁊. i. ad. Thessal⁹ vltı. dr̄. Ab omi spē
mali abstinete vos. Et facit ex ō vita
⁊ ho. cle. cū ab omni. B. j. Sʒ tn̄ scāda
lū patientis pōt eē sine pctō agētı. vt
puta cū aliqs scandalizat de his que
aliqs bn̄ facit. ⁊ que spēm mali n̄ hent
A. q̄ hoc casu nō est scandalū actiuū
sʒ passiuū. s. q̄ nō pcedit ex fcō agētı
sʒ ex passione ⁊ culpa patiētis. de quo
math. 15°. circa scādalizatos phariseos
dr̄. Sinite illos q̄ ceci sūt ⁊c. Et non so
lū a pctō uel a spē pcti abstinendū est
ad remouendū scādalū. sʒ qn̄q; ēt a li
citis. vt pʒ in sequentib⁹. B. Itē scā
dalū agentis pōt eē sine pctō patientı
ut cū qs inducit aliū v̄bo uel facto ad
pctm̄. Iste qdem q̄ntū est de se scāda
lizat. sʒ si alius nō ɔsentit immunis ē
a peccato.

Utrū scandalū sit spāle pctm̄. R° sʒ
Tho. scd̄a scd̄e. q. 43. Scandaluz passi
uū. s. in eo qui scandalizat non pōt esse
spāle peccatū. q̄ ex dcō vel fcō alteri⁹
aliquē ruere ɔtingit sm̄ qd̄cūq; gen⁹
peccati. nec ipsa sūptio occasionis dat
spécialē ratōem peccati. Scādaluz v̄o
actiuum. s. in eo q scādalizat pōt sumi
dupliciť. s. p se ⁊ p accidēs. Per accidēs
quidē qn̄ ē pter intentionem agentis
vtputa quādo aliquis facto suo uel v̄
bo inordinato nō intendit alteri dare
occasionē ruine. sʒ solum satisfacē sue
volūtati. ⁊ sic scandalū non ē speciale
peccatū. q̄ qd̄ ē p accn̄s non cōstituit
spēm sʒ ē circūstantia aggrauans. s. qd̄
in publico fit. Per se v̄o ē scandalum
actiuū qn̄ aliqs iordinato suo dicto ul
facto intēdit aliū trahere ad peccatū
⁊ sic ex intentione spālis finis sortitur
rōnez specialis peccati. Finis eīm dat
spēm imortalibus. A. Idē in sū. li. 3°.
ti. 30. q. 3. Et. §. pcedēs hēt eo. ti. q. 2. B.

Utrū scandalū sit peccatum morta
le. R° scd̄m tho. vbi supra. Scandaluz
passiuum potest esse veniale quasi ha
bens impactionem tantum. puta cuz
aliquis ex inordinato dicto uel facto

alterius commouetur motu peccati
uenialis. Quandoq3 vero est peccatū
mortale quasi habens cum impactio
ne ruinam. puta cū3 aliquis ex inordi
nato dicto uel facto alterius procedit
ad peccatum mortale. Scandalu3 au
tem actiuum si sit per accidens potest
esse quandoq3 veniale. puta cu3 aliqs
vel actu3 peccati venialis committit
uel actum qui non est scd̄m se pecca
tum. sed habet aliquam speciem ma
li cum aliqua leui idiscretione. Quan
doq3 vero est peccatum mortale siue
quia committit. actum peccati morta
lis. siue quia contemnit salute3 proxi
mi. ut pro ea conseruanda non preter
mittat facere quod sibi libuerit. Si
vero sit per se. puta cum intendit idu
cere alium ad peccandum. si quidem
intendit inducere ad peccandu3 mor
taliter. est pctm̄ mortale. et silr̄ si intē
dat iducere ad peccādū venialr̄ p ac
tum peccati mortalis. Si vero inten
dat inducere ad peccatum ueniale p
actum peccati uenialis est peccatum
veniale. A . Idem in sum. eo. titulo.
questione. 2. B

¶ Utrum bona spiritualia sint pro
pter scandalum dimittenda. R. secun
dum Tho. vbi supra. Quedam bona
spiritualia sunt de necessitate salutis
que pretermitti non possunt sine pec
cato mortali. Manifestum est autē
q nullus debet peccare mortaliter ut
alterius peccatum impediat. quia gli
bet plus tenetur sibi q̄3 alteri. et ideo
ea que sunt de necessitate salutis pre
termitti non debent propter scādalu3
vitandum. In aliis autem spirituali
bus bonis que non sunt d̄ necessitate
salutis. videtur distinguendum. quia
scandalum quod ex eis aliquando ori
tur. quandoq3 ex malicia procedit. cu3
scilic3 aliqui uolunt huiusmodi bona
spiritualia impedire scandalum con
citando. Et hoc est scandalum phari
seorum qui de doctrina xp̄i scandali
sabantur. quod esse contemnendum
christus docet. mathei. 15. Quando ve
ro scandalum procedit ex infirmitate
vel ignorantia. et huiusmodi scanda
lum est pusillorum. propter quod spi
ritualia opera sunt occultanda uel in
terdum etiam differenda vbi pericu
lum non imminet quousq3 reddita ra
tione huiusmodi scandalum cesset. Si
autem post redditam rationem dur3
iam videtur q qui inde scandalu3 su
mit non ex ignorantia. sed potius ex
malicia procedat. et sic propter ipsu3
non sunt spiritualia bona dimittenda
A . Lon. Pe. vt in summa eodem. ti.
questōe. 5. B .

¶ Utrum punitio peccatorum sit p
pter scandalum dimittenda. R. scd̄m
Tho. scunda secunde qōne. 43. Pena
rum inflictio intantum habet rationē
iusticie inq̄tum per eas peccata cohi
bentur. Si autem per inflictionem pe
narum manifestum sit plura et maio
ra peccata sequi. tunc penarum infli
ctio non continebitur sub iusticia. Et
in hoc casu a peccatorū punitione ces
sandum est. vt dicit Aug. A . Hoc
dictum habetur dis. 50. vt constituere
tur. B .

¶ Utr3 a sacra doctrina pp̄ter scāda
lū cessandū sit. R. s3 Tho. vbi. s. Circa
doctrinā duo ɔsideranda sunt. s. veri
tas que docetur. 7 ipse actus docendi
quorum p̄mu3 est de necessitate salutis
ut. s. ɔ̄riu3 ỽitati nō doceat. sed verita
te3 fm̄ ɔgruentiā tp̄is 7 p̄sonar̄ ppo
nat ille cui incūbit docendi officiu3. Et
iō pp̄ter nullu3 scandalu3 quod sequi
videatur debet homo p̄termissa veri
tate falsitatē dicē. A . Facit. 22. q. 2 ne
qs cū duob. c. se. 7 ex̄ d̄ vsuris supeo.
B . S3 ip̄e actus docendi int̄ elemosy
nas spūales ɔputat̄. d̄ quib in se. §. dr̄
A . s. utr̄ pp̄ter scandalū sint dimittē
de. A doctrina āt qs ēt si hēat ex offi
cio excusat̄ qñ pp̄ter indispositōnem
audiētiū inutilis eēt. Dicit̄. n. Eccl. 32.
ubi n̄ ē audit nō effūdas s̄monē. Ad
h ēt. xi. q. 3. qñ. 7 nōt̄ in dcā. q. 5. B .

¶ Utrum ipletio ↄsilioꝝ.largitō elynarum. et hmōi opa misericordie sint pmittēda pptꝰ scandalum. R° bm Tho.ubi.s. Un̄ talia nō sūt de necessitate salutis lz pꝑter scandalū nō sint simpliciť dimittenda sunt tn̄ interdū occultanda et differenda pꝑter scandalū pusilloꝝ quusqꝫ reddita ratōne scādalū cesset. A Nō tn̄ dz qs facilis esse ad credenduz qꝫ alii scādalizenť de bono ope.nec facile pp ter metū scādali dz a bono cessare.cū debeat psumē de aliis potius qꝫ sint boni qꝫ mali.Durāte tn̄ ↄscia qꝫ alii scandalizēť ex illo bono n̄ dz facē ↄ ↄsciam bm glo.Ray.et in dcā.q.5. B. Un̄ āt consilioꝝ obseruatio et impletō operū misericordie sūt de necessitate salutis.ut patet in his q iā uouerť ↄsilia.et in his qbus ex debito iminet defectibus alioꝝ subuenire.uel in tpalibus.puta pascendo esurientē.uľ in spiritualib⁹.puta docendo ignorātē. et h° siue fiant hmōi debita pꝑter iniūctū officiū ut pz in platis.siue pꝑt necessitatē indigentis. tūc eadem rō est de hmōi sicut ↄ aliis q̄ sūt de necessitate salutis.de qbus.s.dcm̄ est.§.5.A. Idez in.dcā.q.5.B.

¶ Utrum correctio fraťna sit pꝑter scādalū dimittenda.R° bm.Tho. scd̄a secūde.q.43.Correctio fraterna ordinatur ad emēdatōem fr̄is.et iō in tm̄ ↄputanda ē inť spūalia bōa in qꝫtū hec cōseq pōt qd̄ nō ↄtingit si ex correctiōe frater scādalizetur.et iō si pꝑter scādalū correctio dimittať nō dimittiť spūale bonū.A.De hoc latius.s.correctio et p totum.B.

¶ Utrum pctm̄ ueniale sit ↄmittendum pꝑter uitandū scandalū.R° bz Tho. ubi.s.pctm̄ ueniale pꝑter uitanduz scandalū nūqꝫ est faciendū.Si.n.faciendū est iam nō esset pctm̄. Nā et contingit aliqd pꝑter aliquā circūstātiā nō esse pctm̄.qd̄ illa circūstātia sublata essz pctm̄ ueniale.sicut ꝟbū ociosū ē peccatū ueiale qn̄ absqꝫ utilitate dř Si āt ex cā rōnabili pferať. nō ē ociosū necqꝫ peccatū simpliciter.A.Dic clarius qꝫ nullū peccatū ēt ueniale faciēdū est pꝑter uitandū scandaluz.Sed bn̄ ↄtingit interdū qꝫ aliquid qd̄ esset de se peccatū si fiat pꝑter uitandū scādalū.nullū ē peccatū.ut ē in exemplo ꝑ posito et pz p eūdū Tho.cui cō.pe et Ray.ut in dcā.q.5.B.

¶ Utrum tpalia sint pꝑter scandalū dimittenda.R° bm Tho.ubi.s.Distinguēdū ē.quia si tpalia sint nobis ad conseruandū cōmissa sicut bona ecclesie cōmittunť platis.et bōa cōia rei publice ↄmittunť rectorib⁹.taliū ↄseruatio sicut et depositoꝝ iminet his qb⁹ ↄmissa sūt ex necessitate.et iō n̄ sunt pꝑter scādalū dimittenda.sicut nec alia q̄ sť ↄ necessitate salutis.Un̄ et btūs Tho. cantuariensis repetiit res ecclesie cuz scandalo regis. Si ꝟo tpalia sūt talia qꝝ nos sum⁹ dn̄i dimittē ea tribuēdo si penes nos hēamus. uel nō repetendo si apud alios sint.pꝑter scandalū qn̄qꝫ debemus.qn̄qꝫ nō.Si.n.ex h° scādalū oriať pꝑter ignorantiā uel pꝑt infirmitatē alioꝝ.qd̄ diximus ēē scandalū pusilloꝝ.tunc uel totaliť dimittēda sūt tpalia.uľ aliť scandalū sedādū .s.p aliquā admonitōez.A.Un̄ Aug⁹. li° de bmone dn̄i i mōte dicit. Danduz est qd̄ nec altari nec tibi noceat qꝫtuz ab hoīe credi pōt.et cū negaueris quod petit indicanda est ei iusticia. et meli⁹ ei aliqd dabis cū iniuste petentez correxeris.ut i sū.eo.ti.q.6.ubi hec omnia notanť. B. Si ꝟo scādalū oriatur ex malicia qd̄ ē scandalū phariseoꝝ. tūc pꝑter eos q sic scandalū ↄcitant non sunt tpalia dimittēda. qꝛ hoc ēt noceret bono cōi eo qꝫ dareť malis occasio rapiendi.et noceret ipsis rapientib⁹.qꝛ retinendo aliena i peccato remaneret A.hoc ꝟm nisi in aliq̄ casu spāli caritas aliud suaderet.s.pꝑter bonū pacis ut potest colligi ex dcis s.bellū.p.§.x° nisi extrema necessitas imineret. Un̄ ut et notať in dcā.q.6.glo.Ray.dicit.Si status me⁹ uel familie mee n̄ ē in tuto

si careã re mea: puta q2 paup sũ z idi
geo. z ero in piculo incidendi in ipatiẽ
tiã aut murmuratões ꝯ deũ. ñ teneoꝛ
rẽ meã dare. aut a repetitõe cessare. cũ
debeã plꝰ me diligẽ z meos ꝗ̃ ex̃neu3
ꝑpt hoc. n. excusat q idigẽs ab alio ac
cipit ad vsurã. Si ãt ĩ tuto sit statꝰ me
us z familie mee credo ꝗ debeã dare
rẽ petitã l ꝑ hꝰ scãdalũ vitãdũ: si cre
do eũ re illa bñ vsurũ. aľ nõ. q2 eẽt dar
gladiũ in manu furiosi. B.

Utrũ cibus sit dimittendꝰ ꝑpt scan
dalũ. R. ꝰm Tho. ubi. s. Cibꝰ nõ ẽ tota
lr dimittendꝰ ꝑ scandalũ. q2 sumẽ ci
bũ ẽ de neccitate salutis. s3 talis cibꝰ bñ
ẽ ꝑpt scandalũ dimittendꝰ ꝰm illd. i.
Cor. 8. Nõ manducabo carnẽ in eternũ
ne frẽ meũ scandalizem. A. Facit ad
pdcã qd dcm est in. §. pcedenti. in addi
tione. B.

Utrũ debeamꝰ ꝑptẽ scandalũ vita
re iudiciũ. R. s3 Tho. scda scde. q. 43.
Sic dr Math. 5. volẽti tecu3 i iudicio
ꝯtendẽ z tunicã tuã tollere. dimitte ei
z palliũ. Qd ut dicit Aug. itelligẽdũ
ẽ s3 ꝑpatõe3 ai. ut. s. hõ sit patus pus
pati iniuriã uel fraudẽ. ꝗ̃ iudiciũ sub
ire: si hoc expediat. qñ ꝗ tñ ñ expedit
ut in. §. xi. dictũ est. Et silr intelligẽdũ
illud apli. i. Cor. 6. Iã qde3 oio delictũ
ẽ in vob ꝗ iudicia hẽtis in uos. Quare
nõ magis iniuriã accipitis. Quare non
magis fraudẽ patimini.

Utrũ ꝑpter scãdalũ dimittẽda sint
ista tpalia bona q sũt debita ꝑ spũa
libus. R. ꝰm Tho. vbi. s. Distinguẽdũ
ẽ. q2 aut tle scãdalũ pcedit ex ignorã
tia siue ifirmitate alioꝝ. aut ex mali
cia. Et si qdẽ ex ignorãtia. tũc pñt ñ ac
cipi uľ differri. ut. s. §. x. dcm ẽ. q icipit
Utrũ tpalia. Uñ apľs seminãs spũalia
tpalia stipendia nõ accepit. ne offẽdi
culũ daret euãgelio xpi. ut. p3. i. Cor.
9. Uitabat. n. scandalu3 qd pcedebat
ex ignorãtia gentiliũ q hoc nõ ꝯsueue
rãt. Et iõ ad tps abstinẽdu3 erat ut pꝰ
istruerent hꝰ eẽ debitũ. Et ex sili cã ec
clesia abstinet a decimis exigẽdis in
tris i qbꝰ nõ ẽ ꝯsuetũ dcimas solui. Si
vo scandalũ pcedat ex malicia. agen
dũ ẽ vt in dcõ. §. x. s. dr.

Pone ꝗ aliqs h3 bonã ꝯsciã3 apd
deũ. multi tñ d eo scandalizant hoies
vtrũ sufficiat. R. ꝰm Ray. Posse vidẽ
ri ꝗ sic. 2. Cor. 1. Gl̃a nr̃a hec est testi
moniũ ꝯscie nr̃e. Itẽ. xi. q. 3. sꝰi. Dicas
tñ ꝗ ꝗ̃tu3 in se ẽ qlibet d3 niti satisfa
cere aliis intentõem suã ondẽdo. z cã3
z spẽm mali remouẽdo. Nob. n. neces
saria est vita nr̃a. aliis fama. xi. q. 3. nõ
sũt. Si ãt ipsi nolũt recipe satisfactõ3
parati sẽp repħendẽ z ñ imitari. dolẽ
debẽt ꝗ illi peccãt. z sufficit. xi. q. 3. in
ter vba. A. Et ibi p3 ꝗ ꝑ nobis d ta
libus debemꝰ gaudẽ. Dicit. n. ibi ibi ꝗ
si i ꝯscia nr̃a nõ inueniat malũ qd de
nob hoies loqũt. i magnã debemꝰ le
ticiã ꝑsilire. Et idẽ qd h nõt i sũ. e. ti. q.
7. B. Et hoc idẽ hẽs. s. fama. §. p.

Scientia est studiũ cleri
corum. Qd clẽ
cus deb3 hr̃e sciam sacre scri
pture z aliaꝝ lraꝝ z negocioꝝ. ut. s. oꝛ
dinãdus. §. 4. Et sacrã qdẽ scriptura3
debẽt scire clerici ad subditoꝝ aĩas
informãdas. 36. dis. c. 2. §. ecce. z. c. si qs
vult. Seculares vo scias debẽt scir ad
eruditõe3 ut possint discernẽ verũ a
fallo z ꝑ eas hẽre aditu3 ad sciam pie
tatis. nõ ãt ad uoluptatẽ z delectatõe3
37. dis. §. cũ ergo. Propter hoc statutu3
est ut in certis ecclesiis hẽatur doctoꝛ
z theologie z artiũ liberalium. vt sup
magister. p. §. p. Et intelligas de artibꝰ
libealibꝰ. s. grãmatica pncipalr. z etiã
dialetica. z rhetorica. q2 ille spãlr eru
diũt hoies ad sciam pietatis. Secꝰ de
arismetrica. musica. z astrologia. qa
ille l3 in se contineant vitatem nõ tñ
ducũt ad pietatẽ. dis. 37. si qs. A. Ibi
nihil dr de rhetorica. B. Et tam scias
nũc dcãs qn et poeticas pñt aliq qñ ꝗ
nõ solũ licite s3 et meritorie studẽ. vt
. s. errores gentiliũ legendo detestent
z vtilia q in eis inueniunt ad adiuto
riu3 sacre eruditõnis ꝯuertant. 37. dis.

turbat.z.c.si quid veri. Naz z si qs ad
uersus mathematicos velit scribẽ im
perit' matheseos.risui patebit.37.dis.
q de mẽsa. Paulus q̃z appl's aliq̃ phi
losophoꝝ z poetaꝝ suis scriptis ididit
ut i dcõ.c.turbat. Ulñ.i.Cor].15.º Menã
dri phi sniam ponit dicẽs. Corrũpunt
bonos mores colloqa mala. Et ad Ti
tum ꝑ Epimenidis poete ꝟsiculũ idu
cit. Cretẽses sẽp mẽdaces.male bestie
vẽtris pigri. Et ꝯ atheniẽses disputãs
Aratri poete testimonio vtit dicẽs de
deo. Ipsi'.n.z gen'sum'. Act].17. Hie
ronym' ẽt ꝟsus ẽ ꝟsib' virgilii.de ꝯse.
dis.5.nũq̃.z auctõitate Galieni z Ypo
cratis. de ꝯse.dis.5.ne tales. Itẽ Aug'.
ꝟsib' Lucani.26.q.5.nec mirũ.circa ꝑn
cipiũ. A. Hec vera nisi ex studio ha
rũ sciaꝝ ꝑtermittant vtilioꝛa. qꝛ non
mediocrit errat q minus bonuz ꝑfert
maioꝛi bono. Et idẽ qd̃ H nõt in sũ.li.º
3.ºti.5.q.i.bm Ray.z Ul. B. Debz etiã
clericus siue ꝑlatus hr̃e sciaz negocio
rũ tp̃aliũ.ut h.ĩ.§.4.º

Utrum clerici possint audire leges
aut physicã. R.º Põt verũtñ nõ cã cu
piditatis vel voluptatis.ar.37.dis.c.ꝑ
z.c.legim'.ꝑ.z 2.ºz.c.iõ. nisi sint de illis.
de quibus dcm̃ ẽ.§.excõicatio ꝑ.§.2.ºꝟ.
6.ºz.§.3.ºꝟ.14.º A. Idẽ in dcã.q.i. B

Quantã sciam dꝫ hr̃e ꝑsona ecclesi
astica. R.º Quilibet plat' dꝫ hr̃e sciaz
lr̃ature.z si nõ eminentẽ saltẽ ꝯpeten
tẽ. Aliq ꝑt r̃moueri.ex ꝯ eta.z qli.q̃uis
z ex ꝯ renũc..nisi.ex ꝯ elec.cũ nob oliz
Scia ãt ꝯperẽs vocat q̃ nccia ẽ ad ex
ecutõem cuiuscũq̃ oꝛdinis.sicut sacer
dos inq̃ztũ deputat' ẽ ad celebꝛanduz
diuinũ officiũ tenet scire tm̃ ꝯ grãma
tica ꝙ sciat ꝟba ꝯgrue ꝓferre z accen
tuare.z qd̃ itelligat saltẽ ad lr̃am ea q̃
legit.inq̃ztñ ꝟo ẽ mister sacroꝝ tenet
scire q̃ sit debita mã cuiuslibz sacri. et
modũ rite dispẽsandi ea. Inq̃ztũ ꝟo ẽ
doctõ tenet scir saltẽ rudimẽta z articu
los fidei ꝑ dilectõez opant]. A .i.fidẽ
et opa fidei.qꝛ fides si ñ hꝫ opa mõtua
ẽ in semetipsa. Jac].2.º et sic tenet scire
ptinẽtia ad salutẽ.s.q̃ dꝫ agẽ.a qb' õbe
mus cauẽ.z qũo a pctis debem' resur
gẽ. B. Inq̃ztũ ꝟo ẽ iudex ꝯscie tenet
scire distinguẽ int lepzã z nõ lepzã.pec
catoꝝ.Con.Tho.in 4.ºdis.24.addẽs ꝙ
ad epos ptinet scire ẽt ea q̃ difficulta
tẽ in lege dei faciũt uel facẽ pñt. A.
Idem nõt in sũ.eo.ti.ºq.z.bm Ul. Ray.
Pe.Al.z Tho.vbi ẽt põt colligi ꝙ id
qd̃ dr̃ de sacerdote hꝫ locuz ẽt in aliis
clericis vt debeãt scire ptinẽtia ad of
ficiũ suũ.z sic saltẽ scire grãmaticã et
cetera.ut dcm̃ ẽ inq̃ztũ ad eos ꝑtinet hꝫ
grad' eoꝝ. De scia ãt cõfessoꝛis dcm̃ est
s.ꝯfessoꝛ 2.º§.3.ºin additõe. Sꝫ z secula
res tenent scire ad eoꝝ salutẽ ptinen
tia z hr̃e ꝯpetentẽ noticiã mystẽioꝝ sa
lutis z articuloꝝ fidei.z sacroꝝ ecclesie
ut.s.fides.z eoꝝ q̃ eis ãnectũt.s.opũ fi
dei.vt dcm̃ ẽ.s.videlꝫ q̃ agẽ debet ad
q̃ ptiet noticia ꝓceptoꝝ cõiuz. A qbus
debẽt cauẽ ad q̃ ptiet noticia pctoꝛuz
saltẽ gnãliũ.z qũo debeãt a pctis r̃sur
gẽ.ad q̃ ptinet noticia debite pnie z cõ
fessionis. Si ꝟo neglexerit qs hec sci
re hꝫ ꝯmod itatẽ z ꝯditõem suã. hꝫ ꝯ se
illud.i.Cor].14.º Si qs ignoꝛat ignoꝛa
bit. Et ad hoc faciat qd̃ nõt Alexãder
de ales sup 2.ºsen.dis.39.q.20.q̃ incipit
Octauo q̃ritur. B.

Utꝝ plat' debeat hr̃e sciaz tp̃aliuz
rerũ. R.º Sic.nã debẽt plati subdit] ñ
soluz spũalia :sed ẽt carnalia subsidia
ministrare.exẽplo xp̃i q turbas sequẽ
tes nõ solũ ꝟbo sꝫ ẽt ꝟtute sanabat.et
coꝛpoꝛalib' alimẽtis reficiebat. Et vt
hec plene ꝑficẽ possint dꝫ eos hr̃e soler
tiã secularũ negocioꝝ.ut eoꝝ cautela
z ecclesie seruet idẽnes. z cuiq̃ neces
saria ꝑ suo mõ submistrent. dis.39.ꝑ
totũ. Et nõ ꝙ lꝫ qs ꝑꝑ hoꝝ simplicita
tẽ repellat ab obtinẽdo bñficio: nõ tñ
ꝯuicit ab obtẽto:sꝫ dat ei coadiutoꝛ.7.
q.i.qꝛ frat.ex de elec.cũ in cũct]. Sec'
ãt in lr̃atura.qꝛ si non hẽat saltẽ cõpe
tentẽ põt remoueri.ut i pce.§.dr̃. A.
Idẽ i dcã.q.z.bz Ul. Hosti.z Ray. B.

Utꝝ magi expediat isistẽ scie theo

logie:uel intendē saluti aīaruz. R°. fm
Tho.in q̄libet. Hec duo adinuicē ɔpa
ri pn̄t duplr.s.absolute ⁊ ī aliq̄ cāu. Est
ergo ɔsiderandū q̄ ī aliq̄ artificio me
lioꝛ ē q̄ disponit de artificio. ⁊ dr̄ archi
tectoꝛ q̄ȝ aliq̄s manualis q̄ ope exeq̄t
fm q̄ ei ab illo disponit̄. Un̄ ī edificiis
ɔstruēdis maioꝛi mercede ɔducit̄ q̄ d̄
edificio disponit q̄ȝuis nihil manibus
opet̄ q̄ȝ manuales artifices q̄ dolāt li
gna ⁊ incidūt lapides. In edificio aūt
spūali sunt q̄si manuales oparii q̄ pti
clarit̄ isistūt cure aiaꝝ.puta sacr̄a mi
strando uel aliud hi⁹ pticularit̄ agen
sȝ q̄si pncipales artifices sūt epi q̄ im
perāt ⁊ disponūt q̄lit̄ pdci offm̄ suum
exeq̄ debeāt.pp q̄d epi.i.supintenden
tes dicūt̄. Silr̄ ⁊ theologie doctoꝛes sc̄
q̄si pncipales artifices q̄ īquirūt ⁊ do
cēt q̄lit̄ alii debeāt ꝓcurare curaz. Si
plicit̄ igit̄ meli⁹ ē docē.sacrā scripturā
⁊ magꝭ meritoꝛiū:si bona itētōe agat̄
q̄ȝ ipendē pticularē curā saluti h⁹ ⁊ illi
us. Un̄ ⁊ apl's de se dicit.i.Corꝭ.3°. Non
misit me xp̄s baptizare sȝ euāgelizare
q̄ȝuis baptizare sit op⁹ maxie ɔfēns sa
luti aiaꝝ. Et.2. Thimot̄.2°.dicit hec. A.
.s.vba.ut ibi pȝ doctrine aplice. B.cō
mēda fidelibus q̄ idonei erunt ⁊ alios
docē. Ipa.n.rō demōstrat q̄ meli⁹ est
erudire de ptinētibus ad salutē eos q̄
in se ⁊ ī aliis ꝓficē pn̄t q̄ȝ simplices q̄
in se tm̄ pn̄t ꝓficē. In aliq̄ tn̄ casu ncc̄i
tate īminēte debēt ēt epi ⁊ doctoꝛes ī
termisso ꝓpo offō ptic'arit̄ īrēdē cure
aiaꝝ. A. Idē ī sū.e.ti.q.4. B. De mā
scie.s.discē.⁊.s.mgr̄.p̄ ⁊ 2°.⁊.i. studium.

S Cisma fm Hosti.Goff.⁊
Ray.ē ab vnitate
seu ab vniuersitate fidei illi
cit⁹ discessus. Et dr̄ a scissura q̄ p̄ ī psuȝ
fit.24.q.i.scisma. A. Quo āt ad gnālē
acceptōez.scisma ē dissentio eoꝝ inter
q̄s vnitas eē dȝ fm eosdez.ut in sum.
con.li°.p.ti.6.q.1. B.

Que ē dr̄ia inter scisma ⁊ hēsiz. R°.
fm Ray. hēsis in pncipio sui hȝ puer
sū dei dogma.q̄d nō hȝ scisma.sȝ ī fine
cōfingit aliquā hēsim ut recte videat̄
ab ecclesia recessisse.24.q.3.int̄ hēsim
Posset igit̄ dici q̄ talis ē dr̄ia qual'est
int̄ dispositōz ⁊ hitū. A.i.int̄ cāz ⁊ cau
satū.dcō.c.int̄ hēsim. Uel tal'est dr̄ia q̄
lis est inter genus ⁊ spēm.q2 ois here
ticus est scismatic⁹ ⁊ nō eɔ°.ut h̄ in fi.⁊
in sū.con.eo.ti.q.2.vbi hec notāt̄. B.
Primo.n.dr̄ scisma.sȝ cū ptinacit̄ ihe
sit sue secte asserēs non eē obediendū
Romane eccl'ie.ē hēsis.q2 peccat ī illo
articulo.scāz eccl'iaz catholicā. Ois.n.
hēticus ē scismatic⁹.sȝ nō eɔ°. Idē gof.

Utrū scismaticus vl' hētic⁹ hēat ali
quā ptātē spūalē. R°. fm Tho scd̄a se
cūde.q.39. Duplex ē ptās spūalis. Una
q̄dē sacr̄alis.alia iurisdictōnal'. Sacr̄a
lis q̄dē ptās ē q̄ p aliquā ɔsec̄tōez con
fert̄. ⁊ talis fm suā essentiā remanet ī
hoie q̄ȝdiu viuit siue ī scisma siue ī hē
siȝ labat̄.q̄d pȝ ex h° q̄ rediēs ad eccle
siā n̄ iterū ɔsec̄t̄.sȝ tn̄ tales vsuȝ ptātꝭ
amittūt.ita q̄ nō lȝ eis sua ptāte vti.
Si tū vsi fuerit.effcm̄ hn̄t in sacr̄alib⁹
q2 ī hiſ hō nō opat̄ nisi sicut instr̄m d̄i
Un̄ effcūs sacr̄ales nō excludūt̄ ꝓpter
culpā quācūq̄ȝ ɔfērꝭ sacr̄m. Potestas
āt iurisdictōnal'est q̄ ex simplici iniūc
tōe hōis ɔfert̄.⁊ iō non īmobilit̄ adhēt
⁊ in scismaticis ⁊ hēticis n̄ manet Un̄
nec pn̄t absoluere nec excōicare. aut ī
dulgentias facē.aut aliud huiusmodi
⁊ si fecerint nihil est factū.7.q.i.noua
cian⁹. A. Idem ī sum.eo.ti.q.3. B.

Qualit̄ scismatici puniūt̄. R°. fm
Ray. A deo q̄dē legūt̄ multiplicit̄ pu
niri.ut dathā ⁊ Abirō q̄ hyatu t̄re ab
soꝛpti st̄. Nūeri.16. Itē.x.tribus q̄ Hie
roboā adheserūt date st̄ ī dispositōez
3° regꝭ.12.⁊ 13°. A. ɔiūctꝭ seq̄ntib⁹. B.⁊ a
liis mltꝭ exēplis. Ab hoīe q̄ȝ siue a iu
dice puniūt̄ p excōicatōez ul' d̄positō
nē.23.dis.in noīe dn̄i.ex̄ e.c.2. Itē puni
unt̄ pecuniālit̄.ar.23.q.7.q̄ āt. Item si
necesse ē manu ēt militari siue arma
ta.17.dis.nec licuit.xi.q.i.petim⁹. Et de
his penis ēt tāgit Tho.scd̄a scd̄e.q.39
A. Idē in sū.cō.eo.ti.q.4. B.

¶ Qđ sit grauiꝰ pctm̄. scisma uel hēsis. Rͦ ꝺm Tho. scđa scđe q. 39ͦ. Hēsis simplicitͬ est ḡuius peccatū. qꝛ ē pctm̄ ɔ̄ ipsū deū ꝺm ꝙ in se est prima ꝟitas cui fides innitit̄. Scisma aūt ē ɔ̄ eccl'iasticā vnitatē q̄ ē minꝰ ꝙ̄ ip̄e deꝰ. Ex aliq̄ tn̄ circūstātia ɔtigē posset ꝙ aliqs scismaticus ḡuiꝰ peccaret ꝙ̄ infidelis aliqs. ꝛ hoc ꝑꝑ maiorē ɔtēptū. uel ꝓpter maiꝰ ꝑiculū qđ iducit. ul' ꝑꝑ aliqđ hiꝰ A. Idē in sū. eo. ti. q. 5. B.

¶ Qualit̄ redeūtes a scismate sūt recipiēdi. Rͦ. Scismaticꝰ volēs redir̄ dꝫ abiurare scisma ꝛ satisfacē ad mandatū eccl'ie. ꝛ dꝫ recipi cū manꝰ ipositōe A. id ē eccl'iastica ptāte ꝑ quā dꝫ a peccato scismatꝭ ꝛ penis ex eo sequētibus absolui. ut pōt colligi ex iuribꝰ allatis B. ut eccipiant spūm scm̄ q ex̄ ecclesiā n̄ ē nec dari p̄t. 24. q. i. dicimꝰ. ꝛ. c. pudenda. ꝛ. c. scisma. At si qs recōciliatus dicat secū circa ordies dispensatū: ꝓbare dꝫ ab eo q p̄t dispēsar̄. ut ex̄ eo. c. fi. A. Idē i sū. e. ti. q. 6. ꝫ Ray. ꝛ gof. B.

¶ Quis pōt dispensare cū ordiatꝭ ab hētico scismatico uel excōicato. Rͦ ꝫ Host. Si scient̄ a tali ordinē r̄ceperūt tūc soiꝰ papa dispensat. Si ꝟo ex ignorātia nō tn̄ supina. tūc ꝑ discretuꝫ p̄latū cū tl'ibꝰ poterit dispēsari ex̄ de ord. ab epō q re. c. p̄. ꝛ 2ͦ. Sꝫ i ep̄atu solꝰ papa dispensat ex̄ de elec. qꝛ diligētia. Et ꝺ sic ordinatꝭ hēs sup̄ ordiatꝰ p̄. §. pl't. ꝛ fi. A. Idē qđ i hͦ. §. nōt i sū. e. ti. q. 7. B. Alienatōes fcē a scismaticꝭ n̄ ualēt ut. s̄. alienatō. §. pl't. ꝛ q innitit̄ eis ē excōicatꝰ. ut. s̄. excōicatō. p̄. § 2ͦ. in fi.

Ecretorū reuelatio vide sup̄ reuelatō. ꝛ. i. testis. 3ͦ. §. xiͦ.

Editio Utrū sit mortale pctm̄. Rͦ. scđm Tho. scđa scđe. q. 42. Seditō ꝓprie opponit̄ vnitati multitudis. s. ppl'i ciuitatis. uel regni. ꝛ sic oppōitur iusticie ꝛ cōi bono. A. qꝛ scđm Augꝰ. in liͦ ꝺ ciuitate dei. ppl'm determiant sapientes non esse cetū multitudis sꝫ cetū iuris ɔsensu. et utilitatis cōis sociatū. ut in sū. liͦ 3ͦ. ti. 34. q. 228. vbi hec notant̄. B. Et iō ex suo gnē ē pctm̄ mortale ꝛ tāto ḡuius q̄to bonū cōe qđ impugnat̄ ꝑ seditōem ē maiꝰ ꝙ̄ bonū p̄uatū quod impugnat̄ ꝑ rixā. Pctm̄ aūt seditōis p̄ ꝛ principalit̄ ꝑtinet ad eos q seditōem ꝓcurant. 2ͦ autem ad eos qui illos sequuntur ꝑturbantes bonū cōe. Illi ꝟo qui bonuꝫ cōe defendunt eis resistentes. non sūt dicendi seditiosi. sicut nec illi q se defendunt dicūtur rixosi.

Entencia Qn̄qꝫ dicit̄ sentētia lata a iure. qn̄qꝫ a iudice. A iur̄ qn̄ est de hoc fcm̄ statutū ab eo q condere pōt. de quibꝰ hēs sup̄ lex. §. 2ͦ. Sententia vero a iudice ē. qn̄ aliqs iudex iudicat inter ꝑtes. uel qn̄ excōicat. vt ꝓpter ɔtumaciā ꝛ huiusmodi. Silr̄ ēt dr̄ a iudice fieri. qn̄ nō ꝑ modū ɔstitutōis sꝫ in odiū alicuius mali iaꝫ cōmissi fert̄ excōicatio siue gnālis siue spāl'. Et silr̄ dico ēt si fiat in odiū ɔmittētiū in futuro. dū tn̄ non intendat facē perpetuā constitutōeꝫ. A. uel ꝑticulareꝫ. Nam si intendat facere sententiā respectu ꝑticulariū ꝑsonaꝝ. aut ēt gnālē sed non ꝑpetuam. dr̄ esse iudicis ꝺm glo. Ray. ꝛ in sū. liͦ 3ͦ. ti. 33. q. 86. vbi hec notant̄. Et p̄dictis con. Albricus. Sed vr̄ ꝙ snīa tunc dicat̄ iudicis qn̄ seruatur ꝓcessus ꝛ ordo iudiciariꝰ. ꝛ nō aliter. al' sententia eēt iniusta ꝛ iudex puniendꝰ. ex̄ de sen. exco. sacro. ꝛ eo. ti. cū medicinalis. liͦ 6ͦ. B.

¶ Que est snīa interlocutoria. Rͦ ꝺm Ray. Est illa q̄ non sup ꝑncipali sed sup aliis qōnibus ꝓfert̄. s. iter p̄ncipiū cause ꝛ finē. ꝛ est de aliquo teste repellendo uel recipiendo. de dilatōne danda uel non. Uel pōt dici iterlocutoria. qꝛ inter ꝑtes loquēdo ꝓfert̄ sine scripture solennitate. ex̄ eo. et si. liͦ 6ͦ. Nn̄ tn̄ debet redigi in scriptis. sꝫ nō ē ꝓpt̄ hoc necesse ꝙ descriptio recitet̄. A. i. in scriptis ꝓferatur. ut in sū. e. ti. q. 27.

vbi hec notant̃ ſꝫ Ray. ꝛ glo. ei⁹. B.
ex̃ eo. q̃m. A. h⁹ c. hẽt in ti. ꝯ pba. B.
¶ Que ē ſn̄ia diffinitia. R⁹. ſm Ray.
Diffinitia ſn̄ia ē q̄ principal' queſtio
diffinit̃. ff. ꝯ re iudi. l. i. Et dꝫ ꝓferri ab
ip̄o iudice ꝛ nō ab alio. alit̃ n̄ valꝫ: niſi
iudex ſit ep̄s q pōt ꝑ aliū̃ recitare ad i
ſtar illuſtriū̃. C. de ſen. ex peri. r̃ci. l. 2. ꝛ
i autē. ut ab illuſtri. ꝛ q ſup eā digni ſit
§. ſancim⁹ igit̃ coll. 5. ex̃. eo. ꝛ ſi li⁰ 6⁰. A.
Iſtud c. ꝛ ſi. bn̄ facit. alia ꝟo iura alle
gata. s̃. paru facīūt. B.
¶ Utꝝ ſn̄ia diffinitia ſine ſcripto va
leat in aliq̊ caſu. R⁹ Sūt caſus in qb⁹
valet ſꝫ Io. an. videlꝫ q̄n breues ſunt
cauſe. ꝛ maxie viliū̃ ꝑſonaꝝ. ꝛ pōt dici
breuis duoꝝ aureoꝝ. ff. de dolo. l. adeſt
ꝛ. l. ꝑce. in fi. A. Iſte leges nō vident̃
ibi hēri. Et de iſtis cauſis breuib⁹ vili
um ꝑſonaꝝ dr̃ in autē. niſi. de qua. i. Et
ſm Ray. ꝛ in ſū. eo. ti. q. 28. cauſe modi
ce ſiue breues dicūt̃ trecētoꝝ aureoꝝ
uel q̄ngentoꝝ ſolidoꝝ. Sꝫ meli⁹ vr̃ qꝺ
ſeq̄tur. ſ. vt attendit̃ ꝯſuetudo. q̄ ſi nō
appet relinq̄t̃ iudicis arbitrio. ꝑ iura
. i. allegata. B. Inſpiciat̃ āt q̄litas ꝑ
ſonaꝝ. ꝛ relinquat̃ arbitrio iudicis. ff.
de iure deliberā. l. i. ex̃ de offi. delega.
de cauſis. vel inſpiciat̃ ꝯſuetudo loci
vel fori. xi. diſ. ꝯſuetudinis. Itē valet
cū ep̄s in cā ciuili int̃ clericos iudicat
xi. q. i. ſi qs cū clerico. ꝛ. C. de ſen. ex pe
ri r̃ci. in autē. niſi. Itē cū ꝑſes ꝯpoſito
officio ꝯuenit̃ ut reddat admiſtratōeꝫ
in auten. ut iudi. ſine quoq̊ ſuffra. §. ne
ceſſitatem. coll. 2. A. Ibi nō vr̃ h⁹ cla
re dici. tn̄ idē ponit Albric⁹. B. Item
cū papa ꝑ ſe ꝓnūciat. valet. n. lꝫ nō tu
lerit eā in ſcriptis. Ipſe. n. ſolutus ē le
gibus. C. de legi. digna vox. Itē ſm q̊ſ
dā valet: ſi lata ſit in cā matrimoniali
ex̃ ꝯ teſti. Albric⁹. A. Et ibi bn̄ vr̃ h⁹
ꝓbari. Et idē ē in oibus cauſis i qbus
ꝓcedit̃ de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura
iudicii. vt in cle. ſepe. de ꝟbo. ſig. B.
¶ Sententia dꝫ ferri ſedēdo. Itē i lo
co publico ꝛ honeſto. 3. q. 3. §. ſpaciū. in
fi. ff. de arbi. ſi cū dies. §. ſi arbit̃. Itē dꝫ
ferri ꝯ die ꝛ nō i tenebris. vt. s̃. iuriſdi
tio. i fi. Itē nec diebus feriatis. maxie
ſolēnibus ꝛ feſtiuis. ut. s̃. ferie. §. 2⁰. Itē
nō dꝫ ferri ꝑ venalitatē. 2. q. 6. §. diffini
tiua. Hec ꝛ multa alia requirunt̃ in ſē
tentia: q̊ꝝ ſi aliquod amiſſū fuerit nō
valebit. A. Et de his multa ponuntur
in ꝑdcō. c. diffinitia. cū ſequēti. B.
¶ Utꝝ ſn̄ia a nō ſuo iudice lata tene
at? R⁹ eſt nulla. ex̃. de iudi. at ſi clerici.
niſi in cā reconuentōis. 3. q. 8. c⁹ in agen
do. ex̃ de mutu. peti. c. ꝑ. ꝛ. 2⁰. Itē tenet
ſn̄ia cū qs laicus ex certa ſcia ꝯſētit in
iudicem nō ſuū. ff. de iuriſdi. om. iudi.
l. ſi ꝑ errorē. A. ꝯiūcta. l. ē receptū. eo.
ti. B. ex̃. de foro ꝯpe. ſignificaſti. Sꝫ
hoc nō hꝫ locū in clericis. qui nō pn̄t i
aliū iudicē ꝯſētire: niſi ſit ꝑſona eccle
ſiaſtica. ꝛ que iuriſditōnem ordinariā
hēat. ꝛ de volūtate ſui ep̄i. ut in dcō. c.
ſignificaſti. De hac mā hēs. s̃. iudex ꝑ.
§. 2⁰. ꝛ. §. plt. vel ēt niſi in cā recōuētōis.
Nā ꝛ ſi clericus ꝯueiat laicū coraꝫ iu
dice laico. ꝛ ille laicus recōueniat cleri
cū ciuilit̃. ſi ferat̃ ſn̄ia ꝯ clericuꝫ bn̄ te
net. q2 ſuus iudex eſt ꝑ recōuētōeꝫ. ex̃
de mu. peti. c. ꝑ. ꝛ 2⁰. ꝛ. 3. q. 8. §. cuius i agē
do. C. de ſen. ꝛ inter. om. iu. cū papinia
nus. ꝛ in autē. ꝛ ꝯſequent̃. Crimialiter
ꝟo laicus clericū ꝯuenire nō poſſet co
rā iudice ſeculari. xi. q. i. c. i. ꝛ. 2⁰. nec recō
ueire pōt: q2 i crimie nō admittit̃ recō
uentō. 3. q. xi. negāda. ꝛ nō relatōne cri
minū: ſꝫ innocētia re⁹ purgat̃. ff. ꝯ pu
bli. iudi. l. is qui. A. Quaſi idē notatur
in ſū. li⁰ 3⁰. ti. 33. q. 28. ad finem. B.
¶ Quid ſi ſunt duo iudices ꝛ ꝓferūt
diuerſas ſn̄ias? R⁹. Si ꝓceſſerūt ex iu
riſditōe ordinaria. tenet ꝓ reo. ꝛ nō ꝓ
actore: niſi in cā fauorabili. puta mr̄i
monio. dote. ul' libertate. ſiue teſtamē
to: ſi ꝓ his fueit lata. Si ꝟo ꝓceſſerūt
ex ꝑtāte delegata. pēdet ex arbitrio ꝯ
legantis. Nō ſi ex cōpromiſſo. neutra
dꝫ hr̄e vigorē. ex̃ de ſen. ꝛ re iu. duob⁹.
¶ Quis effectus ē ſn̄ie? R⁹ ſm Ray.
Effectus ei⁹ ē multiplex. Primus eſt
ꝙ pro veritate accipitur q̄tū ad illos

inter q̄s lata est. Et itellige postq̄ trā
siuit in rē iudicatā.s.q2 ab ea appella
ri nō possit.qđ est p⁹ decē dies.ff de re
iuđ.res iudicata. Itē effcūs snīe est q
in actōibus psonalib⁹ mandet execu
tōni infra q̄tuor mēses.ex̄ de offi.dele.
querēti.z ex̄ eo.qđ ad ↄsultatōnez.tñ
tps ipm nō pōt artari z prorogari cā co
gnita.vt in pallegato.c.qđ ad cōsulta
tōem.z.ff.de re iudi.l.2. In actōnib⁹ vo
realibus cū res certa petita ē. puta li
ber.equus.ager.domus.dz mādari exe
cutōni statim post decem dies qui cō
cessi sunt ad appellandum.z hoc si res
sit in psentia.in insti.de offi. iudi.i pn.
Et idem debz fieri in actōne criminali
Nec.n.in talibus est executio differē
da.2.q.i.sicut. Fallit tñ in quatuor casi
bus. Primo.s.cū princeps ex vindicta
seuerius fert sentētiā.quia tunc differ
tur executio ad min⁹ p.30.dies. ut lo
cus possit esse misericordie. uel si res
exigit etiā penitentie.xi.q.3.cuz apud
in .fi. C.de pe.si vidicari. Itez cū sentē
tia lata est in mulierem pgnantē. Nā
differtur vsq ad tempus partus.đ re
gu.iur.l.pregnantis. A . Hec lex nō
est ibi.sed.ff.de pe. B . Item si capi
talis sententia est lata in seruū differ
tur executio quousq reddiderit ratio
cinia admīstratiōis quā gessit.C.đ bo.
pscrip.l.i. Itē cū quis est ↄfessus đ cri
mine.C.de custo.reo.l.2.vbi dr̄ q reus
ↄfessus de crimie in iure retrudatur i
carcerē.z postmodū reduct⁹ apđ acta
audiat.ut.s.cōfessionē iteret. Sunt et
alii plures effectus sentētie q̄s nō pro
sequor.q2 potius ad forū contentiosū
ptinēt A . Idem in sū.eo ti.q.30. B .
Utrū snīa lata iter aliquos piudicet
aliis. R. Regularit̄ nec snīa nec res in
ter alios acta vel iudicata preiudicat
aliis.extra de fide instru.inter dilectos
z ex̄ eo.c.q̄uis. C.res inter alios acta
p totū. Fallit tñ in multis casib⁹.s. cū.
cause sūt ↄnexe.si.dis.tantis.3.q.6.hoc
quippe.ex̄ de accusa.ad petitōnem.ex̄
de purga.cano.c.plt. A . Exemplum
pōt poni in casu de quo in fine.§.dicit

Alit āt lz snīa sup vna cā lata.puta su
per amotōnē alicuius a bn̄ficio faciat
psūptōem in alia videlz sup collatiōe
dicti bn̄ficii alt̄i facta.non tñ piudicat
alteri si ille cui facta est collatio vel
sitis nesciuerit cām agitari.cū regula
sit in ↄriuz.vt patet in pncipio.§. nec
rō aliud suadeat.nec i iuribus allega
tis ↄriū videatur probari. B . Itez
in cā libertatis.ff.de sta.ho.l.ingenuuz
Item in causa filiatōnis.ff. de liberis
agno.l.i.in fi.z.l.2.z.3.in pn. Item fallit
si actio vel defensio pmo loco ptineat
ad aliquē.z ipse scient patiat sequētē
experiri de re ista.q2 intelligit iuri suo
renūciare.vt si debitor passus sit expi
ri creditorez de pprietate pignoris.q
succubuit.si debitor postea vellet age
re obstabit ei res iudicata.ut etiā eo⁹
creditor passus sit debitorē agē.ff.đ re
iudi.sepe.ex̄ eo.c.plt.vbi hec oia notā
tur. A .s.in glo.in quibus etiam loci
notatur z id quod in sequenti.§.habe
tur. B .
¶ Utrū snīa lata inter alios alteri pro
desse possit. R. Regulariter nec snīa
nec alia res inter alios acta alteri pro
dest. Sed fallit quia prodest in certis
casibus.primo quidem in querela iof
ficiosi testamenti.ff.de inoffi.testamē.
l.papinianus.§.meminisse. A . Ibi
snīa lata ↄ agentem de inofficioso te
stamento prodest fisco cui acquiritur
quod dicto agenti relictum fuerat ex
eodem testamento. B . Item in re
indiuisibili.ff.si ser.vendi.l.loci.§.si fū
dus. A . Ibi dicitur q sentētia lata
p vno dn̄orum alicuius fundi sup ser
uitute fundo debita prodest etiā aliis.
B . Item in re cōmuni cum pupillo.
ff.queadmo.ser.amit.l. si communez
A . Ibi dicitur q habenti cum pupil
lo cōmunem fundum cui debetur ser
uitus vie non obest pscriptio.quia nō
vsi fuerint pupillus z ipse. z hoc ppt
priuilegium pupilli. B .2.q.6.§.diffi
nitiua.vo.qn̄q plures. A . Potius in
cipit quādo vnā. B .ex̄ de appel.c.
plt. A . Ibi dr̄ vna snīa pluribus con

demnatis.si vnus solus ad appellatō
nis beneficium conuolauerit.illius vi
ctoria iure cōmuni ceteris suffragať:
si cōmuni iure inueniť. Idez negociū
⁊ eadez causa defensionis existit. B.
Item prodest vbi res est cōmunis cū
fisco. C.de cōmuni re alie.l.2. A. Ibi ꝯ
hoc parum dicitur.sed posset dici per
argumentum idem quod de pupillo
habetur in dicta.l.si cōmunem.sed ibi
non dicitur de sententia.sed ꝯ prescri
ptione.ut patuit. B. Notantur hec
extra eo.c.penult. A.s.in glo.⁊ ꝯbēt
intelligi cum predictis modificationi
bus. B.

¶ Quibus auxiliis subleuatur sentē
tia? R. Quatuor. Subleuatur enim
quandoqꝫ per appellationem que de
bet fieri infra decem dies tempore la
te sententie.2.q.6.c.pri.⁊ c.anteriorū.
2.ᵒ per supplicatōnem.vt cum lata est
a principe.uel ab alio a quo non licet
appellare.35.q.9.vtinam.⁊ c.sentētiaz
3.ᵒ per querelam falsi.ut si dicatur lata
per falsos testes.vel alias falsas ꝓba
tōnes.extra de testi.sicut nobis. extra
de procurato.in nostra.⁊ de proba.licz
C.de fal.l.querela. A.vbi dicitur q̄
rela falsi temporalibus prescriptioni
bus non excludatur.nisi.20.annorum
exceptione.sicut cetera quoqꝫ fere cri
mina.sed ut patet in sum.eo.tiᵒ.qōne
31.glo. Ray.dicit ꝙ in hoc ſm quosdaz
tria exiguntur.s.corruptio in testibus
falsitas in attestationibus.et ꝙ iudex
secutus fuerit in sententia falsitatem
attestationum. Io.tamen notauit ex
tra de proba.licet causam.ꝙ sic suffic
probare instrumentum eē falsum.ut
C.si ex fal.instrumē.l.penult.in fi.ita ⁊
testes.cum par sit fides testium et in
strumentorum.hec ibi. Uerius videť
ꝙ sufficiunt duo.videlz falsitas testiū
⁊ ꝙ ex falsis eorum testimoniis iudex
fuerit motus ad sententiandum.dicta
l.penult.C.si ex fal.instrumen.vbi di
citur.Falsam quidem testatōnez qua
diuersa pars i iudicio aduersus te vsa
est ut proponis.solito more arguere n̄
prohiberis.sed causa iudicati in irrituz
non reuocatur.nisi probare poteris eū
qui iudicauerat secutum eius instru
menti fidem.quod falsum esse consti
terit aduersus te pronunciasse. Et idē
etiam est de instrumentis.ut patet ex
eadem.l.⁊ eodem ti.l.fi.vbi dicitur. Iu
dicati executio solet suspendi.⁊ soluti
dari repetitio.si falsis instrumentis cir
cūuentam esse religionem iudicantis
crimine postea falsi illato manifestis
probationibus fuerit ostensum. B.
Item quarto per in integrum restitu
tonem.extra de in inte.resti.per totuz.
A.Idem quod in hoc.§.notatur in di
cta.q.31.ſm Ray. B.

Sepultura primo

Sepultura primo cōmuniter. Sepultura scd̄m
Hoff.quandoqꝫ accipitur pro ipso offi
cio quod impenditur corporibꝰ sepe
liendis. Et de hac intelligitur ꝙ ven
di non potest.extra de simo.non satis.
13.q.2.precipiendum.1.q.1.dictū.2.ᵒ quā
doqꝫ sepultura dicitur ipsa terra que
si est de cimiterio.uel fuit ibi aliqs se
pultꝰ iterū vēdi nō pōt.ff.de rei vēdi.
q̄ religiosis.3.ᵒ qn̄qꝫ dr̄ ipsa tūba. A.i.
archa marmorea ul' lapidea.ut i sū.li.
p.ti.16.q.1. B.⁊ illa vendi pōt si nullꝰ i
ea sepultus sit. Alioquin locꝰ scūs ē re
ligiosus ⁊ vēdi nō pōt.ff.de reli.⁊ sūp.
fu.l.2.13.q.2.questa.⁊ c.postqꝫ 4.ᵒ dr̄ qn̄
qꝫ t̄ra pura q̄ deputāda ē ad vsū sepul
ture.⁊ hec vēdi pōt.12.q.2.aurū. A.Lō.
Inno.⁊ Hosti. Et addit Inno.ꝙ si vas
aliquod lapideū uel ligneum pro aliq̄
sepeliēdo ē scm̄ pōt vendi.nisi sit scm̄
sacrū per pontificē.vel ad hoc spāl' ꝯ
putatū.ex̄ de reli.domi.ad hec. Licet
eim in aliquo loco sit sepultus aliqs
sine pontificis auctoritate.nō credimꝰ
locū sacruz ſm canones.licet secus sit
scd̄m leges.ff.de reli.l.2. Si autem lo
ca p̄dcā sint sacra uel ad hoc ꝯputata
ꝑ epm̄.vendē nō lz.ex̄ eo.abolende.et
nōtur in dicta.q.1. B.

¶ Quid ẽ ius sepulture. R° ƀƺ Ray.
Ius sepulture est qͦd ꝯpetit eccl'ie ad
sepeliendũ aliq̃s in cimiterio suo. ⁊ ꝓ
uenit ex pontifici assignatõe. ar. 13. q. i.
ecclesias. Cõpetit ãt gnãl'r ecclesiis ꝑ
rochialibus ⁊ ẽt illis qbus a iure vel
ꝑuilegio ꝯcessũ ẽ. nõ ãt aliis. A. Con.
Inno. qui ẽt dicit ꝙ nõ oĩs ecclesia hƺ
cimiteriũ. ſƺ ille tñ q̃ hñt pp'lm uel q̃
hñt ex ꝑuilegio. ut in sũ. eo. ti. q. 2. B.
¶ Utꝝ alibi q̃ꝫ apud ecclesiã possit eẽ
sepultura? R° ƀm Inno. Cimiteriũ vl'
quecũq; sepulture ꝺbẽt eẽ circa eccle
siã. 17. q. 4. sicut. ſƺ tñ bñ põt cimiteriũ
aliq̃ꝫtulũ eẽ remotũ ab ecclesia. nõ tñ
credim' ꝙ alicui loco ẽt religioso ho
spitali uel hi' possit accedẽ sepultura
nisi hẽat ecclesiã. Itẽ in vno cimiterio
multe ecclesie possunt hr̃e ius sepeliẽ
di ꝑrochiãos suos. A. Idẽ i ꝺcã. q. 2. B.
¶ Utꝝ pactũ ꝑiudicet sepulture? R°
Pactum qͦd fit cũ rectore ꝑrochial' ec
clesie de nõ recipiẽdo aliq̃s vel certos
ꝑrochianos ei' ad sepulturã ꝑuari de
bet ẽt ab his qbus a sede apl'ica sepul
tura libẽa ẽ ꝯcessa. lƺ illi apud eos ele
gerint sepeliri. ex̃ de pac. pactũ. li° 6°
¶ Ubi dƺ sepeliri q ꝺcedit nll'a sepul
tura electa? R° ƀm Io. an. sup. c. aiarũ
de sepul. li° 6° Sepeliri dƺ in sepulcro
ꝑentũ exẽplo ꝑr̃iacharũ. 13. q. 2. Ebron
ex̃ eo. nos instituta. ⁊ c. frat̃nitatẽ. uel i
ꝑrochiali ecclesia si ꝯsuetudo sit. A.
Inno ꝺ iure cõi qs dƺ regularit̃ sepe
liri in ecclesia ꝑrochiali. nisi ꝯsuetudo
repugnet q̃ seruãda foret ƀm Ray. et
Inno. ⁊ in sũ. e. ti. q. 10. vel nisi sepultu
ra maiorũ suoꝝ sit alibi. extra eo. si qs
li° 6°. B. Nõ si talis sit aliemgena.
uel viator. dƺ sepeliri apud ecclesiaƺ i
c' ꝑrochia mortu' est. 13. q. i. eccl'ias. vl'
in eccl'ia cathedrali si sit ꝯsuetu° 15. q.
i. c. ꝑͦ. A. Inno. ãt dicit simpl'r ꝙ talis
viator dƺ sepeliri in eccl'ia cathedrali
Hosti. ꝟo ait. ꝙ si de facili ⁊ sine feto
re portari posset. cũ suis ꝑntibus essƺ
tumulãd'. ar. extra e. c. ꝑͦ. ⁊ c. fraternita
tem. nisi contraria cõsuetudo apparet
ſƺ ut dicit Inno. ex̃ e. c. i. hec oĩa discre
to iudici ꝯmittant̃. B. Clerici q̃ƺ si ñ
eligãt sepulturã. sepeliri debẽt i eccl'ia
vbi sũt clerici. A. Idẽ in ꝺcã. q. 10. ƀm
Inno. religiosi ꝟo debẽt sepeliri apud
locũ sue religionis vbi moriunt̃ 16. q.
i. c. i. B. Itẽ q hƺ domiciliũ in ciuita
te uel castro. sed qñq; ad villã ruraleƺ
se transfert cã recreatõnis: vl' ut rura
lia exerceat. ⁊ nõ electa sepultura ꝺce
dit ñ dƺ sepeliri in ecclesia ꝺcẽ ville ſƺ
in sua ꝑrochiali. uel poti' i ea in q̃ ma
iorũ suoꝝ antiq̃ꝝ ab antiqͦ existit sep'l
tura. dũmõ absq; ꝑiculo. ad ipaƺ vale
at deportari. Mulier q̃ plures viros
habuit si sepulturã nõ eligat ẽ cũ uiro
vltio c' domiciliũ ⁊ honorẽ retinet tu
mulãda. extra eo. is q. A. Al' incipit. si
quis. B. li° 6°
¶ Quid de his q recipiunt alienũ ad
sepulturã in casu nõ ꝯcesso? R° Tenẽ
tur ad restitutõeƺ corꝑis si petat̃. Itẽ
tenent̃ restituere qcqd occasione illi'
ꝑceperũt. vel q̃ ꝑcipi potuerũt. A. s.
de iure. ⁊ h° rõne male fidei ƀm glo. in
c. cũ liberũ. extra e. ⁊ nõt̃ i sũ. e. ti. q. 12.
B. extra eo. frat̃nitatẽ. in fi. ⁊ c. ex ꝑte
ꝑͦ. ⁊ c. cũ liberũ. ⁊ c. cũ in ꝑsẽtia ⁊ extra
eo. c. aiarum li° 6°
¶ Quis tenet̃ facẽ expensas sepultu
re? R° Heres tenet̃ ⁊ ab ipso peti pñt
q̃ vt̃ q̃si ꝯctũ cũ defũcto. A. Hoc hẽt
ff. de reli. l. i. B. Et de hac mã vide. s.
restitutõ 2° § 5° circa fi. Itẽ si mulier
hƺ dotẽ de ipa dote debẽt fieri expẽse
funeris. si nõ hẽat. tũc ad ipsũ maritũ
ꝑtinẽt. ff. de reli. ⁊ sumpt. fune. l. i. ⁊ l. si
qs. A. Melius i. l. ꝙ si nulla. eo. ti vbi
pƺ ꝙ ad h° ꝑͦ tenet̃ hẽs vxoris emanci
pate si hẽat pr̃eƺ. ꝙ si nõ hẽat hẽdem
tenet̃ pr̃. ꝙ si ꝑdicti nõ supsint uel nõ
sint potẽtes. tenet̃ marit' inq̃ꝫtũ facẽ
põt. tenet̃ ẽt ꝑncipalit̃ maritus ad hoc
vsq; ad q̃ntitatẽ lucrate doti. ita tñ ꝙ
si mulier hẽat alia bõa in hẽditate. pu
ta ducentũ. marit' tenet̃ tm̃ ꝓ rata do
tis ꝑuenientis ad eũ q̃ forte fuit in cẽ
tum. ⁊ sic ꝓ tertia ꝑte sũptuuƺ. ⁊ hẽs

p duab' ptibus.ff.eo.l.Neratius.cuz multis sequentib'. Et idē q in hoc.§. nōt in sū.eo.ti.q.30.sm Hosti. B.

¶ Quid de his q moriente molestāt sepulturā ipediūt. aut funeri iniuriantur? R. Qui ad domū moribūdi accedit z ipm uel alios molestat. vel reb' ei' signa pōit.cadit ab actōe.z i tātūdē ɔdēnatur hēdib' defūcti. z publicatur ētia ps bonoz ei'.z ē infamis. Et idez in eo q circa funus peccat. L. de sepul. vio.in auten.item qui domū. A. Ibi dr. Itē q domū moribūdi accesserit.ipsum aliosue q eiusdē familie sunt molestans.aut rebus ei' non seruato legali officio signacula iponit ab actōe p' mortē illius cadat.z alterū tantūdem exigat ab hēdib' iniuriati. publicāda ētia pte bonoz.ipso q̄z ifamia nōto. Et eisdem penis subiaceat q eo moriēte circa funus peccat z exequias phibz B. Nec dz ipediri sepultura ptextu debiti vel cuiuscūqz obligatōnis. L. de sepul. vio.l.cū sit. A. Et ibi pz q qcūqz pmissio siue obligatio fuerit extorta p tale ipedimētū nulla ē. nec fcā ɔfessio.z data pignora debēt reddi.z ipediens punit pena qnqgīnta librarūz auri.q si nō pōt soluē puniat i corpe. B. Nec dz inferri molestia infra nouez dies ab obitu.al' p tunc est inutile.ut ibi in auten.sz nec ante. A. Ibi dr. Sz nec ante nouez dies ab obitu numerādos vlla prorsus fiat molestia aduersus quēlibet ex psonis defūcti. Si q̄ enim cautio:si qd sile fiat.iutile erit. Et idez quod in hoc.§.notat.in sū.eo.ti.q.30 sz Az0.z Hosti. B. Sz tū impediretur sepultura in multis casib' aīe de qb' hēs.i.sepultura 4. Utrū liceat spoliare mortuos.s̄.mortuus.§.2.

Sepultura 2.

s.qt̄uz ad electōem. Precipitur vniuersis clericis secularibus z religiosis. A. cuiuscūqz status vel ɔditōis existant. ut in.c.aiarū de quo.i. B. sub intermi natōne maledictōnis eterne.ne inducant aliqs ad vouendū.iurandū fide i terposita.seu al' pmittendū ut apō eorū ecclesias eligāt sepulturā.uel iā electaz vlterius nō imutēt. Alit talis electio irrita est.z q sic elegerint.nec pnt sepeliri apud ecclesias sic electas.nec eligē alibi.sz oio sūt sepeliendi apō ecclesias apud q̄s fuissent sepeliendi si nō elegissent sepulturā.ex ō sepul.aiarū.li.6. Cui ɔstitutōni supaddit q q ɔtrium fecerit sit excōicatus z n̄ possit absolui nisi a papa.uel in mortis articulo.vt.s̄.absolutō p.§.3.v.4. A. De hus de hoc dr in cle.cupientes.ad fi.ō pe. B. Itē religiosi uel clerici qui p dictos in suis ecclesiis uel cimiteriis p sūpserint sepelire tenent ad restitutōnem corpoz si petāt.z ēt oiuz q̄ occasione sepulture illoz puenerint quōlibet ad eosdē faciendā integralit infra decē dies.quā nisi fecerint.ecclesie ipe apud q̄s sepulti fuerint z cimiteria earundē ex tūc sint.z tamdiu maneant interdcē donec facta fuerit restitutō p dictoz.vt in dcō.c.aiarū. Sec' āt videtur dicendū'qn̄ qs ppo motu vouerz uel iuraret in tali loco eligē sepulturā q sm Hosti.tūc tenet seruare. nisi ex cā noua p' orta.ut qz fcūs est eps uel religiosus.uel locus ille quasi dissipatus est.ar.ex de reli.do.iter q̄tuor. A. Lō. Ray.ut i sū.li.p.ti.16.q.24. B.

¶ Eligere qs pōt sepulturam dimissa antiqua etiam.in loco minus religioso.extra eo.cum quis.li.6.

¶ Utz religiosi possint eligere sepulturā? R. Nō.sz sūt apud sua monasteria tumulandi. Pnt tn̄ eligē si qn̄ moriunt eēnt adeo remoti q ɔmode portari n̄ possēt ad illa.ex e. religiosi.li.6.

¶ Utz p̄res possint filius eligē sepulturaz. R. Pnt eos sepelire ubi uoluerint si sint infra annos pubertat.s.14. ɔpletos.z cōsuetudo terre id hēat. Alr nō. A. Sz sūt cū suis maiorib' uel in prochiali ecclesia tumulandi.ut in.c. lz.de q.r. B. Ipsi tn̄ filii eligē nō pnt nisi post dctū tps. Tunc eim pnt etiaz

absq3 pris assensu.ita tñ φ si sit filiusfa mil. nõ pñt sine assensu eius relinqre aliqd p aia sua.nisi habeant peculiuz castrense vel quasi.extra eo.licet.li.6.
Quid si ppus sacerdos corpus eius q alibi elegeat sepeliri violet rapuit? R. sm Hosti. Amittit ius qd in eius mortuario hz. z ossa restituet. ex eo.c. cũ liberuz. Idẽ si aliqs suent tot vel maior ps eius hoc fecerit. Sec crede rẽ si minor ps vel solus plat hc fecisset. A. Idem in sum.eo.ti.q.14. B.
Utrũ possit fieri pactio pecuniaria sup electõne sepulture. R. sm Hosti. Quicqd tpale pmittit uel dat vt tal electõ fiat oio reprobat.qz simoniacũ eẽt.i.q.z.q̃pio.ex de pac.c.fi. A. Idẽ in sum.eo.ti.q.24.ad finem. B.
Quid si qs mãdat corpus suũ nõ sepeliri? R. Nõ ẽ adiplẽdũ.ff.õ odi.isti. l.qdã.z nõ f.zi.dis.nũc autez. A. in glo. Et idẽ.nõ t in sũ.eo.ti.q.fi. B.

Sepultura 3° .s.q̃ ad canõicã portõnem.

Qñ qs eligit alibi sepulturã.de oibus q̃ illi loco dimittit dz sua prochialis ecclia h̃re canõicaz portõem.que varia ẽ sm osuetudines Alicubi.n.est medietas.alicubi tertia alicubi q̃rta.z iõ osuetudini ẽ standuz ex eo.certificari. A. Ibi dr attendẽdũ laudabilẽ cõsuetudinẽ regiõis i soluẽdo.uel medietatẽ vel tertiã.uel q̃rtaz B. Et si cõsuetu ibi nõ appareat dic Hosti.spectandã eẽ consuetudinẽ metropolitane ecclesie. Et si nec illa appareat spectanda est consuetudo vicinarũ. Et si varia sit: tunc sm Hoff. q̃rta debet. In hac.n.magis iura ocordare vident.ex.eo.in nr̃a. A. Idẽ notat in sũ.li.p.ti.16.q.16.z se. B. Si at esset consuetudo φ nil detur.bẽs i.§.4.tñ de his qui eligũt sepulturã apud fres pdicatores uel minores determinatum ẽ φ tenent ecclesie prochiali dare q̃rtã nõ solũ de oibus funerib.sz ẽt de quibuscũqz z quõcũqz relictis.z ad q̃scũqz certos vsus.z de qbus q̃rta dari nõ consueverit:uel alit de iure nõ deberetur Itẽ de oibus datis. A. s.etiã sine testamento vt pz in cle.dudũ.de qua.i.id ẽ de q̃litercũqz donatis hc casu. B. in morte uel mortis articlo.in ifirmitate dantis de q̃ decesserit fribus ipsis uel aliis p ipsis.ex co.dudum.in clemẽ.
Qñ aliqs cui maiores solẽt ab antiq̃ i aliqua ecclia sepeliri ea dimissa eligit alibi sepulturã.vtrũ canõica portio debeat ecclesie dimisse? R. Nõ. sz potius illi ecclesie in qua osueuit audire dina z recipe sacra.ex eo.cũ qs.li.6.
Quid si in vna solet audire diuina z i alia recipe sacra? R. Ur φ portõ canonica debebit ei vbi osueuit recipe sacra.ex eo.c.p. A. Hoc veri vr. ar.c. cũ qs.ex eo.li.6.z cle.dudum.de sepul. vbi dr istã portõem dandã prochialibus ecclesiis z nõ aliis.lz de hoc varie opiniones oliz fuerint que recitantur in sum.eo.ti.q.18. B.
Quid si osuetudo ẽ φ nihil det p canonica portõe? R. sm Ray. Credo φ nõ valet.qz est õ rõnem z nãlẽ equitatem.ex eo.nos instituta.z.c. relatuz z.c.certificari. Sz sm Hosti.hec osuetudo bñ posset pscribi si titulus pbaret. A. Iste titul põt esse scã rmissio ob bñficiũ ecclesie impensũ. vel aliaz rõnabilẽ cãz.dũ tñ ecclesia ex aliis bonis possit sustentari. Al cõsuetudo nõ eẽt rõnabilis.ar.c.statuto.§.religiosos de deci.li.6. Et hoc casu obtinet dictuz Ray.cui ẽt concordat Hoff.ut in sum. eo.ti.q̃õne.17. B.
De quibus reb debz dari canonica portio? R. sm Ray. Nõ tm õ oblatiõnib cereis z aliis hi.q̃ ecclia in q̃ qs sepelitur recipit in die funeris.sz etiaz de aliis q̃ defunctus p aia sua illi ecclesie relinquit.ex eo.in nr̃a. Eõ. Host. z addit hoc itelligendũ de his q̃ relinquunt occasiõe ecclesie siue loci Sec si intuitu psone cõjuis ecclesiastice. dũ mõ nõ i fraudẽ fiat. A. Et pŝumit fieri intuitu psone si relinqtur siue dat a ppinquis. Sec si ab extnceis.ex õ testa

requisisti. B. Itē dicit intelligendum
esse tā de mobilibus q̄ȝ de imobilibus
Excipiūt ornamēta ecclesie ⁊ pecūia
ꝑ eis data. vel ꝑ fabrica. ānuersario
septio. trigesimo. ⁊ alia ad ꝑpetuū cul
tū diuinū legata. d' quib' canōica por
tio deduci nō dȝ. nisi fcm̄ fuerit in frau
dem. ut epus si est consuetudo. seu ꝑ
rochial' eccl'ia defraudaret. ex̄ d' testa.
c. si. A. Idē in sū. eo. ti. q. 19. ſm Ray. et
glo. ⁊ Hosti. B. Insuper d' his q̄ testa
tor siue moriens relinqt qbuscūq; ali
is ecclesiis. uel ꝑsonis in cōi. ut paupi
bus. nullā portōem hēbit ꝑrochial' ec
clesia. vt Inno. dic ex̄ eo. relatuȝ. qꝛ ca
nonica portio nō est ꝑstāda nisi ab ec
clesiis in quib' sepelit'. ul' ad quā tran
sit se ꝯuertēdo. vel alio mō. Lō. Guil'. ⁊
Hosti. A. Con. ēt Ray. lȝ Ala. videat'
sensisse q' de oībus relictis qbuscūq;
ecclesiis aliis debeat dari canōica por
tio. lȝ nō de relictis paupibus. vel con
sanguineis. vel amicis ēt ꝑ salute aie
sue. vt in sū. eo. ti. q. 15. Et d' isto transi
tu. dic vt. i. §. 9°. B. Et nota q' ut dicit
Inno. q' ab ista canonica portōe dāda
ꝑrochialib' nō sūt de iure exēpta mōa
steria vel alia loca q̄ al' sunt exempta
ex̄ eo. in nr̄a. ⁊ de testa. reqsisti. ⁊ c. offi
cii. Itē nō q' ſm Hosti. lȝ petitio cano
nice portōis ꝯpetat sacerdoti ꝑrochia
li. tn̄ si ipse est negligens i petēdo eps
poterit petē ꝑ illo. ex̄ de succes. ab ite.
c. si. A. Hoc vltimū dcm̄ fuit poti' In
no. vt pȝ ꝑ eum. ex̄ eo. relatum. vbi eti
am dicit generalit'. q' epus pro eccl'iis
sibi subiectis pōt agē. vt hētur in sū. e.
ti. q. 15. vbi hec notant'. Et addit' ſm eū
dē Inno. q' ecclesia vbi qs habuit ec
clesiasticā ⁊ patnā sepulturā. n̄ dȝ hr̄e
aliquā portōem. imo. ip̄a dȝ ꝑrochiali
bus eccl'iis. ex̄ eo. c. ꝑ. Itē Inno. in dcō
c. relatū. dicit. Nota q' sicut canonicā
portōem ꝑcipit ecclesia ꝑrochial' d' re
lictis ꝑ sepultura. ita credim' q' ꝑcipi
at ⁊ de oblatis ꝑ aliis sacramētis. sic
ꝑ bn̄dictōib' nubentiū. ⁊ ꝑ penitētiis
⁊ ꝑ extrema vnctōe. ⁊ aliis hi' cum sit

eadē rō. s. qꝛ dignus ē opari' mercede
sua. ex̄ eo. c. ꝑ. Sȝ certe non vr' eadē rō.
qꝛ hec portō dat' ꝑ admistratōne sac
mentoꝝ. ut in dcō. c. ꝑ. ⁊ idō ipsis admini
strantib' debet'. ⁊ non ab ipsis de ipsa
admistratōne. Et ꝑpterea dcm̄ Inno.
nō approbat ꝯsuetudo q̄ ē optia legū
intp̄res. ff. d' legi. l. si d' intpretatōe. B.
¶ Quid si morit' rex vel dux vl' alia
ꝑsona q̄ ꝑ anni circuluȝ in diuersis ec
clesiis audiebat diuina ⁊ ꝑcipiebat sa
cramēta q̄si hn̄s duo vel plura domi
cilia in qb' se ꝑiter collocabat ⁊ elegit
sepulturam i alio loco cui ecclesie da
bit' canonica portō? R°. Ecclesie domi
cilioꝝ diuident eā int' se. ar. ex̄ de deci.
qm̄. ⁊ exꝑsse hr' ex̄ eo cū qs. li. 6°. A. Ibi
pȝ q' hoc verū est qn̄ ꝯstat q' equalit'
hēbat domiciliū in plurib' locis. In du
bio āt dū appet q' aliqs taliū multuȝ
fuerit vagat'. vt pȝ in dcā. q. 15. Inno.
dicit q' epus data ꝑ sepultura sua dȝ
accipe ⁊ suā ꝑtem dare ecclesie vbi se
pelit'. ⁊ de residuo dȝ ꝑtes facē int' ec
clesias vbi ꝑ circulū āni ꝑcipiebat ec
clesiastica sacramēta. qꝛ tales magna
tes nō morant' in vno loco. ar. ex̄. d' de
ci. quoniam. B.
¶ Quid de qbusdam regionib' vbi d'
oībus mobilib' q̄ defunct' pōt i testa
mēto relinq̄re siue legare ecclesia exi
git tcia ꝑtē. ⁊ morienti iniūgit sacdos
q' reuelet oia mobilia sua sicut fieri dr'
in Britania minori. R° ſm Guil'. Nō
credo q' hec ꝯsuetudo ꝑiudicare debe
at iuri cōi. nisi legitie fuerit ꝑscripta. ⁊
ꝯdictorio iudicio obtēta. A. ut in sū. e.
ti. q. 20. vbi hec notāt'. B. vl' ēt auctori
tate sedis aplice ꝯfirmata. Nec archi
epoꝝ vl' epoꝝ illi' loci ꝯstitutōeȝ ad ho
sufficē. nisi assit volūtas vl' ꝯsensus sb
ditoꝝ q̄s tāgit. Et idē credo d' ꝑdcō ꝑce
pto. s. q' nō tenent' moriētes in ho casu
eis obedire. nisi in dictis casibus.
¶ Pone q' defūctus eccl'ie sue reliqt
decē ⁊ alteri ecclesie in q̄ elegit sepul
turā reliqt mille ul' castrū. nūqd ꝑma
eccl'ia dȝ eē ꝯtenta illis decē. R° scd'm

Ray. Si defunctus legauit hoc mõ φ illis eẽt ɔtẽta. ⁊ sacerdos sciuit ɔditõʒ ⁊ recepit legatũ. vr̃ renũciasse iuri suo ⁊ iaʒ nõ poterit vlterius petẽ aliquaʒ portõem. Si vo defũct⁹ absolute reliquit ⁊ ipse absolute recepit. potẽit nihilominꝰ de ceteris portõeʒ vẽdicare ex̃ ð test. officii. l'saltẽ aget ad supplemẽtũ ɔputatis illis deceʒ. A .s. qñ ex ꝑsit testator φ ecclesia eſſʒ illis ɔtenta. ⁊ fecit in frandeʒ modicã q̃ntitateʒ legãdo. Al' qñ ẽ adiecta talis cõditõ. recipiẽdo sibi ꝑiudicaret. Qñ vo legatũ absolute fcm̃ ẽ. petiť ⁊ itegrum legatũ ⁊ canonica portio. nisi de mẽte testatoris aliud appereť. ut satis colligiť i dicto. c. officii. ⁊ ẽt ex dict] Hosti. vt i sũ. eo. ti. q. 21. vbi hec nõnť. B .sicut fili⁹ institutus i pte mior̃ q̃ legitĩa potest agere tñ ad supplemñtũ. L. ð ioffi. test. si qñ. §. illud. ⁊. l. omnino. ⁊ ex̃ de empt. et vendi. cum dilecti.

¶ Quid si qs elegit sepulturã i ꝑpa ecclesia ⁊ ei nihil legauit. ⁊ aliis ecclesiis mlťa legauerit. nũgd potẽit hec ecclesia petẽ aliquã portõeʒ? R° ƀʒ Ray. Si ẽ ɔsuetudo φ eligẽtes sepulturaʒ i ꝑpa ecclesia sꝑ aligd reliquunt. põt ecclesia illõ petẽ ab hẽdibꝰ. nõ iure actõis. nec differẽdo ꝑꝑ hoc sepulturam ſʒ iplorãdo superioris officium. ex̃ de simo. ad aplicam. Si vo nõ ẽ cõsuetu° nihil põt petẽ. sed solis funeralibus dʒ eẽ ɔtẽta. Nã teneť ex officio ipm sepelire. ex̃ de simo. ñ satis. ⁊. c. cũ i ecclesia. Posset q̃ʒ i hoc casu iplorari officium iudicis aduersus hẽdes si dep̃hẽdatur dolus testatoris vel hẽdũ. Siľr aduersus rectores aliaꝝ eccl'iaꝝ. si ⁊ illorũ dolus dep̃hẽdatur. A .Nã ⁊ circa talia dolus ẽ puniendꝰ. ex̃ ð testa. officii. ⁊ ex̃ eo. in nr̃a. ƀm eũ. Ray. Et scõm glo. ei⁹ vr̃ φ ꝑma facie dol⁹ sit ꝑsumẽdus cũ aliis ecclesiis multa legauerit et nihil ꝑꝑe p̃rochie reliq̃rit. ut in sũ. eo. ti. qõne. 12. B .

¶ Põe φ aligs eligit sepulturã apõ aliquã religionẽ. postea intrat in ipaʒ ⁊ decedit. nũgd loc⁹ religiõis tenebiť ecclesie illi⁹ ad canõicã portõnem? R° ƀm Ray. Dico φ si transit i infirmitate de q̃ moriť teneť. ex̃ eo. ð his. Sec⁹ si trãsit in sanitate. aut ẽt in infirmitate de q̃ nõ moriť. Cõ. Hosti. A .Idem in sum. eo. ti. questione. 25. B .

¶ Quid de leprosis intrãtibꝰ domos leprosoꝝ. nũgd sacerdos p̃rochiaľ põt de eis moriẽtibꝰ petẽ canõicã portõeʒ? R° ƀm Guil. Credo φ nõ. q2 par iudiciũ ẽ ac si trãsiuerit sani ad religioneʒ nisi forte ex ipsa lepra moriantur. A . Multi. n. moriunť cũ lepra. ſʒ nõ ex lepra. ƀʒ eũ. Guil. ⁊ i sũ. e. ti. q. 26. vbi hec notãť. B . In hac tamen parte tenẽda est consuetudo regionis.

¶ Quid si aligs recipiať in ɔfratrem alicuius loci religiosi. nõ tñ oblatis suis bonis sed sibi retẽtis. A .q̃ ad ius ꝓꝑetatis. ſʒ si oblata ꝓꝑetate retineret sibi vsufructũ in vita. q2 tũc bene gaudʒ ꝑuilegio r'ligiõis. ut i. c. ut puilegia. de q̃. ĩ. B .⁊ ibi eligat sepulturã? R° ƀʒ Hos. Nõ libẽať a canõica portõne. sicut nec eximiť ab ẽpali iurisditõne etiam si ipsi religiosi sint exempti ex̃ de puile. cũ ⁊ plãtare. §. ð ɔfratribꝰ ⁊. c. vt puilegia. idẽ Hosti. A .Idẽ i sũ. eo. ti. qõne. 27. B .

¶ Quid si quis ingressus religionem ɔcedat in tpe nouiciat⁹? R° ƀm Hoff. Puto canõicã portõem ecclesie ꝑori ñ õberi. Quãuiſ eiʒ exire potuẽit. ñ tñ exiuit ſʒ in religiõe decessit. ⁊ hoc sufficit q̃ ad q̃rte retẽtõeʒ. ex̃ e. de his. A . Con. Hosti. vt i sum. eo. ti. qõne. 28. B .

¶ Quid si infirm⁹ i vna p̃rochia faciat se deferri ad aliã ⁊ ibi moriať? R° ƀm Ray. Prima ecclesia nõ. ꝓpť hoc priuatur canõica portione. ar. ex̃ eo. ð his. A .Idem in sum. eo. ti. questiõe. 29. B .

Sepultura q̃rto .s. qñ ꝓhibeatur

Prohibẽtur i cimiterio sepeliri oẽs hẽtici. ex̃ de hẽti. sicut. Et ð h⁹ ẽ hẽtic⁹? §. ⁊ etiã si p⁹ mortẽ appeat

de hēsi.24.q.2.sane ꝓferẽ. Siliť ēt ꝓhibenť pagani.ꝛ iudei.ꝯ ꝯse.di.i.ecclesiā.ꝛ.c.se. A .Et ibi pꝫ ꝙ idē ē de oib⁹ infidelib⁹. B .Item gnālr oēs excōicati.24.q.2.sane qꝺ sup.eẽ ꝯ ꝑuil.epi.li.6.Etiaꝫ excōicatus minori.ar.in dicto.c.sane.Et itelligendū ƀꝫ Guil.ꝯ excōicatis minori si notorie sic excōicati sūt.Itē idē ꝯ excōicato etiā iniuste. vt nōt eẽ de resti.spol.lr̃as.in glo.circa finē.Itē ꝓhibenť q in tormētis moriūtur.Et expōit Hosti.ēt si qs ibi letale vulnus accepit lꝫ postea supuixerit q̃uis peniteat ꝛ ei eucharistia ñ negetur.carebit tñ ecclastica sepultura.eẽ de tornea.c.i. Hoc tñ itellige de illo q veit cā exercēdi se i torneamēto. nō ꝯ aliis.eẽ de tornea.c.2.Nā ꝛ ƀm Guil.itelligiť tā de militib⁹ ꝙ̃ de armigeris eoꝝ q ibidē in armis se exercēt. Sec⁹ de illis q illuc uadūt cā curiositatꝫ. vt ad videndū.uel ꝙcūqꝫ alia cā.Itē ꝓhibenť illi q se occidūt.23.q.5.q̃ꝺ.23.q.5.placuit.Et h⁹ itelligēduꝫ ƀm Guil.si ꝑemerūt se ex desparōe uel iracūdia.secus si ex furore vel a casu.Vñ sic dicit Ber.eẽ e.ex pte.Si qs pp fugā se ꝑcipitarꝫ i aquā.qꝛ sic credit se euadē posse ñ iputať ei si ꝯriū eueniat.ꝛ h⁹ cum ꝓ bono ꝛ licito h⁹ faciat.ar.13. dis. nerui.23.q.5.de occidēdis.Lō.Hosti.Item qñqꝫ infdiciť sepultura gnāliť.ut oib⁹ de tali loco.s.tpe infdci.ut.ꝯ.iterdictū 4.§.3.Itē manifesti vsurarii.eẽ de vsuris.q.2.ꝛ eo.ti.ꝙ̃ꝙ̃.li.6.Iteꝫ qcūqꝫ ꝑsbyterū tutorē i testamēto rliquerit 21.q.3.cyprianus.ꝛ.88. dis. neqꝫ.apud. Sed ut dicit ibi glo.istud hodie nō hꝫ locum. Item blassemus dei.extra de male.c.fi. A .Et ibi pꝫ ꝙ h⁹ veꝝ ē qñ maledicus recusat agē statutā sibi pniam.ꝛ ñ al. Itē mōach⁹ ꝓpuꝫ hñs eẽ de statu mo.sup quodam.Et gnālr null⁹ notori⁹ de mortali peccato sepeliēd⁹ est.13.q.2.quib⁹. ꝛ .c.non extimem⁹.ꝛ.c.obeuntib⁹. Et hec locū habent si tales ñ sūt ecclesie recōciliati Nam si recōciliati eēnt.uel certa pnie signa appent sepeliēdi sūt.sꝫ hēdes tenētur satissacē ꝓ eis.eẽ eo.ꝓrochiano. nisi fuerit raptor.de quo.ꝯ.raptor.ꝑ.§.2. A ꝛ ibi lati⁹ in additōe. B .vel occisus i torneamēto vt dictū ē. A .vel etiā excōicat⁹.qꝛ in excōicatōe mortu⁹ nō dꝫ ecclesiastica sepultura sepeliri añqꝫ fuerit absolut⁹.licꝫ signa pnie i eo apparuerint.extra de sētē.exco.a nobis.2. B .Item ñ ē sepeliēd⁹ qui saltem semel in anno nō ꝯfitetur.extra de pe.omis.Et hoc itellige nisi i articulo mōtis existēs signa cōtritōis oñderit.Ad quod ꝓbādū scōm omēs in hoc casu sufficit vn⁹ testis.26.q.6. q recedūt ꝛ c.se. A .Et ibi h⁹ nōt glo.qꝛ ex eo.nlli ꝑiudiciū gnāť ꝑ.c.placuit.ꝛ.c.cū itaqꝫ de con.dis.4. Nam iura h allegata nō faciunt. Predcā etiā omnia notātur i sum libro ꝑ.ti.16.qōe.3. B .

¶ Quid si tales q dicti sūt sepulti fuerūt? R⁹ Si corpora eoꝝ discerni pñt exhumādi sūt.aliter ñ.eẽ eo.sacris. et ecclesia siue cimiteriū ē recōciliāduꝫ extra de cōsec.ec.vel altaris.cōsuluisti A .Et ibi patet ꝙ h⁹ fieri dꝫ aspsione aq̄ solennit bñdicte sic in dedicatōe ecclesie fieri ꝯsueuit.Et benedictō aque et recōciliatō dꝫ fieri ꝑ epm eo.ti.c.aq̄ Et si fuerit ifidelis seplt⁹ debēt etiam tigna ꝛ parietes radi.de cōsec.dis.i.ecclesiā. B .occulti tñ pctōres sepeliēdi sūt nisi forte eēt aliqs excōicat⁹.vl hētic⁹.qꝛ cui ñ cōicamus viuo:nec mortuo cōicare debem⁹.vt.ꝯ. excōicatō 6. §.fi. A .Idem qꝺ i hoc.§.notať i dicta.qōne.3.ƀm Hosti.Ray.ꝛ Goffre. B

¶ Quid fiet si dubiteť de cadauere vtrū fuerit xp̄iani.vel pagani. vel excōicati. R⁹ Videť i meliorē ptem iterpretādū.nisi aliqua probabilitas eſſꝫ de opposito.vt extra eo.sacris.13.qōne 2.non extimem⁹.de conse. dis.1. ecclesiam. A .Idem in sū eo.ti.q.4. B .

¶ Utrꝫ suspensi ꝛ hi⁹ sint sepeliendi? R⁹ sepeliendi sūt dū tamē penituerit 13.q.2.c.fi.verūtñ ad deponendum eos de patibul regriť licētia iudicꝫ secłarꝫ

ne iusticia cōtēni videatur. ff. de cada. punito. l. i. & 2. Sed & ipam licentiaȝ iudex denegare non dȝ in hoc casu. A. hoc pbat. ff. de cada. punito. l. fi. vbi dicit q corpa taliū danda sunt cuilibet petenti ad sepulturā. Pnt tn̄ qn̄qȝ ex cā denegari. vt ob magnuȝ aliqd delictum. puta lese maiestatis. ff. e. l. i. B. Nā & corpus xpi talibus dat. vt. s. cōicare. §. fi. De raptoribus quibus etiaȝ penitētibus qn̄qȝ negat ecclesiastica sepultura. hēs. s. raptor p. §. p. A. & ibi latius in additōe. B.

¶ Utrū mulier pgnans defuncta debeat sepeliri. R. fm Hosti. Si ē certū q pt⁹ mortu⁹ sit. tūc mulier cū partu sepeliet. Si vo certū ē q viuit uel dubitatur de hoc. tunc mulier dȝ pus scidi. & si partus viuus sit dȝ baptizari. si mortuus. ex cimiteriū sepeliri. A. Idem in sum. co. ti. q 7. B.

Seruus primo

ccit. Certis modis efficiunt serui. Nā quidā statim cū nascunt serui sūt. vt qui de mr̄e ancilla nascunt. hoc tn̄ vid plenius. i. §. 3. Quidaȝ vo sūt iuregentiū. ut q in bello iusto capiunt. Quidā sūt iure ciuili vt q maior. 20. ānis passus est se venūdari ad pciū pticipādū. Et de hoc hētur. i. §. 4. De his tribus modis hr̄ insti. de iure pso. §. serui aūt. Itē sūt aliq serui qa ius ciuile eos in penā subiicit seruituti. ut libert⁹ ppt ingrātitudinē. ut. s. libert⁹. §. 2. Item iure canōico raptor mulieris efficit seruus rapte. ut. s. raptor. 2. §. 2. Itē deferentes auxiliū saracenis efficiunt serui capientiū eos. vt dictum ē. s. saracenus. §. 2.

¶ Sūt alii serui magis largo mō dicti vt ascripticii siue originarii qd ideȝ ē. s. qdā hōies q ita ascripti sūt terris colendis q nō pnt a cultura recedē sine dn̄or volūtate. nec pnt vendi sine gleba. nec gleba sine illis. Et dicunt ascripticii. qr ascripti siue deputati sūt ad culturā. & originarii qr a suo origie tales sūt. Vñ ēt serui qn̄qȝ coloni dicunt. Isti tales nō sūt ppe serui. A. Idem in sū. li. p. ti. 8. q. 64. fm glo. Ray. B. nec repelli debēt a legitimis actibus nisi q ad ordines nō debent admitti. nōt ex de iudeis. multor. A. In glo. B. Et dis. 54. qs aūt leges. A. ibi hoc hr̄ in tex. & glo. Et hi originarii bn̄ pnt ordinari de volūtate dn̄or. ut nōt glo. in dicto. c. multor. p. c. si qs obligatus 54. dis. Item qn̄qȝ ēt 9 voluntateȝ. s. i ipis possessionib⁹. ea. dis. si seruus 2. vbi dr̄. Ascripticios vo in ipsis possessionib⁹ clericos & pter volūtatē dn̄or fieri pmittimus. ita tn̄ vt clerici facti ipositā sibi agriculturā adipleāt. B.

¶ Cuius pentis 9ditōeȝ filius debeat seq. R. fm Tho. in 4. dis. 36. fm leges ciuiles ptus sequitur ventrē. et h⁹ rōnabiliter. qr ples hȝ a pr̄e 9plemētuȝ formale. sȝ a mr̄e subam corpis. Seruit⁹ āt ē 9ditō corpalis. cū seruus sit q̄si instrm̄ dn̄i in operando. & iō ples in libertate & seruitute sequit matrē. sed in aliis que ptinent ad dignitatē q̄ est forma rei seqtur pr̄eȝ sicut i honorib⁹ muneribus. & municipiis. & nobilitate & aliis hi⁹. Et huic 9cor. canones. & lex Moysi vt pȝ Exo. 21. In quibusdaȝ tn̄ terris q̄ iure ciuili non regūt partus sequitur deteriorē 9ditōem. vt si pat sit seruus cuius vxor sit libera. erūt filii serui. non tn̄ si post pactū mr̄imonium pr̄ se in seruū dedit nolēte vxore. & silr̄ si fiat e9. Si āt vtqȝ sit serui 9ditōnis & ptineāt ad diuersos dn̄os. tē diuidūt filios si plures sūt. uel si vn⁹ tm̄. vn⁹ alteri recōpēsabit de pcio & accipier natū in sui seruiciū. Tn̄ non est credibile q talis 9suetudo possit esse ita rōnabilis sicut illud qd multorum sapientū diuturno studio detminatuȝ est. A. Con. Pe. ut in sū. li. 3. ti. 17. q. 8. B. Et nota q fm leges siue mr̄ fuerit libēa solū qn̄ 9cepit. vel solū qn̄ pepit vel ēt medio tpe. sufficit ad libertatē plis. ut. ff. de sta. ho. l. & seruor. B.

¶ Qualit liber hō qui patit se venun

clari sit seruus? R. sex requirunt. Primum quod sit maior .20. annis. C. de libe. cau. si mi sterium. secundum quod intendat precium participare. C. de libe. cau. no. io. Tertium quod in veritate participet. ff. q. ad liber. pro. non lz. l. i. Quartum quod emptor credat ipsum seruum esse. ff. de lib. cau. l. liberi. §. si qs sciens. Quintum vt ille qui vendit sciat conditionem suam. ff. qb' ad libr. p. no. licz. l. q se. A. Hec lex non videtur ibi haberi. B. Sextum quod venditor sciat ipsum esse liberum. ff. qbus ad lib. pro. no. lz. l. 4. A. In hac. l. parum videtur hoc probari. Predicta tamen sex requisita notantur etiam in sum. li. 4. ti. 4. q. 16. secundum Hosti. Goffr. et Azo. B. Si aliquod istorum deficiat iure communi in ingenuitatem reuocatur. Quod si nihil deficiat si postea manumittatur non fit ingenu' sed libert'. ff. de sta. ho. ho. liber. nisi reddat domino precium. ff. si inge. manu. l. 2. responso. Quod tamen precium dominus inuitus non cogitur recipere secundum quosdam. A. et in dicta. l. secunda. videtur hoc tenere glo. B.

¶ Qualiter serui efficiantur liberi? R. secundum Hosti. multis modis. Uno modo per manumissionem. vide. s. manumissio. §. fi. Item fit aliquis liber si eum languidum dominus exposuit. vel ei alimenta negauit. vt. s. exposit'. Item quando aliquis vendit ancillam ne prostituatur. et emptor facit contra. fit libera. Item si seru' pileat' incedit ante cadauer domini dum defertur ad sepulturam. Item si postquam lata est sententia contra illum qui dicebatur seru' dominus postea pro ipso precium recipiat. Item si dominus ancillam in matrimonio collocauit scribens pro ea dotem. Item si seruum appellauit filium actis interuenientib' quasi in figura iudicii. Item si dedit seruo instrumentum per quod ci' seruit' probatur. et aliis casib' qui habentur. C. ex q. cau. ser. pre. lib. ac. per totum. A. Ibi de predictis casibus parum videtur dici. sed ponuntur alie cause ex qb' serui perueniunt ad libertatem et alie etiam ponuntur. ff. q sine ma. ad liber. perue. per totum. Sed hec parum faciunt ad forum penitentiale. B. Item si iude' christianum mancipium emerit. vt. s. iude' 2. §. p. et extra de iudeis. c. fi. De seruis iudeorum et saracenorum vide. s. iude' 2. §. p. A. cum iunctis additionib'.

B. Et quia seruus manumissus dicitur libertus. Facit ad hoc supra libertus. per totum.

Seruus secundo

Seruus secundo quantum ad ordinationem. Nullus seruus siue priuati siue ecclesie ordinari debet nisi prius manumittatur. dis. 54. c. p. 2°. et 3°. Et ratio est seruilis vtilitas atque clericalis dignitas. dis. 54. admittuntur ex contra ser. no. ordi. de seruorum. A. Alia ratio est quia debet esse immunis ab aliis qui diuine milicie est aggregandus. ut a castris dominicis nulla necessitate abstrahatur. 54. dis. c. p. B. Et hoc intellige verum in omni genere seruorum. de quibus etiam habes s. seru' p. §. 2°. A. Et ibi de hoc dictum est. B.

¶ Utrum seruus ecclesie liberatus possit ordinari retento iure patronat'? Respondeo secundum Ray. Sic dico retento iure quo ad hoc quod non iniurietur ecclesie. nec accuset illam. nec testificetur contra eam. dis. 54. qui ex famulis. A. Hoc. c. paruz facit quo ad hoc. sed bene faciunt iura. i. allegata. B. Immo etiam si simpliciter fuerit manumissus tenetur ad predicta. aliter reuocatur in seruitutem. 12. q. 2. diaconi. et c. episcopus qui mancipium. et c. qui liberti. et c. octaua. extra eo. ti. de famulis. Dicunt etiam quidam quod tenetur quo ad alias honestas operas licet non sint nominatim imposite. vt in dicto. c. diaconi. et similibus A. Hec iura satis videntur ad hoc facere. B. non tamen tenetur seruire ecclesie perpetuo in officio clericali. nisi expresse dictum sit in ipsa manumissione et ordinatione extra eodem libentius. Et posito quod fuerit expressum non tamen reuocabitur in seruitutem si non vult in illa ecclesia seruire in diuinis officiis. nisi admonitus perduraret in contumacia. extra eo. nullus clericus. A. Idem in sum. li. 3°. ti°. 17. q. i. De bonis autem libertorum ecclesie. vide supra libertus. §. fi. B.

¶ Utrum seruus priuati liberat' possit ordinari retento iure patronatus?

R°. bm Ray. Non debet ordinari nisi prius cõsecut⁹ fuerit a dño plenã libertatem. ita q non teneat̃ p̃stare p̃rono op̲as. nec fabriles q̃ ɔsistũt in faciẽdo nec obsequiales q̃ cõsistũt in non faciendo. dis. 54. c. p̃. ⁊ 2°. ⁊ c. q̃cũq3. ⁊ c. vlti. A. Con. Ul. ut in dcã. q. i. B. Sz vtr̃ dñs possit in tali liberto retinere op̲as spirituales. Dicendũ bm Hosti. ut vitet̃ omne ɔ̃riũ. q h⁹ onus erit ĩponendũ in ipsa manumissione añ ordinatiões ⁊ sic in ipsa ordinatõne poterit on⁹ iaz impositũ declarari. ex̃ ð elec. significasti. ad fi. ⁊ ex̃ de p̃ben. significatũ. Et si talit̃ ordinatus nõ seruierit poterit ð gradari. 54. dis. frequens. ⁊ c. q̃cũq3. ex̃ eo. nullus. Si tñ fcũs fuerit sacerdos nõ fiet seruus dñi oli3 sui. Idẽ Hoff. et Inno. A. Si vo non sit fcũs sacerdos vr̃ q possit in seruitutem ẽt p̲uati reuocari si nõ seruierit in diuinis p̲ut tenet̃. ar. h a x̃rio sensu. Facit in ar. ẽt dictũ. c. frequens. adhibita tñ moderatõne de q̃ in. §. se. Et idẽ ẽt qð hic notat̃ i sum. eo. ti. q. 2. B.

Quid si seruus fuerit ordinat⁹ nõ accepta libertate? R°. bz Ray. Si fuit ordinat⁹ dño sciẽte ⁊ nõ ɔ̃dicente. eo ipso ingenuus sit dis. 54. si seruus sciẽte. Et hoc verũ ẽ ad q̃scũq3 ordies fuerit ordinatus. Idẽ Hoff. ⁊ Inno. Si vero dño ignorante uel sciente et ɔ̃dicente A. Dic ut p3 i sũ. e. ti. q. 3. distinguẽdũ ẽ. q2 aut ordinatore uel p̃ñtatore sciẽte ɔditõem ordinandi ordinat⁹ ẽ. aut nesciente. In p° casu ordinatus r̃manebit in ordine. s3 ordinator uel p̃sẽtator d3 ɔdẽnari dño in duplũ. dis. 54. si seruus absente dño. ⁊ hoc si alt̃ tm̃ sciuit Si vo ãbo sciuerũt. dabit vnũ p̃sentator. ⁊ aliũ ordinator. Sz si neut̃ h3 vñ soluat. poteit dñs sibi postulare illum restitui. ar. di. 54. ex antiquis. In 2° casu cũ ordinatus ẽ ordinatore vl̃ p̃sentatore ignorãte ɔditõ3 eius. fit qð sequtur. B. tunc si ordinatus est in sacdotẽ remanebit in eodem ordie. peculio si quod h3 dño restituto. Nõ si nõ h3

peculiũ. nec est q̲ redimat ipsũ. d3 suõ dño reddi ad seruiendũ ei in seruitiis q̃ ordinẽ suũ deceãt. vt horis canõicis missa ⁊ hi⁹ 54. dis. frequens. Nõ si ɔtumax hoc renuat deponi d3. ex̃ eo. null⁹ in fi. Si vo ordinatus ẽ in diaconũ. dabit p̲ se vicariũ. ⁊ ip̃e remanebit in ordine. Al̃ reuocabit̃ in seruiturem nisi aliquis vellet eũ redimẽ. ⁊ idez intellige de subdiacono. ex̃ eo. miramur. In aliis ordinibus absolute in seruitutez reuocabit̃. 54. dis. nulli. ⁊ c. ex antiquis Satis con. Hoff. ⁊ Inno. A. Con. etiã Pe. vt in dicta. q. 3. B.

Infra quod tp̲s possit dñs seruũ ordinatũ reuocare? R°. bm Ray. Reuocare poterit infra annũ a tp̲e scientie dñi. ar. 17. q. 2. si qs incognitus. A. Cõiuncto. c. si seruus sciẽtie. 54. dis. B. Itez Hoff. Hosti. ⁊ Pe. A. Hugl. aũt dicit q ɔputat̃ a tp̲e ordinatiõis in fauorem ordinis. vt in sũ. eo. ti. q. 6. Sz p̲us dcm̃ verius vr̃. ar. dicti. c. si qs icognitus. B. Et rõ q̃re clericus nõ põt repeti vltra annũ cũ seruus ingressus religionem possit repeti infra triennium est ista. quia cleric⁹ cõiter publice manet. monachus vo secrete. A. Hec rõ fuit Inno. ut p3 in dcã. q. 6. B. Et p̃dictũ p̲ũctum de religione hẽs. s̃. religio 2°. §. 4°. ⁊ 5°.

Põe q seruus q̲ ordinatus fuit restitut⁹ ẽ dño suo. nũq̲d licebit dño manus inicere in eũ? R°. bm Inno. Non. al̃ incideret i canonẽ. 17. q. 4. si qs suadente. Sz nec tali seruo licebit ɔ̃here m̃rimoniũ p̲pt̃ votũ qð ĩtelligit̃ fecisse in susceptõe ordis sacri. ex̃ de ɔuer. ɔiu. quidã. 84. dis. cu3 in p̃terito. ⁊ p̲hibend⁹ erit p̲ ep̃m. ar. 96. dis. si imp̲ator Aliis autem p̲uilegiis clericalibus nõ gaudebit. ex̃ de cle. ɔiu. Johãnes. ⁊ c. se. Idẽ i oĩ gnẽ seruo⁊. 54. dis. frequẽs. A. Inno. clarius loquit̃ sic. Idem dicimus i originariis ⁊ ascripticiis. ⁊ in oĩbus q̲ cõditõne seruili. uel rõcinio. vel cyrocinio sunt obligati. 54. distinctõe frequens. Idem etia3 in libertis si ali

q̄ obsequiū p̄ronus sibi retinuit.54. dis. q̄cūq̄. Idē ēt in obligatis functōnibus. i. publicis officiis. 51. dis. p̄terea. ꝛ in dcā q̄one. 6. B.

¶ Sꝫ qñ seru⁹ ordinat⁹ siue ꝯsectus reddit dño: cū alia res ꝯsecrata nō reddat. ut. 14. q. vlti. ꝯperim⁹. R. Duplex ē rō. Una q2 in reb⁹ aliis ꝛ maxie inaiatis q̄ sole ꝯsecrant null⁹ ē dolus. sed in hoie sic. Alia q2 in reb⁹ inaiatis ꝯsecratio ē in supficie. ꝛ iō nō debēt a manu pphana tractari. in hoie ꝟo ē aia que tāgi nō pōt. 32. q. 7. licite. Con. Goffre. ꝛ Hosti. A. ꝛ Ul. ꝛ Pe. Et fuit p̄ncipale dcm̄ Ray. ut in sū. eo. ti. q. 7. B.

Eruus 3° q̄ ad m̄rimoniū. Utrꝫ seruus sine ꝯsensu dñi possit matrimoniū ꝯtrahē. R. bꝫ Tho. in 4° dis. 16. sic fu⁹ nō subdit dño qn libē comedere ꝛ dormire possit. ꝛ alia hi⁹ facere q̄ ad necessitatē corpis ptinēs bm nāꝫ. ita ēt nō subdit ei q̄trū ad hoc ꝙ ñ possit libere m̄rimoniū ꝯtrahē ēt eo nesciente aut ꝯdicēte. Uñ ꝛ si dñs oppositū p̄cipēt nō tenēt ei obedire. nec de contrahendo. nec ēt de ꝯtinēdo. q2 in vtroq̄ sui iuris ē ꝛ tenet m̄rimoniū. Debēt tñ nihilomin⁹ debita seruitia dñis exhiberi. ex̄ de ꝯiu. ser. c. p̄. A. Con. Pe. ꝛ Al. ꝛ Ray. ꝛ glo. vt in sū. li° 4°. ti. 4° q. 8. ꝛ sequen. B.

¶ Pone ꝙ dñs aliq̄d p̄cipit seruo cōiugato ꝛ eodē tp̄e vxor petit debitum vel eo°. R. bꝫ Ray. Credo ꝙ si cōtraxerit seruus dño sciente. dꝫ reddē debitū qm̄ cū dñs ꝯcessit p̄ncipale. s. m̄rimōium intelligit concessisse accessoria. ex̄ de of. delega. p̄terea. i fi. Si ꝟo ꝯtraxerit ignoꝛāte uel ꝯdicente dño. dñi mādatū dꝫ implere. nisi ꝓbabilit timeat periculū adulterii ex dilatiōe. uel nisi magnū fiat p̄iudiciū vxori. Con. Tho. Pe. Inno. ꝛ Hosti. Addit q̄ꝫ. Tho. ꝙ oꝫ diuersas circūstātias attendē. ut ex his ꝯsideret cui magis uel potius i tali uel tali casu sit obediendū. Itē Host. Et vide. i. §. vlti. A. Idē in sū. e. ti. q̄one 10. B.

¶ Quid si ꝯiuges. s. serui habēt diuersos dños diuersarū regionū. ita ꝙ non possunt cōuenire ad officium ꝯiugale. R. bm Goff. ut euitet fornicatōis mā coget p ecclesiā alter dñoꝝ vendē alti volenti emē. uel si neut vult emere cogant vendē cuilibet extraneo in prouincia cōserui. uel venalē exponē et si nullus appeat emptor emat ecclesia. ar. 54. dis. frat̄nitatem. A. Idem i sū. eo. ti. q. 12. B.

¶ Quid si dñs seruū ꝯiugatū vl't vēdere in remotā regionē? R. bm Guil. Prohibēda ē talis vēditō: sed cogi debet dñs alii vendē eū bonas cōditōes afferenti. Interest. n. rei publice ne q̄s re sua male vtat. in Insti. de his q sui uel alie. iuris sunt. §. pñt. Con. Tho. Pe ꝛ Inno. A. licꝫ Ala. aliud dixerit. vt in sū. e. ti. q. xi. vbi ēt pꝫ ꝙ p̄dcis con etiaꝫ Hosti. dicens ꝙ p̄dcē obtinent qñ ambo sunt serui. Et id q̄ sequit non fuit Hosti. sꝫ Pe. ut ibi. B. Sꝫ ꝛ Hostiē. addit ꝙ si m̄rimoniū fuerit factū sine licentia dñi ꝛ nō hꝫ in alio loco iustuꝫ emptorē. posset eū vendē in remotis alit non dꝫ hoc facere.

¶ Utrꝫ seruit⁹ possit venire p⁹ m̄rimoniū. R. bm tho. ꝛ Pe. sic. Uir. n. licet sit in ptāte vxoris in his q̄ ptinēt ad redditōem debiti. in aliis oībus est sui iuris. Uñ in redditōe debiti p hoc non dꝫ p̄iudiciū vxori fieri. si forte dñs p̄ciperꝫ aliq̄d eadē hora. q2 magl eēt obediendū vxori q̄ dño. Uxor tñ si ne consensu viri se in ancillā vendē nō possꝫ q2 vir caput est mulieris. Con. Al. A. Idē in sū. eo. ti. q. 13. B. Et vide. s. §. 2°. Utrum seruus qui fuerat ordinatus ꝛ nunc est restitutus possit cōtrahere matrimoniū. vide. s. seru⁹ 2° §. p̄. Quō cōditō seruitutis impediat m̄rimoniū hēs. s. m̄rimoniū 4°. p̄

Imonia p̄ coīt. Simonia est studiosa voluntas emēdi l' vēdendi aliquid sp̄uali annexū. Sic diffinitur

a Tho. in 4° sen. dis. 25. ēt in scđa scđe
dis. 100. Siliť ꝛ ab aliis. A .s. theologis
ꝛ iuristis cōiť. ut in sum. li° p̊. ti. p̊. q. i. Et
facit. i. q. i. ꝗ studꝫ. B . Et qđ dr̃ spūale
intellige ut ordies ꝛ alia sacr̃a. Qđ āt
dr̃ spūali ānexū. intellige ut q̄dā q̄ non
sūt ita ꝓprie spūalia: sꝫ sūt spūalibus
adiūcta ꝛ q̄si alligata. ut est ius patro
natus ꝛ hı͛. Qđ si nō addas. spūali an
nexum. sufficit ꝺm Ray. A . Nā ꝛ āne
xa spūalibus largo mō dicunť spūalia
ut in dcā. q. i. ꝛ hic sequiť. B . qꝛ oīa ta
lia possunt intelligi per id qđ dr̃ aliqd
spūale. Et nota ꝙ noīe emptōis vľ vē
ditionis intelligitur oīs contract⁹ non
gratuitus. p̄ter ꝑmutatōeꝫ. A . Ideꝫ ī
dcā. q. i. ꝛ facit. i. q. i. sunt nonnulli. B .
dꝛ q̄. s. ꝑmutatio. A . Ibi patꝫ ꝙ in ta
lib⁹ possit fieri permutatō. ꝛ q̄liť. B .
Uñ nec transactio pōt fieri sup̲ spūali
bus. ex̄ de transac. sup̲ eo. De transacti
one vide. ī. transactō. §. 2° A Et ibi pꝫ
q̄liter possit fieri in spūalibus. Et adđ
ꝺm Tho. scđa scđe. q. 100. arti. p̊. ꝙ vo
lūtas dr̃. qꝛ iusticia ꝛ oēs ꝑtes eius ꝛ ꝑ
ꝯñs oīa opposita sūt in volūtate sicut
in subiecto. et iō cōuenienť simonia ꝑ
voluntatem diffiniť. Facit. ff. de iusti.
ꝛ iure. l. iusticia. Utꝝ āt ꝑ solā volūta
tem committať simonia tangeť. ī. §. 3°
Item dr̃ studiosa ꝺm Tho. in dcō arti.
p̊. ad designandū electōnem que ꝑnci
paliť ꝑtinet ad ꝟtutem ꝛ viciū. ꝛ talis
electio sufficit ēt si sit ex voluntate nō
libenti uel ēt coacta. extra eo. Mathe
us. ꝛ ibi glo. nisi forte sit coactio ꝑcisa
extra qđ me. cā. c. sacris. Et s̄bdit Tho.
ibidem. Non āt oīs q peccat electōne
peccat in spūm scm̄: sed solū qui pctm̄
eligit ꝑ cōtemptum eoꝝ ꝑ que hoīes
solent retrahi a peccando. Dr̃ ergo stu
diosa qñ ex ipa volūtatis electōe pro
grediť ad exteriorem actū. ut in sum.
eo. ti. q. 5. Hosti. āt clarius diffinit sic.
Simonia est spūaliū uel annexoꝝ spi
ritualib⁹ ꝑcedente pacto ꝓmissionis.
cōditōnis. modi. seruitii. precū. uel cu
iusuis tꝑalis receptio uel donatō. vt i
sum. eo. ti. q. i. B .
Utꝝ simonia sit hēsis? R° ꝺꝫ Tho.
in 4° dis. 25. Simoniaci nō sūt ꝓprie ꝛ
ꝑ se loquendo hētici. cū non hēant ali
quam falsam opinionē. sꝫ dicūť hētici
ꝓpter siĺitudinem actus qꝛ ita operā
tur ac si extimarent donū spūs sci pe
cunia possideri. que extimatio eēt hē
tica. A . ꝛ qꝛ ēt in ꝑmo auctore Simo
ne ex mala radice infidelitatis pullu
lauit. cui dictum est. Extimasti donuꝫ
dei pecunia possideri. Act. 8. ꝺm Ul. ꝛ
in sū. e. ti. q. 2. B . Unde Gregl. in r̃gi
stro dicit. Cum oīs auaricia sit idoloꝝ
seruitus. qsqs hāc ī ecclesiastic dignı
tatib⁹ dādis non ꝑcauet. infidelitatis
ꝑditōni subiicitur. etiā si fidem quam
negligit tenere videať. i. q. i. cū omnis.
Et iterū dicit ꝙ impia hēsis macedo
nii tolerabilior ēꝗ simonia. i. q. i. eos
A . Et ibi patꝫ ꝙ hoc non fuit dictuꝫ
Gregl. sed tharasii constantinopolita
ni epi. B . Et cetera crimina in com
paratōne simoniace heresis quasi pro
nihilo reputantur. i. q. vlti. c. fi. Possūt
quoqꝫ proprie ꝛ per alium modum q
dam simoniaci dici heretici. s. tenētes
quendam errorem eiusdem simonis
qui dixit ꝙ mundus iste nō erat crea
tus a deo. sed a quadam sup̲na ꝟtute
ut dicit Isidorus 9° etymologiarum.
A . idem in dcā. q. 2. B .
Quare simoniaci poti⁹ dicuntur a
Simone qui voluit emere donuꝫ dei
ꝗ Gyezite a Gyezi. qui vēdidit donū
dei? R° qꝛ magis completa fuit ratio
huius peccati in Simone ꝗ in Gyesi.
Nam Gyesi solū vendidit donum dei
at Simon ꝛ emere uoluit. ꝛ vendere
intendit. i. q. i. saluator. Con. Tho. scđa
scđe. q. 100. Con. etiā Pe. ꝛ Ul. ut in sū.
eo. ti. q. 4.
Utꝝ sola volūtas faciat hoīeꝫ simo
niacū? R° ꝺm Ray. ꝛ alios tā iuristas
ꝗ theologos. Quedā sūt ꝓhibita q̄a
simoniaca. ut emē uel vendē sacr̃a et
hı͛. Et in istis sufficit sola volūtas. Et
intellige ꝺm Pe. q̊ ad forū diuinuꝫ. sꝫ

quo ad forum humanū si in nullū ac tum exiuit. neqꝫ faciendi neqꝫ paciscē di nō diceret̄ simōiac⁹. ꝛ sufficit ꝙ pe niteat. Quedā sūt simoniaca qꝛ ꝓhi bita. s. p cōstitutōem ecclesie. ut cū qs renūciat ecclesie ut det̄ alteri. puta ne poti suo. Silr̄ ſm Hoff. vendendo vi cariā castaldionatū. aduocatiā. ycono matū. ꝛ hi⁹. extra eo. ad nostrā. i. q. i. si quis eps. z. q. z. saluator. ꝛ in his nō suf ficit sola voluntas siue appetitus q dā. nisi ꝓcedant in actum. extra de of. delega. ex pte. ꝑ. A idem in sū. eo. ti. q. 5. B. Sed ꝛ hoc intellige ꝙ si volun tas deliberata hic fuit. ita ꝙ ꝑ eū non stetit. iterū ē simonia in foro diuino. sꝫ nō in humano. ꝛ sic tale pctm̄ per peni tentiā abolet̄. extra e. mandato. A. in hoc ēt vr̄ Con. glo. Ray. ut in dcā. q. 5. Et hoc verū vr̄. quia ēt circa talia pu ra erga bñficia sola intentio cōstituit culpabilē apud deuꝫ. lꝫ non quo ad iu dicialem punitōem ecclesie. ex̄ eo. tua Simonia tñ mētalis'tm̄ sola pnia ab olet̄ nec obligat ad restitutōem acce ptoꝝ dicto. c. mandato. Secus in vsur]ꝭ quibus ēt sola itentio vsuraria obli gat ad restitutōem in foro pniali. vt ꝛ nōt glo. i dicto. c. mandato. ꝛ facit ex̄ ꝺ vsuris consuluit. Rō āt pōt esse. quia i vsura leditur de⁹ ꝛ homo. deo satisfit ꝑ pniam. hōi ꝟo ꝑ restitutōem. In si monia ꝟo simplicis intentōis non le ditur ps q̄ sponte ꝛ sine coactōe ꝑstat īmo poti⁹ ipsa ledit deū turpiter agen do. nec leditur ecclesia militās. q̄ tātū iudicat de manifestis. dcō. c. tua. sꝫ so lus de⁹ cui ꝑ solā satisfit pniam ex̄ eo. c. fi. B.

¶ Utrū ad h⁹ ꝙ ꝯmittat̄ simonia req rat̄ ꝙ sit exp̄ssū pactū. R⁹. Nō. naꝫ et Gyezi simoniacus fuit. lꝫ pactū aliqḋ nō fecerit. nōt̄ ex̄ eo. sup specula. A. Hoc. c. hēt̄ in ti. de magistris. Et dic h⁹ verū q̄ ad foꝝ diuinū. sec⁹ q̄ ad iudicia le. ex̄ eo. c. fi. ꝛ pꝫ ex dcis in. §. ꝓcedenti nisi interuenerit exactio. ex̄ eo. sic. ꝑ cto B. Sed de simōia mentali vide. s̄. r e nunciatio secūdo. §. pri⁹

¶ Quot modis cōmittit̄ simōia? R⁹. ſm Ray. Una diuisio est ꝑ munera q̄ dant̄. Nam ut datur munus a manu. aut ab obsequio. aut a lingua. de qui bus habes. s̄. munus. §. pri⁹ Alia diui sio ex parte cōmittentium sic. Simo niaca ordinatio uel alia huiusmodi spiritualium datio. aut est ex parte conferentis tātum. ut quando confe rēs mihi aliquod spūale recipit tēpo rale me ignorāte. Aut ex parte recipi entis tm̄. ut si ego recipiā sacramētuꝫ nō quideꝫ dādo aliquid cōferenti. sed alicui suo consiliario. Aut ex parte vtriusqꝫ. s. qñ ordinādus dat aliqd or dināti. Aliqñ ex pte neutri⁹. vt si ami cus meus me ignorāte det aliqd ami co siue ꝯsiliario epi. ut me ordiet. epo ēt ignorāte. i. q. i. statuim⁹. ꝛ. c. si qs. a si moniacis. A. Ideꝫ in sū. e. ti. q. 7. B.

¶ Utrū sit simonia si aliqd gratis det̄ ꝑ spūalib⁹ uel recipiat̄. R⁹. Si penit⁹ sponte offerat̄ ñ est simōia. i. q. i. gcqd inuisibilis. Ubi nota ſm Guil. ꝙ si hec ꝑpositio ꝓ. notaret appciatōnem seu ꝯmutationē. sic nunqꝫ temporale ē dā dum pro spirituali. nec econtrario. Si autem notet causam finalē. ut sit sen sus. Iste dedit denarium ꝓ sacramen to. i. ꝓpter reuerentiam sacramenti licite potest fieri. Et eodem quoqꝫ mo do si notet causam efficientem. vt sit sensus. dedit pro sacramēto. i. ꝓ deuo tione quam habuit ad sacrm̄. fieri po test. A Con. Ul. ut in sum. eo. ti. q̄. one io. B. Si autem dubitetur vtrum gratis uel corrupta intentione datuꝫ sit. tria sunt ꝓcipue attendēda. s. dant]ꝭ et recipientis qualitas. videlicet an a paupere diuiti vel econuerso. Item muneris quantitas. ut si res magni ul' modici sit precii. Item donatōis tem pus. an. s. instante necessitate' vl' aꝯfe rat̄. Et scōm hec hēnda ē presumptio pro ul' contra extra eo. ꝛ si questiones Sꝫ hec intelligenda sūt ī foro cāꝝ. In foro āt ꝯscie intentō attendit̄ non pꝑū

ptio. A .Idē in dcā.q.io.ſm Ray. W.
z Hoſti. B .
¶ Utrū liceat aliqd recipe p opibus
ſpūalibus. R.º ſm Ray. p illis opibus
ad q̄ qs nō tenet ex officio recipe licet
utputa ſacerdos pōt locare opas ſuas
q al' non hʒ vnde ſibi puideat.ar.i2.q.
2.caritatē. Idē Hoſti. A .certe c. cari
tatē.non facit:q2 loquit tm̄ q̄ ad pcu
ratōem recipiendā a viſitātibus. non
ex locatōe: vel alia ɔuentōne: ſʒ ex me
ra iuris diſpōne. Et iō in ſpūalib' in q
bus dʒ ceſſare oīs pactio z cōuentō. ex
de pac.c.fi.non hʒ locū locatio vel ɔdu
ctio. Uñ in ti.de ſimōia.§.itē nūqd. ſu
per vbo locare.glo. Ray.ait. Quidam
dicūt q ſi ſacerdos intendat locare ul'
vendē laborē ſuū non ipm officiū vel
ſacrm̄.licitū ē.al' nō. Ego credo inquit
q nō hʒ locū in talibus locatō uel cō
ductio cū lex ſecularis nō dixerit eſſe
locatōez vel ɔductōez qñ mēſor agro
rū aliqd recipit a dñis eoꝝ p eis men
ſurādiſ.ſʒ qd dat appellauit honorari
um.ff.ſi mē.fal.mo.di.l.2.§.pº. vbi dicit
Nō crediderūt veteres int tales pſo
nas locatōem z cōductōem eē: ſed po
tius operā bñficii loco pberi. Et id qd
dat ei ad remunerandū dari.z ide ho
norariū appellari. Dic gº q ſu ſacdos
ſiue indigeat ſiue nō.pōt ei dari pecu
nia in ſūptus ipſius ſacerdotis non i
munera ſacerdotii.i.officii ſacerdotal'
qd ipēdit.ſic dicit Hiero'.q decez pa
nes.cruſtula z vas mellis ſi data fue
rint pphe.magl in ſūptus q̄ in mune
ra pphetie reputāde ſūt.i.q.i.iudices
Cū ergo dr.ſacerdos recipit p officiā
do eccleſiā ad tps.li p.denotat cāz ad
miniculatiuā nō appciatiuā ſacri vel
officii qd impēdit.vel laboris quo la
borat in ipſo officio.qd nec vēdi debʒ
nec locari.ſic nec ipm officiū.q2 qſqs
hoꝝ alterū vēdit ſine quo neq alterū
puenit neutrū inuenditū derelinquit
i.q.i.ſi qs obiecerit. De hoc etiā dicit.i.
§.vtrū ſacerdos. B .
¶ Utrū cū eps cōſecrat vl' viſitat poſ
ſit recipe pcuratōez. R.º ſm Ray. pōt
ex e.cū ſit .io.q.3.relatū ex de pſcript.
cū ex officii.nō dico pp laborem.ſʒ ut
Ber.dicit.quia talis pcuratō a iure p
miſſa ē.imo ēt ſi eccleſia ppt paupta
tē pcurare nō poſſet epm.ipſe ſuis ſū
ptibus ɔſecrabit eccleſiā.io.q.3.cauen
dū.hec Ber.z Hoſti.circa viſitatōez
vide.i.viſitatō.§.pº.z 2º. A .Hoc quod
ibi dr notat glo.in dcō.c.cū ſit. Nō.eti
am in ſū.eo.ti.q.io. B .
¶ Utrū tpalia poſſint dari p vita et
na vel p remiſſiōe pctoꝝ. R.º Poſſūt
p modū elemoſyne. Daniel.4.º Pecca
ta tua elemoſynis redime. Et intelli
ge ſʒ Tho.z Pe.in 4.º diſ.25.q cū dicit
vita etna uel remiſſio pctoꝝ emi.ē lo
cutō metaphorica. q2 ipm meritū ac
cipit p emptōe. Deo eim ex pcio nro
nihil pōt accreſcere. A . Idē in dicta
qōne.io. B .
¶ Utrū tpalia poſſint dari p redimen
da vexatōne in ſpūalibus. R.º ſic.ex.e.
dilectus filius.z.i.q.i.queſitū.extra de
mgris.phibeas. Sʒ hoc ſuper iure ſpi
rituali tūc ſolū hēbit locū.cū p certo
ɔſtat redimēti de iure ſuo.al' non.hec
Tho.ſcda ſcde.q.ioo.arti.plt.z vltio.
A .z ēt glo. Ray.ut in dcā.q.io. B .
Uñ z ſi pbenda mea me p iniuriaz re
moto alii data ſit z ego recupero aliq
dato.nō puto eē ſimoniā.
¶ Utrū encenia inducāt ſimoniā. R.º
Si nō extendant ad qntitatē munerū
z fiant ſine pacto z ſine aliq corrupta
intentōe.nō inducūt ſimoniā. al' etiā
in modico ɔmittit.i.q.i.duces. A .als
incipit iudices. Et hoc fuit dcm̄. Hoſt.
ut in ſū.eo.ti.q.xi. B .
¶ Utrū mun' ab obſequio inducat ſi
moniam. R.º ſʒ W. Si obſequiū de ſe
ſit illicitū.nllo mō lʒ abſq vicio ſimo
nie. Silr ſi obſequiū ſit licitū non licʒ
ipm impēdere p aliquo ſpūali. ſi illd
p.dicat cām pncipalit mouentez. Sʒ
ſi nō dicat cām pncipalit mouentē ſed
ſecūdariam.puta excitatiuā effectus
eius qui dare habēt aliqd ſpūale.z p

ea ꝯfert illud respiciens p̄ncipalit̄ ad deū ⁊ ad merita ꝑsone q̄ ꝑ talia obse quia ⁊ per alia bona cōcurrūt. hoc mō pōt dari spūale. puta alicui qui in ser uiciū ecclesie uel plati iuit Romā vł huiusmōi. Porro si obsequiū esſz pu re spūale quod esset ipositū beneficio A. s. per cōstitutōem an̄ ipsius bn̄fici collatōnem. non āt per pactū ꝫm eun dem Ul. ⁊ in sum. eo. ti. q. 12. vbi etiam pꝫ ꝙ p̄dcis con. Hoff. Ray. ⁊ glo. B. tunc indubitant̄ ⁊ ex pacto pōt ꝯferri bn̄ficiū. ita ꝙ ille ꝓmittat tł̄e obseqū vtputa de celebrando talē ⁊ talez mis sā ⁊ sił̄ia. ex̄ de p̄ben. significatuz. A. Tho. ēt ⁊ Pe. dicūt ꝙ in hı' obsequiis honestis seruientib' ad dignitatē ꝑso ne respect' dꝫ hēri. Nā ex ipsa deuotō ne obsequii dign' reddit̄ ecclesiastico bn̄ficio. Et addit Tho. Si āt ihonestū sit seruitiū uel ad carnalia ordinatum puta seruiuit p̄lato ad vtilitatez ꝯsan guineoꝝ suoꝝ uel p̄rimonii sui. uel ali quid hı'. esset mun' ab obsequio et si moniacū. ut in dcā. q. 12. ad fi. B.

¶ Quid si vn' sacerdos dicat altēi tu celebrabis hodie ꝓ me. ⁊ ego cras ꝓ te. R̄ ꝫm Hul. Nō est simonia. ſꝫ lici tū est maxime ex cā. qn̄ nullū pcīuz si ue temporalis merces interuenit. A. Idem in sum. eo. ti. qōne. 13. B.

¶ Quid sit munus a lingua in q̄ com mittit̄ simonia. R̄ ꝫm Tho. scd̄a scd̄e q. 100. ⁊ in 4° dis. 25. Munus a ligua dr̄ vł ipsa laus ꝑtinens ad fauorē hūanū qui. s. sub p̄cio cadit: vel ēt p̄ces ex qui bus acquirit̄ fauor hūanus. aut ꝯriuz euitatur. vt quādo preces armate sūt Sed de precibus habes statim in se. ꝫ. A. Idem in sum. eo. ti. q. 14. B.

¶ Utrū. p̄ces inducant simoniaz. R̄ ꝫ Tho. scd̄a scd̄e. q. 100. Si aliqs p̄nci palit̄ ad p̄ces itendat. simoniā ꝯmittit Et vr̄ p̄ncipalit̄ ad hoc intendē q p̄ces ꝓ indigno exaudit. Un̄ ipm fcm̄ est si moniacū. vt. i. q. i. ō ordinatōib'. ⁊ i. c. sꝫ nōnulli. si ꝓo porrigāt p̄ces ꝓ digno fcꝫ n̄ ē simoniacū. ſꝫ simonia pōt eē i intē tōne. s. qn̄ hētur respect' nō ad dignita tē ꝑsone sed ad fauorē humanū. ex̄ de eta. ⁊ quali. tuam. i. q. i. latorē. Un̄ dꝫ penitere de intentōne corrupta. vt in c. sunt nōnulli. ⁊ ex̄ de eta. ⁊ quali. tuaz ⁊ ex̄ eo. mandato. A. Con. Ul. vt i di cta questione. 14. B.

¶ Utꝝ aliquis porrigendo p̄ces ꝓ se ipso cōmittat simoniā. R̄ ꝫ Ray. Nō pōt petere eccł̄iaz uel dignitatem uel aliud bn̄ficiū habens curā aīarū ꝗ̄rū cūꝗ sit dignus. i. q. i. ordinatōnes. 8. q. i. in scriptis. ex̄ de iure patro. ꝑ nostras. Bn̄ficiū ꝓo simplex si indiget ⁊ sentit se dignū potest petē absꝗ metu simo nie. ex̄ eo. tua nos. ⁊ ar. ex̄ de rescripti. ad aures. ex̄ de p̄ben. cum ꝫm. Concor. Tho. scd̄a scd̄e. q. 100. et etiā in 4° dis. 25. Similit̄ ⁊ Host. ⁊ Hoff. Quidam tn̄ dicūt ꝙ licet rogare etiā si bn̄ficiū hē at curā aīarum. A. Hoc fuit dictum glo. Ray. dicentis ꝙ pōt aliqs ꝓ se pe tere bn̄ficium ēt habens curā aīarum si dignus sit. Exemplo Isaie. qui dic̄. c. 6° ecce ego. mitte me. Con. cū hoc Ul. ut i sū. eo. ti. q. 14. Sed certe tutius vr̄ p̄mū dictū ꝑ iura alegata. Nā ꝓpha nō petiit aliquā curā aīaꝝ uel dignita tē. ſꝫ regsitus a dn̄o exhibuit se officio p̄dicandi. ut pꝫ in dcō. c. 6°. B. Si indi get aut si non indiget. etiam si petat simplex bn̄ficiū peccat ꝫ Ray. ⁊ Tho. ut in p̄dicta decre. ad aures. i. q. 2. cleri cos. 12. q. i. illi aūt. A. ut pꝫ in dcā. q. 14. glo. Ray. in hoc iterū ꝯdicit. Un̄ ait h° iterū durū est. ⁊ credo ꝙ exquo aliqs ꝓmotus est ad sacros ordies. cum hı' ordinatio titulū ecclesiasticuz reqrat pōt petē beneficiū ecclesiasticum. licꝫ abūdet i tpalibus. ⁊ iura q̄ mgr̄ addu cit ad ꝓbandū ꝯriū loquunt̄ ꝫm statū p̄mitiue ecclesie qn̄ exiles erāt reddi t'. ⁊ distribuebat̄ de facultatib' eccł̄ie ꝓut cuiꝗ opus erat. Et con. cū eo. Ul. qꝛ nemo cogitur suis stipendiis mili tare. Si tamen dignitatem uel curam aīarum pro se petat tanta p̄sumptiōe que cum tali beneficio reddat idignū

simonia est. quia preces sunt pro indi gno. hec ibi. Uerius videt dictū Ray. z Tho. Nā Hiero. q loquit in allega to. c. clericos. i. q. i. ñ fuit in primitia ec clesia. z mlto min Prosper q idē dicit ea. q c. pastor. At stipendiū celestl mili cie nō dz eē tpale nisi incptū rō dictet neccie sustētatōnis. Clericis. n. ɔuenit dicē ps mea dñs. ex de pbē. cū scōz. qi dicat pmiū laboris mei nō sit trenuz sed celeste. B.

Que simonia sit grauior. Rn̄ sz Guil. Quāuis i munē a manu z a ligua z ab obsequio ɔmittat simonia. tñ qz mun a manu magl pprie ē pctū q̄ a ligua uel ab obsequio. iō illa simonia ē ma ius peccatum. A. Idez in sum. eo. ti. qōne. 15. B.

Utz liceat vendē vasa sacra. aut ve stes. aquā bñdictā z hi. Rn̄ sz Ul. oia sacralia ad aliquē effectū spūalē ordi nata vēdi nō pñt. ut aq̄ bñdicta. z hi. p quā venialia dimittunt. sicut ēt nec rōne materie pōt vendi sacrz. i. q. i. pla cuit. z 2o z 3o. Sed z illa q̄ pticipatie st spi ritualia. ut calix z hi ante ɔsecratōem simplicit vēdi pñt. p ɔsecratiōez vero hi vasa vendi pñt alteri ecclesie i ea dē forma. A. dūmō intentio solū refe rat ad tpale z nō spūale. al eēt simōia sm eū. Ul. ut i sū. eo. ti. q. 16. vbi hec no tāt. B. sz laico calix vendi ñ pōt. nisi ɔflatus. io. q. 2. §. hoc ius. qz sacra ñ de bent tractari manib laicoz. De cimi terio ho vide s. sepultura. p. §. p. B.

Utz spūalia possint redimi. Rn̄ sm Ray. Sicut ñ debēt vendi vl emi. ita nō debēt redimi. ex de simo. qrelā. nec aliq̄ dato uel pmisso uel retento possi deri. Intellige sm Guil. q nō pñt redi mi aliq̄ dato uel pmisso ei q iuste pos sidet. ex eo. qrelaz. Nā aliq̄ dato ei q i iuste possidet ab eo cui debent rdimi pñt sicut z redimūt decime de manu militū iiuste eas detinentiū. vide. s. d cime 5o. §. plt. Ceterū vtz sup spūalib possit trāsigi. vide. i. transactio. §. 2o. Et vtz pmutari. s. pmutatio. § p. z 3o. A.

predicta etiam nōnt in sum. eo. ti. q. 17. B.

Quid de sacerdote q nō vult dare licentiam alti sacerdoti ut bñdicat nu ptias: nisi p pecunia. Rn̄ sm Guil. Si nō intendit vēdē licentiā bñdictionis sz puidē sibi de portōe oblatōnuz euz ɔtingēte: nō ē simonia. Si tñ ex certa scia maiorē exigat sūmā q̄ psumat d bere valere portio ipm ɔtingēs. meri to psumi pōt q ipam licentiā vēdere voluit. A. hoc ēt psumit qñ vba istō sonāt. puta si dicat se velle tñ p licen tia bñdicendi z hi qz in dubio non re cedimus a significatōe vboz. ff. de le ga. 3o. l. nō aliter. Si vult ergo hoc eui tare clare exprimat de venditōne seu locatōe puentus tñ. B. Et nō h q p ipa bñdictōne nihil ab aliq̄ exigi pōt ex eo. cū in ecclesia. De sacerdote q nō vult dare licentiā ɔfitendi alteri nisi p pecunia. s. cōfessio p. §. fi. A. Et ibi pz q simoniā cōmittit. qd z nō simul cum supradictis. in sum. eo. ti. q. 36. B.

Utz p absolutōe ab excōicatione possit exigi pecunia. Rn̄ sm Tho. scda scde. q. 100. In absolutōe tali nō debet exigi pecunia tanq̄ pciū absolutiōis. qz hoc eēt simoniacū. sz q̄i pena culpe pcedentis. p q̄ fuit excōicat. Idē. Pe. z Hosti. A. Dicit. n. Hosti. ex e. ad au res. q in Francia z in qbusdā aliis re giōib ɔsuetudo ē ul statutū q excōi catus q monit pere noluit sz excōicari expectauit. pp hāc ɔtumaciā anq̄ ab soluat p qlibz mse p q excōicat exti teri t certā debeat dare pecunie quan titatē. Et hāc ɔsuetudinē dicit rōnabi lē z seruandā. ut in sū. eo. ti. q. 37. Nō i telligendū vr qñ talis exactio nō veit ad manus seu vtilitatē exigentis. als hēret spēm mali. z iō ab ea abstinē dū. ex de vi. z ho. cle. cū ab oi. Et pptea h casu absolutō debēt pcedē exactōnem Uñ z idē Hosti. i sua sūma dicit: q ex cōicat dz absolui libere. z eo absoluto pōt cogi ad satisfaciendū de pena, sed añ nō pōt exigi. cū nec p illo fuerit ex

cōicat⁹. At sic intellige inqt ex̄ ꝺ simo. ad apostolicam. et. c. ad aures. vt in dicta qōne. 37. Et videtur casus formalis in dicto. c. ad aures. At sic possunt concordari opiniones que sup hoc ibidez referuntur. B. Et idem intelligendum de suspensione ⁊ interdicto. Naz si daretur aliquid pro precio absolutionis siue restitutōnis simonia esset ex parte vtriusq₃. ar. i. qōe. i. nullus. extra eo. nemo. Qꝺ si huiusmodi sententie fuerant iniuste prolate. et detur pecunia pro absolutione siue relaxatione notauit Hug. i6. q. 7. decimas. ꝙ non est simonia ex parte dantis. eo ꝙ dās nullum ius acquirit. sed dat ut acquisitum sine vexatōne retineat. ar. i. q. i. quesitum. Satis con. Hostiens. A. Idem in sum. eo. ti. q. 46. vbi et addit̄ ꝭm glo. Ray. ꝙ si ecclesia mea uel prebenda me remoto alii⁹ fuerit assignata. si pro precio eam recupero uel redimo simonia est. siue iuste siue iniuste amotus fuerim ⁊ alius institutus. qꝺ intelligendum est quando amotio facta est seruato iuris ordine. licet iniuste per sententiam que transiuit in rē iudicatam. al's bene licet redimere vexationem. extra eo. dilectus filius. R. et patet supra. §. x. B. Utrum autē pro baptismo liceat aliquid dare. viꝺ supra baptismus. §. 3º.

¶ Nullus clericus debet prece uel p̄cio vel fauore celare episcopo peccatum publicum parochiani sui. uel etiam minus digne penitentem reconciliare. ⁊ ei de hoc testimonium ferre ul' digne penitentem repellere. alit̄ simoniam cōmittit. extra eo. nemo. A. secundum Inno. ⁊ in sum. e. ti. q. 38. nō ꝓprie s₃ silitudiarie dr̄ simōiac⁹ q celat ꝑꝑ grām crimē alti⁹ puniēd⁹ ē enim ut simōiac⁹. Qꝺ intelligi pōt nisi ipsa celatio esset annexa spirituali officio forte qꝺ quis hab₃ ab episcopo ad denunciandum delicta vel simile. quia tunc censeretur vendere ipsum officium et consequenter esset vera simonia. i. q. 3. si quis obieccerit. B. Et generaliter ꝭ₃ Tho. scđa scđe. q. 100. illa spiritualia ad que quis tenetur ex officio non potest vendere. Unde nec ꝓ dispensatōne nec pro correctione subditorum uel ꝙ quis desistat a corrigēdo potest aliquid recipi. A. Concor. Pe. ut in dicta. qōne. 38. B.

¶ Quid si datur aliquid superiori vt seruet iusticiam in spiritualibus. R. ꝭm Ray. Simonia est. Et addit Guil. Idem credo si agatur super temporalibus. exquo persona est ecclesiastica. que ratione ecclesiastice iurisditionis tenetur ad ius reddendum. Sed si sit iudex laicus ⁊ super re temporali. non erit simonia. licet al's grauiter peccet. supra. iudex primo. §. septimo. A. Concor. Ul. vt in dicta questione 18. B.

¶ Utrum sacerdos possit celebrare. vel exequias vel alia officia facere pro pecunia. Rñdco ꝭm Ray. Si tenetur ad hoc. tunc exigere aliquid simoniacum est. i. qōne. i. vendentes. Si nō tenetur ⁊ deficit ei sumptus potest accipere. i. q. i. duces. Nam et operas suas locare potest. siue ad diem siue ad annum. extra ne prelati vices suas. c. vltimo. A. Ibi hoc non probatur. Nam ibi dicitur de locatione redditium et non operarum spiritualium. vt ibi notat glo. et addit ꝙ nullum spirituale locatur. Et de hoc latius supra §. septimo. in additione. B. Quod si sumptus habet et ad hoc non tenetur. aut debet facere gratis. aut cessare. al's videtur facere ex auaricia. Et licet forte quando non tenetur ad illa non esset simonia. eo ꝙ non debet suis stipēdiis militare. i2. qōne. 2. caritatē extra eo. cu₃ sit. tamen turpe est lucrū quando fit ex auaricia. uel si ī sumpt⁹ recipit etiam si diues sit et non fit ex auaricia. saltem habet speciem mali. Et in quolibet predictoru₃ intelligas ꝙ ipse gratis d₃ cantare uel officiare. l₃ aliqd recipiat ꝓ sūptib⁹ sicut dicit

Aug⁹. ꝙ apli gratuitum panē accipie bāt ab illis quib⁹ ḡtuitam ꝑdicatōēȝ impēdebāt. Sat|| Con. Tho. scda secū de. q. 100. A. Predicā melius pñt intel ligi ꝓ ea que nōt glo. Ray. i. ti. de simo nia. §. qrit. sup ẜbo statutū. vbi sic dic̄ Licȝ ne dare pecuniā uel recipe ꝓ hu iusmōi obsequiis. aut ꝓ interessendo extreme vnctōni. Item qd de illis qui dant redditus uel recipiūt ꝓpt̄ facien da āniuersaria. Itē quid de illis q dāt sacerdotibus diuitibus uel paupibus ꝓ faciendo ānuali uel tricenario. vel āniuersario. uel celebrando missaȝ de spū scō uel aliaȝ. uel qui dat denarios clericis pro dicendis psalteriis in exe quiis mortuoꝝ. uel al̄t. uel qui dant ele mosynas pauperibus ut orēt pro eis. cū talis oro sit spūalis. ꝛ huiusmōi ele mosyna sit corpalis. R. in oibus tali bus casib⁹ dare ul̄ accipe tpale ꝓ spū ali simonia est. siue det̄ ꝓ sacro siue ꝓ officio siue ꝓ labore huiusmodi of ficii uel orōnis ẜm ꝙ hec ꝑpositō pro denotat apꝑciatōem. Sed si denotarȝ cām motiuā nō ꝑmā uel principalem sȝ remotā ꝛ occasionalē. licitū ē dar̄ et accipere tpale ꝓ spūali. Unde si quis dat pecuniā collegio alicui ꝓ generā da deuotōne ꝛ dilectōe i ipso collegio ut ex illa deuotiōe exaudiat̄ in petitō ne quā petit: ꝙ fr̄es intersint exequiis mortui uel extreme vnctōni morient|| ꝛ illi hoc faciūt ex dilectōne ꝛ deuotō ne in eis talit̄ generata: aut ꝓ deuotō ne ipsius dantis. sic licȝ dare ꝛ accipe tpale ꝓ spūali ẜm ꝙ li ꝓ. denotat cāȝ motiuā remotā ꝛ nō ꝓpinquā. Propi quā cā est dilectio uel deuotio genera ta ex dato. al̄ forsitan ñ generāda. Nec est sit̄e ꝙ nō possuȝ dare pecuniaȝ epō ut me diligat ꝛ ex dilectōe me benefi ciet uel ordinet. ꝛ hoc iō qꝛ dilectio q̄ eps aliquē diligit: lȝ sit spūalis nō tñ est cā ꝓpter quā debeāt talia cōferri. sȝ potius oȝ attendi meritū ꝛ dignitas̄ ꝑsone. Sed bñ ē cā sufficiēs huiusmōi dilectio qua ēt diligit̄ peccator spūali

ter ut debeat orari ꝓ eo. cuȝ ēt h⁹ ꝯce dat dñs vbi dicit. Facite vob amicos de mamona iniquitatis ut recipiant vos ꝛc̄. Luc|| 16. ut orent ꝓ uobis reci piendis. Ex q̄ pȝ ꝙ lȝ dare pecuniā ꝓ acqrenda deuotōe hoium spūalium ꝛ pauperū ut ꝓ hoc moueant̄ ꝛ teneant̄ orare. Pecunia tñ data ꝓ huiusmodi amicitia acquirenda q̄ spūalis est nō ē pensanda a dante uel accipiente. ut dictū est. ut datū sed ut fructus: ẜm ꝙ dicit apls ad Phil̄. 4. Non quero da tū sed fructum. qꝛ nō attendo ꝑncipa liter pecuniā datā. sed caritatē ꝛ deuo tōem uel pietatē ex qua dat̄. ꝓpt̄ quā sola elemosyna est fructuosa. Et ideo r ñsio est ad oēs qōnes. s̄. positas de ill̄ q officiāt ꝓ denariis̄ ꝛ ceteris. ꝙ si li ꝓ denotat apꝑciatōnem uel cām ꝑmaȝ motiuā uel finalē illicitū est. Si autē cām adminiculantē. licitū est ut talia recipiāt in sūptus officiantiū. nō in of ficioꝝ ꝑcio. hec ibi. Et Con. ꝑdcis Tho. Pe. ꝛ Ul. ꝛ alii theologi. ut in sū. eo. ti. q. 42. Et ex ꝑdcis pōt colligi ꝙ non est tutū cui incūbit facere officiari altare uel capellā. cōducē ad hoc clericos pa ctis ꝛ ꝯuentōibus. sȝ ꝯstituere aliqueȝ redditū qui det̄ officiantib⁹. ut in. c. si gnificatū. ꝛ ibi glo. ex̄ de ꝑbē. B.

¶ Utrū cōmittat simoniā qui debito ri suo dat aliquid spūale ut recuperet quod suū est. R. ẜm Tho. in. 4. dis. 25. absq̄ dubio simoniā ꝯmittit. Idē Ul. A. Idē in sū. eo. ti. q. 65. B.

¶ Utrū cū aliq ꝑtendētes religioneȝ siue scitatem petunt a sacerdotib⁹ ꝙ ꝓcurēt eis pecuniā in ꝓchia sua ita ꝙ sacerdos hēat ēt inde certā pteȝ sit simonia. R. ẜm Tho. in q̄libet. Cuȝ ꝑ suasio sacerdot|| sit res spūal̄. ꝛ creda tur ei qa sacerdos est. iō si in tali casu pactū inueniat. simonia est respectu sacerdotis. ꝛ sacrilegiū respectu taliū religiosoꝝ qꝛ est defraudatio elemosy narū respectu illoꝝ qui dant. Uñ ꝛ si ē vnū peccatū q̄tū ad actū. est tñ mul tiplex q̄tū ad reatū. ꝛ tam etiam ipe

sacerdos q̄ ipi recipientes.s.q sacdotibus tribuunt vel relaxāt tenent de simonia. A.ꝛ etiā ad restitutōnem.vt pꝫ sm eū.Tho.ꝛ in sū.eo.ti.q.66.Et cui debeat fieri restitutio isto casu pōt patere ex dcis.s̄.restitutio p̊.§.iꝫ. in additōe.vo.item sm Inno. B.

¶ Utrū laicus q recipit pecuniā vt ecclesie rstituat decimā quā tenebat cōmittat simoniā. R° sm Hosti. Si laicus nō vult decimā dimittē nisi ꝓ pecunia.simoniā ꝯmittit ex pte sui. sꝫ ecclesia bn̄ pōt redimē.ut.s̄.decime.5°.§.5°. A. Idē in sū.eo.ti.q.68. Sed in dcō §.5°.ꝯrium dicit Guil. sꝫ solutō ibi pꝫ i additōne. B.

Mediatores simonie simoniaci sūt. i.q.i.si qs epus. A.ibi dr̄.Si qs mediator in tam turpibus ꝛ nephandis datꝗ vel acceptis extiterit.si qdem clericus fuerit a ꝓpo gdu cadat.si vo laic9 anathēatizet. B.

¶ Utrū papa possit ꝯmittere simoniā R°.sm Tho.scd̄a scd̄e.q.ioo.Papa potest sicut ꝛ qlibet alius.ꝛ tanto grauius q̄to in altiori gradu consistit. Res.n. ecclesie non sunt eius ut dn̄i.sed ut dispensatoris. Un̄ si ꝓ aliqua re spūali reciperet pecuniam aliquā de redditibus alicuius ecclesie simoniacus esset Silr̄ si ꝓ re spūali recipet pecuniā ab aliquo laico non de rebus ecclesie. A. Con.Ul. vt in sū.e.ti q.67. Nō intelligendū vr̄ q̊ ad illa circa q̄ ꝯmittitur simonia lege diuina.Secus in lege tātū ecclesiastica cui papa nō subiicit nisi de equo.C.de legi.l.digna vox. B.

Prelat9 q ꝯmittit vices suas ꝓ pecunia.simōiac9 ē. vide.i.vicari9.§.3°.

Simoniacus 2°

.s.spūaliter quo ad ordies. Simonia qn̄qꝫ ꝯmittit ex pte ordinatoris. Aliqn̄ ex pte ordinati.vt.s̄.simōia p̊.§.6°.

¶ Utrū si aliqs ꝓ mea ordinatiōe vel ꝓmotōne pecuniam offerat. nūquid ego dicar simoniac9. R° Si a pncipio ꝯdixi.non obest mihi.ex̄ eo.sicut tuis. §.plr̄.ꝛ ex̄ de homic. Petrus. A.hoc verū sm Inno.vt in sū.li.p̊.ti.p̊.q.8. si pecunia data ē p9 electōem ꝓ ꝯfirmatōne.de q̊ loquitur.c.sicut tuis. Secus si daretur ꝓ electōe ēt ꝓhibente me nisi fierꝫ ab inimico. Con.Uin. Hosti. ꝛ glo Ray.ut ibi. Idem ꝛ si qs recepisset ordinē ꝑ simoniam cōmissam cum ipso ordinatore.tunc.n. sic ordinatus lꝫ ignorant vel ēt cum ꝯdictōe.nō reciperet executōem.qꝛ hoc idē ꝯtingeret etiā si in eius ordinatōe nulla ꝯmissa fuisset simonia. dū alias eius ordinator fuisset simoniacus in collatōe ordinum. Nā q semel simoniace ꝯtulit ordinem de cetero executionez dare nō poteīt q̄tūcūqꝫ occultū sit.ꝛ q̄tūcūqꝫ recipiens ignoret.i.q.i.si qs simoniacꝗ sm Hosti.ꝛ in dcā.q.8. Hodie etiaꝫ vr̄ idē in collatōne beneficii.cuꝫ simoniace conferens etiā beneficiū vel officium ecclesiasticuꝫ ipso facto excōicatōem incurrat.ꝛ quod agit nullum sit vt in extuagꝗ. Martini quinti.q̄ incipit Multe.ꝛ in alia Eugenii q̄rti. q̄ icipit Cum destabile. Itaqꝫ distinctōes que in hoc.§.fiunt.nō hn̄t locū nisi qn̄ simonia fuisset cōmissa cū alio q̄ cuꝫ collatore ordinis seu bn̄ficii. B. Sec9 si sciui ꝛ consensi.quia tūc q̄tūcūqꝫ occultū sit renunciare teneor. Si vo hoc fit me penitus ignorante.puta qꝛ amic9 meus pecuniam dedit.tunc lꝫ ego nō sim simoniacus.teneor tn̄ renunciare ex̄ eo.simoniace.ꝛ.c.de regularib9.ꝛ.c. nobis. Nō si inimicus meus dedit pecuniā volēs q̄ ex hoc ꝓmotio mea iudicaret simoniaca.ꝛ sic impediret. nō ꝯmittit simonia q̊ ad me.nec mihi nocet ne ille ex dolo suo reportꝫ qd̄ intēdit. vt in.c.sicut tuis.ꝛ in.c.nobis.pri9 rn̄so. A .Tn̄ ꝛ hoc casu qn̄ inimic9 aliquid daret in p̄iudiciū meum ꝛ h° scirem anteqꝫ eps vocaret me.ꝛ cōstaret mihi q̄ non me vocaret nisi propter munus illud.recipere non deberez. sꝫ glo. Ray.ꝛ in dcā.q.8.Et ad hoc etiam

facit qd notat in sũ.eo.ti.q.27. vbi bm Ray.dr z glo.q si aliqs scit uel credit sibi collatũ ordinē vl bñficiũ pncipa liter ppt obsequia seu pces carnales a se vel ab alio intpositas.si alr erat di gnus resignare non tenet.sz dz penitē de intentōe corrupta.ex eo. mandato. Si vo erat indignus resignare tenet. qz tũc bi9 pces seu obsega succedũt lo co pcii.i.q.i.st ñnlli.z Lō.Ul.vt ibi. B.

Quid si qs ēt sine pecunia obtētu rus erat ordinē vel bñficiuz z tñ pecu nia data fuit? R° bm Inno.Si alius d dit pecuniā.dũ tñ nō ordinatori.nō est simonia.ar.i.q.6.§.vlt.Si āt ipse ordia tus dedit.simoniacus est. A.etiaz si si ne pecunia habiturus erat ordinē vel bñficiũ bm eũ. Inno.et in sũ.eo.ti.q.8. Nō intellige nisi gratis aliqd daretur ut.s.simonia p.§.6°. B .ar.i.q.2.qpio. z.q.3.si quis obiecerit.z.c.vlti.z.q.6.c.p

Quid si pecuniā p me nesciēte p missam postea solui? R° Sicut simōia cus debeo iudicari.qz in maleficiis ra tihabitō retrotrahit z mādato cōpat sicut notat ex eo.sicut tuis. A.In glo. B .In hac tñ simonia bm Tancre.z Guil.pt eps dispēsare. A.Idē in sũ.e. ti.q.9.tñ hodie si aliquid datuz fuisset collatori nullus posset dispensare nisi papa.vel si esset datũ etiam alteri qñ sine illa datōe nō fuisset alias habitu rus ordinem vel beneficium. ut pz ex pallega. extuagātibus. B.

Quid de his qui p hypocrisim duz ptenderent spēz sanctitatis pmoti st ad ordines z bñficia nulla interposita cōditōne vel pacto? R° bm Ray.nō te nent resignare.sed solũ ad agendum pniaz.ex eo.mandato. A. Hoc veruz nisi alr non sit idoneus.tunc.n. renũcia re tenetur.i.q.i.si qs neq3. B .Tho.se cũda secũde.q ioo.dicit hypocritā nō esse simoniacũ. A. Hoc veruz quo ad ecclesiā.Secus q ad deũ. cuz hypocri ta ex spũalibus querat hũanum fauo rē.z sic simoniā mētalē cōmittat.i.q.i. sũt nonnulli.Et idē quod hic notat in

sum.eo.ti.q.61. B.

Utrum ab ordinando uel eligendo aliqua cautio vl promissio peti possit R° bm Ray.Ante ordinatōem seu eti am electōez ab eo q eligendus ē. nlla cautō vl pmissio peti: z si pstet simo nia ē qz vr facere ad hoc vt eligat.s.q. 3.talia.Sed post electōnem bñ potest quia tunc nihil sperat ab eis. dum tñ nō fiat ex pcedenti pactōe.s.q.3.Artal dus. A. Idem in sum e.ti.q.is.bz Ray. z glo.z Hosti.Sed ut ibi pz aliq dixe rũt q superior potest exigē cautōnez etiam ante electōem.quia auctoritas superioris tollit vicium.Sed pmuz di ctum verius videt.qz per hanc cautō nem videretur consentire electōni de se faciende.z iō talis electio tāq ambi tiosa esset irritanda.ex de elec.cũ post petitam. B.

Quid si aliquis non hēns titulum rogat aliquē psbyterum vt presentet eum ad titulum ecclesie sue.z pmittit ei q nũq i ipsa eccl'ia petet aliquid.z sic ordinat? R° bm Ray.Simoniaz cō mittit.z nisi cũ eo fuerit dispensatum nec ad superiores ordines debet ascē dere nec in suscepto bz rigorē canonũ ministrare.extra de simonia.per tuas Ter° nec excusatur per ignorantiam iuris.ut ibidem colligit. Et sol9 papa dispensabit cum eo.qz simoniacus est in ordine.tamen in ordinibus ante ri te susceptis poterit bm Guil.p episco pum dispensari. A. Idem in sum.eo. ti.q.70. B. Ceterũ ordinator predcō mō est suspensus a collatōne ordinuz similiter z presentator ab executōne. ex eo.si quis ordinauerit. A.ibi dicit. Si quis ordinauerit seu ad ordinez p sentauerit aliquem: pmissionem vel iuramentũ ab illo recipiēs q sup sua prouisione nō inquietet eundem ordi nator a collatōne. Presentator vo ab executione ordinum p trienniũ.z ordi natus ab ordine sic suscepto donec di spensatōnem sup hoc per sedē apl'icā obtinere meruerint nouerint se suspē

sos. R. Quid de illo qui scit epm suū simoniacū qui tamen pcipit ei q reci piat ordines ab eo. vide. s. ordinato. §. penulti.

Simonia 3° q̄tum ad beneficia seu etiam dignitates. de quo plura potes colligere in p̄cedēti.c.

Nunc querit. Quid si quis hn̄s lit teras sup puisione alicuius beneficii recipiat aliquā pensionem uel aliqd̄ beneficiū ut renunciet litteris? R. s̄m Hosti. Si ex pactōne ptium p aliquo tpali fiat huiusmodi renūciatō. simo niacum est. Si vero ex officio iudicis vel bonis viris mediantibus pure re nūciet. z ex altera parte aliqd tēpora le detur ei. non est simoniacū. vt colli gitur extra. de renunc. sane. z.c. veniēs z ex̄ de pac. cum p̄dem. A. Idē Hosti. addit. Ubi aūo assignat beneficiū spi rituale. ita q etiā ex pacto renūciet di ctis lr̄is. non est simoniacū. ex̄ d̄ rescri ptis. ad audientiā z? q2 ad hoc tenetur z tacite inest. Con. Inno. ut in sū. li°. p. ti. p̄. q. 20. B.

Utrum resignare aliqd spūale p pecu nia vel ex pacto sit simoniacū. R. s̄m Hoff. Sic. ex̄ eo. querela. z ex̄ de testi. veniens. Dare. n. intelligit q quod sibi opetit remittit. s. q. 3. talia. Idē Hosti. z facit ad hoc. s̄. simonia p̄. §. 4°. A. Idem in sū. eo. ti. q. 19. Et hoc intellige s̄m dcā in. §. p̄cedenti. cū additōe. B.

Utrum qn̄ recipit monachus ul' ca nonicus uel cōsecrat eps. z hm̄° possint exigi quedam ex consuetudie. R. s̄m Ul. Si obtinet aliqd tale p exactōem iudicii vel per violentiā vel p pactū siue ante siue postea simonia est nlla consuetudine obstante. ex̄ eo. c. p̄. z. c. sicut p certo. Si aūo sponte offeratur rōne consuetudinis vel caritatis etiā si fuerūt excitati p spūale bn̄ficiū n̄ est simonia. i. q. 2. q̄pio. z. z. Cor. 9°. Nō ex tristicia aut ex necessitate. Et lz illi qui solēt hm̄° recipe nō possint hm̄° exigē ex cōsuetudine. tñ p̄nt monere illos ut bonas cōsuetudies seruēt. nō āt debēt eos artare p subtractōez sacro z hm̄° sed tñ p supiorē cogendi sūt. ex̄ eo. ad aplicam. Satis. Con. Tho. scd̄a secūde q. 100. pe. Hosti. z Inno. Et silr̄ qōnē determinās idē Tho in qlibz. dic̄ sic. Cū in dispensatōe sacro seu alio spūali um aliq̄ recipiunt ut simonia euitet tria sūt nec̄ia. Primo ut hoc fiat ocessione iuris diuini uel hūani aut saltē pie cōsuetudinis. 2° ut sit pia intentio z nō corrupta. 3° ut sit forma honesta. s. ut nō requirant ante pii officii exhi bitōem. ne pactum interuenire videa tur. s3 expleto officio poterūt exigi. Si ergo ista tria ōueniāt. secure recipiat archidiaconus parafrenū p installati one abbatis z hm̄°. z silr̄ si gratis offēa tur. A. Idē in sū. eo. ti. q. 31. B.

Utrum possint recipi nūmi crismales A. i. q p crismate dantur. B. R. Nō excusant a crimie simōie. z illi qui rei nomē z tp̄s solutōis mutantes nūmos q̄s p crismales eo q p̄o crismate siue crismatōe darent. z° pascales. A. Idē sunt q crismales. sic dicti. quia cōsue uerūt recipi in pasca tpe crismatōnis ut in. c. i. all'. B. z 3° ōsuetudinē medie q̄dragesime nūcupāt. A. q2 hoc tēpe q̄dragesime hos denarios exigebant ante crismatōis tp̄s ad palliandum si moniā vt in. c. qd̄ sequitur. B. extra eo. in tantum.

Quid si aliquis dignus pmoueri dat aliqd ianitori ut eū pmittat intra re ad epm ad petēdū ōfirmatōem ele ctōis vel aliqd hm̄°? R. s̄m Guil. Nō ē simonia si nō det corrupta intētōe. vt s. p intercessionē illo qbus dat conse quat qd̄ intēdit. Et idē credo si det ali qd familie epi ne videat auar°. z vt facili° hēat accessū. aut ēt d̄ largitate laudet. lz talia possint fieri cū pctō. vt si fiant cā iactantie uel inanis glorie. A. Idē in sū. eo. ti. q. 35. B.

Quid si aliqs det alicui laico aliqd ut nō molestet uel impediat electōem R. s̄m Ray. Si nōdū erat ei ius q̄sitū

q2.s.non erat electus.credo simoniam
cōmissam.Secus si postq̄ȝ electus fuis
set.extra eo.dilectus.Idem Tho.scđa
scđe.q.100.Et vide.s̄.simonia p̊.§.xi°.q
incipit vtr̄ tpalia possint dari p2o r̄di
menda 2c̄. A. Ideȝ in sum.eo.ti.q.4.4.
vbi ⁊ additur ƀm glo. Ray.ꝙ si aliquis
nullum ius hn̄s in electōne impediret
simpliciter ne fieret electō aliq̄.posset
capitulum redimere vexatōem suaȝ
Secus si impediret ne d̄ isto fieret. B.
¶ Quid si clericus qui vult recipi in
canonicum alicuius ecclesie det illi bo
na sua? R°.ƀm Inno.Si largiatur cuȝ
conditōne uel pacto vt recipiatur i ca
nonicum ⁊ illa retineat ꝓ p2ebēda si
monia est. Si vero pura intentōe de
uotōnis offerens rogat ꝙ admittat̄ ⁊
ꝙ bona oblata liceat sibi habere p2o
p̄benda.⁊ clerici pura intentōne cōsē
tiunt non est simonia.Q̄đ si dans tali
intentōne ducat̄ p̄ncipalit̄ vt per tpa
lia habeat spūalia et illi alit̄ non reci
perent eum.ex vtraq̄ȝ parte est simo
nia.sed tamē mentalis.Con. Hosti.A.
De p̄dictis est casus formalis in.c.tua
nos.ex̄ eo.quod ⁊ notat̄ i sum.eo.ti.q.
48. B .De p̄bēdis autē q̄s de nouo cō
stituit quis in ecclesiis pot retinē ius
patronatus in perpetuū uel ad tēpus
ut ipse uel heredes eius p̄sentent quē
volūt ad ipsas ƀm Guil. A .hoc veruȝ
tempore ↄstitutōnis de consensu epi
⁊ fratrum si ibi sunt aliqui. alias non
posset tale ius retinē ƀm eū.Guil.⁊ in
sum.eo.ti.q.53. B.
¶ Quid si in fūdatōne ipsius ecclesie
fiat talis cōstitutio. Quicūq̄ȝ dederit
tantū in redditibus uel tantam quan
titatem ꝙ possint emi possessiones ta
lium reddituū recipiatur in canonicū
⁊ quod dederit hēat ꝓ p̄benda. nūq̄d
est constitutio licita? R°. ƀm Guil. Si
fiat ita ꝙ non duret in perpetuuȝ. sed
ad tempus.nec fiat in fraudem simo
nie.⁊ ea sit intentio constituentis ꝙ n̄
ꝓ rebus dandis sed p̄ncipalit̄ ꝓpter
cultum diuinum augmentandū ⁊ p2o
pter deuotōnem dantis recipiatur ad
spūalia tolerari potest.dum tamē ille
qui recipitur sit dignus. A. Idem in
sum.eo.ti.q.53. B.
¶ Quid cū dicūt sibi aliqui canonici
maio2es.Canonizemus nepotes n̄ros
Placeat tibi de meo.⁊ mihi placebit
de tuo.vel de eo qui dicit. Nūq̄ȝ me ui
uente fiat aliquis canonic⁹ in ista ec
clesia. nisi fiat talis p2o quo rogaui?
R°.ƀm Ray. Simonia cōmittitur in
vtroq̄ȝ casu. Nam canon dicit. Absit
omnis pactio.Cesset omnis ↄuentō.i.
q.2.q̄ȝpio.Idem Ul. A. Idem in sum.
eo.ti.q.62.. B.
¶ Quid si dicat vnus canonicus alti.
tu fuisti exauditus in vna petitōne et
ego debeo exaudiri i alia? R°.ƀȝ Ray.
Si p̄ces sunt spūales non est simonia
ar.63.dis.q2 sancta.Si aūt p̄ces sūt car
nales uel ex pacto quondā facto vel
nunc faciendo simonia est.Con.Ul.vt
in sum.eo.ti.q.63. Que autem dicant̄
p̄ces carnales h̄r.s̄.simonia p̊.§.15.
¶ Quid de his qui consanguineis su
is conferunt beneficia p̄ncipalit̄ ꝓpt̄
consanguineitatem? R°.ƀȝ Tho.scđa
scđe.q.100.Talis collatio illicita est nō
tn̄ simoniaca.q2 nihil recipit.Si tamē
aliquis det beneficiū alicui⁹ hoc pacto
uel intentōe.ut exinde suis consangui
neis ꝓuideat est manifesta simonia.
ar.ex̄ eo.nemo.⁊ addit Guil. ꝙ si q̄s
consanguineo suo bn̄ficiuȝ confert vt
ipse conferens magnificetur uel fiat
potentio2.uel ut parentela eius exal
tetur ⁊ hi⁹.simonia est.q2 respicit tpa
leȝ vtilitatē. A. Idē in sū.e.ti.q.63. B.
¶ Quid si ꝓ pecunia r̄cipiat̄ aliq̄s ad
seruiēdū i hospitali ⁊ hi⁹? R°.ƀȝ Guil.
si in p̄dictis casibus ↄseq̄t̄ aliq̄s aliq̄đ
ius spūale simonia ē.Si āt nō ↄseq̄tur
sȝ recipit̄ ad h⁹ solū ut seruiat.non ē si
monia.lȝ al̄t turpe sit dare ul̄ accipe ꝓ
talib⁹. A. Idem in sū.eo.ti.q.75. B.
¶ Quid de illis qui emunt victū vni
us monachi ad totam vitā suā? R°.ƀȝ
Guil. Nō ē simoniacuȝ.ex q̊ ēpto2 non

ꝯsequitur aliquod spūale. A. Idez in
sū.eo.ti.q.76.vbi ēt addit̄ ƀm eundem
nō tñ ē securū emē̄ nisi ꝓbabilit̄ dubi
tetur cui⁹ ꝯditō melioꝛ sit.s.vendentis
aut ementis. B.

¶ Utꝝ sacerdos possit vēdē̄ officium
poꝛtandi aquā bñdictā ꝑ ꝑꝛochiā. R°
ƀm Guil. si talis sacerdos hēat de con
suetudine ꝙ tale officiū possit retinē̄
ꝛ ēt ꝑ aliū exercē̄ ꝛ ꝓuent⁹ accipe. non
est simonia si illud ꝯmittat ad firmaz
al'simonia ē. vel saltē turpe lucrū. A.
.s. qñ nō cōsueuit ex eo hr̄e ꝓuentuȝ q̊
casu est vera simonia. cū vendat̄ offi
ciū spūale. Et idē qñ ꝯsueuit hr̄e ꝓuē
tū ꝛ vēdit ñ ꝓuētū sȝ officiū. vt potest
colligi ex dictis .s̄. simonia p̊. §. 2° cum
additōne. B.

¶ Utꝝ q dat pecuniā vt eligat̄ in im
ꝑatoꝛē vel in rectoꝛē alicui⁹ ciuitatis
ꝯmittat simoniā. R° ƀm Hosti. Simo
niā ꝯmittit. qꝛ ptās spūalis ē. A. Idē i
sū.eo.ti.q.79. Et hoc ꝯ̈uȝ ē inq̄ꝫtuȝ oīs
ptās descendit a deo. Ro.13°. Sȝ tñ po
testas deputata ꝑ̄ncipalit̄ ad regimē̄
terrenoꝝ magꝭ terrena q̄ꝫ spūalis vo
cat̄. ꝛ differt a spūali. 96. dis. cū ad ꝯ̈uȝ
Jō verius vr̄ qđ seq̄t̄. B. Sȝ veri⁹ ē
ꝙ ē turpe lucrū nō simōia. qꝛ ptās ter
rena nō ē qđ spūale. vt. i. soꝛtilegiū p̊.
§. xi° qui incipit. vtꝝ diuinatō soꝛtium
ꝯ̈. quarto.

Simonia quarto

quo ad fruct⁹ bñficioꝝ. Quid
de ep̄is q ecclesias cōferūt retētis sibi
fructib⁹ vel aliq̄ eoꝝ ꝑte. R° ƀm Ray.
Distigue cū Inno. Nā si ille q dat bñ
ficiū an̄q̄ꝫ daret nō ꝑcipiebat ꝓuētus
sȝ ex datōe bñficii ꝯseq̄tur eos. non est
dubium int̄uenire simoniā. Si ꝯ̈o añ
datōem bñficii ꝑcipiebat ꝓuent⁹ pōt
q̄dem retinere ex iusta cā ꝛ necessaria
A. dūmō ex rōnabili cā p̄ hoc statue
rit. vt in. c. ut nr̄m. de q̊. i. Debent tñ p̄
lati statutū tale facē̄ de cōsensu capl'i
ƀm Ray. Hosti. Goff. ꝛ Ber. vt i sum.
li. p̊ ti. p̊. q. 69. B. sȝ non potest tenere

si ꝯueniat cū eo q recipit bñficiū: seu
cū alio mediatoꝛe: vt ꝯcesso bñficio ip
se retineat sibi ꝓuentus ex̄ vt eccle.
bñfi. sine dimi. ꝯse. ut nr̄m. in fi. ꝛ ex̄ d̊
censi. ꝓhibemus. i. q. 3. si quis p̄bēdas
Sȝ h nō ꝙ p̄lati non pn̄t retinē̄ bona
ecclesiaꝝ vacantiū. nisi vt dr̄. s̄. bñfici
um 2°. §. p̊. A. Ibi dr̄ ꝙ ista retentō nō
pōt fieri sine iusta cā. vt dictuȝ est. Dic
tñ Goff. ꝙ p̄latus non pōt sic retinere
fructus oīum bñficioꝝ sit̄. nisi hoc per
indulgentiā obtineret. ex̄ de ꝯ̈. signifi.
tua nob. Sȝ Hosti. dicit ꝙ eadeȝ rōne
q̈ d̊ vno bñficio hoc fieri pōt possȝ silr
fieri ex cā de duobus aut plurib⁹. vt i
dicta q̄ōne. 69. B.

¶ Utꝝ clericus possit vendē̄ ad tēpus
fructus bñficii sui. R°. Licitū ē ad tp̄s
modicū. ex̄ ne p̄la. vi. su. c. fi. Sȝ ad to
tū tp̄s q̊ venditoꝛ tenet bñficium non
ē ꝓhibitū: nec tñ est honestū. Et itelli
gēdū sēꝑ ita ꝙ nihil spūale int̄ueniat
ex̄ de reꝝ ꝑmu. ad q̄ōnes. Pōt tñ ḡtis
ei curā aiaꝝ cōmittē̄. ut. i. §. pn̄t. A.
Idē in sū. li. p̊. ti. 2. q. 2. ƀȝ Ray. ꝛ glo. B.
vide. s̄. locatio. §. fi. A. Ibi tangit̄ ali
quid sp̄āle erga ꝯcessionē̄ reddituum
locoꝝ religiosoꝛum. B.

¶ Utꝝ liceat clerico ecclesiā suam lo
care in totū. R°. Si loco tibi ecclesiam
ꝛ tu cū sis p̄sbyter locas oꝑas tuas ut
ibi officies nō habitur⁹ ibi alit̄ aliquā
iurisditōnē. nō ꝯmittis simoniā. ar. 12.
q. 2. caritatē. Et nō ꝙ ƀm Guil. nō hȝ h
locū locatō ꝛ ꝯductō. sȝ dȝ facē̄ p̄sbyter
ḡtis officiū. ꝛ ille gratis expensas pꝛo
uidere. A. De hoc dictū est. s̄. simonia
p̊. §. 7°. ꝛ. §. 24. in additōibus. B. Poꝛ
ro sicut ait Goff. si locatō fiat vltra tē
pus vite locantis non valet vltra. q̄a
clericus in bñficio cōꝑatur vsufructu
ario. q. s. non est nisi vsq̄ꝫ ad vitā. 16. q.
6. illud. ita tñ ꝙ ƀm Inno. si locatio fc̄ā
fuit noīe ecclesie et vtilit̄. successoꝛ te
net̄ ad illā. ex̄ de solu. c. p̊. 10. q. 2. h° ius.
ꝛ. 12. q. 2. quicūq̄ꝫ suffragio. Si āt locatō
fc̄ā est noīe ipsius cuius ē eccl'ia ꝛ nō i
tendebat ecclesiaȝ obligare ñ tenetur

successor. A .nec et hes locatoris sm eu. Inno.z in dcã.q.2. B .Nõ si cõductor siue emptor iaz aliquid soluerat tũc sm Hosti.tenet successor hre ratũ inc̃tũ pecunia v̾sa est in vtilitatẽ ecclesie.vt in dcõ.c.p̃.Nota etiã h q̃ licz rector ecclesie possit qñq3 locare eã vltra tp̃s vite nũq3 põt h° canonicus.dico vltra vitaz suã locare p̃bendã. A .hoc fuit dictũ Inno.dicẽtis q̃ p̃dictas locatões põt facẽ mister seu p̃latus ecclesie.ita q̃ successor teneat hre ratuz sm p̃dcãm formã.Sz in canonico p̃bẽdario sec9 dicimus. q2 ille nũq3 põt locare p̃bẽdã suã vltra tp̃s vite sue. licz de illa possit agere z 9ueniri sic legitimus administrator.ut i dcã.q.2. B .Ad istã mãz facit.s.locatõ.§.pst.

¶ Pone q̃ p̃latus vẽdidit omnes obuentões ecc̃lie qd erit de eo qd p̃ueit ex iurisditõne? R° sz Hosti. Cõmodũ iurisditiõis transit cũ aliis. nisi fuerit excepta iurisditio .p se tñ iurisditõ vẽdi nõ põt nec dz. A .Idem in sum.li p̃ ti.2.q.3. B .

¶ Utrz rector ecc̃lie p̃sbyteris q̃s ipse cõducit vel illis qbus locat fructus ecclesie possit 9mittere curã aiaz. R° sz Hosti.puto q̃ sic.dũ tñ gratis et sine pactõe aliq̃ z interueniente auctoritate epi.ex̃ de offi.vica.ad hoc. Videt et q̃ sine epi auctoritate.s. iminẽte p̃fectõne nccia possit cõmitti ad modicuz tp̃s.s.p vnũ vel paucos dies.sz nõ diu lo q.i.p totũ.q2 neq3 peregrinari põt sine licentia epi.de con se.dis.5.non oportz ex̃ d voto .magne. A .Idẽ in sum.eo.ti.q.4. B .

¶ Utrz p̃lati possint vices suas sb annuo censu cõcedere.aut et possint q̃trã recipe.vide.i.vicarius.§. añplt.

Simonia v° circa funera. Utruz si aliqd de p exequiis mortuoz 9mittat simonia. R° sm Hoff.et Hosti.p hi9 nihil dz exigi.sz pie debẽt 9suetudies obseruari.ex̃ eo.ad nr̃az.et c.cũ in ecclesie. A .Fcã p̃us gratis collatõne.al's simonia esset.dicto.c.cum in ecclesie. B .

¶ Quid si apud ecclesiã sint diuersa cimiteria z taxet p c̃rta pecunia quis ponat i tali cimiterio? R° sz Hosti.Simonia est.ex̃ eo.audiuim9.z.c.sicut.Et eodẽ mõ si p pecunia crux sp̃alis portet ad funus.vt in dicto.c.audiuimus. A .Idẽ in sũ.li.p̃.ti.p̃.q.33. B .

¶ Quid si clerici 9sueuerũt hre lectũ uel pannos.equũ.vel hi9 de moriente z añ portatõem faciũt pactuz de redimẽdo? R° sm Hosti.Quia hec tpalia sũt.licitũ est.Sz si nollent sepelire corpus nisi fiat eis cautio de redimendo talia.simonia est. A .sm Burcarduz.vt in sũ.eo.ti.q.34. B .Sed in talib9 prius sepeliat corp9 z postea agat 9.hẽdes uel detentores.ex̃ eo.ad aplicã. A Idem in dcã.q.34. B .

¶ Quid cũ dat pecunia clerici vt vigilent sup defũcto vel dicãt psalteria R° sz Host.Si rcipiãt pecuniã ut vigilent lz ad vigilias sequat orõ non est simonia.Si ãt de legendo psalterium pactũ faciãt.simonia est. A .Idem in sum.eo°ti.q.40. B .

¶ Quid de p̃cessiõibus q̃s faciũt alique collegiate ecclesie in exequiis mõtuoz data vel p̃missa aliq̃ pecunia siue quacũq3 re tp̃ali al's nõ facturi? R° sm Ray.Si tenent ad hi9 p̃cessiones ex officio.sic exigẽ aliqd.simonia est.i.q.3.vendentes. Si v̾o non tenent.dic vt.s.simonia p̃.§.25.q incipit.Utruz sacerdos possit celebrare. A .z ibi d h9 latius in additõe. B .

¶ Utrz licitum sit statuere q̃ p̃cessio fiat p pecunia. R° sm Ray. Si statutuz fcm̃ sit p v̾ba affirmatiu̾a.puta quicũq3 reliq̃rit collegio decẽ.hẽat p̃cessionẽ.z al's ad eã non tenebant.non est simonia.Si ãt statutũ factũ sit p verba negatiua.vt q̃ nulli fiat p̃cessio nisi reliquerit tm̃.simonia est. quia tollit officium pietatis.s.q̃ p̃cessio non fiat gratis uel p minori sũma.ar.ex̃ de iure iurã.sicut.p̃.z.2° Con.Tho.scd̃a secũ

de.q.100.Et qḋ etiam in precedenti.§.
dr A. Predictis con.etiam Ul.ut in
sum.eo.ti.q.41. B. Similiter intelli
gendū est vtꝫ liceat clericis recipere
pecuniam ut intersint exequiis seu ēt
extreme vnctōni. A. Facit qḋ notat
in sum.eo.ti.q.42. B.

Quid si dentur vel relinquātur an
nui redditus ꝓ faciendo anniuersario
uel pro septimo siue ꝓ tricenario.vel
celebrando aut orando? R° ꝫm Host.
In omnibus distinguendum est.quia
si detur temporale ꝓ spūali tanꝗ ap
preciatio eius.simonia est. Si vero nō
detur tanꝗ principale precium sed in
ductiuum deuotōnis ꝓ elemosyna:li
citumest.ꝛ idem in omnibus similibꝰ
qōnibus. A. De his dic clarius. Nam
Inno.in.c.quoniā enormis.ex̄ ne pla.
vi.su.dicit ꝙ meritorium est constitu
ere in aliqua ecclesia redditꝰ aliquos
ut ibi fiat anniuersarium alicuius ꝛ il
la constitutio potest fieri per illos qui
debent facere anniuersariuꝫ.ex̄ ḋ pre
ben.significatum. Sed donatori reddi
tuum non licet constituere.nec sub cō
ditōne redditus dare.quia donatori n̄
licet conditōnes spūales apponere sꝫ
temporales:ut redemptōem captiuo
rum.10.q.2.hoc ius.12.q.2.aurum. Sed
Hosti.sup eo.c.qm̄.non placet hec sen
tentia.dicenti ꝙ sic infiniti essēt simo
niaci. Dicit etiam ꝙ hoc onus pōt ipsi
rei seu fundo sine redditibus imponi.
Et subdit. Tutius tn̄ esset ꝙ ita dicēt
Relinquo tali ecclesie.x. libras super
tali domo.vel ducētas libras ad emē
das.x.libras annuas.inter illos tantū
qui anniuersario meo intererūt ꝛ offi
ciauerint ꝫm consuetudinē eccl'e diui
dendas.ꝛ rogo p̄latum siue capituluꝫ
uel conuentum p̄dicte ecclesie ut an
niuersarium meum faciat.ut in dicta.
questiōe.42.

Simoniaci quo ad religionem

Quid fiet quando in aliqua
religione plures sunt recepti uel rece
pte simoniace? R° ꝫm Ray. Si simōia
fuit cōmissa ipsis scientibus.debent ḋ
suo monasterio expelli sine spe resti
tutionis.et debent ad agendam peni
tentiam perpetuam in locum artiori
regule retrudi.ex̄ eo.qm̄ simōiaca. Et
si non inuenitur artior regula debent
mutari in aliud monasterium eiusdē
regule. Qḋ si non potest cōmode fieri
fiat saltem ad tēpus.ar.81.dis.valet.et
postea recipiatur de nouo. Si āt simo
nia fuit cōmissa ipsis ignorantibꝰ.suf
ficit ꝙ renūciet loco.ꝛ postea poterūt
recipi de nouo mutatis tn̄ prioribus
locis.extra eo.ex insinuatione. Idem
Tho.secūda secūde.q.100. Et itelligūt
Ray.ꝛ Guil.ꝙ p̄dictus rigor seruādꝰ
est etiam in occultis simoniacis et in
foro penitentiali.lꝫ non constet de cri
mine per inquisitōnem uel in forma
iudicii.ar.in dicto.c.quoniā simoniaca
quod nihil loquitur de accusatōne vł
inquisitōne. Sed cum talibus ꝫ Ray.
potest dici ꝙ in fauorē religionis epi
scopus potest dispensare ꝛ in ordine ꝛ
in loco. A. s.religionis vt ibi remane
ant vbi recepti sunt.ꝛ in ordine.s.ipsi
us loci videlicet p̄mo vel secūdo.ꝛ hu
iusmodi.uel etiam in ordine.s.clerica
li ut hēant eiꝰ executōem. ut pōt colli
gi ex positi in sū.li.p̄.ti.p̄.q.28. B. Si
milit pōt dispensare capl'm uel p̄latꝰ
eoꝝ.dū tn̄ ipsi nō fuerit ꝑticipes simo
nie.qꝛ cū ex hoc sint puniēdi.nō debēt
ex eodē fcō p̄uilegiū obtinere.imo vi
dent amisisse ptātem recipiendi taleꝫ
ꝛ alii q n̄ peccauerit acquisiuisse.ar.ex̄
de elec.bone. A. Ul.āt dicit ꝙ cū om
nibus p̄dcis a p̄ncipio capituli potest
ep̄s dispensare.ut in sū.eo.ti.q.28. vbi
hec notant. Sꝫ p̄mū dcm̄ verius vr̄ ꝑ
c.qm̄ simoniaca.ex̄ eo. B. Et nō h̄ ꝫm
Ul.ꝙ si monasteriū est ita tenue ꝙ n̄
sufficit suis expensis.pn̄t in recipiēdo
h̄re intentōem recipiendi tpalia.et ēt
oblatis spūalibus gratis pn̄t exp̄mē ꝛ
pacisci ḋ ḋterminata sūma tpaliū.sati
cō. Tho.scd̄a scd̄e.q.100. Ray.ꝛ Guil.

dicētes. ꝙ si recipiendus ꝓmittat an
nuatim in vita sua tm̄ ꝓ expēsis suis.
nō ē illicitū. Idē Hostie. ꝛ Goff. Et qđ
vr̄ ꝯrium. ex̄ eo. qm̄ simoniaca. ibi. sub
pauptatis ꝑtextu. intelligit̄ ſm Ray.
cū hoc dicebant in fraudem. vel scđm
Hosti. qn̄ non gratis offerunt̄ spūalia
ita. s. ꝙ postea dicatur ei ꝙ ferat secū
necessaria. sꝫ potius qn̄ recipientes fa
ciūt certū pactū de spūalibus ad tpa
lia. A. Utrūqꝫ verū ē vl' qn̄ ficte petū
tur tpalia a nō indigentib⁹. qꝛ h° casu
cessat cā licite petitōis. s. necessitas: vl'
qn̄ non gratis offerūt̄ spūalia. Unde ꝛ
Inno. dicit ꝙ nō lꝫ aliquē recipe sub
ista forma. Recipimus te in frem si ꝯ
tuleris vn̄-viuas. qꝛ bona ecclesie non
sufficiūt nisi nobis. Et qđ seqt̄ non est
dcm̄ Inno. sꝫ Ray. ut patꝫ in sū. eo. ti. q.
49. B. Un̄ ſm Inno. ꝯsulēdū est igre
dientib⁹ ꝙ que dant sine pacto dent.
ꝛ principaliter ꝓpter deū. ar. i6. q. 6. de
lapsis.

¶ Quid si is q ꝑ simoniā alienā igno
rans ingressus est religionē vel etiaꝫ
obtinuit beneficiū. ꝛ postqꝫ sciuit non
statim renūciauit. A. Sꝫ mistrauit in
ordine suscepto. ꝛ aliū suscepit. vt i sū.
eo. ti. q. 29. B. R° ſm Guil. Credo ꝙ
ep̄s pōt dispensare. qꝛ lꝫ ḡuit peccaue
rit tn̄ ſm ꝟitatē nō ē simoniac⁹. A.
Hodie nō vr̄ ꝙ ep̄s possit dispensare
q̊ ad ordinatos simoniace. lꝫ ignorant̄
ut. s̄. simonia 2°. §. p̊. in additōe. B. nō
tn̄ credo ꝙ abbas vel capl'm possit cū
talibus dispensare. nec recolo hoc eis
esse cōcessū. A. Idē in dcā. q. 29. B.

¶ Quid de monasteriis vbi nō fit pa
ctū sꝫ taxatū est q̄ꝫtū ingrediens debꝫ
dare? R° ſm Hosti. Talis taxatō r̄pro
bat̄ ex̄ eo. sicut ꝓ certo. ꝛ. c. in tm̄. in fi.
Et idē si fiat pactū de obseruādo ꝯsue
tudīeꝫ. qꝛ simoniacum est. ex̄ eo. veni
ens. Idē ēt si receptio fiat gratis. ꝛ p⁹
ea ꝯpellatur ad seruandā consuetudi
nē ex̄ eo. audiuim⁹. ꝛ. c. iacobus. A. h°
verū qn̄ cōpellit̄ ab ipsis recipientib⁹
gbus nihil dandū ē qn̄ regrunt ut de
bitū ēt rōne ꝯsuetudis. sed tn̄ ꝑ supio
res bn̄ possent cōpelli ad landabil' con
suetudis obseruantiā. vt pꝫ. s̄. simonia
3°. §. 3°. ꝛ in sum eo. ti. q. 3i. Ubi etiam ad
dit ſm Ray. ꝛ alios. ꝙ in hi⁹ sēꝑ a spē
mali abstinendū est. B. Si āt absqꝫ
ꝯditōe ꝛ compulsione datur gratis qđ
cōsuetū ē. nō est simonia. sed de intētō
ne deus iudicat. A. Idē quod in h°. §.
nōt̄ in sū eo. ti. q. 5i. B. Pōt āt ꝑdicta
taxatio locū hr̄e. ut. s̄. simonia 3°. §. 8°.

¶ Sed nūgd postqꝫ puella gratis est
in monasterio recepta. ꝛ sūt pauperes
an pr̄ teneat̄ ad aliquid. R° ſm Host.
Agere pn̄t ꝯtra patrē ꝓ alimētis filie
vel si pater decessit agant ad ptē sue
hēditatis. ut in Auten. de sanc. epis. §.
nullā. coll'. 9. A. Idē in sum eo. ti. q.
52. B.

¶ Pone ꝙ aliqs timens nō recipi di
xit abbati. si velletis me recipe dareꝫ
vobis bona mea. abbas habito consi
lio recepit eū ꝛ ille dat sua. R° ſꝫ Guil'
Credo ꝙ siue intuitu illius ꝓmissiōis
fuerit receptus siue nō. simonia ē sal
tem ex pte offerentis. sic nōt Tancre.
ex̄ eo. nobis. Et Con. Ber. ꝛ Hosti. nec
pōt remanere in illo monasterio. nec
data repetē. cū sit i turpi cā. A. Tn̄ qn̄
dans ingredit̄ aliā religionē debēt ei
data reddi. ex̄ eo. veniens. B. Tenet̄
tn̄ ad aliud transire si ad religioneꝫ se
obligauit. ar. ex̄ de regu. porrectū. A.
Idem quod in hoc. §. nōt̄ in sum eo. ti
qōne. 55. B.

¶ Quid si recipientes exꝑsserūt ꝯdi
tōem de dandis. ꝛ ille timens repelli
si ꝯdiceret tacuit ꝓponens nihil dare
ꝛ sic ingressus est. nungd pōt ibi rema
nere? R° ſm Guil. Credo ꝙ nō. qꝛ cū n̄
ꝯdixerit illicite petitōni taciturnitas
ei⁹ ꝓ ꝯsensu hēnda ē ēt in foro pniali
A. Idem in sum. eo. ti. q. 56. B.

Quid si interponat̄ ꝯditō ex vtraqꝫ
pte. ꝛ an̄qꝫ recipiat̄ vel acceptet̄ r̄cipi
vtraqꝫ ps reuocat cōditōnem. ꝛ sic gra
tis recipit̄? R° ſm Guil. Credo ꝙ licet
dū tn̄ intentō nō sit corrupta. Si āt an̄

reuocatōem iā fuisset receptus aut ꝓ
missa receptio. eo ipso factꝰ ē indignus
tali monasterio. A. Idē in sum. eo. ti.
q. 57. B.
¶ Quid si cōuentꝰ aliqs ꝑmittat ali
cui ꝙ post bieniū recipiēt eū si iterim
didicerit artē illā. vł si studuerit i scho
lis. ⁊ ex tūc recipiūt eū. sȝ nolūt eū idu
cere usqȝ ad p̄dcā? R. sm Guil. Nō cre
do simoniā cōmitti. qꝛ ꝑinde est ac si
dicēnt. recipimꝰ te induendū tali tēpe
dū tn̄ interim reddas te idoneū addi
scendo tale artificium uel talem scien
tiam. Lō. Ul. A. Idē in sū. e. ti. q. 58. B.
¶ Quid de seruiente regulariū q non
vult eis seruire nisi ꝑmittat ei ꝙ pꝰ
certū tp̄s recipiant ipm ⁊ sic ꝑmittāt
R. sȝ Guil. Simonia est. qꝛ ois pactō
⁊ ꝯuentio tp̄aliū cessare dȝ. i. q. 2. qm̄pio.
A. Lō. Ul. ut in dcā. q. 58. B.
¶ Quid si qs amicus medius ꝓcurat
ꝙ filius alicuius magni recipiat gra
tis in aliquo mōasterio. ⁊ postea iste a
micus sollicitat illū magnū ꝙ det ali
quid monasterio. nūqd licet? R. scd̄m
Guil. Si dictus amicus non alr̄ ꝓcuras
set illuȝ recipi. nisi quia sperabat euȝ
daturū aliquid monasterio uel etiam
si non sperauit sed tn̄ nunc petit aliqd
dari ꝓ receptōne illius simonia ē. Si
vo aliter sollicitat eū ꝙ sit deuotꝰ sic
⁊ esse dȝ illi monasterio. ⁊ dilectōne oꝛ
ta ex receptōe filii conferat aliqd mo
nasterio. nō est simonia. A. sed tolera
ri potest. dū tn̄ intentō nō sit coꝛrupta
sm eun. Guil. ⁊ in sum. eo. ti. q. 60. B.
¶ Quid de monachis qui dant aliqd
abbatibus ꝓ hn̄dis p̄oꝛatibus ⁊ hiꝰ
R. sm Guil. simonia est qn̄cūqȝ ē ibi
aliquid sp̄ūale si pꝛo. notat app̄ciatō
nem uel cām ꝓximam ⁊ p̄ncipalem.
A. siue detur de rebꝰ monasterii seu
p̄oꝛatus uel aliunde. sm eun. Guil. ⁊ in
sum. eo. ti. q. 72. B. Et idem si darent
ep̄o pecuniaȝ ne remoueant a p̄oꝛati
bus. A. Idem in sum. eo. ti. q. 73. B.
¶ Quid de cōfrat̄nitatibus in quibus
statutum est ꝙ nullus recipiatur nisi
ꝑmittat uel iuret se daturum annua
tim tm̄? R. Quia huiusmodi cōfrater
nitates non potest vere dici ꝙ sint re
ligiones. sȝ quedā cōgregatōes ad bn̄
faciendū. nō habet hic locum simonia
qn potius si datio tp̄alium ab eis im
ponitur ꝓ faciēda elemosyna. vt pꝛo
alendis pauperibus. redimendis cap
tiuis ⁊ hiꝰ. laudabile est. ⁊ tales confra
ternitates bone sunt. 42. dis. si quis ꝯ
spicit. ⁊ ar. 24. q. 2. sane. Et similr̄ si oȝ
ꝙ semel in anno uel mense conueniāt
ad tractandū de salute aīe ⁊ de agen
dis ⁊ ꝓpter hoc fiant expense. iustuȝ
ē ꝙ ponant inter se aliquaȝ quantita
tem. Ioqȝ ꝓpter p̄dcās cās p̄dictum
statutū vr̄ licitū ⁊ bonū. Tn̄ ad omnē
ambiguitatē tollēdā scd̄m Ul. tutius
esset ꝙ statutū hiꝰ fieret sub foꝛma af
firmatiua. sicut dcm̄ est. s. simonia 5. §
pꝛt. A. Tn̄ scd̄m glo. Ray. nullatenus
est licitum ꝙ tale statutuȝ fiat sub v
bis negatiuis. ut in sum. eo. ti. q. 43. B.
Sed iuramentum non apponatur sm
Ray. pꝛopter periculum periurii.

Simonia septimo

de pena ⁊ dispensatōe. Que
pena eius q simoniace oꝛdinatus fue
rit? R. scd̄m Ray. Nō recipit executō
nem. sed ē ip̄o iure suspensus quo ad
se ⁊ quo ad alios ēt si occultū sit. ex̄ de
simo. tāta. 32. dis. §. verū. Et sic intelligi
tur. i. q. i. reperiunt. Et hoc quia cara
cterem hȝ furtiuū. Et nō est solū suspē
sus ab oꝛdine quē simoniace suscepit
scd̄m Ul. sed etiam ab actibus oīum
alioꝝ. Idem Inno. ⁊ addit ꝙ ēt in tp̄a
libus. ⁊ per ꝯn̄s ꝑdit admistratōnem.
51. dis. eos. Idem dȝ puniri depositōne
⁊ infamia si de crimīe cōstiterit. 15. q. 3.
sane extra de accusa. inqsitōis. Itē nō
pōt r̄petē pecuniā quā dedit. eo ꝙ tur
piter dedit. i4. q 5. non sane. A. Idē
in sum. liͦ p̄. ti. p̄. qōne. 21. B.
¶ Que pena eius q oꝛdinem uel bn̄
ficium ꝯtulit simoniace. aut etiam eiꝰ
q fuit mediatoꝛ? R. scd̄m Ray. Si est

manifestū.ipso iure suspensus ē etiā q̄ ad alios.ex̄ eo. accusatū.32.dis.§. verū. Si uo est occultū.suspensus est q̄ ad se tm̄.sicut et quilibet criminosus.n̄ tn̄ quo ad alios.ar.ex̄ eo.et si q̄ones. et c.veniens.et c.ex tue. Et qd importet p suspēsionē. vide.i.suspensus.p totū A .Con.Inno.ut in decā.q.21. B .

¶ Que pena ei⁹ qui recipit simplex bn̄ficium simoniace? R. bm Ray. In p̄mis q est suspensus eo modo quo in p̄cedenti pxi.§.dictū est. Itē tenet renūciare bn̄ficio et restituere oēs fruct⁹ perceptos et q pcipi potuissent.1.q.6. si res.ex̄ de resti.spo.gravis.et ut dictū est.s̄.restitutō p̄.§.5.nisi illos quos expendisset in vtilitatē ecclesie. Nam et qui depdandi aio accessit ad negocia mea hz cōtra me actoēm.et licet nō hē at in id quod sibi abest.hz tn̄ in id in q̄ ego locupletior fcūs sū.ff.de neg.gest. si pupilli.§.sz et si qs.Et eodē mō tenet ad restitutoēm ille q nō cōmisit simoniā.tn̄ alius pro eo sciente et cōsentiente ɔmisit.uel si p̄us ignorauit et postea qn̄ sciuit non statim renunciauit Tat tn̄ non tenet de illis fructibus quos p̄cepit q̄diu fuit bone fidei possessor q et iam cōsumpti sunt.sz de extantibus tm̄.C.de rei.vē.l.certū. sicut dcm̄ est.s̄. restitutō p̄.§.5. A .Et ibi.et in.§.se.de his fructibus et sumptibus dicet lati⁹ in additōne. B .Con.sat Hoff.Host. et Tho. A Con.et Ul.in decā.q.21. B .

Item q̄uis simoniacus in bn̄ficio si occultū est non sit suspensus ipso iure sed suspendendus.1.q.3.c.p̄.2°.et 3°. tn̄ rōne illius bn̄ficii simoniace quesiti non ministrabit sine pctō. neq spūaliter neq tpaliter. A .Sed ab aliis beneficiis non simoniace q̄sitis nō erit suspēsus bm Inno.in decā.q.21. B .Sz si notoriū est.ipso fcō est suspensus ab actibus oim ordinum et ab administratione spūalium.ut Inno.dicit.sicut de simoniaco in ordine.ut in p̄.§.dictuz est A .Idē in decā.q.21.vbi et addit. Ray. dicit de simoniaco etiam in bn̄ficio. q

punit pena depositōnis.s.ab ordine et bn̄ficio et infamia.sicut simoniacus in ordine.ex̄ de accusa.inq̄sitōis. Jo.tn̄ intelligit illud de depositione nō ab ordine sz a bn̄ficio crimine pbato i modū denūtiatōis uel inquisitōis.quia si in modū accusatōis deponeret ab ordine et beneficio.sicut p alius crimib⁹ regularit. Cū Jo.videt ɔcordare Hof. Et est rō depositōnis a beneficio scōz eun.q2 nō posset agere pniam bn̄ficio uel dignitate retēta.ut 13.dis.nerui. B

¶ Que pena eius q recipit beneficiū cum cura vel dignitate simōiace? R. bm Hoff.p̄ter nūc dcās penas in pxi⁹ §.idem iudicium est de eo sicut d̄ illo q recipit simoniace ordinē.s. q suspensus est et quo ad se et quo ad alios. Lux ergo executoēm nō hēat.quicqd agit falsē de illo officio.suspensus agit. et animas decipit.ex̄ de elec.dudum Rothomagensis. Et de ista mā hēs.s̄.confessio 3°.§.fi. A .Predictis con.Ul. vt in sum.eo.ti.q.22. B .

¶ Utrum simoniacus in ordine suspēsus sit q̄tum ad ea q̄ sunt iurisditōnis R. scōm Guil.Cum pene non sint extendēde.ille qui simoniace recipit aliquem ordinem suspensus est q̄tū ad ea que sunt ordinis.sed non q̄tum ad ea que sunt iurisditōnis. Unde si als habebat iurisditōēm et nūc habet. et potest suspendere.excōmunicare et ab excōicatōne absoluere.et huiusmodi. A .Idem in sum.eo.ti.q.21.Sed tn̄ hodie circa hec multa sunt inouata.cum omnis simoniacus sit excōicatus.vt.i. in hoc.c.patebit. B .

¶ Quid agendū sit de pecunia simoniace accepta? R. bm Guil. A .vt pz in sū.eo.ti.q.23.vl̄ potius bm Ray. B . Debet restitui illi ecclesie in cui⁹ cōtumeliā data est.ex̄ eo.de hoc autē ar. 17.q.4.si qs in atrio.et 27.q.1.si qs rapuerit.Et hoc cū pecunia dat alicui.puta p̄lato soli.l' alii cuicūq.ita q ecclesia nō est in culpa.Si tn̄ ille q dedit sit factus hoc mō irregularis.assignanda ē

pecunia alteri mōasterio ad qđ oƺ euƺ transire. vt eo viuente hēat vsū illius ar. 16. q. 6. de lapsis. ⁊ in dcō. c. si quis rapuerit. Postea restituet̄ pori ecclesie siue monasterio. A. Jmmo vr̄ ꝙ restitutio sit facienda illi qui dedit. ex̄. e. veniēs. Audet Ray. Quidā dicunt dispēsatie illud fuisse factum. Alii distiguūt. quibus assentio ꝙ si remanƺ in seculo ille qui dedit pecuniā: nō est ei restitutio faciēda. sed ecclesie. ut. s̄. dictū est. Si vero transeat ad religionē uel iā est persona religiosa ⁊ transeat de illo monasterio ad aliud. debƺ fkti tui pecunia simplicit̄ ⁊ possessiōes salt ē quo ad vsufructū illi mōasterio qđ igreditur. vt sicut hƺ onus ita hēat etiam emolumētū. dcō. c. de lapsis. Jnno. autem dicit ꝙ si dās pecuniā intraret religionē. de misericordia bonū esset reddere ei. dcō. c. veniens. Et sic sentit Jnno. ꝙ hoc. c. nō loquatur de iur] necessitate. sed de benignitate. ⁊ ideƺ vr̄ etiam sētire Hosti. ut in dcā. q. 23. Sed glo. in dcō. c. de hoc. extra eo. sentit. ꝙ c. veniens loquat̄ ēt de necessitate iuris in suo casu. s. qñ totū collegiū fuit i culpa. Secus si solus prelatus uel aliquis pticulares. quia tunc nō fit restitutio ei qui dedit etiam si ingrediatur religionē. sƺ dat̄ religiōi ad quā transit solū q̄ ad vsufructū. ne sit illi onerosus. Jtem addit Hosti. ꝙ si donās erravit i iure subuenitur ei ⁊ restitutō fiet illi ex̄ eo. veniens. Et idē si adeo paup est ꝙ nō habet vñ viuat. ut i. dcā. q. 23. B

Quid si ipm mōasterium vel ecclesia fuit i culpa. vt si qs dedit monasterio pecuniā vt recipiat̄: R̄ scđƺ Ber. Si debet restitui q dedit ut cū ea i aliud mōasterium intret. ne sit onerosus secūdo mōasterio. ar. 16. q. 6. de lapsis. ⁊ 27. q. 1. si qs rapuerit. ex̄ eo. veniens. Nec ecclesia vel monasterium dƺ cuƺ tali fraude eē in lucro. nec ex eodē fcō dƺ ꝯseq penā ⁊ pmiū. ff. de nego. gest]. siue hēditaria. hec Ber. ex̄ eo. de hoc aūt. A. hoc melius pōt patē ex dictis in pcedenti. §. B.

Quid si aliquis dedit pecuniā pro hñdo ordie: R̄ scđm Guil. Si ipe nō hēbat bñficiū ecclesiasticū. dƺ illa pecunia cedē illi cathedrali ecclesie i cuius ignominiam data est. Jdem Ul. dicit. Si xō habebat titulū alicui' bñficii ad quē debebat gtis ordinari. illi bñficio restituēda est scđm eū. Ul. A Jdem i dicta. q. 23. ad fi. B.

Utrū cum simoniacis possit dispēsari. R̄. qñ simōia iteruenit ex parte ordinatoris ⁊ ordinati. nō dispensatur ut. s̄. dispensatio. §. 7.° ⁊ de alus vide in §. sequentibus.

Quis possit dispensare cum ordiatis simoniace: R̄ scđƺ Ray. Si crimē ppetratū est nesciētib' ordiat]. tunc postꝙ̄ simplicit̄ renunciauerint exe. cutioni ordis. pōt eps dispensare. ex̄ e. de simo. nisi si pecunia ipsi epo fuisset data. tūc eim nō posset dispēsare ppt̄ turpitudinem suā. sƺ papa. i. q. i. erga. ⁊ c. si qs neqꝫ. ⁊. q. 5. psentiū. Posset autē succe ssor illius uel alius ordinari' ei' utpote si hērƺ domiciliū vl' beneficiū i alio epatu. A. uel etiā archieps. qa hoc casu posset dispensare scđƺ Ray. ut in sū. eo. ti. q. 25. Sƺ hoc ē xuƺ scđm glo. eius. ⁊ Ul. qñ hoc hƺ ex consuetudine. ut in sū. eo. ti. q. 26. B. Con. Jnno Hosti Goff. A. idem in dcā. q. 25. B.

Similiter cum illo qui scient̄ suscepit ordinem simoniace non ꞇñ ministrat p osset eps dispensare in ordinibus rite añ usceptis. non aūt in illo queƺ simoniace suscepit. nec ēt ꝙ recipiat alios ordies añ dispēsatōem. qꝛ pmotus esset p saltū. A. Cō. Albricus. Et p h' vr̄ facē ex̄ eo. si qs ordinauerit. ibi. ab ordine sic suscepto. B.

Quis pt dispēsare cū i ll' q' rcipiunt siplex bñficiū p simōiā: R̄ sƺ Ray. Si ignorātib' ipis fcē sit pt eps dispēsare ut ēt d nouo ꝯfēat̄ eis idē bñficiū p' ꝙ̄ ei pur̄ ac siplr̄ rnūciauerit. ex̄ e. d simo. ex̄ d el̄c. si alic'. Jtē ꝙ possit mistrare i ordib' añ ⁊ p' bñficiū suscept]. A. h'

nō vr̄ dcm̄ Ray. qꝛ nec in his necessaria est dispensatō. cū tales non sint simoniaci. vt pꝫ per eū. Ray. ꝛ Inno. vt in dcā. q. 26. B. hoc āt intellige si etiaꝫ eṗs ignorauerit. nā si scienꝫ cōtulisset non ipe: sꝫ supioꝛ posset dispēsare. ar. .i. q. 5. c. p̊. ex̄ de cle. cōiu. diuersis fallacus. Si vo bn̄ficiatis scientib⁹ sol⁹ papa pōt. ex̄ eo. de regularib⁹. Idē Tho. ꝛ Ul. Et ſm Guil. intelligit hoc q cum talibus non possit dispensari nisi p papaꝫ: nec in illo bn̄ficio nec in alio si remanent in seculo. Con. Can. ex̄ eo. nob Silr̄. ꝛ hosti. A. Idē in dcā. q. 26. B.

¶ In multis casib⁹ simonie ſꝫ Ray. pōt eṗs dispensare post legitimā penitentiam. p̊ videlꝫ cū illo q beneficium seu ordinē cōtulit simoniace vel q fuit mediatoꝛ simonie dū tn̄ sit occultuꝫ. Item cū eo q infposuit p̄ces carnales ēt p nō digno nulla tn̄ infueniente cōditōne vel pacto. ꝛ hoc pōt si ipse eṗs ab hoc peccato sit imunis. Aliogn metropolitan⁹. Intellige ſm Guil. qn̄ talia de ꝯsuetudie ꝯpetūt ei. Itē potest eṗs dispensare in simonia que cōmittitur circa exequias defūctoꝝ. Itē i cōsecratōne cimiterii ꝛ sacroꝝ vasoꝝ. In bn̄dictōe vestiū. In venditiōe crismatis. Aque bn̄dicte uel salis. aut panis bn̄dicti. In bn̄dictōnibus nubentium. In oībus his eṗs non est prohibit⁹. iō pōt. ar. ex̄ de sen. exco. nup. A. Pre dcā etiā notanꝫ in sū. e. ti. q. 26. ſꝫ Ray. ꝛ glo. Ul. hosti. ꝛ Goffre. Et addit ſm Ray. q eṗus pōt ēt dispensare cū illo q ordinē simoniace recepit ꝛ nō ministrauit in rite an̄ susceptis. Iteꝫ cū eo q recepit simoniace bn̄ficiū postq̄ resignauit in executōne ordinum. ꝛ ſm glo. ei⁹ tā susceptoꝝ an̄ bn̄ficiū q̄ post nō āt ut recipiat nouos ordīes nisi forte intraret religionē ꝛ simonia eēt occulta. secus si manifesta. Est āt occulta simonia de q̄ nō cōstat p sniam vel ꝯfessionem in iure fcām: aut per rei euidentiam q̄ nulla possit tergiuersatōne celari ſm dcām glo. B. Inno. etiam dicit q simoniaci in bn̄dictōibus ꝛ hi⁹ si occulti sunt lꝫ sint suspēsi quo ad se sicut alii criminosi. tn̄ post pniaꝫ licite celebrāt. sꝫ bn̄ficium qd̄ simoniace habitū est nullo mō retinere potest A. Inno. gnālit loquit de oībus simoniacis in bn̄ficio. ut dcā. q. 26. Cn̄ hodie aliud ē. vt patebit in fi. h⁹. c. Itē dicit Inno. q ignoranter simoniace pmotus ex dispensatōe eṗi remanet in illis ordinibus. In aliis āt ordinibus ul' beneficiis nō simoniace habitis etiā sine dispensatōne manebit ꝛ noua bn̄ficia acquiret. Nouos āt ordīes nō pōt hr̄e nisi p̊ dispenset cū eo i ordine simōiace q̄sito. cū al' eēt pmotus p saltū. B.

¶ Quid si aliqs pbabilr̄ credit sibi esse collatū bn̄ficiū vel ordinē ppter obsequia ul' ppter p̄ces carnales a se uel ab alio infpositas? R. ſm Ray. Si aliter erat indignus dꝫ resignare. qꝛ p̄ces succedūt loco p̄cii. Si vo dign⁹. nō tenet sed sufficit penitere de mala intentōne. i. q. i. sunt nōnulli. ex̄ de eta. et quali. tuā. ꝛ ex̄ eo mādato. A. Ideꝫ in sum. eo. ti. q. 27. B.

¶ Utrū eṗs possit dispensare cū eo q est simoniac⁹ i dignitate. R. ſꝫ Inno. non. ex̄ eo. nobis. Immo ēt cū nullo simoniaco scienꝫ pōt eṗs dispensare q pmoueri possit ad dignitatē ēt p qua non fecerit simoniā. i. q. i. erga. Idem hosti. A. Idē in sum. eo. ti. q. 26. ad fi. Et addit Inno. q episcopus potest dispensare in simplici beneficio cum eo qui illud recepit ignoranter. i. nesciēs simoniam interuenisse. ut in alia ecclesia obtineat bn̄ficium. et etiam in eadem. B.

¶ Utruꝫ episcopus possit dispensare cum electo simoniace q postea eligatur. R. Si electō reprobata est propt simoniam etiam quam electus ignorauit nec postea ratum habuit. nihilominus non potest episcopus illa vice dispēsare. Sec⁹ d̄ simplici bn̄ficio. s. qd̄ n̄ ē dignitas. si ignoranꝫ recipiat. qꝛ p⁹ resignatōem eṗs dispensare pōt vt ei

ↄferat.ex̃ de elec.ſi alicuius.vt etiam hr̃.S.§.x°q incipit.quis poteſt diſpenſare. A Circa mã3 iſtã hodie multa īnouata ſūt.ut p3 in exua.q̃ dr̃ Martini qnti.fcã in concilio Conſtātienſi.q̃ incipit. Multe.vbi dr̃.Sacro approbante ↄcilio declaramus.ꝙ ordinati ſimoniace ab executõe ſuoꝝ ordinū ſint ipſo iure ſuſpenſi.Electões aūt poſtulatões confirmatões ꝛ quis ꝓuiſiones ſimoniace ecclesiarū monaſterioꝝ ꝛ dignitatū ꝑſonatuū officioꝝ ꝛ bn̄ficioruꝫ q̄rūcūq; deinceps facte nulle ſint ipſo iure.nullūq; ꝑ illas ius cuiq; acquiratur.nec ꝓmoti cōfirmati aut ꝓuiſi faciant fructus ſuos ſ3 ad illoꝝ reſtitutõem tāq; iniuſte ablatoꝝ teneantur. Statuentes inſuꝑ ꝙ dantes ꝛ recipiētes ipſo fcõ ſniam excõicatõis icurrūt ẽt ſi pontificali aut cardinalatus ꝓfulgeant dignitate. Item in alia q̃ dicit̃ eiuſdem fcã Martue anno 2°.ſui.pontificatus.ꝛ icipit. Dānabile ſic hr̃. Innouamus ꝛ de nouo ↄfirmamuſ excõicatõis ſuſpẽſionis ac ꝑuatõis ꝛ interdci ſnias ꝛ alias cẽſuras dudū a ſūmis põtificib⁹ ↄ̃ ſimoniacos latas ac promulgatas.q̃s ipſo fcõ incurrẽ volum⁹ oẽʒ occultū uel manifeſtū ſimoniacū vbicūq; ſimoniā ↄmiſerit.cuiuſcūq; ſtat⁹ uel ↄditõis gradus uel ꝑeminẽtie vel dignitatis exiſtat etiā ſi cardinalat⁹ ep̃ali ſeu alia q̄uis eccleſiaſtica. ul' tẽporali ẽt maxia ꝓfulgeat digitate:dictarūq; sniaꝝ excõicatõnis ſuſpẽſiõis ꝑuatõnis ꝛ interdci aliarūq; cẽſuraꝝ ꝛ penarū abſolutõ3 ſeu relaxatõe3 nobis ꝛ ſucceſſoribus nr̃is pterq; in mortis articulo ſp̃aliter reſeruam⁹:nõ obſtantibus qbuſcūq; cõmiſſionibus indultis ꝛ facultatib⁹ abſoluendi de caſib⁹ nobis ꝛ ſucceſſorib⁹ nr̃is ſp̃alit̃ reſeruatis cuicūq3.ꝛ cuiuſcūq; ſtatus gͣdus ↄditõis ꝛ dignitatis exiſtat ſub q̄cūq; forma ṽborum gn̄aliter ul' ſpecialiter factis aut faciendis cõceſſis vel in poſterum cõcedendis. Quas ↄmiſſiones ꝛ facultates hi⁹ q̄tuꝫ ad deteſtabile crimẽ ſimonie ꝛ penas inde ſeq̄ntes reuocamus ꝛ caſſam⁹ caſſaſq3 hẽre volum⁹.niſi ſp̃aliter de abſolutõne ꝛ a pctõ ſimonie in cõmiſſiõibus ꝛ facultatibus ꝓdcis exp̃ſſam faciamus mentõem. Statuimus quoq3 ꝛ ꝓcipimus ut omnis cuiuſcūq3 ſtatus cõditõnis ꝑeminẽtie vl' dignitatis exiſtat q ſciuit aliquẽ poſt hanc cõſtitutõne3 cõmiſiſſe ſimonia3.infra duos dies nãles poſtq̃ ad ſui noticiam deuentum extiterit teneat̃ ſi ꝓſẽs fuerit in romana curia nobis vel apoſtolice ſedis camerario aut ſuo vicegerenti.ꝛ tunc in vnius vel duoꝝ teſtiū ꝓſentia reuelare ſub eiuſdem excõicatõis ſuſpenſionis aliiſq3 cẽſuris ꝛ penis quib⁹ vt ꝓfert ipſum auctorẽ ſimonie eſſe volumus innodatum.q̃s dict⁹ nõ reuelans ut ꝓdicitur ſeu tegẽs ſimonia3:tanq̃ eiuſdem fautoꝝ ſceleris incurrat.cui⁹ abſolutõem nobis ꝛ ſucceſſoribus noſtris ſp̃alit̃ reſeruam⁹. decernẽtes ex nūc irritū ꝛ inane ſi ſec⁹ ſuꝑ his a quocūq3 q̄uis auctoritate ſcient̃ vel ignoranter ↄtigerit attẽtari.hec ibi. Item in alia Eugenii q̄rti.que icipit. Cu3 deteſtabile.vbi dr̃. Nos ꝓdeceſſoꝝ nr̃oꝝ Romanoꝝ pontificū veſtigiiſ inherẽdo ac ẽt oẽſ ꝛ ſingulas excõicatõnis ſuſpenſionis ꝑuatõis ꝛ interdicti ſententias cenſuras atq3 penaſ dudum a põtificib⁹ ꝓdictis.ꝛ ꝓ talibus reputaris ↄ̃ ſimoniacos quolib3 latas ↄ̃ illos cuiuſcūq3 grad⁹ ſtat⁹ ordinis cõditõnis uel ꝑeminentie fuerit.etiam ſi cardinalat⁹ ꝑriarchali ep̃ali regali reginali uel alia q̄uis eccleſiaſtica uel mūdana dignitate ꝓfulgeãt.eoꝝ quẽlib3 tã manifeſtū q̃ occultum ip̃o fcõ incurrere volumus.confirmari ꝛ innouari auctoritate ap̃lica declaramus.ꝙ oẽſ illi q ſimoniace ordinati fuerint.a ſuis ſint ordinibus ſuſpenſi. Per electõnes ṽo poſtulatõnes confirmatõnes ſeu q̄ſuis alias ꝓuiſiones q̄s ſimonie labe fieri ↄtigerit et q̃ virib⁹oio carẽant i eccleſiis mõaſteriiſ dignitatib⁹

psonatib⁹ officiis ecclesiasticis qbus uis bñficiis aut aliq̃ eoꝝ ius nullatenus acqraẗ. nec ide faciat aliqs fruct⁹ suos. ſʒ ad illoꝝ oiuʒ q̃ pcepit restituroͤ nē sub aie sue piculo sit astrict⁹. Statuens pterea ꝙ vniuersi ⁊ singuli etiam pmissa dignitate pditi q quolibet dãdo vel recipiẽdo simoniã cōmiseint aut ꝙ illa fiat mediatores extiterint seu pcurauerint. sniam excōicatōnis incurrãt. a qua nisi a Romano pontifice p tpe existente non possint absolui pterq̃ in mortis articulo cōstituti. Et ut hi⁹ labis ɔtagiū frequētius repmatur: oibus ⁊ singul' ecclasticis secularibusq̃ psonis cuiuscūq̃ dignitatis gradus ordis seu ɔditōis fuerit. in ꝟtute scē obediētie districte iniūgim⁹ ut eos oēs q̃s simoniã hi⁹ ɔmisisse vl' pcuraſse aut in ea mediatores eē sciuerit pōtifici pdcō vel eius camerario. aut cui idē pontifex duxerit ɔmittendū p se vel p alios reuelare q̃cciti⁹ nō omittãt. Qō si nō fecerit absolui nō valeãt donec pdicta reuelēt. Datū Rome apud sanctū Crisogonum ⁊c. pontificatus nostri anno quarto.

Simulatio

Utrum simulatō sit pctm̃. R° ɓm Tho. scđa scđe. q. cxi. Simulatio ppe mēdaciū ē in exterioꝝ fcōꝝ signis ɔsistēs. Nō refert ãt vtꝝ qs mētiat ꝟbo uel q̃cūq̃ alio fcō Cū cū oẽe mēdaciū sit pctm̃ ɔñs ē ꝙ omnis simulatio pctm̃ sit. Tñ sicut dicit Aug⁹ in li. de q̃ōnibus euãgelii. nō sēp qcqd simulamus aut fingim⁹. mēdatiū ē. ſʒ qñ id qđ dici⁹ nihl' sigificat A. s. vtile lʒ significet inutile. 22. q. 5. c. q̃cūq̃. B. tūc est mendaciuʒ. Qñ ꝟo fictio nr̃a referẗ ad aliquã significatōeʒ non ē. mendaciū. sed aliq̃ figura ꝟitatis. Et ita dñs finxit se longius ire ad aliquid figurate signandū. Addit Ul. ꝙ sicut lʒ fallere aliquē in duplicitate ꝟboꝝ ppẗ aliquã sui uel pximi vtilitatē. ita lʒ ⁊ p opus intentōe vtilitatis ɔsequentis ad talem simulatōem. Sic ⁊ Dauid mutauit faciem suam coram Achis rege Geth. p̃ reg. 21. A. Satis facit. c. vtilē. 22 q. 2. B.

Utꝝ aliqs peccet simulando sanctitatē. R° ɓm Tho. in quolibet. Duplex ē simulatio. Quedam fit ab aliquo ut iniquitas sua palleaẗ ⁊ ipse bonus putetur. ⁊ hoc. ē peccatum. A. ⁊ tanto grauius quanto magis ista simulatio cederet in damnum pximi tēpozale vl' spūale ɓm Tho. ⁊ in sum. li. 3° ti. 34° q. 254. B. Alia q̃ fit ad dei honorē ⁊ pximoꝝ edificatōneʒ corã extraneis ut ipsi magis edificentur. ⁊ iste ñ peccat sed mereẗ. A. Idem in sū. eo. ti. q. 254. B. De hypocrisi que est quedã simulatio. i. hypocrisis.

Utrum sit simulatio quando aliquis occultat peccatū suū. R° ɓʒ Tho. vbi. s. Sicut aliqs ꝟbo mētiẗ qñ significat qđ non est. nō aūt quãdo tacʒ qđ est quod ⁊ aliquãdo licet. Ita etiam simulatio est quãdo aliquis per exteriora signa factorum uel rerum significat aliquid quod ñ est. Nō auteʒ si aliquis pretermittat significare quod ē. Unde ⁊ aliquis potest peccatū suum occultare absq̃ simulatiōe ⁊ laudabiliter. s. ne alii inde scãdalizētur.

Sobrietas.

Quare sobrietas sibi requiriẗ in ordinando siue in clerico? R° ɓm Ray. Quia sicut ebrietas sic ⁊ vorazitas phibetur ab apostolo. Ro. 13. Nō in cōmessatiōibus et ebrietatibus. Item qz vētris igluuies luxuriam puocat. Cū. 44. dis. §. p̃. Uēter ⁊ genitalia sibimet vicina sunt. vt ex vicinitate mēbrorum intelligatur cōfederatio viciorū. Iteʒ quia ingluuies oẽe bonū opus dissoluit. A. vt patet in dicto. §. pri°. B. 4° Reg. 65°. Nabuzardã priceps coquoꝝ ɔ̃struxit muros hierusalem. A. hoc ēt habeẗ in dicto. §. p̃. B. Item varios morbos generat. sed tēperãtia procurat sospitatem ⁊ hilaritatem. de cōse. dis. 5. nihl' Item quia pignis vēter vt ait. Hiero

nymus crassum sẽsum generat. cũ ecõ tra sacerdotalis sẽsus debeat eẽ vigil ꝛ tenuis. de cõse. di. 5. ne tales. Et ad istã materiã põt facẽ. s. gula.

¶ Quare sobrietas potus requirit in ordinãdo siue in clerico? R. scdm Ray. quia ex vino frequẽter sequitur ebrietas. ex de iure iurã. ꝛ si xpus. Ebrietas autem est fomes et nutrix õnium viciorum. dis. 35. ante omnia. Item quia vinolẽtia tollit mundiciam. Nam incitaria est libidinis. Hieronymus. Venter mero estuans cito dispumat in libidinem dis. 35. §. p. Item quia impedit omnem sapientiam. Et de hoc ꝛ etiam de ꝑus nunc dicto habetur prouerb. 20. Luxuriosa res est vinum ꝛ tumultuosa ebrietas. Quicumq3 his delectatur nõ erit sapiens. Hec autem duo. s. mundicia et sapiẽtia maxime necessaria sũt dei ministro. quia ambulans in via immaculata hic mihi ministrabit. ꝛ quia acceptus est regi minister intelligẽs. Et de materia ebrietatis hẽs. s. ebrietas

Societas primo.

Utrum liceat committẽe pecuniam mercatori uel artifici per modum societatis ꝛ inde lucrum accipere. R. ndeo. scdm Tho. secũda secũde. q. 78. Ille qui sic committit pecuniã suam non transfert dominium in illum sicut i mutuo. sed remanet eius. ita ꝙ cum periculo ipsius mercator de ea negociatur uel artifex operatur. ideo licite potest petere partem lucri inde ꝓuenientis tanq̃ de re sua. hec Tho. vñ sicut dicit Hoffre. Si vis dare pecuniam tuam in societate sine peccato. Pone tu pecuniam ꝛ alius operam personalem. quia plerũq3 quod pecunie deest per operam suppletur. vt. ff. ꝓ socio. l. 5. §. p. ꝛ cõicet pericula lucra ꝛ dãna. Hon. Host. ꝛ notat. 14. q. 3. c. plerique A. s. in glo. Et de hoc est tex. in. l. i. C. ꝓ socio. ꝛ isti. eo. § ꝛ. Q̃õ itelligi d3 qñ negociatõ ẽ licita ꝛ ñ al. ex õ dona. iter virũ ꝛ vxo. ꝑ vestras. B ut si dicatur sic

Do tibi centũ ꝛ tu ꝑones industriam et laborẽ tuũ. in fine ãni fcã rõe ego accipiã illa centum ꝛ tu ꝑciuz ꝑsone tue siue industrie qõ põim⁹ eẽ siue ualere alia cẽtum. post hec quicquid superit de lucro accipiã ego medietatẽ occasione pecunie mee. ꝛ tu aliã medietatem occasione persõe tue. A. Hoc nullatenus videtur verum quia sic nisi lucrũ esset vltra cẽtum ꝓ cẽtenario qõ nũq̃ vel rarissime contingit qui ponit pecuniam nihil vnq̃ lucraret. sed semper de sorte ꝑderet. licet reuera adeẽt lucrum. Vñ quidam doctor dictus dominus Angelus de ꝑusio. dicit ꝙ salua meliori determiatõe hoc sibi verum ñ videt. neq3 de iure ciuili. canõico vl' diuino. Nam opera hõis nihil aliud est q̃ diurnum officiũ. l. i. ff. de op. liberto. Immo opa hõis dicit esse fructus hominis. l. 3. cum duabus se. ff. de op. seruorũ. Ille ergo qui i societate operam tm̃ ponit ñ dr aliqd cõsistẽs i sorte vel in capitali ponere. s3 solũ fructum ꝑsõe sue q fructus aut vsufructus persone correspõd3 fructui aut 9moditati illorum cẽtum q̃ i societate posui. Pro quibus bñ facit qõ dicit tex. i. l. cũ duobus §. si i coeũda. ff. ꝓ socio. dũ dicit ꝙ preciũ ope est velamentũ artis. Et hanc sñiam secutus ẽ Bal. lic3 ꝑdcãs leges ñ alleget. i. l. i. i. 2. q. C. ꝓ socio. Et sic intelligi d3 qõ dcm̃ est vidilic3 ꝙ sepe opa alicuius pro pecunia valet. in Instit. eo. §. 2. id est pro commoditate ꝛ vsufructu dicte pecunie. Et ideo concludo ꝙ õ dcis. 300. ego q. 100. posui ante partem. 100. detraham. ꝛ. 200. que remanẽt tanq̃ lucrum inter nos diuidi debent ꝛ ita vt ex ꝑdictis apparet videtur eẽ de intentõne sancti Tho. de agno. nec me in 9rium moueret si quis diceret. Fingam⁹ illum q põit opas industrialẽs si locare vellet opas suas pro mercede ẽta q̃lib3 ãno reciperet. 100. ul. 50. nec subiaceret ꝑiculo alicui⁹ casus fortuitu q euenire poss3 in mercãtiis aut in rebus illius artis qre ñ ẽ 9ueniẽs ꝙ

saltē hoc casu tanq̄ dictā mercedē in societate posuerit si illā anteferat de illis.30.sic alter antefert illa.100.q̄ posuit ratōne equitatis seruande. Quia rn̄deo p̄ q illā mercedem quā hr̄e posset nō dr̄ ponere a p̄ncipio sicut ille q ponit illa.100.cū merces illa sibi nō debeatur a p̄ncipio locationis sm glo.in l.edem.C.locati.Ex quo sequitur secūda rn̄sio.videlicet q illa merces ē fructus sue industrie ⁊ operar̄.imo recte intuenti quo ad eū nō est illa merces nisi opera sua ⁊ industria.cū in eius recōpensatōne def.⁊ iō licet ex opa mercedē consequat: tn̄ ex mercede opere nullum fructū dr̄ consequi neq̄ cōseq potest.q singulis diebus opa p̄statur cum sit diurnū officiū. Et sicut vsure vsurar̄ nō debent aliquo iure. vt.l.fi. C.de.vsur.ita fructus mercedis ope deberi non pōt. Nec etiam obstat q mercedem habz sine periculo qn̄ operas locaret.licet qn̄ opas in societate ponit de periculo timeat.q plus pōt lucrari q̄ eēt merces quā hr̄e possz locando opas suas. B. Posset ēt fieri aliud pactū q ego acciperē quartā p̄tem lucri ⁊ tu tres alias. vel eo. tu q̄rtam ⁊ ego tres sm q ꝯuenerimus q tua industria extimari debēt. vt patz in insti.de socie.§.p̄.⁊ sic p rata diuidatur dānū. A.hoc verū si modo ille qui plus ferre debet aliqd plus societati contulerit vel pecunie vel opere vel industrie qd̄ rn̄deat illi pluri qd̄ de societate ferre dz.l.si non fuerit.in p̄n. ⁊.l.quid eim.ff.p socio. Arbitrio ergo boni viri extimabit an illud plus qd̄ in societate ponit correspondeat illi pluri qd̄ de societate p̄cepit. Nec alia ctior doctria tradi potest sed arbitrio boni viri ⁊ ad p̄pam ꝯsciam remittēdum est.cum in hac actōne p socio. q̄ bone fidei ē arbitriū boni viri sequēdum sit.l.in ꝑposita.ff.p socio. Si aūt vnus plus altero non ꝯferret tale pactum etiā de iure ciuili non valerz sz Azo quē Accur.sequit in dcā.l.si n̄ fuerit. Licz aliqui alit dixerint tn̄ hec opinio Azo.tāq̄ equior ⁊ iustior sequēda est p dcām.l.si non fuerit. in p̄ncipio. ⁊ l.qd eim.sm p̄fatum dn̄m Angelum. A. Posset ēt fieri nō expssa p̄dicta extimatōne ꝑsone sz cōmittendo discretioni ipsius qui recipit pecuniā vt assignet partem lucri.vel dāni q̄tum sibi videt iustū.⁊ postea si esset aliquis excessus vel defectus ꝯcordit sibi remitterent. A. In hoc tn̄ casu sibi caueat ille cuius arbitrio remissū est vt iuste ⁊ eque partiat ei plus d lucro assignādo q plus in societate posuit.alr̄ nedū in foro cōscie teneret.sed ēt de iure ciuili.Et si inique partes facerz ad arbitriū boni viri reduci possent.ff.p soci. l.si societatē.sz e undē dominū Angelum. B.

Sed ecce negociator qui pecuniā recipit ad tractandum dicit ei qui dat eam.Ego volo in fine p industria ⁊ labore meo 20.firma hēre. ⁊ nolo in eis sentire aliquod dānum.nūquid licet? R.lz.sed iste non est contractus societatis.sed locatōis.quia negociator ille locat opas suas p illo p̄cio. ⁊ isto mō nihil sentiet etiam de lucro. Possz āt ⁊ pactū facere q non solum debēt hr̄e p̄dcā.20.sine vllo dāno.sz ēt talē ł talē ptē de lucro ⁊ nullā de damno.qd̄ quidem reciperet non ut socius.sed rōne operis sue sui salarii.vt dictum est de tali locatōne.s.locatio.§.5.⁊ sequentibus. A.hoc intellige nisi damnū contingat culpa ipsius operas ponent vł eor̄ quorū opera vtit.l.itē queritur ⁊.l.si merces.§.qui colūnam.ff.locati. ⁊ tangitur in dicto.§.5. B.

Quid si do pecuniam mercatori i societate ⁊ conuenio secū q dabit mihi certam partem de lucro et nihil dico de damno? R.Debet intelligi eadē pars de damno.vt insti.de socie.§.illd̄ A.ibi patet q idē est econtra videlicet quando tantum expressa est ps damni.quia eadem intelligitur tacite etiam de lucro. B.

Ocietas z° q̃tum ad
aliq̃ alia
ad mām p̃cedentis.c. ptinen
tia. Primo igit̃ quero. Quid si capita
le pecunie posite i societate sit casu p
ditū.an in dubio sit damnū cōe vl' tm̄
illius qui pecuniā posuit. Rn̄det glo.
i.l.si non fuerit.§.p̊.ff.p socio. q in du
bio nō est cōe.z sic erit illius tantū q
pecuniā posuit. Glo.tn̄ in.l.i.C.p socio
dicit cōtrariuz.s.q sit damnuz cōe.pro
p̃ma opinione q non sit cōmune fa
cit b̄m dn̄m Angeluz q ille qui capita
le ponit non dicit̃ cōicare capitale sed
fructum eius sicut z ille q opam pōit
dicit̃ solum fructuz persone sue cōica
re.ut.s̃.societas p̊.in prin.° in additōne
magna. Item quia satis hz ille de dā
no q opas posuit si opas pdidit.absq3
eo q teneat̃ ad ptez capitalis perditi
Dicit tn̄ Pe.quem refert Cy.in.l.i.C.p
soc.q aut capitale statim est pditum
casu fortuito anteq̃ alter socius opas
ponerz.z damnū erit cōe.aut post ope
ras p̃stitas z pditas.z tunc dānū erit
illius tm̄ q pecuniam posuit.satis eim
hz ille de dāno qui operas perdidit. Et
hanc opinionē Cy.ibi dicit eē equiorē
De iuris tn̄ ciuilis rigore lz statim pe
reat.si tn̄ perit ex cā societatis.dānum
vr̃ esse cōe.l.si id quod.§.p̊.ff.p socio.
b̄m dn̄m Angelū. Et addit. Opinio tn̄
Pe.quā sequitur Cy.mihi magis pla
cet p̃sertim in foro cōscientie.cū coue
nire videat̃ arbitrio boni viri qd̄ i h°
iudicio v̄satur.l.in pposita.ff.p socio.
ita tn̄ q si quasi in p̃ncipio societatis
totū capitale essz pditū z modice ope
p̃stite.tunc adhuc putarē q p aliqua
pte ille qui operas ponit pticipare de
beat de piculo capitalis postq̃ rōne di
cti capitalis ēt pticipaturus erat ō lu
cro.ar.dcē.l.si non fuerit.in p̃n.° z.l.qd
eim.ff.p socio. Ja.v̄o de are. dicit idi
stincte dānum debere eē cōe. Bal.v̄o
ait.tu dic q q̃tenus est cōe lucrum ea
tenus dz esse cōe z damnū z non aliter
z hoc vr̃ verius.quia equali pte dānū

cum lucro dz cōcurrere.ut insti.eo.§.
illud. Nec aliud dānū vr̃ posse ↄtingē
in hac societate cōicādū int̃ partes:ni
si erga capitale. Nā si ille q ponit ope
ras pdit earū fructum.silr̃ z alt̃ perdit
fructū pecunie q̃ ad iuicem ↄferuntur
ut.s̃.societas p̊.in p̃n.° in additōe scd̄a
Qd̄ z notat reuerēd.' pr̃ scūs Bernar
dinus de Senis in suis cōtractibus ut
mihi vr̃ sermōe 39. Item b̄m p̃fatum
dn̄m Angelū:si cōsuetudo aliq̃ appe
ret circa p̃dcāz societatē que nō repu
pugnaret rōni z equitati essz seruāda
Unde si consuetudo foret q periculū
capitalis in dubio sit cōe.quia illō qd̄
est in consuetudine videt̃ actum int̃
partes.l.si prius.§.placuit.al' incipit re
cte.ff.de aq̃ plu.arcen. tunc dicerez q
piculum sit cōmune postq̃ hoc potest
fieri per pactum exp̃ssuz.ut tenet glo.
i.4.q.3.pleriq3. Item b̄m eundē.si tale
damnū capitalis procederet dolo vel
culpa alicuius socio⁊ illius solius erit
piculum cum socius ō dolo z culpa te
neat̃.ut.l.sociū.ff.p socio. In qua cul
pa cōp̃hendit̃ non solū lata sed etiam
leuis.non āt leuissima. Sufficit eiz q
socius talem diligentiā adhibeat q̃lē
in ppriis adhibē ↄsueuit.ar.dicte.l.so
cium. Nam z si exp̃sse quis in se picu
lum suscepisset: nō tn̄ intelligitur de
illo quod venit ex culpa consocii.vt.l.
plt.C.de nautico feno. Collige ergo q
si apparet pactū vel cōsuetudo non ir
rōnabilis hec seruanda sūt. Qd̄ si non
appet in dubio dānū capitalis erit p
ea pte p qua erat z lucrū.nisi interue
niret dolus vel culpa consocii.q2 tunc
illius tantū erit.

¶ Sed nūquid damnū p̃sōe opas po
nentis dz inuicem cōicari? R°. Ur̃ q n̄
ut.ff.eo.l.sociū.§.socius.vbi dr̃.socius
cum resisteret cōibus seruis uenalib⁹
ad fugā erūpentibus vulneratus est
impensā quā in curādo se fecerit non
consecuturum.q2 id non in societate
q̃uis ppter societatē impensuz sit qd̄
indistincte pōt intelligi verum qn̄ h⁹

dānū ɔtigit culpa ꝑsone.alr̄ videt̄ satꝫ equū ꝙ sicut ipē ꝑticipat ꝺ dāno capitalis ita ⁊ alr̄ ꝑticipet aliqd ꝺ dāno ꝓ ꝑsōe qd̄ euenit ꝑpt̄ societatē: cū ⁊ societas etiā ꝑticulariū reꝝ ius qd̄daꝫ fraternitatꝫ hēat.ut.l.veꝝ in ꝑn.ff.eo.

Qd̄ si finito tpe societatꝫ nō repit̄ nisi capitale.an dictū capitale pecūie sit cōe vel rātuꝫ illi⁹ q posuit:R̄. Circa hoc diuersi diuersimode sentire videt̄ nā glo.in.l.i.C.eo.videt̄ sentire ꝙ eqliter diuidi ɔbeat.nisi aliud sit per pactū declaratū aut ꝓ ɔsuetudinē introductū.Prefat⁹ ꝟo dn̄s Angel⁹ sentit ꝙ q̄tenus operas p̄stans ꝑticipat de dāno capitalis eatenus ⁊ ipsi⁹ capital̄ ꝑtem sortiat̄.sed certe hoc iure ꝓbari non vr̄.Vn̄ tu dic ꝺm Jaco.de are. ꝙ nō solū de cōsuetudine:sed etiā de iure ē ꝙ capitale hoc casu sit saluū. Quare eim socius meus ipsius capitalis ꝑteꝫ dꝫ h̄re.Et si dicas ꝙ ponit operā. R̄⁹ ꝙ p̄ciū ope intelligitur eē correspondens infusurio pecunie.non aūt ipsi sorti.Et satis facit qd̄ dictū est i addicōne secūda.s̄.societas ꝑ.in ꝑnci⁹ Proinde si vnus ponit cōmoditatē ope eqdem ⁊ alter ponit ɔmoditatē pecunie non ꝓprietatē.Finge.n.ꝙ vnus pōit in societate mille millia.alr̄ operā tm̄ tūc h̄ nulla pōt esse ꝓportio:nisi ꝺ cōmoditate ope respectu ɔmoditatis pecunie.non aūt de ipsa totali sorte.⁊ ita ēt sentit Bal.qd̄ ⁊ nōt p̄fatus reuerēdus pr̄ vbi.s̄.nuꝑ coronatus in cel̄ ac miraculis ꝑ orbeꝫ coruscans.

Utꝝ vnus socioꝝ possit pacisci vt duas ꝑtes lucri ⁊ vnā dāni ferat ⁊ ali⁹ ecōtra duas dāni ⁊ vnam lucri:R̄⁹ ꝺm dictū dn̄m Agelū ꝙ non. qꝛ vnus sociorū non pōt plus ꝺ lucro ꝑticipare q̄ȝ de damno.nedū de iure diuino ⁊ canonico:sed etiā ciuili.vt.l.mutius.ff.eo.similit̄ nō valꝫ pactū: ꝙ deducto dāno vnus hēat duas ꝑtes lucri alter vero vnā:nisi ille qui plus hꝫ de lucro tādūdem pl⁹ pecunie ope aut industrie in societate posuerit.vt.l.si non fuerit.in ꝑn.⁹ ⁊ in glo.ff.eo.Et multo minus v⁹ꝫ pactū.vt vn⁹ tm̄ lucret̄ alr̄ tm̄ damnū sentiat.esset.n.nequissimū genus societatis que leonina appellat̄.dcā.l.si nō fuerit.ad fi.Quod verū ē nisi ille qui tm̄ operas pōit aliqd certū ꝓ sua opa vellet sine dāno.qꝛ hoc posset nō tāq̄ȝ soci⁹ sꝫ tāq̄ȝ locator.ut.s̄.societas.ꝑ.§.ꝑ

Sed an possit pacisci ꝙ capitale sit saluū:R̄⁹ de iure canonico ⁊ in foro ɔscientie nō pōt ꝺm dn̄m Angelum.et ita sentit glo.in.c.pleriq̄ȝ.14.q.3.ꝺ iure āt ciuili sūt opiniones. Nā Bal.in.l.i.C.eo.q.9.tenet ꝙ tale pactum nō valꝫ neq̄ȝ ex forma cōtractus neq̄ȝ ex ei⁹ nā iō dicit ꝙ sapit vsurariā prauitatem. Hosti.āt in sua sūma in ti.de vsurꝫ.§. an aliquo casu. tenet ꝙ de iure ciuili talis societas valet magis ex vi pacti q̄ȝ ex nā ɔtractus.Sed dcīn̄ Bal.vr̄ uerius.vt ex p̄cedentibus colligi pōt etiam in ꝓximo.§. Scd̄m oēs āt hoc pactum non ē equuꝫ nec i iudicio aie seruandū.vt nōt dn̄s Anto.de bu.in.c.fi. extra de vsuris.

Sed qd si vterq̄ȝ socioꝝ ponit pecuniā ⁊ operā.sed vnus ponit maiorem q̄ritatē q̄ȝ alter:R̄.ꝺm dn̄m Angeluꝫ Siue sit factum pactū ꝓ quota parte qs lucrū ⁊ dānū sentiat siue non.nō solū in foro ɔscie.sꝫ ēt de iure ciuili cōsiderandū ē quis eoꝝ in effectu plus in societate posuerit.ut ille maiorē ꝑteꝫ accipiat.lꝫ.n. ex vna ꝑte maior fuerit sūma.possit tn̄ tanta esse industria alterius ꝙ excederet illum qui maioreꝫ cōtulit sūmam.vt si solus nauiget.pegrinetur.pericula sustineat.dcā.l.si nō fuerit .in ꝑn.⁊.l.qd̄ eim.ff.eo.

Sed vtrum ille qui tantū operas ponit qn̄ ꝓficiscit̄ cā societatis.ꝺbeat h̄re expensas de corpore societatꝫ:R̄⁹ ꝺm dn̄m Angelū.Ja.de are.⁊ Cy. dicūt in.l.i.C.eo.ꝙ sic.qꝛ lucrū non dr̄ nisi deductis expensis.ff.eo.l. mutius. qd̄ intelligit Bal.in dcā.l.i.exceptis expensis quas facturus esset domi.quia ille nō debent fieri ꝺ corpore societatꝫ.ar.

l.sed ꝛ si lege.§.quod aũt.ff.de peti.he re. Putarẽ tñ in hoc seruandam eẽ cõ suetudinem ẽt in foro ꝯscie.cũ sit opti ma legum interpꝛes.ff.de legi.si de in terp̄tatõne.cum ꝛ tacite videat actuȝ qđ fieri ꝯsueuit.ut.l.l3.C.locati.

¶ Sed ꝑ qbus ptib⁹ tenent ad solu tõem pensionis fundici vel apothece conducte socii ex disparibus partibus R⁹ ẜm dñm. Angelũ. Locanti tenetur ꝑ equalibus ptibus.inter se autẽ te nentur ꝑ rata societatis. ꝛ ita diuidẽ debent dictum debitum mercedis sic diuidũt pꝛincipale.ꝛ scõm dcãs dispa res ptes.quod ꝛ tenet Bal.in.l.i.C.e. vbi etiam dicit ꝙ ẜm dcãs ptes dispa res diuidi q̄ȝ debent suppellectilia et massaricie societatis. Qđ sequenduȝ omni iure vr̄ cũ cõueiat arbitrio boni viri.qđ in hoc ꝯctu maxime adesse dȝ l.i.pꝛoposita.ff.eo.

¶ Quid ꝟo si ꝑditum est capitale añ finituȝ tp̄s societatis.nunqd ille q po suit tenet iterũ ponẽ? R⁹ ẜm dñȝ Ang. ꝙ nõ.ꝛ tenȝ glo.i dcã.l.si nõ fuerit.§.ꝑ. ff.e.ꝛ i dcã.l.i.C.e. A. De societate ꝟo seu locatõe aĩalũ dicet.i. vsura 2⁹. B.

Sodomia.

Si quis con tra nãm pec cauerit.si clericus ẽ depõi dȝ vel si apparet coꝛrigibilis dȝ tradi re ligioni ad ꝑpetuã pniam pagendam Si laicus.excõicari.ꝛ a cetu fidelium vsq̧ ad ꝯdignã satisfactõem fieri alie nus.ex̄ de exces. pla.clerici. A. ẜm le ges aũt tales vltimo supplicio ꝯdem nant.q2 ꝑpter hoc pctm̄ deus iratus mittit pestilentias.fames.ꝛ terre mo tus.in Auten.ut non lux.ꝯ nãm.coll.6. B. ꝛ hoc viciuȝ maius est q̄ si qs co gnosceret carnalit matrẽ.32.q.7.adul terii.ꝛ de hoc ꝛ aliis sp̄ebus luxurie.s. luxuria.§.ꝑ.

Sollicitudo.

Utrũ sit licitũ sol licitudinẽ de tp̄alibus gerere R⁹ ẜm Tho.scd̄a secũde.q.55. Sollici tudo tp̄aliũ tripliciter põt esse illicita ꝑmo mõ ex ꝑte eius de q̄ sollicitamur ut si tp̄alia tãq̄ finẽ q̄ramus. Uñ aug⁹ dicit in libꝛo de opibus monachoꝝ.cũ dñs dicit.nolite solliciti esse ꝛc̄.hoc di cit :ut non ista intueant.ꝛ ꝑp̄ ista fa ciãt qcqd in euangelii ꝑdicatõne facẽ iubent.2⁹.mõ ꝑt eẽ tp̄aliũ sollicitu.illi cita ꝑpter superfluum studiuȝ quod apponit ad tp̄alia ꝑcuranda: ꝑpt qđ hõ a sp̄ualibus qbus ꝑncipalit insui re dȝ:retrahit. ꝛ iõ dr̄ Math.13⁹.ꝙ sol licitudo seculi suffocat ꝟbũ dei. 3⁹ mõ ex ꝑte timoꝛis supꝑflui.qñ.s. aliquis ti met ne faciendo qđ dȝ necessaria sibi deficiant. A. plus in se q̄ in dño ꝯfidẽ do. B. qđ dñs tripliciter excludit.pꝛi mo ꝑpt maioꝛa bñficia hõi ꝑstita di uinitus ꝑter suam sollicitudinẽ.s. coꝛ pus ꝛ aĩam.2⁹. ꝑpter subuentõnem q̄ deus aĩalibus ꝛ plantis subueit absq̧ hũano opere.3⁹ ex diuina ꝑuidentia ꝑpter cuius ignoꝛãtiam gentes circa bona tp̄alia querenda ꝑncipalit solli citantur. Et iõ cõcludit ꝙ ꝑncipaliter sollicitudo nostra dȝ esse de sp̄ualibus bonis sperantes ꝙ ẽt tempoꝛalia nob̄ ꝑuenient ad necessitatẽ si fecerimus qđ debemus. Uñ dr̄ Math.6⁹. Pꝛimũ querite regnũ dei ꝛ iusticiaȝ ei⁹.ꝛ hec omnia adiicient vobis. De hac mã ali qd hẽs.s̄.ep̄s.§.plt.

Sortilegium pri⁹.

.s.ars diuinãdi. Differt aũt a ꝑphetia.q2 ꝑphetia accipit i bono et fit grat.sortilegiũ ãt i malo: ꝛ fit cõit pꝛo pecunia.i.qõe.i.duces. al's iudices ꝛ.c.sequenti.

¶ Quot sunt gnã diuinatõis? R⁹ ẜm Tho.scd̄a scd̄e.q.95. Omnis diuinatio vtitur aliq̄ demonũ auxilio.quod qui dẽ vl' exp̄sse iploꝛat.vl' ꝑt petitõeȝ ho mis se occulte demon ingerit ad pꝛe nunciandum quedam futura que ho minibus sunt ignota eis aũt cognita. Unde triplex est diuinationis genus ꝑmũ ẽ ꝑ manifestã demonũ inuocatõ nem:quod pertinet ad nigromãticos

secūduȝ ꝑ solam consideratōeȝ dispo sitōnis vel motus alterius rei. qđ ꝑti net ad augures. tertiū est dū facimus aliqđ ut manifesteť aliquod occultuȝ quod ptinet ad sortes. Sub quolibet aūt istoꝝ multa continenť de quibus in sequentibus. §. dř. ⁊ etiam hēnť. 26. q. 4. igiť genus. ⁊. q. 5. nec mirū.

¶ Quot modis fit diuinatio ꝑ demonū inuocatōnem? R° ſm Tho. vbi. s. Demōes expsse inuocati solēt futura pnūciare multipliciter. Aūcꝫ quidem pstigiosis qbusdam apparitōbus se a spectui vel auditui hoium ingerētes ad pnunciandū futura. ⁊ hec spēs vocatur pstigium. Aūcꝫ aūt ꝑ somnia. ⁊ hec vocať diuinatō somnioꝝ. Aūcꝫ āt ꝑ mortuoꝝ aliquoꝝ appitōeȝ uel locutōeȝ. ⁊ hec vocatur nigromantia. qꝛ ut dicit Isiderus in li° etymologiarū. nigron grece mortuus. manchia xo diuinatō nūcupať. qꝛ qbusdā pcantatōnibus adhibito sanguine videnť resuscitari mortui. diuinare ⁊ ad interrogata rňdere. Aūcꝫ xo futura pnūciant per hoies viuos. sicut i arrepticiis patꝫ. ⁊ hec ē diuinatio ꝑ phitones. ut Isidorus dicit. quia a phitone appollini sūt dicti. qui dicebatur auctor diuinandi. Aūcꝫ xo futura pnunciant ꝑ aliquas figuras uel signa que in rebus inaiatis appent. que quidē si appareant in aliquo corpore terrestri puta vngue vel ferro vel lapide polito. vocať geomātia. Si aūt in aq. idromantia. Si i aere aerimācia. Si i igne pyromācia. Si āt in visceribus aialium imolatorū i aris demonū vocať aurispiciū. B.

¶ Quot modis fit ista diuinatō de q̄ dcm̄ est in 2° §. que fit ꝑ cōsideratōnem dispositōis vel mot⁹ alterius rei? R° ſm Tho. ubi. s. Fit multipliciť. Naȝ si conetur aliqs pnoscere futura ex consideratōne situs uel motus siderū. h⁹ ptinet ad astrologos. qui etiaȝ genitaliaci dicūť. ppter ɔsideratōes natalium dierū. Si xo ꝑ motus vel voces auiū siue quorundā aialiū. siue ꝑ sternutatōes hoiuȝ uel mēbroꝝ saltus. he pertinent gnāliter ad auguriū. ⁊ dř a garritu auiū sicut aurispiciū ab inspectōe auiū. qrum pmū ptinet ad aures. secūdū ad oculos. In auibus. n. hi⁹ pcipue considerari solent. Si xo hi⁹ cōsidera° fiat circa xba hoium alia intentōe dicta. que quis retorquet ad futurū qđ vult pnoscere. vocatur omen. Si aūt cōsideranť aliquē dispōnes figurarū in aliquibus corporibus visui occurrētes erit alia diuinatōis species. Nā ex liniamentis manuuȝ cōsideratis diuinatio ciromantia vocať. ciros. n. grece dř manus latine. Diuinatio xo ex qbusdā figuris in spatula alicui⁹ aialis vocať spatulamantia.

¶ Quot mōis fit ista diuinatio d̄ q̄ dictū est. s. in. 2° §. que ptinȝ ad sortes R° ſm Tho. scđa scđe. q. 95. Hec diuinatio fit ex cōsideratōne eoꝝ que eueniunt ex qbusdā que ab hoibus serio se fiunt ad aliquid occultū inquirēdū ⁊ hoc multipliciť. Fit. n. qñqꝫ ꝑ ptractōnem pūctoꝝ. quod ptinet ad arteȝ geomantie. Aūcꝫ ꝑ consideratōem figuraꝝ q̄ ꝓueniunt ex plūbo liquefcō in aqua ꝓiectū. Aūcꝫ ꝑ quasdā cedulas scriptas uel ñ scriptas i occulto positas dū ɔsiderať qs quā accipiat. Similiť in festucis inequalibus ꝓpositis qs maiorē uel minorē accipiat. vel ēt ex taxilloꝝ ꝓiectōne qs plura puncta ꝓiciat. vel ēt dū ɔsideratur qđ aperienti librum occurrat que omnia sortium nomen habent.

¶ Utrū omnis diuinatō siue supstitō sit illicita. R° ſm Ray. Ois diuinatio ꝓhibita est a deo ⁊ sancta ecclesia. cū eim futura que soli⁹ dei sūt aliq ꝑ h⁹ inuenire laborāt diuinitatis iura creaturis attribuūt. Isa. 41. Annunciate nobis que futura sunt in futurū. ⁊ sciemus ꝙ dii estis vos. Item Leuit. 19. Non augurabimini nec obseruabitis somnia. Et ibidē. 20. Aia q̄ declinauerit ad magos ⁊ ariolos ⁊ sequiť. interficiā illā de medio ppli mei ⁊c. ⁊ multa similia

⁊ sic dic. Aug⁹. vanitas artiū magicaꝝ
ex traditiōe maloꝝ angeloꝝ in toto ter
rarum orbe plurimis seculis inualuit
⁊ ꝑ inuentiones eoꝝ inuenta sunt auru
spitia auguratiōes ⁊ ea q̄ dicūt oracu
la ⁊ nigromātia .26.q.2.q sine saluato
re. ⁊ similiꝯ ꝯ ꝓhibitiōe taliū.26.q.5.ꝑ
totum ⁊ .q.7.nō licet. ⁊ in q̄tuor.c.se.ex
eo.ꝑ totū. Et similiꝯ ad genus supstiti
onis ꝑtinēt oēs ligaturē ⁊ remedia que
medicorum quoqꝫ disciplina ꝯtēnat si
ue in verbis siue in caracterib⁹ siue in
q̄buscūqꝫ rebus suspendēdis, vel ligā
dis. vel soluēdis: sicut in aures. vel an
nuli in digitis. Item si iūctis ambulā
tibus amicis lapis aut puer īuenerit
medius. Itē redire ad lectū si dum se
calceat sternutauerit. Rediē ad domū
si ꝓcedens offenderit. hec ⁊ multa hu
iusmodi.26.q.2.illud. Itē nō sūt obser
uandi dies egyptiaci. aut calende. Ja
nuarii. aut mēses vel dies. aut lune so
lisqꝫ cursus ⁊ huiusmodi .26.q.7. non
obseruetis. Nō tñ ꝯdēnant rustici que
seruāt tp̄a ad seminandū vel ad īcidē
dum arbores ⁊ huiusmōi: q̄ naturalē
habent rationē. similiꝯ ⁊ physici circa
medecinas ⁊ minutiones faciendas. ⁊
huiusmōi. Nā illud dicit supstitiosū ⁊
ꝓhibitū qd̄ nō habet auctoritatem a
natura seu scriptura diuīa ł ecclesiasti
ca seu sanctoꝝ patrū.2.q.5. ꝯsuluisti.

¶ Queritur hic specialiꝯ vtꝝ diuīatio
ꝑ inuocationē demonū sit illicita. R.
scd̄m Tho. vbi.s̄. sic. Deut°.18°. Non in
ueniat in te q ariolos sciscitet nec phi
tones ꝯsulat. ⁊ huiusmōi. Duplex ē cā
Prima q̄a ꝑ inuocationē demonuꝫ fit
pactū exp̄ssū cū demone. ⁊ h° ē oīo illi
citū. Vñ ꝯ quosdā dicit. Isa 28°. dixistis
ꝑcussim⁹ fedus cū morte ⁊ cū inferno
fecim⁹ pactuꝫ. ⁊ adhuc graui⁹ eēt si sa
crificiuꝫ ⁊ reuerētia demoni inuocato
exhiberet. Secūda ꝓpt ꝑiculū conse
quēs. demō enī q intēdit ꝑditionē hoī
nuꝫ de h⁹mōi suis r̄nsis etiam si aliqñ
vera dicat intendit hoīes assuescē ad
h° vt ei credat. ⁊ sic itēdit ꝑducē ī ali
q̄d qd̄ sit saluti hūane nociuuꝫ. Unde
Athanasi⁹ exponēs illud Luc. 4°. icre
pauit illuꝫ dñs. obmutesce. dicit q̄uis
vera fateret demō. ꝯpescebat tñ xp̄s
ei⁹ sermoneꝫ ne simul cū veritate ini
q̄tatē ꝓmulgarꝫ. vt nos etiā assuefaci
at ne curem⁹ ꝯ talib⁹ loq̄ etiā si vera
videāt. Nephas eniꝫ ē vt cū assit nob̄
scriptura diuina a diabulo īstruamur
De eo autē q̄ Saul phitonissaꝫ consu
luit que diuinauit. i. Reg. 28. dic̄ Aug⁹
ad simplicianū. Non est absurdū cre
dere aliq̄ dispensatōe ꝑmissum fuisse
ut non domināte arte magica vel po
tentia sed dispensatōne occulta q̄ phi
tonissaꝫ ⁊ Saulē latebat se ostenderꝫ
spūs iusti aspectib⁹ regꝭ diuina eū sen
tentia ꝑcussurus. uel nō uere spūs Sa
muelis a requie sua excitatus est. sed
aliqd̄ fantasma ⁊ illusio imaginaria
diaboli machinatōib⁹ fcā quā scriptu
ra Samuelem appellat: sic solēt ima
gines rerū suarū noibus appellari.26.
q 5. nec mirū. A .⁊ ibi parꝫ q̄ Aug⁹.
vr̄ firmare hanc sententiam videlicꝫ
q̄ Samuelis apparitio potius fuerit
p̄stigiosa seu fantastica ⁊ diabolica il
lusio. B .

¶ Utꝝ diuinatō ꝑ astra sit licita. R°. — De astris
sm̄ Tho. vbi.s̄. duplices effectus sub
trahunt causalitati celestiū corporuꝫ
p̄°ꝗdem omnes effectus ꝑ accidēs con
tingentes. siue in r̄bus hūanis. siue in
rebus nālib⁹. q2 vt ꝓbat. 6°. metaph̄i.
ens ꝑ accn̄s non hꝫ cām. ⁊ p̄cipue nālē
ut q̄ lapide cadente fiat terre motus
uel q̄ hoie fodiente inueniat thesau
rus. 2° autem subtrahitur causalitati
celestium corporum actus liberi arbi
trii. p̄nt tñ celestia dispositiue inclina
re inq̄stum imp̄mūt in corpus huma
nū. sed tñ ex hoc nulla necessitas libe
ro arbitrio imponit. Si qs ergo ꝯside
ratōe astroꝝ vtatur ad p̄dicta duo scꝫ
ad cognoscendū futura casualia siue
fortuita. aut ēt ad cognoscendū ꝑ cer
titudinē futura op̄a hoīuꝫ. ꝓcedit hoc
ex falsa ⁊ vana opinione hoium. ⁊ tūc

operatō d̄monis se imiscʒ. vñ erit diuinatō illicita. A. Unō ⁊ Aug⁹. i li. 3 doc. xp̄ia. ⁊. 26. q. 2. illud. dicit. Nec ab hoc genere supstitōis pnitōse segregandi sūt qui olim genitaliaci ppt̄ natalium ↄsideratōes dierū. nūc āt mathematici uocant. Nā ⁊ ipsi c̄quis verā stellarꝝ positōem cā qs nascit ↄsequnt ⁊ aliqñ puestigāt. tñ ꝙ ide conant ul' actōnes nr̄as vel actōnū euentus pducē nimis errant. iō xp̄ianis penitus phibetur i suis operib⁹ obseruare lune vl' stellarū cursus. 26. q. 5. nō lʒ. imo h⁹ agē idolatria reputat. eadē cā. q. 2. c. illos. ⁊ c. se. B. Si vo aliqs vtitur ↄsideratōe astroꝝ ad p̄cognoscendū futura q̄ ex celestibus corpibus causant. puta siccitates. l' pluuias ⁊ hi⁹ ñ essʒ illicitū.

¶ Utrꝝ diuinatō q̄ fit p somnia sit illicita. R⁹ s̄m Tho. vbi. s. si qs vtat somniis ad p̄cognoscendū futura s̄m ꝙ sōnia pcedunt ex reuelatōne diuina. vt somnia Pharaonis. vel bʒ ꝙ pcedūt ex nāli cā intrinseca: vt cum abūdans humore frigido somniat ꝙ sit in aq̄ l niue. siue extrinseca: ut ex aere: vl' impssione celesti c̄tum se pōt vtus talis extēdere. non erit illicita talis diuinatō. A. q2 ē demonstratō q̄daʒ causarum nāliuʒ s̄m physicos. B. Si āt diuinatō hi⁹ causet ex reuelatōe d̄monū cum qbus pacta h̄nt expssa quia ad hoc inuocantur. ul' tacita quia hi⁹ diuinatio extendit ad id ad qd nō pōt se extendē. A. s. s̄m nām vel ex indubitata reuelatōne diuina. vt p̄tactum est. B. erit diuinatio illicita ⁊ supersticiosa.

¶ Utrꝝ diuinatio per auguria sit licita. R⁹ s̄m Tho. vbi. s. Ex motu vl' garritu auium futura agnosci non possūt sicut ex causis. sʒ incētum sūt effectus aliqrum causarū que etiā sunt causantes futuros euentus. Cā āt operatiōis oīum brutoꝝ aīaliū est instinctus quidam q̄ mouent in modū nature. ⁊ hic instinctus ex duplici cā pōt pcedere. vno qdem mō ex cā celesti corporali. ⁊ s̄m hoc nihil phibet eoꝝ opatōnes esse futuroꝝ signa. incētum ↄformant dispositōnibus corpoꝝ celestiū ⁊ aeris ↄtinētis ex q̄ pueniūt aliq futuri euēt⁹. In hoc tñ duo ↄsiderari oꝫ. p̄ qd ē vt hi⁹ opatōes non extendant: nisi ad p̄cognoscendū illa futura: que causāt p motū celestiū corpoꝝ. put. s. in. §. q ē imediate añ primū p̄cedentē dictū est. ⁊⁹ ut non extendan t nisi ad ea que aliqualiter pñt ad hi⁹ aīalia ptinē. Cōsequnt. n. p celestia corpora cognitōnem quandā nālem ad ea que eorū vite sunt necessaria. sicut mutatōnes que fiunt per pluuias ⁊ ventos et hi⁹. Alio modo instinct⁹ hi⁹ causant ex cā spūali. s. vel ex deo. vt pꝫ in colūba sup xp̄m descendente: ⁊ in coruo q pauit heliā. ⁊ in pisce qui obsorbuit ⁊ eiecit Ionā. vel ēt ex demonibus q vtuntur hi⁹ opatōibus brutoꝝ ad implicandas aīas vanis opibus ⁊ opinionibus ⁊ isto mō non sunt licita. A. q2 ñ sūt ex causis nālibus: vel indubitata reuelatōne diuina. vt pōt colligi ex dict. s. §. s. B. ⁊ eadē rō est de omnib⁹ aliis hi⁹. Nō āt Joseph ait. Geñ. 44. ꝙ ñ esset ei siīis in augurendi scia. Intelligendū est s̄m Aug⁹. ꝙ hoc ioco dixit referens ad id quod vulgus de eo opinabat. ⁊ sic ēt dispensator eius locut⁹ est. A. Idem in sū. li. p̄. ti. xi. q. 7. B

¶ Utrꝝ diuinatō p oīa sit illicita. R⁹ s̄m Tho. vbi. s. Omen dr̄ qñ vba aliq̄ alia intentōne dicta retorquent ad futurū. vt. s. in. §. 3. dcm̄ est. Hi⁹ aūt vba ⁊ si nō subdant dispōni stellarū. disponunt tñ quandoq qdem s̄m diuinam pudentiam: vt recitatio somnii quā audiuit. Gedeon. Judic. 7. ⁊ vba puelle que attendit Elyeser seru⁹ Abrahe Geñ. 24. ⁊ sic licet. A. hoc vuʒ qñ h̄ diuina reuelatōne non dubitat. ut. s. § 8. tactū est. B. Fit ēt hoc qñq scōꝫ operationem demonū. et sic ē illicitū.

¶ Utrū diuinatio sortiū sit licita. R⁹ s̄m Tho. vbi. s. Sortes ppē dicunt cū aliqd fit ut p ei⁹ euētū aliqd occultuꝫ

innotescat. et quidem si queratur per sortes quid cui sit exhibendum. vocatur diuisoria sors. Si autem queratur quid agere oporteat vocatur consultoria. Si vero queratur quid sit futurum: vocatur diuinatoria. Itaque si euentus sortium expectetur ex fortuna quod locum habet solum in diuisoria. non videtur habere peccatum: nisi forte vicium necessitatis. sicut aliqui non valentes concorditer aliquid diuidere. velint vti sortibus exponentes fortune quis quam partem accipiat. Si vero euentus sortium expectetur ex spirituali causa. quando que quidem expectatur ex demonibus sicut legitur Ezech. xxi. quod rex babylonie stetit in biuio in capite duarum viarum diuinationem querens et commiscens sagittas interrogauit idola. et exta consuluit. et hoc est illicitum. Quandoque vero expectatur a deo. sicut illud prouerb. xvi. Sortes mittuntur in sinum: sed a domino temperantur. et talis sors secundum se non est mala. vt Aug. dicit. Potest tamen in hoc quadruplex peccatum incidere. primo si absque necessitate ad sortes recurritur. hoc enim ad dei tentationem videtur pertinere. secundo si quis etiam in necessitate absque reuerencia sortibus vtatur. imo cum magna deliberatione et premissa oratione debet fieri exemplo apostolorum in electione Mathie. act. i. par. iii. si diuina oracula ad terrena negocia conuertantur vt dicit Aug. ad Ianuarium. iiii. si in electionibus ecclesiasticis que ex spiritus sancti inspiratione fieri debent: aliqui sortibus vtantur. Secus autem est in temporalibus dignitatibus que ad terrena disponenda ordinantur. in quorum electione plerumque homines vtuntur sortibus sicut et in temporalium rerum diuisione Si ergo necessitas imineat. licitum est cum debita reuerentia sortibus diuinum iudicium implorare: sicut tempore persecutionis quis fugiat ne forte omnium deseratur ecclesia. sorte queri potest vt dicit Aug. in epistola ad Honoratum. et cui danda sit elemosyna: cum duo eque indigentes occurrunt ceteris paribus et vtrique dari non potest. sorte iuste queritur. vt dicit Aug. pre de doc. xpiana. imo etiam dicit quod pro litibus dirimendis licet vti sortibus. xxvi. q. ii. sors. Idem Hosti. et intellige in his que temporalia sunt. et de sorte simplici sine alia superstitione. A. In predictis Con. et Hof. ut in sum. li. par. ti. xi. q. s. B.

¶ Quid de diuinantibus vel etiam inuestigantibus occulta: vt furta et huiusmodi per inspectionem astrolabii: aut inscriptiones uel inspectionem in libris? R. secundum Guil. Nullo modo licet. sed superstitiosum est. ex eo. ex tuarum. A. Hic tex. bene facit. Et con. Hoff. et Hosti. licet Ray. aliud videatur sensisse. ut in sum. co. ti. q. xvii. B. et reducitur ad diuinationem per astra. de qua dictum est in. §. s. aut etiam ad sortes. de quibus in precedenti. §. habetur. A. Huiusmodi enim inquisitiones furtorum et similium nullatenus licite reduci possunt ad inquisitionem per astra seu per sortes. vt satis ex precedentibus potest patere. B.

¶ Quare frequenter eueniant ea que diuini predicunt? R. secundum Ray. qui sic dicit Aug. hanc questionem soluit dicens hoc fieri ex permissu dei: vt illi qui hoc audiunt et vident probentur in quali fide sint. Unde Deut. xiii. Si surrexerit in medio tui propheta aut qui somnium dicat se vidisse et predixerit signum atque portentum et venerit quod locutus est. et dixerit tibi. eamus et sequamur deos alienos quos ignoras et seruiamus eis. non audias verba prophete aut somniatoris. quia temptat vos deus vester. vt fiat palam vtrum diligatis eum an non. xxvi. q. v. nec mirum. Tho. etiam vbi. s. dicit quod hoc quod a principio homines in istis obseruationibus aliquid experti sunt casu accidit. sed postmodum cum homines incipiunt huiusmodi obseruationibus animum implicare multa secundum huiusmodi obseruationes eueniunt per deceptiones demonum. vt his obseruantiis homines implicati curiosiores fiant et magis se inserant multiplicibus laqueis pernitiosi erroris. ut August. dicit in ii. de doc. xpiana. A. Idem in sum. eodem ti. q. xx. B.

¶ Utrum liceat regere a moriente vt fuelet statum suum post mortem. R. secundum Tho. in

q̃libet. Nulla inordinatō vr̃ si qs reqrat a moriente cognoscere statum ei' post mortem subiiciendo tñ hoc dino iudicio. Uñ nulla rō vr̃ quare hoc d̃beat dici pctm̃: nisi forte ex dubitatōne fidei de futuro statu q̃si rēptando inqrat. A. Idem in sũ. eo. ti. q. 23. B. De pena diuinatoꝝ. i. sortilegium 2°. §. plt. De inuentōne maleficii ꝑ iudiciũ ferri candentis. aut aq̃ bulientis. s̃. duellum. §. plt. in fi.

Sortilegium 2° q̃ntuꝫ ad supsticiosas obseruantias. Et p̊ querit̃. vtruꝫ liceat vti arte notoria. R° fm Tho. scd̃a scd̃e. q. 96. Ars notoria oio est illicita. ꝛ a xp̃iano fugienda. Hec ē ars per quā qdam nituntur sciam acqrere. ſꝫ oio inefficax ē. ꝛ fiũt ibi q̃dam pacta implicita cũ demone A. Idem in sũ. li. p̊. ti. xi°. q. x. B.

¶ Utꝝ obseruatōes que fiunt ad sanitatem ꝛ. hi' sint licite. R° fm Tho. vbi. s̃. In his que fiunt ad aliquos effectus corporales inducendos. cōsiderandũ ē vtꝝ nālit̃ videant̃ posse tales effectus causare. ꝛ sic non erit illicitũ Si āt nāliter non videant̃ tales effc̃s posse causare. ꝯsequens est ꝙ pertineant ad p̄dcā pacta cum demōibus. vt pꝫ ꝑ Aug'. 21°. de ciui. dei. Hoc āt apparet spāliter cuꝫ adhibentur aliq caracteres. vel noīa ignota. vel alia quecũ ꝗꝫ varie obseruatōes q̃s manifestum est nālem efficaciā non hr̃e. ꝛ talia ꝓp sunt supsticiosa ꝛ illicita. Si tñ ut dic̃ Ray. aliqs colligat herbā medicinalē cũ symbolo vl'orōne dñica. uel scribit hec in charta ut ponat sup infirmũ: ut sic in his tm̃ de' honoret̃. nō reprobat̃ dũmō nulla alia supsticiosa obseruātia imisceatur. 25. q. 5. non licet. ꝛ. q. 7. ñ obseruet]. Ideꝫ in sũ. eo. ti. q. xi. B.

¶ Utꝝ suspendere diuina ꝟba circa collũ sit peccatũ. R° fm Tho. scd̃a secũde. q. 96. In oībus adiuratōib' l' scripturis hi' duo cauenda sunt. p̊ qdem quid sit qd̃ ꝓfertur vel scribit̃. quia si sit aliqd ad inuocatōam demonũ pertinens est manifeste supsticiosũ ꝛ illicitum. Silr̃ si ꝯtineat ignota nomina .s. ne sub illis aliqd̃ illicitum lateat. sicut Criso'. dicit ꝙ multi cōfingũt aliq̃ noīa hebraica angeloꝝ. ꝛ scribũt ꝛ alligant que non intelligentib' metuenda vident̃. Silr̃ ne aliqd falsitatis cōtineat. qꝛ sic eius effectus non posset expectari a deo. qui non est testis falsitatis. 2° āt cauendũ est ne cum ꝟbis sacris ꝯtineant̃ ibi aliqua vana. puta aliqui caracteres inscripti p̄ter signũ crucis. Silr̃ nec spes habeat̃ i mō scribendi. aut ligandi. aut in quacunꝗꝫ uanitate q̄ ad diuinaꝫ reuerentiā non ꝑtineat. qꝛ hoc iudicaret̃ supsticiosum Uñ. 26. q. 5. ñ liceat. dr̃. Nō liceat nec in colligeˢ herbas medicinales facē aliq̃s obseruātias. aut icantatōes. Et fm Guil. non reprobant̃ breuia i qb' scribũt ꝟba euangelica tm̃. ſꝫ si credat̃ ꝙ mi' habeant efficacie si scribant̃ alio tpe q̃ꝫ dũ in ecclesia euangeliuꝫ legit̃ supsticiosũ ē. Silr̃ si scribāt̃ caractēs ꝛ noīa iusitata q̃ noīa dī ieffabilia. ꝛ i qb' dr̃. qcũꝗꝫ portauēit sup se istō breue ꝛc̃. A .s. non ꝑiclitabit̃ sic vel sic. aut illud vel illud bonũ sibi contiget fm eundem Guil. ꝛ in sũ. eo. ti. q. 12°. vbi hec notant̃. B. reprobanda sunt et peccāt q scribunt. aut portant. aut donant. aut vendũt. aut portanda docēt nisi adeo fuerint simplices ꝙ ignorātia debeat eos excusare. que ēt non excusat: si sup hoc fuerint moniti uel instructi. A. Tales eīm q̃ui pereunt perditōne. Unde Aug'. 25. q. 2. non obseruetis. loquendo de huiusmodi supsticionibus ꝛ diuinatōnibus ait. Qui autem talibus credũt. aut ad eorum domũ euntes. aut suis domibus introducant ꝛ interrogant. sciant se fidem xp̃ianam ꝛ baptismũ preuaricasse. et paganũ. ꝛ apostatam. i. retro abeũteꝫ ꝛ dei inimicũ iram dei grauit̃ in et̃nũ incurrisse: nisi ecclesiastica penitentia emēdatus deo recōciliet̃. Dicit. n. apl's

.i.Cor].x°. ⁊ Col.3°. Siue mãducat] siue bibit] siue aliqd aliud facitis in noie dñi nr̃i iesu xp̄i facite. in quo[viuimus mouemur ⁊ sumus. B.

¶ Quid de imaginib⁹ q̈s faciũt astronomi? R° ꝫm Tho. vbi. s̃. Illicitũ est ⁊ ex ope demonũ hñt effectuz cui⁹ signum est. q̈ necesse est eis inscribi q̊sdam caracteres q naliter ad nihil operant̃. Vñ fiũt ibi tacita pacta cũ demonibus. ⁊ fiũt ibi exp̄sse inuocatões demonũ. A .Idẽ in sũ.eo.ti.q.12. B.

¶ Quid de incantatõibus serpentuz ⁊ aialiuz? R° ꝫm Tho. vbi. s̃. Si respectus hẽatur solũ ad ꝟba sacra. ⁊ ad ꝟtutẽ diuinã: non erit illicitũ. Sz plerũq; tales incantatiões hñt illicitas obseruantias. ⁊ p demones sortiunt̃ effectũ. ⁊ p̄cipue in serpentibus. q̈ serpẽs fuit p̄mũ instrumentũ demõis ad hominẽ decipendũ. Vñ sup illud ps̊. Sic aspidis surde ⁊c̃. dicit glo. Notandũ ꝙ nõ laudat̃ a scriptura qñcunq; dat̃ in scriptura sil̃itudo. vt pz de iniq̃ iudice qui rogantem viduam exaudiuit. A Idem in sũ.eo.ti.q.15. B.

¶ Quid de incantantibus infirmos vel pueros? R° ꝫm Guil. Si nihil sup̄sticiosũ dicant vel fatiãt. nec mãdãt dici vel fieri sz tm̃ vtant̃ licitis p̄cib⁹ ⁊ etiã adiuratõibus: sicut p passionez ⁊ crucẽ ⁊ sil̃ia. nõ peccant: nisi talia fecerint post ꝓhibitõnem ab ecclesia sibi factam. A .tũc. n. mortalit̃ peccarẽt. vt colligitur ex dictis eiusdẽ Guil. ⁊ in sum.eo.ti.q.14. B .Sunt. n. prohibenda ꝓpter multa supersticiosa: q̃ ibi solent imisceri. nisi fierẽt p aliquẽ discretũ virum ⁊ deuotũ qui funderz orõnem non super pomũ vel cingulũ sed super infirmũ manus imponens. A .dũmõ iste deuot⁹ siue vir siue mulier sit excellẽtis vite ⁊ ꝓbate discretinis. Huiusmodi enim non est ꝓhibẽdus a talibus. nisi forte timeat̃ ꝙ ad exemplum illorum indiscreti ⁊ supersticiosi carminatõnis sibi vsurpãt abusum. ꝫm eũ. Guil. ⁊ in dicta. q.14. vbi hec notant̃. B .Satis videt̃ concordare Tho. scd̃a scd̃e. q.96. De his aũt qui reliquias scõrũ portant ad collũ ⁊ hi⁹. dic ut. s̃. reliquie. §. fi.

¶ Quid de sacerdotibus qui cã doloris altare exuunt vestibus sacris. aut imagines lugubri veste operiunt. aut consueta luminaria subtrahũt? R° talia fieri penitus ꝓhibent̃. 26. q.5. qcũq;. Et nisi faciens purgauerit se penitẽtia debet deponi. A .Hoc veruz ꝫm Ray. ⁊ i sum.eo.ti.q.18. qñ aliquid predictorum fieret ꝓpter odium p̄uatuz. Si autem ꝓpter cãm cõem. bene licet quod et tenet consuetudo ecclesie que imminentibus tribulatõibus solet cãtare. Deus venerunt gentes ⁊c̃. ⁊ in signum tristicie die veneris sancta altaria spoliant̃. ⁊ hoc est qd̃ sequit̃. B. nisi forte faceret quia metuit cõtaminatõnem sacroꝝ vel subuersionẽ fidei vel obsidionez ⁊ huiusmõi. Nam i tali facto plus humilitas q̃ꝫ dolositas declarat̃. vt in dcõ. c. quicũq;. Ceteruz q a aliqui in aggrauatõem cessatõis a diuinis imagines ꝓsternũt vrticis ⁊ spinis supponũt. penitus reprobant̃. ex̃ d̃ offi. ordi. si canonici. li. 6°. Et hoc hr̃. s̃. cessatio a diuinis. §. 3°.

¶ Quid de sacerdotibus qui ꝓ viuis quos odiũt scient̃ cantant missam defunctoꝝ. vel in medio ecclesie ponunt feretrũ ⁊ faciũt officiũ mortuorum ut illi citius moriant̃? R° si fuerint tales detecti deponi debẽt. ⁊ ad agendaz penitentiam tã sacerdos q̃ꝫ qui incitauit debẽt ergastulo ppetui exilii relegari 26. q.5. quicũq;. A .Idem in sum.eo. ti.q.20. ꝫm Ray. qui ⁊ addit ꝙ idez et si alia similia fiant. licet hoc in. c. allegato non dicatur. Et sic etiam in delictis ꝓceditur ad sil̃ia. qñ est eadez rõ. Nã intellectus legis capit̃ ex ipsi⁹ rõe vt in. c. intelligentia. ex̃ de ꝟbo. sig. et l. qd̃ dcm̃. ff. de pactis. B.

¶ Quid de qbusdã mulierib⁹ q̃ dicũt uel credunt se nocte cũ Dyana dea paganoꝝ vel cũ Herodiade ⁊ innunera

multitudine mulierũ equitare sup q̃ldam bestias ꝛ inumera spacia transire. ꝛ hi⁹. Et ꝙ ab eis aliq̃ creature possint in melius mutari aut transformari. R⁹ ſʒ Ray. A maligno spũ mētib⁹ fideliũ talia fantasmata irrogãt. Naʒ diabolus transformãs se in diuersarũ spēs ꝑsonaꝝ. mentē quã captiuaʒ tenʒ multipliciṫ deludit. Nec dʒ aliqs in tã tã venire stulticiã ut credat ꝙ hec q̃ i somnis ꝛ spũ tm̃ fiunt. in corpore fiãt A. ꝫ infidelis ē ꝛ pagano ḋterior. Hec ꝛ multa de hac mã. 26. q. 5. epi. A . et ibi hec oīa clarius hent. B .

¶ Que pena sortilegoꝝ? R⁹ Diuinatores ꝛ malefici ſm leges capite plecti debēt. ꝛ si accedãt domũ alteri⁹ ḋbent cremari. Itē bona eoꝝ ḋbēt oia publicari. C. de male. l. nullus. ꝛ l. nemo. et l. culpa. A . In dcã. l. nullus dr̃. Nullus auruspex. nullus sacerdos. nullus illorũ qui huic ritui assolet ministrare limen alteri⁹ accedat. nec ob alterã cãʒ ſʒ hi⁹ hoīs amicicia q̃uis vetus repellaṫ. concremãdo illo auruspice qui ad domũ alienũ accesserit. ꝛ illo in insulã deportando p⁹ adēptõem bonoꝝ q eũ vocauerit suasionibus uľ ꝑmiis. accusatorē hui⁹ criminis non delatorē esse ſʒ ꝛ dignũ magl ꝑmio arbitramur. Et in. l. nemo dr̃. Nemo auruspicē ꝯsulat aut mathematicũ. Nemo arioluʒ. augurũ. ꝛ vatũ praua ꝯfessio cōticescat. Caldei ꝛ magi ac ceteri quos maleficos ob facinoꝝ magnitudinē vulg⁹ appellat. nec ad hãc ꝑtem aliqd moliantur sileat oīs ꝑpetuo diuinandi curiositas. Eteniʒ suppliciũ capitis fert gladio vltore ꝓstratus qcũqꝫ nostris iussis obsequiũ denegauerit. In. l. autem culpa. dr̃. Culpa siľis est tam ꝓhibita discē q̃ꝫ docere. B . Sed ſm canones siqdem peccatũ occultũ sit imponiṫ pnia. 40. dierũ. ex̃ eo. c. p̊. Si vo notoriũ. eucharistia denegaṫ. de cōse. dis. 2. ꝓ dilectõne. Item si sit clericus deponendus est. ꝛ in monasterio detrudendus. Si laicus excōicandus. A . hoc vero si pniam agē renuit ſm Hosti. ꝛ i sũ. eo. ti. q. 23. B . 26. q. 5. non oʒ. ꝛ c. si quis epũs. ꝛ c. aliquãti. ꝛ. q. 7. admeoãt A . Ibi dr̃ admoneãt fideles sacerdotes ppl'os suos: ut nouerint magicas artes incãtatõesqꝫ quibuslibeṫ ifirmitatibus hoīum nihil posse remedii cōferre. non aīalibus languētib⁹ claudicantibusue: vel ēt moribundis quicq̃ꝫ mederi. sed hec eē laqueos et insidias antiq hostis qb⁹ ille ꝑfidus gen⁹ hũanũ decipe nitiṫ. Et si qs hec exercuēit si clericus est degradeṫ. si laicus. anathematizeṫ. B . Sed ꝛ crescente cōtumacia crescere dʒ ꝛ pena. ut carceretur. ꝛ hi⁹. Iteʒ si seruus sit dʒ vberib⁹ castigari. 26 q. 5. contra idoloꝝ. Eps etiam oēs tales turpiter dehonestatos ḋ ꝑrochia sua dʒ eiicē. vt. 26. q. 5. epi. Tales etiã infames sũt. Siľr ꝛ qui ad eos cōcurrũt. Vñ nec ad accusatõem ḋbēt admitti. 2. q. 8. qsqs. A . Idem in dcã q. 23. ſm Hosti. Iteʒ crimē sortilegii ē casus epãlis: a q̃ minores sacerdotes sine eoꝝ licentia absoluere non possũt 26. q. 6. c. p̊. Et eadē rōne idem vr̃ de aliis supstitõibus: dũ maliciose uel post admonitõem aliqs in illis deliq̃rit. Et facit quod tactũ est. s̄. cõfessor. p. i ꝑn⁹ vo. 5⁹ sortilegi. B . nec ad testimoniũ ex̃ de testi. testimoniũ. De infamibus hēs sup̃ infamis.

¶ Sed nũqd efficiṫ irregularis qui talia facit: ꝛ maxime enormia. ut q sacrificat deo nũmoꝝ. i. diabulo ut diues fiat. vel qui de ecclesie sacramentis: ut de crismate. ꝛ oleo sãcto. aut aq̃ baptismi. aut de corpore xp̃i sortileguiʒ faṫ R⁹ ſm Guil. Si talia notoria sint. generant irregularitatē. ꝛ indigēt dispēsatõne. Si vo occulta. non. q̃uis ſʒ q̃sdam idem sit si sint occulta. A . Vñ ꝛ in tli dubio cõsulendũ ē talib⁹ ꝙ petant dispensatõem. non tñ est ꝑcise dicendum eis. ꝙ aľs non sit eis. salus. et absoluendi sũt a pctõ si peniteant. ſm eundem Guil. ut in summa eo. titulo. q̃one. 25. B .

Spectacula. De spec
taculis.cā
tu ꝛ cytharis.ꝛ hi⁹.s̄.ludus et
iocus.§.ter⁹.ꝛ sequentibus.et.s̄.corea.

Sponsalia qd sint? R⁹.
Sunt futura
rū nuptiarum ꝓmissio.ff.eo.
l.i.ꝛ.30.q.5.nr̄ates.Et dicunt̄ sponsalia
a spondendo.i.ꝓmittendo. A .Idez
in sum.li.4.ti.i.q.i.ƀ3 Ray.Hoff.Tho.
Pe.ꝛ Al. B .

¶ Quō ꝯhunt̄ sponsalia? R⁹.quatuoꝛ
modis.Aliqñ qdem nuda ꝓmissione
ut cū dicit vir.accipiā te in meā vxoꝛē
ꝛ illa rñdet.accipiam te in meū viruz
vel alia equipollētia.ut ducam te in
vxoꝛem.ꝛ hi⁹.Et ista sūt ꝓprie spōsa
lia:que ꝑ ꝟba de futuro fiūt.Si ꝟo fi
ant ꝑ ꝟba de pñti.ut si dicat̄.Accipio
te.vel aliquid hi⁹.erit verū mr̄imoni
um.ut.s̄.mr̄imoniuz 3⁹.§.p̊.ꝛ q̈tuoꝛ se.
Item 2⁹ ꝯhuntur sponsalia datis arr]
sponsaliciis.sicut hr̄.s̄.arra. A .s.qñ
cum arris concurrit ēt ꝓmissio sine q̈
non fiūt sponsalia.ff.eo.l.i. B .Itez
3⁹ ꝑ annuli subarratōem.eodē mō sic
de quibuscūq3 arris sponsaliciis dicit̄
ƀ3 sine subarratōne ānuli si alit̄ adiun
gat̄ ꝯsensus exp̄ssus de pñti fcm̄ ē ma
trimoniū. A .Et hec est dr̄ia int̄ hūc
casū ꝛ p̄cedentē.s.ꝙ ibi de futuro.h̄ ꝺ
pñti sponsalia ꝯhunt̄ ƀm locoꝝ cōsue
tudinem.Possent tñ ꝛ per annulū cō
trahi ꝺ futuro si ꝟba ꝯsensus exp̄ssiua
hoc sonarēt.Ideo h̄ dr̄ idē esse de ānu
nuli subarratōne qꝺ de aliis arris. B
Item 4⁹ ꝯhunt̄ sponsalia nō solū pro
missione.ut in p̊ mō dcm̄ est.sed etiaz
si apponit̄ iuramentū.ex̄ eo.de illis.ꝛ
c.p̄terea. A .Idē in sū.eo.ti.q.2. B .

¶ Quid si qs accepta manu mulier]
dicat.Do tibi fidem de te in vxoꝛez ac
cipiēdo.ꝛ illa nihil rñdet.nunqd sic cō
tracta sunt sponsalia? R⁹.ƀm Guil.Re
uera non possunt contrahi ex altera
parte tantum.nec claudicare possunt.
Ille tamē qui taliter dedit fidez tene
tur eam ducere:si illa voluerit. Si āt
noluerit non est cōpellenda:nisi aliq̈
modo ostendēit mulier acceptare qꝺ
agebatur.puta si ante fidem datā tra
ctabat̄ inter eos ꝺ sponsalibus ul' ma
trimonio.ꝛ ipsa requisita sponte ma
nū dedit ad fidez recipiendā ꝛ hi⁹.tūc
eim essent contracta sponsalia. A .
Idem in summa eodem titulo.q.3. B

¶ In qua etate possūt contrahi? R⁹.
Post septēniū.quia tūc placere inci
piūt.ꝛ ex tūc valent.extra eo.litteras.
ꝛ ex̄ de ꝺspon.impube.si infantes.li⁹
6⁹.Si vero ambo vel alter sint mino
res septennio ꝛ contrahant sponsalia
ipsi vel pentes ꝑ eis nihil agit̄:nisi p⁹
ratificent.ut.s̄.impedimentū 13⁹ §.an
tepenlt. A .Idem in sum.eo.ti.q.4.
ƀm Ray. B .Qꝺ si nō plene ꝯpleue
rint septez ānos.dicēdū ƀ3 Tho.in 4⁹
dis.27.Si multum appꝛopinquant ad
tempus septēnii tenēt sponsalia.Hec
autem appꝛopinquatio determinādā
est ƀm conditiōem ꝯtrahentium:cuz
in quibusdam citius in quibusdaz ve
ro tardius pꝛoueniat intentio siue cō
placentia nuptiarum.Concoꝛ.Hosti.
A .et etiam Inno.vt in sum.eo.ti.q.
5. B .tamen expꝛesse non habet̄
ꝙ tempus septennii pꝛeueniri possit.
A .Pe.vero innuit ꝙ tempus sep
tennii in spōsalibus pꝛeueniri nō pos
sit.licet in matrimonio tempus.12.vel
14.annoꝛum quandoq3 pꝛeueniatur
vt in dicta.qōne.5.Et huic iura magis
concoꝛdare videntur. B .Et no
ta hic ꝙ si alter fuit maioꝛ septennio
alter minoꝛ.licet sponsalia non tenue
rint etiam ex parte maioꝛis.quia clau
dicare non debent.tamē quia iste ma
ioꝛ ex parte sua fidem dedit.tenet̄ ex
pectare minoꝛem:si foꝛte velit in eo
dem pꝛoposito perdurare.ꝛ si nō expe
ctat.tenetur agere penitentiam de fi
de mentita. A .Hoc habet̄ in ar.
ex̄ de ꝺspon.impu.c.de illis.p̊.vbi dr̄.
De illis qui infra annos aptos matri
moniis sponsalia cōtrahūt:siue vtq3
siue alter reclamet anq3 ad annos ap

tos mr̃imoniis peruenerint ꝛ postulent separi.nõ sũt vllatenus audiendi. Si ꝟo alt̃ istoꝝ ad annos pubertatis perue nerit infra eosdẽ ãnos alt̃o existẽte cũ sponsalia ꝯtrahunt̃.si is q minoris ẽ eta tis cum ad annos illos peruenerit recla mauerit.nec in alterũ voluerit ꝯsenti re.iudicio ecclesie poterũt ab inuicez separi. ¶ Mulier ãt que postq̃ ãnos nu biles attigerit.ei q nondũ ad ãnos ap tos mr̃imoniis venerat nupserit.cum in eum semel cõsenserit.amplius non poterit dissentire. nisi ipse cũ nupsit postq̃ ad etatem legitimã peruenẽit in eam suũ negauẽit p̃stare ꝯsẽsũ. B

¶ Utꝝ sponsalia possint ꝯtrahi inter ab sentes.ut p nunciũ vel litteras. R° s3 Hosti. Põt.si absens hoc sciat.ut qa nunciũ misit vel de sua ꝯscia fit.ul' po stea ratũ habet.ff.de sponsa.l. vlti.32. q.2.honorant̃. ex̃ de mr̃i.ꝯtrac.ꝯ inter dic.ec.c.2° A .Idem in sum.eo.ti.q.13. B .De sponsalibus factis a parenti bus p filiis vide sup̃ impedimentum 13°.§.finali.

¶ Quid si absens misit nũcium vel pcuratorẽ ad ꝯtrahendũ sponsalia. ꝛ po stea reuocat? R° s3 Hosti. Si r̃uocatõ peruenit ad pcuratorẽ anteq̃ puella cõ sentiat.nihil postea agit̃.ar.ex̃ de pro cu.in nr̃a. ꝛ.c.mandato. Immo etiã si reuocatio peruenit ad pcuratorẽ postq̃ puella consensit. s3 tñ pcuratur ante reuocatus fuerat.nihil actũ est s3 eũ. Hosti. A .q2 deest ꝯsensus. Et fac.c. pcurator.ex̃ de pcura.li.6°. Sed si de mandato pcuratoris ꝛ consensu muli eris subsecuto fiat fides.s3 de dissensu seu pnia non liqueat stabit ecclesia p sponsalibus q2 non iudicat de occult] ex̃ de simo.sicut tuis.s̃m eun. Hosti.ꝛ in sum.eo.ti.q.14. B .Ceterũ de ma trimonio p pcuratorẽ hẽs sup̃ matri moniũ 2°.§.4°.

¶ Quid si quis ante pubertatẽ ꝯtrahit mr̃imoniũ? R° Spõsalia eẽ intelligũ tur.ut sup̃ impedimẽtũ 13°.§.pl't.

¶ Nunqd illi qui ꝯtraxerunt sponsalia tenent̃ ꝯtrahere mr̃imoniũ? R° Si spon salia tenuerũt.ut quia in etate debita cõtracta fuerũt tenent̃ cõtrahere sil'. nec põt alter eoꝝ cõtrahere cum alia psona.ꝛ si cõtraxẽit tenet quidẽ secũ dum matrimoniũ.extra eo. sicut. sed agere debet penitentiã de fide mẽtita A .In dicto c.sicut.p3 q̃ hoc uerũ est qñ secũdu3 matrimoniũ cõtractu3 est saltem p ꝟba de presenti.secus si tan tu3 per verba de futuro.quia tunc de bẽt seruari p̃ma spõsalia.ꝛ agi penitẽ tia de secundis.ut ibi. B .et multo magis si p̃us interuenerat iuramentu3 ex̃ eo.ex litteris.2°.ꝛ.c.sicut.ꝛ.c.si inter

¶ Sed vtꝝ ille qui non vult debeat cogi p censurã ecclesiasticã? R° Pri° ꝛ principalius d3 moneri.ut ex̃ eo.req siuit.demũ põt cogi.ut in p̃dcõ.c.ex lit teris.Et intellige nisi pbabilit̃ timea tur difficilis exitus.puta vxoricidiu3 uel huiusmõi.ut in dcõ.c.requisiuit Et sic exponunt ꝛ intelligũt p̃dcãs ꝯcre. quasi oẽs doc. Tho.etiam in 4°.dis.27. dicit q̃ in sponsalibus nõ soluens pro missu3 peccat mortalit̃.nisi legitimu3 impedimẽtum interueniat. A .De hoc.i.§.in quibus casibus. B .ꝛ iiun genda est penitentia p pctõ.l3 in foro ꝯtẽcioso non cõpellat̃. q2 mr̃imõia co acta consueuerũt malos exitus hẽre. A .Hoc dictũ Tho.intelligendu3 est s̃m p̃cedentia.ut colligi potest ex iuri bus preallegatis. B .

¶ Quid si iurasti mihi dare vnam ꝯ filiabus tuis non nomiatiz? R° scõm Hosti.dare quidem teneris. s3 quãcũ q̃ des liberaberis:q2 promissoris est electio.sicut in aliis pmissionibus.ut s̃.pmissio §.2° Et si oẽs moriant̃ p̃ter vnã ad illã dandã teneris. ar. ff. de eo qd cer.lo.da.o3.l.3.§.qui stichũ. Sed si vnã mihi obtuleris ꝛ ego nõ accepto eã liberatus es etiam a iuramẽto. ar. ff.de ꝯdi.inde.cũ is. Qd si vnã ex illis carnalit̃ cognoui nullã aliã hr̃e poteo q2 cu3 oibus ꝯtracta est affinitas. ut sup̃ impedimentũ.14.§.p̃.2.2° Immo qd

plus est si ɔtēplatōe p̄cedentis ɔ̄ctus
facta fuit cōmixtō esset fcm̄ mr̄imoni
um. A .uel si non est mr̄imonium
saltē sum cogendus ɔsentire. ƀm eun.
Hostiē.p iura q̄ sequunt̄. B .ut sup̄
mr̄imōiuȝ 4.º§.2.º ꝛ ex̄ e.qui dux. i ma
tri.significauit.ꝛ.c.veniens. A Cum
oibus p̄dictis con. Goff.ut in sū. ɔcor.
eo.ti.q.8.cum se. B .

¶ Quid si iurasti mihi dare vnā det̄
minatā filiā tuam.ꝛ si illā hr̄e nō pos
sem ꝑmisisti mihi.dare aliā? R.º ƀm
Hosti. Teneris dare p̄mā.ꝛ ad hoc la
borare bona fide.ex̄ de sponsa. ad au
dientiā. Qđ si nō potes tūc distinguē
dum est. ꝙ si p̄ma ɔsensit sponsalib'
exp̄sse vel tacite.vtputa qꝛ vel ipsa p̄
sente ꝛ non ɔ̄dicente ɔtracta fuerunt
sponsalia.vel ipsa postmodū ratificā
te.sororē suā habē non possuȝ.qꝛ cum
p̄ma ɔtraxi sponsalia.ut in.c. ad audi
entiam.etiā si illa p̄ma sponsalia for
te ꝑpter consanguinitateȝ aliquā cuȝ
illa p̄ma non tenuissēt.ut sup̄ ipedimē
tum.13.º§.3. Si vero p̄ma nullaten' cō
senserit sponsalibus.teneris ad secun
dā.ex̄ de spon.ex lr̄is.2.º ꝛ de resti. spol̄.
ex pte. A .Idē in sum.eo.ti.q.12. B .

¶ Quid si sponsalib' appositū sit tē
pus infra qđ debeat fieri mr̄imoniuȝ
R.º Elapso tp̄e ille ꝑ quē non stetit im
pune nubit sȝ alii dat̄ pnīa de fide mē
tita.ex̄ eo.sicut. A .Idem in sum.eo.
ti.q.22.ƀm Hosti. B .

¶ Quid de penis que interdū appo
nunt̄ sponsalibus? R.º ƀm Ray. Licet
sponsalia cōtrahi possint sub ɔditōne
ꝑmisse pecunie.nō tn̄ pōt pecunia ꝓ
mitti in modū pene.ꝛ si ꝑmissa fuēit
non tȝ ꝑmissio.nec peti pōt.ut si dica
tur. Nisi tecū ɔ̄xero dabo tibi centum
marchas. Nā ɔiugia debēt eē libera.
ex̄ eo.requisiuit.ꝛ.c.gēma. Idē Tho.i
4.º dis.27. Nō tn̄ ꝙ arre sponsalicie da
te ab ea pte que cām p̄stat ꝙ nuptie
nō sequant̄ amittunt̄.recepte xͦo resti
tuunt̄ i duplū. C. de sponsa.l.arris.ꝛ.l.
mulier.vide sup̄ arra.§.p̄.ꝛ 2.º A con

iunctis additōibus. Et idē qđ sup̄ nōt̄
in sū.eo.ti.q.23. B .Qui ēt si qs vellȝ
sponsalia firmit̄ alligare pōt sic facē
ƀm. Hosti.s.vt det magnaȝ q̄ntitatem
ꝑ arris.ꝛ stipulet̄ ipsas in q̈druplum.
qꝛ tm̄ pōt stipulari ꝛ nō āplius. ꝛ tūc
si steterit ꝑ recipiētē q̊ min' mr̄imoni
um seq̄t̄ i q̈druplū reddet. C.e.l.fi.§. q̄
oia. Cessat tn̄ pena arraꝝ i qbusdā casi
b'.vt si tēp' appositū lapsū sit.tunc.n.
is ꝑ quē nō stetit ipune nubit.ut in p̄
cedēti.§.dcm̄ ē. Itē cessat si sponsus i
peditus fuerit.dū tn̄ cām ipedimēti n̄
p̄buēit. Cessat ēt ꝑpt̄ cām legib' infdi
ctā.puta si de iure mr̄imoniū seq n̄ pt
ff.eo.l.vlti.§.p̄em. A .Ideȝ in sum.
eo.ti.q.24. B .

¶ In qb' casib' soluūt̄ sponsalia? R.º
ƀm Ray. In octo.p̊ si alter sponsorum
trāseat ad religionē.qđ pōt facē ēt cō
tracto mr̄io.º ꝛ altero inuito: dū tn̄ āte
carnis copulā.ꝛ ille q i seculo remanet
absoluit̄ a sponsalib'.ꝛ ēt a mr̄imōio
ex̄ đ ɔuer.ɔiu.vexꝝ.ꝛ.c.ex̄ publico.ꝛ ex̄
eo.ɔmissū.nec ꝑdit arras q̄s dedit.ꝛ il
las q̄s recepit restituet solū i simpluȝ
C.de epis.ꝛ cle.deo nob.2.º soluunt̄ spō
salia qn̄ sponsus n̄ iuenit̄ qꝛ trāstulit
se ad aliā regionē. Si tn̄ fuit aliq̈ cl'pa
ei' q pn̄s est.debȝ recipere pnīam đ ꝑ
iurio.ꝛ de ꝑmissione non seruata. ex̄
eo.de illis. Et qdē si t'min' i spōsalibus
nō fuit apposit' de ɔ̄bendo.tūc scđȝ le
ges pn̄s tenet̄ expectare absentē ꝑ bi
enniū si in eadē ꝓuitia pn̄s fuerit.vt
C.eo.l.2. Tn̄ scđm Hosti.iudex inspe
cta q̈litate ꝑsonaꝝ poterit tp̄s abbre
uiare vel prorogare.3.º soluunt̄ si alter
sponsoꝝ p' ɔ̄cta spōsalia icurrat leprā
vel palisim.seu amittat oculos vl' na
sum.seu qcq̄ ei turpi' eueniat.ex̄ đ cō
i u.lepro.lr̄as.ꝛ de iure iurā.queādmo
dū. Ubi innuit̄ ꝙ ēt si iurauit non te
netur.ductaȝ tn̄ an̄ dimittē nō potest
A .Silr̄ ēt ducere tenet̄ si sponsalia
ɔ̄cta fuerunt ꝑ xba de pn̄ti.scđm glo.
i dcō.c.queādmoduȝ. vbi ēt dicitur ꝙ
spōsalia đ pn̄ti nūq̄ soluūt̄ nisi ob cāȝ

religionis. Jō excepto hoc casu oēs
octo casus hic positi intelligendi sūt i
sponsalib9 de futuro ſm Ray. ut in sū.
eo.ti.q.25. B .4°si supueniat affini
tas. puta q2 sponsus cognouit ꝯsāgui
neā sponse. vel eo.27.q.2. quidam de
sponsauit. z c. se. ex̄ de eo q cog. ꝯsang.
vxo. sue. c. 2. z c. fraternitati. Et ad hoc
ꝓbandū sufficit sola fama. ex̄ ꝯ ꝯsan.
z affini. sup eo. Jtē ſm Hosti. sufficit
vnus testis. ex̄ de testi. sup eo. Sec9 tñ
si pus fuisset matrimoniū ꝯsūmatū.
vt ibi dr̄. A .ēt si fuerit ꝯsūmatum
solū p vba de pñti. ut pz ibi in glo. B
5°soluunt sponsalia si se mutuo absol
uāt: sicut q societatē fide interposita
ꝯhunt. z postea eā sibi rmittūt. ex̄ eo.
pterea. Quidā tñ istū casū nō recipiūt
sz vitas dr̄ q possint se absoluere scdz
Ray. Hoff. Al. Tho. z Pe. A .glo. in
dcō. c. pterea. p tenet ꝯriū. Sz dñs An
to. de bu. dicit ibi q glo. pōt vificari: si
interuenissēt vba de pñti. Si vo soluz
de futuro hñ possūt ptes inuicez se ab
soluere. B .6°si alr̄ eoꝝ fuerit forni
cat9: i q casu lz alteri repellē fornicātē
ex̄ de iure iurā. queādmodū. Sz qd si
sponsa ab alio violent fuerit cognita
R°ſm Hosti. non dz cogi talē ducere.
A .H° vuz ſz Hug]. z glo. Ray. si vir
velit ad ordies ꝓmoueri. alr̄ cogēd9 est
ducē: p eo q mulier nō fuit in culpa.
ut sū. eo. ti. q. 25. vl' q2 culpa pcessit spō
salia. iō obiici nō pōt. dcō. c. queādmo
dū. Et sic intelligēda sūt sequētia. Vñ
segtur. B .Sz tñ ducē hz: eo q non
fuit i culpa. Ceteꝝ si fornicatō añ spō
salia nō pōt appoi. ut i. d. c. queādmo
dū. nisi ſm Hug]. si tpe desponsatiōis
credebat eā eē vginem z añ carnalez
copulā ꝯstiterit sibi eā eē corruptā: pt
dimittē eā. Et sicut ꝓ fornicatōne car
nali sponsa dimitti pōt ita z mlto ma
gis ꝓ fornicatōne spūali. s. heresi vel i
fidelitate. q2 tūc nullū eēt matrimoni
um qd fieret. ut. s. ipedimentū 9°. §. p.
7°soluūt z soluta sūt spōsalia quādo
sponsus uel sponsa cū aliq cōtrahit p

vba de pñti. uel ēt p vba de futuro et
sequit carnalis copula. Sz tñ tal' agē
dz pniam de fide uel ꝓmissione mēti
ta. ex̄ eo. si inter virū. z ex̄ de spon. duo
rū. c. p. Qd si cum pma ꝯtraxerit spon
salia de futuro sine interpositōe fidei
vel iuramēti. z cū secūda silr ꝯ futuro
sz cū iuramento ſm Ray. dz ꝯhere cuz
pma z agē pniam de piurio qd ꝯmisit
circa secūdā. Juramētū. n. nō pōt esse
vinculū iniquitatis. ex̄ de iure iuran.
qto. z de spon. sic. ex lris. 22. q. 4. in ma
lis. Con. Hosti. s. qñ ipubes q ꝯtraxit
sponsalia venit ad etatē adultā: z pe
tit absolui a vinculo sponsaliū: z dari
sibi licentiā nubēdi alteri. ex̄ ꝯ ꝯspō. i
pu. de illis. z c. a nob. Oēs pdcōs casus
ponit Ray. z ēt Hosti. q addit nonum
. s. si fama hēat q inter eos sit canoni
cū impedimētū. z de fama doceat. ex̄
eo. cū in tua. z de ꝯsang. c. 2°. z ꝯ testi. su
p eo. A .nisi ꝯ famā hi9 iuramētum
fide dignorū ſm arbitriū iudicis z eti
am ꝓpinqrū qñ ipedimentū opponi
tur de parentela pstetur. dcō. c. cuz in
tua. B .Et nō q in pdictis duobus
casibus spōsalia ipso iure soluunt. s. i
p. s. qñ transit ad religionez. z in 7° qñ
ꝯtrahit matrimoniū cū alia. Quin ēt
in 6°. s. ꝓpter fornicatōem: si fornicatō
sit notoria. ut Hosti. dicit. A .4.9 est
qñ sponsus ipubes petit sepatōem tē
pore pubertat]. q2 alr̄ ipso iure tūc est
absolut9. ex̄ de ꝯspon. ipu. accessit. B
Jn ceteris vero casibus ſm eundē ab
soluenda sūt auctoritate epi. ar. ex̄ de
ꝯspon. ipu. accessit. z c. ꝯtinebat. A .
Predicti ēt oēs casus notant in sum.
eo. ti. q. 25. vbi etiā pz q in pdictis om
nibus cuz Ray. cō. Al. Tho. z Pe. B
¶ Quid si fiant sponsalia sub ꝯditōe
R°ſm Tho. in 4°. dis. 27. Distinguēdū
ē. q2 aut ꝯditō ē honesta siue vtilis. ut
cū dr̄. Accipiā te si pentibus placebit
vel si dabis centū. z tūc exñte ꝯditōe
stat ꝓmissio. aut est inhonesta. z hoc
dupliciter. q2 aut ē ꝯria bonis matrimo
nii: vt accipiā te si venena sterilitatis

pcures. z tüc nõ ɔbunt sponsalia. Aut
nõ ē ɔria: ut accipiaz te: si furtis meis
cõsentias. z tüc stabit pmissio: sz tollē
da est cõditõ. de spõsali bus etiaz vid
s. impedimentū. 13º. Itē circa hoc vid
s. mrimoniū. 5º p totuz. A. Et ibi de
istis ɔditõibus latius dr. B.

Stipulatio est quedaz vboz cõceptio
qñ aliqs iterrogat pmittit
se aliqd daturū vel facturū. ff. de vbo.
obli. l. 5. §. stipulatio. A. vt si dicatur
pmittis hoc. z tu rñdes pmitto. vel si
milia ɔsensus indicatia. ut ibi. B.

Studium clericoz z re
ligiosoz pla
tiz capitula debēt aliqs habi
les mittē ad studiū theologie: q post
modū valeāt alios erudire. quibus si
pprii obuentus ecclesiastici non suffi
ciūt ipsi plati z capitla necessaria mi
strabūt. z ipsi docentes in theolo gia
z studentes dū in scholis studuerunt
p annos qnqz recipiūt puentus pben
darū z bñficioz suoz nõ obstante aliq
ɔria consuetudie vel statuto. ex de ma
gis. sup specu. Et nō qp loquit tm d do
ctoribus z studentibus in theologia.
Et hoc intelligendū in studio gnāli nō
spāli alicuius castri vel ville. A.
vbi fuerit studiū minus ɔpetēs. ut in
c. tue. h allegato. Et idē qd hic nōt in
sum. li. p. ti. 3º. q. 9. sm Hosti. B. z de
lnia platoz suoz. ex de cle. non residē.
tue. z c. relatum. Ceteruz in. §. se. dr de
studio litteraz cõiter: sed tñ audire le
ges vel medicinas phibet sacerdoti
bus z religiosis. z hñtibus ecclesiasti
cas dignitates. s. excõicatō p. §. 12º. v. 6º
Consiliir z doctoribus eoz. A. s. phi
betur tales docere. B. s. excõicatio
p. §. 3. v. 14º. Clarici obtinentes eccle
sias pzochiales insistendo studio p se
ptem annos hñt gras. de quibus vid
s. ecclesia 2º. §. 2º.

¶ Quis pōt clericis dare licentiaz eū
di ad studiū? R. sm Inno. A. in. c. re
latum. ex de cleri. non resi. B. Nō so
lū epi sed etiam inferiores plati dant
licentiam eundi ad scholas z ad alia
loca p honestis cāis. Nō si eps mali
ciose differat licentiā. potēit peti a su
periori sm Hosti. ex de iure pa. null.
Et si eps nō vult dare licentiā: nisi da
ta sibi pecunia. lz non sit simonia ē tñ
turpe lucrū. ar. 1. q. 3. vendētes. Sed et
Guil. addit qp si p pecunia daret licē
tiā de quinquennio a iure ɔcesso. simo
nia eēt. ex de magis. sup spe. Et hºcasu
posset datū repeti ab ipso dante scdz
eundē Guil. z in sū. eo. ti. q. 10. B. Essz
ēt simonia p alio tpe: si intendēt ven
dē sibi hoc qp absoluit eū. a faciēdo of
ficiū ecclie sue. Idē dicēdū de septen
nio. ɔcesso pzochialib. ut i pcedēti. §.
tactum est. Certo hºcasu sp dr ɔmitti
simonia cuz vēdat licētia que ex offi
cio spūali ɔpetit. ut colligi pōt. s. simo
nia p. §. 20. z. 22º. B.

¶ Studiū vtriusqz iuris diuini z hu
mani canonici z ciuil regi dz in curia
Romana. z studētes ibi gaudēt priui
legiis libtatib z imunitatib qb gau
dēt studētes i studio gnāli. z recipiūt
integre suos puent ecclesiasticos: sic
illi. extra de priui le. cum de diuersis
li. 6º.

Stulticia vtrum sit pec
catum. R. sm
Tho. scda scde. q. 46. stulticie
nomen a stupore videtur esse sūptuz
Unde Isidor p ethymol. Stult est q
propter stuporem non mouet. et dif
fert stulticia a fatuitate sicut ibidem
dr qp stulticia importat hebitudinem
cordis z obtusionē sensuū. fatuitas āt
importat totalit spūalis sensus puati
onē. Stulticia ergo iportat quendam
stuporem sensus in iudicando. z preci
pue circa altissimā cām que est finis
vltim. Et si qdē hec fit ex dispositõe
nāli sic pz i amētib ñ ē pctm. Si autē
ɔtigat ex eo qp hō i mergat sensū suū
i rb trenis ex q rddit ei sensus iept
ad pcipiendū diuina. sz illō. 1. ad Cor. 2º.
Aialis homo nō pcipit ea q sūt sps dei.

sicut ꝛ homini hn̄ti gustū īfectum ma lo hūoꝛe non sapiūt dulcia. Talis stul ticia est peccatū. ꝓuerb. p̄. Prosꝑitas stultoꝝ ꝑdet illos. A .Idez in sū. li. 3º ti. 34. q. 229. B .

S Tuprum. vide. s̄. forni catio. §. p̄.

Ubarratio .s̄. arra. et .s̄. sponsa lia. §. 2º. ꝛ. §. 12º. qui icipit. Quid de penis.

S Ubdelegare supra ◌̄dlega re. §. 2º.

Ubstitutio. infra te stamen tum 2º. §. fi.

S Uccessio ab inte stato. Quot modis dr̄ aliqs decedē intestatus. R. quatuoꝛ modis .s. Si nullū testamētū fecit. vel si fecit s3 non iure. vel iure fecit. sed postea ē ruptum vtputa nato ei filio. A .s̄ q̄ in testō nulla fcā ē mentio. tunc eni te stamentū potest rūpi. vt. ff. ꝛ. C. de iof. testa. per totū. B .vel non est ruptū s3 hēs noluit adire hēditatē. vt instit. de here. que ab intestato. in p̄n.

¶ Quis succedit alicui ab intestato? R. Iure cōi laico moꝛienti p̄us succe dūt descendentes. 2º ascendentes. dein de collaterales ꝓximioꝛes. ut in autē. de here. ab intesta. ve. circa p̄n. coll. 9. A .Et ibi patet ꝙ fratres ꝛ soroꝛes cō iūcti defuncto ex vtroq3 ꝑte vocant̄ simul cū parentibus. B .His autez oibus deficientibus succedit vir vxo ri ꝛ econuerso. ut. C. vn̄ vir et vxoꝛ. l. i. Ultimo succedit fiscus. ut. C. de bo. va can. l. i. li. 10º. A .Et ibi p3 ꝙ intelligit̄ de fisco imparatoꝛis. ꝛ per ◌̄ns idē est in papa quo ad terras ecclesie. Et idez qd̄. s̄. notat̄ i sū. li. 2º. ti. 5. q. 116. s3 Hosti. Et addit̄. Et hoc intellige nisi pactum uel consuetudo ꝑiudicet. B .Cleri co q̄3 intestato moꝛienti succedunt co gnati ꝺm oꝛdinē ꝑnotatuz in his bōis

que sibi ꝑsone intuitu obuenerunt. 12. q. vlti. c. vlti. A .Idē in dcā. q. 116. B Quibus oibus deficiētib' succedit ec clesia quasi fisc'. ex̄ eo. c. p̄. 12. q. 5. c. vlt. Et hoc intellige vbi res clerici decedē tis sūt manifeste distincte a reb' eccle sie. 12. q. i. manifesta. Naz si fuerāt res confuse. tunc si dubitet̄ an cleric' ha buerit aliqd̄ ꝓpꝛiuz p̄sumit̄ ꝓ eccl'ia ꝛ totū sibi vendicat. ar. 12. q. 3. qcūq3. et ff. de rebus du. l. ciuibus. S3 vbi certū sit ꝙ clericus habuerit: sed nescit̄ qd̄ uel q̄tum. dicūt quidam ꝙ tunc locū habet distinctio que ponit̄ ex̄ eo. c. 2º. Sed non est verū qn potius ibi loqui tur de clericis qui fuerant serui eccl'ie ut ibi nōt̄. Sed de aliis clericis deb3 i dicto casu fieri eq̄lis distributio inter ecclesiam ꝛ ◌̄sanguineos. 12. q. 4. c. p̄ri°. A .Et ibi p3 ꝙ hoc est verū. ꝺm ꝙ ex circūstantiis rerū poterit verisilr̄ deꝑ hēdi. Unde ibi dr̄. Cōpēsatōe tam sui iuris q̄ ecclesiasticarū rerū habita si se vtriusq3 rei q̄titas exequauērit iter ecclesiā ꝛ decedentis heredes eq̄ iure ◌̄quisito pertinebit. Sup̄ dcā etiā nō. ꝑ glo. ex̄ eo. c. 2º ꝛ in sū. li. 2º. ti. 5. q. 13. ꝺm Ray. Et dcm̄ est sup̄ clericus 4º. §. 2º. et 3º. B .Clerici q̄3 idubitant̄ succedūt suis consanguineis ꝛ etiā religiosi. vt sup̄ hēditas. §. 2º. A .Uerū ē ꝙ clerici succedunt in ꝑrimonialibus. Sec' xo in feudalib' qbusdā. Quedā. n. feuda lia sunt ad pꝛecium annuum cum ho magio alicui exhibita. Et quedaz sūt que pꝛo stipendiis milicie tenent̄. Pa trimoniū ergo videtur ꝙ habere pos sunt. Et scias ꝙ etiam feudalia i mul tis locis habent ꝛ pꝛecium exhibent. et pꝛecio vel pꝛecibus inducūt aliquē aliū sibi in tempoꝛalibus equiualētē et eque dignum qui loco eoꝛum facit homagium. Sed illa feudalia que sūt quasi pꝛo stipendiis militū videtur mihi ꝙ sine iniuria domini feudi hr̄e non possūt ꝺm Al. ꝛ in sum. eo. ti. q. 122. Et eadem rōne idem de religiosis vi detur. B .

¶ Q̄uo succedūt descendētes? In suc
cessione ab intestato ꝑma cā est dscē
dentiū. vt in ꝑcedenti. §. dcm̄ est. Naz
in successione mortui prīsfamil. seu fi
liifamilias liberi ei⁹ si sūt omnib⁹ aliis
ꝑferunt. ꝑmi quidem gradus eq̄liter
nepotes ꝛ vlteriores in stirpes. non di
stingnendo sexum vel ius patrie ptā
ti. Succedunt ergo ꝑmo filii si sunt si
ue masculus siue femīa eq̄lit. Nepo
tes āt succedūt in stirpē. i. in eam ptez
quā pentes eoꝝ habituri erant si uiue
rent. L. de suis ꝛ legit. here. l. 2. ꝛ i Autē.
in successione ibi posita A . Idez in
sū. li. 2º. ti. 5. q. ii7. ƀm Hosti. B .

¶ Q̄uo succedūt ascendentes? R. De
ficientib⁹ descēdētes succedūt ascēdē
tes hoc mō. q defuncto filio sine libe
ris pentes si soli sūt succedūt salua ꝑ
rogatiua gradus. A . qꝛ pr̄ ꝑfertur
auo si ambo supsunt ƀm Hosti. et in
sū. eo. ti. q. iis. B . Et si pari gradu sīt
piter succedūt. prn̄i in dimidia ꝛ mrn̄i
in alia dimidia lꝫ dispar sit numerus.
A . Ut si ex vna pte sit tm̄ auus mat
nus: ꝛ ex altera auus. ꝛ auia paterni
vt in dcā. q. iis. B . Sꝫ si cū parenti
b⁹ sint fratres vel sorores. A . l. vtri
usq. i. ex vtroq parēte defūcto coniū
cti. vt in autē. defūcto. de q̄. i. ꝛ in dicta
q. iis. B . vocant cū ascendentibus
in gradu proximis in virilē portiōem
. i. succedūt eq̄liter cū patre ꝛ matre. ꝛ
auo. ꝛ auia. ꝛ aliis descendentib⁹. Idē
ēt est de filiis fratrū ex vtroq latē cō
iunctoꝝ. Et ita succedit feīa sic mascu
lus. nec refert vtꝝ sit su⁹ vel emācipa
t⁹ ƀm Hosti. ꝛ in dcā. q. iis. A . L. ad
tertull. Autē. defūcto. B .

¶ Q̄uo succedūt collaterales? R. Ces
santib⁹ ascendentibus ꝛ dscendētib⁹ s
ꝑmo vocant fratres. Siīr et filii alicu
ius fratris prius mortui. Dico de fra
tre illo ꝛ eius filiis. qui q̄dem frater
de vtroq parente contingit eū de cu
ius hereditate agit. et veniūt in here
ditatem dicti fratres et eorū filii cum
parētibus defūcti, ꝛ cū proximis gra
du ascendentib⁹. Et dicti filii fratris
ꝑferūt illis fratribus defuncti qui sūt
ex vno tm̄ parente coniūcti defuncto
L. de legit. here. Auten. cessante. Post
fratres ex vtroq parente ꝛ eoꝝ filios
admittūtur fratres sorores ꝛ eorum
filii qui sunt ex vno latere tantū. Et
isti etiam fratrum filii preferunt pa
truis defūcti ꝛ aliis similib⁹. Post fra
tres ꝛ fratrū filios admittūt q sunt ḡ
du proximiores. Et si pares sūt parit
admittunt. L. de legit. heredi. Auten.
post fratres. Et extendit computatio
vsq ad decimū gradū vt dictuꝫ est s.
hereditas. §. 3º. A . Et ibi de hoc lati⁹
in additōne. Et in hac successione col
lateralium similiter cessat omnis dif
ferentia sex⁹ et emancipatōnis scōm
Hosti. ꝛ in sū. eo. ti. q. 119. vbi etiam di
cit. Hic tm̄ hūc ordinem serua: vt i re
bus maternis soli vterini vocent. In
reb⁹ vero paternis soli consanguinei.
In aliis vero cōiter vocabunt. Sed
hoc potest intelligi cuꝫ agat de succe
dendo patri vel matri. Si autem aga
tur de successione fratrum ad inuiceꝫ
tenendū videt qō dictuꝫ est per iura
allegata. B .

¶ Utꝝ nāles filii succedāt patri ab i
testato. R. Si legitimi non supsunt
nec legitima coniūx. tūc naturales ab
intestato succedūt i duab⁹ vncus. ita
tamen q si mater superest virilis ei
portio de ipsis det. Qui ꝟo sūt ex dā
nato coitu ab omni prorsus beneficio
excludūt. vt. L. de nā. libe. Autē. lꝫ. A
Ibi dr̄. lꝫ pr̄i sine legitiā ꝓle seu pen
te cui reling necesse est decedenti nā
lib⁹ liberis totā sbām vel inter viuos
largiri. vel testamēto relinq̄re. Nō si
pentes dūtaxat ei supsint. legitiā pte
pentib⁹ rlicta reliquū int nāles distri
bui pmittit. Ab itestato ꝟo cum desit
soboles ciuilis. nec supsit diūx legitiā
si nāles extāt ex ꝯcubina q̄ sola fuerit
ꝛ idubitato affectu diūcta in duas pa
terne sube vncias succedūt inter eos
si supest virilis portio detur. Di⁹. n.

nales filios etiã pasci bõi uiri arbitrio necesse est. Uel si legitimi extant ꝛ succedunt. vel coniuge viua glibet alii sẽ hẽdes. Ubi ergo ꝛ parẽtibꝰ parẽ pstãt si opꝰ sit pietatẽ. Sꝫ q ex damnato sũt coitu omĩ ꝓrsus bñficio excludãt. B. De hiꝰnalibus ꝛ ẽt spuriis. vide. s. filiꝰ §. 4. ꝛ. 5. Et hec de successionibꝰ sufficiant licet in multis locis alie consuetudines habeantur.

¶ Sed quid de ꝯsuetudine aliqrũ terrarũ ꝙ mortuo aliq̃ sine filiis dñs fre totum accipit? R. ꝰ ẽm Hosti. Dico talẽ cõsuetudinẽ obseruandaꝫ si pscripta sit. põt. n. dñs allegare ꝙ ab initio hꝰ pactũ fuerit. qꝛ terra sua erat. A. Et ad hoc ꝓbandum inducit cõsuetudinẽ que est optima legũ ꝛ dubiorum interpres. ex̃ de cõsue. cum dilectus. ẽꝫ eundẽ Hosti. ꝛ in sũ. eo. ti. q. 121. B. Leuit. 25. Terra non vẽdet imppetuum. quia mea est. ꝛ vos aduene et coloni mei estis.

Suffragium defũctoꝝ.

Utrum suffragia fcã ꝓ defunctis ꝓsint exñtibus in purgatorio. hẽs. s. purgatorium. §. fi.

¶ Utꝝ suffragia facta ꝑ mĩstros malos prosint defunctis? R. ẽm Tho. et Pe. 4. dis. 45. Sũffragia ꝑ malũ mĩstruꝫ fiunt tripliciter. pꝰ. s. velut ꝑ actorẽ. sic qñ fiunt ex ꝓprio motu. ꝛ sic nõ ꝓsunt nisi forte ex consequẽti et ꝑ accidens incẽtum per elemosynaꝫ mali hominis paupes excitati orant ꝓ defunctis. 2º possunt fieri per malum vt mĩstrum publicum dei ꝛ totius ecclesie. sicut sacerdos qui celebrat missaꝫ vel exequias mortuoꝝ in ecclesia. Et qꝛ ille intelligit facere sub cuius noĩe siue cuius vice fit. ut pꝫ ꝑ Dionysium 13º c. celestis Jerarch. Inde ẽ ꝙ suffragia talis sacerdotis q̃uis sit peccator ꝓsunt defunct. 3º possũt fieri ꝑ malũ ut ministrum priuatũ. s. ꝑuate ꝑsone de mandato eiusdem. s. existentis i caritate. siue sit defunctus siue viuus. ꝛ talia ꝓsunt. sicut cũ seruus in pctõ existens qõcũqꝫ opus misericordie facit ex pcepto dñi caritatẽ hñtis. A. hꝰ verꝝ nisi quis sciret maliciã mĩstri. et necitate ñ vrgẽte facẽt eũ i suo ordie mĩstrare. qꝛ tũc iuolueret i eadẽ ꝑditõne cũ eo. ut s. ordinatus. p. §. 2º. Et idẽ qõ in hoc. §. notat. in sum. li. 3º. ti. 34. q. 165. B. Magis tñ ꝓdessent si etiam mĩstri in caritate essẽt qꝛ tunc illa opa eẽnt meritoria ex duabus ꝑtibus Et de ista mã uide. s. missa. §. 7.

¶ Utꝝ suffragia facta ꝓ defunctis ꝓsint etiam faciẽti. R. ẽm Tho. vbi. s. Opus suffragii qõ ꝓ altero fit potest ꝯsiderari dupliciẽ. Uno mõ ut ẽ expiatiuũ pene ꝑ modum cuiusdã recõpensatõnis. ꝛ hoc modo opus suffragii reputatur quasi eius ꝓ quo fit. ꝛ ita absoluit euꝫ a debito pene sue. qõ nõ absoluit facientẽ a debito pene proprie. Alio mõ põt cõsiderari incẽtũ est meritoriuꝫ vite eterne. qõ hꝫ incẽtuꝫ ꝓcedit ex radice caritatis. ꝛ ẽm hoc nõ solũ ꝓdest ei ꝓ q̊ fit. sed etiã facienti magis. Uñ in ps. Oro mea i sinu meo cõuertet. Et Jo. Damascenus in sermone de his qui in fide moriunt. dic. Quicũqꝫ ꝓ ꝓximi salute agonizat. pꝰ uiũ ꝓximũ sibi ꝓdest. deinde ꝓximo A. Idem in sum. eo. ti. q. 166. B.

¶ Quibus suffragiis iuuant anime ꝯfũctoꝝ? R. ꝰ hꝫ Gregꝰ. Aie defunctorũ q̃tuor mõis absoluunt. Aut oblationibus sacerdotũ. Aut pcibus sanctoruꝫ Aut caroruꝫ elemosynis. Aut ieiuniis cognotoꝝ. 13. q. 2. non extimemꝰ. ꝛ. c. aĩe Quos modos distinguit Ray. dicens sic. Suffragia qdẽ ꝓsũt defũct ad absolutõnem pene. A. nõ ad pmiũ vite etne. ut in sũ. eo. ti. q. 167. B. a q̃ pñt absolui q̃tuor modis. pꝰ mõ ꝑ intercessionẽ ipsius capitis. s. xpi. ꝛ sic iuuãtur ꝑ oblatõem altaris. 2º ꝑ intcessiõꝫ q̃si ꝑuatã mbroꝝ. i. ꝑ orões scõꝝ. 3º mõ ꝑ modũ redẽptõis pene. s. ꝑ elemosynaꝝ largitõeꝫ. 4º ꝑ modũ solutõis pene. s. ꝑ ieiunioꝝ afflictõem. Et ad dcõs

q̃tuor modos omēs alii reducunt̃. A.
Idem in dicta .q.167. B.

¶ Que suffragia sint meliora? R°. ſm Ray. Qꝛ meli⁹ ē opus caritatis qđ dirigit̃ in deū q̃ȝ qđ in hoiem. iō duo primi modi qꝛ in deū dirigunt̃ meliores sūt q̃ȝ duo vltimi: nisi ꝑ accñs: in q̃ȝtuȝ .ſ. elemosyna ipetrat ſcōꝝ orones. Qꝛ ꝟo melius est opus caritatis cōis q̃ȝ ꝓ̃uate ⁊ ſpālis. iō meli⁹ ē suffragiuȝ sacmenti altarꝫ q̃ȝ oronis. A. Et ēt qꝛ in sacro ē ipe xp̄s. ⁊ ei⁹ i ipo r̄pn̄tat̃ passio q̃ nil est efficaci⁹ ad r̄missionē ⁊ gr̃iā ↄ̃ ↄ̄se. dis. 2. c. qđ sit. B. Et iterū qꝛ bonū q̃ȝto cōi⁹ tāto meli⁹. iō elya melior est ieiunio. A. Idem in dcā. q.167. B.

¶ Utꝝ missa ꝓ defūctis eq̄lit̃ valeat ↄ̃fūcto sicut alia. R°. ſm tho. i 4°. dis. 45. In officio misse ñ solū ē sacrificiū ſȝ etiā sūt orōnes. et iō suffragiū misse ↄtinet duo de ꝑdictis. ſ. orōnem ⁊ sacrificiū. Quātū ergo ex ꝑte sacrificii oblati missa de q̃cūq̄ȝ dicat̃ eq̄lit̃ ꝓdest defūcto ⁊ hoc ē ꝑcipuū qđ fit in missa Sed ex ꝑte orōnū magꝫ ꝓdest illā in q̃ sūt orōnes oēs ad hoc detmiate. Sȝ tñ iste ꝓfect⁹ recōpensari pōt ꝑ maiorē deuotiōem vel ei⁹ q dicit missā vel ei⁹ q facit dici. vel iteꝝ ꝑ deuotionem siue int̃cessionē ſci cui⁹ suffragiū iplorat̃. De mā misse hēs supra. missa. A. Nō. Pe. vt in dicta. q.167. B.

¶ Quib⁹ defūctꝫ ꝓsint suffragia? R. ſm tho. ⁊. Pe. vbi supra. Illis soluȝ ꝓdesse pn̄t qui sunt in purgatorio. Naȝ vt dicit Pe. ad h° vt aliq̄s defunct⁹ iuuet̃. duo reqrūt̃ ex ꝑte ipius. Unū ē indigētia. ⁊ iō nō ꝓsūt btis. Alterū ē ↄditionale meritū. ſ. vt hoc meruerit sibi ꝓdesse vt dicit Aug⁹. Et iō nō ꝓsūt dānatis in iferno. Utrūq̄ȝ ꝟo i his ē q sūt in purgatorio idcirco ꝓsūt illis. Et sic logt̃ illa auctoritas Augꝫ. i enchiridiō. 13. q. 2. tēpus. Et de materia purgatorii hēs supra purgatorium. A. Hec vera sūt. lȝ aliqui dixerit q̄ȝ ꝓsūt etiā exn̄tibus i inferno ad aliq̄lē mitigationem ſȝ hoc coiter nō tenetur. vt i sū. eo. ti. q. 167. vbi hec plene notant̃. B.

¶ Utꝝ suffragia ſpālit̃ ꝓ aliq̊ fcā eq̄ ꝓsint aliis. R°. ſm Pe. et Tho. in. 4. dis. 45. Cū suffragium sit ꝟtutis finite. et deriuet̃ ꝑ intentōnē facientis quo voluerit. valet ei ꝓ q̊ fit q̃ȝtū ad liberatōnem a pena. tñ q̃ȝtum ad ↄgratulatōem ⁊ interiorem ↄsolatōem ſm q̄ȝ un⁹ i caritate existens de bonis alteri⁹ gaudȝ sic ualet oibus in caritate exn̄tibus. ⁊ plus ei qui in maiori caritate est. A. At hec est cōis sn̄ia. lȝ aliqui ↄtrarium dixerint. ſ. q̄ȝ dicta suffragia lȝ sint fcā specialiter pro aliquo eque prosunt oibus qui sunt eiusdē meriti. q̊ ad utilitatē ⁊ liberatōem. ſȝ nō q̊ ad honorēȝ ut in sū. eo. ti. q. 169. B.

¶ Utꝝ suffragia fcā ꝓ mltis eq̄liter ꝓsint singulis. R°. ſm Tho. ⁊ Pe. ubi ſ̄. Si ualor suffragiorū ↄsideret̃ ſȝ q̄ȝ ualent ex ꝟtute caritatis. sic tm̄ ꝓsūt singul̃ ac si ꝓ uno tm̄ fierēt. qꝛ caritas nō minuit̃ si distribuat̃ affectus i multos. imo magꝫ auget̃. Et silr̃ ēt gaudiū ex caritate ꝓcedens q̃ȝto plurib⁹ ē cōe tāto fit mai⁹. ut dicit Aug⁹. i li°. ↄfessionū. ⁊ sic q̃ȝtū ad ↄgratulatōem pōt itelligi. de ↄse. dis. 5. nō mediocrit̃. Si āt cōsideret̃ ualor suffragioꝝ in q̃ȝtū sunt satisfactōes q̄dā ꝑ intentōem faciētꝫ trāslate in mortuos sic magis ualent ei ꝓ q̊ ſpālit̃ fiūt. Sic. n. effect⁹ suffragii diuidit̃ ex diuina iusticia inter eos pro quibus fiunt. A. Idem in sum. eo. ti. q. 170. B.

Superbia

utrum sit peccatū mortalē. R°. ſm Tho. ſcđa ſcđe. q. 162. Supbia ↄsistit in hoc q̄ȝ aliq̄s extollit se sup̄ id qđ ē sibi ꝑfixū a diuina r̄gl̃a ↄ̃ qđ apl̄s dicit. 2. Corꝫ. x°. Nos āt non i imēsuȝ gl̃iamur. ſȝ ſm mensurā quaȝ mēsus est nob de⁹. Et iō dr̃ Ecclꝫ. x°. Initiū supbie hois ē apostatare a d̄o. In hoc. n. radix supbie ↄsiderat̃ q̄ȝ hō aliq̄lit̃ nō subdit̃ deo ⁊ regul̃ ipius. Hoc ipm āt qđ ē nō subiici deo hȝ rōnem pc̄ti mortalis. Un̄ supbia ſȝ gen⁹ suuȝ

est mortale. Sicut tñ in aliis q̄ ex suo genere sūt pctā mortalia. puta i forni catōne ɀ adulterio sunt aliqui motus qui sūt pctā venialia ꝓpter eoꝝ imꝑ fectōem. qꝛ. s. ꝑueniunt iudicium ratō nis. ɀ sunt p̄ter eius ꝯsensuȝ. Ita etiaȝ circa sup̱biā accidit ꝙ aliqui mot⁹ su p̱bie sunt peccata venialia: dū eis hō non consentit. De sup̱bia ornatus. §. ornatus. Et de vestibus. i. vestis. A. Pro meliori h⁹ materie declaratione p̄ videndū est qd sit sup̱bia. 2° de eius spēbus. 3° vtꝛ sit mortale. Ad p̄mū di cendū fm Tho. scd̄a scd̄e. q. 162. ar. 5° ꝙ sup̱bia est quedā extollentia p quā qs se extollit sup̄ id quod ē ei p̄fixum a diuina regula. Hec diffinitio obscu ra est. qꝛ multū generalis. ſȝ p alias ꝑ ticulariores dilucidabit̄. Un̄ sciendū ꝙ a diuina regula plura nobis p̄fixa sūt ɀ ordinata. quoꝝ p̄mū est obedien tia dei ɀ hoīuȝ. Dei ut pȝ p̄ Reg. i. 15. ibi Nunquid vult dn̄s holocausta aut vi ctimas ɀc̄. Hoīum. ut Math. 18° Si ec clesiā non audierit sit tibi sicut ethni cus ɀ publican⁹. Et Ro. 13° Ois aīa po testatibus sublimiorib⁹ subdita sit ɀc̄ Et huic obie ōriat̄ ꝯplacentia ꝓp̄e uo lūtatis. Jō i ea ē viciū sup̱bie. Nūeri 15. ibi. Aia q̄ p sup̱biam aliqd ꝯmiseīt ɀc̄. Un̄ ut pȝ in sū. de viciis. sic diffinit̄ Sup̱bia ē amor ꝓp̄e voluntatis. Se cūdū qd̄ a diuina regula hoī p̄figit̄. ē ut nō appetat aliis p̄esse. ut pȝ Math. 23° ibi. Oia opa sua faciūt ut videātur ab hoib⁹ ɀc̄. Desiderare ergo p̄esse. px° ē ꝯ diuinā regulā. ɀ iō est sup̱bia. Unō ab Aug⁹. in li° de ciui. dei. ɀ in sū. de vi ciis sic diffinit̄. Sup̱bia est ꝑuerse cel situdinis appetitus. Qd̄ clarius dr̄ 2° sē. dis. 42. i. c. ex sup̱bia. vȝ sic. Sup̱bia amor ē ꝓp̄e excellēcie. ɀ iste ē amor ꝑ uersus: vt dicit Aug⁹. qꝛ hȝ in se ꝑuer sitatē ꝯ diuinā regulā. ut p̄monstratū est. Et ēt qꝛ ducit hoiem in oēȝ ꝑuersi tatē. Nam mens potentie auida neq̧ abstinere nouit a vetitꝭ neq̧ gaudere ꝯcessis. neq̧ pietati adhibere ꝯsensuȝ

47. dis. virū. Tertiū qd̄ a diuina rgu la ꝑfigitur hōi est ut non se extollat si ue de se reputatōem faciat. nec apud deū nec apud ꝓxiuȝ. nec apud seipsuȝ Non apud deū qꝛ non possemus tātū agē ꝙ vel vni diuino bn̄ficio puta cre atōis uel redēptiōis valerem⁹ satisfa cere. Et iō Luc. 17° dr̄. Cū feceritis oia que p̄cepta sunt vobis dicite serui in utiles sumus. Nō apud ꝓximū. i. ut n̄ se illo reputet iustiorē. Et iō non ōbe mus nos etiā sup peccātē ꝓximuȝ ex tollere. Al' occurreret nobis sicut pha riseo dicenti. Non sū velut hic publi canus. ex q̄ a dn̄o cōdemnat⁹ est. Luc. 18° Non apud seipsū. i. ut n̄ seipsū iusti ficet corde vel ore. Job. 9° Si iustifica re me voluero os meū condemnabit me. Diuina ergo regula p̄fixit homi ni: ut non se reputet. ꝯ quaȝ facit repu tator sui. ɀ scd̄m hoc potest sic diffini ri. Super bia ē propria reputatō. Ad secunduȝ dicendum ꝙ in dicto. c. ex su perbia. 2° sententiarum. dis. 42. enume rantur. q̄tuor species. Et hoc ideo quia ibi non fit mentio: nisi de superbia in tellectus. ɀ de superbia mixta. Super bia intellectus subdiuiditur in tres. ɀ superbia mixta ponitur pro quarta specie. Sed vt ex precedenti. §. potest colligi si species superbie singularit̄ numerentur plures sunt q̄ȝ quatuor Si vero generaliter pautōres. Ideoq̧ notandum ꝙ tres generales sunt spe cies superbie. videlicet superbia intel lect⁹ affectus ɀ mixta. Sup̱bia intel lectus subdiuidit̄ in tres. vt in dicto. c. ex sup̱bia. Prima spēs est. quando qs gratiam quā hȝ reputat a se hēre. i. ex proprio studio diligentia seu ingenio Secunda qn̄ se gratiam a deo hēre n̄ reputat. siue tēporaleȝ. siue sp̄ualeȝ. ſȝ ex propriis meritis. Tertia est qn̄ qs se iactat seu reputat gratiam habere quam non habet. uel amplius q̄ȝ habe at. Superbia affectus distinguitur in duas. videlȝ in affectuȝ cōtumacie seu volūtatis ꝓprie. ɀ in affectūꝭ p̄sidētie

Quo ad pmũ potest dici φ supbia est ɔtumacia.ɔtra legitimã obiaz. Nueri is°ibi. Anima q̃ p supbiã aliquid com miserit ꝛc̃.seu φ superbia ẽ amor pro prie volũtatis.ut in sũ.de viciis. Quo ad secũdũ põt dici φ supbia est amor ꝑprie excellentie.dcõ.c.ex supbia. Et est aduertẽdũ.φ hic amor reuerẽtie non solũ intelligiẗ cuz quis querit ho nores:sed ẽt qñ non q̃rit sed oblatos suscipit ad ꝑpriam gloriã ꝛ complacẽ tiam.s.q.i.sciendũ ibi. Nam cũ hi⁹ suc cessus ꝑcipiẗ ꝛc̃. Et in hoc pericl'm ma gnũ imminet etiam bonis.q licet faci liter mũdi honores contẽnãt ñ q̃ren⁰ tñ difficulter dũ offerũẗ non delectãẗ vt diẽ glo. Aug⁹.sup illõ.i.ad Thessal. 2°. Nõ q̃si hoib⁹placentes ꝛc̃. Supbia mixta est cũ ceteris despectis singula riter qs vl't vidẽi.vt dcõ.c.ex superbia vz cũ qs lz reputet se gratias a deo ha bere.ꝛ nõ ex ꝑpriis meritis.tñ gloria tur se singl'arem esse seu reputari desi derat seu delectaẗ. Incq̃tũ.n.se r̃putat ꝛ gloriaẗ singl'arem.ꝑticipat de super bia intellectus.et proprie reputatõis Incq̃tũ vero delectaẗ seu amat repu tari.participat de superbia affect⁹.iõ bene species mixta vocaẗ.d̃ q̃ moral'. 23°.c.16. Greg⁹.ait. In hac arrogantie q̃rta specie crebro hũan⁹ anim⁹ labiẗ vt id qd̃ habet habere se singl'ariter glorierur in q̃ tñ diabolice sĩl'itudini vicin⁹ appropinq̃t. Ad tertiũ dicendũ φ aut superbia non habet consensuz deliberatũ aut habet.ꝑ casu est venia le.vt est hic ꝑtactũ. In secũdo absq̧ vllo dubio est mortale. qꝛ contrariaẗ humilitati sine q̃ nemo potest saluari vt patz Math.ꝛ Luc.is°ꝛ nõt Nico. de lira super ꝑs 83.ꝛ Tho.scda scd̃e.q. 162.ar.5°imo radix ꝛ mater est omniũ capitalium peccatornm.vt patet per Greg.moral'.31°.c.38°. Unde ꝛ de pe.dis. 2.c.principiuz.ad fi.idem Gregori⁹.di cit. Consideret homo elatus quid i ter ra mereaẗ si ꝑlat⁹ angelus in celo in terrã ꝑsternitur.

Uspensus.

ƀm Guil'. suspensus dicitur aliquis quandoq̧ qui dem quo ad se.ꝛ quo ad alios quando .s.per sententiam canonis vel homis suspensus est.ꝛ talis tenetur abstinẽ ab officio.ꝛ illi qui hoc sciũt tenentur eum vitare quo ad executõnem offi cii. Si tñ occulte sit suspensus dcõ mo do per sñiam canonis.ille qui hoc scit si non posset eum vitare sine scanda lo credo φ nõ tenetur. Suspensus ho quo ad se tm̃ ille diciẗ q non est prohi bitus abstinere.ab officio ꝛ hi⁹per sẽ tentiam canonis vel hominis.sed per simplicem ꝑhibitiõem iuris absq̧ la ta sententia sicut quilibet existens in peccato mortali teneẗ abstinere a ce lebratõne. Si tñ celebret non tenetur subditus eius euz vitare. vel quicũq̧ alius etiam si sciret ei⁹peccatum. Lar ge quoq̧ dicitur quis suspensus quo ad alios non qno ad se vt clericus ꝑe grinus qui permittitur celebrare i oc culto ꝛ ex deuotõne sed non i publico vt.s̃.peregrinus 2°.§.3°. A. Predcis concor. Ul.vt in sum.li°pri°ti°pri°qõe 21.circa fi. Sed hodie circa predicta in nouatio fcã est aliqua.vt.s̃. clericus 3°.§.fi.in additõne. B.

¶ Quid si quis sit suspensus a ponti ficalibus. R°ƀm Hosti. Etiam si cele bret in pontificalibus non est irregu laris quia pontificalia non sunt d̃ sb̃ stantia celebratõis.nec debemus ali quem iudicare irregularem nisi inue niaẗ expressum.ar.de pe.dis.i.pene. et extra de sen.exco.is qui.in prin.li.6°. A. Con. Inno.ꝛ Guil.duran. vt in sũ. li.3°ti.29.q.5.ꝟ.qd si aliqs. B.

¶ Quid si qs suspenditur ab ingres su ecclesie.vel ingressus ecclesie sit ei interdict⁹? R°. Luz tali p dñs censeaẗ in ipa eccl'ia diuinoꝝ celebratõ inter dicta irregularis efficiẗ si d̃ intdictum hi⁹diuinis se scienẗ igerat in suo agẽs officio sicꝑri⁹. Talis q̃z si hoc intdcõ durante decedat non debet i ecclesia

nec in ecclesiastico cimiterio: nisi peni tuerit sepeliri. ex de sen. exco. is cui. li. 6. Et de hoc. s. interdictum. 4. §. pe.

¶ Utrum suspensio possit suspendi per appellationem. R. Sicut excommunicatio. sic ab officio uel ingressu ecclesie lata suspensio per appellationem sequentem minime suspenditur. ex de sen. exco. is cui. li. 6.

¶ Utrum suspensus a participatione uel collatione sacrorum. si facit sit irregularis. R. secundum Inno. et Hosti. Non. ex de cle. exco. mi. si celebrat. Talia. n. non sunt ordinis. quia et laici participant sacramenta et conferunt sacra. A. Idem in decla. q. 5. ℣. quid si suspenditur. B.

¶ Utrum suspensus a diuinis vel ab officiis seu a celebratione misse uel aliquibus. A. s. quod proprie pertinet ad aliquem actum ordinis secundum eundem Inno. et in dicto. ℣. quid si suspenditur. B. sit irregularis si facit. R. secundum Inno. Irregularis fit. Nam tales actus sunt proprie actus ordinis. ex de sen. et re iudi. cum et ni. li. 6. xi. q. 3. si quis episcopus damnatur. et secundum Guil. etiam si extra ecclesiam dicat horas officiando publice sicut in exercitu et huiusmodi. Sed si dicat cum vno socio uel duobus. non officiando in ecclesia vel in publico. licet mortaliter peccet sic communicando cum aliis non contrahit tamen irregularitatem. Debet etiam abstinere ab illis verbis que a solis sacerdotibus dici solent ut dominus vobiscum. Iterum minus malum faceret si ab alio etiam non sacerdote faceret horas incipere. Idem Guil. duran. in Spe. A. in sum. co. ti. q. 6. que incipit. Circa tertium. B.

¶ Utrum suspensus ab officio tantum possit percipere prouentus beneficiorum suorum. R. secundum Inno. Non. extra de appel. pastoralis. Sed hoc intelligit Hosti. quando ex graui causa suspensus est. ex de pur. ca. inter sollicitudines. Secus si ex leui causa puta propter populi scandalum. uel infamiam solam nec diu stetit contumax. Idem Hosti. A. Idem in sum. li. 3. ti. 23. q. 81. Ubi et additur secundum Hosti. Nota quod quicunque est excommunicatus etiam ab officio et beneficio est suspensus. extra de appel. pastoralis. §. fi. sed non conuertitur. Item quicunque suspensus est ab officio non tamen suspensus et a beneficio ar. ex de cle. coniu. c. diuersis fallaciis et c. quod a te. sed non conuertitur. Item quicunque suspensus est a subdiaconali ordine. suspensus intelligitur a diaconali et sacerdotali. sed non conuertitur. ar. ex de cor. viti. c. significauit. Melius facit quia cui interdicuntur minora intelliguntur interdicta et maiora. ex de sen. exco. cum illorum. Sequitur. Et suspensus a sacerdotalibus suspensus est a pontificalibus. sed non conuertitur. Quis etiam suspensus a collatione ordinum simpliciter. suspensus intelligatur a collatione diaconii et presbyterii. A. collatione tamen subdiaconii et aliorum inferiorum ordinum non tamen suspensus. vt innuitur ex de tempo. or. dilectus filius. in fi. et c. litteras. ad fi. Allata iura non uidentur hoc probare. Nam c. dilectus non declarat quod per simplicem suspensionem ab ordinando intelligatur solum inhibita collatio presbyteratus et diaconatus. In c. autem litteras fuit facta particularis suspensio ab his duobus ordinibus. Sequitur. Cui interdicitur ingressus ecclesie interdicitur officium intra ecclesiam non ex. Ergo suspensus ab officio suo potest ecclesiam intrare et diuinum officium audire. dum tamen caueat quod non officiet. Secus dicerem si esset suspensus simpliciter a diuinis. quia tunc nec officiare posset nec cum aliis audire. hec Hosti.

Susurratio.

Qui dicuntur susurrones. R. secundum Tho. secunda secunde. q. 74. Sicut dicit glo. super Ro. p. Susurrones dicuntur inter amicos discordiam seminantes. Detractores qui aliorum bona negant vel minuunt. Contumeliosi qui intendunt honorem auferre. Et de his duobus. s. detractio et supra contumelia. A. vbi de quo his etiam latius dicitur. Et idem quod B. no. in su. li. 3. ti. 33. q. 261. B.

¶ Sed quod horum est grauius. R. secundum Tho. secunda secunde. q. 74. Su

surratio grauius est. Nam tāto aliqd nocumentum grauius est quanto bonum quod tollitur melius est. Melior est autem amicitia ꝙ fama que tollit per detractionē. quia fama ad hō maxime necessaria est: vt homo idoneus habeatur ad amicitiam. Item amicitia est melior ꝙ honor: qui tollitur ꝑ contumeliam: sicut ⁊ amari est meliꝰ ꝙ honorari. ſm philosophum 8° ethicorum. Unde benedicitur Eccl. 6° Amico fideli nulla est comparatio. Et Eccl. 5° Denotatio pessima super bilinguem Susurratori autem odium inimicitia ⁊ contumelia. Idem in dicta questiōe .161. B.

Tabellio est publica persona habens officium scribendi instrumēta ad faciendum fidem. A. Hoc dictū fuit glo. Ray. vt in sum. libro 2° titulo 8. qōne. 4. B.

¶ Utrum clerici exercere possint officium tabellionatus. Respōdeo scōm Ray. Clericis in sacris ordinibus constitutis est penitus interdictum officium tabellionatus. ⁊ si illud habeāt. ad dimittendum sunt compellendi ꝑ subtractōnem beneficii appellatione postposita. extra ne cleri. vł. mo. sicut Et idem credo si sunt in minoribus et habeāt sufficientia beneficia. ar. extra de postu. clerici. Sed vt addit Innoc. si illi qui sunt in sacris instrumēta cōficerent anteꝙ eis interdiceretur valerent. als non Et intelligitur secūdū Hosti. ꝙ non valerent in secularibus negociis. vt docet Rubrica ꝑdicti. c. sicut. sed in ecclesiasticis valerent. A Idem in dcā q. 4. B.

¶ Utrum episcopus possit in ecclesiasticis constituere clericum tabelliōem Respondeo scōm Ray. Potest per totam suam diocesim. cui cura omnium est commissa. 10. qōne. 1. regenda. xii. q. 1. episcopus. et. c. precipimus Et si fecerit poterit ille vocari ad scribendum acta ecclesiastica fori. Als vbi tabellio non habetur. due honeste persone subrogabuntur. extra de probat. quoniam contra falsam. Et sic intellige ꝙ clerici possunt esse notarii pape. 5. q. 1. quidam. Sed tamen constitutus a papa poterit conficere instrumenta vbiqz. Constitutus autem ab episcopo nō habet potestatem extra diocesim illius qui ipsum constituit. ff. de iurisdi. om. iudi. l. fi. Sed tamen si simpliciter constitutus sit tabellio maxime ab episcopo qui haberet super hoc priuilegium. potest etiam iste vbiqz. A. Hosti. post predicta subdit. Sed ⁊ dici potest ꝙ exquo quis simpliciter cōstitutus est tabellio ab illo qui habꝫ hanc potestatem. potest vbiqz conficere instrumenta sicut presbyter semel ordinatus vbiqz celebrat. vt in dicta qōne. 4. B Et nota ꝙ tabellio ecclesiasticus non debet conficere instrumentum in secularibus. nec secularis in rebus pure ecclesiasticis. quia horum conuersatio non debet esse permixta. 2. qōne. 7. laicos. Unde notarii clerici in curiis principum prohibent̄ esse scriptores. extra ne cleri. vel. mo. sententiam. §. nequisꝙ. A Idem in. dicta qōne. 4. B.

¶ Utrū religiosi possint exercere officium tabellionatus. Rñdeo ſm Jo. and. super. c. vt officium. de heretic. li° 6° qui sic dicit. per hāc litteram bene patet ꝙ tabellio factus monachꝰ non potest exercere tabellionatus officiū in aliis ꝙ contra hereticos. vt dictum est. §. hereticus. 2° §. 17° qui incipit in examinatione. Et hoc idem patet in q̄dam extra. Bonifacii octaui. de offic. or. in decre. superioribus. circa medium. Et idem probat̄ olim per decre. extra ne cleri. vel mo. sicut. C. de sacro sanc ec. l. antepe. 16. q. 1. nouarū. C. de epis. et cle. l. placet. Tamen sicut notat Guil. in spe. vetera. instrumenta cōplebit: sꝫ noua nō assumet. ff. fami. herc. l. alienatōes. ⁊ ex̄ de iudeis. iudei. cū sīibꝰ

TAllia siue exactio. siue col
lecta. siue q̄sta. Utꝝ
dominī temporales possint
imponere subditis suis siue exigere
tallias. R°. ſm Ray. Illam pōt dn̄s im
ponere uel exigere. de qua cōuenerūt
secū vel antecessoribus suis bōa fide
ꝛ sine vlla coactōne sicut solet fieri cā
mansi vel ville qñ de nouo concedun
tur. ꝙ daᵗ aliqd uꝉ ꝑmittiᵗ census an
nuus ꝛ hi⁹. Omnia ergo huiusmōi dū
tñ nō sint pacta turpia vꝉ ꝯ͂ deum lici
te exiguntur. Nā quilibet in traditōe
rei sue pōt imponere legē quā vult. ex̄
de condi. app. verū. is. q. ꝛ. eleutherius
Nam ꝛ scienti ꝛ volenti nō inferᵗ do
lus. L. de transac. cum donatōnis. ꝛ pa
cta custodiri debent. ex̄ de pac. antigo
nus. Quicqd ergo subditus de hi⁹ sub
traheret furtū faceret. verūtñ si in in
strumento positū est indiffinite ꝙ sol
uent questam vel talliaꝫ. intelligo ꝙ
dn̄s dꝫ eam moderate petē inspect͡ cō
ditōibus. ex̄ de censi. cū apl̄s. in fi. io. q.
ꝫ. c. vlti. Immo ſm Guil. si dicaᵗ ꝙ do
min⁹ possit imponē questā vel talliaꝫ
ſm beneplacitū suū. nihilominus mo
deranda est ad arbitriū boni viri. Si
ꝯ͂o dn̄s vltra p̄dicta exigat coacte per
se vel per suos directe vꝉ indirecte te
netur restituere. di͛. is. de eulogiis. i. q.
ꝛ. placuit. ꝛ. c. q̄ꝫpio. Et dᵉ cogere indire
cte. qñ negat subditis iusticiā. vel non
defēdit eos ut sic aliquid extorqueat
uel insinuari facit ꝙ vult aliqd habē.
Secus esset si reciperet aliqd sponte
oblatum nulla fraude adhibita. Iteꝫ
secus est de his qui mere sūt serui. qa
res eoꝝ sūt dn̄i. Peccat tñ dn̄s si nimis
ḡuat eos. sed non teneᵗ ad restitutōeꝫ
A . Hoc dictū de seruis fuit Ul. q eti
am con. p̄dictis. quibus ēt cō. Hosti. ꝛ
Tho. Et addit Tho. i epl̄a ad ducissaꝫ
lothringe. ꝙ p̄ncipes traꝫ a deo sūt i
stituti. non qdē vt ꝓꝑa luc̄ querant. sꝫ
ut cōem vtilitatem ppl̄is ꝓcurent. Et
ideo instituti sunt ei reddirus: ut ex
illis viuentes a spoliatōe abstinerent

Unde in ezech. 45. diciᵗ ꝙ p͛icipi erit
possessio in i rꝉ. ꝛ nō ꝯ͂populabunᵗ vl
tra pplm̄ meū p̄ncipes. B . De mā
dcē. q. vide s̄. dn̄s. §. ꝛ°. Et ibi agiᵗ ꝯ͂ casi
b⁹ in qbus dn̄s potest a subditis exigē
vltra consuetum.

¶ Quid de quibusdā dn̄is qui nihil ꝑ
cipiūt nisi tallias? R° sꝫ Ray. Si tallia
est antiq̄. ꝛ creditur ꝓbabiliᵗ ꝙ ex cā
iusta imposita fuerit: potest exigi. ita
tñ ꝙ ipse dn̄s impleat si quid ex illa
cā implere debeat. Si vero est noua
nescitur iusta causa nō debet exigē ꝛ
si receperit debet restituere. i4. q. 6. si
res. A . Con. Ul. ut in sum. eodem ti°
q̄ōne. 36. B .

¶ Qualiter sciri potest talliā ex̄ iusta
causa fuisse ipositā? R° ſm Guil. Pōt
hoc sciri vel per instrumēta inde cōfe
cta uel si ita seruata est a tpe a quo ñ
extat memoria. qꝛ tunc p̄sumiᵗ iusta
cā. ar. iꝛ. di͛. illa. nisi violenta sit p̄sum
ptio in ꝯ͂rium. sicut de p̄scriptōe diciᵗ.
s̄. p̄scriptō. §. 8. A . ibi pꝫ. ꝛ in. c. epm.
de p̄scrip. li. 6°. ꝙ p̄sumptō est regulari
ter ꝓ allegante cursū temporis cuius
inicii non extat memoria. Nō ꝯ͂uꝫ est
ſm eū. Guil. ꝛ in sum. eo. ti. q. 38. nisi vio
lenta sit p̄sumptō in ꝯ͂riū. B .

¶ Quid de quibusdā qui allegantes
consuetudinem accipiūt a subditis ꝯ͂
mobilibus qcquid volūt. ꝛ p̄cipue ex
poliant eos qñ suspicantur illos velle
transire ad alium? R° ſm Guil. Tales
dn̄i peccant ꝛ tenentur ad restitutōeꝫ
vt tactū est in. §. ꝛ°. nisi ꝙ si certū forsi
tan esset ꝙ a p̄ncipio in concessiōe ter
re fuisset exp̄sse impositum tale onus
tolerari posset dū tñ vltra modū non
grauant eos: nec manētes nec recedē
tes. A . ꝛ dum tñ nō fuerit impositū
per maliciam uel fraudem. ſm eundē
Guil. Et p̄dictis ꝯcoꝛ. Ul. ꝛ addit. Sed
ꝓbabile non est hi⁹ ꝯsuetudinē nimis
seruilem inductā esse de voluntate sb̄
ditoꝛuꝫ. sed per coactōnem ꝛ violenti
am superioꝛū. Dicit tñ idem Guil. ꝙ i
hoc ꝛ similibus q tolerant ab ecclesia

ꝓ eo ꝙ aliq̃ ibi pōt ēē dubitatō ꝯ iu
re aut de fcō. nō credo simplicit̄ eē ꝯ
negandā absolutōem. ſʒ faciēda ē cuꝫ
q̃dam tñ dubitatōne ⁊ ꝓtestatōne sic
Absoluo te de hoc inq̈tū poſſū. ſed ti
meoul̄ credo ꝙ non ſufficit tibi ad sa
lutē: niſi alit̄ te habueris in hoc casu.
vt in sū. eo. ti. q. 39. B .
¶ Utrꝫ dn̄s poſſit vendē baliuis ⁊ hꝰ
tallias ⁊ officia i ſubditos. Rꝰ ſʒ Tho.
in q̃dā ep̄la ad ducissā brabantie. Apo
ſtolus dicit sic. Multa licēt ſʒ nō om̄ia
expediūt. Tū āt baliuis ⁊ officialibus
vr̄is nihil ꝯmittatis: niſi tp̄alis officii
ptātē: nō video quare nō liceat vobis
vendē hꝰ officia: dū talibus vendatis
de quibus poſſit p̄sumi ꝙ ſint vtiles
ad hꝰ officia exercenda. ⁊ non tanto p̄
cio vendat̄ officiū: vt recuperare non
poſſint ſine ḡuamie ſubditoꝝ. Sʒ tñ
talis venditio oīo expediēs nō vr̄. p̄ qꝛ
frequent̄ contingit ꝙ illi q eēnt magꝭ
idonei ad hꝰ officia ſunt pauperes: ut
officiū emē non poſſint. qm̄ ēt ſi tales
diuites ſint. tñ qꝛ boni ſunt non ambi
unt officia nec inhiant ad lucra. Seq
tur ergo ꝙ vt pl̄imuꝫ illi officia emūt
qui ſunt peiores ⁊ ſubditos vr̄os opp̄
mentes. Uñ magis expediēs videtur
vt bonos ⁊ idoneos ad officia veſtra
eligatis quoſ etiā inuitos: ſi neceſſe fu
erit ad ſuſcipienda illa officia cōpella
tis. qꝛ per eoꝝ bonitatē ⁊ idustriā ma
gis accreſcet vobis ⁊ ſubditis vr̄is q̈
de p̄dicta officioꝝ venditōne acquirē
valeatis. Et hoc conſiliū dedit Moysi
cognatuſ ſuus. Prouide inq̄t de omni
plebe viros ſapientes ⁊ timentes de
um ⁊ qui oderint auariciam. ⁊ ꝯſtitue
eos tribunos ⁊ centuriones. q̄nquage
narios ⁊ decanos qui iudicent popl̄m
omni tp̄e. A . Idē i ſum. eo. ti. q. 40
Clarū eſt āt ꝙ dcā officia regimīs vē
di ſtrictiſſime ꝓhibent̄. ⁊ ſtatutū ē ꝙ
non eligant̄ ambitōne vel p̄cio. ſʒ vi
ri ꝓbate vite. ⁊ talit̄ aſſumpti nihil ꝺ
bent ꝓ officiis dare. Immo int̄ geſta
debent iurare ſe ꝓ hꝰ officiis nihil ꝺ
diſſe. vel poſtmodū nūq̈ daturos per
ſe vel interpoſitā ꝑſonā titulo donati
onis venditōis vel quocūq̈ alio vela
mento. Et ob hoc exceptis ſalariis ni
hil penitus tam in admiſtratōne poſi
tos q̈ poſt depoſitum officiū ꝓ aliq̄
p̄ſtito beneficio tp̄e admiſtratōnis q̈
ḡtuito meruerint. accepturoſ. Et ſi q̄s
auſus fuerit p̄ſtita ſacramenta negli
gere. non modo aduerſus accipienteꝫ
ſed etiā aduerſus dantē accuſandi cū
ctis tanq̈ crimen publicū concedit̄ fa
cultas quadruplici pena eū qui cōui
ctus fuerit modis omnibus feriendo.
L. ad. l. iuliā. repe. l. fi. B .
¶ Utrꝫ liceat dn̄is recipe mutuum a
talibus officiatis. ita ꝙ ſatiſfaciant ſi
bi de officio. Rꝰ ſm̄ Tho. i p̄dcā epi
ſtola. Ad hoc videt̄ dicēdū. ꝙ ſi pacto
mutuum det̄ ut officiū recipiāt abſq̈
dubio pactum eſt vſurariū. quia pro
mutuo accipiūt officii ptātem. Unde
in hoc datis eis occaſionē peccandi. Et
ipſi etiam tenent̄ reſignare officio ta
liter acquiſito. Si tñ officium gratis
dederitis. ⁊ poſtmodū mutuū recepi
tis ab eis qd̄ de officio recipere poſſet
hoc abſq̈ om̄i peccato poſſet fieri. A
Idem in ſū. eo. ti. q. 41. B .
¶ Utrum perſone eccleſiaſtice debe
ant perſoluere exactōnes uel tallias
Rꝰ nullo mō nec licet laicis exigē ab
eis etiā rōne poſſeſſionū ſuarū. domo
ruꝫ. aut p̄dioꝝ. ex̄ de imu. ec. qꝛ nōnulli
li. 6°. A . niſi p̄dia fuiſſent ꝑ p̄us pre
dictis exactōibus ſubiecta. tūc. n. tran
ſeunt cū onere ſuo. ut. s̄. emunitas ec
cleſie. §. 9°. Sed poſito ꝙ q̄s verus dn̄ſ
eſt. ⁊ ꝙ nihil penitus ꝑcipit ꝙ vix cre
dibile eſt. quin ad minus a ſubditis
recipiat iuſticias. ⁊ ſequant̄ euꝫ in ex
ercitu in bello iuſto. Si tamē ita ꝯuꝫ
ſit ꝙ nihil ꝑcipit. credo ſaluo meliori
iudicio dicit Ray. ꝙ ꝺbent aliquid in
ter ſe ſtatuere quod det̄ ſibi in ſignuꝫ
ſubiectōnis. ne al̄ inutilit̄ videatur eē
penes eum dominiū rei ſue. ar. optīm
ad hoc. 16. q. 2. eleutherius. ⁊. 1. q. 3. ſi q̄s

obiecerit. Si aut̄ dubitet̄ qd aut quā tū illud debeat eē credo ꝙ debent ob seruare qd̄ ī vicinis villis vel castris vel prouinciis obseruat̄, ita tñ ꝙ illa villa non grauet̄. Uel si diuerse sint cō suetudines ea que minus soluit eliga tur. extra de consue. cum olim. in fi. ex tra de censi. ex parte. in fi. et. c. super eo Et hoc totum intelligo. nisi ipse vl' ali quis de antecessoribus suis vēdiderit vel donauerit eis illud quod in subie ctōnis signum ꝯsueuit percipere. tunc n. non potest aliquid petere. Lon. Ul. ⁊ Hosti. Et addit Hos. ꝙ hec ꝯa sūt ni si ꝯ oniū prescripsissent libertatē. vt i sum. eo. ti. q. 37. B. Ad mām talliaꝝ potest competere sup̄ pedagium.

Emperantia. Uide supra sobrietas. ⁊ ēt supra ebrietas

Testamentum p° cōit. Quis potest facere testm̄? R° bm Hos. Quilibet pōt facere q nō ꝓhibet̄. Prohibet̄ autē pmo filiusfa milias. nisi de peculio castrensi vl' qua si extra de sepul. licet. li. 6° Nec pōt re linquere aliquid pro aīa sua sine pr̄is assensu. Sꝫ bn̄ pōt eligere sepulturam si supra pubertatē sit. vt hēt supra se pulturā 2° §. 32° A. Hoc etiā dicit̄ in. di cto. c. licꝫ. B. Item ꝓhibet̄ impubes. Itē seruus. Itē furiosus non habens lucidū interuallū. Itē ꝓdigus cui ē administratio bonoꝝ interdicta. Itē mu tus qui nihil loquitur. Surdus qui omnino nihil audit. vt i Insti. quibus non est per. fa. testa. per totum. A. Et ibi pꝫ ꝙ testm̄ non viciat̄ si interdictū administratōis bonoꝝ vl' supradcē in firmitates post eiꝰ ꝯfectionē aduene rint. ⁊ ꝙ si surdi et muti fuerint lr̄ati. pn̄t testari. vt ibidē in. §. sepe. B. Ce cus aūt pōt cum solēnitate q̄ habet̄. L. q po. fa. testa. l. hac ꝯsultissima. A. Et ibi requirant q habent sup̄ hoc ꝯsule re. B. Item ⁊ illi qui propriis renun ciauerūt ⁊ nihil habēt. vt ingressi mo nasteria. in Auten. de mona. §. illud. C. de sacrosan. ecc. Autē. ingressi. 19. q. 3. qꝛ igredientibꝰ. Sꝫ siquis filios habens monasteriuꝫ ingrediat̄ nullo ꝯdito te stamēto ꝑmittit̄ ei diuidere cū filiis ⁊ int̄ eos ꝑticipare. vt in Auten. de san. epi. §. si qua mulier. 19. q. 3. siqua. mulr̄. A. Ibi dr̄ ꝙ si habēs liberos igredia tur religionē anteꝗ̄ de rebꝰ suis inter eos disponat liceat ei postea inter eos diuidere legitia nulla diminuta. ⁊ qd̄ eis non ꝯcederit monasterio ꝯpetet. Sꝫ si, oēꝫ subāꝫ inter filios diuidere volue rit ꝓpria sua ꝑsona filiis cōnumerata vnā sibi ꝑtem oibus modis retineat. q̄ debeat iuri monasterii cōperē. Si ꝯo in monasterio moriat̄ anteꝗ̄ int̄ filios legitios diuidat legitiaꝫ ꝑtē sibi pcipi ant. Reliqua ꝯo substātie ꝑs monaste rio ꝯpetat. B. Potest ēt facere testm̄ q̄ncunqꝫ an̄ ꝓfessionem. cū ad seclꝫ re uerti possit. extra de regu. statuimꝰ. A Idē in sum. li. 2° ti. 5. q. 101. bm Hosti. Utrꝫ aūt clericꝰ possit facere testm̄. hēs s. clericus. 4° §. 2° Heremite quoqꝫ si non renunciauerūt propriis nec se ali cui ecclesie tradiderūt vitā mutando. testari pn̄t. al' nō. 19. q. 3. §. econtra pau lus. A. Idē in sum. eo. ti. q. 102. bm Ho sti. B. Itē testamēta publicoꝝ vsura rioꝝ sunt irrita ipo iure. extra de vsur. ꝙꝗ̄. li. 6° A vbi pꝫ ꝙ hoc ē veꝝ nisi pus fecerint cautionē seu satisfactōeꝫ bm formam ibi traditam.

¶ Utrꝫ religiosus in epm ꝓmotꝰ pos sit testm̄ facere. R° bm Tho. scōa scōe q. 185. Nullo mō pōt. qꝛ sola dispensa tio reꝝ ecclīasticarum ei ꝯmittit̄. que morte finit̄ ex qua testamētuꝫ incipit valere. Si tn̄ ex cōcessione pape testm̄ faciat non intelligitur de propo testa mentum facere. sed apostolica auctori tate intelligit̄ ampliata potestas sue dispensationis. vt possit valere pꝰ mor tem. A. Idem in sum. eo. ti. q. 103. B. ¶ Quid siquis aliquem testari ꝓhibu erit. R° Ab eius erit hereditate repel lendus. vt. C. siquis ali. testa. probi. l. 2.

¶ Quot testes oportz ꝙ sint in testa
mento. R°. Regularit̃ ſm leges septez
testes requiruntur.in Insti.eo.§.fi.z.C.
eo.l.hac consultissima. Hoc tamen fal
lit.quia quandoqꝫ valet sine teste. vt
si miles ī bello scribat z moriat̃.
C.de mili. testa.l.milites. A. Ibi patz
ꝙ hoc locum habet in testō ↄfecto tē
pore quo ī militia moritur vulnerat⁹
siue scripserit in clypeo.siue in terra.si
ue vbicunqꝫ. B. Qn̄qꝫ sufficiat vn⁹
vt si fiat coraz imperatore.C.eo.l.oiuz.
A. Et ibi pz ꝙ iste testis est ip̃e ipera
tor cū fuerit supplicatū ꝑ instituendo
heredem aliquā certam personā. B.
Qn̄qꝫ duo ut inter filios.C.eo.l.hac cō
sultissima.§.ex imperfecto.Uel si ī ter
ritorio. A .i.non in militia tēpore q̊
morit̃. B. testet̃ miles.ff.de mili. te
sta.l.lutius.Similit̃ etiam ī his q̃ sunt
ad pias causas.extra eo.cum esses.z.c.
relatū.Qn̄qꝫ tres vel q̃tuor vt ex spe
ciali priuilegio.C.eo.l.si non spāli.z.l.si
vn⁹. A. Et his legib⁹ patet ꝙ istud
ꝑuilegiū non magis artat̃ ad hunc nu
meꝝ triū vel quatuor.q̃ꝫ ad alium. B.
Qn̄qꝫ quinqꝫ vz in testamento rustici
C.eo.l.fi. A .Ibi patet ꝙ hoc obtinz
qn̄ testamētum fit in loco vbi septem
testes haberi non possunt. B. Qn̄qꝫ
etiam octo requiruntur.ut qn̄ testator
vult testari in scripris.z nescit lr̃as. vt
in.d.l.hac consultissima.Aduertenduz
ꝙ ꝑdicta solēnitas testium abrogata
vr̃ ꝑ ius canonicū ac etiā diuinum ꝑ qd̄
duo vl̃ tres fidedigni testes sufficere
vident̃ ſm Io. Hosti.z glo. Lay.vt in
sum.eo.ti.q.io4.Et de hoc latius dcm̄
ē.s̄.ecclesia p̊.§.5°. in additōe. B.
¶ Quid si testator non vult ꝙ testes
sciant tenorē testamenti sui? R°. Pōt
facere testamentū quod dr̃ in scrptis.i.
ꝙ ip̃e ꝑmo testamentuz conscribat.ut̃
etiam sibi faciat.z postea chartaz clau
sam repn̄tet testibus dicens. Hoc est
testamentum meū.rogo ꝙ sigilletis z
subscribat] vos.C.eo.l.hac ↄsultissima

Sed tamē per hunc modum facere te
stamentum non est tutum. quia mul
tas obseruantias requirit que frequē
ter cum non seruentur oportz ꝙ nō ua
leat testamentuz.melius est ꝙ fiat si
ne scriptis.s.quando scribitur per nota
riū tantum. B.
¶ Quibus verbis debeat fieri testm̄?
R°. Non refert si dicat. Petrum here
dem instituo vel voluntatem meam
ei⁹ dispōni ↄmitto.ga nō vr̃ ↄcedē ite
status.extra eo.cū tibi. Nec curanduz
est de verbis testatoris. dummō sint
talia per que de volūtate cōstet. C.eo.
l.fi. A .Idem in sum.eo.ti.q.106. ſm
Hosti.qui etiam dicit ꝙ ob hanc cām
error nois non nocet.ut ibi. B.
¶ Utrum in 2° testamento oporteat
fieri mentionē de p̊. R° ut nō.18.disti.
qm̄. A .in glo. B .dicenduz ꝙ nō
oportz nisi in duobus casibus. Unus si
factū sit testamentuz int̃ liberos. C.eo
.l.hac consultissma.§.ex imperfecto. z
Auten.ibi posita.hec inter liberos. Ali
us si testator ip̃e legem sibi imposuit.
puta si in priori testamento dixit.si fe
cero aliud testamentuz non valeat.vl̃
non ualeat nisi dixero pater noster zc.
tunc.n.faciendo secundū.opz ꝙ faciat
mentionez de p̊.ut.ff.de le.3°. l.siquis. in
ꝑn°. A .Idem in sum.eo.ti.q.108. B
Qd̄ sigs uelit cassare testamentū pri
mū z non facere scdm̄.non pōt nisi iaz
post conditū ꝑmum sit lapsum decen
niū.z coraz trib⁹ testibus dixerit nolle
ualere ꝑmum. A .Idē ēt si hoc dixe
rit inter acta.ut in.l.que sequit̃. B .C.
eo.l.sancim⁹. A De hac solēnitate dd̄
sicut dictū ē.s̄.i.§. Quot testes. B.
¶ Qualiter confirmetur testamentū
R°. Per mortem testatoris.ut habet̃
Hebr.9°. Sed ante mortem quādoqꝫ
mutari potest etiam si pacto conuene
rit ne mutet̃. C.de pac.l.pactum.quod
dotali. A .Idem in sum.eo.ti°.q.
109. B.

Estamentum 2º.

q̄tū ad institutōem heredis ꝛ substitutōem. In testamento tenet qlibꝫ instituere sibi heredē aliquē. vł aliqđ collegiū. ꝛ hi⁹. Sine institutōne hēdis non esset fcm̄ testm̄. vt. C. eo. l. iubem⁹. §. ꝙ si nō fuerit. Et si quidem testator hēat descendentes vel ascendētes. illos tenet heredes instituere saltem in eoꝝ legitima. C. de inoffi. testa. Autē. nouissima. de q̄ hēs. §. legitima. A. Ibi solū dr̄ de legitiā descendētium. Legitima ꝯo ascendentiū cuꝫ nō sit inouata vł q̄rta ps. ut in insti. de inoffi. testa. §. fi. Nā ꝛ ipsi possūt agere ꝯ testm̄ filioꝝ. ut pꝫ eo. ti. in pn̄. ꝛ hoc nisi testator aliquid dcis descendentibus seu ascendentib⁹ in testō reliq̄rit. tūc eīm nō rumpit testamētū sed suppletur qđ minus fuerit legitiā. C. de ioffi. testa. l. omnimō. cū sequentib⁹. ꝛ sic ñ tenet testator eos p̄cise instituere. B. Qđ si nec descendentes nec ascendentes hēat tūc ſm leges pōt institue alios quoscūqꝫ. A. Si tñ institueret ifames aut turpes ꝑsonas. tunc fres vel sorores pñt rūpe testm̄. ꝛ sibi totā accipere hēditatē. C. de inoffi. testa. l. fres. ꝛ in insti. de inoffi. testa. §. soror. B. Tñ ut ait Tho. in q̄dam qōne ꝯ q̄libꝫ si ꝓpinqui indigerēt illa hēditate indigentia manifesta. tunc tenet eis hēditatem dimittere nisi essent mali. et hi⁹ bonis indigni. Et dico tenet ex ōbitō honoris pentalis. q2 cū p̄cipitur honorare p̄rem ꝛ mr̄eꝫ. p̄cipit ēt honorare pentelā in his que ad pentelaꝫ pertinēt. Si autē non indigerent manifeste pōt libere in alios refūdere dicēte saluatore. Da pauperibus ꝛ sequē me. A. Idem in sū. li. 2º. ti. 5. q. 98. vbi ꝛ additur. Secus tñ ē in qbusdā terris de iure cōsuetudinali. In quibusdā eniꝫ terrꝭ testator potest ex iure patrie cuicūqꝫ vult rem suā dare vel vendere. Alicubi succedit vnus. s. p̄mogenit⁹. Alicubi vltimo genit⁹. Alicubi omēs ꝑ diuisioneꝫ. Igit si cōsuetudo q̄ iuri equaler dat alicui licentiā liberā aut alteri ꝯferēdi vel totā vel ꝑtē hēditatis nō ꝑiudicat alicui faciēdo qđ pōt de iure. Nō tñ ꝯsuetudines irrōnabiles ēt circa h⁹ reprobari. Vñ Inno. 4⁹ scribens ad q̄sdā epos theutonie r̄ꝓrobat ꝯsuetudinē uel statutū sup h⁹. ꝙ nullus possit i vltia voluntate legare ecclesiis vel aliis piis locis aut qbuscūqꝫ ꝑsonis plus ꝙ̄ qnqꝫ solidos vsualis monete. ꝛ p̄cipit hi⁹ statuta ōnūciari penit⁹ non tenere. B.

¶ Nūqd testator pōt substituere alium hēdē q debeat succedē ꝑ hēdi. R°. Si testator hēat filios impuberes pōt eis substituē q̄scūqꝫ velit. q succedēt eis si non venerint ad pubertateꝫ. vt C. de impu. ꝛ aliis substi. l. si testō. A. Et ibi pꝫ ꝙ talis substitut⁹ dr̄ directus heres. ꝛ sic totā capit hereditatē sine aliq̄ diminutōe. B. Si ꝯo venerint ad pubertatē. pōt eis substituē si moriant sine liberis. A. Idē etiam si moriant cum liberꝭ. C. de ipu. ꝛ aliis sbsti. l. hēs. ꝛ. l. se. Debēt tñ salua eē ei⁹ legitima. vt seq̄t. B. Et intelligit substitutio deducta legitima filioꝝ et deducta q̄rta totius q dr̄ trebellianica. quā deducit qlibet institutus hēs cui ali⁹ substituit. A. s. vulgaris ꝛ p⁹pubertatē instituti. vel ēt cū accipit hēditatē p fide cōmissū ab instituto hēde. q a testatore ḡuatus est hēditatē altēi restituere. ut in. c. Raynuti⁹. de q̄. i. B. ut ex ꝯ testa. Raynutius. Et ꝯ hac mā ista sufficiant. ꝛ que dicta sunt supra hereditas.

Estamentum 3º.

q̄tū ad executōem. Utrꝫ testator possit hēdibus suis ꝑ testm̄ penaꝫ iponere si nō paruerit voluntati sue. R°. Sic. vt in insti. de le. §. pene. dum tñ qđ testator p̄cipit nō sit turpe vel inhonestū. ff. de co. insti. quidaꝫ. A. Et idē hētur in dcō. §. pene. ad fi. B.

¶ Per quē coget hēs testm̄ siue volū

tatem defuncti adiplere? R°. Heredes infra annū cogendi sunt p episcopuz adiplere ꝛ si neglexerit tūc ipsemz eps̄ exequat̄. ex̄ eo. nos quidem. ꝛ. c. si hēdes. A. vbi dr̄. Si heredes iussa testatoris nō adipleuerit. ab epo loci illi⁹ oīs res q̄ eis relicta ē canonice interdicat̄ cuz fructib⁹ ꝛ ceteris emolumentis. ut vota defuncti ipleant̄. Et de tmino anni ꝛ ꝙ eps̄ p se exequat̄. hēt̄ in dcō. c. nos. ꝛ icipit iste ann⁹ a tpe āmōitōis. ꝫ Hosti. ꝛ in sum. li°. 2°. ti. 5. q. cxi. B. Nec obstat si forte testator interdixerit ne epus se intromitteret. ex̄ eo. tua. A. Idez in d. q. cxi. ꝫm Hosti. ꝛ eo. ti. q. 97. ꝫm Ray. ꝛ glo. B.

Utrū defunct⁹ sentiat detrimētū: qz tardantur elye quas legauit. R°. ꝫm Tho. in quolibet. Dicendum ꝙ q̄tum ad meritum elemosyne nullū detrimētū patit̄ ex predicta tarditate maxie si q̄tum in ipo fuit cām adhibuit ut hi⁹ elye cito darent̄. quia meritum principaliter ex voluntate ꝛ intentōne depēdet. Sz quantū ad effectum elemosyne patitur detrimentuz. non quidē ut p huiusmodi tarditate puniat̄: sed qa remedium ei non adhibet̄ dum suffragia differunt̄ quibus plurimū iuuaretur. A. Idē in sū. eo. ti. q. iij. B. Similit̄ non patit̄ detrimentū si differat̄ restitutio quā ipe mandauit fieri. ꝛ lz tarde ꝛ in morte. tamen fecit quod potuit. A. Licet hoc casu nō grauet̄ quo ad dānationez. puto tamen ꝙ facta restitutione citi⁹ a pena absoluat̄. sicut i cronicis minoꝝ legit̄ de quodam q impediebat̄ ab igressu paradisi quousq̄ fcā fuit restitutio ad quā tenebat̄. B.

Utrū executor debeat retardare distributōez elemosynarū ad hoc ꝙ res defuncti melius uendant̄. R°. ꝫ Tho. in quolibet. Dicendū ꝙ in mora modici temporis non videt̄ eē magnū periculū. Un̄ si executor p modicuz temp⁹ elemosynas dare differat vt rebus defuncti melius vēditi ampliores elyas dare possit. laudabilit̄ hoc facit. Si vo ecōtrario p multū tēp⁹ differat elyas distribuere ut i modico āpliores elyas faciat. nō vr̄ eē sine culpa. qa forte ꝯ fū crus interi a purgatorio liberat̄. i q̄ dū ipe eēt remediū suffragioꝝ maxie ei necessariuz fuerit. Hoc aūt reliquitur prudētis executoris examini. vt. s. ꝯsiderati dilatiōe tpis: ꝛ ꝯditiōe psone q̄ citius vel tardi⁹ liberanda ē. ꝛ etiā q̄ntitate augmēti elyaꝝ. faciat qd̄ viderit expedire defūcto. A. Id̄ i sū. eo. ti. q. iij. B. De legatis alia q̄dam hēs s̄. legare

Quid si de plib⁹ executorib⁹ testi vn⁹ moriat̄ vel ē i remotis. vl̄ nō vult exeq? R°. Alius pōt executionē iplere nisi testōr aliđ expsserit. ex̄ eo. religiosus li° 6°. Utrum religiosus possit esse executor testamti. hēs s̄. religio p̄. §. plt. A. Predictis adde qd̄ dr̄ i Insti. ꝺ acti. §. item mixta. vz ꝙ q relicta ecclīis ul̄ aliis venerabilib⁹ locis dare distulerit v ꝙ dū i iudicio vocet̄ ipm relictū dare copellit̄. ꝛ aliud tantūdē p pena.

Testis primo

Quis possit eē testis. siue q̄ cōditiōes reqrāt̄ i teste. R°. Principalit̄ qdē reqrūt̄ que i his vsib⁹ cōtinēt̄. Cōditio. sexus etas. discretio. fama. Et fortuna. fides i testib⁹ ista reqres. A. Hoc fuit dictū Hoff. qui etiā dicit ꝙ regularit̄ omnes pūt eē testes qui nō phibēt̄. vt i sū. li° p̄. ti. 5. q. 177. B. p̄ g° reqrit̄ ꝯditio. s. vt non sit seruus quia seruus non recipit̄ ad testimoniū. C. eo. l. qm̄ libi. Nam seruus sepe metu dn̄antis testimonium supprimit vitatis. ex̄ ꝺ vbo. sigi forus §. testes. 4. q. 3. §. itē in crimiali. 3. q. 5. accusatores. Fallit tn̄ hoc cum de facto serui q̄rit̄. nō tn̄ p dn̄o vel ꝯ dn̄m. vt in §. itē i crimiali. v. itē serui. A. vt si p seruuz aliqd dicat̄ depositū vel cōmodatum ꝫm glo. Ibiq̄ etiaz addit. Et sic viles psone recipiunt̄ vbi de facto earū agit̄. Et idez videt̄ in. l. seruos. C. eo. Item ꝛ si deficiant alie pbationes admittit̄ etiam seru⁹: sz cū tormentis. ꝫ Hos. ut in dcā. q. 177. B. 2°. requiritur

serus.qꝛ femina non admittitur ad testi
moniū in cā criminali.33.q.5.mulierē.
nisi cū de crimine ciuilit agit. tunc eni
admittit etiam ꝯ clericos.extra eo.qm̄
ꝛ.c.tam lrīs. A .Itē admittit mulier
in cā criminali cū agit p inquisitiōem.
vt nōt.glo.in dcō.c.qm̄. B .In ciuili
bus aūt admittit.15.q.3.§.ex eo.Nō ad
mittit etiā in testis.vt i Insti.de testa.
§.testes. A.Idē qđ H nō.in dcā.q.177
B .Et nō ꝙ mulieres cā ferendi testi
moniū nō debēt iuire ad iudiciū trahi
sꝫ cū necessarium fuerit testimoniū ea
rū iudex in expensis ꝑducētis mittat
tabellionē aut aliā personā idoneā.vl
si hoc iure ꝓhibente i cāu non possit p
sonalit ipe vadat.vel si non deceat ire
aliū mittat.Hoc explicite habet ex de
iudi.mlieres.li.6.3º requirit etas. Nā
i ciuilib⁹ non admittit minoꝛ.14.ānis.
4.q.3.c.p̄.In criminalib⁹ ꝯo non mioꝛ
20.vt ibidē dicit.§.in criminali.ꝯ.item
in testimoniū.4.º requirit discretio.qꝛ
non recipit ad testimoniū furiosus siū
mētecaptus. A .nisi tpe lucidi inter
ualli.vt in.§.nec furiosus.de quo.i. B.
sicut nec ad iudicandū.3.q.7.§.tria. ga
nō est ꝺpos sue mētꝭ.ff.qui testa.fa.po.
.l.q testamēto.§.nec furiosus.5º requi
ritur fama. Nā infames a testimonio
repellunt.extra de testi.cogen. ꝑterea.
Nec ꝑdest pnīa.qꝛ licꝫ aīas per pniaꝫ
saluare possim⁹:infamiā tn̄ non possu
mus abolere.2.q.3.c.hinc colligit. Naꝫ
ꝛ actus legitimi sunt ifamibus iterdci
ex eo.lꝫ ex quadā.ꝛ in glo.ibidēꝫ. At hº
intellige nisi prius fuerint insinteg̃ꝛ re
stituti.4.q.3.§.itē in criminali.ꝯ item
.l.iuli.2.q.3.ꝑuaricatoreꝫ.in fi. Itē adeo
dꝫ eē testis sine oī infamia ꝙ si graua
ta fuerit ei⁹ opinio ad testimoniuꝫ ad
mitti non dꝫ extra de excep.deniq3.2.q
7.testes.ꝛ precipue i criminali cā.ex eo.
testimoniū. Item debꝫ eē sine crimie
Nā criminosus repellit ab oī testimo
nio ꝙdiu in crimine perseuerat.Si ꝯo
sit emēdatus nō repellit in causa ciuili
A .nisi eū fuerit comitata infamia. vl

fuerit periur⁹.vt in dcō.c.testimoniuꝫ.
B .Sꝫ in criminali talis repellit si ꝺ
crimine fuerat prius ꝯuictus vel ꝯfes
sus.vl nūc p exceptionē ꝯuincat ul g
uata ē eius opinio.ꝑ eo ꝙ aliqñ sic fu
it repulsus . Aliter ꝯo q emendatus ē
recipit etiā in criminali . A .s.cuꝫ de
crimine agit ciuilit.vt in dcō.c.testimo
niū.Alit in criminali ēt post pniam re
pellit si ꝯuincat.vt dictū est in dcō.c.te
stimoniū. B .Hec oīa in predicto.c.
testimoniū cū his q ibi notant.6º reqri
tur fortuna.s.an sit locuples vel egen⁹
vel lucri cā quid faciat. Hoc iudici ꝯsi
derandū ē.4.q.3.testes.ꝯ.itē testiū.7º
requirit fides.qꝛ infidelis cōtra fidelē
non admittit.2.q.7.si heretic⁹.23.q.4.
ipsa pietas. A .Pro fideli aūt bn̄ ad
mittit testimoniū ifidelis ꝯ fideleꝫ.Et
similit ꝑ infideli ꝯ infidelem.dicto.c.si
hereticus. B .Hec ergo sunt princi
palia in testibus ꝯsideranda . Sunt et
alia quedam consideranda que hic sta
tim sequuntur.ꝑmo videlicꝫ vtruꝫ sit
īimic⁹ ei⁹ ꝯ quē dat testimoniū al ami
cus eius ꝑ quo testificat.4.q.3.testes
ꝯ.ideoq3 in persona.Itē obscuri ꝛ igno
ti non admittūtur.vel solum admittū
tur cum tormentis aut verberibus.vt
i Auten.eo.§.sancimus. A .Et ibi pꝫ.
ꝙ hec obtinent qñ ex aliqua ꝯiectura
dubitat de corruptione. B .Itē nec
executores negocioꝝ aut ꝑcuratores
q in ipsa cā fuerūt actores vel ꝯsiales
ex eo.insup. Immo ēt q fuit ꝑcuratoꝛ
l aduocat⁹ i poꝛi iudicio ñ rcipit i testē
i cā appellatōis.ex eo. Romana.li.6º.
Utrū qs possit admitti ad testimōi
um in sua cā. Rº Non. neq3 ꝑncipalit
neq3 secūdario.C.eo.l.omnib⁹.Cn̄ ven
ditoꝛ in cā rei vendite non admittit ꝑ
emptore.qꝛ cā ꝓpria venditoris eē vi
det.neq3 vēditoꝛ in cā pignoris ꝑ cre
ditore.ff.de app.l.ab executore.§.alio
ꝯdēnato.Fallit hoc i legatarius ꝛ fidei
cōmissariis q ferunt testimoniū in cā
testi cum agit de hereditate.non de le
gatꝭ ꝛ fideicōmissis suis.bn̄ tn̄ pn̄t scri

bi ꝛ eē testes in eo testō in quo aliquid eis legatum est. ff. de testa. l. dictantib⁹ Item fallit in collegiis ꝛ corporibus i quibus singulares eorum ꝑsone ꝓ cā vniuersitatis ferre possunt testimoniū 14. q. 2. si ꝑ prudentiam. ex̄ eo. insuper. 2. c. cum nuncius. Et hoc ideo quia cāe vniuersitatis non sunt singulorum. et si ꝯmodum ꝯtingat singulos. vt. 12. q. 2. q manumittitur. Et itellige nisi fuerit actores vel rñsales in ipsa causa. ut in precedenti. §. dictum est. A. z proba tur in dicto. c. insuper. Et idem quod in hoc. §. notatur in dcā. q. 177. B.

¶ Utrum in causa cōi duorum alt̄ ad mitti debeat ad testimōiū. R. Nō. q2 cā cōis duorum vtriusq3 ē. ar. ff. de ritu nup. l. illud. Et idem in socio criminis ꝛ ꝑticipe. 4. q. 3. item in criminali. ℣. itez liberi. ex̄ eo. c. veniens. Nec ob. extra eo. qm̄. Nam illud est spāle in cā denū ciationis. vel ibi admittunt̄ socii crimi nis ad presump. ex̄ de adul. significasti. Credit̄ etiam sociis criminis in exēpt] vt in crimine lese maiestatis. ꝛ di⁹. 79. dis. siquis papa viuente. 6. q. 1. siquis cū militib⁹. 25. q. 3. nemini. ex̄ de ꝯfess. c. ꝑ. Idem i dcā. q. 177. B.

¶ Utꝝ parentes vel liberi possint ꝓ vel ꝯ se testimoniū ferre. R. generali ter ꝑ rectā lineā ascendentes vl̄ descē dentes ꝓ vel ꝯ se idonei testes nō sūt. 4. q. 3. §. item in criminali. ℣. itez testis. ꝛ ℣. item pentes. ff. eo. l. testis. Idē est ꝯ mr̄e. s3 tamē ambo parētes in casu ad mittunt̄ ꝓ filio. s. cū queritur de etate vel natiuitate. extra qui fi. sint le. trans misse. z. c. ꝑ tuas. A. Et in his. c. p3 qꝫ hoc est veꝝ nisi certis indiciis ꝛ testib⁹ ꝯtrariū appareat. B. Item vbi agi tur de ipedimento mr̄imonii rōne con sanguinitatis vel affinitatis. ex̄ eo. q̄ tiens. Ceterum si agit̄ an mr̄imonium sit contractum vel non. tunc mr̄ suspe cta ē si vir sit superior. ex̄ eo. super eo. Quē casum habes. s. mr̄imoniu3 7. §. fi. Sunt aūt quedam ꝑsone que aduer sus ꝯiunctos suos testimoniu3 dicē nō coguntur. vt aduersus soceꝝ generum vitricū. preuignū. sobrinum. sobrinaz. sobrine natum. eosq3 q in priori gradu sunt. Item aduersus patronū ꝛ patro nā: ꝛ liberos eius. ut. 4. q. 3. §. itez in cri minali. ℣. item. l. iulia. Et alie etiaz ꝑso ne que ibidē ꝯputantur. que generalit̄ a ferendo testimonio sunt] exēpte. A. Et ibi possunt uidere q habēt hoc agi tare. Et idem quod in hoc. §. nō. in dcā q. 177. B.

¶ Utrum testes ꝓduci possint de do mo actoris. R. Nec de domo actoris nec accusatoris nec in causa ciuili nec criminali testes ꝓduci debent. quia eo rum testimoniū suspectum est. 3. q. 5. ꝑ totum. 4. q. 3. §. item in criminali. ℣. itē etiam iure ciuili. Omnes autez ꝑdicti qui repellendi sunt debent admitti si is ꝯtra quez producuntur eoꝝ testimo nio in alio iudicio sit vsus. nisi inimici as postmodum exortas docuerit. uel aliquod aliud legitimu3 post emergēs seu corruptōem. ut in ꝑdcō. §. itez in cri minali. ℣. itez sigs testib⁹. z. C. eo. l. sigs testibus. A. Idē in dcā. q. 177. B. Nō qꝫ sacerdos nō d3 eē testis in istris ꝯfectis totalit̄ int̄ seculares. 14. q. 2. qꝫ qꝫ. Hoc intellige de honestate ꝛ nō de necessitate. A. Ibi dr̄ qꝫ qꝫ sacerdotū testimoniū credibile habeat̄ tamē in ipis seculi negociis ꝓ ꝯficiendis istris ad testimoniū non rogetur. q2 eos tali bus rebus interesse non ꝯuenit. Si āt euētu aliquo cāe interfuerit. ꝛ aliquid uiderint uel audierit ubi nulle idonee seculariu3 iueniantur ꝑsone. ne ℣itas occultetur ꝛ malus ut bonus extimet̄. i ꝓuidentia proprii sit epi. ut aut corā se ꝛ cōpetentibus iudicibus. aut aliter ℣itatem honorifice testificentur. B.

Testis z.º de numero te stiū. Et quidē duo testes regularit̄ sunt ne cessarii. ꝛ sufficiūt. ff. eo. l. ubi numer⁹. 4. q. 3. §. itē in criminali. ℣. item ubi. A. Idē i sum. li. 2. ti. 5. q. 178. s̄m hosti ꝛ goff. B.

Utrum in aliquibus causis sufficiat vnus te
stis. R. Licz cōiter nō sufficiat vt nūc
dictū ē, statur tn̄ testimonio vnius in his
in quibus alteri p̄iudiciū non infert. pu
ta si dubitat de aliquo an fuerit bapti
zatus. vel an eccl'ia ꝯsecrata. de ꝯse. di. 4.
pueros. et c. cum itaq. Itē stat testimo
nio vnius vbi de cōsensu partium ita cō
uenit. cū et testimonio aduersarii stari
possit. C. de fideicōmis. l. fi. Item qn̄ q̄
rit vtrum aliquis sit emendatus de cri
mine stat testimonio sacerdotis. ex. eo
testimoniū. A. Ibi nō bn̄ hoc pbat
sz ex eo qz cū in secreto cōfiteat alit p
bari non pōt. fm Hosti. et in dcā. q. 178.
vbi etiam pz fm eundē q idem est de
eo qd̄ sequit. B. Item in correctiōe
fraterna sup prima correctione carita
tiua p vnū solū pbatur. qz nec alit po
test. ex. eo. in oi. A. Idē qd̄. s. nō. i. d.
q. 178. fm Hos. Ray. et Host. B. Idē
est qn̄ testm̄ valet vnius testimōio quā
doq nullius. qn̄q requirunt plres. vt. s.
testm̄ p. §. 4. Item licz vnus testis non
faciat pbationez facit tn̄ p̄sumptōem
ex. de suc. ab intes. c. fi.

¶ Utrum i aliquibus requirant plures
testes q̄ duo. R. In multis plures re
quirūt. Nā in testis plures requirunt.
vt. s. testm̄ p. §. 4. Item i donatōibus cā
mortis requirunt qnq testes. C. de do
nat. cā mor. l. fi. et i codicill. C. de codicil
lis. l. fi. i fi. Sill' requirūt quinq testes.
A. rogati. vt in dcā. q. 178. B. qn̄ de
bitor vlt pbare solutum debitū qd̄ in
scripti fuit factū. C. eo. l. testiū. A. Et
ibi pz q similit pōt hoc pbari p aliaz
scripturā. et si illa scriptura amissa fue
rit. pōt et amissio et solutio p pauciores
testes pbari. B. Item reqrunt qua
tuor testes cū dant ad reprobandū in
stra. ar. ex. de fide instru. cū Iohes. Itē
ꝯ quasdā psonas. vt in. §. se. d. A. Di
ctū. c. cum Iohes. non videt bene pro
bare hoc ad quod allegat. sz in ar. facit
dicta. l. testium. B.

¶ Utrum ꝯ aliquas psonas requirat ma
ior numerus testiū. R. fm Tho. scda se
cūde. q. 70. Sic. 2. q. 4. presul. A. i. epus
cardinalis fz glo. in. c. psul. 2. q. 4. et Hos.
vt i dcā. q. 178. B. nō dānetur nisi. 72.
testibus. Presbr autem cardinal' nisi
44. testibus Diaconus cardinal' vrb
Rome. nisi. 28. testibus. Subdiaconus
acolitus. exorcista. lector. hostiarius. ni
si septē testibus. Et habz locū speciali
ter in epis. presbyteris. diacōibus. et cl'i
cis ecclesie romane. pter eius dignita
tē et hoc triplici rōne. primo quidē. qz i
ea tales institui debēt quoz sanctitati
plus credat q̄ multis testibus. 2° quia
hoies qui habēt de aliis iudicare sepe
ppt iusticiā multos aduersarios hn̄t.
vn̄ et nō passim credēdū est testibus con
tra eos. nisi magna multitudo conuēi
at. 3° qz ex ꝯdēnatione alicuius eoz dero
garet in opinione hominū dignitati et
auctoritati illius eccl'ie. qd̄ est piculosius
q̄ in ea tolerare aliquē peccatorez nisi
valde publicū de quo graue scādalum
oriat. A. Predictis adde qd̄ dicit in
l. i. ff. eo. s. q iudices sufficientē numez
testiū moderent et cū solū numez testi
uz quē necessariū eē putauerint euoca
ri patiant. ne effrenata ptāte ad vexā
dos homines supflua multitudo testi
uz ptrahat. Et regularit effrenata mlt
titudo vr si excedit numez. 40. ex. eo.
cum cām. Qd̄ tn̄ videt relinq arbitrio
iudicis fm exigentiā cāz cū sit indeter
minatū. ex. de offi. del. de cāis. Et sentit
glo. in dicto. c. cum cāz. B.

Testis 3° q̄tū ad actū testificandi.

Utrum testis qui se subscribit ali
cui negocio p̄iudicet sibi. R. Si scient
hoc facit p̄iudicat sibi. ita q ꝯtra illud
nō pōt postea reclamare. qz approbas
se p̄sumit. Secus si subscribit noie alieno
qz p hoc nō intelligit ꝯsentire. vt nōt
ex. de his q̄ fiunt a pla. sine ꝯsen. ca. q̄
ro. A. Clarius hoc nōt glo. in. c. siqs
p̄sbyteroz. ex. de re. ec. non alie. Etiam
nō. in sum. li° 2° ti. 5. q. 177. vbi et addit.
Et ex hoc collige q nō fit p̄iudiciū ali
cui si aliquid fit eo presente et nō cōtra

dicente.nisi aliquod signũ debeat con
sensus assumi. B.

Quotiẽs pñt testes ꝓduci? Respõ
deo. Tres tñ ꝓductiones fieri pñt in
cãis eccl'iasticis vel ciuilibus. sȝ nõ q̃r
ta nisi iuret ꝙ nõ didicerit testificata
A. Nec per se nec per aliũ.ꝛ ꝙ non ꝑ
dolũ vel ꝑ artem quartã ꝓductionez
petat. sȝ qꝛ quos vult de nouo ꝓducẽ
p̃us habere nõ potuit. ex̃ eo. vltra ter
tiã. B. Quinta nullo mõ cõcedit.ex̃
eo.in cãis. Et hoc itelligas nisi aliqs te
stiũ in p̃mis ꝓductõibus impedit' fuis
set.nã ꝓbato ipedimento sine aliq̃ sac
mẽto dabit alia dilatõ etiã centesima
s̃m Inno. Et sic itellige ex̃ eo. vltra ter
tiã. A. Idẽ in sũ.eo. ti.q.179. s̃m Ho
sti.q clari' sic loquit. Et hoc intelligas
si in p̃ma ꝓductione secũda ꝛ tertia ꝓ
duxit aliquẽ testem. Al' si impeditus
fuissȝ in prima secũda ꝛ tertia ꝓbato
ipedimento sine aliq̃ iuramẽto dabit
secunda dilatio. sicut ꝛ centesima vel
millesima s̃m dñm meum Inno. q̃rtũ.
Et sic intellige ex̃ eo. vltra. B.

Quot sunt que tollũt copiã ꝓbãdi
ꝑ testes? R' s̃m Hos. Quatuor. Videlȝ
publicatio attestationũ. ex̃ eo. de testi
bus.ꝛ c. itimauit. Itẽ renunciatio siue
ꝯclusio. ex̃ eo. fraternitatis. Itẽ q̃rta ꝓ
ductio. ut in p̃cedenti. §. Item numer'
testiũ effrenatus. ex̃ eo. significauerũt
ꝛ.c. cum cãm. A. Idez in dcã.q.179. Et
de hoc vltimo dictũ est ad finem p̃ce
dentis.c. in additione. B.

Utrũ testis teneat iurare ꝛ qualiter.
R' Nulli testi quãtecunq̧ religionis
sit credit nisi iurauerit. ex̃ eo. nup. Po
test tñ remitti iuramentũ de ꝯsensu ꝑ
tiũ. ex̃ eo. tuis. nisi in cã m̃rimoniali. qꝛ
tũc nec ꝯfessioni coniugũ stat. ex̃ de eo
q cog. ꝯsan. vxo. sue. sup eo. Et iurabũt
tactis sacrosanct evangeliis nisi esset
ep̃s q iurabit solũ ꝓpositis euangeliis
ex̃ de iura. calũ. c. fi. A. Idẽ i sum. eo.
ti.q.181. s̃m Host. q ẽt idẽ dicit de sacer
dote. s. ꝙ non tangat sancta euangelia
iurando sicut nec ep̃s. Alii aũt ut ibi pȝ
dicunt hoc spãle in ep̃o. Veritas ẽ ꝙ d̃
ipso tñ loquit dcĩn.c finale. B.

Sed qd dȝ testis iurare? R' Debet
iurare ꝙ dicet totã ꝟitatẽ quã nouit d̃
illa re. 3.q.9. hortamur.ꝛ ꝙ nõ admisce
at falsũ. nec aliquid de suo adiiciat. 3.q
9. pura. Itẽ addit de quorundã ꝯsuetu
dine ꝙ nulli pandet testimoniũ ꝛ hoc
bñ. 4.q.3. §. itẽ in criminali. ꝟ. itẽ q. fal
so. ex̃ eo. fraternitat. A. Idẽ in dicta
q.181. s̃m Hosti. B.

Quid iurant testes qñ p̃cedit ꝑ in
q̃sitõem? R' Si fiat inq̃sitio ꝯ ꝑsonaȝ
singularẽ de aliq̃ crimine. iurat testis
ꝙ sup illo dicȝ plenã ꝟitatẽ ex̃ d̃ simo
licet Hely. Si ꝟo fiat inq̃sitio sup sta
tu eccl'ie. iurat dicẽ ꝟitatẽ de oib' que
scit vel credit i ecclesia reformãda. ex
ceptis dico occultis. ex̃ de accu. oli. Vel
iurat ꝙ r̃ndebit ꝟitatẽ ad iterrogata
ex̃ de accu. cũ dilect'. Et itellige ꝙ occl'
tũ hic dicit crimẽ qd non ẽ manifestũ
vel de q̃ aliqs non ẽ ifamat'. Naȝ si de
occultis de qb' non p̃cessit ifamia ali
qd dixerint testes. nõ valebit dictũ eo
rũ. A. Etiã si duo vl' ples sciuerint cri
mẽ ꝛ iuramẽto affirmẽt. vt in.c. qd seq
tur. B. ex̃ de accu. inq̃sitõis. vt ꝛ Tho
dic i se. x°. §. qui incipit. Utrũ hõ. A. Jõ
i sũ. li°. 3°. ti. 31. q. 6. ꝟ. forma aũt ꝛc. vbi ẽt
addit s̃ȝ Ul. Occulta aũt hic vocamus
nõ solũ secreta ꝯfessiõis. sȝ ẽt oẽ crimẽ
de quo qs nõ ẽ ifamat'. Sciendũ tñ ꝙ
si fiat inq̃sitio sup certis capitul. tũc in
iuramẽto nõ apponet hec cl'a except
occultis. Sȝ cũ infamia p̃cesserit spãl'r
de hoc crimine determinato s̃ȝ numeꝝ
dicẽt testes qcqd d̃ hoc sciũt vl' credũt
etiã si sit occultũ. dũmõ nõ sciat solum
ꝑ ꝯfessionẽ. Vel si aliquis ifamat' sit
de fornicatõe cũ hac muliere ꝛ sup h°
fiat inq̃sitio. dȝ testis dicẽ etiã secretas
circunstantias quas nouit ẽt si iurauit
secretũ tenere. Dixi autez inquit deter
minato s̃m numeꝝ. quia si solũ de spẽ
criminis est infamatus tunc non debȝ
testis reuelare occulta. Quando autẽ
generalis fit inquisitõ. tunc si de occl't

de quibus non ꝑcessit ifamia aliqd di
xerint testes.nō ualebit dictū eoꝝ.nec
ille ꝓpter hoc erit puniēdus.dicto.c.in
qsitionis.Et ē rō differentie.qꝛ cum su
ꝑ certis articul' inquirit' vel ↄmittit' in
qsitio scit' ꝑcessisse infamia.ꝫ non sic i
gnāli inquisitōe. B.

¶ Utꝝ liceat testi aliqd recipere. R°
Pro ferēdo testimonio nihil dꝫ recipe
14.q.5.nō sane.nisi tm̄ expensas ab eo
q eū ꝓducit.4.q.3.venturis. Et si acce
pit turpit' accepit ꝛ restituet ei a q̊ ac
cepit.nisi ille dederit ad corrūpēduꝫ te
stē.tunc.n.dꝫ dari ei i cuius iiuriaꝫ acce
pit. A .vel pauperib' ꝫ Ray. Hosti.
aūt dicit ꝙ si pecuniā accepit vt verū
testimoniū diceret:dꝫ hoc paupib' ero
gare.vt in sum.cō.eo.ti.q.188. Hoc pōt
itelligi qn̄ dās n̄ redimit vexatōeꝫ suā
qꝛ non requirebat' a teste.Et ꝯ hac̨ mā
lati' dcꝫ ē.s.r̄stitu° ꝑ.§.13.ꝛ i additōe. B

¶ Qualit' testis ꝯponere debeat. R°
Testis tanq̄ cōis persona dꝫ dicē purā
ꝟitatē quā scit sup fcō nulla adiecta
falsitate.3.q.9.hortamur.4.q.4.null'
14.q.5.non sane.nam ꝛ sic iurauit.vt.s
in 6°.§.dictum est.

¶ Quid cū testis nō ē de facto certus
R° ꝫm Tho.scda scde.q.70.i testimo
nio ferēdo nō debet hō ꝓ certo asserē
id de quo certus nō est. ꝫ dubiū debet
sub dubio ꝓferre. ꝛ de quo certus ē ꝓ
certo asserere. Sꝫ qa ↄtigit ex labilita
te humane memorie ꝙ qs reputat se
qn̄q̨ certū de eo qd̄ falsū ē.iō cū aliqs
cū debita sollicitudine recogitans esti
met se certū eē ꝯ eo qd̄ falsum ē n̄ pec
cat mortalit' asserēs.qa nō dicit falsuꝫ
testimōiuꝫ ꝑ se ex itentiōe ꝫ ꝑ accn̄s ꝯ
id qd̄ itendit. A . Ꝫ i sū.eo.ti.q.183.
B. Propt' hec ꝛ h' mōi solēt testes iter
rogari vn̄ ꝛ quō sciāt.ꝛ si ītrogati ꝯ cā
scie nō dicāt.n̄.valebit testimoniuꝫ.4.
q.3.§.itē sola.ꝛ.24.q.3.si habes.ꝛ in Au
ten.de testib'.§.ꝛ licꝫ dudū.

¶ Utꝝ hō teneat' ad testimoniū ferē
duꝫ. R° ꝫm Tho.vbi s. Distiguendū ē
qꝛ si testimoniuꝫ alicui' subditi requi
ritur auctoritate superioris.cum i his
q̄ ad iusticiaꝫ ꝑtinent obedire teneat'.
non ē dubium qn teneat' testimoniuꝫ
ferre i his in qbus ꝫm ordinē iuris testi
moniuꝫ ab eo exigitur puta in manife
stis.ꝛ in his in quibus infamia preces
sit.Si autē exigat' in non manifestis ꝛ
de quib' infamia nō ꝑcessit non tenet'
ad testificandū. A . Hoc veꝝ super
criminibus.Sꝫ sup cāis pecuniariis ui
det' teneri etiā in non manifestis.14.q.
2.q̄q̄. B .Si ꝟo requirat' testimoni
uꝫ non auctoritate suꝑioris cui obedi
re tenet'.tunc siquidē requirat' ad libe
randū hominem ab iniusta morte.seu
quacunq̨ pena.vel falsa infamia.vel
aliquo damno.tenet' homo ad testifi
candum.ꝛ si eius testimonium non re
quirat' tenet' facere quod in se ē ut ve
ritatē denunciet.alicui qui ad hoc pos
sit ꝓdesse.Unde in ꝑs.Eripite pauperē
ꝛ egenum de manu peccatoris libera
te.Et ꝓꝟ.24.° Erue eos qui ducunt' ad
mortē.Et Ro.ꝑ. Digni sunt morte nō
solum qui faciunt.ꝫ etiam q consenti
unt facientibus.Unde dicit glo. Cōsen
tire est tacere cum possis arguere eos.
Sup his ꝟo que pertinēt ad cōdēnati
oneꝫ alicui' nō tenet' aliquis ferre testi
moniū.nisi cum a superiore ↄpellitur
ꝫm ordinē iuris.qꝛ circa hoc si veritas
occultat' nulli ex hoc spāle dānuꝫ nasci
tur.ꝛ si imineat periculum accusatori
non ē curandū.qꝛ ipse se in hoc ꝑiculū
iniecit. A .Idem in sum.eo.ti.q.184.
Et ꝑdictis con. Ray.cuius ēt dictū fuit
quod seq̄t' .Et ibi pꝫ quod clari' addit
ꝙ cū ꝓpter defectū ꝓbationū quis ui
det ꝓximū rem suā amittē. ēt priuile
giate ꝑsone vł sacerdotes cogendi sūt
ꝟitatem dicē.14.q.2.q̄q̄. si talis est cā
in qua liceat eis testimoniū ferre. Nā
nō licet i cā sanguis. Con. Ul. Et addit
glo. Ray.ꝙ in odiosis exceptōibus vel
criminibus nō ↄsueuerunt testes ↄpel
li passim.licꝫ qn̄q̨ ↄpellant' .vt in inq
sitionibus. B .Ad hec ꝑdicta potest
facere.xi.q.3.quisqs. Et in casu ꝑdicto

de dāno etiam sacerdotes ⁊ alii clerici
⁊ religiosi tenenť.14.q.2.cꝫꝫ. Sed nō
tenenť si talis est cā in qua non liceat
eis ferre testimoniuꝫ.vt in cā sanguis.
vt dcm̄ est.s̄.homicidiū.4.°§.p̄.

Utrum liceat homini testimonium
ferre de his que ei ī secreto ꝯmissa sūt.
Rᵒ ſm Tho.scd̄a sc̄de.q.70. De his q̄
ꝯmissa sunt homini ī secreto ꝑ ꝯfessio
nem nullo mō dꝫ testimoniū ferre. qa
huiusmōi non scit vt hō.ſꝫ tanq̄ͫ mini
ster dei. ⁊ maius ē vinculum sacri quo
libꝫ hominis p̄cepto. Circa ṽo ea que
aliter homini sub secreto ꝯmittunť di
stinguendū est. Quādoq̄ͫ.n.sunt talia
que statim cū ad noticiaꝫ hominis ve
nerint homo ea manifestare teneť.pu
ta si pertinent ad corruptionē multitu
dinis spiritualem vel corporalē.vel in
graue dānuꝫ alicuiꝰ ꝑsone.vel si aliqd
aliud ē huiusmōi qđ quis teneť ꝓpala
re vel testificando vel denunciādo. Et
ꝯ hoc debitū obligari nō pōt per secre
ti ꝯmissū.qꝛ in hoc frāgerꝫ fidē quā al
teri debꝫ. Qñq̄ͫ ṽo sunt talia que quis
ꝓdere nō teneť.vñ pōt obligari ex hᵒ
ꝙ sibi sub secreto ꝯmittūť.⁊ tūc nullo
mō teneť ea ꝓdere ēt ex p̄cepto supio
ris.qꝛ secretū seruare est de iure natu
rali.nihil aūt pōt p̄cipi hoi ꝯ id qđ de
se ē nāle. A .i.quod ē de iure nāli.vt
ī sū.co.ti.q.185.vbi hec notanť. P.

Utrum discordia testium infirmet
testimoniuꝫ. Rᵒ ſm Tho.vbi.s̄. Discor
dia testiū in aliquibus principalibꝰ cir
cūstantiis que variant substantiā fcī.
puta ī tēpore vel loco vel in ꝑsonis de
quibus p̄ncipaliť agiť.aufert efficaciā
testimonii.qꝛ si discordant in talibꝰ vi
denť singulares eē in suis testimoniis
⁊ de diuersis fcīs loq. puta si vnus dic̄
hoc factū eē tali tempe vel loco. alius
alio tpe vel loco.nō videnť de eodē fa
cto loq. Non tamē preiudicať testimo
nio si vnꝰ dicat se nō recordari: ⁊ alius
asserat determinatū tēp̄s vel locuꝫ. Et
si in talibus oīo non discordauerint te
stes actoris ⁊ rei. si sunt equales nūero
⁊ pares dignitate.stať ꝓ reo.qꝛ iudex
facilior dꝫ eē ad absoluendū q̄ͫ ad ꝯdē
nādū.nisi forte in cāis fauorabilibꝰ si
cut in cā libertatꝭ ⁊ hiꝰ. A .vt ē ēt cā
mr̄imōii dotꝭ ⁊ testi.ex̄ de sen.⁊ re iudi.
c.fi. Si ṽo testes sint ineq̄les.tūc iudex
regret ṽitatē ſm ꝯditōes q̄ stati subse
quūť. Pro q̊ facit.4.q.3.§.itē in crimi
nali.ṽ.itē testiū. B .Si ṽo testes eiꝰ
dē ꝑtis dissenserint.dēt iudex ex motu
sui aī ꝑcipe cui ꝑti sit standū.vľ ex nu
mero testiū.vel ex dignitate eoꝝ.vľ ex
ꝯditōe negocii ⁊ dictoꝝ. Multo āt ma
gis vniꝰ testimoniū repelliť si sibiipsi
dissideat interrogatus de uisu ⁊ scia.ñ
āt si desideat īterrogatꝰ de opīone ⁊ fa
ma.qꝛ pōt ſm diuersa visa ⁊ audita di
uersimode motꝰ eē ad respondēdū. Si
ṽo sit discordia testimonii in aliqbus
circūstantiis nō pertinentibꝰ ad subaꝫ
fcī puta si tēpus fuerit nebulosū vľ se
renū.vľ si domꝰ fuerit picta aut nō. vľ
aliqd huiusmōi.taľ discordia nō p̄iudi
cat testimonio.qꝛ homines nō ꝯsueue
rūt circa talia multū solicitari.vñ faci
le a memoria elabūť.gnimo aliqua di
scordia in talibꝰ facit testimoniuꝫ cre
dibiliꝰ.ut dicit Chryso⁹ sup Math.qꝛ
si ī oībꝰ ꝯcordarēt ēt minimis.videreť
ex ꝯdcō eūdē sermonē ꝓferre. qđ tamē
prudētie iudicꝭ relīqtur discernēđ. A
Predicta ēt latius ⁊ diuersis ṽbis no
tāť in sū.co.ti.q.186.ſm Ul. ⁊ Host.ubi
ēt addiť ꝙ testis pōt corrigē dictū suū
incontinenti. non aūt ex internallo.ex̄
de testi.cogen.p̄terea. Item ꝙ si ad re
probandū dicta p̄orum testiū inducāť
secundi testes.oꝫ istos secundos plres
esse ⁊ longe melioris fame q̄ͫ sint p̄mi
qꝛ post publicationē attestationū ma
gis p̄sumiť de subornatione testiuꝫ q̄ͫ
ante.extra de probatio.licꝫ.§.vlti. Iteꝫ
ꝙ si neuter possidet rem. ⁊ vterq̄ͫ pe
tit eam ab aliquo extraneo.⁊ testes iā
dicto modo sunt pares. diuidatur res
si potest. sicut fuit iudicium. Salomo
nis inter meretrices. 3ᵒ Reg.3ᵒ. ⁊ extra
de presumptioni. afferte. Sed si non

pōt diuidi.ſpoteſt iudex ꝯtificare ⁊ da
re cui vult.ar.extra de paro.c.p̄. Item
ꝙ ſi teſtes cōtradicunt inſtr̄o ſemꝑ te
ſtes preualent inſtrumēto niſi i his q̄
melius ꝓbanť per inſtrumētū ꝙ̄ ꝑ te
ſtes.vt ſentētia lata.⁊ arbitriū. ⁊ ꝯmiſ
ſio facta iudicib⁹.⁊ niſi i īuentario pu
blice cōfecto ꝯ̄ quod nō admittunť te
ſtes.⁊ niſi in inſtrumēto in quo mľier
ꝯfiteť ſe recepiſſe pecuniā ꝓ fideiuſſio
ne.ſ.ad velleia.l.ātique.Sꝫ certe iſta
lex nō videť ꝓbare id ad qđ allegať.
Vñ aūt vř ꝙ quo ad acta iudiciaria i
ſtrumēta preualeāt teſtibus.cū dicta
acta de neceſſitate debeāt i ſcriptis re
digi.Unde ſoli teſtes ad eoꝝ ꝓbatiōeꝫ
ſufficere non videnť.ex̄ de ꝓbatō.qm̄.
Item in d.q.186.diciť ſm eoſdē. ꝙ opꝫ
ad min⁹ ꝙ ꝑ quatuor teſtes reprobeť
inſtr̄m.quia inſtrumētū obtinet viceꝫ
duorꝫ teſtiū.⁊ tabellio equipollet vľ
eſt maior vno teſte. B.

¶ Quid de teſte falſo? R° Tho. ſcđa
ſcđe.q.70. Peccat mortaliť inꝗ̄tum ꝑ
iurus eſt ⁊ inꝗ̄tū facit ꝯtra iuſticiā.de
quo ē ſpāle preceptum in decalogo.Et
talis indubitanť teneť ad reſtitutionē
oīum que ꝓximus ei⁹ amiſerit ꝑ eius
teſtimoniū.14.q.5.nō ſane.⁊.q.6.ſi res
aliena.⁊.2.q.1.notū. A .Deli⁹ facit c.
ſi.extra de iureiuran.Et predictis con.
Ray.⁊ Hoſti.vt i ſū.eo.ti.q.187. B.

Timor. vtrum ſit pecca
tuꝫ. R° ſꝫ Tho.
ſcđa ſcđe.q.175. Timor pctm̄
ē ſm ꝙ ē inordinat⁹.ꝓut.ſ.fugit quod
nō ē ſm rōem fugiendū. Hec aūt inor
dinatio timoris qñqꝫ ꝯſiſtit in ſolo ap
petitu ſenſitiuo nō ſuꝑueniēte conſen
ſu rōnalis appetit⁹.⁊ ſic nō poteſt eſſe
peccatū mortale ſꝫ ſolū veniale. Quā
doqꝫ hec inordinatio timoris ꝑtingit
vſqꝫ ad appetitū rōnaleꝫ q̱ diciť volū
tas.qñ.ſ.voluntaſ refugit aliq̄d ex libe
ro arbitrio non ſm rōnem. ⁊ talis inor
dinatio timoris quandoqꝫ eſt peccatū
mortale. quādoqꝫ veniale. Si.n.qs ꝓ
pter timorem quo refugit ꝑiculū mor
tis uel quodcunqꝫ aliud tꝑale malum
ſit diſpoſitus vt faciat aliqđ prohibi
tū vel pretmittat aliqđ quod ē prece
ptū in lege diuina. talis timor ē pecca
tū mortale.alioquin veniale. A .Iō
in ſum.li° 3° ti.34.q.262. B.

¶ Utrū aliquis timor excuſet a pctō?
R° ſm Tho.vbi.ſ. Sicut ꝑtactū eſt ti
mor in tantū hꝫ rōnem pcti inꝗ̄tum ē
ꝯ̄ ordinem rōnis. Rō aūt iudicat q̄daꝫ
mala magis eſſe fugienda ꝙ̄ alia ſicut
magis ē fugienda mors corporalis ꝙ̄
amiſſio rerū.Unde ſiqs ꝓpter timorē
mortis latronib⁹ aliquid promitteret
aut daret excuſareť a peccato qđ icur
reret ſi ſine cā legitia ꝑtermiſſis oib⁹
bonis peccatorib⁹ largiretur.Siqs ꝯ̄o
incurrat mala magis fugiēda. utputa
mala aīe i.peccata.fugiēs mala corpo
ris puta flagella vel morteꝫ.aut mala
exteriorū reꝝ puta dānum pecunie. A
etiā magis ꝙ̄ dānum corporis. qꝛ ma
gis ſunt timenda mala aīe ꝙ̄ corporis
⁊ mala corporis plus ꝙ̄ extrinſecaꝝ re
rū ſꝫ eū Tho.i ſum.eo.ti.q.263.vbi hec
notāť. B .nō excuſať totaliť a pctō
diminuiť tñ peccatū. qꝛ min⁹ volunta
riū ē.nā ex timore iponiť q̄ſi quedā ne
ceſſitas.Uñ phus hi⁹ que fiūt ex timo
re dicit eſſe non ſimpliciť voluntaria
ſꝫ mixta ex voluntario ⁊ īuoluntario.

¶ Utꝝ ītimiditas ſit peccatū. R° ſm
Tho.ſcđa ſcđe.q.126. Intimiditas pōt
ꝯtingē tripliciť.Uno mō qñ quis min⁹
timet mortē ꝙ̄ dēat.vľ aliq̄ mala tꝑa
lia ꝓpť hoc ꝙ min⁹ debito amet bona
eis ꝯ̄ria.ſed ꝙ nihil eoꝝ timeat nō pōt
ex tali defcū amoris ꝯtingē. A .ſꝫ ex
cāis ſubſequētib⁹.vt i ſū eo.ti.q.264.
vbi hec nō. B .2° pōt ītimiditas ꝯti
gere eo ꝙ quis extimat mala oppoīta
bonis q̄ amat ſibi ſuꝑuenire nō poſſe.
Qđ qñqꝫ ꝯtigit ex ſuꝑbia aī de ſe p̄ſu
mētis ⁊ alios ꝯtēnent] ſꝫ ꝙ dř Iob.41
Factus eſt vt nulluꝫ timeret. oē ſubli
me videt.3° contingit ex defectu rōis.
ſicut phus dicit 3° ethicorum. ꝙ celte
ꝓpť ſtulticiā nihil timēt.Uñ pꝫ ꝙ eſſe

īpauidū est viciosū. siue causet ex de
fectu amoris. siue ex elatiōe aī. siue ex
stoliditate. que tñ stoliditas excusat a
peccato si sit oīo inuincibil. De mā ti
moris quere i. vis. z. s̄. metus.

Torneamentum

Torneamenta dicūt in qb⁹
milites ex ꝯdicto ꝯueniri solent. z ad
ostētatōz viriū suarū z audacie temē
ꝯgredi. ex̄ eo. c. p̊. A. Uñ mortes ho
minū z aiarū picula sepe ꝑueniūt. vt
ibi. Et sic vr̄ ꝙ q̄litercūqꝫ fiat talis pe
riculosus cōgressus ad ostentatōnem
viriū vocet a iure torneamentū licet
forte in diuersis ꝑtibus diuersimode
nūcupet. Nam nō est curandū de vo
cabulis sꝫ de rebus z de rōne legis. ut
in. c. intelligentia. ex̄ de ꝟbo. sig. cum
ēt in penalibus ꝓcedat ad silia vbi ē
eadē ratō. vt. s̄. sortilegium 2.° §. 7.° in
additōne. B.

¶ Utꝝ torneamenta facē sit peccatū
R.° ꝺm Guil. Tales mortalit peccant
qꝛ faciūt ꝯ ꝓhibitōem ecclie. ex̄ eo. c.
p̊. Si āt non eēnt ꝓhibita z fierent cā
discendi vsū armoꝝ ad ipugnandum
īfideles. z ob defensionē patrie. vel rei
publice. nō eēnt pctā. Sꝫ intellige ꝺm
Hosti. ꝙ ꝓhibenda sūt qñ mortes et
corporis z aie iminēt i eis. Nam dꝫ co
gitari h⁹ euenire posse. ff. ad. l. acql. l. q
occidit. §. in hac. z. ff. locati. l. si quis do
mū. Et ludus noxius in culpa est. ff. ad
l. acql. l. nā ludus. Et si qs eos ludos ap
pellet ex qbus crimia oriunt. vt i pro
hemio. ff. circa fi. A. Propt has cās
satis pꝫ ꝙ hec de se illicita sūt ēt si ab
ecclesia non ꝓhiberentur. vt z sentit
Hosti. z Hoff. lꝫ Guil. aliud dixerit. ut
in sum. li. 2.° ti. 2.° q. 2. B.

¶ Que pena pugnantiū in torneamē
tis. R.° ꝺm Ray. Pena est. ꝙ si aliquis
A. s. q exercet tale torneamentū. vt i
sū. eo. ti. q. 3. vbi hec hēnt. Idē vr̄ z si ñ
exerceat sꝫ auxiliū in illo p̄stet seu ei⁹
exercitio in aliquo se imisceat. ut i. §
se. B. ibi aliquē occiderit etiā casu
reus homicidii. z irregularis erit. qꝛ lu
dus talis noxius est z illicitus. z iō qc
quid ex eo sequit imputandū est. ar.
ex̄ de p̄sump. c. p̊. z ex̄ de homicidio. c.
fi. Item q in torneamento morit non
dꝫ in cimiterio sepeliri. vt supra sepul
tura 4.° §. p̊.

¶ Quid de his qui ad torneamēta ac
cedunt aīmo pugnandi nō tñ ipsi pu
gnant lꝫ aliq ibi occisi fuerint? R.° ꝺm
Hoff. Nō oportꝫ tales ad ordines pro
moueri eo ꝙ ad rē ꝯdēnataz z ꝓhibi
tam accesserūt. Idem Hosti. A. Idē
in sum. eo. ti. q. 4. Videt tñ ꝙ cum ta
libus possit epus dispensare. vt pꝫ. s̄.
bellū. 2.° §. 2.° in additōne. B.

Transactio

Transactio est de re dubia li
te incerta necdū finita nō g̃
tuita pactio. ff. eo. l. i. A. Idez i sū.
li. p̊. ti. p̊. q. i. ꝺm glo Ray. B. Litē āt
intelligas p̄ntem uel futurā. qꝛ ēt āte
litē pōt fieri transactio. ff. de ꝯdi. inde.
l. elegant. §. si quis potest.

¶ Utꝝ transactio sit licita i spūalib⁹
R.° ꝺm Inno. Licita est dūmō ex vtra
qꝫ ꝑte tm̄ spūale z non tꝑale interuei
at ex̄ eo. statuimus. z. c. de cetero. ex̄ ꝯ
deci. ex multiplici. z. c. suggestum. ex̄ ꝯ
rerum ꝑmu. ad qōnes. Idem in bene
ficiis si petant iure ꝑtātis puta ꝙ una
ecclia petit ab alia ꝑbendā quā dicit
ad suā collatōem ꝑtinere. Sꝫ si aliqs
clericus petat sibi beneficiū non ē lici
ta transactō ēt si vtriqꝫ det spūale. ex̄
eo. constitutus. Cōpositō āt interueni
re pōt. extra eo. suꝑ eo. talis. s. ꝙ ille cli
cus qui ius non habet uel non habere
creditur penitus renūciet iuri suo sine
aliqua datōne. vel etiaz ꝙ ius hñs re
cipiat in canonicū sine datōne. A.
Hoc ē ꝙ dcā ꝯpositio sit amicabilis z
gratuita. ut in dcō. c. suꝑ eo. Et idē qd̄
hic nōt in sū. li. p̊. ti. 15. q. 4. 4. vbi z ad
ditur ꝺm Hosti. ꝙ si dcā amicabil cō
positio fiat sine auctoritate iudicis ꝑ
sonalis ē z cū ꝑsonis extinguit. Si āt
fiat cū iudicis auctoritate real ē nisi

ꝑ iudicem aliud dictũ sit.ex eo decreto
Itẽ ꝙ transactio aliqñ ponit̃ pro ami
cabili ɔpositione.ex̃ eo.ex lr̃is.z.c.ueni
ens. Item ꝙ licȝ ɔpositio auctoritate
supioris facta teneat mero iure:tñ re
stituet̃ ecclesie si ex hoc grauit̃ ledat̃.
ar.ex̃ de resti.in inte.c.ꝑ̊.

Ransitus.

iue trãslaº Quibus de
causis põt cl'icus secl'aris trã
sire de vna ecclesia ad aliã? R̃. ſ͠z Ray
Trib⁹ de cãis.ꝑ.s.cã necessitat̄ puta ꝓ
pter hostes z huiusmõi.z ĩ hoc cãu etiã
siqs auctoritate ꝓp̃a transeat nõ puni
tur cũ cãȝ hẽat. Et cessante necessitate
dȝ recupare eccl'iã suã.7.q.i.pastoralis
2º cã utilitatis.s.qñ põt eẽ mag̃ util' in
alia eccl'a.z tũc põt trãsire auctẽ supio
ris.7.q.i.mutatões.z tribus.c.se. 3º cã
humilitatis siue sanctitat̄ puta cum
trãsit ad religionẽ.z tũc postq̄ ꝓfessus
ẽ nõ põt petẽ ꝑmã eccl'iã aut redire ad
seculũ.7.q.i.hec nequaq̄. A. Idẽ in
sum.liº.3º.ti.28.q.i. B.

Quid si clericus cã cupiditatis uel
ambitiõis temẽ trãsit de una eccl'a ad
aliã? R̃. Debȝ carere vtraq̄.s.habita z
ubita. Prima q2 supbe eã ɔtẽpsit. Se
cunda q2 eã auare cõcupiuit.7.q.i.siqs
eps.z.§.ãbitionis.ex̃ de trãsla.q̄to. Sȝ
tñ eccl'a põt eũ repetẽ.7.q.i.nõ oȝ.z.c.si
qs vo. A. Idẽ in dcã.q.i. B.

Quõ q hȝ bñficiũ cũ cura si recipit
simile uacat ꝑmũ.hẽs.s̃.bñficiũ ꝑ̊.§.4.
Quõ ẽt teneat̃ cl'icus siue ꝑlat⁹ in bñ
ficio residẽ.hẽs.s̃.residẽtia.§.ꝑ̊.z.s̃.cli
c⁹.ꝑ.§.fi. A. Et adde ꝙ cl'icus sine lnia
trãsiẽs seu ĩ bñficio nõ residẽs ꝓut tẽt̃
dȝ ipõ bñficio ꝑuari si admonit⁹ se nõ
correxerit.ex̃ de cle.nõ resi.c.relatuȝ.z
nõ.i.d.q.i.ſ͠z Hosti. Nõ ẽ intelligẽduȝ
excepto cãu de q̊.s̃.ꝓxie.vȝ qñ transit
z capit aliã ecclesiã causa cupiditatis.
ĩ q̊ nõ uidetur necessaria admonitõ.ut
pretactũ ẽ. B.

Quõ transeũdũ sit de una eccl'a ad
aliã? R̃. ſ͠m Ray. Si est eps nõ põt trã
sire sine exp̃ssa lnia pape.7.q.i.muta
tiones.siue sit consecratus siue electus
z ɔfirmatus.ex̃ de transla.int̃ corpalia
Si vo sit inferior z trãsit ad aliã eccl'iã
eiusdẽ ep̃at⁹.sic sufficit tacit⁹ ɔsensus
ep̃i.ar.33.q.5.q uxorẽ. Si vo ipe subest
inferiori ꝑlato z trãsit ad eccl'iam non
subditã illi.tunc cõsensus expressus re
grend⁹ est.ar.58.dis.c.2.z.9.q.3.ɔquest⁹
Cũ aũt transit ad eccl'iam alteri⁹ ep̃a
tus necessarius est expressus ɔsensus
ep̃i.z etiam alteri⁹ si hȝ aliũ supra se ꝑ
ter ep̃m.71.dis.ꝑ totum.85.dis.florenti
nuȝ.7.q.i.episcop⁹ de loco.ex̃ de renũ.
admonet. A. hoc.c.nõ videt̃ ibi hẽri
Et idem qd̃ in hoc.§.nõ.in sum.eo.ti.
q.2.vbi ẽt pȝ ꝙ id qd̃ seq̃t̃ fuit dcĩ glo
Ray. B. Hodie tñ de ɔsuetudine licẽ
tia non petit̃. Porro de trãsitu vni⁹ re
ligiõis ad aliã hẽs.s̃.religio.5º ꝑ totuȝ.
Nõ ꝙ q trãsit de una ecclesia ad aliaȝ
de minori ad maiorẽ trãsire dȝ.93.dist.
legim⁹.ex̃ de trãsla.c.ꝑ̊. Et tunc aliquis
ꝑlatus dr̃ trãslatus cũ est confirmat⁹
z obtinuit corpalem possessiõem.21.q.
2.siqs iã translatus.z ibi hoc nõ glo.
B. Et tunc nihil dȝ hẽre cõe cum prio
ri eccl'ia.ut ibi dr̃. Sec⁹ si non hȝ corpa
lẽ possessionẽ.93.dis.siq ep̃i. Et de hoc
etiã ex̃ de elec.cum in cunctis.

Treuga.

Qui tẽpore treu
ge bona sua per
mare siue ꝑ terram auferunt
sarracenis.rapinam cõmittunt z ad re
stitutionem tenent̃.z possunt puniri a
principe cuius treugam frangunt:q2
fides etiam hosti seruãda est.23.q.i.no
li.22.q.4. Innocens.

Utela.

Triplex est tu
tela.s.testamẽ
taria.ut quãdo pater dat tuto
reȝ filio ĩ testamento. Item legitima
ut que defertur a lege.ut cum nullus
est tutor per testamentum tunc qui ꝑ̊
loco debet succedere huic ab intestato
tenetur suscipere tutelam huiusmodi
Item datiua.ut quando nullo tutore
dato in testamento.uel non extantib⁹
consanguineis ad tutelam idoneis iu

dex ex officio suo dat tutorez. Et durat tutela usqz ad completum .14. annum pupilli. et inde incipit cura: que durat usqz ad .25. annum. A. Dicta differentia tutelarum ponitur etiam in sum. li bro 2º ti. 8. q. 2. sm glo. Ray. Et hec materia late tractat. in Insti. de tute. per totum cum multis sequentibus ti. usqz in finem primi libri. B.

¶ Utrum clerici teneantur suscipere aliquam tutelam. Rº sm Jo. distin. 86 c. fi. Nullam coguntur recipere. legitimam tamen possunt recipere si volunt. ut in dicto. c. fi. Et est hoc privilegium clericorum qz licet possint succedere alicui ab intestato. non tamen tenentur recipere tutelam. licet in laicis aliud obtineat. C. de legit. tuto. Auten. sicut hereditas. A. Predicta nõ. glo. in dicto. c. fi. Notantur etiam in sũ. in dicta. q. 2. sm glo. Ray. Glo. etiam in dicto. c. fi. dicit qz clerici non possunt testamẽtariã nec dativam recipere per c. Cyprian'. 21. q. 3. quod bene facit. B.

¶ Utrum episcopus vel monachus possit recipere tutelam. Respondeo secundum Johan. ubi. s. Episcopus vel monachus. etiam volens non potest recipere tutelam legitimam. ut in Auten. de sanctis episcopis. §. deo autem. amabiles. Vel dic qz illi auctentice derogatur per illud decretum dis. 86. pervenit. ita qz si velint possint recipere legitimam, sed non dativam vel testamentariam. Sed ad tutelam comunẽ miserabilium personarum omnes clerici vel monachi tenentur. vt in dicto c. pervenit. et. 88. distin. c. p. et c. episcop' gubernationem. A. Ibi dicitur. Episcopus gubernationez pupillorũz et viduarum ac peregrinorũ non p. seipm sed per archipresbyterũz aut archidiaconũ agat. Et hic tex. facit qz episcop' non potest administrare tutelam etiã legitimam per seipsum. Et ita potest intelligi dictus. §. deo autez. Per alios autem sic. Et ita intelligatur. c. pervenit. ubi etiam glo. nota. que et in isto. §. habentur votantur etiam in dicta. q. 2. secundum Ray. Et addit glo. eius qz monachi seu alii religiosi põt recipere tutelam miserabilium personarum et etiam legitimam de consensu tamẽ platorum suorum. et nõ al'. 12. q. 1. non dicatis. B.

Turpe lucrum vide. supra elemosyna pmo. §. vlt. et supra restitutio p. §. antepenul. A. et ibi de hoc latius in additione. B.

Vana gloria. req re. s gloria vana. Item de vestibus. i. vestis. A. et latius. s. ornatus i additione. B.

Vasallus dicit ille q hẽt feudũ ab aliq ut supra feudum.

Velatio virginum vide infra virginũ consecratio. §. pmo.

Venatio vtrum sit licita. Respondeo sz Hostien. Venatio si fiat tẽpore quo debent homines esse in ecclesia et orare est omnibus interdicta. 86. dis. §. an putatis. de consecra. dist. 3. irreligiosa. et distin. 5. ieiunium. Et intellige nisi esset necessitas. ut si fames urgerz vel bestie vastarent homines vel segetes. C. de fer. l. 3. A. Idem in sum. liº 3º. ti. 29. q. 12. secundum Hostien. B. Aliis autem diebus licita est laicis. A. s. pro carnibus et pellibus habendis. alias non secundum Ray. et Goff. ut in dicta. q. 12. B. sed clericis illicita. tamen causa sanitatis et recreationis esset licita nisi esset nimis frequẽtata aut clamorosa. extra de cle. vena. c. primo et 2º. A. In his. c. et in. c. pmo extra ne cleri. vel mona. satis claret qz omnibus clericis indifferent venatio interdicit sive cũ canib' si ve cũ avib'

licz aliq senserint sine iuris tn̄ auctoritate q clerici q̄n̄q possent cā recreatōnis venari. vt in dcā. q. 12. B. Epis vero omnino ꝓhibita est. vt ibidē notat p̄ſa ꝯtra venatores clericos. 86. di. c. qui venatoribus. 7. c. se. A. Hic clarius ut nōt glo. 86. dis. qui venatorib' sup ꝟbo venatoribus. qd̄ 7 positū est s̄. ferie. §. 6. in additōe. Predcā etiā tāguntur in dcā. q. 12. B.

¶ Utr̄ serui teneant obedire dominis venari volentibus tribus ꝓhibitis. R° sz Guil. Non tenent serui obedire dn̄is in rebus illicitis quale est hoc cōtra illud. Primū querite regnum dei. Idē in sum. co. ti. q. 13. Uſ tamē q excusent a pctō in talibus si cogunt p istrumentū. ut. s̄. ferie. §. 8°.

Venditio. Utruz liceat vendē arma venena. ornamēta. taxillos. scachos. serta. 7 hi'. vide. s̄. negociatio §. 5. 7 sequentib'. De auro alchimico. s̄ emptio. §. 5. in medio. De venditiōe facta sub mō vel sub cōditōne. s̄. donatō p̄. §. 5°. Utr̄ liceat emere vl' vendē nūc ad certū terminū dande rei vel dandi pcii. 7 multa talia. vide. i. vsura 3°. p totū. 7. s̄. emptio.

Beneficium vide sup maleficium. 7 supra sortilegium 2°.

Veniale peccatum vide supra peccatum 3°.

Verberatio vide sup p cutere.

Vestis Utruz circa exteriorem apparatum vestiū siue aliorum hi' possit esse virt' 7 viciū. R° ſm Tho. scd̄a scd̄e. q. 169. In reb' exteriorib' potest esse peccatū imoderantie dupliciter. Uno mō p cōpatōnem ad ꝯsuetudinē hominū cum qbus aliquis viuit. Un̄ dicit Aug'. 3° ꝯfess. Que ꝯ mores hominū sunt flagicia p morum diuersitate fugienda sunt. vt pactuz inter se ciuitatis 7 gentis cōsuetudie uel lege firmatū. nulla ciuis aut peregrini libidine violet. Turpis est. n. ois pars vniuerso suo non ꝯgruēs. Alio mō potest esse immoderatio ex inordinato affectu mentis. ex quo q̄n̄q contingit q homo nimis libidinose talib' vtat. et hoc siue ſm consuetudinē eoꝝ cum q̄bus viuit. siue etiam p̄ter ꝯsuetudinē eoꝝ. Contingit aūt ista inordinatō affectus tripliciſ q̄tum ad supabūdantiam. Uno mō p hoc ut homo ex superfluo cultu vestiū gloriam hominū q̄rat. put. s. vestes 7 alia hi' homini pertinent ad ornatum quedā. Un̄ Greg. dicit in omelia. Sunt nōnulli qui cultum subtiliū p̄ciosarūq vestiū nō putant esse peccatum. quod videlz si culpa non esset neq̄q sermo dei tam vigilanſ exp̄meret q diues qui torquebatur apud inferos bysso 7 purpura i dutus fuisset. Nemo quippe vestimēta p̄cipua vel p̄ciosa. s. excellentia statum ꝓpriū nisi ad inanē gloriā querit. Alio mō scd̄m q hō p supfluū cultū vestiū querit delicias ſm q vestes ordinant ad corporis fomentū. 3° modo ſm q nimiā sollicitudinē apponit ad exteriorē cultū vestiū ēt si non sit aliqua inordinatō ex p̄te finis. Ex p̄te q̄z defectus potest esse duplex inordinatio ſm effectū. Uno mō ex negligētia hominis qui non adhibet studiū vel laborē ad hoc q exteriori cultu vtaſ ſm q oꝫ. Unde p̄hus 7° ethicoꝝ. dicit q ad molliciē p̄tinꝫ q aliquis trahat vestimentū p terrā ut non laborꝫ eleuando ipsū. Alio mō ex eo q ipm ōfectū exterioris cult' ad gloriā ordinet. Unde dicit Aug'. ꝯ sermone dn̄i i mōte. Nam non in solo rerū corporaliuz nitore atq pompa: sed ēt in ipsis sordibus 7 luctuosis esse posse iactantiaz 7 eo piculosiorez quo sub noie seruitutis dī ꝺcipit. Et p̄hs dicit q supabundantia 7 defectus inordinat' ad iactātiam p̄tinet. A. De hac materia ornatus tam viroꝝ q̄ mulierū 7 vestiū

⁊ aliarū rerum latius dictū est supra.
ornat᷒ in additione magna. B .
¶ Utruȝ aliquibus liceat uti uilibus
aut semꝑ sit peccatuȝ. R° ꝫ Tho. ubi
s. peccat qui uilioribus uestibus utit̄
q̄ȝ ceteri. si hoc faciat ꝓpter iactantiaȝ
uel superbiā ut se ceteris p̄ferat. Uitiū
eni superstitionis ē. Si aūt hoc faciat
ꝓpter maceratōnem carnis. vel humi
liationē spiritus. ad virtuteȝ temperā
tie pertinet. Precipue auteȝ competit
vilibus vti his qui alios verbo ⁊ exē
plo ad penitentiam hortant̄. sicut fue
runt prophete de quibus apl'us dic̄ ad
Hebr. xi. Circuierunt in melotis ⁊ pel
libus caprinis. Et glo. Math. 3° dicit.
Qui penitentiam predicat habitū pe
nitentie pretendat.
¶ Utꝝ constituti in dignitatibus vel
ministri altaris debeant vti preciosio
ribus vestibus. R° ꝫm Tho. ubi. s. In
eis non est uitiosum sed potius debitū
ad significandā excellentiam sui mini
sterii uel cult᷒ diuini. A. Istud ſȝ po
tius debituȝ. non est verbum Tho. ut
patet ꝑ eundem scd̄a scd̄e. q. 169. arti. p̄
ad fi. Potest tamē verificari in quātuȝ
ꝯpetenter deceat. maxime vt depura
ta ad diuinuȝ cultum sint munda ⁊ ni
tida. vt ex̄ de custo. eucha. c. reling. B
De vestibus ⁊ sacerdotum paramentis
ꝯsecratis habes. s. consecratio. 5°.
¶ Utruȝ mulieri liceat vti veste viri
li? R° ꝫm Tho. scd̄e. q. 169. Non. nā cul
tus exterior vt predictū est in. §. p̄. ꝯpe
tere debet conditioni persone ꝫm con
suetudinem cōem. ⁊ ideo de se vitiosū
est q̄ mulier vtatur veste virili vl' ecō
uerso. Quod ⁊ spāliter ꝓhibet̄ Deut°
22° quia gentiles tali habitu vtebant̄
ad idolatriam. Potest tamen hoc quā
doq̄ȝ fieri sine peccato ꝓpter aliquā ne
cessitateȝ. vel causa occultādi se ab ho
stibus. vel ꝓpter defectum alteri᷒ ve
stimēti aut aliud huiusmodi. De orna
tu ꝟo mulierum supra ornatus. A.
⁊ ibi latius in additionibus. B

Vicarius. In quibus ca
sibus q̄s possit
ecclesie per vicarium deserui
re. R° ꝫm Hosti. Regularit̄ residere d̄
bet. vt dictū est supra. residentia. §. pe
nulti. ⁊ vlti. A. Et melius in p̄ncipio
B. Potest tamē in casibus per vica
rium deseruire. Primus est rōne occu
pationis. Hac occasione excusat̄ ep̄us
qui in ecclesia cathedrali hȝ aliqueȝ lo
co sui. ⁊ ip̄e in camera sua dicit horas ⁊
postea expedit occurrentia. Hoc ideȝ
intelligo de quolibet legitime occupa
to. ex̄ de cele. miss. c. p̄. Debȝ tn̄ ep̄s cele
brare ī eccl'ia die dn̄ico. ⁊ aliis p̄cipuis
festiuitatibus nisi excuset necessitas. 7
. q. i. tp̄is. in fi. 2᷒ est rōne statuti siue cō
suetudinis. ar. ex̄ de consti. cū oēs. in fi.
3᷒ ē rōne priuilegii siue dispēsatōis. ex̄
de fi. p̄sby. ꝓposuit. Hunc casū frequē
ter ꝯcedit papa hn̄tibus pl'ralitatē bn̄
ficioꝝ ⁊ addit. dū tn̄ cura aiarum nō ne
gligatur. ⁊ ecclesiis faciat per vicarios
idoneos deseruire. Et nō q̄ h̄ casus cū
p̄cedēti non hȝ locū si eccl'ia fuerit ꝫui
toribus destituta. ex̄ de cle. nō resi. cuȝ
ad hoc. Ex q̄. n. ꝯsuetudo cepit eē irratō
nabil' ⁊ eccl'ie onerosa tenēda non est.
ex̄ de ꝯsue. c. p̄. ⁊ fi. 4᷒ qn̄ ep̄s habȝ sub
se hoies diuersoꝝ rituū ⁊ linguaꝝ. Nā
illis hȝ per vicariū deseruire. ex̄ de off.
ordi. qm̄. 5᷒ qn̄ quis habȝ p̄bēdā ī eccle
sia cathedrali cui annexa ē eccl'ia ꝑro
chialis. Nā talis in eccl'ia cathedrali d̄
seruiet. ⁊ in ānexa deseruiet ꝑ vicariū.
ex̄ de p̄bē. extirpāde. §. q ꝟo. ⁊ c. exposu
isti. 6᷒ est rōne defect᷒ siue debilitatis
supuenientis. 7. q. i. c. i. ex̄ de cle. egro. c. p̄.
pl't. ⁊ vlti. 7᷒ qn̄ necessario hȝ ꝓficisci.
vt q2 cruce signat᷒ est. ex̄ de voto. c. fi.
A. Et ibi pȝ q̄ hoc ē veꝝ qn̄ ꝑ clerico
rū suoꝝ absn̄tiaȝ eccl'e enormit̄ nō ledū
tur. ⁊ ipi cl'ici pn̄t terre sancte vtiles eē
ꝟbo parit̄ ⁊ exēplo. B. Et sil'r qn̄ ꝓfi
cisci hȝ vtil'r ⁊ honeste. vt cā studioꝝ si
ue ꝑegrinatōis. ⁊ de lnia p̄lati. ex̄ d̄ cle.
nō resi. relatū. de ꝯse. dis. 5. nō oȝ. Aliqui
ponunt plures casus ſȝ isti vident̄ esse

principaliores. A .qꝛ ⁊ alii ad istos
possunt reduci.⁊ om̄es ad hoc gn̄ale.vȝ
qn̄ rōnabilis vrget necessitas.ex̄ de re.
iurꝭ.quod nō ē.⁊ potest colligi ex his q̄
nō.in sum. li.° ꝑ ti.7.q.30.ubi ⁊ supradi
cta oīa ponūt̄ bȝ Hosti.Gof.⁊ Ul.
¶ Quis ē vicari⁹ ꝑpetuus? R.° Talis
ē q curā hȝ eccl̄ie cui⁹ vicarius ē.ex̄ de
offi.vi.ex parte. A .Meli⁹ dic ꝙ ille
ē ꝑpetu⁹ vicarius q ↄstituit̄ auc̄te epi
⁊ nō ad tp̄s.ex̄ ꝺ offi.uica.ad hec. ⁊ iste
hȝ curā eccl̄ie.⁊ reliq̄ que sequūt̄. B.
Un̄ q̄si ius hȝ i eccl̄ia.ex̄ de fide. instru.
ꝑpetu⁹.Et hn̄s ꝑpetuā uicariā aliā ha
bere non pōt.ex̄ de offi.vica.ꝓuideas.
ex̄ de rescrip.postulasti. A .In ꝺcō.c.
ꝓuideas.dr̄ ꝙ null⁹ ꝑmittat̄ hr̄e plr̄es
uicarias simꝉ.nec distinguit̄ inter ꝑpe
tuam ⁊ non ꝑpetuam. B .Nec sine
cā pōt amoueri.ex̄ de offi.uica.ad hec.
Itē si talis uicarius accipiat aliquā ec
clesiā cum cura perdit uicariā.Et debȝ
habere.25.ānos.⁊ ꝓmoueri ad sacerdo
tiū sicut si esset rector ordinari⁹.Alꝛ pri
uatus est.vt in cle.q̄ de ecclesiis.ex̄ eo.
A .Et ibi pȝ ꝙ hoc ē veꝝ quo ad vica
rias ꝑpetuas ꝑochialiū ecclesiaꝝ. B
De ordinario aūt rectore hr̄.s̄.eccl̄ia 2.°
¶ Utꝝ prelati possint vices suas sub
annuo censu ↄcedere. R.° Nec ep̄s nec
archidiaconus nec alius ꝑlat⁹ hoc pōt.
ex̄ ne ꝑla.vice.su.c.ꝑ.2.°⁊3.° Cum.n.tale
ius sp̄uale sit nō est dubiuȝ ꝙ ꝓ eo ali
q̄d dare vel recipere simonia ē. A .bȝ
Ray.q ⁊ addit. Ubi aūt aliq̄d dat̄ vel
tenet̄ nō ꝓ iurisdictōe:sȝ in signuȝ sub
iectionis antiq.nō est simonia.ut extra
de relig.do.ↄstitutꝭ.⁊ in sum.li.°ꝑ.ti.2.°.q
.i. B .Sȝ ꝙ ep̄s ↄmittat alicui pure
⁊ simplr̄ vices suas ⁊ tali vicario cōsti
tuat salariū.non ē peccatū.sȝ poti⁹ ad
hoc tenetur.12.q.2.caritatē.Et vt dicit
Hosti.sicut ꝓ cōmissione iurisdictiōis
non licȝ recipere certā pecunie quanti
tatē.ita multo minus licȝ recipere quo
tā.i.ꝑtem ꝓuentus. A .Predictꝭ cō.
Gof.⁊ Inno.addēs ꝙ si prelatus sic di
ceret.tu exercebis iurisdictionē talem
⁊ ego ꝓ salario tuo dabo tibi centuȝ.⁊
dabis mihi totum lucrū licitum ē.vt i
dicta.q.i. B .
¶ Utꝝ rector ecclesie possit ↄductori
fructuū cōmittere vicariā siue curam
aiaꝝ.uide.s̄.simonia.4.°§.pl̄t.
¶ Utꝝ vicari⁹ ecclesie possit alteri cō
mittere vices suas? R.° Non pōt.nisi si
cut ⁊ delegatus subdelegare.de q̄ vide
s̄.delegare.§.pl̄t.Uicarius q̄ꝙ epi non
posset alteri cōmittere absolutiōem a
pc̄tis.⁊ alia q̄ in ꝺ.§.dicūt̄.q̄ itelligēda
sunt ꝙ non pōt ex iure cōi:sȝ bn̄ pōt ex
spāli ↄmissione:ut habet̄.s̄.cōfessor.ꝑ.
§.antepl̄t.in fi. A. Cō.predictis Al. B

Idua.

Quot mōis dr̄ vi
dua? R.° bm̄ Alb.
Quatuor mōis.Nam est que
dam vidua corpore:sȝ inhonesta men
te.i.Thimotꝭ.5.° Uidua q̄ in delitiis est
viuens mortua ē.Et est vidua corꝑe.sȝ
nupta mēte.hec ↄparat̄ coniugatꝭ.Et ē
vidua corꝑe ⁊ mente.⁊ de talib⁹ aplꝰs
.i.Thimotꝭ.5.° Uiduas honora q̄ ꝟe vi
due sūt.4.° ēt modo dr̄ vidua qn̄ tal̄ est
terreno auxilio destituta. A .Et sic ē
vidua mēte ⁊ corpore ⁊ terrēo auxilio
ꝓpter pauꝑtatem.cui debet̄ subsidiū
ab eccl̄ia bm̄ eundē Al.⁊ in sum.li.°3.°ti.
34.q.287. B .Et istis duobus vltis
mōis dictis viduis debet̄ fructus.60⁹.
de quo habet̄ Math.13.° Naȝ ꝟginib⁹
cōpetit fructus centesim⁹.⁊ coniugatꝭ
tricesim⁹.vt ⁊ Tho.ponit i.4.°dist.49.

Indicatio

vtꝝ sit lici
ta? R.° bm̄
Tho.scd̄a scd̄e.q.108.Dicēduȝ
ꝙ si intentio vindicātꝭ ferat̄ principa
lit̄ in malū alteri⁹ de quo vindictaȝ su
mit.⁊ ibi q̄escat non ē licita:qꝛ hoc ꝑti
net ad odiū quod repugnat caritati q̄
ōēs hoīes debemus diligere.Nec excu
sat̄ aliq̄s ꝙ odit odiētes se.hoc.n.esset
vinci a malo qd̄ aplꝰs ꝓhibet. Ro.12.°
Si ꝟo itentio vīdicātis ferat̄ ꝑncipalr̄
ad aliqd̄ bonū.puta ad emēdatōȝ pec
cātꝭ.vl̄ saltē ad correctōeȝ ei⁹.⁊ q̄etem
alioꝝ.⁊ ad iusticie ↄseruatōeȝ.⁊ dei ho

noȝē.pōt vindicatio eē licita .aliis ꝟua
tis debitis circūſtantiis.hec Tho.s.ꝙ
fiat ꝑ illū cui licȝ utpuṭa ꝑ iudiceȝ.obſ
uato i oibꝰ iuſto ꝓceſſu.ꝛ iuſta cōdēna
tione. A .Nā ꝛ i cāis iuſtis ꝟuādꝰ eſt
iuriꝭ oꝛdo.ex̄ ō ſen.exco.ſacro. B .Qn̄
maloꝝ iiurie tolerāde ſūt.vide.s̄.pati
entia,§.2º. Et qūo itelligaꝰ. q te ꝑcuſſe
rit i una maxilia ꝛc. ibideȝ. §.3º. Qualr̄
ēt vindicādū ſit aduerſus mltitudineȝ
vide ſup̄ coꝛꝛectio p̊.§.pl't.

Irginitas.

qd ſit? Rº. ꝟȝ Ambº. in
liº. de ꝟginitate. Uirginitas ē
exps ꝯtagiōis itegritas. Scdȝ ꝟo Aug
i liº. de nuptiis ꝛ cōcupiſcētia. Uirgitas
ē i carne coꝛꝛuptibili ꝑpetua icoꝛꝛupti
onis meditatio. A .Et ex his pȝ ꝙ ꝟ
ginitas itegritas ē carnis atteſtās icoꝛ
ruptōeȝ mētꝭ.vt i ſū.liº.3º.ti.3.q.is.ubi ēt
p̄dcā ponuꝰ. Et dr̄ ꝑpetua. ut nullo un
ꝙ tꝑe iteruenēit ēt mētal' coꝛꝛuptio.al'
ꝓ illo tꝑe fuiſſȝ amiſſa ꝛ non eſſet me
ditatio perpetua. B .

Utꝝ violētiā paſſe amittāt ꝟgitatē
Rº. ꝟȝ Tho.i 4º.di.33. Que ꝑ uiolētiaȝ
coꝛꝛūpūꝰ ſiue ab hoie ſiue a demone i
cubo ꝟgitatē nō amittūt.ſi q̄tū pn̄t re
nitāꝰ.ꝛ q̄tū pn̄t ꝯſuēt coꝛpꝰ a coꝛꝛupti
one.vl' ſaltē mētē a ꝯſenſu. Idē Al. A
a cubō qđ ē ſolidū dr̄ cubꝰ bi.ꝛ ē q̄dā fi
gura ſolida certe altitudīs.lōgitudis ꝛ
latitudis ꝟȝ Catholicō. Foꝛte ē qđdā ſi
gnū nigromāticū. Et idē qđ hic nō.i ſū
eo.ti.q.23. Tales tn̄ n̄ ꝯſecrāꝰ inꝰ ꝟgies
vt in.c.ſe.§.p̄. B

Utꝝ ſola mēte poſſit amitti ꝟgitas
Rº. ꝟȝ Tho.ſcđa ſcđe.q.152. Cōtigit inꝰ
dū ex actu mētꝭ cogitātꝭ ō cōꝛuptione
carnis ꝛ itēdētꝭ delectatōȝ ipiꝰ expiri.
ꝙ caloꝛ exciteꝰ ꝛ ſemē diſtillet.ꝛ tc̄ ſin̄
dubio ꝟgitas ē amiſſa. Si āt coꝛꝛuptio
ſiſtat i actu mētꝭ ꝯſētiētꝭ.amittiꝰ qdeȝ
ꝟgitas ꝟm illđ foꝛmale qđ hȝ i mēte.n̄
āt rōe eiꝰ qđ ē māle i ipa. Un̄ tal' n̄ pōt
dici virgo niſi mālr. Et iō hec ꝟginitatꝭ
amiſſio pōt recupari.n̄ āt illa i q ēt illđ
qđ ē māle ſubtrahiꝰ. A .dic clariꝰ ꝙ

ēt ſola mēte amittiꝰ ꝟginitas. ſȝ tn̄ re
cuꝑabil' ē.qꝛ mā ſeu obiectū hꝰ ꝟtutis
manet.ſ.incoꝛꝛuptio carnis.iō cū redit
ad ipm volūtas redit ꝛ ꝟginitas.vt pȝ
i Johē euāgeliſta.quē de nuptiis volē
teȝ nubē vocauit dn̄s vt dicit Hieroꝰ.
Quocūq aūt mō qs volūtarie ꝑfectā
ꝓcuret pollutōem ꝑdiꝰ irrecuꝑabiliꝰ
ꝟginitas ꝟm Al. Tho. Ul. ꝛ glo. Ray. vt
in ſum.eo.ti.q.24. B

Utꝝ puelle i annis puerilibꝰ aliqd
carnale ꝯmittentes ꝑdāt ꝟginitatem.
Rº ꝟȝ Al. Nō.qꝛ nō ē i eis ꝯſilii ōlibatō
nec etas patiꝰ talē delectatōis ipetum
A .Hoc foꝛte veꝝ an̄ ſeptēniū cū non
dū ſūt doli capaces.al' ſecꝰ. Un̄ Ul. dic
ꝙ ꝟginitas amittiꝰ nō ſolū ꝑ quēcūq
actū ꝑ quē pollutio volūtarie ꝓcuraꝰ
ſȝ ēt qn̄ ſine eo delectatio coitꝰ perficiꝰ
ſicut faciunt illi qui an̄ etatē vl' tēpus
ſemis ꝑ ſuiipoꝝ turpē actū,hiꝰ delecta
tōem i ſe ꝑficiūt uel ab aliis i eis hoc fi
eri ꝑmittūt. Alii tn̄ aliꝰ ſentire videnꝰ
vt i ſum.eo.ti.q.19. q̊ꝝ dictuȝ pōt intelli
gi reſpectu etatꝭ infantie. vt tactū eſt.
Itē ꝟm Ul. lȝ aliqui dixerint ꝟginitatē
recuꝑabilē qn̄ ꝯpleꝰ delectatio ſin̄ pol
lutōe ꝓpꝰ defectū etatis. tn̄ ꝯtrarium
veꝝ ē.qꝛ coꝛꝛuptio nō ē ex pollutōe ni
ſi rōne cōiuncte ſibi delectatiōis a qua
oimodā imunitatē ducit ꝟginitas: vt i
ſum.eo.ti.q.24. B.

Utꝝ a patiētibus fluxū ſemis ꝑdaꝰ
ꝟginitas. Rº. ꝟm Tho.ſcđa ſcđe.q.152.
Semis reſolutio ſi ꝓuēiat p̄ter ꝓpoſi
tū mētꝭ vel in doꝛmiēdo. vel ꝑ violen
tiā illatā cui mēs nō ꝯſentit q̄uis caro
delectatōeȝ expiaꝰ.uel ēt ex infirmita
te.ut i his q fluxū ſemis patiūꝰ.nō ꝑdi
tur virginitas.qꝛ talis pollutio non ac
cidit ꝑ impudiciciā quā virginitas ex
cludit. A Con. Al. dicens.qꝛ ſunt q̄dā
q ad ſimplicē aſpectū viri vel ad locu
tōem vel ad confeſſionē etiā cū ſint in
ꝓpoſito ſcō.vl' nolentes peccare diſtil
latōem humoꝛis ſentiunt.ꝛ tales non
coꝛꝛūpuntur.eo ꝙ non fit ex ꝓpoſito
nec uolūtate cōpleta. Sȝ tn̄ ſuadendū

ē eis ꝙ se tēperent a virorū aspectu ⁊ ↄfabulatione. ut in sum. e. ti. q. 21. B

Utrū cognite i ebrietate vel sōno ꝑdāt ꝟginitatē. R° sꝫ Tho. in 4.° dist. 33. Sicut ꝑ pollutōeȝ in sōno non amittit ꝟginitas: ut nūc dcm̄ ē. sic̄ nō ē de mulieribus q̄ in ebrietate uel dormiētes a viris cognoscuntur. nisi forte hac intētione iuerint dormitū ut a viris cognoscerent. A. uel ēt si postea placeret eis fuisse cognitas. sicut ⁊ de pollutiōe nocturna dicit Ul. ut i sū. e. ti. q. 22. ⁊ positum est. s. pollutio. in principio. in additione. B.

Virginum consecratio.

Quare solus eps̄ uirgines cōsecrat? R° sm̄ Tho. in 4.° di. 38. Sicut ꝑ mr̄imonium carnale representatur mr̄imonium spirituale inter xp̄m ⁊ ecclesiam q̄tum ad fecunditatē. ita ꝑ uelationem virginum representatur idē mr̄imonium spirituale q̄tum ad eius integritatem. ut pꝫ per omnia que ibi ꝓferuntur ⁊ gerunt. Et ꝓpter hoc sol' eps̄ ꝟgines velando disponsat. nō sibi sꝫ xp̄o q̄si spōso panymph' ⁊ amic'. Et qꝛ integritatis significatio plene pōt eē solū in ↄtinētia ꝟginali sꝫ semiplena i uiduali. ꝓpt̄ hoc uiduis dat aliq̄d uelū sꝫ non cū illa solēnitate qua ꝟginibus dat. A. Idē i sū. li. 3.° ti. 3. q. 14. B

Utrū uiolent corrupte debeāt consecrari? R° sm̄ Al. Licet tales ꝟginitatē nō amittāt nec ꝟginitatis aureolā. non tn̄ ↄsecrāt. Et rō ē. qꝛ in illo actu difficile ē ira reniti ꝙ uolūtas nō alliciat aliqualem ↄsensuȝ. Unū cū de pleno dissēsu ↄstare non possit ecclie. iō statutuȝ ē ut tales hūiliter abstineāt a ↄsecratōe 32. q. 5. ille familie. ⁊ 15. q. 1. siquis nō iratus. Con. Tho. in 4.° di. 33. ⁊ scd̄a scd̄e. q. 152. A. Idē in sum. eo. ti. q. 15. ad fi. B.

Utrū possint ↄsecrari occulte corrupte. q̄rū ↄsecratio sine scādalo itermitti nō pōt. R° sm̄ Tho. in 4.° di. 33. Occulte corrupte. siue a viris. siue alio q̄cūq̄ mō nulla ten' uelande sūt. qꝛ ꝓpt̄ scandalū vitandū nō debēt sacra ecclie vl' sacralia uariari. Sꝫ sicut q̄dā dicūt potest aliqua cautela adhiberi ad vitandū scandalū. ut. s. illa q̄ non sūt de suba ꝟginal' ueli fiāt. ut ē accēsio cādelaꝝ ⁊ hi° uitatis occulte illis q̄ sunt de suba. pura ꝟba q̄ dicunt in veli ipositione. ⁊ ꝙ nomē ꝟginitatis i castitateȝ mutet. ⁊ hi'. Con. Al. sic̄ ⁊ Hosti. ⁊ Gof. Nec ē tenenda snīa Guil que aliud dicit. A Idē in sum. eo. ti. q. 17. vbi etiā additur ꝙ carne corrupte ex dispensatōne epi vel eius cui sup hoc vices suas ↄmisit pn̄t suscipere modū veli ꝟginalis. nec hoc ipm̄ lꝫ sine dispensatione. sꝫ veluȝ ꝟginū nullo mō licet suscipere. Et sub dit. Caue tn̄ tibi a glo. hic que aliud dicit. ēt glo. Ray. ꝙ occulte corrupte añ ↄsecratōem vel post debent hūilit ab stinere ab hi' officiis q̄ solis ꝟginibus ↄsecratis solēt sꝫ consuetudinem mōasterii ↄpetere donec cuȝ eis fuerit sup hoc ꝑ ep̄m dispēsatum. Nō tn̄ hi' ꝟgines ↄsecrate ordinē aliquē habēt. B

Utrū i ↄsecratōe ꝟginū det gr̄a. R° sm̄ Tho. vbi. s. In cōsecratiōe ꝟginuȝ sicut ⁊ in vnctōe regū ⁊ hi' bn̄dictōib' alis dat gr̄a. nisi sit ipedimentuȝ ex ꝑte suscipiētī. Sꝫ hec tn̄ nō dicunt sacra qꝛ nō sunt istituta ad curationem morbi pctī sicut sunt sacramēta. A. Idē in sum. eo. ti. q. 16. B

Quo tp̄e possit fieri ꝟginū cōsecratio? R° sꝫ Hosti. in die ep̄hiaꝝ. ⁊ i tota hebdoada r̄surrectōis. i natalib' ap̄lorū. ⁊ i dieb' dn̄icī. sꝫ tn̄ nc̄citate puta lāguore iminēte pn̄t q̄libꝫ tēpe ↄsecrari. 20. q. 1. deuotī. ex̄ de tēp. ordi. c. ꝑ. A. Lō. Gof. ut in sū. eo. ti. q. 15. B

Vis et metus.

Uis ē maioris rei iper' q. repelli n̄ pōt. ff. ꝙ met' cā. l. 2. De metu āt q̄d sit. uide. s. met'. §. 1. Utrū liceat vi vi r̄pellē. hēs. s. bellū ꝑ. § 6.° ⁊. s. excōica° 2.° §. 2.° ꝟ. 9.° ⁊. s. homicidiū. 1. §. 5. Que ē vis vl' met' excusans. ⁊ met' q cadit in ↄstātē viꝝ. s. met'. §. 2.° ⁊ q̄uo ipediat mr̄imoniuȝ. s.

impedumentum.x°

Visitatio Archiepus epus vel alius platus visitans ecclias. ꝓponet ꝟbuꝫ dei. ꝛ q̄ret de vita ꝛ ꝯuersatiōe ministrātiuꝫ i ecclīis absqꝫ coactiōe iuramenti sꝫ salubꝛit monēdo. Si q̄s iuenerit i fames. si ipe nō ē oꝛdiari⁹ denūciet oꝛdiario. Notoꝛia si iuenerit coꝛrigat. A .cū sup his mēito notari possit oꝛdinarioꝝ negligētia. cū examiatiōe nō egeant. vt. in. c. quod seq̄r. B ex̄ de censi. romana. lib° 6°.

Utꝝ visitās possit recipe ꝛ exigere ꝓcuratiōeꝫ a locis visitat]. R°. Sic: extra ꝺ censi. romana lib° 6°. Et potest recipere a volēte dare pecuniaꝫ pꝛo sūptibus moderatis dieb⁹ quibus visitat sꝫ non licet nisi vnaꝫ ꝓcurationeꝫ recipe vna die etiaꝫ si plura loca visitet ꝛ quilibet locus sit sufficiens. ex̄ de cēsi. felicis. li° 6°. Qō si epus visitet p aliuꝫ visitati ēt tenenꝛ ministrare expensas isti visitanti. ex̄ de offi. oꝛdi. si eps. li° 6°. Sꝫ eps nil pꝛoꝛsus pōt exigere ab his q̄s nō p se visitat vt ibidē dicitur.

Utꝝ visitans possit recipere pecūiā R° Si ipi uel sui familiares recipent pecuniā uel muneta p̄ter id q̄ð nūc dictū ē. seu ēt ꝓcurationem reciperet nō visitādo. ipe tenet. A .s. recipiens. ut in. c. exigit. de quo. ī. B .dupluꝫ restituere illi ecclesie. A .s. a qua est recepτū. vt. ibi. B .ī. menseꝫ. alioqui epi ꝛ superioꝛes differentes sic restituere sunt interdicti ab ingressu ecclesie ifeꝛioꝛes sūt suspensi ab officio ꝛ bñficio quousqꝫ plenarie satisfaciāt. ꝛ nulla remissio hic valet. A .s. eoꝛum quibus faciēda ē restitutio: vt in. c. q̄ð sequiꝛ. B .ex̄ de cēsi. exigit. li° 6°.

Qūo ꝛ quotiens archieps possit ꝓuinciā suā visitare. R° pmo tenet visitare diocesim ꝓꝑiam erga ecclesias maioꝛes ꝛ minoꝛes ꝛ eaꝝ populos salte ꝯuocādo de plibus locis ad vnū congruū. Postea lꝫ ei visitare suffraganeos ꝛ eoꝝ dioceses: sꝫ vna diocesi visitata in toto vel in parte non potest ad eā visitandam reuerti nisi omnes ꝛ sua iteꝝ fuerint visitate. A .s. quas secure visitare poterit etiā si iaꝫ denuo fuerint visitate: vt in. c. romana. de quo. ī. B .Sꝫ si foꝛte aliqua ecclesia visitate diocesis indiguerit iteꝝ pꝛius pꝛedict] aliis uisitari. tūc pōt redire ad illaꝫ si a diocesano fuerit requisitus. vel de consilio ꝛ assensu omnium suffraganeoꝛū aut maioꝛis partis. aut si difficultateꝫ adhibuerint ꝯfidenꝛ petatur lnia a papa. Sed post visitatōem oīum diocesū licitum est ei visitationem iterare. ꝓ⁹ tamen requisito suffraganeoꝝ cōsilio ꝛ deliberatione ꝛ diffinitione ipius super hoc habita coꝛā eis. A .s. ipius archiepi. ēt. si suffraganei non consentiāt ut pꝫ ex tex. ꝛ glo. dicti. c. romana. ꝛ hic sequiꝛ. B Que sunt redigenda i scriptis. ꝛ tunc poterit visitare ēt si non interueniat suffraganeoꝛuꝫ assensus. ita tū q illa loca pꝛius visitet que in pꝛioꝛi visitatione non fuerunt visitata. A . nisi magis sit alus visitationis officiū oppoꝛtunum. vt in. c. de quo statiꝫ. B Hec oīa extra de censi. romana. li° 6° Et hanc foꝛmam etiam episcopus visitans seruabit. vt ibi dicitur. A .Ubi ēt diciꝛ de aliis plat] oꝛdinario iure suos subditos visitantibus. saluis sup h° rōnabilib⁹ ꝛ appꝛobat] religiosoꝝ ꝯsuetudinib⁹ ꝛ reg'arib⁹ institut]. B .Uisitari debēt p oꝛdinarios monasteria mōialiū ēt exēpta. vt. s̄. exēpt⁹. §. si.

Vitium Uitia capitalia sūt. 7. ab vna radice ꝓcedentia. Nam bm doctrinam Greg. 31° moraliuꝫ. radix toti⁹ mali ē superbia. ꝛ de hac nascunꝛ. 7. vitia. s. ianis glia. Inuidia. Ira. Tristicia Auariciā. Gula. ꝛ Luxuria. De ināi gloria bm eundem. 7. filie oꝛiunꝛ. s. inobiā iactātia. hypocrisis. ꝯtentō. pertinacia discoꝛdia. nouitatum pꝛesumptio. De inuidia nascuntur quinqꝫ. s. odium. susurratio. detractio. exultatio. iladuersis ꝓximi. ꝛ afflictio in eius ꝓsperis. De ira nascuntur. 6. s. rixe. tumoꝛ mentis. cōtumelie. clamoꝛ idignatio. ꝛ blasphemia

De tristicia siue accidia oriūt .6.s.mali cia. rancor.pusillanimitas. desperatio torpor erga precepta. vagatō mentis circa illicita. De auaricia nascūtur .6.s. proditio.fraus.fallacia.piuriū.iquietu do.z cōtra misericordiā obduratio cor dis. De gula oriūt .5.s.iepta leticia.scur rilitas. imundicia. multilogum. z he betudo sensuū. De luxuria nascūtur 8.s.cecitas mentis.incōsideratio.incon stātia.pcipitatio.amor sui. odium dei. affectus presentis seculi.horror z des patio futuri. Hec Grego° De materia vicii.hēs.s..peccatum.z.s. crimen.

Viciatus corpore.

Ulta vitia corpoalia olī in veteri testamēto repellebant ordinā dos.vt patz Leuit .21.° vt si aliquis ha bebat grandē vel paruū ul' tortū na sum.si gibbū.si lippitudinē.iugem sca biez impetiginem.vel ponderosus.sed ista hodie nō repellunt.7.q.i. qualiter in fi. A .Ibi nō videtur bene pbari hoc sed potius ex eo quia istituta fue rūt in figura. vt patet in .c. sequētibus A .nisi forte bm aliquam significati onē intellecta. vt dis.49.hic z enim z.c. sacerdotes. Et scōm q ponit Ray.qui cūq culpa sua vitiat' ē corpore repel litur ab ordine.qui vero sine culpa nō repellitur nisi scandalum timeatur ex nimia deformitate .vel periculum ex nimia dbilitate. A .Con. Ul. vt in sū. lib° 3°ti.19.q.i.ad finem. Et hoc non itel ligit d oi corpis vitio. sz de notabilib' de quibus in sequentibus tangitur. B

Quid de mutilatis vtz possint ordi nari? R° Mutilati sponte sine iusta cā vt ex indignatione.impatientia. vel su perbia indistincte i quocūq membro siue a se siue ab alio. repellunt a pmo tione.z deiiciūtur pmoti etiaz si crede bant se obsequiū prestare deo. vt quia se castrauerunt. ex eo. significauit. A Et ibi nōt glo. q eps potest cū talibus dispensare quan do putabāt se deo ob sequz prestare. in aliis tamen a missa

B .vt dictū est.s.homicidiū.5.§.fi. Et bm Inno. idem est si non amisit mēbz totū: sz talem partez que deformitatez generaret vnde scandalū esset. ex eo.c. p.vel ēt inhabilem redderet ad officiū exequenduz. ex eo. Thomas. Si vo ex iusta cā.puta pter lepre periculū ali qui fecerunt sibi membz aliquod am putari seu amputauerunt ne alia sana putrescerēt. hi si membz erat occultū vel ēt manifestum sed paruū. vtputa vn° digitus. nō de illis cum quib' fit si gnū crucis. nō repellunt nec deiiciunt. Silr si talit sint nati vel inuiti sic mu tilati sunt. aut casu fortuito cū darent operā rei licite. Secus si rei illicite dis. 55. siquis absciderit. z.c. qui partem. z.c. siquis a medicis. z.c. eunuch'. z.c. sigs. p egritudine. z.c. lator. z.c. precepta. z extra de corpore vitia. significauit.z.c. ex parte. Si autez ex culpa sua incidis set in modicam deformitatem. ex mise ricordia toleratur in susceptis.s.ex dis pensatione epi bz Inn. z Ber. A .Ad hoc facit.c.i. extra de cor. viti. B .Si aūt membrum erat magnum z māife stū etiam si sine culpa sua amisit quis ipeditur a pmotione pter deformita tē z scandalū. z si pmotus est dz cessa re a missa z aliis solēnibus officiis pro pter eandem causam. A beneficio tamē nō remouebit. qz non dz addi afflictio afflicto. di.55. si euangelista .7.q.i. cuz p cussio. dabit tamē sibi coadiutor: si tāe bnficiuz ē cui ipse deseruire non possit. ex de cle. egro.c.2. A . Idez in sum. li° 2°ti.p.q.42. ubi ēt patet bm Hostiē. q iste qui sine culpa amisit membruz so lū phibet a missa z solēnibus officiis. nō āt ab aliis sacerdotalib' que possit exercere. vt penitentias dare z similia ex de cle. egro. presbyter. Itez bz Hoff. quando dubitatur vtrum deformitas generet scandalum recurritur ad arbi trium episcopi. extra eo.c.2. Item scdz Ray. q vbicunq scandalum suscitat ex homicidio vl' deformitate alicuius. si talis etiam casus esset in quo de iure

posset ꝓmoueri vł ministrare in susce ptis debet tamen ꝓpter scandaluȝ cessare. Et ꝙ clericus etiam causa medicine non debet se mutilare licet etiaȝ sit cirurgicus nisi imineat necessitas ⁊ alius desit. B.

Utrum claudus naliter ⁊ alii huiusmodi possint ꝓmoueri? R° Claudum admittit ↄsuetudo. nisi talis sit ꝙ sine baculo ad altare stare non possit. ar. de cõse. di. i. nullus. ⁊ di. 45. disciplina. Secuȝ vel habentem in vno oculo maculam que generet deformitateȝ nec ius nec consuetudo admittit. extra eo. cum de tua. A. Tamen ẜ glo. Ray. habens maculam in oculo facilius promouet̃ i r̃ligiõe ꝙ̃ i secl'o: vt i. d. q. 42. ubi p̃dca nõ. ẜm Ray. qui etiam addit. ꝙ silr̃ nõ admittitur habens manum aridam. B. De sacerdote leproso uide. s̃. leprosus. §. fi. De gibbosis sciendum ꝙ non repelluntur ab ordinib' nisi nimia sit debilitas aut deformitas. Qui habet sex digitos in pede ꝓmouetur. ⁊ ẜ Hostiẽ. etiam si in manu. uel si habet digitos coniunctos dummõ ex his non sit impedimentum in vsu membri. ff. de edili. edic. l. idem offilius. A. Idem i sum. eo. ti. q. 43. ⁊ se. vbi etiam pat; ꝙ leprosus ad sacros ordines non debet promoueri. ẜ si prius fuerit ꝓmotus potest aliquando ministrare: ut ⁊ dicit̃ in dicto. §. fi. B.

Quid de furiosis lunaticis ⁊ caducis? R° ẜm Guil. Nullus talis dȝ ꝓmoueri etiam postquam fuerit liberatus. ẜ si ꝓmotus fuerit ex toto liberat'. poterit exequi officium suum. Si ṽo non oĩo ex toto. sed frequenter ei accidit. oĩo debet cessare ab officio misse. 7. q. 2. in literis. Idem si raro ẜ cum spume iactatione ⁊ vocis confusione. Si ṽo raro ⁊ sine talibus. non prohibetur ab officio misse dum tamen habeat iuxta se aliquem sacerdoteȝ. vt si ille cadat vł deficiat iste suppleat. 7. q. i. illud. Quanto auteȝ tempore debeat expectari ad ꝓbandum tales vtrum sint liberati ⁊ q̃liter. colligitur ꝙ per annum. 33. di. cõit̃ Alibi per. 30. dies. 7. q. 2. c. fi. Sȝ ⁊ potest dici ꝙ tempus ꝓbationis arbitrariuȝ est pensatis conditionibus morbi ⁊ ꝑsone. A. ⁊ dignitatis ẜm eundẽ Guil. ⁊ in sum. eo. ti. q. 45. vbi hec notant̃. B

Quid de demoniaco? R° ẜm Guil. Eodem modo talis non debet ꝓmoueri vel ordinari ⁊ si ordinatus erat etiã liberatus missaȝ celebrare non debet. nisi plene ⁊ indubitãter curatus sit. 33. di. cõiter. ⁊ c. vsq;. adeo. A. ↄiuncto. c. clerici. ea. dist. Hec etiam nõ. in dcã. q. 45. B. De tempore aũt expectationis dicendum vt in proximo. §. dictũ ẽ De illo autẽ q nullo modo potest bibere vinum. habes. s̃. ordinãdus. §. is. A. Potius videt̃ ṽ. in. §. 16° vbi hẽt̃. ꝙ tal' nõ est ordinandus. quod et nõ. in dcã. q. 42. ad fi. B

Episcopus senio vel valitudine corꝑali grauatus. vel al' adeo impedit' perpetuo. ꝙ officium suuȝ nequeat exercere. potest de consilio sui capitli vel maioris partis assumere auctoritate apostolica vnũ vel duos coadiutores ad officium exequendum. Si ṽo episcopus fuerit demens tunc capitulum vel due ipsius ꝑtes vnum vel duos coadiutores ei assument eadem auctoritate. Q̃ð si epũs grauatus ut dictum ẽ priũs nollet sumere nec habere coadiutorem. l; a capitulo requisitus sit. nihil' ꝑ captl; inouet̃. ẜ in h° casu ⁊ ẽt i cãu q̃ esset demens capitulũ significet pape conditionem eiusdẽ episcopi ⁊ ecclesie Porro coadiutor predictus deb; de ꝓuentibus ꝑlatoruȝ recipe sumptus moderatos ab alienatione abstinendo. A. s. qualibet bonorum ecclesiasticorum taȝ ecclesiaȝ ꝙ̃ ipoꝝ prelatoꝝ. vt i. c. pastoralis. de quo. r̃. B. Et que dicta sunt de epõ hñt lẽt locũ in supiorib' ꝑlat; ex̃ de cle. egro. pastoralis. li° 6°.

Unctio extrema. Extrẽa vnctio sacrm est q; ꝑtingit ad effcm̃ q ẽ curatio morbi pecccati. ut ex ṽbis Jac. vlt. ca° p;. A

Et dē hac latius.s̄.sacramentuꝫ. in pn̄o
⁊.§.p̄.⁊ 2o. B .Et est unū sacramentuꝫ
licet plures actiones sint de eius perfe
ctione.que tamen ꝯueniunt ad unū si
gnificandū ⁊ causandum. Hec est snia
Tho.in 4o di.23. A .Et sic unū sūt uni
tate ꝑfectionis ⁊ finis ēt ꝫm Pe.⁊ Al.
ut in sum.li.3o ti.24.q.139. B.

¶ Que est mā huius sacramenti? Rº
ꝫm Tho.ubi.s̄. Materia est oleum oli
ue ab episcopo consecratum.⁊ tale ole
um ⁊ eius cōsecratio sunt de necessita
te huiꝰ sacramenti. A .Con. Pe.ut in
sum.eo.ti.q.141. B.

¶ Que est forma huius sacramenti?
Rº ꝫm Tho.ubi.s̄. Forma est oṙo deꝑ
catiua dicendo. Per istam sanctaꝫ vn
ctionem ⁊ suam piissimam misericor
diam indulgeat tibi dn̄s quicqd deliq
sti per visum ⁊c̄. Verba etiā indicatiui
mōi que ꝫ morē quarūdā eccl'iaꝝ pre
mittunt̄ oṙoni.non sunt de suba sacr̄i.
ut ꝑmittendo sic. Vngo hos ocl'os oleo
sanctificato ī noīe pr̄is ⁊ filii ⁊ spūs sci.
A .Con. Pe.⁊ Al.ut in d.q.141.

¶ Quis effectꝰ extreme vnctiōis? Rº
ꝫm Tho.ubi.s̄. Effectus eiꝰ principal'
est quedā sanatio spūs que datur ꝯtra
quādam debilitatē uel ineptitudineꝫ
que in nobis relinquitur ex pctō actu
ali uel originali.contra quā debilitatē
hō roborat̄ per hoc sacramentū. Et qꝛ
hoc robur gratiam facit que secum nō
cōpatit̄ peccatū.iō ex cōsequenti si iue
nit peccatū aliqḋ ueniale uel mortale
quō ad culpaꝫ.tollit ip̄m dūmodo non
ponat̄ obex ex parte recipientis. Secū
darius etiam effectus ē sanitas corꝑa
lis. Hanc tamē non inducit nisi ꝫm ꝙ
expedit ad finem ꝓncipalem.s.spūaleꝫ
sanationem.⁊ tunc semꝑ eam inducit
dūmodo non sit īpedimentum ex ꝑte
recipientis. Et lꝫ in ipso fiant multe un
ctiones. vltima tamen est formalis re
spectu oīum precedentium ⁊ agit in ꝟ
tute eaꝝ.⁊ iō in ultima unctione gratia
infundit̄ que effectum sacramēti pre
bet. Characterez. aūt hoc sacramentū
non imprimit.qꝛ per ip̄m non deputa
tur homo ad aliqḋ sacꝝ agēdū ul' susci
piēdū. A .Idē in sū.eo.ti.q.142. B.

¶ A quibus conferri debet unctio ex
trema? Rº ꝫm Tho.ubi sup̄ A solis sa
cerdotibus.nec alius potest inungere
etiam in articl'o necessitatis. Sacerdos
auteꝫ cōferre potest p̄nte vno clerico
⁊ ēt solus in necessitate ꝫm Ber. ⁊ Ho
sti. A .hoc vltimū clare habet̄ in.c.q̄
siuit.ex̄ de ꝟbo.sig. Et idē qḋ in hoc.§.
nō.in sum.eo.ti.q.43.ubi ēt dicit̄ ꝙ lai
cus q̊ꝗ posset ī ncc̄itate auxiliari ī hoc
sacerdoti ei respondendo. B.

¶ Quid faciendū sit si sacerdos infra
unctionem deficiat? Rº ꝫm Tho.in 4o
di.23. Si iā aliq̄ ꝑtes iuncte sūt.qḋ fa
ctū ē iterari nō dꝫ.sed unctōnes que re
stant ꝑ aliū sacerdotē cōpleāt̄. Idē Al.
⁊ Pe. A .Idē in sū.eo.ti.q.140. B.

¶ Quibus cōferenda sit extrema un
ctio. Rº scd̄m Pe.nō nisi adultis infir
mis.in periculo mortis cōstitutꝭ ex ip̄a
īfirmitate.unde nec dat̄ eūtibꝰ ad bel
lū aut nauigantibꝰ seu his q mox occi
dēdi sūt:qꝛ tal' mors nō īminet ex defe
ctu nāe:ſꝫ ex euētu fortune. His aūt q
ꝑ senio deficiūt ēt sine actuali infirmi
tate dat̄.pueris nō: qꝛ nō hn̄t īfirmita
tē spūaleꝫ cōtractā ex pctō actuali. nec
dispositionē deuotionis habē possunt
ad hoc sacramētū. Con. Tho.ubi.s̄. A.
qꝛ sicut nec eucharistia dꝫ dari pueris
ita nec hoc sacramentū ꝫm eosdem.ut
in sum.eo.ti.q.144. B.

¶ Utꝝ extrema unctō debeat dari fre
neticis ⁊ amētibꝰ? Rº ꝫm Pe. Si in sa
na mēte cōstituti nō petierint:nō dꝫ da
ri. Si ꝟo petierint dari dꝫ. Tn̄ hic addē
dū ꝫ Tho.⁊ Al.ꝙ ill' furiosis ⁊ amēti
bꝰ ꝑcipue dari nō dꝫ q ꝟisil'r sacr̄o p̄nt
facē irreuerentiā ꝑ aliquā īmūdiciaꝫ.
nisi ip̄i haberēt lucida interualla in qui
bus sacramētū recognoscerēt. A .Iō
in sum.eo.ti.q.145. B.

¶ Que ꝑtes corꝑis iungi debeāt? Rº
ꝫ Al. Pe.⁊ Tho. Inungunt̄ instrumē
ta qnꝗ sensuum tāquā prime radices

peccandi. Oculi propter visuȝ. Aures ꝓpter auditū. Nares ꝓpter odoratuȝ Labia ꝓpter gustum. Manus ꝓpter tactum. q maxie viget in pulpis digitorū. Pedes vo ꝓpter vim motiuā. Renes vo ꝓpter viȝ appetitiuā a qbusdā iungunt. Iteȝ in mutilatis aut cecis debent inungi loca magis ꝓpinqua. A. Idem in sum. eo. ti. q. 146. B.

Utrū vnctio extrema possit iterari? R° ſm Tho in 4° di. 23. Iterari pōt sine aliqua iniuria sacri: qꝛ non hȝ effcm ꝑpetuū eo ꝙ sanitas corpis ꝛ mētis q sunt effect⁹ eius amitti possunt. In eadē quoq; egritudine iterari pōt si ꝑ quidē sit in ꝑiculo mortis ꝛ euadat ac⁹ etiaȝ postea reciduū patiat: qꝛ erit q̄si alia ifirmitas. ꝛ sil'r si sit egritudo diuturna vt hydropisis. qꝛ tūc dȝ fieri qñ vr perducere ad ꝑiculū mortis. ꝛ si illū articulū euadat eadē ifirmitate durāte: ꝛ postea ad similē statū reducat: iteꝝ pōt iungi: qꝛ iā est ali⁹ infirmitatis status. q̄uis sit eadē infirmitas. A. Clari⁹ dic ſm eundē Tho. ꝙ si ifirmitas ē breuis nō dȝ iterari nisi ifirmitate curata: qa al'nō dr a statu illo recedere. Si vo ifirmitas ē diuturna fit qð hic dr. Et con. Pe. Al. āt dicit sic. Sine ꝑiudicio puta ꝙ si vltra annū remanet morb⁹ p⁹ acceptā vnctionem iterari potest vnctio Et cā h⁹ est. qꝛ non iudicatur ideȝ morbus numero qui ē ſm perfectaȝ mutationeȝ superioꝝ. Si tñ ab aliquo scō patre vel a dño papa aliud in hac q̄ōe determinatum inuenitur magis iudicarem illi snie standum q̄ meē. ut i sū. eo. ti. q. 147. B.

Voluntas Utrū homo teneat ꝯformare volūtatē suaȝ voluntati diuine in volito? R° ſm Pe. in 4° di 48. Scðȝ sensualitatē nō tenemur nec ēt uolūtate naturali. qꝛ determinatuȝ ē ad vnū. A. i. ad repugnātiā carnis ꝛ spūs ad ꝓeliuȝ. Gal. 5° Caro. n. ꝯcupiscit aduersus spiritū ꝛc̄. B. ſȝ voluntate deliberata id qð de⁹ vult absolute ꝛ congruit nos velle tenemur velle. Qð vo nō ꝯgruit nobis velle. q̄uis sit bonū in se: nō tñ q̄ ad nos. ꝛ iō non vult de⁹ illud nos velle nec uelle tenemur. Satis con. Tho. in ꝑma scðe. q. 19. dicēs ꝙ tenemur cōformari formal'r. s. ꝙ hō velit in cōi iusticiā dei ꝛ ordinem nāe seruari: ſȝ māliter cōformari non tenemur. vt in morte patris ꝛ hꝰ. A. Dic clari⁹ ſm eū. Pe. ꝙ uoluntas deliberata duplex est: qꝛ quedā. ē ꝯditionata. et i hac nō tenemur ꝯformari. nec. n. volēdo ꝯtriū cōditōnalit' discordamus. quia hoc nō est uelle simpl'r. ſȝ volūtate absoluta tenemur cōformari i uolito. sed nō in q̄cū q;. Aut. n. ignotū ē nob. ꝛ tunc nō tenemur illud velle. Aut nobis notū ē. ꝛ tunc distinguendū ē. qꝛ aut deus non vl't illud absolute ꝛ simpl'r. ut sentētiā ꝯminatōnis quā aliqñ mutat qñ merita mutant. ꝛ hoc nō tenemur velle. Aut deus vult illud absolute. ꝛ hoc aut cōgruit nobis velle. aut non. Aliqñ eni ſm Aug. aliqd vult deus qð nō cōgruit nos velle ut p̄rem nostruȝ mori. Et aliqñ congruit vni uelle aliquid qð nō ꝯgruit alteri. Illud vero qð de⁹ vl't ꝛ ꝯgruit nobis bonū ē in se ꝛ bonum ē nobis. vñ de⁹ vult illð nos velle: ꝛ ideo tenemur illud velle. Illð vo qð nō cōgruit nob q̄uis sit bonū i se. nō tñ q̄ ad nos. iō nō vl't de⁹ illud nos velle. Unde sup illð ꝑs. rectos decꝫ collaudatio. glo dic. Congruit ut qð de⁹ vl't te velle tu velis: ut i sū. li. 3° ti. 33° q. 4. Et sic breuiter tenemur ꝯformari volūtati dei formali ꝛ nō māli. i. velle i genē qð deus vl't. ꝛ eo mō q̄ vl't. i spē aūt inquātuȝ sit nob notū. B. Utrū uoluntas ꝛ op⁹ exteri⁹ sit vnū pctm. R. s. pctm p. §. p.

Votum p° cōiter qd sit R° ſm magistꝝ sniaꝝ i 4° di. 38. ꝛ Hugo. de scō victore. Uotū ē testificatio q̄dā ꝓmissiōis spōtanee q̄ deo ꝛ de his que dei sunt fieri dȝ. Et hec diffinitio ē voti exp̄ssi. qð ꝛ in facie ecclesie obligat. vt dicit Pe. Theologi vero sic diffiniunt Uotum est conceptō melioris proposi ti animi deliberatione firmata. Et hec

est diffinitio voti taciti. A .Uel scdm
Ray. votū est alicui⁹ boni cum delibe
ratione deo facta ꝓmissio. ut in sum. li.
p̊. ti. 8. q. i. Et ista videt̃ clarior. Nā ꝛ ad
votū regritur ꝓmissio. ut i. §. se. ꝛ ꝙ sit
de re bona. 22. q. 4. in malis. B .Et lꝫ
aliquod uotū tacitū: fiat sanctis. tñ pro
pter deū fit eis. A . Nā ꝓprie uotuꝫ
fit soli deo. sanctis ꝟo propter deuꝫ. ꝛ p̄
latis seu aliis recipientib⁹ fit loco dei,
ꝛ non ipis: sꝫ deo ꝺm Tho. scda scde. q.
88. arti. 5º B.
¶ Que requirunt̃ ad uotū? Rᵒ ꝺm Tho.
vbi. s̄. Tria ex necessitate. p̊ qui dē deli
beratio. 2º ꝓpositū voluntatis. 3º pro
missio in qua ꝑficit̃ ratio uoti. Supad
dunt̃ aūt quandoqꝫ alia duo ad quan
dā uoti ꝯfirmationē. s. ꝓnunciatio oris
ꝛ testimoniū aliorū. Solū ergo propo
sitū non obligat. A .Aduertendū ꝙ
hic capit̃ deliberatō ꝓ cogitatione. ꝛ ꝓ
positū ꝓ deliberatōe. Nā ꝛ anteqꝫ qs de
liberet oportet cogitare. ꝓpterea ꝛ vo
tū vocat̃ conceptio deliberatōe firma
ta. vt statim patuit. Itēꝫ sufficit ad vo
tū ēt sola mētalis ꝓmissio que obligat
deo intuenti cor: sꝫ non homini qui iu
dicat solum que foris sunt ꝺm Tho. se
cūda scde. q. 88. arti. p̊. B
Quot sunt spēs votoꝝ? Rᵒ. Due. Nam
quoddā ē uotū simplex. ꝛ quoddaꝫ ē so
lenne. vt hēt̃. s̄. impedimētū. 4º. §. p̊. Et
qdē graui⁹ peccat q frāgit votū solēne
di. 27. si vir. 27. q. i. ꝟginibus. ꝛ. c. ꝟgines
Sꝫ qd̄ dr̃ ex̄ qui cle. vel vo. rursus. s. ꝙ
votū simplex non min⁹ obligat qꝫ solē
ne. exponēdū est ꝺm Tho. ubi. s̄. ꝙ vtri
usqꝫ transgressor mortalit̃ peccat. A .
Con. Ray. ꝛ glo. Ber. ꝛ Inno. ut i sum.
eo. ti. q. 8. B .Est ꝛ alia diuisio votoꝝ
. s. ꝙ aliud ē puꝝ siue absolutū ut cum
quis absolute ꝛ sine conditione vouet
Aliud ē conditionatū vt cū addit̃ si hᵒ
erit uel illud. A . Hoc fuit dictum
Ray. vt in dcā. q. 8 B.
¶ Utꝝ vouens teneatur statim adim
plere? Rᵒ ꝺm Guil. Si uotū est absolu
tū tenet̃ statim cū potest, nisi vouēdo
aliud in mēte habuerit. Et dat̃ ei tēpus
ad arbitriū boni viri ad disponēdū vt
votū ipleri possit. Et d̄ iplēdo dr̃ Deut.
23º Cū votū uoueris dño deo tuo. non
tardabis reddē: qꝛ requirꝫ illd̄ dñs de⁹
tu⁹. ꝛ si morat⁹ fueris reputabit̃ tibi in
pctm̄. Und̄ ꝺm Tho. in 4º di. 24. si is q
vouerat itrare religioneꝫ timet ex mo
ra impedimētū. tenet̃ non differre. A
Idē in sum. eo. ti. q. 9. B. Uide de hoc
cāu. s̄. religio. 3º. §. 3º. Si ꝟo votū ē cōdi
tionatū vide. i. §. 13º qui incipit. Utꝝ vo
tū conditionatum.
¶ Utꝝ votū licitū sp̱ obliget? Rᵒ. ꝺm
Tho. in 4º. di. 38. Sic. nisi ꝙ quicqd vo
tū faciendū impediret si p̄us eēt etiaꝫ
voto facto aufert obligationem. A .
Hoc veꝝ qñ illud qd̄ postea aduenit
legitime sequit̃. Uñ lꝫ uotū ꝛ ingressuꝫ
religionis ipediat mr̃imoniū ꝯsūmatū
si p̄cedat. vt in. c. ex publico. ex̄ de ꝯuer.
ꝯiu. nō tñ ipedit si sequat̃. vt in cle. eos
de ꝯsan. ꝛ affi. B .Uñ siqd possibile
cū vouet̃ fiat postea ipossibile: tollitur
obligatio. vt siqs diues vouerit edifica
re ecclīā quā postea pauꝑtate supueni
ēte ꝑficere nō posset. nō obligat̃. Hoc
tñ sic ē intelligēdū. ꝙ si factus est oio i
potens absolutus ē a toto. Si aūt ex ꝑ
te ita ꝙ totū ꝑficere nō pōt. tunc rema
net obligatus solū ad id quod pōt. A .
Idem in sum. eo. ti. q. 4. B.
¶ Utꝝ uota que fiunt i angustiis obli
gent? Rᵒ. ꝺm Guil. Mulieres in partu
vouētes vel qcūqꝫ alii i angustia ꝯsti
tuti si habeāt deliberatā intentionem
obligandi. se. obligati sunt. ar. 27. q. 4.
sūt q opes. A .Ideꝫ in sum. eo. ti. q. 2.
ad fi. B .Sec⁹ si subito ꝛ indelibera
te. A .nisi postmodū confirmauerit.
ar. ex̄ de reg. iur. rati. li. 6º. Et qꝛ diffici
le est discernē vtꝝ fcm̄ sit mēte delibe
rata uel nō. periculosū est illd̄ sp̱ non i
plere. maxie qꝛ bonaꝝ mentiū ē ibi cul
pam timere ubi culpa minime reperit̃
extra de obserua. ieiu. ꝯsiliū. ꝛ dist. 5. ad
eius. B.
¶ De q̊ dꝫ fieri uotū? Rᵒ ꝺꝫ Tho. scda

scđe.q.88. Votum nō pōt fieri de malo.
nec de idifferēti: sꝫ tm̄ de bono ꝛ ad qđ
qs alr̄ non tenet. Illud aūt qđ i aliquo
euētu ē bonū.ꝛ i aliq̊ malū nō obligat
nisi ꝑ euētu bono. ut uotū Jepte.iudi.
xi°. A. Iste Jepte vt ibi patꝫ vouerat
deo sacrificiū offerre de eo qđ sibi a vi
ctoria reuertēti ꝑmuꝫ occurreret egre
diens de domo ei⁹. Et idem quod i hoc
§. nōtur in sum.eo.ti.q.3. B.

¶ Utrꝫ liceat uouē nimiā carnis mace
rationē? R° scđm Tho. ubi sup̄. Si ipa
ex uoto ꝓmissa sit iplēda ē rōabilr̄. ita
ꝙ nā nō nimis grauet. Sꝫ qꝛ ī his que
ad semetipꝫ ꝑtinent de facili hō fallit
iō talia uota ꝯgruētius ſm arbitriū su
ꝑioꝝ sūt seruāda ul̄ ꝑmittēda. ita tn̄
ꝙ si magnū grauamē iminerꝫ ꝛ n̄ eēt
facultas recurrēdi ad superiorē nō de
berꝫ hō uotū obſuare. A. Idē i.d.q.3. B

¶ Quid de uotꝭ stultꝭ? R° ſꝫ Tho. vbi
sup̄. Vota stulta vt de nō pectinādo ca
put i sabbato ꝛ silia poti⁹ sūt deridēda
ꝙ obseruāda. Et addit Al. ꝙ ēt si ꝑ ho
nore scōꝝ fiāt ſuāda n̄ sūt: qꝛ silitudieꝫ
quandam habent cum idolatria. A.
Idem in dcā.q.3. ad fi. B.

¶ Utrꝫ expediat vouē? R° ſꝫ Tho. ubi
s. Dic. dū tn̄ rōabilr̄ fiat uotū: qꝛ ꝑ hoc
uolūtatē nr̄aꝫ imobilr̄ applicamus ad
bonū. A. Idē i sū.eo.ti.q.6. B.

¶ Utrꝫ meli⁹ sit aliqd facē ex uoto ꝙ
sine uoto? R° ſꝫ Tho. ubi.s. Sic. ꝑ tres
rōes. ꝑ° qꝛ vouē ē act⁹ latrie q̄ ē nobilissi
ma ꝟt⁹. Illđ āt qđ opat a nobiliori ꝟ
tute meli⁹ ē. 2° qꝛ q uouet pl⁹ deo se sub
iic ꝙ q nō vouet. 3° qꝛ ꝑ uotū volūtas
imobilr̄ firmat ad bonū. Facē āt aliqd
ex uolūtate firmata ꝑtinꝫ ad ꝑfectōeꝫ
ꝟtutis. ut pꝫ per pħm 2° ethicoꝝ. A. Iđ
in sum.eo.ti.q.7. B.

¶ Quō ꝑ uotū ipediāt sponsalia siue
mr̄imōiū hēs sup̄ ipedimētū 4°. §. 2°. A
ꝯiūcto pn°. B. et utrꝫ uotū sit magꝭ obli
gatoriū ꝙ iuramentum. s. iuramtū. ꝑ.
§. 7°. B.

¶ Utrꝫ uotū ꝯditionatuꝫ obliget? R°
ſꝫ Ray. siue cōditio sit gnālis: ut si uixe
ro. si potero. si de⁹ uoluerit. q̄ sp̄ itelligū
tur ēt si nō apponāt. 27.q.2. btā maria.
siue spāl. puta si itrauero lōbardiā ibo
ad scm̄ Marcū. vel si fili⁹ meus fuerit
liberat⁹ faciā h° vl̄ illđ. si cōditio n̄ ex
titerit. n̄ obligat qs ex voto al̄ sic. 32.q.
8. n̄ solū. ex̄ de ꝯdi. appo veꝝ. ex̄ đ resti.
spo. oli cāꝫ. Et itelligas nō obligari si to
ta obligatio ponebat i euētū ꝯditiōis.
Et iteꝝ nisi ꝑpt scādalū tollēdū iplēdū
sit uotū. ex̄ eo. magne. ex̄ de cōuer. ꝯiū.
ex ꝑte. circa fi. Con. Inn. ꝛ Hosti. A. Iđ
i sū.e.ti.q.68. ubi ꝛ ponit exēplū de scā
dalo qn̄ uotū ē publicū ꝛ cōditio nō ex
ꝑssa sꝫ in corde retenta. B.

¶ Quid de voto qđ fit ex duab⁹ cāis?
R° ſm Ray. Siqs uouit ex duab⁹ cāis
utputa ire ad scm̄ Jacobū: qꝛ ibi puta
bat iuenire germanū suuꝫ. ꝛ ꝑpt redi
mēda peccata sua, i hoc cāu ꝙuis sciue
rit germanū suū decessisse etiā anteꝙ
iter arripiat. nihilomin⁹ tenet propter
aliā cām si nihilomin⁹ se intēdissꝫ obli
gare. A. h° vr̄ poti⁹ fuisse dcm Guil.
glo. ei⁹ ꝙ Ray. ut i.d.q.68. ad fi. B.

¶ Quid siqs emisit duo diuersa uota
R° ſꝫ Tho. i 4°. di.38. Si utrūꝙ ē ꝯpas
sibile cū alto utrūꝙ dꝫ seruare nisi for
te auc̄te supioris uotū ꝑcedēs i meli⁹
sequēs ꝯmutet. A. s. i aliud ꝙ illđ qđ
sil̄ uouit. cū ad illud oio teneat rōne uo
ti ꝛ nō ꝯmutatōis. B. Si autē ābo vo
ta sint sil̄ incōpassibilia dꝫ seruare qđ
mai⁹ est. ꝛ de minoribus scđꝫ arbitriū
ꝑlati satisfacē. A. Idē i sū.eo.ti.q.83. B

¶ Utrꝫ pr̄ moriēs possit iniūgē filio quē
constituit heredē ut impleat uotū ei⁹?
R° ſm Ray. votuꝫ ꝑegrinādi non pōt
pr̄ iniūgē filio quē ꝯstituit hēdē nisi et
ipe fili⁹ approbaret. ex̄ eo. lꝫ. Sꝫ pecūia
riam satisfactionem bene potest iniun
gere. extra de vsu. tuā. ꝛ de solu. c. ꝑmo
Quin etiam scđm Hostien. si fili⁹ vl̄t
esse heres tenetur implere vota patrꝭ,
A. s. quecunꝙ secūdū eundem Hosti.
ꝛ in sum.eo.ti.q.69. B. si hereditas
hoc patiat. ꝛ maxime si sponte suscepe
rit, ut in dcō. c. licet. Si autem non vult

adire non tenet. qꝛ nec heres ē nisi for-
te ꝓmiserit: qꝛ tunc si in oī casu itelle
xit ꝑsonam suā obligare dꝫ seruare. sꝫ
si ꝓmisit tanq̄ȝ heres ⁊ postea mutato
ꝯsilio ab hēditate abstineat nō tenet.
ex̄ de elec. venerabilem. §. fi. Et sic pōt
itelligi. c. lꝫ. Sꝫ q̄cunq̄ȝ hereditatē adie
rit obligatur. ex̄ de solu. c. p̄. ⁊ ex̄ ō vsu.
tua. ita tn̄ ꝙ si votū transmarinū sit ⁊
aliqs ipediat morte uł alio ipedimēto
cogit alii ꝯmittere. vt Inn. dic. Qui ēt
si nō cōmittat heredes ꝯpelli pn̄t vt vł
ipi cōpleāt vel subsidiuꝫ siue expēsas
quas testatoꝛ vel ipi facturi eēnt exhi
beāt. Sec⁹ tn̄ si uouerat nō ꝓ subsidio
sꝫ ꝓ deuotione vidēdi terrā sanctā: qꝛ
tales supuenīēte ipedimento nō tenet
ire vel mittē. A. qꝛ i voto subintelli
git. si potero ẜm eūdē Inno. vt in. d. q.
69. ubi hec nō. B. Qꝫ trāsgressio vo
ti est maius peccatū q̄ȝ transgressio iu
ramēti. vide. s̄. iuramētū p̄. §. 7°.

Votum 2° quis uouē pōt vł non

Utꝝ ep̄s possit uouere? R°. ẜꝫ
Hosti. Nō pōt sine lnīa pape votum
emittē ꝑ qꝺ dissoluat vinculū mr̄imo
nii qꝺ ē it ip̄ꝫ ⁊ eccl̄iaꝫ suā. ex̄ de regu.
lꝫ. Itē nec aliꝺ per qꝺ graue p̄iudiciuꝫ
fiat eccl̄e. ut de lōga ꝑegrinatōe ⁊ hi⁹
ex̄ eo. magne. Uotū tn̄ abstinētie ⁊ ele
mosyne emittē pōt. ar. 7. q. i. clemēs. ex̄
de testa. relatū. 2°. §. lꝫ autē. A. Et bre
uit quodlibꝫ uotū ep̄s facē pōt ꝑ qꝺ p̄
beat bonū exēplū: qꝛ ad hoc tenet. ex̄
de voto magne. §. p̄. ẜm eundem Host.
⁊ in sum. li°. p̄. ti. 8. q. 24. B.

¶ Utꝝ qui sunt subiecti volūtati alte
rius possint uouere? R°. ẜꝫ Tho. scꝺa se
cūde. q. 88. Nullus pōt se firmit obliga
re ad id qꝺ est i volūtate alteri⁹. Qui
cūq̄ȝ aūt ē subiect⁹ alicui. q̄ȝtum ad id
i quo subiectus ē nō ē sue ptātis. ⁊ iō n̄
pōt se ꝑ uotū firmit obligare ad id sin̄
consensu supioris. Non tn̄ peccat uouē
do: vt hic. i. §. plt.

¶ Utꝝ pueri possint vouere? R°. scꝺꝫ
Tho vbi. s̄. Pueri an̄ annos puberta
tis duplici rōne uouere nō pn̄t. p̄. qꝛ ut
in pluribus patiūt rōnis defectū. Hoc
tn̄ cōtingit in aliq̄bus accelerari. 2°. q̄a
sunt i ptāte ꝑentū. ⁊ iō eoꝝ uota nō ha
bēt effectū. Et ẜm Guil. si pr̄ vel tutoꝛ
p̄ ꝯdixit ⁊ postea cōsensit nō reuiuiscit
votū. A. Idē q̄ ad hoc vr̄ notari i sū.
eo. ti. q. 31. Sꝫ in oīb⁹ que in hoc. §. ꝯtinē
tur meli⁹ videt dicēdū. ut. s̄. religio. in
p̄ncipio. in additione. B.

¶ Utꝝ filiusfamilias postq̄ȝ ꝑuēit ad
pubertatē vouē possit? R°. ẜm Tho. se
cūda scꝺe. q. 88. Is q̄ venit ad ānos pu
bertatis. si sit libē ꝯditionis ē q̄deꝫ sue
ptātis q̄ȝtū ad ea q̄ ꝑtinēt ad suam ꝑso
nā. puta ꝙ ꝑ uotū obliget se religioni
vel ꝙ mr̄imoniū ꝯhat. Non ē aūt sue
ptātis q̄ȝtū ad dispēsationē domesticā
vn̄ circa hoc nō pōt aliq̄d vouē qꝺ sit
ratum sine consensu patris. A. Ideꝫ
ēt i aliis ꝑ q̄ p̄iudicaret iuri patrie ptā
tis. ut in abstinentiis ⁊ ꝑegrinatōibus
⁊ hi⁹. in quib⁹ non pōt filius uouere ni
si ꝑegrinationē transmarinaꝫ in subsi
diū terre sancte. ex̄ de uóto. c. ex multa
. §. ꝙ aūt. ẜm Hosti. Et hoc uerum ē ni
si pr̄ consenserit expꝛesse uel tacite. s. n̄
ꝯdicendo. ẜm Inno. ⁊ in sū. eo. ti. q. 33.
B. Et idē est de filia q̄ ē in domo pr̄is
sine ei⁹ consensu. ut dr̄ Numeri. 30.

¶ Utꝝ seruus possit vouē? R°. ẜꝫ Tho
ubi. s̄. Seru⁹ est in ptāte dn̄i ēt q̄ȝtū ad
ꝑsonales opatōes. Un̄ non pōt se voto
obligare ad religionem ꝑ quā ab obse
q̄o dn̄i sui abstrahat. Idem de peregri
natōe ⁊ sil̄ibus. A. In aliis aūt in q̄
bus nō pꝛeiudicat dn̄o pōt seru⁹ voue
re: vt de dicendo orōnes ⁊ silīa secūdū
Tho. ⁊ Pe. Et ẜm Hug. pōt ēt inuito
dn̄o uouere ꝯtinentiam ⁊ renūciare ꝓ
pꝛiis. ut in sum. eo. ti. q. 63. ad fi. Et ō ser
uis q̄ ad ingressum religionis dictū est
s̄. religio. 2°. §. 3° ⁊ 4°. B.

¶ Utꝝ religiosus possit uouere? R°. ẜꝫ
Tho. ubi. s̄. Cū nullū tēpus exceptum
sit i quo p̄lat⁹ nō possit subdituꝫ circa
aliq̄d occupare. iō nullū uotū religiosi
firmū ē nisi de consensu p̄lati: qꝛ non ē

sue ptãtis. Uñ ꝛ ſm Ray. ſi uouerit nõ
dʒ exeq ſine lnĩa prelati ne forte ſuper
eũ alii ſcandalizenť ſi eorum ꝯſuetudi
nes uoluerit excedẽ. vel ne detur occa
ſio euagãdi. 20. q. 4. monachum. §. ver
4. i. di. q̃ſqs. Addit ẽt Inno. ꝙ ſi uouerʒ
dicere pſalmũ uel aliam oratiõem ubi
nullũ ꝑiudiciũ ꝯtingere poſſet. ſeruet
uotum: qꝛ licitũ eſt. Sʒ dictuʒ Tho. ue
rius vr̃. A. Immo utrunqꝫ ueruʒ eſt
qꝛ Inno. loquiť in caſu q̊ in nullo dero
gať obiẽ ꝓlatoꝝ ꝛ obſequiis religiõis
ſeu paci. B. Seruandũ ẽ etiã uotuʒ
ſtrictioris religionis. ad quã ſi tranſire
uelit ꝛ nõ ex leuitate uel iactura ſui or
dinis. ſʒ ex diuina inſpiratione dʒ lnĩaʒ
petere a ꝓlato. ꝛ poſtea ſiue ſibi fuerit ꝯceſ
ſa ſiue nõ poteſt tranſire. ex̃ de regu. lʒ.
Et hũc cãuʒ hẽs ſupra religio. 5. §. ꝓ. A
ꝛ in pri⁹. ꝛ hec notanť i ſũ. eo. ti. q. 25. B

Utꝝ clericus poſſit uouere? R° ſm
Hoſti. Sine licentia ſui prelati nõ po
teſt uouere ꝑegrinationeʒ. de ꝯſe. diſ. 5.
non oʒ. ex̃ eo. magne. §. uerũ. nec aliud
uotũ per qð oporteat relinquẽ eccłiaʒ
ſuã. ex̃ de renun. admonet. ſʒ uouẽ põt
religionẽ intrare. A. facit. c. due ſunt.
19. q. 2. B. uel aliqð uotũ non ꝑegrina
tõis ſʒ caritatis abſtinentie uel orõnis
facẽ. Dicũt ẽt qdam ꝙ uotũ ultramari
nũ poteſt facẽ ſine lnĩa ꝓlati. ex̃ eo. ex
multa. c. pſt. ꝛ. c. fi. Alii aũt intelligunt
de lnĩa prelati uel ſedis apoſtolice. ex̃
de cle. nõ reſi. fraternitati. ꝛ in predicto
§. uer. Nã ꝛ cłici maxie bñficiati ſine
lnĩa ep̃i ꝑegrinari nõ debẽt. ut in dicto
c. magne. A. Idẽ in ſum. eo. ti. q. 25. Et
verius videť ꝙ clericus ſine alia licen
tia poſſit facẽ uotũ ultramarinũ ſi ter
re ſancte poſſit eſſe utilis per ſe uł per
alios ſecum ducendos. ut i dcõ. c. ex mł
ta. §. fi. ꝛ dicto. c. fi. B.

Utꝝ ꝑſone que ſunt ſubiecte alteri⁹
uolũtati peccent uouẽdo. utputa uxor
ſeruus. filiusfamilias. monachus. ꝛ hi⁹
R° ſm Tho. ubi ſupra. Licet uotũ hi⁹
perſonarum non ſit firmũ ſine conſen
ſu iporum quibus ſubiiciunť. nõ tamẽ
peccãt uouendo: quia in eoꝝ uoto ĩtel
ligiť debita conditio. ſ. ſi ſuis ſuperiori
bus placuerit. A. Idẽ in ſum. eo. ti. q
33. B.

Utrum pr̃. tutor. maritus. abbas. et
hi⁹ peccent reuocando uotuʒ ſubiecto
ruʒ ſibi? R°. Non peccant. ſʒ utunť ſuo
iure a deo ꝛ a canone ſibi conceſſo. nec
uouentes peccant nõ ĩplendo. 33. q. 5. uo
luit. ꝛ. c. manifeſtum. A. Idẽ in ſum. e.
ti. q. 32. ſm Inno. Hoſti. ꝛ Guil. Predci
tñ peccant ſi ſine cã iuſta reuocãt qð ꝓ
us conceſſerint dicto. c. manifeſtuʒ. Et
ſim illť peccare uidenť ſi ſubiectoꝝ uo
tis contra rationem ꝛ eoꝝ bonã conſci
entiã ſeu malicioſe reſiſtant. cum arbi
triũ ꝛ ptãs ſemꝑ uideať conceſſa ad iu
dicium boni uiri. ff. ꝓ ſocio. l. in ꝓpoita
ꝛ. l. ſe. ꝛ. xi. q. 3. priuilegiũ. B. De uoto
autem uxorum. uide in. c. ſe. ꝛ in alio i
mediate.

Otum 3° de uoto cõiu
gũ in cõi. Utꝝ
vxor uouere poſſit? R° ſcðm
Ray. Si uxores emiſerit uotũ abſtinẽ
tie uel ꝑegrinationis. uel continentie.
uel quodcũqꝫ aliud non debẽt auctori
tate ſua contrauenire. ſʒ uiri pñt irrita
re ẽt ſi añ mr̃imonium ꝯtractuʒ emiſe
rant uotum. 33. q. 5. uoluit. Probabilior
uidetur opi. Hug. 33. q. 5. manifeſtum. ſ.
ꝙ uir illa ſola uxoris uota reuocare po
teſt que ipſa implere non põt ſine ſcan
dalo uiri: ut de ieiuniis. ꝺ ſurgendo ad
matutinas. ꝛ hi⁹. Alia xᵒ non. ut ſi uo
ueret ꝙ daret aliqd de ꝓꝓo ubi ꝯſue
tudo ẽ ꝙ mulier hr̃e põt bõa ꝑaferna
lia. uel ſi uouerit aliquã orõnem: ꝛ hi⁹.
A. Dictuʒ ẽt Ray. põt ſm hoc ĩtelligi.
Et qð dr̃ de uoto ĩtelligiť ẽt de iuramẽ
to. ut i ſũ. li° ꝓ. ti. 8. q. 35. ꝛ ſe. B. Nõ tñ
ꝙ nõ petet debitũ. ut i ſe. §. dr̃. A. Im
mo bñ põt alť ꝯiugũ facẽ uotũ ꝺ ñ exi
gẽdo. ut exꝑſſe hr̃ in. c. qdã. ex̃ ꝺ ꝯuer. cõ
iu. ꝛ tẽt Hug. ut i ſũ. eo. ti. q. 37. B. Nec
ꝙ ñ ꝯſentiat adulterio: qꝛ nõ põt fieri
uotũ de eo ad qð qs alť teneť. ut dr̃ ſuꝑ
uotũ ꝓ. §. 7°. A. Utꝝ eſt ut ſit eiuſdem

obligatōis cū voto sup re ad quā al̄r nō obligat̄ ſ3 maioris: vz tā ex p̄ma cā.pu ta nō furādi q̄ ex ſcd'a vz voti. Nā ꝓ miſſio ēt ſup obligatiōe p̄cedēti nō tol lit obligatōem ſ3 adduc̄ nouā. L. de no uat.l.fi. vñ bñ ualet votū de nō ꝯſenti endo adulr'io ſ3 Hug. ꝛ in. d. q. 37. B.

¶ Utrū al̄r ꝯiugū poſſit vouē ꝙ n̄ petȝ debitū? R. ſ3 Tho. in 4°. di. 32. Un' nō pōt ſine cōſenſu alteri' vouē ꝙ nō red dat debitū. q2 hoc eēt ſacrificiū offerre de alieno. Et ſi tale uotū fcm̄ fuerit nō d3 ſeruari: gn ēt ſ3 Pe. i uouēdo mlier peccauit. S3 de petitiōe debiti qdā3 di cūt ꝙ vn' pōt vouē ſine ꝯſenſu alr'ius q2 i hoc vt̄rq3 ſui iuris ē. Alii dicūt ꝓba bili' ꝙ nō. q2 nimis onerosū fieret mr'i moniū alr'i quē ſp opteret ſubire uere cūdiā in petendo debitum. A. Pe. ꝛ Ray. ēt ſentiūt cū p̄ma. ſ. ꝙ ꝯiunx pōt vouē ꝙ nō petet. Et ſatis fac̄ dictū. c. q dā. de ꝯuer. ꝯiu. Al. ho ait ꝙ non d3 ali quis hoc uouē. qđ ſi vouerit credo ꝙ ꝑ ep̄m pōt diſpēſari. ꝛ iniūcta pnia argu end' ē de ſtulticia. vt i ſū. eo. ti. q. 43. B.

¶ Utrū ꝯiūx ſi dederit lniam' ꝯiugi ꝙ voueat caſtitatē poſſit datā lniā3 reuo care? R. ſ3 Tho. in 4°. di. 32. exponēdo lrām. Si exp̄ſſe ꝯſenſit ꝛ lniam dedit. n̄ pōt votū cū ꝯiuge emiſſu3 reuocare. 33 q. 5. §. fi. A. Lō. Al. et addit Pe. ꝙ aut ōdit lniā3 i facie eccl'e q̄i in iudicio. ꝛ tc̄ n̄ pōt reuocare. Aut i priuato. ꝛ tūc an̄ vſu3 lnie ꝛuocare pōt. ſ3 nō poſtea. ut i ſū. eo. ti. q. 45. B. Si aūt vir ad temp' diſſimulat vxoris uotu3. ꝛ poſtea habi ta deliberatione reuocat. mulier nō te net̄ implere. Lon. Al. S3 addit Inn. ꝙ ēt ꝯiunx q dat lniā3 vouēdi. ſi ipſe non voueat ipedir̄ exigē debitū. ar. ex̄ ō cō uer. ꝯiu. c. p̄. Idē Hoſt. ꝛ Ber. A. Idē in dcā. q. 45. B. Alia ho vxoris vota in q b' requirit̄ cōſenſus viri. vir ēt poſtq̄ ꝯſenſit reuocare pōt. vt i p̄dcō. §. fi. ſed tn̄ peccat reuocando qđ ꝯſenſit. 33. q. 5. manifeſtu3. Uxor tamen obedire viro debet. vt ibi habetur.

¶ Quid ſi ambo cōiuges in domo vo uerūt ꝯtinētiā ꝛ alr̄ uelit frangē? R. ſ3 Ray. Si ambo pari conſenſu emiſerūt uotum. tunc ēt ſi maritus velit penitē ꝛ uotū frangē. ip̄a iſtant̄ d3 perſeuera re i voto qđ fecit. 33. q. 5. qđ deo. ꝛ. c. vna ſola. ꝛ. c. māifeſtū. ꝛ. §. ex premiſſis. Lō. Inno. ꝛ Hoſti. addens ꝙ ꝓpter hi' vo tū vtriuſq3 nō pōt vn' ſine lnia alteri' religionē itrare. A. Idē3 in ſū. eo. ti. q. 46. Et addit̄ ſ3 eoſdē. Non ob. ex̄ de iu reiurā. tua nos. vbi ꝓmiſſio facta inui cē ēt cū iuramēto de nō ſe petēdo. ſi ad moniti nolūt ſeruare caſtitatem nō ar tat eos. q2 ibi nō fecerunt votum conti nentie. B.

¶ Utrū in votis ꝑficiēdis uel dimitten dis vir ꝛ vxor ad paria iudicent̄? R. ſ3 Ray. Q̄tum ad uotū continentie ſcd'm oēs uir ꝛ uxor ad paria iudicant̄. 32. q. i. ſiqs uxor. ꝛ. q. 5. precepit. ꝛ. c. xp̄iana. In uoto aūt abſtinentie dicūt qdā ꝙ cū uir caput ſit mulieris pōt tale uotū fa cere iuita uxore. 33. q. 5. manifeſtu3. ꝛ. c. noluit. ꝛ. c. hec imago. Qđ intelligēdu3 ſcd'm Hug. niſi ꝑ tale uotū fieret uxo ri p̄iudiciū in debito reddēdo. qđ ſatis vr̄ ꝓbabile ꝑ iura p̄dicta. ut ꝑ. c. ſiquis uxorē. ꝛ. c. precepit. ꝛ. c. xp̄iana. In uoto ho ꝑegrinatōis dō ꝙ neuter ꝯiugu3 al tero iuito pōt facē. ar. 27. q. 2. ſi tu. 33. q. 5. ꝙ deo. Fallit hoc in uoto hieroſolimi tano. qđ in fauore3 terre ſancte ꝛ fidei xp̄iane pōt uir ſine lnia uxoris facē ꝛ i plere. Uxor tñ ut conſentiat ē attenti' admonenda. ex̄ eo. ex multa. Uel ſi nō vult remanere ſequat̄ uirū. ex̄ eo. ꝙ ſu ꝑ. in fi. Lon. Inno. ſilr' ꝛ Hoſti. dicēs ꝙ p̄ter uotū ultramarinū neut̄ ꝯiugū pe regrinari pōt ſine conſenſu alteri'. im mo ſi aliqñ cōſenſit pōt reuocare q̄uis peccet hec Inno. tñ q̄tū ad modica ꝑe grinatōem ēt ſine uoto ꝓpter diſponē dā domū. uel ēt q̄tū ad transferēdū do miciliū alio. vr̄ tenenda ſnīa. Tho. i 4°. di. 38. ubi dicit ꝙ i diſpoſitōe dom' ꝛ in regimine uite mlier ſubiecta ē uiro ꝛ nō ecōuerſo. ꝛ iō in talib' uir pōt ſine li cētia uxoris uouē. ſ3 nō eo°. Et de hoc ēt

hēs.ī.uxoꝛ.§.4.ᵒ A. Ueꝝ ē ꝙ ad mārituꝫ
ptinet gubernatio domus.23.q.4.duo
ista.iō suꝑ his pōt uouē.⁊ etiā sine uoto
ꝑegrinatōeꝫ ad dcām gubnatōeꝫ neces
sariā facē.ar.l.2.ff.de iurī.o.iudi.Et ideꝫ
qd̄ in hoc.§.nō.in sum.eo.ti.q.61. B.
Utꝝ uir timēs de incontinentia uxo
ris possit facere uotū ultramarinum?
Rᵒ s̄ꝫ Tho.i qlibꝫ.Ea q̄ sunt necitatiā n̄
sunt ꝑtermittenda ꝓpter ea q̄ sunt ꝓ
prie uoluntatis.Un̄ ⁊ dn̄s Math.15.ᵒre
ꝑhendit phariseos q dicebāt ꝑtermit
tendū mādatū dei de honoratōne pen
tū ut aliq̄ obligatōes uolūtarie deo of
ferentur. Ex necessitate autē uiro imi
net ut gerat curā uxoris: qꝛ caput mu
lieris uir ē.ut dr̄ ꝑ Corī.xi.ᵒ Sꝫ ꝙ accipi
at crucē ad trāsferenduꝫ se ultra mare
subiacet ꝓpͤe uolūtati.Unō si uxoꝛ sit
talꝭ q seq nō possit ⁊ de eiꝰ incōtinētia ti
meatꝛ.n̄ ē ɔsulēō ei ꝙ accipiat crucē ⁊
dimittat uxoꝛē.Secꝰ āt si uxoꝛ uolūta
rio ɔtinē ꝓponat.uel si uelit ⁊ possit se
q uiꝝ.Lō.Al.dicēs ꝙ uir uxoris timēs
ꝑiculū meliꝰ facit nō ꝑegrinari ēt pro
subsidio terre sancte. A. Idē in sū.eo.
ti.q.62.B.Uxoꝛ quoqꝫ iuito uiro s̄ꝫ ho
sti.pōt uotū hierosolimitanū emittere
Sꝫ tn̄ si sit suspecta uel nimis iuuenis
non exequetur ꝑsonalitꝛ.sꝫ uotum redi
met eo ꝙ inhabilis est ad eundū.extra
eo.ꝙ suꝑ his.§.rursus.Si ꝟo ꝑcessit i
diebꝰ suis ⁊ non ē suspecta.uadat.nec
uotū redimat maxie si talꝭ est ꝙ possit
secū bellatores ducē. A .Et si non pōt
ducere uotū oīo est redimēdū.ut in.d.
c.ex multa.in fi.Et iō ꝟbū maxie hic ē
suꝑfluū:ut pꝫ ꝑ eūdē Hosti.⁊ in sū.eo.
ti.q.63.B.De uoto uiri qd̄ fit recipien
do oꝛdinē sacꝝ.uide supꝛa oꝛdinatō cō
iugatoꝝ.De uoto ꝟo ɔiugū circa religi
onē hic statim sequitur.

Otum iiii.ᵒ .s.cōiugum
circa religi
onē.Utꝝ alꝭ coniugatoꝝ pos
sit se uoto obligare siue ingredi religi
onē sine alio?Rᵒ Si nō interuenit car
nalis copula pōt alter uouere ⁊ igredi
religionē ēt inuito altero.ex̄ de cōuer
cōiu.veꝝ.⁊.c.ex publico. Postꝙ̄ ꝟo in
teruenit carnalis copula: si uult religi
onē intrare ⁊ uxoꝛ intret similꝛ.uel si iaꝫ
ē antiqua ita ꝙ nō sit suspecta de incō
tinētia.det liniam uiro ⁊ ipa pꝛomittat
ꝑpetuā cōtinētiā.⁊ sic pōt uir intrare.
alitꝛ nō.ex̄ de cōuer.cōiu.cū sis pꝛeditꝰ.
⁊.c.uxoꝛatus.Eodē mō si uxoꝛ uult trā
sire ad religionē uiro i seculo remanē
te.A.Et si predicta foꝛma nō obseruetꝛ
nō uidetꝛ ualē religionis ingressus quo
ad sepationē mr̄imonii iā ɔtracti.sed
bn̄ ad ipedimētū mr̄imonii ɔtrahendi
si factꝰ ē cuꝫ uoto castitatiā expꝛesso vꝛ
tacito.puta assumēdo habitū cū inten
tione absolute relinquendi seclꝫ.ex̄ de
cōuer.ɔiu.c.ꝑ.⁊.c.ex ꝑte.cōiuncto.c.sta
tuimꝰ.ex̄ de regu.Et idē qd̄ h̄ nō.in sū.
li.ᵒꝑ.ti.9.q.38.scd̄ꝫ Ray.⁊ Pe.Et addūt
ꝙ ꝑfatū uotū cōtinētie dꝫ fieri in ma
nu seu ꝑn̄tia epi.qꝛ scd̄m Guil.hiꝰ ma
ioꝛa negocia nō debēt expediri ꝑ mio
rē ꝙ̄ ꝑ ep̄m uel aliquē de mādato eiꝰ.
Si tn̄ ꝑ aliū fieret inferioꝛē.⁊ alꝛrite fa
ctū esset.nō deberꝫ ꝓpꝛ hoc ab ep̄o re
uocari.⁊ peccaret si de facto reuocaret
maxie.si consuetudo loci esset ꝙ talia
ꝑ minoꝛē ꝙ̄ ꝑ ep̄ꝫ expediretꝛ.ut ibi. B
Sꝫ nūqd alꝭ cōiuguꝫ an̄ carnalē co
pulā possit trāsire ad heremū uel ad re
clusoꝛiū.uꝭ nouē in domo ꝑpetuā cōti
nētiā?Rᵒ scd̄m Guil. Nō pōt.nisi obli
get se ad regularē obseruātiā.⁊ ad ista
tria usitata q̄ sunt in qualibꝫ religione
.s.ad cōtinētiā.ad renūciationē ꝓpꝛ
⁊ obiam.ar.ex̄ de conuer.cōiu.ex ꝑte.i
fi. A. Idem in sum.eo.ti.q.39.secundū
Tho.Ray.⁊ Inno. B.
Pone ꝙ uxoꝛ fecit uotū continētie
ad tempꝰ ⁊ interi maritus fecit se reli
giosū?Rᵒ scd̄m Guil.Debꝫ induci ad
itrandū monasteriū.aut si nō est suspe
cta ꝙ uoueat cōtinētiā. Si ad hoc idu
ci nō pōt poterit reuocare maritū. nisi
ipa nō ignara iuris tacuit qn̄ maritꝰ re
ligionē itrauit.qꝛ tūc s̄m qsdā cogetur
religionē itrare.uel cōtinentiā uouere

non exn̄s suspecta. A .Hoc affirmāt
idē Guil.⁊ Hug.addit tn̄ Guil.ꝙ si ma
rit⁹ interī moriat̃ an̄ꝗ̄ vxor fecerit cō
tinētie votum seu fuerit igressa religi
onem poterit vxor ad scd̄a vota trāsire
vt i sū.eo.ti.q.40.Sꝫ certe hoc casu vr̄
ꝙ oīno possit reuocari maritus etiā si
vxor expresse consensisset.vt in.c.ꝑ.ex
de ꝯuer.ꝯiu.⁊ ibi glo B

Quid si coniunx an̄ carnalē copulā
dic̄ se velle ītrare religionē ⁊ procrasti
nando differt? R° ꝭm Ray.Eps debet
statuē tēpus īfra qd̄ īgrediat̃.q̄ elapso
si nō fuerit īgressus cogat̃ ꝑ excoīcati
onē satisfacē coniugi.Sil̃e.s̄.debitum
ꝯiugale.§.ꝑ. A .Idē i sū.eo.ti.q.41. B

Quid si t̄mino elapso īgrediat̃ mo
nasteriū? R° scd̄m Ray.Nihilomin⁹
si igressus fiat an̄ carnalē copulaꝫ vale
bit.ar.ex̄ de ꝯuer.ꝯiu.ex publico.Et sic
dicit Hosti.coniunx relictus in seculo
expectabit intrantē religionē per ān̄ū
qd̄ ius ꝯcedit ei.⁊ priuatus huiusmōi
tp̄is ꝯmodū auferre non pōt.28.dis.de
his.postea qui remansit in seculo pōt
cū alio libere ꝯ̄bere.ut in.c.ex publico
Similes.s̄.impedimentū ꝑ.§.2° A .
Con.Pe.vt in dcā.q.41.ubi ēt patꝫ ꝭm
eosdē ꝙ mr̄imonium soluit̃ ꝑ ꝓfessio
nē expressam uel tacitā ingredientis:⁊
alter libere potest ꝯtrahere.iō dict⁹ an
nus expectat̃ nisi interuenerit interiꝫ
dicta professio. B.

Quid si vxori datū ē tēpus ad igres
sum.⁊ interim marit⁹ eā ꝑ violentiaꝫ
cognoscit? R° ꝭm Guil.Si mr̄imoniuꝫ
fuerit factū de p̄n̄ti nō pōt intrare con
tradicēte marito:q2 ꝯsumatum ē mr̄i
moniū.Idē Hosti. A .Idē ēt Pe.ut
i sū.eo.ti.q.42. B .Et ideꝫ qn̄cūꝗ̄ an̄
ꝓfessionē cognoscat̃ volūtarie a mari
to. A .s.dū ē in religiōe.vt i.d.q.42. B

Quid si ambo ꝯiuges intrāt religio
nē ⁊ alteꝝ uel ambos peniteat ⁊ velint
exire an̄ ꝓfessiōeꝫ? R° ꝭm Al. Nisi ob
stet eis aliō ꝗ̄ votū ꝓbationis sicut ē
ꝯtinētie ꝑpetue.tales salua ꝯscia redi
re p̄n̄t ad pores āplex⁹. A .Idē i sū.eo.
ti.q.47.Nō tn̄ sꝑ vn⁹ ꝯiugū pōt reuo
care alteꝝ lniatū ab eo.vt pꝫ.ī.§.8° B

Quid si alt̃ ꝯiugū ītrauit religiōeꝫ siñ
lnīa alteri⁹.⁊ alter repetit? R° ꝭꝫ Ray
tenet̃ redire ad ꝯiugē nisi in duob⁹ cāi
bus.Un⁹ ē.si illa q̄ repetit fornicata fu
erit. A .s.publice ꝭꝫ eundē Ray.⁊ in
sū.eo.ti.q.49.Idē videt̃ si posset īcōti
nenti ꝓbari ar.c.solet.de sen.excō.c.lꝫ.
li°6° ⁊ qn̄ꝗ̄ post ꝓbationeꝫ seu ꝯfessio
nē in iudicio factā.tūc.n.res dr̄ notoria
ex̄ de coha.cle.⁊ mu.c.fi. B .⁊ ip̄e ca
ste vixit. A .i.s.sꝑ.Secus si post ꝯ̄ctum
mr̄imoniū fuisset fornicat⁹ ante igres
sum religiōis siue p⁹.dū tn̄ an̄ ꝓfessio
nē.Post ꝟo suꝑueniens fornicatio nō
irritaret ꝓfessionē p̄us fcāꝫ ꝭꝫ Inn.⁊ i
d.q.49. B .Ita ꝙ illa non hēat exce
ptōeꝫ ꝯ̄ illū. A .i.replicatōneꝫ. B .
Ali⁹ ē.si forte int̃ eos fuissꝫ lata snīa di
uortii ad seꝑationem thori.27.q.2.aga
thosa.ex̄ de diuor.significasti.7.q.1.ꝗ̄
ꝑiculosū.Uir āt sic vxori reddit⁹ tene
bit̃ reddē debitū.sꝫ nō poterit exigere
ꝓpt̃ votū emissū.23.q.5.una.ex̄ de con
uer.ꝯiu.ītrauit.⁊.c.placet. A .Et i his
pꝫ ꝙ hoc ē veꝝ qn̄ igrediēs fecit tacitū
vel exp̄ssū ꝯtinētie votū. B .Qn̄ āt
vn⁹ ꝯiugū trāsit ad religioneꝫ ꝓpt̃ for
nicationē alteri⁹.ille q̄ remāsit i sec̄lo
poterit post mortē intrāti ꝯ̄bere.quia
nihil uouit. A .Hoc fuit dictum Ho
sti.⁊ Inno.vt in.d.q.49.Et addit Inno
Secus ē in ordinib⁹:q2 nō pōt fieri sub
diaconus in seculo remanens cū vxor
adulterata ē inuita ea.Et est rō.quia
vxor cuiuslibet in sacris ordinibus cō
stituti tenet̃ ꝯtinere p⁹ mortē eius.28.
di.q2 sunt ⁊ dis.32.seriatiꝫ.Sꝫ certe hec
iura loquūt̃ qn̄ ordinatio fit vxore con
sentiēte.Al̃ nō fit ei p̄iudiciū.ut.s̄.ordi
natio ꝯiugatoꝝ in p̄n°.Et iō ꝓpter ean
dē rōnem idē videt̃ ⁊ in ordinib⁹ qd̄ ⁊
ī religione.s.ꝙ maritus ad sacros ordi
nes promoueri possit quando vxor pu
blice adulterata ē.quia amisit ius qd̄
habebat in viro.extra de diuor.signifi
casti.scd̄m Bernar.in dicta.q.49.vbi
⁊ subditur ꝙ aliqui intelligunt dictuꝫ
capitulum significasti.de ingrediente

monasterium.sȝ certe.c.illud gnāliter
loquitur ⁊ indistincte. B.
Quid si moriť vxor q̄ traxerat viꝝ
de monasterio.qꝛ sine eis lnia intraue
rat? R. ſm Ray. Monendus est vir re
dire ad monasterium:⁊ si hoc non fac̄
peccat.ar.17.q.2.nos nouimꝰ. A. Hoc
itelligendū qn̄ fecit votū religiōis vel
ꝓfessionē tacitam siue expressā. alr̄ nō
cogereť ad religionē:vt in.c.statuimꝰ.
ex̄ de regu. B. Non tn̄ est cogendꝰ ad
petitionē monasterii.qꝛ ꝓfessio quam
fecit nō solēnizat votū ꝑpter ipedimē
tū quod erat.s.ex vxore.ex̄ de conuer.
ꝯiu.placet. Nec tn̄ pōt licite ꝯhere cuȝ
alia ipediente tali ꝓfessione.ar.ex̄ de
cōuer.ꝯiu.ex ꝑte abbatis. ⁊ si ꝯhit pec
cat.⁊ dȝ agē pniam.sȝ mr̄imoniuȝ tene
bit.ar.ex̄ q cle.vel vo.tutiꝰ. Nec a tali
vxore pōt exigē ꝺbitū sicut nec a ꝑma
Ep̄s quoq̄ pōt illū an̄q̄ cum alia ꝯhat
cogere redire ad monasteriū.qꝛ si non
redit peccat mortalr̄. A. Hoc vltimū
fuit dictū. Guil.vt pȝ in sum.co.ti.q.50.
ubi ⁊ addiť. Sȝ Hof.dicit ꝙ si vir absē
te ⁊ ignorāte vxore intret religionez ⁊
ibi ꝓfiteať.⁊ postmodū ab ea reuoceť
hoc cāu post mortē vxoris vir potius
ē monēdus q̄ ꝯpellēdus.ut ad mōaste
riū redeat licȝ hoc sit ꝯsultiꝰ ad salutē.
ex̄ de cōuer.ꝯiu.placet. Si aūt vnꝰ cō
iugū altero sciēte ⁊ ꝯsentiēte cuiꝰ tn̄ cō
sensus nō sufficit ēt si cōtinentiā ꝑmit
tat nisi silr̄ ꝯuertať.33.q.5.qui vxorem.
mōasteriū igrediať:⁊ demū ad vxorez
de monasterio reducať: puta qꝛ suspe
cta ē.talis post mortē vxoris ad mona
steriū redire ꝯpellitur ēt si de facto cō
traxerit cū alia.qꝛ ꝓfessio interuenit.
nec defuit cōsensus vxoris.ex̄ de ꝯuer.
ꝯiu.ex ꝑte.⁊ cū Hof.cō. Host.ut ibi. B
Pone ꝙ vir sciente ⁊ consentiente
uxore intrauit monasteriū. A. ⁊ fecit
ꝓfessionē tacitā vl̄ expssam.alr̄ bn̄ pos
set ꝯhere.ex̄ de regu.cōsultis. B. ⁊ po
stea illa cū sit iuuenis: ⁊ merito suspe
cta reuocat eū.qd faciet uir pꝰ mortez
uxoris? R. ſm Ray. Cogitur redire ad

monasteriū ēt si de fcō ꝯtraxit cuȝ alia
qꝛ ꝓfessio interuenit.nec defuit uxoris
cōsensus.ex̄ de conuer.ꝯiu.ex parte. A.
Hoc vr̄ potius fuisse dictuȝ Hof.ut pȝ
i dcā.q.50. Et aduertendum ꝙ hoc cāu
nō sp̄ reuocatio pōt fieri.nec ex hº mr̄i
moniū post cōtractū semꝑ dirimitur.
Vn̄ sciendū ſȝ Guil.ꝙ ꝑsona suspecta
viꝝ licentiās ad religionē nō pōt ipm
reuocare:sȝ teneť intrare religionez si
eā ꝯmode potuerit iuenire. Si aūt non
pōt aut nō credebat se eē suspectā de i
cōtinentia cū tn̄ eēt.pōt lniatum reuo
care.qꝛ nō recipiť apud deum illius ui
ri cōuersio cuiꝰ sequitur ꝯiugal̄ federis
ꝓstitutio. Host.vo dicit ꝙ si uir inscia
⁊ iuita vxore itrauit.postea redditꝰ ei
nō exiget debitū.nec ad scōa vota trā
sibit. Si aūt de cōsensu vxoris trāsiuit
⁊ ꝓfessus ē.si mulier non ꝑmisit conti
nētiā reuocari uir poterit. Si aūt conti
nentiā ꝑmisit ⁊ iuuenis ē ꝯpelliť itra
re religionez.ex̄ de cōuer.ꝯiu.significa
uit.⁊.c.dudū. Alr̄ si senex est ꝑpetuā vo
uendo ꝯtinētiā remanere pōt in domo
ꝓpa.ex̄ de cōuer.ꝯiu.c.cum sis.⁊.c.con
iugatus.intantū ꝙ si is qui remanȝ cō
trahat mr̄imoniū nō tenēt sic̄ nec mr̄i
moniū eiꝰ q̄ ꝑpetuā ꝯtinētiā uouēs de
dit uiro lniam:vt ad sacros ordines ꝓ
moueret.32.di.seriatim. Solēnizať eni
uotū i ꝓfessione vel in ordinatōe abso
luti. Et hoc intelligas ſm Io.qn̄ mulr̄
certificata fuit ꝙ sibi perpetuo preiu
dicabat. Alr̄ si simplex ⁊ iuris ignara n̄
intēdebat sic ꝑpetuo se obligare tenet
mr̄imoniū ab ea ꝯtractū.ar.ex̄ de con
uer.ꝯiu.veniens. Con. Hof. Et ex his pȝ
ꝙ ꝓfessio lniati aliqn̄ tenȝ.⁊ aliqn̄ nō.
Et pº casu mr̄imoniū post ꝯctuȝ dirimiť
sȝ nō in 2º cū nō fuerit votū solēne sed
simplex.⁊ iō nō dirimit mr̄imoniuȝ pꝰ
ꝯctum.ex̄ de vo.⁊ uoti redēp.c.vno.liº
6º Vn̄ ⁊ Inno.dicit ꝙ uotū qō fit vxo
re iuita uel ēt uoluntaria sȝ non uouen
te vel religionē intrante:non ē solēne.
sȝ simplex.⁊ iō ipedit mr̄imoniū cōtra
hēdum sed non dirimit iam ꝯtractum

ex̄ de conuer.ꝯiu.placet. Et ꝙ si post ingressum ratum habuerit votū marito hoc petente tenet ingressus.⁊ ipa cogitur intrare. Idē dicit si ipse vir pꝰ mortē vxoris ꝓorē ingressum q nō tenuit ratificat exp̄sse seu tacite.ar. ex̄ de his q̄ vi metus ve cā fiūt.c.p̊. Dicit ꝙ itelligit̄ ratificare ēt si ꝑ momentū in religione steterit post mortē vxoris etiaꝫ si eius mortem ignorauerit. vt in dcā.q.50. Item Inno.in.c. significauit. ex̄ de conuer.ꝯiu.dicit ꝙ licet in predictis casibus suspecta mulier cogatur mōasteriū intrare:non tamē coget̄ fieri mōacha nec uiuere monachalit̄.hoc excepto ꝙ ꝯpescet̄ a vagatione ⁊ custodiet̄ ne luxuriari possit.subdens. Fatemur tamen ꝙ si mulier est suspecta anteꝗ̄ admittat̄ ꝓfessio viri debet mulieres facere ꝓfiteri. Et sic loquitur.c.cuꝫ sis. ex̄ de ꝯuer.ꝯiu. Tamen si suspecta est viri ꝓfessio ⁊ nō mulieris sꝫ tm̄ ꝓstitit ꝯtinētie uotū.nō facereꝫ eā mō ꝓfiteri Et subdit. Alii tñ dicūt alr̄.s.ꝙ hoc ipo ꝙ dat lniam viro ⁊ emisit ꝯtinētie uotū pōt cogi itrare monasteriū ⁊ viuere sine proprio ⁊ sub obia. Et hoc tenent Ber.⁊ Gof.per.c.q uxorē.29.q.5.⁊ pꝫ i.d q.50. Forte dictū Inno pōt v̄ificari qñ inuenit̄ monasteriū in qno talis mul̄r posset sine aliaꝝ scandalo ⁊ tute custodiri ēt nō ꝓfessa.qꝛ tunc cessat rō suspitiōis.ar.ex̄ de conuer.ꝯiu.c.p̊.⁊.c. vxoratus. Al̄ obtineat snia Gof.⁊ Ber.cū aliter nō possit debite ꝯ suspitionem prouideri.ex̄ de cōuer.ꝯiu.cum sis. B.

¶ Quid si uxor vi uel metu coacta dedit viro lniam intrandi? R° ſm Host. Si fuit vis ꝑ metū qui caderet i ꝯstantem nihil nocet ei.33.q.5. notificasti.nisi forte post tempꝰ ipa ratificet.ex̄ qui cle.vel vo.insinuante. A. Con. Guil. ⁊ addit idē eē si iteruenissꝫ dolꝰ. Et cō. Hos Goff.⁊ Jo.ut i sū.eo.ti.q.52. B.

¶ Quid si vxor sine cuiꝰ lnia vir itrauit religionē vult igredi. ⁊ maritus cōtradicit? R° ſm Ray. Si vir iā eductꝰ ē de monasterio ⁊ restitutus vxori; nō potest vxor illo inuito igredi.33.q.5.qd̄ deo. Si aūt vir non ē eductus tunc ſm Inno.mulier si i ingressu viri ꝯtinētiā vouit pōt ingredi monasteriū.27.q.2. agathosa. Si v̄o nō uouit.non pōt viro inuito ingredi.⁊ ingressa pōt educi.ar.i dcō.c.qd̄ deo.sꝫ nō pōt debitū exigere: vt in dcō.c.qd̄ deo.ex̄ de conuer.ꝯiu.c.p̊ A. Ray.aūt dicit ꝙ etiam si nō fec̄ uotuꝫ pōt inuito viro intrare.27.q.2. agathosa.⁊.33.q.5.q vxorem. Et cō. Pe. Hosti.⁊ Gof.in sum.eo.ti.q.53. Dictum istorū pōt itelligi qñ vir ingressus ligatus erat religiōi per votū vel ꝑ ꝓfessionē exp̄ssam seu tacitā. Dcm vero Jnn.qñ nō erat sic ligatꝰ.lꝫ forte ꝑ simplex votum teneret̄ ad continentiaꝫ.ar.dci.c. quod deo. B.

¶ Quid si ambo ꝯiuges fornicati sūt nūqd pōt alt̄ alt̄o iuito religionez itrare? R° ſm Guil. Nō pōt.sic̄ ⁊ nōt Hug 27.q.2.agathosa. A. Et si itrauerit poterit reuocari ſm eosdē.vt in sū.eo.ti.q 55. B. Quod credo verū esse siue occulta fuerit siue publica vtriusꝙ fornicatio.siue ēt alterius occulta. A. Etiā ipsiꝰ igrediētis:ut in dcā.q.55. B. alterius publica.

¶ Quid si vterꝙ nō petita lnia ab altero religionē itrauit? R° ſꝫ Guil. Nō poterūt se iuiceꝫ repetē.qꝛ neut̄ pōt dicere ab altero se spoliatū.sꝫ vterꝙ itrā do vr̄ renunciasse iuri qd̄ hēbat ⁊ iuri exigēdi debitū.iō votū vtriusꝙ tenuit ⁊ quo ad debitū exigēdū ⁊ quo ad reddēdū. A. s.ut nō possit exigere nec teneatur reddere. Et idem notatur in sū. eo.ti.q.56. B.

¶ Quid si uterꝙ credēs alteꝝ mortuū itrat monasteriū.nūquid compta vēitate pōt alteꝝ repetē? R° ſm Inno. Siue ignorātes siue sciētes alteꝝ uiuere igressi sunt monasteriū.amboꝝ uotuꝫ ratificatū uidet̄ ꝑ ꝓfessiōeꝫ uolūtariā si secuta ē. A. Secꝰ āt si nō ē secuta ꝓfessio exp̄ssa seu tacita. qꝛ tūc nō successit obligatio. Et ita pōt itelligi dictum Guil.q vr̄ ꝯtriū dicē:ut in sū.eo.ti.q.57.

B. Generaliter de voto intrandi religionem plura. ṡ. religio 3°

Otum v° quo ad commutatiōem seu dispēsationē. Utrum in uotis possit dispensari uel cōmutari? R° s3 Ray. Uotū ↄtinētie ñ ↄmutat maxie p epōs qz uix ut nūq̄ posset aliqd meli⁹ iueniri i q̄ fieret ↄmutatio. ut p3 Eccl. 26°. A. Ibi dr. Ois pōderatō nō ē digna aie cōtinētis. Per papā āt ex cā bene pōt fieri tal' dispensatio ēt sup uoto solēni ↄtinētie. ut. ṡ. religio. p̄. §. 14° i additōe. Speclatoꝛ āt ⁊ aliq alii tñt ꝙ ēt epōs possit dispēsare ex cā sup uoto simplici continētie. puta ne uouens labat in dānabilē fornicatōem si esset iuuenis. ex glo. uel uo. c. ueniens. ubi hoc tangit dominus An. & bu. ⁊ in. c. rursus. eo. ti. ubi ad finē dicit. Et dato ꝙ epōs non possit dispensare in ↄtrahendo. s. cum eo. qui uouit continentiam. dispensabit tñ sup debito post contractum exigēdo. Similit etiā tenet Al. ꝙ epus possit dispēsare sup uoto de nō petendo debitū cōiugale. ut sup uotū 3°. §. p̄. in additōe. B. Et nihilomin⁹ sigs p⁹ uotū ↄtinētie simplex ↄtrahit mr̄imoniū tenet: s3 cōtrahendo mortalit peccat. Alia ꝟo vota sicut ⁊ ponit Tho. secunda scd̄e q. 88. pñt ↄmutari. Nā ut idem subdit uotū debet esse melioꝛis boni. Id aūt quod uouet aliqñ est malum uel inutile uel melioꝛis boni impeditiuū. quod est cōtra rōnem eius qd̄ cadit sub uoto. ⁊ iō necesse ē ꝙ determiet uotū i tali casu non esse seruandum. Et siquidē absolute determinet aliquod uotū nō eē suādū. dr esse dispensatio uoti. Si aūt pro hoc qd̄ seruandū erat aliqd aliud iponat. dr ↄmutatio. Uñ min⁹ est uotū cōmutare q̄ in uotis dispensare. Utrū q3 tñ in potestate ecclesie cōsistit. A. Idem in sum. li° p̄. ti. 8. q. 70. B.

Quis pōt in uotis dispensare uel cōmutare? R° Diocesanus epus. ex eo. c. p̄. nisi in quibusdā que sunt ei expresse ꝓhibita. ut est uotū continētie ꝑut dictum ē. ṡ. in pcedēti. §. A. Et ibi de hoc melius in additione. B. Itē uotū terre sancte. ex eo. ex multa. Adde etiā de uoto uisitandi limina aploꝛum Petri ⁊ Pauli. silr ⁊ beati Jacobi. In qb⁹ sol⁹ papa dispēsat. ⁊ ita obseruat curia. A. Non ē ergo ↄsulēdū hoibus s̄m q̄sdā ꝙ dent suas pecunias q̄stoꝛib⁹ seu nunciis hospitaliū: qz fallūt ⁊ decipiūt hoies. Nā cū redēptio taliu3 uotoꝝ debeat fieri cū auctoꝛitate epi: qz ita dr in lr̄is papalibus. alit eni s3 predictos fieri non potest. uide sup̄ questuarii. §. vlt. B. Utrū autē in uoto continentie possit papa cum clericis ⁊ religiosis dispēsare. uide sup̄ religio p̄. §. 15° qui icipit. vtrum cum religiosis. A. Et ibi de h° in additōne. Et si minoꝛ epō de iure cōi nō pōt dispensare sup uotis. ut ⁊ sentit glo. in. c. p̄. extra de voto. silr ⁊ Ray. ut i sum. eo. ti. q. 71. ubi etiam patet s̄m Al. ꝙ epi pñt dispensare in oibus uotis in quibus expresse non sunt ꝓhibiti sic i uoto terre sancte. Item dicit ꝙ nō potest dispensare in uotis perpetuis. que sunt religionis ⁊ huiusmodi.

Utrū prelati pro libito suo possint i uoto dispensare? R° s̄m Tho. ubi sup̄. Sicut prelatus non potest precipere malum: ita nec impedire bonu3. s. opera uirtutis. Sed ad prelatū spectat diiudicare quid sit magis uirtuosum. Et ideo in manifestis dispensatio prelati non excusat a culpa. puta si dispensar3 cum aliquo super uoto de ingressu religionis nulla apparente causa. Si autē esset causa apparens ꝑpter quā salte3 in dubiū uerteret. tunc posset stari iudicio prelati dispensantis uel cōmutātis. nō tñ iudicio ꝓprio nisi esset aliqd manifeste illicitum. aut non posset qs facile ad superioꝛē recurrere. A. Ide3 in sum. eo. ti. q. 81. B.

S3 q̄ ē cā sufficiēs ut dispenset in uotis uel ut omitti possit uotū? R° s3 Al. i 4° Sufficiens cā ē paupertas. ut si uouit ieiuniū ⁊ mēdicās ñ iuēit hoꝛa una. A. i. tpe ↄgruo ad sustinendū ieiuniu3

P .Qtū sufficiat. Sil'r ꝛ infirmitas. ut si uouit abstinentiā a uino ꝛ a carnib⁹ ꝛ icurrit languorem ꝛ hi⁹. A .ut si uouit nō comedē carnes. ꝛ cū mēdicat nō dāt ei nisi carnes uel ea que sunt carnibus cocta. q̄ si nō comedat inedia cōsumet. s̄z eūdē Al. ꝛ in sū. eo ti. q. 82. B.

Sz q̄uo dēt fieri ꝯmutatio uoti? R° scd̄z Ray. Debz supioꝛ hr̄e cōsideratiōnē ad facultates. uouentis ꝛ expensas q̄s factur⁹ erat si uotū ipleuisset. ꝛ etiā ad laboꝛē ꝛ sil'ia. A .Ista sil'ia nō sūt nisi si cōsiderent expēse i eundo moꝛādo ꝛ redeūdo sil' cū laboꝛe. ut in sū. eo. ti. q. 73. B .Et si uotuz erat Hierosolimitanū seu aĺs̄ hēticos ꝛ ifideles. oīa sine diminutōe transmittat. ex̄ eo. magne ꝛ. c. ꝙ sup his. In aliis āt pegrinationib⁹. puta sancti Iacobi ꝛ sil'ium. eedē expēse ꝯsiderāde sunt. ꝛ i alios pios vsus ꝯuertende. ex̄ eo. c. p̊. ꝛ. c. scripture. Sz ꝛ ad locū pegrinatōis mittē habet oblatōem quā ibi erat facturus. Sz h° vltimū intelligendū ē de honestate n̄ de nccitate. Nā necꝫ decretales allegate aligd dicūt de hi⁹ oblatōe. nec illi ecclesie p hoc ē acq̄situ aliq̄d ius: vt in. c. se. §. 4° In voto autē abstinētie hn̄da ē rō asperitatꝭ ꝛ alioꝝ q̄ in voto ꝯphensa fuerunt. Idē de affluētia uouētis. ex̄ eo. c. p̊. Unde cuidā comiti q vouissꝫ ꝙ singulis sextis feriis i pane ꝛ aq̄ ieiūaret. nō sufficēt p ꝯmutatōe ꝯstruē vnū altare. ꝛ allegat hic Ray. ex̄ eo. ppendimus. Que decretal' non ē in moderna ꝯpilatōe. s̄z i p̄oꝛi q̄ currebat eo tēpe q̄ Ray. sūmā ꝯposuit: vt dictū ē. s̄. nouicius. §. 3° A .Predictis cū Ray. cō. Hosti. vt in dcā. q. 73. B

Pone ꝙ q̄dam hn̄s aliēa icerta vouit ea in subsidiū terre scē. nūq̄d tale votū pōt ab epō ꝯmutari? R° s̄z Guil. Non credo ꝙ sine licentia pape possit ea i alios vsus vertere. A .etiam si ingrediatur religionem. s̄z eūdē Guil. ēt in sum. eo. ti. q. 74. B.

Utꝝ votū de festando i sabbato sp sit mutādū? R° s̄z Guil. Mutari pōt. s̄z nō ē necesse ꝙ mutet'. q2 licitum ē nisi forte p̄sona suspecta eēt ꝙ. vellꝫ iudaizare. A .Immo vr̄ sp mutādū. Nam sabbatū solēnizare phibemur nisi aliud festū i eo ꝯcurrat ne iudaizare uideamur. de ꝯse. di. 3. c. p̊. ꝛ. c. puenit. Itē q2 hoc ut plurimū fit ad aliquā supstitiosā obseruantiā q̄ oīo phiberi dꝫ. 26. q. 7 non obseruetis. ꝛ. c. se. B.

Otum vi.° q̄d soluit' p ingressuz religionis. Et gn̄aliter quidē oē votū siue terre sancte siue aliud cōmutari pōt in votum religionis ēt sine arbitrio supioꝛis. q2 illud indubitāt' melius est. ex̄ eo. scripture. A .Idē i sū. li° p̊. ti. 8. q. 73. s̄m Ray. ꝛ Tho. B .Sz tn̄ de aliq̄ rege siue ipatoꝛe vel alio p̄potēte q fecisset votū terre sancte ex q̊ pēderet totus exercit⁹. vel etiā de aliq̊ qui vouisset p aliquos ānos esse in tali subsidio cū centū vel mille militibus. ꝛ sil'ibus. vbi pbabilit' dubitat' vtrum p̄ponderari debeat cōis vtilitas vel p̄uata. credo ꝙ papa ꝯsulendus eēt. A Idē in sum. eo. ti. q. 75. s̄m Guil. B.

Sz q̄d siq̄s vouit magnā quātitatē pecūie in subsidiū terre sancte. nunq̄d liberat⁹ est p ingressū religiōis? R° s̄z Guil. Qui̇s si uouit ire liberatus sit a laboꝛe eūdi vl' aliū mittēdi: nō tn̄ libat⁹ ē q̊ ad pecuniā quā vouit. nec pōt tale votū p aliū q̄ p papā solui vel ꝯmutari. A .Id̄ in sum eo. ti. q. 76. B.

Quid siq̄s pro pr̄e vel mr̄e suscepit votū iplēdū. nūq̄d liberat⁹ ē per igressum religiōis? R° s̄z Tho. i q̄libz. Ex q̊ igressus sufficit p se. sufficit ꝛ p pr̄e ꝛ mr̄e sua. ēt qui̇s in igressu de hoc nihil intenderit. A .Potest etiam votū implere de licentia prelati. scd̄m eundez Tho. ꝛ in sum. eo. ti. q. 79. B.

Quid siquis vouit magnam elyaz dare paupib⁹ in gn̄ali. vel etiam i sp̄ali aut ꝙ ꝯstruēt monasteriū. nunq̄d liberatur p igressū religiōis? R° s̄m Guil. Si ex tali pmissiōe uł voto acq̄sita eēt actio alicui vl' aliq̄b⁹; q2 forte donauit

vel pmisit eis. non liberat nisi de con
sensu illorum. Secus e si nulla est acqsita
actio. qz nulli donauit nec pmisit nec
se obligauit aliquib'. sz tm deo. qz tunc
liberat p ingressuz. A. si itendat illo
min' votu i hoc mai' omutare sz eun
de Guil. vt in su. eo. ti. q. 80. Et vr hoc i
tende nisi oriu itedat. vt pot colligi ex
dictis Tho. z eo. ti. q. 79. z. s. §. prio. D
du tn fiat auctoritate epi. No. n. credo
sufficere auctoritate ppriaz. Sufficit
et lnia abbatis. vt in se. §. A. Guil. at
vr dice q in hoc no sufficiat lnia abba
tis. vt in dca. q. 80. Sz certe i isto cau no
vr nccia lnia epi nec abbatis sz Ray. z
Tho. vt i su. eo. ti. q. 73. z. s. in prin. hui'
c. z hoc q ad vota tpalia. In aliis aute
vr requiri dispensatio. z q prelatus re
ligionis possit dispensare. vt dicit in. §.
se. D.

Utrz abbas vel platus possit absol
uere religiosos a votis factis an ingres
suz. R° sm Ray. Ipsa religio in ipso in
gressu soluit hi' vota. qz soluit iurame
tum: vt puta mrimoii z hi'. ex de regu.
sane. 19. q. 2. due. ex eo. scripture. Et dico
pcipue si ipe in ingressu itendebat co
mutare. Addit Tho. in qlibz. q cu obe
dientia sit maximu votoz pro oi voto
sufficietissime recopensat. Et qz ingre
diens religione nihil pot retinere sibi
ppe volutatis. nullu votu ppria volu
tate fcm retinere oz. sz id dz ondere pri
moasterii. z se. in hoc eius subiice volu
tati. A. Tho. clari' dicit sic. q lz qui
da dicant q monach' eo ipo q pfessus
e absoluit ipo iure ab oi voto qd fecit
i seculo. tn qz in hoc nuq vr expsse fca
dispesatio nisi i tpali voto. tuti' vr dd:
q cu obia sit maximu uotoz p oi uoto
sufficietissime recopensat. Et qz ingre
diens religione nihil pot retinere sibi
ppe uolutatis. nullu votum ppa uolu
tate fcm retinere oz. sz illud dz pri oste
dere monasterii z se in hoc ei' subiice
uolutati. Un no uideo q ipe sit ipo iu
re ab oi alio uoto absolut'. nisi a tpali
puta a pegrinatoibus z silibus. d quo

loquit. c. scripture. Sz uoluntate sui su
perioris pot oe aliud uotum respue ul
tenere. nisi sit icopassibile aliis obbua
tiis religionis uel caritati fraterne. Ite
Hosti. in dco. c. scripture. dicit q tuti'
est q dispenset. In sua aut suma dicit
q si intrando intendebat omutare id
ad qd pmo se obligauerat. in nullo re
manet obligatus. Si vo hoc non inten
debat recurrat ad abbatem qui secus
poterit dispensare. z sine cuius licentia
hoc non posset exequi. Si tamen talis
pmo uotum temporale adimpleret z
postea religione intraret. tutius facet.
ar. extra de spon. comissum. vt z nota. i
sum. eo. ti. q. 78. Et dicit ingrediens inte
dere omutare sp qn oriu no intedit. ut
z in pcedenti. §. tactu est. D.

Usura p° coiter quid sit. R° scdz
Ray. Usura est lucruz ex mu
tuo pacto debitu vel exactuz. A. Lo.
Inno. ex eo. c. p. D. Non. n. puto usu
ra si gratis oblatu gratis accipit. ar. 14.
q. 4. vsura. di. is. de eulogiis. i. q. 2. sicut.
Un Hos. sic diffinit. Usura e qcqd sorti
accedit intentone precedete vel pacto
A. Nam sola intentio facit usuraz. ex
eo. consuluit. de quo in. §. se. Et dr lucz
ad dria interesse. Na lz vltra sortem
no possit accipi lucz tame interesse sic
puta si unus tenet rem meam mala fi
de: z dat mihi pignus pro mutuo sibi a
me facto. possum dicte rei fruct' ultra
sortem retinere. qz hoc non e lucruz sz
iteresse. z io retinere possum. ex de feu.
c. p. z ex eo. c. p. z. c. conquestus. Et lz hec
capla loquant de rebus eccle. tn idem
e z in rebus seculariu vt z no. glo. i dco
c. p. de usur. Ex mutuo aut dr. qz in hoc
otractu pprie omittit vsura. Deut° 15°
ibi. Si audieris voce dni dei tui zc. Fa
cit et. c. i. 14. q. 3. Ite Luc. 6° Mutuum
date zc. z ex eo. osuluit. Et est mutuum
otractus in quo quis aliquid dat recep
turus non idez in numero. sz tantunde
in genere suo. Et dicit ex eo q de meo
fiat tuum: qz mutuans transfert dniuz

i eum cui mutuat. z fit in rebus que cō sistunt i numero. pondē vel mēsura. vt .l. 2. ff. si cer. pe. Et ɔmittiṫ vsura i isto con tractu quādo aliqd recipiṫ vltra sortē nō obstāte ꝙ mutuās suscipiat in se in aliq̄ casu sortis ꝑiculū. ex̄ eo. nauigāti Et licet in mutuo ꝓprie cōmittaṫ vsu ra: tñ idem est etiā in aliis ɔtractib' rō ne eqpollētie. vt i emptione z venditi one ad terminū. videlicet quando ven ditur ꝟminus seu tempus. vt in dicto. c nauiganti. Et ideo huic diffinitioni vi detur addēdum. lucrum ex mutuo vel eqpollēti. Pacto dicitur. quia si aliqd daṫ sine pacto z gratis non esꝫ vsura vt z pretactum est. Exactum diciṫ. qa etiaꝫ si sine pacto aliquid extorqueaṫ vsura cōmittitur. quia quicquid acce dit sorti vsura ē. 14. q. 3. plerique. Et vt dictum est etiam sola intētione vsura ɔmittitur. ex̄ eo. ɔsuluit. Et in predict] oibus potest colligi. ꝙ vsura ē lucrum ex mutuo vel eqpollenti pacto vel itē tione debitū vel exactū.

Utꝝ sola spes lucri faciat vsuram. Rº Sic. ex̄ eo. c. ꝑ. z. c. ɔsuluit. 14. q. 3. si fene raueris. Qd̄ intelligiṫ ſꝫ Hos. qñ princi paliter causa mutuandi ꝑponitur in ex pectatione lucri vel emolumēti. Alias si ꝑncipaliṫ moueatur ad mutuanduꝫ ꝓpter caritatē z tamen credit ꝙ ille re tribuet. nō ē vitosū. ar. 77. dis. in singul' 59. dis. si officia. z. 61. di. qd ꝓderit. Cū. n. quis mutuū dat libaliṫ scire potest de bitorē sibi nāliṫ obligari ad antidota ex̄ d̄ testa. cū in officiis. ff. d̄ peti. here. ſꝫ z si lege. §. ɔsuluit. Con. Inn. z Hosti. A. Con. etiā glo. in. c. ɔsuluit. ex̄ eo. z nō. i sū. liº 2º ti. 7. q. 1. B. Qñ ꝟo sub spe recipiēdi mutuat pecūiaꝫ. ꝑcipue si al' ñ erat mutuatur' ɋcqd postea etiā gra tis accipit vsura ē siue sit pecunia vel alia res. z siue consistat in dādo siue in faciendo aliquid. 14. q. 3. c. ꝑ. z 23º. A. Hic grat] accipe itelligiṫ. i. sine vlla ex actōne ſm eundeꝫ Ray. z i dcā. q. 1. non tñ cū liba volūtate ɔcedēt]. al' nō tene ret ad restōneꝫ. licꝫ intētio recipientis fuisset vitiosa. qꝛ in concedendo mag] attendenda est voluntas ɔcedentis ꝙ̄ accipiētis. i Insti. de obli. que ex delict. nas. §. placuit. in fi. vbi videṫ hoc clare determinari. vbi dṙ ꝙ z si credat qs reꝫ sibi ɔmodatā iuito dño se contractare dño aūt uolente id fiat. furtū nō ɔmit tiṫ. Ecce ergo q̄uo mānifeste tollitur. qa lꝫ voluntas accipientis sit uitiosa. tam̄ uitiū tolliṫ per uoluntatē domini rei q̄ nō ē uitiosa. Pro hoc ēt facit. qꝛ restō non debet fieri nisi dānum passo. extra de regu. iur]. peccatū. liº 6º z Leuit]. 5º z Numeri 6º. Sꝫ hec] concedens nō ē pas sus aliquod dānum. cū ex mera volun tate cōcesserit. ergo sibi non debꝫ fieri aliqua restō. Cū igṫ uitiū fuerit i sola i tentione: ad purgatōem sufficit sola cō tritio. ex̄ de simo. c. fi. Nō ob. l. sed z si. ff si cer. pe. ubi dicitur ꝙ si uolui tibi rem donare. z tu credebas tibi mutuo dari. nō efficiṫ tua ante cōsumptōem: quia hec intentio recipientis z concedentis discordabāt. Sꝫ in casu nr̄o non sic. sed potius ɔcordāt cū concedēs uelit dare z recipiēs accipere. Itē nō ob. c. cōsulu it. ex̄ eo. qꝛ ibi loquitur qñ usura ɔmit tebaṫ non solū ꝓpter spē creditoris. ſꝫ ēt ꝓpter non liberam uoluntatem de bitoris. iō ibi daṫ restō. Al' secus: ut pꝫ ex ꝑdictis. Et clare z formalṙ facit qd̄ habeṫ sup̄ restō ꝑ. §. plt. In dubio autē nisi aliud saltem ex manifestis ɔiectu ris appareat ꝑsumiṫ mutuū accipiens ea intentione aliquid dare q̄ mutuū ꝑ stans mutuauit. ut si ex caritate ꝑsūa tur z ille dedisse ex caritate z libera uo luntate. Al' secus. nā unusq̄sq presumi tur aliquid dare eo mō quo accepit. ff. mā. l. si ꝟo nō remunerandi. §. idē papi nianus. ubi dṙ ꝙ qñ aliquis reꝫ simpli ciṫ ɔcedit ꝑsumitur donare illi q prius donauerat sibi.

Utrū hō possit ꝓ pecunia mutuata aliquā ɔmoditatē accipere. Rº ſꝫ Tho scd̄a scd̄e. q. 78. Sicut si aliquis pro pe cunia mutuata uṫ pro quacūq alia re que usu consumitur accipit pecuniam

ex pacto expresso uel tacito.peccat contra iusticiam.ita et quicunq ex pacto tacito uel expsso accipit qdcunq alid cui precium pecunia mensurari possit. sile peccatu incurrit.sz tn si accipiat aliqd non qsi exigens nec qsi ex aliq obligatoe tacita uel expssa sz sicut gratuitu donu.no peccat.qz anteq pecuniaz mutuasset licite poterat aliquod donu gratis recipe.nec peioris sditonis efficit p hoc q mutuauit. Ite licitu est p mutuo exigere seu recipe recopensatone eoz que pecunia non mensurantur utputa beniuolentiam z amorez eius cui mutuauit vel aliud huiusmodi. A Idem in sum.eo.ti.q.2. B

Utz pro pecunia mutuata possit licite peti mun' a lingua uel ab obsequio R° bm Tho.ubi sup. Sicut non licz expectari ul exigi munus a manu pacto tacito uel expresso.ita nec munus a lingua uel ab obsequio.qz utrunq pecunia extimari potest.ut pz in his qui locant operas suas quas manu uel lingua exercent. Si do mun' a lingua uel ab obsequio non quasi ex obligatione rei exhibeat.sz ex beniuolentia que sub extimatione pecunie non cadit. tuc lz hoc accipere.exigere z expectare. A Id in sum.eo.ti.q.7. B

Sz qre e pctm accipere usuraz? R° bz Tho.ubi sup. Accipe usuraz p pecunia mutuata e bm se iiustu.qz uedit id qd non e. Ad cui' euidetia sciedu est q qda res sunt quaz usus ipaz e ssupto sic vinu cosumim' utedo eo ad potu.z pane ad cibu.vn in talib' no dz seorsuz sputari usus rei a re ipa.sz cuicuq cocedit usus ex hoc ipso scedit res.z ppt hoc i talib' p mutuu trasfert dniuz. Si qs do seorsum venderet uinu.z seorsu usu uini.uenderet eandem re bis. uel uenderet id quod non est. Unde manifeste per iiusticiam peccaret. Et sili ratione iiusticia comittit q mutuat uinu aut triticu petens sibi duas recopensationes.unam quidem restitutionez eqlis rei.aliam do precium usus qd usura dicitur. Queda do sunt qz usus no e ipsius rei cosumptio.sicut usus dom' est inhabitatio.non aut dissipatio. z ido in talibus seorsu pot vtrunq concedi. puta cu aliqs tradidit alteri dominiu dom' reseruato sibi usu ad aliqd tep'. uel ecouerso.cu qs concedit alicui usu dom' reseruato sibi dominio. Et ppter hoc ho licite pot accipere pciu p usu domus.z preter hoc petere domu commodata sicut pz in conductoe z locatione dom'. Pecunia aut bz phm 5° ethicoz.z in p politice. pncipalr est inueta ad comutatoes faciendas. z ita ppri' z pncipalis usus pecunie e ipsi' consuptio seu distractio bm q in comutationes expendit.z ppter hoc bm se e illicitu p usu pecuie mutuate accipere preciu qd dicit usura. Et sicut alia iniuste acqsita tenet ho restituere ita pecuniam qua per usura accepit. Qd aut lex mosayca cocessit iudeis accipe usuraz a gentibus pmissu fuit ad uitadu mai' danu.s.ne a iudeis deu colentib' usuas acciperet ppt auaritia cui erat dediti Et addit Al. q illa acceptio usure a gentib' int qs iudei habitabat poti' erat rei sue recuperatio q usura.qz illa tra iudeis tota data fuit a dno. A Ide i su.eo.ti.q.3. Sz saluo meliori iudicio p fate roes efficaces n uidet.qz cuilibz pz q et i reb' mutuabilib' differt usus a reb'.sicut suba ab actu q exercet i ea. Et si dicat q no dr differre ex eo.qz in ipo usu ssumit suba tota. Rndet q lz ssumat respectu spei seu indiuidui.no tn respcu gnis. Nam res mutuabiles recipiunt functione in genere suo.ff.si cer.pe.l.2. Et hoc et in iure claru e.q ita sstituit usus i rebus usu consuptibilibus sicut i no cosumptibilib' de q het rubrica spal.ff.de usufruc.ea.re.q usu.cosu. Ite nec vr efficax alia ro.s.q pecunia inueta sit ad comutatoes.sz potius emptoes faciedas.ff.de strahe.ep.l.i. qz ista ro non est generalis. Non.n.se extedit ad alias res mutabiles z i quib' usura comittitur.sicut z in pecunia

Preterea ista ratio faceret ꝙ ꝓ pecu
nia mutuata nõ liceret aliquid. accipẽ
c⁹ tamen omnes ⁊ ipe Tho. tenẽt con
trariũ. ut pꝫ i. §. se. Unũ alii doctores: ut
nõ. Inno. in rica. ex̃ eo. ponũt alias ra
tõnes. Itẽ ⁊ per Cbry. uidẽtur alie assi
gnari. 86. di. eiciens. circa mediũ. Sed
qꝛ taliũ discussio ẽ ꝓlixa ⁊ nõ multuꝫ
necessaria. breuiter dico ꝙ si diligenẽ i
spiciatur. ista uideẽ ꝓprie rõ. qꝛ satꝭ ꝯ
caritatem ⁊ nãlem cognatõnem est. ut
ꝓ usu rei momẽtaneo aut nãliter ifru
ctuoso cum ꝑiculo accipientis q̃lis est
usus reꝝ mutabilium p̃ciũ recipiatur
Unñ ⁊ phũs rõne nãli mot⁹ dicit in p̊ po
litice. ꝙ usuraria acq̃sitõ pecuniaꝝ est
maxie preter nãꝫ. ut ⁊ ponit Tho. scõa
scõe. q. 78. arti. p̊. Nec ob. si accipiẽs mu
tuũ lucretur ex pecũia mutuata. qꝛ ta
le lucrum potius attribuitur idustrie
ꝑsone q̃ pecunie. ar. l. 3. ff. ad. l. falci. Sꝫ
sũma oium rõnuꝫ ẽ qꝛ deus sic uoluit
⁊ usuras detestatus ẽ in ueteri ⁊ nouo
testõ. ex̃ eo. suꝑ eo. ⁊ iõ aliã rõeꝫ querẽ
nõ expedit multũ. Nã Ro. xi° dr̃. O al
titudo diuitiarũ ⁊c̃. Ad qd̃ ẽt facit. ff. ꝺ
legi. l. non oium. ⁊ l. iõ. B. Sꝫ ad hec
rñdent iudei dicentes ꝙ nõ ꝑmisit de⁹
usuras ꝓpter illos: sꝫ ꝓpter aliãs gẽ
tes. De illis eniꝫ mãdauerat. ꝙ nec ser
uarẽtur in uita. Iõ solutõ Tho. melioꝛ
uidetur.

¶ Utꝝ ꝯcedẽ pecuniaꝫ signatã ad ostẽ
tationẽ uel ad ponẽdũ pignoꝛi sit usa.
R° ſm Tho. ubi. s̃. Talem usum pecu
nie licite qs uẽdere posset. sicut hõ lici
te uendit usuꝫ uasoꝝ argẽteoꝝ. qꝛ reti
net sibi dñiuꝫ. Idẽ Host. ⁊ habeẽ. ff. cõ
modati. l. 3. §. pst. ⁊ l. se. A. Ideꝫ etiaꝫ
nõt. glo. i. c. conquestus. extra eo. ⁊ ideꝫ
nõtur i sum. eo. ti. q. 4. B.

¶ Quõ aliqui conati sũt ꝓbare ꝙ usu
ra nõ eẽt peccatũ? R°. Dicebant q̃dam
sic. Cum creditoꝛ mutuat pecuniã suã
debitoꝛ obligaẽ ei ad recõpensandum
ex̃ de testa. cum in officiis. Ergo ⁊ hanc
obligationẽ põt creditoꝛ deducere in
pactũ uel saltẽ sperare ei⁹ effectũ. Sꝫ
sciendũ ꝙ quicũq̧ hoc ꝑtinaciẽ tenẽt
eẽt heretic⁹. vt i cle. ex graui. ex̃ eo. Ad
illud ꝛᵒ quod i ꝯriũ obiiciẽ. dicendũ ſꝫ
Tho. scõa scõe. q. 78. ꝙ ille qui accipit
mutuũ ex debito iusticie non teneẽ ad
pl⁹ recõpensandũ q̃ mutuo acceperit.
A. sꝫ solũ obligaẽ inquantum ꝯmode
põt ex quadã nãli eq̃tate que non põt
deduci in pactũ. nec ẽt principalr̃ sꝑari
ar. ex̃ de simo. tua nos. B. Unñ ꝯ iusti
ciã ẽ si ad plus reddẽdũ obligeẽ.

¶ Utꝝ ꝯmittat usuraꝫ q sub eo pacto
mutuat: vt ille sibi remutuet. R° ſm
Tho. vbi. s̃. Pro pecunia mutuata ni
hil exigendum vel expectandũ est. ni
si beniuolentie affectus q̃ sub extima
tione pecunie non cadit. Ex illo aũt po
test procedẽ spontanea mutuatio. Re
pugnat aũt ei obligatio ad mutuuꝫ fa
ciendũ in posteꝝ: qꝛ ẽt talis obligatio
pecunia extimari posset. ⁊ iõ licitũ ẽ ꝙ
mutuãti vnũ simul mutuetur aliud. sꝫ
non lꝫ obligare debitoꝛẽ ad mutuũ in
posteꝝ faciendũ. Idẽ nõ. 14. q. 3. si fene
raueris. in glo. Con. Hosti. A. Con. ẽt
Guil. ⁊ Gof. vt in sũ. eo. ti. q. 22. B.

Quid si dñi molendinoꝛuꝫ mutuent pi
stoꝛibus ita ꝙ molant solũ in eoꝝ mo
lendinis? R° ſm Guil. Usurã ꝯmittũt.
Accipiũt. n. vltra soꝛtẽ aliq̃d qd̃ consi
stit i faciendo. ⁊ auferunt debitoꝛibus
libertatẽ molẽdi vbi voluerit. Si tam̃
ipi debitoꝛes ꝓpẽ hoc non sunt dãnifi
cati. nõ tenenẽ illi dño ad restõnem ali
quã nisi quaten⁹ extimari debẽt liber
tas molendi vbi volebat pẽsatis circũ
stantiis laboꝛis ⁊ expẽsaꝝ. A. Talis
libertas pro nihilo extimanda vr̃ q̃tũ
ad restõnem qñ ex ei⁹ adẽptione nullũ
secutũ ẽ dãnũ. in cui⁹ recõpensatõeꝫ re
stitutio faciẽda ẽ. ex̃ de iiurꝭ. c. fi. Puto
ẽt in hoc cãu. ꝙ si mutuũ accipiẽs non
dãnificeẽ nec possit dãnificari nõ ꝯmit
taẽ vsa. cuꝫ ẽt pro mutuo possit aliq̃d
recipi seu exigi quod nõ mẽsuratur pe
cunia. vt. s̃. §. 2°. Et hoc casu vel sibi qd̃
accipiẽ pecunia nõ mensuraẽ. nec ex ꝑ
te mutuũ recipiẽtꝭ cũ i nullo dãnificeẽ

nec ex parte mutuantis cum nihil plus recipiat quam quod ex locatione rei seu operarum suarum mereatur. Et multo minus usura committitur si mutuum accipiens non damnificetur nec obligetur ad molendum vel similia, sed solum accipiat mutuum retinendum quousque ad molendinum mutuanti molverit propter predictas rationes, et quia mutuans potest tempus sui mutui limitare. ff. si cer. pe. l. unum. Aliter innumerabilis multitudo esset usuraria cum fundi hodie non possint sine mutuo locari. Immo hoc casu videtur potius gravari conditio mutuantis quam recipientis si diligenter inspiciatur.

Quid de creditoribus qui termino veniente solutionis nolunt concedere prorogationem termini nisi data sibi pecunia vel alio equipollenti? R. Tales etiam si non expresse exigunt usurarii sunt. ex. eo. consuluit.

Sed nunquid est usura si quis dederit .x. ulnas panni pro aliis .x. ulnis in futuro dandis? R. secundum Guil. Verius iste contractus est permutationis quam mutui, et ideo non cadit usura hic. A. quia secundum eundem Guil. in mutuo mensura restringitur ad modios et lagenas et alia varum genera quibus mensurari solent liquida et grana, ut in sum. eo. ti. q. iz. ubi et no. quod hic dicitur. B. Posset tamen fieri in fraudem usurarum vide hunc casum hic. i. diffusius. §. xi. qui incipit nunquid committitur. A. Et ibi patet quod tunc hoc dicitur fieri in fraudem usurarum quando apponit conditionem ex qua consequitur aliquam meliorationem. B.

Utrum usurarii sint infames? R. Secundum leges distinguendum est quod aut quis est ita usurarius quod exercet improbum fenus, id est quod post terminum etiam de usurario lucro computum computat et petit usuras, aut etiam si exercet usuram centesimam, id est quod in capite anni usura adequet sorti, et isti tales infames sunt. 3. q. 7. infames. i. ff. C. ex q. cau. infa. irro. l. improbum. A. In hac lege non solum dicitur contra usuris usurarum et usura centesima sed etiam de omni improbo et illegitimo fenore ut ibi patet per glo. Et hodie omnis modus est illegitimus, ut in. §. quod de legibus. Et sic hodie etiam iure civili omnis usurarius est infamis quod et dicit notare Bar. in. d. l. improbum. et dominus An. de bu. i. c. Raynutius. ex de testa. et probat hoc fuisse determinatum quod si frater meus isti fuisset usurarium heredem ego possum rumpere testamentum per querelam inofficiosi. C. de inoffi. testa. l. fratres. et quod sic de facto consuluit et obtinuit. B. Sed secundum iura canonica in quolibet usura committitur peccatum mortale et incurritur infamia. 6. q. i. infames. maxime si publici sunt usurarii. Nam et testamenta eorum ipso iure sunt irrita. ex. eo. quamquam. li. 6. A. Et ibi patet quod hoc est verum nisi dederint satisfactionem seu cautionem secundum formam ibi positam. B.

Utrum dona et elemosyne licite possint recipi ab usurario data? R. secundum Ul. Sic nisi propter hoc efficiatur non solvendo. Nam qui tunc reciperet ab eis teneretur eis restituere vel illis a quibus ipsi acceperunt. Secus itaque si habent alia preter usuras, et probat hoc non efficiuntur non solvendo. A. Dic quod ab usurario manifesto penitus non possunt recipi oblationes. Item nec res quarum dominium non transfertur in usurarium possunt recipi ab usurario manifesto: sive non manifesto, de quo in se. §. dicetur. Item nec aliquid recipi potest in fraudem creditorum, de quo s. resti. p. §. iz. in additione. x. item nullus. B.

Utrum in usura transferatur dominium? R. secundum Ul. Sic, cum et omnis voluntaria datio faciat transferre dominium. Nam usure dant voluntate conditionata, scilicet quia potius vult aliquis ultra sortem dare quam mutuum non accipere. Con. glo. i4. q. 4. si quis usuram. A. Idem in sum. eo. ti. q. i5. Sed quia super isto puncto pendet intellectus ad cognoscendum utrum et quando recipiens rem ab usurario teneatur ad restitutionem, sciendum quod super isto puncto sunt varie opiniones. Aliqui namque tenent quod recipiens rem ex usura acquisitam ab usurario omnino teneatur ad restitutionem. Et hoc videtur tenere dominus Laurentius de florentia in suo tractatu de usuris parte 2. q. 59. secundum opinionem Host. in sum. de pe. et re. dicens quod filii non habentium nisi de usuris vel si habent respectu acquisitorum ex usuris et etiam uxor non possunt recipere alimenta de bonis paternis vel mariti, sicut nec de rebus raptis nisi in casu extreme necessitatis. Hoc idem tenent nonnulli theologi dicentes

ꝙ dñiũ rez ex uſa acceptaꝝ ñ trãſfert i vſurariũ. ꝑ.c.ſiqs vſurã. 14.q.4. vbi dr. Siqs uſurã accipit rapinã fac. ꝛ ꝑ.c. qd dicã ea.q. ꝛ cã. vbi dic Aug' ꝙ rece ptũ ex uſur] male vtiqꝫ poſſidet. ꝛ vel lẽ ꝙ reſtituet. Et qd̄ male poſſidet alie nũ ē. Idẽ vr̄ ſentire glo. Ber. ꝛ Inno. i .c. cũ tu. ad fi. ex̄ de vſur]. vbi videt po nẽ caſũ qñ ex pecũia vſuraria res emi tur int̄ alios ſpãles i qb' res ẽpta ex pe cũia aliena efficit illi' cui' erat pecũia ꝛ ſic innũt ꝙ pecũia vſuraria ſit aliẽa ꝛ ñ vſurarii. Et i illa opione ē Ala. vt dic ber. i.d.c. cũ tu. Itẽ ꝑ hac ex̄ d vbiſ.c. q2 fere. vbi accipiẽs oblatiões ab vſurariis cogit reſtituẽ. Sꝫ in ɔ̃riuz fac. q2 valde dignũ ē vt res volũtate dñoꝝ trãſferã tur i aliũ. i Inſti. de re. diui. §. ꝑ traditio nẽ. ẽt ꝑ volũtatẽ nõ liberã. q2 volũtas coacta uolũtas ē. ff. qd̄ me. cã. l. ſi mlier §. ꝑlt. ꝛ hoc. ſ. ꝙ trãſferat dñiuz i vſura riũ vr̄ tenẽ gl. i.d.c. ſiqs vſurã. Et Inn. i.c. michael. ex̄ eo. vbi dicit ꝙ uſurari' vl' ei' hẽs nõ tenet ex delicto. ſꝫ ex con tractu ɔditõe idebiti. vel ſine cã. q̃ſi nõ debitũ accepit. vl' ſiñ cã. ꝛ ſic ꝓſuppõit trãſlatũ dñiuz: q2 ois ɔditio e ꝑſonalis actio. ꝛ nõ dat ꝑ re ꝓꝑa niſi ɔ̃ furẽ. ſed tñ ꝑ re ñ ſua ſꝫ ſibi debita. l. fi. in fi. ff. vſufru. queãdmo. ca. Itẽ fac qd̄ ꝓfat' dñs Lau. tenet i dcõ tractatu. q. 72. vbi dicit bꝫ opionẽ Federici ꝙ filia dotata a pr̄e vſurario nõ tenet ad reſtõem. ẽt ſi alia bona pr̄is nõ ſufficiãt. Qd̄ põt i telligi veꝝ qñ filia fuẽit dotata ex aliiſ q̃ ex acqſit] ꝑ vſurã. ꝛ eo tꝑe q̃ pr̄erat ſoluẽdo. vt ex ifra dicẽdis colligi poſit Itẽ ꝙ trãſferat dñiuz tenꝫ Ul. vt i ſũ. dcã. q. 15. Ad ɔ̃ria põt dici. Et ꝓ ad dictũ Inno. i.c. cũ tu. ꝙ ibi ñ loqt affirmãdo ſꝫ opiones recitãdo. Et ad dictuꝫ.c. ſiqs uſurã. põt dici ꝙ ibi vocat rapina non ꝓꝑe ſꝫ q̃dã largo genẽ loquẽdi. q̃ſi ois mala acceptio dicat rapina: vt ibi vlt glo. ꝛ ſentit Inno. i.d.c. michael. vbi dic ad rẽ vſurariã dari actõem non ex deli cto: ſꝫ ex ɔtractu. ꝛ ſic nõ eſt ꝓꝑe rapia. Et eodem mõ põt dici ad.c. qd dicã. ſ. ꝙ ibi q̃dã largo mõ dr̄ alienuz ꝑ eo q̃ qꝫ male vtit. ſicut ꝛ dans elẏnaz alienum tollẽ aſſerit. 47. diſ. ſicut hi. Et ad glo. Ber. ꝛ Ala. i dcõ.c. cũ tu. põt dici ꝙ nul lo iure ꝓbat. imo eã reprobat dñs An. de bu. ibidẽ ſm Jo. an. in.c. q̃q̃s. de vſu ris. li. 6°. lꝫ forte Jo. an. alit ibi poſuerit ſꝫ ꝓma vr̄ magiſ iuri adherere. Et ad.c q2 fere. põt dici. q2 ibi ē ſpãle i oblatiõi b' vt nõ poſſint accipi. non q2 vſurarii nõ poſſint alienare. ſꝫ vt id in eoꝝ vitu periũ cedat. ſic ꝛ i ſũ. lꝫ qs ſit diſſidens in populo. i. faciẽs diſcordias. põt tam̃ res ſuas alienare. ſꝫ nõ oblatiões facẽ 90. di. oblationes. Et hec itelligenda vi dent de oblatiõib' ad ſacrificiũ ſeu ad altare ob reuerẽtiã ſacroꝝ ꝛ ꝓpt̄ ſcã dalũ vitãdũ. vt in ſũ. ponit Tho. ſecũ da ſcd̄e. q. 32 arti. 7°. de acqſito ꝑ mere triciũ. dicẽs ꝙ inde põt fieri elẏna ſꝫ ñ oblatio ad altare vel ſacrificiũ bꝫ illud Deut°. 23. Non offeres mercedẽ ꝓſtibu li. Uñ ſcd̄a opio fuit eoꝝ q lꝫ ñ negarẽt dñiuz regularit i vſurariũ trãſferri. tñ dixerũt oẽs res vſurarii obligatas ad reſtitutionẽ vſuraꝝ. Et id̄ ꝙ qñcũqꝫ ef ficiat nõ ſoluẽdo. recipiẽtes res ab eis ad reſtõem tenent. ꝛ ꝙ res vſurarii ſic obligent. tenẽt ꝑ.c. cũ tu. ex̄ eo. Et h° te net glo. i.c. tua nos. ex̄ eo. quã mlti doc. canoniſte tenẽt. vt ibi refert dñs An. d bu. Sꝫ certe dictũ.c. cũ tu. nõ loquit ni ſi de poſſeſſiõib' ex vſura acqſitis. ꝛ id̄ vt refert dñs An. in dcõ.c. tua nos. Ho ſti. magis placet ꝙ ille tm̃ res ſint obli gate q̃ ꝓceſſerit ex vſur] ꝛ ſic ſaltẽ pro illis teneant recipiẽtes ad reſtõnez in differẽt qñ ꝓncipales efficiunt nõ ſol uẽdo. Et hec ē tertia opio. ꝑ q̃ facit ꝙ res tradire cũ nõ libera voluntate dñi trãſeũt adeo affecte: vt nõ ſolũ ille cui tradite ſunt: ſꝫ ẽt ali' ad quẽ ꝑuenerũt teneat ad reſtõem. l. metũ. §. cũ aũt. ff. qd̄ met' cã. Itẽ q2 abſurdũ ē plus iuri habere in re ſucceſſorẽ etiã ſingularez q̃ habuerit ille a q̃ hũit. ff. de reg. iur]. l aliud. §. abſurdũ. vbi ponit exemplum int̄ legatariũ ꝛ teſtatorẽ: vt nõ habeat

aliud ē. Nā possibile ē ꝙ ex possessiōe
cui⁹ fruct⁹ submissi sūt fortune nullos
hēbit fructus. ꝛ sic nō hꝫ ita certū emo
lumētū sicut i casu ꝓposito. ſm Host.
ꝛ Jo. an. ꝛ nōt dn̄s Ant. i dcō. c. salubrit
Itē oꝫ ꝙ dos sit ꝓmissa siplr. Nā si ge
ner pacisceretur d̄ recipienda dote ad
certū terminū. ꝛ iteri ꝑciperet fruct⁹.
dicti fruct⁹ cōputarent in sortē. qa int
esse nō pōt deberi ante moram q̄ n̄ pōt
adeē durāte tmino scđm dn̄m Anto. i
loco vbi s̄. Et addit. Idē dico i re pigno
rata cuius fruct⁹ sūt certi. qa forte illa
res ē locata ad affictū vel pēsionē. vel
talis res ē domus quā gener locat ꝛ re
cidit pēsionē. s. ꝙ oēs istos fructus te
net gener cōputare in sortē. Et sic igt
dico hoc. c. itelligēdū qn̄ dos fuisset sim
plicit ꝓmissa. postea cū nō solueretur
ad cautelā genero sit pignorata posses
sio. ut si dicat gener. Ego sustineo one
ra mr̄imonii. da dotē. ꝛ socer dicit. non
possū. tunc si gener dicat. saltē sustine
as onera mr̄imonii. isto cāu pōt gener
dictos fructus ꝓ intesse recipe. dū tn̄
onera mr̄imonii certa sint. ꝛ sic itellige
istā materiā. hec ille. B

Pone ꝙ gener dictā possessionē cū
oī iure qđ ibi hꝫ ꝯcedit alteri recepta
ab eo sūma q̄ sibi ꝓ dote debebat: nun
qd poterit ille lucrifacere fructus ꝑce
ptos sicut potēat gener. R° ſꝫ Guil. Si
gener aīo donādi trāsferat totū ius qđ
habebat i pignore. ꝛ hoc facit nō ꝓpt
pecuniā quā recipit ab eo. ſꝫ qa ꝯiūct⁹
vel amicus eius ē. ꝛ ille amicus nō ut
lucret fructus mutuat pecuniā. ſꝫ ꝓpt
caritatē aut grām. absq ꝑiculo vsure
pōt fructus lucrifacere. alr nō. A. qa
nō est iste ꝯctus ꝓprie mutuū. nisi sit
ꝯuentū ꝙ gener teneat numerāti red
dere pecuniā si voluerit ille repetē. in
quo casu vsura eēt si ille vellet lucri
facere fructus ſꝫ eūdē Guil. ꝛ i sū. eo. ti
q. 17. B

Quid si post moriē viri heredes ei⁹
obligant vxori possessionē ꝓ dote. nū
quid fructus ꝯputabuntur in sortem

R° ſm Hosti. dicas ꝙ sic. ff. de solu. ti
tia. Idem Inno. Sit ergo cauta mlier
ut nō recipiat rē in obligatiōeꝫ. ſꝫ vl' fa
ciat eā distrahi. vel recipiat in solutuꝫ
. ff. de re iudi. a diuo pio. aliogn fructus
extenuabūt sortē. A. Idē in sū. eo. ti.
. q. 18. Predcis ēt con. Jo. an. ꝛ dn̄s Ant.
de bu. in. c. salubrit. ex̄ eo. B.

Utrꝫ vsure sint licite rōe more? R°
ſm Ray. Sic. utputa debuisti mihi cē
tū. ꝛ qꝛ in termino nō soluisti oportuit
me accipere pecuniaꝫ sub vsuris. tu te
neris mihi restituere illas usuras si sol
ui. vel liberare me ab ipa obligatione
A. si nō solui ſꝫ eūdē Ray. ꝛ i sum. eo
ti. q. 16. B. ex̄ de fideius. ꝑuēit. ꝛ. c. cō
stitut⁹. tunc. n. petunt q̄si interesse: vt i
ꝑcedēti. §. 16° dictū est. qui incipit: vtꝛ
vsure possint peti. Et hoc licet. 14. q. 4.
qm̄. ꝛ ideꝫ nō. ibi. ꝛ. 12. q. 2. siquis de cleri
cis. Idē Host. A. Con. etiam Gof. vt
in dcā. q. 16. qꝛ isto casu non sunt vsure
ex parte petentis: ſꝫ veꝛ interesse. cum
agat de dāno vitando. B.

Nunqd ꝯmittit vsura qn̄ absolute
credit pecunia ꝓ sibi pecunia. vl' res ꝓ
re. vt granū ꝓ grano ꝛ hi⁹? R° ſꝫ Guil
Si ꝓisile ē ꝙ pecunia vel argētuꝫ vel
alia res erunt cariora tꝑe redditionis
q̄ sint nunc tꝑe datōnis: ꝛ creditor illā
pecuniā nō erat seruaturus vsq ad tē
pus illud. vsura ē. Si ꝓo erat seruatu
rus. vt sic seruādo lucraret. distingue:
qꝛ si creditor aufert debitori libertatē
soluēdi qn̄cunq velit. vsura est: qꝛ pre
sumit ꝙ iō crediderit vt debitorē one
raret ꝑiculo. ꝛ se exoneraret. ſꝫ si conce
dat vt reddat qn̄ velit. nulla vsura est
A. Si tn̄ corrupta intentione hoc faci
at vt se exoneret a ꝑiculo seruādi. pec
cat nō tn̄ credo euꝫ teneri ad restituen
dū lucꝝ. lꝫ hoc esset ei ꝯsulendum i pe
nitētia. vel ꝙ daret pauꝑib⁹ ſm eūdeꝫ
Guil. ꝛ i sū. eo. ti. q. 19. B. Silr nō est
vsura qn̄ ꝓisilr dubitat vtrū argentuꝫ
vel res alie debeant valere plus vl' mi
nus. ex̄ eo. nauiganti. A. Con. Ul. vt
i dcā. q. 19. B.

ct

Quid si quis mutuet pecuniā recep
turus ad certū terminū alteri⁹ generis
monetā vł ī alio loco. vel aliā rē? R⁹ s3
Host. Si hoc iō facit vt ī extimatōe lu
cret᷑ vsurari⁹ est. A. Sec⁹ si nō facit
ad finē lucri. s3 ad obsequiū recipiētis.
tūc.n. licite pōt recipe rē s3 extimatiōe3
tpis ⁊ loci qn̄ ⁊ vbi faciēda ē solutio. ff.
si cer. pe. l. vinū. P. sicut ⁊ hi q ō nū
dinis ī nūdinas mutuāt. ⁊ ꝯtrūcūq3 sub
spē vēditōis vł alti⁹ ꝯct⁹ pallier᷑. qcqd
accedit sorti vsura ē. ex̄ eo. ꝯsuluit. 14.
q. 3. plerīq3. ⁊ q. 4. siqs cleric⁹. A. Idē ī
sū. eo. ti. q. 20. Et hec faciūt ꝓ cābiis vt
qcqd cāpsor ꝓ cābio acceperit ultra ꝙ
dedērit excepto moderato lucro: qđ po
test cōputari ex labore ⁊ sūptib⁹ nego
ciatōis. de q. s. negociatio. §. 3º ī additō
ne. vsurariū iudicet᷑. Et ex his poterūt
discerni q̄ cambia sint illicita. P.

Quid si pena apposita ē in ꝯtractu
mutui nūqd pōt peti absq3 vsura? R⁹
s3 Ray. Si pena fuit a iudice īposita ꝓ
pter puniēdā ꝯtumaciā debitoris: qꝛ n̄
soluit ī t̄mino cū poss3. nō ē usura. ar. 23
dis. ꝙꝙ. ff. de iudi. q̄ aucte. A. Meli⁹
fac. l. i. ff. siqs ius di. nō obtēp. Et p̄dictis
cō. Inn. i. c. suā. ex̄ de pe. ⁊ hoc multo ma
gis obtinet ī pena legali. in Auten. ꝯ q
ꝓpriā. C. de nō nu. pe. ⁊ sic non p̄sumēt᷑
pena in fraudē usurāꝝ. ēt si iudex ꝯdice
ret ꝙ debitore nō soluēte mutuū post
statutū terminū singul' mēsib⁹ vel an
nis soluat tm̄. nā hoc nō venit ī vtilita
tē iudicis. Itē qꝛ p̄sumit᷑ iuste factum
id qđ fit a iudice. ff. de acq. pos. l. iuste.
⁊ multo min⁹ presumeret᷑ ista fraus ī
pena posita a lege. Et iō videt᷑ licite pe
ti. ⁊ multo magis retineri posse pena a
lege seu statuto īposita. si forte dicat᷑
ꝙ ex ꝯtumacia nō soluētis mutuū seu
aliud debitū singulis mēsib⁹ vel annis
tm̄ soluat ꝓ pena: maxīe si hoc fier3 ex
pia cā. puta ꝯ nolentes soluē dote3 vel
alia debita miserabilib⁹ ꝑsonis: vt pu
pillis. minorib⁹. paupib⁹. ⁊ sīlibus. Ad
uertendū tm̄ ꝙ si dicta pena apponere
tur a iudice de ꝯsensu ptiū deberēt at
tēdi ꝯiecture q̄ in hoc. §. subrogāt. ac si

pena esset cōuentional' ⁊ nō iudicialis:
qꝛ in hoc iudex magis sequit᷑ volunta
tē ptiū ꝙ suā. ff. de re iud. l. nec si ꝯuene
rit. Idē puto si fieret ī iudicio collusio.
puta qꝛ ptes fingerēt se litigare ⁊ tādē
debitor ꝑmittit ꝯ se sniam ferri. vt sic
creditor uideat᷑ eū habere obligatū ex
hac snia ad tollendā suspitionē vsurāꝝ
sicut audiui interdū ꝯtigisse. Pl⁹. n. dēt
valē qđ agit᷑ ꝙ qđ simulate cōcipit᷑. C.
pl⁹ valē qđ agit᷑ ꝑ totū. Et satis p̄sumi
pōt ista siłatio. qn̄ ille in cui⁹ fauorē la
ta ē snia sit vsurari⁹. sicut de siłi in pe
na nōt Inno. in dcō. c. suā. ꝓpter qđ au
diui alicubi statutū fore ꝙ nō valeant
snie late ī fauorē eoꝝ qui ꝓbant᷑ vsura
rii. ⁊ bonū ē. B. Si ēt pena de cōsen
su ptiū sit ī ꝯtractu apposita. ad hoc. s.
vt saltē metu pene debitū solu at᷑. vsu
ra nō ꝯmittit᷑. nisi a p̄ncipio fuerit p̄ua
intentio. ar. dci. c. ꝙꝙ. ⁊ de arbi. dilecti.
S3 tm̄ p̄sumit᷑ in fraudē si ille al' cōsue
uit eē vsurari⁹. ff. de ac. ēp. ⁊ ven. l. iulia
nus. ff. de pig. ac. l. vel vniuersoꝝ. Itē p̄
sumeret᷑ vsura si ꝑ singulos mēses vel
ānos dicat᷑ pena ꝯmitti. ar. C. eo. Autē.
ad hec. S3 tm̄ in iudicio aīe stabit᷑ eius
ꝯfessioni. Con. Hostiē. A. Con. Etia3
Ul. vt in sum. eo. ti. q. 23. Idē ēt in ꝯ. Inn.
i. c. suā. ex̄ de pe. ⁊ dn̄s Anto. de bu. in. c.
ꝯquest⁹. ex̄ de vsuris. B. Tamē in oī
euētu nō vr̄ honestū petere penā: imo
ēt nec licitu3 qn̄ debitor sine culpa sua
factus est īpotens ad soluendū iō puni
ri nō d3. A. licet de subtilitate iuris ci
uilis aliud posset dici ꝑ. l. ad diē. ff. de v
bo. ob. vbi dr̄. Ad diē sub pēa pecūia ꝓ
missa mōtuo ꝓmissore ꝯmittet᷑ pēa l3
nō sit hēditas ei⁹ adita. Nā cū h° cāu n̄
possit pūiri ꝯtūacia q̄ nō ē. illđ qđ acci
pēt tolleret᷑ solū rōe tpis. qđ eēt mere
vsurarium. ⁊ ideo nec ex conuentione
partium nec ex aliqua lege introduci
potest. vt in cle. ex graui. ex̄ eo. Item si
debitor soluit ptē debiti nō poterit exi
gi pena nisi ꝓ pte non soluta. vt notat
Inno. in dicto. c. suam. Posset etiam eē
pars nō soluta ita modica ꝙ nulla etiā
pena ꝯmitteret᷑. dicto. c. suam. vbi dicit᷑

plus iuris legatari⁹ q̄ꝫ habuerit testa tor. Item ꝑ hoc qꝛ ſp̄ res transit cū cō ditione ſua. ff. de acqui. re. do. l. traditio ꝛ de ꝯtrahē. emp. l. alienatio. Sꝫ condi tō rei ex vſuris acq̄ſite ē talis ꝙ nō po test remanere apud vſurariū. ergo nec apud eū q̄ habuit ab vſurario. Item ꝑ hoc qꝛ nō eſt equū aliquē ſentire cōmo dū ex alieō dolo. ff. de eo ꝑ quē fac. erit. l. fi. in ꝑn°. Itē q̄rto loco alii: vt Hoſ. i. d. c. cum tu. tenēt. ꝛ ꝙ dn̄ium trāſferat. ꝛ ꝙ res vſurarii nō ſint obligate rep̄hen dens Hoſ. Ala. q̄ hoc tenuit ꝛ ſubdens ꝙ ille ad quē tales res ꝑuenerint ad re ſtitutionē nō tenet. niſi hūerit ex cā lu cratiua. ꝛ eo cāu q̄ vſurari⁹ non ſit ſol uēdo. Et ideꝫ videt̄ nō2i in ſū. in dcā. q. i5. Sed Inno. in dcō. c. cuꝫ tu. refert opi niones aliquoꝝ diſtinguētiuꝫ. int̄ titu lū onerosū ꝛ lucratm̄ ꝛ alioꝝ dicentiuꝫ nō debere diſtingui. Dn̄s vo Anto. i co c. cū tu. circa fi. tenet ꝙ dicte res vſura rii nō ſint affecte nec obligate. ꝛ idem tenet in dicto. c. tua nos. vbi etiam dic ꝙ quicunq; dicant ꝯrium dicāt qꝛ nul lo iure ꝓbatur. ꝛ obligatio nō dꝫ poni a iure nō introducta. ff. de ꝑuari. l. 3. §. fi. ꝛ hoc veꝝ vr̄. nō ob. ꝙ dictuꝫ eſt rē ñeri affectā q̄ñ datur non libera voluntate ꝑ. §. cū aūt. qꝛ ibi loquit̄ q̄ñ libertas tol lit̄ ꝑ metū. H vo per ꝯmodū qd̄ recipi ens optat. ꝛ int̄ hec magna dr̄ia eſt. ꝛ iō cū non ſit eadē rō ſtamus regule: vt ñ naſcat̄ obligatō niſi inquātū iure caue atur. Itē nō ob. ꝙ dictū ē nō debē ma ius ius trāſire ad ſucceſſorem q̄ꝫ fuerit apō auctorē ſiue dātēꝫ. qꝛ hoc ē veꝝ re ſpectu qualitatis ipius rei adherentis puta q̄ñ ē aliena vl̄ alteri obligata. Se cus q̄ñ qualitas ꝯcernit ꝑſonaꝫ. qꝛ ꝑſo nalis actio nō ſequit̄ fundū ſiue rē. Vñ ſi vn⁹ vendidit rē vni: licꝫ ipſe hēat ne ceſſe illaꝫ tradē. qꝛ uendidit. tñ ille cui poſtea ipſe tradiderit nō neceſſitat̄ ad iſtud. C. de rei ven. l. quotiēs. ubi dr̄ ꝙ ſigs vendidit rē duob⁹. ille ē iure poti or cui ꝑus tradita eſt. tñ alteri vēditoꝛ ad intereē remanet obligatus. Itē nō

ob. c. cum tu. ex̄ de vſuris. vbi dr̄ ꝙ p̄re dia empta ex uſura debēt vendi vt pe cunia reſtituat̄ creditoribus a quibus uſura accepta eſt. Ex quo tex. fūdari vi dent̄ illi q̄ dicūt huiuſmōi res foꝛe obli gatas. qꝛ vt ibi dicit dn̄s Anto. de bu. ꝛ fuit ēt de mēte Jo. an. in. c. q̄ꝫ q̄ꝫ. eo. ti. li°. 6°. ille tex. hoc non ꝓbat. Naꝫ ibi dr̄ ꝙ vſurarii reſtituant ſi p̄nt. ꝛ ſi nō p̄nt vē dant̄ poſſeſſiones ex uſura acq̄ſite ad reſtōēꝫ faciēdā ꝛ ſic nō hn̄t neceſſe res illas vendē niſi q̄ñ alit̄ non p̄nt ſatiſfa cere. Propterea ibi nō dr̄ ꝙ hi⁹ poſſeſ ſiones eſſent apud aliquē ſingularem ſucceſſoꝛē: ſꝫ poti⁹ apud ipſos vſurari os vel eoꝝ heredes. Et nō miꝝ ſi q̄ñ nō pōt alit̄ ſatiſñeri cogunt̄ res illas vēde re qꝛ idē eēt etiā de reb⁹ ex uſura nō ac quiſit] cū debitoꝛ hēat neceſſe ſatiſfa cere de oibus bonis ſuis. Certe ſi bn̄ at tendat̄. ibi ꝯrū ꝓbat̄. Nā ſi ille poſſeſ ſiones fuiſſent obligate qualit̄ fuiſſet neceſſe illas vendi cum ip̄e potuiſſent peti? Immo nec potuiſſēt licite aliena ri cū res tranſeat cum onere ſuo vt p̄re oſtenſuꝫ ē. Et ſic maluꝫ ꝯſiliū dediſſet ibi papa. Et ſic ex p̄dcis pꝫ ꝙ dn̄ium regularit̄ trāſfert̄ in vſurariū. ꝛ ꝙ nul le res ipius ſunt obligate ꝑ vſuraꝝ re ſtitutione. ſꝫ perſonat̄ tm̄ actio ꝯpetit ꝯ ipꝫ. Sꝫ ad clarioꝛē p̄dcoꝝ itelligētiā di ſtinguēdū ē. ꝙ aut res habite ex uſur] ſūt q̄ſite ꝑ pactū leg] ꝯmiſſoꝛie. i. ꝙ ni ſi ſoluat̄ debitū ifra certū tēp⁹ pign⁹ ꝑ dat̄: aut nō. Primo cāu nō trāſfert̄ do miniū. qꝛ hoc pactuꝫ repꝛobat̄ i pigno re. C. de pac. pig. l. fi. ꝛ iō ex eo ñ pōt trāſ ferri dn̄iuꝫ. qꝛ q̄ñ aliq̄d ꝓhibet̄. ꝛ oē il lud qō venit ex eo uel ob id. l. nō dubiū C. de legi. Vñ accipiēs res hi⁹ ſp̄ ad re ſtōēꝫ tenet̄. cū rē alienā accipiat. Et h° cāu obtinet opīo p̄ma. 2° cāu q̄ñ res nō ſunt q̄ſite ꝑ pactū leg] ꝯmiſſoꝛie. ſi uſu rari⁹ eſt ſoluendo. nullaten⁹ ad reſtōēꝫ tenet̄ qui ab eo rem accepit. etiā titulo lucratio. vt in ſum. dicta. q. i5. Fallit h° in oblationibus manifeſtoꝝ uſurarioꝝ vt p̄reoſtenſuꝫ eſt per. c. qꝛ fere. ex̄ eo.

Si xᷓo vſurarius nō ē ſoluēdo: tūc qui
hūit ab eo rē titulo lucratio eo tēpe ꝙ
iā nō erat ſoluendo: oīo vr̄ teneri ad re
ſtitutōem. Sꝫ ſi eo tpe ꝙ accepit vſura
ri⁹ erat ſoluēdo nō videt̄ teneri. licꝫ po
ſtea ſit fact⁹ nō ſoluendo. niſi forte qs
accepiſſet acqſitū ex vſura. tunc. n. qñ
cūqꝫ vſurari⁹ efficiatur nō ſoluēdo tal̄
obligat̄ ad reſtōeꝫ. Si xᷓo qs habuit rē
titulo oneroſo. tunc ſi aliqd recepit ſci
enter i fraudē creditoꝝ. i. ꝙ ꝑ hoc debi
toꝛ efficiatur minus potēs ad ſoluēdū
vel magis habilis ad fugiendū. tenet̄
ad reſtōnem. al̄ nō. Et hec oīa pñt colli
gi. s̄. reſtitutio ꝑ. §. 12° i additione. xᷓ. itē
nullus. Et ex his diligent̄ intuens pōt
agnoſcē ꝗlit̄ familia vſurarii vl̄ vxoꝛ.
ſeu filii. ꝛ quicunqꝫ alii ab eo aliqd acci
piētes ad reſtōem teneant̄. B.
¶ Pone ꝙ laic⁹ tenet iniuſte aliquaꝫ
poſſeſſionē eccl̄ie ꝛ ipignoꝛat ipaꝫ poſ
ſeſſionē rectoꝛi eccleſie ipſius. nūquid
iſte rectoꝛ poterit recipe fructus illius
poſſeſſionis vltra ſoꝛtē? R° ſcd̄ꝫ Ray.
Sic. naꝫ ꝛ cleric⁹ in hoc caſu nō recipit
vſurā. ſꝫ recipit qđ ſibi debet̄. ex̄ eo. c. ꝑ
i fi. Qđ aūt dicit Ray. ꝙ in ipſa decre
tali dr̄ ꝙ hoc fit ut res ꝯ manu laici re
dimat̄. ꝗuis bñ dictū ſit. tñ eodē modo
qlibꝫ laic⁹ poſſet recipere fruct⁹ ſue rei
ſeu ali⁹ q iniuſte teneret eā pignoꝛarꝫ
ſibi. vt nō. in dicto. c. ꝑ. A. ſ. in glo. ꝛ p
Ul. i ſum. eo. ti. q. 16. B. Al̄ xᷓo fruct⁹
pignoꝝ ꝛ ēt vſus in ſoꝛtē ꝯputari dēt.
vt. s̄. pignus. §. 7°. A. Lon. ꝓdcīs Ho
ſti. ꝛ Ul. vt in dicta. q. 16. B.
¶ Utꝝ vſure poſſint peti ꝗſi intereſſe
R° ſm Ray. Sic. vt ſi fideiuſſoꝛ ſoluit
vſuras creditoꝛi pōt eas repetere a de
bitoꝛe. qꝛ non ſunt vſure ſꝫ intereſſe. i.
non ē lucrum ſꝫ vitatio dāni. A. Idē
in dicta. q. 16. ſm Ray. Hoſti. ꝛ Inn. Sꝫ
aduertendū ꝙ intereſſe non ſoluꝫ cōſi
derat̄ etiā in hoc circa dānuꝫ emergēs
ſꝫ ēt circa lucꝝ ceſſans. ſm dn̄m An. de
bu. in. c. ſalubꝛit̄. ex̄ eo. de ꝙ lati⁹. s̄. reſti
tutio ꝑ. §. 4° in ſcd̄a additōe. Et de hoc
ēt dr̄ ad fi. h⁹. §. ibi. ꝛ adde ꝛc̄. B. De
hoc cāu Tho. ſecūda ſcd̄e. q. 78. dicit ſic
Ille q mutuū dat pōt abſqꝫ peccato in
pactū deducē cuꝫ eo q mutuū accipit
recōpenſatōem dāni ꝑ quod ſubtrahit̄
ſibi aliqd qđ dꝫ hr̄e. hoc enim nō ē ven
dere vſuꝫ pecūie ſꝫ dānū vitare. Et po
teſt eē ꝙ accipiēs mutuū mai⁹ dānuꝫ
euitet ꝙ dans incurrat. Uñ accipiens
mutuū cum ſua vtilitate dānum alti⁹
recōpenſat. Recōpenſatōem xᷓo dci dā
ni qđ ꝯſiderat̄ ex hoc ꝙ de pecunia nō
lucrat̄ nō pōt in pactū deducē: qꝛ non
dꝫ vendere qđ nondū habꝫ. ꝛ pōt ipedi
ri multipl̄r ab habendo. hec Tho. A.
Hoc veꝝ ut fiat pactuꝫ de lucro certo
ꝓ incerto. al̄ bñ poteſt peti intereſſe: ꝛ
conſequent̄ in pactū deduci intereſſe
lucri ceſſantis. ut tactuꝫ eſt ꝛ ħ ſeqtur.
B. Et adde qđ idē Tho. dicit ſcd̄a ſe
cūde. q. 62. ꝙ ille qui detinet pecuniaꝫ
alteri⁹ uidet̄ eū dānificare ipediendo
ne adipiſcat̄ qđ erat in uia hn̄di. ꝛ tale
danū nō oꝫ ex eq recōpenſare. tenet̄ tñ
aliquā recōpenſatōem facē ſꝫ ꝯditiōeꝫ
ꝑſonaꝝ ꝛ negocioꝝ. A. i. ſꝫ arbitriuꝫ
boni viri. ut colligit̄ in locꝭ de qb⁹ ſeqt̄
B. Et circa hūc caſuꝫ facit qđ dr̄. i. §.
26° qui incipit. ſꝫ nunquid eſt uſura. et
dic. ī. poſt tres. §.
¶ Pone qdā gener hꝫ recipe dotem a
ſocero. mō ſocer dat ei i pign⁹ aliqs poſ
ſeſſiones de quib⁹ gener ꝑcipit fruct⁹.
Querit̄ utꝝ poſſit ſine uſura. uel tene
atur fruct⁹ ꝯputare i ſoꝛtē? R° Quan
do marit⁹ ſuſtinet onera mr̄imonii nō
tenet̄ cōputare fruct⁹ in ſoꝛtē. al̄ ſic. ex̄
eo. ſalubꝛit̄. ꝛ. ff. de doli excep. l. pr̄. A.
Et oꝫ ꝙ iſta onera ſint certa. ſcd̄m dn̄ꝫ
An. de bu. in. d. c. ſalubꝛit̄. ꝛ ſic non pote
rūt fruct⁹ retineri cū ſoꝛte ultra idubi
tatā oneꝝ ꝗtitatē. Itē oꝫ ꝙ fruct⁹ ſub
iciāt̄ foꝛtune. Uñ ſi gener ꝓ dote ſoluē
da certo die recipit cautiōeꝫ ꝛ ꝓmiſſio
nē cū pacto. ꝙ interi certa ꝗtitas ſolui
debeat ꝓ onerib⁹ mr̄imonii ſuppoꝛtā
dis. talis ꝯuentio illicita ē ꝛ uſuraria. n̄
obſtāte dcō. c. ſalubꝛit̄. qꝛ ibi dr̄ qñ ꝓ pi
gnoꝛe data ē ꝑ oſſeſſio. ſꝫ in cāu ꝓpoito

ꝙ nō dꝫ exigi pena ab eo q ꝓmisit sol
uere.40.infra terminū sub pena. ⁊ sol
uit.33.ſꝫ debēt solū exigi.7.i.residuum
sortis. Aliq tñ intelligūt illud.c.i cleri
cis q nō debent inhiare ad ista inhone
sta lucra. vt ibi dr̃. Sꝫ ⁊ si itelligat̃ i cle
ricis: tñ ⁊ in laicis saltē ꝑ soluta pte ob
stabit petēti exceptio. vt ꝓxime dictū
ē. Item ⁊ si de iure ciuili pena ꝯmittet̃
non obstante iusto impedimento. tam̃
certū est ꝙ ꝓpter tale impedimentuꝫ
posset peti restitutō in integrū.ff.ex q.
cau.maio.l.i. B.

Quid de eo q occasiōe mutuādi labo
rē subit? R. ſꝫ Hosti. Talis i cōpēsatō
neꝫ laboris fruct⁹ pignorꝫ vsqꝫ ad cōue
niens ꝓmiū facit suos. aut aliquid pro
labore licite percipit.extra de re.eccle.
non alie.ad nostra. A. Idem in sum.
eo.ti.q.24. B.

Quid de eo q mutuat nauiganti vl̃
eunti ad nundinas recepturus aliquid
vltra sortē ꝑ eo ꝙ suscipit in se ꝑiculū
.i.si pecunias vel merces inde emptas
portauerit saluas. alias nihil recipiat
de sorte? R. Sine dubio ē usura.ex̃ eo
nauiganti.quia ꝓpter hoc ꝙ suscipiat
ꝑiculū nō fit licitus ꝯctus vsurari⁹.s.ꝙ
possit recipere vltra sortē: ſꝫ tamē for
te posset recipere ꝑcium periculi: qꝛ si
nihil ēt mutuaret ei. ⁊ ipē vellet i se re
cipere ꝑiculuꝫ nauigantis. vt.s. si ꝑdat
merces vl̃ pecuniā ꝑ ꝓmissore restau
rabit ei.certe iste ꝓmissor licite ob h⁰
posset ꝑciū recipere: ⁊ eodeꝫ mō si mu
tuat dūmō nil plus exigat in fraudem
vsure. A. Hoc etiam videt̃ tenē dñs
Laurentius de florētia. Sꝫ istud videt̃
exp̄sse ꝯ dictuꝫ.c.nauiganti.vbi in isto
cāu dicit̃ adesse vsura ēt si id qđ recipi
tur ratōne periculi recipiat̃.ibi.pro eo
ꝙ suscipit i se ꝑiculū ⁊c. Itē qꝛ si habe
ret̃ respectus ad mutuuꝫ nullū fuisset
dubiū. ⁊ lex sup indubitabili posita fo
ret.quod esse non debet.cum foret sup
flua. B.

Sed nunquid ē vsura si dū emereꝫ
vel emere vellē merces. ⁊ tu ad tuā in
stantiā fecisti me cessare a ꝑte ēptiōis
vt tibi mutuareꝫ. ⁊ ego dico. volo ꝙ tu
reddas mihi tātū quātū esseꝫ in tali lo
co habiturus de mercibus si eas illuc
deferrem.recipio tñ in me ꝑiculū? A.
.i.ꝯputato periculo ⁊ dubio euētu. Nā
cū lucꝝ sit icertū nō pōt poni respectu
ei⁹ interesse certū scꝫ dñꝫ Antonium
de butrio.in.c.salubrit̃.ex̃ eo. ⁊ iō non fi
et ꝯputatio ex equo. ſꝫ ex dubio euētu
pensatis circunstantiis taꝫ in hoc casu
qꝫ in sequenti. vt.s.§.15. B. R. scꝫ
Ray. Non ē vsura si recipit̃ inde lucrū
ꝑdictū tanqꝫ interesse. Con. Hosti. Et si
milit̃ scꝫ Guil. si volebā emere terraꝫ
valentē singulis annis.x.libras. ⁊ ad in
stantiā tuā cessaui ⁊ mutuaui tibi hoc
modo ꝙ soluas mihi tantum vel tātū
sicut redderet expedite illa terra dedu
ctis sumptib⁹ ⁊ labore ⁊ ēt ꝑiculo si qđ
eēt. Con. Hostiē. Et vide H.s.§.16 q inci
pit. vtrū vsure possint. ⁊.s. restō ꝑ.§.52.
A. Et idem quod in hoc.§.nō.in sum.
eo.ti.q.28.⁊.q.30. B.

Quid de his q dāt nunc granū ⁊ h⁹
modi vetus. vt postea recipiant nouū?
R. ſm Ray. Usurā ꝯmittunt. qꝛ melio
rē rē recipiunt.quod intelligit Hostiē.
quando aliquis propter hoc facit vt il
lā meliorationem lucretur.ex̃ eo. cōsu
luit. ⁊.c.in ciuitate. Si hō facit ne suuꝫ
frumentuꝫ pereat. ⁊ inde accipiēti gra
tiaꝫ faciat.non ꝯmittit vsuram. Sed ⁊
tunc sine dubio excusatur quando pre
sumitur ꝙ nouum debeat minus vale
re. Secus si presumitur ꝙ plus ualebit
extra eo.nauiganti. A. Ideꝫ in sum.
eo.ti.q.42. vbi etiam apparet ꝙ illud
quod hic in fine dicitur fuit dictū Guil
clarius sic dicentꝫ. s. ꝙ non audet istos
condemnare si ad hoc mutuent ut sub
ueniant proximo dummodo non aufe
rant ei libertatem liberandi se interiꝫ
soluendo veterem. vel si probabiliter
dubitetur vtruꝫ plus vel minus anno
na valitura sit tempore solutionis. Sꝫ
in hoc cāu dominus Petrus de ancho
rano. in.c.vsurarum. extra eo.libro.6°.

distinguit sic. ꝙ aut est verisile ꝙ res mutuata non erit ꝑciosior tpe solutionis. vel de hoc ꝓbabilit dubitat. ꝛ tūc nullū ē vitiū. ex̄ eo. naviganti. Aut ē visile ꝙ erit ꝑciosior. ꝛ tunc creditor aufert libertatem debitori interiꝫ se liberandi: ꝛ ē vsura. aut talē libertatē non aufert. ꝛ vsura nō ē. Sꝫ si habuit intentionē corruptā. vt sic a ꝑiculo ꝯseruandi se relevaret. peccat. licet non sit vsura. Et hec diffinitō innititur magne eq̃tati, ſm Jo. cal. B.

¶ Quid de legibus illis que ꝑmittūt vsuras? R° ſꝫ Ray. ꝛ dico breuit ꝙ nō valēt nec tenent. Et hoc ꝓbo multiplicit. Primo qdeꝫ ꝙ vsure ꝓhibite sunt auctoritate dei q̄ sup omnes leges est. Nā cum par i parē nō hēat iperiū. ex̄ de elect]. innotuit. multo min⁹ minor in maiorē. ergo iperator terren⁹ nō potuit ꝯdere legē ꝯtra deum. De hac mā ps. 14.° Qui pecuniā suaꝫ nō dedit ad vsurā. Et luc] 6.° Date mutuū nihil inde sperātes. cū multis silibus. 2.° q2 sunt ꝯtra naturalē iusticiā. q2 vendit id qd̄ nō ē vt. s̄. in. §. 5.° dictuꝫ est. A. Et ibi lati⁹ i additiōe. B. Vn̄ nālr illicite sūt sꝫ ꝯ ius nāle nulla lex valet. di. 8. q̄ ꝯtra mores. ꝛ di. 6. §. his. 32. q. 7. flagitia. 3.° q2 ꝛ in iure civili dicit lex ꝙ sacre leges n̄ dedignant sacros canones imitari spālit in mr̄imoniis ꝛ vsuris: vt dicit. s̄. lex §. plt. ꝛ aūplt. ꝛ habet in Auten. vt cle. apud ꝓpri. epis. coll. 6. sꝫ scdm̄ canones nō possunt exigi. ergo nec ſm leges. 4.° q2 dicit iperator se amplecti q̄tuor cōcilia vniuersalia adeo vt ꝑ ea suis legibus derogetur. Sꝫ in Niceno concilio qd̄ est vnū de illis reprobāt vsure. dis. 47. q̄m. Et sic leges oēs i hac pte abrogate sūt. Ille tn̄ q̄ ꝑmittunt vsuras exigi rōe itereē vel more stare pn̄t si sane itelligant vt dictū ē. s̄. §. 15.° qui incipit vtꝝ vsure possint. ꝛ. §. 19. qui icipit. vtꝝ vsure sint licite. A. Idem in sum. eo ti. q. 63. vbi tn̄ addit ſm Al. ꝛ Tho. ꝛ hosti. leges vsuras ꝑmittētes nō esse sublatas lꝫ obseruande non sint. Hāc aūt qōnem tangit dn̄s Anto. de bu. sup Rica ex̄ eo ꝛ refert Ly. ꝛ Ja. d̄ bella ꝑtica ꝛ plures iuristas modernos legū doctores tenere ꝙ iura ciuilia possunt ꝑmittere ꝛ ꝑmittūt vsuras. sicut pꝫ in mlt] rubric] d̄ vsur]. ff. ꝛ. C. ꝛ i mult] aliis ptibus iuris dicunt nō obstare ius diuinū q2 lex humana ex cā pōt distinguē ius diuinū: vt i. c. q̄ in eccliaꝝ. ex̄ de consti. ꝛ glo. in l. fi. C. si ꝯ ius vel vti. pub. Et licꝫ multa exempla possent poni sufficiat vnū. Licet. n. scriptum sit ps. 75.° Vouete: ꝛ reddite dn̄o deo vr̄o. tn̄ lex hūana qn̄qꝫ ex cā ꝑmittit votū nō reddi sed i aliud mutari. vel in alio redimi: ut pꝫ i titl̄o. ex̄ de vo. ꝛ voti redēp. ꝑ totū. Raꝫ vo q̄re iura ꝑmittūt vsuras dicūt esse q2 hoies sunt ita paꝝ caritatiui: q2 nisi ꝑciperēt ex mutuo lucꝝ. ꝑmitterent ꝓximū mori ex necessitate. ꝛ iō ad euitationē maioris mali ꝑmittunt vsuras. q2 de duob⁹ malis minus malū est eligēdū. 13. di. duo mala. ꝛ. c. nerui. ꝛ. ff. d̄ regu. iur]. l. q̄tiēs. Dicūt ēt non obstare ꝙ iꝑator se subiicit q̄tuor ꝯcilus int̄ q̄ est Nicenū ꝓhibēs vsuras. 47. di. q̄m mlti. q2 dicunt ꝙ iꝑator subiicit se quo ad fidē ꝛ nō quo ad alia. Item dicunt non obstare ꝙ ius canonicū ꝓhibꝫ vsuras q2 illud obtinet q̄ ad clericos. vel ecclesiastici iurisdictōi subiectos. vel ꝓhibꝫ eo mō q̄ ius diuinuꝫ. Et iō sicut non obstat ius diuinū legib⁹ vt dictū ē. ita nec ius canonicū. Sed aduertendum ꝙ ꝑdicta sunt expsse ꝯtra scripturā ꝛ veteris ꝛ noui testamenti. Vn̄ ps. 14.° dicit. Qui pecuniā suā nō dedit ad vsuram. Et Exo. 22.° dr̄. Si pecuniā mutuo dederis poplo meo paupi qui habitat tecū nō vrgeb eū q̄i exactor. nec vsuris oppmes. hec ibi. Et Luc] 6.° dr̄. Mutuū date nihl inde sperātes. qd̄ transfert. ex̄ eo. ꝯsuluit. Iō lex hūana nihl pōt. q2 ve illi q ꝯdicit factori suo. Isa. 45. Non ob. ꝙ lex humana pōt distinguē seu interpretari ius diuinū q2 illud ueꝝ est quādo ius diuinum obscurum est. vel ibi cā manifesta ad hoc iducit. Al' seruat

regularit̄ qđ dr̄ Deut° 4.° Non addet̄ ad v̄bū qđ ego loquor vob.nec aufe retis ex eo. Silr vbi lex non distinguit nec nos debem̄ distinguē.l.fi.C.de con trahē.ep.cū multis aliis. Nec ē hic ali qua cā ad distinguēdū.qr ēt nālis equi tas phibz vsuras. Vñ fm phz p̄ politi ce.vsuraria pecuniaꝝ acq̄sitio ē maxie p̄ter nām. Preterea cā allegata nō est sufficiēs qr ꝯ illā nititur auctas diuina nō p pmissionē sz p phibitōem ꝛ mina tionē.ut pz Exo.22.° Si pecuniā mutuo ꝛc.ut.s̄. Et clari' Deut.15.° Si vn' de fri bus tuis ꝛc. Preterea circa ius diuinū interptatio pprie spectat ad sedē apo stolicā:adeo ꝙ q illā nō sequitur osten dit se iperitū ꝛ maliuolū ꝛ non catholi cū sz hēticuz.ut ait Hiero.23.q.i.c.hec ē fides. Et sedes aplica determinat ꝙ pa gina vtriusqꝫ testamēti indistīcte dete statur vsuras.vt dicit Alexāder terti' in ꝯcilio latera.ꝛ ex̄ eo.qr fere.ppt̄ qđ ēt idē Alex.i.c.sup eo.ex̄ eo.dic̄ ꝙ sup h° nullā dispēsatōez posse fieri p hoiez. Vñ in dcō.c.sup eo.ait. Cū vsurarū cri mē vtriusqꝫ pagina testamēti deteste tur sup hoc dispensatōem aliquaz pos se fiēi nō videm':qr cū scriptura sacra phibeat p alterius uita mētiri.multo magis phibēdus ē qs ne ēt p redimē da vita captiui vsuraꝝ crimie iuoluat̄ hec ibi. Ecce qūo apte ꝯdicit p̄dcis hic rex.ꝛ formalr̄ tollit̄ cā quaz ipsi allega bāt iustā faciende distinctionis.videlz ut subueniat̄ hoium necessitatib'.qđ h dr̄ ēt de lege diuina valde phibituz. ꝛ iō nec scdm̄ illā nec sz aliā posse in h° distingui ius diuinū vl' canonicū. cui q̄ ad foꝝ ꝯscie ēt ipator subiect' ē.96.dis. duo sūt. Vñ alii dicūt:ut sup dcā Rica refert dn̄s Ant.de bu.ꝙ usura a legib' n̄ pōt pmitti i mutuo:qr scriptū ē. Mu tuū date ꝛc.sz in aliis ꝯtractibus sic. ut ff.de rei uxo.ac.l.una.§.exactio.ubi dr̄ ꝙ si pecūia dotalis nō reddit̄ uxori p' solutum mr̄imoniū infra annū.exinde soluet̄ tertia cētesime p usuris.i.omni anno tertia ps centū p centenario.q̄si uelint isti dicē.ꝙ in aliis cōtractib' q̄ mutui lex diuina non phibeat usuraz ꝛ iō lege humana possit pmitti. Sz h° est falsum qr idez ē i eq̄pollēti qđ i mu tuo.ut qñ rōne tmīni aliqd pl' soluit̄. ex̄ eo.c.ꝯsuluit.ꝛ.c.fi.ꝛ.c.i ciuitate. Ideo Jacob' de Raue.dicit ꝙ nullo cāu lex pmittit usurā:nisi ꝯtra morosū.i.ꝯ illū q cū posset nō soluit tpe quo debebat. Et hoc v̄uz est.qr nō est hoc casu pprie usura sz potius ꝯtumacie pena.de quo s̄.§.22.° dictū est. Et sic pprie loquēdo leges nec pmittunt nec pmittē possūt usuras. Vñ glo.in Auten.ad hec.de usu ris.dic̄ ꝙ ipator correxit p iura nouis sima oia iura antiqua q̄ tractāt de usu ris.ꝛ qr ex q̄ subiecit se cōcilio Niceno i q̄ usure phibent̄ ut dictū ē.nō ē v̄isile ꝙ uoluerit aliqd statuere ꝯ illud. C.de sum.tri.ꝛ fide catho.l.2.vbi int̄ alia sūt hec verba. Nicene fidei dudū a maio ribus tradite.ꝛ diuie religiōis testimo nio atqꝫ assertione firmate obseruātia sp mansura teneat̄ ꝛc. Nec ob.ꝙ dica tur hoc itelligi q̄ ad fidē.qr ꝛ ad fidem ptinet stare interptationi eccl'ie super scriptura.ꝛ iterptata est reiecta oi disti ctione utroqꝫ testamēto phiberi.ut ex p̄dcis pz.ꝛ nō tm̄ se subicit ipator quo ad fidē.sz ēt quo ad oia ecclastica.ꝛ ad foꝝ ꝯscie ptinētia. Vñ dixit ꝙ nō de dignant̄ leges sacros canones imitari in Auten.ut cle.apud ppri.epis.ꝯueni antur.pmum.§.si v̄o ecclesiasticū.coll. 6. Et uelit nolit quo ad p̄dcā subiectus est pape.dicto.c.duo sunt.sed diuino iu ri q̄ ad oia.qr dicit deus. Ego dn̄s ꝛ non alius. Isa.45.° Vñ ꝛ glo.in dicta Autē. ad hec.dicit ꝙ si etiam imperator uo luisset nō potuisset pmittere. quia fu' nō pōt ꝯ leges dn̄i sui. Immo tenentes ꝙ aliquo casu usura simplex nō sit pec catū sūt hērici ꝛ ut heretici puniēdi.ut ꝛ tenet dn̄s Anto.de bu.in p̄fato loco.ꝛ pbatur in cle.ex graui.de usuris. D.

Utrum liceat accipere mutuuz sub usura? R.° sz Tho.scda scde.q.78. Nō licet inducere aliquem ad mutuandū

fub usura. Licet tñ ab eo qui paratus ē facē z qui exercet usuras mutuū accipere sub usuris ꝓpt aliqđ bonū: ut est subuētio sue necessitatꝭ vł alteriꝰ. sicut ēt lꝫ ei q incidit ī latrones manifestare bona q̄ hꝫ ad hoc ut nō occidaƚ. q̄ tñ latrões diripiēdo peccāt. Et itelligit Guil nō solū de necessitate absoluta: sꝫ ēt đ necessitate vtilitatis. quā aliqs ꝯsequitur agendo negocia sua. sꝫ hac cessante puta cū acciperet ꝓpter ludū alee z hꝰ mōi. tūc hꝫ eūdē accipe ad usuraꝫ ē peccatū mortale. A. Idē nō. in sū. eo. ti. q. 44. Sed certe non uideƚ iure ꝓbari ꝙ ꝓ sola cā utilitatis liceat ad usuraꝫ accipe cuꝫ plus debeamꝰ pōderare dānū spūale ꝓximi ꝙ̄ nr̄ꝫ tꝑale lucruꝫ. ſ. scādalū. §. vtꝝ tꝑalia. Nec dictū vel rō Tho. se extēdit nisi ad absolutaꝫ necessitatē videlꝫ sine qua nō pōt ꝯmode fieri. Et addit Inn. i. c. sup eo. ꝙ necessitate iminente extrema dꝫ ꝑ qs iduci ut ḡtis saltē ꝑ mutuū subueniat idigēti. qđ si nollet induci pōt ut sub usuris saltēꝫ hoc faciat. z minꝰ malū eligat uidelicꝫ usurā potiꝰ ꝙ̄ homicidiuꝫ. B.

Utꝝ accipe sub usuris ꝓ alio sit licitū? Rꝰ. Si hoc facio i seruitiū usurarii ut ipe uel mutuet uel lucreƚ teneoꝛ: qꝛ fautoꝛ eius sum. A. Hoc uerū respectu peccati. Ad restōem aūt nō teneoꝛ nisi faueri vsurario i exactōe: vt diceƚ ī. vsura 5° §. ꝑ. B. Si ꝓo facio i seruitiū accipiētis. tunc ꝑ illū modū lꝫ qui dr̄ in ꝓcedēti. §. z marie si cā mei mitiores vsure exigant ab illo.

Sꝫ qđ si ego rogatꝰ ab illo q vlt accipere sub usuris fideiubeo siue ꝓmitto ꝓ ipo ad hoc vt mitiores vsure exigant. nūqđ in hoc cāu possū accipe aliqđ ab eo? Rꝰ. ñ. qꝛ sic esseꝫ ꝑticeps vbe in ea ꝑte quā recipio. Alii ꝯ. qꝛ vti fideiussione alicꝰ nō est vsus pecunie. sicut nec vti pignoꝛatiōe Unñ sicut ꝓ pignoratiōe rei mee possum aliquid accipe: vt. ṡ. in 6° §. dictū ē. ita vr̄ ꝙ possiꝫ recipere ꝓ fideiussione. Sꝫ ꝑmū tñ tutius A. Et hoc videƚ veriꝰ. qꝛ accessoꝛium naturā sequiƚ ꝑncipalis. extra đ reguiurꝭ. accessoꝛium. li° 6°. Sicut ergo non licet ꝓ mutuo aliquid accipe. ita nec ꝓ fideiussione vel obligatōne q̄ succedit loco eiꝰ. Uideƚ. n. pecunia manu breui .i. q̄dā veloci itellectuali trāsitu mutuata fideiussoꝛi z a fideiussoꝛe debitoꝛi. vel ēt sine hoc ipa fideiussio nō est nisi ꝓpter mutuuꝫ. z sic accedit ad illud. z sequiƚ eius naturaꝫ. Nec ob. ꝙ fideiussoꝛ incurrit ꝑiculū si debitoꝛ efficiatur nō soluēdo: qꝛ z hoc ꝑiculū incurrit ēt ipe ꝑncipalis creditoꝛ. z ꝓpter hoc nō pōt aliquid vltra soꝛtē recipe imo non tm̄ ꝓpter hoc ꝑiculū: sꝫ ēt si cuꝫ hoc accipiat i se ꝑiculū nauigationis vł itinerationis. ꝓpter hoc non potest aliquid vltra soꝛtem recipere. extra de vsuris c. nauiganti. ergo multo minꝰ ipse fideiussoꝛ accessoꝛius. Nec ob. quod dictuꝫ ē de re obligata ad pignoꝛanduꝫ: qꝛ locatio est cōtractus pꝛincipalis z per se sed fideiussio ē obligatio accessoꝛia ad ꝑncipalem obligationem. B.

Utꝝ marito liceat recipere doteꝫ a patre vxoꝛis q ē vsurariꝰ? Rꝰ. hꝫ Guil. Si pr̄ nō sufficit ad soluēdū ea q̄ habꝫ dē vsuris. z maritꝰ sciens veritatē vel habens ignoꝛātiam crassam contraxit cū filia. nō debꝫ recipere dotē a tali patre. Si aūt nō putabat soceꝝ eē vsurariū. vel aƚ esse soluendo. qui tamen nō erat. potest dotem in solidum recipere licet postmodū sciat veritatē. hec Guil Tutius tamen dr̄ ꝙ sciens ꝟitateꝫ nō recipiat dotē. aut si recipit restituat illƚ qbus pater tenebaƚ. A. Hoc verū si accipit res ab vsurario ꝑ. l. ꝯmissoꝛiam acqsitaſ. vt. ṡ. §. 13. in additione. ꝟ. sꝫ ad clarioꝛē. aƚ nō uideƚ teneri si habuit bonā fidē. cū recipiat ex titulo oneroso hꝫ eundem Guil. z in sum. eo. ti. q. 56. Et facit qđ dictū est. ṡ. restitutio. ꝑ. §. 13° .i. additoē. ꝟ. itē nullus. Si autē in ꝟitate socer de aliis bonis est sufficiēs ad soluēdum. tunc gener indubitāter potest dotem recipere. B.

Utꝝ liceat creditoꝛi recipe debituꝫ

postmodū de ouibus. z tunc pinde ē ac si creditor dedisset ei mutuo. x. ex quib⁹ oparatis. x. capitibus cōtraxisset socie tatē cū creditore habēte. x. alia capita ita ꝙ sint cōia. z ipi sint socii in pericu lo z prouentibus. in quo casu si omoda tione mutui grauet creditor debitorez i otractu societatis vsura est. B.

Quid siquis tradat oues monaste rio z sub hoc pacto ꝙ de qualibet oue rcipiat annuati solidos duos: cū fruct⁹ eaꝝ valent longe plus. s3 addit ꝙ etiaz si oēs moriant ipse vult tantuz fructū z si valde multiplicentur oēs sint mo nasterii: R° bm hosti. Dico ꝙ licitū ē nec pōt ecclesia restitutōnez petere ex quo in traditione lesa non fuit quāuis mortalitas sequatur. z hoc nisi oues in fecte essent ad mortez pate z hoc igno rauit monasteriuz. ff. de mino. l. veꝝ. §. si locupleti. Consulo tamē tradenti ꝙ i tali casu sentiat partem dāni. A. Nā inspecto lucro quod fecit monasteriuz in ouibus quas forte longo tēpore ha buerat isolidū exigat vel remittat. vel patiat z sentiat partem dāni. scōz eun dem hosti. vt in sum. eo. ti. q. 39. B. ne cū iactura mōasteria velit locuple tari. ex̄ de regu. iur. locupletari. li. 6°. z caueat sibi tradens. qz nisi ouentus cō sentiat: non tenetur monasteriū de oui bus abbati vel cellerario z huiusmodi cum predicto pacto datis. A. vel pa cto consimili scōm eun. hosti. vt i dcā q. 39. B. extra de deposito. c. p̄. A.

Ut aūt predcā clarius intelligant. sciē dū ꝙ aīalia qnq̄ tradunt ad solā custo diā. vel ad aliquē recipientis vsū z ali qn̄ recipiens aliqd preciuz recipit pro mercede aliqn̄ aliqd preciuz prestat p vsu. Ideo interdū dicit conductor. int dū locator. ppterea his vocabulis p miscue vtimur. l. veteres. cum se. ff. de ac. emp. z in his ē purus contract⁹ loca tionis z oductiōis. ff. depositi. l. i. §. siqs seruū. aliqn̄ vero p custodia aīaliuz re cipit pars ipoꝝ fructuum. z hic est con tractus inoiatus. pro quo dat actō pre scriptis verbis siue in factum cum nō interuenit pecunia. tamen idez iudica tur de hoc qd̄ de locatione z conductio ne. d. §. siquis seruum. Et de his dictuz ē. s̄. in pncipio. z latius. s̄. locatio. Item 2° tradunt qnq̄ extimata: vt lucrum z totū dānū pertineat ad recipientem z iste ē merus contractus venditōnis in quo pōt aliqn̄ vsura interuenire. de q̄ dictū est. s̄. §. 3°. in additione. 3° tradun tur aīalia ita ꝙ totū dn̄ium transferat in accipientē sic ꝙ per eum meliorata postmodū cōicentur. z isto casu non est otract⁹ societatis. nam p societatez ne mo desinit esse dominus in totū rei tra dite. s3 ē otractus inominat⁹. do vt faci as: ex quo oritur actio p̄scriptis verbis siue in factum. ff. de prescrip. ver. l. si ti bi aree. Et si quidez melioramētū non sequat videt ꝙ res integra debeat re stitui: quasi causa data z causa non se cuta. z sic sine causa accepta fuerit. ff. d̄ odi. sine cā. per totum nisi inquantū si ne culpa recipientis vel ad eū pertinē tium res perierit uel deteriorata fuerit cum bonefidei possessor non teneat ni si inquātum sit factus locupletior. siue ex re principali. siue ex fructibus eius . ff. de peti. here. l. vtruz. z sic deberēt ēt restitui fructus rei. habita distinctōne vtꝝ fuit bonefidei vel non. i. vtꝝ stete rit p eū qn seruarz ouenta. de quo sup̄ resto p̄. §. 4°. cū additionibus. Si vero melioramētū b3 ouentionē secutū fue rit. res cōicari z otractus societatis cō trahi dz. d. l. si tibi aree. Et exinde idem de hoc dicet qd̄ z de societate. de qua. i tangetur. 4° aīalia tradunt in societa tē. Et hoc distinguendū: qz aliquando sunt aīalia grossa: vt boues z siles. ali qn̄ minuta ut oues z huiusmōi. Si gros sa. aliqn̄ dat inextimata. aliqn̄ extima ta. Si inextimata. aliqn̄ cuz terra z ali qn̄ sine terra. Si inextimata z sine tra aut fcm̄ est pactuz aliqd. aut non. p̄mo casu vr̄ ꝙ pactū seruandū sit. L. d̄ pac. l. si pasceda. quod sane intelligendum ē dūmodo sit tale ꝙ arbitrio boni viri

equalitatem contineat considerata q̄titate capitalis ex parte dantis. et extimatione operaꝝ ex pte recipiētis. Nā i iudicio seu ɔtractu societatis semper arbitriū boni viri uersari debet, ut qui plus societati ɔtulerit uel pecunie uel ope uel cuiuscūq; alteri⁹ rei, ille pl⁹ de lucro recipiat. ff. ꝑ socio. l. si non fuerit et. l. in ꝑposita. Sed ut clari⁹ hui⁹ rei ꝟitas appareat aduertenduz ꝙ qñq; pactū inter socios pōt fieri circa ipm aial et capitale quod i societate inextimatū positū est. quandoq; circa fructus eius qñq; circa tempus quo societas durare debeat. pmo casu postq̄ inextimatum datum est. non videtur posse pacisci ꝙ piculū sit alterius q̄ ipsius qui inextimatū dedit, cū regulariť ad ipsuz periculū ptineat, ut dicit Bal. in dcā. l. si pascenda. Et nōt dñs Ange. prefatus i suo tractatu de societatib⁹. Sed hoc pōt intelligi nisi tradens aialia in alio grauaretur, puta qꝛ recipiens nollet teneri d̄ perditione aialiū nisi ꝑ parte: ēt si culpa sua perirent, sicut contingit in aliq̄bus locis. Nam qui in vno grauatur, i alio releuari debet. ff. de reg. iur. scđm nām. Item aliud videť dicenduz de capitali pecunie etiam scđz eosdē docto. ut. s̄. societas. ii⁹. §. p̄. Et hoc forte iō. qa pecunia uel res silis ipso vsu cōsumiť. et sic in ipa societate totaliť exercetur. quod secus est in animalib⁹ que sic nō ɔsumunť: sed quandoq; melioraň. Unde sicut melioramentum pertinet ad tradentem, sic debet et periculum pertinē dcā. l. scđm naturā. Item scđm eundē dnm Ange. ubi. s̄. ut in hoc casu equalitas seruetur, in fine societatis illō aial quod pro capitali posituz est precipuū debet esse ipsius ponentis. et quodlibet pactū quod contrafieret non uideť eq̄litatem et equitatē continere et sic inualidū fore. Item quod dictuz est recipiētē non teneri de periculo capitalis fallit si illud euenerit ex culpa sua, qꝛ tūc de illo insolidū teneref. l. cum duob⁹. § si in coeunda. et §. dāna. ff. pro socio. Et ex his inquit pꝫ ꝙ nō al' licēt socio qui aial inextimatū posuit pacisci ꝙ de pmis fructibus capitale suuz retrahere possit. Si ꝟo pactuz fuerit circa fruct⁹ ut circa fetuz uel lac uel frumentū qd̄ ex opera boū queri posset. uel ex trituratione equaruz et silia. tunc si conuēit iuste consuetudini seruandum est. Si ꝟo de consuetudine non appareat continere debet equitatem arbitrio boni viri. s. ut ille pl⁹ recipiat qui plus societati contulit fm eundem Ange. ut et p̄ tactum est. Sed si pactū fuerit circa tēpus. tunc siliter equitas arbitrio boni uiri seruanda est fm quā consueuit ꝙ i animalibus grossis quinquennio taľ societas perseueret. Nō ergo uidetur tutū per pactū miori tempore ɔtrahi presertim in foro conscie. cuz non uidētur posse transire sine iactura uel dāno alteri⁹ sociorum fm eundem. ad quod ēt allegat quandam extrauagantez cōstitutionē inter extraordinaria capitula feudoꝝ de qua. i. Et si inter ptes ñullū sit pactuz factum. tunc debꝫ seruari consuetudo loci. Nam inť partes actū uideť quod ɔsuetum ē. ff. de edil. edic. l. ꝙ si nolit. §. qꝛ si assidua. et de aq̄ plu. arcen. l. si prius. §. recte placuit. dū tamē consuetudo conueniat arbitrio boni uiri, et nō al'. dicta. l. in proposita. ff. pro socio. eo. ti. l. si non fuerint. Si ꝟo nec pactum nec consuetudo appareat hoc casu qñ contrahiť societas sup aialibus grossis inextimatis et sine terra. dic̄ ibidē dñs Ange. Reperio quedaz iura ex̄uagantia inter extraordinaria capitľa feudoꝝ. quoꝝ vni⁹ rubrica dicit. Consuetudo societatis iumentoꝝ. Et sic sequitur ad lrām i nigro. Si quis dederit iumentū iure societatis ille q accepit dꝫ tenere p qnq; annos si nihil dictū ē de tpe: et omnes poledri debent eē cōes et id quod quesierint tpe trituratōis. et in capite quinq; annoꝝ separať societas. et ille qui dedit habē dꝫ iumētū añ ptē sed si ille qui accepit dedit tertiā. s. partem precii in emendo iumentum scđz

q̄ ei usurarius debet? R° ſm Guil. Si bona fide credit ei pecuniam. ut ex illa ꝯmodū suū faceꝫ ⁊ lucrando forte ex ea se liberaret. recipere pōt q̄ mutuauit et̄ si ille aľ nō sufficit vsuras soluē. Si ꝟo alia cā credidit puta ad ludēdū in alea. uel ad dādum meretrici aut histrioni non debet debitū ab illo recipē ꝙ nec vsuras extortas sufficit restituē A. Ideꝫ in decā. q. 56. Et satis pōt ꝯprehendi ex dictis. s. restitutio p̄. §. 13° i additione. ꝟatem nullus. B.

Utrū illi quibus debet̄ ex contractu vel quasi. aut ex maleficio uel q̄si possint hoc recipere ab usurario? R° scđꝫ Guil. Sic. dū tñ rē ipam usurariā nō recipiant. Et ideꝫ dicendū de quocūq̄ raptore uel fure. A. Certe magna dr̄ia ē inter rē usurariā per legē ꝯmissoriaꝫ nō quesitam ⁊ furtiuā seu raptā. Naꝫ ⁊ talis res usuraria recipi pōt. dūmō non in fraudē creditorum. ut colligit̄ sup̄. §. 13° in additione. B.

Quid de cōitatibus quarūdā ciuitatū que dāt pecuniā ad vsurā? R° scđm Ray. oēs illi ciues quoꝝ auctoritate et ꝯsilio fiunt. vsurarii sunt. Et Lodeꝫ mō si ciuitas vel coitas reciperet aliquod pign⁹ ⁊ fructus eius non cōputaret in sorteꝫ. extra eo. conquestus. ar. 7. q. i. licet vir. 24. q. 3. si habes. ff. quod me. causa. l. merū. §. cū aiaduertendū. Idem est ꝺ his qui prohibere possunt ⁊ non prohibent. extra de sen. exco. quātē. A. Lo. Hosti. ut in sum. eo. ti. q. 57. B. Et lꝫ oēs ꝯsentientes ꝓut dictū est ꝯmittāt usurā. tñ ſm Guil. nō tenent̄ ad restitutionē nisi quantum ad eos peruenit. uł quantum releuati sunt ab expensis q̄s fecissent de suo. Illi tamē qui prestiterunt auctoritatē uel preceptuꝫ ad usurā ⁊ huiusmodi. ita ꝙ aľ ciues nō fecissent eam. in solidum tenentur. A. Io. in sum. eo. ti. q. 60. B.

Quid si iude⁹ accipiat usuras a xp̄iano? R° ſm Ray. Mortaliter peccat. ⁊ pōt ab ecclesia ꝯpelli ad restōeꝫ indirecte. s. subtrahendo coionez xp̄ianorū extra eo. post miserabilem. uel saltem tales coercendi sunt a p̄ncipibus ⁊ etiā a prelatis predicto mō ne exigant immoderatas usuras. extra eo. quāto. A. Immoderata autē intelligitur omnis usura. ut notat glo. i dicto. c. quanto. cū sit ꝯtra moderamen diuine iusticie. extra eo. super eo. Ideo iudei cogi debēt ad omnem restitutionē usuraruꝫ: ut in cle. ex graui. extra eo. que etiam intelligitur in iudeis. ut patet ibi per glo. sup ꝟbo censura. A. Sꝫ xp̄ianus licite recipit usuras ab hostibus contra q̄s iustū bellū gēit. maxie si sint ifideles. 24. q. 4. ab illo. qꝛ accipit q̄ suū ē. A. Et i. d. c. ab illo. pꝫ ꝙ hoc ueꝝ ē respēu illaꝝ reꝝ q̄s qs a talibus hostib⁹ posset etiā uiolent̄ rapere. ⁊ nō aľ. ut ⁊ potest colligi ex notatis in sum. eo. ti. q. 67. B. De pstantiis que fiunt in ciuitatibus uide i. usura 3° §. pſt. ⁊ fi.

Usura 2° circa aialia.

Utrū liceat locare aialia ꝓ certo frumento uel alia re annua? R° ſm Guil. licitus est ꝯtractus dūmodo cōductor nō grauetur ex imoderata mercede. A. qꝛ i contractu locationis que est bone fidei merces debꝫ esse iusta: ⁊ conueniēs arbitrio boni uiri. ut. l. si in lege. ff. ꝺ loca. B. Licituꝫ est etiam apponere pactū de dāno ⁊ lucro rei locate. ꝙ utrūq̄ sit cōmune. sꝫ non liceret apponere pactū ꝙ dānum sit soluꝫ conductoris nisi dānum quod esset ex culpa sua. A. etiā leui non autem leuissima. cum contractus concernat utilitatem utriusq̄. ut supra locatio. §. 3°. Posset etiam ex pacto conductor in se periculum rei suscipere. extra de deposito. c. fi. vnđ tale pactum non facit contractum usurariuꝫ lꝫ posset fieri in fraudem usurarum et forte sic presumeret̄ si fieret a cōsueto usurario. ut in simili dictuꝫ est de pena s. usura p̄. §. 22°. Potest etiaꝫ tale pactū ex alio respectu q̄ usuraruꝫ continere iniquitatem. Unde idem Guil. dicit. ꝙ pactū de cōicando dāno vel ꝯmodo

rei locate iniquum est ex parte locato
ris nisi ꝓbabilr̄ dubitet̄ utrum locato
ris vel cōductoris melior aut deterior
sit conditio. vel nisi credatur ꝙ condu
ctoris non sit deterior conditio: i pacto
tñ ꝓposito videtur ꝯductoris deterior
ꝯditio: qz vix aut nunq̄ pōt habere tā
tū ꝯmodū de melioratione bouis q̄tū
potest habere de morte. Si tñ locator
timens ne conductor grauaret bouem
pactum apponeret firmiter ꝓponens
ꝙ si bos sine culpa conductoris perirz
nihil exigeret ab eodē. nō credo ꝙ pec
caret nisi ꝓpter eorum scandalū q ei⁹
ignorarent intentionem: vt in sum. li.
z. ti. 7. q. 35. B.

¶ Quid si vn⁹ habeat. 20. capita ouiū
z alius. x. z coīcant eas ad inuicem z pi
culū z emolumētuz z expensas coīcāt
ꝓ rata? R. ſm Guil. Non ē ꝯtract⁹ vsu
re sz societatis. z possunt etiam conuēi
re ꝙ de fetib⁹ recuperent capita mor
tua. vel ꝙ de velleribus z pellib⁹ emā
tur capita ad augendū gregē. A. dū
tamen seruetur equalitas iter eos ita
ꝙ ex huiusmodi pacto nō videatur eē
deterior conditio vnius q̄ alterius. vt
in sum. eo. ti. q. 36. ſm eundem Guil. Et
facit. l. si non fuerint. ff. ꝓ socio. B.

¶ Quid siquis habēs. 20. capita tradat
alicui custodienda z pascenda sub cer
ta mercede vel sub certa participatōe
ꝓuentuū gregis? R. ſm Guil. Si dñs
tenet sibi periculū aīalium non est cō
tractus vsure sed locationis. Secus si
non retineret periculum sz iputaret cō
ductori. A. Sed z si nō retineret sibi
piculum. nō ꝓpter hoc esset vsura nec
hoc Guil. dicit. vt pz i dicta. q. 36. sz pos
set continere iniquitatem aliam. vt di
ctuz est. s. in ꝑncipio. B.

¶ Quid si quis habens. 20. capita tra
dat alicui rustico custodienda hoc mō
ꝙ sint firma. qz illa dat ei extimata tā
to precio. z lucrum z dānuz sit tm̄ rusti
ci? R. ſm Guil. Non est contract⁹ vsu
re sz mutui: qz idem est ac si mutuaret
ei pecuniā de qua emeret tot aīalia. A.

Immo iste contract⁹ potius est empti
onis: qz extimatio emptionez introdu
cit. ff. de iure do. plerūq̄. z. ff. solu. ma. ex
timate. Et dicit dñs Ange. de perusio. i
suo tractatu de societatibus addens ꝙ
hoc casu tradens aīalia nihil aliud po
terit petere nisi precium. quicquid enī
sorti accederet vsura esset. ex̄ eo consu
luit. z. c. in ciuitate. nisi emptor aīaliuz
fructus recepisset ex aīalibus emptis
z moram ꝯmisisset in soluendo preciū
quia tunc vēditor posset petere dictos
fructus tanq̄ interesse. l. curabit. C. de
ac. emp. quod ēt obtinet de iure canōi
co z de foro cōscie. vt nō. glo. in. c. conq̄
stus. ex̄ eo. B.

¶ Quid si quis dat certa capita ouiuz
extimata certo precio hoc pacto ꝙ ru
sticus non accipiat prius aliquam vti
litatez donec qui dederit recipiat pri⁹
totam sortem? R. ſm Guil. Iniquum
est valde pactum: sicut etiaz siquis pa
ciscat̄ ꝙ anteq̄ rusticus accipiat aliqd
restaurabit de fetib⁹ oīa mortua. His
enī pactis ē quasi tradere oues imorta
les. Et nota generalr̄ ꝙ qñ cōis est cō
ditio. licitum est. Secus vbi melior vr̄
conditio vnius q̄ alterius. A. Idem
in dicta. q. 36. ubi ſm eundē Guil. clari⁹
sic dicitur. Et generalr̄ veruz ē ꝙ vbi
ꝓbabiliter dubitatur vtrum illius vr̄
istius sit deterior conditō in forma pa
cti adhibiti in societate nō est peccatū
vbi autem ad arbitrium boni viri gra
uatur conditio alterius. peccatum est
ex parte grauantis si scienter hoc faci
at. z tenetur ad restitutionem. Non po
test tamen dari doctrina generalis su
per huiusmodi traditionibus animali
um propter varietatem traditionum
z dolos qui a quibusdam super talib⁹
excogitantur. Item dicit ꝙ in talibus
possunt quandoq̄ concurrere contra
ctus mutui z societatis: ut cum habēs
20. capita tradit ea extimata alicui. pu
ta pro viginti solidis. ita ꝙ teneatur
ei reddere medietatem sortis: scilicet
decem solidos, quicquid contingat

glo.tūc iumenta ⁊ oīa partienda sunt
ꝑ medium. Et si amiserit iumentū cul
pa sua:q₂ non custodiēit. emēdare tūc
dꝫ ⁊ sequit̄ alia ꝟica. Consuetudo soci
etatꝭ vaccaꝝ. Si quis dedēit uaccaꝫ ali
cui ut haberet eā iure societatis. ⁊ non
dixerat de tꝑe.dꝫ eam tenere ꝑ quinqꝫ
annos.⁊ oēs uituli debēt partiri ꝑ me
diū.⁊ ille q dedit uaccaꝫ debꝫ habē eaꝫ
ꝓ capite saluo si nihil dictum est.⁊ ille
qui suscepit nō dedit de suo i ꝑcio uac
ce.alioquin si partē p̄cii dedit.dic̄ gl.
tertiā.per ea q̄.s̄.dcā sunt in iumentis.
Sequitur.oia debent partiri ꝑ mediū
Et si is qui accepit amiserit uaccaꝫ cul
pa sua quia custodem non misit ul̄ nō
bene custodiuit.⁊ ꝓpt̄ hoc uacca amis
sa est.q₂ fures abstulerunt uel lupꝰ eā
comedit.debꝫ emendare socio suo. Cū
vero dicta animalia inextimata dant̄
cū terra.i.ꝙ quis dat aialia oia ⁊ terrā
cū in dubio ut p̄ostensum est totum
ꝑiculū aialium ꝑtineat ad dn̄m posset
dominꝰ qui ponit boues ⁊ terram paci
sci ut maiorem ꝑtem fructuum terre
recipiat.cū rusticus tm̄ operas ponit ni
si opera rustici ⁊ eius industria magis
extimetur q̄ꝫ fructꝰ qui uenire possēt
simul ex bobus ⁊ terra.quia tunc nō so
lum fructus terre equis partibus par
tiendi essent sed etiam de ipsis rusticꝰ
plus haberet dicta.l.si non fuerint. ſm
eundem. Si autem dicta animalia ex
timata traduntur.tunc periculuꝫ casu
fortuito int̄ socios ē cōe.l.cum duobus
.§.dāna.ff.ꝓ socio. Et tenet Bal.in dcā
.l.si pascenda.C.de pac. Aliqui tamē di
stinguere uident̄.quia aut est dānum
fortune.⁊ procedat quod dictuꝫ ē. aut
damnuꝫ nature.i.quod procedit ex nā
Et hoc pertineat solum ad tradentem
aialia. Sed certe hoc iure ꝓbari nō ui
detur. Nec est ratio diuersitatꝭ imo cū
melioramenta etiam naturalia hꝰ cāu
cōicentur.ut dicta.l.si non fuerint. con
ueniens est ut silr̄ pericula diuidantur
nec mirū si hoc casu sit talis cōicatio.
quia extimatio introducit emptōnem
etiam in contractibus in quibus d̄ sui
natura non transfert dn̄ium.puta i lo
catione.ff.locati.l.ꝫ.nisi sit aliud expres
se conuentum.ff.de contrahen.emp.cū
māusata.§.nemo.uel nisi ex consuetu
dine aliud īducat̄.cū ut dictū ē intelli
git̄ actū qđ ē consuetū.d.l.ꝙ si nolit.§.
ga assidua.ff.de edil.edic.dicta ergo ex
timatio introducit in dubio ēptionem
ar.l.extimate.ff.solu.ma. Et habet̄ pro
īde ac si ille qui dat dicta animalia mu
tuasset socio medietatē p̄cii ⁊ ip̄e po
suissꝫ aliā medietatē.⁊ cōit̄ ab ipsis fu
issent empta. Et ideo non mirum si qui
libet pro rata de periculo tenetur quā
do sine culpa alterius sociorū processit
al̄ illius solius erit damnum cuius cul
pa ꝯtigit.ut i dicto.§.damna. Circa fru
ctus autem ⁊ tempus quo societas du
rare debeat eadē dicenda sunt que ⁊ di
cta sunt.s̄.i proximo casu qn̄ inextima
ta traduntur.ut.s.semꝑ equalitas arbi
trio boni viri seruetur ꝑ iuraꝰibideꝫ al
legata. Un̄ hoc cāu postq̄ꝫ quilibꝫ socio
rū ponit tantundē respectu p̄cii aia
liū que extimata tradita sunt. Et sociꝰ
rusticꝰ plus ponit respectu oꝑaꝝ ⁊ cu
stodie.non uidetur ꝙ fructus ꝑ mediū
diuidi debeant. Et ait dictꝰ dn̄s Ange.
De hoc al̄ dubitari uidi. ⁊ putarem ar
bitrio boni uiri conueniri ut equalitas
seruetur.ꝙ si talis custodia ⁊ cura aia
liū quā ponit socius rusticꝰ fiat aut fie
ri posset per infantes aut ꝑuulos. quo
rū opere non sunt in magna extimatio
ne lꝫ a ique sint.tunc si aliquaꝫ utilita
tem ex aialibus percipit plus rusticus
socius q̄ꝫ aliꝰ.ut fimi ⁊ lutaminis que
ꝯsilr̄ cum opera pastoris compensari
possunt.iuste fructus equaliter diuidū
tur. Si ꝯo pastoris opere quas ponit
rusticꝰ aut poni facit siue alii sumptꝰ.
puta palearum.feni ⁊ similiuꝫ excede
rent commoditateꝫ lutaminis. tunc ut
equalitas seruetur iuste rusticus ante
partē aliquid ꝓ pastoris opera recipe
debeat:quod equiualet ei qđ plus po
nit dicta.l.si non fuerint. al̄ si tradens

aīalia vellet equalē portionez .videre
tur velle precium mutui facti ſocio de
precio medietatis ſortis. ⁊ ſic vſuram
cōmitteret.cuꝫ quicquid accedit ſorti
uſura ſit.14.q.3.pleriqꝫ. Nec hᵒcāu poſ
ſet quis per conſuetudinē ꝯtrariā excu
ſari ī foro conſcie cum iniquitatē conti
neat:⁊ ſocii dānumᵛ⁊ iacturā ⁊ iuri fra
ternitatis non conueniat: cui ſocietas
cōparatur.l.verum.ff.pro ſocio. Etſi di
cta animalia extimata traduntur cum
terra.conuenit ꝙ dānum ⁊ lucrum ſit
comune ⁊ fructus equali parte diuidā
tur : cuꝫ vnuſquiſqꝫ ponat partem aīa
lium que coicata ſunt ꝑ extimationeꝫ:
vt dictū eſt.⁊ vnus ponat terram ⁊ alt
equiualentes ponat operas ſm eundē
Quo ꝟo ad aīalia minuta quando ſuꝑ
ipis ſocietas contrahitur. dicenduꝫ ꝙ
obſeruande ſunt conuentiones ⁊ ꝯſue
tudines arbitrio boni viri conuenien
tes ſm modū ⁊ formaꝫ circa animalia
groſſa.ſ̄.poitos per eadem iura.niſi ꝙ
circa animalia minuta videt ſocietas
poſſe breuiori tempore finiri.puta ſpa
cio trium annorum ut ſtatim patebit.
Si ꝟo nulla appareat cōuentio ſeu cō
ſuetudo.reperiunt ſcripta aliqua iura
extrauagantia in fine vſuum feudorū
quoꝝ vniᵒ ſic incipit ᷓRica ſcdm dn̄m
Ange. Conſuetudo ſocietatis caprarū.
Nigꝝ ſic ſequit. Siquis dederit caprā
aut pecudē iure ſocietatiſ:ille qui acce
pit dꝫ tenē per tres annos:⁊ in vnoqꝫ
anno debet dare pro capra.12.formati
cos bonos ⁊ optimos pro pecude.6. et
medietas capretorum ⁊ agnorum dēt
eſſe cōmunis ⁊ medietas lane. ⁊ ille ꝙ
dedit capram aut pecudeꝫ ante partē
debet eā habere. Et ſi ille ꝙ accepit de
dit tertiā.tunc oia partienda ſunt per
mediū. Sed ſi ille qui accepit amiſerit
culpa ſua.qꝛ eā non cuſtodierit vel pe
corile non bene clauſerit.domino tunc
emendare debꝫ:⁊ vt dictum eſt bonos
formaticos dare dēt.ſ.non quidem de
vna munctura. qꝛ ſi dedi tm̄ vnaꝫ pe
cudem vel vnam capram.non dꝫ mihi
dare talem formaticū qualis pōt fieri
de vna muuctura tm̄:ſꝫ tres aut ꝗtuor
muncture inſimul mitti debent:vt bo
nus formaticus inde fiat. Quod ſi dedi
alicui.20.aut.40.pecudes.aut totidem
capras.dꝫ ne mittere vnam muncturā
inſimul ⁊ facere vnum formaticuꝫ de
tota munctura? Certe non. Sed medie
extimatōnis.ita ꝙ non fraudetur ꝙ de
dit nec qui accepit. Sꝫ ſi agni uel capre
ti nati nō fuerint de vna aliqua capra
vel pecude.non dꝫ dare niſi medietatē
formatici quē daret ſi nati eſſent agni
vel capreti. Sequitur alia ᷓRica. Con
ſuetudo ſocietatis porcarum. Siquis
dederit porcam alicui iure ſocietatis.
⁊ non fuerit dictum de tempore.tūc is
qui accepit dꝫ eam tenere ꝑ tres ānos
⁊oēs porcelli ꝙ nati fuerint partiendi
ſunt per medium in unoqꝫ āno.vel ſi
placuerit dn̄o ⁊ ei ꝙ accepit tenē vſqꝫ ī
capite triū ānoꝝ.debent oia ꝑtiri ꝑ me
diū ēt porcellos natos de porcell. Et cū
porca facit porcellos dēt dn̄s facē adiu
toriū ei ꝙ accepit.⁊ non dꝫ ꝙaccepit da
re tertiā aut incōtruꝫ.⁊ ſi amiſerit clpa
ſua.qꝛ porcellos nō bn̄ clauſerit.vel cu
ſtodē cum porcis non bn̄ miſerit.debet
dn̄o emēdare.uel caſum amiſſionis do
mino dicē.5ᵒ principalr aliqn̄ aīalia fe
mini generis tradunt ad operiendum
ab aīalibus maſcul alterius. quo caſu
ſi appareat ꝯuentiō ſeu conſuetudo ꝙ
non diſcrepet a iudicio boni viri ſeruā
da ē.vt ſepiſſime oſtenſum eſt. Quod
ſi hec non appareant:ſuꝑ hoc ē vna de
predictis extrauagātibus ſcdꝫ dn̄ꝫ An
ge.cuiᵒ ᷓRica eſt talis. Conſuetudo ſo
cietatis iumentorum. Si quis dederit
iumenta cooperiēda equo alicuiᵒ.oēs
poledri debēt eē cōes nati in illo anno
de iumentis illis.ꝑtiendiqꝫ ſunt ſm cō
ſuetudinē.⁊ ille cuius ſunt iumenta dꝫ
ꝑtiri poledros ⁊ mittē illi electiōeꝫ cᵒ ē
equᵒutꝝ velit accipe poledꝝ an accipe
ꝑtē ꝑcii. 6ᵒ aliqn̄ tradūt aīalia nec ap
ꝑet qūo.ꝑſerti defūct iā ꝑncipalibᵒ.⁊
tūc ſeruāda eēt conſuetudo.cū illō qō

ē consuetum inter ptes videať actū.ff de edil.edic.q̄ si nolit.§.q2 assidua.z ō aqua.plu.arcē.l.si prius.§.recte placuit Si aūt de ɔsuetudine nō appareret, tē fm dñz Ange.in dubio presumereť cō tractus inoiat⁹.pro quo dareť actio ꝑ scriptis ỽbis.z in hoc eadē essent fuan da que supradicta sunt de societatib⁹ ac si esset contracta societas. Ego puto q̄ ex quo non apparet quid actum sit z remanz indeterminatū totuz debeat reduci ad arbitriū boni viri.extra ō of fi.dele.de cāis.z.ff. ꝑ socio.l.si nō fuerit Cui arbitrio conuenit q̄ vnicuiq̄ deť sibi debitū.ff.de iusti.z iur.l.iusticia.§ iur.l precepta. Et ꝑpterea q̄ tradens aīalia ista recipiat cū oībus fructibus z accessionib⁹.illis exceptis q̄ sine cul pa recipientis deperdita sunt.cū dicta aīalia fuerint tradentis. nec appareat q̄ eoꝝ dñium in alium transtulerit.ar. l.fructus.ff.de rei ven.ſ3 receptori aīa liū fiat cōgrua recōpensatio iuxta exi gentiam sumptuuz z laboris sui. z hoc actione mandati.ex quo ꝑ mandatum seu ipositionem dñi aīalia gubernāda suscepit.ff.mandati.l.i.uel saltē actiōe i factū siū prescript.l ỽbis.ff.de ꝑscrip. ỽ.l.z. Et ex his patere potest qualiť aīa lia tradanť.z qūo super his societas cō trahať.z quid agendū sit.z vtrū in his ɔtractibus cōmittatur vsura.quia re gulariter non cōmittitur nisi cum his concurrerit mutuum seu equipollens. videlz terminus concessus ad soluēdū quoꝝ occasione plus aliquid recipiať. vel nisi sub predictis contractibus con tractus mutui pallietur.extra de emp. z ven.ad nr̃az. Et lz vsura nō interueni at.potest tñ alia adesse iniquitaſ.vz cū vnius ɔditio plus grauetur q̄ alteri⁹ ꝑ tis cōtra boni viri arbitrium. De socie tate vero cum pecunia que mercatori cōceditur ad mercandum.vide.ſ.socie tas ꝑ.z.2º B.

Usura 3º in emptōibus Quid si emať aliquid vt pciuz soluať ad cer tū terminū? R.º Si ꝑpter hāc dilatōez res vendať maiori pcio.lz tal' ɔtractus nō sit vsurari⁹ ex forma.est tñ vsurari⁹ ex fraude. A. Et ēt ex forma qñ de h⁹ constat.extra eo in ciuitate.z.c.fi. B. Et iō venditor tenetur qui hoc facit q̄i vsurā fecisset.nisi dubiuz sit q̄ merces vendite tpe solutionis debeant pl⁹ vel min⁹ valere.ex̄ eo.in ciuitate.q2 tunc li cite possent vēdi tm̄ plus q̄tū extimať q̄ plus debeant valē tpe solutionis.di co si iste venditor nolebat vēdere nūc: ſ3 intēdebat seruare vsq̄ ad illud tp̄s. ex̄ eo.nauiganti. Nō si fiat econuerso. puta dat nūc.x.ut circa autūnuz reddā tur sibi tot mensure frumenti uel vini tūc attendendū ē q̄ lz nunc pl⁹ valeāt vtz tñ qñ dari debent sint valiture pl⁹ vel min⁹.si ỽisitr dubitať non ē vsura Si āt extimať q̄ pl⁹ ualebūt.certe em ptor vsurā ɔmittit. vt in.d.c.nauiganti A. Ad meliorē pdcōꝝ intelligentiam hec tria videnda sunt. Primo q̄liter di scernať iustū pciū reꝝ. Ad quod dicen dū q̄ illud dr̄ iustū pciū reꝝ qd̄ in loco coīter de re inueniri pñti solutione pōt .ff.ad.l.fal.l.pcia. Quod quidam non ir rōnabiliter limitāt eē verum. nisi ipe dimentuz occurrat ex aliquoꝝ malicia puta vsurarioꝝ seu alioꝝ pecuniosorū vendentiū merces suas ad terminum vt valeant aliquid pluſ lucrari.z boni mercatores non possunt vendere mer ces suas ēt iusto precio. vl' ēt si aliquis tyrannus z potēs aliud adhiberet ipe dimentū sine rōabili cā limitando pre cia vel ꝓhibendo merces alio deferri. Nā malitiis idulgendū nō ē.ff.ō rei vē di.l.i fundo.z ex̄ de cog.spi.c.z.º Itez iu stū pciū ɔsiderať sup mercantiis respe ctu laboꝝ z sūptuū mercatoris.ut suꝑ negociatio.§.z.º in additōe. Quod intel lige.nisi i loco venditiōis aliud eēt cōe pciū nō introductū ex eoꝝ malicia: vt dictū ē.ſ. ex ɔditōe tpis seu negociatio nis.puta cū tpe messiū z vindemiaruz soleāt frumentū z vinū minori precio valere.z idē in sitibus.vel cum merces

ex abundantia minori venduntˀ: ⁊ ma
iori ex occurrente penuria. Nam cum
mercator possit p̄ciū augmētare ex va
rietate locoꝝ ⁊ tēpoꝝ ex qua p̄cia ī eisdē
diuersimode statuūtˀ. ita dꝫ ⁊ minuere
precia. n. ꝯsideranda sunt respectu lo
coꝝ ⁊ tēpoꝝ. nō solū in augmentatiōe:
sꝫ ēt in diminutione. ff. si cer. pe. l. vinū
⁊ de reg. iur. l. s̄m nām. 2° videndum ē
quid si aliquis vendit rem ad terminū
ꝓ maiori p̄cio de qua v̄isilr dubitatur
vtꝝ tēpe solutionis p̄cii sit res maiori
vel minori p̄cio valitura: tñ vendens
putat eā nō valiturā maiori q̄ꝫ nūc va
leat. an ꝯmittatˀ usura? R°. Inno. vr̄ te
nere i. c. i ciuitate. ex̄ eo. sufficere ad cō
missionē vsure ꝙ vēditor nō credat eā
valiturā maiori. Et cū Inno. ēt transit
dn̄s Anto. de bu. qd̄ veꝝ puto q̄ꝫtuꝫ ad
pctm̄. quo v̄o ad restōem distinguēdū
credo. vtꝝ vēditor hoc putauerit ex ꝓ
babili ꝯiectura. ⁊ tūc teneatˀ. an ex leui
⁊ nō teneatˀ. ar. l. cū qdā. §. qd g° ff. d̄ ac
grē. hē. vbi dr̄ ꝙ si hēs ēt sol⁹ putat ad
esse īpedimētū adeūdi hēditatē. adire
nō pōt si iusta rōne mot⁹ crediderit. Fa
cit ēt ex̄ de sen. excō. inquisitioni. In du
bio tñ si nō appareret utꝝ cōiter fuerit
dubiū v̄isilˀe. vel si res tpe solōnis p̄cii
fuerit plus valitura. vel si nō apparēt.
vtꝝ extimatio vēditoris fuerit rōabilˀ
vel nō. puto ꝙ iste venditor ad restōeꝫ
teneatˀ: ex quo non putauit reꝫ pl⁹ vali
turā: qꝛ in re ꝓpria quilibet ē modera
tor ⁊ arbiter. ⁊ ī dubiis tutior ps est eli
genda. ex̄ eo. in ciuitate. 3° quid si ꝓpt
terminū res pl⁹ vēdatˀ. nō tñ vltra ipi⁹
rei valorē. an ꝯmittatˀ usura? R° ꝙ sic
ex q̊ rōne t̄mini res vēditur maiori. tñ
satis existimo ꝙ cū ꝓpter hoc nō exce
dat iustū rei valoreꝫ nō ꝯmittatˀ vsura
cū hoc cāu n̄ lucꝝ sꝫ ꝯseq̄tˀ suū itereē. ex
tra de vsu. c. fi. Et si dicatˀ nō posse ꝯtin
gere ꝙ si res venit pluri rōe t̄mini nō
vēdatˀ vltra valorē iustū cū res tm̄ va
leat q̄ꝫto p̄nti p̄cio vēdi pōt. ⁊ sic p̄nti p̄
cio nō pl⁹ inueniebat: sꝫ pluri ꝓpt ter
minū vēdidit; vltra iustā extimatōem

accepit. pōt rn̄deri ꝙ hoc nō seqˀtˀ. Naꝫ
veꝝ ē ꝙ res tātū valet q̄ꝫtū vēdi pōt. s.
cōi cursu. nō v̄o singulari euētu. vt sic
ille nō dr̄ iusto p̄cio vēdē q reꝫ p̄cio ma
iori vēdit alicui q̄ꝫ cōiter fieꝛ aliis. for
te qꝛ ille ad rē maiorē hꝫ affectōeꝫ. vel
qꝛ ea magꝭ idiget. ff. ad. l. fal. l. p̄cia. Ita
dr̄ nō iusto p̄cio emē q minori reꝫ emit
ab aliq̊ q̄ꝫ cōiter ab aliis emēt forte ꝓ
pter vēditoris necessitatē. vlˀ qꝛ nō pōt
merces tāto tpe retinē q̄ꝫto alii faciūt.
⁊ hi⁹. Iteꝫ ēt. qꝛ ex malitia alioꝝ potest
iustum precium īpediri. quod nocē nō
debet ut preostensum est. B.

Quid de mercatorib⁹ q hn̄t ꝓ statu
to ꝙ q̄cunqꝫ emit vel vēdit tales mer
ces ītelligatˀ talis vel talis dilatio solu
tōis? R°. Si vēditor ꝓpter hoc non ap
ponat ad p̄ciū nō ē vsura. al' sic. vt ex p̄
cedenti. §. pōt nōri. Nō si post ꝯcordiā
⁊ de p̄cio ⁊ dilatōne velit ēptor nūc sol
uere ⁊ sic de p̄cio minuē. pꝫ ꝙ p̄ma vē
ditio vsuraria ē. s. vltra p̄ciū. nisi forte
talis minutio precii fiat rōne alicui⁹ in
tereē de q̊ vide. s̄. vsura p̊. §. 16°. q icipit
sꝫ nunqd vsura ē. A. Pōt etiā esse ꝙ
vēditor minuit de p̄cio ꝓpt necessitatē
⁊ sic potius ē iniqtas ex p̄te emptoris.
Vn̄ pōt q̄ri an emptor hoc casu cōmit
tat vsurā cū minus soluat ꝓpter p̄ma
turā solōnem? R°. videtˀ ꝙ nō. qꝛ plus
soluere vr̄ q an̄ tēpus soluit. ī Insti. de
acti. §. pl⁹. sꝫ iste. §. loqˀtˀ ī coacte soluēte
qꝛ tollitˀ ei facultas rē retinēdi tpe con
cesso qn̄ꝫ ēt cū ei⁹ dāno. sꝫ aliđ ē ī spōte
soluēte. Vn̄ ꝯtrariuꝫ v̄i⁹ puto: qꝛ aliqd
certi lucri cap̄e ꝓpter p̄maturā solutō
neꝫ vsurā inducit. vt apte ꝓbatˀ in. c. na
uigāti. i. §. p̊. ex̄ eo. nisi forte soluens an̄
temp⁹ posset aliquod iustū interesse p̄
tendere. vt. s̄. vsura p̊. in p̄ncipio. D

Quid si aliqs vēdat res ꝓ p̄cio qđ
nūc currit. ⁊ addit pactū ꝙ si plus vale
lebunt vsqꝫ ad pasca vlt illđ pl⁹. si v̄o
minus valebunt non vult minus? R°
s̄m Hosti. Proculdubio est vsurarius
iudicandus. cum in pacto claudicet. ar.
ff. de solu. l. plˀt. Con. Ul. A. Idem in

sum.li° 2° ti.7° q.21. Et hoc intelligēdū quando ratiōe termini apponeret tale pactum.al's lʒ adesset iniquitas alia.n̄ tn̄ vsura.cum non assit mutuum vl' eq pollens quod ad vsuram requirit vt.s̄ vsura .p.in pncipio. B.

Quid si vēdaʒ pdium tali ɔditione q vsq ad tot ānos si reddaʒ pciū rehabeā pdiū? R° sm Ray. Hic nō est mutuū.vn̄ nec usura.z emptor facit fruct' suos qz venditio ē. Et hoc intelligas nisi talis ɔditio facta fuerit in fraudem vsuraꝝ.qđ pōt psumi si modicū ē pciū respectu valoris rei. ex̄ de emp. z ven. ad nr̄am. Itē si sit i pacto q restituat aliqd plus q̄ fuit pciū. A .Idē dicūt doc.vt notat dn̄s An.de bu.in.c.in diocesi.ex eo. B .z emptor ɔsuet' sit fenerari.ex̄ de pigno.illo vos. Idē Host. z Per. A .Idē in sum.eo.ti.q.25.vbi idē dr̄ sm eosdē etiā si uenditio fiat tali pacto q qn̄cūq soluat pciuʒ a vēditore uel ei' herede reddat prediū. Predictis ēt con.dn̄s Anto.de bu.i dicto.c.cōquestus.extra eo.z Innoc.in dicto.c.ad nr̄am.addens q paucitas pcii nō facit psumere usurā.nisi addat alteri ɔiecture vʒ q venditor possit redimere. B.

Quid si quis emat fruct' seu segetes p venturas hoc anno de agro seminatos R° sm Guil. Non est vsura ex forma ɔtract'. Potest tn̄ fieri in fraudē usurarū.vt si vil'le est q fructus colligendi ēt ɔputato dubio q possunt impediri. valebunt tunc pl' q̄ id qđ nunc datur A .maxie si est tal' psona que ɔtract' hi' soleat exercere.z restitutio est ei in foro penitentiali indicenda sm eundē Guil.z in sum.eo.ti.q.26. Et hoc debet itelligi quando interuenit pmatura solutio.al' nō esset vsura cū non assit mutuū ul'equipollens:sed alia fraus obligans ad restitutionem. B .Si aūt pbabilit' dubitatur vtrum plus ul' min' debeant ualere:non est usura. Idē hosti.z Ul. A .Idem in dicta.q.26. B . Et eodē mō dicēdū si emat fructus proventuros usq ad tres uel q̄tuor uel plures annos. A .Idem in sum.eo.ti.q.27 ubi etiā addit sm Ray.q ubi i foro iudiciali pcedit p ɔiecturas.in pniali statur ptiū assertōi. Et idē dr̄.e.ti.q.23. Qđ intelligo esse uerum nisi ex alia ɔiectura oriat scādalū:qz tunc oportēt oīo ɔ̄ scandalū satisfacē. extra de homici.ex lr̄is.p.de pur.cano.p totū. B.

Quid si quis emat a coītate ul'a collegio monasterio seu ēt a priuata psona certos ānuos redditus in uita ēptoris uel ad aliud quodcunq temp' vsufructū alicui' possessionis? R° sʒ Guil. Nō ē usura ex forma ɔtractus. Posset aūt esse illicitus ex pte uēditoꝝ:qz assumunt mā̄ʒ desiderādi mortē ei':aut ex pte ēptoris:qz forte nimis puo precio emit pensatis circūstantiis de vilitudine uite ei' z q̄ntitate precii.z ualoris ipsi' usufruct'. Si vo qn̄ emit a puata psona dicat̄ i uita ipi' uēditoris:eēt tē magis claꝝ q̄tū ad hoc q nulli' mors desideraret hoc cāu. A .Idē Guil.dic q lʒ iste ɔctus nō sit usurari' ex forma cū tn̄ hi' reddit' annu' psonat' sit siue bursal' nō āt pdiat.credo lʒ qdā legiste dicāt ɔtrariū.q illicit' ē ɔtract'.tuʒ qz uēditor facilit' posset desiderare mortē emptoris.tū qz nullū ē ēptoris piculū sicut ē in fructibus agroꝝ z uineaꝝ. ut in sum.eo.ti.q.29. In his tn̄ videt faciēda dr̄a int' redditus iaʒ ɔstitutos z de nuo ɔstituēdos.ut pʒ p Inno. ex̄ eo.i ciuitate.ubi etiā idē nōt dn̄s Anto.ɔ̄ bu. formās hanc qōnem. Aliquis emit redditus certi fundi in perpetuū uel ad uitam sibi uel hēdibus.dubitat an sit licitū. Et lʒ inqt opiones sint:tn̄ liciti sunt hi' contractus sm Inno.z Jo.an.:siue ematur redditus dom'.siue psone.puta rustici uel serui alterius.siue ēt ematur actio ɔ̄ aliū ɔpetēs dato ēt q forte minori pcio uēdat q̄ ualeat.z dicūt h' ueꝝ siū reddit' sit cert' siū icert'.siue i pecūia.siū i alio.z siū emāt noia ɔstituta siū ēt ɔstituēda: z lʒ aliq̄tuluʒ min' q̄ ualeāt emāt.nō iudicat ɔtractus illicitus:qz ɔtrahentes pn̄t in modico sin̄

dolo tñ se decipe realit. Consulit tñ Inno. xpi fidelibus ꝙ ab huiusmõi cõtractibus abstineat. s. ꝙ de nouo ꝓpter hᵒ ↄstitutũ redditũ vel actõem emãt. Dicit tñ ꝙ hoc ẽ penit' illicitũ. ꝙ siqs accepit cẽtũ a ticio. vel obligatõez de centũ vt ipe ↄstituat se debitorẽ redditus annualis maioris q̃titatis q̃ accepat. Con. dñs Pe. de Ancho. in. c. vsuraꝝ. de vsur] liᵒ. 6ᵒ. vbi ẽt dicit. Queõ si ↄstitui alicui pensionẽ certã ad vitã ꝓ certo ꝓcio. an talis cõtractus sit vsurari'? Respõdet ẽm Oldradũ. Hosti. Inno. An. ꝛ Gof. in dcõ. c. in ciuitate. ꝙ nõ. qꝛ scd̃z oẽs ꝓdcõs talis ↄtract' est licit'. qꝛ tollit suspicio vsuraꝝ rõne incertitudinis Idẽ etiaz dicit tenẽ Jo. an. Qd̃ puto limitandũ. nisi ṽisilr sit emẽs plus in futuꝝ accepturus. ar. c. fi. ex̃ eo. Itez dicit. Pone ꝙ debitor vsurarii mutuauit socio pecuniã eo pacto ꝙ ipe soluẽt vsuras vsurario i futuꝝ currentes. an talis mutuãs sit vsurari'. Et Respõdet scd̃z doc. ꝙ nõ. qd̃ dicit veꝝ ẽm Jo. an. qñ ex illa pecunia intẽdebat satisfacẽ vsurario. al' cessant rõnes doctoꝝ. Et iõ si tũc a socio cui mutuauit. vsuras ꝑcipit. ad restõem tenetur. B.

Quid de his q emunt a pauꝑibus boues vel oues quas illi forte non hñt ꝛ locant eis? R' ẽm Guil. Si ẽptor scit vel credit ꝙ venditor illa nõ habz ꝛ locat eis ꝓ annua pẽsione vsura ẽ. vl' saltẽ in fraudẽ vsure fit. A. i. ꝑsumitur. ẽm eũdẽ Guil. ꝛ i sum. eo. ti. q. 33. ꝛ tales oĩo tenent ad restõem. cũ mercedẽ sine cã receperint. s. ex eo qd̃ non ẽ. ff. de condi. sine cã. ꝑ totũ. B. Si ṽo credit eũ hr̃e ꝛ sine fraude emit. non est vsura. A. nec ẽt pctm̃ q̃diu durat bona fides ẽm eũdẽ. ꝛ in dcã. q. 33. Et addit. Idẽ credo de ementib' fructus terraꝝ a nõ habentib'. hec ille. Et lꝫ in ꝑdicto casu desit aliqñ pctm̃ non tamẽ deest obligaᵒ ad restitutõem ex quo pensionem accipiũt sine cã ut dictũ est. nisi inquantuz possit ꝓbare aliquod legitimum interẽe. nõ tñ tenetur vltra q̃ sit factus locupletior q̃diu fuit bone fidei. ff. de peti. here. l. vtrum. B.

Quid de his q nũc emũt certos eq̃s tradẽdos emptori ab ipo venditore in certis nundinis? R' ẽm Guil. Si emantur minori ꝓcio q̃ estiment eos ibi eẽ tũc valituros. usura ẽ. Si autẽ de valore ṽisilr dubitet. nõ ẽ usura. A. Idẽ i sũ. eo. ti. q. 34. Et intelligit hoc si interueniat ꝑmatura solutio. al' nõ esset vsura ex̃ eo. nauiganti. lꝫ possit esse alia ineq̃litas ad restõem obligans. Sꝫ qd siqs hñs pecuniã volebat ire ad nundinas ad emẽdũ merces ex quib' lucraret. ꝛ ego indigens pecunia mutuo illam recipio offerens me illã restituẽ cũ lucro sperato. nũqd ↄtract' sit usari'? R'. Inno. dicit ꝙ sic. sꝫ Hosti. tenz ꝙ tali mercatori obligat' sũ ad iteresse illi' lucri qd̃ ex illa pecunia erat ṽisilr facturus. dũmõ nihil fiat i fraudẽ vsurarũ. ꝛ tal' mercator dicto mõ nõ consueuerat pecuniã tradere ad vsurã. Con. Ray. vt ꝑ pꝫ. s̃. vsura ꝑ. §. 25ᵒ. Sꝫ ut nõt dñs Pe. d̃ ancho. i. c. vsuraꝝ. ex̃ eo. li. 6ᵒ. Jo. an. tenet cuz Inno. dicẽs ꝙ interesse hꝫ soluz locũ p' morã debitoris ꝛ nõ añ. Naz si añ posset qui mutuat ↄuenire de sꝑato lucro. facile eẽt mutuãti fingẽ qd̃ vult cũ sua pecũia alio ꝓficisci vbi tm̃ lucbit ꝛ illo reqsito fenus exerceret. Istis aũt figmẽtis nõ est via aperiẽda ex̃ de diuor. q̃to. Et hoc placꝫ Jo. cal. hec ille. Põt dici ꝙ vbi ex qualitate ꝑsonaruz cessat suspitio vsuraꝝ obtineat dictuz Hostiẽ. ꝛ Ray. qꝛ itereẽ ↄputari põt ex iusta cã nõ soluz p' morã sꝫ ẽt añ: vt pꝫ s̃. §. 5ᵒ. in additõe. ṽ. itẽ dicit. Itez qd si qs a mercatore emeret merces tãto carius quãto in loco destinato essꝫ ṽisilr vẽditur'. ꝛ sic offerret veꝝ ꝓciũ cũ sperato lucro. an vẽditor sit vsurari'? R'. ẽm Inno. ꝙ nõ. dũmõ ↄputatis ꝑiculo ꝛ labore non accipiat vltra id qd̃ in loco in q̊ erat venditur' ṽisilr lucratur' fuisset. qꝛ q̊ iure põt vendere cari' propter dubiũ tpis. ex̃ eo. c. fi. eodẽ mõ propter dubiũ loci. sumpto argumento de

tpe ad locū.ff.si certū pe.l.vinū. Et hoc placet Ray. Sz ut nōt dict⁹ dñs Pe.de ancho.vbi.s. Hosti.ō.ga daret via fig mētis ō dictū.c.quāto. Jo.ã cal.tenet dictū Inno.cū pciū stati soluitur quia tūc spatū lucꝝ alti⁹ loci pōt mō p cipe emptor sicut poterat creditor. Sz si h° pretextu solutō precii differatur.tunc dictū Inno.tenet:quia de facili posset fraus ɔmitti.hec ille. Pōt dici ꝙ inter eē ex eq̊ nō pōt pcipe sz bñ ſm extimatione dubii euentus.vt.s̄.vsura p̄.§.15°. vbi ex ɔditione psonaꝝ cesset suspitio fraudis. B.

¶ Quid de his q emūt frumētuz ⁊ vinū ⁊ hi⁹ tpe q̄.colligit̄ vt postea vēdāt cari⁹? R° hoc multipl'r pōt fieri.p̊ qui dē ꝑpter cōe bonū.sicut Joseph emit frumenta vt hēret vñ ꝓuideret popul' terre tpe famis,⁊ hoc meritoriū est.2°. ꝑpt ꝓuisionē suā ⁊ suoꝝ.sicut si aliqs nūc emat timēs ne postea oporteat eū cari⁹ emere ꝑ se ⁊ suis,⁊ postea qꝛ nō indiguit vēdidit sicut cōiter i foro vendebat̄,⁊ hoc licitū est.3°. ꝑpter pietatē vt.s.de lucro ꝓuideat paupib⁹.⁊ h° iterū lz dūmō ita moderate hoc faciat ꝙ cōitas p caristiaz n̄ ledat̄.4°. ꝑpt exercēdam iustā ɔmutationē p modū mercatōnis:vt nō intendat caristiā inducē sed potius artem suam siue negociatō nē exercē.q̄ð potissime locū hz qñ hec ē ꝑpria negociatio eius:ita ꝙ pro sua opa recipit lucꝝ.vt dictū est supra emptio.§.4°.5°. ꝑpter auaritiā.s.vt cari⁹ vendat nulla alia necessitate vel vtilitate pēsata.aut ut caristiā inducat ⁊ cōgreget.ita ꝙ hoies cogant̄ ab eo emē.⁊ ip̄e posset ad libitū vendere.⁊ isti tales enormit̄ peccant vt etiā dictū est.s̄ emptio.§.8°. hec breuiter sumpta sūt de Ray.Guil.Innoc.⁊ Hosti. Et addit Ray.ꝙ tales ꝑpter hoc non sunt cogēdi ad restōem certe psone sz paupibus Et ſm Guil.hoc intelligit̄ de honestate ⁊ ɔsilio.nō aūt de necessitate. A .nisi ex fcō eoꝝ alii forēt dānificati:qꝛ tūc reneneāt restituē dānificatis oio.ex̄ de iniu. ri.c.fi. B .Et itelligēdū idē siqs emat alia q̄ȝ victualia:vt auꝝ vel argentū ⁊ hi⁹.vt de talib⁹ caristiaz inducat ⁊ ip̄e lucret̄.Et de hac mā hēs supra.§.4°. A Idem qð in hoc.§.notatur in sum.eo. ti.q.40. Predictis etiam con.docto canō.vt nōt dñs Pe.de ancho.i.c.p̊.extra eo.li°.6°. B.

¶ Pone.qdā habz recipere cētum ab aliq̊ in certo termino.venit terti⁹ emēs ip̄a iura ɔ debitorez p p̄cio nonaginta que nunc soluit:nūquid emptor ɔmittit vsurā? R°. Si iste emit tantū min⁹ quātū vere est interesse suū.aut q̄ȝtuz vere ē extimandū siue timēduz ne ille debitor soluat.aut quatenus ē futurus labor rehabendi non ē vsura. Si vero alit̄ vult diminuē p̄ciū solū ꝑpter hoc ꝙ nūc soluit:sz in futuro plus rehabebit.ē manifeste vsura. A .qꝛ ꝑpter p̄maturā solutiōem minori emit q̄ȝ veri silr res fuerit valitura.extra eo.c.fi. Et sic limitanda sunt q̄ dcā sunt.s̄.§.5°.de emptōe noium. B .Et nō.ꝙ talis ēptio iuriū p̄sertiz qñ de hoc imineret litigiū si fiat pro minori p̄cio non valet nec iste ēptor poterit plus petē ab ip̄o debitore q̄ȝ in veritate soluerit:ēt si residuū fuerit ei donatū.C.mādati.l.p diuersas.⁊ l.ab Anastasio.qꝛ ꝑ bono cōi statutū ē ne litigia emerent̄ uel ɔmouerent̄. A .Sz si cessio iuriuz fiat ex ꝯa ⁊ integra donatōe valet in totū.al'non valet nisi ꝑ parte dati precii. Et h° verū quo ad petitionez faciendā a debitoribus vt obuiet̄ litigiis que possent p hi⁹ emptōes occurrē vt in iurib⁹ allegatis. Sz q̊ ad emptorez ⁊ venditorem talis ɔctus bñ valet.cū noīa debitoruz possint emi ēt p̄cio minori q̄ȝ sint ipsa debita.seruata tñ equalitate.vt dic̄ dominus Anto.de bu.in.c.in ciuitate.ex̄ eo vt pz.s̄.§.5°.in additione. B.

¶ Itē pone.q̄dā coitas idiget pecunia ⁊ iponit ciuib⁹ p̄stantiā.s.mutuo ꝓmittēs ⁊ obligās p̄stātib⁹ certa pignora ⁊ certū lucꝝ.nunquid p̄stātes ɔmittunt vsuraz? R°. Exquo coacte faciūt ⁊ ꝑpt

hoc forte multā icōmoditatē incurrūt ita ꝙ ab hoc libentē cessarēt si possent. nō ē vsura. Sȝ iuxta hoc ē alia dubitaᵒ vȝ ꝙ si postꝙ ciuis pmᵒ ꝓstitit veniat secundᵒ ⁊ emat iura a pᵒ ꝓ minori ꝑcio eo ꝙ nūc soluit ei. nūqd iste secūdᵒ cō mittit vsurā? Rᵒ vt in ꝑcedēti. §. oñ. A Certe iste ꝯtractus manifeste apparet vsurariᵒ cuȝ quicqd accedat sorti i mu tuo sit vsura nisi affuerit verū ⁊ certū interesse. qḋ pōt extimari ēt ex dubio euentu fm̄ conditiones ꝑsonarum: vt s̄. vsura pᵒ. §. 15ᵒ. Non aūt pōt poni i ter esse certū ꝓ icerto: ut ibi pȝ ⁊ nōt dn̄s Anto. in. c. salubrit. ex̄ eo. Nec excusat a pctō in hoc cāu coactio uel alia neces sitas. ex̄ eo. sup eo. ⁊ ꝙ me. cā. c. sacris. Et si ꝑncipalē est illicitᵒ silr ⁊ accessoriᵒ ex̄ de reg. iuri. accessoriū. liᵒ. 6ᵒ. Sȝ si cōi tas non accipit mutuo. ſȝ ita vt reddat acceptuȝ. lȝ ꝓ illo annuatiȝ aliquid tri buat sicut fit in impꝛestitis venetiaꝝ. ⁊ in montibus florentie. ⁊ in locis Ja nue. Aliᵒ est casus sup q̄ theologi ⁊ do ctores diuersas dixerūt. Sȝ saluo meli ori iudicio ꝯtractus vr̄ licitus. cuȝ in hᵒ cāu nō sit mutuū. ſȝ potiᵒ venditio red dituū ciuitatū que fieri pōt. vt tetigi. s̄ §. 5ᵒ. ⁊ nō. doc. ex̄ eo. in ciuitate. vbi ⁊ do minᵒ An. addit. Et pdcā faciūt ad illḋ qḋ venetus sepissime reuocatē i dubiū Ibi. n. qui hactenus contulerunt pecu nias i cōi describuntē singillatiȝ. deide cōe rn̄det eis quolibȝ āno pꝛo centena rio qn̄q ꝗnq qn̄q minᵒ. ſȝ capitale nū ꝗ restituit ⁊ vocatē ipꝛestita. Et ille qui hȝ in cōitate dicta mille vel tria milia vēdit aliis ius suū ⁊ emolumētū oē qḋ ꝑcipit. ꝗritur an iste ꝯtractus sit licitᵒ. et rn̄det. Ex predictꝭ pȝ ꝙ sic. qꝛ recipit redditū i pecunia iā ꝯstitutū. Itē idē redditus crescit ⁊ decrescit. ⁊ posset cōi tas in totuȝ abolere si vellet ⁊ nihil re spondere. Itē nō est q̄i maioꝛ redditᵒ ꝗ esset vniᵒ possessionis imobilis. ⁊ sic vr̄ ꝙ licitᵒ sit ꝯtractᵒ talis ꝑ pdcā iura ⁊ rōnes. hec ille. Idē etiā dicit dn̄s Pe. de ancho. i. c. vsuraꝝ. de vsuris. liᵒ. 6ᵒ. Et

subdit. Reperio tn̄ inter cōsilia Fede rici consilio. 292ᵒ. quēdam theologū dis putasse latissime qōnē istam. ⁊ ꝯclusi ue tenuisse ꝙ q̊ ad tēpus ciues coacte mutuātes coītati nō sit vsura cēsenda si quid ꝓ illa sorte coacte mutuata ali qd recipiant. Ab ipsis aūt emere tales redditū annuuȝ usura est. Cuius rōnes ⁊ motiua n̄ refero. qꝛ iudicio meo ō iu re efficaciter non ꝯcludunt. nec tollunt rōnes. ⁊ illa que ꝑ doctores supius sūt dicta. hec ille. Predicta pn̄t itelligi ꝓa nisi ciuitas constituat pdcis nouos red ditus. forte si antiqui i silibus vel aliis sunt ꝯsumpti. qḋ nō licēt: qꝛ hiᵒ emi nō pn̄t. ita vt q eos vendit ad illos oblige tur: ut nōtur in. d. c. in ciuitate. per doc. ⁊ nōt dn̄s Pe. in pfato. c. vsuraꝝ. vbi q̄ rit an sit licita emptō reddituū alicuiᵒ castri vel fundi ad certuȝ tēpᵒ vel icer tū. puta ꝓ se ⁊ suis heredibus. Et rn̄dȝ fm̄ Jo. an. ⁊ Hosti. in ocō. c. in ciuitate. ꝙ sic. nec sapit vsuraȝ qn̄ talis redditᵒ erat iam constitutus ante ꝯtractuȝ. pu ta census. tributum. pēsio. ⁊ silia. Secᵒ si tꝑe contractus nascatur siue cōstitu atur. Et idem dicit in emptione nois si ue actionis. vt actō iam nata ad mille possit emi ꝓ minori pꝛecio. Patȝ ergo ꝙ ꝓ pdcis ipꝛestitis noui redditᵒ cōsti tui nō possent. alr̄ essent illicita. ⁊ silr fo rēt illicita ⁊ sup nouis ⁊ ātiqs si ex ipis dāmficarent respublica q̄ equiparatē pu pillo. C. de iure rei. pu. l. rē publicā. liᵒ. xi Vn̄ eiᵒ administratores non pn̄t eā dā nificare. nec factū coꝝ in dānum reipu blice valȝ. ff. de decre. decuri. l. ambitio sa. ⁊. C. de transac. l. pꝛeses. Et in his cāi bus pōt itelligi dictū tenentiū hiᵒ impꝛ stita non foꝛe licita.

¶ Circa pdcā pᵒ quero. qd si aliqs non vult emere pdiuȝ ſȝ redditū ex alteriᵒ pdio. ꝓpter qḋ pdii dn̄s ꝯstituit nouū redditū forte locando alicui perpetua locatōe ad certū affictū in pecunia vel rebus aliis ꝯstitutū qui eū uēdit pdcō an contractus sit licitᵒ? Rᵒ Quidaȝ di cūt ꝙ sic. qꝛ hic est pura emptio ⁊ ven

ditio.ꝛ sic pōt fieri sicut.ſ̄.dictuȝ est de
emptōe redditus iā ↄstituti. Sed alii ↄ̄
qꝛ nō pōt ita fieri fraus in redditu iam
ↄstituto sicut i eo qui ↄstituit de nouo
Unn̄ dicunt ꝙ ex huiusmōi cōtractu nō
potest percipi vltra q̄ȝ datum sit Jnn.
in.c.in ciuitate.ex̄ eo.nō approbat nec
reprobat.sed ait. Certe bn̄ consulendū
ē oibus fidelibꝰ ꝙ ab huiusmōi ↄtracti
bus abstineant.s.ꝙ de nouo ꝓpter hꝰ
ↄstitutū redditū vel actioneȝ nō emāt
Et subdit. Jllud aūt penitꝰ videt̄ illici
tū ꝙ ip̄e ideȝ qui dicit̄ emptoꝛ in se cō
stituat redditū ꝛ actōeȝ qua se obliget
ad plus dandum in pecunia vel specie
q̄ȝ acceperit. Aduertendum ꝙ Jnn.vo
cat hic emptorem illum qui i secundo
contractu resolutiuo primi ex pacto de
redimendo emit qui in primo fuit vē
ditoꝛ:ut patet per dominum Anto. de
bu.ibideȝ.de quo supra.§.5º. in additio
ne. Nam appellationibus emptionuȝ.
venditionum.locationum.ꝛ conductio
num promiscue vtimur.ff.de ac.emp.l.
veteres.ꝛ.l.fe.

¶ Scdo quero.qd siquis emit p̄dium
cū pacto de redimendo vsq̄ȝ ad certuȝ
tempꝰ vel qn̄cūq̄ȝ p̄ciuȝ reddat̄.ꝛ inte
riȝ emptoꝛ ip̄ȝ locat venditori ꝓ certo
affictu.an sit licitū? Rn̄. Prima facie
ↄtractus licitus vr̄. Naȝ licitū est vēde
re ac ēt emē cum pacto de redimendo
certum tēpus uel qn̄cūq̄ȝ. C.de pac.int̄
emp.ꝛ ven.l.2. Sed verū est ꝙ sub isto
cōtractu pōt facilit̄ palliari usura.ꝛ iō
ex circunstantiis pōt p̄sumi in fraudeȝ
usuraꝝ factus.ꝑ si in loco ubi agitur cō
sueuit huiusmōi fraus i tali contractu
fieri. Nā presumit̄ actū qd̄ est ↄsuetū
ff.de edil.edic.l.ꝙ si nolit.§.qꝛ assidua.
ꝛ de aqua.plu.arcē.l.si p̄us.§.si recte.2º
qn̄ etiā si in loco nō sit ↄsuetū.tam̄ ipse
ↄ̄hens est usurarius:qꝛ p̄sumit̄ id agē
qd̄ consueuit facē.ff.de pigno.act.l.uel
uniuersoꝝ.ꝛ ex̄ de reg.iur.l.semel.li.º 6º
Et in sūi nōt Jnno.s.in pena apposita
ab usurario in.c.suā.extra de pe. Et idē
alii doctores:ut pȝ.ſ̄.usura p̄.§.22º i ad
ditionibus.3º si modicū fuit p̄ciū ēptō
nis.uel factū fuit pactū de redimendo
ꝓ maiori p̄cio:ut.ſ̄.§.3º.cum additioni
bꝰ.4º si ex pacto cōmodum vel icōmo
duȝ rei uendite excepto constituto affi
ctū ꝑtineat ad uēditorē eiusdē rei con
ductorē. Nam huiusmōi est ↄ̄ nām em
ptionis.cū re empta statim ↄmodū ul̄
icōmodū ad ip̄m debeat ꝑtinē empto
rē.ff.de pi.ꝛ como.rei uen.l.illud. Et sic
pōt p̄sumi in fraudem factuȝ presertiȝ
si ipse conductoꝛ ꝛ uenditoꝛ non possit
se qn̄ uoluerit ab obligatiōe hiꝰ affictꝰ
liberare.cū in effectu talis contractus
sit quedam emptio redditꝰ de nouo cō
stituti.ad quem ipsemet constituens ꝛ
uēdens obligat̄.qd̄ est penitus illicitū
ut pȝ ꝑ Jnno.ex̄ eo.in ciuitate.ꝛ in.§.p̄
cedenti.cū potius attendi debeat rerū
effectꝰ q̄ȝ ꝟboꝝ uariatio siue circuitus
ex̄ de cle.nō resi.c.relatum.ꝛ.C.mā.l.ab
Anastasio.ꝛ in.c.cū qd.de reg.iur.li.º 6º
maxie cū nō sit fraudibꝰ cedendū.sed
obuiandū.ex̄ de diuoꝛ.quāto. Jtē si nul
la adest usuraꝝ fraus:cum tale pactuȝ
ꝙ uenditoꝛ teneat̄ reconducere conti
neat iequalitatē si emptō facta est pre
cio equalenti ip̄i rei.cū ꝛ rē hēat pro p̄
cio.ꝛ insup hanc obligatiōem que iudi
cat̄ ꝑs p̄cii vltra p̄ciū ↄstitutū.ff.de cō
trahē.ēp.l.fundi ꝑtem. Et iō ēptoꝛ i hꝰ
grauat uenditorē vltra licitū emendo
minori p̄cio dicta obligatōne ↄputata
ꝛ sic ad restitutionē tenet̄.ut.ſ̄.emptio
.§.2º. Jtem potest p̄sumi fraus usurarū
siqs ꝓpria p̄dia uendat ad huiusmōi
ↄtractus faciendos.qꝛ non est uerisilē
ꝙ intendat emere aliena qui propria
non inutiliora uendit.cuȝ hec sint con
traria ꝛ nemo presumatur uelle ex in
continenti contraria agere.l.non ad ea
ff.de con.ꝛ demon.

¶ Tertio quero.qd siqs uendat pecu
niaȝ puta auꝝ ꝓ maiori p̄cio q̄ȝ sit cōis
cursus? Rn̄. ꝙ si uendens nō pōt pretē
dere aliquod licitum interesse.puta la
boris ꝛ sūptuuȝ huiusmodi negociatio
nis uel iminens dānum seu cessationē

iusti lucri ſm extimatõem dubii euen
t⁹ illicite agit.cū hoc videat̃ q̄ddaȝ eq
ualēs mutuo vſurario.ſ.ex ſimplici da
tõne pecunie plus aliquid accipere.Et
ſi nō eēt vſura ſaltē oio ē lucꝝ illicituȝ
cū vendat rem maiori ꝑcio q̄ȝ valeat.
ꝛ ad reſtõem obligat̃ lȝ emptori res fu
erit nc̄cia ſeu lucroſa: vt ſupra emptio
§.2°. Et ex hoc pōt diſcerni q̄liter cābia
poſſent illicite fieri:ſȝ apertius ꝛ magi
illicite fiūt qn̄ cāpſor p̄ dat aliquaȝ pe
cunie q̄titatē vt aliam maioris ꝑcii re
cipiat ſine intereſſe de quo dictuȝ ē:q2
hoc caſu aperte ē mutuū uſurariū cuȝ
min⁹ dederit ꝛ pl⁹ velit accipere lȝ ad
palliandū interponat̃ locus vel ali⁹ ſi
ctus ꝯtractus: vt.s. vſura p̄.§.22°. Et ſic
dupliciť cābia fiunt.videlȝ q2 aut cam
pſor recipit maiorē ſummam ꝛ reddit
minorē.de quo dictum eſt in ꝑncipio.§
aut p̄ dat minorē ꝛ poſtea recipit maio
rē de quo nunc tactum eſt. Et ad iſtos
duos mōs gn̄ales oia ꝑticularia cābia
r̄duci pn̄t.ꝛ diſcerni vtꝝ ſint licita. Nā
illicitū videt̃ quicquid ꝓ cambio acci
pit̃ vltra id quod datur excepto p̄dcō
legitimo intereſſe. B.

Vſura iiii°. de uſurariis manifeſtis.

Quis dicat̃ mā̄ifeſtus? R° ſȝ
Hoſti. Uno modo dicit̃ manifeſtus ꝑ
euidentiā facti puta quia menſam te
net paratam ad vſuras.ar.ex̄ de coha.
cle.ꝛ mu.tua.ꝛ.c.fi. Alio mō ſi ſit de hoc
in iure ꝯfeſſus vel conuictus. Sed ſola
fama non ſufficit ut manifeſtus dicat̃.
A .ſ.quo ad penas poſitas ꝯtra mani
feſtos uſurarios.ex̄ eo. quia in oibus.ꝛ
ex̄ eo.quāq̄ȝ.li°. 6°. Item uſurarius dici
tur manifeſtus poſt publicationeȝ. Et
ad publicationem faciendam ſufficit
ꝙ vocatus confiteat̃. vel negans ꝑ te
ſtes ꝯuincatur.ex̄ de coha.cle.ꝛ mu.c.fi.
ꝛ.c.tua. Sufficiunt etiam certa argmē
ta cū fama.puta q2 apparent aliqua i
ſtrumēta facta in ꝯtractu pignoratõis
ſeu venditõis.in quibus dicit̃ ꝙ fruct⁹
nō debēt cōputari niſi in ſortem.extra
eo.cū in dioceſi. Et quāuis nullus appa
reat accuſator ſup̄ hoc: tn̄ ꝓcedat ep̄s
ex officio ſuo qui poteſt cōpellē vſura
riū ad reſtitutionem faciendam ſȝ eū
dē Hoſt.ꝛ in ſum.li°.2°.ti.6.q.48. Et etiā
dn̄s An. de bu.dicit in.c.q2 in oibus.ex̄
eo.ꝙ mā̄ifeſti vſurarii dicunt̃ notorii.
uel ꝯ quos ē fama cū aliquib⁹ indiciis
ꝛ poſtea ſunt publicati ꝑ dictū.c.cuȝ in
dioceſi. Et ibi etiā videt̃ hoc ſentire gl.
lȝ manifeſtū ꝓprie dicatur qđ certū ē
ꝛ ꝓbari pōt ēt ſi non ſit notorium:ſȝ in
terdū ponit̃ ꝓ notorio.2.q.1.manifeſta
Et ibi de hoc glo.magiſtra. B.

Que pena publicoꝝ vſurarioꝝ? R°
ſm Ray. Ipo iure ſunt excōicati. nō di
co ſimpliciť ſed quantum ad tria.vȝ ꝙ
nō debent recipi ad cōioneȝ altar̄.nec
debēt recipi eoꝝ oblationes.nec debēt
recipi ad eccleſiaſticā ſepulturā ſi i h⁹
pctō deceſſerint.ex̄ eo.q2 in oibus.

Quid ſi ſacerdos recipiat oblatiōeȝ
mā̄ifeſti uſurarii? R° Reddē ꝯpellitur
ex̄ eo.q2 i oibus. Et ſm Hoſtiē. dari dȝ
ep̄o.vt ſȝ eius ꝓuidentiā reſtituat̃ illi
a q̄ vſura extorta ē ſi inuenit̃.alioquin
paupib⁹.ar.20.q.3.ꝯſtituit. A .Parū
facit hoc.c.ſȝ de hoc lati⁹ dictū eſt ſup̄
reſtitutō p̄.§.p̄. B .Et debȝ ſacerdos
manē ſuſpēſus ab executiōe officii do
nec ſatiſfaciat arbitrio ep̄i. Tandeȝ pe
nam incurrit q eos tradit eccleſiaſtice
ſepulture.in dcō.c q2 in oibus.ſȝ hodie
ſepelientes ſunt excōicati ip̄o facto.vt
in cle.eos.ex̄ de ſepulturis.

Que pena ꝯcedentiū domos vſura
riis alienigenis? R° Nec collegiuȝ nec
alia uniuerſitas aut ſingularis ꝑſona
dȝ ꝑmittē ꝙ uſurarii alienigene.ſ.non
oriundi de terris ipoꝝ publice vſuraȝ
exercentes uel exercere volētes habe
ant domos ꝯductas ſeu aliter habitēt i
terris ſuis.ſȝ oēs infra tres menſes ex
pellendi ſunt de ipis terris. Itē nemo
dȝ eis locare uel alio titulo concedē ali
quā domū ad fenus exercendum.al' ſi
ſunt ꝑriarche.archiep̄i.uel ep̄i icurrūt
ip̄o facto ſuſpēſionē. Si aūt ſſ' minores

clerici singulares icurrūt excōicatōem Si ē collegiū vel vniuersitas icurrūt i terdictū. Et si talē sniam per mensem sustinuerint. A .s.animo indurato: vt in.c.ꝑ.de quo.i. B .ex tunc ēre ipso ru sūt iterdcē. q̄diu ibi vsurarū morāt Si vo sūt laici.debēt ꝑ ordiarios eccle siastica cēsura ɔpelli.ex eo.c.ꝑ.li.6. A Et ibi nōt dn̄s Pe.de ancho.ꝙ hoc itel ligit de vniuersitate seu collegio tā ec clesiastico q̄ seclari bʒ Guil. ꝛ Archi. lʒ aliq itelligant solū de ecclesiastico. Et addit. Nō ob.ꝙ bʒ istū itellectū tot⁹ or bis eēt iterdict⁹.qꝛ ē fatēduʒ ita eē vbi istā attentant. Et lʒ istud sit rigorosuʒ nō min⁹ duꝝ est ꝙ epi ꝛ prelati ꝛ mino res clerici sint suspēsi ꝛ excōicati. vt di cit tex. Sed ɔ̄ ista inquit remediū ē ꝙ ꝑlati hanc ɔstitutōem frequenter faci ant publicari sicut eis ꝑcipit in.c.ꝑmo de loca.ꝛ de accu.sicut oliʒ. Et quia nec illa nec alia eis icūbentia ꝑagunt⁹. pōt eis obiici id qd̄ nōtur de re.ec.nō alie. c.fi.in his vbis⁹: vʒ. Epi muti sciūt iure suo male vti. Cū sint cornuti nō audēt cornib⁹ vti.hec ille. Itē pena hui⁹ capi tuli obtinet ɔ̄ oēs vsurarios tam iude os q̄ xp̄ianos.cum indistincte loquat. sicut ꝛ cle.ex graui.ex eo.que ɔprehen dit etiam iudeos. vt pʒ ibi ꝑ glo. super v̄.censura. Ibi etiam ideʒ tenere dicit Paulus de eleazariis.ꝛ dn̄s Dn̄icus de scō Geminiano in.c.vsuraꝝ ex eo.li.6. ꝛ dn̄s Lauren.de Floren.in suo tracta tu de vsuris.q.i.4.6.ꝛ Bal.in quodā cō silio qd̄ incipit. Inter iudeos.vbi dicit ꝙ clericus iudeo locans domuʒ ad pu blice fenerandū ipso facto ē excōicat⁹. ꝑ dictū.c.i. Et subdit ꝙ dicit quis loca re iudeo ad fenerandū si sciebat ꝙ ta lis consueuerat publice fenerari. Naʒ ex qualitate persone ꝑsumit ꝙ ad hoc fecerit: vt.C.familie hercl.l.si fili⁹.ꝛ.ff. de pigno.acti.l.vel vniuersoꝝ. Et presu mit anim⁹ ex effectu.C.de iniuriis.l.si non ɔuicii. Immo si locator a ꝑncipio hoc nesciuit: statim ꝙ sciuit iudeuʒ pu blice feneraꝛi dʒ eum de domo expellē

ꝛ ad hoc ɔsentire videtur.83.di. error. cum similibus.hec ille. B.

¶ Quo vsurarii manifesti possunt re cipi ad ɔfessionē vel ad sepulturā. R. Non sufficit ꝙ in vltima volūtate mā dent de vsuris satisfieri. sʒ oʒ ꝙ vel de ipīs sit satisfactuʒ ꝑut eoꝝ facultates patiunt. vel saltē ꝙ illis quib⁹ faciēda ē restō si p̄sto sint. aut aliis q illis p̄nt acgrere. vel illis abn̄tib⁹ ordinario loci vel vices ei⁹ gerenti. aut rectori paro chie ipius vsurarii coraʒ aliquib⁹ fide dignis idonee de restitutione sit cautū siue ꝑuisuʒ. ita.s ꝙ si quātitas sit māi festa illa exprimat. alioquin est mode randa arbitrio recipientis eaʒ. Ipse tn̄ si scient moderet minorē tenetur ad re stitutionē residui. Nullus interesse dʒ testamentis manifestoꝝ vsurarioꝝ vl eos ad cōfessionem admittere uel ipos absoluē nisi fecerint satisfactōeʒ vt di ctū ē. Testamenta quoq̄ eoꝝ ipso iure sunt irrita. A .nisi ꝑdicta fecerint: ut i.c.qd̄ sequit. B .ex eo.c.quāq̄ li.6. A .Et ibi addit. Oēs autē religiosos ꝛ alios qui manifestos vsurarios ɔtra ꝑ sentis sanctionis formaʒ ad ecclīasticā ausi fuerint admittere sepulturā.pene i lateranēsi ɔcilio contra usurarios pro mulgate statuimus subiacere. B.

Sura v.° .s.de seruiētī bus ꝑcurato rib⁹.fautorib⁹.ꝛ familia vsu rarioꝝ. Querit ergo quid de seruiētib⁹ vsurarioꝝ qui nihil habent preter vsu ras. R. ꝰ ꝑm Guil. Credo ꝙ possint lici te accipe ab vsurariis mercedē suaʒ si seruiūt vtiliter i licitis ꝛ honestis aut necessariis. Nā vtilitas quā ɔsequunt vsurarii ex ope seruiētū ɔpensatur cū mercede quaʒ dāt seruientib⁹ illis. nec p̄nt dici pauperiores ꝑpter mercedē da tā.cū loco mercedis habuerint cuʒ mo dū opaꝝ. Si aūt seruierint in illicitis n̄ credo ꝙ debeāt recipere mercedeʒ de bi⁹. Idem de cultoribus ꝛ aliis eorum mercenariis. A .De hoc plenius ē di ctum supra restō ꝑ.§.13. in additōe. B

¶ Quid de eo q cōsulnit alicui ut fene ref. uel qui mutuat grati feneratori vt f-neref. uel q otrahit societatē cū aliq ad fenus exercēdū. uel qui mutuat usu rario ut feneref z iste pticipet lucr̄. nū quid oēs tales insolidū tenenf? R° bm Guil. Quidam dicunt q qui inducūt il los ad fenerandū q al' nō erant fenera turi. tenēf insolidū. Si vō al' eēnt fene raturi nō tenenf nisi quantū ad eos p uēit. Et subdit Ego credo sine piudicio q in neutro taliter inducentes teneāf nisi quantum ad eos puenit. Et quātū ad hoc cōditio eorum ē melior q̄ eorū qui prestant fauorē in rapina vel i fur to: quia ipi tenenf etiam si nihil perue nit ad eos. z hoc ideo: quia rapina vel furtū fit simplicif contra uoluntatem dñi: s; vsura puenit ad creditorem de voluntate dñi. Nec inuenio iura dare actione; debitori ō hi' inductores seu f-utores ad repetendū ab eis illas usu ras qs ipsi debitores soluerūt illis idu ctis sicut dant actionem contra illos q̄ rū opere vel consilio fiunt furta vel ra pine lic; nihil ad eos pueniat. A. Jō in sum. li. 2. ti. 7. q. 61. B. Prima aūt opinio tutior est saltez qñ principales non essent soluendo. Omnes eni tales indubitanf sunt participes culpe. A. Non tñ ppt-rea tenenf ad restōez pn cipalif vel in solidū nisi inquantū fue runt cā damnūta q sine eis datu; non fuisset: vt sup restō 3° §. p. Dānu; autez daf non i mutuo pecunie l; in vsurarū exactione. iō ptcipans in solo mutuo tenēf ad solū peccatu; z nō ad restōez nisi ex usura accepti. Particip-s vero exactione vt in inueniēdo cautas fictō nes vel al' bene tenetur ad restōem. Et in hoc casu intelligaf scōa opio. B.

¶ Quid de eo qui accipit vsuras no e alieno vt tutor curator. vel pcurator? R° bm Ray. Sicut phibef aliqs acci pere vsuras noie suo ita z alieō. di. 46. sicut nō suo Et si accipit alieno noie te nef ad restōem si ille cui' noie accepit nō est soluendo vel nō vult restituere. Naz facientes z consentientes pari pe na puniūtur. 2. q. 1. votu;. in fi. S; scōm q addit Hostie. A. qui etiam in sup dictis concordat cum Ray. eo. ti. in sū. q. 63. B. ille in cui' vtilitatē psum ē. p z pncipalif tenetur. alius in subsidiū ff. de eo p quez fac. erit. l. ex hoc edicto. Et hec indubitanf vera sunt de tutore curatore z pcuratore. eo q prestāt au ctoritatē talib'. Secus de eo qui nudū pbet ministeriū. vt dicef in. §. se. Item sciēdū q si ille soluit cui' noie accepre sunt vsure ceteri liberāf. A. Excepti illis q ex vsuris aliquid babuerunt: vt s. restō 3°. §. 3°. Et ide; quod in hoc. §. nō. in dicta. q. 62. B.

¶ Quid de illis famulis q de mādato dñor dāt pecuā ad vsurā debitorib' z suscipiunt postea ab eis? R° bm Guil. Si nihil ad eos puenit ñ credo q tene anf. psertim si illi dñi al' z p seipos exer cēt vsuras. vel per alios exercerēt si nō p istos. A. Idē in sū. eo. ti. q. 63. Qō i telligendu; est nisi isti famuli coopenf ad exactionem. Naz tunc tenenf ad re stōnem put dictū est in. §. pcedenti p pter eandem rōnem. s. dānificationis. ex de iniur. c. fi. B.

¶ Quid de eo qui gerēdo negociū alie nū sine illi' mandato feneraf ad opus eius? R° bm Guil. Tenef ad restituen dū vsuras l; ad eū nihil puenērit. Fuit eni actor z mister otractus vsurarū. A Idē in sum. eo. ti. q. 64. vbi nōtur qō di cif in. §. se. Et vtrūq itellige scōm distī ctoem de qua. s. §. 2°. B.

¶ Quid de illo q cu; vellē mutuare g̃ tis iduxit me ut darē sub vsuris? R° s; Guil. Tenef sicut z ille q in pcedēti. §. dict' est: qz indebite ipediuit vtilitatē pximi z ei dānum adduxit.

¶ Quid de notarius q sup vsuri scienf ōficiūt instra? R° bm Hosti. pluri sunt qz qñ creanf solēt iurare q talia nō fa ciēt. sic z p oñs sunt ifames. nec de cete ro pñt testificari nec instra conficē. ex de testa. l; ex quadā. §. p. ad fi. A. Idē in sū. eo. ti. q. 45. B. Si tñ ob hoc re

cipiũt pecuniã non tenent̃ restituẽ: qa
recipiũt eã ꝓ opere suo q̃uis illicito. d
quo vide supra restõ p̃mo. §. pl't. A .
Et ibi de hoc lati⁹ in addit]. Ubi ẽt põt
patẽ ꝙ tenent̃ nõ ad restõem qñ re
cipiũt ab accipiẽte mutuũ cũ ille non
turpit̃ dederit. ꝛ silr̃ qñ ex eoꝝ cautelis
seu istr̃is secuta foret exactio q̃ al's non
fuisset secuta. vt. s̃. restõ 3°. § p̃. Et idẽ fo
ret in restib⁹ ꝓpter eandẽ rõez. B.
Quid de p̃latis q subscribũt ꝛ sigil
lant cedulas vsurarias? R° ƀm Posti.
Si p̃lat⁹ nõ legit tenorez vel ẽt si legit
ꝛ vsura nõ apparebat: qꝛ forte ibi posi
ta ẽ maior q̃titas q̃ȝ sit mutuata: ꝛ ip̃e
p̃lat⁹ nõ diligẽt̃ ꝯsiderat. fatue facit: s
tñ ƀm ꝟitatẽ non ꝯsentit. Si ꝟo legit ꝛ
ꝟitatem ꝑcipit ꝑticeps ẽ peccati ꝛ nõ
ꝯmodi vsuraꝝ. Nam subscriptio i mlt]
approbatõem inducit. ex̃ de sen. ꝛ re. iu
di. cum int̃ vos. Idẽ Hos. A . Idẽ etiã
i sũ. eo. ti. q. 46. Et hoc cãu idẽ vr̃ dicen
dũ de istis p̃latis q̊ ad restõem qd̃ ꝛ de
nõriis in p̃cedenti. §. dictũ est ꝓpter eã
dem rationem. B
Quid de vxore ꝛ familia vsurarii?
R°. Dic ut. s̃. restõ 5°. §. 2° A . Melius
de hoc sup̃ restõ p̃. §. 13°. in additõe. B.

Usura vi°. scȝ de restõe vsuraꝝ. ꝛ p̊

querit̃. Utꝝ si nõ fuerit intẽtio
creditoris aliqd recipe sed postea debi
toꝛ aliqd dat. teneat̃ creditoꝛ ad resti
tutõem? R° ƀm Guil. Si ꝓbabilit̃ cre
dit ꝙ ex dilectione sola gratis ei dede
rit: nõ tenet̃. Si ꝟo credit vel ꝓbabilr̃
estimat ꝙ ꝓpt̃ mutuũ acceptũ vel vl
teri⁹ retinẽduȝ dederit. tenet̃. A . s. in
quantũ est fact⁹ locupletioꝛ de ꝯsũpt]
bona fide. ff. de peti. here. l. vtꝝ. In bõa
aũt fide nõ ẽ qui credit uel ꝓbabilr̃ du
bitat ꝙ nõ ꝓpter merã dilectõem: sed
ꝓpt̃ p̃dcãs cãs ei dederit scd̃m eũdem
Guil. ꝛ in sum. li°. 2° ti. 7. q. 8. B.
Pone ꝙ debitoꝛ nõ gratis vsuras
soluit postea ad man⁹ hi⁹ debitoris ve
nerũt aliq̃ de bonis creditoris. nungd
põt de eis satisfacẽ sibi ꝓ usura quã ei
soluit. A . Guil. tenet ꝙ sic. vt i dcã. q.
B. De hoc casu dic ut sup̃ bellũ p̃. §. 4°.
A . ꝯiuncta addit]. B.
Quid si creditoꝛ gratis qdeȝ mutu
asset: sȝ tñ inducit̃ ad mutuãdũ qꝛ hẽt
spẽ recipe vltra sortẽ. nõ ex dilectione:
sȝ ꝓpt̃ mutuũ. nũgd tenet̃? R° ƀ Guil
Dic. qꝛ sola spes facit vsurariũ vt dc̃m
ẽ sup̃ vsura p̊. §. 2°. ꝛ 3°. A . Dic clarius ꝙ
si spes ꝯmodi fuit p̃ncipalis cã mutui
vsura ꝯmittit̃. Secus si secũdaria. ut. s̃
vsura p̊. §. p̃. ꝛ ibi latius in additõne. Et
lȝ vsurari⁹ mentalis teneatur ad resti
tutionez. ex̃ eo. ꝯsuluit. non tñ sic tenet̃
simõiac⁹ solũ mẽtal'. ex̃ de simo. c. fi. Et
ẽ rõ: qꝛ i simonia ẽ turpitudo utriusq; ꝑ
tis. ꝛ ex solo iure humano pecũia simo
niace accepta restituenda est non illi q
turpit̃ dedit sȝ ecclesie. Uñ nec Helise
us giezi p̃cepit restituẽ pecuniã quam
accepit a Naamã. Et iõ papa in hoc ca
su põt statuẽ qd̃ vult. Posset ẽt dispen
sare ꝙ nõ solũ i mentali simõia: sȝ ẽt in
exp̃ssa ꝑ pactũ posset retineri qd̃ esset
simõiace acq̃situ. Sȝ i vsura nõ ẽ turpi
tudo dãt]. ꝛ iõ iure dĩno ꝛ nãli equitate
faciẽda ẽ restõ. Nec ẽt possȝ in hoc cãu
papa dispẽsare scd̃m Guil. vt i sũ. eo. ti.
q. 9. Et qd̃ dictũ ẽ in vsura obtinet ꝓpt̃
eandẽ rõnem etiã in acquisito ꝑ simõi
aȝ qñ solũ ex parte recipiẽtis adest tur
pitudo. ex̃ de simo. c. dilect⁹. p̃. B.
Qualr̃ vsurari⁹ ꝯpellit̃ restituẽ? R°
ƀm Ray. Si ẽ public⁹ ꝯpellit̃ per diuer
sas penas iur] q̃s hẽs. s̃. vsura 4°. ꝑ to
tũ. Itẽ ois vsurari⁹ põt cogi ad restitu
endum per excõmunicationem. extra
eo. quoniam non solum. Item 3°. modo
compellitur quia si vsurarius repetat
ab aliquo vsuras repellitur per excep
tõem donec ꝛ ipse restituerit usuras vl'
fecerit posse suũ. extra eo. quia frustra
Et eisdem modis cõpelluntur heredes
extra eo. tua. ꝛ c. michael. A . Et ibi pȝ
ꝙ hoc obtinet etiam quo ad dispositio
nem dicti. c. quia frustra. s. ut repellat̃ a
restitutione vsurarum vt dictuȝ est. ꝓ
pter usuras extortas ab eo cuius est

heres. B .Con. Host. z Hof. A .Jo in sū.eo.ti.q.47. Et ibi addit̄ sm eosdē ꝙ hec ꝯpulsio fiet oi appellatiōe remota. Sz forte hoc pōt intelligi q̊ ad notorios vsurarios.cū in notoriis nō regratur ordo iuris.2.q.1.manifesta. B.

¶ Quid si qs repetat usuras z excipiatur ꝯ eū ꝙ ipe nō restituit usuras quas extorsit. z ille rn̄det se eē patū restituē si sit qui petat. quō pcedet iudex ecclesiastic⁹? R° sm Hos. Faciet pconizari ꝙ qcunqȝ soluit tali vsuras vēiat z ondat z satisfaciet ei. z si nō veniat aliqs pcedet prior petitio. si veniant z pbent fiet eis restō. Nec sufficit in hoc cāu dari pignora vel cautiones. ex̄ de sen. z re iu. cū aliqbus. ff. de pigno. ac. l. ꝙ si non soluē. Et itellige nisi magna cā forsan i tueniat. ut dic̄ hos. z Jn. sup. c. qz frustra ex̄ eo. A .Jo i sū.e.ti.q.49. B .Qō si is a quo accepat vsuras nō sit superstes nec eius heres. mādabit iudex paupēibus erogari. ex̄ eo. cū tu. Et postq̄ȝ hoc factū fuerit petitō pcedet. al̓ nō. Et idē dicendū si viuat sz nescitur vbi sit. vel si scit̄ z ad eū mitti nō pōt: tunc sil̓r det̄ paupib⁹. ex̄ de iudeis. cum sit. nisi spet̄ de ipi⁹ aduentu. tūc n. pecūia ꝯsignabitur z deponet̄. A .De hoc lati⁹ dictuȝ ē. s. restō 6° in pn° in additōe. v°. q̊ ad secūdū. cū sequētib⁹. B .Et pcedȝ prior petitio. Et hec sunt itelligēda sz Hosti. de vsurario notorio. A .Jdē in sū. eo.ti.q.50. Et dicet̄ notori⁹ si de hoc i iudicio fuerit ꝯuictus. vt sup̄ vsura 4.° in principio. B.

¶ Quō coget̄ restituē cleric⁹ si fuerit forte vsurari⁹ vl̓ hēs vsurariū? R° sm Ray. Si non vult satisfacē dȝ suspendi ab officio. A .z būficio: vt. c. p̄terea. ex̄ eo. B .z si n̄ emēdet̄ dȝ deponi. ex̄ eo. p̄tea. di. 47. ep̄s. z. c. si qs clericoꝝ. et postea si ē icorrigibil̓. cogēd⁹ est p potētiā laicalē. ex̄ de iudi. cū nō ab hoie. A Et ibi pȝ ꝙ p⁹ depositōeȝ p̄us dȝ pūniri excōicatōe miori. postmodū anathate exinde tradi ptāti seclari. B .dis.17. n̄ licuit. Nec dȝ restituē de reb⁹ eccl̓ie. A nisi q̄ten⁹ de pecūia illa expēdiderit in vtilitatē eccl̓e sȝ eū. Ray. z i sū. eo.ti.q.51. B .sȝ de suis si hȝ. sȝ si nō hȝ. tūc sȝ Guil. de fructib⁹ q̊s licite pcipit pōt se liberare. Facit ex̄ ꝺ fideius. c. 2. A .Jo in dicta. q.51. B.

¶ Quid si debitor iurauit soluē vsuras? R° sm Ray. pōt denūciare eccl̓e monitione p̄missa vt ꝯpellat illuȝ ad relaxādū iuramētū. vel si vult soluat vt satisfaciat deo de iuramento z postea potit repetē. ex̄ de iureiurā. ex administratōis z. c. debitores. Qō si iurauit nō repetē. dico ꝙ nō repetet directe ppt̄ iuramētū. sȝ idirecte bn̄ repetet. s. denunciando eccl̓e crimē illi⁹ vt sic ad satisfaciendū ꝯpellat eū. Si ℣o iurauit ꝙ non denūciarȝ. nō tenet iuramētū cū sit illicitū. vtpote ꝯ pximi salutē. Un̄ hoc non obstāte pōt denūciare. ex̄ eo. tuas. z de iureiur̄. queadmodū. A .Et ibi pȝ ꝙ hoc veꝝ ē inq̄ȝtū itēdat̄ ad salutē pximi. Si ℣o p̄ncipalr̓ qs itendēt ad restitutōeȝ vsuraꝝ sibi faciēdā. non vr̄ excusari a piurio qz siue p actōeȝ siue p denūciatōeȝ i effectu repetitō ē. z effect⁹ attēdi dȝ poti⁹ q̄ȝ ℣ba vl̓ circuit⁹. C. mādati. l. ab Anastasio. B .Con. Hoff. z Hosti. addēs ꝙ si ēt iurauit debitor n̄ repetē nec recipe vsuras. nihilo⁹ dȝ cogi ad restōeȝ z erit pecūia paupib⁹ eroganda. A .qz hoc casu hēt̄ ac si p̄ncipales nō iuenirēt̄. iō succedūt paupes. ex̄ eo. cū tu. z ne usurari⁹ ꝯmodum ex sua fraude reportet ex̄ eo. tuas. Et ideȝ ēt qꝺ i hoc. §. nō. i sū. eo.ti.q.53. Predcis ēt cō. gl̓. i. c. p̄. z. c. ꝺbitores. ex̄ ꝺ iuriu. B

¶ Quid si de duob⁹ hēdibus vsurarii alt̓ fact⁹ ē nō soluēdo? R° sm Hostiē. Tūc ali⁹ tenet̄ isolidū. s. vsqȝ ad q̄ȝtitatē q̄ de hēditate ad eū pueīt. Nā oēs res hēditarie obligate sunt. ex̄ eo. cum tua. §. fi. A .Hosti. nō vr̄ h⁹ firmit̄ tenere. sȝ dic̄ ꝙ opio hec i ꝯspectu mltoꝝ fauorabil̓ ē q̄ȝtū ad aīas ac satis eq̄ z ab oib⁹ approbata. iō n̄ audeo ꝯdicē. Cōsiderata tn̄ subtilitate iuris aliud vr̄. nisi q̊ ad hēdē q n̄ fecisset iuētariū. vel nisi

q̄ ad hẽdẽ ⁊ quecũq; aliũ respectu rex
ex vsura seu ex pecũia fenebri acq̄sita
ruz q̄ ad eos titulo lucratio ꝑuenerunt
vt teneãt ad restõez si vsurari⁹ siũ ei⁹
hẽditas efficit̃ ñ soluẽdo.ut i sũ.eo.ti.q
54.Sz gl̃.i.c.tua nos.sẽtit idez qđ dr̃ in
isto.§.quã glo.mľti doc.canõiste sequũ
tur.ut nõt ibi.d.An.đ bu.Sz ut ipe dic̃
h° ñ vr̃ verꝫ ꝙ oia bona hẽditaria sint
obligata ꝓ restõe vsuraꝝ de q̊ lati⁹ di
ctũ ẽ.s̃.vsura ꝑ̊.§.13.° i addit].Vñ cũ ob
liga° hẽditaria diđat int̃ hẽdes ꝓ hẽdi
tariis portõib⁹ nisi sup reb⁹ obligatis
L.đ ac.hẽ.l.ꝓ hẽditariis.ñ vr̃ rõnabile
ꝙ vn⁹ hẽs portet põd⁹ alt̃i⁹ sup reb⁹ ñ
obligat] vt ⁊ sẽtit.d.An.đ bu.lz mľti vi
deãt simpľr tenẽ ꝙ si vn⁹ hẽdũ efficia
tur ñ soluẽdo alt̃ ad restõez vsurarũ in
solidũ teneat̃.q̊ꝛ dcz põt ꝟificari vt ta
ctũ ẽ q̊ ad bõa ex vsura acquisita.ne ex
dolo alt̃i⁹ q̄s ↄseq̃t̃ ↄmodũ cuz iactura
tertii.ff.de eo ꝑ quẽ fac.erit l.fi.⁊ poitũ
ẽ in dicto.§.13.° in additione. B.

Pone ꝙ vsurari⁹ emit equũ vel ꝑ̄
diũ de pecũia vsuraria ⁊ donat hi⁹ alt̃i
postea efficit̃ ñ soluendo.q̄rit̃ vtrꝫ debi
tor q̄ soluit vsuras possit petẽ rẽ illaz a
possessore ⁊ ille teneat̃ restituẽ? R° ẽm
Ray.⁊ ille põt petẽ ⁊ iste tenet̃ restitu
ere.ex̃ eo.cũ tu.Succedit.n.ħ.res loco
ꝑcii sic ecõuerso ꝑciũ loco rei.ff.de pet]
hẽ.l.si rẽ.Et hoc verꝫ ẽ ẽz Guil.qñ talez
rẽ hũit ex lucratia cã.Sec⁹ si emissz vľ
alia cã ñ lucratia ⁊ bõa fide hũissz.Cuz
hoc cõ.Hof.⁊ Hosti.Et addit Hoff.ꝙ si
res illa ex cã lucratia ꝓueniat postea
ad aliũ ex sili cã.⁊ iste vltim⁹ fuit ille q̄
potuit petẽ usuras.libat⁹ ẽ ille cui res
ꝑ data fuit vt ↄ̃ eũ agi nõ possit.ff.đ ac.
⁊ ob.l oẽs debitores.Idez Hosti. A.
Idẽ in sũ.eo.ti.q.55.Et de hoc lati⁹ sup̃
vsura ꝑ̊.§.13.° in addit].ut tactũ ẽ supra
in §.precedenti. B.

Quid de regib⁹ ⁊ ꝑ̄ncipib⁹ q̄ cũ pos
sint nõ ↄpellunt ad restituẽdũ vsuras
R° ẽm Guil.Dico ꝙ tenet̃ etiã si nihil
ad eos ꝑuenit. A.Idez in sum.eo.ti.
q.58.Et de hoc lati⁹ sup̃ restõ 7°.§.xi.° B

Vtrꝫ usurari⁹ teneat̃ restituẽ q̄cq̄d
de pecũia vsuraria lucrat⁹ sit? R° ẽm
Ray.Si vsurari⁹ ex pecunia vsuraria
negociat⁹ sit ⁊ lucrat⁹ vel emit ide pre
diũ ⁊ fruct⁹ ꝑcepit nõ tẽt̃ h° restituere
Cõ.Vl.⁊ Tho.scđa scđe.q.78.eo ꝙ tľe
lucꝝ ñ ẽ fruct⁹ pecũie sz hũane idustrie
⁊ possessio ẽpta đ tali pecũia ẽ res emẽ
tis ⁊ nõ ei⁹ a q̊ accepta fuit vsura lz ei
sit obligata. A.đ h° dictũ ẽ.s̃.vsura
ꝑ̊.§.13.° i additiõe. B.Sz ẽm ꝙ ponit
Guil.si hũit de vsura rẽ vľ pec⁹.tunc
q̄cq̄d de fructib⁹ illi⁹ ꝑcepit tenet̃ resti
tuẽ.q̄ꝛ ex re alteri⁹ hũit. A.Predcis
⁊ his q̄ dicũt̃ in se.§.Cõ.Vl.⁊ Tho.ut in
sũ.eo.ti.q.55.vbi ẽm Guil.addit̃.Idẽ ẽt
credo đ lucro hito đ re furtia uľ rapta
si ex eo ꝑ̄dia uel reddit⁹ emãt̃.Et con.ꝑ̄
dcis Tho.⁊ Vl.ut ibi.Et de sup̃dcis fru
ctib⁹ ⁊ interesse lati⁹ supra restitutõ ꝑ̊
§.4.° in additionibus. B.

Vtrꝫ usurari⁹ teneat̃ debitori ad dã
na? R° ẽm Ray.Tenet̃ ad oia dãna q̄
ille ꝓpter solõnẽ vsure passus est.ut si
domũ suã ꝓpt̃ h° uili⁹ uẽdidit.⁊ si aliã
ↄduxit.aut si ꝓpter hoc ab alio sib usu
ra quesiuit.

Cui restituẽda sit usura? R° ẽz Ho
sti.Gnãlit̃ reddi dz ei a q̊ q̄s extorsit uľ
ei⁹ hẽdi.⁊ si ñ iueniãt̃ ẽ paupib⁹ erogã
da.ex̃ eo.cũ tu.Qđ si abñs ẽ eo ꝙ usu
rari⁹ transtulit se ad aliũ locũ.tenet̃ ei
mittẽ suis ꝓpriis sũptib⁹.Qđ si ille q̄
hẽbat recipe ab usurario uel hẽs eius
trãstulit se alio.tũc mittet ei sũptibus
illi⁹ cui mittit:nisi expẽse excederẽt to
tã sũmã.tũc.n.dz paupib⁹ erogari.2.q.
6.anterior.ex̃ đ iudeis.cũ sit.nisi ꝙ si đ
ꝓprio ei⁹ aduẽt⁹ spat̃.tũc fiet.ut dcz est
sup̃.§.5°.C.de usur].acceptã. A.Idẽ i
sũ.eo.ti.q.68.Et de hoc lati⁹.s̃.restõ.6.° i
ꝑ̄n.° cũ additõe. B De mã ista pľa pñt
colligi supra restõ ꝑ totũ.Qũo etiaz iu
dei ↄpellũt̃ restituẽ sup̃ usura.ꝑ̊.§.fi.

Sus clauium p.°

q̄ ad excõicatiões papales.i.q̄
rũ absoľo sedi ap̃lice reseruat̃.q̊ꝛ noticia
i ꝑ̄dcõ cãu ↄfessorib⁹ ualde ẽ nccia.de
q̄b⁹.s̃.absoľo ꝑ̊.§.2.° aliquid tactũ ẽ.sed

hic clari⁹ ꝛ pleni⁹ ē dicendū.

¶ Prima q° pōit in decr̄.17.q.4.si qs suadēte. vbi Inno. dic̄. Si qs suadente diabolo hu⁹ sacrilegii viciū icurrerit ꝙ i clicū vł i mōachū violētas man⁹ iniecerit. anathatꝭ vinculo subiaceat. ꝛ nullꝰ epoꝝ illū p̄sumat absoluē: nisi mortis vrgēte ꝑiclo. donec aplico ꝯspectui p̄ntet̄ ꝛ ei⁹ mādatū suscipiat. hec ille. ¶ Ad cui⁹ itelligētiā p̄ sciēdū ē ꝙ clic⁹ appellat̄ ēt q hūerit p̄mā tōsurā tm̄. ex̄ ꝺ eta. ꝛ q̄. cū ꝯtigat. Et de tali ēt itelligit̄ h. ut pōt colligi ex nōtis ꝑ. d. Pe. de ancho. i. c. p̄. de cle. ꝯiu. li°. 6°. Nōtur ēt i sū. li°. 3°. ti. 33. q. 89. Idē itelligit̄ de quolibet religioso ꝛ cōuerso religiōis. ex̄ eo. non dubiū. Et silr ꝺ mōtalib⁹ ꝛ eaꝝ ꝯuersis. ex̄ eo. ꝺ mōialib⁹. Et ꝺ itelligi ꝺ ꝯuersis q renūciauerūt ꝓprīs. nō āt ꝺ retinēti b⁹ ꝓpa. ut nōt i sū. eo. ti. q. 34. vbi ēt dr̄ fꝫ Hosti. idē itelligēdū de ꝯuersis secularū ecclīaꝝ qn̄ tradiderūt se ꝛ sua diuino obsequio. Idē ēt dic̄ gł i. c. nō dubiū. Idē qꝫ itelligit̄ ꝺ nouicio religiōis. ex̄ eo. religioso. §. p̄. li°. 6°. Idē ēt vr̄ de heremitꝭ. Nā hēmite ēt ꝓpriū hn̄tes gaudēt p̄uilio clicali. fm̄ gł. i. c. qꝛ ꝯe. 16. q. i. Et forti⁹ frēs ꝛ sorores t̄tii ordis sancti Fracisci. vt nōt Bar. i. l. ſꝑ. §. p̄. ff. ꝺ iur̄ imu. fm̄ frēꝫ Jo. de capistrāo i suo defēsorio allegās etiā ꝛ plēs alios nōbiles doc. vꝫ Archidiaconū. Paulū de eleazariis. ꝛ Jo. de lignano. in cle. cū ex eo. de sen. exco. ꝛ Benzilinū. ꝛ dn̄m Jo. de Imola. ꝛ dn̄m Anto. de bu. in. c. rursus. ex̄ q cle. vł vo. vbi dic̄ idē ꝺ mlīere iclusa. xi. q. i. ꝺ ꝑsona. Et ꝺ frib⁹ ꝛ sororibus t̄tii ordis dic̄ ꝯi⁹ eē qđ dic̄ Bēzilinus ꝯ̄ Federici ꝯsiliū ꝛ ꝯ̄ Guil. Allegat ēt notata ꝑ Bar. i. l. i. ff. ꝺ pe. ꝛ i. d. l. ſꝑ. Idem ēt dn̄s An. i c. null⁹. ex̄ de foro ꝯpe. dicit ꝙ gnālit̄ oēs ꝑsone q reglarit̄ viuūt sꝫ ecclīastice ꝑsone. lꝫ nō faciāt ꝓfessiōeꝫ ꝛ gaudēt p̄uilio clicali. ut nōt glo. ꝛ tex. i. c. idēnitatib⁹. ad fi. ꝛ de elec. li°. 6°. ꝛ nō. 12. q. vltī. c. fi. ꝛ ꝺ ma. ꝛ obe. c. dilecta. i gl. Pe. quod facit dic̄ ipe ꝓ istis iesuatī ꝛ marib⁹ ꝛ mlīerib⁹. Itē 2°. sciēdū ꝙ non solū dr̄ ille man⁹ iicē q ꝑcutit aliquē de p̄dcis ꝑsonis. sꝫ ēt q eā claudit. vł aliqd i illā ꝓicit ut mītꝭ silib⁹ mōis offēdit. vt. s̄. excōica° 2°. §. 9. cū se. ꝛ i directoria iurꝭ. li°. 3°. ti. 2. §. 24°. cū se. Itē 3° sciēdū ꝙ n̄ solū q fac̄ aliqd p̄dcoꝝ icurrit dcā sniāꝫ. sꝫ ēt q fieri mādat ł suo noie factū ratificat. ex̄ eo. cū qs. li° 6°. Itē in his dās ꝯsiliū auxiliū ut fauorē. ex̄ eo. nuꝑ. Et itelligit̄ de ꝯsilio ēt si alit̄ esset factur⁹: qꝛ nihilo⁹ ꝯsulēs ꝑticipat i crimine. ꝛ iō icurrit sniāꝫ. ꝛ nō. i directoria li°. 3°. ti. 2. §. 126°. ꝛ nōt. d. An. de bu. i dcō. c. nuꝑ. lꝫ ibi glo. videat̄ sentire ꝯ̄riū. Itēꝫ p̄dcis ꝯsentiēs. Et nō itelligit̄ de nudo ꝯsensu q obligat solū ad pctm̄. dcō. c. cū qs. sꝫ de ꝯsensu cooꝑatio. ut nōt glo. ex̄ eo. q̄ꝫte. Itē q n̄ obuiat. ex̄ eo. q̄ꝫte. Et lꝫ ibi glo. alit̄ uideat̄ sentire. tn̄ ibidē dicit d. An. ꝺ bu. ꝙ cōis opio ē ꝙ icidat in canonē patiēs ꝯberari clicū ꝛ dolose n̄ ꝓhibēs siue hēat ꝯberātē in ꝑtāte suā n̄. Et idē nōt̄ fm̄ Host. i sū. eo. ti. q. 34. sed qd de ꝯuersis. Itē sniāꝫ icurrit q dictaꝫ iniuriā fac̄ ēt cū uolūtate offēsi. qꝛ canō itroduct⁹ ē nō solū i fauorē ordinati: sꝫ ēt ordis clicał. ex̄ eo. ꝯtigit. p̄. Itēꝫ sniāꝫ icurrit clicus uel silis ꝑsona irato aīo ꝑcutiēs seip̄m. qꝛ facit iniuriā ordini clericali siū religiōi. Itē qꝛ sicut nō lꝫ offendere aliū. ita nec semetipꝫ. 23. q. 5. si n̄ lꝫ. ubi hꝰ tenꝫ Archi. ꝛ nōt̄ i directoria. li°. 3°. ti. 2. §. 120. Itē 4° sciēduꝫ ē ꝙ i aliqb⁹ cāib⁹ ex dcā iniectōe manuū p̄stita excōicatō nō irrogat̄. ut. s̄. excōica° 2°. §. p̄. ꝛ q̄i ꝑ to. Itē 5° sciendū ꝙ ab ea pōt absoluē legat⁹ aplic⁹. ꝛ qn̄qꝫ ēt epi ꝛ alii p̄lati: vt. s̄. absolō 2° ꝛ 3°. ꝑ totuꝫ. In decretalib⁹ sūt alie. q̄ꝝ p̄ma ē i. c. q̄rēti. ꝺ offi. dele. vꝫ qn̄ qs fuissꝫ excōicat⁹ a delegato pape nā ifra ānū pōt ab ipo absolui p⁹ ꝯo n̄ sꝫ a papa. Et itelligit̄ p⁹ ānuꝫ a diffinitia snia. Añ. n. eā ēt p⁹ annū pōt delegat⁹ absoluē. ut ibi nōt gł. Scđa ē ꝯ̄ falsificātes lrās aplicas. ꝺ q̄. s̄. excōicatio 3°. Tertia ē ꝯ̄ icēdiarios ꝑserti locoꝝ sacroꝝ. de qb⁹. s̄. excōica° 4°. Et ꝺ aliis sup̄ absolō p̄. §. 2°. ꝯ. secūd⁹. Quarta ē ꝯ̄ effractores ecclīaꝝ uel siliū locoꝝ. de q b⁹ sup̄ excōicatio 4°. Quīta ē ex̄ eo. c. si

gnificauit. de q̄ dictuꝫ ē sup̄ abso p̄. §. 2°
v. 3° cū additōe. In 6° sūt ꝛ alie. q̄ꝝ p̄ria
ē ꝯ īsecutores cardinaliū cū oib⁹ ī deli
cto pticipātib⁹. ut si soci⁹ fuerit faciēt
aut fieri mādaueīt. uel factū ratū hūe
rit. aut ꝯsiliū dederit uel fauorē. aut po
stea receptauerit ul' defensauerit sciēt
eūdē. Oēs. n. p̄dci icurrūt excōicatōem
a q̄ nō p̄nt absolui nisi a papa p̄terq̄ in
mortꝭ dūtaxat articulo cōstituti. ex̄ eo.
felicꝭ li° 6° ubi ēt mlte alie pene irrogā
tur ꝛ graues ꝯ eosdē. Scda ē ꝯ eligētes
seu assumētes aliq̄s ad regimē ciuitatꝭ
Rome nō obseruata forma. c. fūdamē
ta. de elec. li° 6°. Et silr ꝯ cōsentiētes ele
ctōi. noiationi. seu assūptōi de ipsis fcē
ad p̄dcā. ꝛ ꝯ obediētes dictꝭ officialib⁹.
ꝛ ꝯ ī his dātes ꝯsiliū auxiliū uel fauorē
publice uel occlte. Nec p̄dci p̄nt absol
ui ab alio q̄ a papa p̄terq̄ i mortꝭ arti
culo. d. c. fundamēta. §. q̄ si sec⁹. ꝛ. §. ꝯtē
ptores. Et h° cōit sp̄ accidit qn̄ Roma
ad obiaꝫ nō ē aplice sedis. Tertia ē in. c
gcūq̄. ex̄ eo. de q̄. s. excōica° p̄. §. 2°. v. 21°
Quarta ē i. c. exiit. q semiat. §. itaq̄. ꝺ v
bo. sig. vꝫ ꝯ glosantes declaratiōeꝫ Ni
colai ttii sup̄ regula fratꝝ minoꝝ alit̄ q̄
sit ibi defīnatū. Item ꝯ doctores seu le
ctores q qn̄ docēt i publico ex cērta scia
uiciāt ītellc̄ꝫ dcē declaratōis. Itē ꝯ faci
entes comētū scripturas seu libellū. ul'
q ex certa scia uel delibatōe defināt in
schol' seu p̄dicāt ꝯ regulā ꝛ statū fratꝝ
minoꝝ uel ꝯ determinata seu aliq̄d de
determinatꝭ i dcā declaratiōe. Oēs. n. p̄
dci icurrūt papalē excōicatōeꝫ. quibus
cūq̄ p̄uilegiis nō obstātib⁹. ut ibi. Et ꝺ
hac excōicatōe dr̄ i sū. i additiōib⁹ sup̄
titulo. de sen. exco. ꝛ in directoria li° 3° ti
2. §. 210. cū se. Un̄ nō ē v̄isile q̄ sit r̄uoca
ta q̄d aliq uident̄ asserē. al' in p̄dcis lo
cis nō fuisset de ea facta mentio p̄ltri i
directoria q̄ ē nouissima. Et cū dicta as
sertio sit ꝯ ius coe. nō dꝫ ei fides adhibe
ri nisi de ea hēat̄ idubitata declaratio
ex̄ de fi. istru. pastoral'. Sūt ꝛ alie i cle.
Pria ē ꝯ īqsitores hētice p̄uitatꝭ. ul' alr
ꝯ hēticos hn̄tes officiuꝫ q odii. gr̄e. uel
amoris lucri. aut ꝯmodi tpalis obtētu

ꝯ iusticiā ꝛ ꝯsciaꝫ suā omiserit ꝯ quēq̄
p̄cedē ubi p̄cedēdū fuerit sup̄ hētica
p̄uitate. ac obtētu eodē p̄uitatē ipsam
uel īpedimetū officii sui alicui īponen
do. cū sup̄ hoc p̄sūpserit q̄q̄ mō uexare
Nā p̄ter alias penas p̄ q̄litate crimis
īponēdas eisdē. ep̄s aut superior suspē
siōis ab officio p̄ trienniū. alii vero ex
cōicatōis s̄niaꝫ ip̄o facto icurrūt: a q nō
p̄nt absolui nisi a papa p̄terq̄ i mortis
articulo. ꝛ tūc satisfactōe p̄missa. nullo
i hac p̄te p̄uilegio suffragante. vt i cle.
mltoꝝ. ad fi. de hēticꝭ. Scda ē ꝯ religio
sos q clicis aut laicis nō hita p̄rochial'
p̄sbri lnia spali p̄sūpserit mistrare sac̄
mētū unctōis extreme. uel eucharistie
ul' mr̄imōia solēnizare. i. solēnit̄ bn̄dicē
sꝫ glo. ut i cle. de p̄ui. religiosi. de q̄ sup̄
absolo p̄. §. 2°. v. 2° ē de religiosis. cū addi
tōe. Tertia ē ꝯ religiosos q excōicatos
a canōe p̄tq̄ i cāib⁹ a iure exp̄ssis uel p̄
p̄uilia sedis apl'ice ꝯcessis eidēꝫ. uel a
s̄niis p̄ statuta p̄uicialia ul' synodalia
p̄mlgatꝭ. seu ut v̄b utamur eoꝝ. a pēa
ꝛ clpa absoluē quēq̄ p̄sūpserit. ꝺ. cle. re
ligiosi. Et h̄ noie s̄nie ꝯp̄hēdit ois eccle
siastica cēsura. Nec obtīꝫ ista excōica
tio si religiosus absoluēt a s̄nia iudicis
ut nō. i gl. dcē cle. r̄ligiosi. Et idē nōt in
directoria li° 3° ti. 2 §. 232°. ēt si s̄nia iudi
cialit̄ eēt lata a papa. Itē in directoria
e. ti. §. 234° dr̄ q̄ si religiosus absoluit a
pctō p̄pt q̄d icurrit q̄s excōicatiōeꝫ ex
cōicatū a canōe ul' a statuto synodali l'
p̄uiciali. n̄ āt ab excōicatōe sꝫ Puil. nō
icurrit excōicatōꝫ. cū aliꝺ sit absoluē a
pctō ꝛ aliꝺ penā seu uiculū excōicatōis
r̄laxāe. Nā treq̄nt̄ p̄les r̄manētes i mor
tli pctō p̄pt q̄d erāt excōicati absoluū
tur ex cā. ex̄ ꝺ testib⁹. uēiēs 2° i fi. Sic ꝛ
excōicat⁹ ꝛ irreglarꝭ ab excōicatiōe ab
soluit̄ i irreglaritate r̄manēdo. ex ꝺ sē.
ex. cū illoꝝ. i p̄n°. Pretea si h° itelligēt
ꝺ pctō p̄pt q̄d erat excōicat⁹ sic dic. ꝺ
absolutōe a sententiis. ita dicēt a pctō.
ex̄ de deci. ad audientiā. Et q̄ꝛ p̄babilit̄
pōt religiosus factā excōicatōem p̄ sta
tuta ignorare. q̄ꝛ i fcō ꝯsistunt. ꝛ maxie
cū tal' n̄ teneat ire ad ꝯcilia ep̄alia vt

archiep̄alia. īō excusat̄ bz Guil. q2 igno
rabat sacrilegiū vel sodomitā vł furez
ī alia diocesi excōicatum. Tales. n. sniē
poti⁹ ī fcō ↄsistunt. ⁊ iō ꝓbabilr maxie
ab exēpt] ignorari pñt. ex̄ ꝺ ↄsti. li. 6. ⁊
ꝺ cle. ex. mi. ap̄lice. Sz sniaz canōis ñ lz
tali ignorāe. Et lz excōicatōez ñ icurrat
ḡuit tñ peccat ꝑ eo ꝙ pctōrē decipit ⁊
seip̄z. hec ibi. Quarta ē ī cle. i. de penis.
vbi dr̄. Si qs suadēte diabolo ī h⁹ sacri
legii gen⁹ ꝓrupit ꝙ quēuis pōtificē iiu
riose ł temē ꝑcusserit aut cepit seu bā
niuerit. vł hec mādauerit fieri. aut fcā
ab aliis rata hūerit. vł soci⁹ ī his fuēit
faciēt]. aut ↄsiliū ī his dederit. aut fauo
rē. seu scient̄ defensauēit eūdē ī ilł casi
b⁹ de p̄dcis ī qb⁹ excōicatōz ꝑ iā edcōs
canones ñ subiret. sit hi⁹ nr̄e ↄstōis au
ctoritate nō obstante q̄cunq3 ↄsuetudi
ne quā reputam⁹ approbāte sacro con
cilio poti⁹ corruptelā anathat] mucro
ne ꝑcussus. a q̄ neq̄at nisi ꝑ sūmū pōti
ficē p̄t̄q3 ī articło mort] absolui. Quin
ta ē ꝯ religiosos ⁊ clīcos seclares q idu
cūt aliq̄s ad vouēdū. iurādū. seu ꝓmit
tēdū. vt sepulturā eligāt apꝺ eoꝝ eccle
sias vł ut iā electā vlti⁹ nō imutēt. Nā
excōicatōez icurrunt. a q̄ ab alio q̄3 a se
de ap̄lica p̄terq̄3 ī mortis articło ñ pñt
absolui. ut ī cle. cupiētes. ad fi. de penis
ꝺ q̄ ēt. s. sepultura 2° ī p̄n°. Sexta ē ī cle
ḡuis. ꝺ sen. exc. ꝯ q̄. s. absolło p̄. §. 2°. ꝟ.
5⁹ ꝺ his. Septia ē ꝯ frēs miores q tēꝑe
īterdci recipiūt ad diuia officia frēs vł
sorores de t̄tio ordie bti Frācisci. ēt si
suꝑ hoc hi vł isti p̄uilegiis qbuscunq3
mūiti extiterit. Nā icurrūt excōicatōz
a q̄ ꝑ aliū q̄3 ꝑ papā ł satisfactiōe p̄mis
sa ꝑ locoꝝ ep̄os q auc̄te ap̄lica in hac ꝑ
te ip̄o iure fūgūt̄ nō pñt absolui. vt in
cle. cū ex eo. ꝺ sen. excō. Et sic ī corpore
iur] videnr̄ eē. 17. vna ī decretis. 5. ī de
cretalib⁹. 4. in sexto. ⁊. 7. in cle. Sunt ⁊
alie ī extuagātib⁹. Prima ē illa Boni
facii octaui q̄ incipit. Detestāte. ꝯ excu
terātes. demēbrātes. seu decoquentes
defunctoꝝ corꝑa ꝑ ip̄is ↄseruādis seu
deportandis ad ꝑtes alias. Nā excōica

tōez icurrūt. a q̄ absolui nō pñt ab aliq̄
q̄3 a papa p̄terq̄3 ī mort] articło. Et cor
pus sic tractatū ecclīastica p̄uat̄ sepul
tura ī odiū h⁹ agētiū. vt ibi. De q̄ ēt ex
cōicatōe dr̄ ī directoria li. 3. ti. 4. §. 22. ⁊
aliqd. s. absolło p̄. §. 2°. ꝟ. itē qcūq3 Scd̄a
ē alia silr̄ Bōifacii octaui q̄ incipit. Ex
cōicam⁹ ꝯ oēs cuiuscūz ↄditōis existāt
q aliqꝺ pactū fecerit. vł aliqꝺ ꝑuū vel
magnū ꝓmiserit. ꝓmissiōez receperit.
aut ex pacto seu ꝓmissiōe occłta vł ma
nifesta sub verb̄ gnālib⁹ vel spālib⁹ ex
p̄ssis vel ñ exp̄ssis aliqd receperit ꝺ q̄
cunq3 re ac vtilitate ꝑ aliq̄ iusticia seu
gr̄a ꝑ sedē ap̄licā obtinēda. ⁊ ꝯ ꝓmittē
tes dātes ⁊ accipiētes ⁊ ꝯ sciētes aliquē
ꝺ p̄dcis nisi ifra tres dies retulerint pa
pe vel alti ꝑ quez papa possit scire. ⁊ ꝯ
vtētes līis seu grīis sic obtēt]. Oēs eni
excōicatōez icurrūt. a q̄ ab alio q̄3 a pa
pa absolui ñ pñt nisi ī mort] articulo ⁊
qcqd ē r̄ceptū pauꝑib⁹ erogeē. nec gr̄a
valz sic obtēta: vt nō. ī directoria eo. ti.
§. 23. cū se. Tertia ē Nicolai q̄rti que ici
pit. Oli cāz. ꝯ deferētes ꝓhibita ad par
tes ifideliū. de q̄ silr̄ cū mlt] aliis ad idē
tēdētib⁹. s. saracen⁹. §. p̄. Quarta ē ꝯ re
ligiosos cuiuscūq3 ordis mēdicātiū qui
absq3 sedis ap̄lice lnia sp̄āli trāseūt ad
quēcūq3 ordiez mōachoꝝ vł canōicoꝝ
regulariū seu ordinū ñ mēdicātiū. ordi
ne cartusiēsiū dūtaxat excepto. Nā in
gressus nō valz. ⁊ tā igrediētes q̄3 recipi
ētes excōicatōez icurrūt. a q̄ ab alio q̄3
a papa absolui ñ pñt nisi ī mort] articu
lo: ut ī extua. Martini q̄nti q̄ icipit. Nā
ābitiose. fcō āno p̄ sui pōtificat⁹. 5° loco
sūt aliq̄. ꝯ simōiacos ↄdite tā a Marti
no q̄nto q̄3 ab Eugenio q̄rto de qb⁹ suꝑ
simōia 7°. §. fi. ī additōe. Sexta ē ſm ali
q̄s ꝯ eūtes ad t̄rā scāz ēt cā deuotionis
seu ex uoto sine lnia sedis ap̄lice. ⁊ ab
solutio reſuat̄ pape vel sūmo pniario
qui ēt pōt lniaz ↄcedē ⁊ absolutionem
ↄmittere: ut pz ī p̄uilegio sūmi pniarii.
Septia est ſm eosdē ꝯ laicos recipien
tes in curia romana līas ap̄licas nisi ꝑ
man⁹ pape vł bullatoꝝ vel alioꝝ qb⁹ ꝯ

omissū. z absolō reseruat̄ pape. ut pȝ in formulario cācellarie seu registro. In pcessu quoqȝ ānali curie otinēt̄ z alie. Prīa ē ō oēs hēticos z eoꝝ fautores re ceptatores ac defensores. Scd̄a ē otra oēs z singulos cuiuscūqȝ stat⁹ gd⁹ pre eminētie aut oditōis existant. q psidis hēticis arma. eqs ferꝝ. plūbū. lignami na. sal. oleū. vinuȝ. victualia. z alie que cūqȝ ad usū hoiuȝ ptinēria. aut queuis alia psidia publice vel occlte submini strāt. ac p se vel p subditos afferri faci unt vl' pmittūt. cū qb⁹ ipi hētici xpi fi deles quolibȝ ipugnare seu offēdē pñt Et ō adherētes hēticoꝝ. ac osētientes. z pstātes eisdē i pmissis qcūqȝ mō z qlit̄ cūqȝ auxiliū osiliū vl' fauorē. Tertia ē ō falsarios bullaꝝ seu lraꝝ aplicaꝝ z su plicationū graꝝ seu iusticiā otinētiū p sūmū pōtificē vel vicecācellarium seu gerētes vices aut officiū vicecācellarii scē romane eccle de mādato eiusdeȝ sū mi pōtificꝭ seu vicecācellarii. aut gerē tes officiū pdcm̄ signātes supplicatōes easdē. Quarta ē ō oēs illos q eqꝰ. arma ferꝝ. lignamia. z alia phibita deferūt saracenis qb⁹ xpianos ipugnāt. Quin ta ē ō ipedičtes seu iuadētes victualia seu alia ad usū romane curie ncc̃ia ad ducētes. vel ne ad curiā ipaȝ adducāt̄ ipediētes. z q talia faciūt vel defēdūt cuiuscūqȝ fuerit ordis pemīnētie z sta tus. Sexta ē ō oēs illos ad aplicā sedeȝ venietes z recedētes ab eadē. necnō et illos q iurisdictōeȝ ordiariā vel delega tā aliqȝ nō hñtes i eadeȝ curia remanē tes ppa auctē capiūt spoliāt z detinēt aut ex pposito vberare mutilare vel i terficē psumūt. z q fieri faciūt seu mā dāt. Septia ē ō oms illos q i terris suis noua pedagia iponūt. Forte h⁹ intelli gēdū ē qñ fit sine iusta cā vel legitima auctē vȝ sedis aplice ipatoris seu regꝭ ex de v. sig. sup qbusdaȝ. §. p. Octaua ē ō oēs illos q p se vl' p aliuȝ seu alias qs cūqȝ psonas eccliasticas vel seculares ad romanā curiā sup eaꝝ causis z nego ciis recurrētes. illaqȝ i eadeȝ curia pse quentes. aut pcuratores. negocioꝝ ge stores. aduocatos. vl' pmotores ipoꝝ vel etiā auditores seu iudices sup dcis cāis seu negociis deputatos occasione cāꝝ seu negocioꝝ hi⁹. vberāt mutilant vel occidūt aut bōis spoliāt cuiuscūqȝ stat⁹ vel oditōis fuerit. Nona ē ō oēs mutilātes vlnerātes z iterficiētes seu capiētes z detinētes seu depdantes ro mipetas z pegrios ad vrbē cā deuotio nis z pegrinatiōis accedētes z i ea mo rātes z recedētes ab ipa. z i his dantes osiliū auxiliū vel fauorē. Et subdit̄ i p cessu. Eoꝝqȝ bona ofiscam⁹. Decia ē ō oēs illos q p se vel p aliū seu alios dire cte vel idirecte sub qcūqȝ titulo vel co lore occupant detinēt ul' hostilit̄ discur rūt seu iuadūt aut occupare vl' detinē vel discurrē psumūt i totū vl' in ptem. aut q occupabūt detinebunt z hostilit̄ discurrēt seu iuadēt almaȝ vrbem reg Scicilie z Trinarie insulas. Sardinie. Corsice trā citrafaꝝ. pīmoniū bri Pe tri i Tuscia. ducatum spoletanū. Mar chie ācomitane. masse trebarie. Romā diole. Cāpanie atqȝ Maritime pui nci as z tras spāl' cōmissiōis. ciuitatesqȝ ec clesie Bonomēsē. Ferrariēsē. Beneuē. tanā pusinā. auinioñ. ciuitateȝ castelle Tudertinā z alias ciuitates z terras. z alia loca l' iura ad romanā ecclesiā spe ctātia z ptinēria. z adherentes z fauto res z defēsores eoꝝ. seu i his dātes eis dē osiliū auxiliū vel fauorē. nō obstāti b⁹ qbuscūqȝ puilegiis cuicūqȝ sub qua cūqȝ forma vboꝝ ocessis qȝ excōicari ñ possit. seu qȝ de ipo excōicatio nō itelli gat. necñ osuetudib⁹ z obseruātiis scri ptꝭ z ñ scriptꝭ. ac aliis ōriis qbuscunqȝ. Oēs pdci casus otinent̄ i pcessu Euge nii qrti fcō āno 7° sui pōtificat⁹. q inci pit. Excōicam⁹. Et ibi subdit̄. De qb⁹ q dē sniis null⁹ p aliū qȝ p romanū pōti ficē: nisi dūtaxat i mortꝭ articlo cōstitu tus possit absolui. nec ēt tūc nisi de stā do eccle scē mādatꝭ satisfactōe ul' suffi ciēti cautōe pstitꝭ. Illos āt cuiuscunqȝ fuerit pemīñtie. dignitatꝭ ordis. oditio

nis.aut statuſ.ēt ſi pōtificali uel alia q̄
uis dignitate p̄ditos.q ꝯ tenorē pñtiū
talib⁹ uel eoꝝ alicui ſeu aliqb⁹ abſolo̒
nis bñficiū ipedē ꝯ ſcō p̄ſūpſerit.excōi
catiōis ⁊ anathati ſnia inodam⁹.eiſq; p̄
dicatōis.lectōis.admiſtratōis ſacroꝝ.⁊
audiēdi ꝯfeſſiōeſ officia iterdicim⁹ hec
ibi.Undecia ē q̄ nōt̄ ƀʒ hoſt.i ſū.li.º3.ºti.
33.q.34.circa mediuʒ.vbi dr̄.Hodie p̄
ceptū ē ꝙ i lr̄is dñi pape nec i magno
nec i ꝑuo audeat qs manū apponē etiā
lr̄aʒ vnicā vl̄ pūctum unicū corrigēdo
excepti officialib⁹ qb⁹ hº ꝯmiſſū ē.Alio
qn manū apponēs ex canōe lato in cu
ria ip̄o ſcō ſniaʒ excōicatōiſ icurrit q̄ n̄
pōt ꝑ aliquē citra ſedē ap̄licā relaxari.
Duodecia ē ꝯ piratas q ſil̄r n̄ pñt abſol
ui niſi ꝑ papā ƀʒ aliq̊s.Unū ⁊ i.c.excōica
tōi.ex̄ ꝯ rap.nōt.d.An.de bu.ƀʒ Jo.an.
ꝙ pirate ſel̄ in āno excōicāt̄ ex ore pa
pe.Deciatertia ƀʒ aliq̊s ē ꝯ oēs ſciſma
ticos q ſil̄r ſūt excōicati ꝑ ꝓceſſū curie
⁊ abſolo̒ reſeruat̄ pape.Alie ſūt ex ꝓui
legiis.vn̄ ſic a fidedignis ꝑcepi igredi
ētes mōaſteria mōialiuʒ ordis p̄dicato
rū p̄t̄q; i cāib⁹ nccitati i eoꝝ ꝯſtōib⁹ de
clarati:ut ꝓ medēdo vl̄ admiſtrādo ſa
cr̄a ifirmis.ſeu ꝓ reparādis edificiis.ſi
ne lnia pape vl̄ mgr̄i ordinis p̄dicatoꝝ
excōicatōeʒ icurrūt:a q̄ abſolui nō pñt
niſi ꝑ papā vl̄ ꝑ dcm̄ mgr̄ʒ.vl̄ ꝑ illū cui
ꝯmiſſuʒ fuēit ab aliq̊ eoꝝ ut pʒ i bulla
ōdis p̄roꝝ.Itē igrediētes mōaſtēia ſcē
Clare.niſi i caſib⁹ i eaꝝ ꝯſtōib⁹ ꝯceſſis.
ſiñ lnia pape vl̄ ei⁹ cui a papa fuerit cō
miſſū.excōicatōeʒ icurrūt:ut pʒ ex bul
la Grego.noni.q̄ icipit.⁊ ſi oium.Et ho
die ei⁹ abſolo̒ pape reſuat̄:ut pʒ ex bul
la Eugenii q̄rti cui⁹ copiā ego uidi.ſūt
⁊ alie excōicatōes iuri.i.q̄ ip̄o iure irro
gāt̄.q̄ꝝ abſolo̒ pape n̄ reſuat̄.⁊ a qbus
ep̄i pñt abſoluē.de qb⁹.ſ.excōica.º p̄.§.
2.º⁊ 3.º Et ſūt aliq̄ i qbuſdā ex̄uagātib⁹
q̄ꝝ p̄ma ē Bñdicti vndecimi q̄ incipit.
Quia nōnulli.ꝯ q̄.ſ.papa.§.ſi.Scd̄a ē i
ex̄ua.Joh.22º.q̄ icipit.Scā romana.ꝯ i
ueniētes nouū ordinē ſeu religiōeʒ.ſeu
hituʒ noue religiōis aſſumētes ſiñ ſpā
li lnia ſedis ap̄lice.⁊ ꝯ ep̄os ⁊ q̄ſcūʒ p̄la
tos eis i hoc fauētes:ut pʒ ibi.Tertia ē
ꝯ abſoluentes ſine auc̄te ab aliq̄ excōi
catōe lata ex ꝓceſſu curie.ēt ſi fuerint
pōtifices.vt.ſ.§.2.º ꝟſu.oēs p̄dci.Multe
ēt alie excōicatiōes ponūt̄ i directoria
late i ꝯcilio Byturicēſi.p̄ſertiʒ i li.3.ºti.
2.§.223.cū multi ſe.Ecē āt excōicatiōes
p̄fati ꝯcilii n̄ obtinēt niſi i regno Fran
cie.ut nōt̄ ibid̄ eo.ti.§.224.º Jō ipſas h̄
ponē n̄ curo.Itē de caſib⁹ ep̄alib⁹.ſ.cō
feſſor p̄.in p̄ncipio.cū additōib⁹.

Hus clauium 2º.

q̊ ad abſolo̒nis formā ⁊ ſpālez
⁊ cōez.q̊ ad ſpālez.i.ſuꝑ excōicatōe ma
iori ſciendū ꝙ qnq; reqrunt̄.Primū ē
ꝙ abſoluēs ptātez abſoluendi hēat or
dinariā ſiue delegatā.al̄r abſolo̒ nulla
ē.ex̄ de pe.⁊ re.oīs.imo ſepe ipſe abſol
uēs remanet ligat⁹ cū ſingl̄arit̄ abſolu
to.vt i cle.religioſi.de p̄uilegi.⁊ lati⁹.i.
patebit.Secūdū ē ut ſi qs excōicat⁹ eſt
ꝓ notoria offenſa i ꝓximū nō abſolua
tur niſi p̄us ſatiſfecerit ſi pōt.ex̄ ꝯ ꝟbo
ſig.ex p̄te.p̄.⁊ nōt̄ in ſū.li.º 3.º ti.33.q.103.
ubi ēt dr̄ ꝙ ſi offenſa notoria ſit ꝯ deuʒ
tm̄ ꝯmiſſa.abſolui pōt ⁊ dʒ excōicat⁹ ēt
antēq; ſatiſfactio pnie adipleta fuerit
alioqn plerunq; nimis diu ſtaret excōi
cat⁹.Sec⁹ i offenſa ꝯ hoieʒ.Et hº p̄ſerti
obtinet qñ in aliq̊ iure exp̄mit̄ ꝙ qs n̄
abſoluat̄ niſi ſatiſfactiōe p̄miſſa.ut ex
ſup̄dcis parē pōt multis caſib⁹.⁊ in dcā
q.103.ſubdit̄.Papa tñ p̄dcā i abſolo̒ne
nō ſeruat.qꝛ icēdiarios ⁊ alios excōica
tos remittit abſolutos nulla p̄miſſa ſa
tiſfactōe mādat tñ ꝙ niſi ſatiſfecerint
i eādē retrudāt̄ ſniaʒ:⁊ iō fac̄ hoc papa
ꝑpt̄ diſtātiā.⁊ qꝛ ꝑiculū ē i mora.Dicit̄
āt iiuria notoria ſiue manifeſta qō idē
ē q̊ ad hoc.ut i.d.c.ex ꝑte.ꝯ ꝟbo.ſigi.qñ
offēſa nō fuerit ꝑ ꝯfeſſionē vl̄ legitiaʒ
ꝓbatiōeʒ ſeu rei euidētiā q̄ nl̄la poſſit
tergiuerſatōe celari.ex̄ ꝯ ꝟb.ſig.cū oli
Qō ſi excōicat⁹ nō pōt ſatiſfacē i totū
vl̄ in ꝑtē dʒ abſolui.recepta ab eo p̄us
idonea cautōe.ꝙ ſi ad pinguiorē fortu

nã deueneĩt satisfaciat.ex̃ de solu. Odo
ardus.ubi dic̃ glo. ꝙ cautio idonea dici
tur p pignora vel fideiussores. q̃ si nõ
potest fieri dꝫ p̄stare quaꝫ pot. iurato
riã. Et idẽ ẽt iportat cũ dr̃ sufficiẽs cau
tio. vt i. d. c. ex pte. ꝛ ibi glo. Et i. d. c. patꝫ
ꝙ sibi cautõe p̄stita absolui dꝫ excõica
t⁹ qñ ẽ offẽsa dubia. vl' qñ qs excõicat⁹
ẽ p ↄtũacia. Et lꝫ qs sIñ dcã satisfactõe
vl' cautõe absolui ñ debeat: si tñ fuerit
absolut⁹ absol'o tenꝫ: sꝫ peccat eum ab
soluẽs siñ iusta cã ꝫ glo. Ray. ꝛ i sũ. li°
3°. ti. 33. q. 112. ꝛ sup̃ absol'o 4°. q̃ pot itel
ligi verꝫ nisi i aliq̊ iure pticulari aliud
sit expressuꝫ sicut patet in excõicatio
nẽ ex pcessu curie. de q̊. s̃. c. prio. §. 6° si
milit ẽt i aliq̊ casu ipotẽs satisfacẽ non
dꝫ nec pot absolui añ satisfactiõeꝫ pre
terꝙ i mortis articl'o. ut i cle. volẽtes. d̃
heretꝭ. nec valꝫ remissio. Tertiũ est ꝙ
excoicat⁹ dꝫ iurare stare mãdatis illi⁹
qui uult ꝛ pot eũ absoluẽ. ut ex̃ de sen.
exco. ex tenore. Et sic iurabit stare mã
datis sacr̃m p̄stantis. Et ideꝫ iportat si
iuret stare mãdatis eccl'ie siue iudicis
siue ꝙ parebit iuri. q̃ notat in sum. in
dicta. q. 103. ubi subiungit. Recta tñ for
ma iuramẽti ipsius absoluẽdi ẽ. vt dic̃
Laurꝭ. ꝙ stabit mãdatis eccl'ie. Idẽ di
cit glo. Ray. Sed Hos. magis approbat
ꝙ iurꝫ stãe mãdatꝭ p̄lati l' iudicꝭ q̃ id
dicit eẽ q̃ ecclesie hec ille. Ex quo oia
p̄dcã ideꝫ iportãt clari⁹ ꝛ tuti⁹ vr̃ ꝙ ab
soluend⁹ iuret stare mãdatis illi⁹ q ipꝫ
p tunc ẽ absolutur⁹. q dicet excoicato.
Iura ꝙ pareb mandatis meis. dcõ. c. ex
tenore. ubi hoc clare mõstrat. Et vr̃ iu
randũ sup sancta euangelia dei ꝫ In
no. i. c. ꝛ si xp̃s. de iureiuran. ubi dicit ꝙ
nulla vel modica dr̃ia sit siue iuret qs
super scã dei euangelia siue sup relig
as siue tñ dicat pmitto i fide mea. Tñ
i his q̃ in iure p̄cipiunt. ut est iuramen
tũ testis ꝛ calũnie sp iurandũ ẽ sup scã
euangelia. s̃. de iura. calũ. c. vltꝭ. ꝛ. xi. q.
i. testimoniũ. Et idẽ dicit de oibus aliis
iuramẽtis que a iure uel a iudice uel a
ptibus ex necessitate deferunt vel si p
tes promiserint iurare nulla forma di
stincta. hec ille. Et vr̃ ꝙ debeat iurare
tactis euãgeliis. nisi ab epo q iurat tñ
ppositis ꝛ nõ tactis euãgeliis. d. c. fi. de
iura. calũ. Et lꝫ Hosti. dixerit iuramen
tũ eẽ de sub̃a in tñ ꝙ sine illo nõ tenẽt
absolutio tñ glo. in. c. cum desideres. ex̃
de sen. exco. dicit ꝙ absolutio tenet. lꝫ
nõ debeat excõicat⁹ sine iuramento ab
solui. Et hoc tenẽt cõiter doc. ut patꝫ ex
ibi notatis p dñꝫ An. de bu. ꝛ nõt in. d.
q. 103. in sum. ꝛ sup̃ absolutio 5°. Immo
ẽt iuramẽtũ ñ dꝫ dari illi q p̄sumit nõ
suare: ut colligr̃ ex rõe. c. ex tenore. ꝛ ex
ibi nõtis p glo. ex̃ de sen. excõi. Et h° ẽt
tenꝫ Ray. ut ẽt nõt i sũ. li°. 3°. ti°. 33. q. 115.
Uñ nec sel' piurꝭ neqꝫ pueris añ pubta
tis annos p̄standũ ẽ. 22. q. 5. paruuli. ꝛ. c.
honestũ. De maiorib⁹ aũt pueris relin
quendũ est arbitrio iudicꝭ vtrꝫ sint ta
les qui iurare debeant uel nõ. ut ꝛ nõt
i sũ. eo. ti. q. 104. Quartuꝫ est debit⁹ mo
dus. Uñ de sen. excõic.. a nobis 2° dr̃. Ab
sol'onis forma seruet. ꝛ fiat cum pn̄iali
p̊s. ꝛ tã orõne dñica q̃ꝫ alia ↄsueta. Et in
telligit de p̊s. miserere, uel cum alio pe
nitẽtiali ꝫm glo. Ray. ut ꝛ nõtur in dcã
q. 103. ubi ẽt dr̃ ꝫm Hostiẽ. ꝛ Ray. ꝙ ho
nestuꝫ ꝛ ↄsuetũ ac tutũ est ꝙ fiat hoc
mõ. Et expoliabitur excõicatus uestib⁹
ꝛ ponat se añ ianuas ecclesie pstratuꝫ
uel flexis genibus corã illo q eũ absol
uere dꝫ q absoluens tenebit ꝟgas uel
corrigias i mãib⁹. ꝛ dicẽdo p̊s. miserere
mei de⁹ ꝟberabit eũ pcutiẽdo sel' in q̊
libet ꝟsu uel magꝭ uel min⁹ vl' leui⁹ ꝛ
acri⁹ ꝫm q̃titatẽ ↄtumacie Et p⁹ p̊s di
cat. gl'ia pri ꝛc̃. kyriel'. xp̃el'. kyriel'. pr̃ nr̃
Et ne nos. Saluũ fac seruũ tuũ uel an
cillã tuaꝫ vel seruos tuos vel ancillas
tuas si plures sunt. Nihil pficiat inimi
cus i eo ul'ea uel eis. Esto eis vl' ei dñe
tur. for. a facie iimici. Domie exa. ꝛ cla.
Dñs vob. ꝛ cũ. Orem⁹. De⁹ cui ppriũ ẽ
misereri sẽp ꝛ parcere suscipe depreca
tõeꝫ nr̃aꝫ. ꝛ hũc famulũ tuũ queꝫ excõi
cationis cathena constringit. miseratõ
tue pietatꝭ absoluat. p xp̃m dñm nr̃m.
Dicat postea auctoritate dei oipotentꝭ

ac beatorum Petri ꝛ Pauli. ꝛ ecclesie sancte sue ꝛ nostra absoluimus te a tali sententia ꝛ restituim⁹ comunioni ꝛ partipationi ecclesie ꝛ oium fideliū ꝛ ecclesiasticis sacr̄is. Idez dr̄ in directoria. li. 3. ti. 5. §. 27. nisi ꝙ ibi ponit̄ ꝙ potest dici dcā oro. de⁹ cui ꝓpriū ē. uł oro pr̄a q̄s. de q̄. i. Itez pōt quis sił ꝛ seł absolui a plibus excōicationib⁹ ſm Ray. ut nōtur i sū. li. 3. ti. 33. q. 120. ubi dic̄ ꝙ absoluens si hȝ ptātem dicē pōt. Absoluo te ab oibus excōicatōibus his q̄s cōfessus es. ꝛ ab his q̄s non hēs i memoria ii q̄ forte sunt. Et glo Ray. sup ꝟbo i memoria. dic̄ ꝙ q ipetrat absolōnē a papa uel a legato. caute facit si se facit absolui ab oibus excōicatōib⁹ ꝛ peccatis de qb⁹ non recolit: qꝛ tunc si postea recolit de aliquib⁹ nō tenet̄ iteꝝ absolutōem ipetrare. lȝ de pctō teneat̄ si sit mortale ꝯfiteri. Itē vt nōtur in dcā. q. 103. i forma absolutōis illi⁹ qui solenniter anathematizatus ē ab ep̄o p̄dicta mł̄to forti⁹ sunt obseruāda ꝛ plra alia vt pȝ. xi. q. 3. cū aliqs. vbi dr̄ ꝙ si excōicatus vel anathematizat⁹ pnia ductus veniā postulet ꝛ emēdatiōeȝ ꝓmittat ep̄s q eū excōicauit añ ianuas ecclesie venire dȝ. ꝛ. 12. presbyteri cuȝ eo q eum hinc inde circūstare debēt. Et si ille terre ꝓstrat⁹ veniā postulet ꝛ de futuris cautelā spondet: tunc ep̄s apprehensa dextera in ecclīaȝ illū itroducat ꝛ coionē ei xp̄ianaȝ reddat. ꝛ. 7. p̄s pniales decātet cū istis p̄cib⁹ kyrieł. pr̄ nr̄. saluū fac ꝛc̄. oro. Presta q̄sumus dn̄e huic famulo tuo digne pnie fructuȝ. vt ecclīe tue scē a cuius integritate deuiauerat peccādo admissoꝝ suoꝝ veniā ꝯsequēdo reddat̄ inoxius. p dn̄m nr̄m Jesum xp̄m filiū tuū. Et ſȝ Hosti. i dcā. q. 103. ē sciendū ꝙ i p̄cib⁹ seu orōnib⁹ p̄missis q̄s facit sacerdos an̄q̄ excōicatū absoluat nō intelligit̄ ꝑticipare ei i orōne ꝯ̄ iura ēt si ip̄e excōicatus rn̄deat. qꝛ non fiunt hec i fauorē carnalē vel tꝑalē excōicati. ſȝ poti⁹ ꝓpter saluteȝ aīe vt reconciliet̄ ecclīe. Un̄ talis sacerdos i hoc non peccat. ex̄ eo. cū volūtate. ꝛ. 23. q. 4. qui peccat. Predicta aūt solēnitas nō requirit̄ in absolutione a minori excōicatione. ex̄ eo. nuꝑ. In maiori aūt lȝ sine cā omitti nō debeat. tn̄ ꝛ si omittat̄ absolutio valet. Un̄ glo. in dcō. c. cuȝ aliqs. dicit ꝙ cū qs possit simplici ꝟbo excōicāi. ex̄ d̄ eo. q re. or. fur. c. p̄. sic ꝛ siplici ꝟbo pōt absolui. ex̄ de re. iur]. ois res. Et ad hoc ēt facit qd̄ dr̄ in sum. li. 3. ti. 33. q. 112. ſm glo. Ray. vȝ ꝙ siquis absoluat etiā ipenitentē ꝛ ignoranteȝ ꝛ abn̄teȝ lȝ non debuerit facē tn̄ absolutō ualet. Et in dcā q. 103. dr̄ etiā ſm Hosti. ꝙ nō oia supradicta sunt de subā. imo de bn̄ eē ꝛ ad instructōem simpliciū sacerdotū hec scripta sunt. ubi ēt dr̄ ſm glo. Ray. ꝙ si mandat papa vel legat⁹ aliquē absolui in forma ecclīe etiam illa omissa tenet absolutio. Nec. n. sic mandat̄ absolutio sub ꝯditōne vt sic demū hēat ptātem absoluendi si seruauerit formā. ſȝ duo mandantur. s. ꝙ absoluat ꝛ ꝙ formā ecclīe seruet. Et q̄uis iuramentū omittat siue scient̄ siue ignorāter tenet absolutio dūmodo dicat. Absoluo te ab ista excōicatione vel equipollentia ꝟba sine quib⁹ non dat̄ absolutio nisi a papa qui salutando pōt excōicatuȝ absoluere. sicut ꝛ p̄nceps sola voluntate pōt manumittē. L. d̄ manumis. cū apud. hec ille. Licet papa possȝ p̄dcō mō absoluē. tn̄ non p̄sumit̄ sic vt̄ siłr absoluē nisi clare aliquid ostendat̄ vt in cle. si. de sen. excō. Item qd̄ dic̄ glo Ray. de omissione iuramenti idē etiaȝ intelligit̄ de omissione alioꝝ: vt clarius pȝ in sū. eo. ti. q. 112. de quo. s̄. dictum est. Omissio igitur dicte solennitatis regularit̄ non viciat absolutionem. licȝ non debeat omitti sine causa. Ex causa aūt sic. puta siquis esset excōicatus secrete. Nam per dictam solennitateȝ non debet peccatum secretuȝ deduci in publicum contra id quod p̄cipit̄ in. c. ois. ex̄ de pe. ꝛ remis. Item quando prelatus viderit dictam solennitateȝ non seruare expedire ad proximi salutem. Unde ſȝ Tho. ꝛ Al. ꝛ in sum. eo. ti. q. 113. ēt iuit⁹ ab excōicatōe p̄t absolui. ꝛ q̄nȝ manēte

ꝯtumacia pōt aliquis discrete excōica
tionē iuste latā remittere si viderit sa
luti ei⁹ expedire īcui⁹ medicinā excōi
catio lata ē. Itē iusta cā pōt eē infirmi
tas.tū qꝛ multa ex p̄dcis seruari nō pos
sent.tū ēt qꝛ saluti infirmi posset qñqꝫ
magis expedire dcām solennitatē non
seruari.tūc.n.nō deberet seruari nisi ī
aliquo cāu ꝑticulari iūs aliud exp̄mat
sicut pꝫ in ꝓcessu curie.de q̊ sup̄. Quin
tū est ꝙ absoluto fiant mādata iusta
ꝛ rōnabilia.al' posset appellare.ar.ex̄ ꝺ
pac.c.fi.ꝛ de app.vt debitus.ꝛ nōtur in
dcā.q.ioꝫ. Precipue aūt iniungenduꝫ ē
excōicato a canōe vt de cetero nō faci
at illud ꝓpter qd̄ fuit excōicatiōe liga
tus.i.ꝯ illū canonē nisi i casibus a iure
ꝯcessis.ex̄ eo.ex tenōre. Et sigs fuit pro
pter spāle īpedimētum absolut⁹ iniun
getur ei ꝙ illo cessante sine negligen
tia se repñtet ei a q̊ fuerit absoluēdus
mādatū ei⁹ sup his ꝑ quib⁹ excōicat⁹
fuerit hūilit' recepturus ꝛ satisfactur⁹
ꝓut iusticia suadebit. ex̄ de sen.excōi.
eos.li.º 6º ꝛ nōtur in sum.li.º 3º ti.33.q.i5.
Itē defunct⁹ i excōicatione si in eo ap
paruerint signa pn̄ie poterit ēt p⁹ moꝛ
tē absolui ab eo vel de eius auctoꝛita
te a q̊ fuerat in vita absoluēdus.ex̄ eo.
c.a nobis.2º. Et si de fcō fuerit i cimitēio
sepult⁹ non exhumabit': sꝫ si alibi sit se
pultus exhumabit' ꝛ postea absoluet'.
vt dicit glo.in dcō.c.a nobis.ꝛ demū in
cimitēio sepeliet'. Poterūt ēt ossa ꝛ coꝛ
pus si sunt sup terrā.vel sepulchꝛuꝫ si
sint in sepulchꝛo ꝟberari.sicut fit circa
viuos ꝛ absoluet' cuꝫ oꝛonibus sicut vi
uens.dicto.c.a nobis.ad fi.ꝛ nōtur i sū.
eo.ti q.i2i. Quo ꝟo ad formā absolutio
nis cōeꝫ vꝫ qualit' sacerdos dꝫ absoluē
cōiter sibi cōfitētes.aduertendū sꝫ Al.
ꝛ in sū.li.º 3º ti.33.q.89.ꝙ dꝫ dici sub mō
īdicatiuo ꝓpter sacri certitudinē. Pre
cedens aūt depcatio ē de bn̄ eē ꝛ nō de
eē sacri. Vñ cōit' dr̄ sic.dñs te absoluat.
ꝛ ego te absoluo a pctis tuis in no.pa.ꝛ
fi.ꝛ spi.san.amē. Tho.ēt ꝯcoꝛdat. Dicit
eni ꝙ de suba foꝛme ē. Ego te absoluo

sꝫ premittit' oro. Misereatur tui omni
potēs deus ꝛc̄.ne effectus sacramēti i
pediatur ex parte penitentis. Item qꝛ
sacerdos nō ꝓpa auctoꝛitate absoluit
sꝫ q̄i minister.ꝯuenient' aliqd apponit
qd̄ ꝑtinet ad p̄mā auc̄teꝫ.s.dei.ut dicat'
Ego te absoluo in no.pa.ꝛ fi.ꝛ spiri.san.
Amen.vel ꝑ ꝟtutē passiōis xp̄i. uel au
ctoꝛitate dei. Quia tñ hoc non ē det'mi
natū ex ꝟbis xp̄i sicut ī baptismo talis
appositio relinquit' arbitrio sacerdotis
Itē ɓm Tho.ꝛ in sū.eo.ti.q.90. īpositio
manuū sacerdotis nō requirit' in sacr̄o
pn̄ie qꝛ non oꝛdinat' ad ꝯsequendā ali
quā gr̄e excellētiā sꝫ magis ad remissio
nē pctōꝝ. Vñ magꝭ in hoc sacr̄o ꝯpetēt
crucis signatio i signū ꝙ ꝑ signū crucꝭ
xp̄i remittunt' pctā ꝛ tñ nō est de neces
sitate sacri.hec ille. Itē sꝫ Tho.in q̇daꝫ
q̄ōne de quolibꝫ.ꝛ i sū.li.º 3º ti.34.q.iio.
laudabit' i ꝯfessione a sacerdote adiici
tur. Quicqd boni fecerꝭ sit tibi i remis
sionē pctōꝝ.qꝛ op⁹ qd̄ fit ex iniūctōe sa
cerdotis dupl'r valet penitēti.vꝫ ex vi
oꝑis.ꝛ clauium.ꝛ magis valet ad expi
andū pctā ꝙ̄ si ex ꝓpꝛio motu idē op⁹
homo faceret. Et eadem ratōne Ray.ꝛ
Host.dicūt vt ponit' eo.ti.q.io8.ꝙ cau
te ꝛ discrete sacerdos post iniunctā pe
nitētiā dicit penitenti ꝙ oia bona q̄ fe
cerit ꝛ oia mala que sustinuerit. ei ꝓfi
ciant ad salutē.ꝛ pro pn̄ia hec oia iniū
gat. Oia ergo p̄dcā sunt de bn̄ esse.ꝛ de
suba ē. Ego te absoluo.non forma u'l oꝛ
do ꝟboꝝ.cuꝫ nulla scripta uel de certo
sit statuta ɓm ꝟboꝝ effectus.ut ex pre
dictis colligi pōt. Itē ad hec ꝟba absol
uo te dꝫ addi illd̄ sup quo absolutio de
terminat'.vꝫ ab hac excōicatione maio
ri vel minoꝛi.ab una.vel a pluribus sꝫ
ꝑtātem absoluentis.ꝛ ɓm ꝙ ei ɓm deū
visum fuerit expedire. Sed tutius ē in
cōi absolutione non expꝛimere nisi de
minoꝛi. Naꝫ incauta absolutio a maio
ri excōicatione potest aliquod pericl'o
sum inducē.vt in cle.religiosi. de p̄uile
gi. Post absolutionem ab excōicatiōe
potest absoluens si ꝑtāteꝫ habeat ꝛ ei

videbit expedire dicē. Et dispēso tecū sup hac vl' sup his irregl'aritatib' ꝛc. ꝛ dicē. Iteruz absoluo te ab hoc pctō vel his peccatis. seu ab oibus peccati tuis. ſm limites sue ptātis ꝛ scdm ꝙ necessitas reqsierit. Forma igit absolutionis cōis pōt eē ita scripta vel equipollens. Misereat tui oipotēs deus. ꝛ dimissis oibus peccatis tuis pducat te ad vitaz eternā amen. Indulgentiā ꝛ absolutionē oium peccatoꝝ tuoꝝ tribuat tibi oipotens ꝛ misericors dñs. amen. Dñs nr̄ Jesus xp̄s per suā piissimā miaz ꝛ sanctissimaz passionem te absoluat. ꝛ ego auctoritate ipius qua fungor inquātū possuz ꝛ debeo absoluo te ab oi vinculo excōicationis minoris si teneris. ꝛ restituo te scis sacris ecclesie si indiges. Iterū absoluo te ab omnibus peccati tuis confessis ꝛ oblitis. mortalibus ꝛ venialibus. ꝛ circūstantiis eoꝝ quocunqꝫ ꝛ qualitercūqꝫ offendisti deū creatorē tuum aiam tuam. ꝛ pximū tuuz. Oia bona q̄ fecisti ꝛ facies ꝛ aduersa q̄ sustinuisti ꝛ sustinebis sint tibi i pniaz ꝛ remissionē pctoꝝ tuoꝝ ꝛ in augmentū gratie diuine. in noie patris ꝛ filii ꝛ spiritus sancti. Amen.

Uxor. Utꝝ vir possit irritare vota vxoris. hēs. s̄ votū 3º. §. ꝑ. p totū. Utrū vxor possit facere elyam sine licentia viri. s̄ elya 2º §. 3º.

Utꝝ vxor i 2º mr̄imonio possit de reb' cōib' puidere filiis ex pº mr̄imonio. R' ſm Guil. Si filii pdci nō hn̄t aliq̄ actōem ꝯ mr̄em. nō pōt illa ꝯ phibitionē mariti aliquid eis dare. Sꝫ si habēt actionem contra matrem. vt quia obligata ē eos alere cuz sint impuberes. uł qꝛ ambo coniuges possident bona illoruz. uel ex alia iusta cā. maritus quidē tenet eos alere. qꝛ mater cū suis oneribus ad maritū trāsiuit ſm aliquoꝝ cōsuetudinē. Sed tñ qꝛ maritus habꝫ administratōem. uxor ꝯ illi' phibitionez non debet eos alere nisi in extrema necessitate. Potest tamē pcurare ꝙ maritūs ad hoc p iudicē ꝯpellat. A. Jo in sum. li. 2º ti. 8. q. 29. ubi ꝛ addit ſm eū. Guil. Si aūt filii nullā habent actōem ꝯ mr̄em. nō tenet marit'. nec illa debꝫ contra phibitionē eius aliquid eis dare. Formare tñ pōt in dubio sibi largā ꝯsciam. hec ibi. Et hoc de rebus cōibus ubi est cōsuetudo ꝙ maritus hēat illorū administratiōem ꝛ nō vxor. ubi ꝯo nō est talis ꝯsuetudo. posset vxor sicut ꝛ maritus. cū i re cōi qlibet habeat ius eqle. ff. p socio. p to. De reb' ꝯo mariti claꝝ ē ꝙ non potest dare ꝯ eius uolūtatē nisi in extrema necitate alit ꝯmitteret furta: ut. s̄. furtum. i pncipio. B.

Quid si uxor dñs uiꝝ pdigum celat aliquid de reb' cōibus cū uiro: R' ſm Guil. Si bona fide hoc faciat ut sibi ꝛ uiro loco ꝛ tpe puideat q eas male cōsumeret non peccat nec tenet obedire uiro si phibeat. aut sibi tradi petat. cū in tradendo iuuaret eum ad peccatuz. A. Idem in sum. eo. ti. q. 30. B.

Utꝝ vxor teneat seq viꝝ q̄cūqꝫ ineritꝫ R' ſꝫ Guil. vir tūc tenet vxorē seq qn̄ ex necia cā abest: sꝫ vxor tenet seq viꝝ ex q̄cunqꝫ cā recedat. s. domiciliuz transferēs: nisi vellet eā trahē ad peccatū: ex̄ de diuor. que sūt. Sec' tñ si eēt vagabūdus. 34. q. 2. si qs necitate. Idē Ber. ꝛ Hosti. Et addit Hosti. ꝙ in voto vltramarino vxor pōt seq viꝝ vł remanē si voluerit: sicut etiā in oi itinē volūtatis cū pposito fuertēdi. Sꝫ vbi trāsfert domiciliū pcise tenet euꝫ seq. 13. q. 2. vnaqꝫ. Et facit ad hoc s̄. votuꝫ 3º §. plt. ꝛ se. A. Idē in sū. li. 2º ti. 2. q. 51. Et addit ſm Hosti. ꝙ si aliq̄ mulier h' pacto vł ꝯditōe vł mō det alicui i vxorē ꝙ sp insil' debeāt morari ꝛ i certo loco forte i domo amicoꝝ ipius mulieri pactū seruādū ē. In traditōe. n. rei sue pōt qlibet qꝺ vult pactum apponere nec ē ꝯ legē: imo potius ſm legē: qꝛ sic morari debēt. 4. q. 2. si qs necitate. Et sic dico pactū seruādū: nisi aliq̄ necitas supueniat q̄ ipediēte nō posset marit' cōmode remanē: puta ppt inimicitias

capitales:infirmitatē aeris:vel aliud
sile:qđ arbitrio iudicis cōmitto.tūc.n.
vxor seqtur vir ne adulteriū cōmitta
tur.qꝛ tunc pactū ꝯ legē inciperet esse
ar.iz.q.2.vnaqueqꝫ.Itē aduertendū ꝙ
glo.in dicto.c.vnaqqꝫ.dic̄ ꝙ vxor nō te
netur seq vir vagabūdū nisi sciēs eū
talē eē cū cū eo ꝯxerit.qꝛ tunc tenetur.
Qđ intelligēdū ē qñ vagat̄ ex aliq̄ ho
nesta cā.⁊ nō al̄r:vt sentit glo.i dicto .c.
sigs nccitate.qꝛ cū vagās peccaret nō
eēt ei i pctō ꝯsētiendū.22.q.2.faciat. Et
hñ facit.ff.de opi.li.l.qđ nisi.vbi pz ꝙ li
bert⁹ nō tenet̄ seq patronū vagabūdū
ad ꝓstādū ei opas. B .Vtꝝ liceat viro
occidē adulterā:hr̄ s̄.ipedimētū 8°.§.p.
⁊ fi.⁊ s̄.lex.§.6°.v.4°

¶ Vtꝝ magis peccet occidēs vxorē q̄ꝫ
mr̄em:R°bm Pe.i 4°.Simplr̄ maius
peccatū ē occidē mr̄em q̄ꝫ vxorē: quia
magis repugt̄ nāe.sed tn̄ q̄ ad aliquid
maior pena iponit̄ occidenti vxorē:eo
ꝙ maior ē ꝓnitas ad ei⁹ occisionē.Jđ
nōtur.33.q.2.admonere. A .in glo. su
ꝑ vbo existimes.Et idē nōt i sū.li°.4°ti
9.q.10. B .Quid si uir q petit uxorē ē
suspectus ꝙ uelit eā occidē.uide.s̄.ma
trimoniū 9°.§.2°.⁊ fi.De redditōe debiti
quere supra debitū cōiugale. Item de
mr̄imonio q̄re sup̄ mr̄imoniū.cū adiū
ct].Itē de ipedimento mr̄imonii q̄re.s̄
ipedimētū.cū suis additōibus.

Pūs xpian⁹.De fide xpia
na uide supra fides
Qūo xpianus se debeat hr̄e
erga iudeos supra iudeus p.§
2°.Et qūo erga saracenos supra sarace
nus.Qđ xpus idem q de vgine natus
⁊ pro nobis passus est in sacro euchari
stie ꝯtinet̄ supra eucharistia.p.§.5°.An
noie xpi possit fieri baptismus sup̄ ba
ptismus p.§.2°

Pocrisis vtꝝ sit pec
catuz mor
tale?R° bz Tho. scd̄a secū
de.q.cxi. Si ipocrita dicet̄
ille cuius intentio fert̄ ad duo.s.ꝙ non
curet sanctitatem habere:sed solū san
ctus apparere.sicut consueuit accipi i
scriptura sacra.sic manifestuz ē ꝙ pec
catuz mortale est. Nullus enim totali
ter ꝓuat̄ scitate nisi ꝑ peccatū mortl̄e
Si aūt dr̄ ipocrita ille qui intendit sita
re scitatē aq̄ deficit ꝑ pctm̄ mortale.nō
sꝑ illa sil̄atio est ei pctm̄ mortale.qđ di
scernēdū est ex fine.q.s.si repugnat ca
ritati dei uel ꝓximi erit pctm̄ mortale
puta cū sil̄at scitatem ut falsam doctri
nā disseminet.uel ut adipiscat̄ ecclesia
sticam dignitatē indignus uel q̄cunqꝫ
alia bona tpalia in quibus finem cōsti
tuit.Si vo finis intentus nō repugnat
caritati erit peccatū ueniale. puta cū
aliquis in ipa fictōe delectat̄.de q̄ phs
dicit 4°ethicoꝝ ꝙ magl] vr̄ uan⁹ q̄ꝫ ma
lus. A .Con.Guil.⁊ addit dicēs.ꝙ cū
aligs sil̄at scitatē quā nō hz ut aligd ei
det̄ ꝓpt̄ hoc.sic illi de qb⁹ dr̄ Math.23
ue uob scribe ⁊ pharisei q comedit] do
mos uiduaꝝ ⁊c̄.pctm̄ mortale est.qꝛ ra
pit qđ debet̄ scō:qꝛ qđ dat̄ ei datur in
noie iusti.Itē qñ talez sil̄ationem facit
ex insatiabili auaritia.Si aūt aligs ꝓ
sua necessitate sil̄at ampliorez indigen
tiā q̄ꝫ hēat:nō est pctm̄ mortale.sicut fa
ciunt illi q cōiter trutāni uocantur. De
his enim dicit Chryso⁹ ꝙ talis sil̄atio
potius est culpa diuitū q̄ꝫ sit culpa pau
peꝝ qui ex sua indigentia ad hoc ꝯpel
lunt̄. B .Contingit tn̄ qñqꝫ ꝙ aligs
sil̄at perfectionem scitatis que non est
de necessitate salutis.Et tal̄ sil̄atō non
sꝑ ē cū pctō mortali.Et uide.s̄.sil̄a°. A
Et ibi pz ꝙ qñqꝫ ē sine pctō. B.

Ronia Uide supra i
littera.J.

Strio Uide supra i
littera.H.

Elus quid est? Rn°
bm Tho. secūda
scd̄e.q.36.Zelus dr̄ ꝓp̄e qñ
aliquis tristat̄ de bono alterius non ex
eo ꝙ ille hz.sz ex eo ꝙ sibi deest bonuz
quod ille habz ut dicit phs 2° ethicoꝝ.

Et si iste zelus sit circa bona hõesta lau
dabilis est fm illud .i. Cor. 14.° Emula
mini spũalia. Si aũt de bonis tpalib'
.s.q homo tristet qr temporalia desũt
põt eẽ cum peccato. sicut pz supra aua
ritia. §. p̊. Si vo aliquis dolerz de bono
alterius inquantum alter excedit ipm
in bonis. tunc est inuidia. ut dictum est
supra inuidia. §. 2.° A. Zelus etiaz ca
pit p feruore seu ɔmotione diuine ca
ritatis ps. 68.° Zelus domus tue come
dit me. Et h zelus me fratrẽ Nicolauz
de ausmo ordinis minoz indignũ p ali
quali simpliciorz subsidio ad h' supple
mẽti ɔpilatõez cõmouit: quod fauente
dño nr̃o Jesu xp̃o excepta tabula ca
pitulorz z abbreuiaturarũ z rubricarz ex
pletũ est apud nostrz locũ ppe Medio
lanũ sancte Marie de angelis nũcupa
tũ z vulgarit sancti angeli. M.CCCC
LXXiiii.° Nouẽbr. 28. die sabbati primi
ante aduentũ hora quasi sexta. Et oĩa
que in eo ac ceteris opusculis per me
ɔpilatis ɔpilãdis ve incaute seu min'
perite posita ɔtinent. peritorz z p̃sertiz
sacrosancte eccl'ie submitto correctõi.

Laus Deo.

BIBLIOTHECA UNIV. JAGELL. CRACOVIENSIS

Incun. 234
Bibl. Jag.

Primũ ꝯsiliũ dñi Alexandri de Neuo
Uincentini iur] vtriusq̧ doctor] cõtra
iudeos fenerantes.

In noĩe dñi nr̃i iesu xp̃i eiusq̧ glo
riosissime mr̃is virginis Marie.
gloriosi doctoris Hieronymi: ce
teroꝝ doctoꝝ ecclesie totiusq̧ celestis
curie. Amen.

In casu in q̊ reqsit᷒ fui vt cõsi
liũ edã sola dubia designabo:
q꞉ ex ip̃is ꝯp̄hẽdet̃ casus figu
ratio. Quinq̧ gᵒ sũt dubia.
Primũ an peccent iudei fene
rãdo xp̃ianis. Scd̃ꝫ. An eccl'a
de hᵒ pctõ se dẽat ipedire. Tertiũ. An
ecclesia dẽat tolerare vl ꝯsentire huic
pctõ ꝑpt̃ mai᷒ malũ vitandũ vel ꝑpt̃
mai᷒ bonũ qḋ exinde ꝓuisit seq sperat̃
Quartũ. An p̃ncipes secl'ares vel cõi
tates vel ꝯcilia ciuitatũ possint iudeis
dare lñiaꝫ fenerãdi. l' cũ iudeis possint
pacisci vt fenerent̃ xp̃ianis cã maioris
mali vitãdi: vel boni qḋ exide seq põt.
ꝛ an ꝑpt̃ hoc icidãt i penã cle. vnice. de
vsuris ꝛ. c. i. eo. ti. liᵒ 6ᵒ ꝛ i alias penas i
iure exp̃ssas. Quintũ ꝛ vltimũ. An pa
pa ex cãis p̃dcis possit ꝯcedẽ cõitatib᷒
vel ciuitatib᷒ vt ex dispẽsatiõe ap̃lica
cõducant iudeos ad fenerãdũ faciẽdo
cũ eis pacta ꝑut ꝯsueuerunt.

Primũ dubiũ.

Gloriosissimi redẽptoris noĩe
repetito. q̊ ad p̃mũ dubium. s.
an iudei peccẽt fenerãdo xp̃ia
nis. Btũs Tho. scd̃a sd̃e. q 78. arti. p̊. ꝛ
oẽs theologi tenẽt ꝙ sic. Idẽ tenet Ho
sti. i sũma de vsur]. §. an aliquo casu. ꝟ.
8ᵒ. Idẽ tenet Jo. an. i. c. ꝯquest᷒. de vsu
ris. Idẽ tenet Bur. Lardi. ꝛ cõiter oĩs
doctores in. d. c. cõquest᷒. Idẽ tenet Ar
chi. ꝛ Jo. ḋ fantuciis. i. c. ab illo 14. q. 4.
ꝛ Ray. in sũma de vsuris. ꝛ ẽ cõis opio
theologoꝝ ꝛ canonistaꝝ. Sꝫ aliq docto
res nr̃i tp̃is nescio q̊ sp̃u ducti nõ sunt
veriti consulere ꝙ iudei absq̧ peccato
possint vsuras recip̃e a xp̃anis. Nec se
ab hoc retraxerũt ꝑpter auct̃e theolo
goꝝ ꝛ canõistaꝝ q s̃t sũme auct]. cũ eoꝝ
dcã vt autẽtica i iudiciis allegent̃. ꝛ fm
ip̃a cãe decidant̃. Et qbusdã falsis rõni
b᷒ inheserũt dicta maioꝝ ꝛ doctoꝝ non
sequẽtes. Dicũt. n. iudeos licite fenera
ri christianis. ꝛ allegant Deutᵒ. 23. c. vbi
Moyses dicit. Nõ feneraberis fr̃i tuo
pecuniã vel aliã rem sꝫ alieno. Itẽ alle
gãt. c. ab illo. 14. q 4. vbi vr̃ probari ꝙ
vsure ab hostib᷒ licite exigãt̃. Allegãt
ẽt c. quãto. de vsur] vbi solũ vsure imo
derate vident̃ ꝓhiberi iudeis. Sꝫ iste
rões paꝝ valẽt. Nec obstat auctoritas
Moysi. s̃. allegata: q꞉ fꝫ btũꝫ Tho. qñ
Moyses ꝯcessit iudeis vsuras exigere
fuit ꝯpatiua ꝑmissio ad vitandũ mai᷒
malũ. s. ne a iudeis deũ colẽtib᷒ vsuras
acciperẽt ꝑpt̃ auariciaꝫ cui dediti erãt
Nã iudei recipiebãt vsuras a iudeis ꝛ
a gẽtib᷒. vñ Moyses vt restringẽt eoꝝ
auariciã ꝓ ꝑte vidẽs ꝙ ip̃aꝫ i totũ nõ
poterat coercẽ: ꝑmisit vt vsuras exige
rẽt a gẽtib᷒. ut ex hoc cessarent exigẽ a
iudeis. Nã vbi qs int̃ duo mala ẽ iplici
tus ita ꝙ alteꝝ oio ẽ factur᷒. ꝯsulendũ
ẽ ei vt poti᷒ faciat min᷒ malũ ꝛ euitet
mai᷒. vt dic̃ tex. 13. dis. nerui. Unḋ alibi
dic̃ tex. ꝙ si vn᷒ ẽ parat᷒ facẽ hõicidiũ
nisi ꝯmittat adulteriũ. puta dicit se vi
ctũ tãta passiõe amoris vt nõ possit vi
tare adulteriũ nisi adulteraꝫ iterficiat
ꝯsulendũ ẽ ei vt faciat adulteriũ. qḋ ẽ
min᷒ pctm̃ q̃ꝫ hõicidiũ. vt dicit tex. 33. q.
2. si qḋ veri᷒. Uñ ista cõpatiua ꝑmissio
nõ excusauit a pctõ: vt i iuribus. s̃. alle
gatis. Et hoc dicũt doctores theologi. p̃
sertiꝫ btũs Tho. ꝛ doctores canoniste.
Et eadẽ rõne ꝑmisit Moyses iudeis re
pudiũ: ut euitarẽt hõicidiũ. Aliḋ. n. ẽ p̃
cip̃e. aliḋ ꝑmittẽ. qḋ. n. ꝑmittim᷒ nolen
tes ꝯcedim᷒: q꞉ malas hoïum volunta
tes ad plenũ cohibẽ nõ possum᷒. Et sic
dicit scũs Jo. chryso᷒ cui᷒ tex. ponit̃. 31.
q 1. hac rõne. Uñ glo. n̄ ꝯbilis in dcõ. c. fi.
dicit ꝙ cõpatiua ꝑmissio poti᷒ dr̃ tole
rantia q̃ꝫ ꝑmissio. Uñ dicit canon ꝙ ea
q̃ ꝑmittim᷒ nõ approbam᷒. vt. d. c. hac

rõne. Et sʒ hanc ꝑmissionẽ dicũt decre
tales ꝙ multa ꝑ patiẽtiã tolerãt q̃ si i
iudiciũ deducerem⁹ cassarẽt:ut i.c.cũ
iã dudũ.de pbẽ. Ista sũt v̾ba glo.ꝑalle
gate.cũ q̃ transit ibi Archi.ꝛ Jo.de fan
tutiis. Et sʒ istã solutõeʒ bti Tho.cũ q̃
trãseũt cõit̾ canoniste.dicendum ẽ ꝙ si
Moyses potuisset i totũ arcẽ iudeos a
fenerãdo:nullo⁹ ꝑmisisset. Et id vbi iu
dei pñt ꝓhiberi a fenerãdo debẽt pro
hibẽri ne dẽt ad vsuras:qđ fieri põt i ter
ris xp̄ianoꝝ i qb⁹ sũt iudei. Nã pñt dñi
illaꝝ i totũ arcẽ iudeos a fenerãdo ꝛ in
toto eoꝝ auariciã cohibẽ. Vñ debẽt pri
cipes xp̄iani eis iterdicẽ ne dent ad usu
ras.cũ cesset cã ꝓpt quã Moyses ꝑmi
sit iudeis fenerari. Alii autẽ theologi
alit̾ soluũt.dicẽtes ꝙ illa acceptio vsu
re a gẽtilib⁹ int̾ q̃s iudei habitabãt po
ti⁹ erat sue rei recuperatio q̃ꝫ usura:qꝛ to
ta illa t̾ra iudeis data fuit a dño.ꝛ iniu
ste possidebat̾ a gẽtib⁹.ꝛ sic iudei fene
rãdo gẽtib⁹ nõ accipiebãt alienũ sʒ suũ
vel qđ eis debẽbat̾. nã vbi qs tenet meũ
vel mihi debitũ.si nõ possuʒ illud per
viã iuri recupare.possuʒ fenerari illi q
tenet illđ illicite.ꝛ vsuras ab eo recipe
vsq ad eã quãtitatẽ q̃ mihi debet vel
vsq ad ei⁹ extimatõem.sicut ꝛ possem
furari.de q̃ ꝑ Inn.ꝛ doc.i.c.olim.de resti.
spo. Sʒ qcqd sit Moyses postea reuo
cauit ꝑmissionẽ fenerãdi factã iudeis:
vt pʒ Deut⁹.28.ca⁹ vbi dr̄. Feneraberis
gẽtib⁹ multis ꝛ ip̄e a nullo fen⁹ accipi
ens. Et i eodẽ ca⁹ vltra mediũ dr̄ Adue
na fenerabit tibi.tu aũt nõ fenerabis
ei. Et forte ꝓpter hoc verior ẽ solutio bti
Tho.ad ꝑmã auctẽꝫ allegatã:qꝛ si illa
ꝑmissio fuissʒ licita: Moyses postea ñ
reuocasset. Vñ alii theologi dicũt esse
veriorẽ solutõeʒ bti Tho.ad ꝑmã auctẽꝫ
s̄.allegatã.sʒ nõ insisto.exq̃ appet illaꝫ
ꝑmissioneꝫ fuisse postea ꝑ Moysen re
uocatã. Et ẽt ẽ decinatũ ꝑ ius canõicuꝫ
Nã iudei fenerãtes xp̄ianis ꝯpellendi
sũt vsuras remittẽ ip̄sis:ut i.c.p⁹ mise
rabilẽ.de vsuri. Vñ cũ ꝯpellãt̾ remittẽ
pʒ ꝙ illicite recipiũt. Nã lucꝝ licitũ ne
mini ẽ auferẽdũ. imo illud qđ ẽ illicite
acq̄situ iterdũ põt licite retineri.puta
qñ lucꝝ ẽ illicitũ respectu negociatõis
tñ absq aliq̃ fraude vł rapina vł calũ
nia.alteri⁹ acq̄situ.ut dicit Inno.i.c.qꝛ
plerique.de imu.ec. Et ibi plene examia
tur an ꝛ qñ illicite acquisitũ sit restitu
endũ.de q̃ ẽt in.c.ex transmissa.de deci.
vbi bona glo.ꝛ.14.q.5.in fi. Cũ ergo iu
de⁹ feneras xp̄iano vsuras ei restituẽ
teneat̾ vel remittẽ.vt i dcõ.c.p⁹ misera
bilẽ.pʒ ꝙ receptio vsure oi respectu ẽ
illicita.s.tã irespectu iudei fenerãtis q̃ꝫ
fraudis q̃ ꝯmittit̾. Et ꝙ vsura sit oi re
spectu illicita pʒ.qꝛ vsura dr̄ rapina:ut
in.c.si qs vsura.14.q.4. Non obstat
c.ab illo.14.q.4.q tex.vr̄ ꝑmittẽ ꝙ ab
hoste possum⁹ licite usuras recipe: qa
ille tex.hʒ multos itellect⁹ q̃ referunt̾
ibi ꝑ Archi.ꝛ Jo.de fantutiis. Vñ nõ in
sisto ẽt rñdendo ad illũ tex. Sʒ ꝓsuppo
sito ꝙ ab hostib⁹ qb⁹ licite pñt arma i
ferri possint vsure licite exigi.non tñ ꝑ
hoc ifert̾ ꝙ iudei licite accipiãt vsuras
a xp̄ianis:qꝛ xp̄iani nõ sũt hostes neq
inimici iudeoꝝ.immo pietas xp̄iana to
lerat iudeos:ut dicit tex.in.c.ꝛ si iudeos
in pñ.de iudeis. Prohibet̾ ẽt xp̄iani in
ferre iiurias iudeis:ut i.c.sicut.de iude
is.cũ sil'b⁹.imo iudei sunt ciues romãi
vt i.l.iudei.cũ.l.se.C.đ iudeis. Ad aliđ
aũt ꝯtiũ.s.ad.c.q̃to.de vsuris.vbi solũ
vsure imoderate videt̾ ꝓhiberi exigi
a xp̄iãis ꝑ iudeos.dicẽdũ ẽ ꝙ ille tex.ñ
obstat:qꝛ nõ est ibi sumendũ ar. a ꝯtrio
sensu ne resultet absor⁹ itellect⁹. ꝛ ꝯ il
lud qđ ẽ i iure decisuʒ. Ita dicit ibi glo
ꝛ doc.in dcõ.c.q̃to. Vel alit̾ ꝑm doct.ille
tex.appellat vsuras imoderatas: quia
ois vsura ẽ imoderata cũ sit rapia:ut i
.c.si qs vsurã.14.q.4. Nã usure sũt iuẽ
te arte neqssima:ut dicit tex.47.di.si
cut hi. Et illđ.c.q̃to.cõiter ꝑ doct.ita in
telligit̾. Idẽ dicit Hosti.i sũma.de vsu
ris.§.q̃ pena vsurarioꝝ.v̾.vr̄ tñ ꝙ iude
us. Vñ mime mutanda sunt q̃ certã in
terptatiõeʒ sp hũerunt:ut i.l.mime.ff.
de legib⁹. Ex quib⁹ ꝯcludendũ vr̄.scđꝫ

rium opionē theologoꝝ ꝛ doctoꝝ iur) canōici ꝙ nō sit licitu iudeis fenerari xpianis. ꝛ ꝙ iuoluāt crimine usurario sicut si iudei fenerarent iudeis. Et hoc de primo dubio.

¶ Secundū dubiū.

Uo ad scđꝫ.s. vtꝝ ecclia debeat se ipedire de pctō iudeoꝝ doc. q scripserūt i iure canonico tenent ꝙ sic. vt pꝫ in dcō. c. post miserabilē. de vsur). vbi pcipit oib' pncipib' ꝛ ptātib' secłarib' ꝙ ↄpellant iudeos ad remittendas vsuras xpianis. Et donec remiserint deneganda ē eis coio xpianoꝝ tā in mercimonijs ꝙ̄ i alijs. Si ergo ecclia ipedit se de pctō iudeoꝝ feneratiū ut liberēt xpianos ab vsuris q b' ↄcesserūt pecuniā mutuo sub vsuris ut pꝫ i. d. c. p' miserabilē. forti' dꝫ se ipedire añ factū. s. vt interdicat iudeis ne mutuēt ad usuras: qꝛ facili' ipediunt facienda ꝙ̄ tolerant iā fcā. ut i. c. quēad modū. de iureiur). ꝛ in. l. pre furioso. ff. de his q sunt sui vel alie. iur). Et ut dixi ista ē cōis opio doc. q scripserūt i iure canonico. Sꝫ aliq doc. nr̄i tpis ut. s. dixi nō sūt veriti ↄsulē ꝙ ecclia nō debeat se ipedire de pctō iudeoꝝ: qꝛ de his q̄ foris sūt nihil ad eccliaꝫ ptinet iudicare: vt i c. mlti. 2. q. 1. ꝛ in. c. q sincera. 45. di. Sed salua eoꝝ reuerētia decipiūt. qꝛ imo ecclesia ipedit se de hoc pctō iudeoꝝ. ꝛ de hoc ē casus i dcō. c. p' miserabilem.

Preterea ubi iude' vel ali' infidelis delinqt ↄ legē nāe. pōt dūmō det facultas pūiri a iudice ecclīastico. Idēꝫ si delinqt ↄ ius diuinuꝫ q̄ ad pcepta moralia. Et hoc nōbilit dixit Inno. ꝛ doc. i. c. qđ sup his. de vo. Idē tenet Hosti. Jo an. ꝛ cōiter doc. i. c. gaudem'. de diuoꝛ. Dicūt. n. ibi ꝙ si ifidel ↄtrahit mrīmōiuꝫ cū duob' mlierib' eodē tpe. pōt per eccliaꝫ pūiri si det facultas: qꝛ p ius diuinū ē phibitū ꝙ qs ↄhat mrīmoniū cū plurib' eodē tpe. Sꝫ vsura ē phibita a lege nāe. vt pꝫ p phm p̄ polit). vbi Aristo. nulla lege scripta artat' ſꝫ sola duct' nāli rōne lucꝝ vsurariū ē detestanis. qđ nō fecisset nisi act' vsurari' ex nā rei fuisset viciosus ꝛ malitia ↄuolut'. hoc ēt pꝫ: qꝛ certuꝫ ē ꝙ rapina ex nā rei ē vitiosa ꝛ malitia ↄuoluta. Qui at accipit vsurā facit rapinā. ut dicit scūs Amb'. cui' tex. ponit. 14. q. 4. si qs vsurā. Et alibi dixit idē Amb' vsuras esse iuentas arte neqssima. cui' vba habēt 46. dis. sicut hi. hoc ēt pbat. 89. di. eiciens. q ē tex. sci Jo. Chrysō. Et hoc. s. ꝙ vsure sint ↄ legē nāe. tenuit btūs Tho. scđa scđe. q. 78. arti. p̄. ꝛ hoc etiaꝫ tenuit disputando qdā frat Girard' de Senis sūm' theolog' ac canonista. quem Jo. an. cōmēdat i mercurialib'. i regła possessoꝛ. de re. iur). li. 6. cui' disputatioēꝫ refert ꝛ sequit Jo. an. in regula pctm̄. i mercurialib'. in 2ª ar. Iteꝫ usura est ↄ ius diuinū: qꝛ ē phibita ꝛ per vet' ꝛ per nouū testm̄: ut dic tex. i. c. sup eo. ↄ usuris. Et hoc ēt alit pbat. Nā usura fuit phibita p Moysen. vt pꝫ Deut. 23. c. ꝛ i ps. Dñe qs habitabit i tabnaclō tuo ibi. Qui pecuniā suā nō dedit ad vsurā Et sic p vet' testamentū. Itē p euāgeliuꝫ in q̄ dr. Mutuum date nihil inde sperātes. Cum ergo usura sit phibita vtroq testō: ut in dcō. c. sup eo. ꝛ auctibus. s. allegatis. dans pecuniaꝫ ad vsurā ↄmittit ↄ ius diuīuꝫ ↄtinens pceptū morale. g' eccła pōt ipedire infidelem ne feneret ꝛ ↄ facientē ipm punire. Et ꝙ nō dare pecuniā ad usurā sit pceptū morale de iure diuino pꝫ. qꝛ ↄtinet i' pcepti decalogi. ꝛ ↄtinet sub illo pcepto Nō furtū facies. nō cōcupisces reꝫ pximi tui. Nā usura ē rapina q̄ ē spēs furti. ut dcō. c. si qs usurā. 14. q. 4. Dia. n. decē pcepta q̄ dedit ds̄ Moysi sūt pcepta moralia: qꝛ ↄcernūt moꝛes hoīum. ut constat. ꝛ pbat. 6. di. § his iteꝫ. Nā ius diuinuꝫ dr ius nāe. ut nōt. i. di. ius nāle. ꝛ sic ius nāle ꝛ ius diuinum idem sunt. Ex quo concludo ꝙ cuꝫ usura sit phibita lege nāe ꝛ iure diuino: ecclesia dꝫ se ipedire de pctō iudei ul' alterius infidelis fenerātis si dat ei facultas puniendi uel impediendi. iuxta doctrinam Innocen.

Hos. Jo.an.ꝛ alioꝝ scribētiū i.c.qđ sup his.đ vo.i.c. gaudem⁹.đ diuoꝛ.i.c.đ xpi anos.de hēti.li.6. Nō obstat qđ alle gāt pdci doc.s.ꝙ eccl'a nō dēat se ipedi re de pctō iudeoꝝ cū ad eā non ptineat iudicare de his q̄ foꝛis sūt:ut i.c.mlti.ꝛ q.i.ꝛ i.c.q sincera.45.di. Nā cū reueren tia coꝝ iura illa debēt itelligi ꝙ eccl'ia nō pōt iudicare de his q̄ foꝛis sūt q̄ ad h° ut penā spūalē isligat.vl' regulas ca nonicas iponit q̊ ad religione eis iur] vt dic̄ glo.i.c.iudei.ex̄ de iudeis. ꝛ Ho. i sūma de iudeis.§.ꝛ i qb⁹ gueñ.v.qd si iude⁹ epi subdit⁹. Et mlti casus nume rāt p glo.ꝛ doc.i dcō.c.iudei.i qb⁹ eccl'a ipedit se de pctis iudeoꝝ ꝛ alioꝝ ifideli uȝ. Et inť alios casus nūeraī crimē vsu raꝝ. Et hoc q̊ ad scōm dubiū

Tertiū dubiū.

Circa tertiū.s.an eccl'a debeat vl' tolerare hoc pctm̄.vel vt fi at ꝯsentire ppť mai⁹ malū vi tandū.vel ppť mai⁹ bonū qđ visilr ex ide seq pōt.doc.canōiste ꝛ theologi cōi ter tenēt ꝙ nō. Et ita ēt disputādo deť minat pdict⁹ frať Girard⁹ de Senis oꝛ dinis hēmitaꝝ.quē refert ꝛ seqť Jo.an i mercurialib⁹.i pallegata regl'a. pctm̄ i 3° ar. Sȝ p hui⁹ rei euidētia sciēduȝ ē ꝙ nōnulli nr̄i tpis dicūt ꝙ ppť mai⁹ malū vitādū eccl'a dȝ tolerare ꝙ iudei fenerēť:qꝛ ē min⁹ maluȝ q̄ȝ ꝙ paupes pereāt fame nō iuenietes q sibi mutu ent pecūias. Itē si iudei nō mutuarent sub vsur] xpiāi darēt ad usurā. Sȝ est maius maluȝ ꝛ peccat um ꝙ xpiani ex erceant vsuras q̄ȝ ꝙ iudei exerceant Minus autem malum tolerandum ē ut maius euitetur.4.dis.deniq̄ȝ. Hinc ē ꝙ eccl'a tolerat pstibula seu lupana ria ut euitēť adultēia ꝛ alia maioꝛa cri mina ut dic̄ glo.ꝛ doc.i.c.inť opa.de spō sa. Sȝ i h° ē ꝯsiderādū. Nā aliqn̄ eadeȝ psona ē inť duo mala iplicita. puta qa nisi pmittať adulteriū faciet hōicidiū Et h° cāu admittiť ꝯpēsatio:qꝛ poti⁹ si bi pmittēdū ē ut faciat min⁹ malū ne faciat mai⁹.ꝛ sic vt faciat adulterium

qđ ē min⁹ malū q̄ȝ hōicidiū. vt ē tex.33 q.2.qđ veri⁹.ꝛ.13.di.nerui. Aliq̄ȝdo duo mala cadūt i eadē psona.sȝ in diuersis. vbi grā.vn⁹ vlt inťficē hoieȝ.iterrogat me vbi sit.nūqd liceat mihi dicē men daciū.vȝ ꝙ nesciaȝ ubi sit:ad h° vt eui teť hōicidiū.cū mēdaciū sit lōge min⁹ pctm̄ q̄ȝ hōicidiū. Et dđ ē ꝙ nō.vt.22.q. 2.c.pmū.ꝛ.c.ne qs.vt.14.q.5.foꝛte. Et sic mihi nō lȝ ꝯmittē min⁹ malū ut alius euitet mai⁹.vl' ut ꝯsequať mai⁹ bonū. qꝛ nemo dȝ aiaȝ suaȝ alienis ipendē cō modis. Vn̄ nō dȝ qs cōmittē pctm̄ vēia le.vt ali⁹ euitet mortale. Hoc vlt glo. nōbilis.14.di.qđ ait. Idē dicit Aug⁹.in li° de mēdacio.cui⁹ tex.poniť.22.q.2.c.p mū.ubi Aug⁹ dicit ꝙ ē phibitū dicere mēdaciū vt ali⁹ ab imundicia coꝛpali defendať.i.ne ei⁹ vginitas vl' castitas violeť. Itē dicit ibidē Aug⁹ ꝙ nō est li citū dicē mēdaciū ut ali⁹ libereť a moꝛ te tpali vel eterna.s.ut nō occidatur ab alio. vel ut libereť ab inferno.ꝛ tn̄ tale mēdaciū ē pctm̄ veniale:qꝛ nulli nocet ꝛ alteri pdest.ꝛ tale mēdaciū dr̄ mēda ciū officiosuȝ. Vult g° scūs Aug⁹.ꝙ nō liceat facē vnū pctm̄ vēiale leuissimū: ut ali⁹ euitet moꝛtale ēt guissimū:vel vt aliqs pducať ad paradisū aut ab in ferno libeť. Et i cāu nr̄o ē tex.i termis i c.sup eo.de vsuris.vbi tex.dic̄ ꝙ cū scri ptura diuina p altius vita mētiri phi beat,mlto mag] qs ē phibend⁹ ne vsu raꝝ crimie iuoluať p redimēda uita ca ptiui.i.illi⁹ q erat captiu⁹ saracenoꝛuȝ Vn̄ Hosti. Jo.an.ꝛ doc.i.c.nō mag° ne cle.vl' mo.dicūt ꝙ aut aliqd ē phibitū lege diuina.ꝛ nō admittiť cōpēsatio] de minoꝛi malo ad mai⁹ malū.nec de ma lo ad mai⁹ bonū:qꝛ min⁹ malū nō ē cō mittēdū cā vitādi mai⁹ malū vel cōse quēdi] mai⁹ bonuȝ. Et hoc pbať in.d.c. pmū.22.q.2.ꝛ in.c.sup eo.đ usur]. Aut ē phibitū lege canōica.ꝛ tūc pōt fieri cō pēsatio aucte pape.cū possit tollē pec catū qđ cōstitutio canonica iduxit.vt i c.pposuit.de ꝯcess.pben.ꝛ h° mō loqť.c qđ pdecessoꝛ.xi.q.3. Ex his infertur an

liceat cõsentire malo cã maioris mali vitandi vel maioris boni ɔsequẽdi. Et dõ ẽ ꝙ non: qꝛ poti⁹ debem⁹ oĩa mala pati q̃ȝ malo ɔsentire. vt i. c. ita ne. 32. q. 5. ꝛ i. c. facꝛl. qõ met⁹ cã. Uñ eccl'a nõ potest ɔsentire malo cã vitandi mai⁹ malũ: lȝ possit tolerãe sub dissil'atõe cã maioris mali vitandi ꝓut tolerat ꝓstibula. Et tal' toleratio appellat̃ ɔcessio impunitatis: qꝛ talis nõ punit̃ cã maioris mali vitãdi. vl' maioris boni qõ exide oꝛiri põt ꝛ de hoc ẽ glo. quaȝ sequit̃ Archi. ꝛ Jo. de fan. 4. di. deniqȝ in ꝟbo venia. ꝛ. 3i. q. i. hac rõe. Scõm hanc ẽt permissionẽ dicit decrꝛl. ꝙ mlt'a ꝑ patiẽtiã tolerãt̃ q̃ si i iudiciũ deducerẽt̃ cassarẽtur. ut i. c. cũ iã dudũ. de p̃ben. Uñ eccl'a nõ posset dare liñaȝ iudeis ut seruẽt ritus suos: lȝ toleret remouẽdo ipedimẽta. Hoc voluit glo nõbil' in. c. q sincera 45. di. i glo. scõa. quã ibi seq̃t̃ Archi. et Jo. de fan. Sic g° licȝ eccl'a toleret iudeos q̃ ad rit⁹ suos ꝛ ꝓhibeat eos ipediri cã maioris boni qõ exinde seq̃t̃. s. vt ꝑ hãc viã possim⁹ eos lucrari. vt dic̃ tex. i. c. q sincera. 45. dis. Et qꝛ veritas nr̃e fidei i libris ipoꝝ velata ꝛ i ritib⁹ p̃figurata. nr̃is ocul' lucidũ demõstrat̃. ꝛ fidei nr̃e testimoniũ roborat̃. vt dicit Aug⁹. 17° li° õ ciui. dei. Et istõ pulchꝛe examinat p̃dict⁹ frat̃ Girard⁹ de Senis. cui⁹ ꝟba r̃fert Jo. an. i p̃allegata reg'la peccatuȝ. i 3° ar. vbi q̃rit an eccl'a ɔcedẽ debeat ɔ̃ctuȝ vsurariũ ꝑpter aliqõ bonũ qõ inde oꝛiat̃ vl' ꝑpt̃ aliqõ malũ qõ i de vitet̃. ut ꝑpt̃ hoc tollat̃ illa via. Et ibi dic̃ ꝙ trib⁹ mõis põt accipi ɔcessio Uno° ꝓut ẽ simplex ꝑmissio idulgens penã. Et hoc casu eccl'a ꝑmittit maluȝ vt euitet̃ mai⁹ malũ: ut dcõ c. deniqȝ. iũcta glo. i ꝟbo venia. 4. dis. ꝛ i. c. si q̃ mõachaꝝ. iũcta glo ibi. 24. q. i. ꝛ in. c. veniẽs iũcta glo. fi. q clerici vel vo. Et dicit Jo an. p⁹ fratrẽ Girarduȝ ꝙ talis ꝑmissio iõ dr̃ simplex: qꝛ pena tm̃ indulget̃: nõ aũt culpa minuit̃: vt i iurib⁹ ꝛ glo. sup̃ dictꝛl. ꝛ ꝑ glo. s̃. allegatas. 2° mõ põt accipi ɔcessio ꝓut idẽ est qõ ꝑmissio, tollens ĩpedimẽtũ. sm̃ quẽ modũ iudei inter xp̃ianos ꝑmittũt̃ ab eccl'a in obseruãtia sui ritus: vt i. c. q sincera. 45. dis. Rõeȝ aũt isti⁹ ꝑmissiõis dixi. s̃. Et ista ꝑmissio differt a p̃ma: qꝛ nõ solũ eccl'a ꝑmittit malũ. s. obseruãtiã rit⁹ iudeoꝝ subtrahẽdo ɔminatõem vl' ĩflictiõem pene sicut facit p̃ma ꝑmissio: sȝ etiã remouendo ipedimẽta xp̃ianoꝝ q vellẽt ĩpedire iudeos nec seruẽt suos rit⁹: ut dcõ. c. q sincera. ꝛ. c. sicut. de iudeis. 3°° põt dici ɔcessio ꝓut idẽ ẽ qõ ꝑmissio p̃stãs iuuamẽ. sm̃ quẽ moduȝ ecclesia ꝑmittit clericũ occidi a ꝑtãte secl'ari. Et hec ꝑmissio excedit scõam ꝑmissionẽ sicut scõa p̃mam: qꝛ ꝑ istã tertiã ꝑmissionẽ nõ solũ subtrahit̃ ɔminatõ q̃ posset ꝑ occisionẽ clerici ĩfligi sicut fit in p̃ma ꝑmissione: sȝ ẽt tollit̃ ĩpedimẽtũ ꝑ qõ posset occisio clerici ipediri sicut fit i scõa ꝑmissione. imo ẽt vltra hec duo p̃stat̃ iuuamẽ. Nã in secũda ꝑmissiõe eccl'ia nõ posset p̃stare iuuamẽ: qꝛ non põt adiuuare malũ. Sȝ ẽt in ista tertia ꝑmissione i occisione clerici q dign⁹ est morte eccl'a p̃stat iuuamen: qꝛ ipm degradat: ꝛ ponit ẽt in manib⁹ iudicis secularis vt cruciet̃ vel ẽt occidat̃. iuxta illud apostoli. i. Corꝛl. 5° ca° Tradens hui⁹ homĩeȝ sathane in interitum carnis vt spũs ei⁹ salu⁹ fiat in die dñi nr̃i iesu xp̃i De q̃ est tex. in. c. nouim⁹. de ꝟbo. sigꝛl. ꝛ in. c. degradatio. de pe. in 6°. Ex his patȝ ꝙ trib⁹ modis põt accipi concessio vel ꝑmissio. Primo qñ ꝑpter mai⁹ maluȝ vitandũ sub dissimulatõe malũ toleratur. Et hec dr̃ cõparatiua ꝑmissio: qꝛ solũ pena indulget̃. cũ talis sic faciẽs nõ puniat̃. Tñ nõ min⁹ iuoluit̃ crimine ꝑpter talẽ ꝑmissionẽ. 2°° accipit̃ ɔcessio vl' ꝑmissio: qñ ẽt tollũt̃ ĩpedimẽta ĩpediẽtia malũ fieri ꝑpt̃ bonũ qõ iñ sequi sperat̃: ut i obseruatõne rituũ iudeoꝝ. 3°° qñ ẽt p̃stat̃ iuuamẽ. Et hoc t̃tio mõ eccl'a nõ põt cõcedẽ vl' ꝑmittẽ nisi illõ qõ ꝑmittit̃ vel ɔcedit̃ sit licitum: vt ẽ occisio clerici q ꝑpter delictuȝ tradit̃ curie seculari. Unde ẽ licita ꝛ fit absqȝ

pctõ: q2 maleficia nõ debẽt remanẽ im punita: vt in.c. vt fame. de sen. exco. z. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. acq. Nã eccl'a nõ põt dare liniã faciẽdi malũ: vt. 24. q. 2. legat. Vñ eccl'a nõ posset dare liniam p̃stando iuuamẽ vt iudei seruent rit⁹ suos: ut dicit gl. i dcõ. c. q sincera. 45. dist. Et hoc ẽt sentit p̃allegat⁹ frat Girard⁹ z Jo. an. i p2eallegata regula pctm̃. i 3º ar. Vñ scũs Aug⁹. ꝯ ꝑmenianũ. liº 2º cui⁹ tex. ponit. 23. q. 4. ita plane. dicit ꝙ qs sociat mal' qñ malũ ꝯmittit cũ eis aut eis ꝯmittẽtib⁹ fauet. Et postea i fine. c. dicit ꝙ ubi malũ nõ põt corrigi uł puniri vł alit ei obuiari. illa duo sp̱ retẽta seruãt hoiez inocẽtẽ z incorruptũ: s. ut nec malũ qs faciat neqꝫ ẽt approbet. Jdẽ ẽt dr̃ in duob⁹ cãib⁹ sequẽtib⁹ p⁹ illõ. c. ita plane. Sz p̃stare iuuamen ad malũ ẽ fauẽ ad malũ z malo gº non lz eccl'e p̃stare iuuamẽ iudeis exercere vsuras volẽtib⁹. vñ hoc cãu fauẽt malo. Vñ p̃dict⁹ frat Girard⁹ z Jo. an. i dicta regl'a pctm̃. in 3º z vltio arti. sic respõdẽt ad ꝯ2ia dcã ꝙ ꝯtract⁹ vsurarius nõ dz ꝑmitti ꝓpter maio2a mala vitãda. puta ꝓpter dãnuz in reb⁹. ꝑiculuz i ꝑsonis. nec ꝓpt bonũ qd iñ seqt. puta pauperꝝ z mercãtiaꝝ saluatio. Naz mala q̃ ꝓpt ꝯctum vsurariũ vitari pñt vt plurimũ sũt dãna co2ꝑalia seu tꝑalia. Sz malũ sp̃uale nũqꝫ dz ꝑmitti ꝓpter aliqd co2ꝑale malũ vitanduz. Et dato ꝙ ꝓpt ꝯctũ usurariũ aliqd malũ sp̃uale vitãet. illd tñ ñ vr̃ realit eẽ mai⁹ malũ qꝫ crimẽ vsuraꝝ. Et dato ꝙ vitaret mai⁹ malũ sp̃uale. vel sequeret maius bonuz sp̃uale ex ꝑmissione crimis vsurariũ. adhuc nõ dẽret ꝑmitti: q2 nunqꝫ dz ꝑmitti malũ ꝓpter mai⁹ maluz vitandũ. vel ꝓpt mai⁹ bonũ qd iñ oriri speret. vt. c. nõ magno. ne cle. vel mo. et ibi ꝑ glo. z doc. z. s. declarati q̃lit hoc itelligat. Dicit ẽt p̃allegatus frat Girardus. z Jo. an. ꝙ illd ex q̊ bonũ vtile multiplicat saluato bono honesto licituz ẽ z ꝑmissũ. Sz i ꝓposito dicunt nõ eẽ ita. Nã qꝫuis ꝑ ꝯtractũ vsurariũ multiplicet sepi⁹ bonum vtile. nõ tñ saluat ibi bonũ honestũ z ꝟtuosũ. cũ vsura hẽat malitiã ꝯuolutã. vt. s. dcm̃ ẽ. Et ꝯcludit p̃allegat⁹ frat Girard⁹. z Jo. an. ꝙ nec ius nãle. nec ius diuũ. nec ius canonicũ põt ꝑmittẽ ꝯtractũ vsurariuz ꝓpt aliqd mai⁹ malũ vitandũ vel ꝓpt bonũ qd inde oriat. Et hoc clare ꝯstat: q2 ius canonicũ nullo p̃dictoꝝ modoꝝ ꝯcedit vel ꝑmittit ꝯctũ vsurariũ. Nã penam ꝯminat z isligit faciẽtib⁹ dictũ ꝯtractũ vt i dcõ. c. q2 in oibus. de vsur. z in. c. qꝫ qꝫ. de vsuris. liº 6º. Et dicunt ẽt ꝙ si ius canonicuz vellet: nulloº posset ꝑmittẽ ꝯtractũ vsurariũ ꝯ vet⁹ z nouũ testm̃ vt ẽ tex. in. c. suꝑ eo. de vsuris. Nec ob. ꝙ de iure canonico in cert casib⁹ vr̃ ꝑmissa vsura: ut pz in. c. salub2it. de vsuris. Et plures alii casus sil'es nũerant ꝑ glo. z doc. i. c. cõquest⁹. de vsuris. Nã i illis cãib⁹ nõ ẽ vsura. sz vident casus prima facie sil'es vsure. q tñ in ꝟitate non sũt sil'es nec i illis usura cõmittit. vt dicit p̃allegat⁹ frat Girard⁹. z Jo. an. i. d. regula. pctm̃. in 4º ar. Et hoc sequũt ẽt cõiter doc. De iure ãt ciuili dic p̃dict⁹ frat Girard⁹. z Jo. and. ꝙ ius ciuile põt ꝑmittẽ ꝯctũ vsurariuz nõ infligẽdo penã ꝓpt malũ vitandũ. vł ꝓpt aliquod bonũ qd iñ oriat. Sz nõ posset ius ciuile p̃cipere usuras seu auxiliũ p̃stare ad vsurã ꝯmittendã. Et de hoc declarat p̃dict⁹ frat. z Jo. an. in dicta regula pctm̃ in 4º 5º z vltimo arti. De hoc lati⁹ dicã i dubio sequẽti. Et ex his ꝯcludit cũ cõi sñia ꝙ eccl'a nõ põt ꝑmittẽ ꝯctũ usurariuz nõ infligẽdo penã ꝓpt aliqd mai⁹ malũ vitandũ. vel ꝓpt aliqd bonum qd ex inde seq speret. Et pñt adduci lõge plures rõnes. sz he sufficiũt. Et hoc quo ad tertiũ dubiũ.

Quartũ dubiũ.

Circa quartũ dubiũ. s. an p̃ncipes seculares vel cõitates vł ꝯsilia ciuitatũ possint iudeis dare liniam feneradi vel cũ eis pacisci vt fenerent cã maio2is mali vitãdi vł ꝓpter bonũ qd exinde seq speret. con

cludendū ē ꝙ nō: qꝛ si nō pōt hoc facē ius canonicū nec ecclia: vt dictū ē in ꝑcedēti dubio. multo min⁹ pñt hoc facē ꝑncipes seculares vel cōitates q̄ in hoc hñt minorē ptātē ꝗ̄ ecclia. Et hoc. ī. latius declarabo. Sciendū ē tñ ꝙ Pe. de ancho. iur. vtriusq̄ doctor ꝑstātissim⁹ q̄ scripsit in iure canonico mouet istaꝫ qōeꝫ in suo cōsilio 2° 3° ꝛ 4°. qđ incipit. Carissime ꝛ illustrissime princeps ꝛ singularissime dñe mi. vbi q̄rit. vtrū dñi imperiales de cōsensu suoꝝ pploꝝ possint ꝑ suū decretū ɔcedē ꝙ iudeis sup vsuris exigendis mistreť iusticia corā suis officialib⁹. attento maxie ꝙ ēt subditi nō pñt nisi sub fenore pecūias mutuo recipe ꝛ ipē dñs noluit i suo territorio xp̄ianos talē prauā artē exercē. Et ꝑ arguit ꝙ sic. qꝛ nō pōt dep̄hendi fraus sine pctm̄ ex ꝑte xp̄ianoꝝ recipiētiū mutuo: qꝛ recipiens pecuniā mutuo subsistente maxia nccitate nō peccat. vt dicunt doc. in. c. sup eo. de vsuris. qꝛ aliq̄n tolerať min⁹ malū vt euiteť mai⁹: ut i c. nerui. 13. di. ꝛ. c. iter opera. de spon. Et iō videť ꝙ illud decretum possit sustineri vt euiteť maius malum. maxime ne xp̄iani fenereť. ꝛ vt sui ppli possint suis necessitatib⁹ subuenire. Nā ꝓpter necessitatē plura sustineť. vt in. c. si qs de fur. ꝛ in. c. qđ nō ē. de reg. iur. Sꝫ dō ē ꝙ iste rōnes paꝝ valent. Nā lꝫ nō sit pctm̄ recipe ad vsuras a parato fenerari tpe nccitatis. vt in dcō. c. super eo. de vsuris. tñ est pctm̄ ex ꝑte mutuantis pecuniā ad vsuras qđ pctm̄ sicut nō dꝫ ꝑmitti. ita nec ei auxiliū dꝫ dari seu ꝑstari cā maioris mali vitandi. ut in ꝑcedēti dubio dictū ē. 3° allegat ibi Pe. rōeꝫ in. c. cū oēs. ꝛ. c. q̄ in ecclesiaꝝ. de ɔsti. cum ibi nōtis ꝑ doc. ꝙ ius diuinū pōt modificari ꝑ ɔstōnes ꝑncipum. Sꝫ dicenduꝫ ē ꝙ in hoc casu non pōt ius diuinū per ɔstōem ꝑncipum modificari: qꝛ nec ꝑ papaꝫ potest modificari. ut in. c. super eo. de vsuris. ꝛ pleni⁹ declarabo in seq̄nti dubio. imo nec ius canonicū hoc cāu pōt modificare ius dīnū. ut dic̄ Jo. an. i ꝑallegata regula pctm̄. ꝛ dictū ē in precedēti dubio. Allegat ēt dict⁹ Pe. alias rōnes q̄s nō adduco. qꝛ ad ip̄as r̄ndi in ꝑrio dubio ꝛ ēt in alio ꝑcedēti. Sꝫ dei de dict⁹ Pe. dicit ꝙ non audet firmare istā ptē. s. ꝙ ꝑncipes hoc possint facere ex eo ꝙ ius canonicuꝫ statuit ꝙ iudei teneanť xp̄iāis vsuras remittē: ꝛ ꝙ ad h⁹ coganť ꝑ ꝑncipes seculares vt ē tex. i. c. p⁹ miserabilē. de vsuris. Et dic̄ ꝙ cū tale decretuꝫ ɔ̄rieť iuri canonico pōt dici rōabile. ut. c. i. de ɔsti. li° 6°. Preterea dicit eē inhonestū cogē xp̄ianos soluē iudeis vsuras q̄ cā nccitatis ꝓpter opprobriū fidei. ut i cle. i. de iudeis. Et cōcludit tuti⁹ eē tenere ꝙ tale decretum de iure cōcedi nō possit. Et sic cōcludit dict⁹ Pe. ꝙ ꝑncipes seculares non pñt cā maioris mali vitādi ēt de ɔsensu populoꝝ suoꝝ quib⁹ ꝑiudiciū gn̄atur ɔcedere iudeis liciam fenerādi. Sꝫ hoc audaci⁹ firmassem si fuisseꝫ recordat⁹ de ꝟbis Jo. and. in dcā regula pctm̄. q̄ in ꝑcedenti dubio plene examinaui. Unde Bar. i. l. cūctos pplos. i. 3. colū. C. de sū. tri. ꝛ fi. catho. dicit ꝙ ip̄ator nō potuit per leges suas ꝑmittere usuras: qꝛ cuꝫ sit deo iferior non potuit diuine legi derogare. Excusatur tñ ab heresi: qꝛ ꝑmisit usas ut euitaret maiora mala. Ita dicit Bar. Et hoc etiam dicit glo. 10. q. c ꝑ. Sed dicendū est ꝙ impator ꝛ leges ciuiles potuerunt vsuras ꝑmittere indulgendo penā. non aūt ꝑcipiendo usuras uel auxiliū ꝑstando. ut dicit Jo. an. i preallegata regula pctm̄. ꝛ dixi in ꝑcedenti dubio. Bal. autē in dcā. l. cunctos pplos. in. 4. colū. ꝟ. sed iuxta hoc quero dicit ꝙ imperator nō potest ꝑmittere vsuras ꝓpter bonum publicū: qꝛ hoc est ɔ̄ salutē aīe. Et dic̄ ꝙ cuꝫ hoc nō possit ip̄ator. multo min⁹ statuta ciuitatū uel municipioꝝ: quia qđ non potest ꝑma causā que hꝫ i̇fluere in scd̄am. multo min⁹ pōt scd̄a cā in quaꝫ fit infusio. Amplius puto ꝙ paciscentes cuꝫ iudeis ut possint sub usuris mutuare xp̄ianis sint excōmūicati. Ideꝫ dico de illis

q ĩterponũt decretũ ꝙ usure deãnt sol
ui iudeis.⁊ ꝙ eis reddať iusticia ꝯ vsis
Nã talia decreta vel pacta fcã ab illis
q hñt ptãtez cõdẽdi leges vľ statuta di
cunť leges vel statuta.vt i.l.pľt.§.ille.
de dona.inť vir ⁊ vx.⁊ i.l.cesar.ff.ꝺ pu
blica.⁊ utrobiꝗ p Bar.⁊ p eũdẽ Bart
i.l.4.§.actoꝛ.ff.de re iudi.Et ꝓbať rõe
Nã nedũ faciẽtes talia pacta cuꝫ iude
is intẽdũt se obligare.ĩmo ꝑncipaľr uo
lũt obligare oẽs de ciuitate ⁊ districtu
ad soluẽdas vsuras iudeis mutuãtib⁹
Et obligãť ex his pactis ẽt illi q nõ con
senserũt.g⁰ sũt statuta cũ ex pactis me
ris nõ obligenť nisi ꝯsentiẽtes:ut i.l.i.
ff.de pactis.Et idẽ ẽ dicendũ qñ dñs tẽ
poꝛaľ inťponit decretũ ut soluãť vsure
vel ꝙ iudeis sup usuris ius reddatur.
Nã obliganť oẽs subditi dñi ex illo de
creto.⁊ sic ẽ unũ statutũ.Sꝫ statuẽtes
ꝙ usure soluãť vel ꝑsumẽtes iudicare
vt exacte vsure nõ restituãť qñ in iudi
cio repetunť.sũt ipo facto excõicati.vt
i cle.i de usuris.Ibi.n.dť ꝙ eãdez penã
ĩcurrũt q statuta talia ꝑsũpserit obser
uare vľ facẽ obseruari.Et lꝫ illa cle.nõ
loquať specifice de iudeis.tñ hꝫ locum
ẽt si talia pacta vľ decreta fiãt ut iudei
exerceant vsuras.ut dicit glˀ. in ꝟbo.cẽ
sura.Et ꝓbať rõne.Nã iudei ita bñ ꝓ
hibẽť dare ad usurã sicut xp̃iani.ut i.c.
p⁹ miserabilẽ.de vsur͡.g⁰ illa cle.q̃ indi
stincte loquiť ĩdistincte dꝫ ĩtelligi siue
fenerarãtes xp̃iani sint siũ iudei.Unꝺ
Guil.doc.ꝑstantissim⁹ q scripsit super
cle.⁊ do.Car.⁊ Jo.de Jmola.in dcã.cle.
dicũt ꝙ rex aragonũ ⁊ ei⁹ officiales q
leuãt magnũ tributũ a iudeis ⁊ sarace
nis ꝓpť vsuras q̃s eis ꝑmittũt ĩcidũt
in excõicatõem.si repetẽtes vsuras ꝑ
ip̃os ĩpedianť repetere.Et dicit Jo.de
Jmola.ꝙ hoc ẽ bñ nõndũ.qꝛ ꝭꝫ hoc ho
die q̃i oẽs dñi ⁊ oẽs cõitates eẽnt excõi
cati.Locãtes ẽt domos iudeis ad fene
rãdũ ĩcurrũt penas.c.i.de vsur͡.li⁰.6⁰.lꝫ
illud.c.nõ loquať specifice de iudeis:sꝫ
simpľr ꝓhibeat domos locari ad exer
cendũ fen⁹.Et hoc tenet dñs Dñic⁹ qui
l
scripsit sup 6⁰.in.c.i.de vsuris.in 6⁰.Idẽ
tenuit dñs Laur.de rodolphis de Flo
rentia q ꝯposuit tractatũ de vsuris in
dcõ tractatu.q.i.4.6.Ubi ẽt tenꝫ ꝙ ꝯ iu
deũ põt opponi exceptio.c.qꝛ frustra.⁊
.c.Michael.de vsuris.s.ut iude⁹ vellet
repetẽ usuras solutas xp̃iano.nõ prius
audiať nisi restituat vsuras q̃s ipse iu
de⁹ recepit.Et tñ illa.c.nõ loquũť speci
fice de iudeis:sꝫ simpľr dicũt ꝙ fenera
toꝛ repetẽs vsuras q̃s ipse soluit nõ au
diať nisi prius ip̃e restituat vsuras q̃s
ab aliis ip̃e recepit.Et h⁰ de 4⁰ dubio.

¶ Quintum dubium.

Uo ad qntũ dubiũ.s.an papa
possit dispẽsare vt iudei exer
ceant vsuras cã maioꝛis mali
vitãdi.vľ ẽt boni qꝺ inde oꝛiať.casus ẽ
ꝙ nõ.in.c.sup eo.de vsur͡.vbi dť ꝙ cũ
vsure sint vtroꝗ testõ ꝓhibite non vť
aliquẽ dispẽsare posse.Et papa ibi sub
iecit ꝙ nõ põt dispẽsare sub vsuris vt
aliqs liberet a moꝛte.Et oẽs ẽt doct.te
nẽt papã nõ posse dispẽsare ut exercea
tur ꝯctus vsurari⁹.Idẽ tenet Jo.an.in
dcã regula pctm̃.i 3⁰ ar.vbi dicit papaꝫ
nõ hr̃e aliquã dispẽsatõez sup vsur͡ vľ
cã maioꝛis mali vitãdi.vel maioꝛis bo
ni qꝺ ex ĩde oꝛiri spereť ⁊ moueť p ꝑal
legatũ.c.sup eo.Sꝫ ꝯ istud facit:qꝛ pa
pa põt modificare ius diuiꝫ.vt notant
doc.i.c.cũ oẽs.⁊.c.q̃ i ecclˀaꝝ.de ꝯsti.Itẽ
papa in q̃bꝫ mľtis cãib⁹ ꝑmittit vsuraꝫ
cõmitti.vt i.c.salubꝛiť.de vsuris.⁊ i mľ
tis aliis casib⁹ q n ꝯnť.i.c.cõquestus.eo
ti.Sꝫ dꝺ ẽ ꝙ qñꝗ aliqd ẽ malũ qꝺ ali
q̃ rõe põt fieri bonũ.⁊ tũc papa põt inť
ꝑtari ⁊ modificare ius diuiꝫ.ut pꝫ in.c.
lꝫ.de feriis.vbi dť ꝙ istante nccitate li
citũ ẽ piscari dieb⁹ dñicis.⁊ tñ ferie in
troducte sũt iure diuo.Acr⁹.n.piscandi
ẽ i se licit⁹ q̃uis rõe diei ꝓhibeať.Nũꝫ
ẽ ita i se malũ ꝙ nulla rõe fieri põt bo
nũ.⁊ tũc nõ põt illud iterꝑtari vel mo
dificare.ut i.c.sup eo.de vsuris.Ad qꝺ
bñ facit.c.⁊ si xp̃us.ꝟ.q̃dã.n.ꝓhibẽtur
de iureiur͡.Nã vsura ẽ malũ qꝺ nulla
rõe põt fieri bonũ.g⁰ papa nõ põt illꝺ

modificare uel iterp̄tari. Hoc sequū̄t Hostiē. Jo.an. ⁊ cōiter docto.i.c.a nob. de deci. vbi dicūt q̄ vbi in p̄cept] v̄sa tur honor dei irremissibilis vl' hūana vtilitas publica.ut ē uidē in p̄cept] de calogi.papa nō pōt facē aliquā dispen satiōem vel remissionē. Talis.n.remis sio sapit peccatū. Sꝫ de' nō dedit lniaꝫ peccandi nec Petro nec ei' successori b'.ut dicit tex.i.c.p̄.40.di. Preterea non mutuare ad vsuras pecūiā est p̄ceptū negatiuū seu ꝓhibitiuuꝫ.sꝫ p̄cepta ne gatiua seu ꝓhibitiua plus obligant q̄ꝫ p̄cepta affirmatiua:qꝛ ꝓhibitiōes obli gant sp ⁊ ad sp.23.q.5 si non lꝫ. Et h°. iō qꝛ ꝓhibitiōes sunt de peccatis que sūt p̄ꝫ se mala nec pn̄t eē bona. de iureiur]. ⁊ si xp̄s. v̄.q̄dā.n. ꝓhibent.⁊ de re.iur].c 2°. Et ꝓ tanto dr̄ q̄ qs dꝫ poti' oia ma la pati q̄ꝫ malo cōsentire.32.q.5.ita ne.⁊ i.c.sacris.qd̄ met' cā. Precepta v̄o af firmatiua obligant sp:sꝫ non ad sp.im mo qn̄qꝫ ꝑ circunstantias qs excusatur ab illoꝝ obseruātia.vn̄ interdū fili' pōt īmo dꝫ parentibus dicere.nō noui vos 93.di.diaconi.⁊ sic excusat a p̄cepto de honorādis parētib'. Et ē rō:qꝛ cū p̄cep ta affirmatiua īducant ad act' v̄tutuꝫ nō debent fieri quolibꝫ mō sꝫ obserua tis debitis circūstantiis q̄ requirūt ad hoc q̄ act' sit v̄tuosus:ut.s.fiat vbi dꝫ ⁊ qn̄ dꝫ ⁊ p̄ꝫ q̄ dꝫ. Et qꝛ dispositio eoꝝ q̄ sunt ad finē attendit p̄m rōeꝫ finis.p̄ci pue attendenda ē rō finis que ē bonuꝫ v̄tutis in istis circūstantiis act' v̄tuo si. Ista sunt v̄ba formalia sci Tho. i lo co p̄allegato.qui allegat ad hoc ph̄ꝫ in 2° ethicoꝝ. Et iō cū vsura sit p̄ceptū ne gatiuū seu ꝓhibitiuū obligat sēp ⁊ ad sp. Vn̄ nullo° pōt concedi. Non ob.ar gumētū supra factū.s.q̄ ius canonicū multis in cāibus ꝑmittat vsurā. Nam in illis cāib' lꝫ p̄ma facie videat quid sile vsure.non tn̄ in illis casib' ꝑmittit vsura.vt dicit p̄allegat' frat Girard' ⁊ Jo.an.in dcā regl'a peccatū.in 4°. ar. Et dixi etiam supra in 3° dubio. ⁊ hoc q̄ ad qntū.⁊ vltimū dubiū.

Secūdū ɔsiliū dn̄i Alexādri de Neuo contra iudeos fenerātes. ⁊ contra apo stillas factas ꝑ dn̄m Angelum de La stro p̄mo ɔsilio ipi' dn̄i Alexandri.⁊ re probatio ɔsilii ipsius dn̄i Angeli.

In noīe dn̄i nr̄i iesu xp̄i qui es verus deus ⁊ ver' hō.cui' glo riosissimo sanguine redempti sumus.a quo cuncta laudabilia nr̄a ꝓ cedūt sicut ⁊ cetera bona.⁊ eiusdeꝫ glo riosissime matris ⁊ v̄ginis Marie. di ui Hieronymi.totiusqꝫ curie celestis. Amen.

Erria tua apostilla. Si de' ꝑ misit iudeos fenerari gētibus ad euitandū maius malum ⁊ peccatū iudeoꝝ.dicendum est ēt q̄ xp̄s ꝑmisit ⁊ ꝑmittat xp̄ianos cō ducere iudeos ad fenerandūꝫ ad euitā dū mai' malū ⁊ peccatū ipoꝝ xp̄iano rū q sunt inclinati ad pctm̄ auaricie si cut tūc erant iudei. Hec ē tua apostilla formalis. Nōne dicit scriptura q̄ ipi' īcidit in laqueū queꝫ parauit? De h° se pissime exēpla videm' ⁊ cuꝫ angustia experimur.⁊ adhuc corrigi nolum'. sꝫ ī ipa negtia ꝑseueram'. Dicis me inep tissime ⁊ incōpatissime illud cōsilium edidisse. Si mihi licerꝫ te quē veneror ⁊ magnifacio atqꝫ existimo arguē.dice rē inepte:⁊ īcōposite hic locutū fuisse. Nōne oia bona fiūt iubente deo? Non ne oia mala fiūt ꝑmittēte deo vel sinē te.23.q.i.qd culpat.⁊.22.q.i.monet.§.p̄.v̄ Jtē xp̄s Pilato. Nō haberes ī me ptā tē nisi tibi datū eēt desup. Et Aug' i.5° li° de ciui.dei.ca°.x°.in fi.sic dicit. Vn̄ qc qd p̄ter volūtatē suā patit hō.nō debꝫ hoc tribuē hūanis vel angelic] vel cu iuscūqꝫ creati spūs volūtatib': sꝫ eius poti' q dat ptātē volētib'. Et li° xi°.ca° 17°. Sꝫ de' sicut naꝝ.bonaꝝ optim' cre ator ē ita malaꝝ volūtatū ē iustissim' ordinator.ut cū male illi vtant natur] bonis.ipe bn̄ vtat ēt volūtatib' malis

Et in.c.se.in p̄n.º Nec̄ꝫ.n.deus.non dico
angeloꝝ:ſꝫ vł hoīuꝫ crearet quē malū
futuꝝ eē p̄ſciuiſſꝫ.niſi parit̄ noſcēt qbus
eū bonoꝝ vſib⁹ cōmodaret. Ad idē.23.
q.5.relegātes.vbi dr̄ ꝙ de⁹ ex quolibet
malo opat̄ bonū:ꝛ tn̄ malū ꝓpter hoc
nō dꝫ eē imune a pena. Si gº nullū ma
lū pōt fieri niſi deo ꝑmittēte ꝛ malam
volūtatē ordināte q̊ ad aliq̄ ptātē ma
li ꝯmittēdi dimittēdo.q̊ ad aliq̄ ſeu ad
cetera auferēdo ptātē.hoc ē iquā deū
malā volūtatē ordinare. Quare gº de
linquētes p̄niūt̄. exq̊ illō malū factuꝫ
ē deo ꝑmittēte.ꝛ ex illo malo de⁹ ł ope
rat⁹ ē bonū vł opabit̄. q̄re tu iudex ꝓ
hibes hōicida.furta.ꝛ ceťa crimia:q̄re
īterficis vł ſuſpēdis fures aut hōicidaſ
Debes tu q̄ꝫ tolerare exq̊ illō malū ni
ſi deo ꝑmittente ꝯmitti nō potuit. Ab
ſit oīo. Data ē lex ꝑ dn̄ꝫ ꝛ ꝑ Moyſen iu
bēs bona ꝓhibēs atq̄ꝫ p̄niēs mala. Exo
21.º22.º ꝛ.23.º c.ꝛ Leuitici.19.º ꝛ Ezech.33.º c.
vbi dr̄. Si dicēte me ad impiuꝫ morte
morieris:ꝛ nō ānūciauerī ei neq̄ꝫ locu
t⁹ fueris vt auertat̄ a via ſua īpia ꝛ vi
uat.īpe ipi⁹ in iniqtate ſua morieť. ſā
guinē aūt ei⁹ de manu tua regrā. Itē
ꝛ alii p̄lati debēt delicta ſubditoꝝ cor
rigē.ꝛ mores reformare.ne ſanguis ſb
ditoꝝ regrat̄ de manib⁹ p̄latoꝝ.de off.
or.c.irrefragabili.ꝛ.c.fi.de regula.cū ſi
milib⁹. Itē tex dꝫ furta cohibē adulťia
p̄nire.ipſos de ťra pdere.p̄ricidaſ ꝛ pi
ros nō ſinē viuē. filios ſuos nō ſinē īpie
agē. Iſte ē tex.23.q.5.rex.dꝫ. Locut⁹ fui
ſti ꝓfecto īepte dn̄ dicī. Si de⁹ ꝑmiſit
iudeis fenerari gētilib⁹. Nā oē maluꝫ
qđ fit a deo ꝑmittit̄.ꝛ tn̄ nō dꝫ p̄lat⁹ nō
dꝫ iudex illō ꝑmittē. ne ſanguis ſubdi
ti.ne ſanguis filii regrat̄ de manib⁹ ei⁹
Incōpoſite.n.ꝛ īepte loqt̄ q̄ t̄mis māe
nō cōuenientib⁹ vtit̄. Debuiſti ergo di
cere. Si Moyſes ꝑmiſit iudeis fenera
ri ad euitādū mai⁹ maluꝫ ꝛ mai⁹ pctm̄.
Et ſic loqt̄ ſcūs Tho.ꝛ doc. Ego in p̊ du
bio ꝯſilii mei hāc obiectōeꝫ diſſolui et
dixi ꝙ iudei erāt ꝑati ad fenerandū iu
deis ꝛ gentilibus.imo ipas vſuras a iu
deis ꝛ gētilib⁹ recipiebāt. Vn̄ Moyſes
ꝑ illā ꝑmiſſioue reſtrinxit peccatuꝫ iu
deoꝝ. Nā quotiens quiſq̄ꝫ iplicitus eſt
int̄ duo mala ita ꝙ oīo alteꝝ ē factur⁹
dꝫ ei ꝑmitti malū min⁹ ne faciat mai⁹
De hoc ē tex.13.di.nerui.33.q.2.ſi qđ di⁹
Pone exēplū. Venis ad me hn̄s ꝯcubi
nā.dicis te nō poſſe ab ei⁹ ꝯmixtiōe ab
ſtinē niſi eā inťficias. Tibi cōſulam vt
poti⁹ adulteriuꝫ vel fornicatiōeꝫ ꝯmit
tas q̄ꝫ hōicidiuꝫ.exq̊ nō poſſuꝫ te coercē
ab vtroq̄ꝫ crimie. Ita fecit Moyſes.ut
dicūt ſcūs Th.ꝛ theologi ꝛ caōniſte q̊s
in p̄dicto dubio allegaui. Et ſcūs Tho.
ꝛ ceteri ponūt exemplū in libello repu
dii ꝑmiſſo ꝑ Moyſen ad euitandum
mai⁹ maluꝫ.ſ.hōicidiū. Lege tex.31.q.1.
hac rōe.ibi.hoc ꝑmiſit Moyſes nō pre
cepit. Aliud ē.n.p̄cipe.aliud ꝑmittere.
Mō.n.ꝑmittim⁹ nolentes facimus.qꝛ
malas hoīuꝫ volūtates ad plenū ꝓhi
bere nō poſſum⁹. Iſtuꝫ tex.lege oculis
aptis ꝛ bn̄ ab oī ſorde mūdatis.ꝛ dicaſ
ꝙ cā euitandi mai⁹ malū nunc ē ꝑmit
tendū malū qn̄ nō pōt cohiberi nec pu
niri. Et hoc ēt mō loquit̄ Archi.in dcō.c
hac rōne. Videbis ſi apis oculos.ꝛ diꝫ
tuū cōſiliū euacuabo clari⁹ oſtendam
Nos aūt ſum⁹ in aliis termis:qꝛ iudei
nō p̄nt fenerari niſi ꝯcedat̄ a xp̄ianis.
Dicis q̊q̄ꝫ ꝙ xp̄iani ēt ſunt iclinati aua
ricie ſicut tūc erāt iudei. Male dicī xp̄i
anos eē inclinatos auaricie ſicut iudei
erāt. Loquerī.n.ꝯ̄ fidē. Si hº eēt.ad qđ
nūc ꝓdeſſet paſſio.reſurrectio.ꝛ aſcen
ſio dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i? Profecto nūc ſūt
plures xp̄iani boni q̄ꝫ tūc erāt iudei.et
nūc nō ſūt tot mali.nec q̄ ſūt mali ſūt
adeo mali. Rogo te q̄s xp̄ianoꝝ tenꝫ al
tare ꝑatū ſicut tenebāt iudei illo tp̄e?
Sꝫ dicis. Sunt aliq occulti. Si eos ſcis
accuſa ipſos. vel mone iudices vt iqui
rāt eoſq̄ꝫ puniāt ſi xp̄iāi vſuraſ exercēt
Nā de ipſo crimie ſic iudei accuſari et
puniri p̄nt. Sꝫ forte diceſ. Occlte ꝯmit
tēt hº crimē.occlte mutuabūt ſub vſu
ris ꝛ ꝓbari n̄ poťit:qꝛ mlťi fraudibus
palliāt ſuos ꝯct⁹:ut dicit Jo.and.i.c.ad

nfa3:in ti.de emp.z vē. Nō legi nec audiui te hoc dixisse. z q̄ hoc diceret temerario iudicio logt. Qui.n. vsurpat sibi iudiciū dei:q2 solꝰ deꝰ ē secretoꝝ cogni to2.32.di.erubescāt. Et eccl'a nō iudicat de occltis: vt i.c.a nob.de sent.excōi. Et sci viri crimina occl'ta sustinēt.z tacēt si ipa ꝓbare non pñt.2.q.7.plerūqꝫ. Sꝫ cū deo placuerit publicabit crimē ī medio synagoge. z reuelabit abscōsa.z in medio ppl'i allidet crimiosuꝫ q accessit ad deuꝫ maligne cuiꝰ co2 erat plenum dolo z fallacia. Ecci.ꝑ.ca.i.fi. Ingrāt gº iudices xp̄ianos ꝯmittētes hoc crimē. Exq̄.n.cohiberi pñt nō sūt ꝑmittēdi.d.c.hac rōe. Et hᵒ i meo ꝯsilio plenꝰ ē discussū.ad qd̄ me remitto. Admiro2qꝫ q̄ hāc obiectionē fecer] cū illaꝫ vidē posses plene discussam z ex iurībꝰ z sentētiis doctoꝝ sopitam.

Uo ad tertiā apostillā eiusdeꝫ dñi Angeli positam i 2º dubio mei cōsil i in q̄ teneo q̄ eccl'ia pꝫ se ipedire de pctō iudeoꝝ fenerātiuꝫ Talis ē sua apostilla. Iteꝝ bestialit' loqueris:q2 eccl'ia ipedit se de vsuris exto2tis a iudeis a xp̄ianis aucte ꝓpria ipoꝝ iudeoꝝ ob fauorē ipoꝝ xp̄ianorū .s.vt illoꝝ indēnitati ꝓuideat:z nō propter pctm̄ ipsoꝝ iudeoꝝ.s.vt eoꝝ aiabꝰ ꝯsulat.q2 de salute aiaꝝ eoꝝ eccl'ia non curat.cū sint foris z dānati ꝓpt̄ pfidia z defectuꝫ baptismi.z sic.c.pꝰ miserabilē.cū reuerētia scribētis ad hoc nō meruit allegari. Sꝫ meo iudicio erras vehemēter. Judeꝰ.n.nō est subditꝰ eccl'ie nisi rōe crimis cū sit laicꝰ z ifidel'.vt in c.nouit.de iudiciis. Ibi ē bona glo.in.c. nos int' de pur.cano.z glo.z doc.i.c.ꝑ.de offi.o2. Nō gº hꝫ eccl'a iurisditōeꝫ sup ifidelē nisi rōe eccl'iastici crimis. Et hoc notāt p doc.i locis ꝑallegatis i consilio meo.s.in.c.qd̄ sup his.de voto.z i.c.gaudeīꝰ de diuo2. Eccl'a gº cōpellit iudeos restituē vsuras.q2 rōne crimis vsuraꝝ eccl'a pōt z dꝫ se itromittē. Si gº rō criminis ē illa q̄ defert iurisdictiōeꝫ ad ecclesiā.s.vt faciat eū ꝯpelli ad remittendas vsuras.gº in erro2e es dū dic] q̄ ecclesia se ipedit de vsuri] exto2t] p iudeos vt subueīat idēnitati xp̄ianoꝝ. z nō ꝓpt̄ pctm̄ iudeoꝝ. Si.n.eccl'ia se ipedit ꝓpt̄ pctm̄ iudei nec rōe soliꝰ dāni xp̄ianoꝝ posset se ipedire. q2 ad eccl'aꝫ nō ꝑtinet iurisdictio i laicos:sꝫ ad dñm tp̄alē.gº rōe pcti ipiꝰ iudei eccl'a se ipedit. z fac̄ ꝯpelli iudeū ad remittēdas vl' restituēdas vsuras xp̄iāis:q2 peccat eas retinēdo. Et pōdera istā rōeꝫ:q2 ē rō decisiōis illiꝰ.c. Sicqꝫ iudeus fenerādo offendit suā lege:q2 sꝫ legē diuaꝫ peccat fenerādo xp̄iāo.gº eccl'a pōt se itromittē. Et hēs aucteꝫ Pe.d̄ anch.i ꝯsilio qd̄ allegas q ꝑ illd̄.c.pꝰ miserabileꝫ. dixit tutiº eē tenē q̄ iudei ñ pñt ꝯduci ad fenerandū ēt ꝓpter euitādū pctm̄ xp̄ianoꝝ .s.ne xp̄ianus feneret̄.gº illd̄.c.fec̄ ad ꝓpositū.z ꝯfūdit ꝯsiluꝫ qd̄ ꝯposuisti.de q̄.i.differēdū ē. Itē lege ibi doct.q colligūt ex illo tex.q̄ iudei peccāt fenerando xp̄iāis. Et hᵒ colligit dñs Abbas in vltio nōbili. Et vide ēt Jo.d̄ Anāia i.d.c.pꝰ mi̅sabilē.sup gl'.i.vbi dic̄ q̄ licꝫ iudei sbsint ꝑncipi seclari i tp̄alibꝰ.tñ eos ꝑt eccl'a ꝯpellē ad r̄stituēdas vsas. Nā cū illd̄ crimē sit eccl'asticū.iudei peccāt ꝯ legē diuā z ꝯ legē nālē exercēdo vsas z iō licite pñt ꝯpelli ꝑ iudicē eccl'asticū Allēat nōta p Jn.i.c.qd̄ sup his.d̄ vo.et ꝑ hᵒ fac̄ dcꝫ.c.pꝰ miserabilē.i fi.vbi eccl'ia iterdic̄ co2onē xp̄iāoꝝ iudeis. Hec sūt vba Jo.d̄ Anania. Uñ potes vidē q̄ bñ allegaui.c.pꝰ mi̅sabilē. Et si nʳ doc. aliqd dicēt adhuc o2te cedē rōi. Nā ecclesia ñ pōt se ipedire d̄ rebꝰ tp̄alibus laicoꝝ xp̄iāoꝝ.sꝫ iudiciū ptiꝫ ad iudicē seclarē. Uñ eccl'a ipedit se de pctō ut i.c.nouit.d̄ iudiciis.z rōne peccati z nō ut subueniat indēnitati christianoruꝫ compellit iudeuꝫ ad restituendas vsuras. Et hoc facit ecclesia.quia curat de peccato. z si non curaret non compelleret eos ad restituendum. cum tm̄ rōne pcti z non alia rōne ecclesia hēat hanc iurisdictōem.ergo non est veruꝫ q̄ ecclesia nō debeat curare d̄ pctō iudeoꝝ.

ũnio dꝫ curare. Et de hoc ē casus in.d.c. pꝰ miserabilē.cui q̄tiēs rn̄debis totiēs deo fauēte tuas rn̄siōes īfringam. Nec ob.c.q̄rto.eo.ti.vbi papa ꝓuidet ꝯ iudeos fenerātes ne exhauriant facultates xp̄ianoꝝ:qꝛ illa nō ē sola rō:q̄re ꝓhibeanꝰ iudei fenerari xp̄ianis:sꝫ sūt mlte alie rōes.ut dicūt ibi doc.q̄ rōes ponuntur ī rubrica de vsuris.ꝛ per Jo.an.ī regula peccatū.ī 3º ar. Naꝫ vsure aīas deuorāt ꝛ facultates exhauriunt.ut dicit tex.i.c.p̄.de usuris li.º 6º. Item vsura exercet in offensaꝫ dei ꝛ ꝓximi. ut ī cle.illa.eo.ti.in p̄n.º Et dr̄ crimē usuraꝝ eē in offensam dei qꝛ transgressio mandatorum dei. Iteꝫ quia ꝑ hoc crimē diabolus furaꝛ aīas deo ꝫm Stephanum de mōte lauduno.ꝛ dn̄m Cardi. in dcō nōbili.p̄. Itē dr̄ tale crimē eē ꝯ ꝓximū:qꝛ ei dꝫ fieri restō:ut ibidē dicit glo.ꝛ. Itē qꝛ ꝑ tale crimē exhauriꝛ suba ꝓximi. vt in c.p̄.de vsuris.li.º 6º. Vn̄ vsurarius dr̄ trucidatoꝛ paupeꝝ.14.q.4.q̄ꝺ dicā ꝛ effusoꝛ sanguinis ꝓximi.ea.q.c. imo lari.ꝛ.q.5.penale.ī fi. Et iō ꝓpter pctm̄ q̄ꝺ ꝯmittit iudeꝰ ꝯ deū ꝛ ꝓpter offensaꝫ ꝓximi.eccl̄a hꝫ iurisdictōem.sic̄ cohercet et cariꝰ vendētes q̄ꝫ sit iustuꝫ p̄cīū.vt in.c.p̄.de emp.ꝛ ven Et refert ibi Jo.an. Abbatē q dicit mgr̄ꝫ suū iduxisse illū tex.ꝑ iurisdictōe ecclīastica contra laicos q in cera miscebāt farinaꝫ fabaꝫ cū ipa cera vēdētes vt ep̄s possit illos punire. Nā rō pctī q̄ꝺ ꝯ deū ꝯmittiꝛ ꝓpꝛ offensam ꝓximi defert iurisdictōeꝫ iudici ecclīastico.ꝛ in ꝯsequentiā ꝓuidere indēnitati ꝓximi. Auctēs q̄s hic dimitto.supplebo in rn̄sione ad qntam apostillam.

Ua qnta apostilla sic iacet.bestialiꝛ ꝛ insulse loqueris:qꝛ ecclesia nō pōt se īpedire ꝯ iudeum vt eū puniat de delicto ab eo ꝯmisso ꝯ legē nāe:nec de salute aīe illiꝰ. sed ut cōsulat aīabꝰ xp̄ianoꝝ.s.ne ꝓpꝛ peccatū dānenꝛ eccl̄a se īpedit. Et hoc ē q̄ꝺ alii ꝯsuluerūt. Idē replicas ī duabꝰ sequentibꝰ apostillis. Et iō isti satis sit rn̄dere. Sꝫ aduerte ad tuā apostillā. Naꝫ ī meo ꝯsilio sūt allegate auctēs ꝙ ubi īfideles delinquūt in lege nāe vel ꝯ legē diuinā.eccl̄a pōt eos punire. Allegaꝛꝰ fuit Inno.ꝛ doc.in.c.q̄ꝺ super his.de vo.ꝛ in.c.gaudemus.de diuoꝛ. Et vtrobiq̄ꝫ doc.oēs firmāt. Tu dicl ꝙ eccl̄a hꝰ nō facit,ne īfideles dānenꝛ.qꝛ de aīabꝰ suis nō curat eccl̄a:qꝛ ꝓpter defectum fidei dānati sunt. Te queso q̄re hoc facꝛ eccl̄a nisi qꝛ deꝰ verꝰ per hoc offendiꝛ. ꝓpꝛ hoc eccl̄a se īpedit ꝛ īpedire dꝫ corrigēdo īfideles q deuꝫ offendūt. Et ad hoc teneꝛ ut dicūt p̄dicti doc. Hoc enī nō relinquiꝛ arbitrio eccl̄e an faciat vꝛ nō faciat. Sꝫ dꝫ hoc facē ut tollat offensaꝫ illatā in deū.qꝛ nō pōt remittē etiā si vellet.23.q.4.is qui.ꝛ.6.q.1.solomitane. Et Augꝰ in sermone plurimoꝝ martyꝝ sic ingꝛ. Vn̄ aliq̄s in deū peccaueīt si sine gradi districtiōe voluerimus indulgē ꝑticipes peccati eoꝝ efficimur. Vn̄ ꝯuer peccaret p̄latꝰ si talē nō corrigeret. Nā vno peccāte nō punito ira dei deseuit ꝯ innocentes.50.di.si q̄s dīaconꝰ.in fi.ꝛ.ī.q.4.§.itē ppl's.ꝛ.c.turbaꝛ. lege q̄ꝫ Vin.ꝛ Jo.an.in c.nouit. de iudicus.ī ꝟbo quēlibet. Ibi.n.tex. dic̄ ꝙ ad ecclesiā ꝑtinet corrigē quēlibꝫ xp̄ianū de pctō. Nā Vin ꝛ Jo.an.idē dicūt de īfideli. Sꝫ dicūt ꝙ talꝛ nō pōt corrigi nisi idirecte cū sit ex̄ eccl̄am.ꝛ.q.1.multi. de deci.de terris.de iudeis.ꝛ si iudeos. Et ipsos seqꝛ Aut.ꝛ dn̄s Abbas ibi.et oēs alii doc. Vn̄ ꝑfecto erroneꝰ intellectꝰ est dicē ꝙ eccl̄a pōt corrigē delictuꝫ infidelꝛ delinquētis ꝯ legē diuinā:sꝫ nō teneꝛ.imo teneꝛ.qꝛ nō pōt remittē offensaꝫ illatā ī deū. Et ꝙ deꝰ velit ꝛ p̄cipiat īfideles corrigi.ꝓbaꝛ ꝑ tex. Aug.ī 4º de ciui.dei.ca.15.in p̄nciº vbi loquiꝛ de ipio romano.ꝛ hec sunt ꝟba eius.q̄ꝫ obrē cū alia diu fuissent regna orietis illustria.voluit deꝰ ꝛ occidentale fieri q̄ꝺ tpe esset posteriꝰ.sꝫ iperii magnitudine ꝛ latitudine illustrius.idq̄ꝫ potissimū talibꝰ ꝯcessit hoibus ad domanda grauia mala multaꝝ gentiū. Si gº ista

fuit potior cā q̄re de⁹ dederit tam ma
gnū ⁊ tā latum dominiū seu imperiuꝫ
romanis q̄buis essent infideles ut puni
rent grauia mala aliaꝝ gentiū. quanto
magis tenet eccl'a ⁊ pncipes xp̄iani pu
nire iudeos ⁊ alios infideles q̄ndo delin
quūt ꝯ deū offendētes legeꝫ diuinam
Pro hoc ēt bñ facit. c. p⁹ miserabilem
de usuris. Nā ut dixi. nullaꝫ iurisdictio
nē hꝫ eccl'a circa p̄rimoniū laicoꝝ nisi i
quātū agit in finē pctī: ⁊ tñ eccl'a tenet
ꝯpellē iudeū ut remittat usuras xp̄ia
nis uel ut eas restituat. Et hoc ex ea ra
tōe ꝑcedit. q2 iude⁹ alit de illo pctō nō
ꝑfecte puniret nisi restituēt vl' remit
teret vsuras receptas vel ꝑmissas. Et
male legisti Inno. ⁊ Jo. an. in dcō. c. q̄d
sup his. de uoto. Nā dicūt ꝙ vbi iude⁹
vel ifidelis peccat ꝯtra legē diuinā vel
ꝯ legē nāe. papa si det facultas eū pūi
re pōt ⁊ dꝫ. Et dicūt h⁹ ꝑcedē vbicūq3
peccarēt i moralib⁹. Et uide Pe. de an
cho. in regula. ea q̄. in sexta qōe. vbi ēt
firmat ꝙ eccl'a nō solū pōt sꝫ ēt dꝫ tl'es
punire ifideles. Pro hoc ēt faciunt no
tata ꝑ dñꝫ Dñicuꝫ. in. c. p̄ de vsuri. in 6°
⁊ ꝑ dñꝫ Lau. ꝺ rodolphis ꝺ Florētia. q
ꝯposuit tractatū de vsuris. q dicunt. lo
cātes domos iudeis vel ip̄os ꝑmitten
tes feneari in ciuitate nec ip̄os expel
lentes: excōicatōis sniām incurrunt vl'
suspensionis. de q̄ in. c. p̄. de vsuris. in 6°
Et idē dicit Jo. de Anania. in. c. p̄terea.
i fi. de vsuris. Itē cle. i. de vsuris. que in
fligit penā excōicatōis statuētibus vel
iudicātib⁹ ꝙ soluant usure. vel ꝙ non
repetant. uel talia statuta seruantib⁹
ꝯp̄hendit iudeos. ⁊ habꝫ locū in iudeis
Hec tenuit glo. i dcā cle. in ꝟbo. cēsura
Et hoc exp̄ssi⁹ tenet Guil. de mōte lau
duno. ⁊ Cardi. ⁊ Jo. de Jmola. ibi. ⁊ ple
ne dictū ē in ꝯsilio meo in 5° dubio. Si
g° pena. c. i. de usuris. in 6° hꝫ locū q̄ndo
iudei fenerant. g° eccl'ia curat de aiab⁹
eorūdē. q2 illō. c. de usuri. in 6° fundat
se ī piculo aiaꝝ. Itē si ꝯducētes iudeos
vl' statuentes ꝙ iudei possint fenerari
⁊ ſm statuta illa iudicātes sūt excōica
ti. g° subest periculū aiaꝝ. ⁊ sic ecclesia
curat de ꝑiculo aiarum. Preterea si infi
deles abstinēt se ab illis que sūt ꝯ legē
diuinā. ⁊ ꝯ legē nāe. nōne de⁹ inclinabi
tur citi⁹ ad eos ꝯuertēdos? Hoc igit ēt
respectu eccl'a dꝫ eos punire: ⁊ sua iter
est ne offendant deū. Vñ lege i actibus
apl'oꝝ ca°. x°. vbi Corneli⁹ qui erat gen
tilis q2 r'ligiose coīcabat ⁊ faciebat ele
mosynas. de⁹ misit angelū q āmonuit
eū ut suscipet baptismū a Petro apl'o
⁊ dixit ei angelus. Orōnes tue ⁊ el'yne
tue ascenderūt i memoriā i ꝯspectu do
mini. Et si eccl'a nō curaret de aiab⁹ iu
deoꝝ non oraret singulis annis i publi
ca orōne in septimana scā ꝙ deus eos
cōuertat. Nāꝫ ꝑ ꝯuersiōe iudeoꝝ ⁊ ali
oꝝ ifideliū orat. Interest g° eccl'ie ut infi
deles bñ uiuāt ⁊ ne delinquant ꝯ deū.
tū ut facili⁹ ꝯuertāt. tuꝫ ēt ut de⁹ nō of
fendat. cui⁹ offensa dimitti non pōt. ut
s̄. dixi. Et ꝑ h° tua apostilla euacuata ē
Vo ad tertiū dubiū in q̄ ꝯclu
do an ecclesia debeat tolerāe
vel cōsentire ꝙ iudei fenerēt
ꝑpt mai⁹ malū euitandū. vel ꝑpt ma
ius bonū q̄ꝺ exide ꝟisil'r seq pōt. duas
facis apostillas. Prima sic iacꝫ ⁊ tu eā
totā refers. ⁊ de tuo nihil dicis in h° to
to 3° dubio. q̄ oia nō sūt ad ꝑpositū. q2
posito ꝙ aie iudeoꝝ pereāt. tota dispu
tatio fr'is Girardi ē ⁊ loquit de xp̄ianis
an eis possit ꝑmitti nō de iudeis q sūt
dānati. ⁊ sic de aiabus ip̄oꝝ nō ē curan
dū. In oībus tuis apostill' ꝑ ideꝫ repli
cas. ⁊ tota vis apostillaꝝ tuaꝝ in h° pē
det an eccl'ia debeat ⁊ teneat de pctō i
fideliū ꝑhibēdo se itromittē. Et plene
ꝑbaui in r'nsione ad p̄cedētes ꝙ sic.
Nō āt dici ꝙ frat Girard⁹ ⁊ Jo. an. lo
quūt an possit ꝑmitti xp̄iano ut fenēt
ꝑpter vitandū mai⁹ malū: nō autē an
possit ꝑmitti ut iude⁹ feneret. Salua
pace tua frat Girard⁹ ⁊ Jo. an. gnāliter
loquūt an ꝯctus vsurari⁹ debeat ꝑmit
ti ꝑpt mai⁹ malū vitādū. vl' ꝑpter ma
ius bonū q̄ꝺ exinde seq pōt. Et mouet
ꝑ rōnes ⁊ ꝑ tex. q gnālit loquūt. ⁊ ꝯclu

dunt ꝙ nec ius diuinū nec ius canōicū
pōt aliq̊ cāu ꝑmittē ꝯtcuꝫ vsurariū. Et
si hoc vellet ius canonicū. nullo° possꝫ
ꝯ vet᷑ ꝛ nouuꝫ testm̄.ꝑ.c.sup eo.de vsu
ris. Tu aūt dicis. Loqͭ de xp̄ianis fene
rari volētib᷑.nō ḋ iudeis. Profecto er
ras.in hoc ꝑsensi qn̄ ꝯsiliū illḋ cōposui
Nā vbi ius canonicuꝫ aliqd statuit cir
ca ꝓhibitionez vl̕ circa mām vsuraꝝ
includūt iudei.nā ita ꝓhibent exercē
vsuras iudei sicut xp̄iani:ut in.c.p᷑mi
serabilez.de usur]. Et oīs mā vsuraria
ꝯphēdit iudeos fenerātes:ut dixi. i rn̄
sione ad tuā apostillā.ꝛ pleni᷑dixi i 4.°
dubio dci cōsilii.qbus nō rn̄des nec rn̄
dere potes. Qḋ autē dic] me totā refer
re disputationez fris Girardi ꝛ de meo
nihil. Fateor ꝙ de meo nihil. ſꝫ retuli
tex.ꝛ auc̄tes doct.mām istā determinā
tiū. Nihil.n.est sub sole nouū nec valꝫ
q̄sq̄ꝫ dicē:hoc recens ē. Ecclīastes ꝑ̊.ca°
Sꝫ totā disputatōez fris Girardi quaꝫ
Jo.an.refert.nō refero i ꝯsilio meo:sed
solū ea accepi q̄ ꝑtinē videbāt ad casū
Et hoc vidē poterit qui legerit Jo. an.
absq̄ꝫ tuis oculis. Naꝫ tui nō vidēt.opꝫ
ꝙ emas colirium.ꝛ iteriores sordes ꝛ
maculas bn̄ abluas. Cū id feceris vide
bis. An uidē ꝛ itelligē non potes? Nec
solū tibi hoc accidit.ſꝫ i q̊cūq̄ꝫ alio pas
siōato frequētissime ꝯtingit. Lege Jo.
os auri.vnū ex q̄tuor doc.grecis.q alio
noīe vocat̃ Jo. Chryso᷑.in omelia sup
euangelio Math.sup illo euāgelio qḋ
legit̃.17.dn̄ica p᷑ pēthecostē.qḋ incipit
Accesserūt ad iesū scribe ꝛ pharisei et
seniores ppl̕i:ꝛ iterrogauit eū vnus ex
eis leg] doctor.vbi sic iquit. Perfectuꝫ
odiū ꝛ ꝑfect᷑ amor veꝝ iudiciū non co
gnoscit.vt puta si ꝑfecte odias aliquē
q̄liacūq̄ꝫ fuerit apḋ illū oīa tibi displi
cēt siue q̄ dicit siue q̄ agit.ꝛ si bona sint
tn̄ tibi mala uident̃. Sic ꝛ si ꝑfecte ali
quē amas.q̄cunq̄ꝫ sint apḋ eū placēt ti
bi siue q̄ agit siue q̄ loquitur.ꝛ si mala
sint tn̄ tibi bona vident̃. Et Aug᷑ i suo
sermōe q legit̃ in die sue festiuitat] in
qt. Qui nos amāt.querūt qd laudēt in
nob.q aūt nos oderūt detrahūt nobis
Dein subiūgis ꝙ oīa nō sunt ad ꝓposi
tū.ꝛ i plurib᷑ aliis apostill̕ eadeꝫ vene
nosa v̄ba effudisti. Sꝫ ꝓfecto erras.qꝛ
i illa mā nihil ex̄ ꝓpositū locut᷑ sū. Si
i tuis apostillis dixisses.hoc ꝛ h°. nō fac̄
ad ꝓpositū.tibi rn̄dissem.ſꝫ ꝯsiliū meū
de nouo vidi ꝛ legi.ꝛ vidi ꝙ nō dicl v̄i
tatē. Sꝫ aduerte q̄ꝫ ꝓ veneno loquaris
Nōne in ꝯsiliis auc̄tes allegant̃ doc.ut
sint maioris auc̄tis? Ultra Jo.an.mul
tos allegaui doc.i decret] ꝛ decretalib᷑
ꝛ in 6.° ꝛ i cle.scribētes. Adduxi ēt alias
doctrinas alibi traditas ad probanda
dubia que proposui.

Consilium dn̄i Alexandri de Neuo.de
Uincentia.reprobatoriū ꝯsilii dn̄i An
geli de Castro.super articulo. An iudei
possint conduci ad fenerandū cum dis
pensatione pape.

Pere nūc ꝑcium eē pu
to tuū ꝯsiliuꝫ euacuare
q̄ten᷑ ille q vbiq̄ꝫ pn̄s ē
intellectū ꝯcedē ꝛ dona
re dignat̃. In hoc tuo
ꝯsilio multa q̄ tā ex con
silio lꝫ ꝯtra ipsuꝫ ꝯsulas.ꝛ ex allegatio
nib᷑ alioꝝ q̄s apḋ te hūisti ꝑ̊ ꝯsilio tuo
addidisti.nec illḋ vitupo.qꝛ dicit iuris
cōsult᷑. Etiā si alteꝝ pedē in fouea tene
rē.tn̄ adhuc discē cupio.l.apḋ Julianū
de fideicōi.liber. Et dicit Aug᷑. Ab āni
culo parat᷑ suꝫ docēi.24.q.3.si hēs. Sꝫ
te arguo ꝙ me arguer] ꝙ dcā Jo.an.et
alioꝝ scribētiū in ꝯsilio allegare volue
riꝫ.nā de hoc me arguēdo sciam ipam
arguē conar] q̄ i h° cōsistit vt ꝓbe no
scē potes. Nā vides qūo Jo.an.ꝛ ceteri
scribētes sepe dcā scribētiū refert nihil
ḋ suo addē᷑. Un̄ si bonos oc̄los hūisses
i h° solo ꝯcerta° erat faciēda.s an verū
ꝯsuluissē:qḋ deo ꝓpitio tibi ondā. Et ꝑ̊
all̕as int̃ cet̄a dictū Bal.i.l.cunctos.po
pulos.C.ḋ sū.tri.qḋ i meo ꝯsilio i 4.° du
bio fuerat all̕atuꝫ. Addis isup Bal.i.l.
2.ꝛ i Autē.ad hec.C.ḋ vsuris.ꝛ.c.sup eo

ꝺ vsuris.ad q̃ tñ nõ rñdes. Postea alle
gas ꝑ ea ꝑte ꝑ q̃ cõsulis alias auctes i
ꝯtriũ. Nã Bal.i.o.l. cũctos pplos. L.de
sũ.tri.i.4.colũ.vo.lz iux h' q̃o.dicit ꝙ i
pator nõ põt ꝑmittẽ vsuras ꝓpt̃ bonũ
publicũ:qꝛ hoc ẽ ꝯ salutẽ aie. Ad hoc ñ
rñdes. Et papa nõ oꝫ nec põt aliqd dis
pẽsatie ꝯcedẽ qꝺ sit ꝯ salutẽ aie.24.q.
2.legat.2.40.dis.c.ꝓ. Et suo loco als au
ctoritates iserem⁹ deo fauẽte. Bal.vo
i.o.l.2.paꝝ añ mediũ cõmẽti dicit ꝙ vo
vsure ꝓhibẽt iure diuo.nec hũano cõ
cedi pñt.lz dispẽsatio ẽ lex ꝑuata:2 sic
ius hũanũ sicut et ius canonicũ ẽ cõsti
tio hũana.nõ aũt diua. Glo.ẽ in pñ.° seu
in ꝓhemio cle.i vbo. iurl hũani. Bal.
vo i Autẽ.ad hec. L.de vsuris.i.2.colũ.
refert opionẽ quorũdaꝫ int̃ q̊s fuit Ni
cola⁹ de materellis.q dixit.ꝙ sicut ꝑ le
gẽ humanã põt distingui lex diuina a
rõne iteruenientc.hoc pꝫ.qꝛ lex hũana
qñq̧ ꝑmittit hõicidia.ut in.l.i.2.2. L.qñ
lz vni.se sine iudice vi.2 tñ hõicidia sꝫ
iure diuo ꝓhibita.2 ẽ vnũ de decẽ mã
datl 2 cõphendit̃ hec ꝓhibitio sub illo
mãdato. Non occides. Itẽ ius diuinuꝫ
ꝓhibet res alienas detineri.tñ lex mo
derat̃ istã ꝓhibitõem ꝓpter bonũ pu
blicũ:ut pꝫ.ff.de vsuc.l.i.2 i mltis aliis.
Vñ dicit ideꝫ eẽ dꝺ i mã vsuraꝝ vt cre
ditores iducãt̃ ad subsidiũ paupeꝝ:et
hoies ꝓpt̃ iportabilẽ auariciã credito
rũ nõ aggrauent̃. Et sic ꝓpt̃ cõe bonũ lex
diua distingui 2 modificari põt per ius
hũanuꝫ. Sꝫ Bal.ibi dicit ꝙ hec opio ẽ
falsa.2 ab oib⁹ canõistis reprobata.qꝛ
qꝺ ẽ ꝓhibitũ ex diua istitutiõe.nõ põt
hũana rõe ꝑmitti.2 cã ẽ.qꝛ talis rõ nõ
ẽ rõ sꝫ abusio.cũ nõ cõformet se volun
tati diue.2 iõ nõ debem⁹ aliã rõneꝫ q̃re
re ex q̊ deo ita placuit. Hic aduerte q̧
bñ q̧ scẽ loqtur. Ad hoc nõ rñdebis.qꝛ
iste rõnes iferũt ꝙ nõ possit dispẽsare
papa. Claꝝ.n.ẽ id nõ ꝑmitti pape qꝺ ñ
põt hũana rõe fieri. Naꝫ oĩs dispẽsatio
pape ẽ hũana.lz auctẽ dei hẽat ptãteꝫ.
Non hẽo tñ ncce auctẽ Bal.q̧q̧. Bar
sẽ senserit i ocã.l.cũctos pplos.2 i cõsi

lio meo allegaui. Et hãc rõeꝫ q̃uaꝫ alle
gat Bal. scũs Bernardin⁹ allegauit i
ciuitate Vincẽtina i publica ꝑdicatiõe
q̃ iudeos expelli fecit. Nã qdaꝫ allega
bãt idigẽtia paupeꝝ.auaritia creditoꝝ
Ipe aũt portauit libros iurl canonici i
pulpitũ.2 ibi publice legebat decreta
les de hac mã loquẽtes.2 allegãtes ne
cessitatẽ eẽ ꝙ iudei remanerẽt icrepa
bat tãq̧ dei blasphematores:qꝛ deum
volebãt arguẽ ꝙ nõ ꝓuidẽt meli⁹ ces
santib⁹ vsuris illi ciuitati. Et dicebat ꝙ
ꝓpt̃ ista nõ erat deus offendendus. Et
idẽ dixit scũs Tho. Ricar. Scot⁹.2 oẽs
theologi. Oĩs religiosi de obseruãtia
hoc predicant. Vide quãte auctis sint
apꝺ ecclam sci viri. Nã ꝓpt exemplar
scõꝝ q trãsiuerũt ad religiõem añ mri
moniũ cõsũmatũ.eccla iterꝑtata est il
lud mãdatũ diuinũ.q̊s de⁹ ꝯiũxit hõ ñ
sepet.qꝛ eccla illis exẽplis mota decla
rauit illã auctẽ hr̃e locũ qñ mrimõiuꝫ
ẽ cõsumatũ.hoc ꝓbat̃ in.c. veꝝ.2 i.c.ex
ꝑte.de cõuer.ꝯiu. Vides g° quãte fidei
sꝫ apꝺ ecclam scã scõꝝ patꝝ:q̧to maiõ
ris fidei debẽt eẽ ꝑdicatões 2 decisiões
dubioꝝ ab eis ꝯpoite. Credẽꝺ ẽ.n. ipos
dei spũ locutos fuisse. Quo ad h° satl ẽ
3° allegas ꝑ ꝑte ꝯ quaꝫ ꝯsuluisti.c.
sup eo.ꝺ usurl.cui ñ rñdes.lz i q̃dã apo
stilla ad ꝯsiliũ meũ illꝺ ad ꝓpositũ nõ
facẽ affirmasti. Ego dico ꝙ de h° ẽ ca
sus ibi. Ille tex.hꝫ duos itellect⁹.ꝑm⁹ ẽ
ꝙ ꝑ redimẽdis captis vl' ꝑ alio opere
pio papa ñ põt dispẽsare ꝙ vꝛa comit
tat̃. 2⁹ itẽ⁹ ꝙ ẽt ꝑ redimendis captis
vl' ꝑ alio pio ope ñ lz ad vꝛas pecunias
mutuo accipe qñ ꝑ receptiõem dat̃ cã
vsurã ꝯmittẽdi. Nã i antiq̃ dicebatur.
qꝺ a nob tua frat̃nitas postulauit.vtꝝ
possit i recipiẽda pecũia dispẽsa° fieri
ut paupes q i saracẽoꝝ captitate tenẽt̃
possint ꝑ eãdẽ libari pecũiã. Sꝫ vtq̧ i
tellect⁹ cõit̃ tẽt̃ ꝑ doc.2 eccla vtrũꝫ ap
probat dcm̃ ibi i.o.c.sup eo. Vñ ãplectẽ
do vtrũq̧ itellectũ ibi est casus ꝙ pa
pa non possit dispẽsare ꝙ qs accipiat
pecuniã mutuo ad usuras etiaꝫ causa
maioris mali vitãdi qñ ncc̃itas est cã

exercēdi vsuras.ut q2 cessante illa necci
tate nō exercet. Et sic papa non pōt dis
pēsare. siue ut qs exerceat fen⁹. siue ut
qs recipiat pecuniā mutuo ad fen⁹ qn̄
necessitas ē cā usure exercēde. Et pōde
ra illum tex. p̄. n. dicit ꝙ cū usure sint
utroqꝫ testō ꝓhibite nulla dispensatio
pōt fieri. Et tex. specifice loquit ꝙ nulla
dispensatio pōt fieri ꝑ papaꝫ: q2 ibi pe
tebatur dispensatio a papa. Unde ibi
colligitur una regula in mā dispēsatio
nis ꝙ ubi aliqd̄ ē pctm̄ de iure diuino
papa nō pōt circa illd̄ dispēsare. Et istā
regulā firmāt oēs doc. ⁊ illos allegaui i
consilio p̄dcō. ⁊ ulteri⁹ allegabo infra.
3° dicit ille tex. ꝙ cū sacra scriptura ꝓ
hibeat ꝓ uita alteri⁹ mētiri qd̄ ē pctm̄
veniale. si g° non licꝫ omittere pctm̄ ve
niale ꝓ redimēdo hoīeꝫ a morte. mlto
magis ꝓhibend⁹ ē qs ne iuoluat crimi
ne vsuraꝝ ꝓ redimēda vita captiui. i.
illoꝝ captiuorū q detinebant ꝑ sarace
nos. Iste ē tex. apt⁹ in dcō. ca° sup eo. q
isto° arguit. Si ꝓ redimendo hoīem a
morte nō ē licitū omittē pctm̄ veniale.
mlto min⁹ ꝑmittēd⁹ est imo ē ꝓhiben
dus ne omittat pctm̄ mortale. vt ē vsu
ra ꝓ redimēdo captiuos a morte. Un̄
iste tex. decidit duo. Unū ē in mā dispē
satōis. s. ꝙ ubi ē aliqd̄ pctm̄ mortale de
iure diuino. papa nullo° pōt dispēsare
Scdm̄ ꝙ nec papa nec eccl̄ia dꝫ pctm̄
mortale tolerare vl' ꝑmittē ēt ꝓ liberā
do captiuos a morte. q2 si nō lꝫ dicē mē
daciū qd̄ ē peccatū veiale: ut i. c. p̄muꝫ
22. q. 2. ⁊ i. c. ne qs. multo min⁹ lꝫ omittē
peccatū mortale. Sꝫ dicꝫ illd̄. c. loqt de
xp̄ianis volētib⁹ fenerari vl' volētib⁹
iducē alios xp̄ianos ad fenerandū. Se
cus dō ē i iudeis. cū eccl̄a nō debeat d̄
eoꝝ pctō se ipedire. siue curare de aīa
bus ipoꝝ. Ego rn̄di supius i rn̄sione ad
tuā gntā apostillā: ⁊ in osilio meo in 5°
dubio ꝓpe finē. vbi oclusi ꝓut vl't tex.
⁊ firmāt doct. ꝙ in mā usuraꝝ siue ubi
iura faciūt mentiōeꝫ de feneratorib⁹. i
cludūt iudei. g° illud. c. dꝫ itelligi tā i iu
deis q̄ꝫ i aliis exercētib⁹ fen⁹. Et bn̄ ad
uertas: q2 i. c. sup eo. petebat dispēsatō
vt posset exerceri fen⁹. vl' vt licerꝫ mu
tuo recipe ad redimēdū captiuos solū
pecuniā necciaꝫ redēptōi captiuoꝝ ⁊ nō
vltra. Et tn̄ papa ibi dicit ꝙ nō pōt dis
pēsare. Item ꝙ nō debꝫ ꝑmitti seu to
lerari vsura ab eccl̄ia ēt si ex ea ꝓueni
ret liberatio captiuoꝝ a morte. ⁊ sic nō
ē ꝑmittēda imo ē ꝓhibēda vsura etiā
si ex ei⁹ ꝑmissione seqt bonuꝫ ꝙ hoīes
nō iterficiant. ⁊ ex ei⁹ ꝓhibitiōe sequā
tur mortes hoīum: vt q2 hoīes iterfici
ant nisi ꝑmittat exerceri usura. Nam
ꝓpt istud bonū osequēdū vl' ꝓpt hoc
malū uitādū nō ē ꝑmittēda seu tolerā
da usura. Et ille tex. nō soluꝫ dicit dispē
satōeꝫ nō posse fieri sꝫ ēt excludit simpli
cē ꝑmissiōeꝫ i usura. Et ita cōclusi i cōsi
lio meo p⁹ Jo. an. in regula pctm̄. i3° ⁊ i
5° ar. vbi dicit ꝙ nulla ꝑmissiōe sit per
mittēda vsura ꝓpt aliqd̄ bonū qd̄ ide
oriat. uel ꝓpt aliqd̄ malū qd̄ inde vite
tur. Et dicit ꝙ ēt si ius canōicū vellꝫ n̄
posset ōctū vsurariū ꝑmittē: ⁊ plen̄ ex
aminaui i 3° dubio mei cōsilii. vbi alle
go tex. ⁊ auctes. Et profecto doleo mali
ciā doctoꝝ xp̄ianoꝝ. Inueniunt. n ⁊ iuē
ti sūt q in cā osuluerūt ō tā aptaꝫ ꝟitā
tē. de q̄ ē tex. aptissim⁹ in dcō. c. sup eo.
quā oēs docto. tā canoniste q̄ꝫ theologi
tenuerūt. Et rōeꝫ video. q2 null⁹ est qui
petat cōsiliū offerens mercedē ꝙ cōsu
lat ꝙ iudei nō cōducant ad fenerandū
nec repit offerēs mūera p̄ncipibus vt
expellant iudeos. ꝟitas. n. ista nō dat p̄
mia terrena: sꝫ eterna. Conati aūt sūt
suis igeniis sua doctrina facib⁹ auari
cie ⁊ cupiditatis accēsi ꝟitateꝫ ofundē
Sꝫ audi qd de ꝟitate dicat scriptura.
Ueritas magna ē. ⁊ fortior p̄ oībus. Es
dre 3° ca°. Et Isidor⁹ de sūmo bono ita
exclamat. O q̄ꝫ magna ē vis ꝟitatꝭ que
oīa igenia astutias ⁊ calliditates supe
rat. q ō ficta simulataqꝫ figmēta seipaꝫ
defendit. q deniqꝫ p⁹ deuꝫ colenda ē: q2
ꝓxia deo ē. imo deus ē via ꝟitas ⁊ uita
Huc usqꝫ declaraui argumēta que faci
unt ex ꝑte negatiua. s. ꝙ iudei nedū nō

pñt cõduci: ſ; ẽt ꝙ fen⁹ exercẽ poſſint ꝑ
mittẽdũ ñ ẽt ſimplici ꝑmiſſiõe. Immo
ꝓhibẽdi ſunt vt ꝓbať aptiſſime i.d.c
ſup eo. cui nec aliquis alius rñdere cu;
ꝟitate ualebit.

Unc me ꝯuerto ad diſſoluẽda
ea q̃ ꝓ ꝑte affirmatiua oĩ iuri
ꝛ oĩ rõni ꝯ̃tra allegaſti. ſ. ꝙ pa
pa poſſit diſpẽſare ꝙ ꝯducãť iudei. Et
ꝑ loq̃rꝭ ꝯ̃ tex. dci. c. ſup eo. Tu es bon⁹ ſi
cut ꝛ ceťi q vtinã nõ ĩ iferno cremẽť al
legãs ẽt Specu. ĩ ti. de legato. §. nũc de
ep̃oꝝ. i. 7. colũ. ꝟ. ſũt ãt qdã. vbi dixit ꝙ
ĩ cãib⁹ ĩ qb⁹ ẽ mortľe pctm̃ ƀ; legẽ dinã
ſic ĩ⁹ furto. ꝛ ĩ rapina. papa diſpẽſare nõ
põt. imo p⁹ delictũ ꝯmiſſũ non põt diſ
pẽſare ſup delicto iã cõmiſſo q̊ minus
delinquẽs agat pñiã;. ꝛ q̊ minuſ fiat re
ſtitutio: ꝛ allegat iura loquẽtia de mã
vſuraꝝ: ut. c. cũ tu. de vſuris. In his ꝟo
ĩ qb⁹ ꝯmittiť pctm̃ mortale ƀm ius po
ſitiuũ dicit ꝙ ep̃is ꝛ ĩferiorib⁹ interdcã
ẽ diſpẽſatõ. imo null⁹ citra papã poteſt
diſpẽſare vľ patiẽtiã ꝑ̃ſtare. ſ; ſolus pa
pa vel is cui ſpãliť ꝯmiſerit. Et q̃ʒ bene
auctẽ; iſtã allegaſti. ita talẽ tibi ſꝑ ſpm̃
ꝯcedat de⁹. ſ. vt ꝯ̃ tuã intentõe; alleges
qñ ꝟitatẽ ꝛ ipa; iuſticiã violare itẽdis
Nã Specu. dicit illð qð dicũt ceťi doc.
Nã h° dic̃ Hoſti. quẽ allegat. ꝛ doc. i. c.
a nob. de deci. ꝛ ĩ. c. nõ mag⁹ ne cle. ľ mo.
q ſũt allegati ĩ ꝯſilio meo. ĩ 3° ꝛ ĩ vltio
dubio. ꝑ̊ allego alias auctẽs ĩ cõſilio ſu
ꝑ̃dcõ nõ allegatas. nõ tñ in cõſiliis alio
rũ collectas. Et ꝑ̊ allego auctẽ; Inno. ꝛ
oiu; ſcribentiũ i. c. fi. de trãſac. vbi Inn.
dicit ꝙ q̃ʒtũ ad ꝯmittẽdũ pctm̃ morta
le vľ remanẽdũ ĩ illo ĩ his q̃ pẽdẽt a iu
re nãli ĩ lege dĩna ꝛ euãgeliis ꝯtẽta. pa
pa nõ põt diſpẽſare. Et ꝑ̃ciſe ponit exẽ
plũ ꝑ. c. ſup eo. de vſuris. de cui⁹ itellc̃u
s̃. dixi. ꝛ ꝑ. c. fi. de ꝯſue. In his ꝟo q̃ pen
dẽt a iure poſitiuo ꝑ̃ceptorie cui⁹ trãſ
greſſio ẽ pctm̃. ali⁹ q̃ʒ papa diſpẽſare ñ
põt ut trãſgredi liceat. Iſtud dcm̃ ſeqť
ibi Jo. an. i. c. fi. ð ꝯſue. s̃. allľato. ꝛ refert
iſtud dictũ Inno. in dicto. c. fi. ſup ꝟbo
cãib⁹. ĩ glo. ſua q̃ incipit. puta crimibus

publicis. Et Bu. ꝛ Jo. de Imola. ꝛ oĩs
doc. ꝓ h° ẽt allego doctrinã Lau. qua;
ſequiť Archi. ꝛ Jo. de fan. i. c. ſũt quidã
25. q. i. q dicit ꝙ papa non põt diſpẽſare
ꝯ̃ dcã euãgelii ĩ his q̃ ꝯſiſtũt ĩ ꝑ̃ceptꝭ uľ
ꝓhibitõib⁹. Et hoc dcm̃ refert Jo. ð fã.
ĩ dcõ. c. ſũt qdã. in ꝟbo euãgeliſte. Pl⁹
dicit Archi. ꝛ Jo. de fan. in. d. c. ſũt qda;.
ſup glo. i. iu ꝟbo. ꝯ̃ apl̃;. vbi refert q̊ſdã
cũ quoꝝ opiõne reſid; dictũ. ꝙ cũ ĩ ve
teri ꝛ ĩ nouo teſtõ nõ ꝯtineať niſi ꝟitas
doctrine fidei ꝛ moꝝ ƀ; legẽ nãe ꝛ gr̃e. ꝯ̃
ipa; papa diſpẽſare non põt. Et ꝑ h° di
cũt ꝙ nõ ſolũ ꝯ̃ aplm̃ nõ põt diſpẽſare
ſ; nec ẽt ꝯ̃ quãcũq̃ʒ doctrina; cuiuſcũq̃ʒ
libri canonis: q2 nec xp̃s venit ſoluere
legẽ aut ꝓphas ſ; adiplẽ. Math. 5° c.
Nec obſtat ꝙ papa põt diſpẽſare cu;
penitẽtib⁹: q2 apľs nõ ꝓhibuit diſpẽſa
re: q2 ꝛ ipe fuit miã; ꝯſecut⁹. s. diſ. ꝯſue
tudo. S; actu exñte; ĩ crimine ꝓhibu
it ordinari. Volũt iſti dicẽ ꝙ papa non
põt diſpẽſare ꝙ qs peccet vel remane
at in crimine. ſiue illud crimen ſit indu
ctũ a lege dina. ſiue a poſitia. Vide eun
dẽ Jo. de fan. i. q. 7. §. niſi rigor. vbi dicit
nullo° eẽ diſpẽſabilia ẽt ꝑ papã mãda
ta vel ꝑ̃cepta decalogi ꝛ euãgelioꝝ;. ꝛ
gnãliť q̃ ꝑtinent ad articulos fidei ꝛ ad
gnãle; ſtatum eccleſie ꝛ ad forma; ſa
cr̃oꝝ. de qb⁹ ꝑ̃cipue tractauerũt apľi et
q̃tuor ꝯcilia ꝑ̃ncipalia. ꝛ gnãliť ea ſine
qbus ꝛ cũ quib⁹ hõ ſaluari nõ põt. In
his. n. vel ĩ aliq̃ iſtoꝝ nulla admittiť di
ſpẽſatio a qbuſcũq̃ʒ ſint ſtatuta. Allľat
i3. di. ſicut qdã. ꝛ. 15. diſ. ſicut ſancti. ꝛ. i. q.
7. ꝛ ſi illa. ꝛ. 15. q. i. ſunt qdã. ꝛ. c. ꝯ̃ patꝝ. ꝛ
25. q. 2. priuilegia. ꝛ. c. ſiqs dogmata. ꝛ. i.
q. i. nõ ẽ putãda. ꝛ. 14. di. qð ait. ꝛ. 22. q. 2.
faciat hõ. 30. q. i. noſce. ꝛ. 32. q. 4. ſicut nõ
ſť ꝛ. 23. q. 5. dicat. Reliq̃ ꝟo dicit eẽ diſpẽ
ſabilia: q2 ĩ eis ſepe rigor iurꝭ tẽperať
et relaxať a q̊cũq̃ʒ ſint ſtatuta. ꝟbi gr̃a
In niceno ꝯcilio ſtatutũ ẽ ne bigam⁹
ꝓmoueať. 34. diſ. cognoſcamus. tñ po
ſtea Martinus inſtituit ꝙ uſq̃ʒ ad dia
conatũ poſſit promoueri. 34. diſ. lector.
Silr̃ apľi ſtatuerũt ꝙ ꝑ̃ſbri ꝓpť forni

cationem deponerent: qđ postea p papā Siluestꝝ ꝛ gargēse cōciliū fuit imutatū. 82. di. ꝑsbr. Ex predict) notaudū ē ꝙ papa nō pōt dispēsare ꝙ quis ↄmittat vel remaneat i pctō mortali nedū qñ tale pctm̄ descendit ex lege diuina: sꝫ ēt si descēdit a lege positiua. si p dispēsatōeꝫ ille cū q̊ dispensatū est remāsur⁹ ē icorrect⁹ seu in pctō. Et ꝙꝙ Specu. in loco ꝑallegato. ꝛ Inno. ꝛ doct. i loco p me allegato dicāt papā dispēsare posse q̊ ad illa que sūt pctā de lege positiua. tñ opio illoꝝ quos in ꝑdictis duob⁹ locis secutus fuit archi. ꝛ Jo. de fā. uidet̃ ꝟior qñ p talē dispensatōeꝫ ↄtra ius positiuuꝫ dispēsat⁹ remanet icorrectus siue i pctō. lꝫ descēdatia iure poitiuo allegat bona iura. ꝛ de hoc ē bonus tex. in. c. nulli fas. 25. q. i. ubi loquit̃ ꝺ iure diuino ꝛ canonico. Et sic dicit. Quia nos qui potentissimi sacerdotis administramus officia taliū transgressionum culpa respiciet si in causis dei desides fuerim⁹ inuenti: qꝛ meminim⁹ ꝙ timē debem⁹ qualit̃ ↄm̄ net̃ de⁹ neglie sacerdotū. Et i. c. sūt quidā. ea. q. sic loquitur. Ubi ꝟo apte de⁹ uel eius apli ꝛ eos sequentes sci pr̃es sniālit̃ aliqđ diffinierūt ibi non nouā legē roman⁹ pontifex dare sꝫ poti⁹ qđ ꝑdicatū ē usqꝫ ad aiaꝫ ꝛ sanguinē cōfirmare dꝫ ꝛc̄. Iteꝫ ea. q. c. ↄ̄ statuta. ibi tex. sic dicit. Contra statuta canonū aliqd concedere vl̄ mutare nec quidē hui⁹ sedis pōt auctas ꝛc̄. Et i. c. se. qđ icipit omne. ꝑpe fi. sic dr̃. Neq̄ ꝙ. n. qđ ↄ̄ euangelicā uel propheticaꝫ uel aplicam doctrinā ↄstōnesue eoꝝ siue scōꝝ patruꝫ actuꝫ fuerit stabit. Profecto hec iura ita gnāliter loquūt̃ ꝙ ꝓhibent ēt papā dispēsare. Et ad hoc ea allegauit Archi. ꝛ Jo. de fan. ꝑsertiꝫ qꝛ canones sūt. editi istinctu spūs sci. ut dic̄ tex. 50. dis. si ille. ꝛ. 25. q. 5. uiolatores. ꝛ. c. ideo. Ego tñ pro concordia sic dicerem. ꝙ aut per dispensationem ↄ̄ ius positiuū desinit eē peccatū. ꝛ illud qđ erat pctm̄ p dispēsatōeꝫ efficit̃ licituꝫ. Et tūc ꝓcedit opio Inno. ꝛ doc. in. c. fi. de trāsac. ꝛ i. c. a nob. ꝺ deci. ꝛ i. c. nō magno. ne cle. vl̄ mo. Aut p⁹ dispēsatōeꝫ: ille cū q̊ dispēsat̃ actū exercēt illicitum. Et sic dispēsatio ñ fac̄ q̊ min⁹ ille exercēdo actū a canōe ꝓhibitū peccet. et tēsit ꝟa opio Laur). ꝛ seq̄ntiū queꝫ seq̄t̃ dcūs Jo. ꝺ fā. ꝛ Archi. vbi s̄. Pono exēplū ꝙ qs ↄfiteat̃ singl'o āno pctā sua: ē ius positiuū. ꝛ tñ papa ligat̃ mēte illi⁹ ↄstitutōis ꝑpt̃ eq̄tatē nālē i q̄ ē fūdata illa ↄstitutio: vt dic̄ Jo. an. i. c. significasti. ꝺ fo. ↄpe. ꝛ Aut. i. c. ꝑ. ꝺ cō. Un̄ papa nō possꝫ dispēsare vt qs ñ teneat̃ ↄfiteri singl'is ānis sua pctā. Et idē vbi alia ↄstitutio ē fūdata i nāli eq̄tare q̄ ꝑpt̃ dispēsatōem nō cessaret. Un̄ Bal. in. l. si ñ sp̄āli. i fi. C. ꝺ testa. dic̄ ꝙ lꝫ ꝑnceps sit sūme auctoritatis. tñ nālis rō ei⁹ auctoritate mutari nō pōt. ff. ꝺ vsufru. earū reꝝ q̄ vsu ↄsu. l. 2. Un̄ Pe. C y. ꝛ Bal. i. l. digna vox. C. ꝺ legi. dicūt ꝙ ꝑnceps ligat̃ p fcā bñtia i se iusticiā vl̄ eq̄tatē nālē. Et ex ꝑmissis tres iferūt̃ ↄcl'oes. ꝑma ē ꝙ vbi aliqđ pctm̄ ē mortale ꝺ iure dīno papa nō pōt dispēsare vt illud ↄmittat̃: vel ꝙ i illo remaneat̃. Scđa ꝙ vbi aliqđ ē pctm̄ de iure positiuo. tñ p dispēsatōem nō pōt cessare iusticia vl̄ eq̄tas nālis q̄ mouet ius positiuuꝫ: papa nō pōt dispēsare. Tertia ↄcl'o ꝙ vbi aliqđ ē pctm̄ ꝺ iure positiuo ꝛ per dispēsatōem factā ex cā rōabili: cessat cā pcti. ꝛ tūc dispēsatio pape facit illicitū licitū. Et i his trib⁹ ↄcl'onib⁹ ↄcordāt̃ tex. ꝛ doc. His igit̃ ita discussis ꝓ doctrina studētiū redeo ad r̄ñsiōes tuas. Dic). n. ꝙ iude⁹ fenerādo xp̄iano nullū pctm̄ ↄmittit ꝯm legē dinā. iō papa p̄t hoc ꝑmittē. Dū dicis ꝙ papa pōt hoc ꝑmittē. nō loq̄ris i t̃minis nr̃e qōi ↄuenietib⁹. Nr̃a. n. q̄stio ē. An papa possit dare licētiā vel dispēsare ꝙ xp̄iani cōducāt iudeos ad fenerādū. Istud ē pl⁹ ꝙ simplex permissio q̄ nil aliud est ꝙ claudē oculos. ꝛ penam indulgere seu dissimulare ꝯꝫ quā ꝑmissionē ecclesia tolerat malos. Un̄ nostra disputatio ē an papa possit dispēsare ꝙ ↄducantur

iudei ad fenꝰ faciēdū. Et inquantū dicis
ꝙ iudeus fenerando xpiano nullū pec
catū ꝯmittit ſꝫ legē diuinā. Uide quan
te ꝟitatis quanteue cōſtantie ſis. Pro
feſſus es iudeū peccare fenerando xpi
ano. ſꝫ eccleſia de hoc peccato nō debe
re curare. Hic ꝟo dicis ꝙ nullū pecca
tum cōmittit. Sꝫ te excuſabis ⁊ dices
ꝙ peccat ſꝫ non ſcḋm legem diuinam.
Tunc te interrogo. Scḋm quam legeꝫ
Si dicis Canonicam: male dicis: qꝛ iu
dei ⁊ alii infideles non ligantur canoni
bus ad peccatum ſeu ad penam ſpūa
lē. de diuoꝛ. gaudemꝰ. ⁊. q. i. multiꝰ. Hāc
doctrinam ponunt ēt doc. in. c. ꝑ. de con
ſti. Peccat idcirco iudeus ſm legē diui
nam ſeu ſm legē nālem. gꝰ papa nō po
teſt diſpenſare ſeu lniaꝫ dare. Et hoc te
net ſcūs Tho. ⁊ theologi. ⁊ oēs canoni
ſte nemine penitus diſcrepante. quos
allegaui in ꝑ dubio conſilii mei. Nā ēt
ſm legem ſuam ꝓhibent fenerari gen
tilibus. Deutᵒ. 28ᵒ. caᵒ. ubi Moyſes re
uocauit ꝑmā ꝑmiſſionem. Unḋ Dauid
qui fuit diuꝫ poſt Moyſen: qꝛ Moy
ſes fuit ꝑmus dux qui gubernauit po
pulum iſrl. Dauid ꝟo fuit ſecundꝰ rex.
Sꝫ ꝑ fuerūt duces ⁊ iudices iſrl. poſtea
leges. ut noſcere poteſt quicunqꝫ lege
rit biblia. Et tn̄ Dauid in ſuo ps. qui ici
pit. Dn̄e quis habitabit in tabernaclō
tuo. gnālr dicit. neminem excipiendo.
Qui pecuniam ſuam non dedit ad uſu
rā ⁊c. Dn̄s aūt nr̄ ieſus xpus uerus deꝰ
⁊ homo uerꝰ cōuocatis turbis iudeoꝝ
ait. Mutuum date nihil inde ſperātes
Luce. 6ᵒ. caᵒ. Et nō qꝛ xpus loquebat iu
deis ⁊ eis ꝑcipiebat ut mutuarēt pecu
niam abſqꝫ fenore. Sꝫ interrogo te. Et
Moyſes ⁊ xps ꝑcipit iudeis. cuiꝰ pre
ceptuꝫ ſi precepta eēnt ꝯrria deberent
iudei ſeruare: Certe dei: qꝛ maioꝛ ⁊ ue
rioꝛ ē eſt incōꝑabilr oībꝰ creaturis brīs
tn̄ nō eſt ꝯrietas. Tene gᵒ xpiane ꝑcep
tū euāgelicū. ubi deꝰ tūc iudeis pn̄tibꝰ
⁊ xpianis futuris iterdixit gnālr ⁊ ſiñ
aliq̄ diſtinctōe exercere fenus. Ergo pa
pa nō pōt lniaꝫ dare uel diſpenſare vt
dicunt Inno. ⁊ doct. ſ. allegati. quibus

cōiunge Specu. per totum contra tua
intentionem allegatum. Et bene dixit
apoſtilla fratris Michaelis ad tuum
conſilium dum dicit ꝙ iudeus peccat
moꝛtalr fenerando chꝛiſtiano: ⁊ ꝙ in
uenit oppoſitum. Et hoc ideo ē. qꝛ uſu
ra eſt ꝓhibita generalr. ⁊ reperiuntur
iudei incluſi in pꝛohibitione. ut in. c. pꝰ
miſerabilē. Un̄ tibi icumbit ꝓbare ꝙ
iudeis ſit licituꝫ fenerari qḋ pꝛobare
non poteris. Et ſubiūgit in ſua apoſtil
la. ꝙ agentes ⁊ cōſentiētes pari pena
plectunt. ⁊ allegat aplm ad Ro. ꝑ caᵒ. i
fi. ubi dicit aplus. Dign̄ qui talia agunt
digni ſunt moꝛte. nō ſoluꝫ aūt q faciūt
ſꝫ ēt q cōſentiūt faciētibus. Et ſubdit
ꝙ ſi ueniūt ad baptiſma nō pn̄t ſalua
ri niſi uſuras reſtituant. Et hoc tenꝫ gl.
in. c. iudei. de cōſe. di. 4. Unḋ pone ꝙ iu
deꝰ feneraūerit gētili. certe nō dꝫ bap
tizari niſi uſuras reſtituat. et hoc ē idu
bitatū tā apud canoniſtas qꝫ apḋ theo
logos. Et inquātuꝫ loqtur de ꝯſenſu bn̄
dicit. qꝛ nulla cā ē licituꝫ cōſentire ma
lo. Idē ꝓbat. 23. q. 4. ita plane. cuꝫ duo
bꝰ. c. ſe. q dicūt ꝙ qs malis ſociat qn̄do
cōmittit malū uel qn̄ cōmittētibus fa
uet. et ſi malū nō pōt coꝛrigi uel illi ob
uiari. illa duo ſp retēta ſeruāt hoīem i
coꝛruptū. ſ. ut nec malum faciat nec ap
pꝛobet. Un̄ diſpēſatio nō pōt fieri ut iu
deꝰ cōducat ad fenerandū. qꝛ ꝑ hᵒ dat
cōſenſus malo. et hoc plene declaraui
i ꝯſilio meo i 3ᵒ dubio. et ꝑ hoc tollitur
illud qḋ dicis. ſ. ꝙ poſito ꝙ ex ꝑte iudei
fenerātis cōmittat pctm̄. tn̄ eccl̄ia non
dꝫ de hoc pctō curare. Uide ꝙ clauſos
hēas oculos. Non pōt qs ꝯſentire ma
lo ſiñ pctō ut dicūt iura ꝑallegata. eſto
ꝙ eccl̄ia nō debeat curare ḋ ſalute iu
deoꝝ tn̄ nō dꝫ ꝯſentire ꝙ peccēt. nec po
teſt dare lniaꝫ peccādi. De hᵒ ē optimꝰ
tex. 24. q. 2. legat. Hinc eſt qḋ dr. ꝙ qs
dꝫ potiꝰ oīa mala pati qꝫ malo cōſētire
ut i. c. ſacris. qḋ me. cā. ⁊ i. c. ita ne. 32. q. 5.
Et ego plene examinaui i ꝑrato 3ᵒ duᵒ
ꝯſilii mei. q nō replico. ad q nihil rn̄des
nec in tuis additōibꝰ nec in tuo cōſilio
Sꝫ nō pōt papa dare licentiam iudeis

fenerandi qn nō det eis lniaȝ peccandi quā de⁹ nō pōt dare. ut dicͭ pfatuȝ.c.le gat. Ad h⁹.40.di.c.i.vbi dr̄ ꝙ de⁹ nō de dit lniaȝ peccādi Petro nec successori bus suis. Si gͦ papa nō hȝ lniaȝ peccā di.gͦ alteri nō pōt ɔcedē. Item si papa dispēsat ꝙ iudei possint ɔduci ad fene randū.uane pbet auctēȝ ꝙ ɔducantur ad malū faciendū.nōne cōducētes ap probant fen⁹ ꝛ adiuuāt iudeū ad fen⁹ faciēdū ꝓpt̄ sua pacta:ꝛ ꝓpt̄ suas con uentōes? Propt̄ qō tales cōducētes in currūt sniaȝ excōicatōis.p cle.i.ō usur] ut dixi i pdcō ɔsilio meo i 3ͦ dubio. Itē nō ē veꝝ illō qō dic].s.ꝙ eccla nō dȝ se ipedire de pctō iudeoꝝ: qꝛ supuacue laborat.hͦ aūt declaraui dū rn̄di ad tu aȝ gntā apostillā. Itē de hoc ē casus i.c p⁹ miserabilē.de vsur].qō ēt declaraui i rn̄sione ad tuā tertiā apostillā.vbi de claraui itellectū dci.c.p⁹ miserabilē. et p dcā ad pdcās duas apostillas ēt claris simeł sublatū ē istud tuū argumētum.

Item dū dicis ꝙ nihil ad nos de his q̄ foris sunt. Ita absolu te loquēdo nō loqr] ut mgr̄ q diu legit.nec recordar] de doctrina glo. i.c.iudei.ꝛ.l.ꝛ.de iudeis.q̄ dicit ꝙ eccl'ia nō iudicat de his q̄ foris sūt q̄ ad penā spūalē infligēdā.vł q̄ ad hͦ vt iudeis i uitis iponat regulas canonicas q̄ ad re ligionē:ſȝ bn̄ q̄ ad cet̄a eccl'a ipedit se ō iudeis.ꝛ mł'tos casus nūerat glo.ꝛ doc. i d cō.c.iudei.i qb⁹ eccl'a ipedit se ō pec cato iudeoꝝ ꝛ alioꝝ ifideliū.ꝛ int̄ alios casus nūerat crimē vsuraꝝ. Un̄ doct.se quūt̄ illā glo. Idē dicūt doc.i.c.ꝑ.de cō sti.ꝛ Host.i sūma de iudeis.§.i qb⁹ gra uet̄.ꝟ.qd si iude⁹ epi subdit⁹. Et h⁹ exa minaui in pallato cōsilio i fine secūdi dubii. Et vide Jo.an.in.c.gaudem⁹.de diuor.vbi Hosti.ꝛ Jo.an.exponūt illa ꝟba.nihil ad nos de his q̄ foris sūt.s.q̄ ad penā excōicatōis ꝓferendā in tales ꝛ q̄ ad fidē ꝛ spūalē ɔmerciuȝ. Sȝ q̄ ad cetera bn̄ ptinet ad eccl'am de his q̄ fo ris sūt. Et idē dicͭ dn̄s Pe.de ancho.i re gula.ea q̄.i sexta qōne. Iteȝ dū dicis ꝙ nō cōmittit̄ pctm̄ mortale ex pte xp̄ia

ni recipiētis pecunias mutuo a iudeis sub usuris ꝓpter necitatē.ut nō.doc.in c.sup eo.de vsuris. Kͦ ꝙ postꝙ iude⁹ ē ɔduct⁹ ad fenerandu ꝛ tenet altare patū ad fen⁹ exercendū.si aliqs necita tē ɔpuls⁹ sumat ab eo pecūias mutuo sub usur] n̄ peccat mortalr̄:imo vtitur malo illo ad bonū suū.qō ē licitū:qꝛ ēt de⁹ oib⁹ pctis vtit̄ ad bonū. Hic est ꝙ possum⁹ vti iuramēto ei⁹ q iurauit p falsos deos. nā vtimur ad bonū.s.vt il le seruet fideȝ:ut i.c.mouet.22.q.i. Sec⁹ si qs reciper pecūiaȝ mutuo ut possȝ lu dere:vł aliqs ipēsas supfluas facē. seu n̄ neccias nec vtiles.nā tunc tał peccat mortalr̄ recipiēdo pecūiaȝ sub vsur] ēt ab illo q tēt bāchuȝ patū ad fenerādū. Itē peccat mortalr̄ si iducit aliū ad fe nerandū ut subueniat sue necitati. Et hͦ tenet scūs Tho.secūda secūde.q.88.ar. ꝑ.ꝛ Archi.ꝛ Jo.de fan.14.q.4.siqs vsu rā.ꝛ i.d.c.mouet.22.q.i.ꝛ doct.dcō.c.sup eo.de usur]. Et frat̄ Michael i sua apo stilla dicit ꝙ scūs Tho. Scot⁹ ꝛ Ricar. ꝛ oēs theologi dicūt ꝙ in extrema necē tate qs peccat idu cēdo aliū ad mutuā dū sub vsuris:qꝛ ille non pōt mutuare sine pctō mortali. Sȝ nō solū ɔducit̄ ꝓ pt̄ patiētes necitates ſȝ ꝓ oib⁹.ꝛ parat̄ via mł'ris mał.hec est formał apostilla ad tuū ɔsiliū i ordine scda. Ad ꝓposi tū mō qn̄ iudei ɔducūt̄ ad feneranduȝ sub vsuris nōne necitas ē cā ɔmittendi usurā?qꝛ nisi iudei ɔducerēt ꝛ fierēt cū eis pacta:nō mutuarēt sub usur]. quia dubitarēt ne ipedirēt̄ i fenore retinen do vł exigēdo nec alit̄ mutuarent sub vsuris nisi fierēt talia pacta. Tu gͦ qui paciscer] cū iudeis es cā vsure ɔmittē de ut subueias necitati ciuitat].gͦ hͦ n̄ pōt fieri absq̧ pctō mortł'i ēt cū dispen satōe pape. De hͦ ē cāus in.c.sup eo.de vsur] ſȝ vnū itellēȝ q colłr ex decisa il li⁹ decr.quē doc.cōit̄ sequūt̄. ꝛ recitaui s̄. Et hͦ tenēt scūs Tho. Scot⁹ Ricar. ꝛ oēs theologi.ut dicit frat̄ Michael pdi ct⁹. Itē st̄ ꝙplures q recipent pecūiaȝ mutuo sub vsuris vt possent ludere ꝛ subuenire delicto suo ꝛ uoluntati sue.

Itez q̄ꝫ plures eēnt q facerēt expēsas ĩ
neccias sub ista spē. Itē qñ sũt iudei in
loco q fenerãt. sepe furãt famuli dñis
suis ꝛ aliis ꝛ portãt rez ad iudeos. ꝛ ibi
ĩpignorãt. quã nõ auderent furari nisi
esset iude⁹ q recipet eã ĩ pignore: ꝛ do
min⁹ tenet soluē vsurã si uſt rē suaz re
cupare. ꝛ ĩterdũ eaz ꝑdit: q̄ꝛ iudei eã ce
lãt si pñt. Multa alia mala sequũt.

Modo me ꝯuerto ad argumēta
tua ĩ qb⁹ ꝓcedis ꝑ sitia: ꝛ saltē
ad ꝑ̄ncipalia tua motia rñde
bo. Et aduerte q̄ꝛ iepte sepe loq̄rꝭ in h°
tuo cõsilio. Tu ꝑ̄suppõis q̄ꝑ nõ incurrit
aliq̄d pctm̄ mortl'e ẜm ius diuinũ si iu
de⁹ fenerat. ꝛ ĩ hoc uehemēt erras. Nã
peccat fenerãdo: q̄ꝛ facit ꝯ̄ legē diñã q̄
iudeis ihibuit usurã. ꝛ ꝯtinet sub ꝑ̄cep
tis decalogi. Itē ē pctm̄ lege nãli. naz ēt
ẜm legez nãe vsura ē ꝓhibita. pꝫ ꝑ phꝫ
ꝑ̄ politꝭ. q nulla lege scripta artat⁹ ꝫ so
la rõne nãli duct⁹ lucꝝ usurariũ ē dete
stat⁹. Et hoc tenuit scũs Tho. scd̄a scd̄e
q. 88. arti. ꝑ̄. ꝛ Jo. an. ĩ regula pctm̄. ĩ 2° ar
Et h° plene declaraui ĩ ꝑ̄allcato cõsilio
ĩ 2° dubio. h° ꝑ̄supposito q̄d negare nõ
potes: mlta allegas ꝯ̄ intentiõem tuaz
faciētia. Nã Inn. ĩ. c. q̄ꝛ pleriq̄ꝫ. de imu.
ec. facit ꝯ̄ te quē ꝓ te allegas. Nã Inn.
dicit ibi q̄ꝑ ꝑ̄nceps nõ põt statuē ꝯ̄ ius
nãle sine iusta cã. postea ꝓpe finez sui
ꝯmēti dicit q̄ꝑ ꝯstões q̄ sũt ꝯ̄ salutē aie:
ut de usurꝭ soluēdis uel de iuramētꝭ nõ
seruãdis. nõ ualēt nec sũt ẜuãde. Sꝫ cõ
ducentes iudeos ad fenerãdũ peccant
mortalit. peccãt etiã iudei. g° dispēsa°
pape nõ ualet ꝯ̄ salutē aie tã iudeoꝝ q̄ꝫ
ꝯducētiũ. Et. ꝯ̄. plures auctes allegaui.
Frat aũt Michael ĩ sua scd̄a apostilla
ad tuũ cõsiliũ cõcordat cũ opione mea
ꝛ hec sũt ei⁹ ꝟba. In oib⁹ his negat q̄ꝑ
usura nõ sit petm̄ mortale ꝛ ꝯ̄ salutem
aie. imo eēt hēric⁹ q ꝑtinacit crederet
ꝯ̄triuz ꝛ tenēt. Et ꝯsidera q̄ꝛ fuisti ꝛ es ꝑ
tinax. Nã hētic⁹ ꝛ excõicat⁹ fuisti: ut ĩ. c
excõicam⁹. de hēticꝭ. Nã q falsas doctri
nas uel falsas opiones iuenit uel seq̄t
ꝯ̄ veꝝ itellectũ canonũ uel scripture sa

cre ē hētic⁹. De hoc aũt sunt tres boni
tex. 24. q. 3. c. int scisma. cũ duob⁹. c. se. q̄
rũ alteꝝ icipit. hēsis. aliud ꝟo hētic⁹. Et
ꝑ illa iura glo. ĩ cle. ĩ. §. sane. ĩ ꝟbo here
ticũ. de usurꝭ. dicit q̄ꝑ nedũ hētic⁹ dr̄ ille
q male sentit de articul' fidei: ſꝫ ēt q ꝑ
uersuz dogma vel falsas ul' nouas opi
niones gignit aut seq̄t. Et Paul⁹ dicit
illũ hēticũ eē q falsaz ul' exortã exposi
tionez ĩ diñis scripturꝭ ponit ꝯ̄ illud q̄d
tenet eccl'a. cũ tales alit scripturã itelli
gãt q̄ꝫ spũs scũs efflagitet a q̄ scriptura
ē ĩspirata. 50. di. si qs diacon⁹. ꝛ. c. si ille.
ĩ fi. 80. di. illud. 25. q. 2. uiolatores. ꝛ. 1. q. 2.
igit. Que iura ꝓbãt q̄ꝑ canones ꝛ decre
ta patꝝ fuerũt ꝯdita ĩstinctu ꝛ ĩspiratõ
ne spũs sci. Et ex iurib⁹ q̄ allegat apꝑꝫ
q̄ꝑ Paulus itelligit diñaz scripturã de
creta seu canones: q̄ꝛ ĩspiratõe spũs sci
fuerũt cõdita. doctor. n. dꝫ itelligi ẜꝫ iu
ra q̄ allegauit. ut dixit Bar. ĩ. l. nõ soluꝫ.
§. si liberatiões. ff. de libe. lega. Et iõ se
quit dñs Car. in. d. §. sane. in scd̄a opinio
ne. Et cũ h° ēt transit Jo. de Imola. Sꝫ
hoc firmat clari⁹ ibi dñs Pe. de ãcho. ĩ
3° nõbili. ubi dicit ꝛ refert q̄ꝑ de illis bi
zocolis q ĩ publicꝭ ꝑ̄dicatiõib⁹ dicebãt
q̄ꝑ laici nõ tenebãt cõfiteri pctã sua pñ
tib⁹ clericꝭ. nec eis soluē decias ul' obla
tões offerre. ꝛ q̄ꝑ peccabãt ꝯ̄triũ faciēdo
cũ oēs clerici eēnt male uite. ꝛ de eccl'a
remouendi. Querebat an ista ꝛ alia q̄ꝫ
plura essent hētica. ꝛ an posset ꝓcedi ꝯ̄
tales tãq̄ꝫ ꝯ̄ hēticos. ꝛ dicit fuisse firma
tũ ꝑ oēs doc. sacre theologie q ibi erãt.
ꝛ ēt ꝑ oēs doc. utriusq̄ꝫ iurꝭ. q dicebant
q̄ꝑ sic. ꝑ doctrinã glo. preallegate: q̄ꝛ gi
gnebãt falsas opiones ꝑ sacros canões
ꝛ canõicas sanctões approbatas. Et cũ
hoc ēt trãsit Jo. de Anania. in. c. ꝑ̄terea.
ad fi. de usurꝭ. ꝛ allegat Salice. ĩ. l. 1. ĩ pl'a
colũ. ꝛ de sũ. tri. q dic q̄ꝑ si qs dicerꝫ pu
riũ nõ eē pctm̄ posset puiri tãq̄ꝫ hētic⁹ ꝛ
Jo. de Anania dicit q̄ꝑ forte idē esset di
cendũ ĩ q̄libet pctõ mortali. Ego ꝟo di
co sine forte. ꝑ tex. cũ glo. ĩ cle. ĩ. de usurꝭ
Nã rõ q̄re asserēs usurã nõ eē peccatũ
mortale cēseat hētic⁹ ē: q̄ꝛ asserit illud

nō eē pctm̄ qđ ē pctm̄ ſ3 doctrinā eccľie Un̄ idē ē dicēdu3 i eo q ptinaciť aſſerit qđcūq₃ pctm̄ mortale nō e pctm̄ mortale. Nā hoc ē ɔ̄ canōes: ut. ſ. dixi. ⁊ probať i dcō. c. inť ſciſma. 24. q. 3. cū duob⁹ c. ſe. Et Aug⁹. 18. li. de ciui. dei. ca. 51. ſic ingt. Qui igiť in eccľia dei morbidum aliqd prauūq₃ ſapiūt. ſi correpti ut ſanū rectūq₃ ſapiāt reſiſtūt cōtumaciter ſuaq₃ peſtifera ⁊ mortifera dogmata emēdare nolūt ſ3 defenſare pſiſtūt. hētici fiūt: ⁊ foras exeūtes habenť i exercētib⁹ inimicis. Et de hoc ē ſiľis tex. 24. q. 3. q i eccľia. ⁊ idē ſcūs Tho. ſcđa ſcđe. q. xi. arti. 2. Un̄ uide in q̄ laberinto fixiſti pedes tuos. Tu loqueri ɔ̄ ſacra3 ſcripturā ɔ̄ ſcripturā euāgelicā. ɔ̄ canones Nā canōes definant φ iudei illicite ⁊ cū pctō recipiūt uſuras a xp̄ianis. Habes doc. oēs ⁊ canōiſtas. ⁊ theologos dicētes φ iudei faciūt ɔ̄ ius diuinū ⁊ ɔ̄ legē nāľē fenerādo xp̄ianis. q̄s auctes recitaui in p̄ ⁊ 2° dubio cōſilii mei. Item hēs tex. gnāliť loquērē φ papa nō pōt diſpēſare ut exerceāť uſure ēt cā maioris mali uitādi: q niſi ſim⁹ pueri intelligē debem⁹ φ nō poſſit diſpēſare q̄ ad aliquā pſonā incluſa3 ſub pħibitione. Et ſic ēt nō poterit diſpēſare φ iudeus vľ alī iñdelis exerceat uſuras. ex q̄ includūť ſub pħibitōe ſič ⁊ ceſi ta3 iure diuo q̄ nāli ⁊ canōico. Oēs ēt doc. tenēt i. c. ſup eo. de vſuris. ⁊ Jo. and. in dcā regula. pctm̄. φ papa nō poſſit diſpēſare ut exerceať ɔ̄ct⁹ vſurari⁹. hoc ēt tenēt oēs doc. theologi. ⁊ tu uis iterp̄tari ſcripturā ɔ̄ ei⁹ mētē ⁊ doctrinā doc. Itē lex canonica ⁊ dīna exp̄ſſe ponit φ nullus d3 ɔſentire malo. q2 ɔſentiēs eq̄liť peccat cū faciēte. ⁊ φ p nullo malo uitando vel bono ɔſequēdo qs pōt ɔſentire ut aliqs faciat malu3 ſeu cōmittat peccatū mortale: q2 taľ idē ɔſentiēs ē idē cū p̄ncipali delinquēte. ⁊ q preſtat auctoritatē pctō mortali magis peccat q̄ p̄ncipalis delinquēs. De p̄ eſt bon⁹ tex. i. c. p̄. de offi. dele. ⁊ xi. q. 3. qui ɔſentit. Et Paul⁹ Ro. p̄ ca°. in fi. Jlle aūt qui p̄bet auctrem magis peccat q̄ p̄ncipaľ delinquēs. vt dixit tex. pape in dcō. c. q ɔſentit. xi. q. 3. ⁊ p glo. mḡra3 in dcō. c. de offi. dele. Et tu dicis φ papa pōt diſpēſare ſeu dare lnia3. Jlle autē q diſpēſat ſeu dat lnia3 ut iudei ɔducāť. p̄bet auctre3 malo. ſ. ut iudei exerceāt fen⁹. g° grauius peccat. Et dcā lnia nō pōt dari. ut i. c. legať. 24. q. 2. Itē ɔſilia ciuitatū p̄bēt auctoritatē iudeis fenerādi. q2 ſi nō defērenť iudei ex pactis ⁊ ɔuentiōib⁹ q̄s faciūt cū ciuitatib⁹: nullo° auderēt tenere bāchū. Tu g° ciuitas q̄ eos ɔducit p̄bes auctrem huic malo ⁊ grui⁹ peccas q̄ ip̄e iude⁹. uľ ſaltē tātūdē. Unde dn̄e Angele ſi tu cōſulis ɔ̄triū ⁊ ptinaciť h° vis defendē. put feciſti iā fere. 20. ānis es hēticus ⁊ excōicatus.

Unc pcedo vlťi⁹ ad tua argumēta refellenda. dū arguis φ papa ⁊ ɔſuetudo pōt ius diuinū īterp̄tari p nō. p Inno. ⁊ doc. i. c. que i eccľa3. de ɔſti. ⁊ i. c. fi. ɔ̄ ɔſue. Iſtō ñ ptiŋ ad caſū nr̄3. q2 papa ñ pōt iterp̄tari ius diuinū ſi ex ſua intp̄retatiōe dať mā peccādi vel remanēdi i pctō vt eſt tex. i. c. legať. 24. q. 2. Un̄ cū de⁹ nū q̄ cōceſſerit nec ɔcedet lnia3 peccādi uel remanēdi i pctō. nec papa pōt cōcedē. qa qđ nō vľt de⁹ facē vľ fieri. nō pōt ei⁹ vicari⁹ facē. Aľ vicari⁹ dei eēt maior deo qđ ē abſurdū. Pro h° vide dictū Hoſ. ⁊ doc. i. c. ɔſtitut⁹. de reli. do. qđ īferius ſpāli⁹ allegabo. ⁊ Bal. i. l. cū qs ē ɔ̄ iur. ⁊ fac. igno. q dič φ papa ñ pōt p ſuā cōſtōe3 pmittē uſuras: q2 de⁹ ei nō cōceſſit ptātē ɔ̄ ſe. Et h° ē ɔ̄ p̄cepta ſua vľ pħibitōes. Pro h° ē bon⁹ tex. 40. di. c. p̄. vbi tex. dicit φ de⁹ nō conceſſit Petro nec ei⁹ ſucceſſorib⁹ lniam peccandi. Et Jnn. ⁊ doc. ſ. allegati dicūt φ papa nō pōt diſpēſare φ ɔmittať pctm̄ mortľe vľ φ qs remaneat i pctō mortali. Un̄ q̄n iterp̄tatōe iuris dīni oriť pctm̄ mortľe vľ icorrectio ſup pctō mortľi. papa nō pōt iterp̄tari illō ius. uľ poti⁹ cōuinciť errare q̄ legē cōdē. ur i. c. ſūt q̄dā. ⁊ i c. ɔ̄ ſtatuta. ⁊ c. oē qđ. 25. q. i. nec ob. c. lic3

ꝺ feriis.qꝛ ad illō.c.rn̄di i 5° du° cōsilii mei. Nā aliqñ actꝰ i se nō ē malꝰ ſꝫ rōe alicꝰ circūſtātie ꝓhibeť. Accipe tuum exēplū. Piscari ꝺ se ē actꝰ licitꝰ:ſꝫ rōe reuerētie dei ꝓhibeť.puta i die dn̄ica. Hoc.n.papa potuit iterp̄tari ius dinū ꝙ ꝓpť nccitatē sit licitū piscari: qꝛ piscatio ꝺ se nō ē ꝓhita.imo ē licita. Nā dicit scriptura. Nō iuenimꝰ i scis scripturi aliquē venatorē scm̄.piscatores inuenimꝰ scōs.86.di.Esau.hic ē ꝙ Petrꝰ pꝰcōuersiōeꝫ redijt ad piscatōꝫ. Nō gͦ mirꝝ si papa potuit iterp̄tari ius dinuꝫ ut tp̄e nccitatis liceat piscari die dn̄ico cū actꝰ piscatōis i se sit licitꝰ. Secꝰ i usura:qꝛ usura ē i se actꝰ illicitꝰ.nec aliqua rōe pōt usura eē licita.qꝛ ea q̄ ꝺ nā sua sūt mala,nll'a rōe pn̄t fieri bona.de q̊ ē bonꝰ tex.i.c.ꝛ si xp̄s.ꝯs.q̄dā.n.ꝓhibenť de iure. Et istā soloneꝫ ꝛ distinctiōeꝫ ponit Abbas ꝛ Jo.de Anania i.c.sup eo.ꝺ usuris. Vn̄ scūs Tho.scd̄a sd̄e.q.33.arti 2° dic̄ ꝙ actꝰ pctōꝝ sūt scd̄m se mali.ꝛ nulloͦ pn̄t bn̄ fieri nec aliq̊ tēp̱e aut loco.qꝛ ꝑꝫ se sūt cōiuncti malo fini. Et dic̄ hoc dicē pℏꝫ i 2° ethicoꝝ. Non ob.ēt ꝙ dicis ꝙ lex hūana potuit p̱mittē hoieꝫ occidi i certi cāibꝰ ꝯ illō p̄ceptū. Nō occides. Isto motiuū all'auit Nicolaꝰ de materell'.ut refert Bal.i Autē.ad hec. i.2.colū.C.de usuri. Sꝫ ip̄e Bal.illo motiuo nō obstāte dic̄ nō posse hūana ratōe dari lnia feneradi et ꝓpter uitāda maiora mala.ut.s̄.retuli i p̄n°. Ad tuuꝫ aūt motiuū i ea forma quaꝫ faci ad ip̄ꝫ rn̄deo ꝙ ip̄e deus fuit iterp̄tatꝰ legem suā. Vn̄ pꝫ Math 26° vbi dr̄. Ois q gladio ferit gladio p̱ibit.ꝛ Exo.22° maleficos nō patieri viuē. Qui coierit cuꝫ iumēto mōte moriať.ꝛ sic illa occisio ē licita exq̊ fit aucte iudicis. Jura ad hoc sunt vulgaria ſꝫ faciamꝰ fortius argumētū tuū in statuto disponēte ꝙ bānitus a ciuitate possit ipune occidi. de q̈ quidē ēt p̱ Bar.i.l.oēs ppl'i.ff.de iusti.ꝛ iure. Et illā qōeꝫ examiat scūs Tho.secūda secūde.q.64.ar.2°ꝛ 3° q soluit cū Gratiano.xi.q.3.§.si g°.q dicit ꝙ occisio bāniti ul' malefactoris licite fit inquātū ordinať ad salute cōitatis. Ille ergo cui salus cōitati ē cōmissa bn̄s meꝝ ip̄e riū licite occidit. Vn̄ qꝺ facē pōt per se pōt alteri mādare ꝓpter bonū coe. Itē tal' dignꝰ est tali pena ꝓpť cōtumaciā ꝛ iobiaꝫ suā.xi.q.3.q resistit.ꝛ i Aute.ut oēs obe.iudi.p̱ro.4.di.facte Et ista est ꝯclo bti Tho.ubi.s̄.cū q̄ trāsit Jo.an.i speculo.de cōstōibꝰ.ī additiōe magna. ꝯ.ſꝫ exq̊ auctor ꝯsatus ē in.q.statutoꝝ Hosti.tn̄ in.c.i.de cōsue.dixit.hoc verū qñ quis ē bannitꝰ ꝓ delicto ꝓ quo dꝫ i poni pena corp̱alis. Secus si eēt bannitus i pecūia:qꝛ tūc talis non eēt iusta cā occidēdi.ꝛ iō nō ualeret tūc talia statuta. Et hoc sequiť But.i.c.q̄ in eccl'aꝝ de cōsti. Et circa hoc sūt opiones quas nolo referre ad pn̄s. Sꝫ esto ꝙ tale statutū ualeat ꝛ nō cōtineat i se pctm̄ qꝛ ille mereť occidi ꝓpť inobiaꝫ ꝛ cōtumaciā suā. Nā ēt lege dina i lege veti pūiebať inobediēs pena mortis. Nā q nō obediebat p̄ncipi morteꝫ patiebať 4° Reg.4°ca°ad fi.ꝛ i.c.si qs uenerit.qꝺ ē c.2.de ma.ꝛ obe.ꝛ i.c.p̱ uenerabilē. q fi. sint le. Vn̄ deꝰ ꝓpter inobiaꝫ p̄cepit ꝙ ille q collegit ligna i sabbato lapidaretur.ꝛ sic p̄cepit hōicidiū ꝓpť inobiam De hoc ē tex Nūeri.ca° 15° Vn̄ nimirū si statuta cōitatū imitantia deū possūt hāc penā iferre cōtūaci. Sꝫ vsura nll'o cāu pōt eē licita ex p̱te fenerātis. Nec obstat si dicēs.qñ statutū p̱mittit bannitū ipune occidi dat lniaꝫ peccādi:qꝛ ut plurimū tales bāniti occidūť ab inimicis.ꝛ certū ē ꝙ tales sūt hōicide.licꝫ statutū p̱miserit illos occidi exq̊ aio uindicte ab inimici occiduntť.xi.q.3.§.si g°. Ad hͦ rn̄deť ꝙ statū ex iusta cā ꝛ absq aliq̊ pctō p̄uauit bānitū defensione iuris cōis.s.ꝙ eū offendens puniať. non tn̄ p̱ hoc mādauit illū occidi.ſꝫ solū penā remisit occidētibꝰ. Sꝫ p̱mittēs sola p̱missiōe penā remittēte nō dr̄ malo cōsentire:qꝛ p̱ illā p̱missiōem culpa ñ minuiť.ſꝫ pena idulgeať. ut in dcō.c.deiꝙ 4.disti.ꝛ ibi glo.in verbo venia.ꝛ in.c.

si q̃ monachar .iuncta glo.37.q.i.ꝛ in.c. veniẽs.iũcta glo.fi.q cle. vel vo. Et plene examiaui i 3° dubio ꝯsilii mei: Preterea vt dic Jo.an p⁹ btm̃ Tho.supior q fecit tl'e statutũ ꝯmisit vices suas alteri.s.vt loco iudic\| glib; possit punire delinquentẽ.ꝛ sic statutũ facit quẽlibz executorẽ ꝛ mistrũ pene. Si tñ tal'offẽdens facit aie vidicãdi se.ga nõ exegt penã statuti vt dz.s.aio ꝯseruãdi publicã salutẽ q̃ aio debẽt talẽ offẽdẽ.peccat mortaliter ꝛ cẽset hõicida.23.q.5.cũ minister.ꝛ i.c.ira.xi.q.3. Sz ꝯditoꝛ statuti hoc fieri nõ ꝯcessit.licz penaz idulgeat Vñ istud nõ hz obstare. Sz i cãu nr̃o talis dispensatio ꝛ lnia ẽ ꝯcessio ꝛ auctericatio vt iudei fenerent. Silr ꝯducentes cõcedũt ut iudei possint fenerari' xp̃ianis ꝛ p̃bẽt auctoritatẽ seu fauorez tali pctõ qd nullo mõ licet. Jnꝯtũ ꝟo dicis ꝙ in multis casib⁹ a iure dino ꝛ canõico pmittũt vsure. Rñdeo ꝙ lz i illis casib⁹ videat p̃ma facie eẽ aliqd sil'e vsure tñ nõ ẽ vsura.ꝛ si eẽt vsura ius canõi cũ nõ potuisset pmittẽ.vt dic Jo.an.in regula.pctm̃.i 4° arti. Etiam dixi in 5° dubio ꝯsilii mei Et sic loquũt doc. q̃s allegas. Nã i casib⁹ except\| ñ e vsura lz hẽat aliqd sil'e vsure. Et ista sũt ꝟba fris Girardi quẽ refert ꝛ seqt Jo.an.in dicta regl'a.pctm̃. Vñ Bal.i.l.cũ quis i io.vel in ix.collum. C.de iur\| ꝛ fac.igno dic ñ valẽ legẽ positiuã p quã aliquid pmittit ꝯ lege dinaz.ꝛ ponit exemplũ i vsura ꝛ assignat duplicẽ rõez. Prima qꝛ ꝯditoꝛ legi hũane nõ põt aliqd permittẽ ꝯ legez supioꝛis.xi.q.3. Julian⁹.ꝛ 25.q.i.sũt qdã. Scda rõ.qꝛ ꝯditoꝛ legis hũane ẽ ꝯstitut⁹ a deo siue sit papa siũ ĩpatoꝛ.ꝛ iõ hz ptãtẽ legis ꝯdende. Sz q alicui aliqd mãdat ñ dr̃ mãdãe ut qcꝗ faciat ꝯ se.l.si hoiez.ff.mãda. g° nõ ẽ data ptãs ꝯdẽdi legẽ hũanã ꝯ legẽ diuinã quã dat ipse de⁹. Et p h° ꝯcludit ꝙ nec papa nec ipatoꝛ p suã ꝯstõez põt vsuras pmittẽ. Jnꝯtũ aũt dicis ꝙ sanct⁹ Tho dicit ꝙ Moyses pmisit iudeis recipẽ vsuras a gentibus cã euitãdi mai⁹ malũ.ꝛ adducis sil'e de libello repudii. nõ ĩ isto.qꝛ plene tractaui i dcõ ꝯsilio meo i p̃ dubio.ꝛ declaraui hoc qd tangis.

Non obstat vlterius id qd allegas adducẽdo arch.3i q.i.hac rõe. Nã Archi.i ꝟbo. p̃cipim⁹ colligit argumẽtũ ꝙ qñ i loco sũt m'lti mali puta vsurarii ꝛ alii q sine scandalo coerceri nõ pñt ꝙ pmittẽdi sũt Sed Archi.colligit argumẽtũ icident ꝛ tñ ñ p̃cise determiat. Et Johes. an.contrariũ determinat in dicta regula pctm̃.i 3° ꝛ in vltio ar.ꝛ pbat in.c.super.eo. de vsuris.vbi ꝑpt mai⁹ malũ vitãdũ nõ pmittit vsura ẽt simplici pmissione. imo ꝓhibet. Et plura declaraui i p̃allegato cõsilio i 3° dubio. Sz p̃supponam⁹ dictũ Archi.p ꝟo.s.ꝙ qñ iudei sunt in ciuitate'q feneranť.ꝛ dñs ciuitat\| vidz ꝙ si eos expelleret populus mouẽt ad scandala. Hoc cãu toleranť sola pmissiõe idulgẽte penã.nõ aũt p̃betur ꝯsensus vel auctãs ꝙ fenerenť: qꝛ tal's cõsensus vel auctoꝛitas nullo mõ ꝑpter scãdalũ dz p̃stari.ut in.c.ita plane.cũ duob⁹.c.se.23.q.4. Et plene declaraui i dcõ ꝯsilio in 3° dubio. Aliud ẽ g°a pena vel a coertione abstinẽ ꝑpter scãdalũ vitandũ ꝛ interdũ lz. Aliud ẽ malo consentire vel dare lniam malũ ꝯmittẽdi. ꝛ hoc nũꝗ lz.ut dcõ.c.ita plane. Ad idẽ xi.q.3.q consentit. Sz p̃muz.s.idulgẽtia pene ꝑpter scãdalũ qñꝗ cõcedit. Pro hoc ẽ bonus tex.44.di.comessationes vbi sic dicit tex. Nõ ergo aspere ꝗtuz estimo nõ durit nõ mõ iperose. Jsta colunt magis docẽdo ꝗ iubendo magis monẽdo ꝗ minãdo. Sic.n.agendũ ẽ cũ multitudine peccãtiũ. Seueritas autẽ exercẽda ẽ in pctõ paucoꝝ.ꝛ si quid minamur cũ doloꝛe fiat de scriptur\| cõminãdo vidicrã futurã ne nosipi i nr̃a ptãte sz de⁹ in nr̃o s̃mone timeat. Hoc mõ dz itelligi dictũ Archi.i dcõ.c.hac rõne qꝛ de hac pmissiõe loqt.s qñ vsurarii ñ pñt coerceri ꝑpt scãdalũ. Vñ dcã glo.i dcõ.c.comessatões.dicit ꝙ ꝑpt scãdalũ põt deseri seueritas pene vel coertiõis

Bibl. Jag.

nisi delinquētes ex aucte se defenderēt.
q̄a tūc nō deberet cessare seueritas iu
sticie ꝓpt̄ scādaluꝫ. Itē dicit ibi glo. ꝙ
ꝓpt̄ scādalū nūq̄ dꝫ deseri ꝟitas vite
⁊ ꝓbat̄ in dcō. c. ꝯmessatōes. ⁊ ī iuribus
ꝑallegatis: ⁊ i. c. 2° iūcta glo. de tēp. or.
⁊ i. c. nisi cū ꝑdē. §. ꝓ graui ꝯ renū. ⁊ ibi
gl. et. c. q̄ scādalizauit. de reg. iur. Vn̄ ꝟ
sus. Est ꝟitas vite doctrine iusticieq̄ꝫ.
Primū sꝑ habe ꝓpt̄ scādala linq̄ duo
Veritas aūt vite ē ꝙ q̄s malū nō faci
at nec malo ꝯsentiat siue malū appro
bet. Et hoc ꝓbant iura ꝑallegata. s. 23.
q. 4. ita plane. cū duob⁹. c. se. ⁊. xi. q. 3. q̄
cōsentit. ⁊ i. c. ꝑ. de offi. dele. Et Paulus
Ro. ꝑ. i fi. Pūt g° tolerari vsurarii q̄ mi
nus puniant̄ ꝓpt̄ scādaluꝫ vitādū. Sꝫ
ꝓpt̄ scādalū nō dꝫ q̄s cōsentire ꝙ faci
at fen⁹. Et ꝑ sup̄dicta tollit̄ id qđ dicis
de ꝓstibul' meretricū. q̄ tolerāt̄. vt dic̄
glo. i. c. int̄ opa. de spō. q2 tolerant̄ in eo
ꝙ nō puniūt̄ ⁊ sic dissimulat̄ eoꝝ pctm̄
sꝫ nō lꝫ eas ꝯducē vel dispensare ꝙ pos
sint ꝯduci: q2 nec papa nec ali⁹ pōt ꝯsē
tire vl' ꝑbere auctēꝫ pctō ꝯmitēdo: lꝫ
possit ex cā dissimulare ⁊ penā nō infli
gere delinquētib⁹. Et hoc mō itelligen
da ē glo. i dcō. c. int̄ opa. de spon. ⁊ decla
raui i ꝑallegato 3° dubio ꝯsilii mei. Itē
vlteri⁹ inq̄tū allegas ꝯsiliū Pe. de an
cho. 2. 3. 4. meo iudicio ifidelit̄. nec me
ministi ꝙ allegātes legē vl' dcā docto
rū falsa, icurrūt penā falsi. ut i. l. i. ff. ꝯ
fal. ⁊ ibi ꝑ glo. ⁊ Bar. ⁊ i. l. i. ff. de ꝯiū. cuꝫ
emā. li. ⁊ ibi notāt doc. i. c. nouit. de iudi
Ego dictū ꝯsiliū sub alia forma allega
ui i 4° dubio cōsilii mei. ⁊ allegaui ſm
ꝙ inueni Jo. ꝯ Anania. in. c. p⁹ misera
bilē. de vsuris. recitātē dictū ꝯsiliū. i. 3.
colū. i. i. q. ex̄ gl. ⁊ incipit. Carissime ⁊ il
lustrissime ꝑnceps. Et lꝫ dict⁹ Pe. argu
at ad ꝑtes. tm̄ in scđa ꝓ tex cū q̄ resiđꝫ
dicit ꝙ nō audet firmare ꝙ dn̄s ciuita
tis de ꝯsensu ppl'i possit ꝑ decretū suū
decernē ꝙ iudei possint feneran ēt ꝓ
pter mai⁹ maluꝫ vitandū. s. vt xp̄iani
ab hoc crimine cessent: q2 tale decretū
ē ꝯ ius canonicū: ut pꝫ i dcō. c. p⁹ misa

bilē. Itē q2 vr̄ inhonestū cogē xp̄iāos
soluē vsuras iudeis q̄i cā necitatis ⁊ in
opprobriuꝫ fidei xp̄iane. Et q2 talia de
creta cōcessa i sil'e reprobant̄. ut i cle. i.
de vsuris. Et ꝯcludit tuti⁹ eē ꝙ tale de
cretū nō possit de iure ꝯcedi. Sub ista
ꝯcl'one ip̄m recitat Jo. de Anania. vbi
s̄. ⁊ sic recitaui i cōsilio meo. Sꝫ nō dic̄
Pe. de ancho. ꝙ papa possit dispēsare
ꝙ tale decretuꝫ ꝯcedat̄. imo in ꝯcl'one
sui ꝯsilii ifert ꝙ papa nō possit. Nā si ē
opprobriū fidei xp̄iane ꝙ iude⁹ fenerē
tur xp̄ianis. g° papa nō pōt dispēsare.
Nā si pape iterdicit̄ dispēsa° vbi deco
lorat̄ stat⁹ eccl'ie vl'is. i. q. 7. ⁊ si ille. nō.
Inno. ⁊ doc. i. c. q̄r̄to. de cōsue. multo mi
nus pōt dispēsare qn̄ ex dispēsatiōe re
sultat opprobriū fidei xp̄iane ꝓ h° fa
cit qđ nōt Hosti. ⁊ doc. i. c. ꝯstitut⁹. ꝯ re
lig. do. vbi dicit ꝙ queādmodū oē inde
cēs ē deo ipossibil'e ita ē ipossibile pape
q̄ ē vicari⁹ dei: q2 nō pōt pl⁹ vicari⁹ il
lo cui⁹ vices gerit. Si ē g° opprobriū fi
dei xp̄iane ꝙ iudei fenerēt̄ xp̄ianis. si
cut de⁹ nō cōcederet nec posset ꝯcedē fi
eri aliqđ opprobriū fidei xp̄iane: q2 n̄
pōt facē ꝯ illđ qđ ē. ita ēt papa nō debꝫ
nec pōt ꝯcedē lniaꝫ. de⁹. n. nūq̄ dedit li
cētiā peccādi vel remanēdi i pctō. vt i
d. c. legat̄. 24. q. 2. g° nec papa dare pōt
Et ꝯ hoc ē bon⁹ tex. 40. di. c. ꝑ. Nec Pe
ꝯ ancho. i ꝑall'ato ꝯsilio ꝯriū sentit. ⁊ si
sentiret male dicēt: ⁊ loq̄ret̄ ꝯ casuꝫ. c.
suꝑ eo. de vsuris. vbi oēs doc. firmāt ꝑ
illuꝫ tex. ꝙ papa nō possit dispēsare ꝙ
vsura exerceat̄ ēt cā maioris mali vi
tādi. Et hoc firmat Jo. an. p⁹ frēꝫ Girar
dū i dcā regula. pctm̄ in 3° ar. Nā hanc
ꝑtē firmant ēt theologi. Omisi pl'es ex
apostill' fr̄is Michaelis: q2 nō fuit ne
cesse eas referre. Sꝫ oīs sue apostille
sūt ꝟissime ⁊ appobate a iure canoni
co ⁊ a doctorib⁹ canonistis.

Ad dū tu dicis ꝙ ꝯcedendū est
malū ex q̄ seq̄t̄ bonū. Ip̄e dic̄
ꝙ nō sūt faciēda mala vt vēi
ant bona. Allegat apl'ꝫ Ro. 3° ca° ubi di
cit. Et sicut aiūt nos q̄dā dicē. faciam⁹

mala vt veniāt bona? q̄r iusta dānatō ē. Ad idez.i.q.i.ñ ē putāda.14.q.2.forte. 22.q.2.faciat.r.c.si qs.r.32.q.4.sicut scis r p gl.r doc.i.c.nō mag⁹ ne cle.vel mo. Unñ vl'r dicē frat Michael hoc mō. Papa q dispēsat cū iudeis ut fenerēt xpianis.r silr illi q ɔducūt iudeos faciūt malū.r peccāt ɔfēriēdo r p̄bēdo liniaz iudeis vt male faciāt.sz tale malū nō ē faciēdū vt veniāt bona.

Insup ut excuses te a crimine hēsis dicis eē uarias opiones an iudei possint cōduci ad fenerādū.r q̄ iterp̄tatio ptinet ad doc.iuris canōici.r nō ad theologos.allegasq̄ȝ disputatōez Pe.de ancho. Ego p legi scribēres.r neminē doctorē autēticū h⁹ dicē iueni. Et res ē clara.r oēs difficultates pcesserūt ab ifidelib⁹ doc.q ut aūr a barbaris subtili igenio extorqueant. A.de ɔmer.l.2.r.14.q.5.dixit.vitatē suffocare iussi sūt. Unñ disputatio Pe.de ancho.quā allegas non meruit allegari.r hāc disputatōem reassumit idē Pe.de ancho.i regl'a.pcti venia.r i 12.charta.q.14.quā disputationez ēt refert r examinat dict⁹ Jo.de Anania in c.i cinitate.i.4.charta.i.3.colū:de usuris r psegt p plres chartas. Et dcā disputatio logt p̄ncipalr de p̄stitis an sint licita.r dicit Pe.ɔ anch.ea q̄ dicis i ɔsilio tuo.tñ satis dubito an sit verū. Sz p̄sup posito q̄ sic.doc.iuris canōici nō posset facē declaratōez ɔ decisiōez.c.sup eo.ɔ vsuris.imo nec papa posset:r si facerz poti⁹ ɔuinceret errare q̄ȝ iterp̄tatōez cōdere.25.q.i.sūt qdā.r.c.q̄ ad ppetuā.r.c. nulli fas.r.c.ɔ statuta.r.c.oē qō.25.q.i. Et ex p̄dcis puto tuū ɔsiliū euacuatuz r rōnes ei⁹ absolutas. Ex qb⁹ te hortor r suadeo vt particulam prime additōnis ad ɔsilium meuz reformes.r vbi dicis te iure cogēte optimo spū ɔsuluisse ipaz sub hac forma emēdes q̄ segt. Auro cogēte ɔ veritatē ɔ ɔsciaz i dei offensā cū magna ingr̄titudine bñficioꝝ ab eō acceptoꝝ ɔsului.imo aiaz meā nequit vēdidi. Sz libet te ac me q Lazaꝝ mortuū viuē fecit. Nec videat tibi mala hec ɔfessio. Audi pp̄haz nos mōnētez Dic tu p̄us iniqtates tuas vt iustificeris r Aug⁹ sup euangelio pharisei i omel: qō euāgeliū legit dñica.10.p⁹ pēthecostē:loquēdo de publicano pctōre.sic inqt.adhuc audi. Percutiebat pect⁹ suū dicēs.de⁹ ppiti⁹ esto mihi pctōri. Ecce q rogat:qd miraris si de⁹ ignoscit qñ ille se agnoscit? Tu q̊qz sic fac. Recurre ad deū.ab eo veniā dep̄care. Pollicit⁹ fuisti fri Michaeli ɔ his pniaz agē.noli tardare.cū.n.te agnoueris.de⁹ stati tibi ignoscet.qm̄ benign⁹ est. Unñ Job.8° c. Tu tñ si diluculo surrexeris ad dñz r oipotētē fueris dep̄cat⁹.si mūd⁹ r rect⁹ icesseris statiz euigilabit ad te r pacatū redolet habitaculuz iusticie tue. Et iteꝝ xi° ca° dicit. Si iniqtatē q̄ est i manu tua abstuleris a te.r nō pmāserit i tabernaclo tuo iiusticia:tūc leuare poteris ad deū faciē tuā absq̄ȝ macula et eris stabilis r nō timebis.

Tertiū ɔsiliū dci dñi Alexādri de Neuo.reprobatoriū ɔsilii mgr̄i Saluani. ordinis seruoꝝ.ɔ iudeos fenerantes.

Inuocato auxilio gloriosissimi redēptoris nr̄i eiusq̄ȝ piissime mr̄is sp virginis.gloriosi doc. Hieronymi.r toti⁹ curie celestis. Delata mihi fuerūt scripta edita p quēdā mgr̄z Saluanū ordinis seruoꝝ.q postq̄ȝ legi mirari nō cessaui q̄ vir religiosus tales ieptias ɔ eccl'ie doctrinā r scribē r p̄dicare publice ausus fuerit. Et p̊ dicit q̄ ɔducē feneratores ē pctm̄ sz qd. Nescio vbi iuenit q̄ illud qō de nā sua ē malū sit peccatuz sm qd. Est.n.peccatū eētialr non aūt sm qd. Itē nōne ē ɔclō hērica r penit⁹ falsa tā apō theologos q̄ȝ apō canōistas dicē q̄ sic iudei poterāt fenerari ill' q ñ erāt ɔ pplo suo.ita nob:q̄r ñ sum⁹ frēs eoꝝ. Dñdo q̄ ɔ⁹sit hērica sz canōistas. Si iude⁹ exigit vsas a xp̄iāis illas dz ɔpelli restituē si exegit.r si nūdū exegit dz ɔpelli illas remittē.de h⁹ ē casus i.c.p⁹ mirabilē.ɔ vsuris. Mō si

iudei licite recipent vsuras a xp̄iãis.ec
clia ñ cōpellēt eas remitti vel restitui.
Ecclia.n. que ē cultrix ⁊ mr̄ iusticie nō
auferret iudeis illud qđ eis eēt debitū
imo poti⁹ mandaret eas solui.ad h° de
dona.p tuas.vbi dr̄ ꝙ eccl'a i actib⁹ su
is ñ dʒ aliqꝫ fraudē adhibē. Vñ gl.ñ.i.c
iudei.de ↄse.di.4.dicit ꝙ si iude⁹ vult
baptizari.ñ alit̄ dʒ ad baptismū admit
ti nisi p̄us vsuras restituat. Itē oēs ca
noniste nemine discrepāte tenēt ꝙ iu
dei peccēt fenerādo xp̄iãis. Idē dicūt i
c.ab illo.14.q.5.Et hoc plane dixi i duo
b⁹ ↄsiliis p mei i hac mã examinat],⁊ ē
tex.q nō pōt cauillari i.d.c.p⁹ miserabi
lē.Vñ seqt̄ ↄcl'o ꝙ iste frat̄ ē hētic⁹: qꝛ
nedū q male sētit de articul' fidei vl' ō
sacris eccl'e. ſʒ ēt q p̄nēsū hʒ dogma vl'
nouas ⁊ falsas opiones gignit aut seq
tur.24.q.3.int̄ scisma ⁊ hēsiʒ.⁊.c.hētic⁹.
Istud aūt ē ↄ̄ doctrinā eccl'e.ut pʒ i.d.c
p⁹ miserabilē.⁊ p doct.vbi.s̄.⁊ ē bona
glo.i cle.i.de vsuris.i glo.p'l't.Vñ Aug⁹
de ciui.dei.li°.18°.c.51°.sic ingt.Qui g° in
dei eccl'a morbidū aliqd prauūqꝫ sapi
unt.si correpti vt sanuʒ rectūqꝫ sapiāt
resistūt cōtumacit̄ suaqꝫ dcā pestifera
⁊ mortifera dogmata emēdare nolunt
ſʒ defensare ꝑsistūt.hētici fiūt ⁊ foras
exeūtes hñt in exercentib⁹ inimic].Et
de h°.ē sīlis tex.24.q.3.q i eccl'a.Et ō h°
pleni⁹ scripsi i 2° ↄsilio meo qđ de hac
mã edidi. Non obstat auctas allegata
ꝓ eū s.nō feneraber] fri tuo:qꝛ vt dicit
scūs Tho.scđa scđe.q.78.arti°.p̄.⁊ the
ologi.illa fuit ꝑmissio ↄpatia q ñ excu
sauit a pctō. Nã eodē mō Moyses per
misit libelluʒ repudii.⁊ tñ tal' ꝑmissio
ñ excusauit a pctō.32.q.1.hac rōne.Vnđ
scūs Tho.ↄcludit ꝙ nūqꝫ fuit licitū iu
deis fenerari alieno. Ideʒ dic̄ Alex.de
ales i tractatu septimi p̄cepti.vbi dicit
ꝙ nūqꝫ fuit licitū iudeis fenerari alie
no:⁊ sic fenerādo peccabāt mortalr̄:qꝛ
fuit eis ꝑmissū sicut libell⁹ repudii ne
pei⁹ facerēt. Idē cōit̄ tenēt oēs alii the
ologi vt Sco.⁊ Ric. Vñ q̄rat thelogos
⁊ iueniat se i hoc passu theologiaʒ vio
lasse ⁊ deū pit̄ offendisse. Preterea illa
ꝑmissio fuit reuocata iudeis p Moysē
vt pʒ Deut°.28°.ca°.vbi sic dicit tex. Vñ
dicet de⁹ cūctis opib⁹ manuū tuaꝝ et
fenerabis gētib⁹ multis.⁊ ipse a nullo
fen⁹ accipies.Et illud vbuʒ fenerabis
dʒ exponi.i.mutuab. Sil'r Eccl].19°. Mł
ti cã negcie nō sūt fenerati.i.nō mutua
uerūt.⁊ sic expōit scūs Tho.i loco pal
legato illū tex.Eccl].Vñ forti⁹ ille tex.
Deut°.dʒ ita itelligi cū dicat.fenerab ⁊
a nullo fen⁹ accipies. Nã dʒ intelligi.i.
mutuab.⁊ sic voluit ꝙ iudei recipent
fen⁹.i.vsurā a gētib⁹. Vñ illa ꝑmissio
fuit reuocata.vñ Hiere.5°.ca°.dr̄ simpli
cit̄.Vsuras non exigat].Et ꝓv.28°.vbi
sic dicit tex.Qui ↄgregat diuicias vsu
ris ⁊ fenore illibēali.i paupes ↄgregat
eas.i.ↄ̄ paupes.Iteʒ p̄s.54°.Vidi iniq
tatē ⁊ ↄ̄dictōeʒ i ciuitate.⁊.i.Et ñ defec
de plateis ei⁹ vsa ⁊ dol⁹.Et in p̄s.Dñe
qs hitabit i tabnacl'o tuo.vbi enūerāt
bona opa iusti.⁊ int̄ cet'a dicit. Qui pe
cuniã suã nō dedit ad vsurã. vñ in his
auctib⁹ nō dr̄ ꝙ liceat mutuare aliēo
sub usuris. Itē Eusebi⁹ Cesariēsis eps
in 8°.li°.de p̄paratōe euãgelica.c.2.ubi
ponit p̄cepta legis mosayce.simpl'r in
telligit Moysen ꝓhibuisse iudeis ne
fen⁹ exercerēt. Sic.n.ingt i fine illi⁹.c.
Non tollas qđ nō deposuisti.nō tãgas
alienū.nō mutues fenore.Ecce hic vir
doctissim⁹ quē Hiero⁹ i tractatu de ec
clesiasticis tractatoribus clauē scriptu
raꝝ ⁊ custodē noui testamēti vocat.in
tellexit eē ꝓhibitū simpl'r ⁊ gnãlit̄ iu
deis ne fenus exercerent. Vñ sensit ꝙ
Moyses p̄cepit ne vsuras exigerēt ul'
a iudeis vl'a gentib⁹.⁊ hoc apte ꝓbat̄
Luce.6°.ca°.in fi.vbi dr̄.mutuū date ni
hil ide sperātes. Xp̄s.n.ibi loq̄bat̄ tur
bis iudeoꝝ.Vñ nō pōt dici ꝙ voluerit
ꝙ iudei possent mutuare sb usuris ēt
illis q nō essent frēs sui.⁊ p̄sertim xp̄ia
nis q p mortē xp̄i facti sunt liberi ⁊ iu
dei serui.vt dicit tex.in.c.⁊ si iudeos.ō
iudeis.⁊ in capitl'o iudei.de testibus.et
scūs Tho.vbi supra.⁊ Alexan.de ales

expsse dicūt q iudei peccauerūt conti nue mutuādo alieno: et sic ē eēntialit et nālit vsura et eēntialit et nālit peccatū mortale. Itez dū dic q iudei pñt licite oduci bm gd i. nō intentiōe feneradi et vsurpādi bona xpianoꝝ: sz ut p eos rei publice subueniat. cū reuerētia sat) su pine loqt. Nemo. n. vult pctm facē: sed vlt illō qd sine pctō hri nō pōt. de q est pulcher tex. Aug. i li° qonuz trāslūptie 15. q. i. merito. ubi qrit an dicat pctm no lētis qd qs facē opellit: qz ille q opelli tur fac o volūtatez suā. Et rñdet Aug' q tal' peccat ex volūtate: qz vlt illud ppt qd facit peccatū. Un dato q nolit piurare tñ piurat ne iterficiat: et sic vt mortē euadat. vlt g° facē pctm: qz vlt viuē. et lz nō appetat p seipz vt falsum iuret: tñ appetit vt falsū iurādo viuat Un ocludit Aug' q nemo peccās sciē ter vlt peccare: sz vlt illud ppt qd pec catū icurrit. Un ocludit q oēs hoies q faciūt sciēt illō qd nō lz et vellēt id li cere: et sic nō appetūt pctm ppter pctm sz illō quod seqt ex pctō. Un ñ pōt dici peccatū nolentis nisi nesciētis. Un oē peccatuz quod cōmittit a sciēte. et si fi at ppter nccitatē vel ppt timorē mor tis vitādū dr peccatū volētis et cōsētiē tis. Nō ad ppositū lz intētio cōitat) ñ sit feneradi sz reipublice subueniendi tñ qz illud qd seqt ex hac itentōe ē pec catū. vñ dr peccatū cōmittē sicut ille q vlt euitare mortē. et ut eā euitet cōmit tit aliqd illicitū: dr peccare lz nō sit itē tio sua peccādi. sz mortē euitādi. Un ñ ē osiderāda itētō: sz an illud qd seqtur ex illa itentōe possit licite fieri: queād modū ē licitū cōitati puidē reipublice ita licitū ē cuilibz euitare mortē. Sed null' dz cōmittē aliqd illicitū ut euitet mortē. ita coitas nō dz cōmittē aliqd il licitū vt puideat reipublice. Itē mgr sniaꝝ li° 3° di. 33. c. et qz de timore. ubi po nit quartā spēz timoris allegat Cassia nū vel Cassiodoꝝ sup ps. vbi sic ingt. Un timem' pati picula carnis. vel per dere bona mūdi ppt qd delingm'. hic

timor mal' est quē dñs i euāgelio phi bet dicēs. Nolite timē eos q occidunt corp' etc. Un nō ē licitū delinquē ppter euitandū piculū mortis vel vt euitet amissio bonoꝝ hui' mūdi. Nemo aūt pōt malo cōsentire absq pctō. Eque. n peccat cōsentiēs malo sicut ille q facit Uerba sūt apli. Ro. p. i. fi. Un tex. xi. q. 3. q cōsentit. in fi. sic ingt. Si qs alteri' er rori cōsentit. sciat secū illo sili mō cul pabilē iudicādū. Ad idē. 2. q. i. notū. i fi. ubi sic dr. Faciētes et cōsentientres pari pena cōstrigit. Idē dr in. c. 2. de offi. del. et doc. ibi. Consentiētes g° q iudei fene rēt seu faciētes pacta cū eis parit deli quūt et piter obligāt ad restōez vsura rū. Itē scūs Tho. i pallegata. q. 78. arti vltimo dicit q dās occasiōez vsurario mutuādi ē pticeps pcti. Et idē dicit de eo cui placet q usurari' feneret. Sz cō ducētes pbēt occasiōez feneradi. Itez oducens pacisct. g° ei placet q fenus exerceat. Pactū. n. ñ ē aliud nisi placi tus cōsensus ul' qñ duo ul' plres i unaz uolūtatē couenuīt. ut dicit tex. l. i. ff. o pac. Un negari ñ pōt qn cōducēs pbe at occasiōez peccādi: et quin ei placeat quod paciscit. et per dñs nēcīo ei placet mutuatio. Itē dū dicit q iura ñ loquū tur de iudeis feneratib': sz de xpianis ppēdo q nescit ius canōicū: qz de h° ē cāus i oriū i. c. p' mirabilē. de usur). Et qcqd dicat. canōiste dicūt q iura tā no ua q̄ atiq loquētia o feneratorib' iclu dūt iudeos. Et qz h° ē declarātū i utroq cōsilio meo nō repero. Unū tñ ñ omit to q lz iudei ñ possint ligari p cēsuraz ecclasticā. tñ p ecclaz pñt pūiri alia pe na. s. denegādo coionē xpiāoꝝ eis. ut pz i. c. p' mirabilē. et i cle. i. de testi. Itez ec clia possz eos pūire tpalit. s. icarcerādo et alit. Un eccla hz electionez an faciat eos opelli p pncipes seclares. an ꝓ p se uelit exercē iurisdictōez si de fcō pos sit. vt dicit Inn. i. c. qd sup his. de uoto ubi dicit q papa pōt punire iudeos et alios ifideles si deliquūt o legē nāe ul' o legē ppriā. Et ibi dicit q qdaz papa

fecit oburi quosdā libros iudeorū q oti nebāt hēsim i lege sua. Et hoc seqt ibi Jo.an. z oēs scribētes. Et plures auctes allegaui q eccła possit se de hoc pctō i pedire i vtroqꝫ osilio meo .imo dixi q eccła nullo modo dꝫ tolerare.

Odo me ouerto ad cās qs al legat ppt qs dic talē osēsuꝫ nō esse pctm̄. Et p̄ dico q iste cāe n̄ sūt de. sꝫ antiqu⁹ hostis cui sunt mille cāe nocendi z noīa mille: vt vtar vbis Hieronymi: illudit mētib⁹ hoīnū z i eorū sensib⁹ istas cās fingit. Nā sunt plures qꝫ.14. āni q sunt expulsi ex ista ciuitate. z sūt pl⁹ qꝫ.28. q sūt expulsi d̄ ciuitate Vicētie. z tn̄ iste ciuitates rēa nēt i eodē statu. Vn̄ scūs Bernardin⁹ i sermōe ferie scōe p⁹ dn̄icā de passiōe. ar.2° dic q vsura generat q̄tuor abho minabiles ipietates ō deū: qꝛ facit aīaꝫ blasphemare deū ex eo q hodie inter xpicolas mētes repiunt q credūt. imo poti⁹ māifeste asserūt pplꝫ sin̄ aliquo māifesto vsurario nō posse stare. Pria blasphēia terribił ē ō deū dū sibi ipōi tur ipossibilia p̄cepisse. cū i mł'tis locis scripture p̄uitas vsuraria oio z absolu te p̄hibeat. Secūda blasphemia ē: qꝛ blasphemat xp̄s q p̄cepit mutuū dari gratis. vt pꝫ Luce.6°.ca°. Contra quos blasphemos clamat Hiero⁹ dicēs. Ana thema sit q dixerit deū p̄cepisse aliqd ipossibile. 3° blasphemat eccła scā q̄ tā acerrie i sacris canōib⁹ z decret] vsuras p̄seqt z ipugnat. Quarta blasphemia qꝛ blasphemāt oēs sci doct. z mēdaces existimāt. dū vsurā quā ipsi odēnāt in pplis nccīaꝫ eē affirm āt. Et ocludit q qlibet xpian⁹ q nō vlt ruere i tot blas phemias firmit obligat credē q possi bile ē hūano generi z cuilibꝫ pplo sta re absqꝫ māifesto vsurario. Et hāc veꝫ fidē p̄bat plurib⁹ rōnib⁹. de qb⁹ p eū Preterea. ēt si icōuenientia q̄ iste frat al legat eēnt vera. adhuc nō licēt oducē iu deos z oducētes eq̄lit peccarēt. Poti⁹ eni debem⁹ oia mala pati qꝫ malo con sentire.32.q.5.ita ne. z in.c. sacris. quod

me.cā. Vnd̄ notabilis tex. Aug.23.q.4. ita plane. cū trib⁹ se. dicit q duo q̄cūqꝫ necessitate iteruenięte debēt iteg atqꝫ casta custodiri. s. malū nō facē nec ma lo osentire. Sꝫ non pn̄t oduci iudei qn osentiat pctō eorū. g° p salute reipubli ce n̄ lꝫ huic pctō osentire. Ad idē.22.q.2. faciat hō. vbi dr̄ q hō dꝫ facē p salute tpali hoiuꝫ illō qō pōt. Sꝫ si nō pōt cō sulere sine pctō: debꝫ estimare se n̄ hr̄e qō faciat. ex q̄ non pōt osulē absqꝫ pctō Vn̄ p salute tpali hoiuꝫ nō ē omitten dū pctm̄. vt apte dicit ille tex. imo non ē licitū omittē pctm̄ vēiale. vt hō libē tur a morte: ut ē cāus. i. c. ne qs arbitre tur. z i. c. si qs ad te ofugerit.22.q.2. tn̄ tale mēdaciū solū ē peccatuꝫ veniale cū sit officiosū. Eodē mō nō est licitū di cē mēdaciū ut hō libēt a pctō mortali. vel vt qs defendat ab imūdicia corpo rali: ut i. c. p̄mū. ea. q. Et sup ista rōe fū dat⁹ ē tex. i. c. sup eo. de vsuris. vbi dic tex. q cū scriptura sacra p̄hibeat mē tiri p vita alteri⁹. mł'to magis ē p̄hibē dū ne qs iuoluat crimine vsurarū p re dimēda vita captiuorū. cū vsure sint p hibite pagina vtriusqꝫ testi. sup qbus papa nō pōt dispēsare. vt ibi dr̄. Vnde nullum peccatū est omittēdū p q̄cūqꝫ necītate vitāda ēt si sit vēiale. z mł'to mīn⁹ ē osentiēdū vt omittat vsura: qꝛ tał osensus ē peccatū mortłe: vt p̄bat tex. i. d. c. sup eo. Ad idē ē bon⁹ tex. i. c. sa cris. qō me. cā. vbi dr̄ q qs non dꝫ ppt timorē mortis vitandū p̄ticipare cuꝫ excōicato. z tn̄ tał p̄ticipatio exceptis aliqb⁹ cāibus ē pctm̄ veniale. z ex his ocludit q p aliq̄ necītate vitāda in re publica vł in pplo nō ē licituꝫ osentire q iudei feneret. Vn̄ Sco. i 4° sniaruꝫ di.15. z Ricar. ibidē dicūt. q dātes osili uꝫ vł fauorē iudeis. vł statuētes q su per vsuris eis ius fiat. vel q possint ea petē i iudicio. dicūt p̄ticipare i crimie cū peccāte: qꝛ h° nō pōt fieri absqꝫ pec cato mortali. Vn̄ Ysaias cui⁹ tex. ponit xi.q.3. ve q dicit] sic ingt. ve q dicit] ma lū bonū. z bonū malum. ponētes tene

braſ lucē ꝛ lucē tenebraſ. ꝓpt̃ea duct⁹
ē ppl's me⁹ captiu⁹: qꝛ ñ hũit ſciaȝ. ꝛ no
biles ei⁹ īteriērũt fame. ꝛ mľtitudo ei⁹
ſiti exaruit. ꝓpt̃ea dilatauit iferi⁹ aiaȝ
ſuā ꝛ apuit os ſuũ abſq; vllo t̃mino. ꝛ de
ſcēderunt fortes ei⁹ ſublimeſq; ei⁹ ad
eũ. Naȝ ꝑſcō ē magnũ pctm̃ ꝛ magnũ
mēdaciuȝ dicē ꝙ vtilitas ꝓueīat ex iu
deis. imo mľta dāna ſequunt̃ ex eis. ut
declarat ſcũs Bernardin⁹ ī loco ꝑalľa
to. Vñ ēt tex. ī. c. ꝑ̊. de vſur]. ī 6° dicit ꝙ
vſuraꝝ vorago aīas deuorat ꝛ p̃mo
nia exhaurit. Et poſito ꝙ aliq̃ dāna in
curāt̃ ꝓpt̃ carētiā iudeoꝝ illa ſt̃ oīa dā
na tꝑalia. vñ ñ dȝ ɔmitti dānũ ſpũale
ꝓpt̃ euitāda dāna tꝑalia. ut. s̃. ꝓbaui.
Nā q̃tiēſcũq; iude⁹ mutuat pecunias
ſub vſuris totiēs deũ offendit. ſicut di
cim⁹ de illo q̲ mľtotiēs ɔmittit fornica
tōeȝ ēt cũ eadē. Nā ſũt tot fornicatōes
ſeu tot delicta q̃tiēs agit ēt cũ eadē: ut
ī. c. imitare. 6. q. 1. ꝛ ī. c. ſicut. cũ ī votis. d̃
teſti. ꝛ qd̃ nõt Bar. ī. l. īficiēdo. ꝯ. īfans.
ff. d̃ furt]. Vñ cũ de⁹ tāto pl⁹ offēdat̃ q̃
to mag] exercet̃ fen⁹. ñ ꝑt ciuitas huic
malo ɔſētire ꝑ aliq̃ ncc̃itate uitanda.
De⁹. n. curat dē delictis infideliũ. vnde
Aug⁹ li°. 5° de ciui. dei. c. 13. dicit q; deus
ɔceſſit romāis tā latũ īperiũ vt doma
rēt ḡuia mala mľtaꝝ gētiũ. Nõ ſi de⁹
vľt mala īfideliũ corrigi ꝑ alios infide
les. q̃ to mag] xp̃iāi q̲ ſũt filii dei tenē
tur pũire iudeos ꝛ alios īfideles cōmit
tētes vſuras ꝛ alia crimina. vñ ꝓpter
hec tꝑalia mala vitāda ñ ē cōſentiēdũ
ꝙ ɔmittat̃ vſura. cuȝ tot mala ſpũalia
ex ip̃a ſequāt̃. Et hoc dic̃ Jo. an. ī regľa.
pctm̃. li°. 6° ꝛ ſcũs Bernardin⁹ ī ꝑdcō ſer
mōe. ꝛ ꝓbat̃ ī iurib⁹ ꝑalľatis aptiſſime
It] dũ dicit dict⁹ frat̃ ꝙ ē magnũ dānũ
huic ciuitati ꝙ iudei fenerent̃ ī caſtris
cum maiori dāno q̃ facerēt ī ciuitate.
Iſta. n. ñ ē iuſta cā ɔducendi eos. cũ ta
lis ɔſenſuſ nõ poſſit ꝑſtari a ciuitate ſi
ne pctō mortali. ſȝ dȝ ſuaderi ciuitati
ꝙ mittāt ad dñiũ ꝛ ip̃m roget ꝙ expel
lat iudeos ēt ex caſtris. naȝ ad h° tenet̃
ciuitas ꝛ ḡuit̃ peccat ſi hoc nõ facit: vt

ī. c. error. ꝛ ī. c. qd. n. ꝓdeſt. ꝛ ī. c. ɔſentire.
83. di. ꝛ ī. c. facientes. ea. diſ. ꝛ ī. c. ſicut di
gnũ. de hõici. Que iura apte dicunt ꝙ
vbi qs põt delictũ īpedire vľ ip̃ȝ facē
corrigi. ſi h° nõ facit ḡuit̃ peccat. Vnd̃
Cicero ī ꝑ̊ li° de offi. ī. c. de iuſticia. dic̃
ꝙ ſi qs nõ defendit ſociũ cui ali⁹ facit
iuriā. taȝ ē ī vicio q̃ ſi ꝑentes aut ami
cos aut patriā deſerat. Ad hoc. c. q̃ te. d̃
ſen. excō. Sȝ qlibet magis tenet̃ defen
dere honorē dei q̃ ſociũ īmo magis q̃
ſeip̃ȝ. Nec reputet̃ ꝙ iſta ciuitas pati
at̃ magnũ dānũ ſi iudei ēt a caſtris ex
pellāt̃. ex q̊ h° ɔuenit honori diuo. Nul
lũ. n. dei mādatũ dȝ īpoſſibile reputari
vt dicit ſcũs Bernardin⁹ allegās ſcm̃
Hiero. vt. s̃. retuli. Et d̃ hoc pulchrius
loquit̃ in ſcd̃a epľa ad Demetriadē in
ſeptima charta ī ſcd̃a colũ.

Irca ſcd̃m dubiũ an ſũmus
pōtifex poſſit diſpēſare. ꝓfe
cto non deſino mirari ꝙ iſte
frat̃ ita ſupine ita ignorāter loq̃t̃. dubi
to ꝙ mercedē aliquā ſui cōſilii recepit
Nullũ. n. pctm̃ ſine cupiditate cōmitti
tur. ꝛ oīs appetit⁹ illicit⁹ iſti⁹ auiditat]
ē morb⁹. Amore pecũie viiis ē oīs affe
ctio. ꝛ aīa lucri cupida ēt ꝑ exiguo ꝑire
nõ meruit. nullũq; ē in illo corde iuſti
cie veſtigiũ in q̊ ſibi auaricia facit ha
bitaculũ. Vba ſũt ſci Leonis ī ſermone
9° de paſſione dñi. Vñ neſcio qs ſcũs ꝑ
ſuaſerit ꝙ papa poſſit diſpēſare ī vſ̃a
Nā ē caſus ī. c. ſuꝑ eo. de vſuris. ꝙ nõ ꝛ
ibi hoc firmāt oēs doc. ꝛ Jo. an. ī regula
peccatũ. li° 6°. Et hoc dixi ī ɔſiliis meis
Vſura. n. ē ɔ̃ ius nāle. vt dicit ph̃s ꝑ̊ po
lit]. q̲ nľľa lege ſcripta artat⁹ vľ edoct⁹:
ſȝ ſola nāli rōe duct⁹ ɔ̃ctũ vſurariũ eſt
deteſtat⁹. Siľr fecit Cicero ī li° 2° de of
fi. ī fi. vbi dic̃ ꝙ fenerari ē hoieȝ occidē
Vñ Geraldus odonis ī 4°. ethicoꝝ. c. 9
q. pľt. dicit ꝙ oīs vſura ſ̃ȝ ſe ē mala da
to ꝙ ñ eēt ꝓhibita. Precepta āt nālia
ſũt īdiſpēſabilia. qꝛ ſt̃ īmutabilia: vt ī
c. his ita. 6. di. ꝛ ꝑ h° nulla ꝑcepta mora
lia ꝑoris teſti ſũt reprobata. ut dic̃ tex.
ī. d. c. his ita. Et idē dicit ſcũs Leo ī ſmo

nẽ i 4.° de passiõe dñi. Et p hoc ē bon⁹
tex. i. c. legat. 24. q. 2. vbi pbat ꝙ neq̧
eccl'a neq̧ de⁹ pōt dare liniam peccãdi
z hoc tenet Ricar. i 3° sniaꝝ. di. 37. arti⁹
p. q. 5. ubi dicit ꝙ precepta leg] eterne
sūt idispēsabilia adeo ꝙ nec de⁹ pōt i
eis dispēsare. sicut dic̃ apl's 2° Thimo.
2° ca°. Fidelis ē de⁹ negare seipꝫ nō pt
z Aug⁹ ꝯ Faustū. 12° ca°. int pncipiuꝫ et
mediū. Lex etna ē rō dina: vel rō dine
volūtatis ordinē nālēꝫ ꝯseruare iubēs
Vñ idē Aug. in li°. 83. q. q. 63. dicit ꝙ lex
nālis ē trãscripta i aīa rōali ex ieffabi
li atq̧ sublimi reꝝ admistratōe p dinã
potētiã. iō ius nāle pcedit ab exordio
rōnalis creature nec variat tpe ſꝫ imu
tabile pmanet. Idē dixit Inno. i. c. fi. ꝯ
trãsac. z ibi oēs doc. sequūt. vbi dicit ꝙ
papa nō pōt dispensare circa aliqd qd
sit peccatū ex lege veteris vel noui te
stamti. Et plene dixi i secūdo cōsilio. Et
male dicit iste frat dū dicit canonistas
tenere ꝙ fieri possit dispēsatio: qꝛ nō ē
veꝝ. imo oēs doc. tenēt ꝯtrariū z ē cãus
i. c. sup eo. de vsur]. vbi clare pbatur ꝙ
papa nō pōt dispēsare vt exerceat vsu
ra. z illū tex. iduxi i 2° ꝯsilio. Nunc ad
do aliã rōeꝫ q̃re papa nō possit dispēsa
re. Nã vbi dispēsa° ē opprobriosa reli
giōi xpiane. nō ꝯcedit dispēsatio pape
i. q. 7. z si illa. notãt doc. i. c. q̃to. de ꝯsue
De iure aūt dino z canōico iudei cēsen
tur serui xpiãoꝝ ppt passioneꝫ xpi q̃ il
los seruos effecit z xpiãos libos. vt i. c.
z si iudeos. de iudeis. Nō si xpiani de
bēt recipe pecūias sub vsur] a iudeis.
efficiūt quodãmō serui iudeoꝝ: qꝛ qui
mutuū accipit seru⁹ est fenerãtis. pu°
22° ca° z i. l. 3. C. ꝯ noua. Vñ ē opprobriū
xpiãe religiōi ꝙ p hãc viã illicitã xpia
ni efficiãt q̃dãmō serui iudeoꝝ. Nec ec
clesia dꝫ tolerare tale opprobriū: vt in
dcō. c. z si iudeos. z i cle. i. de testi. z in. c.
iudei. eo. ti. Vñ si papa vellet dispensa
re ꝙ iudei fenerent. cū nō possit fieri si
ne opprobrio xpiane religiōis. non ē to
lerãdū. vt dicit Inno. in. c. quanto. ꝯ cō
sue. z docto. ibi. multo min⁹ pōt ciuitas

ꝯsentire ꝙ iudei fenerēt. cū cedat i ma
ximū opprobriū xpianoꝝ. Non obstãt
cãe q̃s dict⁹ frat allegat. q̃ suadēt dispē
satōeꝫ: qꝛ illud pcedit circa illa in qb⁹
pōt cadere dispēsatio. Sꝫ circa pcepta
moralia vel nālia nō pōt papa dispēsa
re. cū sint de nccitate salutis. Et ad hoc
plres auctes allegaui i aliis ꝯsiliis. Et
hoc ēt sensit Bal. i. c. 2° z i. c. ad nr̃aꝫ. de
pba. vbi dicit ꝙ in iure dino q̃ ad ea q̃
sūt de nccitate salutis nō cadit dispēsa
tio nec iterptatio. Vñ Hiero. ad Cellã
tiã. in q̃rta colū. ait. Duo ãt sūt genera
mãdatoꝝ in qb⁹ claudit tota iusticia.
Prohibēdi vnū ē. Iubēdi alteꝝ. Ut. n.
phibēt mala ita pcipiūt bona. Nō ob
stat ēt qd dicit. ꝙ ē de ꝯsuetudie ꝙ to
lerēt iudei ab eccl'a. s. ꝙ exerceãt vsu
ras. Nã ꝯsuetudo peccati nutritiua nō
valet: vt i. c. fi. de cōsue. z. c. mala. z. c. vi
tate. z. c. ꝯsuetudo. 8. dis. z in m'tis aliis.
c. eadē dis. Nō obstat ēt illud qd dic ꝙ
furtū admittit tpe nccitatis: ut i. c. pro
pter nccitatē. de furt]. z i. c. discipulos.
de ꝯse. di. 5. Nã tpe nccitatis oīa st cōia
vñ desinit eē furtū. l. 2. ff. ad. l. rod. ꝯ iac
z. i. c. sicut hi. i fi. 46. di. Sꝫ papa nō pos
set dispensare ꝙ qs absq̧ nccitate res
alienas furaret: qꝛ nō pōt dare liniam
peccãdi: ut dcō. c. legat. 24. q. 2. Et dū di
cit ꝙ papa possit dispēsare ꝙ qs ꝯmit
tat fornicatōeꝫ. in hoc male dicit: z est
penit⁹ hētic⁹. qꝛ papa nō pōt dare licē
tiã peccãdi. Vñ pulcherrim⁹ tex. in. c. p
40. di. dicit ꝙ de⁹ nō ꝯcessit nec Petro
nec eius successoribus licentiã peccan
di. Modo si papa non habet liniaꝫ pec
cãdi: nec alteri dare potest. Et i ista rōe
fūdat tex. i. c. super eo. de vsuris. vbi ē
casus de hoc q nō pōt cauillari. z h° cla
re deduxi i 2° cōsilio per me edito. imo
de⁹ nō pōt dare. ut dicit Ricar. i loco p
allegato. Itē dū dicit ꝙ illud pceptuꝫ.
Non occides ē diuinū: z tñ si fuerit fa
ctum ex necessitate vel defensione nō
ē peccatū. nec icurrit excoīcatio. Ad h°
respondetur ꝙ illd nō est ꝯ ius diuinū
imo consonat iuri diuino z naturali.

Nā qd̄ qs ob tutelā sui corpis fec̄ iure
fecisse vr̄:ut i.l.ut viz.ff.de iusti.z iure.
Vn̄ tal̄ q se defendendo occidit: nō vr̄
fecisse hoīcidiū exq̊ pncipal̄ intētio fu
it se defendē. Nā illud p̄ceptū. Non oc
cides. itelligit̄ de eo qui uolūtarie z ex
odio aliquē occidit. Sz q̄ fiat aliqd qd̄
i se rēaneat pctm̄. n̄ p̄t papa ɔcedē. imo
nec de⁹. Lñ q̄tū ad deū Bonauētura
in p̊ sniaꝝ. dis. 47. q. vlt. dicit q̄ cū que
rim⁹ an de⁹ possit p̄cipe malū. pōt duo
b⁹ mōis itelligi. Uno⁹ an possit p̄cipe
malū remanēte ipo malo. Et dicit q̄ n̄
qꝛ ē ipossibile. Et hoc mō logr̄ Ricar. ɔ̄
q̊. s̄ feci mētōez. Alio⁹ an de⁹ possit p̄
cipē malū faciēdo ipz bonū. Et hoc mō
pōt p̄cipe sicut p̄cepit filios isrl̄ expoli
are egyptios. z nō fuit furtū. ut dic̄ Ale
xander de ales. i tractatu septimi p̄ce
pti. De⁹. n. q ē dn̄s oīuz trāstulerat dn̄iū
illaꝝ reꝝ i hebreos. Et hoc fecit mediā
te iusticia. qꝛ hebrei absqz mercede s̄
uierāt egyptiis. vn̄ ibi nō fuit furtum.
hoc ēt tenet Aug⁹ in li.º q. Exo. trāssūp
tiue. i4. q. 5. dixit dn̄s. vbi dic̄ q̄ israhe
lite nō fecerūt furtū: sz deo iubente mi
steriū p̄buerūt. Silr̄ ē in cāib⁹ in qbus
de iure canonico licitū est recipe aliqd
vltra sortē: qꝛ i illis casib⁹ desinit esse
vsura. Sz ubi remanēt vsura. ius cano
nicū nō posset cōcedē ex aliq̄ cā vel ex
aliq̄ nccitate q̄ exerceret̄. Vn̄ i illis ca
sib⁹ in qb⁹ vr̄ vsura nō ē vsura: lz vide
ant̄ hr̄e aliquā silitudinē cū usura i eo
q̄ recipit̄ aliqd vltra sortez. Et h.º dicit
Jo. an. i dcā regula. pctm̄. li.º 6.º Ex qbus
cōcludo q̄ i illis cāib⁹ in qb⁹ remanet
usura neqz desinit eē delictū. nō pōt fi
eri dispēsatio. nec p papā. nec p deum
qd̄ ē magis. Vn̄ cū iudeis fenerātibus
remaneat i eis crimen usure. nō pōt pa
pa dispēsare q̄ ciuitates cōducāt iude
os ad fenerādū: qꝛ remanet peccatum
ex pte utriusqz. s. iudei fenerātis z ciui
uz q cōsentiūt q̄ fenerēt. Et ex his pz
q̄ iste frat̄ temere z iniq̄ ɔ̄ doctrinā ec
clesie ausus ē p̄dicare z scribē: z nisi se
corrigat publice sicut publice deliquit
ip̄m denūciabo: vt puniat̄ tāq̄ hētic⁹.

Consiliū quartū dicti dn̄i Alexādri de
Neuo contra iudeos fenerantes.

In noīe dn̄i nr̄i iesu xp̄i glori
osissimi redēptoris nr̄i q est
ver⁹ de⁹ z ver⁹ hō. inquātuz
deus equalis patri z spūi scō. tres pso
ne z vn⁹ de⁹. a q̊ oīa laudabilia opa p
cedūt. iuocato qz patrocinio gloriosissi
me ei⁹ mr̄is sp v̄ginis Marie. gloriosi
doctoris Hieronymi. totiusq̄ celestis
curie. Amen.

Externo uespi mgr̄ Sal
uanus uenit ad me z di
xit se eē motū ad consu
lēdum q̄ iudei possent
ɔduci ad fenerādū p v̄ba sci Tho. secū
da scd̄e. q. 62. ar. 5.º vbi dicit q̄ nō ē pec
catū i extrema nccitate aliena auferre
ut pentib⁹ subuēiat̄. imo ēt ut subuēia
tur aliis si ē extrema nccitas. Adducit
ēt scm̄ Tho. i aliis locis q̄ ad idē tēdūt.
Sz mihi nō uidet̄ q̄ ex hoc iferat̄ q̄ p
pter nccitatez liceat cōducē iudeos ad
fenerandū. Nec obstant v̄ba sci Tho.
Nā tpe nccitatis oīa sūt coīa. Et sic ille
q subtrahit n̄ facit furtū. qꝛ nō subtra
hit rē alienā exq̊ subest extrema nccī
tas. Et hoc mō logr̄ scūs Tho. z sua cō
clō pbat̄ tā p ius ciuile q̄ p ius canoni
cū. Nā lex dicit q̄ tpe nccitatis oīa sūt
cōia. ut i. l. 2. ff. ad. l. rodi. de iac. Et est op
tim⁹ tex. de iure canonico. in. c. sicut hi.
i fi. 47. di. vbi tex. sic dicit. Esuriētium
panis ē quem tu detines. nudoꝝ ē indu
mētū qd̄ tu recludis. miseroꝝ redēptō
ē z absolutio pecūia quaz tu i terra de
fodis. Tātoꝝ g.º te scias iuadē bona q̄
tis possis p̄stare q̄ velis. Vn̄ ille tex. p
bat q̄ tēpe extreme necessitatis illa q̄
subtrahunt̄ efficiūt̄ ppa subtrahētis
nō aūt sūt illi⁹ cui subtrahūt̄. Et ppter
hoc tūc nō cōmittit̄ furtū: qꝛ furtū est
cōtractatō rei aliene fraudulosa iuito
dn̄o fcā. l. i. ff. de furtis. Unde qn̄ subest

extrema necitas nō dr̄ eē ablata res aliena sz ppa. Et hoc mō dz itelligi. c. discipulos. de dsē. di. 5. vbi dr̄ q̄ discipuli dn̄i nr̄i: q trāseūtes p segetes euellerūt spicas z comederūt. a xp̄o sūt reputati innocētes: qz coacti fame h° fecerūt. Secus si fuisset necitas nō extrema: qz tūc n̄ excusaret a furto: sz pena deberz minui ppt̄ talez necitatē. Et de hoc ē tex. i. c. si qs ppter necitatem. de furt. vbi tex. dicit q̄ si aliqs furat̄ cibaria vl̄ vestē vel pecus ppter necitatem famis vl̄ nuditatis dz penitere p tres hebdomadas. Nā ille tex. dz itelligi qn̄ n̄ suberat extrema necitas. Et ita intellexit scūs Tho. in locis pallegatis. Et idez dicūt doc. canoniste i dcō. c. si qs ppt̄ necitatē. Vn̄ nō lz surripe rē pximi nisi ppter extremā necessitatez: qz extrema necitas facit cessare furtū cum tūc res sit ppria subtrahētis. Ubi ṽo remaneret delictū furti. nullo° liceret ōmittē. vt dcō. c. si qs ppt̄ necessitatē. Ad h° facit pulcher tex. 14. q. 5. c. forte. vbi sic dicit. Forte aliqs cogitat z dicit. multi sūt xp̄iani diuites. auari. cupidi. nō habeo peccatū si suū illis abstulero. z pauperib° dedero. Unde. n. illi nil boni agunt mercedez hr̄e potero. Sz tex. ille rn̄det q̄ hi° cogitat° diabolica calliditate suggerit. z q̄ si totuz tribuerit qd̄ abstulerit potius pctm̄ addit q̄ minuit. Et ille tex. ē Aug. Et idē dicit i li° ō mēdacium cui° ṽba refert mgr̄ sniaruz. li° 2° dist. 4. i. ca° 3°. Ex quo iferr̄ q̄ nō lz facē puū peccatū vt ex eo seq̄t mai° bonū. Unō apl's Ro. 3° cā° dicit q̄ illi q dicūt mala eē faciēda vt ex eis eueniāt bona. sunt ōdēnādi tanq̄ blasphēatores dei. Et ex his ifero q̄ vbi delictū remanz delictū n̄ lz illō ōmittē stāte extrema necitate Vn̄ doc. i dcō. c. si qs ppt̄ necitate. dicūt q̄ qs nō excusat̄ ppt̄ necitatē si cōmittit fornicationez: qz fornicatio ē de se mala. z poti° qs dz mori q̄ malo ōsentire: ut i. c. sacris. qd̄ me. cā. z. 32 q. 5. ita ne Et ex hoc doc. canoniste reprobāt opionē Pe. z Cy. i. l. i. in plr̄. q. L. vnd vi. vbi dicūt q̄ si dn̄s mādat seruo q̄ ei° vxorem iterficiat aliogn ip̄m iterficiet. q̄ excusat̄ ab hōicidio si iterficiat dn̄am suā ad mādatū dn̄i sui. Sn̄ Jacob° de Rauēna distinxit q̄ aut mlier erat alr̄ peritura: vt qz dn̄s oio eā iterfecisset. z tūc excusat̄ ab hōicidio. aut nō erat pitura nisi seru° ip̄az iterfecisset: z tūc n̄ excusat̄ ab hōicidio. Pe. ṽo dicit q̄ idistincte excusat̄ ab hōicidio: qz ē necciuz nō uolūtariū. Sz doc. canoniste. s. Joh. cal. z dn̄s Car. in. c. significasti. de homi. indistincte dicūt q̄ ēt si dn̄s fuisset infectur° vxorez ēt si seru° eā non occidisset. nihilo° nō excusat̄ ab hōicidio etiā si id fecerit timore mortis. Et sic nō lz p ōseruatiōe vite occidē illū q oio erat iterficiendus. Et hanc opionez ēt secutus fuit dn̄s Abbas in. c. sacris. qd̄ me. cā. Et ego ēt istaz opionez fui secut° in dcō. c. si qs ppt̄ necessitatez de furt. Et hec opio pbat̄ in. c. de occidendis. 23. q. 5. vbi dicit tex. q̄ nō ē licitū aliquē occidere nisi hēat ad hoc ptātez ex publica auctē. Vn̄ p ōseruatiōe vite pprie nō lz hoiem occidē. Pro q̄ etiā ē bonus tex. 15. q. i. merito. vbi pz q̄ qs non excusat̄ a pctō dato q̄ ppter timorē mortis vl̄ p ōseruatōe uite illud ōmiserit. vn̄ ēt scūs Tho. vbi. s̄ q. 64. ar. 7° dicit q̄ nō ē licitum q̄ qs intendat hoiem occidere ēt ad suā defensionē nisi hēat publicā auctem: vt dcō. c. de occidēdis. Debet g° ille q se defendit itedē ad suā defēsionē. n̄ āt hr̄e aiuz occidēdi aduersariū. alr̄ q̄tū ad deū eēt re° hōicidii. Sz vbi solū intēdit se defendē. z pter eius intētōez sequit̄ hōicidiuz. tūc ei nō iputat̄: sz infect° poti° dr̄ a seip̄o occisus Et h° dcm̄ bti Tho: sequūt dn̄s Car. i. c significasti. de hōi. z ēt Jo. cal. ibi. Et ex h° infero q̄ vbi aliqd ē pctm̄ z remanz pctm̄ q̄ n̄ lz illud fieri ppt̄ aliquā necitatē ēt p ōseruatiōe vite. Ad hoc facit c. sacris. qd̄ me. cā. Naz pticipare cū excōicato reglarit̄ nō est peccatū mortāle sz veniale. z tn̄ non excusat̄ qs aliq̄ metu ēt mortis vl̄ cruciat° corpis si ptici

pat cũ excõicato. Et sic pctm̃ veniale ñ ẽ ɔmittẽdũ ꝑpt ɔseruatiõez vite ꝑpe. Sz vsura sp̃ ẽ mala nec vnq̃ pōt esse bona vel licita vbi ẽ ꝟa vsura. g° ꝑpt aliquã nccitatẽ vitandã nõ ẽ licitũ ɔducere iudeos ad fenerandũ. Et h° voluit ꝑstringẽ ꝑ declaratõe eoꝝ q̃ mihi dixit ꝑfatus mgr̃ Saluanus.

Ad qm̃ m̃lti dicunt ꝙ iudei fenerant in hac ciuitate cũ grauissimis vsuris. Vñ dz eẽ licitũ ciuib' padue ipsos ɔducẽ ꝑ minori fenore: q2 nõ sunt cã ꝙ iudei fenerẽt: sz ipas vsuras restringũt seu minuunt. Sz i fcõ ego nõ puto hoc eẽ veruz. Nõ. n. i hac ciuitate publice tenẽt fen' ad exercẽdũ vsuras. Vñ nõ ẽ dubium ꝙ si ciuitas pacisceret cũ eis qn copiosius vsuras exercerẽt. z vbi mutuãt cẽtũ vicib' ĩ hac ciuitate. si essent ɔducti ad tenenduz hic fen': mutuarẽt mille vicib': z sic lati' ɔmitterẽt fen'. vñ de' magis offenderet: q2 totiẽs cõmittitur vsura q̊tiens fit mutuũ sub vsuris. Ad hoc facit qδ nõt scũs Tho. scδa scδe. q 78. arti° vlti. in fi. vbi dicit ꝙ siqs pecuniã suã ɔmittit vsurãio vt ide copiosi' ꝑ vsurã lucret. dr̃ ei dare mãz peccãdi: z ẽ ꝑticeps culpe ipi'. Ita in ꝑposito ñ ẽ dubiũ ꝙ si ɔducũt iudei qn copiosi' fenerabũt. g° ɔducẽtes dãt eis mãz peccãdi. z ꝑ ɔñs sũt ꝑticipes delicti ipoꝝ iudeoꝝ: q2 cupiũt ꝑ euitando tp̃ali dãno ĩcurrere dei offensam. cũ de' ꝑ nullo tp̃ali ɔmodo ɔsequẽdo vel vitando debeat offendi: vt in. c. faciat. 22. q. 2. Et plura iura ad hoc allegaui i rñsionib' q̃s feci ad allegationes mgr̃i Saluani. Vñ Jo. an. ĩ regula pctm̃. i vlti. ar. ꝟ. ad qntũ. dicit ꝙ ɔct' vsurari' nõ dz ꝑmitti. lz ꝑ ipz multa mala euitent. s. dãnũ i reb'. piculũ i ꝑsonis. vel ex ipso multa bona sequãt. s. paupeꝝ sustẽtatio. mercãtiaꝝ saluatio. Nã ɔctus vsurari' nõ ẽ ꝑmittẽdus. lz ꝑ ipz vitent m̃lta mala vl' sequãt multa bona: q2. talia bona z talia mala cõit sũt corꝑalia. Sz maluz spũale nunq̃ dz ꝑmitti ꝑpt aliq̃ ·na

lũ corꝑale vitanduz. nec ꝑpt qδcunq̃ bonũ corꝑale ɔsequẽdũ. Vñ nõ debet ɔduci iudei ad fenerãdũ copiosi' q̃ faciãt ꝑpt tp̃alia mala vitanda. vel propter tp̃alia bona ɔsequenda. q2 q̃to copiosi' fenerãt tãto magis de' offendit. Vñ mgr̃ sniaꝝ li° 3° di. 33. c. z q2 de timore. vbi ponit q̃druplicẽ spẽz timoris. dicit ꝙ human' timor ẽ mal': z allegat Cassiodoꝝ sup p̃s. vbi sic inquit. Qn timem' pati picula carnis vl' ꝑdere bona mũdi ꝑpt qδ delingm'. hic timor mal' ẽ: quẽ dñs ꝑhibz i euãgelio dicẽs Nolite timẽ eos q occidunt corpus zc. Vñ nõ ẽ licitũ delinquẽ ꝑpt euitãduz periculũ mortis: vel vt euitet amissio bonoꝝ hui' mũdi. Plus dico ꝙ nõ ẽ licitũ tolerare malos simplici dissimulatõe ꝑpter euitandũ piculũ mortis vl' bonoꝝ tp̃aliũ vt ne icurrat ifamia. Et hoc dicit Aug' in p̃ li° de ciui. dei. c. 9° vbi dicit ꝙ si ꝑpt istas cãs omittit correctio maloꝝ. de' tales omittẽtes correctionẽ facẽ flagellat penis tp̃alibus in hac vita. q̃q̃ eis vita malorũ displiceat. Ex quo ifert ꝙ si ẽ pctm̃ omittẽ correctõez ꝑpter vitandũ piculũ mortis vl' ꝑpt amissionẽ fame vel bonoꝝ tp̃aliũ. m̃lto min' lz ꝑmittẽ vel tolerare ꝙ iudei fenerent. Ad hoc facit qδ notat scũs Tho. scδa scδe. q. 10. arti. xi. vbi dicit ꝙ nõ ẽ licitũ tolerare ea q̃ sũt mala nisi ꝑpt vitãda mala spũalia: vel ꝑpt bona spũalia ɔsequenda. de q̊ dicã. i. in sequẽti dubio. Et qm̃ denuo mihi dictũ ẽ ꝙ xp̃iani nõ debẽt curare de hoc peccato iudeoꝝ. imo ẽt audẽt dicẽ ꝙ ñ peccant. Sz de hoc an peccẽt vel ne. tetigi i rñsionib' quas feci ad ɔsiliũ magistri Saluani. Nã scũs Tho. scδa scδe. q. 83 arti° p̃. dicit ꝙ nũq̃ fuit licitũ iudeis accipere vsurã ab extraneis sz fuit eis ꝑmissuz ꝑpter mai' malũ vitanduz. ne. s. a iudeis deũ colentibus vsuras acciperent ꝑpter auariciã cui dediti erãt. Et sic scũs Tho. dic ꝙ talis ꝑmissio nũq̃ excusauit iudeos a peccato mortali Et idẽ dicit Alexãder de ales in tracta

tū septimi pcepti. Et hoc dixi in pdcis rn̄sionibus. Itē Jo. an. ꝛ oms doc. i. c. oq̄ stus. de. vsuris. ocludūt ꝙ iudei peccāt fenerādo xp̄iāis. Idē dicit Archi. ꝛ Jo. de fā. i. c. ab illo. 14. q. 4. Et hoc pꝫ. qꝛ ec clīa ɔpellit iudeos ad remittēdas vsu ras xp̄iāis: vt pꝫ i. c. pᵒ miserabilem. de vsuris. Sꝫ eccl̄a nō posset hoc facē si iu dei nō peccarēt i fenerādo xp̄ianis: cuꝫ eccl̄a neminē ledat. ut i. c. p tuas. de do na. Aliq aūt dicūt ꝙ eccl̄a hoc facit. nō qꝛ nō curat de pctō iudeoꝝ: sꝫ vt prouī deat indēnitati xp̄ianoꝝ. Sꝫ ista rn̄sio nō ē bona: qꝛ imo eccl̄a dꝫ curare ð pec cato iudeoꝝ. Nā si deᵘ ɔcessit latuꝫ ipe riū romanis q erāt ifideles vt punirēt mala mltaꝝ gētiū: vt dicit Augᵘ li. 5º ð ciui. dei. caº 13º mlto fortiᵘ xp̄iani q sūt filii ꝛ serui dei debēt corrigē pctā iude orū. Itē eccl̄a orat p iudeis ꝛ aliis infi delibᵘ. qð nō facēt nisi curaret de pctō ipoꝝ. Oēs. n. hoies dicūť nr̄i pximi: qꝛ sūt nr̄e nāe pticipes. vt dic̄ tex. nō bilis i. c. pxios. de pe. di. 2. Vn̄ oēs hoies siue iudeos siue ifideles debemᵘ tanq̄ pro ximos diligē: ꝛ deū p ipsis orare: vt di cit tex. i dco. c. pxios. Idez dic̄ scūs Th. scða scðe. q. 78. artiᵒ pᵒ. Dicit. n. ꝙ debe mus oēz hoiez hr̄e q̄i pximū ꝛ frēz. pci pue in statu euāgelii ad qð oēs vocāť. Ad idē allego Origenē in omel. euāge lii Math. incipiētis. Audistis: qꝛ dictū ē antiqs. Diliges pximū tuū ꝛ odio ha bebis inimicū tuū. qð legiť in sexta fe ria pᵒ primā dn̄icam q̄dragesime. vbi sic inqt. Diligite inimicos v̄ros siue pa ganos idoloꝝ cultores siue hēticos ifi deles. Isti. n. sūt inimici nr̄i. isti sūt veri tatis aduersarii. Istos gᵒ diligite mala eis nō faciēdo nec aduersa optātes: sed diligite eos vt pxios ꝛ eoꝝ errorē sper nite sicut abhoiatiōez. Iteꝝ propterea orate p calūniātibᵘ vobis vt ipi a ma lis cessent: vt desināt ab ipietate ꝛ iudi ciū ɔdēnatōis effugiant. Orate p illo rū ɔuersione ꝛ v̄ra pace. illoꝝ remissio ne ꝛ v̄ra tolerantia. Ecce ꝙ Origenes vlt ꝙ teneamur diligē oēs hoies ēt in fideles ꝛ deū p ipsoꝝ ɔuersione orare. Nec minuas auctoritatem seu fidē eo ꝙ Origenes fuit hereticus. Nam illa omel. cotineť int opa eiᵘ q̄ne sunt p ec clesiaꝫ approbata. 15. di. scā romana ec clesia. §. itē Origenes. Et Hieroᵘ de ec clesiasticis tractatoribᵘ. dicit ꝙ Orige nes melior fuit oibᵘ in bonis. ꝛ peior i malis. Vn̄ cū ista omel. sit de bois opi bus ipiᵘ: ē habenda in maxima auctre. Hoc ēt firmat Augᵘ in liº de doc. xp̄ia na. vbi dicit ꝙ ois peccator inq̄tū pec cator ē nō ē diligendus. ꝛ ꝙ ois hō inq̄ tū ē hō diligēdᵘ ē ppť deuꝫ. Iteꝫ Augᵘ sup. xiº ps. ꝛ in liº 9º de trini. sic inqt. In bono. n. diligēdᵘ est pximᵘ. nō in malo pximū §. oēz hoiez opꝫ itelligi: qꝛ ne mo ē de q̄ sit sperādū male. Qui ergo amat hoies. vl̄ qꝛ iusti sūt: vel vt iusti sint amare dꝫ. hec Augᵘ. Itē scūs Tho scða scðe. q. 44. arti. 7º. vbi ponit ð tri plici mō q̄ pximū tenemur diligē. in 2º mō qui est ex pte regule dilectionis di cit ꝙ regula q̄ pximuꝫ debemᵘ dilige re est vt nō condescendamᵒ pximo in aliquo malo: sꝫ solū in bonis. sicut ꝛ no stre voluntati solum satisfacere debe mus in bonis. Et dic̄ ꝙ hoc requiriť ad hoc vt dilectio pximi sit iusta. Si gᵒ in fideles in q̄bus icludunť iudei amare debemᵘ vt iusti fiāt. nō debemus eē p ticipes criminis ipoꝝ: qa nō amamᵘ il los: tūc ut iusti fiāt: sꝫ i malo ipos ama mus in quo secum pticipamᵘ. Et de hᵒ habeť p magistrū sn̄iaꝝ in 3º liº di. 27. dum tractat de mō diligendi. Iteꝫ dū tractat an tenemur diligere angelos. ꝛ di. 29. c. pº ꝛ 2º in quibus ɔcludit allegan do alias auctoritates ꝙ deus nullum hominez excepit ab illo precepto. Dili ges pximum tuum sicut teipsum. Ex quibus ɔcludo ꝙ ecclesia dꝫ curare de peccato iudeoꝝ ꝛ alioꝝ infidelium. tuꝫ ne deus offendať. tū etiam vt citiᵘ ad deū ɔuertanť. Deᵘ. n. faciliᵘ inclinatur ad ifideles ɔuertendos quo magis sūt imunes ab aliis criminibus. Et vbi iu dei vl alii ifideles omittūt aliqð pctm̄

ꝯ ius nãle eccl'a dƷ hoc peccatũ punire
vt dicit Inno.in.c.qđ sup his.de voto.
SƷ vsura ẽ peccatũ ꝯ ius nãle.vt pleñ
declarat Jo.an.in regl'a.pctm̃.i 2°arti°
Vñ nec eccl'ia nec pncipes xp̃iãi debẽt
hoc peccatũ tolerare.SƷ ut dissoluam
vnũ motiuũ qđ de nouo fuit allegatũ
lƷ putẽ dissoluisse i cõsiliis ꝑ me editꝭ
sƷ adhuc repetẽ non piget.Dicunt.n.ꝙ
queẽadmodũ lƷ ꝓpter nccitateƷ recipe
pecũiaƷ mutuo sub vsuris:ita ẽt lƷ pro
pter nccitatẽ iminẽteƷ pacisci cũ iude
is vt fenerẽt.Nã argumtũ ñ ꝓcedit sƷ
ꝙ dicũt doc.i.c.sup eo.de vsurꝭ.Et idẽ
scũs Tho.scđa scđe.q.78.arti° vltimo
vbi dicit ꝙ iducẽ hoieƷ ad peccanduƷ
nullo° lƷ.Uti tñ pctõ alteri⁹ ad bonũ li
citũ ẽ.qꝛ de⁹ vtit oibus pctis ad aliqđ
bonũ.Ex q̃libet.n.malo elicit aliqđ bo
nũ.vt dicit Aug⁹ in enchiridion.Et idẽ
Aug⁹ publicole querẽti.vtꝝ liceret uti
iuramẽto ei⁹ q ꝑ falsos deos iurat.rñ
det ꝙ si vtit nõ ad malũ:sƷ ad bonum
nõ sociat se pctõ illi⁹ q̃ ꝑ demoniũ iura
uit.SƷ tñ eũ iducẽt iurare ꝑ falsos de
os peccaret.Et de hoc ẽ tex.trãssũptie
i.c.mouet.22.q.i.Ita ẽt in ꝓposito dicit
scũs Tho.ꝙ nullo° lƷ aliquẽ inducere
ad mutuandũ sub vsuris.lƷ tñ ab eo q
parat⁹ ẽ exercẽ vsuras mutuuƷ accipe
sub vsuris ꝓpter aliqđ bonũ qđ ẽ sub
uẽtõ sue necessitatis vl'alteri⁹.sicut ẽt
lƷ ei q icidit i latrões mãifestare bona
q̃ hƷ vt nõ occidat.que tñ bona latrões
diripiẽdo peccãt.exemplo decẽ virorũ
q dixerunt ad Ismael.noli occidẽ nos.
qꝛ hẽmus thesauꝝ i agro.vt dr Hiere.
41°.Vñ cõcludit scũs Tho.ꝙ ille q ac
cepit ex necessitate pecũias mutuo sb
vsuris nõ peccat:qꝛ nõ cõsentit i pecca
tũ vsurarii.nec ei placet vsuraꝝ accep
tio:sƷ mutuatio q̃ ẽ bona.Dicit ẽt scũs
Tho.ꝙ ille q accipit pecuniaƷ mutuo
nõ dat vsurario occasionẽ peccandi ex
malicia cordis sui.Et ista sunt ꝟba for
malia sci Tho Ex quib⁹ tria noto.Pri
mũ ẽ ꝙ nullo° lƷ aliquẽ inducẽ ad mu
tuãdũ sub vsurꝭ.SƷ illi q cõducunt iu
deos ad fenerãdũ eos iducũt: qꝛ nõ au
derẽt fenerari nisi ciues de hoc secum
paciscerent.Vñ talia pacta sũt cã feno
ris exercendi. 2°noto ex ꝟbis sci Tho.
ꝙ is cui placet ꝙ fiat mutuatio sb usu
ris.peccat:qꝛ ꝯsentit i peccatũ usurarii
3°.ꝙ pstãs occasionẽ vsuras exercendi
peccat tãꝗ ꝑticeps culpe.Et multum
notãda sũt ista ꝟba:qꝛ scũs Tho.ꝯpre
hẽdit ẽt iudeos sub feneratorib⁹:vt pƷ
ex ei⁹ ꝟbis.Vñ ꝯsentientes ꝙ iudei fe
nerent.vel iducẽtes eos ad fenerãduƷ.
vel pbẽtes eis occasionẽ exercẽdi vsu
ras.sũt i pari crimine cũ eis.Et ideƷ di
cũt doc.i.c.sup eo.de vsuris.Et hec ꝟba
multũ faciũt ad ea q̃ infra dicent.

Ed psupponam⁹ sine piudi°
ꝟitatis ꝙ iudei ita publice
fenerẽt i ciuitate Padue.ꝙ
ex hoc nõ fiãt pacta cuƷ eis vt ꝑ hoc ex
erceãt vsuras copiosi⁹ seu freqnti⁹.nũ
qd liceat ciuib⁹ facẽ pactũ cũ iudeis ꝙ
ñ possint recipe vltra duos denarios ꝓ
libra i mẽse vbi nunc accipiũt q̃tuor.
Videt ꝙ sic.Nã statuentes ꝙ null⁹ vl
tra duos denarios recipiat ꝓ vsura ꝓ
libra i mẽse nõ incurrũt penã excõica
tõis.SƷ tũc sic.Illud qđ põt fieri ꝑ pa
ctũ põt fieri ꝑ statutũ:ur dic gl.i rubri
ca.C.đ decr.decur.ꝛ i.l.i.C.q̃ sit lõ.ꝯsue.
Et sic pt argui đ pacto ad statutũ ꝛ eꝯ°
Vñ sicut statuẽtes nõ icurrũt penã.ita
ẽt paciscẽtes ñ debẽt icurrẽ. 2° ad ideƷ
Paciscẽtes sup mĩorib⁹ vsurꝭ soluen
dis ñ sũt cã ꝙ iudei fenerẽt.nec ẽ eorũ
volũtas:sƷ eoꝝ volũtas ẽ restrigẽdi seu
minuẽdi exactiõeƷ fenoris.g° nõ dr ꝯsẽ
tire ꝙ iudei fenerẽt.Uolũtas.n.ꝛ ꝓpo
situ distiguũt maleficia:vt i.c.cũ volũ
tate.de sen.excõ.ꝛ i.l.q i iure.ff.de furtꝭ
in pn°.Vñ cũ volũtas ciuiũ nõ sit ꝙ iu
dei fenerẽt:sƷ soluƷ ꝙ minores vsuras
recipiant.non pñt dici ꝑticipes crimis
iudeoꝝ. 3° nedũ est magnũ dispẽdiuƷ
sƷ etiam magnuƷ scandalum apud ple
beƷ ꝙ non fiat ꝓuisio ꝑ ciues ꝙ iudei
conducant ꝓ minorib⁹ vsuris.SƷ scã
dalũ ẽ magni effectus in quacunꝗ re.

Nã ppt scãdalū vitandū pōt fieri dispēsatio: ut i. c. ut ɔstituerē. z c. dño scō. 50 dis. Unñ cū anglicis fuit dispēsatū vt cōtraherēt mfimoniū i gradu phibito ppter mai⁹ malū vitādū: ut i. c. qd̄ scrip si. z i. c. qdā lex. 35. q. 3. Itē ppter scandalū delicta remanet ipunita. vt i. c. ɔmessatiões. 44. di. z i. c. plurimos. 87. di. z i c. qcūq. 23. q. 7. z i. c. latrores. de cle. excō. Itē ppt scādalū qs licite pōt renūciare dignitati. vt i. c. nisi cū pdez. §. p gui qz scādalo. de renū. Et ibi dicit Inno. q ppt scādalū vitādū qs pōt puari bñficio: lʒ illd̄ scādalū pcesserit absqz eius defectu vel culpa. Dicit tñ Inn. q sibi dʒ ɔferri aliud bñficiū loco pmi. Et hoc seruatū fuit i epo ferrariēsi tēpe pape Pii. Nā ppt vitādū scādalū Marchionis Ferrarien. papa coegit ipm renūciare epatui Ferrariē. z cōtulit ei epatū Feltrēsē. Itē ppt grue scādalū uitādū eccl'a pōt desistē a repetitōe iuriū suoz. Et sic ppt graue scādalū vitādū eccl'a pōt licite iura vl' bona sua non repetē. vt i. c. nihil. z ibi p Inn. z doc. de pscrip Et mlta tolerāt ppt scādalū vitādū q̄ longū eēt narrare. Sʒ his nō obstātib⁹ teneo firmit ɔ̄rū eē de iure di⁹. Nā potius qs dʒ oia mala pati q̄ malo cōsentire: ut i. c. sacris. qd̄ me. cā. z in. c. ita ne. 32. q. 5. in qbus dr̄ q qs dʒ poti⁹ oia mala pati q̄ malo cōsentire. Naʒ agētes z ɔsentiētes sūt in pari crimine. z debēt pari pena puniri. vt i. c. notū. i fi. 2. q. i. z i. c. p. de offi. del. z. xi. q. 3. q cōsentit. imo nō lʒ ɔsentire malo ēt si cōsensus inducat pctm̄ veniale p quocunqz malo vitando: ut i. c. pmū. z i. c. ne qs arbitret. z i. c. facit hō. z i. c. si qs ad te cōfugerit. 22 q. 2. In qb⁹ pʒ q nō lʒ ɔmittē peccatuʒ veniale p q̄cunqz malo vitādo. nec ēt p salute vni⁹ ppli. Hinc mgr̄ sniaz li⁹ 4⁰ di. 34. ca⁰ 2⁰ dicit q cōcubitus q fit cū vxore pter neccitatē gnāndi ob icontinētiā indulget ꝫ pmissiōeʒ: qz ibi est aliq̄ culpa: sʒ leuis. z p hoc dic q tal' cōcubit⁹ nec iubet nec cōcedit: sʒ pmittitur. qz nō ē laudabilis sʒ venial. Et idē dicit Aug⁹ in li⁰ de bono ɔiugali. Si g⁰ eccl'a nō potuit cōcedē cōcubituʒ cum vxore pter necitateʒ gnāndi ppt bonū cōiugii z ppt vitādū maluʒ adulterii: sʒ solū pmittē simplici pmissiōe penaz idulgēte. q̄q̄ talis cōcubit⁹ sit peccatū veniale tm̄. mlto min⁹ lʒ cōsentire malo quod i se cōtinet peccatū mortale p ut in cāu nr̄o. Et p hoc i mā nr̄a ē optim⁹ tex. in. c. sup eo. de vsuris. vbi dr̄ p⁰ q cū vsure sint phibite p vtrunqz testm̄ papa nō pōt dispēsare q exerceat. 2⁰ dicit ille tex. q cū sacra scriptura phibeat mētiri p vita alteri⁹ cōseruāda. qd̄ tñ ē peccatū veniale tm̄. multo magis qs ē phibēdus ne p redimēda vita captiuoz iuoluat crimie vsuraz. Et notāda sūt multū vba illi⁹ tex. inquātū dic q qs ē phibēd⁹ ne p redimenda vita captiuoz iuolnat crimie usuraz. Naʒ p quocūqz malo uitādo nō ē tolerādū crimē vsuraz ēt simplici pmissiōe que appellat toleratio seu dissimulatio. de q̄ i. c. deniqʒ. iūcta gl. i vbo venia. 4. di. z i. c. hac rōne. 3i. q. i. z i. c. cū iā dudū. ō p bē. Crimē. n. vsuraz ē grauissimū z maius ceteris criminib⁹ adeo q iura canonica ppter aliqd̄ malū vel scādalū vitandū noluerūt tale crimē tolerare ēt simplici dissimulatōe: ut pʒ in. d. c. sup eo. z i. c. qz i oib⁹. z i. c. cū tu. de vsur. z i c. p. z 2⁰ de vsur. i 6⁰ z i. cle. i. de vsuris. Et hoc declarabo lati⁹. i. Mō si nō lʒ tolerare feneratores simplici dissimlatōne. mlto min⁹ lʒ cōsentire q fenerētur Nec obstat argumētū dū dixi q ille q paciscit q exigāt minores usuras nō ē cā q usuras exerceāt: sʒ solū ē cā q minores exigāt. Ille. n. q paciscit q exigātur minores vsure ɔsentit quo ad illas miores usuras q iudei fenerent: lʒ nō cōsentiat maiorib⁹ vsuris. Ubi. n. ē pactū ibi ē ɔsensus. l. i. ff. de pac. Itē illi dicunt cōsentire q in unā uolūtatē cōcurrunt. ut dr̄ in dcā. l. i. Sʒ illi q paciscunt q iudei exigāt minores vsuras in eandē uolūtatē cōcurrūt quo ad illas miores vsuras exigendas. g⁰ consentiūt q

iudei feneref. ꝛ ꝑ ɔ̃ñs ɔ̄sentiunt malo.
ꝛ sunt ꝑticipes criminis. Sꝫ pctō siue
malo gs nō dꝫ ɔ̄sentire. imo poti⁹ debꝫ
oia mala pati ut supi⁹ dixi. Jō in fiñ ꝓ
cedētis dubii signaui ꝟba sci Tho. dū
dicit ꝙ ꝓ aliq̃ necitate non ē licituꝫ cō
sentire i peccatū usurarii. nec ꝓbere oc
casionē vsuras exercēdi. Nō obstat gl.
in ꝓalkato. c. in dcā cle. i. de vsuris. Naꝫ
statuētes ꝙ nō pñt exigi vltra duos de
narios ꝓ libra. negādo de plurib⁹ nō i
telligūf ɔ̄cedē de tāto. Vñ illa glo. logf
qñ finis statuētiū ē ꝓhibē de maiori. ñ
tñ ꝑ hoc ꝑmitrē de minori. i. 14. dis. c. ꝓ. ꝛ
3i. q. i. hac rōe. Sꝫ si intentio statuētiuꝫ
eēt ꝙ possent exigē minorē vsurā. icur
rerēt penā excōicatōis. ut sentit illa gl.
ꝛ exꝓsse h° firmat ibi laudiu⁹ ꝛ Paul⁹
q pōdēat illā lraꝫ q̄ exigit ad hoc ut sit
loc⁹ pene. ꝙ statutū velit ꝙ usure sol
uanf. vel ꝙ solute non repetanf: sꝫ sta
tutū ꝓdictū hoc nō vlt: qꝛ ꝟba non de
bēt sumi a ɔ̄ꝛio sensu. Et hec dicūt doc.
eē ꝟa dūmō cessat fraus. Nā si itentio
statuētiū eēt ꝙ possent exigi vsure de
minori q̄ꝫtitate. icurrerent penaꝫ excōi
catōis. Et hoc segf ēt dñs Car. i dcā cle.
i. de vsuris. in. 22. q. i. ꝛ Jo. de Jmola ibi
i ꝓalkata gl. i ꝟbo facē. Sꝫ i cāu nrō pa
ciscētes volūt ꝙ iudei possint exigere
minores vsuras. g° tale pactū nō excu
sāt eos a peccato. Nō obstat tertiū ar
gumētū. s. ꝙ ꝓpter scādalū multa tole
ranf. Nā q̄uis ꝓpf scādalū lꝫ dissimu
lare seu nō pūire delinquentes. qꝺ ap
pellaf tolerātia. de q̄ in. c. hac rōne. 3i. q.
i. ꝛ i. c. cū iā dudū. de ꝓbē. Et ē bona glo.
i. c. deniqꝫ. 4. di. i ꝟbo venia. ꝛ i. c. si qua
mōachaꝝ. 27. q. i. q̄ dicit ꝙ lꝫ ꝓpf scāda
lū possit ɔ̄cedi ipunitas deliquētib⁹. ñ
tñ pōt ɔ̄cedi lnia peccādi: qꝛ talf lnia ñ
pōt dari sine peccato. Ad hoc facit opti
me qꝺ nōt glo. singularis i. c. q sincera.
45. dis. in ꝟbo lnia. q̄ dicit ꝙ eccl̃a non
posset dare lniaꝫ iudeis ꝙ seruēt ritus
suos circe sacrificia. lꝫ eos tolēt. ꝛ vlti⁹
ꝓhibeat eos ipediri. ut ibi. ꝛ i. c. sicut. ɔ̄
iudeis. ꝛ illā glo. ibi segtur Arch. dicēs
ꝙ eccl̃a nō approbat dū ꝑmittit iude
os suos rit⁹ obseruare: qꝛ illꝺ qꝺ ꝑmit
tif nō ɔ̄cedif. 3i. q. i. hac rōne. Et dicit ꝙ
rit⁹ iudeoꝝ toleraf: qꝛ ex magna ꝑte ē
scūs ꝛ bon⁹. lꝫ i aliqb⁹ sit mal⁹. Et ista ē
rō q̄re eccl̃a tolerat ritus iudeoꝝ. ꝛ ꝓhi
bet eis fieri ipedimēta. Sꝫ Jo. and. i re
gula. peccatū. in ꝓ ar. iuxf pꝛicipiū. dicit
ꝙ eccl̃a tolerat rit⁹ iudeoꝝ ꝓpf bonuꝫ
qꝺ inde segf. lꝫ i eis sit moꝛtale pctm̃.
qꝛ nr̃e fidei ꝟitas i libꝛis ipoꝝ velata.
ꝛ i ritib⁹ figurata lucide demōstratur
oculis nr̃is. ꝛ sic fidei nr̃e testimonium
roboꝛaf. allegat Aug. 18. li° de ciui. dei. c
45. Sꝫ ego nō memini me legisse ista
ꝟba formalia. Aug. lꝫ Aug. de ciui. dei
a capite vsqꝫ ad finē trāscurreriꝫ. Sed
i li° 18° ca° 76° dicit ꝟba q̄ sūt eiusdē sen
sus. Primo. n. dicit ꝙ sufficiūt nobis co
dices iudeoꝝ ꝑ q̄s fides nr̃a ꝓbaf. ꝛ ꝙ
deus ipsos dispsit ꝑ oēs gētes vt eccl̃a
xp̄i dilataref. Et dicit Dauid hoc ꝓphe
tasse dū dicit. De⁹ me⁹ mia ei⁹ preueni
et me de⁹ me⁹ demōstrauit mihi ɔ̄ ini
micis meis. ne occidas eos ne qñ obli
uiscāf legē meā. dispge eos i ꝟtute tua
Postea Aug⁹ dicit hec ꝟba in fine illi⁹
c. 46. Demōstrauit g° de⁹ eccl̃e in eius
inimicis iudeis. qm̃ sicut dicit apl̃s. Deli
ctū eoꝝ sal⁹ ē i gētib⁹. Et iō nō eos occi
dit. i. nō in eis ꝑdidit ꝙ sūt iudei q̄uis
deuicti ꝛ oppressi fuerit a romanis. ne
obliti legē dei ad hoc de q̄ agim⁹ testi
moniū nō valēt. Jō paꝝ fuit vt ꝓphia
dicēt. ne occideris eos. nisi ēt addēt. disp
ge eos. qm̃ si cū isto testimonio scriptu
raꝝ i sua tātūmō terra. nō vbiqꝫ eēnt ꝑ
fecto eccl̃a q̄ vbiqꝫ ē eos ꝓphiaꝝ q̄ de
xp̄o ꝓmisse sūt testes i oib⁹ gentibus
hr̃e nō posset. De⁹ g° diuisit iudeos inf
oēs gētes ad hoc ut ꝓberēt testimoniū
fidei nr̃e. Et eccl̃a tolerat eos i ritibus
suis ꝓpter magnū bonū spūale qꝺ iñ
segf. Et tñ nō pōt dare lniaꝫ iudeis ꝙ
exerceāt suos rit⁹ ne approbet malū lꝫ
tali malo magnū bonum spūale sit ad
mixtū. Et hoc ēt tenet Jo. an. in dcā re
gula. peccatū. in 3° ar. Et de hoc ēt per

scđm Tho. scđa scđe. q. 10. arti°. xi°. vbi di cit q̃ humanū gen⁹ deriuat̃ a diuino re gimine ⁊ q̄ dz ip̄z imitari. Nā de⁹ quā uis sit oipotēs ⁊ sūme bon⁹. tñ pmittit aliq̄ mala fieri in uniuerso q̄ posset p̄ hibere ne eis sublatis maiora bona to lerēt̃ ul̕ ēt aliq̄ mala peiora incurrāt. sicut Aug⁹ dicit in s̄mone de ordine. Au fer meretrices de reb⁹ hūanis. turbab̄ oia libidinib⁹. Ad idē glo. in. c. int̃ opa. de spō. q̄ dicit q̄ eccl̄a tolerat mētrices p̄pter maiora mala vitāda. Sic igr̄ q̃ uis infideles i suis ritib⁹ peccēt. tolera ri p̄nt vel p̄pt̃ aliq̄d bonū q̄d ex eis p̄ uenit vl̕ p̄pt̃ aliq̄d malū q̄d vitat̃. Ex hoc q̄ iudei rit⁹ suos obseruāt in q̄bus oliz p̄figurabat̃ v̄itas fidei quam tene m⁹. hoc bonū p̄uenit q̄ testimoniuz fi dei n̄re habem⁹ ab hostib⁹: ⁊ q̄i in figu ra rep̄ńtat̃ nob̄ q̄d credim⁹. Et id̄ i suis ritib⁹ tolerāt̃. Alioꝝ v̄o infideliū ritus q̄ nihil v̄itatis aut vtilitat̄ cōferūt nō sūt aliq̄lr̃ tolerād̄i. nisi forte ad aliq̄d malū vitādū. s. ad uitādū scādalū vl̕ di scidiuz q̄d ex hoc posset p̄uenire. vel i pedimētū salut̄ eoꝝ q̄ paulatiz sic tole rari ouertūt̃ ad fidē. Propt̃ h̄. n. eccl̄a hēticoꝝ ⁊ paganoꝝ rit⁹ aliq̄n tolerauit q̄n erat mag̃ ifideliū m̄ltitudo. Et ista sunt v̄ba formalia sci Tho. excepto q̄ allegaui glo. in. c. int̃ opa. de spō. quā ie quūt̃ doc. Notāda aūt sunt v̄ba sancti Tho. q̄z declarat q̄n mala seu p̄ctā p̄nt tolerari. s. q̄n seq̄t̃ discidiū vel scādalū q̄d h̄z impedire salutez p̄rioꝝ. de quo dixi. §. p⁹ p̄ncipiū scđi dubii. Itē pon derāda sūt v̄ba sci Tho. q̄z nō dicit q̄ sit dāda licētia faciēdi malū. vl̕ q̄ lice at ɔsentire malo: s̄z solū q̄ pōt malum tolerari p̄pt̃ ɔsequēdū bonum sp̄uale vl̕ vitādū malū sp̄uale. Et ex suis v̄bis infert̃ q̄ nō liceat tolerare malū p̄pt̃ vitādū malū t̄pale: s̄z p̄pt̃ v̄surā si q̄d malū vitat̃ solū ē malū t̄pale. Vñ nō ē tolerāda aliq̄ mō ēt simplici toleratōe q̄ appellat̃ dissimulatō. Et hoc firmat Jo. an. i regula. peccatū. in 3° ar. ubi dic̄ q̄ ē triplex ɔcessio. Quedā simplex to lerātia: ut q̄z delinquētes nō puniunt̃. Et hoc q̄ñq̄ fit p̄pter mai⁹ malū vitā dū. Et de hac loq̄t̃. c. deniq̄. iūcta glo. i v̄bo venia. 4. dis. ⁊. c. si q̄ mōachaꝝ. iun cta glo. 27. q. 1. ⁊ in. c. cū iā dudū. de p̄bē. ⁊ i. c. hac rōe. 31. q. 1. ⁊ 32. q. 7. c. q̄s aūt. ibi. Nōnullos toleram⁹ q̄s corrigē vel p̄ũi re nō possum⁹. Quedā est p̄missio non solū penā indulgens: s̄z ēt impedimen ta fieri p̄hibens. Et isto mō tolerantur iudei in ritibus suis p̄pter bonum spi rituale q̄d inde seq̄uit̃. Quedam est p̄ missio que prestat iuuamen vel cōsen sum ad actum p̄ficiendum. Et ista nul lo modo potest fieri: q̄z non licet cōsen tire malo vel prestare opus ad facien dum maluz. Immo nudus consensus qui nullum iuuamen prestat ad faciē dum malum ⁊ dānabilis est ⁊ punien dus: vt est tex. notabilis in. c. felicis. §. illud de penis. in 6°. Et iste sunt conclu siones quas ponit Jo. an. in regula. pec catum. in 3° arti°. Et hoc p̄babo p̄ iura que multum in hac mā stringunt iudi cio meo. Primo adduco tex. in. c. quod predecessor. in fi. xi. q. 3. vbi tex. sic dicit Uel si oio propter principalez fauorez ⁊ humanum gentis franchoꝝ dum ad eos accessisses corporalit̃ abstinere nō valuisti cogente eccl̄iarum dei necessi tate. ⁊ tñ in eoruz consilio ⁊ coionis cō sensu aia tua non ē coinquinata. Itaq̄ p̄ hoc q̄ cum eis conuersatus es nō cō sentiens iniquitati eorum nullum ē ti bi detrimentuz coram deo. Ecce q̄ hu manus fauor inducens necessitatē ali quid faciendi p̄pter scandalum vitan dum non excusat a peccato si p̄stat̃ cō sensus malo. Ad idez. 23. q. 4. ita plane. q̄ est tex. Aug. in li. 2°. ɔtra Permenia nū. vbi tex. dicit. Nō quis sociat̃ malis duob⁹ modis. vel ɔmittēdo maluz cuz eis. vel fauendo cōmittentib⁹. Si aūt neutrū facit nullo mō sociat̃ malis dū modo addat tertiū. ut nō sit piger i cor ripiendo. ⁊ si est iudex non sit piger in puniendo. dūmō hec oia faciat cum di lectione corrigēdi ⁊ nō odio p̄sequēdi.

Postea tex. sic in fine dicit. Ubi aūt cetera īpediūt. illa duo sp̄ retēta incorruptum castūq̃ custodiūt. ut nec faciat malū nec approbet factū. Ille. n. dr̄ cōmittē maluz vt dicit Aug' q ē p̄ticeps mali. Ille autē dr̄ approbare malū factū q p̄stat ɔsensuz ⁊ approbatōez malo iā fcō. Ex q̄ īfert ꝙ ciues nō pn̄t ɔsentire ꝙ iudei actualit̄ exercent vsuras lz ipas exerceāt cuz minori fenore. Ad idē Aug' in ep̄la ɔcilii fcā ɔ̄ donatistas trāssūptie. 23. q. 4. si qs a catholica i fi. vbi tex. sic dicit. Coīo maloꝝ nō maculat aliquē p̄ticipatōe sacroꝝ: sz ɔsensio fcōꝝ. Nā si mal' fcis nō eis q̄sq̃ ɔsentiat. portat mal' cām suaz. nec p̄iudicat alteri quē i ɔsensiōe mali opis sociū n̄ hz crimis. Ad idē Aug' in s̄mone euangelii trāssūptie. 23. q. 3. a malis. vbi tex. dicit. Coicat̄ q̄ppe malo q̄n fcō ei' ɔsortiū volūtatis v̄l approbatōis adiūgit̄. Neq̃ g° ɔsentiētes sitis mal' ut approbetis. neqz negligentes ut arguat] ⁊c̄. Ad idē Aug' in s̄mone de v̄bis euāgelii trāssūptie. 23. q. 4. recedite. in fi. dic̄. Hoc ē imūdū nō tāgē ⁊ volūtate non ɔsentire ⁊ ore nō p̄cere. Et ex hoc pꝫ ꝙ ɔsentiētes ut iudei ɔtinuēt fenus incep̄tū cū minori fenore nō excusāt̄ a peccato. qz ɔsentiūt malo vsuraꝝ ⁊ ipꝫ approbāt paciscēdo ꝙ iudei fenerēt̄ cum minorib' usuris. Vnō nō ē dicēdū ꝙ ciues possint huic malo p̄pt̄ aliquā cām ɔsentire. Nā illō qō hꝫ se ē malū nullo bono fine fieri lz. ut dicit Aug' in li° ɔ̄ mēdaciū ⁊ p̄hs in 2° ethicoꝝ. ⁊ ei' v̄ba refert mgr̄ sniaꝝ li° 2° di. 4. i. c. 3. vbi dic̄ ꝙ oēs act' hꝫ itentōez ⁊ cāz iudicādi s̄t boni vel mali p̄ter q̄sdā q̄ sunt ita mali vt nūq̄ possint eē boni ēt si uideant̄ h̄re bonā cāz. Infest. n. ingt Aug' plurimū q̄ cā q̄ fine q̄ itentōe qd fiat. Sz ea q̄ ɔstat̄ eē pctā nullo bone cāe obtentu nullo q̄i bono fine nulla velut bona intētōe faciēda. vt ponit Aug' multa exēpla de vtroq̃. s. de his q̄ pn̄t eē bona et mala. ⁊ de his q̄ s̄m se sūt pctā. Et ɔcludit ꝙ ea q̄ sūt pctā nulla. rōe bona. nullo bone cāe obtentu nullo q̄si bono fin̄ nulla velut bona intētōe faciēda sunt. Et vtit̄ Aug' dictōe q̄i. ⁊ dictiōe velut. qz peccatū non pōt fieri bono fine. nec bona intentōe: qz nō pōt eē bon' finis nec bona irentio q̄ inducit ad peccatū ɔmittēdū. lz aliq̄n hoc videat̄ erronee opioni boīuz. Et cōcludit idē mgr̄ sniarū in p̄allegato. c. 3. ⁊. c. se. Et idē dic̄ scūs Tho. scd̄a scd̄e. q. 44. arti. 2° Itē dicit scūs Diony. i 4°. ca° de diui. no. ꝙ illud qō ē hꝫ se malū ex genē. nullo° pōt esse bonū ⁊ licitū: qz ad hoc ꝙ aliqd sit bonū regrit̄ ꝙ oia recte ɔcurrant. Bonū eni ex itegra cā. malū aūt ex singulari b' defectib'. Et idez dicit scūs Tho. secūda scd̄e. q. 110. ar. 3° Usura autē mala ē ex genē. qz ē ɔ̄ ius nāle ⁊ ɔ̄ ius diuū. et ɔ̄ ius canonicū. nec ē dare aliquē casuz i q̄ vsura sit licita. Et lz repiant̄ aliq casus i qb' lz aliqd recipe vltra sortē de qb' in. c. ɔquest'. ⁊ i. c. salubrit̄. de vsur] tn̄ i dcis cāib' nō ē vsura. lz p̄ma facie hēant aliqd sīle vsure. Ubi autem est vera usura semp̄ est mala. nec pōt permitti p̄ ius nāle vel diuinum vel canonicū. ut dicit Jo. an. in dicta regula. pec catuz. in 3° ⁊ 4°. ar. Cum g° vsura ex genere sit mala nl'lo mō pōt eē licita. nec aliquo bono fine fieri. Eadē rōne ɔsentire ꝙ iudei fenerētur est in se malum vnde nullo bono fine fieri lz. nec est inuenire aliquem casum in q̄ talis cōsensus possit esse licitus. Esset. n. heretic' qui diceret ꝙ deus dederit nobis licentiam ip̄m offendendi ex aliqua causa. Nam cū peccatum sit ɔtrariū deo tan q̄ malū bono. necciz ē ꝙ sp̄ deo displiceat seu deum offendat. Vnō Aug' in omel. euāgelii Joh. incipiētis. Dicebat Jesus ad eos qui crediderant iudeorū Si vos manseritis in sermone meo v̄i discipuli mei erit] qō legitur in sabbato ante dominicā in ramis palmarum sic inquit. Non ergo deus quedaz pctā dānat. quedā iustificat ⁊ laudat. Nulla laudat. odit oia. Et per hoc pōt patere r̄nsuz ad tertium motiuuz sup̄ factum

Nā lz ꝑpter scādaluz vitandū tolerek
malū nō tñ lz ɔmittē aliqđ pctm̄ cā vi
tandi scādalū: ut i.c.q scandalizauerit.
de re.iur. vbi dr̄ ꝙ vtili⁹ scādalū nasci
ꝑmittit ꝗ̄ ꝟitas relinquat. Nā ꝟitas
dr̄ reling qñ de⁹ ꝑpt pctm̄ relingt. vñ
dicit ꝟsus. Est ꝟitas vite doctrine iusti
cieq;. Primuz sp habe. ꝑpter scādala
linque duo. Nā ꝑpter scādalum vitan
dum lz abstinere a delictis puniendis.
Itē ꝑpter scādalū licituz ē desistē a p̄
dicatōe vel a doctrina. vt in.c.qñ.xi.q.3
Sz ꝟitas vite q̄ ē vt qs non faciat ma
lū nūꝗ̄ ē dimittēda ꝑpt scādalū. vt.d.
c.q scādalizauerit.ꝛ in.c. magne.§.plr.
de voto.ꝛ in.c.2.ad fi.de op.no.nū. Et d
hoc ē glo.ordiaria q̄ tradit dictā doctri
naz.s.i.d.c q scādalizauerit.ꝛ i.c.2.de te.
or.ꝛ in.c.nisi cū p̄dē.§.p graui q̃z scāda
lo.de renū.ꝛ i.c. cōmessatōes.43.dis. Et
eandē theoricā ēt tradūt doc.i loc p̄di
ctis. Et de hoc hēt p Hosti. in sūma de
renū.§.cui ꝟ.gue scandalū. Hinc Hie
ronym⁹ ad Ruffinū. Peccātiū intritu
do nō parit errori patrociniū. Plus di
xit Inno.i dcō.c.nisi cū p̄dē.§.p graui.
quocꝫ.quē ibi seqtur Aut. dicit.n.ꝙ q̄
dā ē ꝟitas iusticie iur nālis vel euāge
lici.ꝛ hec nō ē relinquēda ꝑpt vitandū
scādalū. Quedā ē ꝟitas iusticie iur po
sitiui.ꝛ hec ē relinquēda ꝑpter vitādū
scādalū dissimulādo vel differēdo vel
penā iusta cā tēperādo seu relaxādo.ꝛ
ēt i certis cāib⁹ ɔ̄rīū statuēdo. vt i.c.p
posuit. de ɔces.p̄bē. Et ibi ɔcludit Aut
ꝙ ꝟitas iusticie iur nālis vl euāgelici
nō ē dimittēda vel dissimulāda ꝑpter
scādalū vitādū. Et h⁹ ꝓbat Aut. isto⁹
Tollē ɔsuetudinē gnāt scādalū ꝛ tñ cō
suetu⁹ ñ valz ɔ̄ ius nāle seu ɔ̄ ius dinū
vt i.c.fi.de ɔsue. H⁹ āt p nūc nō dispu
to: qꝛ satis ē ꝙ nō liceat ɔsentire malo
vl ip̄z appobare ꝑpter vitandū scāda
lū. Et hoc ēt tenet scūs Tho. scđa secū
de.q.43.arti.7°. vbi dicit ꝙ ꝑpt vitan
dū scādalū nō ē cōmittēduz pctm̄ mor
tale. imo nec veniale. nisi scādalū tolēt
circūstāciā q̄ inducit pctm̄ veniale. sic

ē ꝟbū iocosū qđ est pctm̄ veniale ꝗ̄do
absqꝫ nccitate vel vtilitate dr̄. Si autē
ex cā rōnabili ꝓferat. non ē ociosū nec
pctm̄. Vñ qñ ꝑpter vitādū scādalū ꝓ
fert ꝟbū iocosū nō ē pctm̄ veniale. qa
nō absqꝫ vtilitate ꝓfert. Ubi aūt non
desinit eē pctm̄ veniale. tūc nō ē cōmit
tēdū ꝑpt vitandū scādalū: qꝛ lz p pec
catū vēiale nō tollat grā p quā ē hois
salus. tñ peccatū veniale inquantū dis
pōit ad peccatū mortl'e ɔmittēdū ver
git i detrimētū salut. Ita cōcludit scūs
Tho. i fi. pall'ati.c.7. Et sic vl't ꝙ pecca
tū mortale nō sit cōmittēdū ꝑpt vitā
dū scādalū: qꝛ de nccitate salut ē ꝙ ñ
cōmittat aliqđ peccatū mortale. Et p
h⁹ oē peccatū mortale ducit ad iteritū
salutis etne. Itē ꝙ nō cōmittat pecca
tū veniale qđ ꝟgit i detrimētū salutis
eterne nisi sit peccatū veniale non sim
pl'r: sz ꝑpt aliquā circūstātiā q̄ sublata
peccatū tollit. Consentire autē malo ē
peccatū mortale simpl'r ꝛ ꝫm se. Unde
nō lz ei cōsentire ꝑpt scādalū vitāduz
vel ꝑpt aliquaz aliaz cām: vt.s̄.dixi.
Preterea. meo iudicio i cāu nr̄o nō ē scā
dalū de q̄ dēat hr̄i cōsideratio. Naz int
scādalū ꝛ scādalū faciēda ē dria. vt dic
tex.i.d.c.nisi cū p̄dē.§.p gui q̃z scanda
lo.de renū. Vñ nisi sit gue scandalū de
eo nō ē curādū. ut ibi dr̄.ꝛ i.c.2.de op.no
nū. Dicit aūt scādalū gue qñ ex aliq̊ di
cto vel fcō vel signo multi offendunt.
ita ꝙ ex ei⁹ occasione trahūt i cōsensū
pcti mortal. ut dicit Hosti. in sūma de
renū.§.cui.ꝟ.graue scādalū. Et tñ ꝑpt
tale scādalū uitādū nō lz peccatū ɔmit
tere. In cāu aūt nr̄o ñ pōt dici gue scā
dalū ex eo ꝙ iudei nō cōducāt. Itē cri
mē vsuraꝝ ē adeo gue ꝙ ñ dz tolerari
ēt simplici ꝑmissiōe ꝑpt aliqđ bonum
qđ ide oriat. vel ꝑpt aliqđ mai⁹ malū
qđ ide vitet. Et hoc cōcludit Io.an. p⁹
quēdā fratrē Girardū de Senis q fuit
sūm⁹ theolog⁹ ꝛ canōista maxim⁹. i di
cta regl'a. peccatū. i 3°.ar. vbi ɔcludit ꝙ
ɔ̄ct⁹ vsurari⁹ non dz ꝑmitti ꝑpt aliqđ
bonū qđ ide oriat. vel ꝑpter aliquod

maiꝰ malū qꝺ inde vitet᷑.siue loq̃mur
ſm ius nāle vł diuinū vł canonicuꝫ.De
iure.n.nāli nō pōt aliquoꝰ ꝑmitti ꝯtcuſ
vſurariꝰ:qꝛ cū vſura ſit ꝯ ius nāle:vt
pleñ declarat Jo.an.vt i dcā regła pec
catū.i 2°ar.ꝛ ꝑ ſcm̄ Tho.ſcꝺa ſcꝺe.q.78
arti.p̄.Vn̄ Cicero i 2° li° de offi.ad fi.di
cit ꝙ fenerari eſt hominem occidere
Cū gᵒ ꝯtꝰ vſurariꝰ ſit ꝯ ius nāle.non
pōtiꝑ illud ius ꝑmitti:qꝛ nō pōt facē ꝯ
ſeip̄ꝫ.Et ex hoc ēt ſeq̄t᷑ ꝙ ñ pōt ꝑmitti
ꝑ ius diuinum.cū ius nāle ſit deriuatū a
iure diuo.vt ſit ncc̄e ꝙ qcq̄d ē ꝯ ius nā
le ſit ēt ꝯ ius diuinū.Ad hoc ē bonꝰ tex.
6.di.§.18 ita.Vn̄ ēt ius diuinū nō pōt per
mittere ꝯtractuꝫ vſurariuꝫ ꝓpt᷑ aliqꝺ
bonū qꝺ ide ſeq̄tur:qꝛ hoc eēt ꝯ ſeip̄ꝫ
Sꝫ deꝰ nō pōt facē ꝯ ſeip̄ꝫ.Vn̄ apłus.2°
Thimotj.2°.Fidel᷑ ē deꝰ:ſeip̄ꝫ negare
nō pōt.Et plene circa hoc allegaui i re
ſpōſioibꝰ q̄s feci ad ꝯſiliū mgr̄ Saluāi
in q̄bꝰ ꝯclusi ꝙ deꝰ nō pōt diſpēſare ꝙ
exēceat᷑ ꝯtractꝰ vſurariꝰ:qꝛ h° eēt facē
ꝯ ſeip̄ꝫ.De iure canōico ēt ſilr̄ ē dicēdū
ꝙ ius canonicū nō dꝫ ꝑmittē ꝯtractuꝫ
vſurariū ēt ſimplici ꝑmiſſiōe q̄ appel
lat᷑ diſſimulatio ꝓpt᷑ aliqꝺ bonū qꝺ i
de oriat᷑.vel ꝓpt᷑ aliqꝺ malū qꝺ iñ vi
tet᷑.Nā videmꝰ ꝙ ius canonicū de fcō
nulloꝰ ꝑmittit ꝯtractū vſurariū qꝛ pe
nā ꝯminat᷑ ꝛ īfligit fenerātibꝰ:ut pꝫ in
c.qꝛ i oībꝰ.de vſuris.ꝛ in.c.q̄cq̄.de vſbis
i 6° ꝛ i cle.i.eo.ti.Plus dicit Jo.and.ꝙ
ius canonicū nō poſſet ꝑmittē ꝯtractū
vſurariū ēt ſimplici ꝑmiſſiōe q̄ appel
lat᷑ diſſimulatio vł tolerātia:qꝛ hoc ē
ꝯ verꝰ ꝛ nouū teſtamētū.Et hoc ꝓbat᷑
in.c.ſuꝑ eo.de uſuris.vbi ꝯcludit᷑ ꝙ qli
bet ē ꝓhibēdꝰ ne ꝑ redimēda vita ca
ptiui vſuraꝝ crimine īuoluat᷑.cuꝫ tñ il
lud ſit potiſſimū bonū qꝺ poſſet ꝓue
nire ex vſuris.Vn̄ ibi ꝓbat᷑ ꝙ nō ē lici
tū ceſſare a ꝓhibēdo ne vſura exercea
tur.qꝺcūqꜫ bonū ſit illꝺ qꝺ ſeq̄t᷑ ꝓpt᷑
fenꝰ vel qꝺcūqꜫ malū ſit qꝺ vitet᷑ ꝓpt᷑
fenꝰ.Et ꝓpt᷑ hoc ſeq̄t᷑ ꝙ Archi.nō bene
dixit i.c.har rōne.31.q.i.vbi colligit ar
gumētū ꝙ q̄ñ multi mali puta vſura

rii ꝛ alii q nō pñt coerceri ꝓpt᷑ ſcādalū
ꝑmittēdi ſūt.Nā non ē veꝝ ꝙ ſint per
mittēdi ēt ſimplici ꝑmiſſiōe.cū talis ꝑ
miſſio ſit ꝯ ius nāle diuinū ꝛ canonicū.ꝛ
ꝯ verꝰ ꝛ nouū teſtamētū.Et de h° ē tex
aptꝰ i.d.c.ſuꝑ eo.Vn̄ frat᷑ Girardus de
Senis.ꝛ Jo.an.veriꝰ dixere.Cū Arch.
nō ſe firmat ſꝫ tm̄ colligit argumētum
vt pōt patē ex eiꝰ ꝟbis q̄.ſ.retuli.Et cō
cludit dictꝰ frat᷑ Girardꝰ ꝛ Jo.an.ī dcā
regula.pctm̄.ꝙ in dcō ꝯtractu nō cadit
diſpēſatio:qꝛ nō pōt vitari maiꝰ malū
ſpūale q̄ꝫ ſit ꝯtractꝰ vſurariꝰ.Naꝫ ē g̃
uiſſimū crimē ꝓpter q̃tuor.Primum
qꝛ vſurariꝰ cōtēnit deū audaciꝰ.2° qa
ꝯtēnit nāꝫ exp̄ſſius.3° qꝛ ꝯtēnit ſcriptu
rā deteriꝰ.4° qꝛ ꝯtēnit iura diuitiꝰ.Cō
tēnit nāqꜫ vſurariꝰ deū audaciꝰ:qꝛ cū
i oībꝰ pctis q̄ ſūt ꝯ mādata dei hō vere
cūdet᷑ ꝛ erubeſcat.i iſto pctō q̄tūcūqꜫ
ſit exp̄ſſe ꝯ mādatū diuinū nō vr̄ ꝟecun
dari:ſꝫ potiꝰ gloriari.vt i.c.qꝛ i oībꝰ.de
vſuris.2° dixi ꝙ ꝯtēnit nāꝫ exp̄ſſiꝰ:qꝛ
vłt ꝙ nūerabilia ſicut denariꝰ ꝯ nām
ſuꝑualeāt ſuo nūero.ꝛ pōderabilia ſic̄
auꝝ ſuꝑualeāt ſuo pōderi.ꝛ mēſurabi
lia ſicut frumētuꝫ ꝛ vinuꝫ ſuꝑualeant
ſue mēſure.Vn̄ bñ dictū ē ꝙ ꝯtēnit na
turā exp̄ſſiꝰ.3° dixi ꝙ ꝯtēnit ſcripturaꝫ
deteriꝰ.qꝛ eā uidet᷑ ꝯtēnē ꝓpt᷑ infideli
tatē q̄ ē oppoſita fidei quā i baptiſmo
ꝓfeſſus ē.Nā ſi ꝑfecte credēt.ipoſſibi
le eēt ꝙ ꝯ deū ꝛ ſcripturā ipiꝰ ſic aꝑte
ꝛ iuerecūde ꝓcedēt.Itēꝫ ꝯ ſcripturas
vtriuſqꜫ teſtī ſolēt tales ꝑtinacit᷑ aſſe
rere ꝙ vſura non ſit pctm̄.ꝯ q̊s emana
uit cle.i.de vſuris.Iſtud aūt pōt adap
tari iudeis fenerātibꝰ inq̄tū exercent
uſuras ꝯ ꝓhibitōeꝫ ueteris teſtī:ſꝫ ce
tera cōcernūt magis xp̄ianū exercēteꝫ
vſuras.4° dixi ꝙ vſurariꝰ ꝯtēnit iura
diuitiꝰ:qꝛ ꝯ ius nāle diuū ꝛ canonicū cō
tinue ꝑſeuerat in iſto crimine vſqꜫ ad
mortē.Et ꝓpt᷑ hoc ꝯcludit Jo.an.poſt
frēꝫ Girardū de Senis.in p̄allegata re
gula.peccatū.in 3°ar.in fi.ꝙ ius canoni
cum nullo mō debꝫ ꝑmittere ꝯtractuꝫ
uſurariū ēt ſimplici ꝑmiſſiōe ſolaꝫ pe

tiā īdulgēte ꝓpť aliqđ maiʼ maluȝ ui
tandū. qꝛ regulariť loquēdo nullū est
maius maluȝ contractu usurario qđ ꝑ
ipȝ ualeat uitari. Nō obstat ꝙ eccl'a to
lerat ꝓstibula. vt in. c. inter opa. de spō
sa. Nā eccl'a tolerat simplici ꝑmissiōe
cā uitandi maius malū spūale. Unde
Augʼ in sermone de ordīe dicit. Aufer
meretrices de rebus humanis turbabꝫ
oīa libidinibus. Et ꝑ sanctū Tho. scđa
scđe. q. 10. arti. xi. Sed maius maluȝ ꝗ̄
sit usura nō pōt uitari. qꝛ regulariť nō
repitur maius maluȝ qđ ꝓpter ipam
possit uitari. ꝛ maxie qꝛ mala que vitā
tur ꝑ ꝯtractū usurariū ut plurimū sūt
tpalia. ꝛ similiť bona que solent sequi
ex ꝯ̄ctu usurario sunt tpalia. Sȝ nō dȝ ꝑ
mitti seu tolľari malū spūale ꝓpť uitā
dū malū tpaľ ľ ꝯseqndū bonū tpaľ. ut
dic scūs Tho. scđa scđe. q. 10. ar. xi. ꝛ di
xi in ꝓcedēti dubio post ꝓncipiū. Ex q
bus infero ꝙ si non est licituȝ tolēare
iudeos sub dissimulatione. multo mi
nus licitum ē cuȝ eis pacisci ut fenerē
tur ꝑ minoribus usuris. Unū dñi tpales
grauiter peccāt sustinētes ꝙ iudei in
suis ciuitatibʼ fenerenť. Nā talis tole
rantia ē ꝯ̄ ius nāle ꝛ ꝯ̄ ius diuinum ꝛ ꝯ̄
ius canonicū. ꝛ deʼ maxie offendiť. qa
illud crimē ualde copiose exerceť ꝛ sꝑ
recipit reiteratiōeȝ. Non g⁹ miꝝ si bel
lis affligimur: qꝛ deus solet corruptos
hominuȝ mores bellis emendare atꝗ
cōterere ut dicit Augʼ in ꝓ li. ca⁹ ꝓ. de
ciui. dei. Unū hortādi sūt oñes ciues ut
huic tam graui crimini nullo pacto as
sensuȝ ꝓbeāt. sȝ oībus uiribus ꝛ oī inge
nio huic tā graui malo resistāt. Lūc. n.
deo cruentas uictimas cedimʼ qñ usꝗ
ad sanguinē ꝓ ꝯ̄itate certamʼ. ut dicit
Aug. li. x. de ciui. dei. ca⁹ 4⁹. ꝗ̄ ꝯ̄o deo
ꝓciosuȝ sit hiʼ sacrificiū ipe nobis deʼ
demōstrauit q ꝑ nr̄a redēptōe tale sā
crificiū eē uoluit. Itē Cicero li⁹ ꝓ. de of
fi. dū tractat qūo in euertendis decipi
endisue urbibʼ agendū sit. in fine sic i
qt. Mio iusticie honestatiꝗ adherescȝ
ut eam conseruet quāuis grauiter of
fendat. mortēꝗ appetat potius ꝗ̄ de
serat illa que dixi. Nec sibi aut sue ur
bi ꝓfuturum putent si iudeos condu
xerint aut ꝙ conducanť consensuȝ pre
buerint. Audi quid dicat sanctus Euse
bius de ꝓparatione euangelica. li⁹ 4⁹.
ca⁹ 6⁹. Omne quod bonum ē non ꝓdes
se non potest. ꝛ econtra quod malum ē
.i. sicut bonuȝ nō potest non ꝓdesse. ita
etiam malum non potest non nocē. Iti
eodem li. ca⁹ plt. Nec bonitateȝ nocē:
nec prauitateȝ ꝓdesse seu iuuare unꝗ
posse. Nam ut non pōt caliditas ut ait
Plato frigiditatē inducere nec frigidi
tas caliditatem: sic nec iusticia nocere
potest. Item mgr̄ sniarum li⁹ 3⁹ dis. 38.
ca⁹ plt. in fi. ingt. Nonnullis errare ali
quādo ꝓfuit: sed in uia pedum non in
uia moruȝ. Hoc est aliquādo ꝓfuit er
rare in uia pedum: quia quādoꝗ quis
ꝑ talem errorē euadit inimicū. uel ali
qñ casum sibi nociuuȝ: sȝ errare in mo
ribʼ nunꝗ fuit utile: qꝛ peccatū ē. Sed
audi quid dicit Cicero in 3⁹ li⁹ de offi⁹.
sub ca⁹ ubi ponit excusationes. cur tur
pia aliqñ fiāt ut turpia non uideantur
ubi sic dicit ī fi. Nunꝗ igiť ē utile pec
care: qꝛ sꝑ ē turpe. ꝛ qꝛ sꝑ est honestuȝ
uiꝝ bonū eē sꝑ est utile. Itē ī ťtia para
doxa. peccare certe lȝ nemini. Nō aūt
non licȝ id hoc uno teneť si arguiť non
licere. Id siquidē nec maius nec minʼ
unꝗ fieri potest. qm̄ in eo peccatuȝ ē si
non liceat. quod sꝑ unū ꝛ idē est nec ali
qñ lȝ. Itē erubesce si credis unꝗ malū
esse utile. Non. n. peccatū potest nō no
cere: sȝ ꝯsentire malo peccatū ē. Unū nō
poterit tibi nisi nocē si consentis ꝙ iu
dei conducanť. Unū Augʼ li⁹ 5⁹ de ciui.
dei. ca⁹ xi⁹ dicit ꝙ deus fecit hoīem ra
tionale animal. qui cū peccātem non ī
punitum eē ꝑmisit nec sine mīa dereli
qt. Item li⁹ ꝓ ca⁹ 7⁹ in fi. sic inquit. Pa
tientia dei ad penitentiam inuitat ma
los sicut flagellum dei ad patientiam
erudit bonos. Itemꝗ misericōdia dei
fouendos amplectitur bonos sicut se
ueritas dei puniendos corripit malos.

Placuit qppe diuine puidentie prepa rare i postez bona iustis qbus nō fruē tur iniusti. ꝛ mala impiis qbus non ex cruciabunt boni. Vñ ēt scūs Leo papa i sermōe sexto. de natiuitate dñi. Quid ē aūt dilectissimi pacē hr̄e ad deuz nisi velle quod iubet ꝛ nolle quod phibet Si. n. humane amicitie pares aios ꝛ si miles expetunt volūtates. nec vnq̄ di uersitas moz ad firmā pōt venire con cordiaz. qūo diuine pticeps erit pacis cui ea placēt que deo displicēt. ꝛ his ap petit delectari qb' illū nouit offendi? Itez. Naz si in progenie carnali ꝛ stir pe terrena claris parentibus genitos vitia male ɔuersatiōis obscurāt. ꝛ ipso maioz suoz lumine soboles idigna cō fundit. in quē exitum venient q ppter amorem mundi a generatiōe xp̄i non metuunt abdicari. Si aūt ad humanā ptinet laudē vt patz dec' in ple resplē deat. q̄to magis gloriosuz ē ex deo na tos i actoris sui imagine refulgē ꝛ illū i se qui illos generauit oñdere: hec ille Vñ si dei inimici eē nolum'. si amici et filii eius esse desideram'. id velimus ꝛ faciam' quod vult. ꝛ oio fugiam' que nō vult. In supiorib' aūt allegationi bus i quib' rñdi ad ɔsiliū mgr̄i Salua ni dixi ciues hui' ciuitatis gīuit pecca re. ꝛ pro ɔsentientib' debere reputari nisi apud dñūz istent ꝙ iudei ēt de ca stellis expellant: qꝛ error cui nō resisti tur approbat. ꝛ ꝟitas cuz mime defen sat opprimit. Negligē qppe cū possis ꝑturbare ꝑuersos. nihil aliud ē q̄ fauē nec caret scrupulo societatis occulte q mānifesto facinori desinit obuiare. Ite rū. Cōsentire vr̄ errāti q ad resecanda ea q̄ corrigi debēt nō occurrit. 83. dis. er ror. ꝛ. c. qd. n. pdest. ꝛ. c. consentire. ꝛ. 86. di. facietis. ꝛ in. c. sic dignum. de homi. Nunc dico ꝙ si aliq̄ casu ab illustrissi mo dn̄o Veneciaz hoc nō possz impe trari. s. ꝙ iudei nō possint fenerari i ca stris. ꝑtores tenent eis prohibere sub magna pena ne mutuent ad vsuras in hac ciuitate. ꝛ ꝙ nullo° liceat h facere ɔtum vel recipere pignus. Non. n. hn̄t liniam a dominio fenerandi in ista ciui tate. Si. n. illi q recipiunt pecunias ab eis mutuo mitterent ipimet pignora ꝑ nunciū ꝓpriuz. rarius mutuarent iu dei sub vsuris. ꝛ sic de' non tātuz offen deretur. Vñ ꝑtores tenēt hanc inhi bitōem facere iudeis ꝛ ēt xp̄ianis cōue niētib' de pignore in hac ciuitate. ex q̄ iudei non hn̄t liniam fenerandi hic. al's grauit peccant ꝑtores hoc non facien tes: ut i iuribus pallegatis. ꝛ i. c. ita pla ne. ꝛ in. c. a malis. ꝛ in. c. recedite. in fi. 33 q. 4. Ex q̄. n. ius nāle diuinuz ꝛ canonicuz non pmittit tales tolerari. illi qui tole rant cū possint phibere grauit peccāt ꝛ offendunt ius nāle diuinuz ꝛ canoni cum. Laus Deo.

Ex litteris Reuerendissimi dn̄i Fran cisci Cardinalis Veneciaz sancte Ro mane ecclesie vicecācellarii ꝛ ep̄i tunc Veronensis directiuis dn̄is duodecim ꝛ quinquaginta reipublice Veronen. deputatis.

Sed quo ad mām iudeoz p quib' cō ducendis liniam petitis vt fen' exerce ant. Hoc p vestra prudētia scire debe tis nō eē in ptāte nostra neq; alteri' vi uentis in ea re votis vestris satisfacē. obstante dei ꝛ dn̄i nr̄i phibitōe. cui ex necessitate salutis oīs aīa veluti eius sublimi ptāti subdita obedire tenetur Qui lz forte i aliquibus ciuitatib' ad admitti videant. id nō tā ex lnia q̄ nun q̄ dat q̄ ex quadā dissimulatōe ptran sit. sicut ɔtingit in aliquib' aliis i qb' nullo iure nulla honestate lnia tal' cō cedi pōt. Vez auctēz absoluendi cōita tem sup ea re de preterito vicario nr̄o transmittimus ꝛc.

Datū Rome. 17. nouēbris. M. cccc. xli.

Incipit tabula capitulorum huius libri

Et primo de littera A.

Abbas

Baptismus primo

Cabella.

a

Alsum

Loria uana

Abitus

Actantia

Mutuum

Aufragus

Negligentia
Negociatio
Neophitus
Notorium
Nouicius
Nuptie

Bedientia p°

cōmuniter
Obedientia z° laicorum
Obedientia ʒ° clericorum
Obedientia 4° religiosoꝝ
Oblatio
Obligatio
Obligatus ad ratiocinia
Occulta. V.correctio z°. Itē reuelatio
Odium
Officiū eccl'e. V.missa. Item hore
Oleum sanctum.siue chrisma
Opinio Oratio
Oratorium
Ordo p̄ cōiter
Ordo z° quo ad ritum
Ordo ʒ°quo ad characterem
Ordinandus
Ordinator.siue ordinans
Ordinatus p̄ cōiter
Ordinatus z° per saltum
Ordinatus ʒ° negatiue
Ordinatio coniugatorum
Ornatus

Actum

Palla
Pallium
Papa
Paraferna
Parentes
Paricida
Parrochianus
Paterfamilias
Patientia
Patriarcha
Patronus
Peccatum p̄ ꝯmuniter
Peccatum z°.s.mortale
Peccatum ʒ°.s.veniale
Peculium
Pedagium τ guidagium
Pena p̄.s.iudicialis.aut diuina
Pena z°.s.que ꝑuenit leso
Penitentia p̄ cōmuniter
Penitentia z° quaʒ iponit sacerdos
Penitentia ʒ° solēnis τ publica
Pnia 4° impedita vel falsa
Percutere.siue verberare
Peregrinus p̄ ꝯmuniter
Peregrinus z° quantū ad clericos
Periurium
Permutatio
Perplexitas
Personatus. V.dignitas
Pertinacia
Pignus
Pirata
Placere. V.adulatio
Pollutio
Populus
Portio canonica
Postulatio
Prebenda
Preceptum. V.obedientia
Predicator
Predo
Prelatus
Presbyter. V.sacerdos.confessor.ꝯfessio.eucharistia.missa.
Prescriptio
Presumptio
Primas. V.patriarcha
Primitie
Princeps. V.papa. Item dominus
Priuilegium
Probatio
Professio. V.nouicius. Itē religio 4°
Promissio
Prudentia carnis
Pubes. V.impubes
Publice honestatis iusticia. V.impedimentum iʒ°
Pudicicia
Punitio. V.correctio p̄. Item disciplina, Item pena

Ana gloria

Ypus

Ypocrisis

Zelus

Tabula abbreuiaturarum.

Ac. Accursius
Al. Albertus
Ala. Alanus
Albri. Albricus
An. Antonius de butrio
An. Angelus de pusio
Auten. Autentica
Ar. Argumentum vel argumento
Archi. Archidiaconus
Az. Azo
Ber. Bernardus glosator decretaliũ
Bar. Bartolus
Bal. Baldus
Bartho. Bartholomeus glosator decreti
C. Codice
c. capitulum. seu capitulo. vel capituli vel centum
Cy. Cynus
Con. Confessorum. vel concordat. vel concordant
Conse. consecratione
Dy. Dynus
Dis. distinctione
Eo. eodẽ titulo. vel capitulo. vel. §
Ea. eadem lege. seu distinctione. seu cã vel questione
Ex. extra decretum. in decretalibus
ff. digestis
fi. finali. vel in fine
Glo. Glosa
Goff. Goffredus

Her. Hermānus
Hosti. Hostiensis
Hugl. Hugolinus
i. pma. vel. i. idest
i. infra
Insti. Instituta
Inno. Innocentius
Ja. de are. Jacobus de arena
Jo. Johannes glosator decreti
Jo. an. Johannes andree
Ja. Jacobus de beluisō. vel d̄ Rauēna
l. lege
Li. libro
Lau. Laurentius
Nō. nota. vel notat. seu notatur
Op. opinio
Pe. petrus
plt. penultimo
Pla. Placentinus
q. questione
Ray. Raymundus
R. rñdeo. vel respōsio. vel require
s. scilicet
se. sequenti vel sequentibus
s̄. supra
Sū. sūma. z in dubio intellige de summa confessorum
Tancre. Tancredus
Ti. titulus. vel titulo
Tho. Thomas
Ul. Uldricus
Guil. Gulielmus. s. glosator Ray. alit Gulielmus
Guil. duran. Gulielmus duranti
Uin. Uincentius
§. paragrapho. seu paragraphus. vel paragraphi. seu paragraphis

Sūt z alie abbreuiature que ut discernātur hic inferius subrogabuntur

Rubrice iuris ciuilis z canonici. z p̄ rubrice. ffoz. z p̄. ff. veteris

i Doptionibus
4 Alienatione iudicii mutandi causa facta
9 Ad legem acquiliam
10 Ad exhibendum
xi Aleatoribus
14 Ad legem rodiam de iactu
14 Ad s. natusc̄osultū macedonianū
16 Ad velleianum
19 Actionibus empti z venditi
i Onstitutionibus p̄ncipum
3 Calumniatoribus
4 Capitis diminutione
8 Cōia prediorum
10 Cōi diuidundo iudicio
12 Condictione causa data
12 Condictione ob turpem causam
12 Condictione indebiti
12 Condictione sine causa
13 Condictione furtiua
13 Condictione ex lege
13 Condictione triticaria
13 Constituta pecunia
13 Cōmodati vel econtra
16 Compensationibus
18 Contrahenda emptione
i Iuisione rerum
4 Dolo malo
16 Depositi vel contra
20 Distractione pignorum
24 Donationib' int' vir z vxorē
24 Diuortiis
2 O per quē factum est
2 Edendo
4 Eo qđ metus causa
4 Ex quibus causis maiores
13 Eo quod certo loco
14 Exercitoria actione
19 Extimatoria actione
21 Edilicio edicto
21 Euictionib' z duple stipulatiōib'
21 Exceptione rei iudicate z tradite
2 Eriis z dilationibus
5 Fideicōmissaria hereditatis petitione
10 Finium regundorum
10 Familie herciscunde
22 Fide instrumentorum
23 Fundo dotali
xi Fugitiuis seruis
i Is q sūt sui vel alieni iuris
3 His qui notantur infamia
9 His qui deiecerunt vel effuderunt

Rubrice.ff.noui

Rubrice Codicis

Rubrice Auctenticoꝝ

coll.

2 Lege falcidia
3 Legatis
3 Legitima agnatoꝝ successione
3 Litterarū obligationibus
3 Locatione ꝛ conductōne
4 Lege acquilia
2 Militari testamento
3 Mandati
1 Nuptiis
4 Noxalibus actionibus
3 Obligationibus
3 Obligationib' que ex q̄si ꝯtractu nascunt̄
3 Obligatōib' que ex ꝯsensu
4 Obligatiōib' q̄ ex delicto nascūt̄
4 Obligatōib' que ex quasi delicto nascuntur
4 Officio iudicis
1 Patria potestate
2 Pupillari substitutiōne
2 Per q̄s ꝑsonas nob' acqrit̄
3 Per quas ꝑsonas obligatio nobis acquiritur
4 Perpetuis ꝛ tꝑalib' actiōibus
4 Pena temere litigantium
4 Per quas ꝑsonas agē possumus
4 Publicis iudiciis
1 Quibus mōis ius patrie ptātis soluitur
1 Qui dari tutores i testamēto possunt
1 Quibus mōis tutela finitur
2 Quibus alienare licꝫ vel non
2 Quib' nō ē ꝑmissuꝫ facē testm̄
2 Quib' mōis testamenta ifirmant̄
3 Quib' mōis ꝯtrahit̄ obligatio
3 Quib' mōis obligatio tollit̄
4 Nō cū eo q i aliena ptāte
2 Rerū diuisione
2 Rebus corporalibus ꝛ icorporalibus
4 Replicationibus
1 Satisdatione tutoꝝ ꝛ curatorum
1 Suspectis tutoribus ꝛ curatoribus
2 Seruitutibus prediorū rusticoꝝ ꝛ vrbanorum
2 Singulis reb' ꝑ fideicōissuꝫ relictis
3 Senatuscōsulto terculiano
3 Senatuscōsulto orphiciano
3 Successione cognatoꝝ
3 Seruili cognatione
3 Successione libertorum
3 Successionibus sublatis q̄ fiebāt ꝑ bonoꝝ venditionem
3 Stipulatione seruorum
3 Societate
4 Si q̄drupes pauperiē fecisse dicāt
4 Satisdatiōibus
1 Tutelis
2 Testamentis ordinandis
2 Testamento militari
2 Usufructu
2 Usu ꝛ habitatione
2 Usucapionibus ꝛ lōgi tpis ꝑscriptionibus
2 Vulgari substitutōne
3 Verboꝝ obligationibus
4 Ui bonoꝝ raptoꝝ

Sunt alie Rubrice in x°. xi° ꝛ iz°. li° Codicis ꝛ i vsib' feudoꝝ q̄ hic ꝑrarū allegantur: iō eas ponere non curo

Rubrice iuris canonici

Hic ꝑ sciendū ꝙ decretū non distinguit̄ ꝑ rubricas sꝫ i tres ꝑncipales ptes q̄ꝝ ꝑma ꝯtinet cētū ꝛ vnā distinctōes ꝛ sub qualibꝫ distinctōe capitl'a. Scōa ps ꝯtinet .36. cās. ꝛ sub qualibꝫ cā qōes ꝛ sub qōnibus capitl'a. ꝛ .33. cā a qōne. 3. vsqꝫ ad qōnem quartā interponit̄ tractatus de pnia: q diuidit̄ in .7. distinctōnes. ꝛ sub q̄libet distinctōe capl'a. Tertia ps est de ꝯsecratione. q̄ diuidit̄ in .5. distinctōes ꝛ sub qualibet distinctiōe capitula. Alii vo libri iuris canonici rubricas ꝯtinent que sequuntur

5 Accusationibus inquisitionibus ꝛ denunciationibus
5 Adulterio stupro
1 Alienatōe iudicii mutādi cā facta
5 Apostatis

Diuisio decretalis. ꝟ.

Prima creat clĩcos: officia ꝑparat ide
Altera iudiciū cū requisitis appellat
Tertia de vita ɔtractib⁹ testaq; mētis
Nubē qrta docet ⁊ q̄ spectant ad illud
Ultima crimib⁹ penas subiūgē curat

Rice libri. 6. decretaliū

Incipiunt canones pniales extracti de verbo ad verbuz de summa fratris Astensis ordinis minoruz. libro 5° titulo 52°.

Considerandū est de canonibus penitentialibus. Ad quoruz intelligentiaz prenotandum est. q sicut est in scientiis practicis que versantur circa opera: q sermo i vniuersali est icert⁹ z dubius. sed cum applicatur ad singularia incipit quodāmodo habere certitudinem: vt qui non considerat circunstantias particulares potius deuiet q̄ se rectificet. vt patet in medicina z sciētia morali. Sic est intelligendum in proposito q canones instruunt in generali quomodo est penitētia imponenda sed descensum ad singularia presbyteris discretis relinquunt qui considerāt circunstantias personarum attendentes ad canones sicut ad reglas directiuas. quia si contra canones imponant non recte imponūt. Nulli ergo presbytero licz facere aliquid quod possit patruz regulis obuiare. di. 38. nulli. In canonibus autem maxime determinat penitentia quo ad tempus z magis q̄ quo ad modum. quia illa determinatō est certior z ɔmunior. hec Bonauentura. Ut ergo scias qualiter debet procedere arbitrium presbyteri non regulariter sicut dictuz est. s. septennis est p peccato mortali penitētia imponēda. z hoc non tm̄ propter temporis diuturnitatem: sz magis pp̄ter significatōez In veteri. n. lege Maria soror Moysi lepra percussa separata fuit extra castra septez diebus. Numeri. 12. Maria significat penitentem. Interpretatur enim amaz mare. Hec penituit septē diebus. sed nunc penitet septem annis quod significatum ē Ezech. 4° diez p anno dedi tibi. Si queratur quare penitētia sit aggrauata. cuz lex noua sit lex misericordie: Rn̄. q hic est maior igratitudo pp̄ maiorē grām. z maior cōtēptus pp̄ter maiorez dignitatem noue legis in qua xp̄i sanguis est effusus. z grauius peccatum pp̄ter statum peccantis qui debet esse perfectior. z vlterius satisfactio in lege noua debet esse perfecta vt i pristinuz statuz reducat. z qz sol i vna die non redit in idem pūctū: sz in anno. ideo dies conuersus ē in annū. Rursum. quia perfectuz remedium ē in lege noua: iō ānus multiplicari dz per septem pp̄ter dona spūs sci recuperanda. z pp̄ter septez dotes. s. tres aie: z quatuor corporis obtinēdas. Huiusmodi aūt pnia non ē oibus iponēda nec tn̄ est infirmanda: sz est insinuāda vt cognoscatur q̄ grauis est culpa. hec Bonauen. Licet autez p singulis peccatis criminalibus sit statuta talis penitentia. debet tamen imponi mag vl' minus aspera put maioritas vel minoritas criminis cum ceteris circūstātiis hoc exposcit. vt in sequentibus pz A predicta nāqz regula excipiunt plurimi casus i quibus propter dignitatē peccantis vel criminis enormitatem i ponitur penitentia maior aliquādo ēt ex variis causis minor. Ad hoc ergo q presbyter circa penitentias disponendo cautius arbitretur notandi sunt casus in quibus per canones certe penitentie imponuntur: quos. s. canones tenetur presbyter scire. vt dictum est. s. Sunt autem isti.

Primus ē q si p̄lbr fornicationem fecerit. pniam. x. annorū faciat hoc mō. s. q sit inclusus siue a ceteris in aliq̄ loco remotus. sacco indutus. z humi prostratus misericordiam dei iugiter iplorās. p̄mis trib⁹ mēsib⁹ ɔtinuis a vespe in vesperā pane z aqua vtat exceptis dn̄icis dieb⁹ z festis precipuis in quib⁹ modico vino pisciculis z leguminibus recreet. Elapsis aūt sic trib⁹ p̄mis mēsib⁹ d̄ illo loco exeat nō tn̄ in publicuz pcedat ne ppl's i eū scādalizet. Et p h⁹

vr̃ ꝙ i publico crimine loq̃t. P⁹ h° re
sũptis virib⁹ aliquãtulũ vnũ ãnũ ꝛ di
midiũ i pane ꝛ aq̃ expleat. except| dñi
cis ꝛ aliis ꝑcipuis festis. i qb⁹ vino san
guine. ouis. ꝛ caseo poterit vti. Finito
sic ꝑ ãno ꝛ dimidio. ꝑticeps fit corporis
dñi. ꝛ ad pacẽ veniat. ꝛ ad p̃s cum aliis
frib⁹ canẽdo s i choro vltim⁹ recipitur
Ad cornu tñ altaris nõ accedat. sꝫ mio
rũ ordinũ tm̃ officia gerat. deinde vsq̃
ad ɔpletõeꝫ septimi ãni tres ltimas fe
rias. s. scd̃aꝫ q̃rtã ꝛ sextã except| dieb⁹
pascalib⁹ q sc̃. 50. i pane ꝛ aq̃ ieiunet. se
cũdã tñ feriã vno psalterio vl' denario
si sit ogari⁹ redimẽ potit. Et sic cũ septi
mũ ãnũ ɔpleuerit põt eũ ep̃s ad gradũ
ꝑstinũ reuocare. ita tñ ꝙ i trib⁹ ãnis se
quẽtib⁹ sine vlla redẽptõne oi sexta fe
ria i pane ꝛ aq̃ ieiunet. Et eadeꝫ pnĩa i
ponẽda ẽ p̃sbro de oib⁹ aliis pctis que
depositõeꝫ iducũt. Probãt ãt hec oia.
is. di. p̃sbr si fornicatõeꝫ. qd̃ intelligunt
qdã de simplici fornicatione. alii forte
meli⁹ ꝺm Ray. de adulterio vel incestu
puta quia cognouit ɔiugataꝫ ɔsangui
neam vel affinem.

z⁹ casus ẽ si p̃sbr cognouit filiã suã
sp̃ualẽ quã. s. baptizauit: vl' i baptismo
vl' i ɔfirmatõe tenuit. vl' que sibi ɔfessa
fuit. dꝫ pnĩaꝫ agẽ. 12. ãnis. ꝛ ẽt dꝫ deponi
si crimẽ sit manifestũ ꝛ ꝑegrinando. 15
ãnis peniteat. ꝛ postea mõasteriũ itret
tota vita sua moratur⁹ ibidẽ. Epus ṽo
q talia cõmisit. peniteat. 15. annis. Ipsa
ṽo mlier dꝫ oia reliquẽ ꝛ res suas pau
ꝑibus dare. ꝛ cõuersa vsq̃ ad mortẽ in
mõasterio deo seruire. 30. q. i. si qs sacer
dos. ꝛ. c. non debet.

3⁹ ẽ ꝙ qcũq̃ filiã suã sp̃ualẽ vl' ma
treꝫ cognoscit. 7. ãnis peniteat. ꝛ silr ei
ɔsentiẽtes. 30. q. 3. non oportet.

4⁹ ẽ ꝙ q ɔ̃bit cũ aliq̃ alii desp̃õsata
ꝑ ṽba de pñti. ip̃a dimissa. 40. diebus
ieiunet i pane ꝛ aq̃. ꝛ sequẽtib⁹. 7. ãnis.
peniteat. ex̃ de sp̃õ. duo. accepisti.

5⁹ ẽ ꝙ q cognoscit duas ɔmatres vl'
sorores. siue vxor viuat. siue non. admi
nus. 7. annis peniteat. lꝫ plus deberꝫ. 30
q. 4. si presbyter.

6⁹ est ꝙ q cognouerit monialẽ siue
deuotã. x. ãnis peniteat. ꝛ silr ip̃a ꝺꝫ for
mã traditã. 27. q. i. de filia. ꝛ. c. deuotaꝫ.
In quoꝝ p°. c. dr̃ ꝙ si filia ep̃i vel p̃sbri
vel diaconi post votũ solẽne ɔtraxẽit
mr̃imoniũ nõ admittat ad coioneꝫ. ni
si marito defuncto pnĩaꝫ egerit. Si ãt
eo viuẽte decesserit ꝛ pniam egerit. et
cõioneꝫ petierit. tm̃ in fiñ vite recipiet
eã. In z°. c. dr̃ ꝙ deuota peccãs nõ ẽ re
cipienda i ecclesia: nisi peccare desierit
ꝛ desinẽs egerit pniam. x. annis. postea
recipiatur ad coionem. ꝛ ãteq̃ in eccle
sia admittatur ad orationeꝫ ad nulli⁹
ɔuiuiũ xp̃iane mulieris accedat.

7⁹ est de eo qui ignorant cognoscit
duas sorores. vel mr̃eꝫ ꝛ filiam. vl' ami
tam ꝛ neptem. peniteat. 7. annis. Si ãt
scient. ꝑpetuo ꝑuetur coniugio. 34. q. 3
Si quis cum duabus.

8⁹ est ꝙ q ducit in vxorẽ eã quã pol
luit ꝑ adulteriũ peniteat. 5. annis. 31. q.
i. si qua vidua.

9⁹ est ꝙ q ɔ̃ nãm peccauit si sit cleri
cus dꝫ deponi vel religioni tradi si cor
rigibilis appareat ad perpetuam pẽi
tentiã ꝑagendã. Si ṽo sit laicus a cetu
fideliũ vsq̃ ad ɔdignã satisfactiõeꝫ dꝫ
fieri alienus. ex̃ de exces. p̃la. clici. Hoc
eni viciũ mai⁹ est q̃ cognoscẽ mr̃em.
32. q. 7. adulterii. ꝛ ẽ Aug|. Adulterii in
qt malũ vincit fornicatiõeꝫ. vincit aũt
ab icestu fornicatio. Pei⁹. n. ẽ cuꝫ mr̃e
q̃ cũ aliena vxore concubere: sꝫ oium
hoꝝ pessimũ ẽ qd̃ ɔtra nãꝫ fit. vt si vir
membro mulieris non ad hoc conces
so voluerit vti. hec Augu⁹. Quocunq̃
autem modo tale factum exerceatur
preterq̃ inter virum ꝛ feminam ordi
nate in vase debito. vicium contra na
turam ꝛ sodomiticum iudicatur. vt di
cit Ray.

x⁹ est ꝙ q coierit cuꝫ brutis penite
at plus q̃. 7. annis. ꝛ silr pro incestu. 32
q. z. hoc ip̃m. ꝛ. ꝯ. se.

xi⁹ ẽ ꝙ p̃sbyter q interest clandesti
nis nuptiis triennio suspẽdit. ꝛ si culpa

exegerit graui⁹ puniat̃. extra de clā. de spon. cum inhibitio.

¶ 12⁹ est q̄ q̄ votū simplex violauerit peniteat tribus annis. 27. dis. si vir.

¶ 13⁹ est q̄ qui excōicatus celebrauerit dz triennio penitē. 7 feria. 2. 4. 7. 6. a vino 7 carnib⁹ abstinere. xi. q. 3. de his. De pena xᵒ degradati celebrantis. hr̃ di. 50. accedens

¶ 14⁹ est q̄ homicida voluntari⁹ sīn spe restitutionis deponit̃. 7 peniteat. 7 annis. dis. 50. miror.

¶ 15⁹ est q̄ homicida casualis peniteat. 5. annis 7 hoc sꝫ Ray. si culpa casuꝫ p̄cessit. alit̃ nō nisi forte ad cautelā. dis. 50. eos. 7 duobus. c. se.

¶ 16⁹ est q̄ si qs fecerit hōicidiū ꝓpt̃ necitatē euitabilē. peniteat. 2. an. di. 50 c. de his clericis. q̄ lꝫ si euitabil' eēt i nullo sibi iputaret̃. 50. di. qz te. Qd̄ verū est quo ad culpā. sꝫ bonuꝫ eēt q̄ penitēt q̄ ad cautelā 7 inocentiā suā eccl'e ostēdēdā. ex̃ de homi. c. 2ᵒ. §. vlti. Et fm̃ Ray. forte distingui pōt i homicidio necessario sicut i casuali. s. vtrū culpa p̄cesserit necitatē vel nō. ar. dist. 50. de his. nō. ex̃ de homi. interfecisti. Sed 7 si qs p insaniaꝫ ɔmittat hōicidiū nō ei iputat̃. 3. q. 4. iudicas. qn ēt q̄ intuitu discipline in caute p̄cutiēdo occiderit deponit̃. ex̃ ō hōi. p̄sbꝫ. 15. q. i. si qs nō irat⁹. Sꝫ qui ligatū latronē iterficit deponit̃. extra de homi. suscepim⁹. Qui autē latronē occultū occidit quē viuū ɔphendē potuit. 40. dieb⁹. nō intret eccl'iaꝫ 7 al' penitere dꝫ. ex̃ eo. c. 2ᵒ vbi ō hoc dr̃. Qui xᵒ paganū vl' iudeū occidit peniteat. 40 diebus. di. 50. §. qui nō odit.

¶ 17⁹ ē q̄ mr̃icida peniteat. x. annis sꝫ formā satis apte traditā. 30. q. 3. latoreꝫ Uxoricide xᵒ grauior pnīa debꝫ iponi Lat̃. n. 7 q̄ dn̄ꝫ occidit nunq̄ eq̄tat nec vehiculo portat̃. nec mr̃imoniuꝫ cōtrahit vsq̄ ad. x. ānos. carnes nō comedit. nec vinū bibit. 7 alia q̄ habēt. 33. q. 2. admonere. 7. c. qcunq̄. Imponit aūt pnīa maior vxoricide. nō qz illud pctm̄ sit g̃ui⁹ isto: sꝫ qz hoies ꝓniores sunt ad occidendū vxores q̄ mr̃es. Dai⁹. n. pctm̄ ē occidē mr̄em q̄ vxorē occidē. vt dicit Bona. in 4ᵒ. sniaruꝫ. 7 cōiter oēs doct. Guil. xᵒ durā. tenet ɔ̃riū in reptorio ꝓ eo q̄ uxoricide iponit̃ pnīa maior. Mihi aūt magis placet snīa alioꝝ. Sꝫ qualē pnīaꝫ agē debēt q̄ filios occidūt: Rñ. Aut ē certū q̄ ipimet scient̃ interfecerūt. 7 sic dꝫ eis iponi pnīa maior q̄ pro alio hoīcidio. ar. ex̃ eo. c. vlt. i tex. 7 glo 7 de homi. cū iuramēto. de pe. dis. i. aut facta. In hoc tn̄ casu vir vxorē recuperat quā coact⁹ abiurauēat. 7 ipa pnīaꝫ agit sꝫ arbitriuꝫ epī. ita q̄ si hꝫ alios filios pacifice gubnare possit eos vxor. ex̃ eo. itellexim⁹. Qd̄ si vir nō hꝫ iduci dꝫ vt itret religionē. ad q̄d si nō pōt induci tuti⁹ est ei dare lniam nubēdi: vt ex̃ eo. veniēs. Et hoc qn̄ timet̃ de icontinētia. al' nō. vt pꝫ. 31. q. 2. i adolescētia. Et si pr̃ sit cl'ic⁹ ab officio altari dꝫ ppetuo abstinē. 7 ei grauior q̄ laico: non tn̄ publica nisi veniat i publicū pnīa dꝫ iponi. vt ex̃ de pe. q̄situ. Aut certū ē q̄ n̄ iterfecerūt spōte nec i culpa fuerūt: sꝫ cāu fortuito ɔtigit. 7 sic de stricto iure i nullo tenent̃. ar. ex̃ de hōi. ex lr̃is. 2ᵒ. 7. c Johes. 7. c. vlti. Nisi velint ad cautelā penitē. In dubio tn̄ p̄sumit̃ q̄ nō hᵒ ex certa scia: sꝫ poti⁹ ex incuria ꝓuenerit. ex̃ ō p̄sū. afferte. Aut certū ē q̄ n̄ exhibuerūt oēꝫ diligētiā quam potuerūt 7 debuerūt. 7 sic culpa p̄cessit casuꝫ. Et si sit g̃uis cl'pa. vt si posuit pueꝝ i medio vtriusq̄ sꝫ arbitriū pniarii. ipōit̃ pnīa 5. vl' 7. ānoꝝ. 50. di. si q̄ femina. 7. c. se. 7. c. si qs spōte. occulta si sit occl'tū. publica si sit publicū. 7 maior si i lecto suffocet̃ q̄ si i cunis. 7 maiō p̄sbro greco q̄ laico vt hr̃ ex̃ ō pe. q̄situ. Et lꝫ dispēset̃ q̄ ad pnīaꝫ q̄ ē arbitraria. vt dr̃ ibidē. nō tn̄ q̄ ad ordines ꝓpt̃ hōicidiū q̄d ē delictuꝫ enorme 7 idispēsabile. di. 50. miror. Si aūt culpa q̄ p̄cessit casuꝫ sit leuis. vt si posuit pueꝝ in eodē lecto longe tn̄ a se iponit̃ pnīa triū annoꝝ. Scd̄m hoc intellige illō. ex̃ eo. de ifantib⁹. Monedi g⁹ sūt p̄entes q̄ tā tenellos secū i vno n̄

collocēt lecto.nē qualib3 neglīa iterue niente opp̄mātur ⁊ suffoceňt.vt.2.q.5. ꝯsuluisti. Et hoc mō distinguit Hosti. ⁊ Ber.eẋ de infantibꝰ.Quid de illis q filios vel seruos suos infantes vel ēt adultos languidos relegata pietate ex ponūt.i.eẋ se ponunt aň ecctias: ut ali qui moti misericōdia colligāt eos? Rº Tales grauiť peccant:qꝛ cū ignoreť se pe ꝯsanguinitas expositoꝝ:ꝯhere pos sent m̄rimoniū cū sorore vel cuȝ ꝯsan guinea iō exponens teneť de hoc pctō penitē ⁊ est puniendus sicut expositꝰ si sciēter cū tali ꝯtraheret puniret.extra de peni.officii.scd̄3 Hosti. talis.n.scd̄3 Ray.ē tāq̄ hōicida iudicādus q hoiē sibi ita coniūctū piculo mortis expōit Consideratis tñ circūstantiis ⁊ vtꝝ ob hoc mors secuta fuerit vł nō fuerit.pe nitentia moderāda erit.Erūt aūt taleſ irregulares s3 Ray.si mors inde sit se cuta.qꝛ.s.fuerūt i culpa eos exponēdo vel alimēta negādo. Tñ s3 Ro.si i nul la culpa fuissent:qꝛ forte nec elynas q̄ rendo.nec aliter eos alere possent.irre gulares nō essent nec peccarent.

¶ 18ꝰ est ꝙ q presbꝛ interfecit penite at.12.annis.extra de pe.⁊ re.c.2º De pēi tentia ꝟo eiꝰ q occidit mōachū vel cle ricū subdiaconū vel diaconū.habeť.17 q.4.qui occiderit. De pnia aūt eiꝰ qui machinať i mortē dñi sui vel i regimē eiꝰ.habeť.23.q.vlti.§.si quis.

¶ 19ꝰ ē q iiuste aliū ad mortē accusat. 40.diebus in pane ⁊ aqua p.7.an.ieiu net ⁊ peniteat.⁊ hoc si accusatꝰ sit occi sus.Si aūt tm̄ mēbꝝ pdiderit.triennio peniteat.eẋ de accu.accusasti.Hostiē. ꝟo ⁊ Jo.de deo.i ieiunādo itellexerūt ꝙ p̄mꝰ peniteat p septē ānos quolibet ann o ieiūnādo.40.diebꝰ in pane ⁊ aq̄ 2ꝰ ꝟo p tres ānos. Guil.ꝟo durā.itelle xit put lfa magi sonat.s.ꝙ p̄mꝰ ieiūa bit.40.diebꝰ i pane ⁊ aq̄ siue ꝯtinue si ue iterpollate.⁊ p septe3 annos ieiuna bit ⁊ penitebit.nō tñ in pane ⁊ aq̄.s3 ad arbitriū p̄sbyteri.2ꝰ ꝟo per.3.q̄dragesi mas p̄ma aň natalē dñi.secūda āte p a sca ftia aň scm̄ Johēm. Has.n.istituit beatus Petrus.vt habetur i cronicis. Jeiunabit aūt tūc i pane ⁊ aqua. Pro bātur hec s3 Hostiē.22.q.5.c.p.2ꝰ ⁊ 3º

¶ 20ꝰ ꝙ piurꝰ.40.diebꝰ in pane ⁊ aq̄ ieiunet:⁊ septē annis sequētibꝰ penite at.⁊ sp deb3 eē in pnia.s.interiori.6.q.1. quicunq3

¶ 21ꝰ ꝙ qui ꝯpul sus ꝯditiōaliť a dño scienť piurat.si liber sit.40.diebꝰ i pa ne ⁊ aqua.⁊ hoc s3 glo.itellige vel cōti nue vel iterpollate peniteat.⁊ septem annis sequentibus.nō tñ in pane ⁊ aq̄. vt dicit glo.si ꝟo seruꝰ sit eiꝰ q eu3 coe git.tribꝰ q̄dragesimis ⁊ ltimis feriis.s. 2.4.⁊.6.22.q.5.qui ꝯpulsus.

¶ 22ꝰ ꝙ q iurat in manu epi vel i cru ce cōsecrata:peniteat tribus annis. Si ꝟo i cruce nō ꝯsecrata vno anno. Qui ꝟo coactus ⁊ ignorans ignorātia iuris ⁊ postea cognoscit: peniteat tribꝰ qua dragesimis.22.q.5.c.2º Qui ꝟo coactꝰ p vita redimenda vel qualibet cā vel necessitate piurat.qꝛ corpꝰ plꝰ q̄ aia3 dilexit.tribꝰ q̄dragesimis peniteat.ea q.c.si qs coactꝰ. Alii indicunt tres ānos ⁊ vnū ex his in pane ⁊ aqua.

¶ 23ꝰ est ꝙ qui falsu3 scienť iurat vel aliū iurare cogit. diebꝰ.40. peniteat i pane ⁊ aqua:⁊ septē sequentibꝰ annis nunq̄ sit sine pnia.s.interiori. Alii ēt si conscii fuerint similiť peniteant.22.q. 5.si qs conuictus.

¶ 24ꝰ ꝙ qui mēsurat in falsa mēsura 30.diebꝰ in pane ⁊ aqua ieiunet. eẋ de ꝯtra.emp.vt mēsure. De pena ꝟo falsa rii lfaꝝ habeť eẋ eo.ad audientia3.⁊.c. dura.⁊.c.ad falsarioꝝ.⁊ de ꝟbo.signifi. nouimus.

¶ 25ꝰ est ꝙ q frangūt pnia3 solēne3 si ue redeūdo ad crimina p̄ora vel silia siue redeūdo ad negociatiōem vel mi litiā secularē q̄ sibi fuerāt iterdicta. so la intra ecctiam fidelibꝰ orōne iungūť a coione suspenduňť.a catholicoꝝ ꝯui uiis separanť.⁊ penitere debeť.x.an.⁊ coicent i fine vite.23.q.2.de his ꝟo.⁊ de pe.di.5.si quis ꝟo.

¶ 26ᵘˢ est ꝙ qui canit missam ꝛ nō cōi
cat dꝫ vno anno penitere ꝛ interiꝫ mis
sas nō cantare. de ꝯse. di. 5. relatū.

¶ 27ᵘˢ ē ꝙ p̄sbꝛ q mortuū clīcum īuol
uit ī palla altaris peniteat. x. annis: et
mēsibꝰ. 5. Diaconꝰ ꝟo triēnio ꝛ dimidio
de ꝯse. di. i. nemo ꝑ ignorantiā.

¶ 28ᵘˢ ꝙ q ꝯmittit sacrilegiū ecclīam
violādo vl̄ chrisma siue calicē sacrum
pollutis māibꝰ accipit vel silia sacrile
gia ꝯmitrit. peniteat. 7. annis. p̄ āno ex̄
cimiteriū qđ violauit ꝯsistat. scđo āno
añ fores eccl̄e. 3º in eccl̄a. ꝛ ī hoc triēnio
carnes nō comedat. vinū nō bibat nisi
ī pasca vl̄ natali. ñ offerat nec cōionē
accipiat. q̄rto āno cōicabit: ꝛ ī illo ꝛ ī 5º
ꝛ ī 6º ꝛ ī 7º tribꝰ feriis a carnibꝰ ꝛ vino
abstineat ieiunādo. 12. q. 2. demon. Cō
burēs aūt ecclīā. 15. ānis peniteat ꝛ eaꝫ
restituat. 17. q. 4. §. si qs. ꝛ in ꝟsu. maiꝰ.
De pena ꝟo raptoris siue furis rei ec
clesiastice. ꝛ ꝺ pena fur ꝛ effractor tā
clerici ꝙ̄ꝫ laici. hēt ea. q. §. pctā. ꝛ. c. si qs
clericus.

¶ 29ᵘˢ ꝙ si ꝑentes frāgūt spōsalia fili
orū a cōione triennio sepent. ꝛ silr̄ filii
si sint ī culpa. Si tñ filii ƀꝫ ꝓmissionē
fcāꝫ ꝯ̄xerit excusant vtiqꝫ. s. q̊ ad penaꝫ
eccl̄e: sꝫ nō quo ad reatū. ex q̊ dederūt
operā in ꝯtrariū. 31. q. 3. si qui parentes
ar. de pe. di. i. si cui.

¶ 30ᵘˢ est ꝙ q blasphemauerit publi
ce deū vl̄ aliquē scōꝝ ꝛ marie btāꝫ vir
ginē: illi dꝫ eps hāc pniaꝫ iniūgere. s. ut
septē diebꝰ dñicis pre foribꝰ eccl̄e ī ma
nifesto dū missa cantat existat. ꝛ vltio
illoꝝ dieꝝ dñicoꝝ palliū ꝛ calciamenta
deponat ꝛ corrigiā ligatā circa collum
hēat. ꝛ septē p̄cedētibꝰ sextis feriis ī pa
ne ꝛ aq̄ ieiunet eccl̄aꝫ nullatenꝰ ingres
surꝰ. ꝛ q̄libꝫ p̄dcōꝝ dieꝝ tres paupes vl̄
duos vl̄ saltē vnuꝫ reficiat si pōt. Et si
ñ pōt hec pena ī aliā ꝯmutet. Nō si re
nuerit agē oia sup̄dcā iterdicat sibi ec
clesia. ꝛ ī morte p̄uet eccl̄iastica sepul
tura. ex̄ de maledi. statuimus. Itē blas
phemꝰ si diues fuerit. 40. alioqn. 30. vl̄
20. ꝛ si ad hoc nō sufficiat qnqꝫ solidoꝝ

vsualis monete pena mulctet nullāqꝫ
miaꝫ in hoc habiturꝰ. vt dr̄ ibidē. s. qn
soluat qnqꝫ solidos. q̊s si ñ hꝫ currat ꝑ
ciuitatē. vl̄ ꝯmutetur ī penā aliā tꝑalē
Hec āt pena solueť ei q cōdēnat. i. ptā
ti secl̄ari. Hāc. n. penā tꝑalē p̄cepit pa
pa iponi ꝑ ptātē tꝑalē. ꝙ si neglexēit
ꝑ epm p̄cipit cogi. hec Hosti. Habꝫ āt
p̄dcā pēa locū ƀꝫ Gof. cū qs blasphēat
nō ex ira vel ebrietate vl̄ demētia: qa
tūc cū eo benigniꝰ ageret. 2. q. 3. si quis
iratꝰ. §. notādū. Scđm ꝟo Hostiē. hec
pēa ē spāl'r iducta ꝯ̄ eos q deū blasphe
māt ex ira. Nō. n. aliqs de leui blasphe
mat deuꝫ nisi iratꝰ. Tāta tñ posset esse
iracūdia ꝙ eqpararet demētie. ꝛ tunc
illđ qđ dicit Gof. locum posset hr̄e. hec
Hosti. Quid si qs iuret ꝑ caput vel ꝑ
vētrē vel corpꝰ vel capillū? Rñdꝫ Ho
sti. si faciat hoc affirmādo vel iurādo.
nō hꝫ locū hec pena. Secꝰ est si faciat
hoc detestādo vel vituperādo lꝫ iratꝰ.
Itē ƀꝫ Gof. ꝛ Hosti. hec q̄ dicunt de pe
na tꝑali fiūt iudice ꝓ tribunali sedēte
In iudicio aūt aie p̄sbꝛ discretꝰ molliē
do rigorē dispēsare poterit ex cā circa
penā spūalē supiorē. 25. q. 6. penitenti
bus. hec Hosti. Itē clericꝰ blasphemꝰ
marie p̄sbꝛ cogat ad veniā postulādā.
ꝙ si noluerit degradet. di. 46. clericus.
Notādū ꝟo ꝙ blasphem° ƀm leges ē
decapitandꝰ. vt in Autē. vt nō luxuriē
tur ꝯ̄ nām circa mediū. coll. 6. Scđꝫ ꝟo
canonē antiquū clericꝰ erat degradan
dus ꝛ laicꝰ excōicādus. 22. q. i. si qs ꝑ ca
pillū. Hodie ꝟo laicꝰ aget pniam sup̄
dcāꝫ. s. illiꝰ canonis statuimꝰ. ꝛ h° si pu
blice blasphemauit. Si. n. occulte. non
penitebit publice: vt puto. Clericꝰ ꝟo
hodie ē corrigēdꝰ pena arbitraria ꝛ oc
culta: non illa que ē publica. Clericꝰ. n.
publice nō dꝫ penitē. Si āt rebell' fuēit
vel sepiꝰ hoc cōmiserit. locū hꝫ pena le
gis. s. vt laicꝰ decapitet ī foro ciuili. ꝛ ī
canonico anathematizet. i. eccl̄ie igres
sus sibi iterdicat. ꝛ ī morte p̄uet eccl̄a
stica sepultura. Clericꝰ ꝟo degradetur
hec Hosti. ti. de maledicis.

31ᵘˢ ē de p̄sb̄ro q reuelat ꝯfessionē ꝙ
de iure antiq̄ dꝫ deponi.⁊ oībus dieb⁹
vite sue ignominiosus peregrinari.de
pe.di.6.sacerdos ⁊c̄.vt.§.ꝯfessiōis cela⁰
§.2⁰ p totū.vsqꝫ ad.§.3.

32ᵘˢ ē ꝙ q i dicēdis horis canonic[⁊
aliis officiis diuinis discrepat a ꝯsuetu
dine ꝓprie metropolitane eccl'e.6.mē
sibus p̄uat̄ coīone si hoc accidat ex cō
tēptu.12.di.de his.

33ᵘˢ ꝙ ep̄s q ordinat sine cā iusta cle
ricū inuitū aut reclamātē vel penit⁹ i
uitū absolute suspēdit̄ anno vno.74.
dist.c.p̄.

34ᵘˢ ꝙ ep̄s q correctōēꝫ de vēditiōe
misterioꝝ dissimulat duob⁹ mēsibus.
p̄sb̄r.4.diacon⁹ trib⁹.subdiacon⁹ ⁊ ce
teri ad arbitriū iudicis penitē dꝫ.i.q.i.
quicquid inuisibilis.

35ᵘˢ ꝙ sortileg⁹.40.diebus peniteat
ex̄ de sortil̄.requisisti.

36ᵘˢ ꝙ q videt in astrolabio peniteat
duob⁹ annis.ex̄ de sortil̄. ex tuaꝝ.

37ᵘˢ est de stilla sanguinis altaris ca
dentis super terrā: vel aliquid aliud ꝑ
pter negl'iam p̄sb̄ri.dꝫ p̄sb̄r penitē.40.
dieb⁹.Si cecidit sup̱ pallio altar[peni
teat.4.diebus.de ꝯse.di.2.c.si p negl'iā

38ᵘˢ est ꝙ si aliqs euomit eucharisti
aꝫ ꝓpt̄ ebrietatē vel voracitateꝫ.si lai
cus peniteat.40.dieb⁹. Si cl'ic⁹ vl' mo
nach⁹ vel p̄sb̄r.vel diaconus. peniteat
70.dieb⁹.Si ep̄s peniteat.90.dieb⁹.Et
dꝫ euomitura cōburi ⁊ iux̄ altare collo
cari.Si ꝟo cā infirmitatis euomerit.7
dieb⁹ peniteat.de ꝯse.di.2.si qs ꝓpter
ebrietatem.

39ᵘˢ est qn̄ mus corrodit vel comedit
corp⁹ xp̄i. De pnia h⁹ casus ingre vbi
sit nōta.de ꝯse.di.2.circa finē.

40ᵘˢ q domū vel areā volūtarie suc
cēdit: sublata vl' incēsa oīa restituat et
trib⁹ annis peniteat. ex̄ de iniur[si qs
domū.Canon tn̄ dicit ꝙ si ex odio vel i
iuria hoc fecē͛it.excōicari dꝫ.nec absol
ui donec satisfecerit.⁊ iurauē͛it ꝙ ignē
decetero nō apponet. Imponit̄ autē si
bi vt Hierosolymā vel i Hispaniā ua
dat i dei seruitō āno itegro ibi moratu
rus. Si qs aūt archiep̄us vel ep̄s hoc
relaxauerit.dānū restituat.⁊ ab officio
episcopali p ānū abstineat.23.q.8. pes
simā. Hodie aūt postqꝫ sunt denuncia
ti non possunt circa sedeꝫ ap̄licā absol
ui.ex̄ de sen.excō.tua nos. Inno.in tex.
loquit̄ de incendiariis indistincte post
qꝫ sunt publicati. Et Ber. hoc ideꝫ dic̄
exp̄sse.⁊ Gra.ex̄ de sen.excōi.quicunqꝫ
⁊ Hof.lꝫ Ro.ꝯtriuꝫ dicat. Scdm autē le
ges q in ciuitate data opa incendiū fe
cerit: si sit hūilis subiicit̄ bestiis.si sit in
aliq̄ gradu decapitat̄ vel i insulaꝫ rele
gat̄.ff.d incē.rui.nau.l.fi. Qui ꝟo alibi
vt i villis vel castris remissis ibidem
edes positis ꝯbusserit.si h⁰ dolo fecē͛it
ꝯburit̄. Et h⁰ intelligēdū ꝭꝫ Host.si sit
hūilis. Si āt hoc ex sua negl'ia ꝯtigerit
resartiet dānū.vl' si min⁹ idone⁹ sit.pa
rū vl' leuit̄ castiget̄. Et noīe ediū oē edi
ficiū ꝯtinet̄: ut ibidē dr̄.l.qui edes.

41ᵘˢ est ꝙ q dederit vel accepit cōio
nē ab h̄etico ⁊ nescit hoc eē ꝓhibitum
ab eccl'a ⁊ postea itelligit.pēiteat uno
anno. Si āt sciuit ⁊ neglexit peniteat.x
ānis.vel ꝭꝫ q̊sdam.7.vl' ꝭꝫ alios.5. Qui
ꝟo ꝑmittit h̄eticū missaꝫ celebrare in
eccl'a catholica p ignorātiā iuris.peni
teat.40.dieb⁹. Si ꝓ reuerētia ei⁹.per
ānū peniteat.si ꝓ dānatōe eccl'e catho
lice.⁊ ꝓ ꝯsuetudine romanoꝝ ꝓiiciat̄
ab eccl'ia sicut h̄eticus si sit ipenitens
aliogn peniteat.x.ānis. Si aūt relicta
eccl'a ad hereticos transierit.⁊ alios ad
hoc iduxerit.peniteat.12.annis.tribus
extra eccl'aꝫ.7.int̄ audientes.duob⁹ ex̄
coīoneꝫ.⁊ sic.12.anno coīonem siue ob
lationem percipiat.24.q.i.si quis de
derit.Cetera vero pertinentia ad here
sim.scisma.vel apostasiam require.s.
in 2⁰ li⁰.

42ᵘˢ ꝙ patron⁹ qui res eccl'ie dilapi
dat vno āno peniteat.16.q.7.c.filiis.

43ᵘˢ ꝙ q domū suā magicis ⁊ incan
tatorib⁹ lustrat vel aliud facit.⁊ qui ei
hoc cōsulit. annis.5.peniteat.16.q.5.qui
diuinatores.ⁱ.c.nō liceat.

44.ᵘ ꝙ qui pacē cū proximo suo nō
facē iurat anno vno peniteat ⁊ ad pa
cem redeat.22.q.2.qui sacro.
45.ᵘ ꝙ ꝓ piurio.adulterio.homici
dio dātur pro pnīa regłariter.7.anni.⁊
siłiter pro fornicatione licʒ nō ita aspe
ra penitentia iniungat̄.22.q.i.p̄dicādū
33.q.i.hoc ipm̄.⁊.§.se.
46.ᵘ ē ꝙ q sciēter rebaptizat̄.7.ānis
peniteat ⁊ feria.4.⁊.6.i pane ⁊ aqua ie
iunādo.3.q̄dragesimas faciat ⁊ hoc si
fecit ꝓ heresi itroducenda. Si aūt ꝓ i
mūdicia.i.ꝓ salute corpis obtinēda.vt
ex̄ de aposta.c.2º trib⁹ annis peniteat.
de ɔse.di.4.q bis.⁊ talis q bis baptiza
tur vł ɔfirmat̄ fit de foro eccłe ⁊ cogit̄
fieri irregularis.di.84.dictū est. De pe
na aūt taliū habet̄ de ɔse.disti.4.eos
Lui⁹.c.sniaʒ p̄termitto gr̄a breuitatis.
49.ᵘ ꝙ q vxorē adulteraʒ cognoscit
anteq̄ȝ peniteat.3.an.peniteat.32.q.i.si
qs.2º. Qui ṽo cognoscit eā penitenteʒ
aū pniaʒ ꝑactaʒ peniteat.2.annis.ea.q.
si qs p̄. Quō ṽo pnīa iniūgenda sit mu
lieri partū alteri⁹ supponēti vel etiam
de nō suo viro ɔcipiēti.habet̄ extra de
pe.⁊ re.officii.
Ad regulas igit̄ predictas ispicien
do pōt studiosus indagator ꝓcedē ad
pnias ꝓ diuersis criminib⁹ ƀm canōes
iponendas:⁊ ex cā ɔsideratis circūstā
tiis:vt dictū ē.s̄.moderari poterit eas
Et lʒ ab ipo oēs circūstātie sint diligen
ter attēdēde.p̄ncipaliter tñ qualitates
ꝑsone ⁊ p̄cipue vtꝝ sit ꝑsona obnoxia
alicui aliquo vinculo seruitutis. Nam
circa tales ꝑsonas cauē dʒ ꝓ posse pres
byter ne talē pniaʒ eis iponat ꝑ quā illꝫ
qbus sunt astricte p̄iudiciū fiat maxie
circa coniugatos. Vñ si seru⁹ sit ⁊ timo
re peccauerit obediens dño suo in atro
ciorib⁹ est mitius puniendus.22.q.2.q
ɔpulsus. Obedire tamen non tenebat̄
in talibus.xi.q.3.si dñs. Si aūt volūta
rie peccauerit corpore punietur etiam
acrius q̄ȝ alius.24.q.i.qui contra pacē.
Nec est seruo iniungēda peregrinatio
per quam dominus eius qui non est i
culpa.illius seruitio defraudet̄.extra
de sen.excōi.relatuʒ. Si ṽo liber sit.to
tam pniam canonis si potest facere dʒ
iponi.16.q.7.sacerdotes pniam. Sed ex
cā poterit eaʒ p̄sbyter moderari. Consi
derādū ēt erit:vtꝝ sit ꝑsona noua in fi
de:qꝛ nouis in fide mior dʒ ēt pnia ipo
ni.extra de pe.deus qui. Et siłr ɔsiderā
de erūt alie ꝑsonaꝝ circūstātie de qui
bus ad presens supersedeo gr̄a breui
tatis. Sciendū autem ꝙ in foro pniali
dicūt̄ legitime ferie.2.4.⁊.6.di.81.pres
byter.de ɔse.dis.3.ieiunia. Aliqui tñ vt
dicit Ro.ꝓ.2.feria ponunt sabbatum.
Insuper notandū ꝙ si pnīa in pane et
aqua imponatnr non habēti panē.dōt
loco panis leguminibus ⁊ pisciculis ve
sci ⁊ ēt aliis si necessitas illud requirat
extra de pe.⁊ re.lʒ.in tex.⁊ glo.ał non lʒ
Notandū ēt ƀʒ Jo.si pnia sit iposita a
canone liberat̄ quis a ieiunio dādo de
nariū vel legendo psalteriū ꝓpria au
ctoritate. Inn.ṽo dicit ꝙ ieiunia neces
saria vt quatuor tēpoꝝ ⁊ hi⁹.non pn̄t
redimi nisi subsit rōnabilis cā. Volun
taria ṽo redimi pn̄t ēt sine auc̄te supe
rioris. Ad hoc ēt nō ꝙ vbi iponit̄ peni
tentia aliquot annoꝝ siue quadragesi
maꝝ.nec addit̄ quō qs dʒ penitere. hº
relinquitur arbitrio presbyteri.cuʒ pe
nitentie sint arbitrarie:vt dictum ē.s̄.
Ipe.n.p̄sbyt̄ arbitrabit̄ eā ꝑ ferias le
gitimas faciendaʒ ƀm canones.50.dis.
de his clericis.extra de homi.c.2.⁊ i mł
tis aliis iuribus. Et sic itelligit̄ illud ex
tra de accu.accusasti.⁊ de spon.dilect⁹
⁊ similia ⁊c̄.

Impressum est opus hoc Venetiis cu
ra atq; diligentia Leonardi Vuild de
Ratisbona. M.CCCC.lxxxix.

Laus Deo.

BIBLIOTHECA UNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS

